BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Theophilus <Protospatharius> / Hippocrates / Galenus

Articella Mit Tabula zu Hippocrates und Galenus. - Mit Widmungsbrief an Marinus Georgius und Marginalien von Gregorius a Vulpe

Venedig 1500

2 Inc.c.a. 3856
urn:nbn:de:bvb:12-bsb00045736-3
BSB-Ink A-789 - GW 2683

00045736

Artcalla

2° Inca c. a.

— 3856

Anticella

Inc 3806

GW 2683

Hain *1873

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

Articella.

Ista sunt opera que in hoc pre claro libro continentur.

¶ Primo est liber Joannitij qui dicitur isagoge in greco.
¶ Secundo libellus de pulsibus philareti.
¶ Tertio est libellus Theophili de vrinis.
¶ Quarto sunt hyppocratis aphorismi in ordinem collecti.
¶ Quinto sunt aphorismi eiusdem cum commento Galieni.
¶ Sexto liber pronosticorum cum translatione noua & antiqua.
¶ Septimo liber regiminis acutorum continens quatuor particulas.
¶ Octauo est liber epidimiarum hyp. cum cōmēto. viij. particulas cōtinens.
¶ Nono est libellus hyp. qui ititulatur de natura fetus.
¶ Decimo liber Galieni qui dicitur tegni siue ars parua.
¶ Undecimo libellus Gentilis de fulgineo de diuisione &c̄.
¶ Duodecimo libellus de lege hyp. & libellus qui dicitur iusiurandum.

¶ Gregorius a vulpe vincentinus Magnifico domino Marino Georgio omni disciplinarum genere eruditissimo. S. P. D.

¶ Quoniã vt inqt plato: nõ solũ nobis nati sumus: sed ortus nostri: cui cetera in hoc inferiori mundo degentia famulatum prebere dicuntur: partem patria vẽdicat: partem amici. In ea re sumopere elaborãdũ est: qua humana hec nostra vita ex cõplexionis cõpositionis z vnitatis imperfectione varijs z innumerabilibus fere morborum generibus continue vexata in sum vsqz finez traduci possit. Hec est medice artis disciplina ab immortalibus reperta: qua sana corpora conseruatur: z egra dilegenti ratione curantur. Hanc igitur qui re quidem z non nomine tantum medicus existens profitetur: suma ope niti debet: vt aliquid quotidie in medium afferat: qõ hominum vsui: ac eorum saluti futurum sit. Quid. n. prestantius: quid laudabilius: quid memoratu dignius: qz in his rebus versari z continue insudare quibus nature defectibus assidue vrgentibus ingenij artisqz suffragio subuenire queas: vt corpora nostra in bone valitudinis debita statione: quiescentia mentis possit operationibus facilius postmodum inseruire: Quapropter cum nuper opus illud hy: qõ articella communiter appellatur: ad manus nostras corrigendum peruenerit: dicteria quedam collegimus: eaque in margine cõscripsimus: vt z lecta facilius apprehẽdere z apprehensa firmius reseruare possimus. Scio. n. me multis medicine studiosis nõ parum profuturũ: z non modo iuuenibus: qui temporis breuitate nondum ad pulcherrima. Gal. dicta perlegenda regredi poterunt: sed z prouectioribus etiam: quibus: z si multa vidisse poterint delere tamen solet nõ parua senecturis obliuio. Atqz eo magis qp eos: vt ita dicam: flosculos excerpsi: ex cognitiõe eius peritie: quã cepi dum excellentissimum Magistrum Alouisium malatinum ad egros curandos profiscentem sequutus essem: qui quantuz ingenij acumine: iudicij maturitate: z litteraruz copia etatis nostre ceteros antecellat: vniuersa ciuitas veneta locupletissimũ testimoniũ afferre potest: que eius singularem doctrinam z in sanandis corporibus summaz experientiam quottidie nobis curationibus liquido deprehendit. Vt igitur studiosa hec nostra litterarie professionis exercitatio inuidoz maliuolorumque possit obtrectationibus obsistere: Ad te Magnifice domine Marine Georgi vtriusqz z hũane z dine sapiẽtie pfessor nostra pagella cõfugit: Quis. n. aptior phebus dari poterat: Cui hec omnia: Romana hoc demuz curia comprobante: luce clariora nitescunt. Quis securi ortripos gymnasio tuo nobis poterit euenire. Cuius censuram haud vereor si subierit Res nostra hec quantulacũ qz sit nitida poterit in medium post fronte prodire. Vale.

¶ Incipiunt ysagoge Joannitij ad tegni Galieni. Primus liber medicine.

Medícina

diuidit i duas ptes: in theoricā z practicam: q̄ruz theorica diuidit in tria. s. i cōtēplatōez rez nāliū z nō nāliū: z earū q̄ sūt cōtra nāz: ex qbus egritudis z sanitatis z neutralitatis z suaz cārū: z signātioiū scientia procedit: quando extra cursum naturalem humoreſ quattuor excrescūt: ex qua occasione vel ex qua significatione egritudo habeatur.

¶ De rebus naturalibus.

Res vero nāles sūt septem. s. eleméta cōmixtiōeſ cōpositiones: mébra: virtutes: opationes z spiritus. Et alij addiderūt his alia q̄ttuor. s. etates: colores figuras: z distantiā inter masculum z feminā.

¶ De quattuor elementis.

Elementa sunt quattuor ignis: aer: aqua: z terra: ignis calidus z siccus: aer calidus z hūidus: aq̄ frigida z humida: terra frigida z sicca.

¶ De commixtionibus.

Commixtōes sunt nouem: octo ineq̄les: z vna eq̄lis: de ineq̄libus vo q̄ttuor sūt simplices: ſ̄ est calidū: frigidū: humidū: z siccū: z q̄ttuor ex his cōposite. s. ca. z hu. ca. z sic. fri. z hu. fri. z siccuz: equalis vo est quando cū moderatōe corpus in incolume ducit.

¶ De humoribus.

Compositōes sūt q̄ttuor. s. sāguis: flegma co. ru. z co. ni. sāguis é ca. z hu. flegma frigidū z hūidū colera rubea calida z sicca: colera ni. fri. z sicca.

¶ De flegmate.

Flegmatis aūt qnqz sūt modi. Est aūt flegma salsuz calidius z siccius ceteris: ifectū humore colerico. Et est flegma dulce pertinēs ad caliditatē z hūectationē: infectuz sanguineo: é z acre ptinens ad friditatē z sic ifectū melācolico. Est ét flegma vitreū q̄ nascit ex magna frigiditate z coagulatōe: sic in senib⁹ nāli calore destitutis z ē aliō frigidū z hūidū. illō vo saporé nō hz ſz propriā retinet frigiditatē z hūiditatē.

¶ De cholera rubea.

Cholera rubea qnqz mōis cōstat. Est cholera rubea clara vt pura nāliter: z substātialr calida: cuius origo ē ab epate. ē citrina: cui⁹ exordiū est ex cōpositōe aquosi phlegmatis z cholore rubee pure. iō qz é min⁹ calida. z c̄ cholera similis vitellis otioz: q̄ nascit ex cōmixtōe phlegmatiz coagulati z cholere rubee clare q̄ é minus ca. Quarto mō ē cholera viridis quēadmodū p̄siū: cui⁹ origo magis é a stōacho q̄z ab epate: ē aūt cholera viridis quēadmodū viridis eriz herugo: z vrit inmodū veneni: nascit ex nimia adustione: q̄ ꝓprium habet colorem propriamqz malitiaz.

¶ De cholera nigra.

Cholera nigra duob⁹ modis ꝓstat. Uno mō é nālis i modū fecis sanguinis z eiusdē pturbatiōis z cognoscit eē a coloub⁹ nigris cū iferi⁹ vt supe rius extra manat: z iste modus ē veracit frigidus: z siccus. é z alius modus extra nālez cursuz: z origo eius ē de vstiōe cholerice cōmixtōis. z hic veraciter appellat niger: z é calidior z leuior a supiori modo habenz in se ipetum pnecabilem z qualitatē pernicioſam.

¶ De modis membrorum.

Membroz modi sūt q̄ttuor. Eoz. n. sunt q̄dā pncipalia. z sūt q̄si mā z fūdamēta. s. cerebrū cor epar: z testiculi. z sūt alia q̄dā q̄ ꝑdictis pncipalibus ꝺ seruiūt vt sunt nerui q cerebro ministrāt. arterie que ꝺ fluiūt cordi: vene q̄ ꝺeseruiūt epati: z vasa spmatica q̄ testiculis sperma mistrāt. Sūt vo de mēbris alia ꝓpriā vtuté habētia. vñ eadē mēbra regunt z eoz q̄litas constat: vt sunt ossa z cartilagines: z mēbrane q̄ sūt iter coriū z carné. z musculi: z pinguedo z caro. Alia sūt q̄ ꝓpa vtute enixa: tñ pncipiū habēt z vigoré a pncipalibus fūdamētis: vt é stōach⁹: renes: iestia: oésqz lacerti: h. n. sua vtute ppria appetunt cibū z mutant: z opant suos actus ꝑm nām. Habēt z alias ppias virtutes decurrētes a pncipalibus fundamētis ꝺ quibus pncipalibus constat sensus z vita cū volūtario motu.

¶ De numero virtutum z diuisione.

Virtutis itaqz trina fit partitio. Est vtus aialis est spiritualis: é z naturalis. Uirtus qdē nālis vna est q̄ ministrat: altera cui ministrat. Sz nālis vtus cui mistrat mō generat: mō nutrit mō pascit: Uirtus āt que ministrat z nō ministrat ei: mō appetit: retinet digerit. expellit q̄ deseruunt pascenti virtuti quēad modū pascens vtus nutribili. z generanti vtuti deseruiūt alie due: vna q̄ immutat cibū: alteraque informat: q̄ a se differūt. Naz prior virtus imutat cibum: z ministrat vtuti generanti sine informatione. Secunda vero immutat. z ministrat generanti virtuti cū informatiōe sz informatiue virtutis operatōes sūt qnqz. assimilatiua cōcaua: perforabilis: aspera: z lenis.

¶ De virtute spirituali.

De virtute spirituali duo procedūr. vnū opatiuū: z aliud ab hoc operatū. Operatiua virtus est q̄ cor dilatat z arterias. z itez cōstringit. ab operata vo hec nascunt: ira: indignatio: victoria. dominatio: astutia. z sollicitudo.

¶ De virtute animali.

Zodiaca vtus tria cōplectit. é vna virtus animalis q̄ ordinat z cōpōit z discernit. Secūda q̄ mouet voluntario motu: tertia q̄ sensibiliz vocatur. De ordinatiua z discretiua z cōposita vtute hec procedūt: fantasia infronte. cogitatio vel ratio in cerebro memoria i occipitio. Uirtus vero volūtarie mobilis lacertos qbus cetera mēbra mouent mouet: que voluntario motu mouent. Uirtus itaqz sensibilis constat visu, auditu: gustu: odoratu: z tactu.

¶ De operationibus.

Operatōes duobus modis sūt. Sūt operatiōes q̄rū vnaqueqz singulariter qđ suum est pficit. vt é cibi appetituz p caliditatē z siccitatē. digestio p caliditatē z hūectationē: retentio p frigiditatem z siccitatē: expulsio p illud quod est frigidū z humidū. Sunt z composite que a duabus cōponunt. vt est desideriū z deportatio. nā desiderū virtuté duplici cōponit: q̄ruz vna est q̄ appetit. altera que sentit: stomachus. n. suam inanitionez sentit: deportatio vero duplici virtute vel amplius cōponit: vna que expellit: altera que attrahit vel sentit. altera que appetit.

¶ De spiritibus.

Spiritibus igr̄ sūt tres: p̄m⁹ nālis q sumit principiū ab epate: se ꝺs vitalis a corde. terti⁹ aialis a cerebro. Hoz p̄mus ab epate p venas q̄ ñ habēt pulsuz i totū corpus diffūdit: secūdus a corde p arterias i totū corpus dirigit. tertius vo p neruos in totum corpus a cerebro dirigit: que in septima naturaliū rerum parte. i. in spiritu cognoscunt.

¶ De numero etatum.

Quattuor sunt etates.s.adolescētia:iuuēta:senectus.z senīū. Adolescētia cōplexiōis.videlicet calide z hūide ē in q̄ crescit et augef corp⁹ vsq; ad 25.vel.30.pueniēs annū:hāc iuuentus segtur q̄ ca.ē et sic.pfectū sine diminutiōe viriū corpus ꝓseruans q̄.35. vel.4.anno finiť hinc succedit senectus fri.et sic.in qua qȝ minui et decrescē corp⁹ icipit.tñ vtus nō deficit:qn quagesimo qnto anno vel sexagesimo psistēs:huic succedit senīū collectōe phlegmatis hūoris fri.et hu.i q̄ vtus apparet defect⁹ qȝ suos ānos vite termino metiť.

¶ De colore cutis z diuisione.

Color cutis duobus modis fit.aut.n.hūc iterior a subministrāt:aut exteriora deducūt. Ab iteriorib⁹ bus ät duobus modis accidit:vel ex abūdātia: se ab eq̄litate hūorū. Ab eq̄litate est ille q est cōpositus ex albedine z rubore. Ab ineq̄litate vero procedūt niger:citrinus:rubeus:glaucus:z albus color. Color nā qȝ rubeus z niger z citrinus signant hūoré corpori dominātē:citrin⁹ vo solus signat cholerā ru.niger vo solū cholerā nigrā:rubeus solus abūdantiā sanguis. Albus nāq; z glaucus abūdāté frigiditaté corpori dñant.sȝ glaucus ex melancholia:albus ex phlegmate sui cās habē signat. Ab exteriorib⁹ nēpe colores aduenīūt sic ex frigore scotis ex calore ethyopibus.z ex alijs mltis accidētib⁹.sť z alij spāles vl spirituales colores: aut ex tioi.aut ex ira:aut ex tristitia:vl alijs animi motib⁹.

¶ De coloribus capillorum.

Capillor colores sūt q̄ttuor:niger rube⁹: glauc⁹ c z canicies. Niger fit ex abūdātia cholerici incensi vel cōbustiōe multa sanguis.rube⁹ a nimietate caloris ñ adusti.vñ sp fiūt rubei capilli.glauc⁹ ex abundātia melācholie:cānicies vo fit ex nimia ōfectōe calōis nāl z ex effectu putridi phlegmatis.ȝ plimū fit i senib⁹.

¶ De tunicis oculorum.

Oculorū tunice sūt septē:z humores tres.prima o tunica dr retina.scda secūdia.tertia scliros: ḡrta tela aranee. quita vuea.sexta cornea:septima piūctiua:humor pmus est vitre⁹:secūdus cristallinus est tertius albugineus:q est ante vueam tunicam.

¶ De coloribus oculorum.

Oculor colores sūt q̄ttuor.niger:subalbidus:va- o rius:z glauc⁹. Nigredo fit ex ōfectu visibilis spiritus vel ex pturbatōe ipsius:aut ex penuria cristalini hūoris:vel q; plurimū resedit iterius ipe cristallinus hu.aut ex hu.abundātia q ē similis albugini oui. aut ex pturbatōe ipius :aut ex abundātia q̄litatis vuei hu. Subalbedo fit ex septē reb⁹ supioribus ḡrij.i. ex abūdātia spūs visibilis vel claritate ipius:aut ex magnitudie cristallini hu.z eminētia ipi⁹:aut ex minoratia albugiei hu.z claritate ipsius : z defectiōe q̄litatis vuei hu. Uarius vo color z glaucus fit si cōueniūt cū reb⁹ q̄ accidūt nigredini z subalbedini. Uari⁹ vo color signat spiritū visibilē magis abūdare z clarescere in sua varietate. Glaucus vo color signat spm̄ visibilē min⁹ abūdare z ſbnigrescē i sua glaucedie. ¶ De modis q̄litatū corpis.

Modi q̄litatis corpis qnq; sūt:crassitudo nimia z m extenuata macies:synthesis:squaliditas:z eqlitas Crassitudis due sūt spēs.s.abūdātia carnis z piguedo. Abūdātia carnis fit ex abūdātia caloris z humoris.pinguedo fit ex fri.z hu.intēsa.pinguedis diminutio vel extenuata macies fit ex ca.z sic.itēsa. Synthesis fit ex fri.z sic.itēsa. Squliditas nēpe fit ex fri.z itēsa hūiditate:aut simul vtrisq; itēsis. Eqlitas itaq; fit ex humor equalitate:corpis he sunt forme.

¶ De distantia inter masculū z feminā.

Masculus a femina differt i eo q; ħ calidior z siccior ē illa eērio frigidior z humidor.

¶ Incipit tractatus rer nō nāliū:z pmo de mutatione aeris.

Eris mutatio fit qnq; mōis.aut.n.fit ex ānī tēporibus:z ex ortu stellar:z occasu: vētis:terris:z earum fumositatibus.

¶ De temporibus anni.

Anni tpa sūt q̄ttuor:ver equale calidū z hūidum. a estas cali.z sic.autūn⁹ fri.z sic.z hyems.fri. z hu. Ex stellis imutať aeris nā:nā cū appropinq̄uerit sol stellis vl ipe illi:calidior fit aer.z hec qdē bis a se separatis frigiditas aeris minuť vel augef.

¶ De numero ventor z eor qualitatibus.

Venti q̄ttuor sūt:subsolan⁹.fauoni⁹ septētrio:z auv ster.quor vn⁹ hēt vtutē fri.z sic.alter ca.z hu.ceteri vo duo eqlis vtuť sūt quor vni.s. subsolano caliditas:z siccitas:alteri vo.s.fauonio frigiditas:z humiditas attribuunt:z auster paulo calidior z humidiō septemtrio vero frigidior z siccior.

¶ De modis terrarum z earum qualitatibus.

Terrar modi sūt q̄ttuor altitudo.pfūditas:vicini t tas mōtiū z maris:eqlitas terrar seu locor qb⁹ terre a se differūt.altitudie z pfūditate:qm̄ altitudo friditaté.pfūditas huic ḡriū reddit: ꝓpiqtate mōtiū euēiūt:ħ qm̄ si ipsi fuerit a pte meridiana terra erit frigida:nā calidis mōtes merediani obstāt vētis:septētriōales vēti fridis eā expetū flatibus. Si vo septētrio mōtes hūerit supiori terr ḡria erit vicinitate maris:qm̄ meridies ca.z sic.septētrio fri.z sic.terrā pbet. Pscea terre sni nā iter se differt.nā si fuerit terra petrosa: fri.z sic.si vo pinguis z crassa ca.z hu.lutea sūt fri.z hu.erit. Immutať quoq; aer fumositate videlicet paludū sine putredis alicui⁹:vñ fiūt morbi ac pestes i hoibus.

¶ De exercitio corporis.

Exercitiū imutat corp⁹:qr qm̄ eqle ē eqlē pstat caloré:cū vo āpli⁹ fit magȝ calefac:sȝ postea ifridat e z ōsiccat. Dciositate corp⁹ imutať:qr si i eqlis ē:z friditaté facit z humectationē ieqlē:si vo eqlis:eqlr.

¶ De diuisione balnei.

Balnea ät sūt dulcis aq̄ aut ñ dulcis:sȝ dulcis aq̄ b balneū remollit.calidū calefacit z fridū infrigidat. Nō dulcis vo aq̄ balneū deficcat corpus:q si ex aq̄ salsa vel amara siue sulphurea fuerit: calefacit z.ōsiccat:si vo de alumiosa z gipsea ifrigidat z ōsiccat.

¶ De modis ciborum.

Modi ciboř sūt duo. Est.n.cib⁹ q bonū gignit hu. n ē malus q malū gignit hu. Bonū ät gignit q bonū sāguinē creat:z eqlē i cōmixtōe z ope:vt ē panis mūd⁹ recēs z fermētat⁹:z caro aialis agni z hedulina. Malus ät ḡria opať:vt ē pāis oppr⁹ñ recēs:z bouina z hyrcia caro vestuta. Preterea bonū malūqȝ humorē creātiū ciboř duo sť mōi:grauis:atqȝ leuis. Grauis ē caro porcina z bouina:leuis pullor:vl piscīū:caro mediocriū magȝ mobiliū z min⁹ piguiū z sq̄mosor. Est z olerū genus qȝ malum generat hu.s.cho.ru.vt ē nasturciū synapis z alleū. Sūt q̄ gñant melancholiā sicut lens:caules:caprina caro vetus z bubulina.z sūt q̄ generāt phlegma:vt ē caro porcellor z agnor pōtulaca z attriplex. Preterea grauȝ cib⁹ gigni phlegma z cho. ni.cibus leuis cho.ru.z vterqȝ malus.

¶ De modis potationum.

Modi potationū tres sūt. Est potus q nihil aliud m ē q̄ȝ potus vt aqua.z ē potus q potus ē et cib⁹ vt vinū. Et ē alius potus duobus ptinēs supioribus:vt potio q̄ dať ꝓ morbi vitiū aliquod vt mellicra

tum vel mulsa vel ꝑditū. Cibus ꝺo huius vtilitatis ē qꝝ reparat integritatē corpis recto ordie. potꝰ ꝺo hāc vtilitatē ꝓstat qꝝ reportat cibos ꝑ corꝑ: ſz illi potꝰ vtilitatis quē potiꝰ ꝺixim⁹ ꝓtinere corpis naturā ad ſe ꝙuertit.

¶ De ſomno.

Somnus corpis imutat nāz: ꝓmū qꝝ ifridat exteri⁹ z calefacit iteri⁹: q ſi plixus fuerit ifrigidat z humectat. Uigilijs q̄q̄ imutat̄ corpus qꝝ extriſec⁹ calefaciūt: intrinſecus āt infrigidant z ꝺeſiccant.

¶ De coitu.

Coitus hoc ꝓstat corpori: ſiccat corpus z minuit naturalez virtutē ideoq̄ infrigidat: multotiens vero ex multa concuſſione corpus calefacit.

¶ De accidentibus anime.

Sunt q̄ꝺaz accidētia aie q̄ faciūt ifra corꝰ aliqꝺ ſic q̄ cōmouent nālē calorē ab iteriori ꝑte ad ſuperficiē cutis: aut ipetuoſe vt ira: aut leuiter cū ſuauitate: vt ꝺlitie z gaudiū. Sūt āt q̄ ad ſe caliditatē ḡhūt z celā: aut ipetuoſe vt terror vl tior: aut leuiter vt anguſtia. z ſūt q cōmouēt nālē vtutē itus z exitus: vt ē triſtitia.

¶ Incipit tractatus rep̄ ḡ näz. r. ꝑ de diuiſiōe eap̄. Tria ergo cōtra naturā: ſunt morbus: morbi cā. z accidētia morbū ſequētia. Morbus eſt q ꝓncipaliter corpori nocet nllo mediatore q eū adiuet vt calꝺ i febrē ſuccedēte.

¶ De febribus.

Febris ē calꝺ ināl: curſū ſupgrediēs näe ꝓcedēs a cōde i artias: ſuoq̄ ledēs effectu c⁹ſt tria gña vnū i aia z ꝺr effimera: aliꝺ ꝺ hūorib⁹q putrſcūt z putrida nūcupat̄ ētiū ledit mēbra ſolida: z ipa ē ethica: q̄ꝺ effimēa naſcit̄ ab accidēti occaſiōe putrida ꝺq̄ a putriꝺ reb⁹: cuiuſmodi ſt̄ ſimplices atq̄ ſingulares z ſt̄ q̄ttuor. Prim⁹ ē mod⁹q ſit ꝺ putredie ſāguis cōburēs vtrāq̄ ptē iteriorē z exteriorē: vt ē ſynochus. Scꝺs q ſit de putredie cho. ru. vt ē tritheus. Tertiꝰ fit ex putredie phlegmatis vt ē quotidianus. Quartꝰ ꝺo qui fit ex putredine melancholie q intermiſſis ꝺuobus ꝺiebus affligit ifirmū: z ꝺicit̄ quartanus.

¶ De modis z ſpeciebus febrium.

Modi ꝓterea febriū ex putredie accidētiū tres ſt̄. Est febris q̄ quotidie minuit̄ vt paugmaſtic⁹. i. ꝺ creſcēs. Est q̄ auget̄ vt augmaſtic⁹ ꝺōec recedat. Est q̄ i eoꝺ ſtatu pmāet ꝺonec itep̄ recedat vt omothen⁹. Cōtinua febris ꝺ putredie venap̄ fit ꝺeclinās qꝺ ex vēas i aliqꝺ⁹ corpis ptiꝺ⁹. Horripilatio fit i febrib⁹ ex infuſiōe putredis i ſenſibilib⁹ mēbris mordēs z ifrigidās. Ideoq̄ horripilatio fit i febrib⁹ illis q̄ habēt aneſiz. i. iterpolationē: qꝝ putredines extra venas ſunt.

¶ De modis apoſtematum.

Apoſtematū āt q̄ttuor modi ſūt ſimplices. aut. n. fiūt ex ſāguie: z ꝺicūt phlegmōes: aut ex cholerubeis z ꝺicūt herisipile: aut ex phlēate q ē coagulatū: z ꝺicūt vndimie vl cimie. i. tūor: aut ex cho. nig. z ꝺicunt cācri phlegmonū. Ex ſāguie ſigna ſt̄ h: ruborꝺuritia. plꝰ. ꝺolō: calō: z tūor: ex cho. rubea phlegmonū ſigna ſt̄ h: calꝺ ruborꝺ: mixtꝰ citrio colori magnitudo ꝺoloris cū pūctōe: z velox augmtatio. Ex phlegmate phlegmōis ſigna h ſt̄ albedo: mollicies. vt ſi ꝺigitū ipſeris q̄ſi ſignū fac̄ foramis: z ē ſine ꝺolore. Hec ſt̄ quoq̄ phlegmōis ſigna ex cho. ni. igēs ꝺuritia cuz nigredine abſq̄ ſenſu.

¶ De re naturali in hūmano corpore.

In humano corpore vnaqueq̄ res nāliꝭ ſi ꝓpriā nām retinuerit facit ſanitatē. ſi vero eam ꝺimiſerit: aut facit egritudinē: aut neutrum.

¶ De generibus egritudinum.

Genera egritudinū tria ſūt: ꝓſimile: officiale: z vniuerſale. Est qꝺ egritudo ꝓſimil ſilib⁹ mēbris ꝓtigēs q̄ ſimilia ſortiūt vocabula cū eaꝺ paſſiōe: vt ē caput ꝺoleꝭ. Et ē officialis egritudo q̄ accidit officialib⁹ mēbris: ſic ſūt pedes: man⁹: ligua ꝺētes: ꝛc. q̄ noia ſibi ſumūt ex ſibi accidēte ifirmitate: vt podagra pedi: z ciragra māui vel q̄ noia ſumūt ex mēbris q̄bus accidūt: vt ciragra z podagra. Et ē ꝺenicq̄ vniuerſalis egritudo q̄ naſcit̄ ſu prꝺictis ꝺuabus: vt ē mēbrorum ſeiunctio.

¶ De egritudinibus ſimilibus.

Egritudies ḡ q̄ ꝓtiū hūt ſimilitudinē. viij. ſt̄ q̄ttuor ſimplices: z q̄ttuor ꝓpoſite. Simplices ſūt: aut ex ſola calitate: aut ex hūiditate: aut frigi. aut ſic. Ex his iter ſe iūct̄ ſt̄ q̄ttuor ꝓpōite. fri. z hu. fri. z ſic. ca. z hu. ca. z ſic. Hay octo p ſingl'as ꝺuo mōi ſt̄ egritudis aut. n. fit ex q̄litate ſimplici: aut ex hūoris alteri⁹ cōmixtōe. Ex ſimplici ꝺo q̄litate ꝓtigit ſimil ifirmitas q̄ ſolidꝫ accidit mēbris q̄ grece ethica ꝺr. egritudo calida q̄ ex hūore accidit ē febris ex putredie vt ſupi⁹ ꝺictū ē. egritudo frida q̄ ſine aliq̄ hūoꝝ accidit ē vt algor ex nimia friditate acris ſeu niuis: z. ē egritudo q̄ cū aliq̄ hūoꝝ frido accidit: vt paliſis q̄ fit i toto corpe aut i ꝑte. Moduſ hūecti morbi ē q fit ꝓpe vt ñ iꝺigeat alti⁹ hūoris admixtōe: vt. ē fridū vuln⁹ vl vacuū vl fetidiſſimū cū tabiditade corpis: quē admōz iflata caro hydropicoꝝ vacuo ſq̄loꝝ torpēs. Morbꝰ ꝺo hūiꝺ⁹ ē alios trahēs ad ſe hūores vt hydropiſis. morbꝰ ſicc⁹ ē ſine hūore: vt ſpaſm⁹ q fit ex ianitōe. morbꝰ ſiccus ē cū. hūore: vt cācer duruſ z ſiccus.

¶ De morbo in officiali membro.

Morbi in officialibus mēbris accidentes q̄ttuor ſunt ipſi ſūt q accidūt i plaſmatōe. i. forma creature: z in q̄ſtitate mēbroꝝ z i nāliꝭ numeri ſuperfluitate. z i mēbroꝝ pōne. Morbi officialiū in forma hois. v. modis fiunt mēbroꝝ incōuenientia: vt eſt feda capitis lōgitudo. In cōcauitatib⁹: vt ſi manuū pedūq̄ cōcauitas carne repleā in poris: vt eoꝝ ſtrictura aut largitas. In aſpitate: vt gutturis aut pulmoni cānalū aſpitas. In lenitate: velut matricis lenitas vel ſtomachi.

¶ De morbo in q̄ſtitate membrorū.

Morbi in q̄ſtitate mēbroꝝ fiūt ex abundātia ſpermatis cū mēbra creſcūt āplius q̄ꝫ ꝺecet: ſic vide⁹ fieri in magno capite z in lingua groſſa: aut vltra puitate z ꝺecentiā: vt paruum caput: ſtomachus: z ep. Morbi i nūero mēbroꝝ fiūt aut ex augmēto: aut ex ꝺiminutōe ꝰ augmētū qꝺ: aut ex curſu nāe vt ſupfluus digit⁹. aut ex curſū: vt lūbricia ſcarides vuce z acrocordies. i. magne carnis additōes. vel veruce magis late. vel pori. ꝰ ꝺiminutōeꝫ ꝺo aut vniuerſal'r: vt omniū abſciſio ꝺigitorū: aut ꝑticulariter vt eſt vnius.

¶ De morbo in ſitu membrorū.

In pōne mēbroꝝ fiunt morbi. aut pp mēbri motionē de loco ſuo: aut ex diſpōne vicini mēbri vt ſūt ꝺigiti z labia q̄ cōglutinant̄ vel adherent z non ſeparant̄: aut q̄ ſeparant̄ z nō cōglutināt̄. Sꝫ ſeparatio adherētis mēbri vniuerſal'r fit aut i mēbris cōſimilibus aut i officialib⁹. Cōſimilib⁹ mēbris. vt oſſib⁹: neruꝭ carne: veniꝭ: lacertꝰ z cute. q̄ ſi acciderit oſſi: fractura ꝺicit̄. ſic carni ex recenti tēpore: plaga ꝺicit̄: ſi vero ex ueteri: nō tm̄ plaga ſꝫ putrida plaga nūcupat̄: q̄ ſi uenis neruis uel arterys acciderit: alio atq̄ alia noie nuncupat̄ ſi aūt euenerit medijs lacertis: cōtuſio ſiue cōtritio nūcupat̄: ſi uero in cute: excoriatio ꝺicit̄. q̄ ſi iueterauerit putrida plaga nūcupat̄: In officialib⁹ ꝺo mēbris ꝓpetua fit ſeparatio: ut eſt manus uel pedis abſciſio.

¶ De qualitatibus corporum.

Corporis qualitates ſunt tres. ſanitas: egritudo neutralitas. Sanitas eſt temperamentuꝫ perfi-

ciens vei custodiēs res naturales ꝑz cursuz nāe. Infirmitas est intēperantia extra cursuz nāe naturā ledēs vnde fit lesiones effectus sensibilis: neutruz qꝺ est: qꝺ nec sanū nec infirmū est. Sz nentralis q̄litas tribꝰ modis constat vt si in vno corpore simul ꝙueniant ifirmitas z sanitas i diuersis mēbris: vt ē i corpe ceci z claudi: siue i corpe senis: cui nec vnū mēbꝝ remanet qꝺ nō malū fiat: z patiaꝫ z si corpus boīs aliqbuꝫ boris sanū fuerit: alijs vo ifirmū: vt eoꝝ q estate ifirmant: hyeme sani sunt. q ät frigidiores nāe fuerint: hyeme infirmātur estate sani sūt: z q humidā nāz habuerit: in pueritia infirmant: in iuuētute z i senectute sanant. q vero siccā in pueritia sani sūt: in iuuētute ät z senectute ifirmātur In tribꝰ inueniť rebus sanitas z ifirmitas z neutrū aut in corpore in quo trium qualitatum vnaqueq̄ reperitur: aut in causa faciente illas z regente z conseruantie aut in significationibus eas significantibus.

¶ De modis occasionum.

Occasiones vo duo sūt genera: vnū est nāle: z est aliud extra cursuz nāe. Ocasiōes ät nāles: aut faciūt sanitatē: aut ꝙseruant. Occasiōes cōseruantes ptinēt ad sanitatē: faciētes vo pinēt ad infirmitatē expellēdā. Occasiōes nō nāles aut q̄ vltra nām proceduūt: alie ptinēt ad ifirmitatē: alie ad neutralitatē. Sed egre occasiōes faciūt ifirmitatez: z suut easdē insirmitates ꝙseruātes. Ille vero q̄ pertinent nec ad sanitatem nec ad ifirmitatē cōstituunt neutrum atq̄ cōseruant.

¶ De occasionibus sanitatis z ifimitatis.

Omniū occasionū societatem habentiū cū sanitate z ifirmitate sex modi sunt: quoꝝ vnus ē aer: q hūanū corpus circūdat: cibus z potus: motus z qes: sōnꝰ z vigilie: ianiti o z repletio: z accidentia aie: q̄ ola si cū moderatōe decēti fuerit: z i q̄ztitate: q̄litate: tpe ope: z ordine: custodiūt sanitatē ab accidētibꝰ: q̄ si ꝑ ꝫ aliqd fuerit accipūt infirmitates z pmanēt. Modi occasionū infirmitatē faciētiū tres sūt. Naz alie sunt q̄ vocanť primatiue que exterius accidūt corpori vt calor z frigus. Sunt z accidentia que admouenť intrisecus in corpore: vt repletio z inanitio. Sunt z alie q̄vo canť coniuncte: que dū adsunt adest ifirmitas: z abeūtibus his: infirmitas abest: vt putredo in febribus.

¶ De diuersitate egritudinum.

Egritudinū ꝑm aliā diuisionē modi sunt duo: cōiter: aut propꝛie. Que cōmuniter accidūt: aut accidētaliter: aut necessario fiūt: accidētaliter vero vt pcussio: cōbustio: morsus: decerptio: z cetere res nociue: necessario: vt alia superius memorata: que vt dictū ē sunt socia sanitati z ifirmitati. Que vo ꝑpe sť egritudies: aut sūt i cōmsimilibus mēbris z cōseruant egritudinē aut officialibus: aut i cōtinua diuisione.

¶ De modis morboꝝ ex calore ꝓcedētiū.

Modi morborū ex calitate ꝓcedētiū quinq̄ sunt. ꝓprimꝰ sit ex cōmotōe spūs: aut ex cōmotōe corporis. ex cōmotōe spūs vt ira. corpis: vt labor vť supbia. Scōs: vt ē ꝙcursus visibilis caliditatis cū effectu vt hypātasis. i. expositio adꝰ olez. Tertiꝰ ex calitate corpi adueniēte cū ptāte qñ recipit calitatē ex esu acruminū. q̄rtus sit ex itercłusione poroꝝ vt ex fritate hyemis. qntus sit ex putredine humoꝝ vt in febribus.

¶ De causis frigidorū morborū.

Ocasiōes frigidoꝝ morboꝝ octo sunt. ꝓpria occasio ē occursus frigoris visibiľ cū effectu vt frigiditas niuis. Scōa vt frigiditas opij aduēiēs fortiter hūano corpi. Tertia ex abūdātia ciboꝝ corpi aduenīēte atq̄ replēte z extiguēte nālē calorē. Quarta ex ꝓpuitate ciboꝝ vñ calor nālis extiguiť. Quita vo ex abūdātia frigores vť hūoris frigidi poros obturātis vñ nālis calor minuiť. Sexta ex dissolutōe z aptōe corpis ad dissoluēdū z euacuandū naturalē calorē. Septima ex cōmotione z exercitio nimio vñ fit multa dissolutio humorum z euacuatio z sudor. vnde attenuatur corpus. Octaua vero fit ex rege z ociositate multa.

¶ De causis siccorum morborū.

Siccorū morborū occasiōes sunt quattuor. ꝓprima occasio ē occursus aliene siccitatis visibiť ac mānifeste cū effectu: vt veneni siccitas. Secunda vero ex aduentu sicce rei i corpe cū fortitudine: vt acetū: sal: synapis. Tertia paruitas cibi z potus. Quarta cōmotio nimia z exercitium.

¶ De causis morborū humidorum.

Occasiōes morboꝝ hūidoruz ät̄nor sunt. ꝓprima vt occursus rei afferentis humorē cū effectu. vt balneū. Secūda vt igressio rei afferētis humorē cū virtute in corpore: vt recentes pisces. Tertia aút vt nimietas cibi z potus. Quarta sic. requies z ociū.

¶ De modis morborū ex innāli malitia.

Modi morborū ex innaturali malicia cum aliquo humore de currentiū ad infirma loca quattuor sť. ꝓprimus est virtus membri impellētis: z debilitas membri sustinentis. Secundus multitudo humoris. Tertius debilitas virtutis nutriētis. Quartus largitas vie poroꝝ.

¶ De malitia egritudinis.

Malitia egritudinis ingrediť z superuenit in consimile membrū naturale quinq̄ modis: aut contingit in vtero materno: aut i tēpore natiuitatis aut cū cōstringunť fascia: aut ex malo nutrimento siue ex aliq̄ ifirmitate adueniēte in predictis tēporibus vel postea. Si tēpore cōceptiōis in vtero debilitať aliquod cōsimile mēbrū fit ex abūdātia spermatis: aut ex paruitate z indigentia cōuenientis qualitatis spermatis vt si fuerit grossuz z pingue: vel aquosuz z tenue. Añ vo nasciť infans debilitať alquod in eo membrū si egressus fuerit non equa ꝫz mala egressione. vt supinus aut super genua i curuus. Cū igiť fascia cōstringiť incōueniēti cōstrictōe duplicatus debilitať Quādo aūt nutriť male z incōuenienter lac sugendo vel accipiēdo debilitatur. His vero tēporibus vť postea ifirmitate accidēte egritudis malitia cōsimili membro superuenit ex cuiuslibet nerui icisiōe. Et si passus fuerit ex aliquo accidēti siue debilitatē seu vulnus vel apostema.

¶ De egritudine mēbroꝝ consimilium.

Ingrediť egritudo consimile mēbroꝝ naturale septez modis: aut ex obstetrice si culpā habuerit cū tenet infantem: vel si permiserit ambulare añ congruum tempus: vel ex medio si confracra z collua mēbra ignoranter cōstituerit z constrinxerit: ex ifirmo si ea cōmouerit a medico cōposita anteq̄ solidentur z firma sint: ex fractura vt si sup musculū vertebri quod in femore est contorqueať coxa: aut ex concussione: vt si cōprimať naꝰ z accidet vt fiat fimꝰ: aut ex malo hu. q accidit leprosi siue ex puitate hu. accidēte ptisicis.

¶ De modis cōstrictiones poroꝝ.

Constrictio poroꝝ fit tribꝰ modis: vel occasiōibꝰ aut ex cōstrictōe attenuatoria: aut ex carnositate siue ex coartatiōe. Cōstrictio vo fit: aut ex nimietate vtuꝫ retinētis: aut ex ꝺbilitate vtuꝫ expellētiꝫ: aut ex abūdātia frigoris: aut ex abūdāti ꝓstrictōe ꝓprimēte aliquā ptē loci vt sepe fit ex ligatura: ꝓstricta: aut ex abūdātia ficcitatiꝫ. Et carnositate vo ꝓstrigūť poꝛi. vt si acciderit aliqꝺ apostema z fiat carnositas: aut si pꝰ euenerit aliqꝺ vulnus. ex coartatōe vero cū ꝺeciderit aliqd

in poris vt humor siue lapis seu coagulatus sanguis: aut aliqđ latitans in eis vt supflua caro ⁊ scabies. Largitas quoqz pororũ q̃ttuor fit modis: aut ex multa cómotõe impellétis v̀tutis: aut ex debilitate retinétis aut ex abũdãtia caloris ⁊ humor defectu: aut ex medicamẽtis apiétibus. Lenitas accidit duobus modis: videlicz deitus ⁊ deforis: ſz itus ex hu. viſcoſo liquefacto. foris v̀o ex cera liquefacta cũ vnguento. Aſperitas aũt duobus modis fit: deintus: ⁊ foris. intus nãqz ex ſupfluo ⁊ acuto humore. foris vero ex fumo ⁊ puluere.

¶ De ſuperfluitate membrorum in numero.

SUperfluitas membrorũ in numero accidit duobus nobis. Nam ſuperfluitas ſi fuerit naturaliſ erit ex ſuperfluo humore naturali: ⁊ bono: vel ex abundantia virtutis informatiue: q̃ ſi fuerit extra curſũ naturalez erit ex humore non naturali ⁊ inconueniẽti: aut ex abundantia virtutis vel debilitate.

¶ De diminutione membrorum.

DIminutio membroꝝ i numero duobus ſimiliter fit modis: aut iterius: aut exterius. Interius pp diminutionẽ humoꝝ: exteritus ex ꝓbuſtõe ignis aut ex frigore: ſiue putredine: ſiue iciſiõe. Putredo ãt accidit: aut ex potiõe mortificãte aut putredie faciẽte: aut ex cõſtrictõe ⁊ retentione illius humoris q̃ ſoluit.

¶ De magnitudine membrorum.

MAgnitudo membrorum tribus modis fit: aut ex multitudine humorũ: aut ex abudantia virtutiſ aut ex commixtione vtrorũqz. Paruitas fit trib⁹ modis ſimiliter: aut ex debilitate v̀tutis: aut ex minoratione humoris: aut ex infirmitate exterioꝝ: vt ex inciſione vel combuſtione ignis ſiue ex frigore niuis.

¶ De commotione membri.

COmmotio mẽbri ō ſuo loco duobus modis fit. aut ex cõmotione volũtarie: aut ex humore vicino equitanti diſſoluenti membrum: ⁊ lubricũ faciẽti. Membrum vel os egeditur a ſua iunctura ⁊ mutaſ duobus modis ſiſ: aut ex iunctura in qua nõ cõuenit ſeparatio: aut ex ſeparatione vbi nõ cõuenit iunctura. Si ex coniunctione hoc fuerit ſine ſeparatione aut erit ex hũore acuto patiẽtis: aut ex accidẽti vulneꝝ: aut ex ſpaſmo. Si v̀o fuerit ex ſepatõe vbi ñ ꝓuenit ꝓiũctio aut ex groſſo hũore: aut ex accidẽti vulneꝝ: aut ex ſpaſmo.

¶ De ſeparatione iuncture.

SEparatio iũcturaꝝ duob⁹ modis fit: aut itriſec⁹ aut extriſecus. Intriſecuſ v̀o fit aut ex hũore acuto ⁊ icidẽti: aut ex vẽtoſitate pigui diſtendẽte vel diſſipãte. Extriſecus v̀o fit aut cũ ſciſſura aut fractiõe aut exercitio nimio: aut inciſiõe vt enſis: aut q̃ diſtẽdit vt funis: aut qđ confũdit vt lapis.

¶ De modis ⁊ numero ſignificationum.

GEnera ſignificationũ ſũt tria. alia eniz ſignificãt ſanitatem. alia egritudinum. alia neutralitatem quartum ſignificationum vnumquodqz genus in duo partiſ. ſunt eniz que ſignificant de officialib⁹ mẽbris: ⁊ ſunt q̃ ſignificant de coſimilibus membris. Cõſimilium partium ſignificationuz duo ſunt modi: alie. n. ſunt ſubſtãiales: alie accidentales. Subſtantiales v̀o vt eſt calor. frigiditas: ſiccitas: ⁊ hũectatio. Accidẽtales aũt quedam ſignificant: aut per tactum: vt durũ molle quedam per viſum vt coloratũ: quedã per perfectiõez virtutũ vt ſunt operationes plene ⁊ perfecte.

¶ De ſignis officialium membrorum.

SIgnificationũ egritudis mẽbroꝝ officialiũ duo ſunt modi ſimiliter: ſubſtãtiales: ⁊ accidẽtales. Subſtãtiales ſignificatões q̃ttuor ſunt: ars. modus. numerus. ⁊ poſitio. Accidẽtales ſignificatiões ſimiliter quattuor ſunt bonũ: maluz: perfectũ: ⁊ impfectũ Genera ſignificationum perficiẽtiũ ſuũ genus tria ſũt quedam ſunt que ſignificant ꝓteritam rẽ que iã abit ⁊ dicuntur cognitiua vel agnitiua: vt videntes corpus humidũ agnoſcimuſ q̃ ſudor preceſſit. Alia ſignificant preſentia ⁊ agnoſcunt per ſignificationes veluti cũ inuenit pulſus magnus ⁊ citatus iutelligimus q̃ ſignificat caloꝛẽ ſuperantẽ: Sũt ⁊ alia q̃ ſignificant futuruz ⁊ antecedit agnitio: vt cũ viderimus labiũ iferius: citari ꝓcipim⁹ vomitũ accidere q̃ poſtq̃z acciderit vocat ꝓceſſio ſignificatiua. Sz iter ſignificatõeſ ⁊ accidẽtia diſtat q̃m eſt diuiſio cuz agmento inter eas. q̃ ſi vnamquãqz diuiſionum haꝝ ſcrutari volueris vnã habẽt hi: udinẽ ſz ifirmo hic ſunt accidẽtia: medico ãt ſignificatões.

¶ De ſignis accidentium ⁊ numero.

ACcidentia ergo ſignificatiua tria ſunt. Aliud eſt opatiua virtutis mutata ſicut idigeſtio: aliud aũt corporis q̃litas mutata. vt ictericia: aliꝰ exiens a corpore vt nigra vrina. Virtus operatiua mutata triplex ẽ: aut. n. ex toto ẽ ſic idigeſtio. aut ex pte ſicut oculorũ obſcuritas vel tarda digeſtio: aut ō q̃litate in q̃litate velut de bona i fumoſaz vel accidã: quaſi ſicut muſca vl̃ lingua oculis apparẽtia: aut ex parte viſus obſcuritas.

¶ De modis mutationis qualitatis.

QUalitatis mutate corporis ſignificatio quattuor modis fit. aut enim per viſum ſicut ictericia vel morphea ⁊ nigredo lingue ⁊ ſimilia: aut ꝓ odoratũ vt anhelitus fetidus: vel ſudor vel polippus: vel bircus ⁊ ſimilia: aut ꝓ guſtũ vt falſũ amarã vel accidũ: aut ꝓ tactũ vt molle ⁊ durũ: exiens a corpore bipertita eſt ſignificatio: vna cũ ſonitu: altera ſine ſonitu: cum ſonitu: vt oris. fructus: vl̃ inteſtinoꝝ rugitus. vel per anũ ventus. Eius v̀o que eſt ſine ſonitu in naturali triplicit habeꝛ: alia q̃ztitate vt lienteria: alia q̃litate: vt vrina nigra: alia vtraqz vt ſanguinis fluxus.

¶ De motione membrorum.

MEmbrorũ mutatorum ſignificatio bifariam diuidit: intrinſecus videlicet: ⁊ extrinſecus. Intrinſecus modi ſunt ſex. alia. n. a mutatione operatiue virtutis in membro: alia ab exeuntibus a corpore: alia ex dolore i mẽbro vicino ptinẽti: alia ex ꝓprio loco. alia ex innati ſemotiõe de loco: alia ex patiẽtis iudicio. Extriſecus fit tribus modis: aut ꝓ viſuz vt albũ vel nigrũ aut ꝓ tactum vt durũ ⁊ molle: calidũ ⁊ frigidum. aut ꝓ vtrũqz vt magnũ vel paruũ: plus uel minus.

¶ De occaſionibus egritudinum.

OCcaſiões egritudinũ tres ſunt: nature mutatio. officialis membri inconuciens habitudo. iuncture ſeparatio.

¶ De operatione medicine.

OPeratio medicine habet triplicẽ effectũ: aut enim cuſtodit ſanitatẽ ꝑz multitudinẽ ſuã. aut ex infirmitate facit ſanitatẽ: aut ecõtrario. Regẽdoꝝ ſanoꝝ triplex modus eſt egrotare parati: icipiẽteſ ifirmari: ⁊ defecti. Infirmari paratos ſuptadictoꝝ ſex cõpetẽti moderatõe regimis: icipiẽtib⁹ ifirmari duplicẽ curã adhibem⁹: aut. n. chimi ſupabũdãtiã trahim⁹: aut nãe defectõez reparãdo ꝑdictoꝝ ſex q̃ neceſſaria ſt ad hiberi ꝓcipim⁹. Defectoꝝ alij ifãtes: alij ſenes: alij ex ifirmitate cõualeſcẽtes. Dis medicis: aut ẽ uniuerſalis: aut ꝑticularis. Uniuerſalis ẽ ſer ꝑcedentiũ recta ordinatio. Particularis ꝑ ꝓriũ fit triplex. alia. n. i cõſimilibus membris. alia i officialibus membris: alia in iunctura ſeparatiõe. Aſſimilatiua mẽbra mutata reddimus ſimilitudini. ⁊ in ſua q̃litate ſtare colligãdo compeſcimus. Cõcauna ſi preter modũ ampliata fuerint ad ſui moduz con-

stringim⁹ z quietē inducimus si minus contrariuz. In largis āt similiter additio contrario cause: vñ viciuz accid erit foramia strictiora suo mō. Si defectu cōtētiue vtutis ptigerit fomētis z cathaplasmate mollim⁹. Qz si de expulsiue é defectu diaforeticis z pfortatiuis: si de stiptica cā mollificatōe: si de sicca hūectatiōe: si de constrictōe solutōe. Ea vo q̄ nāli dispositōe fuerint mutata suo loco restituim⁹: si ō apostemate: apostema maturā do sanamus. si de nāli iunctura: eā aut aperitiuo medicamie aut cyrurgia disiungim⁹ si ō q̄libet naseētia ipaz delem⁹. si ō asperitate: lenitate: si de lenitate: aspitate.

¶ De ablatione supfluitatis.

Superfluitaté i numero aut tollimus ex parte vt scrophulas: aut ex toto vt cancrū: separatōez in numero sanam⁹ si ex abundātia sanguis fit: in oi etate tollimus: si ex spmate i pueritia tm̄ sanamus: puitaté mébroz motibus z fomētis admodū augm̄tam⁹. magnitudiné vero cōprimēdo quiete mutam⁹ z minuimus. Mutatōez mébri de loco suo reddim⁹ loco ppo duobus modis: aut. n. separatū iungimus: aut iūctū separamus. Necessaria ad separatoz iunctura quattuō sunt: separata: iungere iunctura custodir ne rescindar. defendere. naturam loci custodire.

¶ De sufficientia z diuisione medicine.

Omnis aūt medicina est aut eoruz sex que supra diximus téperata exhibitio: aut potio: aut cyrurgia. Opatio medicine habet triplicem effectuz: itus vt ea q̄ ore aut naribus: auribus: siue ano: sine vlla itromittam⁹ foriz vt ephithima cataplasma emplastra z similia q̄ foris opant. Medicine iteriozis opera tio i tria diuidit: aut. n. soluit vt farmacia: aut cōprimit vt coctana: aut mutata q̄litaté vt aq̄ frigida i febribus. Eius aūt effectus quadruplex é: aut. n. minuit abundātiam vt formacia: aut repléte in opiam: vt carnē vel sanguinem: aut constringit solutū vt stipticum: aut mutat qualitatem vt frigida aqua in febribus.

¶ De cyrurgia.

Cyrurgia duplex é: in carne: z in osse. in carne vt incidere suere coquere: in osse vt solidare aut inne ctere aut reddē. Spēruz cognitio quiqz modis fit: q̄litatis, quantitati: tēporiz: ordinis: boni maliue discretio.

¶ Incipit liber pulsuum philareti.

Attentionem habemus i

psenti cōscriptōe de pulsuū negocio cōpediosaz exponē traditōez: z dicere primū qd sit pulsus: z q̄ vtilitaz pl̄suz: z qd é arteria: z q̄re dicar arteria z vñ exorir. Incipiédū ē ergo a pmo qd est pulsus. Pulsus est motio cordis z arteriarū que secundū diastolen a sistolem fit ad infrigidationé caloris innati: z egestionez vel ejectionem fumosarū superfluitatum. Quot sunt efficientia pulsuū: tria: virtus faciens motionem. vtilitatis iducens: z instrumentū obedés. Quid est arteria. Arteria est corpus oblongū rotundū qd instar canalis duab⁹ tunicis cōsistés a corde incipiens z in omne corpus diuisuz: aerē z spiritum vitalem cōtinens. Unde dicitur arteria: a paratopyr. i. seruare aeré vitalé vñ orir arteria. hec vo a sinistra auricula cordis q̄ dicit adorti exorir que scinditur dupliciter. Et hec quidem fertur deō suz p interioza: z diuiditur in dextra z sinistra ad coxas z vsqz ad pedes z digitos. Altera vero rursuz ferr sursū: z diuidir similiter i dextra z i sinistra. in manus z caput: z que qdez ad caput fertur facit arterias que dicūtur parotide: que vero in dextrā z sinistram intrisecus ferr tēdit ad brachia z cubitos z vsqz ad extremos manuū digitos. Intentionez vero habet presens conscriptio ad pulsuū motioné z cognitiones z causas expóere. Quotiens mutar pulsus: tripliciter. ab his n. qae secūdū naturam z que contra naturam: z que non natura: velut crasibus virozū z mulierū: z etatib⁹ z alijs cōiugatis. Dominū. n. hi quidē mares: he vero femine: z horū ipsoruz hi quidem calidiozes secūdum crasim: hi vo frigidiozes: z hi qdem graciles natura: hi vero pigues z carnosi. Et viri qdé mulieribus omnino calidiozes z fortiozes secūdū naturam sunt. Merito igitur pulsus in eis velociozes z vehemtiozes sunt: mulierū vt frigidarū tardiozes z leniozes. In vtrisqz vero horuz: dico aūt viris z mulieribus itensa crasi intenditur z pulsus in calidiozi qdē maiozes z velociozes sunt: calidum. n. velociē mobile. i frigidiozi vo minozes z tardiozes: frigidiū vero tarde mobile. Habitudines vo i vtrisqz inueniunt: velut gracile z carnosuz. In graciliozibus enim multū subiacent tactui pulsus: in pinguibus vo z carnosis hūiliozes. Considerandum ergo z adcōiugata vt regiones: z tépora z etates particulares cōstitutōes z est dicere in téporibus āni quattuoz qdez existétibus vere: estate: autumno: z hyeme. hoz duo bene sūt temperata: ver z autumnus. distéperata vero hyems z estas. Merito ḡ vere z autumno pulsus sunt magni z fortes valde pp temperamentum qualitatis: manifestū quoniā ꝑm etates proportionātur. In estate enim velociores z spissiozes sunt secundū vnamquanqz etatem necessitatem inducente propter cōtinentis nos exterius caliditaté aeris. i hyeme vero rariozes z tardiozes pulsus fiūt pp aeris continentis frigiditatem a strictōem. Similiter autem z in vnaquaqz regione secundum illius crasiz z pulsus cōmutantur: calidioz siquidez magnos z veloces fac̄ pulsus: frigidioz est cōtrario. Dicamus aūt z de etatibus. Si igitur etates differétes sunt z pulsus earū differentes mouebuntur: puerozuz siqdē pulsus veloces sunt z lenes z spissi: secundū vo magnitudiné z fortitudinē medij. veloces quidem quoniā secundum substantiam abundat in eis naturalis caloz spissi propter abundantem in eis secundum quantitatem caliditatem: lenes vero quoniā imperfecte sunt in eis virtutes. dicimus enim quoniā lenes ex imbecillitate virtutū fiunt. Senum vero ecōtrario tardiozes z rariozes quantū ad pueros propter imbecillitatem z frigiditaté que in est. Augmasticoruz vero magni z fortissimi eo ꝙ fortes i eis magis virtutes sūt. Similiter autem z secundz tēporis qualitatis cōmutantur crases z pulsus: sicut enim predictum est continens mutat cōtentū ad propriam eis crasim. In pregnantibus vero mulieribus sūt parui spissi z veloces. parui vero eo ꝙ grauer virtus ex fetu. spissi vo z veloces pp inducétem necessitatem pregnantis z fetus. In somno vero sunt pulsus minozes z leniozes. manifestum est qm̄ fit naturali calore ingrediente profundum. In superuenientibus vo crasibus ad superueniétia mutantur z pulsus. Similiter aūt z in gracilibus. vt quando secunduz naturā virtus patitur: aut ꝑm substantiam alicuius principali partis: aut ab aliquo facientevel grauante eam. Ueniamus igit ad ea que nō natura. hec vero sunt gignasia. balnea: cibi: multi vini potatio: z aque multe potatio. Similiter in his q̄ preter naturaz: hoc est causis egritudinibus: z accidentibus similiter secundū predicta cōsiderare oportet. Sciendū. n. quoniā si que sunt secundū naturam: z que non natura: si immoderate fiāt in id quod preter naturam est vertuntur pulsus.

¶ Quot sunt obseruanda in cognitione pulsus.

QUm ergo ad egrotū ingredieris quē nunq̄z vidisti attēde ꝓus qdē si masculus ē aut femina: ⁊ si masculus: ꝓsidera pulsuz masculi: si vero femina fcie. deinde nām laborantis ⁊ etatē eius: ⁊ post hꝫ tēpꝰ anni ⁊ regionē: ⁊ cōparans oia: ⁊ ꝓiectās q̄lē pulsuz laborantē oportuit hr̄e qñ sanus erat: tūc cognoscesdiligēter magnitudinē ꝑter nāz facte ꝓuersionis pulsus. Quot sunt genera pulsuū: decē. Ecce primū genꝰ pulsuū ꝰz q̄z̄titatē dimensionū triū ꝓsiderat. s. ꝰz longitudinē: latitudinē: ⁊ pfunditatē. Cōueniēter igit iste augmētatus ꝑm tres dimēsiones trāscendens modū dr̄ magnus pulsus. Secundū genus pulsuū ē ꝑm q̄z̄titatem motiōis arterie diastolē: ⁊ sistolē: in quo ꝓsiderat velox: tardus ⁊ mediocris. Tertiū genus pulsuū ꝰz genus vtutis in quo ꝓsiderat fortis ⁊ debilis ⁊ mediocris: frequentia. n. accipiens magnitudinē facit validum: qñ vero dominat virtus cāꝫ tunc magis fit validus ⁊ econtrario. Quartū genus pulsuuz ꝑm ꝓsistentiam arterie corporis. dico aūt arterie corporis in quo ꝓsiderat durus mollis ⁊ mediocris. Quintū genus pulsuum ꝑm q̄z̄titatē quietis in quo spissus ⁊ rarus considerat. Breue. n. tp̄s quetis significat spissum: longū vo raꝫ. Sextū genus pulsuū pp equalitatē ⁊ inequalitatē quꝫsideratur in vno pulsu vel in pluribꝰ. in vno qdē vt in capizante. q̄ vo in pluribꝰ fit dr̄ ꝓsistens inequalitas: vbi vo inequalitas: ibi fit inordinatio vt in oibus aut enim occidit vna pcussio aut incidit ⁊ hoc fit grauata ⁊ afflicta virtute aliqua cā. Septimū genus ꝑm plenam ordinationē ⁊ inordinationē est: incisio. n. ab equali pulsu fac in equalē: ⁊ ineq̄lis ꝑm periodos inordinatus fit. ⁊ iste rursus ꝓsiderat ꝑm vnā pcussionē ⁊ ꝑm plures reddiciones. Octauū genus pulsuū ꝑm plenū ⁊ vacuū hoc ē ꝑm arterie figurā. oē. n. vas aut plenū aut vacuū. Nonū genus pulsuū ꝑm ꝓcordiā in quo mēsurat ꝓportio tēporis ad tp̄s vñ cognoscunt deficientes ⁊ incidentes. Decimū genus pulsuū ꝓsiderat ꝑm calorē q reddit per totū corpus arterie in quo ꝓsiderat qualitas suppositemāe corporis p tactū veluti distēperata ⁊ mordax.

¶ De causis ⁊ differentijs pulsuum.

OJctis ergo decē generibꝰ pulsuū dicamꝰ breuiter paucas cās ⁊ dr̄ias eoꝝ. Si qs. n. ad diligentiā eoꝝ puenire voluerit sciat q. xvi. lib. sūt ꝺ pulsuū negocio. Ego vo lōgitudini pcēs in paucis caplis paucas q̄sdā dr̄ias ⁊ cās pulsuū i breui dicā. Propter quā cāz pulsant arterie vt fuer moderatꝰ ꝑm nāz calor cordi ⁊ oibꝰ ptibꝰ. Quid differt saltꝰ a pulsu. qm̄ qdē ꝓp icidētē spūz fit saltꝰ i oi corpore: pulsus vo i opatōe virtutis mouet ⁊ i solis arterijs. Quid differt pulsꝰ magnꝰ a valido: qm̄ qdē ꝰz tres dimēsiōes magnꝰ ꝓsiderat: validꝰ vo ꝑm motionē. tenorē. n. vtutz significat. Quid differt pulsus spissus a veloci ꝑm ꝓtinuū ⁊ discretū. spissū. n. ꝓtinuū dicimꝰ: velocē vo discretū veluti si currat aliqs velotiꝰ ⁊ stet. Quid differt rarus pulsus a tardo qm̄ rarꝰ ex infirmiore magis vtute fit: rari. n. pulsuz difficiliores: tardꝰ ex solo defectu fieri pōt caloris. rarꝰ āt maiorē ꝭgnificat defectū vtutiz. Quot dr̄ie pulsꝰ fiūt i diastole: octo: magnitudo: puitas: valitudo: debilitas: velocitas: tarditas: duricia: ⁊ mollicies. Quot sunt idicatiua pulsus: duo: itetellectꝰ: ⁊ sensus. sensuz qdē idicat pñtia itellectꝰ fcā ⁊ futura. Quot sē efficiētez cāe pulsus: duevtꝰ faciēs ⁊ mouens corꝰ vasis: ⁊ vtilitas pp quā mouet qꝺ mouet. Quot mōis ꝓsiderat moderatꝰ ⁊ immoderatꝰ pulsus: q̄druplicit: ꝑm magnitudinē: ꝰz velocitatē: ꝑm valitudinē. ⁊ ꝰz spissitudinē. Quid differt ineq̄lis ab iordinato: qm̄ ineq̄le qdē i vno pulsu cōsiderat ⁊ in pluribꝰ. aut. n. ꝰz vnā diastolē ⁊ sistolē: aut ꝰz plura cōgregata q̄ dr̄ ꝓsistens ineq̄litas in multitudine pulsuuz ꝓsiderata. i moderatꝰ vo sit ꝰz rithinō. i. numerū: vt si pꝰ tres magnos ⁊ vnū paruū sequant duo magni. Quid differūt deficiētes ab icidētibus: qꝝ deficiētes exinfirmiori magis vtute fiūt: aggrauata. n. ⁊ deficiēte deficiunt. icidētes vo pugnāte ⁊ resistēte. ptinet. n. seipsaz virtus excitās volēs repellere ǒria: ⁊ videt eē ǒrij deficiētes icidētibꝰ. Quid differt spasmosꝰ a ramoso: qm̄ i spasmo qdē tēdit arteria ad istar corde tense. in ramoso vo trāsfert ǒrtera ⁊ sinistra. Quo fiūt fluctuantes pulsus exabūdātia ꝓtenti magis hūoris infundētis corꝰ arterie: sicut hyposarca hydropisis. Quid differt capriſās a bispulsante. ꝑm qꝫ capriſon qdē in vna diastole differēter motiōes facit vt capra sursuz saliens bis saltat pedibus i aere: hic vo fit coacta vtute ⁊ grauata ab aliq̄ cātribulāte eā: bis vo pulsans bis: ⁊ ꝰz idē pulsat pcussionem: hic vo fit pp duriciē corporis arterie. repcutiente. n. ⁊ rursus currente violēter spiritu in scām venit pcussionē: vt in icude malleꝰ. Quid differt vmiculosus a formicāte: qm̄ vermiculosus qdē plurimū ꝓuertitur ⁊ venit ad melius ⁊ mānifestā magis hz ineq̄litatē. formicans vo non ꝓtenta iaz vtute ſz dissoluta ⁊ delecta fit ⁊ morte significat. Et hec vobis ꝺ pulsu ad pñs sufficiāt.

¶ Incipit liber vrinarum Theophili.

DE urinaz dr̄ia negociuz multi vez medicoꝝ aggressi sunt scribere. Quoꝝ ꝑmus oiuz fuit hyp. chous cuiꝰ libris insueuimus. Post hmōi vo tpa Gali. mirabilis medicꝰ aggressus est ⁊ scripsit: de hic post hūc magnꝰ medicꝰ sophista. Hic ergo viri laudabiles digni sūt: qm̄ ꝑmi studuerūt aliqd vtile iuenire in vita. nullus tñ horū viroꝝ pfectā ⁊ nō diminutā doctrinā fecit. Nā hyp. chous de vrinis exponens: aliud alibi in suis tractatibꝰ sparsiz tangens genera ⁊ spēs ⁊ dr̄ias vrinarū: ⁊ ex eis cognitiones i futuri ptiū dispōnibꝰ ꝑter nām ⁊ i sanis corporibus: ⁊ in acutis egritudinibꝰ minꝰ habentē doctrinā relinqt. Et silr̄ ēt post cū Ga. i tractatu suo pp criseon cōponēs: ⁊ docēs valde multa ⁊ indeterminata ⁊ obscura relinqt ꝑm genera: ⁊ spēs: ⁊ dr̄ias. Cōsequēter his supueniēs magnꝰ medicus rōne: inexp̄tus vo rē aggressus: ⁊ ipse de his arte ⁊ ꝑm diuisionē icipiens: ⁊ dr̄ias eaꝝ ⁊ spēs ꝓscribere: ⁊ ꝓnostica signa q̄ ex his fiunt: aut futura sunt fieri multa ꝑtermittēs iperfectā ⁊ ipse disciplinā tradidit vt mlta q̄rant ab his q̄ postea fcī sūt medici: ⁊ nullomō solutionē valēteꝝ iuēire q̄rere cogunt aliā doctrinā ⁊ nō vane: qꝝ ex his q̄ didicerūt discernūt obseruare ⁊ autumare vel conijcere ex ipsis mānifestis obscuras res ⁊ itellectꝰ. nā vrinaꝝ apta i spectio mānifesta fcā ñ appētes ⁊ patiētes loco cōgscit: ⁊ quo dispositi sūt: ⁊ ꝰz qualē crasiz eoꝝ singulū: aut ꝰz nāz dispositi sint: aut ꝑter nām cōstitui sint: aut dispositi ex̄ nām: ⁊ ꝰz q̄lē crisim eoꝝ singulū. Eius. n. q̄ san. opat vtutis quolibet ꝑm opus ꝓpriū ipedite nūcius nō fallax vrinaꝝ diligens ispectio nata ē ex̄. Igit optimū nobis ē de vrinis volētibꝰ tractare inuocare xp̄z vez deū nr̄m adiutorē fieri ⁊ ducē in hmōi doctrina. vt mereamur nō diminutā ⁊ idefraudatā hāc pficere. Oz igitur nos diffinire qd ē ipsa vria. deide mānifestare locū in q̄ nascit. ꝺe hinc locū in quo discernit ⁊ deide sic icipe doctrinā ꝑm gña: ⁊ spēs: ⁊ dr̄ias eaꝝ. ¶ Diffinitio vrine.

URina ergo est colamentum sanguinis ⁊ alioruz humoꝝ. Hanc aūt alij superfluitatem sero similem vocauerunt: alij aquosam alij: putredinem sang. De nominibus ꝙ nulla fit contentio. ¶ Nascitur

igitur vrina in ramosa vena circa cimam epatis erpā-
sa in qua sang. virtus faciens opus suū perficit. Est āt
generatio eius talis sanguine formato ꝛ pturbatōe fa
cta in eo. Quodcūqꝫ quidē leue est ꝛ superiora petens
ꝙ ex colera rubea superfluitas natū est esse accipit il-
lud susceptrix cistis fellis per suū meatuꝫ posita prope
epar: terrenū aūt ꝛ velut fecem sanguinis trahit splē
p suum meatū: relinquit ergo aquosa supfluitas cū san
guine: hanc accipientes renes p mediā chilim. i. pfun
dam venā formant illud in vrine constitutionem. dicit
aūt aliquis ꝛ merito: vt qd fellis receptaculo: ꝛ splene
ex cimis epatis recipiētibus sanguinis superfluitates
nō ꝛ lumbi ppe positi acceperunt aquosi supfluitatē: ꝛ
dicimus pp magnam necessitatē. Hoc natura retinuit.
nā ramosa vena q̄ sanguinē operatur i cima epatis po
sita cōfert per ramos suos chili vene iuxta curuaturaꝫ
epatis explicate per quosdam meatꝰ angustos ꝛ rotū-
dos. Sanguine ergo p̄m ꝓstitutionem pingui existēte:
ꝛ non valente angustas sine impedimēto vias ptransi
re: opus fuit adesse cū ea aquosam superfluitatē: vt sb-
tilitate aquose superfluitatis facile cū ea transiret san-
guis ad chilim venā: qm̄ dum impellitur aquosa sup-
fluitas ad ramū chilis vene q̄ adiacet spine dorsi a sur
sum vsq; deorsum: ꝛ p ipsum ꝛ per meatus lumborū: ꝛ
dexter ꝛ sinister p̄m lauda litteram grecorum positi in
i n positione sua trahunt per ipsos meatus a chili vena
lumbi huius superfluitatem. Deinde sic formātes illā:
ꝛ in vrine essentiam transmutantes p vrinales meatuꝫ
transmittunt ad vrine susceptricē cistim. Et siqdem syn
cerus ꝛ purus sanguis ꝛ perfectꝰ fuerit manifestū est
qm̄ ꝛ eius superfluitas talis erit. Si vero p̄m aliquem
casum sanguinis operans virtus impedita fuerit opꝰ
suum perficere: hmōi fit aquosa superfluitas quā ꝛ vri
nam vocamus: propter hoc ergo aliqn̄ quidem subti-
les vrine ꝛ albe apparent: aliqn̄ autem pingues ꝛ albe
crudiore sanguine facto: ꝛ imperfecta sanguinē opan-
te digestiōe facta ꝛ veluti crudiore: alia āt ꝛ super incē-
so ꝛ velut feruente sanguine talis ꝛ eius superfluitas fi
at. Itaqꝫ pp hmōi cās ꝛ vrine p̄m spēs immutātur.

¶ Hic ponit notificationem naturalis vrine.

Ostendamus igitur de ea que est p̄m naturam vrina
que est ex perfecta creatione sanguinis facta q̄-
lem oporteat esse ꝛ diffiniamus bonam vrinam
qd̄ ꝛ p̄m nām existens nominatur vt excedentez: hanc
autem minus habentē non p̄m nām ꝫ ꝓter nām repu
tamus. Est ergo eius diffinitio talis: que est p̄m nām.
vrina bona est sicut dixit hy. Albam ꝛ planam ꝛ eq̄lem
hypostasim habens. Manifestū qdē est qm̄ consequē
te ſba moderata ꝛ colore opportuno: ꝙ sit diffinitō dif
finiens pfecta. Urina ē bona ſba qdem moderata. hy-
postasi vo alba ꝛ plana ꝛ eq̄li colore vero ruffa aut sub
ruffa: ꝛ ruborīs paululū participans pp limpitudinem
ꝛ tps similiter cōsequens. Bal. qdē subruffaz ꝛ subrube
am bonā eē dixit. Magnus vo ruffam: ꝛ subruffam.
Nos aūt ex contēperantia vtroꝝqꝫ fecimus. q̄cūqꝫ aūt
p̄m aliqd istoꝝ quattuor: aut abūdat aut minus hꝫ: hāc
pꝫ nām dicim⁹ nō esse. De coloribus ğ ꝛ hypostasibus
nō p̄sentis est dicere tpis: procedens eniꝫ sermo doce-
bit. ¶ Scōm vo presens tps dicamus de effusiōe qm̄
ois vrina p̄m ſbam ipsa effusio est. substātia eniꝫ vrina
humiditaꝫ est: hanc humiditatē multi sapientū medico
rum effusionem vocauerūt. qm̄ qd̄ in mēbris effusum
est in ea inspicit vel pcipit. Hmōi aūt effusionis differē
tie prime due sunt: subtilitas: ꝛ pinguedo ꝛ ex hiꝫ mixtꝫ
ē cōtemperantia: ipsa aūt cōtemperātia que p̄m nām ē
nō diuidit. Subtilis igitur aut mingit tenuis ꝛ manet
tenuis: aut mingit tenuis ꝛ fit luculēta ꝛ pinguis: ꝛ est
ꝓor qdem indigesta vltime luculēta vo fcā ꝛ in pingue
dinem trāsmutata digōnis principium significat acci-
pere. Similiter aūt ꝛ pinguis diuiditur dupliciter: aut
mingit pinguis ꝛ manet talis: aut mingitur quidē pin
guis: residēs vo fit tenuis ꝛ mōstrat qdē prior pertur-
bationem i corpore factā validā humoꝝ: secūdario tur
bationē quidē determinari: sanguinis vo opatiōis di-
gestionē resurgere: Jungamus igit coloꝝ ſbam ꝛ dēter-
minemus ea que ex ipsis fiunt cōplexionis signa ꝛ i sa-
nis hoibus. ꝛ quomolibet egrotātibus ꝛ qm̄ albꝰ co-
lor precedit alios colores: ꝛ tenuis effusio pcedit alīs i
effusiōe q̄litates: cōponamus prius tenuē ꝛ albā ſbaz.

¶ De tenui ꝛ alba vrina: vel de vrina cū tenui substan-
tia ꝛ albo colore.

Tenuis ergo ꝛ alba ſba vrine mīta significat. Uri
t na eniꝫ veniēs multū tenuis ꝛ alba i sanis hoi-
bus multam potationē significat cum largo ci-
bo: ꝛ maxime si est vinum exile ꝛ leue. Urina vero talis
in pueris mala: nā vrine aquose in pueris pessime sūt.
vrina talis veniens significat debilitatē virtutis. vt i se
nectute que est p̄m nām significat ꝛ debilitatem ex diu
turna egritudine que appellata est a sapientibus me-
dicoꝝ ex egritudine senectꝰ. Urina tenuis ꝛ alba ꝛ mīt
tum mincta ꝛ similis diabeten significat: qō sapientes
medicoꝝ sanidaꝫ vocauerunt. ꝛ qdam eorum sapientū
maximus in vrinis diariā vocauit. Alīꝫ aūte dypsatio.
nō p̄m nām habēte se homine sed preter nām dispositō
apparet p̄m calidā distēperantiaz lūborum infinita er-
go attractione lumboꝝ preter nām dispositorum talis
vrina venit. Urina tenuis ꝛ alba multum mincta in fe-
bribus emphimeris ōficiēte fe. significat p hmōi hu.
ꝛ i ea que p̄m nām frigiditatis temperantia epatis te-
nues vrine ꝛ albe mingunt ꝛ propter emfraxiz veniūt
sīles vt in nephreticis: ꝛ vt in quartanis i p̄ncipijs. Uri
na tenuis ꝛ alba in hydropicis venit pp abundantem
cām. Urina tenuis ꝛ alba in lesis collum ꝛ caput ꝛ hu-
meros granatz: scotosim ꝛ lipotomiā significat. Signi
ficare aūt in futuro tpe hypostā. ꝛ in preterito sicut di-
cit vtitur. Sudor multus ex somno sine manifesta cā fa
ctus significat qm̄ corpus plurimo cibo vtit. Urina mī
tam in feb. acutis te. ꝛ al. veniens: quietem significat.
Urina tenuis: ꝛ alba veniens in fine earum q̄ valde ac
cuuntur febrium discessum fore significat in eas que
sunt subfrenibus partes. Urina similiter veniēs i cau-
son fe. significat frenesim. nā causon fe. a multitudie ru
bei fellis facta: vrina nō colorata superi⁹ lata fellea sup
fluitate existente excelsum locū capitis occupauit: ꝛ si
qdē in anteriore cerebri loco phlegmonē faciēs in his
que in eo sunt miringis frenesim facit. ꝛ siqdē frenesis
qeuerit pp aliquam cām: vt in fluxu sanguis p nares:
aut propter sudorē multū i capite factā vrina subtili ꝛ
alba veniēte quietem significat. Si. n. talis existēs vri-
na adest ꝛ frenesis permanet: ita dispositus morit. Tē-
pus igitur est enarrare de colorū differentia: ꝛ dicere
quot sunt ꝛ qnales: ꝛ cū quali effusione possunt cōsle-
ri: aut omnes: aut quidam.

¶ Isti colores significant indigestionem.

Est igitur de coloribus primis albus: ꝛ hui⁹ lati-
tudo in eo cōtēta est. chrystallus. n. ꝛ nix ꝛ calx ꝛ
aq̄ purissima quidē alba: sed nō in somū vo oia.
Imperfectior aūt huius coloris lacteus qualis ē ex ip
sa denotatione deide remissior ꝟ glaucus: vt comu lu-
cidū aut ictidōes. i. cornee tunice oculoꝝ: deide ꝟ glau
co adhuc remissiō karopos: ē āt karopos q̄lia camelorꝝ
vellera ſbalbida: aut vt lapidꝫ onichin⁹ hi ğ colore, albi

ℏm quantitatem ⁊ ℏm magis ⁊ minus ſunt alb. Si vo i fectionē aliquā recipiat fellis alba vrina ℏm primaz q. dē rōnē ſubpal. fit: vt decoctio ſemicrude carnis. Si vo permaneat tpe aliquo decoctio infectionē maiorez faciens perficit colorem pallidū ſignificans abūdantius fel priore aquoſam vrinā ſuſcepiſſe. ℭPoſt hunc aūt ponitur ſubruffus ſimilis auro a cretica vel celticeaveniē ti. Deinde vero ruffus: vt eſt ℏm veritatē eurizon auxi: deinde ſubruffus ſimile nigro. deinde rubeus q aſſimilaī vero croco: deinde iperitherō factū ab ipſo aquoſo ſanguine vt ex al. co. ſplēdore adueniēte quē tinctores flāmeū nominant qui vero ℏm Ba. finicon dicitur: ſupponere enim vel ꝓponere ſub hanc prepoſitionem in oībus coloribus non oēs ꝓſueuerant ſimiliter arbitrari. Alij. n. preponunt: alij ſupponunt. Eridon vero ſicut ipſe ſanguiniſ purus ⁊ ſine dolore: nā itenſior ℔ ⁊ remiſſi or nō eſt ſanus ſed nothus. Inopos aūt vt vinū nigrū: aut ꝓfundior vt purpureus ſanguis: ſicut ē color epatiſ kianō vt putrefactus ſanguis ex felle rubeo: ⁊ ſupaduſtus ⁊ l colore vt garus ⁊ vt ictericoꝝ vrine. ℭRegla āt chianō talis eſt. Colori ℏm ga. albo ſplendidū aduenies ⁊ in nigrū plurimū icidens chianon facit. Fuſcꝰ vo ex albo ⁊ nigro ꝓiunctis inuicē fit ſicut roiſgadia. Claron vo vel cloron vt caulis virens ⁊ vt gramē: latitudo aūt in eo conſideratur. nā violaceus ⁊ ſmaragdinꝰ ⁊ iſathodis oīa ſunt virida ℏm magiſ ⁊ minus: hec oīa a calore plurimo facta ſunt. ℭPelithinon vo profundiuſ eſt fuſco vt plumbū: ⁊ q ſunt ex accidentibus plagiſ corpori: ⁊ q ex caſſationibus nigrantes colores: hic aūt aut a frigore fit: aut a plaga. poſt hunc aūt magis indicāſ aliqñ quidem frigiditatē aliqñ calorem. ſi enim ex viridi ꝓcedentē calorem. ſi vero ex liuido frigiditatē. Eſt autez nigredo ſuper illa genera oium colorum: ⁊ nigredo latitudinem multam habens ℏm magis ⁊ minus: multa enim nigra alijs intenſiora ⁊ diſſimilia ſunt. Et de coloribus quidem ſufficiens doctrina ē collecta a diſciplinis antiquoꝝ philoſophoꝝ ⁊ medicorum hoꝝ vo colorum qui poſſunt coniugi cum pingui effuſione ⁊ tenui ⁊ que ex his ſignata ſiue i ſanis corporibus ſiue i egrotantibus ꝓcedens ſermo docebit. Qm̄ aūtē de coloribus docentes prediximus ab albo mūdiſſimo diſtantiam: ⁊ lacteū ⁊ glaucū: ⁊ charopos: non vt aliquē colorū inconiugatū pretermittamus cū tenui effuſiōe coniunganus ⁊ ea quid ſignificant exponamus.

ℭTenuis lactea ⁊ alb. vrina.

IN ꝓncipijs ſe. hmōi veniens mala. qm̄ cronicitatem febrium ſeu egritudinem ſignificat in declinationibꝰ vo ſi multa: ſolutionē ſignificat.

ℭTenuis glauca ⁊ charopos vrina.

QUoniam igitur tenuis ſba ⁊ alba indigeſta ē: manifeſtum eſt ex his qui ante nos fuerūt ſapientibus. colores aūt hi conueniētes ei q proximi ſt albo ⁊ ipſi idigeſtionē ſignificāt: nō eniz colorati ſūt aliqua imbecillitate naturalis coloris: igit̄ tenui cum his coloribus conſiſtens: indigeſtionem ſignificat.

ℭTenuis ſubpal. tenuis palli. vrina.

PRincipium digeſtionis huiuſmodi vrine ſignificant: nam ſubſtantiā quaſi difficiliorem naturalis cal. nō potuit denſare: col. vo quaſi facilioreꝫ in principio digeſtionis mutauit.

ℭTenuis ſubruffa ⁊ tenuis ru. vrina.

HEc melior a priori ſignificat eniz hmōi vrina nālem calorem cōualuiſſe eo q plurimū colorem vrine ꝓceſſit: qm̄ nō potuit mām denſare. vocamus ⁊ hāc indigeſtā: ⁊ vrina talis veniēs in hydropicꝫ periculoſa eſt quemadmodum aquoſa vtilis.

ℭTenuis hyporantos ⁊ xantos vrina.

ASto tenuis q vt ponebaſ ſed hyporātoſ aut xātos. he tales ℏm ſbam quidem idigeſte. ℏm colores nō ſolum extra nām exiterunt: ſed materiei indigentiam demōſtrant. abſtinēte enim aliquo adoleſcente ℏm nām ⁊ ℏm etatem propter indigentiaz māe vrine apparēt hyporāte ⁊ auxante: eo q abūdet i pfūdo color qdē preter nām abundantiam fellis generās qm̄ multo calore in fel mutaſ ſanguis. ⁊ maxie plōgaſ cā in tempore eſtiuo in quo ⁊ tertiane plurimum ſupueniunt: etenim eoꝝ vrine xante ſunt pp has cauſas ⁊ vigilie ⁊ ſollicitudo ⁊ labor rubeas oſtendunt. Et de cōplexionibus quidem tenuis ſubſtātie cum quibus coloribus poſſit componi ſufficiant que dicta ſunt. ℭReliquum eſt vt in deſcriptione. propter manifeſtationem eas exponamus ſic. Tenuis enim alba: tenuis lactea: tenuis glauca: tenuis caropos: tenuis hyporantos: tenuis xantos tenuis pallida: tenuis ſubpallida: tenuis ruffa tenuis ſubrnffa.

ℭHic facit trāſire de ſubtili ſba vrine ad groſſam.

QUoniam aūt omnes cōplexiones tenuis ſubſtātie cū quibus poſſunt cōiungi coloribus ſufficiēter fecimus: ⁊ qd ſignificēt diximus. ⁊ deſcriptōne eas expoſuimus: trāſeamus ad cōplexiones piguis ſbe: ⁊ dicamus cū quibus coloribus poſſunt cōiungi.

ℭPinguis alba vrina.

TAlis complexio cōſtat ⁊ mōſtrat crudū hūorem plurimū abundare in vaſis ⁊ diuerſas differentias phlegmatis: vt ē vitreum phlegma ⁊ ſalſuz. ⁊ ſine eq̄litate hꝰi vrina piguis multa ⁊ alba veniēs in egritudibꝰ acutis liberat apata i articulis nata. bis qui dolebāt eos: ⁊ bis q quodāmō i egritudine laborioſa erāt: ⁊ bis q diu fuerāt i multitudine pinguū hūoruz.

ℭPinguis lactea vrina.

THmōi conſtat: ⁊ ſi in fine talis venit lithiaſim veſice aut rerum ſignificat.

ℭPinguis charōpos: ⁊ glauca vrina.

HEc cōplexio conſtat. ⁊ ſi iturbata manet demonſtrat tales hūores multos in corpore eſſe ſi vo turbate hmōi vrine fuerit quales ſubiugalium demōſtrāt capitis dolorē aut ꝓſentē aut futuruz. qūo aūt apparēt. ſi tnrbate iā ſūt ⁊ clare reſidētes māifeſtātur exterioui igne probate: calefacte. n. ampullas i ſupficie demonſtrabūt. Aliter aūt pinguis exiſtens eadem ſbaz ſi accidit ſe. trumbos eſſe hanc ſequēs multitudo: vrine tenuis ſolutionem ſe. ſignificat.

ℭPinguis ſubrubea vrina.

TAlis conſtat. ⁊ ſi eſt hypoſ. huiuſmōi diuturnio trem egritudinem declarat ⁊ laudabilē vel ſanabilem.

ℭPinguis rubea.

TAlis cōſtat ⁊ declarat multum humorem ſāguineum eē in corpore: quēadmodum in finochis ⁊ in acutis ſe. talis paulatim mincta periculum ſignificat. Similiter aūt huiuſmodi vrina i talibus ſe. ſi turbuleta micta ē cū ſurditate ⁊ capitiſ ⁊ colli: ⁊ hypocūdriarū dolore ictericū fore añ ſeptē dies ſignificat.

ℭPinguis inopos.

AT huiuſmodi cōſtat. ⁊ ſi euenerit i ſe. cauſon capite dolete ⁊ circūdolente fit criſis ⁊ fert criſim.

ℭPinguis chianos.

TAlis ꝓſtat. ⁊ in ſanis ſuperueniēs ſignificat laborem vie: aut curſuz multum ſignificat factuz eē. ſenioribus vero ſuperueniens quibus ex multo tpe tales fiunt a malis humoribus imutari veſicaz vt in pluribus ſignificat. in fine vero ſi tales facte i lithia

fim constituuntur stranguriam significat futuram.

¶ Pinguis viridis.

TAlis constat.z ifine fe. huiusmodi veniens ictericiam significat.

¶ Pinguis liuida.

TAlis vrina in fe.z non residens pacrusticũ.i.mẽte alienatũ significat.significat aũtz aliud in fe. nã in causon talis vrina apparens stranguriam futurã significat. ¶ Pinguis nigra.

ETea cõstat z declarat purgationẽ melãcholici hu. vt in declinatione quartanarij: z solutõe melancholie:z propter frigiditatẽ veniũt tales:z propter exustionem sanguinis.a talibus vero causis dẽsata substantia significat tales colores cũ densitate sbe fieri.qm̃ vero vera est ratio q tres differentie nigre vrine pinguiores sunt ea que ꝑm naturam est vrina ꝑz sbstantiã.z hinc manifestũ est q ãrtanario soluto z melãcholico hu.per vrinaz exeunte vrine pingues apparẽt z nigre:sil'r z oum egritudo melancholica soluitur:z p vrinas exit cã que fecerat melancholiam:qm̃ vero melancholicus hu.terrenus z pinguis z niger ẽ propter hoc z vrinas facit z nigras z pingues.Similiter z q̃ ex adustione san.facie nigre sunt quẽdmodũ ꝓdictuz est densitatẽ possederunt substantie eo q eã que in vasis est humiditatẽ exhaurit adustio z frigidas manifeste dẽsat mãz rõne ꝓstrictiõis.Significãt ãt tales vrine in fe.spasmũ ex siccitate,significant ãt tales z aliud.i fe.n. pacutis tales veniẽtes cũ sudore capitis z colli z dorsi z cũ suspirio male sunt pp exustionẽ.Significãt ãt z aliud:talis.n.veniẽs in fe.acutis cũ fetore nihil mali hñte vesica morte significat.De ꝓplexionib9 g̃ tenuis substãtie cum qbus coloribus pñt ꝓstare ꝑscripsim9:z significata eaꝝ diximus:z cãs pp quas facta sunt manifestamus:z in descriptiõe eas exposuimus hoc mõ;z i pingui sba cõponentes z ꝓiungentes eos qui cuz ea possunt colores cõuenire ꝓuenienter scripsimus:z significata eoꝝ diligentius inquiuimus:z causas eoꝝ enarrauimus. Reliquũ vo ẽ vt p descriptionẽ eas expõamus.

¶ Pinguis al.pinguis lactea:pinguis glauca z heropos pinguis subru.pinguis viridis:pinguis liuida:piguis nigra:pinguis helanos.

RElinqtur ergo de mediocri substãtia dicẽ z manifestare cũ qbus coloribus possit ꝓuenire:ea.n. est ꝑz nãm substantia.cũ hac igitur sba vt Hali. dicit in pycriseon subruffum z subrubeum ꝓsistunt: magnus vero ruffum z subruffuz.nos aũt viros tantos z tales reprehẽdere veremur:tñ ab vtrisq ꝓtermissa cõplebim9:cõuenientẽq mixtionẽ mediocri substãtie cõiungẽtes cõmisceamus ita:qm̃ cũ mediocri sba nõ põt aliquis colorꝝ ꝓuenire exceptis subruffo z subrubeo in medio hñtibus ruffum. Iste ergo colores sunt mediocris sbe.s.subrubeus ruffus rubicundus. Et vt sit manifesta rõ reliquũ ẽ:vt in descriptõe expõamus hꝫ ita.

¶ Pinguis alb9:pinguis lacteus charopos: pinguis subrubeus:pinguis inopos:pinguis chianos:pinguis viridis:pinguis liuidus.

QUm hic ergo ꝓuenienter exposuerimus:z ꝓuenienter ordinẽ in his q̃ scripta sunt ꝓuauerimus:z in descriptione ea manifestauerimus:z clara oib9 discẽtibus fecerimus de hypostasib9 disputem9 oñdentes:q̃ bona hypostasis:z q̃ est ab hac siue itensa siue remissa:z q̃ ex ea aut ex eis pñt pfici:z q̃ piculosc z minores haꝝ:z q̃ ad sanitatẽ ꝓueniẽtes hic cõposituri z hypostasiz z sbe z colorib9 mixtas;vt,pfectũ terminũ assignem9 inuocemus christũ vez deum nostrum ducem fieri vt huius cõmixtionis nihil ꝓtermittamus.

¶ Hic determinat de hypos.in generali.

INcipiam9 igit bone hypostaseos ex expõne:melius aũt a sapientissimo hyp.hanc dicere:z neq3 adiectionem neq3 ablationem aliquam faciam9 appõ.n.z defectus non ꝑm naturã. Est ergo dicto sapientis hy.de ea que ꝑm naturam hypostasi.

¶ Hic determinat de hypos.in speciali.

VRina aũt bona est qñ z al.hypostasis fuerit z lenis z eq̃lis ꝑm oẽ tẽs::z ita vir sapiens z amicus breuitatis existens ex ꝓtẽto diffinitionem ꝓtulit ꝓtẽnẽs sbãs z colorẽ quasi ꝓticularia. Nos aũt ab eo p termissa apponam9 vt oẽs appropinquãtes lr̃e nõ qualecũq3 hẽant gaudiũ.multo z.n.itellect9 nõ pfectã diffinitõez audiẽtes.z q̃si isipientẽ sũmũ expositorẽ opinãt. Est ergo perfecta diffinitio eius ꝑm nãm vrine talis.

¶ Hic ponit diffinitionẽ completam hypostasis: z hypos.alba lebi z equali.

VRina bona ẽ z laudabilis cũ al.hypostasis fuerit z lenis z eq̃lis p oẽ tẽs:ꝑm sbam vo moderatã z colore ruffo z subruffo z paꝝ aliq̃d ꝓticipãs roboris:z qz diffinitio ita significauit inspiscere oz i vrina hec q̃tuor:hypostasim:colorẽ sbam:z tẽs:Dicamus aũt vnũqꝺq3 i vnoq3 eorum quale oz esse.

¶ Hic declarat hypostasim nãlẽ penes suas ꝓditiões.

QUe qdẽ ergo ꝑm nãm hypostasis hz al.co.z iferiorẽ locũ z est lenis z idiuisa z eq̃lis i multaz dies talis ꝓmanẽs:hoc.n.ẽ eq̃le i tpe ꝓuatũ:q̃cũq3 ergo ex his q̃tuor hmõi qdẽ q̃ ꝑm nãz sediminis ꝓcurrunt in ꝓrium.siue vnũ siue duo hoc tale nõ ꝑm naturã qũadmodũ ante ꝓpositionẽ superius de substantiis z coloribus fecimus z sic nũc oia cũ hypostasi ꝓponentes exordiri hẽamus:cõuertamus aũt ex his q̃ obseruanꝺ i hypostasi:oium vltimũ quidem est equale: z tribus ꝑm naturam manẽtibus inequale sit quartum.

¶ Quid significat al.hypos.z continua z inequalis.

VIusmodi ifirmitatẽ virtutis digestiue significat non.n.oino potuit digerere nã.sed relinqt vnuz indigestũ eo q oib9 dieb9 digestio nõ fit: ꝓz aliq̃ qdẽ digestũ sedimen:aliq̃ vero idigestũ. Rursus igit conuertamus z ꝓtinuũ vt sint ꝓueria illa duo.s. vt non sit hypostasis continua neq3 equalis.

¶ Quid significat al.hypos.z non ꝓtinua z nõ eq̃lis.

HEc priori minus digesta vt deficiẽtib9 ꝑm digẽnẽ duob9:nõ solũ.n.equale amisit:ꝓz z lene:vt ñ sit ꝓtinua:ꝓz discreta:icidit aũt cõtinuũ sedimen ꝑs icidẽs piguis z nõ dimittẽs illud eẽ eq̃le.pp has igit cãs reliquũ sedimẽ ab his duob9 min9 digestũ vno ẽ:vertamus aũt rursus in ꝓncipio qõ cõcessum est.

¶ Quid significat al.hypos.non continua z equalis.

STo sedimẽ non lene sed diuulsũ:equale vero hꝫ tale malũ eo q multus ꝑs fit z nõ possit a nã diaforesim habere vt sit digestus.

¶ Quid significat al.hypos.non continua z ineq̃lis.

RUrsus aũt esto vria non ꝓtinua z inequalis: hic melior:priore:non enim quotidie dissipat quemadmodũ equalis:aliq̃ tamen dispergitur aliq̃ vero non:z propterea declarat minorem esse spiritum diuellentem continuitatem:hoc autem ostendamus i exemplo deficientis pulsus.si enim deficiens pulsus vsq3 ad multos dies idem permanet maius malũ est q3 quotidie permutari.hoc enim est inequale:igit melius est diuulsum mequale diuulso eq̃li:z q stupor est audientibus:z de hac quidem complexione tãta sufficiant.

¶ Quid significat continuum eneorima.

SIt igitur sedimẽ al.quidem: trãsmutetur autez a loco suo vt sit in medio qõ vocatur eneorima

a potu yenoꝛmie qꝫ eſt pendere.eſto vo ꝛ ꝓtinuū ꝛ eq̄le ſ̄ mediocriter indigeſtū.nō valuit.n.nā digerere vt inferioꝛē acciperet locū ſ̄.n.eſt digeſtū:ſꝫ participatōe alicui⁹ſpūs incidētis eleuat illud circa mediā regioné.

¶Quid ſignificat al.nubes ꝛ continua ꝛ equalis.

SI vo multus ſpūs fuerit impellit ſedimē ꝛ ſuper mediā fertur regionē occupās ſupioꝛē ſuperficiē:ꝛ vocatur nubes quaſi a methaphoꝛa nubiū ea nubes que ſuperioꝛem locū occupat al. exiſtēs i ſe. acutis ſpumoſus colericos hu.ſignificat ꝛ alter ſi i ſe. ꝓtinua al.vrina nubes ſpūoſas hn̄s malū valde:ſignificat enim dextras hypocū.dolere.Si in ſe.cauſō nigras nubes hꝫ in quartanarium trāſmutari ſignificat . ſi vo nō omnino fuerit ſpiritus ac inferioꝛem accipit locum ꝛ demōſtrat perfectam digeſtionē que eſt ꝑm naturaꝫ hypoſ.itaqꝫ ꝛ quecūqꝫ de hypoſtaſi dcā ſūt totidem de eneoꝛimate ꝛ de nube dicta opꝫ arbitrari : huiuſmodi. .n.poſitōe ſola tm̄ differentia.itaqꝫ manifeſtū eſt qm̄ ex loco amplius nihil dicemus qꝫ menſuram ſignatoꝝ ꝛ ſignificatoꝝ:pmuteť igiť al.co.ex hypoſtaſi ꝛ ſit niger.

¶Quid ſignificat al.hypoſ.nō cōtinua ꝛ equalis.h̄ docet cognitionem malā hypoſ.ꝑm magis ꝛ minus.

HOc tale malū ſi fuerit quiddam in nube nigruꝫ minus malū:ſi vero in eneoꝛimate maius malū ſi vero in hypoſta ſi perfecte malum.

¶Quid ſignificat al.nubes non continua ꝛ ineq̄lis.

SImiliter ꝛ in al.ſi enim al.ꝛ ꝓtinuū ꝛ equale fuerit hypoſtaſis bonū:ſi vero nubes mai⁹ bonuꝫ. ſi vero eneoꝛima manifeſtū ꝛ melius bonū.ꝛ de triū quidem poſitione ſufficienter dictum eſt.

¶Notificatio hypoſtaſis a parte coloꝛis.

QUoniaꝫ ãt diximus de tpe ꝛ ſubſtantia ꝛ loco:reliquū apponamus de col. erat autem ꝑm nām col.ſediminis al.hoc igitur n̄ fit al. ſed ni. aut lui.aut palidum:aut ſubꝛu.aut ru.aut viride.

¶Quid ſignificat ru.aut ſubru.ſedimen.

SUbrubeū ergo ab aquoſo ſanguine fit vt ſupiuſ dictum eſt:ꝛ ſignificat indigeſtionē:ſꝫ non moꝛtem.rubeum vero factum a ſincero ſanguine ſignificat digōnem.ꝛ ſiquidem fuerit moderatū: neqꝫ abundantiam habēs neqꝫ indigentiam ſine periculo é maxime.quoniam igitur neqꝫ ſubꝛubeum adducit piculū materie familiare eſt:ꝑꝓriū vero mãe aq̄ſi ſanguinis proximi exn̄s ſanguini:vt amicū coꝛpoꝛi nō adducit periculū:qm̄ vo indigeſtionē ſignificat ꝑ hoc ꝛ tps expectare oꝛ:ex h̄ manifeſtū eſt q⁹ ſeqꝛtur tps hūoꝝ. hi qdem ſanguine fiūt priuſ vt phlegma ꝛ liquor:hi vero poſt ſan.vt co.ru.ꝛ melācholicus hu. ſyncerus vo ſan.i medio amboꝝ eſt.qm̄ igiť ſubꝛu.apparet vrīa ſignificat ab aquoſo ſan.bn̄e coloꝛē.aquoſus vo ſan.ꝓꝛ é ſyncero ſan.ꝛ ꝑ h̄ idigeſtionē ſignificat:nō eni pfectū appoſuit nā aquoſa coloꝛē.manifeſtū é igiť qm̄ nequaqꝫ digeſtus é.idiget ḡ tpe natura ad digōné aquoſi ſan. rubeum vero ſedimē ꝛ criſim futurā in.vij.die ſignificat.ſi .n.in quarta die.ſupius nubē hꝫ vrina ru.ꝛ alia digōis ſigna.vij.die manifeſtū é qm̄ egritudo iudicabitur. qd ergo ſignificat ſubꝛu.ꝛ ru.dictum eſt.

¶Quid ſignificat ſedimen liuidum.

RIgiditatem ꝛ mortificationem manifeſtat virtutis.eſt autem dicere ꝛ aliter.in acutis enim fe. vrina liuidam hypoſtaſim habens in ſuperueniēti die non ſine periculo.

¶Quid ſignificat ledimen viride.

VIride vero ſignificat caloꝛē plurimū:ꝛ chachoeticum egriꝛudinis.

¶Quid ſignificat ſedimen ſubniarum.

SUbnigra vrina deficit a perfecta nigra.i ſe.eniꝫ cauſon vrina ſubnigra eneoꝛimata hn̄s excelſa inſaniā ſignificat:ꝛ oēs fluxus ſanguinis plurimū ſuperueniēs criſis cum rigoꝛe ꝛ ſudoꝛe.

¶Quid ſignificat ſedimen nigrum.

NIgrū aliq̄n quidé indicat frigiditatē:aliq̄n vero n calоꝛem determinemus illud ita ſi:quidem preceſſerit liuiduꝫ deinde ſic factum eſt nigꝝ frigidā hꝫ ſignificationē.ſi vo viride preceſſerit:ſecutuꝫ aūt eſt nigrum:manifeſtum quoniam a caloꝛe factum.

¶Hic docet medicum quandam cautelam.

QUoniam aūt al.col.bone hypoſ.crediť eē ſignū. noſſe oꝛ:qm̄ al.col.multotiēs deludit,artificeꝫ q̄ſi al.hypoſ.bona ſit cū non ſit:ſed ꝛ crudus hūoꝛ albus in ſedimine apparet ꝛ poſt albū decipit artificeꝫ q̄ ſi hypoſta.bōa:ſed hoc quidé odoꝛe diſcernit: fetidū enim eſt.Sed ꝛ lūbis vlceratis ꝛ veſica aut epate aut aliq̄ ꝓticula per vrinas eūatis pus emittit quēadmōꝫ dicit hy.Si ſanguinē mingit qs:aut pus lūboꝝ aut renū aut veſice vlceratōꝫ ſignificat:ꝛ rurſū qbuſcūqꝫ ivrinati ꝗga puſtule naſcūť his ſanie fcā ꝛ erupta ſolutō fit

¶De ſedimine crudi humoꝛis.

MAnifeſtū qm̄ ſanies ꝑ eandē viā eūata é: crudus vo hu.ex ineq̄li ſba determinať ſediminis:nō.n. é cōtinnū ipſuꝫ ſedimē crudi hu.ſed velut diſſolutū in minima velut harena.Hec qdé dcā ſunt vt non decipiať medicus coloꝛe ſed diſcernat hypoſta.ꝛ a ſanie ꝛ a crudo hu.Si.n.ſanguinē ꝛ pus mingat ꝛ ſq̄m⁹ ꝛ odoꝛ grauis eſt:aut lūboꝝ aut veſice vlceratōꝫ ſignificat.hec qdé diꝛim⁹:vt nō decipiať artifex:ſꝫ ꝛ bareno ſa i vrinis ſedimina ꝛ diuturna.veſicā aut lūbos litiaſiꝫ hn̄e ſignificat.ꝛ aliter ſi ſanguinē mingat:lūboꝝ ꝛ veſice vlcerationē ſignificat.h̄ qdé diximus vt nō decipiať artifex iſpectōe ſediminis facti ꝛ a ſanie ꝛ a crudo hu.ꝛ quatuoꝛ qdé dn̄ias ſediminis expoſuimus:ꝛ coloꝛeꝫ:ꝛ locum ꝛ ſubſtantiam:ꝛ tps reliquū eſt vt hoc ꝑm ptes quatuoꝛ demōſtremus in deſcriptione ſic.

¶Al.hypoſ.ꝓtinua eq̄lis:al.hypoſ.nō ꝓtinua ieq̄lis:al. hypoſ.nō cōtinua eq̄lis:al.hypoſ.nō ꝓtinua iequalis.

HEc ſunt q̄ttuoꝛ dn̄ie deſcriptionis ſedimis. Qm̄ h ãt ſedimē tres diꝛim⁹ hn̄e locos:ꝛ ſignificata eoꝝ diꝛim⁹.ꝛ i deſcriptōe ei⁹ quēadmodū ꝛ apparens rō manifeſtat:aut eni inferioꝛē locū hꝫ ꝛ hypoſ. noiať:aut mediū ꝛ eneoꝛima dn̄:aut ſupioꝛē ꝛ nephiliꝫ vocabiť:ꝛ cās oium ꝑ quas acceperūt locos ꝛ ſigna vel ſignificata eoꝝ diximus:ꝛ in deſcriptione ei⁹ q̄ iferioꝛē locū accipit hypoſ.dn̄ias expoſuimus ad eūdē modū ꝛ i media hypoſ.q̄ eneoꝛima vocať faciam⁹ꝛ einſdē dn̄ias in deſcriptione dicam⁹ita.Al. eneoꝛima ꝓtinuuꝫ eq̄le:al. eneoꝛima cōtinuū inequale:al. eneoꝛima n̄ cōtinuū in eqnale:al.enoꝛima nō cōtinuum equale.

ISte ergo eneoꝛimatis dn̄ie ſūt q̄s ꝛ i deſcriptōe i expoſuimus:ꝓcedēs ꝑmo docebit ſignificata vniuſcuiuſq̄ dn̄ie qd ſignificent.ꝑm vo tertiam dn̄iam ſediminis ſupioꝛē locū tenētis q̄ ꝛ nubes noiať: ꝛ huius dn̄ias i deſcriptōe exponam⁹:ꝛ qd ſignificēt ſ̄ ſequēti rōne dicemus:ꝛ ſignificata hmōi nō ꝓtermittamus. Eſt igitur ꝛ eius deſcriptio ſic:Alba nubes nō cō tinua equalis:alba nubes nō cōtinua ꝛ iequalis:al.nubes ꝓtinua equalis:ꝛ alba nubes cōtinua inequalis.

¶De complexionibus quidem differentiarum trium hypoſtaſeon diximus nihil prętermittentes ꝛ in deſcriptione expoſuimus.

¶Diuerſitas vrine a parte coꝛpoꝛis.

QUoniā humanū coꝛpus ex tribus ꝓſiſtit.ſ.ex ſpiritibus hūoꝛibus:ꝛ ex terreis.i. firmis ptib⁹:hu

mida vero corpus ꝓstituentia sunt hũores ꝛ eoꝝ sup-
fluitates.q̃cũqꝫ qdē ex putrefactis hu. ꝑ vrinas exeũt
sufficienter exposuimus.Dicamus igit nunc,q̃ ex ipsis
ptibus firmis corporis mingũt vt ꝓfecta:ꝛ non minus
hñs:de vrinis doctrina fiat.eteniz eaꝝ firmaꝝ partiuz
meliores q̃dã sunt ꝛ liq̃facte in olei sb̃am:aut i aliquã
aliã formã assimilant:qm̃ ꝑ pinguedo ꝛ caro molliora
firmaꝝ partiũ sunt ꝛ humidiora.ꝑmũ qdēz resoluit fe.
pinguedinē ꝛ oium firmaꝝ ptiũ solubiliorē deide car-
nē pinguedinē ꝑ liq̃factã i olei sb̃az trãsmutat calidũ:ꝛ
qm̃ eadē nõ sit resolui:sed hz qdã p̃ncipiũ resolutio
nis ꝛ ascensuz ꝛ statũ:tẽpoꝝ eius cognitóz dicamus.

¶Quid significat vrina oleaginosa: ꝛ de differentijs
oleaginarum vrinarum.

Principiũ qdē oleaginaꝝ vrinaꝝ est cũ olei co-
plorē hñtes:augmentũ vo apparẽtes:vt oleũ.sta
tus vo est:qz sunt oleagine:ꝑ olei colorez hñtes
p̃ncipiũ liquefactionis declarãtes q̃si aquose appent
q̃ vo apparent vt oleuz tpis augmento fcē mixtionem
pfectiorē olei ad vrinã habent:oleagine vo facte q̃ in
statu sunt vrine tote oino:ꝛ in col.ꝛ in sb̃ia velut oleuz
sunt:vrina in fe.oleagina subnigra veniẽs incẽsionē ex
spasmo ꝛ morte significat:qm̃ autẽ pinguedo vniuersa
lis est ꝑm plures diuidit partes:aut.n.ꝑm lũbos ꝛ cir-
cũuoluit:ꝛ quasi opit.i.coopit eos:aut ꝑm oẽs corpo-
ris partes circa lumbos pinguedine resoluta.ꝛ ꝑ vri-
nas exeunte magis simul exitus fiet q̃z ea q̃ in toto cor
pore est pinguedine:eo ꝙ hec quidē ꝓpe vrinales mea
tus sit.hec vero longe ab his:Hyp.autez diserete ꝓside
rans scripsit ita in aphis. Quibuscũqꝫ pingue sedimẽ
ꝛ multũ his nephriticã significat.manifestũ autez qm̃
lumborũ pinguedine resoluta ꝛ aliter vrina in causon
pinguem hypo.habens mortez significat.sine fe. vo se
nibus hoc tale factum perapligiaz significat.i.solutio-
nem partis.Et de oleaginis qdem vrinis ex liq̃factiõe
pinguedinis factis sufficiant que dicta sunt.

¶Que significat petaloydes vrine:ꝛ de petaloyde hy
postesi.

Quoniã igit solide corporis ptes hñt in seipsis ex
logitudine:ꝛ latitudine ꝛ ꝓfunditate: q̃cũqꝫ qdē
in latitudine dilacerant vel in superficie radunt:q̃-
si q̃dã petula in vrinis apparentia:vesice vitꝫ talia sũt
demonstratiua:denoiationẽ aũt hñt ex his que sunt si
milia petalis:que ex detritis triticis sunt.ꝑm vo supra
dictum moduz ꝛ ex lũbis determinant.Si enim fuerit
fe.ꝛ vrina petaloydes substãtia hñs totũ patit corpus
si vo nõ sit fe.vesice passio est.hec ꝑ idigestionem ꝛ di-
gestionem terminantur:si.n. cum indigestione totius
corporis malum est.si vero digestio sit vesica malum.

¶Quid significant furfuree hypostases vrine.

Quando vo fe.occupat ꝑz profunda vasoꝝ hyp.
furfuree fiũt ꝛ grossiores de petaloydibus sunt
ꝛ tales igitur vrine p̃dictis hypostasib9 ꝑm eun
dē modũ significatiue:ꝛ visice passionẽ eē ꝛ totiuꝫ cor
poriꝫ.si.n.assit fe.toti9 corpis malũ:si vo nõ vesice ꝛ siqd
idigestũ sit toti9.si vo digestũ vesice:sic hy. dicit. quꝫ-
cũqꝫ i pingui vrina furfurea ꝙueniũt his vesice scabit:

¶Quid significent crinoydes vrine.

Si vo occupet fe.ꝑm tres dimẽsiões corpis.s.lõ.
la.ꝛ ꝓfun.h9i furfureis grossiores fiũt ꝛ vocant
crinoydes.scias ãt hꝫ tale fieri.si aliqs subleuanꝫ
molã triticũ molẽtẽ i grossiores ptes tritici opat:tales
grossiores ptes tritici crinoydes noiant.ex his igit ꝛ q̃
i vria apparẽt denoiationẽ accepũt.Fiũt ãt h9i crinoy
des vrine aut ꝓp liq̃factõz solidoꝝ vehementẽ: aut ꝓp
exustionẽ sanguis.Sz siqdẽ al.fuerit solidoꝝ ẽ passio:si
vo rubee san.quẽadmoduz dicit hy.in fe.acutis vrina
col.crinoydes ꝛ al.hy.hñs malũ.ꝛ aliter in fe. diutur-
nis vrina crinoydez hypostasiz hñs alijs salutaribus
exñtib9 discessuz significat.vrina i fe.eneorima crinoydē
hñs:diuturnã significat egritudinẽ.ꝛ õ grossiorib9 qõ
hypostasibus q̃ i vrinis sũt ꝛ appeat sufficiãt p̃missa.

¶Quid significẽt diuẽse vrie:ꝛ fetida vria qd significet.

Fetida vo vria dr̃ias significat:vrina mali odoriz
ꝛ mordax:hũoꝝ putredinẽ significat:ꝛ rursum i
fe.aquosa:ꝛ al.vrina i al.eneorimatib9 fetida pa-
copim sedat ꝛ aliter vrina in acutis fe.pinguis nigra ꝛ
fetida vesica nihil mali habente,mortez significat:signi
ficat vero putredinem ꝛ mordificationem nãe. ꝛ õ hu
iusmodi quidem vrinis sufficient q̃ dicta sunt.

¶De sediminib9 ꝛ colorib9 atqꝫ substãtijs sit cõiũctis.

Quoniã aũt prius ꝛ sbe tenuis ꝛ pinguis cũ colo
ribus ꝓpositiões fecim9:nũc ꝙiungam9 effusio-
nem ꝛ sedimẽ cũ cõpetentib9 colorib9.ꝛ quid si
gnificet hoꝝ singulũ apponam9:ꝛ qm̃ sedimẽ ꝑm sb̃az
est pingue:manifestũ aũt qm̃ digõne tale factũ est aut
ex abundãtia pinguiũ ꝛ crudoꝝ hu.ceterũ: hꝫ cum te-
nui sb̃a sedimen ꝙuenire nõ potest. Jungamus igitur
ipsam effusionẽ pinguẽ cũ hypostasi ꝛ cũ co.ru.ꝛ cum
subru.i ꝓpõnib9.n.his idigestionẽ significãtes colorez
ꝙuenire ñ p̃t.icipiam9 ꝑ ꝓpositionez facere cũ subru.
co.qm̃ hꝫ ab aq̃so sã.fit hic vo ex pfecto.oz ãt cognoscẽ
qm̃ qdã co.ꝙiũcti i substãtijs effusiõis ipsi ẽt i hypo.nõ
tñ pfecti:qdã in substãtijs fiũt:sz i hypostasib9 iꝑfecti.

¶Sedimẽ pingue ꝛ subru.cũ pingui substãtia vrine.

Hec ꝓplexio cõstat quẽadmodũ superius dictum,
ꝛ significat longitudinem egritudinis. vel vt si sit
vrina subru.ꝛ hypostasis.subru.ꝛ cõtinua ꝛ equalis
sedimen pingue ꝛ rub.cum pingui substantia vrine.

¶Sedimẽ pigue nigrũ cũ pigui sb̃a vrie ꝛ nigra.

Et ea cõplexio constat.ꝛ significat multitudinem
san.ꝛ ex substantia ꝛ ex sedimine.

¶De sedimine nigro ꝛ pingui cũ substantia pingui.

Et hec cõpositio ꝓstat ꝛ monstrat adustionẽ ꝛ ꝑm
sb̃am ꝛ sedimẽ.sit aũt ꝛ cũ coloribus contingen-
tibus ꝙiũgi sbe ꝛ sedimini eadē significata decla-
rant superfluitatis ꝛ indigentie.excepta mediocritate
vtroꝝũqꝫ sbe ꝛ sediminis:cũ ꝑm nãz colorib9.s.subru.ꝛ
cũ ruffo:eteni hec significãt pfectã digõnẽ:ꝛ in sb̃a:ꝛ in
sedimine:ꝛ in colore.Et de vrinaꝝ qdē disciplina:ꝛ ꝑm
genera ꝛ spẽs ꝛ differentias ꝙuenienter exposuimus.

¶Explicit liber vrinarum Theophili.

Quoniã ordo in scibilibus est cã facilis memorie
eoꝝ:testãte Ari.in libro suo de memoria ꝛ remi
niscentia:igit cupiẽs apud studẽtes i scia medi-
cine aphoꝝ scibiliũ hy.facilẽ esse memoriã ꝓposui hy.
aphos i ordinẽ dirigere vl redigere iuxta posse:ausus
tñ hꝫ cũ quadã temeritate ꝑficere:cũ prudens hy.agri-
cola nõ tentauerit supra hꝫ:vt insinuare vr i ꝙmẽtoriũ9 a
phi qnte ꝓticie.Quecũqꝫ fri.ꝛ densas mr̃ices hñt ꝛc.ꝛ
cũ ps medicie theorica sum.pti practice ꝓpõat tãqꝫ or
dinata in finẽ ipi fini.in ordinãdo ipsos aphos i vnaq̃-
qꝫ pticula pti theorice ptinẽtes ꝓponã:postea pti pra-
ctice ptinẽtes sqiũgã:Uita breuis ars ꝛc.Aphi hy.pti-
cule ꝑ iter q̃s p̃missoꝝ phẽio ẽ solũ vn9 aphs pti theori
ce ptinẽs.s.xij. Paroxismos ꝛ ꝙfistẽtias. nã hy. tradẽs
regimẽ egroꝝ corpoꝝ ꝑ dietã ꝑ q̃z maxie idicat redi9
poxismoꝝ:ꝛ ꝑ tpa morbi vlia:voluit ꝑus illa in prefato
aphoꝝ signa apparẽtia ꝛ post apparẽtia docẽ cogno-
scere. Nõ nũer9 ꝓcedẽs ẽ capitoꝝ:sequẽs vo chartarũ.

Tabula aphoriſmorũ

¶Aphoriſmi ꝑme ꝓticke pti
practice ptinétes ſũt ỏ regi
mie corꝑis hũani p dietã ꝛ
eũoné.ꝛ ꝑ p dietã cõſideráꝺo diete q̃ſtatẽ q̃ſtũ ad rẽ
oém ꝺe illa iudicantem.
4 Tenues ꝛ certe diete.2
5 Jn téuib⁹ dieꝛ peccát.2.
6 Ãld vltias egritudies.3.
7 Ubi vero ꝑm acumé.3.
8 Qñ in ſtatu ẽ egritu. 3.
10 Quib⁹ ꝓtinuus é ſta. 3.
11 Jn poꝛiſmis ſꝫtrahẽ. 3.
19 Dis q in circuitibus. 6.
9 Cõteplari autẽ opꝫ. 3.
13 Senes facillie ferũt. 4.
14 Qui creſcũt plurimũ.4
15 Uétres hyeme ꝛ vẽ. 5.
18 Eſtate ꝛ autũno. 6.
16 Hũide diete oibus ſe.5.
17 Quib⁹ ſemel aut bis.5.
20 Ea quoꝫ chuſis fit. 6.
¶De regimie corꝑis hũani p eũoné.ꝛ ꝑmo in vñ.
2 Jn ꝓturbatiõib⁹ vẽtrꝯ.2.
3 Jn exercitátib⁹ ad ſũ.2.
21 Que ducere opꝫ. 6.
25 Si q̃lia oꝫ purgari. 7.
22 Digeſta medicari mo.6
23 Que egeruntur. 6.
24 Jn pacutis paſſiõib⁹.6
¶Aphi ſe ꝓticule pti theoꝛice ptinétes vl'r ſũt ỏ ꝓnoſticatiõe.ꝛ qbuſdã cãiſegritudinũ.ꝛ ꝑmo ỏ ꝓnoſticatione in ſanis corꝑoꝛibus.
39 Senes iuuẽib⁹ plerũ.ii.
20 Quibuſcũq; iuueni. 9.
53 Quicũq; ventres. 12.
44 Craſſi valde ꝰz näm. 12.
54 Jn magnitudie coꝛ. 12.
¶De ꝓnoſtica. in corꝑibus neutris:ꝛ ꝑmo ỏ corꝑibus neutris decidentie.
5 Laboꝛes ſpõtanei. 7.
3 Somnus ꝛ vigilia. 7
¶De ꝓnoſti. in corꝑib⁹ neutris conualeſcentie.
7 Quecũq; in multo. 7.
31 Ex egritudie bñ reſi. ii.
8 Si ex egritudie qs. 7.
32 Plerunq; omnes. ii.
¶De ꝓno. in corꝑib⁹ egris. ꝛ ꝑmo de ꝓnoſti. in cõmuni in illis.
34 Jn moꝛbis min⁹ picli. ii.
27 Nõ ꝰz rõné alleuia. 10.
¶De ꝓno. ꝑꝑa in corꝑibus egris. ꝛ ꝑ ꝓnoſti. per ſigna ſumpta ab actiõe leſa.
33 Jn oi egritudine cõ. ii.
1 Jn quo moꝛbo ſom. 7.
26 Febrem in ſpaſmo. 10.
2 Ubi ſõn⁹ deſipiẽtiaꝫ. 7.
6 Quicũq; dolentes. 7.
41 Quicũqꝫ ier ſoluũt. ii.
¶De ꝓnoſt. ꝓꝑia per ſigna ſũpta a mutato exeunte.
14 Jn ventris fluxib⁹. 8.
43 Strãgulatoꝫ ꝛ diſ. 12.
¶De ꝓno. ꝓꝑia per ſigna ſumpta a mutata qualitate ꝛ exeunte ſimul.
15 Ubi fauces egrotãt. 8.
¶De ꝓno. ꝓꝑia ꝑ ſigna ſũpta a mutata q̃litate ſolum
35 Jn oib⁹ moꝛbis ea q̃. ii.
28 Febꝛicitatib⁹ nõ oio. 10.
¶De ꝓnoſti. magis ꝓꝑia i egris corꝑoꝛibus.
19 Acutoꝫ maloꝫ. 9.
23 Acute egritudines. 10.
24 Septie q̃rta mãife. 10.
13 Quibuſcũq; criſis fit. 8
12 Que relinquunt. 8.
47 Circa gñationẽ ſa. 12
42 Apoplexiã fortem. ii.
40 Branci ꝛ conuze. ii.
25 Eſtiue quartane. 10.
¶De q̃buſdã cãis egritu⁹.
4 Non plenitudo. 7.
17 Ubicũq; cib⁹ ꝑter na.8.
¶Aphi ſe ꝓticle ꝓti practice ptinẽtes ſũt ỏ regimie cõ poꝛꝛt ꝑ ỏ regimie ſanoꝫ q̃ſtũ ad ea q̃ miſtrari debẽt.
38 Paꝫ deteꝛioꝛ cibus. ii.
48 Jn oi motõe corꝑis. 12.
49 Aſſueti aſſuetos ferũt. 12
50 Ex multo ꝓꝑe ꝓſueta. 12
¶De regi. ſãoꝫ cõſeruoꝫ q̃ſtũ ad ea q̃ oñt ab eis ꝓhiberi.
36 Sana hñtes corꝑa. ii.
37 Sana hñtes corꝑa. ii.
16 Ubi idigentia nõ oꝫ. 8.
¶De regimie egroꝫ cõſeruoꝫ ꝛ ꝑ vñ cũ ꝓmittũt cõis canõ in curatiõe attendendus.
22 Ex plenitudie q̃cũq;. 9.
9 Corꝑa oꝫ vbi qs vo. 7.
10 Non pura corꝑoꝛa. 8.
52 Oia ꝑm rõné faciẽti. 12.
51 Scõm mꝰtũ ꝛ repẽ. 12.
29 Jnchoãtib⁹ moꝛbis. 10.
30 Circa ꝓncipia ꝛ fines. ii.
¶De regimie acutoꝫ particulari egroꝛum.
45 Epilepticoꝫ iuuẽib⁹. 12.
21 Pot⁹ idigẽtiã ſoluit. 9.
46 Duoꝫ doloꝫ qui ſi. 12.
¶De regimie ꝓualeſcẽtiuꝫ.
11 Facili⁹ ꝛ repleri cibo. 8.
18 Eoꝫ q̃ nutriũt. 8.
¶Aphi ẽtie ꝓticle ꝓti theõice ptinẽtes ſũt ỏ cãis egritudinũ q̃ ſũt aer ſiue tꝑs ãni: ꝛ etas. ꝛ ỏ ꝓnoſti. in eiſdeꝫ p ꝑdcã cã. ꝛ ꝑmo in vñ.
1 Mutatões tꝑoꝫ ge. 13.
20 Egritudines qdẽ. 16.
8 Jn ſiccis tẽpoꝛibus. 13.
10 Jn autũno acute. 14.
17 Egritudines in plu. 15.
18 Quotidiane vo ꝓſi. 15.
6 Auſtrini flatus. 13
¶De cã egritu⁹ q̃ ẽ tꝑs ãni i ꝓticulari. ꝛ ꝑ cõſiderando tꝑa ſeoꝛſum ꝛ ſingulariter
21 Uere ſigdẽ manie ꝛ. 16.
22 Eſtate vero quedaꝫ. 16.
23 Autũno vo ꝛ eſtiuoꝫ. 16
11 Autũn⁹ ꝓtiſicis moꝛ. 14.
24 Hyeme pleureticles. 16.
¶De cã egritudinũ q̃ ẽ tꝑs anni ꝓſiderãdo tꝑa anni vt inuicem cõbinantur.
10 De tꝑib⁹ vo ſigdẽ hy. 14
15 Si vo autũnis boꝛea. 15
13 Si vo auſtrina fue. 14.
14 Si eſtas ſicca. 14.
¶De cã egritudinũ q̃ ẽ etas q̃ocunq; diuerſificata.
25 Jn etatibus vero. 16.
26 Qui vero ꝓducunt. 16.
27 Senioꝛibus nõ ſa. 16.
28 Senioꝛibus ꝛ ad iu. 17.
30 Adoleſcẽtibus vo. 17.
21 Ultra vero hãc eta. 17.
32 Senioꝛ b⁹ vo diſnie. 17.
¶De ꝓnoſticatõe egritudinum per tꝑa anni in vñ.
16 Cõſtões anni ſicce. 15
5 Jn hoꝛis q̃ñ eadẽ die. 13.
9 Jn moderatis tꝑibus. 13
¶De ꝓnoſti. egritudinuꝫ ꝑ tꝑa ãni in particulari.
7 Cum eſtas ſit ſimilis. 13.
¶De ꝓnoſtica. egritudinuꝫ per etates.
29 Plurime puerꝯ paſſi. 17
¶Aphi tertie ptiçle ꝓti practice ptinẽtes ſũt ỏ regimie corꝑoꝫ. ſ. tꝑa anni. ꝛ ꝑ i vñ penes ꝓplexiones etates. ꝛ cõſuetudines.
2 Nãrũ be qõ ad hye. 13.
4 Etates q̃dã ad regio. 13.
3 Egritudinũ alie. 13.
¶De regimie ꝑdicto penes quandam etatem.
19 Scõz horã qdẽ vis. 15.
¶Aphi q̃rte ꝓti ꝓti theoꝛice ptinẽtes ſũt de ꝓno. ſeu ſignificatione. ꝛ primo i vñ quãtũ ad locum eua.
17 Nõ febꝛicatiõibus. 19.
18 Sup diaphꝛagma. 19.
20 Nõ febꝛicantibus. 19.
¶De ꝓnoſti. in ꝓticulari:ꝛ ꝑ p ſigna ſumpta a moꝛbo ꝛ motu eius.
55 Jn bubonibus. 22
51 Jn febꝛibus apa nõ. 22
59 Tertiana in ſeptẽ. 22.
43 Febꝛes q̃cũq; ñ ỏſi. 21.
44 Quibuſcũq; feb. 21.
45 Quibuſcũq; ex feb. 21.
61 Que iudicãt i pib⁹. 22.
55 A ſpaſmo aut tetão. 22.
¶De ꝓno. ꝑ ſigna ſũpta ab accñte:ꝛ ꝑ p ſigna ſumpta ab actiõe mutata vl'leſa.
11 Quibuſcũq; toꝛſio. 18.
31 Laboꝛioſis febꝛib⁹. 20.
32 Quibuſcũz ex feb. 20.
33 Si vo ꝛ ꝓus doluc. 20.
34 Si a feb. habito tu. 20.
35 Si a fe. habito coll. 20.
62 Quibuſcũq; i febꝛi. 22.
46 Si rigoꝛ inciderit. 21.
29 Quibuſcũq; in fe. vi. 20
58 A cauſone bito rigõ. 22
30 Quibuſcũq; exacer. 20
48 Jn nõ ỏficiẽtib⁹ fe. 22.
50 Ubi i febꝛe nõ ỏfici. 22.
54 Quibus plerũq;. 22.
66 Jn febꝛib⁹ ꝛ fõtis. 22.
67 Jn febꝛibus ſpũs. 23.
68 Jn febꝛibus acutis. 23.
73 Quibus hypocon. 23.
¶De ꝓno. ꝑ ſigna ſumpta a mutato exeũte. ꝛ ꝑ a mutato egrediẽte per totuz coꝛpus vt ſudoꝛe.
36 Febꝛicitãti ſi ce. 21.
56 Febꝛicitanti doꝛ. 22.
37 Frigidi ſudoꝛes cũ. 21.
38 Et vbi in coꝛpoꝛe. 21.
41 Sudoꝛ mꝰ⁹ ex fõno. 21.
42 Sudoꝛ mꝰ⁹ fridus. 21.
¶De ꝓno. ꝑ ſigna ſumpta a mutato exeunte per ꝓtem coepis egrediẽte. ꝛ ꝑ per ſigna ſumpta ab egõne.
21 Egõnes nigre. 19.
22 Egꝛitudib⁹ qbuſcũz. 19.
23 Quibuſcũq; in feb. 19.
24 Dyſẽteria ñ a felle ni. 19
25 Sanguis ſurſuz. 19.
26 Nigre egõnes ſi a. 19.
60 Quibuſcũq; au. 22.
28 Quibuſcunq; fel. 20.
¶De ꝓnoſtica. ſigna ſũpta a ſputo.
47 Excreationes ſi. 21.
¶De ꝓno. ſumpta ab oculis. qz a lachꝛymis.
52 Quibuſcunq; in. 22.
¶De ꝓno. ſumpta ab vꝛia omnimodo.
69 Quibus vrine gr. 23.
70 Quibus vrine in. 23.
71 Quibus in ſeptima. 23.
72 Quibus vrine limpi. 23
74 Quibus ſpes eſt. 23.
75 Si ſanguiꝭ aut pus. 24
76 Quib⁹ in vrina 24.
77 Quib⁹ in vrina pin. 24
78 Quibuſcũq; ſan. 24.
79 Quibuſcũq; i vꝛi. 24.
81 Si ſanguine min. 24.
81 Si ſan. aut poſt mi. 24.
82 Quibus in vrinali. 24.
83 Urinali multa no. 34.
¶De ꝓno. per ſigna ſumpta a mutata qualitate.
39 Et vbi i coꝛpoꝛe ca. 21.
40 Et vbi in toto co. 21.

49 In nō defici.22.
63 Quibuſcūz.22.
27 Quibuſcūz.22.
64 Quibuſcūz.22.
65 In febribus.22.
53 Quibuſ i dē.22.
¶Aphi.4.pticle ptip
ctice ptietes tractāt
pſerti ō eūoe actuaľ
gb⁹ qdā canō i cu=
ratōe morboꝝ pacu
toꝝ exeq̄nd⁹ pmittit
ſz p⁹pōit debit⁹mo
dus in purgōne.
10 Medicari i. 18.
9 Melācoli. 18.
2 In pharma. 18.
12 Quibus vē. 18.
3 Si q̄lia pur. 18.
4 Purgare q. 18.
5 Sub cane. 18.
6 Bracides ꝛ fa. 18.
7 Difficile vo. 18.
8 Ptiſicos. 18.
13 Ad hellebo. 18.
14 Cū biberit. 19.
15 Cū volueris. 19.
16 Helleborus .19.
19 Quicūq; in. 19.
1 Pregnātes. 17.
¶Aphi.v.pticule pti
theōice ptinēteſ ſt̄ ō
pno.ꝛ qbuſdā cāis
mōboꝝ gignitis ab
orſū ꝛ cu⁹dā accīt̄
q; é ſbtilitaſ ꝛ p̄. i vl̄i
p ſigna oiſmōi ꝛ p̄ p
ſigna ſūpta a mōbo
8 Epilepſie q. 25.
9 Quicunq;. 25.
10 Ptiſis fit. 25.
11 Quibuſcūz. 25.
16 Quicunq;. 25.
70 A q̄rtanis. 30.
¶De,pno.vl̄i. ꝛ p̄p ſi
gna ſūpta ab accīte
ꝛ prio ab act.mu.
1 Spaſm⁹ ex. 24.
2 In vulne. 24.
3 Sanguine. 24.
4 Spaſm⁹ina. 24
6 Si inebriat⁹. 25
7 Quicūq; a te. 25
66 Quib⁹tumo. 29
67 Si vulneri. 29.
69 Rigores in. 30.
¶De,p.p ſigna ſūpta
a mutato exeunte.
12 Qui a ptiſi. 25.
13 Quibuſcūz. 25.
15 Ptiſi habito. 25
14 Quicūz ſan. 25.
¶De,p.p ſigna ſūpta
a q̄litate mutata.
71 Quib⁹circū. 30.
72 Icterici nō. 30.
¶De ꝑ.i pticl'ari p ſi
gna ſūpta i mlierib⁹
appētia.ꝛ p̄ p ſigna
appentia i mulieri=
bus p̄gnantibus.
31 Mulieri i vtero
hñti ab aliqua. 26
37 Mulieri i vtero
habēti in ſubito. 27.
37 Mulieri in. 27.
41 Mulieré ſi. 27.
42 Mulier ſig. 27.
43 Si mulieri. 27.
44 Que pter. 27.
45 Quecunq;. 27.
48 Fet⁹ maris. 27.
50 Mulieri in vte=
ro hñti tenaſmō. 27
54 Quecunq;. 28.
55 Quecūq; in. 36.
61 Mulieri in. 26.
62 Si mulieri. 28.
36 Mlieri mē. 27
52 Quecūq; i vtēo
hñt his ꝓcludit. 27.
¶De ,pn. p ſigna ap
pentia i mulieribus
ñ p̄gnātib⁹ꝛ p̄ p ſig=
gna ſigificātia fecū=
ditatevl̄ ſterilitatez.
60 Mulier ſi. 28.
41 Mlierē ſi. 27.
46 Quecunq;. 27.
¶De,pn.p ſigna ap=
parētia i mlerib⁹ ñ
p̄gnātib⁹ꝛ ſignificā
tia alia a p̄dictis.
40 Mulierib⁹. 27.
32 Mulieri ſan. 26
33 Mulieri mē. 26
35 Mulieri q̄ a 26
36 Mulieri mē. 27
39 Si mulier q̄. 27.
55 Quibuſcūz. 28.
57 In fluxu mu. 28
58 Mēſtruis. 28.
59 In ano. 28.
¶De qb⁹dā cāis mō
boꝝ gignitiſ ꝛ accīt̄
cuiuſdā q̄ē ſbtilitas
ꝛ ét aborſus: ꝛ p̄ ō q=
buſdā cāis morboꝝ.
17 Calidū nocz. 25.
18 Frigidū vo. 25.
19 Frigidū ini. 25.
21 Ulceribus. 25.
22 Calidū ſanié. 26
25 Frm̄ velut. 26.
¶Cā p̄dictoꝝ docet
hy. laudabilē aquā
cognoſcere.
27 Aq̄ q̄ cito ca. 26
¶De cāis gñatiuis
ſterilitatis.
63 Quecunq;. 28
63 Similiter i. 26
¶De cauſis gñatiuꝫ
aborſus.
26 Mulier in. 34.
53 Mlieri i v. 28.
¶Aphi.5.pti'pti p̄cti
ce ptinētes pſerti de
curōe tacta.ꝛ p̄: de ea
q̄ p alterātia pficit.
20 Quecūq; in. 25.
24 In his vo oz. 26
22 Eſtaūt vbi. 26.
26 In articul'. 26.
¶De curōe q̄ p eūā
tia vl̄ ꝑſtrigētia p fi.
29 Mlīebria. 26.
49 Ad mīricis p̄. 27
68 Poſterioza. 30.
51 Mulieris. 27.
¶De curōe q̄ p alt'ā
tia ſit' eūantia pficit.
65 Lac dare ca. 29
66 Quib⁹tūor. 29
47 Si mīrix in. 27.
28 qbuſcūq; bi. 26
¶Aphi.6.pticle pti=
theōice ptinēteſ ſt̄ de
p.ꝛ cāis q̄rūdaz paſ=
ſionū ſiue accītiū: ꝛ p̄
de ,pnoſtica. p ſigna
apparētia i corpibus
neutris decidētie.
2 qbus nares. 30.
41 Quibuſcūq;. 33.
¶De ,pn.p ſigna ap
parētia i cōpib⁹ eg r
ꝛ p̄ p ſigna ſumpta a
loco paſſionis.
18 Veſicā icīſa. 31.
19 Qñ icīſū fue. 31.
25 Herīſipilam. 31.
37 Sgnante hito.
41 qbuſcūq; ſa. 33.
7 Dolōs ꝛ tūo. 31.
¶De,p.p ſigna ſūpta
a paſſiōe ſiue mor.
21 Maniacis. 31.
28 Eunuchi nō 32
40 Quibuſcun. 33.
46 Quibuſcū. gi. 33.
59 Quibuſcū. a. 34
60 Quibuſcū. a. 34
33 Quicun. cal. 32.
8 Hydropicis. 31.
45 Vulnera q̄. 33.
11 Melcolicis ꝛ. 31
49 Quibuſcūq;. 34
50 Quibuſcū. ce. 34
57 Apopletici. 34.
¶De ,pno. p ſigna ſū
pta ab accītē ꝛ p̄ p ſi.
ſūpta ab actōe muta
1 In diuturnis. 30
3 In diuturn i. 30
6 Nefretici ꝛ. 31.
9 Late puſtule. 31.
13 A ſingl'tu ha. 21.
23 Sz timor. 31. 3 In vōitu ſin. 35.
26 Quibuſcūq;. 32. 10 In ileon vōl. 35.
33 Acidū ructu. 32. 48 Hydropic⁹. 37.
35 Hydropic⁹. 33. 4 In ſudore ri. 35.
52 Intēdere op. 34 7 Ex multa po. 35
53 Deſipientie. 34. 9 In ſanguis. 35.
54 In acutis 34. 29 Quibuſcūz. 36.
55 Podagrica. 34. 13 In cauniati. 35.
44 Quibuſcūz. 33. 14 i pculſiōe in. 35.
¶De ,pnoꝛp ſigna ſū 17 In flegmōe. 35.
pta a mutato exeūte. 18 In vigilia. 35.
10 Caput doleti. 31. 21 In lytargico. 35.
17 In oculis pa. 31. 25 In oſſis frac. 36
27 Quicū. ēpi. 32. 26 In pharma. 36.
16 A pleuretide. 31. 37 Quibuſcūq;. 36
15 A diaria hito. 31. 41 Si ligua i te. 37.
32 Trauli a. dia. 32. 42 Si ſnppur. 37.
14 Ab hydrope. 31. 44 Mlier vtraſ. 37.
20 Si in vētre. 31. ¶De ,p.p ſigna ſūpta
43 Quicū. ſple. 33. tm̄ a muta exeūte.
48 Splenetic. 34. 15 In ſāguinis. 35.
58 Si omētum. 34 16 In ſāiei ſpu. 35.
56 In melanco. 34 20 In hereſipi. 35.
29 Mulier nō. 32. 22 In foꝛti pul. 36.
30 Puer nō po. 32. 23 In doloꝛ di. 36.
¶De,p.p ſigna ſūpta 24 In colerico. 36.
a mutata q̄litate. 30 Si ab albo. 36.
4 Circūfluētia vl. 31 Quibuſcūq;. 36
42 Icteric. ſi. ep. 33. 32 Quibuſcūq;. 36.
¶De cāis q̄rūdā ac= 33 Quibuſcūz. 36.
cidentū ſiue quarū 34 Quibuſcūz. 36.
dam paſſionuz. 35 Quibuſcūz i. 36
39 Spaſm⁹ fit. 33. 36 Quibuſcūq;. 36
¶Aphi. vi. pticule p 38 Quicūz ſan. 37.
ti practice ptinētes 40 Si ſanguie. 37.
q̄ dicit preſeruatia. 45 Quicūz epi. 37.
47 Quibuſcūq; fle 46 Quicūq; in. 37.
botōia aut ect. 34. 55 Quibuſcūq;. 38.
¶Et pti practice pti= 56 Quibuſcūz. 38.
nētes q̄ dr̄ curatiua 50 A ſgnāte ha. 37.
ō q̄ p̄mittit vn⁹ canō ¶De,p.p ſigna ſūpta
i cura q̄rūdā paſſio tm̄ a mutato exeūte
nuz attendendus. ab actiōe mutata.
5 Dolōes i la. 30. 6 In egritudie. 35.
22 Quibuſcūq;. 31. 8 Ex apatis in. 35.
31 Dolores ocu. 32 ¶De,p.p ſigna ſūpta
38 Quibuſcūq;. 33. a q̄litate mutata.
12 Emorroides. 31. 1 In acutz mor. 35
36 Diſſuriā fleg. 33. 2 In oſſe egro. 35.
¶Aphi.7.pticle pti= 27 In doloꝛ foꝛ. 36.
theorice ptinētes ſt̄ ¶De cāis cuiuſdā ac
ō p̄no.ꝛ ō cāis acci= cidētz. ſ. ſternutatōis.
dētis. cuiuſdā. ſ. ſter 52 Sternutatō. 38
nutatōis. ꝛ p̄ de ,pn. ¶Aphi.7.pticle p̄ti
p ſigna a morbo. practice ptinētes.
5 In māia dy. 35. 49 Strāguriā. 37.
11 In pleureti. 35. 54 Quibuſcūz. 38.
39 Catari i ſup. 37. 43 Si febris nō. 37
12 In piplemo. 35. 47 Oculoꝝ do. 37.
19 In oſſis ōnu. 35 57 Alices ꝛ oſci. 38
51 Quicū. ſpac. 37. 59 Corpib⁹ hu. 38.
58 Quibuſcūz. 38.
53 Quicūz. 38. Finis.
¶De ,pno. p ſigna ſū
pta ab actōe ꝛ p ſū=
pta ab actōe muta.

¶ Prefatio domini Cõstantini aphricani mõ tis Cassianẽsis monachi: ad Azonem vel Glau conem discipulum suum.

Licet petitionibus tuis cõtinuis fili mi Azo mihi sepius diceres vt ex opusculis Halieni aliq̃ latine lingue transducerez ex arabica lingua: diu tamẽ multũqz negaui: hesitãs tãti trãsferre opera philosophi. Sz cũ petere nõ desisteres: z latinã linguaz tãto carere viro te dolere diceres: tandez ꝑdescendẽs tibi: opus suũ quoddã supaphorismos hypo. glorioſissimi transferre destinaui. Quod si perspicaciter qs intẽderit: operã suã se nõ amisisse cõgaudebit. Est ãt in hoc ope materia prelucida: vba quoqz ponderosa: qbus iunctis lectisqz: z si Hali. poeta nõ fuerit illõ tamẽ Horatij satyrici visũ ẽ sibi imitari: Aut ꝑdesse volũt aut delectare poete. In materia enim ꝑfuit: in verbis ponderosis z delectauit z profuit.

I

Plurimi iterpretes huius libri in hoc maxime sunt cõcordati: hic siue vnus sit aphorismus siue plures sint aphorismi totius esse quasi ꝑemiũ subsequẽtis operis: in qbus cõuenit inuestigare que hypo. intẽtio fuerit: qõ forsã enucleabit si verba sua singula ꝓsiderentur. Uitã ḡ dixit breuẽ: ad imense prolixeqz hui⁹ artis cõparationẽ. Arte longã: qz tps in quo particulariter est operandũ strictuz videtur esse atqz paruum: quam siquis velit capere lõgis exercitijs z lõgo vsu capi est necesse. Luz enim quis artez quãlibet ad actuz ducere velit: duobus vti necesse est instrumẽtis: experimento. s. z ratione: rem probandã iudicante: quorũ primum timorosum: secundum vero difficillimuz. Tẽpus vero strictũ ẽ propt subiectũ in quo elaborãdũ ẽ. Hoc autẽ humanũ corp⁹ eẽ patet qõ cũ per se facile moueat: quãtomagis rebus extrisecis accidẽtibus. Experimẽtũ vero timorosum propter subiecti nobilitatẽ: nõ propter motionis sue velocitatẽ que ad tẽporis attinet strictionẽ. Judiciũ aũt ꝑm rationales itellectus patet esse difficile: cũ discordent in eo omnes vsqz hodie. Siquis autẽ ꝑz methodicos hoc intelligere velit: vt iudiciũ sit rei probate z q̃ iaz iuuerit. z hoc constat qz difficile sit: cũ vix etiã perfectissimus adipisci possit. Sed cũ hyop. de rationalibus sit sentẽtia sua prima tenenda est. Hic prima finitur huius aphorismi pars. Subsequẽs vero nõ est ista predicere. idest exponere: sz facientem quid faciendũ sit instruere. Oportet inquit nõ soluz seipsum prebere facientẽ. zc. ac si diceret. Oportet lectorem huius mei libri sique scripserim hec tẽtare z certificari velit: vcũ iam medicus factus fuerit: ne tãtũ bis que oportet facere cõtentus sit: sz etiam ordinet res infirmo z assistẽtes sibi: z que extrinsecus sunt ꝑm qz oportet. Quod enim in primis dixit: ad vitã breuem: z ad artẽ longã attinuit. Que vero hec sequũtur: vitam breuẽ z artez longã fatentur esse: subsequẽs quasi statuit pactũ inter hypo. ipsum z lecturũ ipz libꝝ. ¶ Sed bis ad horã ꝑtermissis: oportet ea a capite repeti: quare vitã breuẽ quãtũ ad artẽ longã dixerit. Hec. n. prima intẽtio fuit nobis. Quidã ergo eũ intẽdisse dicunt tm ad ãssiduas huius artis lectões lecturos istigar. Quidaz cõfirmant ad hoc euz laborasse: vt eos remoueret ab hac arte. Alij eũ voluisse discernere qui ad hãc artẽ eẽnt promptiores: que tardiores. Quidã vo vt oñderet q̃re libros ꝺ medicina fieri necesse eẽt. Pleriqz testant eũ intẽdisse breues de hac arte libros fieri ꝺ bere. vnde z aphorismos eũ intitulasse dicunt. Sunt z alij clamãtes eũ voluisse nullũ ad perfectionem huius artis posse ptigere: sz vnũquẽqz ꝑ posse suo aspirare ad eũ. Alij qdez qz monstret magnã culpã medici fore: cũ qz ꝺ itẽdit z velit explere non possit.

¶ Oportet autem nõ soluz seipsum prebere facientez: que oportet: sed etiam egrotantem z presentes: z ea que extrinsecus sunt. II

¶ Quos omnes fere remotos esse puto a sua itẽtiõe. Nõ est. n. sapiẽtis vtpote hypo. libros facere: z lecturis dicere dicta sua nõ ꝓplere posse z ita eos a se repellere: cuz horũ repugnet dictis cũ dixerit. Oportet ñ solũ se ipz ꝓbere q̃ oz faciẽt. Quibus ex vbis certificauit oia posse expleri q̃ ipse ꝓcepit. Nõ. n. quẽqz i locis multis dixit peccare z ad pfectionẽ puenire nõ posse. Qõ si diceret nõ ꝺinferret. Oportet. Sz postqz vitã breuem dixerat zc. medicus i infirmo peccat: z infirmus i se: z assistẽtes sibi peccãt dicẽdũ erat. Nõ ergo sunt laudãdi dicẽtes ipsũ dixisse: vitã breuẽ: vt discẽtes a se repellerẽt. Magne. n. amẽtie esset eũ libros facere: z postea velle eos a se dimittẽ: z cũ lecturos ꝺberet attẽtos facere: satageret eos a se repellere. Qui aũt dicũt: qz discipulos istiget: ac si diceret. Propt vite breuitatẽ z artis plixitatẽ oz eos laborare multũ: põt eẽ verũ. sz hoc dicere neqz sẽsui: neqz itẽtiõi hypo. neqz dictis huius libri ꝓpetit. Dicẽtes eũ quoqz voluisse discipulos tẽtare: dicẽtẽ artẽ durã z lõgã eẽ: hi possũt verũ dicere. Plato. n. ad tẽtãdũ volũtatẽ discipuli cũ i q̃libz arte ꝺbeat itroduci ꝑsuadet: vt ars lõga z dura dicat̃: vt animẽt magis lecture. Sz cũ oretẽus ꝺbeat ꝑsuaderi: nõ ꝺ apponẽduz erat ꝑmio huius libri qz ꝓlogus suis ꝺsequẽtibus sẽp ẽ adaptãdus. Voluit ḡ forsã hypo. oĩũ librorũ suorũ aphorismos eẽ ꝑmos: iõ i capite eorũ posuit: qõ oĩbus vniuersale ẽ mõstrãs hãc artẽ ñ posse capi ad plenũ nisi adsit multũ exercitiũ: z tps longũ ꝑm tñ qz nãe expetũt discẽtiũ. Credẽtes z hypo. hũc ꝓlogũ fecisse oĩbus libris suis vniuersalẽ: nõ obuiãt ojcẽtibus hũc voluisse oñdere: q̃re ꝺ medicia fuit necesse libros facere. Sz cũ iste idẽ fecerit librũ: quẽ Introductoriũ medicine ititulauit: cui z ꝓlogũ vniuersalez huius artz adhibuit: q ẽ ad itelligẽdũ vniuersalr viã z significatiões totius medicine artz: sic z nos docebiuz cũ eũ explanauerimus. absurdũ eẽ vr vt hic ꝺ quo agimus vniuersal̃ eẽ dicat̃. Utriqz ḡilli laudãdi sunt plus alijs z q asserũt huius ꝓlogi fuisse itẽtionẽ. s. aphorismatica suorũ ꝑmonũ mõstrare auctoritatẽ: z ꝓfirmãtes velle eũ oñdere q̃re ꝺ medicina libros fieri fuit necesse. Primi: qz cũ aphorismi sit breuit̃ sniaz auctorz exponẽ. magnũ iuuamẽtũ tribuit lõgã artẽ breui tpe discere volẽtibus. Alij sũt laudabiles q necessitatẽ faciẽdi libros huius artis sũt ꝓfirmãtes: qz cũ vita vniuscuiuscqz hois ad lõgitudinẽ artis breuis sit: nullus ad pfectionẽ huius artz põt puenire: nisi ãtea legerit z ad plenũ itellexerit libros illorũ q ãtea artẽ illã expimẽtz didicere: z cũ ipse expertus sit actualit̃ experta in libz alijs tradere ñ deneget: quousqz ars tota omnio reddatur completa. Intentio vtriusqz confirmanda est hoc modo. Cum inquit vita humana ad lõgitudinem

Unaqz arz rõne z expimẽto ad actuz ducipõt.

Prologus sp ẽ subsequentibus ad aptandus.

natura aphorismi ẽ auctorz sententiã breuiter expõere.

artis sit breuissima: impossibile ē vt quis eā ad plenū capiat: nisi priores experiētia sua libros fecerit: ⁊ successiue experti alia addiderint quosq; ad vtrorūq; experimentorū pfectionem deueniet ars ista: Sequētia post addidit: vt cōfirmaret lōgitudinē artis ac si dixerit. Vita breuis: ⁊ ars longa: q: tps acutū est ⁊ strictū ⁊ experimētū ē timorosus. difficile vo iudiciū. Ars vo lōga ē: q: tps operandi causa strictū ē: cuz sic diximus artez hāc sine duobus his instrumentis opari nequeamus: rōis. s. adiuuamēto: ⁊ opandaz rerū expimēto: quoz expimētuz ē timorosuz: iudiciū vero difficile. Non suz vituperandus neqz tedio lector est afficiēdus: si breuiter ⁊ ḡsi sub epilogo recapitulez oia supradicta. Tempus ḡ strictū pp subiectū. s. corpus humanuz: qđ est medicādū. hoc. n. subito ex tpe mouet p̄uo. Timorē expimenti nobilitas facit eiusdē subiecti: qđ ñ alijs assimilat subiectis: cuz in eo medicinaz operemur. in lapide. n. ⁊ corio ⁊ ligno ⁊ silibus: i qbus artificialit laboramus: nulla fert corruptio sbsequt si i eis facta ñ bñ successerit artificia sz maxius pbādi ē timor si circa corp⁹ humanū male ceciderit expimētis. q: ipz subz destruit: ⁊ ḡsi ci⁹ fit inkit⁹. Judiciū. s. rō difficil vr: q: cū p ipaz cōphendant expimētāda: testat hꝰ eē graue mltitudo discordātiū i ea adipiscēda: q̄ rō si facile iuēta eēt: ñ tā tū i ea discordari oporteret. Alij vo dicūt hyp. itēdisse iudiciū nō rōnē eē: sz potius determinatiōē rei expimētāde: qđ pz q̄z sit difficile. Sigs. n. diuersis medicaminib⁹ medicinat. si q̄libz diuersoz iuuet siue disturbet quod hoz iuuerit siue nocuerit ñ est facile videri. vbi gr̄a: si suauit ifirmus dormierit ⁊ post sōnū epithima te se iūxerit: deide cataplasmauerit seu clysterizauerit ⁊ post hꝰ ḡle qd cōmederit ⁊ ex hꝰ spōtanea solutio euenerit: ñ facile ē videri qđ eoz iuuerit seu nocuerit. Uñ vniuersalr ars lōga ē ad vite singuloz hoīū cōpationē. Libri ḡ necessario ide erāt faciēdi ⁊ posteris dimittēdi: maxie aphoristice abbreuiati ne supuacuū videat pleo manar ō pectore. Qđ sbiulit. Oz āt ñ solū seipz pbere ⁊c. talr p̄cedētibus ꝓtinuari cōueit. sz si hꝰ ⁊ dicēda certificar vt: ñ solū oz faciēda ex pte tui fieri: sz ēt tibi ifirmū obedire: neqz i aliquo decet eū obuiar tibi. Oz mistrātes quoqz studiosos ⁊ gratos sibi eē: imo oia extrisecus ad velle ifirmi: vt oz apparēt qbus i ꝓpetētibus medicia ludificat ⁊ sanitati obuiat. Per extrisecus māsio nocēs siue iuuās itelligit vel nūcius nūciās q̄qz iracūda vl āgustiosa: vl ēt niius leta: ⁊ strepitus q̄libz sōnū sibi pbibēs. imo alia plurima q̄ fere sunt innumerabilia. Hec omnia si fiant sicut oportet: nihil inconueniens me scripsisse: inuenies. II

Nobilitas sbiecti facnos in expimētis esse multuz timidos

Multitudo discōdātiuz rei difficultatē oīdit.

Nonulla qbus medicina ludificat: ⁊ sanitati obuiat

IN pturbationibus vētris ⁊ vomitibus q̄ spōte fiunt: siquidem q̄lia oportet purgari purgentur ⁊ confert ⁊ bene ferūt. Si vero non: contrariū. Sic ⁊ ināitio si quidez qualē oportet fieri fiat: ⁊ cōfert ⁊ bene ferunt. Si vero non: contrarium: Cōtēplari igitur oportet ⁊ tēpus ⁊ regionem: ⁊ etates: ⁊ egritudines in qbus oportet: aut non. III

IN exercitantibus ad summū bone habitudines: sunt fallaces: si in vltimo fuerint: non enim possunt manere in eodem: neqz quiescere. Qui vero non quiescūt nequa quaz possunt in meliuſ addere: relinquit igitur ad peius. Horum igitur causa bonam habitudinez soluere confert: ⁊ non tarde vt rursus principium nutrimenti accipiat corpus. Neque compressiones ad vltimum ducere: fallaces enim sunt. Sed qualis natura habentis fuerit sustinere ad hoc ducere. Similiter ⁊ inanitiones: ad vltimum ducentes: sunt fallaces: ⁊ iterum resumptiōes in vltimo existentes fallaces. III

Arsimitat nāz inqzitus potest.

IN his exploratis de nā morbi ē inuestigare: q: tertiāe sūt ō nā co. ru. q̄rtane ō co. ni. quotidiāe ō phlegmate: ⁊ cācer de melācolia. heripila de co. ru. vñ morbi singulariē erūt inuestigādi. q: si bñ pquirant vtilitatez ⁊ rōnē purgādoz cognoscemus. Pala ḡ ē sic eos male iterptari. q hypo. putauerūt dixisse. ianitionē solā cibi abstinētiā i febribus: cū nūqz febres noiauerit. sz potius vniuersalr q̄ fiūt ex nām tetigerit. Oñdit se quoqz purgādi q̄litatē nō q̄ztitatē voluisse: cū i sequētibus dicturus sit ō q̄ztitate. Tēpora curādoz morboꝝ ⁊ modū curādi ego dicturus suz alibi. qūo vl qñ ō beāt purgari siue curari. Nō. n. hic necissitate aliq̄ cōpelloz id psequi: cū si hoc in hoc loco tāgere nō melius hypo. tacente dicerez. ⁊ nō tangēda tangere ⁊ sermonem non protelandum protelarem. III

colō cō porzhumoruz oñanti am oī dit: si ñ i pfūdo corpis accubuerint.

Uniuscuiusq; morbi natur. ā nobis inuestigare opus esse oz.

IN aphorismo pcedenti ō q̄litate purgandoꝝ itētionē hypo. fuisse diximus. In isto ⁊ etiā i sb

sequenti ad quãtitatẽ intẽdit purgatiõis. Incipit aũt de plenitudinis vltimitate ⁊ de eiusdẽ ianitiõe qbus in dictis sic suus mos ẽ itroduxit quãdã similitudinẽ q̃ similitudo i corporibus se exercitãtibus ẽ crassitudo hãc aũt itellexit artificialẽ: ⁊ vt ita dicã instrumẽtalẽ. In hac.n. athlete dies suos finiũt ⁊ palestrite. Crassicies aũt absolute i qbusdã se exercitãtibus sicut aratoribus ⁊ similibus ẽ laudabilis: qz nõ in eorũ plenitudẽ vltima est neq̃ adeo ẽ molesta: sz ad similitudinẽ introducta ẽ illaudabilissima: cuius intẽtionẽ ẽ corporis magnificatio i q̃ pculdubio augumẽtãt chimi ad nutriendũ mẽbra totius corporis. His.n. nõ magnificatis ipossibile ẽ corpora vltra modũ magnificari. Et huiusmodi crassicies fallax ⁊ molesta ẽ. Si n. vasa vltra modũ impleant: timendũ ẽ ne forte crepent vel calor nãlis suffocet. vñ multi morte subitanea sũt extincti: corporibus ptingẽtibus in vltimitatẽ plẽitudinis. Sz crassicies nãlis i aratoribus ẽ laudabilis cũ nõ ad vltimitatẽ plenitudinis puenit. Vñ nõ sicut potẽ necesse ẽ minui hãc ꝓpter suspectionẽ molestationis: quã necessitatẽ priorem minorãdi hypotetigit: cum nõ posse manere in eodẽ neq̃ gescere dixerit. Nã eni vincens super cibus cum semper cibum digerat mittit i loca sibi destinata: epar quoq̃ i sãgui nez mutat: ⁊ i totius corpori mẽbra deleget: membra vero sue similitudini adaptẽt. Corpore ad hõ deuenientẽ vt nõ possit plus capere: ⁊ i venis locus ñ sit vacuus vbi chimi capiant: necesse est venas rumpi: aut subita morte intercipi: qz calor nãlis extinguit vt pote i lampade videmus: que cum oleo nõ redundet quasi quodam suo recreatur pabulo: q̃ si modũ excesserit: necesse est eam extingui. Ad hãc ergo vltimitatẽ minuẽdam est festinãduz: vt ad recipienduz sui nutrimẽtum corpus competens habeat spacium neq̃ tamen ad vltimũ minuendum. est. Ultimitas enim facilior ẽ in plenitudine q̃z in inanitione. Neq̃ sola quãtitas in purgando est consideranda: sed virtus corporũ ⁊ natura quia diuersitas corporum in quãtitate toleráda discordatur purgatione. Hanc exercitantium crassiciem ad quandã hypo. vt diximus introduxit similitudinem: quatenus ꝑ hoc simile precedẽtia cõtinuẽt subsequẽtibus vbi addit. Similit ⁊ euacuationes ad vltimum ducentes sunt fallaces: ⁊ iterum resumptiones in vltimo existentes fallaces. quibus ex verbis i nuitur: q̃ neque plenitudinem: neque inanitionem vltimemus. Crassicies vero in exercitãtibus si chimi temperati: ⁊ virtus fortis ⁊ idonea sit laudatur. plenitudine ergo in vltimitate existente inanitionem oportet festinare: que cum in his vltimari nõ debeat vt in aratoribus: neque in aliis etiã erit vltimanda. In omni ergo purgatione virtus consideretur ⁊ sic tandez ꝓ suo posse abundantia purgetur. Si enim virtus deficiat: purgatio est cohibenda ⁊ si non tota exierit abũdantia. Quod dixit: Resumptiones in vltimo existentes fallaces. Si continuare velis superiori: intelligas de horuz corporũ vltimitate plenitudinis: posest quidem secundum hũc intellectum accipi. Si autem secundũ quosdam idem repetat diuersis tamen vocabulis: eum similit omnes euacuationes ad vltimũ ducẽtes fallaces dixerit: intẽtos nos reddere voluit: ne euacuationẽ vltimaremus q̃ fallax ẽ. Itidẽ ⁊ de refectione nimia fugiẽda subintulit: q̃ refecto fallitnimia succendens nimie euacutioni: cum vtuz euacuati ꝺfecerit neq̃ cibũ ꝑm q̃ oportet possit mutare. et mẽbris eũ assimiliare. Qꝺ si sic itelliget. Due ptes sentẽtie. hy. euacuant vltimitas. s. plẽitudis ⁊ grassicies i athletis. Sz q̃ dixit. Et iteruz. inuit id prius esse diuersum. IIII.

Post nimiã euacuatõez ñ oz mlt̃a cibi q̃ztitatẽ egris dare

In diuturna egritudine sp dieta tenuis ẽ fallax: i acuta vo nõ sp cõuenit.

In diuturnis passionibus ñ oz virius augmẽtari sz sicut inuenitur

Ultimitas facilior ẽ in plenitudineq̃z i ianitiõe

In omni purgatione virtus cõsideretur q̃ si deficiat purgatio ẽ cohibẽda.

I Ntẽdens hypo. de vltimitate omnimode euacuationis ⁊ resũptiõis: i hoc de ordinãda dieta ifirmoꝝ sua ẽ itẽtio. In diuturna ergo egritudine semp dieta tenuis ẽ fallax. in acuta vo nõ semp cõuenit. Cũ.n. in pluribus egritudinibus acutis oz vt subtilis dieta deꝺ: in quibusdã aũt acutis dãda est vltimitas tenuitatis: erit aũt dieta vltime tenuis. sicut cũ totus cibus auferẽt: soluz tamẽ mellicratũ vsq̃ in creticaz diem dabit. Subtilius aũt dieta nõ in vltimitate in cibi ẽ paruitate. aut i raro cibo: vt pote ptisano parũ nutriente: Dãda ẽ aũt dieta subtilis causa defectionis virtutis ad quã substẽtãdã ꝑcipimus dari aliquã tulũ. Sanis aũt dieta daꝺ duobus modis: aut vt custodiant sic eoz fuit vsus: aut vt augmẽtent ⁊ virtus eoz cõfortet. Grossus q̃ cibus augmentabit: moderatus custodiet: subtilis minuet virtutẽ: ⁊ ió cauẽdus ẽ sanis. In infirmis nõ oz virtus augumẽtari: sz sicut inuenit custodiri: sicut i passionibus diuturnis: aut nõ multũ minui vt i acutis: i qbus acutis si augeaꝺ vel custodiaꝺ morbus augmentabit. In q̃ aũt acuta egritudie tenuissima ⁊ certa dieta: ⁊ vbi tenuis dãda sit hy. i pitionoromatõ inuit: qꝺ tũc melius dicemus cũ librũ illuz exponemus: h.n. breuit ⁊ parũ dicere ꝓposuimus. Virtute inq̃z ifirmi existẽte forti in statu morbi: si morbus in die q̃rta vl̃atea determinari debeat: ois cibus auferaꝺ qꝺ tenuissima ⁊ certa dieta dr̃. Si aũt i statu bñ se habeat: ⁊ terminus septimũ diẽ nõ trãseat. dãdũ ẽ solũ mellicratũ: qꝺ subtiles ẽ dieta. nõ tñ i vltimitate. Si vo vtuti nõ cõfidimus ptisana colata damus: q̃ subtilis ẽ dieta: sz nõ i vltimitate: ptisanũ vo nõ colatuz: neq̃ subtilis ẽ dieta: nisi parũ data: neq̃ grossa sic ius tritici: oua. pisces. ⁊ similia. Qꝺ dixit: i acutis egritudinibus qbus ñ q̃ẽiũt. ꝺ pacutis itellexit: ꝺ qbus ẽt postea dicet: cũ Ubi vo ꝑz acumẽ egritudo subifert. V.

Ulti interpres talit hũc aphorismuz intelligũt q̃ peccare egrotãtiũ nõ a semetipsis fit: sz ifirmitur eis a medicis: cũ inuitis ꝑcipiãt: vt subtilem teneãt dietã: vñ magis leduntur q̃z si ita tenui dieta nõ vterent: cuz inuiti coganꝺ: qꝺ cum fit virtus eoruz nimia abstinentia deficit. Alii absolute ponunt qui inde magis laudãdi sunt: q̃ absolutiorem. i. vniuersaliorẽ dant intellectũ cũ volũtarios ⁊ coactos intelligi faciant: ac si dicat hy. Omne peccatuz in subtili dieta siue per se siue ꝑ aliud fiat: multũ necesse est vt ledat cũ p-

Oẽ peccatũ in subtili dieta mlt̃ũ necesse ẽ vt ledat.

abstinentiam virtus deficiat: z qz cõsuetudo eoz non talem dietã expostulat. Hic sensus manifestatur ex sequẽtibus. s. p ꝫ q ingt: pp ꝫ z sanis fallaces sũt vade certe z ꝓstitute diete. cogit. n. eos peccaꝝ assiduitas subtilis diete. Aphorismus seqns est apertus. VI

Ultimas egritudines intellexit nullas habentes vltimitates ꝓ se vñ precipit ꝫbtilissimã dietaz dari que cuz sit acuta ipsa é quã pacutã vocat pp quã z ꝫbiũgit hypo. hic. VII

Sicut supius vltimaz egritudinẽ intellexit: qz nlla alia excedeꝝ positã ita z ꝫ laboreꝫ vltimos posuit: vltra qs nulli alij sunt vteriores. Nos autez accessiones febriuz z cetera intẽdit accidentia earuz quia peracute febres continue vltimos labores habent. i. i primis diebus ẽrtum precedentibus vnde z status illico in his subsequitur: status. n. nihil aliud é nisi cum laboreꝫ z eorũ accidẽtia vltimantur. Peracutus ẽ morbꝰ est: cum status cõtinuus est qui i primis ẽrtis intelligiꝝ aut in cuiuslibet quarte diei subseqntibꝰ in peracuti morbi acumine vltimã z tenuissimaz dietã oportet daꝝ: cũ ꝫbtilissima dieta in statu sit necessaria sicut ipse i libro de egritudine acuta dixit: huius statꝰ ꝓtinuus é in quartis diebus sufficiat de hac re hic tm dixisse. Si qs át in pacutis egritudinibus cibũ dare timeat pp apostematũ icensiones: siue febriũ cõtinuitates: tunc z in statu magis necesse é vt caueatur: qz oia apostemata z incensiones z febriũ cõtinuitates in hoc tempore in sui sunt vltimitate: sicut hypo. i peritonoxomaton qdez de calido apostemate dixit particulariter ꝺ caloris ois epatis vltimitate: z febriũ icessione vniuersaliter dedit intelligi: sic enĩ antiqui ponere sũt soliti. De quocũqz horũ intelligaꝝ bonus z certus é intellectus. Bonũ est vt natura in horũ statu operari permittatur neqz cibo vel aliq re ipediaꝝ. Oz ergo in statu vt tenuis dieta vltimeꝝ. Si aũt statꝰ alicuius morbi pdictos dies ẽttuõ venerit: ñ stati vtẽdũ é tenuissimis dietis: ne forte ifirmꝰ añ statũ moriaꝝ. In illo ẽ cuiꝰ statꝰ é i pª ẽrta die bonũ é illico vltimã dietã dare cũ nã eiꝰ possit pati icibationẽ. Si vo nõ: solũ mellicratũ vl parũ ptisane sufficit: ꝫ aũt i tenuitaz vltimitate sũt hois secũdaria q hypo. grossũ cibũ vocat debẽt dari in statu post diẽ ẽrtã cui subiungit. Ut descẽdaꝝ quãtucũqz morbꝰ moliaꝝ: vbi gra: si status aliquãtuluz est vicinus deꝝ cibus parũ, grossus: si vo remotior detur parũ grossior. Sic. n. ordinãda dieta est vtilis. VIII

Hunc aphorismum alij sicut z nosipsi seiũgunt a superiori. Alij volunt cõtinuari. Uerumtamẽ quomodocũque cõtinuetur semper erit vnus sensus. In statu. n. morbi subtilissima iubẽtur dari dieta. cũ tunc multa succedant accidentia z morbum digerentia. Non ergo ipediẽda est nã i humoribus digerendis q sunt mã morbi: cũ tũc tota illi soli rei intẽdat virqz supersit hora qn hũores vincant. Natura ẽ nõ impediaꝝ in cibis digerendis quod i libris nostris de die cretica ꝓhibuim9. Hec omnia hypocratica statui cui succedit declinatio sũt attinentia. Morituri. n. solis pronosticis sũt dimittẽdi: in quibus futura pronũciantur. In premissis perpendiꝝ qualis dieta ꝫ tempora morbi detur: in subsequẽtibꝰ ꝫm virtutem infirmi danda dieta diffiniet̃ur: IX

Uia superius ꝫm morbi status continuus vel remotũ condescẽdit i dieta: hic diffinit quomodo ꝫ virtutẽ patiẽtum sit ordinanda: vt. n. vtuz z ñ morbus nutriaꝝ infirmis dietaꝝ. Hec duo si bene cõsiderenꝝ. s. dieta ꝫm longitudinẽ z breuitatẽ status: z virtuz infirmi perpẽdaꝝ vtiliter nostrũ opari subsequiꝝ. Si. n. virtꝰ defecerit z ñ sustinuerit: cibi exq̃litate z quantitate dentur ꝫm q exigit. Libus ergo i status tu aliquãdo illico dandus est accidentibus virtutẽ desoluẽtibus. Quia aũt in dieta maxia dz eẽ medici cautela hypo. ideo ꝑcedenti subsequentem aphorismum ꝓtinuo subiũgẽdũ putauit. Si tres istos aphorismos aliquis vnum vel pro vno tm intellexit: non peccabit: Ego in tres diuisi aphorismos: vt melius exponerem sigillatim. X

Hic aphorismus vt diximus est superioribus iungendus: sed tamen prioribus é vniuersalior. In precedẽtibus ab initio z continuo in morbis peracutis tenuissime iussit dietari: in ꝫ aũt absolute i statu omnis morbi continuo parum post initium tenuis dare iussit quod etiã in subsequẽtibus innuit. Constãtinus. Sunt enĩ egritudines tam acute vt simul statũ a principio habere putentur: in his autẽ dieta tenuis cõtinuo detur: quibus inquit status protẽditur: eos i statu z parum ante statum abstinere expedit. Interiz autem dum procul sunt a statu: reficiantur vt ad statũ peruenire sufficiant. in statu vero abstineaꝝ vt ad diminicandum natura sit parata: z non omnino digestioni cibi intẽta. Oportet ergo inquit in exacerbationibus. i. i ipsius egritudiz ipetu z accessione subtrahere cibũ: Reddit enĩ cibus: qz crudus z idigestꝰ: crudos z idigestos augmentat humores: z morbos. XI

Omnis dieta in singulis morbis é dupliciter ordinanda: vl ex longinqtate z vicinitate status: vel ex virtute infirmi: sed quomodo in singulis diebus ꝫm q expedit dietentur hic insinuatur. Indixit nobis non dari cibũ in hora accessionis febris nec anteqz̃ dies sua veniat: qd melius explanauit in libro de egritudine acuta cũ sic inquit. Non oportet dietare i hora accessiõis febris neqz añqz̃. dies sua venerit: sed

Morituri solꝫ pnosticis sunt relinquẽdi.

Diffinitio status.

Oz ẽ in statu vt tenuis dieta vltimeꝝ.

Taliter dietãdꝰ é ifirmꝰ vt vtꝰ ñ morbus nutriaꝝ

cum iam declinauerit ꝛ quieuerit. XI

SI de ordinanda dieta ante direrit:iste tamē locus maiorem inde tractatum expetit. cū.n. superius virtutem infirmi ꝛ tempora morbi in dieta considerauit:h quasi tertium quoddam subintroduxit:intelligendū.ſ.essentiaz morbi acuti ꝛ peracuti siue diuturni:ex quibus quotidiana dieta ꝑm circuitus suaꝫ accessionuz ordinanda est.Sic ergo ordinatio diete videtur esse triplex: ex virtute videlicet infirmi:essentia morbi: ꝛ interpollatione cuiuslibet particularis morbi.Virtus quidem facile potest intelligi in prima visitatione ifirmi in pulsibus ꝛ ceteris in pronosticis:mōstratis significationibus.Unde nullus pōt dicere realiter nullatenus virtutem infirmi se posse cognoscere:cū medicus ad hoc quasi sit dispositus:licet nō naturaliter:tñ artificialiter.Morbos ꝛ interpellationeꝫ eoꝝ medici arbitrañ nō posse cognoscere:nisi cū iaz adsint:quibus hypo.est cōtrarius.itidem enīz hec cognoscūtur:sicut ꝛc̄.que in medicina habentur:aliquā do tñ certe:aliqñ arbitrio veritati vicināti.Quibus p̄uidendus est status morbi:ꝛ interpollatio future febris:hec iam in epidimia ꝛ in ꝓnosticis perfecte mōstrauit hy.Quod aūt hic dicitur in prima parte.libri criseos perfecte exposuimus in qua ēt anteqꝫ morbi fit status:vel qñ erit vel qualiter cognoscatur ostēdimus quod hypo.breuiter mōstrare hic satagit ꝛ nos in exponēdo pro posse breuitatem studeamus imitari si cuī aūt hec non sufficiant librum nostrum criseos inuestiget pro posse.Dico ergo egritudines declarare exacerbationes ꝛ cōsistentias. Triteus enim se breuem esse monstrat ꝛ periodicum crisimqꝫ suam vicinā:amphimerina lōgam:quartana se longiorem ꝛ diuturnam inuit.Continue ꝛ causon febres se acutas eē significant febris alipiados:ꝛ emitriteus medie inter has habenť.Que qualiter ab initio possint intelligi i secūda particula criseos explanauimus.hic ergo dicere nolumns:ne i diuersis libris idem repetere videremur.Sed si triteus ab initio posset intelligi breuitas sua:ꝛ velocitas sue crisis dꝫ anotari:ꝛ iterpollatio sua vna quaque die tertia est futura:hoc est quod hypo.dixit Exacerbationes ꝛ cōsistenitas declarant egritudines:multotiens.n.q̄rtanas ab initio notaui: vñ nō necesse fuit secūdā suā accessionem expectari. Sic ergo ordinauimus dietā a principio sicut ordinā da erat i longo morbo.Similiter fecimus in amphimerinis ꝛ tertianis ꝑm lōgitudinē ꝛ breuitaté sui status.Quod aūt de febribus diximus:idem de oi morbo intelligatur.Pleuresis enīz ꝛ peripleumonia ꝛ frenesis sicut acute febres intelligantur:squinātia diaria spasmus sicut peracute accipiañ:hydropisis mania ꝛ empima ventris fluxus:ꝛ ptisis.idest vulnꝰ pulmonis assimulañ diuturnis. In pleuresi ergo ꝛ frenesi plurima in tertijs diebus interpolatio erit vulnerati in stomacho cū epimate:siue in epate seu pulmōe interpollañ oi die ꝛ maxime i nocte.Splenetici vel melācolici ō q̄rta febricitāt i q̄rtā aut vna die febricitant alia nō Qō tpa āni noiauerit ꝓbus ꝓtinuauit:hec .n.declarāt egritudines ꝛ eaꝝ iterpolatiōes. Nō.n.in quartanis ordinare dietā ꝑz lōgitudineꝫ egritudinis sufficit nisi ét itelligatur:si cuꝫ febris iceperit hyems estas autūnus siue ver fuerit.Estiua.n.q̄rtana breuis autūnalis vō lōga.maxie si vicinet hyemi:qō mōstrabit in aphorismis sequētibus.Tertiana velox ꝛ breuis ꝛ vicinā facit crisim:in estate tñ breuior:i hyeme lōgior:sicqꝫ morbos estas breuiat:hyems prolōgat.

De ordinatōe diete in q̄rtana.

Penes tria diete ordinatio ē attēdenda.

DAroximos vero ꝛ consistentias declarant egritudines ꝛ tempora anni:ꝛ circuituum adinuicem increméta: siue quotidie:siue preter diem: siue per amplius tempus fiant. Sed ex post apparentibus quemadmodū in pleuretico sputum sub rubeum si continuo appareat licho antem quidem abbreuiat. Si vero posterius appareat prolōgat. Et vrine egestiones ꝛ sudores ꝛ descritas ꝛ euēritas lōgas ꝛ breues egritudines apparentia declarant. XII

Interpollatiōes febrium in estate tritei plurimi:i autūno tetratei in hyeme. amphimerine.Cōplexiōes quoꝫ corpoꝝ designant egritudines: sic ꝛ tpa anni quaꝝ diuersitates q̄ multis in locis hypo.tetigit h eas reticuit:quia ex alijs libris palā putauit fieri.Qō ḡ estas innuit idē cōplexio calida ꝛ sic portēdit.Si etas quoqꝫ infirmi pfecta iuuētus sit:ꝛ si regio calida ét ꝛ sicca fuerit: ꝛ ars ꝛ cōsuetudo designāt egritudines simili modo: itidē ꝛ aer quo ifirmus circūtegit qō post monstrabit idē de alijs egritudinibꝰ i ceteris iudicēt tpibus.Cōsistētia morbi mōstrabit:si acutus morbꝰ ꝛ pacutꝰ sit siue diuturnus qō necesse ē nosci ad discernēdū statū morbi. Interpolatōes quotidianas oñdūt ꝛ tertianaꝫ ꝛ q̄rtanas:ꝛ quota diei siue noctis hora icipiant. Qō addit post:Et circuituū ad iuicē increméta siue quotidie:siue pter diē:siue p amplioꝰ tps fiāt:oꝫ scrutari si p hec supradicta possunt itelligi.Per circuitū.n.ad iuicē increméta febriū circuientiū augméta morbi:interpolationū i febribꝰ augmētū morbi:ꝛ lōgingtas status ꝛ ꝓpingtas significant:sicut i ꝑsenti mōstrabitur. Augmētū.n.secunde accessiōis tribꝰ mōstrat modis: vel ex icipiēte tpe vel ex lōgitudine:vel ex magnitudine.Magnitudo.n.siue fortitudo dicat siue magnitudo:vna eadēqꝫ ē itētio:cū.n.dicāt medici. Hec febris maior siue fortior ē priori:idē tñ inuit debere itelligi. Febris aūt hec siue maior siue fortior aliqñ prius icipit q̄ꝫ soleat:aliqñ diutius ꝑseuerat: aliqñ manet vel icipit sicut solebat qō neqꝫ attinet magnitudini: neqꝫ fortitudini:ſz breuitati potiuꝰ vel lōgitudini.Hec periodus quā iter initiū ꝛ statū,eē dico ceteris crisibus ē molestior.hec periodus i declinatiōe ē melior.Festinās anteqꝫ soleat:ꝛ diutius durans q̄ꝫ soleat:ꝛ maior seu fortior:siue quotidiana sit siue tertiana siue quartana morbū faciūt lōgū siue breué sic i pleureticis . Rōne ḡ ista increméta morbi sūt ꝑspiciēda. Si ḡ iterpolatio febris anteqꝫ i ꝑma die iceperit pluſq̄ꝫ morās magis se cōfortauerit augmētatio ē fortior: crisis velocior:ꝛ status ꝓpingor. Nō.n.cōuenit vt augmētū sit fortius ꝛ status remotior:qꝫ si iterpellatio ꝑm ꝑdictos gradꝰ minoreť statꝰ remotior ꝓpendit:vñ planuꝫ reddit qñ status veniat.ꝛ quā accessio morbi redit.Primo cognitio ꝑnº scit ꝛ diete ordinatio i toto morbo:ꝛ accessione cognita scit qua hora cuilibꝫ dieta sit dāda . Ex quo āt hypo.dietā ordinare icepit cuilibet egrotāti: ad hoc itēdit vt sciať quāta ꝛ qñ debeat dari.Procul dubio nihil aliud increméta circuituū vocauit nisi reditū morbi ad id qō fuerat.Qꝛ aūt ex post apparētibus dixit iterpolationes febris ꝛ essentiā morbi innuit intelligi siue illa apparētia significationes vocētur siue accidentia:que cū sint cū morbo vel sequañ:alia crisim:alia coctionem significant:alia eiusdē ablatio-

Augmētū scde accessionis tribꝰ monstratur modiſ.

De circuituꝫ incremētis ꝛ post apparentibus.

Scdꝫ lōgitudinē ꝛ breuitatez statꝰ ordināda ē dieta

nem:alia significant perditionem.Apparentia ergo cū morbo incipiunt cum ipso.Sequentia cū morbo aliqñ apparent:aliqñ post:aliqñ cum neutro. cū nō sint morbi inseparabilia accidētia neqz substantialiter inherentia:sed sunt quedā qualitates separabiliter accidentes.Hec aūt accidentia crisiz significātia cum non cū morbo in sui certo incipiāt initio in sui tñ apparēt initio secūda z tertia ꝓsideratiōe:quod post hoc explanare cōtingit:Aliqñ accidentia eadē nō i initio morbi sed in augmento vel statu sunt apparentia. Signa ät bo coctionis nō apparent certis initijs:sed in secūdo z tertio cōsiderabis.Signa ablate digestionis aliquā do cū morbo i sui initio icipiunt.aliquādo vero post z similiter mortis significatiōes sunt apparētes post. In initio morbi apparētes ꝑ expланaui i libro criseos. Dicit morbi icipiētis initiū:cuius tps ē indiuiduum. Dicit ēt initiū pars totius tpis morbi:sicut cum morbus diuidit bz initiū:augmētū:statū:z declinationez. Dicit ēt initiū qō est inter initiū z tres dies transeuntes. In eodē libro mōstrauimus virtutē oium accidētium q̄ diximus:in quo multa hypocratica inseruim? huic operi necessaria:z multa de virtutibus breuiter q̄ q intelligere voluerit:ad eū librū transuolet.Cū aūt per post apparentia essentiā morbi significare voluerit:pleuresim ad similitudinē introduxit sicut in pleureticis.si.n.i pleuresi sputū ꝓtinuo subrubeū apparuerit sit morbus brevis si posterius ꝓlongat. Hoc planius itelliges si bꝰponat qō in tertio epidimie hypo. dixit.Anxius inqt de ciuitate fuit amadia vel andrie vicinus porte borochie regioni opposite q cōtinua laborās febre i dextro doluit latere tusciens sicce:z neqz i ꝓncipio morbi screans aliqd sitiens z vigilias patiens vrina aūt i colore laudabilis multa fuit:z subtilis.Die sexta alienationē sustinuit Cūqz multotiēs calefieret:nō tñ alleuiatus est dolor sed potius die septima fuit dolor maior febre augmētata:neqz dolore minuente:sed tussi quoqz multū impediente z anhelitu angustiante octaua die de iterioꝝ parte brachij ꝓle botomauit: z ꝑm q̄ oportuit multū minuit sanguinis vñ dolore alleuiante:tñ tussis sicca remansit in.xi.die cū in capite parū sudauerit mollior fuit tussis atqz febris:z screatus humidior fuit.decimaseptima die cepit digestibilius screare:sic alleuiāte dolore vigesimo die sudauit crisi veniēte:febre cessante:sz tñ sitim patiebat.sz illaudabilis fuit screatꝰ:vñ z febris.xxvij.die redijt:sicqz tussiuit z multū z digestū screauit. humor refidēs i vrina apparuit multꝰ z albꝰ. sitis cessauit z dormiuit.xxiiij.die toto corpore sudauit:perfecta igitur crisi febris qeuit.Morbus huiꝰ anxij fuit i ꝓmis pleuresis.z q̄ ab initio morbi screare nō potuit vsqz i.viij die est prolongatus tussis.vñ z morbus vsqz ad xxiiij.die est plōgatus:Cū tñ plurima pleuresis quartūdecimū die nō excedat:quā si excesserit:ad.xx.protē dit.Sz si pleureticus screasset die tertia ꝓ certo venisset crisis die septia vel nona vel ad plurimū vndecia. Si ergo iste tertia die screasset:morbꝰ decimūquartū nō trāsisset:q̄ sicut i apostemate discooperto: z nō sub cute celato solet euriginosus apparere sudor hic quoqz subtilis ē sudor i ꝓncipio sed cū incipiat digeri molior ē z grossior ꝓ sic iste screatꝰ i coctiōe ē diuersus.alꝰ.n.plus alꝰ minus decoquit:hic aūt mānifestat i apatibus i ore vel i oculis nascētibus i cute z sub cute manētibꝰ.Si.n.cutis ꝓ incisionē perforet effluit inde sudor multus sicut diximus.si vo nō pforet erugo illa ꝓtinet:qua durescente apostema tarde digerit:idē itelligēdū ē de pleuretico cū iste morbꝰ de apatū genere esse dignoscat:oz ergo vt maturationes sue considerent.Si enim nulla screauerit:morbus in vltimitate est cruditatis:qui gradus primus est in pleuretico:si paz z subtiliter:morbus non in vltimitate cruditatis est z ꝑm gradum facit:sed si screatus fuit magis ingrossatus tūc nō iā morbus crudus erit.Et iste gradus est tertius i pleuresi:ꝙ si screatus finaliter z complete ingrossatus ē erit quartus gradus in pleuresi in q̄si sputū grossius est q̄z fuerit:z ē perfecte coctū:z in die tertia vel quarta apparuerit:ipossibile erit morbū septimū diem trāsire.Lōgitudo ergo z breuitas morbi ꝑm apparentiam coctionis sunt.Sicut enim i sputo apparente albo oibus diebus egritudinis coctionis finalis perfectio significatur:sic ablatione sputi ablati significabit totius coctionis:ꝙ si sputum paruum z subtile sit parua coctio significabit.Sed si sputū fuerit purū vel parum rufum:rubeum:vel citrinum:non sunt laudanda.Eruginosum liuidum:seu nigrum:perditionis sunt signa.Bona igitur z laudabilis significatio erit coctionis:que ꝓculdubio morbum finiendum velociter innuit:z ecōtra pessima perditionē infirmi velociter portendit.Ablatio coctionis nō ꝑditionem vel salutem:sed morbi signat lōgitudinē:virtute tamē ifirmi bene perspecta bene poterit:nūciari salus futura.Sunt z alia genera signoꝝ que hypocras vocauit cretica:vtpote significantia crisum sicut sunt fluxꝰ sanguinis sudor:z rigor:solutio nimia vētris: nimius vomitus:vrina nimia:dolor capitis nō precedēte causa thetinatio sub diaphragmate:similiter vigilie: alienationes:langores : rigores nocturni sine causa:festine febriū accessiones:lachryme subite sine oculorum macula:rubor faciei iectigatio laboꝝ iferioꝝ: visio nigredinis vel splēdoris ante se subita:rubor maxillaꝝ siue nariū apostema sub auriculis vel i qbuslibet locis.Hec oia z cōsimilia sibi pertinētium locoꝝ appellant accidentia ꝓpria:z quasi substātialia z cretica:z citum z velocē motum significātia.Sunt oz duobꝰ modis rei future nūciatiua.Si enim post coctionez morbi appareant cretica significātia sunt certe salutis.Si ante morbi coctionem sunt illaudabilia perditionem vel morbi longitudinem portendentia.Crisis autez signa:nō.signis coctionem sunt similia:testante hypo.i prima particula epidimie.Coctio inquit velocē crisiz z fidem salutis portendit.Sed nō similiter cruditas: maxime si futura male sunt ꝓcessura . Joanniculus. Male processura intendit de apostematibus cuiuslibet loci corporis que duobus modis fiūt vel.n.de loco corpore ꝓcedūt vel de exterioribus ad iterioꝝ vñ fiunt apostemata mala vel nō crisim significantia vel malam:vel lōgitudinem morbi:vel morbi recidiuationem significantia.Coctionem taliter laudauit hic hypo.vniuersaliter:sz i ꝓnosticis particulariter sic. Urina i qua hypostasis ē alba z equalis vsque in diez creticam laudabilior est:cū securitatem z morbi breuitatem significet:z taliter laudauit vrine coctionem i vasis.Coctio laudat stomachi cum direrit:digestio inqt laudatur cocta z tenera:eodem exiens tpe quo solita fuerat in sanitate cuius est quantitas secundum q̄ infirmus accipit.Coctio in spiritus instrumētis laudat cum direrit in pulmonis inquit z costaꝝ doloribꝰ sputum velox facile mixtum cum rubore egreditur : bonum.Omnes enim significationes coctionis sūt laudabiles:sed nō crisim significantia:oia signa sunt laudabilia.sicut idem hypo.significat.in crisis enim tēpore apparētia:si crisis nō fuerit:in presenti mortem vel cretica molestationem sunt innuentia.Qō hypo.mō

Pleuresis ō genere a postematum esse dignoscit

Que sint accidētia cretica significantia crisim.

De vria alba leui z eq̄li

Qz modis initiū morbi accipiatur.

De āxio pleuretico.

Pluria pleuresis.xiij. diez nō excedit.

strauit cuz dixit. Bone crisis nō apparēt subito signa: sed signa coctionis: quādocūqz apparent bona sūt: cū proculdubio bonū significent. Ubi ergo dixit. Ex apparentibus quēadmodum in pleureticis sputuz si cōtinuo appareat inchoantem quidam abbreuiat ꝛc. ꝑ rium non fuit his que modo dixit. Bonaz crisim significantia nō oportet essꝫ subita cū aliquando mala sint signa crisis: coctionis vero signa nūqz: que si cito appareāt: velocitatē coctionis monstrant. Sufficit his locis breuitas huiuz expositionis: quia in libro criseos pfectissime explanaui. Ez qz superius diuisionē feci: quam semiplenam exponēdo esse volui explanāde sunt cum suis differentijs significationes cū morbo existentes z morbum concomitantes: cū pleuresi ꝫ febris est acuta: āgustie spiritus: tussis dolor lateris cū punctura. hec sūt significatiōes pleuresis substātiales. Signa pleuresis morbum sequētia sunt dolores descendētes in diaphragmate vel ascēdentes in furculas. Joanniculus: Dorū duorū locorum dolores: pleuresim futuram sunt confirmantes: similiter z si infirmus in infirmo melius iacebat latere qz in sano. Praxagoras: epistiagēsis de signis sequētibus morbos: duos libros cōposuit. vnuz de post apparētibus de quibus ꝫ hypo. Si post inqt appareant eucritā: z discritam monstrant z longitudinem: z breuitatē morbi. Neqz solum sputum hoc faciet: sed vrina egestiōes z sudores: que omnia ad faciēdam similitudinem introduxit: vt recordaremur qō dixi in ꝓnosticis. Nos autez in criseos libris z in pronosticis aperuimus ꝫm qꝫ oportuerat. XIII

Significatiōes substātiales pleuresis.

Abstinētia cibi senibus ē facilis dura vero pueris dr.

Diuersitates etatum intellecte in dieta ordinanda sunt iuuatiue. Abstinentia eni cibi senibus est facilis: dura vero pueris. Facilitatem enim dixit: cum neqz sint famelici: neqz noceat eis in aliquo esurities: durities ecōtra intelligēda ē in pueris. Pueri enim citius esuriunt. z citius famis nocumentū subeunt a cibis lōgo tempore abstinētes: citiusqz qz secundo cōsistentes qui medii sunt inter pueros z senes Secundum vicinitatem autem extremitatum etatuz facilitas z durities abstinentie in etatibus intelligēde sunt qō hypo. monstrauit in aphorismo hoc z sequenti: qui inquit. Qui crescunt plurimuz habent innatum calorem. Joanniculus. Quod plurimū dixerit calorē innatum: dupliciter potest intelligi vel plurimū hēnt ad aliarum etatum: vel ad aliorum hominum comparationem. Si quis hos duos aphorismos vnū fecerit nō anathema fit. Potest quidem fieri sic. Senes facilime ferunt ieiunium: secundo cōsistentes facilius. minus vero pueri: omniū vero horū maxime infantes: horum vero ipsorū quicūqz sunt animosiores existētes. Qui enim crescunt plurimuz habent innatum calorem. Secundo cōsistentes intelliguntur: quorū etas inter perfectam iuuentutem z senectutem mediatur: vtpote qui cum iuuentutem perfectam transeunt: nō dum tamen senes fiant quos Theophilus secūdo cōsistentes appellat: inē quos z pueros. alia ē etas hanz duaz media: que sicut ē media ita mediocriē necesse

Senes facillime ferunt ieiunium: secundo consistentes: minus vero pueri: horum vero omniū maxime infantes: horum vero ipsorū quicunqz sunt animosiores existentes. XIIII

Qui crescunt plurimuz habent innatuz calorem: pluri

é vt abstieat vt neqz ieiuniū diure sic pueri: neqz facile sic senex ferāt sz medij sunt ipatientes. Hāc etatez pretermisit hypo. vt lector eā per se intelligat: quod autē infantes animosiores: minus dixit esse patiētes: naturalem ostendit diuersitatem: cū animosiores maiorez habeant calorem naturalem: vnde multū nocet eis si vltra modum abstinuerint. Nota autem qꝫ dixit Senes nō seniores: quia si vtroqz i senibus de notasset tunc ieiuniuz nō ferrēt facile: neqz cibo paruo contētos esse dixisset: cū decreuiti nō facile ieiuniuz ferāt neqz etiam cibo rum multaz quantitatem capiant: quia natura eoruz est sicut lucerna ad extinguēdū parata: q̄ cum fere extinguaī querit vt paucū oleuz administretur: qm̄ si plus nimio abundauerit citissime eam extinguit. Itidez huiusmodi etas paruum cibuz sibi expetit: neqz multum tempus ad accipiendū indicat: quod cur euenerit causas incipit reddere dicendo. XIIII

Nä senium é sic lucerna ad extinguēduz parata.

mo igiī indigēt nutrimento. Si vero non: consumit corpus. senibus vero paruus calor ineſt propter hoc igitur paucis fomentis indigent: a multis enim extinguitur cibis calor: pp hoc igitur z febres senibus non similiter acute fiunt: frigidū enim corpus habēt. XV

In libro nostro de complexionibus monstrauimus qꝫ calor a quibusdā medicis in iuuentute perfecta maior esse dicatur calore infantiū. Alij itelligūt ifātes maiorē habere calorē: qz iuuenes q: calor i iuuenib? lz acutior z fortior ꝫm eos videaī eē: ꝫz tn̄ subiectū in infantibus vbi est calor: est abūdātius. Necessitas ergo insequit vt quamuis hic multuz possemus dicere de hac re tamē breuit dicamus. aliquando hic calorem ꝓprie intelligunt solaz qualitatē aliquādo subiectum quod ꝫm eaz quale denominatiue dicitur: quod consuetudinariū fuit omnibus: z maxime antiqoribus. Theophrastus vero in quodā suo libro quē fecit de calido z frigido inquit. Corpus contrarias qualitates diuersis suscipiens temporibus: cū calorem calidū: cum frigus suscipit frigidum appellatur. Dicimus autem calorem multū z paucuz esse ex subiecti eum suscipientis cōsideratione. Suscipit autē calor maior vel minor vel cum confusione substantie vel in nō cōfusione. In non confusa substantia veluti si duo vasa ineqlia impleta calida aqua in quantitate caloris non erunt paria: dicētes ergo alterū altero calidus eē de maiori vase hoc itelligere debem? In cōfusa substantia maior z minor vocabitur esse calor: velut si duo vasa equalia vino z aq̄ mixtis sint plena: sed tamē excommixtiōe inequali dicimus. In hoc vase plus vinū abundat: in altero vero aqua. Et similiter si vtrūqz in vtroqz vase equaliter misceatur. Aliquando vero nō quantitas: sed sola in his intelligitur qualitas. Dicimus ergo. Calor in hoc vase maior ē: i illo vero minor duobus quoqz vasis i quātitate equalibus si in vno calida ē: in altero calidior habeatur dicimuz in hoc vase calor maior ē: in illo vero minor: qō tamen est abusiuum cū fortior z debilior dicere deberemus: que q̄litatiua sunt non quātitatiua: quantitas .n. soli substantie seruaī qua abusione nō solum vulgus sed etiam medici vtuntur dicentes morbū maiorem vel minorem cū morbus non substantia sit. similiter febrem maiorem vel minorem. itidē de epilepsia maiori z minori: z pleuresi z ceteris. In qua nominuz

Calor multus eē dicit ex subiecti eū suscipiētis cōsideratione.

In nominum equocatione ītētionē dicentis oz ꝓsiderare.

equiuocatione intētionem dicentis oportet cōsiderare: ne siquis infamet dicentē diuersa: potius sit dign⁹ infamia: nō bene perpendens sua dicta. Unde quidā hypo. hic obuiant in calore dicentes cū intellexisse q̄ litatem solaz: cum ipse per calorē calidam intellexerit substantiam. Subiectum enim caloris naturalis ꝑz substantiam aeream ꝛ aquosaz est videri sicut sperma. videmus in quo substātiam terrestrē inuenimus paruam cuz plurimū habeat caliditatem ꝛ humiditatem: sicut diximus in libro nostro de spermate ꝛ sanguine mēstruo: ex quibus conficitur humanum corpus. Sanguis enim menstruus naturaliter est calidus ꝛ humidus. cum autem corpora humida naturaliter mutentur in terrestria: sicut in initijs videmus augmentādi: veluti ꝛ si calidissimuz sit nature ignee erit: itidem ꝛ in his calor naturalis necesse est q̄ paruus sit. q̄ si nō esset calor naturalis i febrib⁹ multus nullus foret: sed cū nō sit i ipsis qualis ante fuit: qūo ergo maior erit naturalis. Calor enim temperate cōplexionis est ignec vero accidentalis. Qō autē de corporibus accidētali calore dissoluit fumo igneo calidum ꝛ siccū esse probat: fumus enim caloris naturalis temperatus est ꝛ suauis qō tactus ēt testatur. Calor. n. in sanis suauis ꝛ gratus tactui: neq̄ nocumentū neq̄ pūcturā ingerit sed in febricitantibus ꝛ maxime i solidis artubus calor qui est de humoribus putrescentibus horribilis est ꝛ acutus: ꝛ tactui pūgitiu⁹ Qualitas aūt caloris naturalis sanor i infantib⁹ certa ꝛ pfecta inuenit: perfectio aūt iuuentutis calorem hz pūgitiuum ꝛ nō humectatiuū: neq̄ ista mirabilis ē natura: quicquid. n. de qualibet re dissoluit: ei vñ dissoluit necesse est vt assimiletur. Si ergo infantis substātia vnde fumus dissoluit aerea est ꝛ humida: ꝛ dissolutum suaue erit ꝛ humidū: q̄ si substātia terrestris est ꝛ sicca: ꝛ dissolutū fumū habebit acutum ꝛ siccum: sicut i exterioribus videmus q̄ fumus de aqua dulci dissolutus suauis est ꝛ gratus: ꝛ humectans. Siccor aūt corpor calor cū incēdat siccus est ꝛ acut⁹. Calor ār corpis duob⁹ modis se hz: aut ē suauis ꝛ grat⁹: aut acutus ꝛ igrat⁹. Suauis ꝛ grat⁹ plurimus ē i infātib⁹ ingratus ꝛ acutus i iuuenibus. Qō si perspiciat physice planius erit videre. Videamus ergo elementa in quibus pro posse nostro hec reddētur plana. Elemēta. n. ex quibus oia corpora conficiunt terra: aq̄ aer. ꝛ ignis esse vident: substantia aūt infantium ex parte materie est paz terrestris: maxime aūt aerea ē ꝛ aquosa iuuentus perfecta his est cōtraria: q̄ si ꝑm quartuz elementū calorem vtriusq̄ dixerimus esse equalem: nō tñ est possibile substātiam calidam in his equalem esse. Substātia. n. calida in infantibus est humida: in iuuenibus est sicca. Joāniculus. hypo. hic intēdit suauitatē esse in infantibus: cōtrariam vero i iuuenibus. Quicquid vero dixit ad quātitatem respexit corporis Substātia. n. humida dignus calore nāli subijcit: cuz corpora nr̄a de sba humida ꝓficiant. Sba sicca calore extra mutuato ē calida. Si ergo pueri sunt plus aerei ꝛ calidi necesse ē plus abūdare calore nāli. Juuenes quāto magis terrestres sunt ꝛ min⁹ abūdāt humoruz tāto min⁹ calore nāli necesse ē abūdare. Quicqd aūt de sba humida dissoluit: multo magis ē q̄z quod ō sicca: ꝛ si in calore sint paria: qō ēt videt i exterioribus cor

Dissolutū ei vnde dissoluit assimilat

Multo plus de substantia hūida dissoluitur q̄z de sicca.

Ventres hyeme ꝛ vere calidissimi sunt natura: ꝛ sōni longissimi. In his ergo temporibus oblationes plures dande sunt. Etenim inat⁹ calor ē multus nutrimento igitur ampliori indiget. Signum ꝛ etates ꝛ athlete. XVI

poribus. Si. n. corp⁹ humidū ꝛ corpus siccū eq̄liter calefiet: pculdubio multo plus dissoluit de hūido: oleo. n. ꝛ aqua eq̄liter calefactis ex aq̄ plus cōstat dissolui. vbi vero calor paucus: ꝛ cibus expetit paucus. Si. n. paucis carbonib⁹ multa ligna aggregēt necesse est vt ignis extinguat: Qz aūt dixit senib⁹ nō acutas febres eē sicut iuuenibus: sine dubio eor corpora oñdit esse frigidiora. Si enim febris nihil aliud est q̄z calor nālis in igneuz muratus: cōstat hunc tm̄ nō mutari i senib⁹ sicut i iuuenib⁹ i q̄b⁹ multitudo caloris facile ad vltimitatez deuenit: nō ḡ senes tātū febriunt quātū iuuenes q̄ si acute febriunt sunt signa pditionis ex magnitudine sui ꝛ ex debilitate subiecti: hec hypocratica capere volentibus ꝛ nō ꝑ cū cauillātibus hec pauca sufficiāt que diximus. Luce ꝑ hypo. cauillanti satis in quadā epistola respondi: quā ita intitulaui: hypocratē nō peccasse vbi dicit. Qui crescūt calorē habent innatum plurimum. XV

febres

Febres i senib⁹ acute signa sūt perditionis.

Tempora anni multū dāt adiutoriū in ordinanda dicta cibi: Nā in hyeme maiorē cibor videmus appetitum ꝛ maiorē digestionez. in etate vero cōtrarium quod bene diffinit cum vētres calidissimos natura hyeme ꝛ vere dixit: hoc aūt quare sit subiūgendo exposuit. Etenim inatus calor multus: multo ergo indiget nutrimento: neq̄ calorez absolute dixit sed inatum. i. naturalem determinādo apposuit. Naturam caloris naturalis in precedētib⁹ dixit. Cur autez accrescat in hyeme: inuitur alibi ab hypocrate: calor inquit in hyeme interiora ingreditur: ꝛ ibidē adunatur. i estate aūt sue similitudini gaudens ꝛ exteriora petens dissoluitur: ꝛ in corpore minorat. Quia ergo in hyeme digerit multum: ꝛ mult⁹ cibus erit appetendus. Sequūtur ergo ꝛ sonni longissimi: ꝓpter longitudinem noctis. Somno autem quantum natura iuuet bonū est perpendere. q̄ ꝛ etates ꝛ athlete signum esse subintulit: in fine: multum calorē ostendit multo nutrimento indigere. Pueri. n. q̄ sunt multi caloris multo indigent nutrimento. Et similiter ēt athlete ex nimietate sui exercitij calor augmentat naturalis: ꝛ hi ergo multo indigent nutrimento. ꝓz nō vniuersaliter hoc in oibus itelligenduz animalibus. sunt. n. accipiēda in cauernis hyeme accubantia: que nō tūc multo indigent nutrimēto. Si. n. tantūdem cō mederēt hoc tempore nō possent illud digerere. Hoc autem idē patiuntur quidam homines debilis nature cum lauant frigida aqua q̄ si homines qui corpore deficiūt in frigida aqua balneentur corpora i frigidātur ꝛ nocet eis: vnde ꝛ male patiunt: fortes tñ corporibus primo accipiūt calorem i interioribus post vo plus calefaciunt calore ad exteriora redeunte. Hoc aūt similiter in aialibus frigide nature cōsiderandum est quoz calor hyemis frigiditate superatur: vnde ꝛ quasi mortua inueniuntur ꝛ in cauernis accubātia ꝛ quasi insensibilia ꝛ nullū motū habentia: q̄dam vero ibidē pereuntia. Sed calidiora sanguine abūdātia patiunt hyeme idem qō humana corpora que fortiora sunt cū lauantur frigida aqua: in quibus calor petit interiora. Caro vero coz licet videat minorari dū balneantur nō tñ cū calore interiora dicenda est petere: sed potius intro vadunt calor ꝛ sanguis: q̄ cā sunt carnis. Cū autez humana corpora spiritu subsistāt ꝛ san-

Calō nālis estate ꝺcrescit hyeme vero augetur.

Animalia hyeme i cauernis accubātia pauco indigēt nutrimēto

Sperma mébrorum corpis cã sbalis esse dicitur.

guine:spermatis quoqz hũectatiõe:sicut in libro nr̃o mõstrauimus de spermate:in quo sperma diximꝰ substantialẽ cám mẽbroꝝ corporis fore:z ex ipso corpus augmẽtari z nutriri:manifestũ ẽ meliorẽ digestionẽ fieri si sanguis z spiritus interioribus corporis cõgregent:qõ nõ solũ hypo. testat:sz ẽt in his duobus tẽporibus multũ nutrimentũ dãdũ pfitẽt. Quibus in tẽporibus si pauca dissoluunt:nõ multus cibus dandus est cum cibus ad dissoluta recuperanda sit necessarius. Unde ex ipso sensu verũ dixisse hy. cõprobatur. non solũ enim his temporibus si non bene digerit:sed si ẽt parũ comedũt corpora infrigidant z maxime impediunt. Si aũt vltra modũ comedũt:ñ id patiunt qõ multũ comedentes alijs tẽporibus. In quibus dictis nõ solũ hypocrates redarguit sz etiã oẽs facientes idẽ repellunt. Nullus. n. est:q nõ fateat corpus humanũ dissolui. licet incõprehẽsibili sensu: sola tamẽ intellectu:qõ oñdit necessitas reficiendi:si enim in eodẽ statu permaneret:nec de corpore dissolueret nõ sibi eẽt necessarius cibus. Prependis ne o impurgator. hypo. nullam obiectionẽ tuã:nulla responsõe hypo. vel suoꝝ discipulorũ eẽ dignam:cũ enim hypo. nihil incõcussum dimiserit:ergo vice sui nõ dubitabo tibi refragari. Quicquid inquit animal ab initio sui p ficit:cõplet quoqz atqz regit nõ est nisi calor naturalis q cũ sit cã ois actionis:maxime in hyeme: necessario appetitũ augmẽtat:z digestionẽ pfortat. sanguinẽ auget in corpore. dissoluta a corpore superfluitate restaurat:purgatione dissoluit a corpore superfluitatẽ:z iõ multus cibus. det. Exterior vero calor nõ solũ dissoluit superfluitatẽ corporis:sed ẽt rem naturalẽ q̃ corpus custodit:sed dissolutio que occulta vocat a medicis:a solo calore naturali fit:q solus naturalis est animali:sicut hypocras dixit:z nos oñdimus in libro de virtute naturali. b nõ solũ appetitũ facit cõuenibilez digestionẽ quoqz z cuilibet membro assimilationẽ: sz etiam cibi expellit superfluitatẽ. Cũ ergo calor naturalis fit fortior:dissolutio superfluitatis tertie digestiõis fit sensui occultior. vnde Diocorus dixit: Sudor. n. extra naturã fit. si. n. cursus corporis ꝑm cursum nature sit z natura cibo dominans ipsum vicerit nõ ad cutez superfluitas cibi mandat sensibiliter. Sudor. n. in laborantibus vel nimis exercitatib⁹:vel ẽt in estiuis extra naturã fit fatigantibus. Cursus etiã corporis i hyeme z vere est cõuenibilis:si inquã tẽperatus sit:sin autẽ ecõtrario cõtrarius. Hypo. n. in fine huius libri hec tẽpora blasphemat:si nõ sint tẽperata. Uirtus ãt actionis caloris naturalis si cibũ in stomacho bñ digerit testat. in hyeme corpus ꝑm naturalẽ cursum bñ sebrẽ:qa hoc tẽpore calor nãlis augmẽtat i iterioꝝ corpore:somn⁹ fit lõgissimus:supfluitas tertie digestiõis dissoluit vel expellit licet nõ sẽtiat:fumosa quoqz cuz anhelitu:grossa cũ vrina egrediunt: Hipostasis ergo vrine feculentior ẽ in hyeme q̃z in estate z q̃ztitas maiorat vrine vñ corpus magis nutrit. caro augmẽtat. sanguis multiplicat ordinatiõe modũ non excedẽte. Si enim hec turbẽtur oia contraria cõsequunt. Joãniculus. Nã intelligit res regẽs z custodiens corp⁹. Que a medicis q̃ttuor dicit modis. vna est virtus regens corpus. altera forma z cõpositio corporis. tertia complexio sui. q̃rta aũt consuetudo nature. Bal. si q̃litas inqt vel q̃ztitas corporis ingrat in multitudie sanguinis z carnis ex multa comestione fit z ex digestione eq̃li non solũ stomachi sed etiã venarũ corporis z membroꝝ totius corporis. qõ vulgus in rei veritate expertũ est: purgans sanguinẽ in fine veris. z añ initiũ estatis. estate. n. supueniẽte calidiss⁹ma:maximũ piculũ se sbire estimãt:si non se purgauerint cũ calore estatis sanguinẽ dissoluat z chimos ꝑ sparsim ebulire faciat: vene ãt iculcant: lz antea sibi cõueniẽtes esse videant vñ aut crepãt aut putrefiũt:aut ad mẽbra debiliora humores malos mittũt:qb⁹ phlegmones:herisipile:alijue morbi fiũt ꝓz nãz ipoꝝ humoꝝ. Que oia attestat in hoc aphorismo hypo. in his inqt horis ñ solũ corp⁹ plus digerit:sz z multo plus ciboꝝ dãdũ ẽ sibi:qr cib⁹ ad cõpationẽ caloris nãlis expetit si ñ sbeat calor exne⁹ sic dixim⁹:q̃ hũorib⁹ gñatis cib⁹ minuat. Hyp. ñ idẽ b tractauit de ve sic o estate:qõ tm ego itactũ relinq̃re nolo. Dico ergo q̃ initiũ veris simili⁹ ẽ hyemi q̃z estati:eꝫ vo finis. Aliqñ ver totũ ẽ frigidũ:sic hyems aliqñ ca. sicut estaz:vnde z in initio veris oz cibũ ordinari sicut in hyeme ordinãdũ erat:sed tm si totũ frigauerit ver velut in hyeme ordinãdus est. in veris fine z totius caloris:ordinanda ẽ dieta: sicut in estate. si mediocre fuerit mediocritas diete tenẽda est:q̃ oia sanis sunt ordinanda vel obſuanda:post. n. infirmoꝝ subinferet dieta.

Dis actionis cã dr̃ eẽ calor naturalis

Humide diete oibus febricitantibus ꝑferũt: maxie vero pueris z alijs sic assuetis refici. XVII Quibus semel aut bis: aut amplius: aut minus:aut secundum partez Dandum vero est aliquid tempori z hore z regioni z etati z consuetudini. XVIII

Initiuz vis sili⁹ ẽ hyemi q̃z estati ecõtra vo finis

Precedẽs aphorism⁹ ō q̃ztitate cibi: sbsequens de q̃litate tetigit. i q̃ multa iuuamẽta sub breuitate iduxit hy. Prio quõ febricitatez oporteat nutrire dixit. sc̃o q̃lit̃ nutriant sani. Res. n. extra nãz p ẽriuz ducẽda ad suã ppriã nãm:opari ecõtrario instruit. nãlia vo sc̃z silitudine sũt ꝑseruãda i febribus eni qr febris ẽ morb⁹ calidus z sicc⁹:cũ febris nihil aliud sit q̃z calor nãlis mutat⁹ i igneũ:hũida dieta dabit. in na. n. exñte ex etate vl cõsuetudine hũida ñ ꝑm ẽriuz sz sc̃z silitudinẽ dieta ẽ dãda. Oz. n. nãz corpoꝝ custodire z ñ minuere nec mutare:sic i morb facẽ est. Qui vo i hydropicis cũ febrib⁹ ꝛpugnare hy. arbritatur. q̃ ñ hũidis sz siccis dietãt:i ordinãda maxie dieta ꝺsipierũt:q̃ mltũ b loco nccia ẽ:sz i magategni b a nobis apti⁹ explanata st vbi singl morbi simplices simplici medicamie medicabũt:ꝓpositi ꝓpositiv eq̃lib⁹: vel vno magis alio min⁹. hydropici vo cũ febrib⁹ sic medicãdi st sic pleuretici sãguie screãtas:qb⁹. s. pleureticis dãda ẽ sicca dieta:ptisicis hũida. hi. n. duo morbi q sũt ẽrij ẽrijs idiget medicamib⁹. In hijs ẽrijs duob⁹ oz vt fortior medicet ꝑs:alt vo ñ negligat: sic ẽt hydropici cũ febrib⁹ ẽrijs nece ẽ medicẽt sic i ꝓpositi fit infirmitatib⁹. Hy. ãt lz replẽsus:b tm ñ neglexit:sz b põit ptẽ p toto:z aliqñ ecõuerso posuit sic i aphorismo etatẽ z ꝓsuetudinẽ ponere. Cõplexionẽ tm itellexit nãlez: tpꝫ q̃z z regionẽ. itidẽ z i alijs locis faciẽdũ:sz hy. obuiãdũ. si q̃ corp⁹ nãz exierit medicãdũ eẽri⁹ z rducẽdũ sanitati. si vo nãz ꝑseuerit i sãitate custodiẽda cũ sitib⁹ ad laborãdũ erit: sic. n. aucizauit hy. ō qb⁹ plani⁹ i metategni dixius XVII

Nãlia sz silia sũt ꝓseruãda extra nam sũt ꝓtraria ad ppaz uãz ducenda.

In duob⁹ morbis ẽriis oz vt fortior medicetur pri⁹ altero ñ negle-cto.

Si nã supra cibũ fuerit fortiꝝ ñ ad cutẽ cibi superfluitas mãdat.

Urine hyposta sis grossior feculenti orqz est i hyeme q̃z in estate.

Oz superi⁹ de q̃ztitate z q̃litate ciboꝝ sufficient disputauerit: ordinẽ q̃z dãdi reticere b noluit ñ. n. saz ẽ b solũ scir̃ ifirmo cibũ mltũ siue paz siccatiuũ siue hũectatiuũ eẽ

dandū:nisi hic scias cui semel aut bis aut amplius siue minus dandum sit:qđ intelliges ex etate:tempore aut consuetudine ꝛ regione sicut superius dixim⁹ eē ſm q̄ztitatē:ꝛ qualitatem:vñ subintulit. Dandum vero est aliquid tēpori hore ꝛ regioni:vbi monstrauit si multotiens vel paulatim:vel non ēt dandū sit. Quibus etiā dispōēdis qualitas morbi:virtus quoq; infirmi in primis cōsiderāda est:deinde tempus:etas: cōsuetudo ꝛ similia: que quomō fiant i presenti dicaz. Si virtus ifirmi sit ō bilis ꝛ q̄ztitas corporis corrupta sit vl̄ minorata sit:paxum cibi et multotiens dandū erit. Paruitaꝫ quare virtuꝫ est defecta que semel non multum cibum sustinet. Multotiēs dendus erit:qꝛ corpus minoratū multā refectionē expectat vt crescat. Corruptioni.n. necessaria est restauratio. Et cū tēperaméto q̄ si virtus sit defecta:corpore nō extenuato vel minorato:ꝛ chimis naturalibus nō corruptis vel etiam abūdātibus:oꝫ vt paulatiꝫ deꝭ ꝛ paꝛ. Similit̄ virtute existēte fortī:chimis vero multis ꝛ tēperatis idē erit faciendū. Virtute aūt forti existente:ꝛ corpore corrupto vel tenui multus cibus ꝛ multotiens erit dādus multa eniꝫ refectiōe indiget corpus:qꝛ vtutis sue fortitudo digerere eā pōt:q̄ si nobiliꝫ iterpollatio febriꝫ obuiauerit:neq; multotiēs cibus dādus erit:neq; mltū:ſz ipꝫ cibū debemus dare paulatiꝫ. Si ergo fortis virtus ꝛ morbus ex abūdātia fuerit:paruus deꝭ cib⁹ ꝛ paulatiꝫ. licet. n. digestiua virtus fortis sit: tñ ꝓpter abundātē morbū paruꝫ damus. Cibus ergo dabitur ſm qualitatē morbi ꝛ virtutē infirmi:ſm tēpus quoq; ꝛ etatē ꝛ cōsuetudinē ꝛ regionē:ꝛ similia his ciborū erit quātitas ordināda. In estate. n. cibus multotiens dandus ē ꝛ paucuꝫ multotiens quidē:qꝛ indiget ꝓpter sepissimā resolutionē:paꝫ ꝓpter virtuꝫ defectū. In hyeme multus ꝛ paulatiꝫ dandus est:multus ꝓp virtutis fortitudinē: paulatim qꝛ non indiget sepissima refectione cū non possit digerere. Sanoꝫ āt iam diximus hyeme melius posse digerere ꝓpter calorē in interioribus latentē vere medio vero ꝛ appꝓpinquante iā estate parū cibi magis:ꝛ lōgis debem⁹ dare interuallis. Hoc. n. tēpus. ſ. ver morbo de plenitudine assimilaſ:qꝛ chimi in hyeme coadiuuati dissoluunt̄ effluentes per totū corpus. Idē quod diximuꝫ de tēpore in morbo faciendū de plenitudine. Parum enim cibi si virtus sit fortis longis damus interuallis. Similiter ēt in vē faciendū ē maxie febricitātibus de qbus hyp. in hoc loco sermocinaſ: de sanoꝝ enim dictis iā diximus. Autumnus morbo de humorū corruptione assimilaſ: vñ ꝛ febricitātes laudabili cibo ł tpe:ꝛ sepissima idigēt refectiōe. in virtute forti mltus cibus ꝛ mltotiēs erit dādus:ꝛ i defectu mltotiēs ꝛ paucuꝫ. Scōz ł ēt etatē:ꝛ regionē ꝛ ꝓsuetudinē ꝛ ꝓsilia ꝓsiderare oz. Scōz q̄litatē iquā morbi:ꝛ vtutē ifirmi cū hec vtutē augmētēt ꝛ ꝓfortēt:vel minuāt: ꝛ debilitēt: q̄litatē quoq; ꝛ materiā morbi augent vel minuūt: vl̄ in malas qualitates conuertunt. XVIII

Quia de sanis ē locut⁹:de egris loqtur. Estate ꝛ autumno:qm̄ tunc calor ad exteriora egreditur. Autumno vero qa tunc idez calor in q̄litate tēporis dissoluit. Hyeme vero cōcludit: Vere diuisus est calor intus in nobis ꝛ foris ꝛ grauiter ferūt ꝓpter apertionē porox. Hec uerba non vt quidā putant sunt duplicata. Quidā enim:qꝛ dixit vētres hyeme ꝛ vere calidissimos natura eē:hic vero estate ꝛ autumno cibos grauissime ferunt:putāt verba eē duplicata:sed nō est ita. Cū aūt supius p tēpora anni quantitatez ꝛ ordinationē diete in infirmis ꝛ sanis esse itellexerit hic necesse fuit dicer̄ mltum cibū semel datuꝫ scilicet hyeme nō nocere: qa ferunt facillime:in estate vero difficillime:cū extra corpuꝫ calor naturaliꝫ exeat:ꝛ virtus digestiua defecta sit, vñ caueaſ ne mltuꝫ subito deꝭ cib⁹. De alijs vero tēporibus scilicet vere ꝛ autūno dico q̄ autumnus in nā sui assimilaſ estati: ver vō hyemi:qđ potest itelligi:quia in autumno corpus incipit refrigerari:ꝛ pori claudi. vere q̄q; dissolui ꝛ rarefieri pori. Hec āt satis innuit Hypo. nō ergo eadē duplicauit: Itē qđ prius superius dixit:in sanis dedit intelligi:hoc autē attinet ifirmis. XIX

Omnis ordinatio diete vniuersaliter triplex ē in q̄ztate:in q̄litate:ꝛ quādo debes dare. in duobus p̄cedētibus in febriū interpollatiōibus nulla auctoritas daſ ab hypocrate. Tertiū. i. quādo debeas dare multū in his adiuuat nos. Uñ ꝛ in circuitibus. i. interpollatiōibus ab hypocrate dicit. Porrēdūt inqt interpollationes quo tpe cibus dari debeat Si eniꝫ interpollate febres vnū tempus custodiāt: ꝛ ipſuꝫ iterpolleāt:tūc aliqđ erit dandū. Sed si vnū tps nō obseruauerit:tēpora cibuꝫ dādi ſm q̄ oꝫ nō possunt certificari. vñ hypocrates his qui in circuitibus exacuuntur nihil dari p̄cipit. Precipit ergo nobis neq; incipientibus neq; presentibus: neq; ad capiendū appꝛopinquātibus morbus cibum dari debere. Qđ dixit: Ante crisim vel ante horam accessionis: vel ante statum vel ante veram crisim intelligi debet. Quodcunq; autem horum intelligas satis esse constat: sed intentio sua fuit non ante accessionem aliquid dari. Superius enim de statu dixit cum quo nec ante crisiꝫ reticuit: hic autem de accessione solum intellexit Hypocrates. XX

Postquaꝫ de ordinatione diete expleuit: vnde natura debeat dimitti operari: oñdere icipit: vt faciat ſm q̄ oportet infirmiꝫ. obtestaſ autē ne aliquod adiutoriū preoccupantes festinemuꝫ: nisi solum diete ordinationibus: etiā ostēdit quando natura non permittatur operari sed potius debeat adiuuari. Dicit igit̄: Ea quorū crisis fit ꝛ quorū facta ēq̄liter nature sunt permittenda: vt secunduꝫ q̄ oportet facere faciat: neq; nos de ea intromittamus impediēda: sed si natura moueatur ad crisim non perfecte neq; complete oportet nos qđ de motu minuitur complere. Unde idem in libro de chimis quo in libro ad idez intendit. Crisis inquit perfecta est vbi natura curat ſm q̄ oportet: neq; de numero significationū laudabilis crisis aliquid mutet. Quarū prima hec est: crisis melior ē cum purgatione q̄z apostemate. Secunda chimos purgans nociuos qui sunt causa morbi ꝛ dñantes corpori: melior āt ē aliq̄ sibi opposita. Tertia

Declarat q̄ cōsideranda sunt circa tēpus exhibitionis ip̄i cibi.

Circa ordinationem diete tria sūt cōsideranda.

Uer morbo ō plenitudie assimilaſ.

Autūn⁹ morbo ō hūor corruptione assimilatur.

Lib⁹ mltus estate exhibitus nocet

Cōditōnes bone crisis

purgãs nociuos q sunt causa morbi z dominãtes cor pori: melior aũt est aliqua sibi opposita. Tertia significatio crisis est que cũ purgatione necessaria recta fit .i. procedens de loco morbi: que melior est cõtraria sibi. Quarta crisis que est cum leuitate z quiete corporis: z hec é melior sibi opposita. Quinta è post apparitionem coctionis q̃ melior est sibi opposita. Sexta i die cretica que laudabilior é sua opposita: quas omnes in crisi perfecta esse oportet si enim minus sit vna vel altera vel plures: siue crisis cursũ excedat neque perfecta crisis esse creditur neq; certa. XXI

IN his intelligere nobis innuit purgationem humorum: qui materia sunt morbi: quib⁹ aut crisis est imperfecta: aut impfecta futura est. Et ét mõstrat p que loca purgari oporteat: ex quo duo significata mõstrauit: vnum. s. naturaz membri: per quod purgatio debeat fieri: alterũ quo humores fluere debeant. Dicit ergo. Undecunq; maxie natura repit. Loca vero per q̃ apte fiunt purgatiões sũt hec: stomachus: intestina. z vesica: vulua: matrix: cutis: ité fauces z nares. Cũ. n. cerebrũ debeat purgari: purgabitur fluxu sanguinis q ex narib⁹ fit maxime morbo oppositis: q̃p si nõ cõtrarie. Currere chimos ad loca sibi nõ cõuenientia est: vt cũ ad mẽbrum q̃p nobilius sit z sensibilius z ad patiẽdũ suspectius: q̃d si p hec purgare velim⁹ maius damnũ q̃z si crisis absit incurrem⁹ verbi gratia. Si i epate sint chimi morboz generatiui quos purgare necesse sit: cõueniens locus erit stomachus. z inferiora ipsius meliora sunt cũ egestionibus q̃z superiora cũ vomitu: vel renes vel vesica: q̃p si chimi supius ad pectus pcurrerit. z ad pulmonẽ siue ad cor puenerit: nõ signũ laudabile erit. Uñ z medicũ inuestigare oportet: vbi nã humoris destinare velit q̃p si ad apta loca miserit ꝓparet viã ipsis: z succurrat eis: si aũt aliter quocunq; modo repugnet eis: z ad apta loca mittat. XXII

QUm medicari dicat: consueuit intelligere laxatiua: sz q̃ dixit Furiosa: abusiue posuit: cũ ab aĩalibus mutuatus furiosis humoribus ꝯ tribuat Cum enim animalia ad coitũ furiant. in loco vno stare non possunt propter nimiam sui cõcupiscentiã que mouet ea z facit furiosa z nocens eis. Itidem z humores aliquando se mouent: z infirmo nocent de mẽbro ad membrum currentes: neque egrum permittentes quiescere: actionem nature disturbantes: qui si sint huiusmodi oportet eos purgari: si aũt quiescant z in quibusdam membris abũdantes se nõ moueãt: neq; medicamentis mouẽdi sunt quousq; maturati fuerint: q̃ bus maturatis nã nos magis adiuuat in illis expurgandis: aliquãdo enim natura post morbum maturatum diuidit humores: eorũ expellit superfluitates: q̃ sunt nociue z morbi causse. q̃ in tẽpore crisis solet euenire: cũ tamẽ natura perfecte ad crisim moueatur: nõ idiget medicaminib⁹. Si aũt imperfecte: oportet nos eam magis adiuuare z minoratione sue vtutis explere: vt crisim faciat perfectam cũ vtroq;. i. natura z medicamine. Nos autem in libro de virtutibus naturalibus naturã cuiuslibet membri quattuor virtutes habere monstrauimus: appetitiuam videlicet: allicientẽ z licientem sibi cõuenientia: alteram contentiuam circundantem z cõtinentem ea: digestiuam decoquentẽ z immutantem digerenda: expulsiuam expellentẽ nociua a se. Item monstrauimus q̃p quelibet medicina laxatiua attrahit sibi similia. Qz bñ aũt nos hypocras adiuuat: cũ multa nõ furiosa esse dixerit: q̃d patet experimentis. raro enim est de membro in mẽbrũ currere humores: maxime i vno eodemq; membro quiescẽtes: i quo pmanẽtes vsq; ad finem morbi excoquuntur z digerunt. Hic aũt aphorismus raro in libro inuẽitur sed eũ inueni in libro de chimis. XXIII

De q̃tuor vniuscuiusq; membri vtutibus.

Enũerat loca p q̃ sũt apte fieri purgationes.

Si cuz re nãli purganda misceat: grauat z ãgustiat extremitates ifirmi: cũ sua ofitiat vt⁹: vñ ñ ex q̃titate purgãda tm̃ ꝓsiderent: sz ex dicẽdis significatiõib⁹. i. leuitate ifirmi qete: z nocitorũ exeũtiũ q̃litate. Qd dixit. vsq; ad ofectionẽ ducere oz: vtile est: sz dãde sũt significatiões qũo fieri debeat. q̃s cognoscem⁹ experimẽtis z rõnibus affirmates. Quã defectionẽ tm̃ hypo. testat videam⁹ ꝓpus illã. s. q̃ o phlebotomia vl alia venit medicia: vl ex hũoribus acutis existẽtib⁹ i ore stõachi ãte q̃z medicamẽ ad os stõachi vẽiat: aut ex ipso medicamine mordicãte: o hmõi. n. necesse ẽ defici. Sz cuz he defectiones sõleãt ꝓtingere añ opportunas purgationes ñ vident eé sufficiẽtes. Sñr febricitãtes q̃nq; patiunt defectionẽ pp ãgustias igẽtes z pp eoz assiduuz surgere z eoz mouere. Uñ qz aliq̃n he defectiões nõ sufficere vident phlebotomãdos puto oportere. Intẽdit aũt h defectionẽ. i. purgatiõis q̃titatẽ: sicut i acutissimo apostẽate: z i febricitãtib⁹ pacute: z maxio dolore: nõ tm̃ temere nos itromittãus: nisi cũ vtus custodiat: q̃d inumerabiliter expti sumus: z maximũ iuuamẽtũ inuenimus. Cũ. n. phlebotomam⁹ vsq; ad defectionẽ in pacutis febribus. refrigerat corpus z febris extinguit: plurimis vẽtres soluunt: sudores patiunt: z multi pfecte sanant. i maxio ergo dolore nulla medicina pfectior hac ofectiõe. Oz ãt discernere vbi phlebotomare z vbi dare farmaciam oportet: q̃d dixim⁹ in libro de phlebotomia. XXIIII

Si cuz re nãli purganda misceatur angustiabitur i firmus.

De phlebotomia vsq; ad sincopi

ANte dixit hypo. materiã purgare nõ crudaz: h aũt monstrauit purgatiões necessarias ab initio z tm̃ in pacutis febribus: z raro z ét cũ i eis furiose sint passiones: pcepit vo fieri in his cũ maiori cõsideratiõe. i diuturnis aũt morbis purgatões expectãt a signo coctiõis. Qd ãt dixit. Bñ dijudicãtes facẽ:

quid intenderit debemus ꝑpendere. ſ. an intẽderit corpus infirmi ante purgationẽ parare vel expectare natura operari: vt corpus farmacie apparatũ ſit: an aliqd aliud portenderit: ſed qcqd ipſe cõſiderauit maxime cuſtodiendũ ⁊ cauendũ eſt nobis in purgationibus huiuſmodi. Si enim deñ non ſm̃q̃ oꝛ in acutis febribus: periculoſuꝫ eſt valde. Omne enim laxatiuuꝫ ſm ſe calidũ ⁊ ſiccum eſt: vnde febres generant: nõ ergo neceſſe eſt dare medicinã calidã ⁊ ſiccam ſed refrigeratiua ⁊ humectatiua detur. Non ergo farmacia in febribus cã caloris eaꝫ ẽ adhibenda: ſatis. n. bñ perpendimus: qꝛ multuꝫ noceret infirmis: ſed tñ danda eſt cã chimoꝛũ q̃ materia ſunt febrium: cũ purgationẽ intelleximus plus iuuantem q̃ anguſtie timoꝛeꝫ: quod fit cũ materia morbi ſine coꝛporis nocumento põt purgari in quo perquirendũ ſi coꝛpuꝫ farmacie ſit paratũ. Quoꝫ. n. morbi ex nimietate ſunt pinguedinis: vel multis cibarijs groſſis ⁊ viſcoſis: vel ex tumoꝛe: vel extenſiõe ſub diaphragmate: vel nimio caloꝛe vel alicuius mẽbri apoſtemate. vt hypo. i libꝛo regiminis acutoꝫ dixit. Nulli inq̃ꝫ hoꝫ ad purgationẽ apparati ſunt, ſupple i pricipio. Ubi ergo purgatio ꝙuenit nullũ hoꝫ opꝫ inueniri. Cõuenit. n. chimos ſubtiles ⁊ faciles eẽ ⁊ ſine viſcoſitate: ⁊ viã excũtiũ apparatã eſſe: ⁊ ſine cõſtipatione: qõ totum aliqñ eſt artificialiter faciendũ iſtud hypo. hic itẽdit: ⁊ i ſeq̃nti aphoꝛiſmo ꝓfirmabit. In egritudine ãt acuta: nõ niſi in principio farmacia danda ẽ .i. i die prima vel ſecũda ad plus: qꝛ nõ ẽ tñ ſpacium vt coꝛpus ad hoc pareꝫ ſuſcipiẽdũ. Quod ſi cẽ poſſet mellicratũ bonũ dare foꝛet: in quo coquanꝫ hyſopuꝫ calamẽtũ: ameos: ⁊ ſimilia. Hac igiꝫ de cã raro hypo. ꝓcipit dari farmaciã in egritudine acuta: maxime cuꝫ ſit furioſa: q̃ ſi ſit cauẽda coꝛpora nõ eſſent apparata: neq̃ꝫ acumen morbi dabit ſpaciũ apparãdi. XXV

In egritudine acuta ñ niſi i ꝓncipio danda eſt farmatia.

De natura cuiuſcũq̃ꝫ laxatiui

IStE aphoꝛiſmus in ꝓcedentibus exꝓlanatus ibi. In ꝓturbationibus ventris ꝛc. dicit. Sed qꝛ de artificiali purgatione dicebat hic ⁊ q̃liter debeat fieri diffiniuit: neq̃ꝫ grauẽ fuit ſibi repetere. Qõ ſi ante dixit: adhuc tñ repetit vt recoꝛdemur qõ ꝓius dixit: Et qꝛ i ꝓcedenti aphoꝛiſmo artificialem ſolã tetigit: hic vtrãq̃ꝫ intelligendum innuit.

Finit particula ꝓma.

Incipit particula ſecunda. I

QUod in hoc loco per laboꝛẽ nocumentum intellexerit: ex ſubſequentibus mõſtrat cum dixit. Si iuuerit: vnde ex oppoſito intelligendum eſt laboꝛ nocumentum. Nocumentuꝫ vero ſomni duobus modis eſt: vno modo vniuerſali cum in initio interpollatarum febrium infirmus dormierit. Altero particulari: cum in moꝛbis quibuſlibet infirmus doꝛmierit. Hunc hypo. hic intendit: cum primuꝫ neq̃ꝫ nocumentũ: neq̃ꝫ moꝛtem poꝛtendit: ſed potius in initio naturã paroxiſmi iuuerit. Caloꝛ enim cũ chimis i initio ĩterpollate febꝛis ĩteꝛioꝛa petit: ſicut idẽ alias innuit: maxime ſi quis rigoꝛem habuerit tremoꝛem quoq̃ꝫ ⁊ nimiam frigiditatẽ in coꝛpoꝛe exteꝛioꝛi.

Sõn⁹ i

CSi ergo ifirmus i initio iterpollate febꝛis doꝛmierit prolunganꝫ huiuſmodi accidentia: neq̃ꝫ febris ad ſtatum niſi poſt magnũ laboꝛẽ appꝛopinquat. Si veꝛo intus i viſceribus alicubi apoſtemata latitant augmentanꝫ. Et ſi chimi aliqui ad ſtomachũ currere ſolebant: non ſolũ non digeruñ. ſed etiam augmentanꝫ. quapꝛopter infirmi hoc tempoꝛe non ſunt dimittẽdi doꝛmire: vt exteꝛioꝛa habeant ſpiritum ⁊ ſanguinẽ ⁊ caloꝛem: ſicut ẽt inteꝛioꝛa. Redarguimur tamẽ a ſophiſtis obijcientibus nobis quia nocere illud non a ſõ no venit: ſꝫ a febꝛibus quod tamẽ excitatione minuitur: magiſ ãt ſibi noceret ſi non excitaretur: non tamen ſomnus cauſa fuit nocumenti: ſed q̃ non excitatus fuit: ꝟ ergo palam ẽ nõ ſomnũ in initio nocere febꝛium: ſed potius auferens ſomnum minuit nocumentum: ⁊ facit ſuum iuuamentũ ⁊ afferens ſomnũ minuit iuuamentum: Alij ꝟo dicunt q̃ ſomnus nocet cõfirmantes hypo. nõ i initio febꝛis ſomnũ intẽdiſſe: ſed quocunq̃ꝫ tpe fuerit. Multum aũt videt iuuare maxime in febꝛiũ declinatione: ⁊ aliqñ i ſtatu: aliqñ i augmẽto ſtatui vicino. Si ergo nocet in augmento ſtatui vicino: non eſt ad moꝛtem eius foꝛtis ſignificatio. In declinatione veꝛo nocens certũ ſignũ dat ad moꝛtẽ. Si enim ſolentia iuuare in ſuo tpe tunc non iuuent cũ debeant iuuare: mala ꝓculdubio eſt coꝝ ſignificatio. Nocumentuꝫ vero ſomni contrarium eſt iuuamento ſui: cum non febꝛem minuat: ſed potius augeat: doloꝛem quoq̃ꝫ nimiũ maioꝛet apoſtemataq̃ꝫ augmentet. Et aliquando infirmus irrationabiliter in ſomno loquitur. cum veꝛo excitaꝫ infirmus in eadem vanitate permanet aliquãdo diu: aliquando ſtupidus ſurgit: neq̃ꝫ niſi cum magna gꝛauitate excitatur. Que omnia patitur ex chimoꝛũ peſſimitatibus. Si enim caloꝛ naturalis in coꝛpoꝛe chimis foꝛtioꝛ fuerit: in ſomno eos digerit. Si aũt debilioꝛ ſit: ⁊ chimi eum vicerint: dominantur chimi in viſceribus: vnde hec accidentia conficiuntur. Hypocrates veꝛo intendit exteꝛioꝛa coꝛporis in vigilijs caleſieri: in ſomnis veꝛo refrigerari in quo plurimi cõcoꝛdant philoſophi. Somnus veꝛo ⁊ vigilie interius vel exterius caloꝛis naturalis fiunt adunatione. Si igiꝫ caloꝛ in viſceribus adunetur: neq̃ꝫ materiã que moꝛbi cauſa eſt vincere poſſit ſuis viribus: neq̃ꝫ natura moꝛbi cãm ſupergrediatur certa moꝛs ſignificaꝫ. Sꝫ ſi eam vicerit natura: ⁊ ſibi poſſit dominari: bonũ quidem eſt ſed nõ ſignum certũ ad ſanitatem: poteſt tamen dici infirmuꝫ ꝓpter hoc poſſe ſanari: ⁊ alia de cauſa periclitari. ideſt ſi patiatur apoſtema in aliquo membꝛo nobili: ⁊ apoſtema durum ſit diſſolui: inde qdem poſſibile eſt eum moꝛi. Bonum ergo eſt vt dicamus: ſi laboꝛem facit ſomnus: q̃ moꝛs ſignificatur. ſi aũt iuuerit cõtrarium faciet. q̃ ſomnus noceat monſtratur in epidimia: cum dicit. Multi inquit hoꝫ alienationem paſſi ſunt ⁊ ſtupoꝛeꝫ. alij vero ꝓpter ſomnum doluerunt. II

Si ſciẽtia iuuare ſuo tẽpo reiuuerit mala erit eoꝝ ſignificatio.

Si caloꝛ in viſcerib⁹ adunetur neq̃ꝫ moꝛbi materiam viſcerit natura moꝛs ſequaꝫ

SIc igitur alienationem ſomnus ſedat: bonuꝫ ẽ: vnde iſte aphoꝛiſmus ꝓiozem videtur cõfirmare. Intẽdit autem hypo. bonuꝫ ſomnum eſſe ſi doloꝛem mitiget

z apostemata siue febres:sed cuz hec omnia intellexerit:periculosius quoddam vnuz vnde alia intelligerẽ tur nominauit. III

QUidam medici arbitrati sunt esse malas vigilias excedentes modũ:sed somnum nõ similiter:qz somnus sp bonum signũ est. Nullus.n. somnus modũ excedit. Multi quoqz errauerũt putãtes stupozẽ longũ eẽ somnum: Leuibꝰ non obuiamus:qz nunqz hũit vsuz:vt stupoz sõnus vocaret lõgus: oz ergo nobis cõcozdent. Cũ ergo naturalem modũ excesserit: z sine stupoze fuerit. longus vocabit somnus quẽ primus sensus facit.i.cerebri frigiditas que si sit fortz cõmixta humiditati litargiã facit:si vo siccitati cathalasiã.i. congelationez facit. E cõtra vigilie exprimi sensus fiunt caliditate: q ex simplici fit complexione cerebzo dominante:vel ex coleze rubee cõmixtione:qõ in quibusdã libzis nostris nos explanasse meminimus:vnde hic tm breuiasse sufficit. Sicut autem quidam negant somnum excedere temperamentum:itidem de vigilijs putant sentiendum. IIII

De somni z vigilie cãis

SOmnus z vigilia vtraqz mo magis facta malum. III

NOn plenitudo: nõ idigẽtia: neqz aliud quodcũ qz magis natura fuerit nibil bonũ. IIII

LAbozes spõtanei narrãt mozbos. V

DIcũqz dolentes aliquid cozporis plurimum dolorem nõ sentiunt:bis mens egrotat. VI

DIecũ qz multo tẽpozze extenuantur cozpora tarde reuerti ꝙsueuerũt. q vo modico modice. VII

SI ex egritudie cibum accipiẽs qs non conualescat: significari: quia cozpꝰ plurimo cibo vtitur. Si vero non accipiẽti hoc fit: significat quoniam cozpus inanitione indiget. VIII

SOzpora vbi quis vult purgaz opoz tet fluxa manere. IX

cibum per cozpus diuidentia eũqz dirigentia sanguinẽ quoqz generantia intelligunt esse cozrupta vt non possit cibus digeri quãtitate cozpoz sufficiẽte. Unde cũ necesse sit cozpus refici cibo:multo plus oz tempore reuocari. Dic aũt Hypo. intendit cozpora sola humiditate extenuata:cuz dieta cibi velocissime ac crassicẽ reuocanda. Membza eniz appetitiua:z digestiua credimus eẽ fortia. Finis huius aphozismi diuersus in diuersis iuenit libzis:sz tñ ad idez redit qi modico modice alibi q i hui cito reuerti ꝙsueuer. VIII

SIc aphozismꝰ ex breuitate vnius verbi ẽ obscurꝰ qõ vsuale fuit asiã inhabitantibus z ẽ adhuc vsuale. Et ẽ illud Accipiẽs:dicẽtes.n. Accipiens desideraz itelligũt seu volens. Nõ desiderãtes .n. cibũ non accipientes dicunt desideranz tes z ex eo cozpus implẽtes dicunt accipiẽtes. Si qs ergo exiens ex egritudine cibũ desideraz:z accipiẽs non reuocat cozpus ad pristinã sanitatez:cibo accepto cozpus non nutrit: sed agrauaz potius. Non cibum desiderans. neqz accipiens quantũ sufficiat humozes malos se habere significat a qbus si nõ purgeꝛ:cozpus ad virtutem priozẽ nõ reuocaz. Hypocrates aũt in libzo hoc z multis alijs humozes multos phlebotomia minuendos inuit:sed si sit vnꝰ pharmacia minuaz. Quod cũ ipse probasset:z alibi dixisset duos aphozismos subintulit:i quibus finẽ huiꝰ aphozismi de vtraqz euacuatione explanauit: Si inquit cibum non accipienti hoc fiat:significat qm̃ cozpus euacuatione indiget. Multi discozdant libzi de his duobus aphozismis in fine sui ozdinis. Qui aũt sic ozdinauerunt:melius disponũt. Nõ pura cozpora quãtũcunqz nutries magis ledes vt cõtinuẽt verba sic: Si cibũ nõ accipiẽti hoc fiat:qz inanitiõe indiget: significat qz nõ pura cozpora quãtũcũqz magis nutries: magis ledes:sz cũ libzos reuoluerẽ z i eis ita sic mõ libzi hñt reperirẽ:sicut iueni ita dimisi z explanaui. IX

De euacuatiõe p phlebotomiaz z. farmaciaz

Labor dicitur triplr.

NOmen laboris non motũ nimium ostẽdit:sed quod nimius motus conficit. Si aũt sine motu tale quid contigerit:non labor absolute:sed potius labor sine causa manifesta appellandus erit. Qui labor tripliciter dicitur sicut i libzo de regimine sanitatis diximus. Unus est sicut dolor vulneris. Joã niculus. Uulnera apud helenes sunt incisiones carnis.i. separationes iuncture quocũqz modo fiãt: Secundus dicitur quasi dolor tetani. Tertius velut dolor apostematis. Causa primi mali sunt chimi. Secundi:ipsoz chimoz abundantia. Tertij vtrunqz: Quod cũ ita sit necesse est his laboribus morboz nũciari. VI

Per dolorẽ hypo. sepius cãm doloris intellexit.

CUm dolorẽ hypo. sepe cõsueuerit appellare: non hic dolorem intendit:sed cãm doloris sicut i epidimia dixit: Dolorez primis quos craton sustinuit fuerunt frigidi:posteriozes calidi:per caliduz̃ z frigidum nõ dolorem itellexit:sed qualitates has q̃ fuere causa doloris itidem autem hic significauit:apostemata enim calida vt herisipile vulnera:incisiones:z excoziationes:z contusiones:z quecunqz horum patiuntur infirmi:nõ sentiuntur sed mente egrotare eos faciunt. Neqz distat siue mentem: siue intellectum:sensum quoqz siue memoziam dicat. VII

De hũoꝝ ꝓparatione añ eoꝝ euacuationem

MAcies paruo tpe extenuans cozpora exinanitiõe humiditatis cozporis est intelligẽda: non q̃ dissoluant̄ solida mẽbza. Que vero multo tpe macrescunt carnem dissolui protendunt:z mẽbza

De nocumẽto cibi i stomacho malꝫ humorꝫ repleto.

Humidis cito fit reintegratio celeriusꝙ potu ꝛ adhuc citius odore.

Impoꝛe ẽ corpꝰ ad humoꝛꝫ putridis nutriri.

ꝟbi subeũtes corpoꝛa nõ ꝑpus mũdificata corꝛũpunt malis humoꝛibus: quoꝝ quãtitas neceſſe ẽ augmẽtet: ꝛ ꝙlitas nõ mutet. Hoc plurimũ patiunt quoꝝ ſtomachus malis redũdat humoꝛibus: ꝛ ſũt patiẽtes id qõ ſupꝰ dictũ ẽ: Si ex egritudine cibũ accipiẽs qs nõ ꝓualeſcat ꝫ fit ꝛc. ¶ X.

Hoc aphoꝛiſmo duo oppoſita videt eſſe apꝓpoſita: qbus oppoſitis neceſſe ẽ nos reſpõdẽ. ſed cũ vnicuiqꝫ oppoſitoꝝ ptẽ qꝫdã ſui ſubtraxit ꝑ ptes poſitas dedit itelligẽ reticitaſ Si ãt reticitaſ ꝫ poſuerimus talis ꝟboꝝ ſuoꝝ erit itellectus.

Ubi fauces egrotãt: aut puſtule: ſeu vẽnera certificãtur: egeſtiones ſiue alia a cõpoꝛibus expulſa ꝓſideꝛẽtur. Si eni colera dominat coꝛpoꝛi: cõpuſ infirmabit: neqꝫ certi ſumus vtruꝫ nutrire ipſꝫ déamuſ: ꝙ ſi excũtia ſint ſilia ſanis. coꝛpus erit ꝑ certo nutriẽdũ ꝛ ſanuꝫ. Uñ ãt ꝫ ſic eẽ hy. itellexit oꝛ ꝫ ſbiici. Nã. n. ãimaliũ regitiua aliquãdo ꝺ mẽbꝛis nobilibus humoꝛes malos expellit cũ vomitu: ꝛ aliquãdo cũ vꝛina: egeſtiõibus quoqꝫ vꝛ poꝛoꝝ aptionibus. i. ſudoꝛe: ꝙ ſi eos opilatos inuenerit: ꝛ mã expelléda groſſa ꝛ viſcoſa fuerit: nõ põt a nã expelli: vñ clauſa latens ſub cute coꝛpoꝛis: ide puſtulas ꝛ vulnera neceſſe ẽ generari. Fauces aũt facile ſuſcipiũt humoꝛes decurrẽtes a capite: vñ ſubſequit eas ĩfirmari. oꝛtet igit conſiderare vtrum natura omnes illos humoꝛes ad debilia membꝛa expulerit: ꝛ nil ide in coꝛpoꝛe remãſerit: qõ intelligit ꝑ exeuntia a coꝛpoꝛibus. Si eni natura malos humoꝛes nõ expulerit ẽ neceſſe egeſtionez colericaz dominari: quia puſtule vꝫ vulnera ex incẽſione ſunt ſanguiniſ: que incenſio ꝓpter coleram rubeam fit. Hypocrates aũt hic monſtrauit coꝛpus ꝓius debere mundificari ꝙꝫ nutriri. coꝛpoꝛe enim nonduꝫ mundificato ꝛ nutrito magis fit leſio. Si ãt coꝛpoꝛis exeũtia ſanis ſunt ſilia: humoꝛes puros in coꝛpoꝛe ſignificant. ¶ XVI.

Fauces facile recipiunt hũoꝛes a capite currentes.

Libus ſp exercitiuꝫ. ꝑ occupet.

corpoꝝ ꝛ diſſolutionẽ ſolidoꝝ mẽbꝛoꝝ ꝛ corruptiõez ꝛ putredinẽ eoꝝ: malũ erit ſic hy. i ꝓnoſticis dixit: cuꝫ egeſtõné tetigit ꝑiguedis: quã ſignificaꝛ dixit ſubalis hũiditatis diſſolutionẽ. fetẽté quoqꝫ dixit egeſtionẽ ꝙ coꝛpoꝛis poꝛtẽdit putredinẽ ꝛ coꝛruptionẽ. ¶ XV.

IN vẽtris fluxibus mutationes egõnũ iuuãt ſi nõ ad mala trãſmutant. ¶ XIIII.

UBi fauces egrotãt aut puſtule i coꝛpe naſcunt: conſideꝛare oꝛtet egeſtiones. Si enim colere fuerit coꝛpus egrotat: ſi vero ſanis ſimiles: certum eſt coꝛpus nutriri. ¶ XV.

UBi idigẽtia nõ oꝫ laboꝛare. ¶ XVI.

ON pura coꝛpoꝛa quãtũcũqꝫ nutries magis ledes. ¶ X.

FAcilius eſt repleri potu qꝫ cibo. ¶ XI.

QUe relinquunt in moꝛbis poſt criſim ſubuerſiões facere conſueuerunt. ¶ XII.

QUibuſcunqꝫ criſis ꝓfit: bis noꝝ difficile eſt ante acumen: ſuperueniens vero leuioꝛ: vt in pluribus. ¶ XIII.

IHc aphoꝛiſmus ſupioꝛi cõtinuat quo dr. Si ex egritudie cibũ accipiẽs qs nõ ꝓualeſcat ãplioꝛi cibo coꝛpus vtit. Si ãt cibũ nõ accipiẽti ꝫ fit euacuatione idigere ſignificat. Uult. n. oñdere ãꝛe q dã cibũ abhõꝛeãt: ac ſi diceret. Siqs cibũ accipiẽs nõ ꝓualeſcat euacutiõe idigere ſignificat: qꝛ ꝙ reliquunt i moꝛbis poſt criſis ſubuerſiões facere ꝓſueuerũt: ꝛ ꝙ reliquunt ſm itellectum hyp. mali conſideãtur chimi: qbus lõgo tempoꝛe putrefactis: neceſſe ẽ febꝛes generari: Omins. n. humoꝛ extraneus q nõ de naturis coꝛpoꝛũ eſſe cõꝓꝛobaꝛ impoſſibile eſt ꝙ ea nutriat ſꝫ potius i putredinem mutatur: ꝙ ſi in locis calidis congregetur foꝛtioꝛ ꝛ velociꝛ efficit. ¶ XIII.

CRiſis eſt velox ꝛ vehemẽs motus moꝛbi: cũ infirmus ad moꝛtẽ vꝫ ad ſalutẽ deducit. Eſt ãt cũ nã diuidat a bõis nocitiua ꝛ ad expellẽdũ faciat appata: qõ cũ fiat neceſſe ẽ ꝙ ifirmus patiaꝛ ãguſtias: ꝛ moꝛbus dureſcat. Nocte aũt plus appet: ꝓſuetudo. n. ẽ hũana vt nocte doꝛmiat. ſi. n. ãguſtia ſomnum auferat: facilius hoꝛa qetis appẽt ꝓicula. aliqñ tñ appẽt ꝓicula i die: qꝛ criſis oꝫ eẽ i nocte. Qõ aũt poſtea dixit. Supueniẽs ꝟo leuioꝛ vt in pluribus in qbuſdaꝫ libꝛis nõ inuenit: per qõ tamen criſis itelligit que ad ſalutẽ poꝛtendit: ꝛ bene dixit hyp. cum poſt humoꝛis expulſionẽ neceſſe ſit ſubſequi quietem ꝛ leuitatẽ coꝛpoꝛis. Criſis ꝟo omnis plus attinet ſanitati ꝙꝫ moꝛti: niſi moꝛbus ſit peſtilentialiſ. ¶ XIIII.

DIuerſitates egeſtionũ ꝛ mutatiões eaꝝ ſignificant purgationes diuerſoꝝ ꝛ multoꝝ hũoꝝ ſi ducũꝫ ſanitatis: ꝛ mundificationẽ coꝛpoꝛũ niſi cũ trãſmutant i malũ. Si. n. ſignificẽt diſſolutionem

nãtibus ẽ nccia:qz bis motibus ꝺficit ỽtus ⁊ diſſoluit ſiue ſãus fuerit qs:vl̃ ifirmus. hy.ãt hic itẽdit vt ỽtus ifirmi vl̃ ſani ſuer ſic ī libro ꝺ dicta.Uirtus inqt vna ẽ ⁊ nõ vna:Una gñe ⁊ mltiformis:⁊ nõ vna ſpẽ. XVII

Quod h̄ dixit i alio aphoriſmo móſtrauit cũ dixit. Nõ plenitudo:ñ idigẽtia vl̃ alia res ſi exeat nãm:laudabilis ẽ ſz h̄ dixit ꝺ ſola plẽitudie nãe poſſe excedente. Qꝺ aũt dixit. ꝓter nãz: ad ꝓpationẽ alterius appoſuit plẽitudinis q̃ cõꝓatio duobus fit modis: vl̃.n. ad largitatẽ vaſoꝝ:vl̃ ad tẽorẽ ỽtus corpus regẽtis.ꝙ ãt cibũ ꝑt nãz itrãtẽ dicit facere egritudinẽ:ob h̄ ſubitulit:ne arbitremur ſtomachũ excedẽtia nocere:vl̃ minus q̃ poſſit capere ñ nocere.Si.n.fortis ſit ỽtus poſſibile ẽ cibũ iplentẽ ſtomachũ digeri:Si debilis:puus ẽt cibus ñ põt digeri:maxie ſi ſit digeſtibilis cibus iplẽs ſtomachũ.ñ ãt iplens idigeſtibilis.Silr ẽ itelligẽdũ ꝺ ſcꝺa epatis digeſtiõe. ỽtus.n.ſanguinis gñatiua ſi ſit debilis:mutare i ſanguinẽ chimos illos ñ poterit q a ſtomacho ad epar peruenit ⁊ ſi q̃ztitas chiꝝ ꝟz q̃ oꝝ fuerit. Aliq̃n ãt mutãt ī melius a natura ẽt ſi chimi duplicent̃ vl̃ triplicẽtur ita dico:ſi ỽtus fortis ſit ⁊ cibus ꝟm qualitatẽ conuenibilis . Jdẽ quoq; in tertia perpendit digeſtione: quã vocant medici nutrimentũ certũ:ſicut ꝑ qꝺ quelibet membra corꝑis recipiunt augmentũ. Multũ aut parũ ſiue plus: ad comparationez cuiuſlibet ỽtutis oꝝ ⁊ ꝟm h̄ aut vicet̃ ab ea ⁊ nutriet aut.nõ victum corrũpet̃ ⁊ egritudinẽ gñabit . Hũc aũt modũ plenitudinis intẽdũt plurimi ꝟm tenorẽ ỽtutis humana corꝑa regentis .Alit̃ aũt ⁊ ab alijs itelligi poſſibile eſt. ꝓter nãm.n. hy. cibũ dixt eẽ nãm excedentẽ qualitate ſua:qꝺ intelligere bonum eſſe videtur.Si enim ſingula membra ad nutriendum expectant conuenientia: competent̃ illos cibos naturales dicemus:vnde cõuenientius nutrientur.Si autem alicui membro cõuenibilis:alteri icongruus cibus venerit:pculdubio ⁊ ꝓter nãz ꝓuus erit.i.cui nõ ꝓuenit.ſz tñ nõ neceſſe ẽ inde morbũ generari:qz in q̃ztitate paruus digerit̃:⁊ ió morbus ide nõ generat̃ qꝺ ex medicina mẽbra corrũpẽte ꝓcipimus:ſicut euforbio:mãdragora:opio:⁊ ſimilibus:qbus morbus nõ gignitur ſi nõ q̃ztitas earũ augmentet̃ . Jdem de chimo intelligitur: q ſi debilis ſit ⁊ paruus:nõ morbi erit generatiuus :ſz potius qꝺ libet mẽbrorũ cui cõpetit inde nutrietur:niſi enim ita fieret:nõ aliquis euz cibuz vocaret.Sicut enim ſi vẽtus flatu ad ſtomachũ tractus deſcẽdat paruus:⁊ humiditas aque ꝙ cãnales pulmonis ad ipſuz puenies parua:nõ nimis videtur eſſe nociua. Similiter ꝓpendimus de aliis totuz corꝑus nutrientibus.Alij autez aliter hoc intendunt q ꝓter naturam hypocratẽ dixiſſe arbitrant̃:vt vltimitas ſola nature excedet̃ quod idẽ & eſſe videt̃.Sed nõ eſt antiquorũz vſus:vt diffinitiue talit̃.i. talia ponant̃: nocitiua eni ab eis ſolẽt generalit̃ nominari cũ dicãt.Calor:frigus:plenitudo ciborũ:chimorũ corruptio:labor:generãt morbos:q̃ztitatem putantes nõ itelligere:ſz nõ neceſſe eſt determinate ponere. Non.n.ẽ icertũ cibũ nãm excedẽtem in q̃ztitate nocere:ſic̃ ſiqs libram̃ cibi ſoleat accipe ſufficiẽtẽ nãe ſue:poſtmoduz vero pondus denarii vr̃ addidiſſe:⁊ nihil ei i hac q̃ztitatz exceſſiõe nocuiſſe:cũ tñ morbuz generãdi ꝓia cã fuit:ſi paulati mltiplicabit̃. vñ itẽtio eoꝝ videt̃ ſupflua:⁊ ſi ſit va. Jdẽ quoq; videtur ꝺ ſapore naturã excedẽte.Qꝺ autẽ ſbdidit. Manifeſtat ỽo ſanatio.bñ dixit q nõ ſolũ cibũ ꝓter nãm corꝑus igrediẽtẽ ſanatio mãifeſtat facere egritudinẽ ſed ẽt q̃litas ipſius ſanationis:⁊ ſilr ex ſui effectu oĩs futura actio cõꝓbat̃.ióq; hy.ꝓ ſanationẽ itellexit ſub ſequẽtem. rei nociue purgationẽ hoc idez ſignificauit Philippus i libro qđ ꝓpoſuit ꝺ trib⁹ ỽtutibus fecis digerẽde: qꝺ totũ h̄ explanaturi ſumus ponam⁹ hoiẽ comediſſe puſq; cõederat ex cõſuetudine ⁊ ꝟm ſuã cõſuetudiẽ plus ⁊ minus ſe exercitaſſe poſt ỽo corꝑoris granitatẽ ſuſtinuiſſe :⁊ cuz rubore ⁊ venarũ tumore febricitaſſe: h̄ ex humoꝝ plenitudine eẽ nõ fruſtra fuit exiſtimare.ſz tñ ſi purget̃ ⁊ purgationẽ ꝓfuiſſe videmus tũc magis h̄ certificat̃:⁊ ſecuri⁹ alterũ ꝺ hãc ifirmitate audebius purgare. Nz qꝺ expectãt expectabimus q futurã acceſſionẽ mltis vicibus autumãt expectãdã:eq̃lẽ ãt eã eẽ certificãt.eq̃ ỽo q̃riã:Sz nos ꝓculdubio ſi ꝺ plẽitudie ciboꝝ aliquẽ videbimus egrotar̃:⁊ purgato purgationẽ ꝓfuiſſe:liq̃t ꝺ plẽitudie h̄ fuiſſe:⁊ plẽitudinẽ ciboꝝ:⁊ reꝝ cõeſtaꝝ h̄ feciſſe.Sz cũ hy.mioratione noiat abſolutam:oiuz hũoꝝ:eq̃le itellexit faciẽdã.cũ ỽo mũdificationẽ maloꝝ tm̃ ſignificat ieq̃litatẽ hũoꝝ.Sanitas ãt i ꝓcedẽti i firmitatẽ vt fiat oz cũ mioratione ⁊ ñ cũ mũdificatiõe humoꝝ: qꝺ ex ſuo ꝓfirmat ꝺcõ q ex hũoꝝ fiat plẽitudie:hũoꝝ ãt niõatio ſic fiat eq̃lr cũ phlebotõia ꝓpa ⁊ certa magz q̃z cũ re alia.2ª cũ ſcarificatõe circa ſpatulas ſic̃ ꝓſuetu° fuit nr̃a:poſt exercita balnea:fricatões accñtalia:ieiunia: q̃ ñ miuũt ſic̃ ſupiora ſz ꝟz diſſolutiõe ſufficiãt iſta ⁊ plã q̃rẽtibus:nr̃a pticularia ꝺ plenitudie ſufficiãt.Sz tñ q̃dã res ẽ ſbiũgẽda huic.i. plenitudo humoꝝ ꝟz ỽtutis tẽorẽ:ꝑt q̃litatis hũorũ corruptiõe q̃ plẽitudo ñ diu pfecta pmãet:ſz ī lõgo tpe q̃litate mutata corrũpit̃:qꝺ cũ fit : plẽitudo ñ corruptio vocat̃:q ſi q̃ ad ptẽ purganius qꝺ reſtat bonũ eẽ itelgimus. Cũ.n.ſãguini cõruptio ꝓtigerit:idẽ fit q ī vio ſolet fieri:qz cũ vinũ i acetũ icepit mutari:⁊ i pfectum acetũ ꝺuenerit ipoſſibile ẽ ãpliuz i vinũ redigi.q ſi parũ mutet̃:⁊ ñ ad acredinẽ mutet̃ plimũ ad nãz vini reuertet̃: Jtidẽ ꝺ ſãguie itelligẽ oz q ſi nimiũ ſit corruptus ipoſſibile ẽ vt i puꝝ ſãguinẽ reꝺducat̃ vlteriuz:ſz ſi paꝝ ſupfluitate miuta remanẽz i ſui nãz ꝛuertit̃.Cũ h̄ g ꝓtigerit:mltitudinẽ ñ cõruptionẽ vocãus hũorũ. Corruptionẽ ỽo cũ ſãguis ad h̄ ꝺuenerit vt nõ poſſit digeri:⁊ ad ſui nãm reuerti.

Quod dixit Uelocit̃ nutriũt̃.aut horã q̃ accipiũt q aut q̃ paꝝ poſt ſuccedit:itelligit:cũ p totũ corꝑus difũdũt̃:qz nãm q hũerit velocit̃ expellẽt . Si maxie cibaria fuerit acuta: qz nã maxie mouet̃ vt a ſe expellat.ſi ãt cibaria fuerit viſcoſa ad expellẽduz erũt tardiora.ſbtilia ỽo velociora.Diũ ãt velocit̃ ⁊ ſbito nutriẽtũ ẽ vinũ:paulati ⁊ tardius caro vacia ãtiq̃: ꝙche marie:oua ⁊ bis ſilia duraz carneſ hñtia:durus q̃q̃ caſeus caro ſalſa:⁊ marie i aq̃ calida coacta:hec ⁊ bis ſilia cũ i tps longũ poſt acceptionẽ nutriũt:dura eſſe itelligunt̃.Uñ q corꝑus nutrit̃ ex magnitudie ⁊ fortitudie pfus cognoſcit̃:ſi ifirmu i digerẽdo patiũt̃ ꝺbilitatẽ volũtarij motus. Facilius ãt ꝓbat̃ i bis q̃ꝝ ꝺbil̃ ẽ vtus pp ianitionẽ ieiunii ſeu laborẽ.Cũ.n.h ciba ria accipiũt tardius ⁊ poſt lõgũ tps exeũtia neceſſe ẽ emitant:Si autem cõtraria bis accipiant facilius q̃z priuz ſumpta exeunt.vinum aũt certiſſima ẽ ꝛuium.

Experti medici nõ expectant futurã acceſſionẽ ſicut inexperti.

De plectoria ⁊ cachochimia.

Quomõ cognoſcatur corꝑuz cito nutriri.

Membra augmẽtũ ꝛcipiũt ex eo q ī tertia digeſtione generat.

Non incertũ ẽ cibum nãm excedẽtẽ i q̃ztitate nocere.

De vini diuersitate.

Sunt tamē vina i actiōe ista diuersa. sunt z alia vino in his similia: sz de vino pus dicā. Uinū aquosuz minus dat cōpoi nutrimētū: cuius colo albus: z liquor sicut aq̄ sbtilissimus. Uina grossa z rubea nutribiliora sūt q̄z aquosa: sz tñ minus q̄z vina nigra sūt nutriētia. Uina alba z grossa minus nutriūt q̄z via rubea grossa: plus vo q̄z alba subtilia. Scōm ḡ diuersitatez vinorū ē diuersitas corpus exeūtium. Aquosa. n. vina cū vria ad exeūdum sunt velociora. Alia vo vina cū egestionibus egrediunt ꝑm quoq; tēpora nutriēdi. tpa sūt ad exeundū. Idez z de aliis vino similibus. Ptisanū. n. acceptū nutrit cōpus post tps nō longū: nō tñ multū dat nutrimētum: sz in puo tpe dat z subito. De frumēto āt iuscula dāt nutrimētuz nō subito: post tñ longū tēpus z multuz. Eadem z in aliis cōsideranda preter diuersitates specificas. Similit o faba: leguminibus: z fructibus: z milio itelligimus. Carnes singule i sbstātijs z artificijs suis sunt accipiēde vt vno z eodē mō cocte: siue assate sint: siue elixe. Artificialit aūt sunt purgāde: quarū humectationes sūt nociue: vt in caulibus z multis granis z i multis faciēdū est leguminibus: quoz purgatiōes fiāt talit: vt duz in vna aq̄ fuerint cocta mutent in alia: pus illa expulsa. Si. n. ita fiat facile itelliget eoz q̄litas: q̄. s. velocius exeūtia sunt siue citius nutriētia. Corpora tñ nutriēda earūdē q̄litatū sūt iuenienda. Est z alio vinuz z nutrimētū facilius quoz ipedit exitus: licet sint velocissima. Hoc āt itelliges si libz ō tribus nālibus vtutibus relegeris i q̄ diximus stomachū pus recipe cibū vñ sibi simile sumit ad sui nutrimētū. Cū āt sufficient nutriat relīq̄ ab eodē emittunt. Epar tñ aliqñ preminio ō siderio āte p meraicā venā accipit pus q̄z stomachus sibi reddet velit. Si āt ñ idigeat: stomachus tūc sib mittit pus tñ digerit añ habita q̄z a stomacho sint sibi missa: itidē z totū corpus nām epatis imitat: vñ cū supradicta tentabimus: i exināito corpore ꝓbamus z sicut diximus repimus. Quidaz tñ sophiste de farmacia hyppocratē putāt dixisse: ō. s. velocis secessus: z volūt cōcordare ad hoc q̄ dixit in libro ō dieta. Cibaria que tarde mutant tarde dissoluunt. velociter mutabilia sunt velocit dissoluenda: quod verum est z certū. Sed exitus secessus nō huic dicto cōcordant. Exire. n. dicere cōsueuimus cū habita i corpore exeūt: vel de vētre vel qualibet pte corporis. Caro aūt porcina z silua chimos generātia grossos z viscosos post lōgū tp̄s sūt dissoluēda. Herbe: pisces ō clara aqua z petrosis locis: imo oia sōtiles chimos gñrantia ad nutriēdū z ad iplēdū corpus ꝓb⁹ sunt velociora sz tñ istabilia z dissoluētia cito z velocit.

Cibaria que tarde mutantur tarde dissoluuntur.

XIX

Acuti morbi cum velocitate sui finis dicunt esse magni. Ephimera. n. febris q̄ cito finit ñ acutus morbus est vocādus. Qz acuti morbi duobus sunt modis: vel ō acuta mā nō i vno loco corporis: sz i oibus mēbris eq̄lit clausa: vt de acuta mā in vno loco corporis tm̄ adūata: sic pleuresis: pidleumonia: z sqnātia Febres quoq; i acuto morbo ꝓtiue z calidissime. Acuti morbi sine febre sūt rari: sic apoplexia. Diuturni vo morbi de grossis sūt humoribus z viscosis atq; frigidis: nō cito digerēdis: sz i loco vno vbi morbus ē iuiscatis. Rari aūt sūt diuturni morbi nō iferēte; passionē alicui mēbro ꝑz gña melācholie vt phlegmatis equaliter abundantiū in venis. De enim materie si putrefiant febres generāt in q̄bus hypo. pnūciatiōes esse certas testatur propter tarditatez motus suarū materierum. In acutis autem morbis nō certe sūt aliquādo. Hy. has testatur incertas: quia pfectus medicus aliquādo i his errat: tamen non semper: sed nō omnino horū certas dicit pnunciationes: ac si diceremus non ois hō non iustus. quidam enim iusti reperiūtur ita z iuste nō omnino sanitatis vt mortis pnunciatiōes sunt certe. z maxime i acutis morbis: qō cōtingit ꝓpter velocitatē motus materiei morbi: cum acuta sit z instabilis: z de loco in locum mobilis.

In acutis morbis nō sunt pnostiticatiōes certe.

acuti morbi raro fiunt sine febre.

unt humidi: his senescentibus exiccātur: quibus iuuenibus ventres sūt sicci: his seniorib⁹ factis humectantur.

XXI

XX

Hoc nō semper cōtingere: sed i pluribus debemus intelligere accidere: qō idez alibi testatur cū dicit. Quicunq; ventres habent humidos iuuenes quidē existentes melius cōmutant siccos habentibus. In senectute vero deterius cōmutāt: siccātur enim in pluribus senescētibus: hic humiditatem siue siccitatē ventris oportet nō absolute itelligi: sed ꝑm ordinatā dietā: vt si cuilibet in iuuentute dieta q̄lis alexādris fuerit: q in pncipijs sui prādij falsos pisces vel porros sibi ꝓparāt: postq̄z frixa buliētibus focis: in senectute vero dieta mutata ad lētes se extentibus z ad pōtica vina z similia. In his inquaz nō digestionū q̄litatē arbitramur ꝓpter etatē mutatā esse: z eō si in iuuentute stipticis: sicut lētibus: nespulis: z pōticis: vinisz aliqs dietauit se. in senectute vo si ad alexādrinā dietā se verterit: nō iuste iudicabimus i his ꝑm sniaz hy. Sz si bñ ꝑz eū iudicauerius eq̄lit dietātibus cōsiderare debemus si digestio mutet: i q̄bus ꝓculdubio ꝓpter etatē conficitur. Mutatio vero nature digestionis ꝓpter etatez est in qua cōsideratur qualitatuz corporū diuersitas: que ventrē in humiditatē vel siccitatez mutant. Unde hoc fit multi inuestigauerūt medici: z ego hic demōstrare disposui: sz cū hoc volumē huic rei nō posse sufficere videri: volumē vnū solū inde facere destinaui: nō tamē hoc recitaturus ꝓpt paruitatē operis. Uolo ḡ recordari que in libro ō virtutibus naturalibus z in libro ō accidēti dixeriz. Uētres iquā humectant humiditate multa que a stomacho ad epar egredit ō cibi hūectatiōibus: q in. stomacho digerit. In siccitatē ventris mutant: cum cibi humectatio a stomaco ad epar egredit q̄ ad epar a stomacho venit p venas vel q̄ hō plus q̄z epati necesse sit recipiat. vel ꝓpt velocitatē cibi cuz egestione egredientis. Cum enim cibus modum excesserit: epar quoq; totā humiditatem capere nō possit: supereſt semp pars humiditatis digestionis liquidaz illam reddētis. Si autē cibus velociter exierit: non inducie tāte dantur epati: vt humectationem ipsius capere possit. Uelocitas cibi egrediētis fit p coleraz ad stomachū: z intestina a felle missam: aut ꝓpter defectionem cōtentiue in his locis. Et vires expulsiue vtutis cibū plus ō siderāt accipere ex oris stomachi frigiditate multa vt ex debilitate multa epatis ꝓpter frigiditatem minus trahentem: cōtentiua stomachi ꝓpter humiditatem ipsius stomachi defecit. Uentres ergo in iuuētute ꝓpter frigiditatē oris stomachi humidi maiorez sibi q̄z titatē ex desiderio cibi accepturi: cū in senectute totū corpus infrigidetur: augmenta stomachi frigidita-

Stomachus pus summit cibū p sui nutrimto añq̄z ad alia mēbra trāsmittatur.

De vtus digestiua mutat pp etatem.

De causis velocitatis cibi stomachū egredientis.

te necesse ē vt appetitus minuat. Qui ergo parū mā ducant: humectationē cibi vtpote parui habētes par uam. ex necessitate egestionem habebūt siccam. idem contingit habentibus nimiā humiditatem propter ni miam cholerā ad intestina descendētem. Cum. n. ad senectutem venerit: z cholera iuuētutis defuerit: neces se est egestionē desiccari. Humidi ventribus in iuuen tute propter defectū cōtentiue: nō omnes in senectute ad cōtra riuz deuenient ex ne cessitate: cū quantita tem frigoris in iuuen tute habitam: in sene ctute nō amittant. Si enim stomachus in iuuētute in frigideturin senectute frigiditas augmētat. defectio ergo contētiue manet qualis fuit ante: quia omne cor pus frigide cōplexionis actiōis habet defectas ex ne cessitate. q; si stomachus ab initio calescat i senectute virtus cōfortatur contentiua. complexio ergo sua nō multuz fit sicca cū ante fuerit humida: que si humida nō esset virtus contentiua ab initio non defecisset: sz nec parū calida: cum ante fuerit calida. Constat ergo quia in iuuentute vētres humidi: in senectute deueni unt in cōtrarium plurimi. In senectute vero humidi. qui in iuuentute fuerint sicci. Siccitas. n. ventriz: vel ē pp paruitatem cibi ad cōparationē virtutis epatis vl ex paruitate cholere ad stomachū z ad itestina: veniē tis a felle. Desideriū vero deficit eo festinante satura ri: q; calescit appetit⁹ loci. Siccitas humidi stomachi est: vel pp temperamentū epatis: vel pp multum calo rez sui. Paruitas quoq; cholere ad intestina descēdē tis a felle est ex epatis frigiditate nō generāte chole ram: vel ex virtute ꝓtentiua in stomacho: que iuuenib⁹ est: cū iuuenum complexio sit siccior. Hec omnia cum adsunt iuuenibus: in cōtrarium mutabuntur senibus Cū. n. ex calore stomachi appetitus deficiat in iuuēte quolibet modo in senectute eo frigescente: desideriū augmentari necesse est. vnde accipit plus cibi q; expec tat virtus nālis epatis. Cū āt ꝓtētiua in iuuētute for tis sit ꝓ siccitatē sue cōplexionis: deficiet in senectute ex nimia siccitate: z egestionē velocit exire cogit. Sic ci vero in iuuētute propter paruitatem cholere. ex cu ius paruitate digestio i itestinis solet tardari: z humec tatio ꝓ nimia tarditate exiccari: in eisdē qualitatibus permanent in senectute. Et epati quidē potest frigus dominari: vnde humectationē trahere nō possit: z iō digestio hūida fit. Jsta ꝓ breuitate hui⁹ opis breuit h tāgere dispositi: lz ñ ignorē ea grauia z occlta fore his q libros nr̄os late ꝺ his tractātes nō legerit: sz tñ ad medicinā itēdētib⁹ solū lz ꝓ posse sufficere vr̄. XXI

Omne corpus frigide cōplexionis actiones hz defectas ex necessitate.

Ueter siccus i iuuētute muta tur ad humidi tatez in senectu te.

Jcēdo potum: consueuit intelligere vinum. vn de z i libro de hūana natura dixit hoc. Si vn⁹ z idez morbus cōtingerit omnibus hoibus: iu uenibus z senibus: feminis z maribus: potū vel aquā bentibus zc̄. Hic liquido manifestauit: q; potū vinū esse intēderit: qꝺ famē hic auferre dixit; neq; tñ famē omnis cibi intellexit ablationem: neq; famē: appetitū naturalem facientem: sed eā que est cum nimio appe titu canino z incessabili: quā medici vocant appetituz caninū: quem solum vinum soluit: famem. n. vel ex ni mio ieiunio vel ex nimia inanitiōe corporis quocūq; modo fuerit: vinum maxime impedit. siquis. n. fame licus huiusmodi vinū ante cibū acceperit: cito in spas mum z mentis alienationē incidit. Caninum ergo ap petitum vinum soluit tantum: z nō comedere multuz

Quibus ergo propinatur multum vinū calefactum soluit. sed acerbū nō: q; calidū nō est. oz igitur vinum dari rubeū: vel ruffum nō acerbū. Cibaria aūt ordinē tur in primis pingua z vnctuosa: que si nō habeantur naturaliter: artificialiter machinentur: z post humi dos cibos huiusmodi vina supradicta dari oz. Si ve ro nō sitierint portenditur velox cessatio sue famis. vinum acerbū z acre nō ē ca lidum

euacuatio sanet: z q̄cunq; ab euacuatione: plenitu do. Et aliorum contrarie tas. XXIII

hypo. hoc itēdit: z be ne dixit. q; canin⁹ ap petitus ex frigida cō plexiōe stomachi esse dignoscit: vel de aci dis humoribus i sba ipsius se miplicātib⁹. vinum aūt cū curamentū sit vtriusq;: solui per eus ca ninā famem est necesse: vnde qui bolismū intēdisse hy po. putant multum a sui intētiōe deueniat. In primis: quō particulariter iste intēdit: vniuersaliter accipiūt er ronei. Secundo: quia bolismus ex sola frigiditate, ex terioꝛi concreatur qui in principio sui famem facit: sz in augmento deficit.

contra ria con trarijs curant.

XXII

Jn morbus aliqs ex plenitudie fuerit: plenitu do vo cessauerit: nō ē intelligendū cū euacua tione morbū sanari: sz tūc tantuz plenitudo ē euacuāda cū nonduz cessauerit abundātia. Neq; diu tius i his ē imorādū cuz omne cōtrariū suo cōtrario sit medicādū hoc sepissime iam dictū est: z hoc quoq; ostē dit ipsa nā morbor̄: z accidentia morbos conco mitantia: Disputatio nostra tñ erit in morbis seq̄nti bus suas causas quos cessare mōstrauim⁹: cū causa ipsor̄ p suū cessauerit cōtrariū: q; si causa morbi sit ca lor: frigiditas erit curatio: z ecōtrario. si vo plenitudo subsequat ad curā euacuatio. z si inanitio: oz facilioꝛi bus cibis nutriri corpus: z ita cito corp⁹ repleri. Qui dam tñ arbitrant q; nō ex inanitiōe generet morbus. Sz isti nō intelligūt nisi solā febrez ee morbū. Si. n. in telligerēt morbū esse oibus actionibus nocentē z oēz cōplexionē actioni nocentē esse infirmitatē: nimiā ina nitionē cām esse morbi non dubitarent. Jnuenimus. n. q; nimius fluxus siue de mēstruis siue ꝺ emorroy dibus: siue incisionibus oibus: vel pluribus noceat actionibus: alii. n. inde cadūt i hydropisim z fastidiū: z nāliter calidi in febres nimias: de his q̄ dixi verū esse z q̄ ꝺ ueneriz: sz tñ volo obuiare sententiis medicoruz nouor̄ hmōi q semper garriūt de noibus solis: putā tes se dicere de rebus: quar̄ noia sunt: Auferre inqui unt cām morbi nō est curatio morbi: sed quasi preui sio est euitande infirmitatis. Quibus respondendum ē solū in nominibus esse intentionē eor̄ de qbus non ēt fm q̄ oz intelligunt. Dis q̄ dico: si causa morbi aufe ratur: neq; in corpore qdē iueniat qꝺ in corpore erat curamentū est morbi. Si ēt sit causa morbi generati uā z nihil tñ adhuc fecerit sicut plenitudo: tūc ciuſ ab latio pars erit medicine: q̄ vocatur preuisio euitandi morbi. Si vero cā morbi euenire iam inceperit: cura tio eius cōposita erit inter preuidere custodiā sanita tis z sanare. ablatio. n. sua medicine est pars q̄ appel latur preuisio custodiēde sanitatis. i. ablatio cāe mor bū facture. Si vero cā illa iam euenerit z cōpleta fue rit: necesse est solū sanare. vnde hec cōposita ē q; que cā euenire inceperit; phibita ē fieri: z q̄ facta ē curata ē sicut inuenimus antiquos morsuz canis rabidi duo bus modis nūcupari. Alij enim dicunt sanare rabiosi tatē rabidi canis: alij preuidere custodiā sanitatis: ne veniat rabiositas canis rabidi. XXIII

Morbi cāe ab latio egritu dinis curamē tum eē dicitur

a Acute egritudines magne sunt: z velocē habēt

motū:z neceſſe eſt ēt vt velociter veniāt ad ſtatum cū maximo moueanť motu:qui motus criſis vocať. ad qué his verbis hypo.intendit.Aliqñ.n.in his videť i firmus ſubito ſanari:aliqñ ſubito moꝛi: aliqñ mouet ad viá ſalutis:aliqñ ad viam moꝛtis mutatur:ſed tamñ ad neutrū deuenit.Magnus ergo eſt iſte motꝰ nature q quadruplex eſſe videť:ſicut ipſe dixit hy. in particula prima epidimie:

Aut inquid eſt ad ſalutē:aut ad moꝛtē aut ad melius aut ad peius.Mōſtrauit quoqz neceſſe eé i acuta egritudine ex ſua magnitudie z ſuoꝝ accidētiū piculoſitate aut vinci ſubito vtutē z infirmū moꝛi:aut ad expellēda nociua moueri:qbꝰ expellendis ſi pualuerit fit bona criſis z laudabiľ. Si ať vincit mala z peſſima criſis efficit.Unde criſis in acutis egritudinibus nó longo tēpoꝛe moꝛabiť.His ať in moꝛbis hyp.duaſ hebdomodas terminauit:quas acuta egritudo nó excedit.Aliqñ tñ criſis ante q̄rtumdecimū dié venit. mľti.n.quos cognouimꝰ z vidimꝰ z hypo.in epidimia teſtať de multis:q aliqñ quoqz criſim habuerūt in.ix.xi.vij.z quinto die aliqñ quoqz in.vi.ſed tñ nó ſunt laudandi:ſicut in meracriſeos oñdimus.Qui aūt hypo. vult intelligere dicta in libꝛis illis ſe exerceat. hic aūt pp breuitatē obſcurus fuit. Ego aūt in alijs de his dixi latius z planius.Si ať in his criſis nó cōpleať: ſz in q̄libet parte moueať:neqz tñ in parte q̄libet cōpleať: qbuſdā dieb⁹ poſt hos cōplebiť:quas hypo.in pꝛonoſticis noiauit:z in ſubſequēťibus mōſtraturus eſt: hic aūt motus criſis qui poſt quartūdecimū diem nōduz cōpletus erit:ſed aliquādo diu pmanēs moꝛbuſ:poſt modū tñ criſim ſuā cōpleuit:bz ſuū terminū, qué non tráſit.ſ.dié.xl.Moꝛbꝰ igiť q̄z criſis.xiiij.die vł añ vēťura erit hypo.acutos abſolute vocat.Moꝛbi vo acuti quoꝝ his diebus nó cōpleť criſis:ſz pmanet aliquātulū diu z poſterioꝛibus terminis cōplebiť.nó abſolute vocanť moꝛbi acuti:ſz quadā quaſi diffinitiōe ab eo dé ſic appellāť.Quidā inquit acuti moꝛbi:qui de qualibz qualitate in q̄zlibet aliá qualitaté ſunt mutati: q̄s ét noiat hypo.in pnoſticis.Oz igt cognoſci bonitaté flatus magnū ſignū eé ſalutis in oibus acutis moꝛbꝭ q̄ſunt cuz febꝛibus:qbus ſuperuenit criſis in.xl. die. In hoc libꝛo docuit hypo.moꝛbos abſolute acutos q̄ rū termios.xiiij.diē cōpꝛobauit .Nó g̃ taliter intēdit ſic qdá arbitranť:vt nó criſiz.xiiij.diceret:ſz potiꝰ.xiiij criſiū numeꝝ ſupare.q ſi ſic itelligit:tūc in moꝛbis nó abſolute acutis.xl.criſes cōputabunť z pſiderabunť: qa vnus z idē vno z eodé lꝫ z illud dixit:Acute inqt egritudines.i.xiiij.dieb⁹ iudicāť. In pnoſticis vo dixit: acute egritudies cū febꝛib⁹ i.xl.dieb⁹ iudicanť:q̄ vtiqz cū nó poſſint hi itellectib⁹ ſuis trutinare:in hāc mirabilē:imo pdigioſaz ſuſpitionē nó inqz diſputationē iciere.Sz ipa vitaſ teſtať q absolute acute i q̄tuoꝛdeciz dieb⁹ iudicanť. Nūquā.n.vidimus moꝛbū acutū motū velocé atqz oꝛdinatū ab initio habuiſſe z hūc terminū traxiſſe:niſi vna de q̄ttuoꝛ criſib⁹ q̄s diximus ſuperuenerit.Aliqñ aūt qdā moꝛbus ab initio pma die debilis z paruuſ:poſtea vo acuiz foꝛtioꝛ fieri die quarta

Criſis acutiſ egritudinib⁹ nó lógo tēpoꝛe moꝛabitur.

Bonitas flatus i oib⁹ acutis moꝛbis mágnū ſignū ſalutis eē cognoſcit.

Nulla moꝛbi abſolute acuti criſis diem.xiiii pträſit.

icipit:z moꝛať terminꝰ vſqz i.xvij.dieb⁹. Eſt z aliꝰ moꝛbus q ſexto die vel ſeptimo foꝛtioꝛ fit z acuiť:cuiꝰ terminꝰ vł criſis vſqz ad.xx.dié moꝛať:ſz nullus fuit moꝛbus ab initio acuti z pꝛtinui z oꝛdinati motꝰ:cuiꝰ terminꝰ.xiiij.dies tráſgrederet.Moꝛbi igiť illi tñ q̄z motus diuerſi z inoꝛdinati ſunt a q̄rtadecima die vſqz ad aliaꝝ ſbſeq̄ntiū q̄zlibet pꝛgrediunť plurimi eoꝝ.Moꝛbos aūt quoꝝ motuſ diuerſos dico:hoſ eé intēdo:q cōfoꝛtantur aliquo die z augmētātur:poſt vero initij finez ſine mutatiōe debilitantur:deinde veꝛo ad idez acumen ſimiliter redeūt. Si veꝛo aliquiſ pſpicaciter intendit q̄litates moꝛbi abſolute acuti nullum inuenit moꝛbum acutū motū velocez z oꝛdiatū habeť:z.xiiij diē tráſire.

Hic intendit nūcias dies aliquas futuras criſes h portēdētes:q̄s nūcias z monſtratiuas vocare pſueuerat ſicut ait in pnoſticis.Quaꝝ numerū fecit quaternariū diuidens bifariā vnáquāqz hebdomadaz .Quarta igt nunciat. vij. vndecima ab initio moꝛbi.xvy.xj.n.ſcḋe mediatrix é hebdomade:z é dieſ q̄rtus.Jtē eadē rōe.xvy.dz.xx.nūciare:q dies.xvij.tertiā ſeptimanā per mediū diuidit.z idé dies quartuſ:ſz tñ h ſeptimana ꝑe ſeptimane é pꝛtinuáda izipſe primā ab hac ꝑa ſepauerit:cū alteriꝰ hebdóade.viij.pncipium eé dixerit:nec initiū ꝑtie hebdóade.xv.dié fecerit: ſicut fecerūt moderni.nó.n.tertiā hebdomadā in.xxi. dié terminauit.ſz.xiiij.faciés initium tertie in.xx.eas finiuit:qđ quare fecerit in meracriſeoſ.i.in libꝛo creticorum mōſtraui. Jtē oſtēdit q̄re duas pmas ſeptimanaſ ſepauit:tertiā veꝛo ꝑe iunxerit.Sufficit g̃ nobis vt itel ligať h:q lōgo tpe experimēto certificatur remota cā intellectus.Hic ať hypocra.de multis dicit infirmis in epidimia:quibus criſis in hoc numeꝛo venit: z pmas tres ſeptimanas finierit in.xx.ſcḋas veꝛo tꝛeſ ſeptimanas in.xl.hoc quoqz modo numerus in.lx.pꝛotēditur z in.lxxx. Expimēta quoqz teſtantur hoc:z nos quidez in meracriſeos mōſtrauimus:vnum de infirmis ꝓponētes:qué hypo. recitauit in epidimia:cuius criſis venit in hac die.Sed opus noſtruz pꝛotenditur ſi quēq̄z infirmoꝝ h recitauerimus.Sufficit igitur tñ interpōi quod dicit in pnoſticis.Criſis inquit i acuta febꝛe in eodem numeꝛo ſaluandis venit z pituris: q̄ febꝛiſ in ſaluandis ſi criſis ſigna laudabilia z pfecta ſunt:in die finitur q̄rta vel antea:z ſimiliter ſi moꝛtalis z peſſima.Hoc autem initiuz eſt ſue circulationis:z ſecūdus terminus.vij.tertius.xi.quartus quartuſdecimuſ quitus.xvij.ſextus.xx.huius circulatiōis curſus vł criſis in acuta egritudine q̄ternarius vſqz in.xx.pꝛotēditur: quibus in vbis monſtrauit:q tertia ſeptimana ſcḋe ſit coniungenda:z.xvij.xx.ex nuncia.

Criſis acute fe. in eodé nūero ſaluādiſ venit z pituris.

Non ſolum in eſtate bꝛeues ſunt quartane:ſz et omnis moꝛbus:quia hoc tempoꝛe facile reſoluuntur chimi:z per totuz coꝛpus ſperguntur z annihilanť.Si.n.virtus ſit fortis z chimoꝛuz moꝛbos generantiuz purgatrix moꝛbus qeſcit z ceſſat q ſi ſit defecta deficit in purgationibus illis:vñ fit q moꝛbꝰ in eſtate nullus pꝛolongeť.Qua pꝛopter hypo.lógodicať.

Oiſ mō bꝰ i eſtate bꝛeuiſ eé diiudicať.

rem morbū introduxit: vt p hūc ceteros daret intelligi. Sicut.n. i estate chimi dissoluant ad bonū: vel etiā virtus cū illis ad malū: sic itidē eē contingit in hyeme vt humores cōgelati quiescāt in interioribus corporis: z virtus pmanet fortis. vnde nec morbus finit: cū chimi ipsius morbi generatiui non minorent: nec infirmus morit̄: cum virtus custodiatur. XXVI

Necessē ē spasmū subito venientē ex plenitudie fieri

IN subsequentibus p spasmus nascitur de inanitione z repletione dicturus est. Si sano superueniet spasmus subito: necesse ē illum de plenitudine fieri: cuius cā viscosi z ēt frigidi sunt hūores ipsum membrum vbi ē spasmus nutriētes: qbus si febris superuenerit plurimuz calefacit: z dissoluuntur chimi illum neruum implentes: vbi spasmus fit. Si autez febris supuenerit acuta vel peracuta: totū corpus deficcat: corpore quoqz deficcato si spasmus successerit: malum magnū z periculosum erit: quia neruo ad sanandū tardēte: z magnitudine morbi non breuiter finiente necesse est vt mors sequatur virtute dissoluta. XXVII

In forti morbo nō sunt ea timēda q̄ sine rōne eueniūt

OMnia de his rationabiliter dicēda i libro criseos sunt dicta. Non igit̄ dicēdū hoc nisi quātum sufficiat explanationi horum verborum In magno igit̄ z forti morbo si subito venerit alleuiatio nō precedente purgatione cuz vomitu vel egestione: vel sudore: vel e naribus sanguine: neqz signis apparentibus coctionis: non oz considerare vel credere illi alleuiationi. Similiter coctionis significationibus perfectis apparentibus: z infirmo maluz spiritū habente cū mentis alienatione seu febris duricie seu virtutis defectione non oz de his timere. nō. n. diu p manent: z aliquando significant crisim laudabilez: qō qualiter cognoscamus z p̄uidentes nūcienus: i libro criseos monstrauimus. XXVIII

IN hoc loco cōditionaliter dixit nō fortiter: qz si absolute dixisset. s. febricitātibus in supficie permanere: z nihil corpus minuere falsum eē comprobaret. possibile est. n. febrem venire z fortiter z cām eius plenitudinem esse: naturam quoqz aeris frigidam fore: z tn̄ inde corpus non minui: neqz si fiat malum signum est: sed si minuatur plusqz oportet malum: siue febres fortes sint siue debiles sint: defectiōez. n. signant virtutis. Quod aūt dixit. Contabescere: nō ē accipiendū sic absolute: sicut signat hoc verbum qō absolute est positum ibi pro macrescere. bene autē addidit. Magis eo q p̄m rationem fit: vt taliter ītelligatur febricitantibus non fortiter. si minuat̄ corpuz aut permaneat plusqz opz malum est: vt magis eo q est p̄m rationem vtriqz pertineat membro. Si. n. plus qz oz corpus permaneat: vel macrescat malū. Bonū āt eēt si vnde hoc intelligeretur ostenderet: sed omisit. Quia in libro hoc gaudet brevitate. Nos aūt intētionem hypo. dignū est q interpretemur z exponamus z explanamus. Oportet inquit qualitates corpor considerare: an crescant vel macrescant p̄m quantitatē febrium: z longitudinē morboꝝ: etatem quoqz tempus z regionem aeris cōplexionē: sensibilem purgationē z vigilias: tristicias: cibos: potus: z motꝰ. Si. n. febris sit maior z velocior: macies velociter fiet atqz maior: z ptelat̄ morbi magnitudo. Etatē quoqz oportet p̄eindicare. Pueri. n. z ō crepiti magis z velociꝰ macrescūt: sed nō eadem de cā: pueri. n. propter humiditatē z calorem dissoluūt̄ citius z plus: ō crepiti vo pp defectionez virtutis. Tempus vero anni z regiones z aer si calida sint z sicca: citius z magis faciūt tabescere corpꝰ: frigida z hūida ea claudūt: z ē hūt dissoluēda. Purgationē sensibilē nō ē necesse i hoc loco tangi: cū oī hoī sit possibile facile intelligi: vt sicuti vomitꝰ sudor: egestio fluxus sanguinis vel mēstrua multa venerit: vt nō macrescāt pluscqz necesse sit abstinētia cibi defacit z tristicia: vigilia fiūt: z nimius motus: sz tn̄ raro fiunt motus in febricitantibus: qz non mouent̄: cū plurimū debeāt iacere z quiescere. Aliqn̄ tn̄ febres in itinere incidit aliquis: z cū festinet repatriare: ex motu macies eū sequitur. aliqn̄ quoqz alienationē infirmi sustinent: z in lectis motum multiplicem nimiū: z loquelā nimiā: quorum in paucis diebꝰ necesse ē macrescant corpora. His ergo oibus corpꝰ minoratur rationabiliter z contrarijs custoditur: z superficies permanet eius. Ex nullo horꝝ singulorū defectio virtutis significatur: sed tamē singulum horum ē causa: vt minoretur virtus. Sicut. n. macrescit corpꝰ ita z virtus corporis minuit̄. Si vero corpus videris sine his precedentibus plusqz oz minorari: defectōez significat virtutis: z hoc est quod ego dixi cām esse decrepitorꝝ maciei. Sic aūt hypo. intendit de macie corporis plusqz oz: semper. n. defectionem virtutis portēdit. His tn̄ subinferre volo quoddam. Unde in febricitantibus minoratio corporis subsequitur: hoc autē est subtiliatio humorꝝ rarefactio corporuz. que duo si iūgantur fiunt velociores cause minorandi corpus: minoratione q̄ occulta z insensibilis a medicis vocat̄: sicut si ecōtrario grossicies humorꝝ z pstipatio pororꝝ adunent̄: fiunt cā vt corpus pmaneat supficie tenꝰ qō hypo. mōstrauit cū dixit: Hoc lōgitudinē egritudinis significat dimittēs oppositū sibi qō breuiter hic ponē dū erit. Febricitātibus nō fortiter vel nō oīno in supficie si supficies permāet corporis: vel minuit̄ plusqz oz malū est. pmanere. n. supficie corporis plusqz oz cōstipatio facere pororꝝ z grossicies humorꝝ z multitudo eorꝝ: vñ z morbi significat̄ lōgitudo. Minui aūt corpꝰ plusqz oporteat: facit aut humorꝝ subtilitas: aut pororū raritas: aut sola virtus defecta. XXIX

Pueri .n. z decrepiti magis z velocius macrescūt.

De cita z tarda febricitātium macrefactiōe.

QUa de causa hoc direrit in subsequētibꝰ monstrabit: cum dicet: Circa finem z principiuz oia sunt imbecilliora: circa statū vero omnia fortiora. Nos aūt oia intelliginus accidētia in statu esse fortiora. Causam. n. accidētia facientem: non est necesse in statu esse maiorē: immo in saluādis ē minor qz in initio fuerit. In statu silere z i initio dixit mouere: cum

Nullus cõuenit medicari cuius vtus defectiõe ofecta ẽ mortali

infirmus debet sanari. morbum. n. mortalez non solũ non mouere oz in statu: sed nec ante statuz. Nullũ. n. conuenit medicari: cuius virtus sit defecta defectiõe mortali: sed oz futura ꝓdicere: z ita ab eo fugere. Si aũt salubris sit morbꝰ: de quo salutis spes habeꝫ: z locuz cẽ ad fortẽ medicinã videbimus: faciamꝰ qõ hy. i tẽdit hic. Fortis aũt medicina ẽ phlebotomia: z aliqñ farmacia: qrũ nullum in statu est faciendus: cũ tũc sit coctio morbi: sicut in libro crisemos dixi: in quo tẽpore plus oz i morbo digerendo naturam adiuuare: qz farmaciaz facere. Sed i initio opz facere hoc: vt de materia minuamus: quo natura ad digerendũ sit alleuiata: z corpus fiat facilius. In statu vero non sic: qr tũc laborat plurimum animata virtus: licet nãlis z spiritualis custodiatur. XXX

In oia accidentia circa principia z fines itellexit esse debiliora: q̃ sunt hec interpollationes: vel febriuz acceſſiones: vigilie: dolores: angustie: z sitis: causa horũ accidẽtiuz generatiua. i. morbꝰ necesse ẽ declinare incipiat i statu si sit morbus sanatiuus. XXXI

Nunc aphorismum subsequenti necesse ẽ iungi subseq̃ns. n. z ipse dicturus ẽ ex egritudie vbi dicitur plerunqz omnes male habentes se: ꝑz ꝓncipia bñ reficiẽtes zc. Dic aũt nobis inuit nihil addere corpus ex virtute esse deficiente que est digestiua defecta: z ex complexione mala: aut. ex malorũ humorum abundantia. XXXII

*Propt defectũ vtutis digestiue ñ potest corpus refici

In oc similiter z de exeuntibus egritudinẽ dictũ est. qõ manifestaꝫ ex hoc qꝺ nihil addẽtes dr Cõsueuerũt aũt ãtiq z hyp. ꝑ nihil addentes intelligere egritudinẽ exeuntes. Si ergo exeũtes egritudinem in initijs bene reficiãt se: nihil addunt: causa vnde hec cõtingat facit vt in fine abstineãt rursus. Cã quare nihil addit z bene reficit in principio est malitia totius corporis z fortitudo appetitꝰ: que cã tãdiu augmentaꝫ: vt inde instrumentum appetitꝰ patiatur qõ hyp. intendit cum bene reficientes z nihil addẽtes dixerit: hocidem in alio aphorismo dixit sic. Ex egritudine non reficientes vti farmacia necesse est. Abstinentes. n. ꝑm principia fortiter: posterius vero qõ reficiẽtes melius cõmutant: qr natura cũ abstineãt ab initio non fuit impedita ad digerendum superfluitatem que fuit abstinentie materia. XXXIII

*Exolbꝰ oiuz vtutuz signis ad inuicez collatis iudiciũ ꝑfertur

Cum in quibusdam locis hypo. bonũ cẽ signũ siue laudabile dicat nõ debz itelligi vt ifirmuz necesse sit sanari. Cumqz malũ dicat signũ vel illaudabile: mori eũ nõ ẽ necesse: aliquãdo. n. malum signũ bonũ superat z bonum malum econtra. Sed bonũ vel malũ in sui nã: neqz sanãdi: neqz moriẽdi necessitatẽ donat. Cõsiderent g oiuz vtutũ significatiões: z ad se inuicẽ cõferant: sic hyp. i ꝓnosticis dicit. Qõ aũt hic dixit: cõfortari mẽte z bene se habere ad oblatões bonũ z laudabile signũ cẽ in omni egritudine eodem mõ intellige. Sũt aũt quedã signa nõ in oi hoie bona Jdẽ in epidimia z i ꝓnosticis. Bonitas inqt spũs forte z magnũ signũ ẽ ad salutẽ in omni acuta egritudie Cur aũt ꝓfortatio mẽtis bonũ signum z laudabile sit: hec subiungere disposui: qr mens sana sanitatez cerebri z pãniculorũ suorũ significat: nuche quoqz z diaphragmatis z omniũ mẽbrorũ neruosorũz z maxime cerebro vicinãtiũ. Similiter si infirmus bñ se habeat ad oblatũ cibũ sanitatis stomachi z epatis bonũ est signũ z etiaz ceterorũz viscerum. q̃ cũ omnia sint sana salutis spes ẽ bona: vel magna. XXXIIII

Natura multis modis dicitur sed hic oz eaz taliter intelligi qualiẽ ipse in libris suis alijs ponere consueuit. sic. n. in libro de humana nã dicit. Natura inqt est primorum elemẽtorum cõplexio: ac si diceret. Si morbꝰ est ꝓpriꝰ. i. similis ꝓprie cõplexiõis z alteriꝰ. i. etatis. figure partis: tẽporis minus molestaꝫ qz si sibi esset oppositus. Quicũqz. n. morbus calori attinet. nature etatis figure: tẽpori: calori vicinantibus conuenibilis ẽ: z cõtraria contrarijs vt in frigido: hu. z sicco: z hoc est qõ hypo. dixit dioclides qui librum de hebdomadis fecit cõtrarius est huic rõni. Omne. n. inquit morbo similem morborũ facit quasi furere z augmẽtare. cõtrarium. n. morbo eiusdẽ est cessatio: q̃re oĩs morbi curatio suo ordine oz fieri sicut hyp. dixit. Jntellexit aũt omnem acutam febrem in hyemem velocius sanari qz in estate nõ recordãs febres acutas in hyeme nõ nisi ex acutissima materia fieri: qz natura tẽporis vincere nõ potuit: cum fortis esset cui cum nec virtus infirmi nec natura temporis resistere possint: quantominus debilitas infirmi. hoc etiam experimẽtis põt itelligi. verbigratia. si duas cõsideres febres acutas equales i acuitate vel magnitudine: alteram in estate: alteram vero in hyeme: hyemalẽ inuenies periculosiorem. si autez febris acuta sit: z calidior cõplexio aeris: z aer subito ad frigiditatẽ se mutauerit curatio erit egritudinis sicut hic hyems fiet pars curatiõis magna qr ambe tẽporis nãe cõtrarium sunt illius febris acute. Prima laudabilis est tẽporis nã cum febris incipiat: significans q̃ materia sit pauca. Scõa veniẽs i fine bona sit cã. Frigiditas. n. aeris ꝑm cõtrariũ curamẽtũ ẽ febriũ. ñ ergo qõ dicit huic aphorismo ẽ cõtrariũ: sed potiꝰ q̃si firmamẽtũ. Qõ aũt de senioribus dixit q̃ brãchi: z corize nõ maturãtur: licet huic etati hi morbi sint ꝓgrui non tamen sunt huic aphorismo contrarij multis de causis. Jn primis: quia res immatura non potest esse acuta z periculosa. Secũdo: qr nõ dixit absolute cum dixit. Ualde: quod verum videtur esse: Omnis moribus nascens in valde senioribus ex defectione virtutiz ẽ piculosus: quod testaꝫ hypo. in prima epidimie particula. Quorum nã inquit fuerit ꝓpinqua ptisi pluri-

De morbo simile morbũ facit q̃si furere z augmẽtare

Res immatura non potest esse piculosa.

plurimū sunt mortui: neqz hoc ḡriuz fuit: cū. n. naturā dixit nō elemēta intēdit: sed potiꝰ formā corporis: que aliqñ forma solet vocari natura. Si ergo acutꝰ morbus fuerit in acutis cōplexionibus minus periculosꝰ fit tūc ꝛ angusti pectoris nō solū facile ptusi infirmant sed etiā cū inciderint est tūc piculosior morbꝰ. Multi autem errauerunt in huiusmodi obscuritatibus sententiarum morbū dicentes nature infirmi maxime cōueniētem qui cōtrarius ē sue cōplexioni: sz hi multuz a veritate ꝛ ab hypo. sicut diximus errāt intentione. Cōstantinꝰ. Et ita que extra naturam fuerint: distēperantiam nimiā significāt: veluti si causon q incendiū interpretat iuueni ptingat in hyeme nimiū significant humores creuisse in corpe ꝛ peiꝰ si i segniori ꝛ frigidiori cōtingat etate. Fortis enim ignis est qui in aqua nō extinguitur: ergo si causon in estate iueni contingat minꝰ timendum est: quoniam multus calor facillime materiam sepe irritat eamque cito dissoluit.

Fortis. n. ē ignis q i aq̄ nō extiguit

XXXV

TOtuz vētrem de oibus his que sunt extra naturā oportet esse salubrē hypo. ait in pronosticis. Sub hypocōdrio locos nō cōuenit eē dolorosos: sed molles: equales: ꝛ teneros qui aliquādo subtiles: aliquādo grossi sunt. grossi tamen meliores sunt: tenues ꝛ tabefacti mali sunt: significātes defectō nē eorū locoꝝ: ꝛ cibū in stomacho nō bene digestū neqz sanguinē in epate bene creatū pp nuditatē pinguedinis horū locorum: quos oportet eē pingues vt calefiant. Si. n. macri sunt: refrigerari necesse est ꝛ nō bene digeri: qbus etiā dixit inferiorē fallacē esse purgationē: ꝛ bene: sub pectore. n. mēbra opz eē fortia vt purgandoꝝ sint adiuuamēta. sināt magna fiēt nocumēta. sz querēdū ē quare inferiores dixerit ꝛ vomitus purgationē reticuerit cū similiter fit periculosus: vomitum. n. patet oibus eē piculosuz: inferior aūt purgatio est occultior atqz melior cū ergo hec sit cauēda: multo magis altera. Pectinē locum illum esse intelligimus qui iter virilia siue vuluas ꝛ ventrē habetur: vt venter in tria diuidatur scilicet sub hypocōdria: circa vmbilicum ꝛ pectinem.

XXXVI

EX his verbis intelligit: q̄ farmacijs sana corpora nō purgant: sed potius cōsumunt: cū deficiat virtus ꝛ substātialis humectatio minuat: vnde necesse est vt dissoluāt. Malo cibo vero vtentes velocius in purgationibus exolui oz: cum eorum corpora malis humoribus sint plena occultantibus se iter vacua mēbra: quos cū farmacia moueat apparere: ꝛ suam malā actionē oñdere ē necesse. Qō de cibo dixit malo bene duobus modis intelligitur. s. aut cibū exteriorem: aut quem epar ceteris mittit mēbris. Nulli

Malo cibo vtētes velocius in purgationibꝰ exolui opz.

enim est dubium: malum sanguinem malum generare morbum.

XXXVII

IN anteriori aphorismo oñdit qd nā accidit sanis ex farmacijs: cū exoluūt dixit. hic āt vniuersaliꝰ significauit cū vti farmacijs difficile eē dixit. Multi. n. vtiginē ꝛ torsionē vētris ide patiunt: vel tussiz pp magnā duriciē ꝛ angustiā expellēdi nociua

bus qdē i dilectabilibꝰ magis appetēdus.

XXXIX

SEnes iuuēibꝰ plerunqz egrotāt minus. Quecunqz vero egritudines eis chronice fiunt: multotiēs commoriuntur.

XL

b RĀzi ꝛ corize in valde senibꝰ non maturant.

XLI

q QUi exoluūtur frequēter ꝛ fortiter sine manifesta occasione: repente moriunt.

XLII

a APoplexiā soluere forte: ipossibile ē. Debilē vero non facile.

XLIII

vñ ꝛ dissoluūt. q̄ potio laxatia cū sibi sitia tractura sit ꝛ nō iueniet ibi co. rubeā: phlegma co. ni. ꝛ aq̄sos hūores: vtit se ad sāguinē ꝛ carnē sibi similez cū magna angustia trahenz inde.

Cū potio laxatiua nō inuenit hūores aq̄s euacuare possit carnē ꝛ sāguinē trahit.

XXXVIII

NOn solū in his dādis volūtas ꝓsiderat infirmi sz q̄ cētificat his adiuuari. Dis. n. cibꝰ sapidus q̄ qs delectat cū accipitur: a stomacho amplexus retinet: ꝛ cū magna delectatione digerit plus q̄z q̄libet alius: q si sibi fuerit abhominabilis fugit: vñ vomitus: fastidiū: inflatio: ꝛ rugitus generatur.

XXXIX

NOn dis senex minꝰ egrotat quolibz iuuene: non. n. dis senex malā dietā plus discernit q̄z aliqs iuuenis: vñ ꝛ magis egrotāt q̄z iuuenes cū corporibus sint dfectiores q̄rū virtꝰ: q̄ defecta ē i chronicis passionibꝰ cōmori ē necesse vñ nec morbꝰ velocit digerit. Morbi. n. diuturni sp sunt frigidi: ꝛ iccirco sepe senibꝰ eueniūt. q̄ eoꝝ etatibꝰ magis ꝓpetūt.

Morbi diuturni sp sūt frigidi: iō senibꝰ sepe eueniūt

XL

SI superiori hunc ptinuare velis tale ē ac si dicat senes minꝰ egrotāt iuuenibꝰ: q̄cūqz vo eis chronice egritudies fiūt multotiēs ꝓmoriunt vñ brāzi ꝛ corize nō i valde senibꝰ maturant. hic ḡ iferior aphorismus supiorib ē ꝓfirmatiuus. Neqz. n. solū senes his ifirmitatibꝰ sunt cōmoriētes: cū ꝛ alie sint incōgruētes: sic podagra: artetica: scia: frigitudo itestiorū: asmata: tussis: gibbositaz anterior: seu posterior: seu lateralis: ꝛ ceteri ēt morbi in iuuenibus ad sanādū duri: quātomagis i senibus ad sanādū duri.

XLI

NOn. n. oēs q exoluunt subito moriunt: sz si hec tria ꝓditionaliter adiūgunt frequēter: ꝛ fortit ꝛ sine manifestis occasionibꝰ. Scio. n. quēdam balneo imorantē ide dissolutū: q̄ balneū ex sibi nocitiuis lignis calefactū erat qō nō tñ cā fuit repēte moriendi: cū cā mānifesta fuerit. Scio ēt quēdā i balneo dissolutū fuisse maxie ieiunū. ꝛ alterū sz nō ieiunū: sed tñ puū acceperat cibū. hoz cā vel dfectio oris stomachi vel nimiꝰ sensus fuit. Sz exsolutis sine aliqua manifesta occasiōe vtus spūalis ē defecta: sicut qdā ppessus fuit: q cū dissolueret: tremorē hūit i pcordijs: vñ ꝛ subito perijt: sic. n. sp videmꝰ nimiā dissolutionē pp cardiacaz habētibus. Hec. n. nō est defectio sic hypo. inuit qp fortz ꝛ frequēs sine cā manifesta significat nimiaz ꝛ subitā solutionē factā i locis primus cordi: que postqz ad cor venerit: morte ifert. Sunt aūt manifeste oc-

Treꝫ cōditiones reqsite ad hoc qp syncopizās moriatur.

casiones:vt fluxus ventris:emissio sanguinis: lōgeq; egritudinis debilitatio.

De causis ꝛ spē bꝰ apoplexie.

XLII

APoplexia subito toti corpori sensuꝫ ꝛ motū auferūt:nisi tm̄ spūalē motū: q si auferat maior ꝛ peior erit.Si āt apopletici spirāt tm̄ dure ꝛ angustiose:passio erit fortꝫ.Si vo spūs diuersus sit ñ eiusdē.s.ordis:ꝛ aliqm̄ qescit:passio qdē erit fortꝫ:sed nō tm̄ pori erit simil:si tm̄ spūs vnius sit ordinis passio erit debilis in qua si oino medicꝰ machinaf: possibile ē vt cureť.Cā ois apoplexie ē cū spiritꝰ aialis a capite ad iferiores ptes corpis:siue i subiectū corpꝰ ñ possit descēdere.qd āt pp apa cerebri fit: aut qꝛ vētriculi cerebri phlegmatica humiditate fūt repleti.Pm āt quātitatem cāe morbi magnitudo ꝛ fortitudo ē fui:q maxie ē icurabilis pp ipedimētū anhelādi. Et ē mirādū i hac passiōe lacertos pectus mouētes se dilatare:cū spūs illuc neq̄ant descēdere:ꝛ moueāt angustiose:ꝛ oiuꝫ alioꝝ lacertoꝝ motus sit ablatus:ꝫ arbitroꝛ ipsoꝝ virtutē nalit mobilē mouere ipsos ex spūs desiderio:vñ i pluribꝰ apopleticis lacertos totiꝰ pectoris iuenimꝰ moueri. In alijs vo nō,fit passionibus nisi raro:ꝛ cū multū fit exercitiū corpis.Cuiꝰ rei cā est: qꝛ multū anhelitū desiderāt i illa hora. In apoplexia vo nō solū pp anhelitus appetitū ꝫ pp vtutis ofectionē:sic iueniť i vtute ofectis ex febribꝰ:qrū lacerti i pectoꝛe maxie mouenť:vt multa q̄ꝫtitas aeris quā paulatim recipe neq̄t multo ipetu recipiaf.

In apoplexia lacerti pectoris possūt sine spū seu moueri

XLIII

SPuma ꝓcreaf ex duoꝝ corpoꝝ cōmixtionibus s vēto.s.ꝛ hūiditate:q nūq̄ ꝓmiscēť:nisi cū multū spus eis diuisis q̄dā q̄si corpuscula ide ꝓficiunť: deide circūdaf q̄libet ps ad tracta hūiditatis quātalibꝫ pte vētositatis:vñ q̄dā q̄si granula rotūda ꝓcreaf ꝛ mlta.qrū mā cū sit multū viscosa ñ cito ē dissoluēda:ꝫ diu imoraf sic ꝓcreata:vt i oribꝰ eq̄rū vī fatigatoꝝ mltis cursibꝰ:ēt i porcis siluestribꝰ irascētibꝰ. Cā tm̄ diuisionis corpusculoꝝ ꝛ eoꝝ ꝓmixtiōis:vl ꝺ vtriusq̄ corpis ē collisiōe:cū motus necessariꝰ i ꝓculcatiōe sit q̄ ꝺ vno siue ꝺ vtroq̄ fit corpe:vel ꝺ nimio calore.Ulerūtm̄ nobis poterit obijci:a calore sine motu nō posse fieri. Quibꝰ rñdemus p hec q̄ sensu ꝓcipiūť.Spūa duobꝰ modis generaf.vel pp magnū motū q̄ aq̄ maris ꝓcutiť:q spūa ex motu ꝛ pcussiōe ꝓficiť:vel i olla pp nimiū caloꝛē:qꝺ ꝛ vī i aialibꝰ.i athletis.n.vtꝰ sui motꝰ spumā ꝓcreat i oribꝰ eoꝝ:i porcis siluestribꝰ fortitudo caloris in eqs currētibꝰ vtrūq̄ siť adunaf.cū.n.aer i eis nimio ꝛ spisso motu itus ꝛ exteriꝰ moueaf:saliue subtiliant diuidunť ꝛ aeri cōmiscenť:sicq̄ spūa cōcreaf. itidē de pulmone ascēdēs fumꝰ saliueq̄ cōmixtus augmētat spūe quātitatē illius.vñ arbitrātes spumā illā ascēdeť a stomacho approbanť decipi multo erroꝛe.impossibile.n.ē tātā spumā sine aliq̄ motu ascēdere vomitu vl fastidio ipellēte:sine qbꝰ duobꝰ a stomacho nihil ascēdere valet.itē ipossibile ē fumū a stōacho ascēdere sic ꝛ a pulmōe flatū expelléte:qꝺ manifestat sanguinis a pulmōe screatus q vī spūosus ꝛ q̄si ꝺa ipsius pulmonis:a stomacho vo nō siť.Sāguinis.n.a pulmōe mis-

Ꝺ spūa ꝛ de cā gñatōis spume.

Nō hic ōrias q̄ ē iter lā guinē veniētē a pulmōe ꝛ a stōaco

me etatis:horaꝫ: locoꝝ faciunt ꝛ vitaꝫ.

XLVI

QUoꝝ doloꝝ qui simul fiunt non secūdum eundē locum vehemētioꝛ denigrat alterum.

XLVII

CIrca generationē sanieī doloꝛes ꝛ febres accidūt magisquam facta sanie.

XLVIII

sus multꝰ ē:ꝛ subtilis ꝛ cū tussi.Fumus vo exiēs cū expulsiōe flatꝰ paulati ex hūiditate pulmōis egrediť ꝛ iccirco tussis ide nō creaf.Cū āt collū circūdeť suffocatiōe eoꝝ ad pulmonē necesse ē fumosus aerē expellere qꝺ nos mōstrauimꝰ i libro ititulato q̄re necessariꝰ sit anhelitꝰ:cū fumosus aer neq̄at exire p nimia suffocatōe.Angustiaf āt pulmo aialiꝫ ꝛ cū maiori angustia expelliť a pulmōe aliquātulā ptē cū ipo aere nālis hūiditaꝫ sue emittēte:sicut i sāguinis screatu ē videre. Qꝺ cū appareat pditionē significat:cū nimia sit angustia pulmonis pp suffocationem aialis.angustiaf auté pulmo p calor nimio sibi a corde misso. si ḡ ascēsio spume ex caloris ē ebulitōe:ꝛ motꝰ anhelitꝰ duricie:ꝛ pulmōis angustia i emissiōe signū erit mortale.Sꝫ tm̄ aliqn̄ ꝛ raro i oze suffocati spuma apparuit ꝛ nō mortuus fuit. Intelligēdū ḡ ex vbis hyp. nō i oibꝰ ꝫ i pluribꝰ illud sepe fieri:sic̄ in alio aphorismo inuit. Quibꝰ iuuenibꝰ iqt existētibꝰ vētres hūidi neq̄ ꝺ i oibꝰ ꝫ i pluribꝰ determiauit:qꝺ i fine huiꝰ pticule dixit expssiꝰ:siccanť.n.vt i pluribꝰ senescētibꝰ.

XLIIII

HYpocraꝫ crassos:valde crassoꝫ a pncipio sue natiuitatis itellexit. Bonū ē.n.corpa ñ multū esse crassa:neq̄ multū maciēta:q si talr pseuerēt vsq̄ ad vltimā senectutē viuēt.Si vo alteꝝ vltimeť i macie melioꝛ ē q̄ꝫ i crassicie:Crassoꝝ vo corpoꝝ vene sunt anguste:vñ neq̄ spū abūdāt neq̄ sanguine:ꝛ iccirco cū eoꝝ etas ꝓtelaf puis ꝛ paucis accidētibus supuenientibus extinguntť.Sꝫ macri nō sic:qꝛ vo eoꝝ membra ꝓncipalia sūt discoopta:puis ex rebus sūt patientia.Tpati iter vtrūq̄ ꝛ dietātes delectabiliter vt crassescūt:vene eoꝝ ꝛ arterie fuerūt ꝛ pmanēt large: vñ ñ cito illoꝝ extiguiť calor.

Melioꝛ ē corpa i macie vltiari q̄ꝫ i crassitie

XLV

EPilepsia apoplexie ē vicina:ꝛ vna vtriusq̄ ē cā ꝫ i apoplexia vtus ad neruos currēs tota ē ablata:i epilepsia nō tota:ꝫ eadē vtus q̄dāmō ē impedita.vtrāq̄ vo faciētes chimi frigidi sūt ꝛ viscosi: ꝛ grossi:vñ etas iuuenilis calida ꝛ sicca epilepsie ē medicina.Scōꝫ ēt has rōes faciūt ꝛ regionū mutatiōes:ꝫ nō mutatiōes oiuꝫ vitaꝫ:ꝫ vitaꝫ corpꝰ ad caloꝛes ꝛ siccitatē ferētiū pōt absolute ꝛ vitaꝫ itelligi:ꝛ iuuamētū erit epilepticis.hec.n.passio ex mala ꝛ iordinata nascit vita.mutationes vo ipsoꝝ debent eē semp ad melioꝛa.s.passioni contraria.

Epilepsia ex mala ꝛ iordinata nascitur vita

XLVI

SꝪ p hoc,qꝺ dicit Simul:vnū locū certū itelligimus ipossibile eē videť.Si vo locū tm̄ habentē spaciū quātū armus:brachiū:crus: coxa: ꝛ his silia in quocūq̄ hoꝝ duo doloꝛes sūt:vnus alteꝝ augmētat:neq̄ alter magis sentiť altero.Si vo i duobꝰ locis:vt si vnus i brachio:alter in crure sit maioꝛ obscurat alteꝝ Uirtus.n.sensibilis sp ad maioꝛē tota trā sit.idē ēt in tristitia videmus que doloꝛ est maioꝛ,ꝛ nihil aliud,maioꝛ itaq̄ tristitia:nisi vterq̄ sit de re vna: minoꝛem tristitiā obscurat.

XLVII

SAnies ē de sanguie mutato in quasdā q̄litateꝫ i ter bonū ꝛ malū se hñtes.Mutatio.n.ad malū absolute:fm putredinē ꝛ fetoꝛem se hꝫ. Muta

tio ad bonū qualitatū ſignificat mẽbrorū tpamẽtuz. ſz generatio ſanici inter vtrunqz ſe habz. neqz. n. de ſolo caloꝛe eſt naturali: neqz nō naturali. doloꝛ aũt non fit inde: niſi pp extenſiones membꝛi vbi apa fit z calefactionē ſui. coꝛpus. n. calefit ex caloꝛe mẽbꝛi in q̄ apa ē qđ erit cū ſanguis moueaꝛ ebulliẽs ad mutandū inſanien. Sanies. n. de ſanguine ē: ſic̄ cinis ō lignorū incẽ

Sanies .n. ō ſanguine ſicut cinis deligno rū i cẽſtiõe.

ſione: vñ z doloꝛ z febꝛes alleuiaꝛ: cuz fcā iá eẽ videaꝛ z maxie ſi ſanies egrediaꝛ tũc .n. mā iá ꝓſumiꝛ: z caloꝛ extiguiꝛ. XLVIII

EXercituz vtile eſt: ná ꝓmouet nãlẽ caloꝛem z validas facit q̄ in mẽbꝛis ſũt vtutes nãles z vtutes aiales. z vitales. Uez qꝛ in exercitio ſunt cõſideꝛãda z tp̃s: z quãtitaſ z modus vtendi: nũc de qz̄titate regulaz dat hypo. Doloꝛ hic q̄ z polos in lingua greca dicit: ſignificat locum cum fatigationibus eſſe. quod autem horuz intelligitur veruz eſſe videtur ſi homo ſe moueat quo ad mẽbꝛa doleant ex nimio motu: z inde ita fatigetur vt non ſine magno doloꝛe eadẽ mẽbꝛa moueantur. qes cũ inceperit doloꝛi remediũ ẽ. XLIX

De inuamẽtis motiꝰ z exercitij.

NOn ſolũ hec ō exercitijs vt i poꝛi: ſz abſolute ō nouoi ꝓſuetudie dixit: ſiue pot⁹: ſiue cibi: ſiue balnei getis: caloꝛis: ſõni: frigoꝛis: triſtitie: q̄ oia ſiñ cõſueta min⁹ iſuetis ſũt ledẽtia. Cá ẽ eadẽ q̄ i exercitãti⁹ eadẽ mẽbꝛa ex cõſuetudie dcá ẽ ſupiuꝰ. De oi ãt cõſuetudine ego dicturus ſuz. Lib⁹ ſiñ z potuꝰ ꝓpaz ſtomacho dãt nãm: ō ſtomacho cetera nutruãt mẽbꝛa z nutriũt. itẽ cibus z potus q̄dã mutatiõe coꝛp⁹ in ſuaz nãz mutãt: q̄ mutatio lõgis tpibuꝰ augmẽtaꝛ z iter cibũ z coꝛp⁹ accñꝰ qđdã mediaꝛ: q̄ oia noꝰ mõſtrauim⁹ i libꝛo ō accñtib⁹ vbi oñdim⁹: oẽ qđ alij aſſimulaꝛ cito aſſimilatuz trahit i ſuã nãz: z oẽ mutabile mutãdo ſile: mutat mutandũ facile: imo oia coꝛpa coꝛp⁹

Membꝛa ad laboꝛez exercitatiõia ſũt ad id q̄ ꝓſueuerũt iſuetis foꝛtioꝛa.

oẽ q̄p alij aſſimulaꝛ cito aſſimilatuz trahit i ſuã nãz.

tangẽtia quãtalibet imutatiõe id erũt mutãtia: vt ſi aere mõ. frigido mõ calido coꝛpus tãganꝛ. frigido coꝛp⁹ cõſtipaꝛ: z poꝛi claudunꝛ: calido aere poꝛi apiunꝛ z rareficanꝛ. Si aũt coꝛpus calido aere rarefactũ frigid⁹ aer tetigerit ſtati iteꝛioꝛa patefacit: z multũ nocet ſibi q̄ oia i libꝛo de ꝓſuetudie dcá ſũt. Hy. vo hic mõſtrat qđ expimẽto ꝓbauit: neqz tñ cãz oñdit: ſed nos ſaꝛ explanauimus. ſufficiat ãt qđ i pꝛia pte huiuꝰ aphouſmi diximus. Qđ ãt i fine dixit: Oz ḡ ad nō ꝓſueta tranſmittere. auctoꝛizauit qũo coꝛp⁹ ſanitatẽ recupare poſſit: Si enim hõ vnã ꝓſuetudinem hũerit i dubio moꝛaꝛ: qꝛ null⁹ ẽ q aliqñ aliq̄ ñ ꝓſueto moueaꝛ: vñ iũxit bonũ ẽ ad oia ꝓbãda ſe tꝛãſferre: ne ſi foꝛte ſibi euenerit q̄p antea ñ ꝓſueuit maxime ſibi noceat. ſ̄ vo facere poterit ſi nō in vna cõſuetudie pmanẽs ad ẽꝛia ſe tꝛãſtulerit. LI

INuit hic nobiſ: q̄p oia ex̄ naturã moleſta ſint. Coꝛpis. n. pfectio nō ẽ niſi cũ tpamẽto: vñ ad vltimitatẽ ꝺueniẽtia nãz ſũt coꝛꝛũpẽtia. Que ãt paulatim de pfectudie vel ianitiõe vel ſũb⁹fiũt: z bona z ſecurioꝛa ſũt iuxta ꝓſuetudinẽ exẽtia. In alio aphoꝛiſmo dixit ad icõſueta deber̄ tꝛãſmittere. LII

Coꝛpis pfectiõ ñ ẽ niſi cũ tẽpeꝛamẽto

SApiẽtẽ nõ debem⁹ iſamare: ſi ñ i q̄libz re illico bñ ſibi ſucceſſerit: z ſi nõ actio appareat huius rei ad quã itẽderit: ſic̄ aq̄ guttã diu effluẽs petre effectũ ſuanis penetratiõis ſolz qñqz oñdeꝛ: ſic z i moꝛbis ad digerẽdũ duꝛis: ſi ꝛõabilit̄ z bõa via ſe exercuerit ſapiẽs: z tñ nõdũ appuerit: a via tñ ñ deſiſtat ꝛõnabili. Tꝛãſire ad aliud duob⁹ modis fit: ꝑm q̄litatez z ꝑm qz̄titatẽ. q̄litate: vt ſiqs ex calidis ad frigidã mutet medicinã. qz̄tate: vt ſiqs ex calidis ad calidioꝛa: vel ex frigidis ad frigidioꝛa. Dixit ḡ: qcũqz ꝑm rõnem medicanꝛ: z ſi nõ ꝑz ſenſũ cognoſcãt egroti adiutoꝛiũ ſibi fieri: nõ tñ tꝛãſferẽdũ ad alia: vel q̄litate vel q̄titate. Nã hoc facere methoicoꝛ ẽ: z eoꝛ q ꝑm expimẽtũ medicina vtunꝛ: manẽte egritudine q̄ pncipio viſa ẽ eadẽ. ná ſi mutet vtpote ſi ō tertiana fiat quotidianã: tunc z medicinam neceſſe ẽ mutari. LIII

Magnitudo coꝛpis ꝓ tẽpamẽtũ i lõgitudine latitudie z pfunditate egrediꝛ.

Magnitudo coꝛpis ẽ q̄ tẽpeꝛamẽtũ i lõgitudine latitudie z pfunditate egreditur.

HIc aphoꝛiſmus iá ẽ vtpote ſupius expoſit⁹: vbi dꝛ. Quibuſcũqz iuuenib⁹ exiſtẽtib⁹ ꝛc. bonũ ẽ i iuuẽtute fluxũ vẽtris hꝛe: qñ ſupflua coꝛpiſ facilius egrediunꝛ: ſz qb⁹ hoc nõ fit ſenect⁹ ẽ grauis: qꝛ pp cauſam ſuperius dictã deſiccantur. LIIII

DAgnitudo coꝛpis ꝓculdubio illa dꝛ q̄ tẽpamẽtũ in lõgitudie z pfũditate z latitudie egrediꝛ;

sed corpꝰ in lōgitudine solū hoies ꝓsueuerūt appella re magnū:nomē tñ certū ē appellare lōgū.itē corpꝰ i vltimitate latitudis:ꝛ ꝓfūditatis magnū vocaī:sed tñ nomē certū ē grossū.hy.aūt nō ad magnitudinē hāc i tēdit.hec.n.nō ē mala in senectute:neqꝫ grossum itelligit.qꝫ si sit in senectute molestū neqꝫ ēt in iuuētutē fu it bonū.Solū ergo lōgū intendit in quo hoc qō dixit certificauit.hec.n.i se nectute torqueī. curuaī:gibbosatur:ꝛ vix ab habēte portaī.talibus.n.iuuenibus cō trahunt maiores musculi i senectute: vnde curui remanēt huiusmodi:ꝛ peius ē eis qꝫ minoribꝰ:ēt si cōtigat eisdē cōtrahi spinales musculos.

Finit secūda pticula.

¶Incipit tertia.

IN ß tertio nr̄o volūine dispositumꝰ expōē qō in tertia hac pticula dixit de aere tpibꝰ āni ꝛ etate:obscuriora tñ volumꝰ dicē:indigētia expōe. De vno quoqꝫ ḡ hoc ꝑ nr̄a ꝓsuetudie ē mōstrādū:ꝛ disputādū sup sniaꝫ hy.inuoluta i q̄ ipsius volūtatē demōstrabo: repugnādū q̄ qꝫ luce sup his q̄ mirabilr̄ visus ē exposuisse:ꝛ itētionē hy.i ß libro dissimilasse ḃ qō exposuit a quodā magistro suo cratone accepit:hic aūt nihil rōnabile attulit:sꝫ qō experimēto didicit. Hy.tñ hic testaī qꝫ nō solū experimentum introducatur. I

QUidā arbitrati sunt mutatiōes tpum hy.dixisse cōtinuatiōes eoꝝ:ac si dixisset.Qñ alteri tēpoꝝ succedit alteꝝ. Immutatio.n.hyemis ad ver generat sic̄ dicet ifirmitates:posteriꝰ vo dicet in ve mania:epilesiā:melācoliā ⁊c̄.Cū itēꝝ ver i estate mutet.ꝛ initiū ē estatis:cōtinuas febres:tertianas:causōs:ꝛ alia q̄ nūerauit eē testaī.Silr ēt ꝛ i autūno ꝛ in hyeme ita hy.itendūt itēdisse tēpoꝝ mutatiōes eoꝝ cōtinuationes.Sꝫ i hoc aphorismo vnū qōdā hr̄:quo hic hy.autūnat nō itellexisse.Si.n.he mutatōes tēpoꝝ:hos morbos quos dixit generāt:nō tñ aliqñ morbos ꝑpus habitos minoraī:sꝫ idē testaī:q aliqñ minorent.Si aūt ita eēt vt autūnat mutatiōes tēpoꝝ nō magis ꝓpe generarēt morbos q̄ꝫ eos auferrēt.itē si sic esset:q̄re i hoīs magne mutatiōes:adderet.Uñ itēdere nos inuit ñ solū tēpoꝝ mutatiōes:sꝫ eoꝝ cōplexiōes q̄ maxie sūt generantes morbos:cū oīmode suas mutēt cōplexiōes sic̄ idē.i epidimia dixit:qō postea dicā.Qō āt subiūxit. Et in hoīs maxie morbos generāt:cū mutenī i cōplexiōibꝰ suis:veꝝ eē potuit:sꝫ tñ nō q̄liscunqꝫ sit mutatō i ea diximꝰ morbos generari:nisi cū mutatio maxima fuerit:ꝛ iō.Magne mutatiōes dixit i hoīs frigiditatis siue estus. Et alia ꝫ rōnē euenire. Sic i hūiditatē: siccitatē vētoꝝ suflationē:eoꝝ getē. Hec vr̄ expositio libri ꝛ itētio hy. iueniī āt hic aphorismꝰ aliī i alijs libris. Cōuersiōes tepoꝝ āni:cāe sūt generādi morbos maxie si magne sint:ꝛ i eodē mutatiōes magne. Quibꝰ ex vbis nihil ē obscurꝝ:maxie his q meā anteriorē expositionē itelligūt:ꝛ alijs libris aliī ē iueniri:ꝛ itidē ꝑt itelligi. Aliī ꝑ mutatiōes tēpoꝝ qdā itelligūt trāfitū vnius tpis ad alteꝝ:vt estatis ad hyemē:ꝛ hyemis ad v̄:non absurdū qdē:nā ꝛ he faciūt egritudinē.veꝝidigne hy. itētionē explanāt:sꝫ mutatio hic ē itelligēda eiusdē tē

mutatōnes tēporum successiue qñqꝫ generāt mōbos qñqꝫ eos minorant.

poris ꝼm q̄litates alteratio.verbigr̄a:si qō ē frigidum nā fiat calidū. Magne mutatiōes q̄ oium qualitatuꝫ permutatiōe fiunt:vt si estas calida ꝛ sicca frigiditatis ꝛ hūiditatis affectionē sumat:vl si eadē die nūc calor: postea frigus:ꝛ iterū calor:ꝛ iterū frigus fiat. II

IN hoc loco noiauit hypo.nās q̄ ve debēt noiari.nāe.i.subiecta manifesta naturis. Nos āt complexiones elemētorū esse dicimus.i.humiditatē:sic.ca.ꝛ fri. Mōstrauimus quoqꝫ i libro cōplexionū.ix. eē cōplexiones.vnā eq̄lem:ꝛ hec est ꝓfecta ꝛ octo inequales:ꝛ he i perfecte.harū quattuor singule q̄litati dominanī vnicuiqꝫ ca. fri.sic.ꝛ hu. quattuor aūt duabus.i.ca.ꝛ sic. ca.ꝛ hu.fri.ꝛ sicca fri. ꝛ hu. vnde cōplexionem habentes fri.ꝛ hu.in estate bene se habent: ca.ꝛ sic.in hyeme melius.similiter ca.ꝛ sic.in estate peiꝰ fri. ꝛ hu.peius in hyeme.est ꝛ alia complexio inter has.s. ca.ꝛ hu.que est in hyeme pp humiditatem peior.propter calorem melior.ꝛ contra in estate bona ē propter humiditatem.propter calorem peior. III

IN estate naturaliter bene se habēt frigide ꝛ humide distemperātie:coartaī.n.immoderatio earū a caliditate ꝛ siccitate.male aūt tunc calide ꝛ sicce se habent:eo qꝫ intense temperantie i huiusmodi imoderationem cadent.similiter i hyeme frigide ꝛ humide temperantie male se habent:calide ꝛ sicce bene. Unde bene ꝛ male natum esse duobus modis ē:dicīt enim ꝼm generationem ꝛ ꝼm solutionem:vt bñ natū est fieri:bene natuꝫ est solui. Unde calide egritudines bene nate fieri sunt i estate:ꝛ bene nate sūt solui i hyeme:eo qꝫ contrarioꝝ cōtrarie sunt solutiones. Que aūt sunt calide vt tertiane ꝛ causon:in hyeme quidez male nate sunt fieri.ostendunt enim nimiū calorē quē inferunt:male aūt nate solui in estate. Similiter ꝛ ꝼm locum:ꝛ ꝼm etates:ꝛ ꝼm dietas. IIII

NIc parum a rectitudine hypocratis videtur ꝺ nuiasse:bonum autem esset si sic diceret. Omnis morbus vel etates ad temporuꝫ anni:ad regionum ꝛ dietarum cōparationes bene ꝛ male:melius ꝛ peius nate sunt. Morbi enim ex simili generati:ꝛ ecōtrario curati meliores sunt ex comparatione:vel ex pte temporꝝ anni quod nos explanauimus cū in morbis diximus egrotātes quibuscūque nature proprie minus periclitari. Etates vero sicut ꝛ nature intelligātur:quia quibus humiditas in estate dominaī: ꝛ quibus calor in hyeme:melius se habent:senes aūt i estate melius:iuuenes vero:melius in hyeme.idē de morbis ꝛ etatibus ꝼm regionē intelligaī.morbi enim calidi in regionibus nascētes calidis minus sunt molesti. Etas vero calida sanior est in regione frigida: imo vniuersaliter hec omnia bōa sunt ecōtrario accepta. Morbis enim frigidis ꝛ etatibus diete calide sūt meliores.morbis vero ꝛ etatibꝰ humidis sicce diete. Sꝫ licet he meliores sint econtrario acepte:complexioni tamen temperate:regionē temperatam,tēpus ꝛ dietam oportet esse.hec.n.sola melioratur ex similitudine sua.etates quidem in eo qꝫ ꝼm naturam similibꝰ gaudent:i eo,qꝫ extra naturā cōtrarijs.in egrotātibꝰ etati

In qbꝰ tpibus cplexiones sē hēant.

Sola cplexio tpata similibus melioratur.

bus est iste sermo.

TEmpora ani nō sunt cā morbi: sed mutationes siue cōplexiōis. cōplexionibus ergo cuiuslibz tpis i qslibet alias naturas sibi oppositas mutatis: quacūqz hora seu tpe mutent: necesse est vt morbi generent. qn ergo i tēporibus vt in vere eodem incipit die calor fieri: ita vt circa tertiā horā frigus. media aūt die rursus frigus: z itez calor: autūnales egritudines. i. iequales expectare oz nam inequales autūno fiunt eo q inequale naturaliter fit tempus. ineqlitas aūt fit: qn tribus horis fit calor: z tribus horis frigus. Diffundit. n. natura extra: z relaxat corp. ité frigore rursus intenso subito reuertet in profundum natura cōstrictiones corporis faciēs diuersas: q nunc quidē ad calorē nunc qdez ad frigus dissoluit laborans: z tunc nō fit ꝑm rōnem digestio: sz ex quo humores varij z diuersi generantur: varias et incompositas et inequales faciunt egritudines. VI

Nocumenta multa q in tpib⁹ ineqlib⁹ solēt corpib⁹ accidēt

HYpocras infirmitates dicit futuras: cum austrinos aduz grauare: dicat quod necesse fuit eū tāgere: qz oportet que nascunt de naturis morborū: vel de extraneis causis medicum discernere: vt ꝑz q iustuz est possit indicare. Nō aūt ē graue videri: vnde grauent auditum austrini: qz si cōplexio huius vēti calida sit z humida: necesse ē vt gravitatē faciat capitis. vnde cū iste sufflet instrumēta sensualia humiditate inueniuntur plena z caput grauantia. Cū vero initia neruoruz humectent: huius venti humectationibus voluntarij motus grauant: z homines impotentes z debiles efficiunt. Et in Borea fit econtra: quod tamē postea tāget hyp. sz ꝺ quas egritudines faciunt hi venti tetigit vt possemus discere accidentia que de morborū nascunt essentia: z qua de causa extranea. vñ dixit. Si boreas fuerit: tusses fiunt ex mutationibus cōplexionuz spiritalium instrumentorū: z asperitatibus gutturis. cum. n. Faringes dixerit: ad gule attinere voluit asperitates: cum. n. gulam hic ventus pflet necesse ē desiccet z induret. Uētres duri dixit: z egestiones itellexit: que sicciores sunt z duriores in horum statu vētorū: cum totum corpus p hos desiccet: vnde plus de humiditate ciborū necesse ē trahat: z feces diutius in vētribus ex sui siccitate morant. Dissurie vero fiūt ex passionibus vesicarum. cū. n. vesica sit frigida z sicca z sine sanguine: plus patit qz alia mēbra ex accidētiuz frigiditate z siccitate. ité frigiditas boree dolorē facit in pectore causa sue desiccationis pectoris z instrumentorum spiritus vicinitate. Horrores quoqz fiunt pp huius vēti cōplexionis frigiditatē. item de eodem austrini calidi sunt z humidi. unde resoluunt eaz que ē i no

Oz q ꝺ naturis morborū vel ꝺ extraneis cāis nascunt medicū discernere vt q iustū ē possit iudicaꝛ

IF Aboris quādo eadez die: aliqn do quidez estus aliqn vero frigus: autumnales egritudies expectare oportet. VII

HAustrini flatꝰ gravant auditū: caliginosi caput grauantes: pigri dissoluentes quando isti prevalent talia in morbis patiuntur. egrotantes. Si vero boreas fuerit: tusses farinages: ventres: duri: dissurie: horrores: dolores z pectorum z laterum: quā do isti prevaluerint talia i morbis expectare oportet VII

COum estas fit veri silis: sudores multos i febribus expectare opz. VIII

IN siccis temporibus febres acute fiunt z siquidem annus talis existens amplius fuerit: qualem constitutionem fecerit in pluribus: z tales egritudines expectare oportet. IX

IN moderatis tēporibus si tpaliter tēpora se reddiderint: boni status z bone egritudinis determinationes fiunt. In immoderatis vero maxime immoderate z difficiles determinationes. X

liditate z multa humiditate: z horum vnum est inuenire in hyeme: alterū vero in estate: neutrum in autūno in vere vtrūqz. Si vero estas fit siccior: necesse est vt humiditas desiccet: si similis vero necesse ē humiditatē ad cutē trahi cū vi caloris z cū pp nimiā humiditatē in fumū dissoluere non possit in tpe crisis: humores illos expulsos sudores necesse ē fieri. VIII

IN siccis tpib⁹ nō multas egritudines siue febres: sed acutas nasci fatet. Paulo vero post dicet. Constitutiones quidem anni omnino qdem sicce: pluuialibus sunt saniores z minus mortifere: Egritudines aūt dicit in pluuialibus febres lōgas quod ex necessitate consegtur: quia ex humiditate aeris multi humores phlegmatici in corporibus aduānant z non consumunt. Et econtra aeris siccatis chimos minorat: sed tamē in qualitatib⁹ suis acutiores facit. vnde z febres pauciores sunt qz in humiditatibus tēporum acutiores tam propter siccitatē. Additio. Itē de eodē in prioribus aphorismis de compositis qualitatibus: hic aūt de simplicibus est illi sermo. i. de siccitate: z non. de qualibet siccitate: sed de immoderata nam moderata non facit egritudines: imoderata vero non quaslibet sed acutas. i. tertianam: z causon. nā siccitas per se sola solet generare co. ru. z si calidi⁹ tēpus fiat qz oporteat: omnino acutas facit febres: si āt duo tempora peior est complexio: si vero. iij. vel. iiij. molestissimum est huius. i. nam hoc potest graues pestilentias generare: z bubones. IX

QUalis hy. intētio fuerit ꝺ moderatis tpib⁹ pōt itelligi i libro suo: q vocat pitonoxiomatō: si. n. appeāt signa t ortib⁹ stellaꝝ: z i occasib⁹ earuz:

Dissolutio vtuz fit aut p viā resolutionis aut extinctionis.

Moderata siccitas nō facit egritudinē. imoderata vero nō qslibz sz acutas.

Fm q apparere oportet:z in autumno quedaz pluuie fiunt:hyems vero temperata nõ multum calida:neqz multũ frigida:in vere pluuie plurime tpibus suis z estate similiter.annus ille est necesse vt sit sanus. Ex q̃ ordinatione temporum cum hy.perpenderis intellectuz:poteris etiã itendere qd in his possit obuiare: q̃ ipse in moderatis dixit:z in his morbos nascẽtes imo derate determinationis z bene:qr crisis in his morbis cuz timorosis venit accidentibus aliquãdo naturaliter ipsa in se pessima est:aliquando mortalis:neqz totam materiam purgans sed vnde infirmus recidiuet seruans. X

De naturis tẽporũ suas cõplexiones naturales serunt ium.

TEmpora anni z Fm q oz complexiones suas seruauerint:ver ceteris temporibus sanius:z minime mortiferum erit qr temperantius est alijs.Autumnus acutoꝝ morborum est generatiuus z pestilentior ceteris:ver vero sicut diximus in suis tpatum est cõplexionibus.autumnus in multꝫ illaudabilis est rebus.Primo qr eadẽ die aliquando qdem frigidus aliquando quidem calidus. Secũdo qr cum sit post estatem inuenit multis corpibus chimos incensos:z in qbusdam virtutem defectã. Neqz etiã soluz hoc:sed etiã anteq̃z veniat ad cutem chimi mouent̃ z dissoluunt̃:sed iste veniens recludit ꝓpter suam frigiditatẽ in iterioꝝ:qõ nãliter in omniꝫ facit hominiꝫ particulariter vero i male dietãtibuꝫ ex multis fructũ comestionibus:quibus mali chimi i corporibus abundant. XI

IN superioribus autumnus vniuersaliter blasphemat:ẽ vero particulariter in ptisicis. Hic aũt ptisicos intellexit ex vulneribus laborãtes pulmonis.potest ẽt quod dixit de oi cõsumptiõe corporis accipi:vñ non possum certificare ad quod hoc intenderit hypo.Sed siue prius:siue posterius itellexerit autumnus necesse est malus sit.est.n.frigidus z siccus z inordinatus. XII

HEc essentia tempoꝝ anni incipit: z hoc veris z hyemis dicẽs.Si hyems sicca z borealis fuerit:ver vero pluuiosum z austrinũ z humiduz: q̃ qdem mutatio parua est:sed extra cursuz nature t̃n vñ in estate fe.acutas z ophtalmiaꝫ z dysenterias fieri necesse est.q̃rum cause in peritoneacõcheidaton.i. in libro de aere z aqua ab eodem mõstrate sunt:cum diceret.Si hyems sicca z borealis fuerit.ver vero humidũ z austrinũ:estate necesse est feb.acutaꝫ eẽ ꝛc.qõ si fit subito ophtalmiã necesse est subsequi:terra.n. cũ eodẽ tpe sit humida pp veris pluuias:z austrini calorem duplicẽt z humiditatẽ.ventres vero cũ nõ deficient̃:nec humiditas cerebri minuat̃ necesse est fe.acutas in estate subsequi:z maxime phlegmaticis. dysenterias vero z in mulieribus z humidis natura. Dec i peritonaeoredatoncheidaton:que ibidẽ explanabo.b ibidem nasci dixi in estate. Item in ꝑa particula epidimie quasdam in estate corruptiões dixi nasci in cratõ ciuitate:z nascebantur in corporibus eoruz quedam pustule:que ignis sacri vocantur quod fic in libro eodẽ cõtextuit.Fuit in ciuitate craton i estate ninia pluuia:z ꝑ i tota estate ca.cũ austrinis maxime vẽtis:vbi hypo.mõstrauit causas.i.earũdem pustularũ nascen

Deigne sacro.

tium materiã.Cõplexio.n.tunc tpis in qualitates putredinem facientes mutari festinauit:bis quoruz natura apparata fuit ad hoc:sic hyp.hic dicit morbi igt in humidis nascẽtes tpibus:diuturne sunt fe.fluxꝰ vẽtris:z putredines:z magis calor in his operat̃ q̃z humiditas q̃ cum vtraqz conueniunt:z adeo fortia sunt: sicut in craton ciuitate fuerũt cito putrefaciũt.hyemſ vero sicca z borealis: qbusdã corpibus idẽ efficit sicut idez dixit. Austrina grauat auditũ Boreas facit tussire:asperitatez guttu ris vẽtres siccos:dissuriã horrores:dolores costaꝝ: z pectorũ Itẽ si tẽpus inqz siccũ fuerit:minus facit infirmari q̃z pluuiale z minus ẽ mortale:z t̃n hyemẽ siccã z borealẽ eẽ dixit nocentẽ:sed nec fe.nec dysenteriã.Quare aũt in vere si austrinũ humidũ sit: illud idẽ nõ ꝓtingit.q̃re:qr hyemſ antea frigidior z siccior fuerat.vñ hypo. Nõ sufficit inqt ꝑsentes qualitates tporuz cognoscere:sed ẽt quales fuerint preterite Si ergo corpus prius desiccat̃ i hyeme qr hyems sicca z borealis fuerit:nõ solũ liberat̃ a passionibꝰ in vere ꝓtingentibus:sed etiã ab eodẽ vere adiuuat̃ z aliquãdo diu substentat̃ vt ad tẽperantiã quã perdiderat reducat̃:q̃ si totũ ver humidũ sit corpus aũt siccũ vt prius mutabit̃ in cõtrariũ:cũ ꝓp diuturnitatẽ veriſ humidi temperamentum admiserit:z sic in humiditatem ipsuz oſ verti.Supueniente vero estate paratuz ẽ putredini:vñ aliqñ cã ophtalmie z dysenterie fit, cũ. n.terra adhuc sit humida:neqz venti illo tpe pflari adhuc aparuerint q̃ post in diebus apparere solẽt canicularibus necesse ẽ hoc tpe qõ est inter initiũ estatis z caniculares dies ventis adhuc absentibus fe.acute sequant̃:chimi.n putrefiũt corpibus ex caloriſ z humiditatiſ dñationibuſ:vñ opthalmie fiũt z dysenterie Dic aũt cõtingũt ꝑz vicinitatẽ mẽbrorũ chimos illos recipientiũ:z ꝑz diuersitates cõplexionũ corpoꝝ ophtalmie vero vniuersales sunt in oibus absqz his q naturaliter frigidi esse certificant̃ siue humidi siue sicci: z absqz his q fortes hñt oculos:nõ recipiẽtes humores a capite descendẽtes.dysenteria vero fit tũc i mulieribus z humidis nã: sicut hypo.testat̃.qñ materia ꝑ tẽpus colligit̃:ẽt a calore estatiſ inficit̃ z fit salsa:z,iõ qr sua salsedine exasperat z vlcerat generat dysenteriam:mulieres.n.vt hyp.inqt humidiores sunt masculis:in qbus si sola humiditas inflãmat̃ necesse humida corpa hec dicta patiant̃.humiditas.n. q̃si materia est putredinis.calor aũt causa est efficiens.humiditaſ aeris quoqz superfluitates humoꝝ in corpore deficcari nõ ꝑmittit:vñ adiuuatura ẽ cã putredinis: vnde ergo dixit phlegmaticos plurimos febres pati cũ eoruz corpora sunt humidiora:in qbus cũ quedã putrefiant:z in eis remaneãt fe.generant z dysenteriaz si ꝑ intestina exeant.Qui morbi per totam estatem necesse est:sunt:si nõ in diebus caniculariibus aliqua imutatio superauerit:sicut hypo.i peritoaeredaton. Dysenteria inqt in mulieribus fit z humidis natura.Et subdit.Si pluuia z hyemale tẽpus post dies caniculares veniat:z venti illo tẽpore perflaturi succedãt:illi morbi qs dixim9 supi9 sũt cessaturi:z autũnus sanior erit q̃ si ñ mortalitas i puerris z mulierib9 ẽ supanda in-

Nõ t̃n sufficit ꝑsentes q̃litates tẽporũ cognoscere: ſz ẽt q̃les fuerit ꝑterite

humiditas q̃si mã ẽ putredinis calidias aũt cã ẽ efficiẽs.

uenes sunt remoti ab ifirmitatibus his: qcũqꝫ vo euaserint sine dubio incidũt q̃rtanas: z inde hydropsim: quod quare fiat: z quare subiunxerit in eodẽ libro oz explicari. Hũc aphorismuz exposui: nihil quoqꝫ quod necesse ẽ ptermisi: z hoc qꝺ necesse é i pitonaerõchei dató sit̃ exposui. hoc ãt certificauit ex rõnibus z rerũ naturaliũ inuestigatiõibuꝫ: nõ solũ experimẽto. Quotiens. n. iqt auctor: i qbus ciuitatibus h̃ p bauit i dieb⁹ vite sue: bis vel ter: vel paruz pluꝫ. Si. n. videriꝫ qnqꝫ vel septẽ hoies aliqua medicina mobiles: experimẽto solo non potuisti certificari illa medicina hoies oés posse moueri. nõ ergo hy. dixit. Necesse ẽ: nisi ex ratiõe z rerum naturaliuz inuestigatione. XIII

Experimento rõe firmatum vniuersalitatẽ facit.

Omplexiones horuz tẽporuz in hoc aphorismo oppositaꝫ fecit in aphorismo supiori. Uer. n. sile i supiori hyeme: hyemem vo veri assimilauit. Jaz g̃ dixit i huiusmodi hyeme qꝫ ipse egritudines nõ sunt fortes. Hic ergo dicem⁹ quare si hyems sit calida z humida: ver vero frigidũ z siccũ: necesse sit hoies egrotare in ve: z parituras mulieres parua occasiõe aboriri: corpora. n. earũ i hyeme calida z humida sunt: humida vo z tenera z rara sũt, vñ cito frigitudo aeriꝫ ad iteriora penetrabit. Pueri. n. lõgo tpe assueti calido aere percutiunt sbita z magna pcussiõe aer̃ frigido penetrãte ad eos: vñ abõtiũt femine: qꝫ aut pueri in ventre cito obeũt: aut qñ exeũt tũc obeunt. qꝫ si vivos generauerint: nõ possũt taz magnã imutatione calozis aeris assueti ifrigiditatẽ pati: cito g̃ moriunt aut debiles viuũt. Hoies aũt phlegmatici: z maxime mulieres sicut dixit fiũt diſenterici ex occasione phlegmatis a capite ad vẽtres descẽdẽtis: qꝺ necesse ẽ qꝫ fit augmẽtet: qꝫ cũ capita i hyeme phlegmate ipleant in initio veriꝫ infrigidant: cerebrũ vo cũ infrigidat vt nec cibus nec nutrimẽtũ decoquatur in phlegma necesse est mutet. Quod ãt ex frigiditate nimia z humiditate generat aciduz efficit: z ñ ex nimio calore fit salsuz: si ex puo dulce vl insipidũ. phlegma g̃ in hyeme calida genaratũ in capite: necesse est salsum esse ex hyemis calore: vñ z diſenterie fiũt: quia cũ diu phlegma illud in intestinis moret sua salsedine intestina pungunt̃ z vulnerat̃: occasio more ẽ viscositas. In calidis vo nãliter z colericis z siccis: sicca ophtalmia erit. sicca dr̃: cũ nihil ab oculis mittit̃: qꝺ iterũ necesse fuit euenire: qꝫ cũ caput i hyeme plenũ sit hũore. vere frigido z sicco existẽte claudunt̃ pori z pstipant̃: z sic humores a capite exprimunt̃: sicut cũ aq̃ spógia pléa mãib⁹ cõprimat̃. descẽdit ãt ad loca sibi apparata humiditas. vñ z oculos habẽtes debiles ophtalmiã erũt patiẽtes: q̃ nõ currit pp frigiditatẽ aeris: z cõstipationem supficie in oculoꝝ pãniculis qꝺ hypo. testat̃ palam in pitonaerõcheidaton. cũ dicitur. Quibus dñat phlegma necesse ẽ a capite descẽdente phlegmate diſenteriã patiantur: z maxime hoc contingit mulieribꝰ quibus phlegma dñatur pp humiditatẽ descendentẽ a capite. Colericiꝫ ãt ficca ophtalmia venit pp calidita

De indicatione sumpta a sapor accido salso z insipido.

tem carnis z siccitatẽ sui. Quod in fine dicitur huius aphorismi. Sẽioribus vo catarri cito diſſoluẽtes: i peritonaeroncheidatõ sbintulit taliter. Senioribꝰ decrepitis catarri veniũt pp debilitatẽ venaꝝ: z pstipationẽ earũ: vnde z celeriter pereũt vel in dextro latere palyſim sustinebũt. In hoc loco hyp. nõ intellexit catarrũ sic̃ solet intelligi: qꝫ a capite in cãnale pulmonis descẽdit: sz intẽdit eũ q eue nit in venas: q̃ sb capite sũt: vñ z h̃ celeriter diſſoluẽtes. bñ addidit qꝫ crisis huiꝰ catarri cito venit: cũ oés alij soleant esse diuturni. Ally interptes huius aphorismi itelligũt catarrꝫ a capite ꝺscẽdẽte ad gutt̃: z ad cãnales pulmõiꝫ: z iõ ipsi ñ adiungunt particulã negatiuã scribentes. Senioribus catarri ñ celeriter diſſoluẽtes: cõfirmãt quoqꝫ oẽm catarrũ frigidũ nõ cito i his maturari pp etatem eoꝝ. Sz ei qꝺ nos diximuꝫ: hy. cõcordat in pitõaeroncheidaton: vbi cito inquit pereunt. XIIII

Nõ oés catarri semp sũt diuturni.

Jc complexiões autũni z estatis tetigit: sicut pus hyemis z veris: cũ hyemẽ siccã z borealez: ver vo pluuioſuz z austrinũ dixit. Jbi aũt acutas febres z ophtalmias z diſenteriaꝫ estate nasci dixit h̃ aũt capitis dolores z tusses: z brãcos: z corizas: quibusdã vo ptisiꝫ ꝓfirmat oriri. Neqꝫ ibi estatiꝫ. h̃ vo hyemis ꝓstitutiones mõstrauit. vnde vr̃ intẽdisse z estatẽ cũ suis cõplexionib⁹. Que si a suis ꝓplexiõib⁹ mutarẽtur: alteros morbos facerẽt attingẽtes mutatiꝫ cõplexionib⁹. hy. vo alibi recitauit hyemẽ frigidã z siccaz: v vero humidũ z calidũ: z hic ecõverso hyemẽ calidã z humidã: ver frigidũ z siccũ. hec aũt in pitõaeroncheidaton dixit: neqꝫ tñ ꝓplesiões hyemis noiauit cũ dixerit sic. Si estas calida z humida sit: autũnus sit̃: z alia multa dixit: sz h̃ reticuit: q̃ oia explanabo: cũ ipsũ libz̃ interptans ero modo vo de huius aphorismi qualitatibus disputabo: z incipiamus sicut diximuꝫ hy. ãtẽdisse hyemẽ suaꝫ q̃litates seruãtẽ. vt sit frigida z humida. frigiditas vo huius z humiditas sit ꝑm qꝫ oz i mediocribus locis habitatis q̃ loca paulopost ego dicã. Si ãt hyems post q̃litates ꝓdictoꝝ tẽporꝝ talis sit nõ oés morbos generabit: sz dolores capitis: tusses: brãzi: catarri: cũ caput ipleat̃ humoribꝰ solẽt nasci. Si aũt i ꝓdictiꝫ tpibꝰ. i. estate z autũno: pluuia z austrini vẽti fũt in ꝓncipio estatis: morbi incipiẽt eẽ calidi z humidi: z si nõ: tũc ꝓculdubio in autũno expectent̃. Q:. n. estas frigida fuit z sicca: autũnuꝫ pluuioſuꝫ z austrinꝰ necesse ẽ morbos nõ festinare qꝫ hũiditas autũni siccitatez estatis mitigauit: sz tñ si in eadẽ qualitate humiditatiꝫ autũnus totus ꝓseuerauerit: nãliter humidis plenitudines humoꝝ in capite nasci necesse é: q sunt cãe hoꝝ accidẽtiũ q̃ h̃ ab hy. dicta sũt. Ptisis ãt fit i qbusdã. s. i his q apparati sũt ad ptisim. i. stricta habẽtibꝰ pectora: z qbus humores a capitis assueti sunt descẽdere i pulmoné. Fortiores aũt morbi nulli his tpibus cõtingũt homini: niſi tm̃ tusses: brãci: z corize: catarri z similia. Hyemꝫ. n. inuẽit capita plena ꝓpter austrinas in autumno pluuias: vnde si in capitibus plenitudo illa

Hic docet cognoscere paratos ad ptisim.

imorer. Dolores capitis generant: cū in hyeme de nullis corporib⁹ humores resoluant. Quibusdā aūt pp frigiditatē hyemis a capite expssi descēdūt ad mēbra capitis subteriora: vñ z similia generant. XV

Hic p se nō ē aphorismus: sed ps illius quē tā exposuimus: z ita vterq; vn⁹ ē. Cū. n. estatē in p ma illi⁹ aphorismi boreale z siccā dixerit z in ba austrinū z pluuiosuz eē autumnū posuerit: b aūt borealez z siccū eē dixit: nihil. n. siccū z inaquosuz differūt. Cuz inq̄z b tpa duo sicca sint z inaq̄sa: necesse ē vt nō soluz nō ledāt: sz ēt adiuuēt humidos nā: qđ vñ fiat hib. i pitoaerēnoxiam tō mōstrauit: phlegmaticis ingt hoc iuuamētū erit: cū corpa desiccent: z veniente hyeme hūiditates nō le dominant: alij pter phlegmaticos patiunt siccā ophthalmiā: acutas febres: corizā qdē z melācoliā. i quo libro noiauit cās hax infirmitatū: cū dixit. Colericis hoc nociuū ē cum corpa eorū nimiū desiccet: vñ sicce ophtalmie erūt: z febres acute z cōtinue: qbusdā z melācolie: de qb⁹ ēt sbdidit subtilis ingt eo dñatur: z q̄si aquosa desicat z ꝓsumit: cū grossa z acuta pmaneat: itidē de sanguine itelligēdū ē. b ē aūt cā horū morborū: sufficit hic de q̄litatibus aeris q̄s solas q̄re dixit: z alias reticuit ignoro cū alie sint: sz tñ vñ cōplexiōes oiuz aliaruz q̄litatuz aeris cognoscere possis: volo hic onēdere. Oz. n. priuś singulares cognoscas q̄litates. i. ꝓplexiōes aeriś z eaś facias aliarū mām: vel fundamentū q̄s deinde tribuś modis diuidas: in fortissimas: mediocres z debilissimas. Deide inuestiges q̄les morbi qbus generent cō plexionib⁹ in anni diuersis tpibz: z similiter i diuersis corpib⁹. post q̄s duax ꝓpositōes ꝓplexionū tpuz ꝑz q hyp. b fecit: qđ cū bñ imaginat⁹ fueris ad triplicādas q̄ tpuz ꝓplexiōes redi: z ꝓsidera q ide nascunt morbi: deide oia ꝓpone āni tpa: ꝑz corpuz cōplexiōes diuersas qđ cum feceris optime z pfecte exerceberis. Ego forsā si spaciū nō deerit ide singlares libros faciā: hic vero sufficiāt dicta q̄ cōplexiōes tpuz anni: q̄s in hoc aphorismo tetigit hy. paucissime sint quātuz ad has quas nō scripsit: q̄s si dixeris eū posuisse ad silitudies nō positaruz verior eris q̄z si cōfirmas esse partes reticitarū cōplexionum sup peritoaerōcheidatō: z sup epidimia: multa tñ dixi z planiora. Quod superius ꝓmisi de mediocritate locorum habitatorū hic ē dicendum: quecūq; de mutationib⁹ tēporū hyp. b dixit ad loca tēperata z habitabilia intēdit. marivero finitima z propinquiora: vtpote littorum plagalia: z ficut i porachia: z ab ipso mari remota: sicut in nubia z egypto sunt pretermissa ab eo excedētia mediū. porachia. n. loca frigida sunt nimis z humida tēperamentum excedentia alia nimis calida z sicca: que loca ex necessitate posui sola: q̄r i porachio sūt frigidiora q̄ mari sūt viciniora: vtpote a borea sibi ꝓpinquo infrigidata. In eodē q̄q̄z porachio loca mari remotiora sūt calidiora vtpote a borea se elōgātia. in nubia z egypto mari vicina ifrigidāt a borea: ab eodē borea remota sūt calidiora. loca vo certe tēperata z mediocria: a meridie septētrioe: oriēte q̄q̄z z occidēte recta linea eq̄liter sūt distantia: hec loca hyp. intendit cum cōplexiones aeris z tēporum direxit. De cōstitutionibus tēporuz anni: quod hypocras in epidimia: z sapientes ostendūt alij. Ab ortu pleiadum estatis z initium: z mediū estatis est ortus canicularum semeth ortu autumnus initiatur. in occasu pleiadis hyemis ē pncipium. in eq noctio post hyemem ver ē icipiēs. XVI

De mō ūuestigā di diuersas tempoꝝ cōplexiones.

De locis tēperatis z habitabilibus

Nāliter z artificialiter gñalia semp pcedunt specialia.

Farmacie non nisi i magna necessitate z raro sunt expetēde.

Tardiꝰ sūt purgādi sici q̄z humidi pp putredines i humidis fieri citiores

Melius quidē n eēt si hic aphorismus alios pcederet: q: naturaliter z artificialiter gñalia semper pcedūt specialia b tamē prepōnēdus erat: vt quedā pcederēt spālia q̄ z licet pcesserint. nō tamē est infamandus. qa b posuerit eum. cuz z q̄dā sequātur. que hic posuit. vt superiora inferioribus hoc quasi generale cōtinent. Et dicitur bene ꝓstitutiones oino sicce ꝛc. quia cum in siccis tpib⁹ humiditates desiccētur: z in pluuialibus adunent: z putredines augeant si non quibuslibet dieb⁹ exercitiis corpora mundificētur: balneis. n. non consumunt.: nisi que cuti vicinant interiora. n. insolidis membris exterioribus balneis nō emittunt: neq; item farmacia: vel vomitu sunt purgāda: que ex magna necessitate z raro sunt expetenda. Una quaq; vero die in corporib⁹ adunata media iter hec sunt curanda. Sz siquis semel. vel bis in mēse cuz farmaco vel vomitu voluerit purgari: timendum est ne in corporibus humores adunent nimij z nocētes in malos vsus corpora rēdigant. Libi aūt duas hnt supfluitates. vnam humidā z aquosam. que z cibuz pfozante lubricat. alterā quoq; fumosam qđ fit cum cibus nocumētum aliquod habeat qđ natura assimilare corpori nō valeat. oibus aūt diebus de his corpora mundificent. cum b inq̄z ita se habeant. necesse ē siccis anni cōplexionib⁹ meli⁹ curent q̄z pluuialibus vñ z bene dixit hypo. ꝓstitutiōes anni siccas pluuialibus eē saniores z minus mortiferas. XVII

Si vero autūnus borealis fuerit: z inaquosus: humidis natura z mulieribus confert: reliquis vero ophtalmie fiunt sicce: z febres acute z corize diuturne: quibusdam vero z melancholie. XVI

Constitutiōes vero āni omnino q dē sicce pluuiali bus sunt saniores: z minus mortifere. XVII

Siritudines vero in pluuialibus vt multum fiunt: et fe. longe: z ventris fluxus z putredines: z epilepsia z apoplexia: z squinantes in siccis vero consumptiones: ptisis: ophtalmia: artetice: strangurie: z diſenterie. XVIII

Longe febres proculdubio ꝓpter nimias humiditates fiunt. vtpote lōgo tpe dissoluendas z q: humores phlegmatici in pluuialib⁹ sūt frigidiores. z ideo febres lōgiores: sicut in tpib⁹ siccis febres acute nascunt: z breuissime ex humoribus colericis vñ ergo fluxus ventris in nimia pluuia fit palam ē videri: abundātes. n. chimi quoquo modo sunt purgādi. Cū aūt putredines sint in humidis citiores in siccis vero remotiores z tardiores purgādi sūt: vtpote epileptici: apopletici. hi. n. sine dubio sūt phlegmatici:: z ideo hi morbi tpib⁹ abūdant humidis. Squinantia aliqñ ex humorib⁹ in gutture se adunātibus a capite descēdentibus fit. in nimia. n. pluuia humores adunant in corporibus: z maxime descendētes a capite z a mēbro in membrū currentes in siccis ingt sūt ꝓsumptiones ophtalmie: artetice: strāgurie: z diſenterie. Si aūt auderē aliquantulū eū negligenter dixisse affirmarē: q: ex q̄litate hui⁹ aeris ptisiz nasci dixit: cū duob⁹ mōis fiat: aut ex magna frigiditate aeris. vñ q̄ dā vene crepant in īstrumētis spiritus: aut ex ipsi⁹ aeris caliditate z hūiditate: vñ humores adunati i capi-

In aere sicco ⁊ i actiuis tẽpato possunt omnes morbi pter solã ptisim gñari.

te sunt descendẽtes in pulmoné. Sed si aer sit siccus: ad calorem vel frigiditatẽ naturaliter se habens oibus morbis pter solã ptisim apparatus ẽ generádis. Unde ⁊ quidã ptisim intelligunt passionẽ quam oculi patiunt cõsumptioné. ac si diceret: morbi nascẽtes in siccis tẽporibus ophtalmie fiunt ⁊ ptisis. i. ophtalmie ille que ad cõsumptionẽ oculoꝝ deueniũt quod fit cũ inutrimẽtũ auferatur oculis maciẽtis: ⁊ exsiccatis plusq̃ nã expetit: ⁊ hoc cũ pupillarũ angustijs. ptigit aũt ex gelidis ⁊ vagãtibus humoribus desiccatiꝯ. si vero ophtalmie taliter intelligantur oportet sicce considerentur. Nos autẽ diximuꝯ vnde ophtalmia sicca nascatur: cũ de siccitate aeris loq̃remur. Artetice q̃ sũt ex humoribus ad mẽbroꝝ concatenationẽ descendẽtibus iposibile est de siccitate aeris nascant: que ãt de acumine nascunt: ex nimio calore nascunt. aliogn vo artetice nõ ꝓficerentur. Oportet aũt cõsiderare quare arteticas in siccis nasci dixerit. Sed cũ aer nimium desiccat: humiditas cõcatenationis ꝓsumit: vñ durtiẽ motus voluntarij membri illa patiunt. ⁊ nimiũ desiccant: ⁊ hoc causa est doloris illius. Dolor tñ certus arteticus nõ inde nascit: ꝙ tñ aliqui oẽm dolorẽ quez cõcatenatio patitur membroꝝ ⁊ arteticũ dolorez vocauerunt: vnde possibile est sic intelligi. Inuenimꝰ aũt hypo. taliter dixisse i secũda particula epidimie. Athenis hoies legumina comedentes: ⁊ inde pedes coꝝ debilitati sunt. Comedẽtibus aũt in fame orobũ dolor successit genuũ: nec tñ dolorẽ nominauit arteticũ. Si aũt sophiste redarguãt nõ debere noiaui dolorẽ arteticũ: q nõ in qualibet vna ꝓcatenatione membroꝝ fit: sed qui existit i multis ⁊ diuersis: põt ét sic accipi. De stranguria idẽ est inuestigãdũ: quã nõ necesse ẽ pati i siccitate aeris: nisi tribus de causis: aut ex vltimitate siccitatis. aut ex calore: vel ex frigiditate: quarũ tñ nulla ħ numeratur. Sed q̃ nãs aeris i oi pte inuestigare voluerit: intelligat siccitatẽ aeris: cum in vltimitate sit siccitas: tunc. n. in corporibus tẽperatis aliud facit: ⁊ aliud in siccis: aliud in humidis: aliud vero in frigidis aliud vero in calidis. Similiter ét in cõpositis: aliud ẽ in calidis ⁊ humidis: ⁊ aliud in alijs: que si sicut oꝝ inuestigaueris. i. cur stranguriã dixerit scire poteris. stranguria ḡ aut de acumine vrine: aut de defectiõe virtutis cõtentiue nascit in vesica. ðfectio aũt ꝓtẽtiue fit ex sua deficiẽte complexiõe: complexiones aũt sunt. viij. quaꝝ vnaquaq̃ deficiente ⁊ virtus deficiet ꝓtẽtiua vt deueniat in stranguriã. Acuitas aũt vrine ex cõplexionis est corruptiõe: ⁊ maxime calide: vel sicce: vel calide ⁊ humide: vel soliuꝯ humide: de his omnibꝰ stránguria nascit: vel ex vulneribus accidẽtaliter vesice venientibus ⁊ apostematibus ⁊ ex mala dieta ⁊ similibus. Intẽtio tñ nr̃a de aeris q̃litatibus fuerat. Quicqd ãt de stránguria dixi: idẽ dico de diseteria. neq̃ tñ absolute diseteriã siccis dico tpibꝰ euenire sine q̃dã tenor̃. In ꝓmis ḡ si siccitas aeris sit i vltimitate; deinde si cũ calore vel frigiditate. Nõ est aũt hypo. in his redarguẽdus: cũ ipse q hãc artẽ tractauit sit primus: ars quoq̃ ista fuit latissima ⁊ ꝓfundissima. vnde nõ ẽ mirabile si res sic sũt nõ oẽs certificauit: potius miror diofiluꝯ ⁊ museũ alioſq̃ plures rectã viã ⁊ certã hypo. cũ experimẽtis seq volentes: cũ melius ⁊ magis necessarium eẽt aeris inuestigare q̃litates: vt ad certũ finẽ ide deueniãt: ſz has dimittẽtes hi penitus nihil direrunt de ipsis. Nos ãt si deus ꝙpotẽs ħ opꝰ explere ꝓmiserit: opꝰ inde singulare sumus facturi.

Nõ q̃lit Galie. excusat hyp. q res sic sunt nõ oẽs certificauit

Ex cõstione legumiñ pedes mltũ debilitantur

tates faciunt: ⁊ vertigines in oculis ⁊ in corpore difficilem motum: ⁊ vẽtres humectant.

XIX

Secundũ horaꝯ q dem veris ⁊ extreme estatis pueri et eorum affines etatibus: et bene degunt et maxime sani sunt. Estate et autumno vsq̃ ad aliud quidem se nes. Reliquo vero autũno et hyeme medij etate.

XX

Boreas cũ frigidꝰ sit ⁊ siccꝰ superfluitatẽꝯ corporis necesse ẽ cũ eo desiccent: ⁊ mẽbra cõfortent: aiales aũt actiões ⁊ nãles vigorant: aialem aũt actionem tetigit cum dixit Bene mobilia ⁊ melius audiẽtia. nãlem tetigit cũ adderet: boni coloris. Utrũq̃ itẽdit cũ corpora fortiora cõstituere premisit. Cũ auditũ tetigit: quatuor sensus reticitos intellexit. In quibꝰ oibꝰ boreas adiuuare videt: maxime sanis: ⁊ aliquantuluꝯ humidis corporibus: aliquãdo talis nocet: verũtamẽ paꝝ cũ comparat ad austrinũ. Uẽtreꝯ. n. siccare: ⁊ oculos mordere circa thoracẽ dolere nulli vr̃ dubiũ malũ esse. Sz tñ cũ auster dissoluere ⁊ humectare corpa ꝓsiderat: aialibus ⁊ naturalibus actiõibus magis est nociuus. Jtẽ grauitateꝯ capitis ⁊ auditus nõ malũ sũt leuius. Uertigo quoq̃ sine dubio mala est cũ apoplexie ⁊ epilepsie sit vicina. itẽ motus corporis ⁊ oculoꝝ difficilis mala sunt: cũ nõ prosint. in nullo ergo ꝓdest auster: nisi q tñ humectat ventres. Quicquid aũt facit sola humectatiõe ⁊ calore agit. Bonum aũt esset si vẽtres humectare proposuisset: vt taliter doceret Austrine humectãt corpora: deinde subiũgeret alia ⁊ daret intelligi: quicquid agit humectatione fieri ⁊ calore adiuuari. ego aũt dico oẽs actiones corporis ex substantialibus esse membris: que ex nimia humectatiõe solent grauari ⁊ corrumpi.

auster sui hũectatiõe pricipaliter actiõibus oium mẽbroꝝ nocꝫ

XIX

Si inuestigaueris qð dicit ⁊ certificeris: nõ soliuꝯ in etatibus: ſz i oibus tpate ⁊ intpate ꝓplexionis veꝝ eẽ inuenies. Dia. n. tpa ãni si sint tpata: adiunãt ⁊ cõfortãt corpora: ⁊ naturas quoq̃ ⁊ regiones tpatas: nõ. n. suas q̃litates mutãt. sed potius cogũt vt custodiant: cũ omne custodiendũ per sibi simile sit faciẽdum: ⁊ ecõtra sibi cõtrarijs mutant mutabilia: Pueri enim ⁊ eoꝝ affines vere in qualitatibus suis sunt perfectiores cũ etates he sint meliores. Eadeꝯ quoq̃ ratione in oi temperata regione cõsideranduꝯ est. Ueri adiunxit initiũ etatis intendẽs iuuamentum maiorari. Bonum' tñ. esset si sic diceret. Pueri in vere se optime hñt: infantes vero i estatis initio. senes vero ex sue cõplexionis frigiditate adiuuant estiuo calore. Et similiter ꝓfecti iuuẽtute hyeme contraria sue cõplexioni: co. ru. sibi dominãte. Similiter intendit ð naturis corpoꝝ: hyems. n. est bona quibus ru. dominat colera: estas vero quibꝰ phlegma. tpatis vero v. Regionibus vero tẽperatis vt temperatum bonum eẽt

Nulli etati v nociuꝰ.

ꝛ estas corporib⁹ frigidis: hyems calidis. Eadē rōne tē pata mediocris itellige, Pergrēdū ē tm̄ qz vere pueris ꝛ nō i oi etate optimū: sz mediocr ee dixit, autūn⁹ oi etati nāe regioni nociu⁹: sz calidis ꝛ humidis nim⁹. XX

SJ cōplexiōes aeris sole egritudinis cause sūt ne cesse ē oēs hoies egrotare egritudine tēpori assimiláte. Sz cū egritudies; ex mala dieta: ꝛ exteri⁹ veniāt ꝛ similibus: necesse est vt omnib⁹ tēporibus homines infirmēt. i vno quo qꝫ ergo tempore infirmanduz est pm sibi simile: cum tempus augmentatum sit cause egritudinis sibi assimilantis. Item diuersitates naturaꝫ adiutrices sūt egritudinū: frigide enim ꝛ hūide complexiones nō patiūtur calidis ꝛ siccis equaliter. De compositis intelligēduz est similiter. XXI

Sz taliter fit sic hic dicit: quomodo quod p̄us dixit: vē eē sanissimum: ꝛ minimeꝫ oriferum intelligetur: cū hic rursus infirmus esse dicat alijs temporibus. Manie quoqz: ꝛ malācolie: epilepsie squinātes morbi sūt autumnales: branci: ꝛ corize: ꝛ russes hyemales. Estiuos morbos ipse postmodū tágit ꝛ colligantiā inter estatem ꝛ ver dicens. in estate: quedam horū: subauditur veniunt morborum in vere tamen plus nascunt̄ qz in ceteris tēporibus sanguinis fluxus: lepra: lichies: alphi. rubores vlcerosi plurimi pustule ꝛ arterice: sz cū vernalia hec sint: vere sunt salubria: vnde hypo. cōfirmatur verū dicere: ver esse sanius qz infirmius: cuz interiora ꝛ exteriora corpora ī tempore desicent: ꝛ mali humores de membris nobilibus ꝛ principalibus ad cutē reducantur: vnde ꝛ ācutis exterior excoriatur: ꝛ alphi: ꝛ lichine: ꝛ pustule nascunt̄ adhuc ꝛ aliter corpus mūdificat vlcerosis rubo ribus pustulis: arteriis quorū omniū causa mutatio est humorū ō mēbris nobilibus ad ignorabiliora. Itē sanguinis fluxus sine dubio abundātiā malorum purgat humorū: ꝛ aufert morbos de materia illa nascituros. Uer enim si corpus equaliter paratū humoribus inuenerit: in sui pfectiōe custodit: neqz ex sui parte aliquid infert sibi mali. Autumnus: estaꝫ. ꝛ hyemꝫ: faciūt econtra: Quodlibet enim eoꝝ cū corpuꝫ inuenit mundificatū: ex sui tamen parte generat similez morbum. Estas. n. colerā rubeā: hyems phlegma: autumn⁹ coleraz nigram. Uer idē facit in corpore quod exercitia facere vidētur: que corporibuꝫ sunt sana: si tamē exerceant̄ phlegmate: plena vel aliq̄ alio humore generatur i eiꝫ epilepsie: apoplexie: ꝛ ex eorū exercitatiōe aliquando vene crepantur in pulmōe: vel febres nascūtur acute. Sed in qbus corporis interiora mūdificāt exercitia: ꝛ malos humores expellūt ad exteriora: hīs pustule generant̄ in cute ꝛ scabies. vnde hypo. Exercitia in nō mūdificatis cōporibus generāt pustulas: ꝛ in vere ex aeris caloze corpus circūdate: quia hūores mali ad cutē egrediunt̄ dissoluit. Neqz solū exercitia

Qr̄ vere sani⁹ eē dicat̄ qz ifirmi⁹.

Exercitia in nō mūdificatis cōporibus generāt pustulas.

Egritudines quedā omnes i omnibus horis fiunt: quedaz vero maxime secūdum quedam earum fiunt ꝛ exacuuntur. XXI

Uere siquidez manie: ꝛ melancolie ꝛ epilepsie: sanguinis fluxus; squinantes: corice: branci: tusses: lepre: lichineis: alphi: rubores vlcerosi plurimi pustule ꝛ arterice. XXII

State vero quedam horuz febres continue: ꝛ causon: ꝛ tertiane plurime ꝛ vomitus: ꝛ diarie ꝛ oculorum ꝛ aurium dolores oris vlcerationes: ꝛ pudē dorum putredines ꝛ de sudationes. XXIII

Autumno vero ꝛ estiuorum multa ꝛ febres quartane: ꝛ errantes: ꝛ splenes ꝛ hydropes: ꝛ ptisis: ꝛ vlcerationes: ꝛ strāgurie: ꝛ lienterie: ꝛ sciades: ꝛ squinantes: ꝛ anhelitus. ꝛ ilei ꝛ epilepsie: ꝛ manie. ꝛ melancolie. XXIIII

corporis veri sunt assimulāda: sz etiā actiones naturā: semp. n. nāe dissoluunt de corporibus dissolutiōe que a medicis vocat̄ occulta: que cū mūdificēt corp⁹ de futuris liberant infirmitatibus. XXV

IN estate teste hypo. vernales nascūt morbi. vñ initiū estatis intelligit̄. Sic. n. initiuz estatis veri in aere assimilauit. sic ꝛ hic in ifirmitatib⁹ generādis dixit tm̄ ex his quosdā morbos estati propōs. s. febres cōtinuas ꝛ causon. ꝛ tertianas: ꝛ oia que colera fiūt rubea. vomit⁹. n. est causa: cū colera. i. humores natāt i ore stomachi ebulientes: diarie cū petūt iferiora: opthalmie cuz impleāt capita. Alia q̄qz preter hec de capituz nascuntur plenitudine que cuz in eis adunata expellunt a se capita: ꝛ membris eijciantur in mēbra: oriꝫ faciunt vlcerationes; colera a capitibus descēdēte rubea. Putredies quoqz in vulneribus nō sepe nascuntur in estate: nisi cum in humiditatem mutantur: aut cum ventis careat: vel auster sufflat: si quem ventum habet. Estas enim si a cursu sue nature in humiditatez venerit: ꝛ sine ventis fuerit: nō solum in vulneribus putredinem facit: sed etiā in omnibus membris: sicut hypo. in tertio epidimie. Sed tamē si estas in paruā humiditatem se mutauerit in vulneribus paruaz gignit ex parua occasione putredinez: causa caloris ꝛ humiditatis. Desudationes in exteriori nascuntur cute: que sicut vulnera cutem exasperant exteriorez quorū causa ē multus sudor colericus: vñ heleni huiusmodi postulas abusiue vocant desudationes: XXIII

IN autumno plurima nasci dicit estiua: qa chimi dominantes in estate: ꝛ colera rubea autūno intrante remanent in corpore. Non enim sicut cū estas post ver veniat purgantur humores veris in estate: nō itidem in autumno solet euenire: quia autumnus contra operat̄ portans humores ab exterioribus ad interiora: estas vo ab interioribus ad exteriora. vnde hypo. in estate nasci dixit quosdā vernales morbos: hic autem multa estiuorum oriri testatur etiā in autumno. vtpote quartanas: que de colera nascuntur nigra: q̄ duobus modis fit aut accessione colere ru. aut de grosso sanguine. Idem febres errātes in autumne exturbatis autumni complexionibus fiunt. Similiter splenes quod contigit in corpore ex alīdātia colere nigre. Et hydropes ꝓpter splenis passiones Et ptisis in apparatis illi infirmitati. hoc autez fit propter frigiditatē ꝛ siccitatem: ꝛ humorū corruptiones. Et strangurie: q̄ mutationes autumnales subite sunt ꝛ inordinate: aliquando quidem calide ꝛ aliquādo frigide: vnde patiuntur vesice ex humoruz acumie. ꝛ eorum in hoc tēpore corruptione: maxime si subito i frigiditudinē mutet̄ calor eius: q̄ humores intus claudunt̄ q in estate subito dissoluūt̄: ꝛ sic ad vesicam reuertunt̄. Liēterie ex vulneribus sunt i interiori stōachi

De putredine estate existēte hūida ꝛ oibus mēbris generā da.

Autūnꝰ nō ita euacuat hūores estatis sic estaꝫ hūores veris.

Mutationes autūnales subite sunt ꝛ inordinate.

z intestinoꝝ superficie:aut ex defectione virtutis con tentiue.Primum fit ex humoꝛibꝰ acutis z pũgitiuis Secundũ ex nimia mutatione complexionis intesti noꝝ z stomachi:hec autẽ in autumno semper nascun tur.Et sciades:ppter corruptos humoꝛes:z illius tẽ poris frigiditatem.Squinãtes:propter colericos hu moꝛes in gutture descendẽtes.differunt autẽ squinã tes i vere z autumno nascẽtes:quia vernalis phlegmatica.autũ nalis semper colerica.Anhelitus fit ex hu moꝛum motibus:z illius tẽpoꝛis frigoꝛibus.Similiter ileos ex apostematibus in intestinis.Stomachꝰ eniz z intestina maxime patiuntur.s.eũ frigidum:z siccum tempus sit:humoꝛes eniz in estate subtiles sunt z facile mobiles:i autumno iterioꝛa repetentes:z per intestina currentes ileõ faciũt. Epilepsie veniunt apparatis ad hunc moꝛbũ ppter nimium motum in eodem tẽpoꝛe.z subito in cõtrarium:modo caliduz modo frigidũ Nihil autẽ magis adiuuat interpollationes epilesie sicut he mutationes nimie.Mane ex subtiliuz humoꝛum:z colericoꝝ corruptione.Melancolia ex abundantia co.ni.

De diãiter sgnãtiam veris z autũni.

Nota q moꝛbi sũt ipsi hyemi ppꝛij.

Omnia neruosa patiũtur ex passiõibus capitis.

De lacte pueroꝛum.

Nieme pleuretide peripleumonieco rize:braucitusses: doloꝛes pectoꝛum lateruz z lomboꝛum:doloꝛ capitis:vertigines:z apoplexie. XXV

In etatibus vero talia accidũt:pueris quidẽ z nouiter genitis vlcerationes oꝛis:vomitus:tusses:faringes:tũoꝛes:vmblici phlegmones:vigilie:aurium humiditas. XXVI

Moꝛbos recitãs hyemales autumnalibꝰ succedentes nõ determinauit:sicut antea dixit multa autumnalia sed moꝛbos absolute tetigit nascẽtes in hyeme:qõ duabus de causis fecit.vel vt itelligeremus ex superioꝝ similitudine vel qꝛ hyemales autũnalibus non autũnat cõnusceri.Sed rõ z experimentum testãtur:vt initiũ hyemis fini autũni assimiletur.Moꝛbi hyemis sunt hi pꝛopꝛie sicut pleuresis:piplemonie:catarꝛi:bꝛauci:tusses:coꝛuze:doloꝛes laterũ ac femoꝛuz:vertigines apoplexie:pleuresis:z peripleumonia instrumẽtoꝝ spiritualium passiões.Luz .n.oĩa membꝛa a frigiditate aeris possint ỏfendi:hoc nullatenus in instrumentis spiritus potest fieri:vnde z doloꝛes lateꝝ z tusses fiunt:similiter z humoꝛes capita ascẽdentes faciũt doloꝛes capitum:vertigines z catarũ:z vniuersaliter omnia neruosa patiunt ex capitis passionibus.apoplexie ex capitum phlegmatica sunt plenitudine.

Etates plus inuestiganit hypo.qꝫ tẽpoꝛa ãni: quas in nimias partes diuisit:tangẽtes moꝛbos vniuscuiusqꝫ etatis.Ulcerationes oꝛis in pueris:qꝛ instrumenta oꝛis infantiũ sunt tenera z mollia:vnde pꝛopter teneritudinẽ sui lac non possunt retinere.Lac eniz qualitates acutas z aquosas habet vnde nõ est mirandum si vlcerationes oꝛis facit pueroꝝ vomitus ex gulositate factis cõtingit pueris . Uigilie quoqꝫ nõ eueniunt pueris naturaliter:neqꝫ ex cõsuetudine:semper.n.doꝛmiunt.Sed tamen si stomachus deficiat ex gulositate sua cibaria coꝛrumpuntur: quoꝝ fumus ascendẽs ad capita vigilias z timoꝛes generat qõ etiam pꝛobaui in etate pfectis terribilia videntibus somnia cũ malo cibo dietẽtur:maxime si os stomachi debile sit.Umblici phlegmões:neqꝫ hoc mirabile ex incisionis vicinitate.Aurium humiditates dixit nõ narium neqꝫ palati.hec enim naturaliter maioꝛibus cõtingunt.Auricularum humiditates extra cursum nature sunt excũtes.Infantibus vero exabundãtia phlegmatis capita eoꝝ replẽtur z bene dixit qꝛ humectationes pꝛope huic etati attribuit:tota enim nascentiũ coꝛpoꝛa sunt humidissima.Et cum cerebruz perfectis naturaliter in etate sit hũidũ i ifãtibꝰ sit hũidissimũ vñ z hũoꝛes illi p auriculas effluũt. XXVI

Cũ cerebrũ i iuuenibꝰ sit hũidũ i pueris erit hũidissimum.

Aturire gingiuas:dẽtes pducentiuz nõ est mirandum: ẽt si febꝛes z spasmi z diarie nascunt ifantibꝰ dentes eminẽtibus nouit hypo.testãte:quoꝝ cã ẽ:qꝛ dẽtes gingiuarũ pforant carnes:sic cũ spine carni infigũtur pũgentes:sed tñ dentes acerbioꝛes spinis faciũt doloꝛes.Spine.n.cũ penetrẽt in primis carnẽ: tũc randẽ ingerũt doloꝛẽ.Dẽtes vero semper:quoad ex toto emiserint:vñ ifantes patiunt febꝛes:doloꝛes vigilias:ide z spasmus subsequit:z qꝛ cibaria ab eis ñ digerunt bñ:nã.n.nõdũ ẽ firma:neqꝫ foꝛtis in cibis digerẽdis:vñ z diariã neẽe ẽ subseq:qꝛ cibis digestis neqꝫ i coꝛpoꝛibꝰ pmanẽtibꝰ diaria subseqt. Et pinguissimis pueroꝝ duros vẽtres hñtibꝰ:qꝛ.n.hmõi coꝛpoꝛa sũt plena hũoꝛibꝰ:neqꝫ pp ꝛstipationẽ egrediũt icidũt in spasmũ z in hmõi genera moꝛboꝝ. XXVII

De moꝛbis ifantiũ dentes emittentiuz.

Hypo.in primis qualitates nascẽtium infantiuz nominauit:z postea dẽtes pducẽtium tetigit:modo vero tertiã etatem que iam dentes cõpleuerit z vicinaꝫ pubescẽtie subintulit.hac eniz cõpleta que est.xij.annoꝝ vel amplius.xiiij.dicturus est aliam cui multa hoꝝ contingunt.Dicit autem perithimiã pꝛioꝛibus euenire:quod nomẽ tumoꝛem significat inter os z meri quem locũ greci vocant ismõ.hic ãt dicũt greci viã aliquã strictam iter duo pcipitia posiram.Nos aũt huinsmodi viã semitam vocamus greci abusiue hoc nomen huic loco videretur prestitisse. Tumoꝛ aũt iste aliquãdo est in pelliculis stomachi in interioꝛibus meri gutturis:z oꝛis:aliqñ in lacertis supꝛa pelliculas has positis.vnde necesse est spondiles que sunt ꝑm collum intus patiantur impulsiones:sic hypo.post perithimiam subintulit.Spondilis ꝑz collum intus impulsiones:has enim spondiles cũ lacerti trahant tumidi necesse ẽ moueri cõtra pꝛoꝛaz collihy.nõ pꝛoꝛá dixit:sz ꝑm collũ itus ipulsiones. Oz ĝ ingramus qñr h accidẽtia ñ inasci dixerit pueris pꝛiꝰna scẽtibꝰ:qbꝰ ñ minꝰ qz huic etati inascũt ex cerebꝛi hũectationibꝰ que cũ sint humida:necesse ẽ humoꝛes mittant ad interioꝛa.Sed hypo.autũnauit z rõ innuit qꝛ nouiter nascẽtes pueri ꝑant anteqz h loca itumuerit pꝛopter dignitates hoꝝ locoꝝ.i.neruoꝝ z lacertoꝝ hec ferre nõ valẽtiũ. Itẽ mẽbꝛa nouiter genito

De quibusdaz accidentibus in pubertatem i fantibꝰ ñ euenientibꝰ.

rum tante sunt teneritatis: vt extẽsionẽ pati nequeãt. Asma. n. spissitudo est spiritus sicut suffocati patiunt ꝓpter necessitatem spiritus vel flatus multos recipiendi. Cũ. n. quodlibet animal nimiũ moueãt totus flatus amittit quasi suffocet: quẽ cũ recuperare velit necesse est multũ trahat. Si autez asma ꝓter has causas venerit ꝓpter angustias viarũ spirit⁹ que vel ſt i pulmonẽ oz fieri ipz hec autẽ angustia viarum pulmonis ex humoribus est descẽdẽtibus a superioribus quos humores maxime in nouiter genitis oportet inde fluere. Quare ergo hyp. in illis reticuit. ñ inquaz ignorauit vl neglexit Sz antequã hec eis eueniãt pereũt nouiter geniti: qz qualitates eorum antequaz asma peioret. i. antequã a caloze vulue in nimiã aeris huius frigitudinẽ mutent: mutatio ciborum phlegmones vmbilicorũ: angustie: dentium: vix eos viuere pmittunt quãtomagis asma si eis supueniat: Lithiases: hic morbus huius etatis ẽ ꝓpius ex eoz gulositatibus: vnde crudi humores z multi i corꝓoribus adunant z ingrossescũt: cuz vrina in vesicis: z inde materia fit lapidis. Jtẽ cũ calor ipsorum sit multus materia illa mollis coagulat z in petrã mutatur. De his quoqz crudis humoribus senioribus multa ꝗztitas remanens non minuit. in quib⁹ tñ nõ ẽ gulositas: sed ex defectione virtutis digestiue. hoc idẽ eis cõtingit: sed petrã nõ efficit: qz calor deest naturalis: vnde materia desicet: z lapis efficiat. Lumbrici rotundi z ascarides itidẽ creant sicut z quedã animalia semine carẽtia. Nascũtur ergo de putredine nõ sola qz calor augmẽtat eã. Bene autẽ in stomachis pueroꝝ z intestinis intelleximus cibos corrũpi z putrefieri: vñ hoz vermiuz materia fit: itẽ in nouiter genitis nõ tãtus calor inest: possint hi cõcreari. Scẽ ergo huius etatis sunt ꝓpij materiã z calorẽ: vñ cõcreant habẽtes: lumbrici vero sunt subtiles: z in inferioribus grossis intestinis semper nascẽtes: z in animalibus nõ bene digerẽtibus multi apparẽtes. Ascarides multi z sepius in superioribus grossis intestinis nascunt z pl⁹ in ifantibus. Est etiã tertiũ genus q lati sunt z cucurbitini vocant: z ceteris sunt lõgiores: vtpote alternatim sibi cõtinuãtes pueris non nisi rarissime nascẽtes vñ hyp. eos in hoc loco reticuit. Acrocordines: sathiriasis: scrophule: z alie quoqz pustule. Acrocordines sathiriasis: quos vulgus verucas z porros appellat. Scrophule quoqz z pustule nõ indiget expositioe: qz omnia hypo. appellauit pustulas: z omnia sunt ex humoribus pessimis z multis: ab interioꝝ⁹ ad exteriora ꝓ cutem corꝓoris ꝓpulsis. Scrophule tñ in iguinibus maxime nascuntur: z in ascellis atqz gutturib⁹ ꝓpter illoꝝ teneritudines in carnibus. XXVIII

Lithiases ẽ ꝓpius morb⁹ infãtiũ.

De cãis z spẽb⁹ lumbricorum.

Scrophule maxie nascũt i inguinibus

PUeris autẽ. xij. siue. xiij. annorum iam pubescentibus ſm diuersitatẽ calorum: qz plus calescẽtes citius: alij vero pubescũt tardius. his inquã pueris: horũ subauditur predictorum pueroꝝ in alia etate morboꝝ mꝛta cõtingũt similitudinẽ ambaꝝ etatũ. Patiunt ẽt febres magis diuturnas cãs sui calorꝭ qz subito mutant in ãlitates diuersas ꝓp humectationes suas z virtutũ fortitudines. Sãguis fluxus: qz augmẽtat calor z multũ iã loquunt qz non multũ crescũt amplius tanto sanguis augetur. XXIX

IN alijs libris sic inueni. in vita eorũ ꝓmanent Sed si hic diuturne addidisset: melius qdem eẽt: sed cõsuetudine verborũ suorũ intelligimus: qz cuz absolute aliquos morbos dicat diuturnos intelligit. in multis. n. locis cũ morbos acutos dicere eos determinauit: diuturnos vo absolute z incõplete posuit: vt ita dicam⁹ plurime diuturne passiones pueris terminantur: he quidẽ in. xl. diebus: he in. vij. mẽsibus: he autẽ in. vij. annis in. lx. ãt die ẽ morbi diuturni initiũ: finis vo acutoꝝ morborũ in diuturnos mutatorũ. Quecũqz passiões hmõi hũc numerũ trãseũt per septenariuz quidẽ procedũt: neqz etiam solũ dierum: sed etiam mensiuz deinde annorum. Septenarium vero transeuntes per. xiiij. necesse est qꝫ computes. xiiij. n. secũdi septenarij ẽ finis. horum autẽ mutationes maxime sunt cũ pueri iã pubescũt: z maxime mulieres cũ ad menstrua deueniũt: quecũqz vero nõ tunc finiuntur: necesse est vt inuetẽrentur. XXX

HYpocras multum subtiliauit a prima etate vsqz ad pubescentẽ: ignoro autez ꝗre prettermisit etatẽ que inter pubescentem z perfectaz iuuentutẽ est. Sed forsan putauit nos intelligere p anteriorẽ z subsequẽtem quales morbi huic etati futuri essent: hec. n. etas illis duabus etatibus in multis intermiscetur infirmitatibus. Et hñt masculi ꝓprie emittere sanguinẽ e naribus: quẽadmodũ in pubescentibus tetigit. ab ipsis. n. sanguis e naribus fluere incipit: z finitur cũ ad pfectã iuuẽtutẽ deueniãt. vñ hypo. hãc etatẽ reticuit post pubescẽtes ponens adolescentes: quos dixit sputa sanguis pati z ptisiz z febres acutas: epilepsiã z egritudines alias: maxime vero ꝑdictaꝭ: qꝺ bñ videt adiũxisse. Sz tñ neglexit hic de febribus determinare acutis q nõ minus pubescẽtibus qz adolescẽtibus eueniũt: bonũ ergo eẽt si diceret Maxime acuti morbi: febres inqz tertiane z causon deueniũt his. hi. n. sũt ꝓprii his qbus. co. ru. dñat. ptisis vo z sanguis fluxꝰ ñ ꝓprij sũt huic etati: accidẽtaliter igit eueniũt his: tñ in supioribꝰ. Seniores inqt minus egrotãt qz iuuenes. nos autẽ de hac re iã diximus. cũ iuuenes pati multa ꝓpter temeritatẽ: iã dixim⁹ ñ ex virtutũ suarũ defectioibus. vñ eis semꝑ succedit sanguinis fluxus: q fit aut de ꝓcussionibus: aut de saltibus: aut ꝺ qbuslibet alr obuiãtibus eis siue de voce: siue ꝺ nimia friditate: vl ad terrã siue culcitris siue lecti stramine iacere vel nimia comestioe. De fluxu autẽ sanguinis incidũt in ptisiz. Ptisis autẽ nõ naturaliter venit iuuenibꝰ: accidẽtaliter ergo cõsequit. Epilepsie q qz nõ naturaliter his venire vident: z mirandũ quar dixit euenire iuuenibus. cũ alibi hũc morbũ infantiũ ꝓpriũ eẽ dixit: sz scꝺm etatẽ crescentẽ transire. Adolescẽtibus tamẽ dico euenire ꝓpter inordinationeꝫ

Sãguis e naribꝰ i pubertate efluere i cipiẽsiuuẽtute termi natur.

Ptisis z epilepsie non nãlit iuenibꝰ eueniũt

diete ꝛ tolerantiã fatigatiõis assidue:vtpote famis:vigilie:caloris:frigoris modũ excedentiũ.vnde ꝛ calore mutato in melãcolias incidunt:hoc tñ rarum est.Alii quoqꝫ his succedũt morbi multi ꝑm considerationez huius rationis.Bonum aũt esset si sic dixisset.Adolescentibus oẽs morbi pñt succedere:quos i alijs etatibus diximus:sed proprie causon ꝛ tertiane. XXXI

IUuentus i gn⸗ to septennario finiť.vñ in pno sticis.Plurimum igt sanguinis fluxus his qui ante .xxv. annum sunt etatis.Etati vero huic succedenti duo adsunt septénarij i q̃ multũ laborat:ꝛ oi bus assuescit passionibus vtpote famis. vigilie:caloꝛi nimio.frigiditati nimie. ꝛ parue comestioni ꝛ similibus:sicut prius fuerant hec in iuuenib⁹ sed tamẽ hec pl⁹ nocent huic etati q̃ iuuentuti. Iuuenes eni sũt fortiores ꝛ tollerabiliores ꝛ natura pfectiores.hi aũt aliquãdo sunt colerice ꝛ nigre complexionis:vnde in maniã ici dũt:cũ autũno sit similis natura eoꝝ.Autũnus enim cũ etati succedit:colera inuenit corpora plena in esta te succensa:qui cũ naturaliter frigidus:huic etati frigi de similiter assimilať qua iuuentute subeunte iueniuntur corpora plena colera succensa in iuuẽtute. Et ẽ mirandũ quia huic etati melancoliã nó ascripsit.Inueni tñ in quibusdam libris melãcolicam ifirmitatez his attribui.Sed nescio quis succedẽs hypo. hec ascripsit arbitrãs ꝙ negligẽter pretermisit.multi vero ptisi pereunt hac etate.Iuuenes enim sanguiné screãtes i ptisim deueniẽtes hac etate moriunť.Sed tñ primũ remanet sanguinis screatus:qꝛ nó tãta in eis sanguinis quãtitas quanta in iuuenibus.Asmata vero ꝛ pleuresis ꝛ pleriplemonia plus isunt his q̃ iuuẽtuti: qꝛ cuz itidẽ laborẽt vt iuuenes ꝛ corporibus sint debiliores:i bas necesse ẽ icidãt ifirmitates.hic aũt noiauit quoscũq; morbos in adolescẽtibus ptermisit.cũ ibi breuians alias egritudies dixit qꝛ phreneses que ex phlegmonibus cõtingũt nascẽtibus in pãniculis cerebri seu diaphragmate:ꝛ causones oriẽtes ex co.ru.iter vasa putrefacta ꝛ colere.i.motus co.ru.cũ vomitu ꝛ egestione:Et diseñterie nõ minus adolescẽtib⁹ q̃ huic etati inascunť.Cause vero oium co.ru. sũt. Diarie in hac etate cronitiores sũt q̃ in iuuẽtute:qꝛ horum corpora min⁹ indigẽt nutrimẽtis q̃ aliqua alia i etatibus ꝓteritis ꝛ minus de corporibus his solet dissolui neq; tñ ẽ i eis caloris quãtũ ꝓcedẽtibus affuit.virtus cõtentiua q̃ tñ in eis defecta est quãtũ in senioribus: vñ eorum corporibus pluſq̃ oporteat dissoluať:quia causa diarie aut minoratio est virtus digestiue aut minoratio pascẽdi corpoꝛiꝫ:aut acumẽ colere rubee intestina pũgẽtis:que oia i hac etate inueniunť:vnde necesse ẽ diaria sit diuturna.Lithargia cũ febrib⁹ ex phlegmaticis ẽ humoribus in cerebro se adunantibus.hi autẽ humores in hac etate sunt dominantes.qui ꝛ si in senioribus sunt abũdãtes tñ propter coꝝ frigitudines minus febres generãt.his aũt quia corpora eorum nõ sunt adeo frigida quoquo mõ sunt febriuz genera

Oia nocentia plus nocent etati p augmatice q̃ iuuentuti.

Diarie corniciores sũt i primo senio q̃ i iuuentute.

CEtra vero hanc etatẽ asmata pleuretides: periplemonia: lithargie: frenesis causon:diarie: diuturne: colere: diseñterie:liẽterie: hemoroides. XXXII

SEnioribus disnie scatarri cum tussi: strangurie: dissurie:articulorum dolores nefreses:vertigines:apoplexie:caceſie: pruritus totius corporis: melancolie: vigilie: ventris ꝛ natrium humiditates:oculorũ hebetudo: glaucosus: grauitas auditus. I

REgnãtes si conuenit purgare a quarto mẽ se vsq; ad septimũ minus vero bas. MInora vo ꝛ seniora vereri oportet. II

tiua:Lienterie autẽ cause aut sunt phlegmata frigida aut cõplexio cõtẽtiue virtutis mutata in stomacho ꝛ intestinis:aut defecta cõtẽtiua:vel in superficie iteriori vulnera. Hemoroides sunt huius etatis ꝓpric:sicut ꝛ melãcolie cã est co.ni.descẽdẽs i posteriores venas: ibiq; abũdãs Quoscunq; aũt morbos vel accidentia huic etati attingẽtia tetigit hypo.ego hicꝑ posse meo habeo exposita:queq ꝑfũdius inuestigare voluerit libros nr̃os legat:quoꝝ numeꝝ ꝛ vtilitatẽ q̃rens illum librũ legat:qué ꝺ ordine legendi libros meos oẽs feci singulare ꝛ solũ. XXXII

QUidam inuitãtes hypo. faciunt differentiã iter senem ꝛ seniorez: dicẽtes intellexisse seniores decrepitos. senex vero q̃ post iuuẽtutẽ ꝛ seniores antecedũt qꝺ si veꝝ sit ꝺ tñ nil differre autũauit:cũ seniores oẽs dixit ꝛ in his finẽ iposuit:ꝛ oẽs etates se tetigisse ꝺdit nos debere itelligere. In hac etate morbi sũt disnie.i. defectiões spũs iordinatiões:qꝺ fit ex debilitate spũalis instri.Catarri cũ tussi ꝑ frigiditatẽ sup cerebro dominãtẽ ex abũdãtia phlegmatis qꝺ q̃ oium é grossuz i eoꝝ coꝛporib⁹ ꝛ maxie in cerebro dominať descẽdẽs in pulmõe faĉ disniã ꝛ catarrũ cũ tussi. Si i renes lythiasiz ꝛ nefrasiz Articuloꝝ dolores sunt ꝑ humores in eos descẽdẽtes.aut ꝑ instrumẽtoꝝ voluntarij motus frigiditudines. Uertigines ex fumosis sũt vẽtositatib⁹ in substãtia cerebri imorãtibus ꝛ eã cõmouẽtib⁹:ꝛ aliq̃ ex pessimoꝝ humoꝝ fumositatib⁹ caput ascẽdẽtib⁹:Apoplexie hui⁹etatis sũt ꝑpẽ cũ hoꝝ cerebra phlegmatica humiditate sunt plena.vñ si vulnera inascanť. ꝑ putitatẽ sanguinis nunq̃ sanant.Et semꝑ hmõi etas habet pruritũ:qꝛ pruritus mã ꝑ cõstipationẽ cutis ꝛ frigiditatẽ nó expellit.Uigilie qꝛ vigilãt senes:ꝛ si nó oẽs. De duabus de causis fiũt:aut ex coꝛpoꝝ siccitate: aut ex tristicia quã affert eius senectus: quas qꝛ paciunť sani sũt ꝓut expedit seniorib⁹.Nos ãt i libro ꝺ cõplexionibus corpora senioꝝ nãlit sicca oñdimus.ꝛ si mlti humores phlegmatici adunenť i eis:qbus frigidi ꝛ humidi nãlit existimanť:his i coꝛporib⁹ adunatꝫ multus sõnus fit eis.expulsis aũt hũoꝛib⁹ vigilie sbsequũt Hũiditates oculoꝝ ꝛ nariũ palã ẽ eẽ ex hũoꝛib⁹ abundantibus circa cerebrũ:q̃ si i vẽtres ꝺscẽdant:eos humectãt:Hebetudo oculoꝝ ꝛ grauitas auditus ex defectiõibus sũt virtutũ:visus ꝛ auditus sensualiũ.Blaucosis in vsu sensuali ex siccitatis vltimitate.

De quibusdaz morbis isenectute ꝯgnari solitis.

Humiditas oculoꝝ ꝛ nariũ fiunt ex hũiditatibus in cerebro abũdãtibus

CFinit tertia particula. Incipit quarta.

EX ipsis verbis hypo.hic iducit similitudo.Ligaméta fetus i vulua sũt:sic fructuũ in arboꝛibus ligaméta:cũ.n. i arboꝛib⁹ ꝓmũ fruct⁹ generanť: ñ firmiť liganť:vñ si forti insufflauerit ventus illico labunť cõpleti liganť fortiꝰ vt a ventoꝝ flatibus non decidant. Maturi cadunt nulla eẽnea re cogente. Itidem ꝛ fetus in vulua se hz cum.n.sperma in vuluam incidat ligaméta sunt debilia:vnde si casus vel lapsus mulieri cõtigerit:siue mo

Ligamẽta fetus i vulua similãť ligamẽtis fructuum i arboꝛibus.

tus quilibet alalis:vt est tristitia: timor: ira: z filia:vel corporalis.vt exercitia:inanitio:repletio:z similia liga mēta fetus corrūpunt z abhortit.Similiter cōplet⁹ ex parua occasione labit.Tpe vero medio ligamēta fortiora sūt z puriora:vñ z mulier fortiores patit motus sine ipedimto fetus:hec hypo.itelligēs dixit.Pregnā tes.zc.Si purgare ꝓuēit a ātuor mēsibus vsq ad sep tē mēses:min⁹ vo hac maiora vo z seniora veri oz.ñ āt oēs pgnā tes purgādas dixit:sz quas cōuenit.s. si hu mores instabiles z fu riosi fuerint. Hūores n.corpori dominātes si de loco in locuz sūt mobiles:neq in quo libet membro se figē tes.natura quasi deficit in eis expellēdis vñ idiget ad iutorijs.Sz si quieuerint:nō oz in pregnātibus eos in qetari.vñ hypo.alibi.Si qs ingt velit purgare farma cia mēbra apata habētia nō purget i imitio morbi.qz morbus nōdū farmacie ē ꝓuenibilis:cū nōdū matura uerit.Si.n.det alicui farmacia:sana loca ꝺbilitat mor bo repugnātia.Cū āt alicubi hyp.farmaciā:dicat itel ligit q a supioribus vomitu z ab iferioribus solutiōe mūdificat:nō āt necesse ē quorūlibz librorꝫ suorꝫ ver ba repetere:reseruet g in loco suo dicendū. II

Spontanea dicit a corpore educere q sine medi ci adiuuamento nā vr emittere:q aliqñ fac exi re nā corporꝫ regitiua expellens tm nocitiua z mūdās ide corpora.aliqñ furor humorꝫ pūgit:vñ itra vasa ptineri nō possunt.Si āt nā nocitiua purgat:iu uāt exeūtia q si humorꝫ furor sit vel qlibz alia accītia ñ iuuāt:sz potius mala sūt signa.vñ hy.actionē nāe de bere seq sp inuit.oz g i quolz morbo purgēt q iuuarēt si spontanee purgarent:qd vlr ipse supius vr inuisse dicēs.Sic z inanitio siqdem qlem oz fieri fiat:z cōfert z bñ ferūt:hic vo mō itēdit agere de purgatiōibus cū farmacia agēdis.De cuius diuersitate ꝑm q medico rū ē facere eā artificialiter:i corpora infirma mūdificā da mō p meo posse disposui disputare.ide qmō aliqñ hec farmacia vlr corpus mūdificat cū vomitu supius vel cū solutiōe inferius:aliqñ vnū solū mēbrū purgat: siue caput pos z narres:seu pulmoné z pectus cū tus si:vel sanguinis aquosas supfluitates cū vrina vel cū icēsione cauterij z alijs sitibus. Dis.n.totū corpus nō eqliter purgat:sic phlebotomia facere itelligit:z ois purgatio sanguis qliscunq efficiat:sic hemorroides z mēstrua totū corpus eqlit purgare dicūt.itē exercitia fricatiōes:calefactiōes:balnea cū aq calida: maxie si aq vitrea vel sulphurea sit siue picea. Accidētalr āt ci borꝫ abstinētia ois hec inqz totū corpus purgāt eqlr: q si expimētent:diuersitates purgationū hmōi puas iueniem⁹:vñ z totū corpus eqliter purgare dicūt.Po tione vo vomitus z solutio:qr qd vna facit altera non agit pala ē itelligi:de qrū actionibus hy.hic tm dixisse vr.neq tm de his plus ee dixi vez qz ꝺ oibus alijs. Jn tētio.n.sua in oi purgatiōe ē vna:vt emittant supfluitates nociue corpi dominātes:q possunt itelligi ex ap parētibus i supficie toti⁹ corpis z ex qlitatibus z acci dētib⁹ sibi tpibus qq āni:regiōib⁹:etatib⁹:aeris ꝓple xiōibus.ifirmi nā:arte sua dicta.Si.n.cutis corpis to ta mutata fuerit i citrinitatē sic i ictericia ē videre: z co.ru.nō appeat i egōne:in corpe vo nascunt pustule colerice:z i qbuslibz mēbris sua ꝑm hāc rōnē accītia vt si i stomacho arsurā pūctura q̄qz habeāt:angustiā ablationē appetēdi:siti siue amaritudinē oris: z aliqñ herisipilas i aliqb⁹ mēbris.aliqñ causon hēat siue ter tianas.hec oia co.ru.significāt.quā oz purgare medi camib⁹ ibi cōpetētib⁹.hec āt hypo.intēdit cū qlia spō te dixerit venietia purgare.s.hūores qlitatib⁹ suis cor pori nocētes.hāc.n.purgationē dicit corpora iuuare.

Morbus nō ē farma cie conuenibi lis cum nōdum matura uerit.

Actiōes nāe nos sp seq ꝺ bēt inu it hyp.

Abstinē tia cibo rū accīs tat corpora purgat

Jn farmacijs ta lia ducere ex cor pore qualia spōte venietia sunt vtilia. Que vo contraria venientia qe scere. III

Jqualia oportz purgari purgent z cōfert z bene ferunt: contraria ergo grauiter. IIII

Purgare qdē esta te superiora:hye me vero inferio ra. V

Duo sig na ī cognoscē do cor pa bñ purga ta.

Sz tñ qr ꝑm eūdē sen suz ois inuestigatio ē fallax aliqñ i hiz iqt p fecit errāt medici quā tomagis g iperfecti. necessariū g fuit vt ali as significatiōes nobz daret intelligi.qs sub intulit.s.leuitatem ifir mi:facilitatem purga tiōis. qbus ostēdit qr bñ purgāda purgauim⁹:neq i aliquo errauim⁹. Qd āt ꝺ colera dixit ru.idē itellige:z i ni.q si corpi domi net:cutis in nigredie mutat:pustule nigre i cōpe vidē tur:ceteraq ifirmitates ꝺ co.ni.nascētes sicut lepra:cā cer:quartā:splenes:varices:manie cū ira z audacia: detractiones z astutia.Mulieribus morbū domina tē hy.intēdit ex menstruis qd ego monstraui qualiter inde possit pcipi:cū librū de doloribus mulierū iterp tat⁹.fui. Ex signis his colera ru.pōt itelligi:q si studio se inuestigauerimus nō errabimus. Scda intentio in purgatiōib⁹ habēda suauitas erit ifirmi z leuitas sic ꝺ co.ru.z ni.itellixim⁹.sic z ꝺ phlegmate itelligas:qd si corpori dominet:humida apostēata videbunt:color corpis albus:mollis:febres quotidiane:mētis pigritiā es ociositates:stupores:dormitatiōes:oscitationes: capitū grauitates:oxiremia cū i stōacho dñet phleg ma. ꝺ signa purgatiōes mōstrāt dādas purgatiuas phlegmaticis:z si ifirm⁹ p⁹ purgatiōē leuis ē z suauis z sollicit⁹:purgatiōes valuisse pbant.Adiuuāt ad ꝺ i firmi etas:nā:āni:tpa:aer:regiones:ptērita dieta: z ar tes.in qbusdā.n.co.ru.adunat:in qbusdā nigra: vñ ꝺ oia accidētia sūt iuestiganda: vt qliter purgatio hmōi sit dāda:p hec certificem⁹ signa.Allia signa auctorita tē nostrā firmāt:aut errorē manifestār firmāt leuitas i firmi:z iocūditas sui ppalāt errorē nostrū peioratio il lius z angustia purgatiōis. Hoc dixit hy.vbi sic z inā tio zc.i principio librī rememorata.De spōtāeis quoq purgatiōib⁹ i epidimia mōstrauit similitudies mltaz. vñ in libro hoc parum laborauit in his cum dixerit. Si aq de venis currit in ventrē solutio fit hydropisiz. Jtē dolor oculorū diaria superueniente soluitur. Jtez doléti in auriculis si colerica egestio superuenerit do lorē soluit:z ecōuerso egestionē colericā dolor auriū superueniens adiuuat. III

Dolor oculoꝝ diaria supuēi ente sol uitur.

Hec iā sūt mānifesta ex aphorismi ꝓxis expositiōe ꝓmissa:vñ nō idigem⁹ vt alia vice exponam⁹:vñ in alijs libris raro ascripta iuenis:ne i eiusdē rei repetitiōe cōtra morē suū feciss videat. IIII

Non solū tps purgatiōis vel alteri⁹ dispositiōis r ꝓter nāz in farmacijs est ꝓsiderādū.sz tps anni. Colera nāqz in estate generat:q qm ignea ē z le uiz:sp supiora petit.purget g i estate z autūno p supio ra:ne forte ab hac mēbra dissipēt.Phlegma vo i hye me habūdat:qm qꝺ graue ē iferiora petit.purget g in estate z autūno p supiora:ne forte ab hac mēbra dissi pent.Phlegma vo i hyeme abundat:qm qꝺ graue ē iferiora petit.purget g in hyeme z ve:ne supabūdās distēperātiā facit. Et ꝑm hō qꝺ autūn⁹ accipit ꝓ estate

ꝛ vo ꝑ hyeme: annus diuisus ē i duabus partibꝰ: sz pōt accipi estas loco sui. i. ꝑprie ꝛ hyems similr. Et sz hāc similitudnē sbiūgaī illud. Jdē ét fiat i vē ꝛ autūno qm̄ graues hūores abūdāt. Et sic soluit obiectō de eo qō videt eē ḡrius sibi inferius cū dicit. Quibuscunqz pharmacia aut phlebotomia cōfert: hos vo phlebotomare aut pharmaciā dare conuenit. V

QUod ꝓtigit: qꝛ hoc tpe calidissima ē tpis nā nō valēs sufferre potiōes vomitiuas: vel soluētes. plurimi ide icidūt in fe. Uel qꝛ deficit vtꝰ ex nimietate caloris: q̄ datis potiōibus multomagis debilitaret. Jté cū calor extraneꝰ vires potionū extrahat exterius sic balneuz aq̄ calide repugnat solutioni ꝛ nitit auferre simlr ꝛ calor aeris cuz magis fortis. sit VI

Balneuz aque calide solutiōi repugnat hūiditates ad exteriora diuertendo.

MAcilentis colera ru. dominat si aūt facile vomat fit certius. Dis in hyeme humores sūt geti ꝛ coagulati in interioribꝰ corporis. hic āt bonum eēt si pluri nuz addidisset. aliqñ .n. macilētis inuenit co. ru. dñari.

SIc facile vomētes ꝛ macilētos oz supi⁹ purgari ꝛ hī i vē: estate quoqz ꝛ autūno fit: solā āt hyemé necesse ē caueri. tūc medie carnosos ꝛ difficile vomētes: ab iferiori purgari necesse ē. Et si idigeant a superiori: soli estati attribuenduz erit: ꝛ alia tempora sunt cauenda. VIII

IN ptisicis cauēdū ē: ne aliq̄ tpe supiores dentur potiōes: pp defectionē istrumēti spūalis. Ptisici vo hi sūt itelligēdi: aut q iā sūt: aut q ad hoc dispositi sūt sic hy. i ꝑma epidimie pticula. Plurimi ingt sūt mortui: quoꝝ nā parata erat ad ptisim. Ptisici pectoribus sūt stricti: qbus angustis ꝛ pulmonez necesse erit angustari: ꝛ vias suas stringi. IX

OPortet qbꝰ co. ni. dñat vt cū solutiōe ventris ab iferiori purgent. Uemētiuz dixit purgari pp grauitatē ꝛ fortitudinē co. nigre: q̄ potiōi nō obedit ab iferiori: pp grauitatē sui. sic. n. co. ru. pp sui leuitatē ē purgāda a supiori. ꝛ cū vomitu qꝛ ipsa ꝑ se plurimuz

Medici itētio i purgādis corporibꝰ ē supfluitates a corpe p cōueniētia mēbra exp̄pellere.

ascēdit vsqz ad os stomachi. ita co. ni. pp grauitatē sui ab i iferiori cū medicia laxatiua. Intētio vo nra i vtrisqz purgādis ē a corpe p ꝙueniētia mēbra emitti. sic co. ru. a supiori: ita quoqz nigra ab i iferiōi purgāda erit pp nimiā grauitatē sui: supius. n. oppositū est ad inferius. hic aūt hypo. sic itēdit. Cōstātinus. Inferiꝰ qdez qꝛ hūor ē grauis. vehemētiꝰ aūt qꝛ ē violētior: neqor: glutinosior: ē. n. fex aliorū humoꝝ. vnde solus portat corruptionē oīuz humorū: rōne vo cōseruata ḡria opponant cōtrarijs: mā cōtraria cōueniūt: alia. n. colericis alia melancholicis: alia calidis: alia frigidis medicamina conferunt.

ANtea iā dixi: q̄ cū hyp. furiosuz dixerit abusue posuit: sumēs illud ab aīalibꝰ ad libidinē motis. Fortius. n. nā hinc mario motu mouet i expellēdis sui spmatis supfluitatibꝰ. Ego āt oñdi i libro de spermate: qꝛ mulieres sic ꝛ masculi sperma solēt emittere. Cum ḡ in corporibus nā hmōi motu moueat. vt. s. mā mori expellat: ꝛ si nō i toto corpe in aliqbus tm̄ membris mobilibꝰ mouet. hmōi āt motū hy. vocat furiosum ꝓ eadem die: differre enim talibus malū est. XI

Mulieres ita sperma emittūt sic masculi

CUibusc̄ qz torsiones ꝛ circa vmbilicū dolores ꝛ lūbos ꝛ dolor non solutꝰ sit: neqz pharmacijs neqz aliter in hydropem siccam ꝓficitur. XII

QUibus vētres liquenterici hyeme superius medicari: malum. XIII

BDileboros bis aquia nō facile sui sum purgant: ante ambitionem oportet ꝑ humectare corpora plurimo nutrimento ꝛ requie. XIIII

Que torsiones si circa lūbū vel vmbilicū ꝑmanēt: nō dissolute cū farmacia vel alio medicamie: itelligūt mali hūores male cōplexiōi dominātes plurimū: q̄ mala ꝙplexio si ñ dissoluat generat hydropisiz. q̄ ab ipo hy. sicca a modernis tympania vocat. Si. n. hec passio vētri dominat q̄si tympanū resonat vēter ꝓcussus. cā vo soni i tympano ꝛ i hac passiōe eadē ē. i tympano. n. aeris ꝓcussio ꝑ postremitatē ē pellis. idē i hac passiōe fit quā abusiue vocāt hydropē: pp tumētis vētris similitudinē: ꝛ ei⁹ magnitudinē: ñ q̄ vētris sit aliq̄ hūiditas sz potiꝰ q̄dā grossicies aeris. Hydropisis aūt nascit ex cāis frigidioribꝰ hec āt a calidioribus. Impossibile est .n. sine calore i grossuz aeré mutari illos hūores. XII

Hydrops sicca idē ē q̄ tympanica

LJēteria ē cū id qō comedit i eisdē q̄litatibꝰ qbꝰ ꝓmo fuit cito egredit. Fit āt ex defectiōe ꝓtentiue vtutis. q̄ ex mala stōachi cōplexiōe ꝛ intestinoꝝ accidit. ꝛ aliqñ pp vlcera ꝛ pustulaz i stomachi vl intestini supficie ē. hic āt morbꝰ i stomachi vel hoꝝ mēbroꝝ eēntia dominat. Et aliqñ ex phlegmate frigido ꝛ acetoso in stomacho vel intestinis icluso. Uulnera āt ex humoribꝰ sūt calidis: quos necesse ē ꝑ supiora purgari qꝛ leuius ē eos ita emitti: sz nō tm̄ hyeme. hūores vo phlegmatici si sūt i intestinis inuiscati: nō cū vomitu sūt purgādi: qꝛ nihil exit cū vomitu: nisi qō i stōaco solo fuit: ꝛ qꝛ phlegma iferiora petit qō fuit cā huiꝰ mori: melius ꝑ inferiora purgent: q̄z superiora. XIII

De liēteria ꝛ de causis eius.

NAturā illiꝰ cui helleboꝰ dāḋ ē si facilis sibi fit neductio añ tētare oz: cuiꝰ rei ꝓbatio ē cū re vomitiua ꝛ hūectatiua. Si āt hec nō sūt sibi facilia nō helloboꝝ demꝰ sibi: nisi ꝑius corꝰ ꝓparemus. Qō duobꝰ fit modis. Aut cū assuefactiōe vomitꝰ ad qō tm̄ ñ hy. itēdit. h̄. n. vile ē ꝛ ab oībꝰ scit. Aut ex corpis hūe-

etatiõe:z hoc meliuſ:q̃ plurimo cũ nutrimento z rege efficit. De rege.n.palã ẽ.ſic.n.corpus deſiccat exercita ſit'r z reges cuſtodit hũectationes.z nõ diſſoluit eas. multus vo cib⁹ abſolute nõ hũectat:ſz ille ſolus q oi caret ſiccitate.i.acredie vel põticitate:ſalſedie z amaritudine:z fortaſſis nõ ẽ vocãdus cib⁹ abſolute:ſz medicialis cib⁹ marie. Solus ĝ cibuſ ſine cuiuſlibz rei additamẽtiſ nãlit hume

Sol⁹ cibus ſb=ſtãtial'r corpus hũectat requieſ vo balneũ z aq̃ accñ taliter

ctat'ſbalia mẽbra corporis: requies vo accidental'r. inde .n. dicit humectare: qr ñ deſiccat humiditatẽ ſibi in corpe. Aqua vo ſi bibat: vel in eo qs balneet: ſubſtãtialia corporis mẽbra inde nõ humectant: qõ certiſicabis: ſi libros noſtros de naturalibus virtutibus legeris: z libros de ptiſi. XIIII

ſup̃ farmatici aſſumptionez phibuit ſõnũ z lauda uit motum.

Monſtrauit hyp. m q̃re neceſſe ſit corpora helleboz ſumẽtia moueri: ges.n.corpa i ſuis q̃litatibus facit manere motus aũt mouere z turbare ſic videt i nauigãtibus nauẽ agitãtibus: quib⁹ corpa ſolo motu mouent: z q̃z to magis fiet actio.ſ. pturbatio: ſi motus z potio ſil'adunantur. Joãniculus. Ego nauigationẽ i quibuſdã nõ iueni: ſz potius nomẽ qõdã faſtidium z ab oi natione ſignificãs: vt ſic aphoriſm⁹ iſte hẽat ſc. Declarat abominatio vl' faſtidiũ ſp ſequẽtia motũ corpoz: qr corp⁹ neceſſe ẽ mouere z turbare vẽtres. motiõe nãq̃z z hũores mouent z corp⁹ turbat. his ãt motis reqeſcẽdi facultas ñ dat helleboro: ſz i ipa pturbatiõe ſubito purgãdo cũ fece emittit. Si.n.diu morarẽt paulati hũores z carnẽ ꝺſiccãdo ſpaſmũ iferret z morte. Moueat igit corpus nõ facta pturbatiõe q̃ſi i magno motu vexet helleborus. Motio nãq̃z corpa pturbat: qõ nauigatio declarat: z hoc ẽ qõ intẽdit: cuz dixit hypo. Declarat autem nauigatio. XV

Nemo ſanis helleboꝝ dare ꝓſumat

Sicut.n. motu irritat nãta z reqe mitigat. Sic igit purgatiõe fiat ſomnus z reges. XVI

Nemo igt ſanis helleboꝝ dare preſumat: deꝫ aũt his quibus humoꝝ diſtemperantia nimia ſupfluitate facta eſt: vt forti infirmitati fortis medicina occurrat. Si.n. ſupfluos i eis nõ inuenerit humores deſiccando facit ſpaſmum. XVII

Antiq ſp oſ ſtomachi coꝝ appellãuere.

Colera nãq̃z rubea diſtẽperata ſurſuz vaporans faſtidiũ fac: cui⁹ acredo cordis morſuz z os facit amaricatũ. Abſtinẽtiã vo cibi ẽ ablato deſiderij cordis morſus i ore ſtomachi eẽ itelligit: qr ãtiq̃ hũ mẽbrũ ſp coꝝ appellare cõſueuerũt. Tenebroſitaſ ẽ cũ añ oculos mot⁹ corpis cuiuſlibz: vel nimia obſcuritas apparet: qõ fit ex malis z pũgitiuis hũoribꝰ i ore ſtõachi ꝓtẽtis. a cerebro. n. ad hũc locũ magn⁹ neruus deſcẽdit vñ ſi os ſtõachi patiat neceſſe ẽ vt'p ipz actio aĩata patiat: qõ vniuerſal'r accidit oibus hũoribꝰ pũgitiuis. Amaritudo i ore ꝑpe ẽ ex co.ru. z bñ dixit: his apparẽ tib⁹ ſupioꝝ idigere farmacia. i. võitu ſignificat. XVIII

Hic nobis hypo. oñdit oẽz dolorẽ ſup diafragma idigere purgatiõe. Et cũ farmacia ſurſũ purgari oportere: ſubtus vo diafragma purgatio iferioꝝ ẽ neceſſaria. Uñ z idigere dixit: ne i oi dolore ſupioꝝ vel iferioꝝ farmacia ſupioꝝ vl' iferioꝝ dãda ſit. Sz cũ his hec idiguerit: z iõ ſup diaphragmate ſũt ſupioꝝ indigẽt purgatõe: qr leuia ſũt q̃ vo ſubtus iferioꝝ indigẽt qr grauia: vñ ſb dit. Quecũq̃z iferius vadũt inferius cogãt ire: z his iferioꝝ aperiatur porta. XIX

Supra diaphragma dolores ſurſũ farmacia indigere ſignificant: qcũq̃z vero inferius: ſignificant inferius. XIX

Quicũq̃z in farmaciis nõ ſiſtiunt cuz purgantur: nõ qeſcãt donec ſiciãt. XX

Quidam cuz farmaciam accipiunt: ſiciũt ſtatim. Quidã vo ñ illico ſz morant aliquantulũ: qõ contingit ex nã ſtomachi vl' ipſius potionis vel humoꝝ q̃ de debẽt purgari. Ex nã ſtomachi ſi calidus ſit vl' ſiccus vl' vtrũq̃z q̃ aut nãlia ſũt accipiẽti: aut pp potionẽ tũc eueniũt. Ex nã potõis ſi acuta calida z pũgitiua fuerit. Ex hũoribus purgatoriis ſi coru. affuerit: his oibus ſiciũt vtẽtes potõibus ſz ſi q̃dã adſũt: ñ ſiciũt vtẽtes potiõibus: ſi ãt nimie purgatiões ſint ſil'r ſeqt̃ ſitis. XX

farmacati q̃ñ q̃z ſiciũt q̃ñq̃z ñ.

Sicut antea purgatões ſurſuz neceſſario mõſtrauit: ita hic iferiores oñdit. Perſpicacit ãt intelligẽtibus rõ vna videbit. Iz ſignificatiões diuerſẽtur: vtraſq̃z vo inuit purgatiões qr ꝺ ꝑgruis locis i q⁹buſlibz mẽbris purgari oz talia. qbus talia icõmoda fuerit: deorſuz farmacia fiat: qñ humores graues ſũt ſub diafragmate: ꝓſideret tñ vt̃ febris adſit: qñ ex ſe febribus hec multotiens fieri ſolent. XXI

Nigras egeſtiões dicit ſm antiqs z nõ ex colera nigra. cũ nõdũ hẽant acredies vel acumina: neq̃z ſi terrã decidãt ebulitiões co.ni. attinentes: ſed ſunt ſic̃ ſanguis vel groſſi vini feces: q̃ cũ in corpe permaneãt neq̃z ide exeãt: mutate putrefiũt z certã co.ni. pariũt. Splẽ.n. cũ ſanguis fecẽ ſp trahat z de eis eparmũdificet z ſe ide nutriat ſic̃ i libro de rebus nãlib⁹ oñdimus: qõ ide ſupereſt ſtomacho remãdat: vt cũ aliis ſuis ſupfluitatibus id expellat. Si aũt ſplen put oz de his hũoribus epar ñ mũdificet: aut ſibi multas ꝺ his nõ teneat quãtitates: aut ſi pp ꝺfectũ has ñ valeat retinere: exeũt cũ egeſtiõe: quã dicit nigrã hy. Qualis ſãguis addidit: qr quaſi ſanguinẽ nigreſcẽtẽ eẽ eas oſtẽdit: q.n. hãc egeſtionẽ arbitrati ſunt eẽ nigrã. z nõ alia de cã nigreſcere: niſi qr in iteſtinis diu ſit morata male autumauerũt. ipoſſibile. n. ẽ mõ egeſtionẽ eẽ nigrã.

mō rubeā. Nos āt i q̄dā pestilētia vidim⁹ multos hāc egestioné hūisse: z nō tn plures obijsse q̄z euasisse: sed tn si hec nō apparuerint ab initio morbi neq̄z in augméto sui euaserūt ifirmiq̄ āt i salubrib⁹ morbis ab initijs vel augmētis apparuerint z cā dissolutoz a corpoīb⁹ fuerit colorē rubicūdū vl citrinū z ñ aliū būerūt. Egestiões vo nigre i fine morbi a fecib⁹ sanguis assimilate: nimiā icē sioné vel putredinē vident significare: sicut fit i cibis i stomacho idigestis: q i pessimos hūores z malos sunt mutati. Egōnes q̄ nigre cū appareāt i mō bi initio ñ bonū significāt: cū magnā passioné epatis portēdant: q̄z si p⁹ statū: aliquādo bonum significāt. qa naturā monstrāt humoribus malis p̄ualuisse: z eos a corpore expellere: qō tn hy. ñ ōtermiauit: q̄z alibi vr dixit. Omnia autem que perfecta sunt in crisi non apparent statim. i subsequenti aphorismo iterum subintulit. Egritudinib⁹ qbuscūq̄z incipiētibus si fel nigruz surſuz aut deorsuz exierit: mortale. Forsan i eo qō dixit. Spōte h̄ dedit itelligere. hoc. n. spōte lōgū tps vr significare: q̄si hec egestio talis i toto vel plurimo tpe morbi fuerit: si. n. vno solo tpe itellexit. morbi apparēte s solū veniētes dirisse debuit. Sed q̄ spōte addidit: multū tps puto significare voluit. Cū q̄ accepta potione multe egōnes exeunt nigre ē laudabile nigras exire. similiter quoq̄z diuersi colorıs egōnes bone sūt verūtamē spontanee malā materiā z multā z pessimam z diuersam voluit monstrare.

XXII

Ex supiori aphorismo mōstrauit q̄z tū hu. cole. ni. vicini differāt a co. quā hic nigrā dixit. z cās vñ fierēt dixit p̄m q̄ oportuit z q̄re i initio morbi malū: i fine vo significēt ñ malū. mō vo i hoc aphorismo aliquātulū ad idē redire volo cā necessitatis future exponis. Et dū inq̄z morb⁹ ē in initio: nulla quaz faciat p̄z cursuz nāe ē purgatio: q̄z poti⁹ ē accidēs p̄p q̄litates i corpe extra nāz imorātes. ipossibile ē. n. cū nā maxie grauat a morbo: neq̄z materie adhuc aligd digerat vt p̄z suū cursuz multū opereť. In bona. n. crisi z laudabili necesse ē coctionē p̄cedere. post diuidere: deide expellere sic hypo. i p̄ma epidimie pticula Coctio inqt portēdit velocitatē crisis z fiduciā sanitatis. cruditas āt idigestibilis necesse ē portēdat maluz exitū futuq̄ siue nō crisis: seu doloris vel morbi lōgitudinis: vel mortis. morbiue reuersionis. hec hy. Si āt post decoctionē morbi quosdā nā malos expellat: hūores itelligim⁹ p̄m mundificationē corpis eē. vñ z co. ni. aut alij mali humores appentes post signū coctiōis significāt bonas z laudabiles purgatiões. si vero ē ecōuerso z co. hec vel qlibet mali humores ante coctionē apparuerit. pessima signa sūt cū initio morbi coctio appere nō debuit neq̄z possit iueniri.

XXIII

Intēdit i hoc aphorismo: q̄ si co. p̄dicta vt egestio q̄si sanguinolēta appeāt: z ifirmoꝝ corpora sint valde extenuata: necesse ē mox die alteram. Nā. n. iā deficit i hmōi non valens digere diuidere seu purgare hos humores malos maxime: z vnde sit necesse vt illi hūores p̄ualeāt z extrinsecus effluāt: cū nā nō sit talis q̄ eis resistere valeat: qō cū ita sit nō cōsequit sic i alijs morbis: sic z i hoc morte morari. Mō strauit āt hic q̄ i aphorismo p̄cedenti itellexit. Cū nigre inqt egestiões q̄lis. cē. nigrū sanguinē debere itelligi. Docuit z modū discernēdi iter egestioné ni. z co. ni. Egestio. n. ni. sic sanguis ē niger: a sāguie vo discernit: q̄ h ē coagulata. sanguis vo ñ ē coagulatus. Jtē egestiōi. differt a co. ni. cū egestio sit coagulata: co. vo ecōuerso: q̄ nigra ē z lucida sic acetū pūgitiua: z terr̄ iecta ebulit sic acetū. egestio vo ni. nīū hoz h̄z.

XXIIII

Plurima dysenteria ex co. est ru. cū hoz humoz acumina excorient itestina nimio suo acumie: qbus ingerūt vulnera. multi tn hanc euadūt infirmitatez. sz si sit ex colera nigra: ipossibile ē q̄ succedat sanitas: cū hic morb⁹ a vulneroso cācro nō differat. q̄ si cācer nascēs in exteriorib⁹: dure vl tarde sanet: z cū talis sit locus i quo medicina possit apponi: quāto minus i intestinis. vbi nulla pōt medicina supponi. Concedamus aūt sub quadā hypostasi: q̄ z medicamina possint appōi: cū tn egestio hec loca trāseat: nulla ibi pōt remanere medicina.

XXV

In alio aphorismo iā oñdit ō egōne nigra: i h̄ vo de hac vbi sanguis q̄liscūq̄z exeat: siue de ore siue de pte posteriori. vbicūq̄z surſuz dic: ō ore solūmō z nō ō naribꝰ oz itelligi: ac si dicat. Sāguis ō ore exiēs malū q̄liscūq̄z exeat: siue spumosus siue rube⁹: vl rubicūdus: vel purpure⁹: niger subtilis aquosus vel spissus. de posteriori vo laudabilis. si tn mult⁹ sit q̄si fluxus nō ē bonus. oz q̄ paulatiz egrediat: vt morādo i nigredine trāsducat. Si āt sanguis ad aliqō fluat itestinū: oz vt arbitremur eē malū: q̄ paru⁹ melior ē q̄z mltus q ē cū fluxu. Intelligit āt ex vbis suis exire ab inferiori bonū signū eē: z h̄ tn nō certū. sz abusiue: vt ppendamus nigrū exeūtē bonū signū eē certū z laudabile: cū tn ō ore exiēs illaudabilis ē q̄liscūq̄z exierit. Sz hic nobis pōt obyci: qō supiorib⁹ ꝯriuz erit: vt egestio ni. sit bōa: cū antea nigrā malā dixerit. Sz cū dic nigruz: ipz ē q̄ sanguinē dixit i epidimia exire nigrū: de aptōe oris venaq̄: q̄ manie dixit eē curamētū z ē vex. icidentes. n. melācoliā optie curent si sāguis exeat ab inferioribꝰ suspectos vo ad hūc morbū hmōi sanguis venir ñ pmittit: sic hy. itellexit sanguinē surſū existētē q̄lēcūq̄z malū eē deorsū vo bonū: sic p hemorroidas bon⁹ ē niger si nā illius corpis multā quātitatē ide hūerit: q̄ si ñ. nō oz nāz pmitti ad h̄ assuefieri: cū vtq̄z molestū sit si plus q̄z oporteat: vel si minus exeat.

XXVI

Dysenteria ex vulneratis ē intestinis: q̄ vulnera si adhuc i initio sint cū egestionibus q̄si piguedo exit: sz morent z nō restringant: cū egestiōibus q̄si pellicule de supficie itestinoꝝ excoriata egrediunt z q̄si cortices pellis eē vident. Jtē si adhuc plus dysenteria moret: pars substātie itestinoꝝ egredit: quo i tpe vulnera h̄ ñ i initio nec i augmēto dicēda sūt eē: sz potius iā facta vel cōpleta fore. Cū q̄ dysenteria exeant.

Nō plures cuz egōnibus nigris obiisse q̄z euasisse gal. vidit.

Differētia iter nigram egōnez z colerā nigraz.

Sāguis ō ore exiens q̄liscūq̄z exeat malum

De hemoroidibus i passiōibus melancolicis.

De dysinteria

Nō oīa q̄ perfecta sūt i crisi statiz apparent.

De p̄ditionib⁹ bone crisis.

de intestinis q̄ q̄si frusta carniū valeāt dici: ꝫ hy. mor tale é. vulnera. n. in his locis huius q̄titatis ipossibile é carnē creare: vel ea loca ꝓsolidare. XXVII

Alor nālis cū ex sanguis fluxu defecerit nō ſm q̄ oz cibū digerit: neq; i sanguiné trāsducit: q̄ cū fit: necesse é ꝓ totū corpus diuidi nō posse: ne surditas ꝓ egōné co. ru. qñ remouet. q̄ ipz ide nutriri: vñ hoc fuit cā humectādi ventres plus q̄ oportuit. quo ad natura sua i vtute redierit. XXVIII

In ß loco hyp. surditaté illā q̄ stabilis est ꝛ insolubilis nō itellexit: ſz potius eā q̄ in febri bus vel in morbis alijs supuenit: cū colera caput ascēderit. co. n. ra. cū dñet in instrumtis auditus surditatē fac̄. quā cū nā in egestione emiserit: surditatem illam iaz tollit. XXIX

Rgores i febri bus ꝛ maxime acutis supueni entes crisim illico seq oz. Sz si rigores i die cretica fuerit: ꝛ signū coctiōis appuerit. crisis illa bona erit. Sz si neq; i die cretica: neq; signū coctiōis appuerit crisis illa neq; bona: testante hy. i ꝑma epidimie pticula. Oz inqt hūores qbus crisis inuit laudabilis sit digestiōis. Nos aūt iā diximꝰ: i supioribus q̄ signū coctiōis fiducialiter sanitatē ꝛ crisis velocitatē ondit. Jté crisiz nō oi die venire dixit hy po. i ꝓnosticis: idē i aphorismis his ꝛ ꝑma epidimie p ticula: q̄ dicta coadūauimus oia ꝛ exposuimus quantū oportebat diei cretice attinētia i meracriseos: coctiōi vo ptinētia i libro criseos sūt dicta. ité i libro mera criseos discritā eé crisiz. vj. diei mōstrauimus: quā hy. hic tetigit i febriꝰ sextanis si rigores siūt discriti. Discritā aūt hy. itēdit: aut malā crisiz: aut icredibilé aut suspectā. ad ifirmitatē reḋeūdā: siue morbi diuturnitatē q̄ crisis. vj. die venit cū pessimis accñtibus. Hec oia in libris ꝓnoiatis sūt dicta ꝛ exꝑimētis sūt firmata. Hec aūt si oia repetā timeo ne lōget opus necessitate non expetēte: cū iā in alijs expleuerim libris. XXX

Si i morbi initio aliqué febris iuadit hora tertia diei: ꝛ pꝰ cessans aliq̄ hora diei altera die accipit i eadé hora q̄ iuasit ꝑus. i. hora tertia diei ꝛ quocūq̄z tpe dimiserit: eodé tñ tpe tertia die accipit ꝛ q̄rta vt nūq̄z mutet suū tps in accipere: ꝫ diuersificet eius cessare. morbus inq̄z iste elōgat magis eo cuius icipere diuersat: qō hy. i his ꝟbis suis itellexit. Alij dicūt eū itellexisse: ꝙ si febris ꝑmi diei hora tertia icepe rit ꝛ duodecima dimiserit: in crastinū vo. xij. accepe rit ꝛ sic ex ordine vt finis ꝓcedētis initiū sit sequentis diei: discrita: ꝙ dicētes nulla rōne vtunt: neq; firmare possūt exꝑimētis. ité dit āt hy. discrita: q̄ morbus durus ꝛ diuturnus sit: ac si diceret: si tps accessionis eq̄ le; fuerit quotidiane: siue tertiane: siue quartane. discritat se. ꝛ si paucis vel multis morat horis. hoc aūt dicēs exꝑimēto posset firmare. Lā é: q̄ si fe. accessio instabilis sit nō iterpolādi tps minuere custodit: ſz si firma ꝛ stabilis sit tps vnū iterpollatiōis ñ dimittit: tūc ḡ dissolutio eiꝰ dura est: ſz si sit instabilis ex necessitate est facilis. Si. n. nā febris fuit firma ꝛ vnā interpollationé custodierit: necessaria é medicia fortis: q̄ moueat ꝛ spatiū ét tpis. Hoc hy. discritari itédit. XXXI

De labore diximus q̄ eius cā sit nimis motꝰ ꝛ h labor certus dr ꝛ absolutus. Est āt labor alius q̄ non est ex multo ꝛ forti motu: ꝛ hic nō dr absolutꝰ: ſz potius diffinitus. i. labor spontaneus. Labore ex nimio motu nimi calor i cōcatenatione mēbrorꝫ seq̄t ne q̄z admirādū si i his locis apostases exorte fuerit: qa cū concatenatiōes plus q̄z oporteat calefiunt: necesse est collectōes apostematū fiant. Labor vero spontaneus humores ad ꝓcatenationē cōtrahit sic ꝛ i oi morbo solet fieri: cū terminus ex vna re succedit in spacio. ſ. in spacio cōcatenationis in humoribus apparato recipiendis. in qbꝰ morbis apostemata raro solēt fieri. in morbis aūt ex labore apostases fiunt plurime: ꝛ maxime in spōtaneo si labor ille sit ex nimijs humoribus. Hic aūt aphorismus sic debet intelligi. Laboriosis quoq̄ mō in febriḃꝰ apostases i articulis ꝛ circa maxillas necesse é nascant: quoꝝ causa sunt febres humores illos ad caput mittētes: quos deinde illa caro mollis q̄ est circa maxillas recipit. Si aūt hi humores in ascellas vel inguina descenderint: illa caro mollis que ibi é suscipiet vnde apostemata necesse est fieri. XXXII

Si fatigatio nimium motum hūerit ꝛ hec eadez labor sit doloremq̄z labor portenderit: sicut añ dixi cum intendisse similiter ꝛ hoc q̄ō dixit. Doluerit: nimium motum opz intelligi: ꝛ inde laborez pati. Ego aūt vidi homines a morbis resurgentes: cū i corporibus suis humoribus nondū mundificatis neq; mollificatis: q̄ fuerūt morbi materia: sed adhuc remanēte in eis aliqua quātitate: cū quedā iquā mēbra fatigarent mouētes ea vt ide dolerēt: apostemata ibi dé sunt nata: quoꝝ causa labor fuit: dolor vero signū laboris. qa vbi fit motus nimius virtute deficiente calor augmentat ꝛ dolor qa humores ad ea mēbra descēdūt ꝛ sunt signa apostematū icipientiū: calor vero ꝛ defectio vtuꝫ in motu materiei cause sunt collectionis apostematuz. Hic ergo Hypocrates intēdit de labore morbū faciēte: Potest etiā itelligi hic q̄ dixit doluerit: vt ad vtrunq̄z vertat. sed hoc sue itentioni melius cōpetit cū ante fe. ex labore nominauerit: debuit ituq̄z subsequi. Si aliquod fatigauerit mēbrum. Verba enim prioris aphorismi priorē sensum dat intelligere vbi dixit. Laboriosiꝫ in febriḃꝰ ⁊c. Hic vero aphorismus qué modo interpretamur: laborem illū tātum dat intelligere qué ex egritudine resurgentes patiūtur. Verba vero subsequētis ꝛ adhuc exponēdi: laborem ante egritudinem portendunt. XXXIII

Nulla differentia eé videt: si hic aphorismus superioribus iungat. ꝛ omnes tres fiant vnus aphorismꝰ: siue singuli ab inuicem separētur: q̄ monstrauimus quomō tres sunt vnꝰ: ꝛ quō singul

Crisis sexte diei mala.

De crisis collectionis apatuz.

Lā ēre apata circa articulos oriunt.

In qbꝰ morbis apata raro fiant ꝛ in qbꝰ plurima.

singuli permanent sensibus: hic tamē rursus aliqd dicturi sumus qūo tres sunt vnus: si infirmus in sua infirmitate laborē senserit: oz apostemari in articulis z maxime in maxilis. Si vero egritudiez exiens aliqs membrū fatigauerit: aut ante infirmitatē fatigauit in eodez mēbro apostemādū erit: qz humores sp ad mēbra fatigata currere solent. Dec aūt oia hypo. hic innuit intelligenda in morbis suspectis ad apostemata facienda: nō in illis qbus crisis cum purgatiōibus venit. Ego aūt prius monstraui qūo vtriqz morbi fūt intelligēdi: quod signotare velit: libri criseos sibi sunt legendi. XXXIIII

Humores sp admē bra fatigata currere solent.

QUod a febre hito dixit: absolute sic. pt itelligi: ac si dixerit. Qui habet febrē z nō tumuerit: vel q habuit z nō tumuerit: vt per febrez singulariter positā vnāquāqz determinauit sicut i epidimia facere cōsueuit: vbi in multis locis ita dixit. Febrē habuit Febris eū accipit: vel febricitauit: nō absolute quālibz posuit: sed determinate tamen fortiū intellexit. Pōt tn ēt esse vt sine febris fortitudine suffocatiōe supueniente repente sit mortale: sz si sit nimia fit certius signū qz infirmus non euadat: z mors magis sit cita. In tale. n. febre sicut mōstrauit in libro de corruptiōe spūs: multū aerē trahit ē necesse. suffocat⁹ āt paruissimū z vix pōt trahere: suffocatione igit mors magis certa significatur. Minorat. n. anhelitus in aeris attractu pp quos dā stricturas in istris spūs. Mors. n. que nō venit ex angustijs in instrumētis spūalibus ex sola ablatiōe ē spūs: nō ex suffocationibus. Aufert autez spūs aut ex defectione vtutis pectus mouētis: aut ex nimia frigiditudine in fonte vite dominante. i. corde. Suffocatio vero ex āgustia viarū spūs ē sine dubio: que aut ō plenitudine est patij inter pectus z pulmonē medij: aut i spaciositate ipsius pulmonis: aut ex apostemate i pulmōe vel cānalibus suis: vel in capite cānaliū: qō gutt vocat. Aliquādo etiā apostema est in spacio qō est ante guttur. i. in faucibus oris. Libus inquit Homerus: z potus p fauces trāsgrediūtur. hic fauces intellexit vbi guttur z meri versus os iungunt. Hypo. quoque hunc eundem locum fauces vocauit: cuz dixerit. Tumore nō existente in faucib⁹. quo in loco innuit: qz homie os bn̄ aperiēte locus illi possit videri certissime. de gutture vero nō taliter fit. Sunt g hypo. dicta taliter intelligēda. Al febre habito suffocatione supueniēte subito si nō cū tumore in faucibus: mortale ē. Anti qui apostema: z tumorē dicunt idem esse. Jnielligitur ēt oē apostema tripliciter eē cū dolore. qō a modernis phlegmō vocat: quo noie calor significat z incēsio: z sine dolore z cū duritie z scliros appellat: vel sine dolore z nō durū: z tumor siue mollicies nūcupat. Moderni aūt omnē antigtatē postponentes oēm superfluitatem in sbalibus membris collectam vocant tumorez. Si aūt videris fauces ñ apostematas: z subito suffocatio superueniat passio in solo gutture est intelligēda: quia suffocatio aliunde non venit sicut dixit: igitur subitam hic de gutture dixit venire: apostema enim in pulmone nō subito suffocat: sed ab initio paulatiz augmētat vsqz ad statū: tādē suffocare dicit. Jdē faciunt z vulnera pulmonis. idē quoqz fit cuz spaciū inter pect⁹ z pulmonē sanie ē repletū; q̄ sanies ex rupto ē apostemate. vñ suffocatio tarde vēit. apostema i cānalib⁹ pulmonis facit duriciē spūs: sz nō suffocationē fortē, propter foraminis latitudinē: z sui corpis sbtilitatē: nō. n. iplet apostemate cānale pulmonis: g necesse est ex solo gutture suffocationē subitā venire vbi vie spūs fūt āguste: q̄ lacertis suis cū pelliculis suis ipsas circūdātibus apostemate superueniēte opilatur. Hoc autem apostema qdā medici vocāt squinātiā: alij chimachi: qdaz alij simichi. Simichi: si apostema sit in lacertis pfauces. Chimichi si in lacertis a gutur exeūtib⁹ necesse ē vt a gutture dolor sit iste. Hoc idem in pnosticis cōfirmat. Fauces igt dolētes z ñ tumētes cū āgustia z molestia: cito suffocāt z occidūt. sz tn̄ i hoc aphorismo nō notatur dolor. Arbitratus ē. n. sine suo dicere nos posse itelligere: aut itellexit eē possibile hāc suffocationē sine dolore vēire qō videt eē verū. possibile. n. est vt nimia hūiditas phlegmatica ad pelliculas interioris gutturis veniat: z apostema sine dolore faciat: aut lacertoz gutt apiētiū motū auferat: vñ vie stricte suffocationē cogūt facer: z ß idē pōt fieri si siccitas i lacert interiorib⁹ gutturis dñet z ita icordent nimijs extēsionib⁹: z iste vie ide stringātur. Ego aūt monstraui in libro de voce: qualiter fūt isti lacerti: z quomodo clauduntur z aperiantur: z ide habeant incordationem. XXXV

De diuersis noib⁹ squātie:

QUm tumorē hic notaret hypo. nō dixit loca i q bus nō apparet: sicut supius dicēs: in faucib⁹ fecerat. Dico ergo: vel in faucibus cū intellexisse: vel nusqz in toto collo apparere ne quis itrisecus vel extrisecus possit videri. Qō cū fiat neqz ifirm⁹ trāsglutire valeat necesse ē mortale sit. fit aūt vel ō apostemate i lacertis meri vel in substātia sui. In ß. n. loco mlta nobilia mēbra fūt adūata. s. nucha: pellicule. spōdiles: nerui z ligamēta. Cū igit apostēa neruos z ligamēta mēbroz vbi ipm ē attrahat: necesse ē spōdiles mouean̄t itus: aut i parte vnā. si. n. nerui extēdan̄t. z ligamēta ō parte alterutra: mouebun̄t spōdiles i parte eadē: si de ambabus partib⁹ mouebun̄t interi⁹: qō melius explicabo cū libr̄ hy. ō mēbroz dislocatiōe explanauero in q̄ dixit. Tortura spōdilis ex motu suo interiori ē ex apostematib⁹ idigestis. Jtē i eodē. Sibbus retro ex distēsionib⁹ ē spōdilis i interiorib⁹. i scōa pticula epidimie hāc spēm mōstrauit eē squinātie. Passio igt sq nātie fit ex spōdilibus colli interius se mouētib⁹: vñ z locus concauus apparet exteri⁹: q dolet si tāgat. Qui b⁹ ex vbis quādā tortrā spōdiliū. i. interiorē oñdit: in hoc aphorismo oēm tortrā dedit itelligere dicēs. Si collū cōuertat ⁊c̄. hec. n. verba omnē cōuersionē spōdiliū que extra nām ē sunt significātia. huic aūt tortrare i epidimia dolorē addidit: sz reticuit h: qz ide colluz necesse vidit dolere calido apostemate. Sz forsan h i tēdit tortrā ex nimia siccitate z sola: vñ mortale dixit. Tortrā. n. de apostemate nō necesse ē mortale cē: sic illā que ē de suffocatione: qz molestie in suffocatiōe z i nō trāsglutire nō fūt eq̄: nisi cū fortis tortura z nō trāsglutire ex siccitate sunt nimia: maxie cū febriū fortitudie: ac si diceret. Al febre hito ⁊c̄. nimia siccitas supueniēs huic mēbro ex febrib⁹ ē: q̄ in hac passiōe signuz z cā fūt mortis. signū: qz mōstrat tortrā eē ex siccitate: cā qz mortificat: sicut z cetere passiones. XXXVI

In meri mlta nobilia mēbra sunt adūata.

Sibbus spēs est sqnāte.

Fauces hoie os bn̄ apiēte possūt certissime videri.

In solum sudores: sz etiã multe egestiões z vri narũ quãtitates: z apostemata p9 auriculas: z i articulis sũt laudabilia: si in diebus creticis appareãt si ita dixisset sufficeret. Sz nõ intendit hic oia crisis signa oñdere: nisi solũmõ sudorẽ z dies creticos añ. xl. euenire. Morbi. n. hos terminos trãseuntes nõ crisim cũ sudoribus erũt faciẽtes neqz cũ egestiõibus sed potius cũ dissolutionibus paulatiz exeuntibus: vel cũ apostematibus. Experimenta eni attestantẽ: qz ñ ois dierũ numerus creticis dieb9 est attribuendus: vñ est mirãdũ de eis qui dicũt nullã esse differẽtiã in dieb9 quãtũ ad crisim: z bonũ eẽt huiusmõi hoib9 si acquiescerẽt experimẽtis: z inuestigarent cãz spacioz tẽporis: sic nos fecimus in mercariseos: vbi ostẽdimus i ambabus particulis prioribus quicqd pertinet medicis de huiusmodi oib9reb9 z i tertia particula eaz cãz. Multe ãt sũt diuersitates harũ dierũ i mẽtis libriz: cũ qs ponat numerũ ipsoz prout voluerit. Sed ego fz hy. numeraui: sic inq̃ scriptũ inuenit in epidimia: z i pnosticis: z i hoc libro quẽ numerũ cũ coadunaui i libro criseos z marecriseos posui. In hoc libro icipit hy. a tertio qui nũciat q̃rtũ in breuibus morbis. Post subifert qntũ: qz cũ crisis nõ venit in q̃rto necesse ẽ vt appareat in qnto. Ego ãt qntũ postposui tertio: qz ita i oib9 libris inuenio. nec i aliqb9 libris q̃rtũ inueni: scio tñ quartũ initiũ eẽ i creticis diebus: sz hy. hic prætermiserit: vel forsan q pmus hũc libz scripsit. quẽ si hy. reticuit: hac õ cã tm̃ fecit: qz ois morb9 pacut9 cui9 crisis sudore ptẽdit i tertio vel qnto plus qz i q̃rto ẽ futur9. i q̃rto ẽ rar9: qõ p9 nimiã inuestigationẽ iuẽi. Est ãt h cã q̃re hy. q̃rtũ prætermiserit qz in principio iterpollatiõis pacuti morbi exacerbationes z psistẽtie graues debẽt eẽ: altera vo i tertio: i crisi. n. sine dubio morb9 iste ẽ pacutior. Itẽ quoz morborũ iterpollatiões in iparib9 diebus sũt: velociorẽ crisiz faciũt: in paribus tardiorẽ: vñ si iterpollatiões morbi in pmo ipari fortiores nõ sũt z morbũ cõstat plongãduz mutabit iterpollationũ magnitudo in parẽ numeruz. hec ego intẽdi de q̃rto in fine huius aphorismi. qdaz xxxj. qdã vo. xxxiiij. ascripserunt ego ãt vtrũqz creticũ eẽ credo. sz. xxxiiij. ẽ certior. xxxj. Et idez hy. prætermisit: qz initiũ creticoz dierũ in diuturnis morbis eẽ oñdit. die. n. creticũ inuenim9 pcedẽtẽ. xl. q̃ tñ cuz sudore venit raro sic. xxxj. xxxiiij. xxxvii.

Morbi xl. trãseũtes sudõe neqz egõibus terminat.

Bonuz eẽt hoib9 si acquiescerẽt experimentis.

Calor fe. non ibidẽ eẽ dr̃ vñ frigidus sudor emergit.

XXXVII

Quod hic dixit certũ cõstat eẽ in expimẽtis: oz tñ i sudore cãz inuestigare: q̃si. n. ipossibile videt esse hominẽ calidissimã febrẽ habere z tñ in sudore frigescere. Sz est intelligẽdũ nõ ibidẽ caloré eẽ febris vñ frigidus sudor emergit: qõ si eẽt necessario sudor calefieret. Sz cuz sudor p cutẽ exeat: q̃ possibile ẽ vtsit frigida: põt z sudor esse frigidus interioribus calescẽtibus. Nos aũt monstrauimus febres nõ esse: nisi ex quorũdã humorũ putredinibus: qui humores aliquãdo in toto corpore putrefiũt: aliquãdo i quolibet suo vase. Si autẽ vtrunqz conueniat: vt putredo sit in vasis: z calor naturalis mẽbra substãtialia regens vel iã extinctus sit vl̃ vicin9 extinxioni: necesse est vt qõ purgãz ide egr̃ ditur: frigidũ habeat neqz contrariũ est: vt calor febris i suo acumine pmaneat: z sudõ frigescat: vñ z mõtez significat qz materiã ostẽdit esse niniã z frigidaz corpori dominantẽ quã neqz calor febris neqz calor nãlis calefacere potuit. i febre vero molliori possibile est infirmum sanari: cũ natura materiam illam frigidam z humidaz lõgo tẽpore digesserit. Febriz ergo acuta z signuz mortiz ẽ z causa causa qz corpus dissoluit. signũ qz hũiditatem corpori dominãtẽ frigidissimã protendit: quam neqz calor febris neqz calor nãlis calefacer potuit. Febris vo nõ acuta sz poti9 miz z geta: dat nãe spacia: qbus mãz illã digerat neqz corp9 dissoluit sic acuta nõ ergo mortem designat.

Non repugnat fe. calorẽ i suo acũine cũ frigido sudore pmanere.

XXXVIII

Sic porro inuit: vt si totũ corp9 morbo vl̃ mã mõ bi aspgat: necesse ẽ z totũ corpus purget sudore Sudor. n. nãlis nihil aliõ ẽ qz purgatio nãe ex nimijs supfluitatib9 cũ bona crisiz eẽ approbet: aut hũiditas morbo cogẽte a corpe dissoluit: qõ q̃quo mõ fiat ex sol̃ ill̃ locis ẽ vbi regnat ifirmitas.

Sudor nãlis ẽ purgatio nãe ex nimiis supfluitatib9

XXXVIII

Quocũqz i mẽbro corpis calor vl̃ frig9 fuerit. ẽ necesse vt ibi morb9 sit. Significat. n. ipm mẽbz ex isset pamẽtũ: vñ ẽ z morbidũ:

XL

Morb9 hñs diuersã z multã mãm lõgioz ẽ habẽte vnã. z nõ multaz. Nã. n. in. puo tpe nõ põt multã z diuersaz digerere mãz. multi nãqz humores distẽperati eq̃liter talia solẽt facere signa. Phlegma qdẽ z co. ni. i frigidãt. sanguis vo z co. ru. calefaciũt: dẽi qz z vnusqsqz hũoz sz se calorẽ fac. lõga igit̃ ẽ egritudo qñ alter alteri nõ cedit. i. qñ alt̃ impedit digẽez alterius z vtrũqz remanet i suis q̃litatibus

Nã i puo tpe non pt multã z diuersã digerer mãm.

XLI

Quidã medicorũ ita scribũt hũc aphorismũ. Sudor mult9 i sõno sine cã manifesta fact9: alii sine aliq̃ cã: qõ ẽt si non scribat: tñ intelligit. Inuenit nãqz sudor multus in somnis: aliqñ quidẽ ciboz: aliqñ vero humorũ iportunitate fit. ingrendũ est igit̃ ab eo cui accidit: qualis z quanta dieta sua fuit. si. n. ex cibis fuit: facile soluit̃. si vero ex humoribus. euacuet̃. multus nãqz labor multaqz fatigatio sudorẽ facit: g̃ qñ in humoribus vel cibis digerendis laborat natura fit sudor necessario. Inuenimus. n. hy. in multis libris suis

hūc tenorē pretermisisse arbitrāte nos posse intellige re:bene.n.accipiunt accidētia q̄ appent nō eē exterio ra:ſz potius iterioza.Multus.n.ſudor dixit q̄ ſi non multus ſit ex defectiōe ē vtutis vel ex raritate corpis Multus.n.duobus modis é:aut.n.cibo multo ante morbū aſſumpto q̄ cā é hmōi mäe:aut ex cibi in mor bo illo aſſumpti multitudie:q̄ ſi fuerit añ morbū pur get: p̄ſens abſtinētia corrigatur.

XLII

SUdor diei cre= tice dict⁹ē ante ſz ſudorē toto tpe morbi ſine criſi ap paretē h mō dixit tan dē.Sudor igt frigid⁹ maiorē egritudine m. calidus vero ſignifi= cat minorē. cū ambo multos humores ſi= gnificēt:frigidis: frigi dos:calidis calidos: vñ z hic.ſ.frigid⁹ma= iorē egritudinē deſi= gnat.q̄ multā mäz cū pauco colore oñdit. Ecōtra vero calidus ſudor multū calorem cū pauca mā z iō mi= norē oſtendit egritu= dinem.

Sudor frigidus maiorē egritu = dinē:ca= liduſ ve ro mino rem.

XLIII

EBris.n.nō dē ciēsnec näz qe ſcere: nec egrō tibū ſumere pmittit. Preterea z cū in dia= tritis.i.i tertijs dieb⁹ in q̄bus minui debe= ret:fiat fortior z creſcat:qs dubitat periculū fieri:que vo paſſiones nō creſcūt:ſed in diatritis ſp paulatiz mi nuūt:piculoſe nō ſūt.hyp.hic intēdit febres nō defici entes:in quaz mundificatiōe corporis nō ſunt inter= pollationes.Quod dictū ſi qs inueſtiget:ſic ſe hr̄e inue niet.Febres.n.deficientes z eaz in tertio die iterpol= lantes quomō ſint interpollate:nō ſunt moleſte:quia nulla febris ē nō moleſta:niſi illa q̄ corpus nō mūdifi cat:z ſi interpollatio ſua nō fortis ſit z lōga:ſi.n. bre= uis fuerit interpollatio ſui:ſicut in vera tertiana ē vi= deri:vt acceſſio minor ſit.xij.horaz:n ō ſolū nō mole= ſta:ſz ēt cito ceſſat.Si āt tpa ſue acceſſionis maiora. xij.ſint horaz.ſit̄ āt ſalubria z nō moleſta:ſz tñ lōgio= ra q̄z i vera tertiana.Unde etiam dixit febres mūdifi= cantes corpora in acceſſione ſua nō ſunt moleſte. nō enim ſunt ex apoſtematibus inviſceribus:neq̄z ex peſ ſimis humorum putredinibus:febres autē hmōi nō mundificant corpora de ſe.

Nil'a fe. eſt non moleſta niſi illa que cor pus mū dificat.

In diu= turnis egritu = dinibus ap̄ata. z dolo= reſ i arti culis fi= unt.

LXIIII

NOc āt nō ſp p̄tigit nec alia hmōi.Eā vero ho= rū ē:q̄ diuturnitates morboz aut ex materie multitudine generātis febres ſūt:aut ex groſ= ſitudine ſua:ſiue frigiditate ſua:q̄ cū p̄tigerit:neceſſe ē multū tp̄s digerēdi.multo āt tpe nā debilitata p̄ ꝓue niētē regionē mām morbi nō valēs emittere a nobilio rib⁹ mēbris ad ignobilia mām morbi cogit trāſmittere vnde z cauſe ſunt ap̄atū z hoz humoz i articulos de ſcendētiū z ex his dolores fiunt.

XLV

NIc loquit de reſurgētib⁹ ex egritudinibus:qui cū accipiūt cibos pluſq̄z oporteat neceſſe ē naſ cantur morbi ex nimia plenitudine ſua maxime cūvir tus eorum ſit defecta.

XLVI

NOn dixit iciderit niſi ac ſi iam ſit z añ nō fuerit: r inciderit.n.q̄ſi ſemel euenerit videtur ſignifica= re.Si aūt diceret inciderint:rigores multotiēs eueniſſe ſignificaret.ſz ſi ſemel euenerit nō eſt certum ſignū mortis ſiue bone criſis:q̄ hec paſſio fit ex defe= ctione virtutis: rigor .n.in debilib⁹ fact⁹, z intus z extra virtutez defeciſſe z calorē mō ſtrat:q̄ō aliq̄n ē ſignū mortis z aliq̄n ſequit criſis: q̄ ſi ēt moleſta ſit bonū futuꝝ oñdit. ſi āt rigores multoti= ens euenerit z febris nō defecerit:ſz virtus for tis ſit nō tñ laudabile erit:ſi debilis mortale. Si.n.rigor purgatio né ſeq̄tur z febris nō diſſoluat neēe eſt cor p⁹diſſolui duabuꝫ ex cāis.aut ex defecta vi= tute ꝓmotōes rigoriꝫ z ei⁹moleſtatiōes nō patiēte:aut ex purga= gatiōe augmētāte de fectionē vtutis. ſi vo rigor ſine purgatione fuerit neq̄z ſ̄ laudabi le erit duab⁹ ex cāis.ſ̄ eni accidēs ē cā defe= ctionis virtutis vel ſi gnū eſt caloris deficiē tis q̄ rigorem purga tio conſueuit ſequi vomit⁹ vel ſudor que cuz nō adſint debilitatem monſtrant virtutis.

De ri= gore p̄= cedēte aut ſe= quente purga = tiones

XLVII.

SEcundū q̄ aphoriſm⁹ dz eē breuis:ita ꝺberet abbreuiaſſe oēs purgatiōes q̄ ex mala mā ſūt: z bene purgātes ſunt infirmo laudabileꝫ.Sed nūc hypocras taliter intēdit.Mōſtrauit.n.tria gene ra purgatiōis.vnū ex ore cū excreatiōe.alterꝫ cū ege= ſtiōe:tertiū cū vrina.Poſtq̄z inueſtigauit ſpēs purga= tionis cū excreatiōe dicenſ Liuide:ſanguinee:fetide:z colerice:q̄ oia excreatiōi ſūt attinētia. Et ſi.n.malā ma teriā purgātia q̄litates malas fuiſſe mōſtrant i purga to corpe:tñ aliq̄n purgatio ē ſicut purgatio eruginis i putrefacto q̄ nō iuuat morbū illū cui⁹cā exiuit. Aliq̄n exit purgatio illa ſicut ſanies rupti apoſtematis: quā ſeq̄t mūdificatio laudabilis mēbri infirmi. Signa vo bonū eē qō egredit mōſtrātia:ſunt maturiei maturi= tas corporis tollerātia:z ſubſequens infirmi leuitaſ z morbi nā:tp̄s quoq̄:z etas z ifirmi nā. Finis vero hu ius aphoriſmi in libris inuenit duobus modis. Un⁹ taliter ſic hic ſcriptus ē.Si vero nō aliq̄d egrediatur vtiliū per locos hos:malum.Alij libri carēt nō.Si vo aliquod vtiliū egrediatur malum.

Nō hic nonnul= la ſigna q̄ gal. nō vidit ni ſi i lipa= rijs ſc.

XLVIII

OPortet inueſtigari:ſi hec accidētia poſſunt eſſe in febre nō deficiente.ego enim hec accidentia neq̄z vidi:neq̄z eē cognoui:niſi in febribuꝫ pacu tis z cōtinuis:ſi periculoſe z peſſime ſint ſicut in febri bus liparijs:in alijs nō:neq̄z in acutis febrib⁹ ſalubri bus:neq̄z i tertianis que calidiores ſunt alijs: Q.ō ve ro iunxit cum diceret:Nō deficiētibus:nullam diffe=

rentiam inter alias ꝛ lipirias intellexit. Sed ſicut cuꝫ dixit. In ſpondilibus: nō ſolū in ſpondilibus dixit: ſꝫ ſpondilibus dorſi: monſtrat ſe itēdiſſe nuſqꝫ ſpondiles: niſi in dorſo eſſent: ita ꝛ hic ſi interiora ardeant: mortale: i quibuſdā febribus ſolū. ſ. nō deficientibus intēdit. Cā horū accidētiū apa eſt caliditſſimū de genere phlegmonū ꝛ herisipilax: que ſunt cā ſanguiné trahendi ad locum mēbri vbi apa fit vñ ꝛ incendunt interiora: ꝛ cutis frigeſcūt exteriora: ſicut videt i iuitio rigoris in febribus. XLIX

De tortura cā. TOrtura fit mēbris cum extenduntur lacerti iuncti ipſis: vertentes ſe ad radices ſui originis. Spaſmum vero ꝛ tetanuꝫ patiunt nerui: aut ex cā calidi apatis: aut ex nimia frigiditate ſiue ſiccitate q̄ ſi neruis eueniunt moleſta ſunt maxime in non deficiente febre ꝛ infirmi debilitate: qō cunqꝫ. n. horum duorū apparet mortis vicinitatem oñdit maxime ſi non videat neqꝫ audiat. vtus. n. ſenſualis eſt defecta. L

De cāis diſnie. ALiquādo b̄ accidētia veraqꝫ de vna ſūt cauſa ſicut cerebri paſſione vñ fit ſpūs qualiter magnus ꝛ rarus i pnoſticis dr̄. Aliqñ iſta diſnia eſt ex paſſiōe in quibuſdā inſtrumentis ſpiritualibus habita. hec autem quia cū apoſtema in interiorum coſtaꝫ fit pelliculis: vel i pulmone: ſicut cetere paſſiones pectoriſ ꝛ pulmōis mutatur ſpūs: q̄ oia moleſta ſūt ꝛ piculoſa. maxie cū febre acuta q̄ cū his morbiſ ſp ꝛtingit. Qꝛ aūt dixit febre nō deficiente: ſupiori aſſimilat noſtre ſnie. LI

DUod in ℔ aphoriſmo dr̄ palā eē videt: neqꝫ neceſſe fuit vt diceret. Sine dubio. n. ita é: vt ſi apa in prima criſi nō deficiat morbi longitudinem portēdit. Prima criſim noiat initiū future criſis: iō lōgiorē morbū deſignat: qꝛ nimiā morbi mām eſſe deſignat q̄ pre multitudine ét añ terminū prorūpit. LII

De īuolūtario lachrymarum fluxu. IN pnoſticis dictū é q̄ lachryme de oculo fluētes nō ſūt laudabile ſignū. cū inqꝫ oculi nihil paciunt: neqꝫ ophtalmiā: neqꝫ palpebraꝫ aſperitatē ꝛ ſiſſia. Lachrymaꝫ. n. fluxus ſine oculis pacientib⁹ neqꝫ ex voluntate infirmi defectionem ſignificat continue virtutis. Non aūt que in fine huius aphoriſmi peior: comparatiue dixit: bene dixit. Error. n. fuit i priſcis hoc ſcribentis: non hypocratis LIII

LImoſitatis cauſa eſt nimius color quo humiditas phlegmatica deſiccatur. LIIII

Icce tuſſes itelligunt q̄bus nihil ſcreat q̄ aliqñ ſunt ex mala complexione in inſtrumētis ſpiritus dominātē: aut ex gutturis aſperitate: vel ex ſubtili ꝛ pua humiditate. Et quodcūqꝫ horꝫ fuerit: neceſſe é pulmonis cānales humectare. Si āt aſperitate ſola ſit: oꝫ vt ex motu tuſſis pulmo hūiditatē attrahat ex vicinis locis: vnde non valde ſiciunt. LV

OMnis febris vnius diei ab hypo. vocat ephimera: q̄ aliqñ venit ex apatibus q̄ in aſcellis ſūt vel i iguinib⁹ alijs ne corpis cānib⁹ molliorib⁹: qrū cā é māifeſta. niſi. n. ſit māifeſta ꝛ tñ appeant apata: ñ é febris illa niſi pp aliqua viſceꝫ calida apata. LVI

SJ hūc aphoriſmū ſupiori cōtinuaſſet: vbi ſudor mult⁹ calid⁹ dixit ꝛ frigid⁹ melior eét. mōſtrauit tñ b̄ vñ malū ſit: ñ. n. ſatis é q̄ morb⁹ nō deficiat ſꝫ ét lōgitudinē ſuā nūciat. cā lōgitudis māꝫ nimiā eē mōſtrauit: q̄ cū fit nimia neceſſe é tp̄s plōget quod hanc cāꝫ cōſumat. LVII

TEtanus é ſpēs ſpaſmi i quo tñ qūo mēbruꝫ ſit ſpaſmatū ñ appꝫ niſi qñ añ ꝛ retro extēdit eq̄l'r vñ ꝛ ppe tetan⁹ extēſio dr̄. Spaſm⁹ q̄ triplex gñal'r é. aut. n. eſt añ: aut rtro: vl' tetan⁹ .i. vtrꝫq. Cā ſpaſmi ſic dixit hy. aut plēitudo ē neruoſi mēbri: aut inanitio ſui: q ſpaſm⁹ cū acutā febrē ſeq̄t ex inanitiōe efficit. ſi añcedat neceſſe ē ex plenitudine fiat. Et huic ſpaſmo ſi febris ſupueniat diſſoluit hūiditaſ calefacta hūiditate ſua: ad quē cu rādū taliter medici itēdūt. Qualiſcūqꝫ ſit poſt febrem ſpaſmus mortalis é ꝛ peſſim⁹ q vo añ nō ſit'r. LVIII

tetanuꝫ eē vnuꝫ ɔ tribuſ ſpēbus ſpaſmi hic nō.

UBi de rigore diſputauit: in eodē libro dixit cām qꝛ rigor aliquādo fit de humoribus colericis velociter ſe mouentibus in membris ſenſibilibus quem qui patiunt neceſſe eſt: vt ſudore ſuperueniente vel colerico vomitu ſoluantur: qꝛ humores colerici qui materia ſunt acute febris exeuntes mūdificant corpus. vñ ꝛ febris ſoluitur. vnde hypo. cā acute febris venaꝫ eſt deſiccatio in eſtate que tunc hūores colericos ſibi trahunt ex colerico genere. LIX

Lám rigoris nota.

DUlla inter cauſon ꝛ tertianam differētia ē quātum ad materiam vnde generantur. ambe enim naſcuntur ex colera rubea. Sed tamen cauſon eſt cum ipſa co. dominetur ꝛ augmentetur ebulliēs intra venas cū ſanguine mixta. tertiana vera cū mouetur p corpus. Vera tertiana eſt que naturā ſuā ſeruat i qua pura co. ru. dominat ꝛ multa. Tpe quoqꝫ eſtiuo regione ꝛ etate ifirmi: cōplexiōe ſimilr calidis ꝛ ſiccis

Paroxismus vē terciane ñ transit horam duodecimam

tertianam huiusmodi necesse est cum rigore interpollari ⁊ cū sudore vel vomitu colerico: siue colerica egestione suā accessionē finiri siue ét cū oibus his. Qð cū sit exacerbatio sua multo minor ē qete. tota. n. ĩterpollatio duobus diebus: ⁊ duabus noctibus cōpleť. Ue ra tertiana nó plꝰ q̄ꝫ. xij. horis exacerbať. vñ hy. hmói tertiana lōgior. in. vij. ꝑiodis: finiť. q̄ꝫtū. n. ꝓtinua i vna die facit tm̄ ĩterpollata i vno ꝑiodo. vñ ⁊ iudicať ꝑ nūer ꝑiodor vñ hy. hoc idē i ꝓnosticis ītēdit cū quarta nā febrem noiauit dicēs. Judiciū q̄rtane ē ꝑ hāc rōnez. Nos át ꝑuidētes q̄rtane siue terciane crises ꝑ ꝑiodos iudicamus eas ñ ꝑm dies. Septē autē ꝑiodi tertiane veniūt i die ab initio. xiij. vbi aliqñ finiť neq̄. xiiij. expectatur qūo át fe. acuta die teriať. xiiij. ꝓacuta vo. in. vij. die similiter tertiana. vij. ꝑiodis: vlores. n. tertiane in. vij. ꝑiodis terminanť: ⁊ sic̄ posībile est pacutas. v. vel. iiij. seu. iij. die fieri: sil'r ⁊ tertianas in eodē numero interpollationis: neq̄ vera vij. periodos expectat hy. huiusmodi tertianā aliquādo appellat verā: aliquādo absolute tertianam sicut ⁊ h. cōsueuit. n. ipse ⁊ omnes antiqui febrem huiusmodi bis duobus appellare modis. LX.

Crises q̄rtane ⁊ tertiane ex ꝑiodis nō ex diebus iudicanť.

In apho. alio añ dixit surditatē eē cū hūores colerici cōstipati caput ascendūt: q dissoluunť cuz vēter soluiť. Jn hoc apho. eadez noiauit: ꝙ sanguis narrius ꝑ nares fluēs soluit surditatē in febribus: si non instrumenti auditus essentia patiatur neq̄ mirandum si cessent accidentia: cuz purgētur humores generantes ipsam. LXI.

Fluxus sāguis narriuz surditatē in fe. soluit.

Unc apho. hy. fecisse ego nō possum credere. ē. n. falsus cū ī ꝓnosticis ⁊ i hoc eodē libro dies creticos ꝑ quaternarium numerauit ⁊ in epidimia multos ifirmos quibus crisis i. xiiij. venit scripsit. neq̄ solū. i. xiiij. ꝙ ét in. xx. atq̄. xl. lx. ⁊. lxx. Jtē. i. xxiiij. solet eē crisis: ⁊ in. xxxiiij. ⁊ ꝑma crisis. i quarto. Qūo ḃ ḡ dr̄ si i paribus nō dimiserit dieb⁹: meliuz eēt si i creticis diebus febris ñ dimiserit scripsisset: sicut i q̄busdaz libris ē inuenire febricitantē si nó in paribꝰ diebus fe. dimiserit reuerti ꝙsueuit quotidie sic̄ hic ét seq̄ť. LXII

Durum apa nō subito venit.

Igores sunt cū co. mouet ⁊ ꝑ totū corpꝰ effluēs in vnaq̄q̄ ĩterpollatiōe purgať. vñ necesse ē vt febres soluanť. Sil'r si quotidiane ⁊ q̄rtane sint soluanť ꝑm numez sue iterpollationis. postq̄ꝫ solent reuerti cū interpollatiōibus alijs: si autem febres soluantur quedā tm̄ qualitates male remanēt itra corpꝰ que fuerunt cā reuersionis ipsarum. LXIII

Lteritia aliqñ ē cū co. ru. ꝑ totū corpꝰ effundiť ⁊ maxie i cute ꝑ crisiz. Alliqñ ē accītalis ꝓp passionē epatis q̄ð tripliciter patiť. vñ icteritia generať. aut. n. dux apa sustiet: aut calorē: aut ꝙstipatōez Dux apa nó venit subito cū sit malū diuturnū ⁊ lōgis dieb⁹ creatū. Calor ⁊ ꝙstipatio possībile ē vt veniāt subito. icteritia āt añ septē dies ð his duobus ē q̄ cole. ru. nó potuit fluere ⁊ ꝑ totū corpꝰ se diuidere ꝑm crisim añ septimū diē. Qð aút dixit hy. icteritiá añ septimū eē: verū est ét neq̄ post septimū veniēs bonū esse verū ē: ꝙ nó certū ḃ tū hy. bñ dixit in aphorismo ſbsequēti: q̄ potest eē vt durū apa vel ꝙstipatio post septimū veniant neq̄ colera ꝑ totū corpꝰ ꝑm crisiz se dinidat. iueniť āt i alijs libris ali⁹ eē finis hui⁹ aphorismi sic nisi cū ð vētre nimia hūiditas exierit. qð q adiunxit colerā diuersaz ꝑ corpus exire cū hūiditate illa: ⁊ morbū illū solucre itellexit. LXIIII

Quo-modo causet icteritia

Jc aphorism⁹ ſupiori ē ꝓiunctus: vt sic dicať icteritia añ septez dies sine dubio malū ē. si át in. vii. siue post bonū nisi dextꝝ hypocōdriū duꝝ fiat: vnde epar itelligiť pati qð supi⁹ dixi. Cū. n. sāguis in epate nō pōt mūdificari nisi fel totā amaritudiné sibi cōmixtaz ⁊ colere ꝓtinentē traxerit ꝑ viaz q̄ inter fel ⁊ venas sunt epatis ꝙstipatiōe iterueniēte illis siue ex apate siue q̄buslibz alijs necesse ē sanguiné nō mūdificatū ꝑ totū corpꝰ diuidi ⁊ icteritiā inde fieri. LXV

Demorsu cordis.

Um cor audiam⁹ os stomachi intelligim⁹. Antiqui. n. i hoc q̄uēūt plurimi vt dolorē huiuz loci appellēt dolorē cordis. Morsus át in corde ⁊ dolor vnuz esse intelligiť ꝑm eos. Alij dicūt eū intellexisse morsum in corde ebulitionē motus cordis quē interpretati sunt sic dicētes. Ebulitio cordis ē motus spissus q̄ quasi iectigatio quedam esse videť. Cauma forte in ventre vel sto. est a. co. ru. in hac sua tunica supiori feruor: vñ hūc feruorē paciētes morsum in ore stomachi pati necesse ē ⁊ cordis morsuz hoc esse itelligūt. hec ergo accītia ideo sunt mala. Si aūt ex vbis hy. morsum cordis spissum ⁊ velocem motum ei⁹ itelligere velit ⁊ maxime iectigationē: hec accidētia sunt mala ⁊ in vltimitate pessima sunt. q̄ vite fundamētuz igneo calore esse calefactū ostendūt. LXVI

De illis qui post cibum illico dormiunt.

In alio p̄cedēti aphorismo hy. mōstrauit somnū nocēte ifirmis quē mortalē dixit: ⁊ vñ hoc firmareť subintulit: vbi inq̄t. Si desipiētiá somnus sedat bonū: q̄bus ex verbis oñdiť somnū malum eē cū quo desipiētia nó sedať: sed potius augmentať ⁊ etiá ab eodē efficiť. Jn ḃ ét aphorismo. monstrauit nocumētū somni. i. timores ⁊ spasmū. loco át spasmi i alijs libris dolorē inueni. multotiēs etiá vidimus in morbis mortalibus i somno timores dolores ⁊ spasmum fieri: qūe tūc subsequunť cū mali humores q̄ materia sunt morbi in somno caput ascēdūt: Timores. n. significāt multos humores q̄ sūt materia morbi in somno ascēdisse ad caput ⁊ inuoluisse cerebrū. Spasmi vo ianitionē: tūc. n. nā magis mouet iterius: q̄ꝫ exterius: ⁊ sicut q̄ post cibū ilico dormiūt grauitatē i capite patiūť Similiter q̄ ad somnū corpib⁹ hūore plenis ꝺueniūt grauať ⁊ patiť cerebꝝ. si. n. humo. illi sint melācholici

adsunt timores in alijs spasmi z dolores sp:qz sonus cā é hoz pp efflnētiā humoz i viscera z cetera mēbra iterioza:sed tn idē somnus maius dat iuuamentuz in digerendis humoribus:vñ dormiētes post saturitatē nō multū patiunt:sed alijs in his non solū humores i cerebro adunant sed in oze stomachi:ideoqz fumus i de magis ascendit:si tn bi digesti sunt somnus bonus erit si indigesti malus

LXVII Oportet enīz aerem hic intelligi per spiritum qui é anhelitus:sicut in pronosticis:ac si diceret: si aer qui é anhelitus mutatus sit a vijs suis.i.si aliqd eū offenderit:ita vt truncetur: spasmus significatur. Hoc.n.nō ptingit nisi cū lacerti:z nerui mouentes pectus icipiāt spasmari qō si augmētetur z in alijs mēbris multiplicet:i spasmuz icidit infirmus.motus āt anhelitꝰ é duobus modis.vnus i tractu aeris:z mouet iterius.alt emittēdo aerē q mouet exterius:Aer aūt aliqn offendit cū anhelitus trahat:z hoc é qō dic hy.Tractus anhelitꝰ aliqn multiplicat vt post priorē tractū alter subseq illi co videat sine qbuslibet remissionibus.Aliqn ēt offendit emittēdo sicut idē testat.Aliqn inqt aer in vijs suis offendit:cū exterius egredit in qbus ambolus vnꝰ solus cursus anhelitus ab eodē mōstrat:i lō vo ois anhelitus offendit.Si inquit aer in vijs suis exterius siue interius siue in vtrisqz offendit malum est hoc hy. intendit hic.

Sic motus anhelitus duobus modis fit ita duobus modis ipedit.

LXVIII Sortes nāqz doloreꝫ ex spasmo fiūt:si ḡ spasmuꝫ fiat i acutis febribꝰ:aut febres ōsicasse:aut nimium hūores exuberasse significant.

Indicatio sumpta ab vrina grossa z globosa:

LXIX Vrina est colamētū sanguis ex epate veniens ad vesicā.Grosse āt z globose vrine ex pingui z glutinosa mā fiūt.vñ z pauce sūt:qm̄ ex ipsa dēsitate exire,phibēt:he āt si multe z tenues fiāt iuuāt qm̄ mām subtiliatā significāt:cū iā nō sit exeūdi ipedimentū maxie vo de illis eueniūt:i qbus vrine aut statim a pncipio:aut nō multū post pncipiū hnt hypostasim: grauis.n.é mā.qz vrinā grossaz dixit:nō sufficit: hy.z iō globosaz adiūxit:i q oīdere nobis intēdit:aut qztitatē sue grossitudinis:aut diuersitatē: cū frusta in ea appeāt diuersa carābis.i.globis siłia. In qbusdā libris loco globose limosaz ineni:z lō i libris Timothei é inētū z itidē i libris dionysij:sz hi cū grossicie sua diuersitatē hūoz oīdere itēderūt:nouū qōdā significauerūt.Si āt qztitatē grossiciei solū:nō magis aliqd qz alij mōstrauerūt.Sz hy.i his vbis n se itēdisse mōstrauit:nisi tn vrinā paucā z grossam.sic post testat i sbse qntibꝰ cū multitudo veniēs ex bis tenuis dixerit.Et si vrinā paucā z grossaz diceret nō minus significaret. mult.n.hec vrina sine febribus venit cū nā hūoz habūdātiā expellat p renes:sz ēt b vrina aliqn nāłr est in febribꝰ neqz qsqz arbitrari pōt qre mutatio huiꝰ vrie i febribꝰ ad ḡriū sit illaudabilis.mutatiōes.n. vrinaz i febribus plurimū ō tenuitate i spissitudinē sūt.cū moribuꝫ accedat ad declinādū.Ad nihil ḡ aliud hy.lō idicauit:nisi vt qō raz erat oīderet nob:aliqn.n.i ūtō morbi:siue paz post initiū:vrina pauca z grossa é cū fecibꝰ i fūdo qō cū sit:n sicut alia vrina bonū signū erit z sic si i tenui vrina i initio morbi añ digestos hūores hypostasis appeat n é laudabilis.sic ēt si vrina grossa pauca i quātitate erit:n.n.p renes exire potuit z cuz mali hūores plurimū purgēt qō át remanet digerit: necesse é pvrinā sbtile egrediat.lō aūt planiuꝫ qz ab hy.dr qz ipe tenue dixit absolute vria nālis nō oz absolute esse tenuis neqz grossa sz iter vtrūqz mediocris .i.grossioz sbtili: aqsa sbtilioz:grossa:carábosa z trūbosa:z necte é vt sit mlta qz cū p sua pclusiōe.i.opilatōe pꝰ nō pōt exire putrefcā opilatiōe multā opoz tuit emergere.

In ōclinatiōe fe.vrie plurimū in spissitudines mutant De pditiōibus vrine nālis

LXX Quibus vrine in febribus cōturbate z conuerse velut subiugaliuz bis capitis dolores aut adsunt: aut aderunt.

LXXI Quibus in.vij.terminantur bis nubem habet quarta dies in vrina rubeaz vel alia secundum rationem.

LXXII Nunc qdā cū superiori ptinuāt aphorismo dicētes.Quibus vrine sunt cōturbate vel cōuerse velut subiugaliū dolores i capite aut adsūt aut aderūt:Alij quod dixit.Cōuerse ōrium supiori putant eum posuisse.i.tenuē.alij vero conuerse intendūt turbulente.Sed quia priores subtilem vrinam capiti dolores significare putant falluntur:cum semp doloreꝫ capitis turbulenta vrina soleat antecedere vel sequi. Item hy.vrinam hanc turbulentam voluit intelligi:cū velut subiugalium subintulit.Tales enim vrinas aut humoruz turbatio:aut ciboruz indigestio reddit quorum fumositas ad caput ascendēs dolorē facit qō fit cū calor in grossam materiā icipiat operari.Uidemuꝫ enim in exterioribus cum calor ignis in quibusdā coporibus operetur ventos generari.z materiam inde turbari.sicut in cera:z pice:z resina:z similibus pōt inueniri:quedam aūt huiusmodi vrinaz turbulēte diu existunt:que.s.hypostasim grossaz velociter faciūt qō cum fiat velocitatem cessantis morbi significat. Que vero hypostasim non faciunt z turbulēte existūt:si fortis sit virtus:longum morbū significāt:si debilis mortem.Sed hec huius aphorismi ratiōi nō attinēt.Nos tn subdidimus:cum adiuuet:q ad hunc apho.explanandum attinet:hoc est si vrina inquit est turbuléta: necesse é vt aut dolores capitis adsint:vel futuri sint aut iam affuerint sicut hy.dixit.grosse enīz vētositates cum calor cito ascendunt caput:non tn necesse é in oi capitis dolore huiusmodi vrinam esse.Aliquādo enīz dolor capitis ex solo calore fit vel ex co.ru.in capite vł stomacho existente.Uel aliquādo ex nimia humiditate caput inhabitante.Aliquando ex nimia constipatione.Aliquando ex grossa capitis ventositate:in horuz nullo necesse est vrinam turbari.

Indicatio sumpta ex turbulētia vrie

LXXI Curimi huius libri interpretes hypo.in hac arte ignorātes.sicut in multis locis ita z i lō aphorismo sunt decepti:qz arbitrati sunt alia fz rōez dixisse vt ostenderet significationes de somno:vigilijs anhelitu:potione:vomitu z silibus alijs que i pnosticis mōstrauit q si pm qō oz appareant crisim in septima futuram significāt.Quos ego dico ignorare pnosticorum fundamentum:qz.cuz infirmi vigilatur:plu-

rimũ angustiant̃ z febris augmẽtat:z anhelit⁹ muta-
tur cũ ad crisiz apropinq̃t. Nõ g̃ necesse é ex his signi
ficatiõib⁹ i vria apparẽtib⁹ liberari his accñtib⁹. Intẽ
dit g̃ cũ alio ſz rõné dixit:alis significatões mltas sepi
us appẽtes:q̃s ignorasse credo librũ hũc iterptantes.
Jsti.n.festinauerũt ad iterptãdũ añq̃z hy.caperẽt itel-
lectũ. Quarta.n.dies sic̃ dixit hy.núcia é q̃ móstrat q̃-
lis futura sit dies. vij

Oẽs future significatiões coctionẽ i.iiij. ptendẽtes crisiz i.vij. futuraz significat

oẽs g̃ future significa
tiões coctionẽ portẽ-
dẽtes:z i ipa appẽtes
crisiz significãt in. vij.
futurã:vñ nõ solũ i q̃r
ta rubea nebula i. vii.
crisiz significat ſz alba
adhuc certior z digni
or:z lẽ maxie si media
sit nebula z suspẽsa: p
iucta:z eq̃liz.si ãt mor
b⁹ acut⁹ sit:sola muta
tio colorꝭ vl liquoriz
.i.sbe vrine ad futurã
crisiz i.vij. diebus vbi
gra:vrina tenuis si in-
grosset i q̃rto die grositie moderata vel vrina alba:si
citrinet vt pomũ citrinũ i his morbos hñtib⁹ pacutoz
necesse é crisiz die.vij.veniat.hy.ãt tm vnã significatio
né noiauit.i.rubeã nebulã pcipiẽs nos alis significatõ
nes cape p hãc oñdẽtes crisiz futurã si sint tales: q̃les
innuit p ista. lẽ ãt signa i die quã nũciã vocauit sũt appẽ
tia sic̃ vria:sputa:z egõez:lẽ.n.sp crisiz futurã significãt
ſz tñ sp laudabilẽ. Jn lẽ apho.solã rubeã noiauit:q̃ ra
ro appet:z é singlaris.alba.n.sepi⁹ appet z idigõe cer
tissima é. Si ãt hy.tale qd de rubea reticuisset:nllus in
ea tãtã viz ide eẽ crederet. Rube⁹.n.color z si salutez
morbi significet lõgiorẽ tñ eẽ demõstrare solet.vñ hy.
i pnosticis: Uria igt si sit rubea.z hypostasis sil̃r z le-
uis significat morbũ porẽ lõgiorẽ:ſz tñ saluberrimuz.
Sz adhuc dz iuestigari si rubeã nebulã quã appentẽ i
q̃rta crisiz futurã i.vij.dixit significar:hy.si inq̃z appẽs
i aliq̃ alia núciatura aliã futurã crisiz siue nõ futurã p
tẽdit i sbseq̃nti cretica:lẽ ãt iuestigari faciẽdũ é i ifirmꝭ
Rube⁹.n.vrie rubee augmtũ ñ tale z tã certũ. si i q̃lz alia
appeat dat signũ nisi cũ morbi mot⁹ sit velociss̃im⁹. in
hac.n.nebulã i q̃rta visaz iã tpiz tñ pterũt q̃ztũ vsq̃ ad
vij.trãsitu p̃: hypostasi.n.appente rubea i q̃rta possi-
bile é crisiz venire i septia:ſz si i vndecia appuerit ipos
sibile é tres dies sibi sufficere ad faciẽdã crisiz:necesse
é g̃ plus tpis sibi dari. Si igit̃ lẽ rubea appeat certũ q-
dẽ bonũ significat. Uidi.n.mltoties signũ appere i q̃r
ta z crisiz ẽuenire i.vij.z vbi i.vij.ẽuenire crisiz.xiiij.z
vbi i.ix.vidi crisiz ẽuenire i xvij.z vbi i.xi.crisiz fuit i.xx

De vria lipida z aquosa.

Urine lipide hmõi mltã lõgingtatẽ si- LXXII
gnificãt ẽcoctõis z morbi.vñ z vtutẽ dissolui z é
mõtale:sic̃ videmuz ẽ febrib⁹ z phrenesi. Ego ãt
pfimo ifirmũ hmõi ñ euasisse:si inq̃z talẽ hũerit vrinã
cũ.n.lẽ morb⁹ ẽ sola fit co.necesse fuit appere vrinaz
colericã. Sz si vria aq̃sa lipida appeat mltã lõgingta-
tẽ coctiõis significat z motũ colere sursuz portẽdit ad
caput ascẽdere. Aliq̃n.n.vria solũ é lipida vl solũ alba
vl solũ tenuis:z tñ colores colerici apparẽt i ipiz:ſz cũ
aq̃sa z lipida sit i vltimitate eruditatis é. Qẽ aũt dixit
Maxie si i phreneticis i eis plurimũ appere itẽdit:ne
q̃z ita é sic̃ alij itelligũt:q̃si i oi phrenesi hãc videri ne-
cesse sit:lẽ ãt arbitrãtes ñ signa ifirmor itellexerũt ſm
q̃ oziueni vo i alijs libris talr scriptũ hũc aphorismũ

Quibus vrine limpide aut albe male:z he in phrene-
ticis appẽt maxime:sed q̃ cura de litterãturis:i qbus
licet diuersis:sensus tñ vnus z idem ozit. LXXIII

Jc hy.hypocõdria suspensa dic̃ z tumida eẽ: qõ
mltis fit ex cãis. Primo ex vẽtositate grossa z in
flatiua:z lẽ logt̃ ẽ ista. fit ãt duobus mõis:vel i p
cauitate stomachi fit:z vicinis sibi locis ñ cito dissolu
bilis vel aliq̃ cã accñ-
tali. iter q̃ duo hãc hy
po.dria fecit. i. sbrugi
entia. Prima.n.nõ sic
hũit ſz sb hypocõdri-
is tẽtinositatẽ z tumo
rez q̃si vter. Altera ha
buit rugitũ q q̃si vox
é illius ventositat̃ cuz
nec magna nec mlta
sit hec ãt vẽtositas tẽ
dit ad iferiora: cũ hũi
ditate pua q̃ cũ descẽ
deret cuz ea z tumor
vsq̃z ad hypocõdria ẽ
scendit q̃ ad inferiora
dorsi puenerit: nisi cũ
mẽbra illa distendãt mẽbra iferiora fiũt doloroza. Ali
q̃ñ q̃q̃z eadẽ hũiditas descendit i venas z largo facto
formari ne cogit̃ exire. g̃ bñ dixit cũ diceret. Necesse ẽ
his humectent̃ vẽtres:nisi festinẽt ad venas hũidita-
tes ille:z tũc p ánũ exeunt ventositates:aliq̃n ẽt vtrũ-
q̃z redit ad venas. s. vẽtositas z humiditas sicq̃z deni-
q̃z ad vesicas q̃ p i febribus dixit lẽ fieri. psuetudo anti
quoꝝ fuit cũ diceret ille febricitauit:vel febres hũit fe
bres itendere sine calore apatis z sine vulneribus z
passionibus alicui mẽbro ppie accidẽtib⁹. q.n. febri-
citat ex apate lateris seu pulmõis seu cuiuslibz mẽbri
psueuerũt de his dicere pleuresi piplemonia: splene:
z similibus eos laborare itẽdit ãt lẽ i febribus duobus
mõis aut vt hec accidẽtia dicta ex febribus sint: que
nõ sunt cum apatibus aut i hec mẽbra veniũt nõ ven
tositatẽ: neq̃z vriná facientia: neq̃z solutionem: quoruz
causa q̃ hec rugiositas veniẽs i hec membra nõ ſm
nature cursum est: sed secũdum morbũ. LXXIIII

Jndicatio sumpta ab vrina grossa mlta z alba.

Jxit añ i articulis laboriosis fe.z circa maxillas
euenire añ morbũ apa.z ẽt tũc si i morbo labo
riosuz fuerit illd mẽbr̃. Et his idẽ qbus mor-
bus plongat̃ qz si fit ex multis z grossis humoribus
Si ãt nã pfortat̃ ad mũdificãdum cum vrina corpus
ab apate euadit ifirmuz. Talis.n.vrina multaz mãm
phlegmaticã ostẽdit que per corpus fluens in articu
los colligit̃ z apa z dolorem facit. si i quarta die que é
septime ptemplaria hec vrina fiat ipsa mã p vriná de
ducit̃ ex q̃ apa futur̃ erat. Qz ãt dixit sanguiné fluer̃
e naribus euacuationẽ vniuersalẽ oñdit:cũ purgatio
nibus:q̃ antea p vesicã egrediũt̃:illi⁹ materie inq̃z pur
gatiõibus:q̃ futura ad articulos fuerat ad apa gene
rãdũ. Et febres laboriosas ad similitudinẽ hor̃ subin
tulit:p q̃s alis daret intelligi. Jn pma vo nũcia fec hu
mores fluer̃ i vrie vias:hec.n.febris laboriosa sola ve
locit̃ gñat apata:nõ lõgũ expectãs tps:sicut q̃libet fe
bris alia. Aliq̃n fiũt apata post auriculas sicut i diutur
nis febrib⁹ pter q̃ humores descẽdãt ad iferiora: vbi
generat̃ apa:ſz si calor sit mult⁹ necesse é vt mã ascen
dat superius: vñ vel apa post auriculas gignit̃ vl sã
guinis flux⁹ e narib⁹:q̃ q̃lr apa p fluxũ sanguis velo
cius q̃z vrina soluit̃ ñ necesse est mõstrare hic cũ lẽ oi
b⁹ pateat vnde hypo. Si sanguis fluat ex narib⁹ val

Solutõ apatis facta p fluxum sanguiz velocior é q̃z que per vrinam

de celerit̃ soluit̃:vrina vo tpe soluet̃ lõgo.Qđ dixit in q̃rtanis.i.die q̃rto ad similitudiné attulit.i.đ núcia.oz aũt ꝑm hãc oẽm dié intelligi núciam. LXXV

QUm vlcera i renib⁹ vel vesica sint aut i loco vbi vena sit ñ pua maxie cũ corrosiõe aliq̃ necesse ẽ sanguis mictura sequat̃.Si ãt eadé vlcera nó i loco sint vbi vena sit neqz sint corrosiua:sequit̃ sola sanguinei mictura. Aliqñ ẽt vlcera sunt i vrine viis vñ mingit̃ sanies z sãguis.De ãt vie sũt iter renes z vesicã:possunt.n.vulnera eẽ i renib⁹ vel vesica.possum⁹ ãt itelligere i sanguinis mictura aliud eũ intẽdisse.nó.n.idez é dicere:sanguiné mi gunt z sanguiné minxerũt.aliqñ.n.apa crepat̃ extra vrine instra z tũc mingunt̃ duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ sanguis z sanies:sicqz cessant. Sz q mingũt sanguinem mltis diebus: z mensibus significant̃ eé in vesica vulnera: vel renib⁹.pt ãt itelligi loc⁹ vbi vulnera sũt ex dolore z ex exeũtib⁹ cũ vrina:q̃ dicã postea.intẽdim⁹ aũt in viis vrine sic in renib⁹ vel vesica vulnera eẽ. LXXVI

De differẽtia i ter vlcera renũ z vesicé z aliorũz locorum.

FRusta carniũ itelligimus de renũ sba eé.sic pili nó ex eoz sba sũt seu essẽtia.i hmõi ãt reb⁹ sbaz renũ ipossibile ẽ dissolui q̃ siqs dixerit.nãz renũ nescit:neqz de sba vesice sũt sicut qdã arbitrati sũt: qđ.n.ide dissoluit̃:squamis assimilat̃.sic paulopost hy. dicturus é.Est g̃ taliter sicut ego mltotiẽs vidi:lz multi medici experimẽtati raro se vidisse dicãt hmõi vriná.moderni vo medici hãc passioné vocãt piloz gñatiõez q: qđ i hac vrina nascit̃ q̃si pili:z maxime albi eẽ vident̃. Ego ãt expiméto quédã vidi lógiores q̃z credi posset minxisse pilos q̃si medietaté vni⁹ brachij.cã ãt fuit q: anteq̃z hãc vriná hret:p totũ ánuz fabas fractas z multas:caseũ quoqz recẽté comederat z siccũ. Jtẽ vidi aliũ cã grosse diete sic vrinare.Di.n.humoreſ grossi i renib⁹ pp caliditaté icẽsi z exiccati gñant pilos hmõi curatio nãqz hui⁹ morbi testat̃ róne eẽ sic:q.n.ꝟ passi sũt nisi cũ medicina subtiliãte:dissoluẽte:z iciden te curati sũt:z cũ dieta humectatiua.Si ãt i renib⁹ vt vesica adsint vulnera adeo magna vt q̃si pili dissoluãtur de hoz sba:nó hec iuuãt:lz potius nocẽt medicamina.Mirãdũ é hy.taliter hãc passioné vocasse z eã determinasse:z nó paucos vsqz ad pñs tps ignorasse Locũ ẽt determinauit cũ de renib⁹ dixit exire:neqz qc q̃z sic i poríb⁹ significari dixerit veluti siqs petrã mirerit:z exire de renib⁹ dicerem⁹.nó tñ ptẽ sbe renũ sed creati i renib⁹ dicerem⁹.Frustra vo carniũ ptes sũt renũ ide dissolute cã vulnez.pili ñ sũt:sed creãt itra renes sicut:z lapides.Dic aũt aphorism⁹ sic male inuenit̃ i qbusdã libris hñtib⁹ i vria sic pilos cãnis frusta ỽ renib⁹ bre significãt nll'aqz dria sit iter pilos z cãnis frusta cũ tñ pili ñ assilent̃ carni. Ego ãt i renib⁹ iesse ꝟ patẽtib⁹ núqz vidi:lz i febrib⁹ vidi q̃si frusta cãnis egredi i vrina:cui⁹ inqz vria orobo assimilabat̃ q̃ de grosso sãguie gnãtur ex calore renũ seu epatz icẽsiõe.Frusta ãt cãnis i vria sana nũqz vidi.Põt g̃ vria grossa in

Frusta carminũ ptes renñ existẽtia in vria exire nó indit gal.

De cãis loco z cura pilozi vrina apparẽtiũ

mingunt bis de renibus vene rupturam significat. LXXIX

QUibuscũqz in vrinis harenosa substant sedimia bis vesica aut arenes lithiasiz habent. LXXX

SI sanguinẽ mingũt aut trũbos z stranguriã hñt z dolor incidit in pectinem z sub ventre z periteneon circa vesicam dolorem significat. LXXXI

telligi vrina nãlis q̃ grossa ẽ q̃z tũ ad tenuẽ:grosse.n.z tenues vrie cũ sint g̃rie i vltimitate sũt itelligẽde: abusiue tñ mediá noib⁹ extremoz aliqñ possibile ẽ eé vocatã:vtpote si cõparem⁹ aliq̃z vriná ad tenuẽ vocam⁹ grossaz z ecõuerso.Cũ igit̃ talit̃ hy.dicta ꝑsiderét huius erit aphorismi sensus.Hñtib⁹ i vrina sua nó tenui frusta carnis pua vl̃ sicut pilos de renib⁹ exire significat:q̃ si vrina sit tenuis passiões erũt i venis:qđ fer tãgét i aph. sbsequnti. LXXVII

QUrina tenuis ñ ex q̃litatib⁹ est venaz bonis:ñ tenuis vo:sed mediocris:quã hy.piguẽ dixit qcqd ãt cuz vrina exeat i renibus vel vesica eẽ passionẽ significat sic hy.dixit.Quib⁹ i vria pigui exñte mingunt̃ furfura:cuz ꝟ nó sint de vena cõstat eé đ vesica q: ñ éé de renib⁹ dcm̃ ẽ supi⁹ de vena vo ñ eé:tpamẽtũ mõstrãt vrie: tñ aliqñ exit đ vena: sic de vesica ex sanguis incẽsiõe q̃ fit ex caloris vltimitate q sanguis si grossus sit plus festinat icẽdi: maxie si sit sic fex vini quã fecẽ nigrũ humorẽ medici vocãt: z sicut i scabie excoriat̃ cutis supficies corio tyrie assimilata.itidé z iteriora mẽbra iteri⁹ passa.Si g̃ vena vt vesica scabiat necesse é vt cũ vrina exeat cortex sic furfura.pt ãt p vriná itelligi vñ cortex venit.Si.n.vrina ẽ tẽuis passio é i venis si vo ñ tẽuis i vesi.crit LXXVIII

QUod sponte.i.sine cã dixit vel sine manifesta cã exterioi:vel subita sine pcedẽtib⁹ accidẽtibus põt itelligi:sic videm⁹ vulnera i vesica cõcreari ipossibile é.n.ibi venã crepari pp multitudinẽ sanguinis:sic solet i renib⁹ eadẽ cã fieri:neqz.n.sanguis i vesice colat̃ venis:sicut i renib⁹ ppẽdit̃ colari:neqz ad eã sanguis effluit:nisi q̃z tũ ad eã nutriẽdã sufficit.Vene ãt cũ crepant̃ sanguis exit purus sanus z subit⁹: cũ ãt tñ pferent̃ ñ ide sanguis emittat̃:lz sicut sudor:z paulatiz stillanz egredit̃:z vrina q̃si sanguini é mixta.aliqñ tñ sanguis ỽ vesice venis exit corrosis:lz añcedunt signa q̃ vesica fit vulnerata.s.dolor z sanies i locis suis z aliqñ frusta de vesice sba. Bonũ g̃ ẽ p spõte itelligi subito:lz nó sine cã manifesta.Aliqñ z de renib⁹ sine exterioi cã multis sanguis egredit̃:cũ vene in eis crepant̃:vel cũ sanguis in eis augmẽtat̃:vel ex nimio saltu casu q̃z vel percussionibus. LXXIX

NOn est necesse harenã mingẽtib⁹ q̃ lapis i vesica se p ꝯcreet̃:aliqñ.n.z in renib⁹ generat̃:error ãt in hoc aphorismo ẽ aptus sed aut hy.medicatez aphorismi pretermisit:aut post libz eum scribẽs: hoc neglexit:q: vbicũqz concreat̃ lapis:nó ex necessitate vrina harenosa exit. LXXX

FInis huius aphorismi inuenitur scriptus duobus modis.alij.n.dolorem scribunt.alij passionem:sed nulla verborum horum est differẽtia. In alio est error:cũ.n.circa vesicã hy.dicit passionẽ in vesica solum eẽ itelligũt.Sed tamẽ passio ista oi instrumẽto vrine est cõmixta.i.vesice renibus: z vijs vrine que inter renes z vesicã dicte sunt eé:bonũ ergo

Jndicatio sumpta ab vrina tenui z ẽt mediocri.

Jmpossibile est vesice véas ꝑpter multitudinẽ sanguis crepare

Ubicũqz concreat lapis ñ ex necessitate vrina harenosa exit.

est ex verbis suis intelligi circa vesicam. nō solū in vesica sed in ceteris vrine instrumētis: quod si intelligat planior erit sensus aphorismi. nō. n. dixisset circa vesicam dolorem: sed in vesica.

Signa propria vulnerationis vesice.

LXXXI

SAnies, z sanguis cōmixta in oibus instris vrine significat eē vulnera: sz fetor ppius é vesice mōbus. z magis squame. Inuéiunt át in libris pluribꝰ. Que mīgūt sanguinē: z saniē z i pluribꝰ. vel sanguiné vel saniē: q̄ qcūcz sit vlcerationē ptēdit: tñ por intētio vtrunqz testat: vel semel sanguinem: vel semel saniez.

LXXXII

ISte aphorismꝰ ex nimia sui breuitate videt eē supfluꝰ. nulli. n. dubiū equi n apate i vrinali meatu natō: z fcō famoso z erupto: fit mōbi solutio: sz iuestigās pspicaciter inuēti vtile eē pustulas has sp seq strāguria quibus solutis: z stranguria cessabit: sed oblitus suz cuiusdā rei ō q̄ sophiste me redarguēt. Sz forsan hy. voluit nisi sanie facta vel erupta strāguriā nō solui. Aliqñ. n. i his locis pustulis natis: ñ tñ sanies fit: sz potius pustule p se deficiūt. Sz hy. vtrūcz intendens hanc subintulit quasi planiorem.

LXXXIII

NUlli dubiū é qn cū humiditas multa de ventre i venas effluat egestionē ōsiccet z minuat: qō cōstat qz cū exit cū fece cibi egestio ligdior z maior fit: z vriná palā é minorari. Ih át innuit vt mōstraret q̄liter siccitas z effluētia vētris medicent: sz q̄ expedit. cū g̃ ligdior ē vēter q̄z os potus minuit: z ad vesicā deriuat si át sit siccior: potus maior et: z q̄z tū possumꝰ nei venas exeat phibeat. Ducit. n. tūc p vriná qō p secessū debeant duci. Noctu át dixit: qz tūc é tps digestionis.

Minutio potꝰ vētrem stipticat: maioratio aūt ligdū facit

CFinit particula quarta. Incipit quinta. I

Biben tes helleborꝝ possunt ō facili spasmū icurrere

CONsuetudo fuit antiquorū cū vicerēt helleborū absolute itelligere albū quē ingūt q biberit: z spasmus purgationi supuenerit: mortale. Sed tñ Ih accñs in initio purgationis nō mortale erit sicut alie potiōes sunt mortales: q̄ cū fuerint ebibite sunt illico suffocantes. periclitant ergo cū nimiū moueant: z angustient in vomitu. vñ neruus patit ex cerebro descēdēs ori stomachi cōiunctus: z p eū necesse ē os stomachi patiat. Videmus. n. multotiēs hoies paciētes i ore stomachi maximū dolorē hre: q tñ helleborū nō biberunt. ex dolore aūt ille spasmus supuenit: sicut videmus in quodā iuuene heruginē eris vomēte. Certius. n. herugo eris vocat q̄z vomitꝰ. Fuit. n. herugo in colore liuida imo oi q̄litate cōmota: qua herugie vomita spasmus subsecutus est: herugine vero purgata cessauit febris z statim a spasmo liberatus est. Possibile é ergo sicut diximus vt bibentes helleborꝝ albū spasmū patiant pp colligantiā oris stomachi: z nerui in doloribusꝰ. Aliquādo ppter nimiā inanitionē patiunt spasmū bibētes helleborꝝ album: sic accidit sepe vomētibꝰ colerā ac habētibꝰ solutionē nimiā. vñ in suis corporibus q̄dā mēbra z maxie lacerti spasmāt. De plēitudie át: spasmū mōstrauit eē curabilē: sz ō inanitiōe neruoꝝ z ō eoꝝ desiccationibꝰ spasmus est icurabilis. Aliqñ quoqz spasmꝰ é ex colligātia in dolore quē neglexisse euz nō debemus existimare. cū. n. prius dixerit spasmū de inanitiōe z plēitudine fieri: ille ēt q é ex colligātia intelligit: z aliqñ etiā singultus venit pp dolorē z pūctionē stomachi vt meri. hoc ăt genꝰ spasmi ex helleboro solet nasci ñ tñ hy. noiauit. sz possumꝰ itelligē hūc spasmū eē de inanitione qz ois res pungitiua é desiccatiua. hec sūt genera spasmorū ex helleboro vēiētū: neqz aliqs é curabilis nisi q cū dolore: z pūctura pp motum vomēdi venit. qui. n. est de siccitate icurabilis é. Bene ergo hy. dixit cū Mortale dixit. Quidaz. n. spasmi ad curādū duri: vnus tñ incurabilis est.

Ois res pūgitiua é desiccatiua

I A vulnere spasmus superueniens mortale. III

SAnguine multo fluente: spasmus innatus: aut singultus: malum. IIII

SPasmus innatus z singultus pter nimiam inanitionem: malum. V

IA omni immoderata purgatione spasmus aut singultus innatus: malum. VI

SIcut ante spasmū de helleboro mortale dixit z piculosuz esse intēdit. z plurimos tñ inde mori: sic z hunc supueniētē ex vulnere in pncipalibꝰ mēbris facto: vt ē cerebrū vel epar. vel neruosis locis testat esse mortale: sz tñ quotiēscūcz supuenerit nō necesse est in de mori. plurimos g̃ mori z nō oēs intēdit: sicut z i plurimis locis significare morte mortale dixit: z nō oēs dixit moriunt: sz plurimi spasmi in vulnere veniētis: causa tumor supueniens est z apostema: q̄ si sint in neruosis mēbris sicut pōt videri sp spasmat primū locꝰ apostemati: vel tumori vicinus. deinde ascēdēs passio huiusmodi vsqz ad fundamentuz vel initium neruorum peruenit z post patietur totum corpus

Nō est necesse oēs mori qbꝰsigna mortalia insunt.

III

NOn est intelligendum hic idem intendisse: z qō superius. psueuit enim multis locis dicere mortale: z mortem significare: sed tamen non equaliter. vnde hic mortale nō simile est superiori: sz minꝰ mortale. Hic aūt spasmus qui de multo sanguinis est fluxu: vnus est de superioribus qz causa eius de inanitione esse comprobatur.

IIII

QUod autem dixit helleborum bibentes pati vniuersalit: hic repetit: vt nō solū ex helleboro spasmus esse deberet intelligi: sz ex omni purgatiōe ad vltimū ducente: neqz tamen minus periculosus ē hic ex inanitione q̄z qui ex helleboro solo dictus é venire: sed etiā periculosius est hic qui ex inanitione est. Singultus etiam est spasmus quē os stomachi z meri sicut monstraui alias patiuntur.

Differētio singultꝰ z spasmi.

V

SPasmus est motus inuoluntarius z volūtaria obtinens loca. Singultus é spasmus stomachi nimiū pleni aut desiccati: aut mordificatiōe: aut irratiōe aliqua incitati. Dis. n. immoderata purgatio pessima ē. soluit ăt p repletionē: repletio vero spasmo presente aut singultu nequit fieri.

Quare vinū citofaciat spasmum.

VI

HUiusmodi spasmus de neruoꝝ ē plenitudie. Cū nū. n. vniuersalr implet neruos: qz calidū é. oē ăt calidū cito pforat corpus maxie si vinū sit nō grossum. vñ vinū multū ebibitū z calidū: z cito corpꝰ

pforatiuū:z neruos iplenſ cito facit ſpaſmū. Sz tñ ali qñ bonitate ſua qđ ifirmū fuit reſtaurat cito. ſi át locꝰ talis ſit q reſtaurari ñ poſſit: ſpaſmꝰ ille cito moꝛtē infert. Inueſtigare oz ꝓprietaté hoꝝ vboꝝ: ꝑm q repéte ſine voce dixit. h. n. ꝓtigit cū ſenſus z motus auferunt coꝛpoꝛi: z accñtia h apoplexiā ꝓſueuerūt vocari: hy. át móſtrauit naſci ex neruoꝝ patiētibꝰ fūdamñtis. Impoſſibile. n. é coꝛpuſ totū ſpaſmeť ſi nō cerebꝛū hoc patiať: aut ex ſe aut ex aliozū neruoꝝ vel mébꝛozū colligationibus. Ebꝛietatem autē antiqui intellexerūt capitis eſſe paſſionem. ꝓpter vinū nimium. noiatur át lingua grecoꝝ craſeleos abuſiue a craneo tractū. ſeleos vo iectigatio hypo. vero cuz ante hoꝛā ingt veniens: ꝑm quaz crapule ſoluunť tps intēdit q nó laudabile eſt in oi eq̄ſr hoie. ſút. n. qdaz hoieſ q ſcba diſſoluū ť die ab ebꝛietate: qdā eadem nocte: qdā tertia die: q̄ oia cōtingūt ꝑm q vinū eſt virtuoſuz: z ꝑm nām z vtuté bibētiū. ſicut át ñ oēs cibū digerunt equaliter: taliter z vinum bibentes non ab ebꝛietate ſua eq̄liter diſſoluuntur. vnde nos oz expectare longius tempus ebꝛietatiſ diſſoluēde. ſi aūt tūc febꝛis nō ſupuenerit: neqz ebꝛietaſ diſſoluiť. neqz ille locutuſ fuerit ſpaſmo innato moꝛitur. VII

Impoſſibile ē coꝛpus totum ſpaſmari ſi ñ cerebꝛū h patiať.

Ebꝛij ſi eq̄liter a ſua ebꝛietate ſoluū tur.

SI inebꝛiatus aliquis repente ſine voce fiat: ſpaſmo innato moꝛitur: ſi non febꝛis acceperit eum aut ante hoꝛam ſecundum quaz crapule ſoluuntur locutuſ fuerit. VII

QVicūqz a tetano apprehenduntur in quatuoꝛ dieꝫ bus moꝛiuntur. Si vero hos effugerint ſalui fiunt. VIII

EPilepſie quibuſ ante iuuentutem naſcuntur muſtationem habēt: quibus vero poſt vigeſimum quintū annum: commoꝛiūtur plurimum. IX

QVicunqz pleuretici facti in. xiiij. diebus non purgantur: hi in empima tranſeunt. X

DIſis fit maxime in etatibꝰ a. xvij. annis vſque ad xxv. annum. XI

QVibuſcunqz ſquinantiaz effugiūt: z ad pulmonem eis conuertitur: in diebus ſeptem moꝛiuntur: ſi vero hos effugerint empici fiunt. XII

QVi a ptiſi moleſtantur ſi ſputum qualecunque expuunt graue fetet ſuper carbones effuſum z capillá a capite defluūt: moꝛtale. XIII

QVibuſcunqz ptiſicis capilli defluūt diaria ſuperueniente moꝛiuntur. XIIII

Epilepſia ante puberſtaté veniés diſſoluiť in puberſtate.

Quid ꝓ empia intelligeť velit.

EPilepſia ǧ añ pubertaté veniés diſſoluiť in pubertate. Si át ꝓ pubertatē. i. a. xiiij. ánis vſqz ad. xxv. venerit pót ſanari ſi nō negligerit. Si ꝓ. xxv. vt i qbuſdá libꝛis inueni poſſibile é illi cómoꝛi. i. i ea moꝛiunť plurimi. IX

QOnſueuit hy. dicēr purgationē mäe pleureh cū ſcreatu ſputi z mūdificatiōe ſui q̄ oia iuēiunť i peritonoxiomató: z i pnoſticiſ. h aūt tps ſue mūdificatiōis terminauit. ſinát i empia incidit. Empia át eé ité dit: aut oēz mutatiōez apatis iſáie ſic ī locis multis ꝓnoſticoꝝ é i uēiri: aut fluxū eiuſdē i ſpaciū q é iter pectꝰ z pulmoné: z é media ſtinū: q̄ vtraqz veniūt cū pleuretici ñ mūdificanť ſputis: ſed tñ fluxuz ſanici in ſpacium mediaſtinuz pectoꝛis dixit. z pulmonis. X

De ꝑparatiſ ad ptiſim z ō ſigniſ eoꝝm.

IN anterioꝛi aphoꝛiſmo venientes ꝓz etates mōſtrauit moꝛboſ dicēſ iuuenibꝰ vēire fluxū ſāguinis z ptiſiz. h nūeꝝ ánoꝝ addidit: qđ ego explanare volo. Quare át iuuenes hūc moꝛbū icidát ſupiꝰ dixiſſe méini. ptiſiſ é vulneratio pulmōiſ z ꝓſūptio totiꝰ coꝛpiſ: ſic z ſāguiſ ſputū pulmōiſ ſequiť vlceratio

Eſt át ſāguinis ſputū cognatū huic etati: ǧ z pulmōis vlceratio q̄ ptiſis dr: vicini tñ ſūt huic affectiōi z paſſioni: q̄t quot ſūt ſtrictoꝝ pectoꝝ. z ſūt toꝛtoꝝ cruriuz: z longū habēt collū z pectꝰ tenue z hūoꝛes eleuatoſ. h hypo. dicés ptiſim'a. xviij. vſqz ad: xxxv. annū: nō intendit ſpaciū eoꝝm eſſe equale: quod ſi perſpicaciter intendamus verum eſſe inueniemus. anni enim pueritie ſunt a xviij. vſqz ad. xxv. z. a. xxv. vſqz ad. xxxv. ſunt iuuentutis anni. XI

IN hc hy. inuēs mutationē moꝛbi ō gutture ad pulmonē dicit occidere añ. vij. dies z verū pōt eſſe cū ſuffocet: poteſt ét tranſire. vij. dies cū mā mutata in ſanié empicos faciat. Cognoſciť át ad pulmonem migraſſe rōe pulſus: nā durus z inoꝛdinatꝰ z ineq̄lis ad ꝓncipale mébꝛū tranſlatā ſignificat mäz. Mollis át z eq̄lis z oꝛdinatus cū bona reſpiratione z equali certam dimiſſionem ſignificat. XII

HIc ptiſim intelligit vulnera pulmonis in qbus ſputa ꝓiecta móſtrauit ꝓbare: ſi ſup carbones expuunť: z ſputū putruerit: ſicut dixit áte i vulneribꝰ veſice. Si vrina fuerit. ꝛc. Dicit át ſi capilli a capite fluūt moꝛtale: z verū eſt q: ſignificant nutrimentū ablatuz eſſe. fetoꝛ ex corruptionē humoꝝ z cōſumptionē membꝛoꝝ ſolidoꝛū ſignificat. XIII

IN hꝫ loco ptiſicoſ dic moꝛituroſ. i qbꝰ cū capilli cadūt mōſtrauit iā qd ſignificat z docuit. q: ō ſfectionē ſignificat hūoꝝ q ſūt nutrimtū capilloꝝ.

Si aũt diaria supuenerit vicinos dixit eẽ morti ⁊ vex est:q; diaria ex defectiõe ẽ vtutis contẽtiue:⁊ ipsa aug mẽtat multo magis defectionẽ virtutis. XIIII

IN quibusdã libris inuenitur expuũt puomunt ⁊ multos interpretãtes ita legentes cõperimus dicentes eum in vomitu intelligere multã quãtitatem voluisse:sed mentiuntur. Uidemus autẽ multos sanguinẽ de pulmone spuentes: neq; tamen vomẽtes.abusiue ergo euomũt dixisset. nõ enim est sanguis spumosus si sit multus ⁊ ideo de pulmone exibit.si vo pauc⁹ sit non ideo inde erit:sed de alijs locis q; eo⁹.Et sanguis spumosus exiens cũ tussi ostẽdit vulnera pulmonis:neq; tamẽ cũ vulnera pulmoni affuerint necesse ẽ semper sanguinez eẽ spumosum. multotiẽs.n. homines videmus ỏ alto cadentes ⁊ alios alijs collidentes: aliosq; inuicẽ se inuicem percutientes: ⁊ alios super alios sicut sup athletas cadentes q cum tussi multuz sanguinem expuerũt boni coloris ⁊ nulli⁹ odoris mali:qui tamẽ sanguis de vena rupta pulmonis venit. XV

Nõ ẽ sp sãguis ex vulnẽ pulmõis cũ tussi exiẽs spũosus.

ANtea dixit si sanies fetuit ptisicis:⁊ capilli ceciderint:⁊ diaria supuenerit mortale:hic aũt absolute posuit diariam:⁊ sanié reticuit: mõstrãs eam sufficere ad signũ mortis sed tñ nõ ita vicinari sicut ex cadentibus capillis. XVI

QUm prius fluxũ saniei diceret mõstrauit illis solis attinere qbus apa rumpitur i latere:⁊ fluit sanies ad spaciũ pectoris ⁊ pulmonis mediũ qui omnes si non mũdificenť in.xl.diebus ⁊ multum necesse est tabescẽs pulmo corrodeť:sanies ergo longo tempore corrupta acuitur vnde i mũdificãda pleuresi diẽ.xiiij.hy.determinauit:⁊ saniei mũdificationẽ i xl.Quor dierum diuersitatem monstraui i criseos ⁊ i meracriseos ⁊ in aphorismis. XVII

Pleuresis i.xiiij. diebus mundificatur.

ALibi mõstrauit hypo.quid calidum ⁊ frigidum faciãt:siue moderata siue ad vltimitatẽ venientia:⁊ hoc in libro ppie de calido ⁊ frigido in q etiam ostendit quomodo operari oportet cum liqdis hic aũt breuiter adunauit:⁊ primum a calido incepit ostendere quomodo calidum in vltimitate operetur.

Dẽs femie sũt molliores ⁊ debiliores maribꝰ

EFfeminat carnes.i.mollificat ⁊ rarificat:quod verbũ posuit abusiue ob hoc tamẽ quia omnes femine sunt molliores ⁊ debiliores maribus.testatur hoc q; neruorum incontinẽtiam addidit post:nerui.n.rarificantur ⁊ molificãtur:cum substantia eorum dissoluať calore.mentis stuporem intendit.i.defectionem eiusdez mentis que fit ex dissolutiõe cerebri:calido fumo ascẽdente ad caput sicut ⁊ i nervis cõtingit. Defectiones spũs i his qui ad fluxũ sanguinis sunt apparati:ex fluxu enim sanguis spũs deficere ꝓsueuerunt vñ ⁊ mors subsequiť:sed tñ hec succedunt ex longitudine tẽporũ quibusdã vo pauc.fluxũ vero sanguinis ⁊ defectiones spũs cito mors sequiť.hic aũt aphorismus i multis libris est diuersus vnus tñ permanet sensus. In vno libro finis inueniť.s.Mors sequiť.i alio.Cũ hec ꝓtigerit: mors succedet:in alio:Hec ferũt ad mortẽ. XVIII

DIc nimium frigidum intẽdit sicut aq̃ frigide abusus faceť ꝓsueuit spasmum ⁊ tetanũ pp frigiditatem neruoꝝ. sicut nõ cõuenit q; ex nimio calore dissoluãtur nerui sic nec frigido oz nimiũ ifrigidari:q; frigus constipat eos ⁊ ꝓstrigit:vñ ⁊ nigriores fiũt calore nãli a frigore cõsũpto: a quo flos ⁊ rubeus color cõseruať:quo extincto fit niger color. sic facit nigredinem frigide aque abusus frigida aqua p se faĉ frigus:per accidens vero facit febres:rigores febrium frigidos esse in alijs libris restat oñdere. XIX

De nocumentis pot⁹ aq̃ frigide.

OStensis lesionibus que fiũt ex frigide aq̃ abusu:nunc ostendit ptes quibus ẽ inimica. Et nota q; licet ossa naturaliter mẽbra sint insensibilia:passibilia tñ sunt.oia vero mẽbra frigidiora ⁊ sanguie carẽtia necesse ẽ vt ledanť ex vltimitate frigidi qõ cũ ita sit calidũ ꝓueniẽs erit eis. XX

HOc nõ ẽ huic ꝓpriũ qõ alibi dixit:contraria cõtrarijs curanť.hec aũt satis inuestigauimus explanauimus ⁊ cõpleuimus in megategni:vbi quidem mõstrauimus necessariũ magis in medicina vt incipiamus ante curare illa que magis sunt ifestãtia:ẽt in molestatiõe duriora.similr hic itelligimus de sanguinis fluxu anteq̃z sua icipiať medicina ⁊ deinde ad hoc redeam⁹ vt mẽbrũ ad suũ tẽperamentũ reducať sed vñ sanguinis fluxus est iõ ibi nõ apponiť calor:q; calor aperit ⁊ maiorem fluxum facit. XXI

In fluxu sanguis calida prohibeda.

QUi nomina ꝑm veritatẽ vult itelligere mordax solum calidũ intelligat.Sed tñ quia sensus horet sua contraria:⁊ frigidus dicitur esse mordax nõ quotienscunq; corpus tangat:sed cũ vlcera corp⁹ habeat.Dẽ.n.mordax qõ mordet ⁊ pforat oz vt morsus a superficie ad interiora sentiat mortionez. Aqua ỏ frigida cũ nõ cutẽ pforare valeat:nisi quãtũ sua expetit subtilitas:vlceratis tñ mẽbris ꝓpter raritatẽ sui vsq; ad interiora possibile ẽ pforare.nos aũt in libris medicine simplicis nãm mõstrauimus cuilibet rei mordacis.qõlibz.n.frigidũ mordet oẽ vlcerosũ.Nõ vlcerosi idураť ide cutis pp frigiditatẽ sui:⁊ dolorẽ sine sanie facit pp ifrigidationẽ caloris nãlis sanié sp vulneribꝰ faciẽtis ⁊ dolorẽ faciẽti dissolui ñ pmittit.Alia accidẽtia ide fcã supius sũt exposita. XXII

QUm frigidum ⁊ calidum quid facerent supius

ostendit hic iuuamentruz eoz monstrare intēdit: z ab aqua frigida incepit. Est aūt inquit vbi i tetano. Et hic omne genus spasmi intēdit: z in media estate z bñ carnoso corpore: iuuenili etate aqua multa frigida z sub ita facit vt calor reuocatus redeat in corpore interiō: vñ z morbus soluiť. hoc aūt frigidum non facit naturaliter: sed potius accidentaliter. cum calorē in carnosum corpus reuocet.

De iuamentis potus aq̄ frigide.

Hoc auté certificatur. q̄ in alijs non iuuat etatibus: neq; huic in omni tempore sed media estate: q̄ cū frigidum corpus percutiat: necesse é vt aut vincatur calor naturalis aut adiuueť cā sui. vincitur cū est defectus: z adiuuať cum sit fortis: cū interius recluditur: neq; dissolui permittatur. Prohibentur autem ponī frigida tetano ex vulnere z si iuuenis sit infirmō etate carnoso corpore media estate calida regione. Frigidus .n. sicut diximus mordax é vulneribō z dolorem sine sanie facit. Ubi vero spasmus ex vulnere maxie ex neruosi membri apostemate frigidum multum est nociuum: quia dolor vulneris nō mitigať z apostema non soluiť.

XXIII

Sicut frigidum cā spasmi z tetani est raro vero curamentum: similiter z calidum naturaliter é curatiuū. raro vo nó curamentū. Vulnera vo corrosiua z que humorum ad se currentium sunt susceptia: non calor adiuuat: cū marie eis noceat: q: duo insimul adiunanť. s. adiuuamētū vulnerū z nō iuuamētū. Bene rare i vulnere sanié magna certitudo é sanitatis. Impossibile. n. é i vulnere sanié faciēte vt piculosū vel molestū debeat eē. Vulnus aūt qō cā é spasmi nó facit sanié. neq; ēt putrefactiu a vel i circuitu corrosiua: z oia maturātia sanié sūt faciētia. Oia hec vulnera certa z p pria sua bñt noia sicut cācerosa z herugiosa. abusiue a quodā ea prius curāte nomē mutuātia: farsia: formicina: z sil'ia. hec sunt signa securitatis vulneris. Itidez itelligimus de aq̄ calida: q̄ cū nō iuuet vulnera nó tñ facit ea saniosa: post hō hy. noiauit iuuamētū calorī qō sepe certificauimus: i his mollit cutis cū iduruerit: z subtiliať cū ingrossescat. Mitigat q̄ frigidū facit propter ozibilitatem nostre nature ad ipsum. i. calorem. ipse. n. est qué nos nalem dicimus: qui extrinsecus cū veniat ꝫ tpamētū fac oia q̄ dixiuſ. i. maturat maturāda ñ bóa i bóa mutat: dissoluit: z purgat nociua. si aūt ista ñ fac pfecte: dolorē tñ mitigat. In passióe capitis sil'r grauitaté soluit: q: mām morbi digerit: iuuat. n. mām morbi soluēdi: p'rimū iuuat ossiū fracturaſ: maxie vo

Est autem vbi in tetano sine vulnere iuuene bñ carnoso: estate media aq̄ frigide multa ifusio: calorīs reuocationē facit: calor vero bic liberat.

XXIII

Calidum saniez faciens non in omni vulnere maximum signum ad certitudinem cutem mollit: attenuat sine dolore: rigorum tetanorum z spasmorum mitigatorium. Eorum vero que i capite sunt soluit grauedinem. Plurimum confert ossium fracturis: magis vero denudatis. Dorum autem maxime in capite vulnera habentibus z q̄cunq; a frigiditate oriuntur: aut vulnerantur: z herpetis comedentibus: ano pudendo: vesice: z manu denudatas carne in capite factas: q: cū frigidū maxime noceat his z nō solū his: sed ēt cerebro z his q̄cūq; pp frigiditatem moriuntur membra sicut vidimus in calcaneis: digitor extremis: z ceteris extremitatibō corporis in hyeme semper vlcerosis: quibus calidus est iuuatiuum. Item conuenit calidum vulneribus comedentibus z corrodentibus sicut herpeti z similibus trici: Calidum quidez determinans z amicum: frigidum vero contrarium z occidens.

XXIIII

Si his vero oportet frigido vti vnde sanguis fluere futurus est: non super loca sed circa ea. Et quecunque flegmones aut inflamationes in rubeū aut sub sanguineum colorem sunt tendentes ex recenti sanguine: quoniam veterata denigrat: z iuuat berisipilā nō vulneratā: qñ vulnerate nocet.

XXV

Frigida velut nix vel crystallus pectori inimica: tusses commouentia sanguinem fluere facientia z catarros.

XXVI

Articulis dolores z tūores sanie que si sint calida z colerica: cū tamé frigida sint cōtraria sicut vulnerum mordacia: constat q: calida sunt iuuatiua: cuz frigiditas ea mordeat. Silr calida ano sūt amica: frigida inimica. anus. n. neruosus é: z ideo pp colligantiā frigidū ad vētrē cito ascēdit ab ano: itidem z caliduz. Similiter z pudēdo: vesice: matrici: calida quidez amica. frigida vero inimica. Pe. n. sunt neruose ad quorū supiora necesse est frigitudo cito ascēdat Et pculdubio q: hy. calidum amicuz z determinās: frigidū vero aduersuz z occidēs vniuersaliter mōstrare intēdit: q̄ hec iuuatiua: illa vero inimica sunt.

Calidū amicū z iuuatiuū frigidū vo occidēs z inimicum est

XXIIII

Intendit hypomōstrare i his verbis suis vbi frigida adiuuent. Dic ergo iuuare illos vñ sanguis apparatus é fluere: vel vnde iā fluxerit. Neq; oz similiter sup vulnera poni vñ sanguis exierit: quia sicut dixit frigida nocent vulneribus. Sz circa ea loca vnde sanguis ad vulnera venit. Dicit itē omni calido frigida pdesse apostemati: sz locis cōestiuis que incensa fuerunt ppter suum calorem succurrere intēdet. Huic. n. loco frigida cōuenientia sūt z gescentia que dum vident rubea vel quasi recens sanguis rubea esse cernunť: vñ frigida supposita liuescer facit vel denigrat. Juuat item suppositū berisipilā nō vulneratā. Si. n. sit vulnerata frigidū é mordax. loca .n. q̄liacūq; patiant dolorē. Dolor ipse fit cā trahendi aliunde sibi humor pessimitatem.

Impossibile é i vulner saniem faciēte piculosuz aut molestū aliqd eē.

De quibusdaz mēbris q̄ pp frigiditaté hyemis mortificātur.

Excessiue frigida sunt pectori inimica

XXV

Hucusq; de calido z frigido disputauit nūc autē sicut niuem z crystalluz frigida interserit: z quāto frigidiora: tanto nocentiora. Sunt. n. pectori inimica: vtpote tussiz cōmouentia: z plurimas venas sunt rūpentia. vñ fluxus sanguinis fūt cā: z catarrū a capite ad pectus z pulmoné deponentia: q: cerebruz infrigidātia.

XXVI

Frigida sicut diximus calida iuuāt apostemata z rubicūda: z sanguinoléta: repugnāt. n. mēbris saniem vel sanguinez: vel humores ad ipsa misturis. Similiter z hoc idem debet intelligi: cum dolores mitiget propter oblatam causam vnde fit: q: sup-

Stupō cū sensū tollat dolorez minuit,

posita frigida his stupore facit ⁊ stupor cū sensu tollat dolorem minuit.

XXVII

Unq̄ oz nos intelligere hypo. intendisse leuissi mam in pondere. Si. n. hoc intendisset vile qō = dam ⁊ longo tēpore ⁊ magno labore inuestigas set: quod tamen libre appositus leuiter apprehēdi pt. Intendit ergo leuissima que stomachū nō aggrauat ⁊ que cito trāsit dige sta: neq̄ solis his que posuit est tentāda aq̄ sed quodāmodo quo niam hac de causa re ticuit: q⁹ leuius erit ⁊ posuit obscuram cau sam. Est autem leuissi ma quia est non tur = bida. Secūdo quia in ipsa non apparēt cor pa terrea. Tertio q⁹ nō horribilis est sz sa pida, quarto; q⁹ cito calefit ⁊ infrigidatur. que cuz assumitur ci = to digeritur. Et sicut cibus cito digestus ē bonus: sic ⁊ aqua suo modo bona videtur ex leuitate sue digesti onis. Quicunque er = go aquā ad bibendū tentaturi sunt nō cer tioza experimēta ha = bere possunt. alia eni fallunt.

De pfectissima aq̄ i re = gimine sanitaꝫ queniē = te,

XXVIII

Non hyp. hic di cit vt nimium sitienti potus de nocte dandus vel non dandus sit: sz iu = uabit inquit si bibitu = ri superdormierint: ⁊ bene: cū somnus materiam que causa sitis fuerat faciat digerere. oz tamen pculdubio vt nimium sitiētibus potus eis detur. Sitis autem fit aut ex vino paruz mixto: aut ex potu paruo. Sanitas ergo custodiaꝫ hoc modo. Si humiditas parua ē: cō pleatur potu cōpetenter: ne calor augmentatus extin guatur. si autem sitis parua nō est necessitas bibendi detur licentia. Sed si ex parua sit humiditate: licentiā oportet dare. si ex multo vino. nō idiget potu: si. n. dor = mierit quiescit sitis.

Quibꝰ sitiētibꝰ cōueni = at potꝰ ⁊ qbꝰñ.

XXIX

Per muliebria sanguinē menstruuz hic intendit hypo. ⁊ purgationem post ptum: q̄ mēstrua cō stringent causa apostematis in vulua: vl̄ ex cō = strictione aliqua venaruz ⁊ ex alijs similibus. q̄ cause a singulis fuerunt: singule auferendo medicabūt: sed si sine his precedentibus: menstrua precidantur cū ca lefactionibus. remedientur. Cause. n. carentie eorū vl̄ grossities ē sanguinis: vel constipatio venarū sangui = nem ad vuluam mittentiuz: vel angustia oris ipsaruz propter corrugationem matricum. Quorū vtrūlibet calefactionibus cuz aromatibus erit euacuādū: que ora venaruz aperiūt si clausa sunt sanguinem subtiliāt grossum ⁊ constipationē soluunt. Si autem grauitatē capitis nō facerent multis alijs causis sicut dixit: iuua rent: ⁊ maxime in febribus capita inde grauant. Expe rimētuz aūt testaꝫ q⁹ ex oibus aromatibus dolor capi tis generat. Ratio āt fateꝫ: cuz preter pauca aromata alia sūt calefactoria ex calore suo nimio: necesse ē ca = pitis sequaꝫ grauedo maxime aūt hoc faciūt cassiali = gnea: costū: cinamomū: amomū: nux muschata: ⁊ simi lia ⁊ hoc ideo q⁹ sunt calida.

Experi = mēto p = ptū est aroma = tica oia dolorez capitis gñare.

XXX

Fetus si nutrimēto careat necesse est pēat: cū ḡ sanguis quo nutriēdus eēt: phlebotomia dema tur: cōseqū vt piclitet: neq̄ solū ex phleboto mia patiꝫ: sz ēt cū ma ter abstineat a cibo ali = quādiu: quāto ḡ maiō erit tāto citiꝰ piclitabi tur: vtpotet q cū plus comesturus esset ci = borum quantitas de matur.

Jeiuni = um pre = gnātibꝰ aboztiri facit.

XXXI

Mulieri in vtero habenti ab aliqua acutaꝫ egritudi = nū accipi mortale.

XXXII

Quod hic dixit ex necessitate oz p̄seq. Si. n. acuta egritudo cū fe bre sit necesse ē febrez cōtinuā ⁊ calidissimā fieri hec āt nā ē acute egritudis: si inq̄z cū fe bre sit: mortale. Mor tale āt ē duobꝰ modz ex eēntia febris: q⁹ cer tū est fetū mortificari cū cibū necēe sit atte = nuari mri febrē hñti. si vo velimꝰ magis fe tū saluari ⁊ mrem ex mīta ciboꝝ p̄tinuatio ne piclitari: augmēta tur inde febris ⁊ eius mā vñ cōsequit vt pe at fetus. Si eadez au tē egritudo sit sine fe bre sicuti apoplexia: epilepsia: ⁊ tetānus mortalis cū magnitudinem morbi ⁊ grauitaté fetus mater ferre nō possit.

De p̄pe tate fe. acute ē eé cōti = nuam ⁊ calidissi mā. nō āt ecōtra.

XXXIII

Mulieri sanguinē vomenti menstru is deficientibus: solutio fit.

XXXIII

Mulieri menstruis supueniētibꝰ: san guinē ex naribꝰ flu ere: bonū est.

XXXIIII

Mulieri i vtero ha bēti si venter mul tū fluat: piculū ē aboztiendi.

XXXV

Mulieri que a ma trice molestatur: aut dificulter ge neranti: sternutatio super ueniens bonū.

XXXVI

Cum sāguis ad superiora moueaꝫ: post vo deue niat inferius: necesse ē motus superior soluaꝫ. Oportet aūt artificialiter machinari; etiā vt in = ferius deducaꝫ ⁊ nāe actione cogi.

XXXIII

Hoc aūt certū signū ē q⁹ i mēstruis sāguinē stri gi nocet: sz si ea deficiāt: ⁊ aliunde sanguis efflu at iuuat. Loca aūt qbus sanguis purgādus ē cū mīta sint vt ē p nares vl̄ p emoroydas q⁹ ipe reticuit minꝰtī cū exit ex naribus piculosus. Alia tī ⁊ si piculosa: q̄dā tī plus: quedā vo minꝰ quoz tī ⁊ aliq̄ inueniaꝫ non picolosa: nō ideo i hoc aphorismo falsus erit hy. cum absolute ⁊ idiffinite sanguinez e naribus ponat: cōsue uit enim vnam ponere ⁊ multa notare: vñ ⁊ si p emor roidas sanguis effluat qō ipse reticuit: nō cōtra h̄: gn bonum portendat.

Prouo catio mēstruo rū cum fluxu sā guis na riuz mi = nꝰ alijs piculo = sa existit

XXXIIII

In hoc loco hy. intēdit idē qō alibi ō phlebotō = mia. aut de inanitōe. s. ablatiōe cibi: minuiꝫ. n. sā guis ⁊ debilitaꝫ mulier. cōmouetur. n. fetus; ⁊ cōpri = mitur matrix.

XXXV

Hunc aphorismuz obscurat molestatio matricis sola. h̄. n. qdā oēm matricis itelligūt molestati onē ⁊ ñ solū illō accōs qō suffocatio vocaꝫ ma = tricis. nō. n. certa suffocatio cē videꝫ sz potius ablatio anhelitus. Alij intēdūt hypo. secūdine intellexisse pas =

sionē:secūdina.n.grece cū vulua cōmiscet i noie q mlt̄ tū a rōne vident deuiasse:z si vident vex dicere: qz secūdina cū nō ꝺ vulua cū fetu exierit sternutatio supueniēs eā expellit. Sz error eox palā ē:p cū de secūdina iā alibi dixerit hy. secūdo qz hec grece lz ābigua sint in noie:nō tñ loquēs de vulue passiōe itelligēdū ē de secūdia dicē ex nēcitate. Qui vo oēz passionē vulue itelligūt sternutatōe adiuuari arbitrant falsum palā. n.é itelligi phlegmonē:sclirosim:heri sipilam vulue vel vulnera nō sternutatiōe adiuuari. Ablatio. n. anhelitus pculdubio sternutatiōe iuuat cū quasi sua medicina eē videat. in ablato. n. anhelitu cū nā ḡsi mortua cōgelet i sternutatiōe ḡsi vigilans efficitur z excitat: qz ipsius sternutatōis motu necesse ē q̄dāmō supfluitas habita expellatur qꝺ planius expressi in libro quē de sternutatione feci. vñ z sternutatio in singultu valet: ex ipso. n. cōmotionis impetu frequenter partus: vel secundina que non de vulua exiuit cum fetu ipsa eadem sternutatio expellit que iō dicitur secūdina. qz a partu secunda est. ¶ XXXVI

Ablatio anhelitus sternutatione iuuatur.

MUlieri menstrua habenti sine colore ꝓprio: z nō secūdū se sp fcā purgatiōe idigeř significat. ¶ XXXVII

MUlieri i vtero habenti si subito mille graciles fiāt aborsit. ¶ XXXVIII

MUlieri i vtero habēti: si altera mamilla gracilęs fiat geminos habenti alterum

MUlieri menstrua habenti sine colore ꝓprio: z nō secūdū se sp fcā purgatiōe idigeř significat. ¶ XXXVII

MUlieri i vtero habenti si subito mille graciles fiāt aborsit. ¶ XXXVIII

MUlieri i vtero habēti: si altera mamilla gracilęs fiat geminos habenti alterum abortiet. Et si quidez dextera gracilis fiat masculū: si vero sinistra feminam. ¶ XXXIX

SI mulier que nqz pregnans: neqz generauit. lac habet: huius menstrua defecerunt. ¶ XL

MUlieribus quib⁹ ad māmillas sanguis cōuertit mania significat. ¶ XLI

tāt⁹ sit q sufficer possit recalcitrāte eo z nimiū mouēte rūpūt pellicule: qb⁹ ligat⁹ tenebat. Idē itelligit facere. cum nō iuēto cibo añ tps cogit abortire. ¶ XXXVIII

QUod de ambab⁹ dixit māmillis. idētidē de altera oz itelligi: cū. n. sanguis de venis māmille alteri⁹ minoret. Si gemini ingt héant: necesse est vt cū nutrimētū p venas illius māmille subpeditabat abortiat fetus. Qꝺ vo dixit in dextra masculū abortiēdū: i sinistra vo feminā: i alio aphorismo actorizabat masculos eē in dextris. femias vo i sinistris: ōr tra nāqz pars calidior qz ē epar qꝺ ē calidū z hūidū i ea. sinistra vero frigidior: qz splen ē in ea. ¶ XXXIX

Masculi stāt i pte ōrtra femine vo in sinistra.

BEne inuestigati z pspicāti h aphorism⁹ multa disputatiōe indigebit. qcunqz ergo bñ intelligere voluerit necesse ē libros meos de vtutibus nālibus p⁹ legat. hic. n. breuiter dicēdū qꝺ huic loco erit necessariū. Dē. n. mēbrū generās hūiditatē hz eam pp necessitatē alioz membroz ab eo generandoz vel nutriendoz. hec aūt humiditas sibi ē ḡsi superflua quod quare plus ḡz aliqꝺ aliud membrum hēat soli deo seruāda est rō: sed tamen quicqd mēbrū istud facit: virtutibus cōplet nālibus multis z diuersis: quaz vna cōuersiua ꝺr vel cōmutatiua: que cibuz in nām cōuertit accipientis: qualemcunqz aūt cibum in similitudinē suscipientis perfecte mutauerit: cibuz eūdem augmentandi: z nutriendi membrū illud cām facit. Hoc aūt est qꝺ hyp. alibi dixit. Cibus ingt nutritiu⁹ certus est: q vo quasi cibus ē. i. cuius remanens superfluitas chimus ꝺr z nāe mēbri a quo retinet, assimilatur. Si igit in ossibus sit: in cōcauitate eoz erit medulla. si in epate sanguis. Pulmo similiter quādā sibi trahit humiditatē spumosaz: in suā reponens cōcauitatē. Item z ois cōcatenatio sibi humores seruat viscosos: sicr z inguina z vtraqz vasa ab inguinibus exeuntia: que spmatis vocant instra. In lingua quoqz hūiditas habet q̄ vocat saliua iōqz māmille carnes habent molles ḡsi gladulosas: q̄ cibū sibi venientē i suas mutāt naturas. Cū ḡ hec caro mollis sit z alba. nō sanguinolenta: hūorositas sibi veniēs efficit quasi lac: z quanto magis effluit illuc tāto magis augmentat: sicut octauo z nono mēse i pgnātibus vr: qz tūc vene māmillarū z vulue mediastine sunt plene: quod sine cōceptiōe possibile est cōtingere: cū menstrua probant defecisse z hoc hypo. itendit in hoc aphorismo. ¶ XLI

Possibile ē sine cōceptione lac i mamillas fieri

DIximus in disputatiōe pcedētis aphorismi quo mō sanguis ad māmillas veniēs in lac mutēd⁹ sit. hyp. aūt hoc fatet: qz si cū veniat z nō mutet: mania significatur: qꝺ tñ nūqz vidi tempore meo. z si cōtigerit quāndoqz raro credo euenire: qz̄uis hoc eq confirmat hy. ac si vidisset qꝺ si vex sit ꝼm q dicit: opz sic intelligi: qz caro hūida in māmillis cū nō sanguinolēta fuit necesse est frigida sit. vñ z sanguis cuz ad eas veniat mutat in lac. Sicut vo hec caro. s. caro māmilarū frigidior est carne epatis: sic z lac frigidus sanguine. Cū ergo aliqñ sanguis calidissimus z feruentissi-

Cōmēdatio.

De mutatōe colox mēstruoꝝ

Calamētū i mēstruis pnocādis fuit a gal. multuz vsitatū.

mus toto corpore affluxerit: necesse é fumú in capite ascendere: z maniá generare Mulieri vo hui⁹ nimie tat caloris: cú ad mámillas sánguis véiat: ñ pót hlac mutari p nimietate sui z magnitudie caloris: vñ necesse é in capite ascédat: z maniá gignat.

XLI

TOrsio é aut ex húoribꝫ púgitiuis: aut ex vétosi tatibus grossis: z inflatiuis: nó cito exeuntibus vtpote via q̃ exeát carétibꝫ: qꝫ mulieré pati hy. intendit q; pp pssuraz é vulue circa loca illa p q̃ ventꝰ exire debeat. Mel aút vñ fiat mellicratú necesse é eé crudú. ad hoc eni nos intédimꝰ vt inflatio z vétositas generetur. Qñ dormitura é inqt pp geté z ciború plenitudiné. hec. n. duo cause sunt vétositatis generande.

XLII

QOloratá z non coloratazꝫ eé dixit: qz ĩ cóceptu femine femina nó est bói coloris. Que duo ió fiút: qz femie frigidiores sunt masculis: masculi vo cú fortitudiné z velocitatem in motu héant raro tñ hb accidit. masculi cócepti alia hñt signa: fortitudiné. s. z velocitaté motꝰ q̃ ét raro vidétur: qz femia cócepta aliqñ fortior z velocior masculo é i motu. nó g̃ h signa p certis sút hñda.

Quis z plenitudo esse sút vétositatis generá de.

fortitudo z velocitas motus si sẽ certa signa sexus masculini.

XLIII

OPortet inuestigari an sola herisipila i vulua sit mortalis: vtruz neflegmones simiłr: sed herisipila i vulua neče é puꝝ esola febr̃: occidat: phlegmões ñ ita: q̃ herisipila cú fiat ex colera rubea: z calida mä febrẽ generat: z ió mortale.

XLIIII

QUidá interptes hũc aphorismú exponút tripliciter. Quidaz. n. ex necessitate itelligút abortire cú pter naturá sút macre: q̃ macredie nutrimẽtú pueris solet deficere. Alij si nó crasse fuerit: z i macie pmáserit. Alij cú pter näz téues crassescere icipiút ppẽdút qz abortiút. Losimeus itelligit in vltimitate tenuitatis hb eé: qbus multa refectio sit necessaria vt ad nam redeát earú corpa: vñ fit vt eis crescẽtibus fame fetus abortiat. hb aút intédit hypo.

XLV

QUod sine cá dixit mäifesta: siue febre acuta intédit siue diaria: siue vulnere: herisipila: sanguis fluxu: saltu: pcussióe: morsura: nimia abstinétia timore: z similibꝰ sine qbus pcedétibus si aborciat moderata hñtes corpa ex necessitate: ora venaꝝ vulue abortiẽdi erút cáe: qbus cú secúdina nutrimẽtú accipiat: si matrix mucilaginibꝰ fit plẽa abortiút: qz nutrimẽtú

secúdine nó dat. Uenaꝝ h. n. ora cottilidónes appellát: nó sic qdá putát carnes tenues ori haꝝ venaꝝ inascétes. hy. át i libro de mulierú passionibꝰ. Si cottilidónes ora cotigt i ore vulue plene sút phlegmate: méstrua sút pau tilidónes ca ex necessitate. Pytagoras vo in pma pte ó rebꝰ na eé dicút libus cottilidones appellat ora venarú: z arteriarum sanguinem ad vuluá mittentium.

Uenaꝝ

XLVI

QUecunqz existentes preter naturá crasse non concipiunt: his pinguedo os matricis obturat: z priusquã extenuentur non concipiunt.

XLVII

SI matrix in vertebro posita fecerit saniem necesse est cómotú fieri.

XLVIII

HEtus maris quidem in dextris. femine vero in sinistris magis.

XLIX

HAbmatricis pcipitatiónes obtalmia cú apponés appbédere os z nares.

L

MUlieri in vtero habẽti tenasmon innatus abortire facit.

LI

MUlieris méstrua si velis retinere sitiam maiorem si ad mámillas appone.

LII

QUecunque in vtero habẽt: his pcludít os matricis.

LIII

Preter náz hy. itelligút dixisse in crassitiei vltimitate. Alij si ex té pamétú sint crasse: sz pores sút veriores: qz piguedo zirbuz vocata: ñ vulue pmit ora z opilat: nisi cú crassitines i vltimitate stat. qz os matricis dixit inti⁹ os vulue qó i iteriori é extrẽitate colli: z in iitio vulue itẽdit: hb. n. certú os vulue dr̃ ñ illud qó i exteriori extr̃mitate é colli: qz nä iũgit femiee. ist ó. n. ñ os matricuz: sz vocat os colli mr̃icis.

De ora iter os colli mr̃icis z os vulue.

XLVII

QUod cómotuz dixit curatióez eé itellexit z bñ qz si sanié matrix fecerit: z maxie i pte exteriori: necce é cú licinio curari: z similibꝰ aliz hb hy. itédit.

XLVIII

IN libro de spmate oñdit: qz fetus masculis nó sit nisi cú i initio complexio sua calidissima fuerit. qz ét adiuuat si locus vbi causat sit calidus: dextrú át matricis locú cóstat eé calidiorẽ: cú epati vicinet Jté adiuuat calida complexio fetus spmate ó testiculis mulieris exeúte: q sút positi in matricis águlis. qó. n. ó dextro i dextrú latus currit calidus fit: z ó sinistro i sinistrú frigidꝰ é z aquosuz. vñ z fetꝰ sinistri lateris in vtero. necesse é frigidior sit. vñ ego latiꝰ disputaui i qnta pticula mea: sup hy. anothomia.

Fetus masculus ñ fit nisi cuz cáe mális z efficiétis có plexio calidissima fuerit.

XLIX

BEne dixit. qz si secúdine pcipitatio cótigit flatu clauso: z motu nimio pértim obtalmico apposito necesse est secundina egredi.

De téasmone.

L

TEnasmon fit ex hũoribus púgitiuis grossú púgétibꝰ itestinú: qó vocat colón: q̃ infirmú cogút exprmere si forte eos púgétes possit emittere: vñ z h exprssio si mulier granide euéit: sic hy. dixit: cá é abortiédi: nimiꝰ. n. exprssus nimiú facit motú: vñ abortire necesse é fetú: qz rumpitur ligamentú

LI

SIcut hypo. auctorizauit qúo méstrua minorata z nó exeútia debeamꝰ medicari: sic h móstrauit qúo sút restringéda: z ventosas maiores iubet apponere ad mámillas: neqz tñ apponéde sút nisi sbtꝰ eas sup venas q̃ ó vulua ascédút ad ipsas qs maiores

ēē vt maius ⁊ fortius possit exprimi

LII.

MAgnū signū ⁊ certū ad itelligēdū si femie ꝓceperit:si forte obstetrix manū ipōat vulue:⁊ tāgē potuerit.Spma.n.cū vuluā iciderit:⁊ muli er ꝓcepit tangīt matricis ꝓcauitas lateraliter:⁊ ita matricū os necesse est constringi.

LIII.

INp̄ mēse lac fluit ꝑz nāz:ſz si sepe ⁊ plusq̄z opō tuerit exierit mlta q̄ztitaꝫ vene vulue:⁊ mámillaruz medie plene eē significātur.Pletitudo ex abūdātia est māe fcā ⁊ ex fetus nō recipiētis ꝺ bilitate. Oz g̃ sp considerari si mámille maciléte sint sic añ cōceptū fuerint:ide.n. puitas significaī sanguis qꝺ cū fuerit:cā ē fetus fortis pituri: neq̄z ét oz multū plenas esse vt ide lac effluat. Necesse é g̃ duras eē mediocriter iter durissimas ⁊ macrissimaꝫ tē n.cibꝰ fetus nō miozatur neq̄z debilis eē significatur.

LIIII.

HYpocraꝫ aūt dixit : mulieri in vtero hñti si altera mámillaꝝ gracilis fiat gēinoꝫ hñti alterū abortiī: ⁊ si dextera masculū:⁊ si sinistra feminá.ꝺ át si a significatoibuꝫ icipit ſz a muliē abortiéda.dicēs his vbera gracila fieri neq̄z tñ inuit macilētiā mámillaꝝ sp abozsū seq nz solū ꝺ signū abortiōis.Oz g̃ iuestigari qd sp appeat i grauidis.vñ ex macilétia ñ solum necesse sit aboztiri:ſz sepe ex solo cāu abortiī:siue solo saltu vl ex clamoz forti:vl ex magnitudie odiꝭ vl sono magno: ⁊ subito sic tonitruo.Pōt ét eē ex febribus:vl herisi pila vulue vl ex abūdātia i fūdo matricis mucilaginis ⁊ similibus.vñ ꝓstat fieri aborsū sin̄ macilétia mámillaꝝ. Sz tñ hy.itēdit aborsū sin̄ macilétia mámillaꝝ ñ posse fieri.vñ multotiēs pscrutatus sū:si suū possez capere i tellectū:cōpi:q̄ si ex p̄dictis abortiī: ñ tñ sine mámillaꝝ fit macilétia:q̄ si cū macillétia mámillaꝝ aboztiaī fit ex puitate sanguis i venꝭ mámillaꝝ ⁊ matricū mediꝭ:q̄ cā sī auferēdi fetibus cibū vñ pcūt.Si át ex istiꝭ p̄dictꝭ fiat macilétia:itelligīt occasio fuisse nāz magno ipetu os vulue apuisse:⁊ ita sanguiné i gñatiua mébra ad aboztiēdū diruisse.Nā.n.cū magno cōamic no citiua expellit:sāguiné ⁊ spiritū mōet:qbus sic istrumtiꝭ vtīt i expellēdiꝭ nocētibus:vñ ⁊ apostēata fiūt i mébris patiētibus hmōi fortuitū.Festinās.n. nā vt loca dolētia defēdat trāsducī illuc sāguiné ⁊ spiritū ad ꝺ expellēdum.ꝺ sufficiat i p̄ma huius aphorismi pticula. Scōa q̄ p̄me introducī ḡria:vbi dixit. Si rursuꝫ fiūt dura.i qbuslibz locꝫ dic dolē ⁊ ñ aboztiri:talr itelligīt.Si mamille sint macre aboztiī ē neče.ipossibile ē át aboztiī sin̄ eaꝝ macritate.Si át mānulle sint dure ñ signāt aboztiī ꝺ necitate ſz potiuꝫ i qbusdā locis segt dolor Sic g̃ matieꝫ signat paucitatem sāguis:sic ⁊ duricies mlitudiné pōtēdit.Nō át hmōi duricies eadē ē cū supioꝛi:q̄ fetū significat sanū:illa.n.moderata fuit . Hec in vltimitate ē imoderatōis ad quā cū sāguiꝭ ꝺueīt nā

Macilētia mámille añ ptū puitaté sanguis significat ⁊ fetum fortem pituꝝ

Nō hic multa q̄ cā pñt eē aboz sus.

Impossibile est aboztiī sine mamillarū macritate.

i aliq̄ mébra expellit:vñ dolor fit.fetꝰ tñ pmanet ipassibilis. Est át ꝺ locꝰ iuestigatóe dignus cur nā ñ ad vuluā mittat:⁊ apostéata faciat:⁊ si apostema véit cur fetuꝫ illesus pmáserit.Sz cū aborsus ñ sp hāc duricié sequaī.molicié vo sp cōmitet:ñ ad raro ⁊ fortuitu ꝓtigétia itédit:ſz potiꝰ ad sempiterna:⁊ ñ fallétia:ac si dixerit.si mūer aboztiat mollities mámillaꝝ est p̄notanda

Durities vo siue pléitudo i plibus ad aliq̄ mébra ñ ad vuluā repellunt.vñ dolor qué hy.dic sbsequt. Que si ad mīricé deueniūt p̄culdubio mámille macrescūt.Si g̃ ex puitate cibi aboztiī macilétia comitaī.Si ex aq̄sitate sāguis ad vuluā ꝺfluētis ⁊ fractura veteris ligaméti ꝺ q̄z ñ sine parua macilétia fit.Que igt vbera gracilia habēt his iopia nutriméti corrūpet fetuꝫ:nā si sāguis adessz mámille ñ oio ꝺfecte essent.Si vo itez duī fuerit sāguiné abūdare significāt:tñ nō corrūpet fetꝰ qm̄ abūdāter reficīt i vtebris át ⁊ géibꝰ ex ipius pōdere fiūt dolozes :in vberibus vo ex lactis plenitudine. Nerui.n.oculoꝝ ꝺbunt:inde oculi dolent pp cōmunitatem sui ad mammillas.

Sic macies pauciratem sanguis sic ⁊ duricies multitudiné pōtendit.

LV.

OJctū in anteriozibus ptibus q̄ ꝓcluso oze mīridcis: apostema vl grauitaꝫ.i.ipgnatio significaī q̄ tñ differūt.ſi.n.matrix durissima sit ⁊ clausa duꝝ apostema ⁊ calidum est in ea.Si.n.sit grauida nāliter tactu erit mollissima.bñ aūt ordinasset si superiori aphorismo subinferret mulieri pgnanti: Os vulue clausum est:⁊ in vtero habet.

Dria inter clausionem oris matricis sactaꝫ ab apate aut ab i pgnatóne.

LVI.

OUibusdā pgnātibus aliq̄ corrupti hūoreꝫ i ꝓceptióe colligunt vñ febriꝫ fortissima fit:⁊ sine dubio cā é aboztiédi.aliq̄ tñ febris mollescit p̄m nāz hūoriꝫ q̄ q̄zuis mollescit ñ tñ euadūt ꝑz q̄ opōtuerit cū mā remāeat febris quā medici nz mediciare : nz dietare pñt bñ:q̄ sūt grauide:⁊ iō febris sp redit fatigās eas tpe totius grauiditat:iōq̄z fetus ñ pferēs passiones mīricis pit:aut si sustieat tñ ifirmuꝫ pmāebit duz mā mīra eum sustētabit ⁊ mī ita debilis fuerit. Que iō difficulī ⁊ piculose generat q̄ cū in ptu vtriusq̄z corpora debeāt eē fortia sunt tñ debilia.

LVII.

NOn tñ i oi fluxu mūeris spasmus sequiī . sed in solo fortiori ⁊ lōgiori fluxu. Defectio vo animi omni inanitione est nālis:que fit nutrimēto cordis deficiēte ſz spasmus lz ñ in oi tñ multe inanitioni maxime si neruosa membra patiantur.

Defectó ai oi inanitóe ē nāl q̄ cordis nutrimēto deficiéte fit.

LVIII.

OUidā arbitrant medici ex abūdātia tantuz humoris morbos gigni:sed hypo.non tantuz ex abūdantia:sed etiam ex paruitate sua neq̄z solum in mulieribus:sed etiā in maribus . Ex paruitate enim sui aliq̄ corpus desiccatur:aliquando refrigeratur.aliq̄ vtrūq̄z cōsequiī. Item omnis mala complexio vltimata omni bone actioni nociua nasciī de mozbozꝝ generib⁹.Nihil ergo i hy.dictis vanū:⁊ nihil oc-

cultū. Cū aūt mēstruis plurimis veniētibus egritudines euēire dixerit neqz a matrice iūxerit: neqz tñ venientibus a matrice venire egritudines subitulit: si vtriqz mēbroꝝ: vel soli secūdo a matrice debz iūgi nēce est pergri: qd nullatenus adipisci possum⁹ nisi vñ pua vel magna sint mēstrua sciuerim⁹. Aliqñ ergo mēstruoꝝ abūdātia plurimorū ex larga ē aptiōe oris venarū ad vuluam venientium: aliquando quia sanguis est calidior vel subtilior: aliquādo qz totū corpus in malas q̄litates mutat q̄ a sanguie generant vt si sāguis nō sit mutatus a temperaméto suo nāli: qz corpus inde grauatū: ad vēas oris vulue ppellit: sic vident morbi gigni: cū ad q̄libz mēbra ducāt humōes mali. De sūt cāe mēstruoꝝ abūdātie. Paruitatis aute bis sunt ḡrie vel enim ex cōclusiōe: vel venarū cōstipatiōe per quas menstrua veniunt ad vuluas: vel ex grossitie sanguinis: z frigiditate sui: vt ex venarū fortitudine sanguinem non recipiente: Quodlibet aūt horū cū sit post longuz tps necesse ē morbos generare herisipilas: phlegmōes: sclirosiz cācrū. Bñ ḡ dixit hy. Nō veniētib⁹ a matrice accidūt egritudines. LIX

De cāis abūdantie menstruorū z eorū ꝓuitate

De strāguria.

STrāguria ē pua z sepissima mictura q̄ aliqñ fit ex defectiōe vtutis cōtētiue in vesica aliquādo ex acuta vrina. Cōtentiua deficit cā male cōplexionis vt apostematis. Acuit vrina ex passiōe renū ex colaméto sanguinis: z alioꝝ hūorū ad renes descēdētiū: z vrinā acuentiū. Et bene dixit stranguriā fieri ex phlegmone ani patientis siue matricis. his enim vesica colligatur: vnde z patientibus colligabit. Cum ergo in renibus materia adunetur putrida p vesicaz necesse est vt effluat: ad quā pueniēs z eā statiz pūgit: cogit: z cōmouet vt qd ꝓtinet expellat. Si aūt apostema in ano fuerit: necesse est inde pati vesicā: qz premit eaz atqz stringit. cū ergo anus z vesica sint vicina: inde necesse est pati. Ego aūt dixi alibi q̄ cū hy. passionē psentē: siue futurā aliūde venire dic: nō absolute ponit: sed in vltimitate magnitudiniz eā itēdit. hoc quoqz modo itelligit cū per phlegmonē i epate singultū asseruit venire. cuz.n. nerui epatis z stomachi sint colligati: necē ē alterꝝ alteri cōpati p̄serti cū apostēa magnū sit. LX

ad cognoscēdum an mulier fit apta generare.

DEr hoc q̄ dic suffumiga: suffumigatio huic loco optima itelligēda: thuris: myrrhe: storacis: z similiū nā calidorū z odoriferū: quorum fumus per totum corpus ascendat quousqz ad os z nares p ueniat a qb⁹ cū odorē nō sentit pfecte matrix opilat: qō cū sit: necē ē cōcipi. q̄ āt nō p se generare dic: tm̄ pōderosuz iuuamentū inuit. Multi.n. hoies volunt certificari vtrum filios vel filias debeāt hre i q̄ maxie nobilissimi laborare solēt. cū át femine ñ ꝓcipiūt sepant: vt cū solos filios vel solas filias hnt supstites post se relinq̄nt q hrditatez suas possideāt. plato i li. ad Titū gñandi tetigit artificiū: cui⁹ pauca p̄libatur⁹ sū dcā: sz pus exponēdi sūt oēs aphorismi ō mrice tractaturi. LXI

IN purgatiōe hac itēdit mēstrua in tpe sic natura veniētia: neqz pōrē q̄titatē minorātia: vñ significat defectio fetus. Si.n. rara z parua veniūt: z semel vel bis nō ē necesse fetuz infirmari: sz si tps ordinez z q̄titatē seruauerit: fetus san⁹ nō erit. Ego aūt arbitror mēstrua a pregnātib⁹ effluentia p venas illas tm̄ egredi: que in collo sunt matricis: cū secundina oribus venarū iteriorꝝ cōcauitatis vulue sit suspensa. vnde consequit vt ab illis vēis nil mēstruorū egrediat. Cū ergo aliūde exeāt: neqz ad nutriēdū fetum p venas supradicti ꝓcaui veniāt necesse ē fetuz infirmari vtpote cui aliméta dsūt. LXII

Ex quibus venis mēstrua a pgnātibus effluentia habeāt egredi.

IStud ꝺ illis tm̄ ē itelligēdū: q̄ mēstrua ex ordine z nulla re ipediēte veniūt si subito z sine vlla mānifesta occasiōe se stringūt: qd ex alia significatiōe auctorizauit deber ppēder. i. abomiatōe: angustia ōfectōe: mēstruoꝝ cessatōe: ex qb⁹ itelligit mlierē ꝓcepisse sic ex appetit⁹ pessimitate: qz i ꝓceptu os stōachi nocet q̄ tñ oia possūt euenir sin̄ cōceptu sbseq̄nte: cū hūoreꝝ mali dñent stōacho vl alij mēbro: vñ pspicē medicū bñ oz. LXIII

In cōceptuos stōachi multuz nocetur

SI hypocraticos auderē trāsmutar aphorismoz ordinē z opportunioꝝ traderē loco: nil plꝰ facerē q̄z vnū ex his duob⁹ añpositū trāsduceré z i ꝺ loco ponerē: vt disputatio mēstruoꝝ ꝓpleret: z quot mōis sterilitas fieret dicerem⁹ ꝓcederet ḡ ille Mulier si nō cōcepit i vtero. Uelis aūt scire si ꝓcipiet: ꝓtegēs vestimētis ꝛc. seq̄ret ille loc⁹: q ē nūc exponēdus vbi dr. Que cūq̄z ex vtriusq̄ hñt tēpiē moderate hmōi generantes fiūt. Immoderate āt: sz ñ i vltimitate ad cōcipiedū sūt dure: ḡ vltimātes erūt steriles. Ex qbus ēt ppendit q̄re sterilitas fiat ét in maribus: qd tm̄ multis occultat. Sz pspicaciter ituētib⁹: ꝑ pala fit q̄re nō generant quidā masculi: postq̄z clarebit eis vtrosq̄ generātes esse medie ꝓplexiōis: quā si excedat nūq̄z generabūt. Incipiēdū ḡ ꝑus a sterilib⁹ mulieribꝰ: q̄ malā cōplexionē seu cōpositionē vulue habuerit i primis i vltimitate. i qbus q̄libet quattuor ꝓncipaliū dominant q̄litatuz sine due hāz sicut ꝺmōstrauim⁹ i libris nr̄is de cōplexiōib⁹: vbi ꝓplexiōes intēpatas octo eē dicim⁹: q̄ttuor simplices q̄ hic tāgunt: z q̄ttuor cōposite ex his ꝓmixte simplicib⁹. Cū ḡ matrici dñet frigiditas i vltimitas-

Si generātes medie cōplexionis tpamentū excedēt nunq̄z generabunt.

te:z deſet matrix ex hoc ide ora venay ad os vulue ve
niétiu ex neceſſitate ſtrictiſſima fiut.vñ ſteriles fiut mu
lieres:q: ſecúdina ñ patiť ſolidari venay orib⁹:vñ ét ſi
poſſet.ſ.alligari fet⁹recipe nutrimétum nó tñ valeret.
ñ.n.illuc méſtrua penetrare poſſut ſz ſi q̃quo mó illó p
De cau- tingut puiſſima ſut. Jté q: vene ꝓdeſanť facile q: vene
ſis ſteri- ſtricte ſut:ſanguis at i his adunat⁹frigidus é z phleg
litatis matic⁹cú plurime q̃-
mr̃icis. litates harú ex q̃lita-
tibus ꝓſiderant mr̃i-
cuz:refrigeſcit g̃ ſper
ma virile i vuluaz ex
mr̃icis frigiditate ni-
ſi ſit calidiſſimú nat̃r.
Jncipit g̃ ꝑmú a com
plexióe frigida. Que
cúqz inqt hñt frigidas
matrices:z deſas ñ ꝓcipiút:ó qb⁹dať itelligi frigidita
té deſitati cõmiſceri:vñ ꝓpédiť q: frigiditas ſiccitati z
hũiditati ſp admiſceat. Sz nũqd ſp pp lb.ſp.n. ex ma
tricis frigiditudie deſitas ſbſequiť z ide ſterilitas ſeq̃ť
ſicut dixim⁹.Oz aũt bñ ꝓſiderare: q ſi matrix frigida
ſit nó ꝓcipe dixit:pp opilationé ſue ſubſtátie:nó tñ deſi
tas cã é nó ꝓcipiédi:fiducialiter.n.nos itelligere puta
uit.Et q̃ matrices hñt hũidas i vltimitate ñ ꝓcipiút:q:
ſemé extinguiť i hũiditate ſicut i grano z ordeo vide-
mus:q̃ dũ i paludoſis locis ſeminanť:nó ibi naſcunť.
Et q̃cúqz ſiccas z magis ardétes nó ꝓcipiút cũ ſemé ñ
héat nutrimétũ:qó ꝓtingit ac ſi ſeminareť i locis hare
noſis:vel nó cultis z petroſis.i matrice át calidiſſima
ſpma illó patiť qó ſemé in ardétiſſima terra patereť:ſi
i dieb⁹canicularib⁹ſereret. Si g̃ nobis ó trib⁹ q̃litati
bus ſatiſſecit:móſtrás ſingłas eay vtutes:qbus z eay
itelligant cóplexiões.Quecúqz ex vtriſqz téperiẽ hñt
moderate hmói generátes fiút .Qó ex vtriſqz dixit ñ
ex q̃litatib⁹itellexit : cũ q̃litates q̃ttuor ſint ex vtriſqz g̃
his q̃tijs.ſ.itédit i calore frigiditate:ſiccitate z hũidita
te.Nos át móſtrauim⁹i libro de cõplexione ex calore
cũ frigiditudine:ex ſiccitate cũ hũiditate tpamétũ eſſe
Matri- mr̃icis:g̃ tpamétũ ex hoy é paritate q̃rioy.i. calore fri
cis tpa- giditate ſiccitate:z hũiditate.Quoy pariũ ſi vnũ deſit
mẽtum ſufficit ſterilitati.Si.n.matrix i calore tẽpata ſit: tẽpies
tñ ex ho át hũiditatis z ſiccitatz deſit:ſterilis ide pmanebit.Qz
rũ duo- g̃ hy.de ſola feminay loq̃bať ſterilitate ó mr̃icis tñ di
rum có xit cóplexióe:ó marib⁹oino reticuit: vť q: nos itellige
trarioy re fiduciauit:vť q: poſtmodũ ó his dictur⁹é. Succeſ-
fit pieta ſores át hy.ó mäib⁹aphoriſmũ hũc iterpoſuerũt. Si
te. militer z ó marib⁹dicẽtes z reliq̃.Sz multi iterpretes
ab hy.itellectu lõgc eẽ aſſerũt. Nos át ex dictis hypo
cratis i mlierib⁹:idẽ eẽ i marib⁹ poſſumus itelligi: di
cẽtes ex cõplexiõis frigiditate ſperma mariũ non bñ
poſſe excoqui.Si át tpamétũ i frigiditatẽ paruã exie-
rit.z vuluã calidiſſimã inenerit:poſſibile eſt gigni: ſz ſi
ad vltimitatẽ tẽpies exierit:ipoſſibile é gñari.ex hũidi
tate quoqz nó pót ſperma excoqui bene. ſi g̃ in vltimi
tate fuerit ipoſſibile é gigni. Si igiť ſpma calidiſſimũ
fuerit q̃ſi res q̃libet incẽſa erit:neqz generabit.Simili
ter ét pp ſiccitatẽ vltimatã non extendiť:cum icidat in
vuluã: qó ad ꝓcipiédũ eẽ maxie é neceſſariũ ſic i libro
de ſpmate oñdimus:vbi ſi nó i plurimã vulue ꝓcauita
tẽ ſemẽ extẽdereť:feminã nó poſſe concipe dirimus.
Hic aũt pauca fecimus q̃ſi multoy ſubaudiédoy fun
daméta.Qó át Platonis auc̃tate ad Ticiũ nos dictu
ros ꝑmiſimuz ꝟ ſubintulimus.Magna inqt é vtilitaz
z glorioſiſſima intelligi qualiter duo ꝓueniũt corpora
vt concipiant coeũtia ad iuicé:hoc aũt é qó ſupius di
cim⁹ mõſtrãtes q̃re femia ſterilis ſit:z nõ gignat:z i ma
ſculis ſiť.quoy cá fuit i marib⁹ z femis tpamẽtũ i vl-
timitate egredi:q̃ tñ itẽpies ſi pua ſit z corp⁹ itẽperatũ
corpori cõtrarie cõplexionis vel q̃litatis ſe iũxerit poſ
ſibile ẽ cõcipi.Si g̃ iungať ſibi ſimile ipoſſibile erit .Si
eni frigidũ ſpma frigidã vuluã incidat ipoſſibile é cõ
cipi:ſimiliter ſi ſiccũ ſiccã.itidẽ z in alijs cõplexiõibus
Si item peratuz ſibi ſiť iũgatur ipoſſibi le eſt ge neratio né fieri.

diffundetur extra:aut ꝓ
pter frigidum non cale-
fit ita vt congregetur ad
hunc locum : aut ꝓpter
caliditatem ipſum hoc fit.

LXV.

itelligẽdũ ẽ. frigid⁹vo
ſpma matricé calidio
rẽ neceſſe icidat. hũi-
diuſ vo i ſicciorẽ:dz ét
oppoſitio vtriuſqz al
teri⁹modũ nó excedẽ
Ultimitas vo mr̃icis
pót intelligi ex quodã
aphoriſmo ꝓcedenti.
Muliebria igt ex aro
matibus calefactio educit z̃.tanta eni é matricis opi-
latio vt nó odorẽ aromaticũ pmittat tráſir̃ ad os z na
res. Jtidẽ fac̃ ſiccitas z hũiditas:hũiditas.n.ſic dixim⁹
ſemẽ extiguit:aromatica igroſſat z iſpiſſat.vt ſurſũ trá
ſire nó pmittat.Calor ſi i vltimitate matricis ſit mutat
q̃litates aromatũ z corrũpit:z itẽſa facit vt z ſi aſcẽdát
nó tñ i ſuã ꝓpetatẽ deueniát:q̃ calor ſi quãdoqz adſit:
rarius tñ erit i femis ꝑſertiz q̃ náliter frigidiores ſunt
maculis.hac iueſtigatióe aromatica denotãť ſteriles
z ñ ſteriles:cõcipiẽtes z ñ ꝓcipiẽtes. Que ét denotari
pñt ex habitudie z figuris ipſay:ſic ex appoſitióe aro
matũ ſi macilentiſſime:leuiſſime:craſſiſſime z aſperiſſi
me fuerit nó concipient.Hic aphoriſmus hypocratic⁹
z ſi non ſit tamen eſſe dicitur.

LXIIII.

In tãtã temeritatẽ deuenit latrator huius apho
riſmi:vt non ſe ipſũ intellexerit. pmiſit.n. ſe nó
ſtraturũ itidẽ eſſe i maſculis.Erat ergo neceſſa
riuz quatuor eadẽ genera ꝓbať cõplexionũ ſic nos
fecimus:ſz iſte a raritate incipit corporis : quã ſimil⁹
i feminis poſuit.Qó ſi ꝑſpicaciť indagauerimus duo
b⁹modis oberraſſe reperiem⁹.Primo.n.q: ſi ita eẽt rẽ
aliter ordinati appoſuiſſe ꝺberet:Secũdo q: mẽtitus
eſt:inueniũť eni maſculi corporib⁹ rari z tñ in generã-
do calidiſſimi:z potentiſſimi.Neqz mirãdũ eſt:cũ rari
tas ſecũdũ calorẽ z humiditatẽ fiat:hec aũt ꝓplexio ſp
matis abũdãtiſſima eſt:z ad generãdũ perfectiſſima:
cũ ſpermatis creatrix materia i hui⁹ corpore ſit pleniſ
ſima z virt⁹ ad exequẽdũ fortiſſima:z emiſſio ſperma
tis nó niſi ex vaſis fit fortiſſimis :nõ ex emiſſióe ſpũali
tãtũ:z ſi.n.ſperma humiditati cõmixtũ quãdã ſubſtãi
tiã videať habere ſpirituale:humiditas tñ quedã ẽ ne
ceſſaria ꝑ quã emittať:vñ latrator iſte deceptus:z fal
ſus eſſe cõprobať.Dixit itẽ ꝓpter corporis dẽſitatẽ nó
extra effũdi humiditatẽ:q ſi aliã q̃z ſpermatis humidi
tatẽ intelligit:a ſenſu alienus fuit.Si auteé ſpermatis i
tendit z ꝓpter denſitatẽ totius corporis ñ effũdi extra
dixit:nihil ſciunt de cõplexione vaſorũ ſpermatis.me
li⁹.n.diceret ſi ꝓp vaſorũ ſtrictura fieri aſſereret: q ſp
ma ſubdidit pp frigiditatẽ cõplexionis corporis ñ ca-
lefieri :z cauſã eſſe nó generandi:verũ quidẽ dixit: ſed
ex ſubſequentibus veritatẽ falſificauit dicendo vt con
gregetur ad locũ hunc.cum enim locum hunc noia-
uit:ex verbis ſuis non bene determinatis:non intelli-
gere fiduciauit:quod tamen parũ viciũ eſt quãtum
ad maius ſuũ.in ſubſequẽti enim huius aphoriſmi lo
co erroré in ꝓpatulo poſuit.Cum ꝓpter caliditatez
hoc ipm fit dixit. In hoc.n.q ipm hoc fit dixit : aliud
q̃ iſtó ꝓpẽderet ſe pmiſiſſe tnuit.Cũ g̃ ꝓdixiſſz. Propt
frigiditatẽ ñ calefit:itavt ꝓgreget ad locũ hũc: mó vo

*Raritaſ ꝓplexio nis pfectiſſima é ad ge nerádũ.

ſperma qó ꝓpter frigiditatẽ comple xiõis ñ calefit cá eſt ñ generã-di.

propter caliditatē dicat ipm qđ fit. dicim⁹ ppter caliditatē nō calefieri: vt cōgreget ad locū hūc: qđ īsanū est dicēr. pp caliditatē ipz ꝟ fit vt ꝓgreget ad hūc locū qđ malū ē dicēr cū calor dissipet ꝛ nō cōgreget. Bonū q dē cēt dicēr pp calorē vel quodlibz aliud attinēs caliditati itēdi vlīncēdi: nō q propter calorem non calefiat: vel q congregeť ad hunc locū

De rōe calidi ē dilatare disipar ꝛ nō cōgregar.

LXV.

LAc ē vnū ꝺ cito mutabilibus: qđ duabus de causis cito mutatur. Si. n. calorem ineniat plus qz oporteat: cito in fumositatē se mutat: si minorē transducitur in acetositatem: Qđ facile intelligitur si lac nouiter emulsum coquať: aliudqz nō coctū diu reponatur. coctū. n. in fumositatē: nō coctū in acetositatem mutať: sed digerentibus secunduz q cōuenit: lac multū ꝛ bonū nutrimētum facit: dū tī excoqtur ꝛ digeriť inflatio sub diaphragmate: ꝛ dolor in capite conficiūtur: hec in sanis lac agit. In ifirmis aliter: q ꝺ experimētis didicimus. qualiter fit oz itelligi. si. n. facit sanis inflationē hypocondrioꝝ ꝛ dolorē capiť. qz tomagis faciet caput dolentibus ꝛ viscerū iflatiōib⁹. Qz ât qbuscūqz hypocōdria suspēsa dixit: bn̄ subitulit: cū lac n̄ noceat his locis: nisi quoquomō hypocōdria suspēsa sint ex apatibus. s. phlegmōe: herisipila: zimia: vndimia ꝛ sclirosi: qb⁹ oibus attinet q suspēsa sint. Nocet ēt locoꝝ rugitatōib⁹ ēt si sint sine apatib⁹: cū tī rugit⁹ nihil aliud sit qz quedā iflatio ꝛ vētositas qb⁹ lac nocet: q ꝛ mutať i acetositates ꝛ vētositates: aliquādo tī dam⁹ i huiusmōi ifirmitatib⁹: si id cū sale ꝛ melle excoqť: ꝛ pfīc: q ꝛ vētres humectat. Nocet siticulosis qz i fumositates venit⁹ si ue sitis sempiťna fuerit ꝛ nālis seu tpalis ꝛ accidentalis. Nocet ꝛ felleo secessui: cū se det fumositati: similr colerā vomētib⁹: qđ fit: q ꝛ lac maxie pp calorē mutatur i fumositatē. Cōuenit ptisicis in pulmōe vulneratis cū dixit. ꝛ eť rōnez. Tabefactis nllo pdictoꝝ signorum pñte. Sed lac vlr bonū esse dico idigētibus bono ꝛ facili nutrimēto: quia cū dixit. Nō febricitātib⁹ dignū ē inuestigari: quare nō validissime pmittiť. Oz g. q̄rere si possit dari febricitātibus valde: qđ verbū n̄ necessariū fuit: nos ât isequemur hoc cū tps fuerit oportunū. Mō breuiter diximus q n̄ oportet dari valde febricitātibus. Miror tī quare in diuturnis febrib⁹ dari iubebať: ꝛ cū supra dixerit malū febricitātibus dari: q̄re ꝺ nō valde febricitātib⁹ dari repetijt: cū i aphorismis nō consuetudo fuerit: sufficere. n. poterat qđ supra semel dixerit: sed cum i verbis suis soleat esse breuis: nō tī timēda repetere dubitauit.

Lac bn̄ digestū multuz ꝛ bonū dat nutrimētū

Lac mlt̄ū bonū ē dico facili ꝛ bono idigentibus nutrimēto

LXVI.

TUmores itellexit omne apostema vel grossicie in corpore preter naturā eminētem in qbus ꝺ notauit phlegmonem: quē cuz quidam acutū apostema solent dicere: antiqui tamen omnem calorem nimium: vel incēsionem; apostema vel tumor sit siue non. phlegmonem dicunt. Dicit ergo hypo. Si in vulneribus tumores. i. apostemata apparēt nō valde spasmantur neqz insaniunt. Spasmantur ergo ꝛ insaniunt aliquando: sed tamen raro. Si autē apostema magnum sit valde ꝛ pessimitatez habens in se: neqz subito appareat ꝛ retro fiat: spasmum ꝛ tetanum significari voluit. q retro dixit: dorsum intellexit. Si autē ante appuerit: aliā passionem qz spasmuz eē voluit: retro locꝰ est neruosus: ante vero venosus ꝛ arteriosus. Cum ergo de vulneribus apostemaťi aliquid pessimum ad aliquod nobile membruz venerit: si vulnera i neruosis locis retro fiūt: necesse ē spasmum vel tetanum expectari: q ꝛ he passiones sunt neruosorum locoruz: q si ante sint pessima mā ad cerebruz ascenderit fiet mania: ꝛ si ad pectus dolor sit lateris acutꝰ ꝛ plurimi fiunt inde empici. Si autem in intestina materia descendat: egestio fit sanguinis. Si tumores rubei sint: ꝛ si subito euanuerint sanguinis egestionez intellexit: que sine vulneribus fit intestini: que passio sepe concreatur vulnera in dorso habentibus: vel ante in locis dorso oppositis ꝛ subito retro se verterint: non tamen absolute innuit quin manus ꝛ pedes possint intelligi: sed cū in proza cruris nō tantum sit lacertorum iunctoruz fortibus vel magnis cordis: cora tamē in genuum proza maximam cordā habeat: possibile est secūdum colligantiam sui adinuicē pedes inde icurrere passionē spasmi: causa lacerto rū in posteriori pte core locatoꝝ: cū lacerti illi ex maiori parte sint carnosi. Nō ergo spasmus ex sola retro cā nascit: cū sepe nō solū in pedibus ſz etiā in manibus eē vidam⁹ q̄ loca lōge: a nucha sūt r̄mota: ꝛ nerui manū ꝛ pedū a nucha procedunt ꝛ dorsi similiter.

Pars posteriōr neruosa eē dī anteriōr veroveno sa ꝛ arteriosa.

Quō mō pedes possūt spasmi passionem incurrere.

LXVII.

QUod magnum dixit: vulneribus potest attinere vel apostematibus vel vtrīsque. Hec pessimitas tamen intenditur inesse vulneribus: que in fine sunt lacertorum: vel eorum capitibus: maxime illis qui iuncti sint neruis: ꝛ in extremitatibs vicinis cordi. Sicut autem antea mala dixit apostemata subito non apparentia. itidem hic omnia apostemata esse mala ex vulneribus malis asserit. Vulneribus enim huiusmodi maxime cum non tumeant: si doluerit: nō sum⁹ securi: quin ad nobilia membra humores mali fluant: nā malos humores ad nobilia membra descēdere certificant: cum dolores humores fluere portēdant. Cum ergo vulnus malicioſum est: natura quidē debilitať humores ât supbiūt ꝛ distēperanť. g nisi ad vuln⁹ fluxerit: qđ ex tumore qdē certificať p totū corp⁹ diffusi: spasmos ꝛ tetānos ꝛ māiā faciūt. Laxa qdē ꝛ fluētia vulnera bōa sūt: cruda vō dura ꝛ idigesta mala In his ât vulneribꝰ medici mltū fallūť strigētes fluētia frida ꝛ sicca: ꝛ stiptica medicia. Dolor ât fit ex locꝭ nēuosis: vn̄ ꝛ medicia calefcōria ē exhibēda. LXVIII.

Dolores i vulneribus tumore non apparēte humores ad nobilia mēbra fluē portendūt

In doloribus oculorũ Scarificato posteriorũ cranei singularis.

Non solũ itẽdit purgationẽ de locis infirmis.sz materiã p partẽ oppositã satagit extrahere:qđ ex ẽ rio fit.Si ẽ in latitudinẽ fuerit a dextra i sinistrã vel a sinistra dextrã fieri inuit:q si i pfunditate fuerit anteriora retro:posteriora añ medicari oz:vñ hypo. Posteriora capitis dolẽtia:recta vena icisa iuuat.nos aũt multotiẽs sanauim⁹ ide oculoz dolores si abundãt hũores lõgo tpe effluẽtes cũ scarificatione i posteriori parte.i.in cranei posterioris summitate.

Rigor cũ frigore sensualr incipit.rigor vo ex dorso solet eẽ mai⁹ z venit magis subito.bñ ergo dixit rigorẽ ab his locis icipe: z maxime mulierib⁹:cũ frigidiores sint masculis. Rigorẽ aũt illũ necesse ẽ ptingere ad neruorũ initiũ:qđ i capite esse cõstat.Nucha vo cuz sit i dorso necesse ẽ inde pati:z post cerebz p eã a quo nucha pcedit:z exordiũ sumit:q qz est mollior ad mutãduz ẽ facilior. Anterior pars corporis non rigescit: cum complexio sua rarior sit:z inde sit calidior. testãt hoc pili exeũtes:qrũ generationẽ in libris de cõplexionibus sufficiẽter explanaui. Pili aũt raritatẽ declarant:raritas caliditatẽ.

Spasmus ex inanitione acutissim⁹ ẽ z mortalis qz si ex plenitudine neruosoz mẽbroz cõtingit sic in epilepticis z similib⁹ alijs:nõ acut⁹ neqz molestus:sicut prior erit:quẽ hyp.hic intendit: z huic ẽrtana supueniens:venire nõ pmittit:eũ dissoluẽs qui ẽt iã supuenit.Cuius medicãdi duo sũt modi:cũ purgatiõibus vel coctiõib⁹:q vtraqz in ẽrtanis cõsiderãt purgatio.n.cũ rigore:coctio vo fit cũ calore.

Proping morti cutis dure:sicce z extẽse: morituri sũt sine sudore.rare vo z laxe cũ sudore. Pri⁹ fit inde:qz oi carẽt humiditate:vl si quã hẽnt ñ habent in cute.Secũdum qz multam etiam habent illam intra cutem.

Quod hy.h intẽdit oz aiaduerti.Uẽtositas.n. coadunata in corpe supra exiẽs cũ eructuatione: vel ifra suo mõ vel pmanẽs intus generat ventris extẽsionẽ:aliquãdo ex defectiõe viscez: aliquãdo ex adunatiõe phlegmatũ.huic vẽtositati icterici sunt ẽrij:qz sũt colerici.Si aũt icterici vẽtositatẽ hñt nõ tñ erit magna:cũ magnus calor eam dissoluat.

Finit quinta particula. Incipit sexta.

Lyẽteria ẽ velox exit⁹ cibi z pot⁹ i eisdẽ ẽlitatib⁹ quibus comesta sunt:ẽ aliter breuius diffiniri põt. Liẽteriã.n.nihil aliud ẽ ẽz ciboz indigestio qbus egrediẽtib⁹ nulla mutatio digestiue virtutis in eis inuenit in colore:liquore:odore:immo in nulla ẽlitate. Veleni diffiniũt lenitatẽ itestini:qb⁹ ex verbis itelexisse videnr:qz ex lenitate: itestini huiusmodi patiũtur: nam ex nimia lenitate : neqz retinenr neqz restringunt comesta z bibita.stomachus ẽ z intestina qcqd retinẽt:sua aspitate retinẽt tm.cõstat igit qz ex lenitate patiunr.Sz cũ antiq laudabiliter noia iposuerint:i bz aũt nõ sũt efferẽdi ignorãtes ẽtiue virtutis: cui⁹ nã ẽ amplecti z tenẽr recepta:z digesta mittere ad inferiora.Sic ãt vesice strãguria ñ tãdiu retiet vriná quoad digerat:sz vl pp grauitatẽ sui:vl pp acuñ mittit eã foras sic cibi z pot⁹ a vẽtre emittunr:qđ cõe ẽ oib⁹ egredietib⁹:qđ si heleni ita itellexissent nec sic diffinissent:sz stomachi z itestinoz defectionẽ cũ comesta stomachũ grauẽt z itestina.Qñqz ãt fit ex superficie excoriata i iteriorib⁹ stomachi:ex hũoribz acutis:ñ tñ multũ defecta vtute stomachi:z quãtũ necesse ẽ deficere:cib⁹.n.cũ ad ea loca deuẽiat z noceat z q pungit non potuit retinere tũc necesse ẽ q exeat sine aliqua digestiõe:sz apparẽt quedam acuta z pũgitiua qđ ãt ex lenitate stomachi z itestinoz ẽ sine aliqua significatiõe pũgitiua exit Differũt autez vtraqz qz excoriatio humoribus quiescentibus :z finitis:cito sanaẽ cũ cibariis stipticis:sz si diu pmaneãt ad egõnẽ saniei se mutãt.Sz defectio cõtẽtiue vtutis ẽ ex mala cõplexiõe:q si pfecte illi mẽbro dñetur dure sanaẽ: aliquãdo ex humoribz inter stomachũ z intestina se clandẽtibus quoz vnus ex quo.s. oxiremia in principio cũ stomachi dominet frigiditas:q cũ elõgetur z oxiremia finitur:cui⁹ causa est cibi inter stomachũ aliquãtula mora.Cũ ergo passio moret necesse ẽ stomach⁹ ad retinendũ debilitetur.cibo.n.imorante aliquãdo incipit digestibilis fieri:sed cũ nihil immoret:z nullo mõ in stomacho digeraẽ:nulla ẽlitas mutatiõis cibi necessario appebit:neqz oxiremia icipit nisi phlegma abũdet nimiũ inter stomachũ z maxime acidũ.Unñ nõ absolute dixit oxiremiã bonũ signũ ee:sz i diuturnis liẽterijs addidit.qz aliqñ oxiremia in hac passione non est a principio.vñ z prius nõ exñs dixit.Cũ.n.hec passio de phlegmate fit frigido z stomachi refrigeratiõe oxiremia nullo tpe cessaẽ cũ inseparabilis sit hmõi passio.Cũ ẽ oxiremia nõ a pncipio fit liẽterie neqz liẽterie sit de phlegmate:oxiremia post aliqđ tps supueniente:significaẽ cibus morari in stomacho aliquãdiu: necesse ẽ ẽ vt digeraẽ:qz nã ad suã reuertiẽ actione m. videẽ mihi i hũ aphorismo mea suffeciss disputatio:cuius fundamẽtũ q cape voluerit meũ librũ de vtutibus nãlibus legere oportuerit:vbi multa signa đ vtutib⁹ stomachi iuenietlegat qqz illã pticulã i q significationes z accñtia q̃ sũt exeũtiũ corpa. Ostistrat⁹ tñ i tertia pticula đ iuestigatiõib⁹ mẽtit⁹ ẽ đ porib⁹ rfragãs aliqrũ auctoritatib⁹ i liẽterie passiõib⁹:vñ h oz repeti premittẽdo vba Ostistrati.Liẽteriam tripliciter diuiserũt ãtiq:alij.n.diseteria:alia liẽteria.alia tenasmos dr huiusmõi i passiõis diuersitatẽ cẽ ãtiq i exeũtib⁹ putauerũt diuersis dicẽtes:si aliqđ đ sãguis genẽ exierit: vel vnctuosũ vl viscosuz.cetera vo vẽtre exeũtia sint dige

In doloribus oculorũ Scarificato posteriorũ cranei singularis.

Nos duos modos duratiõis spasmi đ repletione

Nõ qđ fit lyenteria.

Qđ ex lenitate stomachi z intestinorũ est sine punctione exit.

sta atq; coacta vocaf dyseteria. sit ãt nihil digestũ siue coctũ exierit viscositati ⁊ sãguini admixtũ liẽteriã esse dicũt. Si ãt sãguinolẽtũ exierit ⁊ vnctuosũ ⁊ aliquãtulũ digestũ tẽasmõ eẽ dicũt. ℏ sũt v̈ba ossistrati. Nescio ãt qd hũc coegerit vt rẽ idigestã iũgeret cũ sãguinis ⁊ viscositatis genẽ. cũ null⁹ sibi ꝓtẽpozane⁹ illõ sensisse videaf: neq; Filome⁹ neq; Erathe⁹ neq; alij hucusq; ad meũ ꝺuenerũt tps neq;. n. Origenes ⁊ socij sui: neq; alij ꝓzes his. Eratheus. n. i lib. suo ꝺ mozbo ⁊ cã de curatione mozbi ait. Passio ingt quã sepissime vocãt aliq dyssẽteriã: qdã vero liẽteriam: hãc liqdissima sequit egestio cũ mala q̃litate ⁊ spumositate ⁊ odozis grauitate: ⁊ post cibuz atq; potũ: veluti egressiõe multa spũosa ⁊ fetida ẽ. Paraxagoras in secũda pticula de accidẽtib⁹ mozbũ seq̃ntib⁹. Qui i qt liẽteriã hñt lenitatẽ intestinoꝝ ⁊ quãdã lubzicitatez neẽe ẽ eos pati: maxie cũ sint ieiuni ⁊ his ptib⁹ sp cib⁹ cito egredif: ⁊ ꝓpzietatẽ hui⁹ passiõis velocitatẽ hãc intẽdit eẽ cibi egrediẽtis: ⁊ ablationẽ ꝺigestiõis facte velocitatẽ hãc intẽdit eẽ: sz ex velocitate exeũdi idigẽẽ venire. vñ ego ⁊ alij mlti medici ꝓsentim⁹ nihil aliꝺ eẽ hãc passionẽ q̃z idigestiõez cibi ⁊ pot⁹ ⁊ velocitatẽ exitus idigestoꝝ cibi ⁊ pot⁹: ⁊ idẽ ẽt ceteri itelligũt ãtiq. itez in lib. ꝺe passiõib⁹ qui ꝺr eẽ hy. ꝺe liẽteria iuenit q; in liẽteria cibus subtilis ⁊ non coagulatus sine dolore egredif: vnde ide corp⁹ ꝓsumif: nõ coagulatũ itelligit idigestũ. Cõsueuerũt. n. antiq nõ cogulata diceꝛ: q̃ idigesta sũt: in libzo. n. qẽ hy. iuenim⁹ intitulatũ ꝺ regimẽto sanitaf: qẽ tm alij negãt eẽ hypocraticũ: ꝓfirmãtes eũ eẽ philisdei siue feruti: sic repit scptũ. Aliqm iuenũf aliq ⁊ qb⁹ cibus crudus ⁊ idigest⁹ ⁊ subtilis exit ⁊ sine dolore ñ ꝓp aliã passionẽ sic liẽteria venit hi oés Ossistrato fuerũt añriozes: posteriozes vo mlti successerũt q̃s ossistrat⁹ fatef se vidisse ⁊ cõcozdãt i liẽterie passiõe. nescim⁹ q̃ vñ ossistratus tale qd dixisse coact⁹ sit vt ⁊ añriozib⁹ suis obuiaret: ⁊ posteriozib⁹ mltiẽs litẽteriã existere cũ re idigesta: cũ sãguie mixta diceret. II.

Non dictũ Erathei.

Cõplexio corporis sine cerebri hũidi sanitatẽ corruptam eẽ significat.

Quib⁹ cõplexio nãliter ẽ siccioz nlla res sẽsuaf ad nares fluit ex cerebzo: neq; i cute eoꝝ appet sudoz. supfluitas q̃ eoꝝ subtiliata cuz purgatõe emittif illa q̃ a medicis occulta vocaf. Sz q̃ꝝ complexio nãlitter ẽ hũidioz maximã corpib⁹ emittũt abũdãtiã: ⁊ maxie a cerebzo cui⁹ sba ⁊ nã sbaliter ẽ frigidoꝝ. hoꝝ ẽt semẽ humidi⁹ ẽ ⁊ liqdi⁹ ⁊ frigidi⁹ sic ecõuerso i siccioꝛib⁹ aq̃sitas cõsumif ⁊ semẽ exiccaf. Quoꝝ q̃ complexio citi⁹ corpis vl ẽt cerebꝛi humidioz fuerit sãitatẽ eẽ corruptã ꝓstabit: cũ ex pua occasiõe eis vẽiãt catarri. Si ãt hũozes illi a faucib⁹ ad iferioza descẽderit nocẽt gutturi: canalib⁹ pulmõif. meri. stomachi: ⁊ mẽbris aliis. vñ necesse ẽ tussiz icidãt ãhelitũ: sgnãtiã: idigestibilẽ corruptelã ⁊ aliqñ diariã: ⁊ si flã fuerit ⁊ fluida: ẽt ꝺyseteriã: qꝺ hy. mõstrauit i pitonaerethoncheidaton. in libzo de aere ⁊ aqua ⁊ regionibus! III.

Dyseteria nascif ex hũozib⁹ calidis sic diximus ite stina excoziãtibus. Excoziatio vo i supficie itestinoꝝ ẽ i ꝓncipio: q̃ cũ diuti⁹ ꝺurat magis ꝓcauat ⁊ efficit vulnera. vñ stõach⁹ ex colligãtia itestinoꝝ patif ⁊ i augmtatõe mozbi patif os stõachi. vñ os abstinẽtiã seq: q̃ ab initio succedit huic mozbo pp hũozes ex epate ad stõachũ rflexos: q cũ ꝺ colericz sint gñibus maxie corrũpũt itestia cũ hi ẽt ascẽderit supiõa inatãt stõaco ⁊ iñ fit cã abstinẽtie ex colligãtia itestini: ⁊ p abstinẽtiã auferf q̃ꝺã actio nãliz. s. nutritõ. sine q̃ vita nllatenus ꝓt regi: q̃ cũ diu pmãꝑit duo neẽe ẽ itelligi: vl vt fiãt sãiosa vulnera vl maxia inascãf apata. Cũ ãt ℏ cuenerit et stõachus ex vicinitate patiaf itestini pculdubio infirmus piclitari incipit. IIII.

Cõplexio corporis sine cerebri hũidi sanitatẽ corruptam eẽ significat.

Quãtitas acumis doloꝝ ꝝ mãz hũozuz eos facientiuz erit.

Non solum doloris q̃z titas sed tudo et differentia est a nobis i uestigãda.

Oloꝛes in lateribus ⁊ pectozibus ⁊ i alijs cozporis partibus si multum differunt ad discernendum malum VI

Oꝛtet ꝺ̃ia cognoscaf doloꝝ i latẽ exñtiũ ⁊ pectoꝛib⁹ ⁊ i alijs ptib⁹ corpis. Doloꝝ loca ñ solũ sẽ itelligẽda: sz ⁊ eoꝝ q̃zitas q̃ꝝ scia ẽ necia q̃si ifirmitaf futur: ⁊ exiñ medicinãdi pnostica. Si. n. costiz magnus doloꝛ inascaf: ⁊ q̃i ad furcl'as dirigaf: vl sbtus hypocõdria ꝺscẽdat: tria significat cũ passionẽ ℏ eẽ sit impossibile siñ pellicl'aꝝ costaꝝ passiõe: ⁊ q; passio molesta sit ⁊ piculosa: ⁊ fozt adhibẽda sit medicia. Si ergo passio ascẽderit ad furcl'as phlebotomia ẽ necia. Si ꝺ scẽdat ad diaphragma: pharmacia erit dãda: sic i pitonoromatõ. i. i lib. regis acutoꝝ testaf hy. Si doloꝛ sit ꝓpuus ⁊ q̃si pũctura q̃l' solet cuẽire i costiz ñ ascẽdẽs ad furcl'as nz ꝺscẽdẽs sb hypocõdria: passionẽ i carnosiz locz costaꝝ eẽ significat: ñ molesta nz fozt medicia dãda ẽ. ℏ ãt mõ singl'oꝝ ꝓsiderãf doloꝛes mẽbroꝝ ⁊ magnitudiez eoꝝ. Sil'r si apostemata sint i pessimis lociz doloꝛez erũt graues: sic hy. testaf i epidimia: graue põdus poztaf timẽz i doloꝛosiz locz. Cũ vo passio i ceterz ẽ ptibus: doloꝛ renũ sbsegf acutus: ⁊ q; i ceterz dixit ptibus pellicl'as circũdãtez singl'os reneꝛ: vẽaz q̃z ⁊ renũ arteriaz: ⁊ ꝓcanitatẽ eoꝝ itẽdit: ⁊ ẽt portã: vñ vana exit Idẽ ẽt ꝺ epate itellerit i cuius carnosiz ptibus si doloꝛ sit erit grauiz. si ãt i pellicl'iz suis siue i vẽis: acutuz erit doloꝛ. Quãtitas acumiz doloꝝ ꝝ mãz erit faciẽtiũ humoꝝ. si. n. hũoꝛ sit colericus acutissimus erit doloꝛ: sil'r si grossa sit vẽtositaz ñ hñz vñ exeat. Si q̃ aũt sit mã phlegmatica: mollioꝛ erit doloꝛ: nõ q̃ ex q̃zitate doloꝛiz sola q̃litas itelligif sui sz ẽt q̃ꝺiu debeãt imozari. Si aũt hy. ad ℏ itẽdit vt puidos nos reddat ꝺ q̃zitate vniuscuiusq; doloꝛis: ad hoc nra sufficit disputatio. Si vo nõ solũ diuersam quãtitatẽ doloꝝ sed aliꝺ inuestigãꝺũ innuerit: vt. s. itelligeremus q̃le mẽbrũ sit vtilius ⁊ q̃le inutilius: ⁊ q̃le nobilius: ⁊ q̃le ad periculũ pcliuius ac si diceret. non sufficit sola inuestigatio quãtitatis doloris in diuersis locis: neq; si in eisꝺẽ doloꝛ vnus ⁊ non multipl'r sit. vt origenes patiaf in latere ⁊ in eoꝺẽ ꝺie diogenes patiaf in eadem parte: non debemus equales doloꝛes intelligere: sz si sint similes vel differentes oportet inuestigari. hoc autem duobus modis iuenif vel ex qualitate doloris: vel ex quantitate fortitudinis. qualitate doloris si pungitiuus sit doloꝛ ⁊ inflatiuus grauatiuus: corrosiuus: sempiternus idest ꝓtinuus vl ꝺuritie: equalis vel diuersis: quãtitate fortitudis plus vel minus oportet itelligere quod intẽdimus cũ quãtitatem magni doloris diximus. Cõsueuerũt. n. medi-

ci rē fortiorē appellare maiorē ꝛ si ñ ptineat ad q̄ztita tē sz ad q̄litatē: dicūt n. febrē magnā vel puā: cū febris nihil aliud sit q̄z calor: nō ḡ mirādū si dolorē fortiorez vel maiorē dicant eē: neqz si dicāt rē diuersam in qualitate minorē esse vel maiorem: volentes dicere grauitatem in dolore pungentes: ꝛ similibus. VI

Membris patiētibus ges necessaria ē vt sanent.

PAssionē i renib⁹ vel vesica sanari duꝝ ē i senib⁹ cū nūq̄z deficiat actio horuz mēbroꝝ: ꝛ mebris patiētib⁹ ges necessaria sit vt sanent. Jté ad sanādū dura: qꝛ hic trā sit humoꝝ acutoꝝ fupfluitas q̄ cū p aliquē locū trāseāt vulnera ibi renouāt ꝛ magnificant: q̄ passioi senioribus idurat: qꝛ etas eorū declinat sic alibi dixit hy. Senes his passionibus commouuntur. VII

Dolores q in intestinis ꝛ stomacho fiūt fortiores sūt ꝛ maiores his q i superioꝝ⁹.

SUperioꝝ⁹ hic itelligim⁹ nō ex mēbroꝝ lōgitudine: sz poti⁹ pfūdita te. hec āt loca ab helenis vocant perituba .i. a pelliculis ventris ad exteriora hoc itendit cū supiores dixit. Qd̄ āt itra pelliculas nascit .i. in intestinis ꝛ stōacho intellexit vbi nō supiores fortiores eē dixit: ꝛ bene cuz dolores his locis inascētes fortiorez sint ꝛ maiores. VIII

Ex q̄cūq̄z hūoris melācolici purgatione phrenetici ꝛ melāco lici liberantur.

HYpo. in lib. de vulneribus. Uulnera igt si nō pfecte siccant: nō sanant. Jn hydropicoꝝ āt corpoꝝ⁹ pp abūdātiā humiditatum impossibile esse videtur. IX

PUstule vlr sunt duplices. q̄dā. n. de fortis sunt. alie vt acute forme: ꝛ alie late i fūdo: sed surfuz nō ascendūt: alte ꝛ acute calidioris sūt māe: late vo ꝛ ñ surfuz ascēdētes frigidiores. ꝛ ide duab⁹ ō cāis nō pruriētes cū vel late sint: vel nō acuti hūoris. X

IN multis locis ō lē dolore iā disputaui. vñ si ñ subtiliter idagem⁹: ꝛ nō sic alij arbitremur: qꝛ si solū his ō cāis egritudo soluit: nō subtiliꝛ ꝛ vtiliter pcedemus. hy. n. absolute dixit. Si sanies vl aq̄ ex auribus vel narib⁹ effluat: egritudinē soluūt. Nos āt itelligere debemus si ex apate caput doluerit: sanguineo vel alijs hūoꝛib⁹ crudis coadunatis: q si crepuerint: ꝛ hūores p hec loca effluxerint: egritudo soluit sicut dixit. Sz si dolores ex grossa vētositate iflatiua: vl ex co. ru. capitis pūgitiua: vel ex pmissis vulneribus siue alijs apatibus: sanitas aliter prosequitur. XI

EMorroides nō solū fm purgationē soluūt has egritudies: sz ét fz hūoꝝ purgatoꝝ q̄litatez: vt si fuerit qd nigrū melācholis hūoꝛib⁹ mixtū qui sūt i sāguie sicut i vino fex. nō ergo mirādū si melācholia ꝛ phrenesis sanent per emorroidas. XII

EMorroides ipotē ē eē sine ouis venaꝝ aptiōe i ano p q̄s pp multitudinē ꝛ grossiciē sanguinis p melā cholias ꝛ sanguinis feces expellit: quas si strinxerit ne p ora venaꝝ exeāt i epate dura nascunt apata: magnitudine ꝛ grossicie sua epar aggrauātia: ꝛ calorē ci⁹ extinguētia: sic si paruo igni multa ligna aggregent: subito suffocat. Cū āt sanguis ñ nisi de calore nāli fit: calore nāli extincto: necesse ē sāguinē nō gñari. hydropisis vo ñ efficit nisi cuz sāguis nō gñet: quāmāz si epar expellere nō possit a se vel a venis: vēis pulmōis crepāt ꝛ ptisis efficit. Bñ ḡ dixit: ō emorroidib⁹ multis vnā debere remanere: p quā mā illa possit euacuari maxie si apa solita fuerit purgari inde. XIII

Cū sanguis ñ nisi de calore nāli fit calore nāli extincto necesse ē sāguinē ñ generari.

SIngult⁹ vt dixi de plenitudine ꝛ ianitiōe fit: ꝛ maxie ō plenitudine: q cū venerit necessarius ē fortis mot⁹ q̄ hūiditas illa expelli possit b āt mot⁹ i sternutatiōe inuenit. Singult⁹ āt plurimū ex plenitudie fieri deprehēdit ex pueris q cū sp cibis ipleāt neqz sibi caueāt ex frigoꝛib⁹ fit eis assidu⁹. frigor. n. neruosa ḡbit loca ad dissoluēdā oēz hūiditatē vl supfluitatez ꝛ ide singultus fit. XIIII

Singultus plurimū ex plenitudine fieri deprehendit ex pueris

EC significatio in spontaneis purgatiōib⁹ valet qꝛ fm hy. nulla medicia idiget. si. n. medicinā adhibeas iam non erit spontanea. XV

Qñq̄z mām p ōria loca exhē

ALtera significatio spōtāee purgatōis q̄ ex actione ē nāe. Dat ḡ hy. auctoritatē medico que vtilis est ad mām extrahendā in ōria loca. XVI

Oz medicū studiosum esse ne aliqd absolute dicat

ON ē itētō sua q̄ ex sola mēbroꝝ colligātia harū passionū sint accītia. itēdit ḡ poti⁹ ad fortitudinē ꝛ magnitudinē passionū. Epar vo singultū patit: eo q̄ oꝛi stomachi vicinat: sitr ꝛ tussiz pp colligātiā spūs istri. Ex his āt vbis hy. mōstrauit qō ꝓsuetudinariū fuerit. ñ. n. dixit q̄ p pleuresiz vl piplemōiā hūerit: sz q ab his supat⁹ fuerit: ꝛ bñ. Si āt lē supenerit: ꝛ diaria supenerit: malū signū erit. Cā. n. ē diarie cū ep sibi cibū fz q̄ oz ñ pt trahere ꝛ i sāguinē mutare. aliqñ āt eē corruptiōe ē stōachi cibū itra se corrūpētis. q̄ si piplemōia vel pleuresis pue sint: pñt qdē diaria supueniēte solui: maxie si pua cā ꝛ pñs fuerit. vñ oz medicū studiosū eē vt ñ aliqd absolute dicat: si accītia q̄ dicit ñ ex pñtibus sint cāis: sic diaria i loco hoc fuit: nec pp cibū vel potū ptigerint: sz ex essentia morbi. Significatiōes. n. suis sp dñt iungi significatis. XVII

HIc aphorism⁹ añ ē explanat⁹. Nō āt diariā lē laudauit: sz pp spōtaneitatē: vñ fit q̄ medic⁹ q lz auctoꝛizañ oz: sic. medicos nr̄i tpis videm⁹ faciētes i ocl'oꝝ passiōibus clysteri vl pharmacia medicātes. XVIII

Quod mortale dixit i mltis locis mortē pntē portē dere inuit: i mltis locis signū solet eē mortis: sz in ß loco ñ móstrauit qđ hoz itellexerit. Cordis tñ icisio mortale é sine dubio: ceteroz vo mébroz nó necessario: nisi cú magna z pforás fuerit icisio. Quis ãt scit qđ hy. ß itédit icisioné vesice magnã z pforátē vsqz i pcauitatē: z silr i ceteris. Qđ si hmói fuerit: possibile z eã psolidari.

Cordis incisio mortal ceteroz vero ñ necessario nisi magne.

Jtez ptingit z i neruosis locis diaphragmaticis z sbtilis itestini. De stomacho mlti discordãt. alij dicũt si retro i pcauitatē icisus fuerit possibile est saluuz fieri: z nõ solũ sicsz ét si icisus fuerit: vt sui appeant angulis ãq medicinádo errant illi q libros fecerunt: de vulneribꝰ suis mortiferis. Cur ãt hoz icisiones nõ solidentꝫ dicẽdũ é. Cordis z diaphragmatis icisionesz nó solidantꝫ: qz sp mouentꝫ vesice: qz é neruosa sbtilis: z sine sãguieq tñ sanatꝫ cũ ad expelẽdũ lapidẽ icidit: qa collũ eius carnosum esse vr. Epar si icidatꝫ sanguis fluxus segtꝫ: patiẽtes q moriuntꝫ anteqz solidentꝫ: qđ fit cũ vene icise sũt. idẽ arbitroz vex dicere: dicẽtes posse sanari cũ i cisio itra pcaua ñ sit: z qdã dicũt eiꝰ extremitates ꝗsi digitos eminẽtes posse icidi z ide sanari. Jncisionẽ ꝗqz cerebri mltoties vidi sanari. semel. n. vidi i nubia i ciuitate samarie quẽdã magne z pcaue icisuz cerebꝝ hñz tñ mortẽ euadere: qđ ptigit rarissime. Qui q dicũt icisionẽ magnã z pforatẽ eẽ mortalẽ veri sũt: si. n. ptingat vsqz ad vẽtriculoz cerebri pculdubio é mortal. ß tile itestinũ z stomachꝰ qz carnosa sũt: icisa nõ tñ cõcaua possũt cõsolidari: sz si ad cõcauitatē icisio puenerit vix vl rarissime possũt sanari: idẽ z i renibꝰ ptingit: q ñ solũ his de causis sunt icurabiles: sz qz his sicut exterioribꝰ mẽbris nõ põt apponi medicina. XIX

Cerebri incisio vsqz ad vẽtriculos procul dubio est mortalis.

Quid dixit: nõ crescit. nõ ad tãtã redire eẽntiaz itẽ dit. Cõglutinatꝫ cũ extremitates inuiscentꝫ. Nulli ãt dubiũ. ossa z cartilagine nõ crescere amissa ꝗdã sui pte. Jn ß ãt discordantꝫ: qz iuiscentꝫ z cõiungũtur. Quidã. n. asserũt videri palã ossa fracta iuiscari z solidari: sz videntꝫ eẽ decepti: certificatꝫ. n. q i qbusdam aialibꝰ ossa fracta solidentꝫ: z tãdẽ si spõte moriuntꝫ vel occidãtꝫ ossiũ fracturã circũdedisse corpusculũ quoddã subtile ꝗsi ligamẽtũ inuenimꝰ: q si paulatiz euellatur fractura neqz solida neqz iuncta repietꝫ. Alij tñ in alijs mẽbris hoz repugnãt experimẽtis dicẽtes crescere: sz nõ cõsolidari. crescere ãt vbi debẽt ẽt solidari. ego nec vidi nec audiui carnẽ crescere i his locis: nec vbi scissura z icisio fuerit. aliud. n. scissura aliud incisio ẽ. incisio. n. ẽ pforãs vsqz ad alia latera. hãc hy. dixit ñ posse solidari. Cã quia loca sunt neruosa z subtilia: neqz tm̃ pp hoc. sz qz sunt sepata magno spacio. XX

Mẽbra ꝓmatica icisa non crescũt nz cõsolidãtur.

Jc aphorismus diuersimode in libris inuenit Jn alijs enim si sanguis in spacium effundat z omne spacium ventris hic intenditur quoꝝ firmat intellectus per hoc qz pter naturam subinferẽt vnde intendit q sanguis a loco in quo é effluit ad spacium vbi nõ esse assueuit: aliquãdo venas exit: z ad spacium inter venas currit. q dixit necessario facere sanie quãdam sanici videt intellexisse speciem qua sanguis suaz exiuit naturã z bene. Si. n. sanguis locũ suũ naturalẽ exierit nõ in sua nã pmanebit: sed siue i saniẽ mutabitur siue in nigredinẽ. Alli quando cũ effluat ad spacioſissima loca ñ sibi nãlia aliqđ hmói ne cesse é vt faciat. XXI

Si. n. sãguis suum locũ nãlẽ exierit ñ sua nã pmanebit.

Via. n. nã hũores maniaz generãtes expellit ad mẽbra minꝰ qz cerebꝝ nobilia: z ß fit cũ hũores melancholici sunt z grossi: necesse é vt per varicies z emoroidas emittat vñ soluat mania a cerebro oportet. XXII

Loco doloris collectio iuenit in alijs libris: que doloré facit z é vtilis. ipossibile. n. é ad lacertos z neruosos locos z carnosos hãc descẽdere z doloré nõ facere. Alĩ libri habent: dolores aliquãdo a dorso se monẽt quia materia a loco ad locuz effluit. Aliquãdo vero sanies: maxime cũ inflatiua sit ventositas z grossa. oportet ergo purgari materiam ab interiori cubito per phlebotomiã: qđ hypo. monstrauit cũ dixit. huiusmodi per loca cõgrua purgari ꝓuenit: z si in hoc loco collectionẽ intellexerit tunc dolor descendens a dorso ad cubitũ propter collectiõez fit: nõ quia essentialiter loca carnosa z lacertosa doloris sint materia: vñ etiam phlebotomia valet propter cõmunẽ totius corporis purgationem. XXIII

De phlebotomia.

Si aliquis timorem z pusillanimitatem sine manifesta occasiõe patitur: oportet melancholiã venturam suspicemur: z si hec accidentia non diu morentur q si horum ab initio certa causa fuerit z morientur z similiter maniaci efficiuntur. multoz. n. in has passiones cecidisse vidimus propter irã: odiũ tristitiam: que sue initium passionis fuerunt: maxime tamen his quoꝝ corpora apparata sunt passionibus huiusmodi. XXIIII

Signũ ꝓnosticũ future melãcholie nota.

On videtur mihi hic aphorismum hunc repetere cum superius hyp. iaz premisit euz: vbi de incisione vesice z ceteroꝝ membroꝝ dixit ibi ipsum fuimuz interpretati: non ergo mihi videtur opus esse repeti. XXV

Cõe. nẽ oi passioni ab exterioribꝰ ad iteriora se mutãte malũ significare eũ vo bonum.

On hic de sola oportet intelligi herisipila: sz de omni passione ab interioribus membris nobilibus ad ignobilia exteriora se mutante: qđ si fiat econtrario vt ab extrinsecus intus conuertantur maluni. Sed videmus hy. multa in hoc libro noiantem ad similitudinem z aliorum multoꝝ auctoritatem. Quod autem introduxit experimento approbãdi innuit z apertum est rationi. XXVI

Quibuslibet alijs pmitto iuestigare hūc aphorismū: qui ad plurimos alios auctorizādos introducit: siue hy. fecerit eū: siue qlibet alius posuerit. Ego tñ sic inde dico. Materia vñ nascit causon é intra venas z arterias: q̄ si mutet ad neruos i primis fit inde tremor: z ex neruoꝝ passiōib⁹ cerebꝝ qđ eoꝝ est fundamētū cōpatit: z sic necessario fit alienatio. palā ꝯ é q̄ si mā a venis z arterijs ad neruos se mutauerit causon soluit. Sz hoc hy. nō assueuit: cū. n. ex accidentibus passionē sequētibus solui dixerit: pfectā salutē intēdit: hoc ꝯ si causon soluit passio alia q̄ nō minus piculosa é incurritur.

XXVII

Hypocras consueuit vocare empicos habētes saniē in spacio inter pectus z pulmonem. Quomō incēdi debeant mōstrauit in libro cuius initiū é: Si vene pulmonis: quē alij intitulauerūt de empicis. Quibus ñ é vtilis incēsio: nisi multo laborēt empimate z magno: z qbus cū screatu desperat curatio: hi magnā angustiā patiunt spūs: q̄ spatiū pectoris maxie eis ꝓstringit: vñ ad icēsionē cogunt. Hydropicos vo ꝓsueuerūt medici icidere plus q̄z icēdere. hy. i his incisionē vel icēsionē qualēcūq̄z subitā intēdit purgationē. Utrūq̄z ām cauere inuit: q̄ futuꝝ nō protēdit bonum. Ossistratus maius quoddā dixit de hydropicis: q̄ multos vidit subita z multa purgatiōe mori: subito arreptos febri: qđ de ceteris mēbris sic z pectore pōt itelligi. magno. n. apate innato z incēso: sanie vero effluēte subito: molestū est: q̄ subito incidūt subtilitates z virtutis defectiones: z vix postea ad se redeūt. Quod fieri ió i empicis arbitror q̄ ora venaꝝ aperiunt cū sanies i locis illis extendatur: aut pp acumen sui quod interdū ibi steterit quasi opilationē faciens. Cū aūt subito exierit ora venaꝝ aperiunt: z multū spirituꝝ emittit: vnde cā fit defectionis. In hydropicis vero nō hec sola cā fuit cū ibi redūdet aqua: venter quasi grauitatez duri apostematis portat quod est in epate: quod si subito exeat aggrauatur inferius epar: z secum trahit diaphragma z cetera pectoris viscera.

Subita purgatio empicis hydropicis z magnis apatib⁹ é molesta.

XXVIII

Incisio testiculoꝝ i eunuchis assimilat eos feminis. sicut. n. femie nō calescūt cā sue hūiditatis sic nec eunuchi. Podagra dixit: q̄ ita erat i tpe suo eos ñ podagrari: sz hodie eis ñ euenit: q̄ hui⁹tpis filij viuūt i suauitate luxuria z gulositate. hy. sic itēdit vt oīb⁹ podagricis pedes nālit sint defecti: sic i epilepsie appatis cerebrū deficit. Sz neqꝫ tñ his necessario hec passio euenit si nō i dieta peccauerit: nō ꝯ fiūt podagrici: nisi cū ad pedes eoꝝ hūores peccātes dscēderit: q̄ si ñ fluerēt neqꝫ crescerēt: passio hec ñ fieret. Nimia ꝯ qes vt exercitia huic passiōi sūt nociua. Nocet z forte vinū z mltū: maxie si pcesserit saturitatē cibi. si. n. tūc bibat cito nerui ide feriūt. nocet z coit⁹. Sz in tpe hy. hi fuerūt rari: regimīto z bōa dieta ꝫ faciētib⁹: z exptinētia ꝫ corpoꝝ sufficiētias. Q̄r ꝯ nr̄i tpis hoies ad dlectationē fuerūt dcliues: iccirco podagrici fiūt innumeri: vtpote nimiū exēcitati: z māducātes pluſq̄z digerere possint: z vino inebriati: z q̄ forte vinū bibūt ieiūi z abūdātes i coitu: q̄ si nō icideret ꝫ oia simul sꝫ duo vt plura: fiūt tñ ide nociua. Lz. n. eunuchi nr̄is tpibus pō coeāt: podagrici tñ fiūt ex nimia dlectatiōe z gulositate: q̄cūq̄z dicta sūt de podagra: itelligēda sūt vt d artetica: cū pus fiūt podagrici: post artetici. Ex hereditate et podagra comittat. Sperma. n. q̄ maculatū fuit.

De podagricis z artheticis

XXIX

Mulier non podagrizat si menstrua non defecerunt in ea.

XXX

Uer non podagrizat ante aphrodisiam.

XXXI

Dolores oculorū meri potio aut lauacrum aut pria aut phlebotomia aut farmaci a soluit.

XXXII

q̄ male dietātibus: multis tñ q̄ menstrua nō veniāt ordine suo. pauci tñ pp malā dietam euenit.

XXX

Dit⁹ é fortꝫ cā i gnānda podagra qđ manifestat ex vbꝫ d eunuchis pcedētib⁹: sꝫ cū eunuchos podagricos eē videri puēos me nūq̄z vidisse memini nisi aliqñ tūc i gēib⁹ d nimijs suis gulositatib⁹

XXXI

Quod ꝫ dixit hy. expimētis magis nō rōne attēdit: ñ. n. mirādū é si balneis vtētib⁹ oculoꝝ dolor soluit: aut si alteri vinū iterdictū inuatiuum fuerit z abstinere ñ iuuerit: post vo nimia illect⁹ dlectatiōe bibētē adiuuerit: z mlta hmōi q̄ i libris suis scripserūt ñ bñ medici determinātes. Itidē ꝫ hypo. fecit nominās qūo z vbi res iuuerit: z nullā ide reddēs rōnez nisi q̄ dolorē iuuerit expimēto diffiniēs. Mihi q̄q̄z idē ꝓtigit. vñ credo hypocrati z exptꝰ ꝓperi. vidi. n. q̄sdā iuuare vinū expimēto: q̄sdā vo balneū. Nūq̄z āt hy. scriberet nisi pus visualr certificaret. Sz ego nullū vidi magrorū modernoꝝ q̄ tale qđ fecerit. Sz pus hoꝝ rōes iuestigaui: q̄ cū certificaueriz i dolorib⁹ oculoꝝ opari cepi. Lauacrū vo i pmis exptꝰ suz. Medicꝰ qdā Rome fuerat q̄ quēdā phlebotomauerat i die a passiōe scā z bñ. post hec oia subueniebat cū medicina sibi expimtata pp calidū apa: qđ in oculo hūerat: cuiꝰ dolor iterpollabat. sꝫ cū eū accipiebat: maximꝰ q̄ dē erat. q̄ calidissimos hūores cito ad oculos venir̄ sētiebat: qđ ab oculr exeūtib⁹ oculoꝝ dolor mitigabat: ñ tñ oino extiguebat: qnta die tota. dolor ñ cessauit: sꝫ potiꝰ creuit: vñ patiēs me vocari pcepit. Inueni āt astātes sibi duos medicos meliores oculoꝝ: q̄ in hac arte rome valuerūt: hi q̄dā collyria fecerūt solidatiua z dolorꝭ mitigatoria. q̄le illd é in q̄ creusa intrat loca: amidūq̄z z opiū ab oculr expellētia ad eoꝭ ꝓfluētia: z sēsualr dolorē mōtificātia. ego tñ medicamia ista nūq̄z laudaui. nō. n. r̄pugnāt hūoribus ad oculos currētibus si sint fortia: sꝫ potiꝰ cogūt exire foras. Si ꝯ effluētia sint acuta vulnerāt z corrodūt vueā oculoꝝ tunicā. si autē multa sint extēdūt z scindūt eaz. Cū ergo medicamia nō tantā viz habeāt: vt acuta illa obdormire faciāt: in tollerabiliter dolorē augmētāt: q̄ si adeo collyria sint fortia q̄ sint totū dolorē emittētia spūi visibili nocēt vt post sanitatē apatꝫ visus defecerit z grossities z duricies in panniculis eorum supsit. Rōnabiliter āt hoc

Pueri podagricum nūq̄z vidisse memini gal.

De q̄dā vsitato collyrio quē gal. nunq̄z laudauit.

Nunq̄z hy. aliq̄d scriberet nisi prius visualiter certificaret.

discernés z multũ z acutũ humorẽ ad oculos venire
sentiés.icepi ꝑmũ calefactionẽ facere vt magis possẽ
passionẽ tẽtare z certificare.ꝓsuetudo.n.é calefactõis
dolorẽ mitigare aliquádiu z post alios hũores ad do
lẽtia loca adducere:qr ṽtute hũores ꝑmos dissoluẽte
dissoluunt:z alij ꝺ ꝑoꝛbꝰlocis:cũ ḡ aq̃ calida z spõgia
deferret sbintulit ifirmus.Multotiés ingt dñe bꝺ vsuꝫ
suꝫ medicamie. z ego
ei.Quid hoc tibi fe=
cit.Dolorẽ ingt miti=
gat:ſz paulo post mꝫ
to plus ꝓfortat. His
auditis oculoꝝ medi
cos repuli:z remanẽꝫ
solus sibi bene ꝑmisi
sine refrigeratiõibus
collyrijs sanari:z sta=
tiꝫ i balneũ cũ misi.sic ḡ tãdẽ qeuit:z tota nocte dormi
uit:vñ certificaui qr hũoꝛibꝰ acutis nocẽtibꝰ oculis:z
multis coꝛpe ñ pleno opoꝛtune patiẽtẽ balneari opꝰ
eẽ.Post vidi quẽdã iuuenẽ ophtalmiã patiẽtẽ multiꝫ
dieb⁹ anteqꝫ eũ videriꝫ:i villa.n.quadã morabat:ſz cũ
doloꝛ augmẽtaret ad ciuitatẽ venire coactus é.Uidi
ego oculos q̃si siccos:ſz tñ vene iflate z sanguie plene
erãt:misi eũ i balneũ z ꝑcepi vt biberet paꝝ vinũ mix
tũ z sic grauis sõnus supuenit:z tota nocte eo dormiẽ
te:doloꝛ cessauit crastina die. Bis ḡ visis z exptis cer=
tioꝛ iã extiti:vt cũ sanguis grossus z coagulatꝰ i ocu=
lis sit sine reliqua plenitudine coꝛpis medicari cũ po
tatiõe vini.vinũ.n.ꝑꝛie coagulata dissoluit z pꝑ suuꝫ
motũ citissimũ a veniꝫ eijcit. Hec ergo medicamia ocu
loꝝ sunt magna:siqs opetur ꝶ qꝺ oporteat.Calefactõ
ḡ salubꝛioꝛ:z a molestatiõe ẽ remotioꝛ:aut.n.curatio=
nis ẽ significatiua:aut ipa eadẽ ẽ cura:si autẽ currere
mã desierit qꝺ clausũ superat curat z dissoluit:ſz si ad
huc currerit z calefactio subierit eadẽ hoꝛa doloꝛ ge
scit:z pꝰ mꝫtũ maioꝛẽ doloꝛẽ adducit: vñ nobis inuit
plenitudinẽ adesse coꝛpi. Opꝛ ḡ iuestigari vt si coꝛpuꝫ
hũoꝛibꝰ sit plenũ:phlebotomia adhibeat: si ṽo vno z
eodẽ malo farmacia:ſz ñ facile discernit si mꝫtis malis
humoꝛibꝰ seu solo sanguine repleat coꝛpꝰ. XXXII

Albucies in greca lingua diuersa est ſz balbos
diuersas litteraſ coꝛrũpẽtes.r.ḡ coꝛrũpẽteſ vo
cant traulizi suo loco vocant.l. Qui coꝛrũpit.
ſ.z vice sua.c.ponũt:appellant syalos. Sz hypo.i hoc
apho.solos posuit traulos.Cũ ãt lõgã diariã notasset
ois notata ẽ balbucies:qr mollicié lingue ꝑ hũidita=
tẽ itẽdit q̃ oia attinẽt balbuciei. Testant hoc ergo in=
fantes r.z.l.z.ſ.z.c.z multas alias litteras coꝛrũpen=
tes:sed ad etates veniẽteſ linguas ꝑfecte solidantes
amittunt illas balbucies:aliquibus tamẽ in eis rema
nentibus.Causa ergo omnis balbuciei mollicies é hu
miditatis:sed tamen ratio littere infoꝛmande linguis
est diuersa:nam in litteris foꝛmandis lingue sunt di=
uerse.Si ãt lingua adeo sit fortis vt in oibuꝫ sit firma
ad ꝓnunciãdũ absoluit balbucies omnis.Si autez
balbuciant balbuciũt in illa sola littera in qua cuꝫ ma=
xime lingua esset firmanda:eaz tñ nõ ꝓnunciãt. Ego
autem estimo ꝓo.r.ꝓferentes.l.posuisse hypo.so=
los:quia consueuerunt antiqui belem hoc nomẽ da=
re omni balbucie:qui cum in omni.r.peccẽt: maxime
men in illa quam solet precedere tau:quod fit qr ma=
xime hic linguam oporꝛuerit f.rmare:z inueniunt alij
vice.r.ꝓnunciantes.l.multis locis.z nõ tamẽ prece
dit tau.Sed his non nomen posuerũt beleni: aut qr
illam solam notauerũt in qua magis firmandam lin=

Consue tudo ca lefactio nis é do lorẽ mi=tigare aliquan diu.

De bal=neo in passio=nibus oculoꝝ

Tꝛauli a diaria maxime capiũt lõga. XXXIII

Cidũ ructuãtes ñ valde pleureti ci fiũt. XXXIIII

guam scierunt:aut qr tunc temporis hanc nõ hẽbant
propter nimiam sui abstinentiaz quod testificatur. qa
mõ multa balbucies inuenitur que ab illis non scribi
tur.ea.n.qua vice.d.a.ꝓfertur:z vice.r.t.dicũt:z mꝫ
ta huiusmodi reticuerunt. Inueniuntur enim pueri i
primis non proferentes.r. Palam ergo est qr in illa
balbucie qua ante tau coꝛrumpitur.r.maxime lingua
firmãda est:quod fit i
traulis z alijs simili=
bus vt trauces curso
z trauso:in qbꝰ cũ lin
gua firmãda eẽt non
dilatat neqꝫ firmatur
pfecte circa dentiũ ex
tremitates.Cã est au=
tẽ quia lingua non est
composita secundũ qꝺ
oporꝛet:vel quia complexio eoꝝ mollioꝛ z humidioꝛ
est. Unde pueri balbuciẽ semper patiunt:sicut debili=
tatem in pedibus:quos nõ perfecte super terrã pos=
sunt firmare. Patiunt hoc z etates perfecte in disce
darum linguarum mutatione. Patiuntur z illi quoꝝ
virtus nimijs passionibus deficit. Solet etiã cõtinge=
re ex nimia siccitate lingue dñante ex quaslibet infir=
mitate:que siccitas raro inuenit z eis qui sunt sicciſſi=
mi:qr balbucies ꝓꝛia est humiditati cum lingue la
certi causa nimie humiditatis in extremis dentibꝰ ne
queũt perfecte dilatari:quod fit causa defectionis sue
vel neruoꝝ ad lacertos a cerebꝛo venientiũ. Ebꝛiosiꝫ
quoqꝫ solet hoc cõtingere:vel qr cerebꝛũ nimia humi
ditate infundit:vel quia inde aggrauat. Naturaliter
autem balbucientes vel ꝓpter nimias cerebꝛi bal=
buciunt humiditates:vel ꝓpter lingue humectatio
nes vel vtrũq;. Cũ ergo cerebꝛum humidissimũ sit ne
cesse é humiditatem illam descendere ad stomachuz:
vnde lõge cã est diarie:qꝺ si lingua naturaliter sit hu=
midissima:etiam stomachi subsequit humiditas:cum
pelliculis stomachi lingua coopta sit. Diaria ãt lõga
stomachi passio é ꝑꝛia ex hũiditate nimia. XXXIII

Multũ acidũt ructãteſ nõ valde pleuretici fiũt.cũ
m.n.nõ valde diceret:rarũ eẽ necesse é:nõ qꝺ nũ=
qꝫ ꝓtigerit:qꝺ qdã itelligũt hũc apho. iterꝑtan
tes. Nos in alio loco dixim⁹ de pleureticis:qꝺ si sputũ
citrinũ solũ:aut citrinũ rubeũ sit:duabꝰ attinuerit spe
cieb⁹colericis:qꝺ si sputũ fuerit albũ phlegmati: nigꝝ
melãcholie ptinebit:rubicũdissimũ sanguini. Pleure
sis.n.apa é i iterioꝛib⁹ costaꝝ pelliculis. Apostema na
scit ex qbuslibet supfluis humoꝛibus. Scdz q̃litates
ergo dñantis humoꝛis erũt sputoꝝ q̃litates z habitꝰ
ifirmoꝝsimiliꝛ ad spẽ sanitatis:vel ad despationẽ moꝛ
tis. Pulmo z costaꝝ pellicule humoꝛes nõ recipiunt
eq̃liter:qr pellicule spisse sũt z solide:z pulmo rarꝰ i to
ta sba sua vñ oẽm humoꝛẽ cito recipit.costaꝝ pellicu
le nõ nisi qꝺ de colerico ẽ genere. Ubi ḡ phlegma do
minat raro pluretici fiũt:marie si phlegma sit salsum
pũgẽs z mouẽs itestinũ ad id purgãdũ:neqꝫ solũ pur
gat phlegmate:ſz ꝺ oi hũoꝛe cũ eo ꝺscẽdẽte.vñ hy.in
qdã libꝛo suo.s.pitonoxomatõ. Humidi ventres nãliꝛ:
nec pleuresiz nec alias icidũt ifirmitates. XXXIIII

Sqs prudẽs i dictis sapiẽtũ aliqd falsũ iuene=
rit ñ admirabit vel dubitabit nisi vbi i ꝑpatulo
dubitãdũ ñ eẽ ꝓstabit:tãdẽ re certificata eẽ falsa
sapiẽtis ñ eẽ dcm̃ id ñ dubitat. Oibꝰ ãt certũ ẽ caluos
aliqñ nõ posse capillariz:z si fiãt in eis magne varices.
qꝺ vo dixit si varices magne inascunt capillant:veꝝ ẽ
si qꝺ dicũt alij caluicié tincositatẽ itellexerit; hec enim

Puerí z liguarũ mutatõ nez di=scẽtes balbuti em pa=tiunt ſp

Ebrio=sis ꝓtin=git bal=buties

Apa (na scit ex q buslibz supfluis hũoꝛibꝰ

Humidi vẽtres nãliꝛ nec pleure=sim nec alias in cidũt.

passio ex malis inascit humoribus:sicut alopicia ⁊ tiria q si ꝓterit se ad pedes:necesse ē fieri varices:⁊ pili reuertunt:q cū humores ꝓsentes pilos corrūpēt:necesse est vt redeant descendentibus eisdem. XXXV

QOnsueuerūt antiq dicētes,Supueniēs vel supuenturuz intelligere q̄libet passionis accidētia ex pessimitate vel augmētatione sua:sicut fecit Thimogeus in libro de accītib⁹ morbiz supueniētib⁹. Jdē ⁊ in .b. aphorismo hyp. fecit de tussi. nō.n. ois tussis supueniēs hydropicis malū erit:ſz tunc tm̄ cū existat ex morbi essentia. Si.n. crescat humiditas aquosa hydropicis ptigēs vsq̄ ad canales pulmonis:generat tussiz inde: vnde vicinus ē suffocationi. Joannis culus. Canales pulmonis per pulmonē sparsos oportet intelligi:cū aūt canalis dicatur singl'ariter guttur:vñ diuersi prodeunt intellect⁹ p canales diuerse:diuersa intelligūt. XXXVI

Hydropicis tussis supueniēs: malus ꝓexistens vero sine malo. XXXVI

Jssuriam phlebotomia soluit:incidere vero venā q̄ itus i talo est. XXXVII

Quināte habito tumorem fieri in gutture bonum. Extra enim conuertitur morbus. XXXVIII

Uibuscunq̄z abscondit cancri fiūt nō curari melius est:curati enim pereunt citius. non curati multū tempore.

Doc non certificamus nisi quoddā adjciā vt dicamus incidere venā soluit dissuriā:⁊ vere phlebotomia soluit dissuriā:si toti corpori insit sanguinis abūdātia. q̄ intus incidere dixit:si intelligam⁹ venas in brachijs: falsum erit:nec cōuenit dictis hyp. cū in passionibus supioribus epatis a manibus phlebotomari:in inferioribus vero a genuū inferiorib⁹:aut sup calcaneuz icidi:has venas dicere assueuerit. Quidā tm̄ arbitrāt cū audiāt itus iteriores venas icidi in pedibus. ſz pua ē differētia iter iteriores ⁊ exteriores pedū venas: cū de vena ⁊ eadē radice exeāt. Dico ego ⁊ affirmo hūc aphorismū nō fuisse hyp. Joāniculus. Cū dicamus intus interius latus intelligimus. interius vero basilica est i manibus ab asellis prodiens:exterius cephalica cū a spatulis veniat. interius in pedibus est saphena: cum a familiari latere exeat:exterius sciatica ab extraneo vel exteriori latere veniens. XXXVII

Inter interiores ⁊ exteriores pedum venas pua est differentia.

Cancri i interioribus tm̄ gubernant ſz i exterioribus possunt curari.

Stud verū ē ⁊ vtile. cū.n. morbus ab interioribus ad exteriora cutis moueat ad ignobilia a nobilibus bonum signū est. XXXVIII

Bscōditos cācros itellexit i iteriorib⁹ corporis ꝓfunditate:quoz nō apparēt extremitates. sed interius vulnerosi fiunt:⁊ sanios! ꝓfozātes interiora corporis. Qd aūt nō curari dixit eē melius:duob⁹ modis itelligimus. si videam⁹ oia q̄ opz nō posse fieri ꝓz q̄ oz:neq̄z. ſ. mēbrū sanet ꝓfecte: nō de sanādo eos nos intromittamus:g̃ tm̄ tēperet passio:vt mēbr̄ possit se defendere malignitatē patiēdo:maxime si cācer vulnerosus fit:qd si nō medicemur: marmacorez tm̄ illū i adiutoriū lauemus:⁊ nō cum quolibet liquor ſz qd expimētis ē probatū ⁊ rōne:vt nō faciat putredinē neq̄z i mēbro pariat saniositatē. Cū āt dixit ascōditos cācros nō curare:itēdit nō debere incidere vel incēdere. Uidi āt q̄sdā medicos incidētes ⁊ icēdētes su

pioza oza cācri i ano:vel in matricis collo:neq̄z sanati ꝓfuerūt:ſz poti⁹ ifirmoz ad morte mānerūt: qb⁹ si nō medicarent diutius ⁊ cū minori ꝓiculo viuerēt:non g̃ sunt curādi q cācros hūt hmōi. Sz cācros ortos exteriozes ꝓdest curari:si q̄quo mō radicitus possunt icidi. Radices cācri sunt vene circūdantes ipsum pleno melācholico sanguine. Hui⁹ ēt incēsionē vel incisionē mīti ꝓhibuerūt pcipuspficiunt. XXXIX

Pasmus fit aut ex plenitudie aut euacuatione:ita ⁊ singultus. XL

Uibuscūq̄z dolō fit circa hypocōdrium sine phlegmōe:febzis his supueniens soluit dolorē. XLI

Uibuscunq̄z sanies fcā i corpe nō manifestat: his ꝓpter spissitudinem saniei aut loci grossiciem nō manifestatur. XLII

Ictericijs si epar durū fiat malū XLIII

pcipiētes curari tm̄ vulneroſum ⁊ adeo parui ssimū vt ifirmus incidi vel incēdi ꝓcetur ipsum:ēt si i tali membro sit vbi nō radicit⁹ possit incidi q̄ ēt mīti cirugici iterdixerūt neq̄z hypo. dicit licēr ad icidendū:ſz si in extremitate sit corpoziſ ex verbis suis icidere vl'icēdere debere hiſ pōt itelligi. Aristodorus ⁊ Diascorides cuz suis seq̄cibus itelligūt ex vbis suis ꝓmū posse curari. XXXIX

Spasmus ē cuz cōtra extremitatē suaz lacertus ꝓtrahit ⁊ iste motus neq̄z nālis ē neq̄z voluntarius: tūc aūt cōtrahit cū neruosa iteriora replicant vl' repleant. Et idē q̄d ⁊ cōde musicoz patiunt q̄ cū humido aerē i fūdūt ad se iuicē reducūt ⁊ rugāt: ⁊ idē fit si aer multū siccus sit:⁊ idē patiūt q̄d corrigie foco vl' estiuo soli apposite. Singult⁹ ēt vocat spasm⁹ i stomacho vl' meri facti⁹. cui⁹ si nālē eēntiā capere velim⁹ ñ spasm⁹ eē dī:ſz qdā ad vomēdū mot⁹ fortior q̄z vomit⁹. Ad que duo stomach⁹ ⁊ meri mouent:cū aliq̄d a se desideret expelli. In vomitu.n. stomach⁹ ⁊ meri ad expellēdū eis inatātia mouent. in singultu q̄ in iteriori pte stomachi sūt expellunt. cū.n. adeo āgustiosus sit mot⁹ ei⁹ i singultu ac si iuiscate sūt sbstātie stomachi q̄ emittunt. Si qs .n. piper solū seu mixtū bibat:post āt vinū cū aq̄ calida mixtū cadit statī i singultū:q: vinū cū stomachi sba ꝓ illiz iuiscat: cui⁹ acumie cū sibi noceat mouet stomach⁹ vt pip ꝓ singultū eſficiat. Ego āt i lib. meo d accītib⁹ mōstraui sternutationē ⁊ tussim opari idē. XL

Dolor pūgitiuus nō dolor sz ex ꝓsuetudie pūctura vocat. Herisipila āt colerica dolor appellatur q: ꝺ apostema sp dolor ꝓcomitat. Si g̃ dolor circa hypocōdriū sine apostemate venerit:neq̄z pūctura neq̄z ardō affuerit:ꝓstipatio seu grossitiesz vētosa zifla tiua vl' icōtēpatiua ꝓplexiōis erit. Quoz curatio ē febz liq̄facies ⁊ dissoluēs māz ꝓstipatōis ⁊ vētositat⁹ gñatiuā ⁊ malā cōplexionē ad tpamētū reducit. XLI

Iste āt aphorism⁹ duob⁹ modis iuenit i libris ⁊ diuersimode exponit. vterq̄z tm̄ mod⁹ ē verus. Uere. n. grossa sanies nō mānifestat:tūc ēt q: loc⁹ vbi ē sit gross⁹:vñ ⁊ qdā grosse sānei ⁊ qdā grossitiei abscripserūt loci. Siq̄s āt vtrūq̄z sit adūct:vt n̄ pp grossitiē sui ⁊ loci manifestatur sanies:bonū est. XLII

Duritiz enim sua calidum seu duruz significat in epate nasci apostema. si autem ictericus fuerit sine duritie epatis:significat quod ꝓstipate

Singultus est spasm⁹ stōachi vl' meri

Vinum cū aq̄ calida mixtū ꝓ pipis bibitiōez singultum causat.

Duritiones epatis calidū siue durū in epate nasci a postea significat.

sunt vene:vel pori sui:vel natura ꝑm crisim aduna-taz materiam circa cutez expellit. ¶XLIII

BOnum esset si quendā subsequēte aphorismuz ꝑmisisset vbi dicit. Spleneticis dysenteria sup ueniens bonum:quem ipse in quarto loco ap posuit:tamen me hic euz interꝓtari ꝙuenit: cum ergo spleneticos dicit:eos qb⁹ diuturna duricies inest splenis itellexit. His si dysenteria superuenerit duricie soluit.hoc aūt fit cum humores purgant melācholici:qui i substātia fuerāt splenis. Purgatio vero cum modum excesserit:z diu durans infirmis nocuerit:dysenteria subsequitur: q̄ inquaz elongatur:cum n.humoreꝫ male sepe itestina trāsierit pcutiuntur itestina ita vt virtus eoꝝ deficiat:z calor nālis distemperet: vñ fiunt cāe hydropisis:z liēterie:lienterie qdē ꝓp percussionez intestinorū:hydropisis ꝓpter coligantiam epatis eorum. ¶XLIIII

Ileon nulla inferius egrediunt:z si acutis dysenterizentur. Omnes autē medici in hoc cōcor dantur ileos esse:cum vie stercoris intercludūt in subtili itestino siue grosso.Multi ex solo aposte mate testātur hoc contingere:siue ex opilatione:z stercoris siccitate vl ex hūoribꝰ grossis z viscosis .Sed ego hec apostema calidū z durū facere dico:neqz.n.credo cōstipari ex humoribꝰ grossis z viscosis:cōcedimꝰ tamen posse fieri sub qua daz hypotesi.Omnes fer iterpretes huiꝰ aphorismi quedā dixerūt quod a rone ē remotū:z ideo nō credendum.Dicunt eni si in vesica nascitur apostema:intestina patiūtur ꝓpter cōpressionem:z inde passio hec fit.Ego autē vidi meo tempore de stranguria multos ad mortez deuenisse:z multos i de mortuos esse:quoꝝ vesica visui apparebat plēa extensa:dolorosa:z nullus tamē patiētiū incidit in dolorē istū. Quomodo ergo dicitur q̄ ileos ꝓpter cōpressa intestina ab apostemate vesice nascat. Qđ si fieret: magis necessario ex apostemate vulue cōtigeret: q̄ vulua ascēdit vsqz ad diafragma.vñ magis intestina deberūt cōprimi.Si.n.vesica apostema hūerit:soluz rectum intestinū cōprimit.Adhuc dicūt quidā peius cū febrem calidam ileon iuuare fateantur:cum febris ꝓpter solum apostema vesice sit qđ quāto magis maioratur:tanto febris plus augmētat.Est.n.febris accidēs quoddā semper apostema vesice comitans. Neqz speramus febrē sanari nisi curatione apostematis:z apostemate sanato:febris seqt curatio. Nō ergo ex febribus ileos est curari:sed potius ex cessatione febris:q̄ febris cessatio fit:cessante apostemate. Nō ergo febris bonū z laudabile erit signū:sicut dicunt isti. Item febris non est cura alicuius morbi:nisi de frigiditudine fuerit sola:vel cū hūoribꝰ phlegmaticis:vel cū vētositate grossa z inflatiua:quo ergo istud fieri dixerit:ignoro:cum neqz ratione auctorizari possit:neqz expimēto Item: nescio quomō inuestigari possit ß..Sed si hyp. vel aliquis alius qui hunc fecerit aphorismū infirmū vidisset hmōi:nescio enim quis hunc aphorismum fecerit bonū esse dici:humores z crudos z frigidos accidētia fuisse huius morbi:z cū febre z vrine purgatio ne curari:sicut dicunt isti. Humores enim illi ꝓpter febrem dissoluuntur z per vrinam multam z grossaz:sicut aiunt emittuntur. ¶XLV

Ad dysenteriā segt hydrops aut lienteria

UUlnera que diu elongātur z nō sanant:recidiuant z si sanant necesse est vt dure sanent vel quia humores multi ad ipa currunt:vel qz mēbra in quibus sunt ꝓpter humores diu currētes i malas qualitates mutāt vel ꝓpter malignitatem z pessimitatē suam. Antiq hmōi vulnera vocaucrunt farsa.Moderni spāliter diffinire volentes vnicuiq̄ speciei imposuerūt nomē ꝓpriū: quedā chironea vocātes denoiauere a chirone ꝓprius sanāte.Quedā thelephia:a thelephoꝝ ꝙ ꝓprius sanauit ea. Quedā corrosiua: q̄ cum superficie corpis vadant:non tamen cutē perforant. Alij formicas.Alij ignē sacrum.Que aūt cutem interiorem z carnem perforant vocātur corrosiua , Que vuulnera putrefacta vocantur:nō tamē sunt vulnera:sed q̄dā passio ex vulnere z putredine composita.Scimus.n. quedā membra putredinem sine vulnere patiētia: z q̄dā sola vulnera:q̄ vocant herisipila. Hec vulnera habēt nomina herisipile:farsa:formica:alia que nō sunt hmōi: vulnera solum appellauerunt antiqui.Hyp.in hoc aphorismo monstrare voluit:q̄ vulnera nō elonganꝫ . nisi q̄ ossa patiantur:quod experimento testatur:z rōne terminaꝫ.Multotiens enim sanant:z paulopost tumescēdo reuertuntur:hoc fit quia medicina carnem sup mala ossa sanāte apparēt vulnera quasi sana:cum in ossibus subteriorib⁹ pmaneat corruptela:que fit reuertendi causa tumore incipiente:sanie sequēte: z vulnera in carne facientez:z ita non sanantur nisi cū medicina:quā in suo libro dixit de vulneribus:quā ego monstraui in tertia pticula megategni . Oportet dicit oia vulnera deficcari:maxime si ossa mala habuerint: terminus deficcationis erit q̄ corruptio appebit ossi:z os extrahere oportet:post sanata ergo vulnera quantū os exierit tanta remanet concauitas. ¶XLVI

Lā difficilis cōsolidatōnis vulneris dicē multiplex.

Expimēto z rōe cōptū ē vulnera ñ in ossi um defectu elōgari.

DUomodo gibbositas fiat.in libro de cōcatenatione membrorum monstrauit.Que aūt:q̄ retro q̄ lateralis sit.Hec passio marie attinet dorso quam perfecte intellecturus librū illuz:suum est lecturus.Ego tamen hic dicā quantum necesse fuerit.Gibbositas dorso venit ex pcussiōe siue casu:siue ex duris vulneribus interioribus:q̄ si sint in vna dorsi spōdili z in parte interiori extra:cōcauitas est i eodem spōdili.Si q̄ gibbi ex asmate fiunt aut tussi:ante inuētā pereunt:quia molestatione fortes faciunt ꝓpter imperfectionem membrorum spiritualiū contingit etiam hoc si casꝰ nō precesserit:nec percussio:ex solo apostemate duro:crudo:z idigesto intus.Vulnera autē ad se inuicem differunt:scōz quantitatez: locum:z duritiē.si sint i loco nobili z magno ābelitus fiet maior z periculosior:si aliquantuluz humores fluerint i cānales pulmonis:generatur tussis:huiusmodi vulnera nō sūt dura z ideo aliquantuluz post ꝓprius sanies fit z infirmuz ß accidit .Vulnera nō effluentia nō illico infirmū morti ficant:q̄ humores grossi z duri z crudi sūt:sed que cū

De gibbositate

Nō speramus se apatz sanari apate ñ sanato.

tussi cito saniem faciunt z occidunt. Idem etiã vulnera cum asmate faciunt ante tuuentã: h.n. aut sũt magna: aut i periculoso loco pectoris. Pulmõe aũt z cor de horum patientibus loca ea circũdantia parua fiũt z angustiosa. Non ergo cor z pulmo crescũt: nec ad vitã sufficiũt: qz gibbositas pectoris spaciũ angustat: z ió asma incidũt. qõ nullatenus euadere queũt. Si aũt sit ante gibbositaꝫ spiritus angustatur propter solum apostema qzto magis si diu crescãt z augmẽtant vulnera. Passiones autez spiritus multe sunt z diuerse. sz hypoc. hoc nomen solum posuit his qui spissum patiũtur spiritum: cõsuetudo. n. fuit antiquorum spissitudinez spiritus ex angustia: vt nimijs exercitijs vocare anhelitũ. Moderni diuturnã passionem spiritus pectoris similiter vocant anhelitũ: z si sit sine febre: z pessimitas adsit spiritus XLVII.

Passiones spirit9 multe sunt z diuerse.

DAlã est intelligi quod hic dicit attinere sanis: q nisi corpa purgauerint: nõ diu erũt sani. Oportet ergo in veris initio purgari hos cũ phlebotomia: si de plenitudine timeat. cũ solutione z vomitu si de corruptis humoribus. diu eniz multos hmõi custodiui: cum singulis egrotarent annis. multis quoqz podagricis arteticis: non tamen adeo fortiter vt putresceret digiti hoc mõ subuenimus: z venturas passiones distulimus: similiter protelauimus quibusdaz empima: epilepsiã apoplexiã z cetera hoc mõ purgatioiꝫ. Phlebotomia aũt vniuersalis ẽ medicina oi passioni de plenitudine. purgatio cũ solutiõe z vomitu: si generaliter attendãt vna esse videt. q si specialiter nõ vna est: qz cũ quibusdam hoibus cholericos humores purgare conueniat: alijs quoslibet alios ꝑm nãs morboz diu ãssuetorũ diuersi fortiter purgandi sũt. Ego aũt cognosco quendã: cui annuatim solet euenire mania: si nõ purget corpus: de quo miratus sum: qz cũ venire mania icipiat ab initio eã futuraz cognoscit z cũ me vocauerit: data purgatione quieuit. Cum purgatio duo faciat adiuuamenta: qz z corpora a malis humoribus mundificat: z acuminibus ad anũ veniẽtibus apiunt vene emorroide: p qs pessimus sãguis effluit. Que si fluxerint de ꝓsuetudine z claudunt: mania inde gignit: z dedi huic purgationẽ non solum vere: sed autumno: z hoc per singulos annos. Si aũt tẽpus purgatõis neglexerit: manie future signa sentit: similiter z quedam mulier cancrũ habuit. quã forti medicina purgaui: choleram nigram expellente: deinde singulis annis cũ pharmacia i vere: quã si neglexerit: ĩtus i loco cancri dolebat. Noui ẽt quẽdã cui lepra initiauerat: quẽ tamẽ phlebotomia z pharmacia purgaui: cui postea sufficit in vere pharmacia ãnuatiz: z pretermittẽti signa appebãt passiõis. sp ĝ idigebat purgatiõe necessãria cholẽ nigre: z epilepsie: z apoplexie: z ꝑsmati: minoratio necessãria est phlegmatis artetica calida de genẽ cholerico ẽ frigida phlegmatico. Noui aũt quẽdã: cui p singulas estates tertiana vẽiebat: data ẽ huic pharmacia cholere rubee purgatiua: z sic p multos annos cessauit tertiana. medicabat aũt sibi n fine veris sicut cõueniebat huic hũori. in apoplexia epilepsia: artetica: z melãcholia: alijs quoqz de hũoribus grossis in initio veris pharmacia ꝙuẽit vñ ego feci vnũ librũ qb9 in vere necessaria sit purgatio ititulatũ que pars est regende sanitatis. XLVIII

De apoplexia.

HUnc explanauim9 cũ superius diximus. Quicũqz splenetici dysenteria capiunt ꝛc. XLIX

Tumores podagricis ex humoribus fiũt abũdãtibus in cõcatenationibus calcaneorum descendentibus: hos i ꝑmis lacertosa loca z cetera cutẽ circũdãtia recipiũt. cũ ergo loca illa impleantur extẽditur humiditas: que cõcatenationẽ custodit. Exteri9 nerui illi z cor de in podagricis ñ tumescũt dolet ergo tãtum extẽsione concatenationũ: quod monstrat: qz spasmo supueniente nũqz podagrici fieri videtur. Spasmus. n. plurimuz cõtingit ex apostemate: i neruis z chordis: curatio ãt podagre: z omnis hui9 apostematis vna ẽ z communis: vt dissoluat materia ad calcãeos fluida: subtiliz cito dissoluit: grossa vel viscosa tarde: si vtraqz adsit tardius. hmõi tumores nõ trãseũt vltra qudraginta dies: si patiẽs fuerit obediẽs. Apostema autẽ caliduz in carnosis locis terminatur in dissolutione itidez vt acuti morbi. i. in ꝙ tuordecim diebus: qz natura carnis rara est z tenera hũiditati vicia. Unde apostema i chordis z neruis tarde collectionẽ recipit z tardius dissoluit. qz. n. ad collectionẽ sunt duriores inde ad dissollutionez collectioiꝫ erũt tardiores: ideoqz hypo. dissolutionẽ podagricoꝝ nõ in quatuordecim diebus terminauit: sed i quadraginta. Quia humores i cõcatenationez descendentes necesse est a natura dissoluantur: z fumosi fiant cõmiscẽdi substãtiali humiditate concatenationis: z ita electi purgantur z dissoluuntur: q̃ omnia in. xiiij. diebus non possunt fieri. Hypocrates autẽ in pronosticis nominauit dicens in ipsis terminũ diuturnorum morborũ: z transiuit acutum: hec omnia in meracriseoꝫ pfecte posui. L

Nerui z corde i podagricꝫ fieri nõ tumescunt.

EBriez pati ex percussiõe cerebri: vniuersale omnibus est nobilibus mẽbris si calidum apostema habuerint. Fellij vomitus ex colligãtia neruorũ cerebri z stomachi subsequitur. a cerebro enim duo magni nerui descẽdũt ad os stõachi: cholera autez solet descendere ad stomachũ: non ex hac causa solũ: sed propter dolorem nimium tristiciam z angustiã: maxime si stomachus sit defectus: Mẽbra enim cuz ex vicinis sibi membris humores recipiũt: maxie subtiles: sicut cholerã z humiditates aquosaꝫ: cholera. n. que euomitur aquose humiditati commiscet. Sanis autẽ cholericis multum a cibis retardatiꝫ: cholera ad stomachum conuenit. Non soluz autẽt percussione cerebri choleraz euomunt: sed si durus cerebri panniculus qui dura mater vocatur patiatur: hic eniz cuz multis i locis cerebro iũgatur: ipso patiente z cerebrũ patietur. Ossistratiani autez dicunt neruos exire ex cerebri panniculis: z ideo cũ vulnera nascuntur si sint i dura matre ex sola illius panniculi veniũt passione: que i sola sui essentia est: hec ossistratiani: ñ ossistratus dixit Ossistratus autẽ in senectute sua librũ scripsit de anatomia in quo dixit ꝙ initia z fũdamẽta cerebri sũt nerui: ꝙ perfecte ego explanaui i anatomia hy- LI

Abstinẽtiañ cholericꝫ facit fluerẽ cholerã ad stõachum.

De apoplexia.

Ntm hyp. sine voce: aut mutos dicat non de sola voce itelligit vel ꝑmone: sed de sensu ⁊ tota volũtaria nobilissima actõe. ⁊ aliqñ inde sensus liberatur: qz quosdam sine voce eë: ⁊ tñ sentire hyp. inuenire dixit: sed cum actio tota voluntaria ⁊ sensus patiuntur apoplexia appellatur. Est aũt maior ⁊ minor. stertere aũt signũ ẽ maioris. nã ex defectiõe actiõis siue virtutis neruorum sternutatio fit ambarum apoplexiarum initiũ quod perfecte monstrauit libro de interioribus mẽbris. hic tamen inde dicam breuiter quod necessariũ est. cuicũqz sano subito venit dolor capitis cã erit grossa: et iflatiua ventositas: cõtingit etiaz ex multa materia flegmate in capite veniente subito. cuius curatio erit subsequens febris que cũ calefactione grossaz vẽtositatem ⁊ materiã flegmaticam dissoluit. Hec aũt passio septimũ diez non excedit: cũ mẽbruz ibi nobilissimum sit: ⁊ nobilia membra periculuz morbi ⁊ longitudinem tpis nequeant pati. sicut iaz multis locis exposuimus.

Nobilia mẽbra periculuz morbi ⁊ lõgitudinẽ tẽporis nequeunt pati.

.lij.

Tunc tm̃ apparet albedo oculorum cũ nõ perfecte se claudunt. Qõ duabus fit ex causis: aut ex siccitate palpebraz: aut ex defectiõe motuũ. i diaria ãt ⁊ pharmacia ex desiccatiõe sua fit: q̃ citiꝰ appet in palpebris qz̃ i ceteris mẽbris: sic̃. n. cozia sicca extẽdũtur: sic ⁊ hec mẽbra si patiant: nz dubiũ ẽ si ẋtus defecta sit oculos: claudi nõ posse: neqz solũ oculos: sz nec ẽt oꝭ vñ hmõi defecti ore aperto dormiunt.

.liij.

Nulla qdem desipientia est salubris. que tamẽ cũ risu fit minus periculosa é: sicut dixit. Dis vero desipientia vel ex passione est cerebri ⁊ solidꝰ sui aut ex colligantia aliorum mẽbroz ⁊ cerebri. Est tñ diuersa ꝓz diuersas cãs. Desipere. n. ex solo calore siñ materie corruptione est quasi inebriatio vini. De colera rubea cũ solitudine est ⁊ tristitia: cuius excessio si augmẽtetur vt in nigrã coleram mutetur: facit maniam. Oportet aũt vt recorderis ꝙ de colera nigra diximus alibi. qz q̃dã de incẽsiõe colere ru. si. q̃ ceteriꝭ melãcholicis passiõibꝰ peior é: ⁊ feci sanguis assiꝫ. ẽ. n. fex humoꝝ: ẽ. n. grossior: ⁊ ceteris grauior. ⁊ sicut alibi diximꝰ nisi cito medicinet pessimꝰ morbꝰ ide gñatur.

.liiij.

Multoriẽꝭ i pueris vidimꝰ: qz cũ lachrymẽtur tract⁹ aeris ipediaꝫ: ⁊ quasi in pectore figatur: sitqz quasi interuallũ: ⁊ postmodũ implet qõ incepe rat. hyppo. in epidimia de hoc spiritu dixit. Spiritꝰ duplicans introitum suũ: est quasi res aliqua odoret. qõ fit ex defectiõe ⁊ virtutis debilitate: vel organi duricie seu vtriſqz: vel quasi ex spasmo lacertoꝝ pectoris. Si. n. virtuꝭ defecta sit. ⁊ pigrescat in dilatiõe pectoris quã tũ sufficiat aiali in medio subsistit sue actiõis: ⁊ qescit postque ad sufficiendum suum inceptũ redit. Durities organi spiritꝰ dilatatõi cũ lenitate nõ sufficit vnde necesse ẽ vt trematꝭ i dilatatõe. spasmꝰ si hmõi spirituz de

De duplicatõe anhelitꝰ

beat facere: nõ oz nos monstrare. Cum aũt lacertis pectoris frigitudo dominet: vel qbuslibz neruis: fit duricies in his organis: ⁊ motꝰ de genere spasmi: cũ cõsuetudo febris: ⁊ omnis caloris sit res sanare hmõi: ꝙ si cũ his accidẽtibꝰ fit febris. intelligere possumꝰ: qz nõ frigitudo lacertoꝝ ⁊ neruoꝝ pectoris hoc facit. fit ergo vel ex duricie pp nimiã siccitatẽ vel defectõez ẋtus vꝫ ex gñe spasmi: q̃rũ qõ cũqz fit illaudabile ẽ in acutis morbis. ꝙ offensionẽ spiritꝰ in luctu dixit: motũ aĩati instrumẽti intellexit: ⁊ si intenderit vt spiritꝰ quem dixit cum voce quasi luctuosa sit: nimiũ dolorem significat quem in illo spiritu sentiat: ac si diceret Suspiria alta cuz voce composita.

.lv.

Passio podagrica ꝓ ⁊ cetera artetica mouentur in vere plurimũ. vñ hyppo. ipse cum vernales noiaret passiões. ⁊ arteticos subitulit dolores. aliqñ ⁊ in autũno mouentur: quorũ in corporibꝰ mali humoreꝭ propter fructus in estate comestos adunant. Ego aũt in libro de virtutibꝰ naturalibus mõstraui de virtute expulsiua quomodo nociua expellat. Nociue res sunt aliqñ ex multitudine sua qua grauant: ⁊ aliqñ qz qualitates sue repugnant rei. cũ sint nociue. Diuturne passiones mouentur in vere duabus de causis ꝓdictis male dietãtibꝰ. hũores. n. in corpore liquefiunt in vere: ⁊ ad debilia currunt loca de fortioribus locis. mouentur autẽ in autũno pp vnã aliã cãm predictam.

.lvj.

De ipossibilitate máie ex flegmate.

Apoplexia: epilepsia: spasmꝰ: ⁊ cecitas veniunt a de flegmate ⁊ de co. nigra: q̃rũ cause ꝓmunes sũt mania vero nõ cõmunicat his. impossibile ẽ. n. de flegmate nasci: cũ materia vnde gignit ex necessitate sit furiosa. ⁊ colera rubea ẽ semp hmõi q̃litatis nigra non semper: nisi cũ multum incesa ⁊ in malas qualitates transiens sit corrupta.

.lvij.

Non oz hic intelligi omnẽ apoplexiã: sed potius ea m que de co. nigra nascitur: ⁊ hec in precedẽti aphorismo nominatur: ⁊ ẽ propter dñationẽ co. nigre. i his etatibꝰ: sicut in autũnali tpe.

.lviij.

Multi putant hunc aphorismũ propter sui breuitatẽ eë falsum. sed ego dico hypo. intendisse hic omẽtũ sup inferiorẽ stomachum operimentum eë ꝙ cũ exierit ⁊ apparuerit exiens a pelliculis totum ventrẽ operientibus. qõ siphac vocantur: ⁊ foris pmã serit aliquãdiu: impossibile est intro rediẽs sanũ remanear: sicut ⁊ in alijs exeuntibus inuenitur. Sed si intestina ⁊ extremitates epatis exierint: ⁊ tandiu non permanserint donec nimia frigiditate friguerint redeũt in priorem sanitatem sanata ventris incisione. hec etsi nõ diu extra morentur. cũ tm̃ redeũt putrefiũt. vñ ẽt consueuerũt medici incidere qcqd exierit inde. Sz si quandoqz exierit ⁊ citissime reducitur nõ putrefit: non tñ hic ꝙsequit hyp. mentiri: qz raro ẽ inueniri ⁊ in plurimis cõtingit qõ dixit hyp.

.lix.

Multotiēs in cōcatenatione humores adiuuant flegmatici: qui mucilagines vocant a medicis quibus concatenatio infundit: ió ossa a locis suis facile egrediunt z reuertunt: qō hic intendit desciaticis: oportet autem intelligi non solum vertebrę egredi: sed ossa potius ibi posita: sicut in libro concatenationis dixit: cōcatenatio iquit spatule ex vna tm̄ resilit parte. Intellexit autem armum in spatula positum. qz vna ex parte resilit tm̄. .lx.

Quibuscunqz a sciatica molestatis vertebrum resilit foras z rursus incidat in locum suum: his mucilagines facte sunt.

Quibuscunqz a sciatica molestatis vertebruz resilit foras his tabescit crus z claudicant si non vrantur. .l.

Propz hūc aphorismū precedenti aphorismo iūgi: qz quibus sciaticis ex nimia humiditate flegmatica vertebruz resilit z reuertit ex tempore longo: crus putrefit z assumitur: nisi cum foco succurratur sibi z humiditas exsiccetur: sic enim precepit de armo exeūte in libro concatenationis: vt cum incensione succurras sibi ne loco sui exeat amplius. Vertebrum autem si exierit z diu permanserit: sine dubio claudicare facit: cum pes non firmet ꝑz qd oportet. Idē contingit z membris omnibus motum suum naturalem amittentibus.

Finit sexta particula. Incipit septima.

Prologus septime particule.

Antecessores nostri aphorismorum interpretes hyppo. maiora aggressi sunt qꝫ oportuerit: qui quanto plus processerunt: tanto ignorauerunt vt cum ad finem libri deuenerit tm̄ truncauerūt qd in explanationibus nihil sit vtilitatis qbus taliter contingit sicut qbusdā rhetoricis q cū in causis suis defecerīt obiurgantes tandē acqescant sibi obuiantibus deferuescentes: idem fecerunt huius libri interpretes nihil vtile afferentes: vñ ego multū mihi caui ne incurrerē insaniā huius rei: decurtaut. n. inutilia: explanās pro posse vtilia: z ita in totius libri iterpretatiōe non excessi mēsuraz: nz ninis abbreuiaui nz nō āplificāda āplificaui.

In diuturnis morbis: z maxie sin̄ febre in mulierib9 siue seniorib9 fritas extrēitatū n̄ mltū piculosa ē sic nariū. auricularum plantaꝝ. pedū z manuū. Sz i egritudie acuta nō nimiū ē piculosū: sz mortale poti9 z molestissimū: cū apata sint cā in viscerib9 magna z fortia. Hyp. alibi. Peracuta ē inqt passio febris calidissima z ꝓtius: q̄ sit sine apate extremitates ifrigidari ē nō rōnale: sed magis icēdi ꝺbēt z calidissima fieri: qzto magis igz cū apa fit i viscerib9: calefiunt āt qz cū viscera totius sibi sanguinē corpiꝭ sugāt sic ventosa. oz vt fiāt calissima: z extrēa frissima sāguie exanita vñ nlla opiñta pñt pati: cū adeo sit magna arsura incēsiōis. .ij.

In acutis morbis fritas extrēitatū: malum .iij.

In osse egrotāti caro livida malum. iij.

In vomitu singlt9 z oculi rubei: malū. .4

In sudore rigor malum. .v.

In mā̄ia dysenteria aut hydrops aut estasis bonum. .vj.

In egritudie diutur na abstinētia z egōes colerice malū. .vij.

Ex mlta potatōe rigō z ꝺsipiētia malū. .8.

Ex apatis ītus ruptura: dissolutio vomit9: z ꝺfectio aī fit. 9.

Ecspēs coloris h n̄ puuz piculuz iducit i passione cuiusliqz ossis. significat .n. pessimā putredinē. z i cāne circūdāte cōgelatiōez atqz caloris nālis extictionē. .ij.

Ingult9 fit i stō q̄si spasm9 i neruo: z fit ex hūori b9 nociuis aliqn̄ nocēti b9 stō totī vel soli ei9 ori z meri. z inde vomitu supueniēte nece ē statiz qescere. Sinār apa in fundamēto est neruorum. i. cerebro vel stomacho. rubor aūt oculorū ad vtrūqz ptinet significandum. .iiij.

Alibi dixit. Accn̄tia crisis nō faciētia crisiz signa sūt discrite seu mortis. cū nā sit in his pterrita z morbū fugiat. vñ rigori sudore malū ē. .v.

Dysenteria z hydropoꝭ pñt sigificare sānitatē mānie ꝑz qres nociue iferi9 mittāt a capite. sz estasis lōga ē ide cū rōnabili9 sit augm̄tare q̄z sanare: sz tm̄ statiz ītēdit ꝓtinuitatē z fortitudinē māie: quēdā māio sū vidi i ꝑmis puā hre: p9 augm̄tauit: z cā fuit salutz. vñ ad me redij: z inuestigās iuēi fortitudinē mot9 māe manie fuisse cāz sanitat. Sicut i passiōib9 acutis qb9 fortia: accn̄tia supueniētia bone crisis fiūt cā. .vj.

Abstinētia sola mala ē i passiōe diuturna: cū euadētib9 ex ꝓsuetudine soleat crescere appetit9 qd si hāc colerice egōnes seqnt̄ peior ē. Qō colerice dixit: ō gñe co. ru. siue nigre itellexit vel viridis vl̄ heruginose: oia. n. h̄ significāt ſbalez hūiditatē ex calore febris ēē incensam. .vij.

Nulli dubiū p mltā potationē itellexit mltū vinū ebibitū. ad qō aliqn̄ segt desipiētia: cū caput sāguie z vētz caḷis repleat. vñ corp9 tactu marie iuenit caḷz: rigor tñ raro ꝓtigit iuuēib9. plimū āt senibus. quorū calor nālis ꝙgelat9 ē z extinctus: vtpote vino nimio supat9: sic in flāma lignis multis solet extingui: z lucerna multo oleo sibi apposito. .viij.

Quod int9 dixit itēdit stōz. Uōit9. n. segt cū p̄cesserit illō: sz cū ruptura i pector vl̄ plimōe fit n̄ vomit9 vēit: sz tussis: z aliqn̄ suffocatio: si ruptura fit i intestinis. egō erit sanies. Qēz āt rupturā defectio ꝙcomitatur ai: qr calor nālis minuit sic mōstraui alibi. .ix.

Desipiẽtia iuncta spasmo ẽ incurabil.

ISte aphorismus magnam largit auctoritatẽ: qr alienatio de inanitione segtur sicut ante ỏ trmore pedum z manuũ dixim⁹:que sunt ỏ defectione virtutis motiue.z cerebri motus disturbant eadez ratione. Dec tamẽ desipientia est fortis.sed iuncta spasmo ẽ incurabilis. Desipiẽtia autez post sanguinis fluxuz mala est z si sit sola:peior si cum spasmo.itẽ solus spasm⁹ de ianitõe malũ ẽ z mõtale. sz aliẽatio siñ spasmo ñ ẽ piculosa adeo. X.

In ileoz nihil iferi⁹ ỏscẽdeꝛ ẽ si bi ꝑpuz.

INisto ileoz nihil descendit iferius:qỏ ꝑpriuz huic passiõi esse videtur. Uomitus eniz non sẽper durat: sed supuẽit cũ qs ad morte veniat: qꝑ si augmẽtetur sterc⁹ amittitur vnde z singul⁹ sequitur .Aliquando i hac passione singul⁹ z ỏ sipiẽtia proueniũt .ꝑpter neruum alligãtẽ stomachuz z cerebrũ intestina.n.cum patiũtur ad eijciendaz egestionez mouenꝛ: quaz cuz iferius nõ possint eijcere propter cõclusionez .i. opilationem vie mouentur cuz angustia:nõ naturaliter ad superiora:vt expellantur nocẽtia XI

Peripleumonia ñ necessario sequitur pleuresim.

INplurib⁹ libris iueni i pleuresi periplemonia. neqꝫ sequitur maluz.qui autem ita legit hypo. intendisse credit post pleuresim periplemoniaz sequi. Ego autẽ dico hypocra.nobis innuisse passionem ex alia venientez.z priorez tamen permansisse:que passio nec parua:nec salubris ẽ.z si ipse maluz ñ adiungeret ex necessitate tamen mala esset.Si.n.augmenteꝛ materia vnde pleuresis cõstat:z dilateꝛ in costis vt effluat:necesse est ad plmonẽ currat.z periplemoniã faciat .Periplemonia autẽ nõ necessario segt pleuresiz.si.n. parua sit:z salubris:materiã illaz cuz tussi z excreatiõe emittit.qꝑ si magna z mortalis:ãte suffocaꝛ infirm⁹ qꝫ pleuresis cõmisceatur periplemonie. XII

SIpipleomõia ỏ acutis sit hũorib⁹.neẽe ẽ i cerebrũ ascẽdat fum⁹ nimi⁹.vñ phrenesis ꝓficiꝛ.i. INplurib⁹ libris iste aphorismus est talis.De icensiõe nimia spasmus:aut tetanus malũ:z plurimi sic interptati sũt:sed solus zenon propter icensionem nimia nimiuz motum posuit :dicens hoc ꝓfirmari ex amphorismo subsequenti:qa stupor:tumor spasmus:tetanus:maxima vulnera sequunꝛ.sed cũ incensionez dicere sit cõius:opz vt plurimos sequantur.Alij icensionez intendunt esse febrẽ:alij aerem. alij chirurgiam cuz foco z omnes verũ dicunt.Spasmus enim z tetanus de his venientes rebuz:vel de vulneribus pessima videntur:cũ de siccitate:vel inanitione eẽ cognoscantur.nos autẽ iam diximus quomodo spasmus ỏ inanitione sit periculosus. XIIII

Desipiẽtia põt intelligi:cũ qỏ non oporteat loqꝛ infirmus vel facit.Stupor est cuz non loquitur nec facit aliquid.sed oculis apertis sicut timens .z vt amens tacuerit.z proculdubio hi patiũtur i cerebro.i quo virtutẽ regitiuam diximus haberi.necesse ẽ ergo itelligi.qꝫ percussio vsqꝫ ad essentiã venerit cerebri:z hoc sine dubio malum. XV

Hic hypo. vocauit passionez ex alia passiõe nascentez.vnde ꝓxagoras fecit librum non minimum:neque i omni sputo sãguis segt sputũ sanie:nisi cum pessimus sit sãguis:cũ ergo ỏ pulmone fit:sp ẽ sputũ h⁹ sanici. XVI

Stupor z aut desipientia in capitis ꝓcussione malum.

IN sanguinis fluxu desipiẽtia aut spasm⁹ malũ. X

IN ileo vomit⁹: singultus: spasmus: z desipientia malũ. XI

IN pleuretide piplẽonia malũ.12

IN piplemonia phrenesis: malum. XIII

IN caumatib⁹ fõtib⁹ spasm⁹: aut tetan⁹:malũ.14.

IN percussione i capite stupor: aut desipientia: malũ. XV

INsanguis sputo sanies sputum malum XVI

INsanies sputo ptisis z fluxus : malum.vbi vero saliua tenetur :moriuntur. XVII

INflegmõe epatis singul⁹ : malum. XVIII

IN vigilia spasmus aut desipiẽtia.maluz XIX.

IN ossis denudatione berisipila: malum. XX.

IN berisipila putredo aut sanies malum. XXI.

IN litargico tremõ malũ. XXII

DIci omnes aphorismos hos se sequi:nũciatqꝫ passiones z accidẽtia ex altera passione nascentia.et augmentatas passiões.z comitãtia qꝑ singultus facit nascens ỏ apostemate epatis.Apostema autez istud non semper.neqꝫ qualecũqꝫ nascitur:sed si adeo magnũ z calidissimuz: vt os stomachi et superiora sui patiantur.Quia hec duo ꝑ neruum colligãtur sibi hypo.in secũda particula epidimie.neruu⁹ iste subtilissimus ẽ.et iõ stõach⁹ ex epate ñ patiꝛ:nisi apa magnũ sit et pessimũ.qỏ si sit calidissimũ facit coleraz nimiã in primis currentẽ ad itestinũ.hec cũ ascenderit ad stomachũ pũgens os eius facit singultuz. XVIII

OMnis spasm⁹ sicut dixi aut fit ỏ plẽitudie vel inanitiõe.de vigilia vero peior ẽ.de inanitione cũ exiccet.vnde spasmus ỏ vigilia de inanitiõe ẽ pessimus.hec vigilia cum exiccet alienande mentis causa est:inuenimus autez in quibusdam libris desipientiam nõ nominari.sed sic haberi.in vigilia spasmuz maluz.Ego autem arbitror. qꝫ hic iuenerit hyp.peiora accidentia morbos sequentia. XIX

QUod dixit.Maluz oz itelligi pessimũ :neqꝫ i sola denudatiõe ossiũ vel raro.sed sẽp apparet:vt oẽ qỏ circũdat carnẽ beripilam faciẽs pessimũ sit z molestissimum. XX

HEc quidez accidentia nascuntur cum fit apostema pessimum. XXI

LItargia ẽ apostema i puppi cerebri ex materia flegmatica gñatuz. tremor igitur in ea malũ ẽ. significat eniz materiam propter icontinentiaz sui ad neruos motiuos deuenisse q̃ a parte posteriori sunt magis:vt dictũ est alibi .ex cuius infusione nerui

Quid i litargico significet tremor.

sunti remolliti.vt spiritu non omnino sed aliqualiter ꝺficiente nec neruis vt i paralisi omnio remolitis:virtute regitiua mẽbra sursuz ferantur:z qa nerui remolliti nõ sufficiunt dare membris sufficientez z firmam sedez z stabilé mẽbra iterum sua grauedine descẽdũt Ex quibꝰ motibus cõtrarijs fit tremor.vel in litargia fit tremor qz materia ventositatis resoluta mirigas z neruos q ab eis oriũt mouet et cõcutit: vnde tremor fit. ¶XXII

De cãis grauatõis motus pulsatiui in mulieribus.

PUlsus i vulneribus ex pessimis apatibꝰ pp carnẽ eos circũdãtẽ vix mouet z cuz dolore.cuz ergo se dilatat. magnũ dolorez facit ex sua percussiõe:qui cuz in natura sit sua:z ꝓpa spacia habuerit: bñ dilatat:z sine impedimẽto alicuius: cuz autẽ i mẽbris apostema nascat calidũ.stricturaz dolor sẽsuz faciũt nocitiuum.z hoc ab omnis pulsꝰ vocatur:z potest eẽ vt motꝰ pulsus hic augmẽtet. Ego vero mõstraui i libro de virtutibꝰ naturalibus virtutez expulsiuaz expellere nociuã:sicut sudorem egestionez z sanguis fluxũ in die cretica.quam cum actio vitalis adiuuet:mutat maxime pulsꝰ z ad res nociuas expellendas cogit:z ideo sanguinis fluxsus sequit. XXIII.

IN fortipulsu in vulneribꝰ emor rosagia malũ.23

IN dolore diuturno circa ventrez sanies: malum. ¶XXIIII

IN cholerico secessu dysenteria:malũ.¶XXV

IN ossis fractura desipientia si in vacuũ acceperit malũ.¶XXVI

IN farmacie potiõe spasmꝰ mortal. ¶XXVII

IN dolore fortiDJc dolor ex frigiditate ẽ:vel ex diuersa stõachi cõplexiõe siue ex grossa vẽtositate siue ex puncture acumine.quoruz nil remanet:si infirmus perfecte euaserit.si autẽ mutabitur virtꝰ in apostema vt in collectionez necessarium est inde sequi saniez.z hoc ẽ malũ.qz corrumpit digestio. ¶XXIIII.

NUlli dubiuz ẽ quin egestio pura nigra siue rubea aliqua corrũpat intestina.z inde fit dysenterie causa. ¶XXV

Egõ pura colẽ nigre vt rubee cã ẽ dysenterie

NJc intendit ꝓ os solum craneuz capitis:nõ autez absolute intendit omnem fracturã:sed tantũ illã que perforat interiorem superficiẽ vsqz ad vacuitatez circũdantem cerebrum que si inciderit sic desipientiaz facit:qz passio propinquat duabus pelliculis z essẽtie cerebri. Nescio ergo quid zenonẽ coegerit detruncare dictũ hypo.cũ dicens in ossis fractura desipientiaz tacuerit.deinde si in uacuũ acceperit z alterius aphorismi principiũ fecerit iũgens ita.Si acceperit in vacuuz i pharmacie potione spasmus mortale.dixit zenon hypocratẽ intẽdisse spasmuz de pharmacie potiõe mortale esse.Errauit ergo primũ aphorismũ falsificando cum non nascatur desipientia ꝺ sola ossis fractura:siue.n.in capite sit siue i alijs mẽbris nemo tamẽ ide desipit:nisi pcussio vsqz ad pelliculas cerebri pertigerit. ¶XXVI

DJcimus qz cũ absolute pharmatiam ponat:solutionẽ ventris z vomituz itendit neqz aliquis dubitabit siqs dicta nostra ꝑus recoluerit:qz si corpꝰ fortiter pharmacia purgeẽ nõ erit dubium quin spasmus mortalis sit z pessimus. ¶XXVII

De cãis frigiditatis extremitatũ.

EXtremitatũ frigiditas sicut diximꝰ añ magnũ viscez sequit apa.contingit etiam ex defectiõne animi propter materiã frigidaz que constrigit z suffocat calorez naturalẽ.sequitur etiam magnaz angustiaz constringentis naturam ab extremitatibus ad locuz doloris.itẽ z sanguinem secum portat a tota corporis cute. z qz̃maxime ab extremitatibꝰ sicut manibus z pedibꝰ.qꝺ tamẽ hic dixi:singlis est causa frigiditatis extremitatuz:sicut hypo.dicit multis i locis noiare multa repetẽdo bis z ter eadem.neqz mirandũ.nõ eniz de vna re multa excussiuꝰ in vno z eodẽ loco põt oia diuidẽ.notat ꝙ singula singulis in locis suis. ¶XXVIII

TEnasmꝰ ẽ passio recti intestini pp egestionẽ sanguis ex vulneribꝰ sup ꝺ intestinũ hiis ẽ ãt vbũ equocũ vl ꝺ abusiue positũ:cuz sit exꝑssiõis ꝓpe vl huic z illi rei ꝯgruũ.expressionis quia qs̃ sepe ad sellã surgit z exprimit vnde sepe totũ corpꝰ laborat z fatigatur.z maxime matrix propter cõiũctionẽ sui z intestini:neqz mirandum si hinc abortiat: cũ a leuiori etiã motu idẽ contingat sibi. ¶XXIX

circa ventrez frigiditas extremitatũ:malũ. ¶XXVIII

IN vtero habenti tenasmꝰ supueniẽs abortit.z9

QUibuscunqz os aut cartilago incisum fuerit in corpore nõ augetur. ¶XXX

QJab albo phlegmate hito diaria superuenerit fõtis: soluit egritudinem ¶XXXI

QUibuscũqz spumose egestiões i diaria his a capite phlegma defluit.32.

ISte aphorismꝰ intra alterũ sexte particule continetur:vbi dicit.qꝺcũqz os inciſuz fuerit: aut cartilago:nerus vel maxille tenues: vl preputiũ nõ crescũt neqz conglutinant.cum ergo sit expositus nõ oportet hic repetatur. ¶XXX

QOnsueuit hyp.z omnes medici phlegma albũ vocare vnã speciem hydropicis:que modo nostro tẽpore vocatur hyposarca.Phlegma autez dicit albũ.quia aliquando est liuidum:ex aliorum commixtionibus humorũ:z etiaz omne phlegma naturaliter est albuꝰ: dicens ergo album naturalem confirmauit colorẽ suum sicut z in li.de concatenatione dixit spondiles dorsi:nõ ꝙ alibi qs̃ in dorso sint.soluitur vo egritudo eius diaria supeniente forti. ¶XXXI.

Propt quid tenasmonẽ patiens abõtiantur.

Cã abꝺ solute bi cole. intel ligit de rubea.

JNõ hoc explanemus z diffiniamꝰ:nõ intelligemus. Quia aliquãdo spumosa egestiõe ꝺscẽdũt humores ad stomachuz a capite:mixti cum ventositate.aliquando sũt i essentia intestinorũ z stomacho:quocũqz horuz fiat:vnã habent causam propriã: aliaz non propriaz:ꝓpria cum grossa ventositas fortimotu ab illis moueat humoribus:ꝙ phlegmatici humores i diuersas diuidũt partes.Ventositas mouet aut ex natura sui:aut ex nimietate sui caloris. Manifestũ autẽ ẽ velut ex his que foco excoquũtur. maxime si materia sit viscosa. Ex natura sui.sicut videmꝰ in tempestate maris:cũ ad scinuicez collidãtur venti. Arbitrãtes vias phlegmatis a pulmone ad stõachuz z ide motuũ a pulmone ad stomachuz descẽderẽ.z ide spumosũ apparer. Nescio quõ i catarro itelligũt i quo cũ hũores palã a capite ad pulmonẽ descẽdãt.q̃re nõ spũosa exeũt. De pulmone vo non spumosus exit sanDe spumositate ẽgõnum.

De cõis frigidis tis crudi mitatis.

De sanguine spumoso i pleuresi z in peripleumonia.

guis nisi cũ ipso pars sube pulmonis exierit. Si autez pleureticis aliqñ spumosuz exierit: z i peripleumonia simil'r: hoc igneus calor facit in tempore passiõis. Si aũt a capite ad cãnales pulmõis ꝑmum descenderit. z post ab ipsis ad stomachũ z intestina exierit: nulla via trãseũdi inuenit nisi quã dicim⁹ prima per cordis ventriculos: z ꝺ vel descẽdit ad venã que vocatur cõ caua: vl' ad epaz gibbum vel ad interiora sua: z post i venas alias que diuidunt a põta z circundũt intestina: vl' a vẽtriculis cordis in maximã venã ꝺscendũt: z deide i diuisione epatis venaz z qũo remanet spumosum qꝺ cum sanguine tam lõga via sit mixtum. XXXII

De crinoidib⁹ apparẽtibus in vrina.

Hoc est verum z experimẽto ꝓbatum: quia cũ in vrina quasi crynoides. i. grossa faria frumenti appareat: mortale est. sicut idẽ in ꝓnosticis: quibus autem plurimuz in vrinis apparet ante morbũ: eorum mors festinat potiusqz elonget: quoz qui saluant morbi elongant: qui digestiui sunt crudissimi: z iõ tardi digeri. itẽ in epidimia multos itulit infirmos i quoz infirmitatibus talis vrina appuit: z qdã cito mortui sunt: alij lõgo tpe ꝑ. i ꝑma pticula post triũ tempoz qualitates expletas: infirmus nomine zelius suam passionẽ recitauit. hy. dixit hic. Hic quidem infirmus vrinam fecit multam subitam atqz grossam: que mota z turbata apparuit vrina quasi crynoides alba: z extrema habebat hꝺ frigida: mortuus ergo fuit in die. xj. De tertio infirmo in tertia particula cũ hmõi incipet passiõez dixit infirmo ꝓiecto i solicidia. i. vrinali venit vrina subtilis z diuersa habẽs res paruissimas suspẽsas q̃si crynoides: huic venit crisis in die. xli. vñ itelligit qꝺ mouturi cito moriuntur: z euadẽtes lõgo post tpe sanant. oẽs illi quibus talis apparet vrina: vel cito moiuntur: vel lõgo tempore post sanant. XXXIII

Cũ absolute dr colera intelligit de rubea.

Quanto magis cholera dominat: tãto plus acumen egritudinis significat. Nos aũt i multis locis diximus: qꝺ cũ absolute colera dicat: intelligit de rubea. Semp. n. antiqui ꝓsueuerũt vt cum rubeam colerã intelligere velint z alios humores determinẽt eos ꝑ colores suos z q̃litatẽ. Qꝺ superius dixit. Tenues aquosas intellexit: z subtiles. Sic. n. hyp. dicere consueuit. alij arbitrati sunt qꝺ falsũ sit vt vrina subtilis crudũ z tardũ significet. Ego aũt nunqz vidi vrinã cuius hypostasis essẽt colerica: z suprema sui pars subtilis foret z aquosa: quã lõge quidã fũt interpretes hypo. intẽdisse nõ locũ sed tꝑs dicẽtes: ac si diceret: hypostasis vrine si in principio fuerit subtilis: z postea colera dominata fuerit citrina: acumẽ significat morbi. Joanniculus. Quia hyp. tenuẽ dixit formã intẽdit. possibile. n. est vt ex intẽtione hypo. supius tenuis sit z subtilis: hypostasis enim vrine si grauis sit z grossa atqz cruda superficies est lata. Cũqz subtilis sit z cõiũcta atqz cocta: supma pars eius tenuis fit z subtilis. testaꝛ aũt hoc qꝺ hyp. subtilitatẽ quã intẽdit i summo vrine esse itellexit: nõ subtilẽ vrinã dixit: sed superius tenues hypostases tetigit. XXXIIII

Si scõm verbum hoc distantes interꝑtari fuerimus sententia falsificabitur: cum in vrina nullus sit locus vacuus: sed si per distãtez diuersaz itẽdamus ꝓtes. i. diuersis tpib⁹ exꝰ corꝑ⁹ ductas bñ dixit qꝺ in hac vrina turbatio corporis fortis sit: qꝺ si natura vincat z dominet fit vrina eq̃lis i oib⁹ ꝓtibus. qꝺ si causa morbi sibi repugnet pars vbi nã preualet nõ assimilat parti in q̃ põt morbus. Si aũt in morbi pualitudine ꝓtes sint plurime: appent maiores significatões sue. i. disturbationes fortissime. XXXV

De cãis gñationis ampulaz i vrina.

Ampulle iste exhũiditate sunt z cũ grossa vẽtositate: maxime si humiditas sit viscosa: vñ ꝓsequit' frigidus morbus in renibus in quo viscositas grossa supadũat: z ita lõga egritudo significat. oĩs enim morbus frigidus dure digerit. Alij arbitrantur vrinam acutã acumine suo ora arteriarum in renibus apire: z inde cũ pars spũs exeat: ampullarum faciat causas. XXXVI

De nã pinguedinis est non descẽdere sz supnatare.

Quãdocũqz egestio vel vrina pinguis ẽ: pinguedinis significat dissolutiões: neqz magis ei⁹ q̃ i renibus q̃z que in toto corpore habetur nõ ergo solis renibus attinet hic morbus. sed toti pinguedini potius: que igneo calore dissoluit: quod aũt dicit. Nephretica: duob⁹ modis intelligit: põt enim passio esse in renibus vel non passionis species hic intendit: sed acumen eius: vel aliter mutet hic aphorismus: vt ab alijs mutat interꝑtantibus: q vice nephresis cerebri posuerũt phrenesim. hoc tamẽ nõ significat phrenesim: neqz absolutã. neqz si incẽsionẽ habeat nimiaz. Est enim vniuersale signũ oĩum febriũ corpus dissoluentium. qꝺ postea dixit conglobata: subito tẽpore apparentia possibile est protendat: per globatũ. n. insimul z subito significat. cõglobata vero quoz pars alteri iũcta quasi cumulũ reddat. est enim ꝓprie globus vt filium filio a mulieribus cumulatur: conglobatũ ꝺo contrarium est ad hoc quod supra dixerat: distantes. Hũc locum antiqui z maiores nostri vsqz ad nostrũ tẽpus taliter sunt iterꝑtati. ego vero dico cũ globata dixerit paruitatẽ apparẽtie temporis ostendere voluit: vnde z ꝓprie consumptionẽ pinguedinis renũ significauit: qꝺ pinguedo cõsumpta totius corporis nõ subito ad vrinã venit: sed paulatim. Quod enim dissoluitur primũ vicinis membris illabitur z de illis ad viciniora: z ita membratiz donec ad renes veniat. Pinguedo ꝺo renũ dissoluta ad vrinã venit subita z adunata: qꝺ testantur experimenta. In qbusdã libris ꝺ aphorismus inuenit diuersis. alij sic habẽt. Quibuscunqz iferi⁹ vine pinguedo in qua est hypostasis. alij superi⁹ pinguedo hypostasis. ego assentio habentib⁹ superius pinguedo: omnis eni pinguedo solet supernatare non inferius descendere. XXXVII

Ambobus ꝓcedentibus aphis hypo. monstrauit quomodo passiones renũ possint itelligi ꝺ qꝺ diu renes ꝑ assi sunt. dicit. n. Si signis ꝓdict⁹

De doloris renu⁊ lacertoꝝ signo.

dolores circa musculos spōdilium sese iūxerint:significatur futurum apostema. Horū musculorum vnus retro sub cute circundās ambo latera totius dorsi:alter autem nō extensus intus per totum dorsum:sed p subtiliores spondiles tm̄:quorū quicunq; patiatur: futurum in eis apostema expectaī: neq; monstrauit si apostema debeat in renibus vel i lacertis vel i vtrisq; esse :sed experimentum testatur: quia in solis posset esse lacertis:vel in renibus solis:qō cū fit:aliquando ad interiora tēdit aliquando ad exteriora. XXXVIII

COmētes prosculdubio qō emittūt a meri exit ⁊ stōacho: qō est a pulmone ⁊ cannalibus suis:non vomitus sed sputū vocatur cum tussi.quidam tamen interptes arbitrantur q hypo.intēderit exeuntia a pulmone ⁊ suis cannalibus.sed falsus est horum intellect⁹.si enim sāgnis a pulmōe exit cum sputo: non est salubris etiam carentibus febre.tamē si hec passio elōgetur necesse est febris sequatur. vnde cum vomitum dixit certā rem cuius est nomē significauit: quomō salubritas intelligatur vel non:ex qualitatibus infirmi innuit si febrē habuerit.vel caluerit si febrē non habet locus vnde sanguis exit non habet apostema:sed vene sunt aperte vel vulnus ē sine apostemate:hoc vulnus cū stipticis cito sanabitur.si cum febre fit ⁊ apostemate magno:erit icurabile.aut mortale. XXXIX

SUperiorem ventrem intendit pectus circundans pulmonē:vnde si catarri descēdāt a capite ad cannales pulmonis:i pulmōe apostema erit ⁊ sanies subsequit̄ in dieb⁹.xx.nō i.xxij.diebus :sicut alibi inuenit̄.Viginti.n.dies cretici ab eodem dicuntur.nō.xxij.sicut i meracriseos mōstrauim⁹. XL

ISte aphorismus in multis libris non inuenit̄: nos autem in quarta huius libri particula iam explanauimus:vbi dicit̄.Si sanguinez mingāt ⁊ trumbos:stranguriam habent:⁊ dolor incidit in pectinem:⁊ sub ventrem ⁊ peritoneon:circa vesicam dolorem significat. XLI

De signo sanguinis a pulmōe cū sputo exeūtis.

Quid intēperamētum lingue sit.

INtemperamentum lingue est:cum sermonē rectum formare non pōt sicut oportet:aut cuz tota virtutē amittit:vt moueri non possit.quod autem appoleticum aliquid corporis dixit:ablatiōez sensus ⁊ motus intendit:sed nescio quare per hec accidētia subsequi melācholiā dicat:melācholie enī passionis signa iam monstrauit:cū alibi dixit: ⁊ cancer et lepram alphiam. Item alibi.Qui diu timebit ⁊ suspitionez habebit sine causa manifesta erit melācholic⁹ hec aūt accidentia nusquam nominauit hypo.neque aliquis antiquorum:sed non oportet ita determinate dicere:vt de melancholico esset genere ⁊ repente. p repēte tamē intēdit molestiā p̄ualere causa apostemātis ex duritia sui:⁊ intemperamentū complexiōis nō facile dissolui. XLII

HOc vniuersaliter vez est in vomitu ⁊ singultu: vbicunque enim abundantia egestionis siue vomitus:ppter defectionem etatis illaudabile est in senioribus. XLIII

SI sanguinē ⁊ trūbos migat ⁊ strāguriaz habet: ⁊ dolor incidit ī pitoneon ⁊ sub ventrē ⁊ pectinē: ea q̄ circa vesicaz sunt egrotare significant. XLI

SI lingua intemperata repente fiat: aut apopleticū aliquid corporis vl̄ melancholicū huiusmodi efficit. XLII

SI super purgato seniori singultus superueniat non bonum XLIII

SI febris nō a colera habeatur aq̄ multa calida infusa in capite:solutio fit febris. XLIIII

De singulti⁹ post euacuationē cū phar macia i senibus est malus.

Aq̄ calida caloꝝ rē febrīs excitat dissoluit ⁊ exaltare facit.

De empiala liparia causone.

De cura fe.co. cū sudore.

Ic nobis innuit hypoc.quia non omnis febris de colera fit. Si vo nō sit a colera:qualiscūq; fuerit per nultam aquam calidā capiti infusaz solutio fit: Similiter i epidimia de quodaz victore vocato:hic cum multaz aquam calidaz capiti infudisset:a febrib⁹ liberatus est.Febri enī de calore solis vel frigiditate aq̄ calida capiti infusa videt̄ pdesse:⁊ ei que ꝺ labore vl̄ porozum opilatiōe:vl̄ que ex sua est constrictione:vl̄ ex aliqua re fit porōs opilante:de aq̄ enim calida intendimuz vt per eā calor febris exalet: excitet̄ ⁊ dissoluat̄.Sz si apostema cum febre sit non iuuat:neque si cum humoruz sit putredie:nisi p̄ius humores nocitiuos purgem⁹: vel ipsi per se digerantur ⁊ egrediantur.Consueuerūt antiqui has passiones vocare pleuresim periplemoniam epaticam:splencticam:in quibus computant febrem esse accidentalem:non substantialem.cuz ergo aliqui dicunt febrientem vel habere febrez:neq; apostema in aliquo membro habentem:intendunt haberi ex aliqua re supradicta exteriori:si interius de putredine humorum intra vasa.Est autem febris quam dicunt empialam:in qua frigus calor non sentiuntur in eodem loco.Ligoris:vel liparia:eluris:limodis:febris:corpus interius calidissimum:exterius frigidissimum facit.Eluris nimium habet humiditatis.Limodis a nobis vocatur morbus pestilētialis.Causon eadem est que ⁊ incensio:nullus autem antiquoruz fuit qui febrem periplemonicā vel epaticā dixerit hypocrates hic intendit febres que ⁊ ipse sunt passiones ⁊ sine apostemate.inuenitur in multis libris vice aque sudor ac si dicat·Febrē nō a colera habēti:si de capite aqua multa calida effluit:dissoluitur febris.hi autem intelligūt non a solo capite sudorem affluere:sed etiā de toto corpe.Hi p principale mēbrū totū corpus intelleriſſe eum dicunt.Ego autem dico:q̄ si hoc veruz esset febrem a colera sudor iste non iuuaret: sed videmus multas febres quibus colera dominat̄ ⁊ tertianam ⁊ causon dissolui cum sudore.priorum igit̄ intentio erit multo melior. XLIIII

MUlti masculi cū ambab⁹ māibus ac si dextris

Mlier ſ̄ ñ pñt ē ambiex tres iri aũt ſic.

operantur:ſz noſtro tempore mulierē:neque audiui-mus:neq; vidimus:que tale qd faceret:quod ex ſue ỏ fectione eſt nature:maſculis autē contingit ex virtuo ſis neruis ꝛ lacertis:mulierib⁹ dextra in fortitudine ē temperata:quātomagis ergo ꝛ ſiniſtra.hypoc.in mu-lierib⁹ ſclauis dextrā affirmat intēdit vt plus accipiāt cibi ꝛ cōfortentur.in hac enim gente debiles naturali ter ſunt dextre.alii lo-co ambarum dextra-rum dextram non ha bere intendunt dicen tes hyp. intendiſſe in dextra vulua nō fecū dare .alij multum ab hypocrate diſcordan tur dicētes cū intēdiſ ſe hermaphroditoſ:q cū natura ſua habent etiam virilia:ſed mu-lieres hermophrodi-te non cū natura ſua hēant virilia. ¶XLV

PEr ſaniem oia intendit vulne ra ꝛ apoſtema ta': collectionem ſuaz in ſaniem mutantia. Illam tamen maxime intellexit collectionez que inter pectus fit ꝛ pulmonem:vbi ſem per antiqui inciſionē facere ſolent ad eiici-enda m ſaniem. Neq; dubium eſt albam ſa-niem eſſe laudabilez male olens ꝛ cenulenta peſſima eſt. ¶XLVI

HIc nobis monſtrantur:vnde infirmi pereunt: ꝛ vnde euadunt.Si enim ſanies in tunica ſit epaſ ꝛ ſubſtantia ſua ſana ꝛ ſine macula fuerit eua-dūt:q; ſi ſubſtātia epatiſ corrupta fuerit neceſſario pe reūt. Et de peſſimitate ſaniei:quaz velut amurcam di-xit:ſignū dedit pereundi ſi in ſuba ſit epatis. ¶XLVII

Si ſba epaſ cō rupta fuerit nec̄io p eunt.

HOc nō aſſimilatur dictis hypocra.ſed ad placi-tum ſuum poſuerunt antiqui.hyp.non eſt. quia ſupiori aphoriſmo diſcordaret.vbi dicitur. Do-lores oculorum meri potio:aut lauacrum:aut piria:aut phlebotomia:aut pharmacia ſoluit.qđ nos i ſexta ex planauimus pticula. Hic vni paſſioni tres medicinas ſubintulit:cū ſupra vbi vna fieret alteram nō apponē dam dixit. Quicūq; cōfirmat eum hypocr.eſſe mon-ſtret vbi hec tria conueniant in oculorū paſſione: qđ ſi monſtrauerit:acquieſcamus eum fuiſſe hypo. Sz ſi-cut hypocra.interpretati fuerūt:neq; ſuum fuiſſe pba-re potuerūt:quare interpretationem eorum recipere mus:vel nos aliam faceremus.quicquid in ſuis dicāt expoſitionibus nihil veritati vicinantur:niſi cū in cor-pore ſanguis malus groſſus ſit ꝛ multuſ ꝛ melācholi cus:quod neceſſe ſit purgari. Bonum eſt q; dicunt vt ſanguis in primis diſſoluatur:ꝛ poſtmodū phleboto-mia minuatur nō autem ſanguinē diſſoluit:niſi vinuz purum ꝛ balneū. Qui autem iſtud dicunt nunquam experti ſunt:ſz exercitātes ſe in medicaminibus:ipſi in telligent qualiter id efficiatur. Quia corpus plenū nō patitur balneū:neque vinum potatum.non enim iſta

Corpuſ plenū ñ patiť vi-nū pota tū neq; balneū.

cōueniūt:niſi in ſanguine groſſo ꝛ coagulato in qbuſ-dam membris:ꝛ nō corpore pleno toto. ¶XLVIII

ISte aphoriſmus eſt expoſitus ſuperius: vbi eiſ dem verbis fere dicitur. Hydropicus ſi tuſſim patitur:malum. ¶XLIX

STranguria eſt cum vrina guttatim:ꝛ velociter exeat.in diſſuria cum duritie ꝛ anguſtia: neq; ſi ne magno labore ac-tionē ſuā expellet veſi ca. Strāguria eſt de acumine : aut ỏ defe ctione i veſica conten tiua. Defectio autez hec:aut ex apoſtema te:aut ex vulnere:aut ex itemperata cōple xione:ſeu ỏ groſſa vē toſitate. Si ſola ē diſ ſuria:vl' ex virtutis ỏ fectione:ſiue ex apo-ſtemate.vtrālibet au-tez harū paſſionū ſi ſit de frigiditate iuuat vi num potatum. Inten dit autez hypocrates multam quantitatez vini:vel parum mixtū iuuat autem vinum apoſtema ỏ groſſo ſā guine opilatum: ſi cō pus non fuerit plenū tunc enim cū phlebo tomia ſoluēdū. quod incidere intuſ dixit:iā ſuperius expoſui:vbi phlebotōia diſſuriaz ſoluere ꝛ intus dixit incidere. ¶L

Dſia inf diſſuriā ꝛ ſtran-guriā.

De iua-uaméto vini in ſtrāgu-ria ꝛ diſ ſuria.

ISte aphoriſmus in ſexta pticula huius libri eſt i expoſitus:hic autem adiungitur. Foras.n.egri tudo conuertitur vel diſſoluitur. ¶LI

HEc paſſio multotiēs nominatur in libro ſuo de diſcatenatione membrorū. In hoc autez apho riſmo nō niſi confuſione cerebri intendit: cum poſt intulerit:Si hos effugerint:ſani fugiunt. Si eniz paſſio hec nihil aliud eſt niſi cōfuſio totius membri in quo habeť:impoſſibile ergo ſi i cerebro facta ſit ſane-tur:abuſiue hoc nomen poſitū eſt:ꝛ intenditur quādo hec paſſio incipiat:ꝛnō firma ſit ꝛ perfecta. Sicut eniz paſſio carnem incidēs mortuam:a grecis vocatur chi phrona:ſemperq; in illa carne ex magno naſcit apo-ſtemate:ſenſum auferens:ꝛ locum nigreſcens:colorē q; ſicut mortue carnis faciēs.ſic inquam hec paſſio in cipiens:ꝛ nōdum ad perfectionem veniēs:chiphrona vocatur:complet autem in carne non poſtea curatur ſic de ſpachilo in cerebro debet intelligi.itez poſſibile eſt vt hanc paſſionez carnoſi membri que cauſa ē ma-gni apoſtematis quam chiphronā vocent.medici an-tiqui ſpachilon vocauerunt.vnde frodicus de quodā phimoniſo dixit:phimoniſus in corā ſpachilon ē paſ ſus.hoc autē modo dici ſolet eſſe in cerebro cū a cau ſa aũt vel ocitatis mortis eſt magnitudo morbi ꝛ nobi litas membri.Si autem in tribus prioribus non mo-ritur diebus:ꝛ ad quartuz vſq; progreditur: poſſibile eſt prevaleat virtus ꝛ euadat infirmus. LII

De diui sione sternutationis.

OMnis sternutatio his duobus itelligit modis: aut.n.vniuersaliter:aut particulatim: vniuersaliter ac si diceret. omnis sternutatio nō ē nisi ex cerebro:cuius causa ē cerebri calefactio:z loci vacui i capite humectatio.pticulariter ac si ita pōeret: sternutatio quedā fit ex cerebro: cuius causa fit tunc cerebri calefactio:z loci vacui in capite humectatio.hoc autē verum est . non enim est omnis sternutatio ex calefacto cerebro z loco capitis vacuo hūectato: pēna.n.superius siue filo siue festuca iposita naribus sternutatur : z aliquādo ventus cum tussiz ascēdit superiuz ab inferioribus qui fit causa sternutationis: cuz ad nariuz perueniat foramina .Falluntur ergo arbitrantes esse causaz sternutandi solum modo aerez a capite exeuntem . palaz eniz videmus aere exeunte pulmonē strīgi pectuz.certificatur autem quod dicimuz quia sternutationem semper precedit p nares aeris tractus:qz natura multum aerem adunat:vt sternutationē faciat. necesse est ergo vt ista sternutatio qua natura cogat ventositatē grossam z inflatiuam expellere a capite hic intelligat. qō non totum dicere hypoc.fuit necesse . Humectata eniz capitis vacuitate superfluū erat in sternutatione dicere:qz si humectatio abundet in capite non sternutatio fiet nisi prius dissoluat illa:z ventus inde concipiatur. Palam eniz in multis videmus hominibus q bus multi z nimij humores effluūt a naribus:neqz tamē sternutatio comitatur. Neqz enim sternutatur.nisi ex acutis humoribus:vel si in nares aliquid acutū i poneretur.idē dico:quia sicut naturalis tussis purgatio ē superfluitatum cannalium pulmonis:sic z sternutatio mundificat narium foramina.Foramina autem nariuz que ad os vadūt:ꝫ larga sunt: q̄ vo ad cerebꝝ stricta sunt : ad os venientia mundificant cerebrum a ventositate ab inferioribus ascēdēte:que a cerebro veniunt cerebrū mundificant de ventositate ab ipso descendēte . Si autē inuestigauerimus sternutationem a cerebro se mouentē caput alleuiatur:hec enim sternutatio fit cū humiditas dissoluitur cerebri : z aerem cōficit:quem natura post expellit:humiditas ergo illa non dissoluitur:nisi calore naturali excitet.Adunatio enim humiditas ex defectione ē caloris naturalis.qō vero dixit vacuū locum in capite:ventriculos cerebri debemus intelligere:aut que cerebruz exterius circūtegunt:possibile est enim inde aerē exire z substātiam cerebri penetrare :vt primo tangat humiditatē illam: z deinde ad nares veniat.hypo. sonitū sternutationis dicit esse multitudinē aeris subito exeūtis:qō vniuersale est aeris vndecūqz veniētis. LIII

Adunatio hūiditatis ex defectiōe est caloris naturalis.

STernutatio fit a capite ex cerebro calefacto z humectato qō est in capite vacuo :aer descēdēte i illō vacuū z faciēte sonitū:quoniā exit ē ei p āgustū. LIII

QUicunque circa epar dolent: his febris supueniēs soluit egritudinem. LIIII.

QUibuscunqz cō uenit sanguinez auferre ex venis: hos oportz phlebotoma aūt qñqz z ex opilatione:sz tūc paruus dolor ē in epate.magis enim grauat q̄z doleat.magnus dolor ergo sine febre ex vētositate est grossa z inflatiua cui si febre . supueniat:sine dubio sua erit cura. LIIII

De diuisione sternutationis.

De diuisione dolorē epatiz ex opilatione et ex apate vl vētositate.

HIc aphorismus pars ē illius:vbi pharmaciaz : vel phlebotomiā conuenientem in vere esse diximus:sed hic non inuenitur in quibusdā libris re in vere. LV.

QUibuscunque inter renes z ventrez phlegma cōcluditur z dolorez prestās non habent exitum in neutrū ventrium:his ꝫz venas in vesicam conuerso plegmate salutio fit mōbi. LVI

QUibuscunque epar aqua impletum in omentuz eruperit . his venter aqua impletur z moriuntur. LVII.

Quidā vero i hoc loco posuerūt.z reticuerūt.alij ex toto nō hic nominauerūt . miror tamē quare hic illum bis scribunt:z bis etiā interpretantes nō recordantur euz iam fuisse interptatū. Quideni hypo.fuit necesse ꝫ repetere bis:z bis interpretationē bifariā facere.non.n.obliuionis fuerūt tante:quin recordari possent bis positū fuisse.Uñ plus miror q̄ cuz idē repetāt diuersis tamen locis iterpretationē dāt diuersam. LV

De flegmateoſa z vēal pforāte

MErinus de hoc aphorismo dubitauit:z causā habuit dubitādi.ad hec enim loca nō solet conuenire phlegma:z si veniat cito descēdit ad iferiora pectinis ossa. itē Merinus:impossibile ē inquit hoc phlegma grossitia sua penetrare venas:sic aquosa hūiditas hydropicorū perforat venas:z exiens per eas emittitur p vrinas . Ego aūt dico q̄ si sicut Merinus velimus itelligere adhuc dubiū remanet quomodo phlegma possit perforare.Si enim dicat ad renes inde p venas currere falsuz est hoc dicere:cū peritoneon inde sit lōge. Bonū est ergo vt ita intelligamus sicut alij preter meritū interpretantur.vt.s.spaciū inter renes:z peritoneon intēdamus. Prius tñ oportet certificare q̄ hypo.dic forti nature nihil posse repugnare i expellēdis licet materia sit grossa z vie stricte sint.Uidemus eniz qz materia apostematis cuz natura a quibusdā expellat eā locis ossa etiā transit . Non ergo est impossibile posse venas phlegma perforare:z p vrinam exire: oz tamē precedere z materiam phlegmaticam subtiliare vt possit currere sicut z ipsa operatur in sanie inter pectus z pulmonē se coadunante.

Nihil fōti nāe i expellēdo repugnāt pōt.

LVI

UEsicarum aqua plus ad epar q̄z ad alia membra festinat:z maxime ad extrinsecus circūdantes pelliculas. In animalibus eniz que comedimus epar totū aqua circundatum inuenitur. Si autē vesice ille quādoqz crepant aqua de illis exiēs in spaciū pellicularum super ventrem extensarum curret interius:vbi semp in hydropicis aqua solet adunari. hec enim pellicule sunt quasi solide z nusquaz pforate : neque interius habent corpus nisi solum stomachū:colon:z splē:q̄ aūt dicit ventrē impleri aq̄:nō interiores intēdit pelliculas:sz stomachus potius:vbi cibꝰ z potus adunant.itē dico cuz posse intēdisse spaciū in interiori pectore.multotiens enim cum ventrem dicimuz z hūc locū itelligimuz:sicut cū dicimuz aliquē magnū hīe ventrē:z mulierē in ventre magnū fetū.Qō autez dicimus ventrem z meri bis aq̄ impleri:opz inuestiga-

ri fi ſeper vel raro intendit hoc fieri. Uidemus. n. hydropicos aliquando euadere: ꝛ tamẽ in ventrẽ aquã habere, ſꝫ humiditas hec euacuatur ſi cuꝫ catarticis: ꝛ diuretic̃. ꝛ cataplaſmatib⁹ diſſolutiuis medet. LVII

De alice: rigore ꝛ oſcitatione.

ALices eẽ dicim⁹ i ſanis: cũ tedeat eos preſentis qualitatis: ac ſi eos grauantis: mouent autẽ ſe poſt horas aliquas de actionib⁹ i actiones alias. Sũt ꝛ alices i iſirmis: cuꝫ nõ in vno ſtatu maneãt iacẽdi. ſꝫ de vno ſitu i aliũ mutãtur. Hoc eis iõ cõtigit: q: quoſdaꝫ humores nocitiuos i ore habent ſtomacho: nõ in ſpacioſitate ſui. ſꝫ in ſuis iclusos pelliculis. Oſcitatio eſt cuꝫ materia humida ſit. ꝛ fumoſa ventoſitas: ſicut pulmonis eſt natura. Rigor ẽ cuꝫ ſuper cutim mali currunt humores. Sermo autez noſter nõ de rigore ẽ exteriori. ſed de interiori ẽ. Quibus accñtibus vinum cuꝫ potat ſanitatẽ operatur: cuius cõmixtionis quantitatez innuit: cuꝫ mẽſurate dixerit: itendit enim tantum debere eſſe vini: quantuꝫ fuerit aque: vt tẽperetur nocumentũ vini. ꝛ repugnetur fortitudini: ſui caloris. Uinũ enim temperatum totũ corpus calefacit mẽbra perforãs: hũores tẽperãs calorẽ nãlẽ excitãs. LVIII

De vino tẽperato.

QOnſueuit ſine voce dicere. ꝛ totiꝰ volũtarij motus. ꝛ ſenſ' ablationẽ intelligere. ſicut videt apopleticis. Cuius cãe ſunt multe. quãuis ſolũ motũ cerebri hypo. hic tetigit dicens totum corpus pati: ſi motio cerebri eueneat. qð fit ſi quis de loco alto ceciderit fortiter: quo caſu cerebrũ maxime turbatur. ꝛ non ſolũ cerebrum. ſed etiam ꝓiunctiones ſpondiliũ. ꝛ medule eorũ. Si enim ſit motus fortis. ab his prodeuntes rũpuntur nerui: ſicut in libro de anathomia monſtraui: nocet autẽ ſenioribus maxie animata virtute inde deficiente: nerui a cerebro exeuntes. qdã tamen rũpuntur. quidã tamen laxantur: vnde iſirmus ſine voce: ꝛ ſine motu totiꝰ corporis efficit: vſquequo virtus animata expergefacta in ſe retrogradiat. Si vero cerebrũ vel alique pellicule ex hoc caſu rũpuntur: infirmus erit moriturus. LIX

In ꝓmotiõe cerebri infirmus ſine voce ꝛ motu efficitur.

NUlli dubiuꝫ eſt: quin omnis medicina morbos ſanat hũidos: ſi ſit deſiccatiua. q: contraria ſolent curare contraria: fameſ vero deſiccat p accidens. Si autẽ corpus ex conſuetudine diſſoluitur. cũ cibo ſuo diſſoluta non reſtaurentur: fiet ſiccius. Inprimis etiã de corporibus humidior pars diſſoluitur q: diſſolutio nihil aliud ẽ: niſi cuꝫ humores corporis fumi facti p poros egrediũtur. Quod duabus de cauſis efficitur exteriori aere. ꝛ interiori calor. Unde animalia in hyeme tota accũbẽtia: ꝛ quaſi dormiẽtia nullumq; calorẽ intus vel extra admittentia nihil diſſoluuntur. ꝛ ſi aliquid eſt paruiſſimũ eſt: ideoq; quedam non indigent cibo: quedã vero paruiſſimo.

EXpletis oib⁹ aphoriſmis: duos alios inueni in e multis libris paucis expoſitos ãtiqs: quos cũ prius quidã expoſitores expoſuerit diuerſe tamẽ expoſuerũt: quaſi poſt expoſitiõe obliti ſed ego i ãrta cos explanaui ptícula. Uerba vero ſunt eadẽ hic ꝛ ibi: niſi q: prius non aſcripſim⁹ vt deglutire non poſſit. LX

Prim⁹ ſe habet aphoriſmus. ¶Si a febre habito tumor non exiſtẽte in collo ꝛc. LXI. Secũdus taliter inuenitur. ¶Si a febr̃ habito torqueat collum vt deglutiſ. ꝛc. LXII. Qualiter eos in quarta ptícula explanaueri taliter hic ſunt repñtandi vbi dicitur. LXIII.

IN his ambob⁹ nihil remãet exponẽduꝫ niſi q: additur hic ſuperfluuꝫ: vt deglutiẽdo ãguſtietur. i qua paſſione cũ mortalis ſit vidi vt nihil deglutiſ poſſit. ꝛ ſiqs aliquid deglutierit: patitur ãguſtiaꝫ ſine tumor colli. Planũ eſt autem intelligi ſi bene aperiat os infirmi. ꝛ lingua extendatur plane in inferioribus oris. tunc eni durities tranſglutiendi apparet eſſe propter interiorẽ tunicam meri: que continuatur gutturi ꝛ vtranq; iungit. Diximus eni alibi: quia ſtomachus illã pelliculam inferius trahit: cum de ore accipienda accipere velit guttur ſurſũ aſcendit cum autẽ apoſtema i gutture creſcat. ꝛ maioratur pellicula iſta ſtomacho non obſequit vt trahenda trahat inferius. aut nunquã inquam obedit. ꝛ ſi quandoque cum anguſtia maiori. vnde fit. vt nihil aut ſi quid cum duritie tranſglutire poſſit. LXIIII

Stomacus per pelliculam intrinſecã meri cibũ iferius trahit.

HIc aphoriſmus et ſi ſuperius ſit dictus. ñ tamẽ hic equaliter ponit. eſt autez in quarta particula interpretatus taliter poſit⁹. Sudor multꝰ frigidus calidus ſẽper fluens: frigidus maiorez: calidus minorẽ egritudinez ſignificat. Cauſa vero ſudoris multitudo eſt i corporib⁹ collecte humiditatis. que hic ꝓcipitur expelli ſuperius cũ vomitu a corpe: forti inferiꝰ cũ pharmacia a debili: qð dignũ ẽ reprehẽdi. opꝫ ergo curent qualiter in libro de curatione paſſionis diximꝰ. ¶Iſte ꝙ aphoriſmus ab alijs põit hic. ꝛ alij tres hũc aphoriſmũ ſubſequentes: quos inuentos in quibuſdã libris hic multi apoſuerunt interpretes. q iaꝫ ſuperius dicti ſunt ꝛ expoſiti in quarta particula. iõ ſupfluuꝫ eſt hic illos repetere: cum parũ in ſolis differãt vbis.

¶Primus hic eſt. Febres quecũq; ꝛc. LXV.

Quid ſit diſſolutio.

Alius sic. LXVI

NJ aphorismi idē superioribus illis positis i q̄r ta particula:z si parū differūt in v̄bis in sensu tamē nihil est discretionis. post hos alius inuenitur hic aphorismus. LXVII

SErmo iste lōge est ab hy. Dixit.n. antea: nō pura corpa q̄stūcūq̄ nutriēs. magꝫ ledēs. itē si egritudine cibū accipiēs q̄s nō conualescat: significat qm̄ corp⁹ amplioꝛi cibo vtiť. si v̄o nō accipiēti hoc fiat: significat quoniā euacuatiōe indiget: z multa dixit alia cursui nature attinētia decept⁹ ḡ fuit qui cibū v̄tutez sanis: infirmis v̄o morbuz esse dixit: cibus.n. nō ē virtus sanis. sed virtuté sanis facit: neq̄ morb⁹ infirmis: sed morbū facit. Itē aliꝰ amphorism⁹ hic solet sequi. LXVIII

QUib⁹ fe. lōge bis pustule diuturne aut i articulis dolores fiunt. LXVI

QUibuscunq̄ ex febrib⁹. aut pustule diuturne: aut in articulis dolores fuerint: hi āplioꝛib⁹ cibis vtūť. 67

QUibus quem accipiunt febricitātes sanis est virtus: infirmis vero morbus. LXVIII

ONsueuit hyp. dicere exeuntia: z intelligere que exeunt p intestina z non alia. Sed quidam intelligunt vrinā: in qua sic solet fieri cum audiant permutari non moueri. Alij aūt aliter de hoc amphorismo discordantur vbi enim supernatauerint habeť. ab alijs s̄bnatauerit legiť: intelligētes vrinā q̄ z supius z inferius resolui solet. vtrūq̄ dicere possint. Sed intendētes egestionem melius supra q̄z subtus legūt. nō. n. possunt videri suppositā egestioni. Sed vbi dicit. Quasi rasura: egesta intelligūtur: nō vrina. ex his ḡ v̄bis nō certis neq̄ diffinitis innuiť aphorismū nō fuisse hyp. adhuc ēt falsificabiť: vbi necessaria vētris solutio d̄z esse: neq̄. n. hoc est necesse: neq̄ id vt eis quid obsit acceptiꝰ iuribus: quia nō nocet multis colericā egestionē habētibus ad rasurā vsq̄ supuenientibuꝰ. neq̄ aūt p iuscula necesse est solui vētrem. si certificeť q̄ colera purgata sit. ¶ Intētio ergo huius aphorismi ita iordinate ponētiū fuit rē ita implicari: q̄ maioꝛi aphorismi expositione indigeret: q̄s sophiste solēt facere multiloqo inuoluenteꝰ se. Quidā autē iterpretātes negāt hypocrate phibuisse dare iura: sed dare multa vť sepius iterdiriisse: ꝓtio nēq̄ ad hoc exposuisse q̄zto magis dabunť: tāto magis peioꝛabunť: q̄si nō semp noceant iuscula modum excedētia dādi. Cū igiť aphorismus incōpositus z inordinat⁹ fuerit sic sophisticanť. vt q̄quomō possit stare: iūgētes z demētes sicut placet cuilibz. Quidam. n. dicūt. Premissa alicubi egestiōe z nō mota: sed supra videať q̄si rasura multa: morbū multū pauca ō̄signat paruū. z in mlto morbo necessaria ē vētris soko. Jungūt alij aliud. Si aliq̄d ō̄ iferioꝛib⁹ spissiuz egrediť: z multa iuscula apponanť cancropeius z addunt aliud q̄si alteri⁹ aphorismi caput. q̄: mā melācolica eē vť: q̄ multa erit si mlta spissitudo fuerit si pua z melācholica parua. Alibi sic. si mā ō̄ iferioꝛib⁹ cruda exeat erit melācolica. si multa mlta. si parua parua: alibi: si multa morbus erit mult⁹: si pua paru⁹. Que diuersitaꝰ ex obscuritate aphorismi ē certa. Ego hūc aphorismū neq̄ ponderosū eē existimo: neq̄ obscuruz. sed potius eē falsū. Hyrochi⁹ z Lichocidos z Exchiphi⁹ p̄mi iterptes hūc aphorismū scripserūt sic. Cū de iferioꝛibus res cruda exeat melācholica ē materia ꝛc. q̄ dicūt esse particulare: cū q̄ fecerit vniuersale itellexerit: vñ dubitatio accidit: Sed si accipiať sicut ego sū iterpretat⁹: neq̄ dubietas: neq̄ obscuritas erit ipius: egestiōe cruda exeūte melācholica materia certificaťesse in instrumentis virtutis digestiue: z iō cruda erit egestio. colera vero rubea facit cōtrariū: i quā solent intensa emittit.

EXpletis aphorismiꝰ hipocratiꝰ: hic i fine scripsi que rōnabilibuꝰ z autēticis interserebātur a sophistis: vt refellerē non esse dicta tanti philosophi: quedā vero alia hic apponere renui: quia quilibet poeta iueniēs falsa nō esse. hypocraťs p̄firmať potuit

¶Finiunt aphorismi diuini hypocratis cuz commētis Halieni eius interpretis.

Tabula super libros hyppo.

¶Incipit tabula super libros Hypocratis sequentes in hoc opere continens initia omn'um capitulorꝝ ſm ordinē cū numero chartarum adiuncto. Signata eſt. n. quelibet charta ſuo numero.

¶Capitula primi libri ꝓnosticorꝝ. omnis qui medi vt in singulis. finisqꝫ medicine quod si posset verum quia vi.
¶Interest xl. est etiam quod
¶Oportet xli. ⁊ si nares. oculi concauita-
¶Que si sic xlij. xliij.
¶Et si huiusmõi. ⁊ si lumen. oportet ét vide-
¶Et si xliiij. bonũ est egrum. quia non est. ⁊ si repente. ⁊ si pedes. ⁊ si eger. ⁊ reiecta ceruice aut si supervẽtrẽ ⁊ si in augmẽto
¶Frendere xlv. si egro in cor. manuũ mobili. spũs si frequens spũs vero bon⁹
xlvj.
¶Sudor bonus. in hypocõdrijs. si in aliqua.
¶Oculi tñ xlvij. acuta existente. que collectio ⁊ vsqꝫ in diem. soletqꝫ huic in his tamen.
Apostemate ꝟo. quod si vsqꝫ. apa vero solidũ apa vero circa. elegantius oĩb⁹
¶Omne xlviij. oportet ergo te eorum autem q̃. pucredo ea lau.
¶Scõa ps pnosticorum. omnis hydros. consurgens ex.
xlix.
¶Cuius vero ex ⁊ si caput. bonũ aũt est egꝝ bonũ ẽ modeste grauis vero si. quod si liuior. ⁊ si color.

¶Si testes ⁊ somnus vt moris pessimum autez. stercoris egõ. liquida bona é. vtile est stercus. vtile est etiam. ⁊ colere subci. bonum est etiaz.
¶In omni li. aquosum vero. item modicuz ⁊ pessimum autez narlũ vero pro. ventositas sine. dolor sub hyp. vrina lauda.
¶Urina lij. sed si eiusdẽ hy. nebula pendẽs cuz fuerit vrina. timendus ergo. vrina mortis. in vtroqꝫ sexu. vrina cruda. crassicies vr ara. rationis est ⁊
¶Cauendũ liij. laudabilis ẽ vo. vomitus si sit. si oibus his in ⁊ quando illud ois odor malus
sputũ in oi egri. si subrubeum. si vero tardium.
⁊ rubeũ omnio viride spumosũ.
¶Et si ni. liiij. si in pulmone. sputũ subsang. oẽ sputũ pleue. ois dolor predi. putredo colori.
¶Si tñ die lv. morté nanqꝫ in quod hmõi est. apatum quedaz. oz ergo medicuz ⁊ si collectio.
¶Et ex signz lvi. qui vero velo. ⁊ vtrum cum. ⁊ quos febris. quib⁹ piplemo. interest autem.
¶Sepius lvij. apa vel vesica. quod idem. plures ex his. acutis fe. ex.
lviij.
¶Uesica volẽs

sed si superuene-
si vero vrina.
hec aũt morbi.
¶Tertia pars ꝓ
nosticorum.
in febribus idez illi dies idem.
in qbus febrib⁹ primus period⁹ ⁊ non est pos.
¶Deinde lix. in qbus valitu.
Et finis quarta-
secundũ hunc
que vero i breui.
considerabis.
secundum hãc.
¶Si dolor lx. atqꝫ sanguinem aurium dolor.
iuuenes q̃ sunt.
apata in gutture
squinantia pessi.
lxi.
¶Altera
tertio vero i qua ⁊ si delituerit.
bonũ est aũt tu. quam tumidam
quoꝝ febris si
quibus febris p
quibua febres
transactis .xx. di.
hoc autem apa.
quib⁹ vero etas.
¶Febribus lxij. ⁊ sicut illis.
omne apa magz
Quibus adsunt
quibus ille do-
que vero dixim⁹
¶In febri- lxiij.
pueris in acu.
interest ergo
nec in qualibet.
honestũ quoqꝫ
¶Et hec lxiiij.
scito oẽs vali.
adhuc signifi.
¶Nec ꝺspe-lxv.
neqꝫ te ad alias
¶Liber regimis
acutoꝝ primus
qui de egrotãtiũ
que quidem i di.
si enim sagaci.
lxvi.
¶In quo tñ nõ
sed posteriores
sed antiq prius
inde leuis viri-
sed potius.
si ergo qñ ept.

sed vulgus
alia laudantes
quoꝝ ⁊ in his
scriptuꝝ ita.
¶Ad hec lxvii.
que res itaque
cum ergo huius
quorum videlz.
lxviii.
¶Ptisana vero
¶Quapp. lxix.
si ergo eger bis
itaqꝫ primo hoc
scõ ꝟo si eger
¶Qz si nũc lxx.
de his autẽ que
sed qñ sputi pluz
sed hoc eis.
in pleureticis
ptisana vero ex.
cum enim oés
quippe enim qr
¶Nisi ergo lxxi.
quibuscũqꝫ cibo
adhuc vero qui
ex quibus nimi-
quos quidem
quod qdem eo
sputum quippe
quoniã vtꝝ alte-
qz non tantum
via aũt sustentã.
¶Quapp lxxii.
bis autem q ple
quo sumpto si
¶Quod si lxxiii.
⁊ videndum est
porro succum
¶Scõa ps regi-
minis acutorũ.
in pleuresi vero
est autem iuuati.
¶Sz aña lxxiiii.
deide calefacto
postea ordeum.
siccorum ãt cale.
naz hmõi calefa.
incisio autem nõ
nisi ergo cale.
quando ergo
lxxv.
¶Porro si pas-
bis itaqꝫ fa.
tempore enim
¶Iste ꝟmo lxxvi.
at vero vbi pti.
in quibus etiam
similiter autem
scio nãqꝫ mul.
nociuius vero in
nam consuetu.
quod quidẽ faci
qui enim semel

lxxvii.
¶Si quoqꝫ oxy.
similiter autem
plurimi vero q
que accidentia
si enim qui.
lxxviii.
¶Si iteruz tenẽ.
iuuat itaqꝫ coz.
quorum vero in
¶Sed alia lxxix.
quapropter eos.
hoc enim cõtra
cum quo etiam
¶Nec non lxxx.
qz ẽ diminutio
qz autẽ in qbus
⁊ alia his neces.
neqꝫ morbi sen.
ecce enim iuua-
sunt enim q pti.
in quibus plu.
multotiẽs autez
¶Que q. lxxxi.
qui vero euadũt
neqꝫ ét quispiam
¶Malũ. lxxxii.
⁊ ego quidẽ sum
vicine autem
verbi gratia hõ
¶Que lxxxiii.
plus tñ leditur.
his autem oibus
multe vigilie.
¶Tertia ps re-
giminis acutoꝝ
potus aũt dulcis
¶Dulcis lxxxiiii
mentem leuius
cui⁹ ergo dispõ
lxxxv.
¶Sed plurimũ
⁊ eam que eum
qui autem hmõi
de vino autẽ al.
palmeus potus
sciendũ est etiaz
lxxxvi.
¶Hydromel. si
hydromel autez
aqua mellis mł.
humores de
lxxxvii.
¶Screatus op.
sed etiam cuius
diuersitatẽ autẽ
sz in his morbis
sed quidam iam
non tñ hec sen.
que tamẽ fortio-

est etiam qñqꝫ
¶Dria lxxxviii.
post ptisanam
coctum autem
potus autẽ qui
hore vero qbus
accidissim⁹ vero
¶Accidit lxxxix.
quod si ita fuerit
sed egroto ory.
parum accidissi
rursus ven.
sed in iferioribꝰ
quod malũ i acu
itaqꝫ qz nocu.
bonũ quidem est
¶Qui aũt xc.
si ergo ad infir.
vniuersaliter aũt
acetum feminis
aque ꝟo nullũ
¶Si dolorẽ xci.
cui autem solam
dicã quoqꝫ quo
balnea vero i q
vbi autem corp⁹
via ergo breuis
introitus vero ⁊
¶Qui aũt xcii.
deinde multe
multum de
postqꝫ loco frica
neqꝫ oleum 'qñ
sed ⁊ caput quaz
⁊ cauendum ẽ
sed neqꝫ balne.
neqꝫ qcqꝫ potuũ
qui balneum.
balneare i peri-
balneare humi.
¶Balnea xciii.
balneum xciiii.
¶Liber q̃rtus re
gimis acutorũ.
casus autem.
sed ⁊ fe. multa
fit autem quam
fit aũt lingua as-
huic bibere aquã
⁊ si amarum os
si vero adhuc
salitum aũt nihil
sorbitiones aũt
⁊ si sanguinis ex
¶Et si apa xcv.
si vero sine his
causi genus aliõ
tali causo nisi.
⁊ hoc. i. venter.
rosmata vero.
acutas aũt pas.
igitur quidẽ si.
xcvi.

¶Phleumátia.
Quicunq; vero.
Fieri vero affonū
z aufere fan.
accidunt aūt plu.
quicunq; dolo.
z oz his ita.
z resumentem z
¶Sinächuſ.xcvij
qñ vero in esti.
z posteriores
z antipasis spi.
sed z arteriaz vl.
si febris assum.
potu autem vti.
si vero lappato.
cum aūt pharma.
quibuscunq; ẋo
quibuscunq; in
quibuscunq; ẋo
¶Quibuſ.xcviij
corpori quidem
sorbitiones autez
vidicerūt aūt he.
quibuscunq; vero
accubare vero
hypocondrio
conjecturare ẋo
si autē trāsmuta.
Inconsistentes
sunt aūt visiones
lōq; attendē.
neq; eorum que
igitur maxime
custodire igitur
¶Cū aūt nō. xcix.
attendere vero z
inspicere vero
si vero in febre
cum in febribus
quibuscunq;
hos autem tales
cum febricitanti
cum aūt febrienti
¶Estiua z .c.
z siqdē impibus
febri siticulose
cotallus z myr.
si vero siticulosi
peripleumonica
si vero dolor fur.
subauferre vero
demū subclyste
si vero subtus ife.
si vero non facile
matura vero sūt
periplemonie
¶Dysenteria. ci.
in febre co.
tetani vero lumb.
cū autē a tenanti.
egritudines autē
helleborizare oz
quibuscunq; ex
que ex itinere do.
quecunq; vero a
esce ẋo maxime
allium sysaz.i. vē.
Caseus át sysaz
Legumina vero
Licer sysaz.i. vē.
Lens aūt stiptici
lupinū aūt mi.
silsium aūt z o
¶Et custo- cy.
maxime vero fit
melancholice
optime vero vti.
caprine ẋo car.
chiri.i. porci
a colera ẋo sic.
hunc talē custo.
cōfert aūt z do.
z bibere vinum.
z oleum da. vt q
a cibis aūt z po.
si ẋo būidi⁹ vē.
et hydropum.
quicunq; ven.
¶Si vero cūj.
dietarie vel die.
scire ẋo epha.
si vero sangui.
si vero tibi vēter
si vero pharma.
validissimū autē
z siquidē in tho
que ex inferiore
¶Opon.i. ciiij.
¶Sequuntur
capīa pticule pri
me li. epidimiaz.
quibuscunq;
figure he qdem
.cv.
¶Quibuscunq;
infantiū epilep.
in renem dolor
¶Mliebria. cvi
in creatiōe anti.
que in rigores.
anterigorem
apostases non
tibiaz effelatio.
fimata extrinse
qs ferinuz autū.
¶Pueroz. cvij.
lachryme in a
febre he qui
distensiōes cor.
¶Capitula.cviij
he particule.
adaperire coan.
attenuare ipin-
alium hūorem.
spūs parui.
cix.
¶Medicamen-
consequen-
vene temporum
tussis sicca nō
hñt aūt plurima
derelicta post
¶Quartane. cx.
Tusses sicce.
posteriōa capi.
Susceptiones.
Cōtrauellere.
lata exanthima
quecunq; matu
oculoz habētiū
egressus ad
in magnis ma.
circa magnū lo.
¶In piritho.cxi
brassicam tenus
quibus splen p
in putrefactioni.
splen durus in
que circa egrum
cxij.
¶Capitula ter-
tie particule.
sicutis rari.
expurgatio cur.
quando aūt coz
in gymnasijs
Mulier quā puſ
¶A capite. cxiij
omne exputre-
ventosuz cōcau.
frigidum valde
post vrine.
¶Figuras cxiiij.
qué ex mōtano
que velut alate
in catarris ma.
rigores incho.
capitellum ex:
sanguis fluxus
¶Breusa cxv.
cum spumascūt
in pcessionibus
hi vero facti fri.
permutationes
omne extenuatuz
corporis iactura
frictile ptinuum
subuiride sub.
sic deprimi mā
clauis aperiens
irodicus febrien
malum febri
Uenarū rubedo
cū conuenit in si
Occasiones vñ
vlcera fcā deter.
¶Rotūdū cxvi.
emorroidas ha.
medicantes qui
reuelationes z
alterius loci lo.
est qbus sangui.
¶Capitula q̄rte
particule.
coexistētib⁹ oubi
vrina pinguis.
cū intestinum in
¶Agasij cxvij.
aliud apa equa.
cola habent qua
que non multum
aquam elyxam
quoniā ex emo.
si qualia oportet
¶In eno cxviij.
manifeste vi.
in calido natu.
sonus in fri.
sonus sedilis
debiles die.
aquarū inertiuz
a qua vorabilis
percalido natu.
studium salutis
in vigilando si
quibus plurim⁹
qui calidi ventri
¶Siccitate. cxix.
tragos qs appa.
oculi vt habeāt
Signa mortalia
labores cibis
¶Capitula quin-
te pticule.
natura morbo
inuenit ipse eadē
bene docta na.
lachryme nari.
spūs introitus
non eodē oia oi.
¶Urine. cxx.
hois aia semper
morbi cōnutri
salus dissentien.
quecunq; ex ira
labor articulis
aie exercitium.
in scissuris fan.
si auris dolue
lingua vrinam
¶Colericuz. cxxi.
vrina similis
lingue similes
si māmarum ca.
hoibus i auribꝰ
terraz demutare
debilioza nutri.
pturitū in auri.
libido a flegma-
calidis ventre
nigre colere in
sup auctiles.
frigiditas aque
helleborum bi.
fluxas z intrin.
sanguis in.
rigor a superi.
¶Attractio cxxij.
frigidissimus.
vlcera apponū.
femina capra ex
percalido nu.
¶Capitula sexte
particule
carnes trahunt
in calidioribus
¶Quibus cxxiij.
auditus hime.
z lingue gustus
spiritus similiter
habentia vel
cxxi.
¶Sermōes silē.
procedentia su.
permutationes
obtinuit z non
lachryme volun
gustus sputum
sol est frigus.
labores ocia.
que in somno
mansiones i qui
animi vel men.
etas quidem
cxxij.
¶Qō affine z
anni tempus in
tempus in quo
tēpus egritudis
periodi z perio
epidimicorum.
z siquis incepto.
ignitum forte q
qualis modus
opus corpus in
in palpebris su.
in extremo vero
reiectatorios
messio torsio:
herisipilla est.
melancolicus
febres quibus
cxxvj.
¶Qualis est
consuetudinem
qualiter
in quibus in cō.
contrarie in
quod bene ferē
dieta quantū tñ
bonis vero
quod fistulosum
cui iam
satirus in taso
cxxxiiij.
¶In abdirus
melancholici
in abdirus
contigit.
cxxv.
Finis

Liber pnosticorum diuini Ypocratis icipit. I

De qb⁹ signa p= nostica dicant.

MAnifestũ ẽ q hypo.nõ vtit hac dictõe.s.puisio ne:nisi loco pnosticatiõis. Inde ẽ q facit sequi hũc sermonẽ cũ ita dicit:q est quando antece dit ꝛ pcedit:ꝛ facit:ꝛ iudicat. Et nõ vtitur hic plogo in isto libꝛo suo:nisi loco istorum quorum numerus est mltus:i hoc nostro tẽpoꝛe qui nominãt seipsos auctoꝛes ingenij:ꝛ estimãt q opatio medici non est nisi conseruatio sanitatis super sanos ꝛ reductio ei⁹ sup ipos quãdo coꝛꝛumpitur. Pꝛonosticatio autem de futuriꝫ rebus videtur eis q nõ sit ỏ operatione medici i aliq̃ sed est ex operatione diuinoꝛum. Et ꝓpter hoc intẽdit hypocra. ostendere in pꝛologo huius libꝛi sui q per pꝛonosticationẽ iuuatur medic⁹ꝛ põit summam ei⁹q acquiruntur ex cognitione ei⁹ tres res: Quarũ vna est q medicuꝫ quãdo vtitur pꝛonosticatiõe recipiũt infirmi ab eo quod eis ꝓcipit:ꝛ mittunt se i mãibus suis vehemẽtius. Et secũda est:quia quãdo ꝑus cognoscit qđ accidit infirmis in futuro antecedit ad illud tempoꝛe longo.ꝛ pꝛeparat se ad opponendũ ei. Tertia ẽ ne estimet de eo q ipe fuit causa moꝛtis ei⁹: qui moꝛitur ex infirmis. Hypocra.ergo videt q cognitio medicine per hũc modũ scientie non est inferioꝛ cognitione eius causarũ sanitatis. Intendam⁹ ergo nũc ad conſideꝛandum in sermõibus eius:in quibus naꝛrat vnumquodq̃ horum trium iuuamentoꝛũ que naꝛraui.

De vtilitatib⁹ signoꝛũ ꝓnosticoꝛum.

Omnis qui: medicine aꝛtis studio seu gloriam seu delectabilem amicoꝛum consequi desideꝛat copiam: adeo pꝛudentum regulis rationem suã muniat. I

VIdet mihi q sit ex melioꝛibus reꝫ bus vt medicus vtat pꝛeuisione. II.

VT in singulis valitudinibus ꝓterita ꝑntia ꝛ futura cognoscat:ꝛ egro reuelet q̃ de se ipso eger mime ꝓsentserat. si. n. se per eũ cognoscat totũ se illi certius cõmittet.

QUod est: qꝛ quãdo pꝛescit: ꝛ antecedit:ꝛ indicat infirmis aliquod pꝛesens ex eis que habent: ꝛ que pꝛeterierũt: ꝛ que futura sũt: ꝛ interpꝛetat ab infirmis totum quod abbꝛeuiauerunt a narratione sua: est confidũt infirmi: ꝛ in cuius manib⁹ se cõmittunt ipe sanat plus egritudines. III

ILlud a cuius narratione abbꝛeuiantur infirmi nõ ẽ ex eo cuius scientia nõ sit ex eis:sicut dixeꝛunt quidam expositorum:vt sunt mẽbꝛa interioꝛa:ꝛ egritudines q̃ sunt in coꝛpoꝛe:ꝛ cause illarum. Uerũ illud a cuius narratione abbꝛeuiantur non est nisi a causis ꝓmitiuis eoꝛum ꝛ accidentib⁹ que sunt i coꝛpoꝛe:ab eo quod ex eis est manifestum sensui: Quãdo ergo audiunt infirmi a medico aliquid hoꝛ ꝓter qđ ipi nũcia uerunt ei:illud admiranꝛ de eo:ꝛ dignũ ẽ vt admirentur de eo. Et nos quidẽ iã ostẽdemus in subsequentibus artem quã cõpꝛehenditur iste modus scientie. IIII.

IAm narrauit i hypocrates i hoc sermone iuuamentuꝫ secundũ quod ẽ ex iuuamẽtis que acquiruntꝛ ex pnosticatione. quod est quia quando medic⁹ ꝓius scit causaꝫ infirmi secundum veritatem intẽdit accidẽtia de quoꝝ aptitudine ẽ vt accidãt ei:ꝛ ꝓhibet ex eis quod possibile ẽ ꝓhibẽ vt ñ accidant ꝛ itẽdit ad illud ex eis quod nõ est possibile ꝓhibere quin accidat ꝛ ꝓhibet illud ne fiat magnũ forte. Et medico qdẽ poꝛe ẽ oio vt ãcedat:ꝛ resistat oibus accidẽtib⁹ q̃ accidunt: sic̃ gubernatoꝛi nauis sapiẽti:q timet isultũ cõmotõis maꝛ sup se. V

NArrauit hypo.in hoc sermone suo duo iuuamẽta que acquiruntur ex sciẽtia pnosticationis:et dixit iterum iuuamentũ tertiuꝫ in sermone suo s. quando ꝓius scit:ꝛ precedit:ꝛ indicat moꝛtem ei⁹ q moꝛitur:ꝛ salutem eius qui saluatur. Inde est q qdã medicoꝛum imperitoruꝫ ex propinquo eepit ꝛ intromisit quẽdam adolescentẽ infirmum in balneũ: cuius cepit coꝛp⁹ suadere ꝓpter symcopim: que accidit ei ꝛ cepit letari ꝛ gaudere propter multitudinem ei⁹q̃ curꝛebat ex eo de sudoꝛe. cũ ergo post illud parum moꝛeꝛet infirmus:aduenit ei ex cõsanguineis illius ꝓturbatio magna:pp estimationẽ coꝛ sup ipm:q ipse interfecisset eum. Quod aũt dixi vsq̃ ad hunc locum non ẽ nisi expositio prologi. quẽ pꝛemisit hy. i libꝛo suo isto Sermonis aũt quez ipse bꝛeui cõpꝛehendit oratione l. sermonis eius ꝛ si cum illo etiã fuerit aliqd celeste i egritudinib⁹ acutis:speciesꝫ huius expositiõis ꝓuenit ei q iã domit⁹ est in disciplinis:ꝛ exercitatus in eis; et

Euentũ ꝛ magnitudineꝫ accidentiũ reꝫmouẽ põt medicus.

Ille plures sanat de q plures cõfidũt.

Quid ꝺ sophist̄ dicat.

est eius studiū icipiēs adꝓficiēdū ex ħ libro. Qui aptē nō ē domus i sermone grecoꝝ: neqꝫ ē ei cognitio cū vltimatione: aut sollicitudo ꝺ rebus: nō accidit ei: nisi scia ſm̄ois sophisticaꝝ ⁊ finictiū i illo vitā suā in vanū. Qꝺ ꝯ quēit ꝺ expone ē modus ali⁹ ꝓpus: q ꝓplet sermone lōgioꝝ ħ ſmōe ⁊ latioꝝ eo. Et res qdē absoluta i diuisiōe ꝓsiderationis in hoc mō expositionis est ei cui⁹itētio ē acquire re q̄ ꝓficiet: q amat illud. Dimittat ꝯ hunc ſmonē: i quo ego icipio ab hoc loco vsqꝫ q̄ pueniat ad ſmonē: i q̄ dixit hyp. oportet vt ponas ꝓsideratiōez tuā i egritudinib⁹ acutis ꝓz hanc viā. VI.

Prenisio solet apud grecos multipliciter accipi.

NOn vtiť hypo. in hac dictōe. s. ꝓuisione ſm cursuz ꝓsuetudis grecoꝝ cōez quo vtunť ea. qꝺ est: q; greci nō vtūtur hac dictōe: nisi ꝓz sollicitudiné ꝺ re ⁊ curā ꝺ ea. Et illꝺ qdē significauit Euripides ꝺsificator i ſmōe suo. q felleries apꝺ mōtem suā vsa ē ꝓuisione i ħ vt casus ei⁹ eēt ſm fi-gurā cū q̄ n̄ ꝺtegeret qn̄ ipa cadēt. Et nos inuenim⁹ite rū ħ ſmōe. s. ꝓuisio vti grecos i ſmōib⁹ suis: sp sup sollicitudinē ꝺ aliq̄: ⁊ ꝓz curā ꝺ eo ⁊ añcessionē in ꝓparatiōe ei⁹: cui⁹ ꝓparatiōe fit iuramētū. Et ſmo itez famosus apꝺ hoies. s. an regimē mūdi currat p vsuz ꝓuisionis. n̄ signat nisi hāc itētiōez Hypo. vero nō vtiť ſmōe suo ꝓuisio ꝓz hāc itētionē: sz vtiť eo loco ꝓnosticationis. ⁊ non facit etiā illud absolute: sed ex reliquē cōunicat ex istis duabus itentiōibus sit. Qꝺ est: qz inuenimus Homez ꝺsificatorē vti hac dictiōe. s. ꝓuisio: super res in quibus hō cogitat. ⁊ q̄s imaginať anteqꝫ fiāt. ⁊ ex hac itentiōe itez deriuať ꝓnosticatio. qꝺ est: qz res manifeste in naturis suis q̄ formanť in itellectu anteqꝫ appareant sensibus sunt: in qbus ꝺr ſm veritatem q̄ homo vtiť in eis ꝓuisione. Et nō voluit hypo. per ħ nomē: nisi vt significeť qꝺ cogitat in rebus: ⁊ imaginatur eas anteqꝫ sint: ⁊ propteť hoc dicimus in rebus q̄ intelliguntť p̄mitiue absqꝫ voluntate: qz accidūt ꝓter q̄ vtatur in eis aliq̄s prenisione. In rebus aūt q̄s faē postqꝫ cogitat in eis dicit q̄ fiūt post cogitationē ⁊ sollicitudinē. Et sup ħ significat ſmo Solonis: vbi dic: q̄ oportet vt in iudicijs que posuerūt illi de'derusifagas i iterfectione: ⁊ in vulneri⁹: ⁊ cōbustiōe: ⁊ medicinis: vt vtať ꝓuisione si hō fuerit dās i potu illas volēs iterfectionem per eas. Inueniunť etiā hoc noie ⁊ ſtibus vti rhetoꝛes multotiēs i oꝛationibus suis q̄ volunt narrare quod fit ꝓter vsum ꝓuisionis ꝓpe illud qꝺ fit absqꝫ voluntate: sicut interfectio absqꝫ volūtate: ⁊ id ad quod egredit iratus. qꝺ ē: qz ipsi dicunt in istis rebus quod ipse fiunt preter q̄ vtantur auctoꝛes eorum prenisione! Quādo ergo homo decipit socium tē poꝛe lōgoꝛ: ⁊ cogitat: ⁊ prenidet in eo quod facit cū eo: anteqꝫ conetur facere illud vtitur prenisione. Quod ergo significat hoc nomē prenisio: scilicet apꝺ grecoꝝ,

Que in nob cū ꝓuisiōe accidūt post cogitationē ⁊ sollicitudinē fiūt.

est res communis: que dicitur de actionibus bonis ⁊ malis: non sicut dicūt quidā: q ꝺr de actionib⁹ bonis tantum. quod est: qua in questione de qua querunt homines: scilicet an regimen mundi currat p fortunā ⁊ casum: aut p vsum prenisionis: nō significat ꝓuisio nisi rem cōmunem ⁊ significatio illius est: qꝺ ponitur p pe eā: scilicet causis. ⁊ ex hominibus sunt qui ponūt p pe ꝓuisionē loco cāuꝫ qꝺ fit ex sciꝓ: ⁊ oēꝫ significant intentionez vnā. Inuenimus aūt philosophos etiā dicētes i mūdo m'totiens q̄ regimē ei⁹ currat cū vsu bōitatiꝫ: vel administratione ei⁹ q̄ est creatoꝛ bñdictus ⁊ sublimis in quo ē ꝓuisio: ⁊ nō excipiūt in sermone suo bonitatē ad suam scientiaz: nisi quia hoc nomē scilicz ꝓuisio ꝺcitur ꝺ actionibus laudabilibus: ⁊ de actōibus vituperabilibuꝫ: nā si fuerit ꝓuisio. scilicet añcessio sollicitudinis de re⁹ ꝺcitur cōmuniꝫ. Manifestū est ergo q̄ nomen deriuatur a re q̄ ratiocinatur ante esse suum. ⁊ ex hac eadez intētione deriuatur nomen prenosticationis. q̄ est: quia res manifeste in naturis suis que apprehenduntť anteqꝫ sint per signa significantia ipsas: necessario dicit: q̄ in eis non administratur nisi prenisio hic quidē sermo ē eq̄lis sermoni eius qui dicit q̄ nos non scim⁹ eas: nisi ante suū esse. Mihi autem videtur prenisionem non poni proprie illud q̄ fit per fortunam ⁊ casuz vt intelligatur ex ea hec intētio cōmunis. quod est: quia prenisio quando ꝺcitur ſm hunc modū significatur q̄ non ꝺcitur nisi de actionibus boni tantum: Necessario ꝺcitur q̄ in eis nō administratur prenisio: hic quidē sermo significat q̄ non dicit de actionibus bonum quoniam prenisio scilicet sollicitudo de esse mūdi: non eū in actionibus malis. Inquit Hunai. Utatur ꝺ hoc sermone q̄ est contrarius ei: quod precessit ꝺ ſmōe ipsius. quod est: quia dixit in eis que premissa sūt i questione in qua queritur de esse mūdi an regimen. scilicet eius currat per vsū prenisionis: aut per fortunaz ⁊ casum nō administratur hoc nomen scilicet ꝓuisio nisi scām intētionem cōmunem quemadmodum ostēditur illud cōmunicari expositione ipsoꝝ prope ipsuz casum. ideſt ex eo q̄ ponuntiuxta nomen ipsuz casus. Et ex sermone philosoforum iteruz q̄ regimen mundi currit per vsum bōitatis i quo est prenisio. Et dixit in hoc loco: quod ē: quia prenisio quando ꝺcitur secūdum hunc moduz significat: quia ꝺcitur de actionib⁹ bonis tantū: Et respōsio quidez in illo est illud quod dico scilicet q̄ hypocrates. in sermone precedente nō voluit: nisi vt ostenderet: quia possibile ē vt fiat hoc nomen in vsu. scilicet prenisio secundum itentionē communez in omni actione: que non fit per casum: sicut cōtingit: vt intendit in ea ad bonū: ⁊ intendatur in ea ad maluz. in hoc autez sermone voluit ostēdere q̄ q̄ꝫ

Prenisio ꝺ ꝺ actōib⁹ laudabilib⁹ ⁊ vituperabilib⁹.

Regimē mūdi currit per vsuz bonitatis i quo est ꝓuisio.

est eius studiū icipiēs adꝓficiēdū ex ħ libro. Qui aptē nō ē domus i sermone grecoꝝ: neqꝫ ē ei cognitio cū vltimatione: aut sollicitudo ꝺ rebus: nō accidit ei: nisi scia ſm̄ois sophisticaꝝ ⁊ finictiū i illo vitā suā in vanū. Qꝺ ꝯ quēit ꝺ expone ē modus ali⁹ ꝓpus: q ꝓplet sermone lōgioꝝ ħ ſmōe ⁊ latioꝝ eo. Et res qdē absoluta i diuisiōe ꝓsiderationis in hoc mō expositionis est ei cui⁹itētio ē acquire re q̄ ꝓficiet: q amat illud. Dimittat ꝯ hunc ſmonē: i quo ego icipio ab hoc loco vsqꝫ q̄ pueniat ad ſmonē: i q̄ dixit hyp. oportet vt ponas ꝓsideratiōez tuā i egritudinib⁹ acutis ꝓz hanc viā. VI.

Prenisio solet apud grecos multipliciter accipi.

NOn vtiť hypo. in hac dictōe. s. ꝓuisione ſm cursuz ꝓsuetudis grecoꝝ cōez quo vtunť ea. qꝺ est: q; greci nō vtūtur hac dictōe: nisi ꝓz sollicitudiné ꝺ re ⁊ curā ꝺ ea. Et illꝺ qdē significauit Euripides ꝺsificator i ſmōe suo. q felleries apꝺ mōtem suā vsa ē ꝓuisione i ħ vt casus ei⁹ eēt ſm fi-gurā cū q̄ n̄ ꝺtegeret qn̄ ipa cadēt. Et nos inuenim⁹ite rū ħ ſmōe. s. ꝓuisio vti grecos i ſmōib⁹ suis: sp sup sollicitudinē ꝺ aliq̄: ⁊ ꝓz curā ꝺ eo ⁊ añcessionē in ꝓparatiōe ei⁹: cui⁹ ꝓparatiōe fit iuramētū. Et ſmo itez famosus apꝺ hoies. s. an regimē mūdi currat p vsuz ꝓuisionis. n̄ signat nisi hāc itētiōez Hypo. vero nō vtiť ſmōe suo ꝓuisio ꝓz hāc itētionē: sz vtiť eo loco ꝓnosticationis. ⁊ non facit etiā illud absolute: sed ex reliquē cōunicat ex istis duabus itentiōibus sit. Qꝺ est: qz inuenimus Homez ꝺsificatorē vti hac dictiōe. s. ꝓuisio: super res in quibus hō cogitat. ⁊ q̄s imaginať anteqꝫ fiāt. ⁊ ex hac itentiōe itez deriuať ꝓnosticatio. qꝺ est: qz res manifeste in naturis suis q̄ formanť in itellectu anteqꝫ appareant sensibus sunt: in qbus ꝺr ſm veritatem q̄ homo vtiť in eis ꝓuisione. Et nō voluit hypo. per ħ nomē: nisi vt significeť qꝺ cogitat in rebus: ⁊ imaginatur eas anteqꝫ sint: ⁊ propteť hoc dicimus in rebus q̄ intelliguntť p̄mitiue absqꝫ voluntate: qz accidūt ꝓter q̄ vtatur in eis aliq̄s prenisione. In rebus aūt q̄s faē postqꝫ cogitat in eis dicit q̄ fiūt post cogitationē ⁊ sollicitudinē. Et sup ħ significat ſmo Solonis: vbi dic: q̄ oportet vt in iudicijs que posuerūt illi de'derusifagas i iterfectione: ⁊ in vulneri⁹: ⁊ cōbustiōe: ⁊ medicinis: vt vtať ꝓuisione si hō fuerit dās i potu illas volēs iterfectionem per eas. Inueniunť etiā hoc noie ⁊ ſtibus vti rhetoꝛes multotiēs i oꝛationibus suis q̄ volunt narrare quod fit ꝓter vsum ꝓuisionis ꝓpe illud qꝺ fit absqꝫ voluntate: sicut interfectio absqꝫ volūtate: ⁊ id ad quod egredit iratus. qꝺ ē: qz ipsi dicunt in istis rebus quod ipse fiunt preter q̄ vtantur auctoꝛes eorum prenisione! Quādo ergo homo decipit socium tē poꝛe lōgoꝛ: ⁊ cogitat: ⁊ prenidet in eo quod facit cū eo: anteqꝫ conetur facere illud vtitur prenisione. Quod ergo significat hoc nomē prenisio: scilicet apꝺ grecoꝝ,

Que in nob cū ꝓuisiōe accidūt post cogitationē ⁊ sollicitudinē fiūt.

est res communis: que dicitur de actionibus bonis ⁊ malis: non sicut dicūt quidā: q ꝺr de actionib⁹ bonis tantum. quod est: qua in questione de qua querunt homines: scilicet an regimen mundi currat p fortunā ⁊ casum: aut p vsum prenisionis: nō significat ꝓuisio nisi rem cōmunem ⁊ significatio illius est: qꝺ ponitur p pe eā: scilicet causis. ⁊ ex hominibus sunt qui ponūt p pe ꝓuisionē loco cāuꝫ qꝺ fit ex sciꝓ: ⁊ oēꝫ significant intentionez vnā. Inuenimus aūt philosophos etiā dicētes i mūdo m'totiens q̄ regimē ei⁹ currat cū vsu bōitatiꝫ: vel administratione ei⁹ q̄ est creatoꝛ bñdictus ⁊ sublimis in quo ē ꝓuisio: ⁊ nō excipiūt in sermone suo bonitatē ad suam scientiaz: nisi quia hoc nomē scilicz ꝓuisio ꝺcitur ꝺ actionibus laudabilibus: ⁊ de actōibus vituperabilibuꝫ: nā si fuerit ꝓuisio. scilicet añcessio sollicitudinis de re⁹ ꝺcitur cōmuniꝫ. Manifestū est ergo q̄ nomen deriuatur a re q̄ ratiocinatur ante esse suum. ⁊ ex hac eadez intētione deriuatur nomen prenosticationis. q̄ est: quia res manifeste in naturis suis que apprehenduntť anteqꝫ sint per signa significantia ipsas: necessario dicit: q̄ in eis non administratur nisi prenisio hic quidē sermo ē eq̄lis sermoni eius qui dicit q̄ nos non scim⁹ eas: nisi ante suū esse. Mihi autem videtur prenisionem non poni proprie illud q̄ fit per fortunam ⁊ casuz vt intelligatur ex ea hec intētio cōmunis. quod est: quia prenisio quando ꝺcitur ſm hunc modū significatur q̄ non ꝺcitur nisi de actionibus boni tantum: Necessario ꝺcitur q̄ in eis nō administratur prenisio: hic quidē sermo significat q̄ non dicit de actionibus bonum quoniam prenisio scilicet sollicitudo de esse mūdi: non eū in actionibus malis. Inquit Hunai. Utatur ꝺ hoc sermone q̄ est contrarius ei: quod precessit ꝺ ſmōe ipsius. quod est: quia dixit in eis que premissa sūt i questione in qua queritur de esse mūdi an regimen. scilicet eius currat per vsū prenisionis: aut per fortunaz ⁊ casum nō administratur hoc nomen scilicet ꝓuisio nisi scām intētionem cōmunem quemadmodum ostēditur illud cōmunicari expositione ipsoꝝ prope ipsuz casum. ideſt ex eo q̄ ponuntiuxta nomen ipsuz casus. Et ex sermone philosoforum iteruz q̄ regimen mundi currit per vsum bōitatis i quo est prenisio. Et dixit in hoc loco: quod ē: quia prenisio quando ꝺcitur ſm hunc moduz significat: quia ꝺcitur de actionib⁹ bonis tantū: Et respōsio quidez in illo est illud quod dico scilicet q̄ hypocrates. in sermone precedente nō voluit: nisi vt ostenderet: quia possibile ē vt fiat hoc nomen in vsu. scilicet prenisio secundum itentionē communez in omni actione: que non fit per casum: sicut cōtingit: vt intendit in ea ad bonū: ⁊ intendatur in ea ad maluz. in hoc autez sermone voluit ostēdere q̄ q̄ꝫ

Prenisio ꝺ ꝺ actōib⁹ laudabilib⁹ ⁊ vituperabilib⁹.

Regimē mūdi currit per vsuz bonitatis i quo est ꝓuisio.

sit possibile vti hac intētióe.s.puisio:cōiter sup oēz actionē.siue sit bona siue mala.sicut significat sup illā qō nē cui⁹rememoratio pcessit.pus tn̄ ñ vtunt ea philosophi i qōne:in q̄ q̄rit de eē mūdi:nisi ꝟz itētióez ꝓpaz s.bonitatē tm̄:z pp illō nō inuenim⁹eū dixisse in ꝓnosticatióe:q ñ ē nisi p res futuras tm̄:sz p res q̄ fiunt in tpib⁹trib⁹. Et vidimus gdē q prudēs ē enūciator ō eo qō iā pcessit nō minus qz sit eius enunciatio enūciās ō eo qō futurū est:z sitr ét q enunciator sit ō rebus presentibus pterqz pus videat eas:ñ ē laus minor laude illaꝝ duaꝝ.s.enūciātꝫ illa duo.s.pteritū z futuꝝ sic oñdit hy.i ꝑmóe suo.s.q ē qrqñ pscit z pcedit z idicat ifirmo res pñtes ex eis q̄ sūt cū ipsis:z q̄ pterūt:z q̄ futura sūt:z enūciat de ꝟ ifirmo totum a cuius narratióe abbreuiabit:erit g̃ dign⁹vt ꝓsidat ō eo qō é potēs scire res ifirmoꝝ: g̃ prudētia p arté i enūciatióe eius qō pteri jt:pter q testificet:z i narratióe reꝝ pñtiū i iudicio z indicatióe eius: qō futuꝝ é:ē eḡlis. Uerū iuuamentū qō acqrit ex vno qz hoꝝ diuersificat diuersificatióe multa:qō est qr ꝓnosticatio de eo qō futuꝝ é:magis iuuatiua é q̄z enunciatio:de eo qō pterijt z qō é pñs qr nō iuuat per enūciationē:ō eo q iā pterijt in aliq̄ dispositióe infirmus imo nō iuuat p illō:nisi medic⁹ tm̄ qñ vult oñder prudētiā suā p artē medicie ifirmo:z iste qdē ꝑmo q̄zuis sit ex arté medicie:tm̄ lz q cū positionib⁹ eū declaret: z exponat itētióes q̄ significāt i ꝑmóib⁹:q sūt i libris. vel q̄zuis iuuamētū fiat per distinctionē i expositōib⁹ i reb⁹alijs tm̄ de ea é qō dixerūt qdā expositoꝝ:significantes per id mores aie cōponētis librū z nāz eius sicut id qō inuenimus eos fecisse i ꝟ loco ex laude:q̄ ip si laudauerūt positionē hy.i ꝑmóe suo.s.mihi vr̄ q de melioꝝb⁹rebus é vt vtat medicus puisióe:qm̄ possibile fuit ei dicē q de melioꝝb⁹rebus é vt vtat medicus pter q adiūgeret ad illō. Mihi vr̄ cū sit ad erigēdū ō mōstrationē i eo qō dixit sufficiētia. Qō āt dixerūt seq̄ces abrucalis cū voluerit iter ꝓnosticationē dr̄az eē: z añcessionē idicatiōis nō solūmō nō é egrediēs ab eo qō é necessariū:i q̄ ñ é ꝓficuū.sz cū illo é ex genere erroꝝ z falsitatis.ꝟ āt é ꝑm q vr̄ eis:inq̄ztū dicunt q ipsi docēt hoies itētióes:verūtn̄ cōtradicunt noi: in eo qō significat de rebus:z hoc est ꝓncipiū erroꝝ eorum s. paruitas scie eoꝝ:z qō ꝑmo eoꝝ nō é nisi in eo qō significāt noia:nō i ipa nā reꝝ q̄rū cognitiōe fit iuuamētū in medicia:qō é:qr ꝓnosticatio dr̄ ꝟz plurimū de rebus certis:certitudis sempiterne:z qñq̄ dr̄ ō rebus i q̄rū certitndine minuit ab illis paꝝ:z pp illō inuenim⁹ expositores hui⁹nois addē ei multotiēs illud qō enūciat. Dicūt g̃ i q̄busdā illaꝝ q̄s ꝓmittūt.z cū q̄bus icipiunt q ꝓnosticatio in eis é certa:z q̄busdā eaꝝ q ꝓnosticatio é in eis cū q̄ é fiducia:z forasse noiant:cognitionē eaꝝ viridicā aut artificialē. Significāt g̃ p illō qō addūt ex illo ad ꝟ nomē qō nō est illō qō significatur: certū z veꝝ semꝑ. ꝓnosticatio g̃ oz q dicat ꝟz duos modos quoꝝ vnus sup res certas veras sp:z alter super res q̄ minuunt ab illa certitudine paꝝ. Cognitio vero certa sp é sicut q ver existit successione hyemis z post ipaz estas:z post estatē é autūn⁹. Illa āt cui⁹certitudo nō é sempiterna é sic ꝑmo Martij i luna:qr quādo est extremitas superior manifeste inclinationis significat esu flationē septētriōis:z si é expāsa:significat exsuflationem austri:nā hoc non inuenitur ita nisi ꝑm plurimū sicut designat illō experimētū:z forasse non inuenit ita. Et socijs quidē abrucalis vr̄ q ꝓnostication.dicitur in rebus certis:sed antecessio indicationis videt eis incerta:qm̄ dicit q plurime res que añcedūt z indicant non certificant:possibile est enim bonū vt antecedet z iudicet:pter qō præsciat illam rem quam indicat:aut possibile est q loquat homo ecōtrario ei⁹ qō é i aia:z si ñ amāt vt noient ré formatā i aia scitaz: noiant eā ꝑculdubio opinatā:vt ꝓfiteant ō ea:z si ñ fuerit i aia ei⁹ qō añcedit z idicat de aliq̄ re ñ cognita: tūc i aia eius erit opio ꝑculdubio de ea. Uerūtamē de grecoꝝ cōsuetudine ñ é vt dicāt añcessiōes opionis neqz socioꝝ abrucalis ét q̄z uis sint diuersi i noib⁹mlt̄aꝝ reꝝ ꝟz aliō q̄z grecoꝝ cō suetudo currit i vsu eoꝝ z iuenimus eos ꝓfitētes q ñ dr̄ añcessio opionis. Si g̃ res é itatūc ponāt nomen aliō qō significet hanc intentionē: nō ꝓnosticationē:postq̄z ꝓtenti sunt hoies receptione eius qō posuerūt ide:z si nō é eis possibile vt faciāt illō: tūc oportet eis vt erigāt vel intelligāt q significet illō ex rebus ꝟz q currit ꝓsuetudo de eo. Jā aūt cucurrit consuetudo vt dominet ꝓnosticatio per casum rerum de quarum aptitudine est vt pueniāt ꝑm plurimū:z rerū certarū in quaꝝ euentu nō dubitat. Et opatio quidē prudentium medicoꝝ nō é ingsitio de hmōi rebus:verū antecessio indicationis est de eo qō accidit ifirmis: z intentio i illo z certificatio ꝑm plurimū:q si ceciderit in eo error erit raro. Sermo aūt noster ꝑm plurimuz q̄z uis sit dictio vna tm̄ illō qō itelligit ex ea diuersificat diuersitate multa in multitudine z paucitate qō est qr qñ homo añcedit z idicat aliquam reꝝ z iuenit in ea. xx.vicib⁹z errauit i eo semel:tūc error eius nō extrahit eū:nisi ad hoc vt sit semp viridicus:verūtamen est melior eo qui errauit bis:z ille qui errauit bis melior ē eo q errauit ter. de oibus vo istis dr̄ q ipi inuenerūt ꝟz plurimū:z pp id oz tibi vt intēdas ad disciplinas q̄ faciūt te acqrere vitatē:quā cū acqsieris erit rectificatio tua z certitudo tua plus:ergo sollicitus sis de his z addisce eas. Inqsitio vo de eo qō signāt vl̄ significāt noia addet tibi vitatē. Euritidem.n.sophistā qr dilexit hoc capitulū z itēdit itētionē ei⁹:oderūt eū oēs auctores disciplinē:z ꝓpterea fact⁹ é idē expositⁿ vt rideret de eo Socrates i oi loco q̄zuis esset laudādus i reb⁹ altjs. Et pōt esse q ego etiā iā peccaui in rememoratióe abrucalis:qm̄ é melius ꝓperare ad docendū eos q sunt ꝓmpti ꝓperare ad adiscendā medicinaz p res certas vas z dimittere ꝓhibitionē illoꝝ z cōsumere vitā eoꝝ ex duob⁹modis:quoꝝ vnus est in docēdo eos in redargutione sophistaꝝ z alienationē eorū:z altera é in ꝯdicendo illis deceptionibus:z ꝓpter hoc visuz é mihi melius esse in hoc libro vt intendam ad docendum res qbus fit iuuamētū tātū:cū mihi possibile sit hr̄e spaciā lōgū vt inqrā in libro alio ō eo qō dixit abruscalis ꝯdicendo p id li.hyp.in ꝓnosticatione.

VII. Oportet ei qui vult exponere aliqué hoꝝ ꝑmonū vt ostēdat illō in ꝑmis actu:deinde intēdat ad affirmādū idē in libro suo. Res enim in descriptione eius q hō videt facilis est. vt aūt sciat viam ex cuius disciplina possit inuenire ꝑm plurimum cuz antecedit z indicat de eo quod futuꝝ est: aut nūciat ō eo qō pterijt:pter qō testificat⁹ sit illud:aut cū narrat de reb⁹pñtibus pter qō audiat illō ex eis:aut videat illud prauū z difficile é z raꝝ. Et nō qdē necesse é vt simus:nisi viridici i eo qō dicimus:qr iā oñdimus cer-

Nō minus prudētis est pterita aut psētia enūciare q̄z futura ꝑdicere

Utilior é ꝓnosticatio futuroꝝ q̄z presentium aut preteritorum enūciatio.

Prognosticatio duobus modis dicitur.

De ꝓnosticatōe ꝟz cōez hoium consuetudinē.

Quevidem⁹ ō scribē facile. que aūt non difficile z ratū.

titudinē illius i ope ipo medicie. Et qñ non cogit me aliqs log in re vna z eadē duabus vicibus: qz vna sit in expositiōe plogi huius libri: z altera in expositione ſmonū pticulariū q fiūt i eo. Videf mihi qp melius eſt vt poſtponā ſmonē i hmōi rebus: z ponā rememoratione meā ꝺ eis i expōne ſmone medicinaliū: qui ſūt i lō libro quos volo exponere: z ppue cū aliqs eorū q expoſuerūt hūc librū nō fecerit illō: z neceſſitas ſcie eius ſit valde vehemēs: qꝺ ē qz hy. ꝑz ſnias eoz ꝺimiſit rememorationem eius in q̄ ꝓcepit medicū exerceri qñ ipſe non narrauit qūo oz vt cognoſcat illō qꝺ iā ꝑterīt: aut: qꝺ pñs ē: verūtñ occultū ē ſenſui. Et ſi fuerit ēt z cū illo i egritudinib⁹ celeſtis res tūc oz vt ſit medic⁹ cū ꝓuiſiōe i ea ſapiēs. Cecidit iter expoſitores hui⁹ libri: i itētōe hac: quā noiauitt hy. celeſtē: z ꝓcepit vt ſit medic⁹ cū pnoſticatōe ꝺ ea ſapiēs diuerſitas mlta: qꝺ ē qz qbuſdā eoz vī q egritudies accidūt hōibus ex ira dei: q ē bñdictus z ſblimis: z faciūt certificari ſuper illō hoies mltos: ex eis q ſcripſerī enūciatōes ꝓcedētē ꝑter qp oñdūt qp hy. viſa fuerit ſnia lō q edidit hūc librū: z nō oñdūt illō niſi prudētes expoſitores: qꝺ ē qz itētio i expoſitōib⁹ ſuis ñ ē enunciatio abſoluta de eo qꝺ vī factū: ſꝫ ꝺ ſnia ei⁹ q edidit librū: qz̄uis ſit ſnia falſa: z nos ñ iuenim⁹ hy. dicē in li. aliq ſuoz qp deus bñdictus z ſblimis cauſat aliquā egritudinē: z ipſe qdez enūciauit itez in li. ſuo de regimie acutaz egritudinū eāz pp quā noiauerūt antiq noti lō noie z cōuenerunt oēs hoies ſup lō. qp iſte liber. ſ. ꝺ acutaz egritudinū regimie ē ex libris hy. In libro āt ſuo ſup quē ſignatū ē: i egritudie diuia dixit plus i illo ſmōe i redargutōe illius q putabat qp de⁹ bñdict⁹ z ſblimis ſit cā alicui⁹ egritudinū. Nō ḡ oz vt dicat i egritudie epilepſie: qp ipa ē egritudo celeſtis nz i amore. Quidā. n. hoies eſtiauerūt qp egritudo celeſtis ē amor: z teſtificant ſup illō ex enūciatiōe certa ſignificatiōis. Eriſiſtratis ſup egritudinē filij regis: qp cā ei⁹ fuit amor. Sz ipi nō oñderūt qp Eriſiſtrates noiet amorē egritudinē celeſtē: nz hy. neqz aliqs ālioz medicoz antiq̄z: cuius āt corp⁹ macreſcit pp amorē: aut cui⁹ color fit citrin⁹: aut acciderit ei iqetudo aut febris cuēit ei: iuenim⁹ oēs ātiqs ponere cāz i illo q̄ſdā cās ꝓmitiuas. ſ. apparētes. z vna eaz ē āguſtia: z ex hoīb⁹ ē cui accidit āguſtia pp mortē alicuius ſui filij: aut ꝓpiquoz ei⁹: aut amici aut dilecti. z ex eis ē cui accidit id pp nocumētū cui⁹ timeī euēt⁹: aut ſup ſe aut ſup ciuitatē ſuā: z accidit āguſtia dño cēſuuz qñ ſuis ꝓuaī cēſib⁹ z hñtibus ꝓncipatū z nobilitates qñ ꝓuanī illis: z oīs q ꝺiligit aliquā rē z ꝓuaī ca: nā z i iſtorū nūero igrediī ēt cui accidit āguſtia pp amorē: ꝑter qp ſit ei⁹ egritudo celeſtis aut frena niſi ſuſcipiam⁹ ꝓmonē ātiqz puerbioz: ipi. n. eſtimāt qp amor accidit qbuſdā hoib⁹ pp ſathan: z ppterea ēt qp cā i dieb⁹ criſis ē celeſtis. ipi ḡ ñ ānuūciāt niſi pp ſniaz ſuā: z ñ p ſniam hy. qꝺ ē qz nos ꝺicim⁹ i eo ſniaz cāe cui⁹ñ ē ſcia cāe nobis aut egredimur a frenio rōis qꝺ ē celeſte: imo ñ ꝺicim⁹ iſtis reb⁹ ſi ꝓtigit qꝺ ꝺicam⁹ aliqd: niſi qz mirabiles z ex nec tm̄: z nos iuenim⁹ ēt hy. ſciētē cāz criſis: ſic oñꝺi in tractatu tertio libri ꝺiez criſis. Et ego qdē ſic ꝺixi i eis q̄ ꝓmiſſa ſūt ſū ꝺimittes remēmoratiōes ſmonū mālorū z enūciās ſmōes ſufficiētes tm̄: z qꝺ ego qdē iā ꝺimiſi inqſitionē ꝺ eo qꝺ ꝺixit abzucalis in libro pnoſticatiōis: z nō peccauit in eo niſi p hāc cām. Similr mihi vr̄ qp faciā in lō ſmōe: z in reliqs q̄ ſequūtur ipm: z rogo ēt illū q legit i lō meo libro vt faciat ſimile illius z cū mea volūtas iā certificata ſit ſup lō: tūc ñ oz vt vituperer ſup ꝺimiſſionez multoz ex eis in q̄rum rememoratiōe peccauerūt expoſitores: qꝺ ē qm̄ poterit q legerit id qꝺ ego ſcꝑſi cū ſtudio exqſite expiri ſermōes illos ſolū ſenſu z pp hāc cāz ego ſum ꝺimittēs rememorationē alicuius ex lō in expoſitiōe huius. qꝺ noiauit hy. celeſte inqrēs de modis quos ſignat vel ſignificat lō nomē ꝑz ſniaz hy. Manifeſtū ē. n. apud oēs hoies qp oz q̄ ſit vna rez q̄ ſūt in arte medicine z hy. ñ laudauit ſciētiā ei⁹ tātū: imo narrauit qd ē id qꝺ ē: qz laudare ſciam alicuius rez ꝑter qp narreī qd eſt: nō eſt niſi alienare. Oportet ḡ vī ſit ꝓnoſticatio per lō nomē qꝺ noiauit hypo. celeſte. vna ex reb⁹ quas oſtēdit hy. i oibus libris. Similr ꝺico audacter z nō temere qp nō ē poſſibile vt ſit lō res quā noiauit celeſtē: niſi diſpoſitio aerz cōtinētis nos. Et hy. qdē ſcripſit ꝺ ea i libro aphoriſmoz hūc ſmonē cū fuerit hyēs puata pluuia ſeptētrionalis: z fuerit ver pluuioſū z auſtrinū oz neceſſario vt veniāt i eſtate acute febres z opthalmie z fluxꝰ ſanguinis: z ꝓprie mulierib⁹ z habētib⁹ nās hūidas. Iſte nāqz ſmo z quē poſt eū ſcripſit ñ ē niſi ꝓnoſticatio de reb⁹ q̄ accidūt corporib⁹ pp diſpōnez aeris. Qꝺ āt ꝺixit i illo libro aphoriſmoz ñ ē niſi ſūma breuis. In li. aūt ſuo i egritudinib⁹ ſubitis loquit i eis ſmonez amplū. In libro aūt ꝓnoſticoz ꝺimſit id oio ꝑz qp ſcia ē ꝺ eo intrās i hūc ſcie modū. Meli⁹ eſt ḡ expoſitoribus vt iqrāt ꝺ cā pp quā ꝺimiſit hy. narrare qd ē lō qp ipe noiauit celeſte z ꝺimittāt falſitatē i expoſitiōib⁹ ſuis. Mihi aūt vr̄ qp hy. ꝺimiſit narrare i lō libro ꝓnoſticationē i egritudinib⁹ ſubitis vt ñ plōgareī liber ei⁹ z ex eis q̄ ſignificāt illud ē. qz cū finiuit hūc librū ꝺixit i fine ei⁹ ſmonē hūc. Et oz vt cogites velocit i euentu egritudinū ſubitaz. z ñ fugiat te diſpoſitio horе pſentis. ḡ ſignat vī ſignificat i ſmone ſuo illud: qz oz medico vt ſit ſciēs ꝓnoſticationē in egritudinibus ſubitis pluſq̄z ſit ei⁹ ſcia i reliqs ſpēbus ꝓnoſticatōis z ponit ſmonē ſuū pprīū i illo ſmōe: z narrat eē ei⁹ in libro aphoriſmorū ſic ꝺixi in ſūmis breuibus z loquit in libro ſuo in egritudinibus acutis ſmōe āmplo lōgo: z pp id ponūt qdā expoſitoz expoſitiōes ſuas libri eius in egritudinibus ſubditis poſt expoſitiōes ſuas libri huius. z ſimilr vr̄ mihi vt faciam.

VIII

Significauit hy. ſignificatiōe mānifeſta qp ſmo eius i lō libro ē i egritudinibus acutis. Et icipit log i illo ſignificatiōibus acceptis ex faciebus: qm̄ ſūt ꝓmū qꝺ apparet: z qm̄ virtus eaz ē in ꝓnoſticatiōe magna z res i lō qp ipe ſunt primū qꝺ apparet eſt manifeſta. Sz qp virt⁹ eaz in ꝓnoſticatōe ſit magna docet z ſcieī i eo qꝺ ē poſt. vez facio trāſire p mētē tuam in ꝓmis ꝓlogū q eſt cōioz: eo qp ē in arte iſta añs in libro ſuo noiato camedrion: vbi ꝺixit qp res ſiles z diſ-

Nullas egritudines a ꝺo cāri voluit hypo.

Proverbiū antiquoz ē ſathā in hoibus amorez cauſare

Uanū ē aliquid laudare z ñ narrare ipz qd ſit.

Si faciēs ſano ſitis fuerit optimū erit ſi ōrius peſſimū

fikes in ꝓncipio rei sūt ex maiore re valde:nā nō ē ice-
ptio ꝓnosticatōis tm̄:q̄ fit a ꝯsideratōe i his rebus.s.p
demōstratiōes:nā ipe nō icepit ꝓnosticatione tm̄:que
fit a ꝯsideratiōe in his rebus:sz demōstratiōes ēt sup
res q̄s nō oz facere. Et ego quidē iā oñdi has res q̄s
oz nos facere i libro meo in via de ingenio sanitatis.
Nūc vo oz vt ꝑmo ponas tuā ꝯsiderationē z ingsitōez
de ꝓnosticatione in h̄
libro postq̄z feceris
transire per mentem
tuā. Secundo q̄ non
significationes tantū
quibus significat qđ
futuruz est sunt ptes
artis medicine:qua fit
ꝓnosticatio sed ille q-
bus puenitur ēt ad co
gnitionē eius qđ ptē-
rijt:z ille qbus cōpre
hendit q̄ est ꝑs in
corpore infirmi. verū-
tamē iaz ꝯsuetudo cu
currit noīare cogni-
tionem rez p̄tium si
gnificationem. Hyp. g̃
p̄cepit tibi vt ponas
ꝯsiderationez tuaz in
ꝑmis in facie infirmi:
an sit similis faciebus
sanorū:an non:z pro-
prie an sit similis ei se-
cūdum q̄ fuit. Hec.n.
snie é vna sniarū que
vise sunt hyp.s. q̄ nō
oz vt inquirat de re-
bus q̄ sunt i arte me-
dicine ex nā cōi tm̄. sed oz vt ingras ēt de illis ex re na
ture que ꝓpria est vnicuiq̄ hoium. Inde é q̄ cuz inue
nis eū i loco isto in quo p̄cepit cōparari inter mēbra
lesa ifirmi:z infra mēbra sana:innuit:ne ponas illā cō
parationē inter mēbra exnea:sed inter membra patiē
tis. Et melior qdē dispositionū faciei ifirmi ē qñ mora
tur sik̄is ei ꝑm q̄ fuit in dispositione sanitatis: z deteri
or dispositionū eius est dispositio in qua é scōm finez
q̄rietatis illius faciei similis illi ꝑm q̄ fuit dispositione
aūt eius media inter dispositionez q̄ est melior:z inter
dispositiōez q̄ é deterior:necesse é tibi ingrere:qñ extre
ma determinant̄:qđ ē q̄ ꝓpinquior eaꝫ faciei cui⁹ dis-
positio est melior dispositionū:é melior eaꝫ z ꝓpinqui
or earū faciei:cuius dispositio é deterior dispositionū:
é deterior earū:z cuius lōgitudo ab vnaquaq̄ duorū
é eq̄lis dispō eius ē media iter vtraq̄s. hy. āt significa-
uit faciē:cuius dispō est ꝑz meliorē dispōnem in sūma
vna qđ est q̄ ex faciebus q̄ est melioris dispōnis est fa
cies q̄ est magis sik̄is faciei nāli. facies aūt q̄ria valde
sik̄i nāli faciei in vltimo:qñ nō est cōis neq̄ cognita: si
gnificauit sup eā hy. significationibus multis pticula-
ribus:z ego suz pscrutās de vnaquaq̄ illarū significa
tionū in eis que sunt post. IX

Nec significatio est p̄ma significationū malarū
h q̄s posuit hy.s. nasus acutus. Oportet aūt vt
ponas ꝯsiderationē tuā ꝺ naso cuiusq̄ hoiuz
ꝑ cōpationē suā ad id scōz q̄ fuit ꝑ nām:sic̄ dixi:qđ est
q̄ nasus aglinus vr̄ apud hāc dispositionem acutior
q̄z fuit:z simil'r ēt simus z alaene.i.q cū habeat eminē
tiā i superiori pte est cauus z curuus. Et oz vt sis ꝑuans
dispōnez nasi ꝑ nāz:nā ꝑz lōgitudinem eius ab illa di-
spositiōe nāli pōes q̄ztitatē maliciei eius qđ significat
sup ipaz apđ te. Et vr̄ qdē nasus visiōe manifesta acui
in eo cuius corpus macrescit pp egritudinē longā aut
redit dispositio eius ad penā ꝓpter famē:vel ꝓpter la
borem aut cāuz fortē:aut pp cām aliā:aut accidit eis
syncopis. z sil'r inuenim⁹ ipm fieri in morituris. Neces-
sario igit̄ dr̄ in hac si-
gnificatiōe:q̄ est ma-
la accidēs infirmitati
bus malis. q̄ñ aliquis
vtitur ingsitione de il
lis rebus cōibus apđ
hoies cōiter sup quaꝫ
conueniūt. Inquisitio
aūt de infirmitate in
qua nasus sit acut⁹ est
de ope acutoꝝ rōci-
natōis qđ é q̄ apꝑhē
sio eius nō é possibilis
nisi ꝑ viā qua apꝑhē-
duntur res occulte ex
rebus apparētib⁹ tm̄
verūtm̄ oz vt pscrute-
ris in ꝑmis de signifi
cationibus q̄s narra-
uim⁹ ꝑ viam q̄ appre-
hendunt̄ reꝫ q̄ occultā
tur tpe aliquo:qm̄ me
lius est vt ponam⁹ ser
monē nostrū in ꝑmis
in via sup qua cōueni
unt cōiter oēs hoies
q̄z vt incipiam⁹ i ꝑmis
z incedamus in ꝑmo
ne nr̄o via q̄ apꝑhen-
dunt̄ res occulte ex rebus manifestis. X

Omnes iste significatōes appent i facie i egri-
tudinib⁹ cronicis:z apđ laborē z apđ syncopiz
z ꝓprie in hora mortis:z pp illđ fit inuestigatio
de eis cū nō assimilet̄ eis scōm q̄ sunt sani sik̄es:qm̄ si-
gnificant rem malā. Narrauim⁹ aūt nuper q̄ de reb⁹
sup quas cōueniūt oēs est:q̄ oē qđ est cōtrariū rebus
nālibus vltima contrarietate est significatio sup perdi
tiōez:z oē quod est sik̄e reb⁹ nālibus significat euasio-
nez:z oē illud de q̄ q̄rit̄ vsq̄ ad hūc finez in istis rebus
nō est nisi scōm viam in q̄ q̄rit̄ de eo cuius occultatio
est spacio q̄dā. Oz āt vt ingram⁹ de nā eaꝫ cū pscruta
tione scōm semitā in q̄ significat̄ ex rebus apparenti-
bus sup res occultas. Dico g̃ q̄ euentus horꝫ acciden
tiū erit:aut a causa q̄ liquefacit mēbra carnosa corpis
z corrūpit ea:aut a debilitate caloris nālis:q cōsumit̄
vt nō sit ei possibile expādi z puenire ad extrema cor
poris:sed ē in viscerib⁹ tm̄ pauca caliditas:z cōsequit̄
illđ vt nō currāt sanguis z spūs ad extrema corporis
sicut currebāt ante:cū remanerēt ꝑz nāz suā: z pp illđ
oz vt appareat hec alteratio de dispositione nāli ad
dispositiōez egrediēte nām i facie plus z magis. qđ é:
q̄ cū sint ossa. z hūiditates:z caro i h̄ mēbro adinuicē
ꝓpinq̄:z ossa q̄m eoꝝ substātia ē terrestris morent̄ ꝑm
eoꝝ dispōnez:z i hūiditatib⁹ z carne sit possibilis liq̄fa
ctio z resolutio:z minuunt̄ facile pp paruitatē q̄ est in
eis ꝺ sanguine z spū:vñ é necessariū vt sit appitio ho
rū accidentiū i facie z ipoꝝ cognitio facilior q̄z sit i ꝛli
gs mēbris:qđ é q̄ i naso ñ ē ꝺ carne nisi ꝑz ipsi⁹ neces-
sitatē tm̄:reliquū vo ei⁹ est os: q̄ꝓpter oz quādo li-

Quātitas maliciei egritudinis cognoscit̄ penes elōgātionē eius a dispositōe nāli.

Occulta paliqua appentia via tm̄ cōi ꝑ suppositā nature cursus edocuit.

Qđ vltima q̄rietate reb⁹ nālib⁹ q̄riū ē pditionē significāt sik̄e āt euasionem.

Virtute ꝺbilitata sanguis et spūs ad extrema non currit.

quescit caro que est in eo aut minuit ꝓpter quasdam euacuationes.vt videat extremitas eius acuta:z qñq; accidit ei illud itez:qñ supfluit sup ipz frigus:z ꝟ accidés ei ꝓprie accidit q mozit:qđ é:qz qñ frigus partiū carnosaz ꝟbam q̄ in ipo ē ifrigidat:oz vt nasi extremitas acutioz videat q̄z sit. Et hy. qdē nō significauit p nasuz acutū nisi nasuz:cuius extremitas acuitur qñ accidit ꝓpter egritudies acutas. �fm hūc g̃ modū vr extremitas nasi acuta.oculi aūt pfundant ab istis eisdem causis:z �fm supfluitates humiditatis eorū z ipsorū lenitatis sup extremitatē nasi festinat hec infirmitas ad eos:z in eis cū illo est spūs aialis multus z caliditas multa:tūc oz quando euacuant et finiunt vt ꝓtrahant z ipsoz ꝓtractio est eorum pfundatio. Et similiter etiam duo tpa se habēt:nam ipsa applanant:qm̄ in eis tā tū sunt ex oibus ptibus capitis lacerti.s. duo lacerti q noiant lacerti tēpoz. reliqua aūt capitis sunt ꝑuata carne oino. Aures aūt infrigidantur:qm̄ sūt ex genere cartilaginū i qbus ñ est caro nisi pauci sanguis:z pp ꝟ inuenimus frigus ad eas valde penetrare:z cā i illo ē ꝓparatio eaz:z qz ipe dispositē sūt ad recipiēdū hāc cām extrinsecā sua z ñ ē possibile vt sit cā i vsatōe pulpaz auriū: nisi lenitas sbstātie eaz:z q ipe nō sunt sic reliquę auriū cartilagines certe texte cū cute subtili. Pulpe igit auriuz liquefiunt z ꝟhunt z exiccant:z colligūtur a causis:quaz ꝓmissimus rememoratiōē:z qñ eis accidit illud:inuersant ꝓprie ad posteriora vsus originē neruorū q̄ducūt ad aures sensū:qđ ē qz ꝯctio z ꝯstrictio cōmunicat oibus corpibus q̄ similant corrigijs qñ exiccant z est ꝓprium vnicuiq; membroz corpis:qz inuersat z attrahit vsus membrū ex quo ꝓcedūt nerui cū illo membro continuati. Uidemus.n.illud visiōe manifesta i digitis:qđ est qz corde itrinsece digitoz qñ extenduntur pp aliquā cāruz:vides digitos manifesta visione curuari:z si tendunt eoz corde appentes vides eos dilatari:z pp hāc siccitatē z collectiōez vr etiā cutis:q̄ ē super faciē tota tēsa:z plus qdē declarat illđ ex ea i frōte:qm̄ sub cute q̄ est i frōte ē expāsa ꝟba carnosa ꝟbtilis z ifirmitas festinat ad illđ cuius nā ē carnosa vehementius q̄z ad illđ cuius nā ē ex nā cutis. Alteratio aūt coloris deterior est:q̄ ē i nigredinez:qm̄ sit a supfluitate victorie frigoris sup sanguinē:sic id qđ inuenimus accidere in ipo qñ effundit extrinsecꝰ a corpe:cōgelat.n.z fit nigrū. Cōuersio aūt coloris ad viriditatē ē minoris malitie q̄z alteratio eiꝰ ad nigredinē. Et de consuetudine quidē grecoz ē vt significent p colorez viridez colorē citrinū:z fortasse noiant ipm sic de ꝓsuetudie pluriū eoz est noiar colorē cauliū:z lactuce:z ille qdē color declinior ē ad nigredinē q̄z color citrinꝰ:z ipe ē q̄si initiū coloris fusci:z coloris nigri:z euētꝰ huiꝰ coloris ē a frigoz sic coloris ꝑmi:z pp id fit facies q̄ aggregāt illa accidētia oia q̄ narrauimꝰ significās morte: z facies qdez fit cū hac dispōne ꝟz primuz in egritudinibus cronicis:q; si appareāt hec accidentia i ꝓncipio egritudinū i facie significat timorez pditōis magnū valde qm̄ cā i illo nō est tūc nisi malitia egritudinis;quod est qz nō est mirū si liqfiat corpus z denigrēt z infrigident q̄daz extrema eius qñ plōgat egritudo eiꝰ ꝓncipio āt egritudinis z ꝓpe acutaz ex eis cū facies vr cū hac dispōne: significat pditionez p culdubio nisi sit cā faciens illđ res alia nō egritudo. Et hy. qdē ondit cās q̄ faciūt illđ ꝑter egritudinez que est i eis:q̄ sūt post. In hoc aūt loco itellige a me qđ narro tibi vsq; ad illud qđ dixi de eo cuiꝰ rememoratiōem putat hy. dixisse qđ ē: qz sic ex facie cuius est hec dispō i egritudinibus cronicis ñ significat illđ �fm hāc q̄ztitatem timoris sitr nō inuenimus eam significare �fm hanc q̄ztitatē timoris in regiōe frigida z hora hyemis:z dispositione frigida ex dispōnibus aeris:z etate senij. Dixit aūt hy. vniuersaliter in libro aphorismoz. Qñ egritudo cōueniens est nāe infirmi z etati eius:z forme eius z hore ꝓti: ex horis anni tunc timor est minor timore egritudinis:qñ non est conueniens alicui harum ꝓprietatum. XI

Preparatō ꝟbe cartilaginose causa ē inuersionis i auribus.

Alteratio coloris deterior est nigredinez vergens q̄z ad viriditatez.

Dignifices cuz illo per reliqs significationes: tūc necesse est tibi vt interroges an vigilauerit hō ille: an leuificatus fuerit uenter eius lenificatione vehementi: an euenerit z aliquid ex fame. Nam si significatur aliquid ex istis tūc necesse est tibi vt putes de eo minore maliciam: z illud experieris dōec scias an facta sit facies cum hac dispō ne propter has causas in die z in nocte. Quod si nō significatur aliquid illoruz z non quieuerit in spacio quod determinaui āte:tūc oz vt scias q; illa sunt ex signis mortis. XII.

Quod si fuerit facies in principio egritudis cū hac dispositione z non fuerit tibi possibile adhuc vt signis mortis. XII.

Magis iterficiēs ex egritudinibus z magz pdēs mz lōgioz a sanitate est egritudo in q̄ facies habētis eā i iceptōe sui aduentus significat mortez ꝑter q; sit cā illius cā extrinseca:z egritudo minoris hac egritudine est:in q̄ facies hñtibus eā est cū dispō ne hac per cām appentez sic vigilie supflue z ieiuniuz vel fames aut lenitas ventris:qđ est qz rectificatio in his cāis est vt nō cadat virtus oino in fine:vel vltimo ab vna earū in ꝓncipio egritudinis:verūtamen timor in ea q̄ñq; �fm dispositionem est mior: quando causa in illa est minoratio harum rez:non est malignitas z malitia infirmitatis. Et ego suz narrās breuiter z plane cām egritudinis corporis:in quo est facies cū hac dispositione i diebus ꝑmis egritudinis. Dico g̃ q; qñ aggregāt vt virtus retētiua sit debilis:z hūores q sint i eo sint subtiles:z caliditas febris vehemēs ē necesse ꝓp debilitatez vtutis vt euacuet semp corpus euacuatiōe occulta:q̄ occultet sensui qđ est:qz illud qđ currit ex eo nō est nisi ex hūoribus illis subtilibꝰ z pp caliditatē febris iflāmant semp illi hūores ſbtiles plus:z subtilitant z ꝓsumunt q ex eis nō sunt in hoc termio subtilitatis. Erit ergo euacuatio hec hac de causa ꝓtinua sp:cui nō est abscisio sicut euacuatio assidua q̄ accidit p vomitū:aut p lenitatē ventris:aut p prouocationez vrine aut mēstruoz:verumtamē oēs iste species euā-

De mō introductōis cā fumi ac ꝑ ꝓpria cute.

De magna permutatōne faciei in ꝓncipio egritudinis.

cuatõis sunt sensibiles. Dria g̃ inter eas z inter eã euacuationez quã diximus est: qz ipse sunt sensibiles sz illa euacuatio est insensibilis pp subtilitatez rez q̃ euacuanť ex corpe: z ppter illud non inuenimus faciez cũ hac dispositiõe in egritudine phlegmatica: neqz i egritudine cuius cã est repletio corpis ex sanguine: verus necessaria est ad h̃ vt facies fiat hmõi dispositionis p̃uatio humiditatis que est in corpe. Et oz vt ancedat euentus egritudis labor aut angustia. Humor. n. qui ẽ ex genere colere nõ aggregať in corpe nisi ab istis causis. Et si ꝓtingat iterũ vt regio quã inhabitat infirmus sit cõplexiõis calide z hora pñs: z hora anni sit estas: z cõplexio aeris cõtinentis nos calida z sicca: erit casus corpis in hmõi egritudine facilior: z proprie si vincens sup cõplexiõez ifirmi p nãz fuerit colera: z inuenimus itez ex corpibus corpa facilis resolutiõis: q̃rũ os stomachi ẽ debile: z qñ aggreganť ista duo cuz eo qd narrauimus est casus i egritudiné: i q̃ facies h̃tis eã significat morté facile valde. Cũ g̃ scit medicꝰ has res nõ ẽ iuuamentũ p eas in ꝓnosticatiõe tm̃. imo in inuẽtiõe medicatiõis: ita vt ponat intentiõez suã in illo in ꝓfortatione hꝫtutis cũ cibis ꝓueniẽtibus stomacho: verũtñ ꝑmo in inuentiõe curationis ẽ exiens ab eo i cuius via sumus. Oz g̃ vt itendat ingrẽdo exq̃site d̃ causis extrinsecis: q̃ ponũt faciem cũ hac dispõne. Dico g̃ q̃ cãe faciẽtes illd̃ eadez sunt q̃s dixit hy. z sunt fames vigilie z lenitas ventris. z tibi absolute inest vt adiungas eis oia q̃ sunt eis silis: sicut euacuatio sanguis supflua: q̃ fit ex naribus aut ex mrice: aut in venis q̃ sunt in ano aut ex vulneribus: aut ex eis q̃ sunt eis silia: et sequiť illd̃ angustia vehemẽs a qbuscũqz cãis fuerit. Et dignũ ẽ q̃ hy. iã dixit angustiã: cũ ponať in sermone suo dicẽdo. Vigilie: qd̃ ẽ: qz vigilie sunt a cãis mltis: z fiũt ẽt ab angustia. g̃ oz vt ingrediať inrememoratio nis vigiliaꝝ: z silr ẽt in supfluitate solutionis ventris: oz ẽt vt apd̃ te ingrediať ois euacuatio supflua. z q iã exercitatus ẽ in ope medicine exercitio vltimo: z ẽ prudens in cognitione cuiuscqz rez q̃ sunt in ea declarať ei multũ cã efficiẽs faciez: cuius dispositio ẽ hec dispositio. Modus aũt significationũ q̃ significat eã difficil' ẽ: z pp illd̃ abstinuerũt se multi medicoꝝ a narratione eius p ꝑmonẽ q̃zuis eã sciuerit. Nos aũt narrauimus cũ totũ in libris nostris quoꝝ digna ẽ rememoratio de eo narratione: quã qñ sciueris z videris infirmũ in q̃cũqz hora fuerit illd̃ possibile erit tibi vt iudices sup cãz q̃ posuit faciẽ eius ad hãc dispõnez: z ꝑpe si fueris sciẽs regimen q̃ vsus fuit ante egritudinez suã: z complexionez eiꝰ: z plus illo mltũ si iã fueris exptus pulsuz venaꝝ eiꝰ expimẽto: z cognoueris q̃litatẽ calidita tis fe. Cuiꝰ exẽplũ ẽ vt póas q̃ sit aliqs ifirmoꝝ cã ifirmitaťꝫ cuiꝰ sit labor p̃cedẽs z ieiuniũ: z ãgustie: z sit illd̃ i hora estatis: z cõplexio aeris i ea calida z sicca: sit ẽt vincẽs sup corꝑ eiꝰ p nãm colera z etas eiꝰ: z ẽt etas iuuẽtuť caliditas febris eiꝰ cũ illo fortť: z vincẽs super vrinã eiꝰ colera z pulsus eiꝰ significet d̃bilitatẽ hꝫtutis. Dico qz oz vt sciať q̃ egritudo ifirmi ẽ egritudo i qua ꝑmo nr̃ est: z q̃ facies eius sit cũ dispõne in q̃ significatur sup morte velocẽ: si nõ ꝑus nutriať ꝑm q̃ oz: z ponamus egrũ aliũ: in q̃ nõ inueniať aliqd eoꝝ q̃ narrauimus nõ añcedẽs i egritudie sua. neqz i die ꝑmo neqz i scd̃o: cũqz i die tertia fuerit eger: vides facie eiꝰ: ꝑz q̃ narrauit nũc hy. dico q̃ oz vt sciať q̃ facies huiꝰ infirmi fctã ẽ cũ hac dispõne a qbusdã cãis extrisecis: cũ g̃ sciueris illd̃ tũc cogita i teipo qd sit id qd̃ possibile sit ꝑpe eẽ cã an fluxꝰ vẽtris supfluus an vigilie. qd̃ ẽ: qz non est possibile vt fiat facies ieiunãtis cũ hac dispoſi

Cognitio earũ extrinsecaꝝ vtil' est medico i ꝓnosticatione z curatione

De mõ itroducẽdi casum i actu practico.

tione subito: ꝓter q̃ cause egritudis faciãt illd̃ sic dixi: z sit ifirmus i nã sua ꝑz q̃ narraui. Et si tu iã vidisti ifirmũ in die q̃ ẽ ante hũc diẽ: tũc ipossibile est vt deletuz sit a te: si ẽ d̃ nã sui vt accidat ei fluxus vẽtris supfluus ex seipo: qz ẽ: qd̃ significatiões q̃ significãt fluxũ vẽtris sunt mãifeste. Et ego qdẽ narraui eas in libro meo d̃ crisi: z in libro meo de ꝓnosticatiõe accepta ex pulsu. Cũqz sciueris illas significationes: poteris hora q̃ videris infirmũ iudicare q̃ acciderũt ei vigilie supflue: qd̃ est qz videbis oculos eius exiccatos. z nõ ẽ possibile vt sint ita pp euacuatõez: z videbis itez palpebras eius cũ difficultate moueri cũ dispõne. q̃si ipe sint tracte ad inferiora nõ fixe: sic palpebre eiꝰ q̃ hz subet. Et si tu z nõ vidisti ifirmũ nisi i illa hora: z nõ vidisti eũ ante illd̃: tamẽ iste significatiões accepte ex pulsu significãt ẽt significationẽ quãdã sup illd̃ qd̃ ante fui t: qd̃ est qz si illud qd̃ facit illud fuerit cã supfluitatis fluxus ventris: tunc remanebit sup ifirmũ residuũ paruuz signi ficãs cãz faciẽtẽ illã euacuatiõez. Et si accideret ex vigilijs: imaginať tibi ex pulsu venarũ: q̃si sit corda corrigiarũ cordata. In eo ãt cuiꝰ facies ẽ cũ hac dispõne pp ieiuniũ tãtũ: nõ inueniť aliq̃ haꝝ significationũ. q̃ si gnificãt euacuationẽ neqz q̃ significant vigilias: z ñ sit ꝓnosticatio in eo nisi ex alijs: nã cã egritudis ieiunij ẽ cũ p̃uatiõe haꝝ significationũ ꝑprie: ñ ex p̃uatione significationũ q̃ sũt ꝑprie ieiunio: z plus illo mltuz: qñ cõsideras pscrutatiõe ꝑprie caliditatẽ resoluẽtẽ: z nõ declarať tibi q̃ dispositio febris sit ita qm̃ si d̃clarať tibi q̃ dispositio febris sit hec dispositio: tũc scias q̃ hec tornatilitas faciei nõ accidit nisi ab hac cã: m̃ a cã extriseca: z oz qdẽ vt plũges morã i tactu eiꝰ: z ponas manũ tuã sup ipz totũ: ñ sup ipz locũ q̃ tangiť tm̃: sz sup locũ q̃ ẽ supior eo ẽt: z ꝓsidera febrẽ mãu tua ꝓsideratione vehemẽti an sit calida tm̃: an iã resoluať ẽt cũ illo exsba corpis ea q̃ sũt sic scitille ignis penetrãtes i manũ tuã: qua tãgis ifirmũ: z pueniũt puẽtiõe manifesta ad ꝑfũdũ eiꝰ. Febriũ enĩ q̃ ponũt faciẽ habentis eas cuz hac dispositiõe: i q̃ significať moꝛs dispõ ẽ d̃ dispõ. Et narratio haꝝ rez sic dixi ẽ difficilis: verũtamẽ ñ sunt ex eis q̃ nõ narraťꝫ aut ex eis quoꝝ cognitio ẽ difficilis ei q̃ iã domitus ẽ. z exercuit se i illo. Et mihi qdez multotiẽs ꝑsentes fuerũt cũ ꝓcessi: z indicaui eis res istas sz ipsi ex additione facti sũt ꝓmpti sup cognitionẽ rez quas didicerũt ex edictis libris i ꝓnosticatiõe. qd̃ ẽ: qz apud illũ q̃ vidit z p̃cessit z idicauit eas certificatũ ẽ qz eaꝝ apprehẽsio ẽ possibilis: z ñ hesitat in illo qñ sit ei difficilis apprehensio illius rei i p̃cipio: nã iter q̃sdã pueroꝝ: quoꝝ vnusquisqz alteri similis ẽ vltima similitudine: nõ est possibile distiguere zq nõ videt eos nisi semel. de suis ãut nõ est aliqs super qué depeat illud. Per illud autẽ dixit de hoc ñ itẽdi: nisi admonere iuuenes: i hac scia: ꝑpe q̃ ex eis nõ viderit ifirmos z idicaui huiusmodi res: qd̃ est qz nõ est tibi possibile vt enũcies: quod nõ accidit ifirmo nisi angustia tantũ imo poteris dicere q̃ vigilie accidũt ei ꝓpter ãgustiã. Erasistrates. n. nõ sciuit q̃ filiꝰ regis fuerit Amás: qm̃ viderit corꝛuos: aut cornices volãtes neqz quoniã iuenit pulsuz illius adolescentis significare amorez: sicut dixerunt quidaz: sed ipse non significauit id sicut ego significaui nisi semel: qd̃ est: quia hora qua posui manuz meam super faciẽ ifirmi: accidit ei vt transiret ante eũ mulier ex eis que erant i mansione sua: quare diuersificatus ẽ pulsus eiꝰ statim: z corꝛuptus est ordo eiꝰ cũqz parũ tẽporis pertrãsisset: z mulier recessisset quã viderat: redijt pulsus eiꝰ ad illud qd̃ erat per naturã. super illd̃ autem quod diuersificatur de pulsu secũdm̃

Quõ possumus de ꝓteritis ex pulsu ꝓnosticare.

Difficillima exercitatꝫ facilli ma fiũt.

Erasistrates ex sola pulsus ꝓmutatiõe amãtẽ ñ cognouit.

hunc modū:ñ significat res vna cōis. Est eā quaꝝ agitaꝝ ābelitus ꝛ pulsus ifirmi. Discretio vero huiꝰ cause é qua agitaꝝ ābelitus ꝛ cognitio eiꝰ : oportet vt sit ex istis rebꝰ quas audit ifirmus: aut quas videt: qō é: qꝛ illō qō dicīt corā ifirmo: ꝛ facit accidere i pulsu eiꝰ diuersitatē: nō est illō nisi ꝓpter agitationē ex eis que audit: verūtamē ego iā scripsi i illo libꝝ ꝓpriū: ſz é i ꝓnosticatione. In hac aūt hora oz vt redeaz ad illō sup qō fui. Illud ḡ in cuiꝰ via fui é q possibile est qñ medicus enūciat multaſ ex rebꝰ que ꝓterierūt ꝛ ex rebus que sunt ꝑ sentes ifirmo: vt miretur ō eo. s. quādo narrat huiusmodi res: q̄rum ꝑmusimꝰ remoratione. s. vigilias ꝛ lenitatē nāe: ꝛ famem: ꝛ fortasse difficil sit enūciatio q vna eaꝝ singularis sit cā egritudinis: ſz enūciatio q illa sit vna ex duabꝰ earū aut vna ex tribus proculdubio est possibile vt antecedat ꝛ enūciet de ea ꝑm veritatez ꝛ illud qdē é qō ꝓuocat illuz: q audit illud vt laudet ipm dicētez Cū enūciat illud per illud qō enunciat: nō secūdū semitam interrogationis: ꝛ ē vt medicus dicat ifirmo q̄ é cā tornatilitaſ faciei sue: an vigilie supflue an ieiuniuz fuerit cā. Multotiens eni ei significat ifirmꝰ ꝑ ambas res simul: q̄re fit admiratio eiꝰ ō medico plus ꝛ fortasse significat vnā eaꝝ ꝛ miraꝝ de eo ét infirmꝰ qñ dicit illō qō é. Hoc é ḡ qō significat hy. ꝓ ꝑmonē suū. Oz eni vt iquiras an vigilauerit hō ille: an lenificatus fuerit venter eiꝰ lenitate vehemēti: an euenerit ei aliqd ex fame. Deide dixit post illō: Et si significauerit aliqd ex illis oz vt putetur de eo qꝛ é miorꝭ malitie: ꝛ illō é necessariū quōiā melius é vt sit virtꝰ ifirmi cū dispositione in q̄ nō cadat ab vna causaꝝ extrisecarū: ꝛ malitia egritudis ét é minoꝛ ꝛ facilioꝛ qñ cā liq̄factiōis corporis supflue é vna eaꝝ rex: ꝛ ñ é ꝑz egritudinē ꝛ malitiā eiꝰ. verūtñ cū sit possibile vt sit cā i illo cū extriseca ledēſ corpꝰ: ꝛ febriſ liquefaciēs ip̄z necesse vt sit expientia illiuſ: donec sciatur an facta sit facies cū hac dispositōe ꝓpter has cāſ in die ꝛ nocte q̄s numerat. nā si facies sit facta i hac dispositione ex aliq̄ cāꝝ extrinsecaꝝ tm̄: sic dixi reductio eiꝰ ad dispositionē nāle erit i die ꝛ nocte: ꝛ si facta é cū hac dispositiōe pp cāz in corpe: moraꝝ ꝑz dispositionē suā illā ꝛ addit malitia eiꝰ. hy. ḡ inuenit in eo qō dixit. In oibus rebus: recte inuenisse. Ingramus ḡ nūc ō intentione sermōis hyꝑpo. s. Si ḡ fuerit facies i pricipio egritudinis cū hac dispositiōe ꝛ ñ est tibi possibile ad huc vt significes cū illo ꝑ reliquas significationes: qō est: qꝛ necesse est ex sermone eius isto vt sit vna duaꝝ rerū: aut vt iste significationes non appareant in principio egritudinis: aut vt illō qō significāt non sit certū ꝛ ꝓpter illō non est possibile vt iudicetur ex eis super res in qbꝰ dubitaꝝ. Ego aūt dico q̄ iste significatiōes non apparent ſp: neq̄ si apparent significant rē certā.

Qualr iuestigatis cāis debeat astātibꝰ ꝛ infirmo eas enūciaꝝ

Et si huiusmodi egritudo tridua na fuerit q̄ pcesserunt labores non minus percunctaberis ꝛ oīa que sūt iquirēda circa corpus perquirere debes ꝛ ét circa oculos.

Quod si egritudo iā transierit tres dies ꝛ facies fuerit cum hac dispositione tunc oportet vt inquiras de illis rebus quas premisi tibi in questione ō eis: ꝛ consideres reliquas significationes in corpore ꝛ oculis.

d XIII

Et si lumen effugerint: nolēteſq̄ lachrymas effuderint: atq̄ foras tanq̄ in suffocato prominuerint: aut alter altero minoꝛ apparuerit: ꝛ alba eorum in sanguinea cōmutata fuerint ꝛ tanq̄ vene nigroris vel pallōris intus in se fuerint ꝛ lappitudinem habeant: ꝛ instabiles aut tremuli fuerint: aut extra nimis extiterint: aut itꝰ multum delituerint: ꝛ tota facies horribilis apparuerit: hec oīa ꝑiculosa ꝛ moꝛtalia iudicabis.

Nam si oculi effugerint a lumine: aut lachrymātes inuoluntarie fuerint: aut fuerint torti: aut fuerit vnus eoruz minoꝛ altero: aut eoruz alba rubuerint: aut fuerint in eiꝰ vene fusce aut nigre: ꝛ fuerit in eis lipptitudo: aut fuerint agitati: aut istabiles: aut tremuli: aut eminentes: aut ꝓfundi valde: aut fuerit coloꝛ faciei titius mutatus: tūc oz vt puteꝝ ō istis significatiōibꝰ omnibꝰ: qꝛ sunt significationes male pernicioſe.

d XIIII

Et ego qdem ostendā q illud fit ꝛi expositione mea de eis postq̄ posuero ꝑmōez hyp. q sequitur hunc ꝑmonem.

d XII

Hoc nomen. s. ꝓncipiū egritudinis: significat initiuz egritudiniſ cum nō é latitudo aliqua: ꝛ significat iterū initiū cū é latitudo aliqua: ſz illa é parua: et significat cū istis duobꝰ ꝑmū tēpꝰ egritudinis ex tēporibꝰ pꝰ: qō é tēpꝰ augumēti ꝛ pꝰ augumētū statꝰ: ꝛ pꝰ statū declaratio. In sermōe igit hyp. Nup si fuerit facieſ i ꝓncipio egritudis cū hac dispositiōe ñ significauit q̄ hoꝛ tēpoꝛ intellexerit. In ꝑmone aūt suo nuc. s. q̄ egritudo iā trāsierit treſ dies ꝛ fuerit facies cuz hac dispositiōe: significat significatiōe manifesta qꝛ intellexit i ꝑmōe suo ꝑmissio ꝓncipiū egritudinis initiū cui é latitudo: qō é qꝛ spaciū tēporis huius initij extēdit vſq̄ ad diem tertiū. Apud hūc ḡ terminū precepit hypo. vt adderetur ad significatiōes quas dixit: significatio ex reliqs significationibus i quibus dixit. Et nō est tibi possibile adhuc vt significes cū illo per reliquas significationes: ꝛ numerauit eas i ꝑmone suo q̄ sequitur hūc sermonem ꝛ dixit.

XIII

Res cōmunis in omnibus istis accidentibus q̄ narrauit hy. est qꝛ sunt extra naturā. Eoruz vero diuersitas est in hoc q̄ quedā eorum dicuntur esse contraria rebꝰ naturalibus valde: sic dixit hy. in eis que premissa sunt: ꝛ propter illud dicitur de eis Qui omnia sūt significatiōes male periculose secūdū semitā: in q̄ significaꝝ super res nāles. quedā eni eoꝝ sunt plus in illo: ꝛ quedā eoꝝ minus: oportet ḡ nunc vt ingramus cās a quibus accidunt secūdū sententiā hy. Dico ergo q̄ oculi effugiunt a lumīe ꝓpter debilitatē virtutis visibilis: ꝛ debilitas huius vtutis fit in q̄ busdā horis ꝓpter debilitatem instrumēti eius: sicut illud qō accidit i opthalmia: ꝛ forsan debilitaꝝ vtus ꝑ ter q̄ eueniat i istrumētis nocumētū horribile. ꝛ quādo est debilitas eius ꝓpter hanc causā est illō significatio qꝛ é moꝛtalis: ꝛ similit etiā quādo lachrymātur:

Deiora sūt signa a cāis intrinsecis cāta q̄z ab extrisecis.

De oculis lumē effugiēntibꝰ ꝛ inuolūtarie lachrimātibus.

nã si fuerint ille lachrγme ꝑpter opht̃almiam que accidit in eis: aut ꝑpter mãz que descẽdit ad eos ex capite: tũc illꝺ erit ſm diuersitatẽ cursus nãlis: z nõ significabunt mortẽ ꝓculdubio: ſz si fuerit pp debilitatem vtutis significabunt mortẽ z pniciez. Tortuositas vo oculoꝝ accidit in eis a spasmo lacertoꝝ mouẽtiũ eos: z qñ fuerit hec cã in lacertis mouẽtibꝰ oculos tantũ nõ significabit illꝺ rẽ malã: z quando fuerit ꝑpter casuz horuz neruoꝝ q̃ veniunt ad oculos z ad cerebruz tunc illud erit significatio perniciei in vltimo qꝺ est: qz lacerti ꝓpinqui cerebro vehemẽtius sentiunt egritudinẽ accidẽtẽ i eo: z ãte oẽs lacertos. Fortasse enĩ accidit ꝺ cã in lacertis oculoꝝ quos dixit hy. in hoc sermone: z forte accidit i lacertis timporꝝ i quibus locutus fuit hy. i libro iuncturarũ. Et diminutio vnius oculorũ ab altero cum diuersitate cursus nãlis est accidens perniciosũ quod est: qz significat mortez virtutis regẽtis oculos: rubificatio autẽ alborũ ipsoꝝ sicut illa q̃ accidit i ophtalmia: z ebrijs: significat r̃pletionẽ cerebri: z meatuũ eiꝰ: z multotiẽs significat apostema calidũ quod accidit in istis mẽbris: qꝺ ẽ: qz effusio sanguinis ad venas q̃ sunt i oculis: ꝑpter quẽ videnr̃ alba earũ rubea z est pãniculus ꝓtinens partez oculi: que nominar̃ cõiũctiua nõ fit nisi ab istis duabꝰ causis. s. repletiõe cerebri: aut ab apostẽate calido. Et ego qdẽ iã ostendi i libro meo de anotomia: qꝺ iste pãniculus ligat oẽs alios pãniculos qui sunt in oculo: z oñdi iteꝝ qꝺ extremitas osimach. i. nerui obtici aduẽit huic loco ab oculo cũ eo qꝺ est i eo ꝺ venis. Et iã ostẽdit hy. ostensione manifesta quid itellexit per ſmonẽ suũ. Aut rubent alba eoꝝ: illas venas i eis q̃ scripsit post illꝺ: nã ipse dixit. Aut si fuerit i eis vene fusce: aut nigre z ꝺ qdẽ accidẽs ꝓculdubio ẽ pnicioſum: qꝺ ẽ: qz vene q̃ sunt i oculis apparent rubee: aut ꝑpter repletionẽ sicut dixi: aut ꝑpter apa calidũ i cerebro. Sz fuscitas z nigredo accidũt i oculis qñ ifrigidar̃: z nõ infrigidanr̃ nisi qñ accidit ei mors: z ꝑpter illꝺ isti colores sp significant pniciẽ. Lippitudo aũt accidit sic̃ iaz sciuistis pp cãz i istrumentis que sũt i oculis: sicut illꝺ qꝺ accidit i ophtalmia: z in egritudibꝰ alijs ex egritudinibꝰ oculi: z ñ significat illud timorẽ: z accidit ẽt illud ꝑpter debilitatẽ vtutis nãlis regẽtis oculis: qñ ñ pot digerer̃ cibũ q venit ad oculũ. qꝺ ẽ: qz nos ostẽdimus qꝺ lippitudo ẽ superfluitas cibi: cuiꝰ digestio nõ rectificar̃. verũ necesse ẽ ne sit possibile i egritudinibus ophtalmie vt rectificeꝝ digestio cibi q venit ad oculũ: ꝑpter multitudinẽ humiditatis effuse ad oculos ecõtrario cursꝰ nãlis: z ꝑpter egritudinẽ accidẽtẽ i istrumẽto oculi verũtamẽ cũ est minutio nutrimẽti: z ꝓuatio eiꝰ manifesta: significatio illiꝰ ẽ submersio oculorũ: z tũc iam destruitur oſo vt sit cã i ꝺ vt accidat lippitudo multitudie hũiditatis z rẽanet vt sit cũ illo debilitas vtutis tãtũ: z ñ sit illa debilitas ꝓua: imo mꝫta valde: ita vt nõ sit possibile vtuti cibũ digerer̃ q̃ venit ad oculũ ꝓpter vehemẽtiã putatis eiꝰ. Oculi aũt agitati sũt qꝺ motꝰ ẽ sp. significãt aũt: aut maniã aut tremorẽ lacertoꝝ ocꝫos mouẽtiũ: z ista duo accidẽtia simul qñ accidũt i hmõi egritudie: i q̃ ẽ ſmo nr̃: significãt pniciẽ. qꝺ ẽ: qz mania qñ ẽ euẽtꝰ eiꝰ ꝓp ꝓuatiõez humiditatiꝫ ẽ mala valde. Tremor ẽt accidit pp siccitatez hũoꝝ: q nõ hñt mũdificatiõez oio. Et hy. qdẽ vitupauit oculos eminẽtes z submersos valde. Verũtñ oculi eminẽtia qñqꝫ fit i ꝓncipio egritudinis z ꝓpe i eo q vomit pp cibũ multũ quez assũpsit: aut vinũ multũ qꝺ bibit. ꝓfũdatio vo eoꝝ valde ñ accidit in ꝓncipio egritudis: z pp illꝺ nõ dixit hy. aliqꝺ horꝝ duoꝝ in ꝓncipio ſmonis sui: cũ dixit nasũ acutũ z oculos submersos. z ñ dimisit dicer̃ oculos eminẽtes: ĩ ſmõe suo ꝓnio nisi qm̃ ipsi ñ videnr̃ cũ hac dispositiõe i facie significãte mortẽ. qꝺ ẽ: qz impossibile est vt sint eminẽtes oculi simr̃ z submersi. Valde vo submersos ꝓ termisit dicer̃ qm̃ illꝺ nõ accidit ocꝫis i ꝓncipio. Et de hy. qdẽ extimar̃ in ꝺ qꝺ dixit: eminẽtia oculoꝝ: qꝺ sit cõtrarius ei in illo qꝺ ꝓcessit de ſmõe suo: qꝺ ẽ: qz cũ añcessit z locutꝰ ẽ i alr̃ facie significãte mortẽ qꝺ nasꝰ eiꝰ sit acutꝰ z oculi submersi: voluit vt rediret z discerneret illꝺ z numerauit illꝺ cũ significatiõibꝰ q̃ appent pꝰ diẽ tertiũ: deide ꝓparat i ſmõe suo. Aut fuerit eminẽtes. Et ego ex pono qd vr̃ eẽ illꝺ qꝺ itẽdit i ꝺ ſmõe suo: post qꝫ posuero totũ ſmõem eiꝰ ſz hunc ordinẽ. s. Si egritudo trãsierit tres dies: z fuerit facies cũ hac dispõne: tc̃ oz vt q̃ras de rebus q̃s ꝓmisit tibi i qõne de eis: z ꝓsidera reliq̃s significatiões i toto corpe z i ocꝫis. z significatiões q̃ apparẽt i ocꝫis sũt vt fugiãt a lumie: aut vt lachrymar̃ aut torq̃anr̃ aut miorer̃ vnꝰ ab altero: aut videar̃ alba eoꝝ rubea: aut sint i eis vene nigre z fusce aut appeat i eis lippitudo: aut agitenr̃: aut sint eminẽtes: aut sũmersi valde aut color faciei totiꝰ cũ illo ẽt sit mutatꝰ. Iste nãq̃ significatiões oẽs sũt male z pnitiose z ñ vidi illꝺ nisi i facie quã dixim⁹. Scias g̃ q: ẽ significatio magna sup mortẽ. ſz g̃ hãc intẽtionẽ vr̃ mihi qꝺ hy. nũerauit cũ significatiõibꝰ q̃s possibile ẽ apparere i facie significãte mortẽ eminẽtiã oculoꝝ: q̃zuis impossibile sit vt accidat illꝺ in ea. qm̃ hy. nõ intẽdit distinguere accidẽtia q̃ accidũt i facie significãte mortẽ tm̃ ſz distinguit ẽt significatiões significãtes pnitiẽ: q̃ apparẽt i facie: z pp illꝺ dico qꝺ q̃zuis sit impossibile vt accidat i facie significãte mortali qꝺ horꝝ accidẽtiũ que dixit: z ñ illꝺ tãtũ: imo pluria eorũ: nõ est ſmo hy. p̃dicẽdus: qm̃ itẽtio eiꝰ ẽ vt loquer̃ i oibus significatiõibꝰ malis. Et tu qdẽ recte potes scire qꝺ ipse recte iuenit: sic̃ dixit i ſmõe suo. s. Et ñ ẽ tibi possibile adhuc vt significes cũ illlo ꝓ reliq̃s significatões ſz hũc modũ: z vnũ qꝺq̃ horꝝ accidẽtiũ q̃ dixit sũt vniuersalr̃ aut ñ apparẽãt i ꝓncipio egritudiniꝫ: aut si apparẽt ñ significẽt ꝓculdubio pniciẽ. Nã si tu ꝓsiders vnũqꝺq̃ horꝝ ꝓ se: iuenies hũc ſmonẽ i fine certitudinis. ide ẽ qꝺ accidit multotiẽs vt fugiãt oculi a lumie i ꝓncipio egritudis ꝓp multitudinẽ vini: z etiã ꝑpter vehemẽtiã vomitus z similiter etiã quãdoq̃ accidit vt lachrymẽtur z torqueãtur: z emineant: aut rubeãt vene q̃ sũt i eis: ſz mutatio venarũ q̃ fit i eis ad fusceditatẽ vel ad nigredinẽ: ñ accidit eis i ꝓncipio egritudinis: neq̃ sũmergũr̃ ocꝫi i ꝓn. sui sũmersiõe vehemẽti: neq̃ accidit i eis lippitudo ſz sũt necessarii ad minꝰ tres dies aut q̃ttuor. XIIII

NAm exposuit hy. ſmonẽ suũ. s. qꝺ apparet ꝺ iterriõibꝰ ocꝫoꝝ i hora sõnii i ſmõe suo. s. si appetit aliqd ex albis eoꝝ palpebris sũclausiꝫ. z addit i certitudie huiꝰ ſmõiꝫ ſmonẽ suũ. ſz deide ñ fit illꝺ a solutiõe: aut ꝑpotu medicie solutiue. Et oz qdẽ ẽt vt nos ad illꝺ addamꝰ. aut similiter a causa alia: cuius vtus sit ꝺ virtus: Et qdẽ suz aggregans intentionẽ huiuꝫ sermõis i sũma vna. Dico g̃ qꝺ ꝺ accidẽs accidit a debilitate virtutis mouẽtis palpebrã: z est iterficiẽs

De tortuositate oculorũ.

De lippitudie oculoꝝ.

De istabilitate remoris oculorum.

Nõ ꝓtigit oculos esse valꝺ sũmersos in ꝓncipio egritudinis

Que horꝝ accidẽtiuz pñt i ꝓncipio egritudiniꝫ apparere z q̃ non

De albis oculoꝝ i sono apparentibus.

si non fuerit euētus eius a quibusdā causis extrisecis sz idigēt cāe extrisece i faciēdo venire ℔ accñs vt cōsecute sint de vehemētia vtutis sue vt psternāt vtutez z molificāt eā:sicut solo vl'diaria:z potio medicie soluti ue:z tediū:z angustia vehemēs:z vigilie:z puatio cibi z pcessio sāguis supflui:z reliq euacuatōes ptrāseūtez q̄ztitatē eqlē.Sup illud aūt qđ paulo añ dixi:qp hy.intentio est vt numeret oēs egritudines pniciosas:exceptis illis q̄ i facie apparēt tātū: significauit cū expositōe in ℔ pmone.vbi dixit: Deide nō fuerit illud a solutiōe:aut a potu medicine solutiue qđ est: qz añcessit: z excepit i pmōe suo i facie significāte mortē vbi dixit.Aut lenitur venter ei⁹ lenitate vehemēti. Sermo.n.eius. Lenit vēter ei⁹: ꝓmunis ē solutiōi z fluxui ventris:q fit a medicie solutiue potu. verūtn in ℔ pmōe cū ici pit iceptiōe secūda cū determiatiōe accidētiū pnectātiū addidit vnicuiq exceptionē: q̄ oz vt excipiant i eo: ergo necessario facit illud. ¶ XV

In pluribꝰ qdē scripturis ꝑz ℔ inuenit iceptio huius pmōis scripta: z iuenit etiā i qbusdā eoꝝ loco inuersarum spasmate.z illud qđ significat hec dictio .s. spasmate ē ꝓtractio sicut qđ accidit mēbris illis qbus aduenit frigus:z illud qdez accidēs significat mortez mēbroruz:aut frigus ipsorum z similiter ēt liuiditas. Inuersatio autē palpebraruz significat spasmū: aut mollicie vnius duoꝝ lacertoꝝ q cooperiunt oculos:z ābe ille egritudies interficiūt ifirmū qñ reliq̄ signa significant simile illius. Et significauit super ℔ hy.in pmōe suo cū qbusdā illoꝝ signoꝝ q̄ dixit qꝫ sufficit solū in significatiōibus sup mortē. ¶ XVI.

De idicatōe sūpta ab inuersatione palpebraꝝ.

Sermo iste ē significatō qꝫ hy.ꝺtermiauit i isto suo pmone:i cuius via sumus signa pniciosa: qđ ē qz tu iuenis eū i ℔ pmōe narrare signa q̄ apparent i toto corpore:z ñ icipit i illo iceptiōe secūda:sz cōtinuauit illō cū eo qđ precessit ꝺ sermone suo qđ ē:qz cū precessit z dixit in sermōe suo. In facie significante mortē:qz oportet vt cōsideꝛs reliquas significationes i corpore toto:z i oculis.Et numerauit post illā reliq̄s significatiōes i corpore vna cū vestigio alterius.pmo aūt eius iste.Et oz vt inueniat medicus ifirmū in hora q̄ igredit super eū iacentē sup vnū duoꝝ laterū eius;nō sup dorsū ipsi⁹ sicut q̄ habet mollicie. nō fit nisi significatio laudabil:qm̄ significat vehemētiā virtutis retinētis corpus z fugiēt ipz cū lacert⁹: sic significatio sup debilitatē ꝟtutē huius est vt ñ inueniat ifirmo eē possibile iacē sup vnū latez suoꝝ.Et hy.qdē inuenit i pmōe suo illo:rē cōez in eo.s.pmo eius. Qm̄ plures sani nō iacēt sōno nisi cū hac dispositiōe. z manifestū ē qp oz vt iueniat ifirmū medicꝰ iacētē ꝑz hunc modū i hora i q̄ igredit sup eū:oz.n.vt intelligas illō ab eo:q̄zuis ñ direrit illō qđ ē qz ñ absoluit pmōez suū: z dixit.Et oz vt iueniat infirmū iacētē sup vnuz duoꝝ suoꝝ latez sz addidit ad illō remēoratiōem medici. Deiñ dixit pꝰ illō. Et oz vt sint manꝰ z pedes z ceruix duplicata paz. De cō suetudie nāq̄z pliuz sanoꝝ ē vt iaceāt i sōno cū hac dispōne:z ipse qdē ꝓphēdit p pmōez suū.s.plres sani rē aliā q̄ i ꝓnosticatiōe sit iuuamtū ꝓseruatōe:cuiꝰ idigēs sp:q̄zuis dimittat remēoratione eiꝰ i aliq̄ horaz.z ē qz qđ i eiꝰ vēis cū eo ē ꝓpriuz vnicuiq ifirmoꝝ sine alio:ñ ḡ oz vt pōa sollicitatōez tuā ad id cōmunē:qđ ē qz oz qñ vides ifirmū iacētē i sōno:sic ꝺ ꝓsuetudie pluriū sanoꝝ ē:vt laudes decubitū eiꝰ. Et qñ tu vides ꝺcubitū eius diuersū ab illo.ñ ozvt tu vitupes ipz:q̄zuis sit significatō mala:imo igre z ꝓsiōra an ꝺ ꝓsuetudie ifirmi cucurrēit vt iaceat i sōno cū illa figura nā si fuēit ita ñ erit significatō vitupabilis. Sermonē ꝟo suū s.corpus eiꝰ totū i ꝓpatiōē sua hūidū,posuit pp corpꝰ extēsū siccū qđ ē:qz manꝰ z pedes oz vt sint duplicabiles paz:z totiꝰ corpis ēt oz vt sit decubitꝰ ꝑz hūc modū.s.vt sit figura eiꝰ lōgitq̄ ab extrēitatibꝰ.Figure aūt decubitꝰ trāseūtq̄ eqlitatē sūt i qbꝰ ē totū corpꝰ tēsuz i vltio tēsiōis.z ille i qbꝰ manꝰ z pedes z os dorsi.cuiꝰ ps sūt spōdiles colli.sūt duplicata i fine duplicatōis. Et figure qdē ꝺcubitus trāseūtq̄ eqlitatē accidunt qñ tendūt nerui tēsiōe vehemēti:sic oñdā i lib. meo ꝺ motibus lacertoꝝ.Media aūt iter has egressas ab eqlitate nō ē extēsa penitus:z pp illꝺ noiauit eā hy.hūidā qm̄ ꝺ aptitudie corpoꝝ hūidoꝝ nō est vt tendantur. ¶ XVII

Iste ꝺcubitus ñ pēitus laudat:z pp illꝺ nō oz vt dicat qp ē miorꝭ laudiꝭ.qđ.n.oio laudabile ñ ē:ñ ē necessariuz vt dicat qz ē miorꝭ laudis Et hy.qdē significauit qp iste ꝺcubitus ñ ē laudabil' oi no i pmōe q segt hūc pmonē:z ē pmo eiꝰ.si euigilauerit z descēderit i lecto suo ꝟsus pedes suos: tunc illꝺ

Infirmū iacētē sup vnum duoꝝ laterū bonum.

De spēbus decubitus ñ laudabilibus neq; vtilibus.

est deterius:qđ ē:qr ꝑmo in hoc decubitu qr ē deteriꝰ significat qꝫ decubitꝰ q ē añ ē malꝰ. Et mihi qdē videt qꝫ iste spēs decubitꝰ sūt medie iter laudabilē ꝛ vitupe-rabilē:qr v̄tus eaꝫ ñ ē magna: nz i significāda sanitate neqz i significāda morte:sz aut sūt medie iter istaꝫ spēs ꝺcubitꝰ. aut declināt ad vnā duaꝫ extremitatū i ꝺcliatiōe parua. ita vt sit possibile ei q logī i eis sermōe nō exqsito: vt ꝓparet eas cū duabꝰ extremitatibus sui: sic fecit hy. in B loco in ꝑmōe suo. s. qꝫ iste decubitꝰ ē miorīs laudis qz decubitꝰ ꝑmus: ꝛ ꝺcubitꝰ q sequtur eū ē ꝺteriō eo. Et oz vt sis ꝑuās qđ dixi ꝛ est qr oz vt ꝓsideres ne sit ꝺbitꝰ ifirmi sup collū suū currēs i cōsuetudie eiꝰ. nā si fuerit res ita ꝛ ifirmus ñ respexerit medicū ingrediēte sup eū: tūc ñ erit rectuz vt estimet qꝫ ille ꝺcubituꝫ sit melius inter laudabilē ꝛ vituperabilē: sz oz tūc vt ipm nūeres i spēbꝰ ꝺcubituꝫ laudabilis: ꝛ si nō fuerit de ꝓsuetudine ifirmi decūbere ꝑz hāc figurā: ꝛ fuerit honorās medicū q ingredit sup eū vehemētis verecūdie ex eo: tē non ē significatio laudabilis: ꝛ plus illo si ifirmꝰ nā fuerit nō verecūdus: ꝛ pp ꝺ oz vt dicat i hoc decubitu qr ē mediꝰ iter laudabilē ꝛ vitupabilē in se ipso: eius āt postrēuz declinat ad duas extremitaes ꝑm naturā infirmi. XVIII

De spēbus decubitus ñ laudabilibus neqz vituperabilibus.

Sicut decubituꝫ sup latuꝫ ꝓsequt aliqz opationū sit r̄ ēt ꝛ ꝺcubitus sup collū: sicut iacēt oēs. Et pp illꝺ qñ ꝑicis cadauer sup latus suū: ꝙuertit ꝑculdubio: aut sup facie suā: aut sup collū: ꝛ sit r̄ si figurauerꝫ ipz figura i q̄ tēdit ad supiora cadit ꝛ descendit v̄sus pedes: ꝛ ꝑcipitat. necessario igitur dixit hy. i hac significatiōe qr ē mala. qđ ē: qr significat mortē virtutis que tolerat corpus. XIX

Quam rectius ē illud q̄ determinauit hy. ꝑmōez suuz in additōe sua. s. Et nō sint calidi valde. qđ est: qr ifirmus cogit i febribus acutꝫ valde discooperire pedes suos: qm̄ accēdunt cū accēsiōe reliq̄ę mēbroꝝ. Cū g̈ nō ē dispō febris hec dispositio: ꝛ inuenis infirmū detegere pedes suos: tūc illud ē significatio sup molestationē ifirmi: ꝛ qꝫ hz angustiā ꝛ si inuenis cū etiā figurare mānus suas cū ceruice sua ꝛ pedibꝰ suis fede. Sic dixit. hy. i eis q̄ ꝓmissa sūt. s. vt videas ista mēbra ꝓiecta cū dispōne agitatiōis ꝛ diuersitat; tē scimus qꝫ illud ē significatio mala. qđ ē qr significat āgustiā: sicut dixit hy. Et ꝺ nomē āgustia. s. significat qꝫ infirmuꝫ cū oibus suis figurꝫ ledit: qbus decūbit ꝛ pmutat sp ꝺ figura ad figurā. At qñ inuenis infirmū iacētē sic dixi: ꝛ videris eū mutat sp figurā i q̄ iacet: ꝛ manꝰ eiꝰ ꝛ pedeꝫ ipiꝰ iactari cū dispōne diuersitatꝫ ꝛ agitatiōis: ꝛ sitꝰ ceruicꝫ eiuꝫ sup puluinar ieq̄lis: tūc scias qꝫ hz āgustiā: aut pp cāz quā inuenis i ore stōachi: aut pp debilitatē v̄tutis ue: postq̄z āt cognouerꝫ ēt i illo volūtatē infirmi: cōsidera ne sit ex mollibꝰ p nāz q terrenꝰ ex oi cā q̄ accidit eis: q̄zuis sit pua valde ꝛ debilis. XX

Crebra agitatio ac i figuris oibꝰ ingetu-do mala.

Quod dormiat i firmus ore apto suo sp: qñ nō accidit illꝺ ab extrisesa cā sic tristitia aut exsolutiōe: aut medicia soltiua. aut re alia cuius vtꝰ sit ꝺ v̄tus: tē illꝺ ē ex ꝺbilitate v̄tutiꝫ mouēt lacertoꝫ q apiunt os: ꝛ claudūt ipm sic dixi añ i lacēt q mouēt palpebras. Certiō qđē scripsaꝫ qbꝰ scribit iste ꝑmo ē ꝺ scriptura: ꝛ ꝑz ꝺ inuēimꝰ cū scriptū i qbusdā scripturꝫ ātiqs: ꝛ inuēimus cū scriptū ſm diuersitatē eiꝫ qꝫ scripsimus eū: sic illꝺ qꝫ inuēit scriptū i descriptōe. Dia scōidꝫ ꝑm hūc modū. Et ex significatiōibuꝫ malignꝫ vl̄ puis ē: vt sit ifirmus ore apto: ꝛ vt dormiat sp. In ꝺ āt ꝑmōe sē due significatiōes: q̄ꝫ vna ē oriꝫ aptio: ꝛ alia assiduitat sōni. At hy. qdā iā oñdit i hac significatōe scḋa qr ē mala: q̄zuꝫ ñ sit oꝫ cū ea dispōe aptū in libro aphorismoꝝ. vbi dixit sōnus ꝛ vigilie qñ vnūqđqꝫ horꝝ ptrāsit q̄ztitatē eq̄lē tē illꝺ ē malū: ꝛ melioꝰ qđē ē vt simꝰ ꝓtēti p illꝺ qꝫ ñ volerit narrādo os aptū nisi qñ ē cū sōno: nos. n. ñ inuēimꝰ illꝺ accidē ꝑz ꝑtimū nisi apꝺ sōnū ꝛ si inuenerꝫ itez apīr os suū ꝑt sōnū. tē scias qꝫ illa significatio sup malā dispōem magna ē. XXI

De apertiōe oris in sōno.

Inuenit i qbusdā scripturꝫ loco duplicati duplicā vehemēti sepati sepatōe vehemēti ꝛ iste qđē ꝺcubitꝰ ē malꝰ qꝫ sigificat pmixtōē rōis ifirmi. Qđ ē: qr tu ñ i uēiꝫ alquē cꝰ ꝓsuetuꝰ cucurrēit vt iaceat i sōno cū hac figā. ꝛ si tu scpserꝫ hūc ꝑmōez ꝑz qꝫ scripsimꝰ eū. s. duplicati duplicē vehemēti: tē illꝺ itez ē ꝺcubitꝰ malꝰ qm̄ ē exneus. qm̄ forsitā ñ inuenit aliqs horꝝ ꝺ efficere. XXII

Accidētia exꝓsuetudines malā.

Inuēimꝰ āt hy. fecisse r̄mēoratiōē i oibꝰ istꝫ ꝑmōibus sp cū discretiōe cū q̄ oz discernē eos vt distinguat ꝓ illꝺ iter illꝺ i q̄ currit ꝓsuetuꝰ ifirmi: ꝛ iter

illud quo ñ currit ei⁹ ꝓ suetudo:qđ ē. Qr dormire sup vētrē ꝑt qꝫ ꝓcurrit ꝓsuetudo cū eo significat:aut pmix tionē rōis:sīc ꝺcubit⁹ q ē añ istū:aut dolorē q ē i ptib⁹ vētrꝭ:qđ ē:qr tū iuenis mltos ex his q hñt dolorē i vē tre suo eligere apud somnū hanc figuram. XXIII

Qui hꝫ pipl'emoniā:sentit i pectore suo z i pulmo ne suo ꝑstrictionē vehemētē qñ dormit sup cer uicē suā:z qñ se det anhelit⁹ eiuꝭ ē me lior.qꝫ ē: qr partes pe ctoris q̄ sunt i añrio ri pte ei⁹ cadūt sup dō suꝫ qñ dormit sup cer uicem:ḡre accidit ide vt ꝑstringaī pulmo:ḡ nō igredit ad ipsū ex aere q̄ꝫtitas q̄ fiat suf ficiētia in euatatione cordiꝭ:i reliqs āt egri tudinib⁹ sessio ifirmi ē mala in hora stata:er go oꝫ vt ꝓsideres illō ꝓsideratiōe vehemēti by.n.nō excepit i ser mone suo significatio mala valde inanū qđ ē:qr egritudo facit ac cidere i hac hora ꝑpe getē z tranqlitatē pp vehemētiaꝫ sui labo ris:z si intendit aliqs mouere ipꝫ i hac ira scit ide z fit sup eū pra nuꝭ. Cū ḡ accidit ꝑiū illi⁹ ita vt ifirm⁹ saliat ad sedēdū i hora stat⁹ egritudis sue:tūc opꝫ vt scias qꝫ illud est si gnificatio mala sup difficultatē anhelit⁹ eius: aut sup angustiā:aut sup permixtionem rationis. XXIIII

In oīb⁹ egritu dinibuꝫ ꝑterq̄ꝫ i periple monia: sessio in statu mala.

Strdor aūt dētiū accidit qñ mouent lacerti: q sūt i ptib⁹ z mādibulē:motu spasmi. Ex hoib⁹.n. acci dit illud ꝑpter cām q̄ accidit in lacertis tm̄ aut i ꝓncipio gnātiōis corpis: aut i fine ei⁹ pp aliquā cām: z ex eis ē cui accidit illō:cū origini neruoꝝ accidit no cumētū:ex quo possibile ē accidē neruis q ex ea oriū tur spasmū. Et oꝫqdē vt scias qꝫ i creatiōe cuiuscq̄ mē broꝝ i vno q̄q corpoꝝ ē ꝑprietas q̄ est ꝑpa ei⁹ z ñ alij: z iā narrani illō i libris alijs ꝑmone amplo vltio. In hꝫ āt libro sufficit mihi vt cnūciē illō cū sūma vna:z rogo gētes vt hāc sūmā ꝺuēt z mēoꝛie cōmēdēt i oibus ho ris:z ñ mirēt ex hꝫ si euenerit origini neruoꝝ nocumē tum i horis diuersis i corporib⁹ mltis: vt accidat ide trēor z spasm⁹ i diuersiꝭ lacertꝭ: nā sīc videꝭ ꝓpositiōez q̄rūdā corporū cōpositionē bonā: z quorūda corporū cōpositionē malā ab initio gnātiōis eoꝝ: ita vt quedā eoꝝ sint velocis cursuꝭ z sup q̄dā eoꝝ sit erectio difficī lis:z sīr iuenis ea diuersificari i debilitate z fortitudie in reliqs mēbris sīr ēt iuenis ad q̄rūdā hoiuꝫ pedes ꝑperare nocumētū ex q̄lꝫ cā:z qbusdaꝫ eoꝝ accidit illō i volis manū:z qbusdā i oculo:aut i capite: aut in aliq mēbroꝝ reliq̄rū ꝑꝫ cōpositionē cuiuscq̄ corpoꝝ a prin cipio sue gnātiōis. Nō ē ḡ mirū si sint lacerti mouētes oculū debiles i qbusdā corpib⁹:z i qbusdā eoꝝ lacerti mouētes mādibulas:ita vt accidat ꝑ illō istis vt stride ant dētes eoꝝ in horis oib⁹ ex q̄lꝫ pua cā:q̄ accidit eis z accidit illis vt moueaī oculos suos motu freq̄nti: qđ ē qr strido⁹ dētiū ꝑ nāꝫ ē ꝓsimilis cāe q̄ accidit i oculo z la certis suis a ꝓncipio creature:qñ non est possibile ha

Cuicunq̄ membro determinata virtus iest q̄ ita est ei ꝑpria qꝫ non ali.

Rendere dētib⁹ in febrib⁹ ꝑter so litū neqꝫ a puero mortem vel maniaꝫ. signi ficat. qꝫ si frendeat cū insa nia:mors sequit vicina.

Strdor aūt dētiū in febre ei⁹ cui non fuerit consuetudo illa a puericia sua:est signi ficatio manie z mortis: oꝫ ḡ vt añcedas:z iudices il lud qđ timeī sup infirmuꝫ de vtrisq̄ reb⁹ sit. Nam si facit illō qđ facit ide iā rōe ei⁹ ꝑmixta:tūc illō signifi cat qꝫ ei⁹ ꝓnicies iā appro pinq̄t valde XXV

Egro in corpore fuerit antrax aut carbun culus: siue precesserit siue egritudini supuenerit:op⁹ est attendere:qꝫ si exicca tus fuerit:z colorem viri dem vel citrinum vel liui dum pertulerit mortez di cit proximam.

Et qñ fuerit i cor pore infirmi vlc⁹: aut añcedēs egri tudinem suā: aut eueniens in hora egritudinis sue: tunc oportet vt conside res ipm:qđ ē:qr quū infir mi eē cōuertit ad ꝓniciem tūc vlc⁹ illō fit añ mortem ei⁹ siccuꝫ:aut cū liuiditate siue viriditate. XXVI

Oē no cumētū cerebri signuꝫ ē maluꝫ.

beti hāc cāꝫ vt figant ictu oculi:sꝫ mouet sup motu tre mulosō. Spasm⁹ āt accidēs i lacertis mādibulaꝝ i fe bre ꝑp nocumētū qđ igredit sup cerebrū ē silis cāe q̄ ac cidit i lacertis oculi:in q̄ dixit hy.i eis q̄ sunt ꝓmissa:qꝫ oculi sūt in ea agitati.qđ ē:qr receptio nocumēti accidē tis i cerebro ꝓpat i qbusdā corpib⁹ ad lacertos mētꝭ z tēporꝭ:z ad lacertos q sūt i mādibul. Necessario igit dixit hy.qꝫ hꝫ accidenꝭ significat māiā z mor tē. z ꝓmo eius mania ē eq̄lis ꝓmōi suo: ac si diceret rōis vehemēꝭ pmixtio. In significa tiōe āt mortis cā ē no cumētū igrediēs sup cerebrū. verūtn̄ ex eo ꝺ quo q̄rit ē ꝓmo ei⁹: qꝫ hoc accidēꝭ significat maniā:deide ꝓmo ei⁹ post illꝺ. s. si faceret il lꝺ qđ facit ide rōe ei⁹ iā pmixta:tē illꝺ signi ficat qꝫ ei⁹ morꝭ ꝓpiq̄ iā: māifestū ē igit qꝫ si stridō dētiū significat maniā: nō solū tūc nō possibile est vt qescat qñ accidat mani:imo oꝫ: vt vehemēs fiat z fortꝭ z hꝫ est qꝫ mihi vi deī:qr ē itētio hⁱ ꝓmo nis. qđ dixit hyp. qꝫ stridō dētiū accidēs i eo ꝺ cui⁹ ꝓsuetudie nō ē a ꝓncipio sui eē:ē significatio māie q̄ accidit i eis q̄ sūt p⁹. Et si iueniꝭ cū ifirmo duo accidētia simul. s. maniā z stridorē dētiū:tūc scias qꝫ ei morꝭ appropinq̄t valde. Per ꝓmonē igit suū ꝓmū nō voluit:nisi qñ tu vides ifirmi dētes stridere:ꝑter qꝫ ei⁹ rō sit iā pmixta:tē scias sciētia absoluta qꝫ illꝺ ē significa catio māie z mortꝭ. Per ꝓmonē suū scꝺm voluit hāc i tētionē q̄ꝫ dicit. Qñ vides ifirmi pmixte rōnis dentes stridere tē scias qꝫ eius morꝭ iā appꝓpinq̄t valde: z illꝺ significat ꝓmo eius. s. illud significat valde qđ ē:qr eiuꝭ morꝭ iā appropinq̄t:qñ ipe enūciat i ꝓmōe suo i ꝓnci pio vl ꝓmo qđ illꝺ accidēs significat mortē: z addidit cū illo ꝓmōe valde:z dixit. Illꝺ ē significatio qꝫ ei⁹ mōꝭ iā appropinq̄t volēs qꝫ ñ tardaī:ꝭ festiat valde. XXV

Scitas āt vlceris erit ꝑp debilitatē vtutiꝭ q̄ cor pus nutrit. color vo eius nō est vnus i hoibus oibus ꝭ diuersificaī ꝓm diuersitatē corporū in hūoribus:quoꝝ vnuscuscq̄ vincit in eis:z ꝓm quātitatē nocumēti accidētis in vnoquoq̄ eoꝝ qđ est:qr vicenꝭ in corpore qñ ē humor q est ex genere colere: ē color citrinus:z qñ vincēs ē hūor melācholicus: aut ē colō viridis:aut liuid⁹:ꝭ ꝓmo ei⁹ i hꝫ loco viridiꝭ:ñ ē colō ci trin⁹ ꝭ color q itelligit ex hꝫ noie. Dixit.n.i eis q̄ ꝓmiꝭ sa sūt qꝫ color viridis qñq̄ dī ꝺ citrino:qñq̄ dicit ꝺ co lore zinario vel ziniar. i. colore heruginoso:z ꝑp illud noiant qdā colorē sulfuris colorē viridē. Nocumētuꝫ vo accidēs i corpore qñ est magnū facit euenire colo rē liuidū:quoniā hic color ē ꝓpinquus colori nigro. z qñ est puū:facit accidere colorē citrinū aut viridem: z ꝑp illud scripserūt qdā alii hūc sermonē ꝓm hāc sīlitu dinē:mā vlcus illud fit añ mortē eius siccū cū citrinita te:z scripserūt ipsuꝫ qdā alij ꝓm hūc moduꝫ. nā vlcus fit añ eius mortem siccum cum viriditate. XXVI

De spē bus co lorꝭ vi ridis.

Motus manuũ.i.eaꝝ opatio quã i hoc sermõe dixit accidit ex imaginatione silꝰi ei qȝ imagina ille i cuiꝰ oculis aq̃ ꝓgregaf.qȝ é qꝛ ille i cuiꝰ oculis aq̃ ꝓgregaf:estiat qꝺ res q̃s videt iter hũiditatẽ grãdineã z tunicã corneã:q̃ coopit pupillã sũt ȝfortis:qm̃ cõsueuit horꝛa sanitatꝭ sue videre res in aere corã oculis suis:simile ét huic inuenimꝰ hiꝭ accidere:quoꝭ dixit hy. i fe.acutis z piplemonia:z i phrenesi:z dolore capitis:qȝ est: qꝛ estimát ipsi videř res defortis z ipse nõ sunt nisi itra oculos ipsoꝝ Jã.n.oñdimꝰ qꝺ lumẽ visibile lucidũ est silẽ hũiditati subtili clare simili valde albugini oui: q̃ fit iuuamentũ i custodia oculi a nocumẽtis:q̃ accidũt in eo ꝓse:z qꝛ hoc lumẽ visibile penetrat ex pupilla oculi ét ad aerez extrinsecũ:cũ q̃ ꝓtinuatur lumen visibile in hac hũiditate:z oñdi ét i sermõe meo ȝ visu qꝺ aer lucidꝰ cũ q̃ ꝓtinuaf ꝟ lumẽ visibile stat loco instři nälis cuius ꝟtus é silis ꝟtuti neruí i corꝓre:z illud é in tractatu meo xiij.libꝛi mei de demõstratiõe:z in tractatu vij. libꝛi nři i sentẽtijs z sũmis hy.z ꝓlatõiꝭ Et fui locutꝰ in illo ét sermoné lõgũ i tractatu .x.libꝛi mei de iuuamẽto mẽbrorũ z sicut sensus cerebꝛi quo sẽtit dolorẽ accidẽtẽ i digitis . ȝbi gratia fit mediatione nerui iter ea sic:ét eius sensus quo sentit res visibileꝭ: q̃ sunt defortis vel eř:sit aere mediãte qñ é lõgitudo illaꝝ reꝝ ab eo lõgitudo eq̃liꝭ. Aqua ꝯ q̃ aggregaf i oculo stat i hac hũiditate effusa iter hãc hũiditatẽ grãdineã z iter pupillã ȝ q̃ dixi:qꝛ silis é albugini oui . Reꝝ ãt pp q̃s imaginanř plurib9 eoꝝ qb9 accidit fastidiuꝫ res similes reb9 q̃ accidũt ei i oculis cuius aggregaf q̃ euét9 ét é i hac hũiditate:qꝺ é qꝛ locꝰ i q̃ occurrit lumẽ visibile hũiditati grosse aut nigre q̃ ꝓhibꝫ ipꝫ penetrare exteriꝰ é in quo imaginaf exteriꝰ ꝑm näz illius hũiditatis stãtis in facie illiꝰ lũinis visibilis.fortasse.n.est qȝ videt corã ocꝭo simile capillo:aut filis:aut villiꝭ vestimẽtoꝝ.z fortasse extimat hõ qꝺ volat corã oculis suiꝭ simile cimicib9:aut muscis puis:z fortasse est qȝ videt simile lenti:aut grão miliꝭ nigri. Simile ꝯ huic accidit i febꝛibus acutis:z piplemõia: qñ eleuaf ad caput vaporeꝭ ex hũiditatib9 q̃ sũt in corꝓre:z turbãt hũiditatẽ clarã : q̃ est in pupilla qȝ é qꝛ infirmi imaginanř tũc res illas q̃s ꝑdiximuꝭ. In dolore ꝟo capitꝭ vehemẽti z phrenesi:qm̃ caput plenũ é hũiditatib9 qñ puéit aliqd illoꝝ humoꝝ ad oculũ:ẽ cã euẽtuꝭ illoꝝ accidẽtiũ:quorũ ꝑcessit rememoratio:z nõ deriuãt neqꝫ determinãt oẽꝭ medici noia q̃ dicũt i hñtib9 phrenesim.s.collectionem festucarũ z euulsionem villoꝝ: nisi ex hoc antecedente:quod est quia multi eoꝝ qbus accidit hec imaginatio narrauerũt eã nobis in horꝛa euẽtus eius z in fine ipsius.Genera aũt eius sunt duo.qȝ est quia ex hominibus est in quo ipsius ꝓmiscef ratio ex illis rebus quas imagnaf:z est eius ꝟtus qua ipse ex pitur res sana :,z ex eis est cuius ratio est fixa fortis z ꝟtuti eius quia ipse experiř res:accidit iã qȝdam nocumentũ quare inuenimus eum ꝑpilloȝ fixum patentez ad resistendum infirmitati accidẽti:z ẽ vincés eã z qdã eoꝝ itelligit illȝ qȝ accidit ei.Et noꝭ q dez fecimꝰ stare illũ q erat ita sup imagiationez:q̃ ꝓuocauit eũ ad ꝟ vt remoueret manus suas:sic dixit hy. z dixit qꝺ ipe estiabat qꝺ in pãnis suis essent villi:aut i radicib9 pietiꝭ:quaꝭ videbat paleas:z multotiẽs dixit: qꝛ estimabat qꝺ sup lectũ eius eẽnt festuce: z qꝺ volarẽt corazꝫ oculis suis genera aialiũ puoꝝ:z qꝺ ipe conabatur venari ea:q̃re mouebat manuꝭ:vt caperet ea. Res ꝟo q̃s estimabat eẽ i pãniꝭ z pariete cõabaf colligere Necessario igitur fiũt egritudies qbus accidũt illa accidẽtia egritudines male qꝛ in febꝛe acuta:z piplemonia:z dolore capitiꝭ ñ fiũt ista accidẽtia nisi ꝓp magnitudinẽ eaꝝ.in phrenesi ꝟo ꝓp nobilitatẽ mẽbꝛi cui accidit nocumẽtũ ex infirmitate.qȝ é:qꝛ phrenesis é pniciosa oi genere suo:infirmiãt pnicies ex febꝛibuꝭ z piplemonia z dolore capitꝭ nõ est nisi ꝓp magnitudinẽ eaꝝ:aut incẽsionẽ. XXVII

Nõ cãs mobilitas manus in acutis egritudinibuꝭ

Phrenesis in oi suo genere pniciosa eẽ dí.

Anhelitus in hõa doloris est paruus z freqñs sz apud inflãmationem magn9.

Manuus mobilitatis signa sic pnotabis:i febꝛe acuta: in ꝓplemonia z i phrenesi nõ vera:z i capitis dolore si manus ad faciẽ tulerit tanq̃ꝫ quilibet positurus vel q̃si collecturus aliquid hac illac q̃sierit: vel de uestibus q̃si pilos euulserit: vel q̃si festucas ȝ pariete decerpserit pessimuꝫ est z mortale.

Oesse aũt motus manuũ hoc é qȝ te scire oꝛ qꝺ ipe i febꝛibuꝭ acutiꝭ z piplemonia z in phrenesi z in dolore capitis qñ sunt mote ꝟsus faciem : quasi ueneť cũ eis aliqd : aut colligat surcullos:aut euellat cũ eis ȝ pannis villos:aut auferat cuꝫ eis de pariete aliquid tunc totũ illud est malum z mortale. XXVII.

Spus si freq̃ns sit significat dolorẽ z succẽsionẽ i his q̃ sunt super diaphragma . Qȝ si magnus z cuꝫ intermissiõe: significat aliẽationẽ : z si idẽ per os z nares fridus exierit : mortale é.

Spiritus ãt qñ é freq̃ns significat dolorez :aut incẽsionem caloris in his:q̃ sũt super diaphragma locis : z qñ est magnus : deinde est inter spaciũ longũ : z significat pmixtionez rõnis z qñ egreditur ex naribus z oꝛe frigidus:est pernitiosus valde. XXVIII

Spiritus vero bonus cognoscitur oꝛdine suo ꝓprio:z hꝫ euidẽtẽ salutis oñsiõez in acuta egritudine: que cũ febꝛe é cuius terminus est in q̃draginta diebus.

Am exposui ꝑmõe hũc expõne cõpleta i tractatu secũdo libꝛi mei de malitia anhelitꝰ z siꝛ ego suꝫ narrãs in hac horꝛa plurimũ eiꝰ qꝺ dixi illic. Dico ꝯ qꝺ hypo.intellexit ꝑ ꝑmonẽ suũ in ꝟ loco. spũs anhelitũ.Dico ꝯ qꝺ ãhelitꝰ freq̃nꝭ fortasse significat dolorẽ z fortasse significat inflãmationẽ in mẽbris q̃ sũt i pectoꝛe:z sũt coꝛ z pulmo q̃ꝫ locuꝭ é sup diaphragma Et ego qdẽ iã oñdi qꝺ ãhelitus i horꝛa doloris é puus z freq̃ns:sz apȝ inflãmationẽ é magnꝰ z freq̃ns.anhelitus ãt alũtafegur fit raruꝭ:z ẽ ille q ẽ iter spaciũ lõgũ si fuerit magnꝰ significat ꝓmixtionez:z si fuerit puꝰ significat extinctionẽ caliditatꝭ inate.Uerũ hypo.significauit hãc cãm in ꝑmõe suo.s.Et qñ egredif ex naribus z ex oꝛe existẽs frigidus:tũc é pniciosus valde: z ego qdez iã oñdi in tractatu secũdo libꝛi mei de malitia ãhelitꝰ qꝺ hypo.nõ dixit:i libꝛo ꝓnosticatiõis nisi haꝭ spẽs tm ex spẽb9 malitie ãhelitꝰ qm̃ ꝑmo eiꝰ ñ é nisi i egritudib9 acutꝭ.i libꝛo ãt suo q noiaf epidie dixit spẽs alias ex spẽb9 malicie ãhelitꝰ:q̃ sť ꝑť haſ spẽſ ãhelitꝰ. XXVIII

Hypo.nominauit anhelitū nālem bonitatē anhelitus:z significat illō qō in corde:pectore:z pulmone:z diaphragmate nō est cā dolorosa:z mēbra ēt q̄ ꝓtinuanť cū istis mēbris: qñ i eis ē apa calidū aut cā dolorosa dolēt apō motū eoꝝ i āhelitu sine istiꝫ mēbriꝫ:z sūt stomachꝰ.splē:z epar. Cū ḡ ñ ē i aliq̄ istoꝝ mēbroꝝ egritudo aut superflua caliditas:ita q̄ estimet infirmus q̄ corpus eiꝰ adurať neq̄ corpi at ipm frigus ita vt ñ secureť caliditaꝫ innata q̄n extinguať:tūc necessario magnificať spes in egritudinibuꝫ acutiꝫ:q̄ eger saluabitur z subleuať ex egritudie sua:q̄m timor ñ accidit i egritudinibꝰ acutis nisi aut pp magnitudinē egritudinꝫ z febris: aut pp apa qō appropriať nomine iflāmati: z appellā tur noie ꝑpo inflāmatio:qō ē: q̄ i chrōicis egritudibꝰ z si ñ accidat aliq̄ hoꝝ accidētiuꝫ:verūtn̄ cautela z timō accidūt i eis q̄n nō fit securitas super vtutē:q̄n timeať q̄ cadat ꝓꝫ lōgitudinē spacij z pp illud dimisit hy.rememorare easꝫ i hoc libro:sꝫ posuit iudiciū suū i eo i acutis egritudinibꝰ tm̄. Et q̄ genera egritudinū acutaꝝ sunt duo quoꝝ vnū ē egritudinū q̄ dicūť acute ꝓmōe absoluto z scōꝫ genꝰ ē egritudinū q̄ dicūť tropice:significauit hy.i ꝓmōe suo.s.egritudines acute.s.q̄ sūt cū febre z i qbꝰ vēit crisis i xl.diebꝰ. Hec duo genera sit. Declarauit ḡ hy.ꝓmōe suo.s.cū febr̄:differētiā iter istas egritudieꝫ:z iter spasmū z scotōiā:z colicā passionē:z egritudies reliq̄s acutas cū qbꝰ ñ ē febris:z i ꝓmōe suo.s. z venit crisis i eis i.xl.diebꝰ:q̄ oꝝ vt numerenť cū egritudinibꝰ acutis:q̄ dicunť acute ꝓmōe absoluto egritudies q̄ dicunť tropice. Et euētus qdē haꝝ egritudinū ē qñ infirmať hō in pncipio egritudiniꝫ sue egritudie acuta:deinde aduenit ei crisis in die q̄rtadecia aut añ ipm:z nō soluit p eā egritudo eius solutiōe cōpleta: q̄ re remanēt ex ea relique q̄ extēdunť vsq̄ ad dies. xl. q̄ ē:q̄ euētus crisiū q̄ nō sunt cū cōpleméto sui: nō ē in his egritudinibus tm̄:sꝫ accidit ēt in multis egritudinū chronicaꝝ z ppue in arefactione z febre q̄rtana: z in aggregatione saniei in pectore z ptisi. Uerūtn̄ hy.dimisit iteꝝ dicere has egritudines i ꝓmone suo isto.qō est:q̄ dixit q̄ bonitas anhelituꝫ ē significatio laudabiľ valde in egritudinibus q̄ dicunť acute sermone absoluto:z cū eis ē febris z sūt egritudies q̄ extēdunť vsq̄ ad dies q̄draginta:z sūt q̄ noiantť tropice. In reliqs āt egritudinibus acutis:cū qbꝰ ñ ē febris z sūt egritudieꝫ chronice ñ dic̄ illō. Colligiť ḡ ex hoc sermone: q̄ sunt genera spacij tpis eoꝝ tria quoꝝ vnū ē egritudinū acutaꝝ in qbꝰ venit crisis in.xiiij.diebꝰ. Et scōꝫ ē egritudinū q̄ sunt prope istas.s.egritudines chronice. Et genꝰ tertiū egritudinū est q̄ sunt medie iter has duaꝫ egritudines:z sūt ille in qbus status diex crisis sūt.lx.dieꝫ z nō dixit sermoné hūc nisi ad ꝓfitendū illud qō apparet visibiliter in curratione egritudinū:z q̄ expiť illud: z ingrit de eo in medicāinibus egroꝝ:z scit q̄ res i eo ē sicut narraui. Qui āt dicit q̄ hy.voluit p ꝓmōez suū q̄ i egritudinibus acutis venit crisis i.xiiij.diebus numerationē diex crisis in eis:nō scit illud quod oꝝ eum scire:nec itelligit etiā hy. dictionē quod est q̄: si p sermoné suū q̄ i egritudinibus acutꝫ venit crisiꝫ in.xiiij.diebus ñ dixit nisi vt enūciaret z nūeraret numerū diex crisis qs ē tūc sermo eius:z vēit crisis i eis in.lx.diebꝰ in eis nō significat nisi numex dierū crisis. Qui ḡ voluit hanc sētentiam.s.q̄ dies in q̄bus venit crisis vsq̄ ad dies.xl.sunt.xiiij.dies. Dicit ēt q̄ dies i q̄bus venit crisis i istis egritudinibus q̄s dixi in hꝰ ꝓmōe:sūt q̄draginta dies. XXIX

Dēs frō te capitis z cer uicis.

Magnitudo egritudinis i acutis causa vtutis ex longitudie spacij i crōnicis timetur.

Deesse autē bonitatis anhelitus: oꝝ te scire q̄ cum eo est virtus magna i significationibus salutis i oibꝰ egritudinibus acutis que sunt cuꝫ febre z in qbus venit crisis in quadraginta diebus. XXIX

Sudō bonꝰ z laudabiľ ē i oi acuta egritudie: q̄ i cretica die fit: et egrū liberat Est āt bonus q̄ fit in toto corpore: z eger ex eo suauior z fortior efficitur. Qui vero nihil horuꝫ fecerit: is est inutilis. Frigidꝰ āt malus: peior si in ceruice: z i capite solo q̄ quidē i acuta febre significat mortez: cū lent a vero prolixitatem significat egritudinis.

Desudōe āt q̄ melior ē i oibꝰ egritudinibꝰ acutis ē q̄ fit in aliquo dierū crisis z euadit per ipm ille cuiꝰ ē a febre euasione integra. Et laudať ēt q̄ ex eo ē in cōpe toto z fit infirmꝰ p ipꝫ ad tolerādaz egritudinez suā facilior: q̄ āt sudor nihil eorun q̄ dixius fač: ñ fit iuuamtum p ipꝫ. Deteriō āt sudō est q̄ ē frigidꝰ: postea q̄ est in capite z ceruice tm̄ Iste.n.sudor cuꝫ est cū febre acuta significat morte et q̄ñ est cum febre lenior et quietiō significat lōgitudinez egritudinis. XXX.

Ni sermōe qui idem in melior sudore qui est: duas narrauit hy. ex significatiōibus eius: z dimisit rememorari significationem tertiaz q̄m eius euētus sequitur necessario: quod ē q̄: sudori qui fit in aliquo dierū crisis:z euadit per ipsum infirmus: perfecte sit euentus p ipsū ꝑculdubio i toto corpe. In ꝓmōe suo i sudore laudabili q̄ nō ē i sūmo bonitatis z dixit:q̄: accidit i corpe toto:z alleuiat ex infirmitate:z dimisit rememorari ō diebus crisis:q̄m illō iteꝝ seq̄ť nēcio sudorē laudabilē:qō ē q̄: sudor q̄ fit i toto corpe z alleuiat ex egritudine euētus fit ꝑculdubio i aliq̄ diex crisis. Et h ē spēcies alia ex spēbꝰ sudoriꝫ:z eius malicia ē pua:z ē ille i q̄ dixit.s.Sudor āt q̄ nihil illoꝝ fač:nō ꝓfert.inuit ḡ hyp. p ꝓmonē suū i illo:q̄ sudor q̄ fit i toto corpe ē ille quo infirmus puēit ad hō vt faciliuꝫ tolleret egritudinē suā z ille qdē sudor est ꝓꝫ duos modos:qō est q̄ aut facit accidere hec duo iuuamenta que diximus: aut vnum eorū:z q̄ ex eis vtriſq̄ est:minoris malicie ē q̄ facit accidere hec duo iuuaméta. Et h qdē sudor iteꝝ diuidiť in duas diuisiones:q̄ꝝ vna est q̄ facit accideř iuuamētum primū:z secūda facit accidere iuuamētū scōm: z melior qdē eoꝝ vtroꝝq̄ ē sudor:q̄ fit infirmus faciliuꝫ tolerans egritudinē suā q̄ꝫuis nō fiat in corpore toto. Ille vō q̄ nō facit accidere illō:sꝫ adit i prauitate egritudinis est deterior vtroꝝq̄:q̄ꝫuis fiat i corpore toto z oēs iste spēs sudoris sūt calide:z pp illud nō dixit hypo.in aliq̄ eaꝝ q̄ ē calida:quoniā de cōsuetudine eius ē:vt dimittat dicere res q̄ ꝑsequunť nēcio:z q̄ itelligūtur ex cōtrarijs suiꝫ. Et hypo.quidē posuit prope oēs istas species sudorē frigiduz:loquitur ergo hac dictione. Et deterior sudor quidē ēt est qui est frigidus:z dicit iteꝝ de sudoꝛ q̄ fit i capite z ceruice:q̄ est malus:qō est q̄ iste due spēs sudoris idicāt syncopiz:z sic sudō ē

Tres cō dictiōes melioris sudoris q̄ i egritudie reperiant

Nō hic diuisionē vnaꝫ sudoriſ.

De consuetudine hy. ē dimittere ea q̄ ꝑsequūť necessario z q̄ i telligūť ex q̄riſ.

Que sint egritudines tropice.

frigidus:z ẽ i capite z ceruice tm̃ tũc ẽ deterior oibus spẽbus sudoris:qđ ẽ:qr ñ idicat euẽtũ syncopis:sz qr iã euenerit:z póe discretionẽ tuã illi⁹ ex prauitate febris; nã si fuerit acuta;tẽ ꝑculdubio accidet ab vnaq̃q; harũ duaꝝ spẽrũ sudoris.s. frigidi:q̃zuis sit i toto cõpe:z illi⁹q sit i capite z ceruice q̃zuis sit calid⁹:z si fe.fuerit q eta z tráqlla;possibile é i qbusdã horis vt possit vt⁹ di gerere hũores i lõgi = tudie tpis qm̃ ñ añce = dit z timet ex vehem̃ = tia febris. In dieb⁹ ãt crisis nõ dixit aliqd i ꝓmõe suo in spẽb⁹ su doris q̃s dirius i fine eius:q̃zuis iã dixerit il lud in ꝓncipio ꝓmõis sui i oꝛone de melioꝛi bus spẽbus sudoris:z ñ facit illõ nisi qm̃ de sñia eius é vt narret di es crisis eius i ꝓmõe ꝓpõ:z ipse dixit iaz il = lud i hoc sermõe quo niã vna vtutũ eaꝝ est vt verificet eẽ crisis si ẽ ad sanitaté vel si est ad moꝛtem. Et opz vt scias q finẽ huius ser monis scripsit mihi Diascõides ꝑz hũc modũ. Et dete riõ qdé ex sudoꝛ ẽ: q ẽ frigid⁹ z ẽ i capite z ceruice tm̃ qm̃ iste due spẽs ex spẽbus sudoꝛ significãt aut mõtẽ aut longitudinẽ egritudis z mãifestũ ẽ q h scriptura é breuioꝛ q̃z scriptura q̃z scripsimus i eis q̃ sũt ꝓmissa: sz qđ itelligit ex ea ẽ illõ idẽ qđ itelligit ex illa::z si ẽ ne cessariũ expositoꝛi:nisi vt addat ei qđ inuenit additũ in scriptura ꝓma.scz q Sermo eius qm̃ sudõ q ẽ frigid⁹ cũ febre acuta significat moꝛtẽ:z qñ ẽ cũ febre léioꝛi z qetioꝛi idicat lõgitudinẽ egritudis:z inueniũt i qbusdã scripturis scripti sucessiõe huius ꝓmõis ꝓmões alij in sudoꝛ z bñ fecerũt illi q eiecerũt eos ꝑz q ipi ñ sũt hy. sic archamides:z diascoꝛides:z alij multi. XXX

Declarat hic qd sit lenitas z eqlitas.

Vo vult aliqs narraꝛ melioꝛé dispositionẽ eiusq̃ ẽ sb hypocõdriis breuius z cõpẽdiosius dicat sb hypocõdriis.melioꝛ dispositionẽ ei⁹ é dispo sitio:in q̃ similaꝛ valde dispositiõi näli. hy.ãt cuꝝ voluit narrare significatiões pticulares q̃ significãt sup illõ:i cepit i ꝓmis z narrauit res q̃ nõ sũt inuẽte in eo: z sũt quas nominãt noui medici priuationẽ accidẽtiũ. Due ãt significatiões q̃z diximus post illud sunt accepte ex accidẽtibus annexis huic loco:nã ꝓmo eius ẽ:q melioꝛ dispositionũ eius q̃ ẽ sb hypocõdriis ẽ:vt sit saluus a dolore ei⁹ qđ dixit i rebus q̃ accidũt. Sermo ãt ei⁹ ẽ lene eqle:ex rebus q̃ inueniunt ei verũtm̃ léitas eius ñ significaꝛ nisi ex dispositiõe ei⁹:z ipsi⁹ oꝛdie sb mãu cũ cõpresseris sup ipm qđ ẽ:qr illõ cui aduenit ꝯriuꝝ huius dispõis ẽ illõ qđ expellit manũ:qm̃ cõprimit sup ipꝝ ex pulsiõe vehemẽti:z ẽ durius. Eqlitas ãt eius nõ est in hac q̃litate tm̃: qm̃ possibile ét vt sit eqle totũ ꝓm hũc modũ:verũtm̃ pars eius dolet z ps eius ñ dolet: z ps eius é calida:z ps eius é frigida z ps eius est eleuata z ps ei⁹ ẽ depssa. Et pp illõ posuit hypo.ppe illõ cui⁹ dispositio é ex h loco melioꝛ dispositionũ significatio = nez eius qđ nõ est eqle.z dixit. Sz qm̃ est iflãmatũ: aut doloꝛosuꝝ:aut é latus eius dextrũ:diuersum a sinistro: tũc oia illa vt caueanť oz:z sermo eius. Qđ vo é inflã = matũ vadit sup totũ hũc locũ:z manifestũ est ꝙ h no = men significat adustionẽ z incẽsionẽ z silr ét ꝓmo eius é doloꝛosũ:trãsit sup oém locũ hũc. Et sermo eius silr aut tensum:nõ intendit iterum:nisi ad totuꝝ hũc locũ ꝑ sermoné vero suum q̃m fuerit latus eius dextruꝝ diuersum a latere eius sinistro:vult diuersuꝝ in equali tate sua:aut in caliditate:z frigiditate sua: aut i doloꝛe z quiete eius: aut in extenuatiõe z grossicie eius:aut i mollificatiõe ei⁹ z tẽsi one. Fortasse.n.acci = dit i h loco q ẽ sub hy pocõdriis tensio:ꝑter q sit i eo apostéa: qđ noiať iflãmãs aut pp siccitaté vehemẽté q̃ accidit mẽbris q̃ sũt i h loco vłi eo z pãicło tegẽte costas z in dia phragmate: aut ppt apostéa calidũ qđ ac cidit mẽbris q̃ sũt in h loco:aut propter apa qđ nominať inflãmãs z ẽ apostema cũ quo est doloꝛ. XXXI

Detẽsio ne hypocon driorũ.

Declarat hic qd sit lenitas z eqlitas.

Denitur in q = busdã scriptu = ris scriptum lo co pulsatiõis saltus: z nos nõ dubitamus quin saltus accidat a vento inflati uo:sz i plurib⁹ scripturis inuenit scriptũ pulsatio.z pul satio accidit:aut ab apatib⁹ calidis magnis:q̃ accidũt i visceribus:aut a pulsu vene magne extẽse sup doꝛsuꝝ quã sentit infirmus:sicut dixit hy. in libro suo q noiať epidimie. Ille cuius vena q̃ ẽ in asse id.i.curuatura bra chij sue poplitꝝ pulsat:ẽ maniacus.s.acute ire. Mani = festuꝝ est igitur quod hy.significauit p sermonẽ suũ in h loco pulsatio pulsuꝝ venaꝝ pulsatiliũ:qm̃ ẽ vehemẽs z fortis q sentiť:ꝑter q ponať manus sup eũ:z sẽtit foꝛ tasse euꝝ infirmus solus:z fortasse manifestatur alteri eũ. Quodcũq; horũ accidẽtiũ accidat infirmo:ẽ signifi catio illaudabilis:qđ ẽ qr vena pulsatilis magna ẽ vnũ de mẽbris nobilibus:silr ét stõachus z epar z diaphra gma. Et quãdo videris in loco q est sub hypocõdriis pulsationẽ aut saltum:tunc scias q vnũ illoꝛum mem broꝝ ẽ infirmũ:quoniã diaphragma cuꝝ accidit illud: i eo facit accidere pmixtionẽ rõis facile:z facit accide re illõ ét os stomachi:nõ minus q̃z faciat accidere ipꝝ diaphragma:quãdo in ipso ẽ apa calidum magnum. In reliquis aũt mẽbris que sunt in ventre qm̃ accidit in eis aliqua egritudinũ quas diximus:sequiť illud ti = moꝛ:z pp illud dixit hy.z bene proceſſit in sermõe suo q hoc accidens significat agitationẽ:aut permixtionẽ rõis:agitationem quidez: quoniam sequitur oẽs infir mitates que sunt in eis. Timoꝛ:vt timeãt medici:nedũ infirmi. Permixtionẽ vero rõnis:ꝑpter diaphragma ad os stomachi. Et oz vt inquiraꝛs de lacertis:q sunt su per vẽtré quoniaz nõ oz necessario vt accidat pmixtio rationis z timoꝛ quãdo accidit pulsatio in eis aut sal = tus z pp illud oz vt intelligatur ab hy.ex sermone suo: q si fuerit in illo loco eodem:qui est sub hypocõdriis pulsatio:qr vult p sermonẽ suũ in illo z eodẽ loco vt si gnificet pulsationẽ aut saltũ:q fit in mẽbris :q̃ sũt post hunc lacertũ.aut retro os stomachi. XXXII

Apa calidũ diaphrag = matis aut oriꝝ stõachi pmixtionẽ rõnis cãt.

Um ꝓcessit hy.z dixit in h accidẽte :qr significat agitatiõez:aut maniã:nãrat ih ꝓmõe qm̃ accidit mania:aut qm̃ prouenit agitatio tm̃; z discretio

Illius ẽ ex motu oculoꝝ.de motu.n.eoꝝ oꝛte exqsite p scrutari.ñ i ꝟ accidẽte tm̃ sz i reliqs ãccidẽtib⁹ remanẽ tib⁹ ẽt de qb⁹ estimaꝛ:q̃ seqꝛ ea pmixtio rõnis qꝺ ẽ qꝛ mot⁹ oculoꝝ cũ ẽ mot⁹ freq̃ns significat hoc accidẽs.s. pmixtionẽ rõis. Et ñ dixit hy.pmixtionẽ rõis i hoc sermõe absolute:sz dixit. Tũc timeꝛ hñti eam de mania:q̃ voluit significari:q̃ seqꝛ hoc accidẽs q̃ narrauit hy.p mixtio rõis vehemẽs.

De motu frequẽnti ipsoꝝũ oculoꝝũ.

Et mihi qdẽ vr̃ q̃ iaz oñsũ ẽ:q̃ mot⁹ ocꝉoꝝ cũ ẽ motus freq̃ns:vi ficat opinionẽ ꝺ euẽtu pmixtiõis rõis ex sermõe meo i eis q̃ sunt premissa. Qm̃ lacerti ocꝉoꝝ sunt dignioꝛes mẽbꝛoꝝ q̃ sẽtiũt egritudinẽ accidẽtẽ i cerebꝛo:z egritudo qdem accidit i cerebꝛo p cõitatẽ z cõtinuitatẽ diaphragmatꝭ z oꝛis stõachi i egritudie accidẽte i eis sic̃ itez aduẽit ei dolõ p cõitatẽ reliq̃ rũ mẽbꝛoꝝ nãlium z nerualiũ i egritudinibus suis:q̃ ẽ qꝛ cerebꝛ cõicat mẽbꝛis qbus adueniũt nerui nitti magni i egritudibus suiq̃m oꝛigo oꝛiuz neruorũ ẽ ex eo. XXXIII

Oẽ cõsuetudine hy. ẽt ẽ vt itelligat p ꝑmonez suum. Collectio oẽm grossitudinẽ exꝛ nãm. Noui ãt medicoꝝũ ꝟ noie noiant vnã spẽz tm̃ ex spẽb⁹ apatũ.z ẽ apa sup qꝺ cũ manus tuas cõpꝛesseris:inuenies ipz lene:i q̃ nõ est dolor:z apa ẽt qꝺ appꝛiãt noui medicorũ noiatõe caꝉdi noiauit hy.colectionẽ duraꝫ dolorosã.Qꝺ ẽ qꝛ ipe noiauit noie q̃ noiãt noui medicoꝝ ꝟ apa iflãmatuz. Et mãifestũ ẽ q̃ egritudo ꝟ qñ accidit in vẽtre si ẽ i lateꝛ dextro ẽ ei⁹ malicia vehemẽtioꝛ pp epar:z si ẽ i latẽ sinistro ẽ eius malitia mioꝛ pp splẽ:z ꝺterioꝛ q̃ ẽ qñ ꝓphẽdit duo latẽa sit. XXXIIII

Ocit q̃ apata dura z doloꝛosa qñ accidũt eis q̃ sũt sb hypocõdriis:z sunt illa ẽt q̃ noui medici noiant apata calida acuta:significãt timoꝛẽ mõtis subite. Et qñ ñ addiꝛ huic ꝑmõi:z ẽ cũ illo i qbusdã mẽbris itrisecis q̃ sũt epar.stõachus;splẽ:z sipbac:qꝺ ẽ sup vẽtrẽ apa nõ poꝉe ẽ vt apatio lacerti qui ẽ super ventrẽ faciat accideꝛ moꝛtẽ nisi fuerit apa i qbusdam boꝛis magnũ:aut fuerit vtus infirmi ꝺbilz:aut errauerit medicus i curatiõe eius aut errauerit ifirmꝰ sup seipz oz ergo ex illo vt sermo iste sit scriptus ꝑter qꝺ ꝺeterminetur z discernatur. XXXV

Umoꝛ faciẽs apa calidũ:si vicit vtutẽ i quãtitate sua aut q̃litate:aut effũdit ad q̃dã mẽbꝛa nobilia vicit naturã ꝓculdubio z sequit inde illud moꝛs subita sic̃ dixit hy.q̃ si nõ fuerit hec dispõ: dispõ eius: tũc nõ caret vna duaꝝ rerũ aut vt supet eũ nã:z resoluat ipz:z expiraꝛ faciat:z dispergat apa:aut vt nõ vincat ipz nã i fine victoꝛie.Cũ g̃ illud ita fuerit: accidet ei vna duaꝝ reꝝ.aut vt resoluat z expiret qꝺ fuerit in eo calidũ subtile:z apostemet z iduret qꝺ fuerit i eo grossuz:q̃re seqꝛ illꝺ sedatio caliditatis:q̃ ẽ i loco ꝟ apostemoso: zq̃ es doloꝛz:z remãet q̃ remãet exꝛ apostemate lapidiosũ:q̃ ñ resolvit neqz mutaꝛ:aut ñ respirat ex eo aliqd:sz moꝛet dõec matureꝛ i aliq̃ hoꝛaꝝ:z maturatio ei⁹ erit ꝑm q̃litatẽ ei⁹:z cũ fuerit illud ñ qescit febꝛis neqz cõsumit apostema.Et illꝺ ẽt erit ꝑz duos modos aut vt vicat ipz ꝺtus: z resoluat ipz q̃r fit sanies aut vt ñ possit resoluere ipz pp debilitatẽ suã q̃re putrefit:z coꝛrũpit: sicut accidit i cadaueribus mõtuorũ. Recte g̃ dixit hy. q̃ si febꝛis remãet: z ñ qescit apostẽa: q̃uertitur eꝝ eoꝝ apostematũ ad pus:qꝺ est:qꝛ q es apostematis sequitur resolutiõez humoris faciẽtis ipsum:z q es febꝛis sequit expirationẽ rei calide ꝟbtilis ex eo qꝺ est in apostemate:z sicut dixi inuenimus illud accidere multotiẽs z ẽ: quia illud qꝺ est in humore faciente apostema calidũ: subtile resoluitur: zqꝺ est grossum viscosuz resident:z figitur in loco.Causa autem ꝓpter quam posuit hypocõdriis cũ tumoꝛe: z doloꝛe maluz ẽ cũ ãbas cõplectit. Si vero i altera earuz q̃ in sinistra est: melioꝛ est.

De doloꝛis z fe.apã tum argumento z diminutione.

Ollectio ãt accidẽs i eis q̃ sũt sub hypocõdriis qñ est tumida doloꝛosa: ꝺteriꝛ est q̃ ꝓphendit vtrũqz locum z si fuerit i vno duoꝝũ laterũ tm̃:saluiõ exꝛ ea q̃ fit in latere sinistro. XXXIIII

Ole collectio si in ꝓcipio sbitã mõtem nõ intulerit. Et ista apata dura significant i pri cipio rei timoꝛem moꝛtis subite. XXXV

Et vsqz in diẽ.xx. pmanserit: neqz febꝛis defecerit neque doloꝛ ꝺeciderit in pus conuertetur.

Od si trãsierit xx. dies z febꝛis remãserit: z apa non qeuerit: cõueꝛteꝛ esse eius ad pus. XXXVI.

Oletqz huic acute egritudini infra septez dies sanguinis flux⁹ exꝛ naribus vtiliter superuenire. Perquiescendũ est ãt:an doloꝛ ad sit fronti scotomia: que si affuerint:sanguis fluxuz exꝛ naribus annunciabis.

Abẽtib⁹ aũt hãc ꝺispõnẽ accidit i ꝓmo ꝑiodo fluxus sanguinis exꝛ narib⁹: z iuuantur ꝑ ipz valde:sz oz vt queras ab eis an iuenẽit doloꝛem capitis:aut scotomiam:nã si cũ eis fuerit aliquid exꝛ illis:tunc illic declinatio erit. XXXVII

De fluxu sanguinis narriũ i apate ca. epis aut splenis.

Caliduz apa vẽtris dextri lateris deteriꝛ ẽ qz sinistri.

tur in loco. Causa autem ꝓpter quam posuit hypocõdriis cũ tumoꝛe: z doloꝛe maluz ẽ cũ ãbas cõplectit. Si vero i altera earuz q̃ in sinistra est: melioꝛ est.

Ollectio ãt accidẽs i eis q̃ sũt sub hypocõdriis qñ est tumida doloꝛosa: ꝺteriꝛ est q̃ ꝓphendit vtrũqz locum z si fuerit i vno duoꝝũ laterũ tm̃:saluiõ exꝛ ea q̃ fit in latere sinistro. XXXIIII

Oꝛmoꝛ faciẽs apa calidũ:si vicit vtutẽ i quãtitate sua aut q̃litate:aut effũdit ad q̃dã mẽbꝛa nobilia vicit naturã ꝓculdubio z sequit inde illud moꝛs subita sic̃ dixit hy.q̃ si nõ fuerit hec dispõ: dispõ eius: tũc nõ caret vna duaꝝ rerũ aut vt supet eũ nã:z resoluat ipz:z expiraꝛ faciat:z dispergat apa:aut vt nõ vincat ipz nã i fine victoꝛie.Cũ g̃ illud ita fuerit: accidet ei vna duaꝝ reꝝ.aut vt resoluat z expiret qꝺ fuerit in eo calidũ subtile:z apostemet z iduret qꝺ fuerit i eo grossuz:q̃re seqꝛ illꝺ sedatio caliditatis:q̃ ẽ i loco ꝟ apostemoso: zq̃ es doloꝛz:z remãet q̃ remãet exꝛ apostemate lapidiosũ:q̃ ñ resolvit neqz mutaꝛ:aut ñ respirat ex eo aliqd:sz moꝛet dõec matureꝛ i aliq̃ hoꝛaꝝ:z maturatio ei⁹ erit ꝑm q̃litatẽ ei⁹:z cũ fuerit illud ñ qescit febꝛis neqz cõsumit apostema.Et illꝺ ẽt erit ꝑz duos modos aut vt vicat ipz ꝺtus: z resoluat ipz q̃r fit sanies aut vt ñ possit resoluere ipz pp debilitatẽ suã q̃re putrefit:z coꝛrũpit: sicut accidit i cadaueribus mõtuorũ. Recte g̃ dixit hy. q̃ si febꝛis remãet: z ñ qescit apostẽa: q̃uertitur eꝝ eoꝝ apostematũ ad pus:qꝺ est:qꝛ q es apostematis sequitur resolutiõez humoris faciẽtis ipsum:z q es febꝛis sequit expirationẽ rei calide ꝟbtilis ex eo qꝺ est in apostemate:z sicut dixi inuenimus illud accidere multotiẽs z ẽ: quia illud qꝺ est in humore faciente apostema calidũ: subtile resoluitur: zqꝺ est grossum viscosuz resident:z figitur in loco. Causa autem ꝓpter quam posuit hypocõdriis cũ tumoꝛe: z doloꝛe maluz ẽ cũ ãbas cõplectit. Si vero i altera earuz q̃ in sinistra est: melioꝛ est.

Ollectio ãt accidẽs i eis q̃ sũt sub hypocõdriis qñ est tumida doloꝛosa: ꝺteriꝛ est q̃ ꝓphendit vtrũqz locum z si fuerit i vno duoꝝũ laterũ tm̃:saluiõ exꝛ ea q̃ fit in latere sinistro. XXXIIII

Oꝛmoꝛ faciẽs apa calidũ:si vicit vtutẽ i quãtitate sua aut q̃litate:aut effũdit ad q̃dã mẽbꝛa nobilia vicit naturã ꝓculdubio z sequit inde illud moꝛs subita sic̃ dixit hy.q̃ si nõ fuerit hec dispõ: dispõ eius: tũc nõ caret vna duaꝝ rerũ aut vt supet eũ nã:z resoluat ipz:z expiraꝛ faciat:z dispergat apa:aut vt nõ vincat ipz nã i fine victoꝛie.Cũ g̃ illud ita fuerit: accidet ei vna duaꝝ reꝝ.aut vt resoluat z expiret qꝺ fuerit in eo calidũ subtile:z apostemet z iduret qꝺ fuerit i eo grossuz:q̃re seqꝛ illꝺ sedatio caliditatis:q̃ ẽ i loco ꝟ apostemoso: zq̃ es doloꝛz:z remãet q̃ remãet exꝛ apostemate lapidiosũ:q̃ ñ resolvit neqz mutaꝛ:aut ñ respirat ex eo aliqd:sz moꝛet dõec matureꝛ i aliq̃ hoꝛaꝝ:z maturatio ei⁹ erit ꝑm q̃litatẽ ei⁹:z cũ fuerit illud ñ qescit febꝛis neqz cõsumit apostema.Et illꝺ ẽt erit ꝑz duos modos aut vt vicat ipz ꝺtus: z resoluat ipz q̃r fit sanies aut vt ñ possit resoluere ipz pp debilitatẽ suã q̃re putrefit:z coꝛrũpit: sicut accidit i cadaueribus mõtuorũ. Recte g̃ dixit hy. q̃ si febꝛis remãet: z ñ qescit apostẽa: q̃uertitur eꝝ eoꝝ apostematũ ad pus:qꝺ est:qꝛ q es apostematis sequitur resolutiõez humoris faciẽtis ipsum:z q es febꝛis sequit expirationẽ rei calide ꝟbtilis ex eo qꝺ est in apostemate:z sicut dixi inuenimus illud accidere multotiẽs z ẽ: quia illud qꝺ est in humore faciente apostema calidũ: subtile resoluitur: zqꝺ est grossum viscosuz resident:z figitur in loco.Causa autem ꝓpter quam posuit hypocõdriis cũ tumoꝛe: z doloꝛe maluz ẽ cũ ãbas cõplectit. Si vero i altera earuz q̃ in sinistra est: melioꝛ est.

Ollectio ãt accidẽs i eis q̃ sũt sub hypocõdriis qñ est tumida doloꝛosa: ꝺteriꝛ est q̃ ꝓphendit vtrũqz locum z si fuerit i vno duoꝝũ laterũ tm̃:saluiõ exꝛ ea q̃ fit in latere sinistro. XXXIIII

Oꝛmoꝛ faciẽs apa calidũ:si vicit vtutẽ i quãtitate sua aut q̃litate:aut effũdit ad q̃dã mẽbꝛa nobilia

Rememorationem suam etiam de apostematibus calidis accidentibus in mirach ventris in hoc loco nõ discreuit neqz determinauit:quod est quia dixit. Et accidit ei fluxus sanguinis exꝛ naribus:z iuuantur per ipsuz valde. Et de natura qui dem'illius est:vt accidat ꝓprie quando fuerint in epate aut i splene apostemata calida:sicut dixit hy.in alio loco.laudauit enim hypo. fluxum sanguinis narium: qui fit ex latere:in quo est membrum infirmuz:z vitupꝛauit illuz qui fit secundum contrarium illius: sicut si fit splẽ apostematis:z vẽiat fluxus sanguinis exꝛ nare ꝺextro:illꝺ.n.nõ eẽt laudabile. E dixit q̃ fluxus accidit ei in ꝓmo periodo intelligẽs ꝑ periodũ ꝓmuz q̃ est ex periodis ꝺierũ crisis:z iste qdẽ ꝑmo iuenit scrip-

De fluxu sanguinis narriũ i apate ca. epis aut splenis.

rus ſ qbuſdā deſcriptiōib⁹ determinate i qbuſdā eaꝝ aggregate: qđ ē: qz i qbuſdā eaꝝ inuenit i pmo piodo z in qbuſdā eaꝝ in piodis ꝑmis. Et ſi tu itelliges cū ꝟz ſcripturā ꝑmā ſignificat periodos ſeptenoꝝ. Et ſi itelligaſ ꝑm ſcripturā ſecūda poſſibile eſt ēt vt ſignificet piodos ſeptēoꝝ qm̄ iuenim⁹ quoſdā qbus accidit fluxus ſanguinis nariū i ſeptima ſecūda. Uerū melius ē vt itelligaſ iſte ſermo ꝟz hāc ſcripturā qz dī de piodis q̄ſnoꝝ qđ ē qz plurib⁹ eoꝝ ifirmorū accidit flux⁹ ſāguinis nariū in ſeptē die b⁹ ꝑnīſ z ex eis ē cui accidit fluxus ſanguinis narium die nono aut vndecīo. Et hyp. gđē addidit in ſignificationib⁹ q̄ ſignificāt declinationē humoꝝ ad ſupioza: z illud eſt cui⁹ cā accidit fluxus ſanguiſ: z dolor capiſ z ſcotomia: z locutuſ fuit i illo magiſ cōplete q̄ꝫ i hoc ꝑmone i ſb ſeq̄ntib⁹: z noſ ēt dicemus in fluxu ſanguiſ ꝑmonē ampluz: qm̄ p nēiem⁹ ad ꝑmonē ei⁹ i illo loco. XXXVII

Nūciat hy. i ſb ſermōe ſuo terminuz q ſumit ex etatib⁹ in ꝓnoſtication̄e de fluxu ſanguinis de narib⁹: qđ ē qz ꝓueniēſ ē vt timeatur flux⁹ ſanguiſ ei cuiuſ etaſ ē itra trigintaqn q̄ annos: quoniā ſanguis hac etate ē multus: virtus eius fortiſ z caliditas multa.

XXXVIII

Ista ſūt apata que noui medicoꝝ appꝛiāt nomie vndimie z zimie. Anti q vo mltoties noiant ea apata tātū lenia z fortaſſe addunt ad illud. Nō ē dolor cū eiſ z fortaſſe dimitunt dicere illō q̄ declaraſ ex ſermone eoꝝ lene: qđ ē qz cū apatib⁹ lenib⁹ n̄ ē dolor. Hy. āt nō fuit ꝓtēt⁹ in ſb ꝑmōe illo: ſz dixit ēt: qz mouet ſub digitiſ qm̄ ꝑmit deſup: Illud g̃ itez ē itrās i ꝑmōe ſuo lene niſi ſi voluiſſet p hūc ꝑmonē vt ſignificet apata q̄ ſōmergunt qm̄ ꝑmit ſup ea cū digit⁹. Et nō inuenis illud accidere i oib⁹ apatib⁹ q̄ mouent qm̄ ꝑmit ſup ea: ſz illō nō accidit niſi quādo ꝓtigit i cute mollicie: z qm̄ hmōi apata ꝓueniūt a phlegmate ꝓlōgaſ ſpaciū eoꝝ z timor accidēs ab eis ē mior. Cā vo i lōgitudie eoꝝ ſpaciꝝ ē vehemtia frigoriſ eoꝝ qm̄ maturatio n̄ ꝓpleſ niſi p caliditatē. Cā

In his tamē qb⁹ etas. xxxv. annorum eſt.

Et dign⁹ qđē ē vt tieaſ flux⁹ ſāguis ei cui⁹ etas ē itra xxxv. ānos. XXXVIII

Poſtemate vero molli exiſtēte ſine dolore z ſub tactu mutabili ꝓtigit egritudinē terminari: p̄dictis tamen ſepius.

Sed ex apatibus qđ lene eſt a quo nō ē dolor: z mouet ſub digitis quando p̄mitur deſuper: criſis erit tardior. verum erit minoris timoris quā illa apata ꝑma. XXXIX

Quod ſi vſq; i die lx. vl. xl. ſic māſerit: ſe. nō deficiente in pus cōuertetur: z oē apa circa ventrem ad hūc modū diiudicabitur.

Quod ſi ꝓtrāſierit lx. die: z febriſ remāſerit: z apa nō queuerit: ſignificat illō iterū. qz i pus trāſibit: z qđ ex apatibus fit ēt in reliqs ptib⁹ ventris: curſus eius eſt iſte curſus. XL.

Poſtema vero ſolidū cū dolore horrendum eſt: et cito mōtiferum. Quod autem molle ſine dolore et ſub tactu curſile: tardius

Quod āt ex apati b⁹ fuerit doloroſum durū: ſignificat timorē et mortē ſubitā et quod ex eis fuerit lene non doloroſuz et mouetur ſub digitis qm̄ comꝑimit ſuper ipſum tunc ipſum eſt tardius illo. XLI.

Poſtema vero circa ventrem minus colligit hūorem quā quod i hypocondrijs: minime oīum: quod ſub vmbilico eſt.

Et apata q̄ fiūt in vētre: ſunt minoris aggregatiōis quaz apata q̄ fiūt in eo qđ ē ſub hypocōdrijs: et minoris inflammationis ex eis ſunt illa que ſunt ſub vmbilico. XLII.

Legātius oībus ſignis ſignū ē ſanguinis effuſio: ex his apatibus que iſunt in ꝓnotatis locis.

Et nō oꝑtet vt timeatur in illo niſi fluxus ſanguinis ꝓꝑie ex locis que ſūt altioza illis. XLIII

In apatibus phlegmaticis criſis eſt tard⁹ z timor ꝑnus.

Que ſb hypocōdrijs ſūt i tres ꝑtes ventris numerāt

In qbuſdā deſcriptiōib⁹ inuenit ſcriptū i eo. z ꝓꝑe ex locis q̄ ſūt altioris z ſignificat illō qđ n̄ ſit effuſio ſāguis i apatib⁹ accidētib⁹ i eo qđ ē ſb hypocōdrijs tm̄: ſz i apatib⁹ et accidētib⁹ i eo qđ ē ſb illo loco ad iferioza. Et i qbuſdā eaꝝ inuenit ꝓꝑe cū ablatione h⁹ dictiōis: z ſignificat illō effuſionē ſāguis z accidit ēt i apoſtēatib⁹ q̄ fiūt i iferioꝝ vētriſ. Uerūtm̄ illō ē minꝰ q̄ꝫ illō qđ ſignificat ꝑmo ꝑm⁹ z i qbuſdā deſcriptionib⁹ n̄ inuenit h⁹ dictio. Et ꝓꝑe. ſz inuenit iſte ꝑmo ſcript⁹ i eiſ ꝟz hāc modū Et n̄ oꝛ vt tieaſ i illo effuſio ſāguiſ, niſi

Apata i mirach ſi nō fuerit valde magna nō ſunt timoroſa

ex locis q̄ sunt altiora eis: z significat iste sermo qñ scribit ꝑz hāc descriptionē: q̄ effusio sanguinis nō accidit in apostematib⁹ accidētib⁹ i inferiorib⁹ vētris: z illō ē vitas. s. q̄ effusio sanguinis ñ accidit nisi qñ apostema ē in locis q̄ sūt sup vmbilicū: z qñ apostema ē i loco q̄ ē alti⁹ ꝫ loco: ē effusio sanguinis plus: z qñ ē i loco altiore eo valde: ē effusio sāguinis mlto plus. Et hy. qdē narrauit manationez sanguinis i eis q̄ sunt post: z ego ēt loq̄r i illo sermonē magnū ꝓ pletū magis q̄z iste sit quādo peruenero ad illū ꝑmonē.

Non accidit effusio sāguinis nisi. s. qñ apāta sūt sup vmbilicum.

XLIII

Hegreganit hypo. i ꝑmōe suo isto sūmā eius q̄ ꝓcessit de sermone suo: z significat illas easdē res q̄s dixit singulariter i sūma vna qua ꝓp non est nobis necesse exponere hūc ꝑmonem.

XLIIII

Iam otiosum est z manifestuz tibi ex ꝫ ꝑmone: in quo narrauit hyp. ee apostematuz accidētiū i mirach vētris ostēsione manifesta: q̄ nomiauit saniē mltā: qñ aggregaī in loco ꝓp maturationem alicui⁹ apostematū z ꝙuersionē ipsi⁹ in pus. Et fortasse erit collectio sanici i apostēatibus sub cute z multotiens aggregaī magz intus q̄z illud: z cā i illo ē vna duaꝝ reruz. Prima qdē cā est qñ apostema q̄ō i pus cōuertiī: ē iter siphac extēsuz sup vētrē. Et ꝑa qdē ē qñ accidit egritudo i aliquo lacertoꝝ q̄ sunt sup vētrē: z aggregaī sanies sub vno duoꝝ pāniculoꝝ q̄ sunt sub lacerto: z ñ ō cliat ad exteriōa: aut ꝓp viscositatē suā z grossiciē: aut ꝓp spissitudinē pāniculi q̄ circūdat illā saniē: q̄ ē q̄ nā cōaī eijcere saniē z expellere eā a mēbris ifirmis z mltotiēs qdē seqī in illo finē suū z cōplet intētionē suam ad quā itēdit qñ iuenit porros ꝙueniētes illi sic pāniculos: z cānales: z cūiculos. Et qñ sūt illi pori ꝙstricti: disrūpit ēt illos pāniculos strictos q̄ cōprehēdūt eaz: vt dilateī ei ēt locuz q̄ ē sub ea. Jā igiī manifestū ē q̄ illud i quo aggregaī sanies ꝑz hūc modū ē laudabiliuz eoꝝ q̄ ad exteriora declināt z nō ad iteriora. Et laudabilius eoꝝ ē ēt cuius locuz q̄ circūdat ipz qñ extēdiī in latitudine minoraī z remanet cōstrictū habēs caput minuz cui⁹ figura ē figura pinee. Qō ē qō ista apostēata significāt fortitudinē vtutis expellētis saniē ad exteriora: z q̄ sanies ñ corrūpit locū magnū ex corporibuz q̄ ipa corrodit z mordicat. Et intētio vtraq̄ qdē ē vna siue scriptū sit in descriptiōe habēz caput: aut sit scriptum in ea: acutum cum gibbositate.

Apāta acute figure laudabilior est apate late figure.

XLV

Non dī in istis apostematib⁹ q̄ sint laudabiliora in sermone absoluto: ꝫ ꝓ cōparationē ipsoz ad illa q̄ erūpunt ad interiora z exteriōa simul quoniā ipsa sūt deteriora illis q̄ erūpūt ad exteriora. Qō ē: q̄ eoꝝ eruptio ē in sublimiori loco cutis q̄ ē sup ventrē. Et eruptio iterū qñ ē ad iteriora nō ē possibile ponere sup locū ifirmuz medicinā sic possibile ē illō qñ ē ad exteriōa Et effusio saniei iterū qñ ē ad itestia: securitas ñ fit sup ea qn mō dicet z abradat ipa: q̄le accidit ide i qbusdā horis flux⁹ sāguis vētris z qñ effūdiī sāies ad itestinū ieiunū: aut ad itestia gracilia minuta illō nocet penetratiōi cibi ad epar z qñ effūdiī ad stomachū corrūpit digestionē. manifestū ē igiī q̄ deteri⁹ ex apostematibus ē q̄ ad eiz erūpiī ad duo latera simlī. s. i iteriora z exteriora. Qō ē q̄z nocumentū duplicaī tūc: z ñ ē nāe loc⁹ a q̄ incipiat gñare carnē sicut fundamēta que ponūtur super terram.

Erupcio apostemaꝝ ad intus z ad extra ōteriori est eruptio ne ad intra solū aut ex solum.

XLVI

Quod aūt oz ne sanies habeat odorē horribilez res i ea manifesta est. Qō est: q̄z odor vehemētis fetoris significat putrefactionē ñ maturitatē: q̄ ār opōteat vt sit color ei⁹ albus: scies illō qñ intelexeris quomō fit euētus saniei: z declarabiī tibi illō ꝑz ordinē quē ostendi in libris alijs. Qō ē q̄z exponer vnūqnāq̄z rez in ꝏi loco: nō ē nisi alienatio: nō qō scīī: z res qdē quaz ostēdi i libris alijs sunt iste. In libro qdē de vtutibus nālibus ostēdi q̄ vna virtutū nāliū ē vtus immutatiua: q̄ digeriī cibus in stomacho z epate z conuertiī in epate ad sanguinē: z in stomacho ad hūorē ꝙueniētē vt fiat sāguis z q̄ vnūquodq̄z mēbroꝝ humorē q̄ appropinq̄t nāe sue ad se ꝙuertit. Qō ē q̄z digestio vltia fit ꝑ additionē nutriētis i nutrito: z assimilationē ei⁹ cū eo. Jā ḡ māifestū ē: q̄z idiget vt nutriaī i spacio lōgo vnuz qō q̄z mēbroꝝ z oñdimus ēt in libro nr̄o de spmate: q̄ sanguis vr̄ mltotiēs in venis ex qb⁹ nutriī hō añcedere: z recipe quādā mutationē ad generationē spmatis Qō ē q̄z nō ē rectū vt tūice venarū nutriaī ex aliquo nisi ex sanguie ꝫ. Quidā aūt medicoꝝ noiant hāc būiditatē noie deriuato a nomine spmatiz z ꝓpe q̄ ponūt nomē spmatiz driuatū ex colōr suo: ñ ex ꝫba sua. Et ego qdē iā ostēdi i libro meo ō grossitudie exīnāz: q̄ apostemata fiūt ab effusiōe sāgninz ad loca apostēosa. dōeq̄

Qdō fetidus saniei putrefactionez nō maturitatem significat

A qbus mēbris dedicat spma.

impleat venas i ꝓncipio rei: ⁊ extẽdat eas: deide post illud puenit ex venis ad loca vacua: q̃ sũt i circuitu earũ in vnoquoq; mẽbroꝝ: ⁊ illa loca multa sũt ⁊ subtilia ⁊ ego iá oñdi illõ i li. meo. ꝺ malitia ꝯplexiõis diuerse. Et qñ ille sanguis spsus: i mẽbris apostemosis diuisꝫ i ptes puas iã egressus ẽ ab instrĩs ꝑ q̃ cõphendit ipꝫ nã: ñ é possibile i eo vt redeat ad nãz suã ꝓpriã sz ꝙuertit ⁊ putrescit: sic oẽs res q̃ calefiunt calefactiõe vehemẽti i loco nõ suo: q; si caliditas inata egredit ab eq̃litate sua nãli egressione mꝫta putrescit sanguis. sic putrescit i cõpibus mortuoꝝ. Et si ꝟtus eiꝰ fuerit adhuc ſmanẽs: accidit sãgui dispositio cõposita ex dispositiõe eꝛ nãm ⁊ ex dispõne nãli: quare putrescit ps eiꝰ ꝓp di spõné inaturalẽ: ⁊ q̃ cũq; haꝫ duaꝫ dispõnũ vicit: tũc significatiões opatiõis eiꝰ sũt magis vicẽtes i colore: odore: ⁊ sba. Et ex his ĝ rebꝰ q̃s dixi i libris alijs possibile é vt sit alteratio sãguis ꝙuersi ad saniẽ alteratio laudabilis. In ꝑmis ꝟo nõ putrescit: sz recipit maturationẽ: sz scꝺo apparet i eo aliq̃d putrefactõis egrẽsse a nã. Uerũtñ illõ ẽ paꝫ: sic dixit hy. Nõ hñs odorẽ horribilẽ. Et necesse cũ illo é ét vt sit color eiꝰ similis spermati: ĝ erit albꝰ: verũ albedo eiꝰ ñ é pura: sicut est albedo niuis: quod ẽ: q; nã ponit spma simile mẽbris radicalibꝰ silitudie pura. Sanies ꝟo assimilaꝫ colori mẽbroꝝ radicaliũ assimilatiõe mutabili: qm̃ cãe faciẽti spma ñ ꝓmiscet dispõ eꝛ nãz. In sanie ãt nõ é p mixtio dispositiõis eꝛ nãz cũ cã faciẽte eã sp sic dixi sit eq̃lis. Uel ꝓmiscet ei ꝑculdubio: qñ sanguis iã exiuit ab instrumẽtis suis nãlibꝰ. ⁊ h̃ q̃dẽ ẽ cã q̃ ponit colorẽ spmaꝫ ⁊ saniei albũ: qꝺ ẽ: q; sanies assimilaꝫ mẽbris radicalibꝰ: ⁊ sũt tunice vẽaꝝ: ⁊ nerui: ⁊ ligam̃ta: ⁊ pãniculi: ⁊ cartillagies. Et cã itel i sedimie albo qꝺ resident in vrina: ẽ illa eadẽ cã: qꝺ ẽ: q; euẽtꝰ eiꝰ ẽ similis euẽtui saniei: qm̃ é mediũ iter saniẽ ⁊ hũores nãles: qꝺ é: q; res q̃ refugit nãz vt opereꝛ i eas ex cibo apud cõuersionẽ suã ad sanguinẽ residet i vrina: nõ ĝ alteraꝫ ab ea ⁊ fit sanguis: neq;. n. est sic sanies: cause cuius faciẽti ipaz permixta ẽ dispositio extra naturam.

¶ Explicit pars prima pronosticorum.

¶ Incipit secunda.

In ꝓncipio q̃dẽ hui⁹ libri dixit hy. Et oz vt põas i ꝙsiderationẽ tuã i egritudinibꝰ acutꝫ ꝑz hãc viã Cõsidera i ꝑmis faciẽ ifirmi. Dixerũt ĝ q̃dã. Cã illius ẽ: q; ꝑmo eiꝰ ñ ẽ i facie significãte mortẽ i egritudinibꝰ acutis tm̃: sz sup facie significãte mortẽ i oĩbus egritudinibꝰ. Ipsi ꝟo ñ legerũt qꝺ dixit i fine libri sui: vbi dixit: Et ꝑmo meus nõ ẽ nisi i egritudinibꝰ acutꝫ. ⁊ q̃ generaꝫ ex eis: ⁊ q; ipse dixit. Etiã i apatibꝰ: significat illõ qm̃ ñ posuit ꝑmonẽ suũ i illis q̃ ex eis erũpũt i die vigesima tm̃: sz i illis q extẽdunt vsq; i dié. xxx. ⁊ dié. xl. ⁊ dié. lx. Et dixit itel i egritudibꝰ añ illõ q̃ extẽdunt vsq; ad dié. xl. hũc ꝑmõez: Ex eẽ ãt bonitaꝫ ãbeli oz vt sciaꝫ: q; cũ ea é ꝟtꝰ magna valde significationi bus salutꝫ in oĩbus egritudinibus acutꝫ q̃ sũt cũ febre: ⁊ i qbus venit crisis i. xl. diebus. In h̃ autẽ loco oñdit oñsiõe mãifesta: q; ꝑmo eiꝰ ñ ẽ i oibꝰ spẽbꝰ hydropisis: sz i illa q̃ fit i egritudinibus acutꝫ tm̃. Deinde logt post illõ: in illis q; spuũt saniez ⁊ sanguinem: ⁊ in hñtibus ptisim ⁊ logt ẽt i febribus q̃rtanis. ⁊ oẽs hoies cõuenerũt q; ille febres sũt ex egritudinibus cronicis. Qꝺ aũt dixit i h̃ loco é h̃ i qt. Ex acutis egritudinibꝰ ois hydropꝫ q̃ fit ẽ mala. Qꝺ ẽ: q; hñs eã ñ euadit a febre vehemẽti: ⁊ pmãet doles doloꝝ vehemẽti. deiꝺ narrauit ẽt eẽ eiꝰ. i. generationẽ eiꝰ q; dixit epar noie suo: ⁊ dixit oia mẽbra q̃ sũt i locis vacuis nomie cõi: ⁊ illa mẽbra sũt itestinũ ieiunũ: ⁊ mesaracie vene: ⁊ itestia gracilia qm̃ ñ itellexit ꝑ ꝑmonẽ suũ loca uacua nisi mẽbra q̃ sũt sb costis iter mẽbra pectoris ⁊ iter os femoꝛ: qm̃ qñ ꝙparas hunc locũ cũ locis q̃ sũt altiora eo: ⁊ loca q̃ sũt iferiora eo: sup q̃ vicẽtia sũt ossa inenis eũ vacuũ ⁊ totus h̃ locus ẽt inenit lenis: cũ hõ ñ suscepit ex primos cibos multos ⁊ potꝰ. Et sil'e ẽt é q; verificatoꝝ nõ significauit ꝑ ꝑmonẽ suũ lenẽ nisi hũc locũ. Et vniuersal'r q̃dẽ ois spẽs hydropisis ꝓuẽit a nocum̃to accidẽte i virtute generatiua sãguis: qm̃ ꝺficit ab illo ope: ⁊ deest ei cõplemẽtũ eiꝰ: ⁊ sic cibaria recipiũt digõné i stomacho: simil'r i epate ⁊ venis. ⁊ sic i ꝟtute digestiua stõachi nocumẽtũ accidẽs fortasse é paruuz ⁊ fortasse ẽ magnũ: ⁊ sil'r i epate: ⁊ fortasse nocumentũ accidẽs i epate é ex cã i eo: ⁊ sil'r ẽt i stõacho: ⁊ fortasse é ꝑp cõitaté eiꝰ cũ alijs mẽbris i egritudie. Et mãifestũ est q; oia mẽbra q̃ dolẽt: q̃dã dolẽt pp nocumẽtum qꝺ pp se accidit eis: illud aũt pp vicinitatẽ ⁊ ꝓpinqtatez alioꝝ adinuicẽ: aut qm̃ iter ea ẽ cõitas magna in neruis ⁊ venis. Nã epar ꝓtinuaꝫ cũ renibus ⁊ splene ⁊ stomacho ⁊ itestinis ꝑ venas magnas. Et ꝓpiqtas eiꝰ iterũ cũ istis mẽbris ẽ ꝓpiqtas: q̃ q̃dã eoꝝ ꝓtigũt alia ab epate: ⁊ appropiquãt q̃dã eoꝝ tactui eius. Uel hy. ñ dixit: splenẽ h̃ loco: qm̃ ꝑmo eius nõ é nisi i egritudinibus acutꝫ. ⁊ nos q̃dẽ inenimꝰ epar qñ i h̃ mẽbro accidit apa pp egritudinẽ chronicã cõicare ei i doloꝝ. accidit ĝ ab eo meditatiõe ipius hydropisis cõphẽdẽs totũ corpꝰ. Et dixit hy. mẽbra q̃ sũt i locis vacuis vẽtrꝫ: ⁊ narrauit spẽs hydropisis accñtes ab eis i h̃ ꝑmõe. II.

Posteatio pedũ ẽ res que cõicat oĩbus speciebus hydropisis ⁊ pp illõ dixit hy. q; accidit ei cui aduẽit hydrops a cã accidẽte i epate: ⁊ accidit ei iterũ cui accidit hydropisis pp splenẽ: ⁊ vniuersal'r oi cui accidit hydropisis. Fluxus ãt vẽtrꝫ ẽ accñs qꝺ ẽ ꝓpriũ hydropisi q̃ incipit ex illis qñ accedit in itestino ieiuno: aut guedeguil apostema. Qꝺ est: q; ꝺbilitas in eo cui accidit h̃ spẽs hydropisis: nõ accidit ꝑpe nisi i vẽis qbꝰ epar trahit cibũ. ⁊ sũt vene q̃ sũt guedeguil. i. mesaraice. Cũ ĝ accidit i eis illõ ñ seruiũt epati neq; penetrat ad ipsũ cibus: quare remanet in intestino ieiuno: ⁊ i itestinis minutis: ⁊ qñ sũt ista mẽbra de

Dés cõueniunt periplemõicos ptisicos ⁊ q̃rtanarios cronicas pati egritudines

De mõ gñationis saniei

Cã q̃re sanies ꝺz eẽ minus alba q̃z sperma.

Ex nocumẽto virtutis gñatiue sanguis prouẽit ois spẽs hydropisis.

Nõ cãs fluxꝰ vẽtris: q; cõ sequitur ad hyposarcã

bilia:ita vt grauet ea cibus expellūt ipm totū penitus ad inferiora:q̄re fit illud cā vt accidat fluxus ventris Et dignū é qdé ét vt cib⁹ corrūpat i habétib⁹ hāc di spōné:7 quertat ad colerā pp caliditatē mēbroz apo stemoz apate calido 7 qñ cōtigit:illō accidit i intesti nis: mordicatio vehemés excitās ea sp ad expellédū qō i eis est retētū:q̄re fit illō ét scōa cā ad ll vt eueniat flux⁹ ventris · Neces= sario ḡ dixit hy. q ille flux⁹ vētris nō sedat dolorē neq; detume= scere facit apa q é in ventre:7 significat p hūc ꝓmonez iterū q cū fluxu vētris q acci dit eis é dolor:7 q vē ter eoz tot⁹ est apat⁹ 7 iflatus. qō é:q̄ euē t⁹ doloris i eis oz ne= cessario vt sit pp apa calidū 7 pp mordica= tionē. Apatio aūt vē= tris 7 eius inflatio oz vt eueniat necessario qm̄ intestina iplent vē to inflatiuo. Et euen= tus hui⁹ uētositatis i terius est necessarius pp destructiōez dige stiōis. Cā aūt fixionis vētositatis i ventre é debilitas vtutis expulsiue:q̄ é in intestinis.

Nō cās vētosita tis ḡñan tis apa= ta i ven= tre.

OVius vo ex epate est origo: fit cum tussicula nec pijci unt qcq̄ 7 tument pedes: nec egerūt nisi modicuz 7 cū angustia:7 circa vētrez fiunt apostemata non ꝓti= nue extra manātia: sed qñ qz veluti fugientia.

IN hydropisi aūt i q̄ fit ex epate acci= dit habēti eam vt prouocet seipsum ad tussiē dū: ꝓter q expuat aliquid de quo sit curandū:7 apo= stemātur pedes eius: 7 nō soluitur venter eius:7 non egreditur ex eo nisi res du ra sicca cū violentia:7 acci dūt in ventre eius aposte= mata 7 quedam apparent quādoqz in latere dextro: 7 quedaz in latere sinistro deinde vo nō morāt quin quiescant. IIII.

ET si caput 7 plan te pedū 7 vole ma nuū frigide fuerit vēter vero 7 latera 7 man dibule clauerit malum est.

ET cū fuerit pedes et caput 7 plante manuū frigida: 7 venter 7 latera calida tunc illud de redeūt:7 accidūt:cū ḡ extēdit tps morātur ꝓter q gescāt. Et differētia qdē iter ista apostēata:7 iter apo= stemata q̄ dixim⁹ accidere ei cui aduenit hydropisis cā illoz est:q̄ quādo cōprimis sup ea cū digito tuo ce dunt sub eo 7 descēdūt. Et cā i illo é q̄ nā eoz est fle gmatica viscose sic illa apostemata. IIII.

IN egritudib⁹ qdē chronicis 7 ꝑpe in hyeme 7 i corporib⁹ decrepitoz nō é mir si infrigidā tur extrema corporū ñ i ꝓncipio periodoz fe briū tātū: sed i spacio more eaz:7 qm̄ ipsa p nām sunt pauce carnis 7 loca eaz sunt valde lōgiqua a loco vi scez: verūtamē sermo hy. in ll libro nō est i egritudini bus cronicis. Cā igit in frigore extremitatū in egritu dinibus acutis secūdū plurimū cōtraria est cāe faciē= ti id i egritudinib⁹ cronicis:qō é:q̄ euēt⁹ hui⁹ accidē tis i egritudinibus chrōicis est:qm̄ caliditas nālis ñ p uenit ad extrema ꝑpt debilitatē suā. In egritudibus vo acutis euētus eius est:qm̄ qō peruenit ad totū cor= pus ex sāguine est q̄ztitas parua ꝓpter magnitudinē apostemat calidi qō est i viscerib⁹:7 qō est plurimus sanguis retentus in mēbris apostematis. 7 ꝑpt illō i membra media corporis:7 sūt pectus 7 vent: inueniū tur vehemētioris caliditat. Quoniā initiū paroxismi in egritudinibus acut multoties est cū rigore 7 horri pilatione:7 nō sūt extremitates corporis tātū frigide sz etiā cutis que é super pectus 7 ventrē totuz: verūta men hmōi frigiditas nō significat rez malā. Si autez remanent pectoris ptes 7 ventris calide: aut addit caliditas eaz donec ptranseāt in illo carum natura:7 extremitates sunt frigide: tūc est significatio sup ma= gnitudinē apostemat calidi qō est i viscerib⁹: 7 dignū est vt sit rectū:7 vt etiā intelligat ex ꝓmone eius 7 ven ter 7 duo latera calida: q caliditas haz partiū é mani festior 7 est magis apparens q̄z fuerit p nāz 7 scit q febris quā greci noiant liparios:7 ē illa in q̄ aggrega

Signa distīguē tia iter hidropi sim̄ fcām vitio e= patis 7 vitio yli ouum.

Dia iter hyppo= sarcā 7 aselite=

De rigo re 7 ex= tremita tū frigi= ditate i ꝓncipio acutaz.

tur i corpe caliditas z frigiʒ simlʒ: ē huiʒ generis.

V

POst qʒ narrauit hy. dispōnē egritudinū: q̄ sūt in fine malitie. s. i q̄ iuēiunt mēbra media eē calida z extrema frigida: post illō narrauit ꝓprie ipam dispōnē q̄ ē melior dispositionū: z ē illa i q̄ totū corpʒ ē calidū z lene ꝑz eq̄litatez. qō est. qz ꝑmo eiʒ ꝑm eq̄litatē cōicat his duobʒ noibʒ simul. s. calidi z lenis. Et i uenit ēt corpis calidi tas i febribʒ adurenti bʒ eq̄lis. verūtn corpʒ i eis ē extenuatū z sic cū. Cū g̃ ē calidū lene ꝑz eq̄litatē: significat q̄ ꝓplexio eiʒ ē melior ꝓplexionū.

De ficcitate z extenuatōne i fe. adurentibus.

VI.

SUmma in oi ꝓnosticatiōe q̄ ē sup illuz q mo rit z q viuit: ē ꝓpatio iter fortitudinez egritudis: z vtutē infirmi: q̄n g̃ egritudo ē fortior: mouit infirmʒ ꝓcul dubio: z q̄n est debilior vtute infirmi n̄ morit dummō nō cadit i curatiōe eiʒ erroz. Et hy. qdē narrauit hāc sūmā i aphorismo cuius initiuz ē. Et oz vt ꝓpares iter vtutē infirmi z iter virtutē statʒ egritudis: hec nāq̄ sūma ē scia ꝓnosticationis. Et q̄n genera vtutū q̄ sunt in corpe sūt tria: q̄ icipiūt ex tribʒ ꝓncipijs: z sūt cerebꝝ corz: z epar factuz ē ꝙ cognitio debilitatʒ cuiusq̄ eoꝝ z vtutʒ eoꝝ significat ex opatione cuiusq̄ eoꝝ. Spēs āt virtutū sunt due: q̄ ex cerebro ꝓcedūt. qō ē: qz q̄dā eaꝝ sūt ꝓperatiue: z sunt cogitatio z memoria: z q̄dā earū sūt ꝓuietes vl̄ mistrātes: z sūt ille qbus fit sēsus z motus. Opatio aūt vtutʒ q̄ ē i corde. ē opatio q̄ cōplet pulsus vēaꝝ pulsatiliū: veꝝ opatiōes virtutʒ q̄ ē i epate sūt ille q̄ cōplent i hora generatiōis sāguis z hūoruz. Et q̄n genera scie ꝓnosticatiōis sūt duo genera: tūc oz vt ꝑsideres z aspicias in oi significatiōe quā narrauit hy. cuius duoꝝ geneꝝ ē: sic oz vt facias nūc i ꝓmōe q ē: qz oz vt sit ꝓmutatio infirmi ꝓmutatio facilis: z q̄n ꝓmutat fit corpus eius leue. Qō ē: qz ista significatio significat vehemētiā vtutʒ mouētis corpus ꝑ volūtatē. Et nō ē dōria i hoc loco int ꝓmonē meū Uolūtatē: z int ꝓmonē meū electionē. Ingredit etiā in ꝫ genere illud qō ipse dixit i decubitu i eis q̄ ꝓmissa sunt in ꝓmōe cuius initiū ē. Et oz vt iuēiat medicus infirmū iacētē supinatus dextrū aut sinistrū. qō ē: qz ego iā ostēdi in ꝫ decubitu: z in decubitu q̄uertit ad supiora q̄ vterq̄ fit ab operatiōe lacertoꝝ. z ō cōsuetudie qdē mea est vt noiem hūc decubitū noie deriuato ex vehemētia virtutis. z ego qdē iā locutus fui in eo ꝓmō lōgo i libro meo ō motibʒ lacertoꝝ. Et dixit ēt Dyoclites: q̄ corpa aialiū sūt ꝓposita ex deferēte z ex delato: z q̄ deferēs ē virtʒ: z ōlatū ē corpus: z sic ille q̄ deferret pōdus aliq̄ō fit motʒ eiʒ difficilis: si graue ē ei: z si leue illō pōdus: motʒ eius ei facil. Similit q̄n vtus fortis ē fit ei facile deferre corpus: z n̄ aduēit ei apō motū suū nocumentū. z quādo est debilis grauat sup eā. fit g̃ difficile subleuare z ōferre ipsum.

dixit diocles aialiū corpa ex ō ferēte z ōlato eē composita.

VII.

SIgnificatio infirmi sup grauitatē mēbroꝝ ē: q̄n conat motū cūvolūtate: z grauitaꝫ cruriū declarat ei q̄n conat surgēr z ambulare: aut mouēr ea: z ipse ē iacēs: silr z grauitas motʒ manuū ō clarat ei q̄n conat cū eis aliq̄d retinēr: aut ꝓjcere cuz manu sua aut ponēr eas: aut ꝓmutar eas de loco ad locuz. z silr grauitas coli z reliq̄rū ptiū doz si oñdit ei q̄n vult mutare figuras earū: aut ꝓmutare eaꝫ ex dispōne ad dispositiōē. Grauitas aūt mēbroꝝ est ex maioribʒ significatiōibus significātibus debilitatē vtutis z nobilioribʒ eaꝝ. verūtn illō nō est significatio super debilitatē virtutū oiuz: sic dixi in eis q̄ sunt ꝓmissa: ſz super ō bilitatem virtutis que est in neruis z lacertis tn̄.

Grauitas mēbroꝝ debilitatē vtutʒ motiue significat

VIII.

IAm ostendi in alijs locis qūo fit ōstructio virtutū regētiū corpʒ simul: nā dum vna eaꝝ pmāet fira: tūc corpus rēanet ꝫ dispōnē suā ꝓculdubio. Ueꝝ hy. postq̄ narrauit significatiōes q̄ significāt rsolutōez vtutis mouentʒ lacertoꝫ z casū eius addidit ad illō significatiōes alias significātes ōstructōez virtutʒ alteriuꝫ. Qō ē: qz pallor vnguiū z digitoꝝ q trahit ad viriditatē significat extictionē vl̄ mortificatōez caliditatis nālis manātʒ ex corde: z pp hoc n̄ dixit sermōe absoluto: q̄ pallor q trahit ad viriditatē: significat mortē q̄n ē cū grauitate corpis: ſz addidit ēt cū illo ꝓmonē suū: descēdit i ꝓmo: q̄m ille significatiōes apparent apud mortē duaꝝ virtutum simul.

Pallor vnguiū z digitorū ad viriditatē tendentiū mortificationem significāt

IX.

NOn oportuit eū dicere tunc. Illud erit minus ni i significatōez ꝓditiōis: ſz q̄ illō fortasse n̄ significat ꝓditiōe penitus: z fortasse significat significationē i vltio sup ꝓditionē. Et fortasse putat aliqs ō hypo. q̄ nō fuit sciēs illō: q̄n nō vtit hoc ꝓmone secundum veritatem quam significat: ſz res non est ita:

Nece ē i oi ꝓnosticatōe vtutē infirmi et egritudinē fortitudinis adinuicem cōparē.

Lenitaʒ infirmi vehemētiā vtutʒ motiue oñdit.

qm̃ cũ addidit ad hunc ꝑmonẽ eius discretionez vsqz ad finẽ z determinationẽ ipsi⁹:z narrauit illud narratiõe mãifesta:declarauit ostẽsiõe apparẽte:qz fuit scies veritatẽ i eo q̃ dixit.Uerũ ipse nõ pscrutat⁹ é exq site expõere illõ:qm̃ fortasse denigrant mẽbra ꝓpter mãz q̃ effundit ad ipsa.Et iã oñdit hy.ostẽsiõe manifesta q̃liter significat illõ.s.de pditione z euasione qm̃ dixit.Qñ videris infirmũ tolerantẽ illõ qõ aducnit ei de nocumẽto de tolerantia facili. s.patiẽs illud z fuerit cum illo significatio alia ex significationibus significantibus salutẽ tũc scias q̃ nigredo mẽbrũ non accidit nisi ꝓp mãm q̃ effunditur ad ipz.qõ si fuerit res cũ diuersitate illius:tunc est signum super mortẽ. X

Sic mẽbra pp doloreꝫ ita testes pp vtutẽ õficiẽtez vsus originez ꝗbunt.

INuenim⁹ hec mẽbra q̃bi in eo q̃ hz dolorẽ z i eo q̃ iã appropiãt morti.Et illõ qdẽ é necessariũ: qm̃ virtus aialis qm̃ mouẽt ita vt nõ sit ei possibile pueunire vsqz ad extremitates corporis: sz trahit versus originẽ ei⁹ z radicẽ suã:oz necessario vt sequant eam mẽbra: quare rugant mẽbra z cõtrahuntur versus mediũ corporis.Et similr ẽt dolorẽ videmus nũtotiẽs reducere z ꝓtrahere virtutẽ vsus originez suam.z quãdo illõ est necesse ẽ:vt ꝓtrahantur mẽbra:z retrahãt versus originem suaz pp doloreꝫ. XI

Hypo.recte inuenit cũ narrauit significationes que sumunt ex somno z enunciatiõe sua ẽt õ cã in illo: z in faciendo totũ q̃ est iuuamentũ naturale:z omne qõ est secũdũ cõtrariũ illius est illaudabile: quoniã é extra dispositionẽ naturalẽ:similiter ẽt sunt res cũ q̃bus nõ currit cõsuetudo.nã si fuerit currẽtes secũdũ cõsuetudinẽ sũt laudabiles:z cũ q̃b⁹ñ currit cõsuetudo sũt illaudabiles.verũtamẽ res nãles secũdũ tẽp⁹ hypo.ñ fuerũt nisi res cũ q̃bus currit cõsuetudo nũc aũt iuenim⁹facere diuites diuersũ illi⁹ i omnib⁹ reb⁹ z in somno etiã.dormiũt eni in die:vt vigilãt in nocte Et q̃niã cõsuetudo currit ecõtrario cursus nãlis:ñ certificat iste ꝑmo quẽ dicit hy.qõ é:qz cõsuetudo in hac hora ẽ plus nãli:non apud habentes diuitias ex mulieribus tãtum sz apud plures viros. XII

Quare vigilie infirmo die noctuq̃ accidãt.

VIgilie accidũt ifirmo i nocte z die:aut ꝓp doloré q̃ super eũ fuit prau⁹ z cõtristauit eũ:aut cãt salutẽ: significat illõ q̃ ifirmitas expellit ꝑ exituram : ita q̃ ifirm⁹ saluabit z cadent loca q̃ denigrata sunt ex corpore. IX

STestes z virga ꝑter solitũ diminui cõtrabiq̃ apparuerit:aut nimij doloris :aut mortis aduentum pronunciabis.

TEstes ãt z virga nõ significant nisi dolorẽ aut mortẽ qñ cõtrahuntur. VI.

OMn⁹ vt moris est queniẽs z naturalis vt noctẽ ñ effugiat : z diẽ nõ impediat laudabilis : cõtrari⁹ vero improbandus minus tamen si a mane vsqz ad tertiam tenuerit.

SOmnus ãt oportet vt sit secũdũ q̃ currit cõsuetudo cũ eo:qñ currit cursu nãli ita vt sit ifirm⁹ in die expgefactus:z i nocte dormiens : q̃ si muretur illud est dispositio deterior : sz minor quidem lesio.z nocumentũ qõ est ex sõno:ẽ qñ dormit infirmus in principio diei vsque quo pretereat ex eo circa tertiam ipsi⁹. Sõnus ãt q̃ ẽ post hãc horã:est malus. XII

DEssimũ ãt ẽ ñ dormire : aut enim magnitudinẽ doloris significat :aut aliẽationez

ET de deterioribꝰ est signis é vt nõ dormiat ifirm⁹ : neqz nocte:neque die.qõ est:qz ipe non vigilat nisi aut ꝓp doloré z angustiaz :aut qz aduenit ei ꝑmixtio i rõne sua:vel propter hanc significationem. XIII

STercoris egestio si neqz exiccata neqz liqda oio sz iuncta z hora solita : signuz é ea q̃ sunt sub diaphragmate eẽ salubria.

EGestio aũt laudabilioꝛ é q̃ é lẽis cõiũcta: z é ei⁹ exit⁹ in hora exit⁹ su q̃ fuit i dispõne sanitatis:z é q̃ztitas ei⁹ ꝓ ꝓpationé eius qõ aduẽit corpi.qõ est : qz egõ qm̃ ꝑmixtio rõnis icipit cũ eo.qõ é:qz ꝑmixtio rõnis fac possidere vigilias propter siccitatẽ q̃ dominat super complexionem cerebri. XIII

Hypo.assũpsit significationes significantes . egestionẽ laudabilẽ e x substantia ei⁹ z ipsi⁹ q̃ztitate:z ex hora ipsi⁹ exit⁹.Significatiões ãt significãtes egestionẽ illaudabilẽ nõ iuenim⁹,eũ sumpsisse ex his tribus tm̃:sz ex colore ẽt z odore:z ex voce annexa egressioni ei⁹.Egestio aũt cuius ꝺba est naturalis é q̃ nõ dura est i termio lapidis:neqz lenis i termio aq̃ vt fluat z currat:sed é de lenitate cuz dispõne cũ qua possibile est vt ꝑmaneat coniuncta ꝑter q̃ fluat z currat q̃z titas vero ei⁹ naturalis é q̃ é ꝑ comparationem eius quod comedit.Hora ãt ei⁹ exitus nãlis est hora cũ qua currit ꝓsuetudo i firmi in sanitate sua: z oz etiã vt adiũgas ad illud qõ dixit: colorez egestiõis nãlẽ z odorẽ eius:oz.n. vt sint ꝗz q̃ fuerũt in hora sanitatis.verũtamẽ hy. ñ narrauit illud quoniã possibile é tibi vt itelligas illõ.s.de colore z odore ex sermone ei⁹. In egestione egrediẽte a dispõe nãli:qõ est qz de ꝓsuetudie eius est in rebus multis:vt significet eas ex ꝓtrarijs eaꝝ: z dimittat remẽorari eas i noibus suis:z nõ dixit. Et qñ egestio fuerit cuz hac dispositiõe erit iferior pars vẽtris sana : nisi cũ ipe ꝓparauerit hãc ptẽ cũ pector:vt itelligas hic ex ꝑmone eius isto stõachũ z itestinũ ileunũ: z reliq̃ q̃ sũt post ipz ex itestinis;:z ñ é nece ꝓculdubio i aliq̃ q̃ occ'taret qñ é egestio cũ diuersitate hui⁹ dispõnis vt significetur q̃ dispõ hoꝝ mẽbroꝝ sit egrãsia q̃ dispõe nãli.qm̃ hy.nõ dixit illõ.Neqz ẽt ẽ ꝑmo san⁹ : qm̃ possibile é ẽt vt sint mẽbra q̃ sũt i vẽtre iferiori sana: z currãt ad ea ex epate:aut ex splene res multe vt male mutãtes colorẽ egõnẽ nãlẽ z ꝺbãm ipsi⁹ : z ei⁹ odorẽ Et multotiẽs addũt ẽt i q̃ztitate ei⁹ hũiditates q̃ effundit ad stõachũ:z neqz ẽt exitus est eius in hora simili hoꝛ q̃ fuit añ illõ. Egestio ãt q̃ in vltio est similiꝫ egõni nãli nõ significat q̃ ptes iferiores vẽtris sane sint tãtũ sic dixit hy.sz qz nõ effundit ad eas ẽt ex mẽbris q̃ narrauim⁹aliqd. Egestio ãt egrediẽs a nã significat forsitasse q̃ mẽbra q̃ sũt i vẽtre tãtũ sũt ifirma.z fortasse significat:qz effũdunt ad ꝺ mẽbra ex mẽbris q̃ sunt sup

Cõditiones bõe egõnis.

Consutudo hipo. fuit significare res ex ẽrio suo.

ea humiditates. Et ſpecies qdē huius egeſtionis ſūt multe ⁊ diuerſe: quoniā epar nō expellit ad ſtomachū ſupfluitates ſuas tm̄: ⁊ qz̄ gnātur in eo ex humoribus egredientibus a nā. ſz qz̄ expellit ad ipz ſupfluitates totius corpis. Qz̄ eſt: qz ſtomachus ꝓtinuat cū oib⁹ mēbris mediāte epate: ⁊ recipit ſupfluitates oiuz mēbroꝝ ipo mediāte. ⁊ fortaſſe qz̄ effūdit ad ipm expellit a nā ad ipz qm̄ vlt mundificar totū corp⁹: aut aliqz̄ ex mēbris ei⁹: aut duo mēbra: aut membra multa. Et multotiēs ē illz̄ qz̄ effundit ad ipz ꝑz viá accidentij ⁊ qm̄ eſt illz̄: ſignificat egritudinem toto corpore: aut in vno membroꝝ eius: aut i membris mltis. Oz ḡ vt cōſideres i mente tua illud qz̄ narrauit hy. in ꝓmone ſuo ex neceſſitate huius ꝓmonis: ⁊ addatur ad illud qz̄ dixi. XIIII

Stomachus recipit ſuperfluitates oium mēbroꝝ mediante epate

De egeſtiōe liga.

Res manifeſta ē quando eſt cū hac diſpoſitione: eſt pars inferior vētris ſana. XIIII

Liquida bōa ē ſi ſine ſonitu ventoſo fuēit: nec iordiate manauerit. Si. n. freqntet manat: egz̄ maxio labore ac vigilijs afficit ⁊ in defectū adducit.

Et ſi egeſtio fuēit ſubtil: tūc laudat ex ea ne cuz ea ſit vox ⁊ ne ſit egreſſio ei⁹ frequēs paulati. qz̄ ē: qz qm̄ illz̄ ē: accidit infirmo laſſitudo ex multitudie ſurgēdi ⁊ conſecutiōe eius accidūt ei vigilie ide: nam exit⁹ rei multe multotiēs nō facit ſecuritatez infirmo de ſyncopi. XV.

Tile ē ſterc⁹ ſecūdū q̄ztitatez cibo rū aſſūptoruz euenire ⁊ bis vel ter in die: in nocte vero ſemel ⁊ iam luce proxia aut ſolito more contingere.

Dria inter euacuatōez ⁊ mūdificatōez

Liam dixit hy. hūc ꝓmonē i eis q̄ ſūt ꝓmiſſa. ⁊ melius qdē eēt vt poneret ꝓmonē illū nūc i egōne multa: q̄ ſit ꝑm ſenitā criſis: ⁊ ē illa quā narrauit añ. ⁊ ego qdē ēt vitupo ꝓmonē ei⁹: oz vt ſit egeſtio duab⁹ aut trib⁹ vicib⁹ i die ⁊ ſemel i nocte: ⁊ reliq̄ q̄ ipe ſcripſit poſt illz̄: qm̄ ſupfluū ē neqz fuit neceſſariuz dicere illz̄. qz̄ ē: qz ſufficit vt diceret. Sicut de ꝓſuetudine hois vt ſurgat. Qz̄ āt dixit i fine hui⁹ ꝓmonis ⁊ ē ꝓmo eius. ſ. Et ſit plīmū eius ꝓpe mane: aut ſic ō ꝓſuetudine ē hoiz vt ſurgat. iueniē i qbuſdā ōſcriptionibus ſic ego ſcripſi illud ⁊ i qbuſdā deſcriptōibus inuenit ſine illo: aut ꝑz hūc modū: ⁊ erit plīmum eius ꝓpe mane: ſic ō ꝓſuetudine hois vt ſurgat: ſz nō eſt dōria inter has ſcripturas: qm̄ intentio i eis vtriſqz ē itētio vna Et eſt qz melior reruz eſt cum qua iā currit conſuetudo. XVI

Res illa melior ē cuz q̄ currit conſuetudo.

Non cōdēſatur ego q̄ appropinquat infirmus verſus criſim. ni ſi q̄ fuit ſubtilis aq̄ſa añ illz̄ nō q̄ fuit ſpiſſa dura: ḡ ꝓmo eius i eo eſt cuius ego a ꝓncipio ſue egritudiz ē humida. verūtm̄ hac abbreuiatio i ſmōe ō cōſuetudie antiquoꝝ fuit ⁊ ꝓprie hy. ſ. ſignificatio rei ex ḡrio ſuo: ⁊ dimiſſio remēorationis ei⁹ cū ſuo noie. XVII

Melius ē ſi ſcripſiſſz hūc ſmonem i ꝓncipio ſue locutionis de egeſtiōe: ita vt eſſet ſermo ei⁹ ꝑz hūc modū. De egeſtiōe qdē laudabiliorē que ē leuis ꝓiuncta ⁊ ē exitus ei⁹ i hora exit⁹ ei⁹ q̄ fuit i diſpōe ſanitatis ⁊ eſt q̄ztitas eius p cōparationez eius qz̄ aduenit corpori ⁊ color ei⁹ decliuis ad citrinitatē: ⁊ nō ē vehemētis lenitatis ſic iā ōtermiauit ſba⁹ egōnis ⁊ q̄ztitatē ei⁹ ⁊ horā exitus ⁊ q̄litatē ei⁹ ſit. ſ. viſibilē ⁊ odorabilē: ſic dixi añ ⁊ māifeſtū ē qz̄ color egōnis nālis trahit ad citrinitatē qm̄ colera deſcēdēs ab epate commiſcet ei: ⁊ illz̄ ē qm̄ colera q̄ admixta ei ē: ē nālis: eq̄lis i q̄ztitate ſua ⁊ q̄litate ⁊ ꝓueniūt ſup illud oēs medici. Qm̄ qm̄ effundit ab epate ad ventrez co. egreſſa in q̄litate ⁊ q̄ztitate ſua ab eq̄litate: nō eſt color egōnis pertinens ad citrinitatez. Sed eſt citrinus purus: ⁊ qm̄ nō effundit ad inteſtina colera ſicut illud quod accidit ei qui habet icteritiam: tunc color egeſtionis eſt albus. XVIII

De cōditiōibus bōe egeſtionis.

Non laudat egeſtio lumbricoꝝ: niſi cum natura ipe expellit eos iferius cū reliqs ſupfluitatib⁹ que ſūt in corpe: nō quādo egrediunt per cām aliā ꝑm viā accidētis: ⁊ ego qdez iam locutus fui ſer-

monem longum in rebus que procedunt ꝑm̃ semitaz crisis in libro pericriseos. XIX

SErmo qdē eius vacuꝰ: ppe extēsū plenū ē: sz pi guis ppe macrū extēuatū sic̄ significat dictio ꝑma res retētas i vētre: z dictio scda vētrē ipm sic̄ si diceret. Qz oz in oi egritudine vt sit vēter vacuus z sit corpus eius pingue: z non macrum. XX

De egō ne aqsa z spūosa

EGestio quidez aq̄sa significat destructionez digestionis: sz alba significat sic̄ dixi añ ꝙ co. citrina nō descendit ab epate ad ptes stomachi: vez egō vehementis citrinitaꝫ significat vnā duaꝝ rerū: aut egōnē cui commixta ē colera citrina z multa: aut egōnem cui cōmixta est colera viridis: vt herugo eris: qz̄ ē: qz ꝫ nomē qz̄ dixit hy. significat ꝑz linguā grecoꝝ hoꝫ duos colores simul. egō āt spūosa fortasse significat ꝓmixtionez ventositaꝫ vehementis inflatiue hūiditaꝫ cuius sepatio ab ea ē difficilis: z fortasse significat caliditatez supfluā: qz̄ ē: qz nos inuenimꝰ spumaz euenire exteriꝰ ꝑz hūc moduz i mari: ppterea ꝙ venti ꝓcutiūt aquā: sz i ꝓfunditatibꝰ pelagi pp supfluitatem caliditatis. XXI

NArrauit hyp. in hoc ꝑmone duas spēs ex speciebus egōnis q̄ ābe ꝓueniunt a liq̄factiōe corpis. Et nō ē dr̄ia inter vtraſqz: nisi qz pauca viscosa alba ꝓuēit a liq̄factōe adipis fcā a caliditate ignea q̄ nō ē vehemētis malitie: sed egō q̄ trahit ad citrinitatē lenis ꝓuenit ex liq̄factione adipis.

tur etiaz: ē vt egrediant cū egestione lumbrici quādo appropinquat infirmꝰ versus crisim. XIX

IN oi acuta egritudine ventrē nō vt plenū: sz vt vacuū tractari: z nō tenuē sz carnosū iueniri: bonū.

ET oz vt sit vēteri oi egritudie vacuꝰ piguis. XX

QUosū vo sterc⁹ z liqdū: siue albū: aut nimis citrinū aut spumosuz: malū ē.

GEstio āt aquosa subtil̄ z alba z citria vehemētis citritatis: z spumosa: illō totū malū ē. XXI

TE modicū z viscosuz z lene siue albū seu citrinum aut spumosū malū.

EX egōne qdez mala ē pauca viscosa lēis: siue sit alba siue citria. XXII

DEssimuz aūt est z mortis signū: viscosū: nigrū: fetidū: z viride.

ASsignificat ia mortis magis ꝑ ē egō nigra: z piguis z aliquā ex ꝓtibꝰ eiꝰ quā ipa ñ resoluat: aut ꝓp liq̄factōez vehemēte: ita ꝙ ñ fit ēt i ꝑ vna ex ꝓtibꝰ māei cui ñ aduēit cā. Propt̄ hāc g̃ cāz sic̄ melius ē i oi q̄ fit iuuamētū vt sit eq̄le: sil̄r z oē qō ē malū: ē vehemētioris malitie qñ ē ieq̄le. qō ē: qz ꝓmū suscipit opatōez nāe cū totalitate sua: z ꝑz suscipit malitiā egritudis cū sua totalitate. In viscosa āt res mānifesta ē z exposita: ꝙ euēt⁹ eiꝰ ē mt totiēs qñ vehemētior sit caliditas rei: z mltiplicāt: z fōtasse fūt humores viscosi ꝓp q̄litates ciboꝝ. verūtn̄ isti hūores qñ ꝓcedūt ex corpe ñ ē eoꝝ q̄ztitas pauca. Res āt viscosa qñ ꝓcedit paulatiz ē ꝑ ria ꝑ ꝙuēiēt liq̄factioni paucc. ꝙ ē: qz nos i uenimꝰ mltotiēs liq̄factōez vehemēte faciēte fluxū vētris supfluū: verūtn̄ illa cuius ꝓ est dispō: ē ꝓculdubio fetida. Et dr̄ia qdē iter humores crudos z hāc ē i ꝑ capt̄: tn̄ qō ē. qz ex hūoribus crudis rō ē fetor. XXII

Sic. bn̄ equalia meliora ita male ieq̄lia ꝺ teriora.

Hūores crudi n fūt feti di.

GBōnis qdez nigre nigredo fit ex commixtiōe co. ni. pure. viridis āt fit ex cōmixtiōe co. ni. q̄ñ ē pura: z cuiꝰ q̄ztitas ē panca. Egō vo piguis ꝓcedit apō liq̄factōez adipis a calidita te ignea. fetida āt significat putrefactiōez in corpore. XXIII

GBō diuersoruz coloruz significat ꝙ i corpe sūt egritudines diuerse mlte: q̄ indigent spacio lōgo: dōec digōnē suscipiāt. qō est: qz qñ sūt mlte possibile ē vt sit q̄rūdā earū spaciū longū: ꝙ si non fuerit i eis egritudies lōge: tunc nā ꝓculdubio qñ necesse ē ei vt resistat inimicis mltis indiget ēt vt acqrat tempus lōgū in expugnādo eos. XXIIII

Nā non ꝓt multos inimicos expugnār ni si i lōgo tpe.

EX hoibꝰ ē: ex q̄ egr̄dit vētositaꝫ cū sono ꝑter ꝙ vecūdet. z ex eis ē q̄ ꝑelegit mōtē sup hāc actionē. s. qñ egredit ex istis vētositaꝫ cū voce z sono: z multi qdē hoiuz sūt q̄ vtunt illo. oz g̃ vt ponat illō ex eis ꝑm vnā duaꝝ dispōnuz: aut vt non intelligāt qō faciūt: aut vt vehemētia doloris cogat eos ad illō absqz volūtate ipoꝝ: ꝑter istos āt ex illis q̄ ñ ispiciūt ad illud: nō oz vt estimet exitus vētositaꝫ ab eis cū voce significare rem malā. Uerūtn̄ melius ē ne fit exitus eius cuz voce qō ē: qz vētositas q̄ egredit cū voce ex ipis signi

Uētositas sine voce minuz mala q̄ cū voce.

ficat ꝓculdubio:aut mltitudinē vētositatis grosse va-
porose:aut strictura itestinoꝝ i qb⁹ penetrat.Cū g̃ non
fuerit vētositas multa: ꝛ istra qb⁹ egredit ap̃la: tunc
exitus vētositatis est absq; voce.

XXV

Hypocrates significauit i ℔ loco ꝑ apata q̃ fiunt i
eis locis q sūt sub hypcōdrijs:ꝛ q̃ occl'tāt i eis
apata q̃ noiauit artecul.i.vndimiā,i.mollicie: ꝛ
oia apata ista sūt grosſ
situdo ex nāz: ꝛ qñ nō
è cū eis caliditas sunt
ventosa ꝛ ꝓprie si fue-
rit ꝓpiqui tpis.hy.iaz
itaq; dixit: q̃ ista apa
ta resoluūt qñ accidit
in vētre rugit⁹.Ueruz
tñ vox ista nō signifi-
cat i vētre vētositatez
tm̃:sed q̃ illa ventosi-
tas è pmixta hūiditati
Cum g̃ egreditur hec
ventositas iferius aut
si non egredit:sz descē
dit ad ptes inferiores
sedant ex ventre duo
accidentia q̃ accidūt i
eo.s.dolor ꝛ grossitu-
do.Et ꝓpe si euacua
tur vētositas cuz vria
ꝛ egōe:qm̃ qñ accidit
hmōi euacuatio ñ re
māet i ventre aliqd ex
supfluitatib⁹.

XXVI

Sicut aũ dixi q
significatio ve
hementie vtu-
tis ꝓncipij ꝓmi.qs oñ
di i libro alio eē cere-
bruz ꝛ debilitatis eius
è ex opib⁹ volūtarijs.
sil'r ēt iuenimus hy.as
sumpsisse significatio
nes vēhemētie vtuꝫ alterius ꝛ debilitatis eius ex opa
tiōibus illius vtuꝫ:ꝛ iā qdē narrauit q̃sdā hanꝫ signifi-
cationū i eiꝫ q̃ ꝑmissa sūt.ꝛ narrauit q̃sdā hanꝫ significa
tionū i ℔ ꝓmōe:cuius ꝑmissim⁹ rememoratōez ꝛ noia-
uit hāc vtutē i q̃ nūc è ꝓmo ei⁹ vtutē mutatiuā.Signi-
ficatiōes vo q̃ significāt fortitudinē hui⁹ vtuꝫ ꝛ ipsius
debilitatē i stomacho:sumunt ex reb⁹ q̃ egerunt in oi
die.Sz significatiōes significātes vehemtiā vtutis ꝛ d
bilitatē ipsius i epate ꝛ venis sumūt ex vria:qd̃ è:q: de
clarant ex vria significatiōes manifeste:q̃rū q̃dā signi
ficāt digōnē certā:ꝛ q̃dā eoꝝ digōnē dimiutā:ꝛ q̃dā di
gōnē corruptā:ꝛ q̃dā ꝺstructionē:digōnis:ꝛ sil'r ēt de
clarat ex eo q̃ ꝓcedit ex vētre.ꝛ sic iā ostēsuz è:q: i egō
ne sūt signa significātia egritudies ꝓter egritudies vē
tris.sil'r ēt appent i vrinis signa significātia ifirmitates
alias ꝓter ifirmitates epatis ꝛ vēaꝝ.Primū aũt a q̃ ici
pit hy.significar i ꝓmōe suo ꝛ qd̃ itendit sūt signa signi
ficātia digestionē:deide addidit ad illd̃ ꝛliq̃ signa:ꝛ pp
℔ oz vt loq̃mur i ꝓmis de signis q̃ narrauit i ꝓmis i ℔
ꝓmōe cuius ꝑmissim⁹ remēorationē.Precepit.n.vt cō
siderem⁹ i sedimie qd̃ in vria resident:an sit albuz:lene:
eq̃le:an mutet:ita vt sit i qbusdā horis ꝛz q̃ ipe dixit:ꝛ
i qbusdā eaꝝ eg̃rio illius vel ediuerso illi⁹.ꝛ frequēter
accidit i eo illd̃ ita vt mingat ifirm⁹:vbi gratia.Si ifir-
m⁹ migat i die secūdo vriaz ñ illaudabilē: cūq; fuerit i
nocte q̃ è post ipaz migat vriaz illaudabilē: deide mi-
gat ꝛ i mane diei tertij vrinā laudabilē:cūq; i sero illi⁹
diei fuerit migat vrinā illaudabilē.ꝛ illd̃ qd̃ significat
ex huiusmōi vria è:q̃ qdā hūores q sūt i venis recepe
rūt digōnē ꝛ vicit eos nā:ꝛ qda eoꝝ ñ receperūt digō
nē.q̃ si ñ migat ifirm⁹ vrinā idigestā i eo q̃ è int̃ vriaꝫ
digestas:tūc vria ei⁹ è melior vrinaꝝ nā si fuerit i ea se
dimē:tc̄ oz ꝓculdubio
vt fit albū lene eq̃le:ꝛ
sit hec dispō ei in toto
spacio egritudis vsq;
q̃ cōsumat:ꝛ si ñ fue-
rit i ea sedimē:tūc oz
ꝓculdubio vt sit in ea
nebula alba:Et oz ne-
cessario vt sit color eq̃
lis i vria i citrinitate:ꝛ
ſba ei⁹ int̃ ſbtilitatē aq̃
saz ꝛ grossā sic̄ vria asi
ni.Uerūtñ vrinā i q̃ nō
è sedimē migit ille cu-
ius r̃gimē è eq̃le i vlti
mo ſbtilitat̃: sz vrinā i
q̃ è sedimē mltū migit
ille cui⁹ regimē è regi
mē grossū. vrinā vo i
q̃ è sedimē paucū mi-
git ille cui⁹ r̃gimē è re
gimē eq̃le: ꝛ sil'r ēt co-
lor vrie.nā ipa in egri
tudib⁹ q̃ accidūt a co
lera:è decliuis ad citri
nitatē:sz in egritudini
b⁹ q̃ sūt ab hūoribus cru
dis̄ è decliuis ad albedi
nē. Et sil'r sedimē ipz i
egritudib⁹ factꝫ ab hu
moribus crudis è mul-
tū:sed in egritudib⁹ q̃
sūt a colera: non è oio
aut paucū valō.veruñ
sufficit vt sit i vria i egritudibus istis nebula pēdens.
Et significo ꝓ ꝓmōez meuz: nebulā:rē grossā albā q̃ è i
vria:nō i supiori pte vasis:neq; iferiori pte eius: sz i lo-
co q̃ è iter ℔ duo:aut medius vel aut decliuis ad supio
ra:aut ad iferiora:ꝛ de ꝓsuetudie qdē mea è vt nōinē
illd̃ ℔ noie. hy.aũt noiauit ipz nubē q̃ est i vrina: sic̄ nu
bes i aere.qd̃ è:q: nubes vel nebula q̃ est i vria è grossi
or ea:sic̄ nubes q̃ è i aer̃ è grossior aer̃.ꝛ multotiēs qdē
dixi q̃ illd̃ qd̃ pēdet i vria è sil'e huic.ꝛ è illd̃ qd̃ ꝺ ꝓsue-
tudie mea noio nebulā pēdētē.Hoc è g̃ qd̃ oz te discer̃
i ꝓmis ꝛ mēorie cōmēdar̃. In eis vo q̃ sūt p⁹: oz vt po
nas mētē tuā i his q̃ dixit hy.qd̃ è:q: vria i q̃ resident sp
aliqd simile sedimini qd̃ narrauit hy. significat fiduciā
ꝛ securitatē.s.q: i ifirmitate ñ est timor:ꝛ qd̃ de aptitu-
die ei⁹ est ꝓculdubio vt resoluat solutiōe eius post q̃z
nō redeat ꝛ festinet ēt solutio ei⁹. Et ad sūmū si morat̃
vria scdz hāc dispōnē i die ꝓmo:ꝛ i nocte q̃ è post ipm
ñ ptrāsiuit egritudo ꝓpiodū ꝓmū ex ꝓpiodis diez̃ crisis
ꝛ fiet eius pfecta crisis. Et iā oñsū è oñsiōe bōa q̃ ꝓmo
hy.iste ñ è nisi i febrib⁹ qm̃ significatiōes nr̃e ñ sūt sup
egritudies q̃ accidūt i cer̃bro.ꝛ nucha:aut i pulmōe ꝛ
pectore ꝓter qd̃ cū eis fit febris:an sint salue cū qb⁹ ñ
sit malitia velocis crisis:an i eis sit timor ꝛ spaciū lōgū
erit p significationes alias. Cāz aũt ꝓpter quā fit me-
lius sedimē residens in vrina albū:iam ostendi i ꝓmo

De colore ꝛ ſba vrie bonum hypostasiz bñtis.

De signis fortitudis ꝛ debilitatis digestiue epatis ꝛ venaꝝ

ne meo. In sanie:i fine tractatus primi.

XXVII

Color vrie decliuis ad rubedie3 qñ currit aq̃si tas sanguis cũ ea significat illã multitudinẽ sanguis q nõ ẽ recte digõis:z pp ls cũ vicẽs i corpe est.q magis iuuatiu9 é ex hũoꝛib9 fit q i egritudie pp illã cã ñ é tioꝛ. Et qñ vria ɔcliuis ad rubedinẽ ẽ aquosa sigificat q idiget digõe:z qñ digõ idiget spacio tpis donec ꝓpleat. itez necessariũ est vt significet hec vria q ꝑsũptõ egritudis tardat pl9 q3 egritudis ꝑme in q̃ residet in vrina sedimẽ malũ.

XXVIII

Rossa simula g sunt frusta magna q̃ remanẽt in simula ordei qñ q̃s saf z cribellaf: z sũt illa cuius mollitio refugit molã. Cum g̃ videris i vrina sedimẽ sile istis frustis:tunc scias q illã est significatio mala qã é: qꝛ grossũ i simula ẽ qã ex ea non ẽ molitũ molitiõe deceti. Illud aũt qã vr i vrina ñ é possibile vt sint ptes cibi q̃ penetrauerũt cũ nutrimẽto ad venas z pmãserũt dure aut ficce. Uez illis é:aut ex adustiõe z ebulitõe sãguis grossi z ei9 ɔcoctõe:aut ex liq̃factiõe carnis liq̃factõe diuersa. Et diuersitas qdẽ liq̃factionis ei9 é:qm̃ resoluũf ptes molles ei9 hũide a caliditate ignea z fiũt ptes q̃ arescũt dure:z exiccãf sic qã torre fit sup frixoriũ.i. sartaginẽ. Qã ẽ:qꝛ ꝑmũ q̃ liq̃fit i hmõi febrib9 é adeps recẽs nou9:deide liq̃fit p9 illũ q é durioꝛ ꝑmo z ãtiqoꝛ:deide p9 illũ caro recẽs molis: deide p9 illã caro dura ãtiq̃:deide p9 illã mẽbꝛa ipa:z qñ liq̃fiũt membꝛa.vides in vria ptes ieq̃les sile's petalis z pp illã vria hec i q̃ resident sile's petalis valde deterioꝛ est q3 vria i q̃ondũf sitia grossis simule tm̃. Et nos qdẽ iuenim9 itez spẽs alia sedimis sbtilis sic spuma in q̃ nõ é grossicies albi coloris. Et cã albedis coloris eius est ꝑmixtio aeris accidẽs ei cũ totalitate sua plus q3 sit cõmixtio ei9 ei qã est grossũ. Euent9 ãt huius sedimis é ex ventositate grossa q̃ ꝑmiscet ex superfluitatib9 hũoꝝ res ãrũ digõ ñ rectificaf ꝑmixtiõe q̃ difficile sit separe eam ex eis:z pp ls sedimẽ é dispõ'quã ã ꝓsuetudie hy. est nominare eq̃litatez. Et euentus illius est:qm̃ sedimẽ totũ ẽ ieq̃liũ ptiũ:qm̃ qã ꝑmixtũ est corpi alicui ptes eius vident diuerse i sba sua z suo colore. Et sedimẽ diuersuz cuius ptes sũt diuerse pue:est deterius eo cuius ptes sunt magne:qã est:qꝛ sedimen diuersũ cuius ptes sunt magne est significatio eius sup vtutez nãe: 9z magnitudinez illius sbe cõposite ex illis ptibus et rectificatione z certificatione digõnis eius. ptes aũt parue significãt q mã iã vicit nãm z supauit eã:z pugna inter vtraq3 ẽ q̃si eq̃lis:g̃ hec res cõicat cuz oi sedimine eq̃li. Superflui

De hypostasi furfurea z sq̃mosa.

De sedimie habẽte partes magnas z ptes parnas.

tates ãt pticlares q̃ sũt i eo pueniũt a bõitate mãei rei pietis' digestionẽ: z malitia ei9 qã ex ea ñ est digestuz. Et hypo. quidẽ dixit cum istis tribus speciebus ex specie diebus sediminis speciẽ aliam quartã similez furfuri z h spes est deterioꝛ specie tertia. quod é: qꝛ spes prima z spes 9a significat q̃ caliditas febris ẽ iflamãs z liq̃faciẽs:z oportẽt ne ordinaret q̃rta:3z tertia.

XXIX

Ria rubea nimis cũ sua sili hypostasi: egritudinez magis supioꝛib9 diuturnã dic:é tñ nũcia certa z fidelis sperãde salutis.

Quod si vria trãsierit ad rubedinem niaz z supfluitas i ea residẽs fuẽit cũ illo albi coloris lẽis: erit egritudo lõgioris spacij q̃s pria sed erit salua valde.

XXVIII

Sed si eiusdẽ hypostasis furfurea fuẽit mala é: pessima vo si sq̃mosa: alba ãt z liq̃da z lenis mala: peioꝛ tñ q̃ dicta é furfurea.

Et qñ supfluitas residẽs i vria est simil' grossis prib9 sile ordei tc ipa é mala z deterioꝛ é ea q̃ é simil' petalis z q̃ é subtil' alba est mala valde: z deterioꝛ ẽ ea q̃ est similis furfuri.

XXIX

Rebula pẽdẽs ivria na si alba bõa ẽ nigra vero mala.

Rebla pẽdẽs ivria qñ ẽ alba é laudabil': z qñ é nigra: illaudabil' est.

XXX.

Uz fuẽit vria citria clara idigesta:egritudinem significat.

Et dñvria pmãet citrina subtilis substantie significat q egritudo adhuc é indigesta.

XXXI

Imend9 ergo é infirmi defectus.

Quod si cũ illo spacio ẽ longitudo: tunc non fit securitas vt remaneat infirmus vsquequo digeratur egritudo.

XXXII

Ostq̃z complebuit hyp. sermonem suuz i specie bus sediminis residentis in vrina: redijt ad sermonẽ suum i nebula pendẽte in ea. Significat ergo p sermonem suũ pendens: qꝛ vult per ipsuz corticẽ pendẽtes i ea. z manifestum ẽ: q̃ cã in malitia nigredis ex hoc ẽ:qm̃ nigredo accidit aut ꝓpter frig9 vehemẽs:sicut sãguis q̃ de nigraf quãdo coagulatur:z fit pẽdẽs. z sic membꝛa que ifrigidãtur i vltimo a frigor:z conuertiñ eoruz dispõ ad mortez aut pp supfluitatez caliditaf:naz sãguis qñ aduriñ deni graf:z siñ reliq̃ corpa: z illoꝝ etiam q̃ icedũt tpe lõgo i solo estiuo ɔnigraf color.

XXX.

Color vine naturalis est eq̃lis citrinitaf: qã est: qꝛ euentus ei9 est a potibus q̃ bibũf postq̃z eis cõmiscef ɔ colera q̃ztitas pauca. cũ g̃ cõmixtio colere cũ potib9 est plus q̃z oporteat:si fuerit q̃litas eius fortz videbis colorez vine igneũ. Cũq̃z vine hmõi sba fuerit tenuis significat q̃ egritudo ñ digerif. qã est:qꝛ oz sic dixi q̃ vria nãlis sit i colore suo tempata i citrinitate. z i sba sua eq̃lis ita vt nõ sit sbtilis sic aq̃ neq̃z grossa sic vria asini z bestie. z ego qdẽ iã narraui totũ qã necesse fuit narrare de nã vine z spẽbus eius in libro meo de crisi:z pp ls oz ei q̃ vere desiderat scientiã pnosticationis vt tendat ad intelligendũ illã ex libro meo de crisi. Qm̃ intentio i expositionibus non est nisi explanare que occultantur ex sermone z exponere ipm̃ Discernere autem inter illud quod dicitur:ꝑm rectitudinem:z inter illã qã non est:ita z narrare demonstrationem sup vtrunq3 simul ex superfluitate est.

XXXI

Si morat vrina spacio longo ꝓter q̃ digerat vel matureꝰ:tũc sup ifirmũ inde valde est timor: nisi virtus egritudini resistẽs valde sit fortis. Et manifestũ est:qꝛ necessariũ est in cognitiõe illi9: si memor es illius qã dictũ est in libro aphorismoꝝ: considerare vehementiam virtutis z cognitiõez spacij super quod est de natura egritudinis morari z vsquequo recipiat digestionem. Cum igitur sciueris illã considerabis an sit possibile egruz morari vsq3 ad horã status sue egritudinis:an non.

XXXII

De cãis gñãtibus nigredinẽ in vrina

Expositoꝛ é nõ nisi occulta ex sermõe exponẽ.

De crisi egritudinum crõicarũ et acutarum.

URina aq̃sa ẽ cuius ſba eſt tenuis ⁊ colorẽ eiuſ albus:⁊ ſignificat cruditatẽ hũor i fine vltio ⁊ ꝺbilitatẽ vtuſ faciẽtis digõez. In rebus ãt fetidis ⁊ reb⁹ nigris iã fui locut⁹ i eis q̃ ſt ꝓmiſſa:⁊ iſte qdẽ ſiue ſint ſingulares ſiue cũ aliſ ſignificant mortẽ. Ex eo ãt ꝺ q̃ igrer oz ẽ de vria groſſa:an ſignificet mortẽ ſola ſin gl'aris:an idiget i ſignificãdo illꝺ vt ꝓponaf cũ vria q̃z nãrauit añ eã. ſ.ni. Et ego qdẽ iã narrãs .ſũ q⁹ vidi ide apꝺ determinationẽ ꝓſideratio nis i ea:⁊ pſcrutatõez in cã illius:vt qñ legeris illꝺ poſſibile ſit tibi vt coglſcas vitatẽ ⁊ vtutẽ i ea:⁊ eligas melioꝛẽ expoſitiõez hui⁹ ſmõis. Dico g̃ q⁹ ego iueni p expim̃tũ q⁹ vrina nigra quãto plus groſſior ẽ ei⁹ malitia ẽ fortior. Urine ãt cui⁹ color ẽ nãliſ:ſz ẽ groſſa:euẽt⁹ ei⁹ ꝙuertiſ ad vnã duaꝝ rey:⁊ ẽ: q⁹ finis ei⁹ ꝙuertiſ fortaſſe ad mortẽ:⁊ fortaſſe ad ſanitatẽ q̃ veniet i ꝓmo:ſic̃ inueniſ i reb⁹ alijs mltis ex reb⁹ q̃ ſunt ex nãz cũ mundificanſ ꝓ eas corpa. Et mãifeſtũ ẽ q⁹ noiauit hy.vrinã groſſã: q̃ ẽ groſſa valde. Qꝺ ẽ q⁹ vria q̃ ꝺr q⁹ ẽ groſſior ꝓmõe abſoluto:ñ ſigificat qditõez ſigiſi catõe vltia. XXXIII

URina nigra ⁊ aq̃ſa ſignificat i oibus etatib⁹ pditionẽ. Uerũtñ ſigificatio vrie nigre ſup illud i etate ſtãtiũ i iuuẽtute:ẽ i gradu ꝓmo ⁊ ſignificatio aq̃ſe ſup illud i etate pueꝛoꝝ ẽ i gradu ꝓmo. qꝺ ẽ: q⁹ ego iã dixi i his q̃ ꝓmiſſa ſt:q⁹ res q̃ ſũt i vltio ꝑrietatiſ reb⁹ nãlibus ſt i vltio ſignificãtes pditionẽ. Sz ꝑrietas vrie nigre ad vrinã nãlẽ i pueriſ ñ ẽ ſic̃ ꝑrietaſ vrie aq̃ ſe i eis. qꝺ ẽ: q⁹ ꝺ nã pueroꝝ ẽ vt migat vrinã groſſã in q̃ ſit ſedimẽ multũ. Stãtiũ ãt in iuuẽtue vria ẽ tenuis: ⁊ ſedimẽ qꝺ i ea reſidet:ẽ paucũ ⁊ pp lꝺ fit q⁹ vrina nigra i eis ſignificat pditiõis finẽ:ſz i pueriſ vria aquoſa ſignificat finẽ pditiõis pp cãz aliã. qꝺ ẽ: q⁹ oẽs res recipiũt digeſtionẽ velociꝰ i eiſ pp vehemtiã vtuſ imutatiue q̃ ẽ in eis. Et ꝺ nã qdẽ digeſtiõiſ ẽ vt ingroſſet ñ vrinã tm̃:ſz egeſtionẽ ẽt in eis q̃ recipiũt digeſtionẽ i ſtõacho:⁊ ſputũ i eo q hz pleureſiz aut piplemoniã ⁊ hũiditatẽ deſcẽdẽtẽ ex naſo i corꝛiã ⁊ lippitudinẽ ophtalmie:⁊ ſaniẽ i vlcerib⁹:⁊ pp lꝺ pueri qñ migũt vrinã aq̃ ſaz:⁊ plõgaf ſpaciũ illi⁹ cũ eis ꝓter q⁹ mutef ad groſſitudinẽ aliq̃ mutatiõe ſigificat illꝺ pditionẽ. XXXIIII

Quã rectũ fuit qꝺ nãrauit hy.i lꝺ ꝓmõe. qꝺ ẽ: q⁹ egritudieſ q̃s digõnẽ ſuſcipe ẽ difficile ⁊ ſũt ille q̃z gñatio ẽ ab hũoꝛib⁹ groſſiſ ⁊ frigidis vtute i ãbab⁹ exñte forti ꝺ aptitudie criſis ẽ vt euẽiãt eis cũ exitura q̃ accidit i cõpe. Egritudinũ ãt q̃z gñatõ ẽ ab hũoꝛib⁹ calidis ſbtilib⁹ ⁊ ãna regulaꝛ criſis ẽ cũ ſolutõe vẽtriſ Cũ g̃ moꝛaf vria tpe lõgo ꝓter q⁹ digeraf:tc̃ oz vt cõſideres vtutẽ ifirmi ⁊ ꝓtẽpleris ſi fuerit ipoſſibile ei morari nimſ pp lõgitudinẽ egritudis tolerãdo lõgitudiẽ egritudis ipi⁹: aut criſis ei⁹ erit cũ exitura q̃ vẽit ei. Uex diſcretio illi⁹ẽ ex reliqs ſigificatiõib⁹. qꝺ ẽ: q⁹ ſi reliq̃ ſignificatiões ſigificauerit pditionẽ tũc illꝺ ſignificatio erit mortſ ⁊ ſi ñ ſignificauerit rẽ malã: tc̃ illꝺ erit ſignificatio euaſiõis. Exitura ãt fiũt i egritudib⁹ chroniciſ i ptib⁹ iferioꝛib⁹ corpiſ:⁊ cã i illo ẽ frigus mãei ⁊ groſſitudo ei⁹: ⁊ ꝺbilitaſ vtuſ accñſ ex laboꝛ ⁊ iqetudie q̃ vẽit ei ex lõgitudie egritudis. In egritudib⁹ ãt acuſ exitur vẽiũt ad latꝰnariũ. q⁹ ẽ: q⁹ hũoꝛeſ i egritudibuſ hiſ ſt mioꝛis groſſitiei. ⁊ caliditas ẽ pl⁹. ⁊ vt⁹ ẽ ſãioꝛ. i egritudibuſ ãt mediſ inf iſtaſ euẽt⁹ exituraꝝ qb⁹ fit criſiſ ꝺclat ad vnũ duoꝝ latey: ⁊ ñ ẽ poſſibile vt dicaf i eis ꝑz tpꝰ qꝺ ipe accidũt ſupiuſ ⁊ iferiuſ. ſz diſcretio illiuſ erit ex reliqs ſignificatiõibus. XXXV

UEtus craſſicei ſup vrinã q̃z mingit ille cui⁹ diſſoluiſ corpus. ⁊ ẽ illa i q̃ hy. ſuũ poſuit ꝓmonẽ ſupius: eſt ſilis euẽtui ſuo ſupius qñ ifrigidaf ⁊ hypo. qꝺ ẽ iam cãm in generatione illius narrauit. XXXVI

SIgnificauit hy. i hoc ꝓmõe ſignificatiõe manifeſta: q⁹ noiauit nebulã ré groſſaz pẽdentẽ in vrina quã noiaui in libꝛo meo de criſi: noie deriuato ex noie caliginis: nebulã: ⁊ iã dixi illud ẽt i loco alio Significat ergo per hoc q⁹ dicit: vnã duaꝝ ꝓprietatũ: aut qꝺ hoc nomẽ ſignificat nomen generis in nebulã diuiſi ⁊ caliginẽ: aut q⁹ nebula nõ noiaf aliqua horarũ caligo. Qꝺ ãt fiat iuuamẽtũ ꝑ omne q⁹ in vrina pẽdet ꝓm deſcẽſionẽ eius ad inferioꝛa: iã inui ad illud in eis que premiſſa ſunt in locis: in qbus dixi: q⁹ multotiens ꝓmiſceſ ei vẽtoſitas groſſa vapoꝛoſa. Res g̃ cuius digeſtio iã rectificata ⁊ certificata: ⁊ diſcreta: ⁊ cq̃ta eſt ⁊ cuius ptes ſimilanſ eſt: in q̃ nõ eſt vẽtoſitas: q̃re deſcẽdit ad inferioꝛa vaſis in quo eſt vrina. illud ãt cui pmiſceſ aer ⁊ vapoꝛes: qñ ad ſupioꝛa eleuaſ: erit eius eleuatio ⁊ ipſius declinatio in multitudine ⁊ paucitate p comparationem eius quod facit illud. XXXVII

Uria nigra q̃z to eſt groſſior tanto eius malitia eſt fortior.

De cris gñatõe bus ꝛ gredi in vri

Qualto aliqd rebus nãlibus magis ꝑ ſignifi catiuus.

UEra mõtis ſignificatiua fideꝰ ⁊ cẽta ẽ aquoſa aut fetẽs: aut nigra: aut lutoſa.

QUi ꝺ vrinis magis ſignificãtib⁹ mortẽ ẽ q̃ ex eiſ ẽ aquoſa ⁊ q̃ ẽ fetida: ⁊ q̃ ẽ nigra: ⁊ q̃ ẽ groſſa. XXXIII

IN vtroq̃ ſexu nigra peſſima eſt: ⁊ in pueris vero aquoſa: malum.

QUI ꝺeterior vrina in viris ⁊ mulieribus eſt nigra: ⁊ in pueris ẽ aquoſa. XXXIIII

UEra cruda clara ⁊ diuturna cũ aliis ſignis bonis: certum eſt apa futurũ ſub diaphragmate.

QUi migit vrinam crudã tenuem ſpacio longo: ſi reliq̃ ſignificatiões ꝺicãt q⁹ ipe ſaluabitur: tũc oz tibi vt expectes eius exitura q̃ exibit ei i locis q̃ ſũt iferioꝛa diaphragmate. XXXV

CRaſſities vt aranee tela ſupnatans in vrina vituperãda eſt: ſignificat enim liquari egrum.

QUI oz vt vitupes craſſitudinẽ q̃ natat ſup vrinam ſic̃ tela aranee: qm̃ ſignificatio hec ſignificat liquefactionẽ. XXXVI

RAtõis eſt: ⁊ ordinem in nebula nõ negligere vtruz ſupmũ an mediũ teneat locuz: ſilr et colorem. Que etenim media eſt cum ꝓdicto colori laudabili laudabilis: ſupma vꝺ ⁊ nigra vitupabilis

QUI oꝝ vt conſideres de vrinis illam in q̃ eſt nebula: an illa nebula ſit i iferiori ꝑte: an in ſuperiori ꝑte eius ⁊ cũ q̃bus colloꝛibus ẽ. nã q̃ earũ deſcendit inferius cũ coloꝛibus quos dixi pu rabis de ea q⁹ eſt bona et laudabis eam: ⁊ q̃ earum aſcendit ſuperius cum coloꝛibus quos dixi: puta de ea qꝺ eſt mala ⁊ vituperes eam. XXXVII

In crõicis exitura i inferioꝛibuſ In acuſ vꝺ i ſupioꝛibus.

Nebula i iferiori bõa ; i ſupioꝛi malã.

Hypo.bñ egit'i exceptiõe sua quã fec̃ mó i fmõe suo:vt nos rememorari faceret illõ qõ dimittimus discernere mltotiẽs i egritudie. Et oz gdẽ vt rememoreur huius exceptiõis apõ igsitionẽ nostrã ẽt õ eo qõ pcedit ex vẽtre. Qõ é:qz cõicat istis duab⁹ euõnib⁹ sit':q ipse euãt supfluitates toti⁹ corpis:z supfluitates mẽbrorũ ex qbus euánt:z accidit qñ corpis dispõ é dispõ nãlis vt euacuet supfluitatez suã p vrinã z euacuet supfluitatẽ ventris p egõné. Cũ g dispõ ei⁹ sit dispõ pter nãz:cuã tuz cũ vria aliqd ex renib⁹ vl' vesica:q signi ficat qz i eis est egritudo z euátur aliqd cuz egõne ex toto corpe: q sigificat egritudiez q̃ é i ipso. ide é.n.q tuuenis multos hoiuz mingere sanié. cũ g illud é ita:necesse é tibi ingrere õ loco ex quo egredit illa sanies. Si mltr ẽt qñ egrediunt cũ vrina res sit'es petalis nã ẽt de illo igsitio é:sicut é qñ cuz vrina egredit sanies. Et mltotiẽs qdẽ mingit hõ vrinã fetidã:cui pmixta é colera mlta:z é illud ex renib⁹ z vesica z multotiẽs illud erit ex toto corpe p vtutez digerentẽ hũoreſ corpz huius vo vtut̃ minera z ipsi⁹ manatõ:sicut ostẽdi é ab epate: z fortasse ñ erit i hoc mẽbro egritudo:sz totũ corpus mũdificat p vrinã:vesicã:z renes: z aliqd ex mẽbris ei⁹: ita q effũdũt supfluitates q̃ sit i eo ad venas. Cũ g discernũt renes sãguinẽ q é i eis: egr̃ diũ supfluitates ille cũ aq̃sitate sãguis:sic accidit ẽt qñ i locz mltis corpis sit exiture:z euacuat sanies q̃ egredit ex eis qñ rũpunt cũ vrina. XXXVIII

Diuersitas ptiũ q̃s idicat vrie dispõ medicum frequenter decipit.

Nõ põt eé hũor purus i corpore nãlr se hñte.

Significauit p fmonẽ suũ istũ rẽ quã noiauit pura:p hoc q posuit ppe ipaz rẽ pmixtaz z significat item hoc nomẽ purũ q intẽtio q̃ ex eo significat ñ é min⁹ illo. Qõ é:qz nos dicim⁹ i vio q é pur:aut qñ ñ pmiscet ei aq̃ aut qñ pmixtõ aq̃ cũ eo é pmixtio pua valde. z vnũqõq reliq corpoz dr̃ q é purũ qñ ñ pmiscet ei sba alia:mltotiẽs.n.videz colerã expelli vomitu z pcedit iferi⁹ z é grossa ru.clara:z é illa q̃s qdã hoiuz noiant sit'ez vitell' ouorũ: z fortasse vides eã pl⁹ hũidã z min⁹ rubeã:z é illa q̃ noiat ppe co. citrina z fortasse vides pmixtũ ei phlegma sbtile:aut hũiditatẽ aquosã. Hypo.g vr̃ ne aliqs hũorũ sit purus sz oẽs hũores sint pmixti sit'.qõ é qz hũor purus q é ex gñe co.sigificat victoriã vehemtiz caliditat̃.phlegma vo purũ significat frigiditatẽ:z vnusqsq horz duorz hũorũ ẽt qñ é purus simplex:vides eũ grossiorẽ. qõ é qz phlegma pp frigiditatẽ ẽ q̃si congelatũ.sz illõ q é ex gñe co. pp victoriaz z dñiũ caliditat̃ vides q̃si sit adustũ z finiat hũiditas ei⁹. Qm̃ isti duo modi sit cãe rerũ q̃ ingrossant.s.caliditas supflua z frigiditas:qm̃ caliditas finit humiditatem z desiccat eaz:z frigiditas congelat eam. XXXIX

In colore qdẽ fusco z ni.tã locutus fui i eis q̃ premissa sit. Colorẽ ãt porralé dixit hy.i lb̃ suo fmone,sz huic colori nõ é nom̃ qõ sit ei ppuz z ñ deriuat lb̃ nomẽi nisi ex porro:at vo vides qõ porrũ ñ noiat ex lb̃ colore. Nisi q istc color noiet ex porro.q é:qz driuatio i qbusdã noibus é mãifesta:ita qõ possibile é tibi vt itelligas differẽtiã q̃ é inter positiõez eoz positõe ppa:z iter õriuatũ ex eo sic̃ est disp̃ó i colore lacteo. Et qñz fit difficilis i qbusdã noibus cogitio nois positi positõe pria z noiſ õriuati ex eo.q é:qz possibile é tibi vt dicas q color dactilicus ñ noiat ex dactilo:sz dactilus noiat ex color dactilico. Silr z color niuiſ. nã cũ ñ potez scire:an ex niue õnoiet an nix ex lb̃ colorẽ:z magis ẽt cuiꝰ color é rubeꝰ clarꝰ ñ scit:an ex ea noietur colõ rubeꝰ clarꝰ lb̃ noie aut ipsa ex eo. haz g̃ resi lb̃ libro dixi vice vna.oz ãt vt sit solicitudo tua õcé noiuz p id q fit iuuam̃tũ ide é q fit i sigificatõe mãifesta sup itẽtionẽ q̃z sigificat: sollicitu° ãt õ eo q é plus lb̃ é ex supfluitate. Et pp lb̃oz tibi ne finiaz vitã tuã i ipo. vez melio é vt quertas curã tuã z vitã tuã i studio õ eo q̃ fit iuuam̃tũ:nã sic̃ gñat i corpe qñ é fz dispõem nãlẽ co.ru.clara sic ẽt gñat i eo qñ é dispõ ei⁹ ex nãz gen⁹ alio colerꝰ colõ é colõi põri. Et mltotiẽs qdẽ gñatur lb̃ co.i stõacho pp cibos õ gñe olerũ:qñ ñ recipiũt digõez:sic̃ sicla:ceper:z porri:z fortasse gñat i vẽis lb̃ co. absq̃ ist̃ cib pp aliq̃s egritudiez:z effũdit aut ad stõacũ: aut ad itestia:z sigificat illõ caliditatẽ i cõpe egr̃di ẽté a nã:z supfluitatẽ cui appat i sua complexiõe:sic illõ qõ appat hũori q gñat ab oleribꝰ q̃ narrauim⁹. XL

De colera prasina i stõacho i venis gñata.

Si voluit p fmõez suũ oẽs istos colores q̃z pceſsit remẽorato.i.colorẽ porri:z colorẽ fuscũ z colorẽ ni.z si voluit p istũ colorẽ aliũ pter hoſ egr̃dientes a nã:tũc illud signum erit significatio sup pdictionem fm duas intentiões sit':qm̃ significat q in corpore sunt multe egritudines praue. XLI

Iste vomitus significat fm q dicit hy.pp significationẽ suã sup putrediez z sup mõtẽ:si fuerit memor eius qõ pcesit ex sermone nr̃o. XLII

Causa i illo ẽ:qz oiſ egritudo i q̃ accidit putredo addit malitia eius fz q diximus añ illõ. XLIII

Sermo qdē eius. Si sit velox: significat ꝓncipiuꝫ egritudis: ſꝫ ꝓmo eius facilis ē ſic̄ ſi diceret. Et euétus illi⁹ ē qñ eductio ei⁹ ē velox: ne sit nocumētū cū eo. Qꝺ ē: qꝛ ex velocitate ꝓductiōis ſputi ꝛintelligit vna duaꝝ ꝓꝑetatū. ꝓma significat initiū egritudinis: ꝛ ꝺa ſpaciū tꝑis actiōis: qm̄ facilitaſ ꝓductiōiſ ſputi ē qm̄ aggregāt̄ iſte due res ſil̄. Quaꝝ vna ē vt n̄ sit in pectoꝛe dolō vehemꝫ naꝫ illud qñ ē ꝓhibet pect⁹ ab opatiōe ſua: ét qñ icipit ꝓpleri. Et ſcꝺa ē vt vtus eiuſ nō sit debilis: nā qñ vtus ē ꝺbilis mollificaſ añ qꝫ cōpleat actionez q̄ re ꝓhibeť a ſputo. Et neceſſariū ét ē i illo vt fit qꝺ ſpuiť facile. naꝫ qñ ē viſcoſum inuiſcaſ in mēbꝛis inuiſcatōe vehementi cuius eradicatio ab eis fit difficilis ꝛ qñ illꝺ ē: prohibeť ꝓductio ei⁹. i. ſputi ꝓꝑ adherentiā ſuaꝫ in pulmōis meatib⁹ ꝛ fit̄ ét ſi est vehemētiſ grosſiciei: fit difficilis ꝓductio ei⁹ ꝛ ē neceē infirmo vt laboꝛet in ꝓductiōe ei⁹: ꝛ adheret ét i qbuſdā meatibus ſtrictiſ ex meatib⁹ pulmonis. Et ꝓꝑ hāc cāz accidit mltoties apꝺ illꝺ ſuffocatio. Et ſputi ét vehemētis ſubtilitatis aquoſi fit difficilis ꝓductio qm̄ currit i circuitu aeris egridiētis i ābelitu: ꝛ euadit ex eo. Et ꝺ ē cā ꝓꝛia aꝙ fit ꝓductio ſputi: ꝛ ē cā q̄ noiať ꝓpinq. qꝺ ē: qꝛ cā ꝓma dī ꝑꝫ duos modos: ſic̄ oñdi i libꝛo meo ꝺ cāis: qꝝ vnus ē ille q ē a mā: ſcꝺs est ille ex quo ē iceptio motus: ꝛ iceptio motus fit i tuſſi ex vtute mouēte pectus. ꝛ iā oñdi illꝺ ét i libꝛo meo ꝺ cāiſ accidētiū: qm̄ ꝓstrictio pectoꝛis qñ ē bꝛeuiſ. fit difficil exitus aeris cū fortitudie ꝛ vehemētia: ꝛ ꝺ vtus exꝺit q ē retētū i meatib⁹ pulmōis: ꝛ i vēis diuiſis ī eis. Et ꝓꝑ illꝺ opatio pectoꝛiſ qñ ē opatio fortiſ: ꝛ ñ ē q ꝓhibeat ipꝫ ꝛ hūiditas retēta i cāna pulmōis ē eq̄lis i grossitudie Tūc ꝓductio ei⁹. ſ. ſputi ē facil̄: ꝛ qñ ñ ē aliqꝺ hoꝝ duorū: fit grauſ ꝓductio ſputi ꝛ ꝑua ꝛ ſi vna duaꝝ reꝝ fuerit iuēta: ꝛ altera ꝑuata. erit ꝓductio media inter deteriozē ꝛ meliozē. ꝛ ad sūmū ꝑꝫ paucitatē ꝛ mltitudinē in vnaq̄qꝫ haꝝ duaꝝ reꝝ: ꝛ debilitatē eaꝝ inuenimuſ q̄ſdā hoies ꝓducētes ſputū facile: ꝛ qbuſdā eoꝝ fit difficile ꝓducer̄ ipꝫ. Jā ḡ vr̄ mihi: q ostēſuꝫ ē tibi oñsiōe māifesta ꝛ certificata ē apꝺ te itentio hy. i ꝓmōe ſuo: vt sit ꝓductio ſputi facil̄ ꝛ qñ certificatū ē illꝺ: tc̄ certificatū ē q ꝓmo ei⁹ velox: ñ ſigificat ſpaciū tꝑis tuſſiꝫ: ſꝫ hozā ꝑmā ex hoꝛis egritudiꝫ: ꝛ ē illa i q̄ dixit hy. i libꝛo aphoꝛiſmoꝝ. Qñ i pleureticis appet ſputū icipieſi ꝓncipio egritudis: eoꝝ egritudo ē bꝛeuis. Uerūtn̄ ſi itellexeris ex ꝓmōe ſuo velox: qꝛ itēdit ſpaciū tꝑis actiōis: ꝛ ē illꝺ ꝺ q̄ oñdi: qꝛ igrediť ꝓmōē ſuū faciľ. Erit erroꝛ tu⁹ duobus modis. qꝝ vnus ē eſtiatio tua ꝺ hy. qꝛ dixit ꝺ tꝑs bis ꝛ ſcꝺs dimiſſio eius q̄ dimiſit illꝺ qꝺ dixit in libꝛo ꝳphoꝛiſmoꝝ: ꝛ ē vtus ei⁹ magna valde. Et iā oñſuꝫ ē tibi ét qꝛ nō ꝓꝑ has duas res tm̄ opꝫ vt itelligas ꝓmonem eius ſup illud qꝺ dicitur de expoſitione nr̄a ad illud qꝺ dicemus poſt hunc ſermonem. XLIIII

Melius ē vt itelligaſ q ꝓmo ei⁹ valde sit ſup mixtionē nō ſup rubedinē: ſic̄ ſi diceret. Et opꝫ vt videať i eo rubedo ꝓmixta ſaliue valde: ꝛ ꝺ dictio .ſ. valꝺ: ſignificat vehemētiā apꝺ eū ꝛ mltitudinē. Jā. n. dixit āt añ: ꝛ magis inuatiuus vomituſ ē i q̄ phlegma ꝓmixtū ē coloꝛib⁹ valde ꝛ dixit i ꝺ ꝓmōe ꝛ vr̄ in eo rubedo valde ꝓmixta saliue: ꝛ tu qdē poteriſ ſcire q nos iā inenim⁹ i eo q iā exposuim⁹ i ꝺ ꝓmōe: cū itellexeris ꝓmōē q seqť eū. XLV

Jam ꝓmiſi i eis i q̄ ꝓmiſſa sūt vt ostēdaꝫ certitudinē ꝓmōis ei⁹ velox: ꝛ itētionē ꝓmōis eiuſ valde. Dico ḡ q cū redijt i ſermōe ſuo iſto ad narrādū res ꝛiaſ eis q̄ ab ipſo sūt ꝓnuſ se sic̄ ꝺ ꝙſuetudie ei⁹ ē posuit ꝓmōē ſuū vlox ꝑꝑe ꝓmonē ſuū. nā ſi tardať a ꝓncipio doloꝛiſ tardatiōe mltꝫ ꝛ coꝛā ꝓmōe ſuo valde ꝓmixtū ꝓmōeꝫ ſuū posuit: ꝛ ñ ē ꝓmixtū saliue valꝺ: ꝛ coꝛā ꝓmōe suo: ꝛ oꝛ vt sit ſputū eius facile ꝓmonē ſuū: aut cū tuſſi mlta. Qꝺ ē: qꝛ ſputū qꝺ ſpuiť abſq̄ doloꝛe cū facilitate ꝛ velocitate ſua ñ idiget ꝛ tuſſi: niſi ex q̄ſtitatē leui: vūtn̄ qꝛ oꝛ vt miſceanť res q̄ euacuáť ex coꝛpe adiuicē: ꝛ ñ euacueť ex eis aliqꝺ purū ſimplex. ſic̄ iā dixi i eiſ q̄ ꝓmiſſa ſunt: ꝛ dixit itez i libꝛo meo ꝺ criſi: ꝛ i expoſitiōe mea q̄ exposui libꝛū aphoꝛiſmoꝝ. Qꝛ oꝛ vt ſi ꝓductio ſputi i plenitudie vel in pleuretico velox. XLVI

Non addidit nob hy. i ꝓmōe ꝺ aliqꝺ ſup illꝺ qꝺ dixit i eis q̄ ꝓmiſſa ſūt. Qꝺ ē: qꝛ duꝫ ñ ꝓmiſceť ei aliqꝺ: ē ꝓculdubio purū: ꝛ rubedo qdē accidit i eo ꝓꝑ colerā citrinā. albedo āt et viſcoſitas ꝛ globoſitaſ accidit phlegmate adusto. Et ego qdē iā oñdi i alio loco q māe q̄ effūdūť ad mēbꝛa faciūt accidere in eis apata calida ꝛ apata dura: ꝛ apata mollia: ꝛ apata lapidea: ꝛ cācroſ ꝛ qñ sūt māe male: sūt apata accñtia ab eis malicioſa: ꝛ ſi mioꝛať malitia apatū erit ꝑꝫ hūoꝛes generātes ea. Qꝺ ē: qꝛ māe sāguiee ꝛ phlegmatice ſt mioꝛis malitie q̄ꝫ māe q̄ ſt ex co. citrine genere: ꝛ q̄ꝫ q̄ sūt ex genere co. ni. oēs iſte ſt male: qm̄ iſti duo hūoꝛeſ sūt ſil̄ coꝛrodētes mēbꝛa. ꝛ ē actio q cōicat eiſ: ꝛ appꝛopꝛiať cuilibꝫ eoꝝ: q co. citria faċ venir̄ fe. acutas: ꝛ co. ni. fit difficilis reſolutiōis. erit ḡ egritudo difficilis qm̄ iſte hūoꝛ ꝓꝑ grossitudinē ſuā ꝛ ꝓpinqtatē ſuā nāe terree iuiſcať i mēbꝛis ſuſcipiētib⁹ eū: ꝛ opilat ea: ꝛ fit difficilis ꝓꝑ illā cām eradicatio eius ex eis. XLVII

Multotiēs iā dixi: q ꝺ ꝙſuetudine hy. ē ſignificatio ꝓ ꝓmonē ſuū viridē: aut coloꝛē citrinū: aut coloꝛē quē qdā hoiuꝫ noiant zinariū. i. heruginoſū. Et ego qdē non indigeo ſermonem in hoc q iſti duo coloꝛeſ

Sputuꝫ velox facile ꝛ abſq̄ doloꝛ: ñ indiget ex tuſſi niſi puꝫ.

Nō cās expſſionis ſputi facil̄ ꝛ difficil̄ ꝛ medio mō se habētis

quãdo sunt in fine puritatis vltimo:tũc sũt mali:qm̃ iã locutus fui ẽ eis q̃ pmissa sũt i oibus hũoribus puris

Oẽs humores puri significant egritudiné malã excepto sãguine.

Qđ é:q; hũores oés isti qm̃ sũt puri excepto sãguine: significãt egritudiné malã:qm̃ euẽtus illius é a calidi= tate iflãmata. qđ é:q; co. citrina qm̃ é pura significat q; hũiditas eius aquosa:cuius cã vides eã viridé:iã adu sta é ⁊ finita:cinaria ãt puenit ex adustiõe hũoris ⁊ de coctiõe ⁊ denigratio ne eius: nigra ãt puenit ex adustiõe huius hũoris:⁊ é illa q̃ fit aut co. ni. in fine malitie ⁊ corrosiõis aut ex sanguie grosso: qm̃ exiccat ſz illã siltudiné:⁊ fortasse denigrat sanguis pp mortẽ suaz ⁊ dñiũ frigoris sup ipz: ⁊ oz vt hui⁹ pmõis sis méor: ⁊ ñ vel a me vt narré tibi res easdez mltotiẽs. Sputũ vo spumosũ ⁊ é illđ q; dixi in fine hui⁹ pmõis: cui⁹ pmissimus remẽoration e:⁊ puenit a pmixtionem aeris cum hũiditate phlegmatica. qđ ẽ:q; generatio spũe i oibus rebus ñ fit nisi ꝑz hãc siltudiné. generat qdé i mari: tc cũ vẽtus icidit aquã i ptes multas puas:⁊ retinent in eo qđ é iter illas ptes:ſz gñata i eo qđ decoqtur apud supfluitaté caliditat:⁊ cõicat istis duabus silt:q; gnãt ab vtrisq; ãpulle multe pue. Et fit difficilis resolutio hay ãpullay:⁊ ꝑpe qm̃ aggregant iste due res silt:⁊ sũt vt sit aer iste retẽtus i eis turbid⁹ vaporosus ⁊ hũiditas i q̃ retẽtus é ille aer grossa ⁊ viscosa qm̃ i hũiditate tenui sic aq̃ clara pura. cui ñ admisceť res alia qm̃ aer clarus retineť: ñ é possibile vt moreť i ea spacio longo: q; illa hora q̃ ille ãpulle disrũpunť puenit ille aer q; ẽ i eis ad locũ q; est ei ꝑpinquus ⁊ primus: ⁊ pp hãc cãm fit q; ampulle q̃ fiũt in mari resoluũť hora veloci. In hũiditate vo grossa viscosa: qm̃ aer turbidus fũosus retineť morať i ea tpe lõgo: qm̃ sba fũosa nõ ꝑperat ascẽdere sursuz sic aer purus: qm̃ hũiditatis disruptio é difficil. sic. n. gñatio ãpullarũ fit ex sba hũida qm̃ iter ipsa retineť aer: silr ét eay resolutio fit apđ disruptionẽ ill⁹ humiditatiz: ⁊ disruptio illius fit facil qm̃ ẽ i nã sua: ⁊ mot⁹ aeris q; é i ea ad ascẽdẽdũ sursũ motus fortis. Sz difficultas disruptiõis eius fit qm̃ ñ é sbtil: neq; motus aeris ꝓtẽti in illa sba hũida ad supiora é fortis: ⁊ lz qdẽ ẽ dispõ aeris fũosi turbidi. Qđ ẽ:q; aer cuius dispõ é lz dispõ ñ ascẽdit sursũ: neq; est ét sbtil: sz est ex hũiditate cũ dispõne cũ q̃ nõ possibile est ei soluere illã sbaz extẽsaz: ⁊ pp lz qm̃ aq̃ bulit nõ gñanť in ea ampulle: quaruz dissolutio sit difficil. ãpulle ãt q̃rũ resolutio fit difficilis gñanť apud hũores ventosos grossos: ⁊ apud decoctiones hũoris grossi: aut viscosi: aut vnctosi: a q; gñať vẽtus vaporosus: ⁊ é hũiditas q̃ ẽ sup os vasis vnctuosa viscosa. Sczz g̃ hũc modũ nõ oz vt generet spũa in corpib⁹ aialiũ. Qđ ẽ:q; nõ oz vt estimeť q; spũa generẽtur i corpib⁹ aialiũ sic gñať i mari ab agitatiõe venti i eo cũ fortitudie: sz a caliditate ignea q̃ liq̃facit sanguinẽ ⁊ gñať ex eo ventositatez vaporosã: ⁊ nos qdẽ inueninus illđ accidere i ocłis mltis ifirmoy. In eo ãt qđ dixit in lz capitulo ẽ sufficientia ⁊ tibi qdẽ necesse ẽ vt sis memor ei⁹ i euẽtu ois spũosi: siue sit sputũ siue egestio aut vria. euẽt⁹. n. rei, nociue ñ é nisi ꝑz hũc modũ q; declarať i istis: ⁊ nõ dixi illđ nisi vt nõ cõsideret vicealia aggregatio vl agitatio cãe i euẽtu eius.

XLVIII

Iam locut⁹ fui i hũoribus oibus puris ꝑmonez i cõem i eis q̃ sũt ꝑmissa: ⁊ dixi ét i hũoribus melãcholicis ꝑmoné ppriũ. Si g̃ nõ fueris ꝑuans id: tũc redi ad ipz ⁊ lege ipz ꝑo. illđ. n. é melị⁹ q̃z vt ego scribã tibi rẽ vnã ⁊ eãdem multotiens.

Dñia inf catarrũ ⁊ corizã

XLIX

De cõsuetudine oiuz medicorũ é vt significent p ꝑmõé suũ: corizã: humiditatẽ albam lenez euacuatã ex nãib⁹: sic đ cõsuetudie eorũ é ét nomiare hũiditatẽ q̃ descẽdit ex palato cataꝛ. Et miꝛ é q; hy. dimisit vt adderet ꝑmõi suo cõiza loco sternutatiõis cataꝛ. qđ é: q; malitia coryze qm̃ accidit i hmõi egritudib⁹ ñ ẽ nisi ex pte vna: catarroꝛ ãt malitia ẽ ex duobus modis. Et ego qdé iã dixi mltotiẽs q; nos iã iueniuz res q̃rũ malitia ẽ in lz qđ ipe sũt cause reꝛ aliarũ q̃ nocẽt. verũtn̄ ipse cõnumeranť qm̃q; i significatiõibus malis. Et iuenimus iteꝛ res alias ab eis: que nõ sunt nisi significatiões male tn̄: a qbus nõ accidit res mala: ſz nõ significãt tantũ nisi ré malaz q̃ generãť ab eis. Et iuenimus res alias q̃rũ dispõ est tertia dispõ: ⁊ q̃rũ malitia é duobus modis silt. ſ. ex pte significatiõuz ⁊ ex pte cãruz: ⁊ ex pte qdé significationũ: qm̃ euentus earũ é pp egritudies malas: ſz ex pte cáꝛ: qm̃ ipse ẽt facit euenire egritudies alias mltas. Catarrus ãt ⁊ corizã fiũt in egritudibus pulmõis: qm̃ eleuať ad caput vapoꝛ calid⁹. Nocumẽtũ ãt puẽies ab eis ñ fit ex eis vtrisq; silt: ſz ex vna eaꝛ tantũ: ⁊ est catarrus. qđ est: q; corizа é res euacuata ex naribus: ⁊ fit euõ eius nccio ad exteriora. Oz g̃ vt sit catarrus deteriõ coriza. ⁊ pp lz ego nescio q̃re dimisit hypo. dicere catarrũ in hoc sermone: nisi voluerit vt intelligať ex sermõe suo coriza: ẽt catarrus: ⁊ pót ét esse qđ scriptor primus dimisit dicere illud. Inuenimus. n. núc res multas i qbus lz accidẽs accidit. Sternutatio ãt ꝑm plurimũ prouenit cũ coriza: ⁊ quoniã iteruz mouet totũ pectus motu vehemẽti tũc nocet pulmoni. ⁊ pp hoc oportet vt dicať in coriza ⁊ catarro: q; sunt significationes male semper in istis egritudinibus cũ ipmleãt pulmonem humore malo. malitia autem quando accidunt postq̃z prolongatur egritudo est causa. q; significant qđ egritudo que est i pulmõe est magna fortis: ⁊ qđ capiti iã aduenit nocumentũ inde. In reliquis autem egritudinibus non est possibile vt accidãt sternutatio in principio egritudinis neq; aliud ex alijs accidẽtibus: qđ si accidat post lõgitudinẽ egritudinis: significat euasionem: q̃zuis egritudines sint pernicioſe ꝑm reliquas significationes. Qđ est: q; significat digõnem ⁊ vehemẽtiã virtutis expulsiue: que est in cerebro: hec enim virtuz quãdo est fortis ita vt expellat ventositatem vaporosam que generať in cerebro cũ hũiditate q̃ apparet i qbusdã horis: ⁊ sẽ tiť ⁊ occultať in qbusdã earũ ⁊ nõ sentiť: ⁊ fit eius apparitio difficilis: facit euenire sternutationem.

Lã facilitatis ⁊ difficultatis rupture aim pularũ i spũa gñataꝛ.

Catarr⁹ i egritudib⁹ pulmonis malus

L

Sermo ét iste ē ꝑmo cōis in oibus apatibus calidis: z iá dixit hy. ipm multotiés in alio loco. z ē qz currit ex hūore effuso ad mébza apata: qđ i ipso ē subtile: qñ qđ apparet de mébzo i quo i apa ñ ē spissuz in nā sua: sic cutis apparés. z pp b̄ qñ accidit i ore z i duob⁹ foramibus nariū z i octis apata: currūt ex eo hūiditates subtiles siles virui qđ currit ex vlceribus. g̃ ꝑz b̄ ét qñ i pulm̄ōe fit apa: euacuat hūiditas ex eo ad loca vacua: q̃ sūt i eo: z sūt canne diuise in eo: z hmōi qdē hūiditas eleuat i hoza tussiz z expellit z significat nām sāguis faciētiz apa in pulmōe: qm̄ ipsa ē aq̃ sitaz illi⁹ sāguis. Et pp b̄ si hūor faciens apa fuerit ꝺ genere coleꝝ videbis colorez illius hūiditatis citrinū: z si fuerit sāguineus: colorē ipsi⁹ rubeū z si fuerit pmixt⁹ ex istis duobus sit: videbiz colorē eius rubeuz claz z pductio sputi humoris hui⁹ ē vna ꝺ significatiōibus laudabilibuz z min⁹ ipso laudabile ē sputū sanguis puri. Et dignū ē vt abozreat hō b̄ signū. é. n. sic illō qđ accidit i pulmone qñ disrūpit aliq̃ venaz ei⁹ ex vlcere q̃ accidit i eo: qñ sputū tē ét erit sāguis purus. vūm qđ euacuat ꝺ sānguie z expellit i eo q̃ hz piplemoniā ē pauc̄ valde sile euōni sānguis z sputo eiuz i eo cui aduenit attritio in pulmōe suo pp tōsiōē torq̃ntē ipm: z accidit sile huic itez qñ effūdit ad os sāguis sōtiliz sōstātie: z ē gingiua mollificata cui ñ ē possible retinēr ipz ab effusiōe. z euāt ét ex palato sitis huic sāguini aquoso sōtili ab hmōi cā eadē. ñ g̃ ē exneū ét si accidit sile illi in pulmōe. z tibi qdē ē possibile vt sigifices sup illō facile ex sōstātia sāguis z ei⁹ q̃ztitate. qđ é: qz sāguis q̃ euānt a pulmōe ñ ē grossus i sua sba neq̃ mltus: neq̃ morat b̄ accidēs vsq̃ ad diē. ii'''. sed mutat ꝓprie z digerit in q̃tuor ꝓmis diebus. q̃ si ñ mutat i hac hora: mutat ꝓculdubio i ebdomada ꝓma. Si át morat i hoc spacio ꝑm dispōnē suā illā: tūc manifestū ē q̃ egritudo plongat: qm̄ si pmāet vsq̃ ad diē septimū ꝑter q̃ suscipiat digōez: significat q̃ ipsa recipiet digōez i tpe lōgo: z ꝺ aptitudie spacij tpis qñ plōgat ifirmitas ē vt accidat i curatiōe ei⁹ error mltus: aut ex ifirmo: aut his q̃ suiēt ei. aut ex reb⁹ extrisecis: z multotiés accidit ex medico ét. q̃ si nó accidat error ex aliquo istoz̄ū: tunc nó fit securitas sup ꝺtutez: qn cadat z deuincat in b̄ spacio in quo recipit digōez. Et pp hāc cāz dixit hypo. tūc si egritudini supuenerit dies mltī z sputū fuerit cū illa dispō ne tunc fiducia tua de illo erit minor. LI

Sermo ét iste ē cōis i oi qđ ꝓcedit ex cōpe. dixit .n. illud i libris alijs: z i libro aphorismoz: vbi dixit. Qz oz ꝓpe vt ꝓsideres qetē egritudis. Multotiés .n. pōt nā sup egritudiē: q̃zuis egritudo sit mala z vicit eā: q̃re mūdificat corpus p euōnē rei male z materiei male ex eo. Cū g̃ aspicit illud q̃ videt z cōsiderat malicīā ei⁹ tereꝝ ex eo: qm̄ nescit si sit euētuz eūatiōis illi⁹ p accñs aut fit ꝓpter ea q̃ nā euacuat rē malā. Et remēoratio ei⁹ quā fac hy. i libro aphōrismoz: ñ ē nisi ad nom̄ getiz tm̄. In b̄ át libro adiūgit ad illō dolorē z dixit: ilaude sua: q̃ laudauit sputū z oē cū q̃ ē ges doloris. Et nos qdē i uēim⁹ eū p⁹ paululū narrare significatiōez acciñtes i egritudib⁹ q̃ cōuertunt ad salutē comprehendit eaz in nomine quietis: z pcepit tibi iterū qñ ꝓcedit in sermōe suo vt p scruteris pscrutatiōnem z cōsideratiōem in significatiōibus q̃s dixit: vt sit tibi possibile qñ ꝓportionaueris adinuicez iudicare super quantitatez declinatiōis egritudinis ꝺ sus salutē: aut versus malitiā: sicut est illud quod iuenimus eū facere in b̄ sermōe quē intendimus exponēr Dixit enim q̃ ꝓductō sputi quādo per ipsaz nó quiescit dolor: tūc nó est signū illud laudabile: z ñ sufficit tibi vt scias tm̄ illō i ꝓnosticatione certa: per illud qđ accidit: sed indiges etiaz vt aspicias in reliqs. accidētibus: z nos inuenim⁹ hy. ostendisse illud cum ipse dixit: sputū nigrū: quod est: quia in hora doloris ꝑz dispositionez suam: q̃ est significatio cōmunis: est necesse pp illud cōsiderare i eo q̃ expuit: qm̄ sputum aut rubeum aut citrinuz significat illud qđ timor ē minor. z si est nigrū significat ꝓditiōez significatōe forti valde. Cū ergo pscrutatuz fueris illō z ingescēris de illo: z reliqs rebus remanētibuz. aggrabit tibi ide res vna cōis in ꝓnosticatiōe certa forti Et hy. qdē ordinauit post hūc sermonē significatiōes laudabiles z illaudabiles: vt rememoret ꝑ eas illud q̃ ꝓcessit de sermone eius. LII

Oportet vt scias deesse doloruz qui fiūt in partibus pectoris z pulmonis: z nō quiescūt ꝑ curationē: ꝑter q̃ fit hoz malitia ex re alia: excepto hoc quod ponitur in hoc capitulo tantū: qđ cōuertit ad pus: qđ est: qz ille egritudines sunt medie iter egritudines que cōsumuntur cum velocitate z facilitate: z inter illas quibus non est sanatio. LIII

Multotiēs nā sup egritudinez malam potens materias malas a nobis non timēdas euāt.

Ꝓductio sputi doloꝝ ñ cessante malū.

Apataq̃ ꝑ saniez terminātur sunt media iter egritudines mōtales z q̃z velox sanatio est.

Pputū subsanguineū clazz i pulmonis valitudine: in principio nullo colore turbatū: salutez significat: sed si vsq̃ in diē septimum aut amplius idem sputum mā serit: suspectum est.

Sputū aūt cui aliqđ sanguis admiscet q̃ ñ ē mult⁹: z ē rubeū z clazz i apate pulmōis i ꝓncipio egritudis significat salutem valde. Qđ si egritudini superuenerint septē dies: aut plus illo: z sputum fuerit cū illa dispōe tūc fiducia tua de illo inde erit minus. LI

Omne sputuz pse ꝺuerāte dolore: malū est. Sputum nigruz pessimuz ē. Et omne sputuz cum doloris diminutione: bonum.

Et oē sputuz ꝑ qđ ē nó quiescit dolor est malum: z qđ ex eo est deterius est nigrū sicut narraui: z omnez per

De sputo puro z sāguineo.

Laur i egritudib⁹ pul monis malus

QUiuſcūqz apatū qđ i pus ꝙuertit i ſupioꝛibꝰ coꝛ pis ptibus in qbuſdā q̄z q̄dā ps é ſanies:z reſi duū illoꝝ é idigeſtū:nó é curatio facił.Si oñdit i eo cū illo ſignificatio alia mala:é eius malitia plus z pluris illo malitie ſunt apata q̄ ſunt in mēbris nobili= bus.qđ é:qꝛ ſignificat ꝙ hūoꝛ faciēs ea eſt malicioſus valde:qm̄ illđ ſignificat qđ nā conat apa maturare:z ꝙ ipſa nó iuenit in eo viam oino. LIIII

SErmo iſte cōi= cat oi ꝙ accidit i aliq̄ diez criſis qđ é:qꝛ exeuentu rei i aliquo diez criſis fi= nit ꝓnoſticatio z cer= titudo eiꝰ. verūtm̄ illđ an ſit laudabile aut il laudabile:ſignificatur ex ſignificatiōibus ali is:qm̄ qm̄ accidit infir= mo ſudoꝛ i die ſeptio aut fluxus vētris:aut fluxus ſāguis nariū. deide é diſpō eius pꝰ illā euacuationē meli oꝛ:tūc illa ſignificatio é laudabilis:z ſi é eiꝰ diſpō deterioꝛ:tunc é illa ſignificatio eius il laudabilis.Et ſignifi= catio cuiuſcūqz hoꝛū diſpōnū qm̄ eſt in aliq̄ diez criſis:ē magꝭ cer ta z magiꝭ credenda: q̄z qm̄ eſt i alio die. Et ego qđé iā locutꝰ fui i illo ꝓmone plixo in li= bꝛo meo de criſi:z i li bꝛo meo đ cretic⁊ die bus.z oꝛ ei ꝙ vult itel= ligere qđ dixit hyp.in libꝛo lđ ꝓm certitudi = nez z ꝓſcrutationē: vt exercitetur in primis in libꝛis illis. LV

IAm intelleꝛi = iſti certitudinē huiꝰ ꝓmonis z vitatē eiꝰ i expimē tis noſtris de me in qđ iudicaui ſup infirmos z propter hoc opoꝛtet vt conſideres qđ dicit hypo. z ponas mētem tuā in eo vt nó exiſtimes ſup ſermonez eius:qđ eſt ſicut illud qđ ſcrpſerūt multi medicoꝝ cuz ꝓmonibus quibus nó fit niſi ſufficiētia ꝙ oratione tm̄: cūqz cōphēdit intētio eoꝝ in eo qđ apparet in ifirmis declarat ab eis:qꝛ ſunt falſi.qđ eſt:qꝛ tu potes qm̄ cōſi deras hāc egritudinē quā narraui:z erexeris eā i aia tua z eius diſpō é media iter egritudies malas:z egri tudies laudabiles ꝓcedere z idicare diē i quo ipſe ifir mus moꝛiet.·Pone g̃ ꝟbigratia:ꝙ aliq̄s ꝓiecit vł expu it i die ſeptima ſanié nó purā:neqz i illa die tota: ſz cuz ea pmixtū fuit aliqd de genere colere:aut fuit totū qđ erpuit huiꝰ generis tm̄:ꝑter ꝙ fuerit cū eo ſaniꝭ:ſz reli q̄ remanētes res ꝓculdubio i lđ ifirmo fuerit medie.ſ. etas z ꝟtus:z relique res remanētes:ita ꝙ nó fuit in fi ne fortitudinis ꝟtus:neqz in fine debilitatis:z ſilr ēt re gio z hoꝛa pñs ex hoꝛis ām:z diſpoſitio aeris z etatiꝭ: z ponāus ꝙ oia iſta fuerit media iter illđ ꝙ é i fine bo nitatiꝭ:z iter illđ qđ é i fine malitie.Et ſic narrauimuꝭ in iſtis rebus:qꝛ ſunt medie in bōitati z malitia. z ſilr ponāuꝭ ꝙ vnūqđqz generū ſignificationū q̄ apparēt i ifirmo é mediū:Dico ꝙ iſtiꝰ ifirmi mōs timet vł expe ctat i die. xiiij. Qm̄ lđ hoꝛa é media i euētu moꝛtis.ꝙ ſi appareāt i eo ſigificatiōes alie laudabiles:tūc ſcias ꝙ moꝛs eius tardat ab lđ termino. Et ſi appeāt ſignifica tiōes i eo illaudabiles male:tm̄ time ei moꝛté añ diez. xiiij. Et hy. qđé nārat ſignificationes lauda biles z ſignificatiōes malas i eis q̄ ſūt poſt cū dic̄ q̄ſdā eaꝝ noibꝰ ſuis:z aggregat reme moꝛatiōez q̄rūdā eaꝝ Nó āt oꝛ ꝙ tu putes de illis ſignificatiōibꝰ opione abſoluta qđ ſint eq̄les i ꝟtute:ſz oꝛ tibi vt remēoꝛeris eiꝰ ꝙ ſcripſit hy. i eiꝭ:z ꝙ addimꝰ ét nos ad illđ z vt ꝓſideras eaꝝ nūe rū z ꝟtuteꝭ ipſaꝝ. In q̄ cūqz q̄ iuenis hyp.di xiſſe:qꝛ ſignificat eua= ſioné aut ꝑditioné po ne eā i gradu ꝓmo: q̄ qđé ſignificat euaſiōē i ſignificatiōibꝰ lauda bilibꝰ:z ſignificatiōes qđē ꝑditiōis in ſignifi catiōibꝰ illaudabilibꝰ Et ſilr ēt i q̄ dixit: qꝛ ſi gnificat moꝛtē in pri= mo:aut qꝛ é pnitioſa valde z ñ dixit i ea ab ſolute qꝛ eſt pnitioſa: aut ſignificat moꝛtē:z ſilr ēt itelligeré i ſigni ficatiōibꝰ ſaluꝭ q̄ di= xit ſignificatiōibꝰ:qꝛ ſi gnificat ſignificatiōez magnā ſup euaſioné: aut qꝛ ſignificat fidu= ciā z ſaluté z ꝙ egritu do é breuis ſpaciꝭ:z q̄ ſūt illis ſilr̄ia.Significationū aūt i qbꝰ dixit:ꝓmōe abſo luto:qꝛ ſūt pnitioſe aut idicāt euaſiōez.nā é media iter duas extremitates:z ñ é oclrū đ iſtis ſignificatiōbꝰ i q bus locutꝰ fuit ꝓ ꝓpationé ſuā:qꝛ ſūt plus ſignificātes mōté:aut plꝰ ſignificātes euaſioné q̄re addidit ad eaꝭ mltitudiné z diminutioné:qm̄ q̄ appēt cū ſputo pnitio ſo qđ oñdit i die ſeptia:q̄dā ſignificatiōes male q̄ ſūt i gradu ꝓmo:ñ é poſſibile:vt remāeat ifirmꝰ vſq̄z ad di ez. xi.z plꝰ illo mltū:ſi appet cū illo plꝰ ſignificatiōe vna z ſilr ēt ſi appeāt cū eo q̄dā ſigificatiōes laudabiles:z q̄dā illaudabileꝭ:ptēdit egritudo vſq̄z ſeptimanā ktiā. ꝙ ſi miſceāt ſigificatiōes ſigificātes euaſionē z ſigificā tes mōtē ſilr:deide fuerit ſigificatiōes euaſiōes plureꝭ z fortioꝛes:aut ſignificatiōes moꝛtis plures aut fortio res:tūc timeat vł expectet ifirmo i illis dieb⁹ ꝓmis ꝙ ꝓlōgabit ſpaciū vite ſue:z expecta ei i eis ḡriū illiuꝭ.ſ. ꝙ ſpaciū vite ſue abbꝛuiat:z ēt ſi ifirmꝰ fuēit ſenex aut debil ꝟtuꝭ aut fuerit hoꝛa pñs ex hoꝛis āni male ꝙple xiōiꝭ egr̄ diēs ab eq̄litate:aut diſpō aeriꝭ i illa hoꝛa ſilr tūc expecta ei moꝛté cū velocitate:poſtq̄z ſciueriꝭ ét in iſtis ꝙ itētio é ſumpta ex virtute magna valde.·LVI

futuraz ꝓnunciabis. Et contrarium quidez qđ eſt moꝛtis ſignum huiuſmo·· di eſt ſcilicet debilitas egri ſpūs anxius magnus z dē ſus:doloꝛ ꝑmanens : ꝓ·· iectio cuz laboꝛioſa tuſſi:ſi tis perſeuerans : coꝛporis cir ca caloꝛem inequalitas ventris z laterū caloꝛ ma= gnus:ſed z frontis z ma= nuū z pedum frigoꝛ:z vri= na z ſtercus z ſudoꝛ z ſom nus vt diximus: ſunt mīa tia moꝛtē.Hec ſi predicte ꝓiectioni colerice putre dinis ſuperuenerit : moꝛtē futuram ante.xiiij. diez nó dubitabis:vel in.ix.vel.xi. Ex hac ergo cōſideratiōe ſputum dices eſſe moꝛtale Et ſi vitalia moꝛtiſque ſi= gna cognoueris ꝓnoſti= coꝝ rectitudine in offē= ſe ꝓgredieris.

ET iſta ſunt ſigna= laudabilia .ſ. ro·· bur z cōſcia egri: z bonus ſpūs. LVII

De gra= dibus ſi gnoꝝ.

Signa= cretica i aliq̄ die rū criſis ſunt ma gis lau= danda.

De mō quo po= tes diez quo qs moꝛitu= rus eſt inue ſtigare.

Si plu= ra z fo= tiōa lau dabilia ſigna fu erint vi= te ſpaci= uz ꝓlon gabit ſi econtra abbꝛeui abitur.

Et hoc ꝓmone icipit determinare hyp. significationes laudabiles: z significationes malas: z sūt ille in quibus locutus fuit in eis q̄ ꝓmissa sunt: z ꝓpter hoc ego pertrāseo omnes eas: z venio ad exponendum quod dicitur post eas. LVII

Non nobis declarat̄ qd voluit p ꝓmonē suū reliquoꝝ saniositatis: qō é: qz possibile é q̄ ipse significauit per reliq̄ saniositatis illō qō accidit i mēbris alijs z nō qō accidit i pectore z pulmōe: z é illud i quo ē ꝓmo eius vsq; ad hūc locum: z possibile est q̄ significet itez spēs saniositatis accidētes i istis mēbris q̄ ñ assimilant̄ illis spēbus q̄z ꝓcessit rememoratio: z possibile é q̄ significauit p ꝓmonē suū istas duas spēs. Et q̄ñ dixi spēs q̄ ñ similant̄ illis q̄z rememoratio precessit tūc opz vt exponā itētionē illius. Dico ḡ q̄ hy po. nō posuit sermonē suū vsq; ad hūc finē i oib⁹ spēb⁹ saniositatis accidētis i pectore: sz i illis i qb⁹ admisce ē saniei aliqd ō genere colere sicut dicit hy. Neq; posuit ꝓmonē suū itez i oib⁹ istis: sz in illis q̄ rūpūtur in diebus. vij. z parū accidit illō qm̄ plurimū eoz rūpit̄ i die vigesimo. Et ex eis sunt q̄z spaciū ē lōgius isto z sunt ille i qb⁹ fuit sermo eius nūc. Et earū spēs sunt due q̄ diuersificant in tpe q̄z vna est ꝓm mēbra infirma: z secūda ꝓm humorē dñantē. Scōz mēbz qdē. Quoniā quodcūq; ex mēbris é calidus z leuius eius saniositas é velocior: z qōcūq; sit frigidus z durius eius saniositas tardat̄. Scōz hūores qdē qm̄ qō accidit ab hūoribus calidioribus eius saniositas erit velocior: z qō fit ab hūorib⁹ frigidioribus eius saniositas é tardior. Iste ḡ sūt differētie sūpte ex ipsa sb̄stātia hui⁹ rei q̄site: z ꝓsequūt̄ eas differētie alie extrisecus z sūt q̄ sumūt̄ ex etate: z ex nā: z ex regiōe: z ex hora ꝓsēti: z ex hora disponis aerz: z ex vtute infirmi humores. n. calidi i oib⁹ istis sūt velociores saniositatis: z frigidi tardioris. Dē āt qō dixi ide oz vt itelligas cōiter i oibus spēbus saniositat̄. Et vr̄ mihi ēt q̄ ꝓmo i ß loco é i saniositate q̄ fit i pulmōe z pectore. LVIII

Humores calidi citius saniant̄ q̄z frigidi.

Leuior rex sup q̄s cōuenerūt oēs medici vt faceret eas apparere apparitiōe manifesta ē q̄ i hora saniositatis ap̄atū q̄ sūt i mēbris nobilibus q̄ nō soluūt̄ p medicationē: sz si fiūt saniosa: accidit rigor z segt̄ illū febris. Et ego qdē iā ostēdi in libro meo ō rigore q̄ euētus eius é ex acuitate saniei generate i mēbris nobilib⁹ qm̄ mordicat ea z corrodit pp retētionez i eis sic faciūt medicie acute qm̄ ap̄pinq̄nt vlceribus malitiosis z egritudibus accidētib⁹ i pectore a putredie: accidūt. n. tc̄ rigor z febris: qm̄ seqt̄ hmōi rigorē fe. Et pp ß dicit hy. hec duo accidētia sil. z posuit ꝓmus qō dixit ex eis febrē. dixit. n. a ꝓmo die i quo febrit ifirmus z nō voluit p id ꝓmū diē egritudis: sz diē in q̄ accidit ei febris cuz rigore. s. i quo febris p̄ua facta ē plusq̄z fuit z accidit ifirmo ēt illa hōa grauitas: qm̄ hu mō diuisus é i ptes mt̄as puas q̄ñ dispargit i mēbro apostēoso. z q̄uertit̄ ad saniez: z aggregat̄ i loco ex locis vacuis ꝓpinqs loco apōso. Dixit ḡ hy. qō te opz expectare rupturā ap̄atū in die. xx. aut i q̄dragesimo: aut i. lx. ab hora in q̄ accidūt ista accidētia. Et sūt tria: quoz vnū é rigō: z scōz ē grauitas: z tertiū est fe. vehemēs multū plus quā fuit: sicut dixi. LIX

In gña tōe sanie i fiūt rigores z febres.

Iaz sciuimus ex diuisiōe z idicatiōe anatomie: q̄ in pectore sūt pāniculi diuidētes ip̄m in duo media: z distinguūt iter diuisiōes eius q̄ruz vnusq̄sq; tēdit a thorace ad os dorsi: q̄ re fiūt i pectoꝛ due ꝓcauitates vel duo vētres: Et pp ß qm̄ aggr̄gat̄ i vno laterū ei⁹ saniositas: ñ trāsit ad latus aliō sic accidit illō i loco q̄ é iter siphac. qō é qz sanies i ß loco currit circa oia itestina: sz in hoc loco. i. in pectore nō é possibile vt effūdat̄ a latere dextro eius ad latus sinistrū aliqd ex sanie: neq; a latere sinistro ad lat⁹ dextrū Et pp ß ꝓcepit hy. vt ꝓsideres saniez: z speculeris si sit ꝓtēta i duobus lateribus pectoris sil: aut vno eoz tm̄ qō é: qz qm̄ qō est in apostematibus pulmonis cōuertit̄ ad sanié in egritudinē piplemonie: aggregat̄ illa sanies p̄p̄e in duabus ꝓcauitatibus vel vētribus pectoris fit̄ nō in vno eorū. Aut vero qm̄ qō est in apostematibus accidētibus in pāniculo tegēte costas in egritudine pleuresi cōuertit̄ ad saniez: aggregatur illa sanies in vno duorū ventrium. s. pectoris ꝓprie non in ambobus: z significat̄ super latus infirmū ex duabus rebus: quarū vna est mutatio caliditas. qō est qz latus infirmū sentit̄ vehemētioris caliditatis: z scōa é grauitas qz qm̄ tu facis iacere infirmū sup latus alteruz sentit grauitatē vel pondus suspensum in latere superiori ꝓpter saniei aggregationem in illo latere. LX

Sanies i pleumonia i toto pectore cōtinent̄ i pleuresi vero in vno latez tm̄.

Profūdatio ockorus quincat oib⁹ fe. cronicis.

Hypocrates noiauit ēpicos illos. quoꝝ i coꝛpoꝛibus sanies é aggregata vl retēta: sic é aggregatio vl retētio eius i mēbro apātoꝛ: z si iā eruptū é apa empicus é: verūtn ꝺ ꝓsuetudie medicoꝝ é ꝺ noie noiaꝛ ꝓpe: q hñt hāc egritudiné i pectoꝛ suo z pulmone suo. Et sāies qdē in egritudinibus his postqꝫ rūpit apa aggregaꝛ i spacio: qꝺ é iter pectꝰ z pulmonē: z qñ ñ spuit illa sāies cū velocitate z faciliate: ꝓuertit ꝺispō eiꝰ ad pti sim: z mozit ifirmus: Et qñ é illꝺ: accidit ei febꝛis lenis assidua z ꝓtinua. z augmētatio huius egritudis ꝓpe é i nocte. Et illꝺ accñs aduenit oibꝰ hñtibus ethicā fe. Et additō q dez i nocte in calidita te fe. nō é ex nā sui: sz pp qꝺdā ex accñtibus z é qñ mēbꝛa radicalia cōpis eius q hz fe. ethicā caleſiūt z inflā mant: z pp illꝺ neceſſe est vt sit febꝛis quā hz i oibus hoꝛis eqlis ex q̄ sentit caliditas leuis: sic est caliditas q̄ sentit ab ex̄ caloꝛi. Luz g infirmus cōmedit z bibit: z ꝺigerit cibus eius accidit ei sic illi quod accidit calci qñ coꝛꝛat sup ipm aq̄. sentit. n. q tangit coꝛpus eius extrisecus q ca liditas eius foꝛtioꝛ facta é qz fuit añ illud. z ego qdē iā oñdi vobis illꝺ mltotiés: nā ſi cibauerz illū q hz hāc feb. in hoꝛis diuersis: sciés q illꝺ ñ accidit ei nisi pp cibū: nō pp egritudinē: qꝺ é qꝛ tu iuenis caliditatem febꝛis accēdi i hoꝛa sūptionis cibi: z augmētaꝛ hoꝛa: q̄ recipit cibū suū ifirmus z fit vehemés: z fit foꝛtis valde i hoꝛa penetratōis cibi ad coꝛpus. Sudō aūt accidit ei pp debilitatē: qñ cibus pene trās ad coꝛpꝰ eius resoluit i sudoꝛē: qꝛ cibꝰ erat male ꝺigestus in ꝑma z scꝺa ꝺigōne: z iā accidit ꝺesideriuz tussiēdi. q̄re aduenit ei sic̄e sonitui q fit in gutture: z nō ꝓicit aliqd cui sit qztitas: qñ si ꝓiceret aliqd cui eēt qz titas: nō remaneret empicus. Et cāe pp q̄s nō est ei q̄ expuit qztitas sūt treꝫ: qꝝ vna é viscositas saniei z groſsitudo. Et scꝺa é spissitudo panniculi ꝓtinētis z tegētis pulmonē. Et tertia é ꝺebilitas ꝺtutis ifirmi. Sermo āt hypo. Et ꝓfūdaꝛ oculi eoꝝ: é accidēs qꝺ cōicat oibus febꝛibꝰ chꝛóicꝫ: z ꝓpe qñ eoꝝ siccitas: é siccitas mālie-

Ethica é fe. cōtinua cui ꝓpe accidit in nocte augmētari.

sta. In rubōꝛ āt genez cā é caliditaſ q̄ é i pulmōe z tusſis. qꝺ é. qꝛ ille ꝺue cauſe sit rubificāt facié z totū caput qm̄ ad ipz cleuant vapoꝛes ex materijs q̄ sūt i pulmone. In curuitate āt vnguis cā é liq̄factio carnis q̄ strin git os z retinet a ꝺuobꝰ lateribuſ sil. Digiti ꝺo quāuis plurimū in egritudinibus chꝛonicis ifrigꝛaꝺēt: tn̄ ipsi in febꝛibus ethicis pmanēt calidi: qm̄ é gñatio hez febꝛium i mēbꝛis radicalibuz: z caliditas extēditur i extrēitatibꝰ ꝺigitoꝝ pluſqz itus i loco carnoſo: z ñ exteriꝰ: z cā i illo oñdit tibi ſi reméoꝛatus fueris eiꝰ qꝺ narrauit tibi q̄ accidit apꝺ ſuſceptionē cibi qꝺ é: qꝛ apparitio caliditaſ multiplcaſ i loco vbi est hūiditas plus. Et qñ plōgatur tps apostemanē eoꝝ pedes: qm̄ mozſ totiꝰ cōpoziſ icipit illic pp lōgitudinē eoꝝ a mēbꝛo in q̄ é icepto vite pluſqz reliquoꝝ mēbꝛoꝝ: z tc̄ qꝺé ꝺestruitur ꝺesideriū eoꝝ: qm̄ ꝺtus ꝺigestiua mozit ét cū reliqs ꝺtutibuſ. Uesice āt veniūt i coꝛpoꝛibꝰ eoꝝ pp aggregationē hūoꝝ coꝛroſiuoꝝ i eis. Jā. n. hy. nāratuit nāz hoꝛū humoꝝ i tractatu ſcꝺi libꝛi epidimiaꝝ: vbi dixit. Et gñabit ſꝺ cute virus: qꝺ cū retinebit illic calefit. qꝺ é: qꝛ ꝺ virus penetrat i ptes cutis itriſecus raraſ. Cū g̃ puenit ad ſupficiē eius appētē phibeſ a penetratiōe ſua qꝛ é ſpiſſuz valde: z pterea vides ipm coꝛrūpe hāc ptē cutis: z ſeparat iter ipſā z intptes itriſecaſ velocit. Cū g̃ aggregaꝛ i loco q̄ é iter ꝺuas lamias generat veſicas. LXI

Mozſi cipit a pedibuſ

Ene inuit hy. hoc ſmōe ſuo in eo cuiuſ ꝓlō

De ſignſ feſtinatiōniſ aut tardatiōnis ſaniosita-tis.

derant cibuz: z fiunt eis in coꝛpoꝛibus eoꝝum veſice in quibus locis minantur retentiones. LXI

Qui vero velocius q empici fiunt: vtz ex eis q̄ ꝺicta sunt aliquid contigerit conſiderabis an spūs sit frequés: z sputum cum ꝺefeciēte tuſſi: z vtrum cum exſcrea re ceperint ꝺolō amplius fiat: z in talibus rupturaz ante. xx. ꝺiem expectabis.

In eo āt cuius ꝓ longaꝛ spacium a saniosītate: appēt ista signa: z oportet vt cō fidas ꝓ ea vltima fiducia. Quod autez ex eis est bꝛeuis spacij oportet vt conſideres an in eo sit aliq̄ illarum ſignificationuz q̄ sunt a principio aut conſideresſ ēt ſi ē anhelitus illiuſ hoꝛis cuz ꝺispoſitione que est deterioꝛ. LXII

Et vtz cū exſcrea re cepit doloꝛ amplius fiat z in talibus rupturam ante vigeſimum ꝺiem expectabis.

Quod aūt rumpitur ex illis: vtz sit eius ruptio velociꝛ aut tardioꝛ per istas ſignificatiōes oz vt cogno-

gaꝛ spaciū a saniosītate: qꝛ oz vt fiducia ꝺ eo hēaꝛ vltia qm̄ ꝓſeqꝛ ex ꝺtute harū ſignificatiōuz ne i eo cadat ꝺubitatio neq̄ ábiguitas. Saniosītas āt ꝓpinq tpiſ ſignificaꝛ p ſignificatōes q̄rū ꝓceſſit rememoꝛatio: z sunt rigoꝛ: z febꝛis vehemēs: z grauitaſ: z scīt ēt p ſignificationes q̄ ꝺicte sūt i eo cuiꝰ plōgaꝛ spaciū qm̄ apparēt: z p ꝺifficultatē ábelitus qm̄ addit maliciá sup illꝺ qꝺ fuit i eo qꝺ ꝓceſſit: qm̄ euētus huiuſ accñtiſ oz vt sit neceſſario: qꝺ é: qꝛ pulmo cōꝓimit coartaꝛ z ꝓstringit: qm̄ implentur loca vacua pectoꝛis sanie. LXII

Pronosticatio sanioſitatis: an feſtinet euẽtus ei⁹ an tardeſ ẽ ex rebus ex qbus ẽ ꝓnosticatio: eruptiõis apostematis sanioſi: ꝛ iſte res sũt dolor: ꝛ difficultas anhelit⁹: ꝛ tussis: ꝛ ꝓductio sputi. ꝙ é: qꝛ iſte res si sint assidue fortes: significãt ꝙ eruptio ꝓpat: ꝛ si nõ sint assidue nꝫ fortes significãt ꝙ tardaſ: ꝛ oꝛ nec̃io qñ corrodit corꝓi quo é sanies ex acuitate sua vt accidat ide dolor. In tussi

LXIII

Omnis oꝛo cuꝫ q̃ icipit ab ꝟ sermõe mãifesta é apꝫ oẽs q sũt memores ei⁹ qꝺ dixim⁹ i eis q̃ ꝓmissa sũt. Et ꝓp ꝟ ego dimitto illud ꝛ sũ veniens sup illud qꝺ seqꝫ ipꝫ.

Nõ iterꝓtatõeꝫ h⁹ nois fistula.

LXIIII

Fistule aũt sunt ex his q̃ in hoc ꝓmõe sũt occulta. Qꝺ é qꝛ ꝓ hoc nouen fistula sciunt aut significant ꝛ sumũtur ſ ligua grecoꝛ embule idest cãnule cõcaue lõge ꝛ vẽtose: qb⁹ vtũtur cãtatoꝛes. Cũ ꝙ accidit i corꝓoꝛibus aialiũ aliqd extra nãm si mile istis ꝓcanitatib⁹ noiaſ ꝟ noie: significãte fistulas. Et puto ꝺ hy. ꝙ nõ noiauit has exituras hoc noie nisi ꝓp longitudinẽ earuꝫ Et sũma huiuꝫ ꝓmõiſ ẽ: ꝙ exiture q̃ accidũt habẽtib⁹ ꝓplemoniã fiũt qñqꝫ in glandulis q̃ sũt ſb aurib⁹ ꝛ locꝭ q̃ sũt ſb pectoꝛe.

LXV

Ypocrates narrauit i hoc sermone significatões q̃ significãt exituras ꝛ diuisit ꝓmonem suũ i duas sectiões: ꝛ narrauit i sectione prima q̃liter ꝓcedit hõ ꝛ significet euẽtũ hmõi exituraꝫ: ꝛ nãrauit in diuisiõe scꝺa q̃liꝫ ꝓcedat hõ ꝛ significet inꝫ euẽtũ hmõi exituraꝫ i

scaſ si doloꝛ accidit a prin-
cipio rei: ꝛ malitia anheli-
t⁹ ꝛ tussis: ꝛ ꝓductio sputi
ñ cessat remanẽs: tũc opꝫ
vt expectet eruptio in die
vigesimo: aut añ illꝺ. ꝙ si
doloꝛ fuẽit mioꝛ ꝛ oẽs iſte
res secũdũ cõparationem
hãc: tũc oꝛ vt expectet sa-
nioſitas post illꝺ spatium:
ꝛ necesse é añ illud spatiuꝫ
vt augumẽtet doloꝛ: ꝛ ma
litia anhelit⁹: ꝛ productio
sputi. ¶ Et q̃s febrisi i die
rupture dimiserit: eos eua
suros enunciabis: tunc ipi
cibuꝫ appetunt: ꝛ nõ sitiũt
ꝛ modicũ atqꝫ coniunctuꝫ
est qꝺ egerunt. pus qꝺ eij
ciũt albũ é ꝛ lene: ꝛ ꝓ totũ
eq̃le ꝛ sine laboꝛe ꝛ cũ mo
dica tussi: ꝛ i breui sanant
ꝓpe hos sũt q̃ ꝓpria signa
bia signis habuere eoꝛuꝫ.
quos ãt febris in apostẽa-
tis ruptura ñ deserit: ꝛ q̃si
furtiua postmodũ inuase-
rit: ꝛ afficiuntur siti ꝛ fasti
dio cibi: ꝛ egerũt molle ꝛ
pus qꝺ iactãt luet: ꝛ viret
et flegmati admixtũ atqꝫ
spumosum: his signis per
tractatis perituros nõ du
bitabis.

LXIII

Si vero q̃dã hoꝛ-
rũ ꝛ ñ oia hũerit
eoꝛũ qdem hi mo
riũt: bi vero i vita mãebũt
vtriqꝫ tñ difficilẽ exitũ cõ-
seqñt: bi tñ tuo ꝓuidẽti iu
dicio discernunt.

Tpls q̃ saluaſ ex

ius ſmõis est vt egritudo sit difficilis ꝺigestiõis ñ mortalis. Qꝺ é. qꝛ nõ est polle vt si maturitas egritudis facilis: ꝛ resoluaſ ꝓ exiturã accidẽte sꝫ ꝓ fluxũ vẽtris aut ꝓ solutionẽ occultã paulatim: neqꝫ vt sit pniciosa ꝛ accidat exitura cui⁹ eẽ sit decẽs. Opꝫ ꝙ vt sit egritudo resoluat ꝓ euẽtũ exiture media iter egritudies q̃ sũt ñ male ꝛ iter egritudies pniciosaſ. Necessario ꝙ hypocrates

Egritudo q̃ terminaſ ꝓ exituraꝫ ẽ media iter egritudines oio saluas ꝛ oio mõtales.

significauit in faciendo qualsdã hui⁹ egritudis significatiões malas ꝛ q̃sdã laudabiles Et ego qꝺ sũ narrãs vnãquãqꝫ eaꝝ ponẽs i ꝓmis illã a q̃ illarũ significatõnuꝫ icipit p⁹ ꝛ ẽ illa i q̃ ꝓmo hy. est cũ hac distictõe ꝛ dictõe. hy. Qñ é febris p manẽs. ℍ. Significauit hy. ꝙ ifirm⁹ habeat febr̃ pmanẽtẽ q̃ pẽitus nõ iterpollaſ. hy. Et doloꝛ nõ qescit. ℍ. Qñ si doloꝛ qescit ñ i diget euẽtu exiture: ꝙ ẽ qꝛ egritudo tũc ẽ sedata ꝛ qeta. hy. ꝛ ꝓductio sputi nõ procedit ꝟ ꝙ opꝫ. ℍ. Qñ ꝓductio sputi é ꝟ ꝙ oꝛ: ñ hꝫ ifirmuꝫ necessitatẽ vt accidat exitura hy. Neqꝫ é vicẽs sup illꝺ ꝙ descendit ꝺ egõne colera. ℍ. Jã dixi i eis q̃ꝓmissa sĩt ꝙ i egritudib⁹ q̃ fiũt a colera: ñ accidũt exire. qꝺ ẽ qꝛ necesse ẽ i euẽtu exiture vt hũoꝛes sint indigesti crudi ꝛ grossi: vt plõgeſ egritudo ꝛ nõ cõsumaſ ꝓ euacuationẽ: sed aut per exiturã aut digestiõeꝫ accidẽtẽ paulatiꝫ tm̃. Qꝺ ãt dixit post hũc ꝓmonẽ ꝛ nõ sit liqdũ purum. Sermo ei⁹ puꝝ: significat ꝙ nõ ꝓmiscẽt ei chim⁹ aliuꝫ: ꝛ ꝙ qualitas eius ẽ vna ꝛ qualitas q̃ é co. Sermo ãt ei⁹ liqdũ: significat mꝛ titudiné fluxus vẽtriꝭ qm̃ si flux⁹ vẽtriꝭ fuẽit resꝫ q̃ sunt ꝺ generẽ co. ꝛ fuerit ligde: nõ ꝓuenieẽt exiturã: imo eueniet crisis per fluxũ vẽtriꝭ Quidã hoies scripſere hũc ꝓmonem cũ diuersitate illius ꝟ hũc

Cã ãgre i egritudinibuꝫ colericꝫ non fiũt exiture.

modũ. Et nõ sit qꝺ egredit de genere col. sed res ligde pure ꝛ itelligunt ex sermõe ei⁹ ligde res q̃ descendunt descẽsiõe equali: ꝛ ex ꝓmõe eius purũ res descendẽteꝫ

aquosas quibus res alia nō pmiscet. Já eni dixi i eis q̄ pmissa sūt q̄ nomē puri cadit sup illud cui⁹ q̄litas ē simplex. cui nō pmiscet aliud. ꝛ dicūt manifestū est q̄ hy. in narrādo fluxū vētris q ē ex genere colere nominauit pur. ꝛ illū cuius q̄litas ē q̄litas vna pura res aquosas. Et sūt ille q̄ nō recipiūt digōnē. ꝛ ppter hāc cām indigēt spacio lōgo donec suscipiāt digōnē. ꝛ est spaciuꝫ in quo pueniūt exiture qō est. qꝛ de aptitudine egritudinū acutarum est vt fiat crisis in eis ppꝛie p fluxū ventris. Uel de nā egritudinuꝫ cronicoꝝ est vt eueniant eis exiture q̄ veniūt in corpe. vel tibi absolute iest vt queras de diuersitate scripturaꝝ in eiꝫ q̄ sequūtur i hora mōstratiōis tue. In hac āt hora sū narrās sūmas itētionū bui⁹ pmōis vt inqras ide quo inueriꝫ in arte medicine. Dico ḡ q̄ itētio hy. in hoc suo pmone est. vt iudicet illud qō necessariū ē in egritudinib⁹. quaꝝ crisis fit p exituras. ꝛ est necessariū pculdubio vt pueniāt ille egritudines ab hūoꝛib⁹ i ndigestis grossis qō ē. qꝛ egritudinū q̄ sūt cuꝫ hac dispōne plōgatur spaciū ꝛ puenit ab eis exitura. nisi resoluatur p digestionē. Et significationes qdē digōnis sūt vrina multa in qua est fex multa residēs. ꝛ quecūqꝫ vrina est in q̄ est fex multa residens substātia eius pculdubio est grossior quam substātia vrine nālis. ꝛ pp hoc illud iuenimus hūc sermonē diuersū in descriptionibus. qm̄ qdā hoies scripserūt illū pm hūc modū Sed vrina est multa valde ꝛ in ea multa fex residēs. ꝛ ex eis fuerūt q̄ scripserūt illud pꝫ hūc modū. Neqꝫ ēt ē vrina multa valde ꝛ i ipa ē residēs fex multa. LXV.

De nā acutaꝝ ē crisim p fluxū vētris fieri cronicarū vo p exituraſ

Signa digōnis hūoꝛuꝫ grossoꝝ p exituras creticādoꝝ

exiture. LXVI.

Epi⁹ inascit apostema ꝟ his qbus doloꝛ aut caloꝛ ē sub hypocōdrijs. Quibus vo piplemōicis hypocondria neqꝫ dolēt neqꝫ calēt ꝛ spūs est dēsus siue cā manifesta bis apostema supꝛa aurem nascitur.

Et q̄ fiunt ex istis exituris i locis ifeꝛioꝛib⁹ nō eueniūt nisi eis q hñt in eis q̄ sunt sub hypocōdrijs aliqd inflamatōis. ꝛ q̄ ex eis fiunt surſū ſi accidūt nisi ei cui⁹ ea q̄ sūt sub hypocōdrijs sūt vacua a grossitudine ꝛ doloꝛe. Belnde accidit ei malitia anhelitus ꝛ moꝛat spacio aliquo: deiñ q̄escit absqꝫ causa. LXVII.

Apostema vł vesica i pede natuꝫ: pipl̄eonicis salutē ꝓmittit: meli⁹ tñ si i ꝓncipio sputi ꝓiectio ex rubeo i albū mutaꝝ: qꝛ his signis certa sal⁹ ꝓmittit. Sꝫ qō

Ligna vel exiture i cruribus sunt laudate.

LXVII

Uētus exituraꝝ i cruribus i egritudib⁹ piplemonie ꝓrauis laudabilis ꝓculdubio est. qō est qꝛ vitas ē eius qō dictū ē in tractatu scō li. hy. in egritudib⁹ sbitꝫ ꝛ i exituris laudabilib⁹ i vltio. ꝛ ē ꝓmo ei⁹. Melioꝛ eaꝝ ē q̄ ē decliuis iferius lōginq̄ valde a mēbꝛo in quo ē egritudo: ꝛ ppꝛie qñ ē ei illō cū digestione. Ipse eni iam laudauit digestionē itꝝ i tractatu p̄ lib. epidimiarū in ꝓmone suo. Digestio significat velocitatē crisiꝫ ꝛ fiduciā ꝛ firmitatē sanitatis. Et significatio sup digōnē ē mutatio sputi: ꝛ euacuatio ei⁹ cū mḷtitudine absqꝫ doloꝛ ꝛ labore: ꝓmo eni ei⁹ i sputo ꝛ ꝓcedit ad exterioꝛa: ñ significat nisi hoc q̄ si accedit exitura i crure āteqꝫ maturet apostema euadit ifirmus a timoꝛe q timet sup eū ex ifirmitate piplemōie: vreūtam̄ fit difficilis sanatio iunctur i qua accidit. ꝛ pōt eē vt accidat in qbusdaꝫ hoꝛiꝫ ab illo cōtrario Et hy. qdē iā locutus ē i hoc loco absqꝫ aliq̄ significationū digestionis sicut fecit itꝝ i eiꝫ q̄ ꝓmissa sūt rememoratus ē eni absqꝫ aliq̄ significationū digōniſ qō est: qꝛ addidit ad significatiōes sumptaſ ex sputo significatōes etiā sumptas ex vrina In ꝓmōe āt suo ō sputo malo dimisit ei addere ꝓmōeꝫ suū ꝛ nō est cuꝫ digestione ꝓm q̄ illud oppositū ē digestioni: ſꝫ contentus fuit tantū vt diceret. q̄ si qō procedit per sputum nō egredit ꝓm q̄ opꝫ: quoniam visuꝫ est ei q̄ hoc signū est sufficiens in significādo sup fraudeꝫ egritudinis ꝛ eius malitiaꝫ: quoniā processio sputi tātū: aut q̄ ipsuꝫ suscipit digestionem tantū nō sufficit sup certitudinem in egritudine: qō est qꝛ multotiēs ꝓcedit sputuꝫ cū multitudine exterius p̄ter q̄ egritudo adhuc susceperit digestionē. Et multotiēſ egritudo iā est digesta: ꝛ nō est processio sputi ꝓm q̄ oportet: ꝛ illō quidez accidit in quibusdam hoꝛis ex debilitate virtutis mouētis pect⁹. ꝛ fortasse ē pp grossitiē saniei: ꝛ fortasse est ex aggregatōe ambaꝝ rez siḷ. debilitatē virtutis: ꝛ grossitudinē saniei. Oꝫ. n. i egritudib⁹ ō aptitudine q̄rū est vt sanētur vt suscipiat egritudo digestionem ꝛ ꝓcedat sputum exterius ꝓm q̄ oportet: sed in egritudinib⁹ oppositis huic egritudini sufficit significatio vna ꝛ ē vt non ꝓcedat sputum ꝓm q̄ oportet: ꝛ significat iterū egritudis malignitatē: ꝛ dolū: ꝛ ei⁹ malitiā cū phibitione sputi a ꝓcessiōe exterius ꝟ q̄ oꝫ: ꝛ euacuatiōe

Nō hic signa digōnis piplemōie ex sputo

Non sic viscositas ipedit: nꝫ sp digō ꝓducit sputū ꝟ q̄ oꝫ

materieruz retentaz i pulmõe z pectore significatiões alie q̃ apparẽt in ea significates idigestionẽ hũoꝝ.qm̃ manifestũ ẽ qz malitia egritudis addit qñ nõ pijcit sputũ:z cũ illa itez qñ pmanet hũor retẽtus i pectore z pulmõe indigestus:sz minoris malitie illo qñ humor eius ẽ digestus:z pcessio eiꝰexteriuz ñ ẽ ꝑz qz oz:neqz mũdificatio eius itez.Sz qz plures exituraz nó accidũt nisi in iuncturis: sic dixit hyp.i epidimijs:significat iterũ in hoc loco qzuis egrediẽs sit ab i tẽtoe sua i ꝓmõe suo nó q̃ sit securitas qñ ꝫ haꝫ iunctura in q̃ egr̃ dit exitura:z cã in illo est amplitudo locoꝝ vacuoz q̃ sunt i iũcturis suscipiẽtibꝰ materias effusas ad eas. z poꝛe ẽ iteruz vt iuuet ad illõ motꝰ eaz.qz ẽ: qr effusio hũoz ad mẽbra q̃ mouẽt z calesiũt est facilioꝛ. LXVIII

Non é illud qz si significat ꝓmo eiꝰ si occultanť exiture eq̃le ei qõ significat ꝓmo eiuꝰ:si qescũt qõ est qr ꝓmo eiuꝰ:qescũt:significat rẽ generalẽ sz ꝓmo eius:occľtant: significat velocitatẽ qetis earũ subito Et illud qdẽ accidit i qbusdã horis pp sũtilitatẽ hũoruz:z raritatẽ mẽbri:z caliditatez aeris ꝓtinẽtis:z vtutẽ medicie administrate z vehemẽtiã vtutis infirmi. Naz ille cãe oẽs qñ aggreganť resoluiť apa velocius: z õ aptitudine q dẽ exituraz ẽ vt occultenť ꝫz plurimũ:qñ currũt ex eiꝭ humores faciẽtes eas redeũtes:aut ad mẽbra ex qbuꝭ effusi fuerũt ꝑus. Et õ ꝓsuetudie hy.ẽ vt noiet illã actõ nẽ reditionẽ ad alia mẽbra ex mẽbris q̃ sũt in profũdo corꝑis z pp hoc qm̃ cãe a qbus occultanť exiture sẽ ꝛie valde:accidit vt sint exiture ẽt ꝛie valde.qm̃ significat aut velocitatẽ euasiõis a re ledẽte:aut egritudinẽ magnã valde:q̃ accidit apud reditionẽ materieruz ad mẽbra nobilia:vez ille res sũt cões in oibus exituris. Et discretio eaz cõis ẽ oibus exituris q̃ occultanť.qz ẽ qr oz vt cõsideres reliqs significationes:z ꝓpe q̃ apparẽt in mẽbris dolorosis. ꝓpe aũt in istis exituris consideratio ẽ significationũ apparẽtiũ in mẽbris anhelituꝭ z hy.narrauit hãc discretionem:z manifestũ ẽ qz cõseqtur illud etiaz discretio cõis.qõ est:qr dixit ꝫz hũc modũ:qz si occultãtur exiture:z qõ ꝓducitur cuz sputo nõ ꝓcedit z febris est indeficiẽs:tũc manifestũ est qõ ꝓmo eius occultat:vult qõ ipse sẽmergunť in ꝓfunduz corꝑis z euacuanť i mẽbra nobilia.qõ si ipse resolueret nõ esset febris,pmanens:z ꝓductio sputi esset facilis:z mãifestũ ẽ qõ materia sẽmergit in istiꝭ i pulmone:z pp hãc cãm accidit eis permixtio rõnis:qm̃ illud est vnuz ex accidẽtibꝰq̃ accidũt ei cuius dispõ cõuertit ex pipleDita int occultatõez exituraruz bonaz z malam.

mõia ad has egritudies:z cã i dimissiõe hy.vt diceret qñ accidit eiꝭ malitia ãbelitꝰ moriunť:fuit scia eiꝰqz illõ itelligit ex rebus q̃rũ ꝓcessit rememoratio. LXIX

Non oz vt itelligať ab eo ꝓmo eius:q iã ꝓcesserit i etate itellectu absoluta:sz p cõparationẽ adolescẽtiũ. Quoniã q ꝓcesserũt i etate nõ est poꝛe vt saluenť ab aliq̃ egritudinũ plusq̃z sit salus adolescẽtiũ ab ea: sz illos q sũt inť istos z iter stãtes i adolescentia.s.illos q dicũť alcuul:iuenimꝰ euadẽ ex egritudibuꝭ plusq̃z adolescẽtes sicdiť i ꝓmõe suo i apati bꝰcalidz i auribꝰ accñtibꝰi saniositate accñte pp piplemoniã. nã cũ hꝰegritudis sanatio ñ sit nisi ꝓductiõe sputi:z sit neč aria i illo vtuꝭ fortis:oz vt sit euasio adolescẽtis ab ea pluſq̃z euasio eiꝰ q iã ꝓcessit i etate.Reliqs ãt spẽbus saniositatis õ aptitudie adolescẽtiũ ẽ ꝓꝓe vt ad eoꝭ festiet moꝛs añ alcuul.i.augm̃tũ:pp doloꝛs:z se.i qbꝰdiť hy. i eis q ꝓcesserũt i etate iã hũc ꝓmõez.sz õcr̃piti sũt tardioꝛes illis multũ:qõ ẽ:qr se.z pmixtio mẽtis aduẽit illis minus:z aures eoꝝ scidunť quare saniose fiũt pp hãc cãm.verũ tam̃ i istꝭ etatibuꝭ redditões egritudies qm̃ veiũt efficiũt plus habẽtes eas:Adolescentes õ añq̃z saniose fiãt eoꝝ aures mõiũt:qõ ẽ qr ex q̃z auribꝰ currit sanies:sperať ab adolescẽtibꝰ sanitas z si appeat i eis signũ aliõ laudabile:accidit q̃ i reliqs spẽbꝰ saniositatis vt sit moꝛs adolescẽtiũ ex eis i hoꝛa eadẽ tus saniei velocioꝛ pp febrẽ z dolorẽ. LXX

Intellexerũt qdaz ex ꝓmõe suo idurãt diaphragmẽ sicut si diceret.Faciunt accidere permixtionem rõnis:quasi diceret ꝓm hũc modũ.Sz doloꝛes q sũt cum se.i lumbis:z i locis iferioꝛibuꝭ quãdo ascendũt ad diaphragma faciunt accidere permixtionem rõnis vehemẽtẽ.Et ex hoibus sunt q intelligũt illud melius q̃z itelligãt isti:z interꝓtanť ab illo sicut illud quod nos scripsimus.Et significatio sup certitudinẽ illius est illud qõ ipse scripsit i fine ꝓmõis sui vbi dixit tũc cõfortať spes tua qõ illiꝰ ifirmi cõuertiť ee ad saniositatẽ:qõ ẽ:qr vult p sermonẽ suũ vt significet:qõ si egritudo ascẽdit ad pectus accidet ab illo vna duaz rez:aut ꝓditio ifirmi subito.aut si fuerit egritudo in vltimo bonitatis:accidit ab illo saniositas. Sz illiꝰ discretio erit ex reliqs significatiõibus.nã si nõ fuerint male: accidet saniositas:qz si appareat saltez significatio vna mala:moriet infirmus ꝓculdubio. LXXI

Nõ duo horrẽda que ex ascensu egritudinis ad pectus causant

Iam dixi multotiẽs qz hy.significat p sermõez suuz flegmon:inflamatõez.Apostema.vero qõ no

Cã qre apata cretica ꝓrimũ fiũt i iũcturis.

Nõ cãs occltatõnis exiturarũ.

Non est possibile illos q i etate ꝓcesserunt magis saluari q̃z adolescẽtes.

minauit Eristrates ⁊ q venerũt post eũ ꝟ noie significauit hy.p determinationẽ q̃ ipsuꝫ determiauit sic illꝺ q̃ fecit in hoc loco in sermõe suo. Et quãdo est vesica dura dolorosa. Cã vero pp quã dixit inistis infirmitatibus q̃ sũt pniciose ⁊ proprie q̃ cũ eis est febris indeficiẽs significauit in sermone suo significatiõe manifesta :⁊ ẽ magnitudo doloris ⁊ strictio vẽtris ⁊ retentio vrie accidit pp intestini recti stricturã: ⁊ pp dolorẽ vesice q̃ infirmus ꝓ hibeꝭ ab opationibus pp illud qꝺ accidit ei ꝺ dolore horã q̃ conatur illud. Et hoc q̃dez accñs cõe ẽ in oĩbus doloribus. dolor ãt loco⁹ i qꝺ⁹ ẽ apa calidũ fortasse accidit ipiꝫ locis i q̃bus ẽ apa: ⁊ forte accidit a mẽbris vicinantibus ei: ⁊ similr ẽt q̃ pectus mouet i hora anhelitus accidit i vẽtre dolor q̃ in splene aut in epate aut i mirach vẽtris est apa calidũ: ⁊ pp hanc cãm oꝫ vt accidat ifirmo spẽꝫ malitie anhelitus i q̃ fit anhelitus paruus frequens. Et ego q̃dẽ oñdi cãz huius ãhelituꝫ malitie: ⁊ reliquaꝝ speciex malitie anhelitus in libro de malitia anhelitus.

Cõe ẽ oi bꝰ doloribus ꝓ hibere mẽbra a suis apatiõibus.

LXXII

Quando recipit q apa calidũ accidẽt in vesica ma curationez: effundun tur hũores digesti ad spaciũ q̃ ẽ in vesica ⁊ euacuãt cũ vria grossa: ergo ostendunt in fece significationes digestionis laudabiles.

Vesica dolẽs: at q̃z rigida febrib⁹ non deficiẽtib⁹: maluꝫ ꝓnunciat: magis tñ cũ vẽtris strictura.

Et q̃ vesica ẽ dolorosa ⁊ dura i oĩbus dispõnib⁹ est interficiẽs: ⁊ magis interficiẽs ẽ: q̃ cũ ea est febris i deficiẽs. qꝺ ẽ q⁹ dolor vesice ꝓfortaꝫ ad hoc vt interficiat: ⁊ vẽter ñ ꝓcedit in illa hora. LXXII

Sed si peruenerit vria sicut pus cuꝫ hypostasi dolor resoluit.

Et dolor soluitur q̃ migit vrina sic̃ pus: ⁊ ẽ i ea fex rẽ sidẽs alba lenis. LXXIII

Si vero vria nõ sic fuerit: ⁊ vesica nõ mollescit: neq̃z febris decliderit: mors i prio periodo aderit.

Quod si ñ lenitur vrina neq̃z vesica

Sermo qdẽ eius. neq̃z lenit vesica ⁊ ẽ ideficiens febris: ẽ ꝓmo mãifestus. In ꝓmõe ãt eius. qꝺ si ñ lenit vria ẽ occultatio ⁊ clausura. q̃ ẽ: q⁹ de ꝓsuetudie eius ẽ vt significet p ꝟ nom̃ sup egritudies ñ sup accñtia: ⁊ similr rliq q venerũt post eũ. ipi. n. dñt. lẽit apa lenit duricies. mollificat tẽsio: lenit dolor: ⁊ nõ inuenim⁹ aliquẽ eoꝝ dicere lenit vria. pt q̃ eẽ q̃ hy. vtit ꝟ noie in vria ꝓm viã trãsumptiõis: vt intelligat ab eo imutatio vrie ad illud: qꝺ ẽ melius: ⁊ q̃ cõcesserit illud pot̃e est vt significet ꝟ dictio euacuationẽ vrie post retẽtionem ei⁹: sic̃ itelligit ex ꝓmõe ei⁹: apa vesice: ⁊ rtẽtio vrie. De ꝓsuetudie. n. illius ẽ vt accidat q̃ egritudo ẽ valꝺ pniciosa: vt fortitã ifirm⁹ euadat ex ea. Scdz hãc q̃ silitudinẽ inuenit iste ꝓmo scriptus i descriptõib⁹ Eristratis ⁊ Diascoridis: ⁊ discriptõibus alijs ab illis. Et iuenimus ipz in q̃busdã descriptõibus scriptũ ꝟz hũc modũ q̃ si ñ ꝓcedit vria: e nõ lenit vesica: ⁊ nõ ẽ necessaria in hac descriptiõe inquisitio neq̃z q̃stio. LXXIIII

Cuz pueri mltiplicẽt comestionẽ i hora i q̃ nõ conuenit oꝫ vt aggreget in corporib⁹ eoꝝ mltitudo humoris q noiat crudus. cũ q̃ mundificat nã hũc hũorez oi die ad ptes vesice si currit ad ipz i meatibus vrine: aggregat illic: ⁊ gñat ab eo lapis i qbusdã horis: ⁊ ꝓuenit i qbusdã eoꝝ ab eo q̃ ñ ẽ egritudo apatz calidi i vesica: ⁊ ñ accidit illꝺ nisi q̃ aduenit vesice nocumẽtuz magnũ ex trãsitu hoꝝ humoꝝ per eam.

Finit secunda pars.

Incipit tertia. I

Iam qdẽ acgsistis a me vos oés amici mei q coegistz me vt exponerẽ libros hypocratis absq̃ propatõe sup illos duos libros. Quorũ vnus est ꝺ diebus crisis. alt̃ est ꝺ crisi: ⁊ hi qdẽ duo iã spargi sũt i manuꝫ mltoꝝ hominũ sic̃ libri alij multi ex libz in q̃ꝝ edictõ ne rogauistis me: ⁊ ꝓpter hãc cãz ñ ꝓpero ad exponẽdũ aliquez librorꝝ hy. in libro suo ꝓpo: q̃ ego iã narraui totũ q̃ necariũ est scir̃ ex eis in opatione medicie: ⁊ i libz alijs mltis quos ego edidi adiũxi ad illꝺ expõnẽ q̃ ei cõueit. Et q̃ mltos ꝟmonũ eius pp illꝺ qꝺ in eis est de occultatiõe exposuerũt qdã expõne mala nõ placuit illꝺ alicui nostrꝝ sz bonũ nobis fuit illꝺ qꝺ vidistis de itellectu illoꝝ a me cũ sit illꝺ sitius ⁊ cõuenientius snie hy. rogauistz q̃ tẽ me vt cõfirmarez vobis i libris qꝺ audistza me auditu. Dixi ãt vob. pp hãc cãz qꝺ oz ne sit expositio nra oiuz ꝟmonũ eius, expositio vna q̃m ñ exponũt eos oés expõne vna ⁊ eadez. Sz expositio mea erit aut eius cuius ñ remẽoratus fui q̃ ñ dixi ex eiz i aliq̃ librorꝝ meorũ expõne integra: aut ꝟmonũ q̃s exposui i libz̃ expositõe integra. ⁊ erit expõ mea brevz ⁊ abbreuiata: vt ñ cogar vti ꝓmõe vno ⁊ eodẽ i rebus eisdẽ mltotiẽs. ⁊ pp ꝟ cũ ego iã narraueri id totũ cuius scia necaria ẽ i crisi: ⁊ diebus crisis i duobus libz: ego dicã i ꝟ libro sũmã illius tm̃: ⁊ ponã pncipiũ ꝓmõis mei ab ꝟ loco. Dico q̃ q⁹ nom̃ crisis i egritudibus ñ est sũptũ nisi ex itẽtõe q̃ noiat ꝟ noie in iudicijs: q̃m significat mutationẽ velocez valde q̃ accidit in egritudibus. Et fit illꝺ ꝟz q̃ttuor mõs q̃m ifirmus aut euadit ab egritudie sua stati: aut declinat decliatõe magna ad illꝺ q̃ ẽ melius. aut morit stati aut declinat ad dispõnẽ malã decliatõe vehemẽti. verũtñ duo mõi ꝓcedẽtes noiant crisiz ab hy. absolute. ꝟz duo mõi q̃ st̃ post eos noiant ꝟz plimũ crisis cũ additõe q̃ addit i vno quoq̃ eorũ ad nom̃ crisis ⁊ ẽ aut mala: aut feda: aut res alia simil illi. Et fortasse noiant oés crises tm̃ absolute. Et vos qdẽ sciuistzia q̃ oẽ spes crisis accidũt aut ꝑ euacuatõez appentẽ mãi-

Spẽz re crisis nõ sum nisi q̃ttuor.

feste:aut p exiturā i corpe:qđ é:qz mutatio dispōnis infirmi q̄ é mutatio vehemēs ad illđ qđ melio ē p sónū z sudorē lógū ñ fit nisi raro z i ifātibꝰtm̄.z ex hoibꝰqđē st q noiant illđ crisiz:z ex eis sūt q nó noiant ipz crisim. Dies át crisis vocať dies i q̄ accidit hmói mutatio valđ multū z certificať i eis illđ. Jn alijs át diebus ñ accidit crisis ꝑz certitudinē:z neqz accidit i eis ét mlťū. Et nos qdez ñ iuenimꝰ qp hy. nó itellexerit diex crisis näm aute oés hoines tátū: sz iuenimus intellexisse ipm ét eos melius q̄z oés hoies:z narrauit cáz i euentu eox z nos närauimus illđ i li.nro de diebus crisis. Et oñdimꝰ i eo qđ fortiores ꝓdi oium accidētiū i diebus ꝓdox sūt illi q sūt in septēnis:deide secūdi post eos sūt ꝓdi qui sūt i q̄rtis: z eox euentus ē ex diuisióe septimane in duo:z significatio super crisiz accidēte i septēnis sumiť ex q̄rtis qđ é: qz dies q̄rtus indicatiuus eſt septimi:z dies.xi.xiiij. idicatiuus. Et hy.qđē noiauit hos dies.dies idicationis :z inuit vt numerenť septimane ꝑm hūc modū. Due q dē septimane ꝓme ꝑz modū diſiūctionis: sz tertia ꝑz modū ꝓtinuitatis. Et modus qdez diſiūctiónis ē qñ cōsumiť hebdomada ꝓma i aliquo dierū.z cōputať mitiū hebdomade ꝑe a die q sequtur ipz modus át cōtinuitatis é:qñ cōueniūt due septimane simul i die vno apud quā cōsumať ꝓma:z incipit ab eo septimana secūda.z pp lđ factus é dies.xx.vltimus septiane tertie qm̄ si tertia septiana ꝓputeť itex ꝑz mód disiunctōis oporteret idem vt eét dies.xxj.fortior die.xx. Sz nos nō iuenimus rē ita:qm̄ crisis accidit in die.xx. plus valde z certius:z pp lđ cū tres septimane cōpleńť in.xx.diebus:z ꝓncipiū septiane q̄rte fit dies.xxi.z tres septimāe alie ꝓpleanť ét i.xx.diebus dixit hy.in.xl.die: qz é dies crisis:z nō dixit illđ i die.xlij.z simil'r ét diē.lx. z diē.lxxx.dixit.n.qz sunt dies crisis:nō qz dies .lxiij. z. lxxxiiij.hec é ģ cōputatio ꝓdox q̄ accidit in septēnis: z cōsequť illud cōputatio ꝓdox q accidūt i q̄rtis. Qđ é qz vnaqueqz septianax in duas diuidiť q̄rtas.oz ģ idē vt dies q̄rtus sit ab initio egritudis cōsumatio q̄rte ꝑme:z ꝓncipiū q̄rte ꝑe:deide q̄rta q̄ é posť ipaz:z ē tertia icipit a die octauo qm̄ icipit septiana ꝑa ét ab hac die.ģ ē dies.xi.ꝓplemtū q̄rte tertie.z ꝓncipiū.q̄rte q̄rte.deide q̄rta qnta icipit a die.xiij.qm̄ septiana tertia incipit ab hac die:z pp lđ factus é dies.xvij.cōsumatio q̄rte qnte z ē dies in q̄ cōicat q̄rta qnta z q̄rta sexta:z sūt ille i q̄s diuidiť septiana tertia:z.ꝑz hāc eōputatōez fit dies.xx. cōsumatio triū septimax:z sex q̄rtax.isti ģ sūt dies crisis q faciūt paroxismos ꝓdox:z iuenimus ét dies alios:in qbus accidit crisis i egritudibus acutis iter istos dies:z ego qđē iā dixi cāz in euētu illius i libro meo de diebꝰcrisis:z sť dies crisis tertiꝰ:z qntꝰ:z nonus:fortasse accidit i qbusdā horis crisis i die.vj.verūtm̄ ille dies é dies crisis male.qđ é:qz i ipso fieri crisim ꝑz plurimū, é cū accidētibus cū qbus ñ é fiducia:z remāet de egritudie pꝰipm residuū neqz fortasse egritudo ꝓsumiť i eo cōsumptōe cōpleta qp si soluať i qbusdā horis solutōe pfecta redit proculdubio. Et ego qđē iā narraui oés istas rex.z r̄s alias mlťas in li. meo ō diebꝰcrisis:z narrauit ēt hy. plures eax: verūtm̄ ille sūt sepatiz i libriz diuersis:ego át aggregaui totū illđ i libro meo ō diebꝰcrisis z discreui ét aduētū totiꝰ qp ñ discreuit z ōterminauit:z ꝓpleui totū i q̄ abbr̄uiauit z pp lđ oz ei q vult vt verificeť eius pnostication vt legat i his duobus libris simlť:z sūt libri dierū crisis z libri crisis. Jn hac át hora nō é mea itētio nisi vt exponā tātū sermonē hy.in lđ libro. ¶ II

De diebus fortioribus iter dies creticos

Sermo eius i eis q̄ sitendit:aut sup dies crisiū aut sup crises:z meliꝰ qđē é vt intelligať illđ de crisi nō de diebus crisis qm̄ q̄zuis sit posťe vt itelligať de diebus crisis:tm̄ ꝑmo eiꝰ i q̄ dr Salvať q salvať ex hoibꝰ:z perjit q pijt ñ é vitas nisi illđ qp significāt crises z pp illđ dies ét faciūt illđ:z ꝑmo eius salvať q salvať ex eis z moriť q moriť significat:qz noiauit crisiz mutatōez vehemētez accidentē in egritudinibꝰ:nō illā q̄ cōuertiť ad salutem tantū. ¶ III

Cā q̄rte crisis accidit i.xx z nō in.xxi.

Primus dies crisis est dies tertius

Significauit hy.p sermōez suum:saluiores febres qetas z simplices que fraudem nō habēt: neqz malitiā qm̄ iste fe.qñ apparēt i eis significatōes sup q̄s innixio é cū fiducia:nō trāseūt ꝑmā q̄rtā:sz resoluunť in die q̄rta:aut ante ipm.z simil'r ét deteriores fe. z sunt in qbus apparēt significatōnes perditiōis eax interfectio est aut in die quarta.aut ante ipm.Manifestū est igr̄ qp hy.noiauit diez tertiū in diebus crisis in ꝑmóe suo sto cōsumunť i die q̄rta aut añ ipm:z sil'r inuenimus eū in tractatu suo libri epidimiax posuisse diez ꝑmū ex diebus crisis male diē tertiū. Significatōes át in qbus fit innixio sup fiduciā sunt significationes pticulares:quas laudauit laude vehementi:z ipse rememorať eax ét posť paululū ꝑm viam exempli. ¶ IIII

Iste sermo z totū qđ sequiť ipm ex ꝑmóe simile ei manifestuz est apud illū q est memor eius qđ ipse dixit in eis que sunt premissa. ¶ V

Et nō é posťe vt numeretť aliqd horꝫ ꝑm ꝓputatōnē diex pfectox cū ñ sit posťe vt ꝓputeť ꝑz ꝓputatōez diex ꝓpletox ánus nz mēsis eius z nō dixit qz ñ ē posťe vt ꝓputeť aliqd horꝫ ꝑz ꝓputatōez diex itegrox ꝓpletox:nisi qm̄ cōputauit tres septimanas i.xx.

diebus.z sit͛ ānus z mēsis eius:ñ ē.n.pole vt cōputet scōm cōputationē diex cōpletorū:z est illud qdē verū. Qm̄ annus nō est nisi.ccc.z.lxv.dies tātū.sz cū illo ēt ē ārta diei:z ꝑpe ps vna ex ettū partibus.mēsiū āt vnus qsqz ē minus.xxx.diebus z plus.xxviij. Nom̄ āt mēsis apud ātiqs medicox grecox manifestū ē:z apd illos mlt͛ tos q sit ex ciuibus i nro tpe isto cadit sup tps qd ē iter

ꝓiūctionē solis z lune q g vult scire lb tps ꝓz vitatē z demōstratione:sup illud hēat libz cōpletuz quem edidit cutauiscuz in eo.sit͛ ēt sup terminū z tps anni:ē.n.liber alius quē edidit in eo. pp hoc g dixit hy. qz non oz vt cōputent septimāe ne qz ārte ꝓz cōputatōez dierū cōpletorū: sz in illo ē dimiutio p qzti tatē q cōplent tres septimane i.xx.diebus z ego qdē iā oñdi cām i illo i tractatu tertio libri mei de diebus crisis ꝑt qd aliqs eox q ꝑcesserūt me conatus sit inuenire illud. VI

Non vult p sermonē suū istuz q ñ sit iter .xx. diē z diē .xxxiiij.z diez .xl. dies aliqs i quo fiat crisis: qm̄ si illd eēt ꝓz hūc modū:iā eēt ꝓ-

riuz ꝓmōi suo q ē:qz dixit i li.epidimiax dies i qbus fit crisis iter hos dies.z qd appet ēt i egritudie ꝺicit illi vex ipe noluit nisi qd ego narro.z ē qz ipse cōputauit tres septianas:z puenit i vestigio.postrēo ad diez.xx.z nō cōputauit eas cōputatōe eq̄li:sz sepauit septimanā secūdā a septiana ꝑma:z fuit ꝓsūatio eius pp cāz hāc in die.xiiij.z ꝓtinuauit septianā.iij.cū septiana ꝑa.z ꝓsūata fuit pp hāc cāz:i die.xx. Precepit g̃ pp hāc cāz vt ꝓputē tur septiane q sūt post diē.xx.ꝓz illā sititudinē g̃ ꝓputēt due septiane ex eis ꝓz diuisiōctōez.z septiana tertia ꝓz cōtinuitatē:vt ꝓpleāt tres eax i die. xx. Ergo ē terminus scōs i q̄ ꝓsumunt tres septiane alie dies.xl. z ꝓplemtū duax ex eis i dies.xxxiij.z pp hāc cāz dixit:hūc diē āte die.lx. Et simil͛ dies.lxxx.apud eū ē dies crisis:nō dies lxxxiij.sic dixit i li.epidimiax: z nō vificat illud nisi qm̄ tres septiane ꝓplent i.xx.diebus:z ē illd ita vt ꝓputent due septiane ex eis ꝓz modū diuisiōctōis vt ꝓpleat cōsumatio eax i die.xiiij.z ꝓputet septiana tertia ꝓz modū cōtinuatōis cū septiana ꝑa:cōpleat ēt i die.xx. VII

Nō q ē crisis salubr z mō talis.

Rememoratio eius i lb loco nois crisis significat q intelligit p ipz duas mutatōes sit͛.s.illā q̄ quertit ad salutē:z illā q̄ quertit ad malitiā:q ē:qz dixit: Et significatio sup egritudies ō aptitudie:q̄x ē vt cōsumant i dieb⁹ paucis a pncipio sui ad qd quertat ē facilius valde:sic dixit hy.i egritudib⁹ i qbus vēit crisis i q̄tuor dieb⁹ ꝑmis qm̄ se.ō aptitudie cui⁹ ē vt qescat i die ārto ē geta valde:sz illa ō aptitudie cuius ē vt sit iterfici ens i die ārto ē malicioſa valō:z significatōes ēt q̄ apparēt i vnaq̄qs hax duax febriū q̄ qdē apparēt i febre sal

ua sit͛ oēs significatōes laudabiles valō bñ.z q̄ qdē apparēt i febre maliciosa oēs sit͛ illaudabiles male valde. Et cū res sit ita nō ē rectū vt ptráseat aliq̄ eax die ārtā qm̄ nos iā scim⁹ qx crisis accidit sp:aut qn̄ nā vicit egritudinē z supat eā:aut cū illa vicit ipā z supat eā.egritudies igit͛ qetas valde vicit nā velocit͛ Fraudulētis vomalis supat͛ velocit͛ ipsa nā. Et pp hāc cām fiūt egritudies i qbus vēit crisis velocit͛ ārie valde: sz egritudies q̄ idigēt ī cōspectiōe sua spacio lōgo sunt sit͛es:qm̄ sic supfluitas in vtute in egritudib⁹ velocz ꝓsūptōis ē magna:z qn̄cx ē nāe: z qn̄cx ē egritudinis:sit͛ ēt qn̄ nō supfluit vna eax sup ꝓparē suā i vtute supfluita te magna sz pugna earū sit͛is ē eq̄litati:ē neciū ad lb vt vicat vna eax spaciū tpis lōgū: sig ificatio.n.prudētiū i lucta sup illuz q vicit ex duob⁹ luctatorib⁹ nō ē nisi ꝓz hūc modū qm̄ qñ vidz aliqs eox supfluitatē vni⁹ eox sup cōparē suū in vtute superfluitate magna spat ei victoriā:z hora sua statiz.z si nō videt alicui eox supfluitatē sup ꝓparē suū i vtute scit qz spaciū eox lu-

ctatōis plōgat:z ñ scit ex furoꝛ illo ꝑ qs eox vicat:sz ō clarat͛ illd post q̄z ꝓducit tps. Et prudētes qdē i arte i telligūt illd velociq̄z vulgares hoies:qm̄ ipsi sit͛ potētiores ad sciēdū supfluitatē puā i vtute q̄z ipi.q ē:qz ſſ q̄ supfluūt prudētes i arte sup ignaros ei⁹ ē sēsus p supfluitatē puā:verūtñ cū q̄dā supfluitas pp puitatē suā occultet͛ a sēsu:ñ ē pole ēt figificare sup ipaz prudētibus hora q̄ appet sensui.z pp lb ꝓcipit hy.ꝓsideras mutatio nē egritudis i oib⁹ q̄tuor diebus:nā si ꝓsideret illd ñ occultabit ei ad qd ꝺcliet.s.ad sanitatē ifirmi z ipsius eua sionē ita q nā vicat:aut ad pditōez eius ita vt eā vicat egritudo. Hec ē g̃ sūma illius ꝓmōis.sensū aūt stādi sup illud intelliges ex libro meo in crisi. VIII

Trāsiuit ēt iste ꝓmo sup mltos medicox:z nō itel lexerūt eū:pp lb inuenimus eos mirātes ō nob:z estiant q indicatō nra i ifirmo q bz febrē ārtanā q eius febriz cōsūit͛.vbi gra.post.xl.vl post.lx.dies:ñ est nisi ꝓz viā diuinatōis:lb ē q̄zuis ipsi ñ mirent͛ ō nob qm̄ ꝓcedius z iudicamus sit͛e illius i febre ctiana. Et statō illius sup illd cōicat vtriscz sit͛: qm̄ sic ꝓnumerauimus i febribus ꝓtinuis:oēs dies ꝓz ꝓtinuitatē i pnosticz de crisi:ō cuius aptitudie ē vt accidat:sit͛ ēt numerauius i febribus habētibus poxismos ꝓz piodos. Ergo illd q fac dies ārtus i febribus ꝓtinuz:illd fac dies septius i febribus ꝓtinuz:illd fac dies septimus i febrib⁹ faciētib⁹ poxismū ctianū:idē sit͛ ārtae pur.crisis .n.vēit i eis i.vij.piodis ñ i septē dieb⁹:z ꝑportō diei ārti a pncipio egritudis ad diē septimū ē:sic ꝑportio piodi ārti ad piodū septiuz.q ē:qz dies ārt⁹ ē idicatius diei vij.z piodus ārt⁹ ē idicati⁹ piodi septimi:z ego qdē nā

Nō q sit͛ sus ꝑdiotax nō percipit nisi res valde sē sui māifestas. exptō ō ēt occulta.

Princi pia z regule pnosticā di super ārtanaz sūt idez

at tibi tm̃ vt scias in ℔ loco q̄ crisis febriū q̄rtanarū fit in periodis: z non in diebus. IX

Sic pro petas di uersitat est mali tia ordi nis ita p petas or dinis est ordo.

SIgnificauit p ordiné. ordiné dierū crisis. Nā sic ꝓprietas diuersitatis é: malitia ordinis: sic̄r etiaz ꝓprietas ordinatóis é ordo: z pp hāc cām noiauerunt greci mūdū noie significāte ordinatóez z ordinez: quo niā oia q̄ sūt i ipso ꝑmo sūt ordinata. terra é i medio ipsi us. deide mare .i. aq̄ i circuitu eius: z post il lō ꝓtinés. i. aer. z post aerē é ignis: deide p illū orbes cōtinentes oia: ordiné āt motuuz stellaꝝ fixaꝝ ñ é mihi necessariū dicē cū iue niaī illō sp vni⁹ dispó nis. motus āt stellarū hesitātiū .i. errātiū q̄z uis ñ sint eq̄les i oi die tm̃ currūt ꝑz ordinez z ordinationé. Qō é: q̄ ipse oēs secāt sp i tpe eq̄li loca eadé orbis si gnorum. X

IAm dixi i eis q̄ sunt ꝑmissa: q̄ vult p ℔monez suū facilius leui⁹ z ma gis leue: z dixit paulo ante: q̄ securiores fe bres sūt ille i q̄bus est mixtio sup fiduciam z fortiores significatio nes ꝓsumunt̄ i die q̄rta: aut añ ipm̃. In hac aūt hora ꝓuertit ℔mo nez suū vt significet si gnificatiōe manifesta sup laudabiles signifi catiōes. z ꝓpter illud addidit ei q̄ illoruz q sūt ℔m semitā salutis spūs é bonus z sūt saluī a doloꝛ z dormiūt i nocte. Illoꝝ aūt q̄ pereūt spūs é malus z re git pmixtio rónis: z accidit ei iq̄etudo z addidit itez ad vnūquodq̄ horꝝ duoꝝ ℔mōuz ℔móez suū: z sūt reliq̄ si gnificatōes z eis ℔m illā silr̄itudiné. Dicit g̃ i ℔mō ꝑmo Et sūt reliq̄ significatōes i eis ℔m vltimā fiduciā. Et di xit in ℔mō ℔o. Et sūt reliq̄ significatōes in eis ℔m vlti mā malitiā. Significat g̃ significatōe manifesta ꝑ hanc additóez hy. q̄ eiuz rememoratō i vnoquoq̄ horꝝ duo rū ℔monū significatōuz creticaꝝ q̄s dixit: nō é nisi ℔z se mitā exēpli. additio āt sua itez ad ℔mōē suū. q̄ é: q̄ res q̄bus differunt̄ alie sr̄ ℔z maiozitatē q̄ é nō facit illud ni si ex necessitate. Dixi. n. i eis q̄ ꝑcesserūt q̄ diuersitas in egritudibus de aptitudie quaꝝ é vt cōsument̄ i minori bus spaciis iter illas q̄ saluāī ex eis z iter illas q̄ iterfi ciūt é magna valde: egritudinū āt q̄z spaciū plógaī nō é diuersitas iter saluas z pnecabiles magna: sz eaꝝ si gnificatōes sūt similes ab initio earū. Sermo aūt eius coopit eos pmixtio: poꝛe é vt significet eos quoꝝ pmi scent̄ rónes: z possibile est vt significet illos q̄ agitant̄ cronicas agitatione z ingetant̄: z nō figiť cū eis decubitus z me nō ma lius q̄dē est vt intelligaī ex eo intentio prima cū sit hec gna.

Diuersi tas int acutas egritu dines sa lubres z mōtales est ma gna valde sz int cronicas

dictio vehementius conueniens ei. XI

SIcut dixit hy. ꝑus i q̄rta ꝑma. Et oz tibi a ꝑ die vt cogites: deiñ addidit ad illō exēplū i eo. Silr̄ et i uenimus eū dixisse i ℔ ℔mōe cuius ꝑmissuz remēora tōez sile ei q̄ō dixit in illo ℔mōe. z est hoc. Sz oz a ꝑmo die vt cogites z quotiēs pertrā⁹eūt q̄ttuoꝛ dieꝝ ꝓsidera

Signa ꝓnostica nō sūt nisi i cognitiōe diei crisis iuuat

nō. n. occultabiť tibi ad quid declinet. XII

Oportz āt vt sit ꝓputatio dieꝝ i hac egritudie a ꝑ die i q̄ mulier pepit ñ a die i q̄ iuasit eā febris: q̄ é: q̄ ꝓles eaꝝ iuadit febris die scō vl tertio post ptū: z abꝭstz dieb⁹ numerāt medici ꝓles z expec tāt crisiz z illō qdé ñ é rect ū: sz postq̄z nūerā tur ab ipo die pt⁹ mlt die rꝭ: Et qm̃ hy. nārauit totū cui⁹ scia necia é i dieb⁹ crisis breuit̄ z cō pēdiose visū é mihi vt faciā te reméorari ei⁹ q̄ mlt̄ies dixi i alio loco. z é: q̄ nos iueni mus res mlt̄as ex re b⁹ō q̄b⁹ fit iq̄sitō q̄busꝭ ñ ꝓuēit iuuam̃tū i opa tōe medicie. verumtñ nos iq̄siuim⁹ ō els iq sitōe rónatiua. q̄ é: q̄ iuuam̃tū ꝑ ꝓnosticatō né ñ é nisi i cogitōe di ei i q̄ vēit crisis egritu dis. Si aūt q̄rat aliq̄s de egritudine illa an oporteat vt noiet̄ acu ta egritudo absolute: an acuta valde. aut chrōica: aut acuta cū additōe: aut ꝓuersiōe tē iq̄sitō eiuz illa ñ é ꝑ ꝑe nisi i noib⁹: ñ i itētō nib⁹ ex q̄b⁹ poꝛe é hoī vt cognoscat ꝓnosti catōez ō eo ō cui⁹ apti tudie é vt euēiat: aut scia medicatōis vl̄ ad sciaz medicatōis ℔z rectitudinē ꝓponam⁹ g̃: vbi grā: q̄ ꝑsciuim⁹. i. ꝑ signa certa cogno uerius z sciuimus scia certa q̄ ifirmus euadet ab egri tudie sua i. xx. z q̄ illō euenit ℔z q̄ sepauimus ō eo. ve rūtñ aliq̄s dicet: q̄ egritudo illa é acuta: z ali⁹ dicet q̄ ñ oz q̄ noiet̄ egritudo acuta: q̄z ℔mius acutaꝝ egritudi nū é dies. xiiij. z isti ét duo diuerificant̄ sil̄. Dic̄. n. vnus eoꝝ i hac egritudie: q̄z oz vt noiet̄ crōica: q̄z iā ptrāsiuit diē i q̄ pueniūt egritudies acute: z egritudies q̄dez nō hñt specié aliā tertiā ex pte tpis q̄ noiaī ꝟ egritudo: z dic̄ alr̄: q̄z oz vt noiet̄ egritudo acuta cōuersativa. z dic̄ alr̄: q̄z oz vt noiet̄ egritudo acuta cū additōe paulatim: Si g̃ hō itēdat aut auscultet ℔mōez vniuscuiusq̄ istoꝝ z illō q̄ cōaī certificaī: z q̄rit post illō z ꝓsiderat q̄s eoꝝ recte rónē iuenerit: z q̄s eoꝝ errauerit: finiet i illo ō vi ta sua tps lōgū ꝑter q̄ ꝑficiat ꝑ illō in opatōe medicie in aliq̄ ex rebus: z silr̄ ét q ℔z cognitōez ex q̄ pōt ꝓcedē z iudicare q̄ egritudo soluaī in die. xxvij. ꝑter q̄ō ei sit poꝛe iudiciū in egritudine an oporteat q̄ noiet̄ acuta: aut cronica: aut acuta cū additōe: aut cōuersiua: ñ no cet ei illō in opatōe medicie in aliq̄ ex rebus q̄ñ meliuz é vt ponat numerū spērū egritudis scōz tps: z ꝑ q̄ztita tē numeri ꝓdoꝛū: in q̄bus accidit crisis: g̃ erit egritu do q̄ soluiť in. iiij. diebus ꝑmis prima crisis: deiñ scōa post ipaz in q̄ vēit crisis in q̄ttuoꝛ dieb⁹ secūdiz deiñ ter

Qui egritu dinē i. xx termia tā dispu tabit eē cronicā aut acu tā nō ꝑ ficiet.

tia post eā in q̄ accidit crisis in quattuor diebus tertijs ꝛ post ipsaz egritudo q̄ cōsumit in ārta ārta. deiñ q̄ solui in ārta qnta: ꝛ post eā illa cuius crisis fit in quarta sexta: ꝛ est illa q̄ solui in die. xx. cū ḡ fuerit post hūc dié duplicant ārte: ꝛ euenit crisis i septénis: ꝛ cū extēditur itez tps duplicant septiane itez: ꝛ soluunt egritudies in die. xx. deide post hāc ꝓmutant ad méses. deide trā seunt ad annos. Oz ḡ iñ vt in egritudibus sint duo termini. q̄ruz dicunt q̄dā acute: ꝛ q̄dam earū cronice. verūtamen ego multoriens nomino eas ꝑ nomine: vt certificet sermo nr̄: ꝛ fortasse cogimur ponere differentiā iter vtraſq; egritudines q̄ noiant diuersimode: ꝛ cū fecerim⁹ illō erūt spés oium egritudinū tres: q̄rum vnaq̄q; diuiditur ét i spés alias. Jnde ē q̄ ꝑ me spēi q̄ sūt egritudines acute q̄sdaz noiauit hyp. absolute acutas ꝛ q̄sdā eaz egritudines valde acutas: ꝛ sūt ille q̄ñ trāseūt dié vij. sed crisis venit eis aut i ꝛ̄ die aut añ ipz.

Ōñalis diuisio egritudinū i gña ꝛ genez in suas spés.

Egritudies āt q̄ noiant absolute acute sūt ille q̄ extēdū tur vsq; ad dié. xiiij. ille aūt q̄ trāseūt hūc dié. cadit in inuentiōez nominū hesitatio eis: qm̄ nō ē poſe vt ponat egritudini cuius crisis véit i die. xvij. nom̄: q̄ sit ei ꝑpuz neq; egritudini i q̄ venit crisis i die. xx. ꝛ cū illō ita sit cadit i hac re q̄sita hesitatō: ꝛ pp hāc cāz visū ē mihi q̄ ex sufficiētia ē vt ponā terminū acutaz egritudinū dié. xx nō dié. xiiij. ꝛ in illo itez est hesitatio alia magna qm̄ ex egritudie acuta ñ itelligit nisi egritudo a. q̄ é febris vehemés assidua: alia āt q̄ nō est ita tūc si ipsa cōsumit in. xiiij dié aut infra illū paulatiz: tūc ñ noiat egritudo acuta. Jste ḡ ſt spés egritudinū acutaz ꝛ hec sūt spés alie i qbus egritudies diuidunt: q̄z crisis véit: post dié. xx. ꝛ istis ét egritudibus est latitudo multa: ꝛ videt mihi q̄ oz vt ponant q̄ ex eis extēdunt ad dié. xl. i dispōne vna ꝛ singul eis fiat spés alia: ꝛ pōant eis q̄ extendunt vsq; ad septimū mēsez spés alia ꝛ alijs q̄ cōsumunt in anno spés alia: ꝛ illis q̄rū crisis venit i numero ánoz nō i numero mensiū spés alia. Et pp hoc ego suz dicens in sermōe ꝓ illō qō de ꝓsuetudie mea est vt dicā sp: ꝛ é q: cōuenit tibi vt recedas ab hoc toto: ꝛ pōaz studiū i cognitōe horе i q̄ soluit egritudo. iñ ē q̄ iuenit hy. i vna speciez egritudinū: ꝛ é illa quā ꝺ ꝓsuetudie sua é noiare saniositatē: ponē terminū crisis eius. s. rupture eius qbusdā hoibus dié. xx. ꝛ qbusdā hoibus dié. xxiiij. ꝛ ieoz q busdā. xl. dié: aut sexagesimū. ꝛ pp hoc suz dimittēs rememōrationē prudētie eius i positōe nominū vnicuiq; haz speciez: ꝛ cōuerto studiū meū ad sciam ꝓnosticatiōis de die q̄ rumpit vnaq̄q; hāz speciez saniositatis. Et illius qdē inuentio est p duas vias: ꝛ sūt experimētū ꝛ rōcinatio. p expim̄tū. n. cōprehēdit terminus ꝓprius i ruptura vnius spēi aut duarū ex speciebus saniositatis. Rōcinatio āt significat tibi ipaz saniositatē ꝛ cāz faciētē eā: ꝛ res adiuuātes ad ipam qm̄ qñ videris ꝙbi gra q̄sdā spés saniositatis rūpi in die q̄dragesimo: ꝛ inueneris euentuz eius fuisse ex hūore tēperato in frigiditate ꝛ in hora tēperata i frigiditate: ꝛ inueneris etaté ifirmi ꝛ regionē ꝛ nāz corporis ꝛ mēbroz ifirmū: oia tēperata i frigore: deiñ videris aliā rūpi in die. lx. ꝛ inueneris cōplexionē oiuz mēbroz eoz q̄ narraui decliné ad frigus: ꝛ videris aliā rumpi in die. xx. ꝛ cōplexionez oiuz eoz quoz ꝓmisimus rememoratōez declinem in ea ad caliditaté: poteris ide significare ruptura reliq̄z speciez saniositatis: cū posueris igsitiōez tuā in inuētōe illius q̄ ꝓprehendisti p expimentū ꝛ cōpaueris reliquas spés saiositatiz ad istas q̄s diximus. s. caliditaté hūoz mutatoz ꝛ frigoreoz ꝛ cāz mutātem eos: q̄ é caliditas innata: ꝛ reliq̄s res iuuātes ad illō ꝛ ſt hora pñs ꝛ rgio: ꝛ dispō aerz. Estimatio āt sup q̄ztitatez vtutiz cāe faciétz illud sumit ex etate ifirmi ꝛ nā corporis eius ꝓpa: ꝛ nā mēbri i q̄ accidit saniositas: ꝛ ex significatōibus alijs significātibus debilitatem vtutis: q̄ est i venis pulsatilibus ꝛ nō pulsatilibus: ꝛ fortitudinē eius. nā apud qué ñ é cognitio hauz rerū ꝛ conat apphēdē sciaz dispositionū oiuz speciez saniositatis expim̄to ꝛ cōsideratōe indiget in illa hora annoz. Qui aūt ꝓsiderat ad q̄ztitatē caliditatis inate ꝛ cōpatōez eius cū hūoribus q̄ indigét digestiōe apphēdit illō ad cuius inqsitōez itēdit facilius pitioz ꝛ ꝓpinquore via. Et ꝺ qdē dispō est eius cui ē poſe estiaz res occultas ex rebus manifestis: ꝛ est ille cui poſe est vt enūciet i vnaq̄q; spērum saniositatis: q: rūpet in die. xx. aut in die. xxiiij. ꝛ ꝑz hāc silitudinez in spēbus alijs: ꝛ nō est mihi necessariū dicere in egritudine: an oporte at vt nominet acuta an crōica: an cōuersiua. Discretio. n. illius ꝛ ipsius determinatio nō est de operatiōe medicorū: quorū preparatio est ad ipsam operationez medicine tātū. sz est ex operatione sophistarum: quoz studiū est inqrere vanitates. Et pp hāc causaz inuenimus eos in huiusmodi inqsitōibus sedētes sup sedes altas: ꝛ loquuntur discipulis suis in illo locutionem multam valde. verū ignorantia eorū de cognitōe eius de cuius aptitudine est vt accidat infirmo: est plus q̄z ignorātia eoz de q̄ztitate altitudinis maris. ꝛ ex eis sūt q̄daz alij quorū dispō est contraria huic dispōni. s. illi qbus poſe est intelligere egritudines ꝛ earū cognitōes ꝛ pnosticationem de eo qō futurum est: ꝛ non est possibile eis respondere de questionibus rationalibus. ꝛ pp hanc causaz putāt de quibusdā istorum q: sunt medici: ꝛ de qbusdā eoruz: quia sunt sophiste ꝛ medici: p sermonez quod est: q: ipsi nominant hanc speciem medicorum hoc nomine: ꝛ quādo vident alquem eorum legere in libro: aut vti rōcinatione in expositione rerum quibus fit iuuamentum: estimant de eo quia est ex medicis q nominantur medici locutionis.

Ōñ expimētū cū rōne ꝓcordat tūc pfecte iudicamus.

Nō qd ō sophiste eis dicat.

Totum studiuz oz esse i cognitōne horе in q̄ soluit egritudo.

XLIIII

XIII

In hoc sermone exposuit rem iuuatiuā valde ex

rebus quas scire necessariū est in pnosticatiōe: verūtñ illud est absq; ordine. s; eius ordinatio erit ꝑm hūc modū. z cū fuerint in capite dolores vehementes assidui cū febre: si fuerit cū eo aliqō signor mortis: tūc illō erit mortale valde: z si spaueris ex istis rebus q; euadat infirmus: tūc expecta illi fluxū sanguinis ex naribus a ꝑmo die vsq; ad diē. vij. Qō si tps extēdat: tūc expecta etiā illud: vel expecta ét sanié q̄ currit ex naribus aut ex auribus q bus fit euasio ifirmi: z si pmanent isti dolores q sūt in capite vsq; ad diē. xx. tē expecta ét fluxū sanguinis ex naribꝰ vel illud nō fit nisi raro. Egressio aūt saniei ex naribus aut euētus exiture in ptibus inferioribus accidit multotiés i illa hora: z qñ tu expectas alicui fluxus sanguinis ex naribus tūc addūt i spe tua ad id dolores accidentes ꝓpter fluxū saniei ex naribus aut ex auribus pōt aliqs ab apate euadē

HAbq; sanguinē spabis plus i illis q sūt minꝰ. xxxv. annor. apa vō magis in his q̄ sūt amplioris etatis.

Oportet meliꝰ ē vt expectetur eruptio sanguinis ei cuiꝰ etas ē infra. xxxv. annos: q̄ ār est maioris etatis q; ille expecta illi saniositatē. ¶ XV.

HAurius dolor acutꝰ cū acuta febre permanēte malū ē: expectabis in eo alienationē z mortē: graue enī ē z molestum. Interest ergo tua bñ omnia a principio egritudinis pscrutari z attendere signa.

ODolor ār auris acutus cū feb. assidua forti: ē signatio mala qō est qr nō fit securitas sup bñtē ipz: q̄n pmisceaꝫ eius rō z moriaꝫ: cū ergo hoc fit bñs timorē vehemētē: tūc opz vt cōsideres ratiōe tua reliqua signa omnia a pncipio. ¶ XVI.

IUuenes q sūt i hac passiōe: in die septimo vel priꝰ pereūt senes vō tardiꝰ: qr febres z alienatio minus eis q; iuenibꝰ cōtingūt: atq; aures eoꝝ erūpūt z pus emittunt: in senili tñ etate valitudo resurgit z iterimit. iuuenes vō anteq; rumpaꝫ apostema pereūt: qō si creperit z signū qōlibet apparuerit boni: aliqd boni cōmunicat neruis in egritudie. z ꝓpter hoc accidit iterū ei cui aduenit hec egritudo pmixtio rōnis z moriuntur etiā quidā ex eis quibꝰ accidit illud subito: sicut ille cui accid t apoplexia. cū mā faciens egritudinez auris pp multitudinē eiꝰ puenit subito ad cerebrū. ¶ XVI.

IUuenibꝰ aūt accidunt febres z mentis permixtio plus. qm̄ vincens super cōplexiones eoꝝ est caliditas z colera. z propter hoc oportet vt antecedat pditio eorum anteq; scindant eoꝝ aures z saniose fiant. Super senes aūt est timor ꝑm istas res minus. verum egritudo iteratur super eos. quoniā humor faciés dolorez non recipit in eis digestionez ꝑm cōplementū ꝓpter frigꝰ vincens super cōplexiones eorū. Reliqua aūt que dicit in sermone suo isto. manifesta sūt z plana. ¶ XVII.

VUlcus accidens in gutture est significatio q; in corpe est humor malus corrosiuus. z é cū illo cā egritudinis magne male qm̄ traiectio fit cū dolore vehemēti z oportet vt cōsideres reliquas signātōes cū certitudie, pnosticationis cū eo quod est futurum. Et sit hoc preceptum apud te cōe i oibus signātiōibus. z ꝑ prie in illis que nō sūt in vltimo laudis. neq; in vltimo malitie. z sūt ille cuiꝝ quibꝰ est de cōsuetudine hy. ꝓprie ꝓcipere tibi considerare reliquas signātiones.

INes. ¶ XVIII.

IAm mānifestus est tibi oñsiōe apparente ex sermone eius .s. q; deterior spēs signātie est in qua nō apparet neq; in gutture neq; in ceruice aliqd extra naturam. neq; i colore neq; in caliditate. neq; in inflatione. quod est quia significauit per guttur locum qui est coram meri et epigloti. vel circa meri z epiglotiz. quod est quia significauit p cernicem colluz. sed per guttur vult spacium quod ostēdit post linguam quando aperitur os z premittitur lingua desup ad iferiora. z in hoc spacio sunt duo meatus. Quoꝝ vnus meri. z alter est epi-

Nota signa deteriorꝫ speciem sq̄nantie

Quare ex dolore auris ꝓtingat mōs aut rōnis p mixtio.

glotis.i.trachea arteria. Cū g nō oñdit in aliquo horū duoz meatuū aliqd extra näz: tūc scias qz apostēa ē in mēbriſ q sūt itra epiglotiz. z est illud cā cui⁹ pfocañ qđ est qz meat⁹ anhelit⁹ nä ē strict⁹. cū g accidat vt claudat penit⁹ ppt apostema illorū mēbrorū. oz nēcio vt pfocetur ifirm⁹. z ppt ℔ cogit qñ vult anhelare pparare ceruicē suā vt meat⁹ epiglotis aperiat salte parū. Qđ ē qz

Decubitus sup collum claudit epiglotī penitus

decubitus sup collum claudit epiglotū penitus. qm mēbra q sūt ab añtioribus cadūt sup illa q sunt retro vsus spōdiles ceruicis: opz g ppter hāc cāz z ppt apostema' calidū: qđ ē in lacertis: vt accidat dolor.

XIX.

Hypo. in ℔ pmo ne dicit spēz aliam ex spēbus sgnātie ex q fit locus q est in gutture apatus rubificatus: z sūt in ea dolores sil'es eis q sūt in spē pma: verūtn preparatio anhelituſ nō ē in ea sil'is sibi in prauitate. s. difficultas ānheli tus nō ē i ea praua vehemēs. qm lacerti epiglotis nō apostemant cū ea apate vehemēti. necessario igit dixit in hac spē: qz est mortifera: sz illud est tardi⁹ q spēs quā diximus ante ipsam.

XX.

Exponit in ℔ sermone spēm terciā ex spēbus sgnātie. Et nomē ei⁹ apō medicos diuersificat: qdā. n. noiant eaz aliq noie: z qdā nominant nomie alio. Uerūtn qz dico multotiēs inenit hy. feciſſe illud qđ est: qz dimittit, plógatōez i noibus z noiat egritudiné ꝑz qz ppat ei: qm qñ sup itētōez ē conuenientia i re q̄sita: tc̄ q̄uietas i noib⁹ itētiōez nō hz. Cōueniētia át i hac intētiōe inenit apō cuz q hz cognitōez opationiſ medicine: qđ est qz deterior spēz sgnātie ē ex cui⁹ vehemētia puēit ad ℔vt cogat ifirm⁹ cū ea ad ppatōez ānhelit⁹ z in q̄ sūt dolorez vehemētes: z nō apparet cū ea in gutture neqz cervice aliquid ex accñtibus: z q̄ sūt minoris malitie q̄z ista spēs: sūt spēs cū qb⁹ anhelitus nō fit difficilis: sz dolores sūt vehementes cū apate gutturis z cervicis z eoz rubedine z minoris malicie ēt q̄z iste sgnātie est sgnātia tertia quā narrauit hy. in ℔ sermone cuius pmisim⁹ remorationē: z est illa in q̄ dolores nō sūt vehemētes: nz prauī: neqz fit difficultas ānhelitus in ea. In illa āt sgnātia cuius dispō est ℔: epiglotis est icolumis ab egritudine: z neqz aggregat sanieſ i ea: nisi i gutture: aut i cervice aut in vtriſqz sit. Et vicens sup hāc saniē ꝑz pīmū est colera: z pp ℔ nō fit in ea apa nisi pmixtum ex colera z sāguine. z pp ℔ dixit hy. Et nō pfundat rubedo ad interiora qñ qñ accidit i his locis apa molle flegmaticū: est sanies illi⁹ facil' velox z nō ē illa egritudo acuta: reliq āt q̄ sūt in ℔ sermōe sūt manifesta.

XXI.

Res est i malitia egritudis si occultat apa aut rubedo: qđ cūqz illorū fuerit: nā vtraqz sil' inuenitur in descriptōibus ꝑter qz expuat ifirmus saniez cum facilitate z aut coagulet i exterioribus gutturiſ exitura q̄ egrediat mānifesta: z apparēs. In pmōe āt suo nō in aliq̄ diez crisis est pscrutatio z igsitio an oporteat vt addat illud ad id qđ est post ipz: ita vt itelligat ex ea qz si apa occultat in aliq̄ diez crisis: ñ accidit ide ifirmo reſ mala. qdā. n. exposuerunt eū ꝑz hāc itētiōem. An oporteat vt addat illō ad id qđ ē post illō ita vt hy. voluerit vt si illud accidat i aliq̄ diez crisis vt fit crisiſ q̄ fiducia hēat certa: z ℔ ē vitas: qm̄ pmutatio egritudis ad malicia est vt redeat rubedo ad interioza: z ñ resoluat apa z si fuerit in aliq̄ diez crisis nō solū nō erit illaudabile: sz est maluz valde: qđ ē. qz malitia pp veritatē ei⁹ qđ indicauit dies certificat z festinat. qz si fuerit, pductio sputi cū euētu exiture in manifesto corporis facilis z occultatur apa z rubedo tunc non expectetur mors infirmi.

XXII.

Bonum est autē tumorem z ruborem foras promineri: qđ apostema si ad pulmonem int⁹ lapsū fuerit: pus ibi efficit z amētē reddit.

XXIII.

Et meli⁹ qdez est vt rubedo sit decliuis ad exteriora: z vt sint reliq̄ exiture decliuiores ad illud quod videtur.

XXIIII.

Uam tumidā z rubētē incidere timēdū est: qz vl' sanies ide seqt vel sāguis flux⁹ nimi⁹. Laborabis igit ad alia cura cōfugere: z si neqz sic incisionem poteris effugere z āpli⁹ crescit z liuescit: z si qz palato adberet subtilia tur tc̄ icide: sz pri⁹ totū corpus festiabis purgare tpe fauēte z suffocatiōis timore minime reluctante.

Reditus materie, apat' ad iferiora i die crisis malis ē valde.

Non est pole adiscē scias pnostiscatōis si ne scientia curationis.

Iste sermo z qui post eum est manifestus est apud eum qui memor est eius quod precessit de sermone nostro.

XXIIII.

Iscuit hy. cū scia pnosticatōis sciaz curatōis. qm̄ nō ē pole adiscē pnosticationē sm̄ vitatē z fidu-

eiaz abſqz curatõe z ſcla curatõis:nã ſi icideris vuulaz apãtã apate calido:aut apuerʒ eã aut pfo:aueriʃ ſequũ tur illico flux⁹ſãguiʃ z apata caʀa.cũ ḡ eũaʀ totũ illõ.ſ. qp dr vuula:tc̃ icide eã z ppe ſi õſcẽdit mã z venʀ ſoluaʀ cũ mltitudie:aut ex ſeipo aut medici ſtudio. XXIII.

In opz vt expecteʀ reditio egritudis:qñ appet vnũ duoꝝ ſignoꝝ q̃ diximus:ſz qñ apparẽt am bo ſiʀ.Qõ ẽ: qz egritudines q̃ geſcũt abſqz cã faciẽte illõ:de aptitudine haꝝ ẽ vt redeãt qzuis ſit ges eaꝝ i aliq̃ diez criſis:z manifeſtũ ẽ qp nos ſigñamus p ſermonẽ nr̃m abſqz cã faciẽte illõ:illaʃ q̃ geſcũt pter qp appareãt i eis ſigñatões: ſigñantes euaſionẽ in diebus criſis. XXV.

Nota. qp tres ſũt cãe lõgitudinis febris.

Huic pcordat aphoriſmus i ḡrta ptícula ſic. Iaz narrauit hy. in ſ̃ loco vʀ totũ.qõ ipe diʀ i eiſ q̃ pmiſſa ſũt ex ꝑmone ſuo in egritudibus mi rach.z in ſermõe ſuo i egritudibus pectoriʃ z pulmonis:qõ ẽ: qz cãe lõgitudis feb.cum ſint tres:qꝝ vna ẽ mẽbrũ i q̃ eſt egritudo:qñ eius ſanatio ẽ difficiʀ z ſcõa eſt hũores crudi groſſi q nõ digerunʀ: z ẽtia eſt erroʀ accñs:tc̃ ſi accidat vt nõ ſit aliqõ ex mẽbris ifirmũ nz ex infirmo erroʀ ſup ſeipſũ aut ex medico ſup ipz: aut ex miſtris: aut ex extriſec⁹:ſic̃ erroʀ accidẽs in hora pñti z regione z diſpõe aerʒ z ex loco i q̃ ẽ iſirm⁹ qñ ẽ mal⁹ aut ex nocumẽto q̃ leditur aut tedio aut triſticia:tc̃ remanet vt ſit cã lõgitudis fe.hũores crudi difficiʀ digõnis:z de ꝓſuetudine qdez eſt nãe vt expellat hmõi hũores ad q̃daz mẽbra corpis ignobilia:qñ nõ eſt ei poʀe eũare illos.multotiẽs.n.diri iã: qp de ꝑpetate hũoꝝ calidoꝝ ſbtiliũ i ſba ſua ẽ vt fiat criſis eoꝝ p eũationẽ:ex crudis ãt z groſſis nã mũdificat coʀ pus aut per exitur̃ accñtẽ in coʀpe:aut per digõnẽ digerentem eos. Et hec pars quã noiaui digõnem ẽ euacuatio materiei a natura.aut per vrinam ꝑm plurimũ aut per fluxum ventris raro. XXVI.

Non est poʀe alicui enũciaʀ terminum egritudinum acutaꝝ ꝑz vita tem.

Inuenim⁹itez eũ diriſſe.xx.diẽ in eis q̃ ſũt pmiſſa ex ꝑmõe ſuo. In egritudib⁹ cronicis vt ſigñaret ex ſ̃ ſermõe ſuo:qz nõ diʀ de egritudie q̃ ẽ cronica donec pueneriʀ ad.xx.diẽ. Et ego qdẽ iã enũciaui in eis q̃ pmiſſa ſũt:cãz ppʀ quã nõ ẽ poʀe alicui vt enũciet ꝑm vitatẽ terminũ egritudinũ acutaꝝ. Nõ ẽ g̃ miꝝ qñ diʀ in egritudibus qp criſis eaꝝ venit i.xiiij.dieb⁹ ſi remẽoraʀ ẽt diei.xx.qõ eſt:qz in li.aphoriſmoꝝ:dicẽdo xiiij.z diẽ.xx.in põne ſup ꝑminũ egritudinũ acutaꝝ:diʀ ẽt diẽ.xvij.z aphoriſm⁹ i q̃ diʀ illud ẽ iſte. Quarta ẽ idicatiua vij⁽ᵉ⁾.z ꝑn⁽ᵐ⁾ ſcõe ſeptiane eſt.vij.dies z idicatiua xiiij.ẽ dies.ij.qm̃ ẽ.iiij.ſeptiane ſcõe:z dies.xvij.itez eſt dies idicatiu⁹.xx.qm̃ ẽ dieſ.iiij.a.xiiij.die.z dies.vij.ab.xj. XXVII.

Quecrises fiunt cũ ſolone vẽtris z p exituraz.

Multoties iã dixi q̃ criſis egritudinũ q̃ fiunt ab hũoꝝb⁹ acutz calidis q̃ vtus ẽ fortz fit ſolone vẽtris.z p ḡũ illi⁹ criſis accñtiũ egritudinũ ab hũoꝝbus fridiʃ q̃ vtus eſt debiʀ:nz fit p exitur̃ nz p ventris ſolonẽ:ſz aut iterficiũt ifirmũ aut digeʀt i ſpacio tpis lõgioꝝ. Egritudinũ ãt media inter iſtas criſis fit p exituras:z ſũt ille i qb⁹ inenitur vnũqõqz duoꝝ hoꝝ ḡnioꝝ q̃ dixim⁹. z ſignifico p duo ḡnia ḡriũ näe hũoꝝ qs diximus.z ḡriũ rei vʀ vtuꝫ qõ ẽ qz iueniunʀ i vna quaqz eaꝝ due reſ ḡnie eis q̃ ſũt i vnaq̃qz illaꝝ ḡriũ qdẽ eaꝝ i nã hũorũ.q̃ ſũt i eis hũores frigidi ḡnij hũoꝝb⁹ calidis:z ḡriũ qdẽ vtutis q̃ vtus eſt i eis fortz z fuit in eis debiʀ:z q̃ hũores ſũt caʀ: nõ eſt poʀe vt ſit vt⁹ fortz.q̃ de aptitudine criſis eſt vt accidat cũ exitura q̃ egrediʀ in coʀpe. z q̃ ſũt frigidi eſt neẽia in euẽtu exiture vt⁹ fortꝫ.

Ex qbuʃ õbes ſupra fortitudinẽ z debilitatem vtutis ꝓnoſticare.

Et ſigñatões qdẽ ſignificãtes debilitaté vtutũ z eaꝝ fortitudiné aſſũptas ꝑpʀie vnicuiqz eaꝝ z ſũt q̃ ſumunʀ ex opatõibus eaꝝ iã diximus i eis q̃ pmiſſa ſũt. Aſſũpte ãt ex etatibus ſunt ille que capiunʀ ex iuuẽtute z ſenectute.z ſunt ille quas determinauit hy.in hoc ſermone ſuo.z cõueniẽʃ eſt vt egrediaʀ exiture cũ multitudine in ſpacio tpis minoꝝ ei cui⁹ eſt etas ifra.xxxv.an.Qui ẽt ſũt maioris etatis q̃z iſti.ſz nõ peruenĩũt adhuc ad terminũ ſenij: euẽt⁹ exituraꝝ i eiʃ ẽ min⁹ z i tẽpoꝝ mioꝝ.i derepitꝫ vo euẽt⁹ eaꝝ ẽ min⁹ illo mltũ valde.z feʀ noſ remẽoʀari iterũ i ꝑmõe ſuo iſto ei⁹ qõ diʀ i ꝑn⁰ ꝑmõiʃ ſui:z ẽ ſ̃ cũ q̃p lõgaʀ ſe.ſua z ẽ cũ diſpõne ſalua:z ñ hzdoloꝝe ex labore nz ex cã alia mãifeſta:z reliq̃ q̃ ſequũʀ illõ. XXVIII.

Illud neceſſarium eſt qõ dicit hy.qm̃ neceſſe eſt in euentu criſis per exituram in coʀpoꝝe

Euétus crisis p exituraz raro se- n bus ꝛ rarius ꝺ crepitis accidit.

vt stirtus hēat aliqs fortitudis: ꝛ nō sit debilis i vltio. Propter hāc cāz oz vt sit euétus exituraꝝ eiꝰ qzto plꝰ ꝓcedit hō i etate minꝰ. Jn eis āt q i senio sīt nō tm̄ paꝝ accidit: sz paꝝ valde i vltio. Jn ꝟ āt sermōe nō signauit p sermonē suū maiorz etatz qz illi decrepitos absolute. Sz illos q sīt maiorz etatz p cōpationē iuuenū ex eis qbꝰ supueniūt. xxx. āni: ꝛ ego qdē oñdi i eis q̄ sīt ꝑmissa illud sup q̄ vtīt hyp. ꝟ noie. s. maiorz etatis: ꝛ oñdit tibi illō nō minꝰ qz oñdit i subsequētibus. XXIX

De gnatione ār tate.

Am dixi in lib. meo de spēbus febriū q̄ febris ārtana gnatur ab hūore melācolico. Et dixi ēt qō gnatio huiꝰ hūorz accidit ꝑz duos modos: quoꝝ vnꝰ ē a sanguine grosso q assīlat i venis feci i vasis vini ꝛ modus scōs ē a colera citria qn̄ adurit ꝛ ꝟ spēs scōa ex colera nigra ē malitiosa mala corrodēs mēbra: i qbꝰ aggregat: sz spēs pria ē mioris malitie ꝛ fraudis: ꝛ ꝓprie qn̄ nō antiquat spaciū eius i corpe ꝛ nō ex nām. Et cū illud sit ita: tūc oz qn̄ iuenit febris assidua q̄ nō gescit neqz iterpolat vt expectet ei qn̄ plongat q̄ cōuertat ad exituras q̄s dixi. Et qn̄ iuenis eā iterpolari: ꝛ iuenis illud accidē i ea ꝓpe vsus cōsumationē esta tis: tūc scias q̄ eē eiꝰ uertit ad feb. ārtanā qō ē: q̄ hūores q bullīūt i estate i feb. assiduis qn̄ fuerit co. ni. extinguit calitas eaꝝ q̄dā extinctiōē: ārē euadit ifirmꝰ p illam cāz a calitate febris: ꝛ ꝓpe qn̄ accidit ei sudor. verūtn̄ si nā nō ꝓcedit ꝛ eūat rē adustā ex hūoribꝰ q̄ ē sic̄ fex: sed morat i corpe redit scōo ꝛ calefit ꝛ putrescit: ꝛ qn̄ accidit illō bullit: ateꝝ scōo ꝛ iflāmat feb. Cū ḡ accidit sudor resoluit cū eo res q̄ iā bullierat ex co. ni. cūqz bullit iteꝝ res alia ex ea accidit porisꝰ aliꝰ ex ea. Et qn̄ egritudo corpis nō ē egritudo vna: sz egritudies mlte: qn̄ co. ni. gnat i qbusdā mēbris ꝛ qescit motꝰ eiꝰ i qbusdā eoꝝ: ꝛ moueri qbusdā eoꝝ aut putrescit oz nēcio vt sint porisni feb. n̄ ꝟz vnū ordinē. Cū ḡ eqt cā i oibꝰ vēis cūvicto ria co. ni. ccidit tūc feb. ārtana: ꝛ ꝓpe si est hora āni tēpus in q̄ pmutat estas ad autūnū: ita vt ꝓhibeat resolo né hūoꝝ: ꝛ faciat eos redire ad ꝓfūdū corpis. Cū ergo venerit hyems ꝛ occurrerit corpi ꝑm illā dispōnē addet i ea cū adiuuet ad inclinationē humoꝝ ad iteriora corpis. Seruat ḡ sup ipm illa ifirmitas vsquequo puenit tps aliud i quo pmutet hora ad caliditatē. XXX

Egritudo n̄ dr eē vna: sed multe.

Am locutꝰ fui ꝑmonē lōgū i ꝺiuersitate etatū i lib. alio: ꝛ ꝓp illō suffic̄ mihi i hac hora remēorari eiꝰ ꝓpēdiose: dico ḡ q̄ sāguis iuenit i corpe pueroꝝ mltus valde: ꝛ si nō eēt eoꝝ pmixtio i regimine eēt ille hūor tm̄ in corpibꝰ eoꝝ mltus valde ꝓpter illō qō exigit etas eoꝝ: verūtn̄ cū ipi comedāt mltū iordinate oz vt gnet in corpibus eoꝝ hūor q noiat crudꝰ. cūqz pueniūt ad finē adolescētie: tūc ex eis ē q regit regimine bono ꝛ q facit illō est vincēs in corpe eiꝰ sāguis tm̄ ꝛ ex eis ē q errat in regimie suo ꝛ pmiscet plusqz pmiscent pueri pui. ꝛ ꝓp ꝟ iuenimꝰ istos ifirmari ifirmitatibus cōtinuis fortibus: qm̄ hūores crudi aggregant in

Si i fine adolescētie regiminis error n̄ eēt in illꝫ sanguis abundaret.

corpibus eoꝝ ꝓprie cū multitudine. Jn etate aūt q̄ seqtur hāc etatē aggregat in ea in corpe eiꝰ q pmiscet ꝓprie ꝛ errat i suo regimie hūor q est de gn̄e co. ārē vincit i corpe eiꝰ cū sāguie hūor q noiat co. ci. ꝛ ru. ꝛ morat illud i qbusdā hoibꝰ vsquequo supueniūt eis. xxx. āni. ꝛ in qbusdā horꝝ donec supueniūt. xxxv. āni. Qm̄ tminꝰ ꝑmꝰ in ꝺclinatōe corpis ad frigꝰ anni eiꝰ sūt. xxx. anni. ꝛ tmini scōi post cū āni sūt. xxxv. Et multoꝝ q̄ dē hominū iuuētus p uenit pp ꝓpl'onē ꝑmā. ꝛ pp dispōnes diuersas ad q̄s pmutat corpus pp accītia q̄ accidūt ei: aut pp mutatiōnē cōpl'onis in spacio medio inī duos tmios q̄s dixi: ꝛ pp hāc cāz inuenimꝰ hy. fortasse dixisse eiꝰ etas est. xxx. sic fecit in ꝟ ꝑmone. ꝛ fortasse: etas eiꝰ est. xxxv. qō ē: q̄z mutatio i vno quoqz horiuz cū sit diuersa: nō ē possibile vt inueniat oibꝰ eis ꝓz vnitatē spaciū vnū qō sit cōe. ꝛ ego qdē idigeo te ad ꝟ vt sis hūc ꝑmonē seruās: iā dixi. n. cū itez in his q̄ ꝑmissa sūt ex sermone meo: in diebꝰ crisinā si tu seruaueris illud ꝛ adiūxeris ipm ad illud cuiꝰ ꝑmisimus rememorationē: nō erit tibi difficile inuenire cām in eo qō narrauit hyp. in ꝟ sermōe. Nā sicut hūorees ꝑm horā animi calefiūt in estate calefactōe vehemēti: ita vt bullīāt: vbi gra. ꝛ sicut oz ex illo necessario vt gnet ab eis co. ni. ꝛ cū segt eos autūnꝰ aggregatos in corpe: nō ꝑmittet eos resolui pp frigus suū neqz eūari facile. Silr ēt hz se res in etatibus: nā qn̄ corpus pmutatur de etate status ad etatez pfectoꝝ humoribus in etate status vincētibus iā resolutis ad co. ni. ꝓhibet ꝟ etas illā colerā resolui: ārē accidit ab ea febris ārtana Et idiget ille cuius etas est ꝟ etas in mūdificatōe corporis sui ab hmōi hūore spacio lōgo. Et pp hanc cām fit q̄ oēs egritudines melācolie multiplicātur in etate que cōsegtur etatē status: verūtamē diuersificantur in paucitate ꝛ multitudine: ꝛ sūt lepra ꝛ egritudo in q̄ excoriatur cutis ꝛ cācer ꝛ algueſegues melācolica: ꝛ febres quartane. Est. n. algueſegues passio melācolica q̄ homo solus secū loquitur. XXXI

Causa q̄re exiture magis fiant in hyeme ꝛ magis sint tardē ꝛ eaꝝ reditōes sint minus.

Ipocrates in ꝟ loco fecit exituris tria eē necessaria. quoꝝ vnū est ꝛ ꝑmū: q̄z fiūt in hyeme plus: ꝛ scōm est q̄z eaꝝ ges in hac hora ē tardior: ꝛ tertiū est: q̄z eaꝝ reditiones sūt minus. Cā autem in hoc q̄ ipse fiūt in hyeme plus ꝺeclarat tibi ex natura humoris q̄ vincit in corpibus in hac hora. Jā enim ꝺixi in eis q̄ sunt ꝑmissa: q̄ crisis humoꝝ calidoꝝ fit p ventris solutionē ꝛ humoꝝ quidē fridoꝝ crisis fit per exituram. Causa autem in tarditate quietis earuz: melius est quidē vt ponat natura humoris ꝛ frigus aeris quod est: q̄z necessariū est in sanatiōe exiture vt resoluatur humor faciēs ipam ꝓculdubio: sed resolutio. humoꝝ grossoꝝ viscosoꝝ ē difficilis. ꝛ ꝓprie qn̄ aer est frigidus. ꝛ pp hanc cām fiunt eaꝝ reditiones minus. qm̄ egritudines que redeunt idigēt motu vel' motore qui moueat eas ꝺonec redeant, sed humorum frigidoruz est valde ꝺifficilis motus. XXXII

De signis vomitus p moduz crisis fci

Intentio hy. i ℔ ꝓmõe ẽ vt loquaꝫ de vomitu q accidit spõte ꝟz modũ crisis. Et pria determiatio eiꝰ est: vt egritudo i q̃ illõ accidit nõ sit mortifera: z multotiẽs qdẽ noiat hãc egritudiné noie deriuato ex euasiõe ab ea. Et ꝯminꝰ scõus ẽ vt accidat infirmo doloꝛ capitiꝭ. z videat coꝛã oculꝫ suis res nigras: z illõ qdẽ accidit a vaporibꝰ co. ci. pure. Iste. n. hũoꝛ q̃ calefit calefactõe vehemẽti z aduꝛit: gñaꝫ ab ea fumꝰ niger z ascẽdit ad caput z est ille cã cuiꝰ accidit doloꝛ capitiꝭ z qõ puenit ex ℔ fumo ad oculũ cõturbat hũiditatẽs eiꝰ claras lumiosas p nãm ãre accidit in eis sile z qõ accidit i aere claro luminoso q̃ permiscet ei subito fumꝰ niger: vl alie ex rebꝰ nigris. Luz g̃ sentit illud spũs visibiliꝫ pcedẽs a cerebꝛo ad oculũ sicut accidit i eo apõ aggregationẽ aq̃ i oculo accidit ei idẽ vt imaginetur res nigras videre in die. Differẽtia autẽ iter vapoꝛes siles istis ascẽdẽtes cum multitudine a pulmone z inter illos q̃ eleuantur a stomacho ẽ: qꝛ accidit cũ istis doloꝛ i oꝛe stomaci. qõ est qꝛ pulmo nõ sentit lesionẽ hmõi humoꝛ pp puitatẽ sui sensus: aut q̃m nõ ẽ ei sensus penitus. Os ãt stomaci q̃m est mẽbrũ sensibile pp multitudinem neruoꝝ descẽdẽtium ad ipz nõ ẽ pole vt pareat super ipz aliq̃ eoꝛuz qõ accidit in ꝟpo. Et pp hãc cãm fit q̃ q̃n hũoꝛ q ẽ de gñe cho. moꝛdicat ipz accidit ide i eo doloꝛ q dr doloꝛ coꝛdis: z pp ℔ ẽt oz vt accidat ei vomitus coleric⁹ z signauit iterum illud abucrides: qꝛ conuertit dum pmanet doloꝛ z puenit doloꝛ ad coꝛ: z accidunt ab eo oẽs euacuationes q̃s sciũt medici q̃ sunt de gñe co. Signat g̃ p hũc ꝓmonẽ suũ. s. qꝛ quertit motionẽ suã q̃ vomitum mouet: q̃m p ꝓmonẽ suũ coꝛ vult os stõaci: z pp ℔ noiauit moꝛdicationẽ accidẽtẽ i eo doloꝛẽ alfordij. i. coꝛdis z narrauit hy. itez i alio loco ab isto signationẽ aliã significantẽ vomitũ i istis: z ẽ salꝰ labij inferioꝛis z motꝰ eiꝰ: qõ ẽ qꝛ tunica itriseca ex tunicis stõaci q̃ i ea accidit mõdicatio pp colerã mouet hmõi motu: z nos qdẽ itellexim⁹ ex creatõe vl medicia anatomie: q tũica itrisseca ex tũic stõaci tegit ipz z tegit meri: z liguã z gutt z totũ os: z oẽs ptes huiꝰ tunice st ꝯtinue. ℔ g̃ tunica ẽ q̃ mouet labiũ q̃ accidit mõdicatio i eo ex acuitate co. ꝯgregate i oꝛe stõaci: qõ ẽ qꝛ ℔ aptitudie huiꝰ hũoꝛ ẽ vt natet sup os stõaci pp leuitatẽ suã: z q̃ cũ fait ad os stõaci eius vent eũaꝫ ex eo z eijcit vomitu cũ facilitate q̃ si accidat infirmo i illa hoꝛa rigoꝛ ñ solũ ppte euẽtus vomitus: ꝟz accidit ẽt cũ mltitudie: q̃m de aptitudie rigoꝛ ẽ ꝟz pmũ vt faciat accidẽ vomitũ co. sic oñdi in li. meo i rigoꝛe: q̃ si sũaꝫ ẽt i illa hoꝛa aliqd ex cibo: aut potu, ppat euẽtus vomitus valde: quoniam col. retẽta i stõ coꝛrũpit, illõ q̃ su

De aptitudie rigoris ẽ vt, faciat accidẽr vomitũ.

Si vo ꝙtingat in qnta die z vrina priori similis est in xiiij. die liberantur.

Et in quo istoꝝ incipit doloꝛ ab ipso ꝑmo die: tũc dignuz est vt fiat fortis i die q̃rto: aut q̃nto: z cũ fuerit septimus deleꝫ: z euadit ab eo ꝟz pmũ. Si vo icipit doloꝛ i die. iij. z fit fortis eis ꝑ pria in die septio euadunt in die. ix. aut. xj. z ex eis sũt in qbus icipit doloꝛ in die v. deinde fiũt rcliq̃ dispões eoꝝ ꝓm dispões illoꝝ qui ꝑcedũt eos: deiñ cõ sumit egritudo eoꝝ in die xiiij.

XXXIII.

Arrauit hy. i ℔ ꝓmõe tres spẽs ex spẽb⁹ doloꝝ capitis accñtꝭ i eo ꝟz tp̃s: z tres ꝯmios crisis eoꝝ. spẽs g̃ pria ex eis icipit i die ꝑmo euẽtus egritudis z spẽs scõa icipit i die tertio z spẽs tertia icipit i die qnto. Qõ aũt cõcat eis oib⁹ ẽ q̃ crisis vẽit i eis ꝑpe die septimũ ab hoꝛa q̃ icipit doloꝛ. z pp ℔ doloꝛ is q̃ icipit i die ꝑ crisis venit i die. vij. ꝟz illi⁹. q̃ icipit i die. iij. vẽit crisis i die. x. q̃ ẽ. vij. ab illo die verũtñ ℔ dies cũ nõ sit dies crisis oz vt euẽiat crisis in die. ix. aut i die xj. s. añ diez. x. aut post ip̃z p die. z ꝑua ẽt a me i ℔ loco q̃ dies. ix. nũerat i dieb⁹ crisis sic dies. iij. quẽadmodũ oñdi i eis q̃ ꝑmissa st cuz nõ ẽ de aptitudie egritudis vt eueniat crisis eius i q̃rtis: nz in septimis: ꝟz i dieb⁹ medijs iter eos sic oñdi i li. meo ꝺ dieb⁹ crisis: spẽs autez ꝯtia ẽ ex spẽbus doloꝝ capitiꝭ z ẽ illa q̃ icipit i die. v. z extẽdit vsq̃ ad diẽ. xiiij. q̃m caꝯtas fe. ñ hz fortitudinẽ z signatio illi⁹ ẽ tarditas euẽt⁹ doloris vsq̃ ad diẽ. v. z q̃m q̃n addis sup illꝺ. vij. dies aggregãt ex illo toto. xij. dies: verũtñ dies. xij. nõ ẽ dies crisis. neq̃ ẽ pole in hac crisi vt añcedat p diẽ: q̃m oñdi q̃ est illud ꝓpriuz egritudinis quaꝝ motus ẽ acutus z pp ℔ est necessarium vt tardetur crisis vsq̃ ad diẽ. xiiij.

XXXIIII.

Ꝺ E aptitudine haꝝ reꝝ est vt accidat eis q̃ cõpleti sũt in etate sua: z illi sũt quos de consuetudine hy. est noiare viros z mulieres i omnibus febꝛibus tertianis q̃m colera i hac etate est vincens in coꝛpe victoꝛia vehemẽti. Illis aũt quoꝝ etas ẽ minoꝛ hac etate nõ accidit illud i oib⁹ febꝛibus tertianis: sed in pueris eaꝝ tm̃: q̃m colera in nã haꝝ febꝛiũ vicit valde. Et accidit illud itez i egritudibus acutꝭ valde: q̃m colera i istis egritudib⁹ vicit victoꝛia supflua: z ꝓpie i illis q̃ sũt i statu iuuẽtutꝭ z nõ dimisit dẽ illõ nisi qꝛ pole ẽ nobis itelligẽ illõ ex ꝓmõe ipsius.

XXXV.

Non fit crisis añ septimũ nisi motus fuerit acutus.

Significauit p ꝓmonē suū i hmōi febribus febrez quā significauit i ꝓncipio sermōis sui cū hac dictōe. s. q ād ꝙquerīt i febre nō mortifera de dolore capit: z reliq̄ q̄ sequūt illō. qō ē: qz postq̄z ꝓuauit rez cōez i istis duab⁹ febrib⁹ sīl dixit: q̄ cōicat eis vtrisq̄ q̄ crisis vēit in his vtrisq̄z p euacuationē. Deide addidit ad illō qō ꝓpriū ē vnicuiq̄z eaꝝ: q̄re posuit crisim p euacuationē i febre ꝓma post euētū vomit⁹ colere: z posuit eā i febr̄ lcōa fieri cū fluxu sanguinis nariū. Et significatōes significātez illud in feb. qdez ꝓma sunt imagiatio reꝝ ni graꝝ: z dolor alfeuō: z i scōa qdē tenebrosi tas visꝰ: z corruscatio q̄ videt̄ corā oculis: z tēsio accñs i eis q̄ sūt sb hypocrōdijs absq̄z iflāmatione. Et iste significatōes significāt significatōe magna ō clinationez hu. ad caput. Et hy. ēt iā dixit i eis q̄ sūt ꝓmissa q̄ fluxus sāguis narīū accidit a crisi apostematū calidioꝝ accñtiū i eis q̄ sūt sub hypocrōdijs ꝓprie i eo q ē minoris etatiz ꝓpter multitudinē eiꝰ q̄ ē i corꝓe eius ō sanguie. Et addidit itez in ꝓmōe suo isto: ad rememoratōz cāꝝ vomitꝰ colere: q̄ illud accidit i iuuenibꝰ. In tractatu āt ꝑ libri epidimiaꝝ: dixit in eo de aptitudine cuiꝰ ē vt accidat fluxus sāguinis narīū: qō accidit ei vt ocl'i eiꝰ ēt lachrymentꝝ q̄ si aggregaueris illō totū: z adlūxeris ad illud q̄ dcm̄ ē in alijs libz: poteris ꝓcedē z iudicare i oibꝰ horis fluxū sanguinis narīū: q accidet. Et ꝓprie si oñdit cū illo oñsiōe māifesta: significatio euacuatōis sūpta ex pulsu. h. n. significatio ꝓcedit euētū fluxꝰ sāguinis narīū ꝑculdubio.

Nota signa fluxū sāguinis nariuz z vomitū significantia.

Expulsu possumuꝰ certe fluxū sāguinis ꝓnosticari.

Si frons febricitantis fuerit mollis: z cum digito premitur: z remanet digitus impressus: mortifera est febris.

Si frons febricitantis fuerit dura: z cum digito premitur: non remanet digitus impressus: non est mortifera.

Si febribꝰ ñ mortiferis ē dolor capitis nz añ ocꝭ os q̄busl nigris apparētibus: sz velut flāma lāpadibꝰ: z sub hypocōdria ōxtra vl̄ sinistra sūt tēsiōes z tūores z tetani sine dolore: his sanguis fluxurꝰ ē de naribꝰ.

Uz āt euēit i his febribus dolor capitiz z aduēit ei occul̄ suis loco nigredinis quā videt corā eis caligo aut vr̄ corā ocul̄ suis sic̄ corruscatoni: z aduēit ei loco doloris alfeud tēsio i eis: q̄ sūt sub hypocōdrijs a latere ōxtro aut sinistro absq̄z dolore: nz inflat̄: expecta illi fluxū sanguis ex naribꝰ loco vomitꝰ z expecta ꝓprie in hmōi loco el qui est minoris etatis eruptiōez sanguis. q āt iaz ꝓsecutus ē. xxx. ānos z q̄ ē maioris etatis eo: sit expectatio tua ei de ruptōe sanguis minus sz oz tibi expectes ei vomitū. ℣ XXXVI

Ueris i acuta febre ꝓ spasmꝰ cōtigit: maxime aūt si vētres ꝓstipati sunt: z vigilēt: z expaueāt: z plāgāt: z colorē varient: vt mō citrini: mō rubei: modo liuidi: modo vi des fiāt: hec veniūt pueris vsq̄z i septimū annū: maioribus vō his z iuuenibus spasmus in febribus nō cōtingit: nisi magnis existētibus infirmitatibus: vt est

Uiris accidit. spasmꝰ ñ facile pueris vō facile.

phrenesis.

Pueris āt accidit spasmus q̄ñ eoꝝ febris est acuta: z ventres eoꝝ sūt stiptici: z sūt vigilātes z expauescunt z plorant: z cōuertunt colores eoꝝ z pueniūt ad viriditatē z ad rubedinē z ad fuscedinē: aut ad pallorē. Et faciles q̄dē magis sūt iste res pueris q̄ sūt i vltio puitatis vsq̄quo pueniunt ad. vij. ānos pueris vō q̄ sī maioris etatis istis z virīs nō accidit in febribꝰ ipōrū spasmus: q̄ñ non supuenit eis ex signātiōibꝰ aliq̄d ex eo q̄ō est in fine malitie: sicut significatōes q̄ accidūt in phrenesi. ℣ XXXVII.

Interest ergo tua vt multo studio pceūtes z euasuros siue pueros siue iuuenes discernas: nec i q̄libz egritudie te negligent̄ offeras.

Oportet āt q̄ signi ficet ō quo spaſ vt saluet̄: z qui pit: ex pueris z ex alijs ex oībus signis sicut ostēsum ē ex eē cuiusq̄z eas in vnaquaq̄z egritudie. ℣ XXXVIII.

No. q̄ signa solēat patientibus spasmū accidēr.

Si vna signatio laudabilis multas virtutes pabiles vicerit bonuz z eē malū

Iguis ℣ XXXVII Alm scripsit hy. hūc ꝓmōez i eis q̄ ꝓmissa sūt z scripsit eū itez i hac hōa z scribet eū itez i sequētibꝰ: q̄m vtilitas ē magna valde verūtm̄ q̄z quis fecerit illō z iterauit ꝓmonē suū mltotiēz tm̄ iā puenit ad mltoz medicoꝝ z si itellexert ipz q̄m ipi mltoties vidēt i aliq̄ egritudinū sigūatione malā: z tm̄ euadit ifirmꝰ post illō ab ifirmitate sua: estiant q̄ō hy. sup lb q̄ ipe mētirꝰ ē i ꝓmōe suo ꝓter q̄ipz itelligāt z videt ēt signātionē laudabilē demū pit infirmꝰ. Dicūt ergo de hyp. q̄ errauit i sermōe suo ꝓter qō ipz itelligāt: Quia fortasse z vincit z supat significationes multas laudabiles significatio vna mala. z fortasse supat z vin

cit ſignificatio vna laudabilis ſignificationes multas illaudabiles malas. XXXVIII

Non ſcripſit hy. hūc ꝓmonē z ꝓmonē q ē añ ipz: niſi cū ſciuit tarditatē eoꝝ q lecturi erāt librum ſuū z audaciā eoꝝ z q ipi erāt iqſituri ỏ cā pp quaz dixit dié. xl. z hñtes ſāioſitatē ẽpicos: z hydropicos z febres q̄rtanas: qm̄ cū nos iueniam⁹ eos nūc cū ipe iā dixit ꝓmóe mānifeſto: qz ſermo ei⁹ nō eſt i egritudib⁹ acutis tm̄: ſz in eis ét que ex ipſis conuertūtur z plōgaſ eoꝝ ſpaciū ingrere de illo: tūc fortitā q̄ztū ingſituri eēnt de illo: ſi ipe nō ſcripſiſſet hūc ſermonē. XXXIX.

Quod aūt oz vt ꝑsideres z ſpeculeris ſup oēs ſignificatiōes: z nō ſis ꝑtēt⁹ vificatiōe ſignificationis vni⁹iā dixit illō in eis q̄ premiſſa ſūt. In hoc āt ꝓmóe addit ad illud rē p cui⁹ſciaz iuuam̄tū fit valde: z é qz nō oz vt pōderet vt⁹ ſignificationū abſolute ſz poſtq̄z cōpaſ vnaq̄qz eaꝝ ad ꝑparē ſuaz. Quedā. n. ſignificationes ſūt male i ſeipſis: verūtm̄ diuerſificant i illo pp multitudinē z paucitatē: z ſi ille quaꝝ vtutes pōderauit in eis que ſūt ꝑmiſſa ſicut oñdi: z dixit i qbuſdā eaꝝ qz ſūt mortifere z i qbuſdā eaꝝ qz ſignificāt mortē: z i qbuſdā eaꝝ qz ſūt min⁹ ſignificātes mortē: z i qbuſdam eaꝝ: qz ſūt mortifere valde: z fortaſſe addidit ad illud ꝓculdubio. Et ſignificationū laudabiliū: ſiḿr ét vtutes pōderauit ꝓm hūc modū z dixit in qbuſdā eaꝝ qz ſūt ſalue: volens q ſignificāt euaſionē z dix i qbuſdā eaꝝ abſoluto ſermóe: qz ſūt laudabiles z fortaſſe adiūxit ad q̄ſdā earū. z dixit z vt⁹ eaꝝ eſt magna z fortaſſe dix z vt⁹ eaꝝ eſt magna z fortaſſe vt⁹ eaꝝ eſt magna valde: verumtm̄ ſermo i ſignificatōe: qz vt⁹ eaꝝ é magna valde in ſignificādo ſalutē ē magz vltim⁹ q̄z ꝓmo i ea abſolut⁹: qz ſignat ſalutē tm̄. In hō āt ꝓmóe dixit qz oz vt cognoſcas ſignificatiōes z diſcernas eas poſtq̄z cōpaueris vtutes eaꝝ adiuicē: nō q̄ ex eis ꝓueniūt i gñe tm̄. ſ. ſignificatōes laudabiles adiuicē: z ſignatōes illaudabiles adiuicē: ſz diuerſas i gñe ét. ſ. laudabiles cū illaudabilib⁹: nā tu p cōpationē hāc poteriſ ſcire i ꝑmiſ q̄ iā ſupfluit ex eiſ i eo q ſignāt: qz é ſupfluū. Et ſcieſ ſcō. qz qñ tu ſciuerſ illō nō faciet te timē i eo illō qō videbis. Et ẽtio vt igras. z cōſideres q̄ ſit cā i aduētu ei⁹. z qd ſit qō ſignificet illō: verūtm̄ ego iā nāraui totū illō i libriſ meiſ: z ꝑpe i illo q é de criſi. z qdē ñ ē fedū: vt remēoꝛari illi⁹ faciā i h̄ loco ꝓz viā exēpli: z ponā ꝑn̄ ei⁹ cui⁹ remēoꝛationē faciā ex ipo cōez toti arti q̄ ꝓꝛehēdit ꝓnoſticatio. Dico ḡ q oz vt ꝑsideres i ꝑmis añ oēs res: an. ſ. i qbuſdā mēbris corpis ſit egritudo q̄ ſit ei ꝑpa: an egritudo ſint hūoꝛes aggregati i mēbris ſeu i vēis. Deide ꝑſidera p⁹ illō q̄vtutes illi⁹ corpis ifirmi ꝑpe ſint ꝓz timoꝛē. Et ego qdē ꝓceſſiā tenoꝛē: z dixi q vtutes ſūt tres. Deide ꝑſidera poſt illud ſignatiōes tā laudabiles q̄z illaudabiles ſignificātes diſpōné illaꝝ triū vtutū. Ponam⁹ ḡ vbi gra: q vtus pcedens a cerebꝛo nō hz egritudinē: neq; aliqō ex membris corpis. z q cā euēt⁹ fe. ē putredo humoꝛuz tm̄: cū hoc poſuerim⁹ totū illud: ponam⁹ ēt q in vrina a ꝓncipio egritudis appuerūt ſignatiōes laudabiles: dico q iſte ifirm⁹ nō pōt eē q moriaſ cā hui⁹ egritudiſ: z ꝓ illud ſi accidat vt appeat in eo ſignificatio timoꝛoſa: tūc nō ſolū nō oz: vt terreat te z faciat te timē: ſic̄ accidit multis medicoꝝ: imo oz vt ſcias q é ſignificatio euēt⁹ criſis. qō eſt qz accidit huiuſcemodi ifirmis pp criſim dolor capitis z p̄mixtio rōnis. z imaginātur res nigras z citrinas z accidit eis tenebꝛoſitas i viſu z doloꝛ i frōte: z ſin fend. i. oꝛe ſtōaci: z tēſio i locz q ſūt ſb hypocōdriis: z qñ egerūt: egerūt ét egeſtionē malā: aut expuūt ēt ſputū ſedum: aut vomūt vomitū turpis aſpect⁹ z denigrāt mēbꝛa eoꝝ. z putrefiunt. z icidūt i viā mortis. Totū illō qñ apparet é edruz diſpō melioꝛ. qō eſt: qz anhelitus eoꝝ. fit multotiēs bonus z geſcit qō cū eis eſt de doloꝛe z ꝑficit appetit⁹ eoꝝ in cibo z ſentiūt i coꝛpibus ſuis lenitatē apud eleuationē ad ſellā: z qñ eueniūt eis huiuſcemodi euacuatōes ſignāt illō qō eūaſ ex eis ſignificatōe manifeſta: q nā mundificat coꝛpa. z reddit z ſtrigit qō currit ex eiſ. z appet loco receſſiōiſ z retētōis victoꝛia. res. n. iſte oēs determinātur z diſcernūtur in h̄ lib. z nō é tibi poſſe tm̄ niſi vt adiūgas ad eas ſignificatōes q̄ ſumunt ex pulſu. z ego qdē iā eas oñdi i libꝛo meo de pulſu ꝓter q ꝑmiſcueri cū eis pabolas z fabulas. ſicut ſūt pabole z fabule. q̄s ſcripſit archigenes. poſtq̄z ḡ itellexeris iſtas res in aia tua z iueneriz z tenueriz eas oz vt pōas ꝑſideratiōné tuā i eis ita vt cōpes eas adinuicē. Poteris. n. i illo enūciare illō qō ꝓtermittūt dicē ifirmi ex reb⁹ quaꝝ ſcia nō eſt apō eos q̄ rū ſūt ꝓpe ſicut vidiſtis facē multotiēs me. Ex illo ē ſermo me⁹ in illo cui⁹ dētes ſtrídebāt q illud erat ei p nāz ita q ꝓuocauit illū q audiuit me ex illis de domo ei⁹ vt extimaret q iudicatio mea de illo q iudicaui nō eſt ex arte medicine. ſz ex arte diuinatōis. Et ſiḿr illō ét q iudicaui ſup illū q̄ dormiebat z oculi eius erūt apti. q illud erat ei p nām. Et dignū é ēt vt ſitis mēoꝛes ei⁹ quē iueni reſupinū ſup lectū ſuū. z iudicaui de eo qz oz neceſſario vt ſit qō eſt cū eo nāle. Et itraui ſemel ad mulierē. z vidi oculū eius dextrū multo maioꝛē oculo ſiniſtro. Judicaui ergo ſup eā q illa eminentia q̄ appārebat in oculo ei⁹ añs fuit añ egritudinē ei⁹. Et vidi alterius infirmi tempoꝛa plana ꝓter qō fuerim ſciēs ante illud z iudicaui ſup illud. q illud erat ei nāle. Et iudicaui ſuper infirmum alium q oculi eius erant naturaliter lachꝛymoſi. z multotiēs iudicaui ét ſup toꝛtuoſitatem algebin. i. duoꝝ coꝛnū frontis z toꝛtuoſitatē oculoꝝ z toꝛturā labij. q euētus illius fuit ante egritudinē ꝓpter cāz extrinſecā. Et multotiēs iudicaui ỏ pulſu diuerſo. z i illo i quo oñdunt getes. q illō erat p nāz

No. pulchrā declaratiōné exēplarem

Nota ỏ diuerſitate ſignoꝝ in malitia: z in bonitate.

Hal. gli atur ſe ex ſcia p noſticoꝝ reuelaſſe mlta q̄ vulgus nō ex arte medicie ſed diuinatiōes potius credidit

No. h̄ ſigna mlta q̄ abſoluta ſt mōtalia in qbuſdā tm̄ ſt nāl a.

pter q̄ sciuerim: z postq̄ sanat⁹ est ille ifirm⁹ remānsit cū eo. Et iudicaui ēt de voce bōa z voce rauca z voce tremula q̄ qddā ei⁹ erat p nāz: z qddā ei⁹ accidit ante egritudinē. z qm̄ iā locut⁹ fui i illo ꝓmōe lōgū. i li. meo de tractatib⁹ ꝓnosticatōis tūc nō ē mihi necesse narrare ill ō i ꝟ libro: sz sufficit mihi vt faciā te reméorari tm̄ sūme scie q̄ apprehēdunt hmōi res. deiñ abscidā ꝓmonē hunc. Dico ḡ q̄ qm̄ oñdit ibi q̄ i egritudiem̄ ēt timor ex oib⁹ signā rōib⁹. oz vt sciaſ q̄ euētus illi⁹ accñtis ꝑculdubio fuit añ egritudinē ab aliq̄ cāz apparētie manifesta: z ꝓp ꝟ opz si vificat ꝓmonē meū: z sermonē hy. vt ꝓsideretis oēs signatiōes: q̄rū rememoratio ꝓcessit: postq̄ póderauerítis vtutes eaz ꝓm q̄ ꝓcessit z hy. enūciauit de eo. ipe. n. dixit illud ꝙ semitā exépli i sputo qō expuit: z sūt z i illo colera z sanies pmixte. Et sermo ei⁹ ille ē i locutione: in qua dixit Et qō ex saniositate accidit sup sputuz adhuc vincit colera est malū valde sine sit illud qō de eo egredit quando q̄ sputū sup quod vincit colera z quādoq̄ sanies: aut sit exit⁹ vtriusq̄ simul qō est: q̄ ꝓcepit hyp. tibi in ꝟ sermone vt cōsideres in oibus significatiōibus q̄ apparent in infirmis cōsideratione exq̄sita z addit ad illō multos ex eis z posuit initiū sermonis sui a significationibus laudabilibus z dixit. Et ista sūt signa laudabilia vt ifirmus sit bñ tollerās egritudinē suā cū facilitate: z vt sit anhelitus ei⁹ bonus: z vt sit salu⁹ a dolore: z vt ꝓiiciat qō ꝓiicit ex sputo cū tussi facile: deiñ icipit⁹ postq̄ expleuit numerationē signoz laudabiliū ꝙ ordinē numerare signātōes malas: z dixit. Male aūt sūt ꝙ die ill⁹. Et sūt iste vt sit difficile ifirmo tolerare egritudinē: z vt sit anhelit⁹ eius magn⁹ z frequēs: z nō qescat ab eo dolor eius. z vt sit sputū eius qō expuit cū tussi. z cū labore: z vt sitiat siti vehemēti. z vt sit caliditas feb. in corpe diuersa: hoc ergo fuit initiū sermonis sui in signationibus malis: quaz exp̄ssit rememoratio successione exēpli: qō narrauit i sputo z dixit: q̄ oz tibi sicut fecisti i ꝟ loco: ita facias i oibus alijs locis ꝓter q̄ dimittas aliquā ex reb⁹: sed cogita iter te z alaz tuā i vtute cuiusq̄ signationū: deide cōpares eas adinuicē. XL.

Cognitio egritudinis ꝓñt aut future duē nos i cognitionē accidētiuz futuroz

Uamētū magnū sit i ꝓnosticatōe accñtiū de aptitudine quoz ē vt accidāt ifirmis p cognitionē egritudinū supueniētiū ꝓñtiū ex eis z futuraz. Et hypo. qdē narrauit in li. aphorismoz sūmas breues i egritudib⁹ q̄ multiplicant in vnaq̄q̄ hora āni. z q̄ ꝓprie sūt disponi aeris ꝓñtis z disponi añtis. Dixit .n. i horis āni. In ve qdē accidit alguesegues. s. melāconia z mania: z reliq̄ q̄ narrauit z nūerauit post illud ex egritudib⁹ q̄ sūt ꝓpe veri. z vnicuiq̄ horaz āni qñ ꝟuāt cōplexionē nālē. In horis aūt q̄ cōplexionē suā nālem nō seruāt dixit hūc sermonē: q̄ accidūt egritudies alie q̄ sunt ꝓprie illi disponi aeris. deide narrauit q̄ harum egritudinū accidāt i fine. z q̄ accidāt i hora mutatōis aer⁹ ꝓñt⁹. In eis āt q̄ accidūt i fine dix̄ hūc ꝓmonē: qñ fuerit hyems ꝟuata pluuia z fuerit boreal⁹ z ver pluuiosū z austrinū z reliq̄ q̄ sequunt illud. De egritudib⁹ āt q̄ accidūt i dispónib⁹ aeris ꝓprijs horis āni dix̄. hūc ꝓmonē horaz āni i q̄ ē vl'iter paucitas pluuie sanior ē. q̄z eius multitudo z reliq̄ q̄ sequunt. Uez q̄ dix̄ de egritudib⁹ supueniētib⁹ i libro aphorismoz: nō ē nisi sūma breuis. In lib. aūt epidimiaz dixit alia: q̄ necessaria sunt sciēda de eē eaz. Quātitas aūt q̄ ē necessaria i cognitiōe haz egritudinū q̄z uis estimet: q̄ fit itrās i cognitione rez nāliū: tm̄ ego narrabo eā in expōne mea: q̄ñ exponā librū epidimiaz postq̄z ꝓplevero hūc libz: i hac āt hora ego sū narrās sū mā ꝓnosticatōis ō eo ō q̄ locut⁹ ē i ꝟ ꝓmóe cuius ꝓmisim⁹ rememorationē. Dico ḡ q̄ ꝓcepit tibi vt addas ad istas signātiōes q̄s narrauit i lib. ꝓnosticationis ꝓprias egritudib⁹ acutis signātiōes q̄rū euētus cā est aer. Ponat ergo aliqs tibi qō oñse sunt sibi significatiōes iudicātes supra egritudinē fluxuz sanguinis nariū. z sit hora p̄ns ver. Dico ergo q̄ illō q̄ñ accidit oz vt sit expectatio tua fluxus sanguis nariū plus. q̄ si fuerit euētus cōplexiōis aeris p̄ntis ca. z hu. erit plus illo multū. Ez si cōplexio eius in duob⁹ tpibus aut in trib⁹ ex tpibus anni q̄ iam trāsierūt fecerit necessariā significationē multi sanguinis. tūc est spes tua vt eueniat fluxus sanguinis nariū multo plus z sermo qdē in reliquis spēbus euacuationis est silis ei q̄ est in fluxu sanguis nariū: z pp ꝟ sufficit mihi vt faciā te rememorari in illo exēplū vnū z est sudor de cui⁹ aptitudine. est vt accidat. Dico ḡ q̄ i febribus ꝙ plūmū i hora estatis cū ꝟuatōe pluuie ñ accidit sudor: qō si accidat i hora salti q̄ztitas ꝟua pluuie. accidet i febrib⁹ sudor. iā ḡ oñsū ē tibi oñsiōe appente: q̄ qm̄ adiungit ad reliq̄s signātōes ꝓprias egritudib⁹ significātes sudorē. de aptitudine cui⁹ est vt accidat ꝙ dispónem aeris p̄ntis. erit spes ei de cuius aptitudine est vt accidat certior z magis festina. XLI.

De dñia inter signū z significationem.

Inuenimus medicos nō tm̄ igrere de dñia iter signātōes. z iter signa: sz ēt rhetoricos. qm̄ igsitio ō illo nō ē ex eo q̄ signāt ex noib⁹. sz igredit i igsitione de eo cui⁹ intētio q̄rit. z pp illud oz vt itēdas ad iuētionē duaz itētionū q̄s significāt he due dictōes. z sunt ille q̄s inuenim⁹ medicos q̄añ nos fuerūt sciuisse z inuenim⁹ ēt rhetoricos firmauisse qō ipe signant illō valde Dico ḡ q̄ dñie q̄ sūt i vsu i oi demōstratōe q̄ sit va. z sufficiētiā faciēs sē due: q̄z vna ē necia: cui⁹ vnaq̄q̄ ꝙ suā segz ꝓparē. z sūt ille ex qbus ꝓpōit ꝓpō: z altera nō iuenit sp. sz ꝙ pīma. Et diuidunt itez iste due dñie diuisiōe altera i duo q̄z vnuz ꝓphēdit expimēto. z altez rōne. Iste ḡ sē diuisiōes itētionuz. In noibus āt significātibus eas nō inuenimus oēs grecos vsos fuisse sup eas eisdē noibus. sz prudētiores eoz. Uidet ḡ mihi vt dimittā remēoratione reliq̄z. Et ipsi qdē vtunt i diuisiōe prima sup rē q̄ signāt sp vnā z eādē rē noie significatōis z vtunt ꝙ re pīmā noie signi. In diuisiōe āt scda noiant qō ꝓphēdit expimēto z cōsideratōe signū z qō ꝓphēdit rōne significatio. verūtñ cognitione vel scia qua vtun-

tur greci in hoc termino vel capko nō iuuant medici: ꝫ illi artifices quoꝝ est ꝓpria cognitio vel scia lingue grecoꝝ ꝛ illis attinet. Ꝫ q̄ ꝑ cognitōez diuisiōis i quā diuisimus res: iuuam̄tū fit valde magnū in ꝓnosticatō ne: videt mihi q̄ manifestū est ꝛ planū apud oēs hoies i ꝑmóe át hy. q̄ vt⁹ hoꝝ geneꝝ iter illas duas significa tōes ex generib⁹ significationū ē vtus vna ꝛ eadē sp .s. q̄ significat salutē: ꝛ q̄ significat rē malā ꝛ ē necessaria igsitio mul ta: qđ est: q: dixit in li. aphorismoꝝ. Q̄n egri tudo est ꝙueniés näe infirmi: ꝛ etati eius: ꝛ ipsius forme ꝛ horę ꝑ senti ex horis āni: tūc timor eius est minor q̄ꝫtimor egritudis: q̄n nō ē ꝙueniēs alicui haꝝ ꝓpetatū. Nō g̃ ꝓdicit iste ꝑmo ꝑmōi eius in hoc loco: qđ ē: q: ipse dixit in eo q̄ significatōes male significāt sp rē malā: ꝛ nō dixit q̄ significatio earū sup illō sp est vnius dispōnis: in differētia aūt cuius ꝑmisimus rememoratio nē ñ ꝓmutat nä hoꝝ duoꝝ geneꝝ ex generibus significationū ad g̃riū sue näe: ꝫ enūciauit q̄ vnūquodq̄ facit illud ꝫ paucitatē ꝛ mltitudinē. ꝫ naturas ꝛ etates ꝛ reliqua q̄ ipse dixit i illa hora. Oportet g̃ ex illo q̄ hy. nō dixit ꝑm lē res g̃rias: ꝛ ꝓprie in ꝑmóe suo. Nō oꝝ vt glorieris ꝓp lenitatē quā inuenit ifirmus ꝑ diuersitatē rónis: neq̄ vt terreat te res praua q̄ accidit absq̄ rōe: plurimū. n. eius qđ accidit ex illo nō forsitan morat: neq̄ plōgat spaciū eius: nā lē etiā nō est g̃riuꝫ ei qđ dixit in hoc libro q̄m nō scripsit hūc ꝑmóez q est in ꝓnosticis nisi ꝑ illā eandē cām. Quoniā mutatio ex significationibus malis ad significatiōes laudabiles: ꝛ ex laudabilibus ad malas nō ē nisi in accidētibus. Ex signis át nō est aliqđ de aptitudine cuius sit vt ꝓmutet ad g̃riū eiuꝫ ꝑm q̄ ipsum est: ꝫ significat bonū aut malū cū multitudine: aut paucitate ꝓter q̄ significet i aliq̄ horaꝝ bonū ꝛ post ipꝫ malū: aut malū ꝛ post ipꝫ bonū. iñ ē q̄ signa ex vrina sūpta ꝺ qbus dicit q̄ sūt mala: nō est possibile vt sint i aliq̄ horaꝝ laudabilia neq̄ signa ēt laudabilia est possibile vt pmutent i aliq̄ horaꝝ ꝛ fiant mala: ꝛ silr̃ iter etiā q̄ apparēt signa i facie ꝛ coloꝝ eius: ꝛ ipsius forma: ꝛ eiuꝫ figura. ꝛ similr̃ etiā est ꝑmo in decubitu cū iacet ifirmus supinus ꝛ pallore mēbri: ꝛ eius nigredie: ꝛ alijs ex ifirmitatibus q̄ accidūt in eo: ꝛ q̄ oia ista signa sunt ꝙantia vtutē suā q̄ est i his ꝓprie sp: ꝛ nō ē illō in magnitudine: q̄m iā ꝑmisit: ꝛ dixi. Qꝛ recipiūt in illa additionē ꝛ diminutionē: ꝫ in genere q̄m nō est possibile vt mutet aliqđ ex signis laudabilib⁹ ad gēus signoꝝ illaudabiliū: nꝫ aliqđ ex signis illaudabilibus ad gen⁹ signoꝝ laudabiliū cū ingrit̃ de eis cū discretiōe ꝛ determinatōe: q̄ eis ꝓpria est: accidētia aūt nō sūt ita q̄n accidūt i qbusdā difficultas ābelitus: ꝛ pmixtio rōnis: ꝛ tēsio eoꝝ q̄ sūt sub hypocondrijs: ꝛ videt coā oculis suis sile coꝝruscatōi: ꝛ imagināt res nigras: ꝛ accidit eis dolor i alfeud: ꝛ salt⁹ labij iferioris: ꝛ egrediūt ex eis exitus re ad lat⁹ auris: aut i loco alio: ꝛ fortasse erit ꝑ eas crisis ꝛ fortasse addet i magnitudine egritudinis ꝛ vehemētia eius. Et hypo. narrauit illud i ꝑmóe suo: q̄ accidē tia qb⁹ fit crisis q̄n nō faciūt illō fortasse significāt morte: ꝛ fortasse significāt malitiā ꝙplexiōis. Et ego q̄dē iā determinaui totū id q̄ est sile in libro meo de crisi ꝛ in libris alijs vt nō minuat nobis scia alicuius rex i ꝓnosticatiōe: ꝛ pp lē nō sum piger i accipiēdo ꝙsiliū a te in hac hora: cū sit de ꝙsuetudie mea vt inuā id sp. Et ē qđ ꝙuenit tibi sp i ꝑmis vt studeas ad discēdū illō qđ igr dix i ope medicie: ꝺ rebus át q̄ꝫ igsitio est in dictōibus aut i eis q̄ significāt noia: aut quaꝝ scia necessaria ē ad dialeticā: inuo tibi vt postponas ingsitiōez de eis vsq̄ ad horā q̄ erit vacās: sic illō q̄ oꝝ te facē in hac hora: i eo qđ sigificat ex noie significatōis: ꝛ ex noie signi. Et q̄m narraui totū cuius scia fit iuuam̄tū i arte medicie: tunc ego ſuꝫ adiūgēs ad ꝑmóez meū rē aliā qua certificat id q̄ dixi in eis q̄ ꝑmissa sunt Dico g̃ qđ accidētia quibus fit crisis noiant signa: significatōes aūt nō est pole vt noient. qđ est: q: greci noiant his duobus noibus. s. signū ꝛ significatio res qbus pole ē scire si ifirmus saluat aut pijt. Et si aliqs diligit vt aggreget illō in sūma vna: dicat q: sūt signa q̄ significāt debilitatē vtutū q̄ regūt corpus ꝛ eaꝝ fortitudinē. Et māifestū ē bñ: q: igrediunt in eis significatōes q̄ significāt digōnē ꝛ eius diuersū. Ex accñtibus ꝺo qbus fit crisis nō ē aliqđ cuius dispō sit b dispositio: ꝫ itelligit ex eis qđ crisis accidit: ꝛ cū illo ēt an sit cū euacuatōe: aut accidat ei exitura: aut qbus euacuatōibus ꝛ exituris accidat: sic fluxus sāguinis nariū: vbi gr̃a: ꝛ vomit⁹ ꝛ apata q̄ fiūt a duobus lateribus auris. Uer an illa crisis bona sit aut mala ñ est pole vt sciat ex significatōibus hmōi: q̄m oēs istas crises ñ inueniꝫ ꝙerti ad salutē plusq̄ꝫ ad malitiā. Et hy. q dē nō narrauit discretōez illius neq̄ determiatōez ipius ꝫ finē vitatis ex accñtibus. ꝫ ex significatōibus. q̄ est: q: dixit qđ digestio significat velocitatē crisis ꝛ fiducia sanitatis. Res át crude q̄ ñ digerūt: q̄ ꝙuertunt ad exiturā malā significāt: aut q: ñ erit crisis: aut dolores aut lōgitudinē egritudis: aut morte: aut reditiōez egritudis: pp hoc g̃ pole est vt sciat si crisis accidit ab accidētibus q̄ faciēt crisiꝫ: ꝛ pole est vt noiet illa accidentia ex significatiōibuꝫ crisiꝫ: vel an illud ꝙuertat ad salutē aut ad morte: significat ex eo digōe tātū: ꝛ nō significat ex digōe itē si crisis accidat: ꝫ an euadat infirmus an moriat. ꝛ oꝝ vt sis ēt memor illius cū eo quo exposui tibi noia: cū fiat p ipm iuuamentū in arte medicie. Et scias iterū qđ signa qbus fit crisis igrediunt i genus accidentiuꝫ: que significant euentuꝫ euacuationis ꝛ euētum exiturarū ꝛ qđ ille euacuatiōes ꝑm vtatē nō sunt nisi cāe cōsūptiōis egritudis aut casus vtutis accidēs aut sunt significationes que significāt illud. XLII

Non vtitur hy. in sermóe suo In regiōibuꝫ breui ñ trate: sic de cōsuetudie sua ē. vt faciat. qđ ē: q: possibile fuit ei vt adiūgeret ad sermonē suuꝫ ꝑmū duas dictioneꝫ tātuꝫ: ꝛ non fuit necessariū vt scriberet hunc sermonez: ꝛ ꝓp hoc ego suꝫ adiungens illud ad sermonez suuꝫ: ꝛ ostendens ostensione manifesta qūo erit quando additur ei illud sicut si dixisset: oportet vt scias bene de esse significationuꝫ ꝛ reliquoꝝ signoꝝ qđ ipsa in oi anno ꝛ i oi hora ex horis anni: ꝛ i omni regiōe que ex eis sunt laudabilia significāt bonuꝫ: ꝛ q̄ ex eis sūt mala significāt malū. Jam ergo manifestuꝫ ē ex additione mea in hoc sermóe. s. ꝛ In omni regione q̄ ꝑmo eius cuius ꝑmisimus rememoratiōnē ē supfluus: nec ē necessitas eius. Q̄n nō intelligit ex eo aliqd aliud nisi qđ significatōes laudabiles ꝛ illaudabileꝫ significāt sp: q̄ ex eis sūt laudabiles bonū: ꝛ q̄ ex eis sūt male malū i omni regiōe: siue sit calida ꝙplexio eius: siue frigida: siue eq̄lis valde: qđ est q: remēoratio eius ꝺ re

Tota intētio medici ꝺz v̄sari circa ea q̄ ingrediuntur in ope medicine.

Zꝫ vna significatio mala semp fit mala: vna tñ altera ē deteriō.

Signa laudabilia ꝓpa ñ mutātur i genus signoꝝ illaudabiliū.

gione nubie ꝑz femitaz exempli significat regiones ca
lidas:z p regiõez sclauonie significat regiões frigidas:
z per regionem hesperie regiones tẽperatas. XLIII

REs quam dixi in eis que sunt ꝓmissa propterea
quia fuit necessaria scripsit eã hy.in hoc loco: z
est sermo eius quia quando tu intelligis intelle
ctu bono virtutes significationuz:tunc tu q̃zuis non ꝓ
cedas z scias semp il-
lud de aptitudine cu-
ius est vt accidat ꝑm
veritatem verũtamẽ
quando iam certifica
sti z recte inueneristi ꝑz
plurimũ duplicia mĩ-
ta nõ errabis: z i hoc
oñdit bonitas hois
sup aliũ ex eis q ante-
cedũt z indicant illud
qõ est futuꝝ:qõ est:qz
iuentio preter q̃ acci
dat in illa erroꝛ maioꝛ
est q̃z mensura virtu-
tis hominiꝭ. Paucitas
aũt erroꝛiꝭ est de ope
ratione prudentium i
arte:z qui recte iuenit
existis omnibus i.xx.
vicibus: z errat vice
vna:melioꝛ est eo qui
errat i.x. vicibus vna
vice:z cuius erroꝛ est

Paucitas erroris ẽ de opatiõe prudentiũ in arte.

NEc despatio aliq̃
te cõturbet qz lo-
cupletius q̃z existi
mes tibi arridebit signoꝛũ
series: si vt monuimus no
stre rõni inuigiles.

OPortz g° vt scias
scia certa qz nõ ẽ
negãdũ i locis eis
dez qui sit recta inẽtio tua
multiplicata:cũ tu cogno
ueris significationes z sci-
ueris quomodo discernas
eas z regas eas cũ certitu
dine. XLIIII

NEqz te ad alias e
gritudies z alias

ꝓceptiões ab hac ꝓcepcio
ne velis diffundere: qz q̃
cũq; determinant nostro
numero certo dieruz creti
coꝛum: nostro quoq; sint
exposite ordine preceptoꝛ-
rum.

ET non oz vt pue
nias ad nomẽ ali-
cui° egritudinis: q̃
nõ est dicta i hoc libꝛo:qõ
ẽ qz oẽs egritudies q̃ ꝓsu-
munt i spacio tẽporis qõ
premisimus z determina-
uimus:cognosces per hec
eadem signa si reperis z di
screueris ea.

VIdetur mihi:qz scripsit hunc sermonem in fine
libꝛi sui propter sermonez suum: scilicet q ꝑmo
meus iste est in egritudinibus acutis z q̃ sequũ-
tur ex eis:z propter hoc ipse cum nõ dicat plureꝭ signi
ficationuz laudabilum z malarum quas dixit nisi ser-
mõe absoluto qui cõmunicat omni egritudini: z q̃ ex
eis sunt significatiões pauce separate ab eis:facit nos
rememoꝛari sermõis
sui:qz nõ dimisit dice-
re aliquaz ex rebus õ
q̃ fuẽit nob dignũ esti
mare:qz sit falsa.qõ ẽ:
qz cũ dixit q̃sdã egri-
tudies nominibus su
iꝭ:z dimisit dicer quas
dam earum: significa
uit per illud q̃ non fe
cit in vanum illud qõ
fecit neqz sine causa:ſz
qm̃ in quibusdaz egri
tudinibus ẽ necessariꝰ
ſmo proprius sine
reliqs caruz: z ꝓpter
hanc causaz dixit eas:
ille autem quarum di
misit rememoꝛationẽ
omnes ingrediunt in
significatiõibus cõmu
nibus: inde ẽ q̃ illud
quod scripsit in ꝑmis
i facie significãte moꝛ
tem:rectũ fuit dicere q̃ est significatio mortifera in die
bus egritudinibus acutis. Et similiter etiaz quod scrip
sit in decubitu z anhelitu:z in somno:z in vigilijs:z i re
liquis rebus remanentibus:in qbus venit crisis in ho
ris quas determinauimuꝭ in eis q̃ sunt premissa:qm̃ li
ber iste eius nõ est in egritudinibus chronicis ſz sicut
dixit in egritudinibus acutis:z que accidũt ab eis:z si-
gnificauit hoꝛaz in qua venit crisis earũ:z dixit in qbus
dam earũ:qz accidit illud in die.xx.z in quibusdam ea-
rum in die.xl.z in quibusdam earum in die.lx.

Finit particula tertia z vltima li
bꝛi pꝛonosticoꝛũ hyppocꝛatis.

CIncipit liber ō regimie acutoꝝ morboꝝ hypocratis.
NOta q̄ liber iste tres hz titulos. Primus dicit ē scōs ē iste Incipit liber de aqua ordei hy. tertius est. Incipit liber contradictiōis hy. sentētijs medicorum de assidis: sed solum primus approbat a Galieno infra commento. xviij.

NOn solum cū scripserunt rememorationes sniarū relatarū ab illis de assidis nō dimiserūt aliqd dicere ex accidētibus: q̄ ifirmis accidūt imo inuenim⁹ eos dixisse de illis accidētibus plus q̄z oporteat. sic ostēdā paꝝ post: hec aūt actō nō est operatio prudētū i arte. s. vt nō dimittāt aliqd dicere ex rebus q̄s vulgus scīr pt Qm̄ prudentiū itētio in arte sua nō est hec: sed vt scribant totum quo fit iuuamētum in medicatiōe egroꝝ donec ipsis etiaz q̄nq̄z sit necessariū addere ad id res quaz oēs vulgi sciunt: z dimittere rememorari reruz multarū ex illis quas ipsi sciunt: quando vident q̄ in ipsis nō est iuuamētū i fine artis.

Prudēs est ex his q̄ vulgus scit tm̄ scribere q̄ in fine artis iuuamētū ꝓstant.

SIgnificatio est scjētia sumpta ex significatiōibus. Multi aūt vtuntur hoc nomie significationū sup signa rōabilia sicut ostēdi in tractatu qué cōposui de significationibus: z accidētibus. Dicit g̃ hy. de rebus ad quaꝝ cognitiōez vel scientiam fit in hac sciētia cognitio i q̄bus iuuant medici: q̄ nō oēs inueniūtur scripte in sentētijs relatis illis de assidis: sz dimittūt in multis locis.

QUi de egrotantium accidentibus in singulis egritudinibus tractantes potius consensisse feruntur: eos quidem in bis que tradiderūt: inuenisse quiddā non est dubium: potest. n. etiā q̄uis nō medicus q̄s eadez facere: vbi egri accidentia percipiens de nota uerit. Sz z eoꝝ etiā q̄ cuz bis medico scire necesse ē z absq̄z egri iudicō nota fieri debent: plurima itacta omiserunt.

ILli q̄ sentētias illis de assidis relatas scripserunt in eo qō scripserūt de accidētibus que in egris in vnaq̄q̄z suaruz accidūt egritudinum inuenerunt quiddaz: pōt autem facere hoc: z i uenire in eo etiam qui medicus non est: quando bene intelligit ab vnoquoq̄z egroꝝ illud quod ipse. s. infirmus inuenit de infirmitatibus. Rerum autem plurimuz quas medico scire necesse est cum istis preter q̄ infirmus ipsas ei diceret: dicere dimiserunt.

Verūtam̄ illa accidentia. diuersa erūt in egris diuersis: z quoꝝundaz eoꝝ sollicitudo magnificatur in significatione.

QUe q̄dē in diuersis egris diuersa sunt ex pte: obscuras: z itelligi difficiles habent significationes.

QUamuis illa accidētia diuersa fuerint i egris diuersis z quoꝝundam eoꝝ manifestatur studium in significatione.

SIeniz sagaci z opportuna inuestigatiōe collisa discutiant in vniuscuiusq̄z morbi typo nō nulla ab eoꝝum sententijs discrepantia poterunt inueniri.

ET q̄si suscipiūtur eres ille ad significationē: sic oz i sanatiōe cuiusq̄z egritudinū tunc sciunt ex eis res multe aliter quā narrauerunt ipsa: tūc est pp illud iuuatiua in sanatione egritudis: z res in hoc q̄ ad cognitionē significatōis sup infirmitates fiat cognitio in sanatōe egritudinū: ē res in qua loqui nobis nō ē necesse. Qō est qz oz in p̄mis: vt cognoscamus egritudinē q̄ sit: deide itēdamus post illud ad medicādū ipsaz: q̄ aūt p pronosticatiōes fiat iuuamentū in medicatiōe egritudinū iā oñdit hy. in plogo libri sui de ꝓnosticatōe: ita q̄z si aliqs dicat p oia q̄ sunt in medicina nō fit iuuamētū: nisi in cognitōe egritudiuz: aut in ꝑsciētia ō eis: aut in medicatōe eaꝝ: erit intētō eius i hoc sermōe itētio eius in sermōe p̄mo. q̄ est qz medicatō ex medicina nō ē nisi sibi ipsi. Sz ꝓnosticatio z cognitio egritudinū est ante medicationē. Et propter illud nō ē pōe alicui vt dicat q̄ finis medicine est cognitio egritudinū: aut ꝑsciētia de eis: sic dicim⁹ i sanatōe egritudinū. Et itellige a me i ꝫ loco q̄ sanatio egritudinū ē destructio egritudinū: post q̄z ē casus egritudinis z euacuat z nō q̄ adhuc futura ē Nos autem iam scripsimus i oibus illis illud quo cōtēti sumus vel quod sufficit nob in tractatu quē edidimus i fine medicine: z ñ oz nob nūc: vt occupemur ab eo: ad q̄ itēdimus p illud qō extra ipsuz est. Qō est: qz iā itellexim⁹ sentētiam hypo. ꝑter qō indiguerimus sermōe exquisito i fine medicine: z q̄m iste sermo ad cuius expositōez intēdimus inuenit scriptus i plūrib⁹ descriptōib⁹ i q̄b⁹ ꝑfidētia ꝓz modū aliū tūc nō ē supfluuz dicere illō. Differētia āt iter ipz z ꝓmōez qué p̄misimus ē i dictiōe vna: z ē iā qō ē: qz sermo est scriptus ꝓz hūc modū: z cū suscipiunt ille res ad significatōnē: aut sic oz in sanatiōe cuiusq̄z egritudinū: q̄ aūt scripsit hūc ꝓmōez ꝓz hāc descriptōez itellexit ab hy. ex ꝓmōe suo: significatio: cognitionē egritudinū z ꝑsciētiā de eis: z itellexit ex ꝓmone suo: sic opz in sanatiōe cuiusq̄z egritudinū: qz visuz est ei q̄ medicatio egritudinū nō est igrediens in hoc noie. s. significatio sup sanationē egritudinū: z si illud ē ita: tūc dimissio hy. dicēdi ptem artis q̄ fit medicatio egritudinū in ꝓmone quē dixit ante hunc vbi dixit: i eo dimiserūt plura eoꝝ q̄z̄uiz ille egritudiez diuerse fiāt i egrz diuersis: z q̄rūdā eoꝝ sollicitudo hy. magnificet i significatōe ē nō ꝓz rectitudinē. Et manifestū gdē ē q̄ q dix hūc ꝓmōez dicet q̄ hy. ñ iterauit ēt

In p̄mis oz vt cognoscam⁹ egritudinez deiñ ītē damus ad medicanduz ipsam.

Sanatō egritudinū ē destructio earum.

De quo fit iuuamētū in iuentōe sanitatis ē ex arte medicie

sermonē suū z scripsit hūc sermonē aliū:nisi vt adderet ad ꝑmonē suū ꝑmū remēoratōez huius ptis artis medicie.s.medicatōes egritudinū. Et qñ nō ē diuersitas i aliquo quo fiat iuuamētū in medicatōe egritudinū: tē plōgatio sermonis in eo est superflua.oz ergo ꝓpoperemus ad sermones in qbus docet hy.res qbus fit iuuamentū in medicatione egritudinum. IIII

Supflua ē plōgare sermonē in rebus q̄ nullū in medicatōe egritudinuz afferunt iuuamētum.

Dixit q̄ ipsi vsi sūt ex spēbus sanationis que sanitatem acquirere faciunt rebus paucis :q̄ꝝ nūerus ē paucus :exceptis ill'gbus vsi sūt in egritudinibus acutis Innuit ĝ ad hoc q̄ ipi in eis dixerūt spēs sanatōis multas:z p vitā meā iuro q̄ ipse fecerūt illud.verūtñ illō quo vsi sunt in egritudinibus chronicis vere ēt non cōplet apud eos:nisi p potū medicinaꝝ solutiuaꝝ :z aq̄ casei:q̄ bibit in horis suis. V

Dicit in libro q̄ scriptus ē secūdo post librū q̄ añ ipm scriptus ē:q̄ ē rectificatus magis:qm̄ est intētio libri secūdi z itētio libri q̄ editus est añ ipz eadē:z sunt plures dictōes eius ille dictōes eedē: verūtñ minuitur ex eo aliqd p̄ aliqd ex reb⁹ positis i illo libro ꝑmo:z addunt res in eo q̄ ñ sūt in illo:z mutuant i eo res ab eo qō ē i illo Et illius exēpluz est: si voueris vt certificet tibi liber acutis secundus:q̄ noiat⁹ ē aut hoc hochis:rectificatus p⁹ librum quē scripsit añ eum. Secūdū ĝ hunc moduz z iuenimus illos de affidis: qm̄ medici illius regiōis posuerūt sentētias alias post illas sententias precedentes:quarum quedā sunt ille snie p̄me eedē:z minuerunt ex eis res :z addiderūt in eis res:z mutauerūt in eis res.Dicit ergo hy.i libro secundo q̄ cōpositio eius z similior vie est medicine quā libri p̄mi. VI

Nomē regimis cadit sup medicatōez q̄ fit p medicatōes i quaꝝ vsu cucurrit ꝓsuetudo:sic ꝓpter hoc ē tm̄ nō laudo eos: sz quoniā ipsi etiā nō vtunt sanatiōis speciebus:nisi quaꝝ numerus ē paucus. Quod ē:q̄ pluri mū qō inuenerūt de sanatiōe preter sanationē egritudinū acutarū:non est nisi dare i potu medicias solutiuas z aquā casei z lac in horis suis. V

Sed posteriores eoꝝ corrigētes dicta mediciali vie qōdā seq̄cius vel sagacius z egrotāti familiarius reliquerunt.

Illi āt q̄ ꝑ eos venerūt postq̄ redierunt z rectificauerūt qō scripserat illi: scripserunt res sic̄iores vie medicie ex rebus q̄s vnicuiq̄ infirmorum approximare oportet. VI

Sed ātiq̄ ꝓsus dicta leuia viribus q̄ carentia iutiliter ediderūt:eo q̄ mīta diminute ꝑscripserūt:prorsus de dicta nihil vtile tradiderunt.

Cū hoc itez āti q̄ñ scripserūt ō remēdio regimis cadit sup medicatōez q̄ fit p medicatōes i quaꝝ vsu cucurrit ꝓsuetudo:sic ꝓpter hoc ē tm̄ nō laudo eos: sz quoniā ipsi etiā nō vtunt sanatiōis speciebus:nisi quaꝝ numerus ē paucus. Quod ē:q̄ pluri mū qō inuenerūt de sanatiōe preter sanationē egritudinū acutarū:non est nisi dare i potu medicias solutiuas z aquā casei z lac in horis suis. V

Sed posteriores eoꝝ corrigētes dicta mediciali vie qōdā seq̄cius vel sagacius z egrotāti familiarius reliquerunt.

Illi āt q̄ ꝑ eos venerūt postq̄ redierunt z rectificauerūt qō scripserat illi: scripserunt res sic̄iores vie medicie ex rebus q̄s vnicuiq̄ infirmorum approximare oportet. VI

Sed ātiq̄ ꝓsus dicta leuia viribus q̄ carentia iutiliter ediderūt:eo q̄ mīta diminute ꝑscripserūt:prorsus de dicta nihil vtile tradiderunt.

Cū hoc itez āti q̄ñ scripserūt ō regimine aliquid cui sit quātitas. VII

Inquo tm̄ nō solū eos nō laudo: verum etiaz qz medicine ꝑ pauca numero atq̄ vulgaria:preterq̄ i acutis passionibus exercuerūt:vt ca tarticū z serū tp̄ib⁹ suis.

Et nō ꝓpter hoc

expositiõis ſi ẽ niſi h. qõ ẽ: qm̃ qñ conat expositor ꝓſtituẽ demõſtratõez ſup illõ qõ dicit in expositõe ſua q̃ exponit libꝝ ꝓlongat apõ hoies eſſe ptiũ ſanatiõis ſanãtis egritudies q̃ fit iuuamẽtũ in medicatione egritudinũ iterficientiuz: hec ẽ ḡ ſũma ꝓmõis hy. cuius ꝓmiſimus remẽorationem: res aũt pticulares que ex eo itelliguntur nos narrabimus eas. IX

De q̃daz diuiſiõe z ſbdiuiſiõe ipſoruz morboꝝ.

Jgnificauit hy. ꝓ ꝓmonẽ ſuum iſtũ: q ex egritudinibus ẽ egritudo q̃ cõicat multis hoibꝰ i hora vna: z qñ egritudies ſunt pnecabiles: noiatur egritudo illa mortalis: z qñ ſũt faciles: noiat noie alio qõ ipaz ſigificat: noiatur itaq egritudo alguefed: ita vt ſit egritudo alguefed h egritudo q̃ multiplicat in hora vna i regiõe vna: z ſit mortal ipſa egritudo alguefed pnecabilis. Et h ẽt ẽ gẽus aliõ ex generibꝰ egritudinuz cõicãs multis z noiat egritudo diuerſa: z ꝓ pe corã oibꝰ iſtis egritudibus ſic ille q̃ accidũt ex regiõe z ledunt ur p eas hoieꝫ ꝑz modos diuerſos multoꝫ z nõ ẽ eaꝝ gñatõ cõiſ. qõ ãt rectũ ẽ vt ſit hy. ſignificãs ꝓ ꝓmonẽ ſuuz ait: ſz ſũt egritudieꝫ diuerſe: z ꝓpiq̃: qõ eſt: qm̃ neccariũ ẽ vt dicat ꝗriũ huiuꝫ ꝓmõis i eiꝫ .ſ. ñ ꝓpiq̃ ſz ſile: ſz iudiciũ i egritudibus regionalibuſ z egritudibꝰ alguefed. z pniciosis: nõ ẽ niſi ꝓ aſſimilatõẽ eaꝝ. qõ ḡ neccariũ ẽ i illo ẽ vna duaꝝ rex: aut vt dicat q̃ certiõ ꝺſcriptionũ ẽ ꝺſcriptio inq̃ ẽ: ſz ſunt egritudies diuerſe nõ ꝓpinq̃: aut vt a ꝓmõe eius ꝓpiq̃: nõ oporteat itelligi q̃ a medico ꝓſũtz q̃ q̃dã ſũt ꝓpiq̃ gbuſdã: ſz

Jg° qñ epidimie vl epidimiaſ morbi q̃litas aut q̃ſtitas: aut viuerſaſ r mortaſ ẽ ſz ipi morbi varij z ieq̃les ſũt: z afficiũt pleꝝq pluri mos vt diximuſ z iterimũt

T qñ ñ ẽ diſpoſitio egritudinis alguefed diſpõ egritudis mortaſ cõis: ſz ſũt egritudies diuerſe z ꝓpiq̃: accidit plurib⁹ boib⁹ ex reb⁹ q̃s ꝓmiſimus z narrauimus vt morianſ. X

Ed vulg⁹ pitũ ab iperito huiuſmodi cognoſcẽtiũ diſcernere nequeunt:

Uigi ãt nõ cognoſcũt meliorẽ a vilio re z peioze ꝓculdubio i cognitõe haꝝ egritudinum. XI

Lia laudãtes: z alia vituperãtes.

T laudant z vituperant ꝓprie ſpẽs alias ex ſpẽbus sanationis. XII

Uoꝝ z i his morbiſ eoꝝq̃ medela ignorãtia hac ꝑz maxie quã dicturi ſumuſ ſignificatõe. Exps nãq̃ totiꝰ medicinaſ ſcie ab his pitiſſimꝰ huiꝰ egritudine cã ablata putaſ: q.n. medicia i eo iuuare vſ: eiꝰ noia ſũt babilia: q g° ea dignouerit: ptiſanã videlz z ſirupũ: aquã quoq̃ mellis z hmõi: z illius a vulgo medicꝰ habeſ q̃ inſipiẽs itidẽ vt ſapiens iudicare putatur.

T maioꝝ ſigificationũ ſup hoc qõ vulgi ignorãt valde: eẽ haꝝ egritudinũ: z ſe cũdũ medicatõez eaꝝqũo ozvt ſit: ẽ q̃ dico z ẽ q̃ ꝺ illo apõ quẽ ñ ẽ ſcia m̃dicie putaſ qz ẽ ſciẽs medicinã ꝓp has egritudies: qõ ẽ: qz doctria noiuz ſpẽruzſa nationis: de q̃buſ eſtiaſ q̃ ſũt rectioꝝes hñtibus h as egritudies ẽ faciſ: qm̃ hõ q̃ ſcit hec noia .ſ. aq̃ kiſt oꝝ dei. z porꝰ ille: z ille. z aq̃ mellis: eſtimant de eo oẽs vulgi qz ẽ medicus cũ ſcit illud qõ narrat: z melioꝝ z viliozres vna eadẽ. XIII

Criptuꝝ itaq̃ me eẽ q̃ hactenꝰ ignorata fueſt neceſſariũ duco: quoꝝz itaq̃ doctria z excellẽtiſſima eſt i his q̃cũq̃z iuuamen vel leſionez ſũt pitura. Jd ãt q̃ ignoraſ a medicis eſt cur medicoꝝ ꝓs totiꝰ vite ſue nõ ꝺſiſtit diebus ꝓpiare in acutis paſſiõibus ptiſanã ozdeaceã non colatã vtiſr opari cõfiſi. Alij vo vt nec vnũ ozdei granũ tranſglutiãt egri ſumope ſtudent. Qõ ſi fieret z ñ colata eẽt maxiuz credũt eẽ nocumẽtũ egroto. Alij aũt nec colatã nec nõ colatã dãt: q̃ꝝ rurſus pars nunq̃z niſi. vij. tranſacto. Alij vo morbo deficiẽte in die cretica.

Jdeſ aũt mihi qz oꝝ vt ſcribã oia ꝺ q̃bꝰ medici ſciaz ñ hñt cũ eoꝝum cognitio nobilis ſit q̃ſtitatis z magne ſcie: z oia q̃ faciũt iuuamẽtũ magnũ: aut nocumẽtuz magnũ. Res ãt de q̃bꝰ medici ſciẽtiaz nõ hñt ſũt iſte Que cãe ẽ ꝓp quã fit q̃ q dã medici morianſ tpe vite ſue toto dãtes i potu infirmis in acutis egritudibus ptiſanã ozdei nõ colatam. Et qñ faciunt illud exſtimant q̃ medicatio eoꝝ ip ſis ẽ ſecũdũ rectitudinem. Et ex eis eſt q cõuertit ſtu egritudies q̃ ſt añ eaſ .ſ. egritudies de q̃ruz euẽtu cucurrit cõſuetudo: naz egritudines alguefed: z egritudieſ pnecabiles pum accidũt. De euẽtu ãt earũ q̃s hy. diuerſa noiauit cucurrit cõſuetudo: z ſũt ille i q̃bus ẽ ꝓmo eius i h̃ libro. Jn egritudibus ãt q̃ noiaſ alguefed logt i li. ſuo q noiaſ epidimie: z logt de egritudibus regionalibus i li. ſuo de aeꝝ z aq̃ locis z ñ ſingl'r: in egritudie noiata morꝝ talis faſ libũ: qm̃ narrauit i libꝝis ſuis: qz ẽ vna egritudinũ alguefed. X

hy. appellat h̃ mediciã ſciaz. alibi aũt dixit ipam artem.

Jcit q̃ vulgi cognoſcũt pcꝰdubio meliorẽ medicorũ i cognitõe haꝝ egritudinum ab alijs. Et mãifeſtuz ẽ q̃ ꝓmoeiꝰ ẽ i egritudibꝰ acutis q̃s dix paulo añ. XI

Jrit q̃ vulgi nõ cognoſcũt ſpẽs medicatiõis: q bꝰ ozvti: z q̃s laudare ozveꝝ laus eoꝝ z vitupatio nõ ẽ ꝓpe niſi ex ſpẽbus alijs: z pp h̃ dicius q̃ laus z ipoꝝ vitupatio ñ currũt ꝑz rectitudinẽ. deiñ hy. p ſucceſſionẽ huius ſermõis poſtq̃z narrauit ꝺmõſtrationẽ ſup ſermonẽ ſuũ ſcripſit hũc ꝓmõez. XII

Uz ſint medicine q̃bus vtitur melioꝝ medicorũ z viliozeoꝝ vne z eedẽ fit pp illõ medicoꝝ apõ vulgũ melioꝝ ñ cognitus: cũ ipi nõ itelligãt dꝛaz iter illũ q medicatur cũ illis medicis q̃bus medicanſ egritudies i horis ſuis z cũ q̃ſtitate q̃ oꝝ iter illũ q fac illõ imẽſurate: veꝝ tñ hy. poſtq̃z abſcidit i h̃ loco ꝓpõez ſcõam plogi ſui li. icipit ꝺ rebus q̃s tẽdit ex ꝓmõe q ſeqſ ꝓmonẽ ſuũ iſtũ

Utaſ ꝺ hac qõ ne quã dixit hy. XIII

qr ē qđ dialectica.possibile.n.ē medicari egritudies ꝑz rectitudinē ꝑter qꝫ ingrat đ hmói qõnibus.qđ ē:qr hy. dic qꝫ rectitudo in medicatõe egritudinũ ē medicis ex cognitiõe rerũ q̃s oz facẽ:ñ ex iqsitiõe cãe in diuersitate cadẽte iter illos q scripserũt ſpes sanatõ s diuersas i egritudibus eisdẽ. Hec ãt qđ ve ñ ē iuuatiua valde tm imo oz vt ꝓmittat qđ de ea sup oẽs res sic ostẽdã q̃,p cedã i ꝓmõe meo qꝫ ē: qm digniꝰ ē vt oñdã in ꝓmis i eis:qr necessaria ē iqsitio de ea r q̃r ē rñsio i ea:qꝫ ãt iqsitõ đ ea fit necessaria itelige ex eo qđ dico r est

Diuersitates philosophoruz non ꝓnt exẽplo sẽsibili đ clarari sic diuersitates medicorum.

Qr diuersitati que cadit iter ꝓhos ñ iuenit istr̃z mãifestũ q̃ expiat qđ ē:qr tu ñ iuẽis istr̃z mãifestũ:q̃ expiat qꝫ ẽ qr tuñ iuẽis istr̃z mãifestũ q̃ expiat ꝓmo q dicit:qꝫ mũdus ñ ē gñatus:neqz ꝓmo q dic:qr ē generatus:neqz ꝓmo q dic:qr ē corruptibil' r nz q dic:qr nõ corrũpit.nz ꝓmo eius q dic qr nihil ē extra ꝗ vltimũ vacuũ:r nz ꝓmo q dic qr ē infinitus: neqz sermo q dic:qꝫ ē vnꝰ mũdus:r neqz ꝓmo q dic: qr sunt ꝓles vno:neqz q̃ztus sit eoꝝ nũerus si sũt ꝓles vno:neqz ẽt si sunt ꝓles vno nõ cõꝓhẽdit eoꝝ nũerus: neqz nũerarit neqz ē poſe vt vtat inqsitiõe de illo signi ficatiõe mãifesta. Et sil'r ē diſpõ multaꝝ aliaꝝ reꝝ ex rebus de qbus iuenit qđ in ꝓhia Ex eis.n.sunt res i qbꝰ nõ ē nob poſe oio iudicar̃ iudiciũ abscidẽs :r ex eis sũt res lõga idigẽtes iqsitiõe. Reꝝ ãt qbꝰ iuuãt ifirmi aut nocẽt eis ñ ē diſpõ b diſpõ:qꝫ ē:r qr i iuẽtõe eaꝝ ñ ē ne cẽsariũ tps lõgũ:r vir ꝓsciꝰ. De oibus ãt rebus q̃s estimãt qdã hoies se iuẽisse:putat qꝫ iudiciũ i eis ē facile:qm̃ si inuenerint iuuam̃tũ cũ vtunt ifirmi tũc oz vt laudent r suscipiant:r si nocẽt cũ eaꝝ ē vsus:tũc oz vt fugiat ab eis r eijciant:r si nõ nocẽt aut iuuant nocumento aut iuuam̃to qꝫ quãtitatẽ nõ hẽat:tũc oz vt putẽt de eis qr sũt ex rebus q̃ ñ faciũt aliquã haꝝ duaꝝ actionũ. Uerũ tm̃ oz iteꝝ medicis vt elõgẽt ab oi qđ nocet nocumẽto manifesto. Res ãt q̃ nocẽt aut iuuant iuuamento: aut nocum̃to puo nõ est mirũ si retineãt oẽs eas q putãt đ eis in ꝓm̃° opiniones aliquã. In eẽ ãt reꝝ iter q̃s ē dña magna valde:ita vt laudẽt eas qdã hoies:r qdã eoruz vituperent eas :cadit admiratio ex eis q laudãt res q̃rũ virtus in nocumẽto est v̊tus magna valde. Et ex eis q vituparent res qbus in v̊itate fit iuuamẽtũ mãifestũ. b ē qđ de q̃ iqrit nũc hy.i fine exẽploꝝ pticulariũ: r iã dixit eã iteꝝ Arsistrates:r rñsionẽ in ea i tractatu li.sui p° de febribus :r incessit i abbreuiatiõe ꝓmõis in eo r explanatõe eiꝰ alia hy.qđ ē:qr postq̃z narrauit i li.suo quẽ dixius añ illos q ex medicis vtũt i febrilibus g̃rio regimis q̃ oz vti. Et dixit illos q cadẽ faciũt v̊tutes ifirmoꝝ p ꝓhibitionẽ vehemẽtẽ lõgã a cibis :r dixit Catonem medicũ q cibabat infirmos carne:r potabat eos vino: secutꝰ ē illđ b ꝓmõe:r ē ꝓmo eius cũ dictõe sua fecerũt cadẽ mltos ifirmos i passiões valde magnas:r si oiuz febrilitiũ euasio ab ifirmitatibus suis eẽt p hmõi regim̃ in sanatiõe euasio mala reanerẽt illiq exercẽt medicinã ꝓm hũc modũ nõ sanãtes aliquẽ infirmoꝝ. verũ qđ magis sibius est vt sit:est qꝫ in medicatõe oiuz febrilitiũ nõ cõuenit vnũ r idẽ regim̃ oz ergo vt laudet Arsistrates r oẽs q inqsierunt de hac qõe ꝑter ipm r scripserũt rñsionẽ in ea r dignius est ẽt vt laudet q fuit ꝓmus q q̃ fuit de ea. Et scias qr nõ ē iqsitio de ea r rñsio in illo i egritudibus acutis dignior quã in reliqs egritudibus

Diuersitas i medicatiõe ñ i egritudibus acutz.m̃ cadit: veꝝ r in oibus alijs.

Est pl'illo qr ñ ē đ e ꝙsuetudine medicorũ vt inqrãt de hmói qõnibus r pot eẽ vt non inueniat apud eos responsio r si interrogentur de eis etiam. XV

Que res itaqz iã đ q mũ ita adhꝰ dedu cta ẽt vt ẽt vulgo li q̃dissime clarere videat :r medicine ars oio ars esse nõ videat.

Quãuis sit appropriatũ huic arti to ti vt vituperent eã vulgi vituparitõe magna dõec ipi ñ existimẽt oio qꝫ ars medicine sit ars accidit ẽt simile huic i egritudibus q̃rũ sanatio fit ꝑ regimẽ :eẽ ãt eiꝰ qꝫ ipe dixit i b ꝓmõe quẽ ꝓmisimꝰ ad exponẽdũ ē mãifestũ qñ legit hõ bis eũ aut ter secuz:r pot m̃tẽ suã i eo:qꝫ ē:qr tu iuẽis hy.fecisse i exẽplo suo pticulari ꝓmõez cõez r est ꝓmo đ q̃ ꝙsuetudo cucurrit phis r plꝰ opificibꝰ artz dialectice:vt noẽit ipz ẽt ꝓmo nẽ vniuersalẽ. Arsistrates.n.dix̃ regimẽ qđ ē ꝑz finẽ q̃ rietatis ei qđ oz hy. ãt dimisit dicẽr regimẽ horribile: r dixit regimẽ mediũ:qđ ē:qr fames q̃ ē i vltio r repletõ trãsiẽs eq̃litatẽ quã fec̃ cato:st i v̊itate horribiles. Sz ꝑ piquꝰ bis duobꝰ ad eq̃litatẽ ē regim̃ qꝫ nãrauit hy.qr q regit ꝑ eũ ipz i egritudibus acutz ẽ ex medicis cui ē magnitudo r nobilitas.qꝫ ē:qr ex medicis ē q cibat ifirmos ptisana ordei:r ex eis ē q potat eos aq̃ eius tm̃:r ex eis ē q ñ potat eos:hac ẽt vsqueq̃ vẽiat crisis eis:r regit in firmũ i hora q̃ ē iter ũtiũ egritudis r iter crisiz cũ eo qđ bibit tm̃:sic ē aq̃ mellis:r si idigẽt i qbusdaz horis vtũt sirupo acetoso. Cã ãt diuersitatz iter eos ē ꝑz qꝫ dix̃ hy. hy.n.nãrauit illđ i seq̃ntibus:iaz ãt dixit qꝫ Arsistrates dixit illđ r inuit i tractatu ꝑ li.sui i febribus. Et ē qꝫ qdã hoies idigẽt aq̃ ordei tm̃:r qdã eoꝝ idigẽt cũ illo ẽt ptisana ipa:r qdã eoꝝ ñ idigẽt aliq̃ eoꝝ sz sufficit eis vt cõseruẽt se cũ eo qđ bibit tm̃ vsqz ad horã crisis r iuuant ꝑ id. Et hy.qdẽ ꝑz qꝫ narrat i seq̃ntibus ex infirmis ē q indiget ptisana ordei r qui indiget aqua eius tantuz :r qui non indiget aliqua earum. XIIII

Manifestũ ē ostẽsiõe plana bona ex b ꝓmõe qꝫ hy. fuit ꝓmus q q̃suit đ hac qõne:r rñdit de ea. Dixit .n.qđ ē:qr medici ñ ꝙsueuerũt iterrogar̃ đ hmói qõnibus:r si iterrogãt eos qdã hoines đ eis aut cũ q̃ runt ñ ẽ eis poſe inuenire rñsionem in eis. XV

In b ꝓmõe iteꝝ iuenit hy.narrasse ꝑ exẽplũ ptis̃ culaꝝ res ex rebꝰ vltibus:i ꝓmis qdẽ nã ex diuersitate q̃ ē iter illos q exercẽt aliquã artiꝝ q̃cũq fuerit:

Qđ ꝙsuetudo philosophorũ r dialecticoꝝ ē i exemplo ptis culari ꝑmonem cõem r vniuersalem facere.

Rẽnia ſt a deo gloriosa r

Ñimis abstinẽtia r magna ciborũ repletio v̊tutẽ ifirmorũ ꝑ sternit.

dubitat hō nēcio ita q̄ fac eū hesitar: q̄ nō ē eis scia ō ipsa: z ꝓmo qdē: nā ꝓueniētia eoꝝ i ea ē significatio magna sup sciaz eoꝝ: z h̄ qdez ē res cū q̄ oñdit adiutoriū i demōstratōib⁹ geometricis: q̄ ē q: ō mōstratiōes iste ñ sufficiūt sapiētib⁹ tm̄: sz inenius eas itez apō vulgos ꝓbabiles vl famosas cū certitudie. iñ est qō ipi dicūt i eo q vtit̄ ōmōstratōib⁹ geometricis q̄ ōclarauit ré māi festā i q̄ ñ ē diuersitas

Et hy. qdem narrauit ꝓmóez i hac diuersitate in oꝛone q̄ seq̄t hūc sermonez.

De diuinatione z spēbus eius.

XVI

Ult p dinatōez arte augurādi: sz p ꝓsideratōez i victimis vult artē q̄z pl̄es hoies noiant h̄ noie. s. speculatio i victimis: z est illa ēt quā rliq ātiq h̄ noiāt noie. qō est: q: scientes eam post q̄z aspiciūt i victimis ꝓcedunt ēt z iudicāt ex eis successiōes: nom̄ ār victimaꝝ cadit sup sacrificia q̄ offerūt deo glorioso z sublimi ex ali alib⁹ venerādo z magnificādo eū: z sūt illa i qbus ꝓsiderātes ꝓcedūt z iudicāt ex eis post q̄z aspiciūt i viscerib⁹ eoꝝ: illi ār q dināt p volatū auiū noiant auctores augurādi: z st illi q̄s hy. in h̄ loco noiauit diuios. Quāuis nom̄ dini z dinatōis cadat sup oēs artes i qbus fit ꝓcessio z iudicant successiōes. qō ē: q: dini noiant speculātes i victimis z auctores augurij: z illi q ꝓsiderāt i nauitatibus: z illi q iudicāt successiōes p signa i qbus ꝓsiderāt. z cū istis etiā st illi q ꝓphetāt z illi q dināt p res dinas: z ex hoib⁹ sūt q noiant h̄ noie illos ēt q̄s noiauit poeta interptes sōniorū: verūtm̄ mānifestū est q hy. noiat h̄ noie. s. dini auctores augurādi tm̄: sic fec ōsificator: qō ē q: ōsificator dic ēt in locis mltis ōsuum suoꝝ q ars augurādi ꝓcedit z scit qō est futuꝝ: z dixit in pn̄o sue poetrie hūc ꝓmóez.

Sōnia st a deo glorioso

Sz venite z interrogemus quosdā dinos aut alchem⁹ z significat p ꝓmóez suū alchem⁹: illū q aspicit i victimis aut interptat sōnia qō est: q: sōnia: st a deo bn̄dicto z sublimi: veꝝ mānifestū est: q: significāt p dinos illos q dināt p volatū: qō est: q: nō est pole vt dimittat ex q̄zitate augurij z ipse iā dixit illud in alio loco suoꝝ ōsuū i rebus nobil q̄zitatz. q̄ ē: q: vtit̄ arte q̄ ꝓsiderat i auib⁹: z ipsa noiat ꝓpe ars augurādi: z ꝑt ee q̄ ego ꝓlōgaui i ꝓmóe in sltudinē dinatiōis plusq̄z oportuit: sz hora est mihi iā vt redeā ad itētionē hy. i ꝓmóe suo z est iste. Q: iter illos q vtunt arte augurādi plus diuersitatz ñ cadit q̄z iter medicos i pl̄ibus rebus ꝑticularibus. Inde est q̄ ego vidi i qbusdā horz quosdā ex auctoribus augurādi diuersificatos fuisse i ee auiū: q̄s noiat hy. i h̄ loco dextras z sinistras: z erat vn⁹ augur arabs: z alt grecus ō terra asie. Dixit ḡ arabs: q̄ auis volās ōxtr̄: significat salutē mltiez ex infirmitatib⁹ suz: z volās sinistre significat euasiōez viroꝝ. Augur ō q erat ō illis de asia dixit: q̄ auis volās dextre fac̄ neciū vl noticiā in qōe ō euasiōe viroꝝ: qō ipsi euadūt ab infirmitatibus suis: sz volās sinistre fac̄ nec̄ariū vel noticiā in qōe de illo lr̄az negatōis q̄ est nō. Interrogaui ḡ vtros q̄z an videāt qō h̄ vtus sit auis sinistre aut ōxtr̄ q̄cūq̄z volatus sit ꝑter q̄ videāt qō iter h̄ vt auis volet volatu eleuato valde: z int̄ h̄ vt volet ꝓpe terrā: aut int̄ h̄ duo: z si ē it̄ h̄ duo alia: an int̄ ꝓpinquū alto z ꝓpinquū inferiori: aut medio sit dr̄ia: z sit̄r etiā interrogaui eos ō aue volāte ꝓpinq̄ aut lōgin q̄ in volatu suo: an apō eos sit int̄ illō dr̄ia. Zrabz ār ex eis dixit: q: ñ est dr̄ia int̄ aliq̄ hoꝝ: q̄cūq̄z volatus sit si ue sit lōginqu⁹ in altitudine: aut lōgitudine aut latitudine. grecus ō distinxit z dix̄ ee dr̄i az int̄ illō: z dix̄ qō auctores augurādi scripserūt qō dr̄ in aue q̄ volat dextr̄ aut sinistr̄ p⁹ q̄z ñ elōgat̄ in volatu suo: sz ē i illo ꝓz eq̄litatē significat eq̄litatez ō tutz. deiñ dix̄: z vt⁹ auz eq̄lis in volatu suo in lōgitudie z ꝓpiqtate ē ꝓz ōriū vtutz i eq̄l. deiñ dix̄ qō testificātia ei su p illō st̄ in li. poris augurz: z sisiuz z gerimō z arūmidrz q̄ noiat̄ foca: z alij eoꝝ ex famosis auctorū augurādi. Sciui ḡ ex h̄ qō apud auguré arabicū ñ ē h̄ discretio. sz ō greco sciui qō apud eū ē discretio: z q: ē p:udēs in arte sua: qō est: q: diuersitas i arte cuius scia expit̄ i expimēto fit p discretōez sciaꝝ eius: z diuisiōem discretiōis eius. Et q̄m ego iā ꝓcessi z sciui illō z hy. iudicaui illi auguri greco qō iudiciū eius in volatu auiū ē magis sl̄e: vie art̄: post q̄z ḡ addidit nob ēt cū h̄ testionia famosoꝝ ex auctoribus augurādi credius pluz ꝓmoni eiuz: post q̄z ō erexit ēt ille arabs testionia ml̄ta sup certitudinē eius qō ꝓmisit z iudicauit ifirmiz enūciaui ei cām in certitudine iudicij sui ee ꝓz pl̄imū: z ē q: si auz eq̄l in volatu suo i lōgitudie z ꝓpinqtate idicat salutē viroꝝ: z auis cuiuz volat⁹ ē ieq̄l i lōgitudie z ꝓpiqtate idicat salutez ml̄eꝝ: z aues q̄ volatus i lōgitudie z ꝓpinqtate est in eq̄l st̄ ml̄te valō: z illa cuius volatus i illo ē eq̄l ē vna tm̄ tc̄ nec̄io certificat̄ iudiciū eiuz in ml̄tz horibus: z ñ vificat̄ in paucz. augur ō grecus addidit nob iteꝝ distictōes alias ꝓz q̄s oz vt auis ōxtra q̄zuz eq̄l sit eius volatus in ꝓpinqtate z lōgitudine significet in qbusdā horz salutē infirmi: z in qbusdā eaꝝ ipsius pditōez: qō ē: q: ipe dix̄: i molli. Et cuius ars ē ars ml̄ieꝝ sic̄ carmiatio lāe qō salus eoꝝ fit p sl̄e illius q̄ fit salus ml̄eriz: z oñdit iñ ēt q̄ meliores auctores augurādi scripserūt illō in libz suis z addidit nob iteꝝ cū h̄ distinctōes als oñdētes qō illi arabi ñ erat scia ō aliq̄ eoꝝ. Et ego qdē ñ dixi hūc ꝓmonē nisi ꝓp ꝓmóez hy. q̄ seq̄t hūc ꝓmóē q: ñ exposuit ipz aliqs ꝓz qō oportuit: nz ꝓmóez quē dix̄ ēt añ ipm vbi ēt dixit pl̄s illo: q: ñ ē de ꝓsuetudine medicoꝝ vt ingrāt ō hmōi qōibus z est pole vt nō inueniat rñsio in ill z si interrogent ō eiz ēt. q̄ ē: q: hy. cū oñdit exēplū reꝝ i qbuz cadit diuersitas ꝓm hūc móz intellexer̄t qdā hoies ser móez eiuz illū ñ recte de ptisana ordei tm̄: z intellexer̄t eū qdā alij melius q̄z isti paꝝ de regimie egritudinū acutaꝝ: z intellexer̄t ipz qdā de oi medicatōe abte fuit ḡ intellectus istoꝝ melior intellectu oiuz q̄ ꝑcesser̄t eos:

Quō ponant diffinitiones int̄ artez cuius scia expit̄ expimto.

vex isti nodū itellexert itellectu ꝓpleto: ꝙ é qr cā quā iq rit hy. sic dixit est i oi diuersitate q̄ cadit i oib⁹ artib⁹ q̄s expūto pole é expiri: z scit scia certa mānifesta: ꝙ é b̄ sic narraui ex p̄mōe q̄ hūc segt sermōem.

XVII

SErmo iste hy. ōtegit errorē ei⁹ q estiabat ꝙ qō hy. quā dix i p̄mōe q̄ é añ ipz n̄ é nisi i ptisana ōdei tm̄ z q existiant ꝙ ipa ē i regie egritudinū acutaꝝ aut i regimie oiuz egritudinz ab'' z sit'r ēt ipe ōtegit errorē ei⁹ q existiat ꝙ eius qō i oi é sanatōe illoꝝ qdez q existiant: ꝙ p̄mo ei⁹ é i ptisana ōdei tm̄: aut i regie acutaꝝ egritudinz: aut in regie oiuz egritudinū é i eo ꝙ p̄missuz é. Dic ḡ i b̄ p̄mōe: z est p̄mo ei⁹: qō é: qr sollicitudo eoꝝ i oib⁹ infirmis é magna i acqsitōe sanitatis Qō é: qr oiuz infirmoꝝ sanato ab infirmitatib⁹ suz n̄ é p regim̄ tm̄: qm̄ ex eis sc̄ m'ti q idigēt sanatiōe p manū: aut medicatōe p medicias z pl⁹ illo n̄ é pole vt sit sanatio p vsuz ptisane ordei tm̄: nz est pole ēt vt sit p̄mo ei⁹ iste: in regie acutaruz egritudinū tm̄: nz i regie oium egritudinuz absolute: nz i diuersitate q̄ cadit in istis tm̄: sz in oi arte q̄ expūto expit: qō é q iuenit canonez vniuersalē cōmunē i oib⁹ artib⁹: z in ipso est expiētia rerū pticulariū. Et ex reb⁹ qdē pticularibus é i q̄ cadit diuersitas pp ptisanā ordei: z sit'r ēt est diuersitas q̄ cadit pp regimē qō nō fit i egritudib⁹ acutz tm̄: sz ꝙ é ēt i egritudib⁹ reliqs: z plus ēt illo est diuersitas q̄ cadit i oi sanatiōe: z pls b̄ est z cōior est diuersitas q̄ cadit in oi arte q̄ fit in oi corpe q̄zuis sit ēt pp corpa sanoꝝ. Qō est: qr ēt isti indigēt arte q̄ rectificet eos: z regat egritudies eoꝝ n̄ vt acgrat eis sanitatē tm̄: sz vt ꝓseruet sup eos sanitatez eoꝝ: z est illa i q̄ dixit hy. z sanis i cautela: qō est: qr i cōseruatiōe alicui⁹ est necaria cautela. Et dixit etiā hy. p hāc inqsitiōez fit iuuamētū in acqsitiōe for'bone: qō est: qr sic in sanatōe egritudinū necaria est inqsitio b̄ ō q̄ ingrit nūc hy. Sit'r ēt est cautela sanoꝝ in cōseruatōe sanitatis eoꝝ: z studiū ei⁹ q sollicit⁹ est acqrere formaz bonā indiget illo: oēs ḡ iste res ingrediunt in arte q̄ sollicita est ō eē corpoꝝ: qō ät dixit hy. post hūc p̄mōez: cō p̄hēdit oēs artes. qō é: qr dixit: z oi qō vult hō: nā augur ēt z aruspex z cantor z rhetor: z vr' ois artifex scit ꝙ cā diuersitatis i arte é res vna z é vt sumat vnusqsq̄ eoꝝ rē pticularē: z pōat eā vez: ide est: qr ego n̄ sciui diuersitatē q̄ cecidit int' opifices augurādi: z nō iudicaui errorē eoꝝ: nisi pp sciaz meā de. b̄. Et pp b̄ dixi cām auguris arabici z greci añ. Qō é: qr rectificatio ois artis n̄ é nisi p discretōez reꝝ pticulariū a reb⁹ vl'ib⁹. Qui. n. potēs é discernere res istas est melior artifex. Et sic rectificatio artz fit p discretōez haꝝ rex sil'r ēt est iudiciū i ea: qō é: qr opifex artiū errat qn̄ pōit ꝙ accidit vni hoi vt trāseat sup oēs hoies aut sup ples q̄z oporteat: naz qō nūq̄z accidit alicui hoiuz n̄ inuenit aliqs artificū q p mētē suā trāsire faciat: qr sit iuētū: ꝙ é: qr diuersitas ve n̄ é nisi vt sufficiat hoi ꝙ illa res é sic existiat: n̄ vt ōfrau det z decipiat z pteruiat q̄rēdo victoriā: sic fecert mlti q̄rūdā hoiuz i aliq̄ p⁹ aliqd: ita ꝙ formauert ipz i scipo e diuerso q̄z sit illō b̄z ꝙ é: sic illi q dicūt: qr n̄ declarat i aliq̄ duaꝝ dispōnū: an nos sum⁹ vigilātes an dormientes: z itellect⁹ nr̄i sit firi an iā pmixti sum⁹. Qō si cōcesserit hō eis qō illō ē verū: dicūt ꝙ n̄ é mānifestū q̄ duaꝝ sniarū sit veriō i p̄mōe suo vigilātes an dormientes: z itellect⁹ nr̄i sani: an pmixti: ꝙ é: qr tu n̄ inuēis aliqué hoiū q dicat hūc p̄mōé apōqué n̄ fit sufficiētia: ꝙ illō é ita: nz apō qué fit opio cadēz iaia sua: imo nō dic hmōi p̄mōem: ni si qn̄ itēdit ad ꝯdicēdū resistēdū: z accidit sic'e huic ēt i arte medicie ꝙ é: qr qdā ꝑsumūt ad b̄ vt faciāt accidē i ea res ꝑter ꝙ vificēt vel credāt. Et ex eis sūt q dā q inēiūt res melio res reb⁹ q̄ iuēte sūt āti qt⁹ z n̄ fecerūt illō nisi qn̄ itellexerūt accns qō accidit vl'gz: ꝙ narrat hy. dixit. n. ꝙ est: qr ipi laudāt ré qm̄ é exnea p̄mitiua: ꝑter ꝙ intelligāt eā b̄z ꝙ ipa est magz iuuatiua q̄z reꝝ cōis ō q̄ ātiqt⁹ scit qr é iuuatiua z ex hoib⁹ sc̄ qdā q regūt infirmos ita vt sufficiat eis p illō ꝙ fac eis fiduciā de electōe illi⁹ regis: z sciūt ꝙ illō é ō ceptio ex eo z fra⁹. verūtn̄ ille q affert illō sup eos é diligēz cēsus z donū: cū ḡ narraueri ex p̄mōe i diuersitate q̄ n̄ é nisi p p̄mōez tm̄ sic diuersitas q̄ cadit iter hmōi re māet vt diuersitas certa iuēta n̄ cadat nisi qn̄ discernit iudiciū: vex nō abscidit p ipz: nisi aut sup pls q̄z oz: aut sup totū cū sit eé ei⁹ sil'e. Jn b̄ ḡ ēt oz vt laudet iust⁹ hy. i remēoratōe diuersitatū certe tm̄: q̄ accidit ei q conat affirmare vē eé alic⁹ artiū qn̄ existiat illas res z eligunt i aia ei⁹ al'r q̄z oporteat: z n̄ é illud ex eo p p̄mōez tm̄ q̄rēdo resistere cū igēio: aut cū fraude pp quā decipiāt pp amorē dōi: z p̄ncipat⁹: z aggregatōis cēsuū: ꝙ é: qr n̄ inēis aliqué ex illi⁹ q itēdūt vē expiri sniaz z expūto recipe sniaz. Cat̄ois: z cibare illū q febrē hz acutā carnibus assatis: z potare ipz vino: z cibare eos p siti dōcc sit ꝙ potu dat eis de aq̄ q̄ztitas vncie: nā cui⁹ dispō é i b̄ regie: feditas ei⁹ z isania é i fine: z h⁹ vsus é ad vnā duaꝝ rex: aut qn̄ qdā ōceptores vsi sūt eo pp admiratōem ei⁹ vt aī rōe z ipi⁹ sanioritate: aut qm̄ ipi fuert i fine i sanie: si ei⁹ inuert ꝙ ipi vē i iuētōe sua iuenert rectū. Qō ät scripsit hy. Nō rectificat: vt itēdat p illō nisi itētione ei⁹ q sollicitus é vē affirmare aliq̄z artiū: qn̄ nō attrahit nocumētū malū qn̄ admistrat al'r q̄z oz. Qō est: qr i eo cui⁹ dispō é hec dispō: discretio iudicij expiūti é difficil' i reb⁹ āt valde mānifestis iudiciū expiēti é facile: at vō inter res iter q̄s é dria ꝓua: z iter iudiciū i diuersitate illū quē oz nutrire aq̄ ptisāe ordei ex egris q egritudies

fuēit ablui facili⁹ neq̄q̄z ptisana stiptica: z n̄ ad tussim nec ad laborē furiosa: nec inflat i stō: nec accrescit: q̄ vtraq̄z nimiz i ōcoctōe dū i ptāte haberet expleuit.

DTisana igit ordei apō me recte electa ē sup oēs reliqs cibos q̄ fiunt ex grāis i istis egritudib⁹: z laudo illū q̄ premisit eā: z elegit ipam sup alia: qō é: qn̄ in ipa é viscositas cū q̄ é lēitas: z cōtiuitas z mollicies z lubricitas: z būiditas eq̄l' z sedatio sit: z velocitas ablutōnis: si illō nec̄iū ē ēt ex ea: nz est i ea stipticitas: nz stimulatio mala. nz inflamat z accrescit i stō: qn̄ tā inflatū fuit z acruit i decoctōe i vltimo ꝙ pole fuit in ea

*Res non uit iuente qnqs magis laudant q̄z ātiq.

Sanatō egritudinū nō é per regimē tm̄.

Nō solū ad medicuz spectat egritudinez remouē sz sanitatē habitam cōseruare.

Non fit artis rectificatō nisi p discretōez pticulariū ab vl'ibus.

In reb⁹ valō dif ferētib⁹ iudicius facile. in paꝝ vō differētib⁹ difficile.

bſit acutas:z quē oz nutrire ptiſana ipſa:z quē nō opz nutrire aliquo hoꝝ duoꝝ:ſed regitur potu aq̄ tm̄ ē res cōueniens intellectui hypocratis. XVIIII.

Videret mihi q̄ illi q̄ poſuerūt deſcriptōez z hui⁹ libri aquā ptiſāe ordei nō legerīt tm̄ niſi hūc ꝓmonē:ſic illi q̄ poſuerīt itez deſcriptōez ei⁹i ꝯdictiōe ſniaꝝ ptinētiū illī de aſſidis nō legerūt tm̄ niſi plogū huius libri:qđ ē q: iā oñſū ē exꝓpone ſcđa ſui plogi q̄ hy. nō intēdit i ſermōe ſuo niſi ꝯdicere medicis q̄ ſīt ex illis de aſſidis:vez ipe nō noiauit niſi aſſiduatōez i medi-a tiōe egritudinū acutaꝝ. Sermo āt tertiꝰ quē dīr poſt illud vſq̄ ad hūc locū ē ex ipa arte regēte egritudies acutas z nō eſt iuuamētū ei⁹i illo tm̄:imo cadit ſub ꝓmōe alio cōiore eo. Et ego qđē iā oñdi in expone mea q̄ exposui libz hy. de reſtauratōe z diſlocatōe. z libz ei⁹ de iūcturis:q̄ de ꝓſuetudie ei⁹ē,vt ducat hoiez z faciat cū ſtare ſup ꝓmōes q̄ cadūt ſub ꝓmōib⁹ alijs cōioꝝib⁹ eis: z doceat eū res vſez in illī reb⁹i qb⁹ itēdit ad ſermōez z ponat eos loco exēploꝝ:qđ ē. q: qñ efficit hāc opatōez nō elōgat ab eo de q̄ iueſtigare itēdit nz ē qđ docet hominē ex reb⁹ vſ:b⁹ occultū ēt z ſic ipſe ponit ſermonē ſuum in ptiſana,ordei z igrit de cā diuerſitatz q̄ cadit i eē ei⁹ z iudicio i ea:ſīr ēt inuit in iudicio q̄ iudicat in toto illo regimine quo regit egritudines acutas. qđ ē q: diuerſitas q̄ cadit int̄ medicoſ in phlebotomia venaꝝ z i mūdificatōe cū medicis:z ſīr ēt in emplaſtris z vaporatiōe z vſu ſuppoſitoriū. z clyſteris z vſu vini z hydromellis. z balneatōe in balneo nō eſt pua. Et hy. qđē iā narrauit totū illud in ꝟ ſuo libro in canone vno:z dixit illud añ. z ē ſīle q̄ auctores expiētie q̄ ſepant int̄ res particulares z iter res vſes cū differētijs nō ſciūt illū canonē:z de cōſuetudine eoꝝ eſt vt noient res qbus diſtinguūt int̄ rē cōez z rē ꝑꝑaz ſepationē nō differētiā. Cōſideremus q̄ nūc in ſermōe hy. In ptiſana ordei: dīr.n. Mihi vī q̄ ptiſanā ordei recte elegerit medici antiquitus ſup reliquos cibos q̄ fiūt ex granis in egritudib⁹ acutis:ſignificās p cibos q̄ fiūt ex granis cibos q̄ fiunt ex eis. Et nomē qđē granoꝝ cadit ſup frumētū z ordeum z miliū z reliq̄ grana ēt ſicut lens z fabe z lupin⁹ z panicū z mes.i.faſeolus z fenugrecū z orobū z triticū puū z cicer z reliq̄ grana ſīlia iſtis. Dēs q̄ cibi ſūpti ex iſtis granis ſūt mali apud vulgus: qm̄ faciūt accidere velociter nocumētū magnū:excepto pane z cādaruſo tm̄.ipi.n.cibāt ex eis vtriſq̄ hntes egritudies acutas. z ad ꝟ duo tm̄ neq̄ tibi vt ꝓpares ptiſanā ordei qđ eſt q: lēs z miliū z fenugrecū nō dank cib⁹ infirmis i qbuſdā horis niſi loco medicie pp dolores q̄ſdā q̄ ſīt i vētre nō ꝟ q̄ ꝓpa ſint cibi q̄ cibēt eos. Dīc q̄ hy. q̄ ptiſana ordei recte eligīt ſup reliq̄s cibos q̄ ſīt ex granis:z māifeſtū ē qm̄ eligīt ēt ſup cādaruſū z panē z grana ex qb⁹ fit decoctio q̄ noiaī tharais:qđ ē q: tu potes detegē errorē eoꝝ q̄ putāt q̄ cādaruſū nōdū erat ſcitū i dieb⁹ hy. z paucitatē ſcie eoꝝ de illo:ex ꝟ q̄ qdā antiquoꝝ eoꝝ q̄ cōpoſuerūt cātilenas q̄ noiant̄ cōedie dixerūt cādaruſū. Et hy. dixit ēt ipm in libro ſuo de regimie:z ſi dixeris q̄ ille liber nō eſt hy. tūc ē aut ⁊Ruffini aut ⁊Raitis aut ⁊Rilitis aut ⁊Raſtō aut q̄rūdaz antiquoꝝ. Ipe.n.ꝓportionaī mltz:oēs āt iſti q̄s dixi antiq fuerūt:quoꝝ q̄ dā fuerūt antiqores hy. z qdā i tpe ei⁹ fuerunt. Ille vo cui⁹ rememoratōez facio in hac hora ē ex ill̄ q̄ noiaī ꝟ noie.ſ.hy.fili⁹ Euclidis:z eſt ille q̄ edidit hūc libū. Sz gidroda.ſ.hy.fili⁹ Craditali:qbuſdā hoib⁹ vī q̄ nunq̄z edidit libū z qbuſdā viſū ē q̄ edidit duos libros tm̄ z ſunt liber algebra z liber de iūcturiſ. Cā āt ꝓpter quā elegit z ꝓponīt ptiſana ordei ſup reliquos cibos q̄ fiūt ex granis eſt māifeſta ex ſermōe hy. qm̄ dixit in ſucceſſione hui⁹ ſermōis:qđ eſt q: oēs bonitates inuētas i ea medicatiōe egritudinū acūtaꝝ nō inuenim⁹ in aliquo reliquoꝝ ciboꝝ z certificaī iudiciū totū in illo q̄ facis trāſire ꝑ mētē tuā nāz egritudinū acutaꝝ z vtuté ptiſane ordei qđ ē. q: nā egritudinū acutaꝝ ſic dicit hy. aut eſt illaꝝ in qb⁹ febres ꝓmi plīmū fūt ſp̄ aſſidue z cuētus febris eſt ꝑ alterationē caliditatis innate ad caliditatē igneā:ſicut oñdit hy. i locis alijs:z i ꝟ. libro ēt in ꝓmōe ſuo:qđ ē:q: ipſa icipit a pectore z aſcendit flāma ei⁹ ad caput:z ſīr ēt inuenim⁹ de cōſuetudine eiuſ i tractatib⁹ epidimiaꝝ eē vt noiet febrē magnā noie ignis:z ſignificat illud apud ipm q̄ nō eſt nā eius ex ſba alia niſi ſba ignis. Nam ſi medici intētio nō eſt niſi opponere ꝯriū ꝯrio tūc ꝓpriꝰ curatio oium febriū opz vt ſit regimē ꝑ ifrigidatōez z hūectationē:tūc.n.erit curatio oppoſita nāe ſe.q̄ ē calida z ſicca:qđ ē:q: ignis ē cū hac diſpōne z qm̄ gnatio febriū acutaꝝ ēt fit ꝑꝑ putredinē humoꝝ: tūc oz vt ſit ſollicitudo tua ad ꝟ vt digeras ex eis illō i q̄ poſis ē digō z euacues ex eis qđ iā aduſtū ē z egreſſū eſt ad ꝟ vt in eo ſit poſis receptio digōnis ſollicitudo pua. et ſi neceſſe ē itez q̄ hz febrē acutā vt ſit opatio cibi in corpe ipſi⁹ in vltimo bonitatis:z illud nō fit niſi qm̄ cib⁹ ē velocis digōnis velocis deſcēſiōis z penetratiōis:tūc aggregant̄ i ꝟ cibo oia q̄ ſūt necia. Audiam⁹ ergo nūc ſermonē hy. in vtute ptiſane ordei q̄ ſit:dīr.n. q̄ eſt:qm̄ in ipa eſt viſcoſitas cū q̄ eſt lenitas:ei⁹ āt qđ lene ē diſpō ē ꝯria diſpōni aſpi:aſpitas vo eſt in oi acuto acrimonico aut acetoſo aut ſtiptico. Res igit̄ acrimoniā hntes ſt̄ oēs reſ aſpe ſic orob⁹ z fenugrecū. ⁊Res āt acetoſaꝝ rememorationē oz nos dimittē ꝓter ſecaniabiz tm̄. ⁊Res āt ſtiptice ſūt ſic pira z lorbe:z oē qđ ē ſīle eis:z ex granis ſic lēs:z q̄ eis ſt̄ ſīlia. Uidem⁹ q̄ ēt q̄ ptiſana ordei iuuatiua ē malicie reꝝ aſpaꝝ qm̄ in ea cū viſcoſitate ſua ſenſibili eſt lenitas ēt z viſcoſitas ei⁹ eſt viſcoſitaſ cōtinua qm̄ ē ſīl̄ iū ptiū ꝑꝑ cōtinuitatē ſuā:z illō qđē nō iuenīt in aliquo gn̄uz iuriū:z laudam⁹ ex ptiſana ordei ēt cū hac laude magna molliciē ei⁹ cū lene ſit reſiſtēs aſpitati ꝟz q̄ ē in vtute ſua:z ſua ifuſiōe. z ſapor nō abominabili:ſic pāis cū cōedīt pur⁹ ſol⁹ ꝓter q̄ ifūdatur multū:qm̄ q̄zuiſ infūdaī ēt tamē minuīt a bonitate ptiſane ordei. In ptiſana enī ordei nō ē neceſſaria maſticatio. ſz ſorbitio tm̄ ſic illud qđ bibīt. Et in ipſa itez ē alia magna bonitas. ſ. lubricitas ipſi⁹ z ꝑꝑe aq̄ ei⁹ nam ipa trāſit in iceſſū ſuo ꝑ pectus:ꝓter q̄ in ipſo remane at ex ea aliqd ſic̄ rēanet ex reb⁹ q̄ retinent̄ z adherent. z ꝟ qđē ē res q̄ accidit oib⁹ reb⁹ viſcoſis ꝓm plīmū: excepta ptiſana ordei: ide ē q̄ iuenis ſorbitōez factā ex tritico q̄ noiaī cādaruſū viſcoſā. Uerūtn̄ nō ē ei lubricitas ptiſanā vo ordei iuenis lubricationē facere pp illud q̄ in ipa ē de abſterſiōe. ide ē q̄ medici q̄n volūt ſtōachū abſtergē ex hūore viſcoſo q̄ in eo retinet vtunt vomitu cū aq̄ ptiſane ordei: ſic faciūt illō cū hydromelle. ſz. terūt ipz ferrarij vl̄ fabri erarij ēt crudū z liniūt cū ipo faciē vt abſtergaī ꝑ ipz z deleaī ab ea malitia coloris: q̄ eſt in cute. Per hanc q̄ abſterſionē q̄ eſt in ea fit iuuamentū in deſcēſione ei⁹ z penetratiōe ipſius ad mēbrū z ꝑꝑe q̄n neceſſaria ē penetratio cibi a latē ꝓcauo epatis ad lat⁹ ei⁹ gibboſū:qđ ē:q: oēs res q̄ gn̄ant chimuz groſſū viſcoſū adherēt illic z retinent̄:z ꝑꝑ ꝟ fit q̄ triticū cū qđ vocaī cādaruſiū nō ſolū nocet illi cuius ꝟ mēbz ē infirmū. imo nocet ēt illi cui⁹ mēbz nō ē infirmū: ſz mea tus epatis ei⁹ nā ſt̄ ſtricti. Naz cui⁹ diſpō nā.i.nāl̄r eſt ꝟ diſpō. ois res q̄ adherēt groſſi chimi tenent̄ z adherēt eis illic. z ꝑꝑ ꝟ ſētit apō penetratione illaꝝ reꝝ cui⁹ diſpō ē ꝟ diſpō grauedinē i ꝟ mēbro. z cū ꝟ ēt cū i viſcoſitate ptiſane ordei nō eſt hūiditas ſuperflua ſic in aq̄ z hydromel. z ſorbitio facta ex tritico qđ noiaī cādaruſū z qđ ex ouis cū ſpēb⁹ cōdiētibus quod eſt. q: oēs iſte res

De curatione febriū acutarum

⁊Res acrimoniaz hntes ſunt oēs res aſpere

Dēs cibi ex granis facti ſūt mali excepto pane z cādaruſio.

Ptiſana laudaī ſupra oēs cibos q̄ fiūt ex granis

Nō iuenis ptiſana lubricationez facē niſi pp id qđ i ipa ē ō abſterſione.

mollificāt ſtōachū ꝛ faciūt nauſeā ita ꝙ ſētit ifirmꝰ illā nauſeā.i ptiſana vo ordei cū hūiditate ſua ꝛ hūectatōe é ſ̄ qꝛ ñ fac̄ nauſeā.ꝛ itellige a me i ſ̄ loco ꝑmóez meū ſtōacꝰꝙ currit ꝓſuetudo i itellectu eius ñ meri tm̄.ſz oſ ſtōaci ét:ná cū é oſ ſtōaci ꝺbile mollificatū mōaꝯ ꝙ cōe dic̄ natās ſup ipz ſpacio lógo:ſz qñ ꝓfortaꝯ pp q̄ſdā cibos ꝓfortatiuos ꝓueniētes ſtōacho ꝛ expellit ab eo ꝙ fuit rrētū i ipo é qꝺ accidit i ipo ꝯriū huic accidēti qꝺ é:qꝛ hūiditaꝫ ſuperflua q̄ é i ipo expellit ab eo ſtati ꝛ digerit illum cibū expulſū ꝑm hāc diſpōné ſic̄ qꝺ natat er cibo ſup oſ ſtōaci moraꝯ idigeſtū: ꝛ nz ꝺſcēdit ꝛ egredic̄ pēitꝰ ꝙ é.qꝛ opatio huiꝰmēbꝝ nó eſt niſi deſideriū nó digō.q ār ex cibis é ſtiptic⁹cū ſ̄ ꝙ ipe ꝓfortat os ſtōaci ꝛ aggregat ipz ꝛ rigidū ipz facꝯ exſiccat ipz ét pluſq̄z méſura eq̄ſ̄ ſit:aq̄ ꝛ ſōbitio fcā ex tritico qꝺ noiaꝯ cādaruſū cū hūiditate ſua faciūt accidē nauſeā:i ptiſana ār ordei cū eo ꝙ é i ea de bōitatibꝰrez hūectātiū ñ ſ̄ nocumēta mala q̄ ſ̄ i illꝫdei de hy.dic̄ i ea poſt illꝺ ét ꝙ ē ſedatiua ſitz: ꝯ teſtificaꝯ ei iſte ꝑmo iuuamētū magnū valde i eo qꝺ ex egritudibꝰ acutz é aduréz ꝛ exſiccās corpꝰ:ptiſana ꝯ ordei iuēic̄ i ſ̄ capꝫo plꝰiuuatiua q̄z hydromel q̄zuis velocitas ablutionis de q̄ dic̄ poſt illꝺ qꝛ é iuēta i ea:ē ei ſic̄ é hydromeli:ꝛ ſi ꝓpaueris ptiſanā ordei hydromelli iuēies eā meliorē ipo iegritudibꝰacutꝫ.verūtn̄ oñdā ſ̄ qñ ꝓcedā i ꝑmóe meo. Jā ieſt ār mihi vt ꝓpleā ꝑmóez i ptiſana ordei qꝺ é qꝛ hy.dic̄ i ea qꝛ é velocz ablutōiz ꝛ addidit ad hō ꝑmóez ſi neciū é illꝺ ex ea.iceſſit ꝯ i ꝑmóe ſuo ad ſ̄ ꝙ noſ ñ idigemꝰi oibꝰ egritudibꝰacutꝫ cibo vlocz ablo niſ qꝺ é qꝛ rliq̄ bōitates q̄s nāraui ꝺ ptiſana ordei ſ̄ iuuatiue i ol hora i oibꝰegritudibꝰacutz.p velocitatē ār ablonis fit iuuamētū qñ volumꝰlēre nāz cū ciboꝝ ifirmi ſuſcipiūt tardaꝯ ꝺſcēſus ꝛ exitꝰ.ñ é ꝯ velocitas ablonis reſcuiꝰdiſpō ſit ꝯria diſpóni feb.nz ſic̄ vna ſpēꝫ medicatōis ꝓueniēt ei.ſz ē ſic̄ reſ rectificās q̄dā accña ꝓña eā.deiñ hy.dic̄ pꝰillꝺ:ꝛ ñ ē i ea ſtipticitas nz ſtimulatio mala.ꝛ mānifeſtū q̄dē é ꝙ ꝑmo eiꝰ iſte é i viſcoſitate ptiſāe ordei ꝙ ē qꝛ icipit loq i ea ꝛ cū ſ̄ i ꝓuatōe eiꝰa ſtipticitate é iuuamētū ꝑz plimū:qꝺ ē.qꝛ tu nó iuēis aliquez qui vtaꝯ aliq̄ rez ſtipticaꝫ niſi p accñs ꝙ faciat nauſeā aut apud ſupfluitatē lenitatz nāe qꝺ é qꝛ cibi ſtiptici aggregāt corpa ꝛ ſtrigūt ea ꝛ cogūt meatꝰcibi aut ꝙ penetrat i corpe ad ſ̄ vt coartēt ꝛ ꝓhibēt rſolonē q̄ occultaꝯ a ſēſu ꝛ illꝺ q̄ fit iuuamētū i ſ̄ ē vt ſint meatꝰi aliq̄ mollificati ꝛ apti:ꝑmōis ār eis intētio.ꝛ nó eſt in eo ſtimlatio mala qꝛ nó fac̄ accidere i hora digōnis ſue aliqd ſtimulatōis.laus ꝯ eiꝰé q laudat ptiſanā ordei.ꝛ ſ̄ é nocumētū qꝺ fit i plibꝰ ciboꝝ qꝺ é:qꝛ qdā eoꝝ faciūt accidē i vētre mordicatōez ꝛ qdā eoꝝ iflāt ꝛ qdā eoꝝ ſ̄ ꝓpoſiti ex ptibꝰ adiuicē reſiſtētibꝰ.iuenimꝰ.n.ſ̄ duo i lente ꝛ caule qꝺ ē:qꝛ corpꝰ cuiuſq̄z hoꝝ duoꝝ é ex rebꝰ q̄ retinēt nāz:aq̄ ār q̄ coquunt̄ é ex rebꝰ aptiuis ſ̄ſtiliāt bꝰ earū ſic̄ accidit illꝫq cibos bonos efficiūt cū ſale.qꝺ é qꝛ bonū qd fit ex cibis ꝑz hūc móz fit diſſilīū ptiū adiuicē reſiſtētiū qñ de aptitudie cibi ét vt moreꝯ difficilꝫ fiat eiꝰdeſcēſio.ꝛ res q̄ cū eo pmiſcent̄ feſtināt ad exitū velociꝫ ꝛ ſilr ēt ouū qd ſūit cū ſale aut almuri aut melle: in cibo .n.ex iſtis ꝓpō vtutes exñt ꝯrie:ꝛ ſilr oia iura.niſi pua ex eis cū. Et pp illud dic̄ hy.in pn.ꝑmōis ſui laudauit viſcoſitatē ptiſāe ordei ꝙ ipa é ꝓtiua ſz ñ é poſſe illꝺ eē ita ꝓter ꝙ totū ſit ſilīū ptiū:nūc ār ſcripſit cū ꝑmōe ſuo ſtimulatio mala.ꝛ nó dic̄ abſolute ꝙ ptiſana ordei nó ſtimlationē imo addidit ad illū ꝑmóez ſuū mala.qꝺ é: qm̄ nó iuēis aliquā ex rebꝰq̄ ſit ꝯria digóni ciboꝝ plus hac actōe.ita ꝙ oēs q ſcripſerꝯ ꝺ cibis direꝯ ꝙ res ci boꝝ diuerſoꝝ ꝛ ꝓpe q ex eis ſ̄ cōpoſiti ex vtutibꝰ ꝯrijs eſt res nociua valde cū ꝓhibeāt ſtōachū ꝓpter digōne aliq̄ ꝓpleta. Et noſ qdē iuenimꝰ ſ̄ é i exercitātibꝰ:ꝛ q vtunt̄ lucta ꝑz ſenitā q̄ oz.nā ipi cōedūt i māe i prā dio ſuo panē tm̄ ꝛ cōe dūt i veſpe vl'i cēa ſua carne:ꝛ ſi nó eſſet ſcia mea ꝙ tu potes inuenire res iſtas ex li.nr̄o de vtutibꝰ nālibuſ loq̄rer i eis pluſ ſ̄ ꝑmōe. nā ſi tu nó legerꝫ in illo meo li.tūc ſtudiū tuū in legēdo hūc libꝝ é vanū ꝛ pp ſ̄ ego abſcindo ꝑmóez meū in ſtimulatōe ꝛ ſū pueniēſ ad exponēdū aliud qd dic̄ hy.vbi loqt̄ de ptiſana ordei.qꝛ nō iflaꝯ.nz accreſcit i ſtōacho. qd eſt qꝛ cū ſciuit ꝙ mlti hoies vitupant inflatōez ptiſane ordei addidit i ꝑmóe ſuo.ꝛ dic̄ qd é qꝛ iflaꝯ ꝛ accreſcit i decoctōe i vltio.qd eſt vt iflet̄ ꝛ accreſcat.ſignauit ꝯ p ꝑmóez ſuū hūc vitupatōez.q̄ vitupaꝯ ptiſana ordei ꝛ enūciauit rñſionē i ea.ꝛ narrauit decoctionē eiꝰ ꝛ eſt ꝑm ꝙ ipe ſcripſit in decoctōe eius ét i ſequētibꝰ plus ſ̄ verūtn̄ mihi vī vt reiteré ꝑmóez meū de ptiſana ordei ꝑz illud:dico ꝯ ꝙ ſi decoqs ptiſanā ordei decoctōe valde bōa feciſti iā cibū nō iflatiuū. Sorbitōez ār ex fabis factā ſi tribꝰcoxeris ꝺiebꝰnō eſt tibi poſſe vt eiꝰiflatōez ab ea rēoueas.qd é qꝛ inflatio eiꝰieſt ei ex ſba eiꝰ ꝓpa nō ex diminutōe decoctōis eiꝰſic̄ ptiſane ordei. inde é ꝙ tu inuenis de ꝓſuetudine eoꝝ q coquūt eā eé ne exq ſite faciāt illud.ꝛ ꝓpe coci diuitū. Jꝑi.n.ꝓterūt fabā crudā ſup tabulā.deiñ calefaciunt eā poſt illud paululū.ꝛ mittūt eā dñis ſuiſ nó decoctā decoctōe deceti.verūtn̄ ego loqr ſic̄ dixi in decoctōe ptiſane ordei in ſeqntibꝰ. nūc vo poſtq̄z hy.ſignauit vtutē ptiſāe ordei ſeqt̄ illud cū deſcriptōe vſus eiꝰ. Et ego ſū veniēs iterꝯ ſup illud poſtq̄z pceſſero ꝛ tibi annūciauero ꝙ ego ꝓfido ꝙ ꝓplebo ꝑmóez meū i ꝓpatōe int̄ ptiſanā ordei ꝛ hydromel ꝛ reliquas res manentes in ſequentibꝰ.

Nihil plꝰ ꝯriat digōni q̄z ciba ria diuerſarū vtutum

Decoctiōe nó remouet tur vel tolitaſ faba ſic in ptiſana.

Opatio oꝛ ſtōaci nó eſt niſi deſideriū: ñ ār digō.

Nō ſunt vtēda ſtiptica niſi p accidens.

XIX.

AB ſ̄ ꝑmóe icipit hy. ſoluer̄ qónē quā iqrit verū tn̄ ñ vtiꝯ i illo niſi ꝑmóe diminuto occultaꝯ ꝯ ꝑmo eiꝰp hāc cāz.cōaboꝛ ꝯ enūciare p quā diſpónē ꝓpe.cuz ꝺ iſte ꝑmo ñ ē i eo occltatio:ꝛ iterabo qónē a ꝑn. ſui:ꝛ ipa qdē eſt ꝑz hūc modū q̄ é cā in diuerſitate intꝰ medicos.ita vt qdā eoꝝ vtunt̄ in egritudibꝰacutꝫ aq̄ ordei ꝛ cū ea fece eiꝰ.ꝛ qdā eoꝝ aq̄ tm̄.ꝛ qdā eoꝝ nó vtunt̄ aliq̄ hoꝝ duoꝝ vſquequo vēiat criſiz:ſ̄ é ꝯ qꝺ.i rñſiōe ār eiꝰ ſil'e vt audiaſ eā:nā qdā eoꝝ q hñt egritudinē acutā ledit aq̄ ptiſane ordei plus.ꝛ qdā eoꝝ ledit ptiſana ipa:ꝛ quoſdā eoꝝ nó ledit aliq̄ eaꝝ vnūquēq̄z ꝯ iuēimꝰ medicoꝝ feſtiare i affirmatōe iudicij ſup oēs patiētes egritudines acutas ꝓter ꝙ expiant̄ illud i oibꝰeiſ. Et ego qdē ſū diſcernēs int̄ eſſe iſtoꝝ ifirmoꝝ q eoꝝ iuuant̄ cū ptiſana ordei.ꝛ q eoꝝ iuuant̄ aq̄ eiꝰtm̄:ꝛ q eoꝝ nó idigent aliquo hoꝝ duoꝝ. Dico ꝯ qꝛ idiget ipa ptiſana ordei. q ſ̄ egritudiné acutā ex eis q nó idigét medicatiōe alia añ vſū medicine ſic̄ phlebotomia ꝛ ſolone vētriſ ꝛ alijſ eis ſilibꝰ.neq̄z habz accñs ex quo timeaꝯ ſup eū pditio aut ledat ipm.aq̄ ār ptiſane ordei nó neceſſe eſt vti euz qui ſ̄ aliquod iſtoꝝ ex q̄ timeꝯ ſup eū.ꝛ qñ ſ̄ neceſ

sario vt phlebotomes eū aut ipm soluas aut sedes do
lozē ab eo sedes quē hz:tūc nō oz vt det ei aliqd ex pti
sana ordei:nz aq ei⁹donec facias cū eo illō:h̄.n. est qō
opoztuit hy.pu⁹scribē:deiñ incipe a reb⁹ pticularibus
in vnoquoqz:z log in eis.si fuisset ei⁹intētio exponē ser
monē snū.z qm̄ nō fecit illō occultaſ ꝓmo ei⁹necario p
pterea q ꝓcīſ ex eo ordo ꝓm quē opozuit vt ordiret:
verūtñ nobis ꝙueniēs
ē postqz seqmur vestigia sermonū ei⁹vt ad
damus vnūquēqz hoz
ad ꝓncipia z radices q
rū ꝓmisim⁹rememoratione z itēdam⁹i ꝓmis
ad exponēdū hūc sermonē quē ꝓmisimus.z
oz qdē vt audias ꝓmo
nē meū i illo ꝓz q ego
ſterpretor sermonē ei⁹:
z dico ipm sua dictione postqz addidero in
eo quādā additionem
vt verificet z certificet
Dico ergo: qz ꝙuēit oi
ānfirmo q vtiſ ptisana
ordei in istis egritudinibus. Et ego qdez dicā post paululū q infirmi indigēt ptisaua ordei vt nō vtanſ vſiter
eūatione venaꝝ.nisi indiguerit illo pp potuz
medicie:aut vsū clysteris:tūc eni sequaſ vsuz
ei⁹. Isti eni qzuis des
eis ex ptisana ordei bis
qñ idiges illo.tñ tu recte inuenis in opatiōe
tua q oz vt sit qztitas
quā das eis ex eis ꝓm
qztitatē corpis. Ego q
dē narrabo accidētia:
in qbus cū cōsiderauerz:vteris i eis solone vētris aut minutiōe aut vapozatōe aut emplastro. Si ergo i hoc sermōe ꝓmisisset hy.z dixisset illud:deiñ redijsset post illud ad vnāquāqz distinctionez ei⁹z exposuisset eas p ordinē q necessari⁹erat nō eēt sermo ei⁹ occult⁹. Nūc aūt cū ipe nō itēdat nisi narrare qō accidit sp donec remanet sermo ei⁹p hāc cāz spacio lōgo silis ꝓmōi clauso.tē necio occultaſ ꝓmo ei⁹:z tu scies certitudinē ꝓmōnis mei qñ iuenies ꝓmōes ei⁹puculares expositos:z i uēies ꝓmōis ei⁹sūmā iordiatā occultā pp illā cāz.

No. canonē de administratiōe qztitatz ptisane ordei.

Non oz ifirmuz subito se ad sibi nō cōsueta transferrez pau latine.

Sergo eger bis i die sumere cibū ꝙsueuit bis z ptisanā dabis similiter q si semel:z sel: cū aūt semel ꝓma die postmodū si poteris bis assuesce si illū repleri videri neēe hze

Qui aūt cōsuet⁹ est in die bis comedere oz vt des ei ptisanaz ordei bis:z si cōsueuit comedere semel:oz vt des semel ei i die pria:z gradare ipz si ē poſe:ita vt recipiat ex ipsa bis:cū vides qz idiget additiōe. XXI.

Itaqz ꝓmo hoc mō vel hui⁹ qztitatis dā dū est:qō nec multum nec paꝝ fuerit:neqz grossū vel nimis subtile fuerit: vt oz corpi ea q nō fuerit neēia z cōsueta itroducanſ: nec vene nimiū exinaniantur.

Et oz vt det infirmo in ꝓncipio quātitas nō multa neqz grossa: sed vt eueniat corpori aliquid ꝓpter cōsuetudinez quod non cōsueuerit neqz superfluat in eo euacuatio venarum. XXII.

Ecundo vo si eger siccioz sit qz oportet nō multū iuris dādū est sed añ illud aquā mellitaz ꝓpinādū siue vinū vtrū qz vz qō iuuatiuū videris ee: vtrū aūt iuuatiuus sit in sequentibus explanabim⁹.

Quātitas āt q datſ infirmo de sorbitiōe in vice secūda:si egritudo fuerit siccioz qz oz: ñ oz vt sit multa:sz ē necesse vt ꝓcedat z bibat anteqz sumat sorbitionē aut hydromel aut vinū qōcūqz āborū videris magis iuuatiuū z ego qdē nūciabo magis iuuatiuū ivnaquaqz dispō nū in sequētib⁹. XXIII.

Siderauerit qō dixit hy.i h̄ ꝓmone ille q estimabat:qz iplebat ifirmos qm̄ ipe in oi die cibabat ifirmos ptisana ordei q nō sūt ꝛz aligd error ñ ignozaret seipz: qō ē qz ipe ñ ꝓcepit vt in potu det ifirmo de aqua ptisane ordei nisi qztitas q veniat cozpi aliqd ꝓp ꝙsuetudinē z ñ supfluat i vacuitate vēaꝝ. Si āt ꝙsiterēt q qztitas q datſ eis i potu de aq ordei i oi die bis vsqz ad dié septimū z ē pōd⁹ōcē z octo aureoꝝ i oi vice z vt⁹ē minoz mītū q cib⁹q ipi'cibāt ifirmos i vice vna tūc mihi vz q ibi abstineret ab alienatōe.i.in utili reprehēsiōe q hy. verūtñ ego oñdā post paululū:nūc āt ego exponā sermonē hy.i ꝓncipio rei qō ē qz ipe nō vult p ꝓmōez suū i ꝓn. egritudis:imo ꝙuēit tibi vt itelligaſ ab eo ex ꝓmōe suo i ꝓn.rei intētionē aliā cōiozē hac itētōe qō ē qz oz tibi qñ v des i ꝓmis q ifirm⁹idiget ptisana ordei vt des ei ex ipa qztitatē ñ mītā nz grossā.hy.n.faſ cauē sp'ex h̄ vt ipleaſ corp⁹aut eūetur multū subito. XXIV.

Uper egritudinē siccioz mītiz signaſ mōiz qz
s uis res cōis vſis in ea sitvna. In piplemonia qdē z pleuresi:qñ nō expuit ifirm⁹ex mēbris i firmis aligd.i ifirmitate āt epatiz z ptiū stōaci z itestinoꝝ z splenis qñ rtinet nā ita q ñ ꝓcedit ex ea aligd aut illō qō ꝓcedit ex ea fit cū difficultate z sē feces q egrediūt sicce dure sqbalee:sup egritudies āt siccaſ q fiūt i vēis pulsatilib⁹z ñ pulsatilib⁹:signaſ p siccitatē ligue z tenebrositatē z ariditatē toti⁹cuiz:z silr res i vlcerib⁹ ēt q sē dezis oñdit oñsiōe māifesta:apata.n.q fiūt in eis sūt sicca qñ ex eis nō currit aligd virus:z silr apata oculi mītō tiēs fiūt sicca qñ nō currit ex eis aligd. Et egritudies cerebri ēt qñ nō nūdificanſ vel currit ex eo aligd p nares aut palatū dī i eis nēcio q: sūt sicce. Et oz qdē vt scias vſr q signatio sup oēs egritudies siccas ē retētio superfluitatū i eis. z phibitio eaꝝ ab exitu. Necario igit ꝓcepit hy.in istis egritudib⁹ vt sumat ifirm⁹añ susceptōez sorbitōis aliqs res hūectantes:sic hydromel z vinū:innuit q ista duo sē pluris hūectatōis qz aq:z qm̄ facit fidē facē sermonē i vtute vtrozūqz visū est mihi vt post ponā dicē ꝓpatōez iter vtraqz z aquā vlqueq puēiā ad illā ptē hui⁹li.i q narrauit hy. vtutē vtrozūqz. XXIII.

Precepti hy.ē ne corpus mītū repleaſ: aut multum euacuet subito:

Signatio sup egritudies siccas ē retētio superfluitatum.

Si in egritudine pectoris z pulmonis sputū erit in bona qlitate z digestuz crisiserit velox: si vo non aut morief aut plongabit egritudo.

Lā qre post crisim debemus per duos dies adhuc infirmos nostros dietare.

Quoniā aūt pmutat de gne egritudinū siccay ad ḡrias eay.z dix vnā eay pter q addiderit ad sermonē suū:qr pōt eē vt sit ꝓmo illi⁹ in illa egritudine ꝟz semitā exēplificatōis p ꝓpatiōez eius sup reliqs egritudines homogenas ei nēcio occultat ꝓmo ei⁹qō ē qr sermo ei⁹q si hūectat z fuerit q expuit ex pulmōe ꝟz qō oz ē signātio sup aliquā egritudinū:nō oīs mēbri absolute:sz q ex eis est cū infirmitate quor:ūdā istrōz ābelit⁹:z pp hō sicut dixi occultat ꝓmo eius:verūtn ē ꝓmo sanus z verax.z ē q qui euadit ex infirmitate: z sputū ei⁹q expuit é ꝟz q oz ē crisis ei⁹ velocior.z cui⁹ dispō huic dispōni é ḡria accidit in vna duaꝝ reruz aut vt peat aut vt plōget spaciū egritudis ei⁹: oz ḡ vt det ptisana ordei ei cui⁹ euasio ab egritudine est euasio bōa vt ad dat in vtute ei⁹ z adiuuet ipz illō ad spuēdū illō qō expuit ex hūiditate cū tussi:nā p ꝓmonē suū ꝟz q oz nō vult nisi illud cū q sūt signānes digōnis:z ego qdem tā narraui istas signātiōes i lib.meo de crisi:z in tractatu quez cōposui de tpibus egritudis:z narraui ide rē modicā i expōne meaq̄ exposui librū aphorismoꝝ in loco in q̄ docuit hy.q̄lr opz vt sit pnosticatio ex signātiōibus q̄ apparēt in seq̄ntibus:z posuit exēplū in sermone suo pleuresim z scripsit hūc ꝓmonem. Exēplum illi⁹ est in pleureticis:qr si apparet sputū primitiue ab ipso principio rei: erit egritudo breuis: z si tardatur: apparitio eius erit egritudo longa. XXIIII.

Am dixi ego iterū q in sermōe eius minuit ex rebus qbus fit iuuamentū in discretiōe eius quo idiget q̄ztitas nō parua. Et hyp.quidē ēt facit fidē sermoni eius in istis rebus. In hac aūt hora pcipit vt audiat illud qō dicit tm̄:qō est qr res q̄ euacuātur in seipis sunt sicut res quas narrauit. XXV.

Ignificauit p sermonē suū in ō loco crisis aut solutionē egritudis cōpletā aut pmutatōez infirmi ab illa dispōne ꝟz quā ē ad dispōnē i q̄ fit securitas sup ipz ō tiore.hy.qdē pcipit vt pseueret i illo duobus dieb⁹ post crisiz vt ptrāseat porism⁹:q fit in diebus paribus:z ille q fit in iparibus:qō ē qr accidit mltotiēz

Quod si tūc demuz quos hūidū fcm fuerit: z de pulmone oportune expuerit: eis iuris:tūc scōa repletio dene gāda nō est ex toto:q.n. citiore mlta qz hūiditate habūdat ei⁹ citior ē termin⁹: Qui.n.tarda z parua terminus tardior expectat.

Si hūectet os z fuerit quod expuit ex pulmōe ꝟz q oz: tē oz vt des eis oino sorbitionem vice secūda qō est: qr sup quē supfluit hūiditas velociꝰ z plus significat illud velocitatē crisis eius: z sup quē supfluitas hūiditatis est tardior z minor significat illud tarditatem crisis eius. XXIIII.

Et his aūt q̄ pmisimus qualr qdē dicrū est maxie cōtingit. At vo q̄dam ptermisimus q̄ elegantia magis z necessaria:nec ignoranda postmodū exequemur.

Et hec qdē res i seipsis fiūt ꝓm pmū quēadmodū narraui. Et ego qdē ptermisi dicere res alās mltas elegāt] q̄ztitat] de qb⁹ opz vt scias q ego narrabo eas in subsequentibus. XXV.

Sed qñ sputi plus ē ꝟz q̄ztitatē: refectionis quoqz plus aliquid dādū est his. hoc aūt ita vsqz ad termini sui tps z postea duob⁹ diebus exequēdū ē: deide vo cui⁹ terminū videbis. v. vl. vij. die vel.ix.z vt ēt parē z impare numex cōsideratio tua amplectat eis ius ad prandiū da:z ad cenā illū in cibū grossiorē muta.

Et quāto fuerit mū dificatio pl⁹: oz vt pl⁹ sit mltitudo ei⁹ qō suscipit ifirm⁹ ꝓm illud vsqz ad horā crisis. Et pli mū eius vsqz ad duos dies post crisim. In eo cui⁹ crisim vides fieri in die. v. aut vij. aut. ix. vt sit sollicitudo tua ēt cōplectēs parē z impare numex. Cū ergo fuerit post illud opz vt vtaris sorbitiōe in mane:z cū fuerit in vespe: permutare ad cibos. XXVI.

Sed hoc eis maxie cōuenit q̄ ptisanam ab initio in tpe toto exercuerint morbi.

Et iuuat̄ p istas res ꝟz primū q vtuntur ptisana ordei cū totalitate sua ab ipo principio egritudis. XXVII.

Pmutes eū ad aliō regimē sbito:sz vtere sorbitōe in mane z cū fuerit post illō z recesserit dies vtere cibis. Māifestū est igit q hy. non dat infirmo añ horā determiatā quā añ diximꝰ nz panē nz aliud ex reliqs cibis:ꝟz ꝓtēt⁹ est sp vsu ptisane ordei: bāt opatio nō est eius q iplet infirmos z satiat eos:ꝟz ꝓpe eius q vult vitupare hy. ē opatio eius z sbtiliat regimen ifirmoꝝ plusq̄z oz:nō ē āt opatio eius q vult sbtiliare regimē ifirmoꝝ plusq̄z oz:b āt opatio nō est eius q ingrossat regimē eoꝝ:sed est ex opatiōe eius q regit infirmos regimine vere medio inter oium supfluitatē:z est melius regimē:z ōmōstratio sup hō q ipz est regimen mediū est resistētia eorū q vituperāt hypo.z amor adinuicē eoꝝ ad vincēdū. Existis eni é q redarguit eu⁹ p hō q iplet infirmos:z satiat eoꝰ sic̄ secta thesili.z ex eis q vitupant eu⁹ p hō q ipse ꝓfocat ifirmos fame sic̄ Erasistrates: qō é qr q dix erasistrates resistit cū eo Apollonio z Anaxagore discipulis hy. in tractatu prio sui libri ō febribuꝰ. Et vitupatio vtrorūq̄z de hoc q ipi iterficiebāt ifirmos fame: ñ trāsit sup hy. magꝝ eoꝝ:verūtn oz vt ꝓsentiamus istis sermonē eoꝝ cū sit magis lucidū z sikuꝰ sermoni hy. Qui āt dicūt q iplebat ifirmos p sacietatē cibor:oz vt putem⁹ de eis:qr sūt Thesilo magro ipsoꝝ: nā tu inuenis hūc virū ignaꝝ cui nō est intellect⁹ in aliquo ex eis q̄ dixit hy. neqz in regimie:neqz i alijs. XXVI

Illud qō itelligit ex sermōe suo ptisana ordei cū totalitate sua:z ptisana ordei cū fece sua:z ptisana ordei nō colata. qō est qr quādo tu colas eam postq̄z decoquit:z remoues aquā p se:deinde das infirmo aquā illā tm̄:non dicitur tūc vt vtaris ptisana ordei cū totali

Apollonius z Anaxagoras discipuli hyp. interficiebāt ifirmos fame.

tate sua neqz cū fece sua: sed aqua eius tm̄. Et ego qdē sum dicēs nūc ét illū q idiget ptisana ordei cū totalitate sua ab ipsa iceptōe sue egritudis: z dictio mea i illo erit cū abbreuiatōe z breuitate: si nō fueris tardꝰ nz piger ab auditu eiꝰ qz̄ p̄cedit ex sermōe suo: dico ḡ qp qm̄ illud qz̄ expuit cū sputo est fz qp oz z nō é ifirmo necessitas sumēdi medicinā aut vti clysteri: tūc hy. p̄cepit cibari ipz ptisana ordei.

z iá enūciauit ét sniaz suá in hac admonitione z dixit. ¶XXVII.

OMnia āt tua-
o méta hec fiūt a ptisana ordei.

Qm̄ hūid tas quā expuere est necesse hūectatur. z icidit icisione eq̄li qm̄ vtꝰ cōfortat: z mūdificatio ist̄roz anhelitus ab hūoz̄ꝰ malis fit bis duabꝰ lectiōibus. s. hūectatiōe z icisiōe velociꝰ. Et nos inuenimus hos hūores hydromel hūectrare z ét eos icidere. Uehemētia aūt vtutis z fortitudo eius nō iuenit i hydromelle sicut iuenimus eas in ptisana ordei. Jn pane āt z i illo qz̄ noiat cādarusuz iuenimus p̄uersionē illius qz̄ est: qz vehemētia vtuz̄ z fortitudo eiꝰ iueniunt vtrisqz. hūectatio āt z icisio nō iuenīuntur in eis: nz alijs ex reliqs cibis q̄s ꝺ cōsuetudine medicoz̄ é dare ifirmis sic̄ ouа testiculi gallor̄. z pisces petrosi z pulli colūbini. z q̄ sunt illis silia: z medicus ét qui dat infirmo qui hz pleuresiz postqz̄ ꝺclinat eiꝰ egritudo declinatione cōpleta: ita vt indigeat nō aliq̄ re. excepto sputo illoz̄ humoz̄ qui digesti sunt cū sputo lentes frigidas factas cū aceto necessario putatur de eo. quia ipse est causa mortis eius propterea q̄ suffocatur i nocte secunda. verumtamen tu non inuenis aliquem ex eis quibus est ratio qui lentibus cibet infirmos: cunqz infirmus hydromel z ordei ptisanam abhorret z non bibit ea: tūc magis conuenientes cibi sunt pisces petrosi p̄pati cū aq̄ z porr̄z z aneto z sale z q̄ztitate olei tēpata. Ex reliqs āt pisciū spēbꝰ quoz̄ pastꝰ nō é i petris pisces q noiat auliscu. Et oz q̄dē vt p̄cedas z des ei añ illud aliqd ꝺ secaniabi qz̄ é: qz secaniabi nō nocet stōaco nisi fuerit nerui illiꝰ egri infirmi z matrix mulieris. sumāt ḡ loco illiꝰ q̄sdā medicias reliqs: sic̄ medicinā factā cū prassio z radice liqricie: vt lilij. Hec medicia sola qm̄ bibitur cū hydromelle maturat supfluitates que sunt in pectore z pulmōe maturatiōe bona z fit facile spue re eas cum sputo. ¶XXVIII.

ET oz vt cognoscas melioꝰ ordeū añ expletiā eius p ipletionē eiꝰ z ipsius spissitudinē tm̄. Jn expientia ꝺo eius p decoctōez meliꝰ é qz̄ iflat i decoctōe sua vltia iflatōe. z est sorbitio q̄ fit ex eo mlta valde. Beni signatio ét é signatio vera q̄ cōfidit i bōitate ordei. qz̄ é qz plenitudo nō est cū signatiōe vera sup bonitatē eius nz ipius maturitatē vel ꝺigōnē in oi hora. s. vitas eius é fz pmū. Hy. ḡ p̄cepit vt ptisana ordei i oibus horis sit i vltia bōitate. z p̄pe qm̄ nō est volūtas vti aq̄ tm̄: sz spissitudie eius ét. z hyp. iá oñdit cām in illo. ¶XXIX.

SImus qz̄ hyp. sitēdit p p̄monez suum. rectitudo fz pmū reetitudinez vie p quā fit icessus. et qm̄qz signāt p ipz rectitudinē icedētis i trāsitu suo. et mānifestū qdē bn̄ est. q rectitudo vie in pectore. z rectitudo aduētus ptisane ordei qm̄ ꝺglutit vt vēiat ad stōachū é p meri. Ubi ḡ p sermonē suū. qz nō adheret aliqd de ptisana ordei i hac via: qz̄ é qz calitas qm̄ é in egritudibus pectoriz z pulmonis vehemēs mlta ita q exsiccet rez q̄ adheret meri exsiccatiōe cuius rēotio fit difficil. facit illa res que adhe ret accidē angustiam z sitim. ¶XXX

IN cuius bōificatur coctio ex ptisana ordei que é lubrica valde tm̄ icidēs siti velocis ꝺigōnis. sz addidit ad illū p̄monē suuz vehemētis debilitatis Sermonē āt eius in eo cuius bōificat decoctio ex ptisana ordei. qz̄ est lubricū valde iá ꝺixi in eis q̄ p̄missa sūt. Sermonē ꝺo suū qz é icidēs sitiz. addidit i sermōe suo pp nāz ordei. Et ego qdē iá ꝺixi q̄lr opz vt icidēs de sba calidi z frigidi in corpibus aialiū in li. meo de qpl'onibus. Jn corpibus āt nō spirātibus i li. meo de vtutibus medicias simpliciū. verūtn̄ hyp. ꝺixit i eo cuius coctio bōa sit ex ptisana ordei. qz̄ é qz é velocz ꝺigōnis ét z nō fit talr nisi qz é dissolutiuū nec é i eo duricies nz difficil mollitōis nz iflatiuū pp lōgitudinē spacij coctōis ei⁹ in

Ptisana laudat sub hydromel z cādarusiū.

De secaniabin

Plenitudo ordei nō sp sz fz plurimū ordei bōitatem significat

eo ät q̄ dixit in fine sermonis sui: z est sermo eiꝰ q̄ illō qō decoquit de ptisana ordei hac decoctiōe est vehemētis debilitatis: si nō dixisset: qr est velocis digōnis: esset nobis facile vt diceremus: qr significauit p sermonē suū vehemētis debilitatis: sicut si diceret: q̄uertit velociter. z digerit in stomacho z alterat. Oz ergo qñ p̄cessit z dixit hūc sermonē vt itelligat ex debilitate eiꝰ: aut pp paucitatē eiꝰ q̄ aduenit corpi ex nutrimēto eiꝰ: aut qñ tu nō īuenis in eo q̄litatē forte tem ita vt pcutiat neruos aut mētē: sicut acetū z vinū. ¶ XXXI

INcipit hyp. narrare illud i quo cōsidere fecit sermonez paulo ante vbi dixit. Et pretermisit dicere res alias multas nobilis q̄ztitatis q̄s te ēt scire oz. Et ego qdē narrabo eos i eis que sunt post. ¶ XXXII

SIgnificat p sermonē suū superfluitas cibi feczs ciboꝝ retentā in intestinis q̄ vocat stercus: z merda. Qñ ergo dat aliq̄s ptisanā ordei z in vētre retinet aliqd fecis cuius mora plōgatur illic: pter q̄ euacuetur: oz nēcio vt eueniat lateri nocumētū: pp oppilatōes accidētes in intestinis ex stercore retēto in eis qñ ventositas nō trāsit ad iferiora vt egrediat post acceptionē ptisane ordei. sz venit ad locū infirmū aduētu malo: oz ergo ex illo necessarie vt si dolor iaz quieuit: post paululuz redeat. ergo infirmꝰ q̄zuis oino iam q̄euit: tñ accidit ei dolor qō ē: qr vapores z vēti iflatiui z fumꝰ q̄ eleuat ex stercore qñ p̄ueniunt ad latus infirmū faciūt in ipso dolorē z addūt in dolore eius: z cū ībēt anhelitus fit tūc vehemētis frequētie. Cū ḡ frequēs fit anhelitꝰ fit in instrīs anhelitus z caliditas magis addita pp freq̄ntiā eoꝝ motꝰ: ḡ exsiccant pulmo z diaphragma pp hāc calitatē. z exsiccāt ēt cuz hoc z calefiūt mēbra corpis aialis q̄ sūt sub hypocōdriis z mirach ventris qō est qr oia ista mēbra motu pectoris mouent i anhelitu. In eo aūt q̄ dixit in iceptōe huiꝰ sermōis. z ē sermo eius: nā in cuiꝰ vētre ē superfluitas cibi retēta ē qdā occultatōis. Cū ḡ dī fino eius sanꝰ est p̄z hūc modū z qñ nō est medicꝰ sollicitꝰ de infirmo: in eo cuiꝰ dispō de acceptōe ptisane ē dispō: cuiꝰ rememoratōez p̄nūsimꝰ accidit ide nocumētū in locis multis. Inde ē q̄ in cuiꝰ ventre est superfluitas cibi retenta: z dat ei aliquis hanc sorbitionē anteq̄z precedat z euacuet illaz superfluitatez accidit ei dolor magnus valde. ¶ XXXIIII

OPortet vt redeamus z dicamus q̄ iste sermo hyp. in pleuresi ē p̄m viā exēpli. Et ego qdē iā ostendi q̄ eius euentus est ab apostemate qō sit in pāniculo tegente costas. Quādo ergo illud apostema est in termio sui status z dat aliqs illi infirmo ptisanam ordei nocet ei nocumēto magno z signātiōs que significāt statum egritudinis pleuresis sūt assiduatio doloris et vt nō alleuiet ex eo aliqd per vaporationem. Et hypo. quidē addidit in sermone suo significationes alias ex significationibus pleuresis: maligne magne: z sūt additio viscositatis sputi. z prohibitio eius ab exitu z adherētia eius in mēbris infirmis. z retinētia eius: qō est: ga sermo eius additur viscositas eius: significat vehemētiaz viscositatiz illius q̄zuis dictio ipa significat p̄m se vehemētiā viscositatis. Sufficit ergo p hanc additionē in significatione differētie iter illud cuius viscositas addit p̄z hūc modū: z iter illud quod recipit maturationem. Quod est. qm̄ illud qō recipit maturationem est viscosuz viscositate tēpata: verūtamē illa viscositas nō addit. scilicet illud nō accidit ei in fine vltimo. z ne periret illud super lectorē sui libri. non fuit piger addere in sermone suo absq̄ maturatione. qō est qr nō maturat z additur ei viscositas. z est malum. Cū ergo dispositio infirmi est hec dispositio. z dat ei aliqs ptisanam ordei anteq̄z resoluatur ab eo dolor aut per minutionē aut per lenificationē nature. nocet ei z interficit ip̄m. qō est. qr hyp. dicit. In pleuresi cuius dispositio est hec dispositio quaz dicit. qr nō alleuiatur per euaporationē. tunc remanēt super eā alie due medicatiōes resoluētes dolorez. z sunt phlebotomia. z solutio siue lenificatio nature. Quod ē. qr vsus medicorū q̄ fiūt ex opio z iusquiamo z mādragora nō resoluit dolorē pleuresis. vez ipe nō faciūt aliud nisi. qr stupefaciū sensū. Et dixit hypo. in hoc loco phlebotomiā z lenificationē nāe rememoratiōe absoluta. in eo aūt qō est post. ipse ostendit vsum cuiusq̄ eoꝝ. ¶ XXXIIII

anhelitꝰ ē malꝰ qō est qr exsiccat pulmonē z facit laborare ea q̄ sūt sub hypocōdriis: z mirach vētris: z diaphragmate. ¶ XXXIIII

ADhuc vō qbꝰ latꝰ dolētibꝰ calefactoriū adhibitū dolorē nō alleuiat: nec egit sputum bonuz: sz potiꝰ viscosius z īdigestibilius efficit. Rursus vō nisi catartico: aut phlebotomia: vtrū. s. magis necessariū videris dolor dissoluatur in huius egritudinis statu positis: si ptisana detur in breui mortis iperio subiugantur.

ET cuz hoc etiam si fuerit dolor lateris assiduus qui nō alleuiatur per euaporationē z sputum non egreditur: sed addit viscositas eius absq̄ maturatione. tunc si non resoluitur dolor aut lenificatiōe nature: aut phlebotomia p̄m illud pro quo significatur quod necessarium est: z datur habentibus hanc egritudinem ptisana illis habentibus illam dispositionem aduenit super eos mors velociter. ¶ XXXIIII

Signa status pleuresis in q̄ sorbitō ptisane mltū nocet.

Dūa int viscosuz digestuz z viscosū idigestum.

Ær frequentia anhelitꝰ calefiūt mēbra q̄ sūt sb hypocondriis z mirach

Medicā ne opis tenō resoluunt dolorē pleuresis. verū sēsū stupefaciūt

Oportet vt enūcie
mus causas ali-
as q̄s dixit hy.eē
cōpares istis cāis z qz
ipsī ēt trahūt mortē su
bitā:qō est qz ipse dixit
in hac hora q cā in il-
lo est vsus ptisane or-
dei:añ q̄z r̄soluat viſco
sitas sputi accñtz ppt
frequētiā anhelitū:cu-
ius cā p̄focat.Et possi
bilē qdē est vt eueniat
eis nocumtū qñ bibūt
vinū añ q̄z euacuent si
cut dix hy.aut hydro-
mel aut secaniabin:qō
est qz reliq̄ res nō oc-
cultant vulgis neduz
alijs.Necio igit dix qz
necio qdā eoz morīū-
tur post q̄z igredit sup
eos nocumētū in men
te sua: de p̄suetudie.n.
hoz accñtū est vt p̄se-
quat potū vini: z por
vinosus:cū fuerit illud
i nō sua hora.XXXV

De p̄sue
tudine
aliēatio
nis ē vt
conseq̄t
potū vi-
ni z ma-
xime vi-
nosum.

Hanc estimatōez
estimarūt antiq
pp velocitatem
mortis eoz: z viridis
sit loc⁹ in quo est egri-
tudo lateris.Et mani-
festū qdē est q ille lo-
cus ē locus in q̄ est ra-
dix apatis:qō est qz ex
sāguie q effūdit ad il-
lū locuz pp dolorē to-
tū qō diuidit i cute fit
viride z addit in hora
mortis nigredinē: assi
mulat g̃ locus illi q fit
ppter percussionē ta-
liter.XXXVI.

Vlt p̄ sabuc an-
helitū magnum
frequētē:z signi-
cat q ābelit⁹ eoz erūt
cū hac dispōne i eis q̄
sunt post: dicit g̃ hy.z
pp anhelitū frequētez
multū:sic dixi ēt sit spu
tum viscosū nō matuz
q̄re p̄hibet ipz viscosi-
tas ei⁹ eleuari ita vt ex
puatur.XXXVII.

Prohi-
bitio in-
gressus
aeris to
talit est
cā neces
sario
mortz

On ois aer phi-
bet igredi iteri⁹ i
hmōi egritudini-
bus:qm̄ qñ accidit il-
lud opz necessario vt
moriat hō stati sicut il
le q p̄focat:verū mani
festū est q nō p̄hibe
tur de eo igredi nisi q̄z
ingredi z cogit eū exire ve
lociter.XXXVIII.

Quoniā vtrūq̄z alte
rum alteri ad picu
lū suggerit comple
mētū:sputū nāq̄z viscosuz
flatū ispissat:flatus āt spis
sus sputi viscositatem au-
gmentat viscositas vo ela
bi vetat z erumpi.

Sit ergo q vnaque-
q̄z haz duaz cāruz
adiuuat alterā sup
piculū qō est: qz sputū qñ
retinetur facit anhelitum
frequētē:z ābelit⁹ ēt qñ fit
frequēs addit i viscositate
sputi:z p̄hibz ipz sputū ex
spui lubricari z separi vel
spargi.XXXIX.

Quod nō tm̄ cū pti
sana si non suo tpe
det cōtigit:verūtm̄
z multo magis cū z aliū ci
bum potūue min⁹ ea aptū
sumere permittunt.

Et nō accidūr iste res
apud vsū ptisane or-
dei in nō sua hora tā
tum:sed ipse accidunt etiā
plus illo multotiēs:quan-
do comedunt: aut bibunt
res alias minus conueni-
entes quam sit ptisana or-
dei.XL.

Via aūt sustentandi
tā eos q̄ collatā q̄z
eos qui non collatā z qui
neutrū illoz:sed potū aliū
sibi assumunt z q̄ nō sepis-
sime vna eadēq̄z:in iterdū
autem diuersa.

Et via quidē sustē-
tandi secūdum plu
rimum est vna eum qui vti
tur aqua orei:z cuz ea fe
ce eius:z eum qui non vti-
tur aliqua harum duaruz
sed est contentus eo quod
bibitur tantum z fortasse
est via sustentandi diuer-
sa.XLI.

titas sufficiēs in iuua-
mento anhelit⁹.z pro-
pter illud viuūt spacio
tpis:cū g̃ addit illa di-
minutio ꝓm longitu-
dinem temporis mori
untur.XXXVIII.

Significauit hy.
significatióe ma
nifesta intētóez
ꝓmóis sui.Fit g̃ q vna
queq̄z haz duaz cāz si
mul adiuuat alteram.
Et ego qdē narro illō
ēt:dico g̃ q sputuz qñ
adheret cāne pulmo-
nis cōstrīgit meatū ae
ris i ea z coartat eū:fit
g̃ qō attrahūt ifirmi ō
aere pp illā p̄strictóez
z coartatóez min⁹. Et
pp q̄ztitatē paucitatis
ei⁹ qō attrahit ifirmus
ō aere ē diminutio ei⁹
quo idiget in suuamē-
to anhelit⁹:z pp hō fit p̄
peratio eoz in vice se-
cūda ad attrahēdū ve
lociter quā ipa fuit i vi
ce p̄ma.z nomiat iste
mod⁹ anhelit⁹:ābelit⁹
frequēs.XXXIX.

Dam an locutus
lus fui in itētio-
ne hui⁹ sermōis
apud sermonē hy. pp
has cās:z cās alias cō
pares eis: verūtm̄ ego
nō dixi illic nisi vinū z
hydromel z secaniabi
nūc aūt oz vt narrē ēt
reliquas res remanē-
tes: quaz nocumētuz
ostēderūt plures me-
dicoz in eo cuius di-
spō est hō dispō ex ifir-
mis esse vehemēti⁹ no
cumētū nocumēto hy
dromellis z secaniabi
z vini.XL.

Dicit q̄ via susten
tādi est p̄pinq̄ ad-
inuicē inter eū q
vtit ptis. na ordei z eū
q vtitur aqua ei⁹tm̄: z
eum q nō vtit aliqua
haz duarum:sed ē cō
tentus eo q bibitur tā
tum:z fortasse est ne-
cesse vt sit via sustenta
tiua seiuncta. Et hyp.
quidem ostendet i eis
que sequunt hunc ser-
monem scilicet quali-
ter sit via sustētandi se
iuncta diuersa. XLI.

Vinum
hydro-
mel et
oximel
añ visco
sitatz sp
ti resōlo
nem phi
bentur.

Bene facit hy. q̄ abscidit ꝑmonē suū: z qr nō ordi
b nauit eū ordine quo oportuit vt ordinaret z pp
ꝰ iuenim⁹ eū nūc cū iterauit ꝑmonē suū icepisse
in illo iceptiōe q̄ nēcia erat z nō accidit ei ꝰ accn̄s: nisi
qm̄ ipse icepit narrare rn̄sionē i qōne q̄ q̄siuit de diuer
sitate q̄ cadit iter medicos: z dix̄ in pte illius res mltas
q̄ ingrediunt in capl'o medicine de igenio sanitat;. Et
qm̄ necesse fuit ei cū sē
sit illud qō accidit ei vt
deleret totū q̄ ipe scri
pserat: iō postea iterat
sermonē suum a p̄ncipio sui ecōtrario ꝑmo
nis p̄mi. Doc. n. accn̄s
multotiens mihi acci
dit: z visus est mihi qr
meli⁹ēvt iterarē ꝑmo
nē meus a p̄ncipio sui
ꝑm q̄ū ei⁹qō scripse
rā ipꝫ z delerē totū q̄
scripserā i p̄mis. z ego
qdē iā sū narrā; q̄ir ne
cesse fuit ei rn̄dere i il
la qōne de q̄ ego sū iq
rēs: z ponere ꝑmonez
eius ꝰ ordinez z alle
uiare viā in illa sup il
lū q̄ diligit vt exponā
tur ei iste res cū expla
natōe. Ausculta g̃ me in
tellectu tuo: sic ille de
nā cui⁹ē audire ꝑmo
nē a p̄ncipio sui. Que
est cā pp quā fit multotiēs qō accidit eis qb⁹ē mēsura
ex medicis vt cadat iter eos diuersitas i medicatōe ifir
mitatū: ex opione. n. ē eoꝝ q̄ illud qō expit sup quosdā
hoīes z cōuenit qbusdā eoꝝ cōuenit oib⁹ eoꝝ. Inde ē
illud in quo cadit diuersitas iter eos in regimie egritu
dinū acutaꝝ. vtunt. n. qdā eoꝝ aq̄ ordei in ifirmis vsq̄
ad horā crisis: z vtunt qdā eoꝝ ptisana ordei: z qdā eo
rū sūt qb⁹ nō vi vtēdū eē aliq̄ eoꝝ duoꝝ. Accidit g̃ ex il
lo vt iueniāt in qbusdā z errēt i qbusdā: qō ē qr qdā q
hn̄t egritudinē acutā idigēt vti ptisana ordei: z qdā eo
rū indigēt aq̄ ei⁹ tm̄: z ex eis sūt qdā q nō idigēt aliq̄ ba
rū duaꝝ vsq̄ ad horā crisis. Et ego ponā exēplū ꝑmo
nis mei i illo vt verificet i vna egritudinū acutaꝝ: pone
g̃ q̄ nos itēdim⁹ medicari pleuresiz. Dico g̃ qr si ifirm⁹
fuerit p̄pinqor spacij ab acceptōe cibi: z iuaserit eū fe.
anteq̄z eūet vēter eius: tūc nō oz vt dent sorbitōes do
nec sciat q̄ cibus quem accepit iam trāsiuit in descen
sōe sua p̄ intestina. Cū g̃ aliqs incipit cū ꝑmōe suo hac in
ceptōe deiñ segt illō cū reliqs q̄ sequunt eū ꝰ ordiné
quo oz vt ordinet: nō est in eo occultatio. XLII.

Non est vsus ei⁹i hydromelle: i eo q ex ifirmis ꝰ
Plaudat secaniabin i abstinē-do sitim quā hy-dromel aut aq̄ sitiz vt nō abscidat sitiz eius: sz vt faciat eū caue
re ab vsu secaniabin plus. Propt g̃ cāz dix̄ aquā
postq̄z dixerat hydromel: qō est: qr oz ꝑm egritudinez
vt vtat secaniabin plus his duob⁹. Cū g̃ bibit ifirmus
secaniabin quātitatē multā. z est sitis ei⁹ adhuc fixa. oz
vt sumat in potu post illud hydromel: z si sitis ei⁹ iterū
post potū fuerit fixa: oz vt in potu sumat aquā qō ē: qr
hy. vitupat potū aq̄ soli⁹. Et tu qdē scies i sequētib⁹ reꝯ
pp q̄s vitupat potū aq̄ in pte hui⁹ libri i q̄ logt de vtu-
te aq̄. nūc aūt oz vt intēdā ad exponēdū qō ipse dix̄ i ꝰ
ꝑmōe: cui⁹ p̄mis im⁹ rememoratōez: q̄re p̄cepit vt dare
tur i hyeme secaniabin dū ē calidū et darek i estate exi
stens frigidū. Ingsitio. n. de ꝰ admonet nos ad vtēdū
potu aq̄ tm̄ iuuatiuo iuuamēto nobili i eo q hz egritu-
dinē acutā dō q̄ estimat q̄ hy. dimisit rememoratōez ei⁹
p̄sus z tibi qdē iest vt redarguas hy. sup illud qm̄ ser-
mo fuit i eo dign⁹ vl merens vt sit singularis ꝰ singu
laritatē suā p̄pe nō in pte ꝑmōis ꝰ q̄ p̄pat. Et pole q-
dē est vt itelligas sniaz ei⁹ in vsu potus aq̄ frigide: z ex
quo scias q̄ cibus eius iaz descendit ad inferiora inte
stina. XLII.

His aūt q pleuretici sūt de potibus oxy
mellis dāduz est si hyemis tēpus fuerit calidū: si autē
estatis fuerit frigidū si ni-mia siti laborauerit: dāda
est mulsa mellis cū aqua.

Et oz vt vtat expo
tibus in eo q̄ hz do
lorem pleuresis se-
cāiabin. q̄ si fuerit horā p̄
sens hyems: vtat eo calido
z si fuerit estas vtat ipo fri
gido: z si sitis fuerit vehe-
mēs vtatur etiā hydromel
le z aqua. XLIII.

ꝰ sermōe quez dic nūc
qō est: qr qm̄ i potu ifir
mor das eis q̄ sitiunt
in aliquibus horis se-
caniabin ifrigidatū tūc
mānifestū est bn̄ q̄ iam
dix̄it ei; i potu ēt aquā
frigidā: illō. n. ē scd̄ns
sniaz ci⁹ q̄z uis nō dix̄ i
aq̄ frigida: aliqd oino
qm̄ hy. vi q̄ febris fit
qm̄ declinat caliditas i
nata ad caritatē igneā
z medicatio qdez fit p
oppositionē q̄ cuz q̄-
rio: z qm̄ ignis i nā sua
est calidus z sicc⁹: z sīr
febris tūc aq̄ frigida in
uenit q̄ia nāe febris:
qm̄ ipa hūectat corp⁹
z ifrigidat ipm: z cū il-
lo ēt ego iā dixi sermo
nē mltū: q̄ ego vidi fe
brē extingui subito apō
potū aq̄ frigide i hora
in q̄ oz vt bibat i libro
meo q est in capl'o medicine de igenio sanitatis: z ego
qdē sū narrās ꝰ sūmā illi⁹. Dico g̃ qr qm̄ accidit febris
sola p̄ter q̄ cuz ea sit dispō alia cui sit pole euenire ex
potu aque frigide nocumētuz: tūc si vtit aq̄ frigida nō
solū est impossibile vt noceat. sed iuuamentū est ei⁹ ma
gnū: z quātitas que bibit. z fit iuuamentū per eā ex aq̄
frigida est cū mensura que possibile est vt faciet eū p̄e
ter q̄ attrahat aerē. Sed qm̄ quod de secaniabin bibi-
tur est quātitas p̄ua nō est possibile: vt qō de eo in po-
tu datur in omni die vice vna sit plus. iiij. vncijs. z me-
dia: intentio ergo dādi in potu secaniabin: z dādi in po
tu aquā frigidā que est quādo volumus extinguere fe.
z datur in potu ex ea quātitas multa subito donec im
pletur ex ea infirmus est dissimilis: qō est qr que bibit
ꝑm hunc modū nō bibitur nisi ꝑm q̄ est medicina. Se
caniabin aūt infrigidatū nō sumunt in potu infirmi in
hora estatis nisi vt faciat eos estuare sitis: z noceat eis
opz eni vt adiuuet qm̄ pole est adiutoriū sup q̄iuz illi⁹
Et p̄pter hāc cām sumus ausi ad dandu z in potu in-
firmo in hora estatis secaniabin infrigidatū antequā
maturet egritudo eius: z nō datur eis in potu ex aqua
frigida donec satiet in eo q̄ nō maturat ex egritudini
bus quod est: qr aqua frigida inspissat apa z p̄efocat
qō est in eo qm̄ febris nō aduenit infirmo nisi p̄p apa:
z ꝑhibet in eo qui infirmat p̄pter hūores illud matura
ri. z tūc quidez nō datur infirmo in potu de secaniabin
nisi quātitas p̄ua qm̄ p̄cedit z calefit in stomacho eius
calefactiōe digōnis: anteq̄z pueniat frigiditas eius ad
locum apatis in pleuresi: z si pueniat ēt ex ea quanti-
tas parua: rectificat eaz secaniabin post illud quoniaz
in ipso est virtus incisiua: quod est: qr illius in quo est
incisio z penetratio: dispositio est cōtraria dispositioni
eius quod est inspissans omnia corpora.

De potu aq̄ frigidi fe brib⁹ acutis

Cā q̄re p̄t exhi-beri se-caniabin aī ma-turatio-nez apa tis: nō ad aqua fri gida.

Mhi autem videtur ꝙ q dicunt de hy. ꝙ ipse replebat infirmos: ipsi vñ sūt hac dictione ꝑ hāc intētionē: q nō pertrāsierūt hunc sermonē nisi superficietenus: ꝓter ꝙ steterit sup ipm. Et silr ēt q dicūt de eo ꝙ ipse interficiebat infirmos fame: nō oñdit ex eis nisi ꝙ ipsi nō legerūt nisi hūc ꝑmonez tm̄. Et si vnaq̄q; duaꝝ sectaꝝ ꝓsideraret hūc sermonē mēte sua ⁊ rememoraret eius qđ dixit hy. inuenisset i eo bene Et est ꝑmo ei⁹: q dūa iter nās ē multa ⁊ magna: forsitan ipsi vere cūdarēt extrib⁹ rebus ḡrijs: ⁊ plus illo: si rememorent: ⁊ reliqnarū rerū remanētiū q̄s ipse dixit: cū oñdit qđ regiones distāt adiui cē diuersitate magna valde: ⁊ horę āni: ⁊ etates ⁊ ꝓsuetudies: ⁊ regimē: ꝙ ppriū ē vnicuiq; infirmoꝝ añq; infirmet. Inde ē ꝙ si tu cōparaueris iter res ḡrias in oib⁹ q̄ diximus inuenies maiores dūias i regimie. Cū ḡ videris q̄sdā eaꝝ opponi qbusdā inuenies dūias ēt medias iter eas multas valde. Et ego qđē iam locutus fui i dūijs q̄ sunt in istis reb⁹ ꝑmonē cōpletū in libro meo i via de igenio sanitatis. ⁊ ego qđē suz dicēs nūc sūmā illius. Ponam⁹ ḡ hoi cui⁹ forma corpis nā. i. nātr ē ficca: ⁊ superficies corpis eius extriseca i spissa: ⁊ venie eius sūt ample: ⁊ vtus ei⁹ aialis ē fortis. ⁊ de ꝓsuetudie eius e vt comedat cibos multos: aduēisse egritudinē in hora hyemali: q̄ n̄ ē frigida frigore vehemēti: ⁊ habitatio ei⁹ ē regio cui⁹ dispō ē similis dispōni horę pn̄tis: ⁊ fuit regimē ei⁹ añ egritudinē regimē delicioſuz ⁊ qetū ⁊ pmisciuit in eo quod comedit: ⁊ vsus ē ex cibis ex qbus mltiplicat ei⁹ nutrimētū: ⁊ os stomachi eius cū illo ē forte. Et pōam⁹ alij cui⁹ corpis forma ē humida lenis: ⁊ supficies eius extriseca ē rara: ⁊ vene ei⁹ sūt minute: ⁊ virtus aialis ei⁹ est debilis ⁊ de ꝓsuetudie eius est vt sumat ex cibis quātitatez mltā aduēisse egritudinē i hora estatis stāte etate: ⁊ habitatio eius ⁊ regio ē sil'is illi. Et pōe cū istis reb⁹ q̄ añ egritudinē suā fatigauit eius corpus pp tedia q̄ aduenīūt ei. ⁊ opationes ꝓtinuas. ⁊ q̄ comedit ꝑz ḡriū eius cui euēit ꝓsuetudo ei⁹ cibos paucos ex oleribus ⁊ alijs ex eis quoꝝ nutrimētū ē nutrimtū paꝝ: ⁊ ꝙ os stōachi ei⁹ nā ē debile ⁊ nō forte. Cū ḡ posueris hos duos ꝑz ꝙ narraui: pōe ꝙ ambo infirmati sint egritudie vna: ⁊ pōe egritudinē vnā q̄ ex eis aduēit egritudinē quā dixit hy. in lō ꝑmōe ꝑz viā exēplificatiōis. ſ. pleuresim. an vides q̄ oz vt sit termin⁹ coctiōis i regimine vtrorūq; vn⁹ an vides: q̄ oz vt cibet secūdus eoꝝ ab ipso ꝓmo die egritudis sue: ſz ꝓmus regat eo ꝙ bibit tm̄ vsq; ad dié septimā q̄n spas ꝙ ei⁹ egritudo nō tardat pluſ illo. Ego aūt enūcio tibi illō ꝙ expt⁹ fui in vtrisq; tpe lōgo. ⁊ est q̄ inueni lō regimē i vtrisq; iuuatiuū valde. ⁊ si ꝙuertaris rē i vtrisq;: ⁊ cibauerꝫ ꝓmū eoꝝ ab ipo ꝓncipio sue egritudinis ⁊ ꝓhibueris alteꝝ eoꝝ a cibo vsq; ad dié septimū: interficies vtrosq; simt añ dié quartū: q̄n tu ꝓfocas vnū eoꝝ cū velocitate: ⁊ ꝓsterniz vtutē alteri⁹. Et pōe cū eo ꝙ dixim⁹. si vis illud ꝙ dispō etatis cuiusq; eorū ē ḡria dispōni etatis alteri⁹: ita vt ponas ꝓmū filiū q̄dragīta ānoꝝ: ⁊ scōz puerū: nā cū posueris illō: erit mors descēdēs vnicuiq; eoꝝ velociter: q̄n i oib⁹ q̄ nūc diximus: intētio ē itētio vna. Et hy. qđē significauit istuc i ꝑmōe suo. ꝙ est q̄ dixit: ⁊ sit vt des ei sorbitionē post dié septimaz si vtus fuerit tolerās: ⁊ tot⁹ h ꝑmo ē locutio vna. verū tī inuētio eius ē ex reb⁹ q̄s dixi añ. qđ ē: q̄ tu scis an vt⁹ sit tolerās an remaneat q̄n vteris i eo secaniabin ⁊ hydromelle: ⁊ aq̄ vsq; ad die septimū ex oīb⁹ q̄ dixi: q̄n q̄n q̄dā eoꝝ q̄ dixim⁹ sūt inuenta ⁊ q̄dā coꝝ n̄ inuēta: ⁊ ꝓpas iter vtutē reꝝ inuētaꝝ: ⁊ vtutē reꝝ q̄ nō inueniunt: poteris scire quot reb⁹ sit pole infirmū remanere cū hmōi regimine. Et ego qđē iam nāraui totū qđ dixi i libro meo. Si ḡ iaz legisti illō. tē fac ipz trāsīr p mētē tuaz nūc. ⁊ si n̄ legisti illō. tūc intende nūc ad legēdū illō i p̄mis si vis itelligere vtutē snie hyp. nos. n. iā narrauim⁹ oia illa: ⁊ secuti sum⁹ in oīb⁹ q̄ scripsim⁹: ⁊ diximus snias hy. cum sint snie certe valde. Uerūtn̄ non est pole hoi vni si addiscat aliquā artiū ꝑm ꝙ oz: vt addiscat ⁊ ꝓphēdat oia q̄ i ea sūt ex reb⁹ pticularib⁹: ⁊ pp hāc cāz n̄ neceē ē tibi vt q̄ras audire oēs res pticulares ab hy. ſz oz vt castiges ꝑpe illū: cui neceē ē exponē totū ꝙ dixit hy. ⁊ bñ inuenit i eo ⁊ explanauit ipz ⁊ dimittit illō pp amorē victorie ⁊ laudis. ⁊ ē itētio ei⁹ vt faciat cuēire snias alias in medicia. verūtn̄ nos pp veneratōez nr̄az quā exhibem⁹ virati laudam⁹ hy. i reliqs reb⁹: ⁊ i remoratōe sua de itentōne certa i vnaquaq; re: ita ꝙ qn̄ aliqs i ea aspicit in oībus horis itelligit viā in inentōe spēruz medicatiōis determinatā. Inde ē qđ iā oñdim⁹ ꝙ itētio cōis i dādo cibū oīb⁹ sanis ex eis: ⁊ egrotis ē itētio vna: ⁊ ē ꝓseruatio aialis vtutis. Et hy. qđē significauit sup illud i hoc ꝑmōe significatōe exposita i ꝑmōe suo: si fuerit tolerās vtus ei⁹. Qđ ē: q̄ comestio ⁊ pot⁹ i hora sanitatis: ⁊ reliq̄ q̄ fiūt in eis qbus fit iuuamētū in eis in hoc vt remaneat vita nō sūt nisi pp hāc vtutē: ⁊ pter eā ēt sumit cibus ⁊ potus i hora egritudis. ꝙ ē: q̄ medicatōez ēt significat i p̄mis dispō egritudis. sic̄ phlebotomia: ⁊ clystē: ⁊ emplastrū: ⁊ embroca: ⁊ solutio vētris ⁊ potus secaniabin ⁊ hydromell': ⁊ reliqnoꝝ q̄ illis sūt similia. Uirtutis āt cōseruatio nō significat nisi pp vsuz cibi tm̄. ꝙ si cibus nō noceret i aliq̄ horaꝝ i aliq̄ re reꝝ dispōni egritudis: cibarēus egros sic̄ cibāus sāos: cōsiderādo i vtute tm̄. Sz qm̄ multotiēs nocet sic̄ diximus: oz vt ꝓsideremus pp illō i dispōne egritudis: n̄ ꝑz ꝙ ipsa significat vsuz cibi i aliq̄ horaꝝ egritudis: ſz ꝑz ꝙ ipsa ꝓhibet ab eo. qm̄ ḡ nō ꝓhibet inde aliqd: ⁊ vocat re virtus ad vtēdū eo: oz vt cibes infirmū. ꝙ ē: q̄ ꝓ cibū in seipso nō fit iuuamentū in aliq̄ horarū in egritudis dispōne ⁊ ego qđē nō dixi hūc ꝑmonē nisi qm̄ multotiēs inuenit in vna medicinaꝝ vtus cibi: ⁊ vtus medicine: sic̄ illō qđ inuenit in ptisana ordei. Qđ ē: q̄ vsus pp debilitatē vtutis ē: ꝑz ꝙ ipsa ē cibus qn̄ nutrit. Et qn̄ ipsa ici: dit ēt: ⁊ humectat res quas spuere necesse ē: tūc opatio eius in illo ē sic̄ opatio medicie: Triticū āt qđ noiat cā daruſuz nō ē nisi cibus tm̄ ei q ꝑz pleuresim. Secaniabin vo ē medicia: ſz in ptisana ordei inēit vtus vtriusq; simul: ⁊ stat egris in iuuamēto loco vtrorūq;: verūtamē infirmus suscipit eā ꝑz ꝙ ipsa ē cibus vt ꝓseruet vtutez ſz ꝑz qđ ipsa ē medicia pp medicationē egritudis. Cū ḡ tollat vtus vt moreꝫ vsq; ad horā crisis egritudis ꝓter ꝙ infirmus sumat ptisanā ordei: tūc secaniabin ⁊ hydromel sufficiūt infirmo tm̄. Secaniabi qđē q̄ vt⁹ ei⁹ ē vtus medicie tm̄: ſz hydromel qm̄ nutrit nutrimto puo ꝺbilā

Nō q̄r Bal. introducat duos casus dilos.

Non est pole addiscenti ꝓphēdē oia scia ex rebus pticularibus.

Cōestio potus ⁊ exercitiuz ⁊ alia multa n̄ fiūt nisi pp vtutē aialem.

Ptisana ordei ē cibus medicinalis cōphendēs i se vtutē tritici ⁊ orimellis.

eū ergo spas qō eueniat crisis añ diez septimā:in quar to vbi gratia:aut in quinto:tūc iuenies multos infirmo rum quos pōt est mori absq; acceptiōe ptisane ordei.z qñ tardat crisis vsq; ad diē septimū:tūc qdē pat est qō iuenias aliquos eoꝝ quos sit pōt mori. Et ē: qz cuius virtus est fortis:z forma corpis eius ē dura.s. sit difficilis resolutiōis:z hūores q sunt in eo grossi sūt viscosi:z aer cōtinens ipm est aer frigidus. qō est:qz si non expira ret ex corpore aliqd ñ esset nobis necesse su mere cibū:sz qm̄ expi rat z perit ex eo aliqd tunc oz vt sit quātitas cibi quā sumit pm illō Ille ergo ex cuius cor pore illud qō resolui tur est quātitas parua valde :potē est vt secu ret cū phibitione a ci boz plus ēt illo si vir tus erit cū illo ab ipso pncipio rei fortis qm̄ vtus eius qñ est debi lis sic in senib⁹ aduēit ei debilitas velociter q̄z uis mioret qō expi rat ex corpe. Et ppter hanc cām dixi paulo ante illō cui supueniunt quadragita anni: z di nisi dicere illuz cui su perueniunt septuagi ta anni. XLIIII

IN uenim⁹ hy. in hoc loco etiā si gnificasse medi cationem egritudinis corporis z iuenim⁹ eū considerasse cū illo in virtute:nō pm qō ipsa significat in aliqua ho rarum medicationez: sed qm̄ ipsa multotiēs significat contrarium illius:z phibet vti ea.qō ē:qz qō infirmus indiget cliste ri nō ē qm̄ virtus eius est fortis:sz significatio super il lud ē ex dispōne stomachi. Uirtus aūt qñ est fortis pci pit in euacuatiōe z qñ est debilis phibet ab illa. Et cōsi dera etiā mente tua cōsuetudiez hy. Inuenis. n. euz in qbusdā horis rememorari virtutis tm̄ in hmōi infirmis sicut iuenimus eū fecisse in hoc pmōe:cuius pmisimus rememorationez:z fortasse rememorat etiaz etatis qō est. Qz sublimioz intentionū oium est intentio sumpta ex virtute. In significatione aute virtutis necessaria est cognitio etatis:quoniā virtus in pueris debilitatur ve lociter propter multitudinem eius quod currit z expi rat ex corporibus eoꝝ z moratur plus illo in stātibus in iuuentute.verūtamen sicut inuenit res in infantibus in hoc qō substātia corpoꝝ eoꝝ lenis ē:z hūiditas eoꝝ resolut z sit illud causa casus vtutis z resolutōis eius. Similiter etiā inuenit res in regionibus z horis anni. nam cū illa q̄ ex istis est calida etiā est dissolutio vtutis: z casus eius propter multitudinez euacuatōis corpo ris plus. Necessario igit̄ iuenimus hypo. pm plurimū

Diuz intentiōuz sblimioz q̄ ex vir tute.

fuerit tolerans. XLIIII

QUod si ātiqu⁹ ci bus nōdū descen derit ac breuis tē pis mora p⁹ cibuz nouissi mū trāsierit neq; ferre va leat patiēs si eius virtus z etas pmiserit clystere op⁹ hz.si ār defect⁹ sit virtutis vl etatis suppositoriū imit tēdū ē:nisi cibi sponte sua bonoq; exitu egerantur.

ET qñ cib⁹ ātiqu⁹ nondū descendit adhuc: z tps eius cū cibo alio est tēpus ppi quum tunc si virtus eius ē tolerans.z etas eius est iu uentus:oz vt clysterizetur Si autez debilis fuerit: oz vt supponatur liciniuz nisi egrediat cibus ex seipo bo no exitu. XLV

ET videduz ē quo tpe ius dari debe at i priordio vl in oibus tpibus morbi: quan do eniz pedū plāte frigide fuerit:tūc ius maxie z ois alius potus patienti dene gādus ē. Sed cū iā calor i calcaneū descēderit dādū ē nouimus.n.viz tpis hui⁹ in morbis qdem omnibus quā magna sit: z in acutis maxime. In his enī quāto pōs caloris est tātomagis cū fallacia sunt.

ET oz vt sis seruās ppie horaz i q̄ oz dare sorbitionez i pncipio egritudis z in re liquis horis eius. nam qñ pedes sunt frigidi:tunc oz vt prohibeat ab acceptiōe sorbitionis: z pōs illo mul tuz oz vt phibeat ab acce ptione oīs qō bibit. Cum ergo declinat caliditas ad pedes: oz tunc vt det sor bitio. Et scias qp vtus hu ius horе in oībus egritudi bus ē virtus magna: z pro prie in egritudibus acutis Et ex istis egritudinibus ppie i eis i q̄bus ē febris magis addita: z i q̄bus er ror est plus. XLVI

Una z eadē est cōis itē tio i die tando egruz z sanū.dis positiōe tm̄ infirmi ñ negle cta.

Que hora dicit̄ ōteri or z que melior i proximo

QUe q̄ sūt horе melio res ad dādū cibuz infir mis:mihi aūt videt̄ qp manifestū ē:qō melio horarū in illo est hora i qua iueniunt partes pectoris z stōachi i vl timo trāsollitatis z ge tis. Deterior vo horaꝝ est hora in qua iueniū tur ista mēbra cū dete riori dispositōe. Et ma nifestū qdē est qp i ho ra in q̄ sūt cū deterio re dispositōe est hora inceptiōis paroxismo rū. z hora in q̄ sunt cū meliori dispositōe est hora declia tiōis paroxismoꝝ.iā ergo manifestū est bene qp melior horaꝝ suscipiēdi cibuz est hora in q̄ declināt paroxismi egritudis. Et iceptio qdē paroxismorū est in hora in q̄ aggregat caliditas q̄ est in corpore z trahit versus cor z pectus. Sz augumtū paroxismoꝝ est:qñ erpādit cali ditas paulati vsus extrema corporis:hora vo status ē qñ erpādit caliditas in toto corpore:z cōprehēsio eius est super ipm torū equaliter. Hora vero declinatōis eo rum est cōtraria horе inceptiōis. Est ergo qñ dissoluit caliditas: z sepat a mēbris corporis medijs z est hora quā significauit hy.in sermōe vno quē dixit:z est sermo eius. Cū g̃ declinat caliditas ad pedes. Qō ē:qz ñ ē pmo dicēdis. Cū g̃ fuerit pedes facti calidi:sic ē pmo eiꝰ: declinat caliditas ad pedes:qm̄ declīatio significat permu tationē caliditatis de loco ad locū. Calefactio ār pedū potē est vt sit ō caliditate fixa in locis medijs corpis si cut est id qō accidit in hora status. XLVI

Que hora dicit̄ ōteri or z que melior i proximo

DOstq; hy. pcepit z dixit:qñ oz vt regat infirm⁹ cū eo qō bibit tm̄:qm̄ oz vt regat cuz ptisana ordei:

redijt nūc ꝛ oſtēdit qñ opꝫ vt vtaꝛ aq̄ ordei tm̄. ꝛ qñ oꝫ vt vtaꝛ cū ea fece eiꝰ:ꝛ diſtixit illō breuiꝛ ꝛ plane. Qō ē: qꝛ qñ tu cogitas mēte tua ꝛ cōſideras i ſignificatōibuꝫ q̄s dixit:ꝛ inuenis q̄ ifirmo neceſſe é vti ptiſana ordei. tc̄ icipiat vti illa i p̄mis ab aq̄ eiꝰ:deiñ pmutet ab ea poſt illud paulati ad vtēduꝫ ptiſana ordei ꝛ ſignifica p̄ p̄mo né meū paulati qñ vteꝛſi p̄mis aq̄ ordei tm̄. cūq̄ fuerit poſt illō dabis ifirmo ex aqua ordei quātita té multaꝫ:ꝛ ex ptiſana quātitaté puā:deinde dabis pꝰillud ex vnaq̄ qꝫ eaꝝ quātitaté eq̄leꝫ deide dabis ei pꝰillud ex ptiſana quantitatez multā. cū q̄ fuerit in fine vteꝛ ptiſana ordei ſola:poſtq̄ ſcueriꝫ q̄ ptiſana ordei i cibatione corpis ꝛ p̄fortatōe virtutis é vehementioris añceſſionis:ſꝫ i facilitate digeſtionis:ꝛ mollitionis ē aq̄ eius. Cū q̄ vides diſpónem corporis addere bonitaté ꝛ vehemētiā vtutis addi:tunc adde tu ét in eo qō das ifirmo de ptiſana ordei.

De dña iter ptiſana ordei ꝛ aquaꝫ eius.

¶ Finit pticula p̄ma.

¶ Incipit ſecūda. I

MEliuꝫ apud me ē: vt dicamus in hac hora nr̄a ét illud qō iā multotiēs dixim⁹:ꝛ ē q̄ expoſitio nō eſt niſi eiꝰqō ex p̄mōe é occultū. Uerūtn̄ expoſitores non ſunt cōtēti illo tm̄ in expoſitōibus ſuis:imo conanꝛ ét verificare ſermōes:quos exponere itendūt. Propter hāc q̄ cōſuetudinē cogoꝛ ego vt dimittā alterationé oīo i eo qō nō bonū é mihi ex p̄mone:ꝛ adiungā ad illud cuiuꝫ expoſitio ē neceſſaria p̄ꝫ plurimū ſniaꝫ meā i eo. Uerūtn̄ ego nō ſcribā demōſtratōeꝫ in eo q̄ videbo certū eē in hmōi expóne:qm̄ iā ſcripſi ꝛ dixi in vnoquoq̄ eoruꝫ p̄mone p̄ꝓriū. ꝛ ét nō dicā niſi ſūmaꝫ tantū quā oñdi in libris aliis:ſic ego ſuꝫ faciēs illud in doloꝛe i hoc loco.

Nō duos modos alteratōis ex q̄bus cā tur dolō

Dico ergo q̄ iā narraui eē doloriſ i libꝛo meo ō elemētis p̄m ſniaꝫ hy. ꝛ i libꝛo meo de morbis ꝛ accidētibus ꝛ dixi q̄ euētus eius fit in corpibus ſenſibilibus. qñ in eis accidit alteratio magna ſbito q̄ extrahit ea a diſpóne nāli. hec. n. alteratio accidit p̄m duos modoſ. Quorū vnus é qñ ſbito mutanꝛ violēter i qualitatibus ſuis ꝛ alter é qñ fit i eis ſolutio ꝯtinuitatis. Alteratio igiꝛ eorū p̄ multitudiné fit i q̄litatibꝰ ſuis agētibus. ſ. qñ caleſiunt:aut ifrigidanꝛ:aut humectanꝛ:aut ſiccanꝛ. Cōtinuitatis aūt ſolutio fit i eis:qñ incidunꝛ:aut tendunꝛ tenſione vehemēti:aut ſcindunꝛ. Scōm ergo hāc diſpónez inuenimus doloꝛē ét i pleureſi fieri i eis q̄ habēt ſoſati: ꝛ ſunt illi i qbꝰ ſcripſit hy. apa. n. calidū qō fit i iſtis locis facit doloꝛē pp multitudinē caliditatis:q̄ eſt in eo egreſſa a natura ledēs mēbra pp malitiā cōplexionis:ꝛ ét repletionez extēdentē illa corpa apata. p̄cepit ergo hy. vt ſit medicatio p̄ma quā noſ conari oꝫ i medicatōe illius doloris. ꝛ ſedatōe eius vſus vaporatōis. Qō ē:qꝛ ō natura vaporatōis ē vt rarificet cutē ꝛ fit facilis reſolutio eius qō reſoluiꝛ ex ea:ꝛ ſbtiliat ſanguinē q̄ é i apate ꝛ reſoluit eū. cū ḡ feceris has res:euacua aliq̄d ſāguis q̄ é i apate:ꝛ minuet téſio mēbroꝝ leſoꝝ p hūc doloꝛez q̄ é in eis:ꝛ qñ nō minuiꝛ ſanguis q̄ eſt retentus i loco apatis. aut generaꝛ i eo cuꝫ illo vētoſitas vaporoſa pp caliditatē:accidit ex illo vt addaꝛ doloꝛ q̄ é i eis ꝛ ñ minuiꝛ ſanguis retētus iloco apoſo:niſi pp multitudinez hūorū i toto coꝛpe. q̄ ē:qꝛ vapoꝛatio pp calefactionem ſuā attrahit ad locum moꝛbi ex ſāguie pl̄ꝫ q̄ꝫ reſoluit ex eo:qm̄ ō aptitudie reꝝ calefacientiū i natura ſua é:vt ſic ipſe res reſoluūt rē retētā i mēbꝛis q̄bus ap propiquāt. ſil'r ét attrahāt ad ea illud qō inueniūt ſupfluū i mēbꝛis vicinātibus eis. Qm̄ ḡ nō. reſoluiꝛ doloꝛ p vaporatōez:oꝫvt euacuetur coꝛpꝰ totū euacuatōe forti. Euacuatio āt fortis i eo q̄ habꝫ acutā egritudiné ē p̄ꝫ duos modoſ. q̄ꝝ vnꝰ p̄ ſolutōez vētris. ꝛ alter p phlebotomiā. ſꝫ nullo eoꝝ p̄cipit hy. vti: niſi poſtq̄ nārauit accidētia q̄ ſignificant fortiorē i vtroꝝq̄ iuuamento. Hec é ḡ ſūma p̄mōiſ cuius p̄miſimuſ remeꝛatōez. Qō āt ex rebus pticularibꝰ itelligit ego ſū exponēs q̄ ex eis occultaꝛ ſup plēs hoies i eis q̄ ſūt pꝰ:ꝛ ego nō dixi ſup plēs hoies i eis q̄ ſt pꝰ niſi qm̄ q iā p̄ceſſit:ꝛ expt⁹ē i itellectu p̄mōis ātiq:tc̄ q̄ꝫ paruū é illō cuiꝰ itellectꝰ ſup ip̄ꝫ occultaꝛ ex p̄mōe. veꝝ intentio nr̄a i expoſitōe nō ē i iſtis tm̄.

Si p vaporatōē nō ceſſaret doloꝛ tc̄ fit euō p phlebotōiaꝫ autꝰ farmaciā.

II Omen vaporatōis cadit ſup oē quo calefit coꝛpus aliquo modoꝝ. Spērū āt vaporatōiſ: alia é q̄ é hūida i vltimo:ꝛ alia q̄ é ſicca i vltio ꝛ alia é cōmixta:ꝛ alia q̄ nō moꝛdicat:ꝛ alia é moꝛdicatiua. Et in iſtis ēt ſpēs ſūt medie. Prima aūt ſpērū eiꝰē illa quā dixit hy. in p̄mōe b:qꝛ nō é moꝛdicatiua ꝛ eſt humida. Et ſpēs ſecūda é media inter humidā ꝛ ſiccā:ꝛ moꝛdicatiuā ꝛ nō moꝛdicatiuā. Et ſpēꝫ tertia ſicca é moꝛdicatiua Sꝫ ſi hy. diriſſet moꝛbos i q̄bus neceſſaria é vna q̄libꝫ harū ſpērū eēt ſūma p̄mōis eius i narratōe ſua p̄ꝫ iuuamētū q̄ acgrit ille q̄ legit ip̄ꝫ. ꝛ qm̄ nō dixit illō: tūc nō eſt aliq̄d qō cogat nos ad dicēdū illud:cū itētio noſtra nō ſit niſi exponere p̄monē alterius:a nobis nō anūciare ſnias noſtras i illo:verūtn̄ cū ſit itētio noſtra i expóne ḡria expoſitōi reliquoꝝ expoſitoꝝ. qō é:qꝛ alij expoſitoꝛes a nobis iplēt p̄mōes ſuos p̄mōibꝰ ſophiſtaꝝ. Et in p̄mōibꝰ ſuis miſcēt q̄ones ſophiſtaꝝ:i q̄bus nō eſt iuuamētū diſcētibus in itelllectu finis artis. Et ſuꝫ ego q̄ dē conās ſemp vt dicā res qbꝰ ſit iuuamtū vltimū. Uideꝛ mihi nūc pp illud ne ſim piger addere in ſermone hy. illud cuꝰ rememoratōez dimiſit. verūtn̄ ego ſum ſe q̄ones ſnias eiꝰ:ꝛ p̄cepta eiꝰ vniuerſalia. dico ḡ q̄ narraui iā pauloante cām ꝓpter quā fit q̄ vapoꝛatio cōfert multū i doloꝛibꝰ. Et narraui itez doloꝛes i qbꝰ nō fit iuuamtū p vapoꝛationē aliquoꝝ modoꝝ niſi p̄ius euacuet coꝛpꝰ añ illud:ꝛ q̄uis res iſte ſint cōes oibꝰ ſpēbꝰ

Qui i p̄mōibꝰ ſuis q̄ones ſophiſtaꝝ miſcent curatōiſ artē diſcētibus nullū p̄ſtant iuuamtuꝫ.

De ſpēbus ptis ſanā ordei

Propetates ꝛ opatōes ipſi⁹ vaporatōis

vaporatiõis:tamẽ oz vt scias q̃ p vaporationẽ q̃ est humida fit magis iuuamẽtũ in apatibus calidis quoz euẽtus é ab hũoribus q̃ sũt de genere colere z p illã q̃ é sicca fit mai⁹iuuamẽtũ i eis quoz euẽtus ẽ ex sanguie subtili aq̃so:q̃ é:qz oz vt facias trãsire p mentẽ tuã i oĩbus horiz q̃ medicatio fit p oppositõez cõtrarij cũ cõtrario Nã hac eadẽ itẽtõe inuenim⁹iuuamẽtũ fieri p vapora

tõez: cũ q̃ nõ é mordicatio i medicatõe hũorũ mordicãtiũ:z per illaz q̃ mordicatiua é fit iuuamentũ i humoribꝰ grossis viscosis: cũ subtiliet z icidat. z pp hoc ergo oz te conari ad cognoscendũ hũorem vincentem in mẽbro apato: z significat hoc p illõ qõ dixi.s. ex etate infirmi:z cõplexione ei⁹nãli z hora pñti ex horis ãni z regione:z regimie q̃ pcessit Cuz ĝ apparuerit tibi apa:tũc significat sup illud ét ex accidẽtibus comitãtibns ipm z sũt color: z magnitudo apatis:z q̃ ipm expellit manũ.leuitas eius. Cuz ĝ fuerit egritudo ad quã medicãdã intẽdis:pleuresiz aut peripleumonia :tũc significat sup illud ét ex reb⁹ q̃ expuunt cũ sputo z qñ hec significatio q̃z dixi ñ é nisi p estimatione: nõ p cognitionem certã:cũ q̃ nõ é timor z ppie qñ membrum in quo est dolõ est in p fũdo corpis; tũc oz te icipe cũ medicatiõe s rebus quaz iuuamẽtũ vides magis vltimuz quã reliq̃rũ rez remanẽtiũ.q̃ si p vsuz earũ nõ fit iuuamẽtũ pmutate ab eis ad vsũ illaz rez reliq̃z.si aũt nõ qescit dolor tũc euacua corpus totũ.z nos qdẽ iuenim⁹ hy.icepisse i curatõe a spẽb⁹vaporatiõis a timore lõginquorũb⁹:z ẽ hũida q̃ penitus nõ mordicat.Qõ é:qz vsus hmõi vaporatõis q̃zuis p ipz ñ fiat iuuamẽtũ:tñ nõ é nocumẽtũ eius magnũ. Spẽs ãt vaporatõis q̃ fiũt cũ aceto:z cũ orobo.aut cũ.alijs ex eis q̃ sũt eis siñla:si nõ ꝓparanť vt cõueniant morbo:tũc nõ solũ nõ fit p eas iuuamẽtũ: sz ledũt lesiõe vehemẽti.qñ vtus eaz est fortis. III

aut fictile. III

Sed antea quodlibet liq̃doz apponẽdũ lateri est:vt vz calefactoriũ succedens leuius toleretur quorũ vti qz melius est spongia spaciosa aqua calida infusa:z postea expressa.

Et oz vt añcedas et p latus aliq̃s res molles vt sit vaporatõ magis cõueniẽs. z meli⁹ ét ẽ: vt ponas cũ illo sup latus spõgiam mollez magnam infusam aqua calida z expressam. IIII

Deiñ calefactoriũ ex oi latere z oi p te cooperiẽdũ:q̃si q̃dã vestis circũdet opz vt qõ fcm ibidẽ diutius immoreť.Cauẽdũ ét est ne fum⁹ide ad egri nares vt id odoreť ascendat: nisi qñ sibi iuuamentũ videbiť:naz z hoc secũdũ tps ipsum interdum iuuat.

Et oz vt coopiať loc⁹ vaporatiõis ab oĩbus ptibus sicut circundať cũ quibusdam que vestiũtur : nam cum tu feceris illud:erit mora eius: remanentia spacij eius longior:z non ascẽdet vapor eius cuz illo ét ad nares infirmi:z attrahet ipsum nisi videris qz iuuatur per illud in q̃busdam rebus. forz tasse.n.non iuuat i quibusdam horis. V

Postea ordeũ z o p robũ i aceto infusa aq̃ mixto : q̃ mixtura ita fortiuscula sit quã homo possit bibere:fac bulire . post bulitionem vero in sacculo missa lateri supponе : similiter etiam z de furfure.

Oportet ãt vt reo deas ad ordeuz z orobũ infusa aceto pmixto pmixtione pauluz fortiore illa quã hoi poľe é bibere.postq̃z resoluis illud z facis ipsũ feruẽ uis illud z facis ipsũ feruẽ z ponis ipa in kisti suta : z pone ipm sup latus: z sil⁹ furfure hũc modũ. VI

Si vaporationes hũi de nõ iuuãt paz tñ nocẽt

Ex vtute orobi z aceti reddũt spes vaporatõis fortes i icidẽdo hũores grossos.

Si in corpoꝛe nõ re pleto euapoꝛa tões fortes dolorẽ nõ sedauerit, hũores grossi adsunt.

Si vero hũores grossi viscosi: z appebit tibi illud exregie q̃ pcessit:qñ fuerit gñatiuũ hmõi hũorũ:z ex cõplexiõe infirmi:z ex hora pñti ex horis ãni:z ex regiõe z etate.z cũ illo ét qñ ñ fit iuuamẽtũ p vsuz spẽrũ pmaz ex spẽbus vaporatõis qetis trãquillis:q̃s diximus i pmiss Qõ é:qz ꝓueniẽs é tibi post ꝓsideratõez tuã i dispõe corporis:qñ nõ appent tibi significatiões repletiõis z vsus fueris spẽb⁹qetis trãqllis ex spẽbus vaporatõis z nõ fit iuuamẽtũ p illud vt scis q̃ cã in dolore é grossitudo hũoz a q̃bus resoluiť vapor iflatiuus ledens:qm̃ nõ ẽ ei exitus. Spẽs ãt vaporatiõis q̃s dixi inueniunť resoluẽtes hũores viscosos z vẽtositatẽ:z hũoreꝫ gene rãtes eã:z ppie vaporatio q̃ é cũ orobo.verũtñ hy.dixit ꝓmixtiõez aceti cũ aq̃ donec equeť é ĝ fmo ei⁹ i illo in vltio oñsiõis z bonitatis.qõ est:qz dixit:z oz vt sit cõ mixtio ei⁹ magꝫ acetosa paulati q̃z ꝓmixtio quã hoi pos

pit vt ponatur sub ea aliquid. IIII

Eliq̃ q̃ dixit hy.i hoc fmõe mãifesta sunt nisi rez vaporis tm̃.oz.n.vt exponam⁹ipaz.Dico ĝ q̃ vapor facit acideť angustiã vehemẽtẽ:z lesionẽ:z additõez i malitia anhelit⁹pp additõez suã i caliditate z coartatõez meatuũ pulmõis:q̃ accidit ciz qñ iplet vapore hũido.remanet ĝ vt p attractionẽ vaporis cũ aeť nõ fiat iuuamẽtũ:tñ nisi qñ pleuresis é sicca: ex q̃ ñ expuiť aliqd. Iuuamẽtũ.n.tũc in attractiõe vaporis erit pluz q̃z nocumẽtũ accidẽs ab ea. In hꝰ ĝ loco iuenimus hyp.abscidisse fmonẽ suũ in specie p ma ex spẽbus vaporatõis.deide post illud incipit narrare spẽz secũdã:z dixit. V

In plenresi sicca confert euaporatorium.

On inuenimuz hyp.ꝑciperevt decoquanť orodeũ z orobũ cuz aceto fz q̃ ipa sũt fz p⁹q̃z cõterunť.z illud qdẽ manifestũ ẽ ex fmone suo postq̃z resoluis illõ.Et tu qdez potes scire ex ipa actõe q̃ hyppo. ñ volut nisi illõ qõ dixi: q̃ é:qz vaporatio é cũ hac dispõe cõuẽiẽtioz z fortioz:z pp illõ ꝑcipit vt fiat de furfure simile illi⁹.Et nõ fit hec spẽs vaporatõis fortis oz spẽb⁹ q̃rũ ꝓmissim⁹ rememoratione:nisi ꝑpter vtutẽ aceti.q̃ si sũ pseris ipz cũ orobo ad iuuabit illõ ét sup virtutẽ ei⁹ iuuamẽto nõ puo.q̃ é: qz p vtutem orobi fit sufficiẽtia i icisione grossitudis hũorũ:z digestõe eoz:z corũ resolutõe. z pp illõ oz vt vtaris istiz spẽb⁹ vaporatõis i eo i cui⁹mẽbris ifirmis videris aggregatos eẽ hũores grossos viscosos:z appebit tibi illud exregie q̃ pcessit:qñ fuerit gñatiuũ hmõi hũorũ:z ex cõplexiõe ifirmi:z ex hora pñti ex horis ãni:z ex regiõe z etate.z cũ illo ét qñ ñ fit iuuamẽtũ p vsuz spẽrũ pmaz ex spẽbus vaporatõis qetis trãquillis:q̃s diximus i pmiss Qõ é:qz ꝓueniẽs é tibi post ꝓsideratõez tuã i dispõe corporis:qñ nõ appent tibi significatiões repletiõis z vsus fueris spẽb⁹qetis trãqllis ex spẽbus vaporatõis z nõ fit iuuamẽtũ p illud vt scis q̃ cã in dolore é grossitudo hũoz a q̃bus resoluiť vapor iflatiuus ledens:qm̃ nõ ẽ ei exitus. Spẽs ãt vaporatiõis q̃s dixi inueniunť resoluẽtes hũores viscosos z vẽtositatẽ:z hũoreꝫ gene rãtes eã:z ppie vaporatio q̃ é cũ orobo.verũtñ hy.dixit ꝓmixtiõez aceti cũ aq̃ donec equeť é ĝ fmo ei⁹ i illo in vltio oñsiõis z bonitatis.qõ est:qz dixit:z oz vt sit cõ mixtio ei⁹ magꝫ acetosa paulati q̃z ꝓmixtio quã hoi pos

Post illud aũt cũ dixit:vaporationẽ que fit cũ spõgia nõ ꝑci-

bile ẽ bibere. Significat g̃ p illũ qr ꝓuenit tibi vt deui
tes qđ ex eo acutũ ẽ pp mordicationẽ suã: r deuites il-
lud sup qđ vincit aquositas: pp ỏstructỏez actỏis eius
Acetum acutũ in mẽbris apat̃z nỏ administratur. Acetũ .n. acutũ inuenit i icisiỏe hũoꝝ viscosoꝝ grossorũ:
r resolutionẽ eoꝝ ꝓueniẽti⁹: qz illud sup qđ aq̃sitas est
magz vicẽs. Et qñ mẽbra apata ñ ẽ ꝓle vt tolerẽt istas
medicias pỏit hy. cỏmixtionẽ aceti mediã iter duo ex-
trema. Hec est g̃ spes
ba ex spẽbus vapora-
tiỏis trib⁹ q̃s diuisi in
ꝑn° ꝓmỏis mei. VI
Hyppo. narrauit
i sermone suo
isto speciez ter-
tiã ex spẽb⁹ vaporatio
nis q̃s dixi in ꝑncipio
ꝓmỏis. Et dixit salem:
r miliũ: r res qdem q̃
cỏis ẽ vtrisqz simul: est
siccitas. r illa q̃ ꝓꝑia
est sali ex vtrisqz ẽ: Qr
ẽ mordicatiu⁹ r milio
qr est non mordicati-
uum. VII
Significauit hy-
poc. significatỏ
ne mãifesta per
additionẽ suaz in hoc
sermõe suo ẽt: qr resol
uit hec vapotatio reli
quos dolores. s. illos q
ueniũt ad loca q̃ sũt
sb hypocỏdrijs. VIII
Manifestũ est qđ
hyp. significauit
per sermonem
suũ incisio phleboto-
miã venarũ. Et enun-
ciauim⁹ nos ẽt q̃ hac
medicatỏe fit iuuamẽ
tũ i ꝓmỏe suo r tũc nỏ
resoluit dolorem ꝓm
hũc modũ: Et hy. qdẽ
narrauit de esse huius
medicatiỏis res mul-
tas cũ eo: qđ scripsit i
sequentibus. IX
Dostqz hy. nar-
rauit spes va-
poratiỏis diuer
sas q̃rũ q̃daz ẽ hũida:
r q̃dã sicca: r q̃dã mỏ
dicatiua: r q̃dã ñ mor
dicatiua: dix. Qñ g̃ ex-
pieris totũ illũ r ñ re-
soluit dolor p hz: tc̃ euacua corp⁹ r dimitte vaporatỏez
cũ exiccet pñmonẽ: r aggreget sanie. q̃ ẽ: qr iste morb⁹
accidit qñ ñ resoluit apa qđ ẽ i latere: r ꝙuertit ad sanie
deide resudat p⁹ illũ ad locũ q ẽ iter pect⁹ r pñmỏez. X
De figis apatis i ptib⁹ su-
prioribus aut iferi
oribus. Inuenim⁹ hy. euare hũoꝝ faciẽtes apa hz ỏclu-
natỏez eoꝝ. qđ ẽ: qr ꝓmo ei⁹ oz vt extrahat ex p-
te ad quã decliat p loca ꝓuicitia: ẽ ꝓmo san⁹ r ve
rax. r accidit sic̃e huic multotiẽs hz diuersitatẽ ptiũ pã-
niculi velãtis costas. qđ ẽ. Qr qñ i ptib⁹ ei⁹ suprioꝝb⁹ ac
cidit apa: cỏicat eis furcula. r assella r mãmilla. i dolore
ptiũ ãt iferioꝝ doloꝝ cỏicat diaphragma: r loca q̃ sũt sb
hypocỏdrijs. Qñ g̃ extẽdit dolor vsus mẽbra alta: tũc
oz vt miuam⁹ ex vẽis q̃ sũt i curuatura man⁹: venã p q̃z
pole ẽ attrahẽ ex sãguie q ẽ i mẽbro ifirmo ad ỏriũ pt̃
ad q̃z decliat q̃zitatẽ multã cũ velocitate r qñ extendit
vsus mẽbra iferiora: oz vt fiat euỏ p mũdificationẽ cuz
medicis. Et ꝓmo hy. accidit grauitas i seid r diuisio ei⁹
vt dicat loco grauitatz seid dolorẽ cũ vehemẽtia cũ sua
tur i ꝓmỏe ei⁹. qđ ẽ: qr
grauitas significat de
clinatỏez sãguis: r ag-
gregatỏez eiuz illic cũ
mltitudie qm̃ ñ fit nisi
a mltitudie sãguiz. De
tẽsiỏiz ãt ꝙsuetudie est
vt accidat p cỏitatẽ in
dolorẽ tm̃: qñ tẽdit lo
ca vicia loco ifirmo: ꝑ
ter q̃ mltiplicet in eis
sãguis pp hãc g̃ cãz ꝑ
cipit hy. vt euacuet sã
guis q mltiplicat⁹ ẽ p
phlebotomiã venẽ: q̃
noiat basilica q̃ ẽ i cur
uatura man⁹ q̃ ẽ: qr i
curuatura man⁹ sit ve-
ne mlte q̃s ỏ ꝙsuetudi
be nr̃a ẽ phlebotoma
re. Et ego qdẽ iã locu
t⁹ fui ỏ oĩb⁹ eiz i tracta
tu tertio li. mei de ana
tomia: r itractatu alio
quez singularẽ feci in
anatỏia venaꝝ plsatiz-
liũ r ñ plsatiliũ. r oz vt
remẽoꝛer nũc ẽt sũme
illi⁹ p⁹ q̃z iterabo ꝓmo
nẽ ab ipo ꝑncipio. Di-
co g̃ q̃ vena q̃ noiat ꝑ
fũda qñ ascẽdit sãguiz
a gibbositate epaz ad
aurẽ ỏxtrã ex auribus
coꝛdz dimittit ex eo q̃z
titatẽ puã i mẽbrz: q̃ sit
int̃ ỏ duo loca: r fũdit
plurimũ ei⁹ i coꝛ: r cuz
fuerit p⁹ illỏ icipit illic
iceptỏe ꝓa sic̃ fuit icep
tio ei⁹ a ꝑncipio sui cẽ:
r ascẽdit directe vsus
ceruicẽ: r cũ puẽit ad
ptes pectoriz diuidit i
duas vẽas magnas: q̃
dñr due guydegy. Et
ꝓm⁹ram⁹ ei⁹. i. ꝙcaue
vene g̃ꝑcedit ex ea añ
q̃z puẽiat ad coꝛ sit due vene ꝑcedẽtes i diaphragmate
r vene alie pue diuidũt i pãniculũ q sit i pectoꝛ. Pars ãt i
ferioꝛ pectoriz ꝓposita ex octo costz nutrit ex vẽa singu-
lari cui ñ ẽ ꝑticeps: q̃ ramificat i qbusdã aialib⁹ ex vẽa
ꝑfũda p⁹ q̃z ap ꝑpiq̃t coꝛdi: r ramificat i qbusdã eoꝝ: r
i qbusdã hoib⁹ ẽt ex vẽa q̃ tãgit venã ꝑfũdã trãseũte cỏ
q̃ ẽ: qr qñ oriz i ls loco ẽ decliatio eis vsuz doꝛsũ. postq̃z
trãsit coꝛ vehemẽti⁹ depssa. Hec g̃ vẽa diuidit i ptes pe
ctoris iferiores ꝓpositas ex octo costz: i vnoquoq̃z duo
rũ latez vsqueq̃ ꝓsequt diaphragma. Quatuoꝛ vỏ coste
remanẽtez q̃ sit i suprioꝛib⁹ pectoris nutriũt ex pari alio

De anatỏia venarũ.

Que vene afferãt nutrimẽtũ pectoꝛi r costis.

venaꝝ:q̄ ramificāt ex vena ꝓfūda añq̄ꝫ diuidat i duas
vēas dictas.due guydegy:deiñ ramificāt ex ea ꝑ̄ istas
vene q̄ veniūt ad manꝰa titilico.i.a loco q est i ascellis
Uena āt q̄ noiat cephalica ramificat ex vena ꝓfūda ꝑ̄
q̄ꝫ diuidit i duas guydegy.ouꝫ g̃ ex vnaq̄ꝫ earū vena
cuiꝰ origo é ex pectꝰ cōicās ei:z guydegy apparēti.oēs
g̃ ptes colli q̄ sūt exteriꝰ capitiꝫ:nisi pauce nutriūt ex dua
bꝰ guydegy extrisecis
sic mēbra itrīseca eorū
nutriuntur ex duabus
guydegy itrīsecꝫ.Spa
tul' āt z ei qb̄ é i cerui-
ce ꝺ nucha aduenīūt
vene ex locis q̄ sūt sub
loco cōi qué dixīus: z
signifīco p locuꝫ cōem
locū ꝺ q̄ añ dixi:qꝝ cōi
cat duabus guydegy
extrinsecis:z cephali-
ce.Necio igr̄ fit ꝙ ce-
phalica euacuat ex sā-
guie q é i locis q̄ sunt
sup furculas q̄ sūt i cer
uice z capite q̄ztitatez
multā velociter.vene
āt q̄ veniūt ad curua-
turā brachij ex pte ti-
tilici euānt ptes pecto
ris z ex istis locis ꝓ-
pe sūt loca q̄ sūt altiora:z ꝓpe i capite:qm̄ oēs ptes pecto
ris iferiores nutriūt ex vēa alia q̄ ouꝫ ex vēa ꝓfūda añ
q̄ꝫ pueīat ad cor. Ex hac g̃ vēa de q̄ dixi qꝝ nutrit loca i
feriora pectoꝛ i trāsitu suo i latē sinistro sup latꝰ radicꝫ
costaꝝ:vsqueq̄ pueīat ad diaphragma ramificāt rami:
q diuidūt i vnoq̄ꝫ locoꝝ:q̄ sūt iter costas lateris sinistri z
dextri:z sūt ēt reliquū ꝙ remanet ex ea:qm̄ ptrāsit dia-
phragma diuidit i corpibꝰ ꝑ̄mis q̄ occurrūt ei post dia
phragma. Uenaꝝ āt q̄ vēūt ad māmillas ex pte titili-
ci iuēimꝰ originē ꝓpiquā valꝺ origini venaꝝ :q̄ nutriūt
costas q̄ttuor supiores ex costis q̄ sūt i pectore:z q̄ztitas
eaꝝ i magnitudie é mꝫto maior q̄ꝫ venaꝝ q̄ veniūt ad
manꝰ ex pte spatule. Et qm̄ icedit vnaq̄ꝫ illaꝝ duaꝝ ve
naꝝ sup ptē itrīsecā aseid:extēdit vadēs ad ptē brachij
z nascit ex vnaq̄ꝫ eaꝝ ramꝰ magnꝰ i lacertꝫ:q sūt i seid.
cū g̃ pueīt vnaq̄ꝫ illaꝝ venaꝝ ad curuaturā manꝰ :ra-
mificant ex ea vene q̄ veniūt ex pte itrīseca a seid a late
ribꝰ curuature brachij ad brachiū.reliquū āt ꝙ remāet
ex ea diuidit i duas ptes:q̄ ꝓtēdunt sup curuaturā ma
nꝰ ꝙ g̃ trāsit ex ea sup illꝺ ꝙ appet ꝺ curuatura brachij
é vēa q̄ phlebotomāt:z ꝙ trāsit sup ipꝫ ab iterioꝛ eiꝰ é
vena q̄ diuidit cū vēa pulsatili:q̄ é illic. Et nos phlebo-
tomamꝰ itē venā aliā i curuaturā manꝰ reflexā: sic ꝳ
vēa q̄ nascit i vnaq̄ꝫ duaꝝ manuuꝫ ex vena q̄ venit ad
manū ex pte spatule:z é vena ñ pua.ꝙ é qꝝ vena q̄ vēit
ad manū ex pte spatule qm̄ trāsit p assaid sub cute:diui-
dit itē i curuatura manꝰ locis supioꝛibꝰ eius. Et māi-
festū qdē é ꝙ illa sūt supioꝛa qm̄ tu figuras manū:figura
quā dixit hy.i li.suo de restauratōe z dislocatōe:ꝙ g̃ re
manet de hac vēa pꝰ diuisionē eiꝰ supiuꝫ i trāsitu eius p
loca māifesta brachij oꝫ vt phlebotomet ex pte loci i q̄
diuidit z iuenit sitꝰ ꝳ vene ꝓpe ꝳ rectitudinē originis
eiꝰ p̄me:z pp illꝺ fit ꝙ ipa euacuat sāguiuē ex locis q̄ sūt
sup furculā velociꝰ:ꝙ āt vēit ex ea ad curuaturā manꝰ
oblique euacuat sāguinē ex istꝫ locis minꝰ.verūtm̄ illꝺ ē
pꝛs eo ꝙ fit i reliqs vēis remanētibꝰ.illꝺ āt ꝙ venit ad
curuaturā manꝰ ex vena extrīseca z magna:obliq̄ qdez
ꝙ euacuat ex sāguie:ex locꝫ:quoꝝ p̄misimꝰ remēoꝛatio
nē ē paꝝ valde:ex locꝫ vo supioꝛib' pectoꝛis ē mꝫtū val
de.Uerūtm̄ origo vene q̄ venit ad manū ex pte titilici:p
piq̄ ē origini vene q̄ nutrit ptes supioꝛes pectoꝛis hy.g̃
ꝑcepit phlebotomāꝛ hāc venā añq̄ꝫ ꝓtinuet z vēiat cū
vena q̄ ouꝫ ex vēa q̄ vēit ad manū ex pte spatule. z qm̄
hec vēa fortasse ñ appet:tūc mīuit loco eiꝰ vna venarū
itrīsecaꝝ q̄s dixit venīr ad brachiū:z qm̄ nō appet aliq̄
venaꝝ itrīsecaꝝ:tē mi-
nuit vena q̄ gñat ex
cōtiuatōe duaꝝ obliq̄
rū z vnitōe ipsaꝝ i cur
uatura manuꝫ.Et qm̄
pole é ēt i qbusdā ho-
ris vt ñ appeat ꝳ vēa
z appeat vēa q̄ vēit ex
pte spatule:tūc opꝫ vt
phlebotomet ēt pꝰ q̄ꝫ
scꝫ ꝙ euō ex qbuscūq̄ꝫ
locis fuerit attrahit ex
toto corpe aialiꝫ. Uer-
tm̄ illō nō fit velocit nꝫ
eq̄r ex oībꝰ vēiꝫ:nosāt
cōamur z studeāꝫ vt sit
illꝺ ꝙ euāt ꝺ sanguie
ex mēbro apato vꝛociꝰ
z plus q̄ꝫ ex reliqs mē
brꝫ z ꝑpe i egritudībꝰ
acutis:z inuenimꝰ illꝺ
in phlebotomia vene
q̄ noiat basilica z pꝛꝫ illo mꝫtū qm̄ é ꝺcliato sāguiꝫ q̄ mꝫ
tiplicat ad ptes supioꝛes:aut sūt ptes supioꝛes ex ptibuꝫ
pectoꝛiꝫ graueꝫ.nā grauitas ꝓpe erit tē i seid z i māmil
la. Apata vo q̄ fiūt i ptibꝰ pectoꝛiꝫ iferioꝛibuꝫ:qm̄ ipa sūt
ꝓpinq̄ diaphragmati:tē necio dolores q accidūt in eiꝫ
vēiūt ad loca q̄ sūt sub hypocōdrijs.ñ g̃ iuuam̄tū euōiꝫ
ex curuatura manꝰi hac egritudie é iuuam̄tū magnuꝫ
valde:qm̄ locꝰ cordis é mediꝰ inter vtraq̄ꝫ. Et voꝫ qdē au
ditis iā me dicēte añ:ꝙ vēa q̄ nutrit ptes iferioꝛes pe
ctoꝛis ouꝫ ꝳb cordē. Totū g̃ hūc ꝓmōez dixi ad signifi-
cādū ꝙ hy.bñ iuēit i ꝓmōe suo.oꝫ g̃ vt phlebotomemꝰ
venā q̄ noiat basilica:z qm̄ posuit ꝓminū euōnis sāgui-
nis mutatōez coloꝛiꝫ eiꝰ:tē seqr̄ illud qꝺ dixius:vt loq̄
mur i illo.Dico g̃ ꝙ eiꝰ ꝙ colligit ꝺ sāguie i later apato
mutat colꝛ cā caliditatis:reliquū āt qꝺ remanet i eo q̄
é i oībꝰ mēbris remānet sīle adinuicē:ita vt si accidat qꝺ
sāguis q̄ é i toto corpe phlegmaticꝰ:oꝫ vt sit sāguis q̄ é
i latere apato rubeꝰ:z si fuēit sāguis q̄ é i toto corpe ru
beꝰ:oꝫ vt sit sāguiꝫ q̄ ē i latē ifirmo ꝺcliuiꝫ ad nigrediez
pp adustionē suā. Colꝛ āt mediꝰ inter alteratōez a colꝛ.
rubeo ad colorē nigrū é colꝛ rubeꝰ clarꝰ. Sigificatio
igr̄ sup euōnē ex locis apatis é pmutatio coloꝛis.nos
n.iā narrauimꝰ q̄ztitatē euōnis:q̄ suffic i hac egritudie
z qm̄ vtꝰ fortasse ꝓhibꝫ euacuar̄ hāc q̄ztitatē sāguis tē
oꝫ vt scias ꝙ iuuam̄tū qꝺ suscipit mēbrū apatū ide é tē
minus.vcrūtm̄ oꝫ vt sit dimissio tua casus vtutꝫ plus q̄ꝫ
euacuatio tua eius qꝺ multiplicat ex sanguine. XI

Quod āt expim̄tū significet vtutes medicinaꝝ solu
tiuaꝝ:z hūoꝛē quē soluit vnaq̄ꝫ earū iā sciuisti i
li. meo de vtutibus medicinaꝝ simpliciū. In iuē
tōe āt cognitōis hoꝛe:in q̄ necesse é soluere ex locis ad
q̄ declināt hūoꝛes q vincunt z multiplicant:admistrat
ratiocinatio.verūtm̄ significatio certitudis:z testimōiū
sup illꝺ nō é nisi ab experim̄to. Et hy. qdez significauit
sup vtutē medicinaꝝ q̄s oꝫ nos in potu tribuere ifirmis
i hmōi egritudibꝰ z dixit ꝺ helleboꝛo:ꝙ soluit reꝫ q̄ sūt
magis iuuatiue ad crisiꝫ.z dixit de medicina q̄ noiatur
fellichinū:q̄ educit vētositatē inflatiuā. Et nos inueni-

Ex qbuꝫ locꝫ euacuet cephalica

De ōigine venaruꝫ q̄ ad māmillas veniunt.

De vēa reflexa manus.

Lā q̄re phlebotometur basilica in apatibus pectoris.

Flobotomia euāt eq̄lit ex oībus mēbris.

Lā q̄re mutat colꝛ sāguis i locis apatis

mus ꝑmonẽ eius res q̃ sunt magis iuuatiue ad crisiz si gnificare apud eũ res q̃ faciũt crisiz egritudis vehemẽ ti⁹:sic̃ si diceret q: sũt magis iuuatiue. Et qm̃ oés medi cie solutiue sũt nociue stõacho:z ꝓpe ori ei⁹:cũ sit plꝰ sẽsus pp neruos q oriũt i eo:visuz ẽ ei q: oz vt ꝓmisceã tur cũ medicia q̃dã medicie odorifer:vt ñ occurrat vt⁹ medicinaz solutiuaz ori stõachi nuda simplex:ꝑter qꝺ ꝓmiscat aliqd aliud.

Oés medicie solutiue sũt nociue stõaco z ori eius.

Deinde dixit.z qm̃ ꝓmi sceꝫ medicinã:q̃ noiat fellichinũ:z helleborũ simꝫ ẽ opatio eoz sibis z vult qꝺ vtus vtroꝝ qꝫ ẽ cõueniens z nõ ẽ ẽꝛia vna eaz alteri. qꝺ est: q: corruptio ꝓmixtiois medicinaz solutiuaz nõ ẽ qm̃ vna eaz soluit colerã vbi gra: z altera phlegma. qꝺ est q: polẽ ẽ vt euacuent isti duo hũores simul i vna hora: sz qm̃ vna earuz soluit hora aduẽtuz sui ad corpus z altera post spaciũ lõgũ a susceptõe sua. Cũ q̃ bibit medicia cõposita ex istis duab⁹ medicis simul est solo in eq̃lis agitatiua. Et sig nifico ꝑ ꝓmonẽ meũ ieq̃lis agitatiua: qm̃ existimamus qꝺ medicia iã descẽdit:z abscisa ẽ a solutiõe:z icipit post illud solutio secũda. qꝺ est: q: de cõsuetudine medicie q̃ soluit hora q̃ aduenit corpori ẽ vt egrediat cũ ea ẽt aliqd ei⁹qꝺ soluit medicina altera. Cũ q̃ remanet ex illo hũore q̃ꝫtitas parua z debilitat vtus medicie:erit iceptio ei⁹cũ solutiõe hũoris cõueniẽtis ei tm̃. Terminus q̃ hore in q̃ soluit medicia q̃ noiat fellichinũ:ẽ terminus hore in q̃ soluit helleboꝝ⁹:z ꝺ aptitudie ei⁹ẽ cũ illo ẽt vt soluat hũorẽ melãcholicũ sic̃ helleboꝝ⁹. In hac ãt hora mãifestũ ẽ:q: oz vt sis sciẽs istas res z seruãs eas. vsus ãt eaz i eo q hz pleuresiz:ñ oz vt sit i oi hora:z rememorare aphorismi i quo dixit hy. ꝓmonẽ hũc. Necesse ẽ i egritudibus acutis raro vti medicia solutiua i ꝓncipio eaz:qm̃ nõ ẽ egritudo ifirmitaꝫ acuta tm̃ sic̃ pleuresis:sz ẽ cũ ea febris fortis valde. Oz q̃ vt caueas cautela vehemẽti ab ꝺ vt des i potu medicinã solutiuã. Et vtere euõne ꝓpe ꝑ phlebotomiã:q̃ꝫuiꝫ dolor iã puenerit ad loca q̃ sũt sꝺ hypocõdrijs. iuuam tũ. n. q̃ꝫuiꝫ ex ea sit minꝰq̃ꝫ sit ex solutõe. verũtm̃ fiducia i ea ẽ vehemẽtior imo in euõne ꝑ phlebotomiã ñ cadit aliqd timoris i solutõe ãt accidit timor multotiẽs:z ꝑ ꝓpe cuz nõ fuerit cognitor näe ifirmi. Ex hoibus. n. sunt quos soluẽ difficile ẽ nã:z ex eis sũt q̃s soluit q̃ꝫtitas ꝑua medicie solutõe mꝫta:z oz vt sit q̃ꝫtitaꝫ quã daꝫ i potu ꝺ medicia cũ mẽsura:cui⁹ẽẽ iã sciuisti z exptuꝫ fuisti eã i pl̃ibus hoib⁹z inueniſti eã soluẽ mẽsurã eq̃lẽ. Nã cũ tu ñ es sciẽs näz hois cui i potu das medicinã:tũc tu eꝫ i tiore qꝺ soluat eũ medicia plusq̃ꝫ oporteat aut nõ soluat eũ oio:aut moueat näz ei⁹:z ñ ꝓfeq̃t illꝺ qꝺ neciũ ẽ.

Nõ ꝺ flebotõia z vẽtriꝫ solutõe.

Oés q̃ reꝫ iste attrahũt sup illũ q egritudiẽ hz acutã no cuñtũ magnũ valẽ:cui⁹ rectificatio ñ ẽ facil: sic̃ ẽ facilitas ei⁹i eo q ñ hz febrẽ. Cũ q̃ ñ ẽ febriꝫ fortiꝫ:z tu es cõgscés näz ifirmi:tc̃ da ei i potu medicinã solutiuã:aut illã quã narrauit hy. aut aliã ex reliqs medicis solutiuꝫ z sil̃ibus. z vna illaz medicinaz ẽ medicia quã ꝺ ꝓsuetudie medicoz ẽ noiãt hierã. huiꝰãt medicie cõpositõ diuerso mõ fit. Uerũtm̃ meliõ cõpõ ei q soluti uã ꝑt potãt medicinã est illa in q̃ cadit helleboruꝫ:z nõ cadit in ea scamonea.

De helleboro z scamonea.

XIII

Tempore. n. solutóis nullũ ius ꝓuenit ꝓpiari. solutõne vero cessãte:ꝑmũ q̃dez de ptisana minꝰ sumere q̃ꝫ cõsueuit. dãdũ est: deiñ vero sp ascẽdendo vsq̃ dum plus deꝭ si dolor qeuerit: nz qꝺlibet aliud cõtrariuz occurrens obstiterit.

XII

Uoniã oz i hora solutõis ne i potu deꝭ aliq̃d sorbitõnis:cũ q̃ cessat solutio: da de aq̃ ordei ad sorbiendum q̃ꝫtitatẽ minorez ea:secundũ quã curcurrit cõsuetudo ei⁹ vt biberet eam. deinde fiat ascensio post illud sp ad dandũ i potu q̃ꝫtitatem multaz. si dolor iã qeuerit:z nõ ꝓhibet aliquid aliud ab illo.

XIIII

Oportet etiaz vt studiũ ipẽdat ori stomachi ne eueniat ei nocumẽtũ ꝑ potũ mediciaz solutiuaz:z ꝓprie q̃ potat medicinaz ille q hz febrẽ:z vna qdẽ reꝫ q̃cõ ſuat os stõachi ne eueniat ei nocumẽtũ ẽ vt ñ bibat medicia simplex ꝑ se:ꝑter qꝺ cõmisceat cũ ea q̃dã res ꝺ q̃ꝫ aptitudie ẽ sedat malitiã eius. qꝺ ẽ q: nã medicinaz solutiuaz est ẽꝛia näe corporiz q̃ ipse solnũt:z si vlt ꝓnecãtes z iterimẽtes ea. Nã sic̃ q̃ nos bibim⁹ q̃ꝫtitatẽ puã ex opio:z mãdragora:z iusq̃amo z alijs ex medicis sil̃ibus eis q̃rũ vt⁹z sꝺa sunt ẽꝛie corꝑib⁹z ꝑnicies ea iuuamur ꝑ illꝺ iuuamẽto magno. sic̃ medicine solutiue iuuant nos:q̃ꝫuis sint ẽꝛie nr̃e näe. verũtm̃ nos sũim⁹ ex eis q̃ꝫtitatẽ puã z vtimur ea q̃rendo iuuamẽtũ. Sic̃ q̃ nos i hora iuuañti cũ i potu dam⁹ medicinã solutiuã ꝓmiscem⁹ cũ ea q̃dã semia odorifera:vt sedeꝭ ꝑ illꝺ malitia medicie:z ñ ꝓhibeãt ipaz ab opatiõe sua:cũ vtutes eaz sint sꝺtiliatiue:z icisiue hũoz grossorũ apitiue viaz ꝑ q̃s fit solutio:sil̃iter ẽt fit iuuamẽtũ ꝑ potũ medicie solutiue ꝑ vsuz aliquãtulũ de ptisana ordei. qꝺ ẽ:q: medicia solutiua pp ꝓnicitatẽ sui figit i concauitate stõachi. verũtm̃ in trãsitu suo ꝑ meri z ptes superiores stõachi ñ solũ recipiũt ea loca i trãsitu isto ꝑ ipã q̃litatẽ:imo adheret eis aliqd ex sꝺa ei⁹z nocet eis nocumẽto magno. Nã ñ sit pot⁹ aq̃ ordei iuuati⁹ꝑ⁹ susceptõez medicie. nisi qm̃ ꝺ nã ei⁹ẽ vt abstergat z attrahat i fer⁹ totũ. qꝺ ret ẽtũ ẽ ꝺ medicia i trãsitu suo ꝑ illa loca: z tẽpet z resoluat q̃ꝫtitatẽ z q̃litatẽ q̃ retẽta ẽ i eis. Propter has q̃ res ꝓcepit hy. daꝛ i potu aliqd de aq̃ ordei post acceptionẽ medicie solutiue. Ut vero qñ solutiõis est ꝓma iceptio nõ videꝭ ei vt i potu deꝭ aliqd de aq̃ ordei. qm̃ timet z cauet vt destruat operatio medicie solutiue. z propter illud dixit.

Ad qd cõferat pot⁹ aq̃ ordei p⁹ medicinã solutiuam.

XIII

Inuenius hy. dicẽ ꝺ eé haz reꝫ ẽꝛiũ ei⁹qꝺ docẽt i mũi medicoz i lꝺ nr̃o tpe. qꝺ ẽ:q: medici i lꝺ nr̃o tpe qñ soluũt ifirmũ cibãt eũ post illꝺ cibo multo. Hy. vo ꝓcipit vt det bibenti medicinã post mũdificatiõẽ de aq̃ ordei minor q̃ꝫtitas. qꝺ ẽ:q: vtus corporis

qđ iã solutũ est qñ superat ꝛ debilitat ꝑ solutionẽ: nõ ẽ ei pole tolerare cibũ ꝛ bñ digerere ipm nisi sit paucus valde. oz. n. vt sit illđ qđ sumit potator medicie đ aq̃ or dei post exitũ ei⁹ ex ea i die ꝑmo cũ mẽsura quã digerẽ possit. deide addat i illa post paulatim si dolor iã geue- rit ꝛ nõ ꝓhibet inde aliqd aliud. eẽ ãt dolozis mãifestũ est: ꝑmonẽ ãt eius nõ ꝓhibet ab illo aliqd aliud: oz vt i telligat ꝓz aphorismos quoz remẽorario pre cessit. vbi enunciauit hy. horã i q̃ oz regere illũ q habet egritudi- nẽ acutaz absqz aq̃ or- dei. ꝛ sũma illius ẽ: qr oz ne sumat sorbitõez qñ sperat ꝙ fiat crisis aq̃qz nece sit infirmo sumere eam: aut qñ in hũore retento in loco apto: nõ ẽ aliqd ma- turitatis. XIIII

Iam dixit hyp. i itez i eis q̃ pre- cesserũt ꝙ hõa sumẽdi ptisanã ordei ꝛ sumẽdi aquã ei⁹ẽ si- mil: ꝛ ꝙ dũa iter vtraz qz nõ ẽ nisi i re vna tm̃ ꝛ est ꝑmo ei⁹: qr oz vt sit illud qđ suscipit in- firmus in ꝓmis aqua ordei. XV

Inuenim⁹ hyp. i scq i ꝑmõe suo isto id qđ dixit i li. suo de aphorismis Et est qr videt ei vt sit vsus regiminis ꝙ est i vltimo fine subtilitatis in hora stat⁹ egritudis tm̃. Et si videt ꝙ stat⁹ sit in die quito: ꝛ vide ris ꝙ infirmo non est pole vt remãeat viu⁹ cũ vsu aque tm̃. hy. vi- det ꝙ melius est vt su mat ifirmus i pricipio egritudis sue aliqd de ptisana ordei: ꝛ sit ince pio illius in die tertõ aut quarto. Et similit etiam dixit in eis q in cipiunt dare infirmis sorbitionẽ die quinto aut sexto aut septimo ꝙ ipsi errãt si nõ ꝓpa- rat vt fiat crisis in illa hora. Et opz vt intelli gas ex ꝑmõe ei⁹ crisis sic dixi: nõ cõsumptio nẽ egritudis tantũ cõ sumptionẽ cõpletam: sed permutatõez infirmi etiã ab illa dispositione ad di spositionẽ aliã permutatiõe magna. XVI

Orit etiam in illis in quibus videtur etiã vt des eis sorbitionem in principio: oportet vt sit prepa ratonis anteceſſio etiaz equalis. ꝙ si indiguerint phle botomia: aut clysteri: aut vsu suppositorij: tunc facias illud eis in primis. XVII

Hypo. ꝓcepit vt preparatõis sit anteceſſio ẽt ante q̃z uis sit regimẽ infirmi cũ eo quod bibitur tm̃: preter ꝙ vratur sorbitiõe. s. qđ phlebotomia ve- ne: aut vsus clysteris: aut vsus suppositorij. s. opz vt ꝓ cedat ꝑus. XVIII

Inuenimus hy. redarguẽr me dicos qui ꝓhi- bent infirmos ꝛ cõser uãt eos ab vsu cibi in diebus ꝑmis: deinde permutãt eos subito. quosdam eorũ ad vtẽ dũ ptisana ordei: ꝛ qs- dam eorũ ad vtenduz eo qđ bibit̃. ꝛ nõ reme morat eorũ qui dant i firmis ex cibis qđ est fortius istis ãteq̃z ma- turetur egritudo. qđ est: qr de cõsuetudine eius est multotiẽs sic dixi pauloãte vt dimit tat illud qđ valde ma gnum est ex errore: sic dixi pauloãte: ꝛ nõ cõ- tradicat ei: ꝛ ipse qdez significat per illaz res quibuz vituperat erro rem parũ nocumen tum qđ accidit ex er- rore magno. Dicit eni ꝛ de omnibus que resi stũt egritudini secũdũ hunc modum: licet vi existimet qđ operatio eorũz est ꝑm rectitudi nẽ quãdo ponunt mu tationez corporis mu tationez magnam pro pter magnitudinem mutatõis corporis: ꝛ ꝙ illud ꝙ viderũt de hoc est bonum. Uerũ tamen nõ omni muta tiõe opz vti: sed muta tiõe quadam. Et hyp. quidez dixit in illo q̃n dam sermonem in eis que sũt premissa ꝛ ipe etiaz loquetur in eo in sequentibus vt certifi cetur per sermonẽ su- um illud quod ꝓcepit de cautela a mutatõe subita. XIX

Dicit hypocra- tes ꝙ quibus vehemẽti⁹ ad uenit nocumentuz ex mutatione regiminis subita: quã pauloante diximus est: ꝙ medici custodiũt ifirmos in primis diebus: ꝛ prohibent eos sumere cibuz vehemẽ ter: deide incipiunt cibare eos versus diem quartum

ꝓbleb tomia aut cly- stere fiẽ da sẽ añ cuiuscũ qz cibi assũptio nem.

i Este ꝑmo ẽ meus: ꝛ si necesse sit vti aq̃ ordei. XV

a Ut vero vbi ptisa- ne op⁹ fuẽrit: icipe illaz dare a prinçi pio cãe vl̃ morbi fateor eẽ meli⁹ qz venaz exinanitõem ꝓcedere: postmoduz vero i die tertia morbi: aut i q̃r- ta vl̃ qnta siue sexta siue in septima dari incipe oz: nisi tãtũ crisis tũc tẽporis fue- rit peruentura.

Eo. n. dico ꝙ icipe dare ifirmo sorbitio nẽ apncipio rei: me li⁹ẽ qz ꝓcedeꝛ ꝛ vti enõne venaz: deiñ incipe dare in firmo sorbitionẽ in die ter- tio egritudis sue: aut in q̃r to: aut in quito: aut i sexto aut in septimo: nisi antece dat crisis infirmi: ꝛ fiat in hoc spacio. XVI

Aqb⁹ ẽt ꝓparatio nis principiũ maxi me scõm sile fieri vt dictum est oz.

Et ꝓcessio q̃dẽ pre- patiõis ẽt i istis oz vt sit sic dixi silis secũdum plurimũ. XVII

Similr ãt ꝛ de illis potibus quos bibi cõuenit quos ẽt di- cturi sumus: nãqz eoz q̃ di ximus plurima eadẽ sunt.

Et silr ẽt vtere. eo qđ oz vt bibatur ex potibus qs ego dicã i seqntibus: ꝑmo eniz meus scõz plurimũ est iste sermo idem. XVIII

Cio nãqz multos medicos q̃ extra q̃z oportunum est opantes i morbi principio duob⁹ vl̃ trib⁹ vl̃ plrib⁹ die bus custodiunt egros: po stea vero ius ꝛ potũ ill̃ su- mere pmittũt: qđ ẽt parui pendũt. Cũ. n. corp⁹ maxi- ma mutatione mutetur: ei maximũ ꝓriuz illius muta tõis opus eẽ dicunt. maxi- mũ ãt illius mutatõis ꝓtra riũ optimũ ẽ: sz scõz vtilita tẽ ꝛ cõcordissime securita ti exhibẽdũ: ꝛ maxie in dã do cibũ his q̃ media sunt.

Cio ãt multos me dicoz facere cõtra riũ eius qđ opz fie- ri. Quod est: qr ipsi oẽs cu stodiũt infirmos a princi- pio egritudis duobus die bus: aut trib⁹: aut plus illo: deide dãt eis sorbitionẽ ꝛ potũ: ꝛ pót eẽ vt videat ill̃ ꝙ hec res ẽ cõueniẽs: ꝛ est vt quando corpus alterat alteratõe magna: fit illud quo resistit illi alterationi ẽt magnũ valde. ꝛ ꝑ vitaz meam resistere illi altera- tioni est bonum valde. ve- rũtñ oz vt sit vsus illius se cũdum rectitudinez ꝛ fidu ciam. ꝛ ex modis q̃dẽ alte rationum ꝓpꝛie est assum ptio ciborum. XIX

aut quintum: deinde permutantur subito ad administrandā ptīsanā ordei. ⁊ cū ea fecē eius. ⁊ minus illo cuius pmutatio est ad aquā ordei. ⁊ minus venit nocumētū eis q vtuntur eo qđ bibīt tm̄. qđ é. qr nocumti q̄z titas é ꝑm magnitudinē vtutis eiꝰ qđ admistrat. XX

Magis peccant grossiorē cibus exhibētes.

INcipit hy. demóstratōez facere sup sniaz suā in regimine qđ precessit. ⁊ dixit eaz. ⁊ ꝯdixit ét i illo eis q vtunt ex spēbus regiminis contrario eius quo oz vtatur. Et qm̄ sermo eiꝰ in eis est planus vī mihi vt antecedā annūciem vīr. Dico ergo q vna ꝓpositionuz quibꝰ vtīt in demóstratiōe sup illud est ꝓpositio vīs q̄ dicitur ꝑm hunc modū. Si pmutatio subita in regimine ad cōtrariū eius ꝑm q é. facit sanis nocumētum. tūc forsitan accidit illō nocumētum infirmis plus multo. ⁊ nos qdē possumuꝰ exponē hāc ꝓpositionē spēbꝰ multis sermonis ⁊ dictiōibus diuersis. vbi gratia. vbi vt dicamus. qđ aduenit sanis ex nocumēto apud pmutationem suā in regimie subito ad ꝯriū suuz minꝰ est eo qđ suscipiūt infirmi ex illo. aut ꝑm ꝟ qđ suscipiūt infirmi de nocumēto apud pmutationē eoꝝ in regimine subito ad ꝯriū plus est eo qđ suscipiūt sani. Et tibi qdē est polē vt dicas eā cū dictione alia cōioze ha c ꝑz hūc modum. Rex que nocumētuz accidere faciūt. nocumētū est sanis minus eo qđ est infirmis. ⁊ dictione dicīt ét cōioze hac. Si est nocumētū reꝝ q̄ accidere faciūt nocumentū eis sūt fortes minus. tunc nocumentū eaꝝ eis qui sūt debiles est vehemēti⁹. Et tibi quidē etiaz iest absolute. vt dicas intētionem: quā dicit ꝑz cōtrarium eius qđ diximus. Aut ex ipsa re q̄ fit iuuamentū primitꝰ in eo super quod facit demonstrationem aut ex vna ꝓpositionū comprehensarum in ea. Dec est ergo vna duaꝝ ꝓpositionum quas dixit hyp. ⁊ est ꝓpositio super quā conueniūt p se. ⁊ de cōsuetudine qdē Aristo. ⁊ secte eius est vt nominēt illā

Quecūqꝫ res faciunt iuuamētū sanis et egris facit magis iuuamentuz sanis q̄z egris.

NAciuus vo in mutatiōe delinqt q ptī sanā cum fece ministrat: nocet ēt ⁊ q tm̄ succū ei adhibet: nocet etiaz qui soluz propinat potum: sed nocumentum eius ad illos non est tantum.

ET quibus plus aduenit nocumentum ex eo qui errat in vsu mutationis est ex vsu aque ordei: ⁊ cū ea fex eius: ⁊ nocet illis ēt qui vtunt aqua ordei tm̄: ⁊ ex eis qui vtuntur ēt eo qđ bibīt tm̄: verū tamen nocumentū eiꝰ istis est minus. XX.

FAm ⁊ consuetudines in dieta: duz etiam sanitas adest ꝑm iuuamentū ꝓcedere debēt. Cū ergo ex dieta in sanis maxima diuersitas: ⁊ alia hmōi videantur: quanto magis necesse est fieri in morbis ⁊ maxime in peracutis:

ET opz q̄dē vt currat cōsuetudo in regimine dū pmanēt sani ꝑm rem magis iuuatiuam. qđ est. qr cuz ex regimine appareat diuersitas in sanis magna: in spēbꝰ diuersitatis huiꝰ ⁊ aliozꝝ: tūc quāto forsitan oz: vt sit diuersitas eius: ⁊ iu infirmis maioz: ⁊ egritudinibus ꝓprie in eis que ex eis sunt acute valde. XXI.

QUod quidē facile est cōprehēdi. ma- cuius hec est dispositio ex ꝓpositionibus necessarie receptionis. Propositio aūt scēa cuiꝰ cognitio sumīt expiméto. sile vt audias eā. Scias q pmutatio regimis subito ad ꝯriū eius ꝑm q est nocet sanis. Et cōcludīt ex istis duabus ꝓpositōibus q illud qđ suscipiūt ifirmi ex pmutatiōe regiminis subito ad cōtrariū eius ꝑm q é. est ex nocuméto magno valde. ⁊ plus illo multū cuiꝰ egritudo é acuta valde. Est ergo ꝟ intētio sermonis hypo. ⁊ iuenimus eū dicere ꝓpositionē primā haꝝ duarū ꝓpōnū sup quas cōueniūt p se absolute: pter q demóstret super eā. ꝓpositionē aūt iuenimus secūdā eū certificare ex rebus ptīcularibus que experimēto comprehēduntur. ⁊ scies illud ex sermone suo qui seqtur hūe sermonem. XXI.

INcipit hyp. in hoc sermōe certificare ꝓpōnez secūdaz duaꝝ ꝓpositionum quibꝰ ipse demóstrationē facit sup sermonem suū ex exēplis ptīcularibus multis. ⁊ aggregauit illud in sūma vna. ⁊ dixit q nocumentū eueniens ex pmutatione magna subito egrediente ab eo quo currit cōsuetudo nó est paruuz. ⁊ omne quod seqtur quod precessit ex sermone suo é planū ⁊ manifestū. verūtamē ego ꝑm dispositionē si ſtetero ex eo sup aliquod quod videaī mihi idigere exꝓpositiōe ei q nō est exercitatꝰ in itelleetu cōtinuatiōis sermōis ad iuicē. nō ero piger ab exꝓpositōe eiꝰ ēt qđ é. qr opz in exꝓpositiōe vt intendatur per eam dilectio hominuz communis non intentio expertoꝝ in sermone tm̄ sed eoꝝ ēt qui sūt inexpti. Qui q̄ cognoscit se ipsum qr nō est expertus. neqꝫ exercitatꝰ penitus in aliqua sciaꝝ ꝓ maruz tūc oz vt in illa arte exerceaī. XXII.

Intētio expositiōis oz eē cōis

PRopterea q nō fuit cōtentus hy. vt enūciaret qđ euenit eis qui permutanī subito ad contrarium eius quod currit consuetudo eoꝝ nocumētum magnum: sed narrat etiā ꝑm quam partē opoꝛtet

yt rectificet illud in vnoquoq; hoie; plongat fermo eiꝰ qꝫ est. qz si oñderet tm̃ qz aduenit eiꝭ nocumẽtũ magnũ apud pmutationẽ eoꝝ subito ad ꝺ̃zũ eiꝰ quo currit cõ suetudo eoꝝ. cẽt ꝑmo eiꝰ itellectꝰ breuis. ꝓia ḡ pmutatio q̃ subito fit ad ꝺ̃zũ eiꝰ quo currit ꝓsuetudo ẽ h̃ pmutatio quã nũc dixit hy, s. quoꝝ nõ est ꝓsuetudo vt prãdeant z prãdẽt. Jpe. n. dixit in eis. q illud debilitat eos: z grauat corpa eoꝝ z facit eos graues z molli ficat eoꝭ z nõ accidũt i eis accñtia ista nisi. qm̃ cibꝰ fit sup vtutẽ eozũ i loco põderꝫ. qꝫ ẽ. qz ꝺ̃ bilitas vtutis i eis nõ est ex eis q̃ ppria sũt ei sicut q de cõsuetudie eoꝝ est vt accidat apꝫ ꝓuationẽ cibi. pp h̃ ergo addidit i ꝑmõe suo q corpa eoꝝ q regunt hmõi regimie grauantur z mollificant. in eo ãt cuiꝰ ꝓsuetudo currit vt prãdeat z nõ fac̃ illud. enũciat i eo q scribit debilitatẽ vtutis. z nõ dicit cũ illo grauitatẽ. q ẽ. qz vtꝰ apꝫ hmõi pmutatõez ꝺ̃bilitat i se z cuz illo ẽt ipe postqꝫ dixit de illis q regunt hmõi regimie cuiꝰ primisimꝰ expõné q illud fac̃ eis accidẽ pigriciaz Dixit itez post illud. Et timent ex oibus operatiõibus: sicut si diceret q ipsi terrent vt cõsuetudo prandere z prandẽt debilitat illos illꝫ statim z grauat corpa eoꝝ: z reddit ipos pigros z molifitat eos: qꝫ si cenãt cũ illo ẽt eructuãt eructuatõez acetosam. z ex eis sũt q̃bꝰ accidit lenitas nature z cã i illo ẽ qꝫ grauat stõachũ eoꝝ ꝑm cõtrariũ eius ꝓz q̃ currit cõsuetudo eius. qꝫ est qz consuetudo cucurrit apud eos vt stomachi eorum sint vacui: z vt non impleant ex cibo bis neq; digerãt cibos ẽt bis. XXIII

SJ quoq; oxirẽ iam emittant potest fieri vt adiuuentur sic alleuiãdo se ab his que ex mutatione diete in contrarium patiũtur: oportet ita q; vt post cenam per intesuetudo prandere z prandẽt debilitat illos illꝫ statim z grauat corpa eoꝝ: z reddit ipos pigros z molifitat eos: qꝫ si cenãt cũ illo ẽt eructuãt eructuatõez acetosam. z ex eis sũt q̃bꝰ accidit lenitas nature z cã i illo ẽ qꝫ grauat stõachũ eoꝝ ꝑm cõtrariũ eius ꝓz q̃ currit cõsuetudo eius. qꝫ est qz consuetudo cucurrit apud eos vt stomachi eorum sint vacui: z vt non impleant ex cibo bis neq; digerãt cibos ẽt bis. XXIII

SJ quoq; oxirẽ iam emittant potest fieri vt adiuuentur sic alleuiãdo se ab his que ex mutatione diete in contrarium patiũtur: oportet ita q; vt post cenam per intestur res opatiõis. z hec qdẽ reꝭ vere z necessario vera ẽ qm̃ ipe cuiꝰ ẽ h̃ dispõ sentit debilitatẽ fortẽ. z nõ audet pp illud facere aliqd ex opatõibꝰ quas faciebat añ. dei de dixit itez. Et q vtiꝫ cũatiõe in regimie suo accidit ei vt existimet q viscera eiꝰ sint q̃si suspẽsa. z mingit vrinã acutã z viridẽ. Et manifestũ q̃dẽ est qz signat p sermonẽ suũ acutã vrinã q̃ calefacta est plusq; de cõsuetudine eiꝰ est calefieri. p viridẽ aũt intelligit illud qꝫ de cõsuetudine grecoꝝ ciuitatiꝭ athenaꝝ est intelligẽ ex ea. z iuenimus illud remanẽ cũ eis vsq; ad finẽ. qꝫ ẽ. qz qm̃ ipsi vident hoiem cuiꝰ color est citrinꝰ iterrogãt eũ q̃ sit cã in viriditate colorꝭ eius ꝑter q ipsi videãt q int h̃ vt dicat viriduꝭ z citrinꝰ ẽ ꝺ̃ia z dicũt de hoie q est vehemẽtioris viriditatis q̃z fult. z signant ppter illud vehemẽtiã citrinitatiꝭ. z color qdẽ citrinꝰ vere ẽ color crocei. Et vrina huius dispõniꝭ fit qm̃ pmiscet supfluitaꝭ aq̃ sa colere rubee clare qꝫ ẽ qz declinatio colorꝫ rubei clari a colore rubeo ad colorẽ albũ est cũ mẽsura declinatiõis colorꝫ citrini ad colorẽ rub. clarꝝ. z scripsit hy. itez accidẽtia alia q̃ accidẽt eis q hmõi regũt regimie z ego qdẽ iquirã de eis qm̃ veniã ad ꝑmõez eius i ipsis. nunc aũt oz vt itẽdamꝰ ad exponẽdũ ꝑmõez cuius pmisimuꝭ remẽorationẽ. qꝫ ẽ. qz hy. addidit ad accñtia q̃ accidũt eis q prãdẽt ꝑter q ꝓsuetudo eoꝝ cucurrerit cũ illo. q si cẽauerit cũ illo eructuãt eructuatõe acetosa. z nos q dẽ scimꝰ q eructuatio acetosa fit ex frigore stõach. z fit mltotiẽs ex flegmate qꝫ aggregat i eo ex mltitudie cibozꝝ: z qm̃q; fit ex cibis tẽpatis in q̃ztitate sua. z vtutes eoꝝ sunt frigide. Et res cõis in oibus rebus istis ẽ oiꝭ gregatio caliditatis innate q̃ est in stõacho. z q cibi vi cũt eã vel defectꝰ z abbreuiatio eiꝰ a bñ digerẽdo illos cibos sic̃ est illꝫ qꝫ accidit q̃ztitati pue ignis qm̃ sup eã pjcit q̃ztitas mlta lignoꝝ aut q̃ztitas equat hũida pua. Deide dixit hy. Et qbusdã q h̃ regunt regimie accidit lenitas nãe. z iuenit i multis descriptõib loco nois qꝫ signat lẽitaꝭ nãe; nomẽ aliꝫ sile ei signans angustiã z igetudinẽ z mãifestũ ẽ qdẽ q angustia z igetudo accidũt ex multitudie cibo rũ eis q regunt h̃ regimine z difficultas ꝺ̃coctiõiꝭ z mltitudo pmutatõis sup lectũ. z assiduatio eiꝰ. Et nos qdẽ iuenimꝰ hy. oñdisse in postremo huiꝰ ꝑmõis oñsiõe manifesta q digestio ẽ silis decoctiõi. Jnnuit ḡ p illud qꝫ fit a caliditate hũida vaporosa. ñ sicca tenebrosa sic̃ ẽ calitas febriũ. sz calitas hũida vaporosa ẽ sicut calitas nãturque est in corpb̃ animaliũm. XXIIII

Digõ fit a calitate hũida vaporosa.

EX istiꝭ qdẽ rebꝰ est res vna que cogit ad dicendũ ipam in h̃ loco. qꝫ est qz hy. itẽtio ẽ vt oñdat q mutatio eius q̃ currit cõsuetudo subito nocet corpib̃ z q̃lr oporteat vt medicent illi qbꝰ accidit ex nocumẽtꝫ hmõi z qm̃ visũ ẽ ei vt faciat illꝫ. tũc seq̃mur ẽt ꝑmõez eiꝰ. dico ḡ q plus qdẽ qꝫ pcipit hy. nõ ẽ vt dormiãt sõno mlto lõgo spaciõ sic̃ qdã estimãt plẽs exposituꝝ. post cenã sz sic̃ regrit itẽtio huiꝰ ꝑmõis. post prãdiũ qꝫ ẽ qz nõ ẽ sile vt signet p ꝑmõez suũ. p q̃ztitatẽ noctiꝫ integre nisi sõnũ diei nõ sõnũ noctiꝫ. qꝫ ãt dixit ẽt post illꝫ vbi dixit. q si nõ fuerit eis pole vt dormiãt. deãbulẽt deãbulatõe leui mlta ꝑter q stẽt z cũ fuerit pꝰ illꝫ aut ñ cenẽt aut alleuiẽt cẽas suas testificat qz ipe pcipit vt sit sõnꝰ pꝰ prãdiũ. qꝫ ḡ fieri opꝛ. ẽ vna duaꝝ rez. aut vt rectificet scriptura cũ sit erronea z scribat q ẽ. qz oz vt dormiãt p q̃ztitatẽ noctiꝫ integre pꝰ cibos suos. i hyeme qdẽ cũ custodia a frigoꝛ. z i estate qdẽ cũ cautela a calore. aut si seruat scriptura i q̃ ẽ pꝰ cẽas eoꝝ ꝑz q ipa ẽ vt itelligat ab eo ꝑmo eiꝰ ꝑz hc̃ modũ. qꝫ ẽ. qz oz vt dormiãt nũc añ cibos suos sic̃ dormiebãt añ pꝰ cẽas suas p q̃ztitatẽ noctiꝫ integre ita vt sit ꝑmo eiꝰ pꝰ cẽas suas adiũctꝰ ad ꝑmõem p q̃ztitatẽ noctiꝫ integre. Illꝫ ãt q ipe pcipit p ipz. s. ꝑmonẽ de dimissiõe eene z minoratõe eiꝰ. z alleuiatõe ipsiꝰ eiꝰ itẽtio ẽ itellecta mãifeste. qꝫ ẽ. qz vult vt fingat z gescat stõachꝰ. z ꝓtez pp illꝫ q trãsiuit p ipz de laboꝛ q eueit ei ex grauitate cibi q̃ vsuꝭ ẽ. nõ ꝑz ꝓsuetudiné, z cõfert i h̃ ẽt vt sit illꝫ qꝫ bibit puũ nõ mixtũ. qꝫ ẽ qz oz vt caueat z custodiat eueꝰ rugitꝰ z eiꝰ q hũectat stõachũ z ifrigidat ipz. z cã i illo ẽ qꝫ grauat stõachũ ex mltitudie cibozꝝ z q aduẽit ẽt ex vio. oz g̃ vt sit ipmixtũ calefaciẽs z ꝓtãs stõacũ. h̃ ẽ g̃ itẽtio ꝑmõis sui, reliq; aũt q

Quomõ vrina fiat citrina.

Uñ maxime fiat acetosa eructuatio.

Uinum ipmixtũ calefacit z cõfortat stõachum.

sequuntur ipsum manifesta sunt. XXIIII.

RElicua que sunt in hoc sermone ex eis que sūt similia eis que accidūt eis q cibantur nō ꝑm q̄ currit consuetudo iā exposui. tūc cum exposui illa accidentia. In eo aūt q̄ō est in ipso ꝓter illud q̄ō est in ꝑmōe quē dixi. ego sum dicēs nūc q̄ō dixit hy. ⁊ est stercus eorum adustū. ⁊ manifestū q̄ dez est q̄ adustio ⁊ incendiū accidūt stercori ex caliditate. q̄ō é. q̄ corpus fit in eo q̄ dimisit cibū suū quo cucurrit cōsuetudo eius sicius ⁊ vehemēt⁹ ignitum. Deinde dixit: ⁊ ex eis est cui accidit i ore eius amaritudo. ⁊ est ille super quem ex eis est vincēs ꝓ naturam colera. ⁊ inq̄t. Et inuenis oculos eor sōmersos: ⁊ causa in illo é exsiccatio vtrorūq̄ a cā ꝓpter quaz aduriť stercus. Per saltus autez tēpor vult q̄ venarū pulsatiliū: que sūt i eis pulsus est manifestus ⁊ causa in illo est declinatio caliditatis inate ad caliditatem igneaz in naturis super quas quod vincit est colera.

Colera mordicā do stōachū ē cā frigiditatis extremorum.

Extremitates aūt corporis infrigidanť i eis tunc cum ipletur stomachus materijs que sunt de genere colere mordicantibus eum ⁊ ledentibus ipsum quare resoluiť ab eis virtus. tunc ⁊ infrigidantur extremitates corporis. XXV.

SUper quem natura vincit colera: ⁊ morat̄ ꝓter q̄ prādeatur ꝑm q̄ currit cōsuetudo eius refugit ipsemet a cibo ꝓpter malitiā dispositionis sui stōachi. Qui ergo cogit seipsuz ⁊ sumit ex cibo grauat illud sꝑ ipsum. ⁊ cōtristat eum. ⁊ fit molestuz ei propter illud sōnus eius sicut dixit hypocras. Et significat illud quoniam ipsi morant sup lectos suos cū dispōne mala. XXVI.

INuenimus Hypocratem intromittere in proportionibus sermonis sui in accidentib⁹ extraneis: que ipse narrat accidentibus eis qui mutāt consuetudinem suam subito ex sanis sūmam sermonis que similis est narrationi accidentium que accidūt sanis. quod est. q̄ manifestum est q̄ si ex nocumēto mutationis corpis in medietate diei in sanis cō sequitur hec sūma tūc forsitan quādo accidit illud ifirmis plus multum est. deide hy. post illud redit ad narrādū accidētia q̄ accidūt eis in eis q̄ sequuntur hūc sermōez. XXVII.

INtentio huius sermonis est illud q̄ō ego narro. Dicit hypo. Si qs dimittit prandiuz ꝓter q̄ currit ꝓsuetudo eius. cum cenat min⁹ q̄ currit ꝓsuetudo ei⁹ in ea. grauať sup ipsuz corpus eius in nocte: tūc quāto forsitan grauabitur plus multū si cōpleuerit cenā suā: sicut cucurrit cōsuetudo. Inq̄t Humain. opz vt intelligas a Hal. ex sermone eius minus quam cucurrit cōsuetudo eius cū eo vti ea nō in cena tātum: sed in duobus cibarijs simul scilicet prandio ⁊ cena. q̄ō est q̄ hypo. dixit. Et cenat sicut ō cōsuetudine eius ē vt faciat. Intētio ergo Hal. in sermone suo cuz cenat minus q̄ currit cōsuetudo ei vti ea. non est possibile vt intēdat per eam contradicere hypocra. Sed cum cōparat quod comedit nunc ad quantitatem quā comedebat in prādio ⁊ cena simul dicit minus quā cōsuetudo eius fuit vti. XXVIII.

QUidam eorum qui dimittunt cibum econtrario ei⁹ quo currit consuetudo eorum minorant spaciū ieiunij sui. ⁊ quidaz eorum prolongant illud spacium. Hypocrates ergo dicit in istis qui ꝓlongāt. q̄ grauitas corporuz eorum fit multo plus. XXIX.

SImiliter ātem ⁊ q̄ bis in die comedere cōsueuerūt: si prādiuz dimiserint corpora eorum in se deficiūt atq̄ ab omni opere exeūt: precordia dolent adeo: vt eorum viscera sibi suspensa esse videantur vrina colerica viridisq̄ coloris: stercus incensum: quidam autem oris amaritudinez: oculos obductos tempora formicantia frigidos sentiunt articulos.

ET similiter qui consueuerūt in die bis comedere: quando dimittunt prandium mollificantur corpora eorum: et debilitantur: ⁊ cessant ab omni opere: ⁊ accidit eis dolor in ꝓcordijs suis: ita vt existiment quod viscera sua sint suspēsa: ⁊ fit vrina eorum vrina acura viridis coloris: ⁊ stercus eorū incensum: ⁊ ex eis sunt quidam qui inueniunt in ore suo amaritudinem: ⁊ inueniuntur oculi eorum submersi: ⁊ tempora saliunt: ⁊ infrigidantur extrema eorum. XXV.

PLurimi vero qui prandium obmiserunt cenam nequeunt explere qui si cenauerint stomachus eis grauatur: somnum vero molestiorez q̄ si prāsi fuerint ducūt.

ET plus qui dimittunt prandiuz. non est possibile eis vt compleant cenaz suam. ⁊ quando cenāt grauatur stomach⁹ eorum ⁊ fit somnus super eos molestus plus multuz q̄ si ipsi precessissent ⁊ prā si fuissent. XXVI.

QUe accidentia si q̄ dem etiam sanis cō tingunt ex immutatione diete diei medie i cōtrarium q̄ solebant: iustū est apud me vt ne q̄cq̄ in egritudine subiungať. aut subtrahatur.

QUādo ergo accidūt ista accidētia sanis ꝓpterea q̄ ipi mutant regimē suum in medietate diei ad ꝓriuz eius quo currit ꝓsuetudo eor: tūc rectificatio maior apud me est: vt non addatur: neq̄ minuatur. XXVII.

SIeniz ei q̄ semel in die cōtra cōsuetudinem suaz comedendo tota die venas euacuauerit: et post solito more cenauerit corpus grauatur. s. post ptermissum prandium vexatione corporis ac defectione: post cenam vero grauedine sequente.

SI igitur illius qui comedit non ꝑm q̄ currit consuetudo eius semel: cum vtitur die suo toto euacuatione venarum: ⁊ cenat super q̄ currit consuetudo eius grauatur corpus tunc oportet vt graue tur plus multum: si cuz dimittit prandium fatigat illud ipsum ⁊ debilitat: tunc cum cenat grauatur corpus eius. XXVIII.

Inuenimus q̄ sicut hy. rectificauit p regimen qđ dixit nocumenta que eueniũt eis q̄ cibantur aliter q̄z currit cõsuetudo eoꝝ. Similiter ét nũc inuenimus q̄ ipe rectificat nocuméta que accidũt ei q̄ dimittit cibũ. Precepit ergo in primis vt caueat a calore frigore ⁊ labore. deinde dixit. qđ est. qz ipsum tollerare res istas est ei molestũ. Et p̄cepit post illud vt alleuiet in cena sua ex eo quo cucurrit ꝓsuetudo eiꝰ q̄z̄uis inueniamus plures hoies facere contrariũ huiꝰ actionis. qđ est. qz ipsi precipiũt. vt ille qui phibet cõplere prãdiũ suũ ppter quas dã occupatões. cõpleat illã diminutõez hora cene: ꝑter q̄ sciat qz q̄z̄uis corpꝰ vere indigeat vt cõpleat qđ minuitur de cibo eiꝰ. verũtamẽ stõachus eius nõ põt digerere illud pp illud qđ aduenit ei de nocumẽto ppter lõgitudiné ieiunij ⁊ cũ hꝫ qđ p̄cipit hy. de alienatione cibi: p̄cepit ét vt sit hũidus. qđ est. qz humectatio est cura ꝓueniens stõacho ⁊ corpi qđ exsiccatũ est exsiccatione vehemẽti. ⁊ vi ét ei vt eoꝝ stomachꝰ cõfortetur potu vini. ⁊ p̄cipit vt sit qđ ex eo bibitur nõ cõmixtũ neq̄ diminutũ a q̄ztitate cibi. qđ est. qz vinũ aquatum cõmixtũ debilitat stomachũ. veꝝ bibere q̄ztitatẽ puã ex eo ẽ incõueniens stomacho q̄ exsiccatus est. Et precepit ẽt vt sollicitudo habeat de esse regimis in eo cui aduenit nocumẽtũ ꝑm hũc modũ: in mane illiꝰ diei p̄cedat ⁊ alleuiet de cibo suo quẽ comedẽ cõsueuit vt redeat corpꝰ ad illđ q̄ currit eiꝰ ꝓsuetudo gradati. i. paulati.

Uinum multum limphatum debilitat stomachum.

Coleri⸗cus dicitur duplicit ꝑz supiora corpis ⁊ ꝑm inferiora.

XXX.

Iam dixi ego ét pauloante de illo sup quẽ colera est vincẽs. q̄ tollerãtia eius qñ pmutat regimen suũ subito ad ieiuniũ est molestior q̄z tollerãtia eius sup quẽ vincit flegma. qđ est. qz colera vincit sup formã corpis eiꝰ ⁊ stomachũ eiꝰ velociter. Cã aũt ꝓpter quã nõ absoluit hy. sermonẽ suũ ⁊ dicit. Sup quẽ vincit colera. sz addidit ad illud supiora corpis eiꝰ ẽ. qz colera rubea clara que nominat colera citrina: aut colera rubea quãdo natat in supioribus stomachi necessario dicit in illo cuius dispõ est illa. q̄ vincẽs sup ipm est colera in superioribus corporis eius. Et quando ẽ descensio eius ad inferiora nominatur colericus in inferioribus corporis sui quod est. quia tu inuenis saulũ sacerdotem. q̄z̄uis vincens super forma corporis eius esset flegma. verũtamen colera rubea clara natabat in stomacho eius omni die. ita q̄ necesse erat ei vomere ex ea in primis quantitatem non paruam. aut i balneo aut post exitum eius ab ipso. In audino autez philosopho quãuis inueniamus q̄ fuit vincens super cõplexionem eius colera. verumtamen illa colera descẽdebat in eo ad inferiora intestina. ⁊ parum quidem inuenimus eum vomere coleram citrinaz. ⁊ inuenimus paucitatem dominij colere super egestionem in saulo ꝑm multitudinem dominij eius super ipsam in audino. Qui ergo dimittit cibum suum econtrario eiꝰ quo currit consuetudo eius. ⁊ est vincens super formã corpis eius. ⁊ in stomacho eius colera rubea oportet vt accidat ei sicut pauloante dixi. In eo autem super quem est vincens colera i stomacho eius tantũ. inuenimus accidentia q̄ accidunt ppter molestiam tollerantie illius super eum similia accidentibus que accidũt in eo super formã corpis eius. ⁊ eius stomachum est vincens colera. Reliquoꝝ aũt accidentium. quedam nõ accidunt ei penitus ⁊ quedam eorum accidunt. sed ipsa sunt gestiora ⁊ trãquilliora. qđ est. quia hypo. precessit ⁊ dixit de eo qui dimittit cibum suum ꝑm cõtrariũ quo currit cõsuetudo eiꝰ. quia ⁊ terretur ex operibꝰ. ⁊ dolẽt eius precordia. i. os stomachi. ⁊ putat q̄ viscera eius sint suspẽsa. ⁊ mingunt vrinaz acutam viridem. ⁊ aduritur stercꝰ eius. ⁊ ex eis sunt qui inueniunt in ore suo amaritudinez. ⁊ fiunt oculi eoꝝ submersi. ⁊ saliunt tempora coꝝ. ⁊ infrigidantur ipsorum extrema. ⁊ quedam horum accidentium accidunt plus ei super formam corporis cuius vincens colera est. ⁊ quedam eorum accidũt plus ius vincens colera est. ⁊ quedam eorum accidũt plus ei super cuius stomachum est colera vincens. ⁊ quedã eoꝝ accidũt vtrisq̄ simul dispõne vna. Dolor aũt p̄cordij. i. oris stomachi accidit ei in cuiꝰ stomacho ẽ vincẽs colera. ⁊ accidit ei pp id terror ab opibus ⁊ frigus extremitatum. Urina autem acuta viridis coloris ⁊ adustio stercoris. ⁊ sbmersio oculoꝝ. ⁊ saltꝰ tempoꝝ. accidũt ei sup formã corpis cuius colera est vincẽs. Accidẽtia aũt que accidũt vtrisq̄ simul sunt estuatio eoꝝ. q̄ q̄si viscera eoꝝ sunt suspẽsa. ⁊ amaritudo oris eoꝝ. qđ est. qz ipsi sentiũt ppter ieiuniũ quo nõ cucurrit cõsuetudo. q̄si ipsoꝝ viscera nõ sint fixa. Amaritudo aũt oris accidẽs ei sup formaz corpis cuius vincẽs est colera. non accidit ꝑm q̄ ipa sit accidẽs qđ eueniat ppie in ore. sz q̄m sensus eorum de ea non fit ppie nisi illic. qđ est. qz natura iter oia mẽbra apposuit os apprehẽsiuũ sapori. Adustio aũt cibi fit plus in eo ex cuiꝰ epate effũdit colera ad ipm stomachum ⁊ natat in eo. ⁊ fit minus in eo in quo colera illa descẽdit iferiꝰ. qđ ẽ. qz colera i istis mor dicat intestina ⁊ facit ea pperare ad eũationẽ. In illis aũt nocumẽtũ eiꝰ ẽ in stõaco. ⁊ pp hãc. cãz fiebat q̄ audinꝰ

XXIX.

Quat itaq̄ corpus ⁊ venas preter olitum exinanientez si ab his que in eadem die patitur: tuendo se a frigore ⁊ calore atq̄ labor alleuietur qz illius passio in his quoq̄ duplicat: cena quoq̄ sua leuior fit solito: nec sicca: sz humida sit: potus vo non sit aqua mixtus: nec cibi q̄z titate minor: postera autez die prandiuz alleuiet: sicq̄ gradatim ad solituz reuertatur vsum.

Quantur etiaz qui vtuntur euacuatio

XXXI.

Intestia nō euacuant a fecibus nisi stimulata.

egerebat ol die bis:z qñqz egerebat ter.z saluus qñqz nō surgebat oino.qđ est qz itestina si nō mordicāt ea q̄ daz res mordicatiue aut grauat ea multitudo fecis.nō puocāt illū cuius sūt ad eūationē.Et nos qdē nō inuenimus vnūqđqz hoz duoz accidere ei sup superiora corporis cuius vincēs est colera quādo dimittit vsuz cibi. qđ est.qz itestina eoz nō mordicat colera:qm̄ ipa ascēdit ad os stomachi: et mordicat ipsuz z ledit ipsum neqz inuenim⁹ intestina etiam grauari in eo q nihil comedit.

Phlegmaticus tollerat ieiuniuz facili⁹ qz̄ coleric⁹

Quorum autē phlegma eis dominans est maxie si ieiunēt cōtra cōsuetudinē suā leuius z facili⁹ ieiuniū ferūt: q̄ re semel i die p̄ter vsuz comedere facile sustinent.

XXXI.

Hypo.dixit i eis q̄ sūt p̄missa qz tollerātia i illis super superiora corpis quoz vincēs ē colera suscipiēdi cibū i die semel ē molestior:nūc āt inuenim⁹ eū cū intēdit ad p̄monē in eis super quos est vincēs phlegma dicere in p̄mis loco susceptiōis cibi semel ieiuniū: posuit g̃ p mutatiōez suā ex re cuius nocumētū est manifestū ad rē cuius occultat nocumētuz p̄m rōcinatiōez.qđ ē.qz cōuenēti⁹ ē vt suscipiat ille q̄ phibet ab acceptione cibi die suo toto ꝑ cōsuetudinē: nocumētū plus.z nō suscipiat q̄ dimittit cibū tm̄ min⁹ illo. Et tollerātia sup quē vincēs est flegma ieiunij ē tollerātia facilior qz̄ tollerātia ei⁹ sup quē est vincēs colera tūc mānifestū ē qz tollerātia i susceptiōe cibi semel ē facilior. Cā āt tollerātie ei⁹ sup quē vincit flegma ieiunij z susceptōis cibi semel iā oñsa ē in eis q̄ p̄missa sūt ex sermone meo sup quē vincit colera.qđ ē qz ieiuniū facit os amaz vehemēti⁹ qz̄ fuit.hūoz āt flgmatic⁹ qñ digerit i illo spacio cōuertit z mutat ad sāguinē. In aliq̄ āt duarū coleraz nō est pōle vt redeat ad substātiā sanguinis qđ est qz colera citrina gñat qñ calefit res pinguis: q̄ est in sanguine. Melācolia āt gñatur aut ex vehemētia adustiōis co.citrine.aut qñ adurit res grossa ex eis q̄ sūt in sanguine. Gñatio āt flegmatis p̄cedit sp i cibis illis in qbus vincēs est flegma gñationē sanguis.z cōuersio eius cui⁹ dispō est h:ex cibis ad sanguinē fit mediāte sanguine. Et nos qdē inuenimus h̄ accidere nō in cibis malis.sz in vnoquoqz ét ciboz de qbus putat qz sūt in fine bonitatis sicut panis z triticū qđ notat cāda rusum z pisces. Expō aūt quā exposui in hoc sermone est ad meliorē descriptionē z rectiorē eaz:qđ est qz res q̄ scitur ex h̄ sermone qñ legit p se est vera certa z iuuatiua ei qđ p̄cessit ex sermonib⁹.z h̄ qdē est melior intētio ad quā intēdit in expositōe.verūtn̄ nō inuenit h̄ descriptio in oibus libris:imo inuenit i qbusdā libris i ea p̄te eius qđ iuenit in qbusdā. Et iuenimus hūc p̄monē in vnoquoqz librоz ecōtrario qz iuenim⁹ in alio cū: fit g̃ pp illud sequēs icōueniēs ei qđ p̄cessit.

XXXII.

Hec autez nostre ad hoc significatiōes sufficiunt qz maxima mutatio his q̄ nostre nature accidūt corpoz̄ qz figure generat morbos.

De gñatione colē citrine melā colie et phlegmatis.

Si pmutatio iregimine nocet sanis ꝙzto magis infirmis.

Nomen nāe significat apud hy.res multas. in h̄ aūt loco illud qđ currit p mētē meā est:qz significat p illud cōplexionē corpis:z sic etiā tu inuenis eum noiare cōpositōez mēbroz in hoc sermōe forma.z igrediunt in p̄lionē mēbroz natatio ei⁹ qđ natat ex colera in superioribus corpis:z sedimen qđ in ea residet iferius z suspēsio viscez z paucitas fixionis eoz qđ est.qz stōach⁹ qñ ē magnus nā adheret viscеribus:z retinet ea ap̄ repletiōez eoz ex cibo. z qñ eūat ex eo dimittit viscera exagitari: et ꝯbunt z colligunt.z p̄pter hāc cām sentiūt illi quoz sūt in visceribus suis quasi ipa sint suspensa. Gz g̃ colera rubea natat in qbusdam corpibus supra stomachum.iā dixi illud i eis que sūt p̄missa.z enunciaui g̃ illud fit qñ mutatur sit⁹ vene q̄ effundit colerā ab epate ad itestinū qđ noiat duodecim digitoz: verūtn̄ qñqz cōtinuat ex eo p̄s cū stomacho. In istis igitur inuenimus coleram natare.sed in alijs hominibus inuenim⁹ eam totam descēdere inferius.

XXXIII.

Hic scripsit hy. hunc sermonez p̄m ordinē z seriem.qđ est.qz oportuit vt adiūgeret ad illū qđ dicit ante ip̄m. donec fieret totus sermo p̄m hunc modum. Et super superiora corpoz̄ cuiuscūqz hoz colera est vincēs tollerantia eius hmōi reruz p̄m plurimum est molestior. Et super superiora corpoz̄ cuius vincēs est flegma: facilitas tollerātie ieiunij super seipsum cōtra consuetudinem p̄m plurimum est vehementior. Propter hāc ergo causam etiam fit ipsum tollerans susceptionez cibi in die semel contra consuetudinem facilius.non est ergo possibile vti euacuatione venarum multuz in nō sua hora:neqz dare cibum in hora status egritudinuz z inflammationis earum. Quod est.quia hypocrates cum compleuit sermonem in quo ostendit qz permutatio magna in regimine nocet sanis nedum infirmis tunc necessario sequitur illud cum re que similis est;re memorationi omnium earum que dixit.z dixit. Non ē possibile multum vti ieiunio in non sua hora. Cum ergo ostendit illud ad quod ostendendum intendit per istas res quas dixit.permutatur ad sermonem alium quo ostendit rem primam eandem.z quod vtitur istis rebus leuissimis super quas conueniunt:est p̄m semitam studij in sermone. Inceptionem autem huius sermonis secundi etiam inuenimus ipsuz ponere ex hoc sermone p̄m rectitudinem.z est sermo eius. Dic ē ergo terminus significationum sufficientiuz in hoc qz mutatio magna in accidētib⁹ que accidūt in naturis nostris z forma corpoz̄ nostroz generat ꝑprie egritudines

Nā apō hy. multiplr oī.

Iste est ergo terminus signationū sufficiētiū in hoc qz p̄mutatio magna valde i accidētibus q̄ accidūt i naturis nr̄is:z forma corpoz̄ nostroz̄ proprie generat morbos.

XXXIIII.

Non igit opz multā nexinanitionē venarū fieri añ suuz tp̄s nec dari cibū in statu z acumine morboz nec dietā subito in his:neqz in illis nec in alijs semper permutari.

Non est ergo pole vti eūatiōe venaruz multū i hora nō sua neqz dare cibū in hora status egritudinū z iflammationis eaz neqz est possibile etiam mutare regimen subito:neqz apud istos:neqz apud illos.

XXXIIII.

Et inuenim⁹ sermonē sequētē cōtinuūz cuz eo hūc ser-
monez. Et alicui iest vt dicat etiā res alias multas: r cō
ueniētes r fraternas istis reb⁹ accidētes stomacho. Et
ego qdē exponā hūc sermōez in sequētib⁹. Nūc āt ego
sū rediēs veniēs sup sermōez: quē ad exponenduz pre
misi: r ītētio qdē illi⁹ sermonis est hec ītētio. nō est pos
sibile vti fame cū multitudine neqz pmutatiōe i regimi
ne in hora status egri
tudinum ex ieunio ad
dāduz cibū. sicut nō ē
pole vti ecōtrario illi⁹
subito. Et manifestū ē
q̄ seqr hūc sermonē q̄
regimē oz vt sit fm q̄
monuit hypo. r sūma
illius est cautela a per
mutatōe subito ad cō-
trarium. ¶ XXXIII.

DE cōsuetudine
by. est vt signifi
cet p sermonem
suū fraternas res sīles
sicut si dicat aliqs res
cōueniētes i gñe sūt p
pinq̄ valde hōgenee.
qm̄ reliq̄ frne sequunr
fratres i illo sic fratres
sorores r filij frīs prīs
r filie frīs prīs r rcliq̄
q̄ sūt sīlīs istis. In reliq̄
āt qō ē i isto pmōe ma
nifestū qdē est q̄ hyp.
oñdit illud qō iā decla
rauit a p̄ncipio pmōis
sui. Et sūma illi⁹ est qō
res cōsuetudis est res
fortis valde. r pmuta-
tio ab ea ad q̄ūū subi-
to nocet corpib⁹ nocu
mēto mario. ¶ XXXV.

EO sū dices in p-
mis ītētōez pmo
nis. deinde redi-
bo post illud ad loquē
dū de iuuamētis q̄ ac
grunr ex reb⁹ pticulari
bus q̄ sūt i eo. Dico ḡ
q̄ intētio hui⁹ sermōis
est qr nō oz vt sit admi
ratio ex nocumēto qō
accidit sup corpa ex p-
mutatiōe i regimie ad
illud cuius vtus ex cibis r potib⁹ est vt⁹ magna. ex no
cumēto aūt accīte ex pmutatōe ad cibos r pot⁹. quoz
vtutes sūt debiles. q̄uis ēt nō euacuenr qn noceāt ne
cessario cadit admiratio. h̄ est ḡ ītētio hui⁹ pmōis. Res
āt pticulares q̄ sunt i eo sūt iste q̄s dix by. i p̄ncipio hu
ius pmōis. Cibi quoq̄ vtutes sūt fortes cū noib⁹ suis.
sunt comestio carnis multe r allei. r anuiden. r lactis
eius r ramorum eius. r manifestuz est q̄ significat per
lac anuiden r ramos ei⁹. q̄ sermo eius in alleo r anui-
den r lacte ei⁹ r ramis ipsi⁹ est pmo absolut⁹. Ad come-
stionē vo carnis addidit cuz multitudine. qō ē. qr vtus
nō magnificaf nisi quādo comedit cum multitudine:
quando autem comedit cū equalitate. tunc vtus eius
non est magna. In sermone autem qui sequit hūc ser-

Res cō
suetudi-
nis ē res
valde
fortis

Nō ma-
gnificaf
vtus ex
carne ni
si qñ cōe
dit cum
multitu
dine.

Sed alia his q̄uniē
tia dicem⁹ de his q̄
stōach⁹ patit q̄ vz
cibos solitos etiā si sint il-
laudabiles leuius ferret: r
potus sīlr: isolitos āt egri
us: r si non sint mali cibi r
potus similiter.

ET alicui ineſt vt di
cat ētres alias ml
tas fraternas istis
ex reb⁹ accidētib⁹ stōacho
r sūt q̄ tollerātia sumēdi
cibos quos comedere cō-
suetudo fuit q̄uis in natu-
ra sua sint illaudabiles est
facilioz sup eos: r sīlr pot⁹
Illos aūt tollerare cibos
quos comedere nō cōsue-
uerūt est molestius: q̄uis
non sūt mali r similiter eti
am potus. ¶ XXXV.

QUapropter eos q̄
multā carnem r al
lea r sīlia magnam
vim hñtia cōtra vsū recipi
unt ñ vehemēter admiroz
hui⁹ eē q̄litatis r i stōacho
q̄dam plus faciūt doloris
alijs r alia min⁹: sed si ea q̄
subsequunr ppendēdo p-
ceperis neče ē vt in hac no
stra ppoztione nostrozum
cibo⁹ vehemēti⁹ admireri

mone inuenimus hy. pmutari ad dicēdū cibos quoz
vtutes sīt debiles. s. sozbitōez factā ex simula ozdei r pa
né fcm ex eo qō ē calidū r ozdeū mūdū: r illud ex q̄ fur
fur nō auferr. deinde dixit post istos cibos spēs sīles oz-
dei: ex ea recēte mediā r antiquā r potū vini. r potū aq̄ De nō-
qñ mutar illud ḡ cōsuetudinē r potū vini puri ꝯmixti. cumēto
Addidit ḡ ad illud dicēs. Et vinū aquatū ꝯmixtū molli vini aq̄i
ficat stōacū. s. hūectat r vini
eū r debilitat ip̄z r ge- puri.
nerat i itestinis vētosi-
tatē. Uinū āt puq̄ facit
saltū i tpib⁹. r grauita-
tē i capite. r siti r nō fa
cit vinū puq̄ has opa-
tiōes nisi pp caliditatē
aq̄tū vo fac ḡuū earuz
pp hūiditatē r suā frī-
giditatē. Et dix ēt quot
sūt spēs vinoq̄. aggre-
gar ḡ ex oib⁹ q̄ ipe dix
in iceptōe sui pmonis
pmo vlis. r est q̄ ois p
mutatio subito ex cur-
sum cōsuetudis nocet
corpibus nocumento
maximo. ¶ XXXVI.

EX omni aūt qō fa-
cit susceptio carnis
multe contra cōsue
tudinē: aut allei aut anui-
den aut lactis eius: aut ra
mozum eius aut reliquoz-
que illis sunt sīlia ex cibis
q̄bus p̄p̄ie insunt virtutes
magne nō admiroz. s. ex oi
bus quoq̄ ē hec dispositio
q̄ quedā illoq̄ faciūt dolo
rem in stōacho plus: r que
dam minus: r si tu cōside-
raueris r sciueris reliq̄ q̄ se
quūtur illud. ¶ XXXVI.

NEc. n. cōtra illud ē
h Immutatio ergo
diete fit i his tm̄: cū
corp⁹ nō fuerit a dieta imu
tatū nisi ad vegetatiōez v-
tutis: vñ neče ē vt addam⁹
in cibo: r nō i defectiōe vñ
necesse sit subtrahi.

ET oz vt mutemus
in hac p̄te sermōis
nostri sermonē ḡ-
ium ei: r dicam⁹ q̄ pmuta-
tio in regimine q̄ñ admini
stratur in istis p̄ter q̄ coz-
pus pmutet non ad vehe-
mētiā in virtute: tunc opz
inde vt addat in cibis: nz
ad debilitatē: r opz vt mi-
nuatur ex eis. ¶ XXXVII.

NOn est pole vt
n sit adiutoziuz in
pmone absq̄ al
teratiōe ab eo. ita qō
ipe sit verax qō est. qz
by. diuisit pmōez suū i
duas diuisiōes. q̄q̄ vna
est pmo quē bonū effi
cit. r altera ē pmo ḡuū
ei alterat⁹ vsq̄ ad finē
hūc a sermōe quē ipse
bonū efficit deinde re
dijt nūc r venit ad alte
rationē a pmōe altero
alicui. n. iest vt dicat in
eo q̄ videt illā sniam q̄
magis sīle ē ei q̄ egri
iuuanr p mutatōez ma
gnā i regimine. qm̄ di-
spō i eis iam pmutata
est ad q̄ūū ei⁹ p̄z qō est
qr fuit i eo q̄ p̄cessit sa
na r fcā ē egra nūc. Et
by. qdē ḡdicit huic ser
moni i eo qō pmissū ē
ex pmōe ei⁹ pmōe vīi. r
est pmo eius. Uerūtm̄ opz vt pmutatōis res currat pm
rectitudinē. r secureť cū ea cautela. r signāt sup ītētiōez
sermonis sui pm rectitudinē p res multas r aggregat
illud cū brevitate r dicit. nō est ergo pole vt admistreť
vacuitas venaq̄ cū multitudie in nō sua hora: neqz da
re cibos in hora stat⁹ egritudinū r inflāmationis eaq̄.
neqz est pole ēt pmutare hoc regimē subito. neqz apō
istos. neqz apud illos. opz ergo vt by. iam p̄cedat r cō
tradicat huic sermoni quē dicit nunc. cū ipse dixerit de
sermone suo cōtrario sermoni suo. r addat i eo: nūc ēt
r dicat. r opz vt scias cuz hoc ēt vehemētiam virtutis
infirmi r dispositionē cuiusqz egritudinū. r reliqua que
dixit post illud in sermone suo. super cuius expositionē
veniam successione huius sermonis.

Res p-
mutatio
nis p̄z re
ctitudi-
nē curre
re oz: et
cū cau-
tela se-
curari.

humain. Ingt Gal. z narrauit in illo res multas qb⁹ fit iuuamentū in expositōe eius z signāt p eas res certitudo eius. Cū ergo erupit in narratiōe exēplox q̄ ipse attulit ex sermōib⁹ hy. quasi oblitus ē exponere ip̄z. Et dixit q⁹ hy. pcessit z ꝯdixit illi sermōi: z non certificauit quis est ille sermo: z pp illud cū Gal. iā prius dixit q⁹ oz vt p expositōes itēdat dilectio hoiuz. vt p eas ēt iuuentur debiles ex eis. nūc visū ē mihi vt exponā sermonē hy. secūdo. z exponā ip̄z per meip̄z cum expositione q̄ cōuenit ei.

Hoc pmētū ē humain Ypocrates cum diſceptauit ō sermone certo quez bonū fecit: redit ad disceptandum de ſmōe falso cōtrario sermoni suo. Sermo aūt cōtrarius ſmoni suo est sermo ei⁹q dicit q⁹ opz qñ corpus pmutat de sanitate ad egritudinē vt pmutetur ēt regimē in eo permutatiōe magna. Et hy. qdē ꝯdicit huic sermōi in eis q̄ pmissa sūt ſm iudicē rhetox: qō est. Quia de cōsuetudine rhetox est: vt narrēt in pmis qdē cui volūt ꝯdicere: ita q⁹ qñ recipitur ille ſmo nō intēdūt nisi ad ꝯdicēdū ei. z ꝯdictio iā trāsiuit p auditū z recipit ſz lz ergo inuenimus hy. pcessisse z ꝯdixisse huic ſmōi in ſmōe suo q⁹ res pmutatiōis est bona. verūtn oz vt currat res ei⁹ ſm rectitudinē. nō eni oz vt pmutet subito ad ꝯriū: nz opz vt sit vsus ieiunij cū multitudine: deide fiat reditio itex subito ad igrossandū regimē infirmi in hora inflāmatiōis febris. Scōz hūc modū inuenim⁹ eū ꝯdicē huic sermoni. Jn lz āt loco adiūgit ad illud qōnē dicētē hūc sermonē: qō est: qz hy. cū dixit pauloante. q⁹ sanorum corpa agitant apud pmutatōez eox cōsuetudine q̄si q̄rit qōnē a seipo z dixit. Et alicui ex eis q q̄rit vel credit ꝯrium hui⁹ſnie iest vt dicat q⁹ agitatio corpox sanoruz qñ pmutat ab eo quo currit cōsuetudo eox accidit necessario. qō est: qz corpa eox nō pmutant ad vehemētiam vtutis z idigēt additōe. neq⁹ ad debilitatē z idigēt diminutōe eox in regimie vt conseruet p illud sup eos sanitas eox. Sz qm̄ egrox corpus mutat mutatōe magna a sanitate ad ifirmitatē. tūc oz vt in eo regimē permutetur ēt pmutatōe magna: deiñ postq̄z icepit ēt ꝯdicere huic ſmōi. venit cū illa pcedēti ꝯdictōe eadē: z dixit eā z adiūxit alias res ad illud in qb⁹ nece ē ꝓsiderar z scire eas in infirmis z dixit hūc sermonē. XXXVII

Hypo. pcepit vt addas ad reliqua q̄ ipse docuit te vt sit ordo tu⁹ quo ordinas regimē in eo q⁹ hz acutam egritudinē ſm finē rectitudinis. z cōsiderationē in vehemētia vtutis ifirmi z dispōne egritudinis eius etiam z cōsuetudine eius: qō est qz sūma eius cuius certitudinē vis est vt non mutet forma regiminis donec appareāt signa digōnis. z illud qdē est quando antecedis z scis q̄t diebus est possibile vt pueniat egritudinis status. Et qm̄ pōt est vt mutet regimen quod narrat in additiōe z diminutiōe: qm̄ ifirmi differūt ad inuicē vehemētia vtutis z debilitate eius z cōplexione corporis naturali z in dispōne egritudinū z cōsuetudinū que pcesserūt añ eos tūc ex reb⁹ sunt in qbus cū cōsideraueris poteris per existimatōez artificialē cognoscere additionē z diminutionē in forma regiminis. z significo per sermonē meum formam regiminis. considerationem. s. si oz vt infirmus regatur potu secaniabī aut aque mellis aut potu aq̄ tm̄ vsquequo appareāt si gna digestionis: aut opz vt des ptisanam ordei: aut aquam eius tantum bis si necesse est illud in die: aut semel. Per has ḡ tres quas dixit nūc hy. oz vt cognoscatur diminutio z additio in regimine: qō est qz nō ē possibile vt scias quādo indiget aqua ptisane ordei q̄ztuz oporteat dari ex ea. z sil'r etiā quando necesse est potare secaniabin aut hydromel aut aquā. Uerūtn sicut necessaria est inuentione forme regimis cognitio vtutis ifirmi. s. an sit fortis an sit debilis. z cognitio diex in qbus maturat egritudo: sil'r z tunc oz vt cōsideres cū illo ad q̄ztitatem vehemētie vtutis: z in vehemētia debilitatis eius: qō est qz supfluitas in vehemētia virtutis z debilitatis eius in additione z diminutione est multa valde: z similiter ēt dispositio infirmitatis oportet vt cognoscatur. qm̄ non est tibi possibile tantū vt consideres an egritudo sit pleuresis aut peripleumonia. immo oportet vt consideres cum illo qualis sit dispositio in doloribus accidentibus cum ea. z in febribus z in eo quod expuitur in screatu. qō est: qz i qbusdam specieb⁹ pleuresis cū qbus est dolor fit dolor vehementior z quarūdam earum dolor est leuior. Et ex speciebus eius sunt cum quibus sūt febres fortes z in quibusdam earum sunt ille febres qetiores z trāqlliores z in quibusdā eax sunt ille vehemētiores. Et similiter etiaz q⁹ expuitur. nam superfluitates in eo sūt multe sicut dixit hypo. in libro pnosticationis. Et quoniam infirmi diuersificantur in istis supfluitatibus quas diximus. tunc nō est possibile vt narremus illud qō narrare volum⁹ de illo p res quas noiant emperici medici cōueniētiā accidētiū. qō est: qz nō est pot'e vt scribantur supfluitates in qbus superfluunt virtutes alie sup alias aut i qbus addunt febres vehemētiā aut mēsurā additiōs q̄ztitatis ei⁹ qō expuit adinuicē aut diminutio eius vt additio ei⁹ in colore aut i odore aut in dispōne sputi ei⁹. Sz est nece tibi qñ itelligis vtutē cuiusq⁹ rex hax p se singulariter vt cōpares alias cū alijs: deinde aggreges ex eis sumā vnā. z in hoc qdē declarat bonitas medici. et vtilitas ei⁹ q̄zuis sit illud res vna et eadē. qō est qz q̄ est solers est dignior vt aggreget ex vtute oium hax rex pticulariū sūmā vnā qua itelligat formaz regiminis quo opz regi: et q̄ztitatē cuiusq⁹ cibox. illum aūt q⁹ est ignarus iuenis in illo min⁹. z sil'r etiā q⁹ ē diligēs labore iuenis eū in illo plus q̄z illū q⁹ est piger: z q⁹ exercitatus est iuenis eū in illo plus q̄z illū cui non est expimentum. z q⁹ est seruans iuenis eum in illo plus q̄z illum cui non est memoria. Quod est qz debilitas vtutis significat. qz oz vt detur ifirmo cib⁹ multotiēs paulatim. z pperat illud z viuificat ip̄m si consuetudo currit vt comederet bis in die. Uehemētia aūt vtutis significat cōtrariū illiuz qm̄ qñ cōsuetudo hois currit. vt comederet semel in die: tunc opz vt det semel cib⁹ ei⁹: nā vtreq⁹ signātōes signant illud. Et similiter ēt cui⁹ resolutio est facilior, puocat illud i eo vt detur cibus z cui⁹ corporis resolo est difficilior, puocat illud i eo ad cōtrarium. z i cuius corpe humores sunt subtiles mali. facit illud nēcio cibare ip̄m. z cū sunt humores q⁹ sunt i corpore eius ecōtrario illius signāt illud vtēdum ee cōtrario. Et additio z diminutio i vnoquoq⁹ ipsox nō fit ſm cōparationē sui ad seipsum: sed ſm iuuamentū quod

Fortitudo vtut z ei⁹ debilitaz p cōpatione ad egritudinis fortitudinē z debilitatē.

Consuetudo retox ē p⁹ opinionem aduersam narrare z postea illi ꝯdicere.

Ex qb⁹ sumat indicatio de augēda aut diminuenda dieta

aegrit ex ea. Ego aũt iã narraui oia ista in libro meo q est in via de igenio sanitatis: z ordinaui sermonẽ meũ in eo z i ordinẽ redegi vt alleuiet cognitio ei⁹ z ipsi⁹ memoria. qõ ẽ qz ipole ẽ q fuerit pole hy. log in oib⁹ istis reb⁹ ꝑm q oz cũ ordie z serie i libro vno: z ẽ iste liber in cuius expõne nos sum⁹ z ppõie cũ fuerit ꝑm⁹ q inuenit has res. Qui ãt didicit eas ab hy. s. illõ absq; serie z ordine. deiñ singularẽ faciat seipz vt exerceat z curet eas in ope medicine: nõ est ipole qn sit ei pole ẽt vt addat i expõne ei⁹ qõ dixit hy. z ordine ei⁹ z ipsi⁹ serie. Et si pót ẽt ponere illõ in tractatib⁹ multz erit dignior vt expõ ei⁹ de illo sit multo plus. nõ ergo cõuenit alicui vt obiurget eũ cũ ingetudine rei sup ipz in hoc libro ppter multitudinẽ eius qõ supuenit ei de accñtibus. vez opz vt scias q nos oñdim⁹ vnũqõq; accñtiũ hoz declaratiõe ppa i libro nr̃o q est in via de igenio sanitatis. z qz si redit ad librũ illũ per dilectionẽ eius ad sciendũ intelliget vnũqõq; eoz. z sciet tunc q iste res dicte sũt absq; serie inordinate. z qñ sollicitus erit de hac scia in opere medicine laudabit certitudinem

Ceius. XXXVIII

Um forme spẽrũ cuiusq; regiminis inuẽtio sit ex rebus quas dicit hy. i eis q̃ sũt ꝑmissa. Et qz opz vt sciaẽ cuz illo ẽt illud qõ ipse dixit in sermõe q est añ istũ vt sit polis inuẽtio q̃zitatis i vnaq̃q; spẽz regimis significat sup illud in .lx. sermone qué ad exponẽdum ꝑmisim⁹. Dicit g: z oz vt sit permutatio tua ad additiõez min⁹ mltũ: qõ ẽ: qz diminutio vlr est magis iuuatiua in plib⁹ horis. qõ ẽ qz cũ scinit q i cognitõe spẽz cuiusq; curatõis ẽ necia existiatio artificiaẽ. z existiatio artificiaẽ nõ ẽ nisi viri q itelligit oẽs res q̃ necie sũt in arte medicie z q seruat eas vlme morat eaz vt curat opari eas z exercer̃ in eis z q iuẽtio eius cuius fit .lx. dispõ est pua valde adiũxit ad illud z scripsit hũc ꝑmonẽ cũ dixit nũc. Et recte fecit illud z vult q ꝑmutatio ad diminutionẽ est qñ cognitio eius effugit mẽsurã q̃ oz plus ea q̃ est ad additõez. qd est. qz additio ꝓz plimũ nocet nocumẽto cui⁹ rectificatio nõ ẽ polis: rectificatio ãt nocumẽti qd accidit a diminutõe ẽ facilis. Qm̃ possum⁹ qñ videm⁹ virtutẽ iã supatã dare infirmo ex cibo q̃zitatẽ puã. sz q minaẽ ex cibo qñ pue nit ad stõachũ pl⁹ q̃z oz est difficile in oibus dispõnib⁹ z ppõie in egritudinis acutis.

Dimins tiõis no cumẽtũ retificar̃ ẽ facile plenitus dis vo difficile

XXXIX.

On iteraui hãc ptẽ ꝑmonis q ꝓcessit: nisi qz noui vt rememorari te faciã intẽtõez hy. ꝑm quaz currit ꝓsuetudo ei⁹ i .lx. libro z i libro aphorismorũ qd ẽ qz te opz qñ vides infirmũ cui sit pole remanere vsq; ad statũ egritudis ꝓter q cibet vt phibeas. euz ab oibus cibis. z vtarz i eo potu quorũdã q bibũt tm̃ quoscũq; pot⁹ videris eẽ necios.

reparũ post oportet.

XL.

Et homini ẽt inest vt scribat res alias fraternas z similes istis rebus.

XLI.

Eqz morbi sentẽti am mobilẽ subiungere in quo plimuz sermo nr̃ ꝓtinet sz qõ ꝓcellẽtissimuz ẽ ibi dicẽdum ẽ. morb⁹ ãt acut⁹ eadez die q̃ initiũ hz: vl postea q̃zcũ cũ qz cibi aliq recipiũt: alij ãt q̃liscũq; iuris ptẽ assumũt Ceteri vo potũ in quo panis fuerit ifusus q̃ qdẽ oia peiora sũt q si his contrarijs dietarentur: sed tamẽ minus nociuuz hoc tpe: q̃z duobus vel tribus diebus vẽas exianir̃: trãsactis vo quattuor dieb⁹ vel quinqz hmõi dietaz ipartiri: peior vo his oibus venaruz euacuatio. In fine autem huiusmodi diete añ morbi digestionẽ fcã exhibitõe: qz z hac z illa dieta vtẽtib⁹ celerius morz plimũ intẽdit nisi qñ morb⁹ in pfcã fuerit salute: nec ẽt errozis in pncipio morbi fci emẽdatio sicut hec ipolis est: sz medicabilior est.

Et melior signãtio in illo est qa nõ ẽ fr mis pp illud dixit q ipe sũt fraterne. z signãuit p ꝑmonẽ suũ istũ: qz sũt sil̃es. z signãtio sup illud qõ ipe voluit dicere. nõ est signãtio ꝓpinqua: neqz similis. neqz fraterna: sicut de consuetudine eius est nominare eaz. sed ꝑm ipam est intẽtio quaz intẽdit z certificatur tibi intẽtio in sermone suo expositõe mea qua exponã sermonem sequentem hunc sermonem.

XLII.

In eis quidẽ que premissa sunt dixit hy. res accidentes sanis quãdo mutat illud quo currit eoz cõsuetudo ad infirmitatẽ p assimilationez. nunc aũt dicit q pmutatio eius nõ e ex via assimilationis

ſz oñdit in ipſa re ad cui⁹ declaratione itendit a p̄n° ſui ſermonis abſqz medio: qz diſpō ei⁹ hec é diſpō eadem Cōſiderem⁹ g̃ qd ſit illud qō dixit hyppocrates: qz ñ oz vt p̄cedas z alleuies infirmos in dieb⁹ p̄mis: z cū appꝓpiāt hora ſtat⁹ egritudis ipleas corpa eoꝝ. In oi. n. ꝓmōe h̄ quez dixit nūc oñdere itendit nocumētū accidēs ſup infirmos pp illū eū dē errorē q accidit qñ appropiāt hora ſtat⁹ egritudis ee magnuz: erroris āt q fit in inceptōe egritudinū dicit medicationē eſſe faciliorē: z i ꝓmōe ſuo iſto ꝯdicit ei q incipit igroſſare regimē infirmoꝝ circa diē ḡrtū z gntuz añqz matureť egritudo.

Facilius corrigit nocumētuz ex cibi sūptione p̄n° q̄ i ſtatu

XLIII

SErmo hy. in h̄ loco ēt eſt ipſe ꝓmo ei⁹ quē dixit in eis q̄ p̄miſſa ſunt multotiēs cū p̄cepit cibari illū cui nō é poſſe: remanere vſqz ad horā ſtatus ſue egritudis abſqz cibo aq̄ ordei in p̄n° egritudis p̄ter qō ſumat aliqd ō fece ei⁹ qō eſt: qz fortaſſe cogimur pmutāi ab eo ad regimē qō é ſubtilius eo. aut cibare infirmuz ꝑpe ſtat⁹ horaz qñ neceſſe é eis: z ſi fuerit regimē eoꝝ i eis q̄ p̄ceſſerūt groſſius vt pmuteť ab eo ad regimen ſbtilius eo.

XLIIII

NYppo. dic qme dicis ñ é ſcia de hora: in q̄ oz dari infirmo ptiſanā ōdei aut aquā eius: verūtñ ipi ſciunt q̄ dare infirmo ptiſanaz ordei āte q̄z maturetur egritudo nocet ei. Qm̄ āt illud qō intelligiť ex eo qō ſeqť hic ex ꝓmone ei⁹ ſūt ille ee dē res q̄s mltotiēs dixi: viſuz eſt mihi vt dimittā ipſuz: cū ſit ꝓmo eiuz ſanuz.

XLV

SErmo hy. qō é: nū itētiōi i q̄ glōificať ꝓmonr̄ ſz melioꝝ ꝓmonuz in illo eſt h̄ qdē i quo incipit egritudo fortaſſe acuta comedit in illo die quo incipit quoſdam cibos z fortaſſe ſumit cibū a māe illi⁹ diei. z ex eis é q̄ bibit aliqd ſorbitōis q̄cūqz fuēit: z ex eis é q̄ bibit vinū i quo infuſus é pāis: ſz totū illō é ōteriuſ q̄z ſi regereť p̄rio illi⁹: vez tñ é miorꝭ nocumēti cū é i hac hora q̄z ſi infirmus vtereť vacuitate vēaz duob⁹ dieb⁹: aut trib⁹ ex dieb⁹ p̄mis: z cū ptrāſirēt egritudis ſue q̄tuoꝝ dies aut q̄nqz vterenť hoc regie. z ōteri⁹ illo é ēt vt vtať vacuitate venaz i iſtis dieb⁹. z cū fuerit i fine regať hmōi regimine añqz matureť eius egritudo. qō é qz mors feſtiat ad eū pl̄s q̄ regiť hoc regie niſi egritudo fuerit i vltimo ſalutis: erroris aūt q̄ fit a p̄ncipio egritudinis nō é rectificatio ſicut rectificatio h⁹ erroris ipoſſibil' ſz medicatio ei⁹ eſt facilioꝝ multum.

XLIII

QUce. n. iuuañtum in quo mihi videoꝝ tibi maxie ꝓfutuz. cauē dū itaqz é ne i p̄mis dieb⁹ a p̄ncipio morbi ab aliqb⁹ iuriū: q̄ ēt diuerſa cōuenit eē: egrum ꝓhibeas: paulo poſt eiſdē refecturis

UIdeť mihi q̄ ex maiori iuuañto qō acq ſiuit ibi é: qz ñ oz vt ꝓhibeas infirmuz i p̄mis dieb⁹ ſue egritudis a qbuſdaz ſorbitiōib⁹ ſcōm q̄ ip̄e diuerſificanť: z tu pat⁹ es p⁹ paulū cibare ipz qbuſdā illaz ſorbitionū.

XLIIII

QUant. n. qui ptiſanaz groſſā dāt i p̄ncipio morbi: z nocitiuā ignorāt cū rurſus ō derūt eā poſt venarum inanitionē duob⁹ dieb⁹ vl' trib⁹ ſeu plurib⁹ factā: ſūt z alij qui ſuccum ei⁹ dāt: z ſil'r nociuū neſciunt eſſe ſi dādi p̄ncipiū ſcōz vtilitatē ñ fuerit nec q̄cqz attēdūt aliō aut itelligūt niſi qz ſi ptiſāe groſſū añ morbi digōnē fuerit datū ei q̄ ſecuz ſumere cōſueuit: maxīa leſio inde cōtigit.

INuenim⁹ q̄ vtunť a p̄ncipio egritudis ptiſana ordei ignorātes qz nocet infirmo qñ p̄cipiūt vt faciūt ſorbere ipz illā poſt q̄z p̄ceſſerūt z vtūt i eo euacuatōe venaz duob⁹ diebus aut trib⁹: aut pl's illo: z ſil'r ēt tu iuenis eos qui vtunť aq̄ ordei ignorantes: qz nocet infirmo: qñ in potu ei dāt illā p̄ ter qō incipiāt dare ei ipāz ſcōz rectitudinē: z nō ſuant tātū z nō ſciunt niſi qz bibat infirmus ptiſanaz ordei añ quaz mutareť eius egritudo: cū iā cucurrerit ei⁹ conſuetudo vti aq̄ eiuſ fac accidere ſup eum nocumentū magnum.

XLV

IN q̄b⁹ pl'imū ipſi erroꝛe cōtinenť: qppe q̄ ſepi⁹ egros euacuatis venis ad accipiēdū ius trāſmutāt: eū potius ab accepto iure ad euacuādas venas eēt mutāduz maxie ſi tūc moleſtus fuerit morb⁹

ET ipſi qdez ꝓm pl'imum ex illo ſunt ſup erroꝛē. Qō eſt: qz mltotiēs mutāt infirmū a vacuitate venaz ad vtendū ſorbitōe in horis i q̄bus ml'tū iuvareť p mutatiōez de ſorbitōe ad vſuz vacuitatis venarū ſi ꝓtigat vt moleſta fiat egritudo in illa hora.

XLVI

MUltotiēs āt z a capite: z a p⁹ tib⁹ circū pect⁹ crudi de genere coleruz attrahunť hūores: vñ z illis vigilie accidūt q̄ ꝓfecto dīgōi morbi repugnant z angſtia ſupabūdāt: z murmurāt: z mēte perturbanť. oculi q̄ſi ſubito ſplendoꝛe obtundunť: auricule vocuz tinitibus ſplenť. articuli frigent. vrina idigeſta z ſputū ſubtile: z ſalſuz z pnuz: ſatiſq̄z coloꝛe tinctuz circa collum ſudoꝛ inq̄etanť flat⁹ z tract⁹ ide ſic pmutāť: fort⁹ atq̄z crebri⁹ ducit:

XLVI

DIcit hy. qō omnia iſta accidētia eueniunt eis qui regūt infirmoſ ex medicis regie malo .ſ. q̄ ex eis excitāt corpus eoruz i dieb⁹ p̄mis: deiñ pmutāt⁹ p⁹ illō ad dandū cibos ſbito i die tertio: aut quarto aut quito: aut ſexto: añqz ꝓfect⁹ egritudo ei⁹ ſtatū ſuū. inuit ḡad h⁹ q̄ ſi egritudo cōſeq̄ť ſtatū ſuū in vno hoꝛ dieruz p mutatio eoꝝ i regie cucurrit ꝓm rectitudinē: qō ēt qz ꝓmo ei⁹. z oz vt muteť regimē ſanoꝛ i hora egritudinū eoꝝ vñ

Dispõez corpis ſt ḡtuor.

mihi q̄ ēē ei⁹lā declaratū eſt:z certificatū i eis q̄ ſūt p̄missa ex p̄mõe. Q̄m cū ſint diſpõnes corpis ḡtuor.ſ.ſāitas ei⁹:z diſpō ei⁹ ab iceptõe hore egritudis ei⁹ vſq; ad horā ſtat⁹ ei⁹:z tertia p⁹iſtas duaſ ē diſpō ei⁹a p̄ncipio illius vſquequo cõſumaſ cõſũptõe itegra:deide diſpõ ḡrta poſt iſtas ē diſpō ei⁹i q̄ regiſ regimie cõualeſcẽtis vſq̄quo ſanaſ ſanitate firma:oz i vnaq̄q; hay ſpẽruz vt

Alteratõ ſupfluitatuz eſt digõ.

Que ſit colẽa di geſta:z q̄ idigeſta.

nõ p̄mutetur a regie ſcõm q̄ẽ eſt p̄mutatione magna donec p̄mutet ex illa diſpoſitione p̄m quã eſt ad diſpõnem aliaz. Cũ ḡ poſſe eſt vt conſeruet i firmum a principio egritudinis ſue cuz p̄hibitione vehementi a cibo vſq; ad ſtatuz egritudis cuz hmõi regimie inõ i eſt alicui vt redarguat ipm ſup illõ. Et cui ñ ē poſſe p̄ſeruaſ ifirmũ cũ hac diſpõne: q̄m nõ ſecuraſ qn cadat vtus ei⁹i diſpõne illi⁹tũc manifeſtũ eſt q̄ peccauit i hoc:q; p̄hibuit ifirmũ a cibo p̄hibitõe vehemẽti cũ illud exiccet corp⁹ei⁹pluſq̄z oz.q̄ é: q; ſi cogiſ ei dare cibũ in illa hora in q̄ oz vt ſubtiliet in regimie eius.q̄m ſtat⁹ egritudis iã appropinq̄t:tũc manifeſtũ é q̄ corpus eius exiccaſ exiccatõe egrediẽte ab æq̄litate p̄opter hõ ḡ dicit hy.q̄ ſequunſ illũ cuius diſpoſitio eſt hõ diſpõ ex regimie accñtia mala multa:deiñ narrat oĩa illa accñtia.ſ.vnũ in veſtigio alterius:z põit p̄mũ qõ dicit ex eis hũores crudos q̄ ſũt de genere colere.z non noĩat eos hõ noſſe.ſ.crudos.niſi q̃m alteratio ſupfluitatũ apud eũ noiaſ digõ:q̄z uis ñ ſit poſſe q̃n alteranſ vt nutriãt corpuſ:ſic due colere:z virus.verũtñ q̄z uis ſit illud ita:tñ cũ nã ſit vincẽs hmõi ſupfluitates cucurrit cõſuetudo apõ eũ vt noiet illõ qõ ſupat nã ex his digeſtũ:z q̄ ñ ſupat nã idigeſtũ. z pp illud dixit ẽt i ſanie q; accidit ex apãtib⁹q̃n maturanſ vl digerunſ:q̄z uis tu ñ iuenias aliqd ex mẽbris corpiſ nutriri ex ſanie ſic nutriſ ex hũoꝛib⁹q noianſ crudi:z ex phlegmate q̃n cõpleſ digõ ei⁹ p̄z p̄plementũ vt ſit poſſe in eo vt nutriat corp⁹aialis p̄z hõ ḡ iuenim⁹digõnẽ in hũoꝛibuſ q̄ ſũt de genere colere ſic iuenim⁹illõ ſanguini q̄ ẽ in apãtibus q̃n ſit ſanies. Et itellige nom̃ digõnis in hõ loco p̄z itẽtionẽ p̄mã generalẽ:z itẽtio qdẽ p̄ma gñalis i ea ẽ q̃n nã eſt vincẽs hũiditates potẽſ p̄uertere eas p̄z vtutẽ ſuã qõ ãt putrefit ex hũiditatib⁹i corꝛoꝛib⁹ñ ſpirãtib⁹:q̃n caliditas inata nõ ẽ ei auxiliatrix i alteratõe eaz :tc̃ pp illõ ẽ egrediẽs a genere eiuſ qõ digeriſ. Et accidit ẽt ſiſ̃e huic mſtotiẽs i ſupfluitatib⁹aq̄ſis q̄ euacuanſ cũ vria Et pp illud dr̃i in vria:q̄ ex ea ẽ digeſta:z ex ea idigeſta: q̄z uis nõ ſit poſſe corꝛpus nutriri ex vria digeſta: z nos qdẽ vtimur hac itẽtõe ex itẽtõibus digeſtiõis q̃n dicim⁹ichoꝛiꝛis:aut reumatiſmo:aut vt⁹qõ egrediſ de vlcerib⁹z materijs q̄ currũt i ophtalmia q̄ ſt̃ digeſti aut indigeſti. Scõz hũc ḡ modũ dr̃i colera:q; ẽ cruda aut digeſta q̄ ẽ q; colera q̄ ẽ vehemẽtis rubedis calida fetitpa planant.ſi cui defectõ ſpiritus acciderit : hoc peius eſt a pectoꝛe cooperimẽta repellunt :manus tremunt:z pluribus aũt inferioꝛa labia palpitant.

Et mſtotiẽs q̄dẽ attrabũt a capite z a p̄tib⁹ pectoꝛis humoꝛes crudos de genere co. z accidunt eis vigilie p̄hibẽtes egritudinem a digõne. z eoꝛuz anguſtia fit vehemẽs z murmurãt z permiſcentur rõnes eoꝛũ : z accidit coꝛã oculis eoꝛum ſimile choꝛuſcationi:z implentur auditus eoꝝ vocibus: z infrigidantur ipſoꝛum extrema : z vrine eoꝛum ſunt indigeſte : z ſputum eoꝛum eſt ſubtile ſalſum puũ tinctuz coloꝛe puro:accidit eis ſudoꝛ in eis que ſũt circa collum:z accidit eis inquietudo:z mutatur ãbelitus eorũ in attractõe ei⁹ad ſurſũ z fit frequens : z magnificatur z plana fiũt tpa eoꝝ z quodcunq; iſtoꝛum accidere facit puitatẽ ſpiritus eſt deteriꝰ: z expellunt a pectoꝛibus ſuis pannos ſuos:z tremunt coꝛpoꝛa eoꝝ z multotiens ſalit labium inferiꝰ.

XLVII

Digõ ſeḡt ſõnũ.

Ex leſione oꝝ ſtõachi: accidit extremitatũ coꝛporis frigiditas.

Ex leſione oꝝ ſtõachi ledit ẽt⁹ tus aial.

hemẽti a cibo ſpacio lõgo:z ab acceptõe cibi foꝛtis ſbẽto pp quẽ grauaſ ſtõach⁹z q̃n grauaſ hõach⁹malign⁹ fit ſpũs ifirmi:z accidit ei tribulatio:deide dixit.z murmurãt:z ſignãt p ſ̃monẽ ſuũ iſtũ aut ſiſ̃e illi qõ ſignificat p̄mo q̄ ẽ añ ip̄z:qõ ẽ q; ſic̃ alicui hoiuz accidit tribulatio q̃n vicit ſup ip̄z melancholia:ſiſ̃r qdã eoꝝ fit velocis ire mſtotiẽs q̃n aggregaſ i ſtõacho eiuſ colera:aut pp amaritudinẽ q̄ accidit eiſ i oꝛificijs ſuis ex hmõi colera:aut p̄mixtõez rõnis:nã õ aptitudie ei⁹ẽ vt accidat ei q̄ ẽ velocis ire:z ei i cui⁹ſtõacho aggregaſ colera:z i cerebꝛo ei⁹. Deiñ dix̃:z accidit ei coꝛã oculſ ſuiſ ſiſ̃e choruſcatõi:z cã i illo ẽ eleuatio vapoꝝ q̄ eleuãſ ex ſtõacho z mſtitudo ſãguiſ q̄ aſcẽdit caput:z p̄mũ hoꝝ duoꝝ accidit mſtotiẽs ppea q̄ ifirm⁹ſumit cibũ nõ i ſua hora z ꝑz qdẽ fit pp fluxũ ſanguis nariũ a q̃ fit pp p̄mixtionez rõis q̃ accidit i p̄rio. Et ſiſ̃r ipletio audit⁹ex vocib⁹:aut pp vapoꝛẽ q̄ eleuaſ ex ſtõacho aut pp vẽtoſitatẽ inflatiuã q̃ generaſ i capite. De extremitatib⁹ãt corꝛpis : z ſt̃ manuſ;z pedes:ſcias:q; ifrigidanſ facile q̃n accidit oꝛi ſtõachi leſio aliq̄ pp famẽ lõgã:q̃n accidit i eo moꝛdicatio ex materijs q̄ ſt̃ i genere colere:aut pp mutatiõez q̃ accidit i eo ex multitudie ciboꝝ q̃ ſumunſ i ñ ſua hora. Iſta duo accidũt a regie cui⁹ p̄miſimus remẽoꝛationez z diꝛim⁹q̄ medici p̄cedũt z exiccãt corp⁹ ifirmi i dieb⁹ p̄mis:deiñ p̄mutãt eũ poſt illõ ſubito ad vſuz ciboꝝ factoꝝ ex granis i hora q̄ ẽ p̄ueniẽs vt ſbtiliet regimẽ ei⁹ z ſiſ̃r ẽt iuenim⁹vr.nã ñ digeri q̃n regiſ ifirmuſ hõ regie q̃n ſup ſãguinẽ i hora q̄ exiccaſ corp⁹ ifirmi q̃n nõ daſ ei i potu aq̄ oꝛdei aut hydromel:aut ſecaniabi vicit colera:cũ nõ cõmiſceſ ei res alia neq; mũdaſ: ſz i hora i q̄ p̄mutaſ ifirm⁹ſbito ad vtẽdũ cibuz:tũc ẽt q̃n ſtõachuſ grauaſ z laboꝛat ẽt vt⁹aial:iñ ẽ:q̄ ſyncopiſ accidẽſ pp os ſtõachi ſignificat ſignificatõe mãifeſta cõicationem vtutis aialis oꝛi ſtõachi i leſiõibus.qõ ẽ:q; huic mẽbꝛo aduẽit leſio p̄pe añ reliq̄ mẽbꝛa ex fame:z ex acceptiõe cibi i ñ ſua hora pp has ḡ reas ẽt fit ſputũ eoꝝ ſbtile:ſalſuz:paucũ:tinctũ coloꝛib⁹puriſ z accidit ſudoꝛ ei⁹circa

pectus tm̃:z aduenit eis ingetudo z malitia anhelituꝫ: ꝙ é:qz egritudo mãet idigesta pp vnũqȯqꝫ hoꝝ duoꝝ ſupfluétiũ.ſ.famé lõgã z acceptiõez cibi i ñ ſua hoza:z ſeq̃ digõnis ꝓuatõez ſputũ ꝙ narrauim⁹:z ſil'r ét ſudõ q accidit circa pect⁹pp caſũ vtutiꝫ ex fame:z pp illȯ qȯ grauat eã ex acceptõe cibi i nõ ſua hoza:z ſil'r igetudo ipz.n.é accidés ꝙ cõicat iſtis duob⁹ſil'.ſ.fami lõge in q ipleť ſtõachus victuꝫ z acceptõi cibi i ñ ſua hoza qñ grauat ipſaz. malitia ãt anhelitus i q mutať anhelitus accidit ꝓpe apȯ acceptionẽ cibi i ñ ſua hoza nõ apȯ famé.qȯ é: qz ãhelitus mutatio z ſtatio eius i hoza exitus anhelitus eſt ſignatio ſup attractiõez z ſpaſmũ:qm̃ attractio eiuſ ad ſurſũ fit apȯ exituz ãhelitus.ãhelitũ ãt ꝺriũ huic narrat hy. in tractatu ꝺo z vi. libri ſui q ꝺr epidimia in egritudib⁹ alguefedati .i.peſſimis:vbi dixit:z reditio duplicata ad i terioza eſt ſic ille q attrahit attractõez poſt attractõez:z declarať tibi ꝙ h ſpés ex ſpẽb⁹ malitie anhelitus accidit pp acceptiõez ciboꝝ i nõ ſua hoza nõ pp famé ex ꝓmõe hy. z fit frequẽs z magnificať ãhelituꝫ i eo q regiť hmõi regie malo.ꝙ é: qz anhelitus frequenſ.z magn⁹accidit a coartatõe diaphragmatiꝫ ex cibis retẽtis i ſtõacho qñ ñ ſupat eos ſtõach⁹ z digerit eos bñ:q re generať ab eis vẽtoſitas.ꝙ é:qz oz necio tẽ vt mioretur itroit⁹aeris i ãhelitũ pp coartatõez diaphragmatiꝫ cuius dilatatio pectoriꝫ ſit eq̃l dilatatõi ei⁹q̃ fuit i eo q̃ fuit añ.p q̃ztitatẽ ḡ dimiutõis eiuſ ꝙ attrahiť p aerẽ ad illũ ꝓz ꝙ fuit añ é dimiutio iuuamti i ãhelitus:z pp hãc ḡ dimiutõez oz necio:aut vt póat aial dilatatõez pectoris ſui magnã:aut vt fiat freq̃ns dilatatio:aut vt faciat duas res ſil'.z ego qdẽ iã locutus fui i oib⁹ ſpẽb⁹ malitie ãhelitus ꝓmõez m'tũ i libro meo ꝺ malitia ãhelituſ z anũciaui i eo cãs faciẽtes illaſ ſpés:z r̃liq̃s ſpés malitie ãhelitus cũ ꝺmõſtratõe ſup illȯ z ſum⁹ꝓtẽti illic eo ꝙ dixius.verũtñ hy.dixit p⁹illȯ ꝙ rpa plana fiũt i eo q regiť hmõi regie. Jnueniuꝫ ãt hũc ꝓmõez ſcriptũ ꝓz duos modos:qȯ é:qz iueniť remẽoratio tpuz i qbuſdã deſcriptiõibus ſingulariť:ſic ſi diceret. Et applananť rpa eius:z illȯ qȯ itelligit ex h ꝓmõe é:ꝙ rpa eoꝝ trahunť ad latuꝫ aut ſurſũ:z fortaſſe accidit illȯ apȯ tẽſiõez tpũ duoꝝ tẽſiõe ſpaſmi:z tẽſiõe vniuſ eoꝝ z fortaſſe accidit apȯ mollificatõez vni⁹eoꝝ. Dein dixť hy.z qȯ faĉ eueni re ex iſtis accidẽtib⁹ puitatẽ ſpũs ei⁹é ꝺterius.ſ.accidẽtiũ q̃ narrauit:z pp illȯ ẽt repellũt pãnos a ſe qm̃ iflammať corp⁹z accidit eis anguſtia:z qñqꝫ accidit i mãib⁹ z pedibus eoꝝ tremor:qñ magnať nocum'tũ. Saltus ãt iferioris labij eius ſignificat modicatõez vehemẽtẽ in ore ſtomachi:z ꝓpter illud fit h accñs ꝓnoſticans vomitum humoꝝ acutoꝝ.

XLVII

Ꝺicit hy.ꝙ iſta accñtia q̃ nãrauit qñ accidũt i ꝑn° egritudis:ſigñanꝫ pmixtõez rõnis vehemẽté: z oz vt itelligas ex ꝓmõe eius ꝓncipiũ egritudis i h loco to tũ tp̃s i quo nõdũ appet aliqȯ ex ſigniꝫ ꝺigõnis:ꝙ é:qz ego ide dixi i li.meo de criſi:ꝙ nom̃ ꝓncipij ordinat ité tões m'tas z ꝙ itelligiť ex hmõi noie ꝓncipij é vna diuiſionũ aſſũptaꝝ ex diuiſiõibus eaꝝ ex ptib⁹egritudiꝫ vt'b⁹qñ dicius ꝙ egritudo é ꝯpoſita ex ꝑn° augm̃to z ſtatu z õclinatõe.qñ ḡ appẽt iſta accidẽtia: q̃ narrauim⁹ añ ꝓpe ſtatũ egritudinis:ſigñant criſiz q̃ fiet i ꝓrio.z mãifeſtũ qdẽ é ꝙ illȯ fit i egritudib⁹ ex qb⁹euadũt ifirmi:z qñ appẽti i ꝑn° egritudis ñ é poť vt idicẽt criſiz:ꝙ é:qz ñ é poť i aliq̃ egritudinũ vt véiat in ea criſis i ꝑn° cũ ipa ſit:vꝫ ipa ñ ſignant tẽ niſi mẽtis ꝓturbatõez. Ego qdẽ iã locut⁹fui ȯ iſtiꝫ accidẽtibus ꝓmõem ꝓlixũ i li. meo ꝺ criſi. Qui vult ḡ itelligẽ:illȯ:legat illũ ꝙ é:qz ꝓmo me⁹i eo ꝙ logať a nãratõe i hac hoza:vꝫ ego ꝓtẽtus fui ſic feci i reliqꝫ reb⁹ ꝓteriꝫ vt faciã i iſtiꝫ ẽt:z idicaui ſũmã eoꝝ tm̃.

Signa criſis cũ digõe bona ſũt z abſq̃ digõne mala.

Dico ḡ ꝙ qñ curã hz nã vt faciat criſiz:accidit i corpe i qetudo q̃ appet pp iſta accñtia cũ ſigñatõibuꝫ mãfeſtiꝫ ex ſigñatõib⁹ ꝺigõnis.qñ accidit ãt igetudo pp hãc cãz ꝓter ꝙ nã curã hẽat expellẽdi illaſ reꝫ nociuas:ẽ illȯ ſigñatio timoris magni. Et ego qdẽ ꝺ accidẽtibus a qb⁹ accidit criſis iã locut⁹fui i expõib⁹i libriꝫ aliiſ:z narraui nãm eoꝝ:z i q̃ diffẽtiũt accñtia q̃ noiank appentia p⁹:z igrediũť i nũeris accidẽtiũ ét ſigna ꝺigõniſ:ꝙ é:qz ego expoſui libũ ꝓnoſticoꝝ:z libũ hũoꝝ: z libũ aphoriſmoꝝ expoſui ante expoſitionẽ meã huius libri:z ꝓmo qdem in re aliqua iteratus multotiens eſt ex operatõe eius qui diligit prolongationẽ ſermõis.

XLVIII

Poſtq̃ꝫ dixit hy.ꝙ ifirmi moriunť apȯ euẽtũ hoꝝ accidẽtiũ:z nõ dixit illud abſolute:ſz excepit cuz eo ꝓz plurimũ:z voluit enũciaŕ qualr ſit poť vt viuãt qdã eoꝝ:tẽ icepit narrare illȯ i hoc ꝓmõe:z dixit Et ex eis ſunt q̃ euadũt:aut pp exitura:aut pp fluxũ ſãguis nariũ aut pp ſputũ ſanei q̃ digeſta é maturatiõe vehemẽti. Significat ḡ cũ hoc ꝙ iſta accidẽtia eueniãt infirmis ex multitudine humoꝝ.

XLIX

Poſtq̃ꝫ hy.poſuit ꝓmõez ſuũ i fortitudie vtuꝫ ifirmi z eiuſ debilitate:qm̃ iſta duo ſũt ex accidẽtibuſ ſblimibus q̃ neĉia ſt i cognitõe regis:iterauit ꝓmõez ſuuz nũc i illo:z dixit. Et ñ iuẽi ét medicos narrãtes ꝺ eẽ ifirmoꝝ q̃liť oporteat eos cogſcer illȯ qȯ accidit eis de ꝺbilitate ꝙ é:qz ꝺbilitas fit aut pp vacuitatẽ véaꝝ: nã

Ex cibis ꝓtẽtis in ſtõacho fit ãhelitus diffi cilis.

Saltus labij ſeriorꝫ poz tẽdit vomitũ humoꝝ acutoꝝ.

De causis vtutē ifirmi debilitantibus.

vacuitas venay ē vna sigñationū significātiū illā signi ficatōe pmia: z pp illō iuenius hy. mltotiēs noiare ieiu niū vacuitatē vēay qñ ō ꝓsuetudie hoiuz ē vti noie ge neris sup spēz q̄ ē ſb co: aut pp laborē: aut ꝑpuz sic do lor: aut q accidit pp mollificatōez ifirmoy i egritudib? acutis. Et ex ea ē q̄ fit pp stimulatōez z nō ē facile vt in telligat itētio ꝓmōis ei? ſimulatio alia. qō ē: qz si itelliget p ipz mordicatōez ac cidētē i stōacho: aut i testis: tūc mālfestū est q ſb accidēs ē igrediēs i nom dolozis z si itel ligit p ipz vigilias aut syncopiz accidēte pp os stōachi: tc ñ ē ꝓmo eius ꝑz vitate sup q̄ si gnificat illud. Uerūtn de vtute apparet vlt q cadit aut ꝑpt cua cuatōez q̄ fit p fluxum sanguis nariū aut vo mitu: aut solutōe ven tris: aut sudore aut ꝑ pter ieiūiū lōgū ꝑtrāsi ens illō qō oz. aut pp vigilias: aut pp fluxuz assiduū asselādi: z cū ſb ēt fit pp lesiōem aut dolorē orz stōachi do nec accidit syncopis. z ſb qdē accñs euēit aut ex multitudie ciboy z grauitate ipoy: aut pp q̄litates ledētes. ſb. n. duo simul fatigant os stōachi: z faciūt cadē vtutē cū illo p cōitatez oia āt nocumenta ista eueiūt a cāis mālfestis Et ſb sūt nocumta alia q̄y cāe nō apparēt qñ corpis dispō infirmo rū fit ſb dispō: ꝑter qō accidēit eis euacuatio apparens: aut vigilie: aut fames aut sentiāt i ore stōachi sui aliqd sic illō qō nārauit hy. i ꝑn° sui libri de ꝓnosti cis cū dixit: z sit nasus eoy acutus z oculi ꝑ fūdi: z tpa plana: z reliq̄ q̄ sequūt illō. qm̄ ista dispō cor poris euenit aut a vigilijs: aut a solutōe sup lla vētris: aut fame. z fit absq; istz cāis qñ accidit vt hūores q sūt i corpe sint ſbtiles: z caliditas febris adurēs. q ē: qz re solutio eius qō subtiliaſ ex mēbris ꝑz hāc dispōné fit p euacuatōez q̄ occultaſ a sensu: z q̄rūdā hoiuz debilitaſ ēt vtus pp malitiā cōplexiōis q̄ accidit i vno ꝓncipioy: qñ aduēit ei lesio. Primū g̃ cui aduēit labō ē ꝑn̄a q̄ ac cidit lesio: deiñ p? ipz duo ꝓncipia alia. q ē: qz tu scis q vna vtutū ē vtus q̄ ē i neruis: z ei? ꝓcessio ē ex cerebro Et vtus ꝑa ē illa q̄ ē i vēis pulsatilib?: z ei? ꝑn̄ ē ex cor de: z vt? tertia ē i venis ñ pulsatilibus origo ē ab epate: mltotiēs āt accidit malitia cōplexiōis sup vtutez vnius hoy mēbroy q̄cūq; fuerit q̄ ei ꝓꝑa existit: z ledūt p lesi onē eius ēt due vtutes alie. Magis g̃ festinās i pditōez valde: qñ accidit lesio in corde: deiñ ꝑa post ipaz qñ le dit cerebry: pditio āt accidēs ab epate ē tardio: earuz. z sic ista mēbra qñ ledūt pp malitiā cōplexiōis q̄ accidit in eis recipit vt? q̄ ꝓꝑa ē illi mēbro nocumtū magnuz valde. sil'r ēt qñ ledunt mēbra ꝓpinq̄ vnicuiq; horū ꝑn cipioy pp malitiā cōplexiōis q̄ vicit sup ea aduenit no cumtū pp cōitate illis ꝑncipijs: z ex mēbris sūt mēbra q̄zuis ñ sint ꝓpinq̄ illis ꝑncipijs: verūtn pp cōitate eorū cū ipsis i genere aut in qbusdā ꝓpetatib? suis ledunt mēbra ex qb? ē ꝑn̄illarū vtutū. Cū g̃ ori stōachi cōicat vtus aia'li lesiōe accidit syn copis: z qñ ledit p vtu tis aia'l lesiōez accidit ab eo pmixtio rōnis z spasm?: z fortasse acci dit ab eo tēsio neruoy verūtn iste egritudiez qñ ꝓfirmāt appent oi b? hoib?. In hora aūt euētus eay z ipoy au gmto paulati delētu p plēs medicorū: z oz qdē vt cog̃scāt nō qñ ꝓsequūt ex magnitudi ne vt ñ occultent vul gis: sz i ꝑncipio euētus eay z dū pmanēti gña tōe: ſb. n. ē meli? q̄ si nō ꝓparaſ illō: tē ē i hora augmēti earuz ꝓcul dubio. Uidet. n. mihi q̄ hy. signāuit p ꝓmo né suū istū oēz istaz res cū dixit: z q̄ accidit ex reliqs accidētibus pp nāz corpis z dispōnez illi? z spēs ei?. signāuit g̃ p ꝓmonem suū nām corpis cōplexioné ei? z p ꝓmonez suū dispō eius cōplōné ipsius. qō ē: qz cuius corpus nā é rayz: tc raritas eius: z euēt? syncopis ē facili oz z cui? cōp?ēspissū p lōgaſ egritudo ei?: sil'r ēt mēbra. ex hoibus. n. sūt sup q̄dā mēbra q̄ruz vicēs ē frigus: z ex eis sūt sup q̄dā mēbra quorū vicēs ē calor. z ex eis sūt q̄dā mēbra q̄ sūt siccioza: z ex eis sūt q̄y mēbra sūt hūidiora De nā enim cuiusq; eorūz est vt infirmetur infirmitate que est ei ꝓpria.

Oz ꝑtū medicū i ꝑn° cognoscēt egritu dinē qñ adhuc ē vulgo occulta.

Mālū est nimiruz qñ egrū in doloris vel morbi acumie defe ctū i diuortij die potū aut cibū: aut ius accipere ꝓmit tūt: qz ipaz defectōez ex ia nitione estimāt eē z rursuz eā malū ē vtutis defectōez ex inanitōe eē: q̄ ignorās medicus cibū restringit: q̄ vtroq; errore egri molestā tur: verumtn hoc vltimum est minus maluz prioze: vñ tibi familiarius esse oz. Si quis. n. alius medicus siue plebeius ad egrū igressus hoc accidēs intellexerit: ei q; ea cibi vl' potus q̄ a prio re medico vetita fuerāt ac cipere preceperit: nō ē du biuz qn egro iuuamētū sit: qō huiusmodi magno hōi dedecus ē: qz bis posterioz siue medicus vel vulgaris fuerit: velut mortuum suſci tasse videtur.

Ex deterioribus re ebꝰ ē vt sit debilitas virtutis infirmi p vehementiā doloris z acui tatez egritudis z ꝓcipiaſ i firmo accipe ex potu: aut sorbitiōe aut cibo: z ꝓcipi ens illud existimet: q̄ debi litas ifirmi nō sit nisi ex va cuitate qz ex deterioribus ēt rebus est vt sit debilitas virtutis: ex vacuitate: ve narum. Et non sciat illud medicus: z cōstrigit sup il luz in cibo. Iste enim erroz ēt facit accidere super ifir mum timorem verumtn mi nus multū q̄z primus: z est dignioz vt de eo rideatur plusquam erroz primus. Qm̄ si ingreditur super in firmum medicus alius: aut aliqs ex vulgo z cognoscit illud qō accidit ei z precipit eum accipere cibos: z potus a qb? ꝓhibuerat eū ille medicus primus decla raſ manifeste iuuamentuz eius infirmo: z dedecus su per illū cuius hec ē dispositio ex hominib?: ē vehemē rius multū qō est: quoniaz ipi vidēt ministrantem po stremo siue sit medicus aut vir ex vulgo resuscitasse mortuum. LI

Ego qdē suz di cēs significatiōes q̄bus oz significa ri sup vnūquodq;. LII

Turpe i medico ignoraſ dbilitatē eē: aut p pter va cuitatez aut ꝑꝑ dolorez.

Accidit ifirmis mltotiēs pp dolorē vt destruaſ pl sus eoy z deficiat z cadat āhelit?eoy z ñ moueā tur aliq̄ motuū: z accidit ēt sile illi ab acuitate egritudi nis: z ex hoib?sī i qb?nō fit casus vtutis pp hāc cāz: sz pp vacuitatē vēay z ꝑz quoscūq; modos fuēit illō siue fit pp euōnez sensibilē: aut occultā a sensu siue sit pp fa mē vehemētē ille cui accidit illō idiget acceptōe cibi z ꝓperatōe i illo. ille vo cui accidit illō ꝓpter dolorē aut acuitatē egritudis idiget ōrio illius. s. q̄ idiget multū euōne ꝑꝑe ñ additiōe i corpore suo: z q̄ istis dat aliqd ex cibo nocz eis nocumto magno valde. Cuius aūt cor pus dbilitaſ pp vacuitatē vēay z regiſ regimie subtili

nocet ei illō. verūtñ ō claratio illi⁹ nocumti: ⁊ ei⁹termin⁹ ñ é ꝑz sili tudiné ꝑz quā é i p̄.⁊ fe tidū vl turpe qdē vt ñ sciaſ an ōbilitaꝯ ifirmi sit pp vacuitatez ꝓpe: aut pp dolorē. reliq̄ ät q̄ sūt i hoc ꝓmóe sunt manifesta.

LI

Ippo. iterū fac fidé i ꝟ ꝓmone sic fec fidé pau lo añq̄z scriberet libꝝ aliū in egritudinibus acutis.

LII

Az redit hy. ite rū ad sermonē ad quem itēdit postq̄z ꝓpleuit sermo né suū ad quē reflexuꝯ fuerat ab illo ꝓmóe: i debilitate vtutiꝯ. ⁊ dix̄ q̄ iste res quaꝯ dicere vult sil'es rebus acci dētib⁹ i stōacho q̄s p⁹ narrauit. qō é: qz ipse i tēdit p ꝓmonē suū illā eādē sumā quā ꝟificauit permutatio magna subito ad ꝓriū fac euéire sup ifirmos no cumtū magnū. Qō ät scripsit i ꝟ ꝓmóe: ē ꝓm hunc modū. Sic stōach⁹ q̄ñ defic ab opatō ne sua tpe lōgo ñ é ei pol'e vt bñ faciat opa tionē suā dōec redeat ⁊ ꝓsuescat illō. ꝯz q̄ fu it paulati ⁊ appropiq̄t opatiōib⁹ suis q̄ sūt ei ꝓpe. sil'r ét corp⁹ ei⁹ to tū ⁊ vnūqōq̄z reliq̄ruz membrorū. Deiñ dixit post illō vnū p⁹ aliō ex ill' mēbris cū noib⁹ su is: ⁊ dixit i fine ꝓmōis sui mutatōez sōni ⁊ vi ficauit p illō q̄ intēdit a ꝑn° ꝓmōiꝯ sui: i muta tiōe ꝓsuetudis.

Si áliq̄ mébrū a solita opatiōe diu desi stat i illā postea subito ñ pōt nisi paulatie redeat.

LIII

Ippo. i ꝟ ꝓmóe ét posuit ꝓmo nē suū i mutatō ne sua subita: ⁊ posuit exēplū illius cū reliqs exēplis multis: q̄rū re mēoratio p̄cedit vlcuꝯ q̄ accidit i pede: ⁊ dix̄ si accidit alicui vlcus i crure suo. ⁊ oꝯ vt reqe scat: reqescat ⁊ dimit tat illō: ⁊ pōit vt ambu let: ⁊ icedat ōābulatō ne mediocri. Qō é: q̄z

Ocié āt sūt he res ⁊ his que accidūt stōacho: si .n. cor porā cōtra ꝓsuetudiné suā magna torpuerit qete: nō possūt stati cōfortari. Qō si qeuerit atqz reqeuerit p lōguz tp̄s: postea vero ad laboris exercitia fuerint su bito translata: malū é. Si mili vero mō ⁊ singula cor poris mēbra: vt videlz pes vel qlibet artuū q̄escere so lit⁹. si qñ subito a isolitum transferanť laboris exerci tiū. Eodé mō ⁊ i dētib⁹: ⁊ i oculis accidit. Nullū de niqz iueniť mēbꝝ cui ñ iti dē ꝓtigat. Nolli ét iaceť culcitra ꝑter solitū vsuz fa tigat corp⁹: sup aūt duraz ⁊ etiaz sub diuo indurat: si

A ínsolitū est.

Proximāt aūt re b⁹ accidētib⁹ i sto macho iste res. Qō est qz qñ corpus q̄escit qete mul ta cōtra ꝓsuetudinez fa tigat corpus: ⁊ dormire su per locum durū ⁊ sub diuo ꝓtra cōsuetudinez: idurat corpus.

LIII

Erbi grā hō quis i crure dubiuꝯ vul nus habens: cuꝯ cōmiserit se initio laboris ad medicā dum ita vt nec pedem a lo co dimouerit: abijt itaqz apostema hac ope atqz mḷ to citius sanus efficitur q̄ꝯ si in medicando iuerit ⁊ re diuēit. q̄ si supra pedeſ stā do. vi. vel. vij. die vel citius vel circiter: plus ilico acci dit sibi doloris quam si a principio i medicando iue rit ⁊ rediuerit. si quoqz aliud opus exercuerit: ñt eius causa grauior quaz si hoc mō in medicando eun dem laborem eisdem assue uerit diebus.

Idet aūt mihi ite rum qō oꝯ vt scri bam exempla eaꝝ rerū. Dico ergo quod q̄ñ accidit homini vlcus i cru re suo: qō qdem vlcus non est saluuz neqz securitas ō eo habeť: ⁊ est vlcus eius in corpore suo non saluum neqz malignū. deinde pro icit seipsum a primo die ad curam: ⁊ non mouet pedez suum ⁊ non separat ipsum ad aliquam partium deleť illud apostema ab eo per operationem istaz propria ⁊ sanatur corpus eius ve locius multum q̄ꝯ si curare tur ipso incipiente ⁊ rede unte: q̄ si surgat: ⁊ am bu let super pedē suum in die: quinto sexto aut circa illō erit illud quod accidit ei statim de dolore vehemen tius quā si curaretur a pri cipio sue egritudinis ipso incedente ⁊ rediēte: quod si fatigat seipsum subito in superfluo labore fit egri tudo eius vehemētior multum: quam si curetur secun dum hunc modum: ⁊ labo ret huiusmodi labore in il lis diebus.

LIIII

LIIII

ꝓmo ei⁹: ācedit ⁊ redit signāt ꝟ: nocet illō ei pcl'dubio. verūtñ illō nocumtū é min⁹ nocu mēto accidēte ei q̄ꝯ scit: dieb⁹ ꝓmis: deiñ i cipit ābulare subito i die quinto aut sexto aut circa illō. s. die ctia aut q̄rta. Et ex hoib⁹ q̄ dē sūt q̄ putāt q̄ ꝓmo ei⁹ circa illō: itēdit sup dies q̄ꝯ sť p⁹ qntū die. s. sextū septimuz octauū ⁊ nonū. Sz neče esset istz vt scriberēt loco ꝓ mōiꝯ sui circa ex: illud āt q̄ dic nō é pole i q busdā horz vt accidat hoi vlc⁹: ⁊ icipiat ābu lari die. vij. aut. viij. cū fuēit añ illū qet⁹ trāql l⁹: ⁊ faciat euéir sup eū nocumentū magnuꝯ. Ego āt dico q̄ illō ac cidit mltoties valō q̄ñ vlcus é magnū valde: aut é malignū vl fraudulētū malū: ⁊ pꝛ illo mltū si aggregāť ista duo sil'q̄ si vlc⁹ ñ é ma gnū: nz ifirmuꝯ mali vl cerz maligni. ⁊ cureť ꝟz q̄ oz: tc̄ oz vt itelligaꝯ ꝟ cū eo cuiuꝯ bona sit dispō: ⁊ meliorať circa die septimū aut octa nū: ⁊ pole è eivt icedat ꝑť q̄z noceat illud ei i aliquo: pp ꝟ g̃ addidit hy. i ꝓmóe suo: ñ vlceř: ⁊ nō é saluū nz securū Oñdit g̃ p illō q̄ signā at p vlcera sua: vlcera plana: ⁊ p ꝓmóez suuz ifirma: ⁊ sť vlcera q̄ sť i corpe ei⁹ ⁊ ñ salua nz maligna mala sic̄ dixi. q̄ é: qz cui⁹ dispō ꝟ est: deiñ ñ cadit i cura ei⁹ error: nisi error su⁹ i ō ābulatōe sua paulati ⁊ oportuit ei: vt qescerť: ⁊ reqeseret: aduenit ei nocnmtū. vez illō ñ é magnuz sic̄ si ipe figeret ⁊ qesceret i dieb⁹ p̄ mis. deiñ icipet ābula re i die tertio: aut q̄rto aut quinto: aut sexto. Qui āt hz vlc⁹ magnū ⁊ vlc⁹ q̄ fit i corpe suo é vlc⁹ malignū malū: ñ é nocumtū deābula tiōis a ꝑn° sue ifirmita tis nocumtū puū imo

malignū valde: sic̄ ille cui⁹ vlc⁹ q̄ accidit ei ē puū: z sī vlcera q̄ accidūt ei vlcera salua: z si figīt z q̄scit i die b⁹ p̄mis. deiñ icipiat ābulaī circa die q̄ntū aut sextū ñ nocet illō ei nocūto magno sz̄ quo pp lō posuit hy. ꝓmóez suū in eo cuius dispō ē h̄ media iter duo ēria: z itelligo per duo ēria: vlc⁹ magnū z parūū: z q̄ é malignor vlcer z cui⁹ vlcera sunt salua. Qō é: q: vlcus ñ securum nó nocet nisi aut p nām loci in quo sit q̄ñ vlcus é magnū q̄zuis sit illud q̄ disrūpīt pp ipm de cute vel carne puū: aut pp q̄zti tatē eius q̄ disrūpīt in eo: z pp illō ét vlc⁹ salūū. s. puū planū aut est ita pp nām loci q̄ñ est ignobilis: aut pp id q̄ disrumpīt in eo q̄ñ est puum.

Ulcus ñ securuz nocumé tū nob i ferre du plicīt intelligīt.

LIIII

Ipp. i succession e ois exépli q̄ exéplificauit rememorat eius ad q̄ itēdit p ꝓmonē suū: ide é q: in lō loco post q̄zdixit exé pluz q̄ exēplificauit in vlcere fecit illā operationē.

LV

Hec ē itētio hy. in eo q̄ intēdit declarare. s. res pmutatiōis subito ad ēriū in eo q̄ venit ad stōachū: deiñ ipse post illō cū pmutaī a ꝓmōe in re gñali q̄ ét noiaī vīz logī in oi pmutatiōe facta ſbito ab eo q̄ curit cōsuetudo vsq̄ ad hūc locū. q̄ est: q: cuz sint spēs ꝓprehēse i generib⁹ z res pticulares in reb⁹ vlibus oz vt sit pmutatio in oī re subito erroz: verūtñ hy. in hoc ꝓmóe cū redijt ad loquēdū de eē stōachi narrauit spēs pmutatiōis q̄ fiūt in eo. Et dixit q̄ nocumētū factū a pmutatiōe i regimine q̄ñ é ex phibitione cibi ad mltiplicitatem comestiōis subito est mltiplicatio plus mlto

Deteriꝰ é trāsire a dieta subtili ad grossaz ſbito quam a grossa ad ſbtilē subito z ex motu ad qtē q̄zē.

DVe itaq̄z iam dcā oia ad se iuicez testificant: q̄. vz. inmutatio subita in ꝓtrariū: tā i bis q̄z i alijs nocūto magno cōstat esse.

OMnes g⁹ res iste sibi adiuicē testificāt sp q̄ mutatio subito ad ēriū apō istos z apō alios facit nocūtuz magnū valde egrediens a mensura.

LV

DLus tñ ledit stomachus: ex subita mutatiōe ab ianitis venis ad accipiendū cibum mltomagis q̄z cōsueuerit vl cū totū corp⁹ ꝓmutaī subito a nimia q̄tate ad mltū laborem. q̄z ex mutatiōe ab accepto cibo mlto ad euacuādas venas neče é āt corpori q̄scat. z req̄escat. z si mutatio eius sit subita de labore in qtem oz iter stōachum: ab accepto cibo multo cessare. qō nisi fiat: corpus vexatur atq̄z fatigatur.

NOcumtū aūt fcm in stōacho apō pmutationē subito ex vacuitate venaz ad vtēdū cibo plusq̄z cōsueuit ē mltiplex multum. In reliquo āt corpore q̄ñ pmutaī ex trāquillitate subito ad laborez vehemētē ē illō q̄ suscipit de nocumento plusq̄z illud q̄ aduenit ei ex pmutatione magna ex multitudie cibi ad vsuz vacuitatis venaz z idiget corp⁹ ī istis ēt vt q̄escat: z requiescat. Et si ē pmutatio ei⁹ ex labore vehemēti subito ad trāq̄llitatē z q̄tē: tūc oz in istis ēt stomacho vt quiescat a multiplicitate sumendi cibum. Nā q̄ñ ñ faciūt illō fatigātur corpora eoz: z grauantur ea.

LVI

DIs autem omnibus de immutatione quidem repletionis z inanitionis maxime agitur. Valent autem ad omnium accidentiū cognitionem: z ad eam vnde sermonem habui in acutis scilicet morbis ad modum dandi cibum secundum vtilem immutationem ad furie quoq̄z significationem nec nó sicut appareat a loco qui est sub diaphrag mate: sicut dicturus sum. Oportet enim vt sit permutatio: sicut precepi de ea: deinde vt non administretur aliquid de sorbitiōe donec digerat egritudo: aut vt appareat in intestinis signuz prouocans ad dimittenduz prohibitionem ab vsu cibi.

PLurimum autem sermonis mei non est nisi in permutatione ad repletionez z euacuationem. Et iuuamentum quidem fit per cognitionem eius in omnibus egritudinibus: z fit iuuamētum etiam in eo in quo est sermo meus: scilicet ex permutatione in egritudinibus acutis ab vsu sorbitionis ad vacuitatem venarū Oportet enim vt sit permutatio sicut precepi de ea deinde non administretur subito aliquid ex sorbitione donec digeratur egritudo aut appareat in intestinis signū aliud prouocans ad dimittendam prohibitionem: ab vsu cibi: aut signū stimulans: aut ostenditur ex esse locorū que sunt sub hypocondrijs: quod ego narrabo in sequentibus.

LVII

nocumti q̄z facit ex pmutatiōe a multiplicitate comestōis ad phibitiōez a cibo: z assimilaī illō ét ei q̄ accidit toti corpori i motibus suis. q̄ é: q: nocumtuz supueniēs corpi apud pmutatiōem ſbito ex trāqllitate ad motuz é min⁹ eo q̄ é ex pmutatōe a motu ad qtē. z scripsit i hac pmutatō ne q̄ ét sit i ñ sua hora rectificatiōez eius: sic scripsit illud i oibus q̄ scripsit i eis q̄ sī ꝓmissa: q̄zuis ñ fit ex reb⁹ q̄rū oz remēoratōez facēr nēcio nz igrediaī i eo q̄ é i via eius. Hoc é q̄ voluit i ꝓmōe suo ꝑcipiēs ex pmutatiōe a trāqllitate z qte ad motū z opatōes vt trāqllū sit: z q̄escat corp⁹ ei⁹ totū: z iste est ꝓmo eius. q̄ñ hó hz famē: ñ oz vt laboret: vt ꝑticula aphorismoz dixit. Ubi idigētia nó oz laborare q̄ āt pmutaī ex laboī vehemēti ad trāqllitatē z qtē hyp. precepit ei vt sit illud q̄ comedit de cibis minus eo q̄ comedebat ante illō: z hec trāqllitas stomachi: q̄ñ quando hominis corpus laborat z comedit q̄ comedēr cōsueuit: generantur in corpore eius humores multi: grauatur q̄ pp illos humores z laborat: z labor qdē apud eū significat i hoc loco nocumtū magnū: q̄re existimat ipz loco generz q̄ dividit sup spēs nocumēti mltas.

LVI

IAz aggregauit i hy. totuz ꝓmonem suū in hoc ꝓmōe in sūma vna: z ꝑcepit in eo cuiuz dispositō é dispō vna sua vt nō mutet regimen suum. Illi aūt é q̄ permutant a sānitate ad egritudinem precepit vt pmutent regimen suū. verūtamñ nó opz vt sit permutatio qua ipos permutaz: simil pmu

rationi reliquorū medicorū. Deinde scribit post illud i sūma vna itētione in regimine eius q hz egritudinē acutā. q̄ é: q̄r p̄cepit vt si egritudo iā digesta é q̄ det aq̄ ordei. z si nō dū é digesta: tē oz vt pmutes ip̄z ad illō: nisi appareāt tibi aliqua accītia q̄ significét casum v̄tutis: vt euacuatio vētris supflua aut stimulatio dispōnis alterius accidat q̄ nō fuit añ illō: z aggregat i p̄mōe suo stimulatio: oē q̄ fac cadere v̄tutē aliquo mō i quo ingrediunt medicatio q̄ fit i itestinis aut in stōacho ab humoribꝫ acutis. z ppe i ore suo: z vigilie z tribulatio z angustia z vomes q ascēdūt de intestis ad stōachū: z pruritus cutis: aut q̄rūdā mēbrorū q̄ stimulat i nocte. Fit ḡ ex eo casus virtutis q nō est pter medicatōes tm̄: ſz pp vigilias ēt. Deinde dixit. z loca ēt q̄ sūt sb hypocōdrijs q̄ videmus ea sic ego sum narrās i eis q̄ sūt post significāt cū eo q̄ dixim̄: q̄r oz vt det infirmo aut prohibeatur ex eo

Multa accidentia q̄ casuz v̄tutis sūt signantia.

Indicatio sūpta ab hypocōdrijs pōt significare z cibi exhibitiōez z phibitionem.

Dulte vigilie faciunt contra cibi potusq̄ digestionez Similiter autē mutatio in diuersam partez eius mollit instrumentum: ipsumq̄ quasi coctum reddit z grauat caput.

Vigilie vehemētes phibent cibum z potū a digestiōe: z similiter etiam permutatio ad partem aliam molli *ficat corpꝰ z pōit ipsū sicut* illō q̄ coquit z grauat caput z corpus. I

Possibile ē enim vt intelligant hec duo simul p̄m q̄ exigit intētio huius p̄mōis q̄ est: q̄r hy. post phibitōez suā ab acceptōe ptisane ordei donec maturet egritudo: z māifestū é q̄ illud est q̄ tolerans est infirmus: addidit ad illō hūc p̄monē: z dixit. Nisi appeat i intestinis signū significās phibitōez a dimissiōe vsus cibi aut stimulatōez: aut oñdat ex esse locoꝝ q̄ sūt sub hypocōdrijs illud q̄ ego narrabo in eis q̄ sunt post. Innuit ergo ad ꝓpositū q̄ istud etiā puocat ad dāduz ptisanā ordei antequā maturet egritudo. Licitū ergo est q̄ vult per sermonē suū istuz: illū cuius loca que sunt sub hypocōdrijs eius sunt exiccata exiccatōe vehemēti macra extēuata. Secūdū. n. hūc modū possibile est vt significét loca q̄ sunt sub hypocōdrijs eius dandā esse sorbitionem cuz mō que significat mortem narratā in libro pronosticorū: in quo dixit hy. Et est nasus eorū acutus: z oculi submersi z tēpora depressa. q̄ō est: q̄r cū aggregatiōe horū signorū inueniunt loca q̄ sūt sub hypocōdrijs eoꝝ depressa valde: ita vt erret in esse eorū q nō est exercitatus: z existimet q̄r sunt curuati sursuz ſz non est horū locorū depressio pp multitudinez siccitatiꝫ in eis: z attractio eoꝝ sursuz pp apostema q̄ fit in eis aliq̄ō. q̄ est: q̄r ex siccitate corporis pertrāseūte mensurā: q̄n tenditur diaphragma tensione magna: attrahuntur etiam loca que sunt sub hypocondrijs sursum apud. hoc. Necesse est ergo tibi propie vt consideres cum mente tua: z discernas illud q̄ accidit de illo pp siccitatem ab eo q̄ euenit pp apostema q̄m iter medicatiōes eorū est differentia. q̄ est: q̄r cū hoc accidens accidit: indiget regimine subtili z cui accidit illud pp siccitatem indiget vt regas ipsum ecōtrario illius regiminis. ſ. vt des ei ō aqua ordei quātitatem multam paulatim. LVII

Iam multotiēs p mētē meā trāsiuit in hoc libro q̄r inuenit cū in codicillis otros: z postq̄z mortuus est hypocrates extraxit ad hoies q̄ō est: q̄r diuersitas in ordine sermonum qui sunt in eo: nō est rectum vt cadat nisi ꝓpter hāc cām: z q̄ hyp. non firmauit illa exempla nisi postq̄z inuenit ea per verificatiōez suā ad intentiōez vniuersalem in hoc libro. ſ. q̄dā eorū super margines eius. z quedam eorum super dorsuz ipsius Et nō fuit possibile scriptori p̄mo vt poneret vnūq̄q̄z horū exemplorū in loco in quo oportuit vt poneret. in de est: q̄ illud q̄ō dicit in hoc p̄mōe cuius premisimus rememorationē: eius dicit in nō suo loco. q̄ est: q̄r locus eius nō é iste locus ſz ante ipsuz paz successiōe sermoniꝫ in quo dixit hy. exē pla in pmutatione ad cōtrariū subito contra cōsuetudinē. Oportet eniz vt firmaret etiam iste sermo cum illis rebus. ſ. q̄ permutatio cōtra cōsuetudinē ad vtendū vigilijs prohibet cibos z potus qui sumunt a digestōe verū permutatio ab vsu vigiliarū ad multiplicitatez somni cōtra cōsuetudinē facit accidere grauitatē capitis z mollificatōez capitis. q̄ est: q̄r rememoratō decoctiōis z mollificatōis: q̄n aggregant simul in summa vna: significat summa illa casuz virtutis: ſz nomen decoctionis solum significat casuz virtutis q accidit pter humiditatez acutā nō a siccitate: quoniā de aptitudine vigiliarū est vt resoluant corpus z exiccēt ip̄m. ō aptitudine vero somni é vt digerat z humectet loca intrinseca corporis: z phibet sp̄m: z q̄ currit i corpus a motu. Et pp̄ꝫ oportet vt multiplicent in corpore eius qui dormit somno multo plusq̄z fuit consuetudo: superfluitates vaporose: quare fit eius corpus per illam cāz mollificatum sicut illud quod decoquitur.

Lā q̄r pmutatio ad vigilias, phibz digōnez pmutatō vo ad sōnū gra nitatē capitiz z mollificatōē

Finit secunda pars. Incipit tertia. I

Non tātūmō inuenit hy. nō ordinasse sermonē suum istū z in serie posuisse scōm q̄ oportet ſz inuenit dimisisse in eo rememoratōez sp̄erum: vinorū. Quod est: q̄r vna rez in q̄ diuersificantur vina est color: z secūda é sapor: z tertia é substātia. z q̄rta est odor: z qnta é v̄tus. Diuersitas ḡ ipsoꝝ i colore diuidit in albū z nigrū: palmeū: z citrinū: z rubeuz: z clarez z inter ista etiā sunt spēs alie: z sicut inuenimus ea diuersificari in colore sīl̄r ét iueninus ea diuersificari z i v̄tute. Differētia āt i sapore iter ea diuidit i dulce z stipticū: z māifestū q̄dez est q̄ iter hec duo ét sunt spēs medie i q̄bus nō vincit aliq̄s horū duoꝝ sapoꝝ z cōpositē ét ex istis duobus saporibus. Diuersitaſ āt eoꝝ i substātia diuidit i aquosuz subtile: z grossū valde: z mediū inter hec duo. z q̄ ē mediū iter mediū: z vnūquodq̄z horū duoꝝ extremorū. Diuersitas át eoꝝ in odore est q̄ aliō horū est q̄ hz bonū odorē aromaticū delectabilē apud sensuz: z aliud eoꝝ est q̄ habet odorez pcutientez odorātū absq̄z delectatione: z aliud eoꝝ est cui penitus nō est odor: ſz est etiā sicut aq̄. Diuersitas aūt eorū in virtute é quoniā ex eis est cuius virtus est fortis valde. z ex eiſ ē qō est debilis virtutis: ēt ex eis ē mediū i virtute sua: z ex eis est cuius v̄tus est iter mediū i v̄tute sua z iter illō q̄ ē i duabus extremitatibus z forte q̄dē ex vinis ē qō

De diuersitate spērum vinoruz.

calefacit corpus vehemẽter replens caput: debile ãt est illud ꝙ facẽ ẽgriũ illi⁹. Mediũ ãt iter ħ duo extrema itelligas ex determinatõe nr̃a q̃ determinauim⁹ extrema. Et forte qdẽ ex vinis noiaꝝ vinosũ. debile ãt noiaꝝ aq̃suz ꝙ ẽ: qz res q̃ discernit iter vinũ qñ videmus eã i vno eoꝝ vinoꝝ forte valde noiam⁹ illd vinosũ vinũ. Unum ãt cui⁹ dispõ ẽ ẽgria huic dispõi noiaꝝ aquosuz cũ sit sile aq̃ i oib⁹ dispõnib⁹ suis. s. colore: z sba z ꝑua tiõe odoris: z paucitate calefactionis. Iste vo sũt dr̃ie vinoꝝ q̃ sũt eis propie. Quidã ãt hoiuz addũt illis dr̃ias q̃ sunt in eis ꝑm tps ꝙ ꝑterijt sup vnũqdqz eoꝝ. qd ẽ: qz ex vinis ẽ qd ẽ antiquũ. z ex eis est qd ẽ recẽs: z ex eis est qd ẽ mediũ iter ħ duo. Et mãifestũ qdez est bene ꝙ dr̃ie iste accidunt vinis ex rebus extrinsecis accidẽtib⁹ qd est: qz acuitas vini: z calefactio eius accidens ei ꝑm qd ꝑterijt sup ipz de tpe cuz mutet cã eius i colore: z odor: z vtute: z sba sũt ꝑz istas res. nos. n. putamus de tpe: qz facit euenire vinis dr̃ias qñ si tps nõ mutaret aliqd isto⁹ ñ noiarent vina a qbusdã ãtiq̃ z recẽtia. veꝝ tñ ꝑmo eoꝝ in ħ nõ est ad necessitatẽ in eo ꝙ ꝑpuz ẽ vi no annoꝝ: sz qñ ipsa cũ hoc qd dixerũt annos: signãauerũt vtutẽ eoꝝ. Qd est: qz iuuamẽta z nocumẽta q̃ fiũt a vinis nõ sũt ꝑm ꝙ ꝑterijt eis de tpe: sz ꝑz diuersitatem ipsoꝝ in differẽtijs q̃ sũt eis propẽ: z nos qdẽ diximus ꝙ tps qd ꝑterijt sup ipz nõ ẽ ꝑm vtutẽ z intẽtõez ꝑmã. Et ex eis differẽtijs ẽt q̃ sũt ꝑpe vinis sũt: q̃rũ iuuamẽta z nocumẽta sunt ex ipsa nã eoꝝ z ex eis sunt ꝑm viam accñtis. Et ex ipsa qdẽ nã eorũ ſt dulcedo z stipticitas z sit̃r fortitudo: z debilitas: z subtilitas z grossitudo. Illa ãt q̃ sũt ꝑ colorẽ: z odorẽ sunt ꝑz viã accidẽtis: qñ ex vinis est ꝙ ẽ aquosuz: z ex eis ẽ albũ: z ex eis est citrinũ z ex eis ẽ nigrũ: z ex eis ẽ cui nõ ẽ sapor sic̃ aq̃: z ex eis ẽ boni odoris sic̃ res aromatice. Jngt Hũain. Sermõez istũ inueni notatũ i duabus descriptõibus simil ex qb⁹ hũc librũ trãstulimus: z ẽ plenus errore: z ꝓp illd fact⁹ ẽ nõ itellect⁹. oz g̃ ꝑz ꝙ mihi vr̃: vt mutẽ: z ipz rectificez vt itelligat̃ z acgrat̃ ex eo itẽtio: q̃ fiat iuuamẽtũ ꝑz hũc modũ. Qñ qd ex vinis ẽ albũ: eius calefactio ẽ calefactio pua. pp illd ẽt inuenim⁹ ipz ꝓcutere caput parũ: verũ ꝙ ex eis ẽ citrinũ: qñ ẽ v ehemẽtioris calefactõis. fit ꝙ ipz ꝓcutit caput vehemẽtius. Nigrũ ãt inuenimus ꝑ cõparatõez citrini cũ sit minoris calefactõis eo minus ledere caput: fz ꝑ cõperatõez albi: qñ ipsum est tardioris descẽsiõis eo in ventrẽ: z minus vrine ꝓuocatiuũ. Ideo minus ipsuz vehemẽtius ꝓcutere caput. Secũdũ hunc modũ ergo fit ꝙ dr̃ie q̃ sũt i eis in colore faciũt iuuamẽta aut nocumẽta p accidẽs. Ille ãt q̃ sũt eis ꝑz odorẽ qñ qd ex vinis ẽ boni odoris est melioris chimi: z ꝑz illud est multitudo q̃ iplet ex eo caput. ꝙ ẽ: qz ẽ calidius z ſbtilius. Qd ãt ex eis est mali odoris ꝑz malitiã chimi generati ab eo: erit paucitas lesionis eius in capite. ꝙ est qz est frigidius z grossius. Illud aũt cui penitus nõ est odor: nõ facit accidere in capite aliqd oio qñ est vehemenꝫ grossum. Cũ ãt iste sint differentie specieruz vinorũ qñ numeras eas q̃ sunt proprie ꝑm nãm eoꝝ z q̃ sunt ꝑm viã accidẽtis: tũc manifestũ est tibi id cuius rememoratiõnẽ dimisit hy. de numero earuz z ipsarũ ordine in ħ sermone cuius premisimus expõnez. verũtamẽ cum inuenimus hy. rememorari oium differentiarum qbus iuuamẽtuz fit in cognitione vinoruz in eo q̃ hunc segt̃ ꝑmonẽ: cõdonamus ei illud qđ diminuit z cuius dimisit rememoratiõnẽ in hoc ꝑmõe.

Dulcis aũt potus min⁹ aggrauat caput q̃ vinuz: mentem ꝓcutit minus: itestina vtraq̃ magis expurgat: sz viscera inflat: splenez videlicet z epar opilat. coleraz aũt habentibus amaraz ieptus est: qz eis sitim infert: superioribus quoq̃ intestinis est iuuatiuus: nec tamẽ contrarius inferioribus: licet inflatiuus sit presertim cum eius inflationi facilis minime sit descensus: sed potius in locis qui sub diaphragmate sunt immoratur.

Dulcis minus grauat caput q̃ vinosus: z minus ꝓcutit mentẽ. z plus euacuat intestina in q̃busdã rebus quã potus vinosus. verumtam̃ inflat viscera scilicet splenem: z epar: z non conuenit habentibus coleram amaram. quod est: qz facit euenire sitim in eis quoruz dispositio est hec: z est cuz hoc iuuatiuus intestinis superioribus. verumtamẽ nõ est nocens inferioribus intestinis secundum illud ꝙ accidit de inflatione facta a potu dulci: quoniam descensus eius non est velox: sed tardatur: z moratur in locis que sunt sub hypocõdrijs.

Dr̃ie accidẽtales vinoruz.

II Dulcis nominat hoc nomine ex q̃litate sua in sapore: z sit̃r stipticus: z acer vl̃ acutus. Aliquosi aũt dimisit rememorationẽ: qñ ingreditur in stiptico: qz in ipo est stipticitas pua qđ est: qz qñ tu cõparas saporẽ eius cuius dispõ ẽ ħ ex vinis cũ aq̃: inuenis ipsuz qñ ipz ꝓparas mãifesta iuuatiõe q̃si ꝙ iã recepit rẽ modicã ex stipticitate: aquosũ ãt ex potu noiant omnẽ potũ q̃ assimilat i color z sba sua aq̃. ꝙ ẽ: qz ħ vinũ vides lucidũ clarũ ꝙ penetrat lumẽ subtile i sba sua z vtus cuius dispõ ẽ hec ẽt ex vinis est ꝓpinq̃ aq̃. Qñ nõ imimit i caput debile vestigiũ oio: neq̃ i eo ꝙ ẽ ex neruis debile. qđ ẽ: qz nõ calefacit manifeste. Et ego qdez ero dicẽs in hac spẽ vinorũ in eis q̃ erunt post. Potus ãt dulcis noiatur hoc noie ex sapore suo: z differẽtia qdez inter ipsuz z iter aquã in colore suo z sba sua ẽ valde magna. qđ est: qz tu nõ inuenis vinũ dulce in aliqua horarũ subtile in summo subtilitatis: neq̃ albi coloris verũtam̃ minuit̃ in his duobus. z addit̃ z non inuenimus in eo aliquod vtroruq̃ solũ. ide est qđ vina dulcia fumosa sunt. Uinuz nominatũ berois: z nominatũ sacruz litis: z ista duo vina sunt grossa: quoruz vtrũq̃ est nigrũ. z vina etiã q̃ sunt in Macedonia: z vinuz noiatũ renulis: z noiatũ caradis: z sunt vtraq̃ dulcia. Et differentia qdẽ inter vtraq̃ in grossitudine z nigredine: z iter hoc vinũ cuius premisimus rememorationez est ꝓ quantitatẽ diminutionis eoꝝ ab eo in dulcedine. z vinũ etiã nominati bunci bittegi facta expressione vue post q̃z decoquitur quãtitas additionis in dulcedine superꝫ vnum est per quantitatez coloris eius z grossitudinis eius in sba sua. Et ego qdẽ iaz ostẽdi in tractatu q̃rto libri mei de medicis simplicibus: qđ ois hũor dulcis fit a calidate nõ egressa a tẽperamẽto vel ab eq̃litate fortis sic̃ illa a q̃ sũt res acres vel acute faciẽtes i eis caliditatẽ vehemẽtẽ. acrimõia. n. ẽ isepabilis ab eo cui⁹ dispõ est ħ. Et inuenit̃ iterũ vinũ dulce apud vsuz sui calefactionẽ tpat: z facit sitim. Et causa in illo est calditas eius z ipsius grossitudo: inde est qđ inuenis expressiõis vue additiõem esse in grossitudine z ni-

Aquosũ vinũ nõ nocet neruis nec capiti.

gredine z dulcedine p qz̄titatez tarditatis moze ei⁹ sup ignē. nā si ptrāsit i ɔcoctōe sua eq̄litatē ꝓuertit ad amaritudinē: ēt sit mel qɔ̄ ē dulci⁹ oib⁹ reb⁹ qñ mltiplicas decoctionē ei⁹ ē amaꝝ. z ego qdē iā narraui sic dixi eē sapoꝝ oiuz i tractatu q ē qrt⁹ libri mei i medicis simplicibus. z ego qdē lū icedēs in hac hora sic icessi i religs expōnib⁹ meis. qb⁹ exposui libros hy. dimittēs remeꝛ

Uinum dulce nocet epati cōfert pulmoni.

morari ɔmōstrationū sup fmōez ei⁹: enūciāz sūmas vl aggregatōes ei⁹ tm̄. Dico ḡ q cuz oē vinuz dulce calefaciat z sit sic dixi grossū i sba sua: oz vt ⁊tutes pticulares q̄ appent ab eo.

Ontem leuius z minus qz̄ fortiora vina percutit.

T pcussio ei⁹ qua percutit mentez est

qñ bibitur nō sint nisi ab istis duab⁹ q̄litatib⁹. qɔ̄ est. qz colozi in se nō est vt⁹ in nocumēto aut iuuamēto: ḡ p qz̄titatē grossitudis hui⁹ vini est tarditas penetratōis ei⁹ oz ḡ ex illo vt nō sol[illegible] z fiat oppilatōes alicui⁹ mēbroꝝ: sz faciēt in eis oppilatiōes: z pp hāc cām fit nocumētum ei⁹ epati. z qñ in ipo est ifirmitas nocumētū ē magnū. z ppe si i eo est apa aut lapiditas. z nocet huic mēbro ēt nocumēto nō pauco qñ oppilatōes q̄ sunt in eo accidūt ab hūoꝛib⁹ grossis. aut ppter debilitatē i eo. sic illud qɔ̄ fit sup ipz in ifirmitatib⁹ q̄ noiant ppe dolores epatis. Deide mēbꝝ scōz cui aduenit nocumētū p⁹epar de vino dulci est splē. Res āt nō est ita egritudib⁹ pulmonis qñ est retētus in cānis q̄ sūt in eo hūoꝛ grossus. qɔ̄ ē. qz penetratio ei⁹ in epate ē ex venis q̄ noiant āpla porta ad venas strictas q̄ sūt in latere eius ꝓcauo. z q̄ sūt i latere ei⁹ gibboso. z i istis venis fit penetratio oiuz hūoꝝ q̄ penetrāt ad totū coꝛp⁹. Jn pulmone āt accidit ꝑriū illius. qɔ̄ ē. qz puenit ad cānas ei⁹ post penetratiōnē ipsi⁹ i venis mītis. z digōnē ei⁹ i eis. z ꝑma illoꝝ spacioꝝ ad q̄ puenit ad cānas pulmōis st̄ spacia pulmōis stricta. deide penetrat ex ill' ad spacia āpla. z penetrant cū eo in trāsitu suo illi hūoꝛes grossi. q nō solū sūt calidioꝛes eo. sz sūt subtilioꝛes ēt eo. z nos qdē scim⁹ qꝫ mūdificatio pulmōis ab eo qɔ̄ est in eo ex hūoꝛib⁹ grossis fit p tussiz. qɔ̄ ē. q[illegible] oēs res aquose sūbtiles in vltimo curūt in ꝓcauitate aeris extriseci in tussi. z effūdunt ad ꝑriū ptis in q̄ icedit aer: qm̄ cū aere extriseco in tussi ferūtur illi hūoꝛes loco māei. z manifestū qdē est qꝫ opz vt sit grossitudo hūoꝝ cū mēsura vt sit pōe aeri deferre illos hūoꝛes. z nō sint sic lutū qɔ̄ fixū ē: z tenet in canna pulmōis. z pp hāc cāz nō inuenim⁹ tussiz mūdificare humoꝛes grossos z viscosos q sūt in pulmōe: qm̄ hūoꝛes grossi viscosi cū moꝛant in pfūdo pulmōis adherēt illi cānis q̄ sūt in eo sic ꝑputū. z illud quo idigēt medicine mūdificātes hūoꝛes grossos retētos i pulmone ē vt fit dispō hūoꝝ tm̄ata in grossitudine sua z sūbtilitate sua: in hūoꝛib⁹ āt viscosis nō solū nece est hūectare eos. sz idigēt ēt absterstōe. absterstio āt fit a reb⁹ acetosis: z pp hāc cāz fit hydromel ex ꝓueniētioꝛib⁹ reb⁹ screatui reꝝ grossaꝝ p sputū. Secaniabi āt hūoꝝ viscosoꝝ. z scōz p⁹ ipm hydromel ē aq̄ oꝛdei. vini āt dulcis pot⁹ cōuenit p⁹ potū aq̄ oꝛdei. Et oz vt sit pot⁹ ei⁹ ēt p⁹ maturitatez apatis ni dulcis fci in pulmōe i egritudie q̄ noiat pipleməia: aut i pleuresi. aut i hoꝛa grauitatz coꝛpoꝝ hoꝝ z apatis eoꝝ. sed post maturationē apatis. si āt vinū qñ bibit fac̄ siti. tūc cōueniētia ei⁹ i screatu. qɔ̄ nece ē screari p sputū ē mioꝛ Et vl qdē vinū dulce i egritudib⁹ acutis ē ꝓueniēs ad screādū illɔ̄ qɔ̄ excreari nece ē p sputū pp opatōes ei⁹ q̄s narrauim⁹. z pp cāz cōez oib⁹ vinis. s. ꝓfortatōez ⁊tutis. h āt necia ē ppe i eo q vult exercere hūiditates retētas i pectoꝛe suo. z pulmōe suo p sputū. qɔ̄ āt p sputuz

Pot⁹ vi ni dulcis p⁹ maturationez apostematz cōuenit pleuresi.

eijcitur fit diuersū in substātia sua. z sapoꝛe suo z ⁊tute sua sicut dixit hyp. in lib. pnosticoꝝ. in locis in qb⁹ narrauit spēs qɔ̄ expuit. z nos qdē nō inuenim⁹ in eo cuius est dispō h ex vinis qñ bibit ipm ille q febrē hz iuuamētum aliud. nisi h iuuamētū. verūtn̄ nocumētū ei⁹ qñ bibitur est min⁹ nocumēto pot⁹ vinosi. qɔ̄ est vehemētioris calitatis eo. z nō est in eo iuuamētū pter h iuuamētum qɔ̄ narrauim⁹ nisi qz adiuuat ad eūandū ventrē paꝝ. z pp h inuenim⁹ hy. icepisse i pncipio sermōis sui narrare reꝝ nocumēta quaꝝ ex potu hmōi vini st̄ pua. qm̄ sūt pꝛes. deinde

minoꝛ percussione vinorum fortium. IIII.

Uina fortia ꝓpter vehemētē caliditatē ledūt caput.

reddit post illud in fine sermonis sui. z narrat iuuamēta que huic vino sūt ꝓpria cū sint pauca. Narrem⁹ ḡ illa que huic vino sūt ꝓpria cū sint pauca. Narrem⁹ ḡ illud qɔ̄ ipse dixit. z sequamur in illo vestigiū sermonis sui narrādo illud quod dixit. III.

Gnificauit hy. qꝫ ipz vinū dulce facit pmixtiōez rōnis min⁹. qɔ̄ ē qz vina fortioꝛa pp vehemētiā sue calitatis replēt caput hūoꝛib⁹ z vapoꝛib⁹. z calefaciūt ipm. p qz̄titatē ḡ diminutiōis caliditatis vini dulcis ē paucitas grauitatis sue q̄ grauat caput z p cussiōis sue q̄ pcutit mēte. verūtn̄ hy. dixit qz vehementiuz euacuat itestina qz̄ reliq̄ vina. z qz iflat viscera z addit in apatōe eoꝝ. z ego qdē tā narraui res istas añ. Deinde hy. dixit post illud. z nō ꝓuenit vinū dulce hñtib⁹ colerā. s. amarā sup cōplexionē coꝛpz. cui⁹ colera ē vincēs. Et de cōsuetudine qdē medicoꝝ ē vt itelligāt p sermonē suū. colerā absolute. colerā citrinā aut rubeā. Jn colera āt nigra nō absoluūt fmonē vt dicāt colerā tm̄. sz addūt ad illud nigrā. z colera qdē nigra ē acetosa: sz colera citrina ē amara. pp hāc ḡ cāz noiauit hy. illos sup quos vincēs ē colera hñtes colerā amarā. z qñ pmiscet huic colere vir⁹ aquosū videbit sūbtiliorē z vehemētioris citrinitatz. Cū ḡ nō pmiscet ei aliqd videbis eam grossaz rubeā rubedine clara. z colera qdē gñat in coꝛpibus quoꝝ ē ꝑpl'o cal'a z sicca. Et ꝓueniētioꝛes māe i gñatiōe colere sūt res dulces. z pp h fit qꝫ mel plus reꝛ

*Res dulcis ē mā colerica

bus oibus generat colerā. qm̄ ipz est dulci⁹ oib⁹ reb⁹ z scōm post ipz vinū dulce. Et nō solā nō conuenit ei q hz febrē illud cui est h dispō ex vinis: qm̄ cui⁹ cal'itas ē vehemēs amaricat hūoꝛes, ppe. cū ē cōplexio ei⁹ calida z sicca, sz ipz ēt pp grossitudinē suā nō ꝓuocat cū vrina velociter. nz dissoluit velociter. Oz ḡ ex illo vt nō egrediātur cū exitu eius hūoꝛes colere nigre. neqz euacuat eos cū eūatiōe sua. Juuamētū ḡ in eo nō est nisi vinuz .s. qɔ̄ ipz soluit vētrē. qm̄ qñ nō facit illud nocet ei. ex oibus modis. qɔ̄ ē. qz cū religs q̄ sūt i eo facit sitiz. Signāt ergo illɔ̄ de eo velocitatē alteratōis ei⁹ ad colerā. IIII.

Quod est: qz hūoꝛes grossi qñ calefaciūt gñant vētositatē sil'es eis vapoꝛosaz grossaz z euēt⁹ inflātionis fit ab hac vētositate. Qm̄ a vinis subtilibus nō gñatur vētositas. z si gñat vētositas ab eis i aliquo horaꝝ est sūbtilis aerea nō caliginosa vapoꝛosa. verū intestinis iferioꝛib⁹ dicit hy. qꝫ vinū dulce nō nocet ꝑm qꝫ vētositas gñata ab eo tarde penetratōis moꝛatꝝ tpe lōgo in locis q̄ sūt sub hypocōdrijs. z pp hāc cām nō nocet itestinis iferioꝛib⁹ lesiōe vehemēti. s. p lōgitudinē moꝛe sue in locis q̄ sūt in eo qɔ̄ est sub hypocondrijs vsquequo digerit illic digestione cōpleta z sūbtilietur. Et qñ suscipit illa vētositas digestionē semel fit penetratio eius facilis. z iflatio accēs ab ea subtil'. Et cā qdē pp quā expellit ab itestinis supioꝛib⁹ ad itestina iferioꝛa ē cā qua egredit ventositas extra. V.

A vinis sūbtilibus nō gñat ventositas grossa.

Oportet vt ingras ⁊ cõsideres q̃ ex vinis nonnia
uit hy. vinosũ albũ: qđ é: q⁊ nos iã diximꝰ i his q̃
sũt p̃missa q̃ potus vinosus noiatusue ℔ noie é
vinũ g̃ruũ vinis aquosis: opꝛ g̃ ex ℔ vt celeriꝰ calefaciat
℔ vino calefactiõe forti valde. ⁊ sit replés caput. ⁊ faci-
at p̃mixtionẽ rõnis. ⁊ addit in caliditate febris. verũtñ
illud cuiꝰ dispõ est ℔ ex vinis nõ est albũ: neq̃ qñ est re-
cẽs nꝫ qñ est vetꝰ. qđ ẽ
q⁊ tu nõ inuenis ex re-
liqs. vinis ãtiqs pure
albũ. q̃zuis sit i p̃ncipio
sui eé albũ. sꝫ fit sp q̃z-
to plꝰ antiquaꝛ citrinũ
cũ g̃ ẽ in fine suo fit ci-
trinꝰ colꝛ eiꝰ. siꝛe est g̃
qđ hy. itelligit p p̃mo-
né suũ potꝰ albꝰ. vinuz
stipticũ. Et nos qdẽ nõ
iuenimꝰ ℔ vinũ p̃uoca
re vriná. ⁊ si é grossum
tardaꝛ mora eius in lo
cis q̃ sũt sub hypocon
drijs. Et si nõ est gros-
sum nõ moraꝛ illic tpe
lõgo sicut vinũ nigrũ:
nꝫ penetrat ⁊ egrediꝛ
cũ vrina sic̃ vinũ albuz
pauce stipticitatis. qđ
est. q⁊ vina ista p̃uocãt
vriná. Et cã in illo é fa-
luꝫ ipaꝛ a duobꝰ nocu
mẽtis simul: cã quorũ
tardaꝛ exitus aq̃ ⁊ vi-
ni nigri. aq̃. n. tardatur
exitus p̃pter frigꝰ suũ:
⁊ vini nigri p̃pter gros
situdinẽ suaz. qđ est. q⁊
vinũ stipticũ est pauce
caliditatis qñ cõpara
tur reliquiꝫ vinis. ⁊ pp
℔ fit q̃ potuꝫ eiꝰ cõfert
diarie: verũtñ nõ p̃uo-
cat vrinaz p̃uocatione
vehemẽti. Dignũ é er-
go qđ hy. dixit in ℔ vi-
no. q⁊ minꝰ é p̃uocati-
uum vrine cũ cõpauit
ip̃m vino nigro. ¶ VI.

Uinũ al
buz sub-
tile vri-
nam p-
uocat.

Per potũ alium p intelligit hy. aut potũ quẽ cõpa
uit potui dulci. ⁊ est lo
cutus i eo: qđ é. q⁊ iste
potus é minꝰ p̃uocati
uus vrine ꝫ p̃mũ q̃z
potꝰ vinosus albꝰ. aut
intelligit per sermoné suũ. q̃ potus aliꝰ nõ hꝫ tantuz. sꝫ
omne vinũ in quo nõ est dulcedo absoluta. Cum ergo
occultetur cognitio. huius sermonis ex sermõe suo ⁊ il
lud quo fit iuuamẽtũ est vt sit sermo eius in potu vino
so albo. addit ẽt illud ei occultationé. qm̃ nõ declaratur
oñsione manifesta q̃ vinoꝝ est potꝰ vinosus albꝰ. an fit
vinũ forte vehemẽtis calefactiõis. aut vehemẽtis põti
citatis. qđ noiant illi de nr̃a lingua põticũ. ⁊ noiant vi-
nosũ qđ é leuiꝰ eo stipticũ. ⁊ sup qđ istoꝝ é ꝓmo eiꝰ. ego
sũ declarãs vitatẽ eiꝰ ad qđ intẽdit. dico q̃ potꝰ dulciꝫ ẽ
magis iuuatiuꝰ vinoꝝ oiuz ad excreãdũ illđ qđ excres
tur p sputũ qñ nõ est vehemẽtis grossitudis: nz ẽt é p-
pinqus potui citrino diminutꝰi grossitudine sua ⁊ sua
dulcedine. vinũ ãt citrinũ ẽ malũ in eo q̃ idiget ille q hz
febrẽ. qm̃ é calidũ vehemẽtis calitatis: vinũ g̃ ꝓueniẽs
ei. qđ neẽe é excreari ex pulmõe post vinũ dulce qđ nõ
est vehemẽtiꝫ grossiciei ⁊ dulcedis ẽ vinũ aquosũ cũ cõ

Ed plurimũ in vri-
na minus penetrati
uum q̃z vinũ album
Quod est: q⁊ potus
iste dulcis minus p
uocat vrinam ꝑm
plurimum q̃z potus vino-
sus albus. ¶ VI.

Qui eam que cũ spu-
to fit excreationez
plus q̃z alius po-
tus iuuat.

Qui vinum dulce est
magis iuuatiuũ ad
excreãduz qđ screatur per
sputũ q̃z vinũ aliud. ¶ VII

Qui autez huiusmo
di vinum bibendo
patiuntur: sitim: mi
nus screant q̃z si alind bi-
berent vinuz: qui vero nõ:
contrarium.

Qui autem facit po
tus huius vini eue-
nire sitim est q̃ ipse excre-
at propter potum eius mi
nus eo q̃ ipse excreat pro
pter potum vini alterius:
sed cui sitim euenire illud
nõ facit quod excreat per
potum eius est plus eo qđ
excreat per potum vini al
terius. ¶ VIII.

De vino autez albo
vtruz sit laudabile
vel illaudabile primo dcm̃
est in his que de dulci po-
tu tractauimus: sꝫ eius trã
situs in vessicã facilioꝝ est
q̃z cuiuslibet alterius potꝰ
cũ quo ẽt viz aptiuã hꝫe di
gnoscit q̃ in his morbis sp
iuuatiua est: vel ẽt in alijs
minus alio vino cõueniẽs
est: sꝫ tñ si q̃d in corpe mũ-
dificat p viã vessice ẽ neẽe
vt a morbo liberet si put ⁊
opꝫ ꝓpinetur: qđ bonum é
cognoscere illam significa
tionem vini q̃ iuuamenti ⁊
nocumẽti est monstratiua:
cuius q̃dez totius noticie
oẽs quidẽ medicine prio-
res expertes fuere.

De potu aũt vinoso
albo iã narraui ma
iores res q̃ laudanꝫ in eo ⁊
vitupantur ⁊ pꝛes earum
sũt in sermõe meo de vino
dulci: ⁊ qm̃ penetratio eiꝰ
ad vessicã est velocioꝝ mul
tum q̃z alius potus. ⁊ i ipo
ẽt est aptio qua fit iuuamẽ
tum sp in egritudibꝰ istis ⁊
in rebꝰ alijs: qđ é: q⁊ q̃zuis
sit in rebꝰ alijs minꝰ ꝓueni
ens q̃z vinuz aliud: verũtñ
ꝑm dispõez qñ mũdificat
corpꝰ p viã vessice faẽ eua-
dere ex egritudie qñ admi
stratur ꝫ q̃ oz: qđ bonum
é cognoscere has sigñatio
nes significãtes iuuamen-
ta vini ⁊ nocumẽti eiꝰ: qua
rũ scia nõ fuit illis q̃ anti-
qoꝛes me fuerunt. ¶ IX.

fortet virtuté debilẽ ⁊
hũecter hũoꝛes. ⁊ inci
dat eos icisione pua. ⁊
potus ét huius vini é
etiã minoꝛis timoꝛiꝫ in
eo q hz febrez. q̃z porꝰ
reliquoꝝ vinoꝝ. ¶ VII

Intelligit p ser-
monẽ suũ i ℔ lo
co hy. vinũ aliđ
oẽ vinũ qđ nõ facit ac
cidere sitim. Cã aũt pp
quã fit q̃ id ex vinis fa
cit accidẽ sitiz minꝰ ẽ iu
uatiuũ ad excreãdum
sputũ facit tibi est iuẽ-
tio si es memoꝛ eiꝰ qđ
ꝓcessit de sermõe nr̃o.
qđ est: q⁊ sitis moraꝛ in
qbusdã hoibus qñ bi-
bitur vinuz dulce. qm̃
caliditas feb. quã hꝫ é
magis addite calidita
tis ⁊ malitie. ⁊ qñ cali-
ditas feb. est cũ hac di
spõne exsiccat sputũ ⁊
ponit ip̃m grossiꝫ ⁊ ve
hemẽtioris viscositatiꝫ
⁊ nõ est neẽe nobis di-
cere q̃ illud cuiꝰ dispõ
est hec ex sputo screa-
re est graue. ¶ VIII.

Iam narraui eẽ
huius vini i ser
mone meo. de
potu dulci. qđ é. q⁊ hy-
po. comparat ipsuz ei
⁊ ingrit de virtute eius
in hoc tractatu. Dixi
enim quod inqsitio de
potu vinoso albo non
est prana. quod est: q̃
non est possibile alicui
ex vinis albis vt cale-
faciat calefactione ve-
hementi: verũtamẽ cu
ius calefactio ex vinis
est vehemens. erit coꝛ
illius etiã rubeꝫ cla
rus: ⁊ scõm post ip̃m est vinum qđ nominaꝛ citrinum:
⁊ tertium post hec duo est vinuz rubeum. ⁊ potus dul
cis est quartum. Uinum autez album est minoꝛis cale
factionis omnibꝰ vinis. ⁊ differentie particulares in ℔
vino in multitudine ⁊ paucitate sunt multe. illud autẽ
ex vinis: cuius dispositio est hec dispositio iam diximꝰ
in eis que sunt premissa: quod est velocioris penetra-
tionis ad vessicã q̃z potus dulcis. In hoc autẽ sermo-
ne dixit hypocrates. q̃ conuenientia eius in rebꝰ alijs
est minoꝛ quam vini dulcis. Res autez iste sunt vẽtris

Nõ gra
dus cali
ditatis i
vinis ꝫ
coloris
diuersi
tatem.

ventris solutio z excreatio eius qꝫ excreatur per sputum deinde dixit. Quam bonum est cognoscere significationes significantes virtutem vini.

IX.

OMne vinū dulce est magnū: sed nō oē vinū nigrū est dulce: vex tu iuenis i vinis nigris vinū nigrū: qꝫ ē stipticū: sic vinū qꝫ iuenit apud nos in asia ppe ciuitatē pgamū in ciuitate q̄ noiat sanarte. z i ciuitate q̄ noiat halas vina ät q̄ sūt i kabichel q̄ noiat anatis sūt stiptica dulcia cōposita ex duob⁹ saporib⁹ q̄rūq; z pp hāc cām fit malū. qm̄ nō penetrat in venas neqꝫ descēdit a stomacho velociter sz moratur in eo tpe lōgo. z iflat ipz. p illud ät qꝫ ex vinis est nigri coloris stipticū in quo non est dulcedo fit iuuamētuz in qbusdā egritudibus accidētibus in ventre quādo descēdit qꝫ ad ipm puenit plus qz̄ oz aut est illud qꝫ egredit̄ ex eo de genere alcorati. tūc. n. inuenis qꝫ ꝫ vinū ē pueniēs. z sīr ēt vinū albū. z sīr ēt vinū stipticū z reliq̄ medicine pueniētes. hyp. eni dicit i eo cui⁹ dispō est ꝫ qꝫ vinū citrinū ét cōuenit ei z nō dicit illud absolute in oi vino citrino. aut palmeo. sz in eo qꝫ ē stipticū citrinum qꝫ est. qz opz tibi vt intelligas sermonē eius sup ꝫ duo simul sic dixit. Vino ät citrino z stiptico oz te vti in hmōi infirmitatib⁹: qꝫ ē. qz vinū citrinū dz̄ de duob⁹ potib⁹ z sīr nigrū. q̄ vnū ē vinū dulce. z alterꝫ vinū stipticū. z ꝫ est ét vinū aliud tertiū ꝑter ꝫ duo. cōpositū ex istis duobus saporibus. verūtn illud cui sapor ē minus noiat ex colore suo duob⁹ noib⁹. vinū ät citrinū vehemēti⁹ ledit caput z mētē: qm̄ ē calidi⁹ nigro. z ppter hāc cām fit addēs in febribus. qꝫ est. qm̄ cōueniētiora vina in febrib⁹ sunt vina aquosa tm̄. Necessario ergo p hibet hyp. vti stipticis. quoꝝ color est citrin⁹ aut niger quādo in capite est grauitas aut in mēte nocumētū. s. quādo feb. tāgit mētē z ledit ipam. z in egritudinib⁹ ét que fiunt in pectore z pulmone qm̄ i eis fit graue eijcē sputū. z dicit itez. in eo cui⁹ dispōest ꝫ ex vinis. qꝫ ē icō ueniēs qm̄ vrine exitus est difficil. z manifestū qdē ē qꝫ illud est pp grossitudinē z ipsius stipticitatez.

X.

CVm vino stiptico est cōueniēs in infirmitatibus acceptib⁹ in intestinis q̄ narrauit hy. itez. z p illud fit qꝫ iuuamētū eius in eis est quādo bibit exns puꝝ ppter stipticitatē ipsius qua fit iuuamētū in eis loco eius. Et hec quidē stipticitas remouet ab eo quādo pmiscetur cū aqua mixtōe multa. z sicut iuuamētū eius est in istis ppter stipticitatez que ē in ipso quādo bibitur existēs puꝝ. similiter nocumētuz eius ē in partibus pectoris z capitis vehemētius quādo bibit puꝝ. hec ꝑ sunt mēbra que significauit hyp. p sermonē suū. z dixit. qꝫ nocet oībus membris supioribus. z nocet etiā coꝛporibus que indigēt euacuatione per vrinam. quod ē. qꝫ vinum stipticum phibet omnes species euacuationis per vrinā. z abscidit eam. Cū ergo abscidit sermonem suū in vino. in hoc loco secutus est illū in sermone cum hydromelle. z ipse quidē iaz narrauit in sermone suo totum qꝫ necessarium est scire de vini esse nisi parum. ipse. n. dimisit rē vnā quā nō exposuit. z hec ē quā ego dixi in partib⁹ sermonis mei. s. qꝫ conuenientius ex vinis oibus ei qui habet egritudinem acutam est vinuz aquosum. Et hoc vinū est vinū cuius color ē albus z eius substātia est subtilis. z nō ostēditur in eo aliqua ex q̄litatibus que inueniuntur in reliqs vinis. non stipticitas neqꝫ pōticitas. neqꝫ aspritas. neqꝫ dulcedo neqꝫ amaritudo neqꝫ vētositas ē ei. qz hoc vinū solū inuenitur ꝑuatū nocumētuz q̄ pueniūt ex potu aq̄ z oi malitia quā euenire faciūt reliqua vina. Et nos qdē inuenim⁹ hmōi vinū in mltis locis i regione Italie. z i regiōe Asie in regiōe qdē Italia vinū qꝫ noiat menosū de quo in potu dat febricitātibus. sz in regione Asie vinū citrisez z vinū qꝫ noiat sibileꝫ z vinū qꝫ nominatur cichlis. Et qz iaz itellexisti signationes eius. tunc facilis ē

Vinū stipticū ꝓhibet euatiōnē per vrinā.

Quale sit vinū aquosū

Cōueniētiora vina i febribus sūt aqsa.

Vina grossa vehemētia z fortz odoris inueniūtur in locis calis

Sermo eius in oibus horis ifirmitatis. signat q̄ sermo ei⁹ est in egritudib⁹ acutis in qb⁹ dix̄ q̄ te vti ptisana ordei añq̄z cōsequat egritudo statuz suū est icōueniēs: qm̄ qn̄ hō hz febrē acutā. z nō ē in pectore ei⁹ z i pulmōe ipsi⁹ aliqd ex morbis. z vt⁹ ei⁹ē fortz z de aptitudie egritudis ei⁹ē vt ꝓsequat statū suū circa diē gntū. tūc sufficit vt reaneat ppotū hydromell' tm̄ z tolleret illō: hydromel ergo in oib⁹ ifirmis est cōueniēs valde i hmōi egritudib⁹: hntib⁹ aūt colerā amarā iuuamētū eoz p ipz ē min⁹. qō ē: qz puertit i eis ad coleram. nisi antecedat z egrediat: aut ex iteſtis aut ex vesſica. nā si añcedat z egrediat cū eo qō non nocet. fit iuuamētū p ipm iuuaméto magno valde. qō ē. qz egredit cū exitu ei⁹ colera. Et hy. qdē signifi cauit in .B. sermone in eo qō dixit cōplexionē hydromellis. Qō est. qz magis iuuatiuū ē vt sit illud de eo qō bibit ille cuius dispō natu re cuius est .b. dispō. q̄ pmixtū est pnixtōe ve heméti donec fiat pro pinquius aq̄. tūc enim nō excitat sitiz. nz generat colerā. Et sicut nocet hntib⁹ colerā amarā. sic̄ r̄ dicit in eo. qz nocet eis quoz̄ visce ra sūt magna z itelligit in .B. loco p viscera magna. nō illū cui⁹ viscera sūt magna p nāz. sz illū cui⁹ viscera sunt magnificata pp apa lapideū i eis. aut ex apate calido. aut ex apate molli. qō ē. qz hydromel nocet istis. qm̄ nō ē pole i eo vt añcedat z egrediat a corpib⁹ eoz̄ velocit sz cōuertit ad colerā facile. z ppe in apatib⁹ calidis. z cā in illo est calitas eius. qm̄ in apatibus reliqs egredié tibus a natura eius est minoris nocumēti. XII.

Nota ꝺ hydro=melle.

Am pposui vel enūciaui in eis q̄ ꝑmissa sūt cām ppter quā fit hydromel min⁹ excitās sitiz q̄z vi nū dulce i locis in qb⁹ ostēdi q̄ ipa ambo simul ꝑm dulcedinē suā, pperāt ꝙuersionē ad colerā. z q̄ hy dromel ꝑz sbtilitatē suā z penetrationē suā ad oia loca est min⁹ excitās siti: qm̄ qn̄ morat i stōacho spacio lōgo excitat ēt siti. nō min⁹ q̄z excitat ipaz ēt vinū dulce. ve rūtn̄ .B. accidit raro. Uelocitas āt penetratiōis ei⁹ a sto macho z iteſtinis. z epate ad renes ad vesſicā pl⁹ q̄z vi ni dulcis. nō solū accidit raro. sz ē iuēta i hydromelle i oib⁹ horis. pp .B. ergo fcm̄ est hydromel min⁹ excitās si tim q̄z vinū dulce. hy. āt nō loq̄t in eo sicut diri. sz enū ciat hāc itētōez ꝑz aliū modū. signāt g̃ vtutē hydromel lis ex opatōe ei⁹ in pulmōe. qō est. qz ipe oñdit i hydro melle. qz nō faceret illas opatōes si ipm nō penetraret in spacijs q̄ sūt in pulmōe. vt abstergat ea: iuuamētuz aūt ei⁹ ad screādū illō qō nec̄e ē screari de sputo: nō dix̄ ꝑmōe absoluto. sz addidit cū eo. cū q̄ztitate eq̄li. s. ꝑz fa cilitatē parūper. qō ē. qz nō ꝑt adiuuare ad illō qō ex creat iuuaméto magno, sic̄ secaniabi ꝓter q̄ i eo ē seda tio q̄ n̄ ē i secaniabi penit⁹. qō ē. qz secaniabi excitat tus sim qm̄ mordicat z exaspat pp vehemētiā suc abstersio nis. Hydromellis aūt z ppe qō ex eo est multe ꝙmixtio

Idromel si in oib⁹ tēporib⁹ morbi bi bitur in acutis egri tudinib⁹ ei⁹ cōueniētia pri mum minor ē eis q colerā hñt amarā: q q̄z magna hā bēt viscera q̄z nō hñtibus.

Idromel aūt q̄n bi bitur in oib⁹ horis ifirmitatis in egri tudinib⁹ acutis est cōueni entia ei⁹ ꝑm primū hñtib⁹ colerā amaraz: z quoz̄ vi scera sūt magna minus q̄z sit conuenientia eius eis q non sunt ita. XII.

Idromel autē pri mum min⁹ sitis furi am accendit. q̄z vi num dulce qz pulmonē hu mefacit z ad sputū excreā dum iuuamētū tpatuz prę stat: tussiz sedat. hoc āt iō. qz virtutis hz qddaz lauatiue: z sputuz viscolū plus q̄z oportet reddit.

Idromel autez ꝑm primuz minus exci tat sitiz q̄z vinū dul ce: qō est. qz mollificat pul monē z adiuuat ad screan dū qō excrearī necesse ē cū sputo iuuaméto eq̄li: z se dat tussim: z cā in illo ē: qz in eo est qddā ablutionis. z hec quidez ablutio facit sputum viscosum plus q̄z oportet. XIII.

In spu to visco so est ne cessaria medicia vehemē tis abs sterſio nis.

didit ad sermonē suū. z cā in illo est qz in ipso ē qddaz ablutōis ꝑmōez suū. z .b. ablutio viscosū efficit sputum plus q̄z oz. qō ē. qz meli⁹ eēt vt diceret ꝑm hūc modū z cā in illo est. qz in hydromelle est ablutio pua q̄ multo tiēs fac̄ descēdē sputū z augmētat viscositatē ei⁹ pl⁹ q̄z oz. qō ē. qz augmētatio viscositatis sputi nō ē. qm̄ dispō hydromell' est .b. dispō. sz illud est res q̄ ppa ē sputo: p hydromel āt nō fit i eo iuuamētū aliqō. sz dimisit ipz re manere ꝑm nām suā: meli⁹ g̃ fuit vt diceret q̄ p hydro mel nō fit iuuamētū in sputo viscoso: nisi qz addit in vi scositatē sputi: sermo. n. hy. inuiscat sputū. estimatio est in hydromelle. qz ponit sputū in hac dispōne. Inqt hu main. Sermonē dix̄ Gal. in q̄ fecit errare hy. diligēs vi ctoriā de eo. Inde ē: q̄ tu iuenis cū post paululū in ex pōne sua q̄ exponit ꝑmōez hy. in quo discernit inē opa tiōes hydromell' vehemētis puritatis. z opatiōes hy dromellis vehemētis cōmixtōis testificari i eo hydro melle. qz qn̄ ē q̄ztitas ei⁹ qō ē in ipso de melle m'tā exci tat sitiz. z facit ipz viscosū sputū. Et ego qdē faciā te sta re sup sermonē ei⁹ istū: qm̄ puenies ad ipm. nō est g̃ ser mo hy. in hydromelle postq̄z dix̄. z cā in illo ē. qz in eo est qddā ablutōis. z h ablutio viscosū efficit sputū plus q̄z oz nō rect⁹ est sermo. Et manifestū ē q̄ sermo iste nō est sermo absolut⁹ in hydromelle. sz in eo. qō ex eo ē ve hemētis puritatis. ita vt pp vehemētiā cal'itatis sue. z pp multitudinē ei⁹ qō ē in eo de melle excitat siti z spu tū efficiat ipz viscosū. qō ē. qz cū ablutio. s. abstersio nō fiat in hydromelle nisi ppter mel. z abstersio ēt non fiat melli. nisi pp caliditatē eius sicut in qbus est abstersio. Propter illud dixit hy. in virtute hydromellis q̄ noīat ablutio q̄ qn̄ ē in hydromelle plus q̄ opz efficit visco sum sputuz. nō qm̄ abluit z abstergit. sed qm̄ calefacit z inflammat. Cum ergo istud sit tunc non oportet vt re

Abster sio est p pter ca liditatē.

darguatur hy.z dicaſ errare in ſuo ſermone:neqz vitu peretur ēt Hal.nā quod nūc dixīmus vt diſputaremuſ per illud de hy.nō accepimus illud niſi ab eo. XIII.

IAm añ dixi qp hydromel puocat vrinā:qm̄ pene tratio eius ab oīb⁹ viſcerib⁹que ſūt iter ſtōachū z renes eſt faciſ. Et oñdi itez qp qñ egritudo eſt in epate:qp nō opz vt bibaſ hydromel.z nocet ēt ſpleni qñ in eo eſt apa calidū qđ eſt.q: puertiſ ex ca lore igneo qui ē in apa te calido velociter ad colerā. Et dignum eſt etiam qp viſcera dele= ctātur hydromelle pp dulcedinē ei⁹ ſicut ſtōa cus ąre puocat ea ad attrahēdū illud cū ve= locitate.z ſiſr etiā reliq res dulces.nā ineſt vt dicat in eis:ſic̄ ipſe ſūt delectabileſ apud ſtōa chū:ſiſr ſūt delectabi= les apud oia viſcera.z de ſtōacho qdē appet qp ipe delectaſ ex hmōi rebus. qđ ē: q: poſtqz deglutimus eas.ſentim⁹ qſi ſtōachū deſiderare eas ſi= cut ſentim⁹ eū ſemp ledi aſpis reb⁹ z amaris:nō in ho= ra q̄ comedim⁹ eas tm̄:ſz poſt illud ēt p tēpus.z pp il= lud ēt nō inuenim⁹ aliquē q ſumat eas i aliq̄ horaz niſi ꝑm viā medicine pp hūores aggregatos nō ꝑm curſū nāle in ſtōacho. Quādo vo ſtōachus ſeruat ſanitatem ſuā ledīſ oībus iſtis reb⁹:res āt delectabiles in venis ſūt res dulceſ tm̄:ſz ēt z meri inuenim⁹ delectari delecta tiōe vehemēti qñ deglutiunſ res dulces:qm̄ ꝟ mēbrū eſt aptū i nā ſui cōueniēs ei cui⁹ diſpō é ꝟ ex reb⁹.hmōi āt mēbri gnātio é ex pāniculo itrinſeco ex pāniculī ſto= machi.z tegit iſte pāniculus ēt linguā.verūtn ex lingua manifeſte appet ſenſus ei⁹ de rebus dulcibuſ. Ex meri aūt ſentimus qp ipz delectatur.deinde os ſtōachi ex re bus dulcib⁹ qñ deglutiunſ cū aial eſt remanēs ꝑm ſāi= tatē ſuā.ꝑm ꝟ ergo ēt oz qp viſcera delectenſ ex rebus dulcibus.qz attrahūt ex eis velociſ q̄ztitatē mltā i ho= ra ſanitatis z nutriunſ ea. Cū g ſūt i hora q̄ ledunſ a fe bre z apatib⁹ calidis.cōuertūt illas res ad colerā.ide ē qp tu īuenis epar in eo qđ nutriſ ex aialib⁹ p cōeſtionē ſicuū magnū valde delectabile delectatiōe manifeſta. Qm̄ epar nutriſ z impinguaſ ex cōeſtiōe rez dulciū.i apatib⁹ āt caſis z feb.nō conuertunſ hmōi res ad ꝟ vt addāt i magnitudine epatis.ſz gnant colerā.qđ ē.qz ca lor feb.eſt vehemēs.ſz calūtas inata é eq̄ſ. Inqt Dumai Jā declaratū é de Hal.i ꝟ loco qz poſuit cāz nocumēti accn̄tis in viſcerib⁹ ꝓuerſionē rez dulciū ad colerā pp calitatē q̄ eſt in apatib⁹ calidis. Et iſte qdē ſermo verifi catur in apatibus calidis tm̄:in oppilatiōib⁹ vo z apa= tibus lapideis.z in oībus hiſ ſimilibus in qbus cū ſūt in viſceribus addūt res dulces cū comedunſ z bibūtur non. Cāz aūt cōem in ꝟ qp res dulces nocēt oībus iſtis morbis iā dixit Hal.i poſtremo tractat⁹ ſui de regimie ſubtiliatiuo.z ego ponā ſermonē illū ſuū cū dictōibus ſuis.z eſt ꝟ. Inqt. Sicut vina dulcia qñ cuz eis miſcenſ alique medicine ſubtiliatiue mūdificant groſſos hū= res viſcoſos flegmaticos:q ſunt in pectore z pulmone Similiter ēt quādo epar eſt apatuz:aut ſplen eſt nocu= mentū accidēs ab eis maius q̄z iuuamētū eoꝝ. qđ eſt: qz iſta mēbra trahūt ad ſe res dulces quādo ꝓueniunt ad ſtomachū velociter:quare coartanſ ꝓpter illā tām in extremitatibus vene q̄ ſūt in eis facile.z ꝓꝑie vene ne que ſūt in epate in locis in qb⁹ cōcurrūt extremita= tes venaꝝ diuerſaꝝ ex vena q̄ eſt in latere ꝓcauo eius noiato porta.z extremitates venaꝝ ramificataꝝ ex ve na q̄ eſt i latē gibboſo ei⁹ q̄ noiaſ ꝑfūda:nō g cōueniūt res dulces iſtis viſcerib⁹ qñ in eis ſunt apata: neqz qñ in eis é lapidēitas: nz qñ ſunt oſficia venaꝝ minutaꝝ:q̄ ſūt i eis op pilata:nz ēt ipz mel: q̄z uis ſit in eo vtus iciſi= ua.verūtn medici frā= gūt vehemētiā vtutis dulcedis melſ cū ace= to ąre fit ſecaniabi qñ ꝓbas ipz cū rōne z ex= pimēto ꝓueniētius reꝝ z magis iuuatiuū eaꝝ in regimie ſubtiliatiuo cū g ſcis hec de diſpō= ne Hal.tunc nō eſt ne= ceſſe tibi vt audias a me in eo rem aliā. qđ é qz iā declaratū eſt tibi in ſermone vno ꝓmu= ni qp res dulces nocēt in oībus īfirmitatib⁹ accn̄tibus in viſceribus in qb⁹ coartaſ via ſi illud eſt ꝓꝑ apata aut eſt ꝓꝑ oppilatiōes.z eſt ſermo eius iſte quē dixit in re= gimine ſubtiliatiuo.apatibus aūt calidis que accidūt i eis nocēt ꝓꝑie res dulces:quoniā res dulces ſi earuz penetratio nō eſt facilis z feſtina.cōuertunſ ex calidita te illoꝝ apoſtematū ad coleram. XIIII.

OPortet vt reniemoreris in hoc loco ꝑmōis ei⁹ opcedētis in quo cū cōpauit iter hydromel z vi= nū dulce.dixit in hydromelle.qz min⁹ excitat ſi= tim q̄z vinū dulce:g ſiſr ēt in hoc loco inuenimus qp cū cōparauit hydromel cū vino dulci dixit. Et ſoſone edu cit hūores q ſūt de genere colere iterius plus qđ ē. qz vinū dulce ēt ſoluit:verūtn qñqz hydromel ſoluit hū= res de genere colere.z qñqz ſoſone educit hūores ma los.z iſti hūores mali ſūt de genere colere qb⁹ res alia penitus nō eſt admixta.z color colere q eſt in eis é co= lor igneus:z color rubeus groſſus clar⁹.z ſpuma q̄ ac cidit in iſtis hūorib⁹ eſt multotiēs ſicut euēt⁹ eius ēt in eo qđ calefit p ignē calefactiōe fortī.ſup iſtas nāqz res natat ſpuma:z qñqz eſt euētus ſpume in eis ſicut euen tus eius in hūiditatibus qbus nocent venti.z venitab illa ſpuma.z primū qdē hoꝝ duoꝝ ſignificat caliditatē egrediētē ab eq̄litate.z ſecūdū ſignificat coartationē in ſtrumētoꝝ z aggregationē agitationū vētoꝝ iflātiū re tentoꝝ in locis qbus nō eſt penetratio.z hmōi quidez vētoſitates egrediunſ qdē multotiēs in febribus in q= bus liquefit corp⁹. Et potus quidē hydromellis in hiſ febribus eſt in vltimo cōtrarietatis ei quod in eis é ne ceſſarium.z nocet vltimo nocumēto eis qui minoran= tur. Potus autem aque frigide eſt ꝑm contrarium illi us conferens vltimo iuuamento. Hypo.autē dicit qđ euētus huius egeſtionis eſt ꝓꝑie ꝓpter potum hy= dromellis in eo ſuper quē vincēs natura ē colera.ſ.cu ius cōplexio eſt calida egrediēs in caliditate ſua ab eq̄ litate.z habz in egritudine ſua apa calidū in qbuſdam viſceribus ſuis.qđ eſt.qz nomen egritudinis cōmunis in hmōi loco eſt ꝓpꝛium ei qui habet apoſtema cali dum:quoniam nō fit inflāmatio febris ab apoſtemate lapideo:neqz ab apate molli:ergo manifeſtum eſt: qa

Stomachus ſanus ledi tur ama rꝛ z aſpe ris.

Eparim pingua= tur ex dulci bus.

Res dul= ces no cēt vl ſceribꝰ oppi= latis.

qñ fit in qbusdã egritudibus calidis in qbus est nr̃ sermo ãpa:tũc apa calidũ nõ apa molle.i. flegmaticũ: aut apostema lapidũ.i. melãcolicũ.z illũ cui⁹ dispõ est hec dispõ noiauit hy.in h̃ pmone magnoꝝ viscerꝝ. XV.

Aqua in egritudinib⁹ acutis tarde penetrat.

IAm dixi itez in eis q̃ sũt pmissa:q hydromel cõuertitur in egritudibus acutꝫ ad colerã z nocet eis pp illud.q̃ q̃ aũt tardat penetratio. z morat in locis q̃ sub hypocõdrijs sunt tpe longo.z pp hoc necesse est tibi vt fugias ab vsu ei⁹.rectius est ḡ vt vtaris potu cõmixto ex vtriscꝫ simul.z sit cõmixtio tua qua cõmisces ea ex q̃ꝫtitate muulta aq̃ cũ q̃ꝫtitate pauca mell̃. meleni facit penetrare penetratiõe sua ipaz: qõ est qz vrine exit⁹ fit facilis p hũc potum: z excreatio eius qõ excreatur p sputũ fit facilioz z velocioz qñ tu accepis ipm pꝫ hũc modũ. q̃ si tu pmisceas cum hac q̃ꝫtitate aq̃ q̃ꝫtitatẽ mell̃ maiorẽ hac q̃ꝫtitate facit euenire velociter sitiz z addit i viscositatẽ sputi.ingt Bumain. Iste locus ẽ in q̃ pmisi in eis q̃ premissa sũt q̃ facerẽ stare te supiõm ex sermõe Bal. quo iuenim⁹ eũ cõfiteri cõfessiõe mãifesta q̃ hydromel pmixtũ pmixtiõe pura facit euenire siti z sputũ efficit viscosum nõ ergo merez hy.vitupationẽ sup sermonẽ suum i hydromelle.qz qñqꝫ facit sputũ viscosũ q̃ꝫuis Ba. cõtrariũ illi⁹ videat.pp has ergo res fit hydromel pmixtũ cõmixtione multa cõueniẽti⁹ in excreatõe ei⁹ qõ excreari necesse est p sputũ z in puocatõe vrine.ppinquũ aũt puro inuenim⁹ vehemẽtius cõueniẽs in solone nature.qõ est.qz mordicatio ei⁹ q̃ꝫto ẽ maior est velocitas solonis ei⁹ qua soluit vẽtrẽ.z multitudo ei⁹ pꝫ illud est qñ clysterizat ẽt est multitudo solonis ei⁹ p q̃ꝫtitatẽ puritatis ei⁹.h̃ est ḡ cã in solone eius cui⁹ dispõ ex hydromelle est h̃ dispõ q̃ soluit egõnẽ sup quã vincẽs ẽ colera inhibita tinctura.s.super quam vincens est colera victoria vehemẽti.z egõnẽ spumosaz qõ ẽ.qz exitus hui⁹ egõnis inenit ex hydromelle:cui⁹ dispõ ẽ h̃ dispõ z ipm cũ hoc inuenimus mordicare intestina z abstergere ea.z qñ cõuertit itez in colerã.addit in multitudine egõnis sup quã vincẽs est colera.ppter illud nõ laudauit hy.vsũ eius.z signãt illud p sermonẽ suũ. z ẽt illa super quã vincẽs est colera plusq̃ oz.Egestionẽ ãt spumosam vitupauit ẽt in libro suo de pnosticatõe z egestione sup quã vincẽs est colera.s.illa cui nõ pmiscetur aliqd aliud ẽ mala.qõ ẽ.qz oz vt egestio sit nõ vehemẽtis tincture.neqꝫ in dispõne vt ei nõ pmisceat res alia: sed sit eq̃lis inter h̃ duo.z qdẽ nõ est dãia int̃ sermonez meũ in hoc loco equalis aut parue cõmixtionis.cũ ergo fueris seruans has res z videris infirmũ egerẽ egõ

magna. XV:

SCreatus opportunus cũ sputo ac pulmonis hũectatio: maxime fit ex potu aq̃ mellis pl⁹ mixte.Sed egestio stercoris colerã hñtium z calorẽ fit ex potu aq̃ mell̃ cui⁹ mixtio puro vicina fuerit multo plus q̃ꝫ ei⁹ cuius cõmixtioni aqua dñatur.

SCreatus ergo eius qõ excreat p sputũ z mollicies pulmonis fit ppie ex potu hydromellis cõmixti cõmixtione supflua:descẽsio aũt egestionis spumose.z illius super quã vincẽs colera calida est:fit potu hydromell̃ cuius cõmixtio ẽ vehemẽtioris puritatis plusq̃ꝫ illi⁹ super cõmixtionem: cuius vincẽs est aqua. XVI.

Hydromel purum magis soluit quia magis mordicat:

SEd ẽt cui⁹ egõ hãc hũerit q̃litatez ipsi maximo nocumẽto est:neqꝫ.n. ardorem q̃ sub diaphragmate ẽ extinguit sed poti⁹ furorẽ z feruorez stimulat:at qꝫ infirmo ifert morbi itollerãtiã: mẽbrisqꝫ generat molestiaz. In intestinis aũt z in stomacho vulnera generat.

IN illa ãt egõne cuius dispõ ẽ h̃ dispõ sũt itez nocumẽta alia magna:qõ est:qz nõ extinguit inflãmationez factaz in locis que sunt sub hypocondrijs:sed excitat eam:z accidit ab ea prauitas tollerandi egritudinem super infirmuz:z inquietudo mẽbrorum.z facit accidere vlcera in intestinis z stomacho. XVII.

OẼ cõsuetudine hy. est vt nominet res ledẽtes nocumẽta.sicut fecit i lib.de restauratõe.z in lib.suo de iũcturis: qõ est.qz de ꝓsuetudine illorum de epulez est vt vtantur loco sermõis eorum nocet ledit z similiter ẽt inuenim⁹ hypo.vti illo multotiẽs.z dixit in hoc loco q̃ nocumẽta hui⁹ egestiõis cuius precessit rememoratio sũt magna.s. egestio super quaz est vincens colera spumosa.Et de consuetudine quidem eius est vt vtatur multotiens dictionibus que significant causas ledentes.z corpora quibus adueniũt nocumẽta super significationes.inde est qõ melius fuit vt diceret in hac egestione.qz significat nocumẽta magna.nõ ergo dixit qz significat nocumẽta:sed in ea sunt nocumẽta.q̃ꝫuis nocumenta non eueniant nisi in corporibus lesis.Cause ãt sunt facientes illa nocumẽta z significationes significant ea. Audi ergo ex hypo.nocumenta que significantur ex huiusmodi egestione.dixit enim.qõ est.qz nõ extinguit inflamationez que est in locis q̃ sũt sub hypocõdrijs.sed excitat ipaz z non dixit hunc sermonẽ.nisi quoniã multotiẽs sedat exitus egestionis sup quaz vincẽs est colera inflãmationem factã in locis que sũt sub hypocõdrijs. z ppter hoc addidit in sermone suo egestione spumosa. super quã est vincẽs colera.quoniã nõ extinguit inflãmationem.sed facit accidere contrariũ illius. s.qz addit in ea vel augmẽtat eam.quod est.qz qui ascellat huiusmodi ascellationem nõ sedatur ab ea inflammatio que ẽ in locis que sunt sub hypocõdrijs.sed facit eam fortem z malignã.z facit accidere ifirmo inquietudinem. scilicet angustiam z sycopin z prauitatem tollerãdi egritudinem quoniã huiusmodi egestio accidit a causa que inflãmat loca que sũt sub hypocõdrijs.z a descẽsiõe ei⁹ in intestinis accidit alcorati intestinoꝝ.Et cã in illo est acuitas.z eã euentus alcorati intestinoꝝ est egestio ferta sup quã vincẽs est colera.Cã aũt̃ que est in locis que sũt sub hypocõdrijs nõ est nisi significatio signãns sup ea.Et de cõsuetudine qdẽ hy.est sicut dixi multotiens vt vtat dictiõibus q̃ signãnt cãs facientes morbos sup significationes q̃ significãt eas. XVII.

Significauit itez hy. in eo qđ ꝓcessit de sermone suo qz mēsurat narratōez curatiōis cuiusqz egritudinū acutaz z signat illud ēt in ll ꝑmōe: nō minus eo qz signat illud in eo qđ ꝑmissū est. z ego igrā de rebus additis in hoc libro post sermonē. in balneatōe z ab eo qđ ē in libro suo de egritudib⁹. z in libro suo de cāis an sint digni vt ptineāt hy. i expōne mea quā exponā illos libros. XVIII.

Iam signauit hy. iēt signatiōe manifesta qz ꝓcepit vti hydromelle tm̄ vsqz ad horā euēt⁹ crisis: qđ est. quia nō vtimur aqua ordei nisi in egritudinibus tm̄ qbus liquefit corpus aut in eo cui vtus nō tollerat vt moreꝛ vsqz ad horam crisis. In reliqs āt egritudibus ē rectiꝰ vt regat ifirmꝰ i eis hydromelle tm̄. XIX.

Non est ꝑmo hy. dicēdz i potu hydromellis: qz ꝑsternit ꝟtutē ifirmi z ꝑmo eiꝰ qz nō nutrit euz ꝓsus aut nutrit eū nutrimēto pauco vnꝰ. verūtamen iste opatiōez tres adinuicē sunt diuerse siue sint ex eis q̄ ꝑsternūt ꝟtutē suā sic fluxus sanguis ex naribꝰ z fluxus vētris supfluꝰ. z sudor z vomitꝰ z ꝓhibitio a cibo ꝓ accūs necessario dī in eo qz ꝑsternit ꝟtutē. In eo āt qđ prorsus nō nutrit sicut aqua sermo qz prosternit ꝟtutē aut cōfortat eā: nō ꝑz ꝟtutē. sz ꝑz viā trāsūptōis. ide est qz aqua nō solū cōfortat ifirmū ꝑz qz ipa nutrit ipm. sz est loco medicine q̄ reducit cōplexionē eius sup quē supfluit malitia cōplexionis donec ꝙuertit illaz ad equalitatē. tertia āt cū istis duabꝰ ē cuiꝰ nutrimētū est paruū. z ē possibile vt moriatur hō si vtaf eo solo cuiꝰ dispō est hec. nō ꝑz qz virtuz eiꝰ cadat ex vsu illius. sed qm̄ nō addit in ea magnā additōez. z ex istis rebus ē hydromel: qđ est: qz qm̄ ifirmus ꝓhibef a cibo quatuor diebꝰ z de aptitudine eiꝰ est vt moriaf: tūc possibile est ei ꝓ vsū hydromellis vt nō remaneat nō vsqz ad diē qntū. sz ēt vsqz ad diē sextū. z itellige istū ꝑmōem itez in melle. natura. n. mellis est illa q̄ ponit hydromel ex rebus q̄ nutriūt nutrimēto paruo. qđ est. qz aqua nō est nisi cōpositrix cibi nō cibus. z neqz hy. illud tm̄ dixit sed relīq boni medici: vez pauci ex eis dixerūt illud in aqua qz ipsa est cōpositrix cibi. Iste ergo res quas dixim̄ hy. sūt in hydromelle: qđ aūt sequit illud nō est occultū tibi: qz dicit etiam in melle. XX.

Non est iste sermo qz hydromel attrahat mortez sup illū q tollerat patiētiā sup seipz verꝰ in quo nō sit ambiguitas. Qđ est qz mors venit ēt super ipsos qz̄uis bibāt aquā solā itez. Cum sit nutrimētū qz peruenit ex solo ad corpꝰ ex hydromel potu hy le puuz nō est posse vt dromelis seruet ꝑ ipm corpꝰ: ita lis non vt reaneat ei vita sua ꝑ pót homo i vita cōseruari. potū eius tm̄. sicut si biberet ifirmus aquā ordei solā. XXI.

Putat de hyp. qz signat per sermonē suū: fortꝰ multū aqua: qz in aq̄ eiꝰ ē vtuz ex q̄ nutrit cōpꝰ z posse qđē ē vt aq̄ qm̄ corpus exsiccaf pp dimissionē cibi qđ hūectat z rorīdū efficit vt moreꝛ per potū eiꝰ ifirmꝰ tpe longiori tpe q̄ reaneat qm̄ nō bibit aquā oīno. inuenimꝰ ām hy. determinare i eo qđ addidit i ꝑmōe suo hydromelle nisi lēificet vētrē: qđ est qz hydromel ꝑsternit ꝟtutē nāe z debilitat eā pp eūationē i eo cuiꝰ lenit ventrē cū ll qz ll dictio signat mītitudinē solonis vētrz. nō eqlitatē eiꝰ. z oz qđē vt scias qz hydromel puz ē plꝰ ad soluēdū vētrē. z qđ ex eo bn̄ decoqf ē plus nutrimēti. z itellige ll. z serua illū sup vias tuas. qđ āt scribit hy. pꝰ i ꝙpatōe hydromell cū vio sbtili aq̄soauscultā vt itelligaz illū. XXII.

Fuerūt ex hoibꝰ q̄ scripserūt loco fortioris z debilioris: vehemētioris ꝟtutis z vehemētioris debilitatis. z ex eis fuerūt q̄ scripserūt illud ꝑz qz nos scripsimꝰ ipm: z ex eis fuerunt q̄ scripserūt loco quarūdā horaz: quandoqz ꝑm hoc exēplum. z quādoqz inuenis ipsum etiaz fortius vino subtili aquoso. z quādoqz inuenis ipsum etiam debilius ipso. Quod aūt nunc intelligitur ex oībus istis descriptōibus est vna eadē res. qđ est. qz hydicit in hydromelle. qz in qbusdā horis est fortior vino subtili aquoso: cuius est hec dispositio. Et ego quidez

Dō non pót supra quatuor dies sine cibo viuē.

Juerfitatē aūt medicamētoz necessariorum ad hos morbos medicādos: postea intimabo.

Species aūt curationis q̄ iste egritudines curant ego narrabo in eis q̄ sūt post. XVIII.

Sed si i his morbis acutis ꝓ iure vl̄ potu aquam dederis mellitā vtile tibi in multis oparis: nec multū delinqs quē aūt oporteat illā bibere z quez nō dictum est vt oportuit. dixim̄s etiā cui denegetur infirmo.

Et si vteris in his egritudinibus loco sorbitionū z totius qđ bibitur hydromelle: erit tibi rectū in rebus mītis: z nō erit tibi pose vt erres multo errore: cui aūt oporteat illō dari i potu z cuiñ oporteat illō dari i potu iā dixim̄s ꝑm qz opz vt in eo dicatur z enūciauim̄s etiaz cām in qua nō oportet vt in potu detur infirmo hydromel. XIX.

Sed q̄dā iam dimittunt dare illā qz videlicet debilitat illa ꝟtutē bibētiū: vñ z illis eā citaz morte credūt impendere: qđ ita eē idcirco videf sibi qz is qui bibit minime potest sustētari. Sūt enī qui-

Uerūtamen hydromel est fortius nutrimentuz quando bibitur solum si non lenit ventrem. XXII.

Est etiaz quādoqz illud fortius illo leui vino qđ aquam sustinere non potest: est z quandoqz debilius.

Et nos inuenimus ipsum etiaz eē fortiꝰ vino subtili parū tollerāte aquā in qbusdam horis. z in quibusdaz

iã narraui cui⁹ ex vinis dispõ fit ℔ dispõ i sermõe de vinis. hy. ãt abstinuit a rememoratõe eius q̃si ignorauit illud ⁊ signãuit illud i ℔ sermõe signãtõe mãifesta: narrãdo substãtiã ei⁹ in sermõe suo subtilis: ⁊ narrãdo vtutẽ ei⁹ in ꝑmõe suo: paꝛ tolleraꝭ aquã: qð est: qꝛ vinũ nõ noiaꝭ paꝛ tolleras aquã: nisi cũ nõ ẽ neẽe vt pmisceaꝭ ei de aq̃ vt bibaꝭ: nisi q̃ztitaꝭ pua valde: qm̃ qð ẽ cũ ꝗ̃uio illi⁹. ſ. cui⁹ pmixtio idiget aq̃ mꝛta noiaꝭ pl⁹ tolleras aquã. Uinũ ḡ nõ tolleras aquã ẽ debilis vtutis. q̃ nõ fit iuuamẽtũ i bibẽte qm̃ miſceꝭ cũ aq̃ multa. ⁊ sermo ei⁹ itez i ℔ vino: qꝛ nõ est odoꝛ ei. signãt signiſicatõe magna debilitatẽ valde ei⁹ ⁊ frigus ipi⁹. ⁊ est ſile i his duob⁹ aq̃. sicut si vinuz est fortis odoꝛz. signãt illð ex eo signãtõe magna valde vehemẽtiã virtutis eius. qð est. qꝛ alteratio vini aq̃si duz pmanet vua eius i vite est pua valde. ⁊ illud qð admiſceꝭ ei de elemento terreo ẽt est q̃ztitas pua valde. ita q̃ ipm est loco ei⁹ cui admiſceꝭ q̃ztitas pua ex substãtia terre ⁊ ignis ⁊ nõ ẽ neẽia i destruẽdo ℔ duo simul: nisi digestio pua vade. Uinũ

Uinum fortꝫ odoris ẽ foꝛtis vtutꝫ ⁊ caliditatis.

aũt cui⁹ dispõ est ℔ dispõ. ſ. multũ tollerans aquã. nõ fit cũ hac dispõne ex digõne pauca qm̃ lõgitudo ei⁹ ab aq̃ est lõgitudo multa valde. ⁊ q̃ztitas caliditatis quã acqrit ꝓp illud est multa. ⁊ hz cũ illo odoꝛẽ.

XXIII.

Si dicẽt hy. loco ꝑmõis mel hydromel eẽt ꝑmõ ei⁹ mãifestioꝛ. qð ẽ: qꝛ ꝑmo ei⁹ fuit vſqz ad hũc finẽ i hydromelle. ⁊ ipm cõparauit cũ vino. ⁊ manifestũ est quidẽ q̃ cõpatio sua q̃ cõparauit ipz fuit cuz vino mixto cũ aq̃ nõ cũ vino puro. Uerũtn̄ cũ itẽdit vt eẽ cõparatõis sue curreret ꝑz iustitiã suã. posuit ꝑmõez suũ in vino ⁊ melle. qð ẽ. qꝛ ex hõib⁹ est q̃ errat i ꝓpatõe sua iter ℔ duo ꝓ itẽtionẽ ex ea vt faciat errare aliũ: ⁊ ex eis est q̃ errat in illo absq̃ volũtate sua. ide est. qꝛ expiũtur res ꝓter ℔ q̃ admiſceaꝭ ei res alia. ⁊ ponũt vtutem eaz nõ eis q̃b⁹ nõ miſceꝭ aliqd aliud tm̃: ſz q̃b⁹ miſceꝭ q̃ cũq̃z cõmixtio fuerit. Et silr iuenim⁹ ẽt alios expiẽtes res q̃ cõmixte ſt ꝓmixtõe mꝛta. ⁊ iudicãt ex eis sup oẽ q̃ mixtũ ẽ q̃cũq̃z ꝓmixtio fuerit ⁊ nõ eẽt eis neciũ vt ponerẽt iudiciũ ꝑz ℔ exẽplũ. ſz eẽt eis ꝓuenies vt sciret q̃ hydromel qm̃ miſceꝭ oz vt sit ꝓpatio ei⁹ cũ vino cui mixta ẽ aq̃ qm̃ si fuerit aptitudo tua vt sit ꝓpatio tua inꝭ vinũ puꝛ ⁊ hydromel mꝛte ꝓmixtõis. nõ erit iusta. ⁊ qm̃ cõpatio ei⁹ difficil ẽ i eo cui admiſceꝭ res alia ab eo posuit hyp. ꝑmõez suũ i reb⁹ q̃b⁹ nõ admiſcent alia ab eis. ⁊ sũt ille q̃ dñr pure. Cõpauit ḡ inꝭ vinũ qð nõ ꝓmiſceꝭ ⁊ inꝭ hydromel. ⁊ dix ⁊ qm̃ aliq̃s bibit ð vino duplũ ei⁹ q̃ bibit ð hydromelle: ẽ nutrimtũ ei⁹ min⁹ nutrimto hydromell. ⁊ qm̃ gña vinoꝛ mꝛta sũt nõ posuit sermõez suũ i eo q̃ ex eis est forte iprimẽs i caput. ⁊ faciẽs pmixtionẽ i rõne sz in debili ex eis aquoso. Cõpat ḡ ℔ vinũ cũ melle: ⁊

Uel maioris nutrimẽti vino aq̃so.

earum debilius.

XXIIII.

Differẽtia aũt que ẽ inter virtutem vini aquosi ⁊ mellis vel vtriusq̃ nõ ꝓmixti magna est: q̃. n. duplũ vini puri biberit q̃z mellis eius virtutẽ magis illud mellis ꝓfortat nisi naturã hũefaciat: ster coꝛis ẽt duplũ egerit:

Et dꝛia inter vsũ vini ⁊ mellis non mixtoꝛ in virtute cuiusq̃ eoꝛ est magna: qm̃ si aliq̃s bibit de vino puro duplũ eius q̃ ipse bibit de melle confoꝛtaꝭ virt⁹ eius ex potu mellis plus multũ sz nõ lenit naturã tm̃: qð ẽ qꝛ egestio ẽt q̃ egrediꝭ ab eo dupla est.

XXIIII.

Post ptisanaz vero si aq̃ mellis bibaꝭ saturat nimia ꝛpletione ⁊ iflat: eisq̃z q̃ sẽt sub diaphꝛagmate locis: mime iuuat. Antea vo nõ fit adeo nocitiua: sed etiaz iuuamẽto habilioꝛ babeꝭ.

Et si soꝛbeat ptisanaz oꝛdei deide bibat post ipaz hydromel satiat ipm illud satietate veheməti: ⁊ iflat eũ: ⁊ non fit iuuamẽtũ p illud i locis q̃ sũt sub hypocondꝛijs. Si aũt bibat hydromel ante soꝛbitionẽ nõ nocet eis illud sicut est nocumẽtũ ei⁹ q̃ bibiꝭ post ptisanã ipm sed q̃q̃z fit iuuamẽtũ per illud etiam.

XXV.

Post ptisanaz vero si aq̃ mellis bibaꝭ saturat nimia ꝛpletione ⁊ iflat: eisq̃z q̃ sẽt sub diaphꝛagmate locis: mime iuuat. Antea vo nõ fit adeo nocitiua: sed etiaz iuuamẽto habilioꝛ babeꝭ. Et si soꝛbeat ptisanaz oꝛdei deide bibat post ipaz hydromel satiat ipm illud satietate vehemẽti: ⁊ iflat eũ: ⁊ non fit iuuamẽtũ p illud i locis q̃ sũt sub hypocondꝛijs. Si aũt bibat hydromel ante soꝛbitionẽ nõ nocet eis illud sicut est nocumẽtũ ei⁹ q̃ bibiꝭ post ptisanã ipm sed q̃q̃z fit iuuamẽtũ per illud etiam. manifestũ est q̃ mel est pluris nutrimẽti ipso ⁊ qñ ipe pꝛecepit vt cõpareꝭ iter q̃ztitatẽ vini ⁊ medietatẽ ei⁹ ex melle. nõ vult q̃ oporteat vt bibat ifirm⁹ vnũq̃ð q̃z eoꝛ ꝓter q̃ admiſceaꝭ aq̃ ei. Sz postq̃z mẽsuraꝭ de vnoq̃ð q̃z eoꝛ q̃ztitas quã vult ex eo ⁊ dat ea in potu ifirmo q̃r vult. nã illud nõ nocet in ꝓhibitiõe tua aliqd qð est: qꝛ pole est tibi vt accipias de melle q̃ztitatẽ vncie ⁊ dimidie. ⁊ des ei ipsi i potu postq̃z pmiſcueris i eo de aq̃ qð ipe vult ⁊ facias illð oi die ẽt accipies itez de vino q̃ztitatem triũ vnciaꝛ i die. ⁊ desz ei i potu ipz postq̃z pmiſcuerz ipz sic diligit qð ẽ: qꝛ tu potes ℔ qñ tu expirz i nũerz hoiuz plũz siliuz i oib⁹ dispõnibus suis. ⁊ in vno exhõib⁹ ẽt nõ i vna hoꝛa ⁊ eadẽ. vt cognoscas vtutẽ cuiusq̃ eoꝛ ꝛz veritatẽ eoꝛ: qꝛ qñ mel nõ lenit nãz pp ꝓpꝛietatẽ suã pole ẽ ei qvtiꝭ mel le vt moꝛeꝭ dieb⁹ mltis cũ ḡ ist ð sit ita: q̃re ḡ dixit hy. in ꝓncipio ꝑmonis sui: ⁊ iuenim⁹ ẽt ipz forti⁹ vino subtili paꝛ tolleraẽte aquã i qbusdã horis. ⁊ i qbusdã eoꝛũ debili⁹ qm̃ nõ ẽ declaratũ. qꝛ qñq̃z ẽ fortius. qñq̃z ẽ debili⁹: sz innuiꝭ sp ꝑz q̃ dix añ fortius. Cã aũt in illo est q̃ hy. cũ cõpleuit sermõez suũ pꝛeter q̃ discerneret ipz ⁊ enũciaret ꝓpationẽ eius equalẽ in illo ⁊ discerneret ipaz recte dixit. q̃ mel iuenit in qubusdã horis forti⁹ vino ⁊ in qbusdã eaꝛ debilius. qð ẽ. qꝛ qñ nõ discernit eẽ ꝓmixtõis cuiusq̃ eoꝛ multotiẽs putaꝭ q̃ vinñ est debili⁹. ⁊ qñq̃z existimaꝭ q̃ hydromel est debilius. ⁊ qñq̃z existimaꝭ aliud ab illo. Cũ ḡ discernis illud sicut dixi. ⁊ addideris ad illud discretiõez in lenitate nãe. Inuenies hydromel fortioris nutrimenti semp q̃z vinũ cõmixtũ ꝑm illã mixtionẽ. q̃ si ex egestione quã educit hydromel tẽperata nõ cadit vtus: q̃z uiꝭ oporteat vt scias q̃ illud qð egrediꝭ ex hydromelle est duplicia mꝛta ei⁹ qð egrediꝭ in eo q̃ nutriꝭ potu vini tm̃ addit ẽt tibi illud in ℔ q̃ hydromel est plꝰ nutrimenti multũ q̃z vinũ. qð est: qꝛ si egestio q̃ egrediꝭ ab eo ẽ duplicia mꝛta. ⁊ tollerat ifirm⁹ vt remanet p hoc q̃ nutriꝭ cũ hydromelle tm̃ die⁹ multis. tũc mãifestũ ẽ q̃ mel ẽ fortioris nutrimẽti q̃z vinuz.

XXIIII.

Hunc sermonẽ dixꝭ hy. in ordine ꝑm quẽ opz te ordinare vsũ hydromellis ⁊ ptisane ordei. Et scias q̃ ꝑmo ei⁹ iste ẽ ꝑmo cõis. ⁊ itelligiꝭ ex vno exẽplo ꝛ ꝑticulariũ. ſ. hydromel ⁊ ptisana ordei: qð est. qꝛ opz sp vt sumaꝭ in ꝑmis illud cui⁹ coꝛruptio est facilioꝛ. ⁊ eius descẽsio fit velocioꝛ. deinde scð o post ipm qð est ꝑz cõtrariũ illi⁹. ptisana vo ordei est velocioꝛis coꝛruptõis q̃z hydromel ⁊ tardioris descẽsiõis. Cũ ḡ bibiꝭ i ꝑmis hydromel est in loco faciẽtiꝭ penetrare. ⁊ faciẽtis descẽdẽ ptisanã ordei. ⁊ si bibaꝭ i ꝑmiꝭ ptisana ordei tũc hydromel ꝑhibeꝭ descẽdere: q̃re stimulat locaq̃ sũt sub hypocondꝛijs. ⁊ ꝓuertiꝭ ẽt ꝑz lõgitudiné tpis ad colerã ⁊ qñ cõ

Hydromel maioris nutrimẽti q̃z vinũ.

Libaris velocꝫ ð scẽsiõis ⁊ facilioꝛ coꝛruptionis sũt ꝑmis ꝑmẽda.

uertit corrūpit prīsā ordei ēt q̄dā corru ptione. XXV

IN toto hoc ser mone suo nar raui hyp. differentiaz iter illō q̄ō co ctū ē ex hydromelle: z iter illud q̄ nō decoq tur: nō ḡ necessaria ē in eo penitus exposi tio. XXVI

Simus q̄ vsus hy. i p̄mōe suo noiaī z vocaī z q̄ sunt sitia illiz: q̄ñq̄z ē q̄ñ cō suetudo nō currit cuz vsu illius nois apud hoies ois ligue: z q̄ñ q̄z q̄ñ nō noiaī illa rez ullo noie p̄m vitatez: z q̄ñq̄z ē q̄ñ vult significare p ipm rē artificia lē: sicut ostendimuz in lacertis tēporū z ma sticātiū. Et manifestuz ḡdē ē apud oēz hoies q̄ secaniabin n̄ noiaī hoc noie vt significet aliquā operationū. Re stat ḡ q̄ hy. nō dixit in eo: noiatur secaniabi nisi ꝓpter vnā duaruz rez: aut ꝓpter vitupe rationē qua vituperauit ꝫ nomen: sicut di xit in lacertis tempoz z masticātiū: aut quo niā ꝓsuetudo non cur rebat cū vsu hui⁹ me dicine. q̄re addidit in p̄ mone suo in ea ꝓrer hāc cām. nominaī. Et possibile q̄dē est vt sit vnūq̄dq̄z horz duoruz quoniā licet nō ꝓpriū fuerit intentioni vsus eius esse i illa hora. Et licet hy. vituperauerit hoc ipm nomen cū si gnificet super hoc q̄ō est medicina cōpositā ex aceto z melle tātuz p̄m dispositionē ver o mellis in seipso in hoc nomine in greco pot̄ est vt intelligaī p ipm mel acetosuz: iaz ergo oñdim⁹ q̄ō voluit hy. p p̄mone suū: secania bin noiatur. Q̄ō autē necesse est scire ōesse eius in arte medicine:

De ꝓpo oportet vt intendam⁹ sitōe se eius intentionē. Dico caniabi. ergo q̄ compositō se

QUectū autem mel vsui appet melius q̄z subtile z albuz lucidūq̄z videī ꝓcorabile. Sz eaz bonitatē illō hr̄e q̄ crudo p̄ferat dicer nō pos sum: nō. n. saporosius cru do: si mel añ coctionem bo num iueniī: sz etiā plus de fectū: z ad egerēdū sterc⁹ ualidus cōprobaī: quorū neutrū quantū ad iuuamē tū necessarium est. Ad q̄d aūt coqui expediaī indica bo. Si ergo mel malum fu erit: aut immūdū inepodo ris: nigriq̄z coloris: coctio eius malignitatem minuit aut turpitudinem.

OEcoctum aūt hy dromel melius ē i cōsideratōe sua q̄z illud q̄ō nō decoquitur: q̄ō est: q̄z vides ipsum sub tile album q̄ō penetrat lux sz q̄ in eo sit bonitas q̄ an tecellat illud q̄ō ex hydro melle crudū ē ego nō pos sum dicere: q̄m nō est sapo rosius crudo si cōtingit q̄ mel sit bonum: verum q̄ō ex hydromelle decoctū ē: debiliuz ē crudo: z minus stercus faciens descendet z nō est aliquod horū duo rū necessariū in iuuamēto. Et ꝓpinquius q̄ō prouocat ad vtendū eo decocto est q̄ñ contingat vt mel sit malū: non mundū: neq̄z bo ni odoris nigri coloris: de coctio nam q̄z diminuit de malicia eius: z vehemētia sue feditatis. XXVI

DOtus autē q̄ oxy mel dicit i hyeme datus i acutis pas sionibus plurimum iuuan tior est: quibus enim neces se est screare iuuat: flatum

DOtus aūt qui no bonum facit.

minatur secaniabin vsus in multis ex egritudinibus ē iuuatiuus: q̄ō est: q̄z adiu uat ad excreandū illud q̄ō per sputum excreari neces se est: z bonum efficit anbe litum. XXVII

DRe vero q̄b⁹ vti tur eo sunt iste.

DRe vero ei⁹ sunt iste. XXVIII

ACcidissimuus vō bis quibus sputuz screare est necesse nō parū facit iuuamēti: q̄ō si id q̄ incluſuz est adiuuat excreari lubricuz faciens: atq̄z canalia pulmonis di latans: pulmōi p̄stat q̄d dam quietis: q̄z illum hūi dum reddit: ita q̄z maximū ipendit iuuamētū. q̄ñq̄z ve ro p̄cimum: videlicet acci dissimus opportunū screa tum per sputum fieri amit tens adiuuare nō potest: q̄ re sputi viscositas augmen taī: vnde z opus illius im peditur.

QUod est: q̄z ei qui acetosus est val de ex eo: ñ est pos sibile vt efficiat opationez mediā in excreatiōe eius quod excreari per sputuz necesse est: quoniam si ad iuuat ad excreandum res retentas: z facit accidere eis lubricitatem: z dilatat cannam pulmonis tunc ce scere facit cannaz pulmōis quadam qete: quod est: q̄z lenit euz: z cum efficit has operationes confert iuua mentū magnū: z quādoq̄z nō est possibile ei qui ex eo acetosus est valde vt pos sit facere excreare q̄ō ex screari necesse est p sputuz cum ergo illud est addit i viscositatem sputi: z nocet vsus eius.

caniabin nō est ex ace to z mele tantum: sz est ex hydromelle z q̄z titate qua aceti: z me liuz quidez in eo est vt decoquatur: q̄ō est q̄z virtus melis frangit quando decoquitur: quare acquirit hy dromel permixtum ei iuuamentuz q̄ō ex eo necessariū est: z nō est possibile in eo vt noce at. hyppo. autez narra uit i pricipio sermōis sui iuuamēta q̄ sequū tur ex vsu secaniabin: z narrabimus ēt nos ea in sequētibuz: nocu mēta vero accidentia ab eo monstrat hypp. in fine p̄mōis sui. Q̄ō autem dixit in fine ser monis sui istius quez p̄mūsimus est p̄mo ei⁹ q̄ō est: q̄z adiuuat ad excreandum illud q̄ō excreari necesse est p sputū: z facit etiam bo num anbelitū: z nos q dez narrabimus illud quod ipse dixit in ꝫ p̄ mone sequētes in illo vestigiū ei⁹. XXVII

INtellexit p ho ras ei⁹: aut ho ras in q̄bus oz vt administretur sicut cucurrit cōsuetudo cū illo: aut iuuamēta que acgrunt ex eo. Et ego quidē iā ostēdi q̄ō hy. multotiēs vtitur hac dictione p̄m hāc intē tionem. XXVIII

NIppo. nunciat in sermōe suo ista nocumēta que accidūt multotiēz ei qui indiget tm̄ vti se caniabin acetoso. q̄ ē: q̄z qui non indiget vti medicia cuius acetosi tas ꝓsequaī hāc sūmā tunc superfluū est nar rare nocumēta que ac cidūt ei ab ea quod ē: quia hyppoc. nō dicit acetosum tm̄: sed addi dit ad illō valde: sicut si diceret: vehementis acetositatis: z ille cui⁹ dispositio ē ex secania bin hec dispositio: nō est possibile vt efficiat i sputo grosso viscoso

m

Secaniabi qñq materias grossas abstergit z qñq ex siccat.

retento in pulmõe opatione mediã:sz aut incidit illas materias z abstergit eas:z adiuuat ad excreãduz eas: aut claudicat ab hac opatõe:qre exiccat eas :qñ sic illa ex medicis cui⁹ dispõ ẽ h dispõ:icidit materias z abstergit eas:silr ẽt inuenim⁹ eã exiccar eas. Et nos qdẽ ñ vtimur ea nisi i exscreatõe materiez grossaz retentarũ in pulmõe:nõ ad exiccãdũ eas:nã tũc é nociua:sz vt iciat eas z abstergat ipsas. Cũ g ñ é ei pole vt efficiat illud nõ fit iuamentũ p eã prorsus sz nocet nocumẽto magno valde. Et hyp. qdẽ narrabit in sequẽtibus qñ nõ é pole ieaz vt incidat z abstergat qõ é i hoc loco. Videt g mihi vt loqr ieé descriptiõis ꝑz quã ꝓmo iste descriptus inuenit in multis libris:qõ est qz inuenit descriptũ i multis descriptiõibus loco medij:magnũ:ita vt fiat totus ꝓmo ꝓm ℔ exẽplũ. qõ é: qz acetoso valde nõ est pole vt efficiat operationẽ magnaz. ꝓmo vo ite é van⁹. qz é: qz hy. oñdit i eis q̃ sũt post: qz secaniabi acetosus valde: multotiẽs p vsuz eius fit iuuamẽtũ magnuz: z nocz qñq nocumẽto magno. Ergo actõ ei⁹ sp ẽ actio magna: z nõ efficit in aliq̃ horaruz opatõez paruã. Qõ g mereť ẽt é vt. dicať qz operatio eius sp est: aut iuuamentum magnum: aut nocumentum magnũ: melius ẽ ergo vt dicatur in eo: quia non fit ab eo operatio media.

Opatio secaniabin sp é aut iuuamẽtum magnuz aut nocumẽtũ magnuz

Accidit aũt hoc illꝭ maxie quoz moribus piculosus est: vndecũ qz fuerit: nz tussire nz ea q̃ i pulmõe sũt clausa screare possunt. XXX

Ille ãt cui plus accidit illud ꝑprie é cui⁹ egritudo fuerit piculosa ex qua cũ qz cã fuerit illõ neque pole est ei tussire z screare res retentas in pulmone. XXX

Quod si ita fuerit: vires infirmi neče vt cognoscas: z an sibi cuz illud vederis salus spereť. XXX

Quz g illõ sit: tč oz vt cognoscas vehemẽtiã virtutis i firmi z an spereť ei euasio qñ vtiť eo. XXXI

Sed egroto oxymel qñ dare volueris illõ i vltio tũc tepiduz eẽ oz atq̃ paulatiz dari: nz multũ necesse ẽ. XXXII

Oportet vt sit qz ex eo sumit in potu ifirmus qñ vis dare ei in potu secaniabin cuius dispõ est hec dispõ: tepidum in vltimo: z sit quod das ei i potu ex eo parum nõ cum multitudine.

Haruz accidissimũ datũ: os z palatũ hũidũ facit: sputũ adiuuat exscreari: sitim extinguit: locis qui sub diaphragmate sunt z visceribus aptũ é: atq̃ lesioni q̃ ex melle acciderit repugnat z amaritudinez ab eo ꝑcedẽtẽ mortificat. XXXII

Qui ãt parue ẽ acetositatis hũectat os: z palatũ: z adiuuat ad exscreandum sputum: z sedat sitim: z est cõueniens locis q sunt sub hypocondrijs z visceribus z prohibet a nocumentoruz euentu a melle. quod ẽ; qz refrenat colerã: que prouenit ab eo. XXXIII

Lãqre secaniabin erbi beat tepidus.

Hippo. ꝑcepit vt i potu det ei q ñ screat aliqd oio ꝓp grossitiẽ sputi z viscositatẽ eius; z vtus eius nõ est debilis secaniabin vehemẽtis acetositatis tepidus in vltio. Et sit qõ ex eo in potu sumit paz: tepidus aũt i vltimo est: q ẽ medius iter calidũ z frigidũ ꝑz vitarẽ: qõ é: qz vtus hui⁹ secaniabin cũ sit vtus fortis valde: fac cauere hy. ne det in potu ex eo q̃stitas multa in vice vna. Et silr ẽt iuenim⁹ cũ facẽ cauere a potu eius debilẽ cũ sit frigidus: sicut ꝑcepit õ eo i eis q̃ ꝓmissa sunt: qñ i pleuresi z pipleonia qñ nõ exscreať aliqd: significat illud qõ ipse nõ sũt digeste, rei ãt idigeste cõfert sp calor z nocet ei frig⁹. Lã ãt pp qz phibz hy. ab vsu secaniabin calidi é cautela eius vel timor ex malitia egritudinis pp cãm: qz qñ dať i potu infirmo hmõi secaniabin: pmãet egritudo eius idigesta: z accidit ei ex potu ei⁹ qñ é calidus vt addať sitis plusq̃z fuit. Et ego qdẽ iã oñdi tibi qp ℔ accidẽs additi viscositatẽ sputi. Fiduciali⁹ é g apõ cũ vt sit secaniabi calidus paz: z illõ é pterea: qz ñ fugit ab eo qp pole ẽ accidẽ a secaniabin calido: z segtur vsuz secaniabi frigidi paz nečio. XXXIII

Ostq̃z cõpleuit ꝓ ꝓmonem i secaniabin acetoso redijt in ꝓmõe suo isto ad narrationẽ secaniabin pue acetositatis: z dixit i eo: qz hũectat os z palatũ: z adiuuat ad exscreãdũ sputũ: z sedat siti: qp é: qz cũ ipe aggreget res qb⁹ fit iuuamẽtũ i ea ex egritudib⁹ cui⁹ dispõ é h dispõ: ñ é pole vt fiat ex eo nocumẽtũ vnũ: z cã i illo é bõitas ꝓmixtõis ei⁹ qm̃ q̃stitas q̃ i ipo pmiscet hydrõelle ex aceto é q̃stitas q̃ fit sufficẽtia i refrenatõe colẽ: q̃ ꝓuenit a melle. s. qz miuit ex illa colerã: z sedat ũimicitiã ei⁹. Qõ ẽ: qz ego iã oñdi i tractatu q̃rto libri mei õ medicis simplicibus qp vt⁹ ei⁹ qp é dulce i sapore suo é ḡria vtuti ei⁹ qp é acetosuz. Cũ g i hydrõell vtute reliq̃ sint q̃ nečia sť i hmõi egritudib⁹ excepta re vna i q̃ ḡriũ ẽ eis. s. cũ calefit plus q̃litate eq̃li ꝓuertit ad colerã: z pmixtio aceti cũ eo ꝓhibet hãc alteratõez euenire: tũc mãifestũ é qp acetuz ponit ipz medicinã i vltimo bõitatis. qõ est: qz fit pp acetũ sedatiuus sitis falcilẽ efficiẽs screatũ eius qp ex sputo ñ est i vltio grossitudis z viscositatis: z comitať has duas opatiões ex opatiõibus eius cuius dispõ est hec ex secaniabin: vt hũectet ptes oris z palati. Et hãc opationẽ etiã q̃ fit ab eo inuenimus ipm vehemẽtius cõferre splenj z epati: qm̃ aperit opilatiõez accidẽtes in visceribus: z mundificat ea absq̃ lesione. XXXIIII

Dulcia ḡriãtur acetosis i vtute.

Absqz hoc vtuz fortitudie impole ẽ secaniabin hũores grossos i cidere.

QUm sit ꝑmo eius adhuc i secăniabin parue acetositatis narrat maius iuuamtũ pp qđ administrati ifirmitatib⁹ pectoris ⁊ pulmõis. Maius ât iuuamtũ ꝙ fit ex vsu eius é pp ꝓmixtionẽ aq̃ cũ aceto ⁊ melle i eo p eq̃litatẽ. ꝙ é: qz ille cui⁹ dispõ é ꝟ dispõ ex secaniabin: cũ resoluat vẽtositatẽ grossam iflatiuã q̃ é i locis q̃ sũt sb hypocõdrijs: fit ꝙ educit illã vẽtositatẽ grossaz iflatiuã ab iferioꝛi: ⁊ cũ apiat ⁊ mundet oés vias: euacuat hũores aq̃sos ⁊ illos qui sunt de gñe colẽ per vrinam. XXXIIII

Qũ dixit hyp. In humiditate qz plus é q̃z oz significauit illõ: qz ipa ẽ egressa a q̃ztitate nãli. Dicit ergo hy. qđ secaniabin facit illud p hoc ꝙ abradit ⁊ attrahit humores grossos viscosos: q tenebãt in locis superioribus ⁊ incidit eos ⁊ mouet eos ad exitũ: ⁊ fit etiã faciẽ p hanc vtutẽ descẽsus superfluitatũ q̃ discedũt ex epate. Cũ ergo aggregant iste humiditates in itestinis prope inferioꝛibus eoꝛ accidit a multitudine eaꝛ vt ptrãseãt i illis q̃ztitatẽ nãlem: ⁊ excoꝛient itestina pp q̃litatẽ suã: ⁊ qñ i secaniabin ẽt ẽ vt⁹ abstersiua: é pole in eo qñ administratur tpe longo vt excoꝛiet intestina: ⁊ superfluitatis colerice ẽt q̃ cum eo ꝺscendit vtus é hec cadẽ vtus: ⁊ pp hanc virtutẽ si accidat ẽt in qbusdã hoꝛis vt multiplicenť: ꝓter ꝙ sumať secaniabin excoꝛiant intestina. XXXV

Quãetus ât excoꝛiatõis itestinoꝛ ꝟ plurimũ nõ é laudabilis i egritudib⁹ acutis. Excoꝛiatio vo itestinoꝛ é vlceratio eueniẽs i supficie eoꝛ apparẽte: cũ ğ illõ é: ita tẽ nõ ledunť nisi cũ oibus q̃ ꝓcedũt ad exitũ: ⁊ ꝓpe cũ reb⁹ mordicatiuis ⁊ qñ ledunť itestina: ⁊ nõ ꝓcedũt stati iferi⁹ ille res mordicãtes ea: redũt ille res q̃ penetrauerũt ex eis ad exitũ ascẽdẽdo sursũ. Propter hãc ğ eãdẽq̃z cãz accidit ẽt vẽtositatib⁹ iflatiuis: vt redeãt ascẽdẽdo sursũ. Qđ é: qz opatio itestinoꝛ nãť. sic oñdi i libro meo ꝺ vtutibus nãlib⁹: ẽ expsio eius qđ é in eis ab oib⁹ ptib⁹ ⁊ opatio huius vtutis ẽ expulsio reꝛ retẽtaꝛ i itestinis ab eis cũ ğ icipit mot⁹ iste a superioꝛib⁹ euacuanť ille res retẽte i itestinis ab inferioꝛi: ⁊ qñ icipit ab inferioꝛi: pellũť ille res sursũ: ⁊ declarať ꝟ accidẽs oñsiõe apparẽte i hoꝛa sanitatis qñ descẽdit i qbusdã hoꝛis subito colera ad inferioꝛa itestina: ⁊ ꝓhibemus eã ab euõne aut pp occupatõez nraz cũ actiõe quã facimus quã abscidẽ ñ possum⁹: aut qñ loc⁹ i qno fit euõtio est lõginqu⁹: ꝙ é: qz nos sentim⁹ i hmõi hoꝛis colerã illã ꝓpare ad ascẽdẽdũ sursũ: ita ꝙ ñ egrediť: é. n. ex hoib⁹ cui accidit pp reditõez illi⁹ colẽ lesio i stõacho suo: ⁊ ex eis é cui⁹ caput ipleť: ⁊ fac ei sodã. i. doloꝛez capitis: ⁊ ledit ipz: ⁊ ex eis é cui accidũt ista duo sit. ꝑm ꝟ ğ ẽt iuenim⁹ pp excoꝛiationẽ itestinoꝛ qñq̃z festinare exitus egestionis: ⁊ descẽsus ei⁹ ad iferioꝛa: qñ itestina ñ tolerãt illud qđ suscipiũt illa loca excoꝛiata ex doloꝛe: ⁊ qñq̃z impelliť illa egestio penetrãs ad exitũ ab iferioꝛi: qñ ñ ꝓcedit ab ano hoꝛa q̃ ipelliť ad ipz: sz coartať ille lacert⁹ rotũd⁹ q ẽ i ano: ⁊ opilať extremitas itestini rcti: q̃re ponit ꝓncipiũ mot⁹: q ex ꝓmit ꝙ é i itestino ꝑm rotũditatẽ ab iferioꝛib⁹: ñ ğ tñ vẽtositates egrediũť: sz supfluitates etiã i hmõi egritudie redeũt ascendẽdo sursũ: ⁊ accidit ẽt iñ vt suscipiat vtus nocumẽtũ pp mordicatõez phibẽtẽ penetrare illas res q̃ trãseũt i itestinis ꝙ é: qz loca excoꝛiata ledunť lesiõe vehemti q̃zuis mõdicatio illaꝛ reꝛ q̃ trãseũti eis si p ua valde. Et tu qdẽ iã sciuisti ꝙ oiꝫ doloꝛ dissoluit vtutez ⁊ facit eã cadere: pp hanc cãm euenit etiã frigus extremitatũ. XXXVI

Dis doloꝛ vtutẽ dissoluit ⁊ frigiditatẽ extrẽmitatũ iducit.

IAm oñdimus i eiz q̃ ꝓmissa sũt ex sermone nro ꝙ secaniabin tẽperatus in cõmextiõe sua nõ facit aliq̃ ex nocumẽtis q̃ fiũt ab hydromelle ⁊ viniz: ⁊ aq̃ ꝙ si nocet in aliq̃ hoꝛa: tũc nocumẽtũ eius tãtũ nõ est nisi qđ excoꝛiat itestina: ⁊ nõ accidit illõ ab eo i qbusdã hoꝛis: nisi i eo i quo itestina sunt nãliter debilia preparata ad suscipiendũ hãc passionem. XXXVII

Ippo. postq̃z narrauit vtutẽ secaniabin redijt i ꝓmõe suo isto ad narrãdũ hoꝛã in q̃ oz vt bibať propꝛie: ⁊ ꝓmũ qdẽ qđ narrat in eo est hoꝛa in q̃ possibile est homini ꝓpꝛie vt vtať eo qñ est ex eis q regunť ꝓ vsum sorbitionũ deinde narrat post illud hoꝛã in q̃ oz vt administreť qñ regiť infirmus qbusdam potibus nõ sorbitiõibus. Dixit enim de eo q vtiť sorbitiõib⁹: qz necesse est ei vt caueat potũ eius in hoꝛa tantuz in q̃ sumit sorbitiones: ⁊ manifestũ qdez est ꝙ illa sorbitio ẽ aqua ordei: ⁊ vtimur ea vt cibetur ea corpus ⁊ confoꝛtet: hec qdem duo cõplenť i ea bene qñ digeriť: eius ât digestio bona fit: qñ sola ẽ i illa hoꝛa i stomacho. Qđ ẽ qz iã sciuisti ex ꝑmõe nostro i eis q̃ ꝓmissa sũt ꝙ diuersitas spẽrũ reꝛ q̃ comedunť ⁊ bibunť ꝓpꝛie qñ nõ sũt sĩles i vtutibus suis: facit stomacho igestudinẽ: pp hãc ğ cãz nõ oz vt bibať secaniabin dõec digerať aq̃ ordei. Cũq̃z digeriť absoluiť potus eius i nocte ⁊ in mane illius diei ãteq̃z sumat sorbitiões. Et sufficit qdem vt sit hoꝛa q̃ é iter acceptõez sorbitõis ⁊ iter potũ secaniabi

Diuersitas ciborũ facit stõacho igerdiez

Quõ secaniabin faciat excoꝛiatõnẽ itestinoꝛũ.

Intestinorũ naťuꝛ⁹ expulsiua é ꝓ supi⁹ ⁊ ꝓ inferius.

qnãtitas ouarũ horarũ:qđ est:qr secaniabi precedit in hoc spacio z penetrat pars eius ad venas z pars ei⁹đ scendit.venit ḡ ad stomachuz aq̃ ordei z est vacu⁹mũd⁹:qñ pcessit z euacuat⁹ é a secaniabin. xxxviii

QUi vtiť eo q bibiť tantũ z non suscipit ptisanã ordei:nõ ꝓuenit ei potare secaniabin oibus horis egritudiniz:qñ abradit itestina vehemẽter cũ sit nuda:nec tegat ea aliqd q é: qr abstergunť a ptisana ordei qñ sumiť: z qñ prohibet vt perueniat ad corp⁹aliqd ex iuuamẽtis q̃ acqrit ex hydromelle. Et hy.qdez iã narrauit in eis q̃ p̃missa sũt ex iuuamẽtiz q bus iuuať ex potu hydromeliť. xxxix

QUando excitat ifirmo pot⁹hydro sitiz:aut sũt in cãna pulmõis eius hũores viscosi retenti aut vehemẽtis grossitudis :tũc tãtuz vsu secaniabi idiget :z oz vt sis memor qđ iste res dicte sũt i eo q vtiť eis q̃ bibunť tãtũ:z nõ vtitur ptisana ordei:qñ ḡ indiget secaniabin vtisiť dixi:oz vt fũdas super hydromel q̃ztitatẽ paruã ex aceto:vt fiat ei iuuamẽtũ aceti z ꝓueť nocumẽtũ qđ ꝓuenit ab eo. Et mãifestũ é:qr opz vt decoq̃t acetũ cũ hydromelle qñ p̃misces ip̃m cũ eo qđ é:qr nocum̃tũ eius tũc é minus. xl

Nocũm tuz aceti p decoctõez minuiť.

IPpo.intelligit per suũ ꝓmone habẽtes colerã amarã: illos i quorũz corpe chim⁹ amarus gñať nã.s.colera citrina:z isti qdé sũt illi i q̃bus dixit hyp.q acetũ ꝓfert eis. Naturis aũt melãcholicz nocet valde:z cã i illo é:qm̃ colẽa nigra é acetosa qm̃ est pura:z é dispõ corpora ad iuuat multiplicari z pro creari.

ACetositate ãt aceti vťr iuuanť habẽtes coleram amarã :z non habẽtes colerã nigram: q̃ est: qr colera amara expirat : z conuertitur ad nãm flegmatis:qñ eradicat eaz acetũ :colera autem nigra ebulit z crescit z multiplicať in multitudine : q̃ est: qr acetum adiuuat ad gñationẽ melãcholie. xli

ACetuz femis plus q̃ masculis inimicatur:qr vulue nociuum est.

MUlieribus aũt secunduz plurimum acetũ é magis inimicum q̃ viris .Qđ est:qr ledit matricem. xlii

AQue vero nulluz opus iueni nisi qr i acutis bibiť mor bis:neq̃ eniz i pleuresi vel periplemonia sitiz vel tussim sedat. Sputum nõ adiuuat screare z in his min⁹ oibus alijs potibus operatur:maxime si eger omniťẽ pore morbi vtiť ea . Si vero de ea parum inter oxymel bibat z aquam mellis screatui sputi adiutoriumlargiť cuius rei cã é potuũ ipsorũ qualitatis mutatio que ab ea fit .Alr eniz nullo mõ reperimus eaz sitim sedare verũ magis furiam incitare. Et aque potus in colericis z in quibus subdiaphrgamate colera dõinatur: in coleraz mutatur. Qui autez eã bibũt ventre eorum existẽte inanito: eorũ corpora in defectionem adducit : magnitudinem splenis z epatis auget. Si incensionem bẽant:rugitũ facit. In stõacho natat:qr poris egrediens a dispõne nãli. Qđ ẽ:qr sapor ei⁹qñ corp⁹é sanũ é ꝓpiquus huic sapori qđ narrauim⁹:z ñ ex eo ꝫ finẽ . Reliq̃ ãt q̃ sũt i ꝫ ꝓmõe mãifesta sunt qđ est:qr hy.narrat in eo qũo iuuant p acetũ habentes colerã amarã:qñ calidi-tas ẽ vicẽs sup cõplexionẽ eorũ cũ acetũ sit frigidũ. xli

QUod ãt acetuz noceat neruis expimẽtũ testať sup illđ z ratiocinatio signãt illđ.Qđ é:qr nerui sũt ꝓuati sanguiné frigidi ꝓpter illã ḡ cãz oz vt eueniat eis nocum̃tũ facile ex oi mã i nã sua frigida subtiliũ partiũ. Nocum̃tũ ḡ aduenit neruis ex oibus rebus frigidis i naturis suis verũtñ acetuz ꝓpsubtilitatẽ sbe sue ꝫ penetratõez i pfũdũ mẽbrorũ:z penetrat i totũ mẽbrũ ita vt nõ remaneat i eo ps:quãuiz sit parua valde:cui ñ noceat:ꝫm ꝫ ḡ nocet acetũ membris neruosis. Oes ḡ auctores anatomie ꝓuenũt sup ꝫ qđ mẽbr ꝓ neruosũ est matrix:z tu qdez iudicas sup ipaz qñ videz anatõia absq̃ ꝫmõe anatomicor:qr é mẽbr ꝓ dilatať z extẽdiť dilatatõe z extẽsiõe valđ magna:z ꝗbiť dõec minorať q̃ztitas ei⁹valde q̃ é:qr iuenit sp ꝓphẽdere ifanté z obsideť ipz ꝫ magnitudiez:z iplet ex eo oé spaciũ qđ é ei siue paruũ sit :aut magnũ sit sic stõachus qñ iplet cibis: verum tamẽ stomachus non pmutatur permutatione magna valđ ad cõtraria:in matrice autẽ accidit pmutatio magna valde. Dilatatio ãt membrorũ z eoruz ꝯctio cũ multitudine ẽ res que é propria corporibus neruosis. xlii

Melancolia nãlis ñ est multũ cetosa.

Zucch z oia frigida sibtiliuz pnnz nocent nervis.

Propꝫ é mẽbꝝ neruosꝫ dilatari aut ꝓstrigi cũ multitudine.

On iuenit in aq̃

virtus incisiua: sicut inuenit illud in aceto: neq; calefactio: sicut inuenit illud in melle: z mel etiã cũ calefactione sua abstergit z incidit. Et propter hanc causam opz vt sit aqua tota tarde penatratiõis: difficilis digestiõis: difficilis descẽsiõis: q̃uis sit ex parte alia laudabilis de qua nihil vituperatur: q̃ est: q; aque graues aut ille q̃rum odor est fetidus: aut salse: aut ille in quibus oñdit

Cur aq̃ sit tarde penetrationis:

sapor alius ex saporibus medicinaruz non sunt aq̃ simplices tm̃: sz aque quibus permiscetur hec medicina i qua ostẽdit sapor eius sic̃ si coneris experiri mel malum: aut aquã ordei corruptã aut vinũ aut acetuz aut que illis sũt similia: qð est: q; tu vitupas ex vno quoq; istoz: nõ totum genus: sz illam speciẽ tantũ ad cuius intendis vsuz: z quoniã hy. sermo ẽ in melioribus cuiusq; reruz quas experitur necesse est tibi vt tu itelligas ab eo in hoc loco sermonẽ eiº in aqua scõm hanc ratiocinatõem: z q; ipse cõparat vnãquãq; rerũ quas narrat ad meliores aquarũ: z est aq̃ clara cui nõ permiscetur q̃litas alia nisi ex suo genẽ. Hanc ergo aquã quãuis sit melioz aquarũ tamẽ inuenimus eam morari in stomacho tẽpore longo: quare facit i ea accidẽ rugitũ scõz plurimũ: ita vt si accidat q̃ colera vincat sup stõachũ in natura sua: corrumpit aqua in eo pter illã causaz: z qñ descendit post laborez suũ de stomacho ad intestinũ ieiunũ: non penetrat ex ipso facile: neq; ad epar: neq; ad renes: z pectus: z pulmonez. Et pp hãc causaz fit q̃ aqua nõ ꝓuocat vrinã in nã sua: nz adiuuat ad excreãdũ sputũ neq; ad resoluẽdũ corpus totuz: qð est: q; hec operatio nõ fit nisi a rebus subtilis subst̃antie subtiliũ partiuz calidis: nõ a rebus frigidis grossis: z nõ inuenimus potum aque etiaz sedare sitiz: z causa in illo est etiã lõgitudo more sue in stõacho z intestinis. Neq; submergit aqua etiam in profundo corporis: neq; rorẽ ei tribuit: neq; hũectat ariditatẽ eius: q̃ ãt ipsa nõ nutriat corpus iã dixi illud in eis q̃ sunt p̃missa. Propter hoc ḡ nõ inuenimus ipsaz posse cõfortare vtutẽ aialez. Et iste qdẽ sunt cause q̃ ꝓuocauerũt hy. ad vtẽdũ aqua ordei z secaniabin z vino in infirmis: z dimittere vti aq̃. Scõm ḡ has res nõ oportet vt administret aq̃ sola i infirmitatibus aliq̃ horaz: verũtñ tu i uenis aliquos medicos vti ea: z hy. ẽt. sz hy. vtit ea minus q̃z vtant reliq medici. Qð est: q; ipsi refugiunt ad vtẽdũ aqua: qñ nocumẽtũ eueniẽs ex errore in vsu eiuz minus est nocumẽto eueniẽte ex errore i vsu reliquoꝝ potuuz: z cã in illo est: q; vtus eius nõ est vehemẽs. Et Arisistrates locutus ẽ in ea in hoc ꝓmõe z ẽ: q; dixit q̃ cibi fortes z potus qñ administrant in horis suis cõfert iuuamẽtũ magnũ valde: z qñ administrant in horiz nõ suis: nocẽt nocumẽto magno valde. Nocumẽtũ ãt p̃uenit ex vsu secaniabin z hydromellis: z vini aut pp p̃mutatõez subito i vsu eoꝝ ad ḡriũ sicut dixit hyppo. aut pp cõmixtionẽ aq̃ dulcis cũ eiz. Medici eniz ꝓz plurimũ qñ vtunt eis ꝙuertũt cõmixtionẽ eoꝝ in de est: q̃ ego dedi i potu femine viro ꝺcrepito infirmo in oi die vinũ aquosuz: z intrauit sup eũ medicꝰ ex hmõi medicis. Cũ ergo vidit me fundere ex eo sup aquã q̃ztitatẽ paruaz valde risit: z dixit. Iste infirmus nõ bibit vinũ: z nõ facit nisi q; videt vinũ tm̃ visiõe. Et ipse qdẽ nõ intellexit q̃ q̃z titas cõmixtionis vini cũ aqua qñ bibit querẽdo delectationẽ est ꝓter quãtitatẽ cõmixtionis eius quãdo bibit vt ipsuz fiat iuuamẽtũ: qð est: q; oportet vt misceat ꝺe aqua cũ vino quãtitas pua valð vt adiuuet ad penetrationẽ aque: z extrahat eã ab hoc vt sit aqua pura tãtũ: z nõ ponat aquã vinũ. Et nos qdẽ inuenimus multos ex sanis bibẽtes vinũ postq̃z pmiscet cuz eo aqua quãtitatiz multe verumtñ nõ oz vt vincens sup saporez eius sit aq̃ sz vinũ. In egris ãt oz vt sit apparitio saporis vini in eo qð bibit occulta. Et sic̃ ẽt inuenimuz hy. dixisse i secaniabin paulo añ: cũ ipse nisi cuit ex eo aque multe cõmixtiõis: z hydromellis ẽt qñ voluit securari a timore in vsu eius: vtitur eniz aquoso ex eo mixto cũ aq̃ cõmixtiõe multa. qð est: q; eius q̃ ex eo purum est si nõ precedit z soluit ventrez: nocet eius vsus: z proprie in habẽtibus colerã amarã: z quoꝝ viscera sũt magna. s. opilata: z aq̃ ẽt nocet istis qñ cõuertit i eis ad colerã pp lõgitudinẽ more sue i locis q̃ sit sb hypocõdrijs. qð ẽ: q; i aq̃ cũ reliqs q̃ i ea sũt de nocumẽtis ẽ: q; nõ est ei fex: ẽt nõ soluit ventrẽ. Nocumẽtũ autẽ eueniẽs ab aq̃ potu i p̃ncipio poxismoꝝ fe. qð itelligit hy. p ꝓmonẽ suũ: z si fuerint pedes i aliq̃ horaꝝ frigidi z bibat aquã duplicat nocumẽtũ eius: i oibus istis est ex istis rebus mãifestis apud oẽs homes sup q̃s cõueniũt. Per potũ aũt aque fit iuuamẽtũ quando regimen infirmi est cum eo qð bibit tãtũ: z nõ est post vsum aque ordei: qð est: q; in potu ꝺatur aqua quando regimen infirmi est cuz eo quod bibitur tantuz inter potũ illarũ

Modus mixtõis vini cuz aq̃.

Qñ per potũ aq̃ fit iuuamentuz.

Aq̃ nõ ꝓuocat vrinã nz sedat sitiz.

Error in exhibitõne aq̃ est minor errore i exhibitõe aliorum potuum.

medicinarū:z proprie quādo infirmus habet sitim: q̄ est:q̄ aqua facit accidere illis potibus sicut dixit hy.ro reitatem:scilicet per multitudinem hūectationis sue. Et pp hanc causam precepit hyppo. dare in potu quā titatem aque paruā inter potum hydromellis z secaniabin vt adiuuet ad hūectandū illas res quas excrea ri necesse est.z datur in potu iterū aqua q̄n potus vini nocet nocumento ma gno: oz aūt vt audias ab hyppo.sermonem eius in illo. ¶ XLIII

Ocitur in fe.z in egritudie:quia ambe percuti- unt mentem q̄n faciūt accidere in corpore in firmi pmixtionē:p̄m ℔ ḡ inuenimus hyppo.in telligere per p̄monem suū i hoc loco:pcussio mētis:permixtōez rō- nis:z precepit vt alie- netur ab vsu vini quā do accidit illud. Et sīr etiam precepit aliena- tionē eius in doloꝛib⁹ capitis vehemētibus Et ego quidez iā locu tus fui in his duobus simul:in his que p̄mis sa sunt de sermōe i eo: verūtn̄ hy. i ℔ loco cū precessit z dixit: z opz tibi vt alienes vsuz vi- ni alienatiōe vehemē- ti quādo accidunt ista accidentia que narra- uit:dixit successione il- lius p̄mōis:q̄ necesse est tibi vt des i potu vi nū corsien.i. palmeuz aquosum cōmixtū cū aqua cōmixtione mul ta cui non sit odoꝛ. Et sermo eiuz:aquosū cō mixtū cū aqua cōmix- tiōe multa cui nō est odoꝛ:ē sermo rectus. Sermonez aūt:corsiē nō recipio:qō est:q̄ melius esset vt vteret in istis vino aquoso albi coloꝛis. Illud aūt qō p̄cepit:vt ō tur in potu ei cuius dispō ē hec dispō succesiōe vini:est vehemētia cautele eius:qō ē:q̄ dixit q̄ vtutis vini tūc minoraī lesio in capite z mente.z non dixit:in vino qō ipsum percutit caput z mentē:nisi pp caliditatem eius z velocitatē ascensionis eius ad caput :z eleuationem humoꝛum qui in corpoꝛe vincūt cū eo. Et nocumentū capitis nocet menti: quod est: q̄ partis cogitatiue ex partibus aie mansio est in hoc membꝛo. ¶ XLIIII

Qūo nocumē to capiti llato se- q̄tur mē tis p̄mix tio.

Rasistrates aūt redarguit hyp. pp malitiā intē- tiōis sue i tractatibus quos edidit in febꝛib⁹ z de honestat discipulos suos.s.appoliniū z darancē z dixit in eis:q̄ ipsi fecerunt mensuras ex nouē vncijs quarum omnes nouem erant cotila vna:z cotila vna ē nouē vnciarū.implebant ergo vnā ex eis z duas:z da- bāt illud ei in potu q̄ habebat fe.de hy.aūt apparet:q̄ ipse vtebaī oibus potibus p̄z amplitudinē nō i hoc ser mōe tantū.sz in reliquis que precesserūt de p̄mone suo

Jolorem capitis timeas mentisq̄z percussionem: ab vsu vini sūmope tibi cauen dum est danduz ergo pro- eo tantuz aque:aut vinum palmarum coloꝛi simile:si- ne odoꝛe aquosum z plus mixtuz:post quod etiaz aq̄ propinandū est parum qō eius v̄tutem minuat in ca- pite z in mente.

Quam ergo times i istis egritudinib⁹ ex doloꝛe capitis aut pcussione mentis opz vt alienes vsum vini absti- nentia vehemēti: z vtaris eius loco: aut aq̄ aut vino coloꝛis coꝛsu aquoso com- mixto cum aqua cōmixtio ne multa:cui nō ē odoꝛ. de ide da ei i potu post potuz eius ex aqua q̄ntitatez par uam.qō est: q̄ virtus vini tūc minoꝛatur z lesio i mē- te z capite. ¶ XLIIII

Ui autem solam aquam bibere ex- Illud aūt qō dixit in oratōe precedente:ex eo qō signi ficat significatione manifesta:illud est p̄mo eius quem opoꝛtet in potu sumere p̄prie aquā tm̄:z quez oz sume re quātitatem ex ea magnā valde.qō est:q̄ declaratur ex eo etiā quia vtebaī ex aqua quātitate magna valde. Sufficeret aūt per sermonē suū:in illo si dixisset q̄ nos damus quādoq̄z infirmo in potu quātitatē aque mul- taz p̄ter q̄ adderet ad illud:valde:in redeun do super erasistratē: z detegēdo malicia opa tōis eius i eo q̄ ipse re memoꝛatuz est appoli nij z darācis. Et ipsi q dez sunt duo viri de q̄ b⁹ipossibile ē ostēdēr q̄ ipsi ediderūt libꝛum oio. verūtn̄ ego suz po tēs ondēr de hy.q̄ di xit. Et oz multotiēs vt administreī ex aq̄ mul ta valde:z p̄mo ēt eiuz ē i eis que sūt p̄missa, cum precepit in potu daī aquā inf potū hy dro.z secaniabi:q̄ per potuz aque fit iuuamē tū:q̄n faī accideī ma- liciā multe hūiditatis significat hoc:z p̄mo ēt eius i hydro.z secania bin cōmixtis cū aq̄ cō mixtiōe mlta:q̄ ambo hūectāt os z puocāt vrinā:nō significat qō ipse i potu dederit de vnoquoq̄z eoꝝ vnāvn ciā aut duas vncias:sz quantitatez multā cui est q̄ntitas cuz qua p̄t hūectare os z puoca re vrinā:z adiuuaī ad excreādū illud qō ne- cesse ē excreari ex pul mōe. In secaniabin āt aut scripsit hūc p̄mo nē:q̄ si videris q̄ iuuamētū fiat p vsuz huius potus cū multitudie in oibus hoꝛis egritudis:addidit ḡ i p̄mōe suo:cū multitudie:vt significet illud qō diximus·Suffi- cit ḡ illud qō diximus in cognitiōe malicie intentionis erasistratis cū hypp.Scias ergo q̄ hyppo.fiduciā fa- cit in hoc p̄mōe iterū sicut fecit fiduciā i eis q̄ sūt p̄mis- sa de p̄mōe suo:q̄ loquetur in vnaquaq̄z egritudinum sermonē q̄ ei est p̄opꝛius cum ipse nō exponat in libꝛo suo isto esse artis regentis egritudines:sed non narrat nisi res vniuersales in egritudine vna p̄m semitam exē pli z est pleuresis. ¶ XLV

In hoc sermōe itez p̄misit hypo.p̄monez in vna quaq̄z egritudine p̄priū mānifestū est ergo q̄ li- bꝛi in q̄bus scripsit hy.medicationē cuiusq̄z egri tudinis acutaz p̄m singularitatē suā:aut nō fuerūt ser uati vsq̄z ad hāc horā:aut hyp.pꝛorsus eos ñ edidit. q̄ est:q̄ isti libꝛi q̄ inueniunt nunc attributi hyp.nō similā- tur sermōi eius.verūtamen in eis sunt res multe decli nātes ad sententiā eius:sicut sermones inuēti in succes- siōe sermōis eius:i balneatōe in hoc libꝛo:Et ego qdē

exponaz:vnáquanqȝ illarum sicut dixi ſm veritatem in expoſitione mea de eis. XLVI

Balnea nó erát tpe hyp. adhuc ordiata.

SImile est qꝫ i diebus hy. balnea facta nó erát qꝫ est:qz ꝓmo eius.qȝ iuentio instrozꝫ q̄ necessaria sunt in vsu eius:z ministri q ministrát ꝓz qꝫ oz:ñ inueniunt nisi in paucis másionú. Et ꝓmo eius ite:qz necessarius é i balneatóe locus i quo tegat z i quo nó sit fumus:z quantitas aque multa:z reliqua q̄ sequnt illud: significat qꝫ hoies adhuc qñ volebant balneari calefaciebant aquá i vasis:z fundebát eã in tiná: deide sedebant in illa tina. Qȝ aút dicit in fine ꝓmonis sui est ꝓmo eius. Et est necesse vt balneo nó fit cuz mubasem .s. nisi illud sit necessariú:oz vt seruetur i eo qȝ venit de sermóe suo post:qȝ é: qz iueniȝ enúciare hy. in eis q̄ sunt post de illo q indiget in qbusdá horis balneatione almubasez.s.aq̄ infusione super infirmú: qꝫ si nó diceret illȝ q̄rem9 ná eo:z nó diceremus illud absolute:neqȝ superfluc:sȝ ſm ordinez z seq̄remur sermonez eius. XLVII

Non indiget alig infirmoꝝ vt abstergatur corpus ei9 qñ balneat nisi sup ipm sit aggregata sordicies:aut habeat pruritu:qꝫ est:qz sessio infirmi in aqua z balneatio eius cú ea oz vt sit absqȝ labore: neqȝ ledenȝ. Abstersio át corporis fit cú reb9 qbus abstergit. Res át iste oēs sunt mordicatiue exiccatiue: ista ꝯ est operatio contraria ei qꝫ necessariú est de balneatione ad iuuamentú qȝ acquirit ex ea. Lú ꝯ indiget infirmus vt abstergatur corp9 eius:aut ꝓpter sȝdicié q̄ aggregat super eũ:aut pp pruritú qué iuenit:oz frangat vtus medicine cú qua abstergitur:ita vt misceat cú ea ex aq̄ q̄ztitaȝ multa:z misceatur cú aliquo ex oleiȝ:z pp lȝ dicit hy. Et sit vsus ei9 quo abstergit multiplicia mlta ꝓz illȝ quo cucurrit multitudo .s. plus qȝ cucurrit ꝓsuetudo sanoꝫ cú vsu ei9:qꝫ é qz ñ solú ꝓcipit vt ſba medicie q̄ abstergat corpus sit multiplicia multa qñ necessariú é vt abstergat corpus ifirmi plus sȝ ꝓcepit:vt sit aq̄ q̄ admisceat cú reb9 qbus abstergit multiplicia multa.qꝫ é:qz h itétio significat qꝫ oz vt dimittat vsus abstersiois nisi ꝓuocet ad illud sordicieȝ aggregata sup corpus aut pruritus. Et vt nó administrétur in illo medicine acute: qbus nó admisceat aliqd aliȝ.z si cút frági iuenim9 acuitaté medicie q̄ abstergit corp9 cú aq̄ nusceat aq̄ qȝtitas mlta: ita ét frági iuenim9 virtutez abstersiois p effusiózez sup corp9 añ vsuz eiuȝ aq̄ mlte calefacte:z effusioné sup ipm etiam post eum cú aqua aluminis.

Medicine acute ñ debét igrediétibus balneú administrari

XLVIII

Nec operatio est h operatio ꝓmunis:siue in balneo sit balenatio:aut i qbusdá domibus quá do accédit i eo z iplet tina aq̄ calida: sic faciút núc multi i másiónib9 qñ idigét balneatione:z nó sunt in loco balnei. XLIX

Egrú in balneo laborare nó opz.

Hippocrati videtur ȝ balneo qꝫ ñ oz vt laboret ifirmus:z pp lȝ ꝓcipit vt sit igressus ad tiná z egressuȝ ex ea faciliȝ z illud quidé fit qñ nó sunt parietes cótinentes tinaȝ eleuati neqȝ stricti:melior át tina ꝫ é ampla q̄ sit ꝓpiq̄ balneis:oéȝ.n. iste exceptȝ paucis fiút ñ hñtes eleuationé: sȝ ꝓpinque terre. L

Quies sit i mollificatõe corporiȝ iuuatiua

Iste res ét adiuuat ad paucitatẽ laboris:sic res q̄rú ꝓcessit rememoratio. Et quies ifirmi ét est iuuatiua in mollificatióe corpis ei9 z lenitate ipsius cú multitudie.qꝫ é:qz lacerti tendunt i hora mor9 z q̄ñ tédunt lacerti miorat lenitas ei9 z ipsi9 mollificatio. LI

Reȝ oéȝ qbus fit abstersio sit mõdicatiue z abstersiue.

Hippocrati videtur vt preparet aquá mltá:quá vult fũdere sup ifirmú p9 exitũ ei9 ȝ tina:sic̃ de ꝓsuetudie medicoꝝ é i lȝ tépore nr̃o qñ volút vt balneet ifirm9. ipi.n. ñ ꝓcedút ei itroitũ ad

locū in quo ē aq̄ frigida:neq; ad locū i quo ē tina subito:ſz fundūt ſup ipſz loco ei⁹ aquā tepidā. Et ex hoibus ſūt q̄ ēt iplēt tinā ex hmōi aq̄:z faciūt ſedē ifirmū in ea: qp ē:q: poſtq̄z corp⁹ ei⁹ ē extenuatū z rarificatū pp balneationez cū aq̄ calida:aggregat ipſz z ſtringit corpus ei⁹ paulati:z qm illō adiuuat a hadditiōez i vtute: nz fit facile vt cueniat eis nocumētū:q̄uis ꝓpareť vt eueniat in aere cōtinēte pmutatio ſubito ad ḡrium inde eſt qp tu inuenis sanos ꝓijcere ſe pp hāc cāz i aquā frigidā poſt balneatōez ipſorū cuz aq̄ calida:verūtn̄ infirmi z corpus cui⁹ē debile pp aliquā cauſaz n̄ tolerāt vt tāgat corpus eoz aquā frigidā qn ledanť p illō. Et ꝓpter hāc cām inuenim⁹ hy. frāgere ex frigore aq̄ miſcēdo ei aquā calidā. Quantitas vo aq̄ quā pmiſceri oz ex aq̄ calida cū aq̄ frigida ſumiť in ꝓmiſ ex cōſideratiōe i diſpōne corporis ꝓſentis deiñ ex cōſideratiōe i nā infirmi ꝓpa z in cā hore ꝓſentis ex horis anni z regione z diſpōne aeris ꝓtinētis ꝓſente. Voies vero meli⁹ operantes ſūt q ꝓparāt tres ſpēs ex ſpecieb⁹ aq̄ tepide q̄ adinuicē diuerſe ſūt vt vtanť eis poſt balneationē ſuā cū aq̄ calida. Et ē ꝓma ſpecies ex eis tepida vehemēti rēperie: z ſecūda p⁹ ipſā ē mioris tēporis: z tertia ē ꝓpinqor frigori q̄z ſecūda. Et ſimile qdē ē qđ hy. nō voluit in eo qđ ꝓcepit ex ꝓparatiōe aquaz mixtaz multaz:niſi hoc qđ dixi:qđ eſt:qr nō oz vt ſit ſermo eius:aq̄ multa ꝓmo abſolut⁹:ſz meli⁹ē qp voluit p ꝓmonē ſuū:z ꝓparet aquā cōmixtā multā:nūeros ſpecierū multarū ex ſpēbus aque cōmixte vt ſit pmutatio ex vſu aque calide ad vſum aq̄ frigide paulatiz:qm̄ infirmus non tolerat pmutationem ad ḡriū ſubito. lii

De tribꝰ modis aq̄ tepide.

Oportz vt itelligať ab eo ex ꝓmōe ei⁹:velox:qr itē dit ſup ipaz actōez:aut ſup ipſz ſpaciū qp ē iter effuſionē aq̄:ita vt nō ſit iter effuſionē ꝓmā: z iter effuſionē ſecūdā iterpoſitio:z noiať h actio ꝓm vitatez actio nō velox ſz frequēs. Et nos qdē inuenim⁹ hec duo noia q̄ſi equalia apud ātiquos.ſ.velox:z frequēs:qp eſt qr ipſi qñq; noiant actiōes frequētes veloces. liii

Qñ ſudō mlt⁹ p⁹ balneatōez cō uenit z qñ nō.

Non inuenim⁹ medicos:nz aliqđ hoiuz i hac nr̄a hora vti i exicatōe corpis ifirmi: nz fricarijs nz ſpōgia:ſz inuenim⁹ eos vti in exiccatiōe ifirmorū poſt balenationē mādilib⁹:z i qbuſdā eoz pānis z ꝓpe crudis q ex eis nō ſūt cādidati: Jnuoluunt.n.cū eis corpus iſirmi ab oi latere z inuoluūt ipm cū eis iuolutione vehemēti vt ſudet ſudore mlto z nō ē neceſſe ſp vt ſudet iſirmus ſudore multo poſt balneationē ſuā:qp ē:qr nos vtimur balenatiōe mltoties nō ad euacuāduz corpus: ſz ad ḡriū illi⁹.ſ. hūectādū ipſz z mollificādū qñ ē vehemētis ſiccitatis:qñ ḡidiges i eo ſ̄ nō oz vt dimittas morari i balneo moza lōga:q̄re ſudet ſudore mlto:ſz oz vt ꝓperes ad itromittēdū ipſz i tinam:cūq; extraxeris ipſz ex ea:exicca corpus eius velociter. liiii

Hunc ꝓmonē dic̄ hy.i ſucceſſiōe ꝓmōis ſui z oz vt vtaris loco exiccatōis cū fricarijs exiccatiōe cū ſpōgia:z meli⁹ qdē ē vt itelligať ſup vſum balneatōis vt n̄ exiſtimet aliqs ō hyp.qr dimiſit dicer aliqd ex eo ad cuius remēoratiōnē ſit coactio:qđ eſt:qr nos inuenimus eū p⁹ qđ exiccat iſirmū cū ſpongia p⁹ balneatōez non oñdē an oporteat vti aliq̄ oleo an n̄: qp ſi vtatur eo i aliq̄ hora malū ē:qr n̄ vngit iſirmus cū oleo corpe eius hūido:niſi dicat aliqs: qr exiccať corp⁹ iſirmi.ſ. adiūgēdū ēt aliqd ad oleū p exiccatōez eius ex aq̄. Māifeſtū ē ḡ qp reſ q̄z ſcia ſit iuuam̄tū ē iqſitio ō vſu aliq̄ olei poſt balneationē:z vehemētior illla neceſſaria ē iqſitio ō vſu ei⁹ i hora balneatiōis:z an oporteat vt effūdatur oleū ſup balneatuz:p⁹ qđ ſudat:aut añqz ſudet z corp⁹ ſit ſiccū ſic hora q̄ exuit pānos ſuos: aut n̄ oporteat vt vtať aliq̄ hoz duoz:ſz qñ icipit corp⁹ roriduz fieri. Qui āt remēorať ei⁹qđ dixi i vtute olei alicui⁹ i li. meo de medicis ſimplicib⁹:ſcit ſcia certa: qp melior horarū vtēdi oleo aliq̄ ē hora tertia ex horis in qb⁹ admiſtrať aliqđ oleū. z ſcim⁹ ēt qp oz vt cū oleo vngať corp⁹ .ſ. corp⁹ balneati poſtq̄z balneať. qp ē:qr oleū calefactū mollificat corp⁹:z apit poros ei⁹:z reſoluiť ipſz:oleū āt cuius tact⁹ ē frigidus n̄ ſolū nō facit aliquā harū opationū:ſz inuenimus ipſz facere tremorem. lv

De oppatōibus olei calidi z frigidi.

Res āt i h̄:qr oz vt exiccet caput poſt balneatōez rexiccatōe exqſita:ita vt n̄ remāeat ſup ipm aliqd hūiditatis ēt ſi paz ſit:ē māifeſta:qp ē:qr de aptitudie oīs qp remaneat ſuper ipſum de hūiditate eſt vt i frigidet ipſuz:verumtamen non eſt tibi poſſibile vt facias illud per ſpongiā:niſi ſit illud in principio rei poſt vſum aque commixte:z melior quidem vſu ſpongie in illo eſt vſus mandilium. lvi

Oia humida capiti applicata irrigidant ipſum.

Sermo iſte apud me ē mior q̄z vt rememoreť ſoluz qñ manifeſtū ē apud oēs hoies:qr n̄ oz vt dimittať aliqd ex mēbris nudū in hora q̄ exiccať corp⁹ ex aq̄ q̄ adminiſtrať poſt balneatōez:qp ē:qr oēs hoies ſciunt qp ad mēbra feſtinat frigus qñ ſunt nuda. lvii

Nocumēta que ſequūť ex balneo p⁹ cibuz aut potū

Non ifirmis tm̄ ſz ēt ſanis nō ē ꝓueniēs vt vtanť balneatōe hōa q̄ ſuſcipiūt cibū z potū. Qđ ē:qr q

vtitur aliquo potuum deide balneatur post illud replet caput ei9: 7 qui sumit cibum. dei de vtitur post ipsū balneatione repletur caput ipsius.7 reliquum corpus ipsius. propterea q3 attrahit cibū ad se ex stōacho ante digestionē ei9. LVIII.

MElius quidem est vt suscipiat homo cibum 7 potum post quietē corporis eius ex inquietudine accidente. ppter balneationem. sicut facit illud etiā post quietem inquietudinis accidentis ab exercitio. quod est vsus ciborum 7 potuum post balneationem statim implet caput.7 natat quod ex eo sumitur super os stomachi ſm plurimum. LIX.

IAm ostendi in maiori pte.tractatus secundi mei expositionis qua exposui hunc librum summaz virtutum consuetudinis in sermonibus quibus significauit hypo. significatione manifesta virtutem consuetudinis. LX.

HIpo.ostendit in ſmone suo isto causam propter quam fit iuuamentum per balneationem in periplemonia 7 in febrib9 adurentibus i sermōe suo quod ē: quia sedat dolorem accidentez in latere 7 thorace.7 spatulis.7 maturat quod excreari necesse est per sputum 7 adiuuat ad illud.7 bonū efficit anhelitum. propter has ergo res fit balneatio iuuatiua valde in periplemonicis.quod ē.q3 periplemonici euadūt ab egritudinibus suis quando excreant humores retentos in pulmone per sputum.pleureticus etiam iuuatur per ipsam iuuamento magno:quia sedat dolorem quem habet 7 p

Periplemonici curātur per sputi screatum.

NEq3 opz vt vtatur balneatione: neq3 quando est propinquus terminus receptiōis sorbitionis: neq3 quando est propinquus terminus potationis alicuius ex potibus. LVIII.

NEq3 quicquam potuum circa ipsam horam balnei ꝓpinandum est

NEq3 opz ét vt vtat sorbitione neq3 aliquo ex potibus hora qua balneatur. LIX.

QVi balneum amant vel sani consueuerunt eis maxime adhibendum est:hi nanq3 desiderant 7 iuuat:si ergo dimiserint nocet.

OPortet vt administretur balneatio infirmis plus in eis qui indigent illa cōsueti ipsa in hora sanitatis sue quod est: quia isti desiderant ea 7 iuuantur illa 7 leduntur quādo dimittitur illa. LX.

BAlneare in periplemonia iuuantius ē q3 in acutis fe.in latere enitenero coste atq3 inter spatulas existentem dolorem mitigat.Item excoquitur quod per sputum necesse é excreari 7 adiuuat:flatum etiam bonificat 7 screatus aufert laborem quia artus mollit cutem humidam facit vrinaz expellit: capitis releuat grauitatem:nares humidas reddit.

IVamentum autē balneatiōis ſz plurimum: in periplemonia é plus q3 sit in febribus adurentibus.quod est: quia sedat dolorem in latere accidentem 7 thorace: 7 inter duas spatulas: 7 maturat qō screari necesse est per sputum 7 adiuuat ad illud 7 bonū efficit anhelitum 7 sedat penā:quod est: q7 lenit iuncturas 7 humectat cutem:7 ꝓuocat vrinam 7 resoluit grauitatez capitis 7 humectat nares. LXI.

BAlneare humiduz vltra modū ventrē habētibus non est plurimum necessariū neq3 eis qui stiptici sūt plus debito nisi vētre ꝓius purgato:neq3 defectis conuenit neq3 fastidio vomentibus neq3 eructus de gñe colere emittētibus:neq3 fluxū sanguinis ꝓ nares habētibus:nisi illud min9 opportuno fuerit.Tu quoq3 scis quātū oportet esse.Si ergo minus sit: balneum est adhibendū: si tamen corpori videtur necessarium.

ILlos autez minus opz vti balneatiōe quoz vēter in egritudine sua é mollis plusq3 oportet:neq3 opz etiam illos vti balneatione quoz vēter in egritudine sua est strictus plusq3 oportet nisi euacuetur venter eorum in primis neq3 in eis q sūt prostrati:neq3 in eis:quorum anima nauseat: aut q̄ habeat vomitum: neq3 in eis qui eructuant aliq̄d ex genere colere neq3 in eis q bus aduenit fluxus sanguinis nariuz nisi sit minus q3 oportet. 7 tu quidem scis quantitatez ſm quaz oportet:vt sit fluxus sanguinis narium ꝙ si fuerit minus q3 oportet:tunc vtere balneatione si corpus indiget illa.7 iuuatur per eaz in reliquis rebus in qbus iuuat per eam q̄uis caput tantum indigeat illa. LXII.

pter hoc melior é vna duarum rerum aut vt scribatur.Et etiam iuuamentum in periplemonia 7 pleuresi est: plusquam sit in febribus adurentibus: aut vt itelligatur ab eo ex sermone eius periplemonia.7 pleuresis. qō est.quia dolor lateris non accidit nisi in pleuresi.non in periplemonia. Et significat etiam per sermonem suum. 7 iuuamentuz per balneationem in periplemonia est plusquaz in febribus adurentibus quia iuuantur per balneationem etiam quidam qui habent febrē adurentem. Et manifestum est ꝙ necessaria est i cognitiōe eius qui ex habentibus febrem adurentez indiget balneatiōe discretio. 7 nō est possibile vt dicam9 in illo aliquid: cum hypo.nondum dixerit in hora in qua oportet vt administretur balneatio aliquid. postq3 ergo audiemus ex eo in primis quando oporteat vti balneatione in sermone qui hunc sermonem sequitur.redibit ad sermonem suuz i hora qua oportet vt vtatur. LXI.

QVi fluxum ventris habet superfluum abscidit ab eo illud introitus ad balneum propterea:quia trahit illas materias secundum contrariuz ad totum corpus. Luz ergo illud sit ita aduenit ei nocumentum ex ea.Cuius autem natura stringitur 7 nō egreditur.non debetur fuper aliquem quin melius sit.vt euacuetur vēter eius in primis ex fece antiqua que est in eo. Deinde precipiat post illud balneari. Et similiter etiam qui est prostratus.scilicet cui9 virtus dissolura est.7 victa est.qō est.q7 balneum addit in resolutiōe

eius ꝛ casu ipsi⁹. Et cui⁹ aia ét nauseat ꝛ hꝛvomitū nó opꝫ vt balneeť. qð est. qꝛ timeť supꝛ ipm. qð resoluat vt⁹ eius subito. ꝛ accidit ei syncopis pueniēs a stōacho. ꝛ il loꝛ ét quoꝛ in oꝛe stomachi aggregať colera. ꝛ sūt illi quos significat hy. p sermonē suū: eructuās eructuatio ne de gñe colere: eé est ppinquū eé istoꝛ. Et silr etiá nó opꝫ vtaris vt balneatiõe in eis q hñt fluxū sanguinis supfluū nariuꝫ. qð est; qꝛ hñtes fluxū sangui nis nariū quādo bal neátur ptráseūt mēsu rā multitudie sua. ma nifestū est ḡ tibi vt pci pias vti balneatõe qñ fluxus sanguis nariuꝫ est diminut⁹ ab eo qð necessariū est de ipo. ꝛ istis qdē necessaria est balneatio cū festinatio ne vt ꝓperet mot⁹ san guinis q est in capite. ꝛ qdē nos vtimur bal neatiõe qñ indigem⁹. vt veniat fluxus sāgui nis nariū. ꝛ nó euenit. Illud auté qð addidit hy. in sermone suo si coꝛp⁹ idiget illa ꝛ iuuať p eá in reli qs rebus in qb⁹ p eá iuuať qꝫuis tm̄ caput idigeat illa significat p illud si gñatiõe manifesta. qꝛ est necessariuꝫ multotiés vt calefiat aliqua ex domibus ꝛ sedeat ifir mus in ea absqꝫ tina. ꝛ fūdať aqua calida supꝛ caput ei⁹ tantū absqꝫ reliquo coꝛpoꝛe eius.

Tō phi beať bal neatio bis i die facta.

De qb⁹ sit preci pua itē tio hy. i hoc lib.

Balneare nó nocet amantibus: ꝛ si bis in die preceperis.

Qui aūt est diligēs balneationé nó no cet ei si precipiatur balneari bis in die. LXIII.

Balneum multo cō uenientius est ptisa naꝫ fece sumētibus qꝫ eis q accipiūt solū suc cum: qbus tm̄ iterdū cōue nire vī qñqꝫ rursus ꝛ i bis minus cō gruū est: qui solo tentos in pectoꝛe ꝛ pulmōe in eo cui⁹ dispō est b dispō ꝛ cōsuetudo ét eius currit cum vsu illius. tūc nó phibet aliqd qn in eo admistreť balneatio ꝑm dupluꝫ. Qui át potibus tm̄ vtitur hy. dicit q iuuamētū ei⁹ in balnea tione est paꝫ valde. Quidā aūt itellexerūt ab eo ex ser mone eius paruū valde: qꝛ nō oꝫ vt admistreť penitus res aūt nō est ita: qm̄ hy. dicit post illud: Et qñqꝫ é pole potu dictantur: sed in illis aliquādo conueniens est.

Vsus balneatio nis in eis q sumūt ptisanā oꝛdei ꝛ cuꝫ ea fecē eius possibilioꝛ est multuꝫ qꝫ sit in eis qui vtū tur aqua eius tātū: ꝛ qñqꝫ est possibiľ vsus balneatio nis: in istis etiam: ꝛ minus quidem possibile est vti ea in illis qui regunť potibus tantūm: sed possibile ē eti am vti in istis ea.

vti balneatõe in istis ét ꝛ nō narrauit qñ pole est vti balneatõe in eis nece est ḡ nobis vt nar remus illud. ꝛ seqmur in eo qð dicim⁹ sniam hy. dico ḡ qꝛ hy. vtitur potib⁹ tm̄ in eo cuius egritudo est egritudo acuta qñ ptrāsit vt tol leret ifirm⁹ expectatio nē supillud vsqꝫ ad p̄ maꝫ hoꝛā staꝫ⁹ egritu dinis. Staꝫ⁹ át egritu dinis qñqꝫ é multotiéꝫ cū maturitate ei⁹. sicut ille q accidit in moꝛbis pectoꝛis ꝛ pulmōiꝫ. qð est. quia egritudies in istis hoꝛa qua maturaňť icipiūt screare illud qð excrea ri necesse est. nec est pole in aliq̄ hoꝛaꝛ vt addať egritu do coꝛ. neqꝫ in ipa nā sui. neqꝫ in accñtib⁹ comitātibus ipam. Qð é. qꝛ egritudo multotiés est egritudo geta ꝛ accñtia comitātia ipaꝫ addunť sicut dixť hy. in mēbris apatis ꝛ doloꝛes ꝛ febꝛes in hoꝛa aduētus saniei acci dunt plus qꝫ qñ fcā est. ꝛ multotiés adduntur ꝛ minu untur cū qꝫtitate accidētiū ꝛ qꝫtitate egritudis. ꝛ illud qdē fit in apatib⁹ in qb⁹ sanies q̄ in eis gñať hꝫ egressio nē sic de cōsuetudie ei⁹ é vt accidat i qbusdā exituris ꝛ piplemonia ꝛ pleuresi. pole ē. n. in his egritudib⁹ vt iu uetur ifirm⁹ p vsū balneatōis. ꝛ regimē ei⁹ adhuc fit cū potib⁹ tm̄. qð é. qꝛ hy. dicit q balneatio sedat doloꝛes accñtes in eis. ꝛ maturat qð excreari nece est p sputū: verūtñ manifestū est q oꝫ vt vtaris ea post euacuatio nem coꝛpis. Scias. n. vťr q balneatio admistreť ante euacuationē coꝛpis attrahet ad loca q̄ sūt sub hypo condrijs materias. ꝛ si fiat post euacuationé iuuat ad maturationē. ꝛ iuuamētū quidē balneationis quando administrať in hoꝛa sua: est in egritudibus in qbuꝫ pos sibile est vti balneatione in toto coꝛpe. Et ꝓpter hanc causam fit iuuamentū per eam tantuꝫ in eo qui hꝫ feb. adurentem ei qui cū feb. nō habet apostema calidum neqꝫ aliqð ex apostematibus factis a colera citrina tā tum que ebulit in coꝛpoꝛe suo. ꝛ quando signa matu ritatis eius apparēt in eis: tunc iuuamentū eoꝛuꝫ per balneationem est plus multū. Et quoniaꝫ feb. adurēs quādoqꝫ est a flegmate salso putrefactio. tunc opꝫ vt scias q illi qui huiusmodi feb. habet balneum est con trarium valde. qð est. qꝛ humoꝛ flegmaticus nō resol uitur p balneū sicut resoluit colera. quoniā est grossus viscosus. ꝛ eius caliditaꝫ nō extinguit: neqꝫ extinctioné suscipit. quoniā indiget spacio lōgo in maturatõe. noꝫ aūt nō posuimus sermonē in eo: nisi vt rememoꝛeť ei⁹ in fine. Recoꝛdoꝛ aūt qð hy. dixit in p̄ncipio expositio nis mee qua exposui hūc libꝛū in resistēdo medicis qui sunt ex illis de assidis. hūc sermoné. de rebus aūt quaꝫ opꝫ medicū scire ꝓter q̄ ifirm⁹ eas ipsi dicat plēs dimi serunt. Iste aūt res apud illos qbus videť q hyp. sit ex logicis sunt mēbra lesa. ꝛ morbi accidētes in eis. ꝛ cau

Pole é egritudiné ge scē ꝛ ac cidentiū addi.

Balneū in febre flegmatica mul tū nocet

se facientes illos morbos. Quibus autem videtur q̄ fit de empericis sunt hore anni. z cōsuetudines z etates z dispones aeris cōtinetis nos. nos enī scimus q̄ p cognitionē oium hax rex quas dicūt logici z empirici iuuātur medici. z nos qdē inuenimus hyp. postq̄z narrauit id in hoc libro intētōes multas quas qñ formal hō in mēte sua. pōt scire regimē nō dixisse aliqd in rebus que dicte sunt nisi cōsuetudines. preter q̄ ipe dicit interpositiōe illius res alias quas ego narrabo tibi qō est. qz q̄ ego postposui sermonē in eis nō fuit nisi vt narrem eas in sermōe breui vt facile sit ei qui legit hūc librum intelligere sermonē meuz. Dico ergo q̄ vna intentionū z prima eax est intentio quam hy. dicit p̄m viam exēplificatiōis in vna egritudinū. z ē pleuresis hac dictione. Quātitas etiaz que datur ifirmo de sorbitionibus in vice secūda si egritudo est acutior q̄z opz nō opz vt sit multa. sed opz prius bibat anteq̄z sumat sorbitiones hydromellis aut vinum aut quod eox videris magis iuuatiuum. Deinde dixit post illud etiaz hūc sermonē. q̄ si humectat os. z illud quod excreatur de pulmone p̄m q̄ opz. tunc opz vt des ei oino sorbitiones vice secūda. oēs enim he res. z que eas sequuntur nō inuenimus medicos de assidis dixisse. Hypo. autez post hunc sermonē etiam dixit qz opz vt consideretur in digestione egritudinis. z hoc apud eum est ex maioribus intentionibus in cognitione forme regiminis. z omnium particulariū mutationū que fiūt in eo. Deinde dixit post has res hunc sermonē. nā in cuius ventre est superfluitas cibi retenta. z dat ei hanc sorbitionem aliquis preter q̄ euacuet corpus eius ab illa supfluitate. z cū hoc etiam si tunc hz dolorē addit in eo. z si non habuerit dolorez euenit ei. Et dicit itex post illud hūc sermonē. Et cum illo ēt si fuerit dolor lateris semp qui non alleuiatur euaporatōe z sputū nō egredit sed additur eius viscositas absq̄z maturatōe. tūc si nō resoluit dolor aut p mollificationē ventris aut per flebotomiā p̄m q̄ significatur qz indiget ea z dāt ptisanā habētib⁹ hanc infirmitatē. z ipsi sunt tunc cū illa dispōne supuenit eis mors velociter. Deinde post illud etiaz discernit sermonem suuz. z dicit q̄ quādo incipit iuadere febris cum dolore aut absq̄z dolore. z terminus eius ab acceptione cibiē ppinqu⁹. z vēter eius nō euacuatur. tunc opz vt phibeas eum ab acceptione sorbitionuz donec scias q̄ cibus eius iā descēdit ad inferiora intestina. Et scripsit iterum post hunc sermonē z quādo cibus antiquus nō descendit. z terminus alius cum cibo alio est propinquus. z virtus eius est tollerās. z etas eius ē status iuuentutis. tunc opz vt clysterizetur. z si est debilis opz vt ponatur suppositorium nisi egrediatur cib⁹ ex seipso egressione bona. In hoc ergo sermone inuenimus euz narrare etiā cuz eo q̄ narrauit intentionē sūptam a virtute sicut facit in sermonibus q̄ sequunt hūc sermonem. ipse enim cōsiderare precipit in multis locis in cā que facit cadere virtutē vbi dicit q̄ medici nō sciunt illud. Et dixit itex q̄ illi in q̄b⁹ punit dolor vsq̄z ad loca que sunt sub hypocōdrijs iuuantur cū medicina tali z tali. Illox aūt quibus ascēdit dolor cū grauitate vsq̄z ad adiutoriū z p̄ncipia pectoris iuuamētuz est per flebotomiā. Inuenimus ergo medicos qui fuerunt ex alijs de assidis dimisisse rememoratione oium harū rerum z reliquax que eis sunt sikes. z reruz etiaz que dicte sunt in egritudibus cōsumentibus penitus. z plus illo multū res naturax z speciex corpox quas inuenim⁹ hy. in multis locis dixisse. z noiauit quosdaz hoies habentes colerā amarā. z quosdaz eorum flegmaticos. z quosdā eox nigrū. qō est. qz in vestigio hax rex narrauit permutationē regiminis in sanis. z qūo oporteat reetificari z regimē infirmox. Et in sermone suo in vino z hydromelle secaniabin. z aqua inuenimus eum dicere has casdē mutatiōes. z dicit etiā in alio loco eē mutationis egritudinum. z nō est: hec apud euz intētio vilis in cognitione forme regiminis z permutationis in eo. Et similiter inuenimus eū dicere in statu egritudis quiddaz sermonis. z ponit cōsiderationē. in hoc etiam in cognitōe regiminiz rē nō paruam. oium ergo harux rerum z aliax q̄ sunt sikes illis dimisērūt rememoratione nem medici qui sunt de illis de chidis. Et medicus idiget vt sciat eas oēs preter q̄ infirmus eas ei dicat.

Exdigōne egritudinis sumitur forma regiminis

Minuz ōbilitat suppositoriū q̄z clystē.

¶ Finitus est tractatus tertius cōmenti Halieni super libro regiminis acutarum.

¶ Licet Halienus in principio huius quarti librī regiminis acutax egritudinum dicat nō nullos opinatos fuisse librū hunc sequētē nō fuisse hy. z ipse etiaz eādez sequatur opinionē. z dicit locis in multis. Dicit. n. i isto tertio lib. regimis acutorum in cōmēto. xvij. illi⁹ textuz. Diuersitatē aūt medicamētox q̄ ipse inquiret ea q̄ addita sunt sermonē in balneatiōe hoc est post tertiū libx acutax. in fine cuius hy. de balneatōe determinat. an sint digna vt hypocrati attribuant. Idē etiā Hal. cōmēto vltimo secūdi acutax ait q̄ multotiēs per mētē suā trāsiuit q̄ horros medicus in codicillis hy. inuenit multa post mortem eius que postea hoibus manifestauit ordinando ea ordie meliori quo fieri potuit. z ita suspicandum est hunc medicū quartū librū cōposuisse. vel multa addidisse z aliqua subtraxisse vt libuit si ipse hy. cōposuit. z idē in secūdo acutarū in comēto illius. Qō in quibus morbis z etatibus oz fieri ait: qd̄ est: qz quod inuenitur scriptum in hoc libro post sermonez in balneatione est res inuenta in domo Hypocratis z reliq̄ quicqd sit. volui tamen hunc librum iaz mortuū trib⁹ superioribus inserere. cū dignus sit multa cōtinens. z in practica z in theorica: vt de eo sermo habeatur.

CIncipit liber quartus regiminiſ acutaꝝ egritudinū.

IN libro de dieta ea q̄ pⁿ ꝑmōez de balneis dcā ſūt deceter ſuſpicati ſt̄ nō pauci medicoꝝ vt nō hy.exñtia.eteni vtute iterptatōis ⁊ ſbtilitate cō tēplationū deficiūt mltū ab añrioꝛi.ſz tñ nz irrōnabil'r ꝓmoti ſt̄ q eſtiarūt hy.eē.⁊ ℔ ꝑz electōez vl' volūtatē. n. illiꝰ mēs eoꝝ q̄ ſcripta ſt̄ é vt eſtiet diſcipulꝰ eiꝰ q̄dā ſcri ꝓſiſſe:multa vo in eiſ ⁊ ſeriē iculpabilē hñt cū mētez vt eſtiment rurſus ab ipſo hy. ea ſcripta eſſe ꝑparāte cōpō ne vl' cōponere libꝝ vt ꝓmiſerat ꝑz libꝝ ꝺ dieta acutaꝝ.in quo pticularit vniuſcuiuſq̄ acutaꝝ egritudinū curam docēt. ⁊ ℔ qdē vtiq̄.⁊ alias ēt ſeries iuenire ē in ꝓiacēte ℔ lib. māiſeſte nō exñtes dignaſ hy.⁊ vt eſtiet iter ſcriptas eē ꝑpas ⁊ certū ſiē deiñ ⁊ ꝑz aphoriſmos apparuerūt multi tales aphoriſmi i vltimis ptibꝰ libri.in eēndo.n.in memoria multis ꝓma cōſcriptionū q iterſcripſerūt.i vltio iterſcripſerūt ℔:deiñ ipz ⁊ ꝑz libꝝ ꝺ traumatibꝰ vl' tragmatibꝰ.i.vulneribꝰ q̄ i capite appēt fcm̄:adhuc āt ⁊ ꝓm libꝝ epidimiaꝝ.ſil'r āt ⁊ ꝑz libꝝ q nūc nob ꝓpoſitꝰ ē iuenire ē iterpoſita.⁊ magis adhuc i vltis libris q̄tuoꝛ igr vt ita dicā ſpēbꝰ exñtibꝰ i eo.alia qdē digna ⁊ ꝑz ſeriē. ⁊ ꝑz mētē hy.iſto vo ꝑz alteꝝ ſolū aut ꝑz ſeriē aut ꝑz mētē gbuſdā āt ꝑz neutꝝ.veꝝ ſignabimꝰ ℔ ipz ꝓm vnūquēq̄ tractatū ⁊ ꝑz vnāquāq̄ tractataꝝ ad expōnē ſeriēꝝ .I.

ESTiuā hoꝛā dix̄ eā q̄ cala ⁊ ſicca ſiue i fine veris ſiue in principio eſtatis.ſiue in mediis vel vltimis ſiue ꝑz ꝑncipiū autūni fuerit:mōſtrata āt ē in monumētis epidimiaꝝ craſis q̄ ꝓtinētis nos aer ẓcū hac trāſmutat diſpōnez corpis.ſicca qdē ad ſiccⁱ. hūida vo ad humidius.Supra demōſtratuz āt ē.⁊ qm̄ cra ſim q̄ ꝑz nām cōmoderata hoꝛa cuſtodit alijs.vz. oibꝰ ſil'r hñtibꝰ qcūq̄ ꝓm totā dietā hoies gerūt.ſupra dēmōſtratū eſt āt.⁊ qm̄ ab eſſentia ⁊ a cōſiſtētia q̄ ꝑz nāz. ⁊ q̄ moderata fuit deſiſtēs corpus ꝓm q̄ztūcunq̄ extiterit ⁊ trāſmutatū fuerit.ꝓm ℔ ⁊ ꝓꝓio auxilio idiget.ſiccatū quidez hūectari: hūectatū aūt ſiccari:calefactū āt ifrigidari.ifrigidatū āt calefieri.cū igit ꝑz aliquā circūſtantiā vel cōſiſtētiaz reꝝ quaꝝ ipe dicit exēpla cōtigerit aliquas ſiccari venulas ꝓm q̄zlibet ptē ſui corpis euellēt he hūiditates q̄ ex ꝓpinquātibꝰ pticul'.igit ſi qdē ſicut ſi cōſiſtētia nāz hūidā hūerit.ita ⁊ vtutez hūectatiuā hꝫet hūiditates q̄ ad exſiccatas venas afferunt.eucraſiaz q̄ ꝓm nāz hūidā reſumit picula.ſi vo ꝺrimea.i.acris quaz fuerit ꝓm q̄litatē.ſiccatiua vo ꝑz vtutē hūiditas corpuſ exurit.quēadmodū ſi vrina qs ſitiēs ⁊ biberit repente vl' vinū tpe cū aq̄ marina faciūt meꝝ ipmixtū vel aquaz ſalſaz.ego deniq̄ noui ⁊ ipe q̄nq̄ ex itinere eſtiuo ſiticuloſus factꝰ demū bibēs vini veteris kilicā.i. calicē vnū meri ipmixti breuē adaugēt magis nō ceſſare faciens in eo ſitiz.ſicut igit nos ⁊ mētē hñtes ꝓſiſtētes appetētibus.i.deſideriis.q̄nq̄ quidē negligentiꝰ q̄nq̄ petulātius.eſt āt qñ i nō eſſendo meliꝰ coacti ſumꝰ ad aliquez ſalſoꝝ ⁊ ꝺrimeoꝝ.i.acriū deuenire potuū.ita ⁊ vtꝰ q̄ eſt in attractiua vena ſemp euellit hūiditatez q̄ ex appꝛopriātibus.nō diiudicās ⁊ ſepans ſbaz eius.qualit̄ q̄dā ē.

NŌ.n.hz mentē vt ſcrutet̄ q ꝺe melioꝛi.ſz ſicut ꝓueri ⁊ bꝛuta cōtingēs humidū eligūt ſcia ꝓm eundē modū.⁊ illa igit̄ ſi qdē ꝓm vnaz quādā partez coꝛpis diſpō hec facta fuerit ꝓm hāc ſolā heriſipilo ſa aliqua paſſio.erit vene vo q̄ ꝑz totū corpꝰ ſunt ſupſiccate hūiditates q̄ ex carnibꝰ ſi euulſerint calas exñtes i toto coꝛpe fit ⁊ ide cauſonidis diſpō.ſz q̄ cauſo ꝓpe noiat̄ nō ſolū vehemētia caloꝛis q ꝓ totū coꝛpus ſit ꝺrt.ſz ⁊ ſiti.violētia.n.ē i hac febꝛe ⁊ ceſſabit̄.deficit igit̄ ꝓpia cēti ſeriei de gnātione cauſon ꝓmo qdē pticularis:qué nos nup ad iecimꝰ:mā q̄nq̄z qdē ꝑz vnāquāq̄ ptē.q̄nq̄ vo ꝓm totū corpꝰ cauſon fit.in cauſō qdē qui ꝑz totū corpꝰ factꝰ ē ſp ſiti opank.i eo vo q ꝑz vnā quādā ptez nō ex neceſſitate niſi ipa ꝑs ſiti opatur.qꝺ ꝓmū ⁊ maxime os vētris ꝺcinceps qdē venk.⁊ poſt hūc ſtomachus.⁊ iſophagꝰ.deide pulmo.deide ieiuniū nō igitur ita ſolū fit cauſus vt dixit cū euulſerint venule ꝺrimeas.i.acres e colericos hycoꝛes ad ſeipſas.ſz ⁊ carne hoc idē patiente erit cauſus ſicut q ꝓm particulā ſiue ꝓm totū corpus cōtigerit pati ea.mōſtratuz.n. eſt ⁊ ℔ vtutē attractinā habens coꝝ qbꝰ idiget ipa. ⁊ nimiꝝ aliquādo ꝓm alteꝝ modū ls fieri ſil'ez diſpōnez.dico āt cū mittunt̄ ad aliquaz pticulā ibecilliꝛē a foꝛtioꝛibꝰ ſupfluitates:mōſtratū.n.ē ſicut attractiua vtꝰ in vnāq̄q̄ pticulaꝝ ē.ita ⁊ excretiua.nō ipoſe igit̄ ē q̄nq̄z qdez ex vna ptē.q̄nq̄ vo ex plibꝰ ꝺrimeas.i.acres ⁊ colicos hycoꝛes.i.liq̄es excretos ſupifūdi p̄dict̄ pticul': qm̄ āt hycoꝛes noiat̄ ſubtiles hūiditates manifeſtuz eſt. II.

IStitur febꝛis qdē mlta detinet pp hycoꝝ.i.liq̄rū nāz quos ꝺrimios.i.acres ⁊ colicos dix̄.talibuz eni vehemētiſſime febꝛiū ſupueniūt ℔ eſt q̄ multum ⁊ ꝺrimicatū.i.acerrimuz hñt caloꝛē.ſic̄ q minoꝛez ⁊ minus ꝺrimiā hñt flegmaticos ſequunt̄ humoꝛes.laboꝛat aūt totū corpꝰ ob ꝺrimiticā.i.acredinē hycoꝝ.i.liquoꝝ hoſteocotoſū.i.vlceroſū laboꝛe.ꝺcm̄ ē finalit̄ de

EꝺẽA oium laboꝝ in hygrinis.i.ſanatiuis. III.

ET ꝓm ꝑncipiuz ꝺcm̄ eſt ℔.nūc āt rurſus reſiccatum eē adiecit ꝑcatarticas vz cās notatas oſtēdēs qdē vt i exēplo.Nā oēs quidē cauſe calide ⁊ ſiccē cauſos opari p̄nt.quoſdā.n.vidi ꝑpter potū vini cū aq̄ marina facti ampliꝛis occupatos a cauſone. quēadmodū alios p tarchū.i.oua piſciuz ſicca. ⁊ p tarchitas carnes.i.ſiccas.p comeſtionē quoꝛūdā alioꝝ alicoꝝ.i. ſalſoꝝ ímoderatā.alius aūt qdā ex ambulatiōe.⁊ caumate.i.eſtu veniēs balneatus qdē ꝑmuz abiēs domi ⁊ bibēs vini ꝑz mixtionē hñtis vini plꝰicepit febꝛire mor cauſonide ſe.ſz ⁊ aliꝰ qdē vehemēt̄ iratꝰ ⁊ vigilās. IIII.

QUE aſſequunt̄ cauſon in ℔ ſermone ꝓtranſit que vtiq̄ ⁊ cauſſidentia vocāt.ſunt aūt hec lingua ſicca ⁊ aſpera ⁊ nigra moꝛdicatio in vētre ſubegeſtiones pallide.⁊ ſitis vehemēs ⁊ vigilie.quandoq̄ vo ⁊ deſipiētia.igitur quidem lingua ſicca fit.qz ⁊ diſpoſitio tota coꝛpiſ ſicca eſt.⁊ calida ſi fe.ipſa talꝫ.moꝛdicatio vo eoꝝ que ꝓm vētrē ꝑpter ꝺrimicriā.i.acredinem hycoꝝ q in euz ifluūt.egōnes vo coloꝛate ꝑz ſupabundātē humoꝛē.humidaſ vo dixit eas neq̄q̄ di

Nā non hz mētē q̄ ſibi meliꝰ eſt poſſit eligē.

Signa ꝓpria cauſonidis

Dēs cāt calē ⁊ ſiccē cauſas facere poſſūt.

Accñtiũ q̃dã sep̃ morbuz comitãtur q̃dã aliquando tm̃.

gegi oñdẽa digõ.denicꝫ ola cogit coadunat ꝛ igrossat vigilare vo his q ita patiunt pp siccitatẽ ptigit.mõstratũ.n.ẽ imoderata hũiditaꝭ carafosa.i.imẽsũ sõnũ.ꝛ vigilias ãt mlta siccitaꝭ opat aduẽit ãt ꝛ ab his sinthomatibuꝭ afflictio vigiliaꝝ cã fiẽꝭ.disipiẽtiã vo dicim⁹ fieri pp colerã recurrẽtẽ ad caput.ꝛ pp siccitatẽ ꝛ calitatẽ crasseos.cũ ãt dicat gs simplr colerã mãifestũ ẽ.qm̃ amara oꝛ:qm̃ deide eãdez colerã noiat pallidã.ꝛ rãtã.i.rubeã. Sic igit nihil derelictũ est eoꝝ q̃ ꝑm colericũ causũ:nisi demũ qđ nõ dix ꝑm influxionẽ hycoꝝ fieri.ſz solũ pp attractionẽ illa sufficient scripta sũt. q̃dã.n.eoꝝ q̃ scripta st q̃dã qdẽ sũt pagata pactaga hõica.i.passiõis cognoscitiua sinthomata.q̃dã vo coassidẽtia cãꝝ faciẽtiũ ꝛ gñantiũ eos.he qdẽ sunt p hygnene.i.añcedẽtes. he vo pcatatihõetes.i.posticipiẽtes demũ vocate a medicis oiuz deniqꝫ q̃ dixi phygninatũ.i.añcedẽtiuz sinthomathũ lz tibi catalogũ.i.annũmeratõez vt vtiqꝫ volueris facere.ſz ille q scripsit hũc icepit qdẽ a phygninenis.i.ab añcedẽtib⁹.siccari.n.venulas phygninena.i.añcedẽs cã ẽ.deiceps ãt ꝓgruo exĩte dicẽ p catharticas.i.pincipiẽtes.puta ãbulationẽ lõgã ꝛ siti.ꝛ nõ hastix.ſz pathomigaꝝ aliquã.ſ.multã fe. Oz ãt h adijcere vehemẽtez siti.quã postea sitez vel sit cũ alijs accidẽtibus dix:q̃ coassidẽtia noiant.quoꝝ he qdẽ aliqñ. he ãt sp erast stũt cãis.lz ãt ꝛ ipe ostẽdit dicẽs.aliqñ vo ꝛ alteratiões frenũ.i.sapie:aliqñ.n.ad sp oppositum. Ego ãt sp aio ꝛ morderi ea q̃ circa idũ.i.vẽtrẽ ꝛ egerere colerica nõ eẽ eoꝝ q̃ sp coexistũt cãis.i.ardẽtib⁹ pp magnitudinẽ.n.egritudis ꝛ pp it⁹ rẽotionẽ dimeoꝝ.i. acriuz hycoꝝ.i.liquoꝝ h ptingũt his q̃ ꝑz vẽtrẽ ꝛ epar hnt velut estiria. laborẽ causi.his ãt q ꝑz pulmonẽ.h qdẽ nõ valde aliquo cõtigũt.ea vo q̃ ꝑz liguã ocã sũt.ꝛ ꝑz desipientias magis:ꝛ disniãt.hi disnia q̃ ꝑz spissũ ꝛ magnũ spm̃.ꝛ exsufflãt ptinue apiẽtes os ꝛ effusiõe ignei spũs alleuiati.igit qđ qdez disnie totuz derelictũ ẽ. ꝛ nimiꝝ demũ in pnostico dcm̃ nos oñdim⁹.iordiate ãt sũt scripta sinthomata q̃ ꝑm linguã dimeã oportuit scriptaz esse siccã.scꝫa.n.aspa.pp imoderatã.n.siccitatẽ asperã cõtingit esse linguã:q̃re aspa exñs oino ꝛ sicca: qm̃ aũt nigraſ ppter imoderataz caliditatẽ sicut ad solem moratibus cutis predidicimus iam.

Lac asine hũidius oib⁹ lactibuꝫ

Nõ i oi vina digesta apet hypostatis in fũdo residẽs.

hIc bibere aquã ꝛ mellicratũ coctum da aq̃sũ q̃stũ vkt.V. Si amaꝝ os fuerit vomere ꝓfert ꝛ vẽtrẽ clysterizare.VI. Si vo adhuc nõ soluat:lacte asine coqnẽs purga.VII. Alitũ ãt nihil neqꝫ dimi.i. acre offerre:nõ.n.subducet.VIII. Obitiões aũt do nec extra crisim dies facta fuerit nedes.IX. Si sãguis ex naribus fluxerit: soluit passio ꝛ sudores supuenerint cretici gnisij.i.ppij ꝛ certi:ꝛ cum vinis albis ꝛ grossis ꝛ lenib⁹ subsistentibus hypostasibus.X. Amaritudo colere amaꝝ opatur os. cõis.n. ꝛ vna tũica ẽ q̃ it⁹i ventre ꝛ oris q̃ sbiugit os ꝑm rõnẽ igit ꝛ pscriptor eũat co.p vomitũ ꝛ clystẽ.VII. Qui ãt oino qdẽ eũare vult colerã q̃i vẽtre veret aũt expurgãtia pharmaca.qꝛ dimea.i. acria ꝛ calꝛa st oifariã.ppterea ad lac asine ꝺuenit ꝺmitricã qdẽ.i.acredinẽ.nlã.n hñs. Quẽadmodũ nz alid qdẽ.ſz supabũdat hũiditate solũ qdẽ ab oib⁹ alijs lactibus.ꝛ ppterea solũ subit egõnẽ.pcoq̃t.n.id pp vẽtositatem.ſz tu demuz solo sero poterꝫ vti sepans cũ cũ lac p coxeris.poridames si imiseris vas eneuz aq̃ pleruz in lac.etenim h bñ inissio fiẽs sepat seꝝ a caseato.VIII. Alsus qdẽ hũoꝛ q̃l qdã ẽ in sale appetẽte sba ꝛ vtute vo dimeis.i.acris dcm̃ ẽ ꝑz q̃rtũ libꝝ simpliciũ pharmacoꝝ.qm̃ ꝛ synapis ꝛ piretrũ. ꝛ q̃cũqꝫ alia calꝛa vtutib⁹.sũt ꝛ dimea apparent gustãtib⁹.vbi q̃ q̃ ad augentia dispõnẽ causodoꝝ frigerãt iubet dimea.i. acria ꝛ salsa.h.n.desiccãt magis dimeib⁹.i. acrib⁹. ꝛ si eni nõ sit illis calefaciãt.ſz nõ minus calefaciũt.IX. Vbi sberuditoꝫ roborari vtutẽ hnt hũc ꝑmõez audi.fac.n.ita doctrinã ꝛ ipe hy.q̃z mltũ negata ꝑz vnãquãqꝫ itẽtõez scribẽs.deiñ ita sel dicẽs sibi iuicẽ oportere cõpare ea q̃ oñsa sũt vtutes eoꝝ supscrutãtẽ.qm̃ ãt nõ cõgruũ ẽ dare sorbitõez añ crisiz si vt⁹ suffiicẽt ꝑz ꝑmã ptẽ ppriã ꝛ certaz libꝝ oñsũ est.X. IN acutis febrib⁹ ad caput fert.qđ feruẽs sãguis nũcupat.tẽ igit residẽs i venas nã effũdit hũc cũ coactis vaporib⁹.ꝛ coadunatꝫ pati⁹ reliquoꝝ dñat.ꝑm eãdẽ vo rõnẽ cũ ꝛ p sudores effũdũt feruẽtes hycores .i.liquoreꝫ sanat egritudinẽ cũ digesta egritudie supuẽiunt.dcm̃ ẽ.n.iã de h mltotiẽs i alijs gbusdã monumẽtis cõmẽtarijs ꝛ i his q̃ de crisib⁹.quẽadmodũ i pria pte hui⁹li.q̃ ꝑz oẽs ꝓcessa ẽ gnisia.i.ppa vt certa.itẽtiõez que a digõne egritudis vt vtilẽ ad digestã suscipit. ita ꝛ nũc apd dictõez ipz qdẽ nõ scripsit digõnis notã.certissimũ ãt signũ ei⁹i vinis scripsit. Igit optia qdẽ ẽ q̃ alba ꝛ lenẽ hz hypostasiz vina.ꝛ i pnosticis scriptũ ẽ. nõ tm̃ dignuz estimes:deiñ sp appere hãc.ſz sufficit tibi mltotiẽs vt i colore ꝛ cõsistẽtia q̃ ꝑm nam benignũ eneorima.i.sblime appeat ad salutis spẽ.ꝛ vtiqꝫ his ita hñtibus supabundauit ꝑz iterptatõez h series. additis enĩ vinis ostendit eẽ ꝛ creticos sudores:q̃re ex supabundãti.h vo gnisij.i.ppij nõ pncipaliter in eis dx.ꝑm eni egestionuz spẽm inferre assueuerũt talẽ nuncupatiõez ꝛ alij optimoꝝ medicoꝝ.ꝛ ipse hy.in vina. XI.

Carissimū est iudicari crisi p apa causū. adhuc ät magʒ si sine adijciēdo pticulā aliquā corpis enū ciationē qs faciat. nā potinib⁹ qdē. i. apatib⁹ q̄ circa aurē vidi q̄sdā causos iudicatos sʒ n̄ gnisios. i. ppos.

Os ät parū p⁹ disces p⁹ quētōez z ꝓmētatōez. XI. Morrosagie z sudorʒ méorāʒ si sine his causus geuerit aut reuertet aut parūp⁹ erit. n. ait ꝑz reuersionē dolor cruriū vl hyschij. i. vtebri. z expuet grossa. nā idiger qdē emorrosagia vl sudore vl apate eū q deberet iudicari crisi posset vtiq; aliqs estimare dm̄ eē sane si adijciātur dictis qui curās. i. medēs ipe dix̄ vomer̄ lubēs z ventrē sbducere. dās potū aquam z mellicratū aq̄sū copiosū. q̄re si cuz his qs dicat emorrosagiaz z sudorez z apa soluē causū. als. n. nō posse solui fortasse videbit rōnez q̄zdā māsuetā: dīe māsuetā diri vt moderate vex̄ dicētē z magʒ eo q̄ añ ea. nō tñ iculpabile deiñ oīfariā. nō. n. ver⁹ē ꝑmo. qō. n. ꝑz aphorismos dm̄ ē a causōe hito rigore supueniēte solo fit veriss̄imū ē. segt̄ ät ex necitate rigorē hūc q̄nq; qdē sudor sol⁹. q̄nq; vo vomit⁹ cl'ocox colox vl'iferi⁹ egō sola ml'totiēs ät dcōx triū fiūt duo. z q̄nq; rursus tria. duox. n. box nece ē i causō fieri altex si dʒ solui finalr vl' ex mitti excerni col'icos hūores vl' extigui. Jōq; drelicta eē vi debit̄ ꝓncipalissima sanatio causox potio fride aq̄ q̄ spnos curauim⁹ causos n'lo moriēte cui fridā aquā ddi qdē i ꝓueniēti tpe. d q̄ ꝓmētatōez ꝑoris ptz h⁹ li. tractaui i paucis z i alijs monumētz z ꝓscriptōib⁹ āpli⁹. fortasis igit̄ estiabit me qs dīre nullū causū hñtiū mouituruz eē bibētez fridā aquā in ꝓueniēti tpe. z nimix̄ lb nō ego dixi. sʒ qm̄ oēs qb⁹ dedi q̄z plib⁹ exñtib⁹. vt nz meminisse possim numex̄ eox̄ isecuta ē vtilitas z sal⁹. lb ät non idē ē ei q̄ sanabunt̄ oēs q causū hñt si aquā fridā biberint. Qui. n. piculose z isalubr̄it̄ hñt. nz p aliqd̄ alid̄ nz p aquā sanare pol'e ē. his ät nz tētare dare qdē. qd̄ ät i fine seriei dm̄ ē. Et expuet grossa si dʒ san⁹ eē obstuādū ē tibi ꝑz illos solos causos qcūq; patiēte pl'mōe fiūt. XII.

Nos iuēim⁹ veteres grecos ꝑz omonima. i. equoca dcā ferētes hñtia qdē vnū signātū. ex icisiōe vo q̄ ꝑz ipz i dūas plēs deueniētia. i q̄ ml'totiēs dīre assueuim⁹ gñales eē dūas h⁹ rei duas vl' tres vl' qt tuor vl' q̄zcūq; pol'e. exñtib⁹ ät omonimis duplicib⁹ quibusdā quidē nz vl'r sibi iuicez. qm̄ cōicātib⁹. quibusdā ät ꝑz quid nz synonimis: silr ät cū ab vno hūerint nūcupationē factā vbi nūq̄z referunt duo gña causox su pscrutādū. cognoscat ät certissime b ea q̄ ꝑz nomē rōe sbe alteri⁹ extēsa. qz vo rō ab itelligētia iudicat scrutādū si itelligētlā hīem⁹ causi feb. pcordē ita vt ouis z bous z eq z hois. ex eodē vo ꝓmōe obēte i lōgitudinem maiorē q̄z ꝑz monumtū oz coercē eū sic z alios i breue capt̄z. ppterea ꝓn'' ꝓmōi lb faciētes. Causō feb. iuenio medicos dicētes qñ calor fac ardēr hoiez z igescibilez siti hz. z si ita hz b eū q sine ardēdo corp⁹ siti mitigataz hz causū qdē simplr. certū ät z gnisiū. i. nälē nō dicem⁹ exp̄sse vo exñtez talē anomalū noiat gr̄a cōpēdiose doctrine nothū. i. adulterinū causū sic i tertianis febribus assueuim⁹ vti nūcupatōib⁹. ita audiem⁹ duo gña causox su-

Principalis sanatio causonū est aq̄ fride potio.

Morbo mortali nulla medicina cōfert.

fortūm febriū. ac si demū z gña tertianax qs dicat duo hāc qdē certā z ꝓpā z gnisiā. alterā vo nothā cui q̄daz qdē assūt sinthomathū q̄ hmōi. q̄dā vo nō: qm̄ ät scōs causus de quo nūc placet dīe q̄si defect⁹u⁹ qdē ē. z non finalr certiorat⁹ noscēs mānifeste attēdēs mētē his q̄ ab ipō cōscriptore eliciunt̄ sinthomatib⁹ ab eo fieri. nā ꝑm pn''' qdē dix̄ vēter sbduct⁹ siti plen⁹ ligua aspa. sicca salsa nō adiacēs qō addiderit i pozē. not⁹. n. sinthomathū gnisij causi altex qdē ꝑz: altex nō ꝑz: rursus ät dicēs de icepʒ linguā eē asperā z siccā ñ addidit nigrā sic̄ i poz. sʒ p lb sinthomate dix̄ salsū. sic̄. n. cū ligua fcā fuerit amara xātā idicat abūdar̄ colerā ita cū salsa salsum noiatū hūorē q vna q̄ dā ē fleumatʒ spex̄ tribus exñtib⁹ vt didicisti acido salso dl'ci. sic̄ igit̄ poz causus i amara colera cōsistēs: pallidas excreatōes opar̄ ꝑz duplicē cā:. z qm̄ sbtil'ē. z qm̄ ꝑz eā ardēs feb. auget adueniēte i eo xā ta colera. ita nūc flegmatic⁹ hūor nō facile execrabilis exñs. nz auget feb. nz flāmeā siti hz febriēs. nz vētosar. z ppterea dm̄ ē ab eo vētrē sbducēs egerere eā solam oīdēs ꝓtiū exñs ei nō egerer̄. nā subit ei qdē vēter. nō tñ ꝑz hūoris alicui⁹ spēz. sʒ ipos q offerunt̄ i piculuz cibis corruptis. nō. n. in sol' potib⁹ hi dietant̄. quēadmodū plūmi eox̄ q ꝑz pozez causū egrotāt. qz sine sozbitōe citā illi crisiz hñt. i sbtile z feruēti hūore exñtes. tardar̄ vo h pp friditatē z viscositatē z grossiciē sbe flegmatis nō igit̄ cōueit solo potu eoʒ vti q̄ ita egrotāt. lb ät didicimus in his q dīt̄ digeri circa qntū vl' septimū diē fortis vʒ exñte vtute. si vo i. ix. vl' in. ii. vl' i. xiiij. vl' i. xx. icidere dʒ egritudo succo ptisāe a ꝓn⁹ i co vtimur. vine defectio assuevit dici ita ab eis cū vl' nō digna rōne vl' nequaq̄z ferr̄. fit ät lb ꝑm placētē i lb sermōe causū in grossicie humoris vigilie. lb cōe vtrozūq; causox. z ppterea ꝑm' porem meminit huj⁹. etenī fit magis in illo. qz z in capite magis exuruntur extremitates ifrigidate. Hoc sinthoma scēdi causi est. nō ät oz simplr dici hūc sermōez. sʒ cū determiatōe q̄dā. nō. n. sʒ tale. sʒcū male morrigerat⁹ est: i. malicios⁹ fuerit. nā ꝑm colericas qdē z ardētes feb. vsq; ād fines corpis oīdit calorē. z si nō male morigeratus causus fuerit. ꝑm flegmaticas ät fumosa calozis sba. cuz in locis q̄ ꝑm vētrez vel epar vel pulmonez facta fuerit putrefactio halici. i. humoris salsi. per illam autez igneas calor fit. maligna vo facta egritudine extremitates ifrigidant̄ pp ifirmitatē vtut̄. z magnitudinem fleumonis ad seipz trahētis oēz sāguinē. sine his. n. nequaq̄z fit pniciosa vnq̄z egritudo. XIII.

Quoniā ät q p apa magʒ q̄z p excreatōes q i fleumate putrefactio fiūt febres solonē hñt ml'totiēs mōstratū ē ꝑz placētē ät causū nō apatū solū meminit. sʒ adiecit. z emorrosagiā fiētē i ill' magnis cāis. i. febrib⁹ i qb⁹ cōsistētia passiōis i pulmōe fit. Calefactuz eni in tali dispōne caput iplet sanguie. z effūdit qō sup abūdat ei⁹ sciss̄is vel aptis venis. pp eādē vo cāz z circa collū apa. z parocidas fiūt his q ita ptiunt. qb⁹ ät passiōis cōsistētia in ptib⁹ q̄ circa ieiuniū vl' epar facta ē inferius magis aposta seos. i. abscēsus his cōtigunt. qz z dolor vtebrox̄ z liuor pudēde. z tensio testiculi. his qui

Nō spina oi causo ne extremitates infrigidātur.

XIII.

qui ita laborāt ℔ magis cōtigit. fit āt tēsio testiculi qñq; qdē a fleumōe q ē ꝑz ipm: qñq; vo vlcerati ab aliq̄ eox q surſū ē fleminātib⁹. spuere vo ꝛ sputa grossa quosdā eox in hñtib⁹ scōz pulmonez passionē dcm̄ ē digōne iā facta mānifesta. igit ex ℔ cōfusio ꝛ iordinatio ꝛ idetermi natio hui⁹ doctrine q hypotiposiz. i. ſbſignationē qdez grā cōscriptionū fiēte de hy. ꝛ pscriptionū vo nequaq̄ ēppuz. i mltis. n. ptib⁹ patiētib⁹ fiētib⁹ talib⁹ oportebat deiceps sin thomatū scribē catalo gū ꝛ nō idetermiate. ꝛ iordinate. sz ꝑm ppriaz ꝓiacentē egritudinem facere. XIIII.

Causis febriz nō sp existente ℔ sin thomathe. sz vt aliqñ. his. n. q i vētre ꝑdictā dispōnē habēt corru ptis cibarijs egestiōez hūide sūt. hiz. n. q i pul mone habēt vētre im passibili exīte. nō nēce est ea q̄ egerunt talia ee. ḡia. n. aliqñ ita dispositis cōtingūt duz ꝛ difficile egestibilē ee ventrē. ꝛ ℔ qdez vtiq; ꝛ qb⁹ ꝑz epar est velut radix cau si. ꝛ his q ꝑm epar causū patiunt. qñq; quidez excrea tio hūida qñq; sicce egōnes eoz excernunt q̄les voca te spetato dees. i. sqbala. sup aduſtis. vz. sqbalis a fleu mone q in viscere. igit cuz qñ fleuminat solū ℔ opat cū āt cuz fleumōe fuerit adibyma. i. ibecillitas hūida ege runt nō potēte vincere ad seipz cibū trahere determi nātur he tales egōnes ab his q̄ a vētre patiēte fiūt ꝛeo chyliate sūt. i. succ⁹ facere in vētre. XV.

Quod multotiēs assueui dicere q̄ assasis. i. imani festa dictio nō docet. hoc nūc ꝛ dico egrotātib⁹ eni pp malitiā fleumatis pot⁹ quidē oxymellis vtilissi muz est. cib⁹ vo succ⁹ ptisane. sz tamē ego ꝛ nimiz nō co gnoscēs hoc: ꝛ ab alio nullo discēs nō habeo diuinare quas nūqz dixit epispaticas. i. euulsiuas sorbitōes oxy mel eniz inciſiuū ꝛ purgatiuuz lz dr̄e. epispaticuz aūt. i. euulsiuū nullatenus. sicut eni nō possum⁹ oñdere id q̄ euellit ab eo. ita nz in succū ptisāe epispaticū. i. euulsiuū ee dicim⁹. Fortasse dicet q̄s iubere eū vētrē ſbducē epi spaticis euulsiuis. hoc est his q euellunt grossū hūorē qualis est q fleumatis. sz nō dixisset sorbitōes pharma coz eni ℔ talis opa nō sorbitionū est. quēadmodnz nz potuū. mānifestū igit fcm̄ ē q̄ i mānifestis dictōib⁹ nihil cognoscim⁹ certū. ꝛ ꝓpterea nil hac dictiōe tētam⁹. nil eni determiatū vt certū ab ea ē iuenire. sz nūc noui q̄t hoies quēadmodū in alijs multis apte peccāt. ita ēt in letādo in his q̄ imanifeste dcā sunt. ꝛ nimiz oēs velut ex vno ore mānifestationē qdez vtutez ee iterptatōis di cāt. imanifestationez vo malitiaz. XVI.

Hic ꝑmo dign⁹ ē hy. admiror āt q̄t nō scripsit eū i aphorismis. i pauca. n. serie vt⁹ ē magna. quēad modū i aphorismiz. ꝺ idigētib⁹ deniqz flebotomia dcm̄ est mltotiēs a medicis q̄z q̄ vident suasibilia de fleboto mia ifallaciter dicte sūt ꝓ duos libros a me scriptos. igr alter qdē eoz intitulat de flebotomia. i q̄ oia vtilia do cētur. alt vo script⁹ ē vt dixi medicis ꝛ ēpicis ꝛ dogma ticis. ametodi vo. i. iductriales thesalij. sic ꝛ alia sine de mr̄atōe simpl̄r dñt. ita vt flebotomiā enūciāt calasticuz .i. depssiuū ee auxiliū. calasticū vo ipi diuerse exponūt sic mōstratū ē añ ꝓ mea monumēta ꝺ methodica hēsi erasistrate ḡ volēti qdē vniersā itelligēr q̄ ꝺ flebotōia ē historiā iest legēr nr̄os ꝛ alioz medicoz libros. nūc āt ei⁹ capl̄z ipz audi i paucas itez recollectū itētōez flebo tomabis. n. pn⁹ vt̄ pmū si tibi appeat magna egritudo mānifeste qdē ab eo itelligit q̄z magnū ℔ auxilio vtit ꝓp prauas passiōez nō dr̄t. ꝺmū itaq; forte vt̄ magnā egri tudinē dr̄e. scda itētio flebotomie ē. si iuueneſcit ꝑz eta tē laborās. nz. n. puer nz senex ferūt flebotomiā. nz si ma gna egritudie egrotāt. ktia vo itētio dcā ē ab auctore ꝛ scriptore zodiace ꝛtuſ

sunt etate ꝛ robur aderit eis. XVII.

Bitur qd ē si qs si nāticus vt̄ sq̄nātic⁹ electro. i. electuario mūda siue aliqd pleureticoruz. si vo imbecillioꝛ appareat si ꝛ plus sanguinis auferas: clysteri ꝑm ventrez vti per tertium diem donec in fal lacia factus fuerit egro

robur eteni iuueneſcē tiū i egritudib⁹ ñ sp ro bur appet fortassis. ḡ alicui videbitur ℔ duo sufficē sola itētōes sup ponēr flebotomie ma gnitudie egritudis ꝛ vtuſ robur. senex ꝺniqz nō ꝓp lōgeuitatē ipaz ꝑz seipaz: sz ob ibecilli tatē vtuſ nō fert flebo tomiā. sz pueri demuz fortes zodiaca virtute exīntes: tm̄ nz ipsi fle. su stinēt euaporat. n. pō pte eaz sba. ꝛ ꝓpter hu. ꝛ ꝓp calitatez crasios nō iqit in digent fle. habētes eūationez q̄ ex crasi. ꝓpter ℔ igr̄ nō sufficit magnitudo egritudis ꝛ robur vtuſ itētōes esse flebotomie. sz meli⁹ ē adijcer ꝛ etatē iuueneſcentiū. qꝺ demū. deniqz i pncipio seriei dcm̄ dignū ē scrutari. q̄tr dcm̄ ē acutas passiōes flebotōabil. cronicaz āt. i. plira rū q̄litatū nō meminit qꝛ ꝺ acutz ei nūc ē doctrina. ꝛ p pterea ꝺ his solū meminit. Jndigēt. n. ꝛ cronicaz mlte flobotomia cū ꝛ ipe ꝑdictz trib⁹ sbiacēt itētōib⁹. recte vo oib⁹ his dictis nō recte existimādū vti a qbusdā q̄z est ꝛ imoderat⁹ emperic⁹ in solo plectorio. ꝛ dcō ꝓcur su dicēs obseruari flebotomiā. nos āt ꝛ nūc p̄sente eo flebotomam⁹. cū dolor vehemēs assumat hoiez repē te ꝛ fcā fuerit aliq̄ pticula. vt̄ os expulsū fuerit ꝑz nodū .i. articulū vt̄ aliqs ali⁹ articul⁹ coeleuat⁹ fuerit. nō āt fle botomam⁹ quādoqz ꝛ nimiz plectorico cōcursu fcō. p fricatōez vo ꝛ balnea pt̄a ꝛ dietā idigenté duob⁹ dieb⁹ vt̄ trib⁹ ad qꝺ ꝑz nāz dicim⁹. dcm̄ est āt de eis amplī⁹ in lib. de plicijs. i. de mltitudine. ꝛ in libro de flebotomia ꝛ adhuc i lib. terapētice methodi. i. curatiue doctrine. igit sufficiāt qdē ꝛ ℔ ad pñtia. vt i monumēto de flebo tomia dicat. Adijciā āt gr̄a ꝺficiēdi nil itentōez q̄ a pti nēte nos aere. cuz fuerit calid⁹ sufficient ꝛ sicc⁹ vt eva poret cito ab ℔ corp⁹ tūc. n. desistimus ꝛ flebotomia. ꝛ si magna fuerit egritudo ꝛ iuueneſcēs hō fuerit. ℔ igit cōscriptoꝛ libri dereliqt ꝛ hituz ipsi⁹ patiētis corporis. sed in p̄cedenti scriptiōe ꝛ hitus meminit patientis. ꝛ ꝺnias etatis i seipso cōprehēdere vt ostēdā. XVII.

Gnātia pticulaz q̄ ꝑz faringā ē. i. caput hysofagi phleumō potēs post flebotomiā electz electe rijs. i. electuarijs emūdari. ℔ ē ipa q̄ ꝓtinent ꝑz fleuminātes pticulas eūare p sputa. imūduz. n. corp⁹ ꝛ pemptomaticuz. i. supfluitatib⁹ plenū decent vtiqz qs emūdare dic̄. alias vo egritudies acutas reliquēs de pleuretico dix̄ vt̄lut. ꝛ ēt i p̄ma pte libri fec̄. si vo ibecil liores ait ee videant vt̄ pp mltitudinē sāguis q ꝑm fle botomiā ablat⁹ est. vt̄ alit ꝓ emūdādo clysteri vtere per tertiū diē. collato. n. i. remisso corpe a flebotomia q̄ztū cūqz derelictuz ē ꝑz q̄litatē malicioſaz hūoꝛ facientium egritudinē. ℔ p clystere eūare vult. mānifestuz āt est q̄ in tentionē hz sbducere nō soluz supfluitatē cibi. sz patiē tem locū emūdare. qꝺ āt addit i fine ꝑmōis ℔. i. ꝛ fame indiget si vires hz mānifestū est his q meminerūt eoz q̄ in p̄ncipio ꝑmōis vt̄ in p̄. no ꝑmōe a me edocta st. .I.

De flebotōia croni caruz egritu dinū.

Nō de flebo tomia.

Catalogus ẽ egritudinũ phlebotomia qdẽ ꝑma. ea vo purgatioe idigẽtiũ q̃ꝑ ꝓia descripta fleuminatia hypocodria ꝟz ꝓsuetudinẽ hypo. audi fleuminatẽ vocẽ. oẽs. n. flamee ⁊ calide oñdunt egritudinũ heris pilate: herpetes carbũculi. ⁊ ipi q̃ꝑ noiantur flegmones. Uniuersi. n. iuniores medicoꝝ ⁊ meliores ꝺ vna spẽ fleumatiũ corpoꝝ iferũt vet⁹ oiuz coe nome. ⁊ vocat ita solũ illũ tumores q renites ẽ ⁊ doloroſos cum calore mlto exũtib⁹ at ⁊ alijs tumorib⁹ ꝓter naz puta kirro. i. duro. ⁊ eo q vocaꝯ a iuniorib⁹ medicis hydemate. fuit. n. ⁊ oliz ꝺ coe nomẽ oiuz tumoꝝ. ⁊ ꝓter naz. adhuc vo ⁊ pneumatosi. i. ventositate dcm̃ ẽ a nobis alibi ꝑ vnũ libꝝ de tumorib⁹ ꝓter nam. in ꝓmoe vo q nũc istat sic̃ alia pticꝛa. ⁊ ꝺ dcm̃ ẽ in kirr⁹ ⁊ schlir⁹ qdẽ. i. dur⁹ tumor ⁊ renitẽs idoloroſus. Pneumatosis aũt. i. vẽtositas fit duplr ꝟz quasdã ꝓcauitates. i. ſenſibiles coaceruato ſpiritu hyſode. i. ventoſo. aut rõne cõtẽplabiles: quẽadmodũ qdã medici tumores ꝓter naz in muſculꝛ iciderũt vt i fũdo pus iuẽturi. deiñ iuenientes nihil aliud ꝓter ſpm̃ in oi carne ꝓm pua diſſeminatũ. ⁊ nimiꝝ ⁊ trũbos q̃ꝑ ſolos q ita icidũt vl̃ viſcoſũ hũidũ: vl̃ mucilagino ſũ iuenerũt. ſz in talib⁹ tumor ꝓm trũbũ vl̃ mucilaginẽ erat ſilr apparẽte diſpone carne. ſpũs at ⁊ vẽt⁹ ꝓm parũ ⁊ diſſeminat⁹ in hac. ꝟz ſerie igit̃ q ꝓiacet i ꝓmoe hic. i. phlegminatia hypocodria: vi mihi nõ ꝟz ꝓſuetũ hyſignatũ dcm̃ eſſe. quẽ. n. hẽbat itellectũ q̃ꝑ adijcit ei ꝺ. ſ. nõ ſpirituũ aſſũptoe phleumoio calore i hypocõdrijs ſiue cũ ſpũ fuerit ſiue nõ eadẽ idicationẽ hñte. nõ tñ nz ſta vi dicẽ vt dicaꝯ in quẽtu. i. coadunatoe ⁊ iflamatioe ſpirituũ aſſũptoe fiẽtib⁹. qꝺ eſt falſũ. nũq̃z. n. aſſumptio ſpirituũ ifert flameã diſponẽ in hypocõdrio. vi igit̃ q ſcripſit ꝺ fleuminatia dicẽ hypocõdria q̃ i tumorẽ eleuantur his deinceps meminit frenũ. i. diaphragmatis incẽſioꝛis. deiñ ſpirituũ accẽſioes. igit̃ itẽtio qdẽ frenũ manifeſta eſt. accẽſos at ſpũs vi dicẽ q velut icisi. de q bus i ꝓoi ꝑte hui⁹ libri ſcriptũ ẽ. Spũs icidẽs i ſupioꝛi ablatoe. ⁊ dcm̃ ẽ de eo ꝟz cõmẽtatione illi⁹ ſerieꝛ: ſiccaz vo orthomiã dixit eã q̃ ſine ſpiritib⁹ vl̃ ſurſuz recuſſioe fortẽ ita diſniã vt nõ ferat declinatoez ſz ſuffocet ꝺ q̃ dicistis. q̃ꝑ a coartatoe vẽtriculoꝝ fit q ſpũs ꝟz pulmoez ſũt q ꝺ patiunt. accubãtib⁹ qdẽ oib⁹ magis ſtãtib⁹ aũt min⁹ reſidẽtib⁹. vz oib⁹ rectis ꝟz thoracẽ. Idcirco vocatur orthomia. i. recta. ſpiratio. fiẽte vo ea aliq̃ qdẽ ꝓꝓ fleumonẽ viſceꝝ quẽadmodũ i piplemõicis. aliq̃ vo brachijs. i. cãnalib⁹ pulmõis flebotomia idigẽ ait eos q orthomiã patiunt qb⁹ nõ puſ coaceruatũ ẽ. mãifeſtũ ẽ eni q̃ illi eũari puſ idigẽt. eos at q a ſpirituũ aſſũptione q̃ ẽ coaceruatio ſpũꝺ patiunt flebotomãdos eẽ ait

*Phlegmõ di ꝺ oi apãte doloroſo cuz calore multo

Uẽtoſitas fit duplr

Quid ſit orthomia ⁊ vñ di cta.

ſiſtr aũt ⁊ epatis dolores ⁊ ſplenis ⁊ alias iflamatioes iuuat flebotomia ⁊ cõuerſioes egritudinũ. decẽs. ãt eſt cõuerſioes dici egritudinũ q̃ a tumẽtib⁹ ꝓticulis fiunt audio. n. ⁊ hanc multos noiantes ita in noſtra aſia oẽs timores qui ꝓpter nam. in his. n. abrenũciare opz purgare anteq̃z flebotomeꝝ: ⁊ nimirum hanc mentem: deinceps ipſe dicit ꝑm hanc ſeriem.

Quicũq; vo phleuminatia in ꝓncipio egritudinũ mox conantur ſoluere ꝓbarmacia cõtẽti qdẽ ⁊ phleuminatiſ nil auferũt nz remittit cruda exñs paſſio: reſiſtentia vero egritudini ſana colli quãt. ibecilli vo corpe fiẽte egritudo dñaꝯ: cũ autẽ egritudo dñaꝯ corpi: hoc tale inſanabilr hz. XX.

Ieri vo affonum. i. inuocalẽ repẽte venarũ aſſũptoes faunt: ſi ſano hoc hoi cõtingat ſine occaſione vel alia cã forti. XXI.

Tauferre ſãguinẽ ꝑm habitũ ⁊ etatez excogitãs q̃dẽ qꝺ primuz ⁊ qꝺ minus. XXII.

In aphoriſmo pharmacare matura ⁊ mouere nõ cruda ꝓpoſuimus aphoriſmum hũc. in eiſdẽ ſinthomatibus qb⁹ nũc recte ad flebotomiã ire dignuz exiſtimat puſq̃z qdam hũoꝛes mali cõfluãt ⁊ coaceruent ꝟz aliquaz pticulã q̃ꝑ vt dixi ꝙuerti dixi in ꝺ loco. qꝺ ãt in fine ẽ ꝓſcripte ſerieꝛ q dã faciũt illegibile nõ recte ſcribẽtes pharmacie nomẽ ꝟz finẽ dicẽte cõſcriptioe i fallacia ⁊ moderatoe idigẽ flebotomia poſt pharmaciã vocatũ accuſatiuũ caſũ ꝑ genitiuo facientes. i tota. n. ſerie ꝺ ẽ ab eo ꝙſultũ ad flebotomiã ꝺuenire ꝓuꝫ. deiceps ad pharmaciaz ñ ꝙuũ vt illi ſcribãt ad pharmaciã ꝓus aſſũptã deide ita ad flebotomiam deuenire. alias vo ſerie manifeſta his demum qui attenduntur certiſſime intellecta que dixi. XX.

*Puꝰ eſt phleomãdum deinde pharmacare.

Quid faciat ſuper fluã repletio venaꝝ

Oẽfectio vocis aſſũptoes venaꝝ noiauit repletiones i mltitudie fiẽtes. Cũ igit̃ he ſupiplete fiunt grauari vtutẽ neẽe ẽ. i. piculo ꝺuenire inatũ calorẽ extiguẽdi ſuffocatoi qd ſilẽ patiẽti a mltitudie: epilepſie. n. ⁊ apoplexie. ⁊ cardiace ſyncopes fiũt. prauũ. n. ſinthoma cõe p affoniã. i. iuocalitatẽ ꝺ talia ſinthomata oſtẽdit. adiecit ãt ꝑmoi ꝺ. i. ſi ſano ꝺ ꝙtigat ſine occaſioe vl̃ alia cã forti occaſionẽ quidã dicẽs aptã cãm vt ſit pugnãs qdẽ vel punctoe certãs ex circũpaſſione cubitorum in piculũ circũducaꝯ ſuffocãdi. cãm aũt aliã fortẽ qualis ſtupefactis ꝓp timorez. vel ꝓp triſtitiã maximaz fit in egritudibus aũt affonia. i. inuocalitas ꝓt fieri: ⁊ ipſis ſolis q̃ oz vocalib⁹ organiz nocitis. i. leſis vl̃ reſpirãtibus aut reſpiratiuis. Pñt ãt vtiq; ⁊ ꝓp reſolorẽ aliquã qdẽ ⁊ malitiã vtutis. ab his ãt affonis. i. iuocalitatibus determinãs eã q̃ in hoc ſermoe ꝓiacet ꝓpteres ad

Iecit. ſi ſano hoc contingat. XXI.

Intea qdẽ q̃ itẽtoes flebotomie dix̃ hitũ corpis derelinq̃t. nũc ãt vtutẽ nõ dix̃. extimãt aũt q dã q̃ꝑ noie vtutz hitũ eẽ dcm̃ ꝟz vnã rẽ vtraq; dcã nõ recte exiſtimãtes. nã hitũ qdẽ ꝙſiſtẽtiã corpis ferẽs dicimus. cũ ꝺ qdẽ aliqs fuerit molꝛ. ꝺ vo dur⁹. fortitudinẽ ãt vtutis vehemẽtiã energiaꝝ. i. artuuz cognoſcim⁹ q̃ſi ſint due he itẽtoez idicatoe qdẽ eũandi ex adeſſẽdo hñtes: ad ſeiuicẽ vo differẽtes. quẽadmodum demũ ⁊ ab etate. lz ãt magis q̃ꝑ habitũ corpis referre etatẽ nõ virtutẽ. eteni ꝓp molliciẽ habit⁹ facile pueri vaporabiles.

deiñ ſt z ſeniores pp ſiccitatē z frigiditatē difficile euapozabiles:z ꝓt qs dicē his trib⁹ itēti ōib⁹ phlebotōie z ex magitudie q̄ ꝯz passiōez q̄ curaſ:z ex hiru z vtute idi catōez excipiētib⁹ nob̄ hāc opōtē euāre.dcm̄ é át z átea qm̄ pphēdés nos aer q̄lr̄ hz crasiz.scrutari oz. XXII

Orū q̄ repéte ꝓtigūt q̄ scripta ſt faciei soli⁹ rubores z mlitudiné sāguis idicāt. Statio oculoꝝ h̄ est imobilitaſ z distātie mānū nocitaſ qdé eē z eas ꝓtigit pp ꝓn̄m neruoꝝ:ſz alio mō a statióe oculoꝝ. nam he qdé velut tozporē qdē circa enegrias.i. actus oñdit. distantie vo manuū z stridozes dentiū ñ pp qeté nz imobilitatez p̄ncipij ſz pp deliguētē motū fiunt. ꝓlius vo ꝙ iquātū oñdūt: ñ olo mālefstū é:qz de dolozosis i fleumināt⁹ pticulis motib⁹ iferebāt veteres h̄ nom̄:z de palpiſ .i. de saltib⁹:z adhuc ō hac q̄ i arterijſ vehemēti motiōe. coactio vo maxillaꝝ spasmosū est ſynthōa:z distātie manuū.z stridozes dētiū ifrigidatio ōmū vtiqz extremitatuz i talibus passiōib⁹ a multitudie hūoꝝ oñdit grauari i natū calozé. qō át in fine fieri dcm̄ é spirituū defectiōes i venas decés ē i afesia.i.i pulsatiōe dici. venas.n. veteres vocabāt arterias: defectōes igit̄ spirituū velut cōclusiōes z qetes possibile dicere. quandā át secunde seriei alteram habentis mentē p̄n cipium ponit hunc textū cui copulat eā que deinceps scriptus est. XXIII

Dolō at trahit hūozes ad dolētē locū.

X eodē genē p̄dictoꝝ ꝓmonū z q nūc é qdā hūc ill̄ copulāt:z ppea scriptura vbi ꝑgeniace.i. adueneritꝫ duplex.iueniť.copulātib⁹ qdē pñtē ꝓmōez p̄dicto syllabā ꝑscribētib⁹ cūs.lr̄a:ñ copulātib⁹ vo p̄p fine .ſ. vel ꝑgeniace.ſ.i. puenerit.ꝙ át dr̄ tale é. Motio doloꝝ assueuit mouē ifluxionē hūoꝝ in pticula q̄ dolorez hz:cū igit̄ kachochimū fuerit corp⁹ nigre colere z drymeoꝝ.i. acriū z alioꝝ hūoꝝ ifluxiōes fiūt: pp q̄s adhuc magis volet laboriāſ z mordent q̄ it⁹ a p̄dictis hūorib⁹ vene:q̄ i patiēte pticula:z anxiant morſe. Et h̄ ipz alteriuſ fit cā. ipleta.n. patiēte pte a plib⁹ reūatibus:corrūpit qdē ipe sanguis ꝓm⁹:supimplent át vasa . z h̄ oēs i eo spūz trāsitus phibz māifeste át h̄ demū ipe oñdit dicēſ. Spiritib⁹ vo ñ potētib⁹ i eo viaſ q̄ ꝓz nāz ābulaſ:ꝙ paꝝ átea vocauit spm̄ defectiōes. Cū át é h̄ de eē sāguinis:z cū eo videlz z spūs ifrigidatōes fiūt: tenebratōes afonie.i. iuocalitates: capitis grauedies:z spasmi. h̄ át sequunt epilepsie apoplexie: cū i ꝓtinētia loca pleas venas iciderit reumata. loca dixit videlz pticulas corpis q̄s ascripſit ipe cor z epar:z venā:q̄ copulat videlz p̄dicta viscera:q̄ causa ppea a medicis notata ē:qr é vna venaꝝ q̄ ꝓz corp⁹ aialis é latissima. Decéter igr̄ sanguis q i his locis ppea:qr plene ſt̄ venę:ſi adhuc cōcedit p trā sire spm̄:ſz sic i corpe mortuo coagulat. h̄ át ipe ꝑscriptor oñdit z a spiritib⁹ ñ potētib⁹ trāsire desiccatus fuit. Magis vo p̄pe é et dicē: coagulat⁹ fuerit. nā coagulā tur qdé vtiqz z q̄ siccanť z q̄ ifrigidanť. nūc át ñ ppea qr siccanť coagulat sāguis:z q ifluūt i eo mali hūores: exeūtib⁹. n. eū z flabellāt z icorruptibilé fit̄ z kechimoniū.i. hūane eē ꝓz nām hr̄e opanť vniuersum sāguiné: stātib⁹ át spiritib⁹ z inatū calozé abiiciētibus;z extiguētib⁹ coagulatio sāguis vt i corpe mortuo fit phlebotomatis igr̄ q ita laborāt fri. z grossus efflueś, ex vēis vr̄ saguiſ pp frigiditatē demuz hāc q̄ñqz vo p totū cō p⁹fiūt spasmi: z ad bonū ōmū z ꝓferát é q̄ñz eōcutiētes. n. totū corp⁹oēs pticulas calefaciūt vt h̄ qdē euapōet mlitudis: h̄ át expellatur ad aliquā pticularū i p̄ncipaliū: i qb⁹cū difficile solubilit̄ z icuneabit̄ papligiā.i. apoplexiā opat̄. Mōstratū. n. ē ꝙ ita hyp. noiauit palisees q̄ ex apoplexia vel epilepsia in aliq̄ ēr p̄ncipalioꝝ pticularū ōscēdētes: q̄ñz z sine spacio apoplexia fcā i pticularé palisim qbusdaz desinit h̄ passio q̄ vocatur paralisis. XXIIII

Pphligia. alia vo seriei māifesta sūt. Refomētare oz eos q ita se hñt: qr coagulat⁹ é i eis sāguis:z difficile fluēs ē:ſz qr z fricatio q̄dā i fomtādo: fit meli⁹ gerē ꝙ nos scripsim⁹: deiñ icidē cōfesti venā iteriorē q̄ i cubito. ñ ſp. n. coagulatus sāguis ita vt ñ possit fluē iueniť. fricare vo i eo tpe oz p m̄tos hoies oēs corpis pticulas:z siqdē fluxerit cōmoderare: rursus fricare iteꝝ z sup auferre: si vo ñ fluxerit iteꝝ fricaŕ z fomētare dōec fluat. vbi át i parapligiā descenderit passio: ſz fricare i tpe breui rursus z fomētaŕ z fricare dōec citissime qeuerit. h̄ adhuc sublimibus existētib⁹ spiritibus z euacuari ñ difficile solubilibus. XXV

Post euōnez phlebotōie restaurare inbz z roborare hoiez: vt sit nll'o appeat alleuiat⁹ p phlebotōiā: ad purgationē ducaŕ. q̄ vo supioꝝ pticulaꝝ ꝙ é eā q̄ p̄uēiat purgatōez derelīqt dicere noiati pharmacū purgatiuū. nz oñdit faciēs ei⁹ electōez: māifestuz é qm̄ ad magnitudiné egritudis z vtutis robur respicientes vl' albū helleboꝝ vl' aliqd alioꝝ q̄ vomitū mouet dabim⁹. q̄ vo ō iferiore vētre dicta ſt̄ māifesta sunt. Nz mlreris át mlitudiné lactis: ita. n. apō veteres ꝓsuetudo erat: dcm̄ é át i anterioribus. qm̄ pp hūiditatē asine lac z dat cū alijs: nz coagulaſ cū bibiť quēadmōz grossa lactea: admiscē vero ei mellis z salis cōuenit. XXVI

De qzti tate lacis asine ꝓz ātiquos exhibēda.

Qūo fiat sāguis coagulatio.

Sue sināchū vis dicere siue chināchū. vel alterū q̄dē eoꝝ sināchā: alteꝝ vo chināchā ambo vocaueris: scir̄ oz duos ꝓmōes eē sināchiy l' chināche

ad curā ãt nil nōīb⁹ idigemus. assueuit. n. eã docẽ lōge meliorẽ his q̃ i noīb⁹ prẽdaī: scribã ãt tibi p breuẽ ꝑmonẽ spẽm taī doctrie ꝑn'lꝫ faciẽs. Reũatũ q̃ ex capite ꝺ ferũt q̃dã sẽ ſbtilia ꝟ ꝓfistẽtiã. q̃dã ꝺo ex grossis ⁊ viscosis hũoribus. igr̃ q̃cũq; qdẽ ſbtiliũ sũt ptrãseũtia latas vẽas i stercoriꝫ detinenī. talia ꝺo sẽ q̃ sũt ꝟ pharingã ꝓriũ ãt i grossis ꝓtigit vẽiẽtibus ñ i oẽs q̃ valde stricte sũt vẽas. veniẽtibus ãt ꝟ spacioſas eaꝝ detineri: i cuneatis igr̃ talib⁹ hũoribꝰ i vẽis q̃ sũt ꝑm pharigã i tumorẽ ferẽ pticula: sic larix. i. faux i alijs seu vtiq; q̃z multus strictis existẽtibus his vẽis q̃ larigis vl' pharigis. eẽ ꝺo opꝫ aptũ. i. sine supfluitatiꝫ oẽ corꝓ: ⁊ ñ plectoricũ duoꝝ gra ⁊ ãtipaseos. i. reuulsiõis q̃ ad ꝙ euãt: ⁊ qr euacuatũ cũ aprocũo mecha. i. expellem⁹ a patiẽtib⁹ locis ꝙ ifluit sup suscipiet facile siue euaporare voluerim⁹ calefaciẽtes nil calefacto loco lꝫ ꝑbebit. igr̃ ⁊ totũ qdẽ corꝓꝰ ꝟ euãri per phlebotomiã vel purgationẽ vl' clystẽ. ipas ãt patiẽtes euãre pticulas ꝑ stiphantia pharmaca apocruãtia. i. expellẽtia ifluẽtes hũoꝝ Et pharmacoꝝ qcũq; ꝺo ꝺmũ vbi vehemẽter sunt emphratati. i. opilati ⁊ ñ valde viscosi ⁊ ñ grossi: ⁊ per calida ⁊ drymia. i. acria euaporãtia hũoꝛs q ꝟ pticulas patiẽtes ꝓtinenī: sine pharmacijs ãt venẽ q̃ sub ligua icise phlegmonẽ q i pharige euacuãt: qr ꝺo hũoꝝ qdaꝫ viscosi sũt ⁊ grossi: mlta drymiorũ. i. acrium pharmacoꝝ his ẽ necẽitas icidẽ. vꝫ. ⁊ diuidere i ſbtilia ⁊ frãgẽ grossa ⁊ viscosa potẽtib⁹ ad exteriorẽ supficiẽ ãti spar̃. i. euellẽ oꝫ hũores circũponẽtes collo pharmaca vtutẽ hñtia attractiuã. meli⁹. n. ꝙ ꝟ cutẽ magis q̃z ꝑfũdũ colli pati: qr spũs qdẽ ꝟ ispiratões icidit pharingi. i. isophago: ⁊ larigi. i. fauci. ꝟ expiratões ãt exp̃ os fertur. mltoties nimiꝝ aduenietia ad ꝓdictas pticulas reumata trãsportãr̃ ad alias q̃sdã pticulas. nã extrahẽte ea vl' exp̃mẽte: ⁊ qñꝫ ꝟ p'm ꝓfesti ista delata sẽ: vt rursus alie drie fiãt reũatis ꝙ ꝟ pharingã: ⁊ ꝙ ꝟ larigã. mãifestũ ẽ qm̃ q̃ ad cutẽ icedũt: mltũ his q̃ ad fũdũ ꝺscendũt facile sẽ sanabiliora. cõe ꝺo i vtriſq; auxiliũ ⁊ eoꝝ q̃ ꝟ collũ ⁊ eoꝝ q̃ ꝟ caput a q̃ ꝓcedũt reũata fiat tibi lꝫ ꝑmo edocuit spẽs sinãchoꝝ ⁊ cãs eoꝝ ⁊ patiẽtie loca ⁊ curas: nil idigem⁹ noiãr̃ sinãchũ ⁊ sinãchã quẽadmodũ ꝫ chinãchũ ⁊ chinãchã. Qui igr̃ scripsit librũ hũc nil curãs noiãr̃ oẽs passiões q̃ ꝟ pharigã ⁊ larigã cõsistũt ⁊ coartãs respiratõez noians sinãch⁹: duas ait eaꝝ existẽ spes: altera qdẽ glutinoso ⁊ frigido reumate fiente. ꝙ ẽ vocar̃ phlegmaticũ: altera ꝺo a calido ⁊ drymio. i. acuto ⁊ acri: ꝙ rursus phioroculũ. i. amaꝝ noians vl' colericũ simpl'r neq̃q̃z peccabis. ꝺscẽdẽ ãt ait ꝙ ꝑ⁹dictoꝝ reũatũ ad latiores vẽas oñdẽs qm̃ alteꝝ ꝙ colericuz ẽ ad ſbtiliores ꝺuenit: alia ꝺo seriei mãifesta. oꝫ ãt attẽdẽ his q̃ ꝺixi mente: si ꝺo ñ itelligens ꝑmuꝫ bis ⁊ ter relegens itelliges ego ꝺo transibo ad secundaz speciem sinanchi.

XXVII

Quali⁹ ⁊ pp qd q̃ qm̃ a calidis ⁊ drymeis. i. acrib⁹. nã ꝑ⁹ us qdẽ reuma phlegmaticũ i hyeme ⁊ vẽ ꝺ scendẽ dixit. ꝟ ãt in autũnali: vl' estiuali hora i alijs ãt horis ꝓporionabl'r vt ꝺcm̃ ẽ ãtea. Orthõia aũt huic spẽi sinãchie adeẽ ait q̃ orthõia magne ẽ coartatõis cognitio ꝟ aliq̃z respiratiuaꝝ pticulaꝝ molestãte sic ãtea oñdim⁹: si ꝺo iusseris os apẽr̃ maxie ⁊ ꝓteris lꝫguã. i. ꝓsseris ꝓspiciẽdo q̃ ꝟ pharingã: nullũ talẽ ꝑternãz tũorez q̃lẽ i antea dictis inuenis. oñdit ãt cõscriptõ lꝫ ꝓpea qr ait: ⁊ q̃ videtur iosphia. i. ſbtilia apparẽt ꝙ ipz phlegminat i loco pharigis inuisibile. est: qm̃ ꝺo visibile est apientib⁹ oꝫ lꝫ oẽ a phlegmatõ. i. sine phlegmõe ẽ: ⁊ isophie. i. ſbtiles sũt particule dixit. isophon. n. i. subtile quandoq; dixit ad oppositionez eorum q̃ ꝓter naturaz. tumẽt qdaz autem non itelligentes significatuz ex voce isophon. i. subtilis. qualiter dictũ est nunc: cõmentant dictõez dirisibiliter qdam aũt trãsferũt sicut ⁊ qui ita scribunt: ⁊ que videnī achua. i. inutilia apparent. hi inuicez ꝺcmũ qui dispositi sunt. quandoq; reumatis qꝺez ⁊ appropriantes laringi diuidũt musculos q̃ post eũ sunt ordinati vbi isophagus ⁊ stomachus q ⁊ ipse simul cum eo disponitur multotiens. post hec ꝺeniq; in proposita serie ⁊ hoc scriptum est.

XXVIII

Quod aũt ꝺeinceps dictũ est adhuc magis oñdit adhuc pati laringam: mõstratũ. n. est i hac pticula aialiꝫ gñationem pfici: ppea ꝺeniq; ait. Et vox aposogie. i. perit ⁊ spiritus paruus. nam vox quidam omnipharyam aparoge. i. perit patiente vt dictum est laringe respiratio vero parua fit propter coartatiõem porri. dictum est aũt in libris qdem diſnia q̃ longior tempore ⁊ interuallo spissior: hoc aũt ipsum ⁊ cõscriptor nunc ita interpretatus est.

XXIX

Quo generetur schinantia.

Apparẽtes scinãchie faciũt sanãr̃.

Spiritū ꝛ eā q̄ p⁹ispiratiōez.i.expirationez ꝛ eā q̄ p⁹expiratione ꝓz ispiratōem breuis dixit.alter utriqz.n.spissus sit spūs:ꝛ.n.qes q̄ é post ispirationé currés.i.breuis é bis q ita disponūt ꝛ q̄ é post expirationé:aut ispirationé.demōstratóes vo eorū in his q̄ est disnia habes dictas. ℔xxx

Ulmóez vo igniri pstrictū dixit psulés:ꝑmóez vo dogmati.monstratū.n.é i li.de vtilitate respiratōis nō indigētia si suberit patiés vl i puatiōe respirationis.sz qm̄ refrigeratiné ꝛ vētilatōez pdit innat⁹calor detētus ab i moderatiōe possessus icēdit pl'monē:hāc g̃ si nāche spēz vsutiorez ꝛ ieffugibiliorē ait poze ꝛ pp pdicta ꝛ pp essendo estiuā ꝛ autūnalē.ꝛ qm̄ drymitioribus.i.acrioribus nascit hūoꝛ b⁹:ē scriptura melioꝛ igit q̄ é cū piūctiōe ea q̄ sine ꝛ piūctōe.id oñdit vo ꝛ cū pdictis pp horā in q̄ fit ꝛ pp hūorē a q̄ difficiliorez esse spēz ꝓz sinācheñ sim plr igreē scribédū:qm̄ vsutior ꝛ ieffugibiliorē pp horā.si vo ꝛ sine ꝛ cōiūctiōe scribi voluerit qs:custodiť nece é ꝛ ita subaudire eā: ac si ꝓz serié dcm̄ erit. mlta.n.ꝛ talia q̄ ꝑm defectionē inueniūt vel ōfectuū modū apō veteres scripta sūt. ℔xxxi

Et p has series dicatio fit non essendi ea q̄ ad iacēt i li.q ō dicta acutaz i ꝑmis trib⁹cōscriptionē hy.ñ.n.oportebat q̄ pfectissime tractās i gnisia.i.i p⁹ vl p pria parte libi scripta sūt de pleuretide hic rursus pauca iterpōere. ℔xxxii

In determinatōe vl'ideterminate dcm̄ é ꝛ comptū é i gnisia.i.pp̄a pte libri q̄ scriptū é b:ꝛ q̄ post b vsqzquo ꝛ piscretū vl' piscīū meminit hypo.qꝛ de egrotātibus ꝑmo ei ꝓz illū librū erat ñ de re sūpt⁹ex egritudie:alia vo seriei manifesta. ℔xxxiii

Uoniā itēporanee qdē b rursus meminit causi: pdictis in pn⁹ōriis eius ꝛ curis:mānifestū é.ꝛ.n. series iste ꝑm mētem illius aphorismi sūt:pharmacare matura ꝛ mouere nō cruda:nz in p̄ncipijs nisi organt .i.ipetū faciant pl'ima vo nō orgēt.i.stimulant.qdā al'r scribūt in pn.causos dignū existimātes pharmacare.ō cet igit nō vt b oēs post tres dies sz vt aphorismus est bi acutis passiōib⁹paucis vicibus ꝛ i p̄ncipijs pharmacijs vti ꝛ oz ꝓz aphorismos ōtermiare ꝛ scrutari:qñ ꝓz p̄ncipia vtēdū pharmacia:ꝛ qñ dīgōnez expectātes egritudis:si vo qs aut ꝑm p̄ncipia dixerit simplr aut nō determinās altez fallit. ℔xxxiiii

Epticulari tpe cibi dcm̄ é mihi ꝛ i gnisia.i.pp̄a pte libri:ꝛ i paucis:ꝛ núc dī p lógiora ꝛ aptiora:vt sit ꝑmo b expō illius custoditamēte hy.q̄ ꝛ i alijs dixit ꝛ i bis q̄ de eo q̄ fe.ex thorace qdē accēdit:b é ex corde ad caput át remittit flamam. ℔xxxv

Dc.i.diateleos ꝛ p oē tps in sign̄ant:mlt̄z̄ át exñtib⁹ dspōnib⁹i qb⁹ptingit p totā egritudiē vē tres hūidos eē ꝛ nimirū ipis ñ potētib⁹ vnaz bze curā:vt mōstratū é mltotiēz ñ solū nil ē ex hac serie doceri benignū:sz ꝛ noceri credētez scriptū modū curatōis i mlt̄ dispōnib⁹cōuenīr.vt.n.alia dereliquá vētre hūidioꝛe eē potēte:ꝛ pp flegmōez q ꝓz vētré ꝛ pp colliq̄tiuā fe.ꝑpot⁹fri.aq̄ ōrijs simus é flegmōi:vtillim⁹ colliq̄tiuis febrib⁹ sz id q̄ dicisti tēpus fines. ℔xxxvi

Talia qdē sūt frenetico⁹ sint hōata.q̄ át hūidioris ventris fit qdē q̄nqz ꝛ cuz phrenetide:ñ tñ ꝑpuz h⁹ē:qꝛ hūidū qdē ventré ex ōtermiatōib⁹oz curar: phīnesiz vo p̄pa cura alia curari q̄z át b scripsit curá neq̄q̄z ꝙuicit phrenetidez: sz magis mihi vr velle curar quādá dispōnē ex eo q̄ ꝓz vētré ꝑmotā.i ꝙpassiōez át caput epispaté.i.euellétez vt potulet.i.desipiat i passiōe vētris.ñ recte aūt dictū est: melācholica eē b talia magis .n. axāta colera b talia fi- ℔xxxvii

Quid sit vtigo ꝛ quomō generet.

unt ventre detento.

Cuz caput circūferri imaginant uauocos.i. vtigo noiat b passio:cū át ꝛ tenebrosuz visus sit cū b apparuerit scotinosos.i.tenebrosa vertigo vocat: ꝛ fit ꝑ motū iordinatū sisodis.i.vētosi spūs vl' ꝓz caput hñtiz localē gñationē vel deorsuz relati.oés .n. taliū spūum gñatōes turbatōis sr oñsiue: pp ās ꝛ crises fiūt cū sint homatib⁹turbatiuis.Scīr.n.oz tales dispōnez i medio q̄dām ō exñtes ꝛ piculosoꝛ ꝛ ipiculosoꝛ.nā tētat qdē i nat⁹calor discernē dissoluere ꝛ effūdere hūores q ꝑm corp⁹subtiliare vo certissime eget:ꝛ ꝓz imāifestū sensuz excernē ñ ꝑt.final'r át lāguēs nz initiat tētare soluriōez ꝛ ꝓz b spūs vētosus languēte vltio inatio calore gñat igr lāguere qdē ipiculosissimū ē.supat.n.egritudinē nā vltie vo lāguere pnitiosū: supat .n.ñ paꝛ.qñ át ñ supat pdicta fiūt finthōata:ꝛ post q̄z egrotauerit crises fiūt ꝛ

Ex subtilitate vrine mā indigesta cognoscitur.

pficiunt:q̄dā qdē ad sanitatē:q̄dā vo ad mōtē:plus ät nimiz ōnū ꝑz caput fiētes ꝫ ē sēsibiles motiōes q̄ arteriaz calozis sūt mlti sinthōata:pp q̄s z ōsipiētie fiūt mlt totiēs.ita igit hñtib⁹ vliter ꝓdictis:tñ icipiēte aliquo ibecilli eē a subtilitate qdē vrie idigesta eē oñdit egritudo caput ät ipletū eē spū vētoso signant oani.i.vtigiescū plib⁹:scir oz näz ñ qescētes ꝫ supipositā qnqz ꝓtētis i corpe malis hūoribꝰ vt z ocernat a benignis eos:z ōcernat ꝑz quēcūqz oz modū vel adimi.i.ñ ꝓncipalē deponat vel expellat pticulā:dictꝰ igr ꝑmo vtil limꝰ ē ad ꝓnosticatōez dictoruz.qnqz.n.a ꝓnº egritudis fe.qdē moderate fiūt.sinthōata vo talia ꝑz caput sunt pp estū vel pp ātia sim.i vaporatione ex cōtēt ꝑz corpꝰ vētris hūoribꝰ.calorez igr q̄liter cūqz hītū ab ipo capite solo tali dispōne capitz balneū iuuat:z sorbitionez suffecisse succū ptisane.cū autez ex malitia hoz hūoz ad caput referr ca.spūs vētosus ñ balneare cōfert hos:ifallaciter ät oz hec oia gerer singula.Determinatio vo dispōnum vna sola ē ex vriaz digōne z idigestiōe:qz recte conscriptor mēinit dicēs vrinā subtilē:qō ocm̄ est multotiēs idigōis eē signū.q̄re nllus medicorū i talibus egritudinibus negligit scrutationem vrinarum

Indicatio abvrina supra digōnēz idigōez ñ ē relinquenda.

Jue copulat ꝫ his q̄ ocā sūt ꝑm ꝓdcāz seriē siue nō:q ex eis vtile hr̄e ꝓt qs cōe:q custodir z purgare corpa oimoda idigōe existēte hūoribus oñdit:dicēs.Urie ſbtiles:q deiñ grosse digōis hñt iā ꝫ ipz ſbsistētia.sz nebuloformes eas.vz.q̄ nebulā hñt.vz.oñdit: adiecissz.n.nigras si ōmū illas audire nos voluisset:mlta.n.cōiuz noiuz sine ōtermiatōe dicē assueuerūt: cū q melioꝰ ipis rebꝰ i signātōe oñdere voluerūt.ita igr cū i salutē ōsināt crises :dicūt simplr crises mortuo vo iudicato ñ simplr sz totū ꝫ dñt crisis mortuus est:sz cū colerā excretā qs simplr dicat eē chorā.i. flauā nō nigrā intelligimus.ita igit z nō nūc audientiuz vrinas nebuloformes eas q̄ albas habēt nebulas q̄ sūt digōis signa: qz igit matura pharmacat:z nunc ita scripsit pp hoc q hꝰ libri cōscriptor:cōfert his ita curari.nihil ät dicens hic de flebotomia:pticularia alia pcurrit oia deiceps: nō q̄ nūq̄z hi q ita hñt idigeät flebotomia: sz q z nūc alia docere vult sola.de flebotomia.n.sufficienter in anterioribus dictum est ita curari.

T hūc ꝑmoez tractat itētoez habēs i eo qtē q̄ ē cū moderata talphy.i.fortura.i.fomētatōe z strictura:succū ät ptisane dat ex ꝓnº vt vtiqz ñ potētē sufficer vsqz ad statū z crisiz i mellicrato cū idigesta egritudo nō ꝓpe vo maturatōes dat ät mellicratū aquosū: qz aquā mōstratū ē nullū bonū hze ipaz ꝑz seipaz sola:i vespez ät magis dignū existiat dar ptisanā ei q̄z mellicratū.Predicētibꝰ ät nob ätea i ꝓma ꝓte hꝰ cōscriptionis q posteriorē oz ptisanā offerri mellicrato . z melioꝰ ēt z nūc ita dici:mellicratū qdē ꝓmū postea vo succū ptisāe offerri:cū ät ꝓducē postea dixerat i vesperā;pticulariorē doctrinā fac ñ vlio rez:pp qd ät iubet nō purgar i qbꝰ idigō oimoda ē cāz ipe dic̄ empilogisticā magis quā anoligisticā:ē.n.ōniqz eā dicē z cogscēti solū q̄ fit sine idicatōe logica:sz exēperia.i.expiētia sola logmatici aūt viri erat docere pp qd purgātibꝰ nob eos q ita se hñt nz digerir vina z amēdros z acrythoy fe.pmanet:igir finalibꝰ qdē i alijs ō talibꝰ oibꝰ scrutati sumꝰ nūc ät i capitulis dicetur ꝙ vtile ad pñtia.tu vo attēde mihi intellectu:q̄ttuor existētibꝰ vtutibꝰ vt dicisti nō nimiā ät i eis fortitudinē hñte z alteratōez ꝑz q̄z assimilat corpibꝰ q̄ ab ea dispensant cibū nā vo b digō noiat ꝑz q̄litatē trālmutatio debētis nutrire ſba existēs idiget.n.nā sic i vētre absorpto vel ascripto cibo qtē qdē ab alijs motibus vt actui q circa digōez soli vacet: auxilio vo aliq̄ extorsū cū ibecillior fcā fuerit q̄ ꝑz eūdē mōuz idigōne ꝑhūoz q i venis qte qdez idiget aut ꝑm calorē ex eo ꝙ ifrigidatū ē z calefactū z siccatū z humectatū:ꝑm alid z aliud vz tps singulo horū fiēte.ꝑm ꝫ ꝙ scripsit ꝫ ꝓsuluit qtē ducētē corpori curari hoiez vnctū z pistollomenū.i.circūscriptuz:homolos.i.eq̄lr pānis.ad vtutē ät q̄ ex fe.antipatiuari.ōrl az existiauit vtiqz eē hūiditatē q̄ ex vnctōibꝰ.cū nz calefaciēdo fortiter nz ifrigidādo:sz lentēdo quibus maxie i digēt q̄ digerunt z si ꝫ cōfert digōi hūoz purgatōes ꝛ rie sūt.nā mouētes qdē vehemēter corpus scidunt:talis .n.vtutis oia sunt purgātia pharmaca.hec igit qdez est cā aduersandi purgationes digōnibus:ad continuum

autem sermonis hic eam iam.

Ustodit z hic mentez hy.q libri cōscriptor i ꝓncipio qdez cuz mellicrato z succo ptisane dictās ꝑpe crises ät auferens succum.

Uibus ē ſbtilis vria pp idigōnē hūoz ꝺceter plogāt fe.ñ potētes solui añ digōnē.Qm̄ ät apatibꝰ.i.abcessiōibꝰ be tales iudicār:mltotiēs iā ocm̄ ē rarius vo alicubi z p excreatōis solutōes eoz fiūt vtz ät sursuz corporis vel deorsuz apa generabit his i q̄ ꝓnosticis scripta sūt cō cordāt q̄ nūc ocā sunt.

Sodes noiat fe.i qbꝰ laborātes assōtes .i.anxiatur z idelectabiliter habēt.deforme ät.i.difficul

ter ferre feq̃ns qñz qdē i eēndo monio.i. pmanētē fe.z cauſiōidē.i.eſtuoſā. mltotiēs āt z malignitate ſtōachi. os āt vētrzita me dicētē nūc audi icipit qdē ab ipſis fe. aſſodes.dicēs caſ z hypocōdria tēdēteſ.deicep<vo ad febrietes trāſit.B.n.i.iacētes ñ ſuſtinēt i eodē ō febrieti b9dcm̃ z quēadmōuz z B.i.extrema ifrigidētia igr̃ B q dē.i.ñ ſuſtinē iacētes i eodē:aſſentō.i. āxiātiū z diffozu- ton.i.difficulter feren tiū ē cognitio.B āt ifri gidari extrēa flegmo- nz magni i groſſiz hu. vt ſ oñdi:cū de ba ſpē cauſi ſmo erat.z ſigdē vehemens ifrigidatio fuerit ꝓiectura iaz tibi eēndi z vtuté irobuſtā fouiter.deceter igr̃ di xit plima diligētia idi ger̃ laborātes ita.dcē ter aūt oxymel dat eis a groſſiz z viſcoſiz hu. moleſtatis:adiecit aūt ſmōi aq̃ſū:vt addat q b9 hiſi plmōe taleſ cō tinet hu.Mltū.n. oxy mel acutis i illū eē oz: qz pp lōgitudinez alla tōis vie q̃ ꝑz anadoſiz .i.reditionē ad patiētē pticulā neciū diſſolui vtuté oxymell:his aūt q̃ ꝑz hypocōdriū mox icidit tale q̃le habituz ē.B āt.i.nequaq̃z dare ſorbitiōez his q ita ha bēt añq̃z digeſta ſit e- gritudo.indetermiate dcm̃ ē ſuātib9 demuz nob qō edocuit hypp. adijcere oz huic ſmōi ſi ſufficerit q egrotat: qō vt māifeſtuz fortaſ ſis dreligt. XLIII

i paſſiōi b9 plmo nis oxy- mel dz eē acuti- us.

Qi ob- ſcuritas ifirmus cōferat.

Accubatōez q̃ in obſcurz dōib9 ñ vt maturatiuuz auxiliū cōſuluit nūc ſz vt diffozmie.i.difficilis patiētie q̃ pp anſim.i. anxietatē fit cozrecti- uum:cui9 grā z molliſ ſtrati mītit.B āt.i.tē- tare ñ reȷcere ſeipz ſz geſcere alterutrīqz vti le laborāti z vt digōni totius egritudinis cō ferens z vt cuſtodiens virtutem. XLIIII

Nō de teie lini.

Ollificatiuū ē lini ſemē z ñ calefaciēs appent q b9 marie idiget flegmō oiſ z nimiz ꝑz tactū id ꝑ parat tale q̃le z ꝑz vtutē ē ſūme tepidū dignāz offerr̃:ſz mixtio olei z aq̃ tepidi calozis ē generatiua cū molliſi cādo z mitigādo moderate exiſtēs vtutz marie mōſtra tū ē oportere eē z digerūt z euaporant. XLV

On oē futuz eē docet ex vrīs ſz ſaluté vl̃ mortē: nā ſi ſalutē qdē oñdūt groſſiores z ét flauiores māifeſte groſſiores qdē ſbtilib9 cōpatz ñ bis q̃ ꝑz nāz vt z paz añ dignū exiſtiaui audir̃. nz.n.vtiqz groſſaz dicel iterptari recte volēs:nz ſbtiles vrias q̃ ꝑz nāz:q̃ deiñ ni miz ſbtiles z nigr̃ peſſime.a ſbtilib9.n.ſol fietibuz idige ſta oñdit egritudo:certiſſime.n.ſbtil aq̃ſa ē qr̃ z alba.ꝑ cognitōes āt vriaz i monumñtz q̃i ꝓnoſtica dicte ſt. xlvi

Et B.n.obꝺuās i egrotātib9 iuēies veȷ i tps am- pli9 z trāſmutatōes i medio fiētes icidēte hoiez in varijs vris:amplio res.n.diſpōnes oñdū tur.q̃ ñ eadē cura indi gētes nz pez bñt ꝓthe miā.i.terminū ſolutio nis. XLVII

Que ſūt febres certe.

In cōſiſtentes fe. dixit q̃ nihil bñt certū.ſt āt certe q̃ ipio dis.i.circuitōib9 appa rēt z i vris:adhuc āt z i certiſſimiz febriū igr̃ ꝓiodi qdē nullaten9 ap pent i ꝓmis dieb9.vnde vo ſupuēiūt alia z alia vice:z mltotiēs ter vel q̃ter quotiēs vriaz z p die ōnū z p nocte ꝓti git: z diſſimiles appa rēt ad ſe iuicē vnde.ſpēz igr̃ tal fe.icōſiſtētez eē ait q̃ idē ſignāt ei q̃ ñ ſuat ſpēz vnā certiſſi- me:oñdi vo tibi certiſ ſimaſ ſpēz fe.i monumñ tis ō dīia eaz z i ꝑo ō criſi.i talibus igr̃ fe.di gnū exiſtiat ñ ꝓm ꝓnci pia dicta vti ſz ſinē do nec videas q̃les ſt fe.z tc dicte ſpēm termina re. XLVIII

Vlſiones dixit q̃ſi dīias vl̃ modos vl̃ ſpēs.laborātiū āt ꝑ b.i.ꝑ egritudinibuz q̃ la borātib9 fiūt.mōſtratū ē āt iā mltotiens:q̃ oi b9 veterib9 ꝓſuetudo ē a paſſiōib9 ad patiētez ipaz trāſferre nūcupa tōes:z a patiētibus ad paſſiōes vt nihil diffe rat febriū dicē dīiaz vl̃ febrietiū:ita vo z pleu reticoz z ſināchoz vl̃ pleuretidis z ſināche viſiōes igit laborātiuz q̃ ocul eoz ꝓſiderātes iuēim9 dīias. XLIX

Odi imus qm̃ māifeſtas cās noīat occaſiōes: ſz z nē māifeſtū ē i ꝫ ferēs nūcupatōez ifert ōnicz. L

Vaſi cārū has qdē māifeſte oib9 cognoſcētib9 bñ ſine artificiali mēte:has āt ſolis his q̃ vtunt artifi- ciali mente.attendē aūt oz ait i illis quas ad par vel impar apparere oportet. li.

On ſimplr audiēdus ē:ſz i acutis egritudib9 mul tū poſſe ipares dies vt trāſmutatiōes alr vtrinqz dignas ratione faciētib9 ad ſanitatē z ad mortē: h.n.ſi gnificat iſtud hetetropes.i. altero repētes i acutiz qdē

Que sit ꝓma infirmi visitatõe igrẽda.

ij.z.v.z.vij.z.ix.z.xi.z.xiij.i chronicis ãt.i.tꝑalibꝰz ꝑlixis sexagesima z octuagesima.medij autez eorum sunt .xx.xxxiij.xl.impares autem he. li.

CUstodire ait opõtẽ ꝓmũ qdẽ ꝓmã diẽ i q̃ cogscer iubet cãz egritudis:b.n.i.ex q̃ z qd vnaq̃qz egritudo est oñdit. interrogare vo iubz ꝓmũ qdẽ caput q̃r hz deiñ hypocõdria z costas hypocõdriũ qdẽ si qs est dolor vel si depssa sũt vel hñt aliquã excolioniã .i.anomaliã b ẽ ieq̃litatez:qõ ét i ꝓnostica ꝙz hãc seriẽ scripsit.Si eq̃r dextris disposituz z sinistris:vl si coctõi.i. satietatem hz ait.b aũt mihi vr̃ ipletiõez ciba riorũ eẽ:interrogar vo dignaꝫ z alia circa eaz ét q̃ deinceps seriẽ:deinde iubz hypocõdrijs patiẽtibꝰ soluere vẽtrẽ clysterijs:bibẽ vo mellicratũ ca.decoctũ. indeterminate vo b dicẽs deiceps scribit.Adijcere iubeo oz z q̃ i surrectõibus si lipotõizat:z si spũs ait:eufozia.i.bona patiẽtia hz eũ:b opponit lipotonizanti :ispicere vo dignaꝫ egõnẽ vtz nigra ẽ vel pura vl iculpabil q̃r sanorũ sit z si fe. in tertiam diẽ superacerbat. hisitaqz hñtibꝰ si q̃rta tertie sit hz qd ꝙz poxismũ piculosaz hãc .vz. ait:neoterizẽ.i.inouar qd z q̃rtã diẽ.xi. existẽtẽ septie difficilimũ ẽ signoz:neteouismꝰ ãt.i.inouatio mãifesta.si.n. pª diez z tertia poxismꝰ factꝰ ẽ:ꝙa.vo ñ factꝰ ẽ:cogruũ b eẽt qntã poxismũ q̃rtã vo ñ hie.hñs igr̃ z b mali alicuius alteriꝰ egõnẽ idicat.si vo z nigra egesserit morẽ futurã esse oñdit:memoitaqz hꝰ derelinq̃ns mlta eoz q̃ dcã sẽ.si.n.ꝓma diez tertia ꝓportionalẽ attulerit poxismũ:nouũ qdẽ si z q̃rta exacuit si vo nigra egesserit:pniciosuz est signũ.si vo rursus similia sanis p omnes dies egesserit:salubre spa laboranti esse hoc. lij.

COnfusa ẽ seriei hꝰ mẽs expectar̃.n. desipientiã cũ balneũ nihil ꝓficiat:vr̃ ãt eufozos.i.qescibilr hie laborãs cũ ét ex surrectõibꝰ lipotomizat.i.aio deficit: mihi male dcm eẽ vr̃:nz expiẽtia testãte ci nz rõe:fiet.n. qñq̃z z tale qd.i.desipẽ. Prognosticatões ãt sũt ñ eoz q̃ raro fiũt sz eoz q̃ semp z q̃z multũ. liij.

THic ꝓmo nõ qõ continue neq̃z quod multum fit sed quod raro docet. liiij.

EXistẽtibus mãibus tremulis.ita.n.decens dicẽ:si spũs mltus ferat p vtraq̃z nares spasmũ supueñr ait:assueuit.n.ita vocar̃ spasmosã dispõez fiẽtẽ ꝙz musculos q ꝓthigia.i.extrema nasi mouent. lv.

HYemalẽ fe.qdã simplr audiũt eã q̃ i hyeme fit:qdã ãt eã q̃ familiaris nã erit hyemei.erit ãt b talr i flegmate:quẽadmodũz ỏ estiua i colera. si igr̃ ait i tali fe.ligua fcã fuerit aspa z lipotomia:oz cognscere eã eẽ piculosa.

Nõ scdz rõnẽ.aleuiatis ñ oz credere.

losaz.Et ꝓpea n oli credẽ remissiõibus febriũ qñ cũ sint thõatibꝰ vel signis malis fiũt sic nũc simlr cũ lipotomia z aspitate ligue.Ne igr̃ ait negligẽt dietã vel cibũ laborãtes sz aquã z mellicratũ z succũ ptisane sorbẽ da virẽtes sz aquã z mellicratũ z succũ ptisane sorbẽ da videnr ãt b ẽria eẽ ei qꝺ oz fame cruciare.famis.n.cruciatio maxie qdẽ.i.ieiuniũ iediã oimodã signãt.si vo nõ sz dietã demũ q̃ i potibꝰ sol:b ãt mellicratũ z succũ ptisane ꝓcessit dari.vr̃ ãt mihi ꝓpea fame cruciare dicẽ eos: qñ tardãt plixe hñtes rẽissiões febriuz euphoratates.i. facillimaz vt decepti q dã cibũ fortiorẽ dederũt z maxime ꝓp lipotomiã:vt ad talez igit dietã q̃ p mellicratũ z succũ fit mltz dieb̃ recte dicta ẽ famis cruciatio. lvi

QUz vo q̃ ex obsꝫnatiõe emperice scripta sr a medicis q̃ dã b ẽ ex ipis q̃ visa sr semel vel bis eructuatõez hñt vniuersal modi z sepissime i eisdẽ:z siliter potẽtia cõsiderari tali vtiq̃z qdẽ ẽ b qõ nũc dr̃:videꝫ.n. scripsit b.qntanũ quẽdã egerentẽ q̃sdã hũidas egõnes:lipotõizãtẽ vo z afonũ.i.iuocalem factũ:aliũ ãt spasmosũ:z postea.aut deiñ vtroq̃z aut alterꝫ assodẽa.i. anxiũ:z q̃ circa facẽ z collũ sudãtez:deiñ moriẽtes scripsit q̃ existimat:sydromiã.i.ꝓcursũ signoꝝ empicoꝝ:sũt ãt ea potẽtiã z stõachi eã accẽdẽ sincopã potẽtia vo z ꝓp mltitudinẽ fieri cõpssa virtute vl z alr lãguẽte:singulũ deniq̃z eoꝝ q̃ ocã sũt z ꝙz seipz malũ ẽ nedũ ꝓueniẽtia oia.Lipotomizare .n.i repẽtinis egritudibꝰ piculosũ:quẽadmodũ z affonũ.i.iuocalẽ fcm̃ eẽ:z affo erã.i.anxiũ z ñ bonũ ãt sudare circa facẽ z caput solũ.quẽadmõuz igr̃ b mlta z mala sinthõata sr ita z alia q̃ i ꝓnostica scrpta sr z ꝑt q̃s cõplicãs eã sibi iuicẽ videẽ qꝺ qdẽ docẽ nouimus.si vo alicubi z dictõez imãifestã misceat ꝙmõi:quẽadmodũ enigma mltz qdẽ:z ex b sapiẽtioꝝ cẽ videbir̃:admirãtibꝰ.n. vl itelligẽtibus.hoi vo ñ sciẽti discernẽ apathanomico ꝓcursu.i.q fac cogscẽ ea q̃ supueniũt casu capiet:variꝰ qdẽ:iutil vo ꝙmonã pathomicus cõcursus.egritudis spẽm idicat.supueniẽtia vo sinthõata mãluetudinem z malã morigeratõez eiꝰ. Et oz discẽtẽ hoꝝ sinthomatuz vniuscuiusq̃z xtutẽ excogitare z ꝓpare iuicẽ ea q̃ appẽt z siqdẽ fortiora fuerit z plꝛa appeat bõis mala:cognsce i piculo hoiez existẽ:si vo bõa malr fortiora z plꝛa fuerit: bonoꝝ expectatõez hãe oz i laborãte:b ãt z ipe hyp.dignũ existiat te gerẽ:i ꝓnostico deniq̃z oiuz sinthõatũ z signoꝝ singlr singularit docuit xtutẽ i fine vo bꝰ ꝓscriptõis ait.Oz ãt debentẽ recte ꝑdicte euasuros z mozitu ros z qbꝰ oz vtiq̃z plũbꝰ diebꝰ pmãer egritudo:z qbꝰ vtiq̃z pauciõibꝰ signa discẽtẽ oia iudicar̃ z excogitãtẽ ꝓnostica sr eoꝝ q̃ sẽp z vt mltũ cõtigunt.

Lipotomizare i repẽtinis egritudibus piculosa.

Ex oibꝰ signis bñ ad sciẽtiã cõpall pn osticant lon gitudies z breuitatẽ:salutẽ z mortem.

ficari ex his qꝫ eueniet.igit vbi qdē bonis mala mixta
sūt adeq̄ta mō q̄dā vtutib⁹ excreato qdē viro idiget:q
pſideraverit i opis ifirmis ea mltotiēs:vbi āt ſt aut oia
mala quēadmoduz t nūc:aut oia bōa mānifestū oib⁹ qꝫ fi
et.exñte.n.t ꝑz ſeipz:ſigno malo iſto egerēte vētre lipo
tomizare:malo vo ſil'r:t afonia.i.iuocalitate ſi cū his t
ſpaſmoſus t lygmodis.i.ſingultuoſus vl' aſſoydis.i.an
xi⁹ laborās fact⁹ fuēit
apti⁹ iudicabit piculū:
ſi vo t aliqō aliud ma-
lū ei ſignū ſupuenerit
quēadmoduz q circa
collū t facie ſudores:
adhuc t magis q̄ dcā
ſūt nūc ab ipſo q ſcrip
ſit libruz nullo bono ſi
gno mixto.malis igit
q̄ñqz qdē ꝫ tal' ex neci
tate moriet manifestū
ex coaceruatōe malo-
rū ſignoꝝ: ꝫ aūt pneu
mathaochiſete.i.infla
bit ſini ſeriei h⁹ ſic eni
gma iteriectū ꝫ eſt: vt
qd eoruz q̄ ex necitate
oñdunt vel cōcedunt
futura erit qōcunqz ſi-
gnificat ꝫ puta pneu-
maochiſete vtꝝ multi
tudiné ſpūuz q ꝑz ven
trē vt poſſe ſit vētrem
ipz iflari oēm:ſiue ma
gnā t ſpiſſā iſpiratōez:
ſz t hāc didicimuſ his
q̄s ſegt diſpōnib⁹ nō
bonū ſignū quēadmo
dū t eā q̄ vētris q̄re ñ
oz q̄rere alia ſigna hiſ
ex necitate pigmeneis
i.añcedētib⁹. i his.n.
nō adhuc vt i qbuſdā
nō i his q̄ ꝑm fortunā
fcā ſūt i fallacia eoꝝ q̄
cōtigēt aliq̄ fit ꝓnoſti-
catio. LVII
T oia ꝫ q nunc
dicta ſūt:videt
mihi deiceps ſibi inui
cē q cōpoſuit hāc cō-
ſcriptionē vl'em q̄ndā
ex pticulari obſuatio
nē ꝑmonē feciſſe ꝓca-
citer.meli⁹.n. eēt ſicut
hy.i libris epidimiaꝝ aſſueuit ſcribē:ita t ipm feciſſe p
dicētē qdē i pn° nom patiētis:t poſtea dies i qb⁹ ſingu
lū fcm ē quēadmōuz i his q̄ nūc dcā ſūt ſinthōatibuz li
bet facē.fcā.n.ſūt alicui crura ſymathodera.i.vlceroſa
t ñ maturant.adhuc āt ſbīciāt:t febricoſus eē:t ſuffo
cat⁹ fact⁹ qeſcat.exiſtimabit āt qs vtiqz.ſurſuz fcāz eſſe
trāſitionē hūoꝝ q i cruri⁹ ſūt q̄ i trāſitib⁹ ſuffocabilez
hoiez fac.ſi igr ꝫ talis:vt hy.dixit ē euaſur⁹ emotoyzar
vel homerogizare.i.ſanguinē fluē p naſuz potēter oz.
qꝫ ſi mlt⁹ fuerit ſāguis ſoluit egritudiné: ſi vo ñ chroni
cā fac.t ſi alia bñ facta fuerit:rurſus ad pedes dolores
deſcēdē poſſe ē.ſupponat vtiqz t ꝫ fcm eē quēadmodū
t ꝑphlegā hoiez i his factū eē qꝫ aut calorē mltū circa
pedē oñdē ꝓſueuit:aut ſe.multā t igneā:t ſi i his ñ ſol-
uunt ſinthōata:rurſus ſurſuz recedēs magna multitu
do gñabit dolores ꝑz collū:t clauos:t hūeꝝ:t pect⁹.vt
āt oia h ꝓſigerāt ei irrōnabil'r:ꝫ.n.ē extigui man⁹ ſup-
ponat factas eē tremulas:deiñ ſpaſmū ſeq mltitudiné
hūoꝝ deſcēdētē ad neruoſas pticulas:t ipz ꝓn'' eoꝝ aſ
ſumtē:huic.n.deſipiētie:ꝓſiderās igr̄ q ſcripſit aliquem
eoꝝ q ita egrotauerūt
āpulas ꝑz ciliū hīe. ꝫ.
n.ſignat phligaria: ꝓ-
cacit enūciauit oib⁹ q
ita hñt futuꝝ ꝫ ſinthō
ma t ō his q̄ deiceps
ſcripta ſūt idē ꝓmo.qꝫ
.n.factū ē alicui eoꝝ q
ita egrotauert ſiue du
ob⁹ ad oēs extēdēs di
xit t rubores hīe eos
t palbebrā alteraz ad
alterā paluſtra .i. ger
miare:t ſiccū ſeu duꝝ
fieri flegmonē t tūere
fortit oculos. hoꝝ.n.
alia q̄dā māifeſta t pa
luſtrari:germiare ciliū
alterꝝ imāifestū ē vtrū
ex pte eoꝝ quādā fien
tē iūctōez:vl' carnoſuz
aliqō germ̄ qꝫ i altero
qdē inatū:ad alterꝝ vo
extēſuz voluit oñdē.ſi
vo aliqd vtile eēt ex in
uētōe ei⁹ hērc pl's vti-
qz ō eo ſcrutaſ LVIII
Curā ſcribit ꝑcur
ſiōis ſiue coadu
natōis ꝓdictoꝝ.ñ
āt ea mihi qdē vt dixit
nz ꝫ vr̄ bonū ſz t cura
nihil cōe hz ꝓter ea q̄
ātea iā dcā ſt mltotiēs
Scrutari.n. te dixit: t
q̄ i vētre t cogſcētez ꝫ
ꝑ vouoriſmos.i. gur-
gulatōes purgare. Si
vo t colerica q̄ iferiuſ
reptāt fuerit:ſcamōeā
dat colerica pharma-
cū purgās. In alia vo
cura iubz offerr̄ mini-
maſſorbitōes dōec fu
erit ſupercedētes xiiij.
diē ꝫ āt ꝓmōez cōiudi
cat ante.xiiij.nō poſſe digeri egritudiné. lix.
Hic ꝓmo ſupflu⁹ ē his q didicert mala ſinthōata
maiorē vtutē hīe i criſis dieb⁹ apparētia :ꝫ.n. vni
uerſali vtik t nūc q ſcripſit libꝝ i vna pticulariuz reꝝ in.
xiiij.die:ſic.n.i alijs criſis vijs.i.idicatiuis:ita t in hac ſi
appuerit aliqō aliud malū ſinthōa maiorē vtutē hīe.oz
āt enūciationē ei⁹ qꝫ futuꝝ ē facē.nā ſiqdē q̄dā bonoꝝ
ſignoꝝ maiorē vtutē hñtia affuerit laborāti q egrotat
tpe amplioꝝ poterit ſaluari:nullo vo exiſtente tali mo-
re ſufficere digōni egritudinis.male
igit q hoc ſcripſit lōgiorez oio futurā eſſe egritudinem
pōt.n.t velociter mori q afoniā.i.iuocalitatē in.xiiij.hz
cū alijs malis ſignis ſiente hoc ſinthomate. lx.

Scamonea purgat colera.

Sed ⁊ in aliqua alia dierū.si vero in quartana apparuerit primus periculosiorem septimaz ostēdit:hoc est ea que in illa fient. ¶ LXI

ET hec rursus series cōpilatōez hz sinthomatuz multop nō cōuenientiū simℓi hoie oi egrotāti iccirco ⁊ inutilia q̄ ita scribunt vtili doctrina p vℓia cognita:⁊ hy.assuevit facē dcm̄ é ät qm̄ vℓuz h gdé cōtinuá hñt vtuté quādā ⁊ vℓitatez.h ät vt multū vtuté habét siqd vo ad disidosum.i. ad ambo opinabile vel rarū é inutile ad doctrinā q̄ō niqz scripsit.Scrutéur scō z ptez ⁊ pmuz deiñ q pmū scriptū e.Estiua ⁊ autūnali hōa:melius fuisset dicere sinconiā.i. fortitudinem iudicare cura idigere venas.Scimꝰ ät q distillatiōes sanguis exnaribus malū semper ait esse ppea q: nā quidé desiderat extéuare excernere ⁊ expellere supfluitatē:nequit aūt aut pp imbecillitatē p paz:aut pp grosiciem sanguinis:vel pp densitaté particulaz:vℓ p pter quedā horuz vel omnibus cōueniētibꝰ malo vo existente semper ls signo :magis ät aliquo scōm estatis ⁊ autūui primā virtutez eius cōtigit superinté di.in his enim diebus et xanta supabundat colera:⁊ q cōtinet aer calidū est:q̄re euthō.i. bene fluxibilem oz propter ambo esse sanguinem:magnitudo igit cause oñdit pp quā prohibet fluere quā sinconiā.i.fortitudinē esse ait fortassis densitaté ita noians:idigere demū vtiqz cura fz venas eos q ita habét nódū docet anteq̄z dicat:siquaz dicit curá ñ tam̄ dicit pditionē aūt solā pmā scripsit:vri naz subtiliū superapparētias fieri ſm posteriorē diem non scōz solā hāc ex necessitate delatis eis idigestis:sz ⁊ scōm eas q̄ añ ipsaz:⁊ spasmū ait:⁊ desipiētiā futuraz eē laboráte ad statū tēdēte scōz etatē ita adhuc cū his ⁊ egymastia ⁊ eusarchie.i.bone carnositatis eius mēinit ⁊ craseos:melācholici.n.craseos nom̄ ⁊ nimiz ⁊ expotatōe ait cū manꝰ hze tremulas.igr sinthōata qdē hpolia sē sibi iuicē cōplicari.ñ tñ ex necitate:deiñ velut ad multū hos supsequit desipiētia ⁊ spasmus. ¶ LXII

QUe scripture sūt huius dictōis.i.epigineste:vna qdé p litterā.g.scripta:alia vero per.t.sed siue secūdū porē epygineste idest supuenīr dicat laborantes in paribus diebus:siue secūdū secundam epytineste idest supintendi p:edicta sinthomata secunduz pares dies nō confestiz est ⁊ melius.hoc autem ipse dixit:neqz eniz si pares dicebat intueri:sz si ⁊ crisim in q̄rtā denique diem parez existentem:⁊ ipse deinceps parum antea dixit:quoniam maximam virtutem habet. quod autem quippe demum deinceps dictū est verū.

Si enim sanguis multus secūdum quécunqz modū extractus fuerit:solutis habz spez:⁊ per hypostasiz idest abcessuz eos ⁊ per metasim idest trāspositionez ait saluari:apostasim quidem quasi per propriá nuncupationem ostēdens.metasim autem indicendo labores in hypocondrio vel ad crura vel ad testem.Differunt āt a seipsis inuicé in eo q̄ apostasis.i.abessus ipsam crisiz infert:⁊ eripit ab omnibus molestatiōibuz laborantem methasis autem aliorum habet principiuz paroxismorum ⁊ dolorum ⁊ vt i digeat rursus alio tēpore ad digestionē locus corporis :in quez methasis facta est contristantium vel circunstantiuz humoꝝ ideo q̄ adiecit. Digestis āt his exitus fiunt sputoruz vel grossarum vrinaruz albarum signa: docés digestam essendi methasiz ex digestis sputis:⁊ vrinis.

Differēti⁊ inter hypostasim ⁊ methasim.

LXIII

RIges assuevérut ⁊ lignos.i. singultuz nomiare sunt autem motus quidaz stomachi spasmosi. fieri vero habét propter immoderataz euacuationez vel impletionē igitur qui quidez post euacuationez fiunt fere incurabiles existūt, qui vero ppter impletionē ab auxilijs riptātibus idest expurgātibus que emplectūtur idest inherent:curantur:talia vero sunt que nunc scripta sunt.videt aūt nunc hec mordacitas.fines ⁊ pp grymetrica idest acredinem hoc est acuitatem mordentē stomachū:vt cū quis piper plus vel qd tale trāsgutiat ⁊ nimirū febriétiū qdā singultantes vomunt corrosiuū ⁊ drymicatū idest acerrimuz humorē in quo finaℓr cessauerunt a sinthomate:sed hec demū febris non vocat limodis-i.singultuosa:amplius autem oz permanere limodis:idest singultū vℓ.⁊ per totā egritudinē esse acerbatum cū febris vt ligmodis idest singultuosa nominetur. Hanc talem febrem a sudoribus crisimis idest creticis. Et somnis homalibus:idest equalibus : ⁊ vrinis drymitibus idest acribus. Et grossis euacuatis curari ait. Aut demum his talibus excretis:⁊ excretis aut in apostema firmata fuerint. ¶ LXIIII

INordinate hoc autez scriptum est : melius esset id paruz antea scriptum fuisse secundum illam sermonis partez vbi curauit eos q indigent thoracez ⁊ pulmonem per sputa expurgare :nō ad ligmodeaz febrim sed ⁊ ipsuz qō scriptū é:imanifestū é.Totalus.n.ab eo dictꝰ nō ita sz conus magna ab antiqs grecis noiabat:quēadmodū a iunioꝝbꝰ medicis fere oibꝰ strobolus idest pinea.assuevit autez ex eis construi electuariuz cū fuerit pinguis:maxime hoc est multū circū fusaz habēs ppriá rasiná coquétes eā recétes i aq̄ cum

De electuario ad iuuāte expuitiōez ex thorace ⁊ plmōe

tossia.i.praſſio vel marubio:deide coctiõi miſcẽtes mel cõmoderatũ z coquẽtes rurſus ℔ vſq melleã cõſiſtentiam:ita facto pharmaco vtimur ad expuitiões ex thorace z pulmone:ſicut ãt z ad alia quedã mittim⁹ talia alicui pharmaco multotiẽs:ita eſt cõueniẽs z eũ q cõſcripſit ℔ myrrhã imittere:deide p breuia oñdit z ℔ cotallũ z myrrhã electuariũ dicẽs:põtaũt ipſas pineã cũ myrrha dare fortaſſis

℔ rurſus nobis audiẽtibus nõ male miſceri mel huic pharmaco. igiť qdẽ qdã ſepantes a pſcripta hãc ipas ꝑs ſeipas ſcribũt. qdã aũt finẽ ei⁹ pncipiũ faciũt ꝑm hũc modũ. Si aũt apa firmatũ fuerit cotallũ z myrrha electuariũ vt egritudinẽ q̃ in apa firmanť audiam⁹ ei pharmacã exiſtẽ.eſt aũt irrationobile ℔. et maxime pp illud qð infert.in quo ait bibere hiſ talib⁹ oxymel q̃ minimũ.nã i ſingultuoſa qdẽ febri hꝫ rõnẽ formidare acetũ.in hiſ ãt q̃ in apa firmanť nulla.z ꝓpterea qdaꝫ alij ꝑm qd qdẽ copulãt ſeriẽ hac pſcripte ꝑm qd aũt diſſũgãt adiciẽtes cõiunctionem autẽ z ſcribẽtes ita.Si vo firmatũ fuerit de ſingultuoſa febre q̃ predicta eſt.z hoc eſt dictum.vt conciliãte eo q ſcripſit librum:ſi etiam in apoſtema contigerit quãdoq firmatum eẽ ſingultuoſaꝫ febrẽ cotallum cũ myrra dare cauere copioſũ potũ oxymelť.℔ aũt ſiue p.z.liraz vltia ſyllaba ſtiriz.i.firmeť ſcribať.ſiue p.x.ſtrixi.i.firmata fuerit magnã nullaꝫ exalterationẽ ſermo habebit. lxv.

Nõ de aceto.

De ſi gnis pleure ſis z pi plemõie

Quoniã qdẽ vt ſiticuloſis pot⁹mãifeſtũ eſt:meliꝰ vo dcm̃ eẽ ab eo q̃liter oz cõſtreere ſtichias .i.vtrũ ifũdẽtes ſimpl'r vel vt q nũc chyzon.i.ex eis faciũt ꝑm alium aliquẽ modum. lxvi.

Magna z qdẽ digna rõne pleuretidis z'piplemonie determiata ſunt oia ꝑm gniſiã.i. ppuã ptez libri.que vo oibus medicis ſũt cognita derelicta ſũt ea q̃ nũc hic ſcripſit.z pmũ qdẽ cõcurſũ nominatũ.ſ.ſignoꝝ a veteribus empericis.veteres aũt ſiue deuozita.i.ꝓfidẽtia vocabãt talia ſinthomata.febris igitur acuta z dolor lateris alterius vel vtrozũq maxime ꝑm expirationem.hoc eni eſt z ſpiritu ſurſum delato ſi doleat z tuſſes z ſputa ignea vel liuida.z ſubtilia z ſpumoſa.z anchyra.i.flozida.z'qualitercũq aliter exalterata ꝓter q̃ in ꝓſuetudine.hoc eni oñdit dicẽs. Et ſi qd aliud differẽs habeãt ꝓter ea que edocta ſunt hec oia pleureticis z peripleumonicis appere ait cõtingentia

Ehos ita oportet deducere. lxvij.

Iterum rurſus explanat mẽtẽ gniſie ptis h⁹libri qz derelictũ erat qð itelligiť bis q̃ dcã ſt ei adiecit:

puta hoe ꝑm rectũ patiẽtis lateris facere flebotomiã. qð oñdit dicẽs icidere oz venã qua in brachio q̃ it⁹ad q̃leſcũq partiũ ꝑs hãc apte ſuccidẽs iterptatiõez negle xerit cum deceret eum dicere venaz que ꝑm cubitum eam que in brachio dixit. lxvij.

Hic rurſus plus in ſũma itẽtiões flebotomie oẽs dze largiẽs:tñ dereliqt quaſdã:nz.n.vtutes meminit neq trãſmutationis ſanguis. ſz neq regiõnis vt cõſiſtẽtie. plus aũt auferre iubẽs z audere z qdẽ vſq ad lipotomiã agẽ peccauit in dictiõe adiciẽs ꝓpter qd audẽ decet nõ pp acumẽ qdẽ doloriſ ad pl⁹eũandũ ſãguiſ ꝺ uenim⁹:finẽ vo fluere nõ ex acumie ſz ex alijs hẽmus ſi vt⁹robuſta z etas iuueneſcẽtiũ z mꝭtitudo ſãguis z nã laborãtiſ dẽſior z durior z difficile euapozabilior z multicruor z hora anni z cõſiſtẽtia ecrata:ita .n. z regio audẽ vſq ad lipotõiaz ducẽtẽ ex his aduẽit. lxix.

De ꝙdi tionibus pleure ſis flebo tomãdi.

Poſt flebotõiaz p clyſterizare iubet.meli⁹ãt eẽt adieciſſe hypocraticã ẽtermiatõez niſi fortuita.i. ſpontanea exierit p bene. lxx.

Pleureti⁹ noiat id qð dcm̃ ẽ ab hyp.in iſta q̃rta pte libri i q̃ purgat eos q ita hñt pleureticos. cõſtituit ãt id duplꝰ pharmacare vo q̃rtanũ ide termiate dix.z ℔ ipa a ꝑn°.nihil.n.taliũ auxilioꝝ gerẽdũ laborãti itẽtõez faciẽtẽ diez nũez. Sz qð hy.dixit aut z poſt pncipiũ ꝓeſtim añq̃ firmenť hũores iubes pharmacare:aut poſtea cũ digeſti fuerit:q̃re circa ꝑmã diẽ:aliqñ vo z ſcdaz z'quartã.eſt aũt z aliqñ qnta pharmacauimus. nõ in quarta ſoluz ſicut hic ſcripſit. lxxi.

Qñq farmacãdi ſũt in pncipio pleuretici.

Oẽ ptic'ari tpe cibi ſcrutãs hy.ſz ipe ℔ q ℔ ſcripſit bis q̃ ſupi⁹ſcripta ſũt calori attẽdẽ dignũ exiſtimauit q calor ꝑs thoracẽ z pedes.q.n.vrinaꝝ nõ tpe tibi ẽ vtiľ q̃re nõ recte dix nũc ſuccũ ſbtilẽ ſeť dare ꝑs quã horã meli⁹agit cognoſci vo eã ex vrinis.z ſi.n.q̃z maxime breuẽ reputatõez ad meli⁹hẽant vrie ꝑs ptic'as reſ poriſmoſ.ſz ñ ita lõgũ tpo.i.vt ꝺpoam⁹illꝺ nos z expecte m⁹vtꝝ nebl'aſ z enozimaſ.i.ſblimeſ vl'iferi⁹eũteſ hẽant ℔.n.i mlto tpe fiũt cibari vo i acutz egritudib⁹ laborãtes aliqñ neciuz eſt i pncipio ꝺclinatõis.lxxij.

Neq ſuiipſi⁹meminit p ſupioza ita dicẽtz ꝺ digeſtis vrinis:neq hypo.aliter dicẽtis. lxxij.

Vrina vo optia cũ hypoſtaſi alba z lẽiz z homala.i.eq̃l.alia vo ſeriei q̃ ꝺ pleuretic z pipleumonicis mãifeſta z ſine mea expõne.z vbi ab hiſ q̃ ab hy.ſcripta ſũt.qui ℔ ſcripſit recedit.z vbi maxime oino vel ex parte demũ aliqua ea ſequitur. lxxiij.

In pncipio ꝺclinationiz acutarũ q̃q cibare cõtingit.

Et ꝑmũ ⁊ secũdum pharmacoꝝ reductura sputoꝝ sunt.qđ autez per nigrum helleboꝝ vel electuariũ vętris subductiuum.qđ autem per panaca ita dixit sĩr in qđ vtiqz vtile existit. LXXXIIII.

Et ħ ꝑmo idem intendit ꝯ dicte cõscriptõe:nz qz ois cessauit ħ iterũ. LXXXV.

Non vtiqz alicubi añ septimã cũ rigore supinatus hyecter⁹ soluit fe. neqz vo post septimũ:sz determiatio est tal⁹ febzicitãtib⁹ hyecter⁹ supuenit aliqñ qdẽ vt sinthoma dispõnis q̃ ꝑz epar:aliqñ vo colerã nã excernẽ ꝑ cutẽ tẽtãte.deide neq̃nte:id quemadmodũ assueuit in omnib⁹ fieri apatib⁹:dñi ẽ ãt de talib⁹ hyeteris i aphozismis. LXXXVI.

Cum ãt ait ꝑ melãcolicũ sãguinẽ supabũdãtez i venis spũuz defectões fiũt flebotõia ħ oia solui:spũuz vo defectões siqdẽ eoꝝ q ꝑz arterias dicit.eteni has venas noiabãt veteres. que alia qz assygia.i.ipulsatio fiet vtiqz passio. si vo eoꝝ q ꝑz pulmonez rursus ħ vocata aupnã.i.nõ spiratione enigmatice insinuat.pñt ãt ⁊ multitudine ⁊ grossicie sãguis nõ solũ ꝑ arterias ⁊ spiratiões exitum nõ hẽre:sed ⁊ quãdoqz ꝑ ꝑprie vocatas venas. LXXXVII.

Et ħ ꝑmo idemiate dict⁹ẽ cũ eo qđ iprope q dã noiuz scripta sũt: ħ eni.i.a dolore mozderi tenãtes iprope dcm ẽ dimitib⁹ hu.i.acribus cõmozdẽ vbo nõ laboribus.⁊ nimiꝝ ⁊ ꝑz ꝑn̄ serici i dicẽdo vehemẽter anterius spasmanf post ħ'ait.secatꝫ tenãtibus vrodeib⁹.i. caudatis grossiozes deorsuz cõtinẽt eos q̃ vsqz ad vrcã.i.caudã vocãs ita vocãt ãt vicio finẽ ossis.si vo vtrasqz partes oñdi vult tendi ⁊ circa añriora et posteriora tetanũ extẽdi pot̃e sic̃ paꝝ ãtea dix̃. Thetani vo lũboꝝ nõ ifallaciter ãt nz digõni vinaꝝ alleuiatões passionuz ꝓcognouit febril.n.egritudis idigões ꝑ vinã oñdunt manifeste.egritudinũ ãt ꝑz musculos nõ ifallax ẽ significatio q̃ ꝑ vinas:sz ħ quidẽ paruuz.dare vo vinuz eis galbanuz attractiuũ cum melle attico aboztanuz in oxymelle pip helleboꝝ vl electuariũ nigꝝ decoquẽs ⁊ pleuretico ⁊ pipleumonico in ꝓncipio circũdoloroso exñte da bibere bonũ autem ⁊ panaces in oxymelle bullientem ⁊ colantem da bibere. LXXXIIII.

Disenteria apa aliqđ vel eleuationez qescẽs.i.cassans facit nisi in febzib⁹ ⁊ sudoꝝes ⁊ vrine grosse ⁊ albe ⁊ lenes supapparẽt vel in tertianis dieb⁹ vl achyrson.i. varicẽ vl ad testẽ vl ad crura doloz vl ad hyschiõ.i.vtebzũ firmet. LXXXV.

Ad feb. colica añ septimũ cũ rigore hyeterus supinat⁹ solvit feb.sine rigore vo si supinascat extra tpa ꝓnicio sum. LXXXVI.

Thetani vo lũboꝝ ⁊ in melancolicũ ꝑ venas spirituũ defectiões cũ fuerint flebotomia solvit. LXXXVII.

Cum aũt atenãtib⁹ anteri⁹ vehemẽter spasmanf:⁊ circa colluz ⁊ facies sudoꝝes a doloꝝ mozsis ⁊ siccatis tenãtib⁹ vrodeib⁹.i. caudatis grossiozes dozsũ ꝓtinẽt vel mediecolligatões inate vt ad pedes desinit huic tali nisi febzis ⁊ sõnus supuenerit: ⁊ sequẽtes vrine digõnez:digestionez hñtes venerit ⁊ hoc.i.vt determinet.vtrũ a frigoze passi sũt.vel pp aliã cãm.nõ paruum pcñ ẽt.sed ⁊ valde audax rõnabiliter aute dcm̃ est.⁊ ħ ventrẽ aute neqꝝ soluere.n. nisi balano.i.suppositozio.soluit eni vtiqz in talib⁹ vtiliter:alias vo seriei pene manifesta. LXXXVIII.

Non est hic sermo vlis neqꝝ cõis otium: nõ enim per hec sola sed per matricẽ.⁊ per emozrogiaz que per nasos fit solutiones fiunt egritudinum. LXXXIX.

Non necessariuz quibuscũqz a capite fert reuma ões hellebozizare: sed qñqz capitis soli⁹ facere pzoninciam assueui mus. CX.

Helleboziã quidem dicit venescissionẽ.qñ ãt nz eos qui ex tali cã empici fcisũt hellebozizare cõuenit nz eos q ex apatib⁹ nz eos q ex alia tali cã manifestũ ẽ.empici vo pp icõtinẽtiaz male i ħ catalogo.i.numeratione nũc dñr icõtinẽtia tpa ꝑz seipaz nocẽte i cõtinẽtes puta plenitudine.indigõne nochigia.i. ebzietate venere is multis. ⁊ multis vigilijs.⁊ quecũqz talia. pdicés autem quibus helleboꝝ nõ oz dare ait.Si dia lipite cozpus hoc est si dissolutum sufficienter factũ fuer t sine occasiõe vz vel doloz in capite cronicus.i.plixus:⁊ difficile solubilis:subaudire enim te hoc ⁊ dolori capitis opz ⁊ omnibus his que deinceps dicta sunt.⁊ aurib⁹ emplastratis ⁊ naso ⁊ expuitioni. adijcit autez genuũ grauedinem ⁊ dolorem ⁊ corporis tumorem ꝓter consuetudinem.in oibus enibis sine manifesta causa factis hellebozizare cõsiliatur. ⁊ diuidens vlem hunc sermonem in ꝑticularia dixit.neqz a veneris neqz a sollicitudine vel vigilijs pdicta facta sint:si eniz ex aliquo horum fuerint facta ad causam que fecit armari iubet.que autem ex omnibus que dixit ⁊ vere certissime dicta sũt ⁊ que nõ didicistis a libzis hypo.⁊ a nr̃is negocijs. XCI.

Non.n.ordinate iterꝑtat⁹ẽ ħ.pdicẽs.n. dolozes q ex itinere ⁊ dolozes latez dozsi lũbi oñsionẽ fecit

Quibus conueniat helleborus ⁊ quibus non.

In egritudibus musculoruz vinũ maxime nocet.

ꝛ debes dꝛe qꝛr talia curent. demū. n. eis adijciés mltos
tiēs. n. didicerūt venire excrapulꝫ ꝛ escis vētosis: pꝰ ꝟ i
tulit: q̄cūq; fuūt talia difficulꝫ migunt. ꝛ pꝰ ꝟ rursus dei
cepꝭ ait. hoꝛ ät iter cā ꝛ cozrizaꝛ ꝛ brācoꝛ ꝛ ascephalū
i. sine capite vt vtiq; dixerit qs faciés ꝑmōez. XCII.

Quemimꝰ vtiq; alicubi hūc vniuersū ꝑmōez i gni
fia. i. vera. ꝛ ꝓpe pte ꝓscriptōis sufficienꝫ tracta-
tum ex illis igr̄ poteris siꝛ dcā ꝟ ꝛ le
gé ꝛ iudicare. mihi vo non necessarium in ta
libus prolongare ser-
monē. XCIII.

Non dꝛt ät nunc escas dꝛe vꝛ ci-
baria ꝛ nimiꝛ qui scri-
psit ꝟ tale qd reꝛ eē in
dicat p dictionē isigni-
te. isignis. n. ait coꝛpi-
bus fit ꝟz vnūquēq; di
em alteratio ex foꝛtib⁹
cibarijs. deinceps ea
enumerat. XCIIII.

No hic de alleo

Si expiētia oz iu-
dicare vnūqōq;
eoꝛ q̄ cōedunt
nō recte dicet vētosuz
eē alleū nz calozꝭ āplio
ris q̄z ꝟz cepas sēsū fe
rēs bis q cōedūt nz in
aliq̄ alia pte coꝛpis. nz
thoꝛace ꝑm eundē vo
mōz nz assā. i. turbatio
nē ꝛ maꝛie si qꝭ id ꝓex
feruescēs assūat. mlta
vo idematū cū plectoꝛi-
cū fuerit cōpꝰ calefa
cit cū ꝓcūatū ät fuerit
siccat: deide vel demū
foꝛtiꝭ. peccauit igiꝭ cō-
scriptoꝛ huiꝰ libꝛi sine
determiatōe nūciatio
nez faciēs. meliꝰ. n. eēt
determiasse. sic dcm̄ ē.
nūc ät simplr totū enū
ciauit de alleo. meliꝰ ät
eēt dꝛe. siccare vo ꝛ ca-
lefacere id ꝛ nō vētosū
eē. nō. n. aduerꝭ ideter
miatū enūciare ꝓsuetu
do ē. ꝓbaudire vo cū in
tpe datū fuerit cū ꝑpato coꝛpi oñdit. ꝑparatū ät cū nz
plectoꝛicū exñs nz cachochimū non recte igiꝭ capitis
grauedinē ab eo fieri ait. si eni ꝑcuacuās coꝛpꝰ offeras
alleū ꝛ capitis grauedinē sanabis. ꝛ oēs alteriꝰ pticule
Admiroꝛ ät q̄r vsq; nūc ꝓdicēs ea q̄ narrauit in eo de
inceps ait. optimū ät id cōedere debēti ad potū ire vel
ebꝛio. appet. n. ex his nz crapulā nz ebꝛietatē operās ꝟz
ꝛ ꝑcustoditiuū id exñs vt ꝛ grauedinē erpellē possit ꝛ
curatiuū sysaꝫ. i. vētositatū. vere qdē dixꝛ ꝟ. ꝛ adhuc vꝛe
ticoꝫ. i. vꝛinatiuaꝫ eē pharmacoꝫ. id mendaciter ät alia
addiecit simul eū dicēdo ipugnatio ca. XCV.

De ca leo.

Ventosꝰ magꝭ ē moll ꝛ recēs caseꝰ ꝛ minꝰ segni. i.
strigit vētrē ꝛ nim ꝫ siriculosꝰ ē magis qꝫ idica-
uit dicēs. cibarioꝫ accēsionē facit. ꝟ ät. i. crudū ꝛ idige-
stū in medio iteriacet ꝟz seriē nō diligenꝫ in iterꝓtatōez
Deductū: oñdit ōniq; qm̄ oē crudū ꝛ idigestū i bu. gꝫ ꝟz
coꝛpꝰ isurgit ex talibꝰ cibarijs aptū natū ē fieri q̄r ē case
us crudū ꝛ idigestū cibariū: ac si ēt dꝛet ita: caseꝰ ät sysā
ꝛ stegnotica. i. vētositatē ꝛ strictiōez opaꝫ ꝛ causodis. i.
estuosꝰ ē. adhuc ät crudū ꝛ idigestū ē cibariū ꝛ hu. talīū
gñatiuū. pessimū ät ait ꝛ hoiez ipletū cū potu cōedere
id. gꝫ ēt mäifestū idiotꝭ ñ ē gꝫ ꝛ alr̄ ñ bonū cibariū: caseꝰ
ceu vtiq; pithychimꝰ. i. grossi hu. gnätiuꝰ ꝛ dispetꝰ. i. dif
ficulꝫ digestibilꝫ exñs. si
vo i bibēdo qꝭ vtaꝫ eo
ipletꝰ exñs pessimꝰ oiuz
cibarioꝫ fit grauäꝭ oꝭ
vētriꝭ ꝛ ipe qdē pm̄ coꝛ
rūpit deiñ secū ꝛ coꝛrū
pēs alia. XCVI.

De legu minib⁹.

Implēt vētreꝫ
oia legumina
cū his ät ꝛ idigestibilis
sima eoꝛ si q̄ fꝛ cruda.
q̄ vo frixa vētosa q̄ mi
nus ꝛ idigestibilia vo
nllo minꝰ q̄cūq; vo plr
mū coquūꝫ moderatō
ra. gꝫ ät dꝛiceps i qbus
dā gꝫ exēplariūscriptū
est. ꝛ ifusa ꝛ viridia vt
ꝛ i his talibꝰ ꝓdcās ma
licias hñtibꝰ. i plibꝰ ät
ñ ita: ꝭz ab alio ꝓn°. mi
me vo ifusa viridia qꝺ
dñr q̄ ñ sicca nz certissi
me iā oia pfcā. ifusa vo
q̄ aq̄ ifūdiꝫ. ꝓsiliaꝫ igr̄ si
ne siccꝫ. i. cibarijꝭ legu
mibꝰ ñ vti siccia. i. ciba-
ria vz maꝛie qdē päis
q ex fruméto dicēs vꝛ
simplr vniuersa q̄lr cū
q̄z ꝓstruūꝫ. fortassis ät ꝛ
alia oia ex qbꝰ päes fiūt
zias. i. speltas. ꝛ ziphas
. i. sigalas ꝛ ordeū rusti
ci vo ꝛ a milio panes
faciūt. XCVII

De cicē.

Quidā scribūt ꝓp
ꝟ id vētositatē fa
cē vt tēdēs pudēda. i.
extēdēꝭ gēitalia mēbra
pp ꝟ ōniq; qꝫ scriptū ē
ferici laborē fecimꝰ in-
de doloꝛē q pp iflatio-
nez venit. XCVIII.

De lēte

Quidū vocē dixꝛ signare turbatiōem q̄zdā ꝛ velut
pugnā i vētre fiētē ex diuersis vtute cibarijs sic
nūc cū coꝛtice offeraꝫ mltū cāne eiꝰ ē idigestibilꝫ. XCIX

De silfio

Oc. i. minime ōziū signāt huic. i. maꝛie manife-
stum qm̄ lupinuz mima ꝓdcōꝫ hꝛe ait mala. C.
Adicē silfij vocare cōsuetudo hoibꝰ a noie. i. eq
uoce toti herbe. hāc ꝟ ait. ꝛ adhuc opoꝭ. i. succū
herbe ierptis. i. isuetis siccā opari co. minꝰ ät ꝛ
ꝟ. paꝫ. n. postea ipe dicit scribēs ita. Ā colꝭ vo sicca vē-
ter iflaꝫ ꝛ sonitꝰ isūt ꝛ iduratiōes insūt. mäifestū igr̄ qm̄
spūs vētosus coadunaꝫ ꝑm vētrē ex oblatiōe silfij. est
autem dꝛymi. idest acre. CI.

Quid vtiq; igiꝭ signāt ꝟ. i. estuosum ē. qbꝰ qdem
nihil ex testu mäifestū est. ꝛ ꝓpterea cōmētans
qs singulū hoꝫ dicꝫ qꝫ suasibilissimū sibiipsi valde vꝛ ap
poꝫ. i. difficile dꝛe qꝫ ꝑm rōnē in talibꝰ est. CII.

TAntã.i.colerã rubeã ab eo vocatã:7 maxie fieri ait his q fil'filiũ cũ caseo pl'obtulert vl'cuz bouinis carnib'.fysa.n.i.vẽtositas q̃ ex filfico gñatur ẽplasticis.i.pglutinatiuis,7 bradet horis.i.tarde p-tráseũtib'cibarijs mixta mãet fz vẽtrẽ nõ exñs. CIII.

QRat q dẽ eidẽ õ filfij vtute fmo.imiscuit ãt huic pmixtõez bouinay carniũ.7 p'B deiceps sup ea tráſiẽs meláco licas passiões exacuit aniperblytos.n.i.isepabilis nã.eay igr vsus ẽ qdẽ cõiũctõe ab.i.ẽ sic illi q cãs eoy q̃ dirert dñt:nõ tñ h'ipsi'.i.exa cui melancolicas passiones a carnib'bouinis dixit cãm. Quãdã ãt aliã cõiorẽ dix cãm eã que fz difficile ẽ cogbile7 forte nãe. nã.n. aniperblytas.i.isepabilis ẽ illa quã nequaq̃ gs hypballita.i. supe-

A bouinis carnib' melãcolice passiões exacuãtur.

raret. CIIII.

TIb vtuz hz cõsiliũ nõ fz melãcolicas passiões: bouinis.n.carnib'melio'vti7 coctis7 veterib'qué admodũ his oib'digestibilib'.ñ ppe vo vsus est dictõe hac.i. optie. nz q melãcolice egrotãt neqz ali' gs hõ sanus vl egrotãs optie vtiqz eripiet p bouinas7 coctas7 veteres carnes oblatas.fz comedentiũ oium sũt he nõ bon'cibus:sed minus alijs q talib' offerunt nocent:igit trãsponẽs hãc dictionẽ.i. optime7 faciens sermonẽ minime inculpabilẽ operaberis. CV.

De carnib' capunis.

TRursus dix Ib cãm essendi deteriores capnas bouinis carnib'.digestibiles.n.fil'r exñtes capne deteriores sl bouinis7 eructatiões miltoties faciũt pniciosã hñtes q̃litatẽ.drimidie.i.acriores ãt exñtes caliores bouinis.si idigeste remãserit7 colerã opant. iõqz fridas magz q̃z ca.oz cõedẽ eas.optie vo sl estiua hora. autũno vo hac hora pessime optias eẽ in estate ait sui ipay carnes capray.nõ.n.ẽ vtiqz aliay carniũ.igr oportebat qdẽ q̃ztũ i hora estiua pessimas eẽ ptigit ãt meliorẽ escã eis fz estatẽ capris eẽ quẽadmodũ q̃ herbarũ cõestiua aialiũ mala sl estate iueniri pp nõ hñdũ ad huc herbã viridẽ.capris ãt aptissima esca rami arboy:7 melior ẽ vt i fine veris.hñt ãt copiosas escas fz estatẽ qm̃ ãt esca fz pl'imũ pt ad carniũ aptitudinẽ vt ex vulpib'lz tibi addiscẽ.i autũno ãt hñt optimã pp vuas carnẽ.ita vo7 passer7 gall'optimã hñt carnez.autũno ãt capre idigẽtes esca pessimã7 sbtilissimã hñt carnẽ. fm vo hyemẽ rursus meliorẽ hitũ corpis hñt nãlẽ discrasiã

De carne porcina7 de baldonatijs.

QacrasI que fm horam dirigentes. CVI.

CHyriũ.i.porcũ pcipue noiabãt veteres eũ q pu' valde sic apõ porcã ẽ iuẽire.i. apõ ethymicẽ.i.ñ oumosi idẽ fuis paresti.i.licetcinas.i.porcinas7 crata fillas hyas.i.sues.spõsi vo.s.spmatizãtes nescio q̃r hyalos cõedebãt.eos.n.q supra pfcõs etate ita noiabãt veteres isẽsibilissimi oiuz erãt spõsi idigõe ciboy sãoy sit7 dlectabiliũ cibarioy:sic7 i cõedẽdo vẽtres capray7 plenos sãguie7 piguedie qõ disdigestibili'vtiqz iuẽiez cibariũ.optia vo caro i delectatõez7 digõnẽ ẽ q̃ medio rũ fz etatẽ.h ãt7 gñatiua ẽ sãguis bẽigni.pessima vo ẽ q̃ vetustissimi.7 q̃ ei'q̃ p'pturitõez pfesti cõedit:ferre oiuz pessima quã hõ cõedit aialiuz terrestriũ. hũidissimaz .n.hñt carnẽ7 ppterea supabũdant hũida caro eoy q mõ nouit' geniti sl exñs flegma generat plimũ.si vo enorine.i. crudiores ptigerit mltũ magz hac cadẽ ãt rõe7 carnẽ suuz piguissimã exñtẽ deteriorẽ ẽ istiat carnẽ medioy euphalcoy.i. bñ carnosoy. suspicãs ei' hũiditatez pp quã ois pinguedo hõgenea.i. vnigena carne dteriorẽ ad digõnẽ7 nutrimẽtũ.fz7 circũ asse fz assatiõez iepte ad euchimiaz7 digõnẽ sl7 colẽ factiue p accñtẽ eis drimiticã.i.acredinẽ. cõis.n. h malitia colicoy cibarioy ẽ cuz hũida fuerit7 drimia.i.acria. corrũpunt.n.7 simplr h talia7 drimee.i.acredinem ora vasoy q̃ dscẽdũt i vẽtrẽ remordẽtia cibaria reumatuz q̃ ex toto cõpe ad eũ cã fiũt. h ãt .i.sine fora opz nos cõedere carnes porcinas h ẽ sine pelle.s.ñ.n.sil'r carni aial' cutz digeri apta nata ẽ seu vtiqz fridior exñs cutz.sbfridas ãt has oẽs oz dignũ existimãs cõedẽ mãifestũ ẽ calitas oẽs verẽs carnes existimãs fortassis eas ardẽtiores7 vẽtosiores sbfridas eẽ. Ego vo i capnis qdẽ carnib'7 q̃cũqz alie nã cal'e hũc fmõez acci' i euchratz ãt fz calitatẽ7 friditatẽ q̃les suũ sl simplr ita dcm̃ idetermiate acci' nõ dter-

Lud aialis ppter ci'friditatẽ nomita digeritur sic caro.

minate.n.aptiores fiẽt:cal'e vo fridis. CVII.

CAlm q̃ simplr noial' ab oib'co.hũiditate dtmia-a sicca co.noie vo cõi fz ábo vtil' ad mõz gnãtõil' respiciẽs exñtẽ cõez.sic.n.hũida co.fit drimeis.i.acrib' hũoribex cõruptõe hũoy q̃ cõesta sl factzita sicca spũ vẽtoso drimei i.acri.iõqz appropãt vẽtri neruosa cõpamõsa7 tẽsa doloreꝫ faciũt potẽtib'ãt spiritib'bis q̃ñqz qdẽ dtineri.q̃ñqz vo,exire pp dtẽtos spũs siccã co.gnãri ñ audeo dze.suasibili'.n.cẽt ita noiar ea q̃ egerũt

-pronocatiua cal'a repercussiua vo frigida eẽ debent

CVIII

NOc qdẽ.i.q̃z citissime clysterizar7 phibẽ vomẽ cõia pcepta oiuz q̃ i vẽtre ptinẽt pter nãz studemus excerni iferi'.fz eũdẽ ãt mõz7 cal'a clysterizare. puocatiuũ.n.calz sic apocrustica.i. rpcussiuũ fridũ eẽ.pigue vo clyster sicce discrasie,ppa sanatio:qr7 vtute 5iuz ẽ hũectãs siccitatẽ.mitigãs mordicatiõez eisdẽ adheret itẽtiõibus.7 h.i.p aquã7 oleũ calefacere7

mitigare in scapha. pyriantē. i. fomentantē. CIX.

MAnifestū ár vtrū in scapha. i. pelui fomētatū eu3 hm vel sine illa dormire iubet. ipm aūt p seipm ꝛ ꝑm seipm scrutanti manifestū: qm̄ oībus que ex indigestione vtilissimum est dormire. CX.

VInū qdē vt digōni cōferēs dat subtile vt nō maneat ꝑm vētrē. vet⁹ aūt ꝛ merati⁹ gr̄a calefaciēdi magis. oē. n. vinū corpus calefacit exin. id est habitū. maxime autez qō vetus. CXI.

DAcriū mitigatiūū oleū ꝛ siccatiuū correctiuū sb̄ducit moderare vētrē qb⁹ oibus opus est ei qui curatur. CXII.

SI vo qō p̄dictū est faciēte te dolor nō solui. āplior est primicris. i. acredo cōtristātis cāe. ꝛ ppterea purgare ꝓuenit corp⁹ Asine vero vti lacte iubet purgātibus oībus pharmacijs exñti hūilioꝛi ꝛ abtractioꝛi. i. inoperabilioꝛi. hoc. n. est alio lacte hūidius ꝛ sb̄ductius. CXIII.

IMmanifestuz siue de sicca colera adhuc et nūc ē ei ꝑmo. siue b̄ audire oz ꝑz seip̄az. q̄rcū qꝫ vo hēat appet colera primea. i. acris difficile lauabi. vel laudabilis cōtineri ꝑm vētrē hāc aūt sb̄ducere tētat moderate simul cū digerēdo q̄ cōtinent ꝑm eū. multotiēs. n. in talibus dispōnib⁹ agonistice. i. violenter adiuuās repētinā simul expurgat cachochimiaz forti pharmaco ꝛ perscrutās habitū ꝛ vtutē egrotātis ꝛ horā ꝛ etatē ꝛ cōstitutionē. i. cōsistētiā. id āt qō in fine seriei dcm̄ est. i. bibē vo mellicratū ꝛ vomere vt volēte cōscriptore purgare supioꝛē vētrē dcm̄ est. melioꝛ aūt altera scriptura q̄ est supius cū nō recticuz. n. i. expurgatiuū exñs mellicratū ad via q̄ ꝑm nām reuoluit ea q̄ corrupta sunt sine nocere ꝛ periclitari os vētris ꝑm vomitus. CXIIII.

QUidā nō hyposarchidiū: sz episarchidiū scribūt nō tm̄ anasarcha vl̄ catasarcha scriptū iueni alicubi. ꝛ nimiꝝ iunioꝛib⁹ ita noiantib⁹. dicēte vo eo duas nās eē hydropū. ꝛ de scdo qdē iflatōes scribēte: aliō āt nl̄ū sint homa adijciēte. ipropē vo nihil oifariā dicēte manifestū ē: qm̄ ꝑz qō ꝓfūdit ꝛ fallit ꝑz dūas hydroꝝ. i. hydropū. igit̄ hi qdā medicoꝝ q̄ttuoꝛ dñt eē dūas hydroꝝ apte supercedētes qō ꝓgruū. sz nō nūc tp̄s redarguere eos. q āt b̄ scripsit deficit apte. ē. n. hyderoꝝ hinc qdē hūidi sb̄tilit̄ ꝑz ꝓsistētiā coaceruās mltitudinē in iferioꝛe thoraczr̄giōe oi hūc ꝓpachētātes. i. purgātes qñqꝫ qdē hūidū eūam⁹. ali⁹ āt ñ aq̄: sz spū hz bāc regionē plenā. ꝛ fere supioꝛa oia tumefcā. hāc tipaniā nūcupam⁹. ali⁹ āt flegmate hz totū hitū plenū hūc hypoſarchidiū qdā nūcupāt. itaqꝫ dficient dix̄ h hyderoꝝ eē duas nās ñ tñ nz rōe dix̄ b̄. i. conās fieri ieffugibil̄. ver⁹. n. vtiqꝫ dixisset. ꝛ ita scribēs. itfic āt mox hider⁹ cū fcm̄ fuēit. scribit̄ āt series ita male scripta ab eo q ꝑ⁹ scripsit alē nimiꝝ de nans fieri ineffugibilis: h vo cū inflatiōib⁹ multa bona fortunatiōe idigēs: maxime vo afflictiōe ꝛ pyria idest fomētatiōe ꝛ eucratia. i. cōtinentia cibi. sicca vo ꝛ drimia. i. acria cōedat ita enī viriti cotatus. i. vrinatissim⁹ erit ꝛ fortis erit maxime: si vo dispnus. i. difficile spirabilis factus fuerit: ꝛ hora vernalis existēs contigerit. ꝛ etas in statu suo sit ꝛ robur fuerit a brachio sanguinē auferre: deinde panes calidos ex vino nigro ꝛ oleo infūdens comedat: ꝛ qꝫ minime bibens quāplurimū laborет ꝛ carnes suinas carnosas comedat cū aceto coctas vt ad difficiles ābulatōes obuiet. i. sufficiat. CXV.

QUicunqꝫ vētres infimos inferioꝛes calidos habent: ꝛ drimee. i. acres egestiones et anomale. idest inequales exeunt a colliquatione eis fit si quidē potentes fiant: helleboro antispase. i. reuellere: si vero non: succus

De flebotōia i hyposarca nō āt i tipanite aut i asclite.

Lac asine ē subductiꝫ ꝛ hūidius alijs.

Uinū nigrū plimum sāguinem gn̄at.

dē plⁿ vl̄ min⁹. ꝛ alia q̄ dā ꝛ hora sl̄ itētio huiusmōi āt flebotōie itētio ē auxilij nā passiōis. qdā āt vt diascorides nō estiualē horā sz ynalē scripserit suspicās estiual̄ qdē dissoluōnē vtutz. hyemal̄ āt ad vēturā passioni friditatē. idiotice vo. i. vulgariter ꝛ vetuste valde pāes ca. ex vio nigro ꝛ olo dat cōedē ei q flebotōat⁹ ē itētōez qdē hñs verā. s. roborare vtutē vt sufficiat afflictōib⁹ q̄ ꝑz gymnasia. i. exercitia. ñ iuēies āt māz dignā itētōe. Nigrū. n. vinū plimū sāguinē gn̄at tm̄ āt vt supfluū ꝛ melācolicū faciat illo meli⁹ ē chix̄. i sbrubeū vinū dare sbtile qdē ꝓsistētia vt ꝛ vrinationē eoꝝ moueat: etate vo nō nouū qua admodū ꝛ mustū ptigit. nouoꝝ vo vioꝝ nl̄ū vinū chix̄. sz ꝛ albū aut ethx̄. rubeū aut nigꝝ iueterata vo chira fiūt ꝛ xāta. b̄ āt dein̄ nimiꝝ qꝫ mimū bibēte plimū laborar̄ rectissime dcm̄ ē. siccat. n. tal̄ dieta ꝛ calefac suine vo carnes ꝑz illū q dict⁹ ē mōz cōeste i statu exñtibus ꝛ fortib⁹ ñ bñ vtiqꝫ dabūt alias carniū vo null⁹ vtiqꝫ potēit digerē bñ easiā piclitās extiguer̄ inatū calorē meli⁹ igr̄ q̄cūqꝫ bñ digerunt dare his ita se hñt. CXV.

Magis ꝑpe vtiqꝫ dixisset egones his ab icendio a cõbustiõe a coarsiõe nõ a colliqtõe exire: nã colliqtio qdé i ipo fit pp fe. male mozigeratã colliqta plguedie vl a carne molli coarsio vo i vẽtre cõestis a colore dimeo. i. acri p quẽ ifebzire cõtigit. huic helle boz iubet dare albũ: idicauit át ꝫ antipasse. i. reuelle vbũ. qz p supiozẽ vẽtrẽ. si vo ñ poterit pp qzcũqꝫ cáz hel leboz accipe dimiere .i. acredinez dñantem huic cibaria iubet dari z potꝰ stipticátia z ifrigidátia. adijcit át cibarijs z q̃ siccare ꝑñt: quẽadmoduz eucisias .i. sbcinericios pances z assos pisces. His ita rónabiliꝫ dictis scrutãdũ quẽ dicit iferiozẽ z supiozẽ vẽtrẽ. nã qñqꝫ qdé veteres thoracez supiozẽ ventrẽ noiantes oẽ cibi vaz qõ post diaphzagma iferiozez vẽtrẽ nuncupát: qñqꝫ vo iferiozẽ vẽtrẽ nũcupát i quẽ cibaria transglutimꝰ aliqñ oia q̃ꝓ eũ vocãt vẽtrẽ iferiozẽ qñqꝫ vo sola grossa itestinoꝝ. sũt át q colõ solum noiant iferiozẽ vẽtrẽ. fortasse igit vtiqꝫ ꝗremꝰ quã ꝓdictaꝝ ꝓticulaꝝ vl quas suasibilius est nunc audire: si magnũ qd lucrari deberẽ. qz vo iuẽtio hoz taliũ nil qdé nos docet plus his q̃ scimꝰ z ldicamꝰ ipsi de eo q̃ qdé recte dicta sũt: q̃ vo nõ magis át hñt circũ scrutationẽ cognitiõis qꝫ vtilitatẽ melioꝰ derelinquere ẽ cito. z maxime nz vbi gnisia. i. propria eius est hec cõscriptio. CXVI.

Quid sit veter supioz z qd vent inferioz.

Purimũ qdé eorũ q cõmẽtati sũt melioꝰ his q̃ ꝓdicta sũt copulát ꝫ de his q ca. hñt iferiozẽ vẽtrẽ existimãtez z núc adhuc feri sermonẽ. pauci vo qdé sedãtes singulariter hoc cõmẽtant. Intẽtio vo est in eis huic qdez a supiozibus purgare cachochimie. huic aũt epikarse. i. cõmiscere z gescere. huic aũt supsiccare. huic aũt infrigidare. igit qdẽ lac asininũ purgare pót epitaramie. i. cõmiscere. lini vo semẽ siccare z ifrigidare. alphita vo q̃ ex frumẽto epicherasticũ. i. cõmixtiuũ hñt. z ozdacea hñ eis remiscẽtur siccãtiũ z ifrigidãtia. egyptia vo faba tantuz ifrigidare pót. oua vo z similago z hypocõdra z pacyncima z euchimа. i. grossa z bona amenibuz vel humoziboꝰ z ephyrista. i. cõmixtiua: sed exsiccat sufficiẽter z in cibarijs miliũ quẽadmodum ifrigidat. hec vo oia dat frigida ꝓpter dimica. i. acredinem z calorem bonoꝝ qui operantur passionem. CXVII.

Dietatiue artz maximũ cẽ ait ꝫ. i. cognoscẽ ptica re tpz cibi ipe igit vnã itẽsionẽ aut plmũ distare tps illõ in q̃ cibũ dare oz ab itẽsiõe. est át dicere i tẽsionẽ ꝓncipiũ porismi. ꝫ át nõ solũ in chronicis. i. plixis z tpalibꝰ morbis: ꝫz i acutis: vez ét existimat. pp qõ igit adiecit i lógis egritudibꝰ: qm̃ magis i his sol' mãifesta ꝫ cibãdi itẽtio: vel fortasse in his sol. in acutis. n. sufficiẽz ẽ cognitio tpis cibi descẽdẽ ad pedes nõ tm̃ i chronicis cibãdus ẽ ita. z expectaꝝ ꝺ cet q̃ optia remissiõis. z acutas. n. egritudines expectaꝝ ñ lz timore ꝺbẽtibꝰ cito itẽsiõis future eẽ. qdã át hanc seriẽ scribũt ita. Dietatiue. ẽ maxiẽ vt obꝛuare z custodire sic i acutis z ita i chronicis scir qũ oz cibare qdã át ñ nẽ hꝰ seriei ita scribũt. adhuc ãt cũ plmũ distãt ab itẽsiõe scir vt cũ alijs q̃ iussit noz scrutari circa ifirmũ. z ꝫ cõsiliãte eo. appet ãt si ipz qs iuestigauerit. ꝫ nõ copulãz ptic'ari iuẽtõi tpis cibatiõis. itpaneũ ꝓceptũ qꝫ ꝺ cibatõe nlo dignũ. CXVIII.

Sire vo cephalargicos. i. capite dolorosos ex gymnasijs vel curſibꝰ vel ambulatiõibus vel venaribus vel aliquo alio labore intẽpaneo vel ex venereis decolores bzãcosos splenetico s liphẽios. i. defectos sanguine z sisderas. i. inflatos z sicce tussiẽtes siticulosos venis defectos: z tensos hypocondrijs z lateribus z metaphzẽis. i. scapulis torpẽtes z obtuse vidẽtes q̃bus sonitus auriũ incidunt z vrinationẽ nocturnã incõtineri dispositos ictorodes: z quoꝝ vẽtres cruda emittunt emorrogentes ex naribus vel fm anum vehementer vel in ephisematibus existentes vel in eis labor occurrit vehemens: z non continẽt: horꝝ nullum pharmacare: eteni periculaꝝ: qz eni accepta z nihil iuuant. z eas que ad curam sione. CXVIII.

Uonia qdé torꝺinate mõ ꝓpatiõis moniméti vniuersa q̃ ꝫz libꝝ hũc scripta sẽ: mãifestũ existima oibꝰ: mlta vo vt dixi i eo bñ dcã pp q̃ z his q̃ dcã sẽ. nõ recte istituerũt qdã. z magis qcũqꝫ sẽ oscij sũt sibiipsis. q nõ hñt doctrinã i dicatiuã eoꝝ q̃ dcã sũt q̃ vo i hac serie dcã sũt catalogus. i. nũeꝝ hñt ieptoꝝ pharmari. purgari vo idé contigit ad apharmacari: quẽadmodũ ꝺmũ apharmacare i purgare. Uideamus igit quos a ꝓncipio decideꝛit iteremit. cephalargicos ait ex gymnasijs. i. exercitijs vl ab aliq̃ alio labore itpaneo sincomos. i. succincte. igit audiẽs eos q exitpaneis laborib' cephalargici facti sũt ne purges. Intpanei labozes ait sũt quos pñs ꝫz illud tps dispõ corpis ferre nõ põt. remẽoza bor ãt nũc ad mlta vtil' rei: cuius z sp dignũ existio memisse corpe nro qñqꝫ egritudis ꝓpatõe pticipãte ꝑpe vt ꝓpleta sit exterioꝝ qdé accidẽs redarguit dispõnẽ eiꝰ. febri accẽdẽs vl cephalargiã. i. dolorẽ capitz vl catarꝝ vl tussiz monẽs vl tale qd aliud. deide ex ꝫ ꝫz cõtinuitatẽ lãguẽt piclitanꝫ nz cursu egritudinẽ gñante vl vlr forti motu: quẽadmodũ nz ineq̃litate vl frigiditate vl aliquo alio taliũ: nullũ. n. eorũ sufficiẽs ẽ ꝫz suiipsiꝰ näz lãguorẽ opari vehemẽtẽ: ſz siue febris ab aliquo eoꝝ fcã fuerit ephimeraꝝ noiataꝝ

Qui sũt labores itpanei.

Quid sit occasio ppue.

Et talis ē feb. siue aliqđ aliud sint ōsaturte. i. breue ide erit multotiēs. Et ħ oēmū vt diri pp dispōné corpis singulum taliū nō est cā egritudis: sz occasio fit. ppe. n. vtiqz qs marie tales cās noiat occasiões nō simplr aptas vt mltotiēs assueuerūt ipi vocare cū ab aliq̄ mānifestay cārū nocumētū fcm̄ fuerit mānifestū i corpe. nl la. n alia dispōne egrotatiua subta: nz egritudo digna rōne sequat z fci i corpe nocumēti.

qđ fecit id cā ē. sciaz igitur ei pñtē p̄monē i talibus cāis fiētē q̄ nz ꝑz suuipsi? rōné nocēt corpus. capitulū āt eoz ē vnū qdē. z p̄mū labores multiformes pticulariter exñtes: cursus z pugne z penetratiua venerea. tertium estuatio i frigidatio vigilie ira tristicie: timores igit venereoz qdē meminit. alia vo derelingt. z nimiz eādē vtutē hñtia. q̄. n. vt dcm̄ est spm̄ turbāt. purgatiōe nō idigent: ppterea qz neqz i cacochimia fcā est egritudo ħ. trāsiēs aūt ab his cognitiōib? ipe mōstrauit quos q̄dā p̄u? dix̄. ppe vo vocant decolores liphymos. i. defectos sanguine. adhuc āt eos q pp aliā dispōné nō ꝑz nāz hñt corpus cachocios. i. malicolores vocāt. hi ḡ achroi. i. decolores calefieri idigēt p gymnasiū. z potū vini calā vtute z cibaria sikia. sz z brācosos. ait. n. z horū hūiditatē z i frigidatiōnē dissēminati in laringa reumatis sanare decet caput siccātes z patiētes pticulas p localia auxilia. sed z spleneticos ait nō indigere purgatiōe. hoc mihi vī nō dicere recte indigēt. n. si vnq̄z alig alij indigēt z hi purgari melona. i. nigra deinceps his. liphemoz meminit. ħ est eoz q̄ deficiēté hñt sanguinē. z si nōdū mānifeste fiūt achroi. i. decolores. post eos āt meminit neupmatosoz. i. vētosoz z sicce tussiētiū sticulosoz imanifeste iterptās vt nō oñdat vtrū singulū singulariter audiēduz ē. vl̄ his trib? si mul factis. est āt nz sepatiz vnūqōqz dcm̄ mānifestū vt z antea iā alicubi dcm̄ ē: neupmatodoes. n. i. vētosos q̄z mltū qdā noiant eos q ꝑm ispirattōez aere idigēt āt ēt qñ z eos q vētosi sūt. sz z alterutz eoz mltas cās hz. z si oēs ptrāsiero lōgioz p̄mo erit. cū appēdo q̄sdā qdaz eoz flebotōia idigētes q̄sdā purgatōe. q̄sdā āt alio auxilio. ita vo z q sicce tussiūt nō ꝑz vnā fiūt dispōné: nz q sticulosi eoz. ita vo nz ō febriētib? sticulosis p̄mo ē ei scimus nūc nos vl̄ i febricolosis. vl̄ ō vtrisq̄z. z si. n. vni? eoz meminero q ꝑz aphorismos dict? ē. vl̄e ōtrahet. dcm̄ ē eni i aphorismis ita. In febriēti exñti apoficia. i. sine appetitu eē z dolor oris stōachi z tenebrositas oculoz z os amaricatū rursū pharmacia idigē signāt. si vō exama ricatur os sticulosi sūt. ita vō z sysodes. i. vētosi. p̄nū q dē q ab eo dñr ignoro vl̄ si cū venis defectos eos q fci sūt sysodes. i. ventosos audiem? qbusdā legētib? ꝑz se z trāsmutare serici hui? singulū posse z oia cognoscē vtilia se docere nō multos cōplēs libros. quēadmodū z de his q̄ deinceps dcā sūt. ait. n. Extēsos hypocōdrijs z lateribz z scapulis. z obtuse videntes z qb? tinnit? auriū sūt. z quicūqz vrinchiū. i. potentia vge icōtinent disponūtur. ꝑz vnāquāqz. n. hay passionuz z cāe z dispōnes sē mīte z curz diuersis idigētes: eaz q̄dā ē igr̄ qñ z purgatiōe idigebūt q̄ p colagū pharmacū. i. colere eductiuū. ō oib? igr̄ hiz adhuc āt z ō his q̄ deiceps dcā sē nō enūciatiōes idetermiatas: sz ōtermiatas z manifestas doctrinas z lōga expientia iudicatas in nr̄is hēz opib? q̄ eligēz eris sufficiēs iudicare vniuersa q̄ ab isto dñr memorādo ptis q̄ gnisia. i. ppa eē ꝓfessiōe ōducta ē. z a nob doctrinas hz vtilez. oia. n. i ea scripta sūt cū ōmōstratiōib? z exēplatōe z determiatiōib? ōcētib?. q̄ vō ita dissemiata quēadmodū q̄ nūc sbiacet series nihil iuuāt. si enī nūc audiet qs simplr singulū hoz sine ōterminādo mīta male geret ꝑz arte. si. n. vnusq̄z qz vt oz determiabit si z p̄m qdē q̄ nihil hz ad iuētionē eoz adiuuās demū mltis libris idigēs ad scrutatōez q̄ ō placētib? sz tn̄ nō ē suadē mltis hoiuz supuēire qdā mānifestis ꝓscriptiōib? sol. delinq̄re vo his q scripserūt eas q̄ nō tales eteni iustū ē. sz nl̄a curā illi q scripsert cogscēdi libros cū sollicitudie z cura cogscēdi nos q̄ scripsert fecert. sz nos istāter initiare q̄rētes z diuinātes q̄ dñt.

qz multotiēs z minime acclinent: donec valētes fuerint z sedentem fricēt multo tēpore multa aq̄ calida si vo in inferiore vētre subfrenes habeat dolores ei iacere confert z nullo motu moueri tali corpi extra frictionē.

Que ex inferiore vētre soluūtur per vrinas z sudores vt lubricitate decidāt modera te a casu soluūtur. que parua. que vo vehemētia pernicioſa: tales enim vel pereūt vel sine mal alijs nō fiunt sani: sed consistunt huiusmodi morbi: post hydropem cātarides tres auferens caput vniuscuiusqz z pedes z alas terēs in tribus ciatis. i. pugillis aque corpora. Cum autem doluerit qui bibat calida infundatur. Unctus autem p̄ius. Jeiunus autem bibat z comedat panes calidos ex alphato. idest oleo.

ereptiones z crisis aufe-
res. CXIX.

Si vo sanguinez alicui confert auferre solidum facere ventrem z ita auferre z fame cruciare z vinum auferre ab eis deinde dieta conueniēti reliqua eoz z pyria. i. fomētatiōe: z ignis. i. imissionibus cura. CXX.

Si vo tibi vēter densus videaī eē molli clysteri clysteriza. CXXI.

Si vo pharmacare oportet helleboro infallaciter sursum purga. inferius autē nulli talium. CXXII.

Vali dissimū aūt ad vrinationē z ad sudores z ambulatōes ducere z fricatiōe quieta vri vt modo nō denses habitū. si vo chinopees. i. sedēs fuerit alij fricēt eū. CXXIII.

Et si qdez in thorace sup frenas idest diaphragma contristat passio eiz: resedeat

CXXIIII.

Que ex inferiore vētre soluūtur per vrinas z sudores vt lubricitate decidāt modera te a casu soluūtur. que parua. que vo vehemētia pernicioſa: tales enim vel pereūt vel sine mal alijs nō fiunt sani: sed consistunt huiusmodi morbi: post hydropem cātarides tres auferens caput vniuscuiusqz z pedes z alas terēs in tribus ciatis. i. pugillis aque corpora. Cum autem doluerit qui bibat calida infundatur. Unctus autem p̄ius. Jeiunus autem bibat z comedat panes calidos ex alphato. idest oleo. CXXV.

In post ablatōez fluēs dissoluit vētrē vl̄ vtutē fame trucidare vl̄ cruciare qb? auferre sāguinē z a vino abstinē recte dcm̄ ē. quēadmodū dieta conueniēti vti z curare nō piriz. i. fomētatōib? z hyginis. i. imissiōib?. i. clysterijs z suppositoriis. siqdē oib? dicaī auferētib? sāguinē falsū ē. si vo i qbusdā oz dicē q̄ sūt. CXX.

Non dignū ꝓscriptōe ħ mānifestū. n. ē oib? CXXI

Ut pdicēs passionē in q̄ iubet ħ egeri. i. indigeri hūc sermonē facit z nimiz nil pdicēs. aut igit perit aliqua series i qua passio hmōi oñdebaī. aut obliuiosus fuit q hoc scripsit. z talis qualis q nūc nominatur a veteribus sublimis. CXXII.

Et ħ ita vt pdicēs passionē scripsit. CXXIII.

EX hac serie conijciet vtiqz quis h̄ z que ante h̄ oia de doloribus scripta eē ea qz in pricipio seriei derelicta esse peccāte p̄ hui⁹ lib. scriptore. z postea manente pctō. itaqz neqz inuestigare eam q̄ in his q̄ dicta sunt veritatē possibiles sumus ne cui saltiz in talib⁹ ampli⁹ inanit imorari videamur. CXXIII.

EL per hanc serié licet conuincere de dolor cura omnia que p̄ ipus sunt dicta eē

De audacia cuiusdam medici supra cātaridas.

hanc quis legens seriem medicus audax auferens predictas particulas cantaridaz dedit hydropienti. z post vnam diem apostema quoddā habens in gastrochiumia. i. cora de inde post tres alias incisus ab eo multa fluente aqua visus est curatus esse contractū est eniz continuo plurimū tumoris q̄ preter naturam. sed tamē mortu⁹ est. z nō post multos dies. increpauit igit qs medicū dicens male data eē corpa cantaridū. i. cantarellaz. oportebat. n. auferentem sua corpora dare bibere caput z pedes. z alas. z hoc esse: qō ꝑm hūc librum dictū est: non pigritans igit qui audax medicus in alio rursus dedit ita. deinde apostemate. i. abscensu similiter ꝑm coram facto z incenso eo vel inciso similiter fluente humido post multos dies mori contingit. cū hūc licet demū vtiqz vretico. i. vrinatiuo pharmaco per cantarides constructo vtentes quosdā sine nocumento bibentium id.

CXXV.

OPon. i. succum fici o in lana apponer̄ intus ad venaz idest narem vel periteram idest coagulum conuoluente bize. idest obstruere in nasuz vel de calchādide. idest vitriolo circūuellens cōprime: z cartilagines extorsū comprime alterutrinqz: z ventrē solue asine lacte cocto z caput radens stiptica. i. constipatiua offert si hora calida fiat.

MAnifeste ex talibus ostendit hunc librū monimentum cōmixtaz eē cōtēplationū in quo inordinate trāsitiones ab alio ad aliud fient. sicut z nunc in emorrogia que ex naribus scripta sūt auxilia. hec qdem ipsi parti q̄ emorrogebat oblata: hec autez antispestica. i. remissiua vel reuulsiua quēadmodū vētrem solutus: hec aūt capitis densatiua z stiptica. i. cōstipatiua quēadmodū ea q̄ infrigidāt. que vo deinceps his vniuersa pharmacoz habēt scripturaſ. z q̄dā admixta auxilia. igit de prio qdē sermonē facit de vocata sisamo. Deinceps aūt pilorū in palpebris chirurgiaz scripsit. quaz nominat ambrochisium. i. corrosiuum. z post hoc rursus similiter emorroydarum. z de alia sanatione. deinde empicoz pharmaca z sorbitiōes. z post hoc constructiōes pharmacoz oculoz. deinde deystericon. i. matricalibus fientibus. demū z de mycone. i. papauere. demū deiceps hydragogū. idest aq̄ ductiuū pharmacū. deide hydroticon. i. stercoris ductiuū deinde edricis. i. in ano patientibus. z hydericis. i. hydropicis dat diamiconos. i. qō per papauer z hytrian. i. vermicellos. Sūt igit eoz q̄ dicta sūt. plurima qdē manifesta. adiacent aūt q̄dam z immanifesta de quibus deinceps fariet sermonem.

CFinis cōmēti Galieni super quarto regimis acutaz.

¶ Incipiũt epidimie diui hyp.z cõmẽ. Joãnis alexandrini solius medici z sophiste sup epidimias easdẽ.

QUoniã determiauit hy. de acutis morbis cõsequẽter intendit nos ducere ét ad aliã doctrinaz. Et vt cõtinuatõez sermõi faciamus reducamus ad memoriã auditoris. ea q̃ tã ocã sẽ ab ipso. Dictũ é ãt nobis: qp de acutis morbis determinabat. sz hi morbi acuti ptinui sũt z in loco patiẽte vt in plẽbus i loco nãqz patiente dico vt in his q̃ sũt i pectore aut i pulmone: aut i pelliculis q̃ sũt iter costas. z hoc exẽpluz sumpsit hy. z ad sui cogniti õez hũit a signis comitãtibus z supueniẽtibus. deide hita hoc mõ noticia: vsus é pmo moderatis calefactorijs. videlz eis q̃ fiũt p aquã calidã postea itez vsus fuit illꝫ fiũt cũ milio post hec aũt itez accipit ea q̃ sũt cũ orobo z ordeo: z quot sũt hmõi. Cũ vo volumus repcutere z subtiliare peccãté hu. dico ãt flegmaticũ aut melãcholicuz vtimur sale: si vo nõ fuerit arti morbus obediẽs: vsuz ẽ abstinẽtia cibi. vbi vtiqz mã erat repẽs: aut flebotomia aut purgatõe aut vtraqz: pꝰ lꝫ aũt qz nã vicit arte ministrãte: itaqz venimus z ad canones dictarũ. Sz qm̃ remanet q̃litas q̃daz sic in vase in quo elixati sunt pisces aut carnes aut aliqd tale pꝰ dietã vtimur additõe q̃ é balneũ: expurgauit qdez reliqas z poros rarificauit. pꝰ hoc ãt capꝫm diete qp é ptisana: sz hec ptisana aut tota dabaf aut succus eius: z succus ciꝰ solus dabaf qm̃ volebamus alterare solũ. z nõ nutrire. z si recolitis cauebamus ne pmaneret granũ in gutture vt tussiz faceret totã ãt dabamus ptisanã cũ opus erat z nutrire. scõario accipiebamus vinũ in dietis pp mltas sui dzias q̃s hz a tpe coloze cõsistẽtia. z gustu qm̃ ãt nõ debebat posterius accipi nisi pꝰ finalẽ digestionẽ egritudis ipso vtimur: dabamus ãt z mellicratũ vbi opus est purgatiõe z cũ opus erat diuidere tũc dabamus oxymel simplex hypocraticũ. Est aũt qm̃qz qp post finalez alterationem morbi vtebamur aq̃ z non sine certa cã vbi erat multa adustio vbi cõsuetus erat patiẽs: z aliqz mẽbrorũ non hẽbat apa calidũ: z tũc dabamus aquã frigidã sz decoctã. Nũc ãt itẽdit hy. determiare de morbis epidimiacis: sz vt pateat qp debet dici a diuisiõe icipio. Morbocis: sz vt pateat qp debet dici a diuisiõe icipio. Morbo-

De qbusdã calefactorijs z repercussiuis.

De q̃daz rũ nãqz hi qdez sunt pticulares. i. pticulariter sparsi. alij morboz vo cões. Et cõiuz hi qdem q sunt cõsueti z cogniti dicũtur endimi. alij vo supuenientes z incõsueti: nũcupant epidimici. Et pticulares qdẽ sũt qm̃ i eadẽciuitate dzentibus hoibus dzntes morbi supueniunt: vbi gra huic qdem tertiana. alij vo q̃rtana. alij vo amphimerina z hi supueniũt pm differẽtẽ etatẽ z dzntẽ dietã. Endimi ãt sunt sicut qm̃ in aliq̃ ciuitate aut pp aquas cõsuetas aut pp aliqd tale cõsuetũ cões morbi oibus cõtigũt vt nefresis endimia. Epidimici ãt sunt sicut qm̃ mutaf aer pm sbam siue pm eẽntiã. aut pm q̃litatez sicut dcm̃ est. si vo hyems sicca z borealis: ver vo pluuiosuz z austrinũ. si aũt pm eẽntiã corrũpaf gñat morbos pestiferos: z maxie si poccupauerit acutũ é mortifex. pm q̃litatem ãt pmutaf: aut pm vnũ tpz: aut pm duo. aut pm q̃tuor. Pestiferi ãt morbi. aut qbusdaz alicuius cõditiõis supueniũt sicut tinctoribus aut nautis: aut qbusdã talibꝰ. Nũc igif nõ itẽdit hy. determiare ỗ pticularibus morbis: hoc. n. facit in aphorismis: neqz ỗ endimis: qz ỗ his determinauit in libro q de aere locis z aquis. sz de epidimiacis ỗtermiat: z exide patuit nobis itẽtio pntis negocij. Utrũ aũt vtilis est pns tractatus: z dicimꝰ qp vtilis z necessarius: qz docet nos hic sciam cognitiõis z pnosticatiõis. Titulus ãt epidimiarũ nõ ppe pponif pp id qp nõ determiat solũ de epidimiacis morbis. sz ét de pticularibus z dicimus qp hy. ñ epidimon. i. ãbulãs p mundũ iuenit hos fieri z scripsit. z pz hoc dicunf epidimie. sic ionchius dicit. sz pp pdictã dionẽ: qp morboz hi qdẽ sũt pticulares: alij aũt endimi. alij vo epidimiaci. Utruz aũt ppus sit pns tractatꝰ hyp. aut nõ: z dicimus qp septem fuerunt ipsi scripte z appropriate epidimie: z haruz alie sũt oio ppe. alie ãt oio ipropie. alie vo mixte. z oio pb e sic pma z tertia. oio ipropẽ qnta z septia. mixte vo. scda z sexta qdẽ itentiõez hz hy. dictiones aũt teltalei aut alicuiꝰ alteriꝰ: q̃rta vo e cõuerso se hz dictões sunt hy. intentio ãt nõ é eius. qm̃ igif nos res segmur pp lꝫ sextã magis eligimꝰ. ¶ Quis aũt é ordo librorz hy. z dicimus qp oz pmo de his q̃ sũt pm nãm determinare. z in his q̃ sũt pz nãm nraz cõpõné adducẽ. s. liber q de hũana nã: deide ỗ nã pueri z ad ea q̃ sũt extra nãz deueuire: z determinare in his pticularia: z vlr dicta sicut hñt aphorismi. ibi. n. sicut a dina q̃dam vtute vlr morbos cõpilauit. postea opz determinare endimos morbos. sicut fac in libro q ẽ de aere locis z aqs. post lꝫ aũt epidimias: z epidimiaz oio ppas deide venire ad eas q̃ sũt pti ppe z ptz ipropẽ. ¶ Cui pti phie supponif pns tractatus. z dicimus qp nõ pra ctice. sz theorice. z theorice sup oia: eteniz nãlr loquẽs dicit de elemtis. de cõplexiõibus. hũoribus. de mẽbris de vtutibus. z de actionibꝰ. z loquẽs de causis dicit de pmitiuis añtibꝰ z cõiũctis. z signa docet pcognoscens cõmemorãdo. ¶ Diuisio ãt pticlaz q̃ sit didicistis qp ab hy. deficit hoc capꝫm. quot. n. sũt q̃ docenf tot sũt z dictones. nr ãt. Salie. i. s. pticulã. diuisit hc tractatũ. ¶ Quis ãt é modus doctrinatiuꝰ. z dicimꝰ qp nõ é pm mõz Sa. q sũt analetici cõpositiui z terminoz resolutorij. alij. n. sunt mõi hy. é. n. aphorismiticus recitatorius z mixtus z aphorismiticus qdẽ é paup sermõibus z diues sniis recitatorius ãt ecõuerso se hz. hic ãt mixto vtif qm̃qz ãt abbreuiat pmões qm̃qz dilatat: exẽpla tradẽs. sic. n. z i pronosticis exẽpla tradit recitatorio vtens hec. eniz. s. cõsueuere dici in pncipio li. z in his est pns itentio.

Morbi vlr sũt in aphorismis diuina vtute cõpilati:

¶ Postq̃z determinauimus q̃ necia sũt z añ finẽ ad pscias hy. psequẽter hic pcedamꝰ ad difficillimã z pfũdissimã intẽtionẽ ipsiꝰ. Sz pmo suppões q̃sdã faciamꝰ vobis sũt ãt suppões he. Ubicũqz iuẽiemus diuersas scripturas: m̃ debemus oẽs exponẽ sz veras. Scda é suppõ. qp si iuenerimꝰ diuersas dictões idẽ signãtes: oz nos supfluas dimittere: z oio exponere aut visitatas aut pbabiles aut veras. Tertia est suppõ qm̃ oz pmẽ. pmo dictiões explanare: scdo exponere itẽtionẽ totius oronis. tertio oñdere vtrũ sit va vel falsa. z hec oia assignabimꝰ p totũ pntẽ tractatũ. Incipiamꝰ ãt a pmo: z dicimꝰ qp i pncipio diuersa é scriptura. qdam scribũt qbuscũqz. qdã qdcũqz: qdã vo qbꝰ. oẽs ãt he dictões idẽ signãt. z lꝫ i pma dictõe itez z in scda dictiõe diuersa dr scriptura. hi qdẽ dicũt ex dissolutõe. alij vo a dissolutione. alij vero absqz ex ppõne dissolutõe. Jterũ z i tertia dictõe é discordia. qdã aũt dñt circa matricẽ: qdã de matrice. qdaz pm matricẽ: sz nõ diuersificaf significatũ. Qm̃ aũt hec diximus. deinde singulas dictões explanemus: vt sic exponamꝰ ltellectũ totiꝰ oro-

De officio pmẽtatoris.

mis. Dissolutionem ãt er dissolutiõe dicit intẽpostiuum egressum embryõis. i. aborsuz. hysterã vel scõinaz dicit mricẽ. hic ãt hystera vel scõnia noiaꝫ z matrix z delfis z vterus. hystera vl'scõina dr: qz ordiata ẽ vltia pncipaliũ mẽbrorũ: aut qz vltia aliorũ mẽbrorũz oñdit z pficit actiões suas vt matrix: qm̃ sic nãle instrm a pn° agit ꝑz gꝫ nutrit. Delfis dr pro eo gꝫ orientia ab ipsa delfi. i. frẽz dr adelfos .n. grece latine dr fr. Matrix ãt dr pp id qõ ẽ sicut mr q̃daz embryõis. Quid ãt dicit tumorẽ. oés qdẽ antiq tumorẽ dñt inflationẽ cõstantẽ ex phlegmõe. hy. vo dicit tũorẽ qꝫz inflationẽ z cũ phlegmõe z sine phlegmõe. Grauedinez ãt capitis. dicit dolorẽ capitis q sit cũ grauedie. sunt aũt dolores diuersimodi. ẽ. n. dolor distẽsiuus: pungitiuus: z aggrauatiuus. Bregma aũt dr os gꝫ ẽ in medio frõtis z verticis: gꝫ ẽ supius frõte. iferius vertice: z vt dicaz simplr verter declinatus facit bregma sicut frõs eleuata. Sz postq̃z q̃zlz dictõez exposuimus: dicamuz itaqꝫ itẽtõez hy. Est aũt hec duplex. hñs ꝓpõnes z cõclusionẽ: z ꝓma qdẽ ẽ hec. Si pa aborsuz mulieris nõ egrediaꝫ mẽstrualis purgatio: ꝫ supuẽit grauedo capitiꝫ ꝓcto ẽ hec gꝫ bregma maxie dolꝫ. Secũda itentio est hec. Sumaꝫ ꝓcto ꝓme itẽtiõis. sic̃ i suppõne z inferaꝫ alia ꝓcto ẽ ãt hec. Si in muliere aborsus supueniat: z ñ egrediaꝫ mẽstruaꝫ purgõ. ꝫ fiat grauedo capitis z dolor maxie bregmatis q̃ ꝓcto gꝫ in. 8. aut. 10. mense ad hyschiã terminaꝫ mã ꝫ ãt ẽ itẽtio hy. Ingramꝰ itaqꝫ vtrũ va sit hec vl falsa: z igramꝰ pp qd sit dolor capitis: z pp qd maxime bregma dolet i multẽ patiẽte aborsuz: nõ egressa menstruali purgõne: z qdã dñt gꝫ dolor capitis pp ꝫ fit qm̃ cerebꝝ patiꝫ pp colligãtiã quã hz cũ mrice pp id gꝫ neruosa ẽ: bregma ãt maxie dolet: qz anteriores ptes mriciꝫ pasce sũt: si vo posteriores ptes cerebri ꝫz occipitiũ cõpaterenꝫ mrici: z ꝫ ẽ qõ ipsi dñt. Instemꝰ ãt ꝙ ipsos dicẽtes: gꝫ ñ pp ꝓdcãz cãz ab ipsis cõpatiꝫ cerebrũ mrici: ñ. n recipit ipsa aliũde neruos. neruorũ nãqꝫ triplex ẽ pnm. hi qdẽ a cerebro z nucha iciplunt: z vocanꝫ motiui z sensibiles alij vo ab extrẽitate ossiũ icipiũt z dñr ligamẽta: alij vo sũt termiatiões lacertorũ: z dñr tenantos: matrix aũt nec motios recipit neruos. nz ligamẽtatenãtos. Et sic opponaꝫ pp qd neruosa dñr: z dicimꝰ gꝫ pp siltudinẽ: eteniz sic̃ nerui dilataꝫ z cõstringunꝫ sic z matrix dilataꝫ z cõstrigiꝫ. Sz postq̃z illorũ opionem remouimꝰ: dicamꝰ ãt nos vnã cãm pp quã cerebꝝ patiꝫ cũ matrix patiꝫ: z pp qd bregma maxie dolet cerebrũ igiꝫ patiꝫ cũ mrice pp hãc cãz. hz. n. matrix cõcaua vel cornua q̃ deferunꝫ ad lũbos: z in lũbis ẽ terminus nuche: q̃tiẽs igr hz calidũ apa matrix: hñt z calidũ apa cornua vel cõcaua eius: exinde coangustaꝫ nucha: z pipaz patiꝫ cerebꝝ. scõa ãt ẽ cã: gꝫ i supueniẽte passiõe ñ est fcã egressio mẽstrualis purgõnis: ꝫ fuit retẽtus sanguis: z hic retẽtꝰ putrefactꝰ ẽ: z exinde gñatus est calor extra nãz: z supuẽit febris: z nõ fe. simplr ꝫz fe. sinocha: exide itaqꝫ a calitate q̃ ẽ extra nãz dissoluti ſt hu. z gñati sũt spũs: hi ãt ascẽdẽtes ad cerebrũ fecerũt dolorem capitis. Quare ãt bregma patiꝫ magis ꝓmo pp aliquã cãz anothomicã: sciẽdũ. n. gꝫ. i retẽtõe mẽstruaꝫ purgõnis febre supueniẽte: nõ solũ vene patiunꝫ ꝫz arterie. demrãtũ ẽ. n. i anathõia. gꝫ sũt arterie q̃ icipiẽtes a corde deferunꝫ ad locũ cerebri: z ꝓm rectũ ad bregma ascendũt: z sic fit dolor in ipso bregmate. Ꝑa aũt cã: gꝫ posteriores ptes cerebri dure sunt z dense vbi z ossa sunt petrosa z solida: añriores vero rare z ad similitudinẽ sũt spõgie: z pp hoc bregma sicut rarũ z facile recipiẽs superfluitas magis dolet. Tertia est cã gꝫ posterioꝛa cerebri male sensibilia sũt. añrioꝛa vero sensibilia z sensibilioꝛa: z pp hoc magis dolꝫ bregma: nõ solum aũt est bregma qõ dolet. ꝫz oés ptes capitis. maxime aũt bregma. z iõ hy. addidit maxime. Quid aũt est hoc gꝫ dicit: gꝫ in. 8. aut decimo mense: z dicimꝰ gꝫ dubiuz ẽ. ga. aũt exponẽs hoc dicit: gꝫ nõ est intelligibile hic ꝼmo. qdã tñ dñt. 8. mẽse q est a cõceptõe: in hoc aũt mẽ se mouet mã z ferꝫ ad hyschiaz: z tũc embrio cõuertiꝫ ad caput: vt sic ꝑz nãm fiat ptus. ꝫz tũ gꝫ in. 10. mẽse qñ z partus est: z tũc mouet mã z ferꝫ ad hyschiam. quidã tñ dñt gꝫ octauũ aut decimũ mensez dicit q est post aborsum z crediꝫ hoc pp hoc qõ dicit. Ex dissolutiõe: z siue pp hoc siue ꝓmum dicas siue scõo. dicit ga. gꝫ cõsideremus hoc in opibus artis. si ꝳ põt esse: z assignemus cãs: z dicit ipse gꝫ ego exercẽs opa artis: z multo tpe i expiẽtia pseuerãs nihil tale inueni: z si iueni semel solũ: z eorũ que raro cõtingũt: nõ est assignanda cãs. qd ḡ dicemus õ ꝳ: z dicimus gꝫ supadditus fuit ꝳ ꝼmo z nõ ẽ ꝓpus hy. z in ꝳ ẽ tota intẽtio. Quibuscũqꝫ ex dissolutõe circa mricez z tũorẽ i capitis grauedinẽ quertunꝫ: z iuxta bregma dolores maxie: z q̃cũqꝫ alie a mricibus istis in octo vel decẽ mensibus in hyschã terminaꝫ. Et ꝓdcis ãt hẽs gꝫ cõueniẽter supius diximus titulũ epidimiaꝫ nõ propẽ ꝓponi: ex eo gꝫ non solũ deteriant de morbis epidimiacis ꝫz etiã de pticularibus. z gꝫ sit verum pz: qz statiz in pncipio huius tractatus õ particulari morbo mentionem facit.

Eorũz q̃ raro ꝓtigũt nõ est assignanda cãs.

De figura bona aut mala capitiꝫ z pectoris.

Jrecolitis: dictũ ẽ vobis p ꝓcedentia: gꝫ disconti-
nuus est iste tractatus: z õ pticularibuꝫ õtermiat egritudibus. sic igiꝫ icipiẽs a pticulari morbo: cũ dicit: gꝫ si supueniat aborsus mulieri z nõ fiat mẽstruaꝫ purgõ ꝓdcã ꝓtigũt: nũc trãffert se ad aliã speculatõez: z dicit gꝫ figure qdẽ capitis qñqꝫ laudanꝫ qñqꝫ vitupanꝫ. ꝫz qz de capite ꝼmo ẽ: inqramus magnitudinẽ figuram z dispõnez capitis: z ꝓmo magnitudinẽ. ¶ Et sciẽdum gꝫ puũ caput semp malũ est sicut z puũ pectus. puũ. n. pectus malũ ẽ ꝓpterea gꝫ domiciliũ ẽ pulmonis z cordis. hec aũt mẽbra dilatata z cõstricta egẽt latitudie loci. qm̃ si puũ fuerit pectus: nõ moto aũt corde vt cõuenit suffocaꝫ calor nãlis z debilis fit. ex ide est idigestio z ex idigõne supfluitates z humiditates ferunꝫ ad pulmonẽ aut ad cor. z generãt pipleumoniaz: aut aliquas hmõi passiões: Caput ãt oz magnũ eẽ: qz mltarũ vtutũ est capax. ſ. sensitiuarũ pncipaliũ z motiuaruz: pp ꝳ aũt oculus puus ẽ: cũqꝫ cerebrũ receptaculũ ẽ aialis spũs pupilla ocli pua exñs extramittit illuz: si igr cũ volueri mus aliqd acutꝰ videre: q̃si claudimus oculos: z densamꝰ pupillas vt fortiꝫ eiaculeꝫ visibil spũs: pp hãc itaqꝫ cãz vitupaꝫ puũ caput: z ne credas gꝫ magnũ caput sp laudeꝫ nisi cũ fuerit cũ bona figura. sicut i picleo optio z i bellis z i ꝓsilijs: q qꝫis magnũ hũerit caput: tñ bñ figuratũ hũit. figurã ãt capitiz oz rotũdã eẽ: z ex vtraqꝫ pte leuiter ꝓssam: rotũdã qdẽ aut pp capacissimum sicut demr̃aꝫ a geometris: aut qz a celo ifusa est nobis aia rõnalis vt ñ degeneret i alia figura sociata. ¶ Huiꝰ aũt figure octo sunt dispõnez: aut vtreqꝫ decrescũt: aut vtreqꝫ augenꝫ: aut vna augeꝫ altera vo decrescit: z hoc permutatim aut añrius sicut extra nãm se hz: posterio re secundũ nãm se hñte: aut ecõuerso extra nãm autez dico: aut decrescẽdo aut augẽdo. Et ãtiq qdẽ oés huiuscemodi dispõnes capitis figuras vocãt. hy. vo bonã dicit figurã cũ ãbo augenꝫ vl eminẽt cũ ꝓdcis õtermiatõib9; si vo qñ vna ẽ extra nãm: alia vo ꝼm nãz ẽ ma-

la.z hāc āt vitupat:diſpoſitā āt dic̄ figurā q̄tiēs ē cū bōa formatōe.z hi q hñt hmōi figurā tenaces ceruice ſt̄ z foztes circa collū:foztes aūt dic̄ circa collū illos q hñt magnas ſpōdiles z acertos z tenaces z foztes.ſi.n.magne fuerit ſpēdiles nuche:māifeſtū q z nucha ipſa magna é:ſp.n.ꝫ ꝓpoztiōꝯ nuche nā operaſ ſpōdileſ:ſi vo mlta fuerit nucha māifeſtū é q cerebrū mltū é:z vbiq; ꝓpoztōe ſuata ꝫ nāz dicius h⁹ caput. Eūt z his oēs vtutes foztes: ſi.n.magnū ē cerebrū z ad ꝓpoztionē capitꝫ māifeſtū q bñ agit calor nāl:q̄m magne ſūt ſpōdiles:magna ſūt z oſſa pcōris q̄ ꝓ ūgunt icipiētia obliq̄ a ſpōdilib⁹:ſi āt magnū ē pectuꝫ bñ ſe hz calor nāl bñ ſe hz z plmo.igr̄ z vitales vtuteꝫ bñ ſe hñt. ℔ āt calore nāli foztificato bñ fiūt digōnes:z nutrimēta mēbroꝝ:qd āt ē nutrimētū mēbroꝝ ē.n.ſāguis q ferr̄ ab epate.igr̄ z ep bñ ſe hz:z ꝫ nāz ſe hñt oēs vtutes:z hec ē q laudaſ figura capitis. Que āt é vitupaſ:quotiēs añriō ps ꝓcaua ē posterior āt augeaſ:tūc.n.nō ferunſ ꝓ añriores futuras capitis ſupfluitateſ cerebri:ſꝫ ferunſ ꝓ aures z expurganſ.z hos hy.aurib⁹ fluētes dic̄ z ipe qdē dic̄ aurib⁹ fluēteſ.ſic̄ i exēplo. Tu vo dic q z ocl̄i lachrymāſ.z nares mucilagies emittūt:z os hūidū fit. q̄m āt ſupior mādibula vnita ē capiti.pp ℔ añrioꝝ ꝑte cōcaua exñte:z ſupior mādibula reſidet:z tēdiſt iuroꝝſū:eride z palatū ꝓcauaſ z dēres molares cū dētib⁹ molarib⁹ nō q̄ēiūt:nec canini caninis:nec icīſiui icīſiuis:pp hoc q dētes ſupioris mādibule iteri⁹ſunt:z iferioreſ mādibule dētes ſunt eminentes:vñ z hy. dixit. Et dentes pmutati z hoc hz preſens intentio. ¶III

peroe concaue:z dentes p mutari. ¶III.

Quibuſcūq; oſſuꝫ ab hypoa diſceſſit bis mediꝰ inducit naſus:q buſdaꝫ vero vnde dentes ſūmari ſignant. ¶IIII.

Infantium epilepſie vel iflāmatōes ſimℓ puertatibus q̄buſdā z pmutatiōes hñt z alia. ¶V

Infrenem doloꝝ ponderoſus q̄ñ repelent cibo: vomūt flegma.cū āt ampliant dolores venenoſa: z facile q̄dem fiūt:ſoluunt

hoc āt dico ſi patiēs vtaſ dieta puēlēti:q̄m z ſi eadē etate iordiat⁹ ſit circa dietā:etatis pmutatio nō ſoluit paſſionē. Et alia dic̄:q; ñ ſolū epilepſiā pmutatio etatiſ diſſoluit:ſꝫ z alias paſſiōes q̄cūq; fiūt i ft̄atico hūore. ¶V

Objctuꝫ é vob ꝑ ꝓcedētia:q̄m hy.pt̄clares morbos pon⁹docet hic.vñ a pticlarib⁹ icepit: z ꝑ dixit de muliere illa i q̄ ſupuenit retētio mēſtrual⁹ purgatōis.p⁹ℓ āt ea q̄ ſūt ō capite z diſpōe figurarū capitiſ:z tertio de infātib⁹ ōteriauit.vbi dicebam⁹:aut iflāmationeſ.hz text⁹ aut epilepſias:z hoꝝ didiciſtiſ ex pōnes z itellectū. Nūc igr̄ ad aliā tranſfert ſe doctrinā.ñ.n.é ℔ cōtinuū cuꝫ illo de pueriſ q̄m demr̄atū é a nobiſ q; pueri nō patiunſ nephretica diſpōeꝫ.igr̄ q̄ſi ſeiūct⁹ē hic ꝑmo a ſupioꝝ.vñ ꝫ ꝑdictā ſuppōné a nobis z ordinationé.ꝑ dictōes expōam⁹:deide itētōeꝫ ꝛicam⁹. De nephretica diſpōne fac̄ hic mētōeꝫ nephreticā āt dico diſpōné ñ q̄ñ é apa i renib⁹.apa.n.cōis paſſio é z i alijs mēbris fcm̄.ſꝫ ſic̄ epaticā dico diſpōné:nō oēꝫ paſſiōeꝫ epatis ſꝫ ōfectū epat̄.ſic z nephreticā dico diſpōné:q̄m lapis i rēib⁹ gīnaſ:qué āt dic̄ pōderoſū doloré:aut faciē té ſenſū pōderoſitatis aut vehemēté doloreꝫ z itolerabilé z diff̄cilé. Cibū āt qdē dic̄:aut ſtercus aut cibaria. ſic̄ hy. Laboreſ cibis ꝑdiſpōanſ:aut ſaguiné q alterat⁹ nutrit mēbra:z hoc.n.cib⁹ ōr̄ ſꝫ ſciēdū q ſāguis qdē cibuſ ſolū noiaſ.cibaria āt cib⁹ z aliméta.z magis alīntū q̄ꝫ cibus:flegma dic̄ flegmaticū hūoré z fridū z humidū Quieſcē aut eé ſine labore.helleboꝛizare.ꝑ eleboꝛ purgar̄. Sꝫ poſtq̄ꝫ dictōeſ expoſuim⁹.dicam⁹ itētōeꝫ. Sciēdū ē āt q hy.hic ſpēꝫ morbi docꝫ z cognitōem:z curatiuos docꝫ canōes:z vt vez dicā ñ ſolū curatios:ſꝫ ꝑſeruatios nobis dat. Et q̄ é ſpēs egri:udis:iā didiciſtis q nephretica diſpō ē.ſ.litiaſis renū:z q̄m fit doloꝝ i hac litiaſi:z pōderoſitatiſ ſenſū iſert:z imoderatū doloré iducit:ſi vo i ꝓcauitate renū gīnaſ lapis:tc̄ i ꝑn° qdē pōderoſitatiſ ſupuēit ſēſus:ꝑ ea vo q̄ñ lapis ꝺz egredi ꝑ vrinā:veniēs a ꝓcauitate renū ad viā q̄ ē iter renes z veſicā:affert doloré imoderatū.ſi vo i ſba renuꝫ fiat lapis: tūc z q̄ñ gīnaſ facit acutū doloré:z q̄ñ ferr̄ ad ipſaꝫ cōcauitatē renū.i ipſa āt ꝓcauitate pōderoſū facit doloré:cuꝫ vo ꝺz a rēib⁹ exeūt duci lapis vēiēs ad viā q̄ é iter renes:z veſicā:facit itez acutū doloré. Qñ q̄tiēs i ꝓcauitate gīnatur:tres fiūt acuti doloꝝs:z vn⁹ grauis.vñ z ꝓtiua balinea ordiauim⁹:vt ſic ad min⁹ mitigem⁹ doloreſ acutoſ Gīnaſ āt hmōi lapis ñ ſolū a frida mā.ſꝫ a calꝫ mala cōplexiōe ōficcāte māz. Et q̄ é mirādū:multotiēs.n.a calꝫ mala ꝓplexiōe fit lapis:z frigidi ſenſus ꝓſequunſ:mltotiēs āt a friditate fit lapis z calitatis ſupuēit ſenſus. ℔ āt accidit ſic:q̄m é vbi ꝓcludiſ calor nāl ꝺēſata ſupficie a friditate.é vbi friditas i ꝑfūditate agēs:expellit calorē ad exterioꝝa:z vt i oib⁹ q̄ñ a friditate gīnaſ lapis:tūc z pōderoſitatis ſupuēit ſēſus. Qñ vo a calitate.tc̄ imoderat⁹ ſupuēit doloꝝ.z ℔ qdē é ꝑ° cognitio nephretice paſſiōis diſpōnis. z° é illa q̄ é p vriná:q̄m arēoſa cū hiſ egrediūt.ſ.arēoſa hypoſtaſi⁹.colō āt é ꝫ hūoré peccātē vl̄ efficiētē.ſi.n.alba fuēit:é flegma.ſi vo rubea ſāguiſ q illuc itroduct⁹ z ꝓgelat⁹ z terre⁹ fcūs effic̄ lapidé:aut q̄m lapis egreſſus radēs vaſa vtica:fec̄ hmōi vriná:ſic āt i z aliꝭ:ex coloꝝ.n.coḡſcim⁹ hūoré q ē i cā:cū hiſ āt z flegma vomūt q̄ñ i rēib⁹ colō adiacꝫ:colō ꝓpatiſ ſtōa-

Nō ſolꝫ epilepſiaz ſꝫ mltas paſſiōes flegmaticas ſoluit etatiſ pmutatio.

De nephretica diſpōne

Nō.℔ ō loco de doloꝛe z mā lapidis.

Signa cognitionis lapidis a frigida vel calida cā.

Diffinitio epilepſie.

cho:ſtō ãt oſ ſtōachi:pp ꝫ ſz accñs oſ ſtōachi ꝑ colligã
tiã ꝓpatiť rēibꝰ: ꝛ iñ idigō fit:ꝛ ſic vomūť flegmata: fō
taſſis ãt ſz ꝓmitiuã rōnē ꝓpatiť rēibꝰ os ſtōachi:qm̄ fit
doloꝛ i renibꝰ exide tãq̄ ãbūdãs neruis.ꝛ bñ ſēſ[ic] exñs
os ſtōi ꝓpatiť ſtati fere ãt ꝛ oibꝰ mēbris pp abūdantiã
neruoꝝ:ꝛ ꝫ qdē fiūt ſi moderatꝰ fuerit doloꝛ ſtōi: ſi vo
durabit doloꝛ ꝛ imoderatꝰ fiat ifirmať os ſtōi:ꝛ ipo ifir
mato mãi[m] ē ꝙ ſbtilia
trahunť reūata fellea:
exide ꝛ venēoſa ſr̄ oia
vomūt.fortaſſis ãt nō
ſo[m] ex ꝫ:ſz qm̄ pp affli
ctōēz paſſiōis:nz cibiſ
repléť hi nz geſcūt: ex
ide ſiccū:ꝛ coli[m] fit to-
tū corpꝰ:ꝛ pp hoc coli
ca vomūt. Eſt ãt ꝛ alia
diſpō nephꝛetice paſſi
oniſ ſtupō fēoris ꝓñtz
ſi vo i ōxtra ꝑte renuz
fit lapis:ꝑs deꝝ femo
ris:vl dexꝝ crꝰbz ſtu
poré:ſi vo in ſiniſtra: ſi
niſtꝝ bz ſtupoꝛé. Sz q̄rūt ꝫ qdā:qūo fit ſtupoꝛ crurz:vl
fēoris rēibꝰ patiētibꝰ.ꝛ qdaz dñt ꝙ nerui ſūt q ferunť a
rēibꝰ ad femur vl crura:ꝛ pp ꝫ ſupuēit ei ſtupō. Ō.ãt ñ
hoc dic̄:ſz qm̄ vene ſūt.ꝛ arterie: q̄ mittūt rōes ad fcur
vl crura:ꝛ ad renes.ꝛ cū his vēis mani[m] ē ꝙ qdā nerui
ferūť.ꝛ exide ſit ſtupō. Si vo aliqȝ oppōat:ꝛ qr̄ alio mē
bro patiēte:ñ fit ſtupō cruris.ꝛ dicim̄ꝰ ꝙ ñ recipiūt cru
ra tã magna vaſa ab alio m̄bro ſic̄ a rēibꝰ.ꝛ pp magitu
dinē vaſoꝝ fit ꝓpaſſio crurz ad renes. Sz poſtq̄z ꝫ dixi-
mꝰ tráſeamꝰ ad aliō.i.ad curatios canōēz:dic̄ itaq̄z hy.
ꝙ oz i his helleboꝝ dare.ꝛ ipe qō dixit helleboꝝ:u vo
dic ſcāoneā.ꝛ aliq̄ alia purgatiua. Et ꝓſidera qñ recipit
idicatōēz ab etate.dixit.n.iuuenes helleboꝛizare.ſi.n.i
pueris:aut ſenibꝰ ſupuēiat ꝫ:nō ſuſtinēt mltotiēs helle
boꝝ.ꝛ tē vtimur ptic̄aribꝰ ꝛ localibꝰ medicis.ſ.diuerti
cis iuribꝰ potētibꝰ ſubtiliare ꝛ purgare.vñ idurit. Diuꝛ
ticis purgare ſubtiliare:ꝛ mollificare. Jn iuuentibuſ ãt
ñ ſolū purgōe vtimur:ſz mltotiēs i qbuſdã phꝛomia.ꝛ
i phꝛomia ꝓſidēa.ꝛ vide oz ñ ꝓtigēte venā icidē.ſz ꝓpi
q̄z.dico ãt illā q̄ē iplicatura poplitis a ꝑte iteriōi. Hoc
.n.faē i li° ō regimēto acutoꝝ.pleuretica diſpōe ſupue
niēte icidebat venā q̄ ē i cubito pp vicinitatē:ſi vo non
iueniať vēa i genu tūc icide eā q̄ ē icanicꝛa pedis.ſic.n.
ꝛ i manu ſi ñ iueniať nob vēa q̄ ē i cubito ingrim̄.ꝛ ra
mū q tēdit ad extremitatē manꝰ icidlm̄.ꝛ hi ſunt i caꝛa in
eq̄litate.ꝛ hꝰ expō potiꝰ placuit doctoꝛi nr̄o.iteꝝ ꝓma ñ
minꝰ. Et exide videē poſſumus ꝙ ō ꝓticularibꝰ morbis
ōtermiat.ſi.n.alijs pp fritaté ſupuēit doloꝛ:alijs ꝑ caꝛi
tatē:nō ē hoc epidimiacū.ſz magz ꝓticulare. VI

Tꝛāſſert ſe hy. ad aliū ꝓmōēz.ſz pꝰ dictōes expōa-
mus:deide dicamꝰ intētōēz. Muliebꝛia dñr opa
tōes mulieꝝ:ñ dico ãt opatōes mulieꝝ:ſic̄ colū fuſuz fi
lū.ꝛ hmōi tꝛia.ſz opatōes mꝛieꝝ dico ꝓceptōes purgō
nē ptū:lactiꝫ gñatōēz:ꝛ hmōi.dñr ēt mꝛiebꝛia:ꝛ paſſiōeſ
q̄ ſupuēiūt ſoꝛ mꝛieribꝰ vt paſſiōeſ ꝛ mꝛicz ꝓcipitatio:ꝛ
retētiōes mēſtruoꝝ ꝛ hꝰi:dñr iteꝝ mꝛiebꝛia m̄bꝛa q̄ ſo-
le mꝛieres hñt vt matrix collū mꝛicis.dñr iteꝝ mꝛiebꝛia
ꝛ mēſtrua:ō qbꝰ mēſtruis ōtermiat ꝫ mō hy. Aquoſaz
Dic̄ ñ eas mulieres q̄ pate ſt̄ ad hydropiſim:ſz eas q̄ ſt̄
flegmatice ꝛ hūde. Jn mꝛtū ãt dic̄.aut hñdo reſpectū
ad tꝑs purgatōis:aut ad etatē mꝛieriz. q̄dã.n.ſeptē die
bꝰ purgãť. q̄dã vo tribꝰ ſolū.alie vo vſq̄ ad ſenilē etatē
ꝫ ãt dic̄ i mꝛtū. Que ãt ē itētio hy.dicamꝰ:dic̄.n.ꝙ hūi
dis mꝛieribuz ſi eūatio fuerit tarda ꝛ retieať.hydropi-

ſis ſupueit. Et ſciēdū ꝙ ñ dic̄ eūonē velocē ꝛ tardã. hꝛ
do reſpūz ad cã:ꝛ fri.ſz hñdo reſpūz ad ipas mulieres
adiuicē. flegmaticaꝝ.n.tardioꝛ fit eūo ꝛ diuturnioꝛ q̄z
colicaꝝ.ſic̄ ꝛ i eo qō ē de criſi amphimeria diuturnioꝛ
dicebať eē tertiana:nō pp dr̄ntem mām:dicit igr̄.qñ in
his nō expurganť mēſtrua oio aut nō oio.oz tūc flebo
tōare ꝛ adiuuare:nām ita.n.ꝛ i aphoꝛiſmis dicit. VII

qñ vo ñ cito ierit iflāť. VII

Lce ꝫ egritu° de
q̄ mētōēz faē ꝫ ē
ꝑſona titulo tra-
ctatꝰ. epidimica.n. ē ꝛ
nō ptic̄ꝛis. qꝛ ō tota
ciuitate mētōz facit: ꝛ
qd dic̄: qm̄ i canōe. i. i
illa tali ciuitate ꝛ ātiq
doloꝛes facti ſūt. ꝛ no
ui: ātiq̄s noians eos q
a fl'ate fiebāt tpe mlto
durātes. nouos ãt dic̄
doloꝛes q fiebāt a caꝛi
tate pp modicum tꝑs
hūoꝛis:ꝛ qdaz dñt hꝰ
expōné alij vo dñt aliā
ꝛ dñt ſic:ꝙ ātiquos doloꝛes dicit q multo tpe añ ſupue
nerūt i cranōe. i. i illa ciuitate i frida cōſtitutiōe. i. exñte
aere frō. nouos ãt q ante modicum tꝑs ſupuenerunt.

Sāguiné ét dic̄ flegmat[m]. ab ꝫ. n. vt i pl'ibus fiūt hyſ
chiatice paſſiōes: mucilagie replete coctilidōes. ſ. frō ꝛ
viſcoſo hu. Cōtigit ãt ꝙ a caꝛa mala ꝓplōne giiant hyſ
chiatice paſſiōes: calitate diſſoluēte fl'a:ꝛ mucilagioſū
hūoré:ꝛ giiante vētoſitates:ꝛ ꝫ mō diſtēdēte mēbꝝ. &.

Lce iteꝝ ō ptic̄ari faē mētōz hy. ſic̄ dcm̄ ē ſupius
iteꝝ dictiōes explāem̄ꝰ:ꝛ ſic itētiōez adducemus.

Rigoꝛ é: ſicut nos docuit lib ō cāis: qdā ꝓp[m] a tre
moꝛe ꝛ friditate: ꝫ ãt rigoꝛ triplex ē. aut. n. añ fe. vl caꝛi
tatē ſupuēit: ſic̄ q ſupuēit añ poxiſmū: aut i ipſa fe. ꝛ iſte
oꝛ alternꝰ: vel ꝓcomitãs ſicut vbi ē fl'a. ꝓz mediū qō pu
trefcñ: ꝓz me[m] vo nō putrefcñ. Eſt ãt ꝛ aliꝰ rigoꝛ cū fe.
qñ nō appet fe ſicut rigoꝛ q ē icaleſcibiť. Eſt ãt ꝛ pꝰ fe. ri
goꝛ: q cretic°: ꝛ ſupuēiēs vocať q ſupuēit i cauſone: vñ
a cauſone hito rigoꝛe ſupuēiēte ſoꝛo. ꝫ ãt rigoꝛé dic̄ hy.
alternū vl comitãté. Fortē dicit rigoꝛē: aut q multo tpe
duraujt: aut illū q vehemēter affligiť. Statū ãt dicit tꝑs
qō ē pꝰ augmētū: ſiue i pticularibꝰ poxiſmis: ſiue i toto
tpe egritudis. Sz poſtq̄z dictōes expoſuimꝰ: dicamꝰ i
tētōēz hy. dicit ãt ꝙ morbi eūtes i rigoꝛes: i ſtatu aleui
anť: ſz p ſtatū vt dcm̄ ē totū tꝑs itellige: ꝛ ptic̄aré poxiſ
mū: ꝛ ſupponāť nob duo morbi: āphierinꝰ ꝛ q̄rtanꝰ. Jn
āphimerio qō rigō i ptic̄aribꝰ poxiſmiz durat a pn° vſ
q̄z ad ſtatuz: qñ ãt i ſtatu icipit caꝛitas ſil calefacere to-
tū corpꝰ ſtati rigoꝛ alleuiať ꝛ diminuiť: in q̄rtana ãt totū
tꝑs accipe ſtatū totiꝰ egritudis: ꝛ dic ꝙ i q̄rtana i pn° q
dē groſſioꝛi exñte mā ñ fit rigoꝛ: ſz i fridatioꝛe oſſa ꝓpmēz
poſtea, pcedēte egritudie: ꝛ mā ſbtiliata circa ſtatū: ſup
uēit vehms rigoꝛ cū trēoꝛe magno: tūc artiſta qō letať
idiota vo ꝓturbať: a ſtatu ãt diminuiť rigoꝛ mā cuapoꝛa
ta: pp ꝫ addidit: ñ oio añ ſtatū ppe ſtatū vo: nz oio ceſ-
ſat rigoꝛ. vñ ꝛ pl'o ait i gorgia. Paſſus ſum aūt multoꝝ
paſſioné non oino tibi obedio.

Jdiciſtis. n. ꝙ multipl'r dr̄ rigoꝛ: nūc ãt hy. creticū
ꝛ ſupueniēté dicit rigoꝛé. Sz vt itētōez dicamus:
ꝑdicē volumus q̄dã: qꝛ itēdimꝰ introducer̄ auditoꝛé: ve
nio ad egꝝ. ꝛ coḡſco ſpēz egritudis: qm̄ tertiana é: ſi ꝓti
gat itaq̄z īgro ꝓz traditã doctrinã i creticz: ſiue ſalubꝛis
ē morbꝰ ſiue mortal': iueni ꝙ ſalubꝛis: ꝛ terminabiť vel
ſoluet': iuēi ꝙ termiabiť. ꝛ termiabiť ꝑ expurgōem: aut
ꝑ apa. ꝛ iueni ꝙ ꝑ expurgōné: ꝑ vrinã: ꝑ vētrē: ꝑ fluxuz

Nō. quō fiat ſtupoꝛ cruris rēibꝰ patientibus.

Nō. hꝫ helleboro.

Ex q̄ vena flebotomādi ſint pleuretici.

De ꝑe mēſtruationis.

De ꝙdiffinitōe rigoꝛis ꝛ ꝙ ipius diuiſione.

Differētia int̄ āphimerinā ꝛ q̄rtanaz febrem.

sāguis ex narib⁹ p vomitū p sudores.ñ.n.iuēi p vomitū nz labiū suip⁹citari:nz signū flur⁹ sāguis:nz pturbatōez vētris:nz vrie eūonē:spaui q p sudoreȝ fiet termia°:posteā reuersus sū a egrotū:z iueni q retētio fcā ē vrie:z qd dico igro:ne fōte reneȝ opilatōz hūer:aut mlti egrs si st secessus:bi.n.alternati se hnt ad egressionē. vñ hy. dic̄.Urina noctu mlta fcā z̄c.nihil hoz iuēi.sic itaqȝ ꝑsideraui q poti⁹ sudor su

pueniet.z dū ℔ cōsiderarez supuenit rigor:z fact⁹ē sudō:factū ē sic ꝑsideraui. z sic alt̄atio fcā ē egritudis:sz vt aliqs nō dicat.Quid igit exist̄te mā idigesta: si ℔ supueniat ñ ē difficile.pp ℔ dixit hy.Si inutile ierint.q.d. exīte bona z digesta vria:si ℔ supuenerit cuz alijs oīb⁹ signis:si cū bōa tolerātia vl sufferētia. z digōe.z mō bñ iacēdi si ex his fiāt retētiōes vrinaȝ bonū ē:z ℔ est magis verū:z ℔ oñdit hy.dicēȝ.Et sōni:z ip e

li ierit:z venter si processerit z somni affuerint:pariter autem z modus febris pariter autem z que ex laboribus. ℣x.

Apostases non oio qbus rigores. ℣xi.

Tbiariū effeiatiōes aut añ egritudinem ambulāti aut ex egritudie cōtinuo:pp qđ forte q ex laboribus ī articulos dimittit:pp hoc z crurum effeminationes. ℣xii.

apostema in pedibus.z dicimuȝ q minie ꝓpter hoc.z hy.cōtinuo dixit post morbum. XII Quid sint phimata.

Fimata vocat hy.corporis apta.z alias pustulas oēs.z dicunt ℔ oia exātimata metaforice dcā ab eis q extra pululāt.Quid āt itēdebat ℔ dicēdū ē:ꝑsidera āt ip̄z ℔ velle dicē.tibi q optimū eēt si cōp⁹ posset cōseruari sine supfluitatib⁹.sz qm̄ ℔ ē ipoſe.gīntis i nobis

bis supfluitatit b⁹melius ē q expurgent:z ñ maneāt i nobis: z si expurgent:bonū est si ex̄ corp⁹expellant.sz si nō ē poſe:bonū ē q ꝺ riuet mā ad membra ignobilia:z nō ad nobilia:hoc āt fit.z nō dic̄ q phimata supuenire .i.exanthimata.i.extra egredientia ad cutē:sz hoc dic̄ volo z ī acutū tēdere z acumē hīe. ꝺ signat.n.℔ signū bonū z cāz bonā.signū āt q fortis ē vt⁹.z mā calꝺ est.cā āt q modicū locū occupāt:si ꝺo in latitudinē tēdāt: z signū

Fimata exrrīsec⁹ manēdū:z ex acuta z capitata:z eq̄liter ꝓmaturātia:z nō circūdura : z deorsū tēdētia z nō bicipitia:ꝙ vero mala : quāto āt ꝓpꝛs ꝙria pessima. xiii.

Quod ferinū autumno z cordis dolores:z q frictile:z q̄dem melolicuz ad principia cōmotōes speculari:z ī oi mēbro vt ī occasum exa cui z lumbrici: z ascarides:sic si annus ī oc

est malū z cā.signū āt q ꝺtus ē debilis:z mā frida est:z expedit vel exigit diuturnitatē ad digōnē:cā aūt mala qm̄ multū locū occupāt.oz āt ℔ apata:z eq̄lē z mobilē bīe cōmaturationez māe vbi nō vna ꝑs ipsius sit dura alia mollis:neq; media ipsius qdē sit maturata:z q̄daz sint circūdura.z ītēde q ipse dicit nō circūdura : cuius expō ē hec.q̄liter oz cōmaturari māz.volēs āt dic̄ z deorsuz tēdētia apata q̄si q deorsuz tēdat vel repat mā.z nō sursū:aut chirurgia fcā in illo mēbro bene expurgabilis iueniat mā.z dicit q nō vult ea cē bicipitia : q nā disa ifirma sit.z nō maturat māz.z ispice arte hy.qm̄ dicit circūdura z capitata.z medijs vsus ē vocib⁹ pp ℔ dixit ḡria hoz mala.z q̄sto pꝛs ḡria tāto pessimus. Prędicta āt sic media:ñ ex necitate hnt ḡria mala: acuta āt

bona māifestū ē q ḡria mala sunt. ℣xiii

Hic āt hy.trāsfert se ad tpa.z ītēdit ꝺ autūno deteriare:iste āt autūn⁹ieq̄lis ē.z vt vez dicā sic cū tpꝛ ē ℔m vnā ꝓpꝛonē.ℨz.vo cōpꝛonē calꝺ z fri ieq̄le ē.Estas āt calidaz sic.ver vo bñ tpatū:hyēs vo frida z hūida :q re i ve qdē supueniūt finochi.tc̄.n.sāguiȝ dñat.i estate vo tertiāe egritudies pp colerā ru.i hyeme vo pp flegma āphimerie.in autūno vo melolice egritudies.z ḡrtane. Forsitā āt z oēs morbi in ipso fiūt:qm̄ i estate gñat colera ru.pp cōpꝛonē tpis gñat.z flegma pp malā dictā. z pp cōpꝛonē fructuū:supueniēte autūno mouent h⁹ hūores:z gñant dr̄ntes morbos.sz aliquotiēs magis fiunt āphimerie.aliq̄tiēs tertiāe.ℨz dñiū itaqȝ hūoris ℨz ꝓplonez patiētis ℨz dietā.fortassis āt z ℨz ꝓplonē tpis. multotiēs āt autūnuȝ alterat.z fcūs ē sic.z ca.z gñauit multas tertianas aut fri.z hu.z itulit mltas āphimerinas.ꝓtigit āt q totū tpꝛs pmutatū ē.Qm̄ igr̄ autūn⁹hz ieq̄litatē pp ℔ ī ipso gñant egritudies vel māe iparū q̄ ī estate ꝙgregant:z occultant nūc supueiūt i modū bel li.i modū feraȝ pp ℔ autūnū ferinū vocauit ꝓpter icursū morboȝ.multotiēs āt melolic⁹hūor supabūdauit.z aut i vno mēbro z fecit cācȝ.aut i toto corpoꝛ. z fac̄ crū z elephātiā q̄ sūt fera z pp ℔ ferinū dixit autūnuz. ℨz dubitāt qdā qūo.z ꝺ lūbricis fac̄ mētōez.z ascaridibus .bi.n.a flate putrefcō gñant.z crudo hu.z dicim⁹

Qr hy. vocz autūnum.

ꝙ qñ̃o fit ap̃himerina flegmate putrefacto: ſic̃r fiunt ꝛ hi flegmate ꝓgregato. Uolés ät ꝺſignare ꝑpetates autũni dixit. Jn occaſũ:qm̃ ät án⁹ ꝓportꝺ̃at toti diei.ſ.diei ꝛ nocti:igr̃ ꝛ tpa áni ꝓportionãt ptib⁹ diei.ver.n.ipſi orientali:eſtas ꝺo meridiei:autũn⁹ occidẽti:hyems ꝺo nocturno:vñ ꝛ a tpe iſult⁹ vl̃ mot⁹ poxiſmi poſſumuꝫ dicẽ q̃ é egritudo.ſiqꝺé.n.i mãe icipit.poti⁹ é ſinoch⁹.ſi ät i meridie tertiana é oio ſi ät i occaſu q̃rtana:ſi ꝺo i nocte ap̃himeria vt i plũb⁹. Oz ät p̃maz acceſſionẽ poxiſmi ꝓſiderare.qm̃ nõ é i cõueniẽs:ſi p⁹ aut poſteri⁹ moueat morb⁹ ꝛ pmuter acceſſiões.ꝛ ꝟ qꝺẽ i plũb⁹ fit:mltoties aũt ꝛ tian a i nocte fac acceſſiões:ꝛ ap̃himeria i meridie. Aſcarides ät ſt̃ gen⁹ lũbꝛicoꝝ. ánuz ät diẽ i occaſũ: qñ án⁹ tot⁹ autũnal̃ fcũs é:qñ ieq̃l̃.ꝛ i hiꝭ ẽ itẽtio.xiiij

Quid ſint aſcarides.

Ultoties ät dixit. n qꝺ ꝺ pticl̃aribus morb ꝺtermiat: ꝛ ꝑꝑ ꝟ diſcõtinua ſt̃ documéta. Sz dictões he plane ſũt. ꝺcm̃ é ät vob: ꝙ mltipl̃r ꝺr̃ puer.ꝛ ſic hic ꝺ puero nouiter genito itelligẽdũ é. Quid ät diẽ hy. qm̃ é puer ꝛ huic ſupuẽit tuſſis: ꝺeiñ ꝛ fe. ꝓtinua ꝛ pturbatio vẽtris ꝛ ap̃ate gñato diſſoluta é paſſio: ap̃a tñ gñatũ é in. xx. diẽ. xx. ät diẽ aut illã q̃ ẽ p⁹ duos m̃ſes vt ſit p⁹. xx. diẽ gñatũ ap̃a.ꝛ i. lxxx. diſſolutõ .xx. ät dico diẽ q̃ ẽ p⁹. xl. pt⁹. vt ſint oẽs dies duo mẽſes. ſ. lx. Ba. ät ſeneſcẽs i opib⁹ artz̃cũ rõe diẽ: ꝙ nihil tale vidi factũ i h⁹i puerz̃: ſi ꝺo ꝛ fiat raro fit: ꝛ eoꝝ q̃ fiũt raro nlq̃ aſſignat cãz. ꝟ qꝺẽ falſa eẽ diẽ. ꝙ ꝺo ꝓñs é verũ: diẽ .n. veꝝ eẽ ꝙ i pueriꝭ mltoties ap̃a ſupuẽit: ſz ꝟ volo diẽ hy. i ꝓtib⁹ iferioꝛib⁹ poti⁹ q̃z ſupioꝛib⁹: ſic̃. n. volum⁹ mẽbra iġbilia pati potius q̃z nobilia: ſic iferiora poti⁹ volum⁹ pati q̃z ſupiora. ſi ät aliq̃n ad ſupiora tẽdat mä ñ ad mẽbrũ nobile ſz ad iġbile: timeo ät ne tẽdat ad cerebrũ aut ad oculũ: ſi ꝺo veniat ad mẽbrũ iġbile magnũ volo fieri ap̃a: ita ꝙ fiſtulet̃ ſic̃ i pipleumõicis: qm̃ ät ſupius tẽdit mä mltoties tẽdit i hũoꝛes:ꝛ ibi gñat ap̃a:ꝛ exide ifirmũ fit mẽbꝝ illud. dico ät hũeri:ꝛ ide ſegt̃ acroſia. i. nõ nutrimentũ:ꝛ ſic galiãcones hi fiũt. i. hñt hũoꝛes ſic̃ cati ex eo ꝙ ſubtiliãt̃ mẽbra. ꝛ aſſimilant̃ murilego. Sz oz nos ſcire qm̃ triplicẽ pmutatõez ꝺicit i pueris: aut p ap̃a vt dcz ẽ: aut p vulnẽa: aut p fluxũ ſãguis ex narib⁹ ꝑꝑ ꝟ ſeip̃z expoſuit di. magis pfectiõib⁹. ꝛ i his é itẽtõ. ¶ Bñ addidit hy. hãc dictõem: pfectis: qꝛ ſi ipfectis ꝟ ſupuenerit. i. pueris. qm̃ ꝛ mltoties nõ fiũt galiãcones .i. nõ hñt hũeros ad ſiltudinẽ murilegi.

¶ Nõ oportebat ip̃z ꝺicẽ vlcer̃ ꝺiſpõnẽ: nõ. n. vlcera ſt̃ q̃ a pfũdo exeũt: ſz mã ẽ. Et ad ꝟ ꝺicim⁹ ꝙ effectũ loco efficiẽtis cãe ꝺixit ſic̃ conſuetudo ſua é. Jn h⁹i ät vlcerib⁹ diẽ qꝛ ſit alteratio ſi nõ rotũda vel pfũda fuerit. ꝟ. n. rotũda mala ſt̃: aut ꝑꝑ id ꝙ capaciſſima ſt̃: ſic̃ ꝺmr̃at a geometris: aut qꝛ nõ ꝟ loc̃ũ nã vbi firmet fũdamẽta carnis. i ãglis ät vlcer̃ tãq̃z fũdamẽta carnis ꝓſtituit ꝛ icipit curare. pfũda ät mala ſt̃ qm̃ pfũda a corꝛoſiõe fiũt. coꝛoſio fit a venenoſo hũoꝛe. i. colerico ꝛ acuto: ꝛ ſi h⁹i humoꝛ fuerit pueris. qd boni ſperãdũ é i hoc. q.d. nihil. Si ſãguis diẽ fluat ex naribus. pauſat morbus: aut vena rumpat̃ per quã egrediat̃ materia.

Cã qr̃ vulnera circularia tardius ſanãtur.

Xide ad aliã ꝺoctrinã trãſfert ſe hy. ꝺcm̃ ẽ ät vob ſupius: ꝙ vẽio ad egrũ iqro ſpẽz egritudis: ꝛ ſiue ſalutifera é aut mortifera iuẽio ꝙ ſalutifera: ꝛ aut terminabit̃ aut ſoluet̃. ꝛ terminabit̃ aut ꝑ expurgatiõné: aut ꝑ ap̃a. ꝺ oibus ät bis ꝺtermiatũ ẽ: qm̃ ät ñ ſemp ſalubꝛis é morb⁹: ſz ꝛ mortalẽ iuenio: ꝑꝑ hoc dicas: ſic cõmẽtatoꝛ ſigna mortalis morbi: ꝑꝑ ꝟ hy. ꝺ lachꝛymis iuitis mẽtioné fac̃ tanq̃ ꝺ ſigno mortali. Lachꝛyme aũt volũtarie ſũt: aut ñ volũtarie. volũtarie qꝺẽ ſt̃ ſic̃ qñ volumus flectẽ ꝑ lachꝛymas ꝺinũ: ñ volũtarie ꝺo aut ꝑꝑ ophtalmiã. aut ꝑꝑ vl̃n⁹: aut ꝑꝑ ebꝛietatem: aut ꝑꝑ mltitudiez mãe nil̃ tale iuẽio ſz iuẽio iuitas lachꝛymaz i aduſtiõe ꝛ fẽuoꝛ ieq̃litate cal̃a. igr̃ ñ ꝑꝑ mltitudinẽ ꝟ ſupuẽit. ſz magz ꝑꝑ ꝺbilitatẽ ꝺ tutũ qm̃ lachꝛyme h⁹ qñq̃z male ſt̃ qñq̃z nõ male. Manim̃ eſt ab ꝟ exẽplo. ꝺbi. g. vẽio ad duoz aliq̃z. iuẽio i vtro q̃z pedes frigidos. ꝛ ꝺico ꝙ huic qꝺé moꝛs ſupueniet: alij ꝺo ñ. ꝟ ät ꝑꝑ qd ꝺico: ꝛ ꝺ̃z ꝙ i ꝟ iuẽio mõtificatõz ꝺtutũ ꝛ ifridatõez. i alio iuẽio qm̃ ſenil̃ ẽ etas: ꝛ ꝑꝑ etatẽ fuit ifridatio: aut mltoties nz ſenilẽ iuẽio etatẽ: ꝛ tñ nõ ꝺico mortalẽ hãc friditatẽ: ſz poti⁹ chꝛõic⁹ é morb⁹. qd. n. ꝙ i flegmate ẽ morb⁹ ꝛ ꝑꝑ ꝟ ſupuẽit fritaz. Silr̃ igr̃ ꝛ i lachꝛymis. ſi qꝺé. n. iuite fiũt ꝑꝑ ꝺebilitatẽ ꝺtutis: mõtifex̃ é ꝟ. ſi ꝺo ꝓpter ebꝛietatẽ: aut aliq̃z aliã hui⁹ cãz eſt mortale: nũc igr̃ mortale ip̃z ſuppõit. ꝺixit. n. acutis: ꝛ ñ ſuffic̃ ꝟ ꝓpea ꝙ acut⁹ põt eẽ morbuꝫ. ꝛ lachꝛyme emanãt: ꝛ nõ é ꝟ mortale: ꝑꝑ ꝟ acñt male hñtibus q̃ſi i debilibus: ꝛ hñtib⁹ alia ſigna mortalia. Sci⁹ ät ꝙ i ꝓnoſticiꝭ qꝺ̃ ꝺixit. Et frõtẽ aridã ꝛ tẽſá: ꝟ ät diẽ: palpebraz: ꝑꝑ ꝟ ät oñdit̃ mlta ſiccitas: vñ ꝑꝑ ſiccitatẽ ñ ſolũ palpebre circũtẽdunt̃. ſz ſpũa fit: ꝛ ſiccitas: vñ a metaphoꝛa ſpũe maris: ꝛ fluer̃ qꝺ lachꝛias ꝺbilitas ẽ retẽtiẽ ꝺtuz̃: ſpũa ꝺo ꝺbilitas alteratie: exide ꝛ ocl̃i iteri⁹ ſoꝛdidi: q̃ſi ät iteꝛioꝛa palpebraꝝ. i. ipi oꝛbes ocl̃oꝝ: ꝟ ät fit qm̃ caloꝛ nãl̃ extict⁹ é. ꝛ iõ ꝺferr̃ aliqd ad oculos: ꝛ ſic fiũt ſoꝛdidi: aut qm̃ albugie⁹ fit ſoꝛdid⁹: mltoties manẽt ꝛ ocl̃i ꝓſiſtẽtes ſic̃ i ſtupido: mltoties ät ꝑꝑ diſpõnẽ aliq̃z ſpaſmi ꝓtigit eẽ diſſolutõez lacertoꝝ oculoꝝ: ſic̃ fit i epilepticis. ꝑꝑ ꝟ ät oia oñdũt̃ ꝺtuteꝫ oẽs male ſe hꝛe: ꝑꝑ lachꝛymas ät ꝛ ſpumã ꝺmr̃ant̃ nãles ꝺeficiẽtes. p id ät ꝙ oculi ſt̃ itroꝛſus ſoꝛdidi: vitales ꝺtutes ꝺſignat ifirmari ꝛ extictiõez caloꝛis nãlis. ꝑ eo ät ꝙ imobiles fiũt aiales ſignãt eſſe ifirmas. Qm̃ ät ſic̃ ꝺñt ꝓbi. oculi q ſũt ad modũ feneſtraruz aie: ꝺeclarant ipſam qũo ſe hz. ꝛ ſi oẽs virtutes infirme ſunt quid boni ſperandum. q.d. nullum.

Nõ. hic ꝺ lachꝛymis.

Ocul ſt̃ ad modũ feneſtraꝝ aie ꝺclarãt ipaz qũo ſe hz.

¶ Oportebat ip̃z ꝺſiccatõez ꝓꝺinare q̃ ẽ efficiẽs tẽſionẽ palpebraꝝ: ꝛ tẽ ꝙ fit ꝺicim⁹ loco cãe efficiẽtis. ꝺifferẽter vſus ẽ: aut qm̃ ꝺeſiccatũ qꝺẽ ꝺe ſpũa ꝺixit: tẽſuz ät ꝑ palpebras: qm̃. n. ꝺſiccatũ ñ ꝺicit ꝺ palpebꝛis: mãifeſtũ é ꝑ qꝺé ex eo ꝙ adꝺuxit ſtati ſpumã: ꝟ ꝺo ꝑꝑ id ꝙ iferi⁹ paꝝ ꝺixi ꝛ aridũ q̃ſi palpebre ſicce ꝛ tãde mobile: ꝛ ex ꝟ ꝑꝑ ꝺebilitatẽ fit ꝺtutũ: oculos ät ee mobiles ꝺeſignat aut ꝑñtẽ alienationẽ aut futurã. ¶ Et alia q̃ ꝺ̃reliquũt. Que ät diẽ alia aut alia ſigna mortis: vt modũ ingrecẽdi ꝛ h⁹i: ꝛ alia ꝺiẽ q̃ſi alꝫ paſſiões ocl̃oꝝ: ꝺ ꝙcauitate

oculoꝝ aut taciturnitate nil dixit. lꝫ ät derelingt. XVI

TRäsfert se hy. ad aliꝺ documtũ: ꝛ vult spés febri tuz dekmiaſ: sz ꝫ ad memoriä excitamꝰ doctos eo rũ q̃ dcá sc̃i li. ꝺ spéꝫ fe. doceo tñ idoctũ. Sz p̊ igramꝰ sꝫaz fe. sꝫaz ät dico simplr eẽntiä ipius. ñ sꝫaz q̃ p se é: qm̃ ät fe. accñs é: ꝙ ät sꝫa designat ꝛ simplicit eẽntiã scitz. ꝛ accepistis: audiẽtes sꝫalẽ diffinitõez medicie dcm̃ é ät ꝛ i p̃dicamñtis ꝙ equoca est sꝫa: qñ dicebaꝫ ꝙ equocũ nomẽ est solũ cõe: ró vo subę q̃ ẽ ꝑm nomẽ diuersa. é ät fe. sꝫalis diffó q̃ dic̃. ꝙ fe. est extranäz calor ꝓcedés a cõde. i arkias: suoqz ledẽs effcũ: ꝛ nó itẽdas erasi strato dicéte. q̃dã motione arteriaꝝ fieri feb. Spés ät sumũt aut abeẽntia fe. aut ab accñtibꝰ. Subales ät dico dr̃ias q̃ sumunt a sꝫa. accñtales vo q̃ sumũt lõge a sꝫa: sic risibile sꝫale ẽ hois: qz eẽntiã suã attigit. grämaticũ vo accñs: qz remotũ é: si igr̃ i feb. aut a sꝫa aut ab accñtibus. Et a sꝫa qdé aut q̃li calitatis: aut a mä: aut a mõ motõis: ꝛ a caliditate qꝺ sic̃ qñ dicimꝰ acutã fe. aut mordẽtẽ aut lenẽ: a mä ät sic̃ dic̃ ga. lꝫ qꝺ rẽota qñ igrimꝰ: aut i spiritibus é fe. aut i hũidis aut i solidis a ꝓtinẽte qꝺ: sic̃ qñ q̃rimꝰ: aut i sãguie aut i flegmate: aut i co. ru. a mõ autez motõis. sic̃ qñ dicimꝰ: ꝙ i p̃ncipio acuta icidit q̃litaz: postea vo lenis. aut qm̃ i p̃ncipio qꝺ lenis: postea vo acusta vo lenis. aut qm̃ i p̃ncipio qꝺ lenis: postea vo acusta. De qbusta. ꝓ. n. ꝛ posteriꝰ modisũt motõis. dicẽ ät vehemẽtez dã dr̃is fe. aut ꝺbilẽ q̃le é. si ät qs dicat mltã fe. ꝛ hmõi: aut modica abusiue dr̃: aut pp mäz mltã dic̃ fe. q̃ ẽ i mlta fe. ꝛ sꝫalibus accñta hmõi sc̃ sꝫales dr̃ie. Ab accñtibus vo aut ꝑpinqs: aut rẽotis: ꝛ ꝑpinqs qꝺ sic̃ os rubicũdũ ꝛ os croceũ. lꝫ qꝺ libus fe. i sãguie fit alie vo i co. ru. albũ vo i flate liuidũ vo i melico hu. lꝫ. n. ip̃z hũorẽ ꝺsignät qũo se hñt. dr̃e ät aut ꝓtiuã fe. aut iterpolatã: lꝫ ät valde rẽotũ é accñs. sic pleuretică fe. aut nephretică. vñ ꝛ hy: dixit ꝛ alia talia. Fe. he qdé ꝺmordẽtes manũ: he vo mediocres. Qm̃ ät ꝛ ꝺmordẽtes ꝛ mediocres q̃litates sc̃. ꝛ sc̃ tactꝰ pp lꝫ ꝛ sensus tactꝰ fac̃ mẽtõez: ꝛ hoꝛ dic̃ cognitioné dẽba t. n. dicẽ: he qꝺ ꝺmõdẽtes: he vo ñ mõdẽtes. sz vlꝰ é ḡrio noie ꝛ dic̃ mediocres: sic. n. ꝛ tepidũ. i. minꝰ calidũ: frm̃ polẽ re mordẽtes. p totũ ẽ noiare: oz ät hic apponere ꝑ totũ mediocres. he ät dr̃e q̃litatz sũt. He vo ñ demordentes. supredẽtes vo. He ät dr̃e sc̃ mói motõis: mltotiẽs. n. sꝫtiles mä é: ꝛ stati nob tägẽtibꝰ sẽtiẽ acuta q̃litas mltotiẽs ät grossa ẽ mä: ꝛ nob tägẽtibꝰ patiẽs mẽbrũ fit calitas: exñ raritas porroꝝ: ꝛ sic fit sꝫtilatio mẽ ꝛ diaphoresis. ꝛ post ea sentimus q̃litatẽ. multotiẽs aũt sic subtilissima ẽ ꝙ sil cuz iductõe manus stati diaphoresis fit.

¶ Stati ät ꝛ ꝑ totũ diuisit hy. tu vo i vtrisqz vtraqz dic. he vo circũrẽtes stati: ꝛ ꝑ totũ ꝛ ꝓfestiz lẽte sicce: qꝺ arbitrãt ꝙ lẽtã fe. dic̃ ápbimerã: qm̃ ät flate fit: ꝛ supponit eidé calitas. nó ẽ ät lꝫ vez: sz lẽtas siccas dic̃ vt dicere ethicã fe. vñ adduc̃. ápbimeria qꝺ lẽta é sicca vo ñ é: sz hũida ethica vo lẽta ꝛ sicca: qm̃ ät i solidis mẽbris fit. ¶ Salsugiose. Hec ät dr̃ia ñ é sensibil tactꝰ: sz potius gustꝰ. ꝛ ad lꝫ dicimꝰ ꝙ ꝛ lꝫ sẽsus tactꝰ é: sic. n. si i mari balneet: ꝛ ex salsedie aspitas aut mordicatio maneat i corpore sicut si eẽt a spinis vulneratus. sic ät ꝛ hic talẽ q̃dã aspitas fit patiẽti: ꝛ manu medici. ¶ He autem.

Que sint, feb. penfigodees.

¶ Pẽfiga q̃dã dñt eẽ spũz: q̃dã guttã aq̃: q̃dã ät radiuz sol: q̃dã ät aiaz: q̃dã ät ápulaꝫ aq̃. ꝛ ꝑmi qꝺ dñt pẽfigoꝺ es fe. q̃ fiũt i spibꝰ aut i qbꝰ spũs gñant vl ascẽdũt cũ fe. scꝺi ät dñt ꝙ pẽfigodees dic̃ fe. q̃cũq̃z hñt tã q̃z guttas aq̃ i corpe: ꝛ vñ addidit mãibꝰ guttuose: ktij ät dñt ꝙ pẽfigodees dic̃ fe. vrẽtez ꝛ i ardoꝝ supuẽiẽtes: q̃rti vo dñt fe. pẽfigodees illaz i qbꝰ aliẽarõ fit ꝛ lesio vtutũ aialiũ. vlti ät dñt ꝺ q̃z opione é hy. ꝛ va ꝫ opio. qm̃ pẽfigodees dic fe. hñ tes lẽticulas vbi: ꝛ iduc̃. ꝺ. ꝙ vidẽ polẽ: q̃si polẽs: sz ad mediꝫ. ñ. n. ad patiẽtẽ. lꝫ ät ꝫ dic̃: ꝙ polẽz sc̃ q̃si polẽs videri sz post q̃z ꝺdit medico cognitiõez a tactu: nc̃ ät dat eidẽ cognitõez a visu.

¶ Qm̃ ät vidit hy. qꝺ rubicũdꝰ colox mltotiens ꝛ ꝓz näz iuẽic̃. liuiꝺꝰ ät nũq̃z ꝓz näz sz sp ex̃ näz. pp lꝫ i rubicundo qꝺ ꝛ croceo ex prepõné qdé adiũxit vt ꝺ signet id ꝙ é ex̃ näz. i liuido ät ñ ita ẽ he ät sc̃ de. he vero liuide ꝛ alia talia. xvij.

¶ Ostensiões corpis: ꝛ durities articulorũz ꝛ idẽ dissolutus malum ꝛ confractões articuloꝝ malum. ¶ culi virilitas repercussiui. Et reiectationes. ꝛ cõfractiões malũ. ¶ I

Odrie ab accñtibus propinqs sube. XVII

¶ Jctũ é ät vob ꝙ diuersa é lꝫ docz lꝫ hyp. sz ꝛ hic näm imitãs q̃ gaudet i medijs ꝛ ipsemet extrema vitupãs media laudat. sz ꝓz suppõ nẽ dictões ꝑ° explanemꝰ. ꝛ deiñ itẽtioné dicamus ꝛ cãz métioné fac̃ hy. de distẽso duro: distẽsũ ẽ. n. ꝙ tẽdit i ruptões. durũ vo ꝙ ñ é tractabile. Et qꝺ duꝝ ꝛ tẽsũ idẽ eẽ opinãt ꝛ ñ ẽ veꝝ. ꝑ° qꝺ vt vẽter iflatꝰ ꝛ distẽꝰ é ñ tñ durus é: lapis vo ẽ durꝰ ꝛ distẽsus: si. n. durũ lꝫ ꝛ tẽsũ ẽ tẽsũ vo ñ duꝝ. ꝛ lꝫ ät hẽmꝰ ab ari. ꝙ ñ é nä iiusta: nõ. n. ꝑa opponũt vni: sz vnũ vni: duro qꝺ molle: tẽso vo rẽissũ: qr̃ aliꝺ é tẽsũ: ꝛ aliꝺ duꝝ. ꝛ lꝫ é expõ dictõis. itẽdit ät dicẽ: ꝙ duri ꝛ distensi articuli aut molles aut remissi difficiles sũt. dic̃: oz ät subitelligẽ vltra moderatũ id ꝙ dic̃: q̃ aũt é cã faciẽdi duros articulos: ꝛ dicimus ꝙ durici es ꝛ deficcatio: ꝛ qm̃ eedẽ cãe faciũt ꝛ duriciẽ ꝛ distẽsionẽ: ex hoc deceptiꝰ sc̃. ꝛ dicebãt idẽ distẽsũ ꝛ durũ sz dubitãt qdã dicẽtes: pp quã cãz ñ de molli ꝛ rẽisso mẽtõem fac̃ ꝛ dicimus ꝙ põ lꝫ fec̃: dicebãt. n. ꝛ tomꝫ dissolutũ. dissolutũ ät rẽissiõis ẽ: postea ät qm̃ moderatã distẽsionez ꝛ moderatã duriciẽ efficiũt: nisi suppõaꝫ humiditaz ex q̃ fit mollicies nõ fit aliqd malũ: ꝛ pp lꝫ ꝫ dimisit postea ꝙ difficiliũ accñtiũ ꝓsecuꝰ é. lꝫ ät sic acuta magnꝰ faciũt ꝛ lꝫ hz pñs itẽtio. Distẽsiões corpis: ꝛ duricies articulorũ: ꝛ idẽ dissolutus malũ: ꝛ ꝓfractões articlꝝ malũ. distẽsiões dic̃ articlꝝ distõsiões articulorꝝ siue rẽissi fiãt siue distẽsi. distẽsio ät fit: vt dcm̃ est. aut a siccitate: aut a fritate: ꝛ idẽ dissolutus dic̃: q̃si fortiꝰ illiꝰ. Et cõfractões articulorꝝ. qꝺ ät librorũ hñt modũ iacẽdi: qꝺ confractões. ga. vo plz ꝓfractõ. Modꝰ. n. iacẽdi circa totũ cõpus vr̃: sic dcm̃ é i ꝓnosticis: ꝛ si sup vẽtrẽ ꝑter solitũ iacuerit: aut iferius tẽdẽs: signãt aut alienatõez aut dolorẽ ꝛ mortẽ: si ät hz ḡfactiões significat distorsionẽ articulorũ. inducit ät cõfractões articulorum.

¶ Uirilitas vr̃ a ꝑturbatõe ꝛ ira ꝛ motiõe iordiata: sic. n. virilẽ dicimꝰ hoiez vane loq̃ntẽ: ꝛ q̃ fac̃ virilr vna ꝛ mltotiẽs vane veniẽtẽ: sic igr̃ virilitatẽ oculi: dic̃ iordinatũ motũ oculi. lꝫ ät cõtigit pp dissolutõez lacertoruz oculorũ: ꝛ dictũ é alibi. istabiles ꝛ tremuli: lꝫ ät oculi virilitatẽ dic̃. designat ät alienatõez. aut pñtẽ aut futurã.

Quidã ät acceperũt vnũ ꝑmõez lꝫ eẽ cũ supioꝝ: ꝛ dixerũt sic oculorũ virilitas ꝛ reiectatões qm̃ ät dic̃ reiectat oculus huc illluc: pp lꝫ viril tãq̃z morꝰ iordiate ꝛ plẽs sẽ ei grates: qm̃ ꝛ cãz dixit repcussiuũ. ꝺ. sigñat. n. alienatõez aut pñtẽ aut futurã. alij ät acceperũt reiectiões ꝛ cõfractões ꝑ totũ corpꝰ: ꝙ ꝛ veꝝ é: qm̃ ät ifirmitas ẽ vtutis ñ solũ stelamia p̃icit nã. sz pp̃ũ cõpꝰ sic alienũ. ꝙ

Nõ. qꝺ duꝝ ꝛ tẽsuz ñ sũt idem.

Jacẽ supra ventrẽ aut iferiꝰ tendẽs alienationẽ, doloreꝝ aut mortẽ signifi cat.

dem̃ est i pnosticis ꝓsideraꝝ oz ⁊ egꝛ q̃si ⁊tuté patiétꝫ
b ãt b ⁊signat.⁊ q dic reiectatões:b é qñ i vréte fe.de
ducit se ⁊ loco ad locũ ⁊ resilit ⁊ ꝓfractões dicit: q̃si qñ
supuerit spasmosa dispó:aut supcilio fcã:⁊ q dez é alibi
curuũ b b ꝓfractóez dixit hoc ãt vno lacerto dissoluto
aut vno lacẽto spasmato. Explic pcicka pria. Incipit pa

¶ Ompleta é nob p̃ pticula i q̃ ⁊dit pla ⁊ mira- ¶ I
c bilia documta. i
qb⁹dideim⁹ sciaz ana
thõiacã ⁊ nãlez ⁊ pco-
gitiuã. nc̃ ãt tradit no-
bis paz pticulã:⁊ disc ⁊
tiuã ⁊ difficilia dc cum
ta docet. sz pz suppõ nẽ
p⁹data dictões expla-
nem⁹:⁊ detñ itẽtõez di
cam⁹. dic̃ ãt. Ad apiñ b
ãt oés sciũt qm̃ ãpliar
é dic̃ ãt. coãgustaz. b ãt
plęs igrates itellexere
z⁹ ptes ozonis ee ap⁹
grecos:⁊ credebãt ipz
dre coãgustare ⁊ hũe-
ctar:ñ ẽ ãt b. sz coãgustar dic̃ cõstrigẽ:b ãt é explanatõ
dictõis. Intẽtio ãt b ẽ qm̃ oz cõãgustata corpoꝝ apire
⁊ adapta coãgustare:b ãt oz facẽ qñ ad imoderatã aut
coãgustã^em, aut apitõez tẽdũt corpa. Curã ãt docet b p
ticularẽ hy. volés ꝓseq rõnẽ dñtez. Cõtraria gꝛijs curã
tur:sz ñ ꝺcipiaris ⁊ ñ discedas volés exercẽ artꝫ opa.
sz disce cãz coãgustãtẽ põzos. aut rarificãtẽ:rarificãr ãt
põzi:⁊ dico ꝺ imãifestis. Effũdit ãt imoderatus sudoꝛ
aut pp calitaté:aut p ꝓpositiuã motõez explsiue:aut pp
ꝺbilitaté ⁊tutꝫ. ⁊ si pp calitaté rarificẽr põzi. ifrida si vo
pp ꝺbilitatẽ ⁊tutꝫ ꝓforta. Et q̃ddã admirabile dicã:qꝺ
vinũ puertit sudozes:⁊ mltoties sudoꝛib⁹ emissis tradi
di vinũ ⁊ sudoꝛes cessauẽ. qm̃ fortificaui ⁊tuté ꝺbilẽ:sil̃r
⁊ i toto corpe si véa rarfiat aut aliqꝺ mẽbꝝ. Mltoties
ãt coãgustãr p gꝛia. aut ab ifridatõe. aut ab aqs albuꝫ
.i. pluuialib⁹ aut fluuialib⁹ aut pp ꝺbilitatẽ explsiue qm̃
ãt mltoties. isupiozib⁹ ãt pp calitatẽ. ẽ ⁊ rarificatio fit
queniẽter: qm̃ supiõa ispic. q vo circa cuti nudi sl̃: ⁊ ex
iñ coãgustatio ⁊ leq̃litas fit i corpe ⁊ b idẽ oz coãgusta
re b vo relaxar. pp b idẽ dix. b qꝺ. illa vo ñ. ⁊ b é itẽtio
hy. cũ di. Ad apiñ ⁊ coãgustar b qdẽ. illa vo ñ. Et ñ attẽ
das q coãgusta membꝛa apias nz adapta coãgustes.
¶ Hũozes hos qꝺ. Et dic̃ q oz ãt itelligẽ supabũdates
hũozes exercẽ ⁊ expellẽ:mltoties. n. medicus qꝺ idiota
vẽiés ad hydropicũ ⁊ volés eũar fla:eũauit co. ru. ⁊ po
ti⁹lesit hypocratic⁹ vo medic⁹ pcãntẽ ⁊ sꝛabũdãtẽ hũo
rẽ eũat. ⁊ p ex ꝓpõez mãifestauit pcãntꝫ hũozꝫfialẽ eũo
nẽ: volés ãt mãifestar. qm̃ oz hũida cõpa eũar dix ꝺsic
care. b. n. p diafozesiz expellim⁹. b ẽ supabũdãté hũozẽ
⁊ faciẽté hũiditatẽ p nitꝝ:arnã ⁊ sapõez:⁊ h⁹i alia dia-
fõizãtes. i. euapozãtes hũozes siccitatẽ faciuꝫ. b ãt opa-
mur qñ circa cutẽ ẽ hũoꝛ:ñ. n. p flomiã aut purgõez hc̃
possum⁹ eũar ꝺficiẽtes ãt hũozes rstauram⁹ p cibos. mꝫ
totiés. n. iuuẽe exñte i aumastica etate supabũdauit fla
Nõ. hic ⁊ b⁹ eũem⁹. i sene vo si supabũdauit fla si eũam⁹ b. sz da
ꝺ caule. m⁹ ⁊ citũ nutrimtũ. pp bas. n. cãs cibi ⁊ vitupãr ⁊ laudãr
a g. ñ pzidẽ sz ad aliꝺ ⁊ aliꝺ. caul̃. n. vitupar i li. ꝺ nu. qm̃
chachochim⁹ é ⁊ gñians supfluitates. i simpl̃ib⁹ ãt mltо
ties laudat ipz sic̃ pharmaciã. sic̃ g ⁊ i farmacia sic̃ cib⁹
vitupar: sic̃ vo farmacia laudar: vtimur. n. ipis i multis
dispõib⁹. huic qdẽ. illi vo ñ rursus sic̃ epilogus ét qꝛ mꝫ
totiés alia mẽbꝛa indigẽt euõe:⁊ alia inductõe hũozis
¶ ⁊ hoc est q itendit per huic quidẽ: illi vo non. II
a Tẽuar. n. oz piguia corpoꝝ: aut p dietã aut phar

macias. didicistis. n. i li. ꝺ cãis qm̃ é augmtã ex nãm. sic̃
in nichomacho medico. oz. n. attenuar ió scriptũ est de
purgõne carnis. oz ãt tẽues hũozes ipiguar. ⁊ ꝺ hũozi
b⁹ dic̃ sbtiles hũozes igrossa:⁊ mistra ea q̃ sl̃ ꝺ simula
⁊ lacte. ⁊ pigues attẽuãm⁹: sic̃ i his q̃ sl̃ i pectoꝛe qñ vi
dem⁹ q grossa é mã ⁊ tussiz fac̃ vtimur his q̃ sũt p ozo-
bũ: vt ipaz mãz attẽuem⁹. vtimur spatula ⁊ isopo coꝛp⁹
ãt dic̃ totũ sic ⁊ cutẽ si
acuta é diminuẽ: si vo
dimiuta augmẽtar: q-
dã ãt libꝛoꝝ hñt ⁊ ner
uos. sz ñ bñ habẽt. qm̃
ãt mltoties dic̃ hy. qꝺ
ego bꝛeuiloquus sũ tu
vo itellige alia. q̃cũq; i
digẽt augmto vl̃ dimi
nutõe. rursꝰ ⁊ h epilo-
gus. qm̃ mltoties mẽ
bꝛa mlta egẽt augmto
⁊ alia itez diminutõe:⁊
ió dix. b qdẽ: illa. vo ñ.
¶ hic ãt vr̃ gꝛiũ eẽ in
durar ⁊ mollificare: ⁊
ió dic̃ hy. q si idurẽr mollia mꝫbꝛa. oz ãt mollificar quẽ-
admõz tracheã artiã: si mollificata fiat si pz nãz dura oz
ipaz idurar quéadmõz ⁊ mꝛicez: hac̃ ãt nã durã fec̃ vt
recipiat spma: sic̃ videus ⁊ i his q̃ sl̃ ex: quéadmõz edifi-
cãs exaspat muꝝ vt r̃cipiat calcẽ: itez ⁊ b epiglot⁹: b qꝺ
illa vo ñ. Indurar mollificar. ¶ Mltoties vẽio ad eg̃-
tãtẽ. ⁊ b i pricipio é iracibil̃ ferus iracũd⁹:⁊ ñ solũ g̃ p
xios sz g̃ exneos ⁊ cogscés mozes suos q̃zuis furiosus
sit dico b eẽ ei pz gplonẽ suã: postea vẽio ad ipz:⁊ subito
mitẽ qetũ taciturnũ iuẽio ipz:⁊ qd dico qm̃ stupoꝛe ca
pt⁹ é: huic igr̃ iduco calꝺa ⁊ acuta vt ipz suscitẽ ad p^m sta
tũ. ali⁹ ãt i pn° fuit mit(⁊ qetus. deiñ subito iuenio ipm
furibũdũ:⁊ fez ⁊ qd dico: b furit:⁊ tc̃ vtoꝛ narcoticis: b
ãt p b tradidit hy. dixit ãt:⁊ alia q̃cũq; talia vt itelligas
ptermissa i nãcõ:cis:⁊ suscitari a ca. ⁊ acutꝫ. Sciẽdũ ãt
qm̃ aliꝺ é g̃euellẽ ⁊ aliud coeffũdẽ. eg̃uellẽ. n. é qñ pm
rec^m mãz trahim⁹ coeffũdẽ é qñ obliq̃ i adiacẽtia mem
bꝛa ꝺeriuam⁹ mãz. vbi. g. suppõar ciliaca dispõ:⁊ fluxꝰ
in vẽtre: si igr̃ volum⁹ coeffũdẽ pvriná studemus puer
ter̃ mãz. dcz é. n. ab hy. vria noctu mlta facta medicuꝫ
secessuz signat: cõuertimus ãt mãz ad vriná ⁊ ñ ãplius
fluit vẽter. mltoties aũt debiles sl̃ renes:⁊ pp b nõ hẽ
mus q vtamur coeffusiõe: sz g̃eullõe vtoꝛ:⁊ p vomitũ
euacuo mãz: vt desup eũata ñ fluat i ventrẽ. sz vbi b fa
cio nã debilitar desup fca euõe subita. ió q; hy. vt in me
dio nã r̃cipiat qetẽ pp b dixit. ¶ bducta eg̃uellẽ: vt in
telligas vt eg̃uellas:⁊ rursus nutriẽs eg̃uellas: b aũt
dic̃. pp eg̃ distẽta subducer̃:⁊ q alibi dixit. i gymnasticis
regescer̃ stati. b ãt b eg̃ distẽta sbducer̃ ⁊ b é q .ꝺ. III
¶ Jctũ ẽ ãt a nob si r̃colit̃ q ꝺ pticularib⁹ egritudib⁹
ꝺ dekmiat hy. ⁊ ió pmo ñ hz ptiuatõez nz. n. ẽdimas
egritudies docet sic̃ mãifestat tractat⁹ discõtinuus sz b
explanem⁹ sil̃r dictões: ꝺiñ dicam⁹ itẽtionẽ hy. de hũo
rib⁹ fac̃ b mẽtionẽ: scitis. n. qd sl̃ hũozes: hũida q̃ i nr̃is
cõpib⁹ diffusa sl̃: dico ãt sãguinẽ co. ru. melãcholiã ⁊ fla
hi. n. i eo q eq̃le hñt vel moderatũ q̃le ⁊ q̃ztũ retificatũ
é corp⁹ nr̃z ⁊ sanũ. si vo puertar: aut pz q̃ztitaté aut pz q̃
litatẽ egritudies fiũt qd ãt dico ꝺ his:⁊ ipe hũoꝛ amic⁹
nãe vz. sãguis si srabũrit:⁊ efficiat egritudies. vñ ⁊ dcz
é i aphorismis ad sãmũ bõe btitudies fallaces. srabũ-
dat ãt aut magz aut min⁹. ⁊ itez magis aut magis aut
minus ⁊ min⁹ fil̃r. sic̃. n. tertiana magis tertiana: aut mi-
nus aut ampli⁹ min⁹. b. n. oia hũozes dicũr: eo q diffu
sa sl̃ i nr̃o corpe. eũtẽ ãt dic̃ expulsa p eo q eũt ⁊ ferunt

De admirabilitate vini i puertẽdo sudoꝛes.

De duricie mꝛicis.

Dria inter g̃euellẽr ⁊ cneffũdere.

ex̄ corp⁹.co effūdē ät dic̄ sil' eūare cū nä.q.d.qñ nä eūat ꝛ nó final'r eūat.ꝛ tu sil'r eúa.ꝛ vñ eūat tu eúa.ꝛ sip su-dores eūat.ꝛ p sudores emitte mäz aut p fluxū säg.ꝛ tu idé fac ꝛ i alijs sil'r.qd ät dic̄ ꝓmoueri simpl'r.qdä ät li-broꝝ hñt irasci qdä opari qdä ꝓmoueri ꝛ hoꝝ triū exq re a me exponé.q ät dñt irasci:sic expo⁹.qñ eodē°q̄ mo uem⁹hoié ad irä:eodé ät mó ꝛ mäz.lb̄ ät mäifestat hy. ad irä.n.quertim⁹hoiz mouétes ipz p iuriaz ꝛ hmói talia oz vt i mä idé facē vt moueamuꝰ ipäz aut p pharmaciaꝰ aut aliq̄ talia . ꝛ ió dix̄ irasci.mal⁹ät é b̄ text⁹ ꝛ idign⁹hy.oz igit̄ dze. qm̄ opio hy.é . dc̄io vo nó é ipi⁹vt dcm̄ é supi⁹ q vo dñt ꝓmoueri ma-gis ꝑpe dñt.moueri ät signät furē.lb̄ ät dcz é ab eo q̄ mouenť aialia . ꝛ surgūt ad coitū.alij vo dñt opari sil'e näe.qd é ät lb̄ q̄ dic̄ gñat ät nä hmói hūoré ꝛ tu gña.ꝛ dicim⁹q̄ h ex̄ näz hūor sr̄ abūdat.ꝛ q̄l'r hēam⁹apponē eq̄litaté qd g̊ ꝺstruit̄ hypo cratic⁹canó q dic̄ q̄ nil' penes me.ecce.n.hy. itez dicit dolor dolorē soluit.ꝛ adducūt exéplū vt credat̄ sic.véit ad me qdä hñs hyschiadá.ꝛ facio illi cauteriū ꝛ doloré efficio.ꝛ p doloré vstióiꝰ cessat dolor hyschiaticé passio nis.ali⁹ät véit dolés dété ꝛ accipiés ferꝛ aufero dété ꝛ faciés doloré ꝓré doloré soluo.ali⁹ät vōit paulati ꝛ cō turbat̄.ego ät sil' eūaui mäz p vōitū.ꝛ faciés doloré ex-puli ꝓré.ité ali⁹véit ad me dolés colō ꝛ iduri q̄ sūt p castoriū ꝛ cétaureā ꝛ cū sint acuta feci doloré explī ꝓ-ré.ꝺridédi ät sť q hmói dñt.ñ.n.r̄cipit istátiā r̄gl'a hy.q dic̄ g̊ria g̊rijs curank.oz.n.nos scir̄ qm̄ fit cura aut p se aut ꝑz accñs ꝭz morbi qdé p se g̊rijꝰ curāt̄.sinthóata vo p accñs.sinthóata.n.sť q̄ ꝺcipiūt ipos.iducés ät caute-riū ad hischiā.b̄ dolor ñ curauit hyschiaticā passionez ꝭz qz fri.ꝛ hu.hu.ledebat.vz fl'atic⁹caukū é cal'z.ꝛ sic igr̄ nociuū hu.expl'it.ióq̄ cessauit passio.ꝛ sic saluat̄ regl'a di.g̊ria g̊rijs curāt̄ sil'e é ꝛ i dété.ñ pp doloré ferri cū q̄ exri dété explī doloré.ꝭz qz exri dété nociuū. ióq̄ cessa-uit dolor.sil'r ꝛ i vōitu.q̄r totū peccáté hu.eūaui.ióq̄ ces sat dolō ꝛ i colica pit̄ dispōe qm̄ hu.ledété ꝛ affligété col lū eūaui.ióq̄ dolō cessauit vt ñ ät itelligat̄ p se curatia. ꝛ p accñs eadé eé.dic̄ hy.a tetão hito medio estat̄ iuuéi bñ cänoso aq̄ mlte ifusio cal'e fride r̄uocatóez fac̄. vt ñ itelligas q̄ a frida cessáte cal'az dix̄.ꝛ ecce ꝑz accñs fcá é cura.dic̄ itez ät. ¶ Dic̄ igr̄ q̄ si hu.peccáꝭ surs̄ū ferat̄.g̊ euelle ipz ad iferiora.si vo iferiora:attrahe ad supiora ꝛ si b̄ ē vles ꝛ pticl'ares eūones dic̄.qm̄ oz si vl'ez vis ac cipe eūoné purga.si vo pticl'arē posteriorib⁹capitz̄ do-létib⁹tc̄ frōtz̄ venā r̄ctā icide.ꝺéz é ät ab ipo posteriora capitz̄ dolétib⁹véa q̄ é i frōte r̄cta icisa ꝑdest.ꝛ b̄ é expō dictōis vt itétōez ät héam⁹q̄dā oz ꝑaccipe:q̄z p̄m̄ é b̄.q bus crisis fit aut fcá.é ñ mouē nz facē.ꝭz sinē alia pticl'a é b̄ q̄lia oz purgari purgét̄.ꝛ ꝓfert ꝛ bñ fert̄.si vo ñ g̊riū b̄ ät vl't dicē p ꝑz hūoré quē oz eūari si eūat̄ nä ꝓfert. si vo aliū eūat hu.pter peccantē b̄ fit malitia egritudis.si eni ctiana é.ꝛ fl'a eūet̄.difficile ē.si vo ledēs eūet̄ maluz: qm̄ canō é hy.ñ imixtos hūores eūari. p̄ma ät pticl'a é b̄ q̄ si nä ꝺkmiat̄ egritudiné.tu qesce ꝛ rurs⁹si ꝑz rónez ꝺetmiauit vez nō pfcē iuua näz ꝛ eūa pfecte hu . noci-uū.si vo nä eūans ꝺbilitat̄.ꝛ si mltū eūauerit.tc̄ adiuua ꝛ siste eūoné.ꝛ b̄ é qꝺ dic̄ hy.qd ät é q̄ dic̄ eūté agē.sed eūté coeffūdē.q.d.peccáté hūoré näz imitádo eūa.q.d. si vo eūdē explīt.ñ final'r totū hu.vo totū eūa.q.d .post näz ꝛ tu opare.ꝛ b̄ hz itétio pñs.dolor dolorē soluit . b̄ pticl'a iprope é addita.Diffil'ia si repūt surs̄ū erecta ꝺor sū soluit ꝛ g̊ria eadē vt capitz̄ purgatō fl'omia q̄ñq̄z ñ é auferri.dic̄.n.oz g̊euulsiōe vti.si nociua é mä.ꝛ si surs̄uz nocuerit.ad iferiora opz attrahē.si ꝺo iferi⁹ad supiora. oz.n.magz̄ ad ig̊bilia mébra fieri átipasmi.iferiora eni nim⁹nobilia sť.qd igr̄ nó facim⁹q̄ñq̄z ad supiora g̊eul siōez sic̄ i ciliaca ꝺispóe fecim⁹ꝛ ad b̄ ꝺicim⁹qm̄ qñ ma gna cā iminet . tc̄ surs̄ū ꝺuc ꝛ nō oz b̄ ptinuo fa cē vz ad supiora ducē mäz.magz̄.n.sedis. ete ni supiora nobiliora sť iferioríb⁹p⁹ q̄z docuit vles purgatōes vl't ꝛ pticl'ares tradē . qñ.n. corp⁹hz fr̄fluitates vti nimr eūone.vz purgóe aut fl'omia.qñ vo é si-ne fr̄fluitate ꝛ dolet ca put localib⁹vtiur curz̄.ꝛ sic euaporat mä.si vo totū cor pus eūare voluerz̄ vtē purgóe.si vo circa posteriores ptes capitz̄ fuerit dolō ꝛ pticl'arē facias eūoné.tc̄ venā q̄ é i frote icide sic̄ i toto cōpe q̄ supi⁹sť ad iferi⁹ducz̄ sic ꝛ i pte dico oz a posteriorib⁹ptib⁹capitz̄ ad añriora g̊-euellē.b̄.n.signāt ꝛ g̊ria eadē vt capitz̄ purgō ꝛ flória qñ nó extat auferri.nó extat ät dic̄ aut ad q̄ztitaté hu . aut ad q̄ztitaté ꝛ q̄litaté.qm̄ nó ꝺz eūar̄ ꝑz pl⁹aut min⁹q̄z ꝺ cēs aut ꝑz q̄ztū ꝛ q̄le.qm̄ nó oz aliū hu.loco alteri⁹eúa re.ꝛ hc̄ mltū aut qm̄ ñ oz ex̄ tpl eūare.si igr̄ voluerz̄ co. ru.eūare.b̄ ꝓsidera a tpe r̄gióe etate ꝛ alijs hmói . b̄ ät méorat sic̄ raro dcm̄. ¶ Dcā ät sť b̄ mltoties.ꝭz qz r̄peti ta mltoties p̄sūt accipio itez.ꝭz ꝑz suppóné p̄ dictióes explāem⁹abusine dcās ptimata dic̄ hy.q̄ a tra pullulát blastiata ät dic̄ exmitates rāoꝝ mollel.ipe ät noib⁹vtel blastiata dic̄ ꝛ ex̄ eútia.ꝛ q̄ sūt itra ñ adb̄ ex̄ appétia.sed exñtia i nobilib⁹mébris.dic̄ ät ꝺ bubóib⁹.vbi gra.sup-ponat̄ qs hñs fe.ñ vrétē illá ephierá.vrés.n.ꝛ ipa é sic dcm̄ est.fe.he qdé ꝺmorꝺétes manū.he vo circūurétes ꝭz hz ardétissimá fe.ꝛ vt dicā pestiferá.ꝛ ita supueniunt duo medici.vn⁹qdé hypocratic⁹ꝛ ali⁹idiota.ꝛ idiota i uenies buboné dicit nō hz malū. ephimera eni est hy-pocratic⁹vo medic⁹ꝑm doctrinaz igrit di.vtz vlc⁹aut vulnus alicubi héat.ꝛ b̄ fecit buboné.tūc autez signuz est bubō cāe.cā vo fe.in pestiferis aūt bubo signū é fe. ꝛ mäe.ꝭz hy.cōsiderās multitudiné.qz multoties i pfū-do ebullit mä ꝛ ꝓmittit̄ bubo.ió dixit.Febres i buboni bus oés male ꝓter i ephimeris.i pestilétialib⁹ eni feb. nō fiūt posteri⁹bubonib⁹:sed p̄ fit putrefactio.ꝓñr feb. ꝺeide nä volés expellere recalcitrat ps mäe: ꝛ deriuat̄ ad debiliora mébra.ꝛ ex his locis facit cognitóez . Aut eni circa aures fiūt bubones.ꝛ demr̄at cerebz̄ male se hze aut circa ascellas.ꝛ oñdūt cor pati.ꝛ ea q̄ sūt in pe-ctore.aut circa iguiné.ꝛ mäifestat epar ꝛ vétré patiétia nobili⁹eni est cerebrū corde.ꝛ cor epate ꝛ vétre . ꝛ b̄ ät nō diuinam⁹. dicit.n.hy.maxie eoz̄ q̄ circa viscera . vi-scera ät vocat oia p̄ncipalia mébra i pfūditate exñtia si cut cerebrū cor epar.p eo aūt q̄ dicit ét ꝛ alioz̄ itēdit; alioz̄ dico tumoz̄ hñtiū cal'm apa sic̄ erisipilatoz̄ sr̄ue-nientiū in pfūdo.b̄ aūt ꝺesignat male.cōsueti vo isti si-gnū mēbroꝝ patientiū bubones. IIII.

Quid ptia-ta ꝛ qd blastia ta;

Indica-tio sum-pta a lo cis circa q̄ fiūt tuberes

Quō ca nō hy.ñ recipiat istantiaz vz g̊ria g̊rijs cu-rantur

Medi-cus é ad intor na ture.

Mébra iferiora sunt mi-nus no-bilia su-periori-bus.

Sisti. IIII.

Spirit⁹ pui spissi:ma gni rari.exterius magni in trorsus parui.introrsus ma gni exterius parui. Illud quidem extédes hoc vero contendens condensans. Bupla introrsus respira

Post qz̄ determiauit hy.de purgatóe hūoꝝ ꝓter intédit determiare de respiratiōe.ꝛ in b̄ exhibet maximā diligétiā qm̄ ät maxie vtil' ꝛ respiratio: ióq̄ p-mutatio ipi⁹lesiones multā fac̄:remisciť ät ꝛ in pnosti-cis de respiratóe.ꝛ in lib.de disnia ꝛ b̄.ꝭz poti⁹dicit de respiratóe q̄z in pnosticis.ibi de eq̄li solū determinat.b̄ aūt ꝛ de ineq̄li.rurs̄ū ꝛ in lib.de disnia pl'a determinat de

ſpa qz b.ſciédū át ē.qm̄ a mä vocat reſpirationez ſpm̄. ſpm̄ eni dicit puū ſpiſſū.ióqz neci⁹é ſmo ò reſpiratióe. qm̄ át ferk cerebro agéte ad op⁹cordis.vt p iſpiratóez i ducak aer ad refrigerádū calorē nálē.p expiratóez vo emittat nä fūoſas fr̄fluitates.ſz b oz ſcire.qm̄ qt ſt̄ permutatóes pulſuū.tot ſūt reſpiratōis pmutatóes: docz át ſimplices pmutatóes z ꝓpoſitas.docz át a gete ſic. qm̄ dic ſpiſſá z rará. A motóevo vt qñ dic magná z puá.a magnitudine át dū dic magni z pui:z tradit ꝯtuor móſ ſimplices dicēs ma^m z ſpiſſū rarz z puú ꝓpoſitos vo magnū z ſpiſſū: magnū z rarz paruū z ſpiſſū puū z rarz.z magna qdé z déſa ē reſpira⁹ſic qñ ōlitas ſola ſupabūdat.z vult nä refrigerar̄.i.calorē nálē.fac magnā r̄ſpiratóez:qm̄ át ñ ſuffic magni⁹ aſſūit z ſpiſſitudiné vt p ipáz ꝓpleat r̄liquū.magna át z rara fit ſic i ò ſipiétib⁹ i hiſ.n.p⁹ē raritaſ.qm̄ át ſic ōbeſ ſuffocari cēbz vnā fac magná r̄ſpiratóez ſic a ſtupōe ſurgés.z ſic i p̄n° magna z rara r̄ſpiratō.pua át z déſa fit qñ flegmō ē i pfūdo:ſz eq̄uio ſe hz b z i freneſi.ibi.n.p⁹ē raritas.b át p⁹ déſitaſ é p eo qp ñ pt nä diſtēdi puá fac:qm̄ át puitate ñ iducit aer.ióqz aſſūit ſpiſſitudiné.pua át z rara é ſic i biſq hñt ifridatū,pfūdū.z mōtificatū.i.calorē nálē ò qb⁹ z by.dic frīñ r̄ſpiratū celeré z tardā ñ méorat r̄ſpiratóez aut qz b tractat⁹ ꝓmēoratiu⁹é:aut qz i magna z déſa ſbitelligit celeritas.i pua z rara tarditas.ieq̄lé ōm̄rat p eo qō dic exti⁹ magni itroſus pui.z ep°.b át fit pp ōbilitaté näe aliqñ qdé r̄tinéte aliqñ r̄tineri.z b qdé diſtédés.b vo ōbés.b át dicim⁹ qm̄ mltotiés é hūiditas z rareſūt ea q̄ſt̄ circa thoracé.z ōferūt vltra ꝓportóez iducti ſpirit⁹.z merito itez pp fr̄fluitatē eūant mēbra.z itez fr̄ p portóez r̄ſpirar̄.b át hz pñſitétio.ſpūz pui ſpiſſi magni rari.ecce a mä icepit b ē a ſpū.mä.n.é iſpiratóis z r̄ſpiratóis z iſpice qp ad mēoriá ſuā ſcripſit hy.q̄r z ſimplices qdé ſpūz z ꝓpoſitoz i eodé docz.z ſimpliceſ qdé qñ dic ſpūs pui ſpiſſi z magni rari.ꝓpoſite át ſic qñ dic p⁹uos ſpiſſos magz raros z ñ dix magſ z puoſ aut raroſ z ſpiſſoſ qz ñ ſt̄ ꝓpoſeſ.-ꝓpꝛ b.n.qp dix exteri⁹ magni expſſiá fūoſitaté ōm̄rat:pp b vo qp dix exti⁹ pui q̄litatē ōſignat q̄ idiget ifridatōe dic át p b ieq̄lé r̄ſpiratóez.bz át aliō idē extédés.b vo acceleras i itétōe bz expōnē. Qō ē i plib⁹ biſ pſare.b ē dupla itroſ⁹ reiteratio.ſi vo voluerz dic qñ qp é itercīſus pſus.idé é eadé r̄ſpiratō fit át pp ōbilitatē näe.z qñ idé é bis pſáſ idcirco expones ſeipz dic vbi loco p° iſpiratóis fit alia qdá át r̄ſpirat iſeri⁹.adiciūt dicétes.reſpirát calz frm̄.b át nō ē vez. nō eni pole ꝑz idé calm et fridū iſpirare. .v.

Quot ſt permutationeſ ſimplices pulſuū z q̄t ꝓpoſite.

tio z reiteratō vt reſpirátibus calz:calz fridū. .v.

Quō fiat oſcitatio.

Hic át vult tradē hy.curā oſcitatóis ꝓtiue: q̄cūqz eni fit paulati et oib⁹ ꝓtigit et nō idiget cura ióqz dix ꝓtinuaz oſcitationū.quō fiūt he oſcitatóes a ſpiritibus gſſis exītib⁹ i lacertz géaz.didiciſtis.n.i anathóia qm̄ itriſec⁹ a canalib⁹ ſpirátib⁹ et guttur ducūt lacerti ad géas et ibi ꝓgregat⁹ ſpūs et qp ſóit⁹ i lacertz ſcapl'az b ē oſcitatio i mādibul' qūo át b curabim⁹ p ꝓiūctōez labioz z nariū vēit ſpūz volēs exīr̄ ad hógeneū aeré z cō ſtrict⁹ p multiformñ motōez r̄uertés calefac z ſbtiliat aut neſcitz ea q̄ ſt̄ circa ſtrictū vbi ꝑz accñz curat⁹ ē a tetāo bito aq̄ multe ifuſio cal'e r̄iteratōez faciet.ſic igr̄ oſcitatō nib⁹ ꝑz accñz ſpū icluſo fit ſanitas.qd át é qp dic ꝓlixe i ſpirátes volés b expōere.g.dic qm̄ mala é dcó plira i ſpiratóez.n.opōtebat dze.nūc át dic plixe iſpirátes b át

Dolores z diſtēſiōes hypocódrioz z ſplenis z ſubleuatóes:z ex narib⁹ reiecta tiōes z aures ſm ordinem iſtoz plurima hec z in oculos. Utrum ne oia deorſū aut hic quidem deorſum: ſupius qualia q̄ circa ma-

Quō freneticus z ſq nāt⁹ p inſpiratio nez diſferant.

ſignāt iſpiratōez fcaz i multo tpe.rurſ⁹ b volēs exponer g.dic qp nō ſolū mal⁹é text⁹ b ſz obſcur⁹.ſz ſciédū qp in hmōi obſcurz z dubijs ꝓmētatores diuinádo ꝓcedūt.ñ .n.dñt vez.ſz ad ꝓbabile magz accedūt.nos vo iquātū poſſum⁹ verá expōné dabim⁹.qd.n.dic p b hy.ñ bibētes dic freneticoſ.q̄zuiſ.n.ſitz fruēiat ñ ſitiūt.z ñ ſitiétes nō bibūt.qd dic labōioſe z ꝓlixe breuit ábelátes ſgnāti coſ.duplex ſcriptura.q dā.n.libroz hñt. breuiter ábelátes.qdā ꝓlixe ábelátes.z p b vk't ꝓcognitōez vite.z mortz iq rē.i frenetico.n.iuēio i ſpiratiōez magnā z rarā z dico qp difficile eſt b át quēiēt.z dina mīa ſruēit z i meliori ſtatu ē frenetic⁹ z rediēs iuenī ſpiratōez puā z ſpiſſaz.z dico qp bōa ſpēs é. In ſgnātico vo pua é ſpiratio. z ſpiſſa.ió z potōeſ p nareſ ſurſū ferūt.aiali periclitāti p ſuffocationé.dico qm̄ i b difficil'é ꝓtaua z ſpiſſa ſpiratio.ſi vo fiat magna z rara egrotās ꝓualeſcit.qm̄ aūt poſteri⁹ fit i ſgnātia magna reſpira° digōe fcā.didiciſtiſz ab alijs exépl'vbi dicebam⁹ qm̄ acetoſa eructatio difficil'.i liēteria vo bōa eſt.máifeſtat.n.nāz itromittēte ſe ad digōné.ſic.n.z vua acetoſa é i p̄n° poſtea vo dlcz.vj.

De ſalutifera termi natōe egritudis p apoſtaſem.

Dſtqz ōmiauit hy.ò ſpiratōe.z b ꝑz eq̄litatē z i p eq̄litatē ipi⁹ ꝓñr itedit ōmiar̄ ò digōne.z ſic accedit ad aliā doctrinā.dcm̄ é ät vob mltotiés qp nā dñāte pmu° egritudiſ fit z egri° ēmiar̄ aut p hypoſtaſé aut p flux⁹ ſāg.nc̄itaqz digōné q̄ é hypoſtaſeſ docz hy. qñ át ſalutifera é ōmiatio p apoſtaſé. tūc.n.flegmó fit qué flegmóez ab accñtib⁹ hy.ōnoiat latez dolores z diſtēſiōeſ hypocōdrioz z ſpléis ſbleuatōe.i fcā át apoſtaſe b igrim⁹ vt p⁹ digōez ſruéiat.z i cretico die.z vt a nobili mbro ad igbilé ōferat mā.fortaſſe át z q̄ztū é qō iqrim⁹ ōfēri maz ꝓñr qō b dic.cū.n.ꝓñr fert mä forté ōſignat vtuté.qp vo ad alia mbra ōferat eadé z ñ ꝑz r̄ctū ōbilé eē oñdit vtuté z cā exēpli ſit nob ſagittari⁹ q emittit ſagittā cū arcu.b.n.ſi ōxtro ocl'o latē patiēte ſruéiat apa exñs i ōxtro ocl'o.bonū é.ſi vo i ſiniſtriſ fiat.b difficile é fit át z i ſiniſtriſ.é idē dze.b át hz pñs itétio.z diſtēſiōes hypocódrioz.z ſpléis ſbleuatōes.ſciédū é qp hypocōdrioz dic ep.z pp b pordiauit eidē ſplenē qñ át dic pla lic hypocōdria ōſignat ſplenē vētré z oia mēbra q̄ſt̄ ſb hypocódrijſ.z ex narib⁹ reiectatōeſ z aureſ ꝑz ordinē p reiectatōes qdē nariū emorroſagia ſignāt. p aures vo apoſtaſé q̄ fit ꝑz r̄ctū iſtoz plūa b z i ocl'oſ.qdā át ſmóez hē cū ſupioze ꝓtinuāt.qdā vo cū iferior illi q cū ſupior ꝓtiuāt.dñt qm̄ hmōi fiūt p apoſtaſé.z ſi ꝑz r̄ctū fiāt apoſtaſeſ ſalubz é egri° ſi vo ñ ꝑz r̄ctū ñ ſalutifera.z i plib⁹ he ſruēiūt qñ z raro z ꝑz r̄ctū apoſtaſis mala é.z q̄ é ñ ꝑz ordiné ſalutifera.ſz eoz q̄ raro fiūt cās aſſignar̄ nō poſſum⁹.q vo cū iferiori ꝓtiuāt dñt qm̄ hoz plima ad ocl'oſ vz qm̄ oz mltotiēſ ad ocl'oſ ferri mäz.z ibi fiēi apoſtaſe ſic i igbili mbro.i.exñte ocl'o z aure.q̄zuiſ.n.z nobilia ſint mbra tñ min⁹ nobilia ſt̄ plmōe.qt cū plmo patiť mortē adducit.ocl'i vo aut aures patiētes ñ faciūt mortē.rurſ⁹ z i morte digniorez ſt̄ ocli a qbuſdā plmōe ſi appetūt magis mori q̄z viuere lumine ꝓuati. ¶ Kurſum b eſt ali⁹ ſmo.ſz b interrogatiue,pfert ſmoné hy.z dubitādo dicit.vtrū ne.ſz vtruz z ne idē ſūt.aut dicim⁹ quā do fiet cōſtrictio aut nō fiet:fiet aut nō:vtrū vo ciuilius eſt:ne aut magis ꝓpruz.qd auté vult dicere p hoc.qm̄ ſicut ab iferi⁹ ſurſū fit apoſtaſis.ſic z qd deſup inferius z dic qm̄ fit.ſic.n.oculo patiēte ſupuenit apa cira genā

Quō ocli tres ſunt mēbra igbiliora pulmone.

aut dextrā aut sinistrā:sil'r.n.z i sgnātic3 flegmōe exīte in gutture apostasis supuenit circa lat⁹multotiē3.z ita p pleuresi3 soluit sgnātia.cōsidera át q itez flegmonē factā in sgnātia ab accīte dixit.erithima.i. rubedinem.

Nō.hic speciēs z ēmiatio nes alīs melā cholici apatis

¶Dicit hy.q sī q̄dā pmutatōes fcē.nescim⁹bñ vñ fiūt aut ordinate aut iordiate.dic̄.u.q venio ad aliquē z in uenio ip3 meʼonizātē z dicētē fatua.z iordiate mouētē man⁹. poīea p⁹pau cos dies venio ad ipm z iuēio eū sedētē z fcm sapiētē.z ꝓsidero vñ h̄ z iuenio q rursū būit: rursus vo a freno hu. meʼolico fit.z meʼolia ex eodē gñat būore.fa ct⁹ē rursus āt i ortro crure aut in sinistro.

Rursū i alio supuenit tussis z nō spuit.z pul mo claudit z subito p⁹ paucos dies cessauit tussis.z igrēs iueni qm in testicʼos supuēit fle gmó.z ibi stetit mā.di dicistis.n.qm colligátiá hñt pticʼe pector3 ad p ticulas gñatiuas.z nescio ex q̄ pte plmóis p uenit mā.z ꝓsidera exē pla q̄ accepit hy.meʼo liā.z tussiz i plmōe factā.i meʼolia.n.patiēs nescit q̄ pti cula capit3 patit.i plmōe vo nō sensit.qm āt z cēbz per desipiētiā nō sēsit z plmo p isēsibilitatē.h̄ igr nō ē ꝓco gnoscere siue in bono siue i malo fcā ē mā nisi a ēmia tiōe.Sciēdū ē igr qm epar mediū ē toti⁹corpis.ātiq.n. diafragma ꝓnt mediū eē.z si diafragma z epar z sime epat3 sic adiacētia diafragmati iferi⁹epate dic̄ testes.z crura supi⁹epate thoracica.z ea q̄ sī circa caput.sz z i su periorib⁹ q̄dā sī magis surſū z q̄dā min⁹ sursum sic̄ gutt. z ocʼs sz mag3 surſū ē ocʼs.min⁹ vo surſū gutt.sil'r āt z i his q̄ sūt iferi⁹.h̄ ē dē mag3 iferi⁹ sūt sic̄ crura.h̄ vo mi nus sic̄ testes. ¶Speculádá ista.per h̄ docet hyp. id qō mittit.z id qō recipit.z modū apostasis.z p q̄ ōfert mā vz dūa.p eo autē q dic̄ q̄ recipiētes designat p vñ. mittētes.z p eo q dic̄ pp qd.modū apostasis demōrat: siue p iduſtriā nāe fcā ē siue p malitiā egritudis.p eo āt q dic̄ qb⁹ōsignauit ōferētia.mʼtotiēs.n.ꝓncipalia iuēi unt ōferētia z aut ꝓtristant h̄ aut apa būcre alteri⁹ pas siōis.z rursū peiora mala fiūt.sic.n.i ags ē.q mittit ali q̄d q recipit vas aliqō z p q̄ ōfert canale. VII.

De si gnis cri sis icō plete.

POstq̄3 ōmiauit hy.de finali crisi.ꝓnter itēdit h̄ ōterminare de nō finali.z dicit.qm̄ ea q̄ determi nant aut determinātur per termiationē aut p apa aut p vtrūq3.qñ eni vigō fit nō final'.tunc z apa mʼtotiēs fit redeunte egritudine.Et vñ possum⁹scire si nō final' cri sis fcā est z oz reuerti egritudo vt fiat apa ex eo q pul sant arterie q̄ sūt circa tpa q̄s venas noīat ipe.z qd est hoc.z nō sp pulsant.ita qete z trāqlle tñ z fortiter viri ditatē autē dicit colorē ꝑm iones.i.quosdam auctores grāmatice q vocantur iones.qi apud grecos qnq3 sūt id:ōata grāmatice.s.cōe atticū eolicū ionicū z doricū.p enim dicit viride sic̄ qdā putant.sz colorē ꝑm ionicos dicit . dicit itaq3 z colorem nō ꝑm naturam esse.z ea q̄ sunt spiritus nō sicut docet permanētia.z hoc designa uit dicēs.Si spūs derelinquitur. VIII.

RUrsū ad aliā doctrinā trāsfert se hy.z dic̄ qm est tussiz sine sputo z ñ ē eadē feria nz valde aspa sz pmutatio fit ꝑz ordinē ad iferiora.p vētrē vt i plīb⁹ dic̄ dit hu.z ferī ad dextra aut ad sinistra.z q̄ poti⁹ ferī ad bñ mobilia mēbra z ꝓcaua vz ad articʼos vt i plīb⁹.z aut sursū ferī ad man⁹.z clauda fac̄ mēbra.dcm ē.n. clau

Claud⁹ dī nō so lum i pe dib⁹ sed ēt in ma nibus.

Q dū nō solū dī in pedib⁹.sz ēt in manib⁹. IX.

Quoniā mʼtotiēs dissoluit hūor.qñ oz ōtermiari egritudo.z sursū ferūtur spūs z rubescūt ea q̄ sī circa facie. h̄ aūt signū ē ōbē fieri fluxū sāguis p nares qñ ē sbtil' mā. aut apa qñ ē ḡssa mā. iō dix̄.Et ex rubicūda. qm̄ āt nō ē inuenire i oi bus hmōi ꝓcognitiōez i ethiopib⁹.n.nō vī no bis facies ex rubicūda nz nā albioris mōi.ga. aūt dicit qm̄ q sūt albi coloris flatici sūt.iō de apate ōtermiat i flate fcō z iō dix̄ albiōis mōi Qñ.n.final'r ñ fit ēmia tio p nares modice fū dūt sāguicū z posteri⁹ apa.qdā āt librox hñt z sīqdē flētiū dereliq̄t. diaſ.vo exponens pti. istā q3 nō inuenit vo ꝓiū ctionē dix̄.z q si nō flē tiū dereliq̄t.si.n.fiat flu xus sāguis sp final'si ōreliq̄t reuertit.qd ē h̄ q dic̄ prō ptū.prōptū vo dic̄ aut pp quēsiōez aut pp sinthōata ec ce ex hīs oib⁹supuēiētib⁹ōrelicta ōsignat qm̄ ruēsio fiet ¶Ab hac pticʼa ōsignaſ quersio.dix̄.n.fe.nō acute vt oñderet fe.eē ōbiles z ob h̄ declararet reditatōez.si vo

Incompletacrisi nō fit egritudinis reuersio.

DEēnt acute.z mā expelleret.i.euacuaret. X.

DJctū ē'át i añtib⁹si bñ ſcolit3 q hy. ōmiauit,ō ñ finali crisi'ri q̄ supuēit apa.z rursū h̄ ō apate ōmi nat.sz apostases oz ñ solū apa qō ō loco ad locū dimit tit.sz z flux⁹sāguis,p eo qō egredit a corpe vocat apostā ses.vʼt itaq3 dīe q apa mʼtotiēs fit.aut flux⁹sāguis:sz h̄ ñ final'.z stati reuersio fit egritudis.z vñ ē h̄ mānifestū q reditaret egritudo ex ꝓdictis signis vz ex oris ōsiccatōe ex fastidio z isuauitate.z nūc itaq3 sic̄ vbi gra igrit h̄.z dic̄ q si fuerit flegmō i splene.z spat crisis aut apa circa articulos supuenit aut flux⁹ sāguis de narib⁹.si sbtil' fuerit mā:pmutatio māe ad epar mʼtitudie vrine emit tetur.z sic pmutatio fiet splenis:sil'r āt z in epte si est fle gmō aut in articul' fiat apa aut flux⁹sanguis ex narib⁹ aut trāsmutatio māe ad splenē aut vrine multitudo.si a splene qdē poti⁹apa fiet in articul':qi meʼolic⁹hu.ter renus z grossius.est z iferi⁹descēdēs:si vo ab epate flu xū sāg.poti⁹supuēit.si vo pmutatio fiat māe meli⁹ē ab epate ad splenē trāsmutari q3 a splene ad epar.quoniā epar nobili⁹mēbz ē q3 splē.z h̄ ē qō itēdit hy. ōrelicta post crisim.tu vo adde nō finalē.si.n.final' fieret crisis. nō fieret reuersio egritudis. ¶Jsta nanq3. Intercep tiōez vo dic̄ pmutationē.iterceptio.n.ꝑ⁹ dī a veterib⁹ q3tū itercipiūt bellicosi.sz z h̄ iterceptō fiet si ad aliud mēbru delata mā itercipiat ip3 vtrorūq3 vo dic̄.vz.sple nis z epat3. ¶Et hy. Nō final'r.n.his fact3 aut apatib⁹ aut fluxu sāguis ex narib⁹aut vrinis reiteratio fit egri tudinis.sz cū final'r h̄ fiūt nō est. ¶Apostasiz.Ad alium ꝑmonē trāsfert se hy.z dicit q oz medicū cū nā opat qe scere.z nihil mīstrare corpi.cū vo opat.z nō pfecte: tūc oz coadiuuat.si vo oio nō opat nā:tūc oz medicū ꝓpat se ad alterationē māe.z si p malitiā egritudis supuēiat

Quid sit apo stasez.

fluxus ſáguiſ ex narib⁹ aut apa tc̃ oꝛphibẽ. qd igr̃ ſi fluxus ſáguis fiat p maliciá egritudis oꝛ ipedire ita m̃to tiés. n. a ſplene aut epate ferr̃ ſáguis ad gutt̃. z ſuffoca° fit trachee arterie z ſpuit̃ ſáguis: tc̃ oꝛphibẽ aut puertẽ mãz ad nares. z cũ venerit ad nares oꝛ ꝓſiderare. ꝙ ſi mia fuerit groſſa ſbtiliare. ſi vo ſbtiliter groſſare. ſi vo vltra moduz z vtutez ſit ipedire. z hoc eſt qꝫ dicit hypo.

¶ Eã recipe. q. d. vt p⁹ digónez. z ꝙ ad mẽbꝝ nó ꝓncipale ꝺferatur mã. z ꝙ nó vltra proportionem virtutis.

¶ Qñ ãt. nó ſatiſ coopã de dic̃ qñ ñ finalr̃ ſit criſis tũc oꝛ coopari nãe.

¶ Maxie qdé. quéad módũ. n. oꝛ gubnatoꝛẽ nauis ꝓmunire ſe ꝓpt̃ futurá tẽpeſtatez aut i fcá tẽpeſtate facere obſtacla: ſilr̃ z medicũ oꝛ ꝓmunire ſe ſi a malitia egritudis ſupuenerint hmõi. XI.

Non vitupat p ꝟ q̃rtũ dié. nz fluxũ ſáguis. ſz i ttiana explificat. i ttia. n. per vnũ fiũt poriſmi z vbi ſunt poriſmi. ibi z criſis. g̃ aut i ttio aut i qnto aut in ſeptimo aut in nono fiet criſiſ. ſi fiat iduſtria nãe ſi vo per malitiá egritudis aut i q̃rto fiet aut in ſexto p ꝟ dic̃ hy. Quartane emoꝛroide diſcrite. ¶ Int̃mitẽtes. Dixit hy. tertiane per vnuz dié faciũt poriſmũ z per vnũ hñt rigoꝛé. z nó credas iutile ee ꝟ. Nihil. n. fruſtra dicit hy. ſi eni ꝓſideraueꝛ nũq̃z audiuiſſe hũc ꝓmóez: mirabil̃ vz. dicit. n. rigoꝛé ſil̃ criſi aut fcm̃ i particlarib⁹ paroxiſmis tertiane aut q ſit i criſi. ſ. creticũ rigoꝛẽ q ſit i cauſõe qm̃ z ſudoꝛes effũdunt̃ q̃zcũq; voluerꝛ expónẽ accipe quã ãt dicit ttianã fe. ꝟ éperici z methodici q ſũt circa agatinũ hñt. qm̃ certa ttiana qꝫ lógius eſt retinet. z xij. horaſ. ſi vo retinuerit. xviij. pu⁹ doꝛ emitrite⁹ ſi vo. xxiiij. mediꝰ. ſi vo. xxxvi. magn⁹ emitrite⁹. nos vo ꝟ dicim⁹ ſi tertiana ad plixi⁹ diſtẽdit̃ ad. xij. horas. q̃ vo ad. xviij. ſimplex ttiana vocat̃. q̃ vo ad. xxiiij. imobil̃ ttiana. z ad pl⁹ vſq; ad. xl. m̃totiés. n. retinet. xxxvj. horas. z qñ incipit nox ſcõi diei defcs fe. fit ſz nó finalr̃. ſz ſtati fit rurſus ſupparoxiſm⁹. i cõtinuis qdé ſr̃paroxiſm⁹ doꝛ i iterpolat⁹ paroxiſm⁹. Meli⁹. n. eſt ſi duas horas aut tres dimittat q̃z ꝟuet ꝓtinuatõez. ſic. n. dicit in aphoriſmis: ſe. quo cũq; mó deficiãt ſignant ꝙ nó periclitátes. in his ãt q hñt defcm̃ ſtati in iterpollatiõe icipit nã ꝓparare ſe ad aliũ paroxiſmũ. exide mouet̃ humoꝛ. ſoluit̃ ſpũs fiunt ſcotomia z vtigo. z ꝟ dicebat hyp. qbuſcunq; oꝛ criſes fieri z his noc difficilis ante acumẽ. XII.

Mirabilẽ. z ꝟ ꝓmo fortaſſe ãt mirabil̃ z verus z dignus mẽoꝛatõe. dic̃. n. ꝙ ſuperuenit aduréſ fe. z i hac nó ſupuenit ſitiz. nz ꝺficcatio. ꝟ ãre fit. qm̃ pua ſupuenit tuſſis q̃ motu moderato moderatã affert hũiditatẽ ad appetitios poꝛros z mitigat ſiti. tm̃ oio bñ hñt dix̃ tuſſi: qm̃ ãt magna tuſſis magná fac̃ motõez z fẽiná. qm̃ ãt ñ dic̃ magná tuſſiz ꝺſignat p eo qꝫ dic̃ breuit̃ icitátes z p eo ꝙ dicit. Nó ferino mõ ferinas ãt tuſſes qdã dñt q̃ ſiũt qñ plmo vlcerat̃ aut qñ aſcaridef aut lũbrici iducunt̃ ad ſtóz z coꝛguſtatõe efficiũt tuſſiz hmõi ãt ſic raro ꝓtigẽtia omittãt. ſz fẽiná dic̃ tuſſiz i q̃ ñ emittit̃ ſputũ q̃ fit aut ꝓpt̃ groſſuz hu. aut pp ꝺbilitaté vtuꝫ aut ſbtili

Nihil fruſtra dixit hy.

Tuſſis i febriẽtibus ſitiz ſedat.

tatẽ mãe ꝺfluẽtis. hãc ãt ñ dix̃ tuſſiz: ſz ea q̃ fit p vẽtũ. vẽtum dico frm̃. dcm̃ é ãt vobis. z i lib. de cáiſ. ꝙ ſupuenit tuſſis p ſpm̃ frm̃ imiſſuz. z p cibos acerbos. z p pulueré exaſpátẽ tracheã arteriã hãc ãt dic̃ tuſſiz q̃ fit a frido vẽto. z ꝟ palá é a cura ſi cũ tuſſiuerim⁹ clauſo oꝛe aut labijs vt nó iducat̃ frs aer ceſſat tuſſis. z ꝟ qꝺ dic̃. Tuſſes ſicce. ſiccá ãt dix̃ tuſſiz. qñ moderata humiditas é q̃ mouetur ex tuſſi z ipa diſſoluit̃ ad mitigatóez ſitiſ. qñ ãt ſoluũt vl̃ diffũdunt. diffũdẽ ãt dicit ꝓpter hyatũ hy. alexandriẽſiũ. n. cóſuetudo é.

Quid ſit tuſſis ferina z qd ſicca

¶ Hoc i laboꝛioſis. Labor ãt duplr̃ ẽ. ꝟ qdez ſpõtane⁹ ſic̃ dic̃ ipe laboꝛes ſpõtanei narrãt moꝛboſ ꝟ qdé é a cá ꝓmitiua. qui vo é ſpõtane⁹ ñ efficit tuſſiz ſic̃ dicit ga. nz n. vẽi opib⁹ artis. ſz ab eo q fit a cá ꝓmitiua ſz aut ꝟz ꝓmitiuá róné efficit aut p ſe aut p accñs. qꝫ p ſe efficẽ nó pót labor. aut. n. in hyeme fit. z imiſſióe fridi vẽti gñat̃ tuſſis in eſtate vo a puluere ex aſpar̃ trachea arteria.

Subita permutatio cõturbat nãm.

¶ Nihil fruſtra. Hec ãt pp dicta ſua oꝛ itelligẽ aut p coꝛp⁹ patiẽtẽ aut p curá. z p ea q̃ dicit ipe q̃ſi nihil ſic̃ ꝓtigit. ſic nz fruſtra nz negligent̃ per cõp⁹ vo. qm̃ nihil fit cálr̃ i coꝛpe nz oꝛ ꝺſpicẽ qꝛ pua mltotiés magna fiũt ſigna p curá vo. qm̃ ñ oꝛ fiẽi a cáu curas nz oꝛ pticulares fieri ad cõia z vlia nz ex ꝟ ꝺſpicer̃.

De cura doloris capitis

¶ Que vo. dicit ãt hy. q̃tiés voluerꝛ vti permutatõe a calo ad frz aut eg̃rio ab ablutõe ad mltã ablutõez aut eg̃rio aut a laboꝛe ad qeté aut eg̃rio nó oꝛ ſubita vti permutatõe. ſz ꝟz parté ab iductõe z qeſcẽ i medio. z ſic iteruz permutare. Subita. n. pmutatio ꝓturbat nãz. nó idez é ab exercitatóib⁹ ad qeté pmutare. ſicut a qete ad exercitationẽ qm̃ a qete ad exercitatóez permutar̃ hẽs pmutationé z motioné perturbãtes nãz. III.

Dictũ é ãt vobis i añcedétib⁹ q̃ de pticlarib⁹ moꝛbis ꝺtermiat ꝟ hy. z ſic ꝺ vno tráſſert ſe ad aliꝺ Sic igit̃ poſtq̃z determinauit de ſpate z fluxu ſáguiſ ex narib⁹ dicẽs q̃ debeam⁹ ſpare z q̃ phibẽ. z ꝓñter in hac pte itẽdit ꝺterminare itez de g̃euulſióe. z dicit q̃ nó ſolũ in vlib⁹ oꝛ fieri ſpa. vbi gra in toto coꝛpe ſz z in pticularibus mẽbris. Mltotiés eni in toto coꝛpe vtimur g̃euulſióe. ſicut qñ in his q̃ ſunt in pectoꝛe retinet̃ mã in pedib⁹ facim⁹ g̃euulſióez. ſic z in aliquo mẽbꝛo. ſilr̃ eni z in capite. Si vo añrioꝛa capitiz dolet qs vtimur multotiés vẽtoſis in occipite. z ſoluim⁹ paſſionẽ. ſi vo i poſterioꝛib⁹ partib⁹ ſiat doloꝛ. cõſidera ſi ſáguis eſt q ſup abũdat z vtere ꝓ vlr̃ inanitiõe. i. flebotomia. poſtea vo vtere pticulari inanitõe. z icide anterioꝛẽ venã q̃ eſt in media frõte. ſz qdá dñt q̃ oꝛ recte icidere venã q̃ eſt in frõte. ꝟ autẽ falſuz eſt. mltotiés eni. z ab obliq̃ icidim⁹ hãc ſicut dicim⁹ i anathomia. due vene a faucib⁹ z ſpatulis diriguñt̃ ad caput quaꝝ vna ferr̃ ad frontẽ. z dic̃ hãc opoꝛtere icidere. z ꝟ ẽ q̃ dicit q̃ itẽdit. XIIII.

Hec ãt q̃ dcã ſũt ſupi⁹ itez ꝓmẽoꝛat. z dicit qm̃ opz flegmones iſpicere. ſ. pmutatões mãe vtꝝ ſint a ſplene ad epar aut ex epate ad ſplenẽ: aut econuerſo. qm̃ ãt epar nobili⁹ mẽbꝝ é ſplene qdã ãt ſic expo nũt z hãc ptĩculã z eã q̃ dcã é ſupi⁹. qm̃ oꝛ ꝓſiderare p-

mutatiões nãe aut a splene aut ab epate scãs ꝛ deductaꝫ nõ ãt a splene ad epar aut ab epate ad splenẽ. ℔ ãt difficilius ẽ ꝛ efficit morbuꝝ:ſz in vtroq; oz ilspicere aut ad articulos deferat mã ꝛ efficit apata aut p flurũ sanguinis terminat aut p vrine multitudinez. susceptões autem dicit acceptiones mẽbroꝝ. ¶ XV.

RUrsũ ad aliũ sermõez trãsfert se hy.ꝛ de ꝯeuulsiõe.i.ãtipasi determiat ꝛ dic̃ qm̃ si ad pncipale mẽbꝝ ferat mã. ꝯ euulsiõe vti. si vo ad ignobile.tc̃ ꝛ tu puerte illuc mãz vt si a splene ꝺferat mã ad gutt aut ad nares.ꝛ ñ fiat fluxꝰ sãguis sic̃ oz.tc̃ oz mãz illuc puertẽ.ꝛ aut ferro apire venã aut curatiõib⁹ acutz:aut odoribus acutz aut alijs medicamib⁹.nõ sp ãt ferro sic̃ alij cogitãt. ecce .n.si i mlĩere p iferiora ꝺferat mã:tc̃ nõ possũm⁹:ſz oz attrahẽ mãm aut apĩr vasa alijs suppositorijs acutz. XVI.

Que sit phiata ꝛ a q̃ exãthimata.

ALia st phiata ꝛ a alia exãthiata phimata qdẽ sũt a pfũdo carnis egrediẽtia ꝛ carnẽ corrodẽtia. exãthiata vo sũt q̃ cute solũ ledũt. mltoties ãt phiata exãthiata ꝛ exãthiata phiata noiant abusiue. qd est ãt ℔ qõ dic̃ hy. Dcm̃ ẽ ãt mltoties nob. qm̃ phiata aut ad acutũ tẽdũt. aut ad latitudinẽ ꝛ egent ãpliori loco. ꝛ si ad acutũ tẽdũt. ꝺsignat mãz esse calidã ꝛ sbtilẽ ꝛ fortitudinẽ vtutz. si vo ãpliorẽ locũ occupauerint. oñdũt tũc mãz fridã grossã ꝛ ꝺbilitatẽ vtut fiũt ãt hmõi exãthiata mltoties lata. ꝛ nõ fit eis prurit⁹ pp fridũ humoris. ꝛ ℔ difficile ẽ signũ. signat. n. q; diuturnitas exigit ad ꝓmaturatõez. hmõi ãt fidẽ hñt p historiã. dicit eni q; qdã noie simõ fuit q hẽbat corp⁹ i pfũdo sine supfluitate: vex i cute hẽbat supfluitates. ꝛ ℔ stetit iuxta ignẽ ꝛ a calitate ignis diffusa fuit mã. ꝛ qr frida diffusa fuit ad latitudinẽ apperũt exãthiata. ꝛ dic̃ qm̃ vomitus non eũ inuere. ꝛ qd ẽ ℔ hy. tu fecisti sibi vomit⁹ aut ipse imittes digitos. ꝛ dicẽdũ q; nõ. qd g̃ ẽ qꝺ dic̃ hy. ꝓsidera ipz ℔ tibi ꝺze q; methodo idiget ꝓmo. method⁹ ãt ℔ est. dic̃. n. oz te igrere i patiẽte. vtq; totũ corp⁹ hẽat supfluitates aut supficies sola. sigdez totũ corp⁹ tũc opz te vti purgatõe aut flebotõia. ꝛ purga p supiora aut multotiẽs p iferiora. p supiora vo p vomitũ qm̃ circa orificium vẽtris supabũdat hũor. si vo circa iteſtina. tũc p iferiora. cũ vo ℔ fecerz. ꝛ nõ inuerit: tũc localib⁹ vtẽ curis sic̃ oleo spatule. aut cãomille aut aliq̃ oleo calore i p:

Uomit⁹ nocz cõ ꝺib⁹ nõ repletz

ma purgatõe ꝛ vomitu. si vo his vsus fuerz. ꝛ nõ pderit ſz ex̃io ledes attrahẽs illuc reumata. i hñtib⁹ vo exãthiata ꝛ ñ exñtib⁹ p totũ corp⁹ cachochimũ tũc oz te ñ vti vomitib⁹ nz opaberz curas q̃ fiũt i pfũdo. nõ. n. pderit ſz ecõuerso ledes. pp ℔ dix̃ hy. võit⁹ nõ inuẽ. vt g̃ curã traderet dix̃ qm̃ oz i his q; vtamur ãpli⁹ calefactõe. ꝛ sic attrahẽ hũorẽ. ꝛ ℔ designauit. ꝺ. võit⁹ nõ inuere. sed ex calefactio. ꝛ p expõnẽ itẽsionẽ calitatz ꝛ cure ꝺsignauit. imoderata aũt calitate exanthimata fiũt: multa vo caliditate. ꝛ finalis terminatio materie: et permutatio

¶ Scio appositi. qr ex historia simõis ℔ remiscit cũ nõ viderit ipm̃ vel qr cõmemoratiu⁹ est ℔ textus ꝓpter ℔ non dixit determinate, sed dubitanter. ¶ XVII.

RUrsuz de apostasi ꝺtermiat hy. ꝛ dic̃ sic. vẽio ad regrũ ꝛ iuẽio apa aut i mãu aut in pede. ꝛ statim vtor diaphoretica pharmacia caliore ꝛ siccione ꝛ si diaphori: aut bonũ ẽ. si vo nihil opata ẽ diaphoretica medicia tũc scꝺario operor quẽ admõz fac nã. ꝛ intromitto me ad digerẽdũ mãz. ꝛ qb⁹ vtor nõ ãpli⁹ calis hmõi. n. rarefaciũt poroz. euaporãt calore nãle. ꝛ nõ fit alter appet cõuenire ecõtra euellendũ in faucẽ. Et vbi eructuationes solutio finalis. ¶ XIX.

De mõ curandi apostẽa

digõ mãe. ſz poti⁹ volo cõdẽ⁹ supficiẽ ꝛ iducer calorẽ nãlẽ vt coangustan⁹ cutz ca. fcũs efficiat digõnẽ. ℔ ãt oz te facẽ cũ iuenerz vtutẽ fortẽ. qr cũ vt⁹ ꝺbil est. si ℔ fecerz. ꝛ pdẽs ab supficiem cauẽdũ ẽ. ne vt⁹ suffocet. ꝛ ꝺstruat quẽadmodũ modic⁹ ignis a fumo extiguit. ꝺic̃ ãt si ue calorẽ nãlẽ voluerz accipe aut aliquã aliã vtutẽ vtẽtẽ orgão calore näli. si vo i apate iuniam⁹ fortẽ vtutẽ tc̃ oz porros obturare per ẽplz vñ ꝛ vtimur miltoties assũgia porcia aut cũ alijs ad ℔ q; digerat ꝛ sbtilier mã. bonũ aũt

De assũgia porcina.

erit. ꝛ si assũgia fuerit vet⁹. hz. n. q̃ꝺã vtutẽ malassatiuã ꝛ sbtiliatiuã piter ꝛ ẽplicã. qm̃ ãt ℔ sit vex palã ẽ. ꝛ ꝺ ipo expimẽto. videm⁹. n. q; ẽpici medici qñq; qdẽ faria ordei vtunt: qñq; vo frumẽti. quoties vo volũt diaforizare faria ordei sicut dura ꝛ diaforetica ꝛ hñte purgatiuã vtutẽ. Quoties vo volũt ꝓmaturar faria frumenti vtunt sic̃ ea q̃ hñt ẽplicũ ꝛ hu. mltoties. n. ꝛ cũ hac salẽ cõmiscẽt. ꝛ igrãt cas q̃ fiũt ex ipis. i alio vo patiẽte in ueni apa. ꝛ vsus sũ cuaporatiuis. oz. n. sp his vti medicamib⁹. ꝛ deiñ deuenit ad alia. vsus sũ itaq; diaforeticis ꝛ nihil pfeci. vsus sũ ẽplicz. nihilomin⁹ pa°ñ curat cũ sit icõmaturata cũ his ãt subito ꝛ nigro fcã ẽ circa cutẽ marcẽ cãcrẽa. tc̃ fex sumẽs fac aptões mltas i pfũditate vt mẽbra hñs spiracla ꝛminẽt mãz. h. d. hy. apire. xviij.

De fari na ordei ꝛ frumẽti

De foramine anguli oculi

Fex de euulsiõe ꝺtmiat. ꝺcm̃ ẽ. n. nob i li. ꝺ cãis ꝛ adh oz nos ꝓmẽorar hmõi negociũ. sciẽdũ. n. ẽ q; i magãglo oculi ẽ foram̃ ℔ ãt fcm̃ ẽ pp duas cãs aut pp emittẽdã srfluitatẽ a cẽbro aut q; ab ipo respiret cẽbr. ℔ ãt foramẽ carnicla q̃dã coopit nã q̃ caro augmtata qdẽ fac cathidas. ꝺficies ãt fac fluxuz. dic̃ ãt fcã ẽ rigas. i. flux⁹ ꝛ educta ẽ hũi. p oculos. ꝛ fec ipos lippos vl male vidẽtes. dic̃. n. hy. qr tũc oz te vti ex ꝯeuulsiõe i faucẽ. ꝺcm̃ ẽ ãt i anathõia q; foramẽ illꝺ q; ẽ i ãglo cõe ẽ oculi palati ꝛ nariũ. ꝛ ℔ ẽ mãifestũ ab his: qr hñtes oculos vncos spuũt pticulã colirij q̃ iducta fuit p foramen illꝺ ad palatũ ꝛ deiñ ad faucẽ. dic̃. n. oz ꝯeuellẽ mãz ꝛ p foramẽ illꝺ i faucez. ꝛ qd ẽ ℔ q; dicz hy. iducem⁹ mãz ad faucẽ. nõne si ad faucẽ ducit mã ꝛ ad gutt ꝛ exide distillat mã ad ea q̃ sũt i pectore. ꝛ sic difficiliora fiũt sinthõata. faciem⁹ g̃ duci hu. ad oculos. oculus. n. i cõpatiõe ad thoracẽ ignobili⁹ mẽbꝝ ẽ. qd g̃ faciemus. ꝛ dicẽdũ q; oz ℔ facẽ si cõuenit vti euulsiõe. eꝝ euulsiõe ad faucẽ. si vo nõ cõuenit nõ oz vti cõtra euulsiõe sed alijs. ¶ Et vbi

De erespuatõe

erũt. Eructuatiões quidã dñt spũs humiditatẽ hñtes fidẽ ab emãco illo eruptando salsuginẽ. salsugo eniz ꝛ humiditatẽ hz ꝛ spm̃. qdã aũt dñt solã humiditatẽ. qdã vo spũs emissionẽ solũ. ſz hoc aut in toto corpe est aut in pte aut iferiorib⁹. ꝛ tũc p clystẽ hñs nitrũ aut hmõi

euacuam⁹ spūs. aut i supioꝛib⁹ ꝛ tūc p potū aut cibos. sic ḡ studem⁹: mltotiēs. n. p potatiōez vasis hn̄ius āgustū os. qm̄ ex ipo tāq̄z ab augusto spūs ꝺuct⁹ ad thoꝛa cē suscitat digestiuā ad euapoꝛatōez spūs. ꝛ hi stati eruptāt mltotiēs vo puertim⁹ h. ē ad eruptuatōez distēdēteꝫ

Vfemicōstales lacertos. i. q sūt iter costas. XIX.

Vdit. n. hy. mäz mltotiēs ledēte coꝛpa. ē qñ ꝛ discrasia sola ē ledēs. ē qñ ꝛ mä p⁹ mäz vo oino ꝛ discrasia. pp b ꝛ hy. mltū ꝺ mäz dē miat sic igr̄ ꝛ b ꝺ ipa itēdit. ꝛ qd dic. qm̄ opz egressus adaptr̄. egressus āt dic nales meat⁹ vtputa nares vētré vasa vnica. i. via q̄ est inter renes ꝛ vesicā ꝛ poꝛos non manifestos. h oia egress⁹ uoiat ꝛ sic i exteꝛioꝛib⁹ sūr meat⁹ vz i citatib⁹ ꝛ qdā hoꝛ sūt apti ꝛ ducētes supflui tatē ciuitatz. ꝛ iō nō fit malum et in ipsa. si vo hi meat⁹ opilent manēt supfluitates et operant putredinē et putridas egritudies. sltr et i nr̄o coꝛpe ē iuenīr. et ppt b hy. exhibet diligētiā circa nales meat⁹ et oꝛdinare ꝓcedit et a digniꝛe oꝛdinē fecit. cū igr̄ cer bꝛ sit dignius toto coꝛpe. iōq̄z a narib⁹ icepit. Nares. n. meat⁹ st cerebri quēadmodū epatz rnes vesica et collū vesice. et rursus vētris intestina: sic et coꝛ q̄ sunt i thoꝛace trachea arteria vt canales pulmōis sicut et toti⁹ coꝛpis poꝛri imāifestū. oz igr̄ dicit hyp. hos egressus vz nales meat⁹ adaperire. ¶ Quō oz. et quō oz dicit q̄si bz qué modū oz. aut p vētré aut p viā q̄ ē inter renes et vesicā. aut p sudoꝛes. vt oz dic q̄si sic decet. oz nos vti cura et aptiōe aut per purgatōez aut per cibos aut p alia hmōi. Adapire. vo. h. d. nō ferro icidi vasa ꝛ adapti. sz aut nātr aut ab arte oz b hze cursū qué dā ꝛ aptōez. Qualia. q̄lia āt dic vbi bz rōné fiat adaptō ꝛ purgatō mäe sic ꝛ i aphoꝛismis dic sigdē q̄lia oz purgare purgent. ꝓfert ꝛ bñ ferūt q̄ dr̄. qm̄ oz signāt q̄ fiat idustria nae q̄ p⁹digōné fac inanitio ꝛ ñ an ꝺ gōné. q̄ dicit. Quārū oz vbi inanitio fiat mioꝛ q̄z oz. nz pl⁹ q̄z oz ꝛ dicēs qm̄ quantum oz exposuit. ¶ Ut sudoꝛes. Nō. n. oz per sudoꝛes imoderatos eūatiōz fieri p eo q̄ nō cducatur vtile ꝛ inutile. s. nātr caloꝛ ꝛ fortitudo vitatr. ꝛ ipe qdē exēplificauit vt sudoꝛes: tu vo itellige ꝛ vētrē ꝛ alia silia in qb⁹ est itētio. ꝛ pm⁹ pmo hy. ē. ¶ Sicut ꝛ nares. Et debemus scire q̄ de narib⁹ fac mentōez aut q̄ cerebrū p has purgat aut q̄ nā p has facit euacuatiōez. dico āt fluxuz sāguis. melioꝛ āt ē ꝑma cā. Fa āt. i. flux⁹ sanguinis nō ē cognita nae. sz potius pria. alios āt egress⁹

Nares meatus sunt cerebri.

dicit q̄ sunt per ventrem vrinaz ꝛ talia. XX.

Ho aliū pmōez trāsfert se. hy. ꝛ qdā pfectoꝛ scīūt qd dico. sūt. n. q̄dā appētia. eē magna fātasie: pua vo vitati aut magna appentia vitati pua vo fātasie. sic igr̄ dicit ꝛ h: qm̄ sūt mltotiēs egritudies. ꝛ be vident eē difficiles. ita q̄ idiota turbat. ars vo gaudet. vidit. n. medic⁹ faciē absq̄z sinthōate vtutes fortes. ꝛ hāc dic facie cōgruā ꝛ bñ ꝺsignāte. mltotiēs vo ḡuū supueniet ꝛ egritudies q̄ spāt eē pue ꝓturbāt arte. ꝓsidero. n. faciēs sinthōaticā aut ppt ꝺbilitatez vtutū aut ppt arefactōez sic igr̄ ispicio oculos ꝓcauos ꝛ palā qm̄ nātr caloꝛ ꝺbilitatus é. ꝛ a ꝺsiccatōe hūida oculoꝝ aruerūt. faciē āt cōgruā dic q̄ min⁹ sinthōatica é. nō. n. eā q̄ ē oio absq̄z sinthōate recipim⁹ qm̄ ꝛ b mltotiēs ex nāz é. sic igr̄ ab hūi-

Immoderata eūatio sudorz mala.

Paratieneo soꝛoꝛ sic nigre coloꝛata vel sic qui cum timeo soꝛoꝛe hic nigre coloꝛat⁹. XXII.

Mpiritho velut seme vrina talr q̄ dcr miatiua ꝛ hūidoꝝ ꝛ talia q̄ vrine fiūt. nz. n. vētositates mltre nz stercoꝛis mltis viscosa veniēte mala sabat nō. n. magnum erat hypocondrium. XXIII.

ꝺioꝛe ꝛ supflua hūiditate istat eō facies. ¶ In modicis. Hoc aūt intēdit h hy. qm̄ in modicis malis q̄ sūt sz tantā. magnis vo sz veritatez facies ḡtia bone designationi q̄si h incōgrua difficilia designat. XXI.

Enigmatice q̄si i silitudie dicit h hy. p eo q̄ sicut in cōmemoratōe sui scribit h. dicit ig r h. qm̄ circa magnū aut locū magnū aut theatrū magnū aut aliqd tale. ignoꝛabat enī locū. hy. ꝛ rursus dic cui⁹ mulier nomē viri nesciens. dicit. qm̄ icterico exīte. ictericuz āt dicit aut facié hui⁹ ictericaz factā aut totū coꝛpus. Ha. vo h exponēs dic. qm̄ ex hac ptica ñ possum⁹ hze aliquā vtilitatē. icertū. n. ē q̄re fcūs é iste icter⁹ aut ppt pmutatōez idustria nae factā colera ru. expulsa ad supficiē aut per opilationez ciste felleę aut p flegmōez epatz. icterico itaq̄z dic aut coꝛpe aut facie aut ipo viro icterico. c⁹ mltū er mōabat i ipo r̄tro ieroī circa magnū. t. ¶ Paratieneo. qdā āt libꝛoꝝ hn̄t patieneo quidā autez cū timeneo. siquidē igr̄ hn̄t paratimeneo dicim⁹ qm̄ soꝛoꝛ timenei nigre coloꝛata fuit. si vo hn̄t cū tieneo. signāt q̄ vir hitās cū soꝛoꝛe tienei h nigre coloꝛat⁹. rursū. g. dic nihil ē mānifestū h nigre coloꝛat⁹ idē tmiatus é. aut idustria nae fuit expulso melācolico hūoꝛe ad supficiē: aut

Quid sit rugitus.

ppt nām coꝛporis h exīte melācolico. XXII.

Vz q̄ñq̄z ꝓsonū tractatū titulo tradit hy. vz epidimicā egritudiné. mētōez. n. h facit toti⁹ ciuitatis. nō. n. vnius viri aut vni⁹ mulierz. sz toti⁹ ciuitatz pirithi pirithus. n. ciuitas é asie. ꝛ dic q̄ i hac pirithō supuenerūt tūoꝛes gibboꝛosa iflatōes sbleuatōes. ꝛ ꝓsidera qō gibboꝛosa dixerit ꝛ nō flegmōes. si vo eēnt flegmones oio ꝛ febris supueniret. ꝛ nihil q̄ dcā sr ab hy. ꝓficerēt. gibboꝛosa igr̄ dic tūoꝛosas iflatōes q̄ ꝓsistūt ab hūida ꝛ frida mā ꝛ si recolīt ea q̄ dcā sr in aphoꝛismis. q̄ has tūoꝛosas iflatōes rugit⁹ mltotiēs dissoluit. Rugit⁹. n. ē mot⁹ hūidi cū vētositate. ꝛ ꝺsignāt qm̄ mā q̄ ꝓtinebat ꝛ erat imobīl nē mouer ꝛ ad ꝺtmiatōez accelerat. sz vētositates mlte fcē dissoluerūt hos tūoꝛes sic āt ꝛ motō vētris i viscosis egōnib⁹ dissolue hos tūoꝛes. ꝛ vria vo velut scmē veniēs pmutatōez ꝺdit morbo. q̄ āt ē vria silis spmati alba viscosa ꝛ grossa. hy. vo ꝑ vriā tradit ꝛ postea tūoꝛes. ꝛ dic q̄ i hac vria fcā ē ꝺtmiatio ꝛ permutatio. nō āt dico qm̄ ꝛ i alijs sic rugitu ꝛ vētositatib⁹ nō fit pmutatio. sz qr nō ꝓtigit fieri has ꝺtmiatōes. sz qr sole vrie tales emisse sr. nō. n. magnū fuit hypocōdriuz b est nō fuit flegmō ꝛ nō tūoꝛosa iflatio. ꝛ se. vtiq̄z fuit. et nz rugitus aut vētositates aut hmōi dissoluerūt passionē. sz potius flebotōia aut purgatio. XXIII.

Nō h⁹ ꝺ brassica idest de caule.

Dicit q̄ i q̄dā supuenit tūoꝛosa iflatio ifra pitenēō circa pectinē. et nz vētositas passiōez soluebat nz artis studiū sz repēte mot⁹ patiēs brassicā. i. caulē cōedit septia die et curat⁹ ē. cuz igr̄ brassica calitate et acumine dissoluerit et viscosū hūoꝛis permutauerit fridū fregit tūoꝛē. et ab h fcūs ē bon⁹ ābelitus. itex. n. h tūoꝛ superuenit circa peritoneō et coāgustabat diaphragma et r̄spirabilia. et sic fcā ē disnia. nē āt tūoꝛe dissoluto bñ spirās fcūs ē. et b oia fac brassica nō sic cibus. sz sic pharmacia sic cib⁹ sp vituperat tāq̄z cachochimia sic pharmacia laudat. vñ et similiccō scriptū ꝺ brassica. b enis

marie cruda data suscitat vētrē ad egōnē. ecce ab hac pticula ōsignat q̄ ꝓmēoratiu⁹ē li. volētes. n. sīc i ꝓmēoratiōe scribē capitula. sic scribim⁹ i tabulat i alio q̄daz hmōi. qm̄ volo de ℔ ōtermiare volo. z de ℔ z ℬ. sic igr̄ hy. de sāguie ichoroide. volo dicē. z dic sanguis. n. duplex est aut pur⁹. aut cū alijs mixt⁹. hz. n. sāguis seruz z alij hūores. s. sōtilé q̄zdā sbaz z aquosā sic z lac hz. z qué admodū sex lacꝯ acuti⁹ exns suscitat z mouet vētrē ad egōnē. sic z sex hūoꝛ:sz circa magis z min⁹ ℔ hz sex et icoꝛ noiat ab hy. vn̄ et ꝓ volés de sero ōtermiare ab hy. sumés dicit. Icoꝛ sāguis mediocris nigroq̄ colore acetū qdē z agreste. q̄ ita q̄ vult dicē hy. qm̄ sāguis. i. icoꝛoides sanguis mixt⁹ cū flegmate aut cū melācolico hu. facit timoꝛes z pturbatōes. timoꝛez qdē ꝓpter ifridatōez hu. sic. n. dcm̄ ē. si timoꝛ et pusillanimitas ē. pturbationē vo efficit pp sex mouēs z suscitās. dixit igit hy. in timētibus z territis. si vo cuz colera ru. mist eat iscoꝛoides sanguis efficit alienationem z vigiliam. si vo cum nigra colera facit maniam. ¶ Sue molestum. Qūo ät dicit bonuz. qd igit est mala bōa aut alienatio aut timoꝛ z dicim⁹ q̄ min⁹ malū nomine cōtrarij bonum nominauit. ℣ XXIII.

Sex lactis soluit ventrem

DE splenetica dispōne ℔ determinat. z qd dicit. qm̄ qb⁹ splē pcliu⁹. q. d. si i iferioꝛib⁹ ptib⁹ hz flegmonē aut in flegmōe i supioꝛib⁹ ptib⁹ fcō. mā vo ad iferiora repat. i ℔ dicit qm̄ i volēte mēbꝛo. i. ad iferiora fert. nā cū ppria vīb⁹. s. cū sāguine factis. iōq̄ iferiora odez vt pedes cal sūt z genua: man⁹ vo z aures z nares fride ꝓm⁹ vo bon⁹ scriptoꝛ mlta bōa iuēiēs exēpla man⁹ cuz pedib⁹ z gēib⁹ ordinauit z dix. man⁹ cal̄e male faciēs. ¶ An ꝓpter ℔. Scōz qōnē adducit sm̄ōez. i splenetica eni dispōne educit mltotiēs sāguis sbtil̄ p nares. z igrit itaq̄ ārē ℔ sbtil̄ educit vtq̄ ipse splē in sbtili mā habz flegmonē cōsistētē aut grossū qdē retinet splene. sbtile vo remittitur quod z in lapide. ℣ XXV.

De diuersitate tūoꝛ ipsius splenis

QUidā ät hāc pticulaz cuz supioꝛib⁹ ordinat. i. qm̄ fit putrefactio in splene. tūc ꝓtingit fieri supioꝛa frida iferioꝛa vo cal̄a. sz falsuz ē ℔. eteni mā sola exīte cōtigit ℔ fieri sinthomata. nos vo dicim⁹. qm̄ ad iferioꝛa oz ℔ ordiare. mltotiēs. n. circa vmbelicū supuēit flegm̄ aut circa pectinē vt circa itestina deiñ subito supuenit ruptio. z ducit sanies p poꝛos mānifestos ad intestina. postea ℔ sic acutū sbstat vētrē z dic ad pus supfluitatē. z si ℔ cōtigerit signū ē qm̄ ruptio fcā ē flegmonis huius. z hoc est qō intēdit hy. ℣ XXVI.

Dīia inf coꝛriza z catarꝛ.

DE differētijs tumoꝛ splēis itēdit ℔ hy. determinare. z dicit supuenit. n. tumoꝛ qn̄q̄z qdē i supioꝛibus ptib⁹ splenis. qn̄q̄z vo in iferioꝛib⁹ z qn̄q̄z qdē lōgus. qm̄ ät z ipe splē lōg⁹ est mltotiēs ät q̄ sūt ex nāz hiz q̄ sūt ꝛz nāz sunt silr figurant quēadmodū z i cpte vt i plīb⁹ rotūdus pucnit tumoꝛ. aliquotiēs qdē igit i splene lōg⁹ supuenit tumoꝛ. qn̄q̄z vo rotund⁹: qn̄q̄z vo supabūdat mā grossa z i pfūditatē qm̄ terrenuz hūoꝛis ad iteriozes pticulas splenis pcesserit. Dic ät tu. z supi⁹ lōgus z iferi⁹ lōg⁹ z supi⁹ latus z iferius lat⁹. z in pfūdita ste grossus z in supficie grossus. ℣ XXVII.

Dīia inf coꝛriza z catarꝛ.

SI cuz coꝛriza existit supuenerit splenetica dispō soluit. coꝛriza vo z catarr⁹ ab eodē fōte pcedūt s. cerebꝛo sz differūt loco qm̄ coꝛriza qdē fit i narib⁹ catarrus vo i fauc⁹. aut q̄ ℔ dicit aut ꝓtigit mltotiēs duas aut tres pticlas egrotare. z hanc q̄ē ōbiliꝛ patit mā mota ad eā. sic igr̄ z naris ē ōbil̄ z splē sic ōbiliꝛ ꝛcipit mānz n̄ fcā coꝛriza. si vo ℔ fiat moderata tn̄. ℔ ät dic z. g. i li. ō inf ioꝛib⁹ qm̄ ꝓtigit mltotiēs tria mēbꝛa egrotāt vt vesicā rēes z mīricē mota vo mā q̄ ē ōbiliꝛ ꝛcipit eā. archigēes vo dic q̄ ola patiūt z rdarguit eū ibi ga. xxviij.

Dīia inf vsū z acqsitionē

MInus a capite coꝛrizātib⁹ z c. xxviij.

QUe circa egr̄ ꝓcuratio z i egritudie introgatio q̄ mānifestat q̄lia recipiēdū sm̄ōes q̄ circa egrotū circa coastātes circa exīoꝛa: qꝛ caliꝛi: et firmiꝛi masculi z nigri pp hoc exteri⁹ vene. ℣ xxix.

DIcūt ē a nob mltotiēs q̄ hy. ō pticlarib⁹ ōtmiat egritudib⁹ magz q̄z de epidiacis. z mlta z digna nocuīta suo itellectu ō egritudib⁹ nos docuit. ꝓnter ät ℔ qūo se gerat medicus circa egruz ōtmiat. z dic q̄lē oꝛeē pcuratōez medici circa patiētē. qd ät ē pcuratio z dicim⁹ q̄ ꝓcuratio ē vs⁹ bon⁹ tpat q̄z q̄ sit i domo alīō ät ē vs⁹ z alīō acqsitio. vs⁹ qdē ē bōa habitudo exīntiū. acqsitō vo iuētio n̄ exīntiū. vn̄ ex sonosō discipls pla. i dialogo iconōico. qm̄ dīt acqsitō vsu. ꝓtigit. n. male acqsitz bn̄ vti aut eq̄uio bn̄ acqsitz male vti. mltotiēz. n aliqz iuste acqrit pecūias. vez tn̄ hiz bn̄ vtit mltotiēz. n. acqrit iuste vt a ꝓꝓjz laboꝛib⁹ z bōa opatōe male vo iñiz vtit ōstruēdo eaz z imitat ꝛz pla. vaz pfoꝛatū. vn̄ quēadmodū igr̄ ē i exīoꝛib⁹ ista dīia sic ē z i nob mltotiēz. n. aliqz acqrit modicaz rōez z pfert ipāz z ꝓuenit z vī eē sapiēs ꝓp bonū mōz ali⁹ vo mlta vtiqz sciet z nesciet vti bn̄ s nz i cognitōib⁹ nz i curz. i cognitōib⁹ qdē qn̄ vēit ad egr̄ n̄ iqrit agnitōes aut ꝓnostica. sz iqrit coordiatōes q̄s logiatꝛos. i. medicos sm̄ōib⁹ noiat. g. i curis vo qm̄ ē mltotiēs q̄ aliqs hz mlta medicāina. vtutez vo ignorat z mōz vtēdi z q̄zitatē. oꝛ nositaq̄z z bn̄ acgrē rōes. z bn̄ ipis vti. z si venerz ad egr̄ z iuēies faciē ipi⁹ macilētā sic dcm̄ ē i ꝓnostic z illā mortificatā. i alio vo iuenies faciē iflatā. n̄ dicas q̄ a mlto sōno aut ocio fcā ē faciet macilēta. sz vnicuiq̄z dic cāz ꝓuēiētē. z i pozi qdē dicat q̄ macilēta fcā ē faciet aut pp arefactōez aut dissolutōez ītēte hūiditatz aut pr̄ tristiciā aut pp sollicitudinē aut pp ōbilitatē vtutū. i hñte vo faciē iflatā: dic aut pp mltū sōnū aut pp ociū aut pp hūiditatē supfluā ℔ fcm̄ē z i his cognitōib⁹ n̄ loq̄r ōtmiate. sz negōe vtēt dic ne tristicia tibi supuēit aut vigilia aut cura aut vtē distūctiōe. dicēs aut tristicia tibi supuēit aut vigilia aut sollicitudo aut aliqd tale. ex his. n. oio iuēiet cāz. opz ät ꝓsideraī z patiētē si añ egritudinē fuit audax z ꝓfidēs. nūc vo diff⁹ z oꝛsū spectās. ōsignat. n. aut subet aut cōmā aut litāgiā expectāi. si vo rurs⁹ modest⁹ fuit z māsuet⁹ p⁹ea vo i egritudie fcūs audax z tēerari⁹ maximā discrepātiā eē aut separi oz ētte z ali⁹ ꝓsideraī. sīqdē. n. fuerit patiēs z rōnabil̄ mānifesta sibi vitatē z dic q̄ mala ē egritudo sz ꝓfōta te. si vo ē pusillanimis z timid⁹ n̄ dicat ei vitate. sz dic ipi q̄ n̄ ē egritudo mala: sz tico ne tua tēeritate fecerz hāc malā. iōq̄z oz te ꝓtuari. ꝓstātib⁹ vo dic vtatē q̄ pictosa ē z custodiētib⁹ ipz. z rursū ꝓsidera qb⁹ ō lectat cū erat san⁹ si alcis fac coꝛā ipo aliqs his ludē si vo vbis grāmaticalib⁹ fac aliquē coꝛā ipo ℔ log. si vo rhetoꝛicz rhetoꝛicā z spāles aicoz ipi⁹ pmitte itrare ad eūt alioz vo n̄. z qdē ℔ sī apō patiētē: oꝛ te et astātib⁹ dīe cō placeatz ei rnsiōib⁹. et si aliqs amic⁹ nō ver⁹ supuenerit dic qm̄ gescit. et nō pmittat ipz vidē. siqs vo exneoꝛ obiurauerit et interrogauerit te et fuerit inimic⁹ dic q̄ bn̄ se hz. si vo spāl amic⁹ dic ei vitatē. q̄ male se hz. qdā autem libꝛoꝛ nō hñt ad eos q̄ sūt extra. sed habēt: circa

Quālr debeat medic⁹ se hēre circa egrū.

exteriora.i.aerē ipz locū z hmōi.si.n.expectat sudor dic
p fiet nisi fridior fiat aer.sic.n.z.g.pdixit i quodā p su-
dores supueniēt nisi aer ꝫ opabat.nā fridiore fcō aere
nō fact⁹ē sudor.deide.g.inducēs ipm in balneū z rare
faciēs poꝛros.eduxit sudores z dissoluit passionem.z
hoc habet presens intentio. XXVIIII.

Do Jdicistis pcurationē q̄ ē apud patiētē p pdicta.
ea vo que ē ad egritudinem est b. qm̄ oz te cōsiderare vtruz salutifera ē egritudo: aut mortal.z vtrū apparuere signa dignis aut nō vtrū termiabit egritudo aut dissolue hy. Jnterrogatio que manifestat.dicit.n.pcuratio q̄ circa egrū z in egritudie iterrogationes sūt quecūqz manifestat patiēs quas dicit recipiēdū si salutifera est egritudo.si vero mortalis nō recipiendus.Quidā in calidiori z firmiori Quod cōfuse hy. in aphis determinauit hoc in hac particula breuiter dicit p masculi qdē in dextra pte generātur.femine vo magis in sinistris.cām aūt huiꝰ qdaz ex cōueniēti dīnt p pp hoc p calidiora sūt dextra.sinistra vo frigidiora.sic.n.z viri calidiores sūt. mulieres vo frigidiores:q̄re ät dextra calidiora.qdā dīnt p fortiora sūt sinistris.docet ät fortiꝰ calidū ee.nos vo dicimus ad p nō ppter caliduz fortiora.ſz ppter bn̄ mobile z bn̄ exercitabile.vn̄ dextra manꝰ sicut bn̄ exercitabilis existēs fortior est pede dextro.Jtē dīnt p calidiora sunt dextra.q̄ epar in dextra pte ē.aut dicimꝰ: qm̄ cor mediū est eoꝝ q̄ sunt in thorace.z declinat ad sinistram vētriculus eius.Cū his itaqz dicamꝰ verā cām quā ab anathomia venati sumus.Et sciēduz est ät p dn̄r vene z arterie magne ad renes q̄ purificāt sanguinē vt nutriant mēbra.priusqz vo inducant ad renes vnꝰ ramꝰ ex ipsis mittit ad sinistrū testiculuz.z ad sinistruz sinuz. que nō puꝝ hz sanguinē.a renibus vo purificato sāguine mittit alius ramꝰ ad dextrū testiculū z sinū q̄ puruz fert sanguinē z calidū.purus.n.sanguis calidior ē nō puro.ppt̄ hꝰ masculi de dextris gn̄ant.femie i sinistris. Cnō solum autē cōplexioni cellularū matricis est attribuere cām.ſz spermati virili calido existēti z mares gnāti.cū his autez z supiorē motum opz expectare.incōuēniēs eni est vtutez plasmatiuā causari mīricez z cōplexionē spīatis.z creationē hoꝝ non dicere cām:sed neqz mas neqz femina sine ipo fit.vn̄ bn̄ dixit de illo p voluit īsperit.z iā oia facta sūt.habes igit cās p q̄s mares p in dextris.femine vo in sinistris. z huiꝰ fidē hēs ab actore.eteni oues z capre gemella sunt generantia aialia.z si grauide fuerint eas iueniemus in dextris qō mares.in sinistris vo feminas sic z pīmōides dicit. Jn dextris p pueri.in sinistris vo puelle nisi fm rarum. z in sinistris generant mares sicut z femine z in dextris femine sicut z mares.vnde breuiloquus hy. magis addidit hoc.Quia in calidiori z in firmiori. Quidā autez dicunt:qz in calidior z in firmiori.quare ex quo in calidiori loco fiunt dextra firmiora sūt.Ba.vo nō ita dicit. sed z in calidiori qz in firmiori.ptes.n.dextre sic calide z firme sunt vt fortes z nigri capilli ppter hoc exterius vene.hoc autē fm accidēs fit.qm̄ nō semp pueri cū nigris capillis gnāntur iflatas hītes. XXX.

Do Lus magis qdā ad nigros capillos z exterius venas construūt.qdā vo ad iferiora:qm̄ magis cōmiscetur z magis coestat embrion in dextris.aliud ät est cōmixtio aliud coestātia.cōmixtio qdē.n.ē cōiūctio et cōplexio q̄litatū coestātia vo moderata cōgelatio spmatis.z ne qs dicat p cōgelatio a friditate sit. dicimꝰ eni ad hꝰ p pp hꝰ nō dixit cōgelatio ſz coestat qm̄ cōgelatio a frigiditate fit.cōsistētia vo a caliditate. vnde desiccatio fit z pp desiccationē sba mae. XXXI.

Mascu li in dextra pte generāt fe. vo in sinistra.

Hcuti⁹ mouē qescit z tardi⁹ q̄ crescit: z p āpli⁹ crescit. XXXII

Tampli⁹ tps qz firmatū ē: z magis colericuz' z magis sāguineū ē hꝰ: z ppter calidior est locus animalium. .I.

Jcutis raritas: ventris dēsitas si cutis cōcessio aūt vult dicere defectū z supabundātiā mulieris z maris.z dicit q̄qz mulier citi⁹ crescit ppter hūiditatē habilius se habēs ad augmētuz triū diuisionū z supabūdātiā.sed cito qescit p est minoratio vl defect⁹ in mlto tpe mouet p est eius supabūdātia.sic ait.n.z in lib. de nā hūana dcm̄ est.p femina qdē in quarta die format masculus vo in quadragesima.pitur aūt femina nono mēse qō est eius defectio.masculus vo.x.mēse qō ē eiꝰ supabūdātia.sicut autē z post ptū femina qdē citi⁹ crescit.masculus vo tardius z p amplius tempꝰ. femina.n. cōiter crescit vsqz ad octauū decimū annuz.masculꝰ vo vsqz ad.xxv.z p amplius tpꝫ.qz firmatuz est.q.d p firmū z forte z calidū embrium generatū est.ppter hoc tardius crescit sicut nō habens multā humiditatē ppter per

In amplius tēpus ppter copiaz calidi. XXXII.

Emo cogitet p colericū dicit hīs discra siā multā z accēsionē z caliditatē imoderatā.ſz colericū dicit calidiꝰ qdē.nō tm̄ male cōplexionatū.z hꝰ designat p eo qō addidit. Et magis sanguineū.Sāguineuz eniz dicit aut qō hz multuz sanguinē sicut epar:aut p habz puꝝ sanguinē sicut cor.aut qō hz simplr sanguinē tāqz oia aialia sanguinea dn̄r simplr.sicut autē z sine sāguine dicit vesica.res hīs sanguinez.h autē sanguineum dicit mēbruz qō hz puꝝ sanguinez z caliduz qō est dextra pars.vn̄ z addidit qm̄ hoc aial huc calidius aliis animalibus.exinde habes p z sanguinis dicit anathomicā cām.q ppter hec calidiora sunt dextra.qz purum sanguinem recipit dextra:sinistra vo nō puꝝ sangninē recipiunt z in his cōpleta est secunda particula.

CExplicit secunda particula. Jncipit tertia. .I.

Post̄qz determiauit hy.scōaz pticulā in q̄ multa z mirabilia documēta nos docuit.p̄ter intēdit determinare tertiā pticulā.z trāsfert se ad aliā doctrinā.p quā docemur. p q̄dā ipfecte a nā facta oz medicū pficere.q̄dā vo nō oino fcā oz facere medicū.q̄dā vo idustria nāe facta nō oz cōstringere.imo iuuare.Sz fm positā pōnē p̄mo dictiōes explanem⁹.p̄ter dicam⁹ itētionē. Karitatē ät dicit cutis aptionē porox.poꝝ ät nō fm epicuꝝ fm multitudinez existētiū.sed poris corpe ꝓtinuo exn̄te. Jngrit ät vtruz hi pori egrediētib⁹ supfluitatib⁹ violētia facti sunt: aut añ supfluitates.z vtꝝ post exitū resideant rursus pori. aut subleuati maneant.z dicit Bal.p manent sic.z post egressū supfluitatū icipiētis fidē a capillis. Nūc aūt nis

Mulier citi⁹ formatur i vtero z extra q̄s masculum.

Sāguineū mlti plr dicit

ſi ꝺ his ẽ nob ꝑ:verũtñ ſciaꝯ ꝙ raritatẽ cutis dic aptionẽ pozi. Sciẽdũ ãt é ꝙ ex oppoſito gꝺ vocat déſitatẽ cutis ꝓſtrictõez pozri carniũ icremtũ ꝓpũ ãt carniũ timidũ cõp⁹. Uétriꝯ ſtupozẽ dic ꝺbilitatẽ alkatiue q̃ é i vẽtr ꝓfuſiõez oiuz dic malã hitudiné ⁊ ꝺbilitaté q̃ é toti⁹ cõpiꝯ: quéadmꝺz cũ ciuitaꝯ tota iozdiata é. ⁊ ñ ꝓfuſiõez ſz i mũdũ dic ſãguiné: aut pp cãz vẽtriꝯ fcãz: i mũdũ ãt pp ſpſiõez ñ bñ fcãz. ſ. vaſis purificãtib⁹ ñ bñ ſe hñtib⁹ ⁊ ñ diuidentib⁹ ſr̃fluitates. Cẽbri diſſipatõez dic: ñ vltimã ꝺ ſtructõez cerebri. h.n. ipoſſe éſſẽi viuo exiſtẽte aiali. ſz diſpſiõez dic cerebri dimiutõez ⁊ ꝺ ſicatõez. Caluicies ãt é idigentia capilloꝝ. ſ. caſuꝯ capilloꝝ q̃ ſk i añtiõi pte bregmatꝯ: bregma ãt duo oſſa ſk q̃dri latera circũſcripta añ futurã cozõalẽ p⁹futurã vo ſikez huic lr̃e gr̃ce laude: i medio ãt recte ſutur̃ iuẽ vtrãqꝯ futurã oſſiũ exñtiũ i ſpém laudis. Oꝛgana ãt dic ſenſus q ſk circa facié. Sz poſtq̃ dictões expoſuim⁹: dicam⁹ itaqꝯ itẽtõez hy. gdã g̃ ſimplr exponũt ꝼmonẽ ⁊ abſolute i telligũt: ⁊ vnũqꝺqꝯ p ſe capitulũ dicẽtes ſic. Qm̃ oz iqrẽ raritatẽ cutꝯ aut déſitaté aut ꝺbilitaté vẽtris. B. ãt ñ hꝺ dic ſz vtiꝝ ſi ꝓiũctiõe calꝛ ⁊ cõditõali mõ ꝓfert ꝼmonẽ di. ſic. qm̃ ſi fiat cutꝯ raritas tc̃ ſudozes effũdũꝝ: ⁊ imoꝺẽate ferũꝝ vrie ⁊ ſeceſſ⁹ aut ñ oio. qꝛ hñt ſeſe eg̃rio h⁹i expurgatões: iõqꝯ i eſtate qꝺ pꝑ mltã diafozeſiz ſudoꝝ modice vrie emittunꝝ ⁊ modice egões. i hyeme vo ep⁹ ſi vo iduſtria nãe fiat bonũ é: ſi vo p maliciá egritudis oz phibẽ: ſi vo ꝓſtrictio fiat porozũ. nõ dignat⁹ ẽ hy. di ceꝛ q ferũꝝ mlti ſeceſſ⁹ ⁊ vrie. ſz hꝺ dimiſit ſic mãifeſtuz ex ꝓcedẽtib⁹. dic ãt qm̃ icremtũ fit carniuz. i dẽſitate. n. ꝓcl'diꝝ inat⁹ calor: ñ euapozaꝝ fortitudo vitaꝝ. ⁊ pp hꝺ augmtaꝝ nr̃z cozp⁹: ⁊ exiñ icremẽtũ fit carniũ. Et tr̃ſſert ſe ad aliá rõné ⁊ dic. Cũ debilitas fit vẽtris: exide nõ digerũꝝ cibi: crudus hu. ducit ad ep. ⁊ pp hꝺ i epateñ fit g̃ ueniẽs alkatio ſãguis. exiñ ipur⁹ ſãguiſ ꝑ vaſa ꝺducit ⁊ nõ nutrit mẽbra: ⁊ hꝺ ñ nutrita areſiũt ⁊ ñ oꝛdiate mouẽtur deiñ male opanꝝ aiales vtutes vitales ⁊ näles pp hꝺ diꝝ oiuz ꝓfuſio. Sciẽdũ ãt é ꝙ ñ remiſcit oiuz ſz digiozes. dico ãt cerebri. ⁊ ipe ãt ñ nutriꝝ. ⁊ ide ſiccũ fit. ⁊ ad iteriozs trabit ⁊ reſidet: r̃cedit ãt ab añriozib⁹ ptib⁹ frõtis: ⁊ hꝺ pp deſiccatõez ⁊ calui fiũt hi. Sciẽdũ é. n. ꝙ capilli g̃nanꝝ a ſr̃fluo ⁊ fũoſo vapoꝛ: ſuãꝝ ãt ab hũiditate cerebri: ⁊ qꝛ ad añrioza g̃ctũ é pp ꝺſiccatõez ſupueit: iõqꝯ calui fiũt ꝑ eo ꝙ ñ hñt lacertoꝯ hũectãtes cerebꝝ qꝛ patiunꝝ: ⁊ ñ ſolũ caluicieꝯ fit. ſz debiltaté ſignat ſẽſibiliũ organoꝝ. ſ. oculoꝝ nariũ ⁊ auditus ⁊ deſignat hꝺ cãꝑ eo ꝙ ñ miſtrat vt⁹ aialis ab ipo cerebꝛo. hꝺ hz pñs itentio Si cutꝯ ꝓceſſio carniũ icremtũ: ſi vétris ſtupoꝛ oiuz cõfuſſio vaſculoꝝ ⁊ imũdicia: cerebri diſſipatio: caluicies organoꝝ cõtritio. Quẽadmodũ i veſte dicimus ipſuz contritã ſic ⁊ ipſe dicit. ꝙ terunꝝ ſenſibilia. i. ledunꝝ nec amplius agũt cũ cerebꝛũ ñ emittat vtutem. II

In eſtate minuunꝝ vrie ⁊ egõnel i hyeme vo augẽtur.

Ꝺ aliá curã medicinalẽ tr̃ſſert ſe hy. ⁊ vult ꝺ purgõe carniũ ꝺtermiaꝛ: ⁊ remiſcit exceptõuz: ⁊ noli adhibeꝛ fãtaſiã tuã platõicis pla. ãt dic ꝙ gignaſtica ꝑs ſi é medicialꝝ arꝯ. hy. vo ſic ꝑtẽ ipi⁹ tradidit. ⁊ ꝺ purgõne carniũ itẽdit dekmiaꝛ: aliꝺ ãt é purgõ: ⁊ aliꝺ é eũo. purgõ qꝺ. n. é dimiutõ carniũ: eũo vo é expurgõ ſr̃fluitatũ volo ãt a ſr̃fluitatib⁹ vob icipe: dcm̃ é i aphis. Qm̃ i ſũ mo bõe hitudis fallaces: pp h hyp. iuéiés näz vltra terios tédẽté ⁊ carnes augm̃tari vult ãt purgõné ſup abũdãtie facẽ. ⁊ dic ꝙ oz exercitia aut luctatõez: aut curſũ ipſis ſtatuer̃. Sciẽdũ é ãt ꝙ vnicuiqꝯ cõueniés exercitiũ oz ꝓſtituẽ vt ſi cõ ſuetudiez hũerit aliqs remigaꝛ id ſibi ꝓſtituez ſi vo hũit ꝓſuetudinez ſtuder̃: ſtuder̃ ſibi ꝓciꝑere: ſi vo lucrari: iube lucrari. vꝛ g̃ hy. ꝓmẽoraꝛ repauſatõem: ſi. n. exercitiũ vk̃ gymnaſiũ: purgat carnes repauſató ep⁹ augmẽtaꝛ dz: aut citi⁹ ꝙ repauſatio mltiplr dr̃: aut. n. r̃pauſatio dic qetẽ p⁹ gymnaſiũ ſic dic qeſcer̃ ſbito ñ laboꝛioſũ fac: aut r̃pauſatõem dic i vno die: ſi oz excercitari: in alia vo qeſcer̃: poſtea exercitari: aut repauſatõez dicit p⁹ gymnaſiũ qeſere: ⁊ nõ appeter̃ cibũ quéadmꝺz p⁹ balneũ nõ ſtati damus cibũ: qm̃ iozdiatũ facit cozp⁹: ⁊ nã ipedit ad digerẽdã calitatẽ balnei. ſi igr̃ miſtrauimuſ ſtati cibũ: idigeſtuſ ⁊ crud⁹ ducit ad ep. ſic ⁊ hꝺ p⁹ gymnaſiũ ñ oz ſtati nutrire vt ñ fiat idigeſtibil cib⁹. ſz dic ꝙ oz repauſare ⁊ de ãbulatõib⁹ mltis vti. dcm̃ ẽ ãt nob i regim̃to acutoꝝ. ꝙ qñ volum⁹ nutriꝛ̃ corpus moderata ⁊ tarda vtimur motõne. hꝺ ãt qꝛ expurgaꝛ̃ volum⁹ cãnes. iõ dic mltiꝯ deãbulatõib⁹ ⁊ citatꝯ oz vti vt ñ exiñ mlta diafozeſiꝯ fiat ⁊ hꝺ qꝺã ab exticriozib⁹ hꝺ ẽ a gymnaſijs. é ãt ⁊ a cibis hꝺ facer̃ i his ãt dic maſſã elixã oz miſtraꝛ̃: qm̃ elixa maſſa hz viſcoſũ ⁊ hũidũ. iõqꝯ addidit. pãis modic⁹. pãis. n. inq̃ztũ pãis nutrit. ſi vo modic⁹ nõ nutrit. qꝺã ãt ouinis ſcribũt q̃ſi ouinis carnib⁹ opz vti. he igr̃ g̃natiue ſupfluitatũ ſũt ⁊ róe qꝺ cib⁹ ſk. ope ãt ñ cib⁹. porcias ãt carnes ſic nutritiuas. bis ãt ñ dam⁹: ſz qꝛ ꝺ purgõe itẽdit dicit ꝙ oz bére ſignũ ſic dicẽs. ¶ Expurgationis ſignum ⁊c. ¶ Quaſi. d. vſqꝯ q̃ purgaꝛ̃ ⁊ ſtaꝛ̃ ꝙ nõ vltra moderatũ expurgõis difficilia faciam⁹ ſinthõata: ⁊ nitamur ſurſũ nutriꝛ̃: ⁊ ſic penelopes telá texeꝛ̃ videãur. iõqꝯ eoꝝ ſigna doꝯ. dicés. i tm̃ oz expurgaꝛ̃ q̃ſqꝯ videtis ꝙ ſint ab ibrib⁹ ⁊ ñ ſic a poris fũdũꝝ ſudozes: ⁊ tc̃ ceſſet gymnaſia. Qm̃ ãt ⁊ nutriꝛ̃ mltoties vtimur i tm̃ oz vti nutrl mẽto q̃ſqꝯ fiat fortꝯ nãꝝ calor ⁊ ſãguis ⁊ ita firmeꝛ̃ hoi q̃ſqꝯ videris bonũ colorẽ i facie factũ. pp fortitudinez. n. nãꝝ calozis aut p ſupabũdãtiã ſãguis vt p maliciaꝯ egritudis factus eſt. ¶ Eandem horam ⁊c. Hec pticula vr̃ eẽ. ñ mãifeſta qd ãt dic ꝙ ſcꝺz vnũquẽqꝯ diẽ i hora i q̃ dẽt exercitari oz ꝓfideraꝛ̃ ſi fcã é inoua tio diminute ſunt carnes. ¶ De ſubito nãqꝯ ⁊c. Quidã aũt libroꝝ hñt labiꝝ: qdã purgabiꝝ. ſi qꝺ. n. hñt labiꝝ ſignũ é ꝙ de ſubito labiꝝ: ⁊ attrahiꝝ ad lapſum. ſi vo purgabiꝝ ſignificat ꝙ rurſuz ⁊ ſubito ducir̃ ad lapſuz a vtute purgatiua. III

Ꝺ Jcit ꝙ cũ coꝛruũt ⁊ vltra q̃z oz expurgãt tc̃ oz ite ꝑ nutrire ⁊ vti carnibus porcis ſic nutritis. IIII

H Oc oꝛtebat ſupi⁹ oꝛdiari vbi dic. Expurgõnis ſignũ aut lapſus ex ſubleuatõe. aut qm̃ poſt ſubleuatiõem ⁊ tumoꝛẽ carniũ fit lapſus: aut qm̃ lapſus cu-

p

Dñia inꝺ purgõ-ne ⁊ eũa tioné.

Exercitiũ mode ratũ coꝛ p⁹ nutrie

Orat ex sublevatiõe.i.ex re nutrimẽto z tumore carniũ.z hoz est qõ dicit.

Jctũ é ãt noũ gp ỗ pticularibꝰ ỗtermiat ẽ hy.vñ pꝰ qꝫ determinauit ỗ purgõe carniũ pñter trãsfert se ad aliã doctrinã z mẽtionẽ fac̃ mulieris egtãtis.z ẽ ffmo é valde obscurꝰ:sic̃ dic̃ ga.qz nz vrie nz egõnũ ẽ mẽtionẽ fac̃ z nz salutifera aut mortalis fuit egritudo.siue digesta aut ỉ digesta z aut determiata aut idissoluta:z negz loci mẽtionẽ fac̃ vbi iacebat mulier negz egritudis mulieris: sz ita simplr mulieris reminiscit.pp ẽ dicit gal.gꝫ ab hac particula nullaz hẽ possumꝰ vtilitatez. Uez q̃lit cũqz possumꝰ explanemꝰ dicões.dic̃ itaqz gꝫ mulĩ quã p̃ curaui i cranõe hũit splenetica dispõnẽ:z errubicũda fcã é i cõpe:z fe.vrẽs ipi fruẽit.p̃ ãt dic̃ gꝫ ipaz p̃ vidit i cranõe.veniẽs hy.aut qm̃ pꝰ ỗclatiões egritudis itez redijt z pꝰ qõ ẽ añ reuersiones vidit mlierẽ.pꝰ reuersiões vo ñ ãplius vidit ipaz.hꝰi ãt mlieri ꝑdicta egritudo supuẽit. Et dignũ é i greſ qũo dic̃ i splene vrẽtẽ fe.fieri.si qõ splẽs melãcholico hu.fit ẽ a fri.z sic.z qũo potuit eé vrẽs fe. Et dicimꝰ gꝫ ñ é icõuẽiẽs:z splẽticã dispõez eé z i alio loco alias mãz ꝓtieri q̃ patrefcã sapuenit vrẽs fe. aut qm̃ ẽ dic̃ gꝫ nã splẽ magnꝰ é:p aliã vo cãz ꝓtigit fieri vrẽtẽ fe.gꝫ ãt malitiosa fuit hꝰi egritudo ỗclarauit hy.ỗsido:gꝫ ỗcia die fcũs est sudor circa supiores ptes.q̃rtadecia vo die fcũs é minꝰ.ñ.n.decia dies creticaꝫ é vt dicamꝰ gꝫ i crẽtica die fcũs é sudor nz idusteria nãe fcũs é.qz ñ solũ i frioribꝰ ptibꝰ fcũs é.sz i toto corpe rursũ dẽbat sudor in.l4.multus fieri p eo gꝫ cretica ẽ hic dies:ep° vo modicus fcũs est z hoc hz pñs intentio.

¶ Mlier quã p̃ curaui i cranõe.splẽ nã magnꝰ.Didici ꝑ duas cãs meliõ é vna q̃ dic̃ q̃ñ ass reuersiõez egritudis.z melꝰ é ex q̃ ñ dix quã p̃ vidi:sz quã p̃ curaui. sz dubiꝰ é ffmo.qz qño curauit eã gꝫ frcidiua fcã é z dicimꝰ gꝫ ñ é icõuẽiẽs religas mãe fmãẽ z facẽ frcidiuã:aut ẽ dic̃ aut qm̃ curata fuit mlier:aut pecauit.aut circa diẽtã.z ide frcidiua fcã é. ¶ Febrz causõidis exrubicũda. ¶ Exrubicũda fcã é aut pp mltã calitatẽ aut qz supabũdauit sãguineus hu.z i ẽ z febrẽ. ꝓfitere. ¶ Spiritus. ¶ Itez huic aduẽiẽs Ba.dic̃ gꝫ ex hac ꝑticula vtilitatẽ ñ hẽmꝰ.spũz.n.solũ dixit:z ñ aut magnũ aut rarũ vt dicamꝰ gꝫ pp desipiẽtiã aut magnũ aũt spissũ gꝫ pp calitatẽ z fe. vrẽtẽ negz puũ z vrẽtẽ vt dicamꝰ pp doloẽ aut paruũ.z rarũ.z dicamꝰ pp ifridatõez inati calãiz z mortificatõez ẽ frz é.E.itaqz itẽdit itez expon ẽ z dic̃ gꝫ spiritũ idẽmiate ãtiq dñt magnã z celeré:z spissã spiratõné potiꝰ ãt z ẽ hc̃ dic̃ spũz.Cũ.n.supiꝰ dix gꝫ fe.fcã é causõidis z exrubicãda z multa fuit calitas conuenienter opõtuit z spiratõez magnã fieri z celeré z dẽsã.

Lumin⁹ aut ad supiora ꝓstruẽdũ é aut ad iferiora z qũo ad supiꝰ ꝓstruat iã dcm̃ é gꝫ sudorẽ minꝰ facti st i.xiiij.die.qũo ãt cũ iferiõi ꝓstruẽdũ é dicat. Trãsfert.n.se hy.ad aliũ mirabilẽ ffmõez:z ỗ corriza fac̃ mẽtõez.dcm̃ é ãt mltoties qd é corriza.z qd catarꝰ:gꝫ vtraqꝫ qõ ab aq̃sa z subtili hũiditate supueniat:z ab vno fõte ỗriuat resa.i.cerebro:sz si hũiditas ducat ad nares corriza dr si vo ad fauces z gutt tc̃ dr catarꝰ.si vo ad brancbia z tracheã arteriã:fit brachꝰ vñ z brachoñ hꝰi dñr hꝰi ãt hũiditas aut a fritate aut a calitate fit.a calitate qõ cibo cõrupto.a friditate vo cibo idigõ:z qõ ẽ i vẽtre frcã diaria:z a calitate z a fridate ẽ hẽ i cerebro corriza z catarꝰ. Hmõi.n.passiões sũt diaria cerebri.sz pp qd dix a capite corrizãtibꝰ iqrimꝰ qd é ẽ:fit z ex caput corriza aut dicimꝰ gꝫ é pñs ex necitate dix fic.z lac albũ quéadmõz z g.dic̃ spõdiles q st iux spinã nõ qꝫ i alio loco sint spõdiles sz qz ex necitate dixit sic z mel rubeũ dicimus aut ẽ igr itellige aut q̃m supuẽit corriza.z hꝰi passiões aut cã a primitiua aut ab añte:a ꝓmitiua qõ cã fit corriza.cũ aer fridior fit sic̃ i hyeme aut cũ calidior sic̃ i estate ab añte vo cã fit sic̃ q̃m mltoties ipz cerebꝝ p se patit calidã aut fridã discrasiã.oz nos ãt scire gꝫ brachꝰ fit mltoties z absqz cerebro pp vẽtrẽ adiacẽtẽ z orificiũ vẽtris vicinũ z mittens fridas auras ad brachia. Quidã ãt extẽdẽtes ffmõez dfit gꝫ in corriza z catarro pueit ẽ fridis ascẽdẽtibꝰ vaporibꝰ ẽ ãt dic̃. E.nõ inuenit i expiñto. Quid é ẽ gꝫ dic̃ hy.corriza fcã é:z i corriza feb.fcã.dissoluit passionẽ. quéadmõm fe.supueniẽs dissoluit spasmũ i repletõez fcm̃.sic z corrizã soluit fe.ñ supueniẽtẽ a calꝫ discrasia:sz q̃ é a fridavñ pp ẽ supfebriẽtibꝰ dixit q̃sli i corriza febricitantiz. Si .n.diceret corrizã a calꝫ discrasia fcãz.ñ adderet supp põnẽ:i illis.n.ñ pꝰ corrizã fruẽit fe.sz añ corrizã.mltoties eno.n.z ipa fe.é q̃ fac̃ corrizã. ¶ Minꝰa capite corrizãtibꝰ z brachoñs supfebriẽtibꝰ. Dcm̃ é ãt gꝫ corrize z hꝰi passiões a cerebro fiũt.cerebrũ.n.patiẽs aut debilitatẽ z retiet mãz. z gñat apoplexiã epilepsiã.aut forte ẽ z si moderate ẽ forte ad adiacẽtia mẽbra expulit mãz:z fac̃ corrizã z catarꝫ z brachũ z hꝰi aut ad rẽota z ad rẽota est q̃nqz ad pulmonẽ z fac̃ ptisim aut circa pectus:z facit disniã. ¶ Ut scio rediteratões.

¶ Ecce lu minꝰ ad iferiora ꝓstruimꝰ ad hãc ꝑticulã ipe ꝓstruit z dic̃ gꝫ corrizãtibꝰ z brachoñs supfebriẽtibꝰ minꝰ rediteratõez st egritudinũ mã expurgata p corrizã.si vo lu minus cã supiorib⁹ ꝓstruat oz ẽ lu nõ negatiuz addẽ.vt sit hꝰi ꝓstructio. ¶ capite corrizãtibus z brachoñs supfebriẽtibꝰ:vt scio ñ fiũt egro rediteratões. VII

Portz noz scir q̃m duplex ẽ digõ ẽ gdẽ imixta alia vo mixta:z imixta gdẽ ẽ:aut i ventre:aut i epate. mixta vo q̃ñ mltoties supuenit apa:z pmutat eadẽ mã ad ẽpima albũ z lene z minus fetens:pp hoc.n. z cõmixta dr hmõi digõ:qz nã nõ solũ que sũt ẽz nãm digerebat:sz ea q̃ sunt extra nãz.sic igr z alibi dr cõmixta digõ.q̃ñ expellit aliqd fiẽ ẽpimatis sine apate.sic igr z in corriza volẽs dre gꝫ maturatio fcã est:z maturata expellebat hũiditas:dixit pẽpasio q̃si maturationẽ.talis.n.educebat hũiditas ex naribus tãqꝫ ẽpima ab apate.apostasen:aut dicit expulsionẽ z euacuatiõez hũidi: z aliterationem passionis: ¶ Eis quidem.

¶ Hoc ãt volẽs expõere Sauinꝰ sic expõit: q̃ i illo tpe i quo coeũt iuuenes:z ñ dic̃ i tpe i quo p luxuriã coeũt: sz in tpe i quo potẽtes sunt coire p luxuriã. hoc é in augmastica etate:pturbatio eisdẽ multa supuenit:z inouatio z alteratio nãe:z gꝫ hoc sit vez ỗclarat z vocis alteratio.s.raucitas. Et ipse qõ vgies i illa etate si coeãt viro z recipiãt vile spma matrix sic̃ icõsueta pturbat z inflat a spmate e coãgulat ãterius qõ vesicã: posterius vo itestina:z sic retẽtio fit vrie:z secessus.z hec qdẽ sunt vt oñdat inouatões nãe fiẽi i augmastica etate:vñ ãt si at hꝰi inouatio dicamꝰ gꝫ nãlis calor supabũdat.iõqz z apoplexie z epilepsie dissoluũt i hac etate: supabũdãs

Corriza branzi z catarrus dñr esse diaria cerebri.

Nõ.qõ fe. soluit corrizã si cut z spasmũ.

Nota ỗ duplici digõne

Virgini bꝰ coeũtibꝰ accedit i pubio nausea z perturbatõ

.n.nālis calor dissoluit spūs ꝛ expellit ipos ꝑ frioꝛa. ꝛ fac̄ eructatões.ꝛ ꝑ iferioꝛa aut cū hūiditate:ꝛ sōitu fac̄ rugitū.aut sine hu. ꝛ fac̄ vētositaté.ꝛ pp ꝟ dixit ꝙ son⁹ ipsi supuēit i tpe luxurie:ꝛ hoc dic̄ Sauinus.H.vo ꝟ exponés ꝓcoꝛdat cū ruffo ꝟ bñ exponēte. dicit.n.ruffus qm̄ ñ oꝛ sonū itelligē:sꝫ magꝫab hypocódriꝫtūoꝛ.Sup põit.n.egritu⁹ i melcolico hu.fcó.ꝛ vtꝝ iste melcolicus hu.frief:ꝛ dōꝫ ꝙ vētez itaqꝫ patiés ñ digerit. ꝛ ñ digerens gñat vé tositaté:pp ꝟ iflatiuaꝫ noiat passionez cuꝫ.n. melcolic⁹hu.sit q pec cet:iócꝫ dixit ꝙ tūoꝛ fit A melácolico qd̄ hu.

VEntosum cócāle ala tis:eteni sk alati. ix.

FRigidū valde vena rū eruptiuuꝫ ꝛ tussi culosuꝫ vt nix crystal

dr̄ntes passiões fiūt:aut.n.oés timét hoies.ꝛ.canes.ꝛ oia vlr:ꝛ vocāk oia timétes aut cães.ꝛ vocank canū ti midi:aut moltiés ārietas.ꝛ tristitia ipis fiūt:ꝛ exide dic̄ si tioꝛ ꝛ ārietas hꝫ melácolici egritudinē::sic itaqꝫ expo nit ꝛ ruffuꝫ:ꝛ ꝓcoꝛdat cū eo.H.ꝙ át expositio h⁹i sit me liō expóne Sauini:palā é:ex dcis hypo.si.n.vitaté dꝛet sauin⁹oportebat.ꝛ hyp. vlꝛez traderꝛ ꝑmoné i oib⁹.ꝙ ñ fac̄ i his:imo pticlaré. ¶Ut dānagoꝛe arche.át sic Ar cheselao ét dic̄.ꝛ h tūoꝛ supuēit:dcm̄ é át vob mltotiés ꝙ tūoꝛ ierpeto ꝛ i erisipilato dr̄:si át dicam⁹tūoꝛ erpito des dr̄.ꝛ i solo tūoꝛe.si iflato tūoꝛe supuēiéte a vētosi tate.ꝛ hu.archeselao qd̄ fcūs é h tūoꝛ:aut h ōsignat. huic vo aut qm̄ grossioꝛ spūs gñatus é archeselao.ꝛ h nō dissoluebak:sꝫ manēs putrescebat:iócꝫ dixit:huic ve roꝛ:q̄si malū odoꝛē habuit ꝛ fezebat. VIII

QUidā aūt vētosuꝫ cū supioꝛibus ꝓstruūt dicentes: ꝙ archeselao sic ñ fuit vētosa passio.Quidá át cū iferioꝛi oꝛdinát dicétes sic:ꝙ vētosuꝫ ꝓcausale alatiꝫ fit Sciédū é át ꝙ qdá libꝛoꝝ hñt.furfureū:qdá alat̄: qdá vo ptisiciꝫ.siqdē.n.hñt furfureū:significat ꝙ ex retētõe spūuꝫ.ꝛ putrefcõe mäe fumi acrioꝛes ducūk ad caput ꝛ faciūt furfurē:si át hñt febꝛicitātib⁹:significat ꝙ spūs efficiunt fcbꝛé:iócꝫ ꝛ in li. q est de ventoso hy.hoc dicit sꝫ qꝛ indignū est sue intentioni attribuere:nō.n.oés fe bꝛes a spiritibus gñank.Quid.n.faciemus de his:que cōstāt in humidis aut in solidis:iócꝫ rñdemus ꝑ hy.di cētes ꝙ nō dixit spūs cās eē febꝛiuꝫ:sꝫ cōcausale. cū.n. humida putrefiūt.nō est icōueniés spūs ꝓcausale fieri gñatōis febꝛiū:sic aūt ꝛ i solidis patiēt⁹cōcausales fi unt spūs febꝛi:si vero hñt:alatis:significat:quaten⁹pp hāc disponé coꝛpis fit vētosū:Alata.n.dispō é qm̄ eā tē dētes sūt musculi scapulaꝝ:sic i auib⁹.extra tēdētes át sunt cū pect⁹angustus.ꝛ nō ꝑfundus est:qm̄ aūt angu stus ꝓtinet át ꝛ duo magna ꝛ ꝑncipalia mēbꝛa.scꝫ pul monē ꝛ coꝛ.exide coāgustatio fit.ꝛ in coāgustatõe ferū tur hic,duo mēbꝛa adiuicē coꝛ ꝛ pl̄mo.ꝛ pp hoc si edu cak humiditas ad thoꝛatica recipit pulmoipaꝫ sicut fa cile patiēs.Multotiés aūt nō ferē humiditas. sꝫ spūs solus:exide distēdit pl̄mo flegmoné hñs.cū.n.patitur pulmo ꝛ angustak coꝛ:scias.ꝙ diminuik nālis caloꝛ:ex inde nec digones bñ fiūt .ꝛ propter hoc ex indigõne i plus vētositates generank:ꝛ he distēdūt causas multo tiés.ꝛ ipsum pulmonem.ideoꝙ dixit hy.ventosum cō causale alatiꝫ fit:nō ꝙ pulmoni faciāt ptisiꝫ:sꝫ ꝑsunt ad ptisim generandam coangustationé maioꝛez faciétes quoniā.n.proꝑsunt vētositates ad ptisim:palam ꝙ cōti nuo indigerentes habilioꝛes sunt ad ptisim deductis ventositatibus ex indigõne ad pulmonē. IX

Frigidi tas moꝺ rata ñ é nociua.

QUoniaꝫ moderatū fridū ñ é nociuū:neqꝫ erupti uū:iócꝫ dixit frigidū valde.ꝛ ꝑ exēplū distēdit frm̄ nihil.n.fridus niue:aut cristallo é.Quo aūt dicit ꝙ fri gidū venaꝝ ē eruptiuū:si cū caliditas sit efficiens coꝛro sioné ꝛ eruptõeꝫ vasoꝝ.ꝛ ad hoc dicis ꝙ si ingramus q̄ fiūt ex frigiditate:ꝛuenimus ꝙ frigiditas eruptioné vasoꝝ efficit.qd.n.fac̄ frigiditas ꝛ quo.cōdēsat.n.poꝛ ros.cógregat .māz:igrossat exiñ dura ꝛ male distēsiua efficit mēbꝛa.ꝛ ob hoc eruptio supuēit.ꝛ ipse qdē ꝺ ve nis solū fac̄ mētioné pp imūdū ꝛ frigidū sanguiꝫ:tu ꝺo itellige ꝛ arteriaruꝫ ꝛ alioꝝ mēbꝛoꝝ:iócꝫ ꝛ tusses supuēiūt:aut qꝛ a frigiditate cōdensa ta trachea arteria:aut qꝛ difficulter distēsibil fcā é a frigiditate:ꝛ pp ꝟ tussis gñak. ¶Ut fu rea.Dicit hy.ꝙ exꝟ hūoꝛe gñank tūoꝛes dr̄ntes quos vidit i phire ciuitate:cū.n.pābularet citates exercens opa artis obstās egritudibus ꝛ curās patiētes.cōtigit ipꝫ in ephire citate vidē hmōi tūoꝛes:aut ꝑ i.ē scriptu ra ꝛ ōsignat citaté q̄ é i pelope isula.aut ꝑ e.ꝛ designat eā q̄ é i thessalia:siue hāc dicímus expōné:siue phirea: noiat tūoꝛes i spé satiroꝝ sic̄ ꝛ i.7.epidáia dic̄ epidimi cos tūoꝛes.Cūqꝫ pictoꝛes satiros pigūt lógaꝫ hñteꝫ fa cies.s.añrioꝛé ptē mēti:iōqꝫ lógos tūoꝛeꝫ satiroꝫ noiat: vt elefantiā satyricā ꝓtigit ipꝫ noiare pp signū tumoꝛū Gangrenā ꝺo noiat circlares tūoꝛes he.n.Gal.accepit a theofrasto.ibi.n.theofrast⁹dic̄ ꝙ grossa egredeūtia ꝟ signñant.filē.n.oñdit filia:gágrena át dic̄ vlr dr̄ias tūo rū gñatoꝝ a frido.hūoꝛe ꝛ dicit ꝙ hoꝝ tūoꝝ hi.qd̄ lō gi.hi ꝺo rotūdi.oiuꝫ át hoꝛū duricies est cā q̄ é a frita te supueniés ꝛ hoc est qd̄ intendit. X

POstqꝫ ꝺtermiauit hy.ō spēbus tūoꝝ: vt dcm̄ est: ꝓnter itēdit ꝺtermiare h ō lithiasi:sꝫ q̄dā vtilia su mam⁹ad exceptõeꝫ ꝑmóis ad itētionē hy.explanandā ꝛ dicam⁹q̄ é nālis cā lapidis ꝛ q̄ efficiés ꝛ qd oꝛgani cū ꝛ cū dico oꝛganicū itellige mēbꝛa:i qbus gñak lapiꝫ Mālē qdé cāꝫ iqrimus siue a grossa mā gñatus est la pis siue a sbtilissima.mltotiens.n.grossus hūoꝛ ꝛ absqꝫ mlta calitate:aut mlta fritate gñat lapidē ꝛ sbtilis adu stus siccitate gñat silr lapidē:sic̄ i exterioꝛib⁹exēplis é. Inuéim⁹.n.aq̄s surgétes grossioꝛes exñtes.n nꝫ mltā friditaté hñtes nꝫ mltā calitatē faciūt ꝓsistétiá ꝛ lapidē et duriciē .vasa ꝺo q̄ supꝛa ignē sk si sbtilé aqꝫ ꝓtinét ex siccitaté mlti ignis efficiūt duriciē q̄ꝫdā sic̄ lapidē:et sic .n.ē inuenire i vase terreo q̄ꝫdā sbaꝫ pmanētē.eodem át mō et i nr̄is coꝛpib⁹multotiés qdá hūoꝛ grossus ꝓtiek q efficit lapidé absqꝫ calitate et assumit cāꝫ efficiēté pp collectioné qñqꝫ subtiles é hūoꝛ q é i nob et pp rare fa ctioné facit lapidé si qdē igrim⁹mālé cāꝫ lapidis. effici ens ꝺo sic̄ qñ inuestigamuꝫ siue a fritate siue a calitate gñak lapis.Sꝫ sciendū ꝙ nō é i nobiꝫ tāta fritas vt effi ciat lapidē mānifestū est itaqꝫ quotiés gñak lapis in no bis a calitate extra näm fit. vt ingramus aūt oꝛganuꝫ est cā siue i vesica generet lapis:siue in renibus. In pu eris qdé in vesica generak. i paugmasticis ꝺo i rēibuꝫ qñ aūt i paugmasticis nō é multus nālis caloꝛ sic̄ i pu eris.neqꝫ ita sunt foꝛtes nāles ꝺtutes.et pp hoc in ip sis nō descēdit hūoꝛ nꝫ fluit.sꝫ mánct supius in renib⁹et cōsistēs ibi facit lapidē.i pueris át:qꝛ mult⁹é nālis calō et nāles ꝺtutes foꝛtes sk:iōqꝫ i ipsis deoꝛsum ferk hūoꝛ fluit et fluēs nō cōsistit i renibus.sꝫ ferk in vesicā et ibi retinek.nō moꝛis át nob ad expulsionē.vꝛia rursū alia adducik deinde alia:et sic huius coadūatione id quod grossius est resident et efficit lapidez.pp hoc dixit hy.co adunatio.qm̄ át vera sunt q̄ dicunt manifestū est et ab exterioꝛibus.sic̄.n.si in olla posuerim⁹ mel aut picé aut

De mālī efficiēti ꝛ oꝛgani ca cā la pidis.

In pue ris lapis gñatur i vesica.in iuuéib⁹ i ꝺo i ren bus.

plūbū.ſ ät coagnlata nō veniūt p foramina olle. ſi vo effúdät ſ tc exeūt.ſic ꝛ i pueris diffuſuꝫ hūoꝛ fluit p vri ticos poꝛos ad veſicaꝫ táqꝫ hūoꝛ aſſiſ'eſt melli:aut pice aut plūbo:vrítici vo pōi foramibuꝫ vaſis:ſꝫ qm̄ ſ dcá ſt dicam⁹qd é ſ qō dic̄. ¶ poſt vrie. Et qdā dñt q⁹ p⁹ vri ne dic̄.i. p⁹micturá ꝛ ſegregatóez.fit.n.dñt h⁹náliꝫ coa gulatio qm̄ a réib⁹ducta vría ad veſicā qō groſſi⁹é ex pellik.a veſica vo q ſb tiliſſi^m é ſegregak.groſ ſúvo máet iveſica.ꝛ ſic effié lapidé.ꝛ ſic ſegre gak.ꝛ qō é veſice máifeſtú é.qōvo a réib⁹ad veſicá ſolúmó näe no tú é.Ē.vo dic̄ qm̄ nó ſ dic̄ poſt vrie.ſed vriná dic̄ q̄ a réib⁹vſqꝫ adve ſicá ducik p⁹vo iducto né tc̄ fit coadunatio. ꝛ

Figuras mitigantes velut ſarmenta máu plicás vl' diſtorqués p dolorib⁹ iacens accipiés ſurculis extremū deſup ifi xi retiuit ꝛ libertat⁹é.

Qué ex mótano labo re vidi ego circa ge nea vocak obligtas:mltotiés át nꝫ ſpōdileſ colli:nꝫ me tafrei patiūt.ſꝫ ſpōdileſ q ſt i lúbis.ꝛ aut qdá ipoꝝ aut oés:ꝛ vl'r tédert ad ſupficié ꝛ coáguſtauert iteſtinū rcꝫ ꝛ veſicā ſic adiacétia. Exide ex coágulatóe flegmó ſr uéit i biſ ex necitate retétio fcā é vriaꝝ ꝛ egónū. núc át i ſ ſmóe nil' hoꝝ pdcóꝝ fcm̄ é.ꝛ q ſ ſit veꝝ pꝫ ex dcis ſuis:q: dic̄ hy.q vrie ꝛ ſemé ipſis ñ ſút retenta. Ingra

De ſtruma gibbositate obligtate.

phirā iactare crura tibiam alteram minie extenuaue rūt:fenoꝛa ät valde vría ꝛ ſemē ñ ſút retéta. xiij.

Que velut alate näe coſtaꝝ pp vtutē oc caſionis. xiiij.

In catarris male có

m⁹vo qd é ſ qō dic q iactabat pedes.ꝛ cruꝛa ſic aliéa: ꝛ videam⁹ vtꝝ palyſis fuit:ꝛ dici m⁹q ñ:qm̄ vl'r moue bät m̄bꝛa.poti⁹ vo p^m fuit paliſis.ſ.n.i móte lapideꝫ icidebat:aut li gna:ióqꝫ dix̄ ex mótão laboꝛ.ꝛ dū iciderꝫ hūa buit nēuos ꝺbiloꝛes q oꝛiunk a lūbiꝫ . hi ät nē ui ducunk ad féoꝛa.ꝛ pp ſ dixit q femoꝛa valde patie bank.pp qd vo tibie min⁹patiebāt.ꝛ dicm⁹pp illō q re motioꝛes ſt:q vo ſ dic̄.Minimū debem⁹itelligē q ñ oio ſꝫ mius.vñ ſi féoꝛib⁹valde dixit:pp ſ dixit q ꝓpiq̄ ſút ſpódilib⁹lūboꝛū.ex mótão dic̄ q ꝺclararet opatóez ipaꝫ q i eo q icidebat lapides:aut ligna paſſus é.illud vo qō dicit.circa gepbirá.ad memoriā illi⁹dixit.Tibiā ät dicit aut i eo q ad vnā tibiā magis ꝺriuata é mā ad alteram vo minus:aut qm̄ vna tibia debilioꝛ fuit ꝛ ma gis recipit mām. ¶ Urine ꝛ ſemē nō retēta ſunt. Ipe át dixit nō retēta ſunt.ſꝫ palá q educebak ſiue vo lūtarie ſiue nō volūtarie educebank.nó dicit volūtariū aut nó volūtariū:cū dico ſemē:ſꝫ volūtariā dico virtu tē ipſa.n.p lacertos ſp fit.vaſa vero ſeminaria nó hꝫ la certos.Uolūtariū ät cū dico:ſemē qdē cū cōcupiſcibili fantaſia:ñ volūtariū vo qō é ſine ipa.ꝛ q ſ fit veꝝ mái feſtū é i gomoꝛrea.igomoꝛrea.n.ſemē nó volūtarium educik.ſiꝛ ät lacerti ñ diſſoluti ſt neq paſſi. XIII

De ſemine volū tario ꝛ nó volū tario.

Ictū é ät vob i p̄cedētib⁹ q̄ é alata diſpō qñ dix̄ q vētoſū p̄cālē.alatiꝫ occaſioné ät dic̄ a q̄ pcedit aliq̄ cā ſic igr̄ ꝛ occaſióꝫ noiat ipſā efficiētē alatā diſpóez ſic caloré nälé vtuté vitalé ipſuꝫ coꝛ. hmōi qō inat⁹ caloꝛ debilioꝛ é ꝛ min⁹calid⁹:ꝛ ob ſ friditate effic̄ coágulta tóez thoꝛacis aut ſ dicas q occaſioné dic̄ ep.mltotiéꝫ .n.cū patik ep ꝛ ñ effic̄ alterationé ſáguis exiñ nó nutri unt mēbꝛa:cócidit toꝛax:ꝛ ſupuēit alata diſpó.Quidaꝫ aūt bñ dñt q poſe é occaſioné dicē ꝛ cerebꝝ.cerebꝛo .n.nó mouente thoꝛacé nꝫ vétiláte nälé caloꝛē nꝫ cófe réte ſe ad vitalé vtuté ſꝫ patiéte ſupuēit h⁹i alata diſpó. Hēs itaqꝫ tria p̄ncipia efficiétia paſſioné hāc. coſtaruꝫ ät dic̄ qm̄ ſupioꝛū oſſa ſepté coſtarū reflexa ꝛ ꝓiúcta ad iuicé efficiūt thoꝛacé.ſic dcm̄ é i anathóia. XIIII

Ictú é ät vobis q catarr⁹é tm̄ hūidū reúa deſcen dit ad fauces vl' gutt.mltotiés.n.ſ reuma acutū ꝛ coꝛroſiuū é ꝛ effic̄ catarū male ꝓſuetū.mltotiés vo ꝺri naſ ad pulmoné:ꝛ qꝛ acutū é reúa ꝛ patū ad agēdū pl mo vo hūidū ꝛ hile ad patiédum ꝛ pp ſ facile gñak ibi flegmō:ꝛ eruptus.i.apt⁹effic̄ vlc⁹:qō vlc⁹i pl'móe pti ſis p̄pe noiak.dic̄ ät hy.Difficile é ſ reuma q̄uis expur geſt a pulmóe ꝛ maluꝫ:ſi nō purgeſt é:qꝛ manes faciés coꝛroſionē ducit i ptiſiꝫ.Qr̄ ät ꝛ ſi expurgeſt malū é.Et dicimus q ſ reúa ſbtile é ꝛ iexpurgōe ꝓfluit ꝛ magis ꝑturbat näꝫ ꝛ vt expurgeſt ſ reuma vehemētioꝛi ꝛ vio létioꝛi idigemus tuſſi ꝛ máifeſtuꝫ eſt hoc q ea q̄ ſunt a pl'mōe p tuſſi ſurſuꝫ ducūt.ꝛ ob hoc ꝓſidera q i vehe mētioꝛ tuſſi ꝑturbak ceꝛebꝝ:ꝛ ꝑturbatū mouet ꝛ mo^m mittit reūa ad pulmoné ꝛ itex ptiſis gñak.pp ſ dix̄ hy, ſ catarr⁹ male ꝓſuet⁹é ſiue expurgō fuerit ſiue ñ. XV

Sermo iste dc̄s ē ⁊ i apho. pticula. v. ⁊ h̄ dicēt itex
s pp introducēdos: hz ät ⁊ qz̄dā additōez nō dcāz in apho. quā pcedēte ꝓmōe iuestigabimus: siue bñ apposita ē siue nō. qd ät itēdit h̄ hy. dicim⁹ qō de rigo rib⁹ fac̄ métōez. ⁊ dic̄ qꝫ rigor h̄ fruēit maxie ml̄ierib⁹. ⁊ a posteriorib⁹ ptib⁹ īcipit. sz ingramus nos ꝓus q̄sdā dr̄ias: tres qō ꝓz sexū: duas ꝓz mbra: tres ꝓz pōnē mbro rū ⁊ ꝓz sexū qō ē dr̄ia sic̄ qñ dicius qꝫ ml̄ies fridiorez sē viris ꝓz mē bra sic̄ qñ dicius qꝫ mē broꝝ q̄dā carnosiora. ⁊ q̄dā neruosiōa. ⁊ car nosiora qō calīora sūt neruosa vero fridiora ꝓz vero pōnē sicut qñ dicins qꝫ añriora corꝛ pis calīora sūt. qꝛ corꝛ. ⁊ ep ibi sūt. posteriōa vo fridiora. his itaqz ꝓco gnitis dic̄ hy. qꝫ cū sint ex eisdē ex pibus vasis friorez sūt ml̄ieres vi ris. bñ ät dix̄ rcē exñti bus vasis: qm̄ nō est icōueniēs i viris. qdē multā eē fri ditatē: i ml̄ierib⁹ vo friditatē miorē: ⁊ pp hoc vires esse fridiorez. Uex cāis efficiētibus exñtib⁹ pibus ml̄ieres magz patiūt rigorē: ichoat ät ipsis rigor a lūbis. aut qꝛ i posteriorib⁹ ptibus sunt lūbi. ⁊ fridi sūt: aut pp illud qꝫ adiacet mr̄ix: ⁊ mittit discrasiā frigidā lūbis. mr̄ix. n. ꝓz sba. vt neruosa frida ē. neruosa ät ē ex eo qꝫ ꝑhib. ⁊ di stēdit. ꝓz vo sui ꝓcauitatē ca'a ē pp gñatōez. ⁊ ipa mr̄ix mittit q̄dā cornua ad lūbos: ⁊ pp hoc a lumbis incipit mulieribus rigor pp illud qꝫ adiacet matrix lūbis. ꝓ er mediā nucha ꝓpatit multotiēs cerebrū mr̄ici nō pp h̄ qꝫ recipit neruos a cerebro. sz pp vicinitatē. ꝓpatiētiū. n. mbroꝝ h̄ qō p vicinitatē: h̄ vo p cognatōez. patiunt. Sz qm̄ dixim⁹ qꝫ añriorez ptes ca'e sē: posteriorez vo fride. vñ h̄ sit vex dicim⁹ qꝫ ex eo qꝫ añriorez ptes pilo se sūt p ml̄tā ca'itatē: posteriorez vo absqz pilis pp fri tatē. pp h̄ añriorez ptes ca'e sē. ⁊ carnosiorez. ⁊ facile passibiles. hñt. n. ob h̄ visū ꝓuidēte. ⁊ ꝓuāte ipaz. poste riora vo sic̄ ñ pticipātia visus duriora friora dēsiora: ⁊ ñ facile passibilia sē. ⁊ h̄ hz pñs itētio. ¶ Rigōes qō in choāt mu. ma. qō ab of. ⁊ p dor. ad cā ēt ⁊ vir̄ trō ma. qz̄ añ. Lu magis ad ml̄ieres dr̄ qꝫ magis fruēiūt ipsis rigorez a lūbis qz̄ virz: aut qꝛ ichoāt rigorez. ⁊ ab alijs mbris magz vo a lūbis. pp pdcās cās maxie pp mr̄icē. ¶ Frigescūt exte. ma. qz̄ iteriora cōpis vt cubi. femorū ēt ⁊ cutē rariorē māi. pil⁹. hoc táqz̄ pclusio'ē pdcōx qꝫ pp h̄ frigescūt pp dcā fri⁹: aut h̄ dicaz: aut qꝛ frigescūt dixit vt oñdat tibi qꝫ nō de tecticā terigore determiat sz ō eo q ē p fritatē: exteriora vo ⁊ iteriora dic̄ sic̄ i cubito añ vero ⁊ retro sic i adiutorio ⁊ fēore. cubiti. n. exteriora ca'a sūt tāqz̄ pilosa. iteriora vo sine pil'tāqz̄ frida ite riora vo cubiti dic̄. adiutorij vo posteriora sūt fridiora ⁊ ñ pilosa: añriora vo calida quēadmodū ⁊ in femore. ¶ Ab his ät alijs rige. recte ab vlceri b⁹ icipit ex occasi. Ecce iste ꝓmo q ē appositus. ⁊ qd dic̄ i hoc. ml̄totiēz ät ex añriōib⁹ ptib⁹ gñat ꝑn'' rigoris vñ ē. ⁊ cā mali. ⁊ qd ē h̄ ⁊ dixim⁹ qꝫ vlc⁹ ē ibi. ⁊ multitudo mr̄ie. ⁊ pp hoc in de icipit rigor: qdā ät librox hñt ex occasiōibus: qdā ex vasis. qdā ex ōrijs: si qdē ex occasiōib⁹: dicim⁹ qꝫ exide icipit rigor. s. ex occasiōib⁹. s. vbi ē cā. ⁊ ꝑn'' mali: si ät hz ex vasis dicim⁹ qꝫ exiñ icipit rigor. s. ex vasis hñtib⁹ ml̄ tā māz: si vo hz ex ōrijs qdā dñt. vt si i siniſtris ē vlcus: ⁊ ōxtrio ichoat rigor. male ät iste exponūt. qz̄uis. n. ⁊ i añriorib⁹ ptib⁹ sit vlcus tñ ex posteriorib⁹ icipit ri gor ⁊ fac̄ sensū sapiētib⁹ ⁊ exptis: ml̄totiēs ät pp breui tatē tpis latet nos rigorez ꝓncipiū vñ fiat. XVI

i Ntēdit ät hy. i h̄ documēto docē nos qūo oz me dicū veniētē ad egrū iterrogare ipz: ⁊ q oz ipz iq rere. ⁊ vñ icipe ꝓcognitōez: ⁊ ad h̄ qꝫ more doctrine ꝓ cedat ꝓfert ꝓmonē suū a diuisiōe. ⁊ qꝛ diuisio dignior ē

pit ex occasiōibus. xvj

Capitellū ex gñatiōe
c ⁊ occasiōe ⁊ plimis rōib⁹ sz modica cogī t⁹ colligunt ⁊ adiscunt pia ⁊ ipia sic̄ ex ipib⁹ pitas fit vna: sicutiqz erat via deoꝛ suz ⁊ recte h̄ntiū ex pimen tū ⁊ nō recte. xvij.

Sanguis fluxus ⁊ na
s tribus aut a subuiriō nigris aut a arubicundis

diffōne ⁊ de mr̄atōe. diffō. ät recipit ea q̄ sē a diuisiōe: ⁊ ex his assu mēs ꝓueniētē sibi effi cit diffōnez vt ex aiali ⁊ planta sumit aiali. ex rōali ⁊ irrōali rōale. ⁊ ex mortali ⁊ immōtali mortale. ⁊ diffinit hoi ez: demr̄atio ät p⁹ diffi nitōz ē. si iterrogas. n. pp qd hō ē al'. qꝛ subā animata sensibilis. sil'r ⁊ pp qd rōnale. ⁊ pp qd mōtale: digniō igr̄ ē diuisio diffōe. ⁊ ōmō stratione qd aūt dicit hy. qm̄ oz vti diuisiōe ex his q̄ sūt ꝓz nām ⁊ extra nām. ea vero q̄ sunt ꝓz nāz sunt sicut etas cōplexio habitus q̄ vocat ipse ex gñatōe. qm̄ aūt tria ex ipsa etate sūt no bis ex gñatōe hoc rursuz subdiuidam⁹. i. etatē in pue rilē iuuenilē parangmasticā ⁊ senilē: egritudies ät ⁊ si eedē sint. sz in differēte materia ⁊ etate. differēte cura i digēt. Cōplexiōes ät aut simplices sūt aut cōpposite ⁊ e q̄les: Eq̄lis qdē ē bit⁹ eq̄li cōposit⁹ vnicuiqz cōueniens. bit⁹ vo aut dēfus potis aut rar⁹ aut macilentus aut bñ carnosus. ⁊ h̄ ē dio eox q̄ sē ꝓz nāz. Que vo sūt ex nām aut egritudies sē. aut cāe. aut sinthōata. ⁊ hox dio. dcā ē ml̄totiēs. h̄ ät oia oz igrē ⁊ ꝓcedē a gñalib⁹ ad singu laria: qꝛ singularia sē q̄ cogscūt ⁊ curāt: ⁊ rursū a pticla ib⁹ vēari vl'ia. vñ dix̄ hy. Colligunt ⁊ adiscūt. i. ápliant. h̄ ät dic̄ oia oz igrē qm̄ ducūt nos ad cognitiuā doctri nā. ió ⁊ bñ dicēs r̄ctificat artē: ⁊ q ñ bñ dic̄ r̄dargr̄. Quid ē ät h̄ qꝫ dic̄. Paria ⁊ ipia: ⁊ dicim⁹ qꝫ ipe dic̄ qꝫ ozꝫ fide rare. si iminētes egritudies ipes sē sic̄ calidū ⁊ fridū: ⁊ efficē ipsas eq̄les. s. bñ tpatas ⁊ cōmēsuratas. Occasio nes ät dic̄ oēs cās egritudinū: ⁊ sinthōata q̄ sē ex nām qm̄ cāe occasiōes sē egritudinū: egritudiez vo sinthōa tū: sinthōata vo lesiōes actōuz: ⁊ h̄ nō sic̄ sinthōata sz si

Hcut cāe destruūt vtutes: ⁊ h̄ ē qō itēdit. XVII

h Jc ꝓmo cōtinu⁹ ē supioꝛi. qm̄ ät de patiētib⁹ deter miauit supi⁹. dic̄ ml̄totiēs qbusdā egrotātib⁹ flux⁹ sāguis fruēit. sz si ni. co. sit flux⁹ sāguis hi nigri fiūt. si ät colē venenose virides fiūt. si vo ab vtraqz virides ⁊ nigri tāqz̄ ⁊ si sanguis soli⁹ dz fieri fluxus rubicūdi fiūt si vo sanguis cū venenoso hūore rubicundi ⁊ virides. qm̄ ät flux⁹ sanguis pp sbtilitatē ⁊ acumē māe fruenit aut pp ml̄titudinē i acuta qō mā cōuēit auxilio mitiga re i ml̄tudinē vo fl'omar. ⁊ rursus qō i acuta balnear i ml̄ta ñ balnear pp fluxū: ⁊ rursū i ml̄ta qō mā ñ cibū. sz aut sbtilē dietā ordiarc. i sbtili qō igrossar oz mistrar cibū vt triā aut sil'az aut farrū aut aliqd tale. Si vo ml̄ ta ē effusio sanguis ex narib⁹ oz cōstrigē aut galla aut stiptira. i. alumigemēi: ⁊ libri qō hñt gallā solū. qm̄ aūt hēbat albū igrebam⁹ q̄ erat cura alba ⁊ a lūigemēi ⁊ i uenim⁹ stiptiria. i. alumégemenā. ⁊ ió appositimus aut itaqz ad curā dr̄ albū aut sic̄ qdē dñt ⁊ male ut expecte mus alteratione sanguis ad albuz. male aūt dñt. si. n. ē melācholichus hūor q eūat: ⁊ corpus mel'olicū supue nit mox ꝑsqz pmutatio fiat ad albū colorē. XVIII.

Nō. diui siōez nā lē rex ex nām.

De san guis cō strictōe.

De cura emorragine.

Qui mlieres habeat vocē acutā

Nā ñ tolerat repētinas mutationes.

Dicit qꝙ oz fluxui sanguis ex naribꝰ paꝛ dare si viderit:aut qꝙ corpꝰ egeat:aut qꝺ trōbi sūt.ꝛ oz hos eūari quē admōz i ulcere. ñ ꝓus.n. ulcus curamꝰ nisi q i ipos sūt trūbos ꝛ expurgauerimus. Sanin⁹ vo ꝟ exponēs nō dicit breuia imo breue icertū. Qm̄ si dex tre partes hñt emoꝛragiā.ꝛ uoluerꝫ ipaz sistē.ꝛ ꝑeuulsione utē.ꝛ icide uenā q̄ē i finistro brachio. si vo finistra ꝟ passiōez: eā q̄ē dex tris icide venā.ꝛ bene gdē dicit qꝫtuz i fluxu sanguis.q̄ vero dic hy. nō bene itēdit. ¶XIX

Dicit āt qꝙ qñ incipiūt spūascere .i. coīr i iuueníli etate:qñ ꝛ raucitas supuēit:raucitas āt ē vox grauis ꝛ rauca. grauis qdē ē a calitate: rauca vo ab hūiditate: Caliꝫtas.n. dilata vasa.ꝛ facvocē grauē. vñ ꝛ mlieribꝰ acuta ē vox pp frꝫ. ꝛ coāgustās pōꝛos. tc igr dic emoꝛragi: āt inuenes:qm̄ hūiditas i pueris qdē i augm̄tū dissoluit:i iuuēibus vo cū nō sit augmentū ꝙgregat humiditas.ꝛ p fluxuꝫ sanguinis expurgatur. ¶XX

Quod fuit dcm̄ ſrius dic b:qꝙ i eadē ſba .b.n. noiauit ꝓcessionē. ſruēit āt ipsis gñatio uentositatis.ꝛ ab expurgōne ipaꝝ sonꝰ fit aut dicas extrēiscūt ut ítex ſuppoāt hypocōdriaca pa.ꝛ tioꝛ a meꝫolico hūoꝛ fit. Qui

Quidā aūt libroꝝ hñt rigoꝛosū.ꝛ nō bn̄ nō n.ꝑmixtōi iectigatio ſruēir. qdā āt hñt friculētū.ꝛ lē ē accipiēdū. qdā āt male odoꝛabile. i. eū malū odoꝛez afficiēdo ab expurgōne uentositatum. ¶XXII

Jctū ē āt eruditis i regimēto acutoꝝ: ea q̄ sūt permutatōis.ꝛ q̄cūqꝫ dcā sūt ibi lē repetit. Et ut lē ꝑmo pateat euidēter apponenda ē una dictō. ſ. ſꝛpete. ut ita dicat. Sbite mutatōes ꝙuabile. Dic. n. nō oz ſbito permutar: nz i arte. nz i dieta. neqꝫ i his q̄ sūt ex. in arte qdē. ut si ipse lucrari ꝙsueuerit: ñ ad ociū ipz permutes i dieta vo si ꝙsuetudinē hūit mlta cōedē. aut mlta bibere: aut modica cōedē ꝛ bibē: aut mltū balneari aut modice: m̄ pmutes ipz repēte ad ꝑiū. ſz paulati iducendo ipz sic mltotiēs dcm̄ ē. et sic oz ꝙuar repētias mutatōne: nihilomin⁹ et i his q̄ sr ex sīr oz facē: ut i aer. ſl. n. repete sit frioꝛ: aut calioꝛ: oz et hūc ꝙuare. Sz dubitabit aliqs: qm̄ ea q̄ sr ab arte. et a dieta i nob sūt et possum⁹ ipa ꝙuar. q̄ vo sūt ab aer nō sūt i nob: qūo lē possum⁹ ꝙuare. et dicim⁹ ad hoc aliqꝫ doctrinā: qꝙ si aer caliꝛ fiat: ducaꝫ ipos ad loca nemerosa aqs hñtia: et arbōeꝫ ꝛ vmbra. ꝛ vlr vbi sūt loca frida. ſi vero fridioꝛ factus fuerit: ꝑcipias ipz hitare i domo calā. ꝛ ñ recipe frm̄ aere: lē āt q̄ oꝛtuit vr̄e dcā sūt. exponam⁹ ergo dictōes

Modicū nutrim̄tū illaboꝛioꝛū isiticuloſū. Quidā āt dñt qꝙ lē exēpla sūt repētine mutatōis. ꝺ. qꝙ ipe dic qꝙ ñ oz a mlto nutrtim̄to ad modicū pmutar: nz ab ocio ad laboꝛē aut a labōe ad ociū. ꝛ b expō ñ placz. g. ſz dic qꝙ hy. tradit añtia ꝛ ꝙñtia. ꝛ fac duas expōnes. ꝛ añs qdē assumit modicū nutrim̄tū. ꝙñs illaboꝛioſū ꝛ isiticuloſū ꝛ ꝑ qꝺ expō ē lē. Qm̄ modi⁹ nutrim̄tū illaboꝛioſū fac: vt intelligas vētrē: i mlto. n. nutrim̄to labōat vēter ad digerē⁹: i modico ñ labōat. Ꝑa expō ē b: modi⁹ nutrim̄tū isiticuloſū ē op⁹. i modico. n. nutrim̄to magꝫ ñ fit digō: ꝛ ñ nutrit corpꝰ. ꝛ ꝓp lē ñ fit fitis: ñ bn̄ āt dic. oportebat. n. i modico nutrim̄to magis supuēire siti pp siccitatē. nō aūt hoc itēdit hy. ſz dicit: qꝙ volēs mutationez facere lē tria ingre: vt ꝛ modico nutriméto vtaī ille: vt ꝛ laboꝛiosus fiat maxime in exercitio. si volueris pmutare: ꝛ vt i siticulosus sit. si eniz habuerit hec tria facile ad quecū qꝫ volueris permutabis ipsum. ¶XXIII

Quidā cōmētatorū dñt extēuatuz maciē corpis supueniente i eūatōe sanguis tāqꝫ i flotōia iuuēum ꝛ alioꝝ hūoꝝ sil'r sic impurgōe videmꝰ qꝙ macilētū fit corpꝰ. g. vo ñ recipit hāc expōnē ſz dic qꝙ extēuātum dic: purgōez carniū: sine p ināitōz cuiusqꝫ hūoriſ fiat siue p aliā cāz: aut māifestā: aut ñ māifestā. Et ñ māifesta qdē sic qñ interi⁹a cōsūptiua calitate expurgār cornes ꝛ extēuār ꝛ liq̄ fiūt v calitate tēdēte i pfūdū b āt cā ñ māifesta ē idioꝫ. fortassis āt ꝛ artistis siqdē fuerit qdā i doctꝰ artista. p māifestaz vo ꝛ ab exterioꝛib⁹ sic qñ tristitia aut sollicitudie aut vigilia extēuatio fit carniū: fit āt ꝛ p mltitudinē sāguis iutil' expurgō carniū ꝛ maciez: ꝛ sr lē dic gal. qꝙ qñ iuꝛ romaiuēi mlierē q̄dā: cui retēta erāt mēstrua: ꝛ sb til' facta ē ꝛ dic qꝙ alij medici ꝓcipiebāt nutrīr pp macie. Ego āt dic ga. cogscebā qꝙ retēta erāt mēstrua ꝛ ob lē suffocabaī nālis caloꝛ. ꝛ ñ nutriebāt mēbra ꝛ flotomādo ipaz cessauit paſſio. A flotomia. n. nutrim̄tū supuēit carniū: cū nō āpli⁹ suffocaret caloꝛ nālis a sanguie. ꝛ in lē valde exptus fuit. g. Sz fortasse aliqs dicat qꝙ i illa mlier futil' fuit sanguis: ꝛ pp hoc nō nutriebant mēbra: iōqꝫ dic ga. qꝙ mltotiēs vtil' ē sanguis ꝛ potēs nutrire: verū ꝺbilitata ē vt⁹ attractiua toti⁹ corpis: ꝛ nō attrahit: ꝛ ex iñ nō nutriūt mēbra. i hoc āt dic nō nutriméto ꝛ gracilitate: ꝺpō fit carniū. cū. n. āpli⁹ fit mistras. ꝺiñ pdurāte hmōi sinthosi. i. colapsu ꝛ distēta siccitate distēdit caro pp duriciē sic i corio. oz igr nos nutrīr. ſz rursū nob nutriētib⁹ ꝓmo ꝺpō fit. icipiūt āt hūectari mēbra ꝛ ꝺpōi: postqꝫ vo replēt nutrim̄to. tūc iterū distēdūt nō p duriciē aut siccitatē: ſz p mltitudinē. qdē aūt dic i nutrimēto. Cōtraria. Et dicimuſ qꝙ ꝑia dic nō qꝙ sinthosi. i. colapſu p fiat ꝺpō. p⁹ ea distēsio. postea ꝺpō. lē. n. nūqꝫ iueit ſz qm̄ nutrim̄to ꝺpō ꝑia ē ꝛ distēsio nutriméto ꝑia ē. i distēsiōe collapsus sinthosis. nō sic ꝺpō ꝺpōni. aut sic extēsio extēsiōi: ſz vt aliq̄ ꝺpō alicui ꝺpōni. ꝛ sic aliq̄ distēsio alicui distēsiōi. ſ. tāqꝫ ſz nām ꝛ ex nāz: ſz ꝛ nutrim̄tū ꝓm nām ē. colapsus aūt extra nām. ¶XXIIII

Dē sigis lapsus carminū

Actura aūt dicit rugā ꝛ cōsidera qꝙ depōnē qꝺ. i. rugā collabēti attribuit. distēsionem aute nutrito Tu vo dic vtrūqꝫ vtriqꝫ ꝛ ꝺpōne ꝛ distēsiōez i collabēte similiter ꝛ in nutriméto. ¶XXV

Rictile āt dicit ieq̄le. sic. n. ꝛ Homer⁹. Sonitū turbatiōez ꝛ ieq̄litatē vndarū ꝺsignat volēs dr̄e positū sup frictile dic eq̄lē. Jneq̄lē qdē dicit signū ē colapsus exñtis extra nāz. Eq̄li vo nutrimēti tanqꝫ ꝓm nām exñtis. Cōuēit. n. his que nō sūt ꝓm nām ineq̄le: his vo que ꝓm nām eq̄le vel continuū. ¶XXVI

Tb signa sūt lapsus carniū. subuiride qñ siccitas

ōñak ꝛ co.rub. ſupabundat ét viridis color appet nu-
trimenti vo ſignū é ſubrubeū qñ ſanguineus hūor ſup
abundat: ꝛ rubeus color appet. ¶ XXVII

Dicit hy. ꝙ oz igrē i mltierib⁹ pp qd fiat diſtēſio. ꝛ q
daz ont ꝙ pp multitudinē māe p carnoſitaté ſu-
pueīt diſtēſio. ñ vo p collapſū. hy. vo vtraqz rcipit: ꝙ ꝛ
p mltitudinē māe ꝛ nntrimēti ſupueīt diſtēſio. attñ ꝛ p
collapſū: p mltitudinē
vo ſic ſi hntib⁹ lac: aut
ſ qbus é mltitudo glā
dularū: aut augmētū
carniū fiūt magne mā
me. ꝛ pp collapſuz vo
fit diſtēſio: quéadmōz
i vetuſt: ſic. n. videm⁹ ꝙ
vetule hnt p° māmas
dimiſſaſ. poſtea vo tpe
procedente ꝛ ſiccitate
oñante diſtēdunt mā-
me. Clauceaſ vo qō cō
témporaneuſ hy. ꝛ noie
qō hypocratic⁹: re vo
ḡri⁹ hy. dicebat. n. iſte
hy. eē épicū ꝛ expiñto
vti ſic dic. 2 h fac. épici
li ꝛ circūtendi: ꝛ q̄dem ne
quaq̄z qs dignoſcit pp h
ſz incarnati h fieri valde re
¶ pletio. ¶ xxviij.

Clauis appens vene
manifeſte. ¶ xxix

Irodicus febriētes i
terfecit circulis. lu-
ctatōibus mltis calefactō
nibus. ¶ xxx.

Mlū febrire fame op
pugnantes dolorez:
dolore ipſis qñ. xxxi.

.n. é iqrē ſiue p nutrimētū māme diſtēdaſ ſiue p colla-
pſū. male ät dicebat iſte. ñ. n. é icōuéiés rōnāté ſbtilr cō
ſideraſ ꝛ expiñtū adducē teſtimōiū ſuoꝝ dcōrum. 28.

Quidā ät ont ꝙ ꝛ h p mltū nutriñtū fit. repleta. n.
vaſa ꝛ diſtēſa māifeſta fiūt. ga. vo dic ꝙ ꝛ p colla
pſū ꝛ ōſiccatōez h ſupueīt ꝛ p mltitudinē cōméſu
ratā. Dictū é ät nob i libro plſuū: ꝙ adiacēt ib⁹ mltz car
nib⁹: ñ é māifeſta motio arterie ñ vo exñtib⁹ carnibus
mltz. ſz gracili fcō corpe māifeſta fit. ꝛ q̄ſi viſui appibil'
ſic. n. dicebaſ nob ꝙ i ptiſica diſpōe ḡhūſ vngues. ꝛ nō
augmētāſ: ſz pp ꝛſūptōez carniū i qb⁹ſ vngues. ¶ XXIX

Quidā ät ont irodic⁹ qdā pdic⁹: ꝛ h ñ dīt ad expoez
p mōiſ. Kurſū qdā ont irodicū libriſtricū. ſ. tirithi
eū. qdā ät leōtinū frez gurgie: ꝛ magz dic leōtinū:
qm̄ ꝛ plo ipi⁹ remiſciť tāq̄z iterficiés febricates. ſic itaqz
ꝛ hy. vilipédit hc ꝛ dic ꝙ irodic⁹ febriétes. ꝛ ñ digna-
t⁹ é dre ledebat. ſz iterficiebat: iterficiebat ät ipſos: qm̄
curſū ipis ordiabat exercitiū ꝛ h⁹i: conſideraſ ꝙ p h caki-
tas q̄ erat ex näz débat ꝛmiari: ꝛ iḡrabat h ꝙ igniz igni
addt⁹ additōz faciebat mali: ꝛ augmētabat paſſiōez: rur
ſus ordiabat ꝓiodos vl circlos: vbi mltoties aliq ago
né hēbāt: ꝛ ibi appetebāt victōiā. Et ꝓiodos ät dic mo
t⁹q ſ ō loco ad locū: ꝓiod⁹. n. vl circls é ab eoō ad idē
motus. vtebaſ ät ꝛ calefactōib⁹. i. aſpſiōe calide aq̄ aut
balneis: vtebaſ aut ꝛ fricatōibus q̄ deſiccatioez gñant
efficiēdo caliditaté in corpore. ¶ XXX

Quare mala é fe. qm̄ alie qō egritudies aut officia
les ſ aut cōes vnū mbrū ledētes. Fe. vo diſtépan
tia é ꝛ ex näz diſpō toti⁹ cōpiz: qm̄ ät i fe. irodic⁹ débat ḡ
rijs vti. ſ. hūectátib⁹ ꝛ i frāntib⁹ ep° faciebat famevtéz: q̄
deſiccatōez gñat ꝛ ſalſū effic corp⁹ ꝛ fe. vehemtiorem ꝛ
difficiliorē fac: pp h dīr ipz oppugnāté. ¶ Dolor dolo.
¶ Cōſiderabat irodic⁹ ꝙ doloré. ſ. fe. dolore poſſe cura
ri. ſ. exercitijs ꝛ alijs ꝓdciz. Ignorabat ät ipe: ꝙ dolō do
loré nūq̄z diſſoluit niſi ꝛz accñs ſic i ſciatica diſpōe vti
mur cauterio. i. aduſtōe. ꝛ ecce dolor ex vſtiōe diſſoluit
doloré ſciatice. ñ tāq̄z dolor. ſz ꝛz accſs i deſicādo cuz
vſtiōe hūiditaté efficiété morbū. ¶ XXXI

Hic vt ñ credat aliqs ꝙ hy. iuidés irodico vitupa
bat ipz: iōq̄z dic ꝛ ex his. Supueiétia difficilia fin
thōata: h ät dria fiebāt ꝛz dṙnté hūoré dñanté. ſiqdé ſā
guis erat putrefact⁹ ꝛ ſinocha fe. erat: tē mltoties et ru
bicūd⁹ fiebat hūor tē liuid⁹ fiebat colō mltiplicata paſ
ſiōe pp exercitia: ſi ät melācholic⁹: tē liuid⁹ fiebat color
ſi vo co.ru. tć viridis: qm̄ ät thorax ꝓdeſt ad reſpiratōz
patiť i fe. ꝛ qz mltotiēz ipe é hñs radicez mali: pp h dic
ꝙ dolores latex fiebāt: latex ät eox q̄ ſt thoraciz. Que
ät erāt dolores ſci molles ꝛ dico he q̄ ñ ſt p phlegmōz
nec p ſchirō aut erpeta aut aliqué talé ttmoré. ſz pp p-
uerſionē reſpiratiōis
ſimplr diſnia fcā é. 32.

Venaz rubedo liuor
viriditas lateruz do-
lores moles. ¶ xxii.

Vaz quēt iſitiété ſer
uare cōtinere os tacēdum
vētū cū potu ifrigidum in
ducere. ¶ xxiii.

Locaſiones vñ cepe
laborare cōté plādū
ſiue capitis dolor ſiue au-
ris ſiue lateris ſignum den
tes ꝛ bubones.

Ulcera fcā ōtermina

Ad alīd docum⁹ trāſfert ſe hyp. ꝛ dic ꝙ ſiť ſrueit: ſitis vo h é pp ſiccitaté iſofagi ant trachee arťie. Et qūo déam⁹ hāc ſitiz curaſ ñ pbétes potū dic pcipe hc os claudē: ꝛ claudē os xſtc i ſiti ꝛ dicim⁹ ꝙ ſic ꝛz accñs. qm̄ ät ſi iſte clauſerit os ñ ápli⁹ logť ꝛ ipſo ñ loquéte ñ diſtédit paſſio. ſz curaſ. vñ iduxit. Tacé⁹. oz ät te apponere illū ꝓmóez vt mäi⁹ ſit qō dr ꝛ veri⁹ ꝛ ē h appoſitū vt ñ facias ipz mltū loq. ſz modice. modica. n. locutō adduc hūiditatem: mlta vo maxie manz ꝛ é violéta ꝛ euapōat hūiditatē ꝛ diſtédit ōſiccatōez ꝛ ſiti. vñ hy. dic: ꝙ mediocriť diſputátes hnt raucā vocē. q vo mltū clamát calāgoſam: ꝛ h mō qō abſq̄z potu poſſum⁹ ſiti ſedaſ: ſi vo cū potu volum⁹ curaſ ſiti dic ꝙ cū potu dcm⁹ ꝓbē vētū frm̄: ꝛ qd eſt h dic. Et dicam⁹ ꝙ vētū frm̄ dic aeré fridū vt frō exñte aeſ: ipz potū fridū miſtrem⁹: qm̄ ät aeré vētū noiat: maſeſtū é i libro ō aere locis ꝛ aqs. q é ab ipo cōpoſit⁹. ibi
.n. dic ꝙ ſic. aut aeris ifuſioné ꝛ reūa: ꝛ i methauraz dcz
é ab ari. ꝙ hyp. vētū vocat aeré motū. ¶ XXXIII

Supi⁹ ät occaſioz dicebat vtutē vitalē cor calorē nā
lē: ꝛ ep h ät occaſioné dic cāz efficiété ꝛ locū pati
entē. Qm̄ ät hy. q magr ꝛ pdeceſſor extitit nre artis ſalu-
té cōpū adoptabat: pp h mltā diligētiā adhibz his cu
ratōib⁹ ꝛ ſaluti: ꝛ iqrit pcogitōes: iqrit efficiété cāz ꝛ mē
bra patiétia: vt ät ordiate pcedā dico ꝙ vēio ad patiété
ꝛ dic mihi iſte ꝙ doleat caput ſtati vtar ego. medicamē
tis: ꝛ dico ꝙ nll'o mō: ſz p oz iueſtigaſ q̄ é cā efficiés: po
qō mbz patiť ꝛ cāz qō cū iqrim⁹ vñ dolō pcedit. vtrum
omiōeſ. i. ꝓſilis ptz egritu° aut officiał: aut i diſſolutōe
ꝓtinuitaz iuéta é. ꝛ ſi omiōera é vtz ſimplex aut ꝓpoſita
cū mā fluxibili ꝛ abſq̄z mā fluxibili ꝛ cū iuēio mltoties
ꝙ ſola diſtépantia aut cū mā tc iqro ꝛ mbz patié: ꝛ poſ
ſet aliq dre. ꝛ ſolū patiés iqrz. ñ. n. māi⁹ ē ꝙ cēbz patiť
ꝛ dico ꝙ ñ h iqro: ſz qd é qō p patiť. vtz cēbz p p ſe hz
paſſionē. aut vēter p° ꝛ p ſe caput vo ſz ꝓpaſſōez. Et h
qō q̄ dcā ſ ō capite itelligas ō auſ dolet. n. aliqs aurē
ꝛ dico ꝙ ñ ſtati dēs vti medicamib⁹. ſz p ꝓſidera cāz ef
ficiété doloré. ꝛ locū. ſiue p patiés fuerit ſiue cōpatiés
ꝛ tc ꝓhita cognitōe vtē dṙnub⁹ medicamib⁹ ꝓm dṙntez
mäz efficiété. ſiłr ät ꝛ i dētib⁹ vtz corroſio fit dētiū aut
fl'on gigiuariū aut diſcraſia ſola: ꝛ dṙntib⁹ vtē curiz. ſic
.n. ſcriptū é ab Apolōio ō curiz caput dolētiū: ꝛ ō caliz
ꝛ fridis ſiccis ꝛ hūidis ꝛz dṙnté cāz opanté morbū ea-
dē iqras ꝛ i latē dolēte ꝛ i bubōe vtz ſigni rōnez héant
bubōes ꝛ ſupuenert pp mltitudinē māe: aut pp antra-
ces i ꝓfūdo exñtes aut pp morbū peſtiferū. aut bubo
effectiu⁹ é fe. ſic qñ vlceré eñte i cruſ ſrueniat bubo. Et
exēpla qō ſrioz ptiū corpis accipit caput aures dētes
mediatū ät lat⁹ iferiorū bubōes: ꝛ h ē qō itédit hy. 34.

Quid ſit period⁹

Dolor ñ ſoluit dolorē niſi per accidens.

De ſitis ſedatōe abſq̄z potu.

De inuſtigōne doloris capitiz ꝛ auris.

Ad aliū ꝓmonē trāsfert se hy.ē ār h ꝑticularis z decisio q̄dā a gñali q̄dā ꝓmōe. Dcm̄.n.ē alibi ab hy. q; cretica ñ mota aut mortalia aut discreta. hꝰ aūt rōis ꝓmo q h tradit ē subtractō q̄dā: qd.n.dic̄ suppōit se.i vlcē ōtermiatōez hñtē. ꝓsueuē.n.se.mltotiēs i vlcē ōtermiari.z mltotiēs ñ ōtermiari: qm̄ nz vlcera supue nīr i ipis nz simata.z h.n.simata pñt determiatōz febri uz opari.ga.vo ñ recipit hꝰi expōez.sz dic̄ q; supueneīt z vlcera z simata z ñ ōtermiata ē se.qr̄ duplicē fec̄ expō nē: vnā qdē cū nō oio fcā sīt vlcera: aliā ār dicētē q; fcā sīt qō: m̄ tm̄ ō termiata ē egritudo. vī ār ꝑ cāpsōa eē ꝓmo ni hy.qm̄ ār dic̄: qbꝰ h nō fiūt si z aliqn̄ h fiat h vlcera z nō pñt ōter miationē opari: sz rma neāt q̄dā rlige māe sta ti reiteratōes fiūt egri tudis vt i plibꝰ. Bn̄ ār dcm̄ évt i plibꝰ ob hāc cāz. oz.n.nos scire q; si sīt mlte rlige rmanētes aut modice: z si modice sīt z ñ male nā sit riteratio morbi nisi aliqꝺ pctm̄ fiat aut a modico aut a patiēte. si vo fiat pctm̄ moderatū nz tc̄ sruēit reiteratō. si vo mlte sine relige tc̄ absq; māifesta cā reikatio fit egritudis. h ār hz pñs itētō. Ulcera fcā determiantia se.z simata tc̄. Duplex h dr̄ eē expō: aut.n. sūas añtia z sola aut pīt vlcera cū simatibꝰ cōstrue. siqꝺ igr̄ sūpseris añtia. dic sic q; vlcera fcā z se. determiabūt vt dcm̄ ē. z ēt simata. simata ār dic̄ apata q; ār vlcera de ēminēt apata māifestū ē. piplemōia.n. supuēiēte. ruptō fcā ē apatis z sāies. z sic solutū ē apa. mltotiēs ār erup tio fcā ē z sāiez. z ñ cessauit apa: z h qꝺ expō ē: si solū sū pserz vlcera: si vo ꝓstruxerz sīt cū simatibꝰ: dic̄ q; vlcera determinār se. z simata. s. apata qbꝰ vo ōreliquūt certissime reiterationes z pessime. xxxv

Rotundū sputū repercussionū. xxxvi

Morodias hñtes nz pleuresi exagitantur nz piplemonia neqz cū medēti fagedene: eqr vo nz leperia. eqr autē nz alphis. xxxvii

Medicantes qō ītē pte desiccatoriis istis nō tarde dereliqrūt z pes-

De reiteratione morbi.

tia febres z simata qbus h nō fiūt distēperatiis vo ō relinqt certissime reiterationes z pessime.

Euelationes z cōtēplatio ex his fcē ea liberant: his ante feis impediunt. xxxix

Alterius loci loca suscipientia siue doloz siue pōdus siue aliud q; liberant adinuicez cōmemores cōmuniones pp commixtionem. Et non rursus sanguis procedit: sz ꝑm humoris confinitatem talia sima. sic z alie apostasies vt fistulate reuelationes. xxxviii

Euelationes z cōtēplatio ex his fcē ea liberant: his ante feis impediunt. xxxix

Alterius loci loca suscipientia siue doloz siue pōdus siue aliud q; liberant adinuicez cōmemores cōmuniones pp commixtionem. Et non rursus sanguis procedit: sz ꝑm humoris confinitatem talia

ñ dic̄ doloz cōstarū aut doloz plmōis. qm̄ ār doloz nō solū sruēit i flone z apate. sz i discrasia. i. distēpantia qz discrasiā ñ iuēit q; emoroys dissoluerz. Et ēt fagedēe .t. cōestiōes dissoluūt ab emōroide. qdā ār fagedanaz dñt caninū appetitū: falsū ār ē h: qm̄ ār ꝓriū ptigit z appetiua vtꝰ diminuit i emoroide: sz fagenā dic̄ corrosiōz carniū fcāz a venēoso z ferio hūore. Iste ār venenosus hu. eūatꝰ ab ēoroide: dissoluit paº. h aūt tm̄ ēoros ñ ē bōa i alphis z lep̄. z dic̄ q; eqr hi nz lepsi nz alphis dissoluūtur qr dubiū ē sz rōez cuz vo gñiant lep̄ z alphe si idustria nāe mā expellat ad sr̄ficiē: tc̄ p dest ēoroi. s. signat.n. q; z ipa fcā ē idustria nāe. si vero p malitiā egritudis sruēiāt pdcē passiōes tc̄ ñ ab ēoroi de fit allq̄ vtilitas. 37.

Quid ār itendit h appō hꝰ dcōis i tpate: z dicius q; ēoroys pdest z dissoluit hꝰi passiōes. Sunt autē qdā volētes hāc passiōez curar̄ z alias egritudies. Et iō medicꝰ volens hūc curar̄. ligat vēas faciētes ēoroidā: z si sīt q̄tuor si ptigat: tres oz claudē vl opturar̄: vnā vo ñ vt p ipaz expurget mā. si vo z ipaz. volueris opturare: tūc statues exercitia ō ābulatōes vl rursus dietā tenuez cōtinuas flotōias z cōtiuas purgōes vt mā q̄ expurgabat oli p ēoroida mōꝰp h expurget. ii oibus ār pdcis passiōibꝰ ptiuis pt dissolui: fortassis ār z finire q dixit hy. z pessima. Quēadmōz dic̄ ēoroides dissoluūt pdcōs morbos: exiñ mā effectiua egritudies expurgata. sīr z fistulate dissoluūt passiōes exiñ mā eūata: igr̄ pipleūoniacz gaudemꝰ apata supuēiīr: z h negligē volētes vt fistulet z istruat mā egrotatiua ide educi: sz opz hāc fistulā fieri i mēbro igbili: si vo i nobili supīt verūm̄ i minꝰ nobili vñ emittat mā: sic igr̄ i oculo mltotiēs gaudemꝰ fieri fistulā. si a thoracicis educat mā q̄zuis n. oculis sit mēbr nobile tm̄ ea q̄ sīt i thorace nobiliora sīt. xxxviii

Dicit ār ga. q; ptēpladū ē nob circa aligd: z igrere vtr ēoroys i fistula sruēiētes dissoluūt mōbos si ita añ mōboz sruēiētes ipediāt morbos z dic̄ q; ét. 39.

Dic̄ ār hꝰ hy. q; ab altero loco locꝰ: recipit: sz aut nobil aut igbil: si vo igbil bonū. si vo nobilis difficile mltotiēs igr̄ recipit mēbr igbile mām: recipit vo aut pp id q; mā grossa ē z pderosa aut pp doloz mēbri recipiētis. dolētia.n. reūatizār̄: aut pp aliqꝺ aliā cām vz attractiuā. ver.g. vēio mltotiēs ad egr z inēio melā cholicā passiōez i cerebro: z supius exīte mā: z tc̄ vidi attractōez i pedibꝰ: z sic ōriuo māz ad iferiora: idē ē ār h qꝺ dicit q; z hic p doloz iferius ducit mā: ptigit aūt z p aliā cāz ōriuari māz ō loco ad locū. i. cōiōc mēbroz eteni aliqs hñs pipleūoniā z i his q̄ sīt i thorace patiēs z tussiēs: z repete cessauit tussis: z ōriuata ē mā ad testiculū. si ingramus vnde ista colligantia. volo.n. anathomicā doctrinā vobis dicer̄. Sciēdū ē aūt q; ē chilis vena epatis q̄ rāificat i duos rāos: z vnꝰ qdē tēdit ad iferiora alt vo ad sriora. vz ad lacertos q sīt i meº costarū. exiñ mittit duos alios rōos ad sriōa: z fac furculas duas z ex ipis mittit vnꝰ ram ad cartilagiué sil ez gladio: z ibi rāificat: z vna ps ipiꝰ ducit ad māmas alia vo ad in-

De mō restrigēdi emoroidas.

De colligātia mēbroz spiritualiū cū geniталibus.

Phimata idē sīt q; apata

Propt calitatez cerebri z passibilitatem fit hō frenēticus.

De laudibus emoroidarū.

feriozes ptes.z ħ ramꝰ iferiꝰ tẽdit ad ſpa:alt ramꝰa cru
ribꝰ ſupiꝰ ductꝰ é.z ibi ꝙueniũt duo z mittũt ramũ in vi
ris qȝ ad teſticl'z:i mulieribꝰ vo ad mr̃icẽ.z exñ ramifi-
cat.z hi qȝ rami ſr̃ficiales ſũt:hi vo i pfũdo.z ſr̃ficiales
qȝ tẽdũt ad lacertos q ſt ſr̃ vẽtrẽ:q vo ſt i pfũdo tẽdũt
ad pyteneõ.z hi rurſuꝫ rãificãt.z rãi q ſũt i lacertꝫ pecti
nis:i viris qȝ tẽdũt ad muſcl'i vga:i mlierib' qȝ i nãm
femieã:rãi vo q ſt a py
te° mittũt ad alios ra-
mos i viris qȝ ad teſti
cl'os in mlierib'vo ad
collũ mr̃icꝫ:cõicãt ãt ħ
adiuicẽ:qm̃ ſic viril'z te
ſticul'ꝰ diſtẽdit.ſil'r z os
mr̃iciꝫ:ħ ãt é colligãtia
mbroꝝ gñatuoꝝ.z eo
rum q̃ ſunt in pectine.
¶Hoc itẽdit dr̃e ħ hy.
q̃ hacten'ꝰ qȝ purꝰ ſan
guis educebaţ: nũc ãt
ſrabũdãte alio hũoꝫ ñ
educiţ ſanguis purꝰ:
ſz aut melolicꝰ:aut fla
ticꝰ:aut colericus. xl.

De flo-
mia.

Dicit ãt q oz mltoties flomare cũ opꝰẽ: aut ñ oz z
qr̃.qz ipedit tps calz exñs:aut aduſtiões cãicula-
res.z mlta fit euaporatio:aut pueril'etas.z ñ opz
fl'omare:aut pleuretica ſuppõiţ paſſio i co.ru.gñata in
diſtẽpantia.z ñ oz fl'omar̃ ſic dic.g.ñ credebã ħ hy. niſi
exptus fuiſſẽ ħ i opibꝰ artis:rurſũ ãt z ſi col'a ptieaţ.nõ
oz fl'omare.ſz purgare fortaſſis coierã dic ħ hy.ferinã
z mõtalẽ qm̃ i hac mãifeſta é moꝛs.ñ oz fl'omare:vt nõ
videaţ pp ħ faciẽs moꝛi.z i his ꝓpleta ẽ tertia pticula.

¶Explicit tertia pticula. Incipit quarta.

De ſebris aut ẽmi-
naţ aut diſſolui-
tur.

Poſtq̃z ꝺtermiauit hy tertiã pticl'az pñtz negocij:
ꝓñr intẽdit ꝺterminar̃ z q̃rtã pticulã:i q̃ docz noſ
nãles z anathõicas ſpeculatões:cognitiuas.z curuati
uas:qȝ ãt ab eo dr̃ ħ:manim̃ é eruditis z ſciẽtibꝰ. Sup-
põiţ.n.ab ipo fe.i apate ꝺtermiabil'.Dcm̃ é.n.vob:q̃ fe.
aut determiaţ:aut ſoluiţ.z termiaţ qdẽ aut p expurgõ-
nẽ:aut p apa:nũc itaq̃z dic̃ p apa iudicaţ ſubta feb.dic̃.
ſi ig̃r i fe.ſr̃uẽiat apa.criſiꝫ ſit z pmutatõ.z vñ hẽmꝰcẽ
titudinẽ.z fidẽ alteratõis.z dicimꝰ q̃ ex ſignꝫ apatzſiqȝ
gñabiţ magm̃ apa.z hz doloꝛẽ magnũ.z coloꝛẽ durabi-
lẽ fit alt'aꝰ.z putrefactio ꝓtẽte mãe: pꝰea vo z eruptio
apatꝫ z sãies.z ſi fiſtulã hz cũ his oibꝰ vlcꝰ:tc̃ dicimuſ q̃
criſiz z pmutatõz fe.ꝺſignat apa.z tc̃ idiota qdã i ħ ac-
cidẽte pturbaţ.nos vo gaudemus:ſi vo i fe.ap̃a ſr̃uene
rit.z ħ repẽte fiat imãim̃.tũc idiota qȝ gaudet.artiſta vo
pturbaţ.ꝺſignat.n.q̃ redijt mã ad pfũdũ.z erit reitera-
tõ fe.z hucuſq̃z mãifeſta ſt q̃ dñr eruditz z faciẽtibꝰ z ml'
totiẽs dcã.exiñ vo z exneũ qȝdã addit.remiſcik.n.ml'ta
rũ reiteratõuz.z dic̃ q̃ fiũt ml'te reiteratões fe.z apatz.
ꝓſidera ãt ipz hy.ħ velle dr̃e tibi:q̃ ſuppõiţ fe.z ipi ſup
ueit apa.ħ ãt r̃dijt i articl'oſ.ſi vo ceſſauerit ħ r̃cipi col'i
ca di ſpõ.meliꝰ,n.é a mẽbriz nobiliozibꝰ ꝺriuari mãz ad
iġbiliozẽ q̃z ep°. ¶Si repau. Qui dicat:z repauſauerit
z ceſſauerit dolõeſ:i his curatũ é magis dolẽs.ħ.n.dic̃
paſſio articl'oꝝ dicimꝰ.n.q̃ hac paſſiõe diſſoluta:ſr̃uẽit
col'ica diſpõ.z ñ oio ſupuẽit niſi redeat apa ad pfũduz
itaq̃z r̃dijt fe.z rurſꝰ itromiſit ſe nã ad gñandũ apa z ge
nerauit.ſz ñ pmutatũ é.ſz redijt exiñ itez z fe.redijt.Si
vo fuẽit g̃ſſa mã ꝓtẽta ñ ãpliꝰpt ꝺriuãi ad ſupioza.ñ.n.
gñaţ apa circa aures.ſz ad artiel'os ducit mã pp id q̃
ħ mẽbza ꝓcauaſt z hilia ad recipiẽdũ mãz.aut pp ꝺbi-
litatẽ ipoꝝ articl'oꝝ:aut ex eo q̃ g̃ſſa erat mã.z iferiꝰ in
fluẽs vz.ad ãticl'os.aut ex eo q̃ añ tps.z pfectã ſãitatẽ
moꝛiẽ patiẽs z fatigauit articl'os.z fec̃ habiles ad re-

Febris aut ẽmi-
naţ aut diſſolui-
tur.

De ſi
gno arti
cl'ã ptur-
bante.

Propt
groſſitiẽ
mãei nõ
gñatur
apa cir-
ca ſupe-
rioza.

ceptõz mãe.z exiñ apatis gñata ẽ i articul'.z ħ ẽ:qȝ itẽ
dit. ¶Coexñtibꝰ du.criſiz gña.ñ putre.ħ ꝺpſſio reitera
tio fit.p coexñtibꝰ ãt itellige:aut apata:aut ſbleuatõem
aut gibberoſa.Dubiã criſiz ãt dic̃ q̃ſi i cretico die.tc̃.n.
gñaţ apa ħ ꝺpſſo ãt dic̃ q̃ſi ꝺpdito.Scim̃ é ãt q̃ qdã vo
lẽtes ħ expõere pmutauerţ dictões ꝓſiderãtes hy.ſole
ciſmũ facẽ.qz dixit:coexñtibꝰ.i.apatibꝰ pl'al'r.z adduxit
ſingl'r lu ħ.z pp ħ ap-
poſuẽ ex ꝓpõné z dñt
ex ħ q̃ſi ex illo tpe exq̃ȝ
pijt apa reitatio fcã é.
g.vo dic̃q̃ ſi é oio pmu
tar̃ dictõz.ñ dicas ex ħ
ſz his q̃ſi apatibꝰ ꝺ pdi
tis ſr̃uẽit reiteratõ fe.ñ
tñ oz pmutar̃ dictiõez
hy.n.atticavtiţ ꝓſtructi
one.z ſingl'are cũ pl'ali
ꝓſtruit r̃ferẽs ad itelle-
ctũ ꝓſtructõz.Quẽad-
mõz dẽoſthenes dicit
nos ppl's viles z ꝺpo-
ſiti ſedemꝰ.ſz z ħ dicit.
coexñtia apata gñata:

Dictum
demo-
ſthenis

ħ.i.hac paſſiõe depſſa:dico q̃ſi his apatibꝰ depſſis:opz
ãt nos ſcir̃ q̃ añte pl'ari ꝓſtruimꝰ ſingl'are ſingl'ari. qm̃
pl'are ꝓtinẽs é ſingl'are:ſz ſingl'ar̃ vo ñ pl'are.Dic̃ fe.rei
teratões ſil'i piodo iſtis ſpas i arti.dimitti. Ult ãt oñ-
dere p ħ:qm̃ oia piodo attrahũt.z pio doſequũt.ſic.n.
dic̃.Si fe.i cretica die deficiat:i cretica iterꝝ redit:ſil'r z
apata.ſi i cretica die deficiũt.z i cretica redeũt:bñ ãt di
cit ſpas i articl'os dimitti:dubitãter.n.dixit ſpas. q̃ põt
p expurgõnẽ eũari mã.z nõ duci ad articl'os. ij.

Judiciſtis añ q̃ duplex ẽ labor:aut a cã añte factꝰ
aut a ſpõtãea.z q̃ ſpõtaneꝰ labor:vt i pl'ibꝰ aut in
pigui mã gñaţ.qñ é aggrauatiuꝰ.z i flatica qñ é diſtẽſi
uuſ:bñ ãt dixit:vt in pl'ibꝰ i pigui.ecce.n.vlceratiuꝰ z pũ
gitiuꝰ dolõ i ru.co.gñaţ:q̃ é ſubtilis:niſi voluerz dr̃e cer
tiꝰ q̃ mlta exñte co.ru.gñaţ ħ. Dicit itaq̃z hy. q̃ ſi gñaţ
laboꝛioſa diſpõ i pingui mã:ingre vrinas.z ſi ĩueneris
has exñtes ſubtiles z aq̃ſas:dicas q̃ apa magzalicubi
ſpat:ſi vo pigues.z turbidas iueneris:dicas q̃ nõ fiet.
ſz p vriná expurgabiţ mã:vez z p vrinas:ſi ñ emittaţ:ñ
ſp ſupuenit apa.qd.n.é ħ z dicimꝰ q̃ ſãguis é ſupabun
dãs z fluxꝰ ſanguinis fit ex naribus:oz aũt te dr̃e ſic:q̃
apa gñabiţ.niſi vrina piguis z turbida egrediaţ.z niſi
fluxus ãt ſanguis itellige.vt nõ ſicut gutte gnq̃z ſãgui
nis emittanţ.ſz vt ipſe dicit ſufficiẽter z valde:dicit aũt
nobis:q̃ oportet nos tunc qñ fluxus ſangninis ſuper-
ueniţ:aut vrina pinguis egrediţ certe.z firmiter reſer
re z dicere z apa non generabitur. iij.

Enterõ
idẽ qȝ i-
teſtinuz.

Quidã ãt libꝛoꝝ hñt:cui eterõ.ſine.n.i greco. gdaz
aũt cũ.n.cui iteſtinũ.enterõ.n.i greco cũ n. latine
dr̃ iteſtinũ.eterõ ſine n.dr̃ alteꝝ.vñ i nãlibꝰ eterogeneũ
z hõgeneũ.i.alteriꝰ gñis.z ſimilis gñis: ſiqdez igiţ hñt.
cui alteꝝ.dicit q̃ altera auris ml'toties r̃cipit apa. ſicut
z i pꝰ epidimia dcm̃ é.q̃ ñ ſp vtraq̃z auris r̃cipit apa.ſz
multotiens vna.pp ħ qȝ ad vnũ locũ repit mã: aut qz
ꝺbiliꝰ é vnũ mẽbꝝ.quos z auribꝰ ſluẽtes noiauit. ſi vo
hñt:cui iteſtinũ.ħ dicit hy.qȝ cui iminẽte artetica diſ-
põne ſr̃uẽiat põ iteſtini alteratõ fit arretice.qz ad iteſti
nũ repit mã.z ſi ceſſauerit r̃laxatõ iteſti.recipiũt itez ar
ticuli mãz.g.vo ħ exponẽs dic̃.q̃ nũq̃z iuẽtũ é ħ i opibꝰ
artz q̃ i r̃eiſſiõe iteſti ceſſauerit artetica.ſz hy.ħ ꝺ colica
diſpõe mẽtõz fac̃.z dic̃ q̃ g̃ſſa mã ꝓtieţ i loco.z gñatur
dolõ i ꝺxtris pttbꝰ.Dcm̃.n.é i anathõia:q̃ maxie i ſini-
ſtrz ptibꝰ iacet oꝛobũ iteſtiim̃.i ꝺxtris vo colõ.vez tm̃ mit
tit q̃zdã ptẽ ad ſiniſtrã ptẽ colõ.z magnã ptẽ iuolutoꝝ

ſtestinoꝝ.ſic.n.mouēt itestina.vñ i colica diſpōne dolore ſrueniēte.qñqꝫ qdē i ōxtris ptibꝫ:qñqꝫ vo i ſiniſtris fallacia fit.ꝛ opināt pl'es aut qꝫ ep patiat:qñ i ōxtrꝫ ſupuēit dolor:aut qꝫ ſplē patiat qñ i ſiniſtrꝫ:ſuppōit itaqꝫ colica diſpō.ꝛ ſruēit dolor i ōxtris ptibꝫ tpe āt ꝓcedēte diſſoluit colica.ꝛ diſpō gnat artetica mā ōriuata ad articuloſ:ſi vo ceſſauerit ātetica ſruēit colica diſpō:melius āt ē qꝫ a nobilibꝫ ad ig̃=

bilia ōriuet mā qꝫ ab ig̃bilibus ad nobilia.

¶ Qō lꝫ getiō. fiat q̄ſi ſi geuerit.ꝛ ceſſauerint dolores i hiſ curat ſup dolētior:hoc āt dic vt itēdas paſſionē articuloꝝ:dicimus.n. qꝫ hac ceſſata fit colica diſpō: nō ſp āt ſruēit colica diſpō niſi ī deat mā ñ bñ curata.ſed q̄dā mā maneat in ipſis. ¶ iiij.

Mirabil'ē ꝛ hꝫ ꝓmo m ꝛ dignus notari.volo āt prius q̄ dā accipe ad ipiꝫ expōnē:ſpm̄ āt dicit reſpirationē:aſma āt denſā reſpiratōcꝫ. Sꝫ p̄ ſumāus.ꝛ cāꝫ p quā gnat dēſa reſpiratio.ſ. aſma: hꝫ āt gnat aut ſimate exñte circa plmonē.aut mā g̃ſſa ꝛ viſcoſa occupāte ānulos pulmōis.volo āt ꝛ q̄ſdā anathōicā doctrinā p̄dicē.Sūt.n.ſpōdiles ſpie pl'es.vij.qdē ſt colli.xij.āt metafrēi.v. volōboꝝ.ꝛ a.iiij.ꝛ ꝓo ſpōdili metafreni oūt neruꝫ.ꝛ mittit vnā ptē ſui ad ea q̄ ſūt i pectore.ꝛ ad lacertoſ q̄ ſt i medio coſtaꝝ.aliā āt ad manū.tertiā vo ad lacertos q ſt ſb fēo:e.qm̄ āt hꝫ p̄dirimꝫ veniamꝫ ad.pp̄m.dic āt achiaſij.tu vo itellige.aut mlier aut ſorō.aut nurus.ꝛ hꝫ ñ ort.hꝫ itaqꝫ mlier puella exñs ſ.vgo.ꝓſueuit.n.hy.puellā qꝫ dre vginē.mulierē vo coeūtē cū viro.hꝫ igr vgo exñs hūit aſma ſimate exñte circa plmonē.poſtqꝫ vo hūit rē cūviro.ꝛ ptigit ipaꝫ ꝓcipe ꝛ pere.fcā ē ei mſtrual' purgō.ꝛ eūatꝫ ē ſanguis. ꝛ mitigatus ē dolor:vex ñ ſinal' fcā ē eūo:pp hꝫ ꝛ hyp.dixit qꝫ ſr̄ficial'r fiebat dolor:poſtea vo hꝫ aliq̄ tpe voluit ſūere a terra q̄dā lignū graue:aut lapide extēdēs manū ꝛ fatigās:ſonꝫ fcūs ē circa pectꝫ.ꝛ ñ fuit ille ſonꝫ nerui rupti.ſꝫ apatꝫ ruptiōꝫ patiētis.qm̄ āt ſupuēit ruptio.igr̄ diffuſa ē mā.ꝛ ducta ad annulos pulmōis.ꝛ rurſꝫ ſupuēit aſma pp opilatiōꝫ.poſtea ꝛ hꝫ diſſolutū ē mā deriuata ad iſciā. Sꝫ dignū ē iueſtigar:qr ab his q ſūt i pectore ad iſciā ōriuata ē mā.ꝛ ſiqdē ſupficial'r voluerꝫ ptrāſir. dicas qꝫ ōbilior ē iſciā iōqꝫ recipit:ſi vo ſubtiliꝫ voluerꝫ dre.dicas qꝫ ab his q ſūt i pectore ducta ē mā ad gnatiua mbra pp affinitatē:ꝛ qm̄ gnatiuꝫ adiacꝫ iſciā cū ſint fōtia repulere māꝫ ad iſciā.ꝛ ceſſauit aſma:qm̄ āt i p̄nꝰ mltoties ſāguꝫ ē ſupabūdās:poſteriꝰ vo co.ru.pp hꝫ dic qꝫ in p̄nꝰ qdē rubeū expuebat.poſtea vo ru.co. mixtaꝫ cū ſanguie:itaqꝫ ꝛ curā tradit:dixim̄.n.qꝫ qdā medicinalia documta docꝫ.dic itaqꝫ hy.qꝫ faciebamꝰ curā a dieta ꝛ ab actibꝰ:a dieta qō ꝓhibētes ipaꝫ a cachochimis cib ꝛ male digeſtibilibꝫ ꝛ groſſis:ſiue hūoꝝ ſt hꝫ porcie carnes ouie ꝛ bouine.chachochimoꝝ āt ſt ſic alles.ꝛ alia hꝰi:ab actibꝰ vo ſic a voce iracundia.eteni magna vox ꝛ iracūdia mouēt māꝫ.ꝛ pturbant egritudinem.

¶ Cū hꝫ laborat dolnit tūc.ꝛ aſma hūit.non aūt dicit qꝫ q̄ñ dolebat iſciā iā aſua hūit non.n.pole eſt. nec vnqꝫ aſma ꝓſeqt iſciā.ſꝫ ecōuerſo quotiēs dolebat aſma.tūc ꝛ iſciā dolebat pp p̄dictas cāas. ¶ Ut in capite. Hoc aūt volens exponere.g.dic qꝫ hꝫ ſermo i mltis ab hy. vitupabat:a nob āt nō vitupat:ſolā aūt.n.paſſionē docet ꝛ

Denūero ſpōdilium.

Exaſmare p̄t fieri iſchias

mbꝝ i q̄ fuit paſſio.ꝛ appoſitā medicinā ſiue ꝓfuit mecia ſiue leſit:ñ dic.ꝛ mēbꝝ qdē fuit caput:paſſio vo malitia paſſiōis vulcꝰ corroſiuū:medicia vo fuit aliūgimēt chechaumēi.ꝛ ñ dic ſiue ꝓfuit ſiue leſit:fōtaſſiꝫ āt ꝓfuit dicit.n.qꝫ ꝓuenit eidē pharmacia.ꝓueniēs āt ꝓdeſt.

Dicit.g.qꝫ aliō fcm̄ apa ab apate capitis:triſeugde mō ꝛ magnꝰ ſophiſta dic qꝫ gnatū ē apa i capite ꝛ hꝰfcā ē ruptō:exiñ calꝰ oſſiū ſpcābat ꝛ os hꝫ extū.ꝛ fac apa ſꝫ. deide fcā ē ruptō.ꝛ ſeptia die cecidit os.tertiā āt die dic ex q̄ icepit gnari fa apoſtaſis:aut ex q̄ fcā ē ruptio duoꝝ apatū.nō .n.eſt ꝓueniēs poſt ruptōez apatis pꝰ mltos dies cadere os. ¶ vi.

Cola āt dic itеſtina ꝓte ōſignāſ tom a colō.n.oia iteſtina dic.hic.n.dic iteſtia hoiuꝫ maiōa ſt p̄ncipaliū iteſtinoꝝ ſꝫ magnitudinē:ſꝫ pōne vo eaō ſunt hic aūt colligunt meſocol.i.medijs iteſtis.ſcitꝫ.n. qꝫ ē qōdā neruū ligātiū oxtū a pꝰ ſpōdili lūboꝝ. ꝛ ſubſtēnit meſaraicꝫ vēis.ꝛ ſic ligat iteſtia.ꝛ hꝫ ē qō itēdit.vij

Egrotāte obediēte faciamus aliqō ceſſandō.

Si recolitis mltotiēs dcm̄ ē nob qꝫ oꝫ medicū mltā diligētiā ꝛ ſollicitudinē adhibere ſaluti patientiū.ꝛ dcm̄ eſt hꝫ i apho.ꝛ i alīs locis.qūo āt adhibem̄ diligentiā circa ſanitatē:dicimꝰ qꝫ hēbimus patiētē obediētē:ſic ē videri i exēpliſ qꝫ niſi fuerit obediēs mā artifici ñ ſit opus vt oꝫ ſil'r ꝛ hec niſi fuerit obediēs eg̃tās ñ fiet ſanitas.obediētē āt efficiemꝰ eg̃tātē ſi ꝓceſſerimꝰ eiō aliqd ſicut dicit in aphoriſmis. ¶ viij.

Quod dilectō.n.pt efficer ſanitatē:māi ē exiñ vlt .n.mltoties medicꝰ offerr patiēti aliqꝫ medicinā: ꝛ hāc ñ rcipit patiēs rpellēſ medicū.ſi vo pr aut mr:aut amicꝰ offerret.tc rcipit medicinā pp amicitiā offerētꝫ. vides itaqꝫ qūo amicitiā ſanitatē pt efficē.ſic igr ꝛ hꝫ dicit hy.qm̄ oꝫ ꝓcedē patiēti.ꝓcedimꝰ āt eiō hꝫ mō. mltoties.n. volumꝰ ei aliqd offerr:vtputa panē aq̄ mixm̄.ꝛ oꝫnos tc ciathū bñ lauar.ꝛ ēt corā ipo manꝰ nras bñ abluer:pp hꝫ dir̄:qꝫ oꝫ ea facē i qbꝰ delectat:aut ſi ituer aut vꝫ.ſꝫ dicimꝰ.ꝛ ne credaſ qꝫ hy.breuiloquꝰ dēbat vti rpetitōē eiuſō dictōis di.qꝫ ſi ituer ſi videt.ſꝫ dicimꝰ qꝫ ñ eſt idē ituri.ꝛ vider.ſt.n.q̄dā viſui oba.ꝛ ꝓſiſtētia vſqꝫ ad viſū ſic colōes.ꝛ hos oꝫ vidē:q̄dā vo ſt ꝛ vſqꝫ ad itellēꝫ vēiētiā ſic iimici p̄ntia.ꝛ ipa dicimꝰ ituri.hꝫ āt iſpe tēdit vſqꝫ ad itellēꝫ.ꝛ ſtati oꝫ iimici ꝛ aicoſ rcōdari:ſi fi.n. fecerimꝰ ꝛ aici p̄nt redir.ꝛ iimicꝰ ñ vitupar.ꝛ patiēs nō curat.ꝛ hꝫ qō ſt i viſu.g̃ āt ꝛ ō tactu dic.ꝛ hꝫ fac ſic diale ticꝰ:ō extrēiſ.n.ſēſibꝰ fac īmōꝫ.ſ.viſu ꝛ tactu:vbi tu meſbitelligas.ꝛ qō dic ō tactu:dicius qꝫ ſi ōlectabil'r ſe hꝫ i duro lecto iacē ñ faciaſ ipꝫ i molli nz ſtar:ſi vo ꝓſuem hūit i molli:ñ facias ipꝫ i duro iacē:ſic dcꝫ ē i regimīto acu.vt ñ exiñ fiat triſtiꝰ.ꝛ turbō egritudis:noſ āt dicāꝰ. ꝛ ō medijs ſēſibꝰ ſic ō auditu.ꝛ i hꝫ.n.ſt q̄dā q̄ tēdūt vſqꝫ ad auditū ſic cythar.ꝛ fiſtle ꝛ hꝰi:q̄dā vo vſqꝫ ad intell cīm tēdūt.vt ānūciatio p̄rie cōuētis:aut dōi ꝓuerſio.ō odoratu qō vt ſi patiēs ōlectet grauit odorabilibꝰ hꝫ illi offeras.ſi vo bñ odorabilibus bñ odorabilia p̄beas.ſꝫ bñ odorabilia dico.ñ faciētia dolorē capitis:ſꝫ pficiētia patiēti:vt i ſe.tāqꝫ roſas.Ne.n hñt ꝛ bñ odōabile:ꝛ frꝫ. ō guſtu vo:vt offeramuſ ei amara.ſi amarſ ōlectat.aut dlcia ſi dlcibꝰ.itēdis āt medicinā ei offerr.aut aliqd tale amar:ꝓmiſce ipꝫ melle vt allicias patiētē.ꝛ hꝫ qdem

Que differētia ſit inter ituri ꝛ videre.

De odore roſe febribꝰ

ſenſib⁹:reſtat itaq; ꝙ ſi iſte diligit ꝑtiua balnea.aut frz potū ſi ꝑtigēit eé egritudinē idigeſtā:ñ offeraſeaꝺ ſtati ſz tñ ſtatiz ſpé facias.ꝛ ꝺic ꝙ ſpam⁹poſt paucos ꝺieſ te balneare:aut p⁹paucos ꝺies ꝺabim⁹tibi aq̄z frāz.ꝛ cū venerit ꝺſideriū balnei:aut pot⁹fri:tūc ātícipa vnū ꝺié: ꝙ ſi p⁹ouos ꝺieſ ꝺébas balneaī:aut ꝺare potū:p⁹vnā offeras.vt vnā ꝓcedis patiéti:oz āt ꝙ viſitatóeſ medici ꝓcedāt ei.ꝛ iqreī i viſitatóib⁹mꝝtitudiné ipa rū.ꝛ tp̄s.ꝛ q̄litatē.multitudiné āt ꝺico.ꝛ ñ cótinue medic⁹ vadit ad ip̄z.qz i ß vr̄ ifeſt⁹ neq; paꝛ.ꝛ i hoc req̄ſit⁹ niſi ſrueniét pꝛa ſic ſinthóata:ꝛ ſi pꝛa ſrueniāt.ꝛ tu ꝓtiueva de vt ſbſidiū feras:tp̄s vo ꝙ ñ véias i ꝺclinatóib⁹.tc.n. ñ idiget te.ſz i poriſmis oz te ferre ſbdiū:aliq̄n vo i ꝺclinatóe cū voluerſ nutrire.q̄litaté vo viſitatóiſ:ꝙ ñ cū qte:aut clāoī igrediarſ.ꝛ ꝺicius.nóne.g.é igreſſus cū ſonitu ad quédā.ꝛ rñdem⁹ad ß ꝙ.g.audiuit ꝙ patiéſ bē bat ſubet.ꝛ vt excitaret ip̄z p tuſſim:ióq; ſario tuſſiuit. oz itaq; ꝛ ſmões itéderī:ſmões ꝺico patiēt:vt ſi iterro gauerit patiēs ꝺ egri^ne ſua ſiue mōtaꝝ fuerit ſiue ſaluti fera.ꝺicas ꝙ ſpam⁹i ꝺo ꝙ ſalutifera erit.ꝛ héas ſpē ſalutſ ꝛ ꝓfōta te.oz verútñ te laboꝛare mecū ꝑ egritudiné ꝺcz é át ab hy.i aphis:qm̄ ñ ſolū oz pꝺeī q̄ oz ſz ꝛ patiē té:ꝺcz ē át ꝛ alibi ab ip̄o:ꝙ p q̄ꝺā tria r̄ficit ſáitaſ;p medicū:p patiété:p egrūtudiné:hꝺba oz te ꝺre eg̃to.ꝛ ñ facias ſic fec̄ qꝺā noie callianax q medic⁹fuit.ꝛ iterroga t⁹a q̄ꝺā patiéte:ſiue virerit:ſiue mōieī:ꝺixit eiꝺ mortu⁹ fuit pꝛocl⁹q fuit meliō te.ꝛ ob ß hōꝛibil ꝺcūſ é.aut hoſ ꝺic ſmões:aut ſmões ꝺic.vtputa grāmaticos:rhetoꝛicos:phoſicos.ſi.n.his ꝺlectaī:oz te eiꝺ expōere hos ſmões.ſi vo iocoſis ꝺlectaī ſmóib⁹his vtaris:ſi vo nó fueꝛſ habil ad ß:facias alios véire.ꝛ coꝛā ip̄o his vti v bz.Oz āt ꝛ i veſtib⁹ꝓplacē ſibi:vt ſi alꝺ ꝺlectaī ꝛ tu alba iꝺuēs accedas ad ip̄z ꝛ pcioſe:ſi vo ñ hūerſ pcioſa accedas cū purſ ſolū ꝛ ñ imūd⁹.plēs.n.imūdoſ r̄pellūt:maxie ſi fuēit iſti chirurgici.ꝛ imūdi a vl̄ncrib⁹aut a qbuſ ꝺā talib⁹.plēs āt imūdis ꝺlectanī.ꝛ his oz te vti.ꝛ a geſtu qꝺ oz.n.te accedéte ad eg̃tū nō ſupbioſe ſtaī.i ß.n. odioſ⁹ efficerſ:nz meſtū eé.i ß.n.vilipéꝺiī:ſz i bōa figura ꝛ plchra:vt ꝛ patiés honoꝛet te ꝛ aſtātes.aut.h.d.a figura aut oz vt figura ad appetēs iuuam̄tū.ſi.n. op⁹ é chirurgizare.oz ꝺuas māicas tui philonij euclaī.ſi vo tāgere pulſū:vnā.Sci^m é ꝙ philóiū erat veſtſ ātiq̄p medicoꝛ cū māicſlógis.ꝛ attóſurā qꝺ oz ꝓceꝺeī eg̃to.ꝛ qꝺā ꝺn̄t tóſura:q̄ſi ꝙ ñ héat medic⁹alopitiā.vt oſiaſiz.g. vo ñvl̄t ß:qm̄ ß ñ é i nob.ſz tóſurā ꝺic:aut q é penes medi^m.aut penes patiété:penes medi^m qꝺ vt ſi iuuec̄ tóſura tōꝺeaī ꝛ ſi rurſ⁹iuuec̄ comſ ꝙ ñ ꝓtiue tōꝺeaī.penes patiēté vo vt videat q̄ tóſura gaudeat patiés.ꝛ ſic vt ſi patiēſ tōꝺec̄ ꝓcꝺat ei.ß āt p iuuam̄tū ꝛ ꝓceſſionē patientſ ñ p aꝺulatóz aſtātiū:qui éaꝺmōz i ātonio ꝛ luciāo: ātonin⁹ꝺlectabaī his q̄ auferebāt ſibi cóas:lucian⁹vo gaudebat comſ ꝛ ob ß aꝺulatōes q̄tiés téꝺebāt aꝺ ātoninū tōꝺebāī.q̄tiés vo aꝺ lucianū:expectabāt p mꝝtos ꝺies q̄ſq; br̄ent cóas.ꝛ tc̄ pgebāt aꝺ ip̄z. Noſvovtiur his tóſuris ñ cā aꝺl̄atióis.ſz cā ſáitatſ ꝛ gra patiētſ.oz āt ꝛ ab vnguib⁹facē ꝓceſſiões.ꝛ qꝺā ꝺn̄t ñ ſint vngues ſcabioſi.ꝛ ꝺicius ꝙ ñ ß ꝺic.ñ.n.é ß i nob.ſz vt vngues ñ ſint imūꝺi nz magni.magni.n.vngueſ pſūt chirurgicſ ex eo ꝙ retinét ſbtiliſſima cōpoꝛ.o .n. ꝛ tales auferre vngues.Oz āt ꝛ ab odoꝛe ꝓplacē patiéti.vt ñ héat malū odoꝛé medic⁹:mal⁹āt odō gn̄aī nob:aut a nā aut ab icuria.ꝛ a nā qꝺé ſic̄ i plectoꝛicſ coꝛpib⁹.fetét.n.male ip ſoꝛ:aut os:ꝛ hūc nālē fetoꝛé:ñ poſſum⁹finaī r̄ēouē.ſz mitigaī ſic̄ i plectoꝛicſ coꝛpib⁹ſtomam⁹:aut purgam⁹ i oꝛe qꝺ ſpicā nardicā:aut frōꝺē malabacri:aut aliq̄ꝺ tale odoꝛifeꝛ pōim⁹:ab icuria qꝺ gn̄aī fetoꝛ:ſic̄ a mlto vio fetoꝛ exit ab oꝛe.Sic cricōit⁹medic⁹ qꝺā ebꝛi⁹ vēit ad patiété.ꝛ ꝺic̄ ei patiēs:ñ poſſū ferre fetoꝛé tui oꝛſ.q rñdit ei.ſic̄.n.patioꝛ fetoꝛē tuc fe.ſic oz te pati meū fetoꝛē.ꝛ ñ fugiebat ꝙ ebꝛi⁹erat:ſed furioſe rñdit.Oz igitur mꝝtotiés vt ꝓplaceas patiēti vinū ꝺare.eteni ex hiſꝺlectató gn̄aī patiéti.ꝛ ex i fit ꝺigó:gn̄a° chili genera° ſāguis.ſpſio nutrimti.ꝛ ꝓfōtató totiuſ cōpis:ꝓſidera āt ꝙ bñ ꝺixit hi.qm̄ át ñ poſſe ē ex his ꝓceſſióib⁹.ꝛ leſione aliq̄n fieri:pp ß cōez epilogū i oib⁹ꝺicit.qz ñ magſ ledūī.ſz ꝛ ſupueniēſleſio rcificabil ē.ꝛ i ß é itétó. ¶Ut frz vbi oz.Ubi oz ꝺic̄.q̄ſi ſi p⁹ouos ꝺies ꝺbeas potuz ꝺaī: p⁹vnā tribuas.ꝛ ꝙ ñ ſit icóſuet⁹patiés ab ß potu: nz i ꝺebilitate ſtói:nz i flegmóe alteri⁹ñbꝛi no biī.ſz in calꝛa ꝓpl̄one.ꝛ in tpe eſtiuo.ß ſignificat vbi oz. ¶ ix.

Uidā át ꝺn̄t:ꝙ ali⁹ē ſmo iſte a p̄ꝺcis.ꝛ ꝺn̄t ꝙ vl̄t ꝺtermiare de aq̄:nos át ꝺicim⁹ ꝙ ídé é cū p̄ꝺictis cū.n.ꝺixit i ꝓceſſióib⁹:ꝙ oz frigidaz aquá offerre:itédit nos ꝺocere qualr oz facere frigidā aq̄z.ꝛ quā oz elixaī ꝛ ifridare nó ꝺicit.ꝛ qꝺā át ꝓbabiles cās aſſignát iq̄z tū pſuadeāt auditoꝛes:nos vo ꝺicim⁹verā cāz ꝺe q̄ aq̄ ꝺetermiat.Uerūtñ ß oz p̄ſcire:ꝙ aq̄ꝑ he qꝺ ſūt bōe he vero male:he vo medie.ꝛ diſtiguūī p guſtū p viſū.p odoré:per viſū qꝺ ꝙ bona ꝺz eé ſplēꝺida ꝛ ꝺiafona. ꝛ nō turbida nz lutoſa.per odoꝛé qꝺ.vt odōabilſ ſit.ꝛ odorabilé āt ꝺico.vt ſit ſine graui odoꝛe.per guſtuz vo vt ſit ꝺulcis.ꝺulcé āt ꝺico:nó būiꝺo graué q̄litaté:nz ſit nitroſa.nz ſulfurea:nz calcātea.nz ſalſa. Ex his āt ꝓrijſ diſcernunt male aq̄.oz āt elixare nó bōas.ſz mediaſ. aut malas.bone.n.aq̄ ex ſe hñt bonitatē.ꝛ nó iꝺigét bulitōne ſicut aq̄ que ſunt rome.ſunt.n.qꝺā fonteſ ꝺulciū aq̄ rū:ſt āt ꝛ ꝺulces aq̄ i pg̃ais:mꝝtotiés āt ꝛ bōas aq̄s elixam⁹ſic̄ ꝺicit.g.vt frioꝛē ip̄az faciam⁹ſilia ſilib⁹ minus ſūt oppugnātia.ꝓria vo magis ꝓuanī vt ſi é fri. aqua. ꝛ ß ñ valde ifridaī ex frō aere.ſemel.n.bz ꝑpriā frigiditatē.ſi vo ca.é tūc ifridatio magis ꝓriaī pp calitatem ꝛ ꝙ ſbtilioꝛ ſit aq̄:ꝛ rarioꝛ ex calitate ꝛ fortioꝛ fritas palā é. Qualr āt p⁹elixatóz vtāī aq̄.ꝛ fridioꝛē efficiam⁹ aq̄z h⁹i rei ꝺuo ſūt modi.vn⁹qꝺē ipſoꝝ traditus é ab hyp. alter vo ab egyptijs iuētus.egyptij.n.elixāt aq̄z.ꝛ ponūt ip̄az i bochalibus.ꝛ pédét tota nocte i aere i loco ꝺiſcoopto:poſtea i mane ponūt bochalia i arena hūiꝺa ꝛ circūponūt myrth⁹:aut folia vitiū aut folia lactuce.vt magſ fiat ifridatio.ꝛ ſic bonā ip̄az fridioꝛé iuēiūt. hy.vo ꝺicit:qm̄ oz poſt elixatóz ponere ip̄az i vaſe.ꝛ ñ iplere vas:aut coopies.ñ ꝑt aer ifridare aq̄z q̄ é i vaſe.ꝛ ß vas oz pédere i puteo:ita ꝙ aq̄ putei ñ tangat vas.qm̄ groſſities h⁹i aq̄ pmittit ifridare aquá q̄ ē i vaſe.pp ß oz pédere vas nō plenū aq̄.ꝛ ß é qꝺ intédit. ¶ x.

Ojctū é aūt nobis ſupius ꝙ emoꝛꝛoragia é fluxuſ ſanguis q̄ é p nares:emoꝛꝛois vo q̄ é p anū eūo: nomē át vtriuſq; emoꝛꝛogia noiaī.ꝛ ꝺidiciſtis q̄ bōa ſupueniūt in emoꝛꝛogia:ꝙ pleureſis ꝺiſſoluiī.ꝛ fagedene:ꝛ alia p̄ꝺcā:nunc aūt ꝺicit .ꝙ ꝺifficilia gn̄aī ex ipſa.imoderata át emoꝛꝛoragia euapoꝛaī calor nālis.ꝛ exide iꝺigónes fiūt ꝛ nó aliqꝺ nutrimētū.ꝛ ꝓparatio fit hydropiſis:pp hoc ꝺixit:in aquaī. ¶ xi

Ste át ſmo latius ꝺcūs eſt in apho.ß át ſic̄ in ſu i ꝓmemoratiõe ſcribés reminiſcit. oz aūt te ſcire ꝙ pp hoc ꝛ ꝓiūctões ſubintelligi.ꝺixit.n.ꝛ apte ferūt ꝙ vero ꝺicit.Qualia ſubitellig :vt ſz rōné fiat eūo:aut a nā aut a medico:ſi vo fiat p malitiā egritudis ꝺifficile ē hoc:vñ ꝺicit thocididis in ſa hiſtoria. Qm̄ co. vomit⁹

De veſtimentis medicorum.

De electōe aq̄

De ꝺiuerſis mōis infridādi aquā p⁹ coctóez

Quid ſit emoꝛragia.

fupuenit.z pefte iminẽte ꝓles moziebant: non.n. a nã
Aneqz a medico fiebat vomitus colere. ℣ xij.
D aliã doctrinã trãſfert nos hy.mirabiľãt ẽ h ſer
mo z ꝓſon⁹titulo ꝺ epidimica egritudie mẽtiõz fa
cit z ꝓſidera arte.hy.nihil fruſtra ꝓmẽozat:nz nomẽ nz
ꝟbũ.ſic itaqz h ꝺ eno mẽtõz faẽ:en⁹ãt ẽ q̃dã citas thza
cie.z itellige q̃z tã ſigificatõz hz h ꝺcio.qm̃ ãt thzacia fer
tiľ ẽ.en⁹ãt ciuitas thza
cie:iõqz diẽ ꝙ qꝺdã mi
rabileꝯtigit i illa ciuita
te vz.ſterilitaſ.z fães:z
rurſũ q abũdãtes erãt
frumẽto nõ ſolũ ſibi ſz
ẽt alijs ciuitatib⁹.tẽ pa
De legu tiebant iopiã.z incepe
minũ co cõedere legumina. Et
meſtiõe qm̃ cibũ exneũ a legu
minib⁹aſſumebant:pp
hoc m̃bza cibũ recipie
bãt ſicut icõſuetũ z exneũ:z exide nõ nutrie
bant.z iſirma fiebãt: z
incontẽptibilia.z debi
lia fiebãt magis agẽtia:magis actiua.z magz motiua.ſ.
crura.icõtẽptibilia ãt dicit ñ hñtia paliſiz:qm̃ oio ñ mo
uebant.ſz ꝺbilitatẽ hẽbãt.z h qꝺẽ patiebant legumini
b⁹ vtẽtia.alia ãt ſunt legumia.z alia ſunt frumtalia nu
triméta:frumẽtalia qꝺẽ ſunt oia ex qb⁹põt fieri panis.
vt frumẽtũ:ozdeũ:miliũ:ſpelta:z h⁹i. legumia vo vt ci
cer faba.z alia talia ex qb⁹nõ fit pãis:hi vo q erãt i eno
De ozo i pn° qꝺẽ ꝺficiẽtes frumẽto:venere z ad ozobũ.i.miliũ
bo.i.mi z alia amara ſemia q̃ dant irrõalib⁹.z exide groſſa mã
lio. gñata:z ꝺſcẽdẽte ad gẽua fiebãt iſtz gẽua dolẽtez: z pa
tiebant h ñ pauci ſz oẽs q illi⁹ciuitatz erãt:q̃zuis calidi
eẽnt ꝟz ꝓpľonẽ.q̃zuis frí:z q̃zuis vtẽtes exẽcitijs. z q̃z
uis ñ.z aut fõtes aut ꝺbiles.z aut purgati z ñ purgati.
z h oia ꝺſignauit hy.p duas dictões.d.Fcia maſculia
p maſculia qꝺ ꝺſignauit caľa.z exẽcitãtia ſe:z fõtia z ñ
purgata p feiavo deſinauit frida.z exercitabilia ꝺbilia
purgata:femievo purgãt p méſtrualẽ purgõnẽ:qm̃ vo
oẽz cõit ledebat.z epidimic⁹erat moꝛb⁹:ꝺſignauit p eo
q ꝺixit fame:z i eno.ñ.n.ꝺ pticularib⁹remẽozat.ſz ꝺ to
ta ciuitate patiẽte:vt aliqs ñ dret.q ñ oẽs vtẽtes legu
mib⁹hoc patiebant dixit:ptinue:z h hz pñs itẽtio. xiij.
Jctũ ẽ ãt nob mltotiẽs:q drnter mouet calõ nãt
D aut ad exterioza:aut ad iterioza:aut tot⁹:aut ſz p
tẽ.z q i ſõno ad ꝓfũdũ tẽdit.i vigilia vo dilatat ad
exteriõa. h igitur diẽ hy.mãifeſtũ ẽ:z publicũ oib⁹.qm̃
i ſono ꝓfũdũ calidi⁹ẽ:ſupficies vo fridioz:i vigilia ãt ſu
pficies caľioz ẽ ꝓfũdũ vo fridi⁹:h ꝓbauim⁹p qꝺẽ i ſõno
idigem⁹coopimẽtis:i vigilia vo ñ idigem⁹:ꝟo q reſpi
ratõz i ſõno hẽm⁹maiorẽ z dẽſiorẽ pp mltã caľitatẽ ter
tio ex eo q nãt calor ex necitate tẽdit illuc vbi ſupfluí
tates ſũt vt ꝺigerat ipaz:mãi⁹ aũt ẽ q i ſõno tẽdũt ad p
fũdũ ſrfluitates:itelligas ãt q caľiorẽ dico ſrficiẽ: tm̃ ñ
caľiorẽ ꝓfũdo.ſz ꝓpando ipaz ad ſeipaz caľiorẽ dico i vi
gilia:q̃z i ſõno z ꝓfũdũ fridi⁹i vigilia q̃z i ſõno.i4.
n Aturã ãt diẽ hy.h ꝓſtõnẽ co:poꝛ qꝛeadmõz diẽ:
qb⁹nã mouebit ad ptiſim nz hitudinalẽ vtutẽ ſic
diẽ nãe moꝛboꝛ medici z nãe aialiũ idocte.ſz nãz dicit
ꝓpľonẽ.z ꝓpľonẽ ñ eã q̃ ſit nob ab etate acqſita ſz dicit
eã ꝓpľonẽ q̃ ẽ ex gñatõe ex q̃tuoz eliſ:i ebꝛiõe ſcã.h igr̃
ꝓpľo pmutat:aut ꝟz q̃z̃titatẽ:aut ꝟz q̃litatẽ ſiqꝺ igr̃ pmu
tet ꝟz q̃z̃titatẽ:tũc ſanatis ꝓpuam⁹ꝓceptis:ſi vo ꝟz q̃lita
tẽ.z ad acutũ:tẽ ꝓrij̃ſ.z acutũ ꝺſignat ex eo q ꝺixit:i caľo
curã vo q̃ fit p ꝓria gñalẽ:z pticularẽ.gñalẽ qꝺ pp id q
dixit:fritas.pticľarẽvo pp id q dixit. Pota aq̃.z ipe qꝺ
dixit pota aq̃.z magis q̃ ſupi⁹tradita ẽ elixa.tu vo itel-

lige lactucã.z aliqꝺ tale ifridatũ.ꝺocz.n. z ab actib⁹ cu
rat.z diẽ q oz tẽ abſtinẽ a gymnaſijſ.i. curſib⁹motõib⁹
ſollicitudie triſtitie z ira.z oia h ꝺclaranit ꝓpid qꝺ dix
Pauſat oz.n.ipz ceſſat ab oi labõe cõpiſ z aie.iſ.
Uidã libꝛoꝝ hñt p m.i greco lu ifridat:qꝺã ãt cũ
n.ſiqꝺ igr̃ hñt ifrãt cũ m.ꝺſignat.n.q ſõnuſ ifrãt.
volẽs.n.illã malã ꝓpľonẽ curat diẽ ifrãt ſõn⁹:qm̃ tũc i
ſõno digõ fit:z expľſio
frſlu⁹ acutaꝝ.z exiñ i
fridatõ fit acumiſ h ſõ
no:ſi vo cũ.n.duas di
ctões deſſat:z diẽ q ſõ
n⁹q i fritate fcũs ẽ.ſ.in
frõ aeꝛ h ꝓfic.ſz ꝓt op
poſi:q ſi i frõ aere dor
miat qs ifridat ſupfici
es:ꝓcludunt ſupfluita
tes acutiozes: diſtẽdit
pfũditas.pp h dixit in
velato.oz.n.ipz patiẽtẽ
z i frido aere dormire.
z velaméta hr̃e:vt pve
laméta qꝺez ſupficies
caleſiat:z euapoꝛẽt ſupfluitates:p r̃ſpiratõz vo iducat
Jaerẽ frm̃ z vndiqz iueniat pfũdũ ifridatũ. ℣ xvi.
Uidã dñt q ad h malã ca.ꝓpľonẽ curat hy. z diẽ
q oz ſtatuer̃ vigiliã.z q: ipoſe ẽ z ñ dormire pp h
diẽ:q oz pcipe ipſos dormire i q̃dã motõe:vt motõ ñ p
mittat pfcẽ fiẽi ſõnũ.dñt.n.q i ſõno ad iteriõa tẽdit aãľ
calor:diſtẽdit acumẽ:male ãt dñt iſti.didiciſtis.n.mlto
tiẽs q vigilia qꝺ z ſollici°.z.h⁹i ca.z ſic.efficiũt corpuſ
ſõn⁹vo digerit ſrfluitates z mãz:z q h ſit vez pz: vide
m⁹.n.i vigilãtib⁹q facies iflat ſrfluitatib⁹ venientib⁹ad
faciẽ.z ñ eũatz.qꝺ ãt diẽ erecto ſopoꝛifer:volo a ſupioꝛi
aliq° icipe:mltotiẽs venit ad me aliqs hñs nauſeã pp
mltitu⁹ẽm hũoꝝ:ſtatuo eiꝺ abſtinẽtiã cibi z moneo või
tũ hũoꝛz:hũoꝛz dico digeſti z diſſoluti.Ali⁹ãt vẽit z diẽ
q qñ vẽio ad lectũ meũ ñ dormio.z h⁹i:vaz qꝺ cãm ñ
aſſignam⁹:qꝛ ñ hẽm⁹:ſz ꝓbabilẽ dicim⁹ z pticulãr iuẽtã.
oꝛdio.n.huic laboꝛẽ mltũ.z dico q ñ fatigata ẽ nã tua
z pp h ñ ſrueẽit ſõn⁹.ſz ꝓcede mihi iſtꝺ labõa tm̃ q̃ſqz
te ſedẽte.z fatigãte vẽiat ſõn⁹:tẽ igr̃ ipo effi⁹ h magn⁹z
Opfũd⁹ fit ſõn⁹.z h diẽ erecto ſopoꝛifer. q.ꝺ. q̃ſqz
ſõnũ hẽat:z iſte ſtãs erect⁹.aut i aliq̃ ſedẽs.xxvij.
Jctũ ãt ẽ ſciẽtib⁹i ſrgimẽto acutoꝝ.q ꝺbiles cibos
diẽ ñ effi⁹ẽ ꝺbilitatẽ:ſz q ñ valde nutriũt:nec hñte ſgra
uẽ q̃litatẽ n° acutã:ſic̃ chil⁹ptiſãe:qm̃ ãt h⁹i cibi ñ exbi⁹
mltũ nutri⁹:pp h diꝛ:q nz caleſa⁹ ſz ifrant.q̃vo grauẽ
hñt q̃litatẽ:tãq̃z p ſynapi z pip.h ãt pp h diẽ.xviij.
Admirabiľ ẽ.z h ꝟmo z dign⁹ãnota⁹ẽ.ſz ꝓ dictõeſ
explãem⁹:deiñ dicam⁹itẽtõzhy. Jnertẽ aq̃z diẽ: ñ
q ñ ſuppõit arti.ſz iertẽ diẽ:q ſic ſe hz nãt̃r.z nõ idiget
ãte.v.g. Ars nr̃a vtit mltotiẽs herb qbuſꝺã ad ſãitatẽ.
ſiqꝺ igr̃ medic⁹ſic vtat eis ſic̃ i agrz nate ſt: appellãt h
eẽ ſiñ arte:ſi vo vtat eis:aut lotz:aut elixis.aut aſſis:aut
purgatz.h dr̃ artiľ:ſiľr ꝓtiľ i ſcãonea.ſi.n.accepim⁹ſcão
neã.z vtant ipa ſic fit vbi naſcit:iers h nũcupat.ſi vero
purgauerim⁹eã:aut elixauerim⁹pp id q ꝺbilitet mltiº
purgatiue vtutis h artificiale dicim⁹.eodẽ mõ ꝓtigit in
exterioꝛib⁹.v.g.ſi artifex vtat liq̃ ſic vẽit a néoze ꝺciſo.i
ãtificiale h dr̃.ſi vo ꝺolauerit.z ꝓpauerit artificiale.ſiľr
z in aq̃.Aqz ierte diẽ optimã q̃ nõ idiget elixatione:aut
aliq̃ alio artiº.q̃ vo elixat vt fiat frioꝛ ſic̃ ꝺcm̃ ẽ ſupiuſ h
arti . vocat q ãt diẽ ab etheꝛ hy.diẽ vrẽtẽ etherẽ:z ſbti
lioꝛẽ z caľioꝛẽ ab h vbo greco etho.qꝺ ẽ vreꝛ.vñ z poe
ta diẽ p aerẽ ꝓiũxit etherẽ.i.a gſſioꝛ aeꝛ ad ſbtilioꝛẽ.tõi
truale ãt aqz diẽ aqzvz.illã q̃ fluit cũ tõi⁹.et qũo fit tõi⁹
z qꝺ dñt q tõi⁹ fit nubib⁹pcutiẽtib⁹ſe adiuicẽ.z ſonũ

Nota q exẽcitu pt cẽ cã ſomn.

Quid p cibos de bile ſit el ligatur.

Nõ qũo fiat tõi truum.

ſed dētib⁹. Ari. vo ī methau. dic̄ q̄ tonitruū fit vēto iclu
ſio nubib⁹ .z ℔ ignito cū ſoitu excluſo. vñ p⁹ fit ſoitruū
poſteri⁹ vo corruſcatō: noſ p⁹ videm⁹ corruſcatōz q̄z au
diam⁹ tōitruū. z ℔ ꝓtigit. q̄ viſus acutior é z ꝑmptior
ad recipiédū q̄z audit⁹: ſil'r ät ſi iſperēim⁹ aliqué icidété
ligna i néore. z fuerim⁹ parūp rēoti: p⁹ videm⁹ ictū q̄z ſo
nū ſētiam⁹: q̄ ät dic̄ globatilé. z dici⁹ q̄ globatilé noiat
ꝓcurſū vētoꝝ. z aerem
globatilé: aꝓcurſu qdé
vētoꝝ nubes coaduná
tur adiuicé z igroſſät
z ꝓdéſanť. z pp ℔ aq̄ q̄
ab eis emanat é ḡſſiō.
Bona aq̄z dic̄ optimá
z mirabilé: gdá ät dñt
q̄ bona aq̄z dic̄ q̄ i tpa
to tpe fit. ſ. i ve. nō ät eſt
℔ vey. ſi. n. oino de tpe
dret bonū dret qđ fie-
ret i eſtate. Principal'r
. n. eſtas tps vocal': qm̄
q̄ fiūt i alijs tpib⁹ eſtas pficit. v. g. i autūno ſemia ponūť
ſub terra: i hyeme vo mouenť vtutes gnatiue: i ve oriū
tur. z i eſtate pficiunť. z pp ℔ p̄ncipal'r optimá aq̄z dicit
q̄ fit qñ eſtas é. Sz poſtq̄z dictiones expoſuim⁹ dicam⁹
ſtentōez hy. z dicim⁹ q̄ ipſe intédit i hac ptícula dre q̄
aq̄ ſine arte etherea qđ: z q̄ fit ſoitru ſupueniēte é opti-
ma ſic̄ ſubtilior. z pcipue q̄ fit i eſtate: qm̄ tūc ſol accedit
ad vticé capitū nroꝝ. z calefac̄ aquā· z ſic̄ elirās ſubtili-
at. z pp ℔ z dic̄ q̄ hāc aq̄z iertē offerim⁹ tāq̄z optimam
globatil' ät mala é. z tāq̄z ḡſſior. g. vo dic̄ q̄ aq̄ etherea
optia é: globatil' vo mala. z idiget artificio. z elixatione
tonitrual' vero media é. neq̄z .n. ſic mala ,eſt ſicut globa
til': qm̄ hz calefactōz vēti q icludiť i nubib⁹: nz ſic bōa ſic̄
etherea. z q: ñ ſil'r calefit. z ℔ é qđ intédit.

Tps p̄n cipal'r dicitur ꝑ etate.

Quō pot⁹ aq̄ frie in q buſdam appeti tum mo uet.

Quō vi gilia ap- petit⁹ cā ē poſſit

Vorabilé dic̄ aquā multū comedété: dico ät q̄ nō
dicit aq̄z vorabilē cōedété q̄ aq̄ cōedat. ℔. n. eſſet
nō itelligibile. Sz ℔ itédit q̄ aq̄ fac̄ hoiem multuz cōe-
dere z mouet appetitū. z illū q ex näz. z ꝑz näz: illū ät q
é ꝑz näz mouet ℔ mō: ſuppōať aliqs hñs malá ꝓpr̄oné
cal'az. i hac. n. ꝑſtrať vt⁹ appetitiua. z offerētes aq̄z exti
guim⁹ hāc malá ꝓpr̄oné. z hac extincta excitať appetit⁹
nāť. z fit hō cōedés. illū vo q eſt ex näz appetituz ℔ mō
ſubleuat: ſuppōať aliqs hñs hūoré in ore ſtói. z exinde
non appetit offero ſibi aquā z ifró mäz z igroſſo ipáz.
z exiñ ſſuéit acetoſa eruptatio z falſ⁹ appetit⁹: ꝺ q̄ dic̄
ga. i introductorijs. i. i li. q dr migrotegni: fr̄s vér bon⁹ é
appetere z mal⁹ ad digerédū. z ita ꝺ aq̄ itelligédū é. de
vigilia qūo fac̄ hoiez cōedere dicim⁹. vigiliā dic̄ ñ ſup-
ueniété ifirmis. i his ꝑſtrať vt⁹. ſz ꝺ vigilia itendit q̄ fit
ſanis: ſanis dico ñ ocioſis z ſine labore vigilátib⁹: poſte
ri⁹ ät ſanis. z fatigātib⁹ vt labor euapōatō ſupuéiat ſup
ficiei. z ℔ euaporata attrahat a mbrz vicinātib⁹. z vicia
ꝑz ꝓtinuitaté ab epate: epar ät a vēis meſaraicis. vene
ät a ſtō: ſtōs vo ab ore ſtói. z ſic fit appetit⁹. vt dcm̄ é in
phyca ga. ſic igr̄ vigilia dí vorabil'. qr mouet hoiem ad
cōmedédū. z q̄ ℔ ſit vey ꝑz ex alexādrinis. hi. n. vigilá-
tes i nocte z laborātes multū comedūt.

Ojctū é ät nobis ſupi⁹ q̄ p cal'az näz appellať hy.
calidá z malā ꝓpr̄oné. hāc ät malá cōpr̄onem cali
dā in calido tpe maxie tpe eſtiuo. z ét in alio tpe calidi-
ore: tñ ifridat z igroſſat mäſio frigida. z curat ipáz ma
lā ꝓpr̄oné. Et quā dic̄ fridā mäſioné: q̄ nō héat velami-
na lanea. ſz q̄ hébat linea z veterea. Hec. n. magis ifrigi
dät z ifrigidatóe nō ꝑmittūt euaporare calidá q̄litatez
ſz igroſſant ipáz. z bñ tpatá reddūt: ſi vo é calida man-
ſio: ampli⁹ ſubtiliat mäz z facit euaporabilé.

De vela minib⁹ laneis et lineis.

Quoniá hy. itédit nō ſolū egrotos reducer̄ ad ſani
tatē: ſz ét ſanos ꝓſuar̄ i ſanitate: ℔ dic̄ q̄ oz ſanoſ
nec cibis repleri nimiū: nec exercitijs imoderatis
fatigare. aut ℔ mó exponim⁹ pticulá iſtá: aut z alr ꝓſide
ra. n. hy. ℔ tibi dr̄e: ñ credas q̄ ſolū malá calidā ꝓpr̄oez
itēdo curare z ñ fridā. ſz z hāc frigidá curo. curať itaq̄
frida q̄litas: ſi ñ vtāť multitudie ciboꝝ. Mult⁹. n. cibuſ
hūectat corpora. z ifri-
gidat modicus vo ca-
lefac̄ z deſiccat. nonne
dcm̄ é ſupi⁹ pauſare: nc̄
ät exercitare ſe p̄cipio:
z ſine pigricia ſe héat
ad exercitia.

Mitus cib⁹ ifri- datcōpa z hume ctat pau c⁹vo ca. lefacit et exiccat.

Intédit aute i his
i hy. ℔ accñtia cu-
rare. z q̄ dicit q̄
ſupnéit ſitis multotiés
i vigilādo ore. z guttu-
re ſiccioꝝib⁹ fact̄z. ſitim
ät dic̄ moderatā: z ſup-
ficialé. nō. n. ipáz' q̄ ꝓtigit pp caliditaté oris ſtói. aut pul
monis. Banc itaq̄ moderatā ſit i remouet ſōnus: qm̄ i
ſōno hūectanť mbra. ſic diſſoluiť illa ſiccitas q̄ eſt i ore
z ſic remouet ſitis. z i tm̄ é moderata iſta ſitis: q̄ garga
riſm⁹ diſſoluit eā. cōtingit aūt z multotiés alicui i ſom-
no ſitis. in ſōno. n. aſcédūt fumi ad ſupiora. v. g. ad os z
fauces. z efficiunt ſitim. z ſūt hi fumi cal'i z dicimus: q̄
hāc ſitim erectio diſſoluit. ipſis. n. excitatz fūi nō ampli
us aſcédūt. ſz ſupficié euapor̄anť. z ℔ é qđ dicit.

Quōvo cis ma- gnitudo fiat.

Mirabilis é ℔ ꝑmo eteniz nālis é. z anathōic⁹: qđ
māt itédit dr̄e hy. vr̄. n. ſz q̄ appet iqrere ſiue cal'm
é corp⁹ ſiue fri. nos ät dicim⁹ q̄ ℔ nō intédit. ſz in
grit ꝺ voce. z vt euidéti⁹ pateat qđ dic̄ volo q̄dā ꝑdicer̄
Sciédū é ät q̄ vbi fiat magna vox. op⁹ é z mlta calitate
z forti virtute: z dilatatōe vaſoꝝ. ſz cū dico vaſoꝝ: itelli-
gas aut ea q̄ ſt mäe vaſoꝝ: aut ea q̄ ſūt vocz iſtra vaſoꝝ
mäe qdé. n. ſūt vaſa ℔ pect⁹: ꝓcauitatez pectorz: pulmo
cānales pulmónis. Vocis vo iſtra ſūt ℔. guttur. adiacēs
cānalib⁹ plmónis. z epiglotiz trachee arterie. op⁹. n. é et
mäei ad vocé: cū ät dico mäz vocz itellige aeré. Jncipi-
m⁹ ḡa ꝑmis. nālis calor é mult⁹ z i multa calitatē dila-
tať pect⁹. z ꝓcauitates pcōrz. z iſtra apiūť oia q̄ ſt mäei
z vocis ꝓfortať z virt⁹. z pp ℔ magna fit vox. bñ ät dix̄
hy. plurimū calorē. oz. n. ipz ꝑz ſbaz ſupabūdare: z ñ ꝑz
q̄litatē qm̄ ſi acutiō fiat cal'z. z male tpatū ꝑſtrat vtutem
z i debilitate vtutis nūq̄z magna gnať vox: vñ in pue-
ris z mult⁹ é nāl' calor. ſz ꝺbil' vt⁹. z iō ñ fit ipis magna
vox: mäz ät dicit frz aeré. z ñ cal'z. vt i fridatióe mitiget
calor: q̄ztitate vo efficiet vocē magnā: aut al'r dicas q̄
fritate aer diſſoluit ca. diſtépantiā. z exiñ vt⁹ cōfortať. z
fac̄ magnā vocē. cū. n. op⁹ ſit cal'itate. z dilatatōe vaſoꝝ
vtute fortificata z mä multa. z frida ꝺ duob⁹ fac̄ métio
nē. ſ. caliditate. z mä. z dic̄ q̄ duoꝝ magnoꝝ ꝓgenitū. ſ.
vox magna fit. tu vo dicas q̄ q̄tuor ꝑdcoꝝ ꝓgenitū ma
gnū fiet. hoc ꝫz pñs intentio.

Nō ℔ ꝺ diuiſióe et ſubdi uiſione caloris.

Oportet nos ſcire q̄ cal'z duplex é: duplex vero é:
ꝑz duplicē modū: p qdé é ſm näm: aut ex näm: ꝑz
duplicé vo modū q̄ cal'z: aut é inatū: aut acqſitū. et ſm
näm qdé é calidū bñ tpatū. et q̄ a gnatōe ꝓbim⁹ ex näz
vo ē calidū qđ é fe. inatū ät é qđ ad alia ferť mbra. acqſi
tū vo qđ ab alijs ferť. v. g. cor et ep inatū hñt calorem:
et nō ab alijs acgrunt. per ſe aute attribuūt alijs mem
bris cal'itatē: et ipa ñ recipiūt ab alijs: carnes vo acqſi-
tā dñr hr̄e cal'itatē: qr ab ipiſ hñt et ñ ppriā: dic̄ itaq̄ q̄
ſtōs hz inatū calorē: et acqſi'm ſi igr̄ inata cal'itas ꝓnēter
ad acutū ñ fit ꝑz rōné digō: ſz corrūpūť cibi et i ſr̄ fluita-

tes dissoluũt ꝛ nõ nutriunt mẽbra:ꝛ exide corpe ſbtilia to appibiles fiũt vene.aut igit ſ itellige:aut dicas ſ ꝙ ex mala ꝓpꝛone cachochimꝰ fit chilꝰ:ꝛ sic ſpgit ad ep.ꝛ trãſmutat i ſãguinẽ cachochi''.ꝛ pp cachochimã ñ ꝛci piũt mbra nutrimtũ:ꝛ exide ptiet mã i vasis:ꝛ tũide fiũt vene sic supꝰ oꝛim9 i mꝛiere i q̃ supueit retẽtio mſtruo rũ:ꝛ.g.phꝛomauit eã:qm̃ igr nutrimtũ calefac mbra.ñ nutrimtũ vo ifridat.iõ ꝙ dixit fridi carnib9. Qm̃ i mala ꝓpꝛoe ſtõi ꝓpatit arteria.ꝛ ex ista coꝛ.ꝛ pp ſ acuti furoris fiũt:ꝛ ñ oꝛipos iter rogare ꝰ aliq̃ cã. xxv.

Duplex ẽ expõ hꝰ pticule. qdam.n. dñtꝙ siccitate fcã i aere q ẽ supra terram anes nõ sustinẽt eũ:ſz ferũt ad aeré ꝓpinquũ terre. Et pp ſ dixit ꝙ in siccitate multiplicat genꝰ auiũ. gdã vo dñt ꝓ az expõnẽ ꝙ supueit siccitas ꝛ cũ hac pestz dcm̃ ẽ.n.ꝙ vapoꝛes ibꝛũ sẽ sãtoꝛes:ꝛ rurſꝰ vapoꝛes vel siccitas mõtales:supueit itaqz i ista siccitate distẽperãtia pestis:ꝛ tãta supuenit pestz i terris.ꝙ ñ pñt sepeliri corpa:ꝛ exide aues cõedũt ipa:ꝛ pp ſ gen9 ipsaꝝ multiplicat.g.vo rẽouet vtrãqz expõnẽ:ꝛ pmã qꝫ di. ꝙ nũ q̃z hy.ex auibꝰ ꝫbebat hr̃e cognitõz aeris:ſz potiꝰ ex cõ pibꝰ hũanz q̃ nobz supponũt. Scdaz vo expõnẽ rẽouet sic di. ꝙ si ſ eẽt oportebat ꝛ aues ꝫstrui:ꝛ ñ cõedeꝛ cadauera sic dic thochitides:ꝙ aues cadauera gustãtes moꝛiebat.qd g̃itedit.ꝛ dic ꝙ sile a sili saluat: q̃ vo sunt eꝛ nãz a g̃ris curãt vl coꝛrũpũt.cũ.n.aues sicce sint si ꝓtigat ꝙ aer sicc9 fiat mltiplicãt ꝛ sãe sẽ ꝛ diuꝛne. xxvi.

Nõ qd sit tragos.

Debetz.n.scir qd sit tragos:ꝛ dicim9 ꝙ tragoz ẽ paꝰ q̃dã vocz ab hũidi'' supueiẽte i fine adolescẽtie.cũ hũiditas ñ dissoluit ad augmẽtũ:ſz dilatat mbra. ꝛ raucã effic voce:tũc igrere vter testicꝛoꝝ exterioꝛ ẽ:ꝛ si fuerit ꝫxt.dicas ꝙ mascꝛoꝝ erat g̃natiu9:si vo siniſter mꝛieꝝ:ꝛ ſ ẽ vt itelligas vt i plib9:cũqz i mulieꝛib9 non sint testicꝛi quã cognitõz hẽm9 i his:ꝛ dicim9 ꝙ ea q̃ sũt i thoꝛace cõlonẽ hñt cũ g̃natiuz.ꝛ sãguis i virz qdẽ trãſ mutat i spma i g̃natis mbris aut ad lac i nutritis. pp ſ i mꝛieꝛib9 qdẽ igrer q̃lis mãma ẽ exterioꝛ.si ꝫtera erit viroꝝ g̃natia ꝛ si sini mꝛieꝝ:ꝛ ſ ẽt itelligaz vt i plib9.27

Ad aliũ ꝑmonẽ trãſfert se hy.ſ.n.sp bonũ dicit de pticꝛari q̃dã ꝫteriat ſ.itedit ãt ꝓcognitõz docere ab ocuꝛ.ꝛ qd dic:sic se hñt ocꝛi sic ꝛ totũ cõp9 ꝛ dz eẽ ſ duplex text9 qdã.n.libroꝝ hñt:ocꝛi vt héant..qdã ãt ñ hñt:vt héant:ſz solũ fortitudis.veꝝ exti9 sbintelligũt vt héant:dic ãt ꝙ sic se hñt ocꝛi fõtitudisic ꝛ totũ cõp9 ꝛ ẽt sic se hñt colõis.mltotiẽs.n.ocꝛi nigri fiũt.ꝛ alterãt ꝫfcũ vtutz.sepat:ꝛ ꝫsignãt ꝫfcm̃.mltotiẽs ãt trãſmutãt ꝛ ꝫsignãt ꝫbilitate totiꝰ cõpis.dicas igr sic se hñt fõtitudis ocꝛi.sic ꝛ totũ corp9:ꝛ itez sic se hñt colõis sic ꝛ totũ cõp9 nisi cib9 alꝛet colorẽ.mltotiẽs.n.oculis nil hñtib9 nigꝝ fit cõp9 cibo dñante.ocꝛi vo pp mltas cãs ꝫsignãt nob ꝓcognẽ totiꝰ cõpis.ꝑ ãt ꝙ multũ ꝓphẽdit visibilis ꝛ aialꝛ spũs.dcm̃ ẽ.n.vob:ꝙ pp ſ vz.pp multitudinem aialis spũs.ꝛ ipi nerui poꝛosi sũt vt aialis spũs ferat ꝑ totũ cõp9:ꝛ itez didicisti:ꝙ oculi ꝫclarãt:qũo se hz ce rebꝝ:ꝛ tertio ꝙ oculi ex hu.ꝓstãt:ꝛ hñt mltũ spm̃:ꝛ pp ſ facile:ꝛ statiz sentiũt passioné coꝛpis. xxviij.

In ſ itedit doceꝛ signa mõtalia:ꝛ ſ dcz ẽ i,pnosti. vbi dicebat frz respiráti mõtale.ꝛ ſ mõté ꝫsignat ꝛ tpꝫ mõtis:ꝛ ſ ẽt dic ſ:ꝙ si frm̃ respirauerit:ꝫsignat ꝙ ifri dat9 ẽ calor.ꝛ mortẽ futurã ꝫsignat.v.g.i ca. distẽpãtia ſruenit fe.ꝛ sic fit i exterioꝛib9 i carbõib9 igneis:si aliqs extixerit eos aq̃z ifũdẽs:iuẽiet ꝙ ca.fum9 ascẽdit sic ꝛ ſ cõpe nr̃o si ẽ ca.distẽpãtia.hac extincta ca.fum9 egrediẽt ꝓ supficié:postea vo frs extincto ipso caloꝛe nãli: aut ita dicas:aut alꝛ:ꝙ i pn° qꝫ ca.egredieꝛ fu.nãli ca.euapo to posteri9 frs:nũc ãt dicas ꝙ frs qꝫ egredit q̃si ante moꝛẽ ꝛ si frs spũs egredieꝛ mõtẽ ꝫsignat nisi supueiat ꝑ frm hu.cõtẽtũ aut pp diuturnitaté passionis. xxix.

Quidã ãt libroꝝz hñt ad sãitatẽ:qdã ãt ñ ad sãitaté qd ãt itẽdit dr̃e:ꝛ dicim9 qꝫ itẽtio hꝰdcã ẽ supi9:vbi dcz ẽ ꝙ studiuz salutis irrepletõ nutrimti ipigrities laboꝝũ. hic igr itẽdit dr̃e:ꝙ ñ oꝛ pꝰcibũ exẽcitari: vt ñ fiat cibꝰidigest9 ꝛ crud9 hu.ꝓgr̃geꝛ.ſz oꝛ añ cibũ exẽcitãi moꝛate: vt ñ ꝫbiliteꝛ vt9:ſz eg̃rio ꝓfõteꝛ.laboꝛẽ ãt dic doloꝛẽ.sic dic i apho.Duoꝝ doloꝝ vehemẽtiõ ꝛc. Itẽ laboꝛẽ dicit mltotiẽs sinthõata silꝛ.ꝛ vltios laboꝛes.laboꝛes ãt dic exercitia quẽadmodũ ꝛ h.ꝛ i his ꝓpleta ẽ q̃rta pticꝛa.

Exercitãi post cibũ malum.

Explicit quarta pticula. Incipit quinta. i.

Postq̃z ꝫteriauit hy.q̃rtã pticulã pñtz negocij:in q̃ docuit cognes medicinales.ꝛ anathõicas ꝛ nãles:pñr itedit ꝫterminaꝛ ꝛ.v.pticulã.ꝛ trãſfert se ad ipsaz nãz excitãdo ꝛ laudẽdo ipaz.Sciẽdũ ẽ ãt qꝫ gdã libroꝝ hñt singꝛariẽ nã.gdã vo plꝛ nãe. sigꝫ igit hñt nãbitudialẽ vtutẽ ꝫsignat:ꝛ vez:si vo hz plꝛ nãe: multas nãs dic ꝑxñtes i multis hoib9 nuõ pes exñtes:aut dicit mẽbroꝝ vtutes.hz.n.vnũqꝫqz mẽbꝝ ꝓpaz nãm.aut nãs dic aialiũ irrõabiliũ:tãq̃z itẽdẽs ꝫ eqs ꝛ alijz:irrõalib9 aialib9 ꝫteriaꝛ:aut nãs dic vtutes agẽtes q̃ sẽ ivnoq̃ qz cõpe.ſ.nutritiuã:sãguis gñatiuã;digestiuã:ꝛ alꝛs.sed qm̃ ſ bñ dcã sẽ a nob:oꝛ noz scir̃ qꝫ laꝰ alijs:vt vitupiũ attribuit hy.laꝰ qꝫ qm̃ ñ ẽ imitatꝰ asclepiadẽ dicẽté nãz eẽ iertẽ:ſz dic ipaz ãtificialẽ:ꝛ curatiuã coꝛpoꝝ.vitupiũ ãt qꝛ supfluã fac ãté nr̃az.ſ.i.n.nã ẽ q̃ curat mõboz. occisa ẽ nr̃a ars.v.g.si qs eg̃tet ꝛ vẽiat medicꝰ sic iutilis ꝛ efficiat aliẽatõz vitupiũ ẽ medici:si vo vtilr̃ agat.ꝛ ꝓficiat nã hz lauꝫ.ꝛ ad ſ dicius qꝫ volumꝰa suploꝛi aliq° icipe:ꝛ assignaꝛ nob.ꝛ ꝑ° ꝛ vltia:vt libem9 hy.a culpa.oꝛ ãt nos scir̃ qꝫ ꝑ° ẽ nr̃a ars.quotiẽs.n.vlꝛ medicꝰ curaꝛ ꝛ dic curas ab arte ꝓcedẽs dic ꝛ q̃ didic ab arte.ẽ g̃ ꝑ° medicia.ſs ẽ ipse medicꝰ:medicꝰ vo mltotiẽs nõ agit sz ordiat mistrãti.vt si ꝓtigat det sãguiné patiẽti: et itez mister vadit ad artificẽ opanté ebur.et accipit os clysteris:ꝛ itez a cerdõe coꝛiũ.ꝛ vité ꝛ sic effic clisteꝛ multoties ãt medicꝰ ñ ꝓcipit patiẽti clysterizari. sz flebotõari et credis qꝫ flebotom9 ñ sit repiẽd9.sz vadit famulꝰ ad fabꝝ ꝛ accepit flom̃ũ.fab vo ab alio accipit ferꝝ. ꝓtigit ãt mltotiẽs qꝫ medicꝰ ꝓcipit mistro ius aliq̃ꝝ herbarũ afferri patiẽti.et stari famulꝰ vadit ad ꝓfectoꝛẽ cõfectõ ãt vadit ad herblariũ:ꝛ ecce herbulariꝰ ẽ vltimꝰ hisita qꝫ se hñtlbꝰ ꝑ° qꝫ ẽ ꝛ poꝛdiata nr̃a ars.vz.medicia.ſs ẽ medicꝰ.tertiꝰ ẽ mister.ſz oz nos scir̃ qꝫ medicꝰ mister ẽ ãtz.qñ.n.ipe agit.et sibi ipe oꝛdiat.ꝛ effic medicinã:ſz tũc ñ vt medicꝰ ſz sic mister qñ vo ꝓcipit.et dic solũ curas.tũc vt medicꝰ qꝫ ãt sit ſ veꝝ mãi''' ẽ ab exꝛioꝛibꝰ.v.g.dux.n.i eo qꝫ dux oꝛdiat acies ꝫbẽtes pugnaꝛ:et hostes qꝫ ꝓdestiat ad mõté:amicũ vo ad victõiã.si vo vtaꝛ fũda:ant iacꝛo:aut alijs armz:tũc ñ sic dux.ſz sic miles agit oꝛdiaꝛ sic feꝛ philipp9.et alij ducũ silꝛ:et medicꝰ in eo qꝫ medicꝰ ꝓcipit mistro artz.et effic curaſ.qñ ꝓcipit curas.iq̃ztũ medicus curat.et ñ iq̃ztũ hõ.qꝛ si ſ eẽt oiꝫ hõ curaꝛt.nz iq̃ztũ alꝛ.qm̃ oia alia curaꝛẽt.ẽ g̃ arꝫ me''ẽ

ꝑma deiñ medicꝰ miſter ꝓfectõ ꝛ herbulariꝰ his oibus ita ſe hñtibꝰ vbi vultis vt ordiemꝰ näz. ꝛ dicimus ꝙ añ medicinã ordiek. ñ. n. ꝺdignak medicis ordiari ꝑa poſt näz ep° ät ordiak. ꝛ é itaqꝫ iuẽire. g̃ ꝛ i nä ñ é ordia°: ꝛ dicimꝰ qꝫ ſic. quéadmodũ. n. medicis aut ꝓfuat ſanitatẽ: aut curat morbos. hꝫ ꝛ nä fac añ arté. ꝛ ꝓfuat qꝺ ſanitaté cõpoꝛ ꝙ poꝛos inſenſibiles expellẽdo ſrfluitates ꝙ vẽtré: ꝛ vrinã ꝙ veſicã. ꝛ mõbos curat efficiẽꝫ aptõꝫ valoꝛum vbi aut emoꝛꝛoꝫ autemõꝛogia diſſoluit ꝙturbationez vẽtrꝫmones aut mlti-tudiné vrine qm̃ vtiqꝫ h effic nä. dicamꝰ itaqꝫ ꝛ ordinatóez ipſi. ꝑª ꝙ é vtꝰ regitiua h. n. curã agit mbroꝛ ꝗtiés vz ipſa fãelica ꝛ piclitãtia deſtrui a mlta euapõatõ ne ꝓcepit nutritiuã nutriꝛ. h itez nutritia ꝓcipit gñati ue ſãguis ꝙ ſãguiné ſit nutrimtũ. ꝛ gñatia ſãguis appetit chilũ vt alteret i ſãguiné. chilꝰ ꝺo ſpgit a ſtõ ad ep. g̃ ꝙ gñatiuã ſãguis é ſpſio. ꝙ ſpſtoné chili é digeſtia vtꝰ ſtõi. niſi. n. ipa agẽt chilꝰ ñ ſieret ꝙ digeſtiuã é attractia retẽtiua. ꝛ expllua. he. n. ſt vltie vtutes. ꝑª ät é regitiua nä. oz ät nos ſcir ꝙ nä idiget arte. pp h dꝫ é ꝙ nä ſuffic oibꝰ. exteriꝰ ꝺo cataplaſmatibꝰ qm̃ ät ꝛ arſ idiget nä manifeſtũ é. exide cõpe mõtificato: ꝛ ꝑuato nä hñti vulnꝰ offerimꝰ medicamtũ. ꝛ nil ꝑficimꝰ: ſz ẽt nä idiget äte nõ ad ſui ꝓſiſtẽtiã: ſz vt efficiat cõpꝰ aptũ: ꝛ hile ad ſãitatez. qm̃ ꝛ rõal' aia idiget irrõali ñ ad ꝓſiſtẽtiã. ſz vt irrõalis ſ ꝑparet ꝛ aptet corꝑ ad ſplẽdorẽ aie rõnalis. ¶ II. ¶ S Ꝫ recolitis ꝺcm̃ é vob ꝙ mlta documta ꝺdit nob hy. i ꝓcedẽtibꝰ: ꝛ medicialia: ꝛ anathõica ꝛ nãlia. h ät trãſtulit ſe ad ipaz näz ꝛ laudat ipaz vbi ordiatiõz illã diximꝰ: qm̃ ꝛ nä ipi arti ꝑordiak: ꝛ eedẽ idigẽt ſe adiuicé: qm̃ ät h ocã ſt. ꝛ attributa é digitas näe: nilomin ꝰ itez laudat ꝙ h näz: ꝛ dic qm̃ ſi ꝑticipat ꝺcõz h ꝓtingit medicis. vñ. n. medicꝰ mouek ad mõz curatõiꝫ niſi a magris ꝺoceak ea q̃ ſt artis: nä ät ſeipaz iſtruit. ꝛ ꝙ h ſitverũ: manifeſtũ é exinde. ñ. n. ad doctoꝛes tendit nä: nz ex alijs diſcit curas. eteni nouiter gẽitꝰ claudit ocłos ipoſ ñ doctꝰ ab aliq̃. ſz a nä h fac: pp id autẽ claudit vt getez recipiat cerebꝝ: ꝛ pp id apit vt videt ſenſibilia. itẽ ipa é q̃ piloſ gñat i ſupciliꝫ ꝛ palpebꝛ ad cuſtodiá ocłoꝝ. pꝰ ea i tm̃ ẽ ꝙ ſeipaz ꝺocta nä: ꝙ ſic. ꝺ. g. ꝺubitabak ab ãtigs ꝛ anathõicis: ꝙ lacerti q̃ liguã mouẽt q̃t ſt ꝛ vñ oriũt. ꝛ tñ nä hos ſcit ꝛ mouet liguã: cũ his ät ñ ex ſeipa efficit motionẽ totiꝰ cõpis: dic ät itaqꝫ illõ ga. dic. n. i li. ꝺ iterioribꝰ ꝙ hũit capiá grauidã: ꝛ nutriebat ipaz ſpãs apire circa ptũ ꝛ videẽ plaſmatõz ẽbriõis. põnẽ. motõz. ꝛ vlr opa näe. ꝛ iã i meᵒtpe ſtudẽte. g. aut circa rões: aut circa aliq̃s opões ꝓtigit capiã per. ꝛ ptꝰ. i. bedꝰ pꝰ ptũ vmbiliᵐ ꝺpoſuit. ꝛ vñ fuit doctꝰ: ꝛ dicimꝰ ꝙ a nä fuit motꝰ. ad h ät cũ his ꝛ lac. ex mãmꝫ ſugebat ꝛ peꝺ ſuũ ad capꝺferẽs ſcalpebat ſe. ꝛ vñ dicit̃ h bedꝰ: ꝙ pp h hũit pedes. ꝛ pp h vngulaꝫ vt ſcalpet ſe niſi nä ſeipaz docẽ; ad h ipz moueret é ät ab alijs mltꝫ oñdere opa näe. ꝛ h feꝛ h dic ꝙ i li. ꝺ nutrimto dixit näe aialiũ ſeipas docentes ſt. ¶ Inuẽit ipſa nä ꝛ exitꝰ ñ ex doctria. Exitꝰ ät dic motões: motões ät oes dic ſeipaz docés nä ex ſe inẽit nõ ex doctria. doctrina. n. é via exꝑpõnibꝰ ad ꝙᵒnẽ. h ät ñ ꝓtigit circa celeſtia ꝺina: ꝛ alia. rõnal' ät circa ea q̃ ſũt i mä ꝑz ſe: ſz qm̃ coglſcit ea q̃ ſt h rõnal' aia. ꝛ opaꝛ ñ gdez coglſcit theoꝛicus itellẽs ꝺr. ſi ꝺo opaꝛ practicꝰ itelllectꝰ vñ in fedrone plo ait. hõ ꝑz gd deo idé eſt. ꝛ ſilis ſcõm

Nã indiget arte ꝛ arſ idiget nã.

Nã ſeipſã iſtruit

Nõ hic ꝺ opibꝰ nãe.

quid inequalis ꝛ diſſimilis. ¶ Ut palpebrizare. ¶ Palpebrizare aũt é apire. ꝛ claudicare oculos. lll. ¶ Quidã ät libroꝝ hñt exñs. gdã ät volũtaria nã. ꝛ melius é exñs. q̃ ꝺicpte ꝺr̃ volũtaria. nä aũt non hz velle nz electõez. i aliq̃. n. ꝺr̃t a rõnali aia. vñ aiam motũ volũtariũ ꝺñt. qm̃ ät volũtas ꝛ electio ſũt rõal' aie. g. ꝺo ſm motũ ꝺic ipam. qm̃ ꝛ ipſa a nä ſit. ſz nõ ſp. ſz quotiés motꝰ ſit rõnal': rõal' . n. aia precipit näe ꝛ ſic fit motꝰ ꝙ näz ꝛ ꝙ placer tos q̃ ſt iter coſtas. aut aliq̃s alioſ. ꝛ ne credas ꝙ poſtq̃z hi. laudauit näz ſic ꝺoctam a ſeipſa qm̃ ꝛ hoiz laudamꝰ. ſi. n. é aliq̃s modeſtus a nä ñ laudes ipz ſic modeſtũ exñté. lauꝰ. n. iſta ñ é eꝰ ſz näe. ſic. n. ꝛ agricolá ſi põtabit bõas ſi. ceꝰ: aut bonos caules ꝺicimꝰ ꝙ põtauit bõas ſicꝰ: verũtñ ñ é lauſpncipalik: colõi: ſz näe ſre q̃ feꝛ hꝰi fructũ. ſic ät ꝛ thucidides ꝺic ꝙ thẽiſtocleſ: nz acq̃ſitá hũit doctriná: nz accñtalẽ: ſz a nä. ꝛ tñ ñ fuit laꝰipiꝰ: ſz näe. ſic. n. ducé ñ laudes ꝙ modeſtꝰ é. h. n. näle é: ſz laudes ipz i biſ gbꝰrificauit ſe ex rõe ꝛ ex doctria. qui. n. a doctria laudabil' ẽ meliꝰ é q̃z ille q̃ é a nä: qm̃ q̃ nä mltotiés ꝛ pmutak. ꝛ facile ab aliq̃ palogizak. ꝙ ꝺo hz a doctria ꝛ ſcia ñ palogizak ꝓfidẽs i diſciplia: ꝛ ctiſſimꝫ ꝺmratóibꝰ. ¶ III. ¶ Allienꝰ qꝺ ordiat hãc pticulá ſupꝛadcis. credẽs ꝙ adhuc ꝺ nälibꝰ ꝺtermiat hy. gdã ät ꝓmẽtatorum ꝺñt ꝙ poſt laudé näe ꝺ ſanis ꝺtermiat. ꝛ dixit ea q̃ fiũt a nä ſanie. núc ät itẽdit ꝺtermiare ꝛ ea q̃ fiũt infirmis iduſtria näe: ꝛ gd ꝺicit ſupponak qs hñs paſſionẽ i capite: aut apoplexiã: aut epilepſiã. aut ſubet: aut ſtupoꝛé: ꝛ q̃ ꝓncipale mẽbꝝ ẽ cerebꝝ: ꝛ ꝓmũ ꝓnm pp hoc mlta adhibet diligentiá ꝙ eo nä. ꝛ gd facit ꝑparat ſe ꝛ monet ſternutatõz: ꝛ i ſtẽnutatõe expurgak mã efficiẽꝫ paſſionẽ. ẽ q̃q̃z ꝙ ꝙ nares expurgak mã. multotiés ät ꝙ aures: aut ꝙ nares. ꝺcm̃ é. n. nobis ꝙ h oia ſũt meatꝰ näe. mltotiés ät mã vẽit ad oꝛ: ꝛ mouet ſaliná. ꝛ expurgak mã. ſi vo i pectõe é mã: tũc nã mouet tuſſiz. ꝛ expurgat. ſi. vo in fundo ſtói é mã: tũc ꝙ vomitũ. ſi vo i oꝛe ſtati ꝙ ſingultũ: ꝛ he oes paſſiões idu ſtria näe diſſoluunk. ſi vo é vẽtus ꝓtẽtus i lacertio mãdibulaꝝ ꝓcedẽtibuꝫ a gutture tũc ꝙ halitꝰ diſſoluik paſſio. ꝛ expurgantur ſupfluitates. vides qꝺ fac natura. ꝛ i egritudibꝰ oꝛis: ꝛ ſaliue deductio. gdã aũt hñt oꝛis ſaliue ꝛ pectoꝛis ſputi deductio ſigdé igik hñt ſic ꝓncipiũ ꝺductio accipe cõe ad pectꝰ. ꝛ os. ſi vo ſicut �uꝫ hoc manifeſtũ eſt. ¶ V. ¶ Ece ꝙ hãc pticulã credidit ꝺa. ꝙ adhuc ꝺ hiꝫ que ſũt �uꝫ näz ꝺtermiat hyp. qd aũt ꝺicit ꝙ ſpũs. i. introitus: ꝛ exitus ſpũs itroitũ aũt ꝺic inſpiratõez: ꝛ exitũ reſpirationé. ꝛ hoc. n. a nä fit ꝺilatando ḡbẽdo pectus: q̃. n. alr ſe hñt ex natura ſunt ſicut illud ꝺupla itroꝛſus reiteratio. ꝛ itez ſpũs ex cadens. ¶ VI. ¶ Quid ät dic hic: ꝛ ꝺicimꝰ ꝙ q̃tuoꝛ ꝺicunt h expões prima qꝺ non eodé mõ ꝺicit: qm̃ q̃ q̃q̃z qꝺez moueꝛ nä ſpata: ꝛ expectata egritudie: ñ adhuc gñata: ꝛ impedit mltotiés: poſteriꝰ ꝺo poſt q̃z fit egritudo. diſſoluit ipz: expurgãs materiã. idẽ ẽ ät q̃zuꝫ ꝑ: aut poſteriõ moueat. Scda aũt ꝙ nõ i eodé qm̃ añ ꝺigõné ſit motꝰ aut pꝰ ꝺigõné. idé ät qm̃ ſit nät' é. tertia ät ñ eoꝺ dic qm̃ per ſternutatõz ſupueñit motꝰ näe: aut p tuſſiz: aut pvomitũ aut p aligd pdcõꝝ: qm̃ vñ cũq̃z ſkat nät' é motꝰ. Quarta expõ nõ eodé ꝺicit qm̃ ſit expurgatio mãe: ꝛ voluntarie expurgõnis. ꝛ expulſiua cooperãtibus q̃ eſt per lacer-

Magis laudandꝰ eſt hõ ex doctrina q̃z ille qui é ex nã.

Aures ꝛ nares ꝺicũtur eẽ meatus nature.

Sternutatio eſt motus nälis.

tos q̄ sunt iter costas. sit aūt z a nāli expulsiua: idē autē q̄m̄ z motio que est per lacertos nālis est. VII.

Nā tutatur corpa nr̄a vt cū ipsis illa n̄ ꝺstruaī.

OPortet vos scire q̄ nā multā diligentiaz adhibet ō nr̄is corpib⁹ n̄. n. ē hīc ātifex q̄ facit rē: z discedit aut ꝺomificator: q̄ facit ꝺomū z discedit sic z nā efficit nr̄m corpus. z discedit ab eo mime. sed multā curā ꝺe ipso facit tanq̄z in ipso hītās. z sīc nos ꝺ ꝑpr̄ijs domib⁹ curam⁹ i q̄b⁹ máem⁹ vt n̄ diruāī: z cū ipsis pea m⁹ sic z nā curat ꝺ corpe nr̄o vt n̄ ꝺstructo z ipa ꝺstruaī. z curat ꝺ eo ita vt ꝓfuet i sāitate nutriēs ipz. nutrit āt ipz mouēs appetitū. ꝺ igr̄ appetit⁹ cibos appetit. z iā offerim⁹. sz ciborū hi qdē sūbn̄ tractabiles hi ꝺo male. sz male tractabiles efficit bn̄ tractabiles z n̄ lateat vos q̄m̄ nā fecit ꝺentes molares ꝓp masticatōez ciboz: z in stō facit attractiuā: vt attrahat masticatos cibos. retētiuā vt retineat. alternatiuā. vt ꝺigerat. q̄m̄ ois digō hz supfluitatē. p⁹ hāc ē expulsiua vt expellat illā. ḡ itestia attrahūt sterc⁹ q̄z uis nō multū vrgeāt hac vtute. fec̄ āt itestia nā grossa z magna ꝓp id q̄ sterc⁹ firmū ē. postea iste chil⁹ fert ad ep ꝑ vēas mesraicas. z ibi alterāt in sanguinē. z ita segregatō fit bonoz. exide fec̄ ꝓp colerā cistā felleā. ꝓp melolicū hu. splenē. ꝓp aq̄sā supfluitatē renes z hi q ꝺē renes r̄cipiūt ab epate hāc supfluitatē. z vriticavasa mittūt ad vesicā. vesica ꝺo recipit: z ꝺeide emittit vrinā ꝑ collū vesice: z egredit ꝑ collū vesice. fec̄ āt. z i vesica la certū volūtariū: z circa ānū fec̄ ꝓstrictorē q̄ ꝓstrigit rem testinuz: vt n̄ si ꝓtigat i aliq̄ loco sacro: aut corā ꝺocto rib⁹: aut corā aliquo ꝺño egrediāt vria nō volūtaria: z ꝺ fiūt in ꝑa digōe ab epate. ḡ spargit sāguis ad mēbra. vt nutriāt. z ibi fit tertia digō q̄ ē toti⁹ corpis. z ꝺ⁹ superfluitas fum⁹ ē. z ꝺ euaporat ꝑ poros isensibiles: si ꝺo fiat iste fum⁹ hūidus ab hūido cibo. z sudores tc̄ effūdūt z ex ide potes attēdere q̄ ꝑz näz st̄ sudores: qdā ꝺo ꝺn̄t q̄ ex näz st̄. z n̄ fiūt nisi ꝓp ꝺbilitatē vtutz: q̄n̄ ille sudor ꝺfectiu⁹. z frs fit. ¶ Urie exit⁹. Quidā libroz ꝺn̄t vrie exit⁹ q̄si puidet nā z vrie exit⁹. i. egōnis. qdā āt libroruz ꝺn̄t vrie egresse. z ꝺn̄t q̄ solū ꝺ motōe vrie curā fac nā Et vētositates ꝺ⁹ z alteri⁹ nutrimīti. vētositatē āt dic̄ vētū q̄ egredit ab ano. alteri⁹ dic̄ nāe q̄ ꝓ supius fit. vz eructatōis. z ꝺ hac āt nā curā ꝺz. z siqdē iferi⁹ ē vētositas ꝑ sonitū expurgat ipaz. si ꝺo supi⁹ ē ꝑ eructatōz. ¶ Et spiraclī. Spiraculū āt dic̄ r̄spiratōz. sz respiratio qdē ꝑ pectus fit z ore. pulsatō ꝺo ꝑ pulsus q̄ ē diastoles. z sistoles. sic i ābelitu ispiratio: z r̄spiratō. z ꝺ his oib⁹ ꝓcurat nā. ¶ Et mlieribusq̄z istis. q̄ n̄ solū nā curat ꝺ viriz. sz ēt ꝺ mulierib⁹ dic̄ hy. z mlieres ꝑ oia qdē supradcā cōiter se ꝺn̄t cū viris. z ꝺn̄t alia ꝓpa. vbi gr̄a. mēstrua ꝓceptionē. ꝓgnatōez. z ptū. z lac. z mēstrualē purgōnē cū oib⁹ his z ꝓcreatōez. z de oib⁹ istis nā ꝓcurat. ¶ Et ꝑz aliud corp⁹. Scōz aliꝺ corp⁹ dic̄ ꝑ eo q̄ nō fecit mētōez ꝺ dētibus lingua stō. z vtutib⁹ q̄ sunt i eo. aut ꝑz aliud corp⁹ dicit q̄m̄ i mulieribus n̄ sola ꝓdcā inueniunt. sz z alia. ¶ Scordinism⁹ z prurit⁹. scordinism⁹ ē expiratio lacertoz q̄ fūt i spina: pruritū āt dic̄: qz z iste idustria nāe fit: q̄m̄ mltotiēs mā ꝓtinet circa supficiē: z scalpēdo mltotiēs euaporat: scalptionē aūt dicit q̄ fuit capre. H. viij.

Ubi fiat tertia digestio.

QUidā āt ꝓmētatoz ꝺn̄t q̄ post egritudies z nām ꝺ trāsfert se hy. z ad ipam aiam z ꝺtermiat de ipsa ꝺi. q̄ aia hois sp ouīt. i. sp docet. sp disciī: sic enim z plo. q̄m̄ amabil⁹ ē scia z in senectute. H. vo dicit q̄ hy. n̄ determinat de aia. ꝺ enī nō ē ꝑpr̄iū medici. sz potiꝰ iter est ari. platōis z alioz pꝺoz ꝺtermiare de ipsa. a q̄bus iuestigāt vtr̄ sīa aie sit corpea: siue icorporea: siue p se mobil: siue ab alio: siue mortal: siue imortal. sīr āt z ab ipsis stoicis ꝺubitāt ea q̄ sunt aie. z q̄d ē aia. z ꝺicūt q̄ spūs est. spūs. n. q̄ in nobis est: aut ē siccus. z sic ꝺicunt q̄ ꝺ efficit aiaz: aut hūidus. z efficit näz: quā nālē calorē medici appellāt. aiam igr̄ hic ꝺicit hy. calorē nālē q̄ calō nāl̄ vsq̄z ad senectutē sp ouīt. q. ꝺ. sp nutrit mēbra. si ꝺo pervertāt ad id q̄ ꝺ est ex näz. z ignescat tc̄ cōp⁹ ꝺepascīt. calor. n. q̄ est ex näz ꝓsumit hūiditatē corporis: z inducit mortē. z tūc z ipse extinguit. ꝺ hz pīs itentio. ¶ Sīl̄ cū egritudine corpus ꝺepascīt. Nō aūt ꝺicit corpus. z egritudinez ꝺepascitur. z ꝺestruit caliditas. sed q̄m̄ in egritudine corpus ꝺepascitur. IX.

Nō q̄d sit aīa ꝑz medicos

OJctuz ē āt scientibus in aphorismis q̄ in senibus multi morbi cōmoriūtur. z q̄ valde senibus non maturescūt. nūc igīt q̄d itendit hyp. ꝺocere z ꝺicim⁹ q̄ sciendum est q̄ ꝓnutritiuus morb⁹ ē sīc chronic⁹: sīc q̄rtana: aut melolia: aut epilepsia. z h⁹i egritudines. i senectute dissoluunt. q̄cunq̄z. n. i iuuenili etate fiūt passiōes ꝺ in senili etate soluunt sicut z si in aliquo tpe generet egritudo ꝓsīl̄is aliud tps hāc dissoluit nisi ꝺebil⁹ sit vt⁹ patiētis. sīl̄r igīt z hec q̄ i iuuenili etate fiūt soluunt i senili. Quid. n. ē ꝺ fiunt i iuuenili. z ꝺicim⁹ manifestum est q̄ ꝺ calē. ḡ senectus sīc frigida remouet passionē si vtus fuerit fortis q̄m̄ sicut ꝺcm̄ est: multa fīl̄ pereunt ꝓp ꝺ n̄ ꝺixit. i vltimis senibus has dissolui. sz in senibus i q̄b⁹ vtus ē fortis. Sed ꝺubitādo igrim⁹ quo ꝺicit hyp. q̄ in senectute maturant: i senectute eni frigiditas est: frigiditas ꝺo nō maturat. sz solū ꝓdēsat z igrossat. z ad ꝺ ꝺicimus q̄ frigiditas extignit calidā malā ꝓpr̄onē. hac āt extincta ꝓfortat vtus. z maturat exītē māz. dissolutionē aūt q̄dē ꝺicit. z ꝺicim⁹ q̄ ꝓtingit multotiens q̄ fleg mon ē in mā simpl̄r subiecta. z hec mā a forti vtute ꝺ⁹ tiliat z ad fumos dissoluit. z sic euaporat. ꝺ aūt ꝺīc̄ dissolutionē. q̄d aūt ꝺicit raritatē an pole est ee raritatem in senibus: vbi est tanta frigiditas z densitas? Et rn̄demus ꝺ ꝺ q̄ raritatē ꝺic̄ supueniētē ꝑ ꝺebilitatē vtutz. vtute enim nō ꝓstringēte se ad mēbra ipsa rariora fiūt. nō oz aūt ꝺ recipe. non enim pole est in hmōi vtute maturitatē fieri. oz aūt vos scire illud q̄ ꝺ⁹ r̄ in ꝓnosticis q̄ iuuenes q̄dē magis patiunt. hītes. n. multū calz. z bn̄ sensibilē dolorez facile sentiūt. senes āt ex fritate tanq̄z ꝓgelatōez hītes nō sunt pene sensibiles i doloꝛib⁹. X.

Quecūq̄z passiones fiunt in iuuētute dissoluunt i senectute.

Quō maturatio dissolutio z raritas fiat in senibus.

Hoc aūt est q̄ ꝺ itēdit hic hypo. breuiter ꝺicere q̄ ꝺ ria ḡrijs curant. ꝺidicistis. n. q̄ sanitas nō fit nisi patiēs sīl̄ laboret cū medico: vt facile ꝺiminuatur egritudo. sic igr̄ ꝺicit hyp. z antinous curat⁹ ē: q̄m̄ n̄ cō sensit passioni: sed ḡriatus est ei. ꝺcm̄ est. n. nobis q̄ nō pōt fieri sanitas nisi a medico egritudie z patiēte: quō āt sit patiens nobiscū sīl̄ pugnans: ꝺicimus si ḡria faciet egritudini. vbi gr̄a. si fuerit egritudo frigida q̄ vtatur calidis. si ꝺo calida frigidis. z hoc cōsidera q̄ cum ꝺ ꝺicit. Q̄m̄ ḡria contrarijs curant: quid aūt ꝺicit q̄m̄ frigiduz ꝓdest z interficit: sīl̄r z calm. si. n. i frigida egritudine offeratur frigiduz interficit. si vero caliduz prodest. similiter z in cal̄a egritudine. si calida ꝺabis ledes aliquotiens. n. z ab imoderata caliditate nālis calō destruitur. si vero frigidum offeras proficies. XI.

Nō ꝓt fieri sāitas nisi a medico egritudine z patiente.

Videt aũt nõ mãifestus eẽ hic ꝓmo dicãus ãt nos qd est acutꝰ furor.acutus furor ẽ qñ aliqs acute trascit ⁊ vehemẽter:h ãt acutus furor eleuat cor: pulmoné ad caput.h aũt ridicl'osũ é:ſz qd itẽdit dicẽr: dicius ꝙ acutꝰ furor eleuat totũ calidũ ⁊ fert ipz ad cõ ⁊ pl'moné.⁊ ob h calidioꝛibꝰfactis bis mbris ⁊ accẽſis ferẽ calitas ⁊ accẽſio ad caput ⁊ ſignificatio hꝰ é ex eo ꝙ rubeſcũt gene ⁊ oc: culi ⁊ h é ex apparẽti bꝰ:é aũt ⁊ artificiais ſi gnificatio.fit.n. ſtatim magnus ⁊ dẽſus ⁊ ce ler anhelitꝰ:ſil'r ãt ⁊ pl' ſus magnꝰ celere ⁊ dẽ ſus .dictũ é ãt i iſago/ gz.i.i libꝛo q dr̃ micro tegni.ꝙ ira é accenſio ſãguis circa cor:cuz h reſidet deſcẽdũt oia:⁊ fit trãqllitas. ¶ XII

Exercitia moderata totũ corꝑ fortifi cant.carnes aute mẽbra.

Admirabil'ẽ h ſer mo cꝰml'tiplex é expõ:⁊ tñ labo/ rẽ dic̃ exercitiũ.qdã ãt dñt:ꝙ labor exercitiũ articul'fit:⁊ lacertis cibꝰ q̃ſi nutri méti fortificatio:ab exercitijs.n.⁊ maxie moderatis fõ tificat totũ corꝑ:carnes aũt mẽbra ſic̃ dcm̃ é i libꝛo de articul'.qdã ãt dñt cibũ q̃ſi ml'titudinẽ ciborũ ⁊ dñt qõ multitudie ciboꝝ dolor fit articul'⁊ lacertis.vt ãt itelli/ gas laborẽ eẽ dolorẽ.dcm̃ é.n.ꝙ labor dr̃ ſinthõata vt qbus qõ igr̃ acutꝰ ẽ morbus ſtatiz ⁊ vltios labores hz dr̃ ãt labor ⁊ exercitiũ:vt labores cibis ⁊c.dr̃ aũt labor ⁊ dolor vt duoꝝ doloꝝ q ſit fiũt nõ ꝓm eũdẽ locũ vehe mẽtior denigrat alterũ. Laborẽ igr̃ dic̃ ſcõz ſcõaz expõ nẽ dolorẽ:vtrãqz aũt expõnẽ reſpuimꝰ dicẽtes:qm̃ hy. nõ vtik prauis dictõibus vt nutrimẽtũ appellarz cibũ: ſz ſciẽdũ qõ duas rõnes h aſſignat vnã qdẽ hãc. labor articul'⁊ carni q̃ſi exercitiũ articul'⁊ carnibꝰ ſub intelli ge iuuamẽtũ é.haz vo dic̃ hãc. Libꝰ ſõnus viſceribꝰ q̃ſi cibus i ſõno labor é i viſceribꝰ.qñ.n.vigilamꝰ ex ẽ nãliz calor ⁊ étãqz nõ mouẽs interiora mẽbra.qñ ãt come/ dẽtes dormimꝰ iteriora mẽbra excitãtur ⁊ laborãt cir ca nutrimẽtũ:ſz fatigationé hñt vñ pp hoc ñ oz aliquẽ inanitũ dormire qm̃ iuenit̃ caliditas vtilez hũiditatem diſſoluens loco cibi. ¶ XIII

Nõ dbẽ mꝰ dor/ mire ſto macho vacuo exñte.

Multipl'r exercitat mẽoriã nr̃az hy.itẽdit ⁊ de aia itex dtermiare.⁊ qdã ſcribũt exercitiũ ſine.n.i dic/ tõe greca:q̃ dr̃ pypatos.qdã ãt ſcribũt cũ.n.⁊ dñt py/ pãtos.⁊ ꝓmi qõ exponũt ſic:qm̃ aie ⁊ exercitiũ ⁊ labor ẽ meditatio:ſcdi vo exponũt ſic:qm̃ oz qõ de alijs me/ ditari:maxie vo ⁊ d tota aia pp id ꝙ mouet rõnes ⁊ cõ ſideratões.iõqz ⁊ ſocrates meditatiuꝰ dicebat̃ eẽ ⁊ dõi/ ciliũ ſuũ meditatiuũ appellabat̃.ſic.n.igr̃ qdã exponũt ga.vo, dic̃ ꝙ magis h cõueniũt pbis q̃z medicis.ſi vo ſi cut medicivoluerimꝰ hũc ꝓmoné exponẽ.h aũt dic̃ hy. ꝙ ſiẽ aliqs hñs ſubet aut ſtupoꝛẽ tũc oꝛdia ipſi medi/ cationẽ ⁊ exercitiũ aie:vt exiñ ꝓſũptio fiat cãe efficiẽtis mꝛbũ ⁊ exercitatio nãe:⁊ alteratõ egritudis.i4. Admirabilis ẽ ⁊ h ꝓmo ⁊ medicialis.dcm̃ é ãt erũ/ ditis ⁊ i libꝛo d iũcturis ⁊ articul'⁊ i libꝛo de cãis ꝙ ſciſſura dr̃ aut ſimpl'r diſſolutio cõtinuitaz aut diſio carniũ.ſ.lacertoꝝ vl'r q̃tiẽs fit diſio carniũ q̃ ſũt i ꝓfũdo idiuiſa exñte cute qõ i libꝛo de cãis cõtritionẽ appella mꝰ q̃tiẽs ãt ſupuenient diſio:tc̃ ⁊ ſãguis egredit̃ multꝰ ⁊ q̃ſi piclitat̃ mẽbrũ cũ fiat vacuũ.⁊ ſtatiz oz auxiliari. ⁊ qõ defic̃ replẽ:⁊ tũc vtimur cõſtrictis vt poſſimꝰ retinẽ ſanguinẽ egrediẽtẽ aut i venis h ꝓmanẽs faciamuz ꝙ dietã bõi hũoꝛis vt gñemꝰ ſanguinẽ.⁊ ſic repleamꝰ eũa tũ:multotiẽs ãt ⁊ emplaſticis vtimur.vt mãm retinea/ mus:malã ꝓplxionẽ diſtinguamus.emplaſticis aũt vti mur qñ eſt ⁊ qualitas vincens. ¶ XV

Medicinalis ẽ ⁊ h ꝓmo.qd ãt vult dicẽr qm̃ mꝛtoti enſupuẽit paſſio i aure:ſz aut ẽ apa aut mala có plexio q̃ effic paſſiõez ⁊ ſi qõ ẽ apa oz oleo ca momillio vti i aure.ſi vo fuerit calida mala ꝓplexio:tũc oleo roſa ceo.ſiv̄o vtrũqz. tc̃ ole uz cãomellinũ ⁊ roſa/ tũ ꝑmiſcẽs iſũde cum ſtupa iuoluta i digito: ⁊ hy.qõ nãli oꝛgão ꝓ/ cepit nos vti.ſ.digito. tu ãt ⁊ lana vtẽ mꝛtoti ens:qm̃ ãt mꝛtotiẽz cõ tigit te eſſe i aliq̃ loco vbi ñ iuẽis oleũ:tc̃ pin guedinẽ diſſolue ⁊ di/ ſtilla:⁊ iõ ñ dix̃ ſimpl'r qm̃ oz oleũ iſũdẽ:ſzvnctõez.dic̃ ãt ꝙ oz ſupponẽ ſtupã ſiniſtr̃ mãui:⁊ recipe id qõ egredit̃ ab aure ⁊ hãc ſtupã ponere in igne.⁊ ſi ẽ fetidũ qõ ab ipſa exit malicioſa ſit egritudo.ſi vo ñ é feeor tũc nõ é malicioſa.⁊ h aũt oz fa cẽr ⁊ ñ decipi.ſz vr̃ hy.nõ h dicẽr.ſz aliqd aliꝝ. vbi gra fetor ẽ q egredit̃ ⁊ decipit patiẽtẽ plibus d cãis:aut ꝙ dicat eidẽ ꝙ chronica fiat h paſſio. te ãt h pdicẽte cito pmutabit̃ paſſio ñ dicẽs.verũtñ ſi tardabit iuenit̃ ver ⁊ p duas cãs oz decipe patiẽtẽ vt videat̃ difficilis eſſe egritudo ⁊ glorificet̃ medicꝰ.aut p tres cãs:vt magnifi cãdo morbũ r̃cipiat maiorẽ mercedẽ:⁊ maxie ſi fuerit cupidus:⁊ de malo lucrãs:⁊ h vr̃ dr̃e hy.⁊ diciuz ꝙ ni hil hoꝝ.ñ.n.h dceptõ digna é itẽtõe hy.aut aie ſue:ma xie ãt ẽtia cã:ipe.n.i alijz tractatibꝰ dic̃. Liberal' artz libe ra dẽnt eẽ opa q vo mer/ cede ſuiunt vitupant ſcias ⁊ cogũt:ſz qd eſt ꝙ dic̃.⁊ dicius ꝙ h itẽdit. Qm̃ ſi ſupue niat dolor auris:ſtnde ꝑdcis curare paſſionẽ:ſiv̄o ñ cu raueris ⁊ iminebit:tc̃ decipi nãm offeras ſtupefaciẽtia ſic̃ opiũ ⁊ hꝰi,alia.ſic.n.dictũ é i libꝛo de igenio ſanitat ꝙ i colicis oz mittẽ rute oleũ:⁊ ſiqdẽ diſſoluet̃:bñ erit ſi vo nõ:tũc ſtupefaciẽtia offer:vt ẽcipias nãz.Aliqñ aũt ⁊ cã curatõis oñdimꝰ ſtupefaciẽtia:q̃tiẽs calida q̃litas dñat̃ ſic̃ in iuuenili colica diſpõne ſupueniente a calida cholera.ſz cũ offers ſtupefaciẽtia ꝑſidera vtutẽ:⁊ ſi fo tis fueril offers:ſi vo ñ fuerit fort ñ offeras:qm̃ igr̃ mꝛ totiẽs grauat̃ vtꝰ:⁊ ñ fit ſanitas:iſũde vnctõez calidaz. calidã ãt dic̃ tepidã.Frigidũ qõ vitupat̃ pp cõſtrictõez calidũ vo pp id ꝙ mouz rumata.melꝰ ãt ẽ tepidũ.vñ ⁊ hõerꝰ dic̃ d machone:imiſce aq̃ tepide. ¶ Et videbit̃. Et videbit̃ ãt dic̃:vt certiſſime cogſcas qõ egredit̃ ⁊ nõ decipiaris:qõ ãt vr̃ ſignificet ꝑz vitatẽ oñdit ⁊ hyp. di/ cẽs.Medicus mihi vr̃ bonuz eſſe:et ipſemet plat.dicit Videris mihi gorgia phari. ¶ XVI

Quidã aũt exponũt ſic:ꝙ ſic̃ ſe hz ligua ſic ſe hz et vrina:qdã ãt:ꝙ ſic̃ ſe hz vrina ſic ſe hz lingua.Ba. vo vrinã itelligit nõ eã q̃ egredit̃ a renibꝰ et veſica:ſz ſe rũ qõ ẽ vniuſcuiuſqz hũoꝛis:vnuſqſqz.n.hũor hz ſbtile et aq̃ſũ:ſi igr̃ ẽ ligua crocea:deſignat ꝙ aquoſũ ſupabũ dat cholẽ rubee:ſi vo nigra dſignat ꝙ aquoſũ ſupabũ dauit mclãcholici hũoꝛis:ſil'r ãt et i alijs dſignat ligua hꝰi paſſiões ſic̃ habil'ad paſſiõez exñs ex eo ꝙ ñ tegit cute:vez diſtigue:ꝙ hꝰi dſignatões dſiguat tibi ligua

Liberal' artz libera dẽnt eẽ opa q vo mercede ſuiunt vitupant ſciãtias.

Nõ dvnctõe calida frida ⁊ tepida

aut nisi ꝓpriã passiõez hẽat:z pp ꝓpriã passionẽ talꝫ aut talꝫ fiat:aut pp dñantẽ hũozẽ:aut pp cibaria. ¶XVII

NOta ãt ꝙ soliꝰ cholẽ rubee gñatõem dicꝫ vt breui loquꝰ:qm̃ i pinguosis z imũdis z dulcibus gñatꝫ h:tu ãt dicas z alioꝝ hũoꝝ gñatõez ꝙ melãcholicꝰ hũoꝝ gñatꝫ a grosso sanguie:flegma ãt a frigidis:aride ãt ab exustiõe:aridas ãt dicꝫ liguas:dr̃t ãt rubeuz z siccũ a croceo qm̃ croceũ arefactũ fatꝫ rubeum:rubeũ aũt hũectatũ effic croceũ.sic dcm̃ est in libro de crisi.

¶Fuliginose.Dicit ꝙ lingua sinthõata designat z hũoꝛ cõtẽto in mꝛice:fumi.n.ascẽdũt ab ipsa z trãsmutãt linguã.h ãt exponẽz gal. qõ vissimũ est:dicꝫ ꝙ si gnoꝝ pñtiuz z cãe pñtes sũt cãis aũt pñtibꝰ nõ oio sũt z signa:eccẽ eni ligua exñte croceã oio designat ꝙ colera rubea cõtinet:si vo colera ru.supabũdat:nõ oio signũ supuenit linguę:vz.croceũ:z ẽ h ꝙ ad aliõ mbꝝ repsit mã. ¶XVIII

De quibusdam vrinarũ dꝛijs.

OJctũ ẽ ãt et i pnosticis:ꝙ mlte sũt dꝛie vrie:h qdẽ nõ enoꝛima mediũ.h vo nefoloides supiꝰ: aliud sedimẽ iferiꝰ:dictũ ẽ ãt ꝙ vrina egredit aut silis cõpozi sic solidis:vt petaioydes vria:aut sulfuea:aut siliz hũozibꝰ:et ꝑm nãz his exñtibus aut exẽ nãz:aut silꝰi oblato potui z cibo.vñ mlti nigra vina bibẽtes:nigre migũt.silꝫ ãt hũozibꝰ itrisecꝰ exñs dicẽs. ¶Potus. Nõ.ꝙ hũozes dimittimꝰ ꝑz nãz exñtes et exẽ nãz. ¶XIX

Colera ru. supabũdante oia oblata putãt amara.

EXre idẽ dicꝫ ꝙ.dictũ ẽ descẽsiões qdã dñt vomitꝰ siqdẽ.n.melãcholici hũoꝛis supueniat vomitus: tũc nigra lingua fit.et vlꝛ ꝑm eũatũ hũozẽ alteratꝫ et colꝛ lingue.Quidã aũt cõsistẽtiã dñt:q̃si hũoꝛis cõtenti vñ addũt de supabũdãtia quasi desupabũdãti hũoꝛe lingua assimilat. Uñ si fuerit colera rubea: supabũdans oia q̃ offerunt amara videnꝫ sic z icterici:et si mel offerat eis amaꝝ putãt:qm̃ ꝓp hoc q̃ danꝫ comestioni:mouet q̃litas cõtẽta i linguaꝫet pp hoc q̃ eis danꝫ cogitãt esse amara q̃zuiz sint dulcia:et silꝛ et si ẽ flegma salsũ cõtentũ:videnꝫ et q̃ danꝫ eis esse salsa. ¶XX

Cuz ars nõ ꝓficit tñ oz sanus spẽ i vo ponere.

CVlt aũt z a mãmiz facere ꝓcognitionẽ:z qd.dicꝫ ꝙ multã cõionẽ hz gñatiua ad ea q̃ sũt pectoꝛis.g̃ si sanguis ẽ cõtẽtus i mꝛice:rubicũda fiũt capitella mãmaꝝ.si vo colera rubea a rubicũdo crocea fiũt :z h qõ nã sũt.Scda dictõ vꝛ ee idigna hy.mꝛicẽ ãt vas noiat: cũ i aliquo suoꝝ tractatuũ nllo mõ vocet mꝛicẽ vaz 2i.

SJcut.n.ex egõnibꝰ hẽmꝰ cognitõez eoꝝ qũo se hẽant ea q̃ sũt i vẽtre z intestis z ex vrinis eoꝝ q̃ sũt i epate z vesica:z sputo eoꝝ q̃ sunt circa pectꝰ silꝛ z cerebri passionẽ cogꝰscimꝰ ex nalibꝰ egressibus ipsius. vbi gꝛa:ex oculꝛ naribꝰ palato z auribꝰ.sic igr̃ h ex auribꝰ facit notitiã. Et dicũ ꝙ sozdicies auris.siqdẽ ẽ amara:designat ipsã supfluitatẽ esse z nilꝛ malũ significat: si vo ẽ dulcis liq̃tõez sube cerebri dicit.n.ꝙ medicꝰ ñ gustet sozdiciẽ:sz patiẽs:sic z sudoꝛẽ ꝓcipimꝰ ipz.Opz nos scire:ꝙ ex h loco hũit ꝑnm z scripsit libꝝ de iterioꝛibꝰ alesiõe actionũ:z ab egritudibꝰ z canões ꝓñtes. ¶XXII

De sozditie auris z sudoꝛe nõ medicus sz patiẽs gustare oz.

MJrabilꝛ ẽ h ꝑmo z dignꝰ hy.z oz i opibꝰ artis esse mꝰmẽoꝛabilꝛ.Quid ãt hoc ẽ qõ ipe dicꝫ.ꝑ expõam? qd ẽ plixa passio:z qd dicit:terrã ꝓnutriẽtẽ dicꝫ in q̃ gẽitus ẽ z nutritus z pseuerauerit: his itaqz se hñtibus:qd itẽdit hy.z dicius suppõaꝫ aliqs hñs passionẽ chronicã:z h voluit curari z ꝺbuit flebothõari z sic flebothõatꝰẽ ꝑz arte z nilꝛ pfuit.postea pꝰ flebothõiã aliq̃ dieta ꝓsulit vti z ñ iuuit:ꝺiñ ꝓsideras medicꝰ:ꝙ mã iterius itẽdebat purgatiuũ ꝺdit:nihilõinꝰ tñ passio imminebat z nã deficiebat:z corꝑ male se hẽbat.z iã vꝛ mlta medicinaz offerẽbat medicꝰ:z nilꝛ pfecꝫ:bñ aũt dixit ꝙ multas medicinas obtulit:qm̃ chronicã suppositi passionẽ:qz i acutꝫ egritudibus vna z sola medicina si cõtigit idigemꝰ pp breuitatẽ passiõiz z alteratõiz.i chꝛõiciz ãt plꝛibꝰ idigemꝰ:plꝛibꝰ ãt dicꝫ ñ gꝛijs.sz silꝛibꝰ verũ dr̃ntibꝰ i q̃ztitate: si .n.fuẽit mãgrossa si cõtigat oz offerr̃ synapiz deiñ calidioꝛa sic pip: postea:z si sic nõ iuueris aliqd calidius. sic igr̃ medicꝰ i chronica passiõe plꝛibꝰ vsus est medicis z nilꝛ pfecit:deiñ vsusꝫ ẽ eo ꝙ ab ipsis dr̃ circulatio.Circulatio ãt ẽ:qñ aliqs flebothomat dietat purgat z alijs vtit medicis.z si nilꝛ pficit vt iterũ flebothomet itez dietet z itez purget:z tã hoc nlꝛotiẽs faciens medicus nilꝛ ãpliꝰ egit:z h oia fecit ꝑm sciaz:z nilꝛ ociosum accipiẽs. Quid igit oz tũc facẽ.z dicius ꝙ aer ẽ q̃ marie passiõez opat:z oz tũc pmutare ad gꝛiũ aeꝛe. vñ dictũ ẽ ab hy.iaphoꝛismiz:ꝙ oibus ꝑz rõnẽ opatis si nihil ꝑz rõné fiat:pmutare oz:z tũc ad gꝛiũ deuenire:z bñ dixit ad gꝛiũ:sic.n.z in h patiente si calidus aer fuerit q̃ faciat passionẽ ad frigidũ pmutare:vñ z hy. dicit ꝙ oz tũc a patria discedere.z sanitatez ex alio loco hꝛe.Quidã aũt dñt ꝙ nõ simplꝛ pmutatõez aeris ꝓcipit hy. discedeꝛ apꝛia:sz discedẽs moueat aut ãbulãs in via aut in curru aut in equo ferat.z sic ex motõe subtiliet mã z dissoluat passio.Ha.vo ñ placz hꝰi expõ:sz pmutationẽ aeris dicit:qm̃ oz pmutari.igit si a calido aere patiat z ẽ subtilꝛ mã effectiua passiõis: dicit ꝙ oz grossũ aeꝛe z fridũ igrẽ z ibi manere si vo a frido aere pauat ad calidũ tẽdere z ibi manere:z qdã ꝓp delectatõem z solatiũ egrediunt a ciuitatibus.hypocraticus vo medicus ñ oz his curare:sz ꝺ pmutatõe aeris:z hoc ẽ qõ dicꝫ.terrã demutare ꝓnutriẽtẽ.Cũ his ãt pdcis vt aliqd humanũ z religiosum tibi dicã qõ hic dicit hy.Terrã demutare vt vadas ad tẽpla z sacra.Cuz eni ars nõ ꝓficit:tñ spem salutis ponere in deo. ¶XXIII

Nõ.qd ꝺ pmutatõe aẽriz dicta

Cuz ars nõ ꝓficit tñ oz sanus spẽ i vo ponere.

HAliũ ꝑmonez trãsfert se hy.z qd dixit.Debilioꝛa nutrimẽta q̃ parũ nutriũt sic caules : z q̃ nõ hñt multã z grauẽ q̃litatem sicut succus ptisane:quẽadmodũ z fortia nutrimẽta dicius aut multũ nutriẽtia tãq̃z testiculi galloꝝ z ouа galline z porcine carnes.aut hñtes grauẽ q̃litatẽ sicut synapi aut pip. Hec ãt ꝺbilia nutrimẽta qdã itelligũt faciẽtia supfluitatẽ aut modicum nutriẽtia hec.n.facile digerunt z discedũt z modicam mansionẽ hẽnt in vẽtre quã mansionẽ vitã noiat hyp. Sed hoc quidã dicũt indignũ esse itentiõe hyp. qꝺ bñ dignet vitam denoiare:vñ qdã pmutãt scripturã z vbi sũt nutrimẽta:corꝑa scribũt dicẽtes:ꝙ corꝑa hñtia debilẽ vtutẽ sunt modice vite:q̃ vo hũt fortẽ vtutẽ sũt lẽge vite:falsuz aũt ẽ hoc. Nõ.n.ꝑm vtutem cõstituit tps

Tps et vite.vñ hiſtorizat ab.Ari.7 ab alijs phis.q̄ peſte ſrue mesura niēte:q q̄ hēbāt foutē vtutē mouiebant:q vo ōbilē ſalvite ñ ꝑz uati ſt:mānifeſtū igr̄ q̄ mſura vite ordiata é ōſup. xxiiij. vtutē cō ſtituit.ſz ſupi⁹ or= diata é. az:7 oz nos ſcir:qm̄ lb poſſum⁹ lucrari.7 ex lb ꝑmōe.qm̄ neſcimus qd dic qd.n. dic ſi fiāt p̄urit⁹ ſic di ctū ē i libro de aere lo cis 7 aq̄:oz icidē vēas q̄ ſūt i aurib⁹:7 ālis eſt cōio auriū: 7 q̄ é iurta hiſciā ꝓiūctō.poſt lb āt nz ſūt circa aures ma= gne vene:ſz fulugioſa vaſa:ſi vo 7 ſūt nō ſup aurib⁹ſt:ſz ſub aurib⁹ he vene. XXV

De no= cumēto coitus.

Ojdiciſtis.n. qd é libido.vz.coitus q̄ é in affrodiſijs h⁹i āt coitus vitupat qdē.aut calefacit.aut ifrigidat:ab oībus āt cōcedit :qz deſicat:ſi egreſſus ſpmatis fiat 7 vitalis fortitudinis e= miſſio:qd igr̄ dicius:qm̄ 7 calefacit 7 ifrigidat.ſz ꝑm q̄ litatē calefacit.vñ videm⁹qm̄ i hac motōe 7 calefactio ne calidius fit corp⁹ 7 acutius:exide 7 ſāguis egredit: ꝑz vo eēntiā ifrigidat egreſſiōe:vz.vitalis fortitudis 7 ſpmatis:7 multa emiſſiōe:hy.itaqz ad q̄litatē reſpiciēs dixit:qm̄ libido diſſoluit egritudies q̄ ſūt a flegmate in ſubtiliādo māz:verūtn̄ nō ozꝓtiue hac libidieyti:qm̄ fri gidi⁹efficit corp⁹:7 cū his 7 aliud flegma gnāt epicur⁹ āt remouz oēz ꝓiūctōem ſic phs remouit niſi cū ex pe= dit oz vti:7 ait hy.nz nimiū rplet⁹:nz nimiū eūat⁹.xxvj.

Ualidi cibi cali dos ven tres per turbāt.

Ualidos cibos dic̄ b q hñt validā q̄litatez.ſic pip 7 ſynapi 7 h⁹i.calidos vētre vo ñ q hñt ꝑz nāz cali= dū vētrē.ſz q hñt ex nāz calidā q̄litatē i vētre i his āt graues cibi ſic pip 7 h⁹i oblata pturbatōem faciūt 7 motionē i vētre additōe calitatis:7 ſic dictū é in libro ō regimēto:malū efficiūt.qdā āt huic ꝑmōi.7 ꝓñtē adij ci unt:nigre colē eē lb qō dr̄:qm̄ hi cibi ſi ſol ū pturbatiui ſūt vētris.ſz nigre colē:7 ipe qō ō difficilia oiuz hūoruz mētōez fec̄:tu vo dic venē oſū hūorē 7 viridē. XXVII

Quid ſit emoz roys.

Qualiter āt ꝓſtruat:nigre colē:cū ſu pioꝛi dictū eſt. qūo vo cū iferiōi ōdz:attn̄ dicam⁹ꝑ qd é emōroiſ Emorrois é apitio vēaꝝ que ſūt circa anū.lb āt fit aut pp hūorē aut mordicatiuū aut iferi⁹tēdētē cū gra uitate q̄lis é melācholic⁹hu.7 flegmatic⁹.vñ apponer oz ꝑmōi a.ꝓpōnē:7 dicē q̄ paſſiōes ſupuēiētes a nigra colera:emorroiſ diſſoluit:diſſoluit āt melācoliā q̄rtanā ꝓſtrigit āt 7 ſpatū cācrū 7 elephātiā:bn̄ āt dixit ſpatuz: qm̄ ſi īmiet cācer aut elephātia:nō curat 7 q̄ melācoliā diſſoluit lb paſſio:hiſtorizat ga.qm̄ i melaucōia puenit emorrois.7 diſſoluta é paſſio.deiñ cōſtricto fluxu ſan guis redijt malācolia.ſit'e āt dic̄ hy.ſanū ꝑz nāz:qm̄ flu xus ſāguis ſupuēiētes oēs egritudies q̄ ſt a melācoli= co hūore reducit ad id qō é ꝑz nām. XXVIII

De noi. b⁹ epilē= ſie.

Supauctiles morbos noiat hūectātez 7 chronicaz paſſiōes aut a pueritia factas ſicut melāconiā ne phreſiz magis āt i pueris lapidē in veſica aut epilepſiā. ga.vo dic̄:q̄ magis de epilepſia lb ōtermiat. Epilepſia .n.potius pueris ſupuēit.vñ 7 puerilis noiat:dr̄ aūt 7 epilepſia pp id q̄ occupat actiones aie:dr̄ aūt 7 hercu le⁹ morb⁹:nō q̄ herculi ſupuenerit.ſz iexpugnabilis é 7 iuictus ſic̄ hercules.aut magn⁹morbus: aut pp ma= gnitudinē ſic̄ magna auiz aut magn⁹piſcis:aut qm̄ ma gnū locū occupauit ſic̄ cerebrū vbi é rōnal'aia:hac ita q̄z epilepſiā dic̄ q̄ curat ꝓiūctio:curar̄ āt ifrigidat dixit ꝓiūctōez vo dixit nō verā ꝓiūctionē.ſz tps i q̄ fit cōiunctio.i.iuuenilē etatē:qm̄ āt mlta calitas é 7 diſſoluit paſſionē:aut igr̄ lb dicas:aut ifridat dixit q̄re ledit:q̄.n. ſūt ꝑz nāz calida eē vident:q̄ vo ex̄ nāz frigida.ledit eni cō iūctio ifrigidatōe paſ= ſionē augm̄tās. xxix.

Indurare dix̄ re= tētionē vētris 7 qdā dñt q̄ ifrigi datio ferr̄ p ſrficiez ad vētrē 7 efficit retētōez q̄ quos dicius:p''' qdē q̄ nō veit ifrigidatio p ſupficiē.qm̄ calorez nāle extigueret.ſi vo 7 puēiat debebat idigō= nē efficer̄ 7 diariā:7 ñ ꝓſtipatōez vētris. Ad qō ñ diciuz:qō dic̄ ga. 7vt dz̄ é i aphoōilmiſ Uētres hyeme 7 ve calidiſſimi ſt nā. Hoc igr̄ 7 b dic̄ q̄ infriadatio attigit cutim 7 icludit calidū vt ꝑz rōnē ſiat gō 7 tātā fieri digōnem q̄ vir egō egredit:aut lb dicas aut 7 aliud. Dictū é āt nobis q̄ frigidus aer iducit p ſpi ratōez:p pulſū p anū:multotiēs igr̄ iducta é frigida q̄= litas p anū ab aq̄ frigida:aut a vino q̄dā lota:7 exiñ la= certus ꝓſtrictoꝛ⁹ ꝓſtrict⁹é:7 ꝓſtipatōez fec̄ vētrz.lb é la cert⁹aut ab ifrigidātib⁹:aut ab acuū q̄bꝫ:7 min⁹ effic vētrē egerē:motū igr̄ mioꝛē:vērz douricié dixit. XXX

Hic āt de purgōe ōteriat:qō āt dix̄ ō helleboꝛo di= cas ō ſcamōea:7 ō agarico.7 alijs purgati⁹:qd āt i tēdit:7 dicim⁹q̄ ſi ōbes dar̄ purgōnē oz ſbtiliari māz.7 fluxā facē.ſic dcm̄ é in apho. XXXI

Intriſec⁹ qō p ius i quo ſit āetū petroſellinū.7 h⁹i talia p q̄ ſbtiliar̄ mā:exteri⁹vo p balnea hūectātia corp⁹:ñ āt dix̄ ſic̄ qdā cogitāt q̄ p⁹purgōnez.aut i ipſa purgōe des cōedē.7 des balnea.lb.n. ñ oz facē niſi cor pus é ſicū.qm̄ ſi fuerit plectoꝛicū corp⁹ .7 balneamuz magz poti⁹ reūatizam⁹ mbra:vex q̄nqz 7 cibū offerim⁹ p⁹purgōnē:qñ ōbem⁹ dar̄ purgōnē.ſic.n.i ſicco ſtō ſuc cū ptiſane añ purgōez offerim⁹ qm̄ 7 hūectatio ſucc⁹ 7 hz qddā bñ expurgatm̄ ſi 7 lb idigem⁹.Si vo fuēit cal'a mala ꝓplō i oꝛe ſtōi:tc̄ aqz miſtram⁹:vt ieq̄litate extin= guat:et purgō fiat apti⁹.et lb é q̄ dic̄ hy. XXXII

Ojctū é āt b ſupi⁹:q̄ ivgilia extriſec⁹ circa ſupficiē ferr̄ mā et nāl' calor i ſōno vo itroꝛſus circa ꝓfun= ditatē:ſāguiné āt dic̄ hic nālē colorē. XXXIII

Jrabil' ē b ꝑmo vex̄ idiget diſtictōe.ſupioꝛē at q̄ qz dicit vētrē q̄ cibos recipit.iferioꝛē aūt cōcaui= tatē iteſtinoꝝ.qñqz āt ſupioꝛē ventrē dicit q̄ é cerebꝝ: inferioꝛē vo q̄ eſt pectoꝛis:hic aūt ſupioꝛē ventrē dicit illū q̄ eſt ſtōi:iferioꝛē vo inteſtinoꝝ.et qd dicit:q̄ ꝓtinet co.ru.7 ſupius.7 inferi⁹.et ipa mouet 7 motōe.et mor dicatōe rigoꝛē effic:exiñ 7 febrē.ſz qm̄ os vētris ſenſibi liter magis é pp copiā neruoꝝ.inteſtina vo nō habent multū ſenſuz:pp lb dicit rigoꝛē qdē ab oꝛe ſtōachi ſup uenire.febrē vero ab inteſtinis. XXXIIII

De noi. b⁹ epilē= ſie.

Ursum de pipleumōica paſſiōe mētionē facit qd aūt dicit attractionē:qdā exponūt q̄ dicit ſpiratio nem q̄ eſt ꝑm nām.q̄ diuidit ad iſpirationē.et reſpira= tōez.et reſpiratio qdē ex̄ ducit fumoſas ſupfluitates i= ſpiratio vo excitat et viuificat caloꝛē nālē.Quidā autē dñt attractōez inſpiratōez q̄ eſt ex̄ nām magnā dēſam

Qūo frl ditas ꝓt eē cā di= geſtiōis

Qñ dē at ꝓcedi balneū i fluxu.

Spira= tio diui= dit i iſpi rationez 7 reſpira tione.

z celerē q̄ fit in q̄litate magiz calida dñante. h est va ex pō de h⁹i.n. mala ꝓplōne mētōez facit. vñ dixit cauma: dixit āt z graciliat. h āt nō diceret si itelligeret de calore nāli: q̄re āt de sola ispiratōe fac mētōez. z nō ō respiratōe. z dicim⁹ q̄ sic breuiloqu⁹ hoc fecit dimittēs te. z respiratōez subitelligē. aut de nobiliori ꝓmēorat: nobiliori āt ē ispiratōe expiratōe: aut q̄ q̄litas ē iminēs. vbi aūt qualitas ibi ispiratio magis igrit. vbi vō mā mita ibi expiratio pp ispiratōz fumosaz supfluitatuz. Propter qd aūt solū ō pulmōe mētōez fac. aut sic breuiloqu⁹ pcipiēs nos sb itelligere. z cor: aut vt demīret passionē maximā eē. qm̄ n tā pulmo q̄ sit hūid⁹ sicc⁹ fieret: aut dicas z aliō q̄ ispiratōz qō plmo pm⁹ recipit. scdo cor. respiratō vo q̄ ē p arterias ꝓ q̄ō cor. scdo plmo rcipit. z pp h ō ispiratōe ꝓmemorās ō plmōe mētionē fec: sic si ō respiratōe q̄ ē p arterias faceret mētionē. cor ꝓordinaret. supuacuū: āt qdā āt huic pmōi addūt z dīnt. q̄ cauma supuacuū vez itelligibile n iucniet ꝑz rōnē: qd āt ē q̄ dicit. gracilia somn⁹ mlt⁹. igr̄ adijciēdū est iferiori pmōi qd igr̄ itēdit. Et dicim⁹ q̄ si fecerim⁹ sōnū i corpe n nutrito z vacuo: tūc tēdit i sōno calor nāl ad ꝓfūditatē. z deficiens cibo debilis fit z fridus z subtil exīn n nutrit: sz graciliat seipm. sic z i exteriorib⁹ ignis nisi tpe pmo nutriaf ex lignis: nō calefacit vicia loca: bn āt dixit mltus sōn⁹ qd. n. qm̄ inuenit modicū cibū nālis calor: z modicus fit sōn⁹: z nutriunt mēbra q̄zuis sit modic⁹. si vō cib⁹ n tribuat: z mltus sōn⁹ supuēiat: tūc graciliat sōnus mēbra. pp h dic: q̄ oz offerre cibos ante sōnos. qō z supius dictū est: labor cibus sōn⁹ viscerib⁹.

Sōn⁹ in corpeva cuo ōbilitat z infridat.

Nō. ō leticulis z milio.

Qualit purgand⁹ sit puer lactēs

a ATractio pulmo sic⁹ caūa fruacuū graciliat sōn⁹ mltus. xxxv.

f RIgidissim⁹ cib⁹ lēticule miliuz chētri cucurbite. xxxvj.

v Lcera apponūt z exoriuntur si impurgatus existens laborauerit. xxxvij.

f Emia capra ex elaterio z cucūeré agreste cōedēs purgatio pueris. xxxviij.

d E frigidis āt cibis facit mētionē. s. legumīb⁹ z oleribus: z leguminū qdē exēplū ē lēticule: z ciborum frumētarioz miliū olerū vo cucurbita: qd ē aūt q̄ dicit Fridissimus cibus nō debuit dicere fridissim⁹ suplatiue: sz fridū: de frigidis. n. mentionē facit. sz nō ō fridissimis. z recipit exēplū leguminū lēticulas. fruméti āt miliū: olerū cucurbitā. Eteni miliū ōsiccat. z fridat z lēticule: lēticule vo squamosū hn̄t ripticū vtutiz. faria vo z q̄ ē iterius frigidā z ꝓstipatiuā: vez dicit ga. q̄ fac q̄litatē z resuscitat: q̄litatē āt fac aut ꝑz q̄dā q̄litatē: aut i frigidatōez ꝓcludit nālē calorē. z sic efficit digōez. 36.

d Icit h: q̄ si ē corpus nō purgatū nō oz exercitiuz dare ei i motōe z caliditate. siqdē ē subtilior mā efficit extenuata: si vo ē grossa efficit opilatōez z ferr ad mēbrū nobile multotiēs: sz cōsidera q̄ siqdē ē solū subtilis mā: bn cōsueta efficit vlcer: si vo ē cū acūine male ꝓsueta effic vlcera. itēde āt qd fit ꝓ illo q̄ effic nō. n. vlcera sr̄ q̄ appōunt. sz mā q̄ vlcera effic. xxxvij.

Qualit purgand⁹ sit puer lactēs

c Onsidera hy. hoc tibi dicere: q̄ de mulierib⁹ z viris mētionē fecit: z volum⁹ pueros curar: z si mlta est mā i puero. z nō patit helleboz: aut scamonea aut aliqd purgatiuū: qd oz facer. z siqdē lactat: matri sue oz dar electariū: qō est cucumer siluester: z ex h n. efficit lac nutriētis puerū laxatiuū z purgat puer sine macula: si vo nō ē lactēs. sz nouiter a lacte abstinēs tūc accipe capra q̄ comedat scamoneā aut cucumeres siluestré z hui⁹ accipe lac z da puero z purgat: z cōsidera ex ide q̄ nō solū cibus patiat in nobis. sz agit i corpe q̄. n. agat mānifestū ē ex eo q̄ ꝓfortant vtutes. qō āt patiat: manifestat ꝓ siccū vbi qō mortale exīs vbi odorifex terre ꝑz q̄litatē terre i q̄ nascit. xxxviij

e Xtrisecus solis calori sensibil⁹ tpe estiuo: ōrio āt ōria qō i calido: qdā cū supiori cōscribūt q̄ oz tepido: aut mō emuncto lacte z calio existēte vti: qdā āt cū iferiori cōstruūt: z in calido dicūt. i. in calida mala cōplexiōe. i hac igr̄ oz dicit z exteri⁹ z interius ifrigidar: iteri⁹ qō ꝓ frigidos cibos: sz vt actōe fridos sic aquā aut vtutē habētes ifrigidādi sic lactuce: exterius vo qdā dicūt p solez caliditatē z coopimētū: vt h mō accesio euapoz z ifrigidetur profunditas. aut igr̄ h dicas: aut dic q̄ ō his reminiscit dicēs si in calida distēperantia accipiamus solē: aut velamina z reliq̄ talia nō pficimus: sz potius ledimus: oz igr̄ z exterius infrigidantia accipe infrigida vero distemperantia calefactiētia. ¶ Cbi hi. ¶ Manifestus est h pmo. dictū ē. n. q̄ debiles cibi nō morant mlto tēpore in vētre. fortia vero z nutrientia morantur. ¶ Explicit quinta particula. Incipit sexta.

Nutrimēto abs q̄ attractia fieri nō pōt.

Que violētia vacui attrahunt ex nām moueri dicant.

p Ercalido nutrimēto ifridatō itrisec⁹ labō extrisec⁹ sol⁹ calore sensibili tpe estiuo ōrio aūt ōria Cibi hi q̄dē velociter tenē tur hi vero tārde. i.

G Ārnes trahunt z ex vētre iteri⁹ z exteri⁹ mānifestū sensui z inducentes sprītum z educentes tc. ij.

i M calidioribus venis sanguinis mltitudo reminiscit dicēs si in calida distēperantia accipiamus solē: aut velamina z reliq̄ talia nō pficimus: sz potius ledimus: oz igr̄ z exterius infrigidantia accipe infrigida vero distemperantia calefactiētia. ¶ Cbi hi. ¶ Manifestus est h pmo. dictū ē. n. q̄ debiles cibi nō morant mlto tēpore in vētre. fortia vero z nutrientia morantur. ¶ Explicit quinta particula. Incipit sexta.

O Stq̄z determinauit hy. q̄ntā pticulā pūtis negocij: in q̄ ōdit nobis plā documēta nālia. ꝓcognitiua z medicinalia ꝓpter inēdit determinare z sextā pticulā. Et incipit ꝓ determinare de nā z de opibus eius. Et sciēdū q̄ carnes dic n solū carnosū gen⁹ lacertoz: sz z oia alia mēbra mollia. eteni z vēas z arterias z oia h⁹i mēbra carnes appellat Dic itaq̄ q̄ h mēbra nutriūt: sz n nutriūt absq̄ attractia vtute: z hue sit i nobis attractia vt⁹ siue n. z qūo agat nāle negociū ē: z ō his ef fic doctrinā: z volo nūc h igrē: vt illud qō ē ex itētōez ō itētiōe faciā. Hoc āt ꝓuēit scire: q̄ mēbra attrahunt aut nāl r: aut ex nēcitate. z nāl r qō. sic cuz opus ē vt nutriat corpus. z tc offerūt cibi: hi āt cibi digerūt i stō: p⁹ea trahūt ꝓ masaraicas vēas ad ep z ibi alterant i sāguinez. z sic traducūt p vēas ad totū cōp⁹. Mltotiēs āt fit euaporatio z attrahit frīficies ex mēbris adiacētib⁹ hūiditatē: z h iterū a ꝓpīqs: z sic sit q̄sq̄z attignat epar: p⁹ea epar attrahit a venis mesaraicis: z he a stō: z stōus ab orificio suo: z sic fit appetit⁹: aliq̄tiēs āt stōach⁹ qō idigz epar vo hz mltū nutrimētū: z tūc epar n attrahit a stō: sz stōach⁹ ab epate: z. n. q̄ debili⁹ ē mltotiēs fortius efficit q̄dā forti. sic. n. siqs existit i iuuenili etate: idiget nutrimēto: alij ⁊ vo exīs i senectute abūdat mlto nutrimēto z inuēis accipit a sene cibū: senex vo dat ei: z fit iuuenis tūc debilior sene: sicr z in mēbris stōach⁹ q quodā cibū tradit oibus: nūc fit recipiēs. h itaq̄ dic violentū eē nutrimētū pp attractiuā vtutē: nō. n. pp violētiam vacui si. n. pp vacuū attraherēt: attrahētia in tātū ōberēt attrahē q̄sq̄ ipleret vacuū: z nūq̄z fieret corp⁹ plectoricuz z egritudo. Et sciēdū q̄ q̄ attrahūt violētia vacui: nō solū ꝑz nāz sr̄. sz ex nāz: quotiēs: qō. n. lapis a supiori fert ad terrā: tūc ꝑz nām attrahit ad iferi⁹ violētia vacui ad

terrā tāc̄ z̄appetēs ipz: vt ad ꝓpā mr̄ez capiētē totalita
tē. Si ẋo ad supioza tēdat violētia vacui. qñ z ipa tra
mr̄otiēs pp vacuū trahīt ad supioza. tc̄ ex̄ nām fit ipsa
motio: sz p⁹ qz̄ h̄ dixius vēiam⁹ ad ꝓpositū. hy. n. attra
ctiuā ẋtutē dic̄ q̄ é ꝓz nāz: ñ dic̄. n. ipaz q̄ é violētia va-
cui. z qd dic̄ hy. qm̄ carnes attrahūt ex vētre z iteriuz et
exteri⁹: ex vētre nc̄ ñ dic̄ ex solo stō: sz ex vētre dic̄ ex oi
ꝓcauitate z stōi z vēaꝝ
z arteriaꝝ: z qūocūqz i
teri⁹ fiat attractio iā di
ctū ē q̄ mbroꝝ attrahē
tiū nutrimētū ex vasis.
Exteri⁹ ẋo qūo dic̄ fie-
ri atractionez: aut qm̄
supficie adiacētia mē-
bra attrahūt: aut qm̄ pp ispirationē z ꝓstrictionē arte-
riaꝝ iducit ab exteriori frīdus aer q extiguit calidā ie-
q̄litatē q̄ é in ob: z ꝓfortat calorē nālē. z sic asclepiades
opiat⁹ ē. z Erasistrat⁹. Di. n. dicebāt q̄ iductio spūs fit p
mr̄tas ꝓsideratōes: aut q̄ mā fiat nāl̄ spūs vital̄ z ania
lis. Scōa ꝓsideratio ē: aut qm̄ iductio spūs fit vt restrin
geret calorē nālē z ꝓfortet vitalē ẋtutē. Tertia ꝓsidera-
tio: qm̄ iductō spūs fit pp plmonē: mr̄totiēs. n. grossus
hūor ꝓtiet i eo z pp h⁹ ispirationē sbtiliat̄ iste hūor. quā
ta ꝓsideratio ē. qm̄ motio excitat ociosuz. Sic igit̄ z h̄
frid⁹ aer iteri⁹ spūs excitat mēbra. z defluētia z sopita
fortificat. Discordāt āt Erasistrat⁹ z Asclepiades adiui
cē. qm̄ qdē asclepiades dicebat iductionē spūs fieri pp
spūz aialē. erasistrat⁹ ẋo pp vitalē fortitudinē. Nos aūt
dicius q̄ collatꝫ illoꝝ rōnib⁹ adiuicē z ẋa z ꝓsona iue-
niet opio: eteni pp vtraqz fit iductio spūs: vēit āt spūs.
z p̄ excitat vitalē ẋtutē. p⁹ ea sic ascēdit: z ethere⁹ z splē
did⁹ fact⁹ apt⁹ efficit̄ ad splēdorē rōal̄ aie: z h̄ qz̄ de in-
ductōe spūs. z eductōe ẋo nr̄ dixerūt. Nos igr̄ dicius
q̄ eductio spūs fit vt fumose supfluitates q̄ sūt i nob e-
grediāt: z h̄ hz pñs itētio. ¶ Carnes trahūt. Dcm̄ é aūt
nob: qm̄ nālē ẋtutē dic̄ hy. attractiuā z q̄ erasistrat⁹: et
asclepiades ꝺstruxerūt nāles ẋtutes. Sed oz nos scire
q̄ magz erasistrat⁹ vitupādus é q̄z asclepiades: qm̄ a-
sclepiades qz̄ ppe opioni itēdēs ppositū ꝺstruer̄ nā-
lē ẋtutē: z p plꝰ nāles ẋtutes ñ ꝓcedebat eē erasistratus
ẋo nāz supponēs ẋtutes ipi⁹ ꝺstruit. ¶ Et iteri⁹ z exte
ri⁹. Didicistis. n. qūo fit attractio z iteri⁹ z exteri⁹. gal.
ẋo i ꝓpa historia credit ꝼmōi q̄ attractio fit ab exte-
riorib⁹: sic̄. n. qdā ābul̄ i sole z ꝺsiccat⁹ balnear⁹ ē: et
i balneo hūectatū é corp⁹: z sit̄ huic supuēit pp estū: et
dissoluta ē i balneo. et vñ h̄ ꝓtigit z mānifestū ē q̄ vasa
appetitia attraxer̄ hūiditatē balnei ad pfūdū. rarefcat̄
n. poris ex calitate nisi velim⁹ dr̄e q̄ hūiditas balnei ñ
puenit ad pfūditatē: sz qm̄ hūor q erat extrinsec⁹: diffu
sus é: ex calitate balnei: z hūectauit appetitiua vasa et
sitis cessauit. Ex his igr̄ hēs q̄ ñ soluz spiritus iducit̄
ex ispiratiōe z ꝓstrictiōe arteriaꝝ. sz ēt hūiditas sic̄ ꝺcla
rauit nob testioniū h⁹ ꝼmōis. ¶ Mānifestū sensui. quid
dā āt libroꝝ hñt sensui i datio cāu: qdā āt sensus i noia
tiuo. Quidā. n. ꝓsiderātes solecismū eē i noiatio: datiuū
posuer̄t. q. d. manifestū é sensui: qdā āt. Sēsus scrib̄ūt
i noiatiuo dicētes: q̄ sens⁹ faciet tibi h̄ mānifestū eē. .ij.

Quidā āt dñt q̄ h̄ ꝼmo alius ē a p̄dcō. dñt. n. q̄ vl̄t
ā h̄ dr̄az dr̄e tertiāe: qm̄ tertiana aut ex̄ vasa fit z pu
trefit z é ꝺficiēs aut itra vasa: z appellat̄ causon:
nos ẋo dicius q̄ ꝓtinuus ē h̄ ꝼmo p̄dcō: in illo. n. ꝺ idu-
ctiōe spūs fec̄ mētionē. h̄ āt z de eductōe ipi⁹ intēdit.
z qd é q̄ dic̄ calioꝝē venā: z dicius distēperatū qz̄ hñ
calidā ieq̄litatē: venā itelligit arteriā sic̄ alibi dixit. Si
vene q̄ sūt i tpibus pulsant. Quid āt é h̄ qz̄ dic̄ h̄: et di-
cim⁹ q̄ i arteria sit ieq̄litas: z distēpat⁹ fit sāguis calid⁹
q̄ ē i ea: z exiñ. mr̄ta fumositas ꝓtiet i ꝺigesta mā q̄ ē i ea
z ifirmata alteratiua: et tūc excitat expulsiua et expellit
et remouet hāc fumositatē: ñ. n. ē icōueniēs alteratiua
ifirma exñte: expulsiuā forte eē: z ꝓfidera qūo significa
tiuis dictiōib⁹ vtit̄ hy. Dic̄. n. q̄ z ꝓfestiz expellit. fit aūt
h⁹i fumositas h̄ mō: mr̄totiēs. n. mr̄titudo sāguis ꝓtiet
i arteria: z ex hac mr̄titudie sbleuat̄ z vr̄ et egredit̄ z dis
soluit̄ cal̄a ieq̄litas qz̄
ieq̄litatē causō idē no-
miauit. h̄ āt rursuꝫ vitu
pat̄ Erasistrat⁹. iste. n.
dicebat sāguinē ñ cōti
neri i arterys: sz spūm
solū z vbi mā icidit ad
arteriā hāc remouet
ad termios arteriaꝝ et ibi ꝓstrigi z effici apata. hy. ẋo
dic̄ q̄ mā ꝓtiet: et ipa mr̄totiēs supabūdat et ex̄ nāz fit.
q̄tiēs āt dico māz q̄ ē i arterijs mr̄tā ñ dico tātā qz̄ta ē
i vēis: sz respectu ipaꝝ arteriaꝝ aut respectu sbe ẋtutꝫ. z

Ult p h̄ hy. z cās hūoꝝ assignar̄ et dic̄. q̄ cole. ru.
gnāt̄ ex piguib⁹: et ipiguātib⁹. nigra ẋo co. ex san
guie: sāguis. n. aut distēpat⁹ fit et furiosus et gnāt
nigrā co. aut grossus et terrēus efficē melācolicū hūo.
sp. n. melācolic⁹ hūor ex grossioꝝib⁹ hz gnātionē.

Nc āt ꝼmo nāl̄ é et ꝓnostic⁹: et sciaz cognitiōis oñ-
dit. Sz p̄ volo dr̄e quō est nāl̄: oz āt a ppōnē ꝓstru
ere ꝼmōi et dr̄e a rōne a memoria ab odoratu, et
h̄ ꝼmo a qbusdā i tres didit̄: a qbusdā ẋo i duas: et ad
tres qz̄ ista é p̄a ps. Rōne mēoria. odoratu. et alys et
fame. Scōa ẋo organoꝝ studiū labores. Tertia. Bal-
nea cibi ꝛc. Ad duas āt didit̄ h̄ ꝼmo sic. Prim⁹ qz̄ é. rō
ne. mēoria. odoratu. et alys. et fames organoꝝ studiū.
ꝼa ẋo. Labores balnea etc̄. Incipiam⁹ āt a p̄n. et oñdi
m⁹ q̄lr̄ é nāl̄ h̄ ꝼmo. itēdit āt h̄ hy. et ꝺ aialib⁹ ẋtutib⁹
mētionē facer̄ et ꝺ sensibilib⁹. de aialib⁹ qz̄ vt dñantiū
exēplū accepit rōnē. s. itellectū: et medici qz̄ ꝓplonem
dñt eā seq: ꝑhi qdē dñt q̄ rōalis aia vtit̄ ꝓplone tanqz̄
organo: mētionē āt fec̄ et ꝺ mēoria: et ipa. n. p ꝓplonem
agit sic̄ et fātasia: didicistis. n. q̄ memoria p siccā ꝓplo-
nē ꝼuat̄: fātasia ẋo p hūidū. Sensuū ẋo accepit exēplū
odorē ꝓcipiens nos et alioꝝ facer̄ mētionē ex eo q̄ me
di⁹ ē visus et audit⁹: aut qm̄ ipe o dorātin⁹ sensūs vr̄
aliq̄ mō aial̄ eē pp id q̄ ñ i sensibili mēbro é. sz i respi-
rabilib⁹ cerebri q̄ sūt i spē māmillaꝝ: et ipe qz̄ de odo
re ꝓmemorat: tu ẋo et alios itellige. pp h̄ ipe dixit ¶ Et
alijs. ꝺ fame āt mētionē fec̄: vt iuestiges vñ fit ipa fa-
mes et appetit⁹: et qm̄ ꝓmus ē et ipe appetit⁹ actio nāe
sz quā et ꝓtact⁹ nob fit i appetitu: ꝼm h̄ et aial̄ dr̄ appe
titus: organoꝝ ẋo studiū dic̄ q̄si sanitatē organoꝝ. Et
qz̄ supi⁹ dixit: ꝺfectiue studiū sanitat̄: irrepletio nutri-
mentū: h̄ āt h̄ lati⁹ itēdit tradere: dic̄. n. q̄ fit ipa sanitas
organoꝝ p labores balnea et cibos. et vr̄ oia ꝓña: p la
bores qz̄ vt p exercitiū euapoꝛēt supfluitates. balnea
āt vt reliq̄ supfluitatū q̄nō expurgata sūt i exercitio vt
in balneo euapoꝛēt et hūectent mēbra ꝺsiccata exerci
tio: cibos ẋo dic̄ vt nutriat̄ nr̄z corp⁹. et q̄ āt cibi tradi
ti ñ fiāt sic̄ lapis et gypsū i nr̄o corpe pp h̄ potū appeti
m⁹ vt tāqz̄ pasta fiat cib⁹: qm̄ āt ipe cibus ñ sil̄r digerit̄
in vigilia et i sōno: pp h̄ de sōno ꝓmēoꝛat. De luxuria.
n. ꝓmemorat vt oñdat tibi: q̄ nō ozbis vti nz repletum
nz vacuū: sz nz ēt p malā ꝺlectationē. sz p gnātionē. Et
scies nō: q̄ spēs posuit: et ordinationē statuit et q̄ztitatē
ꝓmensurauit: et spē qz̄ pp ꝓnūeratōez hoꝝ sex. s. laboꝝ
balneoꝝ et alioꝝ ꝓntiū ordiatōcz āt assignauit h̄ mō.
q̄ztitatez ꝓmensurauit p vnā dictionez dicendo: oia ꝓmen
surata sic. Siqꝺ igr̄ hēs q̄ nālis est h̄ ꝼmo. Quō āt oñ-
dimus q̄ dat nob cognitionez: et est ꝓnostic⁹: de rōne

Nō tm̄ spūs sz etiā san guis ōr arterijs inesse.

Nō opiones mr̄tas i ductas ꝺ idu-ctione spūs

Semp melāco-lic⁹ hu. ex gros-siozibus hz gnā-tionez

qualr̄ herasi-stratꝰ et asclepi-as ẋtu-tes nāles ꝺstruxe runt.

De odo ratu.

De iuua mēti ꝯ ex-erciti j balnei et potꝰ

m ētiē ez fec vt igras vtz alienat patiēs aut dormit. de
néoria vt expa accipiam⁹ cognitóez:sic.n. m'totiens
aligs hz lesaz memoriá:z dic ōferas mihi ḃ vas.z stati
obliuiscit q̄ dixit.ab odore át cognoscim⁹ex eo q⁹ odo
rabilia cogitat esse fetida.Zl fame ár siue ꝓz nāz e appe-
tit⁹ siue fridus sit hūor q ꝓtiet z canin⁹ fit appetit⁹:có
sidera ár artē ga.vo poti⁹ dilectóez quā hūit erga hoiez
cū.n.hy.ḃ ō his fex m̄
tióez voluit facer:ḃ ac
cepit ga.z fec fex libros
ō sanis. Jngsiuit.n.de
laborib⁹.i.exercitys:
labores át ḃ dic exer-
citia. Jngrun⁹ ár i his q̄le oz hre exercitiū:oz.n.silia fa-
cere:vt si totū corp⁹ volueris exercere vtere pua circu-
latóe:si vo ocłos lege:si vo man⁹ scribe:si vo pedes am
bula:z itez igrim⁹li cū oleo oz facer fricatóes.z ōbet
ee i exercitio aut sine illo fricare z iq̄ztū ḃ expediūt fie
ri:ḃ oia iuestigās fec p⁹ libz. Jn ho vo inuestigauit de-
balneis:q̄ in megategni dixit:q⁹ q̄tuor sūt ptes balnei é
.n.qō é aeris:postea ár qō é aq calde aq:z tertiū qō é tri
gide:z q̄rtū qō é fricationū:z oz igrere vtz corp⁹ indi-
get euaporatóe.ita q⁹ facias ipz stare plib⁹ horis:si vo
hūectare i calida regióe.si vo extiguere calidā inq̄lita
te i frida.si vo hūiditatē vti fricatiōib⁹:m'totiees.n. ad
pedes volum⁹ attrahere māz:z tūc vtimur dēsis frica
tiōious:si vo volum⁹ ḃ facere sz ōsiccare solū simpl'r
fricatóib⁹.oz ár ꝓsiderare balnea:vtz sint aq̄rū dulciuz
vt dcm̄ é:aut nitrosa aut sulfurea:aliq̄ties ár his idige-
m⁹. Jn tertio vo lib.ingrit ō cibis aut bn̄ digestibiles st̄
aut male:aut grossi hūores:aut bon:aut m'tū nutrie
tes:aut paz:z aut nutriūt solū:aut medicie iuuamētum
retinēt. Jn q̄rto vo pmone ō potib⁹ ōtermiat:qdā.n. st̄
q oio n̄ vtunt vino.qdā ár vtunt vino:z vio aut rubeo
aut albo:aut aliq̄ h⁹i:z ḃ n̄ solū ꝓz ōrnt̄ regione scri-
bit:sz ꝓz ōrnt̄ etatē:z i his oib⁹ diligētiā exhibuit gal.
pueris.n.lactētib⁹ lac damus z nō vinū:iuuenib⁹ ár vi
nū.senib⁹ vo z m'tū vinū. Jn qnto vo lib.ō sōno ingrit
aut añ cibū aut p⁹ cibū fiat sonus:qm̄ i hūidis n̄ oz som
nū assumere nz patictib⁹ stupore:sz vigiliā:i calidis vo
z siccis sōnū.ire z si post cibū dormiat vt cibi n̄ supnatēt
sed ꝑ moueat moderate vt cibus resideat z stet i supfi-
cie.z nō solū ḃ:sz vt caliditas maior efficiat digōne:in
sexto vo ingrit ō luxuria:z dic q⁹ nō oz post repletionē
hac vti:sz p⁹ digōnē:qm̄ ad crudū hūorē pmutat nu-
trimētū z oppilatióes efficit z appopl.xiā:i hac.n.mo
tióe z pturbatióe mouent oia mēbra ꝓncipalia.z non
ꝓncipalia:mouet ár mā:z ipa m'totiēs fert ad cor:z ef
ficit syncopiz·Maltotiēs ár ad cerebz:z efficit apople
xiá. vñ z h⁹i historie remisit ga.q⁹ vir qdā p⁹cenā re-
plect⁹ibiz iacuit cū muliere z agēs in ipaz statiz vehem̄
ter respirás mortu⁹ est.sic m'lier testata é.z iá ḃ m'lier ō
ducta i iudiciū accusabat ō hoicidio:q̄ rn̄dēs negabat
hoicidiū vez negocij cāz recitabat dicēs:q⁹ ego n̄ iterfe
ci ipz:sz p⁹ cibū replet⁹ cib:z hns rē mecū apopleticus
scūs mortu⁹ ē:sup q̄ iterrogati medici:si ꝓt ḃ fieri:q rn̄-
dentes dixer q⁹ sic:z m'ierē a cruciamib⁹ liberarūt: ex
his itaq; hēs q⁹ nō oz p malā ꝓcupiscētiā vti libidinē nz
i qōlz.tpe:sz post digōnē z pp gnationē.z hec oia oz cō
mēsurata agere:hec hz presens intentio. .iiij.

Jbn̄ recolitis m'tis mōis excitās nos.hy.docet
nos curas:sic igr̄ supi⁹ p calidā ꝓpsonē curās p i
frigidātia vl'r:ꝑnter itēdit hic z ō ḡria ieq̄litate curā as
signare.s.frida:z dic:qm̄ ḃ p frida curat:sz qdā cōmen
tato⁹ ḃ n̄ itelligētes hy.dn̄t:q⁹ si calida ieq̄litas ē cū fri
dis curat:qūo pole ē z fridā ex eisdē curari. Deridēdi
st̄ ár isti. Jgnorār.n.hi q⁹ duplex é spēs curatōis. cura-

de q̄tuō ptibus balnei

de sōno

Coitu.

Per fridior aer i fri
do tpe z i regióe p
calidior erit. .v.

Dolor primū vētrē
purgare sanguinis
vero ventrē diuide

duplici spē cu-
ratiōis.

tio.n.aut ꝓz ꝑmā rōnē ē:sic ḡria ex ḡrys dissoluūt. aut
ꝓz accn̄s:sic silia ex silib⁹.sic i congelatióe dētiū portulacā
cā offerimus z i tetāo aq̄z fridā.ō q̄ dixit hy.Est ár z in
tetāo vbi sine vulnere iuuene bn̄ carnoso estate media
fride m'te aq̄ ifusio:calorīs reuocationē fac.cal'a ár in
fūdunt hec oia.Sz ꝓsidera qm̄ n̄ oz ad vnāq̄zq; fridita
té fridis vti:vt ḃ n̄ tēdát ad pfūdū z extinguát nāle calo
ré:sz qn̄ vides q⁹ é ali-
qd q⁹ pōt resister frita-
ti.sic hy.bn̄ carnoso di
xit:sic z tu ꝓsidera si fu
erit patiēs bn̄ carnos⁹
siue hūerit fortem x̄tu
té z tc offeras frida:q⁹.n. qō op⁹ é resistere vt macre-
scat al'r magnescat pfūditas.Mānifestū ex auib⁹ rapa
cib⁹.qm̄ i his n̄ é m'ta distātia supficiei ad pfūdū:iōq;
qō i estate agrestes st̄.z nō bn̄ venātes:in hyeme vo qz
friditas tēdit ad pfūdū.z has gracilitat.iōq; sic graci-
les sūt z facile ad man⁹ pueniētes.z ḃ é qō intēdit.

C-percalidior erit. Huc ár veniēs ga.dixit q⁹ per ꝓpō
male ꝓponit:nō.n.intātū calefacim⁹ vt ad ḡriā venia-
mus q̄litatē.z itez cogamur ifridare.z itez calefacere
z sic inueniemur telā penelopes texere. .v.

Trāsfert se hy.ad aliū sm̄onē:mirabil'ār é z medi
cinal':sz oz me passumere q̄dā. z sic deuenire ad
medicinam .Qm̄ ár ō dolore mētioné fac iuestigem⁹
qd ē dolor:z q̄ sūt m̄bra q̄ dolēt z tertiū vtz vnū é effi-
ciens mēbz:vtz pla:z q̄rū siue interius siue exterius.
vltimo vo dīas horz. Jncipiamus igr̄ a p.dolore sen
sus rei nocitiue:sz p pmū z sz nob vr̄:si n.dolor é sen-
sus rei nocitiue z manifestū est q⁹ mēbra sensibilia do-
lent.v.g.carnes:nerui:lacerti.vñ z ossa sic insensibilia
patiunt qō nō tn̄ sentiūt.Tertō ár é igrere:siue vna sit
cā efficiés dolorē siue m'te.sz ḃ cū q̄rto capl'o appebit
q̄rtū.n.é igrere siue interius siue exterius.si vo z interi
us z exteri⁹ sint cāe:mānifestū ē q⁹ nō é vnū:sz pl'es.vnō
dicam⁹hoz exēpla z exterioz qō exēplū sit.xbi.g.nix.
ignis.lapis:aut obtūdēs ꝓterit solū aut acutus incidit
sil'r z ensis diuisione efficit dolorē.Sed ꝓsidera ḃ q⁹ dolor
iste fiēdoz nō factoz é inq̄ztū qō.n.est ensis efficiēs fiē-
doz:dr̄ qn̄ mouet vero ensis factoz dr̄.si vo dubitabit
aliq⁹ dicat nōne p⁹ remotionē ensis n̄ dolz mēbz:audi
at ár a nob q⁹ mā ē q̄ posteri⁹ fluit:q̄ dolorē effic.qm̄ n̄
ensis. Et ḃ sūt exēpla exterioz:iterioz xo sic colera ru.
é corrosionē agēs:z tāq̄z acus pūgēs:est ár z flegmati-
cus hūor ifridās.z assilat niui.z effic dolorē. Sz opz
nos scire:q⁹ oia alia subita trāsmutatóe efficūt ifrida-
tio xo m'to tpe eget ad efficiēdū dolorē:z qd dicim⁹ q⁹
nō simpl'r pp repētinā trāsmutatóez effic dolorē ifrida
tio:sz pp ineq̄litatē q̄ fit a cal'o ad fridū:sciuit.n.nā i oi
ineq̄litate pturbari z ledi:z ḃ sunt de flegmate:melāco
licus vo hūor ꝓportioāt lapidi obtūdenti pp grauita-
tē:nigra xo colera si a sāguie fit qm̄ ḃ sanguis grossior
é colera rubea z suauior assilat lapidi incidēti: si vero
a co.ru.exusta fit:assilat gladio icidēti.z ḃ sūt pticl'ares
cāe dolorē agētes.Qm̄ ár nō oz nos de oib⁹ pticula-
bus ptrāsire.igr̄ reducamus hec ad aliq̄ duo gn̄alio-
ra:z dicamus sic:q⁹ ois dolor fit aut pp repētinā muta-
tionem:aut pp dissolutionē ctinuitatis:q̄litates qō.n.
pp repētinam mutationē efficiūt dolorem.materia xo
pp dissolutionem ctinuitatis.Sz post q̄z eās dolor di
dicistis:veniamus ad vltimū.z dicamus dr̄iam horuz
dolor.Dolor enim superuenit aut pp qualitatē:aut p
pter q̄ztitatem hūoris:aut p aliquē tumorem.pp q̄lita
tem qō.sic a calido in fridū fiat trāsmutatio.aut frido i
calidū.aut a sicco i hūidū.aut ab hūido ad siccum. aut
in sensibus hoz.q⁹ autem est siccitas potest facere do-

quid sit dolor z q̄ sint m̄bra do-lentia.

Qr̄ fri-ditas n̄ pt i bra-chi dolo-rē cāre sic alia

De cāis z dr̄iis dolorū.

Quo sic citas pt cāre doloré.

lorē māifestū ē ex distēsiōe cutis: z sic qdē a qlitate. aqz titate vo māe quéadmodū qn mlta exns ma facit oplationé aut grauedinē aut aliqué aliū h9i doloré a tuoz vo sic cū fit aliqs tuoz recto iestio dolō supuéit: vesice ipa. n. vesica depffa z coagustata a tuore sil'z dolet z retinet vrina sil'r z i mulierib9 tuore supuemente circa femur coagustant eaq sē circa mricē z dolét: z pp lz dici m9 q z a tuore supuenit dolor: fortassis át z pp distensionē i tuore .n. distēsio fit. z i distensiōe h9i dolor supuéit: z hoc é vez z māifestū sic é si fiat tuor i frida mā: ipa friditas grossiorez efficit māz: z distēdit cutē: z i distēsiōe fit dolō. Dēs igr z ex hiş drias doloz: sz post qz pdixius h: dueiam9 z ad ipas curas: z videam9 p lz qd dixit hy. vbi gra. si aliqd corpus patiēs aut a qztitate māe aut a qlitate. aut ab vtraqz. z siqdé é qztitas dbem9 flebothoare: si vo qlitas purgar si vero vtrūqz z flebothūare z purgare. Sz iuestigem9 modū flebothoie siqdē. n. supuéit dolor capitis pp multitudinē sāguis: tūc oz icidere venā q venit a musculis scapulaz. Si vo pleuretica dispō fit a mltitudie sāguis tūc illa q é i ascellis. sic dictū é i regimēto acutoz si vo neuphretica dispō é: tūc icide venā q é i tibia. Jn mlieribus vo si retētio mēstruoz fit: tūc icide venā q é inodo z vlr sp adiacētes véas icide: z lz qz si qztitas fuerit supabūdās: si vo é qlitas: tūc purga: sz tūc p cōuenientia mēbra: vbi gra. si é qlitas i itestis: tē p inferiora efficies purgōné. si vo i pectore: p tussiētia z expuētia: si vo i oz stōi p vomit9: si vo i réib9. p diuretica. z vlr q dicta sūt i aphōis: vbi vtiqz repit p quentētia loca fieri eūones. si vo i cerebro fit passio: tē p loca cōuēiētia facim9 purgō nē: vtimr. n. his q sūt p nares z sternutatis medicis. z his q fiūt p guttur: z sic eūam9 māz. Sz oz nos scire q vtimur sternutatiz: qn nō patit pect9. qn si istud patiat z apposuerim9 sternutatia motio fit cerebri i sternutatōe. z moto cerebro: mouet z pect9. Jste át mot9 mittit fumos ad cerebriū pturbata mā q é i eo. z sic distēdūt ea q sūt cephalagie: z lz qdē si é qlitas vicēs. si vo vtrūqz: tūc z flebothoam9 z purgam9: vt p fortiorē efficiamus vtutē: eūantes p flebothoiá mltá mām. z sic fortis exns vtus expellit reliqz māz: z mltoties át neqz flebothoia vtimr nz purgōné. sz vstiōe. sic i sciaticis z in bubōib9 hernioso i qb9 supabūdat hūiditas: vt hác desiccem9 z liberem9 mēbra a passiōe aliqties estu vtimur. estū át dic aut calefactoriū qō fit i ocul': aut cal'itatē q é a balneis aut calefactoria dicta i regimīto acutoz: q fit p miliū z sal p h9i talia. Mltoties át z flebothoaui z purgaui: z ét exustōe vsus sū. et estū mistraui. et tn p lz oio nō potui pficer patiētu: et tūc trāsfero me ad medicinalē spēz nre artis: et igro plātas. nomé. n. plātaz cōiter et dr et de herbis spinis et arboz9 tāqz theophrasto vr: et oiuz hoz plātaz facio iuestigōez: et ex ipsis igro curá. sz nō arboré aut spinā: aut herbā offero patiēti sz hoz hūores: hūores át dic hy. cōiter succū herbaz z gūmā: gūma nāqz é amóiacū amóiacū át gūmi é naridi. sic át et nos dicius fruct9 létisci. vñ oleu létisci. sic át et rasa ex pinu. mltoties át et gūma arboz ū a cuitate dnoiat sic dicius. gūma cyrenei cū gūma idicū. verūtn et ex plát dnoiat gūma. sic dr opopōax gūma panaci: et lz qō sūt de gūmis. Quid át é succ9: vbi gra. qn sumi m9 morellā: aut sempuiuā: aut lactucá: aut aliqd tale: z hāc pteram9: et qō ex ipsa hém9 dr succus. sic át et oleū dicius succū oliuaz: eteni oliue ptrite faciūt succū. i. oleuz lz: lz át oleo vtiur mltoties i dolore capitis. sz si ca lida: distēperātia supuéiat cephalagia: tūc oleo rosato

reicisiōe exustio: est9 isirigidatio: sternutatio plātarum hūores ex qb9 virtutē hñt z chiceō: male opātium: lac. alea: vinum feruidum: acetum: sales. vj.

vtimur. si vo i frido: tē oleo camōillino: aut oleo nardino: aut bedermo aut aliq alio oleo calido. si vo vtutez volum9 pfortar: tūc vio vtimur. Si vo voluerim9 hūectar vtimur lacte. lz. n. lac z hūectat: z ad eqlitaté duc si vo sit frida ieqlitas: tūc alleis. vtimur. hoc nāqz calidissimū é. Sil'r i alialib9 venēosis: vt i scorpiōe. q: vtus horū fridissimū ē. z q vlnerati sūt ab his: vident táqz a gelu cōpmi. tunc vtimur alleis. Si vo grossus hūor fuerit vicez: tē vtimur aceto vt subtilemus māz z alē z māz. z bñ expulsiua ipaz efficiat nisi fuerit iste hūor fridus. Si vo fuerit valð frid9 tūc offero calefactiua. vt pip z synapi z h9i. Si vo hūiditas fuerit supabūdās. tē z sale vtiur. lz hz desiccatiuaz qzdā vtutē: lz hz pns itētio. Proximū vétré purgar. sāguis vo vétrē didere. Ecce hy. dic nob: qnqz opz proximā patiēti mēbro venā icidere: z qn ppvicia mēbra oz facē cūoné: vétré át lz dic oéz pcauitaté z cerebri z stōi z itestiox z renū z alioz mēbroz. Sāguis vero vétrem dic venā. his ita se hñtib9 oz te scire q pns pmo z medicinal'é z pcō seruatiu9 z fallax: eteni medicinā tradit z pseruationé z modū fallacie: medicinal' qdē é qz, dic q si qztitas ē flebothoa. si vero qlitas euacua. sic. n. in ophtalmia aut i alio mēbro reumatizato. verbi gra. in vulnerē pmo qō medicialib9 canóib9 vtimur: z aut flebothoam9: aut purgam9 postea z pfuātis. si. n. imedicinalib9 nō dissoluta fuerit passio: pseruatis vtiur: vt emplasticis. vt p lz repcutiá fluxū. si vero lz nō iuuero tē vtō deceptis: verbi gra. i colicis obtulit stupefaciētia. Sil'r oculoz dispōne exnte. z ocul' reumatizatis ex toto flebothoaui postea purgaui. z tūc emplastic9 vsus sū collyrijs p9 qz át i his n cessauit ophtalmia deceptis vsuz suz. lz át tibi dico vt nō facias sic fec medic9 q fuit. Rome: q docebat optim9 medic9 oculoz cé: z nesciebat curare ophtalmiā. Si vo pz pmitiuā passioné ocli fcá est ophtalmia tūc curbat. si vo pz colligātiā totius corpis tūc n curabat nz. n. sciunt p° vn vlib9 eūomib9 nz pticularib9 aut localib9 medicis. postqz át dixius i pmóe isto. qp si qztitas qō é oz flebothoar. si vo qlitas purgare. si vo vtrūqz flebothoar. z purgar. iō p° purgar pusqz flebothoar. qn difficilia prigūt: z nz ma sic oz eūat: z lz oz do n solū i his euóib9 pueit. sz z i cib. Si. n. añ cibū offeram9 stiptica. tē pstipat véter. si vo p9 cibū. tē pfortat expllsiua vt9 z sic expellit supfluū. vñ z a qbusdā iuestigat pp qd granatū vl' sūacū pstipat vétré. aliqties duc ipz: añ cibū qō pstipat. p9 cibū vo duc. ¶ Exustio. Oz át scire qn nos exustōe vtiur z ex dños. sz dñi qdē modos aie pstruétes: z mala opatoz aie affligétes. z hác faciétes castā: z icidétes maloz pcessuz z augmtū: ignē dat pccāti: medic9 vo augmtū passiōis z hūiditatiz icidē volés nocumtū z dsiccar: offert exustōez: sz hác facim9 aut ferz calefaciétes z ponétes: aut frido cauterio vtétes. sic qn pstruim9 pluerē sulfure z calce z h9i visibilium. ¶ Plataz hūões ex qb9 vtutē hñt. lz tio expoam9. Ex qb9 át dic aut ad vtuté oblataz mediciaz: aut ad passiones sba: aut ad mbra patiétia. ad medicias qō. igr dic q oz pfiðrar c9 vtuz é: si pstigat oleū camóillinū. c9 rosatiū z vlr c9 vtuz sint oblate medicie: vt si pstigat q rosatiū ifridat. camóillinū vo relaxat. nardinū calefac. oleū vo pomoz pfortat. absynthiū z pfortat z moderatā essic i anitóez. sic igr ad medicias. Un n oz te eē medicuz solū pmóib9. sz scir vtutes medicinaz. vt vēiēs ad patientē n dicas sic vlr exhibete ei vnctiones amellio z oleo camóille z masticio. sz pfidera sba passiōez: z si apa est i stō: z volueris lz dissoluē. tē supfluū pone oleū camo-

Nō. q lac hūectat z ad eqlitatez duc.

Sal virtuté quá dā dese catiuaz. hz.

De curatōe cū flebotomia z purgōe.

Sternutātia nocent pectori.

Stiptica añ cl bū cōstipāt. post vo cofort tát expllsiuá z expellūt.

De cura ophtalmie.

Non oz eē medicū solū romb9 z vlr sz ēt scire vtutes medicinaz.

millinũ.ſi vo ꝓfortaꝛ magis ſupfluũ miliũ.ſi vo ifridaꝛ roſatũ.ſi vo ⁊ ꝓmẽſuratã eũonẽ volueris facẽ.ſiꝫ aũt ⁊ cõfortaꝛ vtutẽ:abſynthio ſupfluo vtẽ.⁊ h ſt ex medicinis.i ſbis ãt paſſiõib⁹ damus medicias:aut vtutẽ medicias.ſi. n. ſupuẽit colica paſſio gbuſdã egrotãtib⁹ duob⁹ mltotiẽs.ſz h qõ a cõlera ru.ſupuẽit illa iunior paſſio alia vo a flegmate.⁊ i flegmate qõ offẽo ãtidotũ.qõ ẽ p calañtũ qõ eũatiuũ ẽ flegmatis:i co.ru.hye rapicrã:mltotiẽs ãt ⁊ ipſa ẽ paſſio ⁊ ab ipſa mã fcã ẽ: oꝛia ãt ſt mẽbra patiẽtia:⁊pp h oꝛn tes ſt medicie. ſic.n.fit apa i ocło i pelliculis ſub coſtis ⁊ i femore.⁊ fit eadẽ mã ⁊ eadẽ paſſio i oib⁹:verũtñ i oculis collyrijs vtiur:i pellicul ſb coſtis facculꝫ ⁊ i femore collyriũ ñ offerim⁹:ſz alias medicias. ¶ Et chicheõ. Et õ his chicheis. Hõeruſ mẽtionẽ faĉ:cõponiꝫ ãt ex farina ⁊ vio ⁊ his maxievtiur p ꝓfortaꝛ vtutẽ ⁊ ꝓſtipatõez vẽtris facẽ:faria oꝛdei qõ deſiccãs ꝓſtipat vẽtrẽ:vinuz ꝓfortat. ¶ Male opantiũ:male opantia diĉ mala opãtia vt hũoꝛẽ ferinũ:⁊ venẽoſũ:aut vir⁹ aiaꝫ venẽoſi.õ alleis vo mẽtionẽ faĉ.aut qꝛ calm ẽ:aut qꝛ ſuba alleoꝝ ꝟriaꝫ:mltotiẽs.n.ſuba ſube ꝟriaꝫ:⁊ ſuba ſba gaudet. ecce.n.epar gaudz ſicub⁹ ſiccciſ ⁊ melle ⁊ iure ſpice:ſuba ãt ſube ꝟriaꝫ ſic lep⁹ marim⁹ plmõi ⁊ cãtarides veſice. ſz h oia ñ ſic ꝟria ꝟriaꝫ:tãqz.n.ꝟria ſole ql̃itateſ.ſz ꝑmõe iꝓpo ⁊ ꝓpetate ql̃dã ꝟria ſuba ẽ ſube. ¶ Uinũ feruidũ. Uinũ offerim⁹ vt ꝓfortem⁹ vtutes ⁊ calefaciamus mãz:feruidũ ãt diĉ:aut qꝛ eẽ eliratũ oꝛ q̃tiẽs vinũ ꝑm ſe calefaciam⁹:aut feruidũ diꝛ vt calaz aqz miſceam⁹ vino ſrfluã:vt nz ipo ꝓtactu ifridet vinũ:mltotiẽs ãt h vinũ cũ pane ꝓbem⁹ q̃tiẽs ſupuẽit doloꝛ capiꝫ vt ñ ſoluz tẽdat vinũ ad ſupioꝛa ⁊ ꝓgregẽt ſpũs ⁊ augeãt doloꝛẽ capiꝫ. Sz ꝓbe panẽ cũ vino vt pãis cateꝛa fiat vini ⁊ cõtẽtũ ⁊ digeſtũ efficiat ſuã bonã opatõz:qdã ãt dñt qꝛ vinũ feruidũ diĉ qñ ꝓmiſcem⁹ cũ ipo ⁊ buliam⁹ tedaſ aui ſcamõeã aut aliqd tale.ga.ãt diĉ qꝛ feruidũ noiat õcoctõez qm̃ h õcoctõ fit vio elixo ⁊ ꝛducto ad ẽtiã ptẽ:⁊ ꝓt mitigaꝛ ferinũ hu.vñ hũtib⁹ aſcharides aut lũbꝛicos ꝓ bem⁹ õcoctõez. ¶ Acetũ ſales. Aceto mltotiẽs vtiur ad ſubtiliãdũ mãz groſſã:aut vt faciat ꝓceſſũ ſic i aceto roſario:ſale ãt vtiur quotiẽs mlta hũiditas ẽ.

Epar gaudet ſicubus ſiccis ⁊ melle.

Panis dr eẽ catena vini.

Qr pond⁹ ⁊ tuſſis cuidã ſupflue laboꝛãti ſupuene

Homo ex laboꝛibus ex itiere debilitas ⁊ põdus expuit extuſſi uit.nãqz ex vertice feb.acuta ad manus ſubmoꝛdẽs: ſcõo vo capitis grauedo lingua exarſit: naſus vngula ſcalptus nõ egeſſit ſanguinem:ſiniſter ſplen magnus durus doluit.

VI

Terũ hy.de egritudie õtermiat: egritudie ãt ab añte cã fcã:⁊ h⁹ egritudis dãs mẽtiõez ⁊ ſiue ſalubꝛis fuerit ſiue moꝛtaꝫ ñ diĉ.ñ.n.õ vꝛia faĉ mẽtõez nz õ egõnib⁹ nz õ idigeſtis nz õ digeſtis.diĉ igr̃ qꝛ fuit qdaz hõ.igr̃abat.n.nom̃ ipſi⁹:⁊ iſte laboꝛauit valde. vñ ñ diꝛ ex laboꝛe ſingulr:ſz ex laboꝛib⁹ plr:vt õſignz mltũ laboꝛé:qm̃ igr̃ laboꝛauit iſte i itinẽ ⁊ i exercitio itineris:debilitate ſt igr̃ eidẽ vtutes:maxie voluntarie.i.motiue. Et exide ex motõe põd⁹ ſꝛuẽit eidẽ.h ãt qdã dubitãt qũo factũ ẽ ꝓpõd⁹:õbebat.n.eẽ ꝟriũ i motõe euapoꝛato coꝛpoꝛe leui⁹ fieri. Et qdã.n.dñt ad h qꝛ põd⁹ factũ eſt:qm̃ mã geſcẽs mota ẽ:⁊ mota feĉ põd⁹:nr̃ ãt doctoꝛ: c⁹ aia fuit dina:ꝓſtituit qꝛ põd⁹ fcm̃ ẽ:qꝛ õbilitata ẽ.qñ.n.õbilitata ẽ vt⁹:tĉ grauiꝫ mouẽt mẽbꝛa coꝛpis.maxie ãt ⁊ ſi mlta fiat diaforeſis. Tuſſis ãt ipſis ſupuẽit a vtice.i a capite:vticẽ ãt diĉ caput ſupioꝛẽ pte õnoians totũ:ipa ãt tuſſis ñ ꝓz ꝑmitiuã cãm fiebat:qm̃ ex pectoꝛe dẽbat fieri.ſz ꝓz accñs pectoꝛe ꝓpatiẽte cerebꝛo:mltotiẽs.n. ifridaꝫ cerebꝝ:⁊ ꝓdẽſaꝫ h⁹i ſrficiẽs ⁊ ſi ferꝫ mã ad pectus mltotiẽs vo caꝛa ẽ ieq̃litas q̃ ẽ i cerebꝛo ⁊ ipa i móz vẽtoſe attrahit mãz:⁊ hãc itez ẽmittit pectoꝛi.⁊ ſic mouz tuſſiz:qdã ãt dñt qꝛ a vertice diĉ q̃ſi a ꝑn⁹ egritudis.ñ ẽ ãt h vez:nõ.n.ꝓz tꝑs egritudis ſigna nob tradit diĉ ãt qꝛ febꝛis acuta fuit ⁊ vehemẽs:⁊ medico tãgẽti acuta q̃litas videbaꝫ:⁊ vlr qõ dictũ ẽ ſupꝛ⁹. Febꝛes he qõ demoꝛdẽtes manũ:hevo mediocreꝫ h.⁊ h mouz motõiꝫ febꝛiꝫ volẽs oñdẽ q̃ ẽ a ꝓfunditate ad ſupficiẽ fcã.ꝝ qm̃ ex multa calitate ſoluebaꝫ mã gñabant ſpũs:⁊ hi defe rebant ſupius. pp h ⁊ capiꝫ grauedo facta ẽ pp mlta vo caliditatẽ ⁊ ligua erat adufta.ſic itaqz ⁊ patiẽs iduxit digitũ ad naꝛez: ⁊ apuit venã manu: ⁊ ſclapſit vngue.vñ diĉ. Naſ⁹ vngla ſcalpꝛ⁹.⁊ tñ ñ emiſit ſãguinẽ itez i cert⁹ ẽ ꝑmo:icertus.n.qõ ẽ qꝛ nõ diĉ ſiue nlło mõ emiſit ſãguinẽ ſiue guttã aliquã: itez icertus.qꝛ nõ diĉ:qꝛ ſiue ꝓ groſſiciẽ hũoꝛis ñ emiſit.ſiue pp õbilitatẽ vtutiꝫ:oꝛ ãt nos ſcire ⁊ ãtiq medici q buſdã talib⁹ iſtꝛis vtebanꝫ ſcalptiuis ad apiẽdã venã.⁊ tm̃ his vtẽtib⁹ ñ egreſſus ẽ:diĉ itaqz ſiniſter ſplẽ:qdã ãt ꝓſtruũt cũ naſo:ſiniſtra vo mltotiẽz q̃ſi q̃tiẽs ſiniſtra hypocõdꝛia patiunt:tũc ex ſiniſtra nare ſpamus educi ſãguinẽ ꝓp rectitudinẽ loci.ſi vo dextra a dextro.⁊ h ſi cõ ſtruaꝫ cũ naſo.ſi vo cõſtruaꝫ cũ ſplene:qm̃ ſiniſter ſplẽ patiebaꝫ. Siniſtrũ ãt diꝛit aut qõ ẽ:ex neceſſitate ſic lac albũ ⁊ ſpõdiles q ſũt in ſpia.aut ſiniſtrũ dicit ſplẽ q̃ſi ſiniſtreptes ſplẽis. Hz nãqz ſplẽ ⁊ ſiniſtras ptes ⁊ õxtraz ⁊ dextra qõ ipſius decliata ſũt ad ventrẽ ⁊ ſtõz:ſiniſtra vo ad coſtas.vñ qꝛ pect⁹ patiebaꝫ ꝓp tuſſim:ꝓp hoc ⁊ ſiniſtre ptes ſplẽis patiebanꝫ. aut hoc dicas:aut qm̃ ille ptes habiles ſũt ad patiẽdũ.⁊ ꝑm ꝓmitiuã cãm paſſe ſt dicit itaqz fact⁹ ẽ ſplen dur⁹.⁊ qꝛ ñ credas ſchiroſaz effe hmõi paſſionẽ iducit:diĉs:qm̃ dolebat i ſchiro ãt doloꝛ nõ fit. h hz pñs intẽtio. ¶ Hõ ex laboꝛib⁹:ex itinere. Hz hoc i titulo ſic itelligere.deide icipe de paſſiõibus a debilitate. ¶ Scõario vo capitis grauedo. Hic ãt dubitabit aliqs qꝛ ab añtib⁹ cãis ſupuẽit iſta febꝛis dẽbat ephimera eẽ:⁊ qũo dicit:qꝛ ꝑa die fcã ſt ꝓna ſinthõata. Ad qõ dõz qꝛ mltotiẽs añtes ſt cãe ⁊ faciũt fe.ephimerã.ſicut ãt acuta ſupueni ⁊ decipit patiẽtẽ ⁊ medicũ ⁊ õ

VII

cidere ad eã que fit ex putrefactione.

Jrabilis ẽ h ꝑmo.ſz oz ſumere q̃ dcã ſunt mltotiens qꝛ egritudo i egritudie pauſaꝫ ſicut pleureſiſ aut pipneumonia i apate:⁊ egritudo in ſinthõate.ſicut pleureſis in alienatõe.⁊ ſinthõa in ſinthõate.ſic melancolia i emoꝛroide ſic ſpaſmus i fe.ſic.n.dcm̃ ẽ:qm̃ fe.in ſpaſmo meli⁹ ẽ fieri q̃z ſpaſmũ i fe.his itaqz ſic ꝓſũptiõ epilepſia mẽtõez faĉ h hy.diſſoluta in quartana vocat ipaz magnũ mõbũ ꝓp dignitatẽ:noiaꝫ ãt epileſia ⁊ maxius moꝛb⁹ ⁊ herculeus moꝛb⁹ ⁊ pueril. Dubitaꝫ vtrũ din⁹ ſit moꝛb⁹ h vtrũ hũan⁹. dicit.n.hy.i li.õ aere locis ⁊ aqs:qꝛ nõ ẽ din⁹ moꝛb⁹:ñ ẽ.n.dinus aut dioꝛ moꝛbus aut hũan⁹ hũanioꝛ moꝛbus. Jtez dubitaꝫ vtrũ i añrioꝛib⁹ vẽtriculis cerebꝛi fit aut i poſterioꝛib⁹:qdã ãt dñt qꝛ in añrioꝛibus:dicit itaqz qꝛ magis fit imobilitas q̃z i ſẽſibilitas demõſtratũ ãt eſt qꝛ motus a poſterioꝛibus ꝓtibus fit vbi ẽ ⁊ nucha:fit ãt epilepſia a flegmatico hu.⁊ viſcoſo ꝓtẽto i vẽtricul cerebꝛi. ſi vero veniat ad eẽntiã tũc ⁊ coꝛꝛuptio fit:fit ãt epilepſia aut in ipo cẽbꝛo cõtẽto mã. aut mltotiẽs i curre cõtineꝫ ⁊ fumi aſcendũt ad cerebꝝ.⁊ tĉ efficiũt epilepſiã.vñ ⁊ patiẽtes ſentiũt aſcẽſũ hũoꝛis ſtati qꝛ occupat hũoꝛ cerebꝝ:tĉ ñ ſentiũt. epilepſiã qõ igr̃ multotiẽs iuuenilis etas diſſoluit. multotiẽs ãt ⁊ fe.ſz fe.hñs rigoꝛẽ habẽs declinationẽ mltos

Splẽ hz ptes õxtras ⁊ ſiniſtras.

De noĩb⁹ epileſie ⁊ in q̃ pte fiat ⁊ qñ põt diſſolui.

hñs sudões. verũtñ qꝫ z chrõica sit taliꝫ ẽ, q̃rtana: qz tertiana nõ durat mltũ: neqꝫ hz multã declinationé: amphierina vo nõ hz õclinationẽ: sz hz modicã: pp lb dixit q̃rtanã dissoluere epilepsiã: aut pp lb qm̃ epilepsiaz dic̃ q̃ fit a melico hu. melicus hũoz nãqꝫ si fuerit i ꝑcauitatib⁹ icerebri effic̃ epilepsiã: sic. n. dicẽdũ est i lb negocio. qm̃ melici epileptici. z epileptici melici. si vo ex eẽntiaz veniat lb melic⁹ efficit melancholiam. viij.

Hic át oz oppõer ad q̃les. vult nã qꝫ docere nos a q̃lib⁹ ad q̃les morbos fit trãsmutatio: multotiẽs. n. supuẽit ophtalmia z stati ipa dissoluitur diaria supuentẽte nisi supueniet diaria ꝓpter idigõné: mltotiẽs áminet pleuretic⁹ morb⁹ z supuenit alienatio z dissoluitur pleuresis multotiẽs melia ẽ: z b dissoluiť vt chirso supueniẽte aut emorroide Sic át z si lienteria sit z supuẽiat acetosa eructatio manifestũ ẽ qꝫ icipit nã digerere: z ẽ bona spes: sic át z in epatica dispõne exñte si supueniat podagra. aut alia h⁹i egritudo dissoluitur. ¶ ix.

Acetosa eructuatõ supueniẽt lienterie bona est.

Dicit qꝫ colera fit ex qb⁹ dixi: qꝫ a piguib⁹ z dulcib⁹. qdã át ꝑmonẽ hũc iferiori adijciũt z dicũt qꝫ colera vt dixi auiũ qm̃ colerice. Dicũt. n. qm̃ colerice sũt aues. z credũt plures eo qꝫ surſũ volãt. surſũ át ferri ꝓpriũ ẽ calitez credũt ex eo qꝫ diuinatrices sunt aues ad diuinationẽ náqꝫ calidũ magis declinat qz frigidũ dic̃ aũt ga. qꝫ iterposit⁹ est hic sermo. ¶ x.

Nota d sudore.

Odicistis. n. multotiẽs qꝫ q̃dã signoꝫ z cãꝫ rõnẽ hñt z signoꝫ. sic. n. vigilia z desiccatõis ẽ signuz z cã. augmẽtat. n. ðsiccationẽ. sitr z calitas ẽ cã acuitatis ignis z signũ: signũ át acuitatz nõ solũ calitaz: sz graveditas z trãsit⁹. s. motiões i itinerib⁹ b excitãt: caliduz z acutũ ipz efficiũt z signũ z cã fit: cur igit lb dic̃ aut dic̃ trãsit⁹ mẽbra q̃ hñt vias: Sciẽdũ ẽ át qꝫ supuenit vuln⁹ i collovesice: z tũc cũ trãsitu vrine fit dolor z signũ acuitatis q̃ ẽ ibi. sitr át z i recto itestio si gñet vuln⁹ idẽ supuenit cũ secessus egerunt. si aũt i aliq̃ mẽbro fit vulnus nõ hñti trãsitũ: tũc nõ fit mordicatio: neqꝫ. n. trãsit⁹. sed molestia. i. gravedo superuenit. ¶ xi.

Nota d sudore.

Intẽdit át b dicere qꝫ i pleuretica dispõne si supueniat aliẽatio: dissoluit pleuretica dispõ. qm̃ át i pleuresi z fe. fit rẽota mã pellicꝰis costaꝫ vl diaphragmate. dissoluit át fe. mltotiẽs át p sudões expurgat mã z dissoluit passio: ptigit át z cũ graue°: sz pp turbatõez vẽtris aut p vrinã. tc̃. n. q̃tiẽs p vrinã aut p vẽtrẽ dz expurgari mã: tc̃ pturbatio fit z molestia. z. h. d. cũ graue die. Mltotiẽs át fit sicca cutis: z sic cessat hũiditas efficiẽs morbũ: salsuginosũ át dic̃ p sudõib⁹. hi. n. aut a coñũt aut a flegmate salso. lb át dic̃ vt ñ gustes tu o medice: sz patiẽs: si vo hz salsugiosũ p vnũ z lb rspcũ coꝛij dic̃ salsugiosũ cõij hñs sq̃lorẽ. aut sic̃ fit i balneatz i mari. xij.

Nota d stupore.

Dictũ ẽ aũt vobis multotiẽs qꝫ vndiqꝫ nos hy. in particularibus exercitat. z nunc de pticulari q̃dam mentionem facit. dico autem stuporẽ. Sz oz nos scire qꝫ stupoꝛ duplex est. aut quidem subito fit ab humore flegmatico hũiditate sbmergẽte neruos: z male sensibiles ipsos efficiẽte. dcm̃ ẽ. n. z in lib. de causis: qꝫ stupoꝛ ẽ isensibilitas sensus z imobilitas mẽbroꝝ h⁹i át stupoꝛẽ iueim⁹ mltotiẽs i hischiã fcm̃ supueire hũiditate ibi submergẽte mẽbra. ẽ át z ali⁹ stupoꝛ q i nobis iuenit: sic̃ qñ ẽ imoderat⁹ dolor: z hũc volentes curaꝛ poti⁹ vo nõ curare. sz mitigare offerimus stupefaciẽtia: sic̃ i colica dispõne supi⁹ opio vtebamur z h⁹i stupefaciẽtib⁹ his itaqꝫ bñ se bñtib⁹ quẽ stupoꝛẽ b dic̃ hy. z dicim⁹ qꝫ vtrinqꝫ mẽtionẽ fac̃ ð aurib⁹ z hischiã i auꝛ qð stupoꝛẽ q a nob iuẽt⁹ ẽ dicit sic̃ dic̃. g. In aure nóvr tãta hũiditas supabundãs qꝫ stupoꝛẽ fac̃. i hischiã vo sbitũ stupoꝛez q supueit ex hu. dic̃ hi. Cõsidera igit dic̃ q̃les stupões z si sint ab hu. cuꝛ cura remoue illuz hũoꝛẽ. illã hũiditatez: z dissolues stupoꝛẽ. b hz pñs itẽtio. In auribus z ex aurib⁹ multa occidũt. Mirabilis ẽ b sermo z pnostic⁹: remisciť ãt ð doloꝛ auriũ: didicistis tñ lb qꝫ i iuuenib⁹ z mõs fit i aurib⁹. iuuenes nãqꝫ cũ hẽant sẽsũ pmptũ plꝰ dolẽt alijs: z pp imoderatũ doloꝛẽ mõs ꝓtigit. dic̃ itaqꝫ hy. qꝫ i aurib⁹ z ex aurib⁹ mõs supueit qd át ẽ lb qð dic̃ i aurib⁹ z ex aurib⁹ morꝫ. Et sciẽdũ qꝫ mltotiẽs mã mlta q̃ptinet i aure ꝑ patiẽte. z fit flegmõ z imoderat⁹ ẽ doloꝛ. ét stati cessat dolõ: z idiota qdẽ gaudet ꝑsideraꝫ doloꝛẽ cessare: ãtista vo medic⁹ iuestigat qr cessauit doloꝛ: vtꝫ pp turbationẽ vẽtris: aut pp eũonẽ aliã: z cũ nihil hoꝫ iuenit: sz iuẽit qꝫ subet fcm̃ ẽ: z ðclinat⁹ fcũs ẽ patiẽs z taciturn⁹ z attract⁹ ad sõnũ q ẽ exñ nãz z ilico: dico qꝫ malũ ẽ lb z mortale: z lb ẽ qð dic̃. Ex aurib⁹: qð vo dicit i aurib⁹: qm̃ ẽ multotiẽs mltitudo i capite z ferť vsqꝫ ad aurẽ ꝑs mã ei ñ ꝓz pmutatóz: sz p traductõez: z signũ fit lb mortis. z lb ẽ qð dicit i aurib⁹. ¶ xij.

Dria inter ðtermistõez z modũ ðtermiationis.

Trãsfert se hy. ad aliũ ꝑmonẽ: z tradit ñ simpliter termiatóz: sz modũ deteriatõis. aliud. n. ẽ determiatio z aliꝺ ẽ modus deteriatõis. deteriatio qdẽ ẽ qm̃ dico qꝫ b patiẽs cras moriet aut sanꝰ erit: modus ãt deteriatõis sic̃ qñ dico. qm̃ p fluxũ sãguis sanꝰ erit. aut p sudoꝛes aut p talia. lb igit dic̃ hy. qꝫ finientes aut cũ sudoꝛe finiũt aut sine sudoꝛe. z ipe qdẽ de sudoꝛibus fecẽ mẽtionẽ: tu vo itelligas z a pturbatiõe vẽtrz z ab alijs purgõnib⁹. z vtꝫ qñqꝫ p sudoꝛes finiũt. qñqꝫ vo sine sudoꝛib⁹. Dic̃ ãt qꝫ qñ ẽ hũidũ corꝓ tc̃ dicas qm̃ sudoꝛes fiẽt. si vo siccũ z durũ fuerit corpus. tũc sine sudoꝛibus finiunt. Sudoꝛẽ ãt hic dic̃ nõ eũ q ꝓz nãz fit: sz sudoꝛem sycopticũ: sic qdẽ exponimus ꝑmonẽ si finiũt q̃si moriũtur itelligas. si vo finiũt sicut dcm̃ ẽ i apbis sũsperz loco pmutãt dicas sic. qm̃ hñtes raꝫ corꝓ z molle sudoꝛib⁹ ipis supueniẽtib⁹ sani fiũt. q vo hñt siccũ corꝓ p aliã expurgõnẽ pmutant. Et pp qd mẽtionẽ fecit ð siccoꝛ z duro z distẽso. ñ. n. sũt idẽ: z dicim⁹ qꝫ mime. hũidũ aũt sicco oppõit. z distẽso remissũ. z duro molle. vez hy. vẽ dre qꝫ idẽ st qꝫ sicco z distẽso. duꝫ molle z solũ cõstituit tãqz molli z remisso z hũido ad idẽ ꝓcurrẽtib⁹. i vitate tñ drñt adiuicẽ. sicut i exẽplo vtris. vter nãqꝫ plen⁹ vio distendiť qdẽ. nõ tñ ẽ durus neqꝫ siccus. ¶ xiiij.

Siccus durus z distensus ñ st idẽ.

Mirabilis ẽ hic sermo. qd ãt dicit. In mutabilib⁹. qdã dicunt qꝫ male consuetis factis morbis dic̃ falsum est autem hoc. nõ enim cãcrum aut elephãtiaz

imutabilē noiam⁹ morbū. qdā vo itez dñt q ō male cō
suetis qdē dic ñ tñ ō oib⁹. dicam⁹ át nos ꝓmá expónez
qō ē facile ꝙuertibil morb⁹: z qdē facile ꝙuertibil hō: z
dicim⁹ irascibilē z itez mitē: z ꝓfesti qō qñqz diligentē
qñqz vo odiētē. Si ăt voluerꝛ ytemur meliori z manife
stiori exē⁹. facile ꝙuertibil hō ē ifidel: sic. n. z egritudiez
dicim⁹ ifidelē q qñqz qdē pausationē hz qñz additóez.
qñz pausatóz hz z itez additionē: z h̄ m'totiēs
Sed considera vtrum
hic imutatio per ꝓpriā
nām ꝓsequt egritudinē
aut p culpā patientis:
sigdē ē p culpā patien-
tis: hoc bñ curabile ē:
remoue culpā z cura-
bit passio. si vo p nām
egritudis hoc ē difficī
le. q̄re aūt sit difficile: z
dicim⁹ qm̄ qñ qeuerit
egritudo z ꝓsideram⁹
ipaz cessare: vtimur ad
dimēto diete z poti⁹ le
dim⁹. pp hoc igr̄ nō oz
hac vti dieta sic ꝓtigit: si vo vtiur moderate debem⁹ vti
z añ hác ꝓseruatiuā dietā moderate eūantes. bñ át di-
xit eūantes vt ñ pfectā cūoné sumam⁹. m'totiēs át cuz
idigesta sit egritudo p⁹ ꝓseruatiuā dietā oz nos vti dieta
locali z pmutare loca. z si egritudo nó fuerit obediēs
tē vti circulatōib⁹ nos oz: z itez dieta assumptiua vti: z
itez ꝓseruatia. z itez ordiata. h̄ ē qō. d. hy. pmutare icō-
grua itaqz z exē^m adducit h⁹ ꝓmōis breuit hystorizādo
z dic sic. vt chirōi ꝓmouētia: ex qb⁹ creatóes. z qdā ăt
libroz hñt miliatia. qdā creatiōes. sigdē igr̄ hz milia-
tia: ꝟsignat q resuscitatōes q̄dā pue fcē sē sic miliuz: z
he acute erāt z motū faciētia. Si vo hz creatōes desi-
gnat q reūa acutū z mobile ꝟscendebat a cerebro ad
gutt: z faciebat screatóz q̄ erat ꝓn^m tussis.

De imu-
tabilita-
te egri-
tudinis

Sermo iste chirurgic⁹ é. m'totiēs. n. suppōit pas-
sio idigés chirurgia. v. g. ipa oz chirurgizari. aut
scufule aut fistula aut os aut aligd tale. q oz q chirur-
gic⁹ icidat q̄z⁹ū oz icidere. Hoc deteriat hy. z tertiū icisi
onis stauit z dic. q i tñ ꝙuenit icidere q̄usqz puéiat ad
corp⁹ sanū. m'totiēs aūt nō vsqz ad corp⁹ oz incidere. sz
vsqz ad modicū: z obuiant nobis vene magne: z timoz
ē ne fluxus sāguis fiāt venis icisis: aut spasm⁹ neruz pa
tiētib⁹: aut tetan⁹ aut aliq̄ h⁹i passio. z tūc oz paz icide-
re. z reliquū aut puluere corrosiua aut exustiōe auferi.
h̄ igit dic hy. q si remáet pticula scrophulaz: aut apa
tis occasioné passioné noiat. si igit h⁹ passiōis pticla re
maneat: hác oz aut puluerib⁹ mūdificare aut exher cū
vngul'. aut cū filo lini. aut vrere mūdātū aut itelligédū
é mūdificationē carniū. aut mūdādū dicit q̄si purgare
passioné p mellicratū aut iure purgatiuo. z q̄re át dicit
itez icidere: z dicim⁹: q qdā chirurgicoz si viderint in
chirurgia aliquē syncopizāte: tūc dimittūt eum qescer
iterum in sequenti die reliquum incidūt: hoc sciuit hy.
z hoc est quod dicit.

De ꝓmu-
no icisi-
onis apa
tū aut al
teri⁹ rei.

Itez de ptic'ari morbo. vz. fluxu sāguis mētóez
i facit hy. tñ hoc volo vobis ꝓdicare q qdā putāt
hūc sermonē dare vob sciaz cognitionis. qdā vo
putāt eē ꝓnosticū: nos vo dicim⁹ q é curatiu⁹. sed h̄ oz
ꝓus assumere. qm̄ fluxus sāguis p nares supuēit aut p
pter debilitatē virtutiz: aut p multitudinē sāguis: sigdē
igit pp debilitatē supueniat. tūc mali colores fiūt: z tūc
oz nos iuuare. z q i h⁹i fluxu sāguis eūat⁹ē spūs aializ
vitalis z nālis. z vtutes debilitate sūt: oz nos tūc offerre
aliqō qō possit z ꝓfortare vtutes z restaurare euapora
tū spūm. z pp hoc ministramus nutrimētū: z dico qdez
nutriūtū nō cōbustioné sz potū: z potū dico nó aquā
sz vinū. Quia vinū facile digerit: spargit apponit con-
glutinat. nutrit mēbra: cōfortat virtutes. si vo superue
niat fluxus sanguinis pp multitudiné materie. tūc nó
fit malus color: sz poti⁹ rubicūd⁹ fit color. z tūc si oz ꝓbe
re vinū qz vinū calitate
discursioné opat z reu
matismū: z difficiliora
accūtia. vñ dic ga. q in
podagrizantibus ñ oz
ꝓbere vinū: qm̄ discur-
sióe supueniēte mouē
tur reumata: z nó defe
rūtur nisi ad debiliora
mēbra. oz át nos scire
q attēdēdū é hoc qñ ꝓ
bemus vinū q caput ñ
sit facile patiēs: qz si sit
nó debem⁹ ꝓbere: si vo
ē bñ ferēs ꝓbe. ¶ San
guis fluit mult⁹ z mul
totiēs ex narib⁹. ¶ Bñ
aūt dixit. multus z multotiēs. vt z multus sit sanguis z
cōtinue fluēs. si. n. modicus est z ꝓtinue fluat: aut mul-
tus qdē z iterpollatz fluat. sil'r aūt z h⁹i casus virtutis
accidit. Pura modice his ꝓsunt. quidā aūt libroz hñt
pura modica ꝓsunt. sed nó bñ habent. sed pura modi-
ce. q. d. vina pura modice ꝓsunt quasi modice modera
te data. vt modice accipiamus p aduerbio.

De vio
virtuz de
bilitate
z i poda
grizanti
bus.

Dissil'r z q̄bus capita bene
ferētia puz ꝓdest: q̄b⁹ vo
non nó.

Aut q̄b⁹ nares humidi
ores natura: z semen
hūidi⁹ z plus sāi sē hi moz-
bidiores q̄bus eō.

Rotunda sputa repcus
soria vt i plithio adia
cente a caloze. z. v. die flu
xu sanguis ex narribus bñ
determinat⁹ ē morbus.

Duo
sputū fi-
at rotū-
dum.

Ad aliū sermonē trāsfert se hy. z differētes dñt h
a expōnes. qdā. n. dñt ꝓmū esse añs: sz vo z tertiū
ꝓñs. qdā vo dicūt primuz z sm z tertiū ꝓñs. z q
faciunt ꝓmū añs vident dicere q semen a cerebro de
scēdit siue aut p nuchā siue p alia mēbra. i pñti nó iten
dim⁹ iuestigare. dicūt itaqz hi sic. q̄b⁹ nares hūidiores.
z semē humidius é. ecce ꝓmū z sm añs. his sanitas fit.
z ecce tertiuz ꝓñs. itez dñtes expónes dñt: isti. n. sani
sūt vt qdā dñt. qm̄ m'ta est hūiditas. z hec euacuatur.
hac euacuata hūiditate siue sup fluitate. z puruz manet
corp⁹. z exiñ sanitas fit. qdā vo dicūt q hūiditate eūa-
ta siccitas vicit. z siccitate fit sanitas. qdā vo dñt q exq̄
corp⁹ é hūidū. pp h̄ z sanū é. Hūiditate nāqz gaudet nā
z efficit sanitatē. ꝯrijs vo morb⁹ gñat. z potuit exēplum
supioz ptiū corpis nares. iferioz vo semē exiñ. manife
stū ē nobis q i h⁹i cōtinētia totū corp⁹ sanū est.

Dicit. n. hy. q si vrina egrediat multam hypostasiz

hab ens in alienatione. tunc alterationē designat pas-
sionis: cū expurgeť p vrinā mā. alienationē nūc dicit n
q̄ fit ꝑm primitiuam cāz. sed illā q̄ fit ꝑm colligantiam
alienationē q̄ fit ꝑz ꝑmitiuā cāz nō oino dissoluit vna
multa egressa. ☞ Ut q̄. Ecce de pticulari remiscit exē°.
Cuidā supuenit ꝓp grossas vrias pmutatio alienatiōis
cum lapsu autem dicit aut cum caluicie aut lapsum di-
cit casum capillo ꝛ sup
uenīē tē ab hūoꝛe salié
te salso ad capᵘ. vñ fit ꝛ
ophiasis ꝛ a lopiᵃ. 20.

Annus
suffic̄ q̄r
tano ad
digōnē
nisi fiat
pcm̄:

QUartanꝰ durat
q plus vno anno
ꝛ videmꝰ qñq
q durat duobꝰ ānis. ꝛ
qñq minꝰ vno anno ꝛ
ipe dicit q nō ad vnñ
ānū. ꝛ ad h̄ dicimꝰ aut
q plurib⁹ supuenit di
xit hy. ꝛ vt in plūbus q
dē ꝑ annū durat. aut et
ꝑz vītatē ānꝰ solus suf
fic̄ q̄rtano ad digōnez
nisi pcm̄ fiat a medico
aut ab egro aut ab ex-
teriozib⁹. xxj.

QUidā āt libꝛoꝝ
q hñt Cui datuū:
qdā āt libꝛoꝝ: aut s̄ hq
dē hñt. cui in dtō casu designat h̄ q cui supueniūt estiui
moꝛbi. ỽ. g. causones tertiā phrenetici ꝛ vlr calidi ꝛ sic
ci moꝛbi. hi i. v. diep fluxū sāguis dtermiant. Qm̄ acu-
te egritudies dtermiant ꝛ nō dissoluūt. ꝛ teriant ꝑ apa
aut ꝑ expurgatōez. dico aut ꝑ sudoꝛes aut ꝑ fluxū san-
guis: estaᵗ aut dic̄ n̄ estarē simplr: ꝛz calm ꝛ siccū aerem
tpa nāq̄ n̄ agūt noib⁹ ꝛz cāis. ꝛ h̄ qđ si hñt cui i dtō cāu
si ỽo hz aureꝛ dic̄ q aureꝛ patiēteꝛ estiuū mōbū. ꝛ é esti
uus moꝛbus iste: n̄ q fit a flegmate nz a melancholico
hu. ꝛz flegmō vlr q fit a sāguie. hꝰ itaq̄ flegmō in. v. die
iactu soluit. iactū āt dic̄. aut qm̄ fluxus sanguis fit: aut
qz flegmō post putrefactionē alr maturationez māei
rūpit. ꝛ sic fit dissolutio aut. v. die aut ꝑlixtoꝛi. ſ. septima
aut nona aut vndecima xxij.

PEr h̄ vlt oñdere q apata supueniētia circa gingi
uas ꝛ liguā ꝓdicis. ꝛ creticis dieb⁹ dteriant: qdā
āt libꝛoꝝ hñt expuūt. qdā ỽo putrescūt: siqđ igr̄ hñt ex-
puūt dsignat q ꝑ sputū. vij. die dtermiabit. sive hñt pu
trescēt: dsignat q. vij. die putrescit apa. vtrūq̄ āt bñ se
hz: ꝛz meliꝰ ē putrescēt: q̄si ꝑ expurgatōez putrefactōis
dtermiabit. vlt āt hy. q h̄ apa meliꝰ expuaī vt nō pma-
nēs tēdat ad iterioꝛa: ꝛ distillet ad cānales pulmonis:
aut ad ꝑ monē: q ꝛ melioꝛ textꝰ sit: exputrescēt q̄z expu
ent: mānifestū ex eo q ꝓñr dtō putrefactiōe mētionē facit
Tricēs: iuxta nares putrefactiōes. xxxiij.

Ossa dē
tiū do-
loꝛe nō
ñt senti
re dñr.

TRānsfert se hy. ad aliū ꝑmonē: h̄ āt oz nos scire q
supuēit discursio māe sic q corꝛosionē dētiū opaī
sitr igr̄ discursio fcā ē mare a cerebꝛo i dētes. ꝛ ibi ꝑma
nēs fec̄ flegmonē. vñ q̄tiēs dic̄ q doloꝛ fit dētiū n̄ op
dubitaī circa h̄. qz aut dētes hñt aliqd spāle plrisq̄ alia
ossa: vz. setūr sic dcm̄ ē i anaᵒ: aut dic q dolō supuēit vē-
tib⁹ n̄ pp dētē: ꝛz pp apa: ꝛ tn̄ h̄ n̄ possum⁹ dissolueī nisi
ꝑ cāz vēiētē remouerim⁹: sic. n. n̄ ē polē riuū aq̄ hauri-
ri dūmō fōs det ei aq̄z. sitr ꝛ h̄ n̄ ē polē doloꝛē dētiū ces
saī nisi cessauerit discursio q̄ dscēdit a capite. oz nos igr̄
vtī ꝛpcussiuis vt iuī roſaꝝ ꝛ lēticlaꝝ ꝛ hꝰi taliū: ꝛ tc̄ de
uenire ad curas locales: ꝛ iā vlꝰ sū his repcussiuis ꝛ n̄ ꝑ
fnit ꝛ tc̄ vtō mollificatis ꝛ moderate euapōatis: ꝛz nō h̄
mō cessauit doloꝛ. ꝛ tc̄ timēs ne imodēato dolōe dissol
uatꝰ vt⁹ offero stupefaciētia ꝛ ꝯcipio sēlū. si ỽo h̄ mō nō
cessauerit doló. tc ꝓcipio q mā q̄ ꝓtiet ibi é grossa: ꝛ tc
pip ꝓtritū appono deī suauit. vt n̄ ꝓmotóe aug̃nté do
loꝛē. ꝛ h̄ mō expurgata ē mā cū eēt grossa. qm̄ āt illa q
dē a cerebꝛo sbtit erñs. h ỽo grossa fuit ꝓpid qō māsit i
dētib⁹ a supcilio ibit vēit. a supcilio dic q̄si a cerebꝛo.
Sigō alia. q alia dic̄ ꝛ diciuꝰ q alia dicit vt repcussiua
mollificātia ꝛ stupefaci
entia. Magꝛ ỽo. aut qz
violent appoⁱⁿ é stupe
faciēs ꝓp iexpiētiā me
dici. ꝛ violētioꝛ fcūs est
doló. ꝛ diciusq̄ n̄ é h̄. si
. n. h̄ eēt oportebat stati
itē cessare doloꝛē. sed
diciusq̄ bñ appoᵛ stu-
pefaciēte medicia vio
letiō fcūs é dolō cū mā
n̄ euapoꝛauit. ꝛz potiuſ
q̄ desata est. xxiiij.

SJ bñ recolitꝭ dcm̄
é vob q multa et
mirabilia documta tra
dit vob hy. i pñti tracta
tu ꝛ dmratiua ꝛ pnosti
ca ꝛ medicinalia ꝛ ana-
thólica ꝛ nalia. ꝛ nē ita-
q̄z ab egritudib⁹ trans
fert se ꝑz ad nāz nroꝝ
coꝛpoꝝ. Sic̄. n. artifex nauiꝭ aut rectoꝛ n̄ ꝓt opari circa
ligna igrās h̄ eā: sitr ꝛ medicꝰ n̄ ꝓt opari circa coꝛpa
hūa. igrās nāz hoꝝ ꝛ ꝓplonē: dic̄. n. q oz has igreī ꝛ er
q̄t elemtis ꝓstat nrz coꝛpꝰ: qm̄ ex q̄tuoꝛ: ex qb⁹ ꝛ diciuꝰ
q ex igne aq̄ ꝛra ꝛ aere: ꝛ quo se hñtib⁹ hiꝭ adiuicē: ꝛ qm̄
q̄litatib⁹ ꝓmixtis sbstātijs ỽo ꝑz analogiā exñtib⁹. Ex
his igr̄ elemētꝭ fiūt hūoꝛes. q̄ ꝛ hos oz iuestigaī q̄t sīt et
q̄les ꝛ qūo se hñt i nob. ꝛ quō sīt q̄tuoꝛ: sāguis cole. ru.
flegma melācholicꝰ hūoꝛ ꝛ q ex his nutriūt nr̄a mēbꝛa
mēbꝛoꝝ. n. h̄ qđ a sanguie nutriunt puro: h̄ āt a sāguie
mixto colere: h̄ āt a flegmate. alia ỽo a melico hu. Qm̄
igr̄ ex his fiūt mēbꝛa: igramꝰ ꝛ ỽtutes mēbꝛoꝝ: ꝛz q ỽ-
tutes ex actionib⁹ cognoscunt. ỽbemꝰ igrere ꝛ actio-
nes mēbꝛoꝝ vt ꝓpas: ēt sciamꝰ ỽtutes quo se hñt. qm̄
āt ꝛ q̄dā mēbꝛoꝝ iuuam̄tū ꝑbēt: igramꝰ ꝛ iuuam̄tū ꝓ-
rū. Aliud. n. é iuuam̄tū: ꝛ aliud é actio. iuuam̄tū qđ ē qñ ꝑ
aliud mēbꝛū aliud agit. actio ỽo qñ ipz ꝑ se agit: qm̄ āt et
ꝓcauitates sīt i qbusdā mēbꝛis dtermiemꝰ ꝛ d ꝓcauita-
tib⁹. sī āt ꝓcauitates cerebꝛi coꝛdis pectoꝛis ꝛ stōi i oi
b⁹ āt his oz nē epilogū dre: q siqđ h̄ ꝛz nāz se hñt: oz ꝛ
ꝓfuare i eisdē: si ỽo ex nāz oz reducere ad id qđ est ꝑm
nāz ꝛ ꝑ b̄ ꝓcepit nob ea q̄ sīt ꝛz nāz igrere. oz āt medi-
cū scire ꝛ exterioꝛa alterātia nr̄z coꝛpꝰ. ỽ. g. ꝙersiōes tē
poꝛū: aut vniꝰ tpis: aut duoꝝ: aut totiꝰ āni. Sitr āt ꝛ ꝑ-
ticulaꝛē oz igrere aerē. ſ. diurnū. dies nāq̄ imitaī ānuꝝ.
diei qđ tpis oriētalē assitaī ver i meridianū ỽo eītati. oc
cidēs ỽo autūno. nocturnū ỽo tps hyemali: ꝛz postq̄z
h̄ dixim⁹ exponam⁹ ꝑmonē hy. vt cōcordemꝰ ipz nr̄is
dictis. ☞ A capite ossiū nā. Cōueniēter icipit hy. ab ossi-
bꝰ capiti. qm̄ ossa aut fūdamēti iuuamēti exhibēt aut co
opim̄ti aut custodie. ossa āt cere. ꝛ custodiūt cerebꝛū et
iuuam̄tū fūdam̄ri exhibēt cuti. ꝛ sbis carnib⁹. aut igit̄ ꝓ
pter h̄. qm̄ cerebꝛū digniꝰ é: aut ꝛ ꝑncipale mēbꝛū ꝓp h̄
ex ipo icipit. aut qz cerebꝛo ꝓpōtióaī totū nr̄z coꝛpꝰ. Si
qđ. n. é magnū cerebꝝ. magna é ꝛ nucha magne sūt et
spōdiles ꝛ coste. et extrēitates spatulaꝝ ꝛ nodi eaꝝ ꝑn
cipiū adiutoꝛij q ỽēit ad iūcturā. q̄ ꝛ adiutoᵐ magnū
ꝛ cubit ꝰmagnꝰ ꝛ extrēa manꝰ ꝛ h̄ qđ in supioꝛib⁹. sitr
āt ꝛ iferiōa mēbꝛa ꝓpōtióanī cerebꝛo; qm̄. n. magnū é

dria int
iuuamē
tū ꝛ ac-
tionem.

Dies ꝑ
poꝛtóaī
anno.

Orta at-
testātur
ꝑncip. ſſ

cerebꝝ magna ⁊ nucha magne ⁊ ſpōdiles vſq; ad lū=
bos. lūbiſ ãt adiacẽt oſſa anche oſſa magna exñtia ⁊ cū
bis ꝓncipiū hui⁹ femoꝛ; tẽdẽs ad ſcbiã itaq; magnū ẽ
⁊ femur magna ⁊ tibia ⁊ cauilla ⁊ extrẽitas pedis ⁊ cō
cauitas pedis ⁊ raſcha videſ quō cerebꝛo ꝓpoꝛtõat to
tū coꝛp⁹. ióq; ab h̄ icipit. igr̄ oꝛigrere ⁊ neruos ⁊ arte
rias ⁊ venas: ſic. n. i exterioꝛib⁹ ẽ fõſ ⁊ ex ipo fluui⁹ ⁊ ex
fluuio alij riui puſ: ⁊ ſic
ẽ ſtipes arboꝛ;: deiñ ex
ipo ram⁹ magn⁹: ⁊ ex h̄
ramo alij ramuſcli: ſic
⁊ i nr̄is cõpoꝛib⁹ cere=
bꝛũ aſſiℓaꝛ fõti ⁊ ſtipiti
ẽ ãt ex ipo nucha aſſiℓata fluuio: aut magno rão: ⁊ poſt
nuchã ſt̄ nerui ex ipo ꝓcedẽtes ⁊ pbẽtes mẽbꝛ; ſẽſuꝫ
⁊ motũ: ſiℓr̄ ãt ⁊ i arteryꝫ ẽ coꝛp⁹ qõ adoꝛti: ⁊ ex adoꝛti
ꝓcedũt arterie q̃ ferũt ad m̃bꝛa vitalẽ ỽtutẽ: ſiℓr̄ ⁊ i vẽiſ
eaõ ꝓpoꝛtio ꝓbuaꝛ: ẽ nãq; epar: ⁊ i eo ẽ vena chilis: ⁊
ex ipa ramificãt vene q̃ miſtrãt mẽbꝛis nutrim̃tũ: ſi ỽo
volueris: dicas ꝙ ẽ poꝛtã aſſimilãs fluuio: ⁊ ex ipa ite=
rũ diones venaꝝ ferũt: ſꝫ dignũ ẽ igrere q̃re hy. õ ner=
uis ⁊ vẽis ſolũ m̃tionẽ fec̄: ñ ãt õ arteryꝫ: ⁊ dicius ad h̄
ꝙ ꝓ vẽas ſbitellige ⁊ arterias: qꝛ ꝓſuetudinẽ hꝫ noiare
venas: ⁊ venas ꝓpe: ⁊ arterias: qdã ãt dñt ꝙ h̄ per ner
uos dic̄ ⁊ arterias. qm̃ nerui a coꝛde oꝛiunt exiñ ⁊ ar=
terie hñt oꝛtũ. h̄ ãt dñt ꝙ opinãt i coꝛde eẽ ỽtutẽ regi=
tiuã: qm̃ iueniẽtes ligam̃tũ qõdã i coꝛde arbitrati ſt̄ qõ
dã neruũ eẽ: ⁊ dixeꝛt exiñ eẽ ꝓncipiũ neruoꝝ. vñ ⁊ Ari.
afferũt i teſtẽ ſic̄ opinãtẽ i coꝛde eẽ regitiuã: male ãt di
cũt h⁹ t. Ari. n. dic̄. Ubi ẽ ꝓncipiũ neruoꝝ ibi ⁊ regitiua.
⁊ ſi oñſũ ẽ i anathõia ꝙ ꝓncipiũ neruoꝝ i cerebꝛo ẽ. ma
nifeſtũ ẽ qm̃ ⁊ regitiua i cerebꝛo ẽ. hẽs igr̄ ꝙ ꝓ venaꝫ ſẽ
intelligit ⁊ arterias: ⁊ ñ ꝓ neruos: oia igr̄ h̄ mẽbꝛa oꝛ in
grere vℓr vt iduxim⁹ oꝛigrere ꝓncipiãtia ⁊ ꝓncipiata m̃
bꝛa ⁊ hñtia aliũde ỽtutes ⁊ inatas ỽtutes ⁊ hñtia ina=
tas ſt̄ ⁊ aliũde. oꝛ igr̄ h̄ igrere ⁊ ſic ſe hñt ꝓꝫ näꝫ i eiſdẽ
ꝓbuare ipa. ſi ỽo puertãt ⁊ aut ruptõ eꝫ patiãt aut coꝛ=
roſionẽ. tc̄ oꝛ reducere ad id qõ ẽ ꝓꝫ näꝫ. ¶ Et carniũ.
Dic̄ ꝙ oꝛ igrere ⁊ carnes ꝙ iuuam̃tũ ꝓbẽt. he näq; car
nes adiacẽt oſſib⁹: ⁊ lacert; iuuam̃tũ exhibẽt ⁊ ñ ſolũ h̄
ſꝫ qm̃ lacertoſuꝫ gen⁹ ꝓponit̄ a neruis ⁊ carnib⁹: et ex
mℓta motiõe õbebat deſiccari neruoſuꝫ. ꝓp h̄ fec̄ carno
ſuꝫ gen⁹ vt hũectet neruos. Allioꝝ ãt dic̄ q̃ſi alioꝝ mẽ=
broꝝ. ỽ. g. ligamẽtoꝝ cartilaginũ pelliculaꝝ: aut h̄ aut
⁊ aliõ dicas q̃ſi ỽtuꝫ mẽbꝛoꝝ ⁊ actiõis: ⁊ iuuamenti: de
his näq; ñ fecit m̃tionẽ manifeſte hy. qꝛ ſubitelligunt
cũ mẽbꝛis: mẽbꝛa nãq; ⁊ ỽtutẽ hñt ⁊ actionẽ. ¶ Et hu
moꝝ. Dic̄ ꝙ hũoꝛes igri oꝛ q̃t ſt̄ ⁊ q̃les ⁊ qũo ſe hñt ad
iuicẽ: ⁊ qũo nutriũt̄ mẽbꝛa q̃ ſũt i nob: ⁊ ſi ꝓꝫ näꝫ ſe hñt
nihil facias. ſi ỽo ex̄ näꝫ. tũc ſi hũoꝛ õficit ꝓ nutrim̃tũ re
ſtaurat: ſi ỽo ſupabũdauerit euacua. Sciẽdũ ãt ꝙ qdã
libꝛoꝝ nõ hñt: ⁊ hũoꝝ: ꝫ hũoꝝ ſõlũ ſine ⁊. et ẽ h⁹ ꝙſtru
ctio attica: ꝙ ỽo dicit ⁊ alioꝝ: dicit ꝙ ingras alios hũo
res q̃ ſt̄ ex̄ näꝫ: hũoꝛe venenoſuꝫ viridẽ colerã nigram
⁊ h⁹i: aut h̄ itelligas: aut alioꝝ dic̄ q̃ſi ſpũꝫ. nr̄a nãq; cõ
poꝛa ñ ſolũ a ſolidis ⁊ hũidis mẽbꝛis cõponũt: ꝫ a ſpi
ritib⁹ ſi volueris h̄ itelligere dicas ꝙ ſpũs õſignauit ꝓ
eo ꝙ mẽtionẽ fecit õ neruis venis ⁊ arteriꝫs: aialis aũt
ſpũs miſtrat̄ ⁊ ducit̄ ꝓ neruos coꝛpoꝛi: vitalꝫ vero ꝓ ar
teꝛias. nãlis ꝓ venas. ¶ Et ſupioꝛũ. qd ãt dic̄ ſupioꝛes
⁊ iferioꝛes vẽtres. ỽ. g. cerebꝝ q̃tuoꝛ hꝫ vẽtricℓoſ duoſ
qdẽ añrioꝛes ⁊ duos poſterioꝛes ⁊ ex añrioꝛib⁹ qdem
ꝓcedũt ſpiracula i ſpẽꝫ mamillaꝝ vnũ qdẽ mediũ i q̃
ẽ rõ: q̃rtũ ỽo poſterioꝛẽ i q̃ ẽ mcoꝛia: ⁊ he ſũt cerebꝛi cõ
cauitates: ſt̄ ãt ⁊ alie ſic̄ via guttur̄: oꝛdinẽt̄. n. ⁊ vie cuꝫ
ꝓcauitatib⁹: q̃m nihil fere adiuicẽ dñt. itaq; ⁊ i cõi di=
ſciplina de cauſis: õ eiſdẽ aſſignat̄ poꝛ; et ꝓcauitatib⁹
ſt̄ ãt et pectoꝛ; ꝓcauitates et cõdis i his iq̃ cõtiet̄ nãliſ

Cerebꝝ aſſimi=
lat̄ fõti et ſtipi..

Ubi eſt ꝓncipiũ n.. oꝝ ibi et re gitiua

De iuua mẽto cã nis.

calꝛ ⁊ ſtõi ⁊ iteſtinoꝝ ⁊ veſice: has dic̄ iferioꝛes ⁊ ſupe
rioꝛes vẽtres. Sꝫ oꝛ nos ſcire ꝙ hoꝝ vẽtriũ hi qdẽ ne=
ceſſarioꝝ ſt̄ retẽtiui ſic̄ hi q ſũt cerebꝛi ⁊ pectoꝛ; ⁊ coꝛ=
dis ⁊ ſtõi. alij ỽo ſupfluitatũ ſic̄ q ſũt iteſtinoꝝ. ¶ Et rõ
nis. Ecce h̄ õ ỽtutib⁹ dicit: ſꝫ qm̃ ỽtutes aut aiales ſũt
aut nãles. aut vitales: ⁊ digniꝛes ſũt aiales: et i aiali=
bus digniꝛes regitiue motiuis et ſenſitiuis: ióq; õ hiſ
q̃ valde digne ſũt men=
tionẽ fecit vt rõnis. In
gre igr̄ dic̄ et rõné. qd
ãt õbeo igrer̄ i rõe: dic̄
gal. ꝙ oꝛ igrer̄ vtꝝ ifir
ma mẽte ẽ hõ aut iteꝝ
q̃ſq; ſan⁹ erat taciturn⁹ fuit: nc̄ ỽo ỽboſus aut eꝫ°. aut ꝑ
qõ ỽboſ⁹ nc̄ taciturn⁹ ⁊ i tioꝛe et i puſillaitate ẽ. Inqrit
ãt et mo'' rõnis. qd ãt dic̄ mo'' q̃ſi dr̃iaꝫ ocm̃ ẽ ãt ⁊ i lí. õ
cãis: et i lib. de dr̃ijs febꝛiũ q̃t modis oꝛ febꝛis q̃ſi dr̃ia
fe. q̃ ãt ẽ h̄ dr̃ia rõis. et dic̄ ꝙ ꝓſiderem⁹ q̃ ẽ ꝓꝑ̃o efficiẽt̄
rõné ꝓꝫ medicos et dr̃iae ꝓꝑ̃onũ. et q̃ ẽ ꝓꝑ̃o ꝓuiẽs rõ
ni ꝓꝫ pℓos: ꝓꝫ qõ medicos. ꝓꝑ̃o ẽ cã effectiua rõnis. et
h̄ qdẽ dicim⁹ ſi in penultima ponam⁹ accẽtũ dicẽdoꝝ.
ſi ỽo circũflexe dicim⁹ cõpoꝝ exponẽdo ꝙuerſionũ. ali
ud pelag⁹ expõnis hẽbit nos. et dicim⁹ ꝙ ipe dic̄: ꝙuer
ſiones factas viuere. qm̃ ab exterioꝛib⁹ alterat̄ et tranſ
mutat̄ nr̄; coꝛp⁹. Periodo nãq; celeſtiũ coꝛpoꝝ oꝛdi=
nant̄ et regũt̄ h̄ iferioꝛa coꝛpa. Jóq; oꝛ nos de his ſci=
entiã certã hr̄evt ñ videamur eẽ ꝓꝛes piſcatoꝛib⁹ q et
ꝙuerſiões ſciũt: et laguſtaꝝ augm̃tũ et diminutionẽ trãſ
mutãtẽ ſe cũ luna: et nõ credas ꝙ nõ ſolũ luna trãſmu
tat h̄ coꝛpa. ſꝫ et ſol nãq; trãſmutat: ſiq dẽ ipe oꝛdinatio
né ꝓncipis hꝫ. luna ỽo comitis et intãtũ luna trãſmu=
tat: maxie ãt et h̄ ꝙ luna ex ipo hꝫ lucẽ. vñ et trãſmutat
ea q̃ ſunt h̄. oꝛ ãt nos ſcire ꝙ ſi oꝛdinãt̄ et diſponunt̄ et
regũt̄ ea q̃ ſt̄ i gñone et coꝛꝛuptõe ex coꝛpib⁹ celeſtib⁹. ñ
ꝑ h̄ ñ ſt̄ exptes dinine ꝓuidẽtie: ex ifuſiõe. n. diuine ꝓ=
uidẽtie ſtelle oꝛdinãt ea q̃ ſũt h̄ eoꝝ motu. Uñ et. circa
coꝛpa ſolũ agũt: nõ ãt circa aiaꝫ. aut foꝛtuuã pñt agere
et ꝓmutare. qm̃ ãt nõ ſolũ luna: ꝫ ſol ꝓmutat ea q̃ ſunt
h̄. maifeſtũ ẽ exiñ i alexãdria. 24. die ſupuẽit nocte a ſe=
reno aere vẽt⁹ et igſtuim⁹: vñ h̄ fcm̃ ẽ. et dixit nr̄ maxi=
m⁹ ſophiſta ꝙ nꝫ gr̃a pleniſunij h̄ fcm̃ ẽ. qꝛ iã trãſierat:
nꝫ gr̃a ꝓñctõis. qꝛ nõdũ erat. ſꝫ qm̃ ſol ab aq̃rio intra=
uit piſces. ióq; fact⁹ ẽ mot⁹ vẽti. h⁹i ãt motu et trãſmu=
tatiõe celeſtiũ ꝓmutant̄ iferioꝛa. ꝓmutat̄ ãt et aer ꝓinẽſ
nos exiñ et tꝑa ãni ꝓmutãt̄: et aut vnũ tꝑs aut duo aut
ꝑa. et aut ꝑus aut tardi⁹. et dicius ſic̄ qm̃ mℓtotiẽs fi=
nis hyemis vernal̄. fit aut fiuts verꝫ eſtiual̄. tardi⁹ aũt
ſic̄ qm̃ ꝓncipiũ veris hyéale fit. aut ꝓncipiũ eſtaꝫ ỽnale
qd ãt fit i tꝑib⁹ h̄. et i die. dcm̃ ẽ ãt et ꝑus ꝙ ꝓportioõal
dies ãno. ¶ Ut exãthimata. h⁹i ãt exãthiata. i. naſcẽtie
in vere fiũt tꝑantia fcã in coꝛpe et nã expurgãte ſupflui
tateſ a ſupficie: ſũt. n. h⁹i exãthimata ſignũ veriſ ſicut et
tertiana ſignũ eſtatis. ſiℓia ãt dic̄ quaſi vulnera apoſte=
mata et quecunq; ſunt ſiℓa. // xxv.

Inter ỽtutes aiales alijs di gnioꝛeſ regitiue moꝝ et ſẽſitiuis pfectio=
res.

Aſtrolo gia ẽ ne ceſſaria ipi me=
dico.

Coꝛpa celeſtia et ifuſio ne dine puiden tie i coꝛ poꝛa a=
gũt et ñ in aiam

T Rãſfert ſe hy. ad aliũ ꝓmonẽ. mirabiℓ ãt ẽ. et dic̄.
ꝙ ſuppõant̄ duo infirmi. quoꝝ h̄ qdem hꝫ ſãgui
neũ humoꝛẽ. alter vero ex co. ru. ſiqdeꝫ igr̄ maneat co
lera ru. in ſui méſura: nihil malũ ſupuenit. ſi vero pmu
tat̄ ad id qõ eſt ex̄ näꝫ et putrefiat. tũc effic̄ ferinũ hu.
. ſ. nigrã co. q̃ furioſa ẽ coꝛꝛoſiua et feria effic̄ ferinas
egritudies. verbi gratia cancrũ elephantiam que ferie
egritudíns dicuntur. aut qꝛ ferarum habent nomina:
aut qꝛ ſerpunt interius et occultant̄. et iterum appent
ſubito. et iterum occultantut et iterũ apparent ſicut fe=
re. et ſi vis appella conuertibiles egritudies ꝓp incer=
tũ et ꝙuerſiuũ. et h̄ qdẽ ſũt i colera ru. ſiℓr̄ ãt et i ſangui
ne. Sãguis. n. ſi ſe hꝫ ꝑm naturã nutrit mẽbꝛa. ſi ỽo pu
trefiat et fiat groſſioꝛ et ex̄ näꝫ effic̄ melãcholicũ hũo.

nõ h̄ õ ſãguine

q ꝛ si euacuet nihil mali facit. si vo mãeat i corpe quẽ admodũ nigra colera difficil. ꝛ iste hu. effic mõbos: verũ oz nos scire q nigra colera ñ solũ a ru. colera gñat ꝛ a sãguie. acutior ãt ẽ q̃ gñat a co. ru. ea q̃ gñat a sanguie qm̃ ãt co. ru. acutior ẽ a sãguie. exctiões ãt dic q̃si eũones ꝓ eo q exhi oz hũor. ¶ Licino. Oz aũt nos pertãsire hũc ꝑmonẽ. qm̃ ex ꝟ nullã hre possumus vtilitaté. de noie solo patiẽ

tis métioné facit: ꝛ passiõis sic licio factus est splen magn⁹ ꝛ dolés. ñ aut cãm dixit pp qd fact⁹ ẽ: nz q̃ulq;: si. n. ꝛ dixit in. 4ª. aut. 5ᵛ. icertũ nobis ẽ: ꝛ aut salubris fuit egritudo aut mortalis. ꝛ siue ỏteriata est siue soluta. ꝛ ꝟ icertuz ẽ pp hoc: oz nos hec p trãsir. q ꝛ sic i ꝓmẽoratõe scribẽs hy. enigmatice apposuit hc̃ ꝑmõez

¶ Explicit sexta pticula Incipit septima. i.

Completa ẽ a nobis. vi. pti. pñtz negocij i q̃ ꝛ cognitiuas speculatiões ꝛ pronosticaz ꝛ anathomicas ꝛ nãles tradidit nobis. Nũc ãt trãsfert se hyp. ꝛ ad septimã pticulã ꝛ tradidit documñta ꝓsona titulo li. De epidimicz ãt morbis métioné fac ꝛ qd dic: qm̃ ꝓmutatio fcã ẽ aeris vbi ãt fcã sit ꝟ ꝓmutatio ñ dic sic hũit ꝓsuetudiné: aut i tasso aut i cranõe aut i naso: si ãt volum⁹ ꝓiecturari regioné q̃ztũ ex dictis suiz q̃ dic: niualib⁹ istãtijs factis. niuales ãt istãtie fiũt circa trachiã sic frioríb⁹ exñtib⁹ illis locis. q̃ ãt fuerit fcã ꝓmutatõ: ꝛ dicim⁹ q austrin⁹ fact⁹ ẽ aer. vz calior ꝛ hũidior. Auster. n. ꝟz q flat a meridie calidi⁹ ẽ ñ tñ ẽ ita calid⁹ q euaporet mãz ꝛ ỏsiccet corp⁹: sz solũ diffusioné effic. pp ꝟ hũidius dr̃ qm̃ igr̃ austrin⁹ fuit aer: exide supuenerũt ꝑdcẽ passiones q̃ st i aph. v. g. austrini flat⁹ grauãt audit⁹ ꝛc̃. Deide p⁹ austz icepũt flare boreales vẽti q fridi st ꝛ sicci sic̃ exptib⁹ borealib⁹ flãtes. ꝛ h⁹i boreales vẽti i ꝑn° qdẽ forsitã inuerũt friditate ꝛ siccitate: posteri⁹ vo durãtez leserũt: dcm̃ ẽ. n. q̃tiẽscũq; ꝟ vẽt⁹ vicit ꝟ ẽ durat: tc̃ egritudines fiũt: qm̃ itaq; vicerũt boreales vẽti friditate oppilationé mãe fecerũt ꝛ dẽsitaté supficiei. ꝛ ad modũ spõgie ꝑsse mã ꝑssa iaculabat ad q̃dã mẽbra. passũ ẽ itaq; cerebz sic̃ nudũ exñs: ꝛ ꝑ ꝓñs aeré: deide istud cerebz aut valde ỏbile erat ꝛ retinebat penes se mãz: ꝛ supuenit apoplexia q̃ ẽ imobilitas ꝛ iseñsibilitas toti⁹ corpiscũ lesiõe ꝓncipaliũ actionũ. aut forte erat ꝛ modẽate ꝛ ab vicina mittebat mãz. aut valde forte ad spiracula ꝛ nutritiua mẽbra emittebat mãz. nutritiua ãt mẽbra sũt ostõi stõac⁹ ꝛ isophag⁹: spirabilia ãt vt gutt trachea arteria ꝛ pect⁹ ꝛ vt̃r dr̃tes supueneruntpassiões ꝟz dr̃iaz ꝛ habilitaté mẽbroz: ꝛ ꝟ ẽ qꝺ dic̃. ¶ Tusses ceperũt circa solis trophas hyemales niualib⁹ ꝓsistẽtijs factis vt̃ qnta vt̃. x. vt̃. xx. die ex mutatiõe dẽsa australiũ ꝛ borealiũ vẽtoz ꝛ niualiũ. Ecce tps dicit qñ supuenere tusses ꝛ dicit q i capricornio hyemali ꝙuersiõe qñ fact⁹ ẽ aer frigid⁹: ẽ ãt hyemis ꝙuersio vt i capricorno ꝛ vis i ariete: ꝛ estatis i cãcro: ꝛ autũni in libra: tusses aũt supuenerũt qm̃ vt pp ꝑdictã cãm mã missa ẽ a cerebro ad pectus: aut qm̃ ispirabãt frigidioré aeré. Dictũ ẽ ãt vobiz ꝙ ab inspiratõe frigidi aeris fiunt tusses. vel. v. vel. x. vt̃ xx. die. hoc aũt fiebat ꝟm differenté vtuté: siqdem enim fortis fuerat virt⁹. tũc vicesima supuenere passiones: si vo debilis. tũc a qntadecima. ¶ Et ex his ꝛc̃. Et ꝟ iterũ ꝟm differenté virtuté. siqdé eniz fortis erat virt⁹. breuiores fiebant passiones. si vo debiles plixiores. ¶ Et pipleumonica. Lõdése. n. fiebãt pipneumonice passiones. qm̃ mã erat parata ad efficiendũ flegmonez ꝛ pulmo apt⁹ ad patienduz.

se sũt: ill̃ãt chinanche: his vero perapligica. Quibus dã vero nictilopes. magis ãt pueris Peripneumonica vo nimis breuia fcã sũt. Nictilopes qꝺ ñ tussierũt postremo sed nimis breuia ꝓ tussi fcã sũt. fauces autẽ breues: magis autẽ nictilopis: chinanchie ãt ꝛ papligica aut dura ꝛ sicca vt̃ pua ꝛ modice rõnata. Hi ergo plus voce exercitantes vel rigentes i chinãchias magis fintebãt: : manu vo laborãtes i manũ soluz

¶ Post ꝟ ãt. Mirabile quodámõ dicit hyp. q rediteratiões fiebãt a ꝑn° q̃dragesime circa ismeriam. a ꝓncipio. n. ꝟ ẽ ab hyemali tropico vsq; ad vernalé ismeriã. ꝟ ẽ egnoctiũ nõ st̃. xl. dies. hẽs. n. capricorni. xx. vel min⁹: ꝛ aq̃rij. xxx. ꝛ pisciũ. xv. ꝛ fiunt nõ solũ. xl. dies sed lxxv. qd ꝝ dicem⁹: ꝛ dicim⁹ q ñ dixit hy. certe i ipa ismeria sz circa ismeriã tpe accedẽte: ꝛ ap ꝓpiquãte ismerie. ¶ Et qbusdã. Itez ꝟm differenté virtuté bis q dẽ breues fiebãt passiones ꝛ eucrite ꝟ ẽ cito determinabiles. alijs vo plixiores ꝛ difficiliores: ꝛ itez ꝟm aptitudiné mẽbroz sigdé fauces acceperũt. Fiebãt chinãchi. Si vo guttur chinanchia. si vo mediũ corpis papligia. si vo pars vna fiebat paralisis. ¶ Quibusdã vo. Varia aũt expositio est hec. qdã eniz dñt q̃ vulpes nocte solũ videt. alij vero dicunt in die ꝛ h⁹i dicit supueniebant egritudines q̃ in nocte videbãt. ꝛ in die aũt non: aut eg̃rio. hoc aũt fit: ꝛ dicimus q̃ si mult⁹ spiritus ꝛ nociu⁹ inducit: ꝛ grossus ad oculos: tunc in nocte qdẽ nõ vident. in die vero videt grossicie dissoluta a luce: si vo inducat modicus spiritus ꝛ purus tũc i die ñ videt qz disgregat hic modic⁹ ipũs a multa luce. in nocte vo videt. ꝓgregato aũt ꝛ acutior accepto: ꝓgregato. n. ab obscuritate qꝺ fit ꝛ i leonibus. ꝛ ꝟ dicit nictilopas: ꝟ aũt dicit. maxie pueris fiebat pp qd aũt pueris: ꝟz qdez superficialé expositionem qm̃ pueri humidiores sũt. ꝟm vo ꝓfundioré ꝓñr dicem⁹ vbi ꝛ de varijs coloríb⁹ debemus determiare. ¶ Peripneumõica. Quo supi⁹ ꝓdẽsans dicit fieri pipneumõiacas passiões. ꝟ ãt breues: ꝛ dicim⁹ qm̃ i principio qdẽ ꝓdẽsa siebãt h⁹i posteri⁹ aũt in rediteratiõe breuia. qm̃ contingit forsitan multa añ reiteratione dissolui. ¶ Nictilopes. Hic vult dicere hyp. q̃ si fiebat tussis materia deriuata ad pect⁹ non fiebãt vtiq; nictilopes aut alia q̃dam passio. attamen si non fiebat tussis iam nictilopes fiebant: qd eniz qm̃ tusse non fcã chinãchia fiebant aut synanchia aut alia h⁹i passio: Chinãchie aũt ꝛ papligica dura ꝛ sicca vel parua modice rationata. Matura aũt ex quibus ꝛ fortiter. Lu parapligica appositum est in medio ꝟmonis ad dura ꝛ sicca ꝛc̃. non aũt est reddendum ad parapligica dura ꝛ sicca: sed ad chinanchiam: in squinanchis. n. passiõib⁹ reducunt aut dura aut hũida: dura ãt dicit nõ sic̃ lignũ aut os: sz dura dic̃ terrena ꝛ grossa. i qbusdã aũt ꝛ matura erãt. i qbusdã vo ꝛ nimis matura: ꝟ ẽ in quibus vtus erat valde fortz. ¶ Hi ergo plus Ubi aũt emperici sunt dicentes experimẽtũ solũ ꝙseq hy. ꝛ a demõstratione ꝛ a rõne efficit argumẽtuz ꝛ cãs assiguat. dicit. n. q̃ qdã circa guttur ꝛ hmõi mẽbra pas-

Nõ de nãlis austri ꝛ boree ꝛ de eoz egritudib⁹.

Qr̃ veniũt tusses i cõuersiõe hyẽali.

Qr̃ vulpes qñqz solus nocte vident qñqz vo solũ die.

tiebāt:pp quā cāz z qdā vocalia:aut circa vocē exercitātes pp lz patiebāt vocē.s.vocalia mēbza.qd āt dicit. Rigētes q̄si ifridati ex exterioꝛi aere:vt nō ꝓsideres q̄ educta ē mā a cerebꝛo.sz q̄ ifridationē patiebāt.z h̄ q dē st i vocātibꝰ:si vo aliqs ꝓsuetudinē hūit ābuládi cura patiebant:si vo scribēdi z remigādi manꝰsi vo eqtādi lóbos.dcm̄ ē āt i liº de aere aqs z locis.q̄ eqtātes patiūt ea q̄ st circa lūbos.

dcm̄ ē.n.vob q̄ recipiē tia mēbza.aut p totum recipiūt:aut p calitatē aut p cōcauitatē aut p dolorē. ¶Uel circa Irretētiões āt dic icō tunétia cruriū z dissolutiones sic̄ z alibi dixit. Cruriū irretentiones. ¶Et labō.Ur āt soloecistica eē hꝰi ꝓstructō. dixit.n.dolor z labō dixit durissimi z dicimus ad lz q̄ antiquissima z atica ē hmōi ꝓstructō. mltotiés.n.i ꝓstructionibꝰz.gña pmutāt eisdē rebꝰ manētibꝰsicut homerꝰ.d. Uenit āt in aia Tibei Tyresia aureū sceptrū.z lu hñs ñ ad aiaz ꝓstruxit sz ad hoiez.silr āt dicimꝰq̄ venit mulier cui ānūciauimꝰh̄ z h̄:z lu qō nō ad mulierē ꝓstruit: sz ad mulieꝛe:silr z i Uirgi.-Preneste sub ipa. lu ipa ñ ꝓstruit cū pneste.sz ad ciuitatē q̄ subitelligit:q̄ pneste ē neutri gñis.silr z h̄.d.hy.Labor z dolor:ñ ad lz reddidit ꝓstructionē sz ad dolorē:qm̄.n.labor z dolor dolorē significāt:ad dolorē isperit z dixit.Durissimi z fortissimi fiebāt:violētiores āt fiebāt dolores i rediteratione qm̄ z ꝺbiliō erat tc̄ vtꝰ q̄z i pn°. ¶Mltis āt boꝝ.In medio āt dicit fortificate st tusses:z vt nō credas q̄ isupabile dicit q̄si.recipiētes pmutationē pp hoc iduxit:z nō ꝺmutate sūt cito:sz pꝰ reiteratione erāt isepabiles: nisi euaporatio cōmēsurata fieret mäe. ¶Quibꝰ voces. Hoc vult dicere q̄ q̄bus ꝺstructio vocis fiebat.h̄.n.fiebat.significat q̄z abscise sūt sicut.d.gal.z ꝺstructionē vocis repentinā destructionē:his igit dicit nulla supuēit passio:retēta tota mā circa vocalia mēbza. ¶Sz i voce. Aut q̄ ois mā accedebat circa vocē.h̄ ē circa ꝺstructionē vocis:aut q̄ z alie passiões termiabāt z curabātur destructōe vocis. ¶Nictilopa vo. Lu.sederūt: quidā dñt q̄si cessauerūt:tñ nō sic se hz.sz sederūt dicit quasi firmiabant z fortia fiebant:qd āt dicit:vt ex alijs occasióibꝰq̄si ꝓz ꝓpriā passionē hñtes passionē.

¶ ij.

Sꝛ recolitis hy.egritudies ꝓsōas titulo nos docz. de epidimicis.n.morbis mētione fec̄:z dcm̄ ē āt vobꝝ q̄ hꝰi epidimia fcā ē aer pmutato:z i ꝓncipio qꝺ austrinis flatibꝰdñantibꝰ:posteriꝰvo borealibꝰ:z exiñ cōdēsata ē mā ex ifrātiōe z passū ē cerebꝝ:z ñ solū ipz: sz z alijs m̄bris tradurit malū z differētes supuenerūt passiões ꝓz differēte vtute ꝓz drñte habilitatē mēbroꝝ z hꝰi passiões susceperūt etates gña fortune puerꝛaug mastica:z paugmastica senil':z gña qdē viri z mlieris: fortune āt dñi z pui.qm̄ igr fcē st multe passiões ꝓtigit ibis fieri z nictilopicas passiões.didicistis.n. qd ē hꝰi passio.Qm̄ nictilopica ē passio:aut i die qdē videre:in nocte vo nō:aut i nocte qdē videꝛ:i die āt ñ:z hētis vtri usq̄ hoꝝ cās q̄ hꝰi fiūt:aut pp grossuz z turbidū visibilis spūs aut pp ꝺbile vtutis visibil' z modicū spūs. Nū

Nō qd fit nictilopica passio.

āt vult de hꝰi passiōe mētione facere:z iam dicit hic q̄ fit pueris marie:z q̄ lz sit vex qꝺ dr ꝓbat ex expimento z róe:ex expimēto qdē qm̄ videmꝰplres i die qdē videtes i nocte vo ñ.oz.n.nos scir:q̄ videtiū qdē alij acute videt.alij vo ꝺbil'r.alij āt medie:z acute qdē videt q cūq̄z i die legūt z i nocte sub lucerna z sub lūine lune.infirme āt videt q̄cūq̄z i die qdē videt:i nocte vo nō: nz sb lucerna neq̄z sub luna

Qui sūt acute videntes z q̄ male z q̄ medie videtes.

li boꝝ nz papligia nz alius nullus fcūs ē morbus. Quibꝰ voces abscise sunt Sz in voce ꝺtermiata est. Nictilopica vo sedeꝛt vt

Hex alijs occasionibꝰ f sunt facta. ij.

Acta sūt āt nictilopica pueris.Fcā sunt aūt nictilopica pueris maxime oculoꝝ āt pnigra z subuaria q̄cūq̄z pupillas qdē p uas hñt oio āt nigꝝ i multū.magnoꝝ oculoꝛum aūt magis z non rectoꝛum z paruoꝛum z rectoꝛum cri-

medie āt videt q̄cūq̄z i die videt z i nocte sb lucernā:i luna āt ñ videt. z isti dñr nictilopicam passionē hr̄e:z h̄ qdez st ab expientia:vt āt dicam° ꝓbatōez a róe:oz nos exide icipe.scie̅ ē q̄ cerebꝝ mittit vtutez visibilē ad oculos:mittit z spūz visibilē:sit aūt mala visio : aut visibili spū patiēte.aut visibili vtute ifirmata:aut flegmōe exñte i ocul'aut supueniente ophtalmia aut vlcē:ꝺ qbꝰñ ꝺtēiat h̄ hy.ñ.n.igrit malā visionē supuēiētē i ophtalmia aut i vlcē:sz ifirmitate spūs aut vtutz sic̄ i exterioꝛi exē° ē.v.g.ē aq̄ aut i mari aut i plaude: z i fūdo iferiꝰaq̄z ē aut lignū aut lapis aut aliꝺ hꝰi: st itaq̄z aq̄ z qꝺ vr̄ z vidēs:z fit mala visio aut pp aq̄s grossas exñtes:aut pp mltas z nigras:aut turbidas:aut ex aer turbido obscuratas:z pp lz ñ vr̄ lapis q ē i ꝓfūdo:si vo sūt aq̄ pure z clare:tc̄ vr̄ lapis.sic itaq̄z pp aq̄s fit nō videre.Quō āt pp id qꝺ vr̄:z dicimꝰq̄ lz qdē vr̄ sic̄ lapis. aut aliꝺ sil'e si qdē i ꝓfūdo ē aq̄z ñ vr̄ pp mltā distātiā q̄ ē a visu nr̄o.si vo ē circa supficiē aq̄z.tc̄ vr̄:sic igr̄ z id qꝺ vr̄ fit ñ videꝛ.Quō āt fit z p videtē ñ videꝛ.z dicimꝰ q̄ si iste hz visibilē spūz ifirmū:aut aliq̄z aliā cāz ꝑdcāz: tc̄ ēt fit nō videꝛ.z lz exē̅ qꝺ ē i exterioꝛibꝰ ē iuenire z i nob:aqs.n.assil'ant hūida q̄ sūt i oculo sic̄ albugineū z vitreū:lapidi āt q i aqs iacet assil'at crystallinꝰ videnti āt assil'at visibil'vtꝰz visibil' spūs. Incipiamꝰ āt ab humidis:siqdē moderate se hñte z ꝼm nāz:tūc debitū inuamētū tradūt crystallino.si vo pmutēt aut abūdauerint aut turbida z grossa fiāt.tūc efficiūt nō videꝛ. Chrystallinū āt siqdē iacet exteriꝰ viuidū.tūc fit acuta visio.si vo i ꝓfundo tūc fit mala visio:sz visibil'vtꝰ siqdē fortis aut sine macula.emittit actionē.si vo debil' fuerit.tūc supuenit mala visio quēadmodū si visibil' spūs modicus educat aut turbidꝰ:z tūc mala visio fit.multotiés autē tāta ē hūiditas i oculo q̄ ferr̄ z circa pupillā.z cū illud ferr̄ hūidū minoꝛē efficit pupillā.z exide fit mala visio. Sz oz nos scire q̄ ga.ꝓriū ꝺcit.q̄ hñtes paruas pupillas illi acute vident.Quid g̈ ꝺcemus z ꝺcimꝰq̄ vterq̄z ipsoꝝ vex ꝺcit.ga.qdē moderatā pupillā intendit paruam hyp.vero valde paruam.z hoc ꝺcit nigrum fieri oculum.aut ꝓpter multā humiditatē.aut pp ifirmitatem visibilis virtutis.varius vero fit pp inequalitatē cōplexiōis.z nō credas q̄ nigri a caliditate fiant.nō .n.ē tāta caliditaꝝ q̄ vstionē efficiat.z exide niger colοr consequatur.Sed pp multam humiditatem hoc fit.vñ z hypocras dixit.Nigri capilli z recti.nigrum vero ꝓpter calidum.rectum vero pp humiditatē.q̄ āt multa fuit hūiditas manifestū ex eo q̄ magnꝰ fit oculꝰ pp multā hūiditatē.didicistis.n.mltotiés qꝺ pp multitudines

De acuta z mala visiōe

De nigredine oculoꝝ

mãe nisi affuerit multa hũiditas magnũ fit mẽbꝝ ꝛ exide mala visio supuenit. Unde dixit: Pueris maxie ꝟ fit. i. nictilopica passio. ſz ꝛ ſi pur⁹ fuerit vt visibilis ſpũs pau cus ãt ſic i hñtibus caropos oculos: ꝛ i his mala visio fit: ſic. n. leões i die ñ vidẽt neqꝫ i nocte ſi iducañ eis lãpades: ſz puertũt facié non pp ꝟ qꝫ fugiant ignẽ: ſz pp ꝟ qꝫ ipediũt videre. Min⁹. n. lumen a maiori diſgregañ ꝛ in his é itentio.

Minus lumẽ a maiori diſgregatur.

¶ Facta ſunt aũt. Lu maxime dixit aut ad viros qm̃ magis viris puerꝫ ſupuenerũt hmõi paſſiones ſic hũidioribus exñtib⁹. aut lu maxime dixit p cõpationez puerorũ inter ſe. pueris. n. ſuperuenere hmõi paſſiones. maxie vo hũidioribꝫ pueroruz

iij. Extinde tranſfert ſe hy. ꝛ ad ſexuz mulierꝫ: ꝛ dic qm min⁹ patiebañ mulieres viris p duaſ cãs. p qdé qꝫ viri ambulabãt p ciuitatẽ: ꝛ inducebañ eis aer corrupt⁹ peſtifer: mlieres vo exñtes i domo min⁹ patiebãt viris. ſcdo vo qꝫ mulieres méſtruali purgatione purgabãt ſuperfluitatib⁹. ꝛ pp ꝟ min⁹ patiebañ viris: itaqꝫ valde modice pipleũonia ce ꝓſtituerũt. paſſiões qm̃ pulmo valde purgabatur ſicut hñs cognationé ad gñatiua mẽbra p q̃ purgató fit ſz oz vꝫ dre. ñ debebat. n. hy. dre qꝫ modice patiebañ pipleũonicas paſſiões: ſz aut oio qꝫ modice patiebañ paſſiões pectoris. ñ. n. colligãtia hz pulmo gñatis mẽbris: ſz pect⁹ ꝛ mãme: ꝛ mẽbra q̃ ſunt circa pect⁹: ꝛ dicimus ꝓ hy. qꝫ merito dix paucis ſupuẽire pipneumonicas paſſiões ñ faciés ꝓpationé ad ea q̃ ſunt in pectore. ſz hñt reſpectũ ad paſſiões q̃ ſũt capitis faucis ꝛ gutturis. pmo. n. magꝫ capite magis fauce magis guttur: vicinor. n. exñs pectori. ſic ad ꝓpationé illaꝫ paſſionũ. ꝛ ñ ad paſſiões pectoris dixit modicas fieri pipneũonicas paſſiões. ꝛ ipe qõ q̃ paſſe ſt vetuſtiores erãt i qb⁹: ꝛ vt⁹ debil exiſtit ꝛ méſtruaľ purgatio neq̃qꝫ fcã é. hés igr cãs p q̃s min⁹ viris patiebãt mulieres. ſz ꝛ i mlieri b⁹ ꝟuiẽtes magis patiebãt: qꝛ iſpirabãt exteriorẽ aerez eũtes ad ꝟuitia dñaꝫ ſuaꝫ. Dñaꝫ vo aut nec vna paſſa é aut due: ſic dic hy. ꝛ ipe chinãchiã ꝓſecute ſt bõi mõis quã ãt dic chinãchiã bõi mõis. ꝛ dicim⁹ bõi moris dic: ꝛ ꝟ laudé ad ꝓpatões difficil: ꝛ ꝟ laudé i hñdo bonos mores ꝛ bonos modos. qd itaqꝫ dicim⁹: qꝫ bõi mor ꝫ dicit chinãchiã ñ eã q̃ é mali moris. ſz magꝫ eã q̃ ẽ bñ cõuertibil ſic ꝛ alibi dixit. februũ. n. bñ ꝓſuete ꝛc. eſt ãt chimãchia bõi morꝫ minie. Et qd dicim⁹: qꝫ magis cõioni noie chinãchia dic ſgnãchiã: ꝛ p ſgnãchiã q̃ moderatõres ſt paſſiões chinãchia: aut igr ꝟ dicas: aut qm̃ raro ſic dñe paſſe ſt. ꝛ ſic chinãchia bõi moris fiebat raro: ꝛ eaꝫ ãt q̃ ſũt raro regl'as ñ dam⁹. Oz ãt nos ſcir qꝫ ſinãchia qdé é flegmõ iterioꝫ lacertoꝫ gutturꝫ. ſgnãchia ãt flegmõ exteriorũ lacẽtoꝫ gutturꝫ. chinãchia vo flegmõ iterioꝫ lacertoꝫ. Nõ oio valẽtes trãſglutire ſolum nimis bõi moris ꝛ bñ ferẽde. Ingram⁹ quã dic bõi moris chinãchiã. Oz itaqꝫ nos ſcire qꝫ dria ſinthõata vẽ unt i ſgnãchia. ſi igr ꝟ ſolũ ſinthõa ſupueniat nõ poſſe trãſglutir cibos: ꝛ vt dic ga. p nares redũdare potus: tc hem⁹ ſpé ſalutz: mãifeſtũ. n. qm̃ circa iſofagũ ſolũ ſũt relige mãe: ꝛ bq̃ſqꝫ ceſſãt. ſi vo ñ potẽtes trãſglutir cibos icerte loquut voce ipedita. difficiliõ é h⁹i paſſio pori. qm̃ tãtã dſignat mãz qꝫ vſqꝫ ad vocalia mẽbraveit ꝛ ad liguã ꝛ dẽtes ꝛ os: ſi vo cũ his ꝛ aliõ ſinthõa ſupueniat qꝫ vene ꝛ artẽie tipozũ repleãt ꝛ ſbluató circa gulã: difficiliõ é egri⁹ dſignat. n. additóz mãe ꝛ ñ mutatóz. ſi. n. eſſet mutató. tc fierz altẽató egritudis: ſi vo cũ his ꝛ ſpũs ſbleuet ꝛ ortomia ſupuẽiat. ꝛ tal vio létia ſpiratóis qꝫ lacẽtos altoz moueat peſſima ꝛ dificillia dſignat paſſio. ꝛ ꝟ ẽ qõ dicit.

¶ Brauiõa. Brauiora dic ledẽtia ꝓtiue ꝛ appoſitia, plixiõa vo diuturna. Diuturnũ ãt ꝙplex, é. aut reſpcũ patiẽtiz aut egritudiz: reſpcũ patiẽtiz qdé ſic qm̃ dicim⁹: qꝫ tal fõte hũit ſgnãchiã vſqꝫ ad treſ mẽſes. ſm vo egritudinez

Fõtunã antiq ꝓtingentã appellabant.

ſic cũ dicim⁹ qꝫ ſgnãchia paſſio durauit ab hyemali cõuerſione vſqꝫ ad vernalẽ. ꝛ horꝫ hi qdé in tribus dieb⁹ mortui ſũt. alij in. iiij. alij i. v. aut plurib⁹: aut pauciorib⁹ nc igr plixiorẽ dicit reſpcũ egritudis nõ patiẽtis. ¶ Hi náqꝫ. Suptepefacti ſũt. dicit q̃ſi i ꝓfunditate caleſcebãt. ſm ſupficiẽ vo moderate tepebãt. malo. n. tendẽte circa ꝓfunditatẽ. ¶ Ut ſcrm̃ é. Fõtingẽtia ãt dic fortunam ãtiq. n. fortunã ꝓtiuã appellabãt. dic ãt qꝫ h⁹i ꝓtiue fcé ſũt pa°nũ. ita qꝫ p° qdé ſuert ſine ꝟis. poſteriora vo nõ ſiñ pmis. v. g. ſupuenit tuſſis i pn° ꝛ ipa ſola erat ſiñ ſgnãchia. aut nictalop⁹: aut altera q̃dã paſſiõe. deiñ poſteri⁹ his ſupueniẽtib⁹ ñ ceſſauit tuſſis: ſz adhuc durabat: ꝛ pp ꝟ dixit qꝫ posteriora ñ fiebãt a pmz.

Rigões ifebrib⁹ vrẽtib⁹ mõtales

iiij. Adhuc ꝺ epidimicis egritudib⁹ ꝺteriat hyp. ꝛ dic qꝫ febrib⁹ ſupuenert rigões: ꝛ ꝟ erat mõtale. ꝺſignabat. n. ieq̃litatẽ egritudinũ: ꝛ mõtẽ: ꝛ maxie ſi debil erat vt⁹. ſic. n. ꝛ i aphoriſmz dic. qꝫ i fe. vrẽti rigor ſupueniẽtc fe. mõtale. qd ãt dic ꝺpſſos. ꝛ qdã libroꝫ ñ hñt ꝺpſſos ſz diſtẽſionẽ: ꝛ qd aut é diſtẽſio eé ſiñ cibo. ſic itaqꝫ dicim⁹ diſtẽdam⁹ ipz q̃ſi ꝟuem⁹ ipz ſiñ cibo: qdã ãt libroꝫ hũt ꝺpſſos. ꝛ nos ñ poſſum⁹ dre qd é ꝺpſſos: niſi p⁹ dicã vob ꝺ q̃ hic ꝺtermiat hy. ꝛ dicim⁹ qꝫ ꝺ minori chinãchia ꝺterminat. q̃ ãt é mior chinãchia. didiciſtis. n. mltotiẽs qꝫ ſpõdiles nuche puertũt. Aut ad interiora ꝛ noiat ſtruma: aut ad posteriora ꝛ appellat gibboſitas: aut ad latera. ꝛ dr tortuoſitas. ſic igr ꝛ ꝟ ferunt multotiẽs ſpõdiles colli ad añriores ptes ꝛ repmũt iſofagũ ꝛ gutt: ꝛ hec é minor chinãchia. i h⁹i. n. ꝺpmere dic hy. Impellere cũ digito ad ſupiora ſpõdilẽ. nõ aũt ꝟ dicit: nec h⁹i ſupponit chinãchiã: ꝛ vñ hoc manifeſtũ é: qm̃ de flebotomia mẽtionẽ fecit. i minori ãt chia anchia in

De ꝺria iter ſtruma ꝛ gibboſitatem ꝛ tortuoſitatem.

Consuetudo fuit hy. i ꝓmis a localib⁹ icipe.

fac mẽtionẽ flebothomie. Oz.n.nos scire q̃ chimãchia ħ dic̃ flegmõez guttur. z i hmõi itaq̃ dic̃ flegmõe gut turis ꝑ vsus suz stipticis diafoꝛeticis z repcussiuz pharmacijs. ħ.n.fuit cõsuetudo hy.a localib⁹ icipe z deue nire ad vl'es curaz sic̃ fecit z i pleuretide i regiñto acu to. ꝑ qdẽ vsus ẽ calefactoꝛijs z ifusiõib⁹ z nihil ꝓfecit tũc venit ad vl'es curas: dico ãt purgationẽ z fl'omiã.

sic igit z ħ dic̃ hy. vsus stipticis medicis z diafoꝛeticis: ħ. n. dicit dep mere euapoꝛare z rep cutere z viuificare: aut dicas z aliõ q̃ i chinãchia qñ ẽ passio circa guttur: vtimur stipticiz vtimur z vnctiõibus q busdã. v.g. diamoꝛon. z hac vngimur digito circa fauces iteri⁹: q̃tiens itaq̃ hy. vsus ẽ ve hemẽtioꝛi impssiõe vte bak ea ipssiõe q̃ ẽ digiti: z pp ħ dixit ꝺpssos. qñ itaq̃ bis vtés nihil iuuit: tc̃ dicit. Utebar fl'omia z purgatõe. z nihil ꝓficiebã sz moꝛiebãt isti: sic̃ desup erat corruptio z celestis se hũit circulus: z ħ nõ frustra dic̃ hyp. sz vt excitet auditoꝛẽ: z credat ipm ħ velle dꝛe: qñ oz te sic̃ medicũ oia ad sanitatẽ ageꝛ: si vo z supna resistat piodus z eger moꝛiat: ñ credas tñ eẽ peccatum.

¶ Neq̃. Neq̃ pturbatio ventris supueniens aut a natura aut ab arte iuuabat hos. v.

Et ħ cura pticlaꝛz ẽ: sũt sub lingua iferi⁹ vene qs dicit hy. q̃ incidit i chinanchia. ¶ Hos vo. Quidã aũt dicunt supioꝛẽ pharmaciã eã q̃ ẽ ꝑ vomitũ. nõ ãt ħ dicit: qz vomitu magis distẽdit chinanchia. qdã ãt dicũt supioꝛẽ pharmaciã euapõationẽ gladularũ eã q̃ ẽ ꝑ euapotatiuas pharmacias fcã. ñ ẽ ãt ħ vez sz supioꝛẽ pharmaciã dicit hãc. qñ cerebz erat patiẽs z mittẽs gutturi mãz. ¶ Propter ħ voluit hy. cerebrũ purgare: z vsus ẽ sternutatiuus gargarismis z purgatiuis flegmaticis. z he.n.pharmacie ꝺ gñe purgatiuorũ sũt. ħ igit z oio i estate dic̃ q̃ ab hyemali tropico durauerũt vsq̃ ad estiualẽ: vt z suprupta qdẽ dicit multa suprupta qdẽ dicit: aut qñ ruptio fiebat flegmonum: aut qñ lẽticule fiebãt z erũpebãt: z designabãt difficilem eẽ passionẽ' z ferinũ humoꝛẽ vincentem. vi.

Sternutatoꝛia z gãgarismata sũt ꝺ genꝰ purgatiuoꝛum.

Post austrinũ aeꝛẽ q̃ ẽ calid⁹ z hũidus fact⁹ ẽ aer boꝛeal' q̃ ẽ frid⁹ z sicc⁹ z siccitate faciebat ophtalmias: qñ ãt dico siccã ophtalmiã: aut itelligaz eã q̃ ẽ ꝺz sbam: z tũc oz vt hũectatib⁹ vt balneis z vino bñ tpato: si vo fuerit vinũ vincẽs oio caliditate distẽdit siccitatẽ. aut siccã ophtalmiã itelligas eẽ eã q̃ ẽ pp superfluitates. siccã: qñ ꝓcludũt supfluitates: z nõ ẽducuntur: z tc̃ oz diafoꝛeticis te vti: qñ ãt i h⁹i siccitatẽ distensio supueniebat: z dolor: z pp hoc dixit cũ dolore. vij.

De cãis restrigẽdi fluxũ sãguinis ex nãib⁹

Quoniã i egritudib⁹ supnenit fluxuz sãguis p nares: siqdẽ moderatus fiat placet nobiz: si vo ĩmoderat⁹ oz nos sistẽ z ꝓstrigẽ. Et qũo ꝓstrigem⁹ fluxũ sãguis. Et sciẽm q̃ mltoties absq̃ arte flux⁹ sãguinis soluit sinthoma supueniẽtia. sinthõa ãt lipthomia fuit. sz qñ dico lipthomiã nõ dico ĩmoderatã diafoꝛesiz nãlis coloꝛis sz moderatã lipothomiã sic̃ adaptionez. Multoties. n. ille q̃ patit fluxus sãguis ex narib⁹ videns sãguinẽ multũ exir̃ pturbat⁹ẽ z obstupuit deide frid⁹ factus ẽ nãlis coloꝛ z reductus ẽ sãguis: z sic ꝓstrict⁹ẽ fluxus sanguis: ħ ãt dicit z Trifeudemõ maxius ñr̃ so phista iuenire i hystoꝛijs: qõ qdã icidẽz vuã sic̃ medic⁹ dixit eũ vidisse: z p⁹ duos dies acerbis vtés cibarijs z vio supfluo pass⁹ẽ fluxũ sãguis. fuerit. n. z caniculares est⁹ vt credas nos dicer̃ q̃ calitate supuenit aptiovasiz z vtiq̃ mlta faciẽtes ñ ꝓstrixim⁹ h⁹ fluxũ sãguis: sz supuenit ipi patiẽti lipothomia: z sic cessauit flux⁹ sãguis: pp supradictã cãz. z ħ ẽ vna cã r̃strigẽdi fluxũ sanguis

Ligatu re sepi⁹ fluxũ sãguis solu unt.

soluit ãt z figura r̃pẽte si ad ꝓriã ptẽ mot⁹ sanguis ꝺclinem⁹ mẽbrũ: soluit ãt itez z si i refectõe vtamur. s. si accipiau⁹ vas vñ est flux⁹ aut venã: aut arteriã: z aut ligem⁹ ipaz: aut oio icidam⁹ ipaz: cessat ãt exit⁹ sãguis: z si pl'uer̃ ꝓsolidatiua cũ stuelliz vtamur sigdẽ laboꝛãs patiat: z si i pfũdo icisio: z vl'n⁹ vt nos i pfundo ĩmittam⁹ stuellũ: si vo ñ patiat i supficiẽ appõam⁹ stuellũ. Mltoties ẽt z supligatio soluit fluxũ sãguiz sic. n. dcm̃ ẽ i libꝛo ꝺ articulis z iũcturis qõ valde ꝓficit nobis supligatio ꝑz drñtẽ modũ vsus. oz. n. sigdẽ ẽ ꝓcauitas subiacẽs tũc a supioꝛib⁹ ligare: z sic tẽdere ad ifeꝛioꝛa: vt z carnẽ ꝓiũgam⁹ z faniẽ expellam⁹: si vo z distẽsio fcã ẽ. tũc oz ab iferioꝛib⁹ ad supioꝛa ligare sicut dic̃ hy. lõge tẽdere. sic igiẽ z i fluxu sãguinis a vñere oz fieri cõstrictiões: z sic cessat mot⁹ sanguinis. viij.

De cãis bubonũ

Quidã totũ sil' sicut añs cõstruũt qdã ãt ñ sz solũ. q̃ iterceptiõez aũt dicit q̃si disiũctionẽ: aut p totum icisio vt cõcidãt vasa. oz ãt nos scire q̃ vẽaz nomẽ i ħ ꝑmõe z ꝓ venis z arteꝛijs oz itelligere. ix.

Quidã aũt dicũt bubõ q̃si q̃ ad iflationẽ eleuatur q̃ multo sãguie collecto: ñ ãt ħ dicit: sz oz nos scir̃ q̃ si vl'neꝛet vas z fiat fluxus sãguis dissolutio ẽ multoties qdẽ superficiẽ ꝓfũditatis ñ puidẽtes z manz iferi⁹ vas adhuc ferẽs sãguinẽ: z si qdẽ arteria ẽ ferẽs vocat dilatatio: si vo vẽa ẽ vocat inflatõ: z qz post ꝓsolidationẽ mãet vas poꝛtãs sãguinẽ: z pp ħ ꝓgregat sanguis: z i tumoꝛẽ subleuat cutẽ: z sic̃ bubon fit. fortassis aũt ñ ħ dicit hy. sz intellige ipz ħ tibi dicer̃. Qñ video mltoties bubonẽ fieri: z ingro cãz pp quã bubon fit z h⁹i dic̃ cãm. Rursus qdẽ dicit q̃ arteria ẽ q̃ ꝺfert spũz z hũiditatẽ sil': z q̃tiẽs iducũt̃ ad bubões. tũc ibi iacentes gladule retinẽt i modũ spõgie hũiditatẽ z fit bubõ ga. vo nõ hãc dicit cãm. sz dicit q̃ nã currit ad locũ doletẽ cũ ꝓpꝛijs auxilijs. s. sanguine z spũ: z qz ꝑ bubões trãsit mã: mãet ibi: z facẽ bubonẽ. qd ãt dicit hy. Epatica z qdã dñt q̃ ipse dic̃ chilim venã. nõ ẽ aũt ħ vez nõ enim incidit̃ ħ pp hoc qõ in pfundo iacet. z si vtiq̃: aliqñ incidat̃ destruit̃ aial. epaticã aũt dicit magnã venaz ad cõpationẽ venaz capillariũ q̃ icise ꝓcidũt z ñ faciũt fluxũ sanguis: sz magne vene sole. ¶ Sicut possidonie. Cuidã mulieri noie Possidõia supueñit hmõi passio fluxus sãguis. ¶ Finientes. Dicit q̃ finiẽtes pp fluxus sãguinis nõ passẽ sũt cirra frõtẽ incisiuũ sudoꝛem: qñ in exitu sanguis cõtinebat̃ tota mã. x.

Nõ qd sit pneumatia.

Hec ãt pticula nõ ẽ hy. q̃s. n. dicit pneũatias: nescimus: z qd velit oio dicer̃: Iste. n. ꝺmo ñ ẽ mãifestus. ingram⁹. n. sigdẽ qd sũt pneũatie. z dicim⁹ q̃ pneumacias dicit hñtes vẽtositatib⁹ plenũ ventrez. aut respirãtes magna. ñ mãifest⁹ẽ igit ħ ꝺmo z ñ ver⁹ si vo z volueris ipz dicere eẽ hy. dico tibi hãc expõnez

ꝙ qui hẽbant vẽtositates cũ sudoribus finiebãt. vẽtositates. n. ducte ad supficiẽ z iueniẽtes ibi aliq̃z hũiditatẽ expellebãt ipaz z faciebãt sudores: qđ ãt libroꝝ habẽt sb sudorib⁹: nõ. u. a sudoribus dicit: vt sudorẽ itelligas qui in vẽtositate fit. s. timpanite: mlti. n. vẽtositates habentes sub sudoribus malis finiebant. xj.

POstq̃z ỏtermiauit hy. ỏ epidimiacis egritudib⁹ redit itaq̃z z ad pticlares. z itez qd vult dicere p b: z dicimus ꝙ remisciſ hmõis: quẽ z in aphorismis dixit. In perturbatõibus vẽtrz z vomitib⁹ q spõte fiũt fiqdẽ q̃lia oz purgari purgẽf: z ꝓfert. z bñ ferũt. si vo ꝑria hec igit. z hic dic. si. n. supueniat perturbatio vẽtris nõ ab arte. sz spõte nõ pp maliciã egritudis. sz ppter idustriã näe sufferẽtia supueit: sufferẽtia. n. significatio bonoꝝ q̃ fiũt a nã itaq̃z si exponitur. De passione pdicta posidonie mulieris mẽtionez facit. s. ỏ ea q̃ fuit eũonis z perturbatõis vẽtris patiẽtis: z dicius ꝙ gnãta sũt ei ferina: ferina ãt dic lũbricos. qđ ãt é q̃lia creãt. z dicimus ꝙ q̃lia creãt: aut ad cãs solum itelligas q̃si q̃les cãe faciebãt feria aut ad sinthõata q̃ iferebant q̃si q̃lia sinthõata iferebãt ferina: dicam⁹ tñ primã expõné q̃les cãs dic lũbricoꝝ: aut pmitias aut añtez. pmitias qỏ: verbigra: caseũ. pané multũ: z q̃cunq̃z sunt grossi humoris Añtem ãt cãm dic. sic hũiditatẽ multã: z moderatã calitatẽ vt putrefactio fiat: fit ãt putrefactỏ. z sic gnãnt lumbricos: itaq̃z pueris si supueniat modica calitas aut modica fe. qm̃ hẽnt multã hũiditatẽ multi lũbrici ipis generant: z b qđẽ é pnia expõ hmõis: ba ãt expõ ꝙ ad sinthõata b dixit superuenire: superueniunt itaq̃z ex lũbricis sinthõata: verbigra mozdicatio lipothõie nõ appetitus strophi syncope: et q̃cũq̃z sunt hmõi. xij.

Hic ãt de hydropica dispõne ỏtermiat hy. et qđã particularẽ accipiũt hmonẽ sic i possidonia dicebam⁹ qđã itez vlr accipiũt p q̃libz hydropico. siue ãt vlr accipiãt hmonẽ siue accipiãt pticlarẽ: eadẽ erit sinthõatũ scia. i hydropysi ãt fert hũiditas et ꝓsistit i medio pitõeo et itestinoꝝ exiñ appetit⁹ et nutrimtuz ñ fuit totius corpis z tẽuitas: pp supflua ãt hũiditatẽ q̃ ibi ꝙgregat fit vẽteriflat⁹ z ũbilic⁹ pduct⁹. qđã ãt libroꝝ ñ hñt vmbilic⁹ vlterat⁹. sz meli⁹ é vt dicat. vmbilic⁹ vlcerat⁹ é q̃si vlc⁹ hũit. qm̃ ãt supflua hũiditas ñ é aliq̃t. sz acuta z corrosiua z fetida pp b pp acutũ et corrosiuũ vlc⁹ supueit circa vmbilicũ et nõ solũ vlc⁹ ibi. sz circa os et gigiuas: qm̃ ãt fetida fit h⁹i hũiditas pp id ꝙ manz et ñ expellit. et pp b cibi traditi circa dẽtes fetidi fiũt: qđã ãt dẽtes dñt isofaguz. qz adiacet sede spõdili colli quẽ hyp. noiat dẽtẽ i lib. de articul' et iũcturis: et ga. dic i anathomia dic. igr fetida fiũt a beũtia p dẽtẽ: b ẽ p guttur. iz

QEr b oñdit ꝙ hy. sciuit dialeticã: qe ãt sit idẽ et ñ idẽ: qd sit: z qd griũ dcm̃ é ab Ar. z alijs phis. Et dicius ꝙ idẽ tripl'r dr. sic lib. io. pe phie tradit: aut ꝑz gen⁹. sic hõ z equ⁹ sũt idẽ ꝑz aial. aut ꝑz spẽz sicut Socrates z pla. sũt idẽ iqz̃tũ hõ: aut ꝑz ididuũ sic socrates ẽ idẽ ipe ad seipz z é idẽ ppis accñtibus. sz qz hmõi phica sũt exẽpla: dimittam⁹ z vẽiam⁹ ad nra: idẽ é sic q̃ñ egritudie iminẽte dicat aliq̃s medic⁹: qz oz flebothõare z flebothõabit: ali⁹vo dicat ꝙ oz purgaf z purgabit b. n. dñt iqz̃tũ flebothõia z purgatio. qz aliỏ z aliỏ sũt tñ eũdẽ hñt finẽ. s. purgatõez. itẽ supueit herisipila z p cepit aliqs succũ vrtice ifũdi alt succũ mozelle alius lẽticulã ỏ loco aq̃so: alius lactucã: z oẽs nã dñtes ordinãt curas ꝑz spez. sz idẽ st vtutẽ: oia. n. ifridãt. sunt autẽ q̃dã z ꝑz spẽz dzia z ꝑz vtutẽ. sic calm z fridũ: flegmõe. n. sbiacẽte ali⁹ repcussiuis vt f frigidis: ali⁹ mollificatis vt rasa ali⁹ calis z aliỏ ẽ repcutere z aliỏ mollificare aut maturare. vñ dixit hy. ¶ Per calitatẽ. In pdẽsatõe. n. repercussio fit mãe: z si aliq̃s voluerit dicer: ꝙ ifrigdatio relaxat illỏ qỏ pdẽ sat supficiẽ z ꝙgregat nãlẽ calozẽ: z ꝑz b idez ẽ calz z fridũ: sz drens ẽ qm̃ diffusio z pdẽsatio ñ ẽ idẽ: mãifestũ é i exteriozib⁹: q̃. n. pgelant eadẽ valẽtia: b vo nõ q̃lia sunt hmõi. Per calitatez quidẽ diffundere educere per frigiditatẽ vero pden sare z vbi oz. xiiij.

STratũ ỏ mutare vbi oz nõ temerarium. xv.

QUosos cito icidere ptysicos icidere ptinuo secare capita z talia. xvij.

HIdropicũ ñ ptigit a friditate pgelant. q̃. n. a friditate pgelant a calitate liq̃nt: z nihil pꝑs hñt pdẽsatio q̃z diffusio: vbigra: vas aq̃ pgelate z diffuse z eadẽ msurã ꝑuat: z idẽ põdus. verũ nõ vacat idẽ pỏd⁹: qm̃ i diffusa: spũs é q sbleuat ipm et graue fit pgelatũ. vñ es vstũ postq̃z ꝓsumit aereũ z leue grauiꝰ fit ita ꝙ cẽtũ libre eris adusti fiũt cẽtũuiginti. sic ãt z viuẽtia corpa qdẽ leuia sũt: mortua vo grauiora fiunt. sz oia b ꝓter itẽtõez qm̃ dixit hy. diffũdere. n. vtrãq̃z eõnẽ ỏsignat per b iduxit educere: z qỏ cõe ẽ vtrisq̃z q̃si ex patiens mẽbz educere mãz: b igr dic hy. ꝙ multa sũt pcipe z ordinare b é mltas curas ad singla z apõ laborãté z egtãtẽ: curare ãt sũt ei⁹ z nõ ei⁹. xiij.

STratũ qdã dñt pmurar z flebothõare: nõ é ãt b vez: sz stratũ dic ipz i q̃ dormim⁹: pmutare ãt surgerr: qm̃ oz. qđ é ãt b qỏ dic: z dicius ꝙ mltoties qs chronica egritudie occupat z tpe ꝑdic maxie si fuerit ibecillis aie z tũc oz teipz excitar a lecto z dicer ipi ꝙ deus iuuit te: z spam⁹ ꝙ iuuabit te: surge vade muta aerez: vade ad loca nẽozosa: b ãt oz te facere: Et vbi oz nõ temerarium. Quasi si mã nõ é occulta i pfundo z i motu mãifestet malũ: qđ ãt dic. ñ temerariũ: z dicius ꝙ ꝓsidera vt aliqs nõ patiar z egrotz ex suspitõe sic ille qihũit suspitiõez ꝙ ꝑpẽté ỏglutiuit z ali⁹ ex opione credit latrões ispicere. z tũc facias ipos audere z ꝓsidere icõsueta itaq̃z b dicit. ¶ Nõ temerariũ. Aut qm̃ subet hz h⁹i aut melãcolicus ipi supabũdat hũoz. z tũc ỏfidẽtia occupat extrẽoze. z tũc oz ipos excitar z facere ipos ỏuẽire. xv.

QUid ãt é b qỏ dicit. In q̃ postposuerũt: q̃si icõsueta q̃ postposuere z qbus deficiunt. xvj.

EHydropica dispõne ỏtermiat b hy. De hydropico mẽtõez. n. fac vz asclite fcõ pp hũiditatẽ et qđ dic ꝙ si hydropisis ẽ z si ptisis aut os fractũ capitz oz statiz icider z qđã ãt icider dñt q̃si flebothõare: vlr accipiẽtez i oib⁹. qđã ãt i sola hydropisi sic alexãder z ga. icider ãt dic aut flebothõare sic fec ipe gal. rome cuidã mlieri q̃ patiebar hydropisiz ppter retẽtõez mstruoꝝ: aut icider dic chirurgizare: mlti ãt medicoꝝ sicut illi q fuer sb diocle. z i nistheo i oibus dicebant flebothõare qỏ erat icõueniẽs: ĩ ptisica. n. dispõne: z si pus ꝓtieat circa plmonẽ. si vo os capitz fractũ sit. tunc opz

De cãis lumbricorum.

Dez hic accipit p guttur re.

Nõ de cura herisipile

Corpa viuẽtia sunt leuiora corpori buz mortuorum

In asclite pcedit tur icisio nõ autẽ i hyppo sarca.

ferro icidere vt os nō ꝓpmat durā mr̃ez aut ſ̄btilem q̄ pia mr̃ dcā é:aut ipaz ꝓcauitatē cerebri.z mō apopleti co ō̄ſtruaſ aial:qdā át dñt q̄ pus ſanies fiat.z tc̄ inci-dūt os:h̄ át oia opz z cito z ꝓtinuo facere ante q̄z ō̄fici at ⁊tus.Qm̄ ſi defecerit nō ápli⁹ poſſumus chyrurgi zare.vnde z i oſſe capitis ꝑcipiūt chyrurgici poſt duos

Nō oz i oſſe capiſ poſt duos aut tres dieſ chi rurgiza re.

Udies aut tres non chirurgizare. ℣ xvij.

℣ Idet.n.hy.h̄ ſibi ipſi ḡdicere:ſu-pius.n.dixit q̄ oz icide re cito:et nūc dic̄ q̄ nō oz icidere z dicius ad h̄ q̄ h̄ anaſarcā dic̄ hy dropiſim:z q̄ in hac ñ opōteat ſic̄ ꝓtigit icidē ſ anaſarca.n. hydropi ſi diffuſa ē hūiditas et nō collecta:z ſi incida-m⁹ ñ egredit totū hūi-dū.ſz z difficiliora idu cim⁹ ſinthōata q̄lia et in gēicul multotiēs.n. paſſiōe exñte i gēib⁹ z vētoſitatib⁹ inflātibuſ cutē gdā icidūt:z cru-de z añ tp̄s icidūt. z ſi nō egrediaſ ſanieſ am pli⁹ icidūt:z i illa iciſiōe medico nz intoꝛſus. ſic̄em .n.gēiculis. xviij.

Que circa coꝛxenā cho z caſm ſuffici ens flatū attrahere i vlcus ꝑ eūone calefaceꝛ ꝙeit a primordio. ℣ xix.

Signo furoꝛis z ta lium ⁊c. Uox qua-lis furibundus ſi talis ē nō furentibus natura z oculi q̄bus vtiq̄z fuerūt natura mobiles z quales qūo ira-ſcunt nō tales z alia ſcōm rōnez z moꝛboꝝ q̄lem ptiſi difficilia ſupueniūt ſinthōata:ſic.n.z i hydropiſi q̄dā ici dūt:et ſi nō egrediaſ ſānes ápli⁹ icidūt i ꝓfūditate ꝓside rātes eē ſāiē:et ꝓſiōrāt q̄ſi h̄ appeant accipiāt mercēd et vſq̄z ad ꝓfūditatē icidūt:pp h̄ dixit hy.nz itroꝛſ? ℣ xviij

Ste ſmo dubi⁹ē ſic̄ nō exiſtēs hy.vr̃.n.nō eē intel-ligibil.vez dicam⁹ ipi⁹ expōnē:q̄dā āt libroꝝ h̄nt Que circa coꝛ:q̄dā circa coꝛ-ſignāt vētoſitatib⁹ exñtib⁹ circa coꝛ:ſi ℣o h̄nt circa coꝛ:ſignāt cardiacā ſincopiz:q̄d āt ē h̄ q̄d dic̄: et dicim⁹ q̄ſi hēnt circa coꝛ:h̄ inēdit q̄ i pipneūonica diſpōne nō oz friz inſpiraꝛ. Qm̄ friz ē inimicū vulnerib⁹.ſz calm: ſi āt h̄nt et q̄ circa coꝛ:et h⁹ dico,expōnē q̄ caloꝛe nāli in-firmato et mā veniētē ad coꝛ:tc̄ nō oz accipe eūonē: q̄z ℣t⁹ñ fert et ō̄ſtruiſ aial.ſz oz tc̄ calefaceꝛ vt ad ſt̄ōz oleū afferre:℣bigr̃a nardinū:aut aliq̄d tale vt ſi calītate diſ fuſio fiat māe et euapoꝛatio:q̄ āt poſuit xenarcho:ad ꝓ mēoꝛatōez ſui dixit q̄ illi ſupueīt h̄:illō āt q̄ dic̄. Cōue-nit a ꝑmoꝛdio q̄nq̄ huic ſmōi adijciūt. Quaſi a ꝑmoꝛ dio egritudis:meli⁹ aūt ē ad inferioꝛa ꝓſtruere alioq̄n inuenietur nō intelligibilis. ℣ xix.

Ité ad ꝑticulaꝛé ſmonē trāſſert ſe hy.ſz h̄ dr̃ntes dñr expōes et dr̃ntes text⁹:q̄dā dñt a q̄ vnū ſignū q̄daz a ſigno icipiūt.ſigō igr̃ hz a q̄ vnū ſignū.h̄ ō̄ſignat q̄ a q̄ videb vnū ſignū p⁹ digōnē et cretică dié:p⁹ dicaſ z ō̄ alys.℣bigr̃a:ſi videbis veluti lāpades fieri p̄dic q̄ flu-xus ſāguiſ a narib⁹ fiet.ſi ℣o obſcura fātaſmata dicaſ q̄ vonur⁹ ſupueīet.et h̄ q̄ō ſi h̄nt a quo vnū ſignū:ſi ℣o a ſigno icipiam⁹:dicius q̄ h̄ vl̄t dicer̃ hy.q̄ ſunt q̄dā q̄ a motu oculoꝝ et coloꝛ̄ h⁹ appēhēdūt aiales ꝓſuetudies ℣bigr̃a:qm̄ q̄ hz ꝑturbatos oc̄los iracūdus é:q̄ ℣o im mobiles hz trepid⁹ é et modeſt⁹:ſz hy.ñ vl̄t h̄ de phyſio noia dr̃e:ſz ſolū egritudies coḡſceꝛ.igr̃ dicas et ſi vide riſ aliquē q̄tū ꝑ nc̄ ℣o h̄ntē oc̄los ꝑturbatos:dicaſ q̄ alienabit iſte.ſi ℣o ite tarde dicaſ et audax fuerit. nūc ℣o taciturn⁹ vr̃:dicas q̄ ſtupoꝛi ipi expectaſ aut ſubet et melācolia.ſic āt et i egritudib⁹:℣bigr̃a:i ptiſica diſpōne ſi videas q̄ ōcti ſ̄t vngues.dic q̄ priſis é et diſnia.

Mobilitas ocl'oꝝ ſignificat iracūdiam.immobilitas ℣o timiditatē et modeſtiaz.

Frigiditas ē inimica vulneriꝫ. b⁹. calitas ℣o amica.

Uox q̄lis. Qō dcm̄ ē de oculidé et de voce.ſi.n.eſt vox talis ō̄ſignat q̄ iſte alicābit vel erit melācolicus. ℣ xx.

Idiciſtis mltotiēs cās efficiētes tuſſiz et q̄ laboꝛ ꝓ dr̃ z q̄ ē a ꝑmitia cā fact⁹:et q̄ é ab añte.z a ꝑmitia gō cā ſic̄ ab itiere ab añte ℣o ſic̄ a plectoꝛica.vnde laboꝛes ſpōtanei ō̄clarāt moꝛboꝝ:et ñ dr̃:et ab añte cā laboꝛé vl̄neratiuū:h̄ át ñ hūc dic̄.ſz eū q̄ fit i mltitudine q̄m igr̃ mltitu° ſubiacet:h̄ mltitudo q̄ ferl:et manifeſtū q̄ ad q̄dā.ſ.ad debilia et q̄ ſūt iſta ō̄bilia cal'a et ꝓcau-cā fecit ſpēm:vel ſi talis na tura fuerit i tali egritudie

Tadetit z alia ita.ꝛo

Uſſis laboꝛioſe at-tigūt ō̄bilia ſz ma-xie articl'os. ℣ xxi.

In laboꝛioſis fe.tuſ ſes ſicce fiunt. Cum febꝛe fieri ſi derelin quuntur. ℣ xxij

Piritus ptiſicil ab ſcōſi mali z ſteribi-lib⁹ q̄cūq̄z alia talia ex ea-dē iſtātia. ℣ xxiij

Tiſicis autūn⁹ ma-ſ.ad articulos:huc aūt ferr̃ mā z calītate puo cata z motu ducére z ꝓ cauitate recipiēte. ℣ xxj.

Jc laboꝛ ē dic̄ q̄ h ē a ꝑmitiua cā: ℣bigr̃a ab itine re z dic̄ ga.q̄ ego h̄ paſ ſus ſū:ꝓtigit.n.mihi p frīz locū trāſire:z exin-de ſupueīt mihi tuſſis poſtea exābulatōe z la-boꝛe ſe.tuſſiz āt dic̄ ſic-cā.nō cā q̄ ē pp ō̄bilita tē māe aut pp groſſaz māz aut potū aut viſco ſitatē aut ſ̄btilitatē di-xit diſcurrētē.ſz ea q̄ ſu pueīt exifridatōe:qñ ie q̄l' diſtēpātia ℣berat et ledit gutr̃ i h⁹i tuſſi z ſe.

ppt qd frequet accit vi-duis ꝑ ſocatio mr̃icis.

Soluto ō̄dictio nis h̄ et i apho-riſmis.

Omnia fit mr̃icis irreſpiratio. ℣ xxiij

E ptiſica diſpōne ō̄termiat:z qd dic̄ q̄ ptiſicis diſ ficil' é autūn⁹:autūn⁹.n.exñs ineq̄l' ꝑturbat maxie ineq̄litate nāz:vtiq̄z autūn⁹ difficil' é pp qd z ver.non é iſte q dic̄ in aph̄is:ver ℣o ſaniſſimū z minime moꝛtifeꝝ aut dicius q̄ ver ꝙz ſe:vt bene tpatū ſanū é:ꝙz ℣o acci-dēs in diffūdēdo z māifeſtādo māz ꝓmodā occl'tā exñ tē a frītate hyemiſ malū fit z inimicū paſſiōib⁹. z h⁹i qō ē intētio ſmōis niſi qō indignū ē hy.ō̄ſignaꝛ ver p ſiki-tudinē frōdiū fic⁹ ad pedes cōnicz. Eſyodo poete magz ꝙueiebat dr̃e:q̄ qñ erit ſol i arīete:tc̄ ē ver.nō q̄ iſte ex-poſitoꝛ nō recte reph̄ēdit hy. Nā alr diſtinguunt tpa an ni apō medicū z alr apud aſtronomuz: vt dic̄ ꝓnceps ſa ꝓmi doctria ſa. ſūma ꝑa.z.liij.z ꝑ capl'o ō nāis tpoꝝ ōbes āt ſcire ingt q̄ tpa iſta ꝙz medicos alia ſ̄t ab eis q̄ ſunt ꝙz aſtronomos q̄tuoꝛ nanq̄z tpa ꝙz aſtronomos ſunt mutationes ſolis in vnaq̄q̄ q̄rta circuli ſignoꝛum apuncta incipiens vernali. ℣ xxiiij

nō q̄ alr diſtinguunt tpa āni apō me dicuz et alr apō aſtrono mum.

Hje ãt ḡriũ ſuppõue patiur. Suppoſuimus.n. ꝑ dictiões expõere: deiñ itẽtioné afferre: nc̃ ãt ꝑ intentionẽ dicim⁹. ꝛ ſic dictões explanam⁹: q̃ ãt é itẽtio dic̃ q̃ in pyrintho ciuitate ptiſice egritudies ſupuene rũt: ꝛ qm̃ ſic̃ hyems fuit i dubio hẽmus ſiue ptiſice fuerũt paſſiões ſiue nõ his tuſſis ſupuéit ꝛ ver diffuſiones fec̃ mãe: mãifeſtauit tũc ptiſicas paſſiões: ꝛ vtiq; his q dé chronicã hñtes paſſionẽ: x̃bi gr̃a: nephreſis aut melãcoliam aut artetícã aut aliqd tale ñ hũerũt ptiſis. i diuturnas. n. egritudies hiptiſim paſſi ſunt. qdã x̃o ꝛ chrõicã hñtes paſſiones ꝛ ptiſis ſuſtinuer̃t: ita q; remiſcit̃ cuiuſdaz hõis hãc paſſiões ſuſtinẽtis aut chrõicã ſolũ aut ptiſis ſolã aut vtrã q;: h⁹i ãt hõis patiẽtis nomẽ neſciuit: eũ x̃o q duxit ad illũ dixit chuniſcũ: h⁹i ãt egritudines epidimiacas dicit fieri ex eo q dixi. Tuſſis occurrit: cõcauſale x̃o dic̃ h⁹i ptiſis tuſſis q̃ſi cũ x̃e ꝛ tuſſis ꝓcãle fieri. xxv.

QUod ẽ dcm̃ ꝛ in aphis dic̃ q dolores differũt aut ꝑz ſpẽs aut ꝑm locũ aut ꝑz magnitudiné. ꝑz ſpẽs gdẽ aut agrauatiu⁹ ẽ aut pũgitiu⁹ aut vlceratiu⁹: ꝑz x̃o locũ aut i pectore: aut i femore aut i brachio: ꝑz magnitudiné x̃o aut vehemẽtior aut ꝺbilior. verũ h q3 é tpozũ adiacet. dic̃. n. q oz te igrere q i tpibus qm̃ vident̃ hñ ſe hr̃e patiẽtes. tc̃ mag; exacuunt̃. ꝛ vtrũ h vex̧ é. qd igr̃ ſi ꝓtigit ꝛtian⁹ porꝛſm⁹ pei⁹ é ſcõo aut q̃rt⁹ tertio iq̃ztũ ꝓcedit egritudo: moderatiõ fit q̃re médar̃ é hy. mime aũt dicius. n. q dcm̃ é h ꝛ alibi de tpib⁹ q q̃dã ꝑz q̃dã tpa ꝛ fiãt ꝛ exacuũt̃. vz ſupuéit ſi ꝓtigit q̃rtana i eſtate: ꝛ h bõi moriꝛ é: eſtie nãq; q̃rtane vti plib⁹ fiũt breues: autũnales lõge: et pfecto oz iſta q̃rtana circa finẽ diſſolui. ſz autũn⁹ aduẽiẽs difficiliorẽ effic̃ q̃rtanã. ſil̃r ãt ãphimeria i autũno ſupuéit: et h oz ceſſare ſi hyẽs ſupuẽiẽs diſtẽdit egritudinẽ. et h dic̃ ex tpib⁹ exacui: fieri ãt i tpib⁹: dic̃ q̃n vnaquecz egritudo i ꝑpo tpe ſuperuẽit: x̃bi gr̃a. tertiana i eſtate: q̃rtana i autũno. amphimeria i hyeme: h igr̃ é q dic̃ hy. Et nihil peccãtes egrotãtes circa dietã difficilior fit egritudo pp tpa. 26

IN dyſenterijs ãt dic̃ q fiũt cũ fe. ſi fiunt patiẽtes cibo abſtinẽtes oiuz guſtationũ difficile ẽ h⁹i febrẽ aut dic̃ q̃tiẽs flegmõ ẽ aut circa iteſtia: et i flegmone gñaf̃ fe. ſz dubitam⁹ quõ é h difficile fieri patiẽtes ſine cibo qd itaq; ñ videm⁹: q; mlti dyſẽteriã patiẽtes abſq; cibo pmãſer̃t pp id q i ꝑ° fluxit ſuperfluitas circa os ſtõi: et tñ poſteri⁹ curatt ſt̃: et dicius q i diuturnis dixit egritudib⁹: et i his q̃ ſt̃ cũ fe. i h⁹i nãq; diſpõnib⁹ et ſuperfluitatib⁹ diſcurrẽtib⁹ ad os ſtõi: a febre appoſitiua pſtraf̃ appetitia vt⁹ ñ expellunt̃ ſuperfluitates:

DExiñ ꝺſignat vrutẽ occidẽtẽ: et difficile ẽ hmõi. 27

DEfluxio é paſſio capilloꝝ capiẽ q̃tiẽs cadũt capilli ꝓpter hũoré corroſiuuz aut mõdicatiuuz: ſi igr̃ ab h⁹i hũore ſupuẽiat puũ vlc⁹ ad manũ vt et radices corrodat capillos: fit ãt i vẽtre magn⁹ flegmõ ꝑm fantaſiã ſolum magn⁹: difficilior ãt é paſſio q̃ é man⁹ ea q̃ eſt vẽtris: qm̃ q̃ ẽ man⁹ ꝑz potẽtiã ẽ magna. ea x̃o q̃ eẽ vẽtris ꝑz fantaſiã: ãpli⁹ ãt ꝛ difficilli⁹ fuit h̃ qꝺ i manu fuit vuln⁹ q̃z q in vẽtre fcm̃ eſt: quare habes q neq; pua neq; magna opz deſpicere. xxvij.

HOhuc de dr̃ntib⁹ flegmõib⁹ ꝺtermiat hyp. ſ. eoꝝ q ſunt ꝑz fantaſiã magni: aut ꝑz potẽtiã: aut ꝑz tãtaſiam ꝛ ꝑm potẽtiaz: ꝛ dic̃ q ſi ſupueniat flegmõ i oſphi. .i. i lũbiꝛ: ꝛ h ꝓfeſti dep daf̃: idiota qꝺ gaudet credẽs diſſolui paſſionẽ: artiſta x̃o pturbaf̃: ingt. n. ꝛ iuenit loca q doloꝛ ſupuenit ad oſphios ad vẽtrẽ aut ad lat⁹: ꝛ h ẽ difficilli⁹ ꝓze qm̃ vẽter nobilioꝛ ẽ oſphios: meli⁹ ãt é a nobili ad ignobile m̃bꝝ ferri mãz q̃z ab ignobili⁹ ad nobilia. Nobile ãt ꝛ ignobile aut ꝓfunditate iudicaf̃ ꝛ ſupficie: aut ſurſũ ꝛ ꝺorſum ſic̃ m̃bra q̃ iacẽt i ꝓfundo ſt̃ nobiliora eiꝛ q̃ ſt̃ i ſupficie ſil̃r ſupiora inferiorib⁹. vñ vẽter nobili⁹ ẽ lũbꝛ. vẽtre x̃o pect⁹ ꝛ coꝛ pr̃mõe. ꝛ cerebrũ pectore. ꝛ iteruz femur nobili⁹ ẽ gẽu: gẽu tibia: tibia extremitate pedis: ꝛ i ipſis nobilib⁹ m̃brꝛ h qꝺ ſt̃ nobiliora: alia x̃o min⁹ nobilia. qꝺ ãt dic̃ hy. q̃lia putredo vocãt oz nos ſcire q flegmõ fit cũ putredine ꝛ ſine putredie ꝛ de difficiliori mẽtionẽ facit facto cum putredie et dixit. Qualia putredo vocãtur: et tu ſubintellige mala. xxix.

HEc ãt diuerſa ꝺr̃ ſcriptura. qdã. n. libroꝝ h̃nt nephreticas: qdã phreneticas: et vterq; ſmo ver⁹ ẽ: ſiqꝺ igr̃ h̃nt nephreticas. h vult ꝺr̃e. Sciẽdũ é q quẽ admodũ epatícã diſpõné dicius q̃tiés ifirmaf̃ x̃tus ſãguis gñatiua ſic ꝛ nephreſis ꝺr̃ qñ lapis gñaf̃ i nephreſis. i. i lũbis a frigore. qm̃ igr̃ idigem⁹ tũc ad ſanitatẽ caloꝛe nãli: ditioꝛe ꝛ mlta x̃tute: i ſenib⁹ ãt ꝺbilitat⁹ caloꝛ nãlis: ꝛ pp h nõ curanf̃. ſz moriẽ ſil̃ cũ eis paſſio. vñ ꝛ in aphis dcm̃ é. Senes iuuenib⁹ q̃larũq; min⁹ egrotãt: q̃cũq; x̃o i eis chrõice egritudies fiũt mltotiés ꝓmoriũt. ſic ãt et artiſte⁹ admirabil̃ dic̃ q quẽ admodũ ipoſſe é efficere aliq; piẽtẽ ñ ꝓcipe: ſic et paſſionẽ h⁹ lapidis difficile é h⁹ etate curare. ſic qꝺ igr̃ expõim⁹ ſi h̃nt nephreticas: ſi x̃o h̃nt phreneticas dicius q et h malũ é. ſi. n. ſenili etate vbi é frigus fiat phrenefis. difficile ẽ h. manifeſtũ. n. ẽ q maxia cã coegit. et ñ ſuſtinet x̃t⁹ et finiũt iſti. dcm̃ é et ꝺ h ab ipo i aphis. In morb min⁹ piclitanf̃ egrotãtes qbus ꝑpe nãe et etatis et hitudis. et ét tpis egritudo inẽ magꝭ qꝺ qbus ñ ꝑpa ꝑz aliqd hoꝝ ineſt. et ipe dixit. Sup qnq̃gita ános. tu ãt dicas. et ſup q̃draginta et ſup trigita ad m̃ſurã caloꝛis nãlis. Nõ. n. caloꝛ nãl̃ ꝺterminaf̃ tpe. ſz ꝑpa m̃ſura. xxx.

HOc ãt qꝺ dcm̃ é ab eo et i aphis. In q̃ morbo ſõnus laboꝛẽ facẽ moꝛtalẽ. ſi x̃o ſõnus iuuerit ñ moꝛtale. oz ãt nos ſcire q i ſõno ꝓgregaf̃ caloꝛ nãl̃ ad pfũditatẽ et circũfrigeſcũt extrẽa itaq; velamibus idigent. h ãt ñ dic̃ h⁹i circũfridatõez. ſz circũfrigitatẽ dic̃ eaz q̃ pp ꝺbilitatẽ caloꝛis nãlis fit ſic̃ ꝺſignãt ꝓña ſinthõata. ſiqdé. n. ẽ fortis caloꝛ nãlis digerit cibũ. nutriũt̃ membꝛa. bõa ſufferẽtia fit. ſi x̃o é ꝺbil caloꝛ nãl̃ nõ digerit̃ ꝑz rõ

Utꝝ paſſio maꝛ⁹ difficilioꝛ ſit paſſiõe vẽtris.

Penes qd nobilitas et ignobilitaꝭ mẽbroꝝ attẽditur.

Nõ de epatica nephretica diſpõne.

Nãlis caloꝛ ñ tẽpor̃ ſz ꝑpa nã determinatur.

De ſolutiõe cuiꝰ dã ḡdcõniꝭ in ditis hy.

nē cibus extīn iordiata mouet mā ꝛ ferī qñz ad cereby et effiē alienatōez et mēs turbaī: qñqz ℞o ad cor et effi cit sinchopilipothōiaz: qñz āt ad alia mbra et fit drns dolor: deiñ ex dolore difficulī dormūt et difficulī ferū tur. pij ciūt sincopiz āt. mltoties.n.pp id ꝙ nāt calor ē i firm⁹ i febricitātib⁹ añ sōnū ē magn⁹ plūs p⁹ sōnū ℞o p uus et anhelit⁹ añ somnuz qz̄ magnus post somnum ℞o puus ꝛ b̄ ē ꝙ dic̄. et alia q̄cūqz circa sōnuz talia ḡria. tu aūt appo ne bona. .xxj.

Qñ i febriētib⁹ añ sōnū plūs sepi⁹ magnificat p⁹ ℞o p uificat.

Finde vsqz ad fi nē hui⁹ pti. ō mu lierib⁹ ꝺtermiat: mulie res.n. q̄dā hñt plz virz sic illud qz̄ ē mēstruaī purgōniz et qz̄ ē ꝓgna tōis et p⁹ et lactis. qm̄ āt ꝺs ordiat et celestis pioduſ et nā et tot⁹ mū duz et oiz nā ꝺsup ꝓce dit: oiz.n. ordinatio ex mā fit. ꝓpter b̄ desīr sī q̄ sūt ꝓz nāz: et q̄ sunt ex̄ nāz sic egritudies. igr̄ et p⁹ ordiatōez hz q̄zdā et suptoribuz pio dis ducīt. vñ et nā mo uet ꝛ forātiua adiuuaī: ꝛ oēs nāles ℞tutez ꝓmouēt. igr̄ piod⁹ p⁹ aut i septio mēse fit aut i nono ꝛ q̄ i his piunt fet⁹ fiūt nisi aliqñ añ septimū mēsē aut nonū ledaī. si. n fiat permutatio aeris aut iraſcaī mulier aut saliat aut mēstrua educanī: ꝓpter b̄ oia aborsus fit. .xxxv.

Nota ꝙ q̄ sūt ꝓz nām q̄ sī ex̄ natūrā de sup esse dr̄r.

Pregnātū et ℞ginū mstrua p os mrīcis nō e greditūr

Pparētia dic̄ aut mēstrua. qz̄ ꝙsideraz oz qñ fe runt mēstrua. fiqz̄ ē i p̄n° i p mēse aut i ℞o ñ ē dif ficile. si ℞o p⁹ hos qñ āplioꝛi eget nutrimto ēbryo edu canī mēstrua. difficile ē b̄. nō nutrit ēbryo. Ferunt autē mēstrua i ꝓgnatōe nō p os mrīcis: b̄. n. clausuz ē. sz p va sa q̄ sūt ex̄ collū p q̄ ꝛ ℞gines purganī nō iuanū ingrit qñ ferūt supueniētia. s. mēstrua sz qm̄ mlieribus a p̄nci pio vsqz ad finē ptus fert sanguis ꝛ nihil ledit: qz ē abū dās sāguie: siqdē sic. igr̄ exponim⁹ si supueniētia itelli gem⁹ q̄si mstrua. si āt supuēiētia itelligam⁹ q̄si appetitū cibo⁹ dicius. dic sic igre supueniētia qñ fiūt: q̄si supue nit appetitus: si. n. i fine fiat bonū: si āt i p̄ncipio malū: i gre āt ꝛ magnitudinē appetit⁹ ꝛ spēz vtz̄ foztioꝛ aut ve bilioꝛ ē. ꝺbile ē bonū ꝛ forte. ꝛ itez̄ spēm igre: ℞bi gra: q̄ appetūt vtz̄ ꝙsueta ꝛ acetosa falsa bonū ē b̄ sufferēs ē appetit⁹. ñ ℞o carbones appetūt aut terrā: aut lateres difficile ē b̄. ꝛ b̄ dic̄: quenienī ꝙ aut b̄ qz̄ mānifesta b̄ ℞o ñ mānifesta: adhuc āt mānifesta nob: aut ñ mānifesta: si vo luerz dicas: ꝙ pp talē hūoꝛē appetūt ḡria ꝛ icōsueta. zz

Hēstrua educanī: ꝓpter b̄ oia aborsus fit. .xxxv.

Pparētia dic̄ aut mēstrua. qz̄ ꝙsideraz oz qñ fe runt mēstrua. fiqz̄ ē i p̄n° i p mēse aut i ℞o ñ ē dif ficile. si ℞o p⁹ hos qñ āplioꝛi eget nutrimto ēbryo edu canī mēstrua. difficile ē b̄. nō nutrit ēbryo. Ferunt autē mēstrua i ꝓgnatōe nō p os mrīcis: b̄. n. clausuz ē. sz p va sa q̄ sūt ex̄ collū p q̄ ꝛ ℞gines purganī nō iuanū ingrit qñ ferūt supueniētia. s. mēstrua sz qm̄ mlieribus a p̄nci pio vsqz ad finē ptus fert sanguis ꝛ nihil ledit: qz ē abū dās sāguie: siqdē sic. igr̄ exponim⁹ si supueniētia itelli gem⁹ q̄si mstrua. si āt supuēiētia itelligam⁹ q̄si appetitū cibo⁹ dicius. dic sic igre supueniētia qñ fiūt: q̄si supue nit appetitus: si. n. i fine fiat bonū: si āt i p̄ncipio malū: i gre āt ꝛ magnitudinē appetit⁹ ꝛ spēz vtz̄ foztioꝛ aut ve bilioꝛ ē. ꝺbile ē bonū ꝛ forte. ꝛ itez̄ spēm igre: ℞bi gra: q̄ appetūt vtz̄ ꝙsueta ꝛ acetosa falsa bonū ē b̄ sufferēs ē appetit⁹. ñ ℞o carbones appetūt aut terrā: aut lateres difficile ē b̄. ꝛ b̄ dic̄: quenienī ꝙ aut b̄ qz̄ mānifesta b̄ ℞o ñ mānifesta: adhuc āt mānifesta nob: aut ñ mānifesta: si vo luerz dicas: ꝙ pp talē hūoꝛē appetūt ḡria ꝛ icōsueta. zz

De sig nis cognitōis ptus i se ptimo octauo nono aut deci mo mēse.

Portet nos scire ꝙ dolores dic̄ exercitia ñ dolo o res sz supueniētia i ꝓgnatōe sic̄ creatioēz aut pfe ctōez: ꝛ aut motū ptū. sic̄ morbi circuitib⁹ ꝺtermi nānt: acuti qz̄ aut i q̄rto aut i septio: aut i q̄rtodecio vs qz ad vigiti: ꝛ diuturna ℞o a q̄dragesimo vsqz ad octo gesimū ꝛ cētesimū vigesimū ꝛ ꝙnter. sic ꝛ matrix circui t⁹ q̄sdā hz ñ ꝓz acutos morbos: sz ꝓz diuturnos i mūb⁹ hñs hos circuit⁹ volum⁹ āt desup q̄dāmō icipe: dcm̄ ē āt vob ꝛ i lib. ō nā pueri qñ imittīt virile spma ꝛ ꝙmisce tur mlieri: ꝛ p ꝙmiscet p⁹ ea creaī ꝛ forat aiaī nutritur mouet: ꝛ vsqz ad q̄dragesimū dié ꝛ tricesimū perficit: ꝛ i reliq̄ tēpoꝛe auget. sic a q̄dragesimo qescit ꝛ mouet in septuagesimo aut i nonogesimo. si igr̄ in septuagesimo moueaī: dicas ꝙ i septio mēse oz eē part⁹. si ℞o i nona gesimo: dic ꝙ i nono mse oz pere. si ℞o i cētesimo dicaz ꝙ decio mense. si ℞o octogesimo moueaī mozit ꝛ ét fit aboꝛsus. vnde et in libꝛo de nā pueri aiati vsus ē dictio nibus mētionē faciens de septio et nono mēse i gnātō ne et i ptu. ℥ octauo ℞o remisces dixit: incassuz: itaqz et alexādrini octauū mēsē ꝓz ātifrasiz leuē noiant sic hermas beumedas. sz oz te scire ꝙ loco septuagesimi diei septimi mētioné fecit et loco nonagesimi noni: vt tu mltiplices per decem septimum et nonum. .xxxiiij.

Qñ ē ordiatū tps singul⁹ pt⁹ fetus fiūt. .xxxij.

Hparentia i q̄b⁹ ñsibus fiunt. zz.

Laboꝛes i periodis qꝛ i septē mouenī i triplicib⁹ finiunī: ꝛ qꝛ i nouē mouenī ēt in tri plicitate termianī. xxxiiij.

Quod post mulie bꝛia dextra sinistra cūfrigescunt ꝛ mēs turbaī ꝛ alia q̄cūqz circa sōnuz ta lia ꝛ q̄bus ḡria. .xxxj.

Qib⁹ nil q̄dē ē ifra ordiatū tps singul⁹ pt⁹ fetus fiūt. .xxxij.

Hparentia i q̄b⁹ ñsibus fiunt. zz.

Laboꝛes i periodis qꝛ i septē mouenī i triplicib⁹ finiunī: ꝛ qꝛ i nouē mouenī ēt in tri plicitate termianī. xxxiiij.

Quod post mulie bꝛia dextra sinistra gnāri. si ℞o sinistra mlier effūdēs qz̄ dixit aptū effūdēz.

Hqdē effūdēs. xxxv.

Amoꝛositas ꝙ pꝛo cedētia dieta de sic catoꝛia. Qꝛ citius deter minatū cōmotum augetur tardius. .xxxvj.

Laboꝛes trino q̄no septēo vel q̄rto vel sexto vel octauo.

Que ex pua tabu la perscrutan da diete fiat re pletio inanitio ciboꝛuz ꝛ potuū pmuta tio hoꝛuz ex q̄lib⁹ in qua

Qñ ē ordiatū tps singul⁹ pt⁹ fetus fiūt. .xxxij.

Hparentia i q̄b⁹ ñsibus fiunt. zz.

Laboꝛes i periodis qꝛ i septē mouenī i triplicib⁹ finiunī: ꝛ qꝛ i nouē mouenī ēt in tri plicitate termianī. xxxiiij.

Quod post mulie bꝛia dextra sinistra cūfrigescunt ꝛ mēs turbaī ꝛ alia q̄cūqz circa sōnuz ta lia ꝛ q̄bus ḡria. .xxxj.

Qib⁹ nil q̄dē ē ifra ordiatū tps singul⁹ pt⁹ fetus fiūt. .xxxij.

Hparentia i q̄b⁹ ñsibus fiunt. zz.

Laboꝛes i periodis qꝛ i septē mouenī i triplicib⁹ finiunī: ꝛ qꝛ i nouē mouenī ēt in tri plicitate termianī. xxxiiij.

Quod post mulie bꝛia dextra sinistra

Mulieꝛia nūc dic opa mlieꝛ. ℞bi gra. ꝙceptōem ꝓ gnationē ptū lac hre ñ āt mbra muliebria sic mrice collū mricis. hec .n. sp cū additiōe dicit mlieꝛia opa: mulie bria mbra: q̄tiēs ℞o si ne additione dic̄ mlie bria: tc̄ mstruū itellige. sic̄ et b̄ qd āt dic̄ ꝙ si gnātōez filioꝛ desidez ras. oz re p⁹ purgōnez coire p⁹ vnā aut duas dies eūonis qñ nōduz clausū ē os mricis. sz ē puꝛ: et ꝙsidera q̄ pars aut q̄ cellula magz ap ta é. et magz purgata ē si ℞o ꝺxtra nias ē qz̄ dz gnāri. si ℞o sinistra mlier effūdēs qz̄ dixit aptū effūdēz.

Dicit ꝙ si hūida ē matrix: ꝛ b̄ cognoscas ex eo ꝙ p cedētia sī sero sīlia vel aq̄sa. s. expulsa. i. mēstrua. si n. grossa sūt desiccatiōez ꝺsignāt. siqz̄ igr̄ ē hunii da matrix ꝛ appetis gnātioné filioꝛ tūc siccā ordia die tā: dietā ℞o dic̄ nō ꝓz cibos ꝛ pot⁹: sz ꝓm oēz ꝙuersatio né: ñ āt ad imoderatū ducas desiccationē q̄m nūq̄z cō cepit. ois.n. discrasia ꝓstrat vel ifirmat ℞tutez ꝛ mēbra. Determiatū dic̄ formatū i mrice: aut disū ꝛ gnātū b mri ce b̄ āt dic̄ ꝙ mas qz̄ i mrice citi⁹ formaī pp mltū calz. femia ℞o tardi⁹. i augmto ℞o femia ꝓpter mltam hūi ditatē citi⁹ augeī: mas ℞o ꝓpter mīsuratū hūidū tardi us augeī. idē āt ē videre ꝛ post ptū. .xxxvj.

De si gnis hūi ditatis mricis.

Mas ci ti⁹ foꝛa tur tar di ℞o auget. femina aūt eā

Hoc vult dicere hy. ꝙ ꝓpꝛie paulo añ dictum ē ꝙ periodus fiūt ꝛ motus: itaqz mouet embryo ꝓm tres mēses aut. iij. v. vij. mouet: vt numeremus. iij. iiij. v. ꝛ itez̄. v. vj. vij. ꝛ itez̄. vij. viij. ix. ꝛ vj. ꝛ. viij. mēse fit vt iiij. quinto sexto ꝛ iterum.

¶Explicit. vij. particula. Incipit. viij. ꝛ vltima .i.

Ompleta ē a nob septia particula pñtis negoc cij: exiñ deueniam⁹ ꝛ ad octauā. s. vltimā. ꝛ non credas ꝓ eo ꝙ vltia ē ꝓpter b̄ é vilioꝛ. mlta. n. ꝛ b̄ ꝛ ꝓcognitia ꝛ ꝓnostica ꝛ curatiua documēta tradit: sz b̄ qdē per enigmata: alia ℞o per signa. Aliō āt ē enig ma aliō signū: enigma. n. ē oio occultū: signū ℞o qz̄ hz intētionē explanatiōis. qm̄ āt mltoties dixistis ꝙ hy. b̄ documēta i sui ꝙmēoꝛatiōe designauit: aut in paruis aut in magnis libꝛis: aut i paruis tabul⁹: ꝓpter b̄ dic̄ q̄ i pua tabula scripta volo tradere: b̄ āt volo vos scire ꝙ ex pua tabula qdā supioꝛi ꝓmōi cōstruūt dicentes: ꝙ b̄ oia vsqz nūc dicta pue tabule sūt ꝛ ꝓncipiū ꝓmōiz facūt pscrutāda. qdā ℞o iferioꝛi ꝓmōi ipz ꝙstruūt ꝙ q̄ ex par ua tabula volo tradere et ꝓn⁽ᵐ⁾. viij. pticule faciūt q̄ ex p ua tabula sic̄ i pgrāmate legūt. qdā ℞o cū pscrutāda ꝙ struūt dicētes sic. q̄ ex pua tabula pscrutāda: pscrutan da b̄ ptīcularē oz accipere sic̄ i potu et cibis: solū āt vl̄e et iqrere et pscrutari: et q̄ dcā sūt a ga. in libꝛo de interio rib⁹ expulsa retēta et lesiōes actionū appꝛopꝛiatos do loꝛes ꝓꝛietates sint ꝓ̄oātū ꝓsumptoꝛiū iudiciū dcm̄ est .n. et ab ipo hy. nihil frustra nihil despiciēdū nō solū b

sed igre ꝛ dietã. qb⁹ cibis vtif: qbus potib⁹ ꝛ qȝtis. qd ãt dic repletoez ꝛ inanitione. sũt. n. cibi euacuãtes ita replẽtes qȝ sũt: nó euacuãtes ãt dicius ꝙ euacuãt dic q̃ hñt purgatiuã ỽtutẽ sic dic i libro de nutrimẽto. eũare optimuz aut dic ℔: aut ꝙ cib⁹ replet ꝛ eũat. absentia ỽo eũat ppea: qꝛ sine cibo ꝛ eẽ absq; cibo ianitione dixit. aut ℔ dicas ꝙ mltũ nutritiuos replẽtes dixit parũ nutritiuos eũantes aut lassatiui qȝ eũant: alij ỽo ꝟstipãt ꝛ replẽt. vñ seuclum. i. blictis qdez vẽtris laxatiuũ ẽ: maua ỽo viscositate lubricũ fac: si vero viscosita te repletione faciat: tũc nõ eũat sed replet. Ui nũ ỽo acerbũ replet in cõstrigẽdo vẽtrẽ: calidũ vero eũat: sic ãt mel lícratũ euacuat facien do effusione ꝛ subtilia rione mãe: ꝛ hec qdẽ i q̃ȝto. itaq; ingre ꝛ q̃le est vbi lactucã accipimus: ibi vero synapi ꝛ pip. oz ãt te ingrere a qbus ꝛ ex q̃libus ad q̃ ꝛ q̃lia oz ꝙmutari a mltis ꝛ frigidis: ad pauca ꝛ calida aut eg̃rio: aut ꝙmu tatim: hec per ℔ tradidit hy. Permutatio hoꝝ ex q̃libus in q̃lia vt hñt. Sciẽdũ ẽ ꝙ hic ꝙmo nó solũ in potibus ꝛ cibis ꝟuenit sed ꝛ curis.

Nõ ℔ ꝺ odoꝛabilibus odoꝛibus.

Nõ ℔ ꝺ fetidis odoꝛib⁹

Qualr ꝺmocritus q̃tuoꝛ dieb⁹ odoꝛãs mel le mlta ꝙuauit

Olia vt habet .ii. Bozes releuatozij delectabiles replẽtes ꝙficientes ꝙmutationes ex q̃lib⁹ vt hñt. .iii. Acidẽtes ꝛ itrãtes spũs ꝛ coꝛpoꝝ. iiii. Udit⁹ hi meli⁹ sũt peiozes: hi vero mestificantes. .v. Eligue gust⁹ ex q̃ libus qualia aduocantur delectabília. .vi. Spiritus sicr calidioꝛ siccioꝛ frigidioꝛ piguioꝛ subtilioꝛ siccus humidus minuens replens: ꝛ plus vnusqsq; q̃bus permutationes qualia q̃libus vt habent. .vii. Habentia vel habita vel mobilia .viii. qdã ỽo spũs dñt ãhelitũ: ꝛ dic igre hoꝝ ꝙmutationes vtꝝ a pua respiratiõe magna fcã ẽ aut a magna pua. qdã dñt. Spũuz ꝙmutatõe. vt inuestiges q spũs ꝙmutati sũt aialis näles vitales. qdã ỽo ꝙmutatõez spũuz debẽt vt igras vtꝝ calidus ẽ q ispirat aut fridus. qdã aũt itez dñt: ꝙmutationẽ spũuz q̃si ad egritudinẽ. ỽbi gr̃a: si ẽ calida egritudo oꝛte ad friz locũ ꝛ frigidos vẽtos ꝺucere. si vero frigida ẽ passio ad calidos ventos: qd aũt dic. Et coꝛpoꝝ. qd ẽ ℔ nõne hucusq; de coꝛpoꝝ sbiecto rũ permutatiõib⁹ determiauit. qd ḡ. dicius ꝙ coꝛporũ nunc ad dr̃iaz spũuz dic cibi ꝛ potus. .iiij. Post doctrinã hũidoꝝ ꝛ firmoꝝ ꝛ spũuz: nũc transfert se. hy. ad auditũ. Auditũ ãt nũc dico ñ audibilẽ poꝝ. ꝟz aut lectionẽ aut talẽ sonũ: sic sunt qdã acuta voce gaudẽtes: alij vero grauí. alij altera voce. ꝛ rurs⁹ qdã gaudẽt armonia: qdã i ꝟsonãtia. ꝛ oꝛ vbiq; ꝺlectabilia q⁹ ꝺicere ꝛ facere. ñ ꝺlectabilia ãt ꝺimittere. sic ãt ꝛ in electione oꝛ ꝟueniẽter ꝺelectabilia ꝺicer. verbi gr̃a si ẽ naucler⁹ oꝛ ꝺicere ꝙ saluata ẽ nauis. meli⁹ ãt ꝛ peiꝰ eoꝝ q̃ sũt ad aliqd sũt: ñ. n. est oib⁹ idẽ tristabile: sed oia mala ad aliqd sunt bona. .v. Quod ãt dic: in auditu ℔ ꝛ in gustu: si. n. nõ hꝫ appetitũ iste: oꝛ mltoties acetosa aut ꝛ amara q̃dã h⁹i ꝺare ipi. potẽtia curare ipꝫ ꝛ appetitũ mouere. si ãt gaudet ꝺulcibus oꝛ tunc ꝛ amara ꝛ ꝺulcia ꝙmiscere vt amara q⁹ faciãt iuuamẽtũ. ꝺulcia vero fallant. .vj. Spiritus. hic itez dic aerẽ ꝟstinẽtẽ q̃m oꝛ ꝟuenir ad sbiectã dispõnẽ. siqdẽ. n. frida passio superuenerit oꝛ ipꝫ ferre ad calidioꝛẽ aerẽ. si vero calida est passio in frigidũ: ꝛ itez: si grossus ẽ spirit⁹ q̃ ẽ i eo elige subtilioꝛẽ aerẽ. siccũ sic littoꝛeũ. aut eũ q est in locis altis. sic. n. ꝛ Rome est motus ad quẽ mittebãt medici patientes a grosso ꝛ nebuloso spiritu. si vero subtilis ẽ spũs ꝛ multa fiat euapoꝛatio: tũc ducas ad grossos ꝛ nebulosos: verbi gr̃a. ad palustres: aut ad fluuiales: q grossicie mltã fieri exalationẽ ꝓhibẽt: igr̃ oꝛ igrere si ifirmata ẽ vt⁹ ꝛ pauc⁹ ẽ spũs: tũc i pua domũcula oꝛ icludere hos sic i ethicis: vt ñ mlt⁹ aer ispirat⁹ suffocet nãlẽ caloꝛẽ: si vo ignea subiaceat dispõ: tunc oꝛ ad mltũ aerem ferr hũc maxie. ꝛ si vt⁹ sufficiat vt ifridatõ fiat ex aere. ꝛ

Bonuz et malũ ad aliqd esse dñr.

De electõe loci i q̃cũ q⁹ mala spũs ꝺispone

Unc ꝙmonẽ supi⁹ oportebat oꝛdiari vbi ꝺ odoꝛibus ꝺeeermiabam⁹: ℔. n. dic ꝙ nr̃z coꝛp⁹ cõplerũ ẽ ex firmis ex hũidis spiritib⁹: ꝛ qñ firma qdem

vt mbra hñt z ptinet hūida z receptia ipor sūt. pp hec hñtia mbra vocauit. hūida ℣o hita. qm ät spūs nō mouent i nob z vehemter mouent: qñ ℣o stät mors superuenit. pp ℔ ex motu ipor dixit mobilia. ispice ät qūo in trib⁹ plali voce vſ⁹ é: qz mbra milta z hūida z spūs. viij

SErmo duplex é: aut diſpoſit⁹: aut pnūciabil': nūc ät ñ dic diſpoſitū· sz pnūciabilē. dic itaq; q; opz igrer ℔ monē patiēt z silētiū. ℣ bigra. si modeſt⁹ fuit oli z paucis vtebat ℣bis i locutōib⁹: nūc ℣o milris z i ordiate. dic q; aliēatio ipi expectat. si ℣o sit cō ſuetudinē hñs multa dicer z icurſu: nūc silētiū ℔uat dicas q; magis ℔bet ei vl' stupor ſupuēiet. oz ät z al's dri-as igrere. ℣bi gra vtr ea q̄ vult loq'. manifestū: qm̄ bōa é i eo spes. si ℣o qñ ñ puenit ℔ dicit difficile é: z ſi loq̄tur ea q̄ nō vult igrere: z ſi magnos faciat ℔mōes aut multos. qdā ät ānq; oñt q; hy. ad pmēorationes lu ſcribens ſcripſit. Et magni z milri: vt aut lu magni eligamus aut lu milri: silr ät z i lu pui aut pauci vt aut ly pui acci piam⁹ aut ly pauci: nos ēt dicius q; oz oia ſcribēr. ali⁹. n. é ℔mo magn⁹. z ali⁹ milr⁹. magn⁹ qdē ē ℔mo qñ i narratiōe ápliam⁹ z ñ distēdam⁹. milr⁹ ät ē: qñ i eo ℣ multas rōnes adiūgam⁹. ℣. g. si icipiētes q̄ ē achill' narratiōes mtionē faciam⁹ i medio z hectoris z diomedis z nārationes alior milror. qm̄ igr didicim⁹ oraz hor: oz nos oia recipe z igrere siue milros' dic ℔mōes patiētes siue magnos siue puos siue paucos. cū his ät oz igrer. z sūt ve ri sūt ℔mōes q̄s loq̄r siue falsi. ℣. g. si i ſubet z milta hūiditate patr iſte: z dico q; vigilaui mētr. silr in ardore z cho. ru. si patiar z dicat tibi qñ i milrū dormiui: tūc mētitur. siccitas. n. z ardore vigiliā fec. z ℔ qdē sr falſa. igit i qre z ℣a vtr i tpe ꝓueniēti: ℣a dic aut nō icōueniēti. ℣bi gra. si vēiat ad ipos z ē forsan geometra: z dicat q; ſupra data rectā lineā nece é triāgulū ꝓstituere. sit data linea a. b. certū sit a. distātia b. circul⁹ scribar zc. ℔. n. ℣a dicit vt geometer. sz qz ñ ℔z tps: pp ℔ ñ ꝺclarar malitia egritudis. igre ät adhuc. z si icidar ei vor aut i loq̄ndo balbutiat. aut. n. debilitatē designat hoc virtut⁹: z non lesis vocalibus organis. z pp humiditatē aut siccitatē balbutit: hec omnia opz te inquirere. ix.

Siccitas z ardor vigiliā facūt.

EXide ꝺ sudorib⁹ ꝺtermiat: z ex his acciplt cognitiōes ſbe egritudinis: si. n. i toto corpe fiat sudor z p⁹ oigōné z calid⁹ z milrus fiat z i cretica die z bonā ſufferētiā adduc z pmutatiōes egritudis: tūc bonū é signū h⁹ i. si ℣o circa capr z frōtē supuēiat solū icisiu⁹ iſte z designat ℣tut⁹ ꝺbilitatē vñ icepit dic q̄si ꝺbi é passio. ℣bi gra si fuerit i vētre vt z ide sudor icipiat: igro q; ñ diuulsus sit sudor: qñ sit sudor modic⁹: z itez sit z itez stat. ℔ ät designat ꝺbilitatē ℣tut⁹: ieq̄l ät é sudor qñ duo sūt ſbi hūores ōru phlegma z cholera ru. z a flegmate qdē fit frid⁹ sudor. a cholera ℣o ru. calid⁹. Dic ät inuestiga z colorē sudorū. colorē ät ingrim⁹ vt sudores excolere vestigiū qb⁹ iduit egrotās: sic. n. videm⁹ q; a cholera qꝺ ru. rube⁹ ē color. igre itaq; z q̄litates sudor: vt salſugiosi sr sudores aut amari aut dulces. ℔ ät dico q; nō oz medicū gustare sudores patiēris. sz qñ a nare z p labia laborātis ferr pticla q̄dā sudoris ad os z sic egrotātes gustāt q̄litatē sudor. igre ät z ipſe sudor sigdē in ꝑn⁹ supuēiat aut i augmēto totiꝰ morbi difficile é ℔. si vero i fine stat⁹ supuēiat sudor: bonū é ℔: silr z i pticulari poxismo ñ oz sil'qñ aggredit febris supuenire sudores qm̄ z ℔ difficile ē nz i augmēto: sz i statu z ꝺclinatiōe. x.

SI recolitis dcm̄ é vob qm̄ i pticularib⁹ ꝓsert sermonē: z q; nūc sic ꝺ sudoribꝰ ꝺtermiat: dic̄ itaq; q; igras pmutatiōes q̄les ex q̄lib⁹ fiūt. qꝺ ät é q̄les ex q̄lib⁹ q̄si si a milr tis sudoribꝰ ad paucos sudores fiet trāsmutatio. aut ab hūilib⁹ ad acutos trāsmutēr. idē ät igras z i egónib⁹ z vris siue a ꝑn. qꝺ alqe egrediār: aut posteri⁹ nigre aut z i ꝑn. nigre educūt posterius albe. si ℣o ex ꝑn. nigre. ℣bi gra. i ꝑn. egritudis aut i augmēto: difficile é ℔. ꝺsignat. n. in fridatiōes z mortificatiōes caloris nār. si ℣o post digóné tales egtediant noli pturba ri: iduſtria. n. nāe. egresse sr. z vñ ℔ mānifestū é q; iduſtria nāe fiūt. ex eo q; ꝓsueta ē ℣r⁹ ab eo q; erat debil' z ex ℔ q; bona sufferētia fcā ē a mala: z ab eo q; fcā ē bōa restitutio a mala. si ℣o ēria fiant ñ é iduſtria nature. xj.

De indicatōe sūpta ab egóne z vrina

PPus tempus. x.
PErmutatōes q̄les ex q̄lib⁹ hñt. xi.
OBtinuit z nō obtinuit. xij.
LAchrime voluntarie z iuolūtarie mlte pauce calide fride piguedo. xiij
GUstus sputū vude excreatū vel extuſſi uit vel vomitus. xiiij.

QUidā ℔ sic exponūt. si morb⁹ obtineat: aut natura z ℔ dic. ispice si obtinuit nā expurgóne. expurgatione dico aut vomitus aut p vrinas aut p egestiones aut per ſudores: aut non obtinuit. xij

IJc ꝺ lachrymis ꝺtermiat hy. Lachryme ät aut volūtarie sūt aut iuolūtarie: volūtarie sic qñ rogam⁹ deū: iuolūtarie sic in vulnerib⁹: aut i flegmōe pāniculor cerebri exſudante mā. aut in ophtalmia: aut i multitudie: aut i ꝺbilitate retentiue ℣tutis: lipositas. n. debilitas é alreratie. iuolūtarias ät egredi ꝺsignat debilitatē retētiue be. igr lachryme aut calide egrediunt aut frigide. vñ z nos mitigatiuis collyrijs vtiur: aut calefactiuis. ꝓtigit qñq; q; ſubtile é qꝺ ducit: z tūc emplasticis. i. igroſſatiuis collyrijs vtiur. si groſſū é tc̄ ſubtiliatiuis: aut milrū. z tc̄ restrictis. ℔ ät lachryma cū difficilib⁹ ſignificatōib⁹: difficil' ē. cū bonis ät bona: vñ z i ꝑnosticis ñ ꝑnicuas dixit eas hy. qdā ät ℔ ꝺcepti a dictōne ꝺñt q; pp qd sic dixit cal'e fride multe pauce. ñ dixit grosse vel pigues ſubtiles. sz piguedis mētionē fac: ſbtilitatē ℣o tacuit. z dicim⁹ ad ℔ q; hy. sciult dialeticam ſpeculationē: vñ qr ōriorum eadem é disciplina. pp ℔ dicens piguedo ſubintelligitur z ſubtile. xiij.

QUid ät dic: gustū: dic q; patiēs gustet lachrymas z videat q̄ ē q̄litas: z qūo ꝑt gustare lachrymas oz nos scire qm̄ dcm̄ é vobis i anathōia. qm iuxta magnū angulū oculi é foramē trāsiēs vsq; ad nasum z palatū: z p illꝺ igr foramē guslāt z q̄litatē lachryme. z si amara qꝺ é q̄litas dic q; a co. ru. si ℣o dulcis q; a flegmate. z ℔ qꝺ é ꝑ⁹ expō. ℔a expō é ℔. dic. n. ingre gustū si n. é smar⁹ gust⁹: tūc co. ru. supabūdat: z dic q; icterizat iſte. si ℣o dulcis ē q̄litas: dic q; hydropizat z hydropisis ei supuēiet z aut ąphimerina aut aliqd tale a milta hūiditate fcm̄: sputū ät dic nō digestū sic in ꝓnosticis sed indigestū. hoc igr sputū egredir: aut in ipo ore generatū: z pp ℔ dixit inde aut in capite: z pp ℔ dixit. Extussiuit. aut in ore stōi: z pp ℔ ꝺ vomitū mētionē fecit: dic itaq; ingre z sputū z q̄ztum z colorē z cōstitutionē z modum egressus. xiiij.

OMnes passiōes q̄ ab ipo ꝺtermiant nō sine cā

Sorām exūtes i angulo ocli gustam⁹ q̄litatē lachryma rum.

kūt sed cū cā: aut ꝓmitius aut añte pp̄ḃ ꝛ hec ꝛ de cāis mūtionē fac. m̄to tiés. n. a sole supuenit diffusio mäe et exiñ egritudo. ſz qm̄ nō solū a sole ē calitas ſz a balneo ꝛ ab igne: ꝛ pp̄ḃ id qō ē vl̄i⁹ apposuit ꝛ dixit est⁹. fit aūt egritu⁹ ꝛ a frigore aut pp̄ gelu aut pp̄ niues. fit aūt ꝛ p liquorē. ſ. p hūiditatē sic̄ a pluuia vel ifusiōe. fit ät ꝛ p ō siccationē sic̄ a labore itineris i harena. igre igr̄ siue a calitate ad frigus trāsmutat⁹ ē aut egrio: aut ab hūiditate ad desiccatōnem aut egrio. xv.

ET ḃ cāe sūt egritudis: igre autez dic̄ siue ab exercitijs. labores aūt dic̄ exercitia ḃ ad ociū trās mutari aut egrio. igre aūt ꝛ q̄ p se. ꝛ q̄ ex his ſz accīs fiūt. vbi gra. exercitū p se calefacit ꝛ desiccat. p accīs vo multa euaporatōe ifrigidat. sic ät ꝛ ociū ſz accidēs inclusus ocio fumosis supfluitatib⁹ et nō exalatis: ſz acutiozibus factis. accēdit calida egritudo. ſ. fe. q̄ ät dixi ꝛ i exercitio ꝛ ocio. ḃ igre ꝛ in vigilia ꝛ in sōno. ꝓportionatur enim exercitijs vigilia. xvj.

Exercitiū p se calefac̄ et exicat p accīs vo infrigidat

Nō hic qd dicat ō sōnis

Uestimenta lanea calefaciunt linea vero et antiq̄ ifrigidant

MOlest⁹ frig⁹ liquor desiccatio. xv.

LAbores ocia sōni ꝛ vigilie. xvi.

QUe in somno somnia xvii.

IN sōes i q̄bus ꝛ a quibus. xviii.

ANimi vl̄ mētis notitia ō ficit ipa secū dū eadē absq̄ organis: ꝛ reb⁹ ō lectat̄ ꝛ tristatur ꝛ timet ꝛ confidit ꝛ sperat ꝛ desperat vt passa est domestica hyppotoi mentis sue scōm eandem sciēs existens superuenientium in egritudine. xix.

ETas q̄ō etatis ꝛ etatē pri⁹ vel posterius ꝓueniētē. Dentiū de punctiones piloꝝ ortus semē. Magis ꝛ minus. Capillorum augmentuz. Impinguatio continentia diminutio. xx.

Nō ꝙ fātasia dr̄ eē rō nis memozis

nō q̄z tū nob ꝓsit cognitō etatum

OPortes: potes ät et ex his etatibus appḧdeř ꝓcognitōz si. n. et ꝓsone etatib⁹ supueniūt egritudies nō valde pturberꝫ. v. g. si i senili etate: palysis stupor: sb̄et: si vo i augmastica etate phrenesis: a dustio: si vo ḡria supuēiāt difficile ē ḃ. iuestiga ät ꝛ pticlaria etatū: quēadmodū. n. ān⁹ i q̄tuor dicit tpa: i ver: estatē: i autūnū: i hyemē: ꝛ i. vij. ver estatē fructū autumnū seminabile hyemē plātabile. sic etates i. iiij. diuidūt vt puerilē iuuenilē paugmasticā et seniū. aut in pla: puerilis aūt aut q. ē sub lacte ō signat: aut cui oriunt̄ dētes: aut ad pubertatē aut ad adolescētē. silr ät et senilē senē ō signat: aut i vltio positū. Quid ät dic̄. ꝓri⁹ aut posteri⁹ ꝓueniēti: oz nos scire q̄ i fortib⁹ ē nālis calor et mult⁹ sic̄ itensus m̄to tpe: i etatib⁹. ſ. puerili iuuenili et reliq̄s. i q̄busdā ät modic⁹ et debil̄. sic q̄ i q̄dragesimo āno senect⁹ ipi supuenit. si igr̄ supueniat morb⁹ et oz determiari nono die. sigō fortē ē calor nāl̄. et cognoscas ex etate ipi⁹. dic q̄ crisis puēiet: et septia die fiet. si vo calor nālē hz ō bilē: dicas q̄ vndecia morb⁹ ō ferminabil̄: hés igr̄ qd ꝑdest nob id qō est etatū et ad p̄cognitionē egritudinū. Dentiū. Quasi dentiū origo capilloꝝ: orū dic̄ eū q est genaꝝ qm̄ q est capitiꝫ: et supcilioꝝ et palpebraꝝ a gnatiōe sunt. capilloꝝ. n. qdā p̄uisi fuerūt pp̄ ornamētū: alij pp̄ coopim̄tū: aly vo pp̄ custodiā: semen vero dic tps iuuētutiꝫ i q̄ semē et spma viri emittit̄. Magis. Bñ ḃ appositū ē vt oñdat tibi pticulare etatiꝫ. dixit. n. p⁹ et posteri⁹. p⁹. n. dicēs. v. g. i puerili etate. ſ. exñte sub lacte. posteri⁹ vo et tardi⁹ ad ortū dentiū: nūc ät dic̄: qm̄ est. et magis p̄us et min⁹ p̄us. et magis posteri⁹ et min⁹ posteri⁹ et itez vbi gra: idē ē cal̄m q̄busdaz duob⁹: et estio vtrūq̄ ipoꝝ pmānere vsq̄ ad q̄ginta ānos: ſz vn⁹ q̄dē magis pmānsit vsq̄ ad q̄dragitaquinq̄: et ali⁹ minus vsq̄ ad q̄dragita. Cōueiebat ipaz dr̄e capilloꝝ additōez: qm̄ capilli n̄ augēt: q̄ augm̄tū fit ꝑz tres dimēsiōes. Impinguationē carniū. ſ. ꝓsolidatiōez ipoꝝ: aut ipinguationē dic̄ augm̄tū ab vna dimēsione et alias p̄cipiēs sbintelligi. ꝓtinentiā dic̄ fortificatiōez ꝓsolidatōez: ḃ ät dic̄ iuuenilē etatez. q̄n oia fortificata sūt et solida. volēs ät senilē etatē ō signare dixit dimiutionē q̄m i ipa dimiuūt̄ et t̄mināt̄ et mortificāt̄. xx.

Qr̄ fci sūt capilli

OJctū ē vob̄ supl⁹ q̄ pticlares sūt ꝑmōes: et icipiēs hāc pticlaz dixit: qm̄ q̄ ex pua tabla pscrutāda: et ḃ ira q̄ p̄ns ꝑmo pticlaris ē: et oz i ḃ appropare pscrutādū: dic̄ enīz q̄ oz te iquirer̄ qō affine. Affine ät qd dic̄: dr̄ntes scripture sūt: et qdā dñt qm̄ opz ingrere q̄ membra

hñt affinitatē ad alia mbra sic caput ꝛ os stōi: ꝛ os stōi ad caput.ꝛ sic gñatia ad ea q̄ sūt pectoris q̄ át nō sūt affinia ſz ƀz se sic glādule pellicule ꝛ hꝰi:ꝛ ē ꝑma expō.ƀa expō ꝙ affinia dic̄ sīla.ꝟ.g.igre si ea q̄ gñant affinia sūt pribꝰ:q̄dā.n.parētibꝰ assimilāt:q̄dā.n.pauis q̄dā alijs q̄dā ꝟo assimilant supfluitati q̄ ē i mrice:assimilari qꝺ parētibꝰ ꝛ i aialibꝰ irrōnabilibꝰ inueniunt.ꝛ ñ solū in rōnalibꝰ.ſz magꝯ irrō nalibꝰ: qm̄ irrōnabilia ꝛ tps nutrimti ꝺtermia tū hñt ꝛ coitū. vocata át ꝛ róalia vio mlto ꝛ mala dieta:ꝛ alijs ꝺlicꝯ vtūt:ꝛ ꝓpea ñ oio ge nita parētibꝰ assimilāt qm̄ át ꝛ irrōnalibꝰ ē as similatio.mānifestuz est ꝑ eo ꝙ studemꝰ coire equos optios ꝛ canes vt ꝛ gēita ex his optia sint.ꝛ ƀ ē ƀa expositio Tertia expō ē ƀ. Affi ne dic̄ vt igras subam passionē:si ē affinis et a gñatióe aut nō.siqꝺē .n.est affinis vt epile psia aut artetica aut podagra aut aliqd ta le incurabile ē. si ꝟo ex culpa q̄daz supueniat egritudo ƀ facile curat.si ꝟo affinis est passio ꝛ dieta ē mala difficilioꝛ fit egritudo.ꝛ hoc ē qꝺ intēdit. ¶ xxj.

Dic.n.de tpibꝰ determiat.pscrutāda ƀz i oibꝰ.per scrutāda.n.dic̄ sūt ꝛ tpa:oz.n.dic̄ igrere de tpibꝰ vtꝫ ꝑm māz se hñt tpa:aut tpa ꝑmutata sūt:ꝛ si ꝑ mutata sunt:aut vnū tps ꝑmutatū est aut duo aut tria aut ꝛ totꝰ annꝰ:ꝛ ƀz vnā q̄litatē facta ē ꝑmutatio : aut ƀz duas ꝛ ad sile spēi aut ad eteroides.i. ad aliꝺ spē et vtꝫ cōsone tpibꝰ.ꝟ.g.in estate tertiana.causon.phrene sis:in hyeme ꝟo lytargia:stupoꝛ āphimerina:ḡria ꝟo si estate lytargia ꝛ hꝰi:i hyeme ꝟo tertiana ꝛ hꝰi:q̄ át dico i tpibꝰ:ea ꝺē itelligas ꝛ i etatibꝰ a iuuenili senili:ꝛ alijs ꝛ i dieta ꝛ i alijs stitichijs.ſ.silibꝰ elemēt.ingre át ꝛ si ma ne vl̄i ꝓncipio tps ꝑmutatū est vel vespere aut tardiꝰ. ꝺbi gra.mane qꝺē sicut qm̄ vltia hyems vernalia fiunt in fine vero vernalis cōstitutio. ¶ .xxij.

Dicit.n.ingre tps in quo gñate sūt egritudies ꝟtruz in ꝓncipio ꝑmutatū ē tps aut i medio aut i vltio aut i oibꝰ qꝺ dic̄ ꝑ totū ꝛ vtꝫ i ipo tpe gñata ē egritudo aut i ꝓterito tpe fcā ē;in ƀ.n. manifesta ē:sicut ē hyems q̄ mltotiēs māz gñans ver manifestauit aut estas: sic. n.dictū ē. Et si qꝺē hyems austral ꝛ pluuiosa.ver vero boreale ꝛ pluuiosuz:nece ē in estate fieriegritudies.in gre át ꝛ vētos:vtꝫ i vno quoqꝫ tpe ꝙueniētes venti flāt aut sic ꝺcm̄ ē supiꝰ ꝓmū qꝺē australes flant:postea ꝟo boreales.ꝛ itaqꝫ igre cerebrū passuz ē:misit ꝺifferenti bus mēbris:exin̄ ꝺiuerse fiūt egritudies. ¶ xxij.

Iteꝫ itellige pscrutādū tps ꝛ supueniētia. qꝺ át dic̄.Tps id qꝺ ē egritudinū ꝛ tpis: aut i oppoꝛ tuno tpe fcā ē egritudo sic in estate tertiaua:aut nō supueniētia dic̄ signa q̄ ēgrio ꝺidunt ꝙcomitātibꝰ ꝺi ctū ē.n.ꝛ i lib.ē crisi:ꝙ ꝙcomitātia signa sūt sic̄ i pleu resi tussis:ꝺisnia:febris:pūgitiuꝰ ꝺoloꝛ:supueniētia ꝟo sic̄ ꝺoloꝛ capiti:lipothōia syncope.ꝛ ꝙ ƀ supnenientia aut malicia ꝺsignāt egritudis aut ꝺbilitatē ꝺtutis aut crisiz egritudis ꝛ ꝺissolutionē. ¶ xxiij.

Rsus adde pscrutāda:dic̄.n.igre ꝛ ꝓdos:si igr ꝺiuturna ē egritudo aut aucta ꝛ ꝓtinua aut iterpolata ꝛ si mltā hēt iterpolationē sic̄ i q̄rtana bonū est.ƀ desi signat.n.ꝙ qetē recipiēs nā magꝯ supat mōbū.si ꝟo mo dica ē iterpollatio ꝑsternit ꝟtꝰa ꝓtinuis ꝓximis.igre át ꝛ si plibꝰ horis ꝺurat iterpolatō q̄ꝫ proximꝰ:siqꝺ in terpolatō mltꝫ horis ꝺurat:bonū ē ƀ.si ꝟo proximꝰ ma gis ꝺistēdit.difficile ē ƀ:sic̄ ꝺcm̄ ē i li.ꝺ ꝺrijs febriū:ter tiana ñ mota supdatō nē át dic̄ ƀ ꝺistēsiones. ꝺistēsiōez át aut totius mōbi sic̄ totiꝰ: qm̄ si ꝓti git ꝺuobꝰ aut tribꝰ an nis ꝺurat egritu°. aut supdatōez dic̄ ꝺistēsio né vniꝰ vl̄iū tēpoꝝ aut ꝓncipij aut augmti aut statꝰ aut ꝺcliatōis.aut supdatōez dic̄ ꝺistēsio né ptic̄lariū proximoꝝ fōtassiꝫ át si oz certissi mū ꝺre:supdatōez dic̄ ꝓnm augmtū.vr̄ autem ꝺ statu qꝺ manifeste et noiati mtōez facē ꝺ de cliatōe ꝟo pp ƀ qꝺ di xit:remissio.i ꝺcliatióe. n.remissio fit ꝛ pausa tio oiuz cáꝝ mōbū effi ciētiū.igre át ꝛ hoꝝ tē poꝝ tu magꝯ minꝰ ma gis ꝺistēsus ē statꝰ:aut minꝰ ē ꝺistēsus.silr át i alijs. Et qm̄ ꝛ q̄lr.ꝛ i q̄tpe ꝛ etate. Lu qm̄ ꝺsignat ꝺié.q.ꝺ.iuestiga i q̄ ꝺie fit chrisis aut inocte.ꝛ ttem̄ i estate aut hyeme.ꝛ i iuuenili etate aut i senili:siqꝺ i ꝺie fit chrisis ma nifestū ꝙ i nocte supuenit grauis sufferētia q̄ ē añ chry siz.si ꝟo i nocte fit chrysis i ꝺie ꝓcedit acum̄. Meliꝰ át ē i ꝺie fieri acum̄ qm̄ ꝛ lux ē.ꝛ ꝺiaforesiz effic̄ supfluitatuz ꝛ aicoꝝ ē pñtia:ꝛ affinū ē societas ꝛ parētū aspectꝰ q̄ꝫ i nocte:qm̄ ꝛ nox ꝓdēsat supficiē:icludit māz ꝛ aicoꝝ ꝛ af finiū abñtia ꝛ difficiliō vr̄ fieri grauis sufferētia: item̄ i estate meliꝰ fieri chrysiz q̄ꝫ i hyeme qm̄ i estate calitas ꝑ ficit ad sbtiliatōez ꝛ euapōatōez māe.hyems ꝟo ḡriat ꝓ dēsatóe.idē át ꝛ dicē ꝺ iuuenili etate ꝛ senili. lu q̄lr autē ꝺ designat modū ꝛ motū egritudinis. ¶ xxv.

Dixit.n.ingre ꝛ epidimicos morbos ꝛ hoꝝ mōs quo mouēt.sic̄ i lib.de cāis dicebamꝰ: ꝙ nō solū oz scire si officialis ē egritudo.ſz q̄ officialē ē aut ē iuxta plasmationē aut iuxta pōnē.aut iuxta nūeꝝ.iuxta ma gnitudinē vel q̄ꝫtitatē:ꝛ sic ƀ ñ solū oz scire ꝙ epidimi cus ē morbꝰ.ſz q̄lis ꝛ qn̄ ꝛ quo mouēt. ¶ xxvj.

Dicit.n.ꝙ oz te igrēt vtꝫ egrotās si hēat mltotiēs māz circa os stōi:aut bñ vomēs ē:aut vix vomēs siqꝺ.n.ē bñ vomēs ꝛ ꝺū erat ipe sanꝰ.tūc offert medici nas faciētes vomē:si ꝟo vix vomēs ñ offeraꝫ.soluz .n. motū opant māe:ꝛ ex motu difficilioꝛa sint hōata sup ueiūt ꝛ tc̄ ꝑ suppositōia ꝛ purgatia eūa māz:sīt qꝺā ꝺifficilt vomētes.qꝺā át bñ vomētes.qꝺā sīt si bibūt ali qꝺ aū comedāt pꝰ paululū vomūt.quo pꝰ paululū:qm̄ māet ꝑ vnā horā potio ad sbtiliādū māz.maxie át. ꝛ sit fuēit viscosus hūoꝛ.purgati át dixit:aut ꝑ medicias fa ciētes vōēt:aut ꝑ purgatias si ñ ē bñ vomēs. .27. Huc accītes ga.dic̄ ꝙ exalbatos dic̄ hy.ifirmū ca loꝛé nālē hñtes dic̄.n.ꝙ hi ꝛ alias oēs egritudies faciles sbsistētes patiūt ꝛ febres sic̄ át nr̄ maximus so phista dix̄:historicꝰ ē hꝰi ƀmo:aut.n.exalbatos dic̄ hñ tes ifirmū nālé caloꝛē:pp qꝺ ñ fiūt epilepsie:stupōes su bz ꝛ hꝰi frē passiōes:aut āphierie febres:ſz exalbatos

Qr̄ aia lia irró nalia magꝯ af similāt paréti bꝰ q̄z ró nalia.

Notꝝ meliꝰ fit crisiz fie ri in noz cte q̄z i ꝺie ꝛ i e state q̄z in hye me.

Nō q̄ i phlegmaticis raro fiunt feb. currēteſ

dic flegmaticos.i ḃ.n.hy.dic. Inueni raro vrētē ſe.fieri vñ ppea raro ꝛ forte additū ē.qm̄ ät vens ē ſe. ꝛ acumine itaq; ꝛ labia corrodebañ ꝛ exacerbabañ. ℣ xxviij.

Dicit.n.igre i hñtib⁹ colorē albū:modū febris et tēpus inquātū durat:ꝛ ſi vehemēs. ℣ xxviiij

Unc p̄monē qdā p̄dicto ꝯſtruūt:ꝛ credas ipe dicere qm̄ dixi q̄ oz igreſ mōuz:ꝛ oia p̄z ptē vr.oz. n.vr i toto corpe patiētis medicū diligēter itēdere:ꝛ oia q̄ fiūt i corpe eius igrere qdā ät cū ſequentibus ꝯſtruūt hūc p̄monez et dñt q̄ op⁹ et ſtudiū fiat medico totū corpus exercer ad p̄cognitionē egritudis.viſū vt videas ſiue rubicūda ſūt q̄ expurgāt ſiue alba ſiue nigra.et auditū vt interroges et cās egritudis vt audias: Silr āt et naſum vt faſtidioſe odorabiles ſiue fetide ſūt egritudines: et deſignāt mltā putrefactionē:aut vrin e valde feti de.guſtū ät penes patiēt̄ dixit:vt patiēs guſtet ſuoꝝ ſudoreꝝ: ꝛ ad ipz medicū: ſi.n.fuerit medic⁹ iuſte viuēs ꝛ timeat ne multotiens a negligētia mētiat̄ i q̄litate ſudorū. ē ät ꝛ piculoſa egritudo.oz tūc ꝛ medicū guſtare ſudores:rātū ät vt videas ſiue dure aut groſſe aut hūide ſunt egōneꝝ:ꝛ hec quidē a ſenſib⁹. Qm̄ ät multotiēs fallit ſenſuꝝ:propter hec dixit q̄ opz hec reducere omnia ad rationē cōmunem iudicem oium ſenſuū. ℣ .xxx.

Dia ifirmo p ſē ſus exteriores cognita ꝺbēt adrōneꝝ oiz ſenſuum.

Dicit.n.igre palpebras ſupiores.ꝛ ſi ſt he iflate ire vt idigō nō facta ſit nez inflatiuos cibos comedit.ſi.n.ḃ fuerit nō ē malū. exalāt.n.ventoſitates.ſi vero nihil hoꝝ añceſſerit.tūc ſignificat q̄ occultate ſt̄ relige mäe ꝛ rediteratio ſpat̄.ꝛ pp qd ſupiōis palpebre mōtionē fec.qm̄ ḃ mltū mouēt.vbi ät mlt⁹ mot⁹ ibi ꝛ paſſiōes fiūt:alia ät mbra macilētia fiūt aut ab eo qꝺ ē abſq; cibo aut a tpe egritudis:qr aſſūptiu⁹ ē ḃ p̄mo. xxxj.

¶ In extremo vo. Dicit.n.ingre ꝛ extrema palpebraꝝ ſi.n.ſunt ſubrubea deſigna ꝛ ſanguinez humorem ſupabundāte.ſi vo ꝛ dura fuerint ſignificāt mäz groſſam ꝛ ḃ dicit ꝛ cū his valde ſignificat rediterationē.ſunt.n. ꝛ mala ſine idea ſiue forma:vt ꝛ mala p̄m ſe exponens

¶ Et extātia. Balien⁹ idē dicit ex duob⁹ ſignificari p. manere mäz multo tpe.noꝝ vo dicim⁹ q̄ extātia dicit facta. ¶ Inhibita vo. Que multo tpe manēt. mentionē ergo facit tarſali ꝛ polimedi quoꝝ viroꝝ quibus hmōi ſuperuenerunt paſſiones. ℣ xxxij.

Dicit.n.multotiēs i inteſtinis aut in vētre fit vlc⁹ ꝛ in vlcere flegmon:ꝛ abſq; vlcere ſupuenit flegmon:ꝛ hic putrefit ſic ꝺeſignat irrōnalis rigor ꝛ dolor ꝛ fe.ꝺcm̄ ē.n. q̄ circa gñatōez ſaniei ꝺolores ꝛ fe.fiūt p⁹ gñonē vo ſaniei ruptio fiēt ꝛ pturbató vētris.q̄ vo i naſcētijs rūpūt̄ i cute mānifeſtā hñt expurgōnem. ℣ xxxiij.

Meſſionē dic q̄ſi q̄tiēs meſſio fit i eſtate. tūc.n.qm cole.ru.ſuperabúdat exacumine mordicatō fit ꝛ torſiones circa vmbilicū:ē q̄q; ät ñ a cole.ru. hic fit:ſz a dieta:ſic.n.qdā comedēs porrū paſſus eſt ḃ aut alia:ꝛ oz te iterrogare nō ſolū q̄ comedit illa diez ſz q̄ comedit añ duos aut tres dies.ꝺcm̄ ē.n.vob i megategni q̄ porrū qꝺē illico in p̄ma die oñdit ſuam chachochimiā.alea vo i p̄n.ꝛ iuuant fortaſſis ad ſubtilianꝺū mäz ꝛ educēdū vētoſitates.poſteri⁹ vo oñdūt chachochimiā:ꝛ p⁹ duos dies q̄ñz faciūt torſiones ꝛ dolores:pp hoc dixit poſterius. ℣ xxxiiij.

Nō hic de opatiōibus porri et allei.

Meſſio torſiōes circa vmblicum ꝛ dolores ē qb⁹ a porris ét ꝛ alleis ꝛ ḃ poſteri⁹. ℣ xxxiiij.

Erriſipila ē qb⁹ a ceruice ꝛ eoꝝ q̄ circa ipam i facie ꝺterminata ē nigra. Nigra et quibus ceruices mala ꝛ q̄ bus flictene mala:ꝛ quibus commouentia mala. ℣ xxxv.

Elācholic⁹ adomātus a peplis vomuit q̄ñq; nigra aliq̄ a cepis. ℣ xxxvi.

Febres q̄b⁹ vlcerāf tur labia forte ītermittētes qdē ꝛ tertianis ī frigidationes q̄ vo circumurentes cōfeſti ad manū dit aut heriſipilata nigreſcentia ꝛ deſignātia mortificationē nālis caloris ꝛ viā ad cauſaꝝ.aut nigra dic q̄ gñatur a melācolico hu.dicit enim q̄ ḃ ꝛ maxime q̄ in collo ſupueniūt difficilia ſunt:ſi vero ꝛ expurgō fit tūc et hoc difficile eſt qm̄ deſignat maliciā egritudinis: ſiqꝺē enim poſt digeſtionē ſcā eſt ꝛ perturbatio vētris:induſtria nāe hoc fcm̄ eſt.in tm̄ ät indigeſta ē mā ꝛ putrida ꝛ ferina q̄ ꝛ flictine fiunt. ℣ xxxv.

Ertrāſeam⁹ h⁹i p̄monē.ſic.n.dic ga. nō poſſumuſ ex ḃ lunari:dixit.n.melācholic⁹ ſiue p ppōnez melācholic⁹ ſiue i ſplene patiēs melācolicā hūerit: neſcim⁹ remiſcit.n.ꝛ noīs:q̄ adomāto cuidā vo vomitus ſupuenit melici hūoris:dīrns ät ē hec ſcriptura.qdā libroꝝ hñt a pepli⁹.peple ät ſt̄ herbe purgatiue marie vētoſitatū.vñ i hydropico tipanite ḃ offerim⁹. qdā ät libroꝝ ab illis tortuoſis q̄ ſūt i vite:multotiēs.n.ex illis caulē comedit ꝛ idigeſſit.ꝛ diaria eidē ſupuēit aut vomit⁹. qdā ät hñt ꝛ tortuoſus aſparaguz.ex his.n.multotiēs aut a cepis comedēs idigeſſit:ꝛ ḃ ſuſtiuit. xxxvj.

Iſte p̄mo magꝫ debebat ſupi⁹poni:vbi dixit q̄ labia vlcerañt.in vrētib⁹ eniz ſe.corrodunt ꝛ vlcerantur labia ſicut in tertiana: ꝛ amphimerina. amphimerina eniz acuta qꝺ eſt ꝛ multā bñs aduſtionē:mor ät ſoluta ꝛ minorificata manu. ℣ xxxvij.

Nō ꝯ chirurgicos īgrātes.

Ic p̄mo chirurgicis ſcriptus ē.qm̄ enim flegma ḃ aut in cerebro generat̄ ꝓpter nālem ſui complexionē:aut in ſtomacho propter continuas indigeſtiones :aut in articulis proter motū ꝛ frigidū ꝓpter irrorādū ipſos deficcatos multo motu mēbroꝝ. Si ſupabúdauerit flegma in articulis ꝛ vt mucillago multa fiat.deiñ vēiēs idiota medic⁹ vidit tumorē ꝛ credidit eē ꝛ icidit:ꝛ difficiliora ſinthōata ſuperuenerꝛt. xxxvij.

Multa mirabilia documenta tradidit nob hyp, sz qm oiuz é nā opatrix héat p'm ordiné nā. qm át t cō suetudo sic nā é héat pz ordiné: t psuetudo ét cā qnqz fit aut egritudis: aut sanitat: núc itaqz de psuetudine hyp. determiat: t qd dic: q oz te psiderare circa cō suetudinē t circa dietā: t circa alia oia: v.g. si psuetudiez hūit h mlta comedere aut pauca: aut frā ant cal'a: t in potu idē igre. qm át et p cāz dic: h n solū psuetudinē q é i comestibilib⁹ t potabilib⁹ dic: sz oia i qbus dietat t balnea t oia h⁹i igre si cō suetudinē hūit sel' balneari aut bis. Un dcm é a ga. amatores balneoz t si bis lauabit aliqs n peccabit. dic. n. i gre t opimtū. si psuetudinē hūit h sub aere dormire: aut sb tecto: opimtū h dic: aut ppi quū aut remotū: t ppi quū qz dic illz qz é vestiū qsi psuetudinē vtz hūit iste totū corp⁹ coopire velamib⁹ dormiēdo aut ptē corpis aut manū solā: aut cap. aut pect⁹ solū. Remotū opimētū dic id qz é dom⁹: si psuetudinē hūit iste sb aere absq tecto dormire: igre át t si labores: si cōsuetudinē hūit excitari: aut non hūit. t vtrū p scribere p remigrar: aut p viā aut p luctā: t si p luctā: qūo oleo multa frieatiōe veteris t hac vehemēti: aut mollib⁹ cū manib⁹ t añ cibū t p⁹ cibū: añ balneū aut p⁹ balneū: igre át t sōnos. si psuetudinē hūit paz dormire. núc vo mltū dormit p sidera sic aut subet. si vo hūit cōsuetudinē mltū dormire: núc vo vigilat: ispice ne ds ipietia ipi expectat alicubi é. n. qdā mā pūgēs hūc t excitās t n p mittēs dormire. inuestiga át t si pfūdus fiebat ei sōnus aut supficialiter. dū erat san⁹. t si i die dormiebat aut nocte pscrutari. aut coit⁹ si mltis vtebat aut paucis. t inuabat aut ledebat: sūt. n. qdā imoderate vtētes q t sāguinē emittūt: h oia psidera: et vlr q dcm é supi⁹. t h tradit labores: balnea: cibi: sōni. afrodisie. oia moderata. qd át dic mētē: q mētē oz h oia pmsurari. et supi⁹ msurata dixi. pp h dix mēte. dixit msuras. aut h dicas. aut dic, et aliud q oz igrere et mētē qūo psuetudinē hūit dispōi p mētē. et aut gaudeř et tristari: si. n. psuetudinē hūit esse sollicit⁹ dū erat san⁹ et núc é sollicit⁹. nihil malū é. si vo n hns psuetudinē nc é sollicit⁹ malū é h. Et q h sit vez itelligas me. volo. n. p hist⁹iā h facere fidē. et ad pelag⁹ itrare. et tn h ē pma hist⁹ia. fuit qdā noie menāder augur q qlz āno i die natiuitat ascēdebat ad altū locū. et ex auib⁹ futura ptingētis sibi i toto illo āno vidit. sic át i qdā āno véit ad altū locū. et ispic aqlā faciētē symbolū. i. signū qddā dnūciatiuū sue mort. q cognoscens descēdit et icepit tristari et n comedere: et ex h facies attenuata é. et iā amic⁹ su⁹ qdā obuiauit ei et interrogauit eū qd hř et. q dixit ei passionē. et dicit ei amic⁹ suus. qd igr pp h tristaris. vade solatiare. menāder vo nihilomin⁹ passiōe occupat⁹ pmānsit: qm itaqz exns absq cibo et potu febricitās mort⁹ē. ité ba historia. Mulier qdā hūit quādā aliā mulieré amicā. et contigit ipsam dormiētē mori sciuit át ipa et credidit q sōn⁹ fec mortē et ob h n dormiebat. exin igr ex vigilia febris supuenit ei et mortua ē. ité alia historia. grāmatic⁹ qdā fuit i comi ciuitate et h audiés q adusta ē biblioteca sua i q et ipe hūit libros et laboresz: irat⁹ē p tristat⁹ át t ex tristitia vigilia supuēit et febricitās mortu⁹é. ité historia. Alius exns amic⁹ pecūias t dissipās pecūias suas tristatus é t cū tristicia vigilauit febricitauit t mortu⁹ é. ité alia historia. alter qdā capadoc⁹ audiés q atlas sustiet celuz tristabat. d. q iqztū mortuo atlāte dz dirimi celū t cum ipo destrui t sic tristat⁹ mortu⁹ ē. ispice qztū fac cōsuetudo métis supata. t h ē qd ité dit. ¶ Cōsuetudinē ex q bus sani sum⁹. ¶ Propter quid dixit ex quibus sani sumus. q psuetudie obstuat: fit. n. nobis sanitas aut qz nō oz pmutare psuetudinē. si vo t volueris pmutare n i egritudie: qn vtus infirmatur: sz aut oio i sanitate qn ē fōz vt⁹ t fert. 39

Cōsuetudo n ē tpe egritudinis mutanda

Dicit. n. ingre et egritudies vtrū ab interpolatis ad cōtinuas. aut a ptinuis ad interpolatas figuras. figuras át h n dic modū iacēdi patiētis siue iacēt i sinistris aut dferēt se ad pedes. sz figuras dic ppodos. mirabit ē t h fmo. vt át mānifestus sit nob. volo h icipe q oīs egritu⁹ p qzdā ieqlitatē hz t difficultates mā icipiēt gnari. posteri⁹ vo gnat egritudo t manifestat. t in alio tpe auget t i alio pausat. dic. n. igre dms h tps egritudinū bn át dixit pausat. aut in vita aut in morte. xl.

nō dcm gal. de balneis

Nō hic multa exépla qztū faciat cōsuetudo mentis superata.

Solute semper. xxxvij.

Qualis é i atticulis q vidēdū icisionē nō expiaris si nō insanie sūt. xxxviij.

Consuetudinez vo ex qb⁹ sāissim⁹ dietl opimentis laborib⁹ sōnis. libidinib⁹ mēte. 39.

Qualr egritudies a qb⁹ qs figuras. Ex qb⁹ modis t locis gnant incboant: imminent: pausant. xl.

In qbus incōtinēs pauendus xij.

Contrarie i morbo diete. xlij.

Quod bene fert. qd vix fert. xliij.

Dieta qztū cognoscere nō icōspicere aut dferēt se ad pedes. sz figuras dic piodos. mirabit ē t h fmo. vt át mānifestus sit nob. volo h icipe q oīs egritu⁹ p qzdā ieqlitatē hz t difficultates mā icipiēt gnari. posteri⁹ vo gnat egritudo t manifestat. t in alio tpe auget t i alio pausat. dic. n. igre dms h tps egritudinū bn át dixit pausat. aut in vita aut in morte. xl.

Dicit enim qm oz te psiderare circa cō suetudinē t circa dietā: t circa alia oia: v.g. si psuetudiez hūit h mlta comedere aut pauca: aut frā ant cal'a: t in potu idē igre. qm át et p cāz dic: h n solū psuetudinē q é i comestibilib⁹ t potabilib⁹ dic: sz oia i qbus dietat t balnea t oia h⁹i igre si cō suetudinē hūit sel' balneari aut bis. Un dcm é a ga. amatores balneoz t si bis lauabit aliqs n peccabit. dic. n. i gre t opimtū. si psuetudinē hūit h sub aere dormire: aut sb tecto: opimtū h dic: aut ppi quū aut remotū: t ppi quū qz dic illz qz é vestiū qsi psuetudinē vtz hūit iste totū corp⁹ coopire velamib⁹ dormiēdo aut ptē corpis aut manū solā: aut cap. aut pect⁹ solū. Remotū opimētū dic id qz é dom⁹: si psuetudinē hūit iste sb aere absq tecto dormire: igre át t si labores: si cōsuetudinē hūit excitari: aut non hūit. t vtrū p scribere p remigrar: aut p viā aut p luctā: t si p luctā: qūo oleo multa frieatiōe veteris t hac vehemēti: aut mollib⁹ cū manib⁹ t añ cibū t p⁹ cibū: añ balneū aut p⁹ balneū: igre át t sōnos. si psuetudinē hūit paz dormire. núc vo mltū dormit p sidera sic aut subet. si vo hūit cōsuetudinē mltū dormire: núc vo vigilat: ispice ne ds ipietia ipi expectat alicubi é. n. qdā mā pūgēs hūc t excitās t n p mittēs dormire. inuestiga át t si pfūdus fiebat ei sōnus aut supficialiter. dū erat san⁹. t si i die dormiebat aut nocte pscrutari. aut coit⁹ si mltis vtebat aut paucis. t inuabat aut ledebat: sūt. n. qdā imoderate vtētes q t sāguinē emittūt: h oia psidera: et vlr q dcm é supi⁹. t h tradit labores: balnea: cibi: sōni. afrodisie. oia moderata. qd át dic mētē: q mētē oz h oia pmsurari. et supi⁹ msurata dixi. pp h dix mēte. dixit msuras. aut h dicas. aut dic, et aliud q oz igrere et mētē qūo psuetudinē hūit dispōi p mētē. et aut gaudeř et tristari: si. n. psuetudinē hūit esse sollicit⁹ dū erat san⁹ et núc é sollicit⁹. nihil malū é. si vo n hns psuetudinē nc é sollicit⁹ malū é h. Et q h sit vez itelligas me. volo. n. p hist⁹iā h facere fidē. et ad pelag⁹ itrare. et tn h ē pma hist⁹ia. fuit qdā noie menāder augur q qlz āno i die natiuitat ascēdebat ad altū locū. et ex auib⁹ futura ptingētis sibi i toto illo āno vidit. sic át i qdā āno véit ad altū locū. et ispic aqlā faciētē symbolū. i. signū qddā dnūciatiuū sue mort. q cognoscens descēdit et icepit tristari et n comedere: et ex h facies attenuata é. et iā amic⁹ su⁹ qdā obuiauit ei et interrogauit eū qd hř et. q dixit ei passionē. et dicit ei amic⁹ suus. qd igr pp h tristaris. vade solatiare. menāder vo nihilomin⁹ passiōe occupat⁹ pmānsit: qm itaqz exns absq cibo et potu febricitās mort⁹ē. ité ba historia. Mulier qdā hūit quādā aliā mulieré amicā. et contigit ipsam dormiētē mori sciuit át ipa et credidit q sōn⁹ fec mortē et ob h n dormiebat. exin igr ex vigilia febris supuenit ei et mortua ē. ité alia historia. grāmatic⁹ qdā fuit i comi ciuitate et h audiés q adusta ē biblioteca sua i q et ipe hūit libros et laboresz: irat⁹ē p tristat⁹ át t ex tristitia vigilia supuēit et febricitās mortu⁹é. ité historia. Alius exns amic⁹ pecūias t dissipās pecūias suas tristatus é t cū tristicia vigilauit febricitauit t mortu⁹ é. ité alia historia. alter qdā capadoc⁹ audiés q atlas sustiet celuz tristabat. d. q iqztū mortuo atlāte dz dirimi celū t cum ipo destrui t sic tristat⁹ mortu⁹ ē. ispice qztū fac cōsuetudo métis supata. t h ē qd ité dit. ¶ Cōsuetudinē ex q bus sani sum⁹. ¶ Propter quid dixit ex quibus sani sumus. q psuetudie obstuat: fit. n. nobis sanitas aut qz nō oz pmutare psuetudinē. si vo t volueris pmutare n i egritudie: qn vtus infirmatur: sz aut oio i sanitate qn ē fōz vt⁹ t fert. 39

Dicit. n. ingre et egritudies vtrū ab interpolatis ad cōtinuas. aut a ptinuis ad interpolatas figuras. figuras át h n dic modū iacēdi patiētis siue iacēt i sinistris aut dferēt se ad pedes. sz figuras dic ppodos. mirabit ē t h fmo. vt át mānifestus sit nob. volo h icipe q oīs egritu⁹ p qzdā ieqlitatē hz t difficultates mā icipiēt gnari. posteri⁹ vo gnat egritudo t manifestat. t in alio tpe auget t i alio pausat. dic. n. igre dms h tps egritudinū bn át dixit pausat. aut in vita aut in morte. xl.

Dicit nobis qm oz te psiderare circa cō suetudinē t circa dietā: t circa alia oia: v.g. si psuetudiez hūit h mlta comedere aut pauca: aut frā ant cal'a: t in potu idē igre. qm át et p cāz dic: h n solū psuetudinē q é i comestibilib⁹ t potabilib⁹ dic: sz oia i qbus dietat t balnea t oia h⁹i igre si cō suetudinē hūit sel' balneari aut bis. Un dcm é a ga. amatores balneoz t si bis lauabit aliqs n peccabit. dic. n. i gre t opimtū. si psuetudinē hūit h sub aere dormire: aut sb tecto: opimtū h dic: aut ppi quū aut remotū: t ppi quū qz dic illz qz é vestiū qsi psuetudinē vtz hūit iste totū corp⁹ coopire velamib⁹ dormiēdo aut ptē corpis aut manū solā: aut cap. aut pect⁹ solū. Remotū opimētū dic id qz é dom⁹: si psuetudinē hūit iste sb aere absq tecto dormire: igre át t si labores: si cōsuetudinē hūit excitari: aut non hūit. t vtrū p scribere p remigrar: aut p viā aut p luctā: t si p luctā: qūo oleo multa frieatiōe veteris t hac vehemēti: aut mollib⁹ cū manib⁹ t añ cibū t p⁹ cibū: añ balneū aut p⁹ balneū: igre át t sōnos. si psuetudinē hūit paz dormire. núc vo mltū dormit p sidera sic aut subet. si vo hūit cōsuetudinē mltū dormire: núc vo vigilat: ispice ne ds ipietia ipi expectat alicubi é. n. qdā mā pūgēs hūc t excitās t n p mittēs dormire. inuestiga át t si pfūdus fiebat ei sōnus aut supficialiter. dū erat san⁹. t si i die dormiebat aut nocte pscrutari. aut coit⁹ si mltis vtebat aut paucis. t inuabat aut ledebat: sūt. n. qdā imoderate vtētes q t sāguinē emittūt: h oia psidera: et vlr q dcm é supi⁹. t h tradit labores: balnea: cibi: sōni. afrodisie. oia moderata. qd át dic mētē: q mētē oz h oia pmsurari. et supi⁹ msurata dixi. pp h dix mēte. dixit msuras. aut h dicas. aut dic, et aliud q oz igrere et mētē qūo psuetudinē hūit dispōi p mētē. et aut gaudeř et tristari: si. n. psuetudinē hūit esse sollicit⁹ dū erat san⁹ et núc é sollicit⁹. nihil malū é. si vo n hns psuetudinē nc é sollicit⁹ malū é h. Et q h sit vez itelligas me. volo. n. p hist⁹iā h facere fidē. et ad pelag⁹ itrare. et tn h ē pma hist⁹ia. fuit qdā noie menāder augur q qlz āno i die natiuitat ascēdebat ad altū locū. et ex auib⁹ futura ptingētis sibi i toto illo āno vidit. sic át i qdā āno véit ad altū locū. et ispic aqlā faciētē symbolū. i. signū qddā dnūciatiuū sue mort. q cognoscens descēdit et icepit tristari et n comedere: et ex h facies attenuata é. et iā amic⁹ su⁹ qdā obuiauit ei et interrogauit eū qd hř et. q dixit ei passionē. et dicit ei amic⁹ suus. qd igr pp h tristaris. vade solatiare. menāder vo nihilomin⁹ passiōe occupat⁹ pmānsit: qm itaqz exns absq cibo et potu febricitās mort⁹ē. ité ba historia. Mulier qdā hūit quādā aliā mulieré amicā. et contigit ipsam dormiētē mori sciuit át ipa et credidit q sōn⁹ fec mortē et ob h n dormiebat. exin igr ex vigilia febris supuenit ei et mortua ē. ité alia historia. grāmatic⁹ qdā fuit i comi ciuitate et h audiés q adusta ē biblioteca sua i q et ipe hūit libros et laboresz: irat⁹ē p tristat⁹ át t ex tristitia vigilia supuēit et febricitās mortu⁹é. ité historia. Alius exns amic⁹ pecūias t dissipās pecūias suas tristatus é t cū tristicia vigilauit febricitauit t mortu⁹ é. ité alia historia. alter qdā capadoc⁹ audiés q atlas sustiet celuz tristabat. d. q iqztū mortuo atlāte dz dirimi celū t cum ipo destrui t sic tristat⁹ mortu⁹ ē. ispice qztū fac cōsuetudo métis supata. t h ē qd ité dit. ¶ Cōsuetudinē ex q bus sani sum⁹. ¶ Propter quid dixit ex quibus sani sumus. q psuetudie obstuat: fit. n. nobis sanitas aut qz nō oz pmutare psuetudinē. si vo t volueris pmutare n i egritudie: qn vtus infirmatur: sz aut oio i sanitate qn ē fōz vt⁹ t fert. 39

Cōsuetudo n ē tpe egritudinis mutanda

Dicit. n. ingre et egritudies vtrū ab interpolatis ad cōtinuas. aut a ptinuis ad interpolatas figuras. figuras át h n dic modū iacēdi patiētis siue iacēt i sinistris aut dferēt se ad pedes. sz figuras dic ppodos. mirabit ē t h fmo. vt át mānifestus sit nob. volo h icipe q oīs egritu⁹ p qzdā ieqlitatē hz t difficultates mā icipiēt gnari. posteri⁹ vo gnat egritudo t manifestat. t in alio tpe auget t i alio pausat. dic. n. igre dms h tps egritudinū bn át dixit pausat. aut in vita aut in morte. xl.

Nō hic multa exépla qztū faciat cōsuetudo mentis superata.

Qr de beat medicꝰ se bere circa publicationē egritudinis ifirmi.

Et si exiuit medicꝰ ab ipo ⁊ iterrogabit ab aliquo qūo iuenit ipz dispositū: nō dicas qꝫ nihil mali hz: sz egrio qꝫ male se hz ⁊ piclitat mori ⁊ magnitudie egritudis diminuāt ea q̄ sit ꝓditōis. mltotiēs. n. hñt passionē amoris ⁊ ñ opz dicere ⁊ publicare passionē: sic. n. bera sistratus accedēs ⁊ cognoscens amorem seleuci amātis nouercam suam vxorem antiochi. .xliiij.

Bonos medicos dicit videtes sbtiliter arte medicie. qd āt dicit. qm̄ oz bonos viros diligēte curā hre ꝫ egritudib⁹: mltotiēs. n. fallacia fit pp sitūdinē. aut cāp: aut egritudinū aut sinthōatuz .ṽ.g. supuenit biscuria duob⁹ viris: sz vna qdē hz opilationē i lapide. alia vo in trōbis: ⁊ idiota qdē medicꝰ easdē affert curas duob⁹ ⁊ vbi ledit vbi iuuat: ⁊ ecce pp sitūdinē cāp in vtroqꝫ est phrasis ⁊ fallacia ē ⁊ error. Bono vo ⁊ hyppocratico medico ñ fit error: fit āt ⁊ pp sitūdinē egritudinū: ē. n. qb⁹ duob⁹ cholica dispō: sz vna qꝫ i vētositate: alia vo i co.ru. ⁊ i vētositatib⁹ vtor oleo rute aut cētaurea. i alia vo ñ vtor: qz ledo: qdā āt eisdez curis vtūt decepti sitūdie egritudinū. qr̄ ⁊ b cholica ē dispō: ⁊ i alio. sitr āt ⁊ i sitūdine sinthōatū. Scio qz. Jteꝝ aliā vob ꝓditionē trahit hy. ⁊ dic qꝫ oz vias inuestigare ⁊ rōnari: vias āt dicit methodos: fortassis autē vias dic iterrogatōes. Uñ methodus dcā ē cū iterrogatiōe iuētio: dr̄ns āt ē b scriptura. qdā. n. libroꝝ hñt qꝫ difficile qdā āt: pp qd difficile: ⁊ pp qd doctrinatiuū magꝫ: qz vo ꝓmēoratiuū sic dic ga. hy. n. sic mltotiēs dicistꝫ ad ꝓmēoratōez sui scribebat: b āt exponēs Rufus expōit sic: qm̄ oz rōnari vias. s. oiuz cāp egritudinū ⁊ sinthōatū: ⁊ b itez spēs nos āt dicius qꝫ magꝫ ꝑmo ē ꝺ figura capit: dcm̄ ē. n. qꝫ oz vias igrere i figura capit ⁊ i simo ⁊ i alijs. ga. āt qꝫ iste ꝑmo ꝓtinuꝰ ē supiori: ⁊ exē plū supioris ꝑmōis b tradit: q̄ āt sī exēª. ṽ.g. figura ꝛc. ⁊ credas hy. b tibi dr̄e. igre figurā vtꝫ ex̄ nāz est: aut ꝑm nāz: dcm̄ ē nob ⁊ i ꝓhemio pñtis negocij: qꝫ figura capit qñz ꝑz nāz ê. qñz ex̄ nāz vbi dicebamꝰ qꝫ figure heq dē tenaces ceruice fortes ⁊ alia: si vo ꝺbiles ⁊ auribus fluētes. igre itez ⁊ simo siue p ꝺbilitatē māe b fcm̄ est: aut pp mltā hūiditatē: qm̄ ⁊ p mltā hūiditatē b fit māi festū ē ex eo qꝺ cōgscimꝰ ex similitate qꝫ mltꝫ afrondisijs iste vtit. igre āt dic subarid⁹. qdā āt libroꝝ: subariduz hñt: siqꝺ hñt sbaridū: dic. n. igre ꝓplonē si ē sicce ꝓplonis: aut hūide: si vo hñt subaridū qdā dñt qꝫ aridā facie ꝺsignat qdā āt sbtilitatē manuū ⁊ pedū: sic āt gal. dic sbaridū ē hre ex̄ se hntes armos ⁊ sbtiles. igre ār si cholericū siue supabūdat i eo co.ru. ⁊ ꝺsignat sibi supuenire tertianas egritudies: siue flegmaticꝰ aut melicꝰ ⁊ b itez igre si iueneris qꝫ cholericꝰ ē: ⁊ qꝫ cholera ei supabūdat: et igre q̄ cholera: vtꝫ rub. aut venenosa: aut berugini eris sitis: aut viridiꝫ ad mōz ꝑssij: adhuc āt i uestigia si ē bñ vomis aut vix vomis. ⁊ si bñ vomes ē offer faciētia vomere. si vo vix vomis tc̄ purgatiꝫ ꝑ iferiora purga: igre āt si ē niger: aut albꝰ: aut rufꝰ colere. hꝰi. n. colores ꝺclaratiua sī sōi hūoris. inuestiga āt ⁊ dietaz ipiꝰ vtꝫ ordinatā ⁊ moderatā fec dietā: aut inordinate dietat. ⁊ ispice qūo mirabilr hy. dixit hūc ꝑmonē: frustra dietatꝰ. b oia igre ⁊ cura bis illud epilogū magis ⁊ minꝰ. ṽ.g. li magꝫ vomēs aut minꝰ. magꝫ. āt ē vomēs q ⁊ absqꝫ aliq̄ ē vomēs: minꝰ aut q cū potione aut aliq̄ alio tradito: ꝺ pñs ꝑmo hz. Qz difficile ē rōnari speculātes vias. Bñ addidit hy. speculantes ⁊ diff.cile pp magnitudinē dictiōis auget n̄raz artē ⁊ qꝺ dixit supi⁹ qꝫ bōis viris sitūdies errores ⁊ deriuatiōes faciūt. b ⁊ b dic qꝫ oz ⁊ ātiā valꝺ studiose rōnari vias nr̄e artis. xlv.

Bono ⁊ hypocratico medico nō accit errorē.

methodus dcā ē cū iterrogatōe i uentio

Jstoricꝰ ē b sermo. sz dicamus qd ē fistula ⁊ vñ noiat fistula ⁊ vñ fit fistula. igr̄ ē vulnꝰ ñ cōcurrēs ñ ꝓsolidatū ñ icānatū ⁊ ꝓcauum noiata autē ē fistula a metaphora fistulaꝝ. s. istrōꝝ musicoꝝ. fit āt fistula a discursiōe q̄tiēs mā fertur ad patiēs mbroꝝ si mā ē q̄ztitate ꝓtristās q̄litate mōdes: aut q̄ztitate ⁊ q̄litate ꝓtristās: vñ mltotiēs ꝓsolidat vln⁹: ⁊ pꝰ flegmonē ⁊ ꝓsolidatōez reūa ꝺlatū renouat vln⁹ ⁊ itez mouet ipz. qꝺ hy. dix supiactauit: sz qꝺ reumatism⁹. i. discursio hūoꝝ supuēit b mltotiēs morꝰ opat. sic igr̄ tussis motu renouat fistulā: ⁊ maxie si ē circa pectꝰ fistla. b vidit hy. aut b dicas qꝫ tussis impediuit manēt curā: aut dicas qꝫ accessit tussis. o eiñ posteriꝰ fistula supuēit: ⁊ b fistula impediebat tussiz supuēir. b āt approbauit nr̄ sophista. 46.

Nō qd fit fistla.

Jstoricꝰ ē ⁊ b ꝑmo sic dic ga. ñ. n. ex b potes accipe cognitionē. si. n. duplicata ē similitas epatj icertū ē nisi volueris dr̄e qꝫ luctās iste mltotiēs. aut ab alto loco cadēs ac ptē corpis dextri. Oz āt nos scire qꝫ ē epar vnā simā hñs ⁊ solā: aliꝺ vo duas: aliud vero tres: historiza t. n. edar q̄tuor hñs ⁊ nescimꝰ q̄ sima duplicata ē. ⁊ dic ga. qm̄ de dextra pte dicit. debem⁹. n. intelligere similitatē i dextra pte epatj. dicit itaqꝫ hy. qꝫ duplicata ē ei semitas ⁊ accipiēs ipz ꝓmoui. ⁊ cessauit ei passio. ⁊ in spice qꝫ ex b ꝑmone hēs ꝓcognitiuū canonē ex iuuātib⁹ ⁊ ledētib⁹ nisi in ꝓmotiōe cessauerit dolor: incertum esset semitas epatis. .xlvij

Nō hic ꝺ epate

Jstorieꝰ ē b ꝑmo. mētionē āt facit ⁊ de thaso nō sic epidimiacū morbū tradēs. sz pp ppriam ꝓmorationē. vñ ⁊ de abdit⁹ mētionē fac̄ ꝓcedēs in alijs ꝑmōib⁹ pp eāde cāz. qd ē qꝺ vlt b tradere. ⁊ dicim⁹ fuit qdā i thaso satyrꝰ noie ⁊ ꝓnoie gripapolix. gripapolix āt dicebat. aut qz gripū hēbat nasū. i. curuū. aut qz subtiles hēbat armos ⁊ āgusta ea q̄ sī circa thoracē sicut vlpes. vñ ⁊ aptus fuit ad ptisiz: ⁊ qz āgusta erāt ei ea q̄ sī circa pectꝰ ⁊ ferebat ei hūiditas pp ꝓcomitātiā patiebant igr̄ ⁊ gñatiua. ⁊ pp b gomorrea eidē supeniebat die ac nocte. deiñ postea ptysicꝰ factꝰ est ⁊ mortuꝰ ē Trisedemō āt ⁊ maximꝰ sophista ptisicū dic b ꝓsūptionē corporis. qm̄ aūt gomorrea supenit pp debilitatez multotiēs spīaticoꝝ vasoꝝ: aut ꝓpter multitudinē seminis. eriñ contingit nō nutrimētū ⁊ cōsumptio. ⁊ b historiza t dicēs i altero q̄dā superuenit ⁊ mirabile dicebat. qꝫ ex̄ spē saluatꝰ ē alter: ⁊ maxie iuuenis etatiꝫ hoc coopatū. melius āt ē ꝑmā expositionē tenere. qꝫ vlcus factū est pulmonis. nisi enim a. xx. ānis vsqꝫ ad. xxx. poterat sufficere consumptione facta. .xlviij.

Nō qd fit gripapolix

HIstoricus ē ⁊ hic ꝓmo. mētionē autem fecit cuiusdā q̄ paleſtre ꝓſeruator erat aut ꝓuans locū in q̄ luctabant luctatores vt nō ſint inordinati circa dietā. Cliſteueus āt q̄dā homo fuit. ⁊ iam cōtigit iſtum ſimul luctari cū fortiori. fortior át aſſumēs ipm ꝓſtrauit ſup caꝑ ⁊ vulnerat⁹ ē i capite ⁊ in ſpina. deinde i nocte bibit: ⁊ bibit multā aquā: ⁊ i vl̄nere alīd ſuperaddidit. vulneratū eſt et cerebrū ⁊ nucha ex cōgelatiōe aq̄: exīn vigilia ei ſupuenit ⁊ grauis ſufferentia ⁊ infrigidatio extremitatum. Et ſcda die iduxi ei ſuppoſitoria. non enim patiebat clyſtere: ⁊ mediocriter egeſſit ⁊ minxit. poſtea illa nocte ſiue. hy. iubē te ſiue ꝓ ſe mot⁹ balneauit ſe: ⁊ nihilo minus graue ſufferentiā ⁊ vigiliā ſuſtinuit: deīn poſterius febricitās ⁊ ſudās ſyncopico ſudore ⁊ mellicratum bibens mortu⁹ é: nō q̄ ſudor fecerit mortē neq̄ mellicratum fecit ſudorez. niſi volueris dicere q̄ caliditate rarefacti ſūt pori. ⁊ ne moueant nobis riſum q̄ dicta ſunt q̄ mortuus é. hy. n. precepit oēz curā adhiberi ad ſanitatē ⁊ nō negligere. ſi vo ꝓp ſuperiorē motuz ſuperuenit mors noli ꝑturbari. Quidā aūt librorū aduenit hīt. q̄dā vero adueniēs. ſi āt hīt aduenit i tertia ꝑſona: dic q̄ iſte paleſtre cōſeruator: poſtq̄z cecidit mālit i exercitio: et ibi potauit aq̄z et poſteriori die venit domū. ſi vo hz adueniens in prima perſona. credas dicere hyp. q̄ poſtq̄z cecidit: ſexta die adueni et vidi ipſum. .xlix.

CLiendū ē q̄ epilepſia ē ſpaſmoſa diſpō totiꝰ corporis cū leſiōe ꝓncipalīū actionū: ſupuenit āt epilepſia a flegmate replēte vētriculos cerebri q̄ flegma ſi venerit ad ꝓpōnē. ſ. ad eēntiā cerebri: ſubet opaꝛ ſi vero é melācolicus hūor. q̄ñ et hic groſſus ē. et ſi venerit ad vētriculos cerebri: et hic epilepſiaz efficit: ſi vero venerit extra ſbam cerebri. nūc efficit melācholiā: melācoliā é inſania ſine fe. in melācolico hūore fcā: et abſq̄z febre dixit ꝓpter alienationem: in melancolico humore dixi ꝓpter maniā: q̄ a co. rub. fit. Q̄m āt didicim⁹ q̄ a melācolico humore et epileptici fiunt et melācolici. fiunt autē et a flegmate epileptici. hīn igit hyp. dixit. melācolici epileptici. et epileptici melancolici plerunq̄z fiunt. Morbuz autē dicit hic groſſaz mām: et q̄ eadem mā ſiqdem in corpus repſerit. ſ. in cōcauitatē cerebri efficit epilepſiā. ſi vo in noticiā. ſ. in cōplexionē et in eēntiaz cerebri efficit melancoliā: ſz q̄ñ dico q̄ venit mā i cōplexionē cerebri et efficit melancoliā. ſicut medicus dico: q̄m̄ plīi nō dicunt cōplexionē effectiuā eē vtutuz ate ſicut nos: ſed ecōtrario inſtrumētū eſſe et miniſtraz

Nō q̄ medici dīt cōplonez eē effectiuam plīi vo inſtrm aie rō

dicunt complexipnē rationalis anime. .l.

CIſte ſermo hiſtoricus é. qd āt vult dicere et dicim⁹ q̄ fuit q̄dā mulier q̄ndā mlta ꝓiens. repēte

IMabdir⁹ paleſtre ꝓſeruator clyſteueus factus pugnans plus vſus fortiorē ⁊ ruens ſup caput abiēs bibit aq̄z mlta fridaz ⁊ ei vigilia facta ē ⁊ āguſtia ⁊ ifridatio extremitatū. Poſteriori vo aduēiēs: intulit ei ſuppoſitoriū ⁊ mediocriter egeſſit ⁊ minxit pri⁹ aut nō mēxi: in nocte vigilauit ñ min⁹ vigilia et fcā: in mala ſufferētia. exīti aūt tertia die ifridatio extermiatum poſtea febriens ⁊ ſudās ⁊ mellicratum bibens mortuus eſt. .xlix:

IMelācholici ⁊ epileptici ſoliti ſunt fieri: plerūq̄z ⁊ epileptici melācholiei. Morū aūt alteruz magis fit ſup que repſerit morb⁹: ſiquidē i corp⁹ epileptici. ſi vo i noticiaz melancholici. .l.

IMabditis faethuſa hypnotoy mulier ſup fecūda exīs aīriori ꝓte. viro āt ei⁹ fugiante: pudica manens oio muliebria defecerunt ⁊ pilos emiſit: ⁊ virilis facta eſt. poſtea facta é ei arthetis ⁊ multa fecimus vt menſtrua ei venirēt ⁊ nihil profecimus ſz tpe diſpijt. Et vox ei exaſpata eſt .li.

COntigit ⁊ noāi gorippi mulieri i thaſo eaō: viſuz ē āt oibus medicis q̄s ego noui ſpē vnam eſſe effeminati: et in hac multa fecimus ⁊ nil ꝓfecimus q⁊ ñ oio mulieres oēs curantur.

Nō q̄ exſpmtis et nō ſtruoſi retētiōe q̄z fiūt arthetice.

Spter hoc facta eſt et vox aſpera. lj.

CSimilia dicit ſupuenerūt i thaſo alij mulieri oia q̄ ꝓme q̄ videbant oīb⁹ medicis. qd āt facere et meſtrua ipi reuocare: et q̄ñ i his maxie mulier ōſignat: et tūc mulier ñ dī q̄ñ mſtrua ipi retinēt. h⁹ gra dixit q̄ ſpes fuit ſaluari aut effemiari. ſ. q̄ meſtrua ipi⁹ puocarent. aut h̄ dic q̄ ꝑdinauit effemiari vir agi: q̄m̄. n. dixit ſupi⁹ vir fcā é h⁹cā dixit effeminari. quō āt potuit effemiari: ſi aſpaz vocē emiſit et meſtrua puocata ſt. et in hac dic mlta fecim⁹ et nihil ꝓfecim⁹ vel hortat. ꝓfortat āt auditorē. d. q̄ ñ oio oēs mulieres curāt: nz ꝓcupiſcere: ſz ꝑmanere q̄ ſupior mot⁹ coopet. hī āt dixit hy. q̄ nō ſolus fuit ſed alij fuerunt medici: et multa fecimus et nihil profecimus.

CExpliciunt cōmenta epidimie hy. a voce ioānis alexandrini magni medici et ſophiſte.

CIncipit liber hyp. de nā pueroꝝ vel de nā fetus. aut de nā embryonis: idem. n. ſunt.

SIſperma ab vtriſq̄z ꝑmā fit i mrice mlierz ꝑm q̄ō miſcet ſit tāq̄z mlier ñ geſcēte: et colligit et igroſſat calefcīn. deīn q̄ñ rplet̄ur ſpm̄ hz ſic exīs i calido ꝓma mrice ſpirāte. deīn q̄ñ replet ſpū viā ſibiipi ex fac: et ꝓz mediū ſpmat ſpūs exit. cū āt via fit ex ſpū calido exīti itez ali⁹ frigid⁹ ſpirat a mrice: et h̄ fac ꝑ totū tps: calefit q̄ō ſic i calo exīs: frm̄ āt hz a mrice ſpirāte oia āt q̄cūq̄z calefiūt ſpm̄ hīt: ſpūs āt frāgit et fac ſibiip ſi viā et tēdit ex: ipm̄ āt q̄ calefit attrahat ad ſeipz ſpm̄

friz ꝑ fractõez a q̃ nutrit: h̃ ãt fit ꝛ i linguis ꝛ i frõdib⁹ ꝛ cibis ꝛ potib⁹ q̃cũq; vehemẽter calefiũt: itellectũ ãt ꝑbẽt ligua cũ adurũt: oia.n. ligua faciẽt h̃.maxie ãt ſbui ridia emittũt ꝑz ſectioné ſpũz: ſpũs ãt qñ exẽdit reuol uet circa ſectioné: ꝛ h̃ fieri videm⁹: mãifeſta igr̃ rõciatõ ẽ ſpũs ꝙ i ligno exñs calz attrahit altez frm a q̃ nutrit ꝛ a ſe dimittit: ſiqdẽ.n. nõ attraheret nõ vtiq; reuolueret ſpũs exẽdẽs: oẽ.n. calz frõ nutrit moderato: ꝛ qñ ca lefit hũidũ qõ i ligno exiſtit ſpũs fact⁹ tẽdit exẽdere ꝛ ita exi ens exẽ calz qõ i ligno eꝫ attrahit aliũ friz a q̃ nutrit. fa ciũt ãt h̃ ꝛ frõdes virides qñ vrũt. ſpũz.n. hñt dim̃ erum pit ſpũs ꝛ facẽ viã. ꝛ tẽdit exẽdere reuoluẽs ſe. tẽdẽs ãt ſonuz ꝑbet: ꝑz ꝙ iſpiratõez ꝑbet: ꝛ legumia ꝛ frumẽtũ ꝛ fructꝰ calefcã ſpm̃ hñt ꝛ exẽdere vẽit ruptõez faciẽdo: ꝛ ſi hũidioza fuerit plꝰ ſpm̃ hñt ꝛ emittũt: ꝛ ruptõez maiorẽ faciũt: ꝛ qõ oꝛplõgar̃ ꝓmonẽ: oia.n. q̃cũq; calefiũt ſpm̃ emit tũt: ꝛ altez friz ꝑz h̃ eꝫ attrahũt q̃ nutriũt. ꝛ h⁹i necita teꝫ iducte ſt a me ꝙ ſpma calefcm̃ i mr̃ice ſpm̃ hz ꝛ emit tit. ſit̃ ãt ꝛ a mr̃ice ſpiráte ſpm̃ hz ꝛ ſperma: qñ.n. matrix friz attraheret ab aere ad ſe iflat̃ ſpma. calz ãt ẽ táq̃z in calo exñs: ꝛ tc̃ vtiq; ſpm̃ hz ꝛ emittit: ꝛ ſpma iflatũ fac̃ pãniculũ: extẽdit ãt circa ip̃z exteri⁹ ꝙtinu⁹ fcũs ſicut vi ſcoſus táq̃z i pãne aſſato ſbtile i ſpẽ pániculi ſtat ſupfi ci alit̃ calefact⁹ ꝛ iflat⁹ pãnis eleuat̃ ꝑz ꝙ iflat̃ ſic pãni culus fit. Spmati ãt calefcõ ꝛ iflato toto pániculꝰ exteri⁹ circũfit. iuxt̃ mediũ ãt ſpmatiſ ſpũi tráſit⁹ ꝛ itus ꝛ exẽdit p pániculũ: ꝛ h̃ pániculo diſtat tenui ꝛ ſpma i ſe pax̃ ẽ: h̃ ãt aliõ ſpma rotũdũ ẽ i pániculo: at ẋo ſex dieb⁹ manẽs i mr̃ice ꝛ ſpma exẽdere cadẽs ego vidi: ꝛ q̃le mihi videbat̃ in mte. tc̃ ab illo reliq̃ argum̃ᵒ feci. q̃ſi ãt vidi ſpma ſex die rũ exñs ego nãrabo. mlier̃ ꝓpa famula erat: ꝓcio ad viros iẽs: quã ñ oportebat ꝙcipe i vtero q̃ſi ñ eẽt iho norata. audiebat ãt cãtatrix q̃lia mlieres dñt adiuicez cũ mlier oꝛ ꝙcipe i vtero ñ egredit̃ ſpma: ſz iteri⁹ manet h̃ audiẽs itẽdebat ꝛ obꝛuabat ſp: ꝛ poſtea vt nõ ſenſit exire ſem̃. dixit dñe ſue. ꝛ ẋbũ puẽit vſq; ad me. ego aũt audiẽs ꝓcepi ipaz ſalire ad t̃raz ꝛ ſon⁹ fcũs ẽ. illa videſ aſpiciebat ꝛ admirata ẽ. Quale ãt h̃ erat: ego dicã: vt ſi qs oui crudi exterioꝛẽ coꝛticẽ circũauferat. ꝛ in teriozi pániclo iteri⁹ hũidũ appeat. mod⁹ qõ talis fuit ſufficiẽ ter vt dr̃e oz. erat ãt rubeũ ꝛ rotũdũ: i pániculo ãt vide bãt̃ exiſtẽ fila alba ꝛ groſſa cũ groſſo ſãguie ꝛ rubeo ꝛ circa pániculũ exteri⁹ veſtigia: i medio ãt pániculi diſta bat ſbtile: qõ mihi videbat̃ eẽ vmbilic⁹: illũ ãt ſpm̃ ite ri⁹ ꝛ exteri⁹ facete ꝑ[m]: ꝛ pániculus ex illo tẽdebat̃ tot⁹ ꝙtinẽs ſpma. tale ãt ego vidi ſextũ exñs ſpma. Dicã aũt ꝛ aliã cognitionẽ ꝛ i h̃ poſteri⁹ appẽtẽ cuilz volẽti ſcire de h̃: ꝛ ad argum̃t ñ oi meo ꝓmõi q ẽ ẋt⁹ vt dicat hõ de h⁹i re: ꝛ h̃ qõ adhuc dcã ſt̃ a me: ꝙ ãt ſpma i pániculo ẽ ꝛ ſpm̃ hz iteri⁹ ꝛ exterius: ꝛ auget̃ a ſãguie mr̃icis deſcẽ dẽte ad mr̃ices. m̃ſtrua ãt egrediũt̃ qñ mlier ꝙcipit a ſe ſi oz puer ſan⁹ eẽ: ſi ñ ẽ qbuſ ſupſignificat ꝑz ꝓmũ m̃ſez q̃ztũ modicũ: ſz ꝺſcẽdẽs ſãguiſ a toto coꝛpe mlieris cir cularit̃ ſtat circa pániculũ exterius. ſit̃ ãt ſpũ attracto i teri⁹. ſãguis p pániculũ ꝑz ꝑfoꝛatũ ꝛ diſtãs coagulat̃ ꝛ auget: qõ oz fieri aial. qñ ãt tꝑs fiet rurſus alij pániculi eq̃ſi ꝓmi pániculi ſbtiles circũtẽdũt mlti tali mõ. q ꝛ ꝓ m⁹ pániculus fcũs ẽ. tenſi ãt ſũt ꝛ iſti ex vmbilico et ad iuicẽ ligamẽta hñt qñ vtiq; h̃ fieri ꝺſcẽdẽte ſãguine a mr̃ice ꝛ coagulato ꝛ caro fit. ꝑz mediũ. ãt carnis vmbili c⁹ diſtat p quẽ ſpirat ꝛ augm̃tũ hz. mulier ãt qñ in vtero hz a m̃ſtruis nõ ꝺſcẽdẽtibus ꝓp h̃ ñ dolet: qz ſãguis ñ pturbat̃: ꝛ affluẽter ꝺſcẽdẽs q̃lz mẽſe: ſz tẽdit qete pau latiz ſine doloꝛe q̃tidie ad mr̃ices ꝛ i mr̃icib⁹ exñs au get. q̃tidie ãt h⁹i cã tẽdit: ſz ñ ſemel ꝑz mẽſez: qm̃ i mr̃i cib⁹ ſpma exñs attrahit a coꝛpe ſp. qũo vtiq; ꝛ potẽtie hz. ſic ſpũs. et ꝓmũ qõ pu⁹ ſpũs fit. ꝛ ſanguis modic⁹ tẽ dit a mr̃ice. qñ ãt ſpũs i plus fit magz attrahit ſãguinẽ: ꝛ i plus ꝺſcẽdit ſãguis ad mr̃ices. Nõ hñtib⁹ ãt i vte ro qñ mẽſtrua ñ egrediũt̃ ppea doloꝛ fit ꝓmũ qõ per turbat̃ ſãguis i coꝛpe ꝑz quẽlz mẽſẽ a necitate h⁹i: qz m̃ſis a m̃ſe dr̃t mltũ: ꝛ ꝑz fritaté ꝛ calitaté ꝛ h̃ tẽtit mlie ris coꝛp⁹: hñid⁹.n. ẽ q̃z viri: ꝛ pturbato ſãguie ꝛ replẽte vẽas ꝺſcẽdit ab ipõ. Et q̃ſi h̃ a ꝓn⁰ nãe fuit: qr̃ ſiqõ eũa tur a ſãguie mulier ꝙcipit i vtero: ſi ãt repleta fuerit nõ vacuis ãt mr̃icib⁹ ꝛ vẽis fact̃ a ſãguie ꝙcipiũt a ſe mu lieres pueros p⁹ m̃ſtruoꝫ ſiqõ purgõné mulieres ma xime ꝙcipiũt i vtero. cã ãt qõ dr̃: qñ ãt pturbat̃ ſãguiſ ꝛ ñ tẽdit exẽdere ſegregat⁹. ſz ad mr̃ices: mr̃ices ãt ñ remittũt calefcẽ ãt a ſangule diuturno mr̃ices parãt alteri coꝛpi calitaté. ẽ ãt qñq; ꝛ tm̃ ꝺ ſanguie i venis coꝛpis: vt ꝛ ve ne replete dolẽt ꝛ tumoꝛẽ ꝑbẽt. ẽ ãt qñq; ꝛ periculũ ex h̃ purgari. ẽ aũt qñq; ꝛ ad veſicã pcõſiſtũt ꝛ cõprimũt ꝛ claudũt veſicã ꝛ ſtrãguriã ꝑbet. ẽ aũt qñ replete ſan guine exñtes mr̃ices ꝺclinãt aut ad iſchiã aut ad lũboſ et doloꝛẽ ꝑbẽt. Eſt aũt qñ ꝛ diuturn⁹ fuerit ſanguiz qn qz mẽſib⁹. aut ſextin mr̃icib⁹ putrefactꝫ putredo fit. in q buſdã aũt ꝑz teſticulũ egredit̃. ẽ aũt qbus iuxta femur ſic apa fit. exiñ ſanies fcã egreſſa ẽ: ꝛ alia mlta h⁹i mu lierib⁹ fiũt cũ nõ purgant̃ mẽſtrua: ſz ñ oz dr̃e h̃ h̃. dcm̃. n. ẽ in mlierib⁹ egritudibuz. ſz vñ dimiſi ꝓmonẽ ꝙplebo qñ aũt fit caro. tc̃ pániculi aucto eo qõ ẽ in mr̃icib⁹ au gent̃ ꝛ ipſi ꝛ cauant̃ maxie exterioꝛes. ꝛ ſanguis q ẽ ma trice deſcẽdẽs qõcũq; caro fuerit ſpirãs attraxerit: ꝛ au gmẽtũ fit ꝛ ſi vtile ñ fuerit i ꝙcauitates panniculoꝫ ſe gregat̃: ꝛ qñ cauant̃ ꝛ ſanguinẽ recipiũt: tc̃ aũr noiatur regio: h̃ ãt a me in hac pte dcã ſt̃. Caro aũt aucta a ſpũ articulat̃ ꝛ venit i ipa ſingulũ ſit̃e vt ſit̃: ꝛ dẽſuz ad dẽſũ ꝛ raꝫ ad raꝫ: ꝛ hũiduz ad hũiduz: ꝛ vnũqõq; venit i pꝓ priã regionẽ: ꝑz cognatũ a qbus ꝛ fcm̃ ẽ q̃cũq; a dẽſis ſunt ꝛ fiũt. ꝛ q̃cũq; ab hũidis hũida ſũt ꝛ alia ꝑz eandẽ rõnẽ fiũt: ꝛ augm̃tatꝫ ꝛ oſſa idureſcũt a calitate coagu lata ꝛ iã ramificant̃ vt arboꝛ meli⁹ iterioza coꝛpis ꝛ ex teriora. ꝛ caꝑ fit diſtãs a ſpaul̃ ꝛ brachia ꝛ cubiti a late ribus: ꝛ crura diſtãt ab iuicẽ ꝛ nerui iuoluũt̃ circa nãs articuloꝫ. ꝛ iõnu hz os. ꝛ naſus ꝛ aures eleuãtin carne ꝛ pfoꝛant̃. oculi replent̃ hũido puro et teſticulus mãi feſtus fit q̃ſi ẽ ꝛ viſcera articulant̃ ꝛ iã a ſupioꝛib⁹ ſpiras tionẽ fac̃ oꝛe ꝛ naſo: ꝛ vẽter iflat̃. ꝛ iteſtina iflata ꝑz ſupe rioza accipiũt ſpm̃ q ẽ ꝑ vmbilicũ ꝛ obturat̃ ꝛ ad iteſti nũ via fit a vẽtre. et ab iteſtinis exẽdit. Singula ãt hoꝫ arti culant̃ a ſpũ ſingula iflata qõ cũ diſtãt oia ꝑz cognitõez etenim ſi volueris fiſtulã ligare ad veſicã ꝛ ꝑ fiſtulã im mittere i veſicã terrã ꝛ harenã ꝛ plũbi fruſta ſubtilia. ꝛ aq̃z iſundẽs fiſtulã inflare. ꝓmũ qõ illa miſcent̃ aq̃: deiñ tpe iflata: veniet plũbuz ad plũbuz et harena ad hare naz. et terra ad terrã: et ſiqs ipa ꝺſiccare dimitteret et circũfrãget veſicã inueniet: et videbit ipoꝫ ſit̃e ſic ad ſi mile veniẽs. itaq; aũt et ſpma et caro articulat̃ et veni ꝛ vnũqõq; ſit̃e ad ſit̃e. Hec ãt adhuc dcã ſunt a me: ꝛ fa ct⁹ ẽ vtiq; puer. et ad h̃ accedit. feia qõ i. xl. dieb⁹ ad lõ giſſimũ. ſic.n. acciti plus i h̃ tpe aut paulo pl⁹. aut pau lo min⁹ h̃ articulari. eteniz purgatio fit i mulierib⁹ poſt ptũ aut i plus. accidit auteẽ in puella qdẽ. i. i mulíere pi ente puellã in diebus. xliij. ita qdẽ duriſſima ꝛ finalis. periculũ vtiq; erit. et in. xxxv. diebus purgaret̃. in maſcu lo autẽ mũdificatio fit i diebus. xxx. ita diuturniſſima et finalis. periculũ vtiq; eẽt. et ſi i. xx. diebus purgaret̃. po ſtremo autem tpe nimia egredit̃ purgatio. in iuueni bus aũt paucis diebus purgant̃. in vetuſtioꝛibus autẽ plibus: maxime ãt dolẽt mulieres i ptu ꝛ in purgõne p t⁹ ꝓmo pientes: et i moza pietes magz dolẽt. purgões ãt mlierib⁹ ex ptu h⁹i cã fiũt: qz i ꝓoꝛi tpis vſq; ad q̃dra geſimũ diẽ ꝛ duos i puella: i puero ãt vſq; ad. xxx. diez min⁹ ſãguiſ ꝺſcẽdit i argum̃tũ puero: h̃ ãt hiſ plz̃ q̃ſ q; piat̃ oz vtiq; purgõnẽ retribui i purgõne pt⁹ et exire

foras ꝑ purgõnẽ die. ꝓncipiũ ãt sit hi mlieribꝰ i do lore pturbat sãguis mlier ⁊ calefit totus a motu pueri forti exñte. pturbatꝰ ãt ꝑ qdẽ vẽit ex: pꝰ puer ãt putrẽdo grossa sãguinea: ⁊ meatꝰ egressus factꝰ é chimꝰ sic aq imẽsa: deiñ pꝰ illud ꝑ plimos dies egredit purgõ vsq ad dcm tps ꝑ sititudinẽ hore mẽsis cotile: idẽ pugilli aut tota aut media: ꝑ aũt paulo plus: aut paulo minꝰ ꝑ rõnẽ hi q̃ fq finiat. Egredit ãt sãguis vt ab occisa victia si sana fuerit mlier ⁊ dꝫ sana ee: ⁊ cito coagl'at: si ãt mlier ñ fuẽit sana neq dꝫ sana esse egredit purgatõ mior: ⁊ ꝑ spẽ ꝑuior: ⁊ ñ coagulabil': ita ãt hꝫ hꝫ siq mlieri vtero hñs egritudiné hũerit ñ exñtẽ cognatã purgõni ptꝰ ostruit nisi purgeti añrioribus diebꝰ in vtero hñs mor sana exñs morintꝰ: si mãserit ãt ipsi purgõ siue a medicis siue ⁊ spõtanea sbito ꝑ rõnẽ die egredieť: qbꝰ nõ egredieť i sel' vel sil'. Si aũt nõ purgata fuerit mulier purgõne ptꝰ egritudo ipi magis erit ⁊ piclitabit mori: nꝫ si curã hũerit i breui: ⁊ ipa deorsum agat purgõne: h ãt reduri h ppea q̃l'r enũcié ꝙ pueroꝝ sit segregatio mẽbroꝝ lõgissima. i puella qdẽ i. xlij. diebꝰ in puero ỽo i. xxx. diebꝰ diuturna. Debeo ãt ꝑm nc̃ noiare cãz evolãtiõis: dico. n. retribui ꝙ i mr̃icibꝰ exñti spmati mimꝰ sãguis venit a mlíere ad mr̃ices hñte femieuz spma i. xliij. diebꝰ: i his ãt diebꝰ articulant mẽbra infãtiũ. ab h ãt tpe ipi in plus vẽit sãguis i puero ꝑz ipz nũerũ ⁊ rõnẽ. xxx. diez: sic ãt hz alib argumtũ h ꝙ h ỽa sunt. ꝑmis ãt. xxx. diebꝰ q̃ spma i mr̃icẽ cadit mimꝰ sanguis venit ad mr̃ices a mlíere. deiñ in plus: si. n. coadunatꝰ ⁊ mltꝰ venerit: ñ vtiqz spma possz spũz hre: suffocaretur vtiqz a sãguie vehemẽte mlto Retribuit ãt in purgõne eẽrio. egredit ãt purgõ ptꝰ i ꝑmiz diebꝰ pluria. deiñ i minꝰ dõec finiat: mlte vtiqz mlieres corruperũt pueꝝ paulo añ trigesimũ die: ⁊ iarticl'atꝰ appuit. q̃cũqz ỽo posteriꝰ aut sil'. xxx. diebꝰ articl'ata appebãt exñtia: ⁊ i puella ꝑz rõez. xlij. diez q̃ corrũpet vr̃ articulatio mbrorũ: siue pꝰ corrũpat puer siue posteriꝰ: sic vr̃ ⁊ rõe ⁊ necitate articl'atio exñs. i puella qõ i. xlij. diebꝰ: i puero. i. xx. restat. n. aborsus ifãtiũ ⁊ imũdificatões ptꝰ. cã ãt é. q̃ femia coagulat posteriꝰ ⁊ articl'at. q̃ spma ifirmꝰ ⁊ hũidiꝰ mulieris q̃z viri: ⁊ nece ẽ ꝑz hãc rõnẽ posteriꝰ femina coagl'ari q̃z masculũ: ⁊ mũdificatio diuturnior hi cã: cũ i femia magz ỏ ista sit q̃z i masculo. Redibo ãt iterũ retro vñ discessi: q̃ ãt articl'at infãs ꝑz foras mẽbroꝝ ipo aucto ossa ⁊ mẽbra durioza fiũt ⁊ cauãt: ⁊ h a spũ fiũt. cõcaua ãt exñtia attrahũt ad se a carnibꝰ sanguis piguissimũ. ⁊ tpe pcedẽte ramificãt itez eẽma ossiuz sic arboris eẽma postremo rãificãt: ita ⁊ pueri dicãt. adinuicẽ digiti mãuũ ⁊ pedũ. i extrẽis ãt vngues oriũt. si niũt ãt vene hois oẽs i digitos manuũ ⁊ pedũ. ⁊ grossissime q̃ sť vene q̃ sť i cõpe ⁊ q̃ i capite: ỏiñ ãt i crurib ⁊ brachijs ⁊ cubit: i pedibꝰ ãt ⁊ mãibꝰ sbtilissime ⁊ dẽsissime ⁊ plime vene sť: ⁊ nerui sbtilissimi ⁊ dẽsissimi ⁊ plimi. digiti ãt manuũ ⁊ pedũ hi marieť: ex digitz autẽ sic ex hñtibꝰ dẽsa ossa pua ⁊ vẽas ⁊ nẽuos: ita ⁊ vngues oriũt ex ipis, sbtiles ⁊ dẽse: ⁊ accipiũt extrẽa vẽaꝝ ꝙ nõ ꝑliꝰ augeãt ipe: nꝫ emieat aliq̃ altera: q̃r ñ ẽ mirãdum ꝙ vngues i extrẽo corpis dẽsissimi sť sil'r ãt ⁊ vnguibꝰ ⁊ capilli i capite radicãt. hꝫ ãt sic q̃ sť de nã capilloꝝ. oriunt. n. maximi ⁊ plimi vbi corpis cutz rarissima é: ⁊ hoc vbi capilli moderatã hũiditatẽ in nutrimẽtũ hñt: ⁊ vbi cutz posteriꝰ rara fit. ⁊ ibi pili posteriꝰ oriũt i mẽto ⁊ pectie ⁊ sicubi: sil'. n. spmate fcõ caro rara fit: ⁊ cutz ⁊ vene apiũt magz q̃z in ꝑore tpe puero exñti: sbtilibꝰ. n. venis exñtibꝰ ñ ỏscẽdit pipas spma ⁊ ỏ mẽstruis puelle eaỏ cadit rõ: sil'ãt via fit ⁊ mẽstrualibꝰ ⁊ spmati vginibꝰ ⁊ capillať pectẽ pueri ⁊ puelle rarefcã cute ⁊ sil' crinis vel cutz hũiditatẽ tpatã in nutrimẽtũ hz: ⁊ nõ minorẽ: ita ⁊ barba viri hz: rara. n. fit cutz tẽdente in ipaz hũiditate a capite: sil' qỏ. n. ⁊ i coitu. plter ãt ⁊ l medio tpe crinis ñ suratã hz hũiditatẽ in nutrimẽtũ: tc̃ marie qñ tpz fit hũido ỏscẽdẽti a capite: ⁊ i coitu ỏscẽdẽdo a pectoꝝ ad bã bã. significatio ãt. q̃ in rarissimis cutz oriũť pili. siqs voluerit adurere cuti ⁊ crustã solũ facer ⁊ sanare dẽsa fcã cutz in cicatrice pilos ñ ꝓducet. Quicũqz autẽ eunuchi pueri exñtes fiũt: pp h nz pilos habent, in pectore nz in mẽto: leneꝫ fiunt toti: q̃ via ñ fcã spmati rarificat cutim i toto corio. secať ãt via spmatiz sic mihi dcm ẽ paulo añ: ⁊ mlieres ãt lenes fiũt ꝑz mẽtũ ⁊ cõpꝰ: q̃ in coitu ipaꝝ hũidũ ñ sil'r iectigatũ sic id qỏ é viri cuti ñ fac̃ rarã: quicũqz ãt calui fiũt: isti ãt flegmatici sť: ⁊ i capite iporũ sil' coitu iectigatũ ⁊ calefcm flegma cadẽz i cuti vrit capilloꝝ radicẽ ⁊ efluũt capilli. Eunuchi pp h ñ fiũt calui: q̃ ipoꝝ ñ fit motꝰ vehemẽs nz calefcm flegma i coitu vrit capilloꝝ radices: cani ãt pp h fiũt: q̃ mlto tpe ỏscẽdẽte hũido i hoie seq̃strať albissimũ ⁊ cadit ad cuti: ⁊ crinis albiorẽ hũiditatẽ hñs q̃z i pori tpe albior fit: ⁊ cutiz vbi cani sť albior alba fit: ⁊ qcũqz ex gẽitura canicié q̃z dã hñt i capite: illis vbi canicies ẽ albior alia é: illic. n. albissimũ hũidũ ẽ: hz ãt ⁊ h fit vbi vtiqz caro hũiditatẽ attrahit siue albã siue rubeã siue nigrã: tales ꝑz colorez ⁊ pili fiũt: h ãt dcã sťa me: adhuc veniã ãt ad residuum ꝑmõis. q̃ vtiqz extrẽa corpis pueri ramificant eẽ: ⁊ vngues ⁊ capilli ramificabũť: tũc vtiqz ⁊ mouet ⁊ tps ad h fit masclo qỏ tres mẽsez. femie ỽo. iiij. sic. n. in plurimũ accit: ẽ ãt ⁊ q̃sdã pueroꝝ añ h tps moueri: mouet ãt añ masculꝰ: q̃ é fortior femia: ⁊ añ coagulat masculus: a grossiori. n. ⁊ fortiori spmate fit masculꝰ femia: q̃ autẽ mouebit ébryo: tc̃ vtiqz ⁊ lac supsignificat mr̃i. mãmille. n. eleuãť ⁊ papille gescũt lucescũt aũt linescũt: lac ỽo ñ egredit: ⁊ femis dẽsat carniũ posteriꝰ lac supsignãt ⁊ venit: raꝝ ãt carniũ añ pp hãc necitatẽ fit lac q̃ mr̃ices tũrose fuerit a puero ꝙmũt vẽtrẽ mlieris hi aũt q̃ repleta repssio fit: resilit piguissimũ a cibis ⁊ potibꝰ eẽ ad omẽtũ ⁊ carnẽ: sic̃ siqs coriũ iũgat oleo mlto. ⁊ pmittat ibibere. ⁊ postq̃z ibiberit repmat corũ repsso corio resilit eẽ oleũ ita vtiqz ⁊ vẽtre hñte in ipo pigue a cibis ⁊ potibꝰ repsso a mr̃icibꝰ resilit pigue ad omẽtũ. ⁊ carnẽ. ⁊ si fuerit mulier rare carnis citiꝰ fẽtit saltũ. si ỽo non posteriꝰ. et bestie i vtero hñtes siqỏ ñ egrotauerit ab eo dẽ cibo et potu piguiões fiũt ppea. sil'r ãt et femia a pigui calefcó et albo exñte qỏ: dulcoratũ a calitate q̃ ẽ i mr̃icibꝰ repssũ vẽit ad mãmillas et ad mr̃ices paꝝ vẽit p easdẽ vẽas. pcedũt. n. vene ad mãmillas et ad mr̃ices et he et alie sil'es et qñ accit ad mr̃ices lac. puer ãb ipo augeť paꝝ mãmille ỽo recipiẽtes lac eleuãť replete. et qñ pit pº motꝰ fcó. tẽdit lac ad has mãmillas si lactauerit. hz. n. sic lactãtibꝰ mãmillas ãpliores fiũt vene ꝑz mãmillas. ãpliões ãt fcẽ vene a vẽtre attrahẽtes pigue tradũt mãmil'. eteniz si vir coierit mltũ ãpliores fiũt vene et magz oucũt coitũ. hz ãt et h sic. Nutrimtũ et augmtũ pueroꝝ fit. qñ i mr̃icibꝰ vadũt q̃ sũt a mr̃e. ⁊ qũo mr̃ hz sana ⁊ ifirma. ita ⁊ puer hz quẽadmodũ ⁊ q̃ i terra vegetabilia. nutriũt a terra. ⁊ q̃l'r vtiqz terra se hz. ita ⁊ vegetabilia se hñt ⁊ q̃ i terra. semñ. n. qñ ỏpoiť i terra. hũiditate repleť a terra: hz. n. i seipa terra hũiditatẽ oĩmodã q̃ nutriunť vegetabilia. hũiditate ãt repletũ semñ ista tur ⁊ tũescit ⁊ cogiť ab hũiditate puerti ỽtꝰ q̃ ẽ lenissima i spmate. puersa ãt ỽtꝰ a frõde ⁊ hũiditate fcá frondes rũpit spma. ⁊ oriũť ꝑ exteriꝰ frõdes. oriẽtia ãt qñ ñ ãpliꝰ pñt nutriri frõdes ab hũiditate q̃ ẽ i spmate rum pũť iferiꝰ spma ⁊ frõdes. ⁊ coactũ a frõdibꝰ trãsmittiť a põ i ỏrsũ aut i ipo ỏligť pp grauitatẽ. ⁊ fiũt radices ex frõdibꝰ dẽse. qñ ãt ỏrsũ firmiť radicatũ fuerit vegetabile: ⁊ nutrimtũ a terra faciet: tc̃ vtiqz eũauit oé ⁊ qỏ ꝙsũptũ ẽ ⁊ vegetatũ ꝑter corticẽ. q̃ solidissimꝰ ẽ. itez ãt cortex putrescẽs i ẽra imãifestꝰ fit tpe vtiqz: ⁊ ramifi-

ficāt q̄dā frōdiū ex ſpmate.igr̄ ſic ab hūido fcm̄:tm̄ mol
le exñs ꝛ aq̄ſū ꝛ augm̄tū motū ꝛ i oeoꝛlū ꝛ ſurſū nō ꝑt
fructū emittere.ñ.n.ápi é ꝟt⁹ fozꝫ ꝛ piguiꝫ ex q̄ ſem̄ ꝓuer
tet.qñ át ifirmabit magꝫ ꝛ radicabit magis vegetabile
ad genus a tpe.tc̄ vtiqꝫ ꝛ venas hz áplas ꝛ i ſurſū ꝛ oe=
oꝛſū.ꝛ tc̄ vtiqꝫ ex terra exhibit ñ ápli⁹ aq̄ſū ſz groſſi⁹ꝛ pi
gui⁹ ꝛ pl̄s vt calefcm̄ a ſole ebullit ad extrēa:ꝛ fit fruct⁹
ꝑz cognitū ex q̄ ꝛ fcm̄ é ꝛ mult⁹ ex medico:ꝛ pp̄ h̄ ſit.qꝛ
attrahit vnūq ōqꝫ vegetabiliū ex terra potētiā magꝫ q̄ꝫ
exq̄ fcm̄ ē:ꝛ ex̄ viuit ñ ꝑz vnū:ſz ꝑz mlta.qñ át fructus e
gredit̄.nutrit̄ a vegetabili attrahēs.n.vegetabile a ter
ra fructū tradit.ſol át maturat ꝛ ſolidat fructū attrahēſ
ab ipo ab aq̄ſo ad ſe.Et h̄ ꝺcā ſt̄ a me ꝺ vegetabilibuꝫ a
terra i ſe aquā plus aut'min⁹:ſpūs át oēs ſt̄ nob ex aq̄:
h⁹ át ſil̄e é:qꝛ ita ſe hz:ab oib⁹.n.flumib⁹ꝛ nubibuꝫ ſpūꝫ
ꝓcedūt q̄tidie ꝛ ꝓtīue.nubes át ſt̄ aq̄ ꝓtīua in aere:ꝛ tūc
vtiqꝫ ŧra rara ē ꝛ leuis eſtate ꝛ tāq̄ꝫ i ipa habēs:ꝛ aq̄ fiu
it ad ꝺecliuia.ꝺſcēdēte át aq̄ ſp expirat exinde ali⁹ſpūs
ex alio.q át exalat p terrā venit leuē et rarā exiſtētem:et
frigus ŧre fac̄.ꝛ ipa aq̄ ſil̄r ifridar̄.hz át ſic quēadmōuꝫ
figs in vtre aquā exñte repſſerit fortit̄ ꝛ exalatōez aq̄ fe
cerit i pūcta vel in pūctura:aut magna: aut pua acus ꝛ
vtrē pēdēs ſbleuet nullus ſpūs p prozatū ꝓcedet ſz aq̄
nō.n.hz áplitudinē q̄ expirat aq̄:tc̄ át hz hyeme ꝺ aq̄ i
terrā:ſi át aq̄ in vtrē áplitudinē fecerit ꝛ pēdēs ſbleua=
bis vtrē ſpūs ꝓcedet p prozatū.áplitudo.n.é ſpūi ab aq̄
mota exire p vtrē ꝛ p prozatū ſpūs pp̄ h̄ ꝓceđit:ſic autē
hñt ſe aq̄ eſtate in ŧra.áplitudo.n.é ipi tāqꝫ ŧra rara exi
ſtēte ꝛ ſole attrahēte ab ipa hūiditatē ad ſe:ꝛ trāſit ſpi=
ritus tāq̄ꝫ fridus exñs ab aq̄ pipaz rarā existentē ꝛ le=
uē pp̄ h̄ iferius ipius exñs friz eſtate:ꝛ aq̄ magꝫ ſpū q ē
i ŧra frō exñte:ꝛ ipa ꝺimittit ſibīpi ſpūz ad ŧraz ꝛ piter
qꝺ q̄ haurit̄ i puteo ſp mouet ſpūz tāq̄ꝫ flabellū:ꝛ ipm
fac̄ frigus ꝑbere aq̄.q̄ át nō haurit̄ aq̄ eſtate ſz é ſtans
ꝺēſuz exñs nō ſil̄r recipit ſpūz ad ſe a terra: nz in terraz
ad ſe tradit:ꝛ piter a ſole ꝛ aere nō ꝺiſpſo i puteo:ſz ſta
bili exñte calefit p̄ ſupficiale ipſius:ꝺeinde alteꝝ ab al
tero ad inferius tradit calitate:ꝛ ꝓp̄ h̄ aq̄ q̄ non haurit̄
eſtate calidioꝛ ē ea q̄ haurit̄ fontes át ꝑfundi aq̄ꝝ eſta
te valde ſt̄ fridi ꝛ aq̄ hausta hyenie a terra calīa exiſten
te.ꝓfestiz.n.calꝫ é.quādo át tps fit.frā é ab aere frō exñ
te.exareſcit.n.a vēto ꝛ ſpūs p ipaz trāſit quēadmodū ꝛ
aq̄ q̄ haurit̄ eſtate quādo haurit̄ frā ꝓfestiz fit calꝫ.pp̄ h̄
qꝛ terra rara exiſtēte ꝛ ſpū exiſtēte in ipa ifrātur:quādo
át haurit̄ tps fiat ſtabil̄ fit:calefit.n.ab aere calꝺo exñte:
quēadmodū ꝛ aq̄ q̄ nō haurit i puteo eſtate:ꝛ pp̄ h̄ ca=
lida fit:h̄ qdē adhuc ꝺcā ſūt a me. Reſumaz itez q̄r̄ eſta
te terre iferius frigidius ē:hyeme át calm: ſupius autē
terre ḡriū huius:ꝛ oz arbori duo nō calꝫ fieri neq̄ duo
frā ſil̄ſi oz ſana eē:ſz ſi ex ſupiori aduenit.ex iferiori opz
frigidū aduenire ſibi.radices át quādo attraxerint ar=
bori retribuūt ꝛ arbor a radicibus. et ita fit ꝓfuatio et
frigidis calidi tāq̄ꝫ et hoibus intrātibus i ventrē cibis
q̄cūq̄ꝫ ꝺigeſta calefaciūt oz ifridare tradendo arbori a
loco et arbori.ita et arbori exiſteriori oz retribuere ad
ſupioꝛa et ecōuerſo.et auget̄ arbor et ſupius et iferius
pp̄ h̄.qꝛ nutrimtū eſt et ex ſupiori et iferiori. et quouſq̄ꝫ
molli fuerit vehemēter nō fructificat.nō.n.é ipi piguis
ꝟtus nz groſſa q̄ i fructū ꝓferūt q̄l̄ é.quādo át tps fit tūc
vtiqꝫ i ipa vene áple fcē faciūt i ipa ex terra pīguem et
groſſuz fluxū.ſol át ꝺiffūdens ſpūz ipz fac̄ exuuere vl̄
exire ſic̄ leuē exñtē i extrēitatibus et fructificare et ſub
tile qꝺ hūiditatē a fructu aufert. groſſa át maturāꝫ ſol
et calefaciēs ꝺulcoꝛat.arbores ꝟo q̄ nō fructificāt nō
hñt piguediné i ſeipis q̄ꝫta i fructū tradāt ex̄.ois át ar
boꝛ qñ a tpe firmabit̄ et ſumat ex iferioꝛib⁹ vtiqꝫ a radi
cibus ŧre ceſſat augeri. qbuſcūq̄ꝫ át arboꝛibus ab alijs
arboꝛibus oculi iſiti ſūt.et arboꝛes fcīm arboꝛibus vi
uunt et fructificāt et fructū nō ſil̄ez qbus infinite ſūt tali
mō h̄ fit. Accit ocl̄o p̄mū qꝺ germiare:alim̄tū.n.hūit p̄
mū qꝺ ab arboꝛe a q̄ ꝺeciſus é:ꝺeinde i q̄ ſit⁹: ē qñ autē
germiabit ita trāſmittit i arboꝛe radices ab ipa ſbtiles.
i p̄mū auget̄ ab hūiditate q̄ é i arboꝛe i q̄ ſit⁹ é. ꝺinde
tpe fcō mittit radices i terrā ppea qꝛ i q̄ ſituꝫ é.et eleuat̄
é ŧra attrahēs hūiditatē et nutrimtū ipi:et exiñ é qr̄ nō
t admirādū iſitas arboꝛes alteri⁹ fructus eē.viuūt.n.a
ara.h̄ át ꝺcā ſt̄ a me ꝺ arboꝛibus et fructib⁹ pp̄ h̄:qꝛ nō
é poſſe mihi p̄monē ſp fcm̄ ꝺrelinq̄re. Redibo át itez re
tro cuius p̄mōis cā h̄ ꝺ his ꝺcā ſt̄.ꝺico.n. vegetabilia i
terra oia viuere ab humiditate terre: et q̄r̄ ſe hz terra

hūiditate q̄ ē i ip̄a:ita ⁊ vegetabilia hr̄e.ita ⁊ puer viuit a mr̄e i mr̄icib⁹:⁊ quo mr̄ sana se hz.⁊ ita puer se hz.si qs ät voluerit itelliger ea q̄ dcā sc̄t ō hmōi iueniet ex pn cipio ad finē.näz oēz silez existere.vegetabiliū.n.ex terra ⁊ hūana nā.⁊ h̄ a me ad h̄ dcā sūt.puer ät i mr̄icibus exñs:man⁹hz ap̄ mētū ⁊ cap̄ ppe pedes.⁊ ñ ē ve iudicar̄.nz videbis i mr̄icib⁹ puer vtr cap̄ supi⁹ hz aut iferi⁹.ex vmbilico distēsi sūt pāniculi ppositi sibi:nc̄ aūt dico cognitionē quā dixi enūciare paulo añ sic pole ē hūane mēti mānifestā exñtē cuilz volēti scire ō h̄:q2 sperma i pānicl'o ē.⁊ hz mediū ipi⁹ vmbilic⁹ē:exiñ p̄m spiratione attrahit ad se ⁊ trāsit ex̄ ⁊ ex vmbilico pāniculi sc̄t i aliā näz pueri sic se hñtē quā dixi iuenies totā vsqz ad finē:q̄r a me i hmōib⁹ ñ fuerit assertū.si voluerit.n. alīqs testib⁹ qb⁹ debeo dr̄e vti.siqs.n.voluerit oua.xx.aut pl'a q̄r ercoziant suppōere gall' vel galinis siue duob⁹ aut plib⁹ ⁊ icipiēs singula die a hz vsqz ad vltimā hz qp ōficiet ouū auferat frāgēdo itēdēs iueniat oia hñtia hz meā rōnē vt ꝓgruit auis näz ꝓpare näe hois:qp.n.panniculi sc̄ ex vmbilico distēsi:⁊ alia q̄cūqz dcā sūt de puero ita se hr̄e i ouo auicularī iuēies ex pn.vsqz ad finē. ⁊ ēt siqs nōdū sciuit admirabit i ouo quis exister̄ vmbilicū.h̄ ät sic se hñt:⁊ h̄ a me dcā sūt:qñ ät mulieri pt⁹ aduenit accit.tūc puero moto ⁊ calcitrāti māib⁹ ⁊ pedib⁹ rūpe aliquē iterioꝝ pānicloꝝ.rupto ät vno alij vtiqz infirmioꝛe fortitudinē hñt ⁊ rūpūt:p̄m qdē illi⁹ ꝓtigui de ide postrem⁹.qñ ät frāgūt pāniculi tc̄ soluit̄ a ligamento ēbryo:⁊ tēdit ex̄ tectigatū:veniētib⁹.n.pānicul' ab añri⁹ ⁊ his apat̄mr̄ices ñ hñt āpli⁹ potētiā pueꝝ retiere: sil'capiūt vl' coopiunt.n.⁊ pāniculi mr̄icū qñ puer circūuoluit ñ mlta pō.qñ ät egredit puer:cogit ⁊ dilatat mr̄ices i exitu täqz molles exñtes. egredit ät ad caput si hz näz exierit:grauioꝛa.n.sūt ipi supioꝛa ex vmbilico libata.exñs i mr̄icib⁹ icōtinēs magz fit ex pāniculi p̄m ruptionē sil'.x.mēse qñ pt⁹ mr̄i aduēit.Si ät violētā passionē passus fuerit puer ⁊ añ h̄ tps ruptz pānicul' egredit:⁊ h̄ si nutrimētū p̄⁹ fiat a mr̄e puero.⁊ sic p̄⁹ pt⁹ mr̄i aduēit:velociꝰ ät.x.mēsib⁹ egredit:sz qcūqz opiati sūt hr̄e puer tps plus.x.mēsib⁹:iā.n.mlt⁹ties h̄ audiuit:exrerūt h̄ mō q̄ dēo dr̄e.qñ mr̄ices spūz acceperūt i seipsas a vētre vētositatē p̄bētē iflabūt:si.n.h̄ poterāt vl' putāt vti mlieres ad se hr̄e:tūc ⁊ si mēstrua ñ exñtia puer tant i mr̄icib⁹ ⁊ fuerit diuturnioꝛa:sp̄ ōfluūt i mr̄ices:ē qdē qñ a vētositate q̄ ē a vētre.ē ät qnz ⁊ calefcā.sz ēt tc̄ i vtero putāt hr̄e mulieres täqz mēstruis ñ egrediētibus ⁊ mr̄icibus iflatz:deiñ qñ mēstrua rūpunt spōtanea:aut alijs supdescēdētibus ad mr̄ices ⁊ ducētib⁹ doꝛsuz ꝓra:⁊ vētositas egressa ē:⁊ mulieris vtiqz ꝓfestiz p⁹ purgōnē mr̄ices apte sūt.⁊ ad testiculū ꝓuerse sūt ⁊ coeūtes cū vir̄ mlieres ꝓceperūt ad se eo⁹ die aut sil'pauc⁹ dieb⁹ putāt ät mlieres iexpte hanc rōnū ⁊ cāncillo tpe i ventre hr̄e tūc qñ mēstrua ñ egrediebāt ab ipis ⁊ mr̄ices iflate erāt:q⁹ ät nō ē diuturnū.x.mēsibus hr̄e i vtero dicā. nutrimētū ⁊ augmētū qdē a mr̄e dscēdēs nō āplius sufficiēs puero ē.qñ.x.mēses aduenerit ⁊ ēbryo augeat attrahit.n.ad se sāguinē dulcissimū:piter ät ⁊ a lacte augeꝰ panc:cū ät ipi rarioꝛa h̄ fūt:⁊ grossioꝛ exñs puer petēs plus ñ exñte nutrimēto calcitrat ⁊ pāniculos rūpit ⁊ mlieres p̄ pietes h̄ patiūt magz:deficit.n.nutrimētuz puerz ad sufficiē'm vsqz ad.x.mēses.pl⁹ deficit ät his pp h̄ sc̄t ät h̄ q̄ purgāt a mēstruis plūmis.alie ꝙo pauciozib⁹ h̄ ät sp fit:⁊ nā ⁊ i gñe mr̄icū ē:q̄ ät mēstrua modica trāsmittūt:nutrimētū rariuz se p̄bēt pueris i vltio tpis.qñ vtiqz g̃ supioꝛi nutrimēto idigēt faciūt calcitrare: ⁊ añ. x.mēses egredi:pauꝝ.n.ab ipis egr̄dit sāguiz:sic ät i pluz accit ⁊ sin̄ lacte magz eē has mlieres q̄ modica mēstrua mittūt duriores.n.cānis ⁊ dēle cānis sc̄t hac ät rōne: qr ōficiēte nutrimēto egredit ēbryo:nisi aliq̄ passio violēta accidat:testioniū ät ē auis q̄ fit ex vitello oui h̄ mō:accubāte mr̄e calefit ouū:⁊ q̄ō existit i ouo a mr̄e mouet, calefcī ät q̄ō existit i ouo spūz hz ⁊ attrahit aliū friduz ab aere p ouū:ouū.n.raꝝ ita tā q̄z aptū spūz attractū sufficiētē ire exñte iferius ⁊ auget auis i ouo ⁊ articulat̄ h̄ mō ⁊ sili q̄ ⁊ puer.sic ⁊ p̄us dcī ē a me:fit ät ex vitello oui.nutrimētū ät ⁊ augmētū ē ab albo q̄ō ē i ouo.⁊ h̄ vti q̄z mānifestū ē oib⁹ scīm qcūqz ⁊ itellectū itēdūt:qñ ät ōficit nutrimētū auicule ex ouo nō hñs sufficiēs a q̄ viuat mouet fōtit i ouo appetēs nutrimētū pl's ⁊ pāniculi circūfrāgūt:⁊ qñ mr̄ sētit auiculā moueri fōtit rūpēs extrahit:⁊ h̄ accidūt sibi i.xx.dieb⁹.⁊ mānifestū é q̄ ita se hz. qñ.n sculpsit auis i coztice oui:nihil é hūidū q̄ō sit digni rōnē:p̄sūptū.n.ē i auiculā.ita ät ⁊ puer qñ augeꝰ nō āplius p̄t mr̄ p̄bere nutrimētū sufficiēs:appetēs igit pl⁹ nutrimētū pñte ēbryōe calcitrās frāgit pāniculos.⁊ solutuz a ligamēto tēdit piter foras.h̄ fūt i.x.mēsib⁹ ad lōgissimū.⁊ hz hāc rōnē ⁊ bestijs ⁊ feris pt⁹ aduēit tpe i q̄ singulū pit ad lōgi⁹.vnicuiqz.n.aialiū nēce ē tps eē i q̄ nutrimētū rari⁹ é ēbryōi.⁊ dficiet.⁊ pt⁹ adest.⁊ q̄.qdē hñt min⁹ nutrimētū ēbryōib⁹ min⁹ piūt.q̄ ꝙo plus posterius.⁊ h̄ q⁹ ad h̄ dcā sc̄t a me:puer ät qñ circunfrāgūt pānicl'i.sig⁹ vtiqz i exitu ad cap̄ facile pit mlier.si ät p̄m lat⁹ aut hz pedes egredier.fit.n.h̄ si ita egressus accidat fact⁹ ät ab āplitudie mr̄icū ⁊ si mr̄ i dolor̄ ñ qescat. p̄m ät ⁊ si ita egredier difficulē piet mlier.mlte vtiqz aut ipe destructe sc̄t aut pueri aut sil'.piētes ät mlieres maxie volēt q̄ p̄ piūt pp iexpietiā doloꝝ:⁊ maxie volēt q̄ dā hz lūbos ⁊ āchas.volēt ät ⁊ totū cōpus.dist ät ät ⁊ ächas ipsaꝝ.q̄ ät maxie expte pt⁹ minus volēt p⁹ pietibus.q̄ ꝙo mltoties minus volēt.si ad cap̄ ierit ēbryō . cap̄ p⁹ ex egredit.Inde alia mbra ꝓña.postrēo ät vmbilicus. ex vmbilico ät regio tēsa ē.post h̄ ät putredo vēit sāguinea a capite ⁊ ab alio coꝛpe segregata coactiōe ⁊ laboꝛe ⁊ calitate ⁊ fecit vl' facit viā purgatiōi ptus.post exitū putridi mūdificatio fit hz tps p⁹ dcī.⁊ māmille ⁊ alia mēbra mulierū q̄cūqz hūidioꝛa sc̄t.rūpūt minus q⁹ i p̄mo ptu. Dein̄ täqz pl'ib⁹ cōrūpūt ptib⁹ adhuc magis rūpūt eūaꝝ vēis a mūdificatōe ptus.h̄ ät a me dcā sūt ad h̄.gemelli ät fiūt ab vno coitu.hñt. n. vētres ⁊ sinus mr̄ices dēsos.hos q⁹ lōgioꝛes.alios ꝙo ꝓpiqoꝛes.testicli ⁊ ml' toꝝ gñatia aialiū pl'res hñt pancoꝝ gñatis. sil'r ät oues ⁊ bestie ⁊ aues. qñ ät mlieri accidat diuersa aut diuisa accñs ad duos vētres ⁊ matrices rapiāt spma ⁊ vētrū nz alt' ad alteꝝ vētrē relaxet.diuisū ät i vtroqz vētre pticulat ⁊ viuificat eodē mō q̄ ⁊ nūc dcī est. qp ät ab vno coitu gemelli fiūt.h̄ ē signū carnis ⁊ sus ⁊ alia aialia sc̄t q̄cūqz ab vno coitu piūt ⁊ duo ⁊ p̄a. ⁊ singulū aialiū in mr̄icibus i vētre ⁊ pāniculo sūt.⁊ h̄ nosipi dicamus fieri ⁊ h̄ piūt eadē die ⁊ oia vt mltū.sic ät ⁊ mulieri ab vno coitu pueri fci.vterqz i vētre ⁊ i regiōe ē.⁊ piūt eaꝺ die vtriqz ⁊ p̄m alter egredit foras et regio ipius.qp ät femina et masculus gemelli fiūt.dico i femia et i viro et in vnoquoqz aiali spma eē et ifirmius et fortius ⁊ nō isil'egredit spma:sz i duas ⁊ tres erectōes vel ejectōes.et nō ē pole sp sil'e eē totū forte.q⁹ p̄mo egredit et q⁹ posterius.sig⁹ ꝓtigat grossuz et forte sperma itrare i alteruz vētriū illic masculus fit.si ꝙo i alteꝝ hūidius et ibecill⁹ ibi femia fit.si ꝙo i vtroqz forte igrediat vtriqz masculi fiunt.si ꝙo ifirmū vtreqz femie fiunt. Iste p̄mo sic dictus totus finē habet. Deo grās.

¶ Explicit liber hy.de nā pueroꝝ trāslatus ꝺ greco i latinū a magr̄o Bartolomeo ꝺ mesina siculo iussū ac mādato illustrissimi viri mānfredi serenissimi regis Sicilie scie amatoꝛis etc.emēdatus per magistrū Bregoriū a vulpe de Uincētia artium et medicine doctoꝛem.

Galieni principis medicorum migro Tegni cū cōmento Hali Rodoam liber incipit.

Intendimus edere ꝑmonē exponētē illud qđ clausū ē de ꝑmōe Gal. in libro suo q vocaī ars pua. Dico ḡ ꝙ ga. nominauit hūc libꝝ artē puā: vt significaret ꝫ noie: ꝙ liber iste ꝓtinet regłas artiz medicie oēs.

Qđ est qr ipe determinauit doctrinaz artis medicine i libris suis quā posuit in eis: ꝛ aggregauit in ꝫ libro sūmas eius: qđ cōpleuit cū expositiōe in alijs libris suis. Factū ē ḡ ꝙ est i hoc libro paruum in cōparatiōe ad illđ qđ oēs illi ꝓtinēt libri paruū. n. ex oi re simile ē i forma magno cōpleto. Eius autē qđ i ꝫ cōsistit libro cōparatio ad illud quod in alijs ē libris ē sicut cōparatō pueri ad virū perfectū Et qui putat ꝙ liber đ ingenio sanitatis ē ars magna ꝑ cōpationem ad hunc libꝝ: eius opinio ē opinio vana: qm̄ liber de ingenio sanitatis ē vna ptiū medicie artis: ꝛ ē pars magna que cōtinet regulas curationis tm̄: ꝛ remanēt ex arte medicine partes multe sicut canones đ regimine sanitatis: ꝛ canones de morbis ꝛ accidentibus: ꝛ canones crisis: ꝛ canones pulsus: ꝛ res alie multe. ꝛ pp ꝫ mērit ꝓmo illi⁹ q noiauit hūc libꝝ artē puā: cōpatiōe fcā ad libꝝ đ ingenio sanitatis ꝛ verificaī ꝓmo eius q noiauit eū artē paruā: cōparatiōe facta ad cōplemētū artis medicine: qđ ꝓtinēt oēs libri sui q sūt in ea. Uel noiatio ga. q̄ noiauit libꝝ đ igenio sanitatis: arte magnā: ē illud qđ fecit errare istos donec opinati sūt illđ: ꝛ nos qđē exponemus eius ꝓmonē in ꝫ libro expōsitione cōueniēte sententijs ei⁹ ꝛ vitabimus ꝙ nō sit in ꝓmone nr̄o egressus ab intentionibus viri: ꝛ afferemus in ꝓmis dictiōes eius vt appareat ꝙ sermo noster est ꝓueniēs ꝛ nō egrediēs. ¶ I

Quid sit doctrina

Doctrina ē actio doctoris in discipulū: ꝛ incessus ꝛ semita: ꝛ via: sunt noia synonyma: nā significatio cuiusq eoꝝ ē eadē significatiōi alteri⁹: ꝛ antiq̄ qđē voluerūt ꝑ illđ ꝓlationē. i. doctrinā q̄ faċ cadeꝛ in aiaz discipuli illđ qđ ꝓijcit sup ipz magr̄ ex itētionibus rei: q̄ itēdit docere eū: ꝛ noiaī ꝫ ꝓlatio doctria: ꝛ eq̄le ē sine doctrina sit ꝓlata dictiōib⁹ aut audita sine scripta aut inspecta: ex q̄ itelliganī ille eedē dictiōes: aut indicata manu aut digito: aut statiōe ex q̄ itelligaī illđ qđ significāt dictiōes. Doctria. n. aut ē ꝓlata actu: aut ꝓlata potētia: ꝛ nō ē dr̄ia ēt iter illa. vz. ꝙ doctor sit ꝓsens qđoceat discipulū: aut ēt n̄ pn̄s: cū ipe iā firmauerit ꝛ scripserit ꝛ exēplificauerit illud ex q̄ itelligiī doctrina donec aspiciēs in aliq̄ libro ātiquoꝝ ꝫ semitā doctrī adiscat ex ordie vl̄ editōe libri absq̄ mediatore. Dixit .n.ga. i tractatu đ ꝓmi libri đ tuuanīt̄ mēbroꝝ: ꝙ ꝑ scīptura itelligimus ꝓmonē Platonis ꝛ Aristt. ꝛ Hy. ꝛ reliquoꝝ antiquoꝝ ex philosophis ꝛ medicis: q̄si nos pn̄tes audirem⁹ doctrias eoꝝ. Et doctrinā qđē currere ꝫ ordinē ē: vt icipias đ re aliq̄: deide ꝓcedas ex ea ꝫ ꝓtinuationē aut ꝓsequtiaz vsquequo ꝓseq̄ris totū quo indiges: ꝛ ipaz currere n̄ ꝫ ordinē est vt incipias rē aliquā: deinde n đ ꝓtinues eaz cū eo cū quo ꝓtinuaī ex reb⁹. Et ga. qđē dixit ꝙ doctrie q̄ ꝫm ordinem currunt sūt tres: ꝛ narrauit eas ꝛ tacuit de doctrinis q̄ nō currunt ꝫm ordinez cū nō extrahaī per eas quesitū: sicut oñsuz ē in arte dialetice. ¶ II

Que ꝛ quot sūt doctrie ordia-rie.

Quid sit doctrina re solutiua.

Nec ē vna speciez ꝫruz doctrinaruz q̄ currūt ꝫ ordinem: ꝛ ē illa q̄ noiatur dissolutio ꝑ cōuersionē Quidā vero posuerūt ei exēpluz dicētes: corpus est cōpositū ex mēbris: ꝛ mēbra sunt composita ex hūoribus: ꝛ humores ex cibis: ꝛ cibi ex elemētis. Hoc aūt exēplū n̄ ꝓuēit snie ga. neq̄ ꝓuenit snie antiquorū: qđ ē: qr dissolutio ꝑ conuersionē ē ꝫm hūc ordinē ꝛ modū. Accipe q̄ sitū ꝛ solue ipz in subiectū qđ ē i eo ꝛ ꝑdicatū ꝛ ꝓsidera ꝓseq̄ntiā subiecti: deinde ꝓseq̄ntiā ꝑdicati: ꝛ attrahe ꝑ illđ rōcinationē ei⁹: ꝛ si inueniz i aliq̄ ꝓpositionū rōcinatōis ei⁹ locū ꝓsideratōis. i. dubitatiōiz solue ēt itez illā ꝓpōnē: ꝛ n̄ cesses facere ꝫ sp vsquequo descēdas ꝛ deuenias ad ꝑncipia artis. ꝛ scias cognitaz. Et geometre quidez ꝛ anctores sciaz sciūt hūc modū doctrine. ꝛ Aristo. qđē iā posuit ipz i analecticis. i. i libro posteriorū. Ba. ḡ vl̄ ꝑ dissolutionē hāc itētionē: n̄ itētionē quā qdā itellexerūt itellectu egrediēte ab oibuz snijz ꝛ scijz ꝛ icōueniētē snie ga. Est nāq̄ ꝫmo eius: vt statuaz rē ad quā itēdis: ꝛ cuius sciaz q̄ris i mēte tua ꝫ vltimū cōpleñti ei⁹. ſ. vt acciptas q̄sitū: deide ꝓsideres i ꝓpingori: ꝛ ꝓpingori ex eo sine q̄ n̄ stat q̄sitū nz cōpleī vsqueq̄ ꝓueniaz ad ꝑncipia eius. ſ. ad scias scitas ꝛ cognitas ꝛ ꝑncipia eiuz: ꝛ ꝫ qđē ē res mānifesta i dialetica: exēplū aūt qđ ꝓuenit snie ga. ē ꝫ hūc modū. Uolumus addiscere artē medicine. iuenimuz ḡ artē medicine hr̄e ptes duas: q̄z vna est ig̃nitio sanitatiz: ꝛ altera ꝓseruatio sanitatis. ꝓsideremus ḡ ingnitionē sanitatiz: ꝛ inuenimus eā existere ꝑ curationē: ꝛ cibos: ꝛ medicinas: ꝛ ꝓsideramus in cōseruatiōe sanitatis: ꝛ inuenimus eā esse ꝑ cibos ꝛ regimē: deinde ꝓsideram⁹ i vnaq̄q̄z harū rez ꝛ n̄ cessamus descēdere vsq̄quo pueniamus ad scias notas: ꝛ vsq̄z ad ea q̄ oz ponere ꝑncipia medicine. ¶ III

Quid sit doctrina

Quasci entia geometre ꝛ scientiaz auctoꝝ res pro cedant.

Hec ē scīa spēs doctriaz q̄ currūt ꝫm ordinē: ꝛ ē

intellectū ex sermone meo in ḡriū eius qō ē dissolutio: ꝛ demōstratiōes qdē oēs fiūt i his duabus doctrinis. demōstratio ät q̄re fit per cōpositionē: ꝛ demonstratio: qz fit p dissolutionē. ¶ lill

Quid sit doctrina diffiniti ua.

Hec ē spēs tertia doctrinaꝝ q̄ currūt ꝑz ordinē et est vt acciptas diffinitionez q̄siti: ꝛ diuidas in ptes eiꝰ: ꝛ aspicias i vnāquāq; ptiū eius ꝛ p tiū pticulariū eius: ꝛ cōpleas ꝓsideratiōe tua totū cuius itellectu indiges in illo q̄sito. Et Ga. qdez narrat ꝛ nūerat in ꝓmone suo hec noīa qbus antiq hanc noiauerūt doctrinam. vnusq;q; enim eoꝝ noiauit eā noie ꝓpꝛio quo intēdit facere intelligere auditorem huius doctrine: sūt ḡ nomia ista synonyma in hac doctrina. ¶ v

Vult dicere: q; q dā medicorū q fuerūt añ ipsuz conati sūt facere doctrinā artis medicine per viam dissolutiōis termini. Et si ipi ꝓpleuissent doctrinā eius b̄ mō doctrine excusassent ga. ab iteratōe huius doctrine. verū ipsi conati sūt illud: sed nō cōpleuerūt. ¶ vi

Vult q; qdā medicoꝝ q añ ipsuz p̄cesserūt conati sunt facere doctrinā artis medicine per viam cōpositōis: in qua fit inceptio ex p̄ncipijs medicine ꝛ sciētijs scitis: ꝛ cōponīt: ꝛ extrahīt p cōpositionem eius totū qō ē necessarium in medicina. ¶ vij

Vult q; solutione p cōuersionez nō vsus est aliqs medicoꝝ q p̄cesserūt ante ipsum in doctrina artꝫ medicie: ꝛ significat p ꝓmonē suū istū. s. qō h̄ semita ē res q̄ exhibunt oēs artes p viā rōnis: qz vult p hāc doctrinā illud qđ diximus de solutiōe q̄siti ad subiectū i eo ꝛ p̄dicatū ꝛ reliqs artꝫ solutōes. Qō ḡ p̄misimꝰ ꝓueniēs ē ſmo gal. ñ ei qđ exēplificauerūt alij a nob ¶ viij

Silicet qz vsus ē solutione p conuersionē in doctrina artis medicie in libris i qbꝰ ꝓpleuit doctrinā artꝫ medicie. ¶ ix

Diffinitio substantialis ē q̄ determinat rez diffinitam p res essentiales ꝛ diffinitōes noiate notōnez sūt ōscriptiōes. Et dr̄ia qdē iter diffinitionē ꝛ descriptionē ē q; i diffinitiōe ꝛ ponit genus rei ꝛ adiūgit cū dr̄ia aut dr̄ijs q̄ discernūt eēntiaz diffiniti ab alijs. Et i descriptione ponit genꝰ rei: ꝛ adiūgit cū ꝓpetatibꝰ aut accidētibꝰ q̄ discernūt descriptū ab alijs: ꝛ ñ p rē eēntialē: ꝛ qđ remanet ex ſmōe eiꝰ itellectū ē. ꝛ

Vult q; ptractauit pticularia medicie i qbus vtunt doctrinis tribus q̄ currūt: scdz ordinē: ꝛ tā cōpleuit eā in libris alijs mlt; ex libris suis doctrie ꝛo q̄ ñ ꝑz ordinē currūt sūt diuisio ꝛ descriptio. Et ga. qdē dixit doctrias: vt inuitaret nos ad addiscēduz artē dialetice: ꝛ vt faceret nos scire: qz ipossibile ē ꝓpēdere artem medicie sin̄ arte dialetice. Nisi sit hō excellētissimi ingēij sic hy. Nā bonitas nāe eius: ꝛ superfluitas solertie ipius pduxerūt eum ad h̄ vt vteret his doctris absqz dialetice arte nāl'r sic inuenimus aliquē hominē ñ errare. qm̄ nā eius pduxit eū ad declaratiōes. ꝛ q̄sdā eoꝝ ñ errare: qm̄ cū eis est ars: ꝛ quosdā eoꝝ errare: qm̄ cū eis nō ē ars pp defectū grāmatice. Propter abbreuiatio-

De laudib⁹ hy.

Et tertia fit p viā dissolutiōis diffinitiōis: ꝛ ē semita q̄ vtimur in hoc nr̄o libro: ꝛ tibi iest vt nomies hāc doctrinā loco dissolutiōis termini aptionē termini: sicut noiauerūt etiā eā qdā alij: aut resolutionē termini: aut diuisionez eiꝰ sicut noiauerūt eā alij aut explicationē: aut expositionē eiꝰ aut ōtermiationē eiꝰ sicut noiauerūt eā alij. ¶ v

Onati sūt ḡ qdā herosilorū hmōi facē doctrinā: quēadmodū eraclydes ꝛ eritheus

Etiā conati sūt q dā socioꝝ herosilis icedeꝛ hac doctrina: ꝛ eraclides ꝛ eritheus. ¶ vj

Onati sūt ꝛ eā q̄ scōm ꝓpositionē ipi herophili: ꝛ qdā erasistratoꝝ ꝛ atheniēsis athaleijs.

Et conati sūt etiā scōz viā ꝓpositōnis socij herophil̄: ꝛ qdā ex socijs erasistratis: ꝛ atheniēꝭ dictꝰ athaleꝰ. vij

Illus tñ añ nos scripsit eā q̄ ex finis notiōe icipit ex q̄ oēs artes ꝓsistūt secūdū rationem.

Et ñ vsus ē aliqs eoꝝ q fuerūt añ nos i aliquo libroꝝ suoꝝ doctrina cuiꝰ iceptio ē ex conamie mētis ad finem rei ad quā itēdit: quāuis ꝟ via sit res q̄ extrabūt oēs artes p viā rōnis. ¶ viij

Ed ꝛ illā q̄dē alibi ptrāsiuimus.

Et iā subito vsi sumus illa doctrina in alio libro ab isto. ¶ viiij

Ic vero diffiniti uā faciemꝰ doctri uā q̄ q̄stū relinq̄t ab ea q̄ ē scōm dissolutionē et dignitate et rōne: tñ abundās ē ad ꝓpbēsionē totiꝰ ꝛ memoriā eoꝝ q secūdū ꝓpté: facile. n. memorabilia sūt satis ex termini dissolutiōe oia: eo q; ꝓtineat i se totius artis capitula ꝛ optimū terminum: quē et ſbalē q̄dā noiant ecōtrario diuidentes bis q̄ notiōes appellāt. Et illi siq̄ dē ab accidētibꝰ diffiniūt rebꝰ: hi veeo a substantia ipsa cōsistūt.

In hoc aūt libro nos vtiūr doctrina q̄ fit ex dissolutōe diffinitōis. Quātū gꝰ miuit hec doctrina p̄ria i dignitate ꝛ i ꝓntia rōnis tñ supfluit in hoc q; ipsa aggregat totā rē: et facit remēmorari vnāquāq; ptē eius: qm̄ valde facile sit hōi ſmuare illō ꝛ remēmorari illō qō addiscit p viam dissolutiōis termini: propterea q; diffinitio ꝓtinet sūmas artꝫ totiꝰ qm̄ ē diffinitio quā q̄dam noiant substātialē: vt distinguāt iter eā ꝛ iter diffinitiōes q̄s noiant notōes: qm̄ ille diffinitōes nō diffiniūt nisi ex accidētibꝰ q̄ cōcomitant eas: sed diffinitio ſbalis diffinit rem ex ipsa substantia rei. ¶ x

Ne vero scōz ptē ē tractatio vniuersē medicialē specu latōis i mltis alijs a nob scripta ē negocijs: q̄bꝰ expeditꝰ ad tres doctrias

Tractatōi ät scōz

Sine dialetica medicie ars cõprehendi nõ potest.

nẽ g nãz hoiuz hꝰtpiſ ga. iuitauit noſ p hũc ſmõez: ad diſcẽdã artẽ dialeticã. Et fac noſ ſcire: qz ſiñ ea ñ ꝓphẽdit ars medicine: z cũ ga. dicat hoibꝰ ſui tpiſ hũc ſmonẽ: z bõitates i eis ſint famoſe: z philoſophia ſit i eis cõis z manifeſta: tũc q̃ eſt opinio tua õ hoibꝰ huius tẽpozis: in qbus philoſophia ẽ extranea. ¶ q Larificauit ga. itẽtões i ꝟ libzo ſuas vicés. Nos nõ vicemus in eo niſi ſũmas eius qõ declarauimus ꝟz expõnẽ i aliis libris: z iſte ſumme ſũt ſiẽ ꝓcluſiões eiuſ qõ ẽ i illis libzis. Intelligimuſ g ab eo: qz nõ ſũt ꝓcluſiones: ſz ſũt ſimileſ ꝓcluſionibus: z ipe qdẽ ſupflui tate ſue ſolertie z bonitate ſue ſcie dixit hũc ſmonẽ. z ſi ipe dixiſſet q ſũt ꝓcluſiões: tũc doctria eiꝰ cucurriſſz nõ ꝟz ordinẽ. Qui g exiſtimat q ſũt cõcluſiõeſ tũc ñ itelligit viro. Et q vicit q ſũt fructꝰ illoꝝ libzoꝝ: tũc iã elõgatur valde ab intellectu ga. qm̃ fructus ſũt id inq̃ fit iuuam̃tũ ex illis libzis Et ga. qdẽ narrat hãc intẽtionẽ: vt dirigat mẽtẽpfecti z diſcipuli ſimlr vſuſ iuuamẽtũ qõ fit cũ eo: q eſt i ꝟ libzo. pfecti qdem qz firmat i mẽte ſua canones huius artz z facit eũ remẽozari eiuſ qõ fozſitã obliuiſceret i diſpõne ſeniz. z diſcipuli qdez qm̃ facit qõ ẽ i ꝟ libzo artiz medicie inuẽtũ ei potẽtiã ꝓpiquã ex apparitõe ad actũ. Cũ g icipit opari aliqd opationũ ſuaꝝ z aſpicit in aliq̃ ꝓticulariũ ſuoꝝ qõ erat in eo occultũ ponit ad effectũ: g cõplet ei p vſũ artz medicie

De vtilitate huius libri

¶ Finit prologus.

¶ Incipit tractatus.

Quibuſcũ aliis ſciis medicia cõueniat z qbuſ ab aliis diſferat.

Ec ẽ diffinitio ſb ſtãtialis medicie qõ ẽ: qz determinat intẽtionẽ artis medicine per res eſſentiales. Senus quidẽ eius eſt iſte ſermo. Scia rez ptinentiũ cõtinuataꝝ. Nã ſcientia harũ rerũz eſt genus oĩum artium factarũ a pncipijs ſumptis ex ſcia nãli: ſicut agricultura z curatio beſtiaꝝ: z paſtoralis ſcia aĩaliũ: z medicina. Et dr̃ia eius ẽ ſermo eius cũ ſanitate z egritudine. z cũ diſpõne in q̃ nõ euadit hõi ſanitas neqz egritudo hec. n. dr̃ia diſcernit eẽntialr artẽ medicine ab oibuſ artibus factis a pncipijs ſumptis ex ſcia nãli. Et dictiones quidẽ huius diffinitiõis ſunt diminute. diminutiones quidẽ hoc eaꝝ occultauit ga. i iteratiõe ſua q̃ iterauit lr̃az. b dicũt q lr̃a. b. apõ arabes ſignificat cũ pꝰ z ꝓiũctionẽ. z ꝟ ſemel remẽozatus ẽ hois z cũ manifeſte fuerint oẽs dictiões aſſũpte i ea ẽ ꝟz ꝟ. medicia ẽ ſcia rez ꝓportionataꝝ ꝓtinuataꝝ cũ ſanitate hois: z rez ꝓportionataꝝ ꝓtinuataꝝ cũ egritudie hois: z rez ꝓportionataꝝ ꝓtinuataꝝ cũ diſpõne i q̃ ñ euadit hõi ſanitas: nz egritudo: q õ ſi gñi medicie ꝓpiq̃ eiꝰ eẽt nom̃: z dr̃ie eiꝰ nomẽ aggregaſſz ga. duo noia z ꝓiũxiſſz ea cognitõe diffinitiõis. vez ꝓpea q ñfuit generi eiꝰ illõ nz dr̃ie ipiꝰ vtit his noibꝰ vt itelligaſ ex eis itẽtio gñiſ ꝓpiq̃ eiꝰ: z dr̃ie q̃ diſcernit eã eſſentialr ab alijs artibꝰ ordinatis ſub genere. Putaſ ãt q i hac diffinitiõe eſt aſſũptũ qõ ẽ ꝓriũ ſmoni Ari. in ꝓdicamẽtis: q ſanitaſ z egritudo ſũt duo ꝓria inter q̃ nõ ẽ mediuz. vt ꝟo de diſpõne q̃ nõ eſt ſanitas neqz egritudo: putaſ q ipa ẽ media iter eas. Quidã ãt affirmãt iuẽtionẽ huius diſpõis p alterationẽ tm̃ corpis ex ſanitate ad egritudinẽ: z ex egritudie ad ſanitatẽ. ꝟ. n. alteratio tranſit p mediũ qõ ẽ diſpoſitio tertia. qõ ſi iſti itelligerẽt ab Ari. in ꝓdicamẽtis z a ga. ꝟz qõ vicũt: remoueret eoꝝ ambiguitaſ qõ ẽ: qz Ari. vult q ipoſſibile ẽ a corpe ſãitatẽ z egritudinẽ ſimul remoueri: z fieri i eo diſpõnẽ tertiã in q̃ ñ ſit portio ſanitatis neqz portio egritudis: z ꝟ ẽ vez. Et ga. vult p diſpoſitionẽ q̃ ñ ſanitas nz egritudo diſpõnem corporis in q̃ inueniunt aut ſanitas z egritudo ſimul aut vna eaꝝ i hora vna: z altera in hora alia: aut portio cuiuſqz eaꝝ aut ꝟz ſemitã ꝓmixtõis aut vicinitatis: z pp illõ ñ firmauit iudiciũ ſup iuẽtioneꝫ hꝰ diſpõnis tertie: ſz narrat dictionẽ q̃ ſignificat illõ qõ dixit. z ẽ ſmo eiꝰ i quo ñ euadit hõi. z ego exponã illud i eo qõ ſutuꝝ ẽ de ſmone eiꝰ: z ꝟ ẽt poſſe ẽ: z ñ ẽ ei oppoſitio cũ ſermone ari. nedũ q necciaz faciat ꝯdictionẽ. qõ ẽ: qz intellectũ ẽ ex ſmone ari. q corpora alterant ex ſanitate ad egritudinẽ: z ex egritudie ad ſanitatẽ. z q i hac alteratiõe poſſe ẽ inuenire hec duo ꝯria aut i ptibus corpis lõgings: aut i ptibus ꝓpings aut i horis diuerſis: z vnaq̃qz. ſ. ſanitas z egritudo qñ alteraſ ab eo corpuſ neccẽ ẽ vt minuaſ z addaſ eiuſ diminutio vſqueq̃ euaneſcat: z neccẽ ẽ vt addaſ altera: z magnificet eius additio vſqq̃ ꝓpleaſ eiuſ cẽ: z ꝟ additio z diminutio inueniũſ ſimul: ꝟ g diſpõ ẽtia quã dixit ga. ꝓuenit ẽt ſnie ari. Et ari. qdẽ nõ ꝓhibuit: niſi vt dicaſ qz inuenik diſpõ tertia diuerſa ſanitati z egritudini. ſ. vt ſint diſpõnes tres: ordo cuiuſqz ꝝrum ſub genere ſuo

Quõ ſanitas z egritudo ſit cõtraria iterq̃ cadit medium ſm gal.

sit eq̃lis ordini alteri⁹. Nã sic̃ ari. hãc itentionẽ dici phibet: similr gal. phibet eam dici. Duo ergo viri sunt cõueniẽtes. ⁊ diuersitas sublata ẽ iter eos: q̃uis sit manifestũ sermonem Gal. facere opinari illud. ij

Vult vt intelligat ex eo intẽtio gñis. sub quo ordinant oẽs artes facte a p̃ncipijs sũptis ex sniis näli. ꝑ náq; genus ẽ cõe nõ ꝓpuz istis artib⁹. iij

Sermo iste intellectus ẽ exponens partẽ diffinitionis. iiij

Decit nos scire in ꝑmone diuiaz inter doctrinaz artis medicine: ⁊ inter opationẽ ꝑ illõ qõ discim⁹ ex eis ⁊ q̃ dispõ in eis ẽ ꝑz q̃ dicim⁹ p̃mũ cognitõis: vltimũ opatõis: ⁊ p̃mũ opatõnis. vltimũ cognitõis ⁊ ꝑmo eius itellect⁹ ẽ: ⁊ nos exponem⁹ diuisionẽ ⁊ ipius explanationem q̃ diuidit ptes diffinitiõis medicie vt dirigat mens ꝓ illõ in ea qõ ẽ post illõ. Dico g̃ q̃ cãz sanitatis duo sũt mõi. Unus eoz ẽ cãrũ faciẽtiũ sanitatẽ: ⁊ iste eedẽ sũt cãe sanãtes egritudinẽ: sic̃ curatõ: ⁊ medicie ⁊ cibi. ⁊ canonũ haz cãz ꝓpleuit doctrinã in libro de igenio sanitatis ⁊ mõz. Alter modus ẽ cãrũ ꝓseruãtiũ sanitatẽ. ⁊ canonũ harũ cãrũ ꝓpleuit doctrinã in libro de regimie sanoz̃ ⁊ docet in hõ loco artz̃ pue q̃ medicus puenit ꝑ cãs sanitatz̃ ad cãs egritudinis in p̃mis: deide ad cãs dispõnis tertie vt vtat cãis sanitatis ⁊ caueat cãs egritudinis ⁊ cãs dispõnis tertie: sic̃ p̃mi fit illud in libro sectarũ

De cãis sanitatẽ faciẽtibus ⁊ ꝓ ꝓseruãtibꝫ

Et cãe egritudis sunt tres: cã añcedẽs sicut repletio: ⁊ cã ꝓiũcta sic̃ putredo faciẽs febrẽ ⁊ cã p̃mitiua: sicut cãus aut ꝓcussio aut obuiatio caloris solis aut frigoris aeris: ⁊ ꝑz hanc sititudinẽ sũt cãe dispõnis q̃ nõ ẽ sanitas nz egritudo. Deide docet q̃ medicus puenit etiã p⁹ cognitionẽ harũ cãrũ ad cognitiõez corpoz̃ sanoz̃: deiñ egroz̃ postea illoz̃ q̃ ñ sẽ sana nz egra

De trib⁹ cãis egritudinis.

hãc rõnẽ cõparãt corpus suscipiens egritudines ⁊ cãs efficiẽtes ⁊ conseruãtes eas: ⁊ signa ꝺclarãtia eas ad egritudinem: ⁊ similr ẽt ꝓparãt corp⁹ ⁊ cãz ⁊ signũ significãs dispõnẽ q̃ ñ ẽ sanitas nz egritudo ad illã dispõnẽ. iiij.

Et scõm primam q̃ dẽ rõnẽ scia cãz sanaz̃ medicinal est p⁹ illã ãt ⁊ aliaz̃: scõo ꝺo ⁊ egraz̃: ⁊ tertio neutrarũ: ⁊ p⁹ hõ corpuz: ꝑmuz q dẽ sanoz̃: deiñ egrozũ: ꝺ inde ⁊ neutroz̃ ⁊ ꝺ signis vero ꝑz eãdẽ rõnẽ: in actionib⁹ ꝺo pri⁹ q̃dẽ corpozũ cognitio ex signis manifesta ẽ: post hoc vero ⁊ eaz̃ cãz̃ inuẽtio.

Et pria qdẽ itẽtio medici ñ ẽ nisi ad sciẽdũ cãs sanitatis: deiñ ꝓp illud puenit ad reliq̃s cãs. s. egritudies in primis deiñ ad cãs dispónis q̃ nõ ẽ sanitas nz egritudo: deide post hõ ad corpa: ẽt nõ ẽ eius itẽtio itez̃ in eis in p̃mis nisi ad sciẽduz corpa sana: deinde p⁹ ad sciẽdũ egra: deiñ post ad sciẽdũ ea q̃ nõ sunt nz egra: nz sana. ⁊ ꝑm hãc itẽtionẽ ⁊ rõcinationẽ currit res signorũ. In opationib⁹ vero ñ est in primis nisi cognitio dispónis corpoz̃ ꝑ signa: deide post illud iuẽtio cãrũ sanitatz̃ corpoz̃ ⁊ egritudinis eorũ. v

Sed qñ efficiẽs ⁊ declarãs ⁊ susceptiuũ dupliciter vnũ qꝺq; dr̃: hoc qdem simplr: hoc vero vt nunc sciẽduz est vtrozũq; sciaz eẽ medicinalem. Et ipsuz vero simplr dupliciter dicit: hõ q̃dez vt sp: hoc ꝺo vt multũ: ⁊ est vtroruz horũ ẽt scia medicinalis.

Et vnũq̃ꝺq; qꝺ efficit: aut ꝓseruat: aut significat: aut recipit: dicit ꝑm vnũ duorum modoz̃ aut absolute: aut i tpe pñti: ⁊ medicina vtrozũq; ẽ scia. Similr et absolute dr̃ ꝑm duos modos: aut sp: aut in pluribus dispónibus: ⁊ earũ ẽt rez̃ medicina ẽ scia. vj

Neutruz ꝺo ⁊ cã: et n signũ: ⁊ corp⁹ ⁊ qꝺ simplr dr̃: ⁊ qꝺ vt nũc tripl'r vnũq̃ꝺq; dr̃. hõ qdẽ eo q̃ neutro ꝓtrario ruz pticipet: hoc qdez eo q̃ vtrisq; ꝓtrariozũ: hõ aũt eo q̃ aliq̃ qdẽ hoc: aliq̃ illo. Dozũ vero ipsozũ ꝑm duos mõs dr̃: aliq̃ q̃dez pticipãdo vtrozũq; ꝓtrariozũ equaliter: aliquãdo vero amplius altero.

Quod ãt ñ ꝓportõ nat ad sanitatẽ nz ad egritudinẽ: cuz sit: aut cã: aut signum: aut corp⁹: siue dicat absolute siue in tpe pñti: vuũq̃ꝺq; scõm tres dr̃ mõs. Unus eoz̃ ẽ: ne sit ꝓportionatũ ad aliquod duoz̃ ꝓriozuz ⁊ secũdus: vt sit ꝓportõatũ vtrisq; simul: ⁊ tertius

Sermo eius ex eo qꝺ effic̃ tolerat vt velit cãs efficiẽtes sanitatẽ tm̃: ⁊ sũt sanãtes ifirmitatẽ: ⁊ tolerat vt velit cũ eis cãs efficiẽtes egritudinẽ ⁊ cãs efficiẽtes dispónẽ q̃ ñ ẽ sanitas nz egritudo Et ꝑmo eius: aut ꝓpuat tolerat vt velit cãs ꝓseruãtes sanitatẽ tm̃: ⁊ tolerat vt velit eas ⁊ velit cũ eis cãs retinẽtes egritudinẽ ⁊ dispónẽ q̃ nõ ẽ sanitas nz egritudo: ⁊ ꝑmo eius: aut significat vlt signa. ⁊ sẽ tria signa sanitatz̃: ⁊ signa egritudis: ⁊ dispónis tertie: ⁊ ꝑmo eius: aut recipit: vult corpa. Qõ ãt remãet ex ꝑmone eius itellectũ ẽ: ⁊ sermo eius: medicia ẽ scia eoz̃ omniũ: vult rememorari nos q̃ iste res sũt explanatio diffinitõis medicine: ⁊ cũ ita sit: tũc medicina ẽ sciẽtia omniũ eoz̃: ⁊ ꝓpea q̃ dimisit in ꝑmõe suo isto remẽorari dispõnis tertie: incꝺpit ergo exponere esse eius ita ⁊ dicit. vj

De inuestigatiõe numerũ partiũ diffinitiõis medicie

REs ꝓportionate ⁊ ꝯtinuate iã fuerũt tres: causa corpus ⁊ signũ. ⁊ qñ multiplicant cũ sanitate ⁊ egritudine ⁊ dispõe q̃ ñ ẽ sanitas nz egritudo: pueniũt nouẽ: pijcianꝯ ergo ex eis illõ qõ ꝓportionat: ⁊ ꝯtinuet cũ hac dispõe ⁊ remãebũt sex: q̃ qñ multiplicant cũ absoluto sp: ⁊ cũ absoluto ꝟz plures dispõnes ⁊ cũ tpe pñti: pueniunt decẽ ⁊ octo. et gagdẽ remẽorat i lõ capi. dispõnis rerũ ꝓportionatarum ⁊ cõtinuatarũ cũ dispõne in q̃ ñ euadit hõi sanitas nz egritudo ⁊ dicit q hec dispõ ẽ tria. ſ. neutralitas in tribꝫ significatꝫ: ⁊ significatũ diuidit in duas ptes ⁊ ꝑm eorũ ẽ duo q̃ fit hõ dispositio q̃tuor: q̃ qñ multiplicant cũ nũero rex ꝓportionatarũ ꝯtinuatax cũ ea pueniũt aut nouem si nõ diuidit ꝑm: aut. xij. si diuidit ꝑm. ſz qñ multiplicatur illud cũ absoluto semper: ⁊ cũ absoluto ꝟz pluzes dispõnes ⁊ cũ tpe pñti pueniunt aut viginti septẽ si ñ diuidit ꝟz aut triginta sex: si diuidit scdm. Et tu potes notare istas diuisiões in tabula: ⁊ excitabitur per illud mens tua: verificabit numerus partiũ ad quas diuiditur diffinitio medicine. vij

ITerauit gal. remeꝺ mozationem diffinitionis per dictionem suã diuersam a dictione in eo quod ꝓteriit: vt faceret scire aspiciẽtez: qꝫ ñ opz vt attẽdat ad dictionem qñ remanẽt intẽtões intellecte ꝓphẽse. ꝺinde dixit dubitationẽ: ⁊ fecit scire q intẽtio sciẽtie q̃ accepta ẽ genus medicine distinctũ cũ ꝺria medicie essentiali ẽ scientia cuiusc̃unqꝫ scientiam inquiris ex partibus medicine: qꝺ est: quia indiuidua cuiusc̃unque eorum. xxvij. ⁊. xxxvj. sunt infinita. ⁊ hoc quidem apparet in tractatu quod ostendimus per illud primo libri nostri deiuuamento: in doctrina artis medicine: q iactantia modernorum dicentium virtutes myrabolanorum: ⁊ aliarꝫ medicinarum: et infirmitatũ indiuidualiũ nouax ẽ vana. ⁊ indiuidua accepta in medicina sunt infinita: ſz ñ ꝓphẽdunt nz ꝓtinent nz pueniẽt ad ea sic ꝺixit ga. Et ñ sufficit i eis nisi vt sint apud nos canones ⁊ regule q̃bus phibemus totũ qõ occurrit ex eis nobis tm̃ g̃ qõ ꝺixit ꝺe medicis simplicibus in li. suo: in istis medicinis ñ ẽ nisi exẽpla exponẽtia doctrinam eius in quinnqꝫ tractatibus ꝑmis eius.

Quod ãt diximus in illo ꝓueniẽs scie ga. ⁊ pꝫ qꝫ docuit nos intẽtões medicine explanauit diffinitionẽ eius ad ptes suas: ⁊ insinuauit ad narrãdũ eas ꝟz vnãqꝫ qꝫ: ⁊ fecẽ nos scire q medicina ẽ sciẽtia cuiusqꝫ eaꝝ q̃ꝝ ingris sciẽtiã. ſ. q medicina ẽ canones ⁊ regle q̃bꝫ scit ⁊ intelligit q̃cũqꝫ res q̃rit ex ptibꝫ eius. Incepit iterũ in hũ vt faceret intelligere vnãquãqꝫ ptium medicine ad q̃s explanauit medicie diffinitõnẽ ⁊ icip ex illꝰ cũ canonibꝫ corpũ suscipiẽtiũ

¶ Finit tractatꝰ scꝺs.

¶ Incipit tertius.

SErmo iste manifestꝰẽ ⁊ significatio huius dictionis egra: ⁊ huius dictõis infirma: vna ẽ insanatiua. ij.

OStqꝫ ga. explanauit diffinitões medicine ad suas ptes ⁊ docuit discipulũ q̃rr sciat id cuius q̃rit scia ex eis incipit hic exponere vnãquãqꝫ ptiũ diffinitõis medicine: ⁊ ex eis sũt corpa suscipiencia. hũ. n. ꝟz q ipe determinauit ea sũt diuersa sana qꝺ pauloañ docuit: qꝫ sũt tria: ⁊ ꝓpter illꝺ incepit i hũ ꝑmõe exponere vnũqꝺqꝫ eoꝝ: ⁊ noiauit sanũ sp simplr eucraticũ vt significaret p hãc dictõez eucraticũ: assidnitatẽ sanitatiꝫ ⁊ exuberãtiã eius ⁊ significat p hãc dictionẽ ꝯplexio ꝯiũctionẽ q̃tuõ q̃litatũ q̃ sit ca. fri. sic. ⁊ hu. adiuicẽ ⁊ figificat p hãc dictionẽ sanũ simplr. hũ. n. dictio ẽ in vsu in scijs ⁊ artibꝫ ꝟz q ipa ẽ nomẽ cõe.

¶Dedici ergo voluerũt p eã q ẽ simplr ⁊ est polẽ vt ꝯponat cuz alio

Quid ga. intelligat p melioꝛes foꝛmarum

Et mẽbꝛ simlꝝ ptiũ ẽ oẽ mẽbꝝ cõ ptes simlꝭ sũt i sba sua cũ toto: ꝛ nom̃ eaꝝ ẽ sic nom̃ eiꝰ. ☞ bigra: ꝟ frustꝫ sosiꝫ ẽ silꝭ sue sbe: cũ sba ossis ꝛ nom̃ eiꝰ os sic nom̃ eiꝰ totiꝰ: ꝛ ꝟ frustũ cãnis silꝭ ẽ sbe sue: cũ sba cãnis: ꝛ nom̃ eiꝰ ẽ caro: sic nom̃ sbe cãnis totiꝰ: ꝛ ꝟ frustũ vene ẽ silꝭ sbe sue cũ sba totiꝰ vene: ꝛ nom̃ eiꝰ vene ẽ sic nom̃ totiꝰ

Que sint mẽbꝛa silꝝ ptiũ et qt sint nũero

Et mẽbꝛa qdẽ ptiũ silꝝ ſt mꝝta: sic os: neruꝰ: vene: arterie: caro: piguedo: cartilago: cutis. Et instr̃ale ẽ dictio qꝺ̃ significat apꝺ̃ medicos mẽbꝝ ꝓpositũ ex mẽbꝛis ptiũ silꝝ. ꝛ itẽtio. i. diffinitio eiꝰ ẽ qꝺ̃ ẽ instr̃m aie existẽti i coꝛpe q̃ ef sic q̃sdã suas opatões Et mẽbꝛa qdẽ istr̃alia sũt mꝝta: sic cõ: epar cerebꝝ: testiculꝰ: stõachꝰ splẽ: pulmo: reneꝭ vesica: ocꝝi: aures: nasus: osꝭ: manꝰ: pedeꝭ: collũ pectꝰ: doꝛsũ. ꝛ ꝓplexio cuiuslꝫ mẽbꝛoꝝ ꝓpositoꝝ ẽ ꝓpoſita ex ꝓpꝝone mẽbꝛoꝝ ptiũ silꝝiuꝫ ex qbꝰ ꝓponũr̃. Cõpꝝones ãt mẽbꝛoꝝ silꝝium ptiũ ñ sunt res vna ꝛ eadẽ. ꝛ ꝓpꝝo ossis est alia a cõpꝝone nerui. ꝛ cõpꝝo vene ẽ alia a ꝓplexióe arterie. ꝛ ꝟ ꝫ exẽplũ vnicuiꝫ membꝛo ꝓsilꝝiũ ptiũ ꝓplexõ ẽ ꝓꝓria. Et qñ vnũqꝺ̃ qꝫ ẽ cõicans ꝓpꝝones suã ꝓꝓaꝫ puenit ex cõplexiõibꝰ eaꝝ oiuꝫ cõplexio tpata. Nã ꝺclinatióeꝫ ꝓpꝝonis ossis ꝛ neruí ad frigꝰ tẽpat ꝺclinatõeꝫ ꝓpꝝonis arterie: ꝛ carnis ad caloré. Et cutiꝫ qdẽ iter hec mẽbꝛa silꝝiũ ptiũ tpate ꝓpꝝonis ẽ ꝑcipue cutiꝫ iteriꝛis ptiꝫ palme qñ ẽ ꝓplexionẽ suã ꝓꝓriã ꝓñs. at ☞ ꝓplexio fit diuersa ꝓpter diuersitatẽ etatiꝫ regiõis ꝛ opatõis ꝛ alioꝝ. Mãifestũ g̃ ẽ qꝺ̃ ꝓplexiói vniuscuiuslꝫ mẽbꝛoꝝ ptiũ silꝝiũ ẽ latitudo: ꝛ sãitas ẽ i ꝓpꝝone vt ꝓportionẽt ꝓpꝝones mẽbꝛoꝝ ptiũ silꝝiũ .ſ. vt sit ꝟ semitã exẽpli ꝓportꝺ̃ ꝓpꝝonis ossiꝫ i etate puerítie ad ꝓpꝝonẽ carnis sic ꝓpꝝo eiꝰ ad eã i etate iuuẽtutis aut adoleſcẽtie aut senij: ꝛ ꝟ ☞ exẽplũ i reliqꝫ g̃ coꝛpoꝝ sanoꝝ sp ꝓpꝝones mẽbꝛoꝝ silꝝiũ ptiũ ſt ꝟ ꝓportionẽ vnã: ꝛ ☞ ꝓportꝺ̃alitas qdẽ ẽ tpãtia. g̃ vnicuiꝫ mẽbꝛorũ istr̃aliũ ꝓpositoꝝ ex mẽbꝛiꝫ silꝝiũ ptiũ ẽ ꝓplexio ꝓꝓria i q̃tuoꝛ rebꝰ: q̃ꝝ vna ẽ nũerꝰ: ☞ a q̃ztitas. ꝯtia forma: q̃rta situs. ꝛ eq̃litas ꝓpositõis cuiuslꝫ eoꝝ ẽ vt saluet̃ sua ꝓꝓria ꝓpositõ i vnoq̃qꝫ eoꝝ q̃tuoꝛ. mãifestũ ẽ igr̃ qꝺ̃ q̃ztitates eoꝝ sũt diuerse: nã ipe ñ ceſſãt augmẽtari dõec assequãt vltimũ terminũ sue adoleſcẽtie. deiñ stat augmẽtũ eoꝝ. eq̃litas g̃ ꝓpositõis ẽ sꝑt remaneãt ꝟ ꝓportióeꝫ vnã i suiꝭ q̃ztitatibꝰ. Qñ g̃ aggregaꝝ i coꝛpe vno vtsit tpate ꝓpꝝonis ꝛ eq̃lis ꝓpositõis: tc̃ga. vocat illꝺ̃ meliorẽ foꝛmã coꝛpis. ꝛ iã oñsũ ẽ qꝺ̃ meliori formaꝝ ẽ latitudo: ñ tñ latitudo supioꝛis ꝛ iferioꝛis: qꝛ iã hẽret itẽsionẽ ꝛ remissionẽ: ſz latitudo ad diuersa equoca. ſ. ad coꝛpꝰ sanũ cãz sanã: ꝛ signũ sanũ: nã vnũqꝺ̃qꝫ istoꝝ ꝺr̃ sanũ sꝑ tale siue i meliori foꝛmaꝝ: ꝛ ☞ tetigit i mꝝtiplicatõe diſpõnũ q̃ enũerat ad ẽtiũ gradũ. Vl ꝺr̃ latitudo lata ꝓpositа ex duobꝰ. ſ. tpantia ꝓpꝝonis ꝛ eq̃litas ꝓpositiõis ꝛ qñ minuit̃ ꝓpꝝo aut ꝓpositio tpantia aut eq̃litate dimiutõe q̃ ñ videt̃ impediri opatõeſ mãifeste. tc̃ iã coꝛpꝰ miuit̃ a meliori foꝛmaꝝ ꝛ qꝫ ẽ ita sãitaſ eiꝰ ẽ ẽt firma Uerũtñ firmitudo eiꝰ ẽ. ij. firmitatẽ sanitatẽ qꝺ̃ ẽ i meliori foꝛaꝝ. ſ. sanatiuũ. ꝛ ꝓꝓ illꝺ̃ ẽ ☞ coꝛpꝰ sanũ ꝟ plꝭ diſpõneꝭ. ſ. i plibꝰ etatibꝰ ꝛ regiõibꝰ ꝛ opatõibꝰ ꝛ silꝝibꝰ. ipe ãt itelligit ꝓ diſpõneꝭ reꝭ bas ꝛ eaꝝ opatõneꝭ. ꝛ qñ diminuitur ꝓpꝝo ꝛ ꝓpꝰ diminutõe plima ꝺõec fiat coꝛ pꝰ suſceptiuũ egritudis tc̃ ñ noiat̃ sanũ nisi i hoꝛa pñti. nã i hac hoꝛa ſt ꝓpꝝo i eo ꝛ ꝓpꝰ ꝟ alia q̃z ꝺistẽpãtiã ꝓꝓaz. ſ. j. eq̃litatẽ suã i plibuꝭ ꝺispõnibꝰ. Et mãifestũ ẽ qꝫ sanitati cuiuslꝫ coꝛpis ẽ latitꝰ q̃ ẽ ꝑter latitudinẽ eius in coꝛpore alio. nã sanitas ceci hac diſpõne alia ẽ a sanitate claudi.. ij

De ẽgro simpliciter.

Uia pꝰ q̃z puẽit cum coꝛpe sano absolute ad coꝛpus sanuꝫ in hoꝛa pñti ꝛ apparet qꝫ ☞ coꝛpus ẽ male cõplexionis aut compositiõis aut vtriuslꝫ simul: ꝛ qꝛ nõ peruenit ad ipm eq̃litas nisi q̃dã i hoꝛa ꝓꝓa i q̃ ẽ sanũ: ꝺcl̃at̃ ide qꝫ ☞ ẽ ex coꝛpibꝰ qꝺ̃ ẽ egrotatiuũ: tũc mãifestũ ẽ qꝫ ꝓꝓalauit ipꝫ i ☞ ꝑmõe eẽ natũ aut ꝟ ꝓpꝝonẽ malã mẽbꝛoꝝ ptiũ silꝝiũ aut ꝟ ieq̃litatẽ mẽbꝛoꝝ officialiũ: aut ambas res simꝝ. Et egrotatiuũ qꝺ̃ nõ ẽ egrũ: ſz ẽ illud ad qꝺ̃ appꝛoꝓaꝝ ꝛ ꝓperãt egritudies excãis ifirmãtibꝰ: q̃zuis ꝺebileꝭ sint aut pue. ꝛ nõ fuit i eo qꝺ̃ ꝑterijt oñsuꝫ ei ☞ coꝛpꝰ: ꝛ ꝓꝓ illud ñ nũerauit ipꝫ i ptibꝰ ꝺiffinitiõis: postq̃z ãt ꝺecl̃atũ ẽ ei ꝺixit illud in vestigio loci in q̃ ꝺeclaratũ est ei. iij

De ẽgro vt nũc est

De ẽgro vt multuꝫ

Arrauit ga. i ptibꝰ ꝺiffinitõis coꝛpꝰ ifirmũ ꝛ multiplicauit ipꝫ ꝑ absolutũ sꝑ: ꝛ ꝑ absolutũ ꝟ plꝭ diſpõneꝭ. ꝛ ꝑ tꝭ pñꝭ. ꝛ sic icip̃ i coꝛpibꝰ sanis a meliori eoꝝ oiuꝫ. sil̃r icip̃ a coꝛpibꝰ ifirmis a meliori eoꝝ oiuꝫ. nã coꝛpꝰ ifirmũ i hoꝛa pñti tm̃: ẽ i alia hoꝛa sanũ: i alia ifirmũ: aut ẽ i diſpõne q̃ ñ ẽ sanitas nec egritudo. ꝛ

Que ſt mẽbꝛa istr̃alia et quot sint.

De tpamento cõplexionis cutis.

corpus infirmū sp ē in tota vita sua infirmū z ñ é ei hora i q̄ dicaī ꝙ ē sanū. Et egrū corpus i plibꝫ dispónibꝫ ē corp⁹ qꝺ ē infirmū i plimo vite sue: z malitia eius mior é malitia egritudinū sp. Et ꝑmo eius. z ñ ꝓsequī adhuc dispónē mediā. s. corpa q̄ nz sūt sana nz egra sp: sūt media z meliora eo. iā ḡ ꝺcīatū ē ꝙ melior corpoꝝ infirmoꝝ é illꝺ qꝺ ē infirmū in hora pñti: z sanū i alia: deiñ qꝺ ē infirmū sp ℔. n. corpꝫ ē i formis ꝺterioribꝫ: sic corpꝫ sanatiuū ē i formis melioribꝫ: z a ꝑmo ē eiꝫ. lōginquū ab eq̄litate: é intellectū: q̄ vult ualitiā ꝓplexionis aut ꝓpōnis. malitia qꝺē ꝓplonis é in mēbris ptiū similiū. ſz malitia ꝓpōnis é in mēbris nō ſīmilibꝫ: z est mutatio aut in numero eius ex q̄ ꝓponīt mēbrū instrāle: aut i q̄ztate eius: aut in forma aut in situ.

De diuisione neutrorum.

Ue he dispónes sunt ōrie. s. sanitas z infirmitas z vltimū sanitatis est melior formaꝝ. z vltimū egritud s ē deteri or formaꝝ: z diuisit dispónē q̄ ñ ē sanitas nz egritudo tribꝫ diuisionibꝫ: q̄ꝝ vna ē vt ñ sit i eo nz vna ex sanitate z egritudine ꝑz vltimitatē eaꝝ: z dixit in ℔: q: ē mediū ꝑz ✕itatē z perscrutationez inē melioꝝ formaꝝ z ꝺterioꝝ eaꝝ: ſz lōgitudo eiꝫ ab vna q̄q̄ eaꝝ ē lōgitudo vna. significat ḡ p id ꝙ sanitas est in eo cōmixta cū egritudine: sicut oleū cū aq̄: z vtrūq̄ ab alio discernit: z ꝓa ē vt aggregent sanitas z egritudo simul in eo: z est sic si sint q̄ꝺā membra sana: z q̄ꝺā eoruz infirma. Et tertia est vt sit quādoq̄ sanū: q̄ñq̄z egrū. Declarauit igit per id ꝙ non diuersifi-

spōnē mediam.

Quoniā aūt z ne q utrꝫ corpꝰ tripl'r dicebaī. ℔ q̄ꝺē i eo ꝙ neutra extremarū dispōnū pticipet: ℔ ve rovtraq̄z: ℔ āt eo ꝙ aliq̄ñ q̄ꝺē hac: aliq̄ñ vero hac. ꝑz ꝑmū qꝺē significatum n eutꝝ erit corpꝰ mediuz vere exñs saniſſimi corpo

ris z egerrimi.

Prim⁹ iā ꝙ corpꝰ qꝺ nz é sanū nz egrū ꝺr ꝑz tres modos q̄rū vn⁹ ē vt nō sit i eo neq̄z vna duaꝝ dispónū ꝯriaꝝ ꝑm vltimitatē ipaꝝ: z secūdus é vt i eo aggregent due dispónes: z terti⁹ ē vt sit i eo vna duarū aliq̄ñ: z altera aliq̄ñ. Corp⁹ āt qꝺ ñ é sanū nz egrū ꝑz itētione ꝑmā é mediū ꝑz veritatē z ꝑscrutationē iter illud qꝺ ē in vltimo sanitatis: z inter illꝺ quod est in vltimo egritudinis.

Ethmōi q̄ꝺē hoc simpl'r tale é: q̄ñ ex generatione tale ꝓstitutū ē. Hoc ꝺo vt nūc q̄ꝺcunq̄z in pñti tpe mediū ꝺe existit z saniſſimi corpis z egerrimi. ei⁹ vero qꝺ simpl'r ē: ℔ q̄ꝺez sp tale: q̄ñ i oīb⁹ etatib⁹ sp maxīe ꝑmanet tale.

Hoc ꝺo vt multum: q̄ñ mutatiōes q̄sdā ē accipiens. Secūdū ꝺo ꝑz significatū neutrū erit corpus ꝓtrarijs simil' dispónibus participās ex gñatione āt ꝑz vnā partē: aut ꝑz duas differētes. Scōz vnā q̄ꝺē. vt si ꝑm alterā opinionē eucratō fuerit effectiuaruz q̄litatū: aut ꝑm vtraſqꝫ q̄ꝺē oppōnes: ſz circa formatōem aut ma

gnitudinē: aut nūez ꝑticulariū: aut positionē apsuū: aut ecōuersō. i his q̄ꝺē correctū: aut oībus: aut i q̄busdā: i crasi ꝺo delinq̄s. In differentibus vero ptib⁹ z scōm oēs oppositiōes ꝑt aliqd ꝓtrariorū participare simul. Et semp q̄ꝺē tale ē scōm oēs etates manēs sīle. vt multū vero é. qꝺ z ꝑmutaī ꝑm aliquid. Ita vero z qꝺ vt nūc neutrū erit corpꝰ ꝑm significatū: aut eo ꝙ ꝑm vnā ptē: hec habeat sana: hec vero egra: aut inherentiū ei: aut circa ptes differētes. Secūdū vero tertiū significatum neutrū erit corpꝰ quod quidē mō sanū mō egrū in parte sit tpis: quemadmodū inheret aliq̄bus pueris q̄ꝺem exñtib⁹ sanos esse: adolescentibus vero factis egros vel econuerso. In vno vero tēpore ita neutrum vere quidē cōtingit ꝓsistere secundum vero latitudinem ñ contingit. Scimus vero q̄ñ nunc ꝺupliciter.

Et id qꝺ ꝺr: q̄ñ ita é ꝑmone absoluto ē natū ꝑm illā formam: z qꝺ ꝺr: qꝺ ita est nūc: est illud qꝺ ē in hora p̄senti. Mediū vere in eo ꝙ est inter sanius corporum eorum z inter egrius corpoꝝ. Et ex eo qꝺ ꝺr ex eo qꝺ est sermone absoluto: est quod ē ita semp: z ē illud qꝺ remanet in oībus etatibus scōm illam dispónem: Et ex eo qꝺ ē in pluribus dispónibus: ē illud cui accidūt mutationes q̄ꝺam. Et corpus quod nō ē sanum nec egrū ꝑm intētionē secundam: ē illud qꝺ natum est ꝑm aggregationē duaꝝ dispónum ꝓtrariaꝝ in eo: aut in mēbro vno aut in diuersis. in mēbro q̄ꝺē vno q̄ñ ē in vna duaꝝ specierum cōtrarietatis inter q̄litates efficaciores tpamētum: aut q̄ñ ē tpamentum in duabus spēbus simul: ve rūtamē ℔z nocumētum in forma sua aut in q̄ztate sua: aut in numero suaꝝ ptium: aut in situ suo. z q̄ñ ē ꝑm quersionē illius qꝺ ē in istis. tunc est sanū in oībus istis: aut in quibusdam eaꝝ. verūtñ est la psuz in sua ꝓplexione. in mēbris vero diuersis est pole cū illo vt aggreget corpus vnū duo ōria in oīb⁹ spēbus ꝓtrarietatis. z qꝺ ē ita sp: ē qꝺ remanet i oīb⁹ etatibus ꝑm illā dispōnē. z qꝺ est ita in pl'ib⁹ dispónibus: ē illud cui iā accidit mutatio. z sil'r ēt corpꝰ qꝺ dicīt ꝙ nō ē sanū nz egrū vt nūc ꝑm intētionē secundam: aut ē qꝺdā eius qꝺ ē i eo sanum. z quoddā ei⁹ ē egrū: aut in membro vno. aut i mēbris est diuersis. Et corpus qꝺ nō est sanū nz egrū ꝑz intentionez tertiam. é illud quod é q̄ñq̄z sanū q̄ñq̄z egrū: sicut accidit in q̄busdā q̄ sani fuerūt i pueritia: z postq̄z fuerūt adolescētes infirmi fuerūt. aut econuerso. In hora autem vna nō est possibile vt sit corpus secūdum hāc intentionem neq̄z sanū neq̄z egrū: ꝙ si tu extimaueris horę latitudinem: tunc iam pole est illud: z noa

cant ſnie ari.i ꝫ q̄ ñ é iter ſāitatē ⁊ egritudiné alia diſpō eq̄ i gñe. Et iſti tres mōi qñ multiplicāt cū abſoluto ſp: ⁊ cū abſoluto i plūb⁹ diſpōnib⁹: ⁊ eo tpe pñti ꝯ uēiūt. viij. diſpōneſ ⁊ ipe explanat illō i ꝫ ꝑmone. vj

ud ſignificat apud medicos ⁊ aliud apud philoſophos.

ITe ꝑmo appenſ ē: verūtñ ñ fit diuerſus i diſpō i ne q̄ ñ é ſanitaſ nz egritudo ſnie ari. ⁊ hmōi ſermōiſ plīmū é itellectū: verūtñ i eo é dictio p⁹ oictionē expōne idigeſt ⁊ ex eo é ꝑmo ei⁹ nūc. nā ꝫ dictio nūc ſignificat ap⁹ medicos horaz p̄ſentē: ⁊ ſignificat apud phos pūctū diuidētez inter tps ꝓteritū ⁊ futurū. ⁊ hora pñs ap⁹ medicos dr̄ ꝫ duos mōs vnus eoꝝ ē q̄ztitas eiuſ pua: ⁊ hy. noiauit hāc horā ſtrictā: ⁊ alter modus ē q̄ztitas eius ampla: ſic̄ iſte dies: aut ſic̄ iſta ſeptimana: vl̄ ſicut iſte mēſiſ: vel ſic̄ iſte annus. ⁊ ex illo é ꝑmo ei⁹ q̄litates eiuſ actiue: iſte .n. q̄litates ſūt calditaſ ⁊ frigiditas. Caliditas qdē noiaī actiua: qm̄ ſeparat eius ptes cui ſupuenit: ⁊ pp illō diffinit eā ga. qz ipa ſepat res diuerſas: ⁊ diffinit eaz. ari. qz aggregat reſ homogeneas. frigiditas vō noiaī actiua: qm̄ ipſa aggregat ptes eius cui ſupuenit ⁊ ꝓhibet ſepationē eius: ⁊ pp illō inuenim⁹ q̄ ipa aggregat res. Qualitates āt paſſiue ſūt hūiditas ⁊ ſiccitas humiditas vō noiaī paſſiua: qz p eaz fit facilis paſſio ei⁹ cui ſupuenit. ſz ſiccitas nominaī paſſiua: qm̄ p eaz fit paſſio difficilis eiuſ cui ſupuenit ⁊ duaruz ſpērū vna ē ſpēs actiuarum q̄litatū: ⁊ altera eſt ſpecies paſſiuaruz qualitatū. .vij.

Quare q̄dā q̄litates dicant actiue ⁊ q̄dā paſſiue.

IAm determinauit qdem q̄ corpora ſana ſunt tria: ⁊ infirma tria ⁊ que nō ſunt ſana nz infirma nouez ⁊ egrotatiua vnū. Sūt ḡ oia corpa ſūpta in diffinitōe medicine. xvj. Cognitionē diſpōnis cuiuſq̄ ipſoꝝ cōpleuit: incipit hinc in cognitione ſignoruz.

CFinit pars prima que de corporibus.

CIncipit parſ ſecunda de ſignis.

SIgna ſanitatis p̄ntis ſūt vt currāt opatōes ſm q̄ ē in eis nā abſq̄ ꝓhibitōe: ⁊ lucrū horuz ſignozum ē vt ꝑſeueř ſm q̄ ipſa eſt: ⁊ quando videt medicus q̄ aliquod eoꝝ corrūpit ꝓmutatio aliq̄: igrat ablatōez ei⁹ qō mutauit ipz donec remāeat ſanitas ꝫz diſpōnē ſuā ⁊ ſigna ſanitatiſ idicatiua ſūt multa. quoꝝ oiuz fortioza ſūt ſigna vehemñtie vtutiſ in diſpōne egri: ⁊ ꝗualeſcētie eius poſt eius ſepationē deiñ ſigna digeſtiōis: poſtea ſigna criſis ſalue: ⁊ hec q dē ſigna indicāt aduētū ſanitatiſ in diſpōne egritudinis. ⁊ lucrū horuꝝ ſignozū medico qdē eſt qm̄ ꝑfortat p ea ſeipſuz ⁊ ꝑparaī ei vt cōueniat de cōditiōe p̄miſ: ⁊ firmat q̄ p fidem ſpopondit de eo q̄ in ꝯditōe fuit in ifirmo qdē qm̄ indicat ei medicuſ illud qō videt: ⁊ idicat ſuis amicis: ⁊ facit eos ſcire ſalutē eius: ⁊ qm̄ euadit ex egritudine ſua ſit bona fama ei⁹ ⁊ extollit eū ſuis narratiōibus infirm⁹. Et ſigna ſanitatiſ rememoratiua ſūt illud qō ſeruat medicus ō diſpōne ſanitatis añ infirmitatē. ſ. q̄liter fuit complexio corpis. ⁊ forma eiuſ i raritate ⁊ ſpiſſitudine: ⁊ alijs q̄ ſi medic⁹ nō fuerit ſciens infirmū añ egritudinez eius tūc ipſe indiget vt diſcat p interrogationē ⁊ extiationez q̄liter fuit diſpoſitio eius in ſanitate donec ſciat p illud declinationez corporiſ a ſanitate ſua: ſic̄ ſi interroget de appetitu eius q̄ appetebat cibū aut qd ſuſcipiebat ex eo: ⁊ in q̄ hora ſuſcipiebat eū ⁊ qñ egritudini nō ſunt paroxiſmi: ⁊ iterpolatiōes in qbus cibet ifirmus: cibet i hora ꝓſuetudinis ſue in ſanitate duz nō ꝓhibet abllo inceptio paroxiſmi: ⁊ ſi cōtingat vt ſit interpolatio paroxiſmi i hora ꝓſuetudinis ſue accipiendi cibuz: det illa hora cibus ꝫz fiduciam. ij

De vtilitate cognitiōiſ ſignoꝝ ꝓteritoꝝ ſanitatis.

SIgna egritudinis p̄ſentis ſunt ablatio operationum: ⁊ exiſtentia egritudis: ⁊ horꝝ ſignoꝝ lucrū é cognitio egritudiſ q̄re reſiſtaī ei cū eo q̄ō eſt ei ḡriuz. Et ſigna indicatiua egritudinis ſunt diminutio operationum a ſuis diſpoſitionibus in ꝑmōe abſoluto aut mutatio opationū a diſpoſitiōibus ſuis naturalibus. ⁊ lucrū horum ſignoꝝ eſt vt añcedat medicus cū ꝑſeruatiōe: ⁊ euacuet corpus aut muret illō qō é acciſ i eo dōec ꝓhibeaī p illō cāus corpis in egritudinē: ⁊ ſigna q̄ remēorari faciūt egritudiſ ⁊ ei⁹ qō ꝓceſſit ex ea ſūt ſic̄ diſcoloratio extenuatio ꝺbilitas mīta ⁊ cita. Et lucrū eaꝝ ſic̄ dic̄ hy. in

De vtilitate cognitiōiſ ſignoꝝ demōſtratiuoꝝ ⁊ ꝓteritoꝝ egritudinis.

ꝑmo libro ꝓnosticoꝝ
é vt ꝓfidat ō eo ifirmꝰ
ꝛ sui:ꝛ ꝓmittit sei ma
nibꝰ eiꝰ ꝛ fit ei potētia
curādi eū ꝑm ꝙ oꝛ: ꝛ
appeat solertia eiꝰ cū
arte.ꝛ bōitas scīe eiꝰ:
ꝛ alia q̄ sūt sic̄ ista. iij.

HAbi ꝑmonē eiꝰ
dispōnis:nā ipe
significat ꝙ ipꝫ
ꝙ ipe sūt tres neutra
litates:ꝛ si fuēris mēoꝛ
eiꝰ qō ꝓterit de expōe
nr̄a vbi diximus: ꝙ b
dispō est ꝓpositꝫ ex sa
nitate ꝛ egritudie:aut
ꝑꝫ ꝓmixtionē vtriusq̄
aut ꝑꝫ cōpōnē aliq̄ꝫ:
tūc scies ex signis sani
tatis:ꝛ egritudis signa
haꝝ dispōnū trium:ꝛ
mltiplica ea cū absō
luto spꝫ:ꝛ cū absoluto
ꝑꝫ plēs dispōnes:ꝛ cū
tpe pñti. deinde mlti
plica vnūqōq̄ horuꝫ
triū cū ꝓterito:ꝛ scies
remēoratia illiꝰ dispō
nis ꝛ futura:ꝛ scies in
dicatia eiꝰ i pñti.ꝛ sci
es eiꝰ signa pñtia:ꝛ sci
es ꝑ illō qō diximꝰ lu
crū cuiuslꝫ hoꝝ signo
rū.ꝛ ōtermiabit qdeꝫ
ga.i eo qō futuꝝ ē de
esse signoꝝ:qꝛ ꝓpara
bit tibi vt iuēias ex te
ipso totuꝫ quo idigeꝫ
ex eis. iiij.

De vtili tate si gnoꝝ de mōstra tiuoꝝ ꝛ ꝓterito rum.

SErmo iste est in
tellectus. v.

VTilitas vero si
gnoꝝ rē pñtez
signātiū ē nec̄a
ria i arte medicine ꝓ
pterea ꝙ opatōes me
dicine ꝑticulares oēs
ꝓcedētes ꝛ pēdentes
sūt ex eis.ꝛ ꝓpea ꝙ ꝑ si
gna idicatiua scīt qō
futuꝝ est:ꝛ p̄paras ei
qō nec̄ariū ē:ꝛ accipiꝫ
ei ꝑparatiōez suā: ꝛ cō
siliaris i eo añ ꝑpara
tionē suā:fiunt ꝓpinq̄
nec̄ijs i opatōibuꝫ me
dicine ꝑticularibus ꝑ
signaꝝo reinēoratiua
nō fit iuuamētū i opa
tiōibus medicie ꝑticu
laribus cui sit q̄ꝫtitas
ꝛ ꝓp illud nō sūt ne
cessaria neqꝫ ꝓxima

INecessarys. vi.

TErauit sermo tudinis.ꝛ istoꝝ itemꝫ eē cur
rit ꝑm tria tpa ꝑm sic̄itudi
nez qua currit eē signoꝝm
egritudinis:ꝛ eē signoꝝ sa
nitatis. iiij.

APpellant aūt hec
oia qō signa a ve
teribus medicis ꝓnostica:
ꝛ si pñtiū aut ꝓteritoꝝ aut
futuroꝝ declarātia sunt.

ET q̄ꝫuis iā appro
priamꝰ signa que
significant rē pñtē
noie significatiua: ꝛ signa
q̄ significant rez futurā idi
catiua ꝛ signa q̄ significant
rē q̄ iam fuit remēoratiua:
tñ nos iuenimus antiquos
noiasse oia signa idicatiua
q̄ꝫuis significent rē pñtē vl
rē q̄ iā fuit. v.

ET vtilitas quidez
magna est: ꝛ ōmō
stratiuoꝝ ꝛ ꝓnosticoꝝ mi
noꝝ vero rememoratiuoꝝ.

ET maioꝝ q̄dez vti
litas.ñ ē nisi signo
rū signātiū rē ꝓ
sentē aut futurā:vñ vtilitaꝫ
signoꝝ rememoratiuoꝝ eiꝰ
qō fuit ē minoꝝ illꝝ. vj.

EXistētibꝰ vo coꝛpi
bus sanis.bis qdē
simplr:bis vero vt
nūc q̄ ꝛ sana oñr simplr: sa
noꝝ coꝛpoꝝ duplicem dixi
mus eē dr̄iaz:hec qdē eoꝝ
sp eē talia:hec vero vt mul
tū.sp qdez talia q̄cū q̄ bñt
optimā ꝙ pōnē:vt mltū vo
q̄cū q̄ ab hac ñ mltū ōficiūt

ET coꝛpa sana ꝑm
duos modos oñr
ex eis absoluto ser
mōe:ꝛ ex eis vt nūc. Etiaz
dixim⁹ ꝙ coꝛpoꝝ q̄ oñr sa
na absoluto sermōe due sūt
spēs:ꝓpea ꝙ q̄daz eoꝝ sūt
sana sp ꝛ q̄dā eoꝝ sūt sana
i plurib⁹ dispōib⁹:sana qdē
sp q̄ ex eis sūt ꝑm meliozem
formaꝝ:ꝛ sana q̄dē i plurī

bꝰ dispōnibus sunt q̄ ex eis
diminuuntur ab illa forma
sed non est diminutio eoꝝ
multa. vij.

OGnitiōes vo eo
rū ꝛ ab inherētibꝰ
ꝑm sbe eoꝝ rōnē oꝛ fieri. ꝛ
ab his q̄ necessitate hec cō
sequunt effcibus ꝛ casibus
q̄ ēt accidentia vocamus ꝓ
prie.

OPortet vt signifi
cet super ea exre
bus q̄ sunt ex eis in diffōne
sbe eoꝝm: ꝛ ex operationi
bus ꝛ accñtibus q̄ sequunt

ISta necessario. viij

SUbstantia q̄dem
ipsa eoꝝ q̄ in opti
ma ꝙpōne sūt cōtēperātia
similes qdē partes haben
tiū in caliditate ꝛ frigidita
te:ꝛ siccitate ꝛ humiditate
orgāni eoꝝ vero in q̄ꝫtitate
ꝛ qualitate cōponentium
ea:ꝛ adhuc in formatiōe ꝛ
positione ꝑticularuꝫ vniuſ
cuiusq̄ ꝛ totius orgāni.

ASubstantia q̄dez
ipsa tūc q̄ñ coꝛpus
ē ꝑm meliozez foꝛ
mā:nā ex signis eius ē eq̄li
tas mēbroꝝ eius partiū si
miliū i calore:ꝛ frigoꝛe hu
miditate ꝛ siccitate.ꝛ equa
litas mēbroꝝm eius īstru
mētaliū in q̄ꝫtitatibꝰ ꝑtiū:
ex q̄bꝰ sūt cōpositꝫ:ꝛ nume
ro eoꝝ ꝛ forma cuiusliberꝫ ꝑ
tiū ꝛ in loco:ꝛ forma īstrā
lis totiꝰ ꝛ loco eius. ix.

AB his vo q̄ ex ne
cessitate ꝫ sequūt
sic̄es q̄dē ptes hñ
tia q̄ꝫtū q̄dē ad tactū in du
ritie ꝛ mollitie mediocritaſ
q̄ꝫtū ad visuꝫ bonus colo:
ꝛ scōꝫ lenitatez ꝛ asperita
tez mediocritas.

EX rebus aūt q̄ cō
sequūt necessario
quoniaꝫ ex signis

nem suum galieniꝫ in
coꝛporibꝰ sanis vt sa
ciat rememoꝛari aspi
ciētē i libro suo eiꝰ qō
ꝓteryt vt repsētet ip
in mente sua in oi lo
co id qō pēdet cū eo:ꝛ
ex eo in quo ꝓteryt ꝑ
mo.postq̄.n. ipse ad
hesit sup sciam signo
rū eoꝝ fac̄ nos remēo
rari ꝑm ōis sui i eiꝫ.vij.

SIgna coꝛporuꝫ
sanoꝝ tria sunt
vnū eoꝝ est qō
est assūptū ex eo qō i
eis ēi diffōe eoꝝ sbe:
ꝛ ista signa sūt nec̄iexi
ficationis.ꝛ ꝑa sūpta
sūt ex opatiōibꝰ membꝛoꝝ.ꝛ ista itemꝫ sī ap
parētis ꝛitatis.ꝛ ter
tia sūt sūpta ex accñti
bꝰ ꝙsequētibꝰ ab eo ꝙ
eis ē i diffōne sbe eoꝝ
ꝙseq̄ntibꝰ itemꝫ ab opa
tiōibus:ꝛ ista multoti
ens sūt veridica:ꝛ qō
ex eis mētiꝛ raꝝ est ꝑꝫ
minꝰ:qō ē optime tē
perātie signū. viij.

De tri bus ge neribus signoꝝ coꝛpoꝝ sanoꝝ.

IAm ꝓterijt ex ꝑ
mōe nr̄o ꝙ eq̄li
tas ꝙplexionis
vnoq̄q̄ mēbroꝝ ptiuꝫ
sic̄iū ē ꝙplexio ꝙueniēꝫ
eis:ꝛ ista qdez mēbra
diuersa sī ꝛ ex eiꝫ ē mē
broꝝ sup qō calitaſē ma
gna vincēs sic̄ caro.ꝛ
ex eis ē mēbꝝ sup qō
ē frigiditas vicens sic̄
neruꝰ. Et i coꝛpe qdē
toto q̄ñ ꝓportōalitaſ
ꝙplexionū mēbroꝝm
sic̄iū ptiū ē ꝓportōali
taſ ex q̄ fit ꝙplexio coꝛ
pis eq̄lis. Et ꝙpositō
mēbroꝝ instr̄aliū ē ēt
duobus modis vnuſ
eoꝝ ē ꝙpositio istr̄aliſ
totius.ꝛ alter est ꝙpō
mēbroꝝ officialiū. cu
ius exēplū est qō ma
nus est membꝝ istrā
le vnū ꝙpositum ēt ex
mēbris instr̄alibus:ꝛ
sunt digiti vola. raxe
ta:ꝛ brachium ꝛ adiu
toꝛiū.sūt ḡ manꝰ due
ꝙpositiōes.quaꝝ vna
est ꝙpositio totiꝰ ma
nus:ꝛ altera est ꝙpo
sitio ꝑtium eius.Cum
ergo cōuenit cū eq̄li
tate ꝙpositiōis coꝛpo

Nō q̄ si cut repi tur du plex cō plexio ita ꝛ du plex cō positio.

ris vt sint mẽbra istrã lia ꝛ eq̃lis cõpõnis in duob⁹ modis sit. ille ĝ res sũt signa sũpta ex diffinitiõe sbe corpo ris. qb⁹ scitur melioꝛ formarum. ix.

Ostq̃ ondit si gna sũpta ex cõ poris sba signi ficãtia meliorẽ forma rũ icipit oñdere signa significãtia hanc forꝛ mã ex eis q̃ sequũtur hanc formã ex accñti bus:ꝛ dic:qꝛ ipa in mẽ bris filiũ partuꝫ sunt due res:quaꝝ vna ẽ q̃ declarat ꝛ appet sẽsui tact⁹. naꝫ qñ tu ponis manũ sup corp⁹ iuẽis ipꝫ eq̃le iter duricié ꝛ lenitatẽ. ꝛ alia ẽ q̃ declarat ꝛ appet sẽsui vi sus. Naꝫ qñ tu aspiciꝭ corp⁹ iuenis ipm bõi coloꝛis tẽperatũ inter paucitatẽ piloꝝ ꝛ mlꝫ titudinem eoꝛum. x.

Ex pfe ctione opatio num arguit pfe ctio forꝛ maruꝫ.

Ostendit p hũc ꝓmonẽ: qꝛ signi ficãtia meliorẽ formaꝝ sũpta sunt ex opatõib⁹ mẽbroꝝ par tiũ filiũ: vt sunt opatio nes coꝝ cõplete: ꝛ oñ dit qꝛ ꝓplemẽtũ coꝝẽ illõ q̃õ noiant medici bonitatem eoꝛum. xi.

Ostẽdit p hunc sermonẽ duaꝭ res: q̃ꝝ vna est q̃ ꝓsequt ab eq̃litate cõ põnis mẽbroꝝ instrã liũ corpis. ꝓsequt. n. eã vt sit totũ corp⁹ equa le pulchre forme: ꝛ si gnificãt ista signa me liorẽ formaꝝ. Et altera ẽ perfectio opatio nũ mẽbroꝛum instru mẽtaliuꝫ quã noiant virtutẽ eoꝝ ꝛ bõitatẽ: ꝛ illa significãt melio rẽ forꝛmarũ. xij.

Ostq̃ꝫ posuit si gna significan tia meliorẽ for maꝝ icipit oñdere si gna significãtia sõmã q̃ ẽ minoꝛ ea pauca di minutione: ꝛ ẽ forma coꝛpoꝝ sanoꝝ ꝑꝫ plẽs dispões: Et lesio i ꝓple xiõe ẽ vt i ꝓplone mẽ broꝝ partiũ filium sit

Quid sit lesio in com plexiõe ꝛ ꝓposi tione.

q̃ ꝓsequunt mẽbrũ similiuꝫ ptiũ ẽ qõ declarat sẽsui tact⁹: ꝛ est eq̃litas iter duritiem ꝛ lenitatẽ: ꝛ ex eis ẽ qõ oñdit sẽsui visus: vt est bonitas coloꝛis: ꝛ est eq̃litas iter paucitatẽ piloꝝ: ꝛ eoꝝ multitudinem. x.

Ecũdũ vo effectus operationũ perfe ctio: quã ꝛ virtuteꝫ eoꝛuꝫ noiamus.

Et ex eis qõ appa ret in opatiõibus ꝛ ẽ cõplementũ eaꝝ qõ noia uit ipsaꝝ bonitatem. xi.

Oꝛum vero que oꝛ ganica consequunt i coequalitate ꝛ pul chꝛitudine oĩs corpis oꝛga nicoꝝ amplius ꝛ iherentiũ eis effectũ in vtute. optime g⁹ ꝓpõnit corpis demõstra tiua signa sunt hec.

Et ex signis que se quunt mẽbra instrã lia est equalitas instrumen talꝫ cõis corpis totius ꝛ bo nitas ei⁹: ꝛ virtus opatõis q̃ sunt per ea. xij.

Oꝛum vero que q dem deficiũt ab hac sana vero sunt: hec quidem in similes partes habentiũ lapsa sunt scõm cõtemperã tia scõm paruum quẽdaꝫ la psum: hec vo ꝛ coequalitate ꝛ organicoꝝ paruuꝫ aliq̃d ꝛ hic lapsus aut ẽ oĩum: aut aliquoꝝ: aut ꝑm vtrunq̃.

Ex corporib⁹ aũt q̃ iaꝫ diminuunt a melio ri formarum: ꝫ sunt adhuc i sua sanitate sunt il la in qb⁹ ẽ lesio i ꝓplexione mẽbroꝝ silꝫiũ ptium: ꝛ ẽ cũ hoc pua. ꝛ ex eis ẽ in qb⁹ ẽ lesio in cõpositione membroꝛuꝫ instrumentalium: ꝛ illa lesio iteꝝ est parua. ꝛ le sio q̃dem i ꝓplexiõe mẽbro rũ ptium silꝫiũ: aut i ꝓpõne mẽbroꝝ instrumẽtaliuꝫ est aut in oĩbus aut in quibus dam eoꝛum. xiij.

Enera aũt lapsuuꝫ eadem sunt cum bis q̃ virtutem eoꝝ cõplent tẽ perantia i hũtibus similes ptes: numer⁹ vo ꝛ formatõ ꝛ magnitudo: ꝛ positio in oꝛganicis: vtriſqꝫ vero cõe vnitas: quam ꝛ ꝓtinuitateꝫ eoꝝ noiauimus.

Et gñi lesionum sũt gña reꝝ q̃bus cõple tur virt⁹ eoꝝ: ꝛ sunt in mẽ bris partiũ silꝫiũ complexio ꝛ ẽt in mẽbris instrumenta libus: numerus: quantitas: forma: situs: ꝛ continuitas cõis inter eas. xiiij.

Ieisdem vero ipsũ generib⁹ lapsuum ꝛ egroꝝ coꝛpoꝛuꝫ est vitiũ ꝑm singl'm egri signi ficatũ. Terminus vo vtri usq̃ discretiuus ẽ opatiõis sensibilis lesio.

Et in istis generib⁹ eiusdem ẽ vitiũ infir moꝝ coꝛpoꝛum ꝑm quãq̃ duaꝝ intentionũ q̃s nomẽ illud ꝓtinet: ꝛ intelli gas esse vtriusq̃. ꝛ termin⁹ quo fit separatio coꝛpoꝛum sanoꝛũ ꝛ infirmoꝛum inter vtraſqꝫ: est sensibilis opera tionum lesio. xv.

Ab optima vero de ficientia cõpõne coꝛ poꝛa q̃dem bꝛeue lesa sunt ꝛ ipsa scõm veritatẽ: nõ ta men sensibile est hoc.

Upꝛa corpoꝛa vero q̃ minuunt parum a melioꝛe formarum ingreditur lesio ex modis aliquibus: verum illud ẽ in sensibile. xvi.

Determinat autez ea magis ꝛ miu⁹ i opa tiõibus ꝛ egris cau sis repugnare.

addits q̃dã q̃tuõ q̃lis tũ: aut minuat ab eo qꝛ ꝓuenit ei. Et lesio i cõ põne mẽbri istrãlis ẽ aut in nũero suo: aut i q̃ztitate aut fõma: aut situ suo. Et ꝓdit õauit vt sit lesio pauca: ꝛ cõ seq̃t ab illo vt sit sani tas ei⁹ ꝑꝫ plẽs dispõ nes: ꝛ lesio pua ꝑꝫ sen tẽtiã ei⁹ ẽ q̃ ñ apparet sensui. Et medici qdez noiant eã debilitatem mẽbri. attende ĝ ser monẽ ei⁹: ꝛ intelligas ipsum ꝑm qꝛ oꝛ. xiij.

Ilentiũ Gal. õ scia signoꝛuꝫ si gnificãtiũ coꝛ p⁹ sanũ i hoꝛa pñti si gnificat: qꝛ sc̃ intellecta ẋtute sui ꝑmõis in si gnis cõpoꝝ q̃ minuũt a melioꝛi formaꝝ di minutõe pua. ꝛ p ꝑmo nẽ suũ. gña lesionũ sc̃ gña reꝝ qb⁹ ꝓplet eo rũ ẋt⁹ ꝛ sc̃ in mẽbris si miliũ partiũ ꝓplexio ꝛ i mẽbris instrãlib⁹ nu mer⁹: q̃ztitas: forma: ꝛ situs ꝛ ꝓtinuitas cõis inter vtraq̃. Ex lesiõe .n. ꝓplexionis aut ꝓpõ nis ledũt opatões mẽ broꝝ silꝫiũ: aut istrãliũ vlt qꝛ virt⁹ mẽbroꝝ ꝓ tiũ filiuꝫ ẽ pfectõ opa tionũ eoꝝ ꝛ ꝓplemtũ opationũ eoꝝ ñ fit nisi ab eq̃litate ꝓplexiõis eoꝝ. cũ ĝ ñ est ꝓplexio eoꝝ eq̃litas: tc̃ igredit sup ea lesio. Et expõit qꝛ ꝃ lesio ẽ malitia cõ plexiõis. Et vt⁹ mẽbro rũ istrãlium ẽ pfectio opationũ eoꝝ. ꝛ perfe ctio opatiõuꝫ eoꝝ nõ fit nisi ab eq̃litate cõ põnis eoꝝ i vnoq̃q̃ q̃ tuoꝛ q̃ noiauit. s. nũe ro: q̃ztitatib⁹ forma: si tu. Cũ ĝ ꝓpositio eoꝛũ nõ ẽ eq̃lis: tũc igredit sup ea nocumẽtũ. De inde dixit ꝛ ꝓtinuitas cõis iter vtraq̃. s. iter mẽbroꝝ silꝫiũ ptiũ ꝛ mẽ bra instrãlia ꝛ lesio in trans m ea est solutio ꝓtinuitatis. xiiij.

Enera lesionis sẽtria. Lesio ac cidẽs i opatiõe

mẽbroꝝ siḿium ptium ꝛ lesio i ꝓpõe istr̃aliuz mẽbroꝝ accñs:ꝛ lesio accñs i ꝓtinuitate mẽ broꝝ.ꝛ vna duaꝝ intẽ tionũ qs ꝓtinet nomẽ corꝝ ifirmoruz est corpa egrotatia.ꝛ alia corpa ifirma. Et dr̃ia i ter vtrasq; é:q; nocumẽtũ opationiꝫ i egro tatiuis ẽ isẽsibile occl̃. tũ:ꝛ i corpib⁹ ifirmiꝫ é apparẽs sẽsibile. xv.

Vlt.ſ.q; super cõpora sana di minuta a melioꝛe formarũ igrediat lesio aligb⁹modis.sc; aut i ꝓplexiõe mẽbroꝛ rũ siḿuz ptium:aut in ꝓpõne mẽbroꝝ istr̃ali uz.veꝝ illa lesio occul ta'est valde ꝛ isensibi lis. xvi.

Differẽtia inter corpora egrotatiua ꝛ sana vt multuz.

Edit gal. i hoc ꝓmone canões i cognitiõe istoꝝ ab illꝰ ꝛ dixit. Illud cui⁹ é b intẽtio corꝝ egro tatiuoꝝ opatiões sũt magꝫ diminute:ꝛ resi stẽtia eoꝝ cãis ifirmã tib⁹ é d̃bilis:ꝛ corꝝ diminutoꝝ paꝛũper a meliõe formaꝝ opati ones sũt pfectiores:ꝛ resistẽtia eoꝝ cãis ifir mãtib⁹ est vehemẽs ꝛ ista corpa ꝓpant i sa nitate ꝑz ꝓpatões opa tionũ eoꝝ ꝛ ꝓpatõem resistẽtie eoꝝ causiꝫ in firmantibus. xvij.

Hec é illa dr̃ia i ter egrotatiua corpa ꝛ diminu ta a melioꝛe formaruz parũp.corpa.n. egro tatia vincũt velociter cãe ifirmãtes ꝛ dñant eis facile ꝛ diminutio eoꝝ i fortitudine opa tionũ ẽ mꝫta apparẽs ꝫ'nõ é illud corpibus diminutis paꝝ a me lioꝛe formaꝝ. xviij.

Vlt q; latitudo cõsequat̃ ab eo quod oñdit vt sint corpora q̃ non ꝓ portionãt̃ ad sanitatẽ neq; ad egritudinez. media iter corpa sana ꝛ egra:sue sint corpo ra sana ꝛ egra ex eis q̃ vocantur taliter sc̃om

Cognitio eorũ é per cõparationẽ in opera tionib⁹ ꝛ i resisten tia cãis ifirmantibus:ꝓpea q; supra corpora egrotãtia ꝛ egra ꝛ corpa diminuta pa rũper a melioꝛ formaꝝ oio ingredit lesio. xvij.

Simꝑr vo egra coꝛ s pora dr̃miata sũt eo q; facili⁹ ab egris causis vincantur ꝛ ab eo q; sim multũ aliq̃d sm virtutẽ operationũ delinquatur.

Corꝝ aũt q̃ dñr egra ꝑmone absolu to cognitio ẽ ꝑ hoc q; cãe infirmantes conuer tunt ea velocius ꝛ dominã tur eis facile:ꝛ ꝓ b̃ q; di minutio eoꝝ in virtute opa tionũ est multa. xviij.

Sunt vo horũ vtro s rũq; in medio neu tra.ꝛ q̃ vere dñr neu tra ꝛ q̃ cũ latitudine q̃daz.

Sunt g° corpa q̃ nõ s ꝓportionant̃ ad sa nitatez:neqz ad egri tudinẽ media inter has du as spẽs dispõnũ siue sint il la corpa ex illꝭ q̃ vocãt̃ talr ꝑz vitatẽ:siue sint ex eis qui bus latitudo aliq̃ inest. xix.

Et diuidit totius sa nitatis latitudo in tres partes latitudi nẽ hñtes ꝛ ipsas multã: q̃ꝝ prima q̃dem erit sanoꝝ coꝛ poꝝ:sc̃da vero egrozuz:ter tia neutrozum.

Sic g° latitudo toti us sanitatis diuidit in tres partes.ꝛ vnicuiq; p tium illarum ẽ latitudo ma gna.ꝛ prima illarum trium est corpoꝛum sanoꝝ:secun da est illoꝛum q̃ non ꝓpoꝛ tionant̃ ad sanitatem neq; ad egritudinem:tertia coꝛ poꝝ egrotatiuoꝛum. xx.

Aquib⁹ deiceps sunt a egrotatiua corpa le siõibus sensibilib⁹ opatõuz determinata.

Et post ista corpoza sunt q̃ iã ceciderũt i egritudinẽ ꝛ cõpleta sũt ꝛ dr̃ia inter illa ꝛ alia est ꝑ le siõez sensibilẽ opationuz q̃ appet in eis. xxi.

Dlentia vo ꝛ quoꝝ d motões sũt deliquẽ tes aut oino pierũt:mãife stos hñt terminos. q̃cunq; vero infirmas hñt operatõ nes i maximis q̃dez discef sibus facile discernunt: sm vo minoꝛes ambigua sũt:ꝛ ꝓp hoc sm b̃ gen⁹ lesionis neutro cõtrario ꝑticipans cõsistit in illa dispõe quã ꝛ ipsaz neutrã dicim⁹ noiari.

Et corpa q̃bus iã ac e cidit doloꝛ ꝛ in quo rũ motibus iã ẽ agi tatio aũt motus eoꝝ dstru it oino:terminus ẽ manifes tus. Corꝝ aũt quoꝝum opatões debilitãt̃:tũc si il la debilitas elongat̃ lõgitu dine multa valde a dispõe sanoꝝ.discretio facilis est. Et si elongat̃ pauca lõgi tudine.tũc in eẽ eoꝝ ẽ am biguitas.ꝛ ꝓp illõ fit q; dis põ q̃ nõ ꝓportionat̃ ad ali q̃ duoꝝ cõtrarioꝝ est vna tm̃.ſ.corꝝ q̃ non ꝓpoꝛ tionat̃ neq; ad sanitatẽ ne q; ad egritudinẽ:ꝛ ñ ẽ nisi i b̃ gñe lesiõ ſ.i.neutrali. xxij

Omnib⁹ bis sẽsu di o iudicatis ñ ꝑz ipam rerũ näm: piculũ.n. é sempiterne passiõis irre pe.i.icurreꝛ dogma Ste oẽs res ñ discẽ nunt̃ nisi ꝑ sẽsũ.non ꝑ ipsam rerum naturã: qm̃ si ponitur eoꝝ discretio sm hunc modum tunc nõ secu rant̃ qui hac via ꝓcedunt: quin cadant in eius sciam q; videt q; oia corpa sunt i egritudinem semper. xxiij.

vitatẽ aut sint ex eis q; b⁹ ieſt latitu° aliq̃ i sãl tate aut egritudie. xix

Vlt q; latitudo v sanitatis hẽat ex lõgitudine illõ q; ẽ iter sãitatẽ corpo rũ q̃ sit i meliꝛ forma rũ:ꝛ illõ q; ẽ iter cõpa egrotatiua:ꝛ iã oñdit i eo q; ꝓteryt latitu dinẽ coꝛpoꝝ sanoꝝ ꝛ latitudinẽ coꝛpoꝝ q̃ ñ ꝓportionãt̃ ad sanita tẽ nz ad egritudinez ꝛ latitudiez cõpoꝝ egro tatiuoꝝ.latitu° g̃ sãita tis é magna:q; est.q; coꝛpa egrotatia ñ sũt egra:sz eis ẽ sãitaſ agi tatiua:sũt g̃ nũerata i corpib⁹ sanis.sil̃r coꝛ pa q̃ ñ ꝓportionãt̃ uz ad sãitatẽ nz ad egri tudinẽ sũt i iudicõ cõ poꝝ sanoꝝ. Declara uit g̃ ga.i b̃ ꝑmone q; sanitas:ꝛ egritudo sẽ due dispões ꝑrie iter q̃s ñ ẽ dispõ aliq̃ q̃ sit ꝑz vitatẽ eq̃l̃ eis vtriſ q; i vitate.q; ẽ:q; noi nãt̃ corpa ista media i corpib⁹ sanis. xx.

Vlt q; ꝓsequãt̃ u corpa egrotati ua corpoza ifir ma:ꝛ sermo ei⁹ é itel lectus. xxi.

Hoc gen⁹ lesiõiꝫ ẽ lesio i q̃ dubi tat̃.ſ.ñ apparẽs sẽsui. q; nõ ẽ signũ sanitatꝫ: neq; egritudinis ꝛ re siduũ sermonis intel lectum est. xxij.

Omniũ signoꝝ o signãtiũ discre tio ẽ ꝑ sensuz.ñ p näm rerũ.q; ẽ:quia cũ aspiciat̃ i his ꝑz näz rerũ inuenit̃ oẽ corp⁹ resolui occulta dissolutiõe sepata a sensu. b̃ g̃ lesio ẽ isẽsibil̃:ꝛ fa cit cadere in sciam ei⁹ cui vr̃ q; corpa i egri tudine sũt sp. vocet g̃ p hũc sermonẽ q; ꝓsideratio medicialiꝫ sp sit ꝑm sensũ:ꝛ q; ꝺ illo q; a sẽsu egredit nõ é medicine ꝓsideratio. q; si dixeris mẽbra in teriora ꝛ eoꝝ egritudi nes sũt res nõ sensu p cepte ꝛ aspectus i eis

est medicinal. Rñdemus q eis sũt signa sẽsibilia: z eoꝝ lesiões st sensibiles: ifirmꝰ nãq sentit qð ei accidit ex istis vel ex ipsis. xxiij.

Vult q dña iter signa cuiusq cõpoꝝ sciaꝝ p lõgitudinẽ eius a signis corpoꝝ q sunt a melioze formaꝝ: z ab eis q sũt a deterioze formaꝝ: z ipe õterminat ꝟ ꝑmone absoluto. xxiiij.

Iam diximus q vult p dictionẽ sanatiũ quod ẽ exuberãs sãtatis z durabilioris: z posuit i ꝟ ꝑmone sanatiũ: oppꝰ egrotatio vt itelligaꝫ q latitudo sanitatis ẽ iter vtrasq extrẽitatũ terminoꝝ. vnus ẽ sanatiũ ꝟs ẽ illud qð nec p portiõaꝫ ad sanũ nec ad egꝝ. tertiꝰ egrotatiuũ ẽ. z ipe qdẽ ieo qð iã ꝓteruꝫ noiauit meliozẽ formaꝫ corꝓ sanatiuũ: z posuit ipz ꝟ diminutũ a melioze formaꝫ. z illꝰ ẽ mãifeste ꝙuetatis. Et ego dico q gal. ñ fuit oblitus sui ꝑmõis. Uerumtñ ipe posuit meliozẽ formaꝫ vltimũ finẽ eẽlitatis: z ꝟ res fortasse ñ inueĩt: z si inueĩt: occultũ ẽ a sẽsu postq ꝯ scivit q medicina. nõ ꝙsiderat ieo qð ẽ occltũ a sẽsu: posuit sanatiuũ q appropinqt ad meliozẽ formaꝫ valdevt ad terminũ q ñ appꝛhendit sẽsu. z ñ ꝙphendit nisi cognitioe z rõne. corꝓ ꝯ sanatiuũ ẽ melioꝛ fõmaꝫ apud sẽsũ z manifestũ ẽ qð hoc minuit a melioze formaꝫ ꝟz itellectũ pp resolonẽ occultã a sensu z pp diuersitatẽ ꝙplexionis occultã a sensu z pp diuersitatẽ occultã a sẽsu in etatibus: z qð remanet de ꝑmõe eius intellectũ est. xxv.

Siz oñdit signa i corꝓrũ q̃ sunt in melioze formaꝫ. z oñdit q super corꝓra diminuta ab ea: poꝛe ẽ vt diuidat diuisiõibꝰ quaꝝ nũerꝰ ñ ꝙprehẽdit ꝓ viã multitudinis z paucitatis: verumtñ nos aggregamꝰ ea i tribꝰ terminis bñtibꝰ latitudinem. xxv.

Signa vero egri corꝓris simplr dicemus: ex his .n. erũt reliq due latitudines manifeste. Scõm gen genus dcm ẽ ꝓius in optime cõpõnis oꝛone. scõm vo spem nunc dicet ꝓius nobis diuidentibus partes.

Et nos sumus narrãtes signa significantia corpus de quo dicit: q est infirmũ absoluto ꝑmõe: qñ qñ narramus signa huius corpis declarãtur ex eis signa duoꝝ terminoꝝ reliquorũ. z nos iã narrauimꝰ gña eoꝝ añ i ꝑmõe nro i melioze formaꝫ: z nos sumus narrãtes nũc eoꝝ spes postq diuisimꝰ z narrauimꝰ i ꝑmis oia mẽbra. xxvi.

Quatuoꝛ ãt sũt eaꝝ dñie oẽs. quedã. n. eaꝝ sũt ꝓncipales: q dam vero ab illis exoꝛte sunt qdam vo neq aliarũ dominant neqꝫ alie dñant ea rũ innatas bñtes virtutes z regẽtes eas: qdam vo z innatas sibi bñt z influẽtes.

Et spes oium membrorũ sũt quattuoꝛ. quod ẽ: qꝛ ex eis sũt radices. z ex eis sunt rami q̃ nascunt ex radicibus illis: z ex eis sũt q̃ non dñantur sup regimẽ aliorũ neq alia dominãt sup regimẽ eoꝝ qñ virtutes q̃bus fit eoꝝ regimẽ innate i eis sũt et ex eis sunt qbꝰ sit vtutes innate et virtutes currẽtes ad illa ex illis radicibus. xxvij.

Principalia igit sũt coꝛ: cerebꝝ: epar et testiculi.

eis ingreditur vnũ trium generum lesionũ aut duo ex eis: aut tria Et postquã ꝙpleuit illud ostendit q corꝓa diuidunt diuisiõibus: q̃rũ nũerus nõ ꝙphẽdit per viã diuisionis multitudinis z paucitatis. z q cognitõ vnius cuiusq eoꝝ est ꝑꝑ pinquitatẽ signoꝝ: z lõgitudinẽ eoꝝ a duabus extrẽitatibus q̃ vna ẽ melioꝛ formaꝫ: z reliq deterioꝛ fõmarũ: z qð ẽ mediũ iter illa ẽ illud qð ñ ꝓportõnat ad sanitatẽ nec ad egritudinẽ. z oñdit q vnicuiq corꝓoꝝ sanorũ ẽ latitudo: z ifirmoꝝ rum silr. postq̃ ꝙpleuit cognitiõez illiꝰ totius: ꝙñs fuit illi vt oñderet signa corꝓoꝝ egroꝝ: sic oñdit signa sanoꝝ corꝓoꝝ. z qñ egritudinis tria sũt genera: quoꝝ vnũ ẽ malitia ꝙplexiõis: z sũt ei mlte spes. alteꝝ ẽ malitia ꝙpõnis: z sunt ei multe spes: tertiũ ẽ solutio ꝙtinuitatis: z sũt ei spes multe. Et vnaq̃q speciez hoꝝ triuz generꝝ diuersificat ꝑmõ diuersitatẽ mẽbroꝝ: z ꝑꝑ illud cõsecutũ ẽ ei vt diuidat: z narret in ꝑmis mẽbra oia: z oñdit disponẽ cuilibz eorũ z narrat. xxvi.

Virtus ẽ qdã cã u q dꝛ efficiẽs z in oi mẽbro est virtus fixa in eo q facit suã operationẽ ꝓpriã. z ꝟba huius virtutis ꝑmõ suã sniam est cõplexio ei ꝓpria. s. fõma ꝙplexionis. Et ꝑmõ sniam Ari. est complexio instrãliz cordis. s. prima qua opatur virtus: z ꝟtus est nã mẽbri q̃ sustẽtat. z diuersitas hec nõ nocet in aliq̃ opationũ medicine: z iã perscrutati sumus de eo in libro nostro i medicatõe. z aristoteli iterum videtur q membruz principale est coꝛ. z galie. ponit ea quattuoꝛ. coꝛ.

Si optima sanitas inuenit sẽsu ꝓphendi non posset.

De virtute tevnicui qz membro pria.

cerebrũ:epar.z testiculos:z ꝟ diuersitas itez ñ nocet i aliq̃ operationũ medicine:z iã determinauimus istud i lia.nr̃o:i medicatiõe:z videbim⁹i expõne huius libri. vt taceamus de oi diuersitate q̃ ñ nocet i opatiõib⁹ medicine i eo:qꝺ futurũ é:z remẽoremur diuersitatẽ:q̃ no cet i arte medicie tm̃.z moneamus i ea ad illꝺ q̃ fit iuuamẽtũ i medicina tm̃.Dico g̃ ꝙ vnicuiqꝫ mẽbrorꝫ aut ineſt virtus fixa in eo tm̃ aut ineſt ei cum ea tm̃ ✠tus alia fixa a mẽ bro alio aut pl'es vir tutes fixe a membris plurimis. ¶ xxvij.

De'ortu nuche arteriarꝫ venarũ z testicu lorum.

CErebꝫ qdẽ eſt radix ſenſus z motus volũta rij:z cor qdẽ ẽ fons vl' radix vite z caliditatẽ inate.ep qdẽ é radix opatiórz nãliũ✠tutũ: z ſunt attractio:reten tio:digeſtio:z expl'io nutrimẽtũ z augmen tum.z ſil'ia iſtis. Teſti culi ſunt radix ſpma= tis. ¶ xxviij.

NUcha oritur ex poſteriori cere bro ſicut oritur cr⁹ arborẽ.z nerui ori untur ex cerebro:z nu cha:z fit cerebrũ loco radicis arborẽ:exq̃ ori tur crus magnũ qꝺ ẽ nucha.z rami ſũt ner= ui q naſcunt̃ ex cere= bro:z naſcũt̃ ex nucha item nerui m'ti. ſic̃ ra= mi naſcẽtes ex cruꝝ ar boris:z tllꝺ diſpgit̃ i toto corpe.Et vene pl' ſatiles oriuntur ex corde ꝑm illud exemplũ.qꝺ é.qr na ſcit̃ ex latere ſiniſtro cordis arteria magna loco cruriſ. arboris:z oriunt̃ ex hac arteria oẽs arterie corpis.Fit g̃ cor.ſic̃ radix arborẽ:z arteria magna ſic̃ cr⁹ z qꝺ orit̃ ex eo ſt̃ ſic̃ rami:z ꝑz hãc ſil'itudinẽ ẽ diſpõ epatẽ.ip̃z.n. ſic̃ radix é arboris ex q̃ orit̃ crus:z eſt vena ꝓcaua:z ori unt̃ ex ea rẽliq̃ vene.z orit̃ ex corde altera vena vel arte ria.z ſil'r ab epate orit̃ alia vena.z ex testicul' oriũt̃ va= ſa ſpmatis.ſũt g̃ ipſi ſic̃ radix arboris.z ſpmatis vasa ſt̃ ſic̃ rami q naſcũt̃ ex eis.z qñ tu ꝓſideras corp⁹ꝑz ꝙ dixi mus iuẽis ea q̃ ramificãt̃ ex radicibus i modũ rhetẽmi ſceri adiuicẽ z pẽdere:z iuenis oſſa ſic̃ ſuſtẽtamta z ſcu tũ:z iter iſtas res iuenis q̃dã iplentia q̃ iplent ea:z ſũt mẽbra ꝓpoſita iſtr̃alia ſic̃ lacerti z pulmo z ſtomach⁹ z mẽbra ſil'ũ ptiũ:ſic̃ caro gl̃ãdoſa:z iuenis pãniculoſ q ſepãt ea abiuicẽ:z ꝓcauitates:z cutẽ pãniculus q̃ ꝓti nent̃ oia ꝺ forus.ꝓplet̃ g̃ ex oibus iſtis ſic̃ viſũ ẽ corpuſ Et illꝺ ꝙ ꝺãt nerui z nucha a cerebro ẽ ſpũſ aial'ab aia q̃ fit ſẽſus z mot⁹ volũtari⁹.✠tutes.n.iſte ſũt res q̃ cur rũt i nucha z neruis a cerebro ad mẽbra ſẽſibilia z mo tiua volũtarie.z illꝺ qꝺ ꝺat arteria magna:z qꝺ orit̃ ex ea z ex arterys a corde ẽ ſpũſ aial' vl' vital':q̃ exñt vita z calitas inata.✠tutes.n.iſte ſũt res q̃ currũt a corde'in arterijs ad reliq̃ mẽbra corpiſ.z qñ abſcidũt̃ ab eiſ mo riũt:ſic̃ qñ abſcidũt̃ ✠tutes ſẽſus z motus volũtarij. de ſtruũt ſẽſus z mot⁹ volũtarius.Et illꝺ qꝺ ꝺãt vene nó pulſatiles ab epate ẽ ſpũs nãl' q̃ exñt ✠tutes nãles.iſte .n.✠tites currũt ab epate i uenis ad reliq̃ mẽbra:z qñ abſcidũt̃ a mẽbro ꝺſtruit̃ ei⁹ nutrimẽtũ.z illꝺ qꝺ ꝺant vaſa ſpmatiſa teſticul'ẽ ſpũs ꝓpoſit⁹ extrib⁹ ſpiritibus q̃ currit gñatiua ✠t⁹i ſpmate.ꝺ ẽ g̃ quo fit iuuamẽtũ in medicina.Ariſt.ãt vult ꝙ reliq̃ ✠tutes iſluãt a corde. verũtñ ſẽſibil' z motiua volũtarie exñt i corpe mediãte cerebro z nãles ſũt in eo mediãte epate:z gñatiua mediantibuſ vaſis ſpmatis.Et hy. vl't ꝙ ſpma a toto cor peveniat i hora mot⁹ coit⁹ vez ñ é hic aliqd h⁹ diuersitatẽ:qꝺ no ceat i ope medicie qñ credũt ꝙ cerebrũ ẽ cã p⁹ aut ſcꝺa necia i mo tu z ſẽſu:z ꝙ ep ẽ cã p̃ ma aut ꝺa necia i ✠tu tib⁹ nãlib⁹:z ꝙ teſticl'i ſt̃ cã prima aut ꝺa necia i✠tutib⁹ gñatõis.Qñ .n.reſ é cã p̃ma aut ꝺa necia tẽ mutãt̃ aut de ſtruũt̃ opatões p ifirmitates eius qꝺ orit̃ ex ea:z ꝺat ad ea:z iaz cẽtificauim⁹ illud to= tũ i li. medicatõis int̃ ari.z gal.z ꝙuẽit nob i opatõe medicie vt ac cipiam⁹ ſniaz gal.cũ ñ ſit ꝺria i eo qꝺ ẽ i uua mẽtũ i medicina:z in ter iſtas ſnias horum duoꝝ viroꝝ ſic̃ oñdi= m⁹i illo li.cui⁹ exẽplũ é:qr qñ deſtruit̃ ſẽſus mẽbri:aut mot⁹ ei⁹ aut vtraqꝫ ſil' ꝺz ſentẽtiam qdem gal. intenditur in curatio ne loci nerui aut nuche cui accidit leſio a qua fuit il= la deſtructio.z ꝑm quidem ſniam Ari.intendit̃ curatõ illius mẽbri eiuſdẽ ꝺz ꝙ nos oñdim⁹i libro medicatõiſ qñ ñ ꝓplet̃ illa opatio niſi p hũc mꝺz nerui aut nuche. ꝺue g̃ curatões ſũt vna int̃ q̃s ñ ẽ diuersitas:q̃zuiſ gal. videat̃ ꝺre ꝙ h̃ ẽ ꝑma cã z Ari.vr̃ ꝙ h̃ ẽ cã ſcꝺa necia in illa opatõe.Et pp illꝺ melior ẽ in arte medicie ſentẽtia gal.q̃z Ari.qñ ſnia Ariſto.facit errare medicos. ¶ xxix.

ITtis mẽbris inſũt✠tutes innate i eis qb⁹ exiſtit eoꝝ regim̃ in cibo z é ceñtia eoꝝ.qꝺ é.qr ñ cõtinuat̃ cũ eis arteria q̃ ꝺet eis a corde:nec deſcen= dit eis vẽa q̃ ꝺet eis ab epate:nec inuenit eis neruuſ q ꝺet eis a cerebro:z in eẽ eoꝝ ẽ ꝺubitatio an pueniãt ad ea ex iſtꝫ radicibus res capillares occulte a ſenſu:aut ñ veniat ad ea penitus ex eis aliqd.z cõſideratio in hac ꝺubitatõe ẽ opificꝫ ſc e nãl':medico ✠o ñ ẽ ꝓſideratio in illa:ppea qr ñ videt ſẽſu rẽ q̃ pueñt ad ea.pp h̃ g̃ abſcin dit gal.ſup h̃ qꝺ regimẽ eoꝝ ẽ ex ſeipſis vt ꝺoceat p il= lud qꝺ ꝓſideratõ medicinal' ñ ptrãſit ſenſũ. xxx.

LAcertus gdẽ o s z reliq̃ mẽbra rẽanẽtia exceptꝫ eis q̃rũ remẽoratio p̃teryt ſic̃ pulmo ſtõachus z renes z ſplẽ.vl' alia ex mẽbris extriſecꝫ z itriſecꝫſt̃ i vno quoqꝫ quoꝝ ẽ ✠tus inata fixa i eo z veniũt eis ex trib⁹ radicib⁹ q̃ ſũt cereb⁹ cor:epar:✠tutes alie. z nerui qdẽ lucrant̃ eis ✠tutẽ ſenſus aut mot⁹ volũtarij:aut vtruſ qꝫ ſil'. Arteria ✠o fac̃ ea adipiſci virtutez vite z caliditatẽ inatã.ſz vena fac̃ ea acgrere virtutẽ nutritiuã. xxxi.

Ag̃ mẽbro de= cidat̃ ſp ma in hora co itus.

Utrum oſſa ſen tiant nu triant̃ z viuant median te influ= xu a mẽ bris prin cipali= bus.

Capilli ⁊ ũgues gñant a materys ꝗs expellit nã ad corpis exteriora expssione ꝓtinua. ⁊ illud qꝺ gñat eos ẽ nãz nõ sũt eis ex ipis ṽtutes inate: nec veniunt eis ex radicibus virtutes. Et mãifestũ est ꝙ capilli ⁊ vngues sũt ingredientes in numero mẽbrũ sicut pili palpebraꝝ: ⁊ supciliorũ. Jaz ĝ fiunt mẽbroꝝ quinqꝫ spẽs: Meliora ĝ sũt radices. deinde q̃ nascũtur ex radicibus. deinde i qbus sũt ṽtutes inate: ⁊ ṽtutes alie venientes ex radicibus: deinde illa i qbus sũt ṽtutes inate tm̃: deiñ capilli: ⁊ vngues i qbus ñ sũt ṽtutes inate: nec veniũt eis alie ṽtutes. xxxii.

vngues ⁊ capilli i quinta spẽ mẽbrorum nũerãt

Postqꝫ diuisit mẽbra ꝑz ṽtutes eoꝝ qbus efficiũt opationes suas ⁊ ṽtus nãlis ꝑm suiaz eius ẽ substantia a cõplexione sũpta ꝓmittit signa significanti a cõplexiõez cuiuscꝫ eoruz nãlẽ: ⁊ significantia cõplexionis eius mutatõnes. xxxiij.

Cerebrũ ẽ capitis medulla ⁊ signa signantia cõplexionẽ eius nãlẽ ⁊ difficultatez passionis eius ⁊ signantia ꝯplexionẽ eius q̃ mutatur sũt. vi. species. qnqꝫ eaꝝ sumpte sunt ab eo: ⁊ sextuz sumptũ est ex velocitate passionis ipsius: ⁊ difficultate ipsius passiõis a causis infirmãtibus extra. s. sicut aer. Et ga. determinauit vnũqõqꝫ istoꝝ i eo qꝺ futurũ est. xxxiij.

Hec ꝓmo dedit ꝙ dispositõ totius capitꝫ scitur ex tribus rebus. s. qꝫtitate eius: ⁊ figura ipsius ⁊ eius qꝺ ẽ in ipso ex capillis. xxxv.

Bscindẽdo dixit ga. ꝙ puum caput ẽ signũ ꝓprium male forme cerebri. Et cã illius ẽ cõstrictio vẽtriũ cerebri: ⁊ ꝺbilitas eiꝰ qꝺ gñat ex cerebro de neruis ⁊ nucha: qꝺ ẽ: qz si radix ẽ parua: tunc qꝺ nascit ex eo ẽ paruũ: ⁊ segtur a puitate eius ꝓstrictura vẽtriũ eius ⁊ meatum ipsius: qz nõ ẽ spũs aiali latitudo i ꝙ ꝓuersẽ: ⁊ caput ꝺdẽ paruuz gñat a puitate mãe: ꝙ si figura eiꝰ cũ illo icõueniẽs ẽ: ẽ malitia i forma cerebri maior. Et manifestuz ẽ ꝙ puitas capitis ꝓpat forme cerebri sequit ergo ab illo vt malitia forme cerebri cõparetur. xxxvi.

Cãꝝ puitas capitis sit signũ ꝓprium male forme cerebri

Ex isto ꝑmõe intelliges ꝙ ex signis bonitatis fõme cerebri ẽ magnũ caput qñ ẽ cum figura quaz exẽplificauit i forma cerea: ⁊ cũ grossitudine colli ⁊ reliquoruz neruoꝝ ⁊ ossiũ. Et magnũ caput qñ ẽ cum figura diuersa. ⁊ cũ sbtilitate in neruis ⁊ collo: ⁊ ossibus: tũc est signũ malitie forme cerebri. Et manifestũ ẽ ꝙ bonitas forme cerebri ⁊ malitia forme eiuꝫ ꝓparat ꝑz ꝙ ẽ i illo ꝺ additiõe vel diminutiõe. qꝺ est: qz bonitas forme cerebri fit a forti virtute: ⁊ multa materia obediẽte: ⁊ malitia forme eiuꝫ quando est cum magnitudine figure capitꝫ: signficat ꝙ fuit virtus ꝺbilis: aut ꝙ materia ñ fuit obediẽs: sequit ergo ab illo malitia i eiꝰ cõplexione. xxxvii.

Aq̃bõitas forme cerebri sit

Si fueris memor eiꝰ qꝺ ꝓterijt ꝺ expõne nr̃a tũc sermo iste totꝰ ẽ intellectus tibi: ita ꝙ non indigebis expositione i eo verum fac ꝯsideratõez eius bonã teneri: ⁊ forma lr̃e laude ẽ ꝑz hoc. Et manifestũ ẽ ꝙ ꝯpleuit tres spẽs signoꝝ: q̃rum vna ẽ dispõ totius capitis: ⁊ scꝺa ẽ rectificatio actionuz ꝗbus fiunt operatões ⁊ corru

Dec qdẽ ptiuz sũt dr̃ie. signavõ vniuscuiuscꝫ crascos deinceps dicent. Iste gꝰ sunt spẽs mẽbroꝝ: ⁊ nos sumus narrãtes pꝰ illꝺ signa q̃ significãt ꝯplexiõez vniuscuiuscꝫ eoꝝ. xxxiij.

Dicipiũ ãt a cerebro nob faciẽti bꝰ Sũt. n. qnqꝫ i nata gñia cognitiõuz eius Primũ qdẽ totiꝰ capitis dispõ ꝑz vꝺ sẽsibiliũ opationũ vtꝰ vel vitiũ: tertiuz opatiuoꝝ: q̃rtũ ꝓncipaliũ ⁊ qntũ nãliũ. Aliꝺ ẽ genꝰ i bis oibꝰ gnibus ab bis q̃ extrisecꝰ ei accñt alteratõ.

Accipiamꝰ remorari signoꝝ significatiũ ꝯplexiones cerebri. ⁊ gña qdẽ signoꝝ inata sũt vꝝ qnqꝫ. Unũ eoꝝ ẽ dispõ totiꝰ capitis. Sciz ẽ rectificatio actionũ qbꝰ fiũt opatõcs ⁊ corruptõ eaꝝ: ⁊ tertiũ ẽ rectificatõ actionũ eiꝰ sẽsibiliũ ⁊ eaꝝ corruptõ. ⁊ q̃rtũ ẽ rectificatio actionũ q̃ bus fit regimẽ ⁊ eaꝝ corruptio. Quitũ ẽ rectificatio vꝝ actionũ qbꝰ fit regimẽ eiꝰ naturaliuz ⁊ corruptio eaꝝ: ⁊ hic ẽ aliud genꝰ ab istis oibus q̃ narramus: ⁊ ẽ qꝺ accidit cerebro ꝺ mutatiõe ex rebꝰ q̃ mutãt cõplexionẽ. xxxiiij

Totiꝰ q̃dẽ capitis dispõ ex magnitudine ⁊ figura eiꝰ ⁊ capillorum accipitur.

Dispõ aũt capitis totiꝰ scitꝫ ex qꝫtitate eiꝰ ⁊ figura eiꝰ qꝺ est in ipo ⁊ ex capill. xxxv.

Paruuz vo caput praue ꝯpõis cerebri ꝓprium ẽ signũ.

Caput gꝰ puuz ẽ signum ꝓprium male forme cerebri. xxxvi.

Magnũ vo ñ ex necessitate bõe ꝯpõnis est signũ. si. n. pp vehemẽtiã fcm̃ est magnũ eiꝰ q̃ iest vtuꝫ i mãmultã ⁊ bonam opantis: bonũ est signũ. Si vo pp solã materie mꝝtitudinẽ: ñ bonũ ẽ signum. Determinandũ gꝰ est ea ex figura ⁊ ex bis que ab eo nata sũt: figura qdẽ si bõe forme ẽ. sp. n. bonũ ẽ hoc signũ bis vo q̃ ab eo nata sunt vt si collũ forte ẽ. ⁊ in alijs ossibus optime dispositũ ẽ: ⁊ si oẽ qꝺ est eius neruosum ẽ ⁊ plenũ ⁊ viuiduz. Pro pria vo capitis figura ẽ velut si videas sperã pfectaz cereã ex vtraqꝫ pte leuiter cõpressam. Necesse est. n. huius taꝰ gibbosa q̃dẽ secundũ sperã posteriora fieri ⁊ ãteriora. Rectiora vero fieri que ex vtaqꝫ pte.

Et caput magnuz si significat necessario bonitatẽ forme cerebri qꝺ est: qz si magnitudo eiꝰ ñ ꝓuẽit nisi ex virtute loci: ⁊ ex naturꝫ ⁊ vsu eiꝰ i arte sua q̃ opata ẽ mãz multã bonã: tũc est signũ bonũ: ⁊ si ñ ꝓuenit nisi ꝑ mꝝtitudinẽ materie tm̃: tũc nõ ẽ signũ bonum oz gꝰ vt distinguaꝰ iter ea ꝑ figurã: ⁊ ꝑ res q̃ nascuntur ex capite ꝑ figuraz qꝺ vt consideres an sit forme bone an non. forma. n. bona ẽ bonũ signuz sp. Per ea vo q̃ nascuntur ex capite est vt cõsideres an grossũ sit collum forte: ⁊ dispõ reliquoruz ossiuz sit melior dispõnuz: ⁊ oẽs nerui gro

ptio earū: z iste operationes sunt que fiunt p neruos quando enim ossa z nerui grossi sunt z fortes sūt opatōes fortes: z cutis capitis est vehemens: z qñ sunt subtiles debiles sunt operatiōes z cutis est vilis. Et tertia est operationum sensibilium rectificatio z corruptio earum: z ego exponam ista in eo qđ futurum est paulo post expone vltima magis z meliore. xxxvij.

Vlt' per radices cerebrū z ē medulla capitis. huic .n. medulle sunt cōcauitates. s. vētres: z in ea ē rhete ex arterijs mirabile. q. fit numeratio rhetium se inuicez ingredientium z posituz ē sup eā z repletū ē quod est intus de medulla capitis: z continent ipsū duo velamina mirabilia. s. dura mater z pia mater z sunt ei ab anteriori parte eius duo ventres q bus fit imaginatio: z in medio eius vēter quo fit cogitatō z in postremo eius venter quo fit rememoratio: z per ipm totum sunt vtutes quibus fit regimē. z iste vtutes infixe sunt in eo z sunt forma eius. qđ est: qz vitalis spūs vł spūalis digerit in rhetibus suis ipsius cerebri inoluti ab arterijs: z gñatur ab eo in cerebro ialis spūs: z p istū spiritū fit penetratio vtutis cerebri ad reliqua mēbra. xxxix.

Qūo ex spiritu vitali generet ialis

Intellige sb i tlē i sb pmone puiam z larā sbaz z grossā curbidā sbaz. qū. n. si fortes aut ñ. Et figura q̄ appropriat capiti é. q. tu estimes sperā cereā sane rotūditatis: cui⁹ duo latera sūt pauz cōpressa: nā qñ existit caput talr scis pcł dubio qnecē é qp sit ex añriori pte capitis: z posteriori ipsi⁹ magis exiēs ex termio rotūditatis spe: z duo latera ei⁹ sūt magis ītrātia z ppinqora ad planiciē. xxxvij

Si vero scōz occipitiū seminētia fit minor alicui: ꝓsidera z neruos z collū cū alijs ossib⁹ sz naturā siqđē bis se bñtib⁹ idigētia materie ñ virtutis ibecillitate talr fcm̄ é hoc. Ineptioribⁿ vero exñtib⁹ ifirmū est principium. In plurib⁹ vero sm occipitiū idigentiā ibecillitas eoz q̄ dcā sūt seqł z raz valde z tale ꝓtigit. Grossus vo sm occipitiū ꝓsidera caput eodē mō in toto magno nato determinatis. In pluribus vero z hec bōa figura fcā p acephalidos bonū signū: quā qdā medicorū posteri⁹ cerebrum noiant. quēadmodū igit z ē posteri⁹ ō terminatū: forma velut lauda bñte ꝑmissurā. Spiēvo pn cipiū hec pars é z p illā oium sm totū aialis corp⁹ fiunt neruoz actiōes. Ipsa vero posteriori pte scōm se in oib⁹ paucorum sensibiliū pticipat: mł torum vero opatiuoz. Sic igit anteri⁹ sēsibiliū qdē plimorū paucoz vero opatioz. Itaqz hec z bñ disposita pfectas habēt naturas sz vnūqōqz ppias. Eedē vo z i añriorib⁹ capitis eoz q̄ sūt sz frontē ō termi natiōes sūt bis q̄ sūt sm posteri⁹ ad pzuitatē z magnitudinē ei⁹ nobis respiciētibus z figurā z q̄ sunt i bis sensus. s. visū gustū z odoratū. Alterutz .n. sūt cognitiōes: z sibi iuicez attestātes: z a principio nata pncipiū virtuti z vitio: z pnci pium bis que ab eo nata sunt.

Quod si videris eminētiaz que ē a posteriore pte minui cōsidera tūc cum illo i neruis z ossibus z collo: nam si ista sunt sm naturalē disponē: tūc nō puenit illa dispō nisi ex diminutiōe materie: ñ ex debilitate vtutis. Et si iste res quas narrauim⁹ scōm deteriorē dispōnē dispōne naturali iueniēt: tūc scias q radix é dbił Et i plurib⁹ qdē dispōnibus seqt diminutiōez occipitij debilitas baz rez q̄s narrauim⁹: z nō fortā res eadez cadit cū diuersitate illius nisi raro: z qñ inuenis ltez occipitiū capitis vehemētis eminentie tūc cōsidera i illo qō deterior é scōz cōsiderationē z determinationē in capite toto qñ é magnū: z iuenis i hoc ēt z in pluribus dispōnib⁹ posteriorē ptē cerebri: z qō cōtinet ipz ex capite qñ est cū figura bone forme: qō est signum bonum z qdā medicoz nominant hāc ptez cerebri cerebz posterius: z é posteri⁹ sicut noiauerūt ipz: z determinauit ipm cū cōmissura: q̄ assimilat laude lr̄e i libro grecoz. Et hec ps cerebri ē radix ex q̄ oriūt nucha: z qñ est radix ei: tunc est radix oibus neruis qb⁹ fit motus voluntarius i toto corpe aialis. ex ipsa aūt nō oriūt nisi pauci nerui nūero ad sensū multi vo ad motū: sicut ex altera pte q̄ ē i anteriori nascūt nerui multi valde nūero ex neruis sēsus z nerui pauci i nūero ex neruis motus. Cū g⁹ iste due ptes sūt sz dispōnē bonā sūt res q̄ nascūtur ex vnaq̄qz earz fortes. Et oia q̄ abbreuiam⁹ z terminauim⁹ ex eē posteriozis ptis capitis. oz vt obseruent i añriori pte capitis. qō é: qz oz vt consideres i q̄ztitate ei⁹ z ipsi⁹ figura z i sensib⁹ q̄ sūt i anteriori pte capitis: z sunt visus gustus z olfactus. Iste .n. res significāt sr̄ se inuicē z testificant sibi adiuicē. s. ex radice nascētes res significant: z testificant radicis rectificationē z corruptionem ei⁹ z radix ipa testificat corruptiōem rez q̄ ex ipa ratificant z rectificatōez earz. xxxviij.

Principaliū tñ opatōuz virt⁹ z vitiū eiusdē principij soli⁹ sz seipsuz sūt cognitōes voco āt pncipales opatōes eas q̄ a solo pn⁹ fiūt.

Rectificatio āt opationū qb⁹ fit regimē: z earz corruptio: sūt signa radicis soli⁹ ita qp nō aliorz: z significatio p actiōes qb⁹ fit regimē: sūt opatōes ipi⁹ radicis soli⁹. xxxix.

Facił igit itellect⁹ subtilis sbe cerebri est cognitio: tarditas vo itellect⁹ piguioris. Et pñtia ergo mētis z solertie significāt qp sba cerebri est substātia subtilis: z tarditas mentis significat qō sba cerebri est grossa: quapp fit bñs eā velocis disciplineppter velocitatem sigillationis formaruz rerum. xl.

substantie cerebri ē puia: penetrāt in ea extutes aie: z qñ ē turbida: difficilis ē penetratio earū in ipsa. .xl.

QUādo substantia cerebri est mollis clara puia festinat in eo sigillatio formarum rerum: quapropter fit habens eaz velocis discipline ppter velocitatem sigillatōis formarum reruz: z qñ non est mollis: z est turbida: fit difficilis sigillatio in ea formarum rerum. qñ sigillantur in ea forme rerum: tunc si retineat eas z firmañ: noiatur fixa substantia eius: z ē illud bonitas seruationis eius q̄ seruat illud qō in ea sigillatū est: z si non seruat eas noiatur ſba eius fluida. quare est illa malitia seruationis eius. s. si ñ sigillatur in ea aliquid ō formis z apparens ē ex toto qō precessit. s. q̄ claritas substantie cerebri fit ex equalitate complexionis eius ppriē: z q̄ turbulentia eius fit ex mutatione complexionis eius ab eo qō ē necessariuz ei nā: z q̄ retētio eius q̄ retinet illud qō sigillatur i ea ex formis significat q̄zdam ficcitatez cerebri z fluxibilitas eius humiditatem. .xli.

IAm ꝓterut expō eiꝰ sermōis. .xlii.

ITellige ab eo sermonē eius calidum aut frigidum: aut humidū: aut siccum. s. q̄ i cōplexione eius composita ex quatuor q̄litatibus vincit i llō nam si ōr calz: tunc

HAcilitas vero discendi ē mollis: z memoria permanentis.

HEc velocitas discēdi significat q̄ ſba eiuꝰ ē ſba in q̄ velociter suscipit sigillatio rerū: z bōitas seruationis. i. memorie significat q̄ substātia eiꝰ ē substātia cui est firmitudo. .xli.

HIc vero z difficultas discēdi dure: obliuio vero fluentis.

HEc tā z tarditas discendi significat q̄ ſba eius est substātia in qua difficile suspicit formatio rerū. Et obliuio significat q̄ substantia eius est substantia turbida fluida: cui nō ē firmitudo. .xlii.

HEc bene mobile i opinionibꝰ ē calide: manēs vero frigide. .xliii.

HEc mltitudo opionū z pmutatōis ivolūtatibꝰ significat qō substātia cerebri est substātia calida: z fixio i cōsiliis significat q̄ substātia cerebri ē substantia frigida. .xliii.

HAbuc vero mihi videntur duo q̄dez de eē genera cognitōuz q̄ ex pricipio suscepi dīe: vnū quidē naturaliū: alterū vo extrinsecꝰ accidentiū. erit autez cōmunis de vtrisq̄ ratio.

HEc tinq̄tū mihi videt iaz remanēt duo gña ex generibꝰ signoruz que ꝓmisi me dictuꝝ in pricipio mei sermonis: quoꝝ vnū ē genꝰ operationū naturaliū z alterū genꝰ ē eiꝰ quod occurrit capiti extrinsecꝰ: z ego ponens suz sermonē meū i vtriusq̄ sermone vnū cōez. .xliiii.

IAm si eucraton cerebrum existit secūdum q̄tuor qualitas oia q̄ dicta sunt habebit cum modo z mēsura: z supfluitates. quecunq̄ p palatū: aut nares aut aures aut oculos purgātur z hec hēbit moderate: z minime ledit ab oibꝰ q̄cunq̄ extrisecꝰ calefaciūt z ifrigidant: z desiccāt: z humectant.

IDco ergo qō quādo cerebrū ē tēperatum i q̄litatibꝰ q̄truor: tūc oēs res quas dixim⁹ sunt i eo fm equalitatē: z superfluitates quas expellit ad fauces z ad aures z ad nares z oculos sunt fm equalitatē: z fortasse nō venit ei nocumētū ex oibꝰ que occurrunt capiti extrinsecus ex eis q̄ calefaciūt ipm et infrigidant ipm: z exiccant illud z humectant. .xlv.

TAlibꝰ q̄dem ifantibꝰ exñtibꝰ capilli fiūt ſb ruffi. pueris vero subrubei: pfcis vero rubei. Dedij vero quodāmodo exñtes crispoꝝ z simpliciū. i. planoruz ueq̄ calui fiunt facilius.

HEc cuiꝰ ē hec dispō capilli q̄ nascunt supra pur eiꝰ oū ē ifās declinat ad ruffedinē siue flauitatē q̄ trahit ad citrinitatē. cum ergo sit puer: tūc capilli declinat ad flauitatem q̄ trahit ad rubedinē: z cū ipe puenit ad dispōnē cōplemēti: tūc capilli eius sunt flaui tēdētes ad rubedinem: z sunt cū illo medij iter illos q̄ sunt crispi z inter capillos planos: z non fortasse ei cuius ē hec dispositio aduenit caluitum. .xlvi.

HAdire vero opz que dicte sunt z que dicē de sunt cognitiōes vt i bñ tēperatis habitatiōibus.

HEc opoꝝtz vt itelligas ea oia que narraui: z narrabo ex signis secundū quod sermo noster nō est nisi in eo cuius habitatio ē régio equal. .xlvii.

caliditatis q̄litas ē augmētata in eo. z si dicimus frigiduz tūc q̄litas frigiditatis est augmētata i eo. .xliii.

HIc sermo ē itellectus. .xliiii.

COmplō cerebri naturalis est vt sint caliditas: z siccitas pauciores q̄z frigiditas z hūiditas .s. vt frigiditaꝰ. z humiditas sint eo augmentate parum. z hec quidē cōplexio noiatur equalis cō paratione sui ad cerebrū: qñ ē cōueniens nāli ſbe. .xlv.

DIuisit ga. in h sermone etatez adolescentie ab etate infātie z ab etate pueroruz z dedit signa pilox significantiū equalitatem complexionis cerebri z manifestuz ē q̄ vult pilos capitis tñ: z sermo eius ē intellectus. .xlvi.

REgio tēperata est que est i fine climatis tertii: z que est in climate q̄rto: z melior eaz oium regionuz ē q̄ ē a pncipio climatis quarti vsq̄ ad medium climatis eiusdem. Et melior earuz oium regionum est q̄ ē detecta: quam montes non cooperiūt: quo sanguaria. i. montanee z colles ampli sūt: z non est fabrice in eo altitudo supflua: z ex eis q̄ sūt ōcliniores ad clima. tertiū melioris qualitatis ē q̄ ē supra mar salsū: z ꝑmone absoluto regio tēpata ē sup cūctus aerem nō vincit aliq̄ q̄litatū quatuor. Et signa quoruz significationes mutant fm mutatiōez

Dereg one tē perata:

complexionum regionis sunt ea quibus manifeste occurrunt sicut aer ꝓtinens z color pili. In interioribus autem ex quibus non apparent nisi operationes earum parum imprimit aer continens: nisi superfluus. xlvij.

CApilli generantur ex vapore fumoso resoluto a chimis qui sunt in corpore. Dicit ergo Galienus ꝙ non certificatur eorum significatio nisi quando chimi sunt etiam secundum similitudinem complexionis cerebri. Sequitur ergo ꝙ significatio capillorum non certificatur nisi regio sit equalis z complexio chimorum sit secundum similitudinem complexionis cerebri. Quia si diuersificetur illud: non erit significatio eorum veridica. Cum ergo regio est equalis: z complexio cerebri et complexio chimorum est equalis est vapor fumosus qui est materia pilorum equalis inter illum qui est adustus niger: z inter illum qui est grossus albus. propter illud ergo capilli qui declinant ad flauitatem que trahit ad citrinitatem in etate infantie significat equalitatem complexionis cerebri. Et quando infans fit puer augmẽtatur caliditas: et fũt capilli decliues ad flauitatem que etiam declinat ad rubedinem Cum ergo fit fortis caliditas eius in etate adolescentie fiunt capilli decliues ad rubedinem: et sunt propter equalitatem materie sue medij inter crispos et planos. Iste ergo significationes capillorum sunt secundum equalitatem capillorum qñ regio est equalis z chimi sunt equales. Si ergo mutantur ab illo: z regio est equalis z chimi sunt equales significant mutationem cõplexionis cerebri: z declinationem eius ad ptem ad quaz declinat capilli. xlviij

Quo indicatio sumpta a capillis fit certa.

QUecũqz vero scõm capillos nõ i regionib⁹ tm̃: sz in humorũ tpantia ꝓportionẽ hñt tpantie eorum que sunt secundũ cerebrum.

INtellige ergo rem ſm qđ ſmo noster est ĩ eis q̃ ex istis signis sunt i capillis ꝓpe cũ eo qđ narrauim⁹ de dispõne regionũ secundũ qꝑ cõplexio chimoꝝ cõueniens ẽ cplexiõi cerebri. xlviij.

SI vero calidi⁹ tpato fuerit cerebꝝ: fz vero altera oppositionẽ eucratõ: siqdẽ plurimũ fuerit calidius fortiora oia q̃ dicta sunt z dicẽda sient signa. Breui vo supabundãtia exñte leuia: cõis vo hec cró sit i oibus q̃ dicẽ de sũt mihi ptib⁹ earũ que i oib⁹ tpantijs dicende sũt cognitiones.

QUod si cerebrum calidi⁹ ẽ tpato: z ẽ i humiditate z siccitate tẽperatũ: tũc si superfluitas caliditatis eius sup eq̃litatẽ ẽ superfluitas mkta: sũt ista signa q̃ narrabo post fortiora z si superfluitas calidi tatꝭ ei⁹ sup eq̃litatẽ ẽ superfluitas pauca. sũt signa ei⁹ ꝺbilia z ſmo iste ẽ cõis sermo i oib⁹ signis q̃ egonarrabo i oib⁹ spẽb⁹ ꝓpkonis 49

DEiceps vo signa ei⁹ q̃ i cerebro ẽ caliditatis i his q̃ ꝑus dicta sũt rubicũdiora z calidiora q̃ sũt circa caput oia z q̃ in ocul vene sensibiles. Capilli horꝝ natoꝝ citi⁹ i capite nascunt: mkt̃ũ qdẽ calidiorib⁹ exñtib⁹ bñ tpatꝭ nigri z fortes z crispi fiũt: nõ mkt̃ũ vo calidiorib⁹ subrubei q̃dẽ ꝑmũ fiunt: deiñ nigrescũt: accedẽtib⁹ vo etatib⁹ calui fiũt z magis pkimũ calidi: superfluitates vo ſz palatũ z nares z ockos z aures breues z digeste his sũt qñ irrepḧẽsibilr sani sũt. Repleto ãt aliqñ capite ꝓtinue et maxie hiſ qñ dietã negligẽter obſuãt h tale accidit: plurima q̃dez sz ñ idigesta fiũt superflua. replet ãt et grauat caput ex cibis calefaciẽtib⁹ z potib⁹ z odoribus z extrinsec⁹ accidẽtib⁹ oib⁹ calefacientib⁹ in q̃b⁹ẽ z ꝓtinẽs nos aer Adhuc ãt magis si nõ solũ calida sint taliũ nã: sz et hũida: breuib⁹ sõnis hmõi tpãtie dominant adhuc nec ꝓfundi ipsi fiant.

ET si ex eo ꝙ significat caliditas cerebri ẽ cũ eo qđ narrauimus qſi qz oz ꝙ cap cũ toto qđ i eo vehemẽtꝭ rubedis sit z vehemẽtioris caliditatꝭ: z ꝙ vene q̃ sũt i ocul declarent sensui: z sup caput ei⁹ cui⁹ ẽ h dispõ: capilli nascũt p⁹ natiuitatẽ velocit. z si ẽ calid⁹ tpato mkt̃ũ sũt capilli q̃ nascunt sup cap ei⁹ nigri fortes crispi. Et qñ nõ ẽ calidi⁹ eq̃li mkt̃ũ: sũt capilli q̃ nascũt sup cap ei⁹ i ꝑmis .i. infantia decliues ad flauitatẽ q̃ trahit ad rubedinez deiñ nigrescũt: z qñ extẽditur cũ eo etas inuẽtuꝭ: accidit ei caluitiũ ꝓcipue qñ ẽ caliditas i cerebro ei⁹ mkta: z superfluitas i faucib⁹ z narib⁹ z ocul z auric⁹ i hñte hmõi dispõnẽ sũt pauce superfluitates digeste dũ pmãet et sãis. seqt̃ g ꝙ significatio capillorꝝ ñ certificatur dõec regio eq̃l sit z cõplo chiorꝝ sit fz sikitudinẽ ꝓkonis cerebri: z ñ hz ifirmitatẽ. Cũ g accidit ei i capite suo repletõ z mktotiẽs aduẽit ei illõ et ꝓcipue qñ fuat i regimie suo. nã superfluitas caliditatis eius sup eq̃litatẽ ẽ superfluitas mkta: sũt ista signa q̃ narrabo post fortiora z si superfluitas calidi tatꝭ ei⁹ sup eq̃litatẽ ẽ superfluitas pauca. sũt signa ei⁹ ꝺbilia z ſmo iste ẽ cõis sermo i oib⁹ signis q̃ egonarrabo i oib⁹ spẽb⁹ ꝓpkonis 49

DEiceps vo signa ei⁹ q̃ i cerebro ẽ caliditatis i his q̃ ꝑus dicta sũt rubicũdiora z calidiora q̃ sũt circa caput oia z q̃ in ocul vene sensibiles. Capilli horꝝ natoꝝ citi⁹ i capite nascunt: mkt̃ũ qdẽ calidiorib⁹ exñtib⁹ bñ tpatꝭ nigri z fortes z crispi fiũt: nõ mkt̃ũ vo calidiorib⁹ subrubei q̃dẽ ꝑmũ fiunt: deiñ nigrescũt: accedẽtib⁹ vo etatib⁹ calui fiũt z magis pkimũ calidi: superfluitates vo ſz palatũ z nares z ockos z aures breues z digeste his sũt qñ irrepḧẽsibilr sani sũt. Repleto ãt aliqñ capite ꝓtinue et maxie hiſ qñ dietã negligẽter obſuãt h tale accidit: plurima q̃dez sz ñ idigesta fiũt superflua. replet ãt et grauat caput ex cibis calefaciẽtib⁹ z potib⁹ z odoribus z extrinsec⁹ accidẽtib⁹ oib⁹ calefacientib⁹ in q̃b⁹ẽ z ꝓtinẽs nos aer Adhuc ãt magis si nõ solũ calida sint taliũ nã: sz et hũida: breuib⁹ sõnis hmõi tpãtie dominant adhuc nec ꝓfundi ipsi fiant.

ET si ex eo ꝙ significat caliditas cerebri ẽ cũ eo qđ narrauimus qſi qz oz ꝙ cap cũ toto qđ i eo vehemẽtꝭ rubedis sit z vehemẽtioris caliditatꝭ: z ꝙ vene q̃ sũt i ocul declarent sensui: z sup caput ei⁹ cui⁹ ẽ h dispõ: capilli nascũt p⁹ natiuitatẽ velocit. z si ẽ calid⁹ tpato mkt̃ũ sũt capilli q̃ nascunt sup cap ei⁹ nigri fortes crispi. Et qñ nõ ẽ calidi⁹ eq̃li mkt̃ũ: sũt capilli q̃ nascũt sup cap ei⁹ i ꝑmis .i. infantia decliues ad flauitatẽ q̃ trahit ad rubedinez deiñ nigrescũt: z qñ extẽditur cũ eo etas inuẽtuꝭ: accidit ei caluitiũ ꝓcipue qñ ẽ caliditas i cerebro ei⁹ mkta: z superfluitas i faucib⁹ z narib⁹ z ocul z auric⁹ i hñte hmõi dispõnẽ sũt pauce superfluitates digeste dũ pmãet et sãis. seqt̃ g ꝙ significatio capillorꝝ ñ certificatur dõec regio eq̃l sit z cõplo chiorꝝ sit fz sikitudinẽ ꝓkonis cerebri: z ñ hz ifirmitatẽ. Cũ g accidit ei i capite suo repletõ z mktotiẽs aduẽit ei illõ et ꝓcipue qñ fuat i regimie suo. nã superfluitas

Infãtes qñqz nascũt abſqz supciliozum pilis.

calidus vapor ꝛ aggregatur in cacumine balnei: ꝛ reddit descendens frigidus. Propter illud ergo multiplicantur in istis mucilagines ꝛ sputum. ꝛ reliqua que dicta sunt in hac complexione sunt intellecta. ¶ L

Cum egreditur cerebrum ab equalitate sua ad frigꝰ accidunt ista accidentia omnia: ꝛ sunt intellecta secundum qꝫ sermo precessit. ¶ .LI.

De speciebus ꝓplexionis.

Species cõplexionis sunt nouez vna equalis ꝛ octo egredientes ab equalitate. egredientiũ ab equalitate: quatuor sũt simplices ꝛ sunt ille in vnaquaqꝫ quaruz vincit vna quatuor qualitatum. ꝛ quatuor ex eis sunt composite: et sunt ille in vnaquaque quarum vincunt due qualitates ex qualitatibus quatuor: ꝛ sunt iste calida: ꝛ humida: frigida: ꝛ sicca. Et calnicium quidem accidit abscisione generationis vaporis fumosi: ꝛ abscisio huius fit: aut a caliditate que cõburit ipsum ꝛ destruitur eiuꝭ generatio: aut ex siccitate: exsiccante ipsum ꝛ destruitur generatio eius. ꝛ oportet vt intelligaꝭ in vnaquaqꝫ specierum complexionis cerebri nouem secundum equalitatez regionis ꝛ declinationem chimorum versus declinationem cõplexionis cerebri. ꝛ cõplexio quidem quandoqꝫ é sine materia ꝛ quandoqꝫ vt sit cum materia. Sunt ergo complexionis egredientis ab equalitate species sedecim. octo cum materia: ꝛ octo sine materia: ꝛ accidit quandoqꝫ vt sit malis

De calnitio.

pfluitates i hisl locis maxie mltiplicãt: verũtñ ñ sũt digeste. Et accidit eis repletio ꝛ grauitas i capite ex oiꝰ rebꝰ calefaciẽtibꝰ siue sit cibꝰ aut potꝰ aut odorez aut res q̃ occurrũt corpi exteriꝰ i qꝫ nũero ẽ aer ꝓtinẽs nos ꝛ ꝑcipue si res iste cuz caliditate sua sint hũide: ꝛ hñti hãc ꝓplonẽ sufficit sõ nꝰ puꝰ: ꝛ hꝫ é qꝫ ñ sbmergit ipz ꝛ grauat i eo. ¶ .L.

Rigidiorꝫ qꝫ oz cerebri cognitiões sũt plma supflua ꝑm ꝓpas effusiões: ꝛ capilli rufi ꝛ recti ꝛ manẽtes ꝛ post multũ tps nascẽtes sbtiles ꝛ exiles ꝑmum. Et facile a cãis frigidis leduñt: ꝛ ꝑm idẽ tps lesiõis catãris ꝛ cõrizis ꝓsumunt nz tãgẽtibꝰ calida q̃ circa caꝑ sũt neqꝫ ispiciũt rubea ꝛ oculoꝝ vene q̃ sũt i ocul ñ appent visui qꝫuis sit hñs hãc ꝓplonẽ dormiẽs paꝝ. li

Siccioris vo cerebri cognitões: ñ supfluuz e i effluxiõibꝰ ꝛ sesuũ pfectio: vigilãtes vo sũt ꝛ capillos fortissimos hñt. citissimeqꝫ ꝓducũt nati crispos magisqꝫ rectos: calui i breui fiũt hũidioris vo cerebri capilli fiũt plani: ꝛ ñ oino calui fiũt ꝛ sẽsꝰ hebetes sũt ꝛ supfluitatũ mltitu°. ꝛ he q dẽ simplices distẽpate sũt.

Signa aũt cerebri qo stpato ẽ siccisũt mũ dificatio cerebri a supfluitatibꝰ ꝛ claritas sẽsuũ ꝛ hñs hãc ꝓplonez vigilat mltũ ꝛ nascũt sup caꝑ eius postqꝫ nascũt capilli fortes valde: ꝛ sũt magis ꝓpiqorez crispitudini qꝫ planicie: verũtñ accidit eis caluiciũ velocit. signa vo cerebri qo é hũidꝰ tpato sũt qñ capilli sũt plani: ꝛ nõ accidit hñti caluiciũ: ꝛ qꝫ sensꝰ eiꝰ sũt turbidi: ꝛ qꝫ supfluitates i meatibꝰ sũt mlte: ꝛ qꝫ sõnꝰ é eis grauis ꝛ mltꝰ. Iste q̃ sũt ꝓplexiones cerebri simplices species. ¶ .LII.

Compositaqdẽ ca. ꝛ sic. prima qdẽ ẽ ꝑz quã nõ abundãtes sunt i supfluitatibus: ꝑz perfecti sensibus: ꝛ vigilatissimi et calui fiũt citiꝰ: ꝑma tñ generatio capilloꝝ citissima ẽ eis et plenissima: et nigri capilli et crispi fiũt: et calidi sũt tangẽtibꝰ caput et rubicũdi vsqꝫ ad status tpa.

Compositaꝝ ergo ꝑma é ca. et sic qñ vincit hec cõplexio supcerebrũ sunt meatꝰ eiꝰ mũdi a superfluitatibꝰ: et sunt sensus clari. et habẽs hanc ꝓplexionem ẽ plus vigilãs qꝫ alij hoies: et accidit ei caluicium velociter. Natiuitas autẽ capillorũ in primis i eis est velox valde: et sunt cuz eis i illo spissitudo et fortitudo et nigredo et crispitudo: et qñ tãgis caput eiꝰ inuẽis ipz cali. ꝛ qñ aspicis colorez eiꝰ inuenis euz rubeuz: et hꝫ é dispositõ tia complexiõis in vno ventrium cerebri absqꝫ quibusdam ꝛ in quibusdam rhetium eius aut venarum eius. Cũ ergo duplatur illud secundum partem cerebri: eueniunt ex eo multe species cum speciebus complexionis egredientis ab equalitate. ꝛ secundum hunc modum intellige in alijs membris ꝛ in corpore toto: ꝛ sermo eiꝰ est intellectus in complexionibus cerebri egredientibus a cursu naturali. Et ipse quidem iam narrauit ex eis quinque: vnam eqꝫlem ꝛ quatuor simplices: que sunt: calidum frigidum: siccum: humidum. Et ponit vnicuiqꝫ harum quatuor duas mansiones: exitus pauci ꝛ exitus multi: ꝛ docuit signa cuiuslibet earum: ꝛ ipse quidem nunc rememorat quatuor compositarum: ꝛ facit scire quãlibet earum.

De nãli ꝓplexione cerebri.

¶ .LII.

Iam diximꝰ in eo quod preteriit qꝫ equalitas complexionis cerebri propria est vt sit equalitas diminute qualitatis seu caliditatis ꝛ sic. ꝛ addite frigiditatis ꝛ humiditatis. Aristo. quidem vult quod illud ponitur vt infrigidetur: et humectetur quod facꝫ accidere supfluitas caliditatis ꝛ siccitatis arterierũ ex quibus rhete cerebri est contextũ. Et gal. quidem vult qꝫ illud ponit vt infrigidetur ꝛ humectetur: quod facit accidere caliditas motus cerebri ex calore ꝛ sic. sed quecunqꝫ duaꝝ sniaꝝ sit illud quo indiget medicus ẽ vt sciat qꝫ ꝓplexio cerebri nãlis est frigidior ꝛ hũidior. Cũ gẽ calidũ ꝛ siccũ. tc iaz egredit exitu multo ab eo quod ei natum est

ꝛ nō pōt remanere ſupra ſanitatē quādam: aut ſupfluūt caliditas eiꝰ ꝛ ipius ſiccitas. ꝛ pp hoc nō ponit Ba. cōplexiōi eiꝰ ca. ꝛ ſic. manſionē tñ additionē ꝛ diminutionē ponit. Llll.

QUādo ꝙplexio cerebri ē exiēs ab eq̄litate ſua ad caliditatē ꝛ hūiditatē: tūc manifeſtū ē ꝙ exitus eius ad caliditatē ē mꝛus ꝛ exitus eiuſ ad hūiditatē puus: verūtñ hūiditas eiuſ i eo ē mꝛta ét: qm̄ ipſ nā hūidū. ꝛ hūiditas qñ ē cū caliditate tolerat diuerſitas eiꝰ i additiōe ꝛ diminutiōe: ꝛ tolerāt ēt additio caliditatis eius ꝛ diminutio eius. ꝓpter illō poſſe ē in cerebro vt ſint ei mꝛte ſpecies ꝛ diuerſe in additione ꝛ diminutione caliditatis ꝛ hūiditatis. ꝛ iā docuit gal. canones eoꝝ ſignoꝝ i hꝫ ſmōe. et qm̄ vētuſ meridiei ē caliduſ ꝛ hūiduſ fit ꝙ qñ flat nocet cerebro cuiꝰ eſt hꝫ diſpō: qm̄ addit ei caloꝛē ꝛ hūiditatem. ꝛ qm̄ vēt ſeptētriōis frigidus ē ꝛ ſiccus: fit: qꝛ qñ flat ꝓferat cerebro cuiꝰ ē hꝫ diſpō: qm̄ minuit ex caloꝛe eius frigiditate ſua: ꝛ ex hūiditate eiuſ ſua ſiccitate. Et hꝫ hoc exēplū ꝓuenit tibi vt intelligas iuuamēta ꝛ nocumēta oium q̄ occurrūt cerebro extrinſecus i oibus ꝙplonibꝫ eius ꝛ hꝫ tm̄ ē itrās in cura tione qñ ſupfluit malitia ꝙplexionis: ꝛ in cō ſeruatiōe ſanitatis qñ nō ſupfluit malicia cōplexionis. .liiii.

Bonuꝫ ē inuātia ꝛ nocēntia q̄ extrinſecꝰ cerebro occurrūt intelligere.

QUm g̃ egredit cerebruꝫ ab eq̄litate ſua ꝓpria ad frigiditatē ꝛ ſiccitatē: tc̄ mānifeſtū ē ꝙ frigꝰ eiꝰ ē additū ab eo qđ oꝛ: ꝛ ſiccitas eius ē ſupflua. Si ār ꝓtingat vt ſit ꝙplexio chimoꝝ hꝫ modum hūc neceſſario ꝓueniunt ab eis in illo oia ſigna q̄ dixit ga. naꝫ eius vſq; ad boꝛā ſtatꝰ adoleſcētie eiꝰ. Llll

SI vo humiditas accedat caliditati parum quidem ſupaggrediētibus vtriſq; mediocritatē fit bonꝰ coloꝛ ꝛ calidi- tas ꝛ i ocul' vene magne: ꝛ ſupfluitates pꝛime mediocriter digeſte: ꝛ capilli recti ꝛ ſubrubei ꝛ nō calui fiunt facile. Replent' aūt ꝛ grauant' capita a calefacientibꝰ. ſi vo hūectēt mꝛto magis ſtati ſupbabūdāriaꝫ hñt ſupfluitatū. Qñ vo ad pꝛimū hūiditatis ꝛ caliditatis venerit: egꝝ his caput ꝛ ſupfluitatibꝰ plenuꝫ ꝛ facile ex calefaciētibus ꝛ hūectātibꝰ ledit'. Nothus vo bis ſp ꝓrius: optime vo in boꝛea degunt: neq; excitari poſſent vſq; ad multū ꝛ ad ſomnū ꝙuertētes ſeipſos: ſimilr ꝛ grauant' doꝛmiētes ꝛ vigilātes: ꝛ fātaſias vidēt ꝛ ſenſus sūt ipfecti. Si vo multū tpato ſit calidiuſ cerebꝝ paꝝ vo hūidꝰ remanebūt calide craſeos cognitiones. miſcebū tar ār eis leuit' hūiditat' cognitōes velut ecōtrario ꝛ ſi mꝛto q̄dē ſit hūidꝰ cerebrū paulo vocalidiꝰ: manifeſte q̄dē erūt ꝛ vehemētes hūiditatis: leues vo caliditatis cognitiōes. Quia ſi q̄litates itendunt': ꝛ ſigna erūt itēſiora. ſi vo remiſſe remittunt' ꝛ ſigna. Cōis vo rō ē hec in oibꝰ ſm cōplexionē diſtēperātijs.

SI ār calida ē ꝙplexio cerebri ꝛ hūida ꝛ eſt ſuperfluitas vtriuſq; ſimul ab eq̄litate ſuperfluitas parua: tūc ex ſignis hñtis eā ēvt ſit boni coloꝛis. Et qñ tangis caput eiꝰ iuenis calidū: ꝛ qñ ꝙſideras oculos eiꝰ iuenis i eis venas groſſas: ꝛ inuenis ſupfluitates in meatibus cerebri i eo mꝛtas ad oīgōnē q̄ ē pauca: ꝛ iuenis capillos planos flauoſq; trahunt ad rubedinē: ꝛ nō accidit habēti hāc diſpōnē caluitiuꝫ cito: ꝛ accidit repletio ꝛ grauitas i capite eiꝰ ex rebus calefaciētibꝰ: ꝛ precipue ſi accidit cuꝫ hac calefactione hūiditas ꝛ multiplicant' ſupfluitates i meatibꝰ cerebri apud illō. Et qñ ſupfluitas humiditatis cerebri ꝛ caliditas eiꝰ ab eq̄litate exiēs ē ſuperfluitas multa valde ē habēs cāꝫ multaruꝫ ifirmitatū i capite ſuo: ꝛ ſunt ſupfluitates i eo mꝛte: ꝛ ꝓperant ad eū leſio ꝛ nocumētū ex rebꝰ bumectantibꝰ ꝛ calefaciētibꝰ. Et meridies ē ex nocibiliorib⁹ rebꝰ ꝛ magis inimicus hanc diſpoſitōnē hñtibꝰ. Et melioꝛ diſpónum eiꝰ ē qñ flat ſeptētrio: ꝛ nō ꝓt lōgo tpe manere vigilās: ꝛ qñ querit ſomnū: accidit in eo ei ſubetb cū vigilijs ꝛ imaginationibꝰ i viſionibꝰ: ꝛ viſus hñtis hāc diſpōnem ē turbidua: ꝛ ſēſus eius non ſunt clari: ꝛ ſi ſupfluitas calefactōis cerebri ab equalitate ē multū ſupflua: ꝛ ſupfluitas humiditatis eiꝰ ē ab ea parua tūc ſigna calidi cerebri vincunt ꝛ cooperiunt ea ſigna debilia ex ſignis humiditatis cerebri ab eq̄litate exeuntibus: ꝛ ſilr ēt ſi ſuperfluitas humiditatis cerebri exeuntis ab equalitate ē ſupfluitas mꝛta: ꝛ ſuperfluitas caliditatis eis ē ſupfluitas parua tunc ſigna humiditatis i habēte ipſam manifeſta ſunt foꝛtioꝛa. et ſigna caliditatis ſunt ꝺbilia occulta: et iſte ſermo ē communis i omni complexione compoſita. Llll.

FRigide vo ſimul ꝛ ſicce craſeos cerebri frigidum ꝛ ſine colore pficiunt caput q̄ꝫtum i ipſis ē. Sēper. n. opoꝛtet meminiſſe eius q̄ i ꝑn. ꝺterminatōis ē dcā. ꝙſiderandū ār q̄ꝫtū ex humoꝝ craſſi alterant' q̄ circa illud sūt. ſtatim vo hmōi craſes ſine venis circa oculos ſunt ꝛ a frigidis cauſis cito leduntur: iō iequaliter ſunt ſani. Aliquando q̄dē leuiſſima sūt capita: ꝛ ñ sūt ſupflue effluxiōes. aliqñ vo coꝛꝛizis ꝛ catarris impuis cāis cito ꝙſumunt'. Sēſus vo eis in pueritia q̄dē pfecti. puectis vo emarceſcūt citiꝰ. Et vt breuiter dicam cito ſenes circa caput ſunt oēs. iō caneſcūt citius. capilli vo eis nati q̄dem veniūt vix exiles ꝛ ruffi. Accedēte vo tpe dñante qdem amplius frigiditate q̄ꝫ ſiccitate non calui fiūt pꝛimū ecōtrario vo ſi accidat ſiccitatē quidē amplius dominari humiditate. frigiditatem vero caliditate parum hmōi calui fiunt.

COmplexio ār frigida ꝛ ſicca qñ vincit ſup cerebrū tc̄ ipa ponit cap frigidū mali coloꝛis ſm q̄ fac ei neccīuꝫ hꝫ ꝙplo. Jā ergo oꝛ vt hꝫ qđ oñdi ꝛ ꝺterminaui i ꝑn. ſmonis mei ſeruans ſemp ſis ꝛē vt attēdas ꝙſideratōe tua i comple-

hec ꝓplexio ē senectutis nā: ꝛ itez difficultas motuū multotiēs accidit ab ea: ꝛ qñ supfluit ē moꝛs: ꝛ pp illō ñ specificauit ei ga. spēs diuersas istius coꝛpis: sic fecit in ꝓplexiōe calida ꝛ humida. .lv.

De frigida ꝛ hūida ꝓplexione cerebꝛi.

QUm egredit cerebꝛ ab eq̄lita ta sua ad frigiditatē ꝛ hūiditatē. tūc nō fit mlte declinatiōis ab eq̄litate ẏa ꝛ nāli. Si āt additur exitus eius ad illō: cadit hñs eā i apoplexiaz ꝛ sil'ia ei. ꝛ pp ꝫ non ē huic ꝓplexiōi diuersitas cū additiōe ꝛ diminutiōe quā necesse fuerit ga. narrare: pp ꝫ q̄ si addit frigus eius aut ipsius hūiditas: cadit hñs eā i paliſiz aut i apoplexiā aut in moꝛtē. cū igit illō ita sit: tūc q̄ztitas exitus eius ad frigus ꝛ ad hūiditatez ē pua tm̄: ꝛ sequūt eum oia accñtia q̄ noiauit ga. ꝛ ñ se gt illō qō dixit i ꝓl'onib⁹ cerebꝛi. viij. nisi qñ cū eo fit cōpatio ꝛ vt ꝓplexio chimoꝛ declinet: sicut ē declinatio ꝓl'onis cerebꝛi: ꝛ vt sit ꝓplexio eq̄lis regionis. qō est: qꝛ ñ ē qō ꝓhibeat qn sit ꝓplexio chimoꝛ ōcliuioꝛ ad caliditatē ꝛ siccitatem ꝛ tunc ñ sequunt illud accidētia cerebꝛi humidi: aut sit ꝓplexio chimoꝛū ad calidū ꝛ siccū ꝛ fit ꝓplexio cerebꝛi declinioꝛ ad frigidum ꝛ hūiduz: ꝛ ñ sequūt illō accidentia frigidi cerebꝛi ꝛ hūidi. Et sil'r ē dispō i pēbus ꝓl'onis ꝛ dispō aeris regionis in hūiditate. ꝛ resistūt quedam haꝫ reꝫ gbusdaz ꝛ pp illud qñ vides cōplexionē cerebꝛi declinuē ad malicīā ꝓplexionis: tūc itende vt declines ꝓplexionez chimorū ad illō qō ē ei ǒriū: nā tu expelles p illō nocumtū descēdēs ad cerebꝛū: ꝛ attrahes p ipz ad illō qō fac iuuamtū magnū. Et ex reb⁹ q̄ citius cerebꝛo ipmēti-uo ē aer

De reb⁹ citius cerebꝛo ipmēti-uo ē aer

xiōe q̄ztū oꝛ mutari caput: ꝛ qō ē i eo pp ꝓplexionem chimoꝛuz. Et i oculis q̄dē hñtis hāc ꝓplexionē ñ apparēt vene. ꝛ pperant ad eū lesio ꝛ nocumētū ex frigidis cāis. et pp hoc sanitas ei⁹ ē istabil' sanitas diuersa: qm̄ qñ q̄z ē leuis capitis valde: ꝛ meat⁹ ei⁹ mūdi a supfluitatibus. ꝛ qñ q̄z adueniūt ei coꝛrize ꝛ catarrus iterioꝛ velociter ex q̄libz cā: ꝛ sensus eius i adolescētia sūt clari cū qb⁹ñ ē infirmitas oio. cū g̃ ꝓtendit cū eo etas: extiguūt ꝛ ǒbilitāt velociter ex q̄libz cā: ꝛ velociter senect⁹ festiat ad ipz i capite cū oib⁹ q̄ sūt i eo: ꝛ pp hoc cito adueniunt ei cani: ꝛ tardat natiuitas capilloꝝ sup caput ei⁹ postq̄z nascunt valde: ꝛ sūt subtiles: debiles: flaui: ad citrinitatē declines. cū ergo ꝓlōgat cū eo tp̄s: tūc si victoꝛia frigiditatis ē amplioꝛ q̄z victoꝛia siccitatis ñ accidit ei caluiciū. ꝛ si accidat ei diuersū illi⁹ donec sit victoꝛia siccitatis mlta valde. ꝛ victoꝛia frigoꝛis supꝛa caliditatē pauca: accidit ei caluicium. .lv.

HUmide vero ꝛ frigide craſes cerebꝛi grauiter faciūt doꝛmientes. ꝛ somnolentos. ꝛ inutiles sensibus ꝛ facile patientes a frigoꝛe. ꝛ facile repletos caput. ꝛ facile patientes catarrū ꝛ coꝛrizā nz calui fiunt hmói.

OMplexio aūt frigida ꝛ hūida qñ vicit sup cerebꝛū tūc vincit super hñtem ipsum ꝓfunditas somni. ꝛ somn⁹ eius ꝛ sensus sunt mali ꝛ sī superfluitates in eo multe ꝛ ꝓperant ad caput frigus. ꝛ accidit in eo repletio velocit'. ꝛ cito aduēiūt coꝛriza ꝛ catarrus et nō accidit etiā hñti hāc dispositionem caluitium .lvj.

HIc igitur sūt signa hearum q̄ in cerebꝛo crasium.

ISta g̃ sūt signa specierum ꝓplexionis cerebꝛi. .lvij

EX his g⁹ tendēs ad vnū qō qz oꝛganum sensus scies cognitiones transferens te de alio ad aliud. sufficiet vo i oculis tm̄ dicere.

QUādo ergo vis scire ꝓplexionis spēs cuiusq̄z instrumētorū sensus: tūc icede hac semita q̄ ꝓcessisti in extractōne signoꝛum cerebꝛi: ꝛ permuta ea ad ipsum: ꝛ suffi-ciat tibi vt rememoꝛet tibi eē oculoꝛū tm̄. .lviij.

QUicūq̄z ergo tāgē tib⁹ oculi mānifeste sunt calidi. ꝛ mouētur facilius ꝛ frequenter ꝛ venas latas hñt. calidi sūt omnes hi: frigidi vero quibus ꝓtrarij, humidi q̄dem q̄ molles simul ꝛ mlte hūiditatis fiūt. sicci vero quidurī simul ꝛ aridi sunt.

DIco ergo q̄ qñ oculi oū tāgis eos calidi sunt. ꝛ mot⁹ eoꝝ velox multum ꝛ vene in eis grosse sunt ꝛ ample tūc calidi. ꝛ qñ sunt ſm diuersitatē illius tunc sunt frigidi. ꝛ qñ sunt molles leni humiditate. tunc sunt hūidi. et quando sunt sicci duri tūc sunt sicci. .lix.

ATleduntur quidem a similib⁹ causis sue crasi facile iuuantur vero a contrarijs sed moderato vsu.

APperat ad eos tius ip̄imūt i cerebꝛo ē aer ꝓtinēs nos: ꝛ qō ꝓtinuat ei er vaporibus vt qm̄ aer puēit ad ipz absq̄z medio ex auribꝫ ꝛ naribus: ꝛ poꝛis. ꝛ iā ꝺclarauit illud gal. in alio lib. ab isto. .lvj.

STe ꝼmo duas ihz expositiōes vna q̄rū ē vt intelligas p ipz oia genera signoꝝ ꝓplexiōis cerebꝛi. ix. ꝛ tollerat vt intelligas p illō signa sūpta ex reb⁹ nālibꝫ cerebꝛi: ꝛ signa sūpta ex eis que occurrunt ei extrinsecus. .lvij.

SEnsus sūt qnq̄z ꝛ oēs iuēti sūt i capite: ꝛ ga. dic i ꝫ ꝼmone q̄ via cognitiōis ꝼmōis in signis ꝓplexiōis cuiusz eq̄lis: ꝛ .viij. egrediētiū ab eq̄litate ē via eadē quā dixit i ꝓplexiōibꝫ cerebꝛi ꝛ ꝓditionē pōit i ea eq̄litatē ꝓp'onis ꝛ regionis: ꝛ ǒclinationē ꝓplexiōis chimoꝝ ad ǒclinatōez ꝓp'onis mēbꝛi istr̄alis siue sensibil': ꝛ ga. qdē ñ pōit exēplū i sensib⁹ qnq̄z: q sūt visus audit⁹: gustus: odoratus: ꝛ tactus: nisi i visu. qō ē: qꝛ iter oc'os ꝛ cerebꝝ ē ꝓueniētia p's ꝛ vniuscuiusq̄z sensus instr̄z ē cognitū ex isto instr̄o excepto istr̄o tact⁹ Ip̄e nāq̄z ē cōis in toto coꝛpe ꝛ tact⁹ qdē ñ est res vna pp ꝫ qꝛ ꝓphendit diuersas ǧrietates qō ē: qꝛ ipse apphēdit calidū ꝛ frigidū: siccuz ꝛ hūidū: duꝝ ꝛ molle: aspeꝝ ꝛ lene: ſz vnusq̄sq̄z sēsuū alioꝝ ñ apphendit nisi vnā ǧrietatē: ꝛ p nēit mediatiōe eius ad illō qō ē p⁹ip̄z: visus. u. apphēdit coloꝛē albū ꝛ nigrū ꝛ q̄ſt iter vtroſq̄z: ꝛ auditus apphēdit vocē acutā ꝛ grauē: ꝛ q̄ sūt iter vtraſq̄z: olfactus apphēdit bonū odoꝛē ꝛ fetidū ꝛ q̄ ē iter vtroſq̄z ꝛ gust⁹ apphēdit dulce ꝛ amaꝝ ꝛ q̄ sūt inter vtroſq̄z: ꝛ significat circa ꝓp'onē cuiusq̄z eo-

Sēsus tactus ē ple⁹ sēsus.

rū p ſex gñia q̄ dixit i cerebro. Cōſidera ergo illud ⁊ itelligeillud ⁊ nō q̄ras a me expoſitiōez cuiuſq; dictiōis. nā noſ nō exponimus niſi q̄ clauſuz eſt ex ſermone eius tm̄. .lviij.

Deiuuātibus ⁊ nocētibuſ lapſe oculorū complexiōi.

SErmo eiꝰ. ſ. q̄ñ ſūt ꝑz diuerſitatē illius ſignifi-cat q; q̄ñ fiūt accidentia illius ḡria accidentibꝰ p̄cedētibꝰ. tūc ipi. ſ. ꝓplexio eoꝝ ſunt frigidi ⁊ ꝑmo eius totꝰ itellectus é: ⁊ fuit ſemita trāſlatiōis vt enunciaret ⁊ q̄ñ ſunt ꝑz ḡriū illius vt eét ſermo manifeſtior. .lix.

QUādo ꝓplexio oculoꝝ é declinās ad vuā q̄litatē feſtinat adeos leſio ex ꝓueniētibuſ rebus ꝓplōni eoꝝ: ⁊ res q̄ ſūt ḡrie ꝓplexioni eorū ſūt cōferētes eiꝭ q̄ñ adminiſtrātur eis vſu tpato. ⁊ vſuſ q̄dē temperati duo ſūt modi: vnus eoꝝ ē ille q̄ ē tpatus iter q̄tuor q̄litates: ⁊ alter ē cuiuſ declinatio ad ptē ḡriā ē e q̄lis ꝓplōnis declinatiōi oculoꝝ ⁊ illius exēplū é q; q̄ñ oculi calidi ſunt tūc aer calidus ⁊ chimi calidi addūt eis caliditatē. quare ſuperfluit q̄litas eoꝝ: ⁊ fit illud egritudo: ⁊ res tēpate nō nocēt eis ſz cōferūt eis iuuamētū minus. res āt iuuatiue ſūt eis ꝑ hō q; minuūt caliditatem eoꝝ. nā ſi caliditas é eis in ꝑmo gradu: ⁊ iuuamētū ē eis cuius frigꝰ itez é i ꝑ gradu. q̄ñvo ſupfluit frigꝰ eis: tē ledit ⁊ nocet. .lx.

QUlt q; oz vt preſentē facias mētē tuā i oi ꝓplexione i q̄cūq; mēbrorū ē: in quo imprimūt cāe. nā ſi ledit a cauſis calidis ⁊ iuuat a cauſis frigidis: tūc eſt calidū ſi e conuerſo: tunc é frigidū: ⁊ ꝑz hanc itentionē eſt in hūidis ⁊ ſiccis: ⁊ in ꝓplonibus ꝓpoſitis ē. Et manifeſtū é q; iuleſio ex rebꝰ q̄ꝝ ꝓplexio ſimilis eſt ꝓplexiōi eoꝝ: ⁊ iuuant ex rebꝰ ḡrijs eis in cōplexione q̄ñ vtuntur vſu tēperato. .lxi.

ET hoc cōe i oi cognitōe craſeos oīſptis mēminiſſe oz. ET oz vt ꝓſideran do ſues hoc ⁊ accipias illō radicē ꝑmunē i ſignificatiōe eius ſup omnē ꝓplexionē in oi membro. .lxi.

MAgnitudo vero oculoꝝ cū ꝓportiōe q̄dē ⁊ opatōuz vtute mīkitudinē ſubſtātie eucratā ex qua oculi facti ſunt oñdit: q̄ vero ſine his multā q̄dē ſubſtantiā: ſz nō eucratā declarat. VAruitas oculorum vero cum ꝓportōe q̄dē ⁊ virtute opationuz: puā q̄dē: ſz eucratā declarat ſubſtantiā: ex q̄ facti ſunt oculi. cū nō ꝓportiōe vero q̄dā ⁊ vitio opationū: puam ſimul ⁊ iutilem eē ſignificat ſubſtantiá oculoruz.

MAgnitudo q̄dem oculoruz q̄ñ é cuz ꝓportiōe ⁊ bonitate ſuaꝝ opationū: tūc ſignificat q; materiavñ creati ſūt fuit mīkta ⁊ eq̄lis. Et ſi nō é magnitudo oculoꝝ ab his duabus ꝓprietatibus q̄s narrauimus: tūc ſignificat q; materia fuit mīkta ſz nō fuit eq̄lis. VAruitas vero ſi é cū ꝓportiōe ⁊ bonitate opationū: tunc ſignificat oz materia ex qua cauſati ſūt fuit pauca ſz tñ equal. ⁊ ſi eſt cū malitia ꝓportionis ⁊ malitia opatōnum ſuaꝝ: ſignificat q; illa ſubſtātia ex q̄ cauſati ſunt fuit pauca ⁊ mala. .lxij.

EA vero q̄ ſunt ſcōm colores ſic oz determinari glauci q̄dez oculi ſplendētes humiditate pura ⁊ nō multa: luminis ſplendidi ſunt continentia: nigri vero ecōtrario. medij āt ſunt ſm medias cauſas.

ESſe autē coloris oculoꝝ hac via oz te determinare. dico ergo q; glaucedo vicit ſup oculos ex multitudine ſplēdoris clari qui perfluit in hūiditate clara nō mīkta: ⁊ q; nigredo vincit ſuper oculos ecōtrario illius medius vero inter glaucedinem ⁊ nigredinez ſit per cauſis medias. .lxiij.

GLaucus vero oculus aut ꝓp magnitudinē aut ſplendorem cryſtalloidos aut i ſummo poſitiōem: aut per ſubtilis ⁊ aquoſi hūoris q̄ eſt ſm pupillā paucitatē ⁊ puritatē fit. oībus q̄dem ſimul ꝓueniētibꝰ ſūt glauciſſimi. Si vero hec quidem horū adſint: hec vero non: magis ⁊ minus in glaucedine cōſiſtunt.

GLaucedo aūt vincit ſup oculos aut ꝓp magnitudinē hūiditatis grandinee: aut ꝓp claritatē eius: aut q̄ñ locus eius é locus eminēs aut ꝓp paucitatez humiditatis ſubtilis a quoſe que ē in loco pupille ⁊ claritatē eius. ⁊ quādo aggregant iſte cāe oēs eſt oculus i vltimo glaucedinis. ⁊ ſi que daz earum ſunt iuente: ⁊ q̄dam earum nō: é augumētū ⁊ diminutio in glaucedine ſm illud. .lxiiij.

NIger vero oculus fit aut ꝓp in ꝓfundo poſitionez aut ꝓp puitatez cryſtalloidis uamētū q̄ fit aut eſt p cauſas ḡrias eq̄liſ ꝓplexionis ꝓplexiōi egrediēti mēbri: aut p cāſ eq̄leſ aut illaꝝ q̄rū ꝺclinatio ē pua. Cuius exēplū ē vt ſit hoc mēbꝝ quod mutat calidū ⁊ ſiccum i ꝑmo gradu: tunc iuuamētū huic mēbro é aut equale aut decliue ab equalitate ad frigus ⁊ hūiditatē q̄ꝫtitate gradus vnius. q; ſi addūt frigus eius ⁊ hūiditas ipſius extrahit mēbruz a ſua ꝓp'oue: ⁊ facē peruenire ipꝫ ad malā ꝓp'onē. Et oz vt itelligas q; ga. i ſmōe ſuo vſus eq̄li dixit vt adminiſtret cā ḡria ſm gradationez ⁊ ordinē ⁊ nō errabis i ipſa vel ꝑma vice: ⁊ adminiſtres eam ⁊ nō ledes membrum. .lxi.

QUando magnitudo oculoꝝ eſt cū ꝓportiōe ⁊ bonitate viſus ſignificat q; mā ex q̄ cāti ſūt oculi multa fuit ⁊ eq̄lis: ex lq̄ poſſe fuit vt ꝟtus catiua aut creatiua facēt oculos magnos ꝓportionales fortitudini viſuū. ⁊ ſi é magnitudo oculoꝝ abſq; ꝓportiōe ⁊ ñ ē ꝟtus i viſibꝰ tē ē ſignificatio q; mā multa fuit ⁊ ieq̄lis. ñ igr̄ ꝓportiōnatū fuit ꝟtuti vt facēt ex ea q̄d oportuit: i puitate āt oculoꝝ dixit. q; ſi ē cū ꝓportiōe ⁊ bōitate opationū eoꝝ tē ē ſignificatō q; mā ex q̄ ſūt fuit pauca ſz eq̄lis. ſz ſi é cū malitia ꝓportiōis ⁊ malitia opationū ipōzū ſignificat q; illa ſba ex q̄ fuerunt creati fuit pauca mala. Diuerſitatē g̃ fec̄ iter ꝑmōez ſuuz hūc ⁊ illd q̄d dixit i cerebro q̄d é: q⁊ vitupauit cerebꝝ puū ꝑz q̄ꝫcū q; formā fuēit fcm̄: ⁊ ñ vitupauit ocꝭos puos ꝑz q̄ꝫcūq; diſpōnē. Et cāz q̄dē i vitupatōe ſua q̄ vitupauit puitatē cerebri iā ꝓmiſimuſ ⁊ ex planauimꝰ illd q̄d ipm ē radix nuche ⁊ neruorū. Et iſtis q̄dē oz vt ſit

Nō debēt gradus medicinarū eleuari ſupra gradus mēbri leſi grius.

Nō vitupat puitas oculoꝝ ſic puitas cerebri.

magnitudo ꝛ ẋt⁹. oculi ãt sũt rami ꝛ ñ radix. ñ g̃ nocet puitas eoꝝ qñ ẽ cũ ꝓportiõe ꝛ bonitate i visib⁹: qð ẽ qr ẋ t⁹ cũ iuenit mãz puã eq̃lẽ: fecẽ ex ea oculos bonos puos Cũ ẋo ẽ puitas eoꝝ cũ ꝓportõe mala: nz bonitas ẽ i visib⁹ tũc mã ex q̃ fuerũt fuit pauca mala: ꝛ pp̃ fuit necario ab ea q̃litas siue ꝺbilitas ẋtus cãtiue fecẽ g̃ oculos malos. lxii

EXpõit sermõez suũ istũ pp̃ hũc ꝑmonẽ. lxiij.

INtellectũ ẽ ex ꝑ ꝑmõe qꝫ splendor clar⁹ ẽ claritas hũiditatz grãdinee ꝛ magnitudo ei⁹ ꝛ reliq̃ q̃ ipe dixit: ꝛ qꝫ splendor ñ clar⁹ ẽ ꝑz g̃riũ illi⁹. Et ga. gdem narrat cãs fuscedis q̃s noiauit i eis q̃ ꝑmissa sũt in ingredie oculoꝝ. lxiiij.

SErmo iste ẽ itelligendus. lxv.

De hũo recrystallino.

PUpilla est foramẽ qđ videt in oculo: ꝛ ẽ foramẽ vnee tunice. ꝛ hũiditas subtil q̃ ẽ i ꝑ foramine vocat albugiea ꝓpter sil'itudinẽ suã cũ albugine oui ꝑtilis: hec ergo hũiditas si est ꝑtil' ꝛ multa ẽ oculus hũidior. ꝛ si ẽ pauca ꝛ grossa ẽ oculus siccior. lxvi

HUmiditas autẽ ꝑ grandiea ẽ q̃ sit visus. qꝛ i ea firmant imagies colorꝝ eorũ q̃ videnť: ꝛ oia q̃ sũt in oculo ex tunicis ꝛ hũoribꝫ: aut sunt iuuãtia in ea aut fuiẽtia ei: pp̃ ꝑ g̃ qñ idurat facit oculz siccior ẽ: ꝛ qñ mollificat facẽ oculũ hũidiorẽ: ꝛ hũiditas albugiea rorat eã deforis. cum g̃ supfluit grãdinea ab ea remouet ex ea quod ñ rorat eã albuginea. q̃re fit durior ꝛ quando fit durior fit oculus siccior. ꝛ si miuat grãdinea ab albuginea. alterat eã albugiea: q̃re facit eã molliorẽ. quapp fit oculus hũidior. ꝑ est g̃ aut qꝛ splendidũ ꝛ rutilãs pfecte nó ẽ: aut qñ subtile hũidũ aut amplꝰ aut puꝝ nó est: aut ꝓpter q̃dã horꝝ aut pp oia natum est fieri magis ꝛ minus i eis: quẽad modũ dictũ est prius.

SEcedo ãt vincit sup oculũ aut pp puitatez hũiditatis grãdinee: aut qñ locus eius ẽ locꝰ pfundꝰ: aut qñ nó ẽ clara nz luminosa: aut qñ hũiditas ẽ subtilis: aut est in pupilla plus q̃z oz: et nó est clara: aut pp aggregationez alicuius horꝝ cãꝝ ꝛ additio fuscedis ꝛ diminutio eius fit ꝑz q̃ diximus nup in glaucedie. lxv.

SUbtile q̃dẽ huiꝰ modi hũidũ a quo sius ꝛ amplꝰ fcñ hũidiorẽ demõstrat oculũ quẽadmodu si spissius ꝛ minus fiat siccior ẽ.

ET humiditas subtilis q̃ ẽ i pupilla qñ est subtilior ꝛ amplior q̃z ozvides oculũ humidiorem q̃z oz: ꝛ similr si est illa hũiditas grossior ꝛ minor q̃z oz est oculꝰ siccior. lxvj.

CRystalloides vero siqdez durꝰ sit siccior ẽ opat oculũ: si vero mollꝰ hũidiorez Ita vero vt siqd superadat contempantie subtilis siccior ez: si vero deficiat cõtrarium.

HUmiditas ãt grãdiea si ẽ durior q̃z oz: facit oculũ siccior ẽ: ꝛ si est mollior q̃z oz facit oculũ hũidiorem ꝛ similiter etiaz si superfluit sup hũiditatẽ subtilẽ donec nõ equeť ei: ponit oculum siccior ẽ: si miuť ab ea. ꝓit oculũ ꝑz ꝓtrariũ illius. .i. vltimũ qđ dixit ga. in signis ꝓpꝛionis ocꝛorũ ꝛ mãifestũ ẽ ex eo qꝫ aggregauit i eo sex gña signoꝝ q̃ dixit i cerebro Cõsidera g̃ illud ꝛ iqre vt extrabaꝭ signa cuiusqꝫ sẽsuũ reliq̃ꝝ p̃ hunc mõz: nã qñ tu exercitatꝰ fueris cũ visu i eo qđ dixim⁹ ex signis ꝓpꝛionis cerebri: ꝛ ex signis ꝓpꝛionis oculi nõ occultabũť ubi cetera signa ꝓpꝛionis audit⁹. nz signa ꝓpꝛionis odorat⁹: nz signa ꝓpꝛionis tact⁹: nz signa ꝓpꝛionis gust⁹. Et itellige a me: qꝫ volo p auditũ istrz audit⁹: per odoratum istrz odorat⁹: p gustũ istrz gust⁹. p tactũ istrz tac. Exẽpluz illi⁹ i instro gust⁹ ẽ: qꝛ si lingua ẽ magna cũ ꝓpõtiõe ꝛ ẋtute sens⁹ gust⁹: ꝛ ẽ cũ eo difficile patiens a cãis calefaciẽtib⁹ ꝛ ifrigidãtib⁹ ꝛ exsiccãtib⁹ ꝛ hũectãtib⁹: tũc ꝓpꝛio ei⁹ ẽ eq̃liz: ꝛ mã ex q̃ gñata ẽ mꝛta ꝛ eq̃l. et ꝑz hũc mõz stabiz si fueris remẽorat⁹ oia q̃ dixit ga. ꝛ extrahes oẽs ꝓpꝛiones simplices ꝛ cõpositaz. et ga. qđ dimisit dicere i oculꝭ q̃uoꝝ ꝓpꝛiones ꝓpositas: ꝛ sũt ca. ꝛ sic. ca. ꝛ hu. fri. ꝛ sic. fri. ꝛ hu. qñ sũt cognite ex ill' simplicib⁹ cuiꝰ exẽplũ ẽ: qꝫ si ꝓpꝛio oculo ꝛũ sit calida ꝛ sic tũc aggregãt i ea signa ꝓpꝛionis ca. ꝛ signa ꝓpꝛionis sic. Sũt g̃ oculi ca. et vene eoꝝ grosse et ãple ꝛ oculi cũ ꝑ sũt duri ꝛ sic. ꝛ ñ ẽ polẽ vt sit motꝰ eorũ velox: qñ eoꝝ siccitas ꝓhibet ab illo. ꝛ si sũt ca. ꝛ hu. tẽ calidi sũt oculi ꝛ velocis motꝰ ꝛ vene eorũ sunt grosse ꝛ ãple: ꝛ videbis eos plenos hũiditate: ꝛ ꝑz hoc exẽplũ rõcinare ꝛ ñ expectes a ga. nec a me vt dicam⁹ tibi omnia particularia.

CIncipit tractatus de corde. i

INꝑmõe oñdit ga. qꝫ cõplexio cuiusq̃ mẽ-

DE cordis aũt crasibus ꝺincepꝭ dicať ꝓ us hoc commemorantibus nobis qꝫ vnamquãqꝫ ptẽ calidiorẽ aut frigidiorẽ aut siccior ẽ aut humidiorem seipsa factã eẽ dicim⁹: nó ad aliquã aliã comparantes. quantumcũ qz eniz cor fiat q̃dã natura frigidissimũ multo calidius ẽ secundum crasim calidissimo cerebro.

OPortet ãt vt dicam⁹ nũc eẽ specificuz complexioni cordis ꝛ dicemus in primis: quia nos q̃ dicim⁹ in vno quoqz horꝝ mẽbrorum qꝫ est calidius aut frigidius aut humidius aut siccius q̃z eẽ debet nos nó dicim⁹ illõ ꝓparãtes illõ ad aliõ: nam cor si ꝓsequ̇ť in frigore qð ẽ vltimum qð est polẽ ipsum cõsequ̇ in humana natura: tũc ꝓplexio eius secũdũ ꝺispositionẽ eius ẽ i vltimo calidior compꝛione cerebri. ꝛ si ꝓsequať cerebꝝ vltimũ qð polẽ ẽ ipsum conseq ex caliditate horꝝ i natura: tũc ꝓplexio eiꝰ ẽ multũ frigidior ꝓpꝛione cordis. .ij.

CAlidiorꝭ g̃ vt ad ꝓpriũ modũ referam⁹ cordis signa iseparabilia q̃dem ꝛ familiaria hec sunt magnitudo respiratiõis: ꝛ pulsus velocitas: ꝛ frequentia: ꝛ audacia: ꝛ ad actiões impigruz Si vero cor ad plurimum veniat caliditatis: furor ẽ eis ꝛ maniaca confidentia Est autem ꝛ pilosum eis pectus. ꝛ que circa hypocondria ꝛ his proxima. in pluribus vero ꝛ totum corpus caliduz ex calido cor-

bzoꝝ nāt̄ ẽ alia ẽt a cō-
plexiõe alteri⁹:z ꝙ eq̄-
litas ꝯplexiõis i vnoq̄
qz mẽbzoꝝ ẽ ꝓpzia illi
mẽbzo. Et qñ dicit̄ i eo
quod ẽ calidi⁹ aut fri-
gidi⁹ aut ficci⁹ aut hũi
diuꝫ nõ dr̄ illõ nisi ꝑ cõ
paratiõez ad cõpl'onẽ
eius nãle:nõ ꝑ cõpara
tionẽ ad cõpl'onẽ alte-
rius mẽbzi.

Nõ gra
duant
mẽbza
nisi ꝑ cõ
pationẽ
ad com
pl'onez
ei⁹ nã-
lem.

.ij.

Magnitudo respi
rationis fit vt sit
qõ ingredit̄ de
aere frigido pl's q̄z qõ
egredit̄ de vapoze fu-
moso gñato a calore
cozdis:z sil'r est dispõ
i frequẽtia et velocitate
pulsuꝫ ei⁹: z seq̄t̄ vt sit
pulsus ẽt maioz. qõ ẽ:
qz velocitatẽ z frequẽ
tiã ei⁹ p̃cedit pulsuꝫ ma
gnitudo. dic̄ ꝯ ga. velo
citatẽ pulsus z frequẽ-
tiã eius tm̃. z tacz õma
gnitudine ei⁹: qm̃ illud
est res ꝯñs ouz ẽt i coz-
poze ñ ẽ egritudo q̄ de
bilitet ꝟtutez. z cũ mo-
ses aie sunt sequẽtes cõ
plexionẽ corpis seqũ
tur ad caliditatẽ cozdis
virilitas z festinãtia z
reliq̄ q̄ dixit de mozib⁹
z posẽ ẽ qdẽ ꝑ philoso
phiã acqr̄i istos mozes
z castigatões z discipli
nã legũ: z pp̃ h̃ ẽ itelle-
ctũ ex ꝟmone ei⁹ ꝙ isti
mozes sũt sequentes a
caliditate cozdis: oũ ñ
ꝓhibet aliqd ab eis. z
multitudo qdẽ pilox ẽ
ꝯsequẽs multitudinem
materie eozuꝫ: z est va-
poz fumosus ex q̄ ge-

Onerank pili. .iij.

Uod ãt caliditas aperiat mem
bza qñ cõtingit iueniri
ipaz additã in p̃n. gñatiõis illõ vex ẽ qm̃ ipa
extẽdit mẽbza z ãplificat ea: vexẽt ꝙ magnitudo pectoris z ei⁹ par
nitas sint sequẽtes res
duas: q̄x vna est dispõ
nuche: z altera ẽ dispõ
cozdis. illõ ẽt ẽ verum
nucha qdẽ ozik i poste
riozi pte cerebzi. cum ꝯ
cerebzũ ẽ magnũ ẽ illõ
qõ gñat̄ ab eo ꝓportio
nale ei i magnitudie: et
de fit nisi maxime ꝑtra ope
tur epar. Dicentur ãt pau-
lo posterius totius corpis
cognitiões.

Signa gᵒ cozdis ꝙ
ẽ calidi⁹ sua ꝯple-
xione eq̄li q̄ ei sũt
isepabilia z ꝓpzia sunt ma
gnitudo respiratiõis z ve-
locitas pulsus z frequẽtia
ei⁹: z virilitas: z festinãtia
ad actionẽ: ꝙ si fortis cali
ditas sit valde i cozde tc̃ ex
signis eius velocitas ire: z
audacia z furoz: z pect⁹ h̃
tis hãc dispositionẽ ẽ mul-
toꝝ piloꝝ: z p̃cipue anteri
oz ps ei⁹ z qõ ẽ i vẽtre z la
teri⁹ z locis ꝓpiqs cozdi
vl' pectozi: z i pl'ib⁹ dispõ-
nib⁹ eius totũ corpus cale
fit calefactiõe cozdis si nõ
resistat ei epar resistẽtia ve
hemẽti z dicam post pau-
lulum signa totius corpo-

.lll.

ris.

Est ãt latitudo pe
ctozis calidi coz-
dis cognitõ: nisi z huic ali
qñ cerebzum maxie contra
opet̄. qm̃ ãt spialis medul
le magnitudo ꝓportiõalis
ẽ illi plurimũ: z tanta sunt
spõdilia ꝟz magnitudinem
quãta spinal' medulla: ita
qz z spina tota. Cõiungit̄
vero thoraꝝ ad posterioꝛẽ
partez ꝟm lõgitudinẽ q̄dẽ
eq̄l' methafreno. secũdũ la
titudinẽ vero cũ q̄dã ꝓpoz
tiõali grossitudie spõdiliũ
ꝯiũctio fit ꝟz illam spinam
cum vero caliditas cozdis
dñata fuerit augmentabit
thoracẽ: z dilatabit scõz p
mã gñationem ꝓportõal'r
hui⁹ caliditatis. iõ ẽt z cũ i
puo q̄dẽ capite thoraꝝ po
sit⁹ fuerit. maxia scõm coz
fit cognitio caliditatis. qñ
vero i magno puus maxie
z hoc ꝓpziũ signũ ẽ cozdis
frigidiozis. si vero ꝓportio
nem hẽat cũ capite: alijs si
gnis determinãdũ erit de
cozde ita vt ex thoracis q̄ti
tate nil accepturus sis.

Amplitudo pecto-
ris ẽt ẽ ex significa-
tionib⁹ calidi coz-
dis nisi resistat cozdi in il-
lo ẽt cerebzũ resistentia ve
hementi. ꝙ ẽ: qz q̄ztitas nu
che i pl'ib⁹ dispõnib⁹ est ꝓ
portiõal' cerebro z q̄ztitas
spõdiliũ ẽ ꝟm q̄ztitatez nu
che. oz gᵒ vt sit q̄ztitas vor
si toti⁹ ꝟm illõ: z pect⁹ q̄dẽ
ꝯpositũ est supra ptẽ vorsi
z sunt. xij. spondiles ab eo
qõ ẽ sub ceruice sic̄ ꝯponi-
tur nau is sup lignũ: super
qõ ẽ ei⁹ fabricatõ. ex illo gᵒ
oz necio vt longitudope-
ctoris sit ꝓportiõalis lon
gitudini. xij. spondiliũ sup
quos est cõpositũ. ãplitu-
do ãt ei⁹ tc̃ ẽ qñ ẽ ꝓportõ
nalis cõpositio ei⁹ q̄ztitat i
z spissitudini spõdiliuz ꝟm
spõdiles. z qñ vincit calidi
tas in corde aperit pectus
z dilatat ipm i p̃n. gñatio
nis sue. ergo ꝟz caliditatez
cordis est ãplitudo pecto-
ris. z sil'r qñ ẽ ãplitudo pe
ctoris cuz puitate capitis
tc̃ illõ ẽ ex maioribꝰ signis
z magis significãtibus cali
ditatẽ cordis. z qñ est stri-
ctura pectoris cuz magno
capite: tc̃ illud ẽ ex ꝓpriori
bus signis frigiditatis cor
dis. z qñ pectus est capiti
ꝓportiõale tc̃ pone deter-
minationẽ tuã in ꝯplexiõe
cordis ex alijs signis. ꝓ-
ea q̃a tu non potes signifi-
care tũc ex q̄ztitate pecto-
ris sup aliquid ex esse cor-

.llll.

dis.

In frigidiori vero
corde pulsus mi-
nores sunt ꝯplectẽtib⁹ nõ
eqt̄ ab eo magnitudo
spõdiliũ q sũt tutamen
nuche: z qñ magnifica
tũ ẽ illõ qõ ab eo fabri
cat̄ sup eas ẽ magnũ: et
pect⁹ qdẽ fabricat̄ sup.
xij. spõdiles ex eis. dispõ
ãt cozdis ẽ qñ pect⁹ ẽ
creatũ vt sit tutam̃ coz
dis z ꝟtesio. q̄ ꝟz dispõ
nẽ cõdis ẽ dispõ pecto
ris: oz q̄ vt ab illo mute
tur figura pectozis vt i
puitate z magnitudie z
ꝟz mutationẽ q̄ztitatis
capitis z q̄ztitatiz cõdis
z manifestũ ẽ ꝙ qñ coz
ẽ calidi⁹ q̄z oz: tc̃ ẽ maio
ris q̄ztitatiz ꝟm ꝙ dixi-
m⁹: qz caliditatiz extẽdit
mẽbra mollia tenera: z
dilatat ea i p̃n. gñatõis
z ẽ augm̃tatio eoꝝ i se-
quẽtib⁹ seq̄ns motũ co
rũ p̃n. rei. Intellige q̄ a
me istud z itelliges ꝑ il-
lud ꝟmonẽ ga. totũ. Et
qñq̄z accidit: raro tm̃ vt
sit q̄ztitas nuche ñ ꝓpõ
tiõal' q̄ztitati cerebri: z
ñ ẽ ꝓportiõalis cerebri
q̄ztitati qñ ꝓtigit i dis-
põne gñatiõis vt sit mã
mala z vt⁹ obik: z illõ q
dẽ paꝝ z raro ꝓtigit: z
pp illõ dixit ga. ꝙ q̄zti-
tatiz nuche i pl'ib⁹ dispõ
nib⁹ ẽ ꝓpõtõal' q̄ztitati
cerebri: z ñ dixit ꝙ illõ
ẽ seq̄ns semp.

.iiij.

Druitas qdẽ pl'
sus ẽ qñ frigus
cozdis ñ idiget
itroitu aeris frigidi ml'
tũ: nz gñat̄ ab eo vapõ
fumosus ml't⁹ cui⁹ exit⁹
sit nec̃ari⁹ cũ festiatiõe
z ꝟtute. at ꝟo qz ñ oz ꝑ
culdubio vt sit tardioz
z vehemẽtioz rar⁹ ẽ: qm̃
si frig⁹ cozdis ẽ puũ. tc̃
puitatiz pulsus suffic̃ i eo
q̄ idiget calozinat⁹. z si
supfluit frig⁹ cozdis nõ
suffic̃ puitas pulsus cũ
illo. idiget ꝯ puitas ca-
lozis inati vt tardet̄ mo
tus pulsuꝫ z rarificetur

Dispõ
pectozi
seq̄t̄ di-
spõnem
cozdis.

De q̄zti-
tate nu-
che q̄zti
tati ce-
rebzi nõ
ꝓpoz-
tionata

qes eius. .v.

Uãdo coz ẽ frigide ꝯplonis nã
tc̃ q̄ztitas ei⁹ ẽ minoz z
conseqūt ab illo puitas
pectozis. Cũ ꝯ pect⁹ ẽ
puũ seq̄t̄ vt sit dispõ re
spiratõis sic̃ dispõ pul

sus eq̄lr.s.vt sit respiratio pua z nō ꝓculdubio sit tardi or z vehemētius sit rara.z qñ mucha ē magna:z segt a magnitudie ei⁹ magnitudo pectoris:oꝫ vt diuersēt respiratio eius a pulsu vt.s.sit respiratioparua rara. .vj.

Sequitur frigus cordiꝭ totū qđ dixit ō morib⁹ dū ñ rēouet eos phia: aut castigatio:aut aliqd ex ꝙsuetudibus. Et dixit i ꝑmōe suo. Ju caliditate cordis z frigore ei⁹ eē corpis totius. vt itelligaꝭ ab eo pillō qz si cor ē cali.ꝙplonis sequit ipsum caliditaꝭ totius corpis. .vij.

Dispō totiꝰ in frigiditate z caliditate seqt dispōnez cōdis.

NOn reměorat⁹ ē gal.resistentie epatis cordi in dispōne cōplonis cordiꝭ calida:z in ꝙplone ei⁹ frigida:ppea qz cor ē origo caloris innati nā si ē calidū:ponit 'caloꝛē inatū i corpe ampliorē z maiorez: pp ꝫ calefit ab eo totū corpus nēcio.z nō pole ē aliqd q̄ꝫuis ꝙseqt i frigore qđ ē vltimum:qđ forsitā ē pole vt ꝙseqt vt resistat caloꝛi inato gñato a compłone cordis calidi z ꝑm ꝫ exēplū qñ cor ē frigidum pōit caloꝛē inatū i corpe miorē.q̄re ifrigidat totum corpus necessario:z nō est pole aliqd q̄ꝫuis ꝙseqt in caliditate qđ ē vltimū vt consequatur ex eo vt resistat paucitati caloris inati a ꝙplexiōe cordis frigidi gñati.z ga.qdē dimisit signa extriseca ꝓpter apparētiā eoꝝ qđ est:qz si cāe calide ipzi mūt i corpus caliditatē cū velocitate: tūc ipse significāt caliditateꝫ cordis p̄cipue si febreꝭ properāt ad corpus z q̄ currūt cursu earuꝫ.z cāe frigide qñ ipmunt i corpus frigiditatē cū velocitate:tūc sūt significātes frigus cordis. z ꝑm hūc modū est dispō i cāis exsiccatiuis: z cāis humectatiuis.z qđ ex ꝑmone ga.remanet intellectum est ꝑm sermones preteritos. .viij.

tiñ ex necessitate tardiores aut rariores.

ET qñ cor ē frigidius sua ꝙplone eq̄li ē pulsus mior eq̄li:z ñ oꝫ proculdubio vt sit tardior aut vehemētioris raritatis eo. .v.

SPiritus vo si q̄dē tāto mior thorax sit q̄ꝫto cor frigidi⁹ pulsib⁹ ē ꝓportionalis.si vero thorax maior fuerit scoꝫ q̄ꝫtitatē frigiditate cordis ñ miorē tm̄.sꝫ tardiorē declarat natura.

REspiratio āt si q̄ꝫtitas puitatis pectoris ē pp q̄ꝫtitatē additiōis frigoris cordis tc̄ ē ꝓportiōal pulsui z si q̄ꝫtitas pectoris est maior q̄ꝫtitate additiōis frigoris cordis: nō ē respiratio mior tm̄ : sꝫ cū illo tardior z vehemtio ris raritatis. .vj.

TAles z timidi z curiosi:z nudum eis pil ē pectus de puitate vero eius determināduꝫ ē:vt priꝰ dictū ē:ꝑm hoc vero z de totius corporis: qualitate.

ET hñs hāc dispōnē a nā sua ē timidus z nō ē ei furiositas: vl virilitas vel animositas et est hñs tarditatē.z plōgationē.z anterior ps pectoris ē nuda pilis.q̄ꝫtitatē āt pectoris oꝫ vt determines ꝑm q̄ dixim⁹ añ z sil'r est eē frigidioris corporis totiꝰ. .vij.

SIccū vero cor pulsus opat duriores z furorē ñ ꝓmptū qdeꝫ : sꝫ ferocē z difficile placabilē

IAm diximus i eis q̄ sūt ꝑmissa q̄ cor ē i loco radicis arboris:z arteria ei⁹ magna nascēs ex vētre ei⁹ sinistro ē similis cruri arboris.z ꝫ cr⁹ q̄ elongat a corde diuidit i duas diuisiões magnas:q̄ruꝫ vna vadit ascendendo sursuꝫ z altera descēdit iferi⁹z ramificāt.ex vna q̄q̄ duaꝝ diuisionū rami mti : sic ꝟge quorū vnusq̄sq̄ vadit ad mēbrū. z sic ramificant ex vno q̄q̄ maioꝝ ramoꝝ rami minoreꝭ.z ex istis iteꝝ rami magis pui:z ñ cessat tal'r illd eē donec pueniat ad arteriaꝭ capillares sparsas i cute z i alijs mēbriꝭ.z qñ dilatat cor:dilatāt oēꝭ arterie corpis simul:z qñ ꝙstrigit ꝙstrigūt oēꝭ ipe simul:ꝫ qđē ē qñ ꝓ manet corpus ꝑm dispōnes sanitatiꝭ aut ꝑꝫ dispōnez in q̄ non mutat egritudo dispōnem arteriaruꝫ:z per dilatationem earum attrahitur aer frigid⁹ ab exterioribus corpis ad iteriora eius z i ꝙstrictione eaꝝ expmit vapor fumosus gñat⁹ in eis.z extrahit ipꝫ ad exteriora corpis:z illū ē ex ofificijs suis capillaribus continuatis cuꝫ eo qđ apparet de cute.et ga. quidē vult q̄ calor inatus euentet ꝓ illd sicut euētat ignis ꝓ flabellū z strigit z figit eius accensio ꝓ euētationez:z eq̄tur ꝙpl'o eiuꝰ Et ari. vult q̄ sermo ga.sit verax:z q̄ remānsit super ipꝫ aliud residuuꝫ qđ ē radix in eo q̄ dixit ga. Et hoc residuum est q̄ motus cordis z arteriaꝝ generant per frigcationez eaꝝ caloꝛē innatū z euētāt ipꝫ fil'r.z ꝓ hūc motū gñat spūꝰ aialis deferēs ſbaꝫ aie z ꝑꝓ illud cū ex arteriis gñatꝰ ab eo qđ ascēdit ad cerebrū ex duab⁹ arterijs:q̄rū vna ascēdit z altera descēdit texant rhetia i se iuicē mirabil'r itrātia z moueant motu mirabili valde:gñat ab eis species spūs dīerētis ex partib⁹ aie ꝓtē ei⁹ rōnalē.

In dilatatione cordis dilatantur oēs arterie.

De gñatiōe spirit⁹ aialis.

Et vtrisq; qdē vī q; vita sit a motu cōdis ⁊ arteriaꝝ. ⁊ q; ꝟtutes motiue ⁊ sūt viuificātes sūt fixe i cōde: ⁊ currūt i arterijs ad vnāquāq; ptē corpis: ⁊ acgrūt eis vitā sibi ꝓpriā ⁊ calitatē inatā ꝓpriā. ⁊ dispō pectoris i eo q; ipz trahit sua ꝓstrictiōe ꝫ vapore fumoso gñato i corde: ⁊ qꝫ attrahit ꝫ aere frido ad cor erit dispō cordis ⁊ arteriaꝝ i eo qꝫ attrahūt ꝫ aere frigido ⁊ i eo qꝫ faciūt exire ꝫ vapore fumoso. ⁊ dria iter vtrasq; est q; pect⁹ mouet voluntarie: ⁊ fac exīr q; aggregat i eo ex eo qꝫ expellit ad ipz cor: ⁊ fac itrare ad ꝓcauitates suas aerē frigidū quē attrahit cor. Et ego qdē vidi i anatomia rē mirabilē ⁊ ē q; itromisi manū meā i aiali ꝫcollato adhuc se agitāte ad corita q; secui pect⁹ ⁊ tetigi ipz vehemēt ⁊ calidi ratis: ⁊ fort ⁊ flāme ⁊ cū res sit sic dixi: tūc manifestū ē q; respiratio ⁊ pulsus mutant: ⁊ figunt ꝑm tres cās: vna eaꝝ est necitas: ⁊ est ꝓseruatio calitatis inate ⁊ euentatio ei⁹ ⁊ gñatio spūs aial. Et se cūda ē ꝟtutes motie: nā si ipse sūt fortes: faciūt operationes suas absq; phibitiōe ⁊ si sūt debiles alterant earuz opatiōes. Et tertia est istri obedientia. nā pect⁹ ⁊ arterie qñ sūt sana: obediūt ꝟtutib⁹ in opatōib⁹ suis. ⁊ qñ sūt infirma nō obediūt. Et mālfe ē q; ipe ꝟtutes sūt q̄tuor spēs: ꝟtutes .s. dilatātes. ⁊ iste agūt cū spē villoꝝ: ⁊ ꝟtutes retinētes: ⁊ iste agūt p spēz aliā villoꝝ: ⁊ ꝟtutes q̄ retinēt ⁊ faciunt getē p⁹ dilatatōz: ⁊ ꝟtutes retinētes faciētes duas getes opāt oib⁹ spēb⁹ villoꝝ mbri i arterys. Hoc qdē ē mānifestū i anatōia q; ipse hnt duas tūicas. s. tūicā cui⁹ villi sūt lōgitudiales: ⁊ tūica c⁹ villi sūt latitudinales. ⁊ aggregāt vtroq; villi capiētes exteri⁹ trāsuersē. In pectore ꝟo iste spēs i villis iueniūt in lacertꝫ pectoris. Et lacerti qdē pectōis mouēt p illō qꝫ aduēit eis ex nēuis ⁊ pp hoc ē mot⁹ pectōis p volūtatē. Et sapia qdē creatōis sūmis i vnāq; haꝝ rex ē mirabil⁹ ꝓpōis valde. Ma

De causis respiratōis ⁊ mutationis pulsus.

Motus pectoris ē volūtarius.

nifestū ē ḡ ex eo qꝫ narrauim⁹ q; qñ cor ē calidi⁹ ⁊ siccius nā q̄z ꝓuenit ei: tē corp⁹ ei⁹ ⁊ corp⁹ arteriaꝝ ē sicci⁹ ⁊ duri⁹ pp exiccatōez: ⁊ respiratō ⁊ pulsꝰ st veloces magni ⁊ freq̄ntes. ⁊ magnitudo qdē ē vt igrediat p eā aer frigid⁹ plus: fz aer ꝫ velocitatē itellige vt tps mot⁹ i dilatatōe sit plus: ⁊ i ꝓstrictōe min⁹: fz freq̄ntia fit qñ duo tpa qetis sūt miora. qꝫ é: qr qñ ñ sufficit magnitudo cū eo qꝫ necariū est: vtiť nā velocitate: ⁊ cū ñ saffi cit cū illo vtiť freq̄ntia itellige ḡ illō totuz qꝫ dixi tibi ⁊ scieꝫ p illud to^m q̄ idigeꝫ ex eē signi ficatōis frigoris p inspiratōz: ⁊ p pulsū sil. ⁊ itellige p illō ꝑm ōem ga. cui⁹ exēplū ē: q; si calitaꝫ augmētat: augmētat magnitudo: ⁊ ñ cessat magitudo addi tōe ei⁹ vsq; ꝓseqť nā finē suū: ⁊ tē vtiť nā velocitate p additiōem calitatꝫ. Cū ḡ ñ sufficit velocitaꝫ: vtiť ēt freq̄ntia. ⁊ eḡrio qñ minuiť calitas: tē ꝑmū qꝫ accidit ē diminutio freq̄ntie: qr rarificatqeꝫ ⁊ cū additť dimiutio ei⁹ additť raritaꝫ: ⁊ cū ꝓseqť effectū suū tardat: ⁊ ñ cessat tarditaꝫ addi donec ꝓseqť statū suū: tē ḡ magnitu° icipit minui minorat ḡ puls⁹: ⁊ nō ē tibi vt puideas p pulsū ꝟmiculosū ⁊ formicalē. isti. n. nō sūt veloces nz magni sz sūt spissi: freq̄ntes pp ōbilitatē ꝟtutis. Et noꝫ ñ pōim⁹ tibi exēplū nisi ꝑz necitatē tm̄: ⁊ ē calitas: nā alterāt respiratio ⁊ pulsus ꝑz ꝟtutē ⁊ ꝑz istrz ēt. ⁊ totū illud ē itellectū p ꝟtutē sermōis nr̄i. Et tu stude i eo ex lib. ga. i respiratōne ⁊ pulsu: ⁊ ñ ē malū vt ponā tibi ex^m ēt ex dispōe ꝟtutis: ⁊ exēplū i dispōne istri. Uirtuz .n. qñ ē salua fōrt ꝫ efficit oia q̄ dixim⁹ i eo q; pterut ⁊ qñ ōbilitat ñ pt extēdere venā: ⁊ extēdere ipaz i oēs diametros ei⁹. ⁊ pp hoc minuiť magnitudo. ⁊ cū diminutōe magnitudis addūť freq̄ntia ⁊ velocitaꝫ: ⁊ additť freq̄ntia vt ꝓpleat p eā illud qꝫ deficit a cōplemēto sui p magnitudiné ⁊ velocitatē. Instrm ꝟo ⁊ ē corp⁹ vene si ē obediēs dilatat ipz ꝟt⁹. ⁊ si ñ ē obediēs minuiť magnitudo

De causis respiratōis ⁊ mutationis pulsus.

Et vtrisq; qdē vī q; vita sit a motu cōdis ⁊ arteriaꝝ. ⁊ q; ꝟtutes motiue ⁊ sūt viuificātes sūt fixe i cōde: ⁊ currūt i arterijs ad vnāquāq; ptē corpis: ⁊ acgrūt eis vitā sibi ꝓpriā ⁊ calitatē inatā ꝓpriā. ⁊ dispō pectoris i eo q; ipz trahit sua ꝓstrictiōe ꝫ vapore fumoso gñato i corde: ⁊ qꝫ attrahit ꝫ aere frido ad cor erit dispō cordis ⁊ arteriaꝝ i eo qꝫ attrahūt ꝫ aere frigido ⁊ i eo qꝫ faciūt exire ꝫ vapore fumoso. ⁊ dria iter vtrasq; est q; pect⁹ mouet voluntarie: ⁊ fac exīr q; aggregat i eo ex eo qꝫ expellit ad ipz cor: ⁊ fac itrare ad ꝓcauitates suas aerē frigidū quē attrahit cor. Et ego qdē vidi i anatomia rē mirabilē ⁊ ē q; itromisi manū meā i aiali ꝫcollato adhuc se agitāte ad corita q; secui pect⁹ ⁊ tetigi ipz vehemēt ⁊ calidi ratis: ⁊ fort ⁊ flāme ⁊ cū res sit sic dixi: tūc manifestū ē q; respiratio ⁊ pulsus mutant: ⁊ figunt ꝑm tres cās: vna eaꝝ est necitas: ⁊ est ꝓseruatio calitatis inate ⁊ euentatio ei⁹ ⁊ gñatio spūs aial. Et secūda ē ꝟtutes motie: nā si ipse sūt fortes: faciūt operationes suas absq; phibitiōe ⁊ si sūt debiles alterant earuz opatiōes. Et tertia est istri obedientia. nā pect⁹ ⁊ arterie qñ sūt sana: obediūt ꝟtutib⁹ in opatōib⁹ suis. ⁊ qñ sūt infirma nō obediūt. Et mālfe^m ē q; ipe ꝟtutes sūt q̄tuor spēs: ꝟtutes .s. dilatātes. ⁊ iste agūt cū spē villoꝝ: ⁊ ꝟtutes retinētes: ⁊ iste agūt p spēz aliā villoꝝ: ⁊ ꝟtutes q̄ retinēt ⁊ faciunt getē p⁹ dilatatōz: ⁊ ꝟtutes retinētes faciētes duas getes opāt oib⁹ spēb⁹ villoꝝ mbri i arterys. Hoc qdē ē mānifestū i anatōia q; ipse hnt duas tūicas. s. tūicā cui⁹ villi sūt lōgitudiales: ⁊ tūica c⁹ villi sūt latitudinales. ⁊ aggregāt vtroq; villi capiētes exteri⁹ trāsuersē. In pectore ꝟo iste spēs i villis iueniūt in lacertꝫ pectoris. Et lacerti qdē pectōis mouēt p illō qꝫ aduēit eis ex nēuis ⁊ pp hoc ē mot⁹ pectōis p volūtatē. Et sapia qdē creatōis sūmis i vnāq; haꝝ rex ē mirabil⁹ ꝓpōis valde. Ma

De magnitudine velocitate ⁊ freq̄ntie pulsus.

in velocitate: ⁊ frequentia qñ non ē supfluitas āplitudinis pectoris ꝑm supfluitem calitatis cordis. Lix.

Omniū pilosissimi sunt hi ꝑm pectus ⁊ hypocōdria. ad actiōes ꝟo pati ⁊ aiosi ⁊ veloces ⁊ tyrānici: morib⁹ et enim furiosi sunt ⁊ difficile placabiles. De totius vero corporis crasi adhuc ⁊ thoracis amplitudine proportionalr bis q̄ prius dcā sūt determinandum est.

Et hīs hāc dispōné é plus pilosus qꝫ alij boies in anteriori pte pectoris: ⁊ qꝫ sequit pect⁹ ex ventre ⁊ lateribus ⁊ curiosus ⁊ pat⁹ ad actiones velox fortis ire: ⁊ mores eius sūt mores tyrāni vincentis: qm̄ ira ei⁹ mouet velociter ⁊ fit difficilis q̄es eius. eē āt cōplonis toti⁹ corpis ⁊ esse amplitudinis pectoris oz vt determines ꝑm qꝫ añ dixim⁹. lx.

Si ꝟo hūiditas obtinuerit cū calitate: pilosi q̄dem minus bis q̄ prius dcī sūt huiusmodi ⁊ pati ad actiones nō min⁹ ill: ñ tñ ferociores i furore: sed in iram tm̄ pati. Pulsus vero molles ⁊ magni ⁊ veloces: ⁊ freq̄tes: ⁊ spūs thorace q̄dem ꝓportionalr se hīte cordi ꝑm eā dē formā erit sil'is pulsib⁹: minore ꝟo exīte tāto velocior ⁊ freq̄ntior est p̄dictis spūs q̄to ⁊ thorax minor multa vero cōuersiōe scōm crasim fcā ⁊ maxime si scōz humiditatem accidit hoc p̄ ter ea q̄ dcā sunt adhuc ⁊ i putridas egritudies ex corruptis ⁊ putrescentibus in eis humoribus incidant: ⁊ expiratiōes maiores ⁊ velociores inspirationibus ⁊ in pulsibus sistoles velox.

Et qñ vicit sup cor humiditas cuz calidate sunt pili i habente hanc dispōné min⁹ q̄z in illo qué diximus añ. vex tamen nō minuunt in curiositate ad actiones: ⁊ non fit parua ira eius: sed est velox tantū. pulsus vero est magnus mollis: non velox frequens. veruz respiratio ei⁹ quādo pectus est proportionale cordi: est secunduz modum secundum quez est pulsus: ⁊ quando pectus ē minus: tunc respiratio additur in velocitate: ⁊ freq̄ntia ab eo quod monstrauimus secundum paruitatez q̄ztitatis pectoris: ⁊ qñ est respiratio in hac complone multa supflua: precipue si accidit illud vt sit illō in humiditate: tunc cuz eo quod narrauimus accidunt egritudines ex putrefactione: qm̄ humores in hīte hanc dispónem corrumpuntur ⁊ putrefiunt ⁊ fit exitus respirationis maior ⁊ velocior i troitu eius: ⁊ ē cū eo cōstrictio pulsus venaꝝ velox. xi.

Et accidit i loco eius mutatio in motu et quiete. ix. Dot iste pmo itellect cū ps qꝫ diximus nuper. x. Dot iste pmo ē itellect ps qꝫ diximus i eo qđ prterut. et iā excitauit i eo sup hoc totū qđ dixit de eē respiratois et pulsus et canōes qb sciunt pticularia pulsus ex dispōnib sanitatꝭ et egritudis. qđ ē: qr qñ cordis pplexio ē calior qꝫ or. et hūidior ponit totū cōp calidi et humidi si nō resistat ei epar i humiditate sua. et qñ addūtur calitas et hūiditas ipsi et ñ resistit ei epar i hūiditate fit pplo chimor recipiēs putrefactionē et corruptōez: et pp hoc accidūt ab eis febres putride. Et ppr pulsus oib fe. putridis ē vt sit exit respiratois p pstrictiōez pectoris et p pstrictionē arterie a matoris et velocioris itroitu eius p dilatationē eaꝝ. qđ ē. qr gñat a putrefactōe humor vapor fumosus plus. qre ē necariū extrahere ipꝫ et expellere ipm a corpe pls qꝫ indigeat calor inatus i troitu aeris frigidi. calor. n. inat i dispōne febriū ē mior p declinatōez eorꝫ. qđ ē qr fe. ē calor accītalis. et calor inatus ē caliditas nālis: quē debilitat calor exne: pp debilitatē g caliditatis inate ñ ē necessarium vt itret aer frigidus mult qñ eueniet. et pp putrefactionem humorꝫ gñat vapor fumosus mlt in cui egressiōe ē necessaria magnitudo pstrictionis et velocitas eius. Et pp illō segꝫ ab eo qp dixim res ppr̄ias cū putrefactione: et ē freqntia pulsus post dilatationē. s. vt sit reges post dilatationē minoris tpis. qꝫ ges fcā post constrictionem.

De nā pulsus oium fe. putridarum.

Dilatatio ergo frigidi et humidi ē tarda et pigra. Et ideo pulsus frigidi et humidi ē tardus. Et ideo pulsus frigidi et humidi ē tardus. Et ideo pulsus frigidi et humidi ē tardus

sitis significet sup cõplexionẽ. Mores ãt inati sunt ꝑm preparationẽ ad quos nascit hõ. vel sũt ꝑm qꝫ oꝛ medi cũ ponere signa significãtia sup ꝯplexionẽ nãle: quapp oꝛ eũ q significat p eos vt caueat ab erroꝛe moꝝ acqsi toꝝ. Et via cauẽdi istud est vt ꝯsideret si illud quo moꝛi gerat hõ est ex lege ad quẽ intẽdit ex quo moꝛigeratus ẽ ꝛ ex ꝯsuetudib⁹ eoꝝ q sunt de doctrina sua: ꝛ moꝝ q sũt de arte sua: ꝛ ꝑteritũ sue ꝯsuetudinis. vbi gra lex qñqꝫ precipit vnum aut prohibet: tũc ĩa mo rigerat ois qui obedit ei per illud: ꝛ silr consuetu dines regionis. Occidẽ talib⁹. n. sunt mores eis cõicantes: ꝛ turcis sunt mores cõicantes eis: ꝛ arabib⁹ sunt mores cõi cantes eis: ꝛ silr opifices artium: nam mores scri ptoꝝ sunt alij a moꝛibus militũ: ꝛ alij a moꝛibus mercatoꝝ. q si ꝓtingat vt sint leges ꝛ consuetu dines eoꝝ de regione ꝛ artes ꝓueniant: acqret hõ aliquos exmoꝛib⁹: ꝛ ille hõ nã inueniet ex se ipso mores sepatos ab alijs moꝛib⁹. Et qñ mo net ipm aliqua ex rebus tũc dimittit mores suos acquisitos ꝛ apparent ex eo mores sui innati.

Illi ergo mores sũt ser uãtes significationes su p complexionẽ eius. Et ego qdẽ iam vidi virum calidi coꝛdis ꝛ sicci na tura: ꝛ fuerũt mores ei⁹ lupini: naꝫ sup seruos su os ꝛ sup seruiẽtes suos: ꝛ oẽs super quos habebat dñium: ꝛ dilecta erãt ei bo na ꝛ operationes pulchre dicte ex lege: ꝛ cõmixtio eo rũ q̃ sunt ex ea: ꝛ castitas. ꝛ religio ꝛ indumenta iustoꝝ ex cõparibus ꝛ industria iustoꝝ ex opationibus suis: ꝛ ingsitio q̃stus liciti in lege: ꝛ oia ꝯria: ꝛ moꝛigeratus ẽ cum religioso ꝛ bono: ꝛ cum hoc qñ aliqua res moue bat irã eius cõmouebat ei ira: ꝛ ꝓperabat ei ira: ꝛ ira scebat: qꝫuis moꝛigerat⁹ eẽt ex religiõe: Et postqꝫ ꝯse cutus ẽ etatẽ ꝑme senectutis multiplicatũ ẽ illud quod gñat cõplo ei⁹ ca. ꝛ sic. ex cho. ni. Et secuti sunt illõ hu mores melãcholici: ꝛ apparuerũt i coꝛpe eius pustule multe ẽt ex ꝫ humoꝛe vsqꝫq̃ ꝑteryt humoꝛ: ẽt perdituꝫ fuerat multũ ex eo qõ acqsiũ fuit: fuit g̃ qõ appuit õ lu pinositate ei⁹ ꝛ ipsi⁹ duritie i dispõe castitatꝫ eius ꝛ ei⁹ religione nimia significatio verax valde sup victoriã ca liditatis. ꝛ sic. sup ꝯplonẽ coꝛdis ei⁹ ꝑm ꝫ exẽplũ age i signis sumptis ex moꝛib⁹. Hoc. n. caplm ẽ magni lucri ꝛ iuuamẽti in medicina ꝛ phia. i medicina qdẽ: qm̃ scit ꝯplo vincens ex moribus vincẽtibus nã: ꝫ in phia qm̃ scit cõplexio vincẽs cã maloꝝ moꝝ. iclinet g̃ ꝯplo ad ꝯriũ eius sicut dr̃ i regimine sanitatis: ꝛ acqret hñs eaꝫ mores acqsitos ꝯrios moꝛibus nãlibus in eo aut p di sciplinã. aut p ꝯplonẽ ꝛ phiaꝫ: aut p legẽ: ꝛ castigatõeꝫ ꝛ hoc qdẽ est magis iuuatiuũ i nutritione ifantiũ. ipsi nãqꝫ veloci⁹ sunt recipiẽtes illõ qõ recipiũt ex disciplinis ꝛ fit consuetũdo in eis id. q. res esset inata eis.

De vtilitate ist⁹ capli.

¶ Incipit tractatus de epate. i.

IAm dixim⁹ q calitas qñ est magis vincens nã a ꝑncipio creatiõis i aliq̃ mẽbro ꝝ: tũc ipsa dila tat illud ꝛ facit ipm maius: ꝛ ꝓp illud seqt ab ea qñ inata ẽ ei addita i epate vt epar sit maius. ꝛ fit ẽt ab eo qõ nascit ꝓportõale. ꝛ nascẽs ex ipso ẽ sic crus: ꝛ est mũ sãguis frigidiõ ꝛ vni uersa coꝛpis hitudo frigi dioꝛ nisi ea q̃ circa coꝛ ca lida fuerũt nuda pit hy pocõdria ꝛ venter. ¶ Et qñ epar est frigi dũ: tũc signa ei⁹ sũt strictura véaꝝ ñ plsatiliũ vt si plus flegma. ꝛ sanguinis fridioꝛ ꝛ vt sit totum coꝛp⁹ ꝓpinqus ad frigus si calefiat coꝛ ipm: ꝛ vt sit qõ ẽ sb hypocõdriis ꝛ vẽtre nudũ pilis. iij.

¶ Iccioris vo epatis sanguis qdẽ spissioꝛ ꝛ pauciοꝛ: vene dure ꝛ vniuersa coꝛpis habitudo siccioꝛ vt durioꝛ. ¶ Et qñ epar est siccũ tũc ex signis eius est q sãguis grossioꝛ ꝛ pauciοꝛ ẽ: ꝛ q vene ñ pulsatiles sunt dure: ꝛ coꝛp⁹ totũ siccius est. iiij.

¶ Umidioris vero venaꝝ q calefiat coꝛp⁹ totũ nisi resistat ei coꝛ. Coꝛ nãqꝫ qñ est frigidi⁹ ponit coꝛpus frigidius: ꝛ ꝓp illud seqt q qñ q̃ztitas frigoris coꝛdis ẽ sic quãtitas caliditatis epatis. vt sit ꝯplo coꝛpis equal iter caliditatẽ ꝛ frigidi tatẽ qm̃ frigus coꝛdis ꝛ caliditas epatis sũt pmixta. ij.

De dubus generibus humoꝝ melancholicorum.

¶ Phlegma ntaurale ẽ sanguis diminute digõnis. ¶ Cũ g̃ epar ẽ frigidũ: sequit a frigoꝛe ei⁹ puitas ei⁹: ꝛ qõ generat ex eo ex vẽis: ꝛ ꝏbilitas digõ nis sanguis: ergo generat ab eo flegma: ꝛ propter dimi nutionem caliditatis ipsius epatis accidit flegmati vt infrigidetur. Generant aũt a flegmate naturali quod ẽ phlegma dulce spẽs famose ꝛ multe diuersi phlegma tis. Acetosum quidem est qõ ex eo est subtile: ꝛ frig⁹ ei⁹ ꝓpinquũ. salsum vero ex eo est cuꝫ accidit vt ei dñetur caliditas super ipm exiccans humiditatem eius subti lem dulcem. qõ ẽ: quia subtile eius suffumigatur ꝛ re soluitur ꝛ remanet salsum: quoniam accidit ei simile qõ accidit aquemaris. Utreum vero generatur pp super fluitatem frigoris super ipsum: ꝛ sanguis iterum qñ in toto coꝛpoꝛe est frigidioꝛ sequitur ab eo frigus coꝛpo ris: nisi resistat ei coꝛ. Nam coꝛ quando est calidius ca lefacit totum coꝛpus. ꝛ si est quantitas declinatiõis fri goris epatis plus declinatione q̃ztitatis caliditatis coꝛdis: sequitur ab illo vt sit coꝛpus equale inter calidi tatẽ ꝛ frigiditatẽ. ꝛ paucitas g̃natiõis piloꝝ apparẽs

De gñatõe phlegmatis nãlis ꝛ suarum ſpẽrum.

est qm̃ materie eox gñatio minozat̃ p frigus epatȝ.iij.

SErmo iste iã ẽ itellectꝰ:z iã dimisit ex eo rememoróne resistẽtie cozdis epati. Et cã illius ẽ.qz ozigo hũiditatis totius cozpis ẽ ex epate:sic̃ ozigo calitatȝ totius cozpis ẽ ex cozde.cũ g̃ epar est siccũ minozatur humiditas cozpozis:sicut qñ est coz frigidum infrigidatur cozpus ꝑm omnem dispositionem. ℣ iij.

ISte sermo intelligi lectus est.qõ é:qz resistentia cozdis est in hac dispõne ꝑm hõ g̃ ꝓpꝛio eius exiccat humiditatẽ epatis.z ga.qdem exponit illud post paululum. ℣ v.

DIbus z potus aggregant̃ i stomacho:z ꝓphendit eos z õ coquit eos donec fiat totũ illud i essentia aq̃ ozdei. Et aristote.qdẽ hoc chilũ noiauit:z ba. elegit ꝑ nomen ẽt. deinde epar attrahit huius chili ꝑbaz a stomacho z ab itestino ieiuno ꝓ venas multas epatis q̃ noiant̃ mesaraice epatis ex pozta epatis ramificate. z é vna q̃ nascit̃ ex cocauitate epatis.z continuant̃ q dã eax cum cozpe stõachi:z plurime eax ꝓtinuant̃ cũ intestino qõ noiatur ieiunũ. Cũ ergo puenit ꝑba chili in epate decoqt ipm itezũ: z fiunt ex eo.iiij.hu.z Ari. quidez noiauit eos chimos z gali.qdẽ elegit ꝑ nomẽ. ex eo igit̃ qõ est ex ipso crudũ.z qõ non est perfecte digõis gñat̃ chimꝰ phlegmatȝ. Et ex eo qõ de ipo digestũ est quod ẽ pfecte digõiȝ gñatur sanguis purus. z ex eo qõ ex ipso est supfluitas z fex:generat̃ hũoz melancholicus: z ex eo qõ de ipo ẽ spuma generat̃ humoz colericus. z creatoz qdez sublimis ordinauit splenẽ vt attraheret humozẽ melãcholicũ donec mũdificet̃ chimus sanguis ex eo: z ozdinauit fel vt attraheret humozẽ colicum donec mũdificet̃ sanguis ex eo. Et nõ ozdinauit hũoz flegmatȝ mẽbz ꝓpriũ ex quo mũdificet̃ san.imo posuit ipz pmirtũ i sãguie vt ꝓpleat̃ digõ i eo post tps:z ꝑfiat sanguis i venis:z hũectet mẽbza.z pp iuuamẽta alia.z ꝑ nõ ẽ locus numerãdi oia ea. Et qñq i vẽis g̃ñant̃ ét in ceteris mẽbzis isti chimi.iiij.z g̃ñant̃ i vnoq̃q eoz mõi diuersi. qõ é.qz associat̃ eis oibz sãguis a ꝑn.g̃ñatõis sue i epate.z currit cũ eo ex eis cutuȝ attractõ euadit splenẽ z fel.z ozdinauit creatõ sblimis duos renes vt attrahãt aquositatẽ sanguis. Cũ ergo epar ẽ ca.z sic.fac̃ sanguinẽ grossum decliuiozẽ ad caliditatem z siccitatẽ: z generant̃ ab eõ oia que noiauit galienus. ℣ vi.

ORi é fons totiꝰ caloriȝ:z ex eo ꝓcedit i mẽbza totiꝰ cozpis mediãtibz arterys z i vnoq̃q mẽbroꝝ figit̃ calas q̃ ẽ eiꝓpa ꝑz qꝫ acqrit̃ ex cozde i ꝑnᵒ g̃ñatõis z segt̃ coz i calitate epar qm̃ ẽ creatũ vt õcoq̃tȝ baz chili:z faciat eũ chimũ.segt̃ g̃ ab illo illõ qõ dixit ga. Ai ꝑ sermõe. ℣ vij.

PAr é fons humiditatȝ cozpis. qõ ẽ:qz ipz é illud qõ g̃ñat chimos.cũ g̃ ipz sit fons vl radix hũiditatȝ cõpis z sit sic.ñ ꝓt aliõ mẽbrũ ꝙuertere cozpz ad hu.s. vt resistat sic.eiꝰ i ꝑmis: deide addat sup illud:z ꝙuertat cozpz z fac̃ ipm postq̃ȝ fuerit siccum nã humidũ. ℣ viij.

DE hũiditate epatis.

ON ẽ fcã epatis hũiditas media iter ꝑ vt sit vincẽs sup siccitatez cozdis:z victa sit a calitate epatis:nisi pp ea q qñ coz ẽ siccũ calefacit totũ cozpus z exiccat ipz:qõ est: qz calitas addita nã sup calit vtenteiz mẽbroꝝ iuuat siccitatẽ i desiccãdo hũiditatesq̃ꝑ segt̃ vt vincat hũiditatẽ epatȝ. Et qm̃ epar ẽ fos hu.segt̃ ab illo vt sit hũiditas eiꝰ media iter ꝑ vt sit vicẽs:z victa magis q̃ calitas epis. ℣ ix.

QAnó q̃ intellr totũ illud é q ꝓximi chimoꝝ q g̃ñant̃ i epate attrahit cõ ex vẽa ꝓcaua ꝑbmersa z ep effũdit illud i vẽtré cõdis finistꝝ:z õcoqt illõ cõiterũ ari.vo vl q coz é illõ q decoqt z g̃ñat sanguinẽ puꝝ mũdũ q̃ nutriũt mẽbza nobilia.z ga.ꝙuenit ei ꝑz ꝑ:z diuẽificat i eo q ẽ pꝰ illõ ari.qdẽ vr̃ q coz ptit̃ nutrimẽtũ: z influit ꝟtutes nutritiaȝ ad reliq̃ mẽbza q̃ st̃ ꝑ eo mediãte epate. ad vo ga. vl q ep ptit̃ nutrimẽtũ z influit virtutes nutritiuas ad reliq̃ mẽbza absq̃ meᵒ z ꝑ qdẽ diuersitas nõ nocet i arte medicine:pp q epar ꝑz suiaz ari.ẽt ẽ mẽbrũ nobile ad qõ influit coz virtuteȝ suas nutritiuas:z figunt̃ i eo:z sustẽtant̃ i eis: z influit eas coz ad reliq̃ mẽbza. q̃ sunt sub eo mediãte epate. Et gal.vult q epar influit has ꝟtutes mẽbzis absq̃ medio:z influit eas ad mẽbza supioza mediãte corde. Sequit̃ g̃ a duabus snijs sit̃ q epar ẽ mẽbr nobile: cuius alteratiõe alterat̃ cozpus:z sũt q̃ꝑtitates coꝝ.s. cozdis z epatis resistẽtes:z fit totum cozpus ꝑm q dixit ga. x.

Differẽtia inter chilũ z chimũ.

Phlegmati ñ ordiatũ fuit receptaculũ ꝓpriũ si cut̃ alijȝ

ꝓ frigiditas qdẽ calitatẽ.

QCalitas q̃ ꝓfluit ex corde ꝑtvicẽ frigiditatẽ q̃ ꝓfluit ab epate sic̃ fridita ꝙ cõdis ẽt vicit calitatẽ epatis.vii.

SIccitatẽ vo ipossibile est ad cõtrariũ a corde humidiori facto adduci.

SIccitatẽ vo que est ꝓp epar ñ ꝑ cozqꝫuis sit humidius vicere eam z cõuertẽ ad cõtrarium. ℣ viij.

MEdia vo ẽ q̃ ab epate hũiditas eozũ q̃ dcã sk̃:z magȝ siqdem ab ea q̃ i corde ẽ vicit siccitatẽ q̃ꝫ siccitas ab hũiditate

HUmiditas vo q̃ est ꝓp epar ẽ media inter duas dispõnes q̃s dixim⁹ qõ ẽ. qz siccitas cozdis vicit eã plusq̃ꝫ humiditas q̃ ẽ ꝓp coz siccitatẽ q̃ est ꝓp epar. ℣ ix.

JNus vero calitate ãplius aũt minus frigiditate: facile. n.vincibilis est hec earũ que ab epate ꝓrumpunt qualitatum.

ꝓ frigꝰ qdem cozdis vicit calitatem epatis plꝰ q̃ꝫ vicat siccitas eiꝰ hũiditatẽ ipsius z caliditas cozdȝ frigꝰ epa

Sermo iste itellect⁹ ē ex ꝓteri ta expositione xi.

TOtus iste ꝑmo itellectus erit qñ itellexeris eē putrefactōis q̄ gñatur ex additiōe chimorū.ꝛ itellect⁹ eoꝝ ē ꝟz hunc modū. Qñ mltiplicañ chimi mali in corpe:aut multiplicañ vn⁹ eoꝝ:aut ꝓles vno aut currūt i membriꝫ: aut resoluūñ a mēbriꝫ supfluitates eorū: aut ꝓhibet cursū eaꝝ:ꝛ resolutionē supfluitatuꝫ eaꝝ res alia.ꝛ hec res alia aut ē ꝺbilitas ꝛtutis:ꝛ ē vt pigra sit ꝛt⁹ a delatōe eaꝝ ꝛ ipsaꝝ regimīe:ꝛ vocañ replectio ꝟz ꝛtutē:aut ipleāñ vasa ꝛ extēdāñ diametris suis:ꝛ vocañ illud repletio ꝟz effusionez ꝛ accidit ēt lz sit ꝛtus fortis vt ꝓhibeāt resolutionē supfluitatum eoꝝ opilatiōes gñate ab eis: aut spissitudo pororꝝ: q̄re coartāñ:ꝛ ꝓhibeñ eoꝝ resolo.ꝛ ñ resoluūñ:ꝛ qñqꝫ refundunñ ad q̄dā mēbra ꝛ inuiscañ i eis:ꝛ qñqꝫ ñ effundunñ. verūtñ qñ coartāñ ꝛ ꝓhibeñ eorū resolo putrefiūt. ꝛ qñ putrefiūt generatur a putredie eaꝝ calor extraneus:ꝛ a putredie eaꝝ generātur q̄dē pustule oēs ꝛ apāta ꝛ cōruptōes mēbroꝝ:ꝛ fe. putride:ꝛ alie egritudies. Et ga. q̄dē totuꝫ illud i hoc libro sūmatiꝫ tetigit:ꝛ tu videbis istud in eo qꝺ est post ꝛ ex eis que generant opilatiōes sunt viscositas humoꝝ:ꝛ grossities eoꝝ. Et plurimuꝫ generationis illiuꝫ est ab additione humiditatis.ꝛ ex eis que resoluūt opilatiōes. ꝛ ꝓhibent coartatiōez:ꝛ resoluūt viscositatē humorū:ē additō caliditatꝫ. qm̄ ipsa liq̄t hūorem ꝛ subtiliat ipꝫ. Intellige ergo illud ꝛ cō

De mō gñatōis putredinis. ꝛ opilatiōis.

tis:mlto plus ē vincens q̄ꝫ siccitas cordis humiditatē epatis ꝓpea q̄ frigus qꝺ ē ex epate ē velociꝰ ꝛ ꝓpinquus ad vicendū q̄ꝫ oēs qualitates q̄ sunt ex eo. x.

MAnifestū est g° qm̄ si in idipsum concurrant principiorum. vtrorūqꝫ crases totum corpus ꝓfcē circa eas disponeñ Bicenñ g° paulo posterius totius corpis cognitiōes.

IAm g° manifestum ē q̄ qñ aggregātur haꝝ duaꝝ radicum ꝙplexiones super rem vnaꝫ tūc totius corpis ꝟz rectitudinē ꝛ ꝺitatē ꝙplo fit vtriusqꝫ cōplexio ꝛ enunciabo post paululuꝫ signa q̄ signi ficant ista. xi.

HUmidū q̄dē sil⁹ ꝛ calidū epar minus quidem calo:ꝛ sicco ea q̄ circa hypocōdria sunt opatur piloſa. Plurimū ꝺo sanguinē ꝛ venas magnas ꝛ corpis hitudinē hūidā ꝛ calidā si non ea q̄ circa cor sunt ꝙ operētur. Si vero amplius vtriusqꝫ q̄litatibus auertañ ab eo q̄ ꝛm nāz ꝓmptē ꝙsumunñ a cachochimis ꝛ putrefaciētibus egritudinib⁹ adhuc ꝺo magis si plurimū augeañ hūidū. paululū ꝺo calz. siꝺo eꝝrio paꝝqdē humidū:plurimū vero calz mime cachochimi fiunt.

ET q̄ñ epar ē calidū ꝛ hūidū tūc ipm facit pilos in eo quod ē sub hypocōdrijs minꝰ q̄ꝫ in hñte epar ca.ꝛ sic.ꝛ facit sanguinē ꝛm plurimum qꝺ ē:ꝛ facit venas non pulsatiles magnas ꝛ totuꝫ corpus hu.ꝛ ca. si non resistat corepati:ꝛ elongeñ ꝙplo epatis i ꝺuabꝰ q̄litatib⁹ sil⁹ plo boc a nāli ꝺispōne: festinat ad hñtē ipsum egritudines putride q̄ sunt ex additiōe chimoꝝ ꝛ precipue si addūtur humiditates additione multa valde ꝛ addañ calidi tas additiōe parua:ꝛ econtrario. s. vt sit additio humiditatis pua ꝛ additio caliditatis magna valde tunc forte ñ accedit hñti hāc ꝺispōnē malitia chioꝝ. xij.

QUidius ꝺo ꝛ frigidius epar sine pil⁹ qdē hz hypocondrium: sanguinem vero magis opaꝫ flegmaticum cum venaꝝ gracilitate ꝛ vniuersū corpꝰ silr se hñs nisi ea que a corde sunt ad ꝙria illō traducāt. frigidum vero ꝛ siccum epar pauci sanguinis ꝛ gracilium venarum efficit corpus:ꝛ frigidius ꝛ hypocōdrium nudum pil⁹:nisi ꝛ hic vincat cor.

ET q̄ñ epar est frigidum et humiduꝫ tc qꝺ ē sub hypocondrijs est nudū pilis:et i sanguine vincit flegma cū strictura venaꝝ nō pulsatiliū: et ē totū corpꝰ ꝟz ꝓpinq̄tatē ꝺispōnis buiꝰ: nisi ꝙvertat ipm cor ad ꝙrium et q̄ñ ē epar frigidū et siccum tūc corpꝰ eius ē pauci sanguis strictura venaꝝ et quod est sub hypocondrijs nudum pilis nisi vincat cor. i.

STesticulorum vero crasis calida qdē maxime venerea est et masculorum gñatrix et citius pubescunt eis partes genitales.

DUādo aūt ꝙplō testiculoꝝ ē calꝛior caliditate nāli tc hñs eā ē venereꝰ multe gñatōis ꝓficiēs et festinat i eo natiuitas piloꝝ i mēbris gene

De multiplici sanguiꝭ significatiōe.

para istud cū eo qꝺ ꝟ terut de expōne nr̄a:ꝛ itelliges p illud ꝛmonē galieni. xy.

DOmē sanguis apꝺ hy. Et gal. ē cōmune. significat. n. vnāquāqꝫ duarū itētionū:quaꝝ vna est aggregatio chimorū ꝓmixtoꝝ in venis: sicut illud qꝺ vidimꝰ i phlebotōia egredi. Iste. n. sanguis nō est purus:ꝟz in eo sūt oēs chimi q̄tuor:ꝛ q̄m sanguis purus tingit ipꝫ colore suo ꝓꝓrio ꝓp mltitudinē suā:ꝛ illō ē q̄ ipse est plus alys hūoribus natura. tūc noiañ sūma eoꝝ, noie eius. Et ꝛa est sanguiꝭ purꝰ:ꝛ hic paꝝ fit singularis:ꝛ purificatur ita q̄ nō associeñ ei alius chimoꝝ Cū ergo est epar siccū exiccañ humores:ꝛ ꝓp frigus eius est paꝝ decoq̄ñs eos debilr: sequiñ ergo ab illo paucitas chimoꝝ:ꝛ sunt illi de qbus enunciat ga. in hoc sermōe. s. sanguiꝭ: ꝛ residuū sermōis eiꝰ est itellectuꝫ ꝛm q̄ ꝓtexit de expōne gal.

CIncipit tractatuꝫ testiculorum. i

HAlienus exponit i hoc ꝛmōe ꝛ in hoc qꝺ ꝓtinuañ cū eo ex sermōe: in testiculi:cāz ꝓncipatus testiculoꝝ. qꝺ ē: qr ipsi alterāt totū corpꝰ ꝛtutes aie sil⁹ ꝟz mutationē ꝙplonis eorum Ex illo ē q̄ videmus ꝺmutatōe corpoꝝ hominū ꝛ aialiū castratoꝝ q̄ ꝙvertunñ ꝛ ꝺclināt ad nās mlieꝝ p abscissionē testiculoꝝ. ꝛ ex eo ē reliquū qꝺ narrauit ga. in diuersitate cōplexionis eoꝝ. Nā q̄ñ ꝙplo testiculoꝝ ē ca. fit homo ꝺsideras coitū ꝛ fortis sup eo multe gñatōis ꝓficiscēs i eo: ꝛ mltiplicaꝫ i eo qꝺ sequiñ eos gñatio vaporis q̄ ē mā piloꝝ appet ergo ꝓ hūc ꝛmonē q̄

De variis ſpmatis gñatiõibus

qñ cõplexio eoꝝ ẽ calefaciũt totũ corpꝰ Jã ḡ dixit hv. q ſpma vẽit ex toto cõpe i diſpõe motꝰ coitꝰ: z gñat i teſticul ſic ſpũa i oꝛificijſ eãꝝ qñ iſtimulãt: ſic gñat a pcuſſiõe vnda maris Et ga. qdẽ dixit q teſticuli ſũt in qbꝰ gñat ſpma. Ariſt. qdẽ dixit q ſpma gñatur i vẽis iuolutis. ſ. i vaſis ſpmatis: z pplet eiꝰ gñatio i teſticul. at ẽo qualitcũq diuerſificẽt diſpõnes: ẽtus q fac ſpma deferẽs ipm i diſpõe coitus. ſ. ẽtus gñatiua ex oibꝰ ẽtutibus cõpis ad teſticlos currit: z fit ſpma pprehendẽs eã. ſeqt ḡ vna duaꝝ reruꝫ: aut vt ſit ẽtus gñatiua fixa i teſticlis: aut vt aduẽiat teſticul i diſpõe coitus ẽtus gñatiua: z figat ſpmate itra teſticlos z egrediat ſpma deferẽs donec gñet ex eo z ſãguie mẽſtruo embꝛio Et qñcũq illoꝝ fuerit mãifeſtũ ẽ ab eo q teſticulis ẽ pncipatus ſequens epatis pricipatum.

Ignificauit q ipſi ifrigidãt cõpus: z hñs eos tepeſcit a coitu: z ẽ pauce gñatiõis: z nõ pficiẽs z minoꝛant ẽ i eo qõ ſeq̃ pectinem z coxas z ptes vmbilici: z qõ eſt ſub eo: pili. iij.

Quãdo teſticuli ſunt humide cõplexiõis ꝺclinat coꝛpꝰ ad humiditatẽ. z exuberat illud in vtriſq qõ gñat ex ſpmate pp mltitudinẽ mãe: z pp illõ eſt ſpma multum ſubtile: z ecõtrario qñ ſũt ſicci. Et cã i mltitudine ſpmat z paucitate eiꝰ z ipſiꝰ ſubtilitate z groſſitie z pficuo z nõ pficuo illiꝰ ẽ illud ꝑz q eſt teſticuloꝝ cõplexio. qõ eſt qz continuant cũ eis arterie multe z vene. z nerui magni multi q deferunt eis ſpiritum z ſanguinem z reliquas virtutes. Decoquunt ergo ipm ſanguinẽ z cõuertunt ipm in ſperma: z figunt in eo ẽtus generatiua z reliq virtutes. Ariſt. vero dixit q i ſpmate eſt q̃dã itelligẽtia diuina. q eſt cõtinẽs. ſ. circũdans illꝺ q gñat embꝛionẽ. ſegt ḡ qñ cõplexio eoꝝ ẽ humida vt multiplicet in eis mã ſpmatis: z ſanguinis: quando vero complexio eoꝝ ẽ ſicca ſeqtur vt minoꝛet i eis materia ſpermatis. ſ. ſanguinis. iiij.

Aristo. ponit in ſpmate i telligentiam.

Non fit q ſtimulatur habẽs eã velociter valde ad coitũ in pncipio iuuentutis ſue niſi quãdo calor ſtimulat eũ: z ſpma eius ẽ mediuꝫ .i. temperatũ ẽ in pncipio pubertatꝭ ſue pp illud qꝺ remanet cuꝫ eo de hũiditate iſãtie Et manifeſtũ eſt: quia eſt proficiens generationi ihac diſpoſitõe Cũ igit multiplicatur coitus. inflãmat materia ſpermatis per caliditatem teſticuloꝝ: z ipſoꝝ ſiccitatem: q̃re laſſatur z abſcindit velociter: ſi autẽ multum fatiget ſeipſuꝫ ſup additionẽ in eo aduenit ei nocumentum ex illo. ſcꝫ accidunt ei egritudines que generant ex malitia complexionis ca. z ſic. Reſiduũ ſermonis eius itellectũ eſt. v.

Hec cõplexio facit exuberaꝛ ſpma. z multiplicat ipꝭ z ſtimlat ad coitũ ſicut ſtimulat cõplexio ca. qꝺ ẽ q caliꝺitaꝭ ſtimulat animã: z hũiditas exuberat ſpma: ſequũꝛ ḡ oia ſigna q̃ dixit gal. qñ ḡ vides eas. ſ. ſignificatiões aggregatas: tũc ſcias q cõplexio teſticuloꝝ calida z hũmida ſit natura. vi.

Pauca quidez pilorũ eſt ſeq̃ns paucitas ſeminis z pauca ſpiſſitudo. Et qñ cõplexio eoꝝ ẽ frigida z humida: illud qꝺ eſt in circuitu eoꝝ ẽ nudum pilis: z hñs eã tardat i pncipio cũ ipſe vtiꝛ coitu z nõ fortiter deſiderat ipſum: z ſpma eius eſt aquoſũ ſubtile pauce generatiõis generans feminas. vij.

Rigida vero craſis eſt cõtraria.

Et qñ cõplexio eorũ ẽ frigida fiunt tunc ſigna eiꝰ contraria iſtis q̃ narrauimus. viij.

Humida quidem z multi ſemis z humidi eſt: ſicca vero z pauci ſeminis z mediocriter ſpiſſi eſt.

Et qñ cõplexio eorum ẽ hũida tunc hñs eos ẽ exuberãtis ſpmatis. qñ cõplexio eorum eſt ſicca: tũc hñs eã eſt pauci ſpmatis: z ſpma eiꝰ ẽ ad groſſiti em parũ declinans. iiij.

Calida vero z ſicca craſis z ſpiſſi ſeminis ẽ: z maxime gñatriꝛ maſculoꝝ: z citiſſime ad coitũ excitat. a pncipio gꝰ z hmõi citiſſime pubeſcunt in ptibus genitalibus z in oibꝰ i circuitu ſui: ſurſum q̃dẽ vſq ad regiõez circa vmbilicuꝫ. deoꝛſuꝫ vero vſq ad medium coxaꝝ. Petulca igitur eſt huiuſmodi craſis ſatis ad venerem. Citiſſime vero ſatiat z ſi cogatur nocet.

Et qñ cõpl̃o eoꝝ ẽ calida z ſicca: tunc ſperma ẽ groſſum: z eſt habẽs eã multe gñationis valde z excitat ad coitum valde velociter in pncipio pubertatis ſue z naſcuntur eis pili in locis mẽbroꝝ generatiuoꝝ velociter: z in oibus que ſunt in circuitu eoꝝ: z continuant deſup ad partes vmbilici z inferius ad medium coxaꝝ z habens hanc cõplexionẽ ſtimulatur ad inquirenduꝫ coitum cum virtute: verum tamen laſſatur z abſcindi-

Et qñ cõplexio eorum eſt frigida z humida: illud qꝺ eſt in circuitu eoꝝ ẽ nudum pilis: z hñs eã tardat i pncipio cũ ipſe vtiꝛ coitu z nõ fortiter deſiderat ipſum: z ſpma eius eſt aquoſũ ſubtile pauce generatiõis generans feminas.

Et qñ aggregatur cũ caliditate in teſticulis humiditas tũc pili ſunt m hñte eos in locis gñatiõis minus: z ſpma eius plus verumtamen deſiderium eius ad coitum non eſt plus qꝫ deſiderium alterius: z tolerat coitum multuꝫ preter q eueniat ei nocumentum ex eo: q ſi adduñt due qualitates ſimul additione multa: z caliditas z humiditas nõ poteſt habens hanc complexionẽ prohiberi a coitu quin eueniat ei nocumentum. vi.

Siꝛo frigidi z humidi ſm craſes fiũt teſticuli: nuda fiũt q̃ ſunt in circuitu pil. z tarde coire icipiũt: neq vehemẽtes ſunt ad operatiões: aquoſum vero z tenue ſemẽ eis z paꝝ generans vel non generans: z li gñat: feminas generans eſt.

Et qñ cõplexio teſticuloꝝ eſt frigida z humida: illud qꝺ eſt in circuitu eoꝝ ẽ nudum pilis: z hñs eã tardat i pncipio cũ ipſe vtiꝛ coitu z nõ fortiter deſiderat ipſum: z ſpma eius eſt aquoſũ ſubtile pauce generatiõis generans feminas.

tem materie piloꝝ ex qua gñant:ꝛ illud qꝺ gñat hác mãm ẽ caliditas:ꝛ qñ frigus teſticuloꝝ ꝛ humiditas eoꝝ ponunt eos ita ꝙ nꝺ ꝺecoqt̃ ſanguis.nec ꝺigerũt ip̃m nec faciunt ex eo ſpma equale:tunc ſequunt̃ ab illo oia q̃ oximus. Et gal.qꝺẽ inducit in hoc ſermóe q̃ſtionẽ:ꝛ eſt ſermo eius:generans feminas : ná putat i eo ꝙ ſpma qñ ẽ calidum ꝛ ficcũ:ẽ generás maſculos.

De cã gñatóis maſculoꝝ ꝛ feminaꝝ.

Quare ergo tacuit gali.in eo qꝺ ꝓterijt ꝺe ꝑmone ſuo. Dico ꝙ ꝙ hy.oñdit in líbro ꝺe embꝛyone:ꝙ cã i gñatione maſculoꝝ ẽ virtus ſpmatis:ꝛ in gñatione feminaꝝ ẽ debilitas ſpmatis. virtꝰ ãt ꝛ ꝺebilitas ſũt ꝑz ſententiã ga.hoc mó.ẋtꝰ ãt ſpmatis eſt ſequẽs equalitatẽ ꝙplexionis ꝛ ꝺebilitas eſt ſequés exitũ ꝙplexiõis ab eq̃litate.ꝛ ga.qꝺẽ exponet hãc intentionez in eo qꝺ eſt poſt.ꝛ qñ eſt ꝑm ꝙ ꝺiximus:tũc cõplexio eſt ca. ꝛ ſicca. ꝛ ꝺebilitat ẽt ẋtutem.ergo generat feminas:ꝛ gñatio feminaꝝ eſt a ꝺebilitate virtutis ſpmatis niſi occurrat ei ex viro aut vxoꝛe eius aliq̃d quo ꝛpetur ꝛ generat maſculos:apparet ergo ꝓ illud qꝺ ꝺiximus ꝙ Gali. facit nos rememoꝛari ſermonis eiuſ:ꝙ ſpma frí.ꝛ hu.gñat feminas:ſed generatio feminaꝝ ẽ a ꝺebilitate virtutis ſpmatis:ꝛ generatio maſculoꝝ ẽ a virtute ſpmatis.ꝛ iõ ꝺixit hy.cõplexio calida generat maſculos:ꝛ frigida feminas:ꝛ gal.ꝺixit in expõne illius ꝙ virtus ſpmatiſ ꝑz plurimũ ẽ ſeq̃ns ꝙplexionẽ calidã:niſi ſupfluat ꝫ cõplexio ꝛ redeat ꝺebilitãs eã ꝛ ꝺeſtruat̃ generatio:ꝛ ꝙ ꝺebilitas ſpmatis ꝑz plurimũ ẽ ſeq̃ns ꝙplexionẽ frigidã niſi minoꝛet hec ꝙplo ꝛ non ꝺebilitet eaz.Et ſi nõ eẽt illõ nõ eſſet poſſe vt generaret maſculus in latere ſiniſtro mr̃icis raro:ꝛ femina in latere ꝺextro raro. Nam ſi res eſſent ſequẽtes ſermonẽ hy.hunc ẋẽt ſp maſculus i latere ꝺextro.ꝛ femina i latere ſiniſtro mr̃icis:ꝛ hoc ꝓ vitam meã ẽ exñs plurimũ ꝛ qñq̃ fit ꝺiuerſum raro ꝛ ꝑz minoꝛationẽ reẋ:intellige ergo illud:ꝛ fac illud.Cũ ergo venit ad te q̃rens ꝛ rogans te vt facias ipſuz generare maſculos:tũc extrahe ſigna ſignificantia eq̃litatẽ ꝙplexionis ſpmatis:ꝛ ꝺa ei ꝛ vxoꝛi eiuſ ex regimine ꝛ cibis:ꝛ medicinis bibitis.ꝛ ex eis qꝫ fit ſuppõ.i. peſſarium:ꝛ emplaſtrũ ꝛ iunctio aliq̃d:qꝛ qñ aggregat̃ ſpma vtriuſq̃ in mr̃ice ẽ cõplexio aggregata equalis:cuius exẽplũ eſt ꝙ ſi ſunt ſigna ſignificãtia ꝙ ſpma eoꝝ minꝰ eſt frí.ꝛ hu.aggregata ĩter eũ ꝛ inter illum cuius eſt,ſpma calidũ ꝛ ſiccũ.ꝛ ꝺa frigido ꝛ humi.calido ꝛ ſicco q̃ frigiditatem eius minoꝛẽt ꝛ ipſius humiditatem: ꝛ ꝺa calido ꝛ ſic.frigi.ꝛ humido vt minoꝛent caliditatẽ eius ꝛ ſiccitatem ipſius:ꝛ adminiſtra ex exercitio ꝛ fricatiõe in balneatione ꝛ cibo totum quod confoꝛtat ꝛ pꝛeparat ad exercitium coitus. viij.

Precẽptũ gal. ad generandum maſculos.

Quod aũt calida ꝙplexio adiuuet ad generãdũ maſculos:ꝛ frida ad gñandũ femias iſtõ ẽ:qñ calitas adiuuat ſup ꝺigónẽ qñ ẽ nãlis. Cum ꝙ ꝺigerit ſpmia; virtus eſt in eo magis ꝙpleta. ꝛ qñ frigiditas ꝑhibet a ꝺigõne:ſiue nãlis ſiue accñtalis ſit.Et qñ eſt ſperma crudũ ꝛ iꝺigeſtũ:virtus eius ẽ ꝺebilioꝛ. Et ꝓꝓ hoc fit ꝙ latus ꝺextrũ aꝺiuuat ad generãdũ maſculos ꝓꝓ caliditatem ſuam:ꝛ latus ſiniſtrũ ad generãdum feminas ꝓꝓ frigiditatem ſuam:ꝛ non eſt aꝺiutoꝛium caliditatis.ꝛ ꝑhibitio frigiditatis exiſtẽs cauſa eſſentialis in illo:ſed cã eſſentialis eſt illud quod ꝺiximus nuper ex hoc ꝙ equalitas cõpleẋiõis facit meliozem virtutem:ꝛ exitus ab equalitat e facit eam ꝺebilioꝛez:hoc eſt ergo qꝺ oꝛte ſeruare ꝛ operari in eo. Et manifeſtũ ẽ ꝙ frigus teſticuloꝛũ facit ſpma indigeſtũ: ꝛ eoꝝ ſiccitas mioꝛat. ipſum.Cũ ergo aggregat̃ in eo vt ſit frigiꝺũ groſſum paucum nominat̃ gathẽ.i. exiguum. Intellige ergo illud ꝛ ſcies quoniam non eſt generatiuuz ꝓpter frigus ſuũ ꝛ ſuã groſſitiem ꝛ paucitatem ſuã.Qꝺ ſi conueniat ei in matrice aliud ſperma exuberantis caliꝺitatis:poſſibile eſt vt generet embꝛi onem malũ:aut ſeꝺoꝝ membꝛoꝝ aut ꝺimiɴute forme quod eſt:qꝛ fetus eſt ꝑm illud ꝑm qꝺ eſt complexio ſpmatis maſculi ꝛ femine:ꝺũ non accidit ei in hoꝛa impꝛegnationis ꝓhibens aut alterans intra matricez ꝓꝓ humoꝛes aggregates in coꝛpoꝛe matricis vl̃ ꝓpter cãm aliã quecunq̃ ſit. Jam ergo ꝺeclaratũ eſt ex eo qꝺ ꝺixit ga.ꝺiſpoſitio ꝓncipatus coꝛꝺis: ꝛ ꝙ eſt coꝛ ꝓnceps ꝓrimus:ꝛ ſequit̃ ip̃m in principatu cerebꝛũ: ꝛ ſequ tur cerebꝛũ epar:ꝛ ſequunt̃ epar teſticuli. Et ſciuiſti ſignа ſignificantia ꝺiſpoſitionẽ complexionum vniuſcu in ſqz hoꝝ mẽbꝛoꝝ. Et ſciuiſti ꝙ illud qꝺ ſequit̃ vel qꝺ naſcit̃ ex vno quoq̃ hoꝝ ꝺiſpoſitio cõplexiõis eius eſt: ſicut eſt ꝺiſpoſitio cõplexiõis radicis ex q̃ oꝛitur. viij.

De complexione teſtus.

De hoibuſ q caſtrãtur.

Res ſimilis quandoq̃ eſt ſecundum veritatem ſicut ſimilis ei:ꝛ quandoq̃ eſt non ſimilis ei ſecundum veritatem in re qua aſſimilatur ei:ſz eſt ſimilitudo ꝓpinquioꝛ aut longinquioꝛ. Diſpoſitiones ergo coꝛpoꝛis totius aſſimilantur coꝛꝺi ꝛ epati:aut ſecundum veritatem.aut ſecundum ꝓpinquitatem eoꝝ valde ꝛ aſſimilatur cerebꝛo:ꝛ teſticulis per ſimilitudinem longinquioꝛẽ illa:ſicut accidit vt ſit pectus ꝓpoꝛtionale cerebꝛo:ꝛ nuche per ſpondiles ſuper quas eſt fabꝛicatum. Et ſicut accidit ꝙ quãdo caſtratur homo vt aſſimilerur coꝛpus eius:ꝛ moꝛs ipſius coꝛpoꝛibus mulierum ꝛ moꝛibus ipſarum. Intelli ge ergo illud a gali. Qualitates autem ꝓime que nominantur actiue:ſunt caliditas:frigiditas: humiditas: ꝛ ſiccitas.Ariſtoteles.aũt nominauit eas actiuas : aut enim faciunt aliquid in coꝛpoꝛe:aut quoniaz coꝛpus ꝛ anima patiuntur ab eis ſm ꝙ oñdit in libꝛo ꝑdicamẽtoꝝ:in tertia ſpẽ ex ſpecieb⁹ q̃litatis. Et multotiẽs quidẽ noiantur calitas ꝛ frigiditas actiue:ꝛ nominantur humiditas:ꝛ ſiccitas paſſiue.Caliditas enim qñ ipſa calefacit ꝛ ꝺigerit:ſz frigiditas qñ igroſſat ꝛ congelat ꝛ aggregat. Humiditas vero qñ per eam fit paſſio rei

facili⁹:sed siccitas qm̃ per eam fit passio rei difficilis.z Gal.quidē nominat eas omnes actiuas in hoc loco sequēdo sentētias dialecticas:quod est: q̄litates actiue z passiue in vno terminorum siue capitulorum dialectice continentur.

ix.

Illi qui inuoluntur z super quos cōponitur caro sunt quidam nerui qui continuantur cum carne musculi:z ponuntur in ea:z fiunt villi quibus contexitur caro musculi.Cuz ergo appropinquant fini eius redeūt dispartiti: z aggregātur.z fiet ex eis chorda que continuatur cum membro. Cum ergo colligitur musculus versus radicem suam attrahitur membrum cū quo continuata est chorda ad partem in q̄ musculus est positus:z continuatur cuz musculo. Item arterie q̄ dant ei caliditatez innatam z spiritum animalem cum eo continuantur z continuantur cum eo vene que ibibunt ipsum scilicet que dant ei nutrimētum.Cum ergo arterie dant ei calorem innatū z spm̃ animalem z sanguinem subtilem: z vene non pulsatiles dant ei sanguinem ex quo nutritur:nomiuauit gal.totum q̄ dispatitur in partib⁹ musculi ex venis non pulsatilibus z arterys nomine cōmuni vtriq;: z est vene. Et dixit q̄ illud nō complet substantiam musculi. Et non dant ei nisi sicut riui.s. vene non pulsatiles z adiuuant etiam ad hoc vt remaneant.s. vene pulsatiles .i. arterie. Intellige ergo illud ab eo z non obliuiscaris sermonis eius. Et quando

Que musculoz substantiaz ingrediā tur z q̄ non.

q̄b⁹ be circūuolute sit. Propria.n. musculoz sba hec est vtraq; ad eos vo queniētia ḃ vasoz velut riui q̄dā sit n cōplētes eoz sbaz:sz seruientes ad q̄suatoez.

Et qm̃ dispōnē totiꝰ corpis dicimꝰ tc plurimū qd̄ significamꝰ p illd̄ ex mēbris ē illd̄ qd̄ cadit i p̄mis sub visu:z illd̄ ē musculi iuoluti sup oia ossa. Et musculs qdē ē caro cōposita ex carne simplici pria:z ex villis q̄ iuoluūt z sup q̄s ꝓpōitur caro Et sba q̄dē musculi ppria n ē nisi due iste res vene ād q̄tinuāt cū eis n sūt eis nisi sic rami z riui aq̄:z nō sūt ꝓplētes eoz sbam sz adiuuāt ad ḃ vt rēaneāt.

x.

Jcent igr̃ z eoz cranseos cognitōes ꝑm bn̄ tēpatā bitatoez pmutāt.n. distēpātie regionū cutes ꝑz se formantes: z corrūpūt q̄sdā cognitiōes: itavo z ꝑz bn̄ tpatā regiōez tpe messis seipm soli aliqs nudū exponat:z pmutabit eas cognitōes q̄cūq; ꝑz colores sūt:z i mollitie z i duritie ꝑz ꝓsistentiā. Si vo vt bn̄ tpata ē regio:ita z ipse bn̄ tpata dieta vtaī:nz exust⁹ i sole iaceat nud⁹ vnaq̄q; die plimū:nz vt q̄dā morev gis i vmbra degēs:pfcē cranseos demrabūt signa:q̄si in bis igit i or̄one futura inté

Edam⁹iā itellectū est Bo sū tibi narrans oia signa cōplōnis musculoz i bitatōe tpata bitatōes.n.male ꝓplexiōis mutāt cutē z iclināt eā ad illd̄ qd̄ ꝓuēit eis:z corrūpūt q̄dā signa:z sir ēt si aliqs expōat se i regiōe tpata soli i hora estat]:z corpꝰ eiꝰ sit detectū tc pmutat ex sign]corpis eiꝰ q̄ sūt ex via coloris z duritie eiꝰ z mollitie.z si regio ē tpata z itēdit bn̄s corpi regioe sua itētoe eqlitatis:z ñ expōit se corpe eius nudo soli in oi die lōgo tpe dōec sol adurat eū:z ñ bitz i ūbra sic faciūt q̄dā mor̄ vgis puelle:tc signa ꝓplexionisei⁹ declarāt oia ꝑz vtutes suas. Intellige gꝰ illd̄ a me qd̄ dico tibi.s.q ꝑmo meꝰ ñ ē q̄uis meꝰ ñ sit nisi i eo cuiꝰ ē ḃ dispositio.

xi.

Ompetētil vo crarseos cognitiōes ꝑm totā aīalis habitudinē sunt color q̄dē ex rubeo z albo cōmixtꝰ. Capilli vero rubei z mediocrit crispi vt in plurib⁹. Mediocritas vo carnositas in q̄ntitate z q̄litate Mediū.n.perfecte est huiusmodi corpꝰ oiuz supfluitatū vt hec dicāt z itelligāt ad ḃ necesse ē eteni spissum corpus ad hoc or̄ spissum z tenue:sit adhuc z multam carnē bn̄s z paucā carnē:z crassū z macz z molle z durū:z pilosū z nudū pilis.nihil igr̃ borz ē mediocre:sz q̄ si policleti regla ad sūmum vēit mediocritat] vniuerse: vt tāgētibꝰ q̄dē nz molle nz durū appareat:nz calm neq; fridū:vidētibus vo neq; pilosū neq;nudū pilis:neq; grossū:neq; gracile: nz aliquā aliā bn̄s itemperātiaz.

Bo q̄dē dico q̄ signa ꝓplexiōis i corpe toto sūt q̄ color ē cōpositus ex albedine z rubedie capilli sit flaui ad rubediem z crispitudinē tpati ꝑz primū z q̄ caro ē tpata i q̄litate sua z q̄ntitate sua: qm̃ ḃ corpꝰ ē mediū iter oēs spēs supfluitatū:ppea q2 ois supfluitas n̄ or̄ nec itelligit̄ nisi ꝓpatōe ad ipz q̄d ē:q2 cōpus spissū nō or̄: q2 spissum ē nisi p ꝓparationē ad hoc corpꝰ.z similiter extenuatū

Que musculoz cōplexionē variare possunt

dixim⁹ dispositiōnem totius corporis tunc plurimum quod per illud significatur est musculus: sed iam remansarunt ex corporeres alie multe: z sunt reliqua membra que sunt preter radices.iiij.z que ex eis nascuntur:z que sunt pter musculos sicut ossa z ligamenta z pannicul:z reliqua membra officialia:sicut stomachꝰ z pulmo:z renes:z vesica z alia. Corpus enim totum compositum est ex oibus membris sicut ex musculis z alys.

xi.

Ste condictiones intellecte sunt. rege ergo eas z compara secundum eas signa complexionis membrorum seu musculorum in omni regione z in vnaquaq; consuetudine hominū. quedam.n.regiones z cōsuetudines mutant signa musculorum ita q̄ inclinant ea ad cali.z sic.sicut faciūt regiones ca.z sicce.sicut reꝰ ethiopum. z sicut faciunt artes calē z sicce.sicut ferraria.z quedam regiones z consuetudines mutant signa complexiōis musculorum ita q̄ inclinant eos ad frigus z hu.sicut fac regio fri. z hu.sicut regio sclauorum, z precipue si sint ex eis qui habitāt ad latus fluminis: z sicut faciunt artes fri. z hu.sicut ille cuius cōsuetudo ē balēari omni die.cum ergo cauebis ab omnibus causis que mutant complexionem musculorum z extrahunt eam ab equalitate:tunc signa musculorum q̄ dicit gal.certificantur z verificantur:z si nō caueas ab illo:tunc non certificatur:neq; verificatur illud qd̄ narrabis i eo qd̄ sequit d̄ signo musculorū.

xi.

ISta sunt signa corpis qđ est in meliori forma rũ ⁊ ħ corp⁹ q̃z uis ñ sit iuentũ ſm veritatẽ: ẽ tñ canon ad quẽ cõparatur totũ qđ ẽ in medicina: sic̃ fecit policletus. iste. n. fecit statuaz i vltimo qđ polẽ ẽ ab eq̃litate: ⁊ posuit eam canonẽ p quẽ puenias in operatione statuarum Cũ g̃ dic̃ medicus in cibo aut medicina aut in signo aut in cã q ẽ eq̃lis aut calidũ aut frigiduz aut hũidũ aut siccũ. et q̃z ta sit sũma grad⁹ ei⁹ in caliditate sua aut in frigiditate aut in alio abillo: tũc illud ñ ẽ nisi ſm ꝓparationẽ ei⁹ cũ meliori forax. qz melior formarum ẽ canon medicor ſm intentionẽ logicor. Cõsidera g̃ ħz ſmonẽ ga. ⁊ itera locutionẽ eius multotiens ⁊ invenies ipm intellectum ⁊ scies p illud certificationem expositionis huius. .xij.

ISte ſmo ẽ intellect⁹ si memor fueris oiuz q̃ p teriert. et cã nigredinis capillor ⁊ albedis ipsoruz ⁊ flauitatis eorũ ⁊ mutatiõis coloris eorũ ẽ materia eorũ ex q̃ fuerũt. Et hec qdẽ mã est vapor fumosus per quẽ mundificat nã caliditatem inatã. quod ẽ: qz caliditas inata ẽ vapor tẽperatus quez generat cor ⁊ arterie sẽp: ⁊ vapor fumosus est superfluitas caliditatis innate. qñ g̃ caliditas est fortior facit hunc vaporez aduſtũ nigrũ. ⁊ iste qdem vapor egredit ⁊ ex poris expellit ſm cõtinuitatem. quotiens g̃ egredit ex eo aliqd coagulatur in capillũ. est g̃ color capillor ħz colorẽ hui⁹ vaporis: ⁊ pp ħ ẽ color capillor signuz caliditatis. nam si ẽ niger significat superfluitates caliditatis: si est albus significat frigus cõplexionis: ⁊ si est flauus

De mã capillorum.

nõ dicit: qz ẽ extenuatũ. nisi p ꝓpationẽ ad ipz: ⁊ ſm ħ exẽplũ ꝓpat ad ipz multã carnẽ hñs ⁊ paucã carnẽ ⁊ crassũ ⁊ macrũ: ⁊ molle ⁊ duz: ⁊ pilosũ ⁊ nuduz pilis: ⁊ ñ ẽ aliqđ borz corporz eq̃le: sz eq̃le ẽ qđ ẽ ſm exẽplũ qđ ꝑ pauit policlet⁹: ⁊ noiauit ipz canonez q̃ ꝓsecut⁹ ẽ vltimũ eq̃litatis toti⁹ donec fit qñ tãgit vt ñ appeat: qz ẽ molle: nz qz ẽ durũ: nz qz ẽ calidũ: nz qz ẽ frigidũ: ⁊ qñ aspicit ad ipsuz ñ inuenit pilosũ nz nudũ pil: nz grossũ nz gracile: nz vincit super eũ aliquid superfluitatis. .xij.

QUecũ q̃z vo tpato calidiora qdẽ sũt ñ tñ hũidiora aut siccior ħz carnẽ: de his. n. pñs rõ ẽ appent qdẽ ⁊ tãgẽtib⁹ calidiora tãto q̃z to ſm crasim sunt calidiora: ⁊ pinguedis min⁹ hñtia: color vo rubea: ⁊ nigros capillos habẽtia.

EX corpib⁹ ãt q̃ sũt calidiora tpato: ⁊ ñ sũt hũidiora eo nz siccior a ipo: ⁊ ꝓpo ei⁹ ẽ ħ ꝓpo in gñe carnis: ſmo. n. nr̃ ñ ẽ nisi in ħ qp caliditas appetit sensui tactus magis addita caliditate tpata. ⁊ superfluitas caliditatis ꝓplexionis eorũ super corpus temperatũ ſcom caliditatẽ eoruz mltitudo pilor: ⁊ paucitas adipis i eis. In colore ãt sũt magis addite rubedis: ⁊ capilli i eis sũt nigri. Ista g⁹ sũt signa ꝓplexiõis calide .xiij.

FRigidioris crase os corpis signa nõ pilosũ ⁊ pigue frigidũ tangẽtib⁹. Color vero eorũ cũ capillis magis ruffus: multa vero frigiditate existẽs

te liuida quodãmõ ẽ caro: sed vocare ꝓsuetudo qbusdã medicor est hos tales plumbei coloris.

SIgna ãt ꝓplexionis frigide sunt qđ hñs eã nõ ẽ pilosus sz mlte pinguedis. ⁊ qñ tãgis eũ invenis ipsum frigiduz ⁊ vides colorẽ corpis ei⁹ ⁊ capillorz ipsi⁹ ad flauitatẽ declinãtẽ q̃ trahit ad citrinitatẽ: ⁊ qñ est frigiditas superflua tc̃ color ẽ q̃si liuidus: ⁊ de ꝓsuetudine medicorum ẽ vt noient hũc colorez: color plumbeum. .xiiij.

SIcca vero crasis gracilior ẽ ⁊ durior hñ tpata tanto q̃z to siccior: ⁊ alia vero pxima signa sunt his.

SIgna ꝓplexionis sicce sũt vt hñs eã est gracilior ⁊ durior: corpe tpato scdz superfluitatẽ siccitatis sue. Reliq̃ ãt signa ſm exemplum primum. .xv.

ET hũida vo alia signa qdẽ sic̃r magis carnosa vero et mollior.

ET sic̃r ẽt reliqua signa hñtia cõplexionẽ hũidã currũt scom ħ exemplum: verum tñ caro eius est plus ⁊ corpus eius mollius. .xvj.

ET ſm cõpilationẽ primarum q̃litatũ qua fiunt distempantie cõpositã cognitionũ formaz hñt: calida quidem ⁊ sicca crasis pilosior ⁊ durior et calidior ⁊ min⁹ pinguis ẽ et gracilis ⁊ nigri capilli: sive ro ad amplius caliditas veniat ⁊ nigri coloris cutis.

ET quando componunt qualitates prime ⁊ sunt

de pilotro abradẽte capilos.

SIgna sunt signa ꝓplexionis frigide i gñe carnis .s. i musclo. qp si generis carnis frig⁹ ẽ min⁹: sũt signa ħz qp narravit i ꝑmis: ⁊ si frigus eius est pl⁹: est cũ eis color corporis liuid⁹ plũbe⁹: et capilli flaui significant sup eq̃litatẽ caliditatz. cũ g̃ fit qp trahunt ad citrinitatẽ: significant diminutionẽ equalitatis p additionẽ frigiditatis i carne. .xiiij.

SIgna aũt cõplexionis sicce i genere carnis scilz musculi sũt vt sit corp⁹ gracili⁹ ⁊ durius tm: ⁊ nõ iprimit siccitas pl⁹ in illo qñ fit singularis sola. remanent g̃ signa oia alia ſm similitudinẽ secũdũ quã sũt i cõplone tẽperata. .xv.

HUmiditas etiã h non iprimit qñ est singularis i carnem plus additione carnis ⁊ mollicie ei⁹ tãtũ. ⁊ propter hoc remanent reliqua signa altera secũdũ silitudinem ħz quã sũt i ꝓplone tẽpata. Ecã declarat ex illo qp caliditas ⁊ frigiditas sunt actiue qm̃ ipse mutãt omnia signa eq̃litatis: ⁊ siccitas ⁊ humiditas sũt passiue: qm̃

nō mutant eq̄litatē mutatione de qua sit curandum. De siccitate q̄dez vult vt ponat corp⁹ difficiliozis passionis cuz gracilitate z duritie. et humiditas quidem ponit ipsuz facliozis pas. cū multitudine carnis z mollicie. ¶ xvj.

On sis oblitus eius qō expōit ga. q̄ ista signa oia certificant z verificant in regiōe tēpate cplexionis z in regione eq̄litū. ¶ xvij

Intellige fmonem eius qñ superfluit hec cōplexio in eo: pperāt ad ipz egritudines que fiunt ex putrefactione: et fiunt chimi q̄ sunt in eo mali: qñ humiditaz qñ multiplicatur generatur in chimis crassitudo z viscositaz que opilant pozos: z phibent dissolutionē supfluitatū: z qñ multiplicatur humiditas etiā prope rat ad eos putrefactio p̄cipue qñ expirare phibet q̄ō resoluit: et expirat ab eis de supfluitate. z nomē q̄dē hūiditatis est cōmune. quando q̄z. n. per eā noiat cōplexio: z quādoq̄z per eam noiant chimi: oia. n. ista sunt hūiditatez aquose: z qñq̄z volūt per eam oia alia ab istis ex hūiditatibus aquosis. sic succos z genera lactis z aquas. Et manifestū est q̄ cū multiplicat caro corpozis: tūc illud fit a multitudine chimozū ex q̄b⁹ gñatur caro: z nutrit. z qñ multiplicant chimi z inuiscant: fiunt chimi mali. q̄ si accidit alicui hozū vt coartetur q̄ō resolui tur ab eo z nō expiret z effundantur ad quedā membra putrefiunt: et generatur ex putredine eoz genus egritudinū Et egritudines putrefactiōis sunt multe quas inuimuz tibi in eo q̄ō p terijt de expositiōe nostra. Quod autē remanet de fmone ga. intellectū est. ¶ xvij.

Multiplice huius nominis significationē. s. hūiditaz

Que cōplexio sit brevioris vite z q̄lō gioris.

Ista sunt signa cōplexionis frigide z humide cum vincit sup carnem z iam determinauit ea ga. per min⁹ z plus: et posuit fmonē suū intellectum in eis. ¶ xix

On pmiscet pinguedo carni in hac cōplexione nisi pp frigus: z frigus generat pinguedinē scilicet adipem: z siccitas generat gracilitatē: z secundū victoriā cuiuscū q̄. s. frigoris z siccitatiz apparet signū ppriuz eis plis: z q̄ remanet de fmōe ei⁹ ē intellectū. xx.

Emēdari nos fecit ga. p hunc fmonē rei pnunis: z est: q̄ ois complexio conuertit i fine etatis ad cōplexionē frigidā z siccā: nā si i iceptō nē ē caliditas z siccitaz tunc manifestū ē q̄ coni. dominat i ea: z vicit adustio hūoz z si nō est caliditas: tūc nō mlti plicat i ea co. ni. sz mutat ab eo fz q̄ ē z declinat ad frigiditatē z siccitatē. apparēt ā signa cōplexionis secūde: cō mixta signis cplexiōis pme. Seq̄t ā vt sit brevioris vite nā q̄z alij hoies ille: cui⁹ cōplexio ē a pncipio ipō frigida z ficca. deide seq̄t ipsuz cui⁹ cplexio est frigida tm̄. deinde sequit ipsuz cui⁹ cplexio ē ficca tm̄. deinde sequit ipm cui⁹ cplexio ē frigida z humida. deinde sequit illū cui⁹ cōplexio ē calida z sic. postea sequit illuz cui⁹ cplexio ē hūida tm̄ postea sequit eū ille cuius cplexio ē equalis. deide sequit eū cui⁹ cōplexio ē calida z humida. z est lōgioris vite inter hoies distēpataz cplexionū: iste. n. q̄ cōseruat eis cplō z equatur chimi ipsius: z euadit ab egritudinib⁹ putrefactionis est longioris vite q̄z alij homies

Rigida vo z hūida crasis paululū quidē vtrisq̄z augmentatis sine pil̄ē z alba: z mollis z spissa z piguis. si vero ap̄li⁹ alia q̄litas augmēteť: cōsiderant signa q̄dē fm ppoztiōez augmtatiōis q̄litatū. Color vero cum capillis magis ruffus quēadmodū z pl̄imū vtrisq̄z augmentatis liuidus fit in eis cutis color: si vero in equal̄ sit augmtatio q̄litatū dñabūť magis augmētate q̄litatis ppria signa.

Quādo āt superfluitas cplexionis frigidi z humidi est i istis duabus qualitatib⁹ ab eq̄litate superfluitatis pauca tūc ipa est nuda pil̄: alba: mollis grossa piguis. q̄ si superfluitas istaz duaz q̄litatū ab eq̄litate ē mlta superfluitas: tc̄ ei⁹ signa addūť scōz additionē duaz q̄litatū: z capilloz ēt color z cutis ē flau⁹ ad citrinitatē. Et qñ sunt iste due q̄litates scōz pl̄imū q̄ō ē: tūc color ē liuid⁹. Si aūt additō duaz q̄litatū ñ ē scōm eq̄

loca ma rivicina laudan tur aphō i lōgitu= die vite.

natura:ꝛ pp illud laudauit philoſo= phus i lōgitudine vite terram ca.vi= cinā mari pp hu= miditatē aeris eiꝰ ꝛ caliditatem ip= ſius:ꝛ laudauit ēt cum illo comple= xionem ca.ꝛ hu.ꝙ plexiōis vers ca. ꝛ hu.duo ſūt mōi Alia enim eſt q̄ ē nālis in corpore ꝛ ē illa q̄ ē ab ipſo initio ſue creatio= nis in ventre ma= tris ſue. Et alia ē ſibi accidentalis: ꝛ hec eſt vitupera bilis:ppea qꝛ ē ve lox ad putrefa= ctionem. xxj

Oſtqꝫ fecit ſcire ſigna ſumpta ex ipſis membris fa cit etiaꝫ ſcire ſigna ſumpta extrinſe= cus. Lotpus eniꝫ aut aliqd mēbro= rū eius q̄n velociter accipit cōple= xionē rei extrinſe= ce:tūc illud eſt ſi= gnuꝫ q̄ ꝙplexio ē ꝙuen ēs ꝙplexiōi illius cauſe:ꝛ ſi ſit difficiliꝫ paſſio cō poris aut alicuiuſ membroꝝ eiꝰ: tūc eſt ſignuꝫ illō qō cōplexio eiꝰ ē con traria ꝓpōni illiꝰ cauſe. Et q̄nqꝫ acci dit vt euaneſcat certificatio huius canonis quando corpus eſt rarum aut ſpiſſuꝫ:raritaꝫ qdem facit corpꝰ velociter patiens a cauſis frigidis que proiiciunt ſu per ipſum extrin= ſecus ſic frigꝰ ae= ris cōtinētis: q̄m igredit ipm abſqꝫ prohibitione ꝛ in fridat ipm q̄ꝫuis ſit nā calidū.ꝛ ſic fac ipꝫ pati a cāis calidiꝫ extrinſecꝰ q̄ꝫuis ſit nā frigi dum. Spiſſitudo autē facit corpus

Effectꝰ opatōis raritatiſ ꝛ ſpiſſi= tudinis.

litatē:tc̄ ꝓprietates q̄litatiꝫ cu= ius additio eſt plus ſūt magis vincentes. .xix.

Sivo frigidū cū ſicco eq̄r augmenteſ: nār ouꝫ ꝛ gracile habeſ corpꝰ ꝛ ſi piloſū ꝛ tāgētibꝰ frigidū.pin= guedo vero ſic̄r ē eis ꝛ gracili bꝰ exiſtētibꝰ diſperſa ē ꝙ carnē capilli vero ꝛ colorꝓportiona liter ſūt mēſure frigiditatis.

Quod ſi vincit nā i cor pore frigꝰ cū ſiccitate ſcōꝫ eq̄litatē tc̄ ē ouꝫ gracile ꝛ nudū pilis ꝛ qñ tāgi tur iuēiť frigidū:ꝛ ꝫ corpꝰ q̄ꝫ uis ſit gracile:tñ cōmiſceť car= ni eiꝰ pinguedo. capilli aūt et colorſunt ſm frigus. .xx.

Ecidentevo calida ꝛ ſicca craſi:i tpe ꝙ aug maſtice etatis i frigi dā ꝛ ſiccā.hitudo vo taliū gra cil q̄dē ſimꝫ ꝛ dura ꝛ melācho lica ē:ꝛ ꝓpea nigra ſimꝫ ꝛ pilo ſa. Bñante vero altera q̄lita= te mꝫtū:alteravo paꝫ a medio cri mutata dñabūť q̄dē dñantis ſigna:mediocresvo erūt al terius cognitionis.

Cum gꝰ cōuertiť ꝓpō calida ꝛ ſicca i horā ꝺ clinatōis etatis ad ꝓpōnē fri gidā ꝛ ſiccā:tc̄ corpꝰ ē ex graci litate ꝛ duricie ꝫ diſpōnē quā narrauimꝰ.veꝝtñ colera nigra vicit ſuꝑ ipꝫ:ꝛ ſic̄r vicit ſuꝑ ipꝫ nigredo:ꝛ mꝫtiplicāť i eo pili. Cū gꝰ vna iſtaꝝ duaꝝ q̄litatuꝫ vicit mꝫtū ꝛ alťa ñ excedit eq̄li tatē niſi paꝝ tc̄ ſigna magꝫ vicē tis q̄litatiꝫ ex duabꝰ q̄litatibꝰ ſť magis vicētia:ꝛ ſigna q̄litatis alteriꝰ ſūt magis ꝺbilia. .xxj.

Noibꝰ vo q̄ ꝑdcā ſūt ꝛ q̄ dicēda ſūt:cōis a= gnitio craſeos:ſiqdeꝫ facile frigeſcēs ſit ꝑs:aut frigi ditate aut raritate fit.ſi vo dif ficile frigeſcēs:aut caloꝛe: aut ſpiſſitudie.Si vero ex deſiccā= tibus ſit aridum ꝛ ſiccū ꝛ diffi cile mobile fiat: ex ſiccitate fit quēadmodū ſi graueť hūidus ab humiditate.

Tvabo tibi ſignū cōe cū oibꝰ q̄ narraui ꝛ nā rabo.q̄ ſignificabit tibi ꝓple= xionē:qꝛ ſi mēbꝝ ifrigidať ve= lociter:tūc iſtud ſignificat fri= gus ex eo aut raritatē:ꝛ ſi non ifrigidať niſi cū difficultate: tc̄ illud ſignificat ex eo aut calidi tatē aut ſpiſſitudinē. Et q̄ñ vi= des ex rebꝰ exſiccātibꝰ mēbro accidere vt aridū fiat:ꝛ exſic= ceť ꝛ difficilis fiat motꝰ eiꝰ: tūc illud ſignificat ex eo ſiccitatez. Et ſic̄r q̄ñ vides membrū gra= uari a rebꝰ hūectantibꝰ tc̄ illō ē ſignū ſuꝑ hūiditatē eius .xxij.

Onſiderarevero opꝫ ꝛ ſi ſimilē adiuicē oēs muſculi aut nō ſimilez craſim hñt ſimul.

Tꝫ vt ꝙſideres an ꝙ plexio oīum muſculo rum ſit vna in naturis ſuis aut non. xxiij.

Sic̄r oꝫ cōſiderare i oi= buſ q̄ꝫtitatē iuolutoꝝ oſſiuꝫ.aliq̄ñ.n. gracilioꝛ videť eſſe pars nō exiſtens gracilioꝛ q̄ꝫtū ad muſculos:ſꝫ ꝑꝑ angu= ſtiā oſſiū talis videť eſſe appa= rens.Sic̄r āt ꝛ ſpiſſioꝛ videtur eē multotiēs ñ ꝑꝑ āplitudinē oſſiū:ſꝫ ꝑꝑ carnis mꝫtitudinē.

Taſpice cū cōſidera= tiōe tua in eē oiuꝫ mu ſculoꝝ i q̄ꝫtitatibꝰ oſ ſiū ſuꝑ q̄ muſculi poſiti ſunt. foꝛtaſſe.n.putas q̄ membrum minutū ſit.et non ē minutū ꝑꝑ muſculos:ſꝫ tu vides ipāꝫ tali ter ꝑꝑ minutionē oſſis: ꝛ ſimi liter ēt multotiēs eſtimatur q̄ mēbrū ē groſſum: ꝛ non venit groſſitudo eiꝰ ꝑꝑ groſſitudi= nē offium:ſꝫ ꝑꝑ multitudinem carnis. xxiiij.

Ve aucta ꝛ diminuta ꝛ duriꝛ ꝛ molliꝛ dū fit ficciꝛ aut humidiꝛ appa= diffidle patiens a cāis extrinſecis ꝛ oñdet galie.illud in eis q̄ ſūt poſt ꝺ claratiōe meliore ꝛ pfectiore. xxij.

Ste canō i aliuꝫ ē.q̄re poſſe eſt vt diuerſificeť muſcu loꝛuꝫ cōpoſ:ꝛ ſit i gbuſdā membris aliq̄d:ꝛ ſit in alijs mēbris alia res.fa cit ḡ illō errare eū qui enūciat mem bra. xxiij.

Ste canō i alius ē ſūp tus ex ꝙ portiōe carnis ad os:ꝛ plenarie ē in tellectus. xxiiij

Ste canon i alius ſumꝓtꝰ ē ex diſpoſitiōe carnis i ſeipſa:ꝛ eſt intelle ctus. xxv

Ste eſt ca nō aliꝰ ſūꝓtꝰ ab hūi ditate poſita i ſpa cijs q̄ ſunt iter ꝙ= tes mēbroꝝ ſimilū ptium ex qua nutriūť iſta mem= bra:ꝫ.n.hūiditas mutat cōpoſitionem mēbri ꝫ illō ꝫ q̄ ē eiꝰ cōpoſ ꝛ ipſi= us groſſitudo. et eiꝰ tenuitas: puta tur ḡ q̄ mēbꝝ eſt hūidiꝰ ꝛ ñ ē hūidi us:aut q̄ ē calidi us:ꝛñ ē calidiꝰ aut q̄ ē ſiccꝰ ꝛ ñ ē ſic= ciꝰ.aut q̄ ē frigidi us ꝛ ñ ē frigidius: vñ illō accidit mē bro ꝑꝑ illō ſupq̄ ē hūiditas poſita i vacuitatibꝰ coꝛ poꝝ mēbroꝝ ſiliū ptiū.ꝛ ꝓa.q̄dē facť te ſcire i ꝫ canone q̄ vocet diſpōnem cōpoſitionis coꝛpis: aut ꝓpoſitiꝫ alicu ius mēbroꝝ eiꝰ:ꝛ canō ē multi iuua menti:ꝛ ē.qꝛ q̄ñ vi deſ ꝙpoſitionē coꝛpo ris aut cōpoſitionez alicuiꝰ mēbroruꝫ

declinata nã ab ẽ q̃litate sua: ⁊ vis eã reducere ad eã q̃litatẽ aut diminutionẽ a declinatiõe sua: tunc ipla spacia illa humiditate: ꝑ ꝓ cuius fit ꝛia ꝓlonis ei⁹. qđ ẽ: q⁹ mẽbra similiũ ptiũ nutriũtur hac hũiditate inclinat ꝯ hec humiditas ad ptem ꝓlonis sue ꝟ lõgitudiné tpis paulatim sicut oñdit i libro de cõplexionibus: ⁊ in libro đ virtutib⁹ medicinaꝝ simplicium. ⁊ in libro đ cibis. ⁊ in libris alijs ab istis: qđ ẽ q⁹ vnuꝫ qđqꝫ mẽbrum attrahit ex venis q̃ veniunt ei materiam nutrimẽti sui: ⁊ reponit eã i locis vacuis ⁊ digerit ipaꝫ ⁊ puertit ipaꝫ ad sil̃itudinẽ sue ꝓpẽ: ⁊ neẽe est vt ipꝛimat ẽ hũiditas ẽt i ipm aliqđ p⁹ aliqđ: ⁊ ꝑm lõgitudinem tpis mutet ipꝫ ⁊ ꝑmutet ꝓplonẽ ei⁹ ad ptẽ ꝓplonis sue.

Jã ꝯ declaratũ est p illđ qđ dixit galien⁹ q̃r sciañ signa q̃ faciũt nos lucrari cognitionẽ cuiuslꝫ cõplonis corpis ⁊ ꝓplonẽ cuiuslibꝫ membrorũ absqꝫ errore ⁊ deceptiõe. nã cũ tu sciueris oẽs canones secur⁹es ne erres in aliquo ex illis.

¶ Incipit tractatus de ventre .i.

POstq̃ cõpleuit nobis ga. canones qb⁹ scit cõplo cuiuscꝫ membroꝝ abbreuiat illud p ꝑmonẽ i vẽtre ⁊ pulmone: et neẽe est vt edoceat nos p istos canones ret paꝝ ꝓs: siq̃dẽ pauca ⁊ dura siccior: si vero multa ⁊ mollis humidior.

ET caro scõz additõez sui ẽ ⁊ sui diminutionẽ ⁊ ꝑm additionẽ suã i duricie ⁊ mollicie põit disponẽ mẽbri in quo ẽ i supfluitate siccitatis. ⁊ i supfluitate hũiditatis. ꝙ ẽ q⁹ caro pauca ⁊ dura dispõit mẽbꝝ sicc⁹: ⁊ caro mlta ⁊ mollis põit mẽbꝝ hũidi⁹. .xxv.

SIlr vo ⁊ medie regiones silꝛes ptes hñtiuꝫ corpoꝝ aut ampliorẽ aut miorẽ hũiditatẽ i seipis ꝯtinẽtes aut spissiorẽ: aut tẽuiorẽ: aut hũidiorẽ: aut siccioꝛẽ đ mõstrãt ptẽ. hũida qđẽ ps est vbi tẽuior ⁊ ãplior ẽ hũiditas sicca vo vbi spissior ⁊ simlr minor: ipas tñ corpis solidas ptes vere solidas ⁊ ꝑmas ꝟ nullũ modũ polꝛe ẽ hũidiores facere: ꝟ satis ẽ siqs ꝓhibeat eas siccari ñ cito. eas vo ꝯtinẽtes regiones lꝫ replere hũiditate aut tali. Jd vo ꝓpriũ ẽ nutrimẽtũ silꝛes ptes hñtiũ ex appositiõe ñ p vasa fcm̃: cõis vo hec rõ ẽ oium ptiũ: ⁊ de hoc dicet postea in sanarũ ⁊ egraꝝ causaꝝ doctrina. nũc vero que sequunt dicamus.

ET silr ẽt loca q̃ sũt inter mẽbra silꝛiũ ptiuꝫ ꝟ mltitudinẽ ei⁹ q⁹ ꝯtinẽt de hũiditate ⁊ ꝟ paucitatẽ ei⁹ et supfluitatẽ grossitudis aut ꝓtilitat ei⁹ ponũt dispõez mẽbri i q̃ sũt i supfluitate hũiditatis eius ⁊ siccitat ipi⁹ qđ ẽ: q⁹ ista hũiditas q̃ꝫto ẽ tenuior ⁊ ãplior tãto plꝛs põit mẽbꝝ hũidũ ⁊ q̃ꝫto ẽ grossior ⁊ mior ponit mẽbꝝ siccũ. nã mẽbra corporis fixa q̃ vere sũt dura ñ est polꝛe aliquo modoꝝ vt ponat ea hũidiora q̃ꝫ sũt: ꝟ suffic vt custodiat ea ⁊ ꝓhibeat ea exsiccari velocit. loca ãt q̃ sũt inter ea polꝛe ẽ cũ hũiditate iplere ⁊ sunt cũ dispõne ⁊ sunt absqꝫ dispõne: ⁊ ꝫ qđẽ hũiditas est nutrimẽtũ ꝓpriũ mẽbris silꝛiũ ptiũ qđ trahũt p vicinitatẽ ñ ex venis. ⁊ hic qđẽ ꝑmo meus in eo ẽ cõis i oibus q̃ dixi ⁊ dicã ipsuꝫ ẽt cũ dicã causas sanatiuas ⁊ egrotatiuas. nũc autẽ ego veniẽs suꝫ sup istud qđ cõtinuat i eo i quo fui .i.

UEntris cognitiones nã qđẽ siccioris velocius sitientes siunt: ⁊ pu⁹ eis sufficit potus ⁊ grauant ãplior: ⁊ fluctuatiõ es hñt: ⁊ supernatat superfluũ in eis: cibisqꝫ gaudẽt siccioribus.

DIco ꝯ ꝙ signa vẽtris q i nã sua ẽ siccior cõplone sua eq̃li sũt vt litiẽs hñs eã sit velocit ⁊ sufficiat ei ex potu paꝝ: ⁊ si bibat mltũ grauat sup eum ⁊ accidit ei ex eo fluctuatio i vẽtre qñ natat super fluitas. ⁊ ꝓuenit in supiori ptẽ vẽtris ⁊ accidit vt đsideret illud ꝙ ex cibis ẽ siccius. .ij.

HUmidioris vo vẽtris signa sinꝫ sitiẽtes fiãt ⁊ ãpliorẽ hũiditatem moleste ferant cibisqꝫ gaudẽt humidioribus.

ET signa vẽtris q ẽ humidior cõplone sua eq̃li sũt vt hñs eã sit pauce sitis ⁊ ñ tolerat mltũ ex receptõe rei hũide. ⁊ vt desidẽt cibos q̃ sũt humidiores. .iij.

CAlidior vo natura vẽter digerit qdẽ melio⁹ q̃ꝫ appetat: ⁊ magis q̃cũqꝫ dura sũt. nã ⁊ difficile mutabilia corrũpũt. n. i eo facile mutabilia. gaudet vo calidis cibis et potib⁹. nꝫ a frigidis nihil ledit⁹ ꝟm moderatũ vsum.

IN vẽtre ãt q̃ ẽ calidiõ i nã sua cõplone sua eq̃li signa sũt vt sit hñs eam pauce sitis: ⁊ digõ ẽ melior q̃ꝫ appetitus: ⁊ p̃cipue digõ duros difficil alterationis: ⁊ ꝓburit cibos molles facil alterationis. Et manifestũ ẽ ꝙ hñs eũ đsiderat illđ qđ ꝓuenit cõplexiõi ei⁹ ⁊ ñ ledit ab eo qđ ẽ ꝟiũ ei: ⁊ silr ẽ dispositio i vnaq̃qꝫ cõplexionũ vẽtris. Illũ. n. cuiuꝫ cõplo vẽtris ẽ sic. nõ ledũt cibi humi. ⁊ ei cui⁹ cõplo vẽtris ẽ hũida ñ nocẽt cibi exsiccatiui. inter hñ nãqꝫ vt đsidẽt hõ aliqđ: ⁊ inter hñ vt noceat ei res aliq̃

Uẽtres nã sicci velocit sitiũt p uo aũt ꝓtẽtaut

Cuiuscũ qꝫ cõplexionum vẽtris dispõ ñ ledit ab eo qđ est sibi ꝟiũm.

Stomach⁹ frigid⁹ meli⁹ appetit q̄ digerit.

Ẽ differẽtia appa-
rens. .iiij.

¶ Istud q̄ exponit ꝺ ꝓmõe ꝟ ẽ ꝓmo eius: appetit⁹ in eo est melior q̄z digó. appetitus. n. ciboꝝ fit p os ventris: z ꝟ nã decliuius est ad frigus: cũ ergo ꝓplexio ventris est frigida conueniens est ei nã: z digó fit p concauitatẽ ventris: z eius complexio est calida. nã g̃ q̄n ꝓplexio vẽtris frigida ẽ accidũt ei ex ea ola q̄ dicit gal. in sermone suo isto. .v.

¶ In isto sermone ostẽdit ꝺr̃iam ga. inter ꝓplexiões malã nã: z malam p accidẽs. Cõplexio. n. mala nã impossibile est vt sit egrediens a latitudine sanitatis. z propter hoc ꝺsiderat hñs eã qd ꝓuenit ei z assimilat sibi.

Et ꝓplexio mala p accidẽs pole est vt sit egressa a latitudine sanitatis z fiat egritudo. Et cuius malitie complexionis accidentalis fit per illud quod est ei g̃rium. z ite membrum ꝓm q̄ diximus attrahit sibi ꝓm qd est conueniens in dispõne sanitatis: z attrahit ad ipz quod est g̃rium cõplexioni sue i egritudinis dispõne. Qd ãt dixit i vẽtre itellige illd etiam i alijs membris ꝓm q̄ dispositio eoꝝ est hec eadem ꝺspõ verum tamẽ illud nõ ẽ sensatum ppea q̄ appetitus nãlis i eis est tãtũ: z appetit⁹ in ventre ẽ cõpositus ex ẋtutib⁹ nãlibus z sensibilibus simul. .vj.

Mẽbr̃ sanũ attrahit q̄ ẽ sibi cõueniẽs egrũ vo qd est sibi g̃riuz

roꝝ ciboꝝ quoꝝ alteratio ẽ difficil: qñ cibi quoꝝ alteratio ẽ veloꝝ coꝛrũpũt i eo: z deside-
rat hñs eã cibos z potus calidos: z nõ nocẽt ei i eo frigida si vtit illis ꝓm intentionẽ z eq̄-
litatem. .iiij.

¶ Rigid⁹ vo nã venter appeter qdẽ bon⁹: digerere vo ñ bon⁹ z maxie qcũq̄z difficile mutabiles z frigidi ciboꝝ fiũt. acescũt. n. cito i eo ꝑpea z acide ructuans ẽ huiꝰ mõi vẽter. z gaudet q̄dẽ frigidis: ledit vo facili⁹ imoderate vtẽs. ita vo extrinsec⁹ ei accidẽtib⁹ frigidis ñ fert eoꝝ diutur nã dispõné quẽadmodũ nz calidus calidoꝝum.

¶ In vẽtre ãt q i nã sua ẽ frigidioꝝ: appetit⁹ est melioꝝ q̄z digó: z ꝑcipue digó ei⁹ ẽ ꝺterioꝝ q̄ digerit cibos frigidos q̄ꝝ mutatio ẽ difficilis: ꝑpea q̄ acescũt i eo velociter. Et pp ꝟ ille cui⁹ vẽter ẽ cũ dispõne hac: acetosaz eructuatõné emittit: z ꝺsiderat res frigidas. verũtñ festiat ad ipz nocumtũ eoꝝ i vẽtre suo ẽt si supfluit i eis supfluitate pauca. et silr ẽt ñ tolerat ipe c⁹ dispõ vẽtris ẽ ꝟ vt occurrãt ei lõgo tpe res frigide z silr hñs vẽtrẽ calidũ ñ tolerat ei⁹ vẽter vt obuient e lõgo tpe resca. extrisec⁹

Ex egritudib⁹ tñ i vẽtre distẽpãtie i ꝟ differũt a naturalib⁹ ꝓm q̄ contraria ꝓcupiscũt z fi silria: quẽ admodũ z naturales

¶ Ater ꝓplonez malaz accidẽtẽ i vẽtre ex egritudie z iter ꝓplonẽ ei⁹ q̄ ẽ natura ꝺria ẽ q̄ hñs ꝓplonẽ malã accidẽtalẽ ꝺsiderat q̄ ẽ cõtrariũ ꝓplonivẽtris sui: ñ q̄ ẽ ꝓueniẽs ei z silẽ sibi: sicut ꝺsiderat hñs ꝓplonẽ malã frigidam in vẽtre nã. .vj.

Ecũdũ ꝓplonẽ vero i vẽtre distẽpantie cõ

positẽ ꝑ simpliciũ cognoscuntur cõpositiões

Pecieꝝ ãt ꝓpositaꝝ ꝓplonis male facte i vẽtre cognitio ẽ per ꝓpositionẽ simpliciũ spẽz. .vij.

Diligẽter vo oz adhibere itellectũ bis q̄ dicta sũt discernẽtes ea ab his q̄ dicẽda sũt. Nõ solum .n. vent sitiẽtes z ñ sitiẽtes opatur: z frigidũ z calidũ potũ ꝺsiderãtes: sz ẽt ea q̄ circa thoza cẽ: z epar z coꝛ z pulmonẽ.

Et oz iã vt mltũ adhibeas ꝓsiderationẽ i eoq̄ ꝺximus: vt discernas inter istud z iter illꝺ q̄ꝺ sum⁹ dicẽtes: z ẽ qꝛ nõ ꝓp vẽtrẽ tãtuz sit hõ sitiẽs aut nõ sitiens aut desiderãs potũ frigidũ aut desiderãs potũ calidũ. sz ẽt fit illud ꝓp instrz q̄ est i pectoꝛ ꝟz coꝛ z pulmonẽ. .viij.

Sed pp hoꝝ caliditatẽ sitiẽtes ispirãt ãplius z exsufflãt lõgius: z sentiũt ꝟz thoracẽ cauma: ñ quem admõm q̄ ꝓpter ventrẽ ꝟz hꝝ pocõdriũ pariũt calorez hi qdem bibentes ñ stati qescũt. z frigid⁹ pot⁹ sistit magis eoꝛuz sitiz q̄z mlt⁹ calid⁹. refrigerat ãt eos z frigidus aer ispirat⁹. nihil alleuians ex vẽtre sitientes. ita vero z ecõtrario hñtes a frigida ispiratiõe sensibilr leduntz maxie hec est cognitio i pulmonis frigiditate quemadmodũ frigidũ ispirãtes sentiũt mãifeste lesionez z ifrigidatõez. ita calidũ est eis amicũ sz ẽt flegmaticas supfluitates loq̄ntes z cũ tussi expuũt.

Erũtñ ille c⁹ sitis ẽ pp caliditatẽ i istis instrz ipe attrahit ꝺ aere plꝰ z est in atractiõe q̄ attrahit aerez z i ispiratiõe spaciũ z lõgitudo: z sentit i pectoꝛe suo iflãmatiõez. ñ i eo q̄ ẽ sub hꝝ pocõdrijs. sic̃ sentit ille cui⁹ si-

¶ In complexione ca. et sic. in ventre vincente aggreganr signa ꝓplexionis calide z signa complexiõis sicce z i cõplexiõe qdez cali. z hu. aggregãtur signa cõplexionis ca. pmixta cũ signis ꝓplexiõis humide. ꝓplexio aũt fri. z hu. z ꝓplexio fri. z sic. sũt ꝓm modus quem narrauimus. .vij.

Cum ex signis cõplonis ca. z sic. in ventre nã sit sitiz z ex signis complexionis hmõi i ventre p accidẽs sit appetit⁹ pot⁹ frigidi: z ex signis ꝓplonis fri. z hu. nã i vẽtre sit paucitas sitis: z ex signis hmõi cõplonis p accidẽs i vẽtre sit appetitus pot⁹ cali. z res iste accidũt hõi pp mẽbra alia sic̃ pp mẽbra q̄ sunt i pectore. s. coꝛ z pulmonẽ dixit ga. hũc ꝓmonẽ de nã vẽtriz donec nõ erres: z putes q̄ sitis z appetitus pot⁹ frigidi: aut pot⁹ ca. sint signa ꝓpa ꝓplonis vẽtris. z ga. expõit ꝓmonẽ suũ istum z dicit. .viij.

Apetit⁹ pot⁹ frí. aut ca. ñ ẽ ꝓpꝛuz signũ cõplonis vẽtris.

Differẽtiaz põit ga. inter signa vẽtris cali. z fri. z inter signa pulmõis ca. z fri. assũpta pp sitiz donec nõ fiat erroꝛ in aliquo eorũ. z ꝓmo ei⁹ ẽ itellectus z ipe ẽt ꝓplebit ꝓmonẽ i signis ꝓplonis pulmõis sic̃ fecit in signis vẽtris. .ix.

Ille cui⁹ plꝰmo est ficc⁹ nã ñ expuit superfluitates phlegmaticas nz cũ ꝓmãe neq̄z cam

tussi nz cuz vtroqz simul: z ille cui⁹ pl̄mo est hu. expuit superfluitates fleg maticas aut cū loquela aut cū tussi aut cuz vtroqz simul z signū aliud illi⁹ cui⁹ pulmo ē ficc⁹ ē vox clara: z illi⁹ cui⁹ é hu. ē vox rauca. z qñ vtiť ét ex maiore voce et acutiore currūt in cānaz pulmonis eius superfluitatez phlegmatice. ¶.x.

PRopterea q̄ dixerat añ q̄ q vtiť ex voce qd ē mai⁹ z acutius: z ꝓcurrūt p illud i cānā pulmonis ei⁹ supfluitatez tē signū ē illud hūiditatis pulmonis eius. Consequēter ponit hūc p̄monēita z dixit qd magnitudo vocis z puitas eius ñ sunt signa alicuius opl̄onis donec nō erret aliqs per p̄monez eius p̄mū. Deinde dicit q̄ magnitudo vocis est seq̄ns amplitudinē cāne pulmonis: z superfluitatē vtutis exitus aeris ex pectore subito. z paruitas vocis est seq̄ns strictura canne pl̄monis: z debilitatem vtutis exit⁹ aeris ex pectore subito. ¶.xi.

IAm dixim⁹ q̄ caliditas qñ ē addita nā dilatat mēbr̄: z qñ ē frigiditas addita natura ꝓstringit mēbrū ꝓpter hoc ergo accidit vt mutet vox in magnitudine z paruitate a cōplexione cāne pulmonis: nō per essentiam sz per accidēs qm̄ caliditas naturalis qñ est addita in hoc membro dilatat ipsum: tunc tis ēst ex caliditate i ventre: et qñ bibit etiā ñ sedať ei⁹ sitj statim: z pot⁹ frigid⁹ sedat eā pl̄s q̄z sedet eā pot⁹ m̄ltū calid⁹. z qñq̄z sedat siti ei⁹ cui⁹ est h̄ cō pl̄o aer frigid⁹ etiā qñ attrahit eū: z ñ sedat siti ei⁹ cā cui⁹ sitis est caliditas i ventre. Et sil̄r ille q est ſm ꝓriū h⁹ dispōnis sentit lesionem ab aere frigido qñ ispirat eū: et istō ē ex maiorib⁹ sigificatiōib⁹ sup frig⁹ pl̄mōis. et sic h̄ns hanc dispōnem qñ attrahit aerem frigidū sentit ex eo lesionem manifeste: et frigid⁹ sil̄r amat attractōem aeris calidi et expuit superfluitates phlegmaticas qñ loquiť et cū tussi. ¶.ix.

SIccitas vo pulmōis sine superfluitate sūt: et pure a phlegmate: et vocem h̄nt clarā: quēadmōm z hūiditates obscurā qdez et raucā opanť vocē. Incurrūt ām eis supfluitates magj z acutius loq volentib⁹.

AIus ām c⁹ ē pl̄mo sicc⁹ ñ ē supfluitas q̄z expuat: z vox ei⁹ ē clara. Illi⁹ ām c⁹ pl̄mo ē hūid⁹ vox est nō clara rauca. z qñ vtiť ex voce q̄ ē maior z acutior currūt i cāna ei⁹ pulmoni superfluitates. ¶.x.

MOn vo ipa vocis magnitu⁹ a caliditate fit quēadmodū nz puitas a frigiditate fit: sz h̄ qdem ab āplitudie trachee arterie fit z ex exsufflatōe vehemētiori puitas vo ꝓtraria sequiť.

VErūtñ magnitudo vocis ñ fit pp caliditatē: sz magnitu⁹ vocis fit pp āplitudinē cāne pl̄mōis: z supfluitatē vtutj exit⁹ aeris ex pectore subito z puitas vocis est seq̄s cās q̄ sūt ꝓrie istis. ¶.xj.

ITaqz neqz sp nz p̄ncipal̄r: sz ex solis nālib⁹ crasib⁹ superueniētibus nō ꝓsequiť vocis magnitudo et paruitas.

MOn g⁹ oz sp vt seq̄ť magnitu⁹ vocis z eius puitas caliditatē z frigiditatē: nz ét qñ cū magnitudie vocis ei⁹ sūt caliditas z frigiditas é illō ex eis ipsis signū: verūtñ nō é ex eis nisi per accñs z seq̄ť illud ꝓplexio naturalis: nō cōplexio accñtalis. .xij.

QVoniā vo hmōi organa pp crasiz fcā sūt talia. s. āpla vel stricta taľ vox ꝓseq̄ť: z pp ea ex voce est aliq̄d de nāli crasi colligere. Eteniz vox lenis lenitatē trachee arterie seq̄ť: z asperitatē. lenitas vo arterie ꝓtēpantiaz craseos seq̄ť: asperitas vo siccitatē. Asperitas siq̄dē ieq̄litas q̄dā ē ſm corp⁹ duz. Arteriaz vo operať durā omiomerō partiū ei⁹ siccitas: ieq̄lez vo ei⁹ disperse hūiditatj i digētia ad eūdez vo modū neqz acuta vox. nā sine angustia gutturis: nz grauis sine latitudine fieri pōt. Angustia. n. naturalis filia est frigiditatis: amplitudo vo caliditatis. ꝓportionabil̄r vero naturalibus differentijs vocū que ſm passionem perficiūť cognitiones existentes efficiētiū cāz sūt: ō q̄bus oībus in his q̄ de voce dicta sunt sufficienter determinatum est.

QVod ē: qz cū mēbra officialia ñ sūt ſz dispōnē ſz quā sunt nisi pp ꝓpl̄onē suam z dispō vocis fit seq̄ns dispōnē mēbroz officialiuz: oportet pp h̄ q̄ cōpares ex voce ſm ꝓpl̄onem suam naturalem: ide ē q̄ vox lenis seq̄tur lenitatez canne pulmonis: z vox aspera seq̄tur asperitatem eius: z lenitas cāne pulmonis sequiť eq̄litatē cōplexionis sue: z asperitas ei⁹ sequiť siccitatem ipius. qō ē: qz asperitas ñ ē nisi diuersitas i corpe duro. Et ñ fit cāna pulmōis dura nisi ꝓpter siccitatem mēbroz sil̄iū ptiū ex q̄b⁹ ē ꝓpositio ei⁹: z nō fit i ea diuersitas nisi pp diminutionē hūiditatis sparse i ea. Et sil̄r itez vox acuta natura ñ ē pol̄e vt fiat nisi cū ꝓstrictione canne pulmōis z epiglotti: vox grauis ñ fit nisi cū amplitudine eius: z strictura ei⁹ gñať ex frigore eius inato. z amplitudo eius gñať ex caliditate ipsius innata: z ſm cōparationē speciez vocis naturalium sunt species q̄ accidunt ꝓpter egritudines: fiunt ergo z illa signa significantia causas facientes eas. Jam ergo determinauimus omnia illa determinatiōe sufficienti i libro nr̄o de voce. ¶.xiij.

ALie vo aialis partes q̄ intrīsecus sunt ñ leues h̄nt craseos cognitiones. tētadum est tñ ea per adiuuantia z nocentia cognoscere. amplius z secundū naturalium potētiarum operatiōes. Bcñ est āt i tertio loco de cāis q̄ vniuscuiusq̄ potētie vtutj z vitij dñatrix ē crasis. Craseos igī cognitōes z spēs dicte sunt.

RElinquoz mēbroz ꝓpl̄onis signa sup eā significātia sūt occlta. verūtñ conuenit

ſſē ꝟt⁹ pectoris fortis extrahēs aerē ſubito fit vox magna:ꝛ ſi ñ é fort ñ é vox magna. Et ſi frigiditas nāt cō frigit cānā pt'mónis:tūc ſi ꝟt⁹ pulmónis é fort expellés aerē vice vna ē ab illo vox acuta:ꝛ ſi ñ expellat ipz ſegt ſpz vox pua:ñ é ḡ magnitudo ei⁹ nz puitas ſignū ppum alicui⁹ caliditatis nz frigiditatis:ſz ſūt ſigna p accidēs Cōpt'o ät ꝓtigēs.ſ.frigida p accidēs ñ ipmit oio a ligd i magnitudine vocis:

nz i puitate eius niſi aſ ſiduet:ꝛ ſtet in mēbro vocali loco ꝓt'onis ra dicalis. ¶ xij

De leni tate vo cis.

In hꝫ ſmōe oſten dit ga.ꝙ lenitaſ vocis fit pp hūiditatis mt'itudinē ſparſe i mē bro.nā ipſa rorat ꝛ hu mectat ipſuz:ꝛ qñ mi nuit exſiccat mēbruz ꝛ gñat i eo aſperitas.qō ē:qz ptes ei⁹ remanent eleuate:qm̄ loca in q bus erat hūiditas eua cuant ab hūiditate:q re diuerſificat ſit⁹ ptiū eius.accidit ḡ aſperitaſ ꝛ h hūiditas qñ addi tur ad eam eleuāt loca ei⁹.diuerſificant ḡ ptes cāne pt'mónis:ꝛ accidit exhoc vt aſpereꝫ vox. Et dria inter illā ꝛ ꝑmā ē: qz cū hac é raucedo ꝛ ſputuz ſuperfluitatum phlegmaticaꝝ. Et qñ res iſte ſūt expoſite tē iā facīūt ēt egritudines mutatiōiz i voce ab eiſ dē cāis:ꝛ curatio cuiuſ libz eaꝝ é p cās ꝯrias. Intellige ḡ illud ꝛ tunc eſt ſermo eius intelle ctus. ¶ xij.

i Ste hmo cōis ē ꝙphētēs canones ſignoꝝ ꝓt'onū mē broꝝ iterioꝝ.Et ſt tres canones. vnus eoꝝ ē illō qō iuuat illa mem bra.nā qñ noſ videm⁹ aliqd ꝓferre eis:extra himus p illud ꝓt'onē eoꝝ.Et ſcōs ē per illō qō nocet eis membriſ nā qñ videmus aliqd nocere illis membris: per illō extrahimus ꝓ pt'onē eoꝝ.Tertius eſt per operatiōes ꝟtutū eoꝝ nāliū.nā qñ mutāt ſcimus ex mutatōe eoꝝ qꝫ cōple xio eoꝝ iā mutaſ.Mēbra ät iteriora q nō dixit ga.noi bus ſuis ꝛ ſignis ꝓt'onū ſuarū in eo ꝙ ptergt ſunt in teſtina ꝛ renes ꝛ veſica ꝛ matrix ꝛ barbalon vrine.i.vri tides pozi:ꝛ diaphragma ꝛ fel ꝛ ſplen:ꝛ reliq mēbra filiū ptiū itriſeca:q̄rū eē ñ expoſuit i eo qō ꝑterijt ī cano ne ät alio ſūpto ex opatōib⁹ ꝟtutū nāliū ē neče itellige re i tractatu tertio ex tractatib⁹ ſuis:i cāis.qō ē qz oñ dit i hli.ꝙ ex ꝟtutib⁹ nālibus ñ ē aliq pēitus q opet p frigus:ꝛ ꝙ ipe ñ opaꝝ niſi p caliditatē qñ ſit ꝓpar hūi ditas aut ſiccitas:ꝛ p ei⁹ additionē ꝛ dimiutionē eoꝝ opaꝝ vnaq̄qz ꝟt⁹.ꝟbigra.attractiue ꝓpt'o q opat é cali ditas q̄ é pt's ꝛ ſiccitas tpata:ꝛ retētiue caliditas eq̄l ꝛ ſiccitas q̄ ē pt's.digeſtiue ꝟo caliditas addita ꝛ hūidi ditas tpata:ꝛ expulſi ue caliditaſ ꝛ hūiditaſ tpate. Intellige ḡ illō ꝛ ꝛ ñ errabis ſic errauit hybēmeſange:ꝛ iſaac iſraelita:ꝛ q tenēt ſen tētias ābozꝫ ꝛ putāt ꝙ retētiua opet p frig⁹ ꝛ ſic.ꝛ expul. p frigus ꝛ hu.h é ḡ vtimū ſmóiſ i ſigniſ ꝓt'oniſ mēbro rū.et māifeſtū éꝙ q ſtu det ꝛ exercet i oibus q narraui ñ occltabit ei mod⁹:nz cā ſignoꝝ oiſ ꝓt'oniſ ſiue ſit nāt in q buſdā mēbris:aut ac cidētal:aut i diſpóne q ñ ꝓportiōat nz ad ſani tatē nz ad egritudinez Jā ḡ ꝓpleuit ſigna gñt ſmi.ſ.ꝓt'onis:ꝛ rema nēt duo alia gña.ſ. ge n⁹ ſūptū i mbriſ officia lib⁹:ꝛ gen⁹ cōe i mem briſ ſiū ptiū ꝛ mēbriſ officialibus. ¶ .xiij.

Poſtqz ꝓpleuit cognitionē ca nonū ſignoꝝ oiuz ois ꝓt'onis ſiue ſit i corpe ſiue i aliq mē broꝝ.ꝛ ē ꝑmū gen⁹ leſiōis nā:icipit hic i co gnitōe canonū ſignoꝝ gñis hi ex gñibuſ leſio nuz nā:ꝛ ē illō ꝙ ſit i cō poſitō e mēbroꝝ offi cialiū.ꝛ dic ꝙ ſignoꝝ h⁹ gñis ſūt tres ſpēs:q rūvna ē faciſ cognitio nis:ꝛ h ē q cadit ſb ſen ſu:h.n.ñ idiget niſi ſtu dio p viſū tm̄:ꝛ ꝑa idi get vt extrahat ei⁹ co gnitio ex eo ꝙ cōtinet ꝛ ꝓphēdit.h ē difficiliſ cognitōis:veꝝtñ ē poſ ſibiſ.Tertia ät cognitō ē ipoſſibiſ oio:ꝛ ñ ē in ea poſſe niſi extimatīe propinqua tm̄.ꝛ ipe ex ponit has tres ſpecies in ſequentibus. ¶ .xv.

i Nb loco oñdit ga. ꝙ ſigna ei⁹ qō accidit ex no cumēto in compl'one cuiuſlz mēbroꝝ apparētiū ſenſu ſciunt p ſenſū:ꝛ ſigna eius:qō accidit ex nocumēto i cō pone cuiuſlz mēbroꝝ iterioꝝ q̄ ꝓtinēt ꝛ ꝓphēdūt mbra apparētia ſciūt ex mēbris ꝓſilibus ſenſatz q̄ ꝓtinēt ipz. Cuius exēplū é cerebꝝ.ipz.n.ē mēbꝝ iterius ꝛ ꝓtinet:ꝛ

Per frigiditatē ñ opant ꝟtutes nāles.

pphēdūt illō ossa capitis ḡ ꝓz illō ꝓz qꝫ sūt figure boꝝ ossiū seqt illud ét cerebꝝ: ꝛ sīr ét pectus. magnitudo ār eiꝰ ꝛ ipsiꝰ puitas qñ sr̄ ñ seq̄ntes illō ꝓz qꝫ sūt spōdiles doꝛsi: tūc ipa sunt duo signa qz̄titatis pulmonis ꝛ coꝛdis.

.xvj.

POstq̄ꝫ euigilare fecit nos sup signa nocumti i ꝓpositionibꝰ mēbroꝝ apparentiū: ꝛ sup signa nocumti i ꝓpōne eius qō é ex mēbriꝭ iterioꝛibꝰ: verū tñ ꝓtinēt illō: ꝛ ꝓphendūt sup ipꝫ mēbra apparētia. ꝛ ꝓpoꝛtiōauit ét ꝫ ad illō qō cadit ſb sensu: dic̄ hūc ꝓmonez vt faciat scire p ipꝫ esse signoꝝ mēbroꝝ iterioꝛū: qꝛ étipsa diuersificātur diuersitate alia. ¶ Postinxit i ꝫ sermone ga. iter signa nocumtoꝝ ꝓpōnis iterioꝝ mbroꝛū: ꝛ euigilare fec̄ sup vnūqōqꝫ eorū ꝛ dixit: ꝙ ex eis sūt q̄rū cognitio é possibil i qbusdā coꝛpibꝰ: ꝛ sūt mēbra i qbꝰ é posse vt emineāt ꝛ eleuer̄ sup illō qō cōtinet ea extrisecꝰ ꝛ ill i simillia. ꝛ ex eis ē q̄rū cognitio penitꝰ ē ipossibil ꝙ signa māifesta et sunt mēbra i qbꝰ ipossibile é vt emineat ꝛ eleuer̄ qđ ē sup ea: ita vt ñ sit posse i eis cognoscer̄ signa eoꝝ. qñ nō eminēt nz eleuar̄ qđ é sup ea. redit ḡ eē eoꝝ ad ꝫ vt fiat cognitio signorū eoꝝ p estimationez ꝓpinquā. ꝛ illiꝰ exēplū sūt stōachꝰ ꝛ vesica cuz i qbusdā hoibꝰ emineat ꝛ eleuet qđ sup eos é de muscul: possibilis ē cognitio signorū eoꝝ ex figura musculoꝝū: q sūt supra ea tūc ñ est cognitio signoꝝ eoꝝū possibil nisi p estimationē ꝓpiquā. ꝛ illā é cā q̄re nos iquisiuim⁹ cognitionē signoꝝū vtriusqꝫ fic̄ iquirim⁹ cognitōez alioꝝ signoꝝ ab vtrisqꝫ

De qbꝰ mēbris cognitō ñ fit nisi ꝫm estimatōez possibil

Ventrē siqdē cuiusdā ita puū ꝛ rotūdū ꝛ ꝓpēsuz iuxta hypocōdriū vidi: vt manifeste appareret scōm circūspectionē ꝓpriā ꝛ vidētibꝰ ꝛ tāgētibꝰ. sīr vidi ꝛ vesicam cuiusdā extra positam ꝛ paruā: ita vt si aliqñ tardaret ad egestionē vrinaꝝ tumoꝛ circūscriptus appareret māifeste: nō tñ aliorum que itrinsecꝰ sūt māifestaz dedit mihi cognitionē aliqñ. Tētare tñ oꝛ cognoscere vt posse est p virtutem ꝛ vitiū eoꝝ: ꝛ si non secundū disciplinā certā: sed secundum coniectura quandam artificialem.

Stomachū qdē iā vidi in quodā homine puū rotūdū eminentē in locis q̄ sub hypocondrio sunt donec declareť aspiciēti ipm ꝛ tāgēti terminus eiꝰ ꝓpius scōm rotunditatē declaratioe sufficiēti. ꝛ sīr vidi vesicā eminentē puā ita ꝙ qñ hūs eā tardaret puz ab vrina: apparebat i loco eius iflatio determinata termino manifesto. De reliqs ār mēbris interioꝛibꝰ non scio ꝙ aliqd apparuerit mihi ex eis apparitione māifesta. verūtñ oꝛ vt conemur iquātum possumꝰ vt sciamꝰ salutem eoꝝ ꝛ eoꝝ corruptiōez. ꝛ si nō é possibil eoꝝ cognitio cognitioe vera: tunc saltez est per extimationem ꝓpinquam.

.xviij

VElut si ita accidat epati vidi quosdā iā ꝛ mꝫtos graciles q̄dē venas hītes: sic̄ colore vero vniuersuz coꝛpus: ꝛ si paulo amplius cibi intulerint: ꝛ magis si sint inflantia et spissa ꝛ glutinosa: hos quidem velut quodā pōdere ipositō ꝛ suspēso ꝫm dextꝝ hypocōdriū sentiētes in ꝓfundo. hos vero cū extensione quadā dolētes. i his ergo cōueniens est paruū esse epar ꝛ angustum in suis exitibus.

ET ego pono tibi exēplū i epate. iā enim quosdā vidi quoꝝum numerus é mꝫtus. quoꝝum vene erant stricte: ꝛ colores eoꝝ in toto coꝛpe erāt fedi: ꝛ si sumebāt de cibo supfluitatē ꝓcipue si cibus erat iflatiuus grossus viscosus: sentiebant q̄daz eorū i latere dextro ab eo qō é sub hypocōdriis q̄si in ꝓfūdo eēt res grauis posita sup aliqd ꝛ suspensa cū aliquo: ꝛ sentiebant q̄daz eorum tensionē doloꝛosam. Estimaui ḡ supi istū cꝰ é ꝫ dispō ꝙ epar eiꝰ puū é strictoꝝum meatuum.

.xix.

ALtez ār vidi flegmaticū totū scōm habitudinē: vomētem vero quotidie cho. ci. agnoui ḡ oportere me egestiones eiꝰ videre: ꝛ mini me habuerunt fellis. Cognoui ergo ex ꝫ signo feleum humoꝛē emittentē poꝛum nō paruā eiꝰ partez in pilleron vētris transmittere: vt in quibusdā apparet animalibus.

ET vidi viꝫ i cuius toto coꝛpe erant testimonia victoꝛie flegmatis: ꝛ cū illo vomebat omni die co. ci. vidi ḡ ꝙ opoꝛtebat me aspicere ꝛ ꝓsiderare dispositōez egōnis eiꝰ ꝛ vidi co. in egōne puā valde. Judicaui ergo in ꝫ vero ꝙ ex meatibꝰ in qbꝰ expellit̄ co. procedit pars magna ad inferiorem partem stomachi: et est locus quem dicūt medici porta-

De signis puitatis epatis.

De signis effusionis colere a iferioꝛē ptem stomachi.

Postq̄z ḡ aggregate sūt iste tres res: z iā viderat ꝑ in q busdā aialibus p anatomiā: iā ꝓuenit vt sit ps meatuuz co. āpla effūdés co. i stōaco: est iauit ḡ q ex istis meati= b⁹ āplis i illoviro vēit ps maioz ad iferioré ptē stōachi z fūdit i eo co. z euomit ille oi die. Sciuit ḡ p hāc estia tōez q erat flegmatici cōpis. z q illō qō vēiebat ex eo oi die ñ significauit i eo victoziā co. nāt: sz āplitudinem ei⁹ qō ptiuaī cū stōaco ex pozo kistis felī. xx.

Er ꝑmoné suuz istū: z iste res si= gnificāt: vult q strictura venarū signifi cet q in puitate epatis ēlesio z strictura meatu um eius: ppea q vene sī nate ex epate: z opz qō q̄zt̄itates earum sint ꝑz q̄zt̄itatem epatis: z h̄ é res q̄ apparet i anatho mia. z q ét inuenitur q vomitus co. ni. oi die cū apparitione signoz fleg matis significat q i po= ris felī est lesio: quoniā venit ex eis ad stōachū q é maioz z amplioz q̄z oz. z istud est res q̄ raro apparet i anatomia z vī in qbusdam aialibus ꝑz ōriū illius qō oz exhi: z illud qō opz est illud qō cōueīt ex eo ad stōachū sit maius z amplio⁹. post q̄z ḡ euigilare fecit nos sup h̄ q iste exhit istas res p anathomiam de= dit canonem cōem i co gnitione iuuamentoruz z nocumentoz signoruz cōpōnis mēbroz interi= oruz nā: z dixit q illō sci= tur ex cognitione mem= broz iteriorū p anatho miā z ex cognitione ope rationū mēbroz: z ex co gnitione iuuamētorum eorū. ḡ cū ista tria pue= niunt nobis estimamuz ex eis estimatiōe ꝑpinq̄ sup nocumēta mēbroz interiorū fcā in eis nā. z iā qdē, ga. edidit i vnoq̄ q̄z. s. ex anatōia: z ex ope rationibus: z iuuamen tis librū faciens adipi= sci totū cuius scia é ne= cessaria ex qbus docetur q vult studeī sup ea per ꝑtiā z visuz: z rememo ratur ex impzessione co gnitiōis eorū ei⁹ qō ob= litus ē ex eis. qui ḡ vult hīre cognitiōez oispōis opōnis cuiuslibet mēbroz ite riorū icedat via ga. z exhat illud ō anatomia z opatōi bus iuuamētis sic exhit ga. puitaté epatis z strictura meatuū z venaz ei⁹ ex puitate venaz z ex colore malo.

De ne= cessitate anotbo mie.

narīū: sicut iā vidim⁹ in q̄ busdaz aialib⁹ illud. xx.

Ex qb⁹ manifestū é q i réotis a sēsi b⁹ valde ꝓficit ad cognitōez ex anathomijs apparētiū mbroz notitia z opationū z vtilitatū iué tio. Quicū qz igit cognitō eē vlt sic ocm̄ é nūc lapso rū cōpoz i anathomijs ei exercēdū é: z opationum z vtilitatū iuētōib⁹. Scri ptū é át ō oib⁹ his separa ti i alijs negocijs: ō qb⁹ in fine toti⁹ oronis dicet gra cognoscēdi amātes discē. fingli quoz ōsiderāt scire ex quo maxie negocio eli= gere oportet.

Res āt iste signifi cant q cognitio ei⁹ q appet i anathōia z i uētio operationū mēbro= ruz z vtilitatuz: z iuuamē tū eoz é magni iuuamenti cognitiōe eius qō occulta tur a sensu. Qui ergo vult vt fortis fiat super signifi= cationé in corporib⁹ i qb⁹ sunt silia istis nocumentis cōuenit ei vt exerceantur i anathomia: z in inuentio= ne operationū membrorū z iuuamētoz eorū. z ego qdé iaz scripsi in oi spē ex istis speciebus librum sin= gularem: z rememoraboz libroz aliorum i fine ser monis in isto libro: vt sci= at diligens disciplinam in quo libro inueniat sciētiā

Nī color malus significaī ex mutatione iuuamēti epa= tis: z ex opilatōe ciboz iflatiuoz grossoz viscosoz: z ex dolore z extensione in parte dextra. xxi.

Significat p h̄ capl'z: capl'm nocumētoz fcōz nā in mēbris qō é eis in ꝓpōne: z qō é ex eis i ꝓpōne: z ex istz nocumētz ñ é aliqd qō sit egritudo: verūtñ nocu métū i ipa nā mbri accit ei: aut ex ipo p̄n⁹ gnātōis sue. aut post illō: demū segt ipz z fit ei sic nālis dispō in eo. xxij.

Ermutaī ga. post qz euacuatus est a dictione canonum si= gnoz nocumentoz mē broz nālium ad dādoz canōes signoz nocumē toz mēbroz egrorū. Et q̄nq̄vificaī nomē nocum̄ toz nāliū sūt ꝑz sniaz ei⁹ q̄dā nocumēta nō nālia z q̄dā ñ exeūtia a nā. nō nālia át sunt pp exitū eo rū ab eq̄litate nāli. nō ex eūtia át a nā sūt: qm̄ non nocēt opatōi nocumēto sensato. Nocumēta ꝙo egra sūt q̄rū vnūq̄q̄z no cet opatiōi mēbroz no= cumēto sensibili: z pp il= lud noiant nocum̄ta ex eūtia a nā. Et gña nocu métoz eoz sūt eadé q̄ z gña nocumētoz ꝓpoz sūt. sz dīa inter vtraqz ē q ista nocent opatiōibus nocumēto sensibili: z il= la ñ. Et diuidit ipe h̄ no cumēta: z dic q nocum̄ ta mēbroz q̄ cadūt sub sensu sūt facil cognitōis: qm̄ sūt sumpta ex eo qō vī in istis mēbris ex mu tatōe q̄litatū eoz z colo re ipoz z figurarū eorū z sit⁹ ipoz z diuersitate ipoz z duritie z molli= tie z calitate z friditate. Discipl's. n. qm̄ exercet i opatione plagarū z col lyrioz nō occultant ei ex istis reb⁹ signa cuiuſ= q̄z egritudinis mēbroz apparētium. xxiij.

Propterea q nō cum̄tū opatōiz fa ctū a lesione acci= dente a nā é insensibile: z ōdit i eis q̄ ꝓmissa sūt canoné in signis eius: z nocumētū opatōis fcm̄ a lesione egra est sensi= bile. dat in signis eius canonem alium qui est

De diuī sióe no= cumēto rū z de differen tia inter ea.

De opa tionib⁹ cóib⁹ z ꝓpzys.

ꝓter primum. Primus qdé sūptus ē ex trib⁹. s. ex ana thōia: z opatiōib⁹: z iuuamētis. Hic āt é sūpt⁹ ex q̄tuoz reb⁹. Una earū ē opationū mutatio z earū corruptio. Et opatōuz qdē alie sūt cōes: alie sūt ꝓprie. Cōes aut̄

fūt opatiões triū radicū.s.pulsus.ipe āt mutaī mutatione cuiuslibz mębroꝝ:z sic é sēsus z motꝰ volūtariꝰ:ipsi ēt mutāt p dispões egras:z sic cibatio.Opatões.n.eoꝝ mutāt mutatōe mębroꝝ.Et iā oñdit hy.i li. pno. pīes haꝝ reꝝ:z pscrutatꝰé exqsite ga.aliā cognitōz rei pīsus totiꝰcorpis.Prope āt fūt opatões q̄ appropant vnicui qz mębro:sic renes q attrahūt aqsitaté hūoꝝ.z é vria:z fel attrahit co.z splé.melācolicū hūorem:z itestinū expellit illud qō aggregat in eo ex egōne:z attrahit sibi a supioribꝰ aliqd aliō. Et ꝑa est illō qō ꝓcedit a superfluitate quā expellūt mębra interioza ab interioribus ad exteriora:sic vrina:z qō egredit cum ea:z egō:z qō egredit cū ea: z sputū:z qō egredit cū eo:z mucus:z sudor.z sordities auriū:z lachrime z reliq̄ q̄ sequūt has superfluitates z q̄ currūt cursu eaꝝ ex coloribꝰz odoribus z sbys. Et tertia ē ex doloribus cū oi mębro appropriata ē spēs doloris.Doloris autez spēs multe sunt. Ex eis .n.é dolor pulsatiuus z ē ille q vicinat arterijs z dolor stimulatiuus z ē ille q factus ē in pānículo.z dolor grauatiuꝰ z ē ille q factus est i mębro pauci sensus:aut cui penitus nō é sēsus.z dolor pūgitiuus:z ē ille q factus ē i mębris sup q̄ vicit nā pānículoꝝ.z dolor aposteōsus:z dolor mordicatiuus:z dolor extēsiuus:z dolor stupefactiuus.Et quarta ē grossitudo ptransiens ré nālez.Figura.n.huius grossitudis multotiés figurat illud qō é sub illo mębro cuiꝰ exēplū est qō vř in apate gibbositatz epatis musculus q ē sup ipz lunaris figure.qñq̄z ét diuersificat egritudo vl grossitudo ꝑz māz q̄ gñat ipz.Et ex ea.n.é fāguinea:z colica.z flegmattica.z melolica.Existz.n.q̄tuoꝝ rebus exhibit cā nō cōis in cognitōe egritudis interioꝝ mębroꝝ: aut per vnā eaꝝ.aut p plēs q̄z vna eaꝝ:aut per oēs eas. xxiiij.

De speciebus doloris

Nihil valet vtia nisi reducant ad particularia

De signis egritudinis imaginatiue.

Postq̄z ōdit ga.canonē cōez i cognitōe egritudinū p mębroꝝ interioꝝ:z oēs res cōes sī isufficiētes i doctrina vōec expādant ad particularia:incipit particularit i cognitōe sig̃ꝝ egritudinū cuiusq̄ mębroꝝ:z incipit a cerebro sic icepit ab eo i cognitōe sig̃ꝝ dispōuz nāliū nūerauit ĝ é spēs signoꝝ egritudinū eiꝰ:z dixit q̄ sūt.v. vna eaꝝ ē spēs pmixtōis mētis.i.ōsipiētie:nā qñ cū ista sī voces z saltꝰ significat victōiā co.ci.aut.co.ni.aduste.z qñ cū ea sī ges z taciturnitas:significat victoriā hūoris melolici aut flegmatici.z qñ cū ea sūt vigilie significat victoriā siccitatz.z qñ cū ea é subeth z stupoz significat victoriā hūiditatz. Et ꝑa é spēs imagiatōis eiꝰ qō imaginat ex rebꝰ sensatz.i hac.n.qñ imagines sūt ꝓueniētes rebus sēsatz:tē ono vētres añrioꝝ ex vētribꝰ cerebri sī salui.z qñ sūt icōueniētez:z sūt ordiate ordie ñ bono significāt egritudiné vētrz medy:z corruptōz cogitatōnis vl cognitōis.z qñ obliuiscīt z ñ recordat: significat egritudiné vētrz posterioris.z qñ sūt ñ ꝓueniētes significāt egritudiné duoꝝ vētriū añrioꝝ.qñq̄z āt cōrūpitima ginatio z remanet mēoria sic ꝓtigit ō viro ō q̄ dic gal. q̄ putabat q̄ in domo eiꝰ eēnt qdā tubicie.z ꝑcepit eos expelli post q̄z ĝualuit recōdatꝰē istiꝰ:z ñ é oblitꝰ eiꝰ. z qñq̄z cēpit cognitō z remāet mēoria z imagiatō sic accit i alguesgues.i.métz aliéatōe qñ hō solꝰloq̄t secū. z tertia é nocumēta motuū volūtarioꝝ.z oz tibi vt itelligas cū hiz ēt nocumēta sēsuū.nā qñ isti.s.motꝰ z sēsus destruūt ex toto i corpe:significāt aut apoplexiā: aut palysiz ylez aut ꝓgelationē aut ꝑfocatiōem mīricis. Et qñ destruunt ex vna duaꝝ ptiū corpis significāt palysiz:z apoplexia:z palysis accīt vl ex opilatione i cerebro accīte. Apoplexia qdé fit ab opilatione q̄ implet cerebꝝ z phibz cursū spūs aiał. Et palysis qdé fit ab opilatiōe q̄ implet vnā duaꝝ ptiū cerebri.z qñq̄z ōstruit sēsus z motꝰ aliq̄ꝝ mębroꝝ sine alys z significat illud opilatōez i nucha. aut i neruis veniētibꝰ ad illō Et ego iā vidi viꝝ cuius sensus pedū oio destructus fuit a coxis vsq̄z ad pedes.dōec icideret aliqs aut secaret cū spada aliq̄ mębra pedū eiꝰ z nō sētiret illō:z motꝰ eiꝰ fuerūt reānētes:z morat ꝰē donec factꝰ ē hydropicus z mortuus é. Judicani ĝ sup illū q̄ euenit extreme pti nuche nocumentū nō ꝓpletū z destructꝰé sēsus pedū eius.z nō destructus é motꝰ eoꝝ.z si nocumētū esset ꝓpletū destrueret ēt motus eoꝝ.z qz puenit ex h nocumēto vapoz ad epar eius:z corrupit ꝓpōné eiꝰ z secutꝰ é illud hydropisis.z mltotiés gdé apāt cerebꝝ aut nucha:aut nerui abscidūt:z segt illō ōstructio sēsus z motuū volūtarioꝝ q̄ ꝓcedūt ad mębra q̄ sī sub loco nocumēti illoꝝ mębroꝝ.z qñq̄z accit vt apēt cerebꝝ aut qdā pānicłoꝝ eius:q̄re pmiscet itellēs:z ōclaratio hoꝝ mębroꝝ q̄ h mębꝝ sit apātū:exhibit ex doloribꝰ: Quarta é spēs eiꝰ qō ꝓcedit ex palato:z auribꝰ z naribꝰ:z ex superfluitatibus sūe.n.haꝝ superfluitatū:z colores eaꝝ z odores eaꝝ hūorē nocētē i cerebro significāt:sic accidit mihi in pūti tpe.ōscēdit.n.ex cēbro meo z ex palato z cum mucho hūiditas salsa ca.vehemētis putredis.z añ illō prexerā itinere lōgo i sole estatz:z fatigauerā mētē meā mltū valde:z replerꝰ fuerā cibo.accit ĝ mihi h egritudo tioꝛosa:z é qnta spēs doloꝝ q̄ accīt i eo.isti.n.dolores sūt diuersi.z ipi oēs noiant noie cōi soda.qō ē.q̄ ex eis ē qdā plsatiuus.z aliꝰ ē quē sētit hō cū stimulatōe z mōdicatōe vehemēti.z alius ē quē sētit cū extēsiōe vehemēti a circuitu.z alius é quē sentit cū revolutōe aut tinnitu:z loca sode sī diuersa.aliꝰ ē.n.q̄ ꝓpbēdit caput totū:z noiat dolor ouās.alius q̄ ꝓpbēdit vnā duaꝝ ptiū cerebri:z noiat emigranea.z aliꝰ ē q̄ sētit ex̄ craneū.z aliꝰ ē q̄ seq̄t itra craneū i pfūdo.z iste qnq̄z spés sī exposite i libro cognitōis egritudinū mębroꝝ interioꝝ.z tu qdez inuenis mltos medicoꝝ specificantes vnāquāq̄z eaꝝ.z dicūt q̄ signū tale significat egritudinē talez q̄ accidit a cā tali sic epilepsia:z melācolia:z scotomia:z spasmus

Quō possit sēsus destrui motu nondū structo.

De spē bꝰ sode.

ꝛ ketanus:ꝛ mr̃ ifantiũ: ꝛ icubus:ꝛ tu qdez ſtabis ſuper vnũqꝺqꝫ ſignoꝝ egritudinũ cerebꝛi ꝑpaꝝ ei:ſilr ét accñ tiũ ei ꝓ cõitaté q̃s ipe ñ noiauit ꝛ egritudinũ q̃ accidũt a nocumẽto qꝺ ſeqr̃ illꝺ qꝺ naſcit ex cerebꝛo.ſ nocumẽtũ qꝺ ſeqr̃ nuchã aut quoſdã neruos aut ꝓſiderabis egritudinẽ q̃ accidit cerebꝛo ex nocumẽto qꝺ aſcẽdit ad ipz ex qbuſdã mbꝛis vt a ſtõacbo:aut ex renib⁹.ꝛ ex eo qꝺ ñ nũerauit:cui⁹ qdez é egritudo.ꝛ c⁹ qdé eſt accñs ſeq̃ns egritudinẽ ſic epilepſia ꝛ ſpaſm⁹ꝛ ſtupõ ꝛ tremoꝛ:ꝛ ſalt⁹ex lib.ga.i qb⁹ipe exq̃ſite ꝓſcrutat⁹ẽ doctrinã haꝝ reꝝ: ſic liber ei⁹i mozbiſ ꝛ accñtib⁹:ꝛ liber ei⁹ i cognitiõe paſſionũ iteriozũ mẽbꝛoꝝ ſcies. xxv.

NOn eſt poſſe vt napẽr coꝛ:aut accidat opilatio i eo iplés vẽtres ei⁹ ſic poſſe é illud i cerebꝛo nã mozs añcedit ad illũ c⁹é añ illud. ꝓlurimi.n.q moziũr̃ ſubito non accedit eis niſi qꝝ effũdit hũoꝛ ad coꝛda eoꝝ ſubito aut apãũ pãniculi eoꝝ ꝛ geſcũt coꝛdis mot⁹p illud:ꝛ moꝛiẽ ſtati hõ ſine cã mãifeſta. Qui ãt moꝛitur extimoꝛe terribili aut gaudio magno facto ſubito:tũc illꝺ é pp reſolõnẽ ſpũs a cõde. In gaudio qdé egreditur ſpũs ꝛ ſãguis ſubito ſimul:ad exterioꝛa:quare extinguit̃ caliditas inata ſicut extinguitur ignis ex vehementia euentationis. In timoꝛe ꝝo redit ſpũs ꝛ ſanguis ad interioꝛa:ꝛ extiguit̃ ét calitas inata ſubito. ſic̃ extinguit̃ ignis q coopit̃ cũ re aliq̃ ꝓhibẽte eius expiratõz. Et ſigna qdẽ ſignificãtia egritudines coꝛdis ſũt. viij. ſpẽꝝ. Una eaꝝ ẽ inſpiratio nis malitia. Inſpiratio nãqz magna ꝛ velox ꝛ frequẽs ſignificat calitatez additã i coꝛde:ꝛ eaꝝ ꝛia ſignificãt frigus additũ i coꝛde ꝛ ꝑmõe abſoluto vnicuiqz modo rũ malitie inſpiratõis ẽ ſignificatio ꝓpꝛia.ꝛ ga.qdé exqſite ꝓſcrutatuz ẽ determinationẽ illi⁹i li.ſuo q ẽ ꝺ malitia iſpiratiõis. Et ꝑa é tremoꝛ coꝛdis accñs i eo.h̃.n.ſignificat effuſionẽ mãe ad coꝛ aut pãniculos ei⁹. qꝺ eſt aut vapoꝛ meꝛolic⁹aut hũiditas:ꝛ facẽ malitiã ꝓꝛonis i ipo. Et tertia é mutatio pulſus i gñib⁹ſuis .x. vnaq̃qz .n. ſpẽꝝ pulſus ꝛ ꝓticularia ei⁹ hñt ſignificationẽ ꝓpꝛiaz ſup illꝺ qꝺ accidit coꝛdi ex nocumẽtz ꝓpꝛijs ſibi:aut qꝺ accidit ſibi ꝓ cõitaté ꝺ foꝛz. Et q̃rta ẽ ex velocitate ire ꝛ tarditate ei⁹. velocitas.n. ei⁹ ſignificat calitaté.ꝛ tarditas ipi⁹ſignificat friditaté.ꝛ neẽe é tibi vt ꝓpares oẽs iſtas reꝝ ꝓ reꝝ nãles. Et qnta ẽ ſpés febꝛ.ꝛ ga.qdé exqſite ꝓſcrutat⁹é ꝑmonẽ i eis i li.feb.ꝛ i li.criſis:ꝛ i li.ꝺ igenio ſanitatz. Et ſexta é ex frigõe cõpis:ꝛ ꝑmo i eo é ꝛiuz ꝑmõi i feb.ꝛ qñ ſcit̃ vnũ ꝛior̃ ſcit̃ ꝛ reliquũ.nã cãe frigoꝛis coꝛpis oẽs ſt̃ ꝛie cãis fe.ppea,qꝝ fe.é caloꝛ i toto cõpe. Et ſeptia ẽ ex coloꝛe coꝛpis. Colõ.n.cõpiz mutat̃ ꝛ alterat̃ mutatõe diſpõiz cõdiz ꝛ alteratõe ei⁹. Et octaua é ex doloꝛib⁹ acciñtib⁹ i eo.ꝛ hoꝝ doloꝝ pꝛes ſt̃ accñtia aie ſic̃ triſtitia ꝛ águſtia ꝛ furoꝛ qꝝ ãt accidat ei doloꝛ in ſeipſo illud min⁹ vel paꝝ moꝛat̃ ꝛ plongat̃ ppea qꝝ aial moꝛit̃ ante ꝓfirmationẽ doloꝛis i coꝛde. xxvi. Dolor i coꝛde ꝓ longari non pót qn interficiat.

Pés ſignoꝝ egritudinũ epatz ſũt. v. ſpẽs. Pꝛia é ſũpta ex opatõib⁹ei⁹. ꝛ ẽ mutatio ei⁹ q̃ mutat chimos i q̃ztitate ꝛ q̃litate. In q̃ztitate qdé é diminutio chimoꝝ ꝛ additõ eoꝛuz. in q̃litate ꝛo é mutatõ humoꝝ a diſpõib⁹ ſuis nãlib⁹ ad diſpõnez exeũtẽa nã.ꝛ ſermo in hac ſpẽ é lõgus:ꝛ ſufficit i eo i h̃ loco reme moꝛatõ ſũme vni⁹ ſignificatõiz ſup reſiduuz ei⁹ꝛ h̃ ſũma é. qꝝ ep a ſtõacho ꝛ ab inteſtio ieiũo ſugẽdo ex cibz ꝛ potib⁹ attrahit cibũ ꝛ decoqt ipz ꝛ fac̃ ex eo chios. iiij. ſ. ſãguinẽ co. flegma.ꝛ meꝛoliã.cũ q̃ accidit i eo egritudo ꝓ hibz ipz ad h̃ vt faciat chios iſtos. iiij. ꝑz qꝝ oz qꝝ ſi egritu° eſt malitia ꝓꝛois fride addit in gñatõe flegmatz:ꝛ minuit reliq̃s eoꝝ. ꝛ ſi eſt malitia ꝓꝛonis ca. addit i gñatõe co.ꝛ minuit reliq̃s eoꝝ. Et multotiés qdé apãt ep apãte ca. aut accit i eo malitia ꝓꝛois ca.ꝛ adurit hu.ꝛ gñant̃ mói co. diuerſaꝝ ſpẽꝝ. Spés ãt co. ci. ſt̃ rubea clara citria ſt̃il⁹ꝛ cttrina ſilis vitello oui ꝛ ꝓaſſia ꝛq̃ hz coloꝛẽ idicũ.ꝛ q̃ ẽ vt ziniar.i. viride eris. flegmatis ãt ſpés ſũt dulce acetoſũ ꝛ iſipidũ ꝛ ſalſũ ꝛ vitreũ.ꝛ ſpẽs hũoꝛis meꝛolici ſũt duobus mõis. Un⁹ eoꝝ ẽ ei⁹qꝺ attrahit ſplẽ ꝛ é fex ſãguis ꝛ ſuꝑfluitas ei⁹ꝛ alt̃ é q adurit ex hũoꝛib⁹. hũoꝛes ãt q adurũt ꝛ ꝙuertũti co.ni. ſũt ſpẽs co.ci.ꝛ flegma ſalſũ ꝛ humoꝛ meꝛolic⁹ꝛ ſãguis. Iſte q̃ ſunt ſpés. ix. co.ni. ſex aduſtiõe cuuſlibz ſpẽꝝ co.ci.ꝛ vna ex flegmate ſalſo. ꝛ vna ex hũoꝛe meꝛolico.ꝛ vna ex ſanguie. Et ſanguiz ipi⁹ſũt duo mõi. pur⁹:ꝛ ipur⁹. pur⁹é mã nutriñti mẽbꝛoꝝ: ipurus ẽ q effuſuz ẽ i vẽis cũ aliis hũoꝛib⁹ pmixt⁹. iſte nãqz ẽ ſil⁹is oib⁹ hũoꝛib⁹ reliq̃s ꝓꝓ iuuaméta q̃ remẽoꝛari ñ é i hac hoꝛa. Qñqz ãt declinát ſãguz ꝛ vnuſqſqz hũoꝝ a ꝓꝛone ſua eq̃li ꝓ egritudies epatis.ꝛ fit aut min⁹ aut pl⁹s:aut magz addite cal̃i. aut magz addite fritatis:aut magis addite hu. aut magis addite ſiccitatz.ꝛ qñ mutat̃ ſignificat egritudinẽ i epate. Et ſpẽz ꝑa ẽ ſumpta ex malitia coloꝛiz. colõ.n. mutat̃ ad malitiã:aut ꝓp coꝛ aut ꝓp ep. Cũ q̃ coꝛ ẽ ſaluũ tc̃ mutatõ ei⁹ꝓp ep é ſolũ:ꝛ ſcit̃ qꝝ mutatio ei⁹ẽ a cõde aut ab epate ꝓ illꝺ qꝺ ẽ cũ eo ꝺ coꝛ pib⁹ alys .ſ. ex ſignis. nã qñ tm̃ ꝓꝓ ep fit ſignũ aliꝺ ap ꝓ ꝑat̃ei. exẽplũ illi⁹ẽ colõ plũbe⁹qꝺ ſignificat frig⁹i epate qñ iſpiratio ꝛ pulſus ſt̃ ꝛz diſpões ſuas.ꝛ ſpẽs ꝛia é ſũpta ex mutatõe ſua q̃ accidit i ſpſiõe nutriñti.ꝛ aſſiml̃atõe ei⁹cũ mẽbꝛz ꝛ i eo qdé expellit̃ ꝺ ipo ex ſuꝑfluitatib⁹.ſ. ex vria. epar.n. qñ ifirmat̃ gñat hũoꝛez q̃s abhoꝛrẽt mẽbꝛa q̃re accidũt ab illo egritudiez diuerſe:ſic̃ ſcabiez ꝛ i

De his q moziũr̃ ſubito aut ex gaudio aut ex timoꝛe.

De indicatione ſũpta ex velocitate ꝛ tarditate ire.

Malitia complexionis calide multotiens accidit in epate

Mutatio coloris fit aut ꝓp ep aut ꝓp coꝛ

petigo:ꝛ albaras:ꝛ verruce:ꝛ morphea:ꝛ lepra:ꝛ alopitia ꝛ alia ex eis q̄ꝝ ppria:ꝛ etas é vt gñet i eo qđ appet ō corpe ex egritudib⁹.ꝛ é illud q̄ membra expellūt istas superfluitates ad cutē.ꝛ coartāt ea pp grossitudinē suā:ꝛ ōbilitatē ei⁹ ad h̄ vt faciat eos vapozē q resoluat ex poris ei⁹ꝛ mltotiēs diligūt eas membra ꝛ nō expellunt eas ad ptē cutz:sz remanētes i membrz resudāt ad epar: quāt gñat ab eis spēs hydropisis aut spēs fluxus vētrz epatici:aut spēs vomit⁹ aut spēs ꝓuocatiōis vrie aut ꝓuocatōis mīstruoꝝ.sic scies exꝛbis hy.ꝛ ga.ꝛ spēs q̄rta é sumpta ex sensibilitate epatz:ꝛ p illud qđ accidit i eo ex opilatōib⁹:ꝛ apatib⁹ ep.n.qñqz sentit malitiā ꝓpłonis i se diuerse:ꝛ mozdicatōez ꝛ tēsionē.et spēs q̄nta é sūpta ex sēsibilitate membroꝝ iter q̄ ꝛ ipz é cōitas.nā qñ epar apat. trahit furcula ipsius inferius ꝛ sentit grauitas ipsius in furcula:ꝛ coartatur velamen:q̄re mutatur inspiratio ꝛ accidit tussis. xxvij.

mitū:ꝛ ꝑ spēs eius qđ egredit cū vomitu: ꝛ per dolores ꝛ apata ꝛ mutatione inspirationis. xxviii.

Duo q̄ fm pect⁹ ex quib⁹ disnijs ꝛ tussib⁹ꝛ doloꝛib⁹ adhuc ꝛ ex eo rū q̄ expuūt differētijs opz cognoscere i pñti egra.

Sup egritudies aūt q̄ accīt i pectoꝛe oz vt significet ꝑ spēs i mutatiōis inspiratiōis ꝛ tussim ꝛ doloꝛes accītes i eo ꝛ ꝑ spēs ei⁹ quod expuitur ex eo. xxix.

Ter tracheā arteriaz egritudies disnia ꝛ tussis:ꝛ ꝼz locum doloꝛ ꝛ sputū ꝛ vocꝫ lesio inotescūt

Super egritudies accītes āt in cāna pulmonis significant mutatio inspirationis ꝛ tussis ꝛ doloꝛ accidens in illo loco ei⁹: ꝛ qđ expuitur ex eo:ꝛ nocumenta accidētia voci. xxx.

Species signoꝝ egritudinū vētris sūt.x. ꝓria eoꝝ é nocumēta accītalia i digōne ꝛ sūt fm viam vlem tria.ſ.corruptio digōnis:ꝛ digōnis minoratio ꝛ destructio digōis.vna q̄ꝝ āt haꝝ significat malitiā ꝓpłonis i vētre.Et spēs malitie ꝓpłonis sūt.ix.aut xvij.Aut significāt egritudinē officialē in eo:ꝛ qñ corrūpit ex eis digō aut fit minoꝛ:aut destruit ꝛ nō gñat ex eo chilus ex q̄ epar gñet chimos.ꝛ appet corruptio digōnis i grauitate nutrimēti.egō.n.qñqz egredit mollita.qñqz egredit grossa nō mollita.ꝛ qñqz egredit mutati odoꝛis:ꝛ egredit cū ea aliqđ aliud ex eo:i q̄ iā exq̄site ꝑscrutati sūt hy.ꝛ ga.ꝼmonē i li.ꝓnosti.ꝛ i li.ō moꝛbo ꝛ accītib⁹. Et scōa é sūpta ex appetitu hu.ꝛ sic. Jam .n.declaratū ē i eo qđ ꝓterijt q dria é iter ꝓpłonē malā factā a nā i vētre:ꝛ factā p accīs:qz hīs nālē appetit qđ ē ꝓueniēs ꝛ silē ei⁹ ꝓpłoni:ꝛ q hīs accītalē appetit ꝑiū ꝓpłoni ei⁹ qđ é i vētre.appetit⁹ g̃ hūidi significat aut ca.aut siccitatē i vētre:aut vtrūqz sil.ꝛ appetitus sicci significat aut hu.i vētre dñari: aut frigus.aut vtrūqz sil.ꝛ pp h̄ tacuit ga.ō appetitu ca.ꝛ fri. Et tertia é sūpta ex expulsiōe superfluitatū gñataꝝ oīuz i eo.ꝛ vēter qđ expellit illas superfluitates aut ad meri.ꝛ egrediūt cū sputo aut cū vomitu ꝛ cū saliua:aut ad itestia ꝛ egrediūt cū egōne. Et q̄rta é sūpta ex singultu:singult⁹.n.accidit sic accidit spasm⁹.ꝛ cāe faciētes ipz aut sūt repletio:aut siccitas.vēterꝛo qñqz replet hūiditate aut hūore mozdicatio. Et siccitas faciēs singultū:si appzopziat vētri soli:tūc polis é sanatio ei⁹ꝛ si é corpis toti⁹ tūc iā finita ē hūiditas ei⁹ꝑ aliqz egritudinē:ꝛ ñ é ipoli⁹ cura tio ei⁹. Et qnta é sūpta ex eructuatiōe ipse.n. significat poꝛdinē suū illō qđ é ifusū i vētre:ꝛ dispōnē ꝓpłonis vētriꝭ. Eructuatio qdē fumosa aut significat ca.aut hūoꝛē colericū.acetosa qdē significat aut frig⁹ aut hūoꝛē melācolicū aut flegma acetosū.fetidaꝛo significat hūoꝛez putridū effusū i vētre i aiali.salsaꝛo siguificat hūoꝛem male q̄litatz i eo ifusū:cū iā finita ē hūiditas ꝑ aliqz egritudinē:ꝛ ñ é polis ei⁹ curatio. Et sexta ē sūpta ex nausea nausea.n.ꝛ subuersio aie significāt hūoꝛē malū quē ebibit vēter ꝛ fact⁹ ē viscos⁹ i eo qđ é iter tūicas ei⁹ q̄ si aeci dat cū eo vomit⁹ꝛ gescat ꝑ ipz nausea:tē ille mal⁹ hūoꝛ ifusus i vētre ét iā penetrauerat.ꝛ ꝛt⁹ ei⁹ ad tūicas illi⁹ q qñ egredit ꝑ vomitū ōstruit q̄litas ei⁹ mozdicatia. Et hūoꝛ qdē effus⁹ i vētre aut attrahit ad ipz ex toto.aut ita é vt exhat ipz:sic accidit i fame vehemēti:qm̄ tē ipse redit ꝛ attrahit ex membris circūstātib⁹ꝛ effūdūt ad ipm spēs venēi diuēse:aut ita q̄ mbra ipa expellūt ad ipz illud qđ aggregat i eis ō veneno.ꝛ multotiēs qdē gñant i vētre ipo ex supfluitatib⁹ cibo ꝛ potuū hūoꝛes mali aut flegmatici aut copoꝛal aut melācolia: aut q̄ é sic idicū. Et septia ē sūpta ex vomitu egrediūt.n.cū vomitu spēs mltē hu.flegmaticoꝝ aut colericoꝝ aut melācolicoꝝ:ꝛ species veneni sīt diuerse. ꝛ venenū qdē ē hūiditas aq̄sa subtil hoꝛribil q̄litatis.ꝛ q̄litas veneni é diuersa qđ ē.qꝛ aliud ē lōgiquū:ꝛ aliđ qđ est ꝓpinquū humoꝛibus ꝓueniētibus coꝛpoꝛi.ꝛ aliud est quod hz qualitatem malā venenosam valde. Et octaua é sūpta ex doloꝛib⁹.qđ é:qꝛ veniūt ad vētrē mlti nerui ꝛ pcipue ad os ei⁹.ſ.ad illud qđ é supius eius quapp sētit sensibilltate forti nocumētū qđ ē i eo:ꝛ fiūt ex eo doloꝛes hōribiles praui valde:dōec mlti eoꝝ faciūt syncopi.ꝛ ga.qdē logt i doloꝛib⁹ꝛ dicit q̄ cāe eoꝝ aut sūt solo ꝓinuitatz.aut malitia ꝓpłonis diuerse.ꝛ illud qđ accidit eis i vētre significat egritudinē.ꝛ ē gñatio ei⁹ aut ab hūoꝛe mozdicatiuo:ꝛ iste hūoꝛ aut ē colicus aut acetosus aut salsus:aut é a malitia ꝓpłonis diuerse i stōacho:ꝛ ē malitia ꝓplois diuerse vt aggregēt i eo qđ calefac calefactiōe forti:ꝛ q̄ ifrigidet ifrigidatione forti sil aut humectet aut siccet. Et nona ē sumpta ex apatib⁹ accītibus i vētre.apata ꝛo sūt.iiij.ſ. sāguineū flegmatica:colica:ꝛ melācholica:ꝛ ex eis ét est qđ é cōpositū.ꝛ mltotiēs qdē oñdunt ista apata sensui ꝑ h̄ q̄ ipellunt lacertos q̄ sunt supra vētrez. Et.x.é ex mutatōe inspiratiōis Uēter.n.qñ i eo est apa aut humoꝛ ifusus aut mēbꝝ tendit tensiōe multa ꝛ coartat velamen ꝛ extendit ipm mutat pillud inspiratio. xxvij.

Differētia inter malā cōplexiōez vētriꝭ factā a nā ꝛ fcāz ꝑ accidēs.

Indicatō sūpta ab eructuatōe fumosa acetosa salsa.

De signis ventris apati.

Species signoꝝ egritudinū pectoꝛis sūt.iiij.vna eaꝝ é mutatio inspiratōis:nā cū ꝑ dilatationē pectoꝛis ingredit aer:ꝛ per ꝓstrictionē eius egrediat vapoꝛ fumosus:segtur qñ infirmat vt mutent motus ei⁹.q̄ ꝑ illud imutat eius inspiratio: Et scōa sumpta ex tussi qñ pueniꝛ i pectoꝛe res doloꝛosa mouet ꝛt⁹ nālis vt expellat cū tussi.ꝛ tussis qdē accidit ex cāis multis valde sz h̄ nō ē hoꝛa numerādi eas. Sz tertia é sumpta ex doloꝛibus accītibus i pectoꝛe.ꝛ isti qdē doloꝛes sūt diuersi. ex eis.n.sunt q̄ fiunt ab egritudine i lacertis costarū.ꝛ ex eis sunt q̄ fiunt ab egritudine i pānicul pectoꝛiſ. ꝛ ex eis q̄ fiūt in pulmone. Et q̄rta é sumpta ex spēb⁹ ei⁹ qđ expuit ex pectoꝛe cū tussi.ꝛ spēs eius qđ expuit sūt multe. Ex eis.n.est sputū sanguis.ꝛ significat solonē cōtinuitatz vene.ꝛ ex eis ē sputū screationis:ꝛ h̄ est ex eo qđ significat victoriā flegmatz.ꝛ ex eo est qđ significat victoriā sāguis.ꝛ ex eo est qđ significat victoriā colē.ꝛ ex eo ē qđ significat victoriā melolie.ꝛ ex eis ē sputuz sani ei:ꝛ ei⁹ ét sūt spēs mlte.ꝛ ex eis é qđ significat sputū vētosi hūoꝛis:aut i pectoꝛe:aut qꝛ attrahit ad pect⁹.xxxi.

Species signoꝝ egritudinū cāne pulmōis sūt. v. Mutatio ispiratiōis ꝛ tussis: ꝛ dolor accñs i loco eiꝰ: ꝛ qꝫ expuiť ex pānicul' eiꝰ ꝛ cānis eiꝰ: ꝛ nocumēta accñtia voci. ꝛ ga. qꝫ tacuit de nūeratiōe spēꝝ signoꝝ egritudinis pulmonis: qm̄ ipse ē intra pectꝰ. Et spēs signoꝝ egritudinū eiꝰ sūt cōpositе ex signis cānaliū eiꝰ ꝛ ex signis egritudis pectōis. Et qm̄ꝫ qdē accidit ex apātibꝰ pulmonis mutatō colōiꝫ marille faciei: ꝛ cū dolore accñte i eo sentiť gravitas i eo qꝫ ē iter spatulaꝫ: ꝛ seqť eū malicia ispiratōis ꝛ tussis. Et sputū spumosū ēpprium ei: qꝫ ē: qꝛ ex eo qꝫ expuiť ex pectore aut ex cānalibꝰ eius: nō est aliqꝫ spumosū. Et tacuit ga. ēt de nūeratōe spēꝝ signoꝝ egritudinū renū: ꝛ spēꝝ signoꝝ egritudinū itestinorū pp duas res. Breuiter vna ē assimilatio haꝝ spēꝝ i pn°rei ꝛ altera ē qꝛ sunt intellecte ex opatiōibꝰ eoꝝ. ꝛ ex eo qꝫ pcedit ex eis ꝛ locis doloris ꝛ apātibus ꝛ aluꝫ. Urina. n. ꝛ qꝫ egrediť cum ea appꝛiaťr rēibꝰ ꝛ vesice. ꝛ egꝫ ꝛ qꝫ egrediť cū ea significat sup itestina. ꝛ Ga. qdē colligit signa egritudinum eius qꝫ remansit ex mēbris interioribus in sūma vna. xxx.

Sputuꝫ spumosum ē pprium apātum pulmōiꝫ

De iuuamentis anothomie.

Non est possibile vni mēbro plures opatiōes eē

Proportionaliťr vo bis ꝛ in oibus alijs partibꝰ ex tumore ꝛ dolore ꝛ lesiōe opatiōuꝫ ampliꝰ ꝛ egōnū dīntijs cognitōes erunt. xxxi.

Et hꝫ hāc pportiōꝫ sūt significationes sup egritudines reliquoꝝ mēbroꝝ ex grossitudine ꝛ dolore accñtibꝰ in eis ꝛ ex nocumētis accñtibus opationibꝰ eoꝝ ꝛ spēbus eoꝝ q̄ pcedunt ex eis. xxxi.

Ex tumoribꝰ qdem pter naturam vt in flegmōibꝰ ꝛ scliro si ꝛ iflatōibꝰ ꝛ herisipilis inspiciendum est.

Et vbicunqꝫ i corpore ē grossitudo pertransiens q̄ꝫtitatē naturalē opꝫ vt inqramus an sit ex apāte ca. aut ex apāte graui duro: aut ex molli inflante. xxxij.

Dolores vero ꝑm quē incūbunt locum aut cōitnuitatis solonem: aut alterationes subitas oñdunt. Solvitur igitur cōtinuitas icisione ꝛ cōestiōe .i. corrosiōe ꝛ fractura ꝛ tēsiōe Alteraťr vo sba caliditate: frigiditate: siccitate ꝛ humiditate.

Dolores āt vbicunqꝫ sint i corpe fixi: aut significāt solutōēz ꝓtinuitat]: aut mutatō nē multā accidentē subito. Cōtinuitas vo soluiť incisione corrosione ꝛ tensione ꝛ scissura. ꝛ sba membri mutatē naturalē opꝫ vt inqramus an sit ex apāte ca. aut ex apāte graui duro: aut ex molli inflante.

De diuersis spēbꝰ apātū

Nomia apātum q̄ñqꝫ diuersificātur scōꝫ mēbroꝝ viuersitatem.

No. hic de q̄daꝫ ꝓpetate variolarū ꝛ mōbilloꝝ.

sanguine noiatū phlegmō: ꝛ apa ca. noiatur herisipilia. ꝛ aliud est ꝓpositū sic spēs carbūculi: ꝛ igredūťr eo oēs pustule ca. ipe. n. sūt intrātes sub itētiōe apātis ca. ꝛ istꝫ qdē pustul' sūt noia mixta. sic ignis psicꝰ: ꝛ variola ꝛ fōmica ꝛ furūculi. ꝛ alie ex pustulis. Et variole ꝛ morbiť ēppetas aliqꝫ ē: qꝛ ipsi currūt cursu crisiū malaꝝ q̄m̄ accedit eos fe. putrida ꝛ ꝛclusa. i. sinochа ꝓtinua ꝛ nā qdē expellit totā supfluitatē ad supficiē corporiꝫ ꝛ gñanť ex ea variola ꝛ morbillus: In flegmone āt ꝛ herisipila ꝛ carbūculo ꝛ q̄ currūt cursū eoꝝ fe. seqť donec ꝛpleť digō supfluitatꝫ i eis. ꝛ egy ptij qdē noiant carbūculū sicafē. ꝛ apa grave duꝝ aliud ē cꝰ gñatio ē ab hūo: e melancolico. ꝛ noiať cilirosis. ꝛ aliud est cuiꝰ gñatio ē a co. ni. ꝛ noiať cācer. ꝛ aliud ē cuiꝰ gñatō ē a flegmate viscoso caseato: sic̄ noduschus: ꝛ scrophle. ꝛ egyptij noiant scrophulas vētū alteguiā. i. caseatū. apa aūt molle. i. iflatiuū ē duobꝰ modis. vnū eoꝝ noiať iflatio: ꝛ alteꝝ noiať athelegi. ꝛ sūt eis spēs multe diuerse: sic̄ pustule noiate assen ꝛ filie nocť. ꝛ ista gñanť ex flegmate subtili ea. aut salso aut alteriꝰ spēi cui cōmiscеť corpua. ꝛ ex spēbꝰ eius sunt reliq̄ inflatōes cū qbꝰ alr nō ē pulsatio. Et tu qdē potes cognoscere nām apāt ex colore eiꝰ ꝛ dolore: ꝛ fe. ꝓcomitāte ipm: ꝛ ex velocitate motus eiꝰ ꝛ tarditate eiꝰ ꝛ tactu eius ꝛ ex cōpressiōe sup ipꝫ cū digitis: expone vole sup ipm. ꝛ ista qdeꝫ apata q̄ñqꝫ cōponūť adinuicē: q̄re gñanť in corpore spēs mixte apatū: quoꝝ aliud ꝓpositū ē ex sanguie ꝛ co. ꝛ aliud ex sanguine ꝛ melācholia: ꝛ aliud ex sāguie ꝛ flegmate: ꝛ aliud ex flegmate ꝛ co. ꝛ ex istis apātibꝰ ꝓpositis ē cui no mē ē sic adubellati ꝛ exitura. ꝛ ex eis ē cui nō ē nomē. ꝛ ꝑm hāc similitudinē ꝛ ꝑmo i religs eoꝝ: Et manifestuꝫ ē qꝫ gñať i mēbris interioribꝰ existis apātibus sile ei qꝫ gñať i mēbris apparentibus. verūtn̄ qdā eoꝝ fať accelerať morte patientibus ipꝫ pp nobilitatē mēbroruꝫ interioꝝ ꝛ vehemētiā fe. ꝛ doloris. ꝛ qdā eoꝝ fit spacio sū ꝛ ꝓparať eiꝰ curatio. Et diuersificanť noia apatuꝫ: pp noia mēbroꝝ. qdā nāqꝫ noiať pānaritiū ꝛ est illud qꝫ egrediť sub vngue. ꝛ qdā eoꝝ noiatur periplemōia. ꝛ pleuresis: ꝛ epaticum: ꝛ splenеticū ꝛ apa renū. Et quibusdā eoꝝ sunt noia ppria: sicut noiať apa cerebri: aut apa pānieuloꝝ eius carabiť aut syrsē. i. phrenesis: ꝛ sic̄ noiať pleuresis alosati. ꝛ sicut nominať apa velaminis

.i.diaphragmatis birsen:z sicut noiat apa carnis mollis thauri.z ꝑm hoc exemplū in reliquis eoꝝ. xxxij.

ISte sermo facꝫ fidem expōnis ptis scōe canonis cōis i extractióe egritudinū mēbroꝝ interioꝝ z ē itellectus ex expōne nr̄a ꝓterita.qō ē:qz scissura ē spēs rupture.z algae.i.obtusio ē spēs attritōis. Et attritio ē ex spēb⁹ solonis ꝓtinuitatis:ꝓposita ex icisione iperfecta:z extensione z scissura:z noiant oēs gabaē:z accīt aut ex obtusióe z casu aut pcussióe cū ligno aut lapide aut qō currit ꝟ cursu. Soluūt ḡ in eis ptes villoꝝ mbri alga bē solone n̄ apparēte sēsui.z mutatō sōe mēbri p calorē z frigus:z siccitatē z hūiditatem est malitia ꝓpr̄onis diuerse. xxxij.

De triplici opatiōnū lesione.

OBilitas opationis ē sic malitia digōnis absqꝫ cōruptóe ciboꝝ:sꝫ si ita est vt mutet a parte sua ē sic cū resoluit stomach⁹ illō qō puenit ad ipꝫ ō cibis:z facipꝫ aut acetosum aut chicatum.i.fillius odoris cuius sūt pisces aut fumosū.sꝫ si ita ē vt destruat ē sic si egrediāt cibi crudi ꝟ dispōnez suā in qb⁹ stomachus nō opatus ē paꝝ neqꝫ m̄tū.z ꝟ hāc sil̄itudiné est srrmo i opatóe cuiusqꝫ mēbroꝝ iteriorū z apparétiū z gagdé exḡsite pscrutat⁹ē doctrinā illius i libro suo de morbo z accidente. xxxiij.

PRocedūt ō mēbris z effluunt res m̄lte diuerse ex qb⁹ sunt q̄ sūt nā. z ex eis sunt q̄ fūt accidēs. ille aūt q̄ sunt nā sūt sic egō z vrina:z vapor egrediēs ex pōis corpis.z p ispiratóz.illa aūt q̄ sunt p accidēs sūt ea q̄ egrediunt ex istis. Iste.n.vapō significat p odores suos illud qō est in corpe: qz aliud ē cui est odor bonus.z aliō ē cui ē odō fetidus:z aliud ē cui ē odor horribilis:sic est ille q apparet ex tutilicis.i.sub ascellis: z apparitio horꝝ odoꝝ i sudore ē mānifestiō.z ga. qdem diuisit illud qō ꝓcedit in corpore i treꝫ ptes. Prima eaꝝ ē illud qō est ptes membroꝝ.z nos qdem vidimus illud in multis egritudinibus sicut qō egredit cū sputo z tussi aliqō ex pāniculis cānalis pulmonis i vlcere pulmōis z vlcere cānalis eius:z sicut qō egredit ex ptibus itestini i vlcerib⁹ intestinoꝝ cū egestione.secūda est illud qō est superfluitas in mēbris: sicut vrina i renibus.z vesica z egestio in intestinis.z manifestum est qꝫ non est pore in egritudinibus horꝝ membroꝝ vt superfluitates iste salue egrediant: verumtamē associat eis quod significāt eoꝝ egritudines sicut lapis z sanies z achortiā.i.mucillago z spēs supfluitatis z putredinis. z spēs vniū.z egrediūtur i egritudib⁹ factis i pectore spēs sputi z in egritudinib⁹ factis i cerebro:z i egritudinib⁹ factis i epate: sic ōscēsiōes sil̄es loture aq̄ carnis z reliq̄ spēs solutōis epatice. z tertia est qō est cōprehēsum in mēbris natura sicut sanguis cōprehēsus natura inveniꝫ:nā quādo ipse egredit significat solonē ꝓtinuitatis i vena.z ꝟ ꝟ exē plū est srmo i vnoq̄qꝫ eoꝝum. xxxv.

Nō est possibile i egritudini b⁹ membroꝝ sanas supfluitates esse salua.

SIgnificantur p istas spēs resꝫ q̄ tuoꝝ q̄ sunt species canonis:z sūt ille cuiusqꝫ quaꝝ determinationē cōpleuit vnū qōqꝫ enim pticulariū eoruꝫ significat egritudinem ꝓpr̄iam aut aliquam partiuꝫ egritudinis. xxxvi.

LOcutus est ga. in libro cognitionis egritudinum membroꝝ patētiuꝫ in egritudinibus cuiusqꝫ membroꝝ iterioꝝ sermonē latioremꝫ in quo libro subtiliter pscrutatus ē doctrinam signoruꝫ cuiusqꝫ egritudiꝫ ex egritudinibus membroꝝ:z pscrutatus ē in residuo eius doctrinā cānōis i signis cuiusqꝫ egritudinis membroꝝ. z quia non intellexit Rasis illud putauit

dem ꝓpr̄iam:neqꝫ consecutus est in illa finez sicut non est consecutus etiaꝫ in aliqua intentionuꝫ aliquis antiquoruꝫ:verum inceperunt eas z non compleuerunt ipsas. xxxvij.

EGrotantium quidem corporum ex illo negotio viscere oportet cognitiones. egrotatiuorum vero z sanandorum ex p̄senti sunt facultate.

ETiam conuenit tibi vt accipias signa corporuꝫ q̄ iā sūt egra ex illo libro:sed signa corporuꝫ q̄ iā proxima sunt vt ifirmēt aut vt sanent oꝫ sumere ex isto libro. xxxviij.

EAqdeꝫ que sunt signa egrotatiuorū in medio scōm formam eorum sunt que sanis z egrotantibus accidunt secundum naturam quideꝫ omnia sanis insunt: p̄ter naturam vero egrotantib⁹ inq̄ꝫtum egrotant.

ET signa corporuꝫ que appropiquāt ad hoc vt infirmētur sunt media inter illud qꝫ accidit sanis z illō quod accidit infirmis omnia eniꝫ que inueniūtur in sanis currunt secundum rem naturalem:z oia q̄ inueniuntur in infirmis ex via qua sunt ifirmi:sunt scōm contrariuꝫ rei naturaꝫ. xxxix.

IN medio vero his sūt ōclaratia egritudinū: q̄dā ex genere exñtia eoruū q̄ sunt ꝑm

ꝙ gali. abbreuiauerit
z dimiserit egritudies
q̄ꝫ signa nō docuit. z
dixit i ōterminatōe sua
q̄ determiauit estima
tionē suam quā habu
it de intentionib⁹ libri
ga. in mēbris passibi-
libus ꝙ ga. dimisit z ñ
docuit oia signa. z ꝙ
oz vt noiet liber ei⁹ co
gnitio egritudis q̄rū-
cūq; mēbroꝝ pacietiū
z nō pcepit ꝙ ga. fue-
rit ꝓtēt⁹ i eo ꝙ dimisit
i canonib⁹ suis q̄s do-
cuit i eis: vt excitet di-
scipul⁹ i ueniēdo illō
p illos cāones. signifi
cauit q̄ i seipo arte z ñ
idiguit itētōe ꝯsidera
tōis i lib. ħ z ħ ē lucrū
magnū ꝙ meret gali.
maximā laudē: z ꝯsequ
tur Rasiz i vitupatiōe
ꝑ ħ ꝙ suo malo itelle
ctu tetigit ga. z mālse-
stū ē ex ħmōe ga. ꝙ ipe
ē ꝯplēs doctrinā artz
medicie. z nos iā expla
nauim⁹ illud i lib. nr̄o
quē noiauim⁹ i doctri
na artz medicie. xxxvij.

Vitupatur rasiz q nō intellexit artificiū in libro.

QUm i egritudib⁹ manifestis cadē
tib⁹ sub visu z ta-
ctu ñ sit neciū edere li.
q̄ sciāt signa eoꝝ absci
dit ga. ħmonē: z finiē-
do dicit ꝙ liber ei⁹ i co
gnitiōe passionū mē-
broꝝ iterioꝝ sufficīt i co
gnitiōe signoꝝ egritu
dinū. qō ē. qz q studet
i eo scit ēt signa egritu
dinū mēbroꝝ apparē
tiū z residuuz ħmōis
eius ē itellectū: z ipse
ꝯplebit expōnē ei⁹ i eo
qō futurū ē. xxxviij.

POstquam pcessit
gali. z docuit si-
gna q̄ accidūt sa
nis ex nocumētis cur
rētib⁹ ħz rē nāle: z do-
cuit signa q̄ accidūt i-
firmis ex nocumēt⁹ cur
rentibus ħm ḡriuz rei
naturalis: docet in ħ
sermone ꝙ signa q̄ si-
gnificāt ꝙ corp⁹ ꝙ ap
propinq̄t ad hoc vt i
firmet sunt media iter
illa. s. permixta sunt ex
signis sanoꝝ: z ex si
gnis egroꝝ. xxxix.

naturam: sed in q̄ztitatibus
aut tpibus ꝑmutata. q̄daz
vero ex his q̄ sunt ꝓter natu
rā q̄dem sz minora his q̄ in
egritudinibus sunt.

SIgna aūt corporū
que approximant
egritudini sunt se-
cundum terminos in eo qō
ē inter illa z ista. Et ex his
.n. sunt que sūt ex genere e
rū naturaliū: verumtamen
permutant in q̄ztitatibus su
is: aut in suis dispositionib⁹
aut in horis suis. Et ex eis
sunt que sunt ex genere re-
rum que egrediuntur a na-
tura: verumtamen sunt mi-
nora z magis diminuta q̄z
ea que accidunt in infirmi-
tatibus. xl.

ET ꝓpter hoc z di-
spositiones he cor
poꝝ quecūq; egro
tatiua eē vidētur: neutroꝝ
sunt: z declarantia vero ip-
sa sunt signa. Primo q̄dez
ħ sanitates designant: secū
do vero egritudines. z fiūt
eadem signa secundum pri
mam habitudinem z sane.
z egra: z neutra.

ET sil'r est dispositō
corporum que ap-
propinquant egri
tudini ipsi ex dispositionib⁹
q̄ non ꝓportionant ad sani
tatē neq; ad egritudinez. z
signa etiam significantia ip
sum nō significant in primis
nisi illam dispōnem: deinde
significant mō. secūdo egri
tudines. fit ergo vnū signū
in cōparatione ad aliqō ex
signis ꝓter aliquid ex signj
que non significant sanita-
tem nec egritudinem. xli.

IN eo quidez ꝙ iā
existentem dispositionez demonstrāt
neutra: in eo vero
ꝙ futuram declarant egra.

ET ex signis que si-
gnificāt egritudi-
nē ex via q̄dē qua
significāt dispōnē q̄ ē in cor
pore nō significāt sanitatez
neq; egritudinē. z ex via q
dē qua significāt dispōnem
qae fiet post significāt egri-
tudinez. xlij.

SEcūduz vero eandem rōnem q̄cun-
q; apparent i egrotantib⁹
signa sanitatis: dicent q̄dez
sana eo ꝙ futurā sanitatem
denūcient. Dicētur vero z
egra inq̄ztum egritudinem
existentem oñdunt. z mani
festum est q̄dez ꝙ si vtroꝝ
q̄ sunt declaratiua: dicent
neutra ħm vnū aliqō signi-
ficatoꝝ neutroꝝ voce.

ET ħm hanc rōcina
tionem ēt signa q̄
apparent i infirmis
z significant euasionem dr̄
ꝙ signa sunt salutis quoni-
am ipsa indicant sanitatem
q̄ fiet in eo qō est post. z dr̄
ēt ꝙ ipsa sunt signa egritu
dis ꝓpea ꝙ significāt egri-
tudinē pñtē: z qñ significāt
duas dispōnes: tunc sunt ex
signis que nō ꝓportionant
ad sanitatem ꝓprie neq; ad
egritudinem ꝓprie ħm ali-
quē modoꝝ quos significa
cat ħ dictio. s. sermo nr̄ nec
sanitas nec egritudo. xliij.

NIhil vero mirādū
est eadē signa tres
hr̄e rōnes in dr̄nti
bus habitudinibus: z sana:
z egra: z neutra dici.

ET nō est mirū si si-
gnū vnum ꝓpoz
tionet ad istos tres
modos ꝑ cōpatiōes diuer-
sas z dicat ꝙ est signum sa-
nitatis z signū egritudinis
z signum neq; sanitatis ꝑ
prie: neq; egritudinis ꝓ-
prie. xliiij.

HEc est expositō
signoꝝ corpo
ruz que appro
pinquāt infirmitati. qō
est: quia sunt permixta
ex signis sanitatis z ex
signis egritudinis: z ex
signis quidem sanita-
tis tunc quando per-
mutātur signa ista ab
eo secundum ꝙ sunt:
aut in quātitatibus su
is: ita ꝙ addūtur aut
minuuntur. aut i qua-
litatibus suis: ita ꝙ p
mutantur eorū dispo
sitiones naturales ad
illud quod egrediēs ē
a natura: aut in horis
suis: ita vt permutent
horz signi vnius: cui⁹
exemplū est vt antece
dat appetitus cibi aut
tardetur. ex signis aūt
egritudinis quādo ex
istis signis appet ali-
quid i corpe sano: tūc
in principio apparitio
nis eius quantitas est
parua: z virtus eius ē
debilis. deinde addit
z significat propinqui
tatem casus corporis
in egritudinem. z qñ
completur cadit cor-
pus in egritudinē. xl.

IAm quidē fu-
it dispositio q̄
nō ꝓportionā
tur neq; ad sanitatez
neq; ad egritudinem
trīū speeierū. Et signa
corporuz q̄ appropin
quant egritudini sunt
signa huius dispōnis
necesse ē ergo vt sint
ēt species signoꝝ cor-
poꝝ q̄ appropinquāt
egritudini tres. z hec
qdē signa sunt: aut p-
mutatio signoꝝ sanita
tis: aut diminutio si-
gnoruz egritudinis. z
debilitas coꝝ. ergo si
gnificatio hoꝝ signoꝝ
diuerficatur ħm com-
parationem eorum. ip
sa nāq; quando com-
parantur ad sanitatez
significant eam z quā
do comparātur ad di-
spositionem mediam
significant ipsam mō
alio: z quando compa
rātur ad egritudinem
significant eam. xli.

Signa que significat corp⁹ esse ppiquū egritudinē ipsa quidem in p̄mis significant dispositionē p̄sentem in corpore. q̄re est significatio eorum presens supra dispōnē mediā. z significatio eorum futura super egritudinē que erit. xliij.

Signa q̄ appent i ifirmis z significāt euasiones fic signa digōnis z vehemētie ẏtutis z tolerantie ei⁹ significāt duas dispōnes. vna earū ē q̄ significatio earū ē p̄ns sup egritudinez. z significatio earū futura est sup sanitatez. q̄n q̄ significāt sup ifirmitatē z sup sanitatez sil: tūc sūt ex signis vniuſ modo ẏ dispōnis que n̄ est sanitas. neq; egritudo. xliij.

De tribus signisicationib⁹ signorū complete digestionis.

In signis digōnis ꝑplete sunt significationes tres. Una earuz est. q̄ ipa significant egritudinē p̄ntē. z scōa ē: q̄ significāt sanitatē q̄ fiet i p̄mo: z tertia est. q̄ significāt dispōnez q̄ nz ē sanitas nz egritudo. z scōm hoc exēpluz est rōcinatio ois significātz significationes diuersas z ꝓportiones diuersas. q̄ ō ē q̄ nō ē miẏ si signū vnū significet per comparationes diuersas res diuersas. xliij.

Intētio illa ē in tētio in q̄ n̄ sūt signa significātia egritudinē p̄ntē: sz significāt aut egritudinē p̄teritā sic signa iuēta i corpoꝛib⁹ conualescētiū: aut dispōnē aliam sic signa q̄ iuenīūt i corpoꝛib⁹ senū significātia ẏbilitatē calitatis inate z victoriā frigoꝛis z siccitatz super mēbꝛa radicalia. xlv.

Hoc itellectum ē supꝛa. xlvi.

Hoc est intellectum z expositum. xlvij.

Secūdū vo alterū significatū q̄cunq; ex egritudib⁹ ꝙualescētib⁹ isūt signa dicim⁹ neutra sm q̄ arbitroꝛ: z ea q̄ sunt in senectute. hac igit rone oia sub plēs cadūt intellectus z rones.

Dicimus sm itētiōez aliā p̄ter hāc itētiōez q̄ signa q̄ iueniūt i corpe q̄ morant ab egritudine sunt ex signis que non significāt sanitatē nz egritudinē. z sil'r signa q̄ inueniūtur in corpib⁹ senum. z oia signa ista proportionant diuersis ꝓportionibus. xlv.

Uecūq; vo signa pfecte sanis insunt sub sola sanoẏ cadunt cognitione.

Signa aūt q̄ inueniunt in corpibus sanis in q̄b⁹ nō ē egritudo nō proportionantur nisi ad sanitatem. xlvi.

Tq̄cūq; egrotantib⁹ nō sūt manifestantia futurā sanitatē: sub sola z hec egroꝛum cadunt cognitione.

Tsigna q̄ iueniūt i ifirmis: z nō indicant sanitatē futurā ipsa ēt n̄ ꝓportiōant nisi ad egritudinē tm̄. xlvij.

Ebis qdem deinceps dicetur.

Tdicentur alia signa in eis que sunt post. xlviij.

Ature vo egritudinis signa pnostica pcurram⁹ p̄ius duplici vo exñte eorū dīa.

Tdicamus in p̄mis signa q̄ idicāt egritudinem futurā: z istoẏ sicut dixim⁹ sunt due spēs. xlix.

Egrediamur primum. xlvij.

Uia ipe reiterabit rememorationez signorū egritudinis in eo q̄ futurū est. xlviij.

Silicet signoꝛuz spēz sanitatz q̄n pmutat: z spēs signoẏ egritudinis q̄n est magis diminuta z debilioꝛ. xlix.

Ult signa sanitatis. ipa nāq; i generibus suis fiunt significantia sanitatez: z permutatō eoruz in q̄ztitatibus suis aut in suis dispositiōibus aut in horis suis significāt egritudinē que accidet. z galie. q̄dem numerat ea sm semitā exēpli z dicit. l.

Declinatio ei⁹ ad cibos cū q̄bus non currit consuetudo: ē mutatō ei⁹ in dispōnib⁹ suis z reliquū sermōis eius est intellectū. li.

Diminutio earū aut ipaẏ multitudo ē eaẏ permutatio in q̄ztitate: z eaẏ lenitas: aut durities ipaꝝ ē eaẏ pmutatio i q̄litate z dimisit sm̄ez suū i horis suis q̄n ē mānifestū. q̄ ō ē. q̄ egrediunt añ horā ꝙsuetudinis q̄n sunt plures z leniores: z tardat eaẏ exitus q̄n sunt pauciores aut duriores. lij.

Superfluitates humide q̄ sunt nā sunt vrina z aliq̄ que descendūt cū ea. vrina. n. permutat i q̄ztitate sua z minuit aut addit z pmutat in q̄litate sua: z mutātur coloꝛes ei⁹ z eēntie ei⁹ z pmutāt i horis suis: z egredit i horis suis diuersis. z vnumq̄q; istoẏ q̄n nō currit sm ꝙsuetudinē idicat egritudinem: quoniā significat causaz in corpoꝛe facientem necessariaz mutationē eius. liij.

Anon in istis oibus signis ē res vna: z ꝺ res vna

est vt ꝓsideres vnum qꝫq; operū ꝛ iuuamētū ipsoꝝ mēbroꝝ nāliū ꝛ ratiocineris ipm Cū ḡinueneris illō iaz additū aut diminutuz aut ꝑmutatū in q̄itate sua aut i bona sua: tunc illud accidit a cā in corpore q̄ si dimittat facit egritudinē. Et hꝫ cā qñq; ē debilis: ꝛ sufficīnā ad sanādū eā. ꝛ qñq; ē fortis ꝛ ꝓpe facit egritudinē. ꝛ qñq; est media ꝛ nō facit egritudinē ex ꝓpinq̄. ꝛ ga. qdē determiabit vnāquāq; cārū faciētium hec signa i eo qꝺ futurū ē pꝰ cessationē eius a numeratōe specierū oiuz signoꝝ.

liiij.

DOstq̄ cessauit a numeratione eiꝰ qꝺ significat egritudinē futurā ex signis sanitatis. permutat ad nūerationē eoꝝ q̄ significāt egritudinem futuram ex signis egritudis. ꝛ dicit ex eis i ꝑmis mordicationē q̄ accidit in vētre aut i meri: aut i aliquo inteſtinoꝝ: aut accidit apud egōnē: aut vomitū aut vrinā. deide dic dolorē puū q accidit i epate. Dolor. n. qñ incipit postq̄z ñ fuit duz p manet puus non significat egritudinē pñtē: sed significat egritudinez futuram. qm̄ significat cām nociuam in epate.

De idicatione sūpta a dolore.

lv.

DOn vult in hoc ꝑmōe terminū ꝑm diffinitionē egritudinis substantiā egritudinis significātē: sz vlt descriptionē q̄ distinguit inter egritudinem ꝛ alia ex dispōnibꝰ corporis. dolor. n. ꝛ vnūqꝺq; signoꝝ egritudis qñ accidūt i corpe sano dū ꝓhibēt ipz a conuersiōe i actiōibꝰ suis: cū qbꝰ cucurrit ꝓsuetudo eiꝰ: sūt signa significātia egritudinē futurā. ꝛ qñ ꝓhibet ipz cōuersari i actōibꝰ suiz cū dolorē plures q̄z oporteat aut pauciores: aut pigritia ad motionem: aut tētantibus moueri aggrauatio: aut dissolutio maxia ꝛ valida: mēstruorum ēt retentio aut amplior aut minor euacuatio. Sic vero ꝛ que per emorroidas: sz ꝛ secunduz eundē cibū ꝛ potū nō similis ei q̄ prior fuit delectatio: cognitio est future egritudinis. Silr ꝛ itellectꝰ hebetudo nō ꝑz naturā aut obliuio in non ꝓsuetis: aut fantastici somni magis q̄z prius: ꝛ siqdē auditꝰ et odoratus ꝛ visus hebetiores ꝛ infirmiores. Et simplr dicere ē quecūq; scōm naturā sunt hec qdē aucta hec vō diminuta: hec vero tēporibus q̄busdā: aut q̄stitatibus ꝑmutata: ꝛ corporis tumor ꝛ mīor ꝛ maior factus ꝛ rubicūdior aut albior aut liuidior aut nigrior. Et eructuatiōes ꝛ sternutationes ꝛ ventositates plēs aut pauciores a nālibus: signa sūt future egritudis. Ita vō ꝛ q̄cūq; ꝑnares ꝛ aures ꝛ palatū qbus cerebrū expurgat q̄stitatibus aut q̄litatibus aut tēporibus ꝑmutata. hec igit oia generis sunt eoꝝ q̄ sūt

Et ꝑm naturam.

Et vigilie aut somnus additi aut facti in hora i q̄ nō currit consuetudo ꝛ scōm rōcinatiōnē ēt illius currit eē appetitus potꝰ plis aut pauciorib aut calidi aut frigidi ꝓtra ꝓsuetudinē ꝛ vsus coitus supfluus ꝛ factus in hora nō sua: ꝛ sudor qñ ē plꝰ q̄z oz aut minꝰ q̄z oz: ꝛ pigritia a motibꝰ: ꝛ granitas qñ conat hō vt moueatur. et mollificatio ꝛ debilitas vehemens: ꝛ retētio menstruoꝝ ꝛ euacuatio eorum plus q̄z oz aut minus q̄z oz. Et silr ēt euacuatio sāguinis ex orificijs venaꝝ q̄ sunt i ano ꝛ vulua ꝛ defectio ēt delectatiōis eius quod comedit ꝛ bibit qñ est diuersa ab eo ꝑm qꝺ currit eē eius: ipa nāq; indicat egritudinē futurā: ꝛ silr ēt hebetudo mētis quando hñs eā nō ē aptꝰ natꝰ sup illud: ꝛ oblīuio accidēs ei q̄ nō sciuit illud ex seipso: ꝛ somnus qñ in eo est ex imaginatione ꝛ visionibus plus q̄z fuit antea: ꝛ auditus ꝛ odoratus ꝛ visus quando vnusqsq; eoꝝ augmentat aut debilitat: ꝛ vlter omnes res naturales qñ addunt aut minuuntur: aut mutant ab horis suis aut a dispositionibus suis ex eo est tumor vel magnitudo corporis quando minuit aut addit: aut declinat: ad rubedinez aut ad albedinē aut ad liuiditatem aut nigredinē. et eructuatio ꝛ sternutatio ꝛ vētositas q̄ egredit inferius qñ addunt aut minuunt a q̄stitate nāli. ꝛ silr etiā qꝺ descēdit ex naso aut ex palato: aut egredit ex naribus ex eo quo mūdificat cerebruz quando mutat q̄stitas eius aut dispositio eiꝰ aut ipsius hora. ꝛ omnes iste res quas diximus: sunt ex genere rerum naturalium.

liiij.

TOrsio vō i vētre aut ꝑz stomachī aut ꝑz aliqꝺ inteſtinoꝝ: aut i egōnibus aut i his q̄ euomunt aut mingunt: aut aliqs alius mediocris dolor de gñe est eoꝝ q̄ sūt ꝑter nām. Mōdū vero egrotare ita se hñtes dicunt.

MOrdicatio ār accidēs i vētre aut in meri aut in aliquo inteſtinoꝝ aut apud egōnez aut vomituz aut vrinā ꝛ dolor puus: sunt de genere rerꝝ egrediētiū a natura: verūtñ cui accidit illud nōdū infirmatur.

lv.

QEmadmodū grauati caput aut dolentes caput: aut vigilantes aut dormiētes qñ nōdū ꝓp hec a ꝓsuetis opationū impediunt. et terminus q̄dē iste ē egritudis in talibus dispositionibus discretiuus.

Et silr est dispositio eius q̄ sentit in capite suo grauitatē aut dolorē dū ꝑseverat illud nō ꝓhibēs illum ab opationibus cū q̄bus cucurrit cōsuetudo eius: ꝛ iste q̄dem est terminus egritudinis i hmōi dispositionibus.

lvj.

Et ꝓpterea ad aliqd eandē dispōnem et egram ꝛ neutrā dicimus adhuc. ad vigorem. n. ferentis facilius q̄z iā victe virtutis: aut egra est aut neutra dispositio singularum

Et earum que dicta sunt.

Et ꝓpter illud noiat dispō vna per cōparationē ad aliqd sine alio: qñ qz egritudo: ꝛ qñ qz neq; sanitas neq; egritudo. qꝺ ē: quia vnaqueq; haꝝ dispōnum q̄s narrauimus secūdū

B

gbus cucurrit ꝓsuetudo eiꝰ:tūc sūt signa significantia egritudinē pñté.ꝛ ipe qdē oñdit i libro crisis ꝙ ꝑmꝰ die rū egritudis ē hora i q̄ appet nocumtū opatōnis sensibile:ꝛ ꝑmū qō cōputaſ er dieb⁹ egritudis ē hora i q̄ icipit ex nocuméto opatōis qō phibz ꝙuersari ifirmū i occupatiōibꝰ suis aut ꝙuersari mébrū in opatiōe sua ꝓpa. .lvj.

A quo ꝓncipiū morbi sumédū sit.

Dstq̄z dixit signa significátia egritudiné:ꝛ fuit intellectū ex ꝑmone eiꝰ ꝙ dolorē ꝛ vnūq̄ qz signoꝝ egroꝝ efficā in corpe:dic̄ qd sit illud qō fac̄ accidere illā cām i corpe:ꝛ dic̄ ꝙ accidit dispō q̄ ē p ꝓparatōez ad aliqd sine all quo:qm̄ dr̄ egritu° qñ phibz ꝙuersatōez i occupatōibꝰ. deinde oñdit cāz ipb:ꝛ dic̄ ꝙ illō ñ é nisi ꝑz q̄ztitatē ꝛtus ꝛ tolerātiā eiꝰ q̄ tolerat eā ꝛ fugā eiꝰ q̄ fugit abea. nā sicꝑa tolerat eāñ ē illa dispō egritudo:ꝛz dispō media. ꝛ si vicit ab ea ē dispō illa egritudo. .lvij.

Sermo eiꝰ ē itellect⁹:ꝛz i generē toto vult genꝰ nocumētoꝝ q̄ mutant sensus i multitudine ꝛ paucitate ꝛ quantitate quā ꝓphendit sensus: spés.n.bꝰ generis sunt mlte:ꝛ ex eis sunt q̄ mutāt sensus in q̄litate ꝛ similibꝰ. hinc ēt exponit ga. species huius generis ꝛ dicit. .lvij.

Am oñdit by. i libro de hūori bꝰ ꝙ sensus gustꝰ mutaſ ꝑz illō q̄ō miscet hūiditati nāli posite in lingua ex humoribus ꝛ sentit sapoꝛē humoris vincētis in corꝓore. .lix.

De corruptiōe sensꝰ gustus.

Utatio instrumēti odoratꝰ é ꝑz modū mutatiōis istrumēti gustus: ꝙ ꝑz illud qō resoluit ex humori quantitatem virtutis ꝛ tolerantie qua tolerat eas ꝛ fuge eius ab eis é aut egritudo aut dispō q̄ non ē sanitas nz egritudo. .lvij.

Ta vo ꝛ alia nocuméta q̄cūq̄z sūt ꝑz sensus non i eo qō ē ꝛ magis ꝛ minꝰ deferūt alterutrū ꝛz toto genere ꝑter naturā sūt:ꝛ ꝓ sūt egritudinū signa: q̄ꝺiu tñ fuerit pua ꝛ nōdū a ꝙsuetꝫ vnicuiq̄z actōibus ipedire sufficientia dicimus neutra

Tsi̊r omnia nocuméta q̄ sūt i sēsibꝰ sūt diuersa ad inuicē non in multitudie ꝛ paucitate ꝛz in gñe toto ét sunt exeuntia a natura. ipa .n. ét sunt ex signis egritudinis dum permanét parua:ꝛ non prohibent illum cui accidunt ex operationibus q̄bus currit consuetudo eius. lviij.

Talia vero sunt ꝑz gustū qdē qñ salse aut amare aut alicuiꝰ alterius qualitatis mānifesta tio ē i cōestis ꝛ bibitꝫ oibꝰ aut sine acceptiōe cibi sali ua eis videt talis.

M gustu qdē qñ sentit hō sapoꝛem oiuz q̄ comedit ꝛ bibit salsū aut amaꝝ aut i eo aliqd ex reliqs sapoꝛibꝰ aut sentit ꝓter ꝙ recipiat saliua sua aliquem horum sapoꝛum. .lix.

Cōz odoratum vero qñ aliqñ sentimus vnā q̄litatē odoratui nullo pñte odorabili: aut afferētes plima ꝛ diuersa oia vt silia sentimꝰ. plerunqz vero omnino sensus nobis é nulliꝰ aut fetoris alicuius licet nullo presente fetoꝛe.

Et odoratu qñ qz sentit hō odoꝛem vnū ꝛ ñ ē in pñtia eiꝰ aliqd qō odoꝛetur aut applicant ei res multe diuerse ꝛ sentit ex oibus eis odoꝛē vnū:ꝛ nūq̄z ñ sentit hō ex odoꝛe aliqd penitus aut sentit odoꝛē fetidū ꝛ ñ é in ꝓsentia eius aliquid fetidum. .lx.

Ecundū auditus vero sonitꝰ ꝛ stre pitꝰ generis eoꝝ q̄ ꝓter naturam sunt.

M auditu ät qñ tinit⁹ ꝛ sonitꝰ sunt ex gñe rerū egredientiuz a cursu nāli. .lxj.

Ueadmodū ꝛ ꝑm visuz q̄cūq̄z añ apparere vidét nigra ꝛ alba ꝛ rubea ꝛ ruffa h̄ q̄dē rotunda hec vo oblonga: h̄ qdē gracilia: h̄ vo grossa ꝛ ꝓteruolare oia videntur

M visu ät si qñ imaginatur hō qꝛ videt ex rebus nigris aut renebꝛosis: aut silib⁹ indico ꝛ citrinis ꝛ rubeis: quasdā rotundas:ꝛ quasdā lōgas: ꝛ quasdam minutas paruas:ꝛ quasdaz grossas ꝛ imaginant ei oia q̄si volantia. .lxij.

Ecundū tactū vero qñ ieq̄litas q̄dā aut spissitudo aut grauitas aut tensio aut stupida aut dolēs dispositio appa ret ꝑz totā habitudinem.

M sensu ät tactus qñ sentit hō diuersitatē ꝛ agitatiōnē aut spissitudinē aut grauitatē aut tēsionē aut alterationem: in corꝓoꝛe suo toto.

Taqz vero ꝛ scōz quālibet partez tēsio aut tribulatio

bus corpis vapoꝛ fit: q̄ ēt mouet sensuz odoratus. qñ ḡ in corpe hūoꝛ malus ē: resoluit eo vapoꝛ:ꝛ ꝓphēdit odoꝛē eiꝰ sensus odoratꝰ. .lx.

Ensus auditus mutaſ ét ꝑz id qō resoluit ex vapoꝛe hūoꝝ vicētū i corpe: isti.n. hūoꝛes qñ mutāt ipsūmūt i sensuz audit⁹ aliqd: sic ipmūt i sensū gust⁹ ꝛ i sensum odoratꝰ:ꝛ qñ sꝫ ꝑz rem nāle ñ impsūmūt in eo aliquid. .lxj.

Sti coloꝛes significāt chios corpis vincētes:ꝛ sumit exvnoquoq̄ eoꝝ significatio ꝓpa sic̄ sumit ex vapoꝛibus ꝛ odoꝛibꝰ ꝛ vocibꝰ. lxij

Am determinauit ga. istas dispōnes in libro multitudis:ꝛ ego itero determiatione ꝑmonis eiꝰi signis sūptis ex mutatiōe sēsuū mō altero Dico ḡ i sensu gust⁹ qñ ñ comedit cibū aliquē ꝛ sentit sapoꝛē tc̄ ille sapoꝛ signāt chimū malū q mouet i corpe eiꝰ tc̄ si é ille quē iuēit amarꝰ: signāt co. ꝛ si ē aceto sus significat melācholiā aut flegma acetosū Et dr̄ia iter vtraq̄z ē ꝙ cū flegmate acetoso é supfluitas hūiditatis i ligua:ꝛ cū melācholia siccitas ꝛ si ē salsus significat flegma salsū:ꝛ si ē dulcis significat sāguinē:ꝛ si ē acutꝰ significat. co. adustā:ꝛ si est pōticꝰ signāt melācholiā. In sensu vo odoratꝰ qñ ñ ē pñs hōi aliqd cui sit odoꝛ:ꝛ aeris ꝓtinētis odoꝛ ñ mutaſ ꝛ i uenit hūc odoꝛē: tūc ipse significat chimū malū: q mouet i corpe suo odoꝛes ḡ fetidi signant chimū putridū:ꝛ acuti significāt acutū: boni significāt chimū laudabilē. Uerū ét i sensu audit⁹ qñ nō sit pñs vox extrisecꝰ neq̄z sonitꝰ ꝛ sentit hō vocē aut stre-

De quibusdaz dīs hūoꝛuz circa sēsuz gustus ꝛ odoratus.

pitum aut ſonitus: tūc illud eſt ſignificatio vapozis chimi mali in capite ſuo. ſ. ſenſu aūt viſus colozes nigri z tenebzoſi ſignant chimū nigrū: z files indico ſignificāt chimū ſimilez z citrinū chimum co. z rubei ſanguineum. Et imagines q̄ videnť in oculo z diuerſificātur earū figure ꝑm illō qō formaťi hūiditate grādinea de vapoze q aggregaťi i foramie vuee z videnť q̄dā eaz rotūde: z q̄dā eaz lōge: z fortaſſe fiūt figure q̄rūdā aialiū: ſic muſcaz z cimicū: z ꝑmōe abſoluto imagines ſubtiles ſignificāt chimū ſbtilez: z groſſe ſignificant chimū groſſum. in ſenſu aūt tactus accidūt oēs ſpēs laſſitudinis facte ex ſeipſis: z ſunt laſſitudo vlceroſa: z laſſitudo extenſiua: z laſſitudo apoſtemoſa: z vnaq̄qz ſpērū et laſſitudis accidit a multitudine i coꝛpoze: z hec multitudo grauat ꝟtutē ſenſibilē: z ꝓphendit eaz tactus aut aggrauat virtutē aialē: z cognoſcit per pulſuz z aggrauat ꝟtutē nālē z accidit ex ꝙuerſione cibi in coꝛpe Et multitudo ēt ē genus ad illō qō ꝑm chimuz effuſuz ē in vaſis. z ga. qdē narrat oēs iſtas res qñ intēdit i doctrinā cauſarū. .lxiij.

De qbuſdā dīijs hūoꝛuz circa ſē ſuz auditus z viſus.

De differētijs ſenſus tactus.

SErmo iſte intellect⁹ ē qñ pñtes fiūt i mētetua cōditiōes q̄s cōditionauit i ꝑmōe ei⁹: qz vnūqō qz eoꝝ eſt puū. ſ. ex iſtis accidentibus que numerauit: z dicit ꝙ ſunt tēſio aut coartatio aut moꝛdicatio aut grauitas. Et iā enūciauit ꝙ grauitas ē per ꝓparationē ad illō qō tolerat virtus. .lxiiij.

ACcidūt in egris ſigna diuerſa ex eis. n. ſūt q̄ ſignificāt ſup ſalutē: z ſūt ſigna digeſtiōis cōple-

aut punctio: aut grauitas qñ pue q̄dē fiūt z ñ manētes: diſpōnē q̄dē neutrā eē declarāt: ꝓnūciāt ꝟo egritudinē futuram.

ET ſikr ēt qñ ē i aliquo mēbꝛoꝝ qō cū qz membꝝ fuerit extenſio aut coartatio aut moꝛdicatio aut grauitas: z qñ vnaq̄qz harū ē pua aut nō ē fixa tē ſignificat ꝙ diſpō coꝛpis nō eſt diſpō ſanitatis neqz egritudinis: z idicant egritudinem futurā.

lxiiij.

QUecūqz vero iaz egrotātib⁹ ſunt ſigna: hec q̄dē ſanitatē ꝺmōſtrāt hec vero moꝛtē. Sana q̄dē ꝓꝛioꝛa: altera vero gñe q̄dē egra: ꝑz ſpēz ꝟo pnicioſa dicunť. accipiūtur vero vťr q̄dē dīſie ex operationū virtute z vitio: ꝑz vero ꝓtē ex his q̄ ſūt ꝑz ꝓtem operationibus.

IGnoꝝ āt q̄ apparēt i eo q̄ iaz infirmaťi q̄dā ſignificāt ſanitatē: z q̄dā eoꝝ moꝛtē: et ꝓꝛima eoꝝ ꝓꝓoꝛtionāť ad ſanitatē: z ſcōa ꝓꝓoꝛtionāť ad egritudinē in gñe: z ad egritudinē moꝛtiferā i ſpē.e. z hec q̄dē ſigna ſumūť vťr ex bōitate opationū et malicia eaꝝ: ꝑm ſpecificationē ꝟo ſumūť ex opatiōibus ꝓticularib⁹. lxv.

QUaꝝ gña ꝓꝛiuſ dicta ſunt: ꝓꝛimū q̄dē ꝓꝛincipaliū: ꝑm vero eoꝝ q̄ ab illis nata ſunt z tertiū q̄dē ꝓꝓiū habētiū regimē: a ꝓꝛincipijs vero quedam ſupplementa recipientium. quartū vero genus eorum que dicta ſunt ex ſe quidem inutile ē ad cognitiones. ſcōm accidens vero z ex his erit aliq̄ ꝓnotatio quēadmodum z ex ſuperfluitatibus z ex his q̄dē rōne cōpaſſionis: z ex ſupfluitatibus vero ſemp: qñ digeſtionis z indigeſtionis i his erunt ſigna. itaqz nō cōtingit non demonſtrare ea ſemp: aut naturam ſuperare materiā aut materiam ſuperare naturam: aut neutrum neutꝝ Sana igitur dicenť ſigna ſuperante natura: egra vero ſuperata natura: neutra vero in equalibus pugnis.

ETiam determinauim⁹ genera eorum ante: z ꝓ imū eoꝝ eſt genus mēbꝛoꝝ que ſunt radices: ꝑz genus mēbꝛoꝝ que ſunt rami ab illis radicibus nati. z tertium eſt genus mēbꝛorum quibus ex ſeipſis eſt regimē ꝓꝓium z adueniunt eis ex radicibus rami quidam et quartuz eſt genus mēbꝛorum quorum regimē eſt ex ſeipſis: z non ſunt radices alijs nec alia ſunt radices eis: neqz alicui horum que ſunt in eis: z per hoc gen⁹ quartum ex ſeipſo nō fit inuamētū i ꝓnoſticatione. ꝓ accidens vero qñqz ſumiť ꝓnoſticatio ex illo gñe ſic ſumiť ex ſupfluitatibus: verumtñ ꝓnoſticatio que ſumiť ex iſtis mēbꝛis non ſumiť niſi ꝑm ſemitam cōmunitatis in leſionibus. ꝓnoſticatio vero q̄ ſumiť ex ſuperfluitatibus: ſumitur ſēper qñ in eis ſunt ſigna digeſtionis z contrarij eius. Eſt g⁹ neceſſe ne a ſignificatione vacuenť ſemper ꝑz ꝙ natura eſt vincens materiam aut materia naturā aut non eſt aliqua eaꝝ vincens alterā. Et quādo ſignificāt ꝙ natura ē vincēs ꝓꝓoꝛtionať ad ſanitatem z qñ ſignificant ꝙ natura

ta ſumpta ex vehemētia ꝟtutiz nālis: z ſigna vehemētie ꝟtutis aialis. z ex eis ſūt q̄ ſignificāt ꝓditionē ſic ſigna criſis qñ apparēt añ digonē: ex ſignis. n. criſis due ſūt ſigificatōes. ſ. ſignificatio añ digonē z ſignificatio poſt digonē. cū apparēt añ digonē ſignificant perditionē: z cū apparēt ꝑ⁹ digeſtionē ſignificāt euaſionē. z ex ſignis q̄ apparēt i egritudie ēt ꝓꝛiuate digōnis: tē ipa qñ apparēt ſi cū eis ꝓticipet debilitas i ꝟtute: tē eger moꝛit ꝓculdubio z mālfeſtū ē ꝙ ſigna q̄ appent i egrotis ſūt ſūpta ex bonitate opationū z malitia eaꝝ. Bonitas q̄ opationū ſignificat ſanitatē: z eaꝝ malicia ſignāt ꝓditionē. z oīa iſta ſigna aut ſūt i diſpōne pñti: z ſignificāt egritudinē: aut i diſpōne futura: z ſignificāt aut euaſionē aut lōgitudinē egritudiſ aut ꝓditionē. z ꝓparāt iſta ſigna: ex eis. n. ſignificatiōib⁹ ſunt ſigna quorū ꝟtꝰ ē magna vālde z ſūt ſigna ſūpta ex bonitate opationū mēbꝛoꝝ ꝓncipaliū z malicia eorū: z ex eis ſūt ſignificationib⁹ quoꝝ ꝟtus ē ꝺbilis: z ſunt ſumpta ex bonitate operationuz mēbꝛoꝝ ignobiliuꝫ z malicia eoꝝ. .lxv.

De ſignis criſis q̄ fiūt añ digonē z ꝓꝰ digonē.

DOcuit galienus ꝺ ꝑmōe q̄ntitatē ꝟtutis ſignoꝝ ſumptoꝝ ex bonitate operationū mēbꝛoꝝ z malicia eoꝝ: z poſuit ea q̄ttuoꝛ gña. ſ. gñe ꝓmo ſē q̄ttuoꝛ ſpēs. vna eſt ſumpta ex bonitate operationū cerebꝛi et malicia eaꝝ: cꝰ ex hēplus ē ꝙ facilitas motꝰ in reſupinatiōe z ſeſſione ē ex ſignis bonitatis opationū lacerti. z opatio lacerti ē ab eo q̄ ifluit cerebꝝ ei. z ſecunda ē ſūpta ex bonitate opationū coꝛdis z malicia earum: z hoc ſcīť ex pūl

Indicatio sumpta ab operationib⁹ testiculorum.

ſu;z tertia eſt ſúpta ex bonitate opationū epatis z malicia eay. z cognoſcit ex digóne:qō declarat i vrina. z quarta é ſumpta ex bonitate z malicia operationū teſticuloy:z ℞ ſcit ex ℞tute in venere z debilitate z nó eſt huic ſpeciei ℞tus q̄ deciſe dicat:nz in ſanitate z euaſione ab egritudie nz in pditióe:ſz é in eis ſignificatio ſup longitudinē egritudis z breuitatē eius. z hoc genuſ totum é genus ſignoruz ſumptoruū ex bonitate opationū mēbroy q̄ ſt radices coꝛpis z malicia earuz. Et mānifeſtuz eſt q̄ qñ radix é debilis: tunc illud cui eſt radix é ēt debile. z ſiꝛ qñ é fortis tunc illō cui ē radix é etiam forte. z ſm hunc modum currit ſermo i vnoquoq̄ ſignoruz ſumptoruz ex operationibus radicum z genus ſm eſt ſigna ſumpta ex bonitate operationaz mēbroꝛū que ſunt rami illay radicū z malicia earuz z iā oñſum é q̄ cerebri rami ſunt nerui nucha z rami coꝛdis:arterie: z rami ꝓpatiſ:vene nō pulſatiles z rami teſticulozum vaſa ſpermatis. Et genus tertium é ſigna ſupta ex bonitate z malicia operationum mēbroꝛū qb⁹ ex ſeipſis eſt regimē ꝓ priuz: z aduenium eis ex radicib⁹ ℞tutes alie z iā oñſum é q̄ mēbra iſta ſunt mlta:ſicut vēter z ſplen z inteſtina: z renes z reliq̄ mēbra: z omne cui é ℞t⁹ ex ſeipſo:z ℞tutes veniētes eis ex illis radicibus. Et gen⁹ q̄rtū é ſignū ſūptū ex bonitate z malicia opationū mēbroy quoy regimē é ex ſeipſis tm̄:z nō ſūt ipa radices alys:neq̄ alia radices eis ſic caro ſimplex z piguedo z pānis culi:fortioza g̃ ſigna z certioꝛis ſignificatōis ſūt gen⁹ primū. deide ſeq̄t ea i ℞tute z ſanitate gen⁹ ſz: deinde ſequitur hoc genus tertiuz z debilioꝛis ſignificationis eis omnibus eſt genus quartum:z iam expoſuit galienus eſſe ei⁹:et ſermo ei⁹ in eo eſt intellectus. lxvj.

est victa ꝓportionātur ad egritudinē z quādo ſignificant q̄ pugna inter materiam egritudinis z naturā eſt alternata nō proꝛtionatur neq̄ ad ſanitatez neq̄ ad egritudinem. .lxvj.

MAnifeſte q̄dez digeſtionis ſigna ſanoꝛum ſunt.

ET ſigna q̄ ſignificāt ſanitatē manifeſta ſūt ex ſignis ſanitatis. lxvij

QUemadmodū z i digeſtionis egroꝛum ſigna.

ET ſigna q̄ ſignificāt ꝓuatōez digónis ſūt ex ſignis egritudinis. lxviij.

NEq̄ digeſtionem vero neq̄ idigōez manifeſte idicantia nature neutroy.ſt.neutra vero z q̄cūq̄z nūc q̄dez hoc:nūc vero ꝓtrariū declarāt:quēadmodū deniꝛgrati digiti.tales vo ſūt z cretice ſupfluitates.

ET ſigna q̄ ñ ſignificāt penitus neq̄ digónē:nz priuatiōez digeſtiōis ſūt ſigna q̄ nō ꝓportionātur ad ſanitatē nz ad egritudinē. z ex ſignis ēt q̄ nó ꝓportionant neq̄ ad ſanitatē nz ad egritudinē ſūt ſigna que ſignificāt quādoq̄ aliquid quā doq̄ cōtrarium eius ſicut nigredo digitoꝛum: z ſimiliter accidētia que ſūt añ criſim. .lxix.

DIctū eſt āt de his oib⁹ i his q̄ de criſib⁹ quēadmodū z de vniuſcuiuſq̄ virtutis opatiōe i libꝛo de cauſis accidētium moꝛboꝛum dcm̄ eſt. Ex eis ergo oporꝛtet ꝑz partez oēm naturaz ſigno rum colligere.

ETiā locuti ſumuſ i oibus illis accidētibus z ſignis in libꝛo de criſi: z locuti ſumus etiam i accidētibus q̄ ſūt i vnaquaq̄z operationum i tractatibus i quib⁹ narrauimus cauſas egritudinum. .lxx.

ECce aūt iā lōgitudini parcēs hic q̄ dē finio de ſignis oꝛonē:trāſeo vero ad eam que de cauſis.

ECce aūt cauendo aplógatōe ſuz q̄b ſcindēs i hoc loco ſermonē meum i ſignis: z ſum veniēs ſup ſermonem meū i cauſis. .i.

QUoniam vero z harum cauſarum quedam ſunt ſalubꝛes quedam egre:quedā neutre:primum de cauſis ſanis ſermo erit.

De ſignis ſupra virtuſ diſpōem ſignificātibus

lxvij.

IDa.exq̄ſite oia accidētia:z ſūt illa q̄ noiant ēt ſigna i duob⁹ libꝛis quoꝛum vn⁹ eſt liber eius in criſi. z alter tres tractatuſ ꝑmi libꝛi q̄ noiat⁹ ē liber moꝛboy z accidentiū. i libꝛo. n. criſis ipe exq̄ſite pſcrutat ſm̄onē i ſignis ſūptz ex ſupfluitatib⁹:ſz in trib⁹ tractatib⁹ poſtremi libꝛi moꝛboy z accidētiū p ſcrutatus é ſm̄oné i ſignis opationū mēbroꝛū z ſignis ſignificātib⁹ eē cuiuſq̄ eoy. lxx.

POſtq̄z euigilauit ſup libꝛoſ i q̄bus pſcrutat⁹ eſt eē oiuz ſignoy pōit diſcipulo iuētionē partiuz ex ſignis ex illis libꝛis:z abſcidit i ℔ loco huiꝰ libꝛi ſm̄oné in eiſ. q̄ iā ꝓpleuit oia ſigna eoy:z poſuit hūc ſm̄onē ſigillatione ſm̄onū i cāis z dicet i eo oēs ſūmas earum.

CFinit liber ſecundus. Incipit tertius. i.

EX iſto ſm̄one intellectū ē. q̄ cauſe ſunt tres. iij. Am oñdimus in expoſitiōe nr̄a q̄ expoſuimus libꝛ i regimie q̄ cāe ꝓſeruātes ſanitatē ſunt q̄

bus vtimur ex cibis ꝛ regimie cū exercitio ꝛ cū fricatiõe ꝛ balnea-
tiõe: ꝛ qõ cause efficiẽ
tes sanitatẽ sũt que ad
ministrant i egritudie
ex cibis ꝛ medicinis ꝛ
spẽbus curatõis. ḡ ars
medicie p se. i. eẽntiali
ter qdẽ ẽ scia cãrũ sani
tatis tm̃: sed p accidẽs
cũ ea ẽ necia scia cãrũ
egritudis ꝛ cãꝝ oispõ
nis tertie vt caueantur
iste cause: ꝛ qm̃ egritu-
do ꝛ dispõ tertia sũt in
trantes sup sanitatem
tũc facte sũt cãe cõser-
uãtes sanitatẽ priores
causis que faciunt eaꝫ
redire. ij.

Ompleuit ga. causas pseruã
tes sanitatẽ i libro suo
de regie sanitatis. iiij.

Stendit Hal. in
initio huiꝰ libri
q sanitati inest
latitudo: cuius qꝫtitas est
id qõ est inter cõparatiões corporis sanati-
ui qõ ẽ in meliori dis-
põnum: ꝛ qõ ẽ iter cõ
pus egrotatiuũ. Et iaꝫ
dixit q neruꝰ sanorum
corporum est in q̃tuor
modis. s. corpus qõ ẽ
ꝫmeliori dispositionũ
ꝛ corpus sanum ꝫ plu
rimum: ꝛ corpus sanũ
in hora pseti: ꝛ corpꝰ
egrotatiuum. Et inter
vnũquodqꝫ istorum q̃tu
orum ꝛ inter illud qõ sequ
tur ipsum in sanitate sunt
corpora multa scõm
cõparationẽ cõplexio
nis mẽbrorum siliũ par
tium ꝛ cõpationẽ cople
xionis mẽbrorum officia
liũ. Et qm̃ corpora ista
sunt diuersa: tũc vnũ-
quodqꝫ eorum idiget cau
sis pseruantibꝰ ipm̃ se
cundũ illud ꝫm q est
ꝛ iste cause sũt due: sci
licet cause q̃ sũt ei simi
les: ꝛ q̃ cõseruant sup
ipsum cõplexionẽ eius ꝛ
illius cõpositionem ex
cibis ꝛ exercitio ꝛ fri-
catiõe ꝛ balneatõe. v.

Er sermonẽ suũ
p exipsa re quesi
ta: vult equalita-
tem ꝫm veritatem per

Medicia ẽ p se scia cãꝝ sanitatis tm̃. p accñs vo cãꝝ egritudinis ꝛ neutralitatis.

De cãis i meliõi forarum corpꝰ ꝛ fuãtibꝰ

ET cãꝝ q̃daꝫ sunt cause sanitatis q̃dã cause egritudinis ꝛ q̃dam nꝫ cause sanitatis nec egritudinis: ꝛ ego sum narrans i primis causas q̃ sunt sanitatis. ij.

QUoniam vo ꝛ ba
rũ ipsarum he q̃dem
pseruantes sunt: he vero ef
ficiẽtes sanitatẽ: sunt vo ex
dignitate ꝛ tpe priores cõ
seruãtes faciẽtibus.

ET causarum sanita-
tis due sunt spẽs
ex eis. n. sũt q̃ con
seruãt sanitatẽ ꝛ ex eis sũt
q̃ efficiunt eaꝫ: sꝫ cause q̃ sa
nitatẽ cõseruant sunt prio-
res i tpe ꝛ nobiliores cãis
que eam efficiunt. iij.

HSeruantibus ici-
piendum est.

ET ego suꝫ icipiẽs
i primis remẽora
tionẽ causarum sa
nitatẽ cõseruantiũ. iiij.

QUm igr̃ sit ñ vnũ
sanũ corpꝰ sꝫ pla:
quẽadmodũ priꝰ
determiatũ ẽ ꝫm vnũqõqꝫ
eorum erit cõstuatiua cã: qm̃
ꝛ ois causa ẽ ad aliq̃d.

JCo ḡ q cũ corpꝰ
sanum ñ sit vnũ sed
sint spẽs mlte sic
determinauimꝰ añ: tc̃ oꝫ vt
vnicuiq spẽrũ eiꝰ sit cau-
sa conseruatiua ꝓpria. qm̃
ois cã nõ est causa: nisi per
semitam comparatiõis ad
aliq̃d. v.

RUrsus igr̃ princi
piũ hic ab optima
ꝓpositiõe corpis faciẽduꝫ
ẽ ꝓsiderãtes q̃ sunt ad hãc
salubres. Inuentionem ve
ro earum rei ipsius natura
demonstrat.

ET opꝫ vt ponam
principiũ ꝫmonis
mei in meliori di-
spositionũ corpis: ꝛ iq̃raꝫ
causas q̃ sunt conseruan-
tes sanitatẽ illius corpis.
sꝫ inuẽtio illaruꝫ causaruꝫ
ẽ ex ipa re q̃sita. vj.

SI. n. eẽt impassibi
le ꝛ imutabile cõ
pus ꝛ sp maneret
i optima cõpositione tunc
nihil indigeret arte consti
tuente ipsum. Qm̃ vero mu
tatur ꝛ corrumpitur ꝛ con
uertitur non seruans quaꝫ
habuit ex principio con-
sistẽtiaꝫ ꝓcuratiõe ꝫm hoc
indiget. Secundum hoc
igit quot modis alterat cõ
pus totidẽ ꝛ gña ꝓcuratõ
num habebit: hoc est con-
seruantiũ causarum.

QUod est: qr si cor
pus ñ resolueret
ꝛ ñ doleret sꝫ ma-
neret corpus cui est melior
formarum: sp ꝯ dispõẽ suaꝫ
nõ indigẽt arte regiminis
verum cũ resoluat ꝛ mute
tur non seruans dispõnem
ꝫm quã natũ ẽ a principio
sui esse: idiget adiuuanti-
bus p q̃litatẽ istiꝰ. ꝛ p q̃ti
tatem numeri modorum ex
qbꝰ mutatur. Est gꝰ neceꝫ
vt sit numerus modorum
adiuuãtiũ ipm̃ equalis al-
teratiõi: intelligit per illõ
numerus causarum conser
uantium ipsum. vij.

QUe manifesta sũt
iam ex his q̃ dicta
sunt vt corrigẽtia
ex genere accidit existere.
In eo vero qõ velociter fa
ciunt correctiões prius q̃
simul occurrat lesio non p
seruatiua a futuro malo
appellata sunt a medicis:
sed seruantia presentem cõ
sistentiam.

ET manifestũ ẽ ex
eo qõ diximus q
ille cause sũt ex genere cau
sarum que rectificant corru
ptionem. verum ipse nõ re

hoc qꝫ reꝫ q̃sita in me
liori formam ẽ ꝓserua-
tio sanitatis. ẽ ḡ necesse
vt sint cause conseruã-
tes hanc dispositionẽ
cibi eristentes tpari i
q̃ztitate sua ꝛ sua qua-
litate ꝛ hora suscipien
di eos: ꝛ silr exercitium
fricatio ꝛ balneatio: q̃-
rũ vnũqõqꝫ sit tempe-
ratũ i qꝫtitate sua ꝛ q̃li-
tate sua ꝛ hora vtendi
eo ꝛ parte vsuꝫ illiꝰ. vj.

QUause q̃ mutant
corpus qõ est i
meliori forma
rñ natura ꝫm qõ ostẽ
dit ga. in tractatu pri-
mo de regimie sanita-
tis: aut sũt intrisece i eo
q aggregat ex superflui
tatibꝰ cibo ꝛ potuum
cũ additõe siccitatis ꝛ
diminutiõe caliditatis i
nate: aut extrisece sicut
aer ꝓtinẽs ꝛ reliq̃ q̃ re-
soluunt ipꝫ spiritũ ani-
malẽ vitalẽ ꝛ nãlẽ. Et
qñ applicant oia ea in
diget vnũqõqꝫ eoruꝫ
cãis phibẽtibꝰ muta-
tionẽ meliꝛis forarũ
ḡ p q̃ztitatẽ nũeri mo-
doꝝ q mutãt hãc forꝫ
maꝫ est q̃ztitas numeri
causarum conseruantiuꝫ
eã a mutatione. vij.

QUause q̃ rectificãt
corruptionẽ sũt
duobus modis
alie. n. sunt que admini
strant in curatiõe egri
tudinis ex cibis ꝛ me-
dicinis ꝛ regimie ꝛ spe
ciebus medicatiõis: et
alie que administrant
i pte medicie noiata ꝑ
uisione cũ ꝓseruatiõe
ꝛ iste qdẽ ppie sunt q̃
ꝓseruãt corpꝰ a malo:
qõ vult accidere super
ipꝫ. Et corpꝰ qdẽ qõ ẽ
in meliori formarum ñ in
diget aliq̃ istarum pẽitus.
ꝛ nõ idiget nisi illis q̃ ꝓ
seruant in oi hora di-
spõnem presentem eiꝰ
donec nõ mutet. viij.

GEnus primuꝫ
eorum est ex quo
nõ ẽ excusatio
corpi necessario: ꝛ ars
medicie mẽsurat vnã-
quãqꝫ cãꝝ q̃ sunt sb eo
i q̃ztitate ꝛ qualitate ꝛ

De diuisiõe cãrũ alterãtiũ cõpaꝛatiuarum.

parte vſus. Et genus ɒm é qđ nō mutat corp⁹ neceſſario. qđ é: qr ē poſſe: vt euadat ab eo corp⁹ vita ſua tota ſic percuſſio cū enſib⁹: ⁊ punctio cum lanceis. ⁊ morſus lupoꝝ ⁊ habētiū venenū: ⁊ reliq̄ q̄ accidūt corpori extriſec⁹ ex eis de quoꝝ ppꝛietate ē vt cōtingant aut fortuitu: aut accidenti aliquo: aut extra corp⁹ Et nō ē arti medicine operatio in cauſis q̄ ſt ſub h genere operationum in ꝓſeruatiōe ei⁹: ſz é ei operatio in curatione eius quod imprimit in corpore h genus ſicut curatio morſus canis rabioſi ⁊ vipe ⁊ curatio attritionis facte ex pcuſſiōe ⁊ caſu: ⁊ curatio fractur ⁊ diſlocationis: ⁊ futura plagarū ⁊ his ſimilia. Intelligeꝯ a ga. qꝺ nō ē in eo medicine opatio. ſ. opatio in ꝓſeruatiōe ſanitatis ab eo qđ imprimūt iſte cauſe extrinſece tm̄ ſicut poſſe é vti arte medicine vt ꝓſeruet ſanitatem a genere primo: ſed in curatione egritudinis eſt ei opatio. nec é ɒmo ga. in aliquo ex curatione egritudinū: ſed loquitur in illo parum poſt. .ix.

De cāis extrinſecis nō é ꝓſeruatio ſed tātū curatio.

Ult qꝺ vnaquegz hax cārū neceſſariax corpori mutet ipm̄ ſpeciebus mutatiōis multiſ ⁊ cō ſeruātium ſanitatez ex ſpeciebus ſuis é ꝓpria forme corporis. nā ſi é melior formax: tūc ꝓpria é ei eq̄litas. ⁊ ſi ē infra formam optimam: tūc ꝓpria ē q̄ aſſimilat illi forme. .x

De ſex reb⁹ nō nālib⁹.

Intellexit ab eo i ɒmonē eiuſ ſex: ipſe entz vult qꝺ vnaquegz cōſeruātiuz ex illis ſex ſint res vna ꝓpa. ⁊ reliq̄ q̄ ſt i circuitu illi⁹ vni⁹ mutāt corpus a forma ſua ꝓpa: ⁊ exponit totum illud ⁊ dicit. .xj.

Er ꝓtinens mu ctificant niſi paulati añq̄z accidat leſio multotiēs ſubito ꝓpea qr multotiēs accidit nocumentuz ſubito: naz nō nūerāt eas medici i numero cāx q̄ añcedūt ⁊ conſeruāt corp⁹ a malo quod vult ſupuēire ei: ſed medici nūerāt eas i nūero cārū q̄ ꝓſeruāt diſpoſitionez eius ꝓſentem. .viij.

Alterat igr corp⁹ a qbuſdaz ex neci tate: ⁊ a q̄buſdā ñ ex neci tate. Dico ām ex necitate q dē qb⁹ ipoſſibile é ipz nō appꝛoximare. Nō ex neci tate vo vt ſunt reliq̄: nāqz ſp incontinēti īmorari ⁊ comedere ⁊ bibere ⁊ vigilar̄ neciuz eſt ei. Bladijs vo ⁊ beſtijs ñ neciuz ē vti: vñ in priori qdē genere cārū circa corpus ars cōficit: circa

ɒm vero neq̄q̄z. Et corpora mutantur a cāis q̄buſdā neciо ⁊ a cauſis qbuſdam nō neciо. itellige ꝑ cauſas q̄ mutāt corp⁹ nciо. qbus nō é excuſatio qn corpi occurrāt: ⁊ itellige ꝑ cauſas q̄ nō mutant corpus neciо reliq̄s cauſas. qđ é: qr nō é excuſatio quin corpi occurrat aer. qđ é: qr comeſtiōe ⁊ potu ⁊ ſomno ⁊ vigilia ⁊ motu ⁊ q̄ete ⁊ conſtrictōe ⁊ euacuatiōe ⁊ accidētib⁹ aie neceſſe é eū vti. Bladij vo ⁊ lupi ⁊ venenoſa aialia non ſunt ex eis q̄ neceſſe ē occurrere corpori: ⁊ ꝑ illō ſi é opatio medicine: niſi in genere prio cārum: in gūe vero cārum ſcdo nō ē medicine operatio. .ix.

Dot igitur ex neceſſitate alterātia ſunt corpus diuidētes ɒm proprium vnum quodqz eox aliqđ genus cārū ſalubriū inueniamus

Quando nos ōterminauimus quot ſūt cauſe q̄ mutāt corpus neciо: inuēimus in vnoquoqz generū cauſarū genus ꝓpriā cārum cōſer

Quantiū ſanitatē. x. Et igr vnū q̄dē ex cōtinēte nos aere alterz vo ex motiōe ⁊ q̄ete ⁊ totiꝰ corpis ⁊ ɒm ꝓtem: textuū vo ex ſomno ⁊ vigilijs: ⁊ q̄rtum ex his q̄ egerunt ⁊ rerinētur: ſextum ex aie paſſiōibus:

Et primū generum cauſax q̄ mutant corp⁹ nciо ē ex obuiatione aeris continentis corpora nra. Et ɒm genus é ex motu ⁊ qeie i toto corpe: ⁊ in vnoquoqz membroꝝ ei⁹. Et tertiū é ex ſomno ⁊ vigilijs. ⁊ q̄rtū é ex eis q̄ fluunt ex corpe ⁊ cōſtringuntur in eo. ⁊ ſextū é ex accidētibus aie. .xj.

Ab his. n. oibus neceſſe eſt corpus quodammō diſponi ſub ꝓ tinēte q̄dē: aut calefactum aut ifrigidatū: aut hūectatū aut ſiccatuz: aut ɒm cōplexionē eorum aliqđ patiēs. aut ɒm totam ſubſtantiaz alteratū totū Quod é: qr neceſſe é corpi vt alteret ⁊ mutetur ab omnib⁹ iſtis cauſis donec fiat cum diſpoſitione aliqua ex aere q dē: qm̄ calefit aut infrigidatur aut humectatur aut ſiccatur aut accidunt ei aliqua ex iſtis rebus ſecundū compoſitōez aut mutatur ſubſtantia eius tota donec conuertatur ideſt corrumpatur. .xij.

Ex motione vero ⁊ q̄ete imoderatis vtriſqz exiſtentibus: aut tak ⁊ fit qm̄qz calidus ⁊ alia vice frigidus. ⁊ qm̄ qz ſicc⁹: ⁊ alia vice hūid⁹ ⁊ ɒz cōpoſitōez etiā fit ca. ⁊ ſic. ca. ⁊ hu. fri. ⁊ hu. fri. ⁊ ſic. Et qm̄ cōuertiť ét ſba eius ⁊ putreſcit: aut a vapore cōpoꝝ mortuoꝝ q eleuat ad ſpaciū ⁊ deſcendit ad aliquā ptiū. ⁊ putreſcit aer illi⁹ partis: aut coartat in vno loco et non mouet ⁊ putreſcit etiam. .xij.

De diuerſitate mōrū mot⁹ et getis.

Motus modi ſūt diuerſi ⁊ multi ex eis. n. ē q̄ eſt exercitiū tm̄: ⁊ ex eis eſt q̄ ē exercitiū ⁊ labor ſimul. qđ é: qr oēs operationeſ ⁊ itinera ⁊ labor ſūt intrātia ſub motu. Et quietis ét ſunt mōi multi diuerſi. Alia enix ē que eſt quies a laſſitudine quā fecit motuſ ⁊ alia ē que ē tranquilli tas ⁊ requies ⁊ pigritia a motib⁹. motus. n. ⁊ ges qm̄ vnūqđqz eoruz pertrāſit qualitatē intēſionis pmutat corpus. Mot⁹. n. facit accidere in corpore caliditatē ⁊ qm̄ ſupfluit cōuertit ipz ad frig⁹. Et qes facit accidere i corpore frigiditatē ⁊ qm̄ ſupfluit extiguit caliditatē innatā. ⁊ conſeruaſ ſanitatem eſt qđ ex eis é cū eq̄litate. .xiij.

De ſōno ⁊ vigilia ſupfluā ⁊ mode rata.

Vigilie calefaciunt corp⁹: ⁊ qm̄ ſupfluunt exſiccant ipz: ⁊ ſomnus ifrigidat corpus in ɒmis ⁊ qm̄ ſupfluit ifrigidat ipſuz ifrigidatiōe fortiſ ⁊ ꝓſeruans ſanitatē in vtriſqz eſt q̄ztitas que intenditur. .xiij.

De ſupfluitatibus naturalibus.

Quoꝝ ⁊ potꝰ mutant corp⁹ ɒm ſuas q̄ztitates ⁊ q̄litates ſuas et horas ét vſus eox ſpéb⁹ multis mutatiōis. et cō ſeruans ſanitatē é qđ é ex eis cōfiguratū corpori tantum. .xv.

Superfluitates corporis q̄pcedunt a nā ſunt ſūcrina et egeſtio ⁊ mē

strua in horis suis: q̄ q̄n mutant ita vt addat egressio: aut ꝓstringat itra corp⁹ mutat corp⁹: z ꝓseruās sanitatē ex eis ē q̄ztitas itētiois. Et n̄ sūt q̄ ꝓcedūt z ꝓstringunt causse sanitatz aut egritudis nisi ppea: q̄ q̄n addit earū ꝓcessio accidit malicia dispōniz i corpe: c⁹ exēplū ē illō q̄ videm⁹ de eē vrie: nos. n. mltoties retinem⁹ eā pp occupationē q̄ accidit nob. cū g̃ cessam⁹ ab illa occupatō ne z volum⁹ mingere: fortasse fit difficile nobis emittere vrinam: aut accidit nobis ex ea mordicatio, aut adustio. z ꝑz hāc rōcinatō nē ē ꝑmo i religs q̄ fluunt ex corpe nā; aut cō strigunt i eo. Et ex accidentib⁹ q̄ accidūt in aīa q̄dā eoz accidētiū mouēt spūz ab interioribus ad exteriora: sic ira z gaudiū. Ira qdez mouet spirituz motu forti. z gaudiū qdem mouet spiritū paulatiz z q̄dā eorū mouēt euz ab exterioribus ad interiora: sic angustia et tristicia z timor: z q̄dā eoz qdē mouēt eū ab exterioribus ad iteriora: z ab iterioribus ad exteriora simul. sic helē dolor. Et manifestū est ꝙ q̄n spirit⁹ mouet cuz eo caliditas inata mouet z mltoties mouet sanguis. qō ē: q̄ spūs z caliditas inata sūt duo vapores i corpe. s. corpora q̄dā aerea: z q̄dā subtilia. Et dr̄ia inter vtraq; ē ꝙ spūs ē subtilior calore inato: z calor inat⁹ ē grossior et plis hūiditatis. z per motū hanc rez accidit corpi vt calefiat plus q̄z opz: aut infrigidet: aut desiccet: aut hūectet: aut ꝑz ꝓpositionē harū q̄litatū. s. vt calefiat z exsiccetur simul: aut calefiat z humectetur: aut infrigidet aut ō siccet: aut infrigidet aut humectet. .xvj.

De accn̄tib⁹ aie.

De dr̄ia inter spūm z calorez innatuz

Ex causse sūt ex qb⁹ nō ē excusatio corpi a mutatione corporis nec̄ia: qn̄ sunt nō ꝑm eq̄litatē aut itētionē: tc̄ q̄dā eaz mutāt corp⁹ sine dubio: sic̄ fac̄ aer. nā ipe ingredit corp⁹ cū ispiratōe p pect⁹ z arterias: z fiunt spūs corpis ꝑz multitudinē dispōnis ei⁹. qđ ē: q̄z corp⁹ expirat z expellit vaporē fumosuz: z attrahit aerem ex duob⁹ locis z duob⁹ mōis: q̄z vn⁹ ē p apertōez pectoris: z alter p aptōez arteriaz ex poriz cuj. Et si nō esset

De his q̄ nō infirmant ex aeris mutatōne,

calefactum aut ifrigidatū aut siccatuz: aut hūectatū: aut ꝑm copulationē corpis aliq̄d pariēs.

Exmotu ār z qete tē q̄n vnusq̄q; eorum ē exiēs ab equalitate sua. .xiij.

Ira vero z exsomno z vigilia nec̄e ē pati ipsum ꝑm eādē rōnē

Et sic̄r ét n̄ ē excusatio qui muretur corpus ex sōno et vigilijs. .xiiij.

Et ex his que offeruntur.

Et ꝑm hanc sic̄itudinē ē nec̄e vt mutet corp⁹ ex eis q̄ recip̄ ex cibis z potib⁹. .xv.

Aut egerunt: aut retinent: z ex animē passionibus.

Et ex eis que ꝓcedūt ex ipso: z constrigūt i eo: z passionibus aie. .xvj.

Omnia. n. h̄: he q̄dez manifeste: he vo ꝑ medias cās alias alterant corpus.

Omnes. n. res q̄s narrauim⁹ nec̄io mutāt corp⁹: q̄dā ex eis ꝑ seipsas: z q̄dā ex eis ꝑ cās alias medias. .xvij.

Et corrumpūt salutem.

velocitas alteratiōis aeris: appet ipressio ei⁹ i corpore in oi dispōne i q̄ mutat aer. verū aer decoq̄t z alterat in corpore: q̄re nō appet ipressio ei⁹ i ipo donec supfluat z ꝑ hāc cāz nō ifirmant oēz homines apud mutationē ſb stātie aeris: nā corp⁹ cui⁹ chim⁹ n̄ ē ꝓparat⁹ mutat aerē z resoluit eū añ q̄z alteret ab eo. z q̄dā cāz mutāt corp⁹ mediāte dispōne aliaz i corpe: z sūt ꝓparatiōez chimo

Et si perseueret et multiplicetur illa mutatio corrum pit sanitatē. .xviij.

zuz z cōplexionis. qō ē q̄z cōplexio q̄n mala ē nā: ꝓperat ad ipāz corruptio ex cāis additis i ea. z sit⁹ ad chiōz malos ꝓperat corruptio ex cāis ꝓfozmib⁹ malicie eoz. Aer. n. q̄n occurrit i corpe cū corpe rei recipiēt ipressionē ei⁹ mutat corp⁹ mediatiōe illi⁹ rei. .xvij.

Et scriptū ē de hiis oibus seperatiz p singula in salubriuz cārū negocio.

Et iā locuti sumus in oibus istis causis in libro nr̄o de regimie sanitatis. .xix.

Ec igit̄ oia nūc dicta gn̄a salubriuz cārū materie q̄dā sunt z cū cōpetēti vsu cāe sūt cōseruātes z saluté ꝓstātes: peccātes vo a cōtē perātia egre cōstituūt.

Et ista oia q̄ narrauimus ex gn̄ribus cārum: sunt tolerantia quersionē z q̄n administrantur sc̄z quod oportet: fiunt tunc cōseruātes sanitatē z quando pertrāseunt iequalitatē: fiunt cāe egritudis. .xx.

Ultt ꝙ ipressio cuiuslibz cāz sex q̄n perseuerat z mltiplicat sanitatez corrūpit: z fac̄ accidere egritudinē. z si nō perseueret z multiplicet: nō fac̄ accidere egritudinē sz mutat sānitatē mutatione q̄dā aut ita ꝙ suffic̄ nā i ei⁹ sanatiōe: aut ita vt ꝓcedat cū ꝓcessiōe ꝓfuatōis. z destruit añ q̄z faciat egritudinē accidere. sz mutat sanitatē mutatōe q̄dam. .xviij.

Docuit i li. de regimie sanitatz i tractatib⁹ ꝑmis ei⁹ regulas ꝓseruatiōiz sanitatis corpoz q̄ sunt in meliore formaz z corpoz q̄ ōclinat ab eaelōgatiōe pua. z docet in tractatib⁹ postremis ei⁹ canones ꝓseruatōis sanitatz corpoz elōgatoz a meliore formaz elōgatōe i q̄ nō peruenit ad terminū egritudis: z canones añcessionis ꝓseruatōis corpoz q̄ iā exoptata sūt sup egritudinez adeo dōec euaserit: z saluata sit ab egritudie añ casū eius. .xix.

Iste ē canō cōiz i eo ꝙ imꝑmūt

pertransitur in ea illud qđ oportet: ꝛ pseuerat illa trā-
sitio ꝛ multiplicat: cuius exēplū est: qꝛ si continuat ali
quis sanorum comestionē ciborū ca. ꝛ pertransit i eis
illđ qđ oꝛ: ꝛ multiplicatur ex eis ꝓmutant ꝑm transitū
ꝺnarū cōplexionum eius. nā si natura est frigide com-
plexionis: reducūt eā ipꝛimis ad eq̄litatē: deinde ꝓuer
tunt eā ab eq̄litate ad maliciā ꝓplexiōis ca. ꝛ ꝓpter il-
lud ē egritudo ꝓꝛaua magꝭ ꝛ grossioꝛ ꝓpter vehemētiam longitu-
dinis eius a re natura li: ꝛ si sit natura calide complexiōis infirmat
ipm cum facilitate: et ē egritudo eiuꝭ minoꝛ et ꝓpinquioꝛis acceptio
nis ꝓpter ꝓpinquitatē longitudinis eius a re naturali. ¶.xx.

De cāis ꝓtinētib⁹ sanitatē ꝛ egritudinem.

QAuse sex faciūt sanitatē ꝛ ꝓseruant eaꝫ: ꝛ faci-
unt egritudinē ꝛ cōseruant eā. faciunt quidē sanitatē quādo egritu
do est ꝑsens: aut administrant administratio
ne que est ꝓꝛaria egri
tudini sicut si ifrigide-
tur aer i egritudie ca.
ꝛ sumantur cibi infri-
gidantes: faciunt sani-
tatez ꝛ destruunt egri-
tudinem Sanitatem
vero conseruant: quo-
niam ipse quando ad-
ministrantur scōm cō-
figurationem conser-
uant sanitatez. Egritu
dinē autē faciunt quo
niam quando sanitas
ē ꝓsens ꝛ administrā
tur non scōm ꝙ opꝫ ꝛ
pertrāseunt in ea ꝛ cō-
tinuatur pertransitio i
eo ꝛ multiplicatur: fa-
ciunt egritudinez. Cō-
seruant vero quoniaꝫ
quādo ipe administrā-
tur scōm ꝙ configuran
tur egritudini conser-
uant eam. Et ꝓpter
hoc ꝺixerunt antiqui
ꝙ ista genera sex: sunt
ex causis cōtinentibus
sanitatem ꝛ egritudinē
Et galienus exponit
hanc intentionem ꝛ ꝺicit. ¶.xxj.

oꝛtet vt extimeť quod
substantie reruꝫ que sūt ex
tra coꝛpꝰ ex eis que conser
uant sanitatēeius: aut faci
unt eā redire quando sepa
ranť sint alie a substantijs
reruꝫ que faciunt egritudi
nez ꝛ conseruant eam. veꝝ
ipse eedem sunt quandoqꝫ
cause sanitatis: ꝛ quādoqꝫ
cause egritudis. ꝛ per com
p arationem ad aliqd sine
aliquo. ¶.xxj.

QUādo siqdeꝫ mo
tione indiget coꝛ-
pꝰ gymnasiū qdē
sanū: qes vero egra. qñ ve
ro quiete: quies qdē sana:
egruꝫ vero in cibis ꝛ in po
tibus: ꝛ in alijs omnibus.
Singulum enim si indigē-
ti coꝛpoꝛi adducatur ꝛ cuꝫ
competenti quātitate ꝛ q̄-
litate: salubꝛe fit ¶ Nihil
vero indigenti omnino ob
latum aut non in competē
ti mēsura ꝛ quātitate egrū
constituit.

QUod ē: qꝛ quan-
do coꝛpꝰ indiget
motu: tunc exerci-
tiū est ei cā sanitatis: ꝛ qes
cā egritudinis. ꝛ quando
coꝛpꝰ indiget ocio: tunc q̄-
es ē ei cā sanitatis: ꝛ exer-
citium causa egritudinis ꝛ
similiter ē ꝺispositio in ci-
bis ꝛ potib⁹ ꝛ reliquis re-

teꝫ sanitatē sunt q̄ administrant in ꝺispositiōe egritu-
dinis in hoꝛa q̄ coꝛpus indiget eis: ꝛ cū q̄ꝫtitate neces-
tatis eius. Et species cōplonis eaꝫ cōtraria est speciei
cōplerionis egritudis. Jā ergo ostēꝺit ga. i tractatu. r.
libꝛi ꝺe ingenio sanitatis: ꝙ oportet vt ꝺentur infirmis
quibusꝺā cibi eoꝫ ꝛ si sint in ꝓncipio paroxismi nēduꝫ
ab eo qđ est post illud. Cibi. n. ꝛ potus quando admi-
nistrant infirmis i hoꝛa necessitatiꝭ eoꝫ ꝛ cū
q̄ꝫtitate necessitatiꝭ ꝛ cū
specie q̄ ꝓuenit: faciunt
sanitatē. Et ꝑm hāc sitī
tudinem regit medicuꝭ
esse aeris continentis:
ꝛ somni: ꝛ vigilie: ꝛ cō-
strictionis: ꝛ eūatiōis. ꝛ
motus ꝛ qetis: ꝛ acci-
dētiū aie. Nā qdā me-
dicoꝫ intrabant ad vi
rum ex ꝺucibuꝭ militū:
ꝛ coꝛpus eius iā ifrigi-
datū erat a ꝺbilitate ca
liditatiꝭ inate: ꝛ fecerāt
eaꝫ ꝛeꝺire ad interioꝛa
coꝛpis eiꝰ ꝺonec extin-
cta erat. Dixit ḡ medicꝰ
regi. ꝓcipe auferre ar-
ma hꝰ ꝺucis seruētiꝭ
bꝰ qbusꝺā ꝺe circuitu
eiꝰ ꝛ ꝓcipe eis vt faci-
ant illđ ꝙ ꝺicā. Dixit ḡ
rex qbusꝺā ꝺuētibꝰ: fa
cite qđ ꝓcipiet vobis
medicꝰ. ꝺixit ḡ medicꝰ
tenete hunc ꝺucem ꝺi-
centes: ꝛ facientes ꝺo
nec cadat ei hoc aut ꝺ
excitata ē ḡ ei ꝓ illđ qđ
fuit ex eo foꝛtitudo iꝛe
q̄re saliuit ꝺux vt acci-
pet arma sua q̄siuit ꝛ ñ
ꝺuēit ea: ꝛ ñ cessauit me
ꝺicus excitare nām ꝺo
nec sciuit ꝙ iā ꝓsecutuꝭ
erat necessitatis q̄ꝫtita
tē. qeuit ḡ ꝓ illud egri-
tudo ꝺucis. ꝛ ꝛeꝺijt ꝓ il
lud sanitas eius. ꝛ cō-
paria hmōi opationis
medicie sunt mlta val
de. Et ꝺe ꝓꝛietate eiꝰ
q meꝛeť nom̄ hꝰ artis
ex medicis ē vt faciat
ea. ꝛ ga. iā edidit libꝛuꝫ
ꝺe hac iētiōe ꝗ hanc
siltitudinē singularem
quam noiauit. Negaui
ꝓnosticatiōis: ꝛ narrauit ex ea in libꝛis suis ꝛ i expo-
sitiōibꝰ libꝛoꝝ hyp. narratiōes multas. ¶.xxij.

De exhibitiōne cibi i ꝓncipio paroxismi

IStе sermo intellectus ē ꝛ sufficit vt rememo-
reť ex eo ꝺispositionis ciborū ꝛ potuum. Naꝫ
quādo coꝛpus ē indigēs eiꝭ ꝛ vtitur ex eis q̄ꝫ
titate necessitatis: sūt cāe sanitatis aut conseruantes:
aut efficientes. Cōseruantes ergo sunt: quādo admini-
strantur in ꝺispositiōe sanitatis in hoꝛa qua coꝛpus i-
diget eis: ꝛ cū quātitate necessitatis eius: ꝛ spēs ꝓpo-
nis cārum cōfigurata ē speciei cōplonis eius. Et faciē

SIcut ꝺuo sunt q̄ꝫtitas eiꝰ ꝛ q̄litas: quo iꝺiget
coꝛpꝰ ex vnaq̄qꝫ cāꝝ sex: ꝛ ꝓp hꝫ ñ noiať hoꝛa
necessitatiꝭ iētio tertia q̄ sit ꝑter q̄ꝫtitatē ꝛ q̄li-
tatē ꝛ ga. qđē ꝺeterminat hꝫ in ꝗmone. ¶.xxiij.

SErmo eiꝰ: ista ꝺuo sūt: ē ꝺictio ꝓpriē q̄ꝫti-
tatē q̄litatē cuiꝰ qꝫ cāꝝ sex ꝛ iā noiata ē i hꝫ ꝗmo
ne ꝑs qualitatis rei. ꝛ quantitatis. ¶.xxiij.

IStа ꝺuo sunt q̄ꝫtitas eiꝰ ꝛ q̄litas: quo iꝺiget
coꝛpꝰ ex vnaq̄qꝫ cāꝝ sex: ꝛ ꝓp hꝫ ñ noiať hoꝛa
necessitatiꝭ iētio tertia q̄ sit ꝑter q̄ꝫtitatē ꝛ q̄li-
tatē ꝛ ga. qđē ꝺeterminat hꝫ in ꝗmone. ¶.xxiiij.

Causa quaz narrauit ē q; corpꝰ cū mutet̄ z alteret̄ idiget i horis diuersis: diuersis rebꝰ sic idiget i estate eo qꝺ ifrigidat: i hyeme eo qꝺ calefacit. fit ḡ horę iudiciū faciēs nec̄io mutatōez q̄litatz z qz̄titatz cuiusqz causaz. vi. z residuū sermonis eius intellectū est.

xxv.

Duaz itentionū vna ē q̄ itur ad ptē qz̄titatz cāe: z altera q̄ iturꝰ ius eq̄litatē z qz̄titatē. z ille cāe sunt gña cāruz sex q̄ ꝓseruāt sanitatem z egritudinē. Quādo ḡ aliqs vult ꝓseruare sanitatē intendat ad ista sex gña cāz: z igrat ex vnaq̄qz eaz id quo fit iuuamentū in sanitate tm̄: z administret illꝺ corpori secunduz illū modū. z gali. determinat hunc moduz z dicit.

xxvi.

Dixit āt sex gña cāz z nūerauit ꝺ ex eis. v. Una earuz ē ptinēs. Scꝺa ē motus z quies. Tertia est somnꝰ z vigilie. quarta ē clꝺ: z potus: z nominauit hāc id qꝺ suscipit. Quita est ꝓstrictio z ꝓcessio: z nominauit eā illud quod ꝓcedit: z tacuit de gñe sexto: z est accidentia animalia. Et non tacuit de hoc: nisi quoniaz rectificās z medicans accidētia aialia nō est ars medicine. verum rectificat ea z curat ea ars alia: q̄ est aut philosophia aut leges. Et qñ mensurat ea medicus: tc̄ mēsuratio illiꝰ ē p spēs q̄ ē ꝓter medicinam. z est alia species philosophie aut legum species.

xxvii.

Iam docuit i capitulo quod est ante illud vt inquiratur in conseruatione sanitatis quod ē in meliori formarum equalitas i vnaquaqz causarum quare infrigidetur aer calidus z siccus humectet̄ cū effusione aquaruz z flabellis: z roratōe aquarum ab altis z ramis arboꝝ: z herbis: z odoriferis fructibꝰ infrigidantibus: z humectātibꝰ: z sessio sit i palatijs z domibꝰ subterraneis: z aptio portaꝝ aeris septētriōalis. Et calefiat aer frigidus cuz accēsiōe igniū z coopertura: z aptione portarū ex qbus itrāt radij solis: z clausiōe portarū aeris: z cessiōe sup illꝺ qꝺ calefacit corpꝰ z cooptura. z vir igēiet donec aer fiat equalis sīr ingrat vt sit illud qꝺ comedit: z bibit in qualitate sua equale z qz̄titate. z simile huius igrat i vnaquaqz cārū ser. Et docuit i hoc capꝰ canonē suū q ē: si declinet aliq̄ cārum ser ab equalitate sciat qz̄ts ē q̄z̄titas declinatiōis eiꝰ: z sūma q̄z̄titatis eiꝰ. deide ingrat rectificatio illiꝰ declinationis: z destruat illꝺ qꝺ fecit eā accidere in corpore: z inclinet̄ residuū cāz ad ptē ōriā p ti declinationis illius donec fiat p illud i corpore ipressio rectificās ipressionē illius: z sint ōrie due ipressiones z destruat vnaq̄qz cāz alterā: z remanet eq̄litas q̄ ē in meliore formaz seruata ꝑz illud qꝺ fuit. z posuit aerē exēplū huius canōis: z ꝑmo eius in eo ē intellectus. Et gal. quidem aggregauit canonē p mū in quo dixit igrat vnaq̄qz cāz vt inueniat in sanitate eius equalitas i qz̄titate eiꝰ z i ipsius q̄litate: z canonez ꝑz i quo docuit illꝺ qꝺ oz facere qñ declinat aliq̄ cāz ab equalitate z dixit in vtrisqz sit hūc sermonē.

xxviij

Quod est qz̄iter ista duo ē equalitas in qz̄tate aeris.

xxix.

Nō medici ē accītia alderaī sz phi.

intēdamus ad illas cās z i- ueniamus eas in eis.

xxvi.

Perfecte igitur cōpositionis corpis qñ siquidē bene tēperatuz fuerit continēs cōueniet vt sit contēperantia z alioz pfecta: de q̄bus mō dixim̄us qetis. s. z motionis z sōni z vigilie: z oblatorū z egestorum.

Dico ergo q; si corpus ē ꝑm meliorez formarum: deinde aer q occurrit ei ē equalis: tūc illud qꝺ conuenit ei est equalitas sana ex quiete z motu z sōno z vigilijs z eo quod ꝓcedit: z reliqs q̄ diximus ante.

xxvij.

Quando vero distēperatum fuerit ꝓtinēs intantū z ꝓtēpantias minui oz inq̄ntum eucrasia corrupta fuerit.

Et q̄ corpus ē ꝑm illam formaz z aer ē inequalis: tūc oz vt consideret̄ q̄ntum recessit aer ab equalitate: deinde inclinentur cause ille alie ab equalitate ad diuersitatem ptis ad quam declinat aer p qz̄tatez qua recessit aer ab equalitate.

xxviij.

Considerationes vero contemperante in continente he q dem sunt: vt neqz rigere p frigus: neqz sudare propter estum.

Et oꝑz vt ponatur equalitas in qualitate aeris vt ñ horripiletur corpus pp frigus suū: z non sudet ꝓpter calorem eius.

xxix.

In gymnasijs vero quando primuz incipit dolere corpꝰ quiescere statim remedium est.

Per exercitia ꝓsumũt supfluitates in musculis ꝓtẽtes

ISte ẽ termin⁹ eq̃litatis i motu q̃ ẽ exercitiũ: z intelligit ex eo eq̃litas q̃ ẽ i gete. Et ẽ vt ꝓcipias motũ q̃n ꝓtẽtũ ẽ cor⁹ cũ gete: z indiget exercitio qđ expirare fac ex musculis supfluitates ꝓtẽtas in eis. xxx.

OUm ex cibis bonis q̃n non digerunt: chim⁹ gñet malus: z ex cibis malis gñet chim⁹ laudabilis: vic̃ gal. digone tiõ q̃n ꝑ eam gñat chim⁹ laudabilis. Eq̃litatis ẽ digõnis ozyt sit q̃ztitas ꝑz cõparatõez supfluitatẽ eius q̃ sumit ex cibis. z vt sit inẽntia lene ꝓtinuũ cui nõ sit odor horribilis valde: z color eius trahat ad citrinitatem: z egrediat i hora ꝓsuetudinis: z oz vt itelligas ꝓpar ei⁹ i eq̃litate ei⁹ qđ bibit: ita vt cõsideres ẽt i vrina: qm̃ ipsa significat dispõem digõnis i venis. xxxi.

Optia nã tãtũ appetit q̃ztũ digerere potest.

NAm oñsum ẽ in eo qđ ꝓterijt q̃n stõachus est ꝑz rẽ nãlẽ: tũc appetit illud qđ ẽ cõueniẽs cõplexiõi eius quapp ex cepit i hõ ꝑmone cẽ appetitus: seq̃t. n. i eo q̃n sanitas ẽ inẽta i stomaco ꝑm meliorẽ fozmarũ: vt hõ appetat illud qđ cõuenit ei: z ñ appetit i eo additõz nec diminutiõez. q̃ ẽ nã eius mẽsurãs eq̃litatẽ cibo rũ z potuũ: z q̃ztitatez eoz: z nõ indiget adiutozio medicie extrinseci. xxxij.

ILntellige simile huic eidẽ i vigilia. nã. n. suffic̃ mẽsura re illud z facere ipsuz currere ꝑm q̃ztitatem nẽcitatis absq̃z adiutorio medicine. ẽt z ꝑmo eius itellẽs ẽ. xxxiij.

OJxir ga. in regimine sanitatis corpis qđ ẽ ꝑm meliorẽ fozmaz: eq̃litatẽ aeris: z eq̃litatez mot⁹ z qetis z eq̃litatẽ ciboz z potuũ: z eq̃litatez sõni z vigilie. z remanfit sup euz ex eo q̃ nõ dixit equalitatez ei⁹ qđ ꝓcedit z cõstringit. Docet q̃ i hoc ꝑmone q̃ regimẽ q̃nq̃z ẽ ꝑz hoc q̃ dixit. Ex eq̃litate tunc segt ipz vt sit illud qđ ꝓcedit: z cõstringit ẽt ꝑm equalitatẽ: z vt egõ qdẽ z vrina sint eq̃les pp eq̃litatẽ ciboz z potuũ i q̃zti tatib⁹ eoz z q̃litatib⁹ ipsoz. z pp bõitatẽ digõnis: z sanitatẽ opationũ nãliũ: sz z illud qđ resoluit ex toto cõpe est ꝑm eq̃litatẽ pp sanitatez opationũ nãliuz: z propter exercitiũ temperatuz. qđ expirare facit z resoluit supfluitates lacertozũ cũ equalitate. xxxiiij.

ILntellige ꝑmonẽ ga. z iam oz hñti hoc cor⁹ vt phibeat a supfluitate i aliquo accidentiũ anime. Nã cũ sit speculatio i hoc genere: z est sextũ: z ex gñibus cãz q̃ñs corpus physici: dixit ga. qz oz habenti cor⁹ meliorẽ fozmaz vt phibeatur per philosophiaz: aut ꝑ leges positas a supfluitate i aliquo accñtiũ aie qđ ẽ qz medicina nõ cõtẽplatur in illo neq̃z mẽsurat illud: z nõ vtit̃ eo nisi i dispõe egritudis tm̃ ꝑz semitã medicatiõis. Et phia. qdẽ nominat eq̃litatẽ accidẽtiũ anime ꝑm sanitatẽ eius. Et opozt vt intelligas a ga. differentiã inter furozẽ z iraz. Jra qdẽ ẽ vt desideret hõ vindictã. Furoz. n. ẽ vt excitetur ira: z nõ ẽ possibile cum eo ex vindicta. Et accidẽtia qdez anime sunt multa. z illud qđ numerauit ga. ex eis ẽ exẽplificatio eius qđ remãsit ex eis. z quedaz eorũ faciũt accidere caliditatem superfluam sicut ira z furor. z q̃dam eoz faciũt accidere caliditatez equalem: vt gaudiũ z letitia: z quedam eoruz faciũt accidere frigus additũ. sicut timoz z pauoz. z q̃dam eozum faciũt accidere frigus temperatũ: sicut tristitia z invidia. z q̃dã siccitatez sicut angustia: z totuz qđ faciunt ista accidẽtia non faciunt nisi mediatione motus spiritus. Et illud qđ ꝓuenit cum meliozi fozmarũ ex eis est illud qđ ẽ tẽpatum: aut illud ex eiꝫ qđ ñ ẽ supfluũ. xxxv.

Dria inter irã z furozẽ.

ET in exercitio vt ꝓcipiat cor⁹ q̃escere qñ icipit i corpe lassitudo. xxx.

IN cibis vo perfectio digõnis z egõnis modus scõm q̃ztitatem z qualitatem.

IN cibis vero est sanitas digõnis z eq̃litas egõnis i q̃litate sua z dispõne sua. xxxi.

QUat vero quodã modo i his oꝛexis digõni ita vt ꝓcepto ꝛe nõ indigeat q̃ztitatez i oblationib⁹ metiẽte. Optima. n. natura tm̃ appetit q̃ztũ digerẽ põt.

ET q̃n corpus ẽ ꝑm meliozem fozmarũ tunc quantitas appetitus in eo est equalis q̃ztitati digestionis. nõ ergo indiget mẽsuratoze q mẽsuret q̃ztitatem eius qđ suscipit. qđ ẽ qz corpus quãdo est ꝑm meliorẽ fozmarum. tũc q̃ztitas quam appetit ex eo qđ suscipit est q̃ztitas quã põt digerere. xxxij.

ITa vo z sõni q̃ztitatẽ metit̃ ipa natura in his qui sunt in optia cõpositione z quiescunt statim dozmientes cum nõ amplius indiget corpus.

ET sil⁹ dispõ in q̃ztitate somni. nã eniz mensurat q̃ztitatẽ eius qua indiget ex sõno in corpoze quod est ꝑm meliorẽ fozmarum: z non recedit ab eo sõnus nisi q̃n cum eo remãet necessitas ei⁹ xxxiiij.

ET ita eis dicta vtẽtibus in egestioni-

bus nihil de relinquitur circa ventrẽ z vrinas z totum corpus. has. n. egõnes temperantia metitur oblationum: secũdũ vero totuz corpus respirationez gymnasiozũ mediocris z salubzis efficit vsus.

ET q̃n est regimen ei⁹ hoc regimie nõ accidit ei lesio penitus in ꝓcessione eius quod ꝓcedit ex eo cum egestione z vrina z resolutione corpozis totius: quoniam equalitas ei⁹ quod sumitur ex cibo z potu: exigit vt sint egõ z vrina secundũ dispositionẽ secundum q̃ sunt in sanitate. Et equalitas exercitij indiget vt sit quod resoluitur i corpoze toto ꝑm dispositionez eius quod resoluitur ex sanis. xxxiiij.

OBstinere vero manifestum est q̃n ab intẽperantia opozt oium anime passionuz scilicet ire tristitie z gaudij z furozis z timozis z invidie z sollicitudinis. Ex terminant. n. hec z mutãt corpoza ab ea que ẽ secundum naturã cõsistẽtia.

ET cõuenit habẽti hoc corpus vt phibeatur a supfluitate in omnibus accñtibus aie. z significo ꝑ accñtia aie nr̃e irã tristitiam gaudium: z furozez z invidiaz. nam ista oia accidẽtia aie immutãt cor⁹ z extrahunt ipsum a dispositione naturali. xxxv.

ENeozum vero ꝑm epicurũ nullus vsus salubzis: ꝑz ve

Nō hic de coitu

COitus ē ex accidentib⁹ aie. ⁊ ga. qdē i hō loco fecit ei capl̄z suū singulare ī q̄ docuit illō q̄ ꝓuēit sanitati ex eo. Et sm̄a qdē epicureoꝝ ē destructa p ꝑterea q̄ aggregat̄ i corpe supfluitas ex spmate. si ḡ nō egredīt̄ p coitū coartat̄ i corpore ⁊ gñant̄ ex ea egritudines male. qō ē. qz ex coartatōe ei⁹ gñant̄ ex eo vapores mali q̄ ascēdūt ad cor ⁊ cerebꝝ ⁊ stōachū: ⁊ corrūpūt sanitatē illoꝝ membroꝝ ⁊ gñant egritudinē. Et fortasse ex eo ē aliqd silē in potētia veneno vipino: sicut accidit ei q̄ ꝓsueuit coitū ⁊ dimittit eū longo tpe ex debilitate appetitus cibi: ⁊ pigritia a motib⁹ ⁊ gñatōe hūoris melācolici. Et fortasse corrūpit̄: ⁊ exiccatur ex eo qō est silē ad tuti veneni: sicut illud qō accidit viduis ex p̄ focatiōe mr̄icis: ⁊ mr̄tis viroꝝ q̄ morīūtur ex eo subito. ⁊ pp hoc q̄ euadit ex egritudie coartatōis spmat̄z ē ille ex cui⁹ cōpe resolui hmōi supfluitaz: aut p exercitiū ⁊ emoroidaz vt in viris: aut p purgatōez mēstruoꝝ vt i mulierib⁹: aut p aliaz partē ex eo deꝑdita te cui⁹ē carminare superfluitates ⁊ soluere eas a corpe. Coit⁹ igr̄ē cā sanitatis q̄n egredi et spma qō taz coartatū erat: ⁊ ē cā corrupti onis sanitat̄z q̄n ē i corpore spma coartatuz q̄ꝑ propter oz vt sit ei⁹ vsus eq̄lis. Et ga. qdē iā docuit ei⁹ eq̄litatez ⁊ dixit: vt sit inter horas vsus ei⁹ ex spacio illud cū quo ñ sentiat vtens eo q̄n ipso vtit mollificatōez ⁊ debilitatōem: ꝛz sentiat post vsuz eius leuitatē i cōpore eius ⁊ fiat aia ei⁹ melior q̄z fuit. ⁊ ga. qdez determiat horas vsus eius q̄n ē idigentia ei⁹ ⁊ dicit. xxxvi.

IAm oñdit gali. totū qdē qō necessariū est scire in regimine sanitat̄z de esse coitus in hoc sermone: ⁊ i illo qui ē añ eū: ⁊ docuit q̄n errat̄ i vsu ei⁹. ⁊ q̄ oz vt sit error ille puꝰ: ⁊ iꝑe q̄n supfluit mutat sanitatē: ⁊ docuit in qb⁹ disponibus oz vt vtat̄. ⁊ nō fact⁹ ē error multi⁹ coitu nocitiuus nisi q̄ ꝓter multitudinē ei⁹ accidit i corpore seuect⁹ festine añ horā suā ꝓcipue illi cui⁹ ꝓplexio testiculoꝝ est frī. ⁊ sic. Et iam oñdit in principio huius libri q̄ ex horibus fortior sup coitū est ille cuius ꝓplexio testiculoꝝ est calida. ⁊ hu. Qui ergo vult regere sanitatē oz vt cōp[illegible] illud qō est in hoc sermone cum dispone complexiōiz testiculorū: verūtamen galien. cū sermo eius sit in cō seruatione sanitatiz melioris formaꝝ: ⁊ manifestū est q̄ complexio testiculoꝝ est equalis in hac forma: nō cōditionauit in sermōe suo in coitu esse cōplexionis testiculoꝝ. cū ergo tu cōtrahis ꝓseruationem sanitatis declinatā a melicre formarū: tunc fac ꝓparationem cū sermone galieni in vsu coitus ꝑz esse complexiōis testiculorū: ⁊ reliq corpis. xxxvij.

Fortior sup coitū est ille cuiu⁹ cō plexio testiculoꝝ ē ca. ⁊ humi.

EXercitiū i quo mouēt̄ oia mēbra ꝑz ꝓportionem ⁊ non laborat aliqō eorū plus ⁊ aliqō minus est illud: qō fit cū pila parua: ⁊ quod currit cursu eius. ⁊ ga. quidem iam exquisite perscrutatus ē esse exercity ⁊ fricationis. in libro de regimine sanitatis: ⁊ edidit in exercitio ō parua pila tractatū singl̄arē xxxviij.

De exercitio qō fit cū pila.

HAbens meliorē formaꝝ idiget in conseruatione huius forme super se: vt sit regimen eius ⁊ relique dispositiōes similes ei: sicut ḡ ipsa est equalis: sic oportet q̄ totū quod continetur ex causis ser sit eq̄le. Et cibi qui sunt ita sunt cibus: ⁊ potus decenter facti ⁊ decocti: ⁊ panis deceter factuz ⁊ decoctus: ⁊ ex decoct̄z alteſidabegi ⁊ adenubagi: ⁊ ex potib⁹ vinum claruz: ⁊ reliqua que dicuntur in libro chimorum generare chimum laudabilem. xxxix.

HOc est vltimuz qō dixit gal. de

qb⁹ dispōnibus oz vt vtat̄. ⁊ nō fact⁹ ē error multi⁹ coitu nocitiuus nisi q̄ ꝓter multitudinē ei⁹ accidit i corpore seuect⁹ festine añ horā suā ꝓcipue illi cui⁹ ꝓplexio testiculoꝝ est frī. ⁊ sic. Et iam oñdit in principio huius libri q̄ ex horibus fortior sup coitū est ille cuius ꝓplexio testiculoꝝ est calida. ⁊ hu. Qui ergo vult regere sanitatē oz vt cōp[illegible] illud qō est in hoc sermone cum dispone complexiōiz testiculorū: verūtamen galien. cū sermo eius sit in cō seruatione sanitatiz melioris formaꝝ: ⁊ manifestū est q̄ complexio testiculoꝝ est equalis in hac forma: nō cōditionauit in sermōe suo in coitu esse cōplexionis testiculoꝝ. cū ergo tu cōtrahis ꝓseruationem sanitatis declinatā a melicre formarū: tunc fac ꝓparationem cū sermone galieni in vsu coitus ꝑz esse complexiōis testiculorū: ⁊ reliq corpis. xxxvij.

EXercitiū i quo mouēt̄ oia mēbra ꝑz ꝓportionem ⁊ non laborat aliqō eorū plus ⁊ aliqō minus est illud: qō fit cū pila parua: ⁊ quod currit cursu eius. ⁊ ga. quidem iam exquisite perscrutatus ē esse exercity ⁊ fricationis. in libro de regimine sanitatis: ⁊ edidit in exercitio ō parua pila tractatū singl̄arē xxxviij.

HAbens meliorē formaꝝ idiget in conseruatione huius forme super se: vt sit regimen eius ⁊ relique dispositiōes similes ei: sicut ḡ ipsa est equalis: sic oportet q̄ totū quod continetur ex causis ser sit eq̄le. Et cibi qui sunt ita sunt cibus: ⁊ potus decenter factus ⁊ decoctus: ⁊ ex decoct̄z alteſidabegi ⁊ adenubagi: ⁊ ex potib⁹ vinum claruz: ⁊ reliqua que dicuntur in libro chimorum generare chimum laudabilem. xxxix.

HOc est vltimuz qō dixit gal. de

qb⁹ dispōnibus oz vt vtat̄. ⁊ nō fact⁹ ē error multi⁹ coitu nocitiuus nisi q̄ ꝓter multitudinē ei⁹ accidit i corpore seuect⁹ festine añ horā suā ꝓcipue illi cui⁹ ꝓplexio testiculoꝝ est frī. ⁊ sic. Et iam oñdit in principio huius libri q̄ ex horibus fortior sup coitū est ille cuius ꝓplexio testiculoꝝ est calida. ⁊ hu. Qui ergo vult regere sanitatē oz vt cōp[illegible] illud qō est in hoc sermone cum dispone complexiōiz testiculorū: verūtamen galien. cū sermo eius sit in cō seruatione sanitatiz melioris formaꝝ: ⁊ manifestū est q̄ complexio testiculoꝝ est equalis in hac forma: nō cōditionauit in sermōe suo in coitu esse cōplexionis testiculoꝝ. cū ergo tu cōtrahis ꝓseruationem sanitatis declinatā a melicre formarū: tunc fac ꝓparationem cū sermone galieni in vsu coitus ꝑz esse complexiōis testiculorū: ⁊ reliq corpis. xxxvij.

EXercitiū i quo mouēt̄ oia mēbra ꝑz ꝓportionem ⁊ non laborat aliqō eorū plus ⁊ aliqō minus est illud: qō fit cū pila parua: ⁊ quod currit cursu eius. ⁊ ga. quidem iam exquisite perscrutatus ē esse exercity ⁊ fricationis. in libro de regimine sanitatis: ⁊ edidit in exercitio ō parua pila tractatū singl̄arē xxxviij.

HAbens meliorē formaꝝ idiget in conseruatione huius forme super se: vt sit regimen eius ⁊ relique dispositiōes similes ei: sicut ḡ ipsa est equalis: sic oportet q̄ totū quod continetur ex causis ser sit eq̄le. Et cibi qui sunt ita sunt cibus: ⁊ potus decenter factus ⁊ decoctus: ⁊ ex decoct̄z alteſidabegi ⁊ adenubagi: ⁊ ex potib⁹ vinum claruz: ⁊ reliqua que dicuntur in libro chimorum generare chimum laudabilem. xxxix.

HOc est vltimuz qō dixit gal. de

qb⁹ dispōnibus oz vt vtat̄. ⁊ nō fact⁹ ē error multi⁹ coitu nocitiuus nisi q̄ ꝓter multitudinē ei⁹ accidit i corpore seuect⁹ festine añ horā suā ꝓcipue illi cui⁹ ꝓplexio testiculoꝝ est frī. ⁊ sic. Et iam oñdit in principio huius libri q̄ ex horibus fortior sup coitū est ille cuius ꝓplexio testiculoꝝ est calida. ⁊ hu. Qui ergo vult regere sanitatē oz vt cōp[illegible] illud qō est in hoc sermone cum dispone complexiōiz testiculorū: verūtamen galien. cū sermo eius sit in cō seruatione sanitatiz melioris formaꝝ: ⁊ manifestū est q̄ complexio testiculoꝝ est equalis in hac forma: nō cōditionauit in sermōe suo in coitu esse cōplexionis testiculoꝝ. cū ergo tu cōtrahis ꝓseruationem sanitatis declinatā a melicre formarū: tunc fac ꝓparationem cū sermone galieni in vsu coitus ꝑz esse complexiōis testiculorū: ⁊ reliq corpis. xxxvij.

EXercitiū i quo mouēt̄ oia mēbra ꝑz ꝓportionem ⁊ non laborat aliqō eorū plus ⁊ aliqō minus est illud: qō fit cū pila parua: ⁊ quod currit cursu eius. ⁊ ga. quidem iam exquisite perscrutatus ē esse exercity ⁊ fricationis. in libro de regimine sanitatis: ⁊ edidit in exercitio ō parua pila tractatū singl̄arē xxxviij.

HAbens meliorē formaꝝ idiget in conseruatione huius forme super se: vt sit regimen eius ⁊ relique dispositiōes similes ei: sicut ḡ ipsa est equalis: sic oportet q̄ totū quod continetur ex causis ser sit eq̄le. Et cibi qui sunt ita sunt cibus: ⁊ potus decenter factus ⁊ decoctus: ⁊ ex decoct̄z alteſidabegi ⁊ adenubagi: ⁊ ex potib⁹ vinum claruz: ⁊ reliqua que dicuntur in libro chimorum generare chimum laudabilem. xxxix.

HOc est vltimuz qō dixit gal. de

rorille pu⁹: ⁊ iꝑe q̄n supfluit mutat sanitatē: ⁊ docuit in ꝓseruatōe sanitatiz melioris formaꝝ. ipse. n. dicit itelligi

in eo canonē cōem. ⁊ ē vt sint oēs res qbus regit ꝑz eq̄litatem in quātitatibus: ⁊ qualitatibus ⁊ in horis necessitatis vsus ⁊ partibus earum. xl.

ISte canō ē cōis i ꝓseruatōe sanitatꝭ corpis ōcliuis a meliori formay. ⁊ ꝑmo i eo ꝑz itentōez gaē manifestus ꝭ agitat⁹ valde: qm̄ dic̄ in .b. lib. qz oz vt sit ōcliuis ad ptē ōclinatiōis ei⁹: qm̄ dic̄ i li. ei⁹ de regimine sanitatis. ⁊ i li. ciborū ⁊ i alys: qz oz vt sit declinatio ad ēriū ptis declinatiōis eius. xli.

VUlt q̄ oz vt fin gl̄are fiat vnūqōq; corpoꝝ ōclinatū a melioze formarū ⁊ singulare fiat ad ꝓseruatiōez sanitatis ei⁹: ⁊ ad reductiōez ipsi⁹ ad formā optimā capl̄z in q̄ doceat quō ꝓseruet sanitas eius: aut quō redeat ad melioze formarū. xlj.

ISte ꝑmo e intellectus. xliij.

ISte canō est in cōseruatiōe sanitatis ei⁹ cuius cōplexio vt corp⁹ ōclinat a meliori formarū .ſ. vt mēsurent cāe sex mēsuratiōe reflexiōis ab eq̄litate p q̄ztitatez ōclinatōis cōpis a melioꝛi formay. xliiij.

De solutōe ēqationis q̄ videt ee in circl̄ galieni.

ISte ē ꝑmo in .b. libro. ⁊ est ēri⁹ sermoni eius i alijs libꝛ ꝭ suis: qm̄ ipe dic̄ i li. ō regimie sanitatis: ⁊ in li. ciborū. q̄ corpa q̄ sūt calioza idigēt ex regimine eis q̄ sūt frigidioza: ⁊ ꝑz hāc rōcinationē i reliqs ⁊ p illud obscurauit sermonē suuz: p̄cipue qz ipe nō distinxit inter regimē ꝓseruatiuū: ⁊ inter regim̄ pmutatiuū. ⁊ dixit in regimine pmutatiuo q̄ oz vt regant corpa calioza reb⁹ frigidis dōec redeant ad eq̄litatē: ⁊ sc̄ꝫ hāc rōcinationē ē i reliqs corpib⁹ declinatis a melioꝛi formay. Et ego dico q̄ gal. nō oblit⁹ é sermōis sui nz ērietatē oppōit: ⁊ q̄ñ itellexit p regimen cōseruatiuū .b. nisi vt dentur hīti ꝓpl̄onē ca. cibi q ꝓseruēt ꝓpl̄onē e⁹ ca. sup ipz: ⁊ sermone

SI vo ꝑm aliq̄d ab optia cōpōne deficit corp⁹ nō multū vero huic ⁊ cōseruantes sanitatem cāe sc̄oz ꝓportiōez mutabuntur.

ET q̄ñ corp⁹ est diminutuz a melioze formay dispōne sua: deide non ē diminutio ei⁹ multa ab ea: tunc cāe q̄ conseruāt sanitatē eius sūt remote ab eq̄litate p q̄ztitatē remotionis eius ab ea. xlj.

DUribus vero talibus exñtib⁹ corporib⁹ ꝑm singulū genus separatim dicendū est.

ET spēs corpoꝝ q̄ sunt sc̄om hūc modū sunt multe. oz ergo vt in oi specie ex eis loq̄mur singulariter secundum singularitatem eius. xlij.

QUasi igitur pmutatū corp⁹ in organicay vo ptium cōuenientia non permutatuz duplicem habent formaz salubꝛium causarum alteram quidem seruantium ei⁹ crasim: alteram vo earum que ad optimaz ducūt

IJco g⁹ q̄ cāe sanitatis corpis q̄ iā ptransiuit eq̄litatem in cōplexione sua: ⁊ non permutauit eq̄litatē i ꝓpōne membroꝝ officialiū sunt duob⁹ modis. vnus eoꝝ seruat complexionem eius secundum q̄ est. alter permutat ꝓpl̄onē eius a melioꝛi formarum. xliij.

SEruātes vo eius crasim tantū pmutant ab eucrata natura cāe q̄ztuz ⁊ totius corporis crasis ab illa perfecta mutat.

ET cāe que conseruant cōplexionem eius sunt reflexe a causis q̄ cōseruant ꝓpl̄onē eius q̄ est in vltimo equalitatis p q̄ztitatē reflexionis ꝓpl̄onis illi⁹ corpis q̄ cōseruant a ꝓpl̄one q̄ est i vltimo equalitatis. xliiij.

CAlidioza enim corpoza calꝭioꝛib⁹ idigent adiutoꝛijs. frigidioza frigidioꝛibus ⁊ sicciora sicciorib⁹: humidioza vero humidioꝛibus: ⁊ ꝑz complexionem calidioza ⁊ sicciora calidioꝛibus ⁊ sicciorib⁹: ⁊ his proportionaliter in reliquis tribus complexionibus.

QUod ē: qz corpora q̄ sunt calidioza eo indigēt regimine quod est calidius regimine quod indiget habens illam primaz complexionem. Et corpora que sunt frigidioza eo indigent regimine quod est frigidius: ⁊ corpoza que sūt sicciora eo indigent regimine similiter quod siccius ē ⁊ similiter corpoza que sūt humidioza indigent regimine quod est humidius ⁊ ꝑz hoc est compō. nam corpora q̄ sunt calidioza ⁊ siccioꝛa indigent regimine quod est calidius ⁊ siccius ⁊ sm rōcinationem huius currit res trium spērum aliaz cōpositarum. xlv.

VEtur vero ⁊ materijs cārum: recte

*Regim̄ ꝓseruāti uū ē minoris ifrigidationis q̄ pmutatiuum.

ISte sermo certificat illud ad qđ intendimus de expositione sermõis ei⁹. Considera ergo eũ. z stabis ex eo sup illud qđ dixim⁹ z scies volũtatẽ ei⁹. qđ é. qz vult per sermonem suum virtutes eaz ꝑm qs apte nate sunt illud qđ facẽ vnusqsqz ciborũ z aliorz ex cãis .vi. in corpore. qđ ꝯ ꝓseruat ipsũ ꝑm illđ ꝑz qđ est: est cõseruãs sanitatem. z qđ addit in declinatione eius a meliore formaz est infirmans ipsum. z qđ pmutat ipsum ad meliorez formarum est pmutans ipsum. xlvj.

QUoniã ista euacuat humoresꝫ ei⁹. z minuñt ex eis: pp illud ergo addunt in sicco corpore siccitatẽ: z qđ paz é ex eis ꝓseruat corpus humidũ qñ administrat ꝑm qđ oz z pmutat ipsum ex eis illud qđ opponit ei ꝑz equalitatẽ. xlvij.

HOc iudiciũ eius é simile iudicio qđ ẽ an ipsuz i ꝓseruatione: z mutatione simul. xlviij.

ISte sermo intellect⁹ é ꝑm eandez rõnẽ quã dixit in eo qđ ꝓtereyt. xlix.

VUlt per sermonẽ suuz vlr absolutum qđ qui vult conseruationez sanitatis corporis declinis ab eqlitate ꝑm illud qđ est: administret ei ex regimine quod cõseruat superipm ꝓpꝛonez ei⁹ absqz additõe: z sine diminutiõe ita qđ eligat ei ex virtutibus ciborũ z potuũ z aliorz qđ cõ innatas virtutes eaz sciens.

QT nõ pót bis cãis qs nup dixim⁹ vti: qñ pmutanť talr qđ fiãt cã sanitatis ꝑz qđ oz: nisi q̃ scit virtutes eaz scoz quas apte nate sunt. xlvi.

QUoniã motio q̃dez z indigentia z vigilie z egestio z oẽs aie passiones siccant corpus.

QVius exẽplũ é qđ motus z miozatio cibi z potus: z vigilie z euacuatio: z oia aie accñtia alia exiccãt cõp⁹ humidum. xlvij.

QOntraria vo bis humectant.

QT cõtraria eoz hũectant corpus. xlviij.

ITa vo z i calefactib⁹ z ifrãntib⁹ studijs vtet z cibis z potib⁹.

QT silr é dispõ i reb⁹ q̃ calefaciũt z ifrãnt ex opatõib⁹ z cibis z potib⁹. xlix

QT simplr é dre oibus his q̃ ꝑz corpus sũt cognoscẽs aliqs mãs z vtutes: salubribus causis utet silria silribus offerẽs qñ seruaŕ vult corpis crasim q̃lẽ accipit.

QT vlr q scit spẽs oiuz rerum q̃ agunt in corp⁹ z virtutes eaz tũc si volt ponere eas cãs sanitatẽ eligat corpori illud ex eis qđ figuratur ei z assimilaŕ ipsi qñ vult conseruationem ꝓpꝛonis vel ꝓpõnis eius ꝑm dispõnem ꝑm quam inuenit eam. l.

SI vo pmutare vult z trãsire ad melio⁹ aliud est gen⁹ salubriũ cãz ꝯriũ qdẽ supradcis: equale vo distãs ab altera crasi eucratarũ z mediaz q̃s optimis nãis ꝓuenire dicebamus.

QT qñ vlt pmutare eã z ꝓuertẽ ipaz ad ꝓpꝛonẽ q̃ ẽ meliorꝫ ꝓpꝛone eius: tũc sũt ei alia gña cãz sanitatis ꝯriariũ cãis q̃s dixim⁹ z lõgitudo eaz a cãis eqlibus medijs q̃s dixim⁹ q̃ cõueniũt hñti conꝓpꝛonẽ eqlẽ optimaz ad cõtrarium ptis ad quã ꝺclinat illud corp⁹ é lõgitudo equalis. li.

QAliorẽ. n. z siccioꝛem crasim nõ ealẽ z siccedẽte faciũt eucrataz pfcẽ: ꝑz q̃ tm̃ eucrata crasi frigidioꝛa z hũidioꝛa q̃ztũ natura ei⁹ erat calíõ z siccíõ

QUod est. qz corp⁹ qñ ẽ calíus z sicci⁹: tũc regimẽ calefaciẽs z exiccans ñ reducit ipz ad eqlitatẽ sanã: sed regimẽ qđ é fridius z hũidius cõꝓpꝛone equali p q̃ztitatez supfluitatis calefactionis illius ꝓpꝛonis z siccitatis ei⁹ super cõꝓpꝛonem equalem. lij.

HOc siq̃dẽ genus cãz corrigit innatas discrasias alterum vero prius dcm̃ conseruat.

QT boc q̃dẽ gen⁹ cãz rcificat ꝓpꝛonẽ malã natura: z genus aliud qđ diximus añ ꝓseruat ꝓpꝛonẽ malã natura ꝑm dispõnẽ suam. liij.

QUilitas vo utroꝝ q̃z est in parte medicis corrigere qdẽ ex mlto studio paulatiz trãsferẽtes i meli⁹: ñ. n. sustinet nã repẽtinas imutationes: ꝑuare vo in eisdẽ ꝑz neccias occupatiões.

QT medic⁹ idiget vtrisq̃z sik i horis diuersis: qđ é: qz qñ hñti ꝓpꝛonẽ malã ẽ euacuatio lõga cum qua est poꝛe ei vt rectificet cõplexionem malaz tunc medic⁹ intendit in ea ad illud genus occasionuz: z pmutat corpus paulatim a cõpꝛone sua ad cõplexionẽ q̃ ẽ melioꝛ: qm̃ natura non tolerat alterationẽ subito. z qm̃ hñs cõpꝛonem malã natura. ẽ occupatus in occupatiõibus necessarijs tũc maius qđ põt medicus est vt conseruet eam secundum complexionem suam naturalem. liiij.

seruet sup ipz ꝓfiguratõez ꝓpꝛonis ei⁹: z iste ẽ canõ pmus quẽ ipemet õtermi nauit p dictionẽ aliam vt fingat ipz in aia discipuli. z ꝑmo ei⁹ ei eo é itellect⁹. l.

ISte é canõ pmutãs sanitatẽ malã ad sanitatẽ eqlẽ z bonã. z ei⁹ itẽtio'ẽ vt sit sciens vtutẽ ptiũ cuiusqz cãz ser z ꝓsiderẽt qđta sit q̃ztitaz recessiõis sanitatiz ab eq̃litate: z eligat ex ptib⁹ cuiusqz cãz ser ex eo qđ é ꝯriũ isti sãitati q̃ztitatiz eq̃lez q̃ztitati recessionis ei⁹ z regat cũ eis cõp⁹. z ga. determinat illud z dicit. li.

ISte ꝑmo ẽ itellectus. oñdit. n. ga. in eo canonẽ pmutatẽ sanitatẽ malã: ad sanitatẽ bonã ꝓsidera ꝯ eum. liij.

QOmiauit regimẽ pmutãs cõpꝛonẽ malã: gen⁹: z silr noiauit ꝓseruãs eã gen⁹: vt itelligat ab eo qđ ipsa sit duo gña ex gñib⁹ medijs sub pte medicie: qđ noiatur regimen sanitatiz: z vt itelligat ꝑ illud qđ sub vtrisqz sunt spẽs alie. liij.

QUlt ꝓ occupatiões necessarias cãs sex ad sciẽdũ virtutes pticulariuz. q̃re docet modũ necessitatis medici. Et nõ facte sunt nature tolerãtes permutatõez subito: nisi qm̃ ista permutatio mutat eas mutatõe fozti q̃ fac accidere nãe motũ supfluũ. scz alterationem superfluaz. multotiens. n. dissoluitur per eã virtus aut debilitaŕ ex ea nã: aut resoluiť per eam spiritus: quare fit id cã pmutatõis sanitatis: z residuũ

De cãone pmutatõis sanitatis male ad sanitatẽ equalẽ.

Nã ñ tolerat repẽtinas mutationes.

Totum genus regimis sanitatꝫ ptinet sub gñe conser / uatiuo.

sermonis eius est i tellectuz. ¶ liij.

ISto sermo i ne destruit dubitatio i genere regiminis permanētis propte rea q̄ nominauit ip sum cōseruatiuum sanitatis. Et destru ctio dubitationis ē q̄ rem nominauimus noīe sui gñis. Cū ergo sit cadens sub regimine sani tatis. ⁊ gen⁹ regimi nis sanitatis totuz nominet in arte me dicine conseruatio sanitatis: nomina mus permutatiuuz ēt nomine sui gene ris. ſ. conseruatiuū q̄zuiꝫ sit pmutatiuū ⁊ sanatiuum ⁊ recti ficatiuum nocumē torum. Et ꝑm hanc similitudinem no minantur oēs cau se que pmutāt com plexioneꝫ ad id qō ē deterius cause in firmatiue q̄zuiꝫ sint permutatiue ad in firmitatez ⁊ corrū pentes sanitatem propterea: q̄ sunt sub genere cāꝝ ifir mātium toto. ¶ lv.

POstq̄ dō cuit regi / men sanita tis separate a me liore formarum cō seruans eam: ⁊ per mutans eam simul quando est eius se paratio in comple xione tm̄: rememo tur ei⁹ qō docuit de illo in ꝟ sermone ⁊ dicit: q̄n est declina tio sanitatꝫ a melio re formaꝝ: deinde ē illud in oībus mē bris: tunc medica tio eius. ſ. ꝓseruatō eius ⁊ ipsi⁹ pmuta tio ē ꝟz q̄ exposui m⁹. ⁊ si ei⁹ recessio ē in q̄busdā mēbris ⁊ in q̄busdam non: tunc medicatio ei⁹ scilicet eius cōserua tio ⁊ permutatio ip sius indiget cano

TOmō igitur ⁊ hmōi ſpēz cāꝝ conseruantez noiam⁹ cōueniebat. n. magis eā forsitā pmutantē ⁊ curantē ⁊ inata pctā corrigen tē vocari. q̄m vero ad totū ge nus sanitatis referētes: nō ad eas q̄ ꝑm spēm sunt i ea vrias: q̄cunq̄z q̄dez sanos custodiūt seruantes oēs vocabim⁹: siue conseruādo salutem ad meli⁹ ducant totam crasim. siue con seruent existentem a pncipio: q̄cunq̄z vō deteriorē faciūt cō sistentiam egre.

SI autē dixeris qūo no minauimus hoc genus cāꝝ ꝓseruatiuū cū eēt digniuſ vt noiaretur pmutatiuū ⁊ sa natiuum ⁊ rectificatiuū nocu mētoꝝ naturaliū. Dicimus q̄ nos nō adiūgim⁹ has causas nisi ad genus sanitatis: nō ad spēs eius: ⁊ noiauim⁹ omnes istas cās q̄ conseruant corpus ꝑm sanitatem suaz conseruati uas: siue sint conseruatiue: aut sint ex eis q̄ ꝓseruatiōe sua per mutant ꝓpr̄onem totam ad id qō ē melius. aut sint ex eis que ꝓseruāt cōpr̄onē ꝑm dispōnez suaz primaz: ⁊ noiamus eas q̄ pmutant ꝓpr̄onē ad id qō est deterius cās infirmatiuas. lv.

SImilē igit̄ discrasiā hñ tibus oibus corporis p tibus similis est procu ratio. dissimilem vero dissimilis.

ET q̄n cōplexio que est in oibus mēbris ē vna: tunc medicatio eius est vna. ⁊ quādo compr̄o mala n̄ est in oibus mēbris vna tc̄ n̄ est medicatio illi⁹ corpis vna. ¶ lvi.

DIcit enim venter ali cui q̄dem frigidior q̄ꝫ oporteat eē: caput ve ro calidius: ⁊ indigere adiuto rijs ꝓpr̄ijs singula: secundum vero hoc ⁊ aliarum vnaqueqz pars aut humidior aut siccior aut frigidior aut calidior exñſ preter modū propr̄ijs distem perantie indiget dietis. Non igitur exercebimus equaliter oēs hmōi corporis partes: ne q̄z sīr humectabim⁹: aut sicca bimus aut aliquid horum fa ciemus. Amplius vō dicet de his i negocio de salubrib⁹ cāis

QUod est: quia est pos sibile vt sit vēter alicu ius frigidior q̄ꝫ opz ⁊ caput etiam calidius q̄ꝫ opz: ⁊ indiget vnumquodqz eoꝝ qō conuenit ei. ⁊ similiter est dis positio in vnoquoqz membro rum reliquoꝝ quando est hu midius complexione sua eq̄li: aut siccius ea. aut frigidi⁹. aut calidius. nam indiget ex regi mine eo scōm q̄z conuenit cō plexioni eius. Ergo est neces se q̄n ꝓplexio mēbrorūz corpo ris est diuersa vt non sit mem broꝝ corporis omnium regi men equale. ⁊ non sit humecta tio eorum: aut eorundem exic catio: aut aliud ex eis que fiūt eis secundum similitudinem vnam ⁊ nos quidem expone mus istud in expositione am pliori hac in libro nostro ō re gimine sanitatis. ¶ lvij.

ORganicorum vero cau se salubres secundū la psus: ⁊ he ab optia cō positione adinuicem differūt. Alie siquidez sunt salubres cir ca plasmationem lapsuuz: alie vero eorum que circa magni tudinem aut numerum aut po sitionem.

CAuse autem sanitatis membrorum officialiū que habent nocumen tum: secundum illud nocumē tum sunt diuerse a causis sani tatis corporis: quod est scōm meliorem formarum. quod est q̄ cāe sanitatis membrorū q̄ habent nocumētū in plasma tione: alie sunt a cāis sanitatis mēbrorū que hñt nocumentū in q̄ꝫtitate sua: aut in situ suo: aut in numero suo. ¶ lviij.

nib⁹ alys q̄ fidē fa ciunt gñis alterius regimis. ⁊ ipe facit scire ꝟ gen⁹ ꝑ exem pla ⁊ dicit. ¶ lvi.

VUlt q̄ canon in conserua tione sanita tis corporum rece dentium ab equali tate i q̄busdā mem bris ⁊ i q̄busdā nō: ē cōpositꝰ ex pticula rib⁹ canonibus i cō seruatione sanitatis corpoꝝ recedētiuz ab eq̄litate i ꝓpr̄o ne corpis totius. cu ius exēpluz ē: q̄ q̄n vēter ē fridior ⁊ ca put calius: vtimur i ꝓseruatōe sanitatꝫ vētris eo q̄ō cōser uat super ipm q̄ō ē sile ꝓpr̄oni eius: ⁊ i cōseruatione sani tatis capitiſ eo q̄ō conseruat sup ipsū q̄ō est sile cōpr̄oni eius: siue sint empla stra siue embrocey aliqua ex cāis. vi. et q̄n volum⁹ permu tare cōpr̄onē vētris ad eq̄litatez: ⁊ com plexionē capitis p mutare ad equasita tē: vtimur i vētre re bus ealis: ⁊ in capi te rebus frigidis. ⁊ ꝑm hāc [illegible]udinem faciamus i regimie reliquoꝝ mēbrorū ⁊ pp hoc ē necesse vt ponam⁹ exercitiū quod cōseruat membrum secun dum dispositionez suam: aut permutet ipsum ad dispoſi tionem aliam i vno quoque membro rum diuersuz ab eo quod est in alio. ⁊ similiter vnumqō q̄z particulariū cau sarum. vi. nam quā do volumus infri gidare membrum emplastramus cum rebus infrigidantī bus. ⁊ quando vo lumus ipsum caleſa cere emplastramus ipsum cuz rebus ca lidis. ¶ lvij.

De spē bꝰ ꝓpō nis lap suum.

IAm docuit ga. q̄ spēs cōpoſi tōis lapſuū ſūt .iiij. quoꝝ vnꝰ ē lapſus in plaſmatione: ꝛ ſcōꝫ ē lapſus i q̄ꝫtate: ꝛ tertiꝰ ē lapſus i nūero: ꝛ q̄rtꝰ lapſus i ſitu. ꝛ docuit q̄ iſti lapſus q̄tuō q̄ꝫ phibēt mēbꝛuꝫ ab opatione ſua. ſ. nocēt opatōi eius ſūt egritudo. ꝛ q̄ꝫ nō phibēt opatōeꝫ: nō ſūt egritudo: ſꝫ forma mala ex formiꝫ ſanitatꝫ. ꝛ poſtq̄ꝫ ꝓpleuit dictōꝫ canōis reginis ſanitatꝫ recedētis ab eq̄litate i ꝓpōe. tūc añ illō explanauit hūc ſermōē a quo receſſimꝰ: deide expoſuit cū h̄ ſermōe. ¶ lviij.

De spē bꝰ lapſꝰ in plaſmatiōe.

ENunciat q̄ lapſus i plaſmatōe eſt vna. v. rerū. p̄ma eaꝝ ē mutatio figure. ꝛ ꝑa eſt mutatio pfūditatū. ſ. gibboſitas ꝛ ꝓcauitas: ꝛ tertia opilatio i meatu: aut i oꝛificio meatus: ꝛ q̄rta ē aſpitas. ꝛ q̄nta ē lēitas. vnuſq̄ꝫq̄ꝫ ḡ lapſuū ſi ē paruꝰ: tūc h̄ns ipꝫ exercitat i occupatōib⁹ ſuis cuꝫ illo mēbꝛo: ꝛ dr̄ ꝓp illud lapſus ſanꝰ ꝛ ſi eſt mltꝰ ꝛ nō phibet membꝛū ab opatōe penitꝰ niſi i aliq̄ dr̄ q̄ ē egrotatiuꝰ ꝛ ſi ē multꝰ ꝛ phibet mēbꝝ ab exercitatōe: dr̄ q̄ ē ifirmꝰ. lix.

De spē bꝰ lapſꝰ i nā q̄ꝫtitatis.

SPecies q̄s narrauit ſunt tres. vna earū ē: qꝛ ſi q̄ꝫtitas mēbꝛi magnificetur ab eo qđ oꝫ aut minuat tunc ſi magnitudo eiꝰ aut eius diminutio ē pua: dicitur q̄ ē ſanuꝫ. ꝛ ſi eſt magna ꝛ nō puenit ad hoc vt noceat operationi: dicitur q̄ ē egrotatiuuꝫ ꝛ ſi eſt multa ꝛ puenit ad h̄ vt noceat operatiōi: dicitur q̄ eſt infirmum. lx.

De spē bꝰ lapſum i nā numeri

VUlt q̄ additio numeri ꝛ partium membꝛi: aut diminutio earum facit etiā illos lapſus tres: quo

IIm plaſmatōe quoq̄ ſūt pꝛes lapſus. etenim figure ptis ꝛ ſi alicubi i ea curuitas aliq̄ ē vel cōcauitas eiuſq̄ ꝑm nām aut poꝛi aut cōſtrictio aut oꝛificiuꝫ: aut aſperitas: aut lenitaſ q̄ ē aliqd extra ꝓpriā ꝓtēpantiā: paꝝ q̄dē hoc patiēs coꝛpꝰ ſanoꝝ coꝛpoꝝ appellationē habebit ampliuſv̄o ꝛ neutroꝝ. ſi v̄o ſit tm̄ vt noceat opatōi: iaꝫ egrotare videtur.

ETacc̄ſ in plaſmatione lapſus multi. qđ ē: qꝛ ſi mutetur figura membꝛi ab eq̄litate ſua: aut ſit in eo pꝛofunditas multa natura ꝛ mutetur vt accidat ei lapſus i meatu qui ē in eo: aut in oꝛificio meatus aut in aſperitate aut in lenitate deinde ſit lapſus ꝓpꝛius tunc h̄ns illud coꝛpus dicit qđ eſt ſanus. ſi aūt lapſus ē plus illo: dr̄ egrotatiuus. q̄ ſi cōſequit lapſus in ipō ad hoc vt noceat opationi tūc eſt eger. lix.

SEcundū q̄ꝫtitatem vero ſupfluitas ꝛ defectus: ad eaſdē ꝺducūt differētias.

IN quātitate vero mltū ꝛ pꝛū faciūt pꝛēire coꝛpꝰ ad ſpēs quas narrauimus. lx.

INumero vero deficiens aut abūdāſ velut homiomeron vnum aut plura huiuſmodi generis ſunt. ꝛ q̄cunq̄ ꝓter nām in nobis ſubſtātie ꝓſiſtunt.

INumero aūt additio aut diminutio ptis vnius ex ꝓtibus multis: ꝛ res q̄ in coꝛpe generātur ꝑ̄ naturā ſunt hmōi generis. lxi.

REliquum vero genus ꝓp vniuſcuiuſq̄ pōnē ſimpliciū ꝓtium in quo ꝛ ipſe. iiij. ſūt omnes differentie. Pꝛima quidem optima. Secunda vero paruꝫ permutata: ꝛ ꝓpter hoc adhuc ſanum perficiens coꝛpꝰ. Et tertia eqꝝ q̄ amplius extra naturam fit: Quarta vero iā egrotāſ quādo plurimum.

ATiā remānet genus aliud qđ ē i ſitu cuiuslibet mēbꝛoꝝ cōſimiliū i oꝛgano. ꝛ in ipō ſt .iiij. ſpēs. Pꝛima earuꝫ eſt coꝛpus qđ ē ꝑm meliorē foꝛmaꝝ in hoc capitulo. Et ſecūda eſt coꝛpus: qđ ē remotum ab eo in ipſo parūper. ꝛ tertia ē coꝛpus qđ eſt i eo egrotatiuuꝫ: ꝛ ē illud i quo ē mutatus ſitus mēbꝛoꝝ mutatiōe nō multa. ꝛ quarta ē coꝛpus qđ iā egrotat: ꝛ integre receſſit a ſanitate ꝛ eſt illud in quo eſt mutatꝰ ſitus mēbꝛoꝝ mutatione multa. lxij.

QVecunq̄ igit pecauerūt ꝓtes ſcōm figurā qdez quēadmodum q̄cunq̄ diſtoꝛte intus vl̄ extra ꝛ he recēter nate qdem exiſtentes ꝛ molles plaſmatione ꝛ ſupligatione ad id qđ ꝑm naturā eſt reuertunt Bure vero ꝛ ſi contingat ad augmētū pꝛēire: ad coꝛrectionez non peruenīūt.

ATmembꝛa q̄ nocumētuꝫ hn̄t in figura ſua ſunt ſicut pedes ꝙuerſi ad exteꝛioꝛa aut ad inteꝛioꝛa. ꝛ caput plānum quidem in infantibus quādo naſcunt dū membꝛa eoꝝ permanēt mollia: poſſibile eſt vt redeāt ad diſpoſitionem naturalem cuꝫ eq̄tione ꝛ tenſione ꝛ ſtrictuꝛa. in coꝛpoꝛibus aūt q̄ ſūt exiccata ꝛ aruerunt ꝛ indurata ſunt: non eſt poſſe vt rectificentur. lxiij.

ꝛuꝫ vnus dicitur ſanꝰ: alter dicit egrotatiuꝰ: ꝛ tertius dicitur infirmus. Sanus qdez q̄ꝫ additio aut diminutō ē parua. Egrotatiuus vero q̄ꝫ eſt multa nō pueniēs ad hoc vt noceat opatiōi. ꝛ ſermo eiꝰ: ꝛ res que generāt i coꝛpoꝛe ꝓter naturā ſūt huiuſmōi generis. vult illud qđ generat in coꝛpoꝛe ꝛ facit vnā haꝝ triū ſpeciem. Vidi enim multos i inteſtinis: quoꝝ erāt ꝛmes. ꝛ ex eis ſunt quoꝝ ite ſtina ꝓpoꝛtionāt ad ſanitatē. ꝛ ex eis ſūt que ꝓpoꝛtionant ad egritudinē. ꝛ ex eis ſūt q̄ꝝ iteſtina ex illo iā infirmata ſūt egritudie cōpleta. lxi.

De nocumētꝫ in ſitu ꝓtium mēbꝛoꝝ.

NOcumentuꝫ in ſitu partiuꝫ mēbꝛi aut eſt paruum. ꝛ ꝓpoꝛtionatur ad h̄ qđ ē ſanum aut ē multuꝫ ꝛ ꝓpoꝛtionāt ad hoc qđ eſt egrotatiuū aut ē multum nocēs operationi ꝛ ē ꝓpoꝛtiōatum ad hoc quod ē infirmū. currit ergo eſſe ſitus curſu cuiuſq̄ generum nocumentoꝝ in compoſitione. vez galie. dixit in hoc ſermone modū pꝛimum ſitus: qui eſt ſecunduꝫ meliorem foꝛmaꝝ vt faceret nos rememorari comparium eius in plaſmatōe: ꝛ quātitate ꝛ numero. itellige ergo illō. ꝛ poſtq̄ꝫ ceſſauit a numeratōe ſpecierum nocumentoꝝ compoſitiōis mēbꝛorum: icipit determinare canonem cuiuſque eoꝝum. lxij.

De reductione lapſuuꝫ ꝓtiū mēbꝛoꝝ in figura.

ENunciat in hoc ſermone q̄ poſſibile eſt vt figura membꝛi rectificetur ꝛ redeat ad diſpoſitionem ſuam naturalem tunc quando naſcitur homo. Si aūt ēidurātur membꝛa eius: non ē poſſibile vt reducāt. ꝛ exemplificauit illud per pedes ꝙuerſos. ꝛ

p caput planū. ⁊ est vt rectificet mēbꝝ ⁊ extēdat ⁊ ꝓstri gat ſm qꝫ oꝛ vt remāeat ei figura rectificata. lxiij.

Hñciat que mēbra dū pmaneat i augmto poſſe ē vt rectificet nocumētū paꝝ accīs in ꝓcauitate eoꝝ ⁊ ipoꝝ pfūditate ⁊ eoꝝ gibboſitate. Et augmētū qdē ex q̄ naſcit hō vſq; q̄ cōſequat ſtatū adoleſcētie ⁊ ē finis. xxv. an. ⁊ docet qd ſit illō qō minorat ꝓcauitatē: ⁊ ſtrigit pfunditatē: ⁊ dixit qꝫ illō fit cū motu ⁊ compreſſiōe anhelitꝰ fac̄ g remēoꝛari in ꝓpſſione ſpūs qūo exercent mēbra q̄ ſunt i pectoꝛ donec reſoluat id qō ē in eis de ſupfluitatibꝰ cōgregatis i lacertꝭ eoꝝ Et coartatio ſpūs ē vt trahat aer ad iterioꝛa pectoꝛis attractōe foꝛti: deinde ipꝭ reneat q̄ꝫtū pōt ex ea ét ſūt opatōes q̄ gñant altas voces: ⁊ voces q̄ fiūt cū fiſtula ⁊ eleuatio ſermonis: ⁊ voces vehementes ⁊ ſilia his q̄ exigit diſpoſ pñs. lxiij.

De cura ſupfluitatū pectoꝛis ⁊ lacertoꝛuꝫ eius.

De ſpēbꝰ fricationis.

Iſte ſmo est itellectus: ⁊ ſpēs q̄dē fricatōis ſunt mīte. ex ea. n. ē leuis vt molli: ⁊ ex ea est dura: ⁊ ex ea ē pua. ⁊ ex ea ē multa. ⁊ ex ea ē eq̄lis. ⁊ iā exq̄ſite pſcruatuꝫ ē ga. ſmonē i ea i regimine ſanitatꝭ. Elige g̈ ex ſpēbꝰ fricatōis in oi mēbꝛo illō qō ꝓuēit ei ⁊ cū q̄ꝫtitate q̄ nēcia ē i eo. q g̈ vult ſcire illud quo idiget ꝺ eē fricationis accipiat illud ex libꝛo illo. lxv.

No. hic de ariſtologia oꝛobo oliābo pice ⁊ melꝫ.

Membra quoꝝum gñatio ē ex ſāguine ſūt caro ⁊ que currūt curſu eiꝰ. ⁊ nobiꝭ qdē polle ēvt faciam nāſci carnē i vlcere pfūdo cū pijt vl' diminuta ē ps carniꝭ ⁊ recētē carnē cū medicis q̄ calefaciūt calefactiōe pua ⁊ abſtringūt ⁊ abſtergūt ſoꝛditiē. Sicut ariſtologia: oꝛobꝰ ⁊ olibanū ⁊ pix ⁊ mel. Mēbra ꝺo q̄ꝫ gñatio ē ex ſpmate ſunt oſſa ⁊ nerui ⁊ reliq̄ membra alia ad ipſa adiuuāt ad magnificandum ea. lxv.

Eficientium vero ptium q̄cunq; quidem ex ſanguine habēt generationem non impoſſibilis est eoꝝ correctio. quicūq; vero ex ſemine pauco hūt generationē eaꝝ ipoſſibilis est correctio. est tamē p bis aliq̄ facere alia ꝓxima his hūtia vtilitatem.

Membra āt quoꝝ numerꝰ est diminutus tūc quoꝝumcūq; ex eis gñatio est ex ſāguine poſſibile est vt compleāt ur: ⁊ quoꝝūcunq; ex eis generatio ē ex ſpermate foꝛſitā cōplementū est ipoſſibile. verūtñ poſſibile est membris multis vt pmutetur loco eiuſ qō diminuit aliquid quod ſtet loco ⁊ compleat illud. lxvi.

Omnium aūt boꝝ natura qdē operatrix medicꝰ vero miſter.

Et faciens totū qō ex iſtis rebus generatur non est niſi natura: medicus vero est niſi miniſter. lxvij.

Quecūq; vero abūdant ſecundum numeruꝫ ablatio eoꝝ cā ſalutis ē. ꝓſiderandū ꝺo in quibus polle est: ſi vero i polle appareat tranſponere tētare opoꝛtet.

In mēbris āt quoꝝ numerus est additus cauſa ſanitatis eoꝝū est diminutio eius quod i eis ē additum. ⁊ oꝛ vt cōſideres in quibus membris poſſibile est illud. qꝫ ſi vides qꝫ nō est tibi poſſibile vt auferas illam rem additam tunc radicalia. Et nobis qdē polle ē vt cābiam⁹ loco oſſiꝭ decubacū. i. poꝝ. ⁊ ſm ſilitudinē ē ſermo in reliquis. Et gaquidē oñdit qꝫ faciens ꝓplemētū eiꝰ qō diminutū est. ⁊ cambium eius est natura ⁊ dicit. lxvi.

Iſte ſmo tolerat duas expōnes. Una earuꝫ qꝫ nā ē q̄ faciat ꝓſeruationē ſanitatis: ⁊ redire eā fac̄. ſ. ꝓſeruat ſanitatē. ⁊ ſanat infirmitatē: ⁊ medicꝰ ē miniſter eiꝰ. ſ. ꝓparat ei totū quoꝺiget i illo: ⁊ iſte ſmo ē verꝰ. Et expō alia est qꝫ natura ē q̄ ꝓplet diminutionē i mēbriꝭ factis ex ſāguie: ⁊ cābias loco mēbꝛoꝝū fcōꝝ ex ſpmate aliqd qō ſtet loco eoꝝ: ⁊ medicꝰ miniſter ei ad hō neceſſariꝰ. ⁊ iſte ſermo ē verus. ⁊ ē pars eiuꝭ qō dicitur in expoſitiōe prima. ⁊ Gali. quidez vult per naturam hic virtutez regentē coꝛpus. quod est: q⁊ nā est nomē cōe in arte medicine: q⁊ dr̄ ſm quattuoꝛ modos. vnus eoꝝ est virtuꝭ regens coꝛpus. ⁊ ſcōs ē ꝓplexio: ⁊ tertiuꝭ foꝛma coꝛporis. ⁊ quartꝰ ē perſona. ideſt natura indiuidualis. lxvij.

Quō nā quattuoꝛ mōis dicitur.

Recepit galie. in additiōe partium membꝛi vt contempleris ⁊ ꝓſideres membꝛuꝫ. ſi ergo poſſibile ē tibi abſcindere illam additionē ⁊ eradicare eam. ſicut ſi ē digitꝰ additus: aut verruca: ⁊ tunc abſcinde eam: ⁊ ſi nō est tibi poſſibile: tunc perquire vt permuteꝭ eam a loco. ⁊ in hoc ſermōe non abſcindēdo dicit galie. permutandam eē additionem: ſed dixit. inquire. ſ. ꝑpara te in permutatiōe eius ſicut facimus in lapidenos enim quando nō poſſumꝰ extrahere ipꝫ inquirimus remotōez eius a metu vrine cuꝫ inſtrumento nominatoro alcathatir. t. ſiringa ⁊ q̄ ſūt ſicut hec. lxviij

Sicut diſlocatio eius. n. rectifica

tio ẽ pmutatio iũcture ad locũ ſuũ. Et ego q̃ dẽ iã vidi adoleſcẽtez iũctura hũeri cui⁹ lubricabat ſẽp pp hũorẽ mucoſũ q̃ aggregatus erat i pyxide ei⁹: z ꝓſernabat i occupatiõe ſua cũ q̃ accidebat ei diſlocatio tenebat brachiũ ſuũ: z ꝓcipiebat q̃ reduceret eũ i locũ ſuum veiñ redibat ad occupationẽ ſuam. ¶.lxx.

SIgnificat q̃ eſt poſſe vt cõponant iſta nocumẽta q̃ nũerauit in cõpoſitiõe mẽbrorũ. ſ. q̃bus egredit cõpoſitio mẽbrorũ ab eo q̃ opz adiuicẽ. idiget q̃ illõ cõpoſitiõe curatõis. ſ. vt ponãt ptes curatõis ꝟz ptes nocumẽtorũ. z iã feſtinat eẽ vt ſit vnum nocumẽtũ fortiozis nocumẽti: z tc̃ itendimus cũ curatiõe ad illõ donec q̃ rectificat illud redeas ad illud q̃ cõponit cum eo z rectificat illud ẽt. ¶.lxxj.

OStendit gal. q̃ lapſus i hoc vẽtre erat cõpoſitus ex q̃ttuor lapſibus vn⁹ eorũ in q̃ztitate z ẽ puitas ei⁹. z ſcõs i figura z ẽ rotũditas ei⁹. et oportebat vt eẽt oblõgus: z iferius ei⁹ magis ãplũ q̃z ſupi⁹ ei⁹. z terti⁹ i ſitu: q̃m oportebat vt eẽt poſitus ſub diafragmate tãgẽs ipm z ãrt⁹ i ꝓpꝛione q̃m erat frigidior. z cib⁹ pauc⁹ mꝛti nutrimẽti ẽ ſic̃ aq̃ carnis q̃ fit cũ vio citrino: z terit̃ cũ eo medulla panis recenter facti. ¶.lxxij.

HOc epar hz ꝟz ꝟos lapſus: vn⁹ eorum erat ſtrictura meatuũ eius. alter erat opilatio i eo. vtile q̃ fuit ei regimẽ ſubtilians

De regimine cibor ſbtiliatuorum.

Regimẽ ſubtiliatiuz eſt acceptio ciborũ ſubtiliatiuorũ ſic̃ cibi in q̃bus ẽ ſynapis aut pipar aut muriſpia z acetuz z capparis z reliq̃ que currũt hoc curſu. lxxiij.

igre vt pmutes eã. lxviij.

QAdez vo z eoz q̃ ꝟz poſitionem peccãt: eſt correctio.

TMẽbrorũ ẽt q̃ i ſitu ſuo lapſa ſunt: ñ ẽ rectificatio niſi p cõmutationẽ eorũz ad loca ſua. ¶.lxviiij.

MAnifeſtũ ẽ aũt q̃ duo vꝰ tria plerũq̃z peccata ꝓſiſtere poſſũt circa eãdẽ vnãquãq̃z ptẽ.

EX manifeſtũ ẽ q̃ poſſe ẽ vt accidant mẽbro vni duo vel tria ex iſtis nocumẽtis. lxx

QUẽadmodũ i habẽte vẽtrẽ puũ ſi mul z rotũdũ ſm diafragma poſitũ. peccauit. n. i eo z magnitudo et plaſmatio z poſitio. ſi vero z nã frigidior hũc i id q̃ ẽ ſm nãm ducere ipoſſe ẽ. q̃ñ ãt difficulẽ reſpirãt repleto vẽtre pauciora z nutrimẽtia z ñ tardi⁹ exeuntia offerant bis vel ter in die.

EX illo ẽ q̃z ego vidiviz c⁹ vẽter erat puus z rotũd⁹ poſit⁹ ſup diafragma ei⁹. fuit q̃ lapſus i eo i q̃ztitate ſua z i ſua figura z in ſitu ſuo z erat ꝓplexio ei⁹ frigidiõ q̃z oportebat z ñ fuit poſſe reducẽ hũc vẽtrẽ ad diſpoez nãlẽ. q̃ ãt poſſe i eo fuit: eſt q⁹ poſui illud quo ledebat bñs ipz min⁹. q̃ eſt: q⁹ q̃ñ iplebat vẽter ei⁹ grauis fiebat ſup eũ reſpiratõ ei⁹ poſui g̃ cibũ ei⁹ cibũ paucum mꝛti nutrimẽti q̃ nõ eẽt tardi⁹ exeuntia de deſcẽſionis tribus vicibus in die. ¶.lxxj.

HLijs vo enfraxiz i epate hñtibus pp angũſtiã vaſorũz ꝓtiue facta ſalubris cã iuẽta eſt extenuatus dieta.

EX vidi virũ alium cui acciderãt in epate ſuo opilationes mꝛte pp ſtrictura meatuũ ei⁹. igeniaui g̃ ita q̃ poſui ei⁹ regimẽ ſubtile: fuit ergo cã ſanitatis eius. ¶.lxxij.

RElinquũ igr̃ adhuc gen⁹ vnũ cõmune ẽ omiomerõ z organicorũ ſolutio continuitatis.

AIã remãſit vnũ genus nocumenti cõmunicans mẽbris ſimiliuz ptium z mẽbris inſtrumẽtalib⁹ z ẽ ſolutio ꝓtinuitatis. ¶.lxxiij.

QUaz fortitã aliq̃ſ q̃ ſi ꝓcedẽt pfecte ſanis ineſſe: alioqn .n. eẽ ſp paſſionẽ diceret neſciẽs ſimilẽ eẽ dubitationẽ pro omnibus lapſuum gñibus futuraz: ſi. n. opatiõis ſenſibilis leſio ñ determiat egritudinẽ a ſanitate: ſed ſm q̃litatẽ cuiuſq̃z diſpoſitiõis agnoſcit tm̃ tc̃ neciuz ẽ ſempiterne paſſionis irrepere dogma nullo optias habente operationes oẽs: ſz h̃ q̃dẽ g⁹ vt ſubtilior ꝓſideratio ſm ſe tractatum habeat.

ETraſſe q̃dã hoĩnes ſi cõueniũt nobiſcum ſup hoc q̃ id nocumẽtũ ſit ei q̃ ẽ ſanus q̃ egritudinẽ ñ hz: ſz q̃ñ ipm ẽ tc̃ ẽ egritudo: z hmõi q̃dem ſermonis actor neſcit: q⁹ illud q̃ ſequit̃ i hoc ſeq̃t in reliqs generib⁹ nocumẽtorũz q̃ ẽ: q⁹ ſi ñ põimus nocumẽtũ opatiõis ſenſibilẽ eẽ dr̃iam iter egritudinẽ z ſanitatẽ: z extimamus q̃ egritudo nõ ẽ niſi i equalitate cõpoſitionis corpis tm̃ tc̃ cogimur dicere ſmonez illi⁹ q̃ dic̃ q̃ corp⁹ ñ ceſſat ab egritudine: q̃m ñ iuẽit aliq̃s hoĩum cui ſaluẽt oẽs opatiões mẽbrorũz ei⁹ ſm

Soluto ꝓtinuitatis mꝛtis mõis fit

HOc genus tertium ẽ de generibus nocumentorum. ¶.lxxiiij.

SOlutio cõtinuitatis eſt multis modis. aliq̃. n. ẽ q̃ eſt pua: ſic̃ diſruptio cũ ferro: aut vulnus puum q̃z q̃ nõ elõgat a ſpũſitudie cutis. z obuiatio leuis ex qua accidit gualie pua ab attritiõe aut falleri: z ſic̃ flebotomia: aut eruptio grauis aut puſtule pue aut forũculi: aut q̃ ẽ ſimile illis. nã oẽs mõi iſti ſolutiõis cõtinuitatz ñ phibẽt hoĩez ab occupatiõib⁹ i q̃b⁹ ꝓuerſat q̃ ẽ: q⁹ nocumẽtũ opatiõis i eis nõ fortitã eſt ſenſibile. Et alia ẽ q̃ eſt mꝛta: ſz ñ puẽit ad h̃ vt accidat i cõuerſatione nocumẽtũ opatiõis ſẽſibile ex ea. iſti duo modi numerant̃ i ſanitate

Tertia ẽ ſolutio continuitatis cui⁹ mꝛtitudo iã puenit ad h̃ vt accidat i ea nocumẽtũ opatiõis ſenſibile ab opatiõib⁹. fiũt g̃ ſpẽs nocumẽtorũ opatiõis i ſolutiõe cõtinuitatis cõpares ſpẽbus nocumenti opatiõis in ꝓpꝛione. z ꝓpares ſpeciebus nocumẽti opatiõis i cõpoſitiõe. z iã fuerũt due ſpecies ꝑmi nocumẽti opatiõis i cõpꝛione z cõpõne numerate i ſanitate .ſ. ſpẽs pua: z ſpẽs mꝛta: cui⁹ mꝛtitudo ñ puenit ad h̃ vt abſcidat a cõuerſatiõe i occupatiõib⁹. ſeq̃t̃ g̃ vt ſint due ſpẽs ꝑme ſolotõis cõtinuitatis nũerare i ſanitate: q̃ ſi illõ nõ ẽ ita. ſ. vt apponat̃ dr̃ia iter egritudinez z ſanitatẽ nocumentũ opationis ſenſibile z mutatio ſenſibilis: hoc ẽ illud cuz quo nã iã peruenit ad hoc vt abſcindat a conuerſatione in occupatiõib⁹: tc̃ ſeq̃t̃ vt corpa prorſus non ſeparentur ab egritudine ꝓptea q̃ ipſa ſunt i fluxu ſempiterno q̃ ẽ reſtau

rant ꝑz assimilationē dbi ⁊ potꝰ ⁊ reliq̄ ſpēs regimiſ q̄ regunt̄ ſani. Et ſi ꝓſideret aliqs hoiuz vnūquēqz ſanorū nō iuenit eū ita.ſ.vt ponat̄ dīa inter egritudinē ⁊ ſanitatē nocumītū opatiōiſ ſenſibile ⁊ ſaluēt̄ ei ſemp oēs opatiões mēbroꝝ eiꝰ ꝑz meliorē diſpōnē eoꝝ.⁊ eēt hec ꝓſideratio ⁊ iq̄ſitio in arte topica dignioz ⁊ ſikioz ei q̄z ſit ꝓſideratio iq̄ſitionis medicinal'. Conſideratio.n.toti⁹ medicie nō ꝓtranſit ſenſuz:⁊ pp id oz vt ſingulariter ponam⁹ hu ic inq̄ſitiōi topicali ſermonē ꝑm ſingularitatē ſui egredientē ab arte medicine:⁊ igredientē i arte dialetice i parte topicali. hec.n. pars noiat̄ noie generis ſui .ſ. dialetica. Cōſideratio ꝝo medicie nō pertrāſit ſenſibile oio. qō cūq̄ ḡ ex corpoꝝib⁹ eſt tale q̄ habenti ipm eſt poſſe q̄ ſatagat in opatiōib⁹ ſuis q̄s ꝓſueuit ē ꝓportionatio ad ſanitatē ſine ſit i meliore formarum: aut recedēs ab ea in ꝓplexione ſua aut i cōpoſitōe mēbroꝝ ſuoꝝ: aut in ſolutione cōtinuitatiſ:⁊ qō ex eis ē cui⁹ ſenſus iam cōſecut⁹ eſt nocumētū opationis vt ꝓhibeat̄ ab aliq̄ opationū ſuaꝝ quas cōſueuit ē ꝓportionatū ad egritudinē ⁊ certificat illud qō dixim⁹ illud ꝑz qō iuētio ē corpoꝝ. hoieſ eniz ſani nō vidēt oculis ſuis viſionē vnā: neq̄ feſtinant in opatione manibus ſuiſ feſtinatione vna: neq̄ ambulāt pedib⁹ ſuis ambulatione vna: ⁊ ſimilr eſt diſpoſitio i iuentiōe cuiuſq̄ operationū mēbroꝝ eoꝝ: ex eis eni ſunt fortes ⁊ ex eis ſunt medij ⁊ ex eis ſunt debiles. ⁊ ſpecies diuerſitatis earū ſunt ſpecies multe valde: ꝑm illud ꝑm quod eſt iuētio. ⁊ omnes hoies dicūt in illiſ q̄ ipſi ſunt ſani: dum p manent ita q̄ nō ſeq̄tur eos nocumītū opationiſ ad hoc vt abſcindant̄ ab occupatiōib⁹ eoꝝ q̄s faciūt cum illo mēbro leſo. ¶.lxxiiij.

Totius medicine conſideratio nō pertranſit ſenſum.

ITe cauſe ſunt ſpēs medicatō nis.ſ.medicationis egritudinū: ⁊ ſunt partes curatiōnis ⁊ ꝓtes ciboꝝ: ⁊ ꝓtes medicinarū ꝑm q̄ dicam in eo quod futurū: ⁊ etiam ſpēs ꝓceſſionis cū defenſione: ⁊ dicam illud etiā: ⁊ iſte res ōēs dicunt̄ cāe facientes ſanitatē: ⁊ ga. dixit q̄ pleriq̄ medici dimiſerūt dīā inter ſpēs cāꝝ curatiōis egritudis: ⁊ iter ſpēs cāꝝ ꝓceſſiōis cū ōfenſiōe ⁊ explanat q̄ ſpēs cāꝝ ꝓceſſiōiſ cū ōfēſiōe ſūt duob⁹ modis. q̄rū vn⁹ mod⁹ ē ſpēs cāꝝ ſanitat̄ corpis: cui⁹ complexio ē mala i diſpōne eius quod accidit. ⁊ alter eſt ſpecies cauſarū corpis ſanitatis q̄ō iā appropiquat vt accidat in eo complexiō mala. ⁊ nō eſt ꝑmo ga. q̄ pleriq̄ medici dimittunt iſtas differentias: faciens neceſſitatem q̄ ipſi iā dimittāt iſta capitula medicine: ſed tolerat q̄ ipſi iam dimiſerant ea ⁊ etiaz tolerat q̄ ipſi iam dixerunt ea permixta in regimie ſanoꝝ ⁊ in regimie egrorum: ⁊ non diſcerneret ea ſicut diſcernit ipſe.

corpis q̄s dixius in primis ſūt itrātes in capitulo medicatiōis tm̄. ¶.lxxvij.

VTrarūq̄z vo medie dicte i ꝓſeruāte ⁊ curante.

¶.lxxviij.

CAuſe āt ſanitatis corpis q̄s dixius iter vtraſq̄z: igredi unt̄ i capl'm ꝓceſſiōis ⁊ in defenſiōe: in capl'o medicationis tm̄.

¶.lxxviij.

IAz ſiqdē factā et exiſtentē egritudinez: medicari opz Quod ē: q⁹ egritudo q̄ñ iaz fcā ē cōpleta oz vt itēdat̄ ad ſanitatē eius.

¶.lxxix.

ODndū vo exiſtentez futurā vero ex diſpōne q̄ eſt ꝑz cōpua ꝓhibere fieri.

¶.lxxx.

ET q̄ñ egritudo nōdū fcā ē: ſz ē parata vt fiat pp cāz i corpe: tc̄ oz vt tollat̄ ⁊ ꝓhibeat̄ fieri.

¶.lxxx.

EJus vero que adhuc fit: ſanare qō iam factuz eſt: qō futurum eſt ꝓhibere fieri.

¶.lxxxi.

EGritudo autez q̄ eſt in diſpōne in q̄ fit ⁊ ex ea ē quoddam factum ⁊ completum ⁊ opoꝛtet vt intēdatur ad ſanationem eius ⁊ ex ea ē aliquid paratum vt fiat: et oz vt abſcidat̄ ⁊ ꝓhibeatur fieri.

¶.lxxxi.

PRohibet̄ igit̄ diſpōne i q̄ nata ē fieri ablata. noiat̄ āt hmōi diſpō cā ꝓcedens

¶.lxxiiij.

AD manifeſtos vo egros: ſalubres cārū deiceps ꝓcuram⁹ a diſcraſie icipientes gñe. Determinādū eſt igr hic pri⁹ q̄ oēs fere medici ꝓtermittūt: q̄ alie q̄dē ſūt ſalubres iā facte diſcraſie. alie vero ei⁹ que adhuc fit: quēadmodū ⁊ future.

¶.lxxv.

ET oz vt nunc narrem⁹ cās ſanitatis corpoꝝ de q̄b⁹ ñ eſt dubitatio q̄n ſit egra. ⁊ ꝓoam⁹ ꝓncipiū ꝑmōis nr̄i i gñe ꝓpōnis male ⁊ oz vt ōtermiem⁹ i primis in hoc loco rē quā multi medicorū dimiſerūt: ⁊ ē q̄ cāe ſānitatis corpis in quo iā accidit cōplo mala: ⁊ cōpleta ē iā: alie ſunt q̄z cāe ſanitatis corpis: q̄ ꝓpiquuz eſt vt accidat i eo complexio mala.

¶.lxxv.

THmōi q̄dē vltie he q̄dez i ꝓſeruante ꝓte artis ſunt: he vo i ſalubri.

¶.lxxvi.

QUod ē: q⁹ cāe ſānitatis corpis ei⁹ q̄ō dixi poſtrēo: alie ſunt itrātes in capitulo ꝓceſſiōis in defenſiōe: alie itrātes i capitulo conſeruatiōis ſanitatis.

¶.lxxvi.

PRime vo oīum in curante ꝓte ſola.

¶.lxxvij.

CAuſe āt ſanitatis corpoꝝ ſūt duob⁹ modis. q̄rū vn⁹ mod⁹ ē ſpēs cāꝝ ſanitat̄ corpis: cui⁹ complexio ē mala i diſpōne eius quod accidit. ⁊ alter eſt ſpecies cauſarū corpis ſanitatis q̄ō iā appropiquat vt accidat in eo complexiō mala. ⁊ nō eſt ꝑmo ga. q̄ pleriq̄ medici dimittunt iſtas differentias: faciens neceſſitatem q̄ ipſi iā dimittāt iſta capitula medicine: ſed tolerat q̄ ipſi iam dimiſerant ea ⁊ etiaz tolerat q̄ ipſi iam dixerunt ea permixta in regimie ſanoꝝ ⁊ in regimie egrorum: ⁊ non diſcerneret ea ſicut diſcernit ipſe.

¶.lxxv

VUlt q̄ cauſe cō ſeruationis ſanitatis corpoꝝ q̄ quod appropiquat ad hoc vt accidat in eo cōplexio mala ſunt duobus modis. vnus eoꝝ eſt ſumpt⁹ ex parte medicine noiata ꝓceſſio i defenſione. ⁊ alter ē ſūptus ex parte medicie nominata conſeruatio ſanitatis.

¶.lxxvj.

VUlt q̄ cāe ſanitatis corpoꝝ egrorū. ſ. cāe faciētes ſanitatē i eiſ ſunt pars medicie nominata egroꝝ tm̄ medicatō

¶.lxxvij.

VUlt q̄ cāe ſanitatis corpoꝝ quoꝝ ꝓpio mala ē i diſpōne i q̄ fit: ſūt duob⁹ modiſ. vn⁹ quorū ſūptuſ ē ex parte medicine noiata ꝓceſſio i defenſiōe: ⁊ alt ē ſūpt⁹ ex parte medicie noīata medicatio egroꝝ.

¶.lxxviij.

HUius exēpluz ē febris: intentio.n. in ea ē ſanatio ei⁹ cū eo cū q̄ curatur ſile eius.

¶.lxxix.

Hoc ē illō qō iā appropiāt egritudini: z exēplū ei⁹ ex dispōnib⁹ corpis ē lassitudo fcā ex seipa. vt sc̄ signa ppiqtatis corpis ad egritudinē. s. corp⁹ q̄ ppatū ē vt fiat i eo egritudo a cā faciēte lassitudinē z pp illō oz vt auferat̄ b cā z phibeat̄ egritudo fieri i e a aut cū exercitio iterato i eo sic dr̄ i regimie sāttatis: aut cū medicia solutiua aut pmutāte ꝓpōnē: aut cū abstinentia a cibo: aut cum phlebotomia vene. ꝛo

Hoc ē corp⁹ cui⁹ cōplo mala ē i dispōne i qua fit z ga. qdez vocet q cōplo mala q̄ ē i dispositiōe i q̄ fit ē ꝓposita ex egritudie q̄ iā ē z ꝓpleta ē: z ex egritudie alia pparata vt fiat. z pp illud ē curatio ptis eiꝰ pme q̄ iā ē z ꝓpleta est ex caplo curationū egritudis. z curatio partis ei⁹ pe q̄ nōdū ē ſz pparata ē vt fiat: ē ex caplo pcessionis i defensione. Et exēplū i illo ē fe. ephimera opilatiua nāi corpore i hac fe. ē q̄dā egritudo z ꝓpleta ē: z ē fe. ephiera: z ē pparatū vt fiat i eo egritudo alia sic fe. putrida. z ē pole vt sit illud i egritudie vna sic apostema ca. qō gnāt in q busdā mēbris. corpus. n. per ipz ē pparatum vt ascēdat caliditas ad cor: z effluat ex ipo ad totum corp⁹ z gnēt ab apate febris: z curatio eius est per ablatiōez cāe ex qua ē eius euentus. ¶.lxxxj.

Sicut si aperiant opilationes aut phibeatur putredo: aut prohibeat ascensio caliditatis ad cor. ¶.lxxxij.

Iste pmo est di minutus in litera vna aut i dua b⁹: z significat diminutōez ei⁹ illō qō docuit nos galien⁹ ō curatōe egritudis. Curatio. n. egritudis fit aut cū tribus reb⁹ aut cū duab⁹ ex eis: aut cū vna z vna qdē triū ē pmutatio cāe añcedentis. z destructio eius sicut eūo hūoris. z scōa ē mutatio cāe ꝓiūcte z permutatio ei⁹. s. destructio ei⁹ sic ōstructio putredis. z tertia est mutatio ꝓpōnis sic hūectatio corpis z ifrigidatio ei⁹ i dispōne fe. ppea q̄ ē ca. z sic. z nocumētū opatōis fit ab egritudie sin medio: sic nocet fe. caliditati inate z opatōib⁹ nāe absq̄ me° z fit a cā egritudis mediāte egritudie. dispō igr̄ a q̄ accit nocumētū egritudis ē duob⁹ mōis. vn⁹ eoz ē absq̄ me° z ē egritu°. z alt̄ p mediū: z ē cā egritudis. z qdē ga. posuit dispōnē q̄ fac̄ pmutatōez ei⁹ i b ſmōe aliā ab egritudie. Seqt̄ g̃ q̄ voluit cāz egritudis. nē ē g̃ b dispō ipa a q̄ fit ppe nocumētū opatōis: oz itaq̄z vt addat̄ i ſmōe ga. lr̄a vna aut lr̄e due: z dicat̄ dispō. i. cā a q̄ accit dispō. s. moz b⁹ a q̄ ppe fit nocumētū oparōis z lz q̄ ista additio ceciderit a scriptore z dimisit eam. ¶.lxxxiij.

Nocumēta egritudinū duplr̄ i nobis cāntur

Iste ē canō cōmunis i curatōne egritudinū: z hy. enūciat de eo sic. Quecūq̄z egritudo ē ex repletione: sanatio ei⁹ fit per euacuationē. et q̄cūq̄z eaz ex eūone sanatio ei⁹ ē per repletionē: z sanatio reliq̄rū egritudinū per ōrietatem fit. lxxxiij. Sed appropiatur canon cōis ſm regulas particlariū egritudinū: z fit cōpar mā cū mā: z ga. exēplificat illō z dicit. ¶.lxxxv.

De canone cōi incuratione

Vult cās egritudinū añtes z ꝓiūctas: z cāe curationū haz cāz sunt pmutationē eaz: aut per eūonē añtiū: aut p mutatōez ꝓtiuataz. i. ꝓiunctaz: z tolerat̄ vt velit cās. pmutatōis seu medicatōis: nā cāe curatōnis egritudis calide sc̄ q̄ sc̄ exill̄ gnib⁹ ex ifrigidātes: sic aer frigid⁹: cib⁹ z pot⁹: z medicie i frigidātes: z qes z trāqllitas z patiētia vite z sōn⁹. z cāe curatōis egritudis frigide sc̄ q̄ sc̄ ex gnib⁹ ex calefaciētes: sic aer calid⁹ z cib⁹ z pot⁹ z medicie calefacientes z mot⁹ z vigilie. z accñtia aie z vnicuiq̄z duaz expōnū ē mōus su⁹ z rectius qdē ē aggregare duas expōes sil̄ dōec sit q̄ ipse velit p cās egritudis z cās medicatōis sil̄: cū q̄ daz eaz sint ōrie q busdā. z ga. dat cāz i canōe medicatōis z dic̄. lxxxvi.

Curatō egritudis trib⁹ mōis fit.

Hec ē ōmōstratio canōis cōis i medicatiōe per ōria. z iā oñsū ē ex ea q̄ oz vt sit cāz medicatōis lōgitu° ab eqlitate sic lōgitudo egritudis ab eqlitate eqlr̄. z sit vnaq̄q̄z eaz declinis ad ōriū: cuius exēplū ē egritudo frigida: z lōgitudo eius ab eqlitate gradus tres sint. oz g̃ vt sit cā sanās ea calida: z lōgitudo eius ab eqlitate gradus tres. ¶.lxxxvij. Et

De cā. Ntrariā g̃ egritudini calide ē cā ifrigidās: z cōtraria egritudini frigide ē cā calefaciēs. z sil̄r ē dispositio i reliqs egritudibus et causis. ¶.lxxxvj.

Jn. imoderatum ē oē ꝓter naturaz moderatū vo ſm naturā neče ē oē imoderatū ab imoderato ſz ōrium ad moderatū adduci.

Quod ē q̄z cum sit oē qō ē egrediēs a nā ieqle z oē qō ē naturale eqle fit: oz necessario q̄ res egredientes ab eqlitate nō redeant ad equalitatem nisi ex re alia egrediente ab eqlitate ei⁹ ꝓtraria. ¶.lxxxvij.

Manifestū vo q̄ se cūdū virtutem nō scōm apparitionem calefaciens z infrigidans: z q̄cūq̄z hmōi alia accipiendū est. Dico aūt ſm virtutez qō essentialiter et ppie z vere est vt dr̄: ſm vero apparitionem qō ſm pñtem sensum hmōi esse vr̄ essentialiter vero non existens huiusmodi qūo vero opz cognoscere ea in negocio de simplicib⁹ pharmacijs est dictum.

Et abscisio ei⁹ qō ē ꝓpatuz vt fiat z phibitio eius ad hoc vt non fiat est per ablationem cause ex qua est eius aduentus. ¶.lxxxij.

Acta vero egritudo curabit̄ dispōne aq̄ ꝑncipalr̄ q̄ ſm nām operatio ledit̄ ablata. quā z ipam dicimus ee egritudinis causam.

Et sanatio egritudis q̄ iā fcā ē z cōpleta fit pmutatiōe dispōnis a q̄ ppie fit nocumētū opatōis z illa dispō ē ꝓter egritudinem. ¶.lxxxiij.

Curatio q̄dē vnū hz modū: z maxime cōez itētionē .s. ei qō soluēdū ē ꝓtrariuz hmōi. n. generis sunt oēs pficiētes salutē cause.

Et medicatiōis q̄ fit sanatio itentio ꝑma cōis est ꝓtrarietas rei ad c⁹ solutiōez z expl̄sionē itēdit̄ z oēs cāe faciētes sanitatē sūt hmōi generis. ¶.lxxxiiij.

Ecūdū vo ptem sūt ex singulis cōtrarijs.

Ntētiōes vo pticulares sumūt̄ ex ꝓtrarietate cuiuscūq̄z egritudinum. ¶.lxxxv.

Alide igit̄ dispō

Hec castigatio iuuatiua ē valde i capl'o ciboꝝ z medicinaꝝ. qđ ē: qz sūt multi z eē eoꝝ ē vehementis cooptur pp illud qđ cadit de falsitate z ꝓmutatione noiꝝ z assimilatiōe. Putaī g̃ ꝙ cuidaz eoꝝ sit ℞t⁹ cuiusdā. cū g̃ vtiī ex eis aliqs eo qđ ñ scit z c⁹ ℞tutē ñ ē expt pol'e ē vt sit g̃riū z pueniat ad nocumētū infirmi: q̃re hesitat medic⁹ z nō scit cāz attrahētē illud nocumentum: z contigit i medicis etiam vt appareat alicui⁹ earum opatio p accñs: z estimatur ꝙ opatio eius ē p essentiā. sic calefactio aq̃ frigide z infrigidatio piperis hoza q̃ pōitur supza coꝛp⁹ Ba. vero castigat te i h̄ ꝑmone vt non gratuleris p aliquā opationū ℞tutū ciboꝝ z medicinarū donec scias ipam z experiaris ipam: z scias ex ea ꝑz certitudinē z veritatē opatiōes eius eentiales z vtaris eis: per opatiōes accñtales z ñ gratuleris cū eis. z qm̃ multe sunt plāte z spēs multe z sic̄r mineralia z diuersificantur etiaz ista pp aq̃s z loca generationis earuz z similiter ē dispō i aialib⁹ necesse é ergo medico vt expiaī illō quod inuenit de istis rebus cū rōcinatione: z sciat certitudinē eius cū expimēto et sit cōtēt⁹ i eo cū q̃ medicaī ille c⁹ expientiā ꝓtinuauit per semet ipm z sciat certitudinē z eius veritatē z vītatē: z nō finiat vitā suā i īgsitione cuiusq̃ eoꝝū: pticularia. n. eoꝝ sūt infinita. z pp illō exponit ga. in lib. de medicinis simplicibus canones qb⁹ sciat illō ꝙ tibi sit ꝓsens ex eo quo indiges ex medicinis z sis contentus eis z proijce reliqua. .lxxxvij.

Medicuz ñ oz vti medicia nisi p⁹ q̃z expt⁹ fuerit ipam

Inuētio ciboꝝz z medicinaꝝ facietiū sanitatem duobus mōis fit

Inuētio cārū faciētiū sanitatē cū destructiōe egritudis é inuētio ciboꝝ z medicinaꝝ ꝓferētiū i illo. z inuētio ciboꝝ z mediciaꝝ ꝓfuātiū vl' ꝓferētiū in illo é duob⁹ mōis. vnus eoꝝ é enūciatio in qb⁹ ꝓfidēdū é i eis sic illō qđ é in lib. diascoꝛidis: z in li. ga. đ cibis: i ſ ex tractatib⁹ postremis libri sui in medicis simplicib⁹: z pol'e é vt cadat dubitatio in istis pp ātiqtatē tpis in q̃ accidit vt ꝓmutēt iste medicine z cadāt noia q̃rūdā earū sup q̃sdā: z pp illō cū q̃ falsificāt ex oblitione hoium in mīt ex eis. Et alter ē experiētia eaꝝ visibil'r: z é vt scias p rōcinationē ℞tutes eaꝝ z ꝓbes illō cū expimēto. ꝙ certificaī tibi ℞itas rei i eis: z via q̃ expit ē illō qđ ꝑcipit tibi ga. i h̄ ꝑmōe: z iā docuit illō i li. suo de medicis simplicib⁹: z ē gnt⁹ tractat⁹ ꝓmi lib. ei⁹: z fecit te scire quale sit ꝓportio cuiuslibet medicine in ea. Et manifestum est ꝙ nō oz vt sumaī aliq̃d qđ calefaciat aut infrigidet aut faciat aliquid ex eis q̃ sunt similia ei ex opationib⁹ nisi cū virtute sua nō aliq̃d quod estimaī in eo qđ apparet đ esse suo. z qz est ita significo p sermonem meū ꝙ res opatur virtute sua vt faciat illā opationē de q̃ dicit ꝙ efficit eā cū certitudie et veritate: z significo per sermonē meū ꝙ estimaī de re qz efficit illud de quo dicitur: qz facit illud qđ in manifesto sentit vt de eo videatur quasi faciat illā operationē: z nō ē cū veritate secundū ꝙ putaī de eo. z iā narraui in libro meo de virtutibus medicinaꝝ simpliciū: q̃r oz vt experiant iste res z sciantur. .lxxxviij.

Inuētionē vero salubriū cārū que cū q̃z q̃dez cāe adiam factam egritudinē sūt salubres: illa ratione vtendus est q̃ illō qđ ꝑz apparitionem determiatur ab eo quod ꝓducit ipsa eadē ꝓsideratiōe vtēduz: z adhuc scōz quam inueniuntur egritudinum cause.

Intimur i inuētione cāꝝ faciētiū sanitatē i coꝛpe c⁹ egritudo ē i dispōne q̃ fit cū via quā dixi vel etiam via q̃ extrahunt cāe egritudinū. .xc.

Erunt. n. si ira cōtigat i humoribus putrefactis accendi febrē demōstratio in talib⁹ est euacuatio: z alteratio. Alteratio qdem ē faciens cessare putredinē manente sba: euacuatio vero totam a coꝛpoꝛe educens substantiam.

Quecunq̃ vō cāe ad eā q̃ adhuc fit ipsa eadē ꝓsideratiōe vtēduz: z adhuc scōz quam inueniuntur egritudinum cause.

Intimur i inuētione cāꝝ faciētiū sanitatē i coꝛpe c⁹ egritudo ē i dispōne q̃ fit cū via quā dixi vel etiam via q̃ extrahunt cāe egritudinū. .xc.

Erunt. n. si ira cōtigat i humoribus putrefactis accendi febrē demōstratio in talib⁹ est euacuatio: z alteratio. Alteratio qdem ē faciens cessare putredinē manente sba: euacuatio vero totam a coꝛpoꝛe educens substantiam.

Nō qđ dic de vsu mediciarū ꝑz gal.

pp ℞tutes accñtales: q̃ accidēt eis: g̃ faciēt esti mari diuersum ab eo qđ iest eis eēntialr. z vr ga. vt nō curet cū medicina: nz det cib⁹ donec ꝓcedat ei cognitō cū expientia: cū videaī ei ꝙ recipiaī castigatio hy. q̃ ē ita oz vt det medicina ad h̄ vt cōferat: si āt ñ cōferat: tūc ñ oz vt noceat ga. vō dicit ꝙ ꝓuenit tibi vt certificeris in medicina ꝙ nō noceat aliquo modoꝝ: z igraz p⁹ hāc certificationem vt sit iuuatiua: z pp h̄ ñ recipit ꝑmonē eoꝝū q ꝓcesserūt ipm i medicinis donec ꝓbauit eaz z scripsit illud qđ expt⁹ ē ex eis i li. suo i eis: z applicauit añ illō canōes qb⁹ expiunt z fec scire ℞itatē rei i vnaq̃q eaꝝ z opat⁹ ē cū eis cuz sit pol'e vt ꝓmutent noia eaꝝ z sumaī loco vni⁹ eaꝝ alia. z mānifestū é ꝙ sufficiēt ꝓfecit⁹ i arte medicie famosus ex eis i regiōe sua z p̄mittit experiētiā eaꝝ. z expit melioratē z meliozē ex eis. de indefaē curationē infirmoꝝ cū eo qđ elegit. et si p̄tat ei aliqs hoiuz: ex eis medicinā c⁹ expientia ꝓcessit ei: incipit cū expientia sua si ñ est ei excusatio ex ipa: deiñ curat cū ea: z ñ é necitas ex ea nisi q̃ñ extimaī in ea: qz é medicia nobil' añs in suis ꝓparib⁹ ex medicis i qb⁹ sūt ℞tutes ꝓseruātes ℞tutes m̄broꝝ iteriozꝝ z exteriozꝝ z strigūt ex eis: sic̄ medicie stiptice arōatice p̄cipue qb⁹ ex eis é ℞t⁹ pura a ℞tuti b⁹ mal' fraudulēt: sic̄ ē ℞t⁹ venenoꝝ z q̃ ex eis st ēt velocioris valitudis i opatōe sua sūt magz vltime. lxxxix.

Inuētio cāꝝ faciētiū sanitatē i coꝛpe c⁹ egritudo ē i dispōne q̃ fit idiget duab⁹ vijs. vna eaꝝ é via q̃ curaī egritudo dōec sanaī. cū hac. n. via medicaī illō qđ accit đ egritudie i coꝛpe: z ꝑa ē via cū q̃ đ struūt cāe efficiētes egritudinē. z manifestū ē ꝙ necia ē i hac via scia cāꝝ faciētiū egritudies dōec c⁹ ueaī z destruaī aut cū medicia solutiua. aut cū medicia pmutatiua. aut cū exercitio z fricatōe: aut cū ieiunio: aut cū flebotōia: aut significes ex illa qđ nccius ē tibi. xc.

Humoz qñ coartaī z ñ respirat putrescit: z qñ pu

treſcit iſtã maki eo caliditaſ exñea ex q̃ gñat̃ fe.z fe.ẽ ma la diſcraſia ca.z ſic.iã ĝ apparet p illõ qõ dixim⁹ q̃ pu tredo ẽ cã retinẽs fe.z ſi vis vt ipa dicat̃ cã ꝓiũcta dic:ñ n.ẽ dr̃ia i illo z qñ illõ ẽ tra:tc idiges trib⁹ intentionib⁹ q̃rũ duas dic̃ ga.z tacet de tertia: z ꝓpter declarationẽ eius:z qm̃ ſmo ei⁹ ẽ i ꝓſeruatiõe ſanitatis. Duarũ aũt q̃s dixit vna ẽ mutatio hũoꝛis donec geſcat putrefa ctio z iſta mutatio eſt dare illud qd adiuuat nãm ſup digõnẽ: z vti medicinis digerẽtib⁹. Digeſtio.n. nõ ẽ aliqd pluſq̃ vt dominet̃ nã vt vincat hũorẽ malũ qcũq̃ ſit. Et altera eſt euacuatio hũoꝛis pu tridi z extractio eius a coꝛpoꝛe totaliꝛ. Tertia ãt de q̃ tacuit ga. ẽ cu ratio ſe.ipſi⁹. nã inquã tũ ẽ malicia ꝓplexiõis ea z ſic. idiget eo qd in frigidat z hũectat z pli mũ qd ifrigidat z hũ ectat ꝓhibet digõnẽ p ter q̃z in materys ca. et ſic.ſ.cho.citrina ſola.

Qõ ifri gidat z hũectat vt pli muz p hibz di gõnem.

.xci.

Ult q̃ qñ apud nos eſt ſcia cãz digerẽtiũ vnum quẽq̃ chimoꝛ ꝓhibe m⁹ putrefactionẽ z qñ ꝓhibem⁹ putrefactio nẽ nõ gñat̃ ex ea ſe. Cã rũ ãt digerẽtiũ alie ſũt cib⁹ z pot⁹ alie ſũt me dicine: alie ſũt exercitiũ cibi qdem z potus qui eũq̃ ſũt ex eis ex q̃bus gñat̃ chim⁹ laudabil̃: z q̃ſtitates eoꝛ eq̃les. medicie ꝓo ſũt ſic cro cus z ſpica z cinnamo mũ z pip̃ al. z zinziber z macropip. Exercitiũ ãt ẽ ſic fricatio eq̃lis et mot⁹ z balneatio. z ſer mone abſoluto ſi hũoꝛ eſt groſſus indiget eo quod ſb tiliet eũ z ſi ẽ viſcoſus indiget eo quod incidat eũ. z ſi eſt calidus indiget eo quod infrigidet eũ. z eſt frigidus indiget eo quod calefaciat eũ. qd ẽ: z intentio in digõ ne ẽ vt preparet̃ humoꝛ ita q̃ poſſibile ſit vt nã vincat eum: z dominetur ſuper eum.

Intẽtio digõis eſt talit̃ humo rez ꝓpa revt poſ ſit eum nã vince re z dña ri.

.xcij.

Oſtq̃z narrauit cãs digõnis: icipit narrare cãs eũonis mlitudis hũoꝛis. chimus. n. nõ putrefit dõec ꝓhibeat̃ ei⁹ expiratio. z ñ ꝓhibet̃ ei⁹ expiratio dõec mltiplicat̃. z nõ tolerat eũ ꝛtus z ceſſat a regimie eius z qñ ceſſat ab eius regimie putrefit. z curatio qdẽ mltitudinis ẽ p eũonẽ. qcũq̃ ĝ ex chimiſ ẽ cum quo addũ tur ipſi oẽs donec implentur vene z vaſa: tũc curatio ei⁹ ẽ p flebotomiã. qd ſi ñ ẽ poſſe pp etatẽ z horã pñtez: tũc per vẽtoſas. z q̃z to ſunt vẽtoſe, ꝓpigoꝛes calcaneis ẽ magꝭ vtile. z qcũq̃ eoꝛ ẽ q ſolus addit̃ tm̃: oꝛ vt eua cuet̃ per medicinã q̃ appꝛopꝛiat̃ ei attractiõe eiuſ z cly ſteri: aut attrabamuſ ipſ p ꝓuocationẽ vrine: aut p reſo

Cũ ven toſiſ eũa m⁹ qõ ñ poſſu m⁹ p fle botõiaz

lutionẽ ex cute aut p attractionẽ ei⁹ ad loca ẽria. z reſi duũ ꝓmonis ei⁹ ẽ mãifeſtũ z apparẽs: i eo ẽt ẽ vſuſ me dicinaꝛ reſolutiuaꝛ: nos. n. qñ euacuam⁹ chimũ qõ re mãet ex eo expirat: qñ ꝛt⁹ tolerat illõ qõ remãet ex chi mo z icipit regere ipſ. q̃ ſi fe. icipit añ illõ totũ tũc hy docet eẽ cauẽdũ ab eũone hũoꝛiſ añ digõnẽ. niſi hũoꝛ ſit furioſus. z ga. declarat q̃ illud ẽ pp duos modos. quoꝛ vn⁹ ẽ debilitas ꝛtutis z ceſſatio ei⁹ a regimie: cum q̃ bibit̃ in hac diſpõne medicina ſolutiua: ñ ſecurat̃ no cumñtũ ei⁹. Et ſcõs eſt qm̃ plẽs medicie ſolu tiue ſũt ca. z ſic. q̃re ad dunt z iflãmant calidi tatẽ fe. z nõ accidit il lud qñ digerit̃ hũoꝛ. nã. n. ꝓt. ſ. ipm: z regit medicinã ſolutiuã: z ex trahit hũorẽ malũ to tũ. qñ q̃ cogeris eũare chimũ i ꝓncipio egri tudis vt alleuiet̃ reſi duũ ei⁹ ſup nãz: z fiat ei⁹ facil̃ digõ: tc ꝙuẽit ti bi vt vtaris ex medicis ea c⁹ ẽ ꝛtu⁹ i ꝓmutatõ ne ꝓplonis male z leni ficatiõe nãe: z miuat̃ p illõ ex mã egritudis et pp illõ miuit̃ ex humo re z flebotomiã venaꝛ z p clyſtẽ leue q̃ exhibit ſupfluos hũoꝛes z p uocationẽ vrie: z p reſo lutionẽ ex cute cũ frica tiõe z medicis reſolu tiuis: z qñ vides hũorẽ nocẽtẽ decliuẽ ad mẽ brũ nobile: trahe ipm ab eo aut pmuta ipz ab ipo ad alĩõ: z ꝑz hunc modũ fac õ vnoq̃q eo rũ mẽbroꝛ q̃ numera uit ga. veꝛtñ ñ ꝙuẽit ti bi vt euacueſ cũ attra ctiõe fozti niſi i flebo tomia ſola: ipa. n. euacuat euacuatiõe fozti ex vẽis. Et manifeſtũ ẽ q̃ vſus flebotomie ẽ neciꝰ qñ cã egritu dinis ẽ intra vaſa. ſ. vt ſit diſpõ i coꝛpoꝛe q̃ noiat̃ repletõ z etas ꝛtuſq̃ z hoꝛe adiuuãt. Et hy. qdẽ iã dedit ſignũ certuz cũonis: z ẽ vt inueniat infirm⁹ ei leuitatẽ. aut ſit tolerãs eã cũ facilitate. et itez euacuatio per mũdifica tionẽ nariuz fit: aut per emũctionẽ et p ſternutatiõez. z p palatuz fit p ſcreatũ z p gargariſmũ z p collutionem oꝛis. cũ q̃ digerit̃ hũoꝛ euacua cũ medicis foꝛtib⁹.

Nõ qñ debem⁹ expecta re digõ nẽ z qñ non.

Nõ de flebото mia.

Nõ b q tuoꝛ cõ ditiões neciꝰ i eũone malorũ hũoꝛuz

.xciij.

Eſt docuit nos i h̃ ꝓmõe ga. qz ſt̃ neciꝰ in eũone hu. mali. iiij. ꝙditões. vna eaꝛ ẽ ſpẽs medicinaꝛ q b⁹ hũoꝛ euacuat̃. oꝛ. n. vt eligat̃ ex eis illõ qõ cõ uẽit ei. z ꝑa ẽ hoꝛa i q̃ oꝛ vt dent̃ medicie aut i q̃ euacua tur coꝛp⁹: ſic vt euacuet̃ i hoꝛiſ tpiſ poꝛiſimoꝛ cũ reb⁹ leuib⁹: aut p⁹ digõnez cũ medicis foꝛtib⁹. Et tertia ẽ q̃z titas quã oꝛ euacuare p⁹ digõnẽ ex hũoꝛe. z q̃rta ẽ ꝑs vſus euacuatõis: hec. n. ꝑs fit diuerſa: qm̃ ſi hũoꝛ eſt de cliuis ad ventrẽ: tc ꝙuenit eis eũo per vomituz: z ſi eſt

declinis ad testina: tñ oz vt ei⁹ eũo fiat aut p clystere aut p illud qđ fac fluxibilẽ egõnem ꝛ emittit ipaz. ꝛ si ẽ declinis ad ptes epatiꝫ aut renum: tũc opz vt fiat eius eũo p prouocationẽ vrine. ꝛ si ẽ declinis ad cutẽ: tũc p resolutionẽ. ꝛ si ẽ declinis ad pectus tũc p illud qđ facit facile sputũ. ꝛ si ẽ declinus ad caput: tũc p nares ꝛ palatũ. ꝛ si est ī vẽis: tñ p flebotomiã. ꝛ ꝫ hãc silitudinez in vno q̃q; cũq; ḡ ꝓpleueris haꝫ. iiij. ꝓdictõeꝫ: iã extraxisti cãs sanitatis ī capło eũonis: ꝛ qñ tu facis ꝓpar cũ eis illud qđ mutat putredinẽ ꝛ adiuuat sup digõnẽ cõples cãꝫ qb⁹ phibetur fieri fe. seq̃ns putredinẽ hũoris. .xciiij.

Significat ꝙ destruit vnaq̃q; spẽrũ maliciei ꝓplexiõis triũ: q̃ꝝ vna ẽ ꝓplexio frigida: et ꝫa ꝓplexio hũida: ꝛ tertia ꝓplexio sicca p destructõez cãꝝ faciẽtiũ eas sic cũ destruit malicia ꝓplexiõis calide: ꝛ ẽ febris putrida p destructionẽ cause eius ꝛ est putredo. .xcv.

De cõicat õe i q̃cũq; egritudine.

Anon in oi egritudie ẽ iste. ꝛ est si ẽ cã eius remanẽs itendit i ꝑmis ad auferẽdã cãm eiuꝫ. de ide itẽdim⁹ ad illũ qđ impſſit illa cã ex egritudine ꝛ auferẽ ꝛ si nõ est cã eius remanẽs i corꝓre itẽdim⁹ ad ipam egritudinẽ ꝛ auferim⁹ ipaz. ꝛ ħ qdez nõ ẽ ꝓpẽ nisi i egritudib⁹ q̃ sunt ꝑmitiue tñ. .xcvj.

Omplexio mala simplex vna ẽ ex q̃ttuoꝛ q̃litatib⁹ ꝑmis ca. fri. sic. ꝛ hu. ꝛ cõplexio mala cõposita ẽ vna ex iij. ca. ꝛ sic. cal. ꝛ hu. fri. ꝛ sic. fri. ꝛ hu. Cũ ḡ accidit aliq̃ egritudinũ malicie cõplexiõis ꝓsidera maliciã egritudis. si ḡ ẽ simplex ꝛ ẽ i oispõe cõuenit: ꝛ cũ q̃ztitate q̃ necessaria ẽ: ꝛ via vsus ad rectitudinẽ. iam tunc extrahemus cãs sanitatis ī hoc capitulo. .xciiij.

Com hãc ptez artis iuenimus salubria: ꝛ scripta est oiuꝫ iuẽtio i terapẽtico negocio. ꝫz eũdẽ vo modũ ꝛ in alijs tribus diſcrasijs.

Tiã locuti sumus iuẽtionẽ cãm oiuꝫ ī libro de ingenio sanitatis: ꝛ ꝑm hanc similitudinez inueniunt cause sanitatis in tribus alijs speciebus in complexione mala. .xcv

Muꝫ cõe hñtes ꝑceptum efficientẽ vnãquãq; earum cãrũ abscidere pri⁹: deide sic venire ad eã q̃ facta est ab illa egritudine salubriũ cãrũ iuẽtionẽ facturos.

Titẽdim⁹ i eis intẽtionẽ vnã cõem ꝛ ẽ vt auferam⁹ in primis cãm egrã: deide pueniamus ad egritudinem q̃ facta ẽ ab ea. .xcvj.

Secunduꝫ vero cõpositas diſcrasias ex simplicibus cõpositio oñdit salubria precepta ꝛ hic hñtibus nobis medicamẽ ꝓportõale magnitudini diſcrasie ad illaꝫ ꝓueniẽs inuenire.

Omplexiõis aũt cõpositе male cõpositio est ex reb⁹ simplicibus: ꝛ significat tibi causas facientes sanitatem vt sit intẽtio ad quã itẽdit i ħ capitulo: ꝛ vt ponas q̃ztitatẽ rei cũ qua itẽditur sanitas cum q̃ztitate ꝓplexiõis male quã curas cũ ea. .xcvij.

Elut si ita accidat: si decẽ qdem numeris ꝫz calidius excedit aliqd ab eo qđ ꝑm naturã: septẽ vero ꝑm siccius eẽ oportet ꝛ salubrẽ cãm in talib⁹ disponib⁹ frigidiorẽ qdẽ decem numeris septem vero humidiorem.

Et exẽplũ illi⁹ ẽ vt ponas ꝙ mẽbrum aliqđ mutat a cõplexione sua nãli: ꝛ declinat ad caliditatẽ decẽ gradib⁹ ꝛ ad siccitatẽ septem oz ḡ vt sint ī causa sanante hoc mẽbrũ ex frigore decẽ gradus: ꝛ i ea ex hũiditate septẽ gradus. .xcviij.

Sigit ipi parti patiẽti adducas huiusmõi medicamẽtũ i tm̃ frigidius fit ꝛ humidius: inquãtũ ptis patientis mãifestatio ꝑcessit.

Et si medicia occurrit ipi mẽbro i q̃ ẽ egritudo: tũc oz vt sit cum ea ex frigore ꝛ humiditate p q̃ztitatem cause quã significat ipsa egritudo. .xcix.

Im profũdo vero posita q̃ patit pte ꝓsiderare oporꝛtet hmõi efficẽ salubre vt nõ ꝓtingat exolui in via.

Et si mẽbrũ in quo ẽ egritudo ẽ lõgiquũ submersũ i profũdo tc̃ oportet vt ingenieꝛ i hoc vt sit cũ cã ipm sanante supfluitas virtutis alicuius cũ q̃ fiat securitas ne ꝺbilitetur vt⁹ ei⁹ i via añq̃ ꝓueniat ad mẽbrũ in quo est egritudo. .c.

Sigit calidius eẽ oz moderato nõ i tãto sit solum calidi⁹ q̃zto idiget passio ſz super modũ appõat pp positionem nẽcio adueniens.

Solutio cuiusdam questiones.

Uerit ħ q̃re dicga. x. grad⁹ ꝛ. vij grad⁹ cũ graduſ oẽꝫ sint. iiij. ꝫz ꝙ ipe ponit i li. ꝺ simplicib⁹ medicinis. huic ꝺo qũoni due sunt rñsiones. vna eaꝝ ẽ: qꝛ exẽplũ h⁹ ñ ẽ verꝝ. ꝛ altera ẽ. qꝛ vnuſ q̃sq; iiij. graduũ diuiꝺit i tres mãñõeꝫ. ſ. primã ꝫaz ꝛ tertiã. fiũt ḡ. iiij. grad⁹. xij. mãsioneꝫ ga. ḡ enũerat. x. graduꝫ volẽs ꝑmã mãsionem q̃rti ꝛ. vij. volens ꝑmã mãsionem gradus tertij. .xcviij.

Ec egritudo i ħ sermone ẽ malicia ꝓplexiõis calide ꝛ sicce. .xcix.

Ult vt consideres q̃ztelõgitudis sit mẽbrũ infirmũ ꝛ estima ꝫz q̃ztitatẽ q̃ nẽcia ẽ vt addat i ꝛtute ei⁹ medicie ꝺõec pueniat ad mẽbꝝ ꝛ remãeat i ea ꝛt⁹ eq̃l ꝛtuti egritudis. qđ ẽ: qꝛ ꝛt⁹ medicie minuit ꝛ ꝺbilitat i via. ꝛ ꝓpter illꝺ necesse ẽ vt addat i ꝛtute eius p q̃ztitatẽ ei⁹ qđ minuit ex ea i via. .c.

Egritudo i ħ ꝑmo ne ẽ egritu° frigida ꝛ ponam⁹ ꝙ ẽ i renib⁹ ꝛ ꝙ ẽ frigida i gradu ꝫo: ꝛ puerit medicia q̃ bibit ad renes p⁹ q̃z trãsit p os: deide p ysophagũ: postea p vẽtrẽ: deide p intestinũ ieiunũ et p vias epatis q̃ noiant mesari-

per augmentuꝫ quantitatis medicie augetur ꝙ minuit ex ea in via.

te ꝛ per epar ꝛ venam ꝓcauã: nã qz caliditas eius minuit i hac via duob⁹ gradibus: oz vt fit caliditas ei⁹ intẽsa ꝑ q̃tuor gradus. cj.

Ostq̃z docuit ꝙ i medicinis ca. oz vt addatur ex caliditate ꝑ q̃ztitatẽ que puenit ad mẽbruz ꝛ remaneat in ea qꝺ̃ sit equale frigiditati eiuꝭ ꝛ q̃re i medicis frigidis nõ ẽ ꝓle illud: ió tunc dedit i medicis frigidis hũc canonẽ: ꝛ ẽ vt ꝓsideres i ſba earũ. ſba enim groſſa nõ penetrat: ꝛ ñ ſubmergit: ſed multotiens iſpiſſat mẽbrũ i ꝓmis cui occurri ꝛ coartat caliditatẽ intus. q̃re duplat i egritudie: ꝛ addit in q̃ztitate ei⁹. fit g̃ pluſq̃z fuit mãe egritudis cã: ſubſtãtia vo ſubtilis ꝓle ẽ ꝙ ſubmergat ꝛ puenıat ad ꝓfunduz vſq̃z ad ſpaciũ lõginquũ. c⁹ exẽplũ ẽ vt ſit in epate egritudo ꝛ ex malicia cõꝓlonis ca. i ſcõo gradu: ꝛ oz vt emplaſtret epar emplaſtro infrigidante. ꝙ ſi ſubſtantia medicine cum q̃ ſit emplaſtrũ fuerit groſſa in ſpiſſat cuté: ꝛ coartat caliditatẽ intus: q̃re inflãmat cũ hoc emplaſtro. Si aũt ſba medicine ẽ ſubtilis: ꝓle eſt vt ſubmergatur ꝛ pẽnetret in lacertꝰ vſq̃z quo pueniat vt⁹ ei⁹ ad epar ꝛ reſiſtat egritudi eius. ꝛ oz vt addas in frigore eius. ꝛ ſubtilitate tã tũ ꝙ ñ debilitet ⁊tus eius in via. .cij.

Nõ hic de ſba groſſa medicinaꝝ figidaꝝ.

Per ꝟ exẽplũ intelligit ga. canonem medicinaꝝ calefacientium: ꝛ canonẽ medicinarũ ifrigidãtiũ: ſz ꝓſidera q̃ earũ eſt poſſibilis vt ſubmergatur ꝛ penetrat ꝛ eligat eã ſup ipaz: ꝛ q̃ nõ ſubmergit ꝛ ñ penetret: ꝛ mẽſura vnãquãq; earũ. ſ. ꝙ pueniat ad mẽbrũ ifirmũ: ꝛ cuz ea ſit ⁊t⁹ reſiſtẽs egritudi. ꝛ

Et ſimiliꝛ ſi mẽbrũ eſt lógiquũ ꝛ indiget vt ſit cã ſanãs ipm calidioꝛ eq̃li: tũc nõ oz vt caliditas ei⁹ ſit cũ q̃ztitate q̃ idiget egritudo tm̃: ſz oz vt addat virtute ei⁹ ꝑm illud qꝺ̃ neceſſariũ ẽ ex additiõe i ea ꝓpter locũ longitudinis loci mẽbri. .cj.

Si vero frigidius ſit: ñ ſimpliꝛ oz tanto facere illꝺ̃ frigidi⁹. ſz mãz medicamis conſiderare pri⁹. ſi. n. parachimeres ẽ: ñ pueniet vſq̃z ad ꝓfundũ mꝛtũ. cõtrariũ vero opat aliq̃ ſpiſſaz ſuperficiez. ſi vero lemptomeres ſit ꝓle ẽ puenire vſq̃z ad plimum ꝓfundũ.

Et ſi idiget mẽbrũ vt ſit cã ſanãs ipz frigidioꝛ eq̃li: tc̃ ñ oz vt itẽdat ad ꝟ vt ſit frigidioꝛ ꝑ illã q̃ztitatẽ tm̃: ſz oz vt cõſideret in ꝓmis in ſubſtantiã ei⁹: nã ſi ẽ groſſa nõ ẽ ꝓle vt ſubmergat in ꝓfundo vſq̃z ad ſpaciuz multũ. verũtñ ꝛ multotiẽs efficit cõtrariũ illius per ꝟ qꝺ̃ conſtringit ſupficiẽ coꝛ poris. ſi aũt eſt ſubtilis. tc̃ ꝓle eſt vt ſubmergatur et ꝙueniat ad ꝓfũdũ vſq̃z ad ſpacium longinquũ. .cij.

Ita vero ꝛ i hume ctãtib⁹ ꝛ deſiccantibus pachimeres ꝛ leptomeres ſubſtãtie cõſiderande ſunt.

Et ſcõm hãc ſimilitudinem oz vt ꝓſideres in reb⁹ hũectãtib⁹ ꝛ deſiccãtib⁹ i groſſitudie ſubſtantie earum ꝛ ſubtilitate eius. .ciij.

Expoſitiõe qdẽ patiẽtis loci manifeſtatio inuenit ſalubre vt dictũ eſt nunc.

Et ſcõm hãc ſimilitudinẽ ſignificat ex loco mẽbri cã attrahẽs ſanitatem. .ciiij.

Ex plaſmatiõe vero ꝛ põne quãdo fluxꝰ ſenſibilis hz cõſuetos ad aliud mẽbruz aut nullũ hz. nãq; ad principalia q̃ ferunt fluxus ad uertem⁹ ꝙuocabim⁹: vero eos ad non principalia.

Ex forma aũt ꝛ cõmunitate ei⁹ ad illud qꝺ̃ ſeq̃tur ipz tc̃ aut eſt ei meatus ſenſibilis apertus ad mẽbra alia aut nõ ẽ meat⁹ ei. qꝺ̃ ẽ: q̃z ſi mẽbro ẽ meatus i quo currunt ſuperfluitates ei⁹ ad membra q̃ ſunt nobiliora eo: ꝓhibem⁹ illas ſuperfluitates currere ad illa membra ꝛ q̃ñ membro ſũt meatus in quibus currunt eius ſupfluitates ad mẽbra q̃ ſũt viliora eo: ſtimulamus illas ſupfluitates vt currant ad illa mẽbra. .cv.

Manifeſtũ vero ꝙ facientiũ cãrũ diſcraſiam per euacuationẽ ſanatio eſt. ipſarum, aũt diſcraſiarũ alteratio ſanatio eſt.

Et manifeſtum eſt ꝙ medicatio per euacuationẽ nõ ẽ niſi cauſarum faciẽtiũ cõplexionẽ malã: ipa vo cõplexio mala nõ medicat niſi ꝑ mutationem. .cvj

Soluta vo ꝙtinuitate curationis q̃dem itẽtio vnitio eſt in oꝛganicis quidem ꝑtibus impoſſibilis eſt. in omiomeris vero non omnino impoſſibilis: ſed in q̃busdam poſſibilis vt i carnoſis ꝛ conglutinatio eſt ſanatio.

i hac mẽſuratiõe ẽ neceſſe uz vt expiaris medicinas. ꝛ ſcias põnẽ ꝛ expimẽtuz q̃ztitates ⁊tutũ eaꝝ: ꝛ q̃ztitateſ groſſitudis ſbaꝝ eaꝝ ꝛ ſubtilitatẽ eaꝝ. .ciij.

Vult ꝙ loc⁹ mẽbri ſignificet tibi q̃ztitatem medicine: cũ q̃ occurrat egritudini ei⁹ aut ꝟ ſemitã medicie q̃ bibit: aut ꝟ ſemitam caputpurgij. aut clyſteris: aut ſiringe. .ciiij.

Iſte canon ẽ ſũpt⁹ i medicatiõe ex forma mẽbroꝝ ꝛ cõitate eoꝝ. c⁹ ptẽ exponit ga. ꝛ dimittit ptẽ ei⁹. illud aũt qꝺ̃ de eo explanat ẽ. ꝙ ſi mẽbro ẽ meatus apt⁹ ad q̃dã membra cõicãtia: ꝓſidere⁹ tc̃ ſi mẽbrũ ad qꝺ̃ ẽ os aptũ ſit nobili⁹: ꝛ tc̃ ꝓhibem⁹ ſupfluitates currere ad ipz ſi ẽ vili⁹ ſtimulamus eaſ vt currãt ad ipz. Qꝺ̃ aũt dimiſit explanãdũ ẽ: ꝙ ſi ẽ meat⁹ ei apt⁹ i quo pueniat medicia ad ipz: igenıam⁹ i ꝟ vt pueniat medicia i illo meatu ad mẽbr: ſic facimus in cerebro cũ caputpurgio ꝛ i vẽtre cũ clyſteri. .cv.

Ec ẽ ꝯcluſio eiuſ qꝺ̃ ꝓceſſit in curatiõe maliciei ꝙꝛlonis. malicia aũt cõꝙꝛlonis q̃ñq; ẽ cũ mã q̃ ẽ cã ei⁹ ꝛ itẽdim⁹ ad eũo nẽ illi⁹ mãe faciẽtis cõꝙꝛlonẽ malã. ꝛ q̃ñq; eſt malicia ꝙꝛlonis ſiñ mã ꝛ itẽdim⁹ ad ꝟ vt ꝓmutem⁹ eã cũ eo qꝺ̃ ẽ ei ꝓriũ tm̃. ꝟ ẽ vltimũ qꝺ̃ dit ex canonibus icuratiõe vnius gñis egritudinũ: et ẽ gen⁹ notatũ malicia cõꝙꝛlonis. .cvi.

Non ẽ ꝓle vt cõtinuet illꝺ̃ ꝙ diſrũpit ex mẽbris officialibus niſi q̃ñ ipa ſũt cõpoſita ex mẽbriſ ſimillũ ptiũ. diſrũpũt g̃ mẽbra i eis diuerſaruz ſbarũ: q̃z vnũqꝺ̃q; indiget medicis q̃ ſunt alie a medicinis q̃bus indiget aliꝺ̃. et multa iſtoꝝ

Semp phiben de ſunt ſupfluitateſ ad mẽbra nobilia currere.

Qr membra qdā aialium abscissa iterū generant.

membrū siquiz ptiū ipole ē solidari:z sūt illa quoz gnatio ē ex spmate sic os z neruꝰ.vez pole é vt ptiuet p rē aliqz q ptinuat qsdā ptes eorū cū qbusdā sic é aldebuduci.porus:membra āt carnosa pole é vt ptinuent:qm gnatio eoz é ex sanguie:z sanguis itētio ē remanēs in corpe.z exurgit ꝺ qō q ē:qre fit q mlte ex plātis qn fit q ex eis abscindunt rami nascunt loco eiꝰ alij rami:z i mlti ex aialibꝰ qn abscidit ex eis mbrū aliō nascit loco eiꝰ sic cauda serpentū z stelliōiz in hoie xo z qō pfectū ē ex aialibꝰ nō ē pole illud.pscrutatio āt de hac qōe é physica:z nō é lu czū de ea medicis i pscrutatiōe nec i aliquo curatiōis infirmorū:nec i aliq re pseruationis sanoz z nos abbreuiamꝰ respōsionez de ea vt non desideret aliqs sciam illiꝰ. Dico q q plāte qdem materia sūt elemēta pcipue terra z aq:z ē ei iūcta z radices eius ex ea sp trahūt nutrimtū.q aūt in aialibꝰ nascunt membra illō ē pp duas res vna eaz est q illa membra sunt supflua qbus nā fecit ea bona sic cauda.z hec supfluitas est ex supfluitate nutrimēti eorū z non est ex mā membroz eiꝰ radicaliū ꝟz similitudiné eiuꝰ ꝟz q currit dispositio i pēnis z pilis z cornibus z vngulis:quoniā eaz generatio est ꝟm viaz accidentis sic dicit ga. in libro suo.z quedam eorū generant ex supfluitatibus q aggregā tur in corporibus suiꝰ z igniunt z crescit i eis caliditas tēperata exiens a caliditate corporis z generat ex eis nā membra loco membrozuz que ceciderūt:sicut accidit vt nascantur dentes senibus qui sunt in fine z denigrantur pili eorū. ex membris autē hominū z animalium cōpletorū sunt quorū generatio ē ex sperma te:z qn ista disrūpunt nō est possibilis eoruz reductio pp inuentionem materie post siccitatem eoz propterea quia spma ex quo generata sunt finitū est totū in eis z nō remānsit ex eo aliqd.z ex eis sunt quoz generatio ē ex sanguie.qn ꝟ ista disrumpunt possibilis é eaz reductio ppter inuentionem materie ex q generāt.reditus autem dentium infantium in natiuitate post casuz eoz est:qz materia ex q generant dentes primi est supflua debilis generant ergo ex ea in primis dentes debiles.cum ergo confortatur natura vilipēdit eos z pucit eos:z facit nasci illos q sūt meliores eis. cvij

Qr dentes ifantiū post eorū casuz regenerant.

Exmā nutrimti n aūt membrorū radicaliū generant pene pili cornua z vngues

Qr aliq ex membriꝰ hoium st q rū gnatio est impossibil

Ontinuitas āt qn disrūpit tūc inuentio i medicatione eius ē cōtinuitas : z nō est possibile vt sit illud in membris officialibus in membris vero similiū ptiū nō est impossibile sp hoc sed pole é in quibusdā eoz: cuiꝰ exēplum ē:qz i membris carnosis sanatio huius egritudinis est ꝯglutinatio. cvij

Qn differt vero si consolidationem nomines.

Ontinuitas nō ē differētia iter hoc vt dicā cōglutinationez aut ꝯsolidationem. cviij

Recedit aūt eam qn maius fuerit vulnus adductio distātiū partiū ex gne plasmationis existens.

Ante cōsolidationē ptiū qn vulnus é magnū é aggregatio ptiū q disrupte sunt z illō ē ex genere equationis forme. cix.

Ont vo ea fiat pmanēs : superligatio cōducēs distātia labia z ꝯsuture vtiles sunt ad hoc.

Ont vt firment ille ptes sup aggregationez idigēt ligamēto qō ptes ꝯiungit disruptas:z plumaceolis duplatis quoz figura z situs exigunt illō z futuris. cx.

Onglutinat vero distātiā z eā q est in principio vnionē reddit nā. Nostrū vero op9 ē primum qdem vt dictū est cōducere i idipsum distantia labia:scōm opus vero seruare in quo cōducta snnt:z tertium vt nihil incidat itra labia puidere z qrtum ipaz ptis substantiam sanam seruare.

Ont nā qdem ē que conglutinat ptes q sunt disrupte et reducit eas ad illud ꝟm qō fuerunt ex ꝯtiuatiōe.opatio aūt quam efficit medicus alia é sic dixi vt aggreget ptes q disrupte sunt: z complicet eas adinuicē et alia ē q cōseruat eas super aggregationem earum:et tertia est vt caueat ne cadat inter labia vulneris aliqd:z qrta ē vt cōseruet sb stantiā mēbri ꝟm sanitarez suam. cxi

Primū qdem z ꝟz opus quomō aliquis faciat dictuz est.tertium vero in conducendo distantiam fiet quidem si nihil extrinsecus incidere permittamus: sicut plurimum pilus:aut oleuz aut hūiditas alia in medio constituta conglutinandorum phibet eozum vnitionem.In posteriozi vero tē poze per effluxiones tertie intentionis custodia ē : ad effluxiones vero ipsas ex subdiuisione z cōtraria diuisione z figura apta accidenduz est:substātia vo ptis sana seruabit p mediocriter desiccātia . Hec quidem curatio est continuitatis solutionis in carnosa

Nō qm oz canonez i cura solutiōis cōtinuitatis in carne

Ulti ꝟ p nāz virtutē regētē corp9 z arz medicie ñ recipit i opatiōib9 suis nisi hāc xtutē:z fuit ei medicus ita qō ꝓparat ei mās z cās qbus effic opatiōes suas in corpe:z melioz operatio medicine ē que surgit cū ministratiōe sua ꝟm q oz.Et Halienus numerat hic in curatiōe solutionis cōtinuitatis simpliciꝫ fcē i carne qtuor canōes:Quorū vnꝰ é aggregatio ptiū q st disrupte z ꝯplicatio eaz adiuicē dōec figura earū similis fiat figure sue nāli.z ꝟ quidem fit cum tensione z equatiōe. Et secundus est illud quod ꝯseruat

figurā quā coequit ⁊ equit dōec remāeat sup aggregatōez suā: ⁊ ℔ fit cū futura ⁊ pone plumaceolo⁹ duplicatos ⁊ ligamēto⁹: ⁊ terti⁹ē vt caueat ne cadat iner labia vl'neris aliqd phibēs nāz vt ptinuet carnē disruptā ad inicē. Et q̄rt⁹ē vt ꝓseruet ſba mēbri ꝑz sanitatē suā. ſ. vt ꝓseruet cōplo ci⁹nālis cū medicis ⁊ cibis quo⁹ cōplo cōploni eius ē silis: ⁊ addat sup eā pa⁹ i exiccatōe. cxi.

ISte ꝑmo manifest⁹ē: ⁊ illō qō idiget ex eo expone ē ꝙ vulnus qñ ē magnū idiget vt ꝓseruet medic⁹ i hora q̄ suit ipz ⁊ sustēteret ipz: ⁊ liget illō: ⁊ caueat ne cadat i eo qō ē iter ptes eius aliqd qō phibeat a cōsolidatōe ea⁹. qñqz. n. gñat i eo virus ⁊ sordities q̄ idigēt vt fiat eis orificiū ex q̄ currat totū qō aggregat i eo ex venēo ⁊ sōditie ⁊ ℔ orificiū aut ē iferius aptū dōec currat illud qō aggregat in eo qō ē vt dimittat ex labijs vl'neris qō fiat orificiū vt currat ex eo ⁊ egrediat qō aggregat ex eo i illo aut vt sit orificiū vl'neris supi⁹ ⁊ figuret mēbri figura q̄ fiet orificiū vl'neris iferi⁹ donec currat ex eo qō aggregat i ipō. ⁊ p sermonē suū: sz ſba mēbri conseruet ꝑz sanitatē suā cū medicis que exiccāt exiccatōe eq̄li. vt ipz locū vulneris ex illo mēbro. ⁊ oz vt sint medicie exiccātes com pōnis eq̄lis ꝙplexiōi mēbri: ⁊ addas sup eā i siccatōe p q̄ztitatē ꝑncipij ꝑmi grad⁹ ex gradu exiccatiōis. ꝙ si mēbr fuerit siccū i ꝑ gradu: rē oz vt sit medicia exiccās i ꝑncipio scōi grad⁹: ⁊ p ꝑmonē suū ⁊ ℔ ē curatō solois cōtinuitatis qñ ē i mēbro carnoso dū ē sola ⁊ ñ ē cū ea aliō: vult vt vuln⁹ sit simplex. ſ. nō perijt ex membro aliqd pluſq̄z solo ꝓtinuitatz tm̄. Si aūt perijt caro aut aliō cōponit vlc⁹ ⁊ idiget itētōib⁹ alijs q̄s oēs dicā in eo qō futurū est. cxij.

Nota ꝙ medicie exiccantes dñt excedere mēbr ex siccāduz.

SIgnificat ꝙ vulnus quādoqz est simplex ⁊ est illud in quo disrūpunt ptes carnis tm̄: qñqz ē cōpositū ⁊ ꝑpō ei⁹ē mīta ⁊ diuersa. qō ē: q⁹ qñqz perit ex carne aliqd: aut accit cū eo fractura i ossa: aut icidit neruus: aut ꝓtusio aut aliud. ⁊ qñqz cōponit ex duab⁹ hab⁹ rex: aut ex trib⁹: aut ex .iij. ⁊ ꝑmittit q⁹ docebit curationē eius vādo canōez curationis eius quando cōponitur. cxiij.

VUlt vt doceat i ꝑmis canones curatōis solutōis ꝓtinuitatz cuiuscz mēbri qñ ē simplex nec ē cū ea aliō dōec qñ cessauerit a illa redeat ⁊ oñdat canōes curationis solonis ꝓtinuitatz simplicis singularis i carne: ⁊ ipse ꝙsequtur illud cū curatōe solutōnis ꝓtinuitatis ossis ⁊ dicit. cxiij.

INtentio qdem ꝑma ē illud qō dixit i cōsolidatōe carnis qñ cadit i ea vuln⁹ simplex. ⁊ ipe qdē iā dixit i eo qō ꝓterijt ꝙ cānis p⁹es ꝓtinuāt ⁊ oñdit ꝙ illud ē ꝑp gñati onē carnis ex sāguie: ⁊ dic ꝙ os ⁊ reliq̄ mēbra q̄z gñatio ē ex spmate nō consolidat: ⁊ oñdit ꝙ illud ē ꝑp ꝓuatiōe ⁊ māe ex q̄ gñat. ⁊ ipe in hoc sermōe dicit ꝙ ossis ptes nō ꝓtinuant ⁊ nō cōsolidant ꝑp duritiē suā. Dat g̃ igēiū aliud quo sit necessariū ⁊ ē ꝙ qñ hūidū ē os sic ossa ifantiū tē possibile ē vt ꝓtinuent partes ossis: ⁊ qñ nō est possibile vt cōtinuent ptes ossis tūc necaria ē i eis alia itētio: ⁊ ē vt extendant ⁊ eq̄nt ꝑm suaz figurā ꝑmā ⁊ ligentur. Cū g̃ facit i eo medic⁹ illud tūc gñat nā regitiua corporis i circuitu fractur⁹ ꝓz quo ligant ptes ossis disrupte ⁊ resoluit super ipz ⁊ stringit ipm ab oi pte donec sit super ipm nāle ligamētū. cxv.

Docet qd sit faciendum qñ ossa non ꝑfit ꝙsolidari lz i pueris fit pol'e.

HOc est antecedēs eius: quod vult docere ex operatiōe medici scilicet quādo generatur porus ex nutrimēto ossis tunc oportet vt det medicus infirmo cibos ꝙuenientes nutrimento ossis ⁊ os quidē nutritur ex sanguine grosso ⁊ spisso. cxvi.

TNiendum est.

TUnc át veniamus ad relīquas spēs solonis ꝓtinuitatis. cxiiij.

RActura igit i osse ē q̄dez cōtinuitas solo: insanabil' vo q̄ztū i pria cōsideratiōe iuxta vo scōam ꝑm quēdaz mōm curabilis quoquomō fit. pria igit cōsideratio est cōsolidatio ipotens ꝑp duritiē ptis fieri: scōa vero ligatio cōtingēs fieri ꝑ pozū ligātē in circuitu fracturā.

DIco g⁹ ꝙ fractura ē solo continuitatis ossis ⁊ nō sanat ꝑ viaz intentōis prime: sed sanat per viā intentiōis secunde: ⁊ intētio quidez prima ē consolidatio ⁊ nō est pol'e vt sit consolidatio i osse ꝑp eius duritiā: ⁊ intentio scōa est ligatio partium ossis qō iam fractum est: ⁊ possibile est vt sit illa ligatio ꝑ pozū q̄ nascitur super locū fracture ossis: ⁊ resoluitur super ipsum donec ligatum est. cxv.

GEneratio vero pori inq̄ztum ex mā ⁊ natura fit ꝓmunis ē ad alia inquantum vero prope est formam ossis ex illius ē alimento.

ET gñatio illi⁹ pori est cōis gñatiōi aliorum in hoc quod est ex pñtia māe ⁊ ex operatione nāe: verumtñ q⁹ eius substātia sit propinqua substantie ossis est generatio ei⁹ ex nutrimento ossis. cxvi.

Nota q̄ ossis cō solidatō i pueris duob⁹ ō tāis est potis.

POssibile ē ꝓsolidatio ossis in corpib⁹ puerorū pp duas res. vna é remanentia vtutis spmatis ex q̄ generat os. ⁊ secūda é mollities ossis. ¶ cxvij.

ITe ꝑmo itellect⁹é nec idiget plus q̄z vt ꝓsidere tur t̄m: narrat. n. i eo illō q̄ accidit ꝑz p̄imū ex attritōe carnis ⁊ ꝓtusiōe muscl'oꝝ ⁊ reliqs ex spē b⁹ algabā. i. p̄q̄ssatōis accītib⁹ cū fractura ossis. cxviij.

De cibis q̄uēiūt gñatiōi ossium.

CIlicz vt addat medic⁹ i cibo infirmi ⁊ ꝓsideret ip̄m donec infirmus digerat ip̄z ꝑz q̄ oz. cibi aūt q̄ueniūt ossi fracto sunt ex q̄bus gñat sanguis grossus ⁊ spissus: sic assatura ⁊ frum tū coctū i aq̄ almutda caltata ⁊ ea q̄ fiunt ex farina tritici: ⁊ totū q̄ gñat q̄n digerit sāguinē grossū ⁊ spissū. cxix.

QUlt ga. ꝑ super fluitatē additō n̄ cibi quā addit medic⁹ in cibo infirmi. ⁊ h̄ supfluitas nō é nisi supfluitas addita sup nutrimētū ossis q̄n̄ q̄uenit digō cibi in stōacho ⁊ i epate ⁊ i venis. ex cibis. n. q̄n̄ n̄ digerūt gñant supfluitates male q̄ nō q̄ueniūt i aliq̄ q̄ fiat iuuamētus i cā sanitatis. pp illō idiget medic⁹ vt det ex cibis illō cui⁹ q̄ztitas sit parua: ⁊ sit virtus ei⁹ i nutrimēto corpis mixta: sic assature ⁊ triticū coctū: ⁊ ꝓsidēt egōnēs ⁊ vrinā vt sciat ex eis dispōnē digōnis: ⁊ q̄n̄ q̄z addat ⁊ minuat: ⁊ q̄n̄ q̄z ꝓponat cū cibis aliqd cū quo digerāt excogbilia ⁊ taguebil. i. cōfortēt digō sic cynamomū ⁊ piper ⁊ zinziber ⁊ miriptia. i. salsa ⁊ vinū ꝑm q̄ exigit dispositio ꝓsens. ¶ cxx.

De cibis q̄uēiūt gñatiōi pororū.

EJbus ex q̄ gñat sāguis q cōuēit in q̄ztitate ⁊ q̄li tate sua ad h̄ vt gñet por⁹: est qdē ex pane q ē de silīa decēter ⁊ recēter fact⁹ ⁊ sorbitiōes facte de tritico ⁊ ex cā daruso ex aialib⁹ ꝙo vt caro pōcia. si ꝙo n̄ cōedit: fiat loco ei⁹ caro vitulī lactātis q tā ꝓparat vt cōedat: deiñ caro birci ānual ⁊ duoꝝ dentiū. Et ex auibus caro galline. ex potib⁹ ꝙo vinū rubeū grossuz: ⁊ ex speciebus decoctionis: tūc ꝑm q̄ premissimus ei⁹ narrationē ex speciebus assaturaꝝ ⁊ est triticum coctuz in aqua ⁊ aliundacata: ⁊ egenude beb ⁊ alcaycar. ⁊ tu qdē potes scire vnūquēq̄ horū cibor ex libris editis in virtutib⁹ ciborū: ⁊ in libris editis qui sunt in acceptione eoꝝ qui nominantur libri decoctionis. cū ergo tu iam administras infirmo hos cibos tūc ꝓsidera superfluitates eoꝝ in egestiōe ⁊ vrina: ⁊ in eo q̄ testificat dispō mēbri infirmi: si igitur vides ipsum decliuem ad siccitatē humecta ip̄m. ⁊ si vides ip̄m declinē ad hūiditatez ade in eo q̄ exiccet ip̄z ⁊ iā qdē vsecrua⁹ é ex q̄site sermo i cognitione esse eius q̄ é a digōne in stomacho: ⁊ i epate ⁊ i venis i regimine sanitatis. ⁊ iā premissi sūt canones illi⁹ in eo q̄ ꝓterut de h̄ libro. Et cognitio eē ei⁹ quod ē ex illo libro in membro fracto ē per studiū ⁊ testimoniū. s. per visum. quando q̄z enim embrocas ipsuz cuz aqua calida: ⁊ inūgis ipsuz cū oleo: aut ponis super ipsū ēplastrum q̄n̄ vides ipsum siccius q̄z opz ⁊ quādoq̄z ponis super ip̄z medicias exiccatiuas quādo vides ipsū humidius q̄z oz. cursus autē san. ex locis clausis ossis idiget vt aperiantur ista loca in fluxibilitate sanguinis. apertio q̄dem eorum fit cū eo quod diximus ex embrocatione cum aq̄ calida. ⁊ abstersiōe ⁊ fricatione leui: ⁊ fluxibilitas sanguinis fit ex bonitate digestiōis per illud enim fit equalitas eius i q̄litate sua ⁊ quantitate. hoc ē ergo vltimū quod ꝺdit ex canonibus i restauratione ossis q̄n̄ eius fractura ē sola: ⁊ q̄ ē i circuitu eius ex ossibus est saluū. ¶ cxxi.

Nota q̄ cognitō medici fit p studiū ⁊ testimōiū.

De triplici nē uoꝝ significatione.

NOmen neruī in sermone medicorum cadit super tres significatōes vna earuz est neruus natus ex cerebro: ⁊ nucha: ⁊ est ille quo fit sensus ⁊ motus. ⁊ secunda est ligamenta que ligant iuncturas ⁊ membra ligata cum ossibus. ⁊ tertia est corda. ⁊ corda est nascens ex musculo.

Nolle vo ⁊ puerile os cōsolidari q̄dez possibile est.

SAt molle in puero. pole est consolidari. ¶ cxvij.

TAro vero ⁊ hmōi passiōis gñatio sine cōpassione alterius mēbri est. sepissime. n. circūpositi musculi cū alijs ptib⁹ corpis cōpatiunt fractis ossib⁹. itaq̄z ⁊ itētio curationis duplex é: altera q̄dē i ossibus: altera i his que circa ea sūt corpib⁹: hec q̄dē talis i carnosaꝝ ptiū dispōnib⁹ dicet: de fracturis vo dicendū ē hic.

ET raro fit h̄ egritudo ita q̄ not. sit cū ea egritudo alia ab ea. q̄ ē qz q̄n̄ frangitur os: tūc musculi q̄ sunt i circuitu eius ⁊ reliqua corpa q̄ cōtinuātur cū eo patiunt cū eo: sunt g⁹ curatiōis egritudinis due i tentiones. vna eaꝝ sumit ex osse: ⁊ altera sumitur ex corporibus q̄ sūt i circuitu ei⁹. ⁊ ego dicam has intentiones cum dicemus solonem continuitatis compositam factam in membris carnosis: nūc vo oz vt loquamur in fracturis. ¶ cxviij.

QUoniaz vero haꝝ curatio ē ex poro: vt vero hic fiat ꝓp rij alimēti ossis ē op⁹. opz igit supfluitatē nutrimenti ad pori generationem nature submitti.

POsito g⁹ q̄p cū restauratio ossis non fiat nisi ꝑ poꝝ: ⁊ i gñatiōe illi⁹ pori sit neciū nutrimētū ossis: tūc oz vt iueniat nā supfluitatē illi⁹ nutrimēti ex q̄ generet poꝝ. ¶ cxix.

SUpfluitas vero h̄ ⁊ q̄ztitate ⁊ q̄litate moderata esse oz.

ET oz vt sit illa superfluitas equalis i q̄ztitate sua ⁊ sua qualitate. ¶ cxx.

PRopterea ꝺductō ne indiget talem ⁊ tm̄ influentem sanguinē ossibus ꝓparāte ex quali ⁊ q̄zto fiat pozus. q̄n̄ vero pertrāsit hic per cōcauua fracti ossis attendere oz eius multitudinē ⁊ qualitatē: ⁊ ita ficciorē oz facere ductionē vel magis humectantē: q̄ amplius in terapētice facultatis litteris sunt dicta.

ET similiter oportet vt cibes h̄ntem fracturam ex cibis qui ponunt sanguinem q currit ad os in q̄ztitate sua ⁊ qualitate sua secundū q̄p cōuenit vt generet ex eo porus: ⁊ quādo ille sanguis currit ex locis raris ossis: opz vt ꝓsideret ipsius q̄ztitas ⁊ eius q̄litas: ⁊ ꝑm illud inclinetur cibus ad siccitatem aut humiditatem: ⁊ exponam illud ⁊ ostendam ipsuz ostensione plurima in libro de ingenio sanitatis. ¶ cxxi.

qđ ē:qr muſcl's ē ꝓpo
ſitus ex carne ſimplici:
z neruis contextis z i
trātibus i eo.cū ğ pue
nit ad vltimū eius re
dit neruꝰ z gñat ex eo
corda.z ga.qdē itelle
xit i hoc ſmōe neruuz
naſcentē ex cerebro z
nucha:z cordas gña
tas ex eo tm̄ ſine liga
mētz.cū ğ cadit i iſtis
mēbris vulnꝰ ē dolor
eoꝝ vehemens valde
pp ſupfluitatē ſenſus
eoꝝ z ꝓtinuitatē eorū
cū cerebro . multotiēs
.n. attrahit vehemtia
doloriꝭ eoꝝ ſpaſmū q
ſi adiūgat ad vehemē
tiā doloris eoꝝ ꝓhibi
tio reſolōnis veneni z
ſorditiei gñate in vul
nere.addit ſup illū dō
lor z fit ſpaſmꝰ maior.
ſi ğ nō fit feſtinatio cū
eo qđ oz i curatōe ho
rū mēbroꝝ.rōne hoꝝ
mēbroꝝ perducit ad
mōtē velocē.z ga.dat
canōes i curatōe eoꝝ
mēbroꝝ qñ ſoluit ꝓti
nuitas eoꝝ z dic.oz in
ſinis vt apiat ſciſſura
z dilatet donec currat
ex ea virus z egrediat
ſordities.deide medi
ca vlcꝰ cum medicina
deſiccāte ipm cū eq̄li
tate.z oz vt ſit ei xtus
calefaciēs vt reſoluat
ex eo illū qđ aggregat
i ipſo.qđ ē.qr medicie
oēs frigide nocēt ner
uiꝭ nocumento ꝓnoꝛ
diali.deinde opꝫ vt ſit
hax medicinaruz ſba
q̄ calefaciūt mēbꝝ cuz
eq̄litate z exiccāt ipm
plus eq̄li ſubtil vt ſub
mergat z pueiat ad p
fundū.nerui.n. ſūt po
ſiti nā i pfundo:vt qc
qd ē ſup eos coopiat
eos z defendat eos a
no cumētis extriſecis.
z medicine q̄calefaci
unt cuz eq̄litate z exic
cāt ipm plꝰ eq̄litate z
ſunt cū illo ſubtil ſbe.
ſunt gña lactis exꝛcta
ab arboꝛibꝰ z gūme z
olea ſōtilia qbꝰ inolui
tur membꝝ.gña xo la
ctis z gūme ſunt be ſic
alimbat .i. terebintina

Nō q̄r
oia frigi
da no=
cent ner
uis.

Nerui vero z tenā
tos punctura pro
pter pīmū ſenſum
z pp hoc q ꝓtinua eſt ſcōz
principiū pticula parata ē
aduocare ſpaſmū: z maxie
cū nō reſpiret exterius exce
cata cutis pforatione . hāc
igit opz aperire z exiccare
ſba leptomeri pertranſire
potenti ad pfundū vſq ad
pforatum neruū. dictuz eſt
aūt de hoc pfecte in terapē
tice facultatis lr̄is. In ſim
plicibꝰ igitur hmōi generis
diſpoſitionibus ſalubrium
cauſaꝝ eſt forma talis quā
dixi.

Solutio aūt ꝓtinui
tatis facte i neruo
z cordis propter ſupfluita
tē ſenſus hoꝝ mēbroꝝum z
ppter cōtinuitatē eoꝝ cum
cerebro attrahit ſpaſmū ve
lociter:z p̄cipue quādo nō
reſoluuntur ſupfluitates q̄
ſunt in ea ad exterioꝛa z il
lud fit qñ conſtringit ſciſſu
ra cutis:z pp hoc oportet
vt apiat hec ſciſſura: z exic
cet vlcus cū medicina cuiuſ
ſba ſit ſubtilis ita vt ſit poſ
ſibile vt ſubmergat z pue
niat ad pfundū dōec pue
niat ad neruū quē cōſecuta
ē ſciſſura z iā narraui illud
narratiōe cōpleta i libro de
ingenio ſanitatis. cxxij.

Secūdū cōpoſitas
vo cōplexe vt i vl
ceribus.pria q̄dez
ē cōcauitas quā q̄dam non
aliā diſpōnē:ſed vlceris tm̄
arbitrant dr̄iaz.Eſt āt non
tm̄ dr̄ia hoc tale:ſed alterū
qđā genus egritudis toti
us i quo ſbe ipſius ē pditio
z igit curatio ipſius i dupli
ci paſſione duplici idiget in
tentiōe.cōtinuitatis.n.ſolu
tio vnione:ſbe vero perdi
tio generatione indiget:

Quam gꝰ ſoko ꝓtinui
tatis eſt cōpoſita:
tūc primū qđ ꝓpo
nit cū vlcere ē concauitas.
z putauerūt q̄dam q illud
nō ē egritudo alia niſi vlcꝰ.
z q ipſa nō ē niſi aliq̄ ſpēs
eius:vez concauitas nō eſt
aliq̄ ſpēs vlceris:ſed eſt ge
nus alīd egritudis in quo p
dit ex ſba membri aliquid.
z hec egritudo cū ſit cōpo
ſita ex duabꝰ egritudinibꝰ
neče eſt vt ſit eius curatō cō
poſita ex duabus intentiōi
bus.qđ eſt:qr ſolutio conti
nuitatis indiget conſolida
tione.z pditio eiꝰ qđ pditū
eſt de ſubſtantia membri in
diget generatione z reſtau
ratione. cxxiij.

Acte vero ſūt pau
lo prius generatio
nis intentiones.

Et iam narrauimꝰ
pauloante inten
tiones generatio
nis carnis. cxxiiij.

Et quidē opz cura
re primū hanc diſ
pōnem: deinde ag
gredi vnire ſicut ipa nā re
rū indicat.qñ igitur reple
tū fuerit qđ cōcauū z equa
le vlcus extiterit:tūc alterā
intentionē afferri oz. De
dia.n.noua carne exiſtente
labiorū vlceris vniri q̄dem
impoſſibile eſt diſtantiam.

Et ipſa res ſignifi
cat tibi q nō q̄ēit
tibi niſi vt intēdas
in primis ad hanc egritudi
nem ſcilicet diminutionem:
deinde coneris ad conſoli
dationem ſolutionis conti
nuitatis:verumtamen quā
do impletur locus ille cōca
uus z equatur ſupficies cu
tis:accidit vt deſtruat vna
duarum intentionuz . quod
eſt: qr caro que generatur
z oppoponacū z euſō
biū z ſerapinū.oleaꝝ o
ſubtilia ſt ſic oleuz de
cherua:z oleū ātiquū
z ſmōe abſoluto reliq̄
gūme.z olea gbꝰ ē cali
tas tepida z exiccatō z
é ei ſubtilitas in ſba:z
ō,ppetatibꝰ eoꝝ é vt p
uenīat z ſubmergāt z
penetrēt ad mēbra ite
riora qñ fiūt ex eis em
plaſtra z ēplaſtrāt ex
eis loca ifirma aut inu
ciāt i vlcē.Dicit ğ gal.
tria vulnera ſimplicia:
vnū eoꝝ ē vulnꝰ qđ eſt
i carne ſimplex. z ſcōz
ē fractura oſſis qñ id
qđ ē i circuitu eiꝰ ē ſal
uum.z tertiū vulnera
nerui ſimplicia ſic pū
cture nerui cū acu aut
cultello ſōtili. z oñdit
cāonē i curatōe. cuiuſ
q̄ hoꝝ vlceꝝ triū ſim
pliciuz:z inuit ad hꝫ
ipe iā ōtermiauit illō
ōterminatōe vltia i li.
ſuo de igenio ſanitatꝭ
deiñ ipe ꝓtinuat hūc ſ=
monē cū datōe canōis
i curatōe ſolōnis ꝓti=
nuitatis ꝓpoſite. cxxij

Ermo iſte ē itel
lectus.oñdit.n.
i eo ga.q qñ cū
vlcere ē pditio ptꝭ car
nis aut alteriꝰ dōec ſit
ei pfūditaꝭ ñ ē vlcꝰ ſim
plex ſz vlcꝰ ꝓpoſitū ex
duabꝰ rebꝰ q̄rū vna eſt
ſolo ꝓtinuitatꝭ mēbri:
z altera pditō ptis mē
bri:q̄re oz vt reſtaureť
qđ ſit loco ptis perdi=
te:deide ꝓſolideť ſolu
tio. cxxiij.

Intentōes i ge=
neratiōe ſbe p=
dite ex vlcere ē ꝓſerua
tio mēbri ſup illud ſm
quod ē natura. z dare
medicinas in qbus ē
abſterſio veneni z ſor
ditiei:aut ſm ſemitaz
emplaſtrādi aut cū em
plaſtris aut cū licinijꝭ
aut cū iniectōibꝰ:z da
re cibos z potꝰ ex qbꝰ
generatur ſanguis q
ſit bona materia ꝓue=
niens ex qua generet
natura cābiuz ſubſtā=
tie predicte ex vlcere.
cxxiiij.

Calefa=
ciētia cū
eq̄litate
z exiccā
tia i vle
ribus.

Per ꝑmonē suū. z ipa res: significat tibi. vult qm ipz vlcus i quo ē pfūditas. s. ex quo pdita est pars mēbri significat tibi qz tu idiges i ꝑmis vt cōpleas diminutionē. cū ḡ cōpleueris eā cōare vt ꝓtinues illud qđ disruptū est ex ptibus mēbri: z res q̄ cōplet diminutionē est manifesta: qz fit i eo qđ ē inter duo labia vlceris: quare ꝓhibet aggregari labia vlceris. quapp est necessaria in considerationē solonis partiū vlceris via alia q̄ ꝑter aggregatōz priū. z vnitionez eaz. in itētione. z suitōe z ipsaz sustētatiōe cū plumaceolis duplicatz. z strictura eaz cuz ligamēto conueniente ad aggregationē ptiū disruptarum. ¶ cxxv.

Postq̄z ondit añ h: qz qñ nascit in pfunditate vlceris caro dōec iplet pfunditatē ei⁹ totam z iā ꝓhibet hec caro nata a consolidatione labia vlceris: docet in hꝫ ꝑmōe: qz oz vt nascat̄ super hāc carnem cutis q̄ coopiat eā ꝑm qz fuit i ꝑmis mēbro nā. Et natiuitas cutis ñ ē polis. oz ḡ vt ficcet̄ superficies hui⁹ carnis z i duret̄ donec fiat .i. eēntia cutz loco ei⁹. Et medicine qdem q̄ exiccāt hāc carnē z idurāt eā sūt ille q̄ exiccāt z ꝓstringūt mēbrū carnis donec fiat illō silē cuti. ¶ cxxvi.

Natiuitas cutz non est polis.

Occultauit. n. ga. ih ꝑmone illud qđ voluit dīe z docere occultatōe vehemēti. qđ ē. qz i pfundo vlceris gñat̄ q̄q̄ sordicies. s. putredo z rus ex cāis multis: q̄z vna est ex superfluitate nutrimēti mēbri. z ꝑa ē ex malitia regimis i firmi. qñ ꝑmiscet i cib z potib⁹ z tertia ē ex error medici qñ pōit su p vlc⁹ medicinā icōuenientē. z qñ gñat̄ i vlcere sordities. ꝓhibz nāz ad h vt fiat in vlcere qñ fit in eo quod ē inter duo labia ei⁹ aliqđ nō est pone vt consolident̄ ille partes que fuerāt solute ad inuicem. ¶ cxxv.

De cāis gñatōis sōditiei i pfūdo vlceris z ei⁹ remotiōe.

Intentionez ergo curationis aliā iuenire oz. Inuentōez vero ex eo qđ scōm naturaz habebimus qđ circūfacere parti cōuenit. scōm naturā vo erat eam coopire cute. h igitur nobis est faciendum aut si impossibilis est itētio. aliqđ sile cuti carnem. s. callosam faciēdū est. erit autē hmōi caro sicca silis priori cuti z callosa. siccantib⁹ igitur z stipticis sine mordicatione erit opus pharmacijs ad cicatrizationes.

Et opz vt ingenies intentionē ad sanationē partiū z iuētio illius itētōis est ex re nāli que opz fieri in membro z iam fuit membrū in natura sua qñ fuit coopertum cute oportet ergo vt facias illō in eo q̄ si hec itentio non ē possibilis vt compleat̄: tūc oz vt faciamus rem silez cuti: z oportet vt igenietur superficies carnis illius vt fiat similis cuti: z non fiat ita nisi qñ exiccatur z indurat̄. z propter illud idigēt vlcera q̄ iam cōpleta sunt carne donec consolidentur medicinis que exiccant z cōstringunt absq̄ mordicatione. ¶ cxxvi.

Ita vero z si vlcus i putredinē vt̄at̄ in ciat nasci i eo carnē loco ei⁹ qđ ꝑditū ē ex ea. ga. ḡ ꝑcepit tibi vt ꝓas i vlcere medicinā q̄ abstergat illā sordiciez dōec ꝓparet̄ nāe vt faciat nasci carnē. si ār medicia quā tu pōis i vlcere ē vehemētis abstersiōis. s. vt abstergat plus q̄z oz: addit i pfūditatē vlceris: z phibz natiuitatez cānis i eo. z si ē pauce abstersiōis seu vt abstergat min⁹ q̄z oz: remāet residuū ex sordicie qđ phibz natiuitatem carnis. z pp illō oz vt ꝓsideret vlc⁹ z attēdat̄ nā i eo: z mūdificetur: aut cū lana: aut cū coto. z scias cāz phibētē natiuitatē cānis i eo z ōstruas eā: z pōas sup ipz ex medicijs abstergētib⁹ q̄ ꝓseruāt ꝓpriez mēbri. z abstergūt illō qđ gñat̄ i eo ō sordicie cū q̄ztitate sufficiēte absq̄ additiōe z sine diminutōe. cxxvij.

De quibusdaz medicinis abstergētib⁹ z faciētibus nasci cānem.

Et libris i q̄bus narrauit eē medicinaz ē liber eius in medicinis simplicib⁹: z liber eius q noiat̄ catagēis: z liber ei⁹ q noiat̄ aliuchomir z libei⁹ i medicis iuētz i oi loco: z liber ei⁹ i cōfectōib⁹ z lib ei⁹ i vtuti b⁹cibor. z lib ei⁹ i bōitate chimi z malitia ei⁹ z liber ei⁹ i regimie ꝑtiliatiuo. z canōes curatōis vlcez i tractati b⁹ ꝑmis lib. q noiat̄ ingeniū sanitatz: z tractatus ꝓs libri sui q noiatur ad clauconē. z ego exēplificabo tibi medicinas abstergētes: z illas q̄ faciūt nasci cānē dico ḡ q̄ sūt sic thus z arittologia z orob⁹ z resina. i. gūmi pini: z pix. z sūt iste medicine mīte inuētōis: ex q̄bus ꝓponūt ēplastra z plumeres z alia q̄ ponūt sup vlcera. z postq̄z dedit ga. cāones natiuitas carnis in pfundo vlceris ex quo ꝑdita ē pars carnis: z canonē absterſiōis ei⁹ qđ apparet de carne nata cū nā carnis narrat qualiter componūt oia vlcera. z dicit. ¶ cxxviij.

De qualitate sordicie.

Multotiens effunditur ad locum vlceris materia z generatur ex eo apa. si ergo ꝛa effusa: aut attracta ē sanguinis aut hūoz colericus: gñat̄ ex ea

apa calz.si aũt ẽ melãcholia vel flegma q̃ sũt caseata ge
nerat apa duz.z si ẽ flegma subtile:gnat ex eo apa mol
le:z fortasse accidit cuz vlcere cassatio:aut excoriatio:
aut ꝓcussio:aut attritio z fractura.aut multotiẽs effun
dit:aut attrahit ad vlcus hũiditas subtilis venenosa:
z fortasse mutat ꝓplexio mẽbri:q̃cũq; g̃ res accidũt ex
istis:faciũt vlcus ꝓpositũ ex ea z ex ipo vlcere.z gal.q-
dẽ ꝑcipit tibi vt icipias
añ curationẽ vlcerꝫ cũ
curatiõe cuiusq; hoz
qõ accidit cũ vlcere:p
ptereq̃ iste res ne-
cãt nãz mẽbri.z prohi
bent eã a gnatõe car-
nis z cõsolidatõe solu
tiõis ꝓtinuitatis. z mꝫ
te ex eis faciunt vlcus
malũ fraudulẽtũ diffi-
cilis sanatõis.Sic cor
ruptio ꝓplexionis mẽ-
bri.hec eniz egritudo
qñ cõpoit cũ vlcere fa
cit ipm vlcus malũ fe
tulẽtũ z fraudulentũ
z sitr virus.z fortassis
effudit ad ipz co.ni.z
fit vlcus cãceroſuz. Et
canon cõis i egritudi
nib9 ꝓpositis ẽ vt cõsi
deres timorositatẽ ea
rũ:z q̃ ẽ vehemẽtioris
ex eis piculi. z que nõ
sanat donec sanet q̃ est
ante eã:tũc ergo icipe
cũ ea q̃ ẽ magz timoro
sa.Exẽplũ illius est in
vlcerib9 cancerosis vt
euacues corp9 ex co.
ni.z mũdifices ipm:z
põas sup ipm vlc9 qõ
refrigeret.rectificz.z sic
cet.absq; mordicatõe:
sic emplastrũ factũ ex
tutia ablura.z si mẽm
bri cõplexio iaz corru-
pta ẽ:z videmus icisio
nẽ eius iam fieri debere ꝑperamus cũ incisione eiuz ex
loco saluo:z proycimus ipsum cũ toto mẽbro corrup-
te cõplonis.z fortassis idigemus in q̃busdã vlceribus
cauterio cũ igne. Et melioz est medicoz q̃ pot curar vl
cera mala fraudulẽta corrodẽtia cũ medicinis q̃s po-
nit:z faciũt illud qõ facit icisio cũ ferro aut cauteriũ cũ
igne.in hoc.n.apparet prudẽtis medici opatio sup im
prudentẽ.z pp illud dicit ga.medicinas in istis vlceri
bus:z tacuit de icisione eoz cum ferro:z cauterizatio-
ne eorum cum igne. cxxix.

Qñ cor
ruptõ ꝓ
plonis
mẽbri
ꝓponit
cũ vlce-
re facit
illõ ma-
lũ z fra-
udulẽtũ

Meliõ
medico
rũ ẽ ille
q̃ pt cu
rare vl-
cera ma
la cũ me
dicinis
sine cau
terio.

Ignificat p capitulũ hic caplz curatõis vlcez cõ
positorũ ipse.n.dicit i eo sermonẽ cõez:z est vt in
cipias in curatiõe eorum ab eo sine ꝑcessiõe sanationiz
cuius in primis impossibilis est eorum sanatio. cxxx.

Post qz cessauit a doctrina canonũ curatiõis solo
nis ꝓtinuitatis:redit ad illõ qõ est postremũ eiuz
exrememoratõe canonũ curatiõis egritudinum
ꝓpõnis mẽbroz.z sũt q̃tuor gña:forma.q̃zitas:nume-
rus:positio.z icepit a gñe egritudinũ forme.spes eiꝰ st
egritudo q̃ fit i figura:z egritudo que fit in gibbositate
z egritudo q̃ fit in ꝓcauitate:sicut opilatio:aspitas:leni
tas:z icepit cũ egritudinib9 huiꝰ ab ea q̃ ẽ manifestioz
apud sensum.z est mutatio figure. cxxxi.

Augmẽtũ ãt est extẽsio mẽbroz z augmẽtũ eorũ.
a dũ g̃ pmanẽt mẽbra ita ꝙ extẽdũt z crescunt tũc
corpꝰ est in augmẽto:z diuersificat i hoc. qõ est.
qz augmẽtũ est plus i pubertate qz̃ sit i etate illiꝰ q̃ seq̃t
pubertatẽ:z augmẽtũ
i istis ẽ plus qz̃ in illis
q̃ st maioz etatz z aug
mẽtũ i illis q̃ sũt ma-
ioris etatis ẽ plus qz̃
sit i adolescentibus:z
apud postremũ adole
scẽtie stat extẽsio mẽ-
broz z augmẽtũ eoz:
z qñ plus puer ẽ mio-
ris etatis:stat augmẽ-
tũ eius plus:z quãdo
plus est maioris etatz
ẽ augmẽtũ eiꝰ minus.
Et nos iã diximus i eo
qõ preterijt ꝙ pole est
vt os restaurek i pue-
ritia:pp duas res:qua-
rum prima ẽ ꝓpinqui
tas tẽporis cum gña-
tiõe,ppter remanẽtias
virtutis spermatis in
membris:z altera pro
pter lenitatẽ ossis i pue
ritia.in alys vero nõ ẽ
possibile vt restaurek
ppter duas res.vna ẽ
lõgitudo tẽporis a ge
neratiõe,ppter ꝓsum-
ptionem virtutis sper
matis ex mẽbris gene
ratis ex spermate. z se-
cũda est propter durí-
tiem ipsiuz ossis.z plu
rimũ figura mẽbroz
est secundũ figurã os-
sis:nam si os est equa
le secundũ rem natura
lem.fit figura membri
equalis:qm̃ os stat in membro officiali loco fundamẽ
ti super quod fabricat:ergo dispõ in figuris mẽbroz
est secundum dispositionem in figuris ossium differen
tium ea.nam si est possibile in osse vt equek figura eius
donec equet:possibile est simile illius in mẽbro.z si nõ
est possibile illud in osse:nõ est possibile vt sit illud i mẽ
bro.iam ergo declaratum est per illud quod diximus
q̃ figuras membrorum possibile est rectificari i corpo
ribus que sunt in augmento:z non est possibile eorũ re
ctificatio in corporibus que transeũt augmentũ:z quã-
to est plus corpus crescens est rectificatio figuraz mẽ
brorum eius possibilior:z propinpinquioris acceptio-
nis q̃z illud quod est post. cxxxij.

Membra figuraz quoz rectificatio est polis sunt
m illa que sunt in augmẽto.ista.n.membra non ten
dunt ad diuersitatẽ partis ad quã torta sũt z eq̃
tur eoz tortuositas:z sustentant cũ plumaceolis aut ta
bellis:z bene ligant z embrocant i hora solutiõis eoz
cũ aq̃ calida:z inungũt cũ aliquo oleo calido:z qñ assi
duat illud sup ea:rectificãt eoz figure torte. cxxxiij.

Tde his q̃dez suf
ficienter dictũ est.
Tiã sufficit i capi
tulo illud qõ nar-
rauimus. cxxx.

Bid vero qõ pro-
pter plasmationez
veniendum iã ẽ ge
nus i ꝑes õrias diuisum.sz
a manifestissimo principiuz
oroni ponendum ẽ qõ fm
figure permutationem fit.

Tor vt veniamus
iam ad aliud genꝰ
egritudis z ẽ egri
tudo q̃ ẽ in forma.z hoc ge
nus diuidit in spẽs multas.
verumtñ oz vt icipias a ma
nifestatiõe eaz:z illa ẽ mu-
tatio figure. cxxxi.

Dum igit que ad
huc crescunt pole
est figuraz plimaz
artium corrigere:horum ve
ro que excreuerunt nequa-
quam.

Jco ergo ꝙ cũ cor
pus est permanens
in augmento possi
bile est vt rectificetur figu-
ra plurium membroz eius:
quãdo vero completur cor
pus:non est possibile vt re-
ctificetur figura membrorũ
eius. cxxxij.

Attentio vero vt si
possibile est curari
ad cõtrariũ adduce
re distorsionis.

Tor vt sit intentio
tua in mẽbris in q
bus eoz rectifica-
tio est polis reducer ea a p
te ad quam torta fuerũt ad
diuersum eius. cxxxiij.

Jvo fractura ñ re
cte plasmata pec-
cauerit alicuiꝰ mẽ-
bri figura si adhuc recẽs po
rus existat:itez frangere oz
z hoc plasmare confestim:
recte deinde fieri potum.

Tqñ est corruptio
figure manuum z
peduz propter fra
cturam que non fuit equa-
ta z restaurata secunduz q̃
oportuit. deinde os quod
fractum fuit restauratum ẽ
restauratiõe firma: tunc oz

ISte sermo ē cōis in oīb⁹ mēbris in qb⁹ frāgit os figure. figure nāq; eoꝝ mutant p fractōem ossis. ꝛ ga. qđē castigat te i eis vt ꝓsideres: nā si mēbrū iā fractū equatū ē: ꝛ iā rectificatū ꝛ restauratū ꝑz qp oz tūc est illud qđ ꝓscitū ē. ꝛ si nō ē iā rectificatū: tūc considera. nā si iuenis ipm nō restauratū restauratōe firma: sz restauratū ē restauratione ñ firma: tūc itera fracturā ei⁹: ꝛ equa ipz ꝛ rectifica eū ꝛ liga eū: ꝛ facin eo illud qđ faceres in ipo si eēt hora fracture donec restauretur: ꝛ firmet ei⁹ restauratio ꝑm figurā ꝓuenientē. ꝛ si iuēis ipz iā restauratū ꝑz tortuc sitatē: ꝛ firmata ē ei⁹ restauratio tunc dimitte illud ꝑm dispōnē suā ꝛ non facies opus nouū qñ corp⁹ iā ptrāsit augmētū. ꝛ si corp⁹ est in augmēto. tūc conare equationē figure mēbri spūs totius si est tortū in sua forma: ꝑz qp narro tibi ꝓter qp facias ḡrietatē fracture ossis cui⁹ restauratio iā firmata est. ꝛ ego narro tibi rē quā testificatus sū. Vidi senē. lxx. annoꝝ cuius ancha fracta fuit: ꝛ restaurata ꝑz tortuo sitatē restauratiōe firma. postqz ḡvidi eū: ꝓcepi ei vt embrocaret cum aq̄ calida. ꝛ poneret sup ipaz qđ leniret eā vt alleuiaret grossitiēs ꝛ duritiēs q̄ erat in loco fracture. fecit ḡ illud. ꝛ ambulauit sup pedes suos ambulatōe debili ꝑm claudicatōez. ꝛ iste qdē senex fuit multi cēsus: quare nō placuit sibi ambulatio ei⁹. vocauit ḡ vnū restauratorē: ꝛ iterrogauit eū si eēt ei euasio a claudicatiōe. estimauit ḡ ille restaurator q̄ rectificaret eum postq̄ frāgeret ancha ei⁹ denuo: deide restauraret eā: ꝛ ꝓuenit cū eo sup. l. aureos: postea senex misit ad me vt faceret scire me illud qđ fuerat inter ipm ꝛ restauratorē. Dixi ḡ ei: tu es vir multi census: ꝛ non remanet ex vita tua in quo expēdas censuz tuū. ꝛ nō ē tibi necessariū vt fias cursor ꝛ ambules via longinq̄: sis ḡ ꝓtentus in claudicatōe tua: ꝛ ñ decipiat te ꝑmo h⁹ restauratoris. ꝛ recessi ab eo: ꝛ venit post me restaurator ꝛ strixit in ancha ei⁹ funes ꝓstrictorio forti: ꝛ strixit eum ꝛ ꝓtusa fuit eius cora. fuit ḡ illud cā mortis sue festine añq̄z cōpleret ps opis restauratoris. Et oz vt scias qp os qñq; frāgit latitudinal'r. ꝛ lōgitudinal'r. ꝛ trāsuerse ꝛ rotunde. ꝛ qñq; cadit sup ipm aliqd qđ contūdit ipm seu frangit ipm faciendo frusta in ipso. ꝛ cogitatio tua cuiusq; hoꝝ est per tactum cum manu. ꝛ per ꝓsideratōez cum oculo: ꝛ studium in operatione. ¶ cxxxiiij.

IDcit qp opilatio est vna ex speciebus generis egritudinum factarum in forma. ¶ cxxxv.

SUpfluitas grossa ꝛ viscosa inuiscat ꝛ ꝓculcat in meatib⁹ ꝛ cōcauitatib⁹ ꝛ opilat eos. ꝛ cōculcat illud qđ currit i eis. ꝛ pp illud ē itētio aptio meatū. ꝛ aptio meatuū ex supfluitate grossa ꝛ viscosa ē cuz medicis q̄ incidūt supfluitatis grossitudinē: ꝛ subtiliant eā: q̄re destruit ei⁹ viscositas: ꝛ est neciuz vt sit i eis supfluitas absersiōis: vt abstergāt illō qđ ꝓcultatū est exea i meatu. ꝛ itende ꝑmonē ga. supfluitate grossa viscosa. Nā supfluitas i vnoq̄q; mēbroꝝ gñata ꝓcauoruz ēppinq̄ nature istri eius. qđ ē. q; supfluitas in vnoq̄q; mēbroꝝ ē illud qđ sup est a nutrimēto eius. ꝛ pp hoc fit opilatio in neruis faciēs paralisiz difficilis sanationis: ꝓpterea qp nutrimentū nerui est ppinquuz nature eius. s. hūor grossus viscosus. ergo supfluitas eius scōm hāc ratiocinationez est deterior eo in grossitudine ꝛ viscositate ꝛ aq̄ descendēs in oculū eius ē hmōi. qđ ē. q; opilatio i pupilla seu i forāmine vueę ē q̄ pbet spirituz visibilē sicut phibz opilatō i neruo spiritū aialē a penetratōue vt moueat mēbra ꝛ faciat ea sētire. ꝛ nos qdē pmutamus eā cū cadat a pupilla ad inferiora vuee ꝛ remouet opilatio: cū ḡ pueę ad iferiora vuee. figit in ea ꝛ adheret cuz ea. ꝛ resolui secundū dies. opilatio autem in neruo indiget digestione supfluitatis ex qua generatur ꝛ subtiliatione eius ꝛ ipsius euacuatione ꝛ absterſione eius. ¶ cxxxvi.

Supfluitas i mēbris generata nature illoꝝ assimilat.

De cura cataracte.

OLica est opilatio in itestino: ꝛ ipsa qdē fit ex stercore duro qđ iam adhesit i ꝓcauitate itestini: ꝛ fit ex flegmate viscoso qđ inascit in itestino: ꝛ ledit p duas res. s. p frigus suum. ꝛ p hoc q; opilatio ē i intestino. ꝛ fit ex vētositate grossa: ꝛ in flegmate cui⁹ penetratio est difficilis. quare extendit intestinū: ꝛ fit ex apate: ꝛ fit ex hu. colerico q̄ inuiscatur in tunicis intestini: ꝛ mordicat ipm: quare facit ipm dolere: ꝛ phibet ad ipz currere egestionem secundū cōsuetudinem suam: ꝛ intētio cuiusq; eoꝝ in curatione sumpta est ex eo. Et ga. qdem ponit vnius eoꝝ exemplū vt sit ita: ꝛ super illud i curatione eius qđ accidit ex reliquis. ꝛ ꝑmo eius ē intellectus. qđ ē: q; qñ curatio stercoris duri fixi in intestino est lenificatio duriciei eius cū clysteri humido pinguit: tunc qñ lenit ꝛ humectat euacuatur cuz clysteri acuto. ergo curatio flegmatis vitrei grossi viscosi ē calefactio eius ꝛ ipsius icisio: ꝛ destructio viscositatis est cū clysteri acuto i quo sūt medicine calide subtiles abstergētes: deinde euacuatio eius cum clysteri acuto: ꝛ secundum hoc exemplum curatur ventositas grossa inflatiua cuz eo quod carminat eam ꝛ resoluit ipsam: ꝛ exhibit ipam ab inferiori. Et curat colica cū eo quod facit eā descēdere. ꝛ extrahit eam. ꝛ curatio apostematis ē intrans in medicationem apostematum interiorum: ꝛ ipse dicet eam in eo quod futurum est. ¶ cxxxvij.

De cura colice ꝛ eiꝰ cāis.

Nota ꝰ quodaz sene in fractura anche.

Nota ō cura lapidis.

Jrit ga. ex curatiōe lapidis gnati i vesica grauiō ē: qō est vt sit signās sup illud qō est ante ipz. qō ē: qz lapis generat i multis locis corpis. verūtn gnatio eiō i vesica ē manifestioz: z in renibō sicr. z i alijs locis ē occultioz z rare iuētiōis. Et nos qdē curamus lapidē generatū in vesica z i renibō cū medicinis q̄ frangūt lapidē z faciūt ipz harenā: sicut vitz ꝓbustū: z lapis iudaicus: z cinz scorpionis: z lapis natō i spōgia: z semina puocātia vrinā: z reliq̄ q̄ sr̄ his silia. z n ē in oi mēbro nobis pole remouere lapidē ab orificio meatō nz sedare locū z exhere lapidē ex eo. exē plū illius sr renes. nō ē. n. ad remouēdū lapidē ab orificio meatus igeniū cū istrō qō itromittamō i eis: nz ad secādū renes. Uerūtn lapis gnatō in renibō ē minor z subtilioz q̄z lapis gnatus in vesica. z forma eiō ē gnaliter rotūda. z currit cū vrina per h̄ q̄ nā expellit ipm qn adiuuamō eaz cū medicinis: z non est studiū nec cū vesica sicut studiū eius cū renibus. z pp hoc idigetvesica i multis horis rēotione lapidis ab orificio meatus: aut ita vt iclinemō infirmū z eleuemus pedes eiō sursū z ꝓcutiamus ipz dōec recedat lapis ab orificio meatō aut p itroitū instrī noiati alcatar. h̄ .n. istrm ipellit lapidē ab orificio meatō z currit vrina ex foramine qō est in eo: qz remouent difficultates vrine fcē ab opilatione q̄ lapis opilauit meatuz sectionē aūt loci z extractionē lapidis ꝓhibet hy. aut qm̄ hoc opus nō erat assuetum aut scitū in tpe suo: aut vt faceret nos scire: qz nō cōuenit nobis vt conemur q̄ nescimō ex festino tēpore cū ferro. aut qm̄ apud eum erāt medicie z modus alius curatiōis quē nesciuit aliqs quo ꝓtentus erat a sectiōe lapidis: z iā firmauerūt sectionē a lapide oēs q ediderūt librū in operatiōe cū ferro. z si tu q̄n q̄z istructus fueris opere anatomie nō indigebis vt addiscas aligd operatiōis cū ferro ab alio a te: imo tu eris magis audēs z prudētioz oi qui ediderit illo libz. z pp illud abstinuit ga. ab istructione operis cū ferro in libro hoc cū sit illud qō narrauit in opere anatomie sufficiēs quāuis iam pmiserit q̄ faceret illud: sed nos non videmus illud. cxxxviij.

Lapis gnatō in renibō ē minōq̄z gnatō in vesica.

Saniesaggregata in pectore vt plurimū euacuatur p tussim.

Stud itez ē modus opilatiōis. sanies .n. q̄n currit z puēit ad ꝓcauitatē alicuiō mēbroz puēit opilatio i illa ꝓcauitate. z curatio eius ē euacuare ipam totā aut cū medicis aut cū aptiōe aut cū cauterio p ignē i quo ē intētio exiccare saniē z finire eā. Et sanies qdez q̄ aggregat in pectore plurimū euacuat p tussim z oz vt medicine dentur infirmo alleuiātes sputū: sicut hisopus sicca z praffiuz z capilli veneris z sicō z hydromel z calamentū: z reliq̄ que sunt similia illis. cxxxix.

Um sit canō cōis in curatōe egritudinū medicatio ꝓpriū p ꝓpriū: seqt vt sit curatō repletōis supflue euacuatio supflua. Uez eū onē supfluā n̄ tolerat ꝟtus mltotiēs: aut qm̄ ipa ē grauata ita q̄ iā debilitat aut pp supfluitatē frigoris tpis pnīs: aut pp supfluitatē caloris eiō: aut pp etatē ifātie: aut pp etatē senectutz: aut qm̄ corpō ē ōbilis ꝟtutz: aut cā alia: aut tristitia: aut raritas: aut timor: aut aliō. cū ḡ iueniemō i corpe repletionē supfluaz: z ꝟtus ē fortis tolerans euacuamus illō cōpō eūone supflua: aut per flebotomiā q̄rūdā vena aut per medicinā solutiuā: aut per sudorē z exercitiū supfluū: q̄ si ꝟtus eiō ē debilis nō tolerās euacuamō corpus paulati oi die partez vsq̄q̄ destruat repletio supflua. Et cū ga. docuit i h̄ li. illō qō intelligit discipulus z perfectō medicō i arte ꝓcepit i curatōe repletōis supflue euacuatō nē fieri equalē. hec. n. euacuatō ꝓfert i repletiōe superflua z n̄ nocet corporibō debilibō nocumēto magno. facit ḡ scire modū curatiōis ꝓueniētē oibō corporibus: dōec n̄ erret aliqs ex eis qbus nō ē

Nō q ꝟtō n̄ sp eūones supfluā potest tolerare

studiuz: z attrahit super q̄dam corpora nocumentum magnū per euacuationē superfluam. qō est. qz magis conueniēs z maiorem cautelam faciens ē euacuatio eq̄lis. z sanguis q in venis ē nō ē purus: sz sunt oēs humores super quos vicit sanguis nā: z melior eūo i hac spē egritudis est flebotomia. Qō si nō tolerat eā etas z ꝟtus z tpō: tunc vētose z scarificationes sunt meliores super calcaneos: si vero nō tolerat illud: tūc minoratio cibi z potus: z assiduatio sudoris z motus cū aere balnei z cū fricatione est melior. cxl.

Jus āt qō aggregati vētre aut i itestino eūo ē cū medicis q̄ abstergūt z leniūt nāz sic hydromel z aq̄ ficuū. z cū cibis abluētibus sic sila hordei z aq̄ eiō. Eiō āt qō aggregat in cānali pulmōis aut i pulmōe eūo ē cū medicis q̄ faciūt euēire tussim z alleuiāt sputū. Et oz vt ꝓsideres illō qō aggregat i istris pectoris: z si est subtile nō ascēdēs cū tussi: ingrossa illud cū medicinis q̄ faciūt illud grossuz viscosuz: z illud igrossant: sic amidū z ꝟcoctio sebestē: z se. papa. z si est grossū viscosū: z nō tolerat ipm aer exterior cū tussi. subtilia ipm: z icidet ipm si ueneris cū oxymelle sgllitico z secaniabin z medicinis q̄ incidūt z subtiliāt z faciūt facile sputū. cxli.

Nota ō cura lapidis.

Lapis gnatō in renibō ē minōq̄z gnatō in vesica.

Saniesaggregata in pectore vt plurimū euacuatur p tussim.

Nō q ꝟtō n̄ sp eūones supfluā potest tolerare

De mō curatōis ꝓuēiēte oibō corporibus repletis.

De vētosis z scarificationibō super calcaneos.

De cura eiō q̄ aggregat i istris pectoris.

Quãdo ĩ stcó ẽ cib⁹ z pot⁹: cui⁹ tps ñ elõgat ex mĩ titudie cui⁹ ꝓsegẽt ỽbilitet a ꝓphẽsiõe sup ipm z ỽcoctõe ei⁹: tũc medicatio ei⁹ ẽ vt euacuet ps eius per vomitũ: qñ nõ est longinquuz tps eius donec stomachus sit tolerãs residuũ eius. cxlij.

Iam diximus exẽpla hay medicinay ĩ eo qỽ ꝓte rijt. clxiij:

Expate ỽo possibile ẽ euacuare supfluitatem p vrinã z p solonez vẽtris sil ꝑm terminum vuĩ: z silr ẽ dispỽ i venis: nã eũo superfluitatz ei⁹ est polis p vrinã z p solonẽ vẽtrz. ex renibus ỽo supfluitatz eũo p vrinã est magis polis qz sit p solonem vẽtrisz. z ga. qdé iá narrauit medicias puocãtes vrinam canõe cõi: z é vt sint medicine q̃ subtiliãt subtiliatione fortĩ: sic semẽ apy z ꝓcipue silvestris: z semẽ sparagi z reliq̃ semia: z medicie q̃ puocãt vrinã cũ ỽtute. z narrauit ét medicias solutiuas ex canõe cõi: z é qꝫ sint medicine q̃ attrahunt supfluitatẽ iterĩ⁹ z aperiũt meat⁹. z ga. qdez docet in tractatu qnto ỽ medicis simplicib⁹. qꝫ nõ ẽ via ad cognitõ né medicias solutiuaz rũ ꝓcinatõez. sz ipe sciunt̃ p expimentũ. sic scamõea z plpa collo qntide z agaric⁹ z polipodiũ z turbit. cxliiij

Nõ est alia via ad cognitõez medicia' rũ solutiuaz nisi via expimenti.

Ste ꝑmo é itellect⁹. cxlv.

Euacuatio sãiei apatum trib⁹modis fit.

Ntelligit p hãc supfluitatẽ illõ qỽ aggregat ỽ sanie z putredie i apatib⁹ q̃ putrefiũt. Et ipe dic qꝫ eũo hꝫ saniei fit trib⁹móis: aut p aptionẽ loci: z eũonẽ saniei ex eo: aut p cauterizatõez ei⁹ cũ igne vt finiat ignis sanẽ z exiccet qỽ remãet ex ea: aut p medicias ỽburẽtes z sũt ille q̃ noiant cauterizãtes: sic̃ calx ñ ablota: z arsenicũ citrinũ z rubeũ: z sal armõiacũ: z q̃ currunt hꝫ cursu ex medicinis cõburentibus. cxlvi

De cauterizatõne pectoris.

Er hãc viã inuenit cauteriũ p ignẽ aut p medicias ỽburẽtes z cauterizãtes. nos. n. cauterizam⁹: pect⁹ aut ponim⁹ sup ipz medicias cauterizãtes. z euacuam⁹ qỽ aggregat ĩ eo ỽ sanie: z nos qdẽ nõ facim⁹ illud nisi post mũdificatiõez corporis donec nõ attrahat̃ ad pect⁹ z trahat̃ ad ipsum a corpe mã alia q̃ altereẽ z fiat sanies similis ꝑme. cxlvij.

Ste é canõ cõi⁹ ꝓphẽdẽs oẽm supfluitatẽ egrediẽtẽ a nã siue sit illa supfluitas opilatio in meatu aut sãies aggregata aut ñpletõ aut aliud nã curatõ ei⁹ meliõ é exctio ei⁹ a corpe sicẽ eũo ei⁹ p medicinã solutiuã: aut p vrinã: aut p flebotõiã: aut p aptionẽ: aut p sputũ: aut per vomitũ aut p gargarismũ: aut p sanithi. t. qñ fricãt̃ gigiue cũ cõticib⁹ vl aliis reb⁹: aut per emũctõez: aut p stẽnutatõez. qꝫ si ñ é polisexctio ei⁹ a cõpe: té curatio ei⁹ é pmutatõ ipi⁹ a loco i q̃ é ad locũ aliũ i q̃ fit nocumẽtũ ei⁹ securi⁹ z ꝓpiqoris acceptõnis q̃z nocumẽtũ ei⁹ ĩ ꝑ mẽbro. cxlviij.

Supfluitas é trib⁹móis. vna eaz é supfluitas ledẽs q̃litate sua: si q̃litaz ei⁹ mỹ ẽ egrediẽs a nã sic sanguz qñ calefit. z fac̃ fe. ephimerã: tc̃ itẽtỽ i medicatõe ei⁹ ẽ reducẽ ipz ad ꝓpriõné suã. z ꝑa est supfluitas ledẽs q̃ztitate sua: z q̃litate sil. z ꝑ gen⁹ ẽ egrediẽs a nã sic sãies q̃ gñat z aggregat ĩ gbusdã mẽbrz z ẽ spẽs opilatõis. Intẽtio ĝ ĩ hac é exhẽ eã totã a cõpe. z tertia ẽ supfluitas ledẽs q̃ztitate sua tm̃: si q̃ztitas ei⁹ tm̃ é egrediẽs a nã z q̃litas ei⁹ ẽ puẽiẽs: tc̃ itẽtỽ ẽ i hac exctie ptis ei⁹ seu exctio q̃ztitatis ei⁹ addite tm̃: sicut si hõ comedit cibũ ꝓueniẽtẽ: vez tm̃ multitudo ei⁹ puẽit ad hꝫ qꝫ stomachus nõ põt ꝓtinere ipm: z corẽ ipm: z sicut é repletio fcã iuenis. nã intẽtio iistis duobus ẽ exctio vtriusq̃z ptis. cibi qdem ptis ẽ extractio p vomitũ: z ptis reple

De tribus mõissupfluitatis

Ntẽtio vero sanandorum ꝑm ptẽ qdem aliquam ex ipsa accipitur dispositiõe. plurima vero ex patientib⁹ particulis.

Et inuẽtionis cãz sanatiõis pars ex ipsa egritudine: z plurimum ei⁹ ex membro ẽ in quo est egritudo. cl.

bonis in venis est extractio p flebotomiam. cxlix.

Cognitio cārū sānitatis sūpta ē a nā egritudinis.

CAuse sanatōis sūt res qb⁹ medicat sic cibi ⁊ medicie:⁊ curatio cū manu:⁊ regie. Et ga. docet i hmōe qp cognitō q̄ ē nēcia ex illī cāis ē sūpta a nā egritudis.nā qñ tu cognoscis egritudinē q̄ ē:scis p hāc cognitōez cās sanātes eā:⁊ sic ēgrie nāles.hē ē ḡ capl̄z ꝓmuz cognitōis cāy sanātiū:⁊ post ipm sūt capla maiora eo. qō ē:qz scia ga.i eo est. qz ē min⁹ capl̄z capitulo⁊ medicie ⁊ magz in uātiū sic oñdit in lib. suo de ingenio sanitatz Et pp illō dixit hp qp pscognitiōis istay cāy ē ex ipa egritudie.⁊ plīmū ei⁹ ē ex mēbro infirmo:sz ex mēbro infirmo scit illud qō ē nēciuz ex cāis sanātib⁹ egritudiné multo pluz q̄z sit cognitio cārū ex scia egritudinis.ergo cognitio causarum sanātium ex mēbro infirmo ē maius capitulū ex capitul medicie ⁊ sublimius eiz in curatiōe egritudis. qō ē:qz nā mbri significat illō qō ē nēcium ex medicinis ⁊ curatiōe:⁊ similiter ē dis pō mēbri in ꝓncipatu suo ⁊ vilitate sua ⁊ loco suo ⁊ dispōne ēgrietatis eiuz ad aliud:⁊ an sit ei meatuz ⁊ alia. Jā.n.oñsuz ē in eo qō pterijt qp ex opilatione cognoscit signi ficatio.qō est:qz opz vt apiant meat⁹ i eo in q̄ ē ⁊ eradicet opilatio to ta:h ē ḡ significatio sūpta ex egritudie ipa hz qp fit iuuamētū pisaz in curatiōe ei⁹:⁊ nō ē hec significatō resz vna ⁊ ea dē in oi opilatiōe: sz fit diuersa diuersitate mbra hz diuersitatē mbrorū:cuius exēplum ē:qz pone ē vt i vesica intromittat alchatatir ⁊ secet ⁊ egrediatur ex ea lapis qui est opilatio i ea:⁊ in pupilla pone est vt remoueatur aq̄ que aggregat in ea:⁊ in intestino pone ē vt elysterizet cū eo qō remouet ab eo opilationē:⁊ pone ē i pectore vt det i potu hñti ipz qō alleuiat sputū:⁊ vene pone ē vt euacuet p flebotōiaz aut p medicinā solutiuā aut p medicinā ꝓuocātē vrinā ⁊ opilatio q̄ ē i neruo idiget eo qp subtiliat ipz ⁊ abstergit ⁊ euacuat superfluitatē nerui.⁊ hz h ex⁹ idiget vnūqōq; mēbroy eo qō ē aliō ab eo q̄ idiget aliō.et pp illō hmo eoy q vtuntur igenio:qz sufficit i curatōe egritudiz vnius significatio sūpta ex nā eius:falsus est. .cl.

In curatōe egritudis ñ suffic̄ significatio sumpta ex nā egritudinis

Nā mēbri significat illud qp ē nēciū ex medicijs

QVecūq; vō aspa fcā sunt pter nām ea q̄ hz naturā eis adducēdū ē lenitatē:scōm os q̄dē radētes:hz trachea vō arteriā aut linguaz lēientē p humida siñ mordacitate ⁊ p glutinosa.

ET qōcūq; mēbrū egredit a nā sua p hoc qp exaspat: tē oz vt igenieat i reductione lēitatis sue sup ipz ⁊ illud fit i osse q̄dē cū fricatōe: ⁊ i cānali q̄dē pulmōis ⁊ lingua p būiditatē viscosam cui ñ ē mordicatio. .cij.

QVecūq; vero lēitatē pter näz hñt ad eam q̄ hz naturā ē eis adducēdū aspitatē p pharmacha sufficient ruptica ⁊ p breuē rasuram

ET qōcūq; membroy egredit a nā sua p hoc qp fit leni⁹ qz oz:tē oz vt igenieat in reductiōe asperitatis eius naturalis ⁊ illud q̄dē fit in q̄busdā mēbris cū medicinis q̄ abstergūt absterfiōe forti ⁊ i q̄busdā eoy cū fricatione parua. .cij.

QVecūq; vero emphraxes ⁊ angustatōes egritudines alias sequūt curādū ē p us illas per eas que dicte

In curatōe egritudinis de cura aspitatz diuersoꝝ membroy

Aspa ē egritudo ꝓposita ex malicia ꝓplonis ⁊ ex qz̄titate ⁊ figura

ISta sūt exēpla curatōis aspitatz egrediētis a nā vt eat sup eā i religs mēbris:i osse q̄dē qñ accidit aspitas sic accidit mltotiēz ligue:lenim⁹ eā cū fricatōe cū meseigith.i. cū cozticib⁹ nucū ⁊ aliz. Qñ vo accidit i palpebriz tē lenim⁹ eā p fricatōez cū zuccaro aut spatmeli noiato hyecinciū.qñ vo accit i cānali pulmonis:tē lenim⁹ eā cū coagulo vue.i. cō medulla vuay passay vel cū lacte recēter mulso:⁊ cū decoctōe ficuū ⁊ cū oleo amigdalino. Qñ vo accidit in ligua vl ore sic accidit i qbusdā egritudib⁹ actis vel febrib⁹:tūc lenim⁹ eā cū nucillagie seminis cyconioy ⁊ zuccaro ⁊ neboth.i. candi cū iuleb ⁊ cū aq̄ ordei ⁊ cū aq̄ granati dulcis. ita ḡ appet qp diuersitas curatōis aspitatis mēbroy ē capl̄z magnū i mutatiōe spēi rey qb⁹ medicat. .cli.

INtētio i curatione aspitatis iaz fuit itētio vna ⁊ ē lenificatio.⁊ diuersificat hm diuersitatē mēbroy.Et silr̄ē itētio in curatiōe lenificationiz vna ⁊ ē exaspatio:verū tñ diuersificant hm diuersitates mēbroy. q̄dā.n.mēbra qñ leniūt idigēt i reditiōe sue aspitatis nāliz medicinis q̄ abstergūt absterfiōe forti vt ablusat humiditaz viscosa q̄ leniuit mēbrū aut sordicies aggregata i supficie membri sicut exasperat matrix lenificata cū lana i q̄ponit hūiditas cum baurach.⁊ qñqz idigēt medicis abstergētibuz cū vtute vt mordicent ea ⁊ faciāt in eis eueni re aspiratē sic fit qñ miscen⁹ cuz hydromelle piper tritum.⁊ sic facimuz in dādo secaniabi fortis acetositatiz ⁊ qñ qz accidit i vlcerib⁹ vt detegant q̄dē ossa ⁊ fiant leniora q̄z oz:fricam⁹ ḡ ea cū panno lineo:aut exasperam⁹ ea cū re alia vt suspendatur cū eis caro q̄ nascitur in eis. .clij.

SIgnificat ḡ gal.in hoc sermone qp medicatio diuersificatur:⁊ qñqz accidit egritudo ab egritudine alia:⁊ sanatur scōa sanatiōe pme. .cliij.

ISte tractat⁹ ē pm⁹ liber de morbis ⁊ accidētibus ⁊ apa ē egritudo cōposita ex malicia cōplexiōis ⁊ ex qz̄titate ⁊ figura . ⁊ qñqz fit ab eo egritudo noiata opilatō qñ apa fit i q̄busdā pcauitatib⁹ meatuū

ꝛ silr verruce.ꝛ qñqꝫ fit ab eis strictura qñ apa ē ad la-
ꝯ mēbri i q̄ ē meat⁹ ꝛ coartat ipꝫ dōec ꝓstrigit ei⁹ mea
t⁹:ꝛ siccitas supflua ē ex egritudinib⁹ malicie ꝓplonis
ꝛ accidit ex ea opilatio aut ꝓstrictio qñ i mbro accidit
ꝫ egritudo i q̄ est meatus:tūc ꝯhibit ipꝫ aut exiccat hūi-
ditatē currētez in meatib⁹ eius ꝛ stat ꝛ nō currit: ꝛ figu
re male sunt ꝛ accidit ab eis opilatio aut ꝓstrictio qñ
mutaꝫ figura mēbri do
nec inuoluatur aut tor
queatur. cliiij

Hec ē ꝓclusio to-
ti⁹ ei⁹ qō expo
suit in hoc ꝙ si-
gnificatio sūpta ex nā egritudinis ē debilis ꝛ despecta p cōparatio
nē significatiōis sūpte ex nā mēbri: ꝛ residuū eius ē itellectū qō ipse numerauit in illo. mā
festum est igiꝫ p illud qō dixit qꝛ oꝛ vt ponaꝫ speciem in oi egritudi
ne cōposita ex spēbus diuersis.nā si egritudo ē composita:aut fit ab
egritudine alia ꝛ ē cuꝫ ea illa egritudo timo-
rosa donec cogaris p
mittere partez curatō
nis ꝛ postponere ptez
eius tūc est medicatio
pluris cōpositiōis. Et
melioꝛ medicoꝝ ē cu-
ius estimatio artificia-
lis i hē ꝑpiqoꝛ verita
ti:ꝛ nō ꝑparaꝫ illud ni
si cū multitudie studij
in opatiōe hui⁹ artiꝫ ꝛ
bonitate scie ꝓcedentꝫ
per igeniū sanitatis.i.
megathegni: ꝛ reliq̄ q̄
sunt necia i arte medi
cine.ꝛ pp illud opꝫ vt
medicus sit rememo-
rās formatiōis hōe ve
locis solertie sāi itelle
ctⁱ hōe visionis. .clv.

Exposuit gal. in
hoc ꝑmōe q̄lita
tez generatiōis
apatis. s.qualiter ge-
neraꝫ apa i corpe.do-
cet.g̈ p illō spēm signi-
ficatōis sūpte ex apate
ꝑm gñationez suā: de
inde oñdit q̄liter fiat h
significatio diuersa p
diuersitatem membro
rum: fit g̈ totū qō ipse
dixit in hac dictōe exñs
exēplū ō q̄ ipse estimat
q̄ sufficit ei in significa
tione super illd quod
necessarium est in medicatione:iste ergo sermo est prin
cipiū ptiū exēpli:ꝛ apostēa qdē generaꝫ i mbro ꝑz hūc
modū qñ accidit malicia ꝓplonis i qbusdā mbris: aut
ipellit ad ea supfluitas ex mbro fortiore eis:ꝛ qñ ñ ꝑt
h mēbꝝ expellere eā a seipo stat supfluitaꝫ i eo ꝛ fit ex il
la apa i mēbro i vna gñatiōis ei⁹ q̄ ē i mēbro vt attra-
haꝫ ad mēbꝝ sanguis .si g̈ nō ē i sanguie ex hūoꝛib⁹ alī
qs vincēs magis apa gñaꝫ sanguineū: ꝛ ē qō noiatur
phlegmon:ꝛ si magis ē vincēs cholera rubea sup san-
guinē:gñaꝫ ex ea apa
qō noiaꝫ herisipilla.et
si ē magis vincēs hūoꝛ
melācolic⁹ generaꝫ ex
eo apa durū.ꝛ si ē ma
gis vicēs flegma ge-
neraꝫ ex eo apa molle.
ꝛ si ē vicēs ex eo cole-
ra nigra adusta vehe-
mēt aduston̄is:ēt gene-
reꝫ ex ea cācer.ꝛ si ē san
guis grossuꝫ flegmati
cus inflāmat⁹ vehemē
tis adustōis gñaꝫ ex eo
apostema qō noiaꝫ cā
bo ꝛ carbūculus:ꝛ ē il
lud qō appellaꝫ ātrax
ostiracū aut testeū ꝛ ꝑm
hoc exēplū diuersificā
tur nāe apostematuꝫ ꝛ
pustulaꝝ q̄ i cute appa
rent.ē ēt dispō hec.dei
de si qñ sanguiꝫ trahit
ad mēbrū iplenꝫ ex eo
vene magne ꝛ vene p-
ue dōec pueniaꝫ ad mi
noꝛes puas venas q̄
sunt i eo tūc qñ vene
fiūt plene vt videꝫ re-
sudat ex poꝛis eaꝝ ad
illō qō ē i circuitu eaꝝ
ex locis vacuis qō iplet
ēt illa loca vacua q̄ sūt
iter ptes mēbri.tūc fit
ex aggregatōe illi⁹ apa
si g̈ accidat vt phibeaꝫ
ei⁹ expiratio accidit in-
de vna duaꝝ rerū aut
vt infrigideꝫ aut vt pu
trefiat ꝛ igniaꝫ:g̈ aggre
gat sanie.ꝛ curatōis ei⁹
sunt due vie.vna eaꝝ ē
gñatiōis phibitio:ꝛ il-
lud fit ante ꝙplemētū
ei⁹ generatōis:ꝛ altera
ē digō ei⁹ p⁹ ꝙplemē
tū generatōis.ꝛ gal. q̄
dē memoraꝫ i ꝑmis vie
q̄ ꝑparaꝫ phibitio gña
tiōis ei⁹ dōec ñ aggre-
geꝫ sanies:ꝛ ñ accidat
ab eo apa aliō sicut fe
bris sequēs collectōez
sanguinis i apate magno ꝛ
dicit. .clvj.

Iaz dixit i eo qō
ptersit ꝙ canon
in medicatione repletionis supflue est euacuatio eēlis
ꝛ nos ostēdim⁹ cāz hm ōi ꝑmōis:pp illd g̈ dixit in h̄ ser

clv

Sufficiet āt manifeste vt i vno exē-
plo faciamus ōro
nē.amplius.n.de his oib⁹ i terapenticis dicit litteris Subiaceat igiꝫ in exēplo alicui influere pti multitu-
dinē sāguis vt distendant
que ꝑm ptez sunt vasa non magna solū sed ēt pua pri-
us effugiēti visionē.Et ple
nitudine vero nūc apparē
tia quēadmodū in oculis videt manifestū aliq̄ pp albedinē tunice oculoꝝ
cōueniens vero ē alia vasa
minoꝛa his q̄ ocā sunt vasis
distēdi repleta nōdū vero ea apparere pp puitatē:ꝛ piculū ē effundi aliqd ma
gnum resudās ex vasis in
eas q̄ i medio sunt regio-
nes vacuas aut effusuz iaz
eē aliq̄d paruum.
Et suffic̄ nunc no-
bis vt narrem⁹ rē
vnā quā ponam⁹ exēplum quo significeꝫ id qō ē ꝑter illō:ꝛ loq̈mur i toto illo ser
mone latioꝛe i hoc libꝛo de igenio sanitatis.pone g̈ q̄ ꝙ trahaꝫ ad aliqō mēbroꝝ sanguis mlt⁹ donec tēdāt vene q̄ sūt i eo:ꝛ accidit ex eo tēsio i vēis magnis ꝛ in vēis puis q̄ erāt pri⁹ occul
te a sensu.deiñ fit ꝙ appa-
rēt pp repletionē eaꝝ. sic videm⁹ illas vēas apparē i oculꝰ mltoties quas tege
bat albedo:ꝛ forꝛasse etiaz vene alie strictioꝛes ill' ve-
nis tēdunt cā repletionis eaꝝ:ꝛ ñ apparēt pp con-
strictionē eaꝝ:ꝛ q̄ñ illud ē forꝛasse resudat ex venis aliquid ꝛ effundit ad loca vacua q̄ sunt iter ptes mē-
broꝝum: ꝛ fit quod currit ad ea res parua ꝛ euacua-
tur. .clvj.

Huiusmodi vero
passionis curatio
hēbit qdē ꝙsideratione p
eūonē: aut vero dicamus manifesti⁹ ex pte eūonem. qñ passio erat in eo ꝙ re-
pleta eēt ps immoderate.

Dico g⁹ ꝙ h⁹ egri-
tudinis curatiōis
itētio ñ ē nisi eua-
cuatio:ꝛ melius ꝛ manife-
stius ē vt dicā euacuationē partis ei⁹ q̄ est in mēbro:
q̄ñ hec egritudo non acci
dit nisi ꝑpea q̄ñ membrū est repletum repletione su
perflua. clvij.

Necessarium āt est
aut per recurrens
euacuari supfluuz aut per ipsaz patiētē ptez. rursus igr̄ recurret aut per
pulsum: aut per tractum: aut per transmissum aut ꝑz aliquod horum: aut scōm omnia.

Euacuatio illi⁹ su
pfluitatis sangui-
nis fit necessario: aut ita vt redeat retro aut ita vt currat ex mēbro in q̄ est egritudo:ꝛ reditio eius retro fit aut ita vt impella
tur: aut ita vt attrahatur: aut ita vt currat per duas res ex istis q̄s narrauimus

De cu-
ratione
apatis.

Nō quō gñatur apa.

mõe eũone ptz ei⁹ qõ est collectum in mẽbro .clvij.

Eũo ei⁹ q̃ collectũ ẽ ex sãguine ĩmẽbro duobus mõis fit.

DEclarauit ga. p hũc ꝓmonẽ q̃ eũo ptz ei⁹ qõ collectũ ẽ ex sãguie i mẽbro firmato fit p duas res. q̃r vna ẽ vt reducaĩ donec redeat ad illõ qõ ẽ post ipm: z altera ẽ vt euacuet ex mẽbro ipso sic̃ sunt si pfores mẽbrũ apostemosuz ipz: deinde dicit reditionẽ sanguinis ad illõ qõ ẽ ꝓ ipz: z dic̃ q̃ redit ita vt ipellaĩ ad posteriora: aut ita vt attrahaĩ: aut ita vt currat paulati: aut p duas ex istis trib⁹: aut p reseas oẽs: z mãifestũ ẽ q̃ impulsio fit p cõfortationẽ mẽbri cũ medicinis apõcrusticis: z q̃ attractio fit aut per ventosas: aut per medicinas attractiuas: aut p flebotomiam ex latere diuerso. clvilj

DOstq̃z dixit vnã duaz rez qbus euacuaĩ illõ qõ collectũ ẽ i mẽbro z ẽ sd p qõ redit sãguis retro vel ad posteriora sua: dic̃ ẽt in h̃ ꝓmone: illud p qõ euacuaĩ sã. ex ipso loco leso: z dic̃ q̃ illud fit duab⁹ reb⁹ q̃rũ vna ẽ apparẽs manifesta sic̃ carraxatio z apertio z flebotomia: z altera ẽ occulta i sensibilis: sicut operatio medicinaz q̃ subtiliãt san. donec fiat vapor q resoluit ex poris mẽbri. iã. n. docuit q̃ fit nã apostematis z accepit ex ea significationẽ sup. hoc q̃ opz vt euacuet illud quod collectũ ẽ in mẽbro p duas res tm̃. vna eaz ẽ vt sã. redeat ad posteriora sui: z altera ẽ ita vt euacuet ex ipso mẽbro: z p illud declarat post h̃ q̃ liter diuersificatur hec significatio ꝑz medicationẽ propter repletionẽ z dicit. clix.

DOcet ih̃ ꝓmonẽ gal. q̃r diuersificet mod⁹ significationis ꝑz significationẽ. Et ex illo est: qz tardaĩ curatio egritudinis donec ꝯpleaĩ curatio eius qõ ẽ ante ipsam: z oñdit illud p viã resolutionis p ꝯuersionẽ: quod ẽ: qz ponit apa in corpe exemplũ: deinde dicit. Si tu curas apa ipm attrahes sup ifirmũ maliciã magnã. nã si tu conaris vt euacues mẽbrũ eũone sensibili sicut si pfores ipm z ex ipso euacues superfluitatẽ seqtur opationẽ tuã hãc dolor vehemens per hoc q̃ tu frãgis ptẽ mẽbri: z dolor attrahit ad ipsuz ex corpe mãm quod ẽ plus q̃z illud quod eũasti ex eo per perforationẽ: z si tu conaris vt euacues ex ipso eũone occulta a sensu. z ponas sup ipz medicias calefaciẽtes vt fiat illõ qõ ẽ i eo vapor q resoluit ex poris trahũt ad eũ ille medicie caliditate sua ex corpe mãz q̃ erat plus q̃z illõ sit qõ euacuaĩ. iã g̃ ẽ mõstratũ ph̃ q̃ nõ opz vt cu ret apa corpe repleto cũ eo qõ euacuat mãz ex ipo mẽbro. z ipe oñdit q̃ ñ opz vt reducaĩ ad posteriora z dic̃: q̃ si coneris ẽt vt reducas illõ qõ currit z collectũ est i mẽbro dõec redeat ad posteriora sui ñ recipiet illõ cõp⁹ pp repletõnẽ suã post q̃z g̃ docuit q̃ eũo ei⁹ qõ collectũ ẽ i mẽbro ñ ẽ necia corpe repleto: dixit ꝑz semitã ꝯclusionis: pp g̃ istas duas res. s. q̃n iã õst. i unt due res qb⁹ eũaĩ sanguis ex mẽbro. q̃rũ vna ẽ reductio san. ad posteriora sui: z altera ẽ eũo ei⁹ ex ipo mẽbro dixit: opz vt euacues totũ corp⁹ i ꝑmis. s. ppea añ oẽz ré: z euacua totũ corp⁹ dõec ei⁹ repletio remoueaĩ: aut p flebotomiã si poſe ẽ illõ i eo: aut p vẽtosas sup cauillas: aut p medicinã soluẽtẽ hũorẽ nocẽtẽ: aut p frictionẽ z exercitiũ ꝑz q̃ exigit illi⁹ dispõ. post q̃z g̃ cessauit a declaratiõe ei⁹ dixit ẽt: z opz post eũonez corpis toti⁹ vt attrahaĩ illõ qõ currit ad mẽbr̃ ad loca alia ꝺrta mẽbro nã p illõ ꝓhibebis cursuz ad mẽbr̃ q̃n sãguis fit currẽs ad mẽbrũ diuersuz: cui⁹ ẽ exẽplũ: si apa ẽ i manu dextra attrahaĩ sanguis ad manũ sinistrã z eꝺrio: z si ẽ in pede dextro: trahe san. ad pedẽ sinistrũ: z ecõuerso: z si ẽ sursum: trahe san. ei⁹ iferi⁹ ex latere qõ ẽ i directo ipsi⁹: z si ẽ añ trahe san. retro z ecõuerso i alijs oib⁹ sic̃r: nã postq̃z euacuas corp⁹ totũ q̃n facis attractõez diuersã: resoluitur mã z ꝓhibeĩ attractio z effusio ad mẽbrũ ipsum. inqt g̃. cũ g̃ cessaueris ab h̃ toto: redibis tũc ad mẽbrũ ipm z incipe ita vt coneris reductionẽ san. donec redeat ad posteriora sui. cũ g̃ cessaueris ad h̃: conare post illud vt resoluas illud qd̃ remãet i eo de sanguie. Inquit z illud qd̃ facies existis duob⁹. s. reductõe san. retro z resolutiõe ei⁹ qd̃ remãsit ex eo: obediet tibi cũ facilitate: q̃n meat⁹ facti sũt latioreꝫ: z corp⁹ recipit illud z ñ remãet mã quã attrahas ad ipz. ꝑsidera g̃ q̃r accipis curationẽ apostematis ipi⁹ pp repletõez corpis donec ꝑcedãt eã due spes curatõis: q̃rũ vna ẽ eũo corpis

Nõ de cura apatis.

quanto per maiora. clx.

GErũtñ q̃n totum corpus repletum est: tunc nõ opz vt euacues superfluitatẽ ex mẽbro in quo ẽ egritudo: qõ est: qz si tu coneris vt perfores ipsuz. dõec egrediantur superfluitates ex ipso: et euacues ipsuz eũone manifesta sensibili: accidet i ipso per illud dolor z attrahet cã illi⁹ doloris ad ipm mã plus. et si tu coneris resoluere illam superfluitatem cũ medicinis calefaciẽtib⁹ attrahet ad ipm p caliditatem ipaz medicinaz ꝑs q̃z sit illõ qõ resoluit ex eo. Et si coneris ẽt vt cogas illã ré q̃ currit ad mẽbrum vt redeat: non recipiet illõ corpus propter repletiõez suam. Propter istas ergo duas res simul opz vt euacuetur corpus totum: deinde attrahit illud quod ex eo currit ad mẽbruz ad loca cõtraria ei. Cũz ergo feceris illud: tunc conare in primis vt impellas ex illo membro superfluitatẽ retentã i eo. deiñ conare post illud eã resoluẽ. nã eũo eius tunc obediet tibi cũ facilitate: q̃n est tũc cũ meatibus latioribus.

Nõ q̃ ñ opz curari apa cũ eo q̃ euacuat mãm apatis corpore plectorio.

p⁹ eũo nẽ toti⁹ corpis docet diuertere mãz cur rẽtẽ ad locũ ꝺrium.

totius:7 altera ē reso-
lutio materie cū attra
ctiōe diuersa. Et gal. q
dē determinauit post
qz ipe docuit illō p qō
fit illō p quod fit eūo
sang. ex membro ipso
7 dicit.

Nō qlr
ꝑcutia
tur mā
i mēbro
colecta
ad po-
steriora
sui.

.clx.

OCuit ga. i hoc
ꝓmō e qliter re-
percutiſ illō qō
ē in mēbro collectū vel
colligiſ donec redeat
ad posteriora sui 7 di-
xit: qm̄ ps eius redit p
attractionē diuersam
qm̄ attractio diuersa
trahit illū san. i venas
ad posteriora ei⁹. 7 ite
rū qn̄ cōfortas mēbrū
7 qō in eo est ex venis
cū medicinis q̄ infrigi
dant 7 stipticitatem fa
ciūt ipellis illō qō col
lectū est i eis ex reple-
tiōe ad posteriora sui:
7 redit illud cū facili-
tate: qm̄ ex eo qō ē po
steri⁹ eis ex venis eua-
cuata ē iā repletio. pp
illud ꝯ recipit illud qō
redit ad ipm: tūc si re-
dit ad corpus totū qō
currit ex eo ad illō mē-
brum tunc erit bene. 7
si n̄ redit ad totū illud
idiget illud qō remāet
ex eo vt euacuetur ex
ipso mēbro. 7 ipse hāc
dispositionē expōit se-
cūdā 7 dicit.

.clxj.

De cāis
remanē
tie san-
guinis i
mēbro
post re-
ditionē
ad po-
steriora

OEclarat gal. i hꝰ
ꝓmōe causas in
remanentia ei⁹
qō remāet in membro
ex san. post reditionez
eius qō redit ex eo ad
posteriora sui. deinde
docet medicationē ei⁹
7 dicit si est san. qui re
manet intra venas q̄
sunt i mēbro: tūc illud
ē qm̄ per viscositatem
aut grossitudinem eius
figiť i venis minutis 7 i-
nisciť in ipsis: 7 fit dif
ficilis ei⁹ resolutio. et
si nō est intra venas: tūc
causa remanentie eius
i mbro ē: qz egreditur
a venis secūdū semitā
resudationis: 7 puenit
i vacuis locis mēbro-
rū siliuz ptiū q̄ sunt in
circuitu venarū. s. i car
ne. postqz g̃ docuit cau

.clxj.

REpellem⁹ autē a
patiēti pte si infri
gidem⁹ 7 stiptica
appōam⁹ sz euacuata ipsa
vasa qō repellit ad se ipsa
attrabēt. oñsuz. n. ē. 7 hoc
p physicaz virtutū oīoné
7 transmittēt vasa ꝑforata
stipticis pharmacijs. si
igiť oē ita recurret rursus
bñ se hēbit pars.

EXpulsio tua qua
illō expelles a mē
bro qō currit ad
ipm fit p hoc qp ꝑstrigis 7
ifrigidas ipz 7 ad vēas ēt
q̄ euacuanť attrahitur illa
res q̄ euacuas a mēbro ifir
mo. 7 iam oñdimus illō in
libro de vtutib⁹ nālibus: 7
qn̄ tu euacuas vēas q̄ sūt i
mēbro ifirmo cū medicinis
stipticis: ꝙuertis illam sup
fluitatē a mēbro ifirmo ad
illud qō ē post ipm 7 quan
do tu facis illud: tc̄ si redit
ad corp⁹ totū qō currit ex
eo ad illud mēbrū ifirmū:
tūc bñ est.

.clxj.

RElicto vero aliq̄
superfluo i parte
oz qdē significari
hoc cōglutinosum eē aut
spissuz: 7 pp hoc cōpactuz
eē idissolubiliť. ꝑt igr̄ 7 nō
rale exns i eas q̄ in medio
sunt regiones effundi: tūc
igiť iā est tēpus venire ad
euacuandum illud per par
tē patiētē supponētes su-
pra iacētib⁹ ptib⁹ apocru-
sticas ifluentiuz virtutes.

ET si colligať i mē
bro aliq̄d ex ea: tc̄
oz vt scias qp illa
res q̄ colligiť i ipso ē visco
sa aut grossa: 7 pp illud fi-
giť 7 iuiscať 7 remanet ēt
i mēbro: 7 fit difficilis eius
resolutio 7 pone est vt non
sit ita: 7 ē cā in fixione eius
7 ꝑmanentia ipsi⁹ in mem
bro qō currit ex venis. 7 fit
inter membra similiū ptiū
7 est hora illa in qua neces
se est tibi vt euacues illud
ex ipso membro quādo tu
ponis super ipsum. qō est
supra illud mēbruz medici
nas q̄ expellūt illud quod
currit ad ipsuz.

clxij

EVacuatio vo fit
maxie si scōm me-
dias regiones signi
ficeť cōtineri aliqd p cara
xatiōes simul 7 p pharma
ca diaphoretica.

EVacuatio fit p p
foratione 7 p me-
dicinas resoluti-
uas ꝑcipue si estimas qp in
locis q̄ sunt inter mēbra si-
miliū partiuz sit aliq̄d cō-
tentum.

.clxiij.

SEd qm̄ diaforeti
ca oia calidis sūt
virtutib⁹: eius vo
craseos est opus mordere
qn̄ imoderatius fuerūt ca
lida: obseruādū igiť in eis
ne oia sint nimis calida 7
maxime si in supficie cor-
poris fuerit mēbrū qō pa-
tiť volebit. n. nō parū si si-
mul patiť 7 mordetur. Et
ois dolor prouocat reuma
mediocriť igiť calido anō
dino in his vtēdū ē: 7 ma-
gis si humidū sit.

ET medicinaz re-
soluētiū oiuz com
plexio calida ē: 7
ex opatiōe h⁹ cōplexionis
ē mordicatio qn̄ est super
flue caliditatis: opz igiť vt
caueas i his locis vsuz me
dicinarum q̄b⁹ ē caliditas
fortis ꝑcipue si membrū in
firmum ē ꝑcedēs apparēs
nam si tu administras si-
istis ex medicinis vōec ag
greges sup ipm cū egritu-
dine ipsi⁹ mordicationem
sam i remanētia ei⁹ qd
remanet ex san. in mē-
bro dixit: tūc necesse ē
tibi apud hoc vt eua-
cues illd ex illo mēbro
7 nō coneris illd facē
redire ad posteriora
sui. 7 qn̄ vis euacuare il
lud ex ipso mbro. tunc
pone i ꝑmis sup illud
qd ē supra mēbz leſuz
ex mēbris illud qd ex
pellat illd qd currit ex
eo ad mēbz. nā si n̄ fa-
cis h n̄ sis secur⁹ ét qn
trahať ad mbz san. alius
p h qp euacuas illd
quod ē i eoipo: 7 signi
ficat p mēbra q̄ sūt sup
mēbra ex qb⁹ venit nu
trimētum ad mēbruz.

clxij

VUlt qp eūo ipsi⁹
membri fit per
ꝑforatiōez 7 me
dicias resolutiuas: 7 di
stiguit iter vtraqz 7 di-
cit: qp medicie resoluti
ue sūt magis iuuatiue
qz ꝑforatio qm̄ resu-
dat ex san. aliqd 7 pue-
nit i locis vacuis q̄ sūt
iter mēbra ꝓsilia. 7 oñ-
dit qp ꝑforatio admini-
strať qn̄ n̄ ꝓfert opatio
medicia ꝙ resoluētiū. 7
qn̄ ꝙgregat apa saniez
7 qn̄ estimat medic⁹ qp
si remāserit sanies pu-
trefiet mbrū vel ociť p
peret ꝯ cū ꝑforatōe añ
qz accidat sup mēbruz
nocumētū aliqō maiꝰ:
7 itrat sb ꝑforatiōe sca
rificatio mēbri ipi⁹ aut
appositio vētosaz sup
ipz aut flebotomia ve
ne in ipso.

clxiij.

ISte ꝓmo est in-
tellectus. docet
enim in eo qp me
dicine resolutiue sūt ca
lide: 7 qz oz vt sit cale-
factio eaz q̄ calefaciut
mēbz calefactio eq̄lis
7 qz oz vt sit cū caliditate eoz eq̄lis hūidi-
tas. s. hūectanz ēt: 7 ca
liditas qdē eq̄l 7 hūi-
ditas eq̄lis sunt inter
quas 7 caliditātez mē
bri 7 humiditatez eiuz
est assimilatio: 7 sūt ma
gis addite parum qz i
quantitate partis gra
dus primi.

clxiiij.

Nō qm̄ ꝑforatō mbri oꝛ esse ad-
ministrāda.

Nō hic de ꝓpone medi cinaz re solutiua rum.

Medicie calefaciétes intrinseca sunt calidiores medicis calefaciétibus extrinseca.

ISte est modus alius significatiónis quē sūpsit ex loco mébri. nā si est apparēs ꝓcedēs: medicie q̄ calefaciūt ⁊ humectāt cū eq̄litate sunt sufficiétes ei ⁊ si ē itrinsecū vl̄ lōgiquū: idiget vt addant i caliditate medicine humiditate eiꝰ ꝓ q̄ꝫtitatē q̄ ḡriet ei virtꝰ eiꝰ: ⁊ iá diminuta est vsquequo ꝓseqūt eq̄litatē. ⁊ ꝓmo eiꝰ i hac significatiõe itellectꝰ est qñ mltū itédit significatio i eo. clxv.

SIlicet in curatione apostematis. clxvi.

VIlt q̄ modus curationis ⁊ medicatiõis sit diuersus etiā ꝑm diuersitatē mébroꝝ i raritate ⁊ lenitate spissitudie et durície ⁊ fluxibilitate ⁊ subtilitate. clxvij.

MOdus ꝑmus ē vt sint membra rara fluxa leuia nā qõ i istis ē euacuat velociter: sufficit ḡ eis ex medicinis resolutiuis ꝺbiles ex istis medicinis. Et modus scꝺus ē vt sint mbra spissa viscosa dura. difficile est .n. vt qõ i istis ē euacuet: q̄ propter idigent ex medicinis resolutiuis q̄ sunt fortiores ⁊ subtiliores: ⁊ qñ plus sunt lōgiora i pfundõ idigēt eo qõ ē vehemētioris ꝟtutis ⁊ pluris subtilitatis. Jā ḡ diuersus est ⁊ iste modus curationis ꝑm diuersitatē ꝺispositiõis membroꝝ. clxviij.

Nõ q̄ qꝫto mébra sūt magis spissa dura ⁊ i pfundo tāto fortiorib⁹ idigent medicis

INtelligit̄ q̄ non sufficit in significatiõe ꝑm modū curatiõis totū illud qõ ꝓmisimꝰ donec fiat ei cõpar etiā significatio sūpta ex forma mébri ⁊ cõltate eiꝰ ad aliõ Et galienus qdē põit huic capitulo exēplū quo exponit illud: ⁊ pscrutat̄ exq̄site ꝑmonē in eo. clxix.

accidit i eo ex dolore res si parua: ⁊ ois dolor stimulat ⁊ attrahit māz. gꝰ medicina cū q̄ ē calitas eq̄lis ē q̄ nō fac̄ i hmōi mébris dolorē: ⁊ ꝓcipue si est cū illa humiditas. clxiiij

ET ñ sufficiēs est diaforetis facere i supficie si nō vehemens sit diaforeticū pharmacū. si vo ea q̄ in supficie sunt sine passione oīno existāt: i pfundo vero sit parsl euacuatõe idigēs: itēdere ⁊ augere oportet diaforetici pharmaci vtutē ⁊ caliditatē euanescet. n. deficiens prius q̄ꝫ ad pfūdū veniat: nz ñ ledet aliq̄d ea q̄ in supficie sunt q̄ attiget: q̄ñ non passa sunt. itaq̄ꝫ ⁊ nūc i idipꝫ vtraq̄ꝫ accidūt ad calidoꝝ simul ⁊ acrioꝝ vsū medicaminū ⁊ q̄ in supficie ꝓsistētia sūt ⁊ q̄ in pfundo idigētia. hāc igitur expositiõe partis accipiamus ostensionē.

ET sufficit nob⁹ medicina resolutiua q̄ꝫuis nō sit fortis i resolutiõe mébroꝝ ꝓcedentium positoꝝ i eo qõ appet de corpe: q̄ si mébra extrinseca egritudinē ñ hñt. ⁊ mébrū qõ idiget euacuatõe ē i pfundo submersum tē oz vt ꝓfortet medicīa resolutiua ⁊ addat̄ in caliditate eiꝰ: q̄ñ nō fit securitas qn debilitet ⁊ destruat̄ virtꝰ eiꝰ anteq̄ꝫ ꝓsequat̄ ⁊ pueniat ad pfūdū corpis: nz timet̄ super loca exteriora q̄bꝰ occurrit ex ea nocumētū q̄ñ nō hñt egritudinē. Jā ḡ ꝓueniēs res ē ex duob⁹ modis sil̄ i administratiõe medicinaꝝ q̄ sunt calidiores ⁊ acriores ꝓptereā q̄ mébra apparentia tolerāt eas ⁊ mébra iteriora idigēt eis ⁊ hāc significatiónē sūpsimꝰ ex loco mébri. clxv

DE hic vero itēdamus si ꝺeest aliquid ad curationem.

TOz vt ꝓsideremꝰ an remāserit aliquid ex eo qõ neciū ē in curatione. clxvj

JDeō aūt ꝺeesse non paꝫ ipōꝫ. n. mébrorū q̄ patiunt̄ in q̄bꝰ est supfluitas reumatis: q̄dam rara ⁊ laxa ⁊ mollia scōm naturam sunt: quedā vero spissa ⁊ stricta ⁊ dura.

ET videt̄ mihi q̄ remanent res: nō pauce quod ē: q⁹ ex mébris infirmis i q̄bꝰ est superfluitas q̄ ad ea currit: alia sunt q̄ sunt rara in nā sua laxa mollia: ⁊ alia que sunt viscosa spissa dura. clxvij.

PRiora igit̄ facile euacuant̄: altera vero acriorib⁹ idigēt euacuatorijs ⁊ medicaminib⁹ euacuātibꝰ ea: ⁊ eis q̄ sunt leptomera. si vero ⁊ ꝑm multā posita sunt ꝓfunditatē: amplius aūt ⁊ magis indigēt his. hec igit̄ rursus ꝺiuisio altera est a substantia patiētis partis.

QUodcūq̄ꝫ ergo ex mébris ē ꝑz modū primū euacuat̄ velociter: ⁊ qõ est scōm modū ꝑm indiget vt euacuet̄ medicinis q̄ sunt acutiores illis. ⁊ idiget vt sint ille medicine subtiliores. q⁹ si cum illo sint ille ptes submerse valde posite in ꝓfundo: tūc sūt magis indigētes illo mltū. Cōserua gꝰ hūc modū significatōis ꝑz curationē sūptā ex sba mébri infirmi. clxviij.

ALia vero a plasmatione ⁊ positione.

ET sumit̄ significatio alia secundum curationem ex forma membri ⁊ communitate eius ad aliud. clxviiij.

APponat̄. n. si ita accidat in epate prēdictā ee ꝺispōnē in angustis finibꝰ vasoꝝ ꝓstrictis humoribus aut conglutinosis aut spissis aut multis. igit̄ prōptum est vti cibis ⁊ potib⁹ extenuantib⁹: spissitudinē q̄dē primum et glutinositatē tenuē efficere: scꝺo vero nō ꝓ inuisibiles vias ⁊ angustas solū vt in alijs ptibus: ꝑz ꝓ pozos ⁊ ꝓ vias amplas euacuare: amplissime vero sunt scōm epar vene quēadmodū ⁊ plurime. finiunt̄ vero he quidē in gibbis ad chilum: he vero infimis ad pilaz. itaq̄ꝫ iā tibi facillimū i q̄buscūq̄ꝫ fuerint cōstrictiones euacuare ꝓmpte eas trahenti q̄dē in ventrē ꝓ trahētia medicamina quicūq̄ꝫ humoꝝ constricti erāt ꝑm eas que in simis sunt venarum: ad vrinas vero conuertēti ꝓ chiliz venam q̄cūq̄ꝫ ꝑm eas q̄ in ea sunt venas.

DOne gꝰ q⁹ egritudo quam ꝺixim⁹ paulo añ acciderit in epate: ⁊ q⁹ iá iā iuiscant̄ i extremitatibus strictis venarū q̄ sunt i eo būidita

QUando accidit apa in epate ppera mus z eũam⁹ corpus totũ.z si é vincés san.tunc p flebotomiá:z si é humor co. tč p illud qđ educit col.z si é hu. melácholicus tč p illud qđ educit melácholiam z ſm ħ exéplũ i reliqs:z accidit p⁹ illđ attractio diuersa. deide cõsidera:nã si iuiscate sũt in extremitatib⁹ venaꝝ ei⁹ stricta ꝝ hũiditates viscose aut grosse aut multe: administram⁹ cibos z pot⁹ ꝙueniẽtes.s. subtiliãtes vt subtiliet ꝑ eos grossitudo z viscositas i ꝑmis.deiñ eũamus p⁹ illđ qđ collectũ é i epate.si ḡ é illđ i gibbositate epatis conamur eũare illud p vrinas: z si é in ꝙcauitate epatis conamur eũare illud p medicias attractiuas:z similiter facim⁹ in emplastris q̄ ponim⁹ sup ipm z si tu fueris rememorãs totuz qđ ꝓteriit:tũc itelliges ex teipo sermonẽ ga.ipse .n.é itellect⁹ nõ idigẽs expõne z non dixit cibos z potus subtiliantes in attractione eius quod iuiscatum é i epate nisi ꝓpterea q̄ medicatio cibi z pot⁹ est melior medicatione q̄ est cum medicinis.z determinabo determinatõne ampliori hac illud p illđ qđ seqt ex ſmone i capło epatis.z meliores cibi subtiliantes epar sũt cappares cõditi cuz aceto:et aqua sit e ordei:z meliores pot⁹ subtiliãtes sũt secanias tes viscose z grosse z mlte.dico g° qz qñ illđ é subtile:facile é vt admistrẽt cibi z pot⁹ subtiliãtes z subtilianꝫ i ꝑmis cum eis grossitudo z viscositas dei de euacuet res nocitiua ñ p vias strictas q̄ ñ videnꝫ tm̃.sicut amplas.qđ é: qz vene q̄ sũt in epate sũt ex latioribꝫ vẽis:z sꝫ plis numeri eaꝝ:z q̄ sũt ex illis venis i gibbositate epatꝫ ꝓueniũt ad venã magnã q̄ noiat ꝓ funda:z q̄ sũt ex illꝫ vẽis i lateꝛ epatꝫ ꝙcauo ꝓueniũt ad venã q̄ noiat porta:z ꝑ illđ facile fit qñ accidit i vẽis epatꝫ i quo cũqz duoꝝ lateꝝ fuerit viscositas:vt eũet supfluitas faciens illđ cũ q̄libz re pua z adiutorio ei⁹ puo:cũ g° hũiditas iuiscata é i vẽis q̄ sꝫ i latere epatꝫ ꝙcauo attrahas eã advẽtrẽ cũ medicis attractiuis z qñ iuiscata é i vẽis q̄ sũt i gibbositate epatis euacua ipsam p vrinã ex vena ꝓfunda. clxx.

ALtera vo ꝙsideratio i bis q̄ pdcẽ sꝫ oñsioni b⁹ ab epate q̄si a ꝑncipio venarũ.qm̃ vo ñ seipz solũ quẽadmodũ plime aiaꝫ ptes regẽ natũ é:sz imittit suã vtutẽ venis. piculũ.n.é si dissoluam⁹ ei⁹ virtutẽ embrocis z cataplasmati b⁹ calasticis:z ipz ꝑncipiũ ꝺbilitare circa opationẽ z ibecilles oẽs vẽas efficere: vñ admisceri oz stipticoꝝ aliq̄d pharmacoꝝ i curatiõb⁹ ei⁹ ET sumit cũ eo qđ narrauim⁹ significatio alia ſm curationẽ epatis: ꝓpea qz ipz é radix oiuz venaꝝ.qđ é qz cũ regimie ei⁹ ñ sit sibiipsi neciũm tm̃ sic maior ꝑs mẽbroꝝ sz effluat ex eo virt⁹ i venis ñ fit securitas si mollificamus virtutẽ eius infundẽdo ipsum cum oleis z cum administratõe emplastrorum mollificãtiuz z resoluẽtiuz q̄n ꝺbilitet ipsuz in ꝓmis in operatione sua:deinde ꝺbilitent ipsius ꝺbilitate oẽs vene:z ꝓp illud oz vt misceãtur cum eo qđ ponim⁹ sup epar q̄dã medicine stiptice.

clxxj.

SEd qm̃ é i ꝓfũdo piculũ é ꝺissolui stiptici vtutẽ si ñ ꝺeducaꝫ ab aliq̄ sba liptomeri q̄lis é aromatũ.meli⁹ vo si ipz stipticũ pharmacũ statiz sit z aromaticũ . insitas. n.duas bñs q̄litates z virtutes fortius opabit

ET cũ sit loc⁹ epatꝫ locus lõgique ꝓfũditatis ñ fit securitas q̄n ꝺbilitet virtus medicie stiptice z ꝺestruaꝫ anteq̄z veniat ad ipz si ñ sit cũ illa substãtia subtilis faciens eã pueire sic é nãreꝝ aromaticaꝝ.z meli⁹ q̄dẽ é vt medicia sit aggregãs duas res.s. vt sit stiptica z aromatica.naz q̄ñ ipa aggregat has duas virtutes:é ei⁹ opatio fõtior.clxxij

BIt euacuet qđ qdez ꝑter nãz i ptẽ illatũ é vt hẽat contẽperãtiam humorum:ſm nãm:cõsiderandũ igr nobis in hoc ne aliq̄d a reumatis q̄litate imutatũ sit ſm crasim.Si igit magis erit phlegmaticũ infrigidarum é. si vo é magis colericum:calefactuz é vt z hanc eius ꝺistẽperantiaz sanantes ꝑfecte sanum relinq̄mus illud:sanabimus vero cõtrariam adducẽtes q̄litatem: quẽadmodum i ꝺistemperantiarum ꝺictum é curationib⁹.

POne g° q̄ tu euacuasti rẽ q̄ erat i hoc mẽbro ꝓtẽta ſm diuersitatẽ rei nãlis:z redit ab ineq̄litate chimoꝝ ad rez nãlẽ.oz g° apud illud vt tu cogites z consideres vt nõ sit cõplexio epatis mutata ex q̄litate illius humiditatis q̄ erat retenta i ipo z infrigidatũ sit epar ex ea q̄ñ fuit flegma. aut calefactuz ex ea si fuerit ex gñe colere ꝺõec bin z q̄ currũt cursu hoc. clxxi

ISte est modus alius significatiõis sumpte ex virtute mẽbri:cũ ḡ epar sit mẽbrũ ꝑncipale z ꝑncipiũ nãliũ vtutũ:z sit ex canõibus eũonis ei⁹ qđ collectũ é i mẽbro põ medicinaꝝ resoluẽtiũ sup mbꝝ.Declarat gal.ħ ſmõe q̄ iste canõ sit i mẽbris ꝑncipalib⁹ diuersus q̄ñ ista mẽbra egẽt vt ꝙfuent vtutes eoꝝ sup ea. z ꝓp illđ oz vt misceãt cũ medicinis resoluẽtibus q̄daz medicie ꝙfortãtes z meliores medicine ꝙfortãtes sũt q̄ sũt stiptice z i qb⁹ é aroꝺaticitas sic est rosa z xilo aloes z sãdali ſz q̄ ipe oñdit in ħ ſmõe.clxxij

IAm ꝑterijt expõ huius ſmõis i eo qđ ꝓteritũ é. clxxij.

INtellige illud qđ dixit i epate in ħ ſmone i reliqs mẽbris i qbus fuerũt apata. Nã tu indiges p⁹ eũonẽ mãe z eradicationẽ ei⁹ ex illo mẽbro vt ꝙsideres mẽbrũ:nã si accitiã ab illa mãiu eo malicia ꝙplonis tč remanet i curatõe ei⁹ medicatio hmõi egritudis z ſmo ga.é itellẽs ꝙsidera ḡ ipz.clxxiij.

OStẽdit gal. ꝙ hũc ſmonez qz nece est medico vt sciat ꝙplonẽ cuiuscq̄ mbroꝝ nãlẽ z ꝙseruet eã i mente sua. Cũ ḡ accit i eo apa aut egritudo alia ex egritudib⁹:aspiciat ꝑ ꝙsideratõez suã i curatiõe egritudis z ꝙplemẽtuz cius cui⁹q̄titas sit

Medicatio cibi z pot⁹ melior é i ꝺispõne epatꝫ medicatiõe cuz medicis

Medicine resoluẽtes nõ sunt supra mẽbra ꝑncipalia ponẽde nisi cũ stipticis misceãt.

Necius é medico cognoscer cõplonẽ nãlez cuiuscq̄ membri.

illu 1 qđ mutauit egritudo đ ꝓplone mẽbri: ꝛ curet ālđ eo qđ equaꝫ qꝫtitati eiꝰ ex eo qđ ẽ ḡriũ ei. ꝛ pđt exẽplũ in hoc capło ſignificãs epar. nã qñ accidit in eo apa ꝛ curamꝰ ipꝫ vſqꝫ quo ꝓpleaꝫ eiꝰ ſanatio: nõ ſtamꝰ ꝛ ñ abſtinemꝰ a curatõe do nec ꝓſideramꝰ quante quãtitatis ſit illud qđ mutauit cõplexionem epatis a diſpõe ſua nãli. ſi g̃ fcm̃ ẽ calidius in frigidamus ipꝫ cũ qꝫtitate eiꝰ qđ addit całitas eiꝰ ꝛ ſiłr ſi ifrigidaꝫ calefacimus ipm: ꝛ ſi hũectaꝫ exiccamꝰ ipm ꝛ ſi exiccatur humectamus ipm. cũ g̃ reducimꝰ ipꝫ ad ꝓplonẽ ſuã nãle: abſtinemus tunc a medicatõe. ꝛ poſtqꝫ ceſſauit ab ꝫ exẽplo i epate. idicauit indiciũ cõe i oibꝰ mẽbris: ꝛ dixit: Et ſiłr ſi infrigidaꝫ aliqđ mẽbr̃: oꝫ vt ſcias qꝫte qꝫtitatis ſu frigꝰ eiꝰ a re nãli: ꝛ tẽ calefac ipꝫ cũ illa qꝫtitate đõec r̃deat ad ꝓplonẽ ſuã nãle. ꝛ ipſe iã dixerat i eo qđ ꝓterijt paulo añ qꝫ chimi q attrahunt đonec apoſtemẽtur ex eis mẽbra. mutãt ꝓplonez mẽbri: ad qđ trahunt ꝫz qꝫtitatẽ ſuã. chimi gđe flegmatici infrigidãt: ꝛ coleri ci calefaciũt ꝛ ſm hãc viã ifrigidat melãcholicꝰ hũoꝛ: ꝛ diuerſa ſit diſpõ i colera aduſta. nã ſi remãet cũ ea reſt duũ całitatis: aut ſunt hũores aduſti exiſtes aduſti colerici: tẽ calefacit. ꝛ ſi nõ remãet reſiduũ całitatis i ea aut hũores aduſti ſicut flegma ſalſuz aut humõ mełolicꝰ tũc ifrigidat. ꝛ apđ hãc diſpõnẽ ꝓſidera q̃ apata curaſti: ꝛ ꝓſidera mẽbr̃ i q̃ accidit. ꝛ ꝓſidera qꝫtũ receſſit eiꝰ ꝓplo nãlis. reducergo ipm ad ꝓplonẽ ſuã ꝛ nãz ſuã cũ medicis ḡrijs: ꝛ põe qꝫtitates q̃litatz eaꝫ eq̃les qꝫtitati exiꝰ mbri a cõplone ſua. ¶ clxxiiij.

Poſtpoſuit ga. ꝓmonẽ i cãonibꝰ curationis egritudis facte i qꝫtitate p

rectifices ꝓplonẽ eius ſi eſt corrupta: ꝛ facias ipm redire ad ſanitatẽ reditõe integra. ꝛ rectificatio cõplonis ẽ vt itromittas ſup ipꝫ q̃litatẽ cõtrariã ei ſicut iã dixi mus i curatõe ꝓplonis male. ¶ clxxiij.

Iquãrũ vo vnum qđqz factum eſt calidius in tantũ ifrigidantes ita qz hic rurſus neciũ ẽ ſcire eã q̃ ſm nãm eucraſiã eiꝰ qũo. n. ſciemus qꝫtum ab eo qđ ſecundũ naturã eſt frigidius: aut całius: aut qñ infrigidantes ceſſabimus: nõ cognoſcẽtes moduz eius q̃ ſm naturã całitatis: ita vo ꝛ ſi frigidiꝰ fcm̃ ẽ calefaciamꝰ nõ cognoſcẽtes moduz eius q̃ ſm naturaz frigiditatis ipoſſe ẽ nobis neqz calefaciẽs inuenire medicamẽ cõuenienter: neqz calefaciẽtes ceſſare.

Ectus opz ſi ſit calefactus vt ſit qꝫtitas i frigidationis medicine nr̃e qua infrigidamus ipm per qꝫtitatẽ qua eſt calefactum .ſ. p qꝫtitatẽ quam addit ſu p complexionem equalez: ẽ neceſſariũ i hoc ẽt vt ſis ſciens equalitatem naturalez i hoc mẽbro qđ ẽ: qz ſi tu nõ ſcis qꝫtitatẽ caliditatis epatis naturalis nõ ſcies qꝫtuz ſit nũc calidius ꝓplone ſua naturali. neqz qꝫtũ oꝫte ceſſare ꝛ abſtinere ab eius ifrigidatiõe. ꝛ ſiłr ſi infrigidaꝫ aliquod mẽbrorum ꝛ intendis vt calefacias ipm deinde neſcis qꝫte qꝫtitatz ſit frigus eius naturale non pueni ad ſciam medicine cum qua opꝫte calefacere ipſuz ꝓprie nz potes ſcire qñ opꝫ

duas res. vna eaꝝ ẽ. qz nũerꝰ ꝓcedit qꝫtitatẽ nã. ꝛ altera ꝙ ſic appebit ex ꝓmone eiꝰ i ſubſeq̃ntibus: ꝛ pp has duas res ꝓmittit ſermonẽ i canonibꝰ curatiõis egritudis facte i nũero. deide vo ſe qđ ipꝫ cũ canõibꝰ curatiõis egritudis fcẽ in qꝫtitate. ꝛ illđ qđ vłr p ſermonẽ ſuũ iſtũ ẽ. qz cũ ceſſauit a doctrina cãonũ curatõiꝫ egritudinis fcẽ i forma: ꝛ determinauit canões curatõis i aꝑatibus: ẽ id docẽs diſcipulũ ad ꝫ vt fiat ſup eũ ſcia curatiõis oiꝫ egritudis: q̃ pp ſeqꝫ illđ dicẽdo canões curatõis egritudis fcẽ i nũero. ꝛ ſpes eiꝰ ſũt due. vna eaꝝ eſt additio: ꝛ altera diminutio. ¶ clxxv.

Odus quẽ narrauit paulo añ de ſeruitio nãe ꝛ adiutorio eiꝰ ſup ꝫ vt gñet qđ diminutũ ẽ: ẽ dare infirmocibos ꝛ potꝰ cõuenientes: ꝛ facere digeſtionẽ bonã in ſtomacho ꝛ in epate ꝛ i vẽis ꝛ rectificare ꝓplonem mẽbri. ꝛ ſiłr iuuat fricatio eius parua lenis: ꝛ embrocatio eius cũ aqua tepida ꝛ inunctio eius cũ aliquo oleo: ꝛ poſitio medicis vz attrahentiũ ſuper ipꝫ cũ equalitate vt attrahaꝫ ad ipſum ex ſanguie illud ex quo faciat natura membrum diminutum. ¶ clxxvi.

Dixit ga. tres res incidentes mẽbrum additum ſcilicet ferruz ſicut cultellũ ꝛ ſpatinule ꝛ forfices: ꝛ cauterium cuz igne: ꝛ cauterium cum medicina adurente: vt ſimus facientes ex his tribus illud qđ exigit teſtificatio de virtute infirmi ꝛ debilitate eiꝰ ꝛ virilitate ipſius ꝛ timore eius ꝛ ex eo qđ exigit eſtimatio artificialis. inciſio nãque mẽbrorum diuerſa ſit ſicut inciſio emoroidaruz. ꝛ carnis addite. ſ. ꝛ nate in vlcere. nos enim quandoqz incidi

De mõ gñatõiꝫ mẽbriꝰ diminuti.

Mẽbr̃ addituz tribus ingenijs ꝓt icidi.

Sermo curationis egritudinis i nũero ꝓcedit ꝓmoneꝫ egritudiꝫ quantitatis.

mus illud cũ ferro:ꝛ qñqꝫ cũ igne illud incidim⁹:ꝛ qñqꝫ incidimus illud cũ medicis adurẽtib⁹:ꝛ nos nõ faci m⁹ vnũqꝫ õqꝫ hoꝝ triũ nisi ſm ꝓuenièti⁹ꝛ magis vltimũ vel certius i iuuamẽto curationis. clxxvij.

De viro duo capita .ꝛ testiculos ꝛ vꝫ uã hñte ꝛ alijs multis.

QUádoqꝫ fit additio in ipſa forma ꝛ diminutio ꝛ qñqꝫ fit poſt cõplementũ forme. Ego.n. vidi ex additiõe vi ꝫ hẽbat veretrũ:ꝛ teſticulos ꝛ vuluã mulierꝫ ſil:ꝛ vidi digitũ additꝫ multotiẽs:ꝛ vidi vi ꝫ quẽdaꝫ natũ hñtem duo capita ſepata. Ex dimi nutiõe ẽo vidi viruꝫ g vꝫ hodie viu⁹ eſt ꝛ ñ fuerꝫ ei man⁹ꝛ pedes ꝛ vidi g nat⁹ ẽ cũ vno teſticlo tm̃:ꝛ vidi g natus eſt:ꝛ ñ hẽbat neqꝫ vuluã:nꝫ ꝑpum viri: nꝫ teſticulos:ꝛ erat in forma ſua:ꝛ i ſuis moribus ꝛꝫ aſſiſtãtiõeꝫ caſtrati:ꝛ erat ei foramẽ minimũ ex quo migebat tm̃.ꝛ vidi iterũ qui nat⁹ fuerit cũ barba ꝛ pilis pectinis ꝛ pilis titilicoꝝ poſt natiuitatẽ aũt accidũt res cuꝫ qbus minuũt mẽbra: ſic abſciſio man⁹ꝛ aut pedis aut naſi aut an⁹ aut teſticuloꝝ:aut ꝑpi:ꝛ ſicut circũciſio viri ꝛ mulieris.ꝛ hoc eſt multũ famoſũ. De additiõe aũtẽ vidi vi ꝫ quẽ⁹ eſt hñs dẽtes additos:ꝛ culus qdã mẽbra magnificata ſunt. ꝛ vngula etiã ẽ mẽbrũ additũ in oculo:ꝛ ſilr emorroides membra addita. Et iã vidi mulierẽ q̃ eſt vſqꝫ hodie i vita ꝛ nata erat itravl uã ſuã emorroꝛs ad lõgitudinẽ digiti iudicis. ꝛ ei⁹ groſſitudinẽ hñs dõec ꝓhibuit vi ꝫ poſſe coire cuꝫ ea:ꝛ rogauit me icidere eã ꝛ curare ipaꝫ:ꝛ nõ fuit mihi ꝙueniẽs facere illõ qm̃ ipa habebat ꝓncipatũ in mũdo ꝛ cenſũ multũ ꝛ vir eius ẽ vn⁹ ter hodie. Mãifeſtum ẽ igiꝭ ex oibus illis q mẽbra mlta ſunt addita quorũ diminutio ẽ ꝑpoſſio. ꝛ multa mẽbra diminuta quoꝝ additio nõ eſt poſſiꝭ.ꝛ iã oñdit ga. i libro de ſpmate. clxxviij.

De qdã regia in cui⁹ vulua nata erat emorroꝛs longitudine digiti indicis.

QUedã vo ꝛ ſi ea i poſſe ẽ gignere poſſibile ẽ tñ aliqd altꝛ facere ꝓ eis:vt in oſſe ꝓfecte ablato alterã ſubſtantiã ſm eũdẽ locũ drñtez ab oſſe ꝛ carne.ẽ.n.ſba q̃ fit ꝛꝫ locũ eius vt qdam caro poroydis:aut pozus ſarcoidiſ ꝛ tpe procedente in durius tranſmutatur ſm principiũ vero ſarcoydos magis exiſtens.

TEx mẽbris ſunt mẽbra q̃ qꝫuis non ſit poſſe vt generentꝛ ipſa eadem:tamen poſſibile eſt vt generentꝛ loco eoꝝ alia ex eis q̃ ſunt loco eoꝝ.ex illo ẽ ꝙ quando cadit ex aliquo membroꝝ os totum:poſſibile eſt vt generetꝛ loco eiuſ ſba alia ꝓeter os ꝛ ꝓeter carnẽ:ſubſtantia enꝫ q̃ generatur loco oſſis ẽ q̃ſi caro poroydis aut poꝛ⁹ carneus ꝛ qꝫto plus i ea extẽdit tꝑs eſt ad pozum decliuioꝛ ꝛ in ꝓncipio ſui eẽ fuit ad carnẽ decliuioꝛ. clxxix.

SEcundumvo qꝫcũ qꝫ partem ꝓdictaꝫ nec eandem ſubſtãtiam ſecundum ſpẽm neqꝫ ſimilem opari poſſumus. Tertia nobis intẽtio eſt inuenire aliquaꝫ compoſitionem:vt in decoꝛationibus.

QUm ergo perdit aliquod membruꝫ teꝛq̃ nõ eſt poſſe vt redeãt q̃ minuunt mẽbra q̃ generãtur ex ſpmate.ꝛ oñdit itez ꝙ membra q̃ indurant. nõ eſt poſſibile vt addantur. clxxviij.

ISte ſm̃o eſt itellectus.ꝛ ipſe qdẽ in capꝫo õ curatõe fracture oſſis. oñdit ꝙ poꝛ generat nã õ nutrimẽto oſſis. Et ſermo qdẽ iſte exigit vt ſit nã poꝛi iter nãm oſſis: ꝛ iter nãm carnis. ẽ ergo illud qõ gñat nã loco oſſis diminuti mẽbrũ medũ iter nãꝫ oſſis ꝛ nãꝫ carnis: qñ os ei⁹ ex cui⁹ nutrimẽto opoꝛtuit ipꝫ gñari:iã ꝑpuatũ eſt.quapp dixiꝫ gali.ꝙ ſit caro pozoydis aut pozus carnoſus.qꝫto plus extendit cum eo tꝑs tãto indurat ꝛ fit ad naturam pori õcliuioꝛ. clxxix.

Poꝛi ſarcoi dis nã oꝛ eſſe media iter nãm oſſis ꝛ nãm carnis.

QUãdo diminuitur aliqõ mẽbroꝝ ſic ſi icidat vna manũ:tũc non ẽ poſſibile vt naſcat quapp decoꝛatur locus inciſionis.ita vt faciamus ipſum rotundũ lenez vt coloꝛ eiuꝫ ſit coloꝛ coꝛporis aut ꝓpinqu⁹ ei. qõ ẽ.qꝛ ſi pars eiuꝫ ſit magꝫ addita:ꝛ ꝑs ei⁹ ẽ magꝫ diminuta:ꝛ qõdã eius eſt magis elenatũ.ꝛ quoddaꝫ eius ẽ magis depreſſum:ꝛ coloꝛ eius i vltimo diſſimilis coloꝛi coꝛpis: tunc eſt fedũ ꝛ etiã in hõeſtũ et q curat ipm ex medicis. clxxx.

DEs egredienteꝫ a natura i quãtitate officialis ꝛ nõ i numero:ꝛ vni⁹ nature ſunt ſicut caro ſuper excreſcẽs in officiali:vel pinguedo vel os vel aliqd tale: ſicut fit albula groſſa i oculo vel aliquid ſimile i cute. clxxxi.

GEnus qdẽ egritudinis facte in numero mẽbroꝝ:cuius ſpecies ſũt additio ꝛ diminutio ẽ communicans generi egritudinis i quantitate:cui⁹ ſpecies ſũt magnitudo ꝛ paruitas.quod eſt.quia per additionem magnificatur membrum:ꝛ ꝑ diminutionẽꝫ diminuit

De egritudine accidente in numero membroꝝ.

TEr hoc genus egritudinis quod eſt i numero eſt cõicãs generi quod fit in magnitudine quod eſt quoniam ſpecies eius quod eſt in numero rerum eſt ꝑpinqua generi quod ẽ i magnitudine ꝛ non fit diuerſa ei niſi in ſpẽ eius altera que eſt in numero rerum q̃ ſunt in genere eius egredientes a natura. clxxxi.

IN quo qdẽ prima intentio eſt ablatiõ ſi vero impoſſibiliſ eſt iſta:tranſpõ eſt ſcõa intẽtio vt in infuſionibus.

TEr intẽtio prima ẽ curatiõe hui⁹ ſpẽi eſt extractio illius rei generate ſecundũ diuerſitatem curſus nature ꝛ ablatio eius a membro in quo generatur.ſi autez vides ꝙ hec intentio non eſt poſſibilis vt compleatur: tũc intẽtio ſecunda in eius curatiõe eſt vt permutes eam ſicut ꝓmutatur a qua que generaꝛ in oculo. clxxxij.

De diuersitate int̃ genꝰ egritudinis facte in numero ꝙ genus egritudinis in quantitate.

Et diuersitas iter vtraqꝫ ẽ qꝫ illud qꝺ addit i egritudine fcã i numero: ꝛ qꝺ diminuit est egrediens a nã: ꝛ pp illud itentio i curatõe eiꝰ é ablatio rei gñate ſm diuersitatẽ cursus nãe vel remotio eiꝰ a mẽbro sicut vngula ipa. n. est mẽbꝝ in ꝓiũctia ocli. qꝫ si ñ é poẽ eius ablatio ꝛ remotꝺ a mẽbro: tũc itẽtio ſa ẽ pmutatio eius a membro sic̃ pmutatãq̃ q̃ generat i foramine vue ad inferiorem cõcauitatẽ vue.

clxxxv.

Vlt qꝫ additio ꝛ diminutio qñ nõ sunt i mẽbro toto: sicut digitꝰ additus aut diminutus totus: tũc illud nõ est ex egritudine fcã in nũero: ſz ex egritudine facta i qz̃titate: ꝛ hec additio ꝛ diminutio fiũt in mẽbro remanẽte: ita ꝙz numeꝝ totũ suũ. diminutio qdẽ sic̃ si extenuat aliqꝺ mẽbꝝ. ꝛ minuat eius qz̃titas. Tũc itẽtio eius i curatõe hꝰ diminutõis est ẽt dare cibos ꝛ potus ꝙueniẽtes: ꝛ facere vt bõa fit digõ ꝛ embrocatio mẽbri cũ aq̃ tepida. ꝛ fricatio eiꝰ tẽperata: ꝛ inunctio eiꝰ aut cũ oleo tepido: ꝛ potio medicinaꝝ calefaciẽtiũ ꝛ mõdicatio p pcussionẽ cũ virga ꝛ ẽplastratio cũ pice: ꝛ reliq̃ q̃ ad ipm trahãt san. q̃ nã reducat diminutionẽ eiꝰ do nec redeat ad qz̃titatẽ suã quã opz ꝛ additio qdem eius: sicut si ingrossat aliqꝺ mẽbꝝ ꝛ magnificat eiꝰ qz̃titas tũc itẽtio i curatõe hꝰ addit̃is ẽ cibꝝ ꝛ potuũ mioratio: ꝛ fricarõ mlta dura: ꝛ medicine resoluẽtes. ꝛ sõnꝰ sup terrã ꝛ ppie duram ꝛ arenosam. ꝛ exercitiuꝫ forte: ꝛ reliqua que resoluũt ex mẽbro ꝛ minuunt ex nutrimento eius.

De cura membri peccãtꝫ in quantitate.

clxxxvj.

Vlt qꝛ iam ostẽsum est de curatione egritudis facte in qz̃tate. qꝛ est similis curationi egritudinis facte in nũero ꝛ intẽtiones sunt vne .ſ. ſiles: ꝛ ſilr ẽ diſpõ i nã medicinaꝝ. nã medicine gbuꝫ i ngrit̃ ꝛ a cgrit̃ diminutio i duabus egritudinibus sunt vne nã: ꝛ medicine quibuꝫ acquiritur additio in duabꝰ egritudinibus sunt vne ẽt in natura similiter ꝛ reliquũ regimen. hoc est ergo vltimum quod loquitur in curatiõe egritudinis facte in quantitate.

clxxxvij.

Hoc genus é vltimũ generũ nocumẽtoꝝ accñtiũ i cõpõne mẽbroꝝ: ꝛ ſmo eius in eo ẽ intellectꝰ.

clxxxv.

Docuit i hoc sermone cãs dislocationis iũcurure ꝛ descẽsus itestini ad cistiz testiculoꝝ donec accipiat eoruꝫ significatio né sup curatiõez eoꝝ.

clxxxvj.

Sicut si tu iã cõsecutꝰ es opatõnes medicine pticulares: tũc iste ſmo ẽ tibi intellectus. reductio qdem dislocatõis mãifesta é: ruptura ẋo ꝛ eꝰ ꝓstrictio qꝺ dislocatũ é fiũt cum medicinis exiccatiuiſ: ꝛ cũ medicinis cauterizãtibꝰ: ꝛ cũ cauterio p ignẽ: ꝛ cũ ligatura per ligamẽtũ: ꝛ cũ positõe pile ex corijs: ꝛ strictura eiꝰ sup emũctoriũ. ꝛ melius ẽ vt sub pila fiat emplastrum compositum ex medicinis exiccatiuiſ ꝛ calefactiuis sicut sũt folia cupꝛessi ꝛ nuꝫ eꝰ ꝛ aloes ꝛ calx ꝛ achatia ꝛ thus: ꝛ q̃ fiunt sic̃ illa.

clxxxvij.

Vlt qꝛ iam scripsit in libro de ingenio sanitatis secundum determinationez ꝛ certificationez. ꝛ inquisitionẽ omnes canones: ꝛ vias q bus curatur vnaqueqꝫ egritudinũ q̃s narrauit vel numerauit in hoc libro ꝛ dat canõeꝫ vniuſcuiuſqꝫ curationis earum secundũ semitam ſumme: ꝛ secũdum exquisitionem ꝛ determinationez. hoc est ergo vltimum qꝺ ipſe ꝺdit i doctria sua i hoc libro de canõibꝰ

clxxxv.

Hit aũt hoc qdez in ꝛium ex violentia tensiõe aut ex ipulsione: hocꝺ vo ex raritate aut ex ruptura continens.

clxxxvi.

Et dislocatio qdez fit aut ex tensione: aut ex ipulsione laboriosa ꝛ ꝺscẽsus itestinoꝝ ad cistim testiculoꝝ fit aut ex ruptura q̃ accidit i pẽniculo q̃ ꝓtinet itestia: aut ex dislocatiõe meatꝰ q̃ descendit ex illo pãniculo ad cisti testiculoꝝ.

clxxxvj.

Itaqꝫ ꝛ curatio q̃dẽ huic ex cõtraria tẽsione ꝛ i ꝛiuꝫ impulsione. huic vo si fiat solidũ ex eo continẽs.

Et ꝓp illud fit dislocationis rectificatio p tẽsionez ꝛ ipulsionem ad diuersitatẽ illius partis ad quam separata fuit iunctura ꝛ descẽsus itestini ad cistim testiculoꝝ ita vt ingenietur in constrictiõe eiꝰ qꝺ dilatatum est ex illo pãniculo q̃ continet.

clxxxvij.

Ex qbꝰ vo facultatibus aliqs ea q̃ sunt ſm partẽ iueniat p terapentice facultat] declaratũ est negocium.

Et ego q̃dẽ iã confirmaui i libro de ingenio sanitat]: vias p quas oz te icidere i iuẽtõe cãꝝ pticularium qbus opz te bas res hr̃e.

clxxxviij.

Deinde vo dicendũ ẽ de eis q̃cunqꝫ ſm ꝓiorem orationez accipiebamus: vocant aũt ea preseruatiue.

Et iam remãsit sup nos vt narremꝰ cãs

curationia egritudinum. clxxxviij.

Ult cãs q̃s p̃mittit medic⁹ z ꝓseruat cũ eis corꝓ⁹ z facit ipꝫ euadere a casu i egritudinẽ. clxxxix

Ult q̃ anteceſſio cũ ꝓseruatõe ꝓpleat̃ p contemplationẽ in iſtis tribus gñibus q̃ numerauit. genus q̃dẽ p̃mũ eſt ꝓseruatio ſanitatis. z illud é in duob⁹ modis. vnus eoꝝ é ꝓseruatio ſanitatis corporiſ q̃ eſt i meliori formarũ: z alter é ꝓpuatio cõ poꝝ ſanoꝝ z diminutoꝝ a meliori formaꝝ gen⁹ât ꝫ é ꝫ certitudinẽ z ꝛitatẽ añceſſio cũ ꝓseruatõe. z ẽ q̃ q̃ mutat̃ aliq̃ ex ſignis ſanitatiſ ꝓpat medic⁹ z deſtruit cãꝫ mutantez anteq̃ magnificet̃ z fiat fortiſ z faciat euenire egritudinẽ. gen⁹ vo tertiũ é ſũptũ ex igẽio ſanitatis: z é reſiſtẽtia cãrũ ifirmãtiũ z ꝺſtructio eaꝝ. z ga. ꝺterminat illud z dic̃. cxc.

Ult gen⁹ cõe tribus gñib⁹ cárũ quarum ꝓceſſit numeratio z earũ ſcientia. cxci

Intellectũ é ex ꝫ ꝑmõe q̃ vlt vt ſint chimi tẽperati laudabiles. z oꝫ añ expõnẽ bui⁹ ꝑmõis vt itelligas nomẽ chimi q̃d ſit illꝺ q̃ ſignificat. Dico g̃ q̃ cib⁹ z pot⁹ có miſceť i ſtõ. z ꝺcoquũť z fit ex eiſreſ quá noiauit Ari. chilũ. p. l. deinde epar attrahit ex ꝫ chilo meli⁹ q̃ ẽi ſba ei⁹ z ꝺcoq̃t illꝺ i ſe: z facit ex eo ſanguinẽ quẽ noiauit Ari. chimuz p m. vt ſit dria iter ipꝫ z p̃mũ. z ga. q̃dẽ oñdit q̃ diſpõ hmõi ſanguis i epate é ſicut diſpõ vini. ſicut. n. vinũ in p̃n° ſui eſt p̃mixtũ exp̃ſſũ ſil̃r é ſanguis. cu g̃ ꝓpleť vinũ ſũt ei q̃nq̃ ſpẽs. vna earũ ẽ fex eius. z ipſi⁹ ſupfluitas. z ꝑa eſt illud q̃ꝺ nõ ꝺigeriť ex ipſo. z tertia é vinũ ipm. z q̃rta eſt illud q̃ꝺ natat ſup ipꝫ. z quta é aq̃ſitas ei⁹ ſubtilis q̃ fit vapor z reſoluitur a b ea. z ſil̃r ſãguini fiũt q̃nq̃ ſpẽs q̃ noiant̃ chimi. vna eaꝝ eſt fex ei⁹: z noiat̃ hũor melácolic⁹: z creator ſublimis q̃dẽ ordinauit ſplenẽ vt attrahat huc hũorẽ ex ſãguie. z ꝑa é illud cui⁹ ꝺigó ex ſanguie non ꝓplet̃. z noiat̃ flegmatic⁹ hũor. Et nõ p̃parauit ei mẽbꝝ q̃ꝺ attrahat ipꝫ: qm̃ poťe é vt alteret̃ z ꝓpleat̃ ꝺigõ ei⁹ z fiat ſãguis. z tertia é ſãguis purus ipẽmet. z q̃rta é illꝺ q̃ꝺ caleſit ex eo z natat ſup ipꝫ vt ſpuma: z noiat̃ hũor colericus. z creator q̃dẽ ſũmus p̃parauit ad attractiõez hmõi hũoris fel. z q̃nta ẽ aq̃ſitas ei⁹. z attractõi hui⁹ ſupfluitatis ordinauit creator ſublimis lũbos. deide ſanguis fluit ex epate i vẽis z aſſociãt̃ ei relige hoꝝ hũoꝝ: z multotiés é t illud q̃ p gñat̃ cũ eo in cõcauitatibus venarũ.

De dria q̃ ẽ inter chilũ z chimuz

Quare flegmati n fuit ꝑparatũ receptaculũ nẽ alijs hũoribꝰ

Et ꝑ illud dicit̃ q̃ ſanguis é deferens humores .ſ. q̃ i eo iueniunt̃ oẽs hũores: q̃ꝫuis. n. in ſanguine q̃ é in venis ſit vincẽs nã ſanguinis: tñ in eo eſt é t ex vnoquoq̃ humoꝝ ꝑs ꝑ iuuamẽta: q̃ꝝ rememoratóis nõ é locuſ é t q̃ vnũq̃ꝺq̃ mẽbroꝝ attrahit ex venis q̃ veniũt ſibi illud q̃ꝺ é cõueniens ſibi ex ſãguine. z reſoluit illud z aſſimilat p ſ̃bam virtutum nutritiuaꝝ naturaliũ q̃ ſũt in eo. Jam ergo apparet per illud q̃ꝺ determinauim⁹ q̃ chimi ſũt aggregati cũ ſanguie. ſi g̃ ſint viſcoſi aut groſſi ẽ vincẽs ſup eos nã flegmatiſ aut hũoris melácolici. z ſi ſ̃ ſubtiles aq̃ſi: é vincẽs ſup eos nã aquoſi ſãguis z ſi ſint m̃ti: ſũt oẽs ipſi additi ꝫ ꝓportóez. z ſi ſint caliores q̃ꝫ oꝫ é vincẽs ſup eos nã colere: z ſint fridiores é vincẽs ſuper eos aut flegma aut hũor melolic⁹: z ſi ſint mordicatiui é vincens ſup eos acuitas z ſubtilitas: z ſi ſint putridi ẽ vincẽs ſup eos cõruptio. z generant̃ ex corruptiõe eoꝝ ſpẽs multe male. ſiť ſpẽs colere citrine egreſſe a nã: z ſpẽs flegmatiſ mali egreſſi a nã z ſpẽs co.ni. z fortaſſe gñat̃ ex corruptõe eoꝝ illud cui⁹ nã ẽ nã venieni: z corrũpit corp⁹ totũ: ſicut illud q̃ꝺ fit ex corruptõe ſpmatiſ itra corpuſ. Et ſicut eleuat̃ ex pollice vapor q̃ generat̃ ex hũore malo i eo aſcẽdit a cereb̃. z facit epilepſiã. gali. autem vidit hãc ſpẽm epilepſie: z vidim⁹ etiam nos ſpẽm epilepſie mirabilẽ: z eſt q̃ q̃daz ſcriptor ſentiebat i brachio ſuo dextro i mẽſe ſemel aut bis deã bulatõez rei frigide aſcẽdentis ſurſum donec perueniebat ad caput eius. cũ ergo pueniebat ad caput ei⁹ accidebat ei paroxiſmus epilepſie lenis. cxcij.

Nõ õ q̃ dã mirabili ſpẽ epilepſie q̃ꝫ ga. vidit.

Chimi groſſi z viſcoſi faciunt opilationes z aliaſ flegmaticas egritudines z melãcolicas: z ſimiliter chimi frigidi z chimi ſubtiles aquoſi faciunt egritudines aquoſas: ſicut hydropiſiz: z multitudo facit egritudines repletionales: z calidi faciunt egritudines colericas z reliquas egritudines. z mordicatiui faciunt egritudines i q̃bus ẽ mordicatio fortis. z putridi faciunt ex egritudinib⁹ putridis ſpẽs diuerſas egritudinum ſicut febres putridas: z vlcera alchabarti. i. putrida: z ſecundum hanc ſimilitudinem in vnoquoq̃ eorum. cxciij.

Nota q̃ multiplicatõ humorum malorũ duobuſ mõi ſit.

Ult q̃ additio cuiuſq̃ eorũ que dixit i chimiſ fit a duab⁹ rebus aut cãis generantibus ipſos ſic a cepis z alleis gñat̃ z ex pipe chim⁹ calidus: z a lacte z

piscibus generat chimus frigidus: z a carne thauroꝝ z aialiū siluestriū z q̄ sunt de gñe eoꝝ gñat chim⁹ grossus niger. z altera é vt añcedat i corpe húor mal⁹ z cū puēit ad ipz sanguis laudabil' bon⁹: resoluit z alterat ipz z corrúpit ipz z pmutat ipz ad nāz suā malā. cxciij.

Medicatóis malorꝝ chimorꝝ sūt due itétiões. vna ea ꝝ é alteratio malitie chimi dóec redeat ad q̄litatē suā bonā. z altera ē euacuatio chimi mali z a cōpe ipsi⁹ extractio. cxcv.

Alteratio chimi mali donec redeat ex malitia sua ad bonitaté fit per duas res. vna ea ꝝ évt vincat eū nā z digerat ipz. Et digō é duobus modis: vn⁹ eoꝝ é vt vincat nā mébri malū chimū z vincat malitiam ei⁹ z pmutet ipz ad sāguinē bonuz z nutriat inde mébꝝ: sic digerit flegma dulce z permutat ipm ad sanguinez z altera ē vt mutet nā mébri chimū maluz z alteret ei⁹ malitiá z faciat eū iter ipm q ē nālis z iter ipz illū q é exnāz sic fac i pmutatióe chimi mali in apate z digerit ipm z facit ipz pus: z sic facit in fe. qz digerit humorē z euacuat ipm i hora crisis. Et altera é ex ꝟtutib⁹ medicinaꝝ facientiuz euadere: qm̄ i qbusdā medicinis sunt ꝟtutes faciétes euadē ex malitia chimorum: z nó est via ad cognitionē harum virtutum facientiū euadere nisi per experimentū solum sicut ostendit gal. in tractatu. v. lib. sui in medicinis simplicibus. z de ꝓprietate medicinaꝝ facientiū euadere est vt ꝓfortent membra interiora sicut confortāt ea medicine aromatice stiptice. si q̄ aggregat in medicina faciente euadere vt sit aromatica stiptica faciēs euadere simul. tūc nó est aliqd melius ea in ꝓfortatione z ꝓseruatione mēbroꝝ iterioꝝ: z in faciēdo euadere corp⁹ ex malitia chimoꝝ: z de gñe medicinaꝝ facientiū euadere sūt q̄ faciūt euadere ex veniés hñtiū venena: z in medicinis iterficientib⁹ ad cognitionē q̄ꝝ nó ē via nisi per experimentū. ga. qdé oñdit in tractatu gnto q̄ nó é semita ad cognoscēdū aliqd ex ꝟtutib⁹ medicinaꝝ soluétiū: z medicinarū interficientiuz: z medicinaꝝ facientiū euadere quibus efficiunt opationes has nisi p experimentū solum. z tyriaca quidē est composita ex medicis facientibus euadere ex veneno: z ex medicinis facientibus malitiā chimoꝝ euadere: z ex medicinis iterficiétib⁹: z ex medicinis iterficiétib⁹ malitiā chimoꝝ euadere: z ex medicinis faciētibus euadere ex malitia chimoꝝ vt inquirāt medicie faciētes euadere ex malitia chimoꝝ illō ät qō ē ex malitia chimoꝝ cui⁹ ꝟt⁹ é venenosa manifestū é q̄ tyriaca ꝓfert i eis. Spēi ät eius qō ex malitia eoꝝ ē: cuius ꝟtus nó é venenosa. manifestuz est: qz vt ingrant spēs medicinaꝝ facientiū euadere q̄ faciant euadere ex eo. Et ego qdē iā erptus fū z inueni cāphoꝝ medicinā faciētē euadere ex putredine chimoꝝ z pp illud ego dedi illā in potu i egritudib⁹ pestilēriali b⁹. z i febrib⁹ putridis: z miscui cū ea illō qō vidi eē iuuatiuū: z minim⁹ i vnaq̄q egritudinū putrefactiones. Cruditaté aūt chimi digerūt medicie digerētes, sīc crocus z spica z assaꝝ cassialigna z cynamomū. ex viscositate ät hūoꝝ z grossitudie eoꝝ faciunt euadere medicie subtiliātes: z ex frigore eoꝝ faciūt euadē medicie calefaciētes: z ex calore eoꝝ faciūt euadē medicie ifrāntes: z ex corū ſtilitate faciūt euadē medicie igrossāte. exc ꝟ

Euacuatio cōis chimi fit p illud qō attrahit ipz ex medicis solū sm̄ alio cōamie h̄ é adiutorio. Uerūtm̄ medicie attractie iest q̄ si ꝓfōtet euacuat ipz q segt illū chimū: c⁹ exēplū é medicina q̄ euacuat colerā: si ꝓfōtet euacuat p⁹ coleraz flegma: p⁹ flegma melancoliā: p⁹ melancoliá sāguinē. medicina ꝟo que euacuat hu. melancolicū si ꝓfortet euacuat post ipz flegma. p⁹ flegma co. p⁹ co. sāguinē z manifestū é q̄ chim⁹ sanguis ñ oz vt eūat: qm̄ qm̄ ipe fit mal⁹ pmutat ad vnū chimoꝝ q̄ sūt supfluitates ei⁹. s. aut ad melancoliá: aut ad colerá: aut ad flegma: aut ad aquositatē: z illud qō alterat fit vnus istoꝝ chimorū. Sba ꝟo ipsius sanguis ꝓueniēs est nāe. quapp oia mébra sumūt ex eo nutrimētū suū. z ga. qdē ꝓcepit viꝝ q̄ inuenit medicinā sanguinē euacuātē occidi: vt ñ sciret eā ex illo ali⁹. z postq̄z ꝓcepit eū iterfici: ꝓcepit vt clauderēt oculi ei⁹: ita vt nō apperet z inueret eā z sciret alius z mereret alter iterfectóez. i flebotóia ꝟo z i vétosis ñ é itēto eūo sāguis puri: sz eūo mltitudis q̄ é cū oēs hūores sūt additi ꝟz ꝓportōez. Ex hoia ät euacuat mltitudinē chimoꝝ ex vēis magnz: veꝝ tm̄ scarificatio z vétose euacuāt mltitudinē chioꝝ ex vēis puis. z ga. qdé docet i h̄ ꝓmōe cōes eūones: z dic q̄ sūt. v. vna eaꝝ ē illō qō euacuat p medicias q̄ calefaciūt z attrahūt calefactióe forti. iste. n. medicie p supfluitaté calefactiōis sue euacuāt z attrahūt hūores. z q̄dā illaꝝ faciunt eos vapozē q̄ resoluit i aerē. z qdā eoꝝ qñ attrahūt ipos medicie iste currūt ex loco ad locū ad quē puēit. z ꝟa é solo vētrz p medicias: i qb⁹ sūt ꝟtutes solutiue. z tertia ē p clystē solutiuū. z q̄rta p sudorē. z sudor qdē fit p aerē calz z cū cooptura. z cū medicinis calefaciētib⁹ cutē z quarta est p vomitū. z vomitus qdem fit aut intromissione digiti aut pēne in guttur: aut per medicinā facientē nauseam: aut p medicinā in q̄ est ꝟt⁹ fortis q̄ attrahunt chimi ad os vētris. iste ḡ sunt euacuationes cōes. cxcvij.

Nō hic ꝺ cápꝺo 8.

Nō de medicis attractiuis.

Nō de flebotomia z de ventosis z scarificatione.

de gnqz spēbus cōis eūonis.

Vult q̄ euacuatio ꝓpria cuiuſq; chimoꝝ oꝛ q̄ ſit ex mẽbris ꝓpinquoꝛib⁹ mẽbro in quo eſt chim⁹: ⁊ ipſe determinat hãc intentionẽ. cxcvij.

Vene ꝑme ſunt q̄ ſunt iter epar ⁊ iteſtinũ ieiunũ: ⁊ vocant meſaraice. ⁊ iã oñdit i eo qõ ꝑterijt q̄ totũ coꝛp⁹ẽ muſculi. ipſe ḡ vult ꝓ illud qõ ex chimis ẽ in coꝛpe toto illud qõ ex eis ẽ in muſculis: ⁊ reſiduus ſermonis ei⁹ eſt intelle

ctum. cxcix.

Sicut pulpa colloquintide ⁊ agaricus attrahũt i ſtomacho qñ applicant̃ ſtomaco ex cereboꝛ: ⁊ nucha ⁊ neruꝯ ſupfluitates eoꝝ: ⁊ ſic attrahit medicina ſolutiua vẽtris qñ bibit ſupfluitatẽ ex lacertꝯ. Et nobis qdem ꝑparat̃ vt ponamus medicinas in eo qõ eſt ſub vmbilico ⁊ attrahãt̃ humoꝛes ex coꝛpe: ⁊ vt retineat̃ medicina i manu ⁊ attrahit humoꝛes ex cõpoꝛe: ⁊ vt ponat̃ medicina ſub pede ⁊ attrahit hu. ex capite: ⁊ totũ illud ſcit ille q̄ multum ſtuduit ĩ hac arte. ⁊ ñ oꝛ vt ſciat illõ q̄ nõ meretur illud: ⁊ fiat nocumẽtũ eius per ꝟ q̄ vtitur illo plus q̄ꝫ ſit iuuamẽtũ per ipm. cc.

Iste ꝟmo itellectus eſt ⁊ iã ꝓterijt expoſitio eius. cci.

Iste res ſunt q̄ digerũt chimos ⁊ q̄ adiuuant ſup digõnẽ eoꝝ: ⁊ q̄ faciũt euadere a malitia eoꝝ: ⁊ q̄ euacuãt eos. ⁊ mãifeſta ẽ ex eo qõ ꝓmiſſum eſt curatio oiuꝫ febriũ eius qdẽ q̄ ex eis ẽ malitia ꝯplexionis tm̃. ſic̃ ſe. diei vni⁹. i. ephimera ⁊ ſe. ethica curatio ẽ intrans in curatione malitie cõplexiõis calide ⁊ ſicce cũ eo qõ i frigidat ⁊ hũectat ex cibis ⁊ potib⁹ ⁊ medicinis ⁊ iclinatõe oium cãrũ continentiuꝫ coꝛpus ad illud qõ ifrigidat ⁊ hũectat ⁊ qõ reſoluit vapoꝛẽ earuꝫ: ſicut balneatio cũ aqua dulci tepida: ⁊ inũctio cũ oleo violaceo: ⁊ q̄ currũt ei⁹ curſu: ⁊ olfactio odoꝛũ ⁊ gidoꝝ aromaticoꝝ ⁊ vſus mult⁹ in potib⁹ haꝝ rerũ

Facit̃ ſcire q̄ iſte ẽ canon curatiõis earum. eius autẽ qõ eſt ex ſe. ex putredine chimoꝝ eſt curatio compoſita ex eo qõ adiuuat ſup digõnẽ humoꝝ: ſicut medicine quaꝝ caliditas ẽ ſimilis caliditati coꝛpis inate: ⁊ cõfortatio nãe donec digerat eos: ⁊ alteratio putredis eoꝝ: ⁊ euacuatio eoꝝ: ⁊ ifrigidatio ei⁹ qõ fac̃ accidere febres i coꝛpoꝛe ex caloꝛe ⁊ ſiccitate. ergo curatio huius generis febriũ ẽ ꝓpoſita ex curatiõe feb. q̄ ẽ malitia cõplexionis calide ⁊ ſicce: ⁊ ex curatõe malitie chimoꝝ. ⁊ cũ putredo multotiẽs ſeq̄t opilatões ⁊ ꝓuatões expiratõis neceſſariũ ẽ i illo vt apiant̃ opilatões ⁊ q̄ minuat mlitudinẽ dõec eã ꝓſumat̃ꝛ⁹ ⁊ expiret a coꝛpe. cci.

Vult ꝓ diſpõnes illud q̄ noiauit ex malitia chimoꝝ ⁊ pres cãs q̄ ſtimulãt vnãquãqꝫ ſpẽrũ malitie chimoꝝ. Et docuit iã q̄ ipſe ſit duo gña vnũ eoꝝ ẽ qõ ſupuenit coꝛpi ex cibꝯ ⁊ potib⁹ ⁊ alijs extriſecis: ⁊ gñant chimũ i eo illaudabilẽ. ⁊ alteꝝ ẽ vt i coꝛpe ſit chimus illaudabilis: ⁊ ſumat cibos ⁊ pot⁹ gñantes chimos laudabiles. cũ ḡ puẽiunt i coꝛpoꝛe reſoluit eos chimos chim⁹ illaudabil̃ ad naturã ſuã: ⁊ ꝓmutat̃ ꝺ bonitate ad malitiã. ⁊ ꝓ illõ dixit hy. Coꝛpa q̄ nõ ſẽ mũda q̄ꝫto plus nutꝛies addes eiꝯ malitiã. cciij

Vult oẽs cãꝯ ſeruantes coꝛp⁹ vna q̄ꝫ ẽ cibi ⁊ pot⁹: ⁊ ꝑa aer ꝓtinẽtes. ex iſtis. n. ẽ qõ nocet in chimis ⁊ gñat i eiꝯ malitiã neq; ꝓfert i eiꝯ: qõ autẽ nocet eis ẽ oẽ qõ gñat malitiã eoꝝ: ſed qõ ꝓfert eis ẽ oẽ qõ ſtruit malitiã eoꝝũ: qõ ꝺo non ꝓfert nec nocꝫ ẽ oẽ cui nõ eſt ipreſſio manifeſta in aliq̄ egritudinũ. Et in iſtꝯ dixit hypocras. oꝛtet vt ſumant̃ in potu medicine que cõferãt: q̄ ſi nõ conferat ad minus tamẽ ſit ex eo qõ non nocet: ſed quãdo nõ i

uenimus cibos ⁊ potus conferentes damus ex eis qõ nõ nocet. Et ſic̃ facimus in omnibus cauſis. cciiij.

Ropꝛie vero a loco i quo cõgregati fuerit accipiũtur: queadmodũ i ſalubꝛib⁹ declaratum eſt ſcõm tertiuꝫ ⁊ q̄rtum: maxime nobis de labꝛibus tractãtib⁹ ⁊ quecũ q̄ adiacẽt alijs laboꝛioſis diſpoſitionibus.

Ropꝛie ꝺo ſumuntur in locis i q̄bus aggregant̃ illi mali chimi ſic̃ oſtendi in libꝛo de regimine ſanoꝝ: ⁊ ꝓpꝛie in tractatu tertio ⁊ quarto illius libꝛi cum nos narrauimus laſſitudinẽ ⁊ reliquas cauſas ſimiles laſſitudini. cxcviij.

Euacuatur. n. pꝛõptius qui quidem i pꝛimis venis per ventrem: qui vero in his q̄ ſecundum epar per vrinas: qui vero ſunt ſecundum totam habitudinem per ſudorem: quemadmodum ⁊ qui ſecundum caput aut per palatuꝫ aut per nares: aut per vtraq; qui vero in thoꝛacis latitudinibuſ purgatur per guttur cum tuſſibus: qui vero ſecundum renes ⁊ veſicã per vrinas.

Et eũo chimoꝛum fit facilioꝛ quando euacuatur illõ qõ ex eis eſt in venis pꝛimis ꝓ ſolutionem ventris ⁊ euacuatur qõ ex eis eſt in eo qõ ẽ faciliꝰ poſt epar ex venis per vrinaꝫ: ⁊ euacuatur qõ ex eis eſt in coꝛpoꝛe toto ꝓ ſudoꝛem: ⁊ quod eſt in capite per palatum: aut per nares aut per vtraq; ſimul: ⁊ quod eſt in pectoꝛe euacuatur illud per tuſſim: ⁊ quod eſt in renibus aut veſica ꝓ vrinam. cxcix.

Atipaſeos ꝺo cõmunis omnium pꝛtium oñſio ad ea q̄ longiſſima ſunt.

Euacuatio vero q̄ fit per viaꝫ attractionis ẽ ſignificatio cõmunis oĩbus mẽbris q̄ ſunt ex locis longinquoꝛibus illo loco ex quo intẽdimus ad attractionem. cc.

Deriuatio ꝺo ad ꝓxima loca.

Euacuatõ q̄ fit per viã extractiõis ei⁹ qõ collectum eſt in membꝛo ſit ex locis pꝛopinquis. cci.

Omnia igit̃ q̄cũq; curant hmõi diſpoſitiones ſalubꝛes vocãt̃ cãe

Toẽs iſte res que ſanant has diſpõnes noiantur cauſe ſanitatis. ccij.

Uemadmodũ exacuentia egre.

Toẽs res q̄ ſtimulãt diſpõnes has ⁊ addũt i eis noiant̃ cãe egritudinis. cciij.

Et vẽtre vero neq; ledentia nec adiuuantia.

Es ergo q̄ non nocẽt neq; ꝓferũt eis noiant̃ neq; cãe ſanitat̃ neq; egritudis. cciiij.

Res qb⁹ nō ē impressio manifesta: neq; in sanitate nz in egritudine: polē ē vt nō noiēt cause peni-
tus: verūtn hec speculatio ē egrediēs ab arte me
dicine: z occupatio cū ea ē ex opatiōe medicoꝝ sophi-
staꝝ: q finiunt vitas su-
as i fantasia z sophisti
catiōe p simonē in no-
minib⁹. z negligūt ꝓsi-
derationē in eo quo fit
iuuamētū i medicinis:
z via eoꝝ est vt noient
medici simonis. Me-
dici vo sm veritatē sūt
medici opationis: z ex
opatiōe eoꝝ est occu-
patio cū ꝓsideratiōe in
eo quo fit iuuamētū in
medicina. z qn intelli-
gūt illud quo idigēt ex
itētiōib⁹ reꝝ nō curant
qlr sint noia. ¶ ccv.

Ostendit gal. in
alio libro ex li-
bris alijs suis q
occupatio cū noib⁹ est
supflua cū q nō fit iu-
uamētū qn intētiones
sūt itellecte: z oñdit i li
bro suo de noib⁹ medi
cinalib⁹ q res q n ꝓfe
rūt neq; nocēt sunt ex
causis dispōnis tertie
q dicit neq; sanitas nz
egritudo. ¶ .ccvj.

Onfortatio z
nutritio sūt ca-
pitulū medici
ne qđ administrat i eo
q iā sanatus ē ex egritu
dine: z noiatur illud re
gimē ꝓualescentis: z in
senectute noiatur illud
retentio residui vite se-
nis: z inter ꝓfortatiōnē
z nutritionē est dīa. cō
fortatio qdē ē illud qđ
addit in vtutib⁹ mem
broꝝ: nutritio vo ē illō
qđ mutat z digerit sm
q oz: z cū qtitate q oz
z qđ nutrit. ¶ ccvij.

Ult q iā exqsite
perscrutatus est
doctrinam regi
minis ꝓualescentis z re
tentionis residui vite
senis in libro suo q no
minat reginen sanita-
tis seu igeniū sanitatꝭ
z q illud qđ dicit in li-
bro hoc ē abbreuiatio
illius. ¶ ccviij.

Quod ipse dixit:
q cōmunicāt ꝓua
lescētes ex egri-
tudinib⁹ z senes: verū
est ātē aliqs eas
neq; cās appellat
oino q̄les sūt multi
sophistaꝝ negligētes qdē
ipaꝝ reꝝ inuenire dīaz. in
noib⁹ vero plurimuz tpis
cōsumētes.

Et polē est vt non
noient cause oio
sicut faciūt multi sophista
rū ex eis q negligūt specu
lationē i iuētiōe diuersita
tis sūme reꝝ: z finiūt vitaz
suaz in noib⁹. ¶ ccv

Jctū ē ātē ampli⁹ i
alijs negocijs ad
uersus eos: ꝑser-
uatia qdē spēs artꝭ talē ē.

Et iā locut⁹ fui in
alio libro ab isto
sm̄oēz magꝭ expo
situ isto in destructōe isto-
rū dictoꝝ. ¶ ccvj

Esūptiua vero z
enutriēs in quale
scētib⁹ ex egritudib⁹ z seni
b⁹: q̄lis vero ē z eoꝝ dispō
z a qb⁹ cāis maxie ad id
quo ꝭz nāz est reuertūtur.

Am ꝓpleui narra
tōez spēi medicie
dē cū ꝓseruatiōe
z ex medicia ē spēs alia q
noiat confortatio z nutri-
tio: z vtimur ea in eo q sa-
nat⁹ est ex ifirmitate z i se
nectute. ¶ .ccvij.

Erfecte qdē i te-
rapētice facltatis
litteris ōmōstratū ē: p ca-
pitula vo dicat z nūc.

Et iā oñdi illō i li
bro de igēio sāita
tis ōclaratōe ꝓple
ta: dispōnē āt coꝝpoꝝ isto
rū z ex qb⁹ cāis redeāt ad
dispōnē naturalē ego sum
nārās tibi cū abbreuiatōe
cause in eis diuersificant in cōualescentib⁹ quidē egri
tudines: z qđ cū eis accidit ex doloꝝib⁹ cōminuunt ex
sanguinib⁹ z spiritib⁹ ipoꝝ. z ex hūiditatib⁹ sparsis in
mēbris q roꝝāt mbra radicalia: z oia q accidūt eis ide
in hoc loco. ¶ ccviij.

Igit dispō ē tal
bon⁹ qdē ē sz pau
c⁹ sāguis: z cū eo
vitalis q appellat spūs z
aialis. ipe vo solidi partes
ficiores: z ꝓpterea virtu
tes eaꝝ debiliores z infir-
miores z ꝓpter has totū
corpus frigidi⁹.

Jco g̃ qp dispō isto
rū coꝝpoꝝ. s. ꝓuale
scentiū z senū ē qp sanguis
q est i coꝝporib⁹ eoꝝ ē san
guis bon⁹: verūtn q̄ztitas
ei⁹ ē pua: z silr ēt ē dispō
spūs vitalis z aialis. mem
bra vo eoꝝ fixa sunt z sic-
ca: z pp illud vtutes eoꝝ
sunt debiles: z pp debilita
tem harū virtutum totum
corp⁹ ē frigidius. ¶ .ccix.

Ause vo salubres
eā q dcā ē corrigē
tes dispōnez vno
qdē capo vt appbendāt
q̄cū qz pfectā z velocē di-
gōnē opant. fz ptē vo im
moderatis motoib⁹ z ci-
bis z potibus z sōnis sūt
materie qdem motionum:
sūt suspēsiōes z deābula-
tōes z fricatōes z lauacra

Quod si vis vt ag
gregē tibi cās q
rectificāt hāc di-
spōnē z attrahunt habēti
ipsam sanitatez: tunc sunt
oia q adiuuant ad hoc vt
supueniat coꝝpi nutrimen
tum velociter custodiens
z li amas vt distinguam ti
bi eas: tunc sunt motus e-
quales z cibus z pot⁹ eq̄-
lis z sōnus eq̄lis: et speci-
es mot⁹ sūt i vehitione et
deambulatione z fricatio
ne z balneatione. ¶ .ccx.

Portet vt regā-
tur regimie eq̄-
li in vnaquaq;
cārū ser: q̄ sunt aer con
tinēs: cibus: pot⁹: mo-
tus z qes: somnus z vi
gilia: z eūo: z cōstrictio
z accītia aie. verūtamē
Galienus dixit in illis
tria vt significet super
residua p ea: z dixit ex
spēb⁹ ꝑticulariū mot⁹
vehitionē z deambu-

lationem vt significet super oia particularia motus: ꝛ
ſtelligant ex particularib⁹ motus ꝓticularia ēt vniuſcu-
iuſq; cāy ſex: ꝛ ꝓſcrutat⁹ eſt exqſite ſermonē in eis i duo
bus libris: quoꝝ vnus eſt liber de igenio ſanitat⁹ ꝛ alter
eſt de regimine ſanoꝛum. ccx.

QUando tu adminiſtras in regimine ſanitat⁹ ꝓua
leſcētis ꝛ retētiōis reſidui vite ſenis cibū ꝛ potū
eq̄lem in q̄ꝫtitate ſua ꝛ
ſua qualitate ꝛ bonita
te digeſtionis eoꝛuꝫ ꝛ
adminiſtras ſomnum
equalē ꝛ motū equalē
facile que ꝓfortāt mē-
bra eoꝝ: ꝛ expirare fa
ciūt illud qō aggregaī
in eis ex vapoꝛe aut p
vehitionē: aut per am
bulationē: aut p frica
tionē equalē: aut p bal
neationē aut p duo ex
iſtis: aut p plura duo
bus. ꝛ vides eos q̄ iā
rectificati ſunt p ea re
ctificatiōe multa poſt
adminiſtrationez eoꝝ
tūc p̄cipe eis vt inq
rāt ꝙuerſationē i pau
co ex eis in quo cucur
rit ꝓſuetudo eoꝝ ꝙuer
ſari: ꝛ ingrediant i eo
paulatī: ꝛ gradeī in
eo donec redeāt ad cō
ſuetudinē eoꝝ ex ope-
rationibus quas ꝓſue
uerunt. ccxi.

IAm ſciuiſti ex ca
i none curatio-
nis cōmuni. ſ. ex
curatione ꝓtrariꝫ p cō
trariū: q; cuꝫ virtutes
ꝙualeſcētiū ꝛ ſenū ſint
debiles idigēt cibꝫ hu
midis velocꝫ digeſtio
nis: ſicut ſūt ſorbitio-
nes: ꝛ aqua pullorū: ꝛ
ius gallinaꝝ. ꝛ quoꝝ i
frigidaſ cōplexio. idigēt calefactiōe mēbroꝝ ſuoꝝ cum
cibis: quapꝛopter oportet vt illud quod das eis i cibo
ex eis non ſit frigidū: ꝛ gradare eos in iſtis reb⁹ ex mi-
nori ad plus paulatim: ꝛ ſimiliter oꝫ vt facias in moti
bus ꝛ vnaquaq; cauſarum. ccxij.

REctior potuū ꝙualeſcētib⁹ ꝛ ſenibus eſt vinū tem
perate ꝙplexionis: ꝛ nō eſt ſup te ſiue ſit antiquū
ſiue nouū poſtquā ſunt ſigna equalitatis apparētia in
eo: ꝛ ſunt illa q̄ numerauit color quidē albus aut decli
nis ad rubedinē ſed in ſba eſt claꝝ lucidū: odor vero eſt
bonus cū eq̄litate: ſed ſapor eſt nō mortui ſaporis nec
fortis valde: ſed mediū eſt iter ponticitatē ꝛ ſtipticitatē
ꝛ inter amaritudinem ꝛ dulcedinem. ccxiij.

ISte ſermo tolerat duas expōnes. vna eaꝝ. eſt vt
i velit omnes canones curatiōis. ꝛ altera ē vt ve
lit totū quo reganī cōualeſcētes ꝛ ſenes. prima
vero expoſitio eſt ſermo cōmunis quo facit nos reme
morari totius qō narrauit i hoc lib. ꝛ propter illud po
nit eum ſigillationem eius. Expoſitio autem ſecūda eſt
ſermo ꝓprius quo facit nos rememorari q̄ coꝛpora cō
ualeſcentium ꝛ ſenum cuꝫ ſint frigida: indigent eis que
calefaciūt ea ex cibis ꝛ potibus ꝛ motu: ꝛ reliqs cauſis
calefactione equali. ꝛ ſi ſint debilia indigent eis q̄ con
fortant ea ex cibis ꝛ potibus ꝛ ſpeciebus exercitij. ꝛ cū
ſint diminuta ex ſanguine ꝛ ſpiritibus indigent eo qō
addat illud in illis ex cibis ꝛ potibus: ꝛ bonitate dige-
ſtiōis: ꝛ exercitio ꝛ gaudio. Et eius ſunt ſpēs multe ſic

ET ſi multū melio-
res adhuc fiāt: ad
conſueta opa pau
latim attingant.

ET ſi rectificant re-
c crificatione multa
poſt vſum baꝝ reꝝ
tūc oportet ꝙuerſari in pau
co ex eis in quibus conſue-
uerunt conuerſari ex opera
tionibus. ccxi.

OIborū vero i prin-
c cipio qdez humidi
ꝛ bñ digeſtibiles ꝛ
nō frigidi: poſtea vero ma-
gis nutrientes.

OIbi aūt oꝫ vt i pri-
c mis ſint ex reb⁹ hu
midis veloc digе-
geſtionis q̄ nō ſunt frigide
cum ergo extenditur in eis
tempus tunc oꝫ vt ſint ex eiſ
quorum nutrimentū ē pl⁹.
ccxij.

DOtus vō aptus vi
nū ē: etate q̄dē me
dium: forma vero puꝝ luci-
dum: i colore vero aut albū
aut ſubrubeuꝫ: odore vero
ſuaue: in guſtu vero nec a-
quoſum oino nec aliquā ve
hementem qualitatē oſten-
dens: nec ſtiptica: nec ama-
ram nec dulcem.

DOtus aūt rectior
p eis eſt vinum eq̄le
inter antiquū ꝛ no
uum: ꝛ qñ aſpicis ipſum vi-
des ipſum clarum lucidum
ꝛ colorem eius aut albus aut
declinis ad rubedinē ꝛ qñ
ipm odoras inuenis ipſum
boni odoris cū equalitate
ꝛ qñ guſtas inuenis ipſum
ſaporis nō mortui neq; for
tis valde donec non ſit vin-
cens ſup ipm pōticitas aut
ſtipticitas aut amaritudo
aut dulcedo. ccxiij.

DIctū eſt autem vt
p mō dixi in terapen
tica facultate ām̄pli
us ſuper his.

ETiaꝫ narraui oēs
iſtas res ſicut dixi
pauloañ narratione magis
expoſita hac in libro de in-
genio ſanitatis. ccxiiij.

aſpectus reꝝ bōi aſpe
ct⁹. ſicut celū ꝛ ſtelle ꝛ
aque ꝛ colores bōi ꝛ
ſtat⁹ alti: ꝛ vaſa ꝓciosa
ꝛ que bonā faciūt ani
mā ex narrationib⁹ fa
cientibus ridere: ꝛ q̄ fa-
ciūt ſup animā letitiā
ꝛ ſuffumigatio bōa: ꝛ
odores delectabiles: ꝛ reliqua q̄ ſunt illis ſi
milia. ꝛ cū ſint mēbra
illoꝝ ſicca: eis indigēt
que humectāt ea. i cō
ualeſcētibus qdē affe
rat cābiuꝫ eius qō re-
ſoluerunt dolores ex
eis ꝛ hūoꝛib⁹: i ſenib⁹
vero extrahaī cū faci
litate illud qō aggre-
gaī in coꝛporibus eoꝝ
de ſupfluitatibus: ꝛ in
quiraī calefactio mē-
broꝝ ꝛ ipſoꝝ humecta
tio cū cibis ꝛ potibus
ꝓueniētib⁹ ꝛ frictio-
ne ꝛ balneatiōe: ꝛ ſimi
libus iſtis ex illis que
quādō ponis illas ra-
dices ſunt ſuſtentame
tum tuū. ꝛ vtens vno
quoq; ꝓticulariū ꝗz ſe
cōſequeris itētionem
tuā q̄ſitam. Et cū poſt
Galie. ꝛ Diaſcoꝛidem.
ſint herbe inuēte vlti-
mi iuuamenti velocis
valoꝛis: ſicut valor cā
phoꝛe i egritudib⁹ pe
ſtilentialibus calidis: ꝛ muſcus i egritudinib⁹ peſtilen
tialib⁹ frigidis: ꝛ ſic velocitas herbe aphrodilli cuius
flos ſimilatur celeſti faciētis euadere ex punctura ſcoꝛ-
pionū: ꝛ ex morſu ſerpentiū ꝛ viperarū: donec dicitur
q; qui bibit ex ea aliquid: ꝛ mordet ipſum vipera aut ſer
pens aut ſcoꝛpio: non ſentit per eos doloꝛem: ꝛ ſi eſſet
ex rebus que ſunt deterioꝛes iſtis rebus ꝛ maligniо-
res eis. ꝛ q; ita ſtat anno vno qō nō imꝓmit i coꝛpus
eius venenū. tunc iā poſſibile eſt vt ſint ēt medicine que
phibeant a velocitate ſenectutis ſcilicet a frigoꝛe mē-
broꝝ: ꝛ ſiccitate eoꝝ: ꝛ ꝓlongetur per illud vita ho-
minis quando regimen eius fit bonum: ſicut dicitur q;
homines vixerunt centū annis: ꝛ vnum qō inuenīt in
illo eſt medicina iuda. ꝛ nominatur triphera: ipſa nāq;
bonam efficit digeſtionem ꝛ coloꝛem bonū. ꝛ ꝓlongar
iuuentutē tēpoꝛe ꝛ ſpacio lōgo quādo cū vſu ei⁹ bonī
ē reliquū regimen. ꝛ fortaſſe illi q; diu vixerunt inuene-
nerūt iā medicinas qbus ꝓlongate ſunt vite eoꝝ: quaꝝ
cognitio nō peruenit ad grecos nec ad aliquē eoꝝ q; ve
nerūt poſt eos vſq; hodie: ꝛ fortaſſe illud iueniēt in eo

qō futurū est ex tē
pore.nā qñ triphe
ra ē ꝑz q̄ vidimus
tunc pōt est inue
nire q̄ ea ē magis
vltimū. verūtamē
non ē pōt omni-
no inuenire medi-
cinā prohibentem
a morte vllo mo-
do z ꝓseruantē vi-
tam semper. galie
nus aūt demōstra
tiōe probauit i tra
ctatu primo d regi
mine sanoꝝ:q̄ h̄
res ē impossibilis
in natura homis
cum sit ꝓpositꝰ ex
spermate z sangui
ne mēstruoso. xi 4

IAm palā di
xit Gal.in h̄
sermone illō
ad quod intēdimꝰ
de h̄ q̄ noiauimus
hunc libꝝ artem
paruaz:z q̄ipē no
minauit ipz h̄ no-
mie vt significet q̄
in eo sunt sūme to-
tius artis medicie
quaz exposui in li-
briꝭ suiꝭ z nō noia
uit eū hoc nomie
per cōparatiōnem
eius ad librū de in
genio sanitatis so
lū sic̄ putat cui non
ē intellectuꝭ. z ista
sunt noia libroꝝ
eius i q̄bus docu
it artē medicie ꝑm
expositionez z de
terminationē:z di
cit itētiones suas
in eis cū conditio
nibus suis. xcxv

HUdi ordinē
librorum in
q̄bus pscru
tatus est exquisite
Galienuꝭ doctrinā
artis medicie.ccxvij

ISti tractatꝰ
oēs sunt pē-
dentes z pre
cedentes cuz com
plexione. ccxvij

SIlicet lege z
vide libꝝ
d virtutibuꝭ
naturalibus post
duos tractatus p̄
mos d oppone.z le
ge aū istos duos p̄
mos tractatꝰ libꝝ d

NUnc.n.pcurrere nō
oia pticularia nobis
ppositū erat.solūmō
vo remē orari capitula. i aliis
.n.negocijs fecimꝰ tractatio-
nē q̄ pscribēs quidē quot sūt
z q̄lia determinabo orationē
in eis.

ET nō ē itētio mea in
h̄ libro vt narrē oēs
res pticulariter.verūtñ nō in
tēdo i h̄ libro nisi vt rememo-
rer summas eiꝰ qd exposui et
oñdi i libris meis alijs:z ego
sum dicens illos libros alios
quot sunt z q̄ sūt. z distiguaz
vnūquēq̄z eoꝝ:dñi abscidā:
postq̄z narrauero illd:librum
istum. .ccxv.

DIctū igit qd ē z pri-
qm̄ ē vnꝰ aliꝰ liber in
quo de cōstitutiōe z iuētione
artis medicine tractauimꝰ añ
cedūt autē euz duo priores q̄
sunt de artiū cōstitutiōe. sz hi
nūc expleto eoꝝ numero que
sine tractiōe sūt opationū.

IAz dixi paulo añ: qz
ego scripsi tractatū i
quo narraui q̄lit ele-
uata ē medicia z p̄cedūt hūc
tractatū duo tractatꝰ i q̄bꝰ nā
raui eēntiā oiuz artiū:verūtñ
isti tractatꝰ cum hoc tractatu
quorū ista ē ꝓsumatio sunt p̄-
ter libros quos edidi scōz ex-
pōnē z dilatationē in sermōe
illoꝝ autē libroꝝ iste sunt or
dinatiōes. .ccxvj:

DE his q̄d igr̄ q̄ scōm
hy.sunt elemēta vnꝰ
liber ē:post aūt eū tres de cō-
plexiōibꝰ:quoꝝ duo q̄dē de
bis q̄ i aialibꝰ sūt cōplexioni-
bus:tertiꝰ aūt de bis q̄ i phar
macijs.Jōq̄z z de simplicium
pharmachoꝝ virtutis ope ñ
possibile est scire pfecte si nō
diligēter studeas legēr̄ tertiū
de cōplexiōibꝰ.Est aūt z aliꝰ
liber puus sequens duos pri
mos de cōplexiōibꝰ q̄ de ano
mala discrasia iscribit:hūc āt
similr alij duo q̄z parui.hi q̄dē de cōpositiōe op-
tima corporis:hi vo de bona hitudine.

PRimus liber eoꝝ est in quo narraui
esse elemētoꝝ scōm sniam hyppo. z post
eum sunt tres tractatus in quibus narra
ui eē cōplionis.narraui siquidem in duobꝰ tracta
tibus primis ex eis eē cōplexiōis aialiū z narraui
in tertio esse cōplexiōis medicinarū simplicium z
propter illud fit impōt aliqué intelligere libꝝm
meum de virtutibus medicinarum simpliciū secū
dum q̄ oz si nō añcedat z legat tertiū libꝝm me
um de cōplexione:z pscruteť exquisite intellectū
eius:z post eū est tractatus vnus paruus qui cōti
nuať cū duobus tractatibus primis libri meiꝰ i cō
plexione:z inscriptio eius est de cōplexione ma-
la diuersa.z duo alij tractatus quoꝝ vnius inscri-
ptio est de meliore hitudine corpis:z alteriꝰ est in
scriptio de bona hitudine corpis. .ccxvij.

TRipartita est alia opatio de virtutibus
naturalibꝰ:quā siue post duos de cōple-
xionibꝰ:siue post eū q̄ de elemētis legere
q̄s velit potest hoc consequi.

ET post libꝝ de cōplexionibꝰ est liber ali
us in quo sunt tres tractatꝰ quibus nar-
raui esse virtutū naturaliū:z possibile ē post hoc
vt legas hūc libꝝm postq̄z legeris duos tractatꝰ
primos de complexione:z postq̄z legeris tracta-
tum in quo narraui eē elemētoꝝ: vt sit lectio tua
secūdū ordinē ꝓtinuū. .ccxviij.

POst hūc autē in multis opibꝰ de aialibꝰ
operationibus tractauimus.

ET sunt mihi post hūc libꝝ libri multi in
quibus narraui esse operationum anima
lium. .ccxix

QUoniam autē z in demonstrationibꝰ eo-
rū non parua vtilitas ē que per anatho-
miam apparent:primum in illis exerceri
oportet.Est autem vtima z vtilissima quedaz eo
rum que vocatur anathomia disputatio z dispositio.z alie cum ea multe.In duobus quidē de ana
thomie diuersitate:in vno autem de ea que mor-
tuorum anathomia.post hos autem duos de ea q̄
viuoꝝ:in alijs autem quibusdā scōm partes intro
ducendis faciemus eam q̄ de ossibus: z eam que
de musculis est anathomia:z eam que neruorum:
z eam que arteriaꝝ z venaꝝ:z q̄dam tales alij ta
lium sūt:z si scōm naturam q̄ in arterijs sanguis.

VErumtñ cū i demōstratiōe sup ea q̄ ap-
parent i anathomia iuuañ tū sit nō puū:
oz vt añcedat studiū in anathomie libris
z magis cōsecutiuus liboꝝ in q̄bꝰ narraui ana-
thomiam ē:liber curationis anathōie:z post ipz
sūt libri alij multi ex quibus sunt duo tractatus in

elemẽtis.ccxviij

VLt q̃ sũt v z p⁹ liburz ꝺ vtutib⁹ aialibus libri mꝫ ti. ccxviiij

LIber curationis anathomie est xv.tractat⁹ z tractatus q̃s posuit discipulis sunt.v. q aggregati sũt i libro vno z noiatur post illꝺ anathomia parua.

ccxx.

LIsti sũt q̃ tuor tractatus q aggregati sũt z nominantur liburi vocis ccxxj.

LIste ẽ liber nonus tractat⁹ z tractatũ decimũ fecerũdẽdo de dubitatione q̃ dubitabat qdam hoies sui tpis. ccxxij

LIber de iuuam̃tz mẽbroꝝ ẽ decẽ z septẽ tractatus. ccxxiij.

VNaqueqꝫ harꝝ diuisionũ ẽ q̃ttuor tractat⁹. z 24.

ILlud qꝺ ꝙ seq̃t ẽ. quia posuit hũc tractatũ vexꝝ promisit illũ z dimisit ipm z mortuꝰ est sine ipso ꝑm capi. octoginta septem annoruz. ccxxv.

VNusquisqꝫ horum liborum est. 3. tractatus. ccxxvj.

SEptem tractatus nominant carthagenes. z decem nominant almeamur: in quibus dixit medicinas compositas secũdum mẽbra patientia. ccxxvij.

quibus narraui esse eius qꝺ cadit in anathomia ꝺ diuersitate z ex eis est tractat⁹ in quo narraui esse anathomie aialiũ mortuorum: z ꝓtinuãtur cũ eo duo tractat⁹ in q̃bus narraui eẽ anathomie animaliũ virorũ. Et ex eis sunt tractat⁹ alij quos posui discipulis in anathomia ossium z lacertorũ z neruorum z venarum nõ pulsatiliũ z pulsatilium z tractat⁹ alij similes istis: z ex eis qui ingrediunt̃ i ordine istoruz est tractatus in quo ostẽdi q̃ sanguis ẽ retẽtus i venis pulsatilibus natura. ccxx.

DEmõstrãtes ipas operatões duo q̃dẽ sũt de musculis et motibus: tres aũt de thorace z pulmonis motu. post hos q̃ de respiationis. cãis quoa seq̃tur q̃ de voce.

ESse aũt operationum narraui in duob⁹ tractatib⁹ i q̃bus narraui motũ lacertorũ. Et tres tractat⁹ sũt in q̃b⁹ narraui motũ pectoris z pulmonis: z seq̃tur hũc liburn liber noster de cãis respiratõis z post hũc sũt tractatus quos edidi de voce. ccxxj

DE principali aũt z de alijs oib⁹ q̃cũq; circanãles aut aiales opationes q̃rũtur: i mꝫtiptito opere manifestauim⁹ qꝺ ꝺ hy. z platonis dogmatib⁹ iscripsimus.

ESse aũt vtutũ q̃ noiantur regitiue ex virtutib⁹ aie z reliquorũ ꝺ q̃ b⁹ ẽ necessaria i q̃sitio ꝺ eẽ opationũ naturaliũ z aialiũ ostẽdi in libro i quo sũt tractat⁹ mꝫti: quoꝝ iscriptionẽ posui ꝺ sentẽtijs hy. z platonis. ccxxij.

ETbui⁹ gñis sunt q̃ z i cõsideratiõe q̃ ẽ de ipmate scripta sũt singularitates z adhuc que de hyp. anathomia: que omnia quidez de vtilitate membrorum sequitur operatio.

ETingrediũtur in hoc genere doctrine duo tractatus quos edidi de spmate: z liber de anothomia hy. deinde post istos liboos omnes sequitur liber de iuuamentis membrorum. ccxxiij.

AB cognitiones ãt egritudinum z que de patiẽtibus locis: z que de pulsib⁹ opatio vtilis existit ſm quam z p̃cognitiones docemus antecedũt autem eũ qui de pulsib⁹ duo libri q de vtilitate pulsuum. hic ãt qui de pulsib⁹ in quattuor ptes diuisus est: prima q̃dez de differentijs eorũ. secũda de cognitione: tertia ꝺ his que in pulsibus causis: z quarta de ea que per pulsus pcognitione huius generis est.

EX libris autem quib⁹ fit iuuamẽtũ in cognitiõe egritudinũ ẽ liber cognitiõis egritudinũ membroꝝ interioꝝ patiẽtiũ: z ex eis ẽ liber de pulsu in quo narraui pronosticationem q̃ fit ex pulsu. Et añcedũt liburz pulsus duo tractatus. quoꝝ vnus est in necessitate respirationis: et alter in necessitate pulsus. Liber aũt noster i pulsib⁹ diuidit̃ i quatuor diuisiões. in cuius prima diuisione narrauim⁹ species pulsus. z narrauimus i secunda qualiter cognoscuntur ille spẽs: z narrauimus in diuisiõe tertia cãs faciẽtes illas species z narrauimus in diuisione quarta ꝓnosticationẽ que fit ex illis speciebus. ccxxiiij

EX hoc gñe ẽ q̃ in introducendis ꝺ pulsib⁹ script⁹ ẽ. In mẽte aũt hẽo z aliũ facere libzũ vnum velut incisionẽ oiuz: quẽ artem de pulsibus siue epithoma inscribam.

ETingredit̃ in hoc gñe tractatus quẽ posuimus introducẽdis i pulsu. Et ego qui dẽ i mẽte hẽo vt ponã tractatũ aliũ i quo summatim ponã totũ qꝺ dixi i istis tractatib⁹ qui sunt de pulsu z forsitan ponã iscriptionẽ illi⁹ tractat⁹ aut arte pulsus. aut sẽmas eẽ pulsus. ccxxv.

VTilia aũt ad hãc iscriptoez sũt ea q̃ p cõmẽta z iudicia eius q de pulsib⁹ archigenis liber dcã sunt. Ad p̃cognitiões. aũt vtillima maxime q̃ crisis opatio: añcedit aũt hãc q̃ de creticis. sz q̃ de disnia z ad cognitiões p̃ntis dispositionis: z ad cognitiones futuroꝝ bonoruz vel malorũ circa laborãtẽ vtilis existit.

ET ex his qb⁹ fit iuuamentũ ex hac scia sũt tractatus in qbus exposui illud qꝺ dixit archigenes in pulsu: z qꝺ expert⁹ ẽ: z ostendit rectum eius ex eo qꝺ errauit vel narrauit. libri autẽ q̃bus fit iuuamẽtũ i ꝓnosticatione magis vltim⁹ eoruz est liber crisis: z precedit ipsum liber ꝺ creticis dieb⁹: z liber quem edidi in malicia respirationis quo fit iuuamentũ i cognitione rei p̃ntis z in pronosticatiõe rei future ex bono aut malo qꝺ accidit infirmo. ccxxvi.

Aggregati sũt isti tractat⁹ septẽ in libro vno ⁊ nominatur liber causarum accidentium. ccxxviij. ⁊ ipse ãt dic̃ i libro de igenio sanitat̃: oz vt legat̃ p⁹ libꝝ de igenio sanitat̃ liber ꝺ medicis ꝓpositis: ⁊ oz vt legãt medicie simplices añ libꝝ ꝺ igenio sanitatis. ccxxix.

Docuit per hunc ꝺ ꝑmonez modũ necitatis q̃ é de arte dialetice in arte medicine. Manifestũ est. n. q̃ nõ scit rectuz ⁊ certum: nec rectificatur ab errore nisi per artem dialeticam solam. ccxxx.

Ilam fec̄ ħ ga. in duobus tractatib⁹ q̃s noiault puitas librorꝝ vl̃ noiatio librorũ gal. Et ex libris q̃s dixit in ħ loco ⁊ libris q̃s dixit i noiatione librorꝝ suorꝝ: ⁊ sũt illi q exierũt ab arabica lingua vl̃ ad arabicã linguã: ⁊ ẽ pl̃imũ eorꝝ ad illud ad qꝺ vocat necitas i doctria artẽ medicie: ⁊ ex eis sũt q̃s nõ vidi vsq; ad dié hunc: sic̄ libꝝ i quo exposuit illꝺ qꝺ dixit archigenes i pulsu: ⁊ sic̄ libri ei⁹ in anathomia hyp. et q̃ istis ꝺꝺ ob⁹ libris fit excusatio p illud qꝺ oñdit i libro suo ꝺ pulsu: ⁊ per id qꝺ oñdit in libro suo de anathomia. Et sil̃r fit excusatꝺ p canones q̃s dixit in q̃q; tractatib⁹ p̃mis medicinaꝝ simpliciuz a toto illo qꝺ posuert q venerũt p⁹ eũ ex medicis q̃s oñdit se inuenisse. Et sil̃r fit excusatio p libꝝ suũ ꝺ crisi: et p libꝝ de igenio sanitat̃ a libro suo ꝺ febri b⁹. Jp̃e. n. exq̃site pscrutat⁹ ẽ eé febriũ in his duob⁹ libris. ⁊ ꝫ hác viã nec̄e ẽ tibi vt itelligas itẽtiões galieni: ⁊ agas cũ eis: ⁊ addiscaꝭ artẽ medicie ꝫ quod magis cõpletũ est.

¶ Explicit cõmentum Paly filij Rodbꝺ sup̃ Tegni gal. in quo ipe Paly exponit librũ galieni archiatros filij Abicat: q noiat micro tegni id est ars parua.

Et q̃ de simpliciuz pharmachoꝝ vtute sunt quoꝝ p⁹ memini. ⁊ hi q̃ de cõpõne pharmacoꝝ.

Et vndeciz tractatus i q̃b⁹ narraui eẽ medicinaꝝ simpliciũ: ⁊ iã dixim⁹ eos añ ⁊ decẽ septẽ tractat⁹ i q̃bus narrauim⁹ cõpões medicinaꝝ ⁊ eẽ compositionis earum. ccxxvij

Nec igit̃ oia ⁊ cum eis sũt q̃dã ad cognoscẽdũ vtilia: quẽadmodũ ⁊ q̃ de ꝓcatarticis causis: ⁊ q̃ de medicinali emperia: ⁊ q̃ de subtiliãte dieta: ⁊ ampli⁹ q̃ de phlebotomia ad emalcrũ vl̃ cõtra erasistratũ: ⁊ qui de his q̃ ꝓter nãz tumorib⁹ sũt: sil̃r aũt ⁊ alij q̃ de multiplicitate humorꝝ: ⁊ alij qdẽ tales: oium: aũt vtiliorꝭ ad terapenticã mercedẽ sũt ⁊ q̃ de egritudinuz ꝺ̃ria: ⁊ q̃ de accidẽtib⁹: ⁊ tertius de his in quo cãs egritudinũ tractauim⁹ cũ q̃b⁹ alij tres in q̃bus q̃ in accidentibus causas commẽtauimus.

Et oẽs isti libri et tractat⁹ alij cũ eis singulares ẽ nec̄e vt legant̃ ⁊ regant̃ ⁊ ꝑ parent̃: ⁊ ex eis ẽ tractatus in quo narraui eẽ cãꝝ ꝓmitiuaꝝ: ⁊ ex eis est tractat⁹ in experientia medicinali: ⁊ ex eis est tractatus in regimine subtiliante: ⁊ ex eis est tractatus i flebotomia venarum in quo contradixi erasistrati: ⁊ ex eis ẽ tractatus in apostematibus ⁊ ex eis est tractatus in multitudine humoꝝ: ⁊ alij ex eis q̃ sunt sic̄ illis ex q̃bus nõ ẽ excusatio in itellectu libri de igenio sanitatis: ⁊ tractatus quo narraui egritudines: ⁊ tractatus i quo narraui accñtia: ⁊ tractat⁹ tertius in quo narraui cãs egritudinuz: ⁊ tres tractatus post illũ in q̃bus narraui cãs accidentiũ.

Que de terapentice sequantur methodo scripta sunt a nobis singulariter ⁊ que ꝺ operatione.

Et sequitur hos libros liber de igenio sanitatis: ⁊ liber de regimine sanoꝝ.

Quoniam aut̃ ⁊ ante omnia hec exerceri oportet in ea q̃ de demonstratione operatione logice futurã opari artẽ i ea q̃ ad optimã heresim demonstratũ est operatione.

Et iam ostendi in tractatu in quo narraui melius ingeniũ: qz opz ante hos libros oẽs vt exerceant̃ in libro meo quem edidi in demonstratione qui vult vti hac arte per viam ratiocinationis ⁊ exerceri in ea.

Que alijs aũt ꝓscriptionibus ⁊ rememorationibus quas scripsimus non necesse ẽ tractare nũc de omnibus futuros dicere alios forsitan in vno vel duob⁹ libris iscriptionez habituris Galieni de ꝓprijs ꝓscriptionibus.

Reliquos aũt libros ⁊ expões q̃s edidi nõ cogit me aliquis dicere in hoc loco. qm̃ de consilio meo est vt applicem oẽs eos in tractatu vno aut in tractatibus duobus: et ponam inscriptionem libri Galieni in rememoratione librorum suorum.

¶ Incipit libellus de diuisione librorꝝ galieni.

Stat galienus in cõmẽtarijs supra dicã hyppocratis se libꝝ ꝓposuisse de ordine legẽdi suos libros: ⁊ ls hic in fine huius libri. Tegni mlt̃os nũeret libros q̃s cõposuit ⁊ ordiné legẽdi aliquoꝝ tradat: verũ ex ħ nõ hẽtur totus librorꝝ numer⁹ neq; totus ordo. vt g̃ hec duo habeant̃: opere p̃cium vti le eé duxi ħ sub epilogo dicã galieni i illo libro ꝑm gentilis mẽtẽ in mediuz adducere. Dico g̃ in p̃mis q̃ gal. cõposuit libros de q̃busdã p̃cedẽtibus ad sciam medicine: ⁊ sunt numero tres: in q̃bus insinuat docet ⁊ ꝺclarat qũo medicia ipa ⁊ q̃libet alia scia doceri debeat: vt ipse dicit in fine huius iaz dixi paulo añ. qz ego scripsi tractatũ in quo narraui q̃l̃r é medicina: ⁊ p̃cedũt hunc tractatuz duo tractat⁹ in quibus narraui eẽntiã oium artium. Et fecit libruz de demõratiõe seu artiũ ꝓstitutiõe q̃ liber logica q̃dã ẽ: ꝺ quo mẽtionẽ fecit i fine hui⁹ tertij libri vbi dixit. Et iã offidi i libro i q̃ narraui meli⁹ igeniũ: qz oz añ hos libros oẽs vt exerceat i libro meo quẽ edidi i ꝺmr̃atõe q vl̃t vti hac arte p viã rõcinatiõis ⁊ exercerti i ea. ꝺ q̃ lib. ét m̃tionẽ fac̄. iij. de simplici medicina. c. vltio. Scꝺ ẽ q̃ sit medicoꝝ laudabil̃ secta: ⁊ sic est liber ꝺ sect̃. Tertio ẽ vocabuloꝝ siue noiuz medicinaliũ expõ: ⁊ sic ẽ liber q noiat ꝺ noib⁹ medicialib⁹: ꝺ q̃ mẽtionẽ fac̄ ꝓ ꝺ de ꝺrijs febriũ: illo capto. ꝫ qm̃ ⁊ fec̄ libros ꝺ medicina vel de ꝓncipijs q̃busdã medicie: ⁊ sic ẽ liber

dictus introductorius. aut de tota medicina: ꝛ ꝟ duplr vel i cõi: ꝛ sic ẽ liber iste tegni qué nup emẽdauimus: vl' in spãli de scibilib⁹ pticularib⁹ ꝛ determiatζ. ꝛ qꝛ medicina ẽ ars opatiua ꝛ mechanicha pace doctrine huius dixeriz: iõ ꝓsiderat sb̃z finẽ ꝛ modũ iducẽdi finẽ in subz teste Auerroi ꝑ collectorii. subz át qꝫ ẽ corp⁹ hũanum ꝑma aphorismoꝝ ꝓmẽto ꝑmo: hz q̃tuor cãs. libri igit galieni qdã sũt ꝫ cã mãli sic liber de elemẽtζ. elemẽta. n. mã sũt mixtoꝝ corpoꝝ teste ꝑncipe ꝑma ꝑmi capło de elemẽtζ: ꝛ capło de ꝓpłonib⁹: ꝛ liber de ꝓpłonibuz: ꝛ tertio liber de hũoribus: de q̃'mẽtioné fac: ꝓo de ꝛtutibus nãlib⁹. ꝛ huic libro de hũorib⁹ annectit liber ꝫ spmate: qꝛ ex his. ſ. hũorib⁹ spma hz originẽ ꝛ ꝑncipiũ teste Auicẽna de cãis spmatζ: de quo libro ẽt in fine hui⁹ meminit cũ dixit: ꝛ igrediũt i hz gñe doctrine duo tractatus quos edidi de spmate: nz me fugit hũc libũ posse alibi collocari: ad hũc ẽt libꝝ accedit liber de co. nig. ꝛ ad hãc cãz mãlẽ adhuc ptinet: liber de medicatõe anathomie: cuiuz ẽt meminit in calce huiuz terty libri: ꝛ istorũ ẽt. ſ. de anathomia viuoꝝ ꝛ de anathomia mortuoꝝ cũ inqꝛ: ꝛ in eis ẽ tractatus i quo narraui esse anathomie aialiũ mortuoꝝ: ꝛ ꝓtinuat cũ eo duo tractatus in q bus narraui eẽ anathomie aialiũ viuoꝝ. de qbus ẽt testat ctio iterioꝝ capło ꝓo. accedit ẽt ad hos lib⁹ ꝫ vtilitate pticulaꝝ: cui adheret liber de dria organicoꝝ ꝛ ꝓsiliu membroꝝ. Sũt isup libri de cã formali. ſ. ꝓpłone: ꝛ ẽ liber de ꝓpłone: ꝛ ẽ liber de cõpłonibus ꝛ de malicia cõplexiõis diuerse: de qbus in fine huius dicit. ꝛ post eum sunt tres tractat⁹ in qbus narraui eẽ ꝓpłonis ꝛ ifra dicit eodẽ textu. Qui ꝓtinuat cũ duobus tractatib⁹ ꝑmi libri mei in ꝓpłone. ꝛ iscriptio ei⁹ ẽ de ꝓpłone mala diuersa. qbus nõ imerito ꝓiũgit liber de ꝛtute ꝓsuetudinis: ꝛ liber de caloꝛe iuuenis ꝛ pueri: quẽ testat fecisse i cõmẽto illius aphorismi ꝑme pticule: q crescũt. De cã formali. ſ. ꝓpõne sunt libri anathomie: qbus inotescũt membroꝝ ꝓpões: quoꝝ iuuamẽtũ ipe dicit cũ ait: oz vt añcedat studiuz in anathomie libri sup ea. n. q̃ appent in anathomia fit iuuam̃tũ nõ parũ: Sz libri de cã formali. i. ꝛtute sunt multiplices. qdã. n. eorũ sunt gñales: vt libri de dogmatib⁹ Platonis ꝛ Hy. quos memorat in tertio hui⁹ dicẽs. Quoꝝ iscriptionẽ posui de sentẽtys hypo. ꝛ pla. Et nono terapẽtice. c. vij. ꝛ liber de ꝛtutibus diſpẽsantib⁹ nr̃z corpus: ꝛ de sba ꝛtutũ nãliũ: ꝛ de ꝛtutib⁹ nãlib⁹: de ꝛtutib⁹ aialib⁹ in gñali credẽdum ẽ fecisse libruz. dicit tñ in fine tegni se in multis operibuz dixisse de eis. dicit. n. eé aialiũ ꝛtutũ ostẽdi in libro in q̃ sunt tractatus mlti: de ꝛtute tñ motiua q̃ vna ẽ ex spẽbus aialis ꝛtutis fecit libruz aut cõtrahẽdo ꝑmonẽ ad masculoꝝ motus: vt in libro de motibus liqdis vl' manifestis vel occultis: quẽ inuit ẽt fecisse in fine tertij tegni: aut ad motus musculoꝝ determinate partis. ꝛ sic ẽ liber de voce: liber de vtilitate respiratiõis: liber de cãis respiratiõis: liber de iuuamẽto anhelit⁹: liber de motu pectoris: ꝛ liber de instr̃o odoratus: quẽ recitat fecisse in fine secũdi de iterioribus. De ꝛtute vitali credendũ ẽ ipm fecisse libruz: de opatiõe aũt eius q̃ ẽ pulsare: fecit libros multos: ꝑmo liber de vtilitate pulsus: liber de pulsu ꝓtra Archigenẽ: ꝛ liber qui dr̃ ꝓnosticũ pulsus: de quo facit mẽtionẽ. primo de differẽtijs febriũ. c. vij. cũ inqꝛ. Archigenes. n. qcqd ꝺliqꝛ: ꝛ circa itelligẽtiã ꝛ cognitionẽ duri pulsuz ꝛc. ꝛ liber ꝓpẽdiũ pulsus. ꝛ liber itroductorii⁹ ad Carolũ: cõmẽtũ pulsus: liber de differẽtijs pulsus. Fecit ẽt libros de causis efficiẽtibuz sicut liber de cãis ꝑcararticis: ꝛ liber de cãis corporalib⁹ cui adiacet liber de plenitudine: cuius meminit .xiij. Terapẽtice. de cãis finalibus nõ oportuit facere libũ: qꝛ icia opationũ ꝓtinet in scia ꝛtutũ: ꝛ qꝛ scia spũuz vadit ẽt cũ illis: fecẽ ét libruz de ꝓtẽto i arterijs ꝓtra Archigenẽ: vt in fine tegni dicit: hic. n. dicebat i venis pulsatilib⁹ solũ spũz ꝓtineri ꝛ ñ sanguinẽ: sic ẽt recitat sexto epidimiaꝝ Joánes alexãdrin⁹. Fecẽ ẽt libros de fine. ſ. de sanitate ꝑmo: ꝫo de egritudie: de sanitate qdẽ ꝑm fecẽ libũ de optia hitudine ꝛ libꝝ de eucrasia. de mó át ꝓseruatiõis i'gñali ipius sanitatζ fecit libꝝ de regimie sanitat⁹: sz de regimie i spãli vel ꝑseruatiõe fecit libruz de exercitio cũ parua spera: ꝛ libꝝ de attenuanti dieta: ꝛ libũ de his qb⁹ ꝓuenit purgatio i vere cui⁹ reminiscit in cõmẽto illi⁹ aphorismi sexte pticule. Quib⁹ flebotomia aut pharmacia ꝓuenit. ꝛ cũ ꝓsiderauit egritudinẽ: ꝑmo fecit libruz ad sciendũ simulationẽ egritudinũ: q ꝺr̃ de mó sciẽdi ꝛ redarguẽdi simulãtes egritudinẽ. Secõdo fecit ét de egritudie libros multos: ꝓsiderauit. n. egritudinũ diuersitatẽ i gñali: ꝛ sic fecẽ libꝝ de accidẽti ꝛ morbo: diuersitates át spãles sunt ꝫz gña egritudinũ: fecit igr̃ libꝝ de mõ male ꝓpłonis libꝝ de differẽtijs febriũ ꝛ annectit ei liber de tabe: saltẽ q̃tũ ad ꝑmã eius ptez. Fecit ẽt libꝝ de mala cõpositiõe siue soluta vnitate: ꝛ libruz de dislocatiõe qué allegat Rasis. xv. ꝓtinẽti. De morbo cõposito fecit libꝝ de tumoꝛib⁹ ꝑter nãz. i. apãti b⁹: apa. n. ẽ morb⁹ cõpositus ex triplici gñe morboꝝ. ſ. mala ꝓpłone: mala cõpositiõe: ꝛ soluta vnitate: ꝫa primi. c. v. Cũ át ꝓsiderauit egritudinẽ locoꝝ: fecit libruz de iterioꝛib⁹. ꝛ cũ ꝓsiderauit tpa morboꝝ siue mẽsurãtia: siue terminãtia: fecit libꝝ de q̃tuor tpibus morbi vtil⁹ ꝛ de q̃ttuor tpib⁹ pticularib⁹: ꝛ libꝝ de creticis diebus cui adheret liber de crisi: ꝛ cũ ꝓsiderauit accñtia egritudinũ fecẽ libũ de rigoꝛe: tremoꝛe: spasmo: iectigatiõe: ꝛ de disnia: ꝛ de typo: ꝛ libũ ꝺ caumate. ꝛ libũ de sternutatiõe: c⁹ recoꝛdat i cõmẽto illi⁹ aphorismi qnte pticule. Mulieri q̃ a matrice. Rursus cõsiderãs ꝓnosticatõnẽ ꝛ iudiciũ. fecit libũ ꝓnosticoꝝ diuisuz i libros duoz ꝛ adiacet huic notitie liber de ꝛea q̃ i somnijs dignotiõe Cõsiderãs át modos curandi rõnales gñales ꝛ cões magis: fecit libũ terapẽtice: ꝛ libũ decẽ tractatuũ. ſpecialiores át modos ꝓsiderãs: fecẽ spãles regulas cure: ꝛ ꝫz hoc fecẽ libruz de febrib⁹ ad glauconẽ: ꝛ libruz de cura ictericie ꝛ libũ ꝺ cura lapidis. ꝛ ꝓsiderãs expimenta fecit libũ de secretis ꝛ expim̃tis ad varias egritudines: ꝛ libũ de facile his acqsibilib⁹ cui⁹ meminit. iz. terapẽtice: capło rursus. fecit ẽt libros ꝺ istr̃is medicinalis scie. ſ. cibo ꝛ potu ꝛ manuali opatiõe. de cibis fecẽ libũ ꝺ alimẽtis ꝛ libũ de euchimia ꝛ chachochimia. de potu fecit libũ de aq̃ ꝛ libũ de vino: cui adiecit libruz de vndimijs. de medicinis át simplicibus fecit libruz de simplici medicina. de cõpositis ẽt medicinis credo ipm fecisse antidotariũ. his oib⁹ ánectit liber ꝺ pharmacijs ꝛ liber ꝺ q̃dragita sex plãtis: quẽ hẽm⁹ cũ cõmẽto hũain: liber ẽt de ꝛtutib⁹ cẽtauree: quẽ Nicholaus ꝺ Regio trãstulit: ꝛ liber dinamidioꝝ: ꝛ ẽ dinamidius locus vbi scribunt ꝛtutes reꝝ: ꝛ liber de cõmoditatib⁹ tyriace: ꝛ liber de tyriaca ad cesarẽ: quẽ allegat Rasis frequẽter. Cũ át cõsiderauit manualẽ operationẽ fecit libũ de chirurgia ꝛ ei annectit liber de phlebotomia: sz forte cõueniẽtius poneret inter libros de causis efficientibus. ꝛ sic multi libri Galieni sunt positi in multis locis ꝫz aliq̃z cõsiderationẽ: q ꝑm aliam possunt alibi situari. Doctñ scias: ipm Galienum cẽtũ ꝛ quinquaginta volumina in medicina composuit: teste Joanne torrelio in sua ortographia. Dec collegi a dictis speculatoris in medicina.

Finit libellus de diuisione liboꝝ galieni.

¶ Incipit liber Hypocratis ō lege:q itroductorius ōr̄ traductus p Arnaldū de villa noua ō greco i latinū.

Medicia artiū pclarissima ⁊ excellētissima pp indisciplinā vtentiū ⁊ idicantiū talis vana in defectu ē vtiq; magis oīb⁹ artibus. hoc aūt pcīm̄ marie mihi vr̄ hr̄e cāz hāc: q; ⁊ ꝑ meritū medicine solius in ciuitatibus nullū determinatū ē preter ī gloriationē. hoc aūt non vulnerat cōpositos ex ea. similimi. n. isti sunt introductis in tragedia. etenim illi figurā ⁊ indumentum ⁊ faciē ⁊ speciem hypocrite hnt nō sūt autem hypocryte. sic aūt ⁊ medici nomine quidē multi opere aūt valde pauci. congruit enim vt siquis oz medicinalē scientiam vere doceri hoc participē esse. natura. disciplina. doctrie. loci. altitudinis. laboris ⁊ tēporis primū qdē opus est nā vt super oia habeat hāc. hac enim ꝑ operante vana sunt oia. natura vero itroducta ars doctrinalis fit: quam cum sapientia facere oz: disciplinatū factū in hoc loco q aptus natus fuerit ad disciplinā. amplius aūt inducere laborē in tpe multo curādo quatenus disciplina in naturā cōuersa apte ⁊ bene crescat ⁊ fructus afferat. qlis āt ē speculatio vegetabiliū q̄ sunt in terra talis est ⁊ medicine disciplina: nr̄a. n. nā est qualis ē regio: doctrine aūt docentiū qualis semina: disciplina aūt ꝙ ipsa cadat in terrā cultam scōm tps. locus in quo est disciplina est quale nutrimentum qō est ex cōuenienti aere factū vegetalibus: labor autē cultura. tps aūt corroborauit oia ⁊ fecit nutriri pfecte. Nec aūt qbus indigent medicine artē addiscentes ⁊ vere ipsius noticiā accipientes ita per ciuitates eūtes: nō verbo sed ope medicos reputari faciūt. Ignorātia aūt est malus thesaurus ⁊ mala repositio habentib⁹ ipsaz ⁊ somniū ⁊ visio hilaritatis ⁊ gaudij expers: timiditatē ⁊ audacie nutritio. timiditas infirmitatē significat: audacia vero in artificialitatē: duoz enim hoc quidē scire facit: alterum vero nescire: opinio autē ignorare. sacre autem res existentes sacris hominibus ostendunt̄ prauis autem nequaq̄ priusquā perficiant̄ secretis scia.

¶ Explicit liber Hypocratis de lege:q introductorius ōr̄ traduct⁹ p Arnaldū de villa noua de greco i latinū.

¶ Hoc est hypocratis iusiurandum in cuiusdā sui libri principio iuentū. ⁊ e greco in latinum conuersum per Petrum paulum vergerium faciatum.

Estor appollinez ⁊ esculapiuz hygiēq; ⁊ panaciaz esculapij filias: ⁊ deos ⁊ deas oēs: me q̄z in me erit ⁊ q̄z igeniū meū valebit: hec oia obseruaturū: q̄ hoc iureiurādo atq; his tabulis ꝓtinent: tributurū me ꝓceptori meo: a quo hāc artē edoctus sum non minus q̄z parenti: a quo sum genitus: vitam cum eo cōmunicaturū: res omnes: quas illi necessarias esse intelligam pro viribus meis subministraturum progeniem eius fratrum loco habiturum: hanc artem sine mercede ⁊ sine pactionibus edocturum: precepta oia libenter ⁊ fideliter traditurum meis ⁊ preceptoris mei liberis: ceteriscq; discipulis: qui se legibus medicine astrinxerint: atq; iurati fuerint: alij preterea nemini. in curandis egrotis pro viribus: ⁊ pro ingenio meo necessarijs rebus vsurum: nemini egritudinem dilaturū nihil per iniuriam facturū. rogatum nemini daturum: neq; id cuiq; consulturum: neq; pregnanti mulieri ad interficiendum conceptum fetum potionē porrecturuz vitam meam atq; artem meam puram atq; integram seruaturum: laboranti lapillo haud quāq; excisurū. sed expertis eius artis hoc negocium promissurum. quācunq; domum ingressus fuero dūtaxat liberādis egrotis operam daturum: omnem iniuriam omnem corruptelam operam daturum: omnem iniuriam omnem corruptelam oē genus turpitudinis res ēt venereas sponte mea euitaturum: siue muliebria corpa curauero siue virilia: siue hominis liberi siue serui: q̄ inter curandū vel videro vel audiero vel ēt extra curam in vita hominū cognouero q̄ reticenda esse intelligam nemini apertarum: sed intemeratam taciturnitatē seruaturū. Presens igit iusiurandū integre atq; incorrupte seruanti mihi oia tam in vita q̄z i arte mea prospera feliciaq; succedant. ⁊ gloria i eternum parata sit: transgredienti vero atq; peiuro contraria omnia eueniant.

¶ Explicit hypocratis iusiurandū in cuiusdā sui libri principio iuētum: ⁊ e greco in latinum cōuersum p Petrum paulum vergerium faciatum.

¶ Impressum Uenetijs: per Joānem ⁊ Gregorium de gregorijs fratres. Anno intemerate Uirginis conceptio Millesimo quingentesimo: Benedictione Omnipotentis dei: q est bn̄dictus In secula seculoz. Amē.

¶ Incipit tabula sup libros Tegni que ordinata ẽ eodẽ ordine q̃ tabula posita supra an lib. pno.

¶ Capitula primi libri.
tres sunt omnes
prima quidem
secunda vero que
tertia vero ex
conati sunt ergo
conati sunt ꝛ eam
nullus tamen ante
sed ꝛ illam quidem
hic vero diffinitiuam
que vero secundum
ij.
¶ Sed nunc a
medicina est scientia
scientie ergo nomen
sanum autem ꝛ
ꝛ secundum primam
sed quoniam efficiens.
neutrum vero ꝛ
iij.
¶ Est autem de
incipiamus igitur
sanum est autem.
egrum vero corpus
egrum vero vt nunc.
iiij.
¶ Quoniam autẽ ꝛ neu.
ꝛ huiusmodi quidem
sanum vero
¶ Capitula secundi libri
tegni.
sunt autem ꝛ horum
egra vero signa.
secundum vero hoc
v.
¶ Appellantur autem
ꝛ utilitas
existentibus vero
cognitiones vero
substantia quidem
ab his vero que
secundum vero effectus
eorum vero que or.
eorum vero que quidem
genera autem la.
in eisdem vero
ab optima vero.
determinat autem
vi.
¶ Simpliciter vero
sunt vero horum
ꝛ diuiditur
a quibus deinceps
dolentia vero ꝛ
omnibus his sen.
signa vero horum
ponentibus no.
signa vero egri.
quattuor autem
principalia igitur
vij.
¶ Ab illis vero ex
ipsa vero seipsa
alie vero omnes
capillorum uero
he quidem partium
principium autem
totius quidem capitis
paruum uero caput
magnum uero non
viij.
¶ Si vero ꝛ secũdũ occi.
principalium.
facilis igitur
facilitas vero
sic vero ꝛ difficultas
ꝛ bene mobile
adhuc vero mihi
iam si eucraton.
talibus quidem in
audire vero
ix.
¶ Quecunq; vero
si vero calidus
deinceps vero signa
frigidioris q̃ oportet
sicciores vero
composita quidem
io.
¶ Si vero humidi
frigide vero simul
humide vero ꝛ
hec igitur sunt
ex his ergo tendens
quicunq; ergo tan.
ꝛ leduntur quidem
ii.
¶ Et hoc cõmune in
magnitudo
ea vero que sunt secundũ
glaucus vero.
niger vero ocu.
subtile quidem
cristalloides
¶ Tractatus de corde
de cordis autem
callidioris ergo.
xij.
¶ Est autem latitudo
in frigidiori vero
spũs vero siquidem
tales ꝛ timidi
siccum vero cor
secundum compositio.
xiij.
¶ Omnium pilosissimi
si vero humiditas
humidioris vero
frigidum vero ꝛ
vnum cõe in omni.
xiiii.
¶ Tractatus de epate.
epatis vero cali.
frigidioris vero
siccioris vero
humidioris
calidi quidem simul
caliditas siquidem
siccitatem vero in
media uero est
minus uero calidi
xv.
¶ Manifestum est ergo
humidum quidem
humidius vero
¶ Tractatus testiculorũ
testiculorum vero
frigida uero crasis
humida quidem
calida uero ꝛ sicca.
conueniendus siquidem
si uero frigidi.
xvi.
¶ Sicca quidem.
totius uero corporis.
totius uero corporis.
dicentur igitur ꝛ
competentis vero.
xvij.
¶ Quecunq; vero
frigidioris cra.
sicca vero crasis
ꝛ humida vero.
ꝛ ꝑm compilationem
humida vero ꝛ
frigida vero ꝛ
xviij.
¶ Si vero frigidum
decidente vero
in omnibus vero que
considerare vero
similiter oportet consi.
que aucta
similiter vero ꝛ
¶ Tractatus de ventre.
ventris cognitiones
humidioris uero
calidior vero natura
xix.
¶ Frigidus vero natura
ex egritudinibus
secundum complexionẽ
diligenter vero
sed propter horum
siccitates uero
non uero ipsa.
itaq; neq; semper
quoniam uero huiusmõi
alie uero animalis
xx.
¶ Que uero propter
capitis igitur ma.
ea uero que intra
ventrem siquidem
velut si ita.
alterum autem
xxi.
¶ Ex quibus ma.
sed de his sufficien.
quecunq; uero in
non apparentia
secundum uero partem
ea uero que secundum
xxij.
¶ Ea vero que ꝑm epar
ita vero ꝛ ꝑm
ea vero que scõm pectus
ꝛ secundum tracheam.
xxiij.
¶ Proportionaliter.
ex tumoribus quidem
dolores vero
nocetur autem ꝛ
quecunq; vero egre.
ꝛ ostensionem propriam
dictum est autem
egrotantium quidem
eadem quidem que sunt
in medio vero
xxiiij.
¶ Et propter hoc
in eo quidem
secundum vero eandem
nihil vero mirandum
secundum vero alterum
quecunq; vero si
ꝛ quecunq; egro.
de his quidem
future vero
egrediamur
velut orexim
aut non secundum
ita vero ꝛ humi.
vigilie
xxv.
¶ Torsio vero in
quemadmodum
ꝛ propterea ad
ita vero ꝛ alia
talia vero sunt secundũ
secundum odoratum.
secundum auditum
quemadmodum
secundum tactum.
itaq; vero ꝛ secundum
xxvi.
¶ Quecunq; vero
quarum genera
manifeste quidem
quemadmodum ꝛ
neque digestionem
dictum est autem.
ego autem iam
¶ Sequuntur capitula
tertij libri tegni.
quoniam vero ꝛ harum
xxvij.
¶ Quoniam vero ꝛ harũ
a seruantibus icipiendum
cum igitur fit non
rursus igitur principium
si.n. esset impossibile
que manifesta sunt
alteratur igitur

quod igitur
est igitur vnum
sub his ꝯm omnibus:
ex motione vero
xxvij.
¶Itaq; vero ꝛ ex
ꝛ ex his que
aut egeruntur
omnia enim hec.
ꝛ corrumpunt.
ꝛ scriptum est.
hec igitur omnia.
itaque vero ex
quando siquidem motiõe
ꝛ he sunt due
etenim tempus velut.
si enim indiget cor.
xxix.
¶Quoniam autem i his
perfecte igitur
quando vero dis.
considerationes
in gymnasijs
in cibis vero per.
equatur vero quo.
ita vero ꝛ somni
ꝛ ita eis dieta
abstinere vero
venereorum
xxx.
¶Tempus vero vsus
qualitatem
horum vero'que cõe.
similiter vero ꝛ
si vero ꝑm aliquid
pluribus vero talibus
cra si igitur per.
seruantes vero
calidiora enim
vtetur vero ꝛ
xxxi
¶Quoniam motio
contraria
ita vero ꝛ in calefacien.
ꝛ simpliciter est
si vero permutare
calidiorem enim
hoc siquidem ge.
vtilitas vero
quomodo igitur ꝛ hmõi
similem igitur dis.
potest enim venter
organicorum.
xxxii.
¶In plasmatione
secundum quantitatem.
in numero
reliquum vero ge.
quecunq; igitur
ꝛ quecunq; quidem circa
ꝛ quecunq; quidẽ maio-
deficientium
oium autem horum
quecunq; vero abun.
xxxiij.
¶Eadem vero ꝛ eorum

manifestum est autem
quemadmodum in
alijs vero emphra.
reliquum igitur adhuc
quam forsitan
ad manifestos
ꝛ huiusmodi quidem
prime vero omnium
vtrarumque
iam siquidem factam
nondum vero exi
eius vero que adhuc
prohibetur igitur.
xxxiiij.
¶Facta vero egritudo
curatio quidem
secundum vero per.
calide igitur dispositio
si enim inimoderatum
manifestum vero
adinuentionem
quecunq; vero calida
ferunt enim si ita
xxxv.
¶Sed victa quidem
euacuationes
scientes igitur
secundum hanc partem
vnum cõmune habentes
secundum vero cõpos.
velut si ita accidat
si igitur ipsi parti
in profundo vero
si igitur calidius esse
xxxvj.
¶Si vero frigidius
ita vero in humido.
expositione quidem
ex plasmatione.
manifestum vero.
soluta vero continuitate
non differt vero
precedit autem
vt vero ea fiat permanẽs
conglutinat vero
primum quidem
xxxvij.
¶Si vero alicui alteri
in presenti vero ad
fractura igitur in osse
generatio vero pos
molle vero ꝛ puerile
raro vero ꝛ huiusmodi
quoniam vero harum
superfluitas vero hec
propterea deductione
xxxviij.
¶Nerui vero ꝛ tenantos
secundum compositas
dicte vero sunt paulo
ꝛ quidem oportet
intentionem ergo
ita vero ꝛ si vlcus
dictum est autem horum
ꝛ quidem si phlegmon
xxxix.

¶Et de his quidem
ad id vero quod propter
eorum igitur que adhuc
intentio vero vt si
si vero fractura non
est autem ꝛ emphrasis
hec quidem a glutinosis
que vero ex stercore
xxxx.
¶Que vero ex lapide
eius vero que preter
immoderata vero reple-
quibuscunq; vero circa
amplioris vero cibi
quecunq; igit in pulmõe
quecunq; vero secundum
quecunq; vero sub cute
ita vero ꝛ quecunq;
vno vero capitulo
quecunq; vero non sunt
intentio vero sanandorũ
xli.
¶Quecunq; vero aspera
quecunq; vero lenitatem
quecunq; vero emphra.
ostensum est autem
si vero adinuicem
sufficiet autem manifeste
huiusmodi vero
necessarium autem
xlii.
¶Per ipsam autem
si igitur fuerit totum
repellemus autem'a
relicto vero aliquo
euacuatio vero fit
sed quoniam diaforetica
xliij.
¶Et tamen sufficiens est
debinc vero intendamus
priora igitur facile
alia vero a plasmatione
supponatur enim si ita
altera vero consideratio
sed qm̃ est in profundo
igitur euacuetur quod
xliiij.
¶Inquantũ vero vnũqꝺ
quoniam vero ꝛ de his
duplici vero existente
quibus vero superabun-
hac igitur ratione est
quedam vero ꝛ si ea
secundum vero q̃cunq;
epichenon vero
in quo quidem prima
xlv.
¶Quecunq; vero non in
vnde nec intentio in eis
sed ad reliquum adhuc
fit autem hoc quidem
itaq; ꝛ curatio quidem
ex gbus vero facultatibus
deinde vero dicendum
triplex vero est ꝛ horum
in humoribus vero

quos neq; glutinosos
augmentati enim mali
xlvi.
¶Augmentãtur vero
intentio vero in his
alterantur igitur aut
euacuanꝭ vero sufficiẽter
proprie vero in quo loco
euacuantur.n.promptius
antipaseos vero
derivatio vero ad
omnia igitur quecunq;
quemadmodum
de vtre vero neq;
xlvii.
¶Potest autem aliquis
dictum est aũt amplius
resumptiua vero
perfecte quidem in
si igitur dispositio
cause vero salubres
ꝛ si multum meliores
ciborum vero in principio
potus vero aptus
dictum est autem.
xlviij.
¶Nunc enim percurrere
dictum igitur qui.
de his quidem.
tripartita est
post hunc autem
quoniam autem ꝛ in
demonstrantes
de principali autem
ꝛ huius generis
ad cognitiones
ex hoc genere
vtilia autem ad
xlix.
¶Et qui de simpliciũ
hec igitur omnia
que terapentice
quoniam autem ꝛ ante
de alijs autem
.l.
Finit tabula.

Registrum.

a
Articella
CIncipiunt Jsago
tum vel musa
in pozis
a
CPrefatio
sequenti ꝛ
cum iam
strauit cum
b
te necesse
rem morbum
plurimum sunt
tio ad bonum
c
diete ꝛ
ꝛ vero pro
modo rubeam
finguli
o
Si autem
posita frigida
mus toto
cultum. Cum
e
sunt vene
Cum hyppo.
Jste aphorismus
guis nisi
f
sit possibile
similes in
cuationis sunt
nam si
g
impleat venas
tur in corpore
ea humiditates
ficat proculdubio
h
Pronosticatio
materierum
feste aut
at tibi
i
tur greci
CIncipit liber
expositionis
dubitat homo
k
Mihi autem
redyt nunc
sibile est
mus sermonem
l
sed ostenditur
pectus tantum
nocet ei
tationi reliquorum
m
uertitur
Cum sit
virtus incisiua
exponam
n
deinde sunt
Spiritum ꝛ
ter ferre
sticari ex
o
CIncipiunt epidi-
la ꝛ hanc
sanguis ex
oculorum aut
p
si de his
enim naturalis
Sermo iste
dominatur.
q
Uidetur autem
vite vnde
terram tanqꝫ
lorem manifestum
r
q qui habebant
Dic autem
sed inquire
fiunt. sed
A
CSalieni pricipis
nem ergo
Res proportiona-
corpus infirmum.
B
Complexionum re
ꝛ non potest
rum per sex
brorum naturalis.
C
Jsta sunt
natura ꝛ
est differentia
si est virtus
D
est vt considere
pitum. aut
bus vtimur
strua in horis
E
tio est permutatio
Hoc est illud
trescit inflammatur
ce ꝛ per
F
tionis in venis
mone euacuatione
Jste est modus
G
Res quibus
quod futurum est
Aggregati sunt

FINIS

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

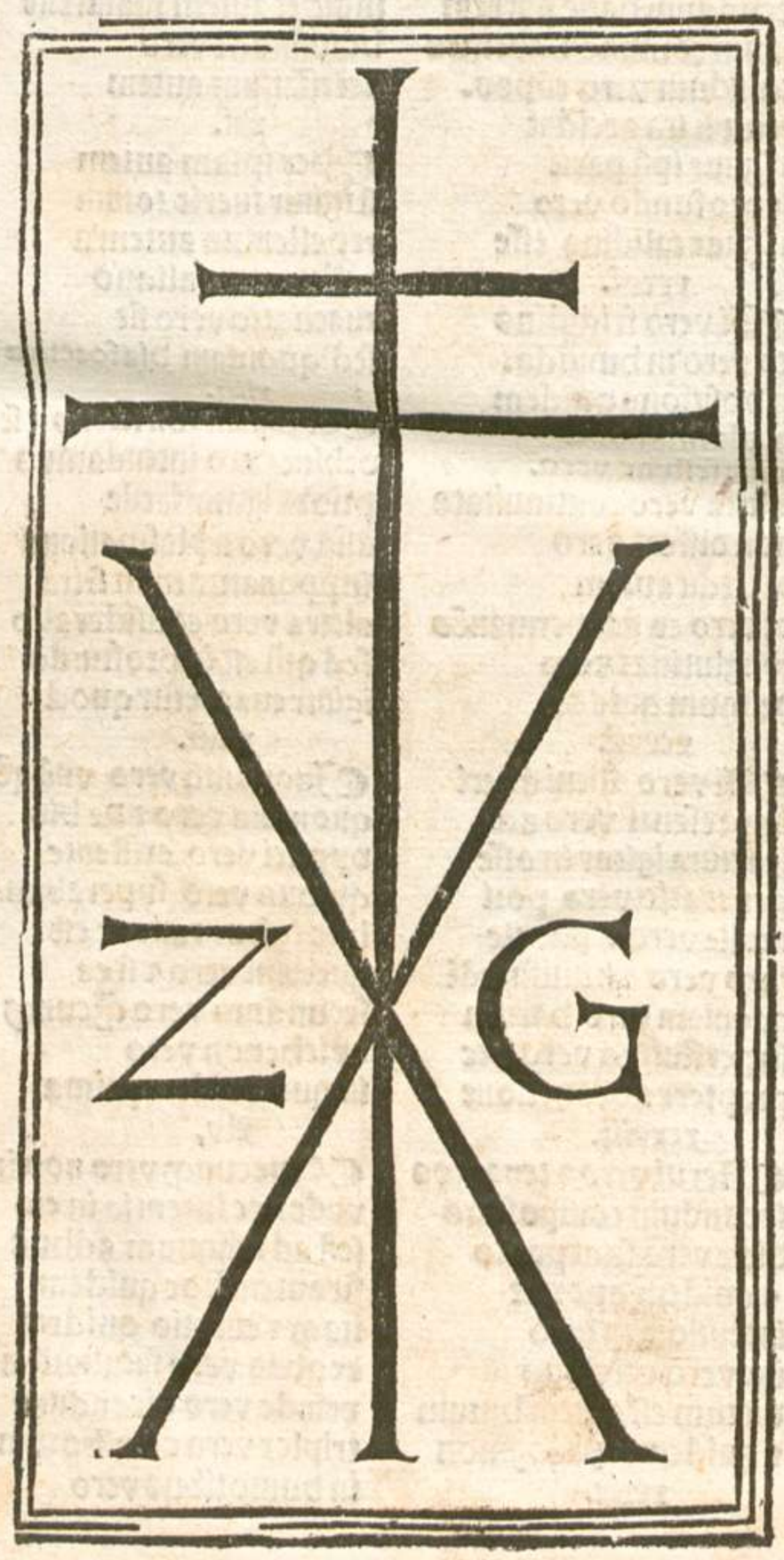

00045736

quod igitur
est igitur vnum
sub his ꝑm omnibus.
ex motione vero
xxvij.
¶Itaq; vero ⁊ ex
⁊ ex his que
aut egeruntur
omnia enim hec.
⁊ corrumpunt.
⁊ scriptum est.
hec igitur omnia.
itaque vero ex
quando siquidem motiõe
⁊ he sunt due
etenim tempus velut.
si enim indiget cor.
xxix.
¶Quoniam autem i his
perfecte igitur
quando vero dis.
considerationes
in gymnasijs
in cibis vero per.
equatur vero quo.
ita vero ⁊ somni
⁊ ita eis dieta
abstinere vero
venereorum
xxx.
¶Tempus vero vsus
qualitatem
horum vero'que cõe.
similiter vero ⁊
si vero ꝑm aliquid
pluribus vero talibus
cra si igitur per.
seruantes vero
calidiora enim
vtetur vero ⁊
xxxi
¶Quoniam motio
contraria
ita vero ⁊ in calefacien.
⁊ simpliciter est
si vero permutare
calidiorem enim
hoc siquidem ge.
vtilitas vero
quomodo igitur ⁊ hmõi
similem igitur dis.
potest enim venter
organicorum.
xxxii.
¶In plasmatione
secundum quantitatem.
in numero
reliquum vero ge.
quecunq; igitur
⁊ quecunq; quidem circa
⁊ quecunq; quidẽ maio⁊
deficientium
oium autem horum
quecunq; vero abun.
xxxiij.
¶Eadem vero ⁊ eorum

manifestum est autem
quemadmodum in
alijs vero emphra.
reliquum igitur adhuc
q
a
⁊
p
v
ia
n
ei
p

c
cu
se

quoniam vero harum
superfluitas vero hec
propterea deductione
xxxviij.
¶Nerui vero ⁊ tenantos
secundum compositas
dicte vero sunt paulo
⁊ quidem oportet
intentionem ergo
ita vero ⁊ si vlcus
dictum est autem horum
⁊ quidem si phlegmon
xxxix.

¶Et de his quidem
ad id vero quod propter
eorum igitur que adhuc
intentio vero vt si

secundum vero q̃cunq;
epichenon vero
in quo quidem prima
xlv.
¶Quecunq; vero non in
vnde nec intentio in eis
sed ad reliquum adhuc
fit autem hoc quidem
itaq; ⁊ curatio quidem
ex gbus vero facultatibus
deinde vero dicendum
triplex vero est ⁊ horum
in humoribus vero

quos neq; glutinosos
augmentati enim mali
xlvi.
¶Augmentãtur vero
tio vero in his
antur igitur aut
uant vero sufficiẽter
rie vero in quo loco
uantur.n.promptius
paseos vero
atio vero ad
ia igitur quecunq;
nadmodum
re vero neq;
xlvii.
otest autem aliquis
m est aũt amplius
mptiua vero
ecte quidem in
tur dispositio
e vero salubres
nultum meliores
rum vero in pricipio
s vero aptus
um est autem.
xlviij.
lunc enim percurrere
um igitur qui.
is quidem.
artita est
t hunc aulem
niam autem ⁊ in
onstrantes
rincipali autem
uius generis
cognitiones
oc genere
ia autem ad
xlix.
Et qui de simplicium
igitur omnia
terapentice
niam autem ⁊ ante
alijs autem
.l.
Finit tabula.